VEKÂYİ'U'L-FUZALÂ

Şeyhî'nin Şakâ'ik Zeyli

ŞEYHÎ MEHMED EFENDİ

4. CİLT

TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI YAYINLARI: 93

Tarih ve Toplum Bilimleri Serisi: 12

Kitabın Adı	: VEKÂYİ'U'L-FUZALÂ Şeyhî'nin Şakâ'ik Zeyli
Müellifi	: Şeyhî Mehmed Efendi (ö. 1144/1731)
Özgün Dili	: Osmanlı Türkçesi
Hazırlayan	: Doç. Dr. Ramazan Ekinci Celal Bayar Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili Edebiyatı Bölümü, Öğretim Üyesi
Editör	: Prof. Dr. Derya Örs
Proje Koordinatörü	: Dr. Göker İnan (Yazma Eser Uzmanı)
Arşiv Kayıt	: Süleymaniye Yazma Eser Ktp. Hamidiye 941 Topkapı Sarayı Müzesi Ktp. Hazine 1308, 1309; Revan 1447 İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Ktp. Türkçe Yazmalar 1535 Millet Yazma Eser Ktp. Ali Emiri Tarih 732
Kitap Tasarım	: Yüksel Yücel
Baskı	: Bilnet Matbaacılık ve Yayıncılık A.Ş. Dudullu OSB 1. Cadde No. 16 Ümraniye / İstanbul Tel: 444 44 03 www.bilnet.net.tr / Sertifika No. 31345
Baskı Yeri ve Yılı	: İstanbul 2018
Baskı Miktarı	: 1. Baskı, 2000 adet

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
Library of Congress A CIP Catalog Record
Şeyhî Mehmed Efendi
Vekâyi'u'l-Fuzalâ, Şeyhî'nin Şakâ'ik Zeyli

1. Şeyhî, 2. Şakâ'ik, 3. Tarih, 4. Biyografi, 5. Şiir, 6. Edebiyat, 7. Taşköprîzâde
ISBN: 978-975-17-4068-7 (Takım) 978-975-17-4072-4 (4. Cilt)

Copyright © Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı. Her hakkı mahfuzdur.
Bütün yayın hakları *Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı*'na aittir. Başkanlığın izni olmaksızın tümüyle veya kısmen, hiçbir yolla ve hiçbir ortamda yayınlanamaz ve çoğaltılamaz.

T.C. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı
Süleymaniye Mh. Kanuni Medresesi Sk. No: 5 34116 Fatih / İstanbul
Tel.: +90 (212) 511 36 37
Faks: +90 (212) 511 37 00
info@yek.gov.tr
www.yek.gov.tr

VEKÂYİ‘U’L-FUZALÂ

ŞEYHÎ’NİN ŞAKÂ’İK ZEYLİ

(İNCELEME - TENKİTLİ METİN - DİZİN)

4. CİLT

Şeyhî Mehmed Efendi
(ö. 1731)

Hazırlayan
Ramazan Ekinci

Editör
Derya Örs

TÜRKİYE
YAZMA
ESERLER
KURUMU
BAŞKANLIĞI

İÇİNDEKİLER

4. Cilt

Ṣınfu'ş-şu'arā' 2827
Ḫātime 2909
[Âhir-i Cild-i Sânî] 2910

[CİLD-İ SÂLÎS]

[Mukaddime] 2911
Yirmi Üçüncü Tabaka/(B) - III. Ahmed (sl. 1115-1143 / 1703-1730)
[1131-1143 / 1718-1730 arası vefeyatı]
[Ṣınfu'l-'ulemā] 2916
Ṣınfu'l-meşāyiḫ ve'ṣ-ṣuleḥā' 3272
Āḫir-i Vefeyāt / Ẕikr-i Cülūs-ı Ḥażret-i Sulṭān 3293
[Ricāl-i Devlet] 3366
Vüzerā-yı 'İẓām / Meşāyiḫ-ı İslām 3366
Ṣudūrü'l-'ulemā-yı Rūmili 3366
Ṣudūrü'l-'ulemā-yı Anaṭolı 3367
Ḳużāt-ı Dārü's-salṭanat 3369
Nuḳabā-yı Eşrāf 3370
[Ḳużāt-ı Vilāyāt-ı sā'ire] 3371-3405
[Mekke, Medine, Edirne, Bursa, Mısır-ı Kahire, Şam, Kudüs, Haleb, Hemedan (be-rütbe-i Haleb), Tebriz (be-rütbe-i Haleb), Selanik, Yenişehr-i Fenar, Galata, İzmir, Filibe, Bağdad, Üsküdar, Eyyub, Diyarbekr, Revan (be-rütbe-i Amid), Gence (be-rütbe-i Amid), Kayseriyye, Mağnisa, Sofya, Belgrad, Bosna, Sakız, Erzurum, Trablus-ı Şam, Konya, Lefkoşa, Maraş, Kütahiyye, Tokat, Sire, Ankara]
Ḫānān-ı Ḳırım / Ḳapudan-ı Baḥr / Mıṣr Vālīleri 3405
Aġayān-ı Yeñiçeriyān 3406
Ṣınfu'ş-şu'arā' 3407
Ḫātime 3440

BİYOGRAFYA DİZİNİ 1 3443
BİYOGRAFYA DİZİNİ 2 3505
ÖZEL İSİMLER DİZİNİ 3609
KAYNAKÇA 3985

Ṣınfu'ş-şu'arā'i *elleẕīne inteḳalū ilā-raḥmeti'llāhi te'ālā fī-hāẕi-hi'd-Devleti'l-'Aliyye*[1]

Bu Devlet-i 'Aliyye'de şi'r ile şöhret-i'ār olup 'ulemā-yı 'iẓām ve meşāyiḫ-ı ẕevī'l-iḥtirām silkinde tercemeleri masṭūr olan kibār-ı 'ālī-maḳāmdan mā'adā 'āzim-i dār-ı beḳā olan şu'arā-yı ṣāḥib-'irfānuñ tercemeleridür ki ḥurūf-ı tehecci tertībi üzere ẕikr ü beyān olınur:

Ülfetī [Ḥüseyn]

Ülfetī Ḥüseyn Efendi. Baġdād-ı bihişt-ābāddan ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şu'ūr eyleyüp[2] taḥṣīl-i ma'ārife himmet ve belde-i meẕkūre vālīlerinüñ ketḫudāları kitābetiyle ḳanā'at itmiş idi. Bir müddetden ṣoñra dārü'l-mülk-i İstanbul'a hicret eyleyüp kitābetle meşġūl iken biñ yüz yigirmi iki senesi ḫilālinde fevt oldı. Bu beyt anuñdur:

Beyt

'Işḳ ile ṣāf görüp göñlümüñ āyīnesini
Gün gibi açdı o meh-pāre güzel sīnesini

Emīn ['Arab Ṣāliḥ-zāde Meḥemmed]

Emīn. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemesi *Cild-i Evvel*'de sebḳ iden 'Arab Ṣāliḥ Efendi'nüñ ferzend-i ercmendi Emīn Meḥemmed Efendi'dür. Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olup taḥṣīl-i ma'ārife ṣarf-ı himmet ve ba'ż-ı maḥākimde kitābetle meşġūl olmış idi. Evāḫir-i 'ömrinde vālid-i mācidlerinüñ[3] masḳaṭ-ı re'si olan Şām-ı şeref-encāma hicret idüp maḥkeme kitābetiyle evḳāt-güẕār iken biñ yüz yigirmi bir senesi[nde] dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i 'uḳbāya 'azīmet eyledi. Bu beyt güftārındandur:

Beyt

Ṣalınsañ bāġa dīdāruñ cihān hep ārzū eyler
Ḳadüñ şimşādına serv-i gülistān ser-fürū eyler

1 "Devlet-i Aliyye (yüce devlet) zamanında Allah Te'alâ'nın rahmetine kavuşanlar."
2 R 279b.
3 mācidlerinüñ R: mācidinüñ H.

Emīn-i Dīger [Selanikī Naẓīrī-zāde Meḥemmed]

Emīn-i dīger, Selanikī Naẓīrī-zāde Meḥemmed Efendi'dür. Ba'ż-ı ḫıdemāt-da istiḫdām olınup biñ yüz yigirmi dört tārīḫinde enfās-ı ma'dūde-i ḥayātı tamām olmaġın dār-ı fenādan güẕer ve 'ālem-i bāḳīye sefer eyledi. Bu beyt güftārındandur:

Beyt

Ḫaṭ degüldür görinen reşk-i cemāliyle anuñ
Ḳaralar giydi güneş gökde büründi şāle

Ānī [Fāṭıma]

Ānī, Āl-i[1] Ḥasan Cān'dan bir merd-i hünerverüñ duḫter-i sa'd-aḫteri olup ṭā'ife-i zenāndan naẓm-ı şi'rden dem-zenān olanlardandur. Nāmı Fāṭıma'dur. Emīr Aġa 'unvānıyla ma'lūm-ı 'ālemiyān olan merd-i kām-rānuñ ḫalīle-i celī-lesi olmış idi. Maḫdūm-ı ercmendleri Emīr Aġa-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi Mekke-i Mükerreme'de seccāde-nişīn-i ḥükūmet iken biñ yüz yigirmi iki Muḥarrem'inde medīne-i merḳūmede[2] dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i 'uḳ-bāya 'azīmet eyleyüp şehr-i mezbūrda defn olındı. Bu iki beyt güftārındandur:

Naẓm

Ḫayāl-i 'ārıżuñla dīde ṣaḥn-ı gülsitānumdur
Açılmış şerḥalar sīnemde naḫl-i erġavānumdur

Ümīd-i vuṣlatuñ ey ḳaşları yā sīneden çıḳmaz
Ḫayāl-i tīr-i ġamzeñ Āniyā ḫāṭır-nişānumdur

Bāhir [Ḫalīl] [Emrūdcı-zāde]

Bāhir Ḫalīl Efendi. Civār-ı salṭanat-ı 'aliyyede ḳaṣaba-i Ḳāsım Paşa'dan ẓuhūr ve "Emrūdcı-zāde Efendi" dimekle[3] meşhūr olmış idi. Biñ yüz otuz se-nesi ḫilālinde fevt oldı. Bu şi'r anuñdur:

---

1 Āl-i R: Ānī H.
2 biñ yüz yigirmi iki Muḥarrem'inde medīne-i merḳūmede R: biñ ḳırḳ Muḥarrem'inde munfaṣıl ve 'avdet ve eṣnā-yı rāhda Müzeyrib'de H.
3 dimekle H: dinmekle R.

Şi'r [262[a]]

Ḫaṭ-āver olalı o şehüñ i'tibārı var
Dürr-i yetīmveş güherinde ġubārı var

Bülbül çemende ol güle üftāde sen misin
Anuñ yanında sencileyin ṣad hezārı var

Seyr-i çemende kendisin āzāde-ser[1] ṣanur
Servüñ başında daḫı ḳavaḳ rūzgārı var

Bāhir o ḫaṭṭ u ḫāl ile gūyā ol āfetüñ
Bir nüsḫadur cemāli muḥaşşā kenārı var

Birrī ['Aṭṭār Meḥemmed]

Birrī, 'Aṭṭār Meḥemmed Çelebi'dür. Maġnisa'dan bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olup ṭarīḳa-i Mevleviyye'den mücāz olmış ḫaylī ma'rifetli ādem idi. Biñ yüz yigirmi sekiz tārīḫinde belde-i meẕkūrede fevt oldı. Müretteb ü mükemmel *Dīvān*-ı eş'ārı vardur. Bu ebyāt andan nümūnedārdur:

Naẓm

'Ālem içre ne neşāṭ u ne sürūr isterler
Sāḥil-i baḥr-i ġam-ı 'ışḳa 'ubūr isterler

Oldı çün şūriş-i ġavġā-yı cihāndan fāriġ
Rūz u şeb gūşe-i vaḥdetde ḥużūr isterler

Ve lehu

Dāmānuñı öpdürmege nemden çekinürsin
Raḥm eyle aḳan göz yaşıdur rūd degüldür

1 āzāde-ser R: āzāde H.

Māżī ile müstaḳbele ṣarf eyleme ʻömri
Ḥāl ehli içün hīç biri maḳṣūd degüldür[1]

Ve lehu

Āh bir kez ḫˇāba varsa dīde-i ḫūn-bārımuz
Baḫt bīdār olsa görsek düşde bārī yārımuz

Esb-i ṭabʻı her zamān meydāna sürmezseñ n'ola
Fārisān[2]-ı naẓm içinde bellüdür mişvārımuz

Ve lehu

Bülbül olmış dilüñ ey dil-ber-i gül-çehre senüñ
Aġız açdurmaz imiş ġonçeye sūz-ı dehenüñ

Mıṣr-ı ʻışḳ içre ʻazīz olsa ʻaceb mi cānā
Oldı dil Yūsuf'ı üftāde-i çāh-ı ẕekanuñ

Göz görür ḥüsnüñi ammā göñül egler ḳaydın
İremez rütbesine çoḳ yaşayan çoḳ gezenüñ

Belīġ [ʻAbdu'llāh] [Güreşci-zāde Ḥāfıẓ ʻAbdu'llāh]

Belīġ Abdu'llāh Efendi ibn Meḥemmed. Dārü's-salṭanati'l-ʻaliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den ẓuhūr ve "Güreşci-zāde Ḥāfıẓ ʻAbdu'llāh Efendi" dimekle[3] meşhūr olmış idi. Baʻde taḥṣīli'l-istiʻdād ʻulemā-yı kirāmuñ birinden mülāzemetle ber-murād olup devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʻzūl olduḳdan ṣoñra sālik-i semt-i ḳażā ve mālik-i ezimme-i ḥükm ü imẓā olmaġla ḳużāt-ı Mıṣriyye zümresine dāḫil olmış idi. Biñ yüz yigirmi sekiz Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi beşinci güni İstanbul'da fevt olup Silivriḳapusı ḫāricinde defn olındı. Bu şiʻr[4] güftārındandur:

1 R 280a.
2 Fārisān R: Fārsāl H.
3 dimekle H: dinmekle R.
4 şiʻr R: -H.

Naẓm

Zülfüñ göricek cānā ṭūl-i emele düşdüm
Geçdükce o vādīden semt-i kesele düşdüm

Aġlardı iki gözüm ḫār-ı ġam-ı ḥasretde
Gül yüzüñi sulṭānum gördükde güle düşdüm

Dil virdügimi sańa aġyāra ṭuyurmışlar
Esrār-ı dilüm ḥayfā fāş oldı dile düşdüm

Efsürde-dimāġ iken bezminde o sāḳīnüñ
Öpdüm elin ayaġın çekdüm açıla düşdüm

Bāzār-ı maḥabbetde çoḳ bey' ü şirā itdüm
Gönlümce Belīġ şimdi ben bir güzele düşdüm

[Tā'ib [Muṣṭafā

Tā'ib Muṣṭafā Çelebi. Aydın sancaġında Alaşehr'dendür. Ba'ż ı paşalara intisāb idüp belde-i Ṣire müsellimi iken biñ yüz yigirmi iki senesi ḫilālinde fevt oldı. Bu beyt anuñdur:

Beyt

Dil-i 'āşıḳa cefādan gele rūy-ı yāra düşmez
Gül-i terden āh-ı şekve dehen-i hezāra düşmez

Ġam u bīm-i hicri añmaz dem-i vaṣla irse 'āşıḳ
Belī mest-i cām-ı vuṣlat elem-i ḫāra düşmez[1]

Ve lehu

Şu'ā'-ı şeb-çerāġ-ı ḥüsn-i cān-sūzuñ ne āteşdür
Senüñ pervāne-i şem'-i cemālüñ olmayan bilmez

1 Bu beyit H nüshasında yoktur.

Yoluñda sāyeāsā ḫāk-i rāh olmaḳ ne ʿālemdür
Benüm serv-i revānum pāymālüñ olmayan bilmez[1]

Tā'ib-i Dīger [İstanbulī Cābī-zāde Meḥemmed]

Tā'ib-i dīger, İstanbulī Cābī-zāde Meḥemmed Çelebi'dür. Gāh kitābet ve gāhī ticāret semtine sālik olup mecẕūb-naḳş ādem idi. Biñ yüz yigirmi altı senesinde fevt oldı. Bu beyt anuñdur:

Beyt

Żaʿf-ı rūzeyle beni eylemeyeydüñ çü hilāl
İki ʿālemde naṣīb olmaz idi ʿīd-i viṣāl

Ṣāḳıb [İstanbulī Muṣṭafā]

Ṣāḳıb, İstanbulī Muṣṭafā Çelebi'dür. İbtidā re'īs ḳaleminde kātib[2] olup baʿdehu vüzerādan baʿżılara dīvān efendisi daḫı olmış idi. Biñ yüz otuz senesi ḫilālinde fevt oldı. Bu şiʿr anuñdur:

Şiʿr

Dem-i viṣāl ile ḫaṭ-ı ʿiẕār bir yire gelse
Zamān-ı ʿīd u ṣafā-yı bahār bir yire gelse **[262[b]]**

İderdi sünbül ü reyḥānı çīde dest-i temāşā
Ruḫında ḫaṭ ile zülf-i nigār bir yire gelse

Ṭuluʿ-ı mihr bedīdār olurdı ṣanki şafaḳda
Mey-i ṣabūḥ ile meclisde yār bir yire gelse

ʿAceb mi cān u göñül vaṣf-ı laʿlüñ itse ki eyler
Şarāb medḥin iki bāde-ḫʿār bir yire gelse

Fiġān iderdi eger ḫārḫār-ı hicr ile Ṣāḳıb
O ġonca-femle göñül çün hezār bir yire gelse

1 Bu şiir H nüshasında yoktur.
2 re'īs ḳaleminde kātib H: re'īs kātibi R.

Ḥāsib [Ḳasṭamonī Meḥemmed]

Ḥāsib, Ḳasṭamonī Meḥemmed Efendi'dür. Dīvān ḫ̆ācelerinden iken biñ yüz on yedi[1] senesi ḫilālinde baş muḳāṭa'a manṣıbı iḥsān olınup yüz on sekiz senesi evā'ilinde ma'zūl oldı. Yüz yigirmi altı tārīḫinde 'Abdī Paşa Mıṣr vālīsi olduḳda bile gidüp Mıṣr muḳābelecisi olmış idi. Yüz yigirmi yedi senesinde İstanbul'a geldükde Ṣadr-ı A'ẓam Dāmād 'Alī Paşa'nuñ maẓhar-ı ġażabı olmaġın Bozcaaṭa'ya nefy olındı. Biñ yüz otuz senesi ḥudūdında cezīre-i merḳūmede fevt oldı. Bu iki beyt anuñdur:

Naẓm

Dilde fikr-i gerdiş-i çeşm-i kebūdı cilveger
Ġālibā şimden girü gerdūn göñlümce döner

Ve lehu

İder giryeyle her geldükçe biñ cān ile istiḳbāl
Ḫayāl-i yārı [āyā] çeşm-i pür-nem nem ḳıyās eyler

Ḥamdī [Diyārbekrī Aḥmed]

Ḥamdī, Diyārbekrī Aḥmed Çelebi'dür. Tüccār ṭā'ifesindendür. Biñ yüz on beş tārīḫinde fevt oldı. Bu beyt anuñdur:

Beyt

Kül oldum yana yana tāb u ṭāḳat ḳalmadı dilde
Yanup yaḳılmadan da ḳaldum ol şem'-i şebistāna

Ẕekāyī [Meḥemmed]

Ẕekāyī Meḥemmed Efendi. İstanbulī'dür. Dīvān-ı hümāyūn kātiblerinden idi. Biñ yüz otuz senesi ḥudūdında fevt oldı. Bu ḳıṭ'a güftārındandur:

Ḳıṭ'a

Görmek olurdı nüsḫa-i cāmı
Leb-i la'lüñle der-kenār olsa

1 R 280b.

Hīç ider mi ḳarār neşve-i mey
Şīşe-i dilde inkisār olsa

Ẕekī [ʻAlī]

Ẕekī, ʻAlī Efendi. Boṣneviyyü'l-aṣldur. Şeyḫü'l-İslām ʻAlī Efendi merḥūmuñ ketḫudālıḳları ḫıdmetine vāṣıl olmaġın ol taḳrīb ile Ḥaremeynü'ş-Şerīfeyn muḳāṭaʻaciligine ve daḫı baʻżı dīvān ḫˇācelıḳlarına nā'il olmış idi. Biñ yüz yigirmi üç Cumāde'l-ūlā'sında pīr ü nā-tüvān iken fevt oldı.

Merḥūm-ı mezbūr fenn-i muʻammāda ve müverriḫlikde meşhūr, ʻArabī ve Fārsī'den ḥiṣsemend, aḳrānı beyninde ser-bülend olup ʻilm-i kāfuñ hevesinde ifnā-yı ʻömr itmiş idi.

Āṯār-ı ʻilmiyyesinden *Tuḥfe-i Şāhidī* luġatini şerḥ itdüginden māʻadā mevāzin-i müstaʻmele ve ġayr-ı müstaʻmelede tārīḫleri vardur. Bu şiʻr güftārındandur:

Naẓm

Nihāl-i nāzenīnüm dil-fırīb ü dilsitān oldı
Ḫırāmān olduġı dem fitne-i āḫir zamān oldı

Zülāl-i laʻl-i nābından ḥayāt-ı cāvidān bulduḳ
Ümīdi ḳaṭʻ iden ʻuşşāḳa cānā tāze cān oldı

ʻİẕārı sünbüli her dem bahār-efrūz-ı gülşendür
Nesīm-i zülfi rūḥ-efzā vü çeşmi ḫūn-feşān oldı

Perīşān eyledi çoḳ dilleri ol kākül-i ḫoş-bū
Düşüp ʻuşşāḳ sevdāya żaʻīf ü nā-tüvān oldı

ʻAceb mi şevḳ-i laʻlüñle Ẕekī mest-i müdām olsa
Lebüñ fikriyle çeşmümden müdāmī mey revān oldı

Ẕihnī [İstanbulī Meḥemmed]

Ẕihnī, İstanbulī Meḥemmed Efendi'dür. Dīvān ḫ̆āceleri zümresine vāṣıl olmış idi. Süvārī muḳābelecisi iken biñ yüz yigirmi altı senesi ḥudūdında İstanbul'da fevt oldı. Bu na't-ı şerīf güftārındandur:

Naẓm

Göñülde cilveger naḳş-ı ḫayālüñ yā Resūla'llāh
Enīsüm rūz u şeb fikr-i viṣālüñ yā Resūla'llāh

'Ulüvv-i şānuña nisbetle esfel ḳubbe-i gerdūn
Ne bilsün her denī ḳadr-i celālüñ yā Resūla'llāh

Ḳomaz jeng-i küdūret ser-te-ser āyīne-i dilde
Żiyā'-ı pertev-i nūr-ı cemālüñ yā Resūla'llāh **[263[a]]**

Umar her dem cenāb-ı ḥażretüñden Ẕihni-i şeydā
Temāşā-yı cemāl-i bā-kemālüñ yā Resūla'llāh

Ẕihnī-i Dīger [İstanbulī Berber-zāde Meḥemmed]

Ẕihnī-i dīger, İstanbulī Berber-zāde Meḥemmed Efendi'dür. Dīvān-ı hümāyūn kātiblerinden iken tersāne-i 'āmire rūz-nāmeciligine nā'il olmış idi. Biñ yüz on beş tārīḫinde[1] Edrine Vaḳ'ası sebebiyle 'azl olınup gūşe-nişīn-i inzivā iken biñ yüz yigirmi yedi senesi ḫilālinde dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i bāḳīye 'azīmet eyledi.

Merḥūm-ı mezbūr ma'ārif-i cüz'iyye ile meşhūr olup āṣārlarından belde-i Ḳosṭanṭıniyye fetḥinden kendü zamānına müntehī olınca belde-i meẕkūrede 'azm-i 'ālem-i 'uḳbā eyleyen meşāyiḫ-ı 'iẓāmuñ tercemelerini taḥrīre mübāşeret itmiş idi. Lākin beyāża çıḳmadın defter-i 'ömri tamām oldı. Basīṭce eş'ārı vardur. Bu ebyāt güftārındandur:

1 R 281a.

Naẓm

Yeter sende ān olduġına bu şāhid
Ki ḳaddüñ elif ḳaşlaruñ nūna beñzer

Ve lehu

Ne dilde ārzū-yı bāde-i gül-fām ḳalmışdur
Ne ḫāṭırda ḫayāl-i gerdiş-i encām ḳalmışdur

Egerçi ḥakk olındı levḥ-i dilden naḳş-ı ālāyiş
Zemīn-i dilde resm-i yār-ı serv-endām ḳalmışdur

Görildi her birinden ceste ceste bezm-i ʿālemde
Ne ṣahbā-yı sürūr u ne mey-i ālām ḳalmışdur

Libās-ı şevḳı ġāret itdi Tātār-ı sitem cümle
Firāz-ı dūş-ı tende köhne bir iḥrām ḳalmışdur

Der-i mey-ḫāne beste cām u sāġar cümle işkeste
Hemān āyīn-i Cem'den Ẕihniyā bir nām ḳalmışdur

Rāsiḫ [Ṣofyevī Bıyıḳlı Ḥüseyn Çelebi-zāde Yūsuf]

Rāsiḫ Yūsuf bin Ḥüseyn bin Muṣlī. Ṣofyevī Bıyıḳlı Ḥüseyn Çelebi-zāde Yūsuf Efendi'dür. Dīvān-ı hümāyūn kātiblerinden iken biñ yüz on bir Rebīʿü'l-āḫir'inde Ḳara Meḥemmed Paşa Mıṣr vālīsi olduḳda bile gidüp bir müddetden ṣoñra dīvān efendiligi ḫıdmetine vuṣūl buldı. Yüz on altı Muḥarrem'inde paşa-yı meẕkūruñ ʿazlinden ṣoñra Mıṣr'da ḳalup sene-i merḳūme Cumāde'l-āḫire'sinde ṣadr-ı aʿẓam-ı sābıḳ Rāmī Meḥemmed Paşa Mıṣr-ı Ḳāhire ḥükūmetine vāṣıl olduḳda bunlar kitābetleri ḫıdmetine nā'il olmışlar idi. Yüz on sekiz Cumāde'l-ūlā'sında Rāmī Paşa daḫı ʿazl olınduḳda bunlar sefīne ile deryādan Dārü's-salṭana cānibine revān olup sene-i mezbūre Şevvāl'inde "Rodoscuḳ" dimekle[1] maʿrūf Tekfūrṭaġı ḳaṣabasına dāḫil ve mizācınuñ inḥirāfı sebebiyle rūḥ-ı revānı aʿlā-yı ʿilliyyīne vāṣıl oldı.

1 dimekle H: dinmekle R.

Merḥūm-ı mezbūr ma'ārif ile meşhūr idi.

Āṣārından müretteb ü mükemmel *Dīvān*-ı belāġat-'unvānı vardur. Bu ebyāt andan nümūnedārdur:

Naẓm

Seḥer ṣad şevḳ ile mestāneveş cūş eylemiş deryā
Meger kim zevraḳ-ı 'ışḳı çeküp nūş eylemiş deryā

O daḫı ārzū-yı rü'yet ile dil gibi gelmiş
Sitanbul şehrinüñ meh-rūların gūş eylemiş deryā

Ḳoçup şām u seḥer bir mihr ü māh-ı 'ālemi Rāsiḫ
Cefā-yı rūzgārı hep ferāmūş eylemiş deryā

Ve lehu

Bize geldükce raḫşın ṭutdururmış sañā ol āfet
Raḳībā yār imiş baḫtuñ yüri var bir zamān at ṭut

Ve lehu

Bend olmadı dil itmeyicek[1] yār tekellüm
Ẓāhir bu ki her güfteye bir beste gerekdür

Ve lehu

Getürdi ruḫ-ı yāra ḫaṭṭ-ı āh u zār
Ne tozlar ḳopardı görüñ rūzgār

Ve lehu

O kim mānend-i ney cism-i nizāruñ dāġdār eyler
Anı bir gün nüvāziş-kerde-i engüşt-i yār eyler

Bu deñlü saḫt-rū sengīn-dil olma ey kemān-ebrū
Ṣaḳın 'āşıḳlaruñ peykān-ı āhı ṭaşa kār eyler

1 itmeyicek H: eylemeyüp R.

Ne şehbāz-ı Hümā-pervāz olur ḫūnī gözüñ cānā
Ki bir kerre süzülse biñ dil-i zārı şikār eyler

Cihānda bir dilim nāna ḳanā'at ideni devrān
Hilālāsā müşārun bi'l-benān-ı iştihār eyler **[263[b]]**

Düşürmiş Rāsiḫ ol çāh-ı zenaḫdāna dil-i zārın
Anuñçün aña diḳḳatle baḳup feryād u zār eyler

Ve lehu

Rāsiḫ gözüñde uçduġı besdür ḫayāl-i yār
Olmaz şikār kimseye ol bir Hümāyimiş

Ve lehu

Geh gird-i lebinde geh 'iẕārında çıḳarsın
Ey nev-ḫaṭ-ı yār ekmedügüm yirde bitersin

Ve lehu

Ḥasretüñle dīde pür-nem sīne pür-dāġ-ı elem
Cāridür ḥükmüñ şehā baḥr u bere mānend-i cū[1]

Ve lehu

Revān olur yem-i dīdem bahār añılduḳda
Düşer selāsil-i dil cūybār añılduḳda

Semāya āhum olur ḥalḳa ḥalḳa peyveste
Çemende sünbül-i zülf-i nigār añılduḳda

Ḫuṭūr ider dile la'l-i lebüñle ruḫsāruñ
Gül-i sefīd ü mül-i ḫoş-güvār añılduḳda

Hevā sirişte-i zülfüñ olur perīşān-ḥāl
Güẕeşte serzeniş-i rūzgār añılduḳda

1 R 281b.

Olur[1] żarūri ser-[2]efkende şermle şu'arā
Kelām-ı Rāsiḫ-i mu'ciz-şi'ār añılduḳda

Ve lehu

Süzme çeşmüñ gelmesüñ müjgān müjgān üstine
Urma zaḫm-ı sīneme peykān peykān üstine

Yārdan mehcūr iken düşdük diyār-ı ġurbete
Dehr gösterdi bize hicrān hicrān üstine

Hem mey içmez hem güzel sevmez dimişler ḥaḳḳına
Eylemişler Rāsiḫ'e bühtān bühtān üstine

Ve lehu

Ben kūyına 'azm itdüm o meh ḫāneme geldi
Dil gökde ararken anı yirde bula düşdi

Ve lehu

Ża'fıyla hilāl eylemiş ol şūḫ cihānı
Ṭutsam yir idüm ḫāṣılı bir gün Ramażān'ı

Bu ḳıṭ'ayı daḫı 'aṣrında velvele-ārā-yı cihān olan Rūz-nāmeci-zāde Meḥemmed Çelebi ḥaḳḳında dimişdür:

Ḳıṭ'a

Naḳd-i dili virüp yine al manṣıb-ı 'ışḳı
Tecdīd-i berāt-ı ġam it ey cān-ı fütāde

Var ḥālüñi 'arż eyle seni ḳayd ide şāyed
Ser-defter-i 'uşşāḳına Rūz-nāmeci-zāde

1 Olur R: İder H.
2 ser R: şer H.

Rāġıb [İstanbulī Meḥemmed]

Rāġıb, İstanbulī Meḥemmed Efendi'dür. Kūsec Ḫalīl Paşa ile 'aḳd-i peyvend-i muṣāheret itmiş idi. Muḥāsebe-i evvel ḫulefāsından iken biñ yüz yigirmi yedi senesi ḥudūdında İstanbul'da fevt oldı.

Merḥūm-ı mezbūr ma'ārif ile meşhūr, ḫoş-ṣoḥbet, mā'il-i 'īş ü 'işret idi. Müretteb *Dīvān*-ı eş'ārı vardur. Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm

Ḫāk-i pāy-i dil-beri çeşme ġubār eyler mi hīç
'Āşıḳa bu deñlü luṭfı rūzgār eyler mi hīç

Ve lehu

Ne deñlü kūşiş ü sa'y itdi tīġ-ı hicrānı
Kesilmedi yine hīç vaṣl-ı dilsitāndan ümīd

O naḫl-i nāzı göñül ṣanma kim temāyül ider
Hevāya uyma idüp nāle vü fiġāndan ümīd

Güli görince hezār-āşinā dil ey Rāġıb
İder mi bū-yı vefāyı bu gülsitāndan ümīd

Ve lehu

Güşāyiş-i güli tāb-ı bahārdan bilürüz
Bahār tābını āh-ı hezārdan bilürüz

Bu pīç ü tāb ki vardur göñülde ey Rāġıb
Netīce sūziş-i zülf-i nigārdan bilürüz

Ve lehu

O ṭıfl-ı nāza eñ evvel dil-i şeydāyı ben virdüm
Bu deñlü şöhret-i ḥüsni saña hercāyi ben virdüm

Maḥaldür pāymāl itse ġurūr-ı ḥüsn ile zīrā
O şūḫuñ destine mir'āt-ı istiġnāyı ben virdüm

Dehānı nükte-i serbestini ḥall itmemiş kimse
O sırr-ı mübheme cānā yine ma'nāyı ben virdüm

Ve lehu

Ḫaṭ degüldür bu leṭāfetden ruḫ-ı dildārda
Sāye-i zülf-i siyeh yir eylemiş ruḫsārda

Ve lehu

Kilk-i ḳudret yazalı ḫaṭṭuñı dīdāruñda
Ḥüsn ḫatm oldı senüñ muṣḥaf-ı ruḫsāruñda

Ve lehu

İtseñ hezār māye-i ṭūfān bükāmuzı
Mümkin degül beyāna yine mācerāmuzı

Gülzār-ı ḥasretüñ gül-i alı degül miyüz
Seyr eyle ḫūn-ı eşkle çāk-i ḳabāmuzı

Ser-mesti-i şarāb-ı ġınā-yı derūn ile
İtdüñ şikeste sāġar-ı bezm-i recāmuzı

Re'fetī [İstanbulī Muṣṭafā]

Re'fetī, İstanbulī Muṣṭafā Efendi'dür. Evā'il-i ḥālinde dīvān-ı hümāyūn kātibleri zümresine vuṣūl bulup biñ yüz üç senesinde İsmā'īl Paşa İstanbul ḳā'im-maḳāmı **[264[a]]** olduḳda teẕkireci-i evvel ḫıdmetiyle şeref-yāb, yüz altı Ẕi'l-ḳa'de'sinde Mıṣr vālīsi olduḳlarında dīvān efendiligi ḫıdmetiyle kām-yāb olup diyār-ı Mıṣr'a gitmişler idi. Yüz ṭoḳuz Rebī'ü'l-evvel'inde[1] pāşa-yı meẕkūr Baġdād eyāletine naḳl olınduḳda bile gidüp vezīr-i müşārun ileyh diyār-ı 'Acem'e firār itmekle bunlar daḫı İstanbul'a gelüp menzillerinde ḳarār itmişler idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām iken biñ yüz on sekiz Şevvāl'inde enfās-ı ma'dūde-i ḥayātı tamām ve 'īdgāh-ı ervāḥa ḫırām eyledi.

1 R 282a.

Merḥūm-ı merḳūm ma'ārif-i cüz'iyye ile ma'lūm, şā'ir-i ḫoş-edā, berş ü efyūna mübtelā idi. Müretteb *Dīvān*-ı eş'ārı vardur. Bu ebyāt andan nümūnedārdur:

Naẓm

Şüküfte cā-be-cā gülşende ṣanma jāle vü güldür
Aḳıtmış ḫār-ı ḥasret eşk-i ḫūn-ālūd-ı bülbüldür

O şāh-ı 'işvenüñ çāh-ı ẕaḳanda la'l-i meygūnın
Görenler ẓann iderler cām-ı billūrīn pür-müldür

Görüp rūyında ḫāl ü gerdeninde zülfidür ṣanma
Ol āteş üzre 'anber-bū semen üstinde sünbüldür

Sezādur faḫr idersem serde ḫūnīn dāġ n'olayın
Ki başumla berāber her biri rengīn ḳaranfüldür

Düşürme Re'fetī elden ayaġı rind-i mey-nūş ol
Neşāṭ-efzā-yı ser-mest-i maḥabbet ṣavt-ı ġulġuldür

Ve lehu

İntisāb eylemeseydi eger 'ummāna ṣadef
Bulmaz idi bir içim ṣu ile bir dāne ṣadef

Dür-i şehvār ile beyninde ḳarābet vardur
Zīb-baḫş olsa n'ola mesned-i şāhāne ṣadef

Ṣāf-dil olmasa ger Re'feti-i zār gibi
Sīne çāk olmaz idi böyle levendāne ṣadef

Ve lehu

Şerbetin bir kerre içmekle leb-i cānānenüñ
'Aḳlı başa gelmedi gitdi dil-i dīvānenüñ

Rind-i pür-ġam ḫumları itdi tehī bilmem nedür
Sāḳi-i devrüñ elüñden çekdügi peymānenüñ

Var ise dilden geçürdi fikr-i zülf-i dil-beri
Çāk çāk-i ārzū olmış derūnı şānenüñ

Ve lehu

Başum üstinde degirmen yürüye çarḫ gibi
Ben nice fikr-i daḳīḳ ile cihānda ögünem

Ve lehu

Ṣanma dil nāvek-i cānkāhına yir gösterdi
O ḳaşı yaya levendāne siper gösterdi

Seyr idüñ cünbişin ol şāh-süvār-ı nāzuñ
Yine meydān-ı maḥabbetde hüner gösterdi

Şu'le-i āh ile mellāḥ-ı mededkār-ı viṣāl
Keşti-i cāna yem-i ġamda fener gösterdi

Re'fetī gör hele fānūs-ı ḫayāl-i çarḫı
Bu devirde yine çoḳ naḳş-ı ṣuver gösterdi

Raḥmī ['Abdu'r-raḥmān] [Ḳubūrī-zāde] {Hevāyī}

Raḥmī 'Abdu'r-raḥmān Efendi. Belde-i İstanbul'dan ẓuhūr ve "Ḳubūrī-zāde Efendi" dimekle[1] meşhūr olmış idi. Rūz-nāmçe-i evvel ḫulefāsından iken biñ yüz yigirmi yedi Cumāde'l-āḫire'sinde ārzū-yı ḥac ile deryādan Mıṣr-ı Ḳāhire'ye revān olup ba'de'l-vuṣūl sene-i meẕkūre Ramażān-ı şerīfi evā'ilinde mizācınuñ inḥirāfı sebebiyle dār-ı fenādan rıḥlet ve 'īdgāh-ı ervāḥa 'azīmet eyledi.

Müretteb *Dīvān*-ı eş'ārı vardur. Bu ebyāt andan nümūnedārdur:

1 dimekle H: dinmekle R.

Naẓm

Reşḫa-i ʻārıżı cām-ı mey-i ṣahbāya düşer
Beñzer ol şebneme kim ġonçe-i raʻnāya düşer

Şām-ı zülfinde ruḫı şemʻine pervāne olup
Sūziş-i ʻışḳla göñlüm şeb-i yeldāya düşer

Ḳays-ı dil Leyli-i maḳṣūda olursa meftūn
Raḥmiyā ṭūl-i emel bīhude sevdāya düşer

Ve lehu

Ne dem o şūḫ ki bālā-yı ḳaṣr-ı nāza çıḳar
Ḳadem ḳadem dilimüz süllem-i niyāza çıḳar

Giderse ḳāfile-i nāz kūy-ı yāra eger
Ṣabāya hem-reh olup vādi-i Ḥicāz'a çıḳar

Ve lehu

Fikrimüzi ʻiẓār-ı fürūġ-efken eylerüz
Āyīne-i derūnımuzı rūşen eylerüz

Ḫaṭ gülsitān-ı ḥüsne ḫazān-āver olalı
Çün ʻandelīb-i zemzeme-i şīven eylerüz **[264[b]]**

Ṭıfl-ı dile naẓargeh olup cism-i çāk çāk
Semt-i ḥarīm-i dergehüñe revzen eylerüz[1]

Raḥmī bu gün Tehemten-i tīġ-ı belāgatın
Tīġ-ı zebānı ḳahrger-i düşmen eylerüz

Ve lehu

Bād-ı viṣālle güşād olmadadur gül-i neşāṭ
Ġulġule-sāz-ı nāledür şevḳle bülbül-i neşāṭ

1 R 282b.

Feyż-res oldı ṣubḥ-dem ṭurre-i yārdan nesīm
Ya'ni derūnı mest ider nükhet-i sünbül-i neşāṭ

Jāle-nümūde gül-ruḫı ṣanma ki oldı reşḥadār
Ṣafḥa-i bezm-i gülşene rīḫtedür mül-i neşāṭ

Vādī-i 'ışḳ-ı yārda bāz-ı ġam idemez şikār
Murġ-ı ümīde oldı cā lāne-i kākül-i neşāṭ

Mülk-i viṣāle 'āḳıbet ceyş-i heves ider güẕer
Cūy-ı murād üstine oldı binā pül-i neşāṭ

Bülbül-i ṭab'-ı Raḥmī-i naġmeger[e] recā ider
Bād-ı viṣālle güşād olmadadur gül-i neşāṭ

Ve lehu

Fenn-i süḫanda diḳḳat ile mū-şikāfdur
Raḥmī ḫayāldār olalı zülf-i yārdan

Ve lehu

Mūy-ı miyān-ı dil-bere cān riştesi disem
Ḳılca benümle eyleyemez kimse 'Arab'da

Ve lehu

Bir miyāna mālik olmışsın ki ey rūḥ-ı revān
Mū-şikāfānı cihānuñ didiler cümle belī

Bu ḳıṭ'ayı daḫı zamānesi ḫūblarından "Rūz-nāmeci-zāde" dimekle şöhret-dāde olan Meḥemmed Çelebi'nüñ vaṣfında dimişdür:

Ḳıṭ'a

Pīşīn idegör genc-i ġam-ı 'ışḳına teslīm
Naḳd-i sere-i eşki 'alā-mā-cera'l-'āde

Hem defter-i çeşmüñde idüp maṣraf u īrād
Ol ḫˇāce-i ḥüsne anı ḳıl ʿarż u ifāde

Mīzān-ı merāḥim ile taṭbīḳ ola şāyed
İcmāl-i merāmuñ senüñ ey cān-fütāde

Dil teẕkiresi pençe-i luṭf ile olup ṣaḥḥ
Ṭūmār-ı ḳabūli dir iseñ ola nihāde

Taḥvīl idegör ġayrıdan ālāyiş-i ʿışḳı
Ṣūret vire tā kim saña Rūz-nāmeci-zāde

Bunlardan māʿadā Hevāyī maḫlaṣı ile daḫı hezel-güne eṣnāf-ı leṭā'ifi müşʿir ġazeliyyātı vardur ki mecmūʿalarda masṭūr ve maʿlūm-ı cumhūr olmaġla taḥrīri münāsib görilmedi.

Resīm [el-Ḥāc Muṣṭafā]

Resīm, el-Ḥāc Muṣṭafā Çelebi'dür. Maḥrūsa-i Burusa'dan bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olup zergerlik ṣanʿatına heves itmekle maḥrūsa-i merḳūmede re'īs-i zergerān olmış idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz senesi ḫilālinde maḥrūsa-i mezbūrede intiḳāl ve ʿālem-i ʿuḳbāya irtiḥāl eyledi. Belīġ Efendi didügi tārīḫdür:

Mıṣrāʿ

Ḳazıldı nām-ı Rāsim seng-i ḳabre nā-gehānī vāh[1]

Mezbūr maʿārif ile meşhūr olup gāh Resīm ve gāh Rāsim taḫallüṣ iderdi. Müretteb ü mükemmel *Dīvān*-ı eşʿārı vardur. Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm

Gül-i şād-āb-ı ṣaḥn-ı bāġ-ı ʿişret sāġar-ı ṣahbā
Şüküfte lāle-i deşt-i meserret sāġar-ı ṣahbā

1 قازلدی نام راسم سنك قبره ناكهانی واه

Resīmā ṭūṭi-i gūyā ider rind-i mey-āşāmı
Zihī āyīne-i pür-tāb-ı ṣafvet sāġar-ı ṣahbā

Ve lehu

Güşāde ebruvānuñ kim iki berceste mıṣrā'dur
Ser-i dīvān-ı ḥüsn-i behcete bir ḫūb maṭla'dur

Ve lehu

Ṣadā-yı ra'd-ı pür-zūrı münebbihden 'ibāretdür
Nigāh olsa felek bir aylı günli ḳubbe-sā'atdür

Ve lehu

İtdi ḫākister ġam-ı külḫan-ı ġayretde beni
Ey perī-çehre 'aceb kim ḳodı ḥammāma seni

Dilini micmer ider dīdesi mīnā-yı gülāb
Āb u tāb ile Resīmā gören ol gül-bedeni

Zekī [Çengī Ḫalīl]

Zekī Ḫalīl Efendi. Civār-ı salṭanat-ı 'aliyyede ḳaṣaba-i Ḳāsım Paşa'dan ẓuhūr ve "Çengī Ḫalīl Efendi" dimekle meşhūr olup ba'de'l-mülāzemet zümre-i ḳużāt-ı Mıṣriyye silkine dāḫil olmış idi. Biñ yüz on beş Ramażān'ınuñ ṭoḳuzıncı güni İstanbul'da fevt oldı.[1] Sinni 'ıḳd-ı tāsi'i mütecāviz belki 'ıḳd-ı 'āşire mütenāhiz pīr-i mu'ammer idi. Bu şi'r güftārındandur:

Şi'r [265[a]]

Baḳmaġa āyineye yār gözinden ṣaḳınur
N'eylesün ḥüsnini aġyār gözinden ṣaḳınur

Ḫāk-pāş olsa n'ola nergis-i bīnāya ṣabā
Seyre çıḳsañ seni gülzār gözinden ṣaḳınur

1 R 283a.

Giryenāk olmasam ey şūḫ beni ʻayb itme
Eşk-i çeşmin dil-i ḫūnbār gözinden ṣaḳınur

Selīm Giray

Selīm Giray ibn Bahādır Giray-ı Cengīzī. Ḳırım ḫānlarından olup ṭabaḳa-i Sulṭān İbrāhīm Ḫān şuʻarāsı ʻidādında Rezmī maḫlaṣı ile tercemesi *Cild-i Evvel*'de sebḳ iden Bahādır Giray'uñ ferzend-i ercmendi el-Ḥāc Selīm Giray Ḫān'dur. Biñ seksen iki Ẕi'l-ḥicce'sinde ʻĀdil Giray yirine Ḳırım ḫānligi tefvīż olınup seksen sekiz Ẕi'l-ḥicce'sinde maʻzūl ve yirlerine Murād Giray mevṣūl oldı. Ṭoḳsan beş Ẕi'l-ḥicce'sinde ḫalefi yirine ṣāniyen ḫān-ı ʻālī-şān olup yüz iki Cumāde'l-āḫire'sinde me'ẕūnen deryādan çekdirme ile ḥacc-ı Beytu'l-lāhi'l-Ḥarām'a ʻazīmet itdüklerinde yirlerine Saʻādet Giray, ḫān naṣb olındı. Yüz dört Muḥarrem'inde Ṣafā Giray yirine manṣıb-ı ḫānī erzānī görilüp yüz on Şaʻbān'ında ṣāniyen ḥacc-ı Beytu'llāhi'l-Ḥarām'a niyyet ve ziyāret-i ravża-i Resūl-i ekrem *ṣalla'llāhu teʻālā ʻaleyhi ve se'lleme*[1] ʻazīmet eyledüklerinde[2] yirlerini maḫdūm-ı mihterleri Devlet Giray Ḫān'a ferāġat itmişler idi. Yüz on dört Şaʻbān'ında ḫalefleri ve maḫdūmları Devlet Giray Ḫān yirine rābiʻan taḫt-ı Cengīzī'de ḳarār eyleyüp yüz on altı Ramażān'ında enfās-ı maʻdūde-i ḥayātı tamām ve ʻīdgāh-ı ervāḥa ḥırām itdüklerinde yirlerine maḫdūm-ı ṣānīleri Ġāzī Giray ḳıyām eyledi.

Ḫān-ı mezbūr maʻārif ile meşhūr, saḫī vü kerīm, müşfiḳ u raḥīm, pīr-i muʻammer, ṣalāḥ-ı ḥālle muḫammer idi. Bu ebyāt zāde-i ṭabʻ-ı selīmleridür:

Naẓm

Bir ḳanlu ṣu ki dīde-i terden ẓuhūr ider
Bir çeşmedür ki dāġ-ı cigerden ẓuhūr ider

Ve lehu

Dirīg ol tāze nihālüm hevā nedür bilmez
Belā-yı ʻışḳ nedür ibtilā nedür bilmez

1 "Allah'ın salât ve selâmı onun üzerine olsun."
2 eyledüklerinde H: itdüklerinde R.

Derūn-ı sīneye zaḫm urmaġı bilür ammā
Ṭabīb-i tāze-hevesdür devā nedür bilmez

Şāhī [Şāhīn Giray]

Şāhī Şāhīn Giray ibn el-Ḥāc Selīm Giray. Ānifen tercemesi sebḳ iden el-Ḥāc Selīm Giray Ḫān'uñ evlādındandur. Biñ yüz yigirmi dört senesi ḫilālinde Yanbolı'da fevt oldı.

Merḥūm-ı mezbūr ma'ārif ile meşhūr, ḫoş-ṣoḥbet, ṣāḥib-ṭabī'at idi. Bu şi'r güftārındandur:

Şi'r

Dökülmiş zülf-i müşkīnüñ o gül-ruḫsāra besbelli
Perīşānlıḳ budur gülşende sünbülzāra besbelli

Görüp derdüm devāsuzdur didüñ luṭfuñ dirīġ itdüñ
Teraḥḥum itmedüñ yoḫsa ṭabībüm çāre besbelli

Gözüm hep ḳanlı yaşuñ mācerāñı yāra 'arż itdi
Nihān dut sen gerekse derdüñi ol yāra besbelli

Gidüp murġ-ı dilüm eglendi ḳaldı zülfi bāġında
Ṭolaşmışdur şikenc-i ṭurre-i ṭarrāra besbelli

Güzeller mā'il-i aġyār u güller mübtelā-yı ḫār
Budur bā'iṣ-i efġān Şāhi-i ġam-ḫāra besbelli

Şermī [Üsküdarī 'Alī]

Şermī, zümre-i ṭopcıyāndan ve zübde-i şeştārīyāndan Üsküdarī 'Alī Çelebi'dür. Biñ yüz yigirmi yedi senesi ḥudūdında fevt oldı. Bu şi'r anuñdur:

Şi'r

Ṭarf-ı rūyuñda şehā kākül ü gīsū bulınur
Ṣaḥn-ı gülşende belī sünbül ü şeb-bū bulınur

Ḫaṭ niçün ẓāhir olur kişver-i ruḫsāruñda
Rūm'dur bunda niçün leşker-i Hindū bulınur

Şevḳ-ı dendānuñ ile Şermi-i ṣāḥib-hünerüñ
Ṣadef-i cevf-i dilinde niçe lü'lü bulınur

Şefīḳ [Maṣraf-zāde Meḥemmed]

Şefīḳ, İstanbulī "Maṣraf-zāde" dimekle şöhret-dāde Meḥemmed Efendi'dür. Dīvān-ı hümāyūn kātiblerinden iken ba'ż vüzerāya dīvān efendisi olmış idi. Veḳāyi'-nüvīsligi sebebiyle **[265b]** ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ dāmād-ı[1] şehriyārī 'Alī Paşa ḥażretlerine intisāb eyleyüp küçük evḳāf muḥāsebeciligi ile kām-yāb olduḳdan ṣoñra biñ yüz yigirmi yedi tārīḫinde fevt oldı. Bu eş'ār anuñdur:

Naẓm

Bahārdur ki göñül seyr-i lālezār ister
Bir elde sāġar u bir elde dest-i yār ister

Ve lehu

Ne ḳuvvet var meded o ẓālimüñ çeşm-i siyāhında
Ki ḥıṣn-ı 'iṣmeti vīrān ider evvel nigāhında

Şühūdī [İstanbulī Meḥemmed] [Çeńe Efendi]

Şühūdī, İstanbulī Meḥemmed Efendi'dür. Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi ḳurbinde vāḳi' Ḥażret-i Emīrü'l-Buḫārī'nüñ binā buyurduḳları mescid-i şerīfde ḫitābetle meşġūl iken biñ yüz otuz Cumāde'l-āḫire'sinde 'ālem-i 'uḳbāya vuṣūl buldı.

Merḥūm-ı mezbūr "Çeńe Efendi" dimekle meşhūr ḥüsn-i ḫaṭṭ-ı nesīḫde māhir, kemān-keşlikde ḳuvveti ẓāhir, fenn-i mūsiḳīden ḫaberdār, *Mevlid-i Şerīf* ve *Muḥammediyye*-ḫ'ānlıġla şöhre-i diyār, ḫoş-ṣoḥbet, dervīş-ṭabī'at idi. Bu beyt güftārındandur:

1 R 283b.

Beyt

Cenāb-ı Ḥaḳḳ'a lāyıḳ bir 'amel yoḳ bende nā-çārem
Ne ḳılam ibtilā-yı derd-i 'iṣyān ile bīmārem

Ṣıdḳī [Emetu'llāh Ḫātūn]

Ṣıdḳī, 'ulemā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemeleri bu cerīdenüñ *Cild-i Evvel*'inde masṭūr olan Ḳāmetī-zāde Meḥemmed Efendi'nüñ duḫteri Emetu'llāh Ḫātūn'dur. Ṭā'ife-i zenāndan iken 'arūs-ı ma'ārif ü kemālāt ile ḫacle-nişīn-i ma'nā olup 'umdetü'l-meşāyiḫ Şeyḫ Himmet Efendi merḥūmdan daḫı inābet itmiş idi. Biñ yüz on beş Ṣafer'inde fevt olup Edrineḳapusı ḫāricinde Emīr-i Buḫārī Zāviyesi civārında vālid-i mācidleri cenbinde defn olındılar.

Merḥūme-i mezbūre ma'ārif ile meşhūre idi.

Āṣārından taṣavvufāne *Gencü'l-envār* ve *Mecma'u'l-aḥyār* nām manẓūmeleri olduġından mā'adā müretteb ü mükemmel *Dīvān*-ı eş'ārları vardur. Bu ebyāt güftārlarındandur:

ez-Ḳaṣā'id der-Ṣıfat-ı 'Işḳ

Cemālin 'arża ḳıldı *küntü kenz*īden[1] liḳā-yı 'ışḳ
Ẓuhūra geldi eşyā olduġından bes rıżā-yı 'ışḳ

Ṭaleb ḳıldı vücūda gelmegi çünkim ḳamu eşyā
Getürdi 'ālem-i mülke 'ademden iḳtiżā-yı 'ışḳ

Ṣoyın varlıḳ ḳabāsından ikilikden ḫalāṣ ol kim
Görinmez saña maḥbūbuñ ger olmazsan fenā-yı 'ışḳ

İrişse cānib-i ḳalbe ḳomaz ol 'aḳl cāsūsı
Yıḳar bünyādını fikrüñ 'acebdür mācerā-yı 'ışḳ

1 Kudsî hadis olarak bilinen hadisten kısmî iktibas yapılmıştır. Tamamının anlamı şöyledir: "Ben, gizli bir hazine idim, bilinmeyi diledim. Bunun için (beni bilmeleri için) yaratıkları yarattım." Mehmet Yılmaz, *Kültürümüzde Âyet ve Hadisler*, Kesit Yay., İstanbul 2013, s. 396.

Ne leẕẕetdür ki ʻuşşāḳı getürür ḥālet-i vecde
Eger kim kūy-ı dil-berden ese bād-ı ṣabā-yı ʻışḳ

ez-Ġazeliyyāt

Olaldan zülf-i pür-çīnün esīri
Beni mülk-i ġama şāh itdi sevdā

Didüm derdüme ḳand-i laʻlüñ emsem
Didi cāndan geçerseñ Ṣıdḳı ammā

Ve lehu

Rāh-ı ʻışḳında olurdum Ferhād
Raḥm idüp eylese Şīrīn-lebi dād

Ve lehu

Ṣıdḳı āhuñ dütüni çün şerer-ālūd oldı
Ol cefā-pīşeye ṣun bāri zer-efşān sünbül

Ve lehu

Yürisün nāz ile ol zülfi muʻanber yürisün
Cānı var ise bile serv-i ṣanavber yürisün

Ve lehu

Kūy-ı cānāna şitāb eyle göñül var durma
Yār ile birlige ir kendüñi anda görme

Ola mı zaḫm-ı dile em diyü ṣordum lebine
Didi kim ʻayn-ı şifādur lebüm ammā ṣorma

Ve lehu

Ey bād-ı ṣabā sende bir bellü ḫaber var mı
Ol zülf-i muʻanberden bir yirde eṡer var mı

Ve lehu

Kāküli ol mihr-rūya perde olmış çün seḥāb
Zülfüñi ḳaldur didüm didi zihī yüz ḳarası

***Gencü'l-envār'*ındandur [266[a]]**

Besmeleyle idelüm sözi edā
İşimüz eyleye āsān o Ḫudā

Her işüñ mebde'idür bismi'llāh
Kim dimez ise olur kārı tebāh

Evvelā ismin anuñ yād idelüm
Daḫı ṣoñra işe bünyād idelüm

Tācıdur besmele çün *Ḳur'ān*'uñ
İsmidür hem o Ġanī sulṭānuñ[1]

***Mecma'u'l-aḫyār'*ındandur**

Ol Ḥabīb-i Ḥaḳ Resūl-i muḥterem
Pīşvā-yı evliyā faḫrü'l-ümem

Enbiyā ser-çeşmesi nūr-ı Ḫudā
Şems ü māha irdi nūrından żiyā

Sen ki bir deryā-yı 'ummānsın şehā
Ḳaṭreyem ben ḳatrenüñ kārı n'ola

İki 'ālem āftābısın 'ıyān
Ẕerre mihri nice idiser beyān

1 R 284a.

Ẓarīf [İstanbulī ʻAbdu'llāh]

Ẓarīf, İstanbulī ʻAbdu'llāh Çelebi'dür. Dergāh-ı ʻālī yeñiçerileri ḫulefāsından iken cezīre-i Girid'de Ḳandiye Ḳalʻası'nuñ yeñiçeri efendiligi iḥsān olınmış idi. Biñ yüz on beş senesi ḥudūdında cezīre-i merḳūmede fevt oldı. Bu eşʻār güftār-ı dürer-bārındandur:

Naẓm

Dil ḳaldı zaḫm-ı tīr-i firāḳıyla zārda
Bir ḳaşları kemāna uruldum Ḥiṣār'da

Ve lehu

Ṭalʻatinde itdi ol meh-rū ʻıyān āyīneyi
Eyledi maḥsūd-ı ḫurşīd-i cihān āyīneyi

Tīr-i müjgānı ider bir şīşeden gūyā güẕer
Destine alduḳca ol ḳaşı kemān āyīneyi

Ḥüsn ile kendin görür bir dil-ber-i ḫod-bīn olur
Ḳılmasun manẓūr yā Rab ol cüvān āyīneyi

ʻAks-i envār-ı ruḫı ol māh-ı ġarrānuñ Ẓarīf
Eyledi ḥallāl-i eşkāl-i cihān āyīneyi

Vech-i tanẓīri yine gösterdi ṭabʻ-ı bī-ġubār
Ḳıldı yārān-ı ṣafāya armaġān āyīneyi

ʻĀrif [Seyyid Meḥemmed]

ʻĀrif, es-Seyyid Meḥemmed Efendi'dür. Baʻde taḥṣīli'l-istiʻdād ʻulemā-yı kirāmuñ birinden mülāzemetle ber-murād olup devr-i medāris-i muʻtāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʻzūl iken sālik-i semt-i ḳażā ve mālik-i ezimme-i ḥükm ü imẓā olmış idi. Rūmili ḳalem-revinde birḳaç manṣıba ḳāḍī olup baʻdehu Gelibolı ḳaṣabasında me'ẕūn bi'l-iftā oldılar. Bir müd-

detden ṣoñra Ṣındırġı ve Develi ḳażāları ma'īşetiyle teḳā'üd iḫtiyār itmişler idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām iken biñ yüz yigirmi altı Muḥarrem'inde dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i 'uḳbāya 'azīmet itdüklerinde maḥlūl olan ma'īşetleri Ḳara Murād Efendi'ye arpalıḳ ta'yīn olındı.

Merḥūm-ı merḳūm fażīlet-i 'ilmiyye ile ma'lūm, ekṣer-i fünūnda māhir, şi'r ü inşāya ḳādir idi. Bu beyt güftārındandur:

Beyt

Sen perī-çehreyi görseydi egerçi zāhid
El çekerdi ṣanemā zühd ü riyādan ġayrı

'Āṣım [Yūsuf]

'Āṣım, Yūsuf Efendi'dür. Vilāyet-i Bosna'dan bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olup 'ilm ü ma'ārif taḥṣīline himmet eyleyüp belde-i meẕkūre maḥkemesinde kitābet ḫıdmetiyle meşġūl iken biñ yüz yigirmi iki Muḥarrem'inde rıḥlet ve 'ālem-i ervāḥa 'azīmet eyledi.

Müretteb *Dīvān*-ı eş'ārı vardur. Bu ebyāt andan nümūnedārdur:

ez-Ḳaṣā'id-i Mi'rāciyye der-Ṣıfat-ı Şeb

Ḫoşā ol şām-ı mi'rāc-ı Resūl-i Ḫālıḳ-ı yek-tā
Berāt-ı ḳadrine ẓulmet mu'anber zer-nişān ṭuġrā

Degüldür ẓulmet-i şeb micmer-i ḫurşīd-i gerdūndan
Cihānı ṭutdı gūyā dūd-ı 'ūd-ı 'anber-i sārā

Boyandı dūd-ı āh-ı pīr-dehre ser-be-ser 'ālem
Düşince çāh-ı arża Yūsuf-ı mihr-i cihān-ārā

Degül encüm ḳaçarken pīş-i şebdīz-i şebāngehden
Şererler oldı peydā na'l-i esb-i rūzdan gūyā **[266[b]]**

'Aceb bir ṭop-ı hāven mi ṭutuşdı ḥışn-ı şām içre
Şerār-ı dūd-ı āteş dutdı gök meydānını zīrā

N'ola yıldız ḳadar dāmād-ı çarḫuñ aḳçesi gitse
Ṭoḳuz ḳatdur cihān-ı nev-'arūs-ı 'ālem-i bālā

Hüveydā oldı ṣanmañ çarḫ-ı encümdār bālāda
Çekildi bezm-i ḫāṣṣa bir münaḳḳaş perde-i dībā

O şebdür zülf-i 'anber-būy rūy-ı ḳudsiyān ol şeb
O şebdür sünbül-i gülzār *sübḥāne'lleẕi esrā*[1]

ez-Ġazeliyyāt

Bu dāġ n'ola dil-i bī-ḳarārı söyletdüm
Yine gül-i ter ile baḳ hezārı söyletdüm[2]

Açıldı ġonçe-i rengīni 'andelīb-i dilüñ
Çemensitānda ol gül-'iẕārı söyletdüm

Kesilmedi ser-i zülfüñ ḥikāyeti gerçi
Bütün gice dil-i āşüfte-kārı söyledüm

Ve lehu

'Aḳlum var iken ṭurre-i cānānemi görsem
Kendüm hele ḳayd-ı dil-i dīvānemi görsem

'Iṭrī [İstanbulī Buḫūrī-zāde Muṣṭafā]

'Iṭrī, İstanbulī Buḫūrī-zāde Muṣṭafā Çelebi'dür. 'İlm-i edvārda māhir ve fenn-i mūsiḳīde aḳrānı nādir olmaġın merḥūm-ı cennet-mekān-ı fırdevs-āşiyān Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Ġāzī ḥażretlerinüñ meclis-i hümāyūnlarına dāḫil ve bī-nihāye iḥsān u 'aṭāya nā'il olduġından mā'adā kendi 'arż-ı ḥāli mūcibince bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı sa'ādet-maḳrūn ber-vech-i te'bīd esīrciler ketḫudālıġını i'ṭā buyurmışlar idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām iken biñ yüz

1 *Kur'ân-ı Kerîm, İsrâ Sûresi*, 17/1, ﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى﴾ "O ki bütün noksanlardan münezzehtir …"
2 R 284b.

yigirmi üç tārīḫinde ʻālem-i ʻuḳbāya ḫırām eyleyüp Mevlevī-ḫāne Yeñiḳapusı ḫāricinde defn olındı. Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm

Baḳmazsa rūy-ı dil-bere aʻdā ṣafā-naẓar
Sen eyle ṣunʻ-ı Ḥaḳḳ'ı temāşā ṣafā-naẓar

Mihr ü mehe baḳar mı cemālüñ gören didüm
Baḳdı didi ol āyine-sīmā ṣafā-naẓar

Dil nāẓır-ı ġubār-ı derüñdür didüm didi
Cā'izse kuḥl-i dīde-i bīnā ṣafā-naẓar

Dildār ḫāl ü ḫaṭṭ u lebüñ gösterüp didi
Ḥabb u ġubār u bāde müheyyā ṣafā-naẓar

Bu nev-ẓuhūr-ı şāhid-i naẓmuñ görüp eger
ʻIṭrī naẓīre dirse eḥibbā ṣafā-naẓar

Ve lehu

Dili āvāre ḳılan fikr-i ḳad-i dil-cūdur
Beni mecnūn iden kākül-i ʻanber-būdur

Görmedük yoḳ yire sen itme ṣaḳın ḳīl ile ḳāl
Kim dir ise disün ʻIṭrī o miyāna mūdur

Ve lehu

Urmasun cismini ṭīġa ḫaṭ-ı cānān dönsün
Yüze çıḳmasun olur ṣoñra peşīmān dönsün

Ḥüsn-i dildār ile baḥs eylemege ʻazm itmiş
Diñ taḥammül idemez mihr-i dıraḫşān dönsün

Gice kūyına varup görmek içün devr eyler
Dutılur söyleñüz andan meh-i tābān dönsün

'Avnī [Yūsuf]

'Avnī, Yūsuf Efendi'dür. Vilāyet-i Rūmili'nde Ṭırnova ḳaṣabasında ṣaḥn-ı vücūda vürūd eyleyüp taḥṣīl-i 'ilme 'azīmet ve 'ulemā-yı kirāmuñ birinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet itdükden ṣoñra devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi bir senesi ḫilālinde dār-ı beḳāya rıḥlet eyledi. Bu beyt anuñdur:

Beyt

Şarāb-ı 'ışḳı nūş iden ezel maḫmūr olur ṣanma
Göñülden neşve-i cām-ı maḥabbet dūr olur ṣanma

Fāḫir [Bosnevī Ṣāliḥ]

Fāḫir, Bosnevī Ṣāliḥ Efendi'dür. Evā'il-i ḥālinde ba'ż mīr-i mīrāna imām olup ba'dehu dīvān-ı hümāyūn kātibleri zümresine dāḫil olmış idi. Bir müddetden ṣoñra ṭarīḳa-i Ḫalvetiyye meşāyiḫından cezīre-i Saḳız'da sākin Şeyḫ İlyās Efendi'den inābet ve ṭarīḳ-ı ṣūfiyyeye sülūk itmekle niçe zamān seyāḥat idüp Dārü's-salṭanati'l-'aliyye belde-i Ḳosṭanṭıniyye'de iḳāmet eylemiş idi. Biñ yüz yigirmi yedi Receb'inde cezīre-i Mora'da Anabolı Ḳal'ası'na muḳābeleci ta'yīn olınmış iken çoḳ geçmeyüp sene-i meẕkūre evāḫirinde fevt oldı. Bu ebyāt anuñdur:

Naẓm [267[a]]

Görinmez 'āleme ol nev-cüvān nāzükdür
Olur perī gibi gözden nihān nāzükdür

İder su'āl ü cevābı rumūz-ı ġamze ile
Tekellüm itmez o ġonçe-dehān nāzükdür

Dehān-ı nāzüki ile miyānı vaṣfında
Miṣāl-i Fāḫir-i tāze-zebān nāzükdür

Ve lehu

Kān-ı cevāhir olsa ʿaceb mi dehānımuz
Evṣāf-ı laʿlüñ oldı çü vird-i zebānımuz

Fā'iḳ [Maḥmūd]

Fā'iḳ Maḥmūd Efendi. Ruhāvī'dür. Ātī't-terceme Nābī Yūsuf Efendi'nüñ aḳribāsındandur.[1] Dārü'l-mülk-i İstanbul'a vāṣıl ve ʿulemā-yı kirāmuñ birinden mülāzemete nā'il olup devr-i medāris-i muʿtāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʿzūl olduḳdan ṣoñra sālik-i semt-i ḳażā ve mālik-i ezimme-i ḥükm ü imẓā olmış idi. Anaṭolı ḳalem-revinde İznikmid ḳāḍīsi iken biñ yüz yigirmi yedi senesi ḥudūdında ṣahbā-yı memātı nūş itmekle bezm-i fānīden ayaḳ çekdi.

Merḥūm-ı mezbūr maʿārif ile meşhūr, ḫānde-rūy ve laṭīfe-gūy, ḥalāvet-i eşʿārı şehd-i fā'iḳ ve leṭāfet-i güftārı medḥe lāyıḳ, esīr-i ṣoḥbet-i yārān, ḫoş-ṭabʿ u ṣāḥib-ʿirfān idi. Pāy-ı zemīn-pūyında bir miḳdār aʿrec olmaġın Nābī Efendi Ḥalebü'ş-şehbādan İstanbul'da ṣāḥibü't-tercemeye laṭīfe gūne bu ġazeli ferestāde ḳılmış idi.

Naẓm

Ḳış mevsiminde bulmazsa ḳarṣaḳ
Marʿaş gibi ten ditrerdi ṣaḳ ṣaḳ

Ṣaff-ı raḳībe ṣunmaḳ ḳolaydı
Kūyına yāruñ ḫançerle varsaḳ

Dest-i cefādan feryāda gelsek
Zaḫm-ı cigerden bar bar baġırsaḳ

Dest-i ṭaleble gelmez şikāra
Ol murġ-ı vaḫşı biñ kez oḳ ursaḳ

Bir dāne virmez dihḳān-ı gerdūn
Her dāne içün biñ dām ḳursaḳ

1 R 285a.

Yāruñ elinden ṣahbāyı Nābī[1]
Zehr olsa içsek şişsek ḳabarsaḳ

Faṣl-ı bahāruñ ẕevḳini sürsek
Gülzāra Fā'iḳ ṣu gibi aḳsaḳ

Bu eş'ār ol şā'ir-i şīrīnkāruñ güftār-ı şekker-bārındandur:

ez-Ḳaṣā'id

Rükn-i eyvān-ı bülendi burc-ı mihr-i mekrümet
Naẓm-ı gül-mīḫ-i deri 'aḳd-i Ṣüreyyā-yı kerem

Bir açılmaz daḫme-i der-beste-i mektūm idi
Nām [u] iḥsānuñla fetḥ oldı mu'ammā-yı kerem

Gevher-i āmālüme bī-şek bulurdum dest-res
Mevc-ḫīz olsa eger ḥaḳḳumda deryā-yı kerem

Ve lehu

O deñlü eyledüm vādī-i maḳṣūdumda pūyāyı
Şikest itdüm ser-i rāh-ı ṭalebde 'āḳıbet pāyı

Feżā-yı ḳāmda sür'atle irḫā-yı 'inān itdüm
Nice żabt eyleyem bu raḫş-ṭab'-ı nā-şekībāyı

ez-Ġazeliyyāt

Olmaz kederi dīde-i ḫūn-ābe-feşānuñ
Pākīze olur reh-güẕeri āb-ı revānuñ

Ḥāl-i dil-i zārı güle tefhīm idemezsin
Ey bülbül-i bed-mest hezār olsa zebānuñ

1 Bu ifade ṣahbā-yı nābı şeklinde de okunabilir.

Bu rūze ile nāzda imsāk ider ol şūḫ
İnkār idemem ḳadrini Fā'iḳ Ramażān'uñ

Ve lehu

Nüsḫa yazmazdum teb-i hicre sevād-ı çeşmüñi
Olmasa hem ḳıṭ'a-i bādām mānend-i nigīn

Ve lehu

Bir nīm-nigāh itmege ma'hūd idi ammā
Pastola rücū' itdi yine levend-i reh-zāde[1]

Ve lehu

Degül ḫāl-i siyeh ruḫsār-ı yār-ı nāzenīn üzre
Ümīd-i şehd ile ḳonmış megesdür engebīn üzre

Sipihri geşt idince tīr-i āhum bir yelüñ ḳaldı
Ḳamer yüzlüm meh-i nev ṣanma bu çarḫ-ı berīn üzre

Ḳasem itmiş ḳadem başmamaġa mey-ḫāneye Fā'iḳ
Hele ṯābit-ḳadem olur mı seyr it bu yemīn üzre **[267[b]]**

Ferdī [Ḥüseyn] [Arayıcı-zāde]

Ferdī Ḥüseyn Efendi. Dārü's-salṭanati'l-'aliyye belde-i Ḳosṭanṭıniyye'den ẓuhūr ve "Arayıcı-zāde" dimekle meşhūr olup vüzerādan ba'żılara ketḫudā ve Mıṣr-ı Ḳāhire'de şehr ḥavālesi (?) ve muḳābeleci olmış idi. Ba'dehu dīvān ḫ'ā-celeri zümresine dāḫil ve sipāh kitābeti ve māliye teẕkireciligi manṣıblarına vāṣıl olduḳdan ṣoñra biñ yüz yigirmi tārīḫinde fevt oldı. Bu beyt anuñdur:

Beyt

Görüp ān-ı ruḫın öpdüm elin ol şūḫ-ı fettānuñ
Daḫı yādumdadur bi'llāh Ferdī çıḳmaz el-ān[2]

1 Bu mısrada vezin aksamaktadır.
2 R 285b.

Fennī [Meḥemmed Dede]

Fennī Meḥemmed Dede Efendi. İstanbulī'dür. Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳa-i Ḫalvetiyye meşāyiḫından 'ārif-i āgāh ve vāṣıl-ı ila'llāh Cihān-gīr Şeyḫi Ḥasan Efendi ḫıdmetlerinden inābet ve tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳat eyleyüp ba'dehu maḥrūsa-i Burusa'da vāḳı'a zāviye-i Mevleviyye'de seccāde-nişīn-i meşīḫat olan Ṣāliḥ Dede'den daḫı bī'at idüp:

Beyt

Ḥamdü li'llāh ki bulup mertebe-i a'lāyı
Beklerüz ḫāk-i der-i Ḥażret-i Mevlānā'yı

manṭūḳınca ṭarīḳa-i Mevlevī'ye sālik olmış idi. Bir müddetden ṣoñra ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Köprili-zāde Fāżıl Aḥmed Paşa'ya bir ḳaṣīde-i ġarrā naẓm itmekle pesendīde-i Āṣafī olup muḳābelesinde kendüye ber-vech-i te'bīd cizye kitābeti 'ināyet olınduġından mā'adā vezīr-i meẕkūr taḳrībiyle merḥūm-ı cennet-mekān-ı ḫuld-āşiyān Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Ġāzī ḥażretlerinüñ daḫı manẓūr-ı naẓar-ı iksīr-te'ṯīrleri olmaġın muṣāḥib-i şehriyārī rütbesine vāṣıl ve elṭāf-ı bī-nihāye-i sulṭānīye nā'il oldılar. Bu ḥāl üzere Rūmiliḥiṣārı'nda vāḳi' yalısında sākin iken biñ yüz yigirmi senesi ḥudūdında rıḥlet ve 'ālem-i 'uḳbāya 'azīmet eyledi. Müretteb *Dīvān*-ı eş'ārı vardur. Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm

Ruḫsār-ı yāra ṣanma o nev-ḫaṭ żarār virür
Şehbāz-ı ḥüsnine yeñiden bāl ü per virür

İṯbāt u nefy içinde lebüñ sırr-ı noḳṭadur
Vardur diyen dehānuñı cāndan ḫaber virür

Ve lehu

İtdüñ ġıdā Hümā-yı ġama üstüḫ̆ānımuz
Olsa 'aceb mi evc-i felekde mekānımuz

Dil ḫastesine būs-ı lebin itmedi dirīġ
Ḥaḳḳā ki geldi yirine bir pāre cānımuz

Ḳaddüm hemīşe eyler idüm hāleveş kemer
Āġūşa gelse ol meh-i nā-mihribānımuz

Ve lehu

Bu ġarḳagehde bulmadı bir āşināmuzı
Tā naḳl ideydi dīde-i ter mācerāmuzı

Ve lehu

Bilüp ḳadrin dirīġā olmadı dil-ber ḫarīdārı
'Aceb düşdi naẓardan 'āşıḳuñ eşk-i güher-bārı

Nedür bu sūz-ı dilden eşk-i ter Fennī'ye siḥr itdüñ
Ki bir mīzāb içinde āb u āteş eyledüñ cārī

Feyżī [Ṣāliḥ]

Feyżī Ṣāliḥ Efendi. Ātī't-terceme Dürrī Aḥmed Efendi'nüñ birāderidür. Diyār-ı Vān'dan neş'et ve Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye hicret eyleyüp dīvān-ı hümāyūn küttābından iken biñ yüz yigirmi yedi senesi[1] ḫilālinde fevt oldı. Küttābdan 'Ulvī Efendi didügi tārīḫdür:

Mıṣrā'

Dā'imā Ṣāliḥ Efendi içe mā'-i Kevṯer'i[2]

Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm

Bu āh-ı serd bizi i'tibārdan düşürür
Niyāz-nāmemüzi dest-i yārdan düşürür

Ve lehu

Olsa her kim müstaḳīm-encām mānend-i nigīn
Gezdürür el üzre ḫaṣṣ u 'ām mānend-i nigīn

1 senesi H: -R.
2 دایما صالح افندی ایچه ماء کوثری
[Hemze "1" kabul edilirse sonuç tam çıkar.]

İ'tibār-ı nām ile elden ele şöhret bulur
Künc-i 'uzletde iden ārām mānend-i nigīn

Künhī [İstanbulī 'Oṯmān]

Künhī, İstanbulī 'Oṯmān Efendi'dür. Dīvān-ı hümāyūn kātiblerinden iken Kefe, ba'dehu Burusa muḳāṭa'acısı olmış idi. İstanbul'da ze'āmetle beglikci vekīli iken biñ yüz **[268[a]]** yigirmi sekiz senesi ḫilālinde fevt oldı. Bu eşār güftārındandur:

Naẓm

Dirlerdi 'ışḳ büker imiş ādemüñ belin[i]
Ḥaḳḳā budur ki doġrusı büker beli göñül

Ve lehu

Ey ḥüsn-i yārı münkir olup anı yoḳ diyen
Añlar mısın o ḥāleti anı bilür misin

Ve lehu

Dilā zülfinde yāruñ ḳıl ṣafā ḳat ḳat ḥelāl olsun
İdersin ta ki bu ẕevḳi saña ḳat ḳat ḥelāl olsun

Nezāketle açarsın ġonçenüñ göñlin seḥerlerde
Saña bū-yı gül ey bād-ı ṣabā ḳat ḳat ḥelāl olsun[1]

Senüñ bāġ-ı cihānda ṭab'ına ey sünbül-i ḫoş-bū
Gelür çün bir piyāz ile ġınā ḳat ḳat ḥelāl olsun

Ḳatı çoḳ eşk ü āhum aldıñuz ammā yine benden
Size bi'l-cümle ey 'arż u semā ḳat ḳat ḥelāl olsun

Çü ṯābitdür bekāret nev-'arūs-ı şi'r-i pāküñde
Cihāz-ı ḥüsn-i ma'nā Künhiyā ḳat ḳat ḥelāl olsun

1 R 286a.

Ledünnī [Bosnevī Muṣṭafā]

Ledünnī, Bosnevī Muṣṭafā Efendi'dür. Dīvān-ı hümāyūn kātiblerinden iken Eflaḳ voyvodası olan İskerletoġlı'na dīvān efendisi olup bile gitmiş idi. Biñ yüz yigirmi sekiz Şa'bān'ında Nemçe keferesi ol vilāyete müstevlī olduḳda mesfūr voyvodayı esīr idüp bunları şehīd itmişler idi.[1] Bu iki beyt güftārındandur:

Beyt

Mey-i dūşīne-i aġyāra tenhā yār varmışmış
Bahāristān-ı şevḳa ġonçe-i gülzār varmışmış

O māh-ı bī-ser ü pā cebhe-sāy-ı ṭavḳ-ı revzendür
Ḥicāz-ı kūyına şeb ṭālib-i dīdār varmışmış

Luṭfī ['Abdü'l-laṭīf]

Luṭfī 'Abdü'l-laṭīf Efendi. Vilāyet-i Ḳırım'da Bāġçesarāy ḳurbinde Tola nām ḳaryedendür. Ba'de'l-mülāzemet Rūmili ḳalem-revinde ḳużāt-ı sütūde-ṣıfāt zümresine dāḫil olmış idi. Ṭab'ı 'īş ü 'işrete mā'il olmaġın biñ yüz on beş tārīḫinde bir gice mestāne bulınup Ġalaṭa'dan ḳaṣaba-i Ḳāsım Paşa'daki ḫānesine giderken Ḳanlıḳozlar[2] nām maḥalde birḳaç mest evbāş mezbūrı bıçaḳ ile mecrūḥ itdüklerinde ol ḍarbdan vefāt itdi. Bu eş'ār güftārındandur:

Naẓm

Bu micmer-i ġam-ı 'ışḳuñ ki dūdı āteşdür
Yaḳar meşāmı ṣaḳın bū-yı 'ūdı āteşdür

Hevā-yı 'ışḳuñ ile şimdi gülleri çemenüñ
Giyer o cāmeyi kim tār u pūdı āteşdür

Ṣafā-yı meclisem āb-ı ruḫuñladur yoḫsa
Sen olmasañ baña bezmüñ sürūdı āteşdür

Ol āteşīn ruḫ ile dīde āteşīn olalı
Bu gülsitān-ı dilüñ seyl ü rūdı āteşdür

1 idi H: -R.
2 Ḳanlıḳozlar H: Ḳanlıḳoz R.

Raḳīb-i sifleye hem-dem olursañ ey Luṭfī
Ḳıyāmı āb-ı ḥayāt u ḳu'ūdı āteşdür

Luṭfī-i Dīger [Muṣṭafā] [Muṣlī Aġa-zāde]

Luṭfī-i dīger, Muṣṭafā Aġa'dur. Belde-i Toḳat'dan neş'et ve "Muṣlī Aġa-zāde" dimekle şöhret bulmış idi. Vālidleri[1] Muṣlī Aġa ketḫudā yiri iken yayabegligi ile teḳā'üd iḫtiyār idüp fevt oldı. Bunlar daḫı bölük çorbacısı olup ba'dehu sevdā ġalebe itmekle ferāġat ve iḫtiyār-ı 'uzlet eyleyüp biñ yüz otuz senesi ḫilālinde dār-ı beḳāya rıḥlet eyledi. Bu şi'r anuñdur:

Şi'r

Tābiş-i mey kim ruḫ-ı cānānı gül gül gösterür
Muṭribān-ı 'ışḳı hem-āvāz-ı bülbül gösterür

Meyl ider lā-büd bu ben ḫāke o naḫl-i pür-cefā
Mīvedār olsa dıraḫt elbet temāyül gösterür

Dāġlar açmış o meh-rū sā'id-i sīmīnine
Bir nihāl-i yāsemen üzre niçe gül gösterür

Ḥall ü 'aḳd-i zülf ucından pīç ü tāba düşme kim
Saña ey dil mū-be-mū ḳayd-ı teselsül gösterür[2]

Luṭfi-i hicr-āşināsın göz göre görmezlenüp
Ġamze-i bīgānesi semt-i teġāfül gösterür

Münīrī [Edrinevī Ḥüseyn]

Münīrī, Edrinevī Ḥüseyn Efendi'dür. Rūz-nāmçe-i evvel ḫulefāsından iken biñ yüz otuz[3] senesi ḫilālinde fevt oldı. Bu şi'r anuñdur:

1 Vālidleri R: Vālidi H.
2 R nüshasında bu beyit yoktur.
3 otuz H: otuz beş R.

Naẓm

Göñül levḥ-i sevād-ı ḥarf-i esrār-ı ġam olmışdur
Velī çıḳmaz beyāża lerziş-i kilk-i zebānumdan **[268[b]]**

Açılmaz ġonçe-i baḫtum ṭulū' itmez meh-i kāmum
Münīrī oldum āzürde zemīn ü āsmānumdan

Meylī [İstanbulī Meḥemmed]

Meylī, İstanbulī Meḥemmed Efendi'dür. Sarāy-ı hümāyūn aşcıbaşılarından birinüñ ferzend-i ercmendi olmaġın evā'il-i ḥālinde zümre-i ṭabbāḫīn-i sulṭānīye dāḫil olup ba'dehu işciler ocaġınuñ kitābetine nā'il olmış idi. Giderek dīvān-ı hümāyūn kātiblerinden olup yolıyla kīsedārlıḳ rütbesine[1] vāṣıl oldı. Biñ yüz yigirmi[2] senesi ḥudūdında intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl eyledi. Sinni 'ıḳd-ı tāsi'i mütecāviz pīr-i mu'ammer idi. Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm

Nihāl-i serve teşbīh itdügüm bir ḳadd-i dil-cūdur
Cemāl-i yāra zīnet-baḫş olan zülf-i semen-būdur

Şarāb-ı la'l-i yārı dil 'aceb mi ārzū itse
Leṭāfetde o cevr-endīşe ḥaḳḳā bir içim ṣudur

Taḥayyür virmesün yārāna bu naẓm-ı dil-āvīzüñ
Senüñ vaṣf itdügüñ Meylī ḥaḳīḳat bir melek-ḫūdur

Nābī [Yūsuf]

Nābī Yūsuf Efendi. Ruhāvī'dür. Merḥūm-ı cennet-mekān-ı ḫuld-āşiyān Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Ġāzī ḥażretleri zamān-ı salṭanatlarında dārü'l-mülk-i İstanbul'a gelüp muṣāḥib-i şehriyārī olan Muṣṭafā Paşa'nuñ āsitānesine intisāb ve ketḫudālıḳları ḫıdmetiyle şeref-yāb olmış idi. Biñ ṭoḳsan altı Muḥarrem'inde paşa-yı meẕkūr Mora cezīresine ser-'asker ta'yīn olınduḳda bile gidüp sene-i meẕkūre Ẕi'l-ḳa'de'sinde vezīr-i mezbūr Boġazḥiṣārı'nda muḥāfıẓ iken cisr-i fenā-

1 R 286b.
2 yigirmi H: yigirmi iki R.

dan ʻubūr itmegin bunlar ḥacc-ı Beytu'llāhi'l-Ḥarām'a niyyet ve ziyāret-i ravża-i Resūl-i ekrem *ṣalla'llāhu teʻālā ʻaleyhi ve se'lleme*[1] ʻazīmet eyleyüp baʻde edā'i'n-nüsük Ḥalebü'ş-şehbāda ḳarār itmiş idi. Biñ yüz yigirmi Ẕi'l-ḳaʻde'sinde ṣadāret-i ʻuẓmādan munfaṣıl Baltacı Meḥemmed Paşa Ḥaleb vālīsi olduḳda ṣoḥbetinden maḥẓūẓ olmaġın yüz yigirmi iki Cumāde'l-āḫire'sinde ṣāniyen mühr-i ṣadāret ile İstanbul'a daʻvet olınduḳlarında bunları bile alup sene-i meẕkūre Şaʻbān'ında Dārü's-salṭana'ya vuṣūllerinden ṣoñra Anaṭolı muḥāsebeciligi manṣıbı iʻṭā buyrulmış idi. Baʻdehu muḳābele-i süvārī manṣıbına naḳl olınup biñ yüz yigirmi dört Rebīʻü'l-evvel'inüñ üçinci Sebt güni eyyām-ı rebīʻ-i ḥayātı tamām ve ʻālem-i ervāḥa ḫırām eyledi. Seyyid Vehbī Efendi didügi tārīḫdür:

Mıṣrāʻ

Meded oldı fütāde çāh-ı ḳabre Yūsuf-ı Nābī[2]

ve Ṣıddīḳ Efendi daḫı ber-vech-i taʻmiye dimişdür:

Beyt

Biri iḫvānınuñ yazdı te'essüf birle tārīḫin
Züleyḫā-yı cihāndan çekdi dāmān Yūsuf-ı Nābī[3]

ve Şehrī Çelebi daḫı bu güne tārīḫ dimişdür:

Mıṣrāʻ

Muṣallāda ḳılındı ʻāḳıbet Nābī namāzuñ āh[4]

Merḥūm-ı mezbūr maʻārif ile meşhūr, elsine-i ṣelāṣe tekellümine ḳādir, leṭā'if-i muḥāḍarātı müstaḥżır, tārikü'l-külfet, leẕīẕü'ṣ-ṣoḥbet, şiʻr[5] ü inşāda yegāne, efrād-ı maʻārifde müfred-i zamāne, bi-taḫṣīṣ ʻilm-i Fürs'de māhir, fünūn-ı edebiyyede ḥuliy-bend-i ʻuḳūdü'l-cevāhir, serīʻü'l-intiḳāl, bedīʻü'l-irticāl, ḥulvü'l-muḥāvere, laṭīfü'l-mücāvere, ʻaẕbü'l-beyān, munṭaliḳu'l-lisān, sinni seksen sāli mütecāviz belki ʻıḳd-ı ṭāsiʻa mütenāhiz idi.

Āṣār-ı ʻilmiyyelerinden Veysī merḥūmuñ *Siyer*'ini Türkī inşā ile ẕeyl idüp ve Ḳamaniçe Ḳalʻası fetḥinde *Ġazā-nāme*'si ve Mekke-i Mükerreme'ye ʻazīmet-

1 "Allah'ın salât ve selâmı onun üzerine olsun."
2 مدد اولدی فتاده چاه قبره یوسف نابی
3 زلیخای جهاندن چکدی دامان یوسف نابی
4 مصلاده قلندی عاقبت نابی نمازك آه
5 ṣelāṣe tekellümine ḳādir, leṭā'if-i muḥāḍarātı müstaḥżır, tārikü'l-külfet, leẕīẕü'ṣ-ṣoḥbet, şiʻr H: -R.

leri vaḳtinde çekīde-i ḫāme-i ʿanberīn-cāmeleri olan *Tuḥfetü'l-Ḥaremeyn* ismiyle mevsūm te'līf-i laṭīfleri ve müdevven *Münşe'āt*'ı ve *Ḫayriyye* ve *Ḫayr-ābād* nām manẓūmeleri olduġından māʿadā müretteb ü mükemmel *Dīvān*-ı eşʿār-ı belāġat-şiʿārları vardur. Cümlesi pesendīde-i kibār u ṣiġārdur. Bu ebyāt güftār-ı dürer-bārlarındandur: **[269[a]]**

ez-Ḳaṣā'id

Teʿāla'llāh zihī dīvān-ṭırāz-ı ṣūret ü maʿnā
Ki cism-i lafẓ ile rūḥ-ı me'āli eylemiş peydā

Zihī ḥayyāt-ı ḫilʿat-dūz-ı bāzār-ı ḥaḳā'iḳ kim
Ḳad-i maʿnāyı itmiş cāme-i terkīb ile ber-pā

Olup ḫurşīd ü mehden mühre-keş evrāḳ-ı eflāke
Ḫuṭūt-ı rūz u şebden nüsḫa-i ṣunʿ eylemiş inşā

İdüp vażʿ-ı ḳalem evrāḳ-ı ḥikmet-ḫāne-i ṣunʿa
Çeküp müsvedde-i ġaybı beyāża eylemiş imlā

Virüp tertīb eczā-yı muḫālif-gūne-i kevne
Dü renge tārdan dikmiş aña ṣīrāze-i ibḳā[1]

Ṣıfat-ı[2] Şems

Bir seḥergeh ki beyża-i beyżā
Ḫalḳa ʿarż itdi ṣūret-i ġarrā

Her biri ḫalḳuñ itdi bir teşbīh
Ṭābıḳu'n-naʿl rütbesine sezā

Kimisi didi bir gül-i terdür
Başa ṭaḳındı ṭārem-i vālā

1 R 287a.
2 Ṣıfat-ı H: der-Ṣıfat-ı R.

Kimisi didi mühre-i zerdür
Varaḳ-ı nüh revāḳa virdi cilā

Ve lehu

Bir çerāġı k'ide luṭfıyla fürūzān Mevlā
Nefes-i serdle itmek nice mümkin iṭfā

Bir nihāli k'ide Feyyāż-ı ezel perverde
Aña itsün mi żarar tīşe-i keyd a'dā

Bī-ta'ab şāhid-i āmāli görür āmāde
Çeşm-i ümmīde olan sürme-keş-i istiġnā

Ṣıfat-ı[1] Bahār

Degül mi ṣun'-ı dü bālā ki bir nihāl üzre
İki şükūfe bitürdi ki nāmı 'īd u bahār

Geyindi tāze nihālān libās-ı 'īdiyye
Ṣarındı başına her ġonçe āteşīn destār

'Aceb kim almaya ebdāl-i bülbüli ḥayret
Ki gösterür aña her sebze ṣūret-i esrār

Ṣabāh-ı 'īd gelüp gülşene meserret ile
İder muṣāfaḥa ezhār ile nesīm-i bahār

Hilāl-i 'īd degül şāne virdi gördi felek
'Arūs-ı ṭāli'ümüñ zülfüñi perīşān-tār

Hilāl-i 'īd görinmezdi rūzedārāna
Cihāndan eylemese bād-ı luṭfı ref'-i ġubār[2]

1 Ṣıfat-ı H: der-Ṣıfat-ı R.
2 R nüshasında bu beyit yoktur.

Ve lehu

Ḫāk-i dergāhını ʻanber diyü taʻbīr ideli
Şerm ile micmer-i ḳalbümde yanar āteşler

Āb-ı ṣāfī gibi endīşemi żabṭ eyleyemem
Çemen-i medḥüñe yüz şevḳ ile rū-māle gider

Behremend olsa n'ola ẕerreler iḥsānuñdan
Şimdi sensin felek-i dānişe mihr-i enver

Çoḳ zamāndan berü deryā-yı ḳader ey dür-i pāk
Atmadı sāḥil-i iḳbāle senüñ gibi güher

Rūzgār-ı keremüñle senüñ ey ḥātim-i vaḳt
Kimdür āyā diye āyīne-i ṭabʻum muġber

Germi-i tāb-ı ḥavādiṡden eyā evc-i kerem
Sāye-i ʻāṭıfetüñ üstüme bir ḫayme yeter

Mey-i vaṣfuñla ṭolaldan berü cām-ı ṭabʻum
Beni mestān-ı süḫan şimdi el üzre ṭutar

Ṣıfat-ı Ṣulḥ

Li'llahi'l-ḥamd olup maʻreke-i ceng tamām
Buldı ʻālem yeñiden ṣulḥ u ṣalāḥ ile niẓām

Geçdi sermā-yı sitem geldi bahār-ı rāḥat
İʻtidāl itdi çemen-ṣuffa-i eyyāma ḫırām

Şurṭa-i luṭf ile ṭūfān-ı fiten buldı sükūn
Keşti-i emn ü emān buldı muvāfıḳ eyyām

Nā-gehān eyledi dūşīze-i ḫoş-çehre-i ṣulḥ
Mā-verā-yı ḥarem-i ġaybdan iẓhār-ı ḫırām

Geldi eczā-yı be-hem ber-zede-i devrānuń
Sūzen-i ṣulḥ ile şīrāzesine ḳuvvet-i tām

Ṭab'-ı mi'māri-i taḳdīre hezārān taḥsīn
Ki idüp hedm-i mebānī-i feleksā-yı ḫıṣām

İdüp anuń yirine vaż'-ı esās-ı ülfet
İtdi lafż u kelimāt ile bināsın iḥkām

Ḫāk-i cenge ekilen tuḫmdan itdi giderek
Feyż-i Rabbāni ile sünbüle-i ṣulḥ ḳıyām **[269[b]]**

Sipere oldı bedel dā'ire-i bezm-i sürūr
Nīzeler nāylara eyledi teslīm-i maḳām

Çilleden çıḳdı kemān itdi du'āsı te'ṣīr
Āşinā-yı hedef-i ḥüsn-i ḳabūl oldı sihām

Ḥalḳa-i zırh-ı girān ile olındı tebdīl
Ḥalḳa-i gīsu-yı ḫūbān-ı mülāyim-endām

ez-Ġazeliyyāt

Ḫat 'azl-i ḥüsn virmedi ey nāzenīn sańa
Oldı berāt-ı tāze ḫaṭ-ı 'anberīn sańa[1]

Ve lehu

Ruḫında bādeden yāruń ki āb u tāb olur peydā
Derūnumda benüm bir ma'den-i sīm-āb olur peydā

Ḫayāl-i ḥalḳa-i zülfüńle eşküm düşse deryāya
Zamān-ı ḥaşre dek gird-āb ber-gird-āb olur peydā

Ne dem olsa ḫayālüń cilve-rīz-i āsmān-ı dil
Feżā-yı 'ālem-i endīşede meh-tāb olur peydā[2]

1 R 287b.
2 Her iki nüshada da bu şiir bir sonraki şiirden sonra gelmektedir. Kafiyeye dikkat edildiğinde elifbâ tertibine göre şiir alıntıları yapılmaktadır. Müstensihin takdim-tehirde hata yaptığı düşünülerek yeri değiştirilmiştir.

Ve lehu

Siper dūşında hāle şu'lesin şemşīr ider meh-tāb
Bu ālāt ile şām iḳlīmini tesḫīr ider meh-tāb

Degüldür hāle çıḳmış cāmi' içre kürsi-i va'ẓa
Gürūh-ı encüme nūr āyetin tefsīr ider meh-tāb

Eşi'a zer-ḳalem Nābī[1] devāt-ı sīmdür hāle
Anuñla Enverī dīvānını taḥrīr ider meh-tāb

Ve lehu

İtse sencīde kimi ḫaṣlet-i nīkū-yı edeb
Ref' ider ḫākdan elbette terāzū-yı edeb

Mesnedi zīver-i destār-ı ser-i raġbet olur
Sünbül-i ter gibi her kimde ki var bū-yı edeb

Ṣad zebān-ı dehen-i şāne güşāyiş viremez
Olsa muḥkemter olur 'uḳde-i gīsū-yı edeb

Ḥamle-i ṭūb-ı ta'arrużdan olur āsūde
Her kim olursa penāh-āveri bārū-yı edeb

Ve lehu

Buña hevāda 'Irāḳ u 'Acem muḫālifdür
Ki çār faṣlı da nev-rūz ider ṣabā-yı Ḥaleb

Ve lehu

'Aceb mi şerbet-i dīnār ile iderse 'ilāc
Ṭabī'at-ı emele 'ārıż oldı sū'-i mizāc

Ḥubūb-ı aḫter ile penbe-i seḥābı gören
Bilür sipihr ne çenberden olduġın ḥallāc

1 Nābī H: gūyā R.

Ḳosun sitāreyi Nābī müneccim ādem ise
Miṣāl-i aḥsen-i taḳvīmi itsün istiḫrāc

Ve lehu

Peyām-ı müjde-i luṭfa güşāde gūş-ı ümīd
Libās-ı himmete āmāde püşt ü dūş-ı ümīd

Urur sefīne-i āmāli sāḥil-i ye'se
Bir iki gün daḫı limanlamazsa cūş-ı ümīd

Ḳarār gördügi yoḳ gūsfend-i evḳātum
Remīde eylemeden Nābiyā vuḥūş-ı ümīd

Ve lehu

Sipihr-i himmete devr-i ḳamerdür ḥalḳa-i tevḥīd
Riyāż-ı cennete ḥavż-ı şekerdür ḥalḳa-i tevḥīd

N'ola maḥfūẓ ise zaḫm-ı ġam-ı 'ālemden aṣḥābı
Cihād-ı ekber-i nefse siperdür ḥalḳa-i tevḥīd

Feżā-yı feyżde burc [u] bedenle bāni-i taḳdīr
Binā itmiş ḥiṣār-ı mu'teberdür ḥalḳa-i tevḥīd

Ten-i zerrīn ü sīm-i eşkden yapmış yed-i ḳudret
Miyān-ı şāhid-i feyże kemerdür ḥalḳa-i tevḥīd

Teṣāvīr ile tezyīn eylemiş ṣūretger-i ḳudret
Döner şem'-i maḥabbetde fenerdür ḥalḳa-i tevḥīd

Ve lehu

İki ter gibi ẓuhūr eyledi ḫaṭ rūyuñda
Murġ-ı ḥüsnüñ 'acebā niyyeti pervāze midür

Ve lehu

İki ayaġ bañа himmet itse pīr-i muġān
Anuñla vādī-i ġamdan güẕār mümkindür

Ve lehu

Dem-i viṣāl ẓuhūr-ı ḫaṭ-ı nigāra düşer
Ḫudā virürse eger 'īdımuz bahāra düşer

Ṣafā-yı meykede bir görmek ile añlanmaz
O ẕevḳ ḫāṭır-ı 'uşşāḳa vara vara düşer

Serīr-i çarḫa çıḳar rūzgār ile Nābī
O dil ki ḫāk-ṣıfat reh-güẕār-ı yāra düşer

Ve lehu

Ben ol meşşāte-i dūşīze-i ḥüsn-i beyānum kim
Sevād-ı dīde-i āhū-yı ma'nā sürmedānumdur

Ve lehu

Ruḫ-ı zībāsını vaṣf eyler isem şem' utanur
Ḳad-i bālāsını yād eyler isem serv uzanur

Gird-i lebde ḫaṭ-ı nev-ḫīzini taḥrīr itsem
Ḫāmenüñ leẕẕet-i taḥrīrden aġzı ṣulanur

Nev-bahār-ı ruḫı bulduḳça teraḳḳī o gülüñ
Şerm ile mihr-i cihān-tāb uzaḳdan dolanur

Beytler yapmada mi'mār-ı ḳalem ey Nābī
Bu fenā ṣafḥasını cāy-ı iḳāmet mi ṣanur **[270[a]]**

Ve lehu

Ḥiṣṣeme ḳanda ki bir dil-ber-i meh-pāre çıḳar
Ṭāli'ümdür ya sitemkār u ya āvāre çıḳar

Gelse mīzān-ı cemāl ortaya ey Yūsuf-ı ḥüsn
Ḳatı çoḳ kimselerüñ ipligi bāzāre çıḳar[1]

Ve lehu

Hilāl eyler vücūd-ı ʻāşıḳı ḳurb-ı viṣāl ey dil
O mihr-i ḥüsnden mānend-i meh dūr olmamuz yegdür

Ve lehu

Şikestelük dile gīsū-yı yārımuzdandur
Bize bu şīve yine rūzgārımuzdandur

Şikest-i kāse-i dildür fiġāna mānīʻ olan
Bu deñlü ketm-i nefes inkisārımuzdandur

Ve lehu

Yāruñ bilürüz bezmimüze raġbeti vardur
Ammā ki zamānın gözedür sāʻati vardur

Ve lehu

Saña beñzer felegüñ mihr-i dıraḫşānı mı var
Mihrüñ añılmaġa yanuñda meger cānı mı var

Ve lehu

Her gürūhuñ pīş-i ṣaffı ġayrıdan şöhretlüdür
Saṭr-ı evvel nāmede ʻizzetlüdür rifʻatlüdür

Ve lehu

Ḫaṭṭuñ ki gird-i çehre-i terden ẓuhūr ider
Bir fitnedür ki devr-i ḳamerden ẓuhūr ider

1 R 288a.

Gördüm elinde ḫançer-i ʿüryānın ol mehüñ
Bir āb-ı ṣāfdur ki kemerden ẓuhūr ider

Eşʿār içinde maʿni-i bārīk Nābiyā
Bir rişte-dür ki zīr-i güherden ẓuhūr ider

Ve lehu

Sīmīn-kemer ki zīver-i mūy-ı miyānıdur
Çengelli belde ṣanki gümüş kārbānıdur

Ve lehu

Gūş-ı ʿuşşāḳa virür ẕevḳ reh-i rāst-ı Ḥicāz
Muṭribā itdügüñ āheng Ṣıfāhān yolıdur

Cūş ider mevc-i ḫayāl-i şuʿarā dūş-be-dūş
Beyt-i ebrūsınuñ ara yiri dīvān yolıdur

Ve lehu

Ol ḳadd ü ḳāmet ü o vecāhetle Nābiyā
Ḥayfā derūnı pīr-i çenāruñ alacadur

Ve lehu

Ṣaḥrā-yı dilde gerd-i sipāh-ı ḫayāl-i dost
Çeşm-i ümīdi rūşen ider tūtiyā ḳadar

Ve lehu

Ḫaṭ nev-demīde sünbül-i bāġ-ı ʿiẕārıdur
Āḫir zamān-ı ḥüsnüñüñ evvel bahārıdur

Gitdükçe ser-keş olmada ol serv-i bāġ-ı nāz
Gūyā sirişk-i dīde-i ter cūybārıdur

Sevdāgerān-ı şehr-i Sitanbul'a 'arż ider
Nābī bu nev-ḳumāş Ḥaleb yādigārıdur

Ve lehu

Şeh-i ġamuñ dil-i vīrān kühen ḫānesidür
Beden 'avārıż-ı endūha baġlu ḫānesidür

'Aceb mi menzile irse sebük-revān-ı ṭaleb
Ḫayāl-i zülf-i ümīd elde tāziyānesidür

Ve lehu

Esbāb-ı ṣafā 'aḳl diyārındadur ammā
Vādī-i cünūnuñ daḫı çoḳ 'ālemi vardur

Nābī ḳalem-i rāst-nümānuñ daḫı baḳsañ
Ḳalbinde nühüfte niçe pīç ü ḫamı vardur

Ve lehu

Ne riyāżāt u ne eẕkār u ne evrāda baḳar
Der-i gencīne-i dil fetḥ-i Ḫudā-dāda baḳar

Bir nefesde olur āhen-fiken-i sāḥil-i kām
Keşti-i lücce-i ümmīd hemān bāda baḳar

Ve lehu

Geh bülendi pest ider gāhī pesti bülend[1]
Muḳteżā-yı gerdiş-i dūlāb-ı 'ālem böyledür

Ve lehu

Gel ey nesīm-i ṣabā ḫaṭṭ-ı yārdan ne ḫaber
Gelür mi ḳāfile-i müşg-bārdan ne ḫaber

1 Bu mısrada vezin aksamaktadır.

'Aceb ḳalem-rev-i gülzārı itdi mi tesḫīr
'Azīmet-i sipeh-i nev-bahārdan ne ḫaber

Ve lehu

Ḫaṭ-ı lebinde ḥurūf-ı mülāyemet yoḳdur
O şāh-beytde ma'nā-yı merḥamet yoḳdur

Ve lehu

İṡbāt-ı meh-i ṣavma olan ḥücceti ṣaḳlar
Kāġıd uçurur menzil ile yolda ulaḳlar

Ve lehu

Ne la'lden ne ġonçe ne gülzārdan geçer
Söz bunda tengi-i leb-i dildārdan geçer

Mısṭar-keşīde ṣafḥadaki naẓm-ı ābdār
Lü'lü-miṡāl rişte-i hemvārdan geçer

Ve lehu

Cām-ı lebüñde bāde gibi yoḳ diyü ḥumār
And içsem aġrımaz başum ey şūḫ-ı şīvekār

Ve lehu

Nābiyā inceldi rāh-ı mūsiḳī ol deñlü kim
Düşmeyem diyü uṣūliyle yürür ḫ'ānendeler

Ve lehu

Pīr-i muġān ki meykedeye ceẕb ide seni
Bī-iḫtiyār ayaġına düş kim keşiş budur

Ve lehu

Biz beyża-i ṣafāyı idüp Nābiyā şikest
Murġ-ı ḥużūrı ḫayli zamāndur uçurmışuz

Ve lehu

'Aceb mi mültefit-i ṣūret olmasaḳ Nābī
Bizüm ḳalem-rev-i ma'nāyadur neẓāretimüz[1] **[270[b]]**

Ve lehu

Pāy-māl eyler idi şimdi bizi leşker-i ġam
Ḥaḳḳa minnet pül-i ümmīdi 'ubūr eylemişüz

Ve lehu

Gördük ancaḳ mey-i gül-rengi leb-i ḫūbānda
Dehen-i ġayrıdan o leẕẕeti rāvīyüz biz

Ḫākimüz mevlididür Ḥażret-i İbrāhīm'üñ
Nābiyā rāst maḳāmında Ruhāvīyüz biz

Ve lehu

Şebnem gibi fütāde-i ḫāk-i maḥabbetüz
Ḳalmaz bir āftābı görince ḳarārımuz

Ve lehu

'Āşıḳ ki olur būse-i ruḫsār ile ḳāni'
Dil-ber daḫı ol veche rıżā virse ne māni'

Ve lehu

Bu bezm içinde kime virdi sāḳī-i devrān
Piyāle-i mey-i ümmīdi ḳandurıncaya dek[2]

Bu 'arṣada çalışur niçe rā'iż-i nā-ehl
Elinden esb-i murādı boşandurıncaya dek

1 R 288b.
2 "-durıncaya dek" redifli bu gazeldeki "dek" sözcükleri bütün nüshalarda "دق" şeklinde yazılmıştır.

Ḫayāl-i diḳḳat ile çeşmesār-ı ma'nāyı
Ḳarışdurur nice nādān bulandurıncaya dek

Kümeyt-i sāġarı sür 'arṣa-i ḫarābāta
'Araḳ-çekānlıġ ile ḳan ḳaşandurıncaya dek

Çalışdı bu ġazel-i ābdāra ey Nābī
Zebān-ı ḫāme-i ḫuşki ṣulandurıncaya dek

Ve lehu

Sipihrüñ gerdişin yād eyleyüp aḫterden el çekdük
Yemüñ[1] çīn-i cebīnüñ seyr idüp gevherden el çekdük

Bu bezmüñ ṭālib olduḳ biz daḫı ṣahbāsına ammā
Görüp sāḳīde rūy-ı imtinān sāġardan el çekdük

Gelū-yı şīşe ile pāy-ı ḫumla eglenüp Nābī
Girībān-ı hevesden dāmen-i dil-berden el çekdük

Ve lehu

Zīr-i ta'bīrdedür āb-ı ḥayāt-ı ma'nā
Nābiyā yoḳ yire evrāḳı siyāh eylemedük

Ve lehu

Olup reḳābete ser-rişte leẕẕet-i bedenüñ
Girer biribirine tār ü pūdı pīrehenüñ

Ve lehu

Getüren şevḳ-ı semā'a anı Mevlānāvār
Pertev-i Şemsdür āyīne-i ḥālinde mehüñ

1 Yemüñ R: Yirüñ H.

Ve lehu

İẓhār-ı cünbiş itmez idi perde-i ḫayāl
Ma'nāsı olmayaydı verāsında ṣūretüñ

Ve lehu

Kendi gül destinde gül nāmı gül ü ruḫsārı gül
Ḥüsni vefḳ olmış o şūḫuñ çār-ender-çār gül

Ve lehu

Şevḳ-ı ruḫuñla devrdedür māh şehr şehr
Sevdāñ ile çekilmededür sürme mīl mīl

Ve lehu

Tuḫmdan ḥāṣıl olan tāze şükūfe mānend
Nāzenīn-şekl ü ḫoş-āyende zemīn olsa ġazel

Girmese maḫzen-i elfāẓına düzdīde-nigāh
Bender-i nāṭıḳada beyt-i emīn olsa ġazel

Ve lehu

Hele bir kerre de görmiş olalum dīdārın
Bezme gelsün de yine cām-ı dıraḫşān dönsün

Sīnemüz çāk ile miḥrāb idelüm kim bize de[1]
Āhen-i ḳıble-nümāveş dil-i cānān dönsün

Ve lehu

Pāyına yüz sürmege 'azm itmiş ol kākül velī
Şāne ṭağıtdı o miskīnüñ biraz cem'iyyetin

Zāhid-i sevdā dimāġa idegörsün bir devā
İçmişüz zīrā ki biz pīr-i muġānuñ şerbetin

1 kim bize de R: tā ki bize H.

Nābiyā bu şi'r-i pür-sūzuñla şimdi ḥaḳ bu kim
Arturursın dā'imā derd ehlinüñ germiyyetin

Ve lehu

Ḫān-ı āfāḳa keşīde ni'am-ı Ḥaḳ Nābī
Sen daḫı eyle tenāvül yüri bir yanından

Ve lehu

Leẕẕet-i mīve-i cennetden olur şīrīn-kām
Ṣuvaran eşk-i nedāmetle riyāż-ı 'amelin

Ve lehu

Binā-yı şi'r-i Nābī öyle 'ālī-ter gerekdür kim
Nümāyān ola ṣaḥn-ı 'ālem-i ma'nā zemīninden

Ve lehu

Gice çoḳ yandı baña ḫavfum odur kim bu gice
Ṭutuşur şem'-i şeb-ārā yine pervāne ile

Ve lehu

N'ola āhumla çeksem ṭāḳ-ı 'arşa 'anberīn perde
Beni leb-rīz-i sevdā itdi bir şūḫ-ı siyeh-çerde

Olurdum dāmgāh-ı fitneden āzāde-ser ammā
O şūḫuñ zülf-i 'anber-sāyınuñ sevdāsı var serde

Ve lehu

Ṣaçdum güher-i eşki şebnem gibi dīdemden
Açılmadı bir ġonçe gülzār-ı temennāda

Nābī feres-i ṭab'ın sürsün bu yola yārān
Bir tāze zemīn buldum ma'mūre-i dünyāda

Ve lehu

Esās urduḳça bünyād-ı murādāta ta'ablarla
Gelür vīrān ider seyl-āb-ı istiġnā ġażablarla[1]

Ḳadeḥveş āb-ı rū dökmekle ḳanlar yutmaḳ ister kim
Naṣīb ola saña leb-ber-leb olmaḳ ġonçe-leblerle

Ve lehu

Tāb-ı ḫurşīd-i cezādan nice āsūde olur
İtmeyen āhı sütūn-ı ḫayme-i istiġfāra **[271[a]]**

Ve lehu

Gerdūn virür mi kimseye şīrāze-i niẓām
Tā ṣıḳmayınca mengene-i ıżṭırābda

Yāra dem-i neẓārede ey eşk sākin ol
Ḳoyma beni o şūḫ yanında ḥicābda

Ve lehu

Ṭurmaz siyāh-rūylıġa yine meşḳ ider
Bī-çāre ḫāmenüñ bir ayaġı çuḳurda[2]

Ve lehu

Keşti-i şāne olup ġarḳ-ı yem-i zülf-i siyāh
Ṭolaşur mevce-i yem ya'ni şikenden şikene

Rīsmānbāzlıḳ eyler gibi Nābī mıżrāb
Ṣıçrar āvāze-i sāz ile resenden resene

Ve lehu

İzdiḥām-ı nigeh itmişdi cemālin pā-māl
Ne güzel geldi maḥallinde ḫaṭı imdāda

1 R 289a.
2 Bu mısrada vezin aksamaktadır.

Ve lehu

Olmaḳ müyesser olmadı dil-berle rū-be-rū
Yollarda ḳaldı āyineveş çeşm-i ārzū

Ey mīl-i sürme gözlerin öp benden ol mehüñ
'Arż it siyāhkāri-i hicrānı mū-be-mū

Ve lehu

Bulsa her ḳanda ki bir ṣāf-dili āb gibi
Dil-i ser-geşte döner üstine dūlāb gibi

Ḳıblegāh-ı ṣaf-ı maḳṣūd olamazsın ey dil
Sīne-ṣāf olmayıcaḳ ṣūret-i mihrāb gibi

Çıḳmadı dā'ire-i dāġ-ı maḥabbet dilden
Sīne-i yemde olan ḥalḳa-i gird-āb gibi

Ve lehu

Ten-i 'uryānumı ta'bīr idemez kimse benüm
Nābiyā kimse libāsa ḳoyamaz Mecnūn'ı

Ve lehu

Gül-çīn-i maṭlab eylemedi bāġbān-ı feyż
Ol dīdeyi ki giryeye mu'tād görmedi

Ve lehu

Rām eyledüm niyāz ile şīvekārumı
Şehbāz-ı dest-i himmetüm aldum şikārumı

Evvel ġubār-ı dilden iderdüm şikāyeti
Görsem eger müsā'ade-i rūzgārumı

Ve lehu

Çāk eyledük telāṭüm-i ġamdan ḳabāmuzı
Dilden ḥabābvār çıḳarduḳ hevāmuzı

Pā-besteyüz bu dāmgeh-i cān-feşārda
Mevlā müyesser eyleye Nābī rehāmuzı

Ve lehu

Açdum metāʿ-ı rāzumı bir derzi şūḫına
Çoḳ ölçdi biçdi gördi ki çıḳmaz tekelleri

Ve lehu

Sīnemde nümāyān olalı penbeli ṭaġı
Sulṭān-ı ġamuñ yaftalı oldı ḳonaġı

Ve lehu

Girībān-ı meşāmum pençe-i bū-yı semen ṭutdı
ʿİnān-ı iḫtiyārum dest-i gül-geşt-i çemen ṭutdı

Ḫayāl-i ḳāmet-i mevzūnı ḳaldı dilde dildāruñ
Bu ḫāk-i şūreye itdüm nişān da nārven ṭutdı

Çeh-i dilden ṭulūʿ itdükçe Nābī Yūsuf-ı naẓmum
Açıldı çeşm-i ʿālem dehr-i bū-yı pīrehen ṭutdı

***Ḫayriyye*'sindendür**

Hīç laṭīfe dime ol söz oḳına
Bir ucı ḫāṭır-ı yāra ṭoḳına

Eyleme ümm-i ḫabā'iṣle ṣafā
Ki tevellüd ider envāʿ-ı belā

Āb-ı ḥikmetle bulur neşv ü nemā
Gülşen-i şi'r ü riyāż-ı inşā

Der güşād itmege virmez furṣat
Şeş-der-i dehrde yoḳdur rāḥat

Dü şeş ümmīdi ile zār olma
Yalvarup bir kemüge ḫˇār olma

Yoḳ yire itme tehī hemyānuñ
Pūteye ḳoyup eritme cānuñ

Çoġınuñ ġam cigerin ḫūn itmiş
Kimi gördüñ işin altun itmiş

Ḳalur erbābına çıḳsa ṭurası
Elinüñ kiri yüzinüñ ḳarası

Rengine ṣan'at ile virse de tāb
Ḳızılın tīz çıḳarur tīz-āb

Ne ḳadar çekse de taġyīre emek
Fāş ider sırr-ı nihānını meḥek

***Ḫayr-ābād*'ındandur**

Serd olmış idi tennūr-ı ḫāṭır
Olmazdı ḫayāl-i puḫte ẓāhir

Pīr olmış idi ṭabī'at-ı zār
İtmezdi taṣarrufāt-ı efkār

Gelmişdi dimāġa ża'f-ı ḥālet
İtmişdi ḫayālden ferāġat[1] **[271[b]]**

1 Bu mısra R nüshasında yoktur.

Ser-dāde iken dem-i şebāngāh
Bālin-i ferāġat üzre nā-gāh[1]

Pīr-i ḫıredüñ fürūġ-ı nūrı
Zeyn itdi küreyve-i şu'ūrı

Bāz itdi derīçe-i dehānın
Ḳıldı şekerīn-leb beyānın

K'ey ṭūṭi-i şāḫsār-ı güftār[2]
Naḳḳāş-ı ḥarem-sarāy-ı esrār

Ḳıl sünnet-i izdivācı tervīc
İt ḫāme ile devātı tezvīc

Sükkān-ı nebūd būda gelsün
Eṭfāl-i süḫan vücūda gelsün

Ur memleket-i ḫayāle mītīn
Fetḥ it yine bir zemīn-i rengīn

Nāṣıb [Belġradī Aḥmed]

Nāsıb, Belġradī Aḥmed Çelebi'dür. Biñ yüz on yedi senesinde İstanbul'da fevt oldı. Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm

Şerḥa vü dāġ ile sīnem köhne gülşendür velī
Her gül-i gülbün-ṭırāz-ı nāzenīnüm tāzedür

Ve lehu

'Āşıḳ ki derd-i 'ışḳ ile nālān olmadı
Gül-çīn-i bāġ-ı vuṣlat-ı cānān olmadı

1 Bu beyit R nüshasında yoktur.
2 R 289b.

Sevdāgerān-ı ʻışḳa nuḳūd-ı niyāz ile
Kālā-yı vuṣlat almaġa imkān olmadı

Nāṣıb ḥarīm-i vuṣlata yol bulmadı o kim
Zehr-ābe-nūş-ı firḳat-i hicrān olmadı

Nāṭıḳ [Meḥemmed]

Nāṭıḳ Meḥemmed Çelebi. Edrineli'dür. Sābıḳā yeñiçeri aġası olan Ṭoġramacı Meḥemmed Aġa'ya intisāb ile müteḳāʻidīn zümresine lāḥiḳ olup ṣarrāflıḳ ṣanʻatını iḫtiyār ve ʻaṭṭārlıġı daḫı żamīme-i kār idinmiş idi. Biñ yüz yigirmi ṭoḳuz tārīḫinde fevt oldı. Bu şiʻr anuñdur:

Şiʻr

Reftārını gören didi yāruñ reviş budur
Gitdükce ḫoş-ḫırām olur ol [geliş][1] budur

Evvel ṭulūʻını görüp ol mehveşüñ didüm
Bir āftāb-ı ʻālem olur gösteriş budur

Naḫl-i emel bārver olur āb-ı çeşm ile
Ey nūr-ı dīde ḳāʻide-i perveriş budur

Ve lehu[2]

Ne ḫoşdur ʻārıż-ı dil-berde zülf-i ʻanber-bū
Buḫūr-ı Meryem olursa ʻaceb midür gīsū

Ruḫında ḫāl-i siyeh dāġ-ı lāledür gūyā
Ya nāfedür ki bıraḳmış o gülşene āhū

Mışır benefşesi olurdı olsa ḫaṭṭ-ı ruḫı
Ya şām-ı zülf-i ṣabūḫında ʻanberīn şeb-bū

1 Metinde "ḳadd-i gülşen"
2 Ve lehu H: -R.

O şīşedür ki ḫayāl-i ruḫıyla dīde-i ter
Ki vaż‘ olınmış ola bir iki gül-i ḫod-rū

Şemīm-i dil-keşi ‘ıṭr-ı dimāġ olur Nāṭıḳ
Ne ḫoşdur ‘ārıż-ı dil-berde zülf-i ‘anber-bū

Nāẓım [Meḥemmed] [Ḳara Nāẓım]

Nāẓım Meḥemmed Efendi. İstanbulī'dür. Ba‘de taḥṣīli'l-isti‘dād Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa‘īd-zāde Feyżu'llāh Efendi'den mülāzemetle ber-murād olup devr-i medāris-i mu‘tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma‘zūl olduḳdan ṣoñra bir ṭarīḳa sülūk itmeyüp evāḫir-i ḥālinde Ḳırım ḫānı el-Ḥāc Selīm Giray'uñ evlādınuñ mu‘allimi olmaġla İstanbul ḳurbinde Çatalca nāḥiyesinde Ḫān Çiftligi nām maḥalde güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz on altı senesi ḫilālinde fevt oldı.

Merḥūm-ı mezbūr "Ḳara Nāẓım Efendi" dimekle[1] meşhūr, ‘Arabī ve Fārsī'den ḥiṣṣemend, aḳrānı miyānında ser-bülend, ḫoş-ṭab‘ u nüktedān, şā‘ir-i rūşen-beyān idi.

Müretteb ü mükemmel *Dīvān*-ı eş‘ārı vardur. Bu ebyāt andan nümūnedārdur:

ez-Ḳaṣā'id-i Ḳalemiyye der-Na‘t-ı Şerīf

Bāreka'llāh ḳalem-i ḫoş-süḫan-ı ṭurfa-edā
Merḥabā bülbül-i gūyende-i bāġ-ı ma‘nā

Cünbişüñ dāġ-ı dil-endāz-ı teẕerv-i ma‘nā
Nuṭḳuñ āfet-zen-i ṭūṭī-i zebān-ı büleġā

Olmasañ mevrid-i ṣad feyż-i me‘ānī sen eger
Hey'etüñ olmaz idi dīdeye mīzāb-nümā

Lūle-i çeşme-i cānsın n'ola hengām-ı ṣarīr
Eyleseñ ḳā‘ide-i āb-ı ḥayātı icrā **[272[a]]**

1 dimekle H: dinmekle R.

Dūr-bīn-i kef-i erbāb-ı hünersin ki olur
Çeşm-i cāna güherüńden ruḫ-ı ma'nā peydā

Nīze-i tünd-güẕār-ı kef-i dilsin ki olur
Ḫāksār-ı ḳademüń ṣaf-ı suṭūr-ı inşā[1]

Eylemiş ṭāḳ-ı me'ānīye sütūn belki seni
Evvelā 'arṣa-i dānişde iden ṭarḥ-ı binā

İsti'ārāt u kināyetle bu resme henūz
Mā-ḫaṣal ey ḳalem-i bih raḳam-ı dil-keş edā

Seni vaṣf itmez idi ṭab'-ı süḫan-sencüm eger
Olmasań vāsıṭa-i midḥat-i şāh-ı dü serā

Evvelīn mevce-i deryā-yı ḳadem kim anuń
Kemterīn ḳaṭreleridür küre-i arż u semā

Dir gören dīde-i pür-tābını 'ayniyle budur
Revzen-i ḫaclegeh-i perde-sarāy-ı ma'nā

Ḳalemiyye-i Dīger

Gel ey ḳalem güle ey bülbül-i süḫan-pīrā
Riyāż-ı medḥ ü sitāyişde ol yine gūyā

Netīce olmış o şāh-ı serīr-i 'irfānuń
Müsellem-i kef-i tesḫīri kişver-i ma'nā

Ve lehu

Tende ṭāḳat ḳalmadı bir dāne celb-i zerḳ içün
Rūz u şeb devr itmeden dehri çü seng-i āsyāb

1 R 290a.

Olmaġiçün dāne-çīn-i ḫırmenistān-ı emel
Murġ-ı cān-ı zārı itdi āteş-i ġayret kebāb

Cism-i zārum itmeyüp rāḥat ser-i mū dem-be-dem
Kākül-i cānāneveş olmaḳdadur pür-pīç ü tāb

Bir zamān kemter ġubār-ı cevrden bī-tāb iken
Şimdi mir'āt-ı dil oldı vaḳf-ı ṣad seng-i 'itāb

Ol ḳadar ġayretde oldum sāyeveş pā-mālüńem
Mihr-i evc-i 'ışḳ iken her ẕerreden itdüm ḥicāb

der-Na't-ı Şerīf

Keşf oldı dile ma'ni-i esrār-ı hüviyyet
Dīdārını gösterdi 'ıyān şāhid-i vaḥdet

Bir nūr ki odur meş'ale-i kūy-ı emānı
Bir nūr ki odur bedreḳa-i rāh-ı sa'ādet

Māhiyyetin idrākde bu nūr-ı bedī'üń
Dil olmış iken ġavṭa-ḫor-ı lücce-i ḥayret

İlhām-ı Ḫudā oldı ki ol nūr-ı mübīndür
Nūr-ı ruḫ-ı raḫşende-i ḫurşīd-i risālet

Dürr-i ṣadef-i ġayb ki ol ẕāt-ı güzīndür
Mevc-i ezelī cilve-i deryā-yı irādet

Ben ol hedef-i derd ü belāyem ki vücūdum
Ġırbāl-miṣāl itdi sihām-ı ġam u miḥnet

Ol āyine-i pür-kederem kim daḫı hergiz
Olmış degülem cilvegeh-i ṣūret-i ṣafvet

Ol keşti-i işkeste-i deryā-yı ġamem kim
Görmiş degülem sāḥil-i ṣaḥrā-yı selāmet

Ve lehu

Yine devr-i ṣafā hengām-ı feyż-i şādmānīdür
Dem-i teşrīf vaḳt-i nev-bahār-ı zindegānīdür

Yine bezm-i dilinde sākinān-ı pest ü bālānuñ
Bu demde devr iden hep cām-ı şevḳ-ı cāvidānīdür

Yine bu ḥaclegehde her dil-i nā-dīde maḳṣūduñ
'Arūs-ı maṭlabı āġūş-ı zīb-i çeşm-i cānıdur

'Aceb mi ḫaṭve-senc-i menzil-i vālā ise her pest
Cebīn-i kām-ı dil tīr-i temennānuñ nişānıdur

Ve lehu

Göñül ki gevher-i yek-tā-yı baḥr-i fıṭratdur
Nühüfte genc-i nihān-ḫāne-i ḥaḳīḳatdür

Egerçi sāde-nümā levḥ-i ṣun'ıdur ammā
Kitāb-ı cāmi'ü'l-āyāt-ı 'ilm ü ḥikmetdür

Gehī şarāb-ı neşāṭ-āverī-i ḥüsn ü cemāl
Gehī piyāle-i pür-bāde-i maḥabbetdür

Gehī bir ehl-i kemālüñ riyāż-ı vaṣfında
Çü 'andelīb-i çemen naġme-senc-i midḥatdür

Ve lehu

Ḫusrev-i iḳlīm-i 'irfān kim żamīr-i ṣāfıdur
Āsmān-ı dānişüñ ḫurşīd-i pertev-güsteri

Ḫıṭṭa-i ḫaṭṭı o resme zīr-i dest itmiş ki ger
Görse bir ḥarfîn olur ez-cān ʻUṭārid Müşterī

Şeyḫ ile Yāḳūt görse ḥüsn-i ḫaṭṭ-ı dil-keşin
Biri olurdı mürīdi birisi seng-i deri

Ẕāt-ı pākin böyle cevherdār-ı istiʻdād iden
Ṣāḥib-i seyf ü ḳalem itmiş o vālā-gevheri **[272[b]]**

ez-Ġazeliyyāt[1]

Çıḳarma ḥalḳa-i ümmīdi elden ey Nāẓım
Zamān gelür ola şāyed ki fetḥ-i bāb saña

Ve lehu

Ḳānūnı budur bezm-i cihānuñ ki getürmez
Sāz-ı emeli cünbişe mızrāb-ı temennā

Nāẓım eger olmazsa vezān bād-ı teraḥḥum
Naḫl-i emeli ter idemez āb-ı temennā

Ve lehu

Her dāġ-ı şuʻle-güster-i ẕerrāt-ı cismümi
Ḫurşīd-i lemʻa-pāş-ı sipihr-i saʻādet it

Ṭabʻ-ı laṭīf-i Nāẓım'ı ṣad incilā ile
Āyīnedār-ı rūy-ı ʻarūs-ı belāġat it

Ve lehu

Bezmi devr itmede pervāne gibi ey Nāẓım
Ṭolaşur hīç degüldür leb-i cānāne ḳadeḥ

1 R 290b.

Ve lehu

Dirīġ meykede-i dilde olmada dā'im
Şikest-i ḫurde-i seng-i sitem sebū-yı feraḥ

Ve lehu

Kimüńle ṭūṭi-i la'lüń tekellüm-senc olur bilsem
'Aceb şīrīn-meẕāḳ-ı ḳand-i ẕevḳ-ı ṣoḥbetüń kimdür

Şeb-i tārīk-i firḳat-mānde Nāẓım'dur velī ammā
Meh-i pertev-fürūz-ı āsmān-ı vuṣlatuń kimdür

Ve lehu

Mey-i la'lüń egerçi neş'e-baḫş-ı dildür ammā kim
Müdām esrār-ı ḫaṭṭuń cān-ı zāra ḥayret-āverdür

Ve lehu

Unutmam gülşen-i kūyuń ki ey nev-naḫl-i bāġ-ı ḥüsn
Hevā-yı sāye-i ḳaddüńle çün ḫāk olduġum yirdür

Şikenc-i zülfüńe dil-besteyüm kim ey perī-peyker
Miṡāl-i şāne biń şevḳ ile ṣad çāk olduġum yirdür

Ve lehu

Dil-i mecnūnuma pend itme 'abeṡ kim zāhid
Ne ḳadar söyler iseń sen aña yabana gider

Ve lehu

Ṣaḳın her gördügüń Leylīveşe dil virme zīrā kim
Bu vādīye düşen ey 'āşıḳ-ı şūrīde Mecnūn'dur

Ve lehu

Yazılmış ḳıl ḳalemle Nāẓımā şekl-i dü mıṣrā'da
O ebrūlar ser-i dīvān-ı ḥüsne maṭla'-ı terdür

Ve lehu

Nāẓım degül bu ḫāme çemenzār-ı naẓmda
Bir naḫldür ki mīve-i mażmūn-ı ter virür

Ve lehu

Nāẓımā cilve-i rehvār-ı ṭabī'atla yine
Vādi-i tāzede īcād-ı zemīn eylemişüz

Ve lehu

Taṣvīr-i şūḫ naẓmuña Nāẓım pesend kim
Ol ṣūreti ne Māni ne Erjeng baġlamış

Ve lehu

İdüp geh nūş-ı zehr-āb-ı sitem geh cām-ı ġam ey şūḫ
Olınca dāḫil-i bezm-i viṣālüñ dil neler çekmiş

Ḥased ṣad el-ḥased kim gelmemiş ṭab'uñ gibi Nāẓım
Bu resme silk-i naẓm-ı nev-zemīne bir güher çekmiş

Ve lehu

Ol serv-i sehī-ḳāmet-i gülzār-ı cemāl āh
Mānend-i elif sīne-i aġyāra çekilmiş

Ḫoş mevsim-i cān-baḫş ki cūlar gibi şimdi
Yārān-ı ṣafā semt-i çemenzāra çekilmiş

Ve lehu

Keyf-i lebüñle bāde-i engūr ider semā'
Şevḳ-ı femüñle sāġar-ı billūr ider semā'

Sevdā-yı zülfdār-ı dil-āvīz-i yār ile
Ṣad dil bu ʻarṣagehde çü Manṣūr ider semāʻ

Bir şemʻ-i ḥüsnüñ āteş-i ʻışḳıyla bezmde
Pervānevār Nāẓım-ı mehcūr ider semāʻ

Ve lehu

Dāmdur murġ-ı dile gīsū-yı pür-çīnüñ senüñ
Dānedür ol dāma gūyā ḫāl-i müşkīnüñ senüñ

Nāẓımā olsa n'ola destār-ı zīb-i ehl-i dil
Nev-gül-i bāġ-ı süḫandur naẓm-ı rengīnüñ senüñ

Ve lehu

Ey dil sitem [ü] ṭaʻne-i aġyārda ḳalduñ
Gül ġonçe-ṣıfat keşmekeş-i ḫārda ḳalduñ

Ey murġ-ı dil-i Nāẓım olup beste-per-i ʻışḳ
Dām-ı şiken-i ṭurre-i ṭarrārda ḳalduñ

Ve lehu

Yoḳ ḳıymeti ebrū-yı kemāndārınuñ ammā
Dünyāya deger nāvek-i müjgānı o şūḫuñ

Ve lehu

Çoḳdan kenār-ı vaṣlı temennādasın göñül
Beñzer ki baḥr-i firḳate āmādesin göñül

Ve lehu

Zülf ü ruḫsār-ı bütān bir ḥālden ḫālī degül
Her zamān bir fitne vü bir ālden ḫālī degül

Dil nice ṣad çāk-i ġayret olmasun çün şāne kim
Ṭurresi yādıyla ḳīl ü ḳālden ḫālī degül

Düşme ḳayda Nāẓımā bu kārgāh-ı köhnede
Rişte yoḳdur ʻuḳde-i eşkālden ḫālī degül

Ve lehu

Gör eşk-i çeşmimüzi bir nümūnedür ey meh
Ḫayāl-i mihr-i cemālüñle mācerāmuzdan[1]

Ve lehu

N'ola çün baḥr-i mevc-endāz-ı pür-cūş u ḫurūş olsam
ʻAdūlar aldı ol dürr-i girān-ḳadri kenārumdan

Ġubār-ālūde-i hicr itdi mir'āt-ı dilüm Nāẓım
Şikāyet rūzgārumdan şikāyet rūzgārumdan

Ve lehu

Naḳdīne-pāş-ı hūş olur elbet ayaġına
Bu ḫaclegāh-ı ʻışḳda rez duḫterin gören **[273ᵃ]**

Ve lehu

Olmayınca ṣāf çün āyīne gerd-i kīneden
Ẓāhir olmaz ṣūret-i maḳṣūd levḥ-i sīneden

Ve lehu

Virdüñ dile teşrīf-i ḫaṭın müjdesin ammā
Neñ var daḫı ey bād-ı ṣabā ḳara ḫaberden

Rūşenger-i ṣahbā-yı ṣafā-baḫş ile Nāẓım
Pāk it demidür āyine-i ḳalbi kederden

Ve lehu

ʻAceb düşmiş ʻaceb ol ḫaṭṭ u rūy u sīne-i bī-mū
Benefşe tāze verd-i āl tāze yāsemen tāze

1 R 291a.

Yine taḥṣīngeh-i feyż reşḥ-i ebr-i kilk-i pākūñle
Ser-ā-ser oldı ey Nāẓım çemenzār-ı süḫan tāze

Ve lehu

O rūya ḫˇāhiş-i dille neẓāreden ḳalduḳ
'Aceb belā-yı siyāh oldı ḫaṭṭ-ı yār bize

Kemīne-gerd-i rehüz pāy-būs-ı dil-ber içün
Müsā'id olmadı bir kerre rūzgār bize

Ve lehu

Ol şūḫ ḫadeng-i sitem ü seng-i cefāya
Ṣabr eyle didi ben de didüm çeşm ü ser üzre

Ve lehu

Görüp her rūy-ı gendüm gün ṭolaşma dāne-i ḫāle
Dil-i ser-geşteñi hem-ḥāl-i seng-i āsyāb itme

Ve lehu

Besdür bu resme Nāẓım taḥrīk-i raḫş-ı ṭab'a
Dil-keş edā ẓarīfüñ bu dil-güşā zemīni

Ve lehu

Ṭab'ın yem-i belāġat iden itdi Nāẓımuñ
Mīzāb-ı feyż-i ḫāme-i gevher-niṣārını

Ve lehu

Ṣıfāhan u 'Irāḳ'ı gösterür 'uşşāḳa ṣan'atla
Muḥaṣṣal dūr-bīn-i dest-i erbāb-ı nevādur ney

Ve lehu

Her mūy-ı cismi bir müje-i eşk-bār olur
Gūş eyleyen firāḳuñ ile mācerāmuzı

Ḥayfā ki rūzgār-ı kec endīşe itmedi
Hergiz hedef-resīde ḫadeng-i recāmuzı

Söyletse ḳand-i laʿl-i bütān Nāẓımı yine
Nuṭḳa getürse ṭūṭi-i şīrīn-edāmuzı

Ve lehu

Dür-dāne-i eşküm ḥarem-i dil-bere düşdi
Üftāde yazıḳ ḳadri bilinmez yire düşdi

Taḳṣīm olıcaḳ ʿışḳ u maḥabbet dil ü cāna
Sevdā-yı ġam-ı zülf-i dil-ārā[1] sere düşdi

Olsun n'ola ser-dāde-i tīġ-ı ġam u miḥnet
Nāẓım yine dil bir ṣanem-i berbere düşdi

Ve lehu

Feryādumı itsem n'ola menzil-res-i eflāk
Tīr-i sitemüñ sīne-i nālānuma geçdi

Ol māhuñ ümīd eyler iken ḫilʿat-i vaṣlın
Pīrāhen-i ḥasret ten-i ʿuryānuma geçdi

Nāẓım bu ġazel cünbiş-i kilk-i hünerümle
Mecmūʿa-i güftār-ı perīşānuma geçdi

Nāmıḳ [Ḫayyāṭ İsmāʿīl Çelebi-zāde Meḥemmed]

Nāmıḳ, Burusevī Ḫayyāṭ İsmāʿīl Çelebi-zāde Meḥemmed Çelebi'dür. Nev-heves iken biñ yüz yigirmi dört senesi ḫilālinde fevt oldı. Bıñarbaşı'nda medfūndur. Bu naʿt-ı şerīf[2] güftārındandur:

1 dil-ārā R: cüvānān H.
2 naʿt-ı şerīf H: naʿt R.

Naẓm

Göñül bülbül gibi nālān-ı ḥüsnüñ yā Resūla'llāh
Ola mānend-i gül şāyān-ı ḥüsnüñ yā Resūla'llāh

Şu cān kim farṭ-ı ḥubbüñle irişdi 'īd-ı aḍḥāya
Diler olmaḳ o dem ḳurbān-ı ḥüsnüñ yā Resūla'llāh

Olur rūz-ı cezā müstaġrıḳ-ı luṭf-ı Ḫudā bī-şek
Olan dil-dāde-i fermān-ı ḥüsnüñ yā Resūla'llāh

Yüzi yoḳ dergehüñde 'arż-ı ḥāle Nāmıḳ-ı zāruñ
Meger şefḳat ide iḥsān-ı ḥüsnüñ yā Resūla'llāh

Naẓīf [el-Ḥāc Mü'min-zāde Seyyid 'Abdu'llāh]

Naẓīf. Maḥrūsa-i Burusa'dan ẓuhūr ve "el-Ḥāc Mü'min-zāde Seyyid 'Abdu'llāh Çelebi" dimekle[1] meşhūr olmış idi. Biñ yüz on beş tārīḫinde fevt olup maḥrūsa-i merḳūmede Bıñarbaşı'nda defn olındı. Bu beyt güftārındandur:

Beyt[2]

Ẓulmet-i baḫt-ı siyehde böyle ḳalursa bu dil
Neşve-yāb-ı āb-ı ḥayvān-ı viṣāl olmaz gider

Na'tī [İstanbulī Muṣṭafā]

Na'tī. Evāḫir-i devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''de vezāret ile defterdār-ı şıḳḳ-ı evvel olup ba'de'l-'azl biñ yüz iki Ẕi'l-ḥicce'sinde maḥmiyye-i Edrine'de maẓhar-ı ġażab-ı ḫusrevānī olmaġla diyār-ı 'ademe revān olan Küçük Ḥüseyn Paşa'nuñ ferzend-i ercmendi İstanbulī Muṣṭafā Efendi'dür. Evā'il-i ḥālinde sarāy-ı hümāyūn-ı sulṭānīde ġılmānān-ı ḫāṣṣa zümresine dāḫil, ba'dehu yolıyla kātib-i sırr-ı şehriyārī **[273b]** rütbesine vāṣıl olup ṭaşra çıḳduḳda dīvān ḫˇācelerine maḫṣūṣ olan menāṣıbdan silāhdārān kitābeti iḥsān olındı. Bir müd-

1 dimekle H: dinmekle R.
2 R 291b.

detden ṣoñra ṣadr-ı aʿẓam-ı sābıḳ Çorlılı ʿAlī Paşa ve dāmād-ı şehriyārī ʿAlī Paşa ḥażarātına ṣadāretleri ḥālinde teẕkireci-i evvel taʿyīn olınmaġın maẓhar-ı naẓar-ı ʿināyetleri olmış idi. Mora cezīresi fetḥinde bile bulınup cezīre-i merḳūmede felc marażı iṣābetiyle maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'de menziline duḫūl ve biñ yüz otuz Rebīʿü'l-āḫir'inde maraż-ı mezbūrdan raḥmet-i Raḥmān'a vuṣūl buldı. Bu naʿt-ı şerīf güftārındandur:

Naẓm

Nūr itdi dehri ṭalʿat-i sulṭān-ı enbiyā
Ṭutdı cihānı devlet-i sulṭān-ı enbiyā

Ālāyiş-i fenāya ider mi hiç iltifāt
Anda k'ola maḥabbet-i sulṭān-ı enbiyā

Ṣad ḥamd ü ṣad ṣenā o Kerīm ü Raḥīm'e kim
Naʿtī'yi ḳıldı ümmet-i sulṭān-ı enbiyā

Niʿmetī [Aḥmed]

Niʿmetī, Aḥmed Efendi'dür.[1] Bolı sancaġındandur. Evā'il-i ḥālinde ṣudūr-ı kirāmdan ʿİṣmetī Meḥemmed Efendi'ye ketḫudā olup baʿdehu dīvān-ı hümāyūn kātibleri zümresine vāṣıl ve teşrīfātcılıḳ manṣıbına nā'il olmış idi. Niçe zamān ol ḫıdmetle meşġūl iken biñ yüz yigirmi bir senesi ḥudūdında fevt olduḳda manṣıb-ı maḥlūl Naʿīmā Efendi'ye maḥal görildi. Bu ebyāt anuñdur:

Naẓm

Biñ şerm ile ruḫsāruña beñzer güli buldum
Zülf-i siyehüñ medḥ iderek sünbüli buldum

Biñ ʿömr-i girān-māye deger müjde-i vaṣlı
Keyfiyyet-i laʿlinde o māhuñ müli buldum

Geh naġme ider Niʿmeti geh ʿışḳla feryād
Kec-bīnler aña gül didiler bülbüli buldum

1 Efendi'dür R: Efendi H.

Ve lehu

Şemīm-i bū-yı zülfin ben o şūḫuñ bāddan gördüm
Cefāyı āşināden luṭfı hergiz yāddan gördüm

İdüp ben ẕerre-i nāçīzi ḫurşīd-i cihān-ārā
O feyż-i ṭab'-ı isti'dādı baḫt-ı şāddan gördüm

Hezāruñ bāda virmiş Ni'metī ṣabr u sükūnın gül
Perīşān olduġın sünbüllerüñ bīdāddan gördüm

Na'īmā [Muṣṭafā]

Na'īmā, Muṣṭafā Efendi'dür.[1] Ḥalebü'ş-şehbādan bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olup dārü'l-mülk-i İstanbul'a vāṣıl ve sarāy-ı hümāyūn teberdārları zümresine dāḫil olduḳdan ṣoñra Ḳalaylı Aḥmed Paşa'ya intisāb ve dīvān efendiligi ḫıdmetiyle şeref-yāb olmış idi. Biñ yüz on altı Cumāde'l-ūlā'sında vezīr-i mezbūr ṣadāret-i 'uẓmāya nā'il olduḳlarında bunlara Anaṭolı muḥāsebeciligi manṣıbını iḥsān buyurmışlar idi. Biñ yüz yigirmi bir tārīḫinde Aḥmed Efendi maḥlūlinden teşrīfātcilik manṣıbı şāyān görilüp vaḳ'a-nüvīs ta'yīn olındı. Yüz yigirmi beş Receb'inde defter emāneti manṣıbı virilüp yigirmi altıda başmuḥāsebe manṣıbı iḥsān olınup yüz yigirmi yedi Ṣafer'inde Altıbarmaḳ 'Abdu'llāh Efendi yirine silaḥdārān kitābeti sezā görilmiş idi. Sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inde 'asākir-i İslām ile Mora[2] cezīresine revān olup ba'de'l-fetḥ ve'ẓ-ẓafer sene-i merḳūme evāḫirinde cezīre-i meẕkūrede ser-'asker yanında defter emāneti ḫıdmetiyle alıḳonılup ol ḫıdmetle meşġūl iken biñ yüz yigirmi sekiz senesi ḫilālinde Balyabadra Ḳal'ası'nda fevt oldı.

Āṯārından *Şāriḥü'l-Menār-zāde Tārīḫi*'nüñ müsveddesini tebyīż ve bir miḳdār daḫı ẕeyl itmişdür. el-Ān "Na'īmā Tārīḫi" dimekle şehīr ve bu nām ile ma'lūm-ı ṣaġīr ü kebīrdür. Bu ebyāt güftārındandur:

1 Efendi'dür R: Efendi H.
2 R 292a.

Naẓm [274ᵃ]

Göñül ḥüsnüñ egerçi maṭla'u'l-envārdan söyler
Gehī zülf [ü] 'iẕāruñ kāşifü'l-esrārdan söyler

Ṣarīr-i ḫāme rūy-ı sāde-i dildārı ẕikr eyler
Hezār-ı ḫoş-nevādur kim gül-i bī-ḫārdan söyler

Hezār üftādeler pā-māldür Manṣūrveş ammā
Ser-i zülfinde yāruñ dā'imā dildārdan söyler

Ḥaẕer nīş-i 'adūdan cevr-i gül-ruḫsār ḳābildür
Ne söylerse hezār elbette zaḫm-ı ḫārdan söyler

Na'īmā sırr-ı 'ışḳı sūziş-i pervāneden gör kim
Ne hicr-i yārdan aġlar ne sūz-ı nārdan söyler

Nikātī ['Alī]

Nikātī 'Alī Efendi ibn 'Oṯmān. Maḥmiyye-i İstanbul'da Dülger-zāde Maḥallesi'nde ṣaḥn-ı vücūda vürūd eyleyüp ba'de taḥṣīli'l-isti'dād ṣadr-ı 'ālī-ḳadr Mecdī Meḥemmed Efendi'den mülāzemetle ber-murād olmış idi. Devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken sālik-i semt-i ḳażā ve mālik-i ezimme-i ḥükm ü imẕā olmaġın Rūmili ḳalem-revinde birḳaç manṣıba ḳāḍī olduḳdan ṣoñra biñ yüz yigirmi yedi Rebī'ü'l-evvel'inde Devlet-i 'Aliyye Mora cezīresine 'azīmet itdüklerinde ordu-yı hümāyūn ḳāḍīsi efendi ḥażretlerinüñ kitābetleri ḫıdmetine ta'yīn olınmış idi. Māh-ı mezbūruñ yigirmi altıncı İṯneyn güni 'asākir-i İslām Dāvūd Paşa merḥalesinden Küçükçekmece cānibine ḥareketleri eṯnāsında bunlar daḫı dābbelerine süvār olurken füc'eten intiḳāl ve raḥmet-i Raḥmān'a isti'cāl itdüklerinde Edrineḳapusı ḫāricinde defn olındılar. Bu eş'ār güftār-ı dürer-bārlarındandur:[1]

1 güftār-ı dürer-bārlarındandur H: güftārındandur R.

Naẓm

O ḫaṭ kim ṣafḥa-i ruḫsār-ı yāra zīb ü fer virmiş
Hümā-yı evc-i ḥüsne ṣun'-ı Ḥaḳ gūyā ki per virmiş

Ve lehu

Añılmazdı 'adūnuñ cünbiş-i murġ-ı nigāhından
Eger kim olmasaydı ol nihāl-i 'işve-cū tāze

Ve lehu

Zaḫm-ı tīr-i siteme merhem-i vaṣluñ meded it
Görsün a'dā da ṣarılmaḳ nic'olurmış yāre

Vāṯıḳ [Aḥmed]

Vāṯıḳ Aḥmed Çelebi. İstanbulī'dür. Pertev Paşa Vaḳfı'nuñ kātibi olup evāḫir-i 'ömrinde sevdā-zedelik el virüp bīmār-ḫāneye vaż' olınmış iken yine şi'r söylemeden ḫālī degül idi. Biñ yüz yigirmi üç tārīḫinde Süleymāniyye Bīmār-ḫānesi'nde fevt olup[1] Ḳāsım Paşa ḳaṣabası mezāristānında defn olındı. Vefātına 'İṣmet[ī] el-Ḥāc Meḥemmed Efendi ber-vech-i ta'miye bu güne tārīḫ dimişdür:[2]

Beyt

Çıḳdı 'İṣmet sūz-ı dilden bir du'ā tārīḫ içün
Hem-civār-ı Aḥmed ide Vāṯıḳ'ı Ḥayy u Ḳadīm[3]

Āṯārından müretteb ü mükemmel *Dīvān*-ı eş'ārı vardur. Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm

Naḳd-i dili o la'l-i leb-i cān-fezāya vir
Ol sīm-i ḳalbi bir güher-i bī-bahāya vir

1 olup R: oldı H.
2 Yazar, şairin vefatına düşürülen tarihin tamiyeli olduğunu söylemişse de bu doğru değildir. Düşürülen tarih, tam tarihtir.
3 هم جوار احمد ایده واثقی حی و قدیم

Olma ġubār-ı ḫāṭır-ı yār āb-ı çeşm ile
Ḫāk-i rehinde cismüñi seyl-i fenāya vir

Ser-geşte itme kendüñi mānend-i gird-bād
Ey dil yeter ʻinānuñı dest-i hevāya vir

Ve lehu

Pür itdi ʻaks-i leb-i laʻli dīde-i terimüz
Mey-i ʻaḳīḳle leb-ber-leb oldı sāġarımuz

Felek çalarsa da yirden yire ne naḳż bizi
Çü tīġ-ı mihr-i ʻıyāndur cihāna cevherimüz[1]

Ve lehu

O şūḫa manṣıb-ı ḫūbī olup muḳarrer-i ḫaṭ
Berāt-ı ḥüsnine çekildi gūyā ser-ber-i ḫaṭ

Sevād-ı ḥüsni meger eyledi ḳażā taḥrīr
Ki çıḳdı levḥ-i ḳaderden beyāża defter-i ḫaṭ

Ġarīb-i nüsḫa-i tesḫīrdür ḫaṭṭ-ı dildār
Ki ser-keşān-ı cihān oldı hep musaḫḫar-ı ḫaṭ

Meger ki mülk-i dile türktāzdur ḳaṣdı
Ki itdi pādişeh-i ḥüsn ʻarż-ı leşker-i ḫaṭ[2]

Ġubār-ı ḫāṭırum olsa füzūn n'ola Vāṯıḳ
Ṣafā-yı vaḳt-i ruḫ-ı yār oldı muġber-i ḫaṭ **[274[b]]**

Ve lehu

Çeşmüñ o ḳadar eyledi tekṯīr-i teġāfül
K'oldı nigehüñ fāriġ-i tedbīr-i teġāfül

1 R 292b.
2 pādişeh-i ḥüsn ʻarż-ı leşker-i ḫaṭ R: pādişeh-i ḥüsn-i ḫaṭ leşker-i ḫaṭ H.

Teşbīh iden ebrūlaruñı ḳavs-i ḳażāya
Şāyestedür olsa hedef-i tīr-i teġāfül

Āsūde olur keşmekeş-i tīġ-ı nigehden
Vāṣıḳveş olan küşte-i şemşīr-i teġāfül

Ve lehu

Āyīne-i cemālüñi ḥayrān olur gören
Cām-ı viṣālüñi Cem-i devrān olur gören

Ve lehu

Mecmū'a-i dil olsa perīşān n'ola Vāṣıḳ
Düşdi yine bir mest-i perīşānuñ elinden

Ve lehu

Derdā ki derd-i hicre devā mümkin olmadı
Dil-ḫastegān-ı 'ışḳa şifā mümkin olmadı

Ḥayfā ki āb-yāri-i eşk-i niyāz ile
Naḫl-i ümīde neşv ü nemā mümkin olmadı

Naḳd-i revānı eyledi 'uşşāḳ der-miyān
Kālā-yı vaṣl-ı yāra bahā mümkin olmadı

Mümkin mi ḫāksār-ı ġama ruḫṣat-ı vuṣūl
Ol bezme kim duḫūl-i ṣabā mümkin olmadı

Vāṣıḳ o mest-i nāza bulup ruḫṣat-ı niyāz
Cürm-i dil-i ḥazīni recā mümkin olmadı

Vāṣıf [İstanbulī 'Abdu'llāh]

Vāṣıf, İstanbulī 'Abdu'llāh Çelebi'dür. Sābıḳā defterdār-ı şıḳḳ-ı ṯānī olan Ayaṣofıyyalı Şa'bān-zāde Muḥteşem Meḥemmed Efendi'nüñ maḫdūmıdur. Biñ yüz otuz Cumāde'l-āḫire'sinde fevt oldı. Bu iki beyt anuñdur:

Naẓm

Hemtā bulınmaz ey gül-i nāzük-beden sañā
Oldum hezār naġme-zen-i ʻışḳ ben sañā

Zülfinden olma dūr çekersin firāḳını
Vāṣıf o kār-ḫāne-i çīndür vaṭan sañā

Yümnī [Süleymān]

Yümnī. Bu Devlet-i ʻAliyye ʻulemāsı silkinde tercemesi beyān ve biñ yigirmi sekiz Muḥarrem'inde ʻāzim-i cinān olan Şeyḫ-zāde Aḥmed Efendi'nüñ birāder-i kihter-i ḫıredmendi Süleymān Efendi'dür. Biñ seksen bir tārīḫinde maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şuʻūr idüp taḥṣīl-i maʻārif ü ʻulūm ve tekmīl-i levāzım-ı manṭūḳ u mefhūm itdükden ṣoñra bir ṭarīḳa sülūk itmeyüp İstanbul'da Ḳısmet-i ʻAskeriyye Maḥkemesi'nde kitābetle meşġūl iken biñ yüz yigirmi yedi senesi ḫilālinde fevt oldı. Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm

ʻUşşāḳ ol perīden ümīd-i viṣāl ider
Āyīne-i taṣavvura gelmez ḫayāl ider

Ve lehu

Īmā-yı ġamzedür dilimüz nüktedān iden
Maḥsūd-ı ṭabʻ-ı zümre-i İşrāḳıyān iden

İtmiş nüvişte ḫātem-i iḳbāli bāzgūn
Naḳş-ı nigīn-i kevni zemīn ü zamān iden

Evvel ḫayāl-i şīve-i ḫatt-ı bütān iden
Levḥ-i süḫanda böyle ḳalem imtiḥān iden

Ümmīd-i hem-riḳābi-i naẓm-āverāndur
Yümnī kümeyt-i ṭabʻumı āteş-ʻinān iden

Ḫātime

Hezārān hezār ḥamd ü ṣenā-yı bī-şümār cenāb-ı ḥażret-i Perverdigār'a sezāvārdur ki bu 'abd-i ḳalīlü'l-biżā'a Şeyḫī-i kemīne-bā'ayı ḥażret-i selāṭīn-i ma'delet-āyīn ve vüzerā-yı ma'ālī-pīrā ve 'ulemā-yı fiḫām ve meşāyiḫ-ı kirāmuñ evṣāf-nüvīsligi şerefine sezā[1] buyurup merḥūm 'Aṭāyī gibi bir müverriḫ-i celīlü'l-ḳadrüñ pey-revi olmaḳlığı taḳdīriyle biñ ḳırḳ iki senesinden biñ yüz otuz senesi tamāmına degin ẕeylü'ẕ-ẕeyl taḥrīrini tesyīr buyurmışdur. Fe-li'llāhi'l-ḥamd ve'l-minne ḫuṣūṣā ne ni'met-i 'uẓmā ve ne şeref-i vālādur ki bu eṣer-i pür-'iberüñ itmāmı 'umde-i selāṭīn-i kirām, zübde-i ḫavāḳīn-i fiḫām, ḳurretü'l-'ayni'l-'ālem, pādişāh-ı ma'delet-penāh u ma'delet-himem:

Ḳıṭ'a [275[a]]

Ḥażret-i şāhenşeh-i 'ālem-penāh melik-i dīn
Ya'ni Sulṭān Aḥmed-i Ṣāliṣ o sulṭān-ı bihīn

Ẕāt-ı ẕī-şān-ı hümāyūn-ı ma'ālī-perveri
Oldı genc-i salṭanatda cevher-i ferd-i güzīn

Ḫalleda'llāhu ḫilāfetehu ilā-yevmi'd-dīn[2] ḥażretlerinüñ zamān-ı ma'delet-'unvān-ı rehīnü'l-emānlarında cilveger olup siyyemā vezīr-i sütūde-tedbīr-i ma'ālī-semīrleri daḫı ebu'l-mekārim, 'aynü'l-maḥāmid ve'l-merāḥim, Āṣaf-ı bīnaẓīr, düstūr-ı Arisṭo-tedbīr:

Ḳıṭ'a

Ḥażret-i dāmād-ı şāhenşāh-ı 'ālī-menḳabet
Ya'ni İbrāhīm Paşa-yı ma'ālī-iştihār

Kim odur neşr eyleyen fırḳ-ı enāma dem-be-dem
Lü'lü-i elṭāf u mürvārīd 'aṭā-yı bī-şümār

1 R 293a.
2 "Din gününe kadar Allah onun hilafetini sürekli kılsın."

Edāma'llāhu 'izzetehu ve ebbede devletehu ilā-yevmi'l-ḳarār[1] ḥażretlerinüñ eyyām-ı meserret-encām-ı vezāretlerinde rūşenger olup bu ḫuṣūṣda maẓhar olduġum ni'am-ı 'adīdenüñ teşekkürinden 'aczüm muḳarrer ve evliyā-yı ni'am *edāmehumu'llāhu'r-Rabbü'l-ekrem*[2] ḥażāratınuñ medīḥa-i evṣāf-ı 'aliyyelerin edādan lisān ḳalem-i ebkem olmaġın her vaḳtümi ḫayr-du'ālarına vaḳf ve her kārumı ṣenā-yı ẕāt-ı ma'ālī-simātlarına ṣarf itmege 'azm ü cezm ile ḫatm-i kelām olındı.

Beyt

Dergeh-i Ḥażret-i Ḥaḳ'dan budur ey dil me'mūl
Ola bu tuḥfe-i Şeyḫī-i kemīne maḳbūl

Vaḳā'a ḫitāmu hāẕe't-tārīḫi'l-müfīd fī-seneti erba'in ve ṣelāṣīne ve mi'etin ve elf min-hicreti[3] men lehü'l 'izzü'l-mezīd.[4]

1 "Kıyamet gününe kadar Allah onun devletini sürekli kılsın, saygınlığını devam ettirsin."
2 "En cömert olan Allah onları devam ettirsin."
3 min-hicreti R: -H.
4 "Üstün şeref sahibi zatın (Hz. Peygamber'in) hicretinin 1134. senesinde bu faydalı tarih kitabı tamam oldu."

VEḲĀYİ'U'L-FUŻALĀ
[CİLD-İ SÂLİS]

Bi'smi'llāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm

Pīrāye-i dībāce-i süḫan ve ser-nāme-i ṣaḥā'if-i behcet-efken levḥa-i zer-endūd-ı ḥamd-i nā-maḥdūd-ı Ma'būd-ı bi'l-ḥaḳ ve kitābe-i müsteṭābe-i şükr-i[1] Ḥażret-i Feyyāż-ı Muṭlaḳ idügi muḥaḳḳaḳ olmaġın mürvārīd-i girān-ḳadr-i ḥamd ü ṣenā ve le'ālī-i mütelālī-i sipās-ı lā-yuḥṣā ol mālik-i melekūt u ceberūt ve vāḳıf-ı serā'ir ü çehār-ı umūr-ı lāhūt dergāh-ı vaḥdāniyyet-penāhına īṣār u ihdā olınur ki dürr-i şāhvār-ı ẕevāt-ı pādişāhān-ı cihānı zīb-āver-i tāc u taḫt-ı niẓām u intiẓām ve vüzerā-yı memālik-güşā-yı pür-'aṭāyā vü in'āmı bā'iṣ-i terfīh-i aḥvāl-i enām eyleyüp cemāhīr-i 'ulemā-yı dīn-i mübīni muḳteżā-yı şer'-i şerīfi ifādeye iktidār-yāb-ı temkīn ve meşāhīr-i efāżıl-ı feżā'il-rehīni kütüb-i mu'tebereden istinbāṭ-ı aḥkām-ı şer'iyyeye ta'yīn eyledi ve dürūd-ı nā-ma'dūd-ı dā'imü'l-vürūd ol sulṭān-ı serā-perde-i risālet ve erīke-ṭırāz-ı vaḥy ü nübüvvet, sirāc-ı vehhāc-ı meclisgāh-ı dīn-i mübīn ve żiyā-fürūz-ı 'avālim-i memālik-i 'ilm-i yaḳīn, nūr-ı cebīn-i ḫilḳat ve ḳurretü'l-'ayn-ı şaḫṣ-ı sa'ādet, Ḥabīb-i Ḫudā, şefī'-i rūz-ı cezā 'aleyhi şerā'ifü't-teḥāyā Ravża-i Muṭahhara'sına itḥāf u ihdā olınur ki nūr-ı hüdā-yı cihān-ārālarıyla **[2ª]** tenvīr-i derūn, bā'iṣ-i tena 'um-ı ni'am-ı ebediyye ve ittibā'-ı sünen-i seniyyeleriyle behcet-maḳrūn-ı vāṣıl-ı leẕā'iẕ-i sermediyye idügi rātibe-ṭırāz-ı 'ilme'l-yaḳīndür ve rıḍvān u raḥmet-i ilāhiyye mecmū'-ı ma'ālī-lümū'-ı āl ü aṣḥāb-ı kirām-ı ẕevī'l-iḫtirāma 'aṭıyye-i behiyyedür ki her biri [2] «اصحابی کالنجوم بایهم اقتدیتم اهتدیتم» maḳāl-i lü'lü-miṣālinüñ maẓharı ve ef'āl ü aḳvāl-i nebeviyyeyi zümre-i ümmet-i sütūde-ḫaṣletüñ bā'iṣ-i fevz ü felāḥı olmaġiçün īṣār u ibnānuñ maṣdarıdur. *Rıḍvānu'llāhi 'aleyhim ecmā'īn.*[3]

Ba'de hāẕā bu faḳīr-i ḥaḳīrüñ vālid-i mācidi müverriḫ-i du'ā-gūy-ı beḳā-yı Devlet-i 'Aliyye ve imlā-senc-i veḳāyi'-i ṣenā-yı devām-ı evliyā-yı ni'am-ı celīle merḥūm Şeyḫ Meḥemmed Şeyḫī-i ḫāliṣü'ṭ-ṭāviyye bundan aḳdem raḳam-ze-

1 şükr A: -İ.
2 Hadis-i Şerîf: "Ashabım yıldızlar gibidir, hangisine tutunursanız doğru yolu bulursunuz." Mehmet Yılmaz, *Kültürümüzde Âyet ve Hadisler*, s. 53.
3 "Allah onların hepsinden razı olsun."

de-i kilk-i 'Aṭāyī-i vāṣılü'l-ḥaḳā'iḳ ya'nī *Ẕeyl-i Şaḳā'iḳ*'uñ müntehāsı olan biñ ḳırḳ üç tārīḫinden ẕeylü'ẕ-ẕeyle ibtidā ve tārīḫ-i mezbūrdan biñ ṭoḳsan sekiz senesi ġāyetine gelince rū-nümā-yı āyīne-i şühūd olan vefeyāt-ı kibār-ı 'ulemā-yı a'lām u meşāyiḫ-ı kirāmı imlā eyleyüp bi-'avn-i Melik-i Ḳadīr ḫāme-i bürī-de-zebān-ı merḥūm ile cilveger-i minaṣṣa-i ẓuhūr olan suṭūr-ı 'ibret-mevfūrı ba'de't-tebyīż *Cild-i Evvel* nāmıyla tenmīḳ ve büreyheten mine'z-zamān biñ ṭoḳsan ṭoḳuz[1] sāl-i ferḫunde-fāli ibtidāsından biñ yüz otuz senesi müntehāsı-na gelince keşīde-i silk-i taḥrīr eyledügi yevāḳīt-i aḥvāl-i mevāḳīti daḫı *Cild-i Ṯānī* ismiyle tenmīḳ eyleyüp ve mülūk u selāṭīn-i şevket-āyīnüñ emcedi nām-ı hümāyūn-ı Sulṭān Aḥmed'i pīrāye-i dībāce-i ṯenā-yı mükemmel ḳılup āsitā-ne-i devletlerine virmiş idi. Ba'dehu müddet-i ḥayātı münḳażī olınca vuḳū' bulan vefeyāt-ı a'yānı daḫı żabṭ ve cerīdesine ḳayd idüp bi-ḳażāi'llāhi te'ālā beyāżı[2] muḳadder olmayup bu dār-ı vaḥşet-medārdan güẕer ve dār-ı beḳā-da ḳarār idüp ol zamāndan bu āna gelince ṣaḥā'if-i müsevvedede **[2^b]** ḳalmış idi. Ḥālen müdebbir-i memālik-i Devlet-i 'Aliyye ve müşeyyid-i salṭanat-ı se-niyye, lücce-i baḥr-i cūd u kerem, mürebbī-i aṣḥāb-ı seyf ü ḳalem ḥażretleri cem'-i mezbūruñ ṭāḳçe-i nisyānda mensī ḳalmasın revā görmeyüp bu faḳīr-i süst-tedbīre emr-i 'ālīleri ṣudūrıyla 'alā-ḳadri'l-istiṭā'a ba'żı noḳṣanını tekmīl ve tebyīżine ta'cīl idüp biñ yüz otuz bir Muḥarremü'l-ḥarāmı ibtidāsından biñ yüz ḳırḳ üç senesi nihāyetine gelince müsevvedede ẓafer bulduġum mertebe pister-i rāḥatda ġunūde olan 'ulemā-yı kirām ve meşāyiḫ-ı fiḫāmuñ aḥvāllerin tenḳīḥ birle beyān ve taḥrīr ü 'ıyān eyledüm ve resm-i dīrīn-i büleġā-yı ma'ā-rif-āyīn üzere ve vücūd-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn ile ḥālen taḥtgāh-ı salṭa-nat-ı kesb-endāz-ı müfāḫaret olan sulṭān-ı selāṭīn-i cihān, urvetü'l-vüṯḳā-yı emn ü emān, nāṣır-ı dīnu'llāh, ḳāhir-i a'dā'u'llāh, fermān-fermā-yı şarḳ u ġarb-ı 'ālem, sulṭān-ı Rūm u 'Arab u 'Acem, maṭla'-ı şems-i bāhirü'n-nūr-ı salṭanat-ı 'aliyye, mevrid-i ni'am-ı zībende-dem-i elṭāf-ı Ṣamedāniyye, efser-i ma'deletüñ dürr-i şāhvārı, gencīne-i ḫilāfetüñ cevher-i ferd-i girān-miḳdārı, menābir-i 'ālem-üñ pīrāye-baḫş-ı ḫuṭbe-i i'tināsı, berāt-ı şerīf-i 'ālī-şān-ı zindegānīnüñ zīver-i ṭuġrā-yı ġarrā-yı ibtihāsı, ser-levḥa-i risāle-i şevket ü iḳbāl, ser-i sūre-i salṭanat u iclāl, ḳuṭbü'l-arż, bi'ṭ-ṭūl ve'l-'arż, pādişāh-ı heft-iḳlīm, sāye-i luṭf-ı Rabb-i Raḥīm, illā ve hüve es-Sulṭān ibn es-Sulṭān es-Sulṭān Maḥmūd Ḫān ibn el-

1 A 3.
2 beyāżı İ: - A.

merḥūm es-Sulṭān Muṣṭafā Ḫān *ḫalleda'llāhu mülkehu ve ebbede*[1] *salṭanatehu ilā-yevmi'l-mīzān*[2] ḥażretleri ki vaṣf-ı ẕāt-ı şevket-simāt-ı ma'delet-iştimällerinde:

li-Münşi'ihī

Nūr-ı 'ālem żiyā-yı ẓıll-ı Ḫudā
Ya'ni Maḥmūd Ḫān-ı şevket-zā

Āb-ı rūy-ı mülūk-i 'ālemdür
İde bāḳī vücūdını Mevlā

naẓm-ı ṣadāḳat-fercāmı ser-nāme-i manẓūme-i maḳāldür. Ol pādişāh-ı 'ālem-penāhuñ ẕikr-i nām-ı şevket-irtisām-ı meymenet-fercāmlarıyla du'ā-yı tezāyüd-i 'ömr ü devletleri edāya beẕl-i mechūd ḳılındugı gibi şehbāl-i şāhbāz-ı devlet ü iḳbālleri ki **[3ª]** 'ale't-ṭaḥḳīḳ vāsıṭatü'l-'ıḳd-ı niẓām-ı enām ve rābıṭa-bend-i ḥall[3] ü 'aḳd-ı umūr-ı ḫāṣṣ u 'ām ya'nī ṣadr-ı a'ẓam-ı 'ālī-maḳām ki 'unvān-ı meymenet-iḳtirān-ı şān-ı 'ālīlerinde debīr-i felek vaṣf-ı ātīyi tenmīḳden münfek degüldür. Ḥaḳḳā vezīr-i ṣā'ibü't-tebdīr ve ḥakkāniyet-maṣīr ki vücūd-ı pür-cūd-ı sa'ādet-ālūdıyla mesned-i vekālet-i kübrā müşerref olalı feyż-i seḥāb-ı re'fet ü 'ināyetleriyle gülşengāh-ı 'ālem nümūne-nümā-yı gülistān-ı İrem ve cümle benī nev'-i ādem ẓıll-ı ẓalīl-i şefḳatlerinde āsūde vü ḫurremdür. el-Ḥaḳ ḫil'at-i Āṣafī ḳadd-i bālālarına bī-kem ü kāst ve ḳāmet-i vālālarına rāstdur. Vezīr-i dilīr, düstūr-ı bī-naẓīr, Arisṭo-ḥikmet, Bū 'Alī-fıṭnat, Āṣaf-ı ṣaf-ārā-yı ma'ārik-i maġāzī, Cenāb-ı Vezīr-i A'ẓam 'Alī Paşa-yı Ġāzī ki:

li-Münşi'ihī

Ṣadr-ı Cem-ḳadr felek-mertebe dādār-ı kerīm
Āṣaf-ı 'āḳil ü dīndār keremkār-ı ḥalīm[4]

Ma'deletkār u kerem-pīşe 'Alī Paşa kim
Cūd u luṭf u keremi heme afāḳa 'amīm

1 ebbede İ: eyyede A.
2 "Allah hesap gününe kadar onun mülkünü dâimî ve saltanatını ebedî kılsın."
3 A 4.
4 keremkār-ı ḥalīm A: keremkār u ḥalīm İ.

naẓm-ı bedī'i 'umde-i maḳāldür. Böyle bir Āṣaf-ı ẕī-şānuñ zamān-ı devlet-i ebed-peyvendlerinde 'ālī-himmetleri ve bī-dirīġ ni'metleriyle ṣūret-peẕīr olmaġın teberrüken ẕikr-i nām-ı nāmīleriyle tevşīḥ ve yād-ı evṣāf-ı cemīleleriyle terşīḥ ḳılınup ḥamden li'llāhi'l-meliki'l-'allām reşk-āver-i tevārīḫ-i eyyām olmışdur. Egerçi ol kāmkāruñ pīşgāh-ı naẓarlarında cilve-sāz olmaġa lāyıḳ ve maṭraḥ-ı eşi'a-i ẕihn-i veḳḳādları olmaġla istis'āde müsteḥaḳ degüldür lākin luṭfen ve keremen nigāh-ı iltifāt buyurılur ise ilā-māşā'a'llāh cālib-i eẕkār-ı cemīleleri olmaḳ bī-merādur[1] ve bi'llāhi't-tevfīḳ.

li-Münşi'ihī

Beyāna başla eyā ḫāme-i bihīn-imlā
Veḳāyi'-i 'ulemā-yı kirāmı ser-tā-pā

Hezār-ı naġme-ṭırāz-ı riyāż-ı eslāf ol
Kelīm-i Ṭūr-ı tecellī-nümā-yı evṣāf ol

Beyāża başla dilā *Cild-i Ṣāliṣi* daḫı sen
Sevād-ı ḫāme-i müşkīni eyle 'ıṭr-efken

İdüp ṣıfātını geçmiş fuḫūl-i dehrüñ yād
Yek-ā-yek eyle tefāṣīl-i ḥālini īrād **[3^b]**

Muḳaddimāt-ı süḫan ḳıl netā'ic-i emeli
Ṭırāz-ı levḥ-i beyān it nihāyet-i 'ameli

Ki fehm-i ḥāl-i ricāl oldı bā'iṣ-i 'ibret
Gelür kişiye kişiden ḥamiyyet ü ġayret

Me'āl-i ḥālini yād eyleyenler eslāfuñ
'Aceb mi ḳadrini fehm eyler ise aḫlāfuñ

Kişiye lāzım olan kesb-i kār-ı nīkūdur
Netīce-i emel 'ālemde nām-ı dil-cūdur

1 bī-merādur İ: bī-murāddur A.

Olan hemīşe mekārimle şöhre-i āfāḳ
Ṭarab-fezā-yı derūn-ı meḥāsin-i aḫlāḳ

Nihāl-i nāmı nümā-yı ṣenā eyle her dem
Olur ṭırāz-ı çemenzār-ı midḥat-i ʿālem

Bu ẕeyle meyl ider elbette cümle-i ʿurefā
Ki zīb-i defterimüzdür esāmī-i ʿulemā[1]

Beyāna başlayalum ser-güẕeşt-i eslāfı
Edāya saʿy iderek hep duʿā-yı aḫlāfı

1 A 5.

TETİMME-İ TERĀCİM-İ ṬABAḲA-İ BĪST Ü SÜVVÜM EZ-ṬABAḲĀT-I ḪUCESTE-ĠĀYĀT-I MAʻĀLĪ-NÜHÜM ṬABAḲA-İ DEVLET-İ ʻALİYYE-İ NUḪBE-İ PĀDİŞĀHĀN-I CİHĀN VE ZÜBDE-İ SÜLĀLE-İ ĀL-İ ʻOṠMĀN ZAMĀN-I DEVLET-İ ŞEHRİYĀR-I ʻĀLEM-GĪR Ü EVĀN-I ŞĀDĪ-RESĀN-I ḪUSREV-İ ŞEVKET-MAṢĪR ḤAŻRET-İ SULṬĀN-I MAʻDE-LET-BÜNYĀN ES-SULṬĀN EL-ĠĀZĪ AḤMED ḪĀN İBN ES-SULṬĀN EL-ĠĀZĪ MEḤEMMED ḪĀN *ḫalleda'llāhu mülkehu ve ebbede salṭanatehu ilā-intihā'i'z-zamān ve inḳırāzi'd-devrān*[1]

Bu Devlet-i ʻAliyye'de biñ yüz otuz bir senesi Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinden ilā-yevminā hāẕā biñ yüz ḳırḳ üç senesi ġāyetine müntehī olınca intiḳāl-i dār-ı beḳā eyleyen ʻulemā-yı ʻiẓām ve meşāyiḫ-ı ẕevī'l-iḥtirām tercemeleridür ki ferden ferdā ẕikr olınur.

Şeyḫü'l-İslām-ı Sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi es-Seyyid ʻÖmer Efendi

el-Mevlā es-Seyyid ʻÖmer ibnü'l-mevlā es-Seyyid Aḥmed. Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi'nüñ birāder-i mihteri olup ṭabaḳa-i Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī ʻulemāsından tercemeleri *Cild-i Ṯānī*'de[2] taḥrīr olınan es-Seyyid Aḥmed Efendi merḥūmuñ ferzend-i ercmendi es-Seyyid ʻÖmer Efendi'dür. Belde-i Erzenü'r-rūm'dan ẓuhūr ve istifāża-i nūr-ı şuʻūr eyleyüp ʻamm-i mükerremleri müşārun ileyh es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse ʻazīmet ile ḳırḳ aḳçe medreseden maʻzūl iken masḳaṭ-ı re'si olan [4ª] belde-i merḳūmede vāḳıʻa Yāḳūtiyye Medresesi mūṣıla-i Ṣaḥn iʻtibārıyla kendülere[3] tevcīh olınmış idi. Biñ yüz yigirmi iki Rebīʻü'l-evvel'inde ʻamm-i kihterleri es-Seyyid ʻAbdu'llāh Efendi defʻa-i ṯāniyesi yirine Erzenü'r-rūm ḳażāsı iḥsān olınup sene-i mezbūre Şaʻbān'ında maʻzūl ve yirlerine Saḳız ḳażāsından munfaṣıl Çāvuş-zāde Ḥüseyn Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi beş Cumāde'l-ūlā'sında Muẓaffer-zāde Muṣṭafā Efendi yirine ṯāniyen manṣıb-ı meẕkūra iʻāde olındılar. Yüz yigirmi altı Receb'inde münʻazil ve yirlerine Belġrad ḳażāsından maʻzūl ʻAlā'iyyeli ʻAlī Efendi vāṣıl oldı. Yüz yigirmi ṭoḳuz Şev-

1 "Allah, zamanın sonuna ve devranın inkırazına kadar onun mülkünü dâim ve saltanatını ebedî kılsın."
2 *Cild-i Ṯānī*'de A: bundan aḳdem İ.
3 kendülere İ: -A.

vāl'inde Bosnevī Aḥmed Efendi maḥlūlinden ṣāliṣen manṣıb-ı sābıḳları tevcīh olınmış idi. Yüz otuz Rebī'ü'l-evvel'inde 'azl ve yirlerine Kütāhiyye ḳażāsından ma'zūl Şeyḫ-zāde Muṣṭafā Efendi vaṣl olındı. Bunlar ba'de'l-'azl ṭayy-ı merāḥil iderek maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye vāṣıl olup bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām iken biñ yüz otuz bir Muḥarrem'inde eyyām-ı ma'dūde-i ḥayātı tamām ve 'ālem-i ervāḥa ḫırām eyledi.

Merḥūm-ı merḳūm dāḫil-i 'idād-ı mevālī-i Rūm, ṣalāḥ u 'iffetle meşhūr, ḫayr ile meẕkūr idi.

Ḳayṣeriyyeli Ḥasan Efendi

el-Mevlā Ḥasan. Belde-i[1] Ḳayṣeriyye'den bedīdār ve "Ḳayṣeriyyeli Ḥasan Efendi" dimekle şöhret-şi'ār olmış idi. Dārü'l-mülk-i İstanbul'a 'azīmet ve 'ulemā-yı kirāmuñ birinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i medāris-i mu'tade ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl iken biñ yüz on beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ on ikinci güni Nefes-zāde es-Seyyid Meḥemmed 'Azīz Efendi yirine ibtidā ḫāric i'tibārıyla Tāsi'a-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi i'ṭā, yüz on ṭoḳuz Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi ikinci güni Celeb Ḥüseyn Efendi yirlerine ḥareket-i miṣliyye-i ḫāric[2] i'tibārıyla Maḳtūl Ḥasan Paşa Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz yigirmi **[4b]** iki Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on dördinci güni 'Ubeydu'llāh Efendi ḥażretleri[3] yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Yūsuf Paşa Medresesi virilüp yüz yigirmi altı Ša'bān'ınuñ on üçinci güni Babaṭaġī Ḫˇāce İsmā'īl Efendi yirlerine ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil i'tibārıyla Bāzirgānbaşı Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi yedi Şevvāl'inüñ yigirmi yedinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle 'Alā'iyyeli 'Alī Efendi yirine Erzenü'r-rūm ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınmış idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Receb'inde ma'zūl ve yirlerine Ḳonya ḳażāsından munfaṣıl Bosnevī Aḥmed Efendi mevṣūl oldı. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz bir Muḥarrem'inde dār-ı fenādan intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl eyledi.

Merḥūm-ı merḳūm ṣalāḥ u taḳvā ile ma'lūm, selīmü'ṭ-ṭab'-ı ṣāfī-nihād, ḥalīmü'n-nefs-i pāk-i'tiḳād idi.

1 A 6.
2 ḫāric İ: -A.
3 ḥażretleri A: -İ.

Nu'mān Paşa İmāmı Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed. Ba'de taḥṣīli'l-isti'dād ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Köprili-zāde Nu'mān Paşa'ya intisāb ile 'ulemā-yı kirāmuñ birinden mülāzemetle ber-murād olup devr-i merātib ve aḫz-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi iki Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni paşa-yı müşārun ileyh himmetiyle şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Maḥmūd Efendi-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirlerine ibtidā ḫāric i'tibārıyla Revānī Çelebi Medresesi virilüp yüz yigirmi altı Ṣa'bān'ınuñ on üçinci güni Ṣa'bān Efendi-zāde Aḥmed Efendi yirlerine Muḳābeleci İbrāhīm Efendi Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi.Yüz yigirmi sekiz Şevvāl'inde paşa-yı müşārun ileyh cezīre-i Ḳıbrıs muḥāfaẓasına ta'yīn olınduḳda bile gidüp yüz yigirmi ṭoḳuz Muḥarrem'inde vezīr-i mezbūr ile Bosna eyāletine gitmiş idi. Sene-i meẕkūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni Ġalaṭalı Meḥemmed Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Cedīde-i 'Oṯmān Efendi Medresesi iḥsān olınup yüz otuz Ramażān'ında vezīr-i merḳūm Ḳandiye Ḳal'ası muḥāfaẓasına me'mūr olduḳda yine **[5ª]** ma'an gidüp bu ḥāl üzere cezīre-i meẕkūrede sākin iken biñ yüz otuz bir Muḥarrem'inde dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i 'uḳbāya 'azīmet itdükde medrese-i maḥlūlesi sābıḳā mūṣıla-i Ṣaḥn[1] i'tibārıyla Yaḥyā Efendi Medresesi'nden munfaṣıl şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi-zāde es-Seyyid 'Alī Efendi'ye ibtidā dāḫil i'tibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḥūm ḥiṣṣemend-i ma'ārif ü 'ulūm, merd-i ṣāliḥ, sa'ādetmend-i müfliḥ idi.

Tatar 'Abdu'llāh-zāde Yaḥyā Efendi

el-Mevlā Yaḥyā ibnü'l-mevlā el-fāżıl 'Abdu'llāh. Ṭabaḳa-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi' 'ulemāsından tercemeleri *Cild-i Evvel*'de silk-i taḥrīre keşīde ḳılınan fażıl-ı bī-naẓīr "Tatar 'Abdu'llāh Efendi" dimekle şehīr merd-i sa'ādetmendüñ maḫdūm-ı ercmendi ve ferzend-i ḫıredmendi Yaḥyā Efendi'dür. Biñ elli tārīḫinde maṭla'-ı vücūddan bedīdār ve "Tatar 'Abdu'llāh-zāde Efendi"[2] dimekle şöhret-şi'ār olup 'ulemā-yı 'aṣrından taḥṣīl-i 'ilm ü kemāle raġbet ve

1 A 7.
2 Efendi A: -İ.

biñ yetmiş üç Şa'bān'ında Uyvar Seferi teşrīfinden evvelki olmaḳ üzere ṣadr-ı Rūm, mecmū'a ṣāḥibi Ḳadrī Efendi merḥūmdan iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ seksen beş Ramażān'ınuñ beşinci güni Çāvuş-zāde Ḥüseyn Efendi yirine Ḥācī İlyās Medresesi ḫāricine nā'il, ṭoḳsan bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ on birinci güni Beyāżī-zāde Tā'bi'i 'Abdü'l-ḳādir Efendi yirine Ṭop-ḫāne ḳaṣabasında vāḳı'a Ḳarabaş Muṣṭafā Aġa Medresesi'ne dāḫil olmışlar idi. Ṭoḳsan üç Ẕi'l-ḥicce'sinüñ yigirmi ikinci güni selefleri Çāvuş-zāde Efendi yirine ḥareket-i miṡliyye-i dāḫil i'tibārıyla Nişāncı Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup ṭoḳsan altı Şa'bān'ınuñ on birinci güni Ṭrabzonī Meḥemmed Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳoca Muṣṭafā Paşa dārü'l-ifādesinde basṭ-ı seccāde-i ders ü taḥḳīḳ itmişler idi. Ṭoḳsan ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ **[5b]** yigirminci güni Muṣāḥib Paşa Ḫˇācesi İbrāhīm Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biri sezā görilüp yüz Rebī'ü'l-evvel'inüñ muntaṣıfında Celeb Ḥüseyn Efendi yirine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ḫānḳāh Medresesi'n cāygāh eylediler. Yüz iki Receb'inüñ yigirmi ikinci güni Rodosī Ebū Bekr Efendi yirine altmışlı ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Ḳāsım Paşa Medresesi'ne i'tilā idüp yüz beş Ṣafer'inüñ on altıncı güni Ṭrabzonī Ḥasan Efendi yirine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında vāḳı'a İsmiḫān Sulṭān Medresesi iḥsān, yüz ṭoḳuz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Çeşmī-zāde 'Abdü'l-kerīm Efendi yirine ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla[1] Sulṭān Aḥmed Ḫān Medresesi şāyān görilmiş idi. Yüz on Ṣafer'inüñ ikinci güni Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'nüñ biri tevcīh olınup yüz on dört Muḥarrem'inüñ yigirminci güni Selanik ḳāḍīsi olan 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri yirlerine Dārü'l-ḥadīṡ-i Süleymāniyye ile tekmīl-i devre-i medāris itdiler. Yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni selef-i ẕī-şerefleri[2] 'Uşşāḳī-zāde Efendi ḥażretleri yirlerine Selanik ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz on altı Receb'inde ma'zūl ve yirleri Süleymāniyye müderrislerinden 'Abdü'r-raḥīm-zāde Aḥmed Efendi'ye tevcīh olınmış iken redd itmekle Edrine ḳażāsından munfaṣıl Ḥāmid-zāde 'Abdu'llāh Efendi Mekke-i Mükerreme pāyesiyle ḳabūl eyledi. Yüz yigirmi Rebī'ü'l-evvel'inde Muḳīm-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine Edrine pāyesi żamīmesiyle

1 A 8.
2 selef-i ẕī-şerefleri İ: selefleri A.

Ġalaṭa ḳażāsı rıżā-dādeleri olup yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-āḫir'inde 'azl ve yirlerine Süleymāniyye müderrislerinden Mektūbī 'Oṯmān Efendi vaṣl ḳılındı. Sene-i mezbūre Receb'inde Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl Tevfīḳī-zāde Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Mudurnı ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup yüz yigirmi iki Ramażān'ında İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Anaṭolı pāyesi olan İsmā'īl **[6ᵃ]** Efendi ḥażretleri üzerlerinden Balya ḳażāsı daḫı ilḥāḳ olınmış idi. Yüz yigirmi beş Ẕi'l-ḳa'de'sinde veliyyü'n-ni'am-zādemüz Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri yirlerine Mıṣr-ı ẕātü'l-ehrām ḳażāsıyla maẓhar-ı ikrām olınduḳlarında arpalıḳları İstanbul pāyesiyle Filibe ḳażāsından munfaṣıl Dāvūd-zāde İbrāhīm Efendi'ye in'ām olındı. Yüz yigirmi altı Ẕi'l-ḳa'de'sinde mün'azil ve maḳām-ı ḥükūmetlerine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl Feyżu'llāh Efendi ḥażretleri vāṣıl oldılar. Yüz yigirmi yedi Ramażān'ında Edrine ḳażāsı tevcīh olınan es-Seyyid Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretleri üzerlerinden Ḫarmencik ma'a Krenye ḳażāları arpalıḳ virilüp yüz yigirmi ṭoḳuz Ṣafer'inde Ḫarmencik ḳażāsı Edrine pāyesiyle Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsından munfaṣıl Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretlerine tevcīh olınup bunlara Edrine'de mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Sulṭān Selīm Ḫān Medresesi müderrisi iken teḳā'üd iḫtiyār iden Şems-zāde Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Ḫavāṣṣ-ı Maḥmūd Paşa ḳażāsı bedel virildi. Sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'inde Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretleri üzerlerinden Cisr-i Ergene ḳażāsına tebdīl ve Ḫavāṣṣ-ı Maḥmūd Paşa ḳażāsı arpalıġıyla Edrine pāyesiyle Yeñişehr ḳażāsından munfaṣıl Beyāżī-zāde[1] Ḥāmid Efendi tebcīl ḳılındı. Yüz otuz Ṣa'bān'ında Krenye ḳażāsı ḳużāt-ı ḳaṣabāta tevcīh olınup bunlara Istrava ḳażāsı[2] bedel virildi. Bu ḥāl üzere sübḥa-şümār-ı eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz bir Rebī'ü'l-āḫir'inüñ ikinci Erba'ā gicesi intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl eyledüklerinde irtesi Erba'ā güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde Ṣırt Tekye nām maḥalde defn olındılar. Sinleri seksen bir sāle bāliġ olmış idi. Maḥlūl olan arpalıḳlarından Cisr-i Ergene ḳażāsı Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl Ṣa'bān Efendi ḥażretlerinüñ żamīme-i revātibleri **[6ᵇ]** ḳılınup Istrava ḳażāsı Ṭrablus-ı Şām ḳażāsından ma'zūl Ḳavuḳcı-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi'ye virildi.

1 A 9.

2 ḳużāt-ı ḳaṣabāta tevcīh olınup bunlara Istrava ḳażāsı İ: -A.

Mevlānā-yı merḳūm heme-i ṣalāḥ u ʿiffetle mevsūm, pey-rev-i ʿulemā-yı ʿāmilīn, ʿābid ü zāhid ve muteṣallib-i fī'd-dīn, ʿulūm u maʿārifden ḥiṣṣemend, emṯālinden ser-bülend, ḥalīm ü selīm, mütevāżiʿ ü kerīm idi.

ʿUṣṣāḳī Meḥemmed Efendi[1]

el-Mevlā Meḥemmed bin Receb. Biñ yüz yigirmi altı senesinde Silivri ḳaṣabasında vāḳıʿa Pīrī Paşa Medresesi müderrisi iken fevt olup tercemesi bu ṭabaḳa evā'ilinde *Cild-i Ṯānī*'de merḳūm Nuʿmān Efendi merḥūmuñ hemşīre-zādesi Meḥemmed Efendi'dür. ʿUṣṣāḳ nām belde-i meşhūreden bedīd ve taḥṣīl-i dāniş ü dīd eyleyüp maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye ʿazīmet ve tercemesi *Cild-i Ṯānī*'de Sulṭān Süleymān Ḫān-ı Ṯānī ṭabaḳasında meẕkūr olan ʿUṣṣāḳī Muṣṭafā Efendi ḫıdmetlerinden iḫrāz-ı şeref-i mülāzemet itdükden ṣoñra devr-i medāris-i muʿtāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden maʿẓūl iken biñ yüz on yedi Şaʿbān'ınuñ on beşinci güni ibtidā iḥdāṯ olınan Miʿmār Muṣṭafā Aġa Medresesi'ne ḫāric iʿtibārıyla [2] اول مدرس درس بها oldılar. Yüz yigirmi bir Rebīʿü'l-evvel'inüñ on birinci güni ṣadr-ı aʿẓam-ı sābıḳ Çorlılı ʿAlī Paşa İmāmı Seyyid ʿAbdu'llāh Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla Tāsiʿa-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi sezā görilüp yüz yigirmi beş Şaʿbān'ınuñ yedinci güni Begler Ḫʿācesi Dāmādı Meḥemmed Efendi yirine ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Eyyühüm Medresesi virilüp yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni Ḫayru'llāh Meḥemmed[3] Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla Miʿmār Sinān Medresesi iḥsān olınmış idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām iken biñ yüz otuz bir Rebīʿü'l-āḫir'inde ders ü devri tamām[4] ve ʿālem-i ervāḥa ḫırām eyleyüp medrese-i maḥlūlesi ibtidā dāḫil iʿtibārıyla İbrāhīm Ketḫudā Medresesi müderrisi olan Ḳara Ḫalīl Efendi ketḫudāsı Üsküdarī ʿAbdu'r-raḥmān Efendi'ye ḥareket-i miṯliyye-i dāḫil iʿtibārıyla inʿām olındı.

Merḥūm-ı mezbūr " ʿUṣṣāḳī Meḥemmed Efendi" dimekle meşhūr, maʿārif-i cüz'iyyeden [7ᵃ] ḥiṣṣedār, İstanbul'da Ḳısmet-i ʿAskeriyye Maḥkemesi'nde kitābetle evḳāt-güẕār idi.

---

1 Evvelu müderrisin bi-medreseti Miʿmār Muṣṭafā Aġa. Fī 15 Şaʿbān sene 1117.
2 "Burada ders okutan ilk müderris."
3 Meḥemmed İ: - A.
4 A 10.

Kātib-zāde Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā. Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den ẓuhūr ve "Kātib-zāde Muṣṭafā Efendi" dimekle meşhūr olmış idi. 'Ulemā-yı 'aṣrından taḥṣīl-i vāye ve tekmīl-i ser-māye itdükden ṣoñra kibāruñ birinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı tedrīse 'azīmet ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi ikinci güni Şeyḫü'l-İslām es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi meclisinde vāḳi' imtiḥān-ı kebīrde istiḥḳāḳı ẓāhir olmaġla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Alī Efendi merḥūm birāder-zādesi İbrāhīm Efendi yirlerine Mollā Şeref Medresesi ḫāriciyle teşrīf olınmışlar idi. Yüz on dört Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirminci güni Mestci-zāde 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri[1] yirlerine Defterdār Aḥmed Çelebi Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz on yedi Receb'inüñ yigirmi ikinci güni Müsevvid Ḥüseyn Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Sütlice'de vāḳı'a Maḥmūd Aġa Medresesi virilüp yüz on sekiz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ ṭoḳuzıncı güni selefleri Ḥüseyn Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Aḫī Çelebi Medresesi'ne gelmişler idi. Yüz yigirmi Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on yedinci güni Eyyūb-zāde Meḥemmed Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla İbrāhīm Paşa-yı Cedīd Medresesi ile tecdīd-i sürūr eyleyüp yüz yigirmi üç Receb-i şerīfi ġurresinde Kāmī Yaḥyā Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṡemāniyye'nüñ biriyle taḥṣīl-i 'izz ü şān, yüz yigirmi dört Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi üçinci güni Elmās Paşa Birāder-zādesi İsmā'īl Efendi yirlerine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Mu'īd Aḥmed Efendi Medresesi'nde miḥrāb-nişīn-i taḥḳīḳ u īḳān olmışlar idi. Yüz yigirmi [altı] Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni Şikārī-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirlerine altmışlı[2] ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla 'Alī Paşa-yı Cedīd Medresesi'ne **[7b]** i'tilā, yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni Rāzī 'Abdü'l-laṭīf Efendi ḥażretleri[3] yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi'ne irtiḳā itmişler idi.[4] Bu ḥāl üzere meşāġil-i 'ilm ü 'ibādete meşġūl iken biñ yüz otuz bir Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı Ṡülāṡā gicesi ders ü devri encām[5] ve 'ālem-i 'uḳbāya ḫırām eyleyüp irtesi Erba'ā güni na'şları Ebu'l-fetḥ

1 ḥażretleri A: -İ.
2 altmışlı A: -İ.
3 ḥażretleri A: -İ.
4 A 11.
5 encām İ: tamām A.

Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Ṭopḳapusı ḫāricinde defn olındılar. Medrese-i maḥlūleleri altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Dāvūd Paşa Medresesi müderrisi olan Dayı-zāde Ḥasan Efendi'ye mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr faẓīlet-i 'ilmiyye ile meşhūr, 'ālim ü fāẓıl, mürebbī-i ḳavābil, beşūş u ḫalūḳ, ṣadīḳ u ṣadūḳ, 'ilmi ḳarīn-i 'amel, 'iffet ü ṣalāḥda bī-bedel, 'ulūm-ı 'Arabiyye'ye şedīdü'l-intisāb, fünūn-ı edebiyyede mālik-i niṣāb, her fenden vāyedār, 'ilm-i Fürs'de daḫı mahāreti āşkār idi.

Ṣadr-ı A'ẓam-ı Sābıḳ Meḥemmed Paşa İmāmı İsmā'īl Efendi

el-Mevlā İsmā'īl. Ṭarīḳ-ı 'ilme 'āzim ve ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Süleymān Paşa'ya intisāb ile 'ulemā-yı kirāmuñ birinden mülāzım olmış idi. Devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi dört Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Aḫısḳalı Ḥüseyn Efendi yirine Ṣāniye-i Dāmād Efendi Medresesi ḫāriciyle ber-murād olup yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni Ḫˇāce 'Alī Efendi yirine Çivi-zāde Dārü'l-ḥadīṣi'ne taḥrīk olınup ba'dehu ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Meḥemmed Paşa'nuñ daḫı imāmetleri ḫıdmetiyle şeref-yāb olmaġın himmetleri ile yüz otuz Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde Çivi-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ṣāniye-i Ken'ān Paşa Medresesi i'ṭā olınmış idi. Biñ yüz otuz bir Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı Ṣülāṣā güni fevt olup medrese-i maḥlūlesi ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Edrine[**8**[a]]ḳapusı'nda vāḳı'a Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi olan Ḫırḳa-i Şerīf şeyḫi maḫdūmı es-Seyyid Meḥemmed Efendi'ye ibtidā dāḫil i'tibārıyla tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ḥarīṣ-i iḳtinā-yı 'ulūm, pāk-nijād, dervīş-nihād idi.

Rıfḳī Mülāzımı İbrāhīm Efendi

el-Mevlā İbrāhīm. Bosna Sarāyı'ndan neş'et ve Rıfḳī Meḥemmed Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet itmekle "Rıfḳī Mülāzımı İbrāhīm Efendi" dimekle şöhret-şi'ār ve bu 'unvānla ma'lūm-ı[1] kibār u ṣiġār olup 'alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl

1 A 12.

iken biñ yüz on beş Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni Müderris-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine Baba-zāde ma'a Dersiyye-i Ḫalīl Aġa Medresesi ḫāricine 'āric, yüz on ṭoḳuz Receb'inüñ yigirmi sekizinci güni Ḳavuḳcı-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi yirine Ḫāmise-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi'ne mübtehic olmış idi. Yüz yigirmi üç Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Semendireli Meḥemmed Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḥammāmiyye Medresesi virilüp yüz yigirmi altı Ṣa'bān-ı şerīfinüñ üçinci güni Debbāġ-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi yirlerine ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil i'tibārıyla Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında Ca'fer Paşa Medresesi sezā görilüp yüz yigirmi ṭoḳuz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi sekizinci güni Ṣaḥḥāf Ḥasan Efendi maḥlūlinden mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Nūḥ Efendi Medresesi i'ṭā[1] olınmış idi. Yüz otuz bir Cumāde'l-ūlā'sınuñ onıncı Sebt gicesi enfās-ı ma'dūde-i ḥayāṭı tamām ve telḫ-kām-ı zehr-āb-ı ḥimām olup dār-ı fenādan intiḳāl ve selefine ittiṣāl eyledi. Medrese-i maḥlūlesi dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Sittī Ḫātūn Medresesi müderrisi olan Ḫadīce Sulṭān *dāmet 'iṣmetuhā*[2] ḥażretleri etbā'larından Yūsuf Efendi'ye mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla in'ām olındı.

Merḥūm-ı merḳūm dāḫil-i 'idād-ı erbāb-ı rüsūm, pīr-i ṣāliḥ **[8[b]]** sa'ādetmend-i müfliḥ idi.

Yūsuf Efendi

el-Mevlā Yūsuf. Gürciyyü'l-aṣldur. Tevfīḳ-ı Ḫudā delīl ü reh-nümā olup taḥṣīl-i meleke-i isti'dād ve maḥrūsa-i Burusa'da Ḫançeriyye Medresesi müderrisi iken biñ yüz üç Ṣa'bān'ında fevt olan Süleymān Efendi'ye dāmād olmaġla mezbūrdan iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse 'azīmet ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on dört Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine maḥrūsa-i merḳūmede Veled 'Abdu'r-raḥmān Medresesi ḫāriciyle be-kām, yüz on beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni yirlerinde ḫāric[3] ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla nā'ilü'l-merām olmışlar idi. Yüz yigirmi[4] Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on beşinci güni Ḥilmī

1 i'ṭā İ: i'tibār A.
2 "Masumluğu devam etsin."
3 ḫāric A: - İ.
4 A 13.

Meḥemmed Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla yine[1] maḥrūsa-i mezbūrede Müftī Aḥmed Paşa Medresesi i'ṭā, yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ onıncı güni Vānī-zāde es-Seyyid Ḥüseyn Efendi yirine ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil i'tibārıyla Bāyezīd Paşa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz yigirmi ṭoḳuz Receb-i şerīfinüñ on beşinci güni İlāhī-zāde es-Seyyid Receb Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Seyyid Ḥüseyn-i Erzincānī Medresesi erzānī görilüp yüz otuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirminci güni selefleri Seyyid Receb Efendi maḥlūlinden mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Mollā Ḫusrev Medresesi iḥsān olınmış idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz bir Cumāde'l-āḫire'sinde intiḳāl ve selefine ittiṣāl eyleyüp medrese-i maḥlūlesi dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Çendīk Medresesi müderrisi olan Manav-zāde Muṣṭafā Efendi'ye mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm ḥiṣṣemend-i ma'ārif ü 'ulūm, ḫoş-ṣoḥbet, ḳābil-i üns ü ülfet idi.

Beñli 'Abdu'r-raḥmān Efendi[2] [Sivasī-zāde Efendi Dāmādı]

el-Mevlā 'Abdu'r-raḥmān ibn ….[3] Belde-i Aḳsarāy'dan peydā ve "Beñli 'Abdu'r-raḥmān Efendi" dimekle şöhret-nümā **[9a]** olmışlar idi. Ḫāl-i vücūdı noḳta-i ṣaḥīfe-i isti'dād ve ṣudūr-ı kirāmdan hem-şehrīsi Ḥāmid Efendi'den mülāzemetle ber-murād olup devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz Ṣa'bān'ınuñ on beşinci güni Süvārī-zāde Meḥemmed Efendi yirine maḥrūsa-i Burusa'da Gökdere Medresesi tevcīh olınmış iken medrese-i mezbūrenüñ ṣāḥibi ẓuhūr itmekle bir sene ma'zūl ḳalup yüz bir Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi altıncı güni maḥmiyye-i İstanbul'da ibtidā iḥdāṣ olınan Tercemān Yūnus Medresesi ḫāriciyle kām-revā ve [4] اول مدرس درس بها oldılar. Yüz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci güni Dendānī Mülāzımı İbrāhīm Efendi yirine Ḫurremiyye Medresesi'ne dāḫil, yüz sekiz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi yedinci güni Erzincānī Seyyid 'Alī Efendi Ḳassāmı 'Oṣmān Efendi yirine ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil i'tibārıyla Mi'mār Sinān Medresesi'ne nā'il olup

1 yine A: -İ.
2 Evvelu müderrisin bi-medreseti Tercemān Yūnus. Fī 26 Ṣa'bān sene 1101.
3 Metinde yeri boş bırakılmıştır.
4 "Burada ders okutan ilk müderris."

yüz on bir[1] Cumāde'l-āḫire'sinüñ dördinci güni Beşiktaşī Süleymān Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ūlā-yı Ḫusrev Ketḫudā Medresesi'ne mevṣūl, yüz on iki Şevvālü'l-mükerreminüñ on dördinci güni Siyāhī Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'den birine vuṣūl bulup yüz on üç Şevvālü'l-mükerreminüñ on dördinci güni 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid İbrāhīm Efendi yirine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medresesi Ūlāsı ile ikrām, yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed Efendi yirlerine altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ġażanfer Aġa Medresesi in'ām olınmış idi. Yüz on yedi Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni Uzunī-zāde Süleymān Efendi yirine yine altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Dārü'l-ḥadīṣ-i Sinān Paşa Medresesi'ne naḳl olınup yüz on sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi yedinci güni 'Alī Paşa-zāde Ḥüseyn Beg Efendi yirine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Medresesi ile **[9b]** tekrīm olındılar. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirminci güni Medīne-i Münevvere pāyesi żamīmesiyle Maḍrūb[2] Yūsuf Efendi yirine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsına manṣūb ḳılınup yüz yigirmi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi ikinci güni Şām-ı şeref-encām pāyesi żamīmesiyle tevḳīr ü iḥtirām olınmışlar idi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine Diyārbekr ḳażāsından ma'zūl Süleymān Paşa İmāmı 'Abdu'r-raḥmān Efendi mevṣūl oldılar. Yüz yigirmi bir Ramażān-ı şerīfinde Edrine ḳażāsından munfaṣıl Beñli Ṣa'bān Efendi maḥlūlinden Kepsuṭ ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup yüz yigirmi yedi Rebī'ü'l-evvel'inüñ üçinci güni sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle Aġa-zāde Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Selanik ḳażāsıyla mükerrem olduḳlarında arpalıḳları İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn Efendi ḥażretlerine[3] tevcīh olındı. Yüz yigirmi sekiz Receb-i şerīfi ġurresinde mün'azil ve yirlerine Dārü'l-ḥadīṣ-i Süleymāniyye müderrisi[4] Ḫˇāce-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi vāṣıl oldılar. Bunlar ba'de'l-'azl İstanbul'da menzillerine gelüp bu ḥāl üzere gūşe-güzīn-i ḫamūl ve 'ibādet ü ṭā'ata meşġūl iken biñ yüz otuz bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ onıncı Aḥad gicesi eyyām-ı 'ömri tamām ve müddet-i ḥayātı ḳarīn-i ḫitām olup Edrineḳapusı ḫāricinde Nişāncı [Paşa-yı] 'Atīḳ Cāmi'-i Şerīfi ḳur-

1 A 14.
2 Maḍrūb İ: Maḍrūb-zāde A.
3 Efendi ḥażretlerine İ: Efendi'ye A.
4 A 15.

binde ḳayınataları şeyḫü'l-meşāyiḫ Sivasī-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi merḥūm türbesi civārında defn olındılar.

Mevlānā-yı mezbūr luṭf-ı ṭab'la meşhūr, mażbūṭü'l-lisān, ḫāliṣü'l-cenān, sübḥa-senc-i evrād u eẕkār, nezāhet-şi'ār u taḳvā-diṣār idi. Müşārun ileyh Sivasī-zāde Efendi ḥażretleriyle 'aḳd-i peyvend-i muṣāheret itmegin "Sivasī-zāde Efendi Dāmādı" dimekle şehīr, bu 'unvānla ma'lūm-ı ṣaġīr ü kebīr olmışlar idi.

Ma'ālī-zāde es-Seyyid İbrāhīm Efendi

el-Mevlā es-Seyyid İbrāhīm ibnü's-Seyyid Ebu'l-ma'ālī. **[10a]** 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān İbrāhīm Ḫānī'de tercemesi *Cild-i Evvel*'de mersūm Fenārī-zāde Şāh Meḥemmed Efendi merḥūmuñ kerīme-zādesi Ma'ālī-zāde es-Seyyid İbrāhīm Efendi'dür. Maḥrūsa-i Burusa sükkānından Ebu'l-ma'ālī nām ṣāḥib-i iḥtişāmuñ netīce-i muḳaddimāt-ı vücūdı ve gevher-i kān-ı nesl-i mes'ūdı olup āb-yārī-i feyż-i Ḫudā-dād ile taḥṣīl-i meleke-i isti'dād ve biñ altmış bir tārīḫinde Şeyḫü'l-İslām Ḳara Çelebi-zāde 'Abdü'l-'azīz Efendi'den mülāzemetle bermurād olduḳdan ṣoñra 'alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ seksen Ṣa'bān'ında masḳaṭ-ı re'sleri olan maḥrūsa-i Burusa'da Perī-peyker Medresesi ḫāricine 'āric, seksen beş Cumāde'l-āḫire'sinde maḥrūsa-i merḳūmede Gökdere Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmışlar idi. Ṭoḳsan Muḥarrem'inde ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ṣarrāfiyye Medresesi'ne gelüp ṭoḳsan beş Rebī'ü'l-evvel'inde Manav-zāde Meḥemmed Efendi yirine ḥareket-i miṡliyye-i dāḫil i'tibārıyla cedd-i emcedleri Mollā Fenārī Medresesi iḥsān olındı.[1] Ṭoḳsan altı Muḥarrem'inde yine dāḫil ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Mollā Yegān Medresesi[2] şāyān görilüp ṭoḳsan sekiz Muḥarrem'inde Müfettiş-zāde 'Abdü'l-kerīm Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Ḳadriyye Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinde yirlerinde mūṣıla-i Ṣaḥn, yüz Rebī'ü'l-evvel'inde yirlerinde Ṣaḥn, yüz bir Ramażān-ı şerīfinde yirlerinde ibtidā altmışlı i'tibārları sezā görilmiş idi. Yüz iki Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on sekizinci güni Ḥāfiẓ Meḥemmed Efendi yirine altmışlı ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Murādiyye Medresesi ile nā'il-i murād olup yüz altı Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on yedinci

1 olındı A: -İ.
2 A 16.

güni yirlerinde mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla dil-şād ḳılınmışlar idi. Yüz on beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Vānī-zāde Seyyid Aḥmed Efendi **[10[b]]** maḥlūlinden Süleymāniyye iʿtibārıyla Yıldırım Ḫān Medresesi'ne terfīʿ, yüz yigirmi sekiz Ramażān-ı şerīfinüñ beşinci güni Ṭrabzonī Meḥemmed Efendi maḥlūlinden "Yeşil 'İmāret" dimekle şehīr Sulṭāniyye Medresesi ile tevḳīʿ olınmışlar idi. Medrese-i mezbūrede yine Süleymāniyye iʿtibārıyla ḳadrleri ʿālī ḳılınup āḫir-i ʿömrlerine degin maḥrūsa-i Burusa neḳābetiyle şeref-baḫşā-yı ahālī iken biñ yüz otuz bir Şaʿbān'ında tevdīʿ-i cihān-ı fānī ve ʿazm-i dārü'n-naʿīm-i cāvidānī itdüklerinde maḥrūsa-i merḳūmede cedd-i ʿiẓāmı Mollā Fenārī cenbinde defn olındılar. Medrese-i maḥlūleleri sābıḳā Rūmili ḳāḍī-ʿaskeri es-Seyyid Meḥemmed Dede Efendi ḥażretlerine ber-vech-i teḳāʿüd tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm maḫdūm-ı maʿālī-rüsūm, ḥasenü'l-aḫlāḳ, ṭayyibü'l-aʿrāḳ, maḥmūdü'l-ḫiṣāl, memdūḥü'l-fiʿāl, mā-lā-yaʿnīden muʿriż, ʿilm ü ʿibādete mütemaḥḥıż, ḥalīm ü selīm, mütevāżiʿ ü kerīm, pīr-i muʿammer, ṣalāḥ-ı ḥālle muḫammer, maʿārif-i ʿilmiyyeden ḥiṣṣedār, "Maʿālī-zāde Efendi" dimekle şöhret-şiʿār idi.

Nefes-zāde es-Seyyid Meḥemmed ʿAzīz Efendi {Ḥāzım} {ʿĀzim}

el-Mevlā es-Seyyid Meḥemmed ʿAzīz ibnü'l-mevlā es-Seyyid ʿAbdu'r-raḥmān. ʿUlemā-yı devlet-i Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī'den tercemeleri *Cild-i Ṯānī*'de sebḳ iden Naḳībü'l-eşrāf Nefes-zāde es-Seyyid ʿAbdu'r-raḥmān Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı mihter-i kerīmü'l-aḫlāḳı ve şāḫ-ı şecere-i ṭayyibü'l-aʿrāḳı ve şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Başmaḳcı-zāde es-Seyyid ʿAlī Efendi merḥūmuñ hemşīre-zādesi maḫādīm-i kirāmuñ ercmendi es-Seyyid Meḥemmed ʿAzīz Efendi'dür. Biñ ṭoḳsan bir[1] Muḥarremü'l-ḥarāmında meclis-efrūz-ı[2] şühūd ve ṭırāzende-i encümen-i vücūd olmışlar idi. Ṭoḳsan dört tārīḫinde Anaṭolı ṣadrı Minḳārī-zāde ʿAbdu'llāh Efendi'nüñ bi-iẕn-i hümāyūn sefer teşrīfinden mülāzım ve rāh-ı tedrīse ʿāzim olup ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz sekiz Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi üçinci güni Naṣūḥ Aġa İmāmı Meḥemmed Efendi yirine ibtidā ḫāric **[11[a]]** iʿtibārıyla Tāsiʿa-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi

1 A 17.
2 meclis-efrūz-ı İ: meclis-efrāz-ı A.

ile kām-revā, yüz on beş[1] Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Bolevī-zāde Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ferhād Paşa Medresesi i'ṭā olınmış idi. Yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Elmās Paşa İmāmı İbrāhīm Efendi yirlerine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḳāḍī-'asker Muṣṭafā Efendi Medresesi virilüp yüz on yedi Receb-i şerīfinüñ on ṭoḳuzıncı güni Re'īsü'l-eṭibbā 'Ömer Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Medresesi ile ikrām, yüz on ṭoḳuz Ṣa'bān-ı şerīfinüñ sekizinci güni Ketḫudā-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biri in'ām olındı. Yüz yigirmi Ṣafer'inüñ on beşinci güni Meḥemmed Selīm Efendi yirlerine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi Medresesi'nde miḥrāb-nişīn-i ders ü ifāde olup yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni Ḥalīm-zāde Dāmādı 'Abdu'llāh Efendi yirine altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilüp yüz yigirmi üç Ramażān-ı şerīfinüñ beşinci güni Es'ad-zāde Fā'iz Seyyid 'Abdü'r-raḥīm Efendi yirine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi'ne irtiḳā itmişler idi. Yüz yigirmi beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ yedinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle selef-i sālifleri Ketḫudā-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Medīne-i Münevvere *dāmet bi'l-envāri müsevvere*[2] ḳażāsıyla teşrīf olınup yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde mün'azil ve ol maḳām-ı celīle mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla[3] Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī Medresesi müderrisi olan Kürd 'Ömer Efendi nā'il oldı. Sene-i mezbūre Ṣa'bān'ınuñ yigirmi üçinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Aṭā'u'llāh Meḥemmed Efendi maḫlūlinden Bolı ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup yüz otuz bir **[11b]** Cumāde'l-āḫire'sinüñ sekizinci güni sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfi ġurresi tevḳītiyle Neylī Aḥmed Efendi yirlerine İzmir ḳażāsıyla tevḳīr olınduḳlarında arpalıḳları maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl 'Abdü'r-raḥīm-zāde Aḥmed Efendi'ye virilmiş idi. Bunlar ḳażāyı meẕkūra mizācları münḥarifen vuṣūl bulduḳlarından ṣoñra māh-ı merḳūmuñ on ṭoḳuzıncı Aḥad güni dem-beste-i ḥayret-i viṣāl ve sāye-nişīn-i raḥmet-i Ẕü'l-celāl olup 'īdgāh-ı ervāḥa isti'cāl eyledi. Manṣıb-ı maḫlūl beş ay miḳdārı evlādına medd olınup ba'dehu yüz otuz iki Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ muntaṣıfında Süleymāniyye müderrislerinden Ḳırımī Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı.

1 on beş A: on İ.
2 "Çepeçevre nurlar içinde olmaya devam etsin."
3 A 18.

Maḫdūm-ı merḳūm seyyid-i maʿālī-rüsūm, müṭālaʿa-i kütüb-i ʿilmiyyeye müdāvim ve cemīʿ-i fevāʿid ve żabṭ-ı ḳavāʿide ḥarīṣ ü hā'im, ḥalīm ü selīm, ḫalūḳ u besīm, ṣāliḥ ü nezīh, maḫdūm-ı nebīh, şiʿr ü inşāda māhir, maʿārif-i cüz'iyyede külliyyeti ẓāhir, taʿlīḳ-nüvīsīde aḳrānı nādir, hem ehl-i ʿilm[1] ü hem şāʿir idi.

Āṯārlarından Ḥāzım[2] maḫlaṣı ile *Dīvān*-ı belāġat-ʿunvānları ve *Sāḳī-nāme*'leri vardur. Bu ebyāt andan nümūnedārdur:

ez-Ḳaṣā'id

Naʿt-ı Şerīf-i Miʿrāciyye der-Ṣıfat-ı Şeb

Zihī reşk-i ḍuḥā ferruḫ-şeb-i rūşen-derūn ḥaḳḳā
Ki oldı maṭlaʿ-ı envār-ı sırr u ḥikmet-i *İsrā*

N'ola Mecnūn-ı ser-gerdānı olsa māh-ı dil-ḫaste
Dinildi anuñ içün *Sūre-i İsrā*'da çün Leylā

Sirişte eyledi ṭās-ı felekde ẓulmeti devrān
ʿArūs-ı Zühre-i Zehrā'ya eyler leyle-i ḥınnā

Ṣaçup dām itdi ṣayyād-ı zamāne her ṭaraf erzen
Görince geldi ḳondı bir ġurāb-ı ʿanberīn-sīmā

Cihān devrān ile ṣoḥbetde ḫātem-bāz-ı mihr oldı
Anı aḳdāḥ-ı encüm içre pinhān eyledi ḥattā

Birinden āşkār oldı kenār-ı ḥalḳa-i ḫātem
Nigāh-endāz olanlar ṣanmasunlar ġurre-i ġarrā

O şebdür māye-i naʿmā-yı luṭf-ı Ḥażret-i Bārī
O şebdür sāye-i fażl-ı cenāb-ı Ḫālıḳ-ı eşyā[3]

1 ehl-i ʿilm İ: ehl-i ʿirfān A.
2 3. cildin diğer telif aşamasına ait nüshalarda şairin mahlası " ʿĀzim" olarak kayıtlıdır.
3 A 19.

O şebdür menba'-ı mā'ü'l-ḥayāt-ı feyż-i Yezdānī
O şebdür bürḳa'-ı ruḫsāre-i 'ışḳ-ı cihān-ārā

ez-Ġazeliyyāt [12a]

Ḫurşīdveş o şūḫ ki 'arż-ı cemāl ider
Çarḫ-ı maḥabbetüñ bize ḥaḳḳā ki mihri var

Ve lehu

Şem'-i 'iẕār-ı dil-bere olmazsa sūḫte
Pervāne gibi kendüyi dil yane gösterür[1]

Ve lehu

Mūy-ı miyānı 'aksidür ol māh-pārenüñ
İnce ḫayāller ki dil-i nükte-gūdadur

Ve lehu

Ebrū-yı yāra ġurre-i ġarrā ḳulaḳ çeker
Reng-i 'iẕārına gül-i zībā ḳulaḳ çeker

Gūş eyleyüp kelāmını ol nā-resīdenüñ
Taḥsīn idüp mu'allim-i dānā ḳulaḳ çeker

Görmiş ṣafā-yı la'lini ol māh-pārenüñ
Gūşında gūşvār-ı mücellā ḳulaḳ çeker

Meclis-fürūz olınca mü'eṣṣir ṣadālaruñ
Muṭrib o şevḳ u ẕevḳ ile cānā ḳulaḳ çeker

Ve lehu

Ne dem ki ḫāme-i naẓm ile dil raḳam-keş olur
Sipāh-ı ma'rifete server-i 'alem-keş olur

1 gösterür İ: göstere A.

Ve lehu

Seḥer revzenden itdi yār mihrāsā cemālin ʻarż
Bi-ḥamdi'llāh ki ṭāliʻ yār olup itdi güşāyişler

Ve lehu

Görüp ḫaṭṭın tırāş itdüm iki yüz vech-i maʻnīdār
Ki bī-maʻnā olınmaz ḳıl ḳadar ḫaṭṭ-ı ḥüsünden ḥaẓ

Sükūt it cevr-i dil-berden de düşmen-gīr-i ʻayyār ol
Sipeh-sālār-ı İslām eyler ey dil dil ṭutandan ḥaẓ

Ve lehu

Yazup ḳabā-yı sefīd üzre kākülin o ġazāl
Beyāż üstine buyrultıdur berāy-ı viṣāl

Ve lehu

Lebin öpüp o mehüñ ḳalb-i zārı söyletdüm
Şekerle ṭūṭi-i leẕẕet-medārı söyletdüm

O serve biñ dereden ṣu getürmiş idememiş
Sirişkin aḳıdaraḳ cūy-bārı söyletdüm

Ve lehu

Sevdā-zedeyem zülf-i siyehkār yüzinden
Bir bülbül-i zārem gül-i ruḫsār yüzinden[1]

Ve lehu [12^{b}]

Kūy-ı dildārı ṭolaşur n'eylesün eşk-i revān
Kim naẓarda ḳadri yoḳ gözden bıraḳmış ʻāşıḳān

1 A 20.

Ve lehu

Yandı niçe ehl-i ḥasedüñ ḫāne-i ḳalbi
Ḥāzım yine bu güfte-i āteş-fikenümden

Ve lehu

Zāhide nisbetle ḳıldum nūş-ı cām-ı 'işretin
Ya'ni çekdüm bezmde pīr-i muġānuñ ġayretin

Duḫter-i rez ṣatmasun mestūrelik kim Ḥāzımā
Yolda ser-ḫoşlar görüp çekmiş ḳadıncıḳ ḥażretin

Ve lehu

Sāḳī ṣunınca cāmı mu'teber şarābla
Būs eyledüm ayaġını ben de ḥicābla

Ve lehu

Eger yüz baña düşmen būs-ı la'l-i yārdan ṣoñra
Belī türşī gelür ḫelvā-yı şīrīnkārdan ṣoñra

Metā'-ı vaṣla miḥnet raḳṣa ḥayret 'add ider ḳıymet
Döner kālā-fürūş-ı 'işveger bāzārdan ṣoñra

Reviş mümkin mi Ḥāzım bu zemīn-i dil-nişīn üzre
Ḫırām-ı ḫāme-i Nābī-i ḫoş-güftārdan ṣoñra

Ve lehu

Mestāne olup üstüme dildār yıḳıldı
Aġyār dimiş kim başına yar yıḳıldı

Ve lehu

Çün görmedi āmāde şarāb ile kebābı
Sāḳīleri ol şāh-ı bütān çekdi çevirdi

Gird-āb-ı yem-i ʻışḳına nā-geh varadüşdi
Āvāre-dili ol büt-i cān çekdi çevirdi

Meydān-ı hünerde niçe dem raḫş-ı ḫayāli
Ḥāzım bu dil-i nükte-feşān çekdi çevirdi

***Ṣāḳī-nāme*'sindendür**

Ser-meclis-i naẓm-ı nām-ı Yezdān
Sāḳī-i seḥāba virdi meydān

Emriyle o sāḳi-i leṭāfet
Virmekde bu meclise ṭarāvet

Nev-rūz yazup müneccim-i māh
Ṭūmār-ı nehār uzandı her gāh

Rindāne esüp nesīm-i tevfīḳ
Mey-ḫāne-i ḥāle ḳıldı teşvīḳ

Kühsār-ı cünūn-ı ehl-i ʻirfān
Aḳarṣu aña raḥīḳ-ı Rıḍvān

Ol medrese-i ḫulūṣ bevvāb
Cāmı görür anda ehl-i ādāb[1]

Sāḳī ḳanı ol şarāb-ı ṣāfī
Laʻlüñ ṣorana cevāb-ı şāfī

Mey kim dehen-i ḫuma irişdi
Açıḳ diyü rind aña girişdi

Olup o keş-ā-keşe mülāḳī
Rinde bir iki içürdi sāḳī **[13ᵃ]**

1 A 21.

Ḫum-ḫānede el el üzre ṭurdı
Mey-ḫˇār ayağını güp güp urdı

Nefes-zāde es-Seyyid Meḥemmed Refi' Efendi {Refi'}

el-Mevlā es-Seyyid Meḥemmed Refi' ibnü'l-mevlā es-Seyyid 'Abdu'r-raḥmān. Ānifen tercemeleri silk-i taḥrīre keşīde ḳılınan Nefes-zāde es-Seyyid Meḥemmed 'Azīz Efendi merḥūmuñ birāder-i kihter-i ercmendi ve Naḳībü'l-eşrāf Nefes-zāde es-Seyyid 'Abdu'r-raḥmān Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı rābi'-i[1] ḫıredmendi es-Seyyid Meḥemmed Refi' Efendi'dür. Biñ yüz üç Şa'bān'ında sebzezār-ı vücūddan demīde ve çemen-i ṣuffe-i şühūda āremīde olup -tārīḫ-i meẕkūrdaki ḥīn-i vilādetleridür- ḫāl-i mükerremleri şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Alī Efendi ḥażretleri def'a-i ūlā Rūmili ṣadāretine teşrīf buyurduḳlarında ṣadāret teşrīfinden mülāzemetüñ birini bunlara iḥsān buyurmışlar idi. Ḳırḳ aḳçe medreseden munfaṣıl iken biñ yüz yigirmi iki Cumāde'l-āḫire'sinüñ ikinci güni Şa'bān-zāde 'Āzim Meḥemmed Efendi yirine Ṭūṭī Laṭīf Medresesi ḫāriciyle talṭīf, yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni Mīrzā Efendi Tābi'i 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirlerine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi ile Ḫıżr Çāvuş Medresesi ile teşrīf olınup yüz otuz Şevvālü'l-mükerreminüñ sekizinci güni Manṭıḳī-zāde İsmā'īl Efendi yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Vānī Efendi Medresesi erzānī görilmiş idi. Biñ yüz otuz bir Ramażān-ı şerīfinde birāder-i ekberleri es-Seyyid Meḥemmed 'Azīz Efendi ḫıdmetleriyle bunlar daḫı İzmir ḳażāsına dāḫil olduḳlarında ḥummā-yı muḥriḳadan ḫastalanup māh-ı mezbūruñ yigirmi ikinci Erba'ā güni rūḥ-ı revānı a'lā-yı 'illiyyīne vāṣıl oldı. Medrese-i maḥlūlesi tevḳīf olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳadetü'ş-şerīfesi ġurresinde ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla 'Ömer Oṭabaşı Medresesi müderrisi olan 'İlmī Meḥemmed Efendi'ye ibtidā dāḫil i'tibārıyla tevcīh olındı.

Maḫdūm-ı merḳūm ṭālib-i intisāb-ı 'ulūm, ma'ārif-i cüz'iyyeden ḥiṣṣedār, Refi' maḥlaşı ile şöhret-şi'ār idi. Müretteb *Dīvān*-ı eş'ārı vardur. Bu ebyāt andan nümūnedārdur:[2] **[13b]**

1 rābi'-i A: ṣāliṣ-i İ.
2 A 22.

Naẓm

İçen şer işledi elbette āb-ı engūrı
Bu vech ile didiler ġālibā süciye şarāb

Ve lehu

Hīç unutmam ġamzesi ḳalbüm nişān itdüklerin
Ol ḳaşı yā dil-ber-i ḫāṭır-nişānumdur benüm

Ve lehu

Ḥayretle nigāh eyleyemem zülfine yāruñ
Cā'iz ki ḫayāl añlaya düşmen naẓarumdan

Ve lehu

Nice ḳılsun meserret bir dem ārām ey Refī'-i zār
Yıḳılmış ḫāne-i dil seyl-i endūhuñ hücūmından

Ve lehu

Tā kim yed-i ḳudretle ḳaşuñ yayı ḳuruldı
Kirpiklerinüñ oḳlarına cānum uruldı

Dirlerdi lebidür meye ḳan aġladan anuñ
Gül gibi ḳızardı çün ol āl ile ṣoruldı

Öykündügi içün ni'am-ı rūḥ-fezāña
Def ellenüben çenglerüñ gūşı uruldı

Muṭavvelci Meḥemmed[1] Efendi

el-Mevlā Meḥemmed. Aḳḥiṣār-ı Geyve ḳaṣabasından neş'et ve 'ulemā-yı kirāma ḫıdmet ile taḥṣīl-i meleke-i isti'dād ve 'ulūm-ı rā'iḳayı mertebe-i lā'iḳasında i'dād eyledükden ṣoñra Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i

1 Meḥemmed A: -İ.

Ḳosṭanṭıniyye'ye ḳudūm ve bi-ḥasebi'l-merāsim devre-i 'ulemā-yı Rūm eyleyüp Ra'dī Muṣṭafā Efendi ḫıdmetlerine vāṣıl ve biñ yüz altı Ẕi'l-ḳa'de'sinde mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi'nde Ṣaḥn'a teşrīflerinde i'ādelerinden mülāzemete nā'il olmış idi. Ba'dehu semt-i tedrīse 'āzim ve medāris-i 'ilmiyyede ifāde-i fünūn-ı celīleye müdāvim olup bi-ḥasebi'l-merātib aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz on beş Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni Maḥmūd Paşa Maḥkemesi başkātibi Seyyid Aḥmed Efendi yirine Dāye Ḫātūn Medresesi ḫāriciyle memnūn ḳılınup yüz on sekiz Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ yigirmi altıncı güni Begbāzārī Meḥemmed Efendi yirine ḥareket-i miṣliyye-i ḫāric i'tibārıyla 'Abdu'r-raḥmān Paşa Medresesi i'ṭā, yüz yigirmi Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi **[14a]** ġurresinde Eyyūb Aġa Ḫˇācesi Meḥemmed Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Sütlice'de vāḳı'a Maḥmūd Aġa Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz yigirmi üç Cumāde'l-āḫire'sinüñ onıncı güni Seyyid Ṣun'u'llāh Efendi yirlerine ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil i'tibārıyla Şāhḳulı Medresesi[1] tevcīh olınup yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni Kefevī Ṣāliḥ Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Emre Ḫˇāce Medresesi'ne mevṣūl yüz yigirmi ṭoḳuz Rebī'ü'l-evvel'inüñ onıncı güni Ḳara Ebū Bekr Efendi-zāde Aḥmed Efendi yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olup sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni Müftī-zāde Meḥemmed Efendi yirine[2] ibtidā altmışlı i'tibārıyla Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medresesi Ūlāsı ile ikrām olınmışlar idi. Yüz otuz bir Ṣaferü'l-ḥayrınuñ yigirmi yedinci güni es-Seyyid Ṭāhir Efendi nām merd-i nīk-me'āṣirüñ maḥlūlinden Sarāy-ı 'Atīḳ'de teberdārān ḫˇācelıġı daḫı şāyān görilüp hemvāre īfā-yı ḥakk-ı dirāset ve neşr-i 'ilm ü ma'rifet üzere iken sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci Aḥad gicesi dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i 'uḳbāya 'azīmet eyleyüp Edrineḳapusı ḫāricinde Emīr-i Buḫārī Zāviyesi civārında defn olındılar. Medrese-i maḥlūleleri tevḳīf olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye müderrislerinden Rif'atī 'Alī Beg Efendi'ye ibtidā altmışlı i'tibārıyla tevcīh ve Sarāy-ı 'Atīḳ'de teberdārān ḫˇācelıġı ile Babaṭaġī Ḫˇāce İsmā'īl Efendi terfīh olındılar.

1 A 23.
2 yirine A: yirlerine İ.

Merḥūm-ı merḳūm şināhkār-ı deryā-yı ʻulūm, keṣret-i iḥāṭa ile meẕkūr ve ḥiddet-i ẕihn ü ẕekāvetle meşhūr, taḥḳīḳ u tedḳīḳ ile maʻrūf ve selāmet-i ḳarīḥa ile mevṣūf, müdeḳḳiḳ-ı dānişmend, her fende behremend, zamānında niçe maḥādīm-i kirāmuñ üstādı ve muʻallim-i rāh-ı reşādı olup evā'il-i ḥālinde Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmiʻ-i Şerīfi'nde ʻilm-i meʻānīden ekşeriyā *Muṭavvel* tedrīs itmekle "Muṭavvelci Meḥemmed Efendi" dimekle şehīr ve bu ʻunvānla maʻlūm-ı ṣaġīr ü kebīr olmışlar idi. **[14[b]]**

Sābıḳā İmām-ı Ṣāliṣ-i Sulṭānī Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed. Dārü's-salṭanati'l-ʻaliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den neş'et ve şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi āsitānesine intisāb ve mü'eẕẕinlikleri şerefin iktisābıyla cenāblarından iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet itdükden ṣoñra devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʻzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on iki Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on dördinci güni Bosnevī Maḥmūd Efendi yirine Dārü'l-ḥadīṣ-i Burhān Efendi Medresesi ḫāricine ʻāric olup yüz on üç Ramażān-ı şerīfinde müşārun ileyh es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi sevḳıyle Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṣānī ḥażretlerine imām-ı ṣāliṣ taʻyīn olınup Ṭavuḳcı Paşa İmāmı ʻAlī Efendi üzerinden Ḳarabiġa[1] ḳażāsı arpalıḳ virilmiş idi. Yüz on dört Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirminci güni Ḥalīm-zāde Dāmādı ʻAbdu'llāh Efendi[2] yirine ibtidā dāḫil iʻtibārıyla Ḥammāmiyye Medresesi'ne naḳl olındılar. Yüz on beş Rebīʻü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Edrine Vaḳʻası sebebiyle medresesi refʿ olınup ibtidā ḫāric iʻtibārıyla Süheyl Beg Medresesi müderrisi[3] olan Ḫˇāce-zāde es-Seyyid ʻÖmer Efendi ḥażretlerine ibtidā dāḫil iʻtibārıyla tevcīh olınup arpalığı Edrine pāyesiyle Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl olan Māhir[4] ʻAbdu'llāh Efendi'ye virildi. Bu ḥāl üzere altı sene miḳdārı gūşe-güzīn-i inzivā iken yüz yigirmi bir Rebīʻü'l-evvel'inüñ on birinci güni ṣāniyen ṭarīḳa duḫūl ve Ḳaraḥiṣārī Muṣṭafā Efendi yirine ibtidā ḫāric iʻtibārıyla Sinān Aġa Dārü'l-ḥadīṣi'ne vuṣūl bulmuş idi. Yüz yigirmi beş Şevvālü'l-mükerreminüñ on üçinci güni ʻOṯmān Paşa Ḫˇācesi ʻÖmer Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi iʻtibārıyla Ḳāḍī-zāde Meḥemmed Efendi Medresesi

1 Ḳarabiġa İ: Biġa A.
2 A 24.
3 müderrisi A: -İ.
4 Māhir İ: -A.

virilüp yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni Teẕkireci 'Abdu'llāh Efendi yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ṣolaḳbaşı Ḥācī Muṣṭafā Medresesi i'ṭā olınmış idi. Yüz otuz senesi ḥudūdında Mekke-i **[15[a]]** Mükerreme ḳāḍīsi olan Resūl-zāde el-Ḥāc Meḥemmed Efendi ile ol belde-i mübārekeye gidüp niyābetleri ḫıdmetiyle meşġūl iken biñ yüz otuz bir senesi ḫilālinde dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i 'uḳbāya 'azīmet eyleyüp ol belde-i mu'aẓẓamada medfūn ve medrese-i maḥlūlesiyle ḫāric ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Ebu'l-faẕl Medresesi müderrisi olan Gümülcineli Aḥmed Efendi yüz otuz iki Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on ṭoḳuzıncı güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla memnūn ḳılındı.

Merḥūm-ı merḳūm ḫoş-elḥān ile ma'lūm, ḥāfiẓ-ı *Ḳur'ān-ı Kerīm*, ḥalīm ü selīm idi.

Mürte'iş Yūsuf Efendi[1]

el-Mevlā Yūsuf ibnü'ş-Şeyḫ Aḥmed. Taḥṣīl-i 'ilme muvaffaḳ ve 'ulemā-yı 'iẓāma mülḥaḳ olup şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi ḥażretlerine intisāb ve şeref-i mülāzemetleriyle behre-yāb olduḳdan ṣoñra ṣadāretleri vaḳtinde mektūbcılıḳları ḫıdmetiyle daḫı kām-yāb olmışlar idi. Ba'de tekmīli'l-medāris ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ ṭoḳsan ṭoḳuz Ṣafer'inüñ on ikinci güni ibtidā iḥdāṡ olınan Dārü'l-ḥadīṡ-i Burhān Efendi ibtidā ḫāric i'tibārıyla bunlara tevcīh ü iḥsān olınup yüz altı Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi dördinci güni Kellā Ḫalīl Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Ḥācī İlyās Medresesi'ne naḳl olındılar. Yüz ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Pīr Meḥemmed Efendi yirlerine yine ḥareket-i miṡliyye-i ḫāric i'tibārıyla Seyyid 'Abdü'l-ḳādir Efendi Medresesi virilüp yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Çuḳacı-zāde İbrāhīm[2] Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Siyāvuş Paşa Medresesi sezā görilüp sene-i meẕkūre Cumāde'l-ūlā'sında Mülaḳḳab Yaḥyā Efendi yirine Ḥaremeynü'ş-Şerīfeyn evḳāfı müfettişligi ile ikrām olınup yüz on altı Muḥarrem'inde 'azl olınduḳlarında müfettişlik manṣıbı Silistreli Meḥemmed Efendi'ye in'ām olınmış idi. Sene-i merḳūme Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Murtażā Efendi Birāder-zādesi **[15[b]]** Meḥemmed Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṡliyyesi

1 Evvelu müderrisin bi- Dārü'l-ḥadīsi Burhān Efendi. Fī 12 Ṣaferü'l-ḥayr sene 1099.
2 A 25.

i'tibārıyla Ümmü'l-veled Medresesi'ne gelüp yüz on yedi Şa'bān-ı şerīfinüñ on beşinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Bolevī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi yirlerine Ḥaydar Paşa Medresesi'ne menḳūl, yüz on ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḥayrınuñ on birinci güni sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresi tevḳītiyle Ḳırımī es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi yirine Ṣofya ḳażāsına İḥtimān ḳażāsı ilḥāḳıyla mevṣūl olmışlar idi. Yüz yigirmi Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye müderrislerinden Ṣadrü'd-dīn-zāde Muṣṭafā Efendi vāṣıl oldılar. Yüz yigirmi üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi[1] ġurresinde selefi Seyyid Feyżu'llāh Efendi yirine Saḳız ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz yigirmi beş Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde 'azl olınduḳlarında ḳażā-yı meẕkūr Naḳībü'l-eşrāf 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi'ye arpalıḳ ta'yīn olındı. Bunlara yüz yigirmi sekiz Ṣaferü'l-ḥayrı ġurresinde Üsküdar ḳāḍīsi olan Siyāhī Meḥemmed Efendi üzerinden Mandalyat ḳażāsı ber-vech-i teḳā'üd arpalıḳ virildi. Yüz otuz bir Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsı tevcīh olınan Beyāżī-zāde Ḥāmid Efendi üzerinden Ḫonaz ḳażāsı daḫı żamm olınmış iken sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerreminüñ evāḫirinde intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl eyledi. Maḥlūl olan arpalıḳları Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl Edrine pāyesi olan Yaḥyā Efendi-zāde 'Abdu'llāh Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı.

Mevlānā-yı mütercem 'ilm ü ma'ārifle mu'allem, zühd ü taḳvāyı cāmi', pīr-i edīb-i mütevāżi' idi. Evāḫir-i 'ömrinde ra'şe marażına mübtelā olmaġın "Mürte'iş Yūsuf Efendi" dimekle meşhūr ve bu 'unvānla ma'lūm-ı cumhūr olmış idi.

Resūl Efendi Mülāzımı Maḥmūd Efendi[2]

el-Mevlā Maḥmūd. Vilāyet-i Anaṭolı'dan ẓuhūr idüp dārü'l-mülk-i İstanbul'a 'azīmet ve Ṣaḥḥāf Resūl Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp **[16ᵃ]** 'alā-ḥasebi'l-'āde ḳaṭ'-ı medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ ṭoḳsan Şevvāl'inüñ onıncı güni kendü üzerinde olan Dersiyye-i Monlā Gürānī ibtidā ḫāric i'tibārıyla tevcīh olındı. Yüz üç Ramażān-ı[3] şerīfinüñ beşinci güni Na'llı Mescid ḳurbinde Ṣūfī Meḥemmed Paşa Dārü'l-ḥadīṯi'ne ḥareket-i miṯliyye ile naḳl olınup yüz altı Muḥar-

1 Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi İ: Ẕi'l-ḥicce'si A.
2 Evvelu müderrisin bi-medreseti Mollā Gürānī. Fī 10 Şevvāl sene 1099.
3 A 26.

remü'l-ḥarāmı ġurresinde ibtidā dāḫil i'tibārıyla Müsevvid Meḥemmed Efendi yirine Ṣāniye-i Mesīḥ Paşa Medresesi'ne şāyān, yüz ṭoḳuz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṣadrü'd-dīn-zāde Maḥmūd Efendi yirine Fāṭıma Sulṭān Medresesi iḥsān olındı. Yüz on dört Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on sekizinci güni yine ḥareket-i dāḫil i'tibārıyla es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Ḳāḍī-'asker Muṣṭafā Efendi Medresesi virilüp yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla selefi es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi'ne gelüp yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni sene-i mezbūre Receb-i şerīfi ġurresi tevḳītiyle 'Abdü'l-mecīd-zāde es-Seyyid Aḥmed Efendi yirine Ṣofya ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınmış idi. Yüz on yedi Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Belġrad ḳażāsından munfaṣıl Ḳırımī es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi iki Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde Süleymān Paşa İmāmı 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirlerine[1] Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsına manṣūb ḳılınup yüz yigirmi üç Rebī'ü'l-evvel'inüñ on yedinci güni 'azl olınduḳlarında ḳażā-yı meẕkūr Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl 'Ārif 'Abdü'l-bāḳī Efendi'ye arpalıḳ ta'yīn olındı. Yüz yigirmi sekiz Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Medḥī Muṣṭafā Efendi yirlerine Medīne-i Münevvere *ṣalla'llāhu te'ālā 'alā-münevvirihā*[2] ḳażāsıyla **[16b]** tevḳīr olınup yüz otuz Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde munfaṣıl ve ol manṣıb-ı celīle mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Sulṭān Selīm Medresesi müderrisi olan Ebe-zāde Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi nā'il oldılar. Bunlara sene-i meẕkūre Receb-i şerīfi ġurresinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi-zāde es-Seyyid Aḥmed Efendi evlādı ma'īşeti olan Ṭaġardı ve İvrindi ḳażāları arpalıḳ virilüp otuz bir Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde Mekke-i Mükerreme pāyesiyle Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl Ebū Sa'īd-zāde Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi ḥażretleri üzerlerinden Develi ḳażāsı daḫı żamm olınmış iken sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde vefāt eyleyüp Edrineḳapusı ḫāricinde defn olındı. Maḥlūl olan arpalıḳları Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl Edrine pāyesi olan Yaḥyā-zāde[3] 'Abdu'llāh Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı.

1 yirlerine İ: yirine A.
2 "Allah Te'âlâ onu nurlandırana salât etsin."
3 Yaḥyā-zāde İ: Yaḥyā Efendi-zāde A.

Merḥūm-ı[1] merḳūm ʿiffet ü istiḳāmetle mevsūm, ṣalāḥ u taḳvā ile muʿallem, bābāyāne ādem idi.

Müsevvid Ḥüseyn Efendi

el-Mevlā Ḥüseyn. Bu ṭabaḳa ʿulemāsından olup biñ yüz yigirmi sekiz Muḥarrem'inde cisr-i fenādan ʿubūr ve tercemesi *Cild-i Ṯānī*'de mürūr eyleyen Ḳasṭamonī Meḥemmed Efendi'nüñ[2] birāder-i kihteri Müsevvid Ḥüseyn Efendi'dür. Bunlar daḫı Ḳasṭamonı ḳażāsından ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şuʿūr idüp[3] maḥrūsa-i Burusa'ya hicret ve maḥrūsa-i merḳūmede Ṣaḥn rütbesiyle Ḳāsım Ṣubaşı Medresesi müderrisi olan Kürd Seyyid Meḥemmed Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz altı Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ sekizinci güni Ṣāliṣe-i Yaḥyā Medresesi ḫāriciyle iḥyā olınup yüz sekiz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on üçinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Ḳāsım Efendi yirine **[17ᵃ]** Çivi-zāde Dārü'l-ḥadīṣi sezā görildi. Yüz on bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi sekizinci güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Muʿabbir İsmāʿīl Efendi yirine Yūsuf Paşa Medresesi'ne gelüp yüz on beş Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni yine ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Ḳurı-zāde Aḥmed Efendi yirine Sütlice'de Maḥmūd Aġa Medresesi virilüp yüz on yedi Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ ʿAlī Efendi merḥūm birāder-zādesi İbrāhīm Efendi yirlerine Aḫī Çelebi Medresesi tevcīh olınmış idi. Yüz on sekiz Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi altıncı güni mūṣıla-i[4] Ṣaḥn iʿtibārıyla Meḥemmed Selīm Efendi yirine Monlā Gürānī Medresesi erzānī görilüp yüz yigirmi Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ üçinci güni Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Muṣṭafā Efendi yirine[5] Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'nüñ birine iʿtilā, yüz yigirmi bir Rebīʿü'l-evvel'inüñ on birinci güni ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Ketḫudā Muṣṭafā Efendi yirlerine Pīrī Paşa Medresesi'ne irtiḳā itmişler idi. Yüz yigirmi iki Şevvālü'l-mükerreminüñ ikinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Ṣamtī-zāde Meḥemmed Reşīd Efendi yirine Şāh

1 Merḥūm-ı A: Mevlānā-yı İ.
2 A 27.
3 idüp A: eyleyüp İ.
4 mūṣıla-i A: -İ.
5 yirine A: yerlerine İ.

Sulṭān Medresesi iḥsān, yüz yigirmi beş Şevvālü'l-mükerreminüñ on üçinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Kāmī Yaḥyā Efendi yirine Diyārbekr ḳażāsı ḥükūmeti şāyān görilmiş idi. Yüz yigirmi yedi Ṣafer'inde ma'zūl ve yirlerine altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi olan Hāşim-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi mevṣūl oldılar. Yüz otuz bir Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Sarāy Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi yirine Medīne-i Münevvere *dāmet bi'l-envāri müsevvere*[1] ḳażāsıyla **[17b]** teşrīf olınmış iken yüz otuz iki Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ ikinci güni rūḥ-ı revānı ravża-i Rıḍvān'a ḫırām itmekle manṣıb-ı maḥlūl altı ay miḳdārı evlādına medd olınup ba'dehu sene-i mezbūre Receb-i şerīfi ġurresinde ol maḳām-ı celīle ile Anabolı ḳażāsından munfaṣıl Zekeriyyā Efendi tebcīl ḳılındılar.

Mevlānā-yı mezbūr ekṣer-i kibāra tereddüd[2] ile meşhūr, ḫoş-ṣoḥbet ve ḳābil-i üns ü ülfet, ṣāfī-fu'ād, mü'min-i pāk-i'tiḳād idi. Niçe müddet fetvā ḫıdmetinde olmaġla "Müsevvid Ḥüseyn Efendi" dimekle şöhret bulmış idi.

Resūl-zāde el-Ḥāc Meḥemmed Efendi

el-Mevlā el-Ḥāc Meḥemmed ibnü'l-mevlā Resūl. Ṭabaḳa-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi' 'ulemāsından tercemeleri *Cild-i Evvel*'de merḳūm Ṣaḥḥāf Resūl Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı kihter-i ercmendi el-Ḥāc Meḥemmed Efendi'dür. Āb-yārī-i feyż-i Ḫudā-dād ile tekmīl-i meleke-i isti'dād itdükde ṭarīḳ-ı hidāyet-refīḳ-ı 'ilme 'azīmet ve Re'īsü'l-eṭibbā Ṣāliḥ Efendi merḥūmdan iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ ṭoḳsan üç Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on yedinci güni Malāṭıyyeli Ḥasan Efendi yirine Ḫurremiyye Medresesi ḫāricine 'āric, ṭoḳsan yedi Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi yedinci güni Bosnevī 'Īsā Efendi yirine es-Seyyid 'Abdü'l-ḳādir Efendi Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmışlar idi. Yüz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ beşinci güni enişteleri es-Seyyid Ḥasan Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Papasoġlı Medresesi virilüp sene-i mezbūre Şevvāl'inüñ yigirminci güni yine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Celeb İbrāhīm Efendi yirine Ḫusrev Ketḫudā Medresesi Ūlāsı'na

1 "Çepeçevre nurlar içinde olmaya devam etsin."
2 A 28.

taḥrīk olınmışlar idi. Yüz bir Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on üçinci güni selef-i sālifi 'Īsā Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla İbrāhīm Paşa-yı Cedīd **[18ᵃ]** Medresesi ile tecdīd-i sürūr idüp yüz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on sekizinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Keçeciler İmāmı Dāmādı Ḥasan Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi dārü'l-ifādesine pā-nihāde, yüz beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on altıncı güni Ṣa'bān Efendi ḥażretleri yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birine ferş-i seccāde-i ifāde itmişler idi. Yüz altı Receb-i şerīfinüñ sekizinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Siyāhī Meḥemmed Efendi yirine Fetḥiyye'de vāḳı'a Sinān Paşa Medresesi'ne irtiḳā, yüz sekiz Receb-i şerīfinüñ yigirmi üçinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Es'ad-zāde Kāşif Seyyid Meḥemmed Sa'dü'd-dīn Efendi yirine Ḳadırġa Limanı'nda vāḳı'a Meḥemmed Paşa Medresesi'ne i'tilā idüp yüz on iki Ṣa'bān-ı şerīfinüñ ġurresinde Debbāġ-zāde Efendi Maḫdūmı Aḥmed Yaḥyā maḥlūlinden mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ayaṣofıyya-i Kebīr Medresesi ile tevḳīr olınup yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni 'Abdü'r-raḥīm-zāde Aḥmed Efendi yirine Süleymāniyye'den biriyle tekmīl-i devre-i medāris eylediler. Yüz on yedi Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresi tevḳītiyle selef-i sālifleri Ṣa'bān Efendi yirlerine Ġalaṭa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz on sekiz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde[1] ma'zūl ve yirlerine Burusa pāyesiyle Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsından munfaṣıl Muḳīm-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi üç Receb-i şerīfi ġurresinde Aḳ Maḥmūd Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretleri yirlerine Mıṣr-ı ẕātü'l-ehrām ḳażāsıyla maẓhar-ı ikrām olup yüz yigirmi dört Receb-i şerīfi ġurresinde mün'azil ve maḳām-ı ḥükūmetlerine Yeñişehr ḳażāsından **[18ᵇ]** munfaṣıl veliyyü'n-ni'ām-zādemüz Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri Mekke-i Mükerreme pāyesi ile vāṣıl oldılar. Bunlara yüz yigirmi altı Ramażān-ı şerīfi ġurresinde Rūmili ṣadāreti pāyesi olan sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ḥasan Efendi ḥażretleri üzerlerinden Kemeredremid ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınmış idi. Yüz otuz Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde[2] sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle selef-i sālifleri Ṣa'bān Efendi yirlerine Mekke-i Mu'aẓẓama ḳażāsıyla ta'ẓīm olınduḳlarında arpalıḳları Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl Mīrzā-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi ḥażretlerine tevcīh olın-

1 A 29.
2 Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde İ: Rebī'ü'l-āḫir'inde A.

dı. Yüz otuz iki Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde mün'azil ve ol maḳām-ı refī'a Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi nā'il oldılar[1]. Bunlar ba'de'l-'azl ṭayy-ı merāḥil iderek Mıṣr-ı Ḳāhire'ye bir menzil ḳalduḳda biñ yüz otuz iki Ṣaferü'l-ḫayrınuñ sekizinci Erba'ā güni merāḥil-i 'ömri tamām ve 'ālem-i 'uḳbāya ḫırām eyledi.

Mevlānā-yı merḳūm ma'ārif-i 'ilmiyye ile ma'lūm, 'iffet ü ṣalāḥla meşhūr, ḫayr ile meẕkūr, ḫoş-ṭab' u ḫoş-ṣoḥbet, pāk-meşreb ü nīk-ḫaṣlet, dervīş-nihād, merd-i ḳavī-i'tiḳād idi.

Vānī Ḥafīdi es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi

el-Mevlā es-Seyyid Meḥemmed Emīn ibnü'l-mevlā Muṣṭafā. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemesi *Cild-i Evvel*'de sebḳ iden eş-Şeyḫ es-Seyyid Meḥemmed el-Vānī Efendi'nüñ dāmādı Muṣṭafā Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı reşīdi ve müşārun ileyh Şeyḫ Vānī Efendi merḥūmuñ ḥafīd-i sa'īdi es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi'dür. Ba'de taḥṣīli'l-isti'dād Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi merḥūmdan mülāzemetle bermurād olup ba'de tekmīli'l-medāris ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz altı Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yedinci güni ḫāl-i mükerremi es-Seyyid Maḥmūd Efendi yirine cedd-i 'iẓāmı sālifü'ẕ-ẕikr Şeyḫ Vānī Efendi **[19a]** Medresesi ḫāriciyle kām-revā, yüz ṭoḳuz Şevvālü'l-mükerreminüñ on altıncı güni ḥareket-i miṣliyye-i ḫāric i'tibārıyla Pārsā-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirlerine Pertev Paşa Medresesi i'ṭā olındı. Yüz on bir Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi altıncı güni Müsevvid Aḥmed Efendi yirlerine yine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Vālide Sulṭān Dārü'l-ḥadīṣi iḥsān, yüz on sekiz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi altıncı güni ibtidā[2] dāḫil i'tibārıyla Bosnevī Aḥmed Efendi yirine Ḫavāṣṣ-ı Maḥmūd Paşa Medresesi şāyān görilmiş idi. Yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḥekīmbaşı-zāde Evliyā Yūsuf Efendi yirlerine Sa'dī Efendi Medresesi tevcīh olınup yüz yigirmi beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ dördinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla 'Aṭṭār-zāde Dāmādı İsmā'īl Efendi yirine Ūlā-yı Ḫusrev Ketḫudā Medresesi'ne mevṣūl, yüz yigirmi yedi Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni İbrāhīm Paşa-zāde Meḥemmed Beg Efendi maḥlūlinden Ṣaḥn-ı Ṣemāniy-

1 nā'il oldılar A: vāṣıl oldı İ.
2 A 30.

ye'den biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Yüz yigirmi sekiz Ramażān-ı şerīfi ġurresinde ibtidā altmışlı i'tibārıyla Şeyḫī Meḥemmed Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Medresesi ile ikrām, yüz otuz bir Rebī'ü'l-āḫir'inüñ onıncı güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla La'lī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi yirlerine Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi in'ām olınmış idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām iken biñ yüz otuz iki Rebī'ü'l-evvel'inde ders ü devri encām ve 'ālem-i 'uḳbāya ḫırām eyleyüp medrese-i maḥlūlesi ile ibtidā altmışlı i'tibārıyla Murād Paşa-yı Cedīd Medresesi müderrisi olan Kürd 'Alī Efendi altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla be-kām oldı.

Merḥūm-ı merḳūm ḥiṣṣemend-i ma'ārif ü 'ulūm, evżā' **[19b]** u eṭvārı müsellem, pāk-nihād ādem idi.

Ḥāfıẓ-zāde Ṣāliḥ Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Ṣāliḥ Meḥemmed ibnü'l-mevlā Ḥāfıẓ Meḥemmed. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Ṣānī'den tercemesi *Cild-i Ṣānī*'de sebḳ iden Çalıḳ Dāmādı Ḥāfıẓ Meḥemmed Efendi'nüñ ferzend-i ercmendi Ṣāliḥ Meḥemmed Efendi'dür. Maḥrūsa-i Burusa'dan bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olup ba'de taḥṣīli'l-isti'dād Aḳ Maḥmūd Efendi ḥażretlerinden mülāzemet ile bermurād olup 'alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ ṭoḳsan sekiz Muḥarrem'inde masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede Leysī-zāde Medresesi ḫāricine 'āric, ṭoḳsan ṭoḳuz Şevvāl'inde yirlerinde dāḫil i'tibārıyla mübtehic olmışlar idi. Yüz Şevvāl'inde Beñli 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine Gökdere Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi sekizinci güni ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil i'tibārıyla Ḥāfıẓ Yūsuf Efendi yirine Mollā Fenārī Medresesi virilmiş idi. Yüz on dört Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde yine dāḫil ḥareketi i'tibārıyla Vānī Ḥafīdi Seyyid Ebū Bekr Efendi yirine Bāyezīd Paşa Medresesi i'ṭā, sene-i meẕkūre Ramażān-ı şerīfinde yirlerinde mūṣıla-i Ṣaḥn[1] i'tibārı sezā görilüp yüz on beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Menteşeli Ḳāḍī-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳadriyye Medresesi'ne ḳıyām, yüz yigirmi Şa'bān'ında yirlerinde ibtidā altmışlı i'tibārıyla ikrām olınup yüz yigirmi sekiz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi sekizinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıy-

1 A 31.

la Bāḳī-zāde Muṣṭafā Efendi yirlerine Ḥamza Beg Medresesi'ne gelmişler idi. Yüz otuz iki Cumāde'l-ūlā'sında ders ü devri tamām ve 'ālem-i ervāḥa ḫırām eyleyüp maḥrūsa-i merḳūmede Deveciler maḳābirinde defn olındılar.[1] Medrese-i maḥlūlesi Ṣaḥn i'tibārıyla Ḫançeriyye Medresesi müderrisi olan Ḥilmī Meḥemmed Efendi'ye ibtidā altmışlı **[20[a]]** i'tibārıyla tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm dāḫil-i 'idād-ı erbāb-ı fühūm, ṣāliḥ ü ṣāfī-fu'ād, fāriġ u derviş-nihād idi.

Kūsec Ḫalīl Paşa İmāmı Ḥasan Efendi

el-Mevlā Ḥasan. Vilāyet-i Anaṭolı'dan ẓuhūr ve istifāża-i nūr-ı şu'ūr idüp dārü'l-mülk-i İstanbul'a 'āzim ve Yüsrī Aḥmed Efendi'nüñ Ṣaḥn Medresesi i'ādesinden mülāzım olmış idi. Ḳaṭ'-ı merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz ṭoḳuz Şevvālü'l-mükerreminüñ on altıncı güni Zülālī Ḥasan Efendi yirine Sādise-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi ḫāriciyle be-kām, yüz on altı Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on altıncı güni Ḳāsım Paşalı Ṣāliḥ Efendi yirine Ṣāmine-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi'ne ḥareketle nā'ilü'l-merām olup yüz on ṭoḳuz Receb-i şerīfinüñ yigirmi sekizinci güni Ḫaffāf-zāde İbrāhīm Efendi yirine Defterdār Aḥmed Çelebi Medresesi'ne dāḫil, yüz yigirmi bir Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on ṭoḳuzıncı güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla sābıḳā İmām-ı Sulṭānī es-Seyyid 'Alī Efendi yirine Nişāncı Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne vāṣıl olmış idi. Yüz yigirmi üç Rebī'ü'l-evvel'inüñ üçinci güni sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle selefi es-Seyyid 'Alī Efendi yirine Bosna ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz yigirmi dört Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Ḳonya ḳażāsından munfaṣıl Ḥāfıẓ Yūsuf Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi yedi[2] Şevvāl'inde Yeñişehrli Muṣṭafā Efendi yirine Lefḳoşa ḳażāsı tevcīh olınup yüz yigirmi ṭoḳuz Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde 'azl ve yirlerine Ṭrablus-ı Şām ḳażāsından munfaṣıl Ḳoġacı Mü'eẕẕini Meḥemmed Efendi vaṣl olındı. Bunlar ba'de'l-'azl İstanbul'da menzillerine vuṣūl bulduḳdan[3] ṣoñra güẕārende-i eyyām u leyāl iken[4] biñ yüz otuz iki **[20[b]]** Cumāde'l-ūlā'sında intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl eyledi.

1 olındılar. İ: olınup A.
2 yedi A: beş İ.
3 vuṣūl bulduḳdan A: vuṣūlden İ.
4 A 32.

Mevlānā-yı mezbūr ḳadr-i müşterek-i ʿilm ü ṣalāḥla meşhūr, nīk-nefs ü kem-āzār, pīr-i ṣāliḥ-i sütūde-kār idi. Sābıḳā defterdār, baʿdehu Mıṣr vālīsi olan Kūsec Ḫalīl Paşa'nuñ imāmetleri ḫıdmetiyle meşġūl olmaġın "Kūsec Ḫalīl Paşa İmāmı" dimekle şehīr ve bu ʿunvānla zebān-zed-i ṣaġīr ü kebīr olmış idi.

Ḳara Murād Efendi

el-Mevlā Murād. Belde-i Ḳayṣeriyye'den bedīdār ve biñ elli iki tārīḫinde girībān-ı ẓuhūrdan nümāyende-i dīdār olup belde-i meẕkūre ʿulemāsından taḥṣīl-i sevād ve iʿdād-ı levāzım-ı istiʿdād itdükden ṣoñra diyārından hicret ve dārü'l-mülk-i İstanbul'a ʿazīmet eyleyüp Fındıḳ Meḥemmed Paşa'ya intisāb ve ḫˇācelıḳlarıyla şöhret-yāb olmış idi. Taḥṣīl-i ʿilm ü maʿārifde ser-bülend-i emāṣil ve ʿulemā-yı kirāmuñ birinden şeref-i mülāzemete nā'il olup ḳaṭʿ-ı merātib-i muʿtāde ve seyr-i menāzil-i ifāde iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ ṭoḳsan sekiz Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Gelibolılı Maḥmūd Efendi yirine Ḳoġacı Dede Medresesi'ne ḫāric ile ʿāric, yüz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ beşinci güni Resūl-zāde el-Ḥāc Meḥemmed Efendi yirine es-Seyyid ʿAbdü'l-ḳādir Efendi Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmışlar idi. Yüz altı Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi dördinci güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Kürd ʿAlī Efendi yirine Kepenekci Sinān Medresesi iḥsān olınup yüz yedi Rebīʿü'l-evvel'inüñ yigirmi üçinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Müsevvid Meḥemmed Efendi yirine Ḥācī Ḥasan-zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde oldılar. Yüz on bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi sekizinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Ḥekīmbaşı-zāde ʿÖmer Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medrese-i Ṣāniyesi inʿām, yüz on iki **[21ᵃ]** Ṣaʿbān-ı şerīfi ġurresinde Ẕü'l-fiḳār Paşa-zāde Meḥemmed Efendi yirine medāris-i Ṣaḥn'uñ briyle ikrām olınmışlar idi. Yüz on üç Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi üçinci güni ibtidā altmışlı iʿtibārıyla selefleri Ẕü'l-fiḳar Paşa-zāde Efendi yirine Fetḥiyye'de vāḳıʿa Sinān Paşa Medresesi'ne irtiḳā idüp yüz on dört Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on sekizinci güni Edrine pāyesi żamīmesiyle ʿUṣṣāḳī-zāde ʿOṯmān Efendi yirine Baġdād-ı bihişt-ābād ḳażāsıyla ber-murād olup yüz on beş Rebīʿü'l-evvel'inde maʿzūl ve yirlerine altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Ḳılıç ʿAlī

Paşa Medresesi müderrisi olan 'Acem-zāde Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde selefleri 'Uşşāḳī-zāde Efendi yirine Şām-ı dārü's-selām ḳażāsı in'ām olınup yüz yigirmi bir Receb-i şerīfi ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine ḫalefleri Muṣṭafā Efendi vāṣıl oldı. Yüz yigirmi üç Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on altıncı güni Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Mecdī Meḥemmed Efendi arpalıġı olan Kütāhiyye ḳażāsı ber-vech-i[1] mevleviyyet tefvīż olınup yüz yigirmi beş Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde 'azl ve yirlerine Lefḳoşa ḳażāsından ma'zūl Şeyḫ-zāde Muṣṭafā Efendi vaṣl olındı. Bunlara yüz yigirmi altı Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde es-Seyyid 'Ārif Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Ṣındırġı[2] ve Develi ḳażāları arpalıḳ virilüp sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde Ḥüseyn Efendi-zāde Muṣṭafā Efendi yirine maḥrūsa-i Burusa ḳażāsı ḥükūmeti iḥsān olınduḳda arpalıḳlarından Ṣındırgı ḳażāsı Edrine pāyesiyle Selanik ḳażāsından munfaṣıl Sāriḳu'l-baḥr Ḥüseyn Efendi-zāde Meḥemmed Emīn Efendi'ye ve Develi ḳażāsı Edrine pāyesiyle sābıḳā Selanik **[21b]** ḳāḍīsi olan Ḥekīmbaşı-zāde Ebū Bekr Efendi'ye şāyān görilmiş idi. Yüz yigirmi yedi Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde mün'azil ve maḳām-ı ḥükūmetlerine Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl Mektūbī 'Oṯmān Efendi nā'il oldı. Bunlara İstanbul pāyesiyle Filibe ḳażāsından munfaṣıl Dāvūd-zāde İbrāhīm Efendi maḥlūlinden Mudurnı ve Yalaḳ-ābād ḳażāları arpalıḳ[3] ta'yīn olındı. Bu ḥāl üzere sübḥa-şümār-ı eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz iki Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi yedinci Sebt güni intiḳāl ve 'ālem-i ḳudse isti'cāl eyleyüp na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra medīne-i Üsküdar'da Miskīnler verāsında defn olındılar. Maḥlūl olan arpalıḳlarından Yalaḳ-ābād ḳażāsı İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Ṣun'u'llāh Efendi hażretlerinüñ[4] żamīme-i revātibleri ḳılınup Mudurnı ḳażāsı Medīne-i Münevvere *dāmet bi'l-envāri müsevvere*[5] ḳażāsından munfaṣıl Medḥī Muṣṭafā Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr 'ilm ü fażlla meşhūr, 'ālim-i müteşerri', fāżıl-ı müteverri', merd-i mutaṣallib, ādāb-ı eslāfa müte'eddib idi

1 A 33.
2 Metinde "Ṣınduġı" şeklinde yazılmıştır.
3 arpalıḳ A: -İ.
4 Efendi hażretlerinüñ İ: Efendi'nüñ A.
5 "Çepeçevre nurlar içinde olmaya devam etsin."

Ḥışn-ı Manṣūrī-zāde Sābıḳā Emīnü'l-fetvā Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed bin[1] el-Ḥāc Meḥemmed. Ḥışn-ı Manṣūr ḳażāsı sükkānından el-Ḥāc Meḥemmed nām merd-i ṣāliḥüñ ferzend-i sa'ādetmendi sābıḳā Emīnü'l-fetvā Aḥmed Efendi'dür. Ḳażā-yı mezbūrdan ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şu'ūr idüp vāṣıl-ı derece-i isti'dād ve mālik-i meleke-i 'aḳl-ı müstefād olduḳlarında muḳaddimāt-ı 'ulūmı ḳażā-yı meẕkūrda me'ẕūn bi'l-iftā olan Veliyyü'd-dīn Efendi'den taḥṣīl ve mütūn-ı erba'ayı belde-i 'Uşşāḳ'da zümre-i ṣāliḥīnden Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi'den ḥıfẓ u tekmīl itdüklerinden[2] ṣoñra Malāṭıyye'de İsḥāḳ-ı Toḳatī'den ba'ż-ı cüz'iyyātı görüp andan Diyārbekr'de Nāṣır-ı Aṣam'dan **[22ª]** ve Ṭavīl Receb Efendi ve Ḳaṣīr Receb Efendi'den[3] telemmüẕ ve Hanlı-zāde Meḥemmed Efendi'nüñ daḫı ḳand-i[4] mu'ād-ı ifādelerinden teleẕẕüẕ eyleyüp cenāblarından icāzet-nāme almışlar idi. Bir müddet Diyārbekr'de tedrīs ile meşġūl olup ba'dehu dārü'l-mülk-i İstanbul'a hicret eyleyüp şeyḫü'l-İslām-ı[5] sābıḳ Meḥemmed Efendi ḥażretleri imām-ı sulṭānī iken intisāb ve mu'allimlikleri ile şeref-yāb oldılar. Biñ seksen ṭoḳuz tārīḫinde Çehrin Seferi teşrīfinden mülāzemetlerin iktisāb idüp aḫẕ-ı medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken ṭoḳsan üç senesi ḥudūdında Recāyī Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Diyārbekr'de me'ẕūn bi'l-iftā ve Dilāveriyye Medresesi sezā görilmiş idi. Ṭoḳsan ṭoḳuz tārīḫinde medrese-i mezbūreye ibtidā ḫāric ve dāḫil ve mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārları olınup yüz iki senesi ḥudūdında Baġdād'da Mercāniyye Medresesi'ne naḳl olındılar. Lākin medrese-i mezbūreyi ḳabūl itmeyüp ṯāniyen belde-i Ḳosṭanṭıniyye'ye vuṣūl bulmışlar idi. Sene-i mezbūre Şevvāl'inde Ḳıbrısī 'Alī Efendi yirine Lefḳoşa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup Ḳıbrıs cezīresini taḥrīre me'mūr oldılar ve ḫıdmetleri muḳābelesinde ṭaraf-ı devletden kendülere iki yük aḳçe iḥsān olınmış idi. Yüz üç Ẕi'l-ḳa'de'sinde ma'zūl ve yirlerine sābıḳā Müneccimbaşı 'Arab-zāde Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı. Yüz altı Ṣa'bān'ında sābıḳā imām-ı sulṭānī müşārun ileyh Meḥemmed Efendi ḥażretleri şeyḫü'l-İslām olduḳlarında fetvā emāneti ḫıdmeti bunlara sipāriş olınup sene-i

1 bin İ: ibn A.
2 itdüklerinden İ: itdükden A.
3 Efendi'den A: Efendilerden İ.
4 ḳand-i A: -İ.
5 A 34.

meẓkūre Ramażān-ı şerīfinde Rūmili ṣadrı olan Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḥażretleri üzerlerinden Edrine pāyesi żamīmesiyle Ḫavāṣṣ-ı Maḥmūd Paşa ḳażāsıyla İstanbul ḳāḍīsi olan **[22[b]]** Rıfḳī Meḥemmed Efendi üzerinden Burusa Yeñişehri ḳażāsı żamm olınup bunlara arpalıḳ ta'yīn olındı. Sene-i merḳūme Şevvālü'l-mükerreminde es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi ḥażretleri şeyḫü'l-İslām olduḳlarında fetvā emāneti ḫıdmeti üzerlerinde ibḳā olınmış idi. Yüz sekiz Şa'bān-ı şerīfinde es-Seyyid Meḥemmed Dede Efendi[1] ḥażretleri yirlerine Ġalaṭa ḳażāsı tevcīh olınduḳda kendüler Edrine'de fetvā emāneti ḫıdmetinde olmaġla maḫdūmları[2] Muṣṭafā Efendi ḫilāfete ṭaraflarından żabṭ eyleyüp arpalıḳlarından Burusa Yeñişehri ḳażāsı Rūmili ṣadāreti pāyesiyle ṣadr-ı neḳābetden munfaṣıl es-Seyyid Ca'fer Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılınup ve Ḫavāṣṣ-ı Maḥmūd Paşa ḳażāsı Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl Luṭfī-zāde Meḥemmed Efendi'ye virildi. Yüz ṭoḳuz Ẕi'l-ḳa'de'sinde 'azl ve yirlerine İzmir ḳażāsından ma'zūl 'Abdü'l-ḥalīm-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi vaṣl olındı. Yüz on Cumāde'l-āḫire'sinde Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Ḳara Ebū Bekr Efendi üzerinden Bayındır ḳażāsı Mekke pāyesiyle arpalıḳ virilüp sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinde Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsından ma'zūl Yek-çeşm Aḥmed Efendi maḥlūlinden Ṣabanca ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılındı. Yüz on üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinde Mīrzā-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi ḥażretleri[3] yirlerine İzmir ḳażāsıyla tevḳīr olınduḳlarında yine müşārun ileyh maḫdūm-ı mükerremleri[4] ḫilāfete żabṭ idüp arpalıḳları daḫı üzerlerinde ibḳā vü muḳarrer ḳılınmış idi. Yüz on beş Muḥarrem'inde İstanbul pāyesiyle mükerrem olup sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inde Edrine Vaḳ'ası sebebiyle Boġazḥiṣārı'na nefy ü iclā ve fetvā emānetiyle arpalıḳları Edrine pāyesiyle Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl Gelibolılı Meḥemmed Efendi'ye sezā görildi. Bunlar sene-i mezbūre **[23[a]]** Cumāde'l-āḫire'sinde Gelibolı ḳażāsına naḳl olınup ba'de eyyām İnöz ve İmroz ḳażāları ber-vech-i arpalıḳ tevcīh olındı. Yüz on ṭoḳuz senesi ḥudūdında ma'füvven İstanbul'da menzillerine vāṣıl olup yüz yigirmi Ṣafer'inde Mekke-i Mükerreme'den munfaṣıl Māhir 'Abdu'llāh Efendi üzerinden Menemen ma'a Foçalar ḳażālarına tebdīl ve İnöz ḳażāsıyla Ḳonya ḳażāsından munfaṣıl Edrineli

1 Efendi A: -İ.
2 maḫdūmları A: maḫdūm-ı mükerremleri İ.
3 A 35.
4 maḫdūm-ı mükerremleri İ: maḫdūmları A.

Bālī-zāde Meḥemmed Efendi ve İmroz ḳażāsıyla sābıḳā dāḫil ḥareketi iʿtibārıyla Küçükçekmece'de 'Abdü's-selām Medresesi'nden munfaṣıl Ḫaṭṭāt es-Seyyid 'Alī Efendi tebcīl ḳılındılar. Yüz yigirmi altı Receb'inde Anaṭolı ṣadāreti pāyesiyle Mekke-i Mükerreme[1] ḳażāsı tevcīh olınan sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ṣāliḥ Efendi ḥażretleri üzerlerinden Gümülcine ḳażāsına tebdīl olınup Menemen maʿa Foçalar ḳażāları Edrine ḳażāsından munfaṣıl Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi'ye virildi. Bu ḥāl üzere 'ilm ü 'ibādete meşġūl iken biñ yüz otuz iki Receb-i şerīfinüñ sekizinci Ḫamīs güni rūḥ-ı revānı iʿlā-yı 'illiyyīne vuṣūl bulup irtesi Cumʿa güni naʿşları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmiʿ-i Şerīfi'ne iḥżār olınup baʿde'l-Cumʿa ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde mütevārī-i ḫāk-i 'anbernāk oldılar. Maḥlūl olan arpalıḳları Mekke-i Mükerreme pāyesiyle İzmir ḳażāsından munfaṣıl İsḥāḳ Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm heme-i 'ilm ü nezāhetle mevsūm, her fende mümtāz, bi-taḫṣīṣ fenn-i fıḳh-ı şerīfde aḳrānından ser-efrāz, edīb ü fāżıl, 'aḳlī vü naḳlīde kāmil, muṣannif ü muḥiḳ, muḥaḳḳiḳ u müdeḳḳiḳ, nezīh ü 'afīf, laṭīf ü naẓīf, maḥmūdü'l-ḫiṣāl, memdūḥü'l-fiʿāl, pīr-i ṣāliḥ ü 'ābid, mecmūʿa-i feżā'il ü maḥāmid idi.

Āṯār-ı 'ilmiyyelerinden tefsīr-i şerīf ve fıḳh-ı şerīfden baʿż-ı maḥalle risāleleri ve tedrīs itdükleri kütüb-i mevādduñ hevāmişinde maḳāleleri vardur.[2]

Bosnevī İbrāhīm Efendi

el-Mevlā İbrāhīm. Vilāyet-i Bosna'da Pozeġa nām ḳaṣabadan **[23[b]]** bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olup ṭarīḳ-ı hidāyet-refīḳ-ı 'ilme rū-be-rāh ve çehresā-yı südde-i efāżıl-ı feżā'il-i destgāh bulduḳdan ṣoñra Dārü's-salṭanati'l-'aliyye belde-i Ḳosṭanṭıniyye'ye 'azīmet ve Ḳapucı-zāde Aḥmed Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp bi-ḥasebi'ṭ-ṭarīḳ ḳaṭʿ-ı menāzil-i ders ü taḥḳīḳ iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ ṭoḳsan ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirminci güni Ṭop-ḫāneli Aḥmed Efendi-zāde Ḥüseyn Efendi yirine Aḥmed Ketḫudā Medresesi ḫāricine 'āric, yüz dört Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on ṭoḳuzıncı güni selefi Ḥüseyn Efendi yirine Taḫta Ḳāḍī Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmış idi. Yüz sekiz Receb-i şerīfinüñ

1 Mükerreme A: Muʿaẓẓama İ.
2 A 36.

yigirmi üçinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Vaḥdī İbrāhīm Efendi yirine Sittī Ḫātūn Medresesi ile memnūn ḳılınup yüz on dört Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ ikinci güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Meknī Aḥmed Efendi yirine Cezerī Ḳāsım Paşa Medresesi i'ṭā, yüz on beş Şevvālü'l-mükerreminüñ altıncı güni Ṣa'bān-zāde Ketḫudāsı Aḥmed Efendi maḥlūlinden müneccezen Bosna ḳażāsı sezā görilmiş idi. Yüz on yedi Ramażān-ı şerīfi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Kütāhiyye ḳażāsından munfaṣıl Edrineli Ca'fer-zāde Meḥemmed Emīn Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde Maġnisa pāyesi ve Krenye ve Meṣāriye ve Ḳarpaz ve Gīlān ve Evdim ḳażāları ilḥāḳıyla Şeyḫ-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Lefḳoşa ḳażāsı iḥsān olınup sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfi ġurresinde Çāvuş-zāde Ḥüseyn Efendi yirine Saḳız ḳażāsına naḳl ve yirlerine Erzenü'r-rūm ḳażāsından ma'zūl 'Abdü'l-mecīd-zāde es-Seyyid Aḥmed Efendi vaṣl olındı. Yüz yigirmi iki Ramażān-ı şerīfi ġurresinde mün'azil ve yirlerine Ṣofya **[24ª]** ḳażāsından ma'zūl Kefevī es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi vāṣıl oldı. Yüz yigirmi yedi Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde Ḫandān-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirlerine Ṣofya ḳażāsı tevcīh olınup yüz yigirmi sekiz Receb-i şerīfi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Belġrad[1] ḳażāsından munfaṣıl Cānbāz-zāde 'Oṯmān Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz iki Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde Germeḳaş-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirine Ḳayṣeriyye ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınmış iken sene-i mezbūre Receb'inde terk-i manṣıb u cāh ve 'ālem-i 'uḳbāya rū-be-rāh olduḳda manṣıb-ı maḥlūl üç ay miḳdārı evlādına medd olınup ba'dehu sene-i merḳūme Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde Maġnisa ḳażāsından munfaṣıl selef-i sālifleri Çāvuş-zāde Ḥüseyn Efendi ḫalef oldı.

Merḥūm-ı merḳūm 'ilm ü ṣalāḥla ma'lūm, tekellüf ü taṣallüfden 'ārī, selef-i ṣāliḥīn[2] eṣerine cārī, fetvā ve taḳvāyı cāmi', pīr-i edīb-i mütevāżi' idi.

Müsevvid İbrāhīm Efendi

el-Mevlā İbrāhīm. Vilāyet-i Anaṭolı'dan hicret ve dārü'l-mülk-i İstanbul'da iḳāmet eyleyüp ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye 'āzim ve biñ yüz on altı Cumāde'l-āḫire'sinde Naḳībü'l-eşrāf Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi'nüñ neḳābet teşrīfinden mülāzım olup devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek

1 A 37.
2 ṣāliḥīn A: sālifīn İ.

ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i meʾmūl iken biñ yüz otuz Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ on ikinci güni Yaḥyā Efendi-zāde Meḥemmed Efendi maḫdūmı ʿAbdü'r-raḥīm Efendi yirlerine Baba-zāde maʿa Dersiyye-i Ḫalīl Aġa Medresesi'ne ḫāric ile ʿāric, otuz iki Receb-i şerīfinüñ yigirmi sekizinci güni Begbāzārī İbrāhīm Efendi yirine Ṣāniye-i Ḫayrü'd-dīn Paşa Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmış iken sene-i mezbūre Şaʿbān-ı şerīfinde fevt olduḳda medrese-i **[24[b]]** maḥlūlesi tevḳīf olınup sene-i merḳūme Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ on birinci güni ibtidā ḫāric iʿtibārıyla Müsevvid Aḥmed Efendi'ye tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ṭālib-i intisāb-ı ʿulūm, fetvā ḫıdmetinde olmaġla "Müsevvid İbrāhīm Efendi" dimekle meşhūr, ḫayr ile meẕkūr idi.

Ṣadrü'd-dīn-zāde ʿAbdü'l-ḥay Efendi[1]

el-Mevlā ʿAbdü'l-ḥay ibnü'l-mevlā Meḥemmed ibnü'l-mevlā Rūḥu'llāh ibnü'l-mevlā Meḥemmed Emīn ibn Ṣadrü'd-dīn eş-Şirvānī. Ḫilāl-i terācim-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābiʿ'de tercemeleri *Cild-i Evvel*'de masṭūr olan Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed Efendi'nüñ ferzend-i ercmendi ve Rūḥu'llāh Efendi merḥūmuñ nebīre-i dil-bendi ʿAbdü'l-ḥay Efendi'dür. Biñ altmış Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinde encümen-ārā-yı[2] vücūd ve pertev-endāz-ı ʿālem-i şühūd olmışlar idi. İʿmāl-i meleke-i māder-zād ile dāḫil-i dā'ire-i erbāb-ı istiʿdād olduḳda biñ yetmiş bir Receb-i şerīfinde ṣadr-ı ʿālī-ḳadr Ḳadrī Efendi merḥūmuñ Anaṭolı ṣadāretine teşrīflerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı tedrīse ʿazīmet eyleyüp ʿalā-ḥasebi'l-ʿāde ḳaṭʿ-ı menāzil-i ifāde iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i meʾmūl iken biñ ṭoḳsan sekiz Receb-i şerīfinüñ ṭoḳuzıncı güni Fındıḳlı ḳaṣabasında vāḳiʿ "Monlā Çelebi" dimekle şehīr Ḳāḍī-ʿasker Meḥemmed Efendi Cāmiʿ-i Şerīfi'nde ders dimek şarṭıyla cāmiʿ-i meẕkūr vaḳfından yüz yigirmi aḳçe vaẓīfe taʿyīni ile Ḳāḍī-ʿasker Meḥemmed Efendi Medresesi iḥdāṯ olınup ibtidā ḫāric iʿtibārıyla bunlara tevcīh olındı. Yüz iki Receb-i şerīfinüñ on ikinci güni ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla Mektūbī ʿOṯmān Efendi yirine ʿAlī Efendi-zāde Dārü'l-ḥadīṯi'ne taḥrīk olınup yüz beş Ẕi'l-ḳaʿde-

1 Evvelu müderrisin bi-medreseti Ḳāḍī-ʿasker Meḥemmed Efendi der-Fındıḳlı. Fī 9 Receb sene 1098.
2 A 38.

tü'ş-şerīfesinüñ on birinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ṭrabzonī 'Oṣmān Efendi yirine **[25[a]]** Süleymān Ṣubaşı Medresesi virilüp yüz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Berġosī Aḥmed Efendi yirine İbrāhīm Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz ṭoḳuz Şevvālü'l-mükerreminüñ on altıncı güni Müsevvid Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birinde ferş-i seccāde-i ders ü taḥḳīḳ itmişler idi. Yüz on Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on ikinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ebu's-su'ūd-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirine Fetḥiyye'de vāḳı'a Sinān Paşa Medresesi'ne i'tilā, yüz on iki Şa'bān-ı şerīfinüñ ġurresinde altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Şeh-zāde Ḫ'ācesi es-Seyyid İbrāhīm Efendi yirine Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla 'Alī Paşa-zāde Ḥüseyn Efendi yirine Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi iḥsān olınmış idi.[1] Yüz on sekiz Şa'bān-ı şerīfinüñ on birinci güni Şām pāyesiyle teḳā'üd iḫtiyār eyledüklerinde sābıḳā Re'īsü'l-eṭibbā Ḥasan Efendi maḥlūlinden İnegöl-i Burusa ḳażāsı Bender-i Eregli ḳażāsı ilḥāḳıyla ber-vech-i arpalıḳ ta'yīn olınup medreseleri altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi olan 'Abdü'l-hādī-zāde Feyżu'llāh Efendi'ye mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla sezāvār görildi. Yüz on ṭoḳuz Ṣafer'inde Edrine pāyesi żamīmesiyle mükerrem olmışlar idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ[2] beşinci güni İnegöl-i Burusa ḳażāsı ḳużāt-ı ḳaṣabāta tevcīh olınup bunlara Aḳḥiṣār-ı Geyve ḳażāsı bedel virildi. Bu ḥāl üzere gūşe-güzīn-i inzivā iken biñ yüz otuz iki Ramażān-ı şerīfinüñ on ikinci Erba'ā güni irtiḥāl ve seyr-i riyāż-ı ḳudse isti'cāl itdüklerinde Fındıḳlı ḳaṣabasında Mollā Çelebi Cāmi'-i Şerīfi **[25[b]]** sāḥasında defn olınup maḥlūl olan arpalıḳlarından Ḳaradeñiz Ereglisi ḳażāsı Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl Burusa pāyesi olan Bābī-zāde Meḥemmed Efendi'ye ve Aḳḥiṣār-ı Geyve ḳażāsı ḳużāt-ı ḳaṣabāta tevcīh olındı.

Maḫdūm-ı mezbūr ṣıḥḥat-ı neseb ve şeref-i ḥaseble meşhūr, ḥasenü'l-aḫlāḳ, ṭayyibü'l-a'rāḳ, pīr-i nūrānī-i mu'ammer, vücūd-ı pāki ṣalāḥ u nezāhetle muḫammer idi.

---

1 A 39.

2 Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ A: Muḥarrem'inüñ İ.

Ṣadrü'd-dīn-zāde Maḥmūd Efendi[1]

el-Mevlā Maḥmūd ibnü'l-mevlā Rūḥu'llāh ibnü'l-mevlā Meḥemmed Emīn ibn Ṣadrü'd-dīn eş-Şirvānī.[2] Ānifen tercemeleri sebḳ iden Ṣadrü'd-dīn-zāde 'Abdü'l-ḥay Efendi'nüñ 'amm-i büzürgvārı olup Rūḥu'llāh Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ṯānī-zādesi ve ṣadr-ı 'ālī-ḳadr Ḳara Çelebi-zāde Ebu'l-faẓl Maḥmūd Efendi'nüñ kerīme-zādesi Maḥmūd Efendi'dür. Biñ yetmiş tārīḫinde per-de-sarāy-ı 'ademden meclis-i şühūda vaż'-ı ḳadem ḳılup ṭarīḳ-ı 'ilme 'āzim ve cedd-i emcedi müşārun ileyh Ḳara Çelebi-zāde Maḥmūd Efendi'den mülāzım olup ba'de tekmīli'l-medāris ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ ṭoḳṣan sekiz Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci güni cedd-i 'iẓāmları sālifü'ẕ-ẕikr Ebu'l-faẓl Maḥmūd Efendi'nüñ medrese-i ṯāniyesi ibtidā ḫāric i'tibār olınup[3] bunlara sezā ve ol medrese-i celīlede [4] اول مدرس درس بها oldılar. Ṭoḳsan ṭoḳuz Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yedinci güni yirlerinde ḥareket-i miṯliyye-i ḫāric i'tibār olınup yüz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on sekizinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Aḫī Çelebi Medresesi'ne gelüp yüz altı Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi dördinci güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Maḍrūb Yūsuf Efendi yirine Fāṭıma Sulṭān Medresesi iḥsān **[26[a]]** olınmış idi. Yüz ṭoḳuz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi altıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Beg Birāderi Süleymān Efendi yirine sālifü'l-beyān Maḥmūd Efendi Medresesi Ūlāsı'na mevṣūl, yüz on iki Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresinde Vaḥdī İbrāhīm Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'den biriyle nā'ilü'l-me'mūl olup yüz on dört Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirminci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla 'Abdü'l-kerīm-zāde Refdī[5] Meḥemmed Efendi yirine Ḫayrü'd-dīn Paşa Medresesi i'ṭā olınup yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid İbrāhīm Efendi yirine 'Ā'işe Sulṭān Medresesi şāyān görilmiş idi. Yüz on yedi Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed Efendi yirlerine Maḥmūd Paşa Medresesi 'ināyet, yüz yigirmi

1 Evvelu müderrisin bi-medreseti Ṯāniye-i Maḥmūd Efendi. Fī 4 Cemādi'l-ūlā sene 1098.
2 eş-Şirvānī İ: Vānī A.
3 A 40.
4 "Burada ders okutan ilk müderris."
5 Refdī A: Ḳadrī İ.

bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni yine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Feyżu'llāh Efendi ḥażretleri yirlerine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī Medresesi'nde ferş-i seccāde-i dirāset eyleyüp yüz yigirmi iki Cumāde'l-āḫire'sinüñ ikinci güni es-Seyyid Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretleri yirlerine Medāris-i Süleymāniyye'nüñ birine terfī', yüz yigirmi dört Şevvālü'l-mükerreminüñ ṭoḳuzıncı güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Ḥekīmbaşı-zāde Ebū Bekr Efendi yirlerine Selanik ḳażāsı ḥükūmetiyle tevḳī' olınmışlar idi. Yüz yigirmi beş Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Süleymāniyye müderrislerinden Meḥemmed Sālim Efendi ḥażretleri mevṣūl oldılar. Yüz otuz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi[1] ġurresinde Edrine pāyesi żamīmesiyle 'Oṯmān-zāde Aḥmed Efendi yirine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsı ḥüḳūmeti tefvīż olınup yüz **[26[b]]** otuz bir Rebī'ü'l-āḫir'inüñ üçinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle 'azl olınduḳda yirleri Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi Kütāhiyyeli Aḥmed Efendi'ye virilmişken ḳable'ż-żabṭ Ḳuds-i Şerīf ḳażāsına naḳl olınmaġla manṣıb-ı meẕkūr tevḳīt-i mezbūr ile Süleymāniyye müderrislerinden Ḥısn-ı Manṣūrī-zāde Maḫdūmı Mücīb Muṣṭafā Efendi'ye tevcīh olındı. Bunlar ba'de'l-'azl medīne-i Üsküdar'a vuṣūl ve ḳarār itdüklerinden ṣoñra yüz otuz iki Cumāde'l-āḫire'sinde Edrine pāyesiyle Selanik ḳażāsından munfaṣıl Emīr Aġa-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi üzerinden Ḳaraburun ve Amaṣra ḳażāları arpalıḳ ta'yīn olınmış idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerreminüñ üçinci Erba'ā güni ba'de'l-'aṣr intiḳāl ve 'īdgāh-ı ervāḥa isti'cāl itdüklerinde irtesi Ḫamīs güni na'şları medīne-i merḳūmede Vālide Sulṭān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra vālidleri Rūḥu'llāh Efendi cenbinde defn olındılar. Maḥlūl olan arpalıḳlarından Ḳaraburun ḳażāsı Anaṭolı pāyesiyle İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Ṣāliḥ Efendi ḥażretlerinüñ ve Amaṣra ḳażāsı Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl Medḥī Muṣṭafā Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı.

Mevlānā-yı mezbūr ḥüsn-i ḫulḳla meşhūr, ṣāfī-fu'ād, pāk-i'tiḳād, nīk-nefs ü kem-āzār, maḫdūm-ı sütūde-eṭvār idi.

1 A 41.

Ḥāmid-zāde ʻAbdu'llāh Efendi

el-Mevlā ʻAbdu'llāh ibnü'l-mevlā Ḥāmid.[1] Ṣudūr-ı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābiʻ'den tercemeleri *Cild-i Evvel*'de silk-i taḥrīre keşīde ḳılınan Ḥāmid Efendi merḥūmuñ ferzend-i ercmendi ve maḫdūm-ı ḫıredmendi ṣadr-ı ʻālī-ḳadr ʻAbdu'llāh Efendi'dür. Biñ elli altı tārīḫinde rū-nümā-yı āyīne-i vücūd ve ʻarż-ı cemāl-i meclis-i **[27ᵃ]** şühūd eyleyüp taḥṣīl-i meleke-i istiʻdād ve muḳaddimāt-ı ʻulūmı iʻdād itdükde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ fāżıl ʻAbdü'r-raḥīm Efendi Dāmādı Şeyḫī-zāde ʻAbdu'r-raḥmān Efendi'nüñ biñ yetmiş iki Şevvāl'inde defʻa-i ūlā Anaṭolı ṣadrına teşrīflerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı tedrīse ʻazīmet itmişler idi. Aḫẕ-ı medāris ve ʻaḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʻzūl iken biñ seksen altı Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ikinci güni Ḳaramanī Aḥmed Efendi yirine Aḫī Çelebi Medresesi ḫāriciyle kām-revā, seksen ṭoḳuz Şaʻbān-ı şerīfinüñ on altıncı güni ibtidā dāḫil iʻtibārıyla ʻAbdü'r-raḥīm-zāde Dāvūd Efendi yirine Ḥāfiẓ Paşa Medresesi[2] iʻṭā olındı. Ṭoḳsan iki Receb-i şerīfinüñ yigirminci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʻtibārıyla ʻAbdü'l-ḥalīm-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi yirine İbrāhīm Paşa-yı ʻAtīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup ṭoḳsan dört Ramażān-ı şerīfinüñ on dördinci güni Seyfī-zāde es-Seyyid İbrāhīm Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birinde basṭ-ı seccāde-i ders ü taḥḳīḳ itdiler. Ṭoḳsan beş Cumāde'l-ūlā'sında ārzū-yı seyāḥat ile ṭarīḳı terk eyleyüp İstanbul'dan hicret eyledüklerinde māh-ı mezbūruñ yigirminci güni medreseleri mūṣıla-i Ṣaḥn iʻtibārıyla Fetḥiyye'de vāḳıʻa İsmiḫān Sulṭān Medresesi müderrisi olan Ḳudsī-zāde Maḫdūmı Şeyḫ Meḥemmed Efendi'ye ʻināyet olındı. Bunlar Ḳonya şehrine, andan Diyārbekr'e baʻdehu Ḥaleb'e revān olup iki sene miḳdārı seyāḥatla geşt ü güẕār ve şehr-i Ḥalebü'ş-şehbāda ḳarār itmişler idi. Vālid-i mācidleri ḫaberdār olmaġın ādem irsāl itmeleriyle maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye vuṣūl ve ṯāniyen ṭarīḳa duḫūl idüp ṭoḳsan yedi Rebīʻü'l-evvel'inüñ altıncı güni ibtidā altmışlı iʻtibārıyla Mecdī **[27ᵇ]** Meḥemmed Efendi yirine Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilmiş idi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳadetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi yedinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi iʻtibārıyla ʻUşşāḳī Muṣṭafā Efendi yirine Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi ile talṭīf, ṭoḳsan ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirminci güni sene-i meẕkūre Receb-i şerīf

1 ibnü'l-Mevlā Ḥāmid İ: -A.
2 A 42.

ġurresi tevḳītiyle Başmaḳcı-zāde es-Seyyid ʿAlī Efendi ḥażretleri yirlerine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsıyla teşrīf olınmışlar idi. Yüz Cumāde'l-ūlā'sında maʿzūl ve yirlerine Üsküdar ḳażāsından munfaṣıl Ṭavuḳcı Paşa İmāmı ʿAlī Efendi mevṣūl oldı. Yüz dört Rebīʿü'l-evvel'inüñ üçinci güni Rūmili pāyesiyle Anaṭolı ḳāḍī-ʿaskerligi tevcīh olınan Aḳ Maḥmūd Efendi ḥażretleri arpalıġı olan Ġalaṭa ḳażāsı bervech-i mevleviyyet rıżā-dādeleri olup yüz beş Cumāde'l-ūlā'sında ʿazl ve yirlerine Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl Begler Ḫˇācesi Aḥmed Efendi vaṣl olındı. Yüz ṭoḳuz Ẕi'l-ḥicce'sinde ʿAlī Efendi-zāde Meḥemmed Efendi yirlerine[1] Edrine ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz on bir Muḥarremü'l-ḥarāmında s̱ālis̱en Rūmili ṣadāreti tevcīh olınan Erzincānī es-Seyyid ʿAlī Efendi üzerlerinden Kirmastı ḳażāsı arpalıġıyla munfaṣıl olup yirlerine Yeñişehr ḳażāsından maʿzūl selef-i sālifleri Mecdī Meḥemmed Efendi ḫalef oldı. Yüz on altı Receb-i şerīfi ġurresinde Mekke-i Mükerreme pāyesi żamīmesiyle Tatar ʿAbdu'llāh-zāde Yaḥyā Efendi yirine ʿAbdü'r-raḥīm-zāde Aḥmed Efendi ḳabūl itmedügi Selanik ḳażāsına rıżā gösterdüklerinde arpalıḳları Mekke-i Mükkereme pāyesiyle Mıṣr-ı Ḳāhire[2] ḳażāsından munfaṣıl Müfettiş-zāde ʿAbdü'r-raḥīm Efendi'ye virildi. **[28ᵃ]** Yüz on yedi Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde maʿzūl ve yirlerine Dārü'l-ḥadīs̱-i Süleymāniyye müderrisi olan Aḳ Maḥmūd Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Zeynü'l-ʿābidīn Efendi ḥażretleri mevṣūl oldılar. Bunlara yüz on sekiz Şaʿbān-ı şerīfinde[3] Kepsuṭ ḳażāsı żamīmesiyle Rūmili ṣadāreti tevcīh olınan ʿAṭā'u'llāh Meḥemmed Efendi üzerlerinden İstanköy ḳażāsı arpalıḳ taʿyīn olındı. Yüz yigirmi Rebīʿü'l-evvel'inde sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Mīrzā-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Mekke-i Muʿaẓẓama ḳażāsıyla taʿẓīm olınduḳlarında arpalıḳlarından İstanköy ḳażāsıyla maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl Ṭabīb Süleymān Efendi ve Kepsuṭ ḳażāsıyla Edrine ḳażāsından munfaṣıl[4] Beñli Şaʿbān Efendi tekrīm olındılar. Yüz yigirmi iki Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde münʿazil ve ol maḳām-ı celīle Edrine ḳażāsından munfaṣıl Çivi-zāde ʿAṭā'u'llāh Efendi nā'il oldılar. Sene-i mezbūre Rebīʿü'l-āḫir'inde Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsı tevcīh olınan ḫalef-i sālif-i ẕī-şerefleri es-Seyyid Meḥemmed Zeynü'l-ʿābidīn Efendi ḥażretleri üzerlerin-

1 yerlerine A: yirine A.
2 A 43.
3 Şaʿbān-ı şerīfinde A: Şaʿbān'ında İ.
4 Ṭabīb Süleymān Efendi ve Kepsuṭ ḳażāsıyla Edrine ḳażāsından munfaṣıl A: -İ.

den Gedüs ḳażāsı ve Diyārbekr ḳażāsı tevcīh olınan sābıḳā İmām-ı Sulṭānī el-Ḥāc Meḥemmed Efendi ḥażretleri üzerlerinden Pravadi ḳażāları bunlara ber-vech-i arpalıḳ tevcīh olındı. Yüz yigirmi üç Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi birinci güni selef-i ẕī-şerefleri Mīrzā-zāde Efendi ḥażretleri yirlerine İstanbul ḳażāsına vuṣūl bulduḳlarında arpalıḳları selef-i pür-şereflerine ta'yīn olındı. Yüz yigirmi dört Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi üçinci güni ma'zūl ve maḳām-ı ḥükūmetlerine ḫalefleri[1] Çivi-zāde 'Aṭā'u'llāh Efendi ḳāḍī-i İstanbul oldı. Bunlara ḫalefleri arpalıḳlarından Molova ḳażāsı ile Mekke-i Mükerreme pāyesiyle Edrine ḳażāsından munfaṣıl Müstaḳīm Meḥemmed Efendi maḥlūlinden ṯāniyen Pravadi ḳażāsı **[28[b]]** arpalıḳ ta'yīn olındı. Yüz yigirmi altı Rebī'ü'l-āḫir'inde yine selef-i bāhirü'ş-şerefleri Mīrzā-zāde Efendi ḥażretleri yirlerine Anaṭolı ṣadrıyla bülend-ḳadr olduḳlarında arpalıḳları [selef]-i pür-şereflerine naḳl eyledi. Yüz yigirmi yedi Cumāde'l-āḫire'sinde müteḳā'id ve maḳām-ı ṣadārete İstanbul ḳażāsından munfaṣıl 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi müteṣā'id oldı. Bunlara Ca'fer-zāde Meḥemmed Emīn Efendi manṣıbı olan Kütāhiyye ḳażāsı arpalıḳ iḥsān olınup yüz yigirmi sekiz Ẕi'l-ḳa'de'sinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḥażretleri[2] arpalıḳlarından ṯāniyen Kepsuṭ ḳażāsı żamīmesiyle daḫı şāyān görilmiş idi. Yüz otuz Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn Rūmili ṣadāreti pāyesiyle memnūn ḳılınup sene-i mezbūre Receb'inde arpalıḳları şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi ḥażretlerine tevcīh olınup bunlara Müftī-zāde Meḥemmed Efendi manṣıbı olan Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsı bedel virildi. Bu ḥāl üzere Ḳańlıca'da vāḳi' yalılarında sākin iken biń yüz otuz iki Şevvālü'l-mükerreminüń beşinci Ḫamīs gicesi ḫākdān-ı fenādan dāmen-keşān ve 'ālem-i ḳudse revān oldılar. İrtesi Ḫamīs güni na'şları İstanbul'a getürilüp Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'nde ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣońra ḫāneleri civārında i'dād olınan türbe-i maḥṣūṣada medfūn ve naḳş-ı seng-i mezārları Rāşid Meḥemmed Efendi didügi tārīḫ-i mevzūndur:

Naẓm

Ḥayf Ḥāmid-zāde 'Abdu'llāh Efendi gibi bir
Ṣadr-ı vālā-rütbe ḳāḍī-'asker-i 'ālī-maḳām

1 ḫalefleri A: -İ.
2 A 44.

Kim melāẕ-ı ehl-i dāniş melce'-i aḥbāb idi
Zübde-i erbāb-ı ṭab' idi ẓarāfetle be-nām **[29[a]]**

Ḥüsn-i aḫlāḳ ile luṭf-ı ṭab' ile mecbūl olup
Olmamışdur kendüden āzürde aṣlā ḫāṣ ü 'ām

Çekdi el dünyā-yı fānīden idüp 'azm-i na'īm
Bulmadı çünkim cihānuñ 'izz ü cāhında devām

Pīş-i ḳabrinden geçenler söylesün tārīḫini
Ḫuldi me'vā ide Ḥāmid-zāde'ye Rabbü'l-enām[1]

Sinleri yetmiş altı sāle bāliġ olmış idi. Maḥlūl olan Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsı ber-vech-i mevleviyyet altmış ḥareketi i'tibārıyla Ḳadırġa Limanı'nda vāḳı'a Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi olan Tekfūrṭaġlı 'Alī Efendi'ye 'ināyet olındı.

Ṣadr-ı vālā-ḳadr-i mezbūr luṭf-ı ṭab' ile meşhūr, zamān-ı ḳażālarında 'iffet ü istiḳāmetle ma'rūf, mekārim-i aḫlāḳ ile mevṣūf, keṣīrü't-telaṭṭuf, maṭrūḥü't-tekellüf, selīmü'ṣ-ṣadr-ı nezīhü'l-lisān, ḥalīmü'ṭ-ṭab'-ı ḫāliṣü'l-cenān idi.

es-Seyyid Muṣṭafā Efendi el-Burusevī

el-Mevlā es-Seyyid Muṣṭafā ibnü'l-mevlā es-Seyyid Meḥemmed. Bu ṭabaḳa ricālinden olup tercemesi *Cild-i Ṣānī*'de mürūr ve biñ yüz on sekiz Şevvāl'inde cisr-i fenādan menzil-i beḳāya 'ubūr eyleyen "Ḫˇāce-zāde Nā'ibi" dimekle şehīr es-Seyyid Meḥemmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı dil-bendi es-Seyyid Muṣṭafā Efendi'dür. Maḥrūsa-i Burusa'da neşv ü nemā ve āb-yārī-i terbiyet-i 'ulemā bulup ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'āzim ve vālidinüñ efendisi ṣadr-ı 'ālī-ḳadr Ḫˇāce-zāde es-Seyyid 'Oṯmān Efendi'den mülāzım olmış idi. 'Alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i ifāde iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on sekiz Şevvālü'l-mükerreminüñ[2] yigirmi üçinci güni Meḥemmed Efendi yirine maḥrūsa-i merḳūmede Ferhādiyye Medresesi

1 خلدی مأوی ایده حامد زاده یه رب الانم
2 A 45.

ḫāricine ʿāric, yüz yigirmi sekiz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi sekizinci güni Ḳara Meḥemmed Efendi yirine Mevlūdī Süleymān Çelebi Medresesi'ne ḥareketle mübtehic oldılar. Yüz yigirmi ṭoḳuz Receb-i şerīfinüñ on beşinci güni ḥareket-i miṣliyye-i ḫāric **[29[b]]** iʿtibārıyla Ḫalīl-zāde ʿAbdü'r-raḥīm Efendi yirine Perī-peyker Medresesi virilüp yüz otuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirminci güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla selefi ʿAbdü'r-raḥīm Efendi yirine Gökdere Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz otuz iki Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi yedinci güni Menteş-zāde Ḫalīl Efendi yirine dāḫil ḥareketi iʿtibārıyla Ḳāsım Ṣubaşı Medresesi'ne gelmişler iken sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinde ders ü devri āḫir ve dem-beste-i menāfiẓ ü menāḫir olduḳlarında Bıñarbaşı'nda vālidleri cenbinde medfūn ve medrese-i maḥlūleleriyle ḥareket-i dāḫil iʿtibārıyla Mollā-yı Cedīd Medresesi müderrisi olan selef-i sālifleri ʿAbdü'r-raḥīm Efendi mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla memnūn ḳılındı.

Merḥūm-ı merḳūm dāḫil-i ʿidād-ı erbāb-ı rüsūm, ʿilm ü ṣalāḥdan behremend, evżāʿ u eṭvārı dil-pesend idi.

Ḳarabāġī-zāde el-Ḥāc[1] Meḥemmed Efendi

el-Mevlā el-Ḥāc Meḥemmed ibnü'l-mevlā Yūsuf. ʿUlemā-yı devlet-i Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṣānī'de[2] tercemesi *Cild-i Ṣānī*'de sebḳ iden Ḳarabāġī Yūsuf Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı dil-bendi el-Ḥāc Meḥemmed Efendi'dür. Taḥṣīl-i sevād itdükden ṣoñra dāḫil-i dā'ire-i erbāb-ı istiʿdād olup ʿulemā-yı kirāmuñ birinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı tedrīse ʿazīmet ile ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi üç Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi beşinci güni Mīrzā Efendi ḥażretleri tābiʿi ʿAbdü'l-bāḳī Efendi yirine Ṣāniye-i Ġażanfer Aġa Medresesi ḫāriciyle kāmrevā olup yüz yigirmi sekiz Ramażān-ı şerīfi ġurresinde Aḳkirmānī Müftī-zāde es-Seyyid ʿÖmer Efendi yirine Öreke-zāde Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz otuz bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi yedinci güni Dervīş **[30[a]]** Meḥemmed Efendi yirine Dersiyye-i İsḥāḳ Paşa ilḥāḳıyla yirlerinde dāḫil iʿtibār olınmış idi. Biñ yüz otuz iki Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinde Ṭırnova ḳażāsında nā'ib iken dār-ı fenādan güẕer ve ʿālem-i ʿuḳbāya sefer eyledi. Medrese-i maḥlūlesi ibtidā dāḫil

1 el-Ḥāc İ: Yūsuf-zāde A.
2 Ḫān-ı Ṣānī'de A: Ḫānī'den İ.

i'tibārıyla Ken'ān Paşa Medresesi müderrisi olan İmām-zāde Aḥmed Efendi'ye dāḫil ḥareketi i'tibārıyla tevcīh olındı.

Maḫdūm-ı merḳūm ṭālib-i intisāb-ı 'ulūm, ḫoş-ṣoḥbet, ḳābil-i üns ü ülfet, ḫalūḳ u ḫoş-liḳā, berş ü efyūna mübtelā idi.

Ḳassām Kātibi Yaḥyā Efendi[1]

el-Mevlā Yaḥyā ibnü'l-mevlā Muṣṭafā. Ṭabaḳa-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi' 'ulemāsından biñ seksen beş tārīḫinde ṣadr-ı 'ālī-ḳadr Anḳaravī Meḥemmed Efendi'nüñ şer'iyyātci ve tezkirecisi[2] iken Ḥācīoġlıbāzārı ḳaṣabasında 'ālem-i 'uḳbāya revān ve tercemesi *Cild-i Evvel*'de beyān olınan Muṣṭafā Efendi'nüñ ferzend-i ḫıredmendi Yaḥyā Efendi'dür. Taḥṣīl-i 'ilm ü ma'ārife bezl-i ictihād ve levāzım-ı isti'dād-ı ṭarīḳı i'dād eyleyüp müşārun ileyh Anḳaravī Meḥemmed Efendi[3] merḥūmdan iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı tedrīse 'azīmet idüp devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi bir Receb-i şerīfinüñ onıncı güni ibtidā iḥdāṯ olınan Ḥācī Ṭursun Medresesi ḫāriciyle memnūn ḳılınmışlar idi. Yüz yigirmi altı Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla 'Īsā-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine Sādise-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni yine ḥareket-i miṯliyye-i ḫāric i'tibārıyla Küçük Çelebi-zāde İsmā'īl Efendi yirlerine Dizdāriyye ma'a Dersiyye-i Mollā Gürānī Medresesi erzānī görilmiş idi. Sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni **[30b]** ibtidā dāḫil i'tibārıyla 'Oṯmān Paşa Ḫˇācesi 'Ömer Efendi yirine Dersiyye-i 'Alī Efendi Medresesi tevcīh olınup yüz otuz iki Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on birinci güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Mes'ūd-zāde İsmā'īl Efendi yirlerine Ferhād Paşa Medresesi i'ṭā olınmış iken sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi yedinci Erba'ā güni dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i 'uḳbāya 'azīmet itdüklerinde irtesi Ḫamīs güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātı edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde Emīr-i Buḫārī Zāviyesi civārında defn olınup medrese-i maḥlūlesinde ibtidā

1 Evvelu müderrisin bi-medreseti Ḥācī Ṭursun. Fī 10 Receb sene 1131.
2 A 46.
3 Efendi A: -İ.

dāḫil iʿtibārıyla Ḫabbāziyye Medresesi müderrisi olan Şerīf Efendi-zāde Seyyid ʿAlī Efendi dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla ferş-i seccāde-i dirāset eylediler.

Merḥūm-ı merḳūm ḥiṣṣemend-i maʿārif ü ʿulūm, bi-taḫṣīṣ ʿilm-i ferā'iże intisāb ile Ḳısmet-i ʿAskeriyye Maḥkemesi'nde re'īsü'l-küttāb olmışlar idi.

es-Seyyid Aḥmed Efendi eş-Şehīr bi-Fındıḳ Emīr

el-Mevlā es-Seyyid Aḥmed. Maḥrūsa-i Burusa'dan ẓuhūr ve "Fındıḳ Emīr" dimekle meşhūr olmış idi. Baʿde taḥṣīli'l-istiʿdād ʿulemā-yı kirāmuñ birinden mülāzemetle ber-murād olup devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʿzūl iken biñ yüz yigirmi üç Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi ikinci güni masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede Şiblī-zāde Meḥemmed Efendi yirine Şaʿbānoġlı Medresesi ḫāricine ʿāric, yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi birinci güni yine maḥrūsa-i merḳūmede es-Seyyid ʿOṯmān Efendi yirine İncegizler Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmışlar idi. Yüz otuz Muḥarrem'inüñ[1] yigirminci güni yine ḥareket-i miṣliyye-i ḫāric ile Ḳara Muṣṭafā Paşa **[31ᵃ]** Medresesi virilüp sene-i mezbūre Rebīʿü'l-āḫir'inüñ on üçinci güni yine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Ḳarakārī Medresesi'ne taḥrīk olınup bu iki medresede selefleri es-Seyyid ʿOṯmān Efendi'yi taʿḳīb itmişler idi. Biñ yüz otuz iki senesi evāḫirinde vefāt ve ʿazm-i cennāt-ı ʿāliyāt eyledükde medrese-i maḥlūlesinüñ vaẓīfe ve buḳʿası olmayup ism-i mücerred olmaġla ṣādır olan ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn mūcibince ilġā olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ḥüsn-i ḫulḳla maʿlūm idi.

Ḫayru'llāh Meḥemmed Efendi[2]

el-Mevlā Ḫayru'llāh[3] Meḥemmed ibnü'ş-Şeyḫ ʿOṯmān. Bolı sancaġında Çehār-şenbe ḳaṣabasından bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olduḳdan ṣoñra dārü'l-mülk-i İstanbul'a hicret ve Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḥażretlerine intisāb ile Şeyḫü'l-İslām Ebū Saʿīd-zāde Feyżu'llāh Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp ʿalā-ḥasebi'l-ʿāde devr-i medāris-i muʿtāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden

1 A 47.
2 Evvelu müderrisin bi-medreseti Kemḫācı-zāde Muṣṭafā Çelebi. Fī 2 Receb sene 1117.
3 el-Mevlā Ḫayru'llāh İ: Ḫayru'llāh A.

ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on yedi Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni ibtidā iḥdāṯ olınan Kemḥācı-zāde Muṣṭafā Çelebi Dersiyyesi ḫāriciyle kām-revā ve اول مدرس درس بها [1] oldılar. Yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on birinci güni ḥareket-i miṯliyye-i ḫāric i'tibārıyla Yūsuf Paşa İmāmı Aḥmed Efendi yirine Ṯāniye-i Maḥmūd Efendi Medresesi ile mes'ūd olup yüz yigirmi beş Şa'bān-ı şerīfinüñ yedinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḫandān-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirlerine Mi'mār Sinān Medresesi iḥsān olınmış idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni dāḫil ḥareketi i'tibārıyla 'İlmī Aḥmed Efendi yirlerine Gekibuze ḳaṣabasında vāḳı'a Muṣṭafā Paşa Medresesi'ne gönderilüp yüz otuz iki Receb-i şerīfinüñ yigirmi sekizinci güni yirlerinde mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla sezāvār görilmiş **[31b]** idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām iken yüz otuz üç Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ altıncı Ḫamīs güni enfās-ı ma'dūde-i ḥayātı tamām ve ders ü devri encām bulup 'āzim-i nüzhetgāh-ı cinān ve 'ālem-i ervāḥa revān olduḳda na'şları Edrineḳapusı dāḫilinde vāḳi' Mihrümāh Sulṭān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'l-'aṣr ṣalātı edāsından ṣoñra Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında Nişāncı Cāmi'i ḳurbinde defn olınup medrese-i maḥlūlesi dāḫil ḥareketi i'tibārıyla Başcı İbrāhīm Medresesi müderrisi olan İmām-zāde Muṣṭafā Efendi'ye mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ḳadr-i müşterek-i 'ilmle ma'lūm, ṣāfī-fu'ād, pāk-i'tiḳād idi.

'Abdü'r-raḥīm-zāde Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed ibnü'l-mevlā Meḥemmed ibnü'l-[2]mevlā 'Abdü'r-raḥīm. Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi' vefeyātında tercemeleri *Cild-i Evvel*'de masṭūr olan 'Abdü'r-raḥīm-zāde mihteri Meḥemmed Efendi'nüñ maḫdūm-ı ṯāliṯ-i ercmendi[3] Aḥmed Efendi'dür. 'Ulemā-yı 'aṣrından taḥṣīl-i sevād ve i'dād-ı levāzım-ı isti'dād eyleyüp biñ seksen Ẕi'l-ḥicce'sinde vālid-i mācidleri Rūmili ṣadrı iken 'ālem-i 'uḳbāya 'āzim olduḳda vefātlarından mülāzım olup medāris-i 'ilmiyyede bi-ḥasebi'l-merātib menāzil-peymā ve çille-i erba'īn-i ṭarīḳa mübtelā iken biñ ṭoḳsan beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ ikinci güni Mü'min-zāde İbrāhīm

1 "Burada ders okutan ilk müderris."
2 ibnü'l A: bin el- İ.
3 A 48.

Efendi yirine Ūlā-yı Mesīḥ Paşa Medresesi ḫāriciyle kām-revā, ṭoḳsan sekiz Cumāde'l-ūlā'sınuñ on üçinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Malāṭıyyeli Ḥasan Efendi yirine Ṣāniye-i Ḫusrev Ketḫudā Medresesi sezā görilmiş idi. Ṭoḳsan ṭoḳuz Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresinde dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla 'Uşşāḳī-zāde 'Oṣmān Efendi yirine Şāhḳulı Medresesi virilüp yüz Ṣa'bān-ı şerīfinüñ onıncı güni birāder-i mihteri Meḥemmed Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Fetḥiyye'de vāḳı'a Sinān Paşa Medresesi'ne **[32[a]]** mevṣūl, yüz iki Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni Ġalaṭ Ṣa'bān Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'den biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Yüz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on sekizinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Beñli Ṣa'bān Efendi yirine[1] Meḥemmed Aġa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz altı Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Çeşmī-zāde Tābi'i[2] Ḥasan Efendi yirine Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi iḥsān olınup yüz on Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi ikinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla selef-i sālifi birāder-i mihteri Meḥemmed Efendi yirine Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilüp yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Celeb Ḫalīl Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'nüñ biriyle terfīh, yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle Tatar 'Abdu'llāh Efendi-zāde Yaḥyā Efendi yirine Selanik ḳażāsı tevcīh olınduḳda ḳabūl itmemekle manṣıb-ı meẕkūra Edrine ḳażāsından munfaṣıl Ḥāmid-zāde 'Abdu'llāh Efendi Mekke-i Mükerreme pāyesi żamīmesiyle vuṣūl bulup bunlar ṣıfru'l-yed ma'zūl ḳalmışlar idi. Yüz on yedi Şevvālü'l-mükerreminde Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi Maḫdūmı Meḥemmed Efendi yirine Yeñişehr ḳażāsı rıżā-dādesi olup yüz on sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Dārü'l-ḥadīṣ-i Süleymāniyye müderrisi olan Ṣun'u'llāh Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi Rebī'ü'l-āḫir'inde Şām pāyesi żamīmesiyle Çuḳacı-zāde İbrāhīm Efendi yirine Filibe ḳażāsı iḥsān olınup yüz yigirmi bir Receb'inde munfaṣıl ve yirlerine Diyārbekr ḳażāsından ma'zūl Siyāhī[3] Meḥemmed Efendi vāṣıl oldı. Yüz yigirmi dört **[32[b]]** Şevvāl'inde Ṭrablus-ı Şām ḳażāsından munfaṣıl Kebīrī-zāde Rebībi Ḫışm-zāde Yaḥyā Efendi maḥlūlinden arpalığı olan Ḳırḳkilīsā ḳażāsı Burusa[4] pāyesi żamīmesiyle

1 birāder-i mihteri Meḥemmed Efendi yirine A: -İ.
2 Tābi'i A: -İ.
3 Sipāhī A: Siyāhī İ.
4 A 49.

bunlara ta'yīn olınup yüz otuz Şevvālü'l-mükerreminüñ on beşinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Çıracı-zāde Ḥasan Efendi yirine bi'l-fi'l maḥrūsa-i Burusa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınduḳda arpalıḳları Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl Edrine pāyesi olan Yaḥyā Efendi-zāde 'Abdu'llāh Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz otuz bir Cumāde'l-ūlā'sında müteḳā'id ve maḳām-ı ḥükūmetlerine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl Zülālī Ḥasan Efendi müteṣā'id oldılar. Bunlara sene-i meẕkūre Cumāde'l-āḫire'sinde Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl İzmir ḳażāsı tevcīh olınan Nefes-zāde es-Seyyid Meḥemmed 'Azīz Efendi üzerinden Bolı ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınmış idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz üç[1] Ṣafer'inüñ on beşinci Aḥad gicesi terk-i alāyiş-i cihān-ı fānī ve 'azm-i nüzhetgāh-ı cāvidānī itdükde irtesi Aḥad güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẕ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde 'ammīleri cenbinde defn olındılar. Maḥlūl olan Bolı ḳażāsı Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Rūmili pāyesi olan Re'īsü'l-eṭibbā 'Ömer Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı.

Mevlānā-yı merḳūm ḥuliy-bend-i manṭūḳ u mefhūm, ma'ārif ile ārāste, zühd ü ṣalāḥla pīrāste, ceriyyü'l-cenān, ḥadīdü'l-lisān, mā'il-i tecemmül ü 'unvān, kām-baḫş u kām-rān idi.

Burusī Ḥilmī Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed Ḥilmī ibn 'Alī Dede. Maḥrūsa-i Burusa sükkānından **[33a]** Eşref-zāde ṭarīḳına mensūb 'Alī Dede nām merd-i ṣāliḥüñ maḫdūm-ı ḫıredmendi Ḥilmī Meḥemmed Efendi'dür. Ba'de taḥṣīli'l-isti'dād maḥrūsa-i merḳūme müderrislerinden Ḳahveci-zāde Meḥemmed Efendi ḫıdmetlerine vāṣıl ve biñ ṭoḳsan ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sında mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Veliyyü'd-dīn-zāde Aḥmed Paşa müderrisi iken fevt olduḳlarında i'ādelerinden şeref-i mülāzemete nā'il olmış idi. Biñ yüz altı Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde 'Abdü'l-hādī Efendi yirlerine ibtidā ḫāric i'tibārıyla masḳaṭ-ı re'sleri olan maḥrūsa-i merḳūmede Leysī-zāde Medresesi virilüp yüz ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci güni Ḥāfıẓ Yūsuf Efendi yirine Perī-peyker Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz on beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı

1 otuz üç İ: otuz A.

güni yirlerinde dāḫil iʿtibār olınup yüz on altı Cumāde'l-āḫire'sinüñ yedinci güni İlāhī-zāde es-Seyyid Zeynü'l-ʿābidīn Efendi yirine ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Müftī Aḥmed Paşa Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz on sekiz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni yirlerinde ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil iʿtibār olınup yüz yigirmi Şaʿbān'ınuñ on beşinci güni Vānī-zāde[1] es-Seyyid Ḥüseyn Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi ile Seyyid Ḥüseyn-i Erzincānī Medresesi erzānī görilüp yüz yigirmi dört Receb'inüñ on sekizinci güni Çizmeci-zāde ʿAlī Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Vāʿiẓiyye Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi sekiz Ramażān'ınuñ beşinci güni Egerci-zāde Ḥasan Efendi yirlerine Ṣaḥn iʿtibārıyla Mollā Yegān Medresesi'ne gelüp[2] yüz yigirmi ṭoḳuz Receb'inüñ on beşinci güni Ḫˇāce-zāde Maḥmūd Efendi yirine yine Ṣaḥn iʿtibārıyla Ḫançeriyye Medresesi'ne şāyān olmışlar **[33[b]]** idi. Yüz otuz iki Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi yedinci güni Ḥāfiẓ-zāde Ṣāliḥ Meḥemmed Efendi maḥlūlinden ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Ḥamza Beg Medresesi'nde ferş-i seccāde-i dirāset itmiş iken yüz otuz üç Ṣafer'inde dār-ı fenādan rıḥlet ve ʿālem-i ʿuḳbāya ʿazīmet eyledi. Maḥrūsa-i merḳūmede Ḥażret-i Emīr ḳuddise sirruhu'l-ḫaṭīr es-Seyyid Meḥemmed el-Buḫārī merḳad-i münevveri civārında defn olınup medrese-i maḥlūlesi Ṣaḥn iʿtibārıyla Ḳadriyye Medresesi müderrisi olan Menteş-zāde[3] Maḥmūd Efendi'ye Ṣaḥn iʿtibārıyla maḥal görildi.

Merḥūm-ı mezbūr ġāyet-i ḥalīmü'ṭ-ṭabʿ olmaġın "Ḥilmī Meḥemmed Efendi" dimekle meşhūr, ṣāfī-fu'ād, merd-i ḳavī-iʿtiḳād, ʿābid ü ṣāliḥ ve saʿādetmend-i müfliḥ idi.

Bosnevī İbrāhīm Efendi

el-Mevlā İbrāhīm. Vilāyet-i Bosna'dan bedīdār ve "Bosnevī İbrāhīm Efendi" dimekle şöhret-şiʿār olmış idi. Dārü'l-mülk-i İstanbul'a ḳudūm ve devr-i mecālis-i ʿulemā-yı Rūm idüp ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı ʿilmīye ʿazīmet ve ʿulemānuñ birinden nā'il-i şeref-i mülāzemet olup devr-i mecālis-i ve ḫıdmet-i medāris iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde Müneccimbaşı

1 A 50.
2 Medresesi'ne gelüp A: Medresesi iḥsān İ.
3 Menteş-zāde A: Müfettiş-zāde İ.

Muṣṭafā Efendi yirine Fetḥ-i Ġāzī Medresesi ḫāricine 'āric, yüz yigirmi beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ yedinci güni Fındıḳ-zāde İbrāhīm Efendi yirine 'Ömer Oṭabaşı Medresesi'ne ḥareketle mübtehic oldılar. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi İmāmı 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine yine ḥareket-i miṡliyye-i ḫāric i'tibārıyla Sābi'a-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi i'ṭā olınup yüz otuz bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ[1] yigirmi yedinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Geredeli A'rec Meḥemmed **[34a]** Efendi yirine Cisr-i Ergene'de vāḳi' Ġāzī Ṭurḫan Medresesi iḥsān olınmış idi. Yüz otuz üç Rebī'ü'l-evvel'inde fevt olup medrese-i maḥlūlesi ḫāric ḥareketiyle Ḫˇāce Kemāl Medresesi müderrisi olan Evliyā-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi'ye ibtidā dāḫil i'tibārıyla tevcīh olındı.

Merḥūm-ı mezbūr ṣalāḥ-ı ḥālle meşhūr, tetebbu'-ı 'ilmiyyeye mā'il, müddet-i medīd Maḥmūd Paşa Maḥkemesi'nde kitābetle müştaġil idi.

Beyāżī-zāde Ḥāmid Efendi[2]

el-Mevlā Ḥāmid ibnü'l-mevlā Aḥmed ibnü'l-mevlā Ḥasan el-Beyāżī. Ṣudūr-ı[3] devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemeleri *Cild-i Evvel*'de sebḳ iden Beyāżī-zāde Aḥmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ṡānī-i ercmendi Ḥāmid Efendi'dür. Perde-sarāy-ı 'ademden ẓuhūr ve encümen-i vücūda feyż-i nūr eyleyüp rütbe-i şu'ūra nā'il ve menzil-i isti'dāda vāṣıl olduḳda biñ ṭoḳsan sekiz Muḥarrem'inde Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi sevḳıyle bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn evlād-ı 'ulemā-yı kirāma ṭaraf-ı Devlet-i 'Aliyye'den iḥsān olınan mülāzemetlerden biriyle kām-revā ve ṭarīḳ-ı 'ilmiyyede menāzil-peymā olarak ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz sekiz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi yedinci güni Üsküdar'da cedd-i emcedleri Beyāżī Ḥasan Efendi Türbesi ibtidā ḫāric i'tibār olınup bunlara tevcīh olındı. Yüz on iki Cumāde'l-ūlā'sınuñ beşinci güni ḳāḍī-'asker-i sābıḳ es-Seyyid Meḥemmed Dede Efendi ḥażretleri ketḫudāları Ḥüseyn Efendi yirine Ḳāḍī-'asker Meḥemmed Efendi Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Ḥasan Paşa İmāmı Aḥmed Efendi yirlerine Süleymān

1 Ṣaferü'l-ḫayrınuñ A: Ṣafer'inüñ İ.
2 Evvelu müderrisin bi-medreseti Beyāżiyye. Fī 27 Rebī'ü'l-āḫir sene 1108.
3 A 51.

Şubaşı Medresesi'ne dāḫil olup yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni **[34[b]]** Zülālī Ḥasan Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Fetḥiyye'de vāḳı'a İsmiḫān Sulṭān Medresesi'ne şāyān olup yüz on sekiz Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ ṭoḳuzıncı güni Elmās Paşa İmāmı İbrāhīm Efendi yirlerine medāris-i Ṣemāniyye'den biriyle taḥṣīl-i 'izz ü şān itmişler idi. Yüz yigirmi Muḥarrem'inüñ on beşinci güni Ḫˇāce-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri yirlerine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Edrineḳapusı dāḫilinde Mihrümāh Sulṭān pāyesine pāy-ı himmet ḳoyup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ altıncı güni Meḥemmed Selīm Efendi yirlerine altmış ḥareketi i'tibārıyla Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilmiş idi. Yüz yigirmi bir Receb'inüñ onıncı güni 'Abdü'l-hādī-zāde Feyżu'llāh Efendi yirine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla İstanbul'da vāḳı'a Vālide Sulṭān Medresesi ile tevḳī', yüz yigirmi dört Muḥarrem'inüñ yigirmi üçinci güni Çıracı-zāde Ḥasan Efendi yirine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymān Ḫānī'ye terfī' olınup yüz yigirmi beş Muḥarrem'inüñ altıncı güni sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'i [ġurre] si tevḳītiyle Ṭabīb Aḥmed Efendi yirine Edrine pāyesi żamīmesiyle Yeñişehr ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınmış idi. Yüz yigirmi altı Rebī'ü'l-evvel'inde ma'zūl ve yirlerine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed Efendi mevṣūl oldılar. Yüz yigirmi ṭoḳuz Rebī'ü'l-āḫir'inde Mıṣr-ı ẕātü'l-ehrām ḳażāsından munfaṣıl Tatar 'Abdu'llāh Efendi-zāde Yaḥyā Efendi[1] üzerinden[2] Ḫavāṣṣ-ı Maḥmūd Paşa ḳażāsı ve sābıḳā Aġrıboz eṭrāfında ordu ḳāḍīsi olup ba'dehu müteḳā'id olan Maḥmūd Efendi maḥlūlinden Ḫonaz ḳażāları arpalıḳ ta'yīn olındı. Yüz otuz bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ **[35[a]]** yigirmi yedinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Kāmī Meḥemmed Efendi yirine Mıṣr-ı ẕātü'l-ehrām ḳażāsıyla ikrām olınduḳlarında arpalıḳlarından Ḫavāṣṣ-ı Maḥmūd Paşa ḳażāsı Edrine ḳażāsından munfaṣıl Müfettiş İbrāhīm Efendi birāder-zādeleri 'Abdu'llāh Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılınup Ḫonaz ḳażāsı Saḳız ḳażāsından ma'zūl Mürte'iş Yūsuf Efendi'ye virildi. Yüz otuz üç Muḥarrem'inde munfaṣıl ve maḳām-ı ḥükūmetlerine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl sābıḳā Vālide Sulṭān Ketḫudāsı Muṣṭafā Efendi-zāde Meḥemmed Efendi vāṣıl oldılar. Bunlara sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inde Burusa ḳāḍīsi olan Emīr Aġa-zāde es-Seyyid Meḥemmed[3] Efendi üzerlerinden

1 A 52.
2 üzerinden A: maḥlūlinden İ.
3 Meḥemmed A: Aḥmed İ.

Ermiyye ḳażāsı arpalıḳ in'ām olınmış iken sene-i merḳūme Cumāde'l-ūlā'sınuñ ikinci Sebt gicesi 'āzim-i dārü's-selām ve rūḥ-ı revānı ravża-i bihişte ḫırām eyledükde irtesi Sebt güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẕ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra medīne-i Üsküdar'da vālid-i mācidleri cenbinde defn ol[ın]dılar. Maḥlūl olan arpalıḳları Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi ḥażretlerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı.

Maḫdūm-ı merḳūm ḥiṣṣemend-i ma'ārif ü 'ulūm, nezīh ü 'afīf, laṭīf ü naẓīf, nīk-nefs ü ḫalūḳ, ṣadīḳ u ṣadūḳ, ḥalīm ü selīm, maḫdūm-ı lāzımu't-tekrīm idi.

Kevākibī-zāde Aḥmed Efendi[1]

el-Mevlā Aḥmed ibnü'l-mevlā Şeyḫ Meḥemmed ibnü'l-mevlā İbrāhīm. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān[2] Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemeleri *Cild-i Evvel*'de masṭūr İstanbul ḳażāsından munfaṣıl iken biñ ṭoḳsan üç tārīḫinde cisr-i fenādan 'ālem-i bāḳīye 'ubūr **[35b]** eyleyen Kevākibī-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ṣāliṣ-i ḫıredmendi Aḥmed Efendi'dür. Biñ seksen dört Ramażān-ı şerīfinde ṭal'at-efrūz-ı vücūd ve pertev-endāz-ı maṭla'-ı şühūd olup muḳaddimāt-ı 'ulūmı taḥṣīl ve levāzım-ı isti'dādı i'dād u tekmīl itdüklerinden ṣoñra ṭoḳsan yedi Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinde[3] şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Anḳaravī Meḥemmed Efendi merḥūm sevḳıyle ṭaraf-ı Devlet-i 'Aliyye'den bāḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn evlād-ı mevālī-i 'iẓāma iḥsān olınan mülāzemetlerden birine nā'il ve devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye vāṣıl ve andan daḫı munfaṣıl iken biñ yüz altı Receb'inüñ dördinci güni ibtidā iḥdāṯ olınan Ṯāliṯe-i Behrām Ketḫudā Medresesi ḫāriciyle kām-revā ve [4] اول مدرس درس بها olmışlar[5] idi. Yüz on iki Şa'bān'ında Ḳāsım Efendi yirine ḥareket-i miṯliyye-i ḫāric i'tibārıyla Ṭūṭī Laṭīf Medresesi ile talṭīf, yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Ḳurı-zāde Aḥmed Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Bāzirgānbaşı Medresesi ile teşrīf eylediler. Yüz on sekiz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni Ṣadrü'd-dīn-zāde Telḫīṣci Muṣṭafā Efendi yirine dāḫil ḥareketi

1 Evvelu müderrisin bi-medreseti Ṯāliṯe-i Behrām Ketḫudā. Fī 4 Receb sene 1106.
2 Sulṭān A: -İ.
3 Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinde A: Ẕi'l-ḥicce'sinde İ.
4 "Burada ders okutan ilk müderris."
5 A 53.

i'tibārıyla Ca'fer Aġa Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi Ṣafer'inüñ on beşinci güni Pārsā-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Küçükçekmece'de vāḳı'a 'Abdü's-selām Medresesi ile ikrām, yüz yigirmi iki Receb'inüñ beşinci güni Elmās Paşa Birāder-zādesi İsmā'īl Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'den biri in'ām olınmış idi. Yüz yigirmi üç Receb'i ġurresinde Sarāy Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi yirine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Edrineḳapusı Mihrümāhı **[36ᵃ]** Medresesi'ne pā-nihāde olup yüz yigirmi beş Ṣa'bān'ınuñ yedinci güni Neylī Aḥmed Efendi yirlerine altmışlı ḥareketi i'tibārıyla Sinān Paşa Medresesi'ne irtiḳā, yüz yigirmi sekiz Ramażān-ı şerīfi ġurresinde 'Oṯmān-zāde Aḥmed Efendi yirine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳāsım Paşa Medresesi'ne i'tilā eyleyüp yüz otuz iki Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ on birinci güni Ḳara Ḫalīl Efendi-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi yirlerine Medāris-i Süleymāniyye'nüñ biriyle tekmīl-i devr-i merātib itmişler iken biñ yüz otuz üç Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi altıncı Erba'ā güni ders ü devri tamām ve 'ālem-i ervāḥa ḫırām eyleyüp medīne-i Üsküdar'da vālid-i mācidleri cenbinde defn olındılar. Medrese-i maḥlūleleri ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla İstanbul'da vāḳı'a Vālide Sulṭān Medresesi müderrisi olan Alaşehrli[1] 'Abdu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi'ye tevcīh olındı.

Maḫdūm-ı mezbūr ma'ārif-i 'ilmiyye ile meşhūr, fünūn-ı mütedāvilede müşārik-i emṯāl, ṭālib-i nevādir-i 'ilm ü kemāl, ṣalāḥ u taḳvāyı cāmi', muḳteżayāt-ı nefs ü hevāyı ḳāmi', pāk-nijād, dervīş-nihād, edīb-i vaḳūr, ḥalīm ü ṣabūr idi.

Ḳızıl Mūsā Mülāzımı Süleymān Efendi

el-Mevlā Süleymān. Vilāyet-i Anaṭolı'dan ẓuhūr ve istifāża-i nūr-ı şu'ūr idüp dārü'l-mülk-i Rūm'a ḳudūm ve devr-i mecālis-i erbāb-ı rüsūm iderek Ḳızıl Mūsā Efendi ḫıdmetlerine vāṣıl ve şeref-i mülāzemetlerine nā'il olup devr-i merātib ve ḳaṭ'-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on beşinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi etbā'ından Meḥemmed Efendi yirine ibtidā ḫāric i'tibārıyla Dizdāriyye ma'a Dersiyye-i Monlā Gürānī Medresesi **[36ᵇ]** erzānī görilüp yüz on altı Muḥarrem'inüñ yigirmi dördinci

1 Alaşehrli İ: Alaşehrī A.

güni Fażlu'llāh[1] Efendi yirine ḥareket-i miṣliyye-i ḫāric i'tibārıyla Ḫabbāziyye Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz on sekiz Ẕi'l-ḥicce'sinüñ yigirmi sekizinci[2] güni Vānī-zāde es-Seyyid 'Ömer Efendi yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla İbrāhīm Ketḫudā Medresesi virilüp yüz yigirmi bir Ṣafer'inüñ dördinci güni Ḳırımī Aḥmed Efendi yirine dāḫil ḥareketi i'tibārıyla Cezerī Ḳāsım Paşa Medresesi i'ṭā, yüz yigirmi beş Muḥarrem'inüñ altıncı güni İsmā'īl-zāde Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Dārü'l-ḥadīṯ-i Piyāle Paşa sezā görilmiş idi. Yüz yigirmi yedi Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde 'İmād-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirlerine yine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Minḳārī-zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde, māh-ı mezbūruñ on sekizinci güni Müfettiş Kātibi Aḥmed Efendi yirine medāris-i Ṯemāniyye'nüñ birinde ferş-i seccāde-i ifāde itmişler idi. Yüz yigirmi sekiz Ṣa'bān'ınuñ dördinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Maḥmūd Efendi-zāde 'Abdü'r-raḥīm Efendi yirlerine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi ile tecdīd-i sürūr eyleyüp yüz otuz bir Ṣafer'inüñ yigirmi yedinci güni selef-i sālifi İsmā'īl-zāde Efendi yirine altmışlı ḥareketi i'tibārıyla Ġażanfer Aġa Medresesi'ne vuṣūl bulmuşlar idi. Bu ḥāl üzere ol buḳ'a-i laṭīfede seccāde-nişīn-i dirāset iken biñ yüz otuz üç Receb'inüñ on altıncı Ṣülāṣā gicesi dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i bāḳīye 'azīmet itdüklerinde irtesi Ṣülāṣā güni na'şları Cāmi'-i Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫānī'ye iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde [**37**[a]] defn olındılar. Medrese-i maḥlūleleri ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ḳara Çelebi-zāde Ebu'l-fażl Maḥmūd Efendi Medresesi müderrisi olan şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ İsmā'īl Efendi ḥażretleri maḫdūm-ı ṣāliṣleri Şeyḫ Meḥemmed Sa'īd Efendi'ye altmış ḥareketi i'tibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr 'ulūm u ma'ārife intisābla meşhūr, edīb ü ṣāliḥ-i ehl-i vaḳār, naẓar-dūz-ı ṣafaḥāt-ı i'tibār, fünūn-ı nāfi'adan ḥiṣṣedār, "Ḳızıl Mūsā Efendi Mülāzımı" dimekle şöhret-şi'ār idi.

Na'lbur-zāde es-Seyyid 'Abdu'r-raḥmān Efendi

el-Mevlā es-Seyyid 'Abdu'r-raḥmān ibnü'l-mevlā Meḥemmed. Bu ṭabaḳa 'ulemāsından olup tercemeleri *Cild-i Ṣānī*'de sebḳ iden Na'lbur-zāde Meḥem-

1 A 54.
2 yigirmi sekizinci İ: sekizinci A.

med Efendi'nüñ ferzend-i ercmendi es-Seyyid 'Abdu'r-raḥmān Efendi'dür. Dārü'n-naṣr ve'l-meymene maḥrūsa-i Edrine'den ẓuhūr ve ol şehr-i dil-ārāda ḳaṭ'-ı menāzil-i sinīn ü şühūr idüp mertebe-i isti'dāda vāṣıl ve 'ulemā-yı kirāmuñ birinden şeref-i mülāzemete nā'il olmış idi. 'Alā-ḥasebi'l-merātib ḳaṭ'-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz on beş Ṣa'bān'ınuñ yigirmi beşinci güni Gülābī Aḥmed Efendi yirlerine masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede 'Alī Ḳuşcı Medresesi'ne ḫāric ile 'āric, yüz on ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci[1] güni Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā Efendi yirlerine Bevvāb Sinān Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olup yüz yigirmi üç Muḥarrem'inüñ yigirmi beşinci güni selef-i sālifleri Gülābī Aḥmed Efendi yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla 'Alemü'd-dīn Medresesi virilüp yüz yigirmi beş Receb'inüñ on dördinci güni Cānbāz-zāde es-Seyyid Aḥmed Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Şeyḫī Çelebi Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz yigirmi sekiz Muḥarrem'inüñ onıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Çuḳacı Ḥācī **[37^b]** Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi ṭoḳuz Ṣa'bān'ı ġurresinde yine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Mīr-i Mīrān Medresesi iḥsān olınup bu iki rütbede selef-i sālifleri Gülābī Aḥmed Efendi'yi ta'ḳīb itmişler idi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ yigirmi birinci güni selef-i sālifleri Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā Efendi yirlerine yine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Yāḳūt Paşa Medresesi i'ṭā, yüz otuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ on yedinci güni yine selef-i sālifleri Gülābī Aḥmed Efendi yirlerine yine mūṣıla-i Ṣaḥn ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Emīniyye Medresesi sezā görilmiş idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām iken biñ yüz otuz üç Ṣa'bān'ında ders ü devri tamām ve 'ālem-i ervāḥa ḫırām itdüklerinde medrese-i maḥlūleleri dāḫil ḥareketi i'tibārıyla Mīr-i Mīrān Medresesi müderrisi olan Kāmī Efendi Birāderi el-Ḥāc Muṣṭafā Efendi'ye mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla in'ām olındı.

Maḫdūm-ı merḳūm ṣalāḥ-ı ḥālle ma'lūm, ḥasenü'l-ḫulḳ u fehīm, ḥalīm ü selīm, nīk-ḫaṣlet, ṣāfī-ṭaviyyet idi.

Altıbarmaḳ-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi

el-Mevlā 'Abdü'l-bāḳī ibnü'l-mevlā İbrāhīm. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemeleri *Cild-i Evvel*'de merḳūm Altıbar-

1 A 55.

maḳ İbrāhīm Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ḫıredmendi ʿAbdü'l-bāḳī Efendi'dür. Biñ altmış tārīḫinde ṣaḥn-ı vücūda vürūd eyleyüp altmış yedi tārīḫinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Bolevī Muṣṭafā Efendi'den mülāzemetle ber-murād olduḳdan ṣoñra devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i meʾmūl iken biñ ṭoḳsan beş Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirminci güni Keçeciler İmāmı Dāmādı Ḥasan Efendi yirine Ḥācī İlyās Medresesi ḫāriciyle be-kām, ṭoḳsan ṭoḳuz Ṣafer'inüñ beşinci güni **[38ᵃ]** Resūl Efendi Dāmādı es-Seyyid Ḥasan Efendi yirine Mollā Ḳırımī Medresesi'ne ḥareketle nā'ilü'l-merām olup yüz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yedinci güni Kebīrī-zāde ʿAbdu'r-raḥmān Efendi yirine ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Başcı İbrāhīm Medresesi ile tekrīm olınup yüz üç Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on sekizinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū Saʿīd-zāde Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi ḥażretleri[1] yirlerine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Şāh-ı Ḫūbān Medresesi iḥsān, yüz altı Ẕi'l-ḳaʿde'sinüñ yedinci güni Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Kürkcibaşı Medresesi'ne şāyān olup yüz ṭoḳuz Şevvāl'inüñ on altıncı güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi dāmādları es-Seyyid Maḥmūd Efendi ḥażretleri yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle taḥṣīl-i ʿizz ü şān itmişler idi. Yüz on Ẕi'l-ḥicce'sinüñ ikinci güni Raʿdī Muṣṭafā Efendi yirine ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilüp yüz on iki Şevvāl'inüñ on dördinci güni Ḫˇāce-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine altmış ḥareketi iʿtibārıyla Sinān Paşa Medresesi'ne irtiḳā idüp yüz on beş Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Şaʿbān Efendi yirine mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Ḫāṣekī Sulṭān Medresesi'ne nā'il, yüz on yedi Receb'inüñ yigirmi ikinci güni selef-i sālif-i ẕī-şerefleri Birāder-zāde Muṣṭafā Efendi ḥażretleri yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Sulṭān Aḥmed Ḫān Medresesi'ne vāṣıl olmışlar idi. Yüz on sekiz Ẕi'l-ḳaʿde'sinüñ ṭoḳuzıncı güni ʿAlī Paşa-zāde Ḥüseyn Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'den birine terfīʿ, yüz yigirmi Ṣafer'inüñ on beşinci güni sene-i meẕkūre Rebīʿü'l-āḫir'i **[38ᵇ]** ġurresi tevḳītiyle selef-i sālif-i pür-şerefleri Birāder-zāde Muṣṭafā Efendi ḥażretleri yirlerine Yeñişehr ḳażāsı ḥükūmetiyle tevḳīʿ olınup yüz yigirmi bir Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde maʿzūl ve yirlerine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi olan Emīr Aġa-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi altı Cumāde'l-ūlā[sı]

1 A 56.

ġurresinde Edrine pāyesi żamīmesiyle Zülālī Ḥasan Efendi yirine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsı rıżā-dādeleri olup yüz yigirmi yedi Cumāde'l-ūlā[sı] ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine Süleymāniyye müderrislerinden Yaḥyā Efendi-zāde 'Abdu'llāh Efendi vāṣıl oldı. Yüz yigirmi ṭoḳuz Muḥarrem'inüñ yigirmi dördinci[1] güni Anaṭolı pāyesiyle Burusa ḳażāsından munfaṣıl şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi-zāde es-Seyyid Aḥmed Efendi maḥlūlinden Ṭomanic ve Ṣobuca ḳażāları arpalıḳ ta'yīn olınup sene-i mezbūre Ramażān'ınuñ yigirmi yedinci güni Şām-ı şeref-encām ḳażāsı tevcīh olınan Çeşm-i Siyāh Muṣṭafā Efendi üzerlerinden Ayazmend ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Yüz otuz üç Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde Mu'īd Aḥmed Efendi yirine dārü'n-naṣr-ı Edrine ḳażāsıyla teşrīf olınduḳlarında arpalıḳları Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl selef-i sālifleri Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi'ye tevcīh olındı. Sene-i meẕkūre Ša'bān'ınuñ[2] yigirmi ikinci Ṯülāṯā güni terk-i manṣıb u cāh ve 'ālem-i 'uḳbāya rū-be-rāh olduḳlarında manṣıb-ı maḥlūl bir ay miḳdārı evlādına ibḳā ve sene-i merḳūme Şevvālü'l-mükerremi ġurresi tevḳītiyle İzmir ḳażāsından munfaṣıl Gümrükci Ḥüseyn Paşa-zāde Muṣṭafā Efendi'ye i'ṭā olındı.

Mevlānā-yı merḳūm ṣalāḥ u 'iffetle ma'lūm, beşūş u ḫalūḳ, ṣadīḳ u ṣadūḳ, maḥbūbü'l-ḳulūb-i 'ālem, pāk-nihād ādem idi.

Ḳavuḳcı-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā es-Seyyid Muṣṭafā. Dārü's-salṭanati'l-**[39ª]** 'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den ẓuhūr ve "Ḳavuḳcı-zāde Efendi" dimekle meşhūr olmış idi. Taḥṣīl-i 'ilm ü kemāle beẕl-i mechūd ve tekmīl-i ādāb-ı nefse sa'y-i nā-maḥdūd itmekle niṣāb-ı feżā'ile mālik ve ṭarīḳ-ı 'ilme sālik olup Şeyḫü'l-İslām 'Alī Efendi merḥūmuñ Sulṭān Bāyezīd Medresesi'nde i'ādelerinden mülāzım ve rāh-ı tedrīse 'āzim olup devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi sekizinci güni Şeyḫü'l-İslām es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi meclisinde vāḳi' imtiḥān-ı kebīrde istiḥḳāḳı ẓāhir ü nümāyān olmaġla 'Īsā-zāde Dāmādı Meḥemmed Efendi yirine ibtidā ḫāric i'tibārıyla Ḫāmise-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi iḥsān olınmış idi. Yüz on ṭoḳuz Receb'inüñ yigirmi sekizinci güni ḫāric

1 yigirmi dördinci İ: dördinci A.
2 A 57.

ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Kūsec Ḫalīl Paşa İmāmı Ḥasan Efendi yirine Ṣāmine-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz yigirmi bir Receb'inüñ onıncı güni 'Aṭā'u'llāh Efendi Teẕkirecisi 'Abdu'llāh Efendi yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Dārü'l-ḥadīṣ-i Vālide Sulṭān şāyān görilüp yüz yigirmi beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ dördinci güni Vānī Ḥafīdi es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Sa'dī Efendi Medresesi ile ikrām, yüz yigirmi yedi Muḥarrem'inüñ dördinci güni sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'i ġurresi tevḳītiyle Gümüşdevāt Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Ṭrablus-ı Şām ḳażāsı in'ām olındı. Yüz yigirmi sekiz Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Belġrad ḳażāsından munfaṣıl Sācidī 'Alī Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi yedinci güni Mıṣr ḳażāsından munfaṣıl Tatar 'Abdu'llāh Efendi-zāde Yaḥyā **[39[b]]** Efendi maḥlūlinden Ostrova ḳażāsı arpalıġıyla teḳā'üd ve ṭarīḳ-ı resmīden bi'l-külliyye tebā'üd iḫtiyār itmişler idi. Bu ḥāl üzere sübḥa-şümār-ı eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz üç Ramażān'ında irtiḥāl ve 'ālem-i 'uḳbāya isti'cāl itdiler. Maḥlūl olan arpalıḳları Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl Kātib-zāde Pīr Meḥemmed[1] Efendi'ye intiḳāl eyledi.

Mevlānā-yı merḳūm āşinā-yı deryā-yı 'ulūm, mertebe-i fażīlete vāṣıl, mümtāz-ı aḳrān u ser-efrāz-ı emāṣil, mā-lā-ya'nīden mu'riż, 'ilm ü 'ibādete mütemaḥḥıż, 'ālim ü 'āmil, merd-i kāmil idi.

Evāḫir-i 'ömrlerinde bir miḳdār sevdā ġalebesiyle ḫalḳla iḫtilāṭdan ferāġat ve 'uzlet ü inzivā ile ḳanā'at itmiş idi.

'Oṣmān Paşa Ḫ'ācesi 'Ömer Efendi

el-Mevlā 'Ömer. Dārü'l-mülk-i Ḳaraman olan medīne-i Ḳonya'dan nümāyān ve taḥṣīl-i 'ilm ü 'irfān itdükden ṣoñra belde-i Ḳosṭanṭıniyye'ye hicret eyleyüp 'Oṣmān Paşa ḥażretleri silaḥdār-ı şehriyārī iken intisāb ve ḫ'ācelıḳlarıyla şeref-yāb olmış idi. Paşa-yı müşārun ileyh himmetiyle şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı tedrīse 'azīmet ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on sekiz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ üçinci güni 'İmād-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Keşfī 'Oṣmān Efendi Medresesi ḫāricine nā'il, yüz

1 A 58.

yigirmi iki Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi altıncı güni 'Aṭā-zāde Aḥmed Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḳāḍī-zāde Meḥemmed Efendi Medresesi'ne vāṣıl olmışlar idi. Yüz yigirmi beş Şevvāl'inüñ on üçinci güni selefleri Aḥmed Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Dersiyye-i 'Alī Efendi'ye gelüp yüz yigirmi ṭoḳuz Ramażān'ınuñ yigirmi yedinci güni sābıḳā emīn-i fetvā Gelibolılı Maḥmūd Efendi-zāde Meḥemmed Efendi yirlerine dāḫil ḥareketi i'tibārıyla İzniḳ ḳaṣabasında vāḳı'a **[40a]** Teke Meḥemmed Paşa Medresesi in'ām, yüz otuz üç Ša'bān'ınuñ yigirmi üçinci güni Ša'bān Efendi maḫdūmları Aḥmed Efendi yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Anḳaravī Meḥemmed Efendi Medresesi Ūlāsı ile ikrām olınmışlar iken[1] sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'sinde ders ü devri encām ve manẓūme-i aḥvāli ḥüsn-i ḫitām olup medrese-i maḥlūleleri ibtidā dāḫil i'tibārıyla 'Abdu'r-raḥmān Paşa Medresesi müderrisi olan Ṣun'u'llāh Efendi Dāmādı İbrāhīm Efendi'ye dāḫil ḥareketi i'tibārıyla in'ām olındı.

Mevlānā-yı mütercem 'ilm ü ṣalāḥla mu'allem, " 'Oṯmān Paşa Ḫ'ācesi" dimekle şehīr ve bu 'unvānla ma'lūm-ı ṣaġīr ü kebīr, pend-i pīrānla mütenaṣṣıḥ, 'ālim ü 'āmil ü ṣāliḥ, zeḫārif-i dünyeviyyeden mu'riż, iştiġāl-i 'ulūm-ı nāfi'aya mütemaḥḥıż, edīb ü erīb, pīr-i münevverü'l-meşīb idi.

Çorlılı 'Alī Paşa Ketḫudāsı Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed. Belde-i Anḳara'dan ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şu'ūr idüp dārü'l-mülk-i İstanbul'a duḫūl ve Çorlılı 'Alī Paşa silaḥdār-ı şehriyārī iken ḫıdmetlerine vuṣūl bulup himmetleriyle Şeyḫü'l-İslām es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi'den mülāzım ve rāh-ı tedrīse 'āzim olmış idi. Devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken efendisi rikāb-ı hümāyūn ḳā'im-maḳāmlıġıyla ṭaşra çıḳduḳda imāmetleri ḫıdmetiyle şeref-yāb ve biñ yüz on yedi Ša'bān'ınuñ on beşinci güni Ṣāḥib Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine 'Alī-cān Medresesi ḫāriciyle kām-yāb[2] oldılar. Yüz on sekiz Muḥarrem'inde efendisi ṣadr-ı a'ẓam olduḳlarında bunları Süleymāniyye mütevellīsi ve ḥarem ḳetḫudāsı idüp sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ yigirmi sekizinci güni Yaḥyā Efendi-zāde Ḥüseyn

1 iken İ: idi A.
2 kām-yāb İ: kām-revā A.

Efendi yirlerine Ḫāṣoṭabaşı Medresesi'ne[1] dāḫil, yüz yigirmi Ṣafer'inüñ on beşinci güni Eşref-zāde **[40b]** es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḥaydar Paşa Medresesi'ne vāṣıl olup yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni Mestci-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirlerine medāris-i Ṣemāniyye'nüñ biri iḥsān olınmış idi. Yüz yigirmi iki Rebī'ü'l-āḫir'inde efendisi ṣadāretden munfaṣıl olmaġla bunlar daḫı ḥabs ü tescīn, sene-i mezbūre Şevvāl'inüñ dördinci güni Ḳara Ḫalīl Efendi-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn olan Ḫˇāce Ḫayrü'd-dīn Medresesi'ne ibtidā altmış i'tibārıyla mekīn ḳılındılar. Yüz yigirmi üç Rebī'ü'l-evvel'inüñ üçinci güni bā-fermān-ı 'ālī medresesi ref' ve yirine ḥareket-i dāḫil i'tibārıyla Tevḳī'ī Ca'fer Çelebi Medresesi müderrisi La'lī-zāde[2] es-Seyyid 'Abdü'l-bāḳī Efendi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla terfī' olındılar. Ba'dehu cerā'imi 'afv olınup ṯāniyen ṭarīḳa duḫūl ve biñ yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde Nev'ī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi yirlerine Maġnisa ḳażāsına vuṣūl bulmışlar idi. Yüz yigirmi sekiz Muḥarrem'i ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Erzenü'r-rūm ḳażāsından munfaṣıl Çāvuş-zāde Ḥüseyn Efendi mevṣūl oldılar. Yüz otuz üç Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde selefleri Nev'ī-zāde Efendi yirlerine Diyārbekr ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınmış idi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on ikinci Sebt güni ḳāżī iken dā'in-i ecel müteḳāżī ve ḳażā-yı deyn-i vācibü'l-edā-yı cāna rāżī olduḳlarında ḳażā-yı mezbūrda Ḫāric-i Sūr'da defn ḳılındı. Manṣıb-ı maḥlūl iki ay miḳdārı evlādına medd olınup yüz otuz dört Rebī'ü'l-evvel'i ġurresi tevḳītiyle Maġnisa ḳażāsından munfaṣıl 'Abdü'l-hādī Efendi'ye tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm "Ketḫudā Aḥmed Efendi" dimekle ma'lūm, 'ilm ü ṣalāḥdan ḥiṣṣedār, ḥüsn-i ḫulḳla mu'āmelesi var idi.

Ḳara Ḫalīl Efendi Ketḫudāsı 'Abdu'r-raḥmān Efendi

el-Mevlā 'Abdu'r-raḥmān. **[41a]** Medīne-i Üsküdar'dan bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olup taḥṣīl-i ser-māye-i 'ulūm ve devr-i mecālis-i erbāb-ı rüsūm iderek ṣadr-ı 'ālī-ḳadr-i fāżıl Ḳara Ḫalīl Efendi merḥūmuñ ketḫudālıḳları ḫıdmetleriyle şeref-yāb ve mülāzemetleriyle kām-yāb olduḳdan ṣoñra 'alā-ḥasebi'l-'āde ḳaṭ'-ı menāzil-i ifāde iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i

1 A 59.
2 La'lī-zāde A: İlāhī-zāde İ.

me'mūl iken biñ yüz yigirmi Ṣafer'inüñ on beşinci güni Süleymān Paşa Ḫˇācesi Yūsuf Efendi yirine Ḫāmise-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi ḫāriciyle kām-revā, yüz yigirmi dört Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde Ḳaz-ābādī Aḥmed Efendi yirlerine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṣāniye-i Aḫī Çelebi Medresesi i'ṭā olınup yüz yigirmi sekiz Muḥarrem'inüñ on sekizinci güni Müneccimbaşı Muṣṭafā Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla İbrāhīm Ketḫudā Medresesi virilüp yüz otuz bir Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on beşinci güni 'Uşşāḳī Meḥemmed Efendi maḥlūlinden dāḫil ḥareketi i'tibārıyla Mi'mār Sinān Medresesi iḥsān olınmış idi. Biñ yüz otuz üç Ẕi'l-ḥicce'sinüñ üçinci Erba'ā güni efendisinüñ[1] maḫdūmları Meḥemmed Sa'īd Efendi'nüñ medīne-i Yeñişehr'de bāb niyābeti ḫıdmetiyle meşġūl iken ḥicce-i 'ömri tamām ve enfās-ı ma'dūde-i ḥayāṭı ḳarīn-i ḫitām olup[2] medrese-i maḥlūlesi dāḫil ḥareketi i'tibārıyla Fīrūz Beg ma'a Fuḍayliyye Medresesi müderrisi olan Erzincānī es-Seyyid 'Alī Efendi-zāde es-Seyyid İbrāhīm Efendi yine ḥareket-i dāḫil i'tibārıyla in'ām olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ḥüsn-i ḥālle mevsūm, āşinā-yı deryā-yı sevād, güher-çīn-i sāḥil-i isti'dād idi.

Teẕkireci[3] Ḥüseyn Efendi-zāde Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā ibn Ḥüseyn. Vüzerā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den Merzifonī Ḳara Muṣṭafā Paşa'nuñ **[41[b]]** teẕkirecisi olan Ḥüseyn Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ercmendi ve ferzend-i ḫıredmendi Muṣṭafā Efendi'dür. Sinn-i temyīze vāṣıl ve mekteb-i 'irfāna dāḫil olup ser-māye-i 'ilm ü 'irfān ve tekmīl-i pīrāye-i taḥḳīḳ u īḳān itdükden ṣoñra biñ yetmiş ṭoḳuz tārīḫinde şeyḫü'l-İslām[4] fāżıl-ı meşhūdü'l-enām, ṣadru'l-ifāde Minḳārī-zāde Yaḥyā Efendi'den nā'il-i şeref-i mülāzemet ve ba'ż-ı medāris-i 'ilmiyyede iḥyā-yı merāsime himmet idüp ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ ṭoḳsan üç Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on yedinci güni Ḳara Ḫalīl Efendi yirlerine ibtidā ḫāric i'tibārıyla Ken'ān Paşa Medresesi i'ṭā olınup ṭoḳsan ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirminci güni Ra'dī Muṣṭafā Efendi yirine Sa'dī Efendi ma'a Dersiyye-i Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar

1 A 60.
2 olup A: bulup İ.
3 Teẕkireci A: -İ.
4 şeyḫü'l-İslām A: şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ İ.

idi. Yüz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ikinci güni yirlerinde dāḫil i'tibār olınup yüz dört Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Ḫˇāce-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṭopḳapusı dāḫilinde Aḥmed Paşa Medresesi virilüp yüz yedi Receb'inüñ yigirminci güni Murtażā Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medresesi Ūlāsı'na mevṣūl, yüz sekiz Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Dendānī-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle[1] nā'ilü'l-me'mūl oldılar. Yüz ṭoḳuz Şevvāl'inüñ on altıncı güni veliyyü'n-ni'am-ı 'āle'l-himem sābıḳā zīnet-efzā-yı[2] ṣadr-ı fetvā olan 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri yirlerine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Murād Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ dördinci güni 'İvaż-zāde İsmā'īl Efendi yirine altmış ḥareket-i miṣliyyesi **[42ᵃ]** i'tibārıyla Zāl Paşa Medresesi'nde basṭ-ı seccāde-i ders ü taḥḳīḳ itmişler idi. Yüz on dört Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirminci güni Sarāy Ḫˇācesi Aḥmed Efendi yirine yine ḥareket-i miṣliyye i'tibārıyla 'Alī Paşa-yı Cedīd Medresesi'ne taḥrīk olup yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni 'Abdü'r-raḥīm-zāde Aḥmed Efendi yirine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilüp yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi yirine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla İsmiḫān Sulṭān Medresesi iḥsān, yüz on yedi Ramażān'ınuñ on ṭoḳuzıncı güni Ebu's-su'ūd-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi maḥlūlinden Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle taḥṣīl-i 'izz ü şān eylediler. Yüz on sekiz Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ ṭoḳuzıncı güni[3] sene-i mezbūre Ṣaferü'l-ḫayrınuñ[4] ġurresi tevḳītiyle Ḳuds-i Şerīf ḳażāsıyla teşrīf olınup yüz yigirmi Receb'i ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Dārü'l-ḥadīṣ-i Süleymāniyye müderrisi olan İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed Efendi mevṣūl oldılar. Yüz yigirmi beş Şevvāl'inde maḥrūsa-i Burusa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz yigirmi altı Şevvāl'inde 'azl ve yirlerine Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl Ḳara Murād Efendi vaṣl olındı. Yüz yigirmi yedi Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi maḥlūlinden Edremid ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup yüz otuz iki Ṣafer'inüñ on ṭoḳuzıncı güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Mekke-i Mu'aẓẓama ḳażāsıyla ta'ẓīm

1 biriyle A: birine İ.
2 zīnet-efzā-yı İ: zīnet-ārā-yı A.
3 A 61.
4 Ṣaferü'l-ḫayrınuñ A: Ṣafer'i İ.

olınduḳlarında arpalıḳları Edrine ḳażāsından munfaṣıl Erzincānī es-Seyyid ʿAlī Efendi-zāde es-Seyyid Zeynü'l-ʿābidīn Efendi ḥażretlerine tevcīh olınmış idi. Bu üç rütbede selef-i sālifleri Kevākibī-zāde Efendi'yi taʿḳīb eylediler. Yüz otuz dört Muḥarremü'l **[42ᵇ]** -ḥarāmı ġurresinde münʿazil ve ol manṣıb-ı celīle Edrine ḳażāsından munfaṣıl Kebīrī-zāde ʿAbdu'r-raḥmān Efendi nā'il oldı. Bunlar baʿde'l-ḳufūl sene-i meẕkūre Ṣafer'inde eṣnā-yı rāhda ʿālem-i ʿuḳbāya vuṣūl buldılar.

Mevlānā-yı merḳūm ʿilm ü ṣalāḥla maʿlūm, ṣāliḥ ü müteverriʿ, ḥākim-i müteşerriʿ, mā-lā-yaʿnīden muʿriż, ʿilm ü ʿibādete mütemaḥḥiż idi.

Müsevvid ʿİlmī Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed. Belde-i Üsküdar'dan bedīdār ve " ʿİlmī Meḥemmed Efendi" dimekle şöhret-şiʿār olup dāḫil-i silk-i erbāb-ı istiʿdād ve sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ṣāliḥ Efendi ḥażretlerinden mülāzemetle ber-murād olduḳdan ṣoṅra devr-i medāris ve ʿaḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biṅ yüz yigirmi beş Şevvāl'inüṅ on üçinci güni Vāhib ʿAlī Efendi yirlerine Fındıḳlı ḳaṣabasında vāḳıʿa Mollā Çelebi Medresesi ḫāricine ʿāric, yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuṅ altıncı güni Bosnevī İbrāhīm Efendi yirine Oṭabaşı ʿÖmer Aġa Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olup yüz otuz bir Ẕi'l-ḳaʿde'si ġurresinde Nefes-zāde es-Seyyid Meḥemmed Refīʿ Efendi maḥlūlinden ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Vānī Efendi Medresesi erzānī görilmiş idi. Yüz otuz dört Ṣafer'inde irtiḥāl ve selefine ittiṣāl eyleyüp medrese-i maḥlūlesi ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi ile Fāṭıma Ḫānım Medresesi müderrisi olan Receb Efendi-zāde Eyyūb Efendi'ye ibtidā dāḫil iʿtibārıyla intiḳāl eyledi.

Merḥūm-ı merḳūm ḥiṣṣemend-i maʿārif ü ʿulūm, fetvā ḫıdmetinde olmaġla "Müsevvid ʿİlmī Efendi" dimekle şehīr ve bu ʿunvānla maʿlūm-ı ṣaġīr ü kebīr idi.

Kürd ʿAlī Efendi

el-Mevlā ʿAlī. Ḥıṣn-ı Manṣūr ḳurbinde Tut nām ḳaṣabadan ẓuhūr ve taḥṣīl-i ʿilm-i şerīf yolında ḳaṭʿ-ı menāzil-i sinīn ü[1] şühūr idüp **[43ᵃ]** fażīlet-i ʿilmiyye ile meşhūr olmış idi. Diyārı ʿulemāsından taḥṣīl-i ʿilm ü kemāl ve Kür-

1 sinīn ü İ: -A.

distān ʻulemāsından daḫı tekmīl-i fünūna iştiġāl itmekle niṣāb-ı feżā'ile mālik ve ṭarīḳ-ı ʻilme sālik olup biñ yüz beş Ẕi'l-ḳaʻde'sinde Ṣadrü'd-dīn-zāde Ṣādıḳ Meḥemmed Efendi'nüñ defʻa-i ūlā ṣadr-ı fetvāya teşrīflerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse ʻazīmet ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʻzūl olduḳdan ṣoñra biñ yüz on beş Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni Müftī-zāde Meḥemmed Efendi yirine ibtidā ḫāric iʻtibārıyla Tāsiʻa-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi tevcīh olınup yüz on sekiz Ẕi'l-ḳaʻde'sinüñ ṭoḳuzıncı güni Yaġlıḳcı-zāde Meḥemmed Efendi yirine Muḳābeleci İbrāhīm Efendi Medresesi'ne taḥrīk olındılar. Yüz yigirmi bir Rebīʻü'l-evvel'inüñ on birinci güni dārü's-saʻāde-i sābıḳ imāmı Ḥāfıẓ Muṣṭafā Efendi yirlerine ibtidā dāḫil iʻtibārıyla Merdümiyye dārü'l-ifādesine pā-nihāde, yüz yigirmi[1] dört Muḥarrem'inüñ yigirmi birinci güni İbrāhīm Paşa-zāde Meḥemmed Efendi yirine dāḫil ḥareketi iʻtibārıyla Ḳāḍī-ʻasker Ḥasan Efendi Medresesi'nde basṭ-ı seccāde-i ifāde itmişler idi. Yüz yigirmi yedi Şevvāl'inüñ yigirmi[2] yedinci güni sābıḳā İmām-ı Sulṭānī ʻAbdu'r-raḥmān Efendi ḥażretleri yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn iʻtibārıyla Ḫ̆āce Ḫayrü'd-dīn Medresesi'ne revnaḳ-baḫşā, yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni Celeb Ḥüseyn Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birine zīnet-efzā olup yüz otuz Rebīʻü'l-evvel'i ġurresinde Çādırcı-zāde Meḥemmed Efendi yirine ibtidā altmışlı iʻtibārıyla Murād Paşa-yı Cedīd Medresesi ile tecdīd-i sürūr idüp yüz otuz iki Receb'inüñ sekizinci güni Vānī Ḥafīdi es-Seyyid Meḥemmed Efendi maḥlūlinden altmış ḥareketi iʻtibārıyla **[43b]** Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilmiş idi. Biñ yüz otuz [dört][3] Ṣafer'inüñ yedinci Ḫamīs güni rūḥ-ı revānı ʻālem-i ʻuḳbāya ḫırām ve cennāt-ı ʻāliyātı maḳām eyleyüp Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmiʻ-i Şerīfi'nde baʻde'ẓ-ẓuhr ṣalātı edāsından ṣoñra Ṭopḳapusı ḫāricinde defīn-i zīr-i zemīn ḳılındılar. Medrese-i maḥlūleleri ibtidā altmışlı iʻtibārıyla Zekeriyyā [Efendi] Medresesi müderrisi olan Rifʻatī ʻAlī Beg Efendi'ye altmışlı ḥareketi iʻtibārıyla ʻināyet olındı.

Mevlānā-yı merḳūm baḥrü'l-ḥaḳā'iḳ-ı ʻulūm, keşret-i maḥfūẓ ve vüsʻat-ı

1 A 62.
2 yigirmi A: -İ.
3 Her iki nüshada da Kürd Ali Efendi'nin vefat tarihi 1133 yılı Safer ayı olarak gösterilmiştir. Ancak adı geçen şahıs 1134 yılında vefat edenler arasında zikredilmiştir. Buradaki tutarsızlıktan hareketle diğer nüshalar kontrol edilmiş ve bahsi geçen kişinin 1134 yılında vefat ettiği tespit edildiğinden metin tamiri yapılmıştır. Bkz. Nuruosmaniye Yazma Eser Kütüphanesi 3313, vr. 258b.

iḥāṭa ile meşhūr, vefret-i ıṭṭılā'-ı ḳavā'id-i 'Arabiyye ile ma'rūf u meẕkūr, vera' u diyānetde bī-hemtā, zühd ü ṣıyānetde gevher-i yek-tā, nuḳūd-ı feżā'ili nāma'dūd, efrād-ı fużalādan ma'dūd, 'ālim-i 'āmil, mürebbī-i ḳavābil idi.

Yaḥyā-zāde[1] 'Abdu'llāh Mollā Efendi

el-Mevlā 'Abdu'llāh ibnü'l-mevlā Yaḥyā ibnü'l-mevlā Ṣāliḥ. Bu ṭabaḳa evā'ilinde evṣāf-ı celīlesi *Cild-i Ṣānī*'de 'anber-engīz-i ḳalem-i ḫuceste-raḳam olan ṣadr-ı vālā-ḳadr Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ṣāliṣ-i ḫıredmendi 'Abdu'llāh Mollā Efendi'dür. Nihāl-i gül gibi ḫırāmān-ı gülistān-ı vücūd ve revnaḳ-efzā-yı bustān-ı sarāy-ı şühūd olduḳda biñ ṭoḳsan yedi Ẕi'l-ḥicce'sinde Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi merḥūm sevḳıyle ṭaraf-ı salṭanat-ı 'aliyyeden bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn evlād-ı mevālī-i 'iẓāma iḥsān olınan mülāzemetlerden birine nā'il ve ḳırḳ aḳçe medreseye vāṣıl ve andan daḫı munfaṣıl iken biñ yüz on Ẕi'l-ḥicce'sinüñ ikinci güni Meḥemmed Efendi yirine el-Ḥāc Ḥamza Medresesi ḫāriciyle i'zāz, yüz on beş Şevvāl'inüñ altıncı güni 'Īsā-zāde Dāmādı Meḥemmed Efendi yirine Aḥmed Çāvuş Medresesi'nde dāḫil rütbesini iḥrāz itmişler idi. Yüz on altı Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ onıncı güni Es'ad-zāde Fā'iz es-Seyyid 'Abdü'r-raḥīm Efendi yirlerine Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā **[44ᵃ]** Efendi Medresesi'ne mevṣūl, yüz on ṭoḳuz Ṣafer'inüñ onıncı güni Meḥemmed Selīm Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olup yüz yigirmi Ṣafer'inüñ on beşinci güni Uzun 'Alī Efendi-zāde Meḥemmed Efendi yirine ibtidā altmışlı i'tibārıyla irtiḳā, yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni Zülālī Ḥasan Efendi yirine altmış ḥareketi i'tibārıyla Ḳadırġa Limanı'nda vāḳı'a Meḥemmed Paşa Medresesi'ne i'tilā eylediler. Yüz yigirmi üç Ramażān'ınuñ yigirmi birinci güni Evliyā-zāde 'Alī Efendi yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla medīne-i Üsküdar'da vāḳı'a Vālide Sulṭān Medresesi iḥsān, yüz yigirmi yedi Muḥarrem'inüñ yedinci[2] güni Ṣadrü'd-dīn-zāde Mektūbī 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirlerine Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle taḥṣīl-i 'izz ü şān eyleyüp sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde sene-i meẕkūre[3] Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle Altıbarmaḳ-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirine

1 Yaḥyā-zāde A: Yaḥyā Efendi-zāde İ.
2 yedinci A: dördinci İ.
3 meẕkūre A: -İ.

ḳażā-yı Ḥalebü'ş-şehbā cilvegāh-ı eşheb-i iḳbālleri olmış idi. Yüz yigirmi sekiz Ṣa'bān'ında munfaṣıl ve yirlerine Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl Mu'abbir İsmā'īl Efendi vāṣıl oldı. Yüz otuz Şevvāl'inüñ sekizinci güni Edrine pāyesi iḥsān[1] olınup māh-ı mezbūruñ on beşinci güni maḥrūsa-i Burusa ḳażāsı tevcīh olınan 'Abdü'r-raḥīm-zāde Aḥmed Efendi üzerlerinden Ḳırḳkilīsā ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup yüz otuz bir Şevvāl'inde Saḳız ḳażāsından ma'zūl Mürte'iş Yūsuf Efendi maḥlūlinden Mandalyat ve Ḫonaz ḳażāları daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ ikinci güni Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl Resūl Efendi Mülāzımı Maḥmūd Efendi maḥlūlinden Ṭaġardı ve İvrindi ve Develi ḳażāları tevcīh olınup Mandalyat ve Ḫonaz ḳażāları daḫil **[44b]** ḥareketiyle Nişāncı Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'nden müteḳā'id Erżurūmī-zāde 'Abdü'r-raḥīm Efendi'ye in'ām olındı. Yüz otuz üç Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on beşinci güni sene-i ātiye Rebī'ü'l-evvel'i ġurresi tevḳītiyle Ketḫudā-zāde Meḥemmed Efendi yirlerine Mıṣr-ı ẕātü'l-ehrām ḳażāsıyla ikrām olınduḳlarında arpalıḳlarından Ḳırḳkilīsā ve İvrindi ḳażāları Edrine ḳażāsından munfaṣıl Mu'īd Aḥmed Efendi'ye ve Develi ve Ṭaġardı ḳażāları Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl Zekeriyyā Efendi'ye tevcīh olınmış idi. Bunlar sefīne ile Aḳdeñiz'den Mıṣr-ı Ḳāhire'ye müteveccih olup İstanköy cezīresine vuṣūllerinde biñ yüz otuz dört Ṣafer'inde ṭa'ne-i ṭā'ūndan rıḥlet ve 'ālem-i 'uḳbāya 'azīmet eyleyüp cezīre-i mezbūrede mütevārī-i ḫāk-i fenā ve ḫūşe-çīn-i ḥırmen-i du'ā oldılar. Manṣıb-ı maḥlūl Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl Cezāyir Paşası-zāde İbrāhīm Efendi ḥażretlerine maḥal görildi.

Maḫdūm-ı merḳūm 'umde-i maḫādīm-i 'ulemā-yı Rūm, ḫoş-ṣoḥbet, pāk-meşreb ü nīk-ḥaṣlet, 'ālī-ṭab' u bülend-himmet, şerīfü'n-nefs-i ṣāfī-ṭaviyyet, 'ulūm-ı nāfi'ada müşārik-i emṣāl, ṭālib-i taḥṣīl-i kemāl[2] idi.

Tekfūrṭaġlı 'Alī Efendi

el-Mevlā 'Alī. Vilāyet-i Rūmili'nde Rodoscuḳ nāmıyla şöhret-şi'ār olan Tekfūrṭaġı ḳaṣabasından bedīdār olup ṭarīḳ-ı 'ilme sevḳ-ı rāḥile-i 'azīmet, biñ ṭoḳsan sekiz tārīḫinde Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi ḫıdmetle-

1 A 63.
2 taḥṣīl-i kemāl İ: -A.

rinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i medāris ve ʿaḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i meʾmūl iken biñ yüz on Şaʿbān'ınuñ yigirmi dördinci güni Ḥasan Paşa İmāmı Aḥmed Efendi yirlerine Ṣāliḥe-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi ḫāriciyle kām-revā olup yüz on altı Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Bosnevī Maḥmūd Efendi yirlerine ḫāric ḥareketi iʿtibārıyla[1] Ḫiṣālī Meḥemmed Aġa Medresesi **[45ᵃ]** iʿṭā olınmış idi. Yüz on ṭoḳuz Receb'inüñ yigirmi sekizinci güni İsḥāḳ Efendi ḥażretleri yirlerine ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Mollā Kestel Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi iki Cumāde'l-āḫire'sinüñ ikinci güni Ḳudsī-zāde Mülāzımı Muṣṭafā Efendi yirine dāḫil ḥareketi iʿtibārıyla Bālī Efendi Medresesi'ne vālī, yüz yigirmi altı Muḥarrem'inüñ yigirmi üçinci güni Sirozī Ḥasan Efendi maḥlūlinden mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Etmekci-zāde Aḥmed Paşa Medresesi ile cevher-i ḳadr ü menziletleri mütelālī olmış idi. Yüz yigirmi sekiz Ramażān-ı şerīfi ġurresinde[2] Vānī Ḥafīdi es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biri iḥsān, yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni Mecdī-zāde Muṣṭafā Efendi yirine ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Ḳoca Muṣṭafā Paşa Medresesi şāyān görilüp yüz otuz bir Ẕi'l-ḥicce'sinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Cezerī Meḥemmed Efendi yirlerine altmışlı ḥareketi iʿtibārıyla Ḳadırġa Limanı'nda vāḳıʿa Meḥemmed Paşa Medresesi'ne iʿtilā eyleyüp yüz otuz iki Ẕi'l-ḳaʿde'si ġurresinde Müftī-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsına manṣūb ḳılınmışlar idi. Yüz otuz dört Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde maʿzūl ve yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla ʿAlī Paşa-yı Cedīd Medresesi müderrisi Ḳāsım Paşalı Ṣāliḥ Efendi mevṣūl oldı. Bunlar sene-i mezbūre Ṣafer'inüñ yigirmi üçinci Sebt gicesi manṣıb-ı ḥayātdan daḫı munfaṣıl ve rūḥ-ı revānı ʿālem-i ervāḥa vāṣıl olduḳda irtesi Sebt güni naʿşları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmiʿ-i Şerīfi'ne iḥżār olınup baʿde'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde defn olındılar.

Mevlānā-yı mezbūr "Tekfūrṭaġlı ʿAlī **[45ᵇ]** Efendi" dimekle meşhūr, ḥiṣṣemend-i maʿārif ü ʿulūm, ṣalāḥ-ı ḥālle maʿlūm, ḥasenü'l-ḫulḳ [u] ṣāḥib-ṭabīʿat, nīk-ḫaṣlet ü germ-ülfet, tāhirü'l-lisān, ḫāliṣü'l-cenān idi.

1 iʿtibārıyla A: -İ.
2 A 64.

ʿAṭā Efendi Ketḫudāsı Ḥüseyn Efendi

el-Mevlā Ḥüseyn. Belde-i Ḳasṭamonı'dan ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şuʿūr idüp Dārü's-salṭanati'l-ʿaliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye duḫūl ve ʿulemā-yı ʿiẓām ḫıdmetlerine vuṣūl bulup şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ ʿAṭa'u'llāh Efendi merḥūm cenāblarına intisāb ve ketḫudālıḳları ḫıdmetiyle şeref-yāb olmışlar idi. Ebū Saʿīd-zāde Feyżu'llāh Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı tedrīse ʿazīmet eyleyüp devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz altı Rebīʿü'l-āḫir'inüñ ṭoḳuzıncı güni iḥdāṯ olınan Yūnus Paşa Medresesi ibtidā ḫāric iʿtibār olınup bunlara iʿṭā ve [1] اول مدرس درس بها oldılar. Yüz on Ṣafer'inüñ ikinci güni Ṭabīb Aḥmed Efendi yirine Fenāyī Dede Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz on beş Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni ʿAṭṭār-zāde Muṣṭafā Efendi yirine ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Fuḍayliyye Medresesi virilüp yüz on yedi Receb'inüñ yigirmi ikinci güni sābıḳā Emīn-i Fetvā Aḥmed Efendi yirlerine Bālī Efendi Medresesi'ne ḥareket itdiler. Yüz on ṭoḳuz Ṣafer'inüñ onıncı güni Ṣadrü'd-dīn-zāde Telḫīṣci Muṣṭafā Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Efḍal-zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde, yüz yigirmi bir Rebīʿü'l-evvel'inüñ on birinci güni Medḫī Muṣṭafā Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biri mesnedgāh-ı ifādeleri olup yüz yigirmi iki Receb'inüñ beşinci güni Emīn Meḥemmed Efendi yirlerine ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Rüstem Paşa Medresesi'ne irtiḳā, yüz yigirmi üç Ramażān'ınuñ yigirmi birinci güni Yaḥyā Efendi-zāde ʿAbdu'llāh **[46ᵃ]** Mollā Efendi yirine altmış ḥareketi iʿtibārıyla Ḳadırġa Limanı'nda vāḳıʿa Meḥemmed Paşa Medresesi'ne iʿtilā itmişler idi. Yüz yigirmi yedi[2] Muḥarrem'inüñ dördinci güni selefleri Medḫī Muṣṭafā Efendi yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Ḫāḳāniyye-i Vefā'da ferş-i seccāde-i ifāde eyleyüp yüz otuz bir Ṣafer'inüñ yigirmi yedinci güni yirlerinde ḫāmis-i Süleymāniyye iʿtibār olındı. Sene-i mezbūre Ramażān'ınuñ dördinci güni Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Mücīb Muṣṭafā Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'den birine terfīʿ, yüz otuz üç Ẕi'l-ḥicce'sinüñ beşinci güni sene-i ātiye Rebīʿü'l-āḫir'i ġurresi tevḳītiyle ʿİlmī Aḥmed Efendi yirlerine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsıyla tevḳīʿ olınmış-

1 "Burada ders okutan ilk müderris."
2 yedi A: -İ.

lar idi.[1] Ḳaṭ'-ı menāzil ve ṭayy-ı merāḥil iderek biñ yüz otuz dört Rebī'ü'l-āḫir'inüñ ġurresi İṡneyn güni mübtelā olduḳları sil marażı sebebiyle mizācları ziyāde münḥarifen ḳażā-yı merḳūma dāḫil olduḳları gün beşinci sā'atde terk-i manṣıb u cāh ve 'ālem-i ervāḥa rū-be-rāh oldılar. Manṣıb-ı maḥlūl beş ay miḳdārı evlādına medd olınup ba'dehu sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfi ġurresi tevḳītiyle La'lī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr " 'Aṭā Efendi Ketḫudāsı" dimekle meşhūr, vaḳūr u edīb, ḫalūḳ u erīb, ṣāḥib-i aḫlāḳ-ı sencīde, müslim-i ṣāfī-'aḳīde, ḥiṣṣemend-i ma'ārif ü 'ulūm, dāḫil-i erbāb-ı rüsūm idi.

'Abdü'l-kerīm-zāde[2] Refdī Meḥemmed Efendi {Refdī}

el-Mevlā Meḥemmed ibn 'Abdü'l-kerīm es-Sāmi'ī. Şu'arā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi' 'idādında tercemeleri *Cild-i Evvel*'de silk-i taḥrīre ḳeşīde ḳılınan Sāmi'ī 'Abdü'l-kerīm Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ḫıredmendi ve ferzend-i ercmendi Refdī Meḥemmed Efendi'dür. Biñ elli altı tārīḫinde cilve-sāz-ı ṣaḥīfe-i vücūd ve ruḥṣat-yāfte-i meclis-i şühūd olmışlar idi. **[46b]** Sinn-i temyīze vāṣıl ve dā'ire-i erbāb-ı isti'dāda dāḫil olup tekmīl-i levāzım-ı ṭarīḳ ve taḥṣīl-i ser-māye-i ders ü taḥḳīḳ eyleyüp biñ seksen iki Muḥarrem'inde vāḳi' sefer-i hümāyūn teşrīfinden üçinci olmaḳ üzere şeyḫü'l-İslām fāżıl-ı meşhūdü'l-enām ṣadru'l-ifāde Minḳārī-zāde Yaḥyā Efendi ḫıdmetlerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye 'azīmet itmişler idi. 'Alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ ṭoḳsan dört Ramażān'ınuñ on dördinci güni es-Seyyid Meḥemmed Dede Efendi ḥażretleri yirlerine ibtidā ḫāric i'tibārıyla Merdümiyye Medresesi iḥsān olınup ṭoḳsan ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirminci güni Rodosī-zāde Meḥemmed Efendi yirine Fāṭıma Ḫānım Medresesi'ne ḥareket eylediler. Yüz bir Şevvāl'inüñ on beşinci güni sābıḳā şeyḫü'l-İslām müşkil-güşāyı enām olan veliyy-i ni'am-ı 'ālem 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḫāṣoṭabaşı Medresesi in'ām, yüz dört Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi altıncı güni Ḳabaḳulaḳ-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi yirine dāḫil ḥareketi i'tibārıyla Ca'fer Aġa Medresesi ile ikrām olındılar. Yüz sekiz Receb'inüñ be-

1 A 65.
2 'Abdü'l-kerīm-zāde İ: 'Abdü'l-kerīm A.

şinci güni Ṣandalcı-zāde ʿAlī Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Medresesi'ne mevṣūl, yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ dördinci güni Meḥemmed Selīm Efendi yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olup yüz on iki Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni selef-i sālifleri ʿAlī Efendi yirine ibtidā altmışlı iʿtibārıyla[1] Ḫayrü'd-dīn Paşa Medresesi iʿṭā, yüz on dört Muḥarrem'inüñ **[47ᵃ]** yigirminci güni Ḥüseyn Efendi-zāde Muṣṭafā Efendi yirine altmış ḥareketi iʿtibārıyla Zāl Paşa Medresesi'ne irtiḳā itmişler idi. Yüz on altı Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Ṣunʿu'llāh Efendi yirine mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī Medresesi ile taʿẓīm, yüz on sekiz Ẕi'l-ḳaʿde'sinüñ ṭoḳuzıncı güni selef-i sālifleri Ḳaba-ḳulaḳ-zāde Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle tekrīm olındılar. Yüz yigirmi Ṣafer'inüñ on beşinci güni sene-i mezbūre Rebīʿü'l-āḫir'i ġurresi tevḳītiyle ʿAlī Paşa-zāde Ḥüseyn Efendi yirine Selanik ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz yigirmi bir Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde maʿzūl ve yirlerine Süleymāniyye müderrislerinden sābıḳā Emīn-i Fetvā Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi altı Rebīʿü'l-evvel'i ġurresinde Edrine pāyesi żamīmesiyle selefleri Ḥüseyn Efendi maḥlūlinde Şām-ı cennet-meşām ḳażāsında murabbaʿ-nişīn-i mesned-i aḥkām olup yüz yigirmi yedi Rebīʿü'l-evvel'i ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi Cezāyir Paşası-zāde İbrāhīm Efendi ḥażretleri vāṣıl oldılar. Yüz yigirmi sekiz Ẕi'l-ḳaʿde'si ġurresinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḥażretleri üzerlerinden İsḥāḳlı ḳażāsı ve Burusa pāyesiyle İzmir ḳażāsından munfaṣıl Bābī-zāde[2] Meḥemmed Efendi üzerinden Gökceṭaġ ḳażāları arpalıḳ taʿyīn olınup yüz yigirmi ṭoḳuz Ramażān'ınuñ yigirmi yedinci güni Edrine pāyesiyle Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretleri üzerlerinden Ayaş ḳażası daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Yüz otuz dört Ṣafer'inüñ **[47ᵇ]** yigirmi ṭoḳuzıncı güni Mekke-i Muʿaẓẓama pāyesiyle daḫı taʿẓīm olınmışlar iken sene-i mezbūre Rebīʿü'l-āḫir'inüñ sekizinci İṯneyn gicesi terk-i ḳuyūd-ı bī-sūd-ı cihān ve Kaʿbetü'l-ʿuşşāk-ı mecmaʿ-ı liḳā'u'llāha kefen-ber-dūş idüp revān olduḳlarında Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında medfūn ve naḳş-ı seng-i mezārları necl-i necīb ü maḫdūm-ı ḥasībleri ʿİffetī Muṣṭafā Efendi'nüñ çekīde-i ḫāme-i dürer-bārları olan tārīḫ-i mevzūndur:

1 A 66.
2 Bābī-zāde A: Bālī-zāde İ.

Naẓm

Fāżıl u münşī-i devrān Sāmi'ī 'Abdü'l-kerīm
Eyleyüp maḫdūmı nā-geh 'azm-i gül-geşt-i cenāb

Ārzū-yı ḥacc ile āḫir ṭarīḳ-ı kāmda
Rütbe-i Mekke'yle ḥayfā ḳaldı bī-berg ü nişān

Niyyetiyle Ḥażret-i Allāh me'cūr eyleyüp
Cilvegāhın eyleye nüzhetgeh-i kerrūbiyān

Yazdum iḫlāṣ ile tārīḫ-i vefātın 'İffetī
Cennetü'l-me'vā ola Refdī Efendi'ye mekān[1]

Maḥlūl olan arpalıḳlarından Gökceṭaġ ve Ayaş ḳażāları Burusa pāyesiyle Şām-ı şeref-encām ḳażāsından[2] munfaṣıl Ṣadrü'd-dīn-zāde Mektūbī 'Abdu'r-raḥmān Efendi'ye ve İsḥāḳlı ḳażāsı Medīne-i Münevvere pāyesiyle Filibe ḳażāsından munfaṣıl Ḥasan Paşa İmāmı Aḥmed Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm ma'ārif-i 'ilmiyye ile mevsūm, ekṡer-i 'ulūmdan vāyedār, bi-taḫṣīṣ şi'r ü inşāda mahāreti āşkār, ḥakkāk-i cevāhir-i menṡūr u mevzūn, ṣarrāf-ı nuḳūd-ı ma'ārif-i gūn-ā-gūn, mekārim-i aḫlāḳa mālik, cādde-i inṣāfa sālik, ḳażālarında 'iffet ü nezāhet ile meşhūr, elsine-i nāsda ḫayr ile meẕkūr, ḫāliṣü'l-cenān, mażbūṭü'l-lisān idi.

Āṡārlarından Refdī maḫlaṣı ile *Dīvān*-ı belāġat-'unvānları vardur. Bu ebyāt andan nümūnedārdur: **[48[a]]**

Naẓm

Bir kerre ayaḳ başmadum ammā hele dirler
Bir cāy-ı ṣafā-baḫş imiş eyvān-ı ḫarābāt[3]

Ve lehu

Dil n'eylesün bu şeş-der-i miḥnetde zār ile
Nerrād-ı 'ışḳ ṭāli'i olmaz bilür güşād

1 جنت المأوى اولا رفدى افنديه مكان
2 A 67.
3 Bu beyit İ nüshasında yoktur.

Ve lehu

Her gice ḫāne-i aġyāra varursın güzelüm
Ayda bir kez bize gel ḳā'ilüz ey māh meded

Ve lehu

Ey mest-i nāz sāḳi-i gül-ruḫ meded ele
Cām-ı ṣafāyı al ḳaranıfül zamānıdur

Ve lehu

Ḫayāl itmem ḫaṭ-ı rūyuñ ki ḥayrān olduġum yirdür
Ġubār-ı ye's ile giryān u nālān olduġum yirdür

Ve lehu

Şeb-i firḳat ne ḳadar tīre vü tār olsa yine
Biz ḫayāl eyleyerek bir meh-i tābān buluruz

Eşheb-i ṭab'a süvār olsañ eger ey Refdī
Ḳāfiye her ne ḳadar teng ise meydān buluruz

Ve lehu

Şem'-i bezm-i vuṣlata ey dil yüri pervāne ol
Yan yaḳıl terk-i vücūd it maḥrem-i cānāne ol

Ve lehu

Ḳaddüñ cihānda serv-i dil-ārāda görmedüm
Ṭūbā mısın ki miṯlüñi dünyāda görmedüm

Ve lehu

Miyān-ı lücce-i ġamda ḳalur mı keşti-i dil
'Aceb müsā'ade-i rūzgār olmaz mı[1]

1 A 68.

Ve lehu

Eşk-i çeşmüm yoluña döke ṣaça ḫarcandum
Āsitānuñda begüm söyle benüm nem ḳaldı

Edrineli Cerrāḥ-zāde ʻAbdü'l-fettāḥ Efendi

el-Mevlā ʻAbdü'l-fettāḥ. Maḥrūsa-i Edrine'den nümāyān ve "Cerrāḥ-zāde ʻAbdü'l-fettāḥ Efendi" dimekle maʻlūm-ı ʻālemiyān olmış idi. ʻİlm ü ʻirfāna mālik ve ṭarīḳ-ı saʻādet-refīḳ-ı ʻilme sālik olup ʻulemā-yı ʻaṣr ḫıdmetlerinde iştiġāl ve şeyḫü'l-İslām, fāżıl-ı meşhūdü'l-enām ṣadru'l-ifāde Minḳārī-zāde Yaḥyā Efendi āsitānesine ittiṣāl itmekle cenāblarından mülāzım ve rāh-ı tedrīse ʻāzim olup ʻalā-ḥasebi'l-ʻāde devr-i medāris-i muʻtāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden maʻzūl **[48[b]]** ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz Muḥarrem'inüñ dördinci güni Ḥasan Efendi-zāde Meḥemmed Efendi yirine masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede ʻAlī Ḳuşcı Medresesi ḫāricine ʻāric, yüz dört Rebīʻü'l-evvel'inüñ on sekizinci güni Sinān-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Bevvāb Sinān Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmışlar idi. Yüz beş Receb'inüñ on altıncı güni Caʻfer-zāde Meḥemmed Emīn Efendi yirine ibtidā dāḫil iʻtibārıyla ʻAlemü'd-dīn Medresesi virilüp yüz sekiz Ramażān'ınuñ on beşinci güni Şināsī-zāde Aḥmed Efendi yirlerine Orūc Paşa Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz on beş Şaʻbān'ınuñ yigirmi beşinci güni ḥareket-i miṣliyye iʻtibārıyla İbrāhīm Paşa Medresesi sezā görilüp yüz on sekiz Şevvāl'inüñ on yedinci güni yine dāḫil ḥareketi iʻtibārıyla Çuḳacı Ḥācī Medresesi'ne gelüp bu iki rütbede selefleri Aḥmed Efendi'yi taʻḳīb itmişler idi. Yüz yigirmi bir Ramażān'ınuñ üçinci güni Siyāhī Efendi yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn iʻtibārıyla Emīniyye Medresesi ile vāṣıl-ı ümniyye olup yüz yigirmi yedi[1] Rebīʻü'l-āḫir'inüñ onıncı güni selefleri Ḥasan Efendi yirlerine Ṣaḥn iʻtibārıyla Ḥalebiyye Medresesi'ne menḳūl, sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ üçinci güni Börekci-zāde Fā'iż Muṣṭafā Efendi yirine ḥareket-i Ṣaḥn iʻtibārıyla Üçşerefeli Medresesi Ūlāsı'na mevṣūl, yüz yigirmi sekiz Muḥarrem'inüñ onıncı güni selefi Fā'iż Efendi yirine ibtidā altmışlı iʻtibārıyla maḥrūsa-i merḳūme Dārü'l-ḥadīṣi ile nā'ilü'l-me'mūl olup yüz otuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ on yedinci

1 yedi A: -İ.

güni yine selefleri Fā'iż Efendi maḥlūlinden altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla maḥrūsa-i mezbūrede Sulṭān Bāyezīd Ḫān Medresesi ile ḳadr ü menziletleri **[49[a]]** mezīd olmış idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām[1] iken biñ yüz otuz dört Rebī'ü'l-āḫir'inde ders ü devri encām ve enfās-ı ma'dūde-i ḥayātı tamām olup dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i 'uḳbāya 'azīmet itdüklerinde medrese-i maḥlūlelerinde ibtidā altmışlı i'tibārıyla Dārü'l-ḥadīṯ Medresesi müderrisi olan selefleri Ḥasan Efendi altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla ḫalef oldı.

Mevlānā-yı mezbūr ṣalāḥ-ı ḥālle meşhūr, ma'ārif-i 'ilmiyye ile şöhrebend, ḫaṣā'il-i celīleden behremend, selīmü'ṭ-ṭab'-ı ṣāfī-nihād, ḥalīmü'n-nefs-i pāk-i'tiḳād idi.

Dürrī Efendi-zāde Nūrü'd-dīn Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed Nūrü'd-dīn ibnü'l-mevlā el-fāżıl Meḥemmed Dürrī. Ḥālen Rūmili ṣadrından[2] munfaṣıl Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretlerinüñ maḫdūm-ı mihter-i ferḫunde-aḫteri ve ol deryā-yı fażl u 'irfānuñ gevher-i şehvār-ı ṣāfī-cevherī maḫādīm-i kirāmuñ ercmendi Meḥemmed Nūrü'd-dīn Efendi'dür. Şehristān-ı ḳademden ṭayy-ı merāḥil-i 'adem ve ma'mūre-i vücūda[3] vaż'-ı ḳadem ḳılup ṣafḥa-i bedr-i tamām gibi taḥṣīl-i sevād ve tekmīl-i mertebe-i isti'dād eyledükden ṣoñra biñ yüz yigirmi Ẕi'l-ḳa'de'sinde Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḥażretlerinüñ def'a-i ṣāliṣe ṣadr-ı Rūm'a teşrīflerinden mülāzım ve rāh-ı tedrīse 'āzim olup ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz otuz üç Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on beşinci güni Kātib-zāde Meḥemmed Refī' Efendi yirlerine Ṣāniye-i Şehīd Meḥemmed Paşa Medresesi'ne ḫāric ile 'āric ve beyne'l-aḳrān şeref-i imtiyāz ile mübtehic olmışlar idi. Biñ yüz otuz dört Receb'inüñ yedinci Ḫamīs gicesi dār-ı fenādan irtiḥāl ve riyāż-ı keṣīrü'l-ḥıyāż-ı ḳudse isti'cāl itdüklerinde irtesi Ḫamīs güni cenāzeleri Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār **[49[b]]** olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde Emīr-i Buḫārī Zāviyesi civārında defīn-i zīr-i zemīn ḳılındılar. Medrese-i maḥlūleleri Yaḥyā Efendi-zāde 'Abdu'llāh Molla Efendi maḫdūmları ḳırḳdan munfaṣıl Luṭfu'llāh Efendi'ye tevcīh olındı.

1 A 69.
2 Rūmili ṣadrından A: ṣadr-ı Rūmili'nden İ.
3 vücūda A: -İ.

Maḫdūm-ı merḳūm ḳıdve-i maḫādīm-i ʿulemā-yı Rūm, ṭālib-i intisāb-ı ʿulūm, ṣalāḥ-ı ḥālle maʿlūm idi.

Şirvānī ʿAbdü'r-raḥīm Efendi [Müsevvid]

el-Mevlā ʿAbdü'r-raḥīm. Memleket-i Īrān'dan belde-i Şirvān'dan naḳş-ı vücūdı ṣaḥīfe-i zemīne resm-i zamān olup diyārı ʿulemāsından taḥṣīl-i ʿulūm itdükden ṣoñra dārü'l-mülk-i Rūm'a ḳudūm idüp biñ yüz beş Ẕi'l-ḳaʿde'sinde Ṣadrü'd-dīn-zāde Ṣādıḳ Meḥemmed Efendi'nüñ defʿa-i ūlā ṣadr-ı fetvāya teşrīflerinden mülāzım ve merāsim-i tedrīs riʿāyetine müdāvim olup aḫẕ-ı revātib ve ḳaṭʿ-ı merātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on dört Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde Vānī-zāde es-Seyyid ʿÖmer Efendi yirlerine ibtidā ḫāric iʿtibārıyla Vānī Efendi Medresesi erzānī görilüp yüz on yedi Şaʿbān'ınuñ on beşinci[1] güni es-Seyyid Meḥemmed Ṣunʿu'llāh Efendi yirlerine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Dārü'l-ḥadīṣ-i ʿAlī Efendi-zāde'ye pā-nihāde oldılar. Yüz yigirmi Ṣafer'inüñ on beşinci güni ʿĀrif Efendi Eniştesi es-Seyyid Yūsuf Efendi yirine dāḫil iʿtibārıyla Ūlā-yı Mesīḥ Paşa Medresesi sezā, yüz yigirmi iki[2] Ṣafer'inüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Ḫaffāf-zāde İbrāhīm Efendi yirlerine dāḫil ḥareketi iʿtibārıyla Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi Medrese-i Ṯāniyesi iʿṭā olındı. Yüz yigirmi altı Ẕi'l-ḳaʿde'si ġurresinde Müfettiş Kātibi Aḥmed Efendi yirine Sekbān ʿAlī Medresesi'ne mevṣūl, yüz yigirmi ṭoḳuz Rebīʿü'l-evvel'inüñ onıncı güni Ḥāfiẓ Muṣṭafā Efendi **[50ᵃ]** yirlerine medāris-i Ṣaḥn'uñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Sene-i mezbūre Ramażān'ınuñ yigirmi yedinci güni Kefevī Ṣāliḥ Efendi yirlerine ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Fetḥiyye'de vāḳıʿa Sinān Paşa Medresesi'ne irtiḳā, yüz otuz bir Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirminci güni Dayı-zāde Ḥasan Efendi yirine altmış ḥareketi iʿtibārıyla Dāvūd Paşa Medresesi'ne iʿtilā eyleyüp yüz otuz üç Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on beşinci güni Ṣāḥib Meḥemmed Efendi ḥażretleri[3] yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Ḳalender-ḫāne Medresesi iḥsān olınmış idi. Biñ yüz otuz dört[4] Receb'inüñ on altıncı Sebt gicesi ders ü devri tamām ve sübḥa-i enfāsı ḳarīn-i ḫitām olup medrese-i maḥlūlesi altmış

1 A 70.
2 yüz yigirmi iki İ: yüz yigirmi A.
3 ḥażretleri A: -İ.
4 Biñ yüz otuz dört A: Biñ otuz dört İ.

ḥareket-i miṣliyyesiyle Şāh Sulṭān Medresesi müderrisi olan şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ İsmā'īl Efendi ḥażretleri maḫdūmları Luṭfu'llāh Mollā Efendi'ye mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla in'ām olındı.

Mevlānā-yı merḳūm dāḫil-i dā'ire-i erbāb-ı fühūm, müddet-i medīd fetvā ḫıdmetinde olmaġla "Müsevvid 'Abdü'r-raḥīm Efendi" dimekle şehīr ve bu 'unvānla ma'lūm-ı ṣaġīr ü kebīr idi.

Mecdī-zāde Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā ibnü'l-mevlā Meḥemmed Mecdī. Bu ṭabaḳa ṣudūrından olup tercemeleri *Cild-i Ṣānī*'de sebḳ iden ḫāl-i faḳīr-i cāmi'ü'l-ḥurūf Mecdī Meḥemmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı kihteri ve bu faḳīrüñ reżā'en birāderi Muṣṭafā Efendi'dür. Biñ seksen üç Ṣa'bān'ında ṭırāzende-i ḫil'at-i vücūd ve ḫırāmende-i ṣaḥn-ı şühūd olduḳlarında vālid-i cāmi'ü'l-ḥurūf eş-Şeyḫ Feyżī Ḥasan Efendi didügi tārīḫdür:

Beyt

Tārīḫ-i mevlūdini Feyżī[1] lafẓen ü ma'nen didüm
Biñ seksen üç Ṣa'bān'ında dünyeye geldi Muṣṭafā[2]

Temyīz-i siyāh u sefīd ve taḥṣīl-i dāniş ü dīd eyledükde ṭālib-i 'ilm ü 'irfān ve cālib-i metā'-ı taḥḳīḳ u īḳān olup yüz dört **[50b]** Cumāde'l-ūlā'sında Fenārī-zāde es-Seyyid Aḥmed Efendi'nüñ[3] Mekke-i Mükerreme teşrīfinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse 'azīmet idüp devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ on altı Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ikinci güni Ebe-zāde Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi yirlerine Rābi'a-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi'ne ḫāric ile 'āric, yüz yigirmi Ṣafer'inüñ on beşinci güni Debbāġ-zāde Ṣāliḥ Meḥemmed Efendi yirlerine Ṭop-ḫāne ḳaṣabasında vāḳı'a Ebu'l-fażl Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmışlar idi. Yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni Ḳara Ebū Bekr Efendi-zāde Aḥmed Efendi yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla 'Abdu'llāh Aġa Medresesi sezā görilüp yüz yigirmi üç Rebī'ü'l-evvel'inüñ üçinci güni

1 Feyżī İ: -A.
2 بيك سكسان اوچ شعباننده دنيه يه كلدى مصطفا
3 A 71.

Kūsec Ḫalīl Paşa İmāmı Ḥasan Efendi yirine ibtidā dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Nişāncı Paşa-yı ʿAtīḳ Medresesi'nde basṭ-ı seccāde-i ders ü taḥḳīḳ itmişler idi. Yüz yigirmi yedi Muḥarrem'inüñ dördinci güni Ṣāḥib Meḥemmed Efendi yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Ḳoca Muṣṭafā Paşa Medresesi iḥsān, yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni Tekfūrṭaġlı ʿAlī Efendi yirine medāris-i Ṣemāniyye'nüñ biriyle ʿizz ü ʿunvān bulup yüz otuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi sekizinci güni Ḫˇāce Esʿad Efendi yirlerine ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Edrineḳapusı Mihrümāhı Medresesi'ne pāy-ı himmet ḳoyup yüz otuz iki Ẕi'l-ḳaʿde'sinüñ on birinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Maḥmūd Efendi-zāde ʿAbdü'r-raḥīm Efendi yirlerine altmış ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Rüstem Paşa Medresesi'ne terfīʿ olınmışlar idi. Bu ḥāl üzere **[51ᵃ]** gūşe-nişīn-i ḫumūl ve edā-yı veẓā'if-i ʿilm ü ʿibādete meşġūl iken biñ yüz otuz dört Receb'inüñ yigirmi ṭoḳuzıncı Cumʿa gicesi ġurūb-ı āftābdan bir sāʿat mürūrında terk-i cihān-ı fānī ve ʿazm-i naʿīm-i cāvidānī eyleyüp medīne-i Üsküdar'da Ḥasan Paşa Cāmiʿi sāḥasında vālid-i mācidleri cenbinde defn olındılar. Medrese-i maḥlūleleri ibtidā[1] altmışlı iʿtibārıyla Pīrī Paşa Medresesi müderrisi olan Ḫˇāce İsmāʿīl Efendi'ye altmış ḥareket-i miṣliyyesiyle tevcīh olındı.

Maḫdūm-ı merḳūm meḥāsin-i aḫlāḳla maʿlūm, ʿilm ü maʿārifden ḥiṣṣemend, aḳrānından ser-bülend, ḫoş-ṭabʿ u pāk-nijād, nīk-nefs ü dervīş-nihād, ʿulūm-ı ʿArabiyye'ye intisābı ve fünūn-ı edebiyyeden vāye-i niṣābı var idi.

Ḫaṭṭāt-zāde ʿAbdu'llāh Efendi

el-Mevlā ʿAbdu'llāh ibn İsmāʿīl. Dārü's-salṭanati'l-ʿaliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'de ḫaṭṭ-ı nesḫī ile şöhret ü şān bulup Ḫaṭṭāṭ İsmāʿīl Efendi ʿunvānıyla maʿlūm-ı ʿālemiyān olan merd-i saʿādetmendüñ ferzend-i ercmendi ve maḫdūm-ı ḫıredmendi ʿAbdu'llāh Efendi'dür.[2] Bustān-ı ʿilm ü ʿirfāndan nevbāve-çīn-i murād ve dāḫil-i zümre-i erbāb-ı istiʿdād olup fürūġ-ı şuʿle-i hidāyet ile ṭarīḳ-ı ʿilme ʿazīmet ve ḳıble-i iḳbāl-i erbāb-ı kemāle sevḳ-ı rāḥile-i himmet idüp ʿulemā-yı kirāmuñ birinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet itdükden ṣoñra birḳaç pāyeye irtiḳā ve ʿizzet-i iḳbāle iltiḳā iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i meʾmūl iken biñ yüz on üç Ṣafer'inüñ üçinci güni

1 ibtidā İ: -A.
2 A 72.

Neylī Aḥmed Efendi yirlerine ibtidā ḫāric i'tibārıyla Ṣayyādbaşı Medresesi virilüp yüz on yedi Ramażān'ınuñ beşinci güni 'Alī-zāde Muṣṭafā Efendi yirlerine Süheyl Beg Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz yigirmi Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ on **[51[b]]** yedinci güni Kāmī Efendi Dāmādı Ebū Bekr Efendi yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Fındıḳlı'da vāḳı'a Ḳāḍī-'asker Meḥemmed Efendi Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi üç Receb'inüñ beşinci güni Müfettiş Kātibi Aḥmed Efendi yirine[1] dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi ile Defterdār Yaḥyā Medresesi'ne terfī', yüz yigirmi yedi Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde Ḳızıl Mūsā Mülāzımı Süleymān Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Piyāle Paşa Medresesi ile tevḳī' olınup yüz otuz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ ġurresinde Teẕkireci Aḥmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birine ḫırām eyleyüp yüz otuz bir Rebī'ü'l-āḫir'inüñ onıncı güni Vānī Ḥafīdi es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine ibtidā altmışlı i'tibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Medresesi in'ām olınmış idi. Yüz otuz üç Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on beşinci güni Ḥāfiẓ Muṣṭafā Efendi yirlerine altmış ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Sinān Paşa Medresesi i'ṭā olınmış iken biñ yüz otuz dört Şa'bān'ınuñ yigirmi ikinci Aḥad gicesi intiḳāl eyleyüp medrese-i maḥlūlelerine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi müderrisi olan 'Abdü'l-fettāḥ Efendi altmış ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla basṭ-ı seccāde-i iclāl eyledi.

Maḫdūm-ı mezbūr "Ḫaṭṭāṭ-zāde 'Abdu'llāh Efendi" dimekle meşhūr, ṭālib-i iḳtinā-yı ṣemerāt-ı 'ulūm, dā'ire-nişīn-i erbāb-ı fühūm, ṣāliḥ ü ṣāfī-fu'ād, mü'min-i pāk-i'tiḳād idi.

Sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Edrineli 'Alī Efendi

el-Mevlā 'Alī. Maḥrūsa-i Edrine'den bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olup ḫoş-elḥān olduġı ecilden Devlet-i 'Aliyye Edrine'de olduġı müddetüñ birinde Vālide Sulṭān Ketḫudāsı Ḥamza Efendi'ye bir Ramażān-ı şerīfde ba'ż-ı nüdemāsınuñ sevḳıyle imāmet itmegin Devlet-i 'Aliyye **[52[a]]** İstanbul'a vāṣıl olduḳdan ṣoñra merḥūm-ı cennet-mekān-ı firdevs-āşiyān Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi' ḥażretlerine ta'rīf idüp biñ ṭoḳsan üç Rebī'ü'l-āḫir'inde[2] Kerāsteci-zāde 'Abdu'llāh Efendi imām-ı ṯānī olduḳda bunlar imām-ı ṯāliṯ-i sulṭānī

1 yirine A: yerlerine İ.
2 A 73.

olmışlar idi. Ba'de eyyām Şeyḫü'l-İslām 'Alī Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı tedrīse 'azīmet ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl olduḳdan ṣoñra biñ ṭoḳsan dört Muḥarrem'inüñ yigirmi beşinci güni Nu'mān Efendi yirine Ḥāmid Efendi Medresesi'ne ḫāric ile 'āric, sene-i mezbūre Ramażān'ınuñ on dördinci güni Fettāḥ-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirine 'Abdu'llāh Aġa Medresesi'ne taḥrīk ile[1] vāṣıl-ı 'ale'l-me'āric olmışlar idi. Ṭoḳsan altı Rebī'ü'l-evvel'inüñ ṭoḳuzıncı güni Bosnevī 'Abdü'l-bāḳī Efendi maḥlūlinden ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ṣāniye-i Ḳāsım Paşa Medresesi i'ṭā olınup ṭoḳsan yedi Cumāde'l-ūlā'sınuñ on üçinci güni Ḳazṭaġlı Meḥemmed Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi in'ām, ṭoḳsan sekiz Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirminci güni Emru'llāh Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Yaḥyā Efendi Medresesi ile ikrām olınmışlar idi. Sene-i meẕkūre[2] Receb'inüñ beşinci güni Dāvūd-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biri iḥsān olınmış iken ṭoḳsan ṭoḳuz Muḥarrem'inde cülūs-ı Sulṭān Süleymān Ḫān-ı Ṣānī vāḳi' olmaġın Şeker Meḥemmed Efendi imām-ı sulṭānī[3] ta'yīn olınup bunlara sene-i merḳūme Ṣafer'inüñ beşinci güni Ṣabuncı-zāde Ḥasan Efendi maḥlūlinden mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla maḥrūsa-i Edrine'de Üçşerefeli Medrese-i Ṣāniyesi'ne gönderilmişler idi. **[52b]** Yüz bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirminci güni Arıḳ-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn i'tibārıyla medrese-i mezbūrenüñ ūlāsına mevṣūl olup yüz dört Rebī'ü'l-evvel'inüñ on sekizinci güni Luṭfī-zāde Meḥemmed Efendi yirine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Edrine Bāyezīdiyyesi ile[4] revnaḳ-ı cedīd bulup yüz beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ on dördinci güni selefleri Luṭfī-zāde Efendi yirine altmış ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Sulṭān Selīm-i Cedīd Medresesi ile ḳadr ü menziletleri mezīd olmış idi. Yüz altı Ramażān-ı şerīfinüñ on ṭoḳuzıncı güni yirlerinde mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibār olınup yüz on üç Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi dördinci güni sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresi tevḳītiyle Şehlā 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine Filibe ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınmış idi. Yüz on dört Cumāde'l-āḫire'sinde ma'zūl ve yirlerine Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl Ġalaṭ Ṣa'bān Efendi mevṣūl oldı. Yüz on sekiz

1 taḥrīk ile A: -İ.
2 meẕkūre A: mezbūre İ.
3 sulṭānī İ: ṣānī A.
4 Bāyezīdiyyesi ile İ: Bāyezīd pāyesi ile A.

Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ṣāliḥ Efendi ḥażretleri yirlerine ṣāniyen ḳażā-yı meẕkūra i'āde olınup yüz on ṭoḳuz Rebī'ü'l-āḫir'i[1] ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine altmış ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla 'Ā'işe Sulṭān Medresesi müderrisi olan Çuḳacı-zāde İbrāhīm Efendi vāṣıl oldı. Yüz yigirmi dört Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde Medīne-i Münevvere pāyesi żamīmesiyle Dāvūd-zāde İbrāhīm Efendi yirine ṣāliṣen manṣıb-ı merḳūm tevcīh olınup yüz yigirmi beş Ẕi'l-ḥicce'sinde 'azl ve yirlerine Ṣofya ḳażāsından ma'zūl Müsellim 'Abdu'r-raḥmān Efendi vaṣl olındı. Yüz yigirmi sekiz Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Ebā Eyyūb-i **[53ᵃ]** Enṣārī ḳażāsına manṣūb ḳılınup yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni müteḳā'id ve yirlerine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ūlā-yı Zekeriyyā Medresesi müderrisi olan Müftī-zāde Meḥemmed Efendi müteṣā'id oldı. Yüz otuz dört Ṣa'bān'ınuñ yigirmi altıncı güni sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfi ġurresi tevḳītiyle Yaḥyā Efendi-zāde Ḥüseyn Efendi yirlerine Burusa pāyesi żamīmesiyle rābi'an Filibe ḳażāsı rıżā-dādeleri olmış iken māh-ı Ramażān'da mizācları münḥarifen masḳaṭ-ı re'sleri olan maḥrūsa-i Edrine'ye dāḫil[2] ve çoḳ geçmeyüp rūḥ-ı revānı 'ālem-i ervāḥa vāṣıl olduḳda manṣıb-ı maḥlūl üç ay miḳdārı merḥameten evlādına medd olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinde maḥrūsa-i merḳūmede mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Sulṭān Selīm-i Cedīd Medresesi müderrisi olan Dāmād-zāde Muṣṭafā Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr ṣalāḥ-ı 'iffetle meşhūr, pīr-i ṣāliḥ, sa'ādetmend-i müfliḥ, dervīş-nihād u ferruḫ-dem, bābāyāne ādem idi.

Kebīrī-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi

el-Mevlā 'Abdu'r-raḥmān ibnü'l-mevlā Muṣṭafā ibnü'l-mevlā Meḥemmed el-Kebīrī. Ṣudūr-ı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemeleri *Cild-i Evvel*'de sebḳ iden Kebīrī-zāde Muṣṭafā Efendi merḥūmuñ sa'd-aḫteri ve tercemesi *Cild-i Ṣānī*'de sebḳ iden Aḥmed Efendi'nüñ birāder-i kihteri 'Abdu'r-raḥmān Efendi'dür. İ'māl-i kiyāset-i māder-zād ile i'dād-ı meleke-i isti'dād eyleyüp temhīd-i muḳaddimāt-ı 'ulūm ve teşyīd-i mebānī-i manṭūḳ u

1 A 74.
2 dāḫil İ: -A.

mefhūm itdükde biñ seksen beş Receb'inde Esīrī Birāderi Muṣṭafā Efendi'nüñ Anaṭolı ṣadāreti teşrīflerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse 'azīmet ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl iken ṭoḳsan yedi Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ yigirmi beşinci güni 'Uşşāḳī-[**53**[b]]zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi yirlerine ibtidā ḫāric i'tibārıyla Başcı İbrāhīm Medresesi ile ta'ẓīm, ṭoḳsan ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirminci güni yirlerinde dāḫil i'tibārıyla tekrīm olınmışlar idi. Yüz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yedinci güni Ṭabīb Ḥasan Efendi yirlerine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Siyāvuş Paşa Medresesi i'ṭā olınup yüz bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ onıncı güni Yek-çeşm Ḥüseyn Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla[1] Ḥācī Ḥasan-zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde olup yüz iki Receb'inüñ yigirmi ikinci güni selefleri Ḥüseyn Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birine ḫırām, yüz dört Ṣa'bān'ınuñ sekizinci güni İsḥāḳ-zāde 'Ārif Meḥemmed Efendi yirine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ḫayrü'd-dīn Paşa Medresesi in'ām olındı. Yüz altı Ramażān'ınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Celeb[2] Ḥüseyn Efendi yirine altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Sinān Paşa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz sekiz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on üçinci güni Efṭas Şeyḫī es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḫāṣekī Sulṭān Medresesi iḥsān olınup yüz on Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ yigirmi sekizinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi-zāde es-Seyyid Aḥmed Efendi yirine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḫāḳāniyye-i Vefā'da tekye-zen-i miḥrāb-ı ifāde olup yüz on dört Cumāde'l-ūlā'sınuñ on birinci güni ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla Bosnevī Süleymān Efendi yirine müşārun ileyh es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi ḥażretlerinüñ medrese-i cedīdeleriyle taḥṣīl-i 'izz ü şān itmişler idi. Yüz on sekiz Muḥarrem'inüñ yigirmi yedinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi ḥażretleri yirlerine[3] Medāris-i Süleymāniyye'den biri tevcīh olınduḳda ḳabūlden ibā itmekle medrese-i mezbūre ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla Sulṭān Selīm **[54[a]]** Medresesi müderrisi olan 'Alī Paşa-zāde Ḥüseyn Efendi'ye virilüp bunlar ṣıfru'l-yed ma'zūl iken terk-i edeb itmekle Limni cezīresine iclā ve ba'de zamān cezīre-i mezbūreden ḫod-be-ḫod

1 A 75.
2 Celeb A: -İ.
3 ḥażretleri yirlerine İ: ḥażretlerine A.

Saḳız cezīresini me'vā ve ġıb hāẕā maẓhar-ı 'afv u 'aṭā olmalarıyla İstanbul'a pā-nihāde, yüz yigirmi Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsıyla ber-murād olup yüz yigirmi bir Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi olan Vaḥdī İbrāhīm Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi altı Ramażān-ı şerīfi ġurresinde Ḳabaḳulaḳ-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi yirine dārü'n-naṣr-ı Edrine şehrine ḥākim naṣb olınmışlar idi. Yüz yigirmi yedi Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde 'azl ve yirlerine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl Erzincānī es-Seyyid 'Alī Efendi Teẕkirecisi Meḥemmed Efendi vaṣl olındı. Bunlara ḫalefleri arpalığı Çirmen ḳażāsına Eskişehr ḳażāsı żamm olınup arpalıḳ virildi. Sene-i mezbūre Ramażān'ınuñ üçinci güni Ḳuds-i Şerīf ḳażāsı tevcīh olınan sābıḳā Re'īsü'l-eṭibbā Meḥemmed Efendi üzerinden İslimiyye ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınup yüz yigirmi ṭoḳuz Receb'inüñ yigirmi birinci güni Eskişehr ḳużāt-ı ḳaṣabāta virilüp bunlara Nevāḥī-i Berġama ḳażāsı bedel virildi.[1] Sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ ġurresinde Nevāḥī-i Berġama ḳażāsı daḫı ḳużāt-ı ḳaṣabāta tevcīh olınup bedeline Şühūd ḳażāsı virildi. Yüz otuz üç Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirminci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Ḥüseyn Efendi-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Mekke-i Mu'aẓẓama ḳażāsıyla ta'ẓīm olınduḳlarında **[54^b^]** arpalıḳlarından Çirmen ḳażāsı İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretlerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılınup İslimiyye ḳażāsı Burusa pāyesiyle Mıṣr'dan munfaṣıl Kāmī Efendi'ye ve Şühūd ḳażāsı Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl emīn-i fetvā olan Sācidī 'Alī Efendi'ye tevcīh olındı. Bunlar ṭayy-ı merāḥil ve ḳaṭ'-ı menāzil iderek Mekke-i Mükerreme'ye vuṣūllerinden ṣoñra biñ yüz otuz dört Şevvāl'inde müddet-i 'ömri āḫir ve ḥarem-i kerem-i fā'iżü'l-iḥsāna müsāfir oldı. Yirlerine sālifü'ẕ-ẕikr re'īsü'l-eṭibbā-yı sābıḳ Meḥemmed Efendi terfi' olındı.

Maḫdūm-ı mezbūr "Kebīrī-zāde Efendi" dimekle meşhūr, ma'ārif-i 'ilmiyyeden ḥiṣṣedār, dīde-dūz-ı ṣafaḥāt-ı i'tibār, 'ālī-himmet, ṣāḥib-ṭabī'at idi.

1 A 76.

Kātib Müftī-zāde Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed bin[1] Meḥemmed. Miyān-ı vilāyet-i Germiyān'da Şeyḫlü nām ḳaṣabada me'ẕūn bi'l-iftā olan Meḥemmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ercmendi ve ferzend-i ḫıredmendi Meḥemmed Efendi'dür. Ḳaṣaba-i mezbūreden āşkār ve miyān-bendin ḫıdmet-i 'ulemā-yı ferḫunde-dīdār olup tertīb-i muḳaddimāt-ı 'ulūm, netīce-baḫş-ı merātib-i rüsūm olmaḳ iḳtiżā itmegin Dārü's-salṭanat-ı seniyyeye ḳudūm itdükde 'ulemā-yı Rūm mecālis-i 'ilmiyyelerine müdāvim ve şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi ḥażretlerinden def'a-i ūlā Rūmili ṣadrı iken mülāzım olmış idi. Ṭarīḳ-ı tedrīsde ḳaṭ'-ı menāzil ve ṭayy-ı merāḥil iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi sekizinci güni Şeyḫü'l-İslām es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi ḥużūrında vāḳi' imtiḥān-ı kebīrde istiḥḳāḳı ẓāhir olmaġla sene-i meẕkūre Ša'bān'ınuñ yigirmi dördinci güni Bolevī-zāde es-Seyyid Aḥmed Sa'īd Efendi yirlerine Tāsi'a-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa **[55[a]]** Medresesi ḫāriciyle kām-revā olup yüz on beş Cumāde'l-āḫire'sinüñ ṭoḳuzıncı güni Naṣūḥ Aġa[2] İmāmı Meḥemmed Efendi yirine Üçbaş Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz on sekiz Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi ikinci güni Alaşehrli 'Abdu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Başcı İbrāhīm Medresesi ile tekrīm olınup yüz yigirmi Ṣafer'inüñ beşinci güni Rāzī 'Abdü'l-laṭīf Efendi yirlerine Şeyḫü'l-ḥarem Medresesi'ne ḥareket itdiler. Yüz yigirmi dört Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ikinci güni Ḥekīmbaşı-zāde Yūsuf Efendi yirlerine mūṣıla-i[3] Ṣaḥn i'tibārıyla Efḍal-zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde olup yüz yigirmi yedi Muḥarrem'inüñ dördinci güni Ḫaffāf-zāde İbrāhīm Efendi yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biri in'ām, sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni La'lī-zāde es-Seyyid 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirlerine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medresesi ile ikrām olındılar. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni Edrineli 'Alī Efendi yirine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳaṣabasına manṣūb ḳılınup yüz otuz Receb'i ġurresinde 'azl olınduḳlarında ḳażā-yı meẕkūr Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Rūmili pāyesi olan Ḥāmid-zāde 'Abdu'llāh Efendi'ye arpalıḳ ta'yīn olındı. Bu ḥāl üzere sübḥa-şümār-ı eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz dört

1 bin A: ibn İ.
2 Aġa İ: -A.
3 A 77.

Şevvāl'inüñ yigirmi yedinci İṯneyn güni ba'de'ẕ-ẓuhr füc'eten intiḳāl ve 'ālem-i ervāḥa isti'cāl eyleyüp Edrineḳapusı ḫāricinde defn olındı.

Mevlānā-yı mütercem ma'ārif-i 'ilmiyye ile mu'allem, ekṯer-i fünūnda māhir, bi-taḫṣīṣ fenn-i ṣakde mahāreti ẓāhir olmaġın müddet-i medīd belde-i Ḳosṭanṭıniyye'de **[55[b]]** Bāb Maḥkemesi'nde re'īsü'l-küttāb olduġı ecilden "Başkātib Müftī-zāde Efendi" dimekle şöhret-şi'ār ve bu nām ile ma'lūm-ı kibār u ṣiġār olmışlar idi.

Erżurūmī-zāde 'Abdü'r-raḥīm Efendi

el-Mevlā 'Abdü'r-raḥīm 'Azīz ibnü'l-mevlā Meḥemmed. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān Süleymān Ḫān-ı Ṯānī'den tercemesi *Cild-i Ṯānī*'de merḳūm Erżurūmī Meḥemmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı dil-bendi 'Abdü'r-raḥīm 'Azīz Efendi'dür. Taḥṣīl-i meleke-i isti'dād ve biñ ṭoḳsan sekiz Muḥarrem'inde Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi merḥūm sevḳıyle ṭaraf-ı Devlet-i 'Aliyye'den evlād-ı mevālī-i 'iẓāma bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn iḥsān olınan mülāzemetlerden biriyle ber-murād olup devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on altı Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ikinci güni Eyyūb Aġa Ḫ'ācesi Meḥemmed Efendi yirine Ḫıżr Çelebi Medresesi'ne ḫāric ile 'āric, yüz yigirmi Ṣafer'inüñ on beşinci güni Şirvānī 'Abdü'r-raḥīm Efendi yirine 'Alī Efendi-zāde Dārü'l-ḥadīṯi'ne ḥareketle mübtehic olmış idi. Yüz yigirmi üç Ramażān'ınuñ yigirmi birinci güni Rif'atī 'Alī Beg Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla 'Abdu'r-raḥmān Paşa Medresesi virilüp yüz yigirmi yedi Muḥarrem'inüñ dördinci güni Mecdī-zāde Muṣṭafā Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Nişāncı Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olmışlar idi. Ba'dehu sevdā ġalebesiyle cünūn iṣābet idüp bī-şu'ūr olduġı ecilden yüz otuz bir Ẕi'l-ḥicce'sinüñ ikinci güni Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl Edrine pāyesi olan Yaḥyā Efendi-zāde 'Abdu'llāh Mollā Efendi üzerinden Mandalyat ve Ḫonaz ḳażāları[1] ve Maġnisa müftīsi 'Abdü'r-reẕẕāḳ-**[56[a]]** zāde 'Abdü'r-reẕẕāḳ Efendi maḥlūlinden Avine ḳażāsı arpalıḳlarıyla teḳā'üd itdürilüp medresesi ibtidā dāḫil i'tibārıyla Eyyühüm Medresesi müderrisi olan Muḥsin-zāde Aḥmed Beg Efendi'ye dāḫil ḥareket-i miṯliyyesiyle tevcīh olındı. Bu ḥāl üzere menzilinde sākin iken ġā'ib olup ḥayāt u memātı

1 A 78.

ma'lūm olmamağın[1] biñ yüz otuz dört Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ ṭoḳuzıncı güni arpalıḳları Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl İstanbul pāyesiyle Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı.

Maḫdūm-ı merḳūm 'ilm ü ma'ārif ile ma'lūm, ceriyyü'l-cenān, ḥadīdü'l-lisān, şiddet ü ḥiddeti ġālib, ḳuvvet-i ġażabiyyesi şu'ūrını sālib olmaġla 'āḳıbet mertebe-i cünūna vāṣıl ve bu sebeble 'ālem-i eşbāḥdan zā'il oldı.

Müneccimbaşı Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā ibnü'ş-Şeyḫ Aḥmed. Ṭabaḳa-i Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṣānī meşāyiḫı silkinde tercemeleri *Cild-i Ṣānī*'de sebḳ iden re'īsü'l-müneccimīn-i sābıḳ eş-Şeyḫ Aḥmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ercmendi Muṣṭafā Efendi'dür. Māh-ı cihān-tāb gibi taḥṣīl-i sevād ve miṣāl-i mihr-i tābdār 'urūc-ı bürūc-ı isti'dād eyleyüp biñ ṭoḳsan sekiz Muḥarrem'inde Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi merḥūm sevḳıyle ṭaraf-ı Devlet-i 'Aliyye'den bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı sa'ādet-maḳrūn evlād-ı 'ulemā-yı 'iẓāma iḥsān olınan mülāzemetlerden biriyle nā'il-i murād olduḳdan ṣoñra devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz on yedi Receb'inüñ yigirmi ikinci güni Semendireli Meḥemmed Efendi yirlerine Fetḥ-i Ġāzī Medresesi ḫāricine nā'il, yüz yigirmi Ẕi'l-ḥicce'si ġurresinde Rif'atī 'Alī Beg Efendi yirlerine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḫˇāce Kemāl Medresesi'ne **[56b]** vāṣıl olmışlar idi. Yüz yigirmi üç Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ on üçinci Ḫamīs güni Şeyḫ Ḥüseyn Efendi maḥlūlinden re'īsü'l-müneccimīn olduḳlarında selefleri arpalıḳları olan Evreşe ma'a Gügercinlik ve Biġadic ḳażāları bunlara naḳl eyledi. Yüz yigirmi dört Receb'inüñ yigirmi birinci güni Çāvuş-zāde Mülāzımı es-Seyyid 'Ömer Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla İbrāhīm Ketḫudā Medresesi i'ṭā, yüz yigirmi sekiz Muḥarrem'inüñ on sekizinci güni Çāvuş-zāde Mülāzımı Süleymān Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḥāmid Efendi Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz otuz Ša'bān'ında ta'līḳ-nüvīs Ḫaṭṭāṭ es-Seyyid 'Alī Efendi maḥlūlinden arpalıḳlarına İmroz ḳażāsı daḫı ilḥāḳ olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ ikinci güni Mādiḥ Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Şeyḫü'l-İslām es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi Medresesi'ne mevṣūl, yüz otuz üç

1 ma'lūm olmamağın A: nā-ma'lūm olmağın İ.

Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on[1] beşinci güni Süleymān Paşa Ḫˇācesi Yūsuf Efendi yirine medāris-i Ṣaḥn'uñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olup yüz otuz dört Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on sekizinci güni Kāmī Efendi Dāmādı Ebū Bekr Efendi yirlerine ibtidā altmışlı i'tibārıyla[2] Ḳoca Muṣṭafā Paşa Medresesi'ne i'tilā itmişler iken sene-i meẕkūre Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı Ḫamīs gicesi ders ü devri tamām ve āftāb-ı 'ömri vāṣıl-ı maġrib-i şām oldı. İrtesi Ḫamīs güni Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'nde ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricine defn olınup yirlerine Zekī Muṣṭafā Efendi re'īsü'l-müneccimīn olup medrese-i maḥlūlesi Ṣaḥn müderrislerinden Ḥayātī-zāde Muṣṭafā Efendi ḥażretlerine ibtidā **[57[a]]** altmışlı i'tibārıyla tevcīh olındı. Maḥlūl olan arpalıḳlarından Gügercinlik ve Biġadic ve Evreşe ḳażāları ḫalefleri Zekī Muṣṭafā Efendi'ye ber-vech-i arpalıḳ ta'yīn olınup İmroz ḳażāsı kendü maḫdūmı Luṭfu'llāh Çelebi'ye ber-vech-i ma'īşet virildi.

Mevlānā-yı mezbūr ḳadr-i müşterek-i ḥayṡiyyet ile meşhūr, pāk-nijād, dervīş-nihād, yārān ile ṣoḥbete mā'il, maḥmūdü'l-ḫaṣā'il, memdūḥu'ş-şemā'il idi.

Na'lbend-zāde Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed. Medīne-i Üsküdar'dan ẓuhūr ve "Na'lbend-zāde Aḥmed Efendi" dimekle meşhūr olup ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye 'azīmet ve 'ulemā-yı kirāmuñ birinden iḫrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp 'alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi altı Cumāde'l-āḫire'sinüñ sekizinci güni sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Aḥmed Efendi yirine Dārü'l-ḥadīṡ-i Sinān Aġa'ya ḫāric ile 'āric, yüz otuz Şevvāl'inüñ sekizinci güni Dāvūd-zāde Aḥmed Efendi yirine Dārü'l-ḥadīṡ-i İbrāhīm Aġa'ya ḥareketle mübtehic olup yüz otuz dört Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on sekizinci güni Yaḥyā Efendi-zāde Meḥemmed Efendi Maḫdūmı 'Abdü'r-raḥīm Efendi yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ṣāmine-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi i'ṭā olınmış iken yüz otuz beş Muḥarrem'inüñ on ikinci Cum'a gicesi ders ü devri tamām ve 'ālem-i ervāḥa ḫırām eyleyüp masḳaṭ-ı re'si olan medīne-i merḳūmede medfūn ve medrese-i maḥlūlesiyle

1 on İ: -A.
2 A 79.

sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi yedinci güni ḫāric ḥareketi i'tibārıyla Ḳāḍī Maḥmūd Medresesi müderrisi olan 'Abbās Efendi ibtidā dāḫil i'tibārıyla memnūn ḳılındı.

Merḥūm-ı **[57[b]]** mezbūr 'ilm ü ma'ārifle meşhūr, ekṡer-i fünūndan vāyedār, medīne-i Üsküdar'da Bāb Maḥkemesi'nde kitābetle evḳāt-güẕār idi.

İsmā'īl-zāde Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi[1]

el-Mevlā Meḥemmed Ṣādıḳ ibnü'l-mevlā Muṣṭafā ibnü'l-mevlā Meḥemmed ibnü'l-mevlā İsmā'īl. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi' 'ulemāsından tercemesi *Cild-i Evvel*'de merḳūm İsmā'īl-zāde Muṣṭafā Efendi merḥūmuñ maḫdum-ı ḫıredmendi Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi'dür. Ba'de taḥṣīli'l-isti'dād ve biñ ṭoḳsan sekiz Muḥarrem'inde Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi merḥūm sevḳıyle ṭaraf-ı Devlet-i 'Aliyye'den bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn evlād-ı mevālī-i 'iẓāma iḥsān olınan mülāzemetlerden biriyle ber-murād olup devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz altı[2] Ṣafer'inüñ on yedinci güni ibtidā iḥdāṡ olınan Fīrūz Beg Medresesi ḫāriciyle kām-revā ve اول مدرس درس فيها[3] olmışlar idi. Yüz on dört Muḥarrem'inüñ yigirminci güni Lüḥūmī-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Veḥveḥek Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz on yedi Receb'inüñ yigirmi ikinci güni Naṣūḥ Aġa İmāmı Meḥemmed Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ken'ān Paşa Medresesi sezā görilüp yüz on ṭoḳuz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on ikinci güni Atbāzārī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi maḥlūlinden dāḫil ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Fāṭıma Sulṭān Medresesi iḥsān olınmış idi. Yüz yigirmi iki Receb'inüñ dördinci güni Kāmī Yaḥyā Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Piyāle Paşa Medresesi'ne irtiḳā, yüz yigirmi beş Muḥarrem'inüñ altıncı güni Yaġlıḳcı-zāde Meḥemmed Efendi yirine medāris-i Ṣaḥn'uñ birine i'tilā itmişler idi. Yüz yigirmi **[58[a]]** altı Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni Eşref-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi maḥlūlinden ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ḫānḳāh Medresesi'n tekyegāh eyleyüp yüz yigirmi sekiz Receb'inüñ altıncı güni sābıḳā Emīn-i Fetvā 'Ömer Efendi yirlerine altmış ḥareket-i

1 Evvelu müderrisin bi-medreseti Fīrūz Beg. Fī 14 Ṣaferü'l-ḫayr sene 1106.
2 A 80.
3 "Burada ders okutan ilk müderris."

miṣliyyesi i'tibārıyla Ġażanfer Aġa Medresesi'ne şāyān, yüz otuz bir Ṣafer'inüñ yigirmi yedinci güni selefleri 'Ömer Efendi yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī Medresesi ile taḥṣīl-i 'izz ü şān itdiler. Yüz otuz üç Muḥarrem'inüñ on birinci[1] güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Nālī Ḳayını Meḥemmed Efendi yirlerine Medīne-i Münevvere ḳażāsıyla teşrīf olınup yüz otuz beş Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine Baġdād ḳażāsından munfaṣıl Naṣūḥ Aġa İmāmı Meḥemmed Efendi vāṣıl oldı. Bunlar ba'de'l-'azl gelürken eṣnā-yı rāhda dār-ı 'uḳbāya rıḥlet ve 'ālem-i ervāḥa 'azīmet eylediler.

Merḥūm-ı merḳūm dāḫil-i 'idād-ı mevālī-i Rūm, ḫoş-ṣoḥbet, ḳābil-i üns ü ülfet, ṣāliḥ ü ṣāfī-fu'ād, mü'min-i pāk-i'tiḳād idi.

Gümrükci Ḥüseyn Paşa-zāde Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā ibn Ḥüseyn Paşa. Sābıḳā gümrük-emīni olup biñ ṭoḳsan sekiz senesi evāḫirinde Baṣra vālīsi iken intiḳāl-i dār-ı āḫiret eyleyen Ḥüseyn Paşa merḥūmuñ ferzend-i ercmendi Muṣṭafā Efendi'dür. Biñ yetmiş bir tārīḫinde pertev-endāz-ı ṣaḥīfe-i vücūd ve ruḫṣat-yāfte-i şühūd olup sinn-i temyīze dāḫil ve ḥalḳa-i erbāb-ı isti'dāda vāṣıl olduḳdan ṣoñra seksen ṭoḳuz senesinde vāḳi' Çehrin Seferi teşrīfinden dördinci olmaḳ üzere Şeyḫü'l-İslām 'Alī Efendi'den[2] iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı tedrīse 'azīmet ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ ṭoḳsan **[58^b]** sekiz Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde Teẕkireci-zāde Meḥemmed Efendi yirine Yūsuf Paşa Medresesi ḫāriciyle kām-revā olup yüz iki Receb'inüñ yigirmi ikinci güni Mefrāş-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirine ḥareket-i miṣliyye i'tibārıyla Ṭūṭī 'Abdü'l-laṭīf Medresesi ile talṭīf olınmışlar idi. Yüz altı Receb'inüñ sekizinci[3] güni yirlerinde dāḫil i'tibār olınup yüz sekiz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on üçinci güni Celeb Receb Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla 'Abdu'r-raḥmān Paşa Medresesi sezā görilüp yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ dördinci güni Evliyā-zāde 'Alī Efendi yirlerine yine ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḳāḍī 'Abdü'l-ḥalīm Medresesi'ne naḳl olındılar. Yüz on iki Cumāde'l-ūlā'sınuñ

1 birinci A: yedinci İ.
2 A 81.
3 sekizinci İ: -A.

yigirmi ṭoḳuzıncı güni Kāmī Meḥemmed Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla İbrāhīm Paşa-yı ʿAtīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz on beş Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Ṭabīb Şaʿbān Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'nüñ birine mürūr, yüz on altı Rebīʿü'l-evvel'inüñ yedinci güni Süleymān Paşa İmāmı ʿAbdu'r-raḥmān Efendi yirlerine ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi ile tecdīd-i sürūr eyleyüp yüz on yedi Receb'inüñ yigirmi ikinci güni Ḳaba ʿÖmer Efendi yirine altmış ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla Dāvūd Paşa Medresesi'ne irtiḳā idüp yüz yigirmi Muḥarrem'inüñ on beşinci güni ḫˇāceleri Meḥemmed Efendi yirine mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Üsküdar'da vāḳıʿa Mihrümāh Sulṭān Medresesi iḥsān, yüz yigirmi üç Recebü'l-müreccebi ġurresinde Ṭāhir Meḥemmed Efendi yirine ḫāmis-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Sulṭān Aḥmed Ḫān Medresesi ile taḥṣīl-i ʿizz ü şān itmişler idi. Yüz yigirmi dört Şevvāl'inüñ ṭoḳuzıncı **[59ᵃ]** güni Ṣadrü'd-dīn-zāde Maḥmūd Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'den biri inʿām, yüz yigirmi beş Şevvāl'inüñ on üçinci güni Meḥemmed Sālim Efendi ḥażretleri yirlerine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye ile ders ü devri itmām itdiler. Yüz yigirmi altı Şaʿbān'ınuñ on üçinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle ʿUşşāḳī-zāde es-Seyyid İbrāhīm Efendi yirine İzmir ḳażāsıyla tevḳīr olınup yüz yigirmi sekiz Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde maʿzūl ve yirlerine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi olan Bolevī-zāde[1] es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi mevṣūl oldılar. Yüz otuz üç Şaʿbān'ınuñ yigirmi üçinci güni sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresi tevḳītiyle Altıbarmaḳ-zāde ʿAbdü'l-bāḳī Efendi maḥlūlinden maḥrūsa-i Edrine ḳażāsı ḥükūmetiyle taʿẓīm olınup yüz otuz beş Muḥarrem'inde ḳāżī iken dā'in-i ecel müteḳāżī ve ḳażā-yı deyn-i vācibü'l-edā-yı cāna rāżī olduḳlarında maḥrūsa-i merḳūmede Üçşerefeli Cāmiʿ-i Şerīfi miḥrābı ḥiẕāsında defn olındılar. Manṣıb-ı maḥlūl sene-i mezbūre Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl ʿAbdü'l-vehhāb Efendi'ye tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm dāḫil-i ʿidād-ı erbāb-ı rüsūm, dervīş-nihād u ṣāfī-ṭaviyyet, ḫoş-ṭabʿ u ḫoş-ṣoḥbet, ḫande-rūy [u] laṭīfe-gūy, nīk-nefs ü kem-āzār, merd-i sütūde-kār idi.

1 A 82.

Şeyḫü'l-İslām Mīrzā Muṣṭafā Efendi Ḥażretleri

el-Mevlā el-fāżıl Muṣṭafā ibn 'Abdü'r-ra'ūf. Ṭrabzon eyāletinden Batum ḳaṣabasından neş'et iden şeyḫü'l-İslām, rüknü'l-'ulemā'i'l-a'lām Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḫıdmetleridür. Taḫmīnen biñ ḳırḳ tārīḫinde ḳaṣaba-i meẕkūrede āftāb-ı ẕāt-ı mes'ūdı bürc-i şühūda vāṣıl ve ġurre-i ġarrā-yı vücūdı **[59[b]]** maṭla'-ı sa'ādetden ḫil'at-i nūr-ı hestī ile mütemeṣṣil olup biñ elli altı senesi ḥudūdında dārü'l-mülk-i İstanbul'a vāṣıl ve Ġalaṭa Sarāyı'nda ġılmānān-ı şehriyārī zümresine dāḫil olmışlar idi. Şāhīn-i Hümā-pervāz-ı ṭab'-ı bülendi bāl-i himmeti bāz ve ḥaṣāne-i ḥāfıẓa ile cevāhir-i zevāhir-i ḫızāne-i 'irfānı iḥrāz ḳılmaġla miyān-ı erbāb-ı rüşd ü sedāda mezīd-i isti'dād ile mümtāz olduḳda niçe zamān İmām-ı Sulṭānī Şāmī Ḥüseyn Efendi ve Kiçi Meḥemmed Efendi'den telemmüẕ ve ba'dehu fāżıl-ı ḳarār-dāde Minḳārī-zāde Yaḥyā Efendi'nüñ daḫı ḳand-i mu'ad-ı ifādelerinden teleẕẕüẕ itmişler idi. Ṣafḥa-i sīne-i ṣafā-āyīni mıṣḳale-i sa'y ü ictihād ile mücellā ve ṣuver-i ẕihniyye-i[1] nigār-ḫāne-i müteḫayyileye mücellā olup şükūfezār-ı feżā'ilden iḳtiṭāf-ı rü'ūs-ı mesā'il ve şāhsār-ı himmet-i efāżıldan ictinā-yı ṣemerāt-ı fevāżıl iderek ser-bülend-i ḳavābil ve maẓhar-ı ḳabūl-i emāṣil olmışlar idi. Ba'dehu evāḫir-i 'ahd-i Sulṭān İbrāhīm Ḫānī'de İstanbul'da Sarāy-ı Cedīd-i Sulṭānī'de küçük oṭaya duḫūl, ba'dehu büyük oṭa ḫalīfeligine vuṣūl buldılar. Ba'de zamān kīlār oṭasına ser-ḫalīfe naṣb olınup kemāl-i ḳābiliyyet ü şānları merḥūm-ı cennet-mekān-ı firdevs-āşiyān Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi' ḥażretlerinüñ ma'lūm-ı hümāyūnları olduḳda hilāl-i āmālleri pertev-i āftāb-ı 'ināyetle pür-leme'ān ve bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn zamānında müstaḳillen mülāzemet iḥsān olınmış idi. Sarāy-ı hümāyūnda on altı sene meḳṣden ṣoñra biñ yetmiş iki senesi ḥudūdında ṭaşra çıḳduḳlarında ser-māye-i fażl u kemāle mālik ve ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye sālik olup ḳırḳ aḳçeye medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yetmiş beş Ṣafer-ü'l-ḫayrı ġurresinde Şeyḫ İsmā'īl Efendi-zāde yirine ibtidā ḫāric i'tibārıyla **[60[a]]** Dārü'l-ḥadīṣ-i 'Oṣmān Efendi Medresesi'ne müderris ve ser-ḥalḳa-i maḥāfil ü mecālis olup seksen bir Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi ikinci güni Manṭıḳī Meḥemmed[2] Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṣāniye-i Ḳāsım Paşa Medresesi'ne şeref-baḫşā oldılar. Seksen üç Muḥarrem'inüñ

1 A 83.
2 Meḥemmed İ: Muṣṭafā A.

yigirmi beşinci güni ʻAṭā'u'llāh Efendi yirine ibtidā dāḫil iʻtibārıyla Nişāncı Paşa-yı ʻAtīḳ Medresesi'nde miḥrāb-nişīn-i ders ü taḥḳīḳ olmışlar idi. Sene-i mezbūre Ṣafer'inde pādişāh-ı cihān Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābiʻ ḥażretleri Ḳamaniçe Ḳalʻası tesḫīrine ʻazīmet-i hümāyūn buyurduḳlarında müşārun ileyh ḥażretleri daḫı Muṣāḥib Paşa dā'iresine taʻalluḳāt ile muʻasker-i sulṭānīden maʻiyyet ve bu vesīle ile Ḳamaniçe ḳażāsı baʻde'l-fetḥ Ḥaleb pāyesiyle sene-i mezbūre Receb'inde kendülere ʻināyet olınmış idi. Seksen beş Şaʻbān-ı şerīfi ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʻtibārıyla Silivri ḳaṣabasında Pīrī Paşa Medresesi müderrisi olan Bosnevī Ṭavīl Muṣṭafā Efendi vāṣıl oldı. Bunlara sene-i mezbūre Ramażān'ında İzmir ḳażāsı tevcīh olınan Fenārī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi[1] üzerinden Vize ve İzmir ḳażāsından munfaṣıl Ḫānım-zāde Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Cisr-i Ergene ḳażāları arpalıḳ taʻyīn olındı. Seksen altı Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde Şāriḥ-i *Mülteḳā* es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Köprili-zāde Aḥmed Paşa merḥūmuñ himmetiyle Yeñişehr-i Fenār ḳażāsı mecrā-yı zülāl-i ḥükm ü imżāları olup arpalıḳları İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı. Seksen yedi Şaʻbān-ı şerīfi ġurresinde maʻzūl ve maḳām-ı ḥükūmetlerine Süleymāniyye müderrislerinden İmām-ı Sulṭānī **[60b]** Meḥemmed Efendi ḥażretleri mevṣūl olmışlar idi. Ṭoḳsan iki Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on üçinci güni sene-i mezbūre Rebīʻü'l-āḫir'i ġurresi tevḳītiyle selefleri Şāriḥ-i *Mülteḳā* es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Mışr-ı ẕātü'l-ehrām ḳażāsında murabbaʻ-nişīn-i mesned-i aḥkām olup ṭoḳsan üç Şaʻbān-ı şerīfi ġurresinde ʻazl olınduḳlarında yirleri Selanik ḳażāsından munfaṣıl Grebneşī Muṣṭafā Efendi'ye virilmiş iken ḳable'ż-żabṭ eṣnā-yı rāhda fevt olmaġla Ḥalebüş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl Tevfīḳī-zāde Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı. Ṭoḳsan altı Rebīʻü'l-evvel'inüñ yigirminci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Anṭāḳıyyeli Muṣṭafā Efendi yirine Mekke-i Muʻaẓẓama ḳażāsıyla taʻẓīm olınup ṭoḳsan sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde münʻazil ve ol maḳām-ı celīle Burusa ḳażāsından münʻazil Bolevī Birāderi ʻAlī Efendi nā'il oldı. Sene-i mezbūre Şaʻbān'ında bunlara Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl Ḥāmid Efendi maḥlūlinden Güzelḥiṣār ḳażāsı arpalıḳ taʻyīn olındı. Ṭoḳsan ṭoḳuz Rebīʻü'l-āḫir'inde selefleri Anṭāḳıyyeli Muṣṭafā Efendi yirine

1 A 84.

Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye ḳażāsına ḥākim ve revnaḳ-efrūz-ı maḥāfil ü maḥākim olduḳlarında arpalıḳları Rūmili pāyesiyle Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl 'Abdü'r-raḥīm-zāde Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz Rebī'ü'l-āḫir'inde[1] ma'zūl ve yirlerine Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl İstanbul[2] pāyesi olan Vardarī Şeyḫ-zāde 'Abdü'l-ġanī Efendi ḳāḍī-i İstanbul olup bunlara ḫalefleri arpalıġı 'Ayntāb ḳażāsı ta'yīn olınup ba'de eyyām ṭaraf-ı Devlet-i 'Aliyye'den Midilli cezīresinde ḳarār ile me'mūr olmışlar idi. Yüz bir Şevvāl'inde Limni, yüz iki Ṣa'bān'ında Ḳıbrıs cezīrelerinde **[61[a]]** mekṣ ile me'mūr olduḳlarından[3] ṣoñra yüz üç tārīḫinde maḥmiyye-i İstanbul'da menzillerine duḫūle ruḫṣat-yāb oldılar. Yüz beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi beşinci güni İstanbul ḳāḍīsi Ca'fer-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi üzerinden Anaṭolı pāyesi żamīmesiyle Çirmen ve Ḫavāṣṣ-ı Maḥmūd Paşa ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Yüz altı Ṣa'bān'ında selef-i sālif-i ẕī-şerefleri sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine ṣadr-ı Rūm ve nā'il-i müntehiyyü'l-āmāl-i erbāb-ı 'ulūm olduḳlarında arpalıḳlarından 'Ayntāb ḳażāsı ber-vech-i mevleviyyet Toḳat ḳażāsından ma'zūl Ḥışn-ı Manṣūrī-zāde[4] Aḥmed Efendi'ye ve Çirmen ḳażāsı Anḳara ḳażāsından ma'zūl selef-i sālifleri Ṭavīl Muṣṭafā Efendi'ye ber-vech-i arpalıḳ tevcīh olındı. Yüz yedi Receb'inüñ yigirminci güni müteḳā'id ve maḳām-ı ṣadārete ṣāniyen Erzincānī es-Seyyid 'Alī Efendi müteṣā'id oldılar. Bunlara ḫalefleri arpalıġı Üsküdar ḳażāsı ta'yīn olındı. Yüz ṭoḳuz Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresinde Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirlerine ṣāniyen mesned-efrūz-ı ṣadāret ve münevvir-i eyvān-ı 'izz ü rif'at olduḳlarında arpalıḳları seleflerine 'ināyet olındı. Yüz on Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on beşinci güni İstanbul'da yalılarında ḫalvet-güzīn ve ṣāliṣen ḫalefleri es-Seyyid 'Alī Efendi cā-nişīn oldı. Bunlara ḫalefleri üzerinden Güzelḥiṣār ve Gelibolı ḳażāları 'ilāve-i esbāb-ı ri'āyet olmış idi. Birḳaç günden ṣoñra me'mūren Sinob ḳażāsına[5] hicret itdürilüp yüz on beş Receb'inde me'ẕūnen yine İstanbul'da menzillerine vuṣūl buldılar. Sene-i meẕkūre Ramażān'ında arpalıḳlarından **[61[b]]** Gelibolı ḳażāsı selef-i sālifleri Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılınup bunlara Edrine Vaḳ'ası sebebiyle birḳaç gün imām-ı sulṭānī olup

1 Rebī'ü'l-āḫir'inde İ: Rebī'ü'l-evvel'inde A.
2 A 85.
3 olduḳlarından A: olduḳdan İ.
4 Ḥışn-ı Manṣūrī-zāde A: Ḥüseyn Efendi-zāde İ.
5 A 86.

cezīre-i Rodos'da menfiyyen ḳatl olınan Seyyid Muṣṭafā Efendi'nüñ maḥlūlinden Tatarbāzārcıġı ḳażāsı bedel virildi. Yüz on yedi Muḥarrem'inde 'Abdü'l-hādī Efendi manṣıbı olan Ṣire ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınduḳda Tatarbāzārcıġı ḳażāsı şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ṣadrü'd-dīn-zāde Ṣādıḳ Meḥemmed Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı. Yüz on ṭoḳuz Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ beşinci güni Edrine ḳāḍīsi olan Yaḥyā-zāde Aḥmed Efendi üzerinden Kirmastı ḳażāsı ilḥāḳıyla daḫı mükerrem olup yüz yigirmi Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ yigirmi yedinci güni sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Meḥemmed[1] Efendi yirlerine ṣāliṣen münevvir-i eyvān-ı ṣadāret olduḳlarında arpalıḳları seleflerine virildi. Yüz yigirmi iki Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde meşāġil-i ṣadāretden istirāḥat ve 'Ārif 'Abdü'l-bāḳī Efendi ṣāniyen mesned-nişīn-i ṣadāret olup bunlar ḫalefleri arpalıḳları Maġnisa ve Mudanya ḳażālarıyla iḫtiyār-ı gūşe-i selāmet itmişler idi. Yüz yigirmi üç Ramażān-ı şerīfi ġurresinde Maġnisa ḳażāsı ber-vech-i mevleviyyet mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi olan Es'ad-zāde Fā'iz es-Seyyid 'Abdü'r-raḥīm Efendi'ye tevcīh olınup bunlara 'Abdü'l-ḥalīm-zāde Dāmādı 'Abdu'llāh Efendi manṣıbı olan Üsküdar ḳażāsı ṣāniyen ber-vehc-i arpalıḳ sezāvār[2] görilmiş idi. Yüz yigirmi altı Ẕi'l-ḥicce'sinüñ sekizinci güni selefleri Maḥmūd Efendi ḥażretleri yirlerine şeyḫü'l-İslām ve müşkil-güşā-yı enām olup yüz yigirmi yedi Cumāde'l-āḫire'si**[62ᵃ]**nüñ yigirmi üçinci güni İstinye'de vāḳi' "Emīr Güne[3] Yalısı" dimekle ma'rūf olan yalılarında künc-i ferāġatda 'uzlet-nişīn ve mesned-i iftāda Menteş-[4]zāde 'Abdü'r-raḥīm Efendi mekīn oldı. Sene-i mezbūre Receb'inde me'mūren Ṭrabzon ḳażāsına revān olmışlar idi. Yüz yigirmi sekiz Ṣafer'inüñ yigirmi üçinci güni Üsküdar ḳażāsı ber-vech-i mevleviyyet Filibe ḳażāsından ma'zūl Siyāhī Meḥemmed Efendi'ye ve Mudanya ḳażāsı ḳużāt-ı ḳaṣabāta 'ināyet olınup bunlara İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn Efendi üzerlerinden Kepsuṭ ḳażāsı, Burusa ḳażāsından munfaṣıl Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi üzerinden Manyas ḳażāsı ve Ġalaṭa ḳāḍīsi olan Ḫˇace-zāde es-Seyyid 'Ömer Efendi üzerlerinden Vize ve İsḥāḳlı ve Nevāḥī-i Barçınlı ḳażāları ve Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Yaḥyā Efendi-zāde Meḥemmed Efendi üzerinden Bayındır

1 Meḥemmed A: Maḥmūd İ.
2 sezāvār İ: sezā A.
3 Güne A: Güneoġlı İ.
4 A 87.

ḳażāsı ve Şām-ı şeref-encām ḳāḍīsi olan Sāriḳu'l-baḥr Ḥüseyn Efendi-zāde Meḥemmed Emīn Efendi üzerinden Misivri ve Ṣındırġı ḳażāları ve ḫalefleri Siyāhī Meḥemmed Efendi üzerinden Ḳaraburun ḳażāsı cem'an toḳuz ḳażā arpalıḳ ta'yīn olındı. Sene-i mezbūre Şevvāl'inde Bolı ḳażāsına gelüp mekş ile me'mūr oldılar. Sene-i merḳūme Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde Manyas ḳażāsı Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl Dāmād Efendi-zāde Aḥmed Efendi ḥażretlerinüñ ve Bayındır ḳażāsı Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Naḳībü'l-eşrāf 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi'nüñ ve Kepsuṭ ḳażāsı Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Ḥāmid-zāde 'Abdu'llāh Efendi'nüñ **[62[b]]** żamīme-i revātibleri ḳılınup Misivri ḳażāsı Edrine pāyesiyle Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsından munfaṣıl Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretlerine ve İsḥāḳlı ḳażāsı Edrine pāyesiyle Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl Kerīm-zāde Meḥemmed Refdī Efendi'ye ve Vize ḳażāsı Burusa pāyesiyle Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl Kāmī Meḥemmed Efendi'ye ve Ṣındırġı ve Nevāḥī-i Barçınlı ḳażāları Edrine pāyesiyle Yeñişehr ḳażāsından munfaṣıl İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed Efendi'ye ve Ḳaraburun ḳażāsı Edrine pāyesiyle Selanik ḳażāsından munfaṣıl[1] Aġa-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi'ye ber-vech-i arpalıḳ ta'yīn[2] olınup bunlara ḫalefleri[3] Siyāhī Meḥemmed Efendi maḥlūlinden ṣāliṣen Üsküdar ḳażāsı bedel virildi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ beşinci güni bunlara meşīḫat-i İslāmiyye'den müteḳā'id İsmā'īl Efendi ḥażretleri üzerlerinden Ḳonya ve Ṭırnova ḳażāları arpalıḳ ta'yīn olınup Üsküdar ḳażāsı ber-vech-i mevleviyyet Meḥemmed Selīm Efendi'ye tevcīh olındı. Bu ḥāl üzere ẕikr olınan yalılarında meşġūl-i müṭāla'a-i 'ulūm u 'ibādāt ile güẕārende-i evḳāt iken biñ yüz otuz beş Ṣafer'inüñ üçinci Ḫamīs güni ol naḫl-i girānbār-ı fażl u 'irfān ṣarṣar-ı bīḫ-efken-i fenādan zebūn ve sāye gibi ser-nigūn oldı. İrtesi Cum'a güni na'şları İstanbul'a getürilüp cemī'-i ekābir ü vüzerā vü 'ulemā vü ṣuleḥā cenāzelerine ḥāżır ve du'ā vü ṣenāsın ẕākir olup Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'nde ba'de'l-cum'a ṣalātları edāsından ṣonra menzilleri muḳābilinde Ḳalender-ḫāne sāḥasında reh-güẕāra nāẓır pencere ḳurbinde defn olındılar. Kāmī Meḥemmed Efendi bu güne tārīḫ dimişdür:

---

1 Edrine pāyesiyle Yeñişehr ḳażāsından munfaṣıl İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed Efendi'ye ve Ḳaraburun ḳażāsı Edrine pāyesiyle Selanik ḳażāsından munfaṣıl A: -İ.

2 ta'yīn A: tevcīh İ.

3 A 88.

Naẓm

Şeyḫü'l-İslām Muṣṭafā Mīrzā Efendi ṣad ḥayıf
Rıḥlet itdi eyleye raḥmet Ḫudāvend-i Rahīm **[63ᵃ]**

Gülşen-i faẓluñ gül-i ṣad berg-i būyāsı idi
İtmiş idi bū-yı faẓlı 'āleme neşr-i şemīm

Müttaḳī üstād-ı küll 'allāme-i devr-i zamān
Zühd ü taḳvā vü teheccüd ile mānendi 'adīm

Nūr-ı maḥż olmışdı ẕātı ṭā'at-ı hemvāreden
Evliyā ṭavrında muḫtārı ṭarīḳ-ı müstaḳīm

Rıḥletin gūş eyleyüp Kāmī didi tārīḫini
Mesken-i Mīrzā Efendi ola firdevs-i na'īm[1]

Sinleri ṭoḳsan beş sāle bāliġ olmış idi. Maḥlūl olan arpalıḳlarından Ḳonya ḳaẓāsı, İstanbul ḳaẓāsından munfaṣıl Anaṭolı pāyesi olan Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi'ye ve Ṭırnova ḳaẓāsı İstanbul ḳaẓāsından munfaṣıl şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı.

Mollā-yı[2] müşārun ileyh *ṣubbet sicālü'l-maġfireti 'aleyh,*[3] ḥaḳā'iḳ-ı 'ulūm-ı 'Arabiyye'nüñ nükte-şināsı, deḳā'iḳ-ı fünūn-ı āliyyenüñ müşkil-güşāsı, fürū' u uṣūlde baḥr-i 'amīḳ, me'ānī vü kelāmda vāṣıl-ı zirve-i taḥḳīḳ, edīb ü fāẓıl, 'aḳlī vü naḳlīde kāmil, fenn-i tefsīrde mücāhid, mesā'il-i fiḳhiyyede müctehid, 'ilm-i ḥadīṣde mahāreti mütevātir ü meşhūr[4], cümle-i menḳūlāt ḫızāne-i ḥāfıẓāsında maḥfūẓ u maṭmūr, 'ābid ü zāhid, kesīrü'l-meḥāsin-i 'azīzü'l-maḥāmid, ḳandīl-i fīrūz-ı levāmi'-i ṭa'līḳāt u resā'il, miḥrāb-ṭırāz-ı medrese-i 'ilm ü feżā'il, ḥalīm ü selīm, ḥāfıẓ-ı *Ḳur'ān*-ı 'azīm, vaḳūr u vecīh, edīb ü nebīh, devām-ı vużūya mülāzım, ṣalāt-ı ḫamsden mā'adā ṣalāt-ı evābīn ve ḍuḥā ve işrāḳ ve teheccüde müdāvim, pīr-i nūrānī-i mu'ammer vücūd-ı pāki ṣalāḥ u nezāhetle muḫammer idi.

1 مسكن ميرزا افندى اوله فردوس نعيم
2 Mollā-yı A: Mevlānā-yı İ.
3 "Bağışlanma kovaları onun üzerine dökülsün."
4 A 89.

Āṯār-ı celīlelerinden *Sūre-i Nebe-i 'Īṣāmī* üzerine [1]﴿إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ﴾ āyet-i kerīmesine müntehī olınca ḥāşiyeleri ve *Şāh Ḥüseyn* üzerine ḥāşiyeleri ve Türkī inşā ile *Eşrāṭ-ı Sā'at* tercemeleri olduġından mā'adā manẓūrları olan **[63[b]]** kütübüñ ekṯerine ta'līḳāt u ḥāşiyeleri vardur.

Raḥmetu'llāhi 'aleyh raḥmeten vāsi'aten.[2]

'Ayn-ı Ekber Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed. Maḥrūsa-i Burusa'dan bedīdār ve " 'Ayn-ı Ekber Meḥemmed Efendi" dimekle şöhret-şi'ār olmış idi. Ba'de taḥṣīli'l-isti'dād 'ulemā-yı kirāmuñ birinden mülāzemetle ber-murād olup devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ ṭoḳsan ṭoḳuz tārīḫinde Eskişehr fetvāsı tevcīh olınup yüz on Rebī'ü'l-evvel'inüñ on sekizinci güni yirlerinde ibtidā ḫāric i'tibār olınmış idi. Yüz on sekiz Ramażān'ınuñ on dördinci güni Ḥekīmbaşı Maḥmūd Efendi maḥlūlinden ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede Kūsec 'Alī Paşa Medresesi'ne naḳl olınmış idi. Yüz yigirmi Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci güni Ġāzī Meḥemmed Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla İnegöl'de İsḥāḳ Paşa Medresesi virilüp lākin medrese-i merḳūmeye gitmedügi sebebiyle yüz yigirmi bir Ṣafer'inde medresesi ref' olındı. Yüz yigirmi iki Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on birinci güni[3] Pīrī Ḳāḍī-zāde Meḥemmed Efendi maḥlūlinden yine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Lālā Şāhīn Paşa Medresesi i'ṭā, yüz yigirmi sekiz Ramażān-ı şerīfinüñ beşinci güni yirlerinde dāḫil ḥareketi i'tibārı sezā görilmiş idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi birinci güni Remzī Meḥemmed Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla 'İvaż Paşa Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz otuz iki Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi yedinci güni 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine Ṣaḥn i'tibārıyla Vā'iẓiyye Medresesi iḥsān, yüz otuz üç Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde **[64[a]]** Menteş-zāde Maḥmūd Efendi yirine yine Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳadriyye Medresesi ile taḥṣīl-i 'izz ü şān eyleyüp sene-i

1 *Kur'ân-ı Kerîm, Târık Sûresi* 86/8 "İşte Allah (başlangıçta bu şekilde yarattığı) insanı tekrar yaratmaya da kadirdir."

2 "Allah'ın rahmeti en geniş şekilde onun üzerine olsun."

3 güni A: -İ.

mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on beşinci güni Ma'ālī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine ibtidā altmışlı i'tibārıyla 'Īsā Beg Medresesi şāyān görilmiş idi.[1] Yüz otuz beş Ṣafer'inde ders ü devri tamām ve 'ālem-i 'uḳbāya ḫırām eyledükde medrese-i maḥlūlesi Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳadriyye müderrisi olan Menteş-zāde Meḥemmed Efendi'ye ibtidā altmışlı i'tibārıyla in'ām olındı.

Merḥūm-ı merḳūm[2] ṣalāḥ-ı ḥālle ma'lūm, 'ilmi ḳarīn-i 'amel, 'iffet ü istiḳāmetde bī-bedel, pīr-i ṣāliḥ, sa'ādetmend-i müfliḥ idi.

Sācidī 'Alī Efendi [Aḳ Maḥmūd Efendi Ketḫudāsı 'Alī] {Sācidī}

el-Mevlā 'Alī ibn…[3] Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye civārında Yeñiköy nām ḳaṣaba-i meşhūreden ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şu'ūr idüp rütbe-i isti'dāda vuṣūl ve 'ulemā-yı kirām mecālis-i ifādelerine duḫūl ile istifāża-i 'ilm ü ma'ārife beẕl-i mechūd ve istifāde-i leṭā'if ü ẓerā'ife sa'y-i nā-maḥdūd itdükden ṣoñra ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye 'azīmet ve biñ ṭoḳsan üç Muḥarrem'inde 'İṣmetī Tābi'i Ḥasan Efendi'nüñ Mekke-i Mükerreme teşrīfinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i medāris ve aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi sekizinci güni Şeyḫü'l-İslām es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi meclisinde vāḳi' imtiḥān-ı kebīrde istiḥḳāḳı ẓāhir olmaġın sene-i mezbūre Ṣa'bān'ınuñ yigirmi dördinci güni Kātib Yūsuf Efendi yirine Ḫˇācegī Medresesi'ne ḫāric ile 'āric, yüz on yedi Receb'inüñ yigirmi ikinci güni Ḳudsī-zāde Mülāzımı Muṣṭafā Efendi yirine Fīrūz Aġa Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmışlar idi. Yüz yigirmi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ **[64[b]]** on beşinci güni yirlerinde dāḫil i'tibār olınup yüz yigirmi iki Ramażān-ı şerīfinüñ dördinci güni İbrāhīm Efendi-zāde Pīr Meḥemmed Efendi yirine ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil i'tibārıyla Ümmü'l-veled Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz yigirmi dört Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni sene-i mezbūre Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresi tevḳītiyle Cānbāz-zāde 'Oṣmān Efendi yirine Belġrad ḳażāsıyla ber-murād olup yüz yigirmi altı Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḫadīce Sulṭān Medresesi müderrisi olan Ḳırımī Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi sekiz Cumā-

1 A 90.
2 Merḥūm-ı merḳūm İ: Mevlānā-yı merḳūm A.
3 Metinde yeri boş bırakılmıştır.

de'l-āḫire'si ġurresinde Ḳavukcı-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi yirine Ṭrablus-ı Şām ḳażāsı in'ām olınup yüz yigirmi ṭoḳuz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde 'azl ve yirlerine maḥrūsa-i Edrine'de mūşıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Emīniyye Medresesi müderrisi olan Müsellim-zāde 'Abdu'llāh Efendi vaṣl olındı. Yüz otuz Cumāde'l-āḫire'sinde 'Ömer Efendi yirine ḫıdmet-i emānet-i fetvā elyaḳ u aḫrā ve selefleri arpalıġı Uzuncaova Ḫāṣköyi ḳażāsı sezā görilüp sene-i mezbūre Şevvāl'inde Ḳuds pāyesiyle daḫı mükerrem oldılar. Yüz otuz iki[1] Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Alī Efendi Birāder-zādesi İbrāhīm Efendi yirlerine Ġalaṭa ḳażāsı ihsān olınduḳda arpalıḳları ile Burusa ḳażāsından munfaṣıl Zülālī Ḥasan Efendi'ye şāyān görilmiş idi. Yüz otuz üç Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Kebīrī-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi üzerinden Şühūd ḳażāsı arpalıġıyla munfaṣıl ve yirlerine **[65ᵃ]** Filibe ḳażāsından munfaṣıl Elmās Paşa İmāmı İbrāhīm Efendi vāṣıl oldılar. Bu ḥāl üzere ḫıdmet-i emānet-i fetvā ile meşġūl iken biñ yüz otuz beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ on sekizinci Aḥad güni bi-ṭarīḳi'z-ziyāre sarāy-ı 'ālī-i ḥażret-i ṣadr-ı a'ẓamīde dāmād-ı ṣadr-ı a'ẓam ve ketḫudāları Meḥemmed Aġa[2] ḥażretlerinüñ oṭalarına varup celse-i ḥafīfe 'aḳabinde füc'eten intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl itdüklerinde na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār ve ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde defn olındılar.[3] Maḥlūl olan ḫıdmet-i emānet-i fetvā ve arpalıḳları Şām-ı şeref-encām pāyesiyle Ġalaṭa ḳāḍīsi olan Meḥemmed Selīm Efendi'ye i'ṭā olındı. Merḥūmuñ fevtine Kāmī Meḥemmed Efendi bu güne tārīḫ dimişlerdür:

Naẓm

Ḥayf 'aṣruñ efḳahı Ḥācī 'Alī-i nāmver
Faẓl u 'irfān ile olmışdı zamānuñ vāḥidi

Rütbe-i vālāya irmişdi mevālī içre ol
Budur isti'dād-ı ẕātīsinüñ a'del şāhidi

Niçe dem fetvā-emīni idi istiḥḳāḳ ile
Ḫāmesi taṣvīr-i istiftānuñ oldı nāḳıdı

1 A 91.
2 dāmād-ı ṣadr-ı a'ẓam ve ketḫudāları Meḥemmed Aġa A: sa'ādetlü Ketḫudā Beg İ.
3 olındılar İ: itdiler A.

Bir nefesde ʻazm-i gülzār-ı naʻīm itse n'ola
Olmış idi ʻaṣrınuñ hem ʻārifi hem zāhidi

Fevtini gūş eyleyüp Kāmī didi tārīḫini
Nā'il-i gülzār-ı cennet ola yā Rab Sācidī[1]

Mevlānā-yı merḳūm ʻilm ü maʻārif ile mevsūm, ekṣer-i fünūndan ḥiṣṣedār, bi-taḫṣīṣ şiʻr ü inşāda mahāreti āşkār, ḫoş-ṣoḥbet ü lāübālī-ṭabīʻat idi. Evā'il-i ḥāllerinde ṣudūr-ı kirāmdan Aḳ Maḥmūd Efendi ḥażretlerine intisāb ve ketḫudālıḳları ḫıdmetiyle şeref-yāb olmaġın "Aḳ Maḥmūd Efendi Ketḫudāsı ʻAlī Efendi" dimekle şehīr ve bu ʻunvānla maʻlūm-ı ṣaġīr ü kebīr olmışlar idi.

Āṣārlarından Sācidī maḫlaṣı ile eşʻār**[65b]**ları olup bu ebyāt güftār-ı dürer-bārlarındandur:[2]

ez-Ḳaṣā'id

Açıldı maʻdeletiyle defātir-i şefḳat
Esāmī-i sitemi kilk-i ʻadli itdi resīd

Cihāt-ı luṭfı dirīġ itmeyüp maḥallinden
Berāt-ı raġbetini ʻilmüñ eyledi tecdīd

Benān-ı fikr-i deḳā'iḳ-güzīni ḥall eyler
Ne deñlü ʻuḳde-i eşkāl olsa pür-taʻḳīd

Mesīḥ-i nuṭḳı devā-sāz-ı ehl-i derd olsa
Miyān-ı lāl ü aṣamda olurdı güft ü şenīd

ez-Ġazeliyyāt[3]

Dil-i miḥnet-ḳarīn-i firḳati dildāra gösterdüm
Ṭabīb-i ehl-i derde ḫaste-i bī-çāre gösterdüm

Nemek-rīz-i teraḥḥum olmadı dürc-i dehānumdan
Tenümde tīġ-ı cevr-i yārı yara yara gösterdüm

1 نایل کلزار جنت اوله یا رب ساجدی
2 güftār-ı dürer-bārlarındandur İ: güftārlarındandur: A.
3 A 92.

Füyūżī Meḥemmed Efendi {Füyūżī}

el-Mevlā Meḥemmed. Ba'de taḥṣīli'l-isti'dād 'ulemā-yı 'iẓāmuñ birinden mülāzemetle ber-murād olup bi-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i[1] mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken rikāb-ı hümāyūn ḳā'im-maḳāmı Bıyıḳlı Muṣṭafā Paşa'ya intisāb ile biñ yüz üç Ẕi'l-hiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde Ḳaṣīr Ḥasan Efendi yirine Saḳız ḳażāsı ḥükūmetiyle kām-yāb olmış idi. Yüz beş Ṣaferü'l-hayrı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Bosna ḳażāsından munfaṣıl Esīrī Muṣṭafā Efendi mevṣūl oldı. Yüz altı Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde Sivasī-zāde Meḥemmed Emīn Efendi yirine Diyārbekr ḳażāsı iḥsān olınup yüz yedi Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde manṣıb-ı merḳūm Bosna ḳażasından ma'zūl Ḳoca Beg-zāde es-Seyyid Fetḥu'llāh Efendi'ye virilüp bunlaruñ yiri defterden ḥakk olınmış idi. Yüz on beş Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni 'alā-ṭarīḳı't-teḳā'üd Devregānī ve Diñek Keskini ve Gökceṭaġ ḳażāları arpalıḳ ta'yīn olındı. Yüz yigirmi üç Cumāde'l-ūlā'sı **[66[a]]** ġurresinde Gökceṭaġ ḳażāsı Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl Vānī-zāde es-Seyyid Maḥmūd[2] Efendi'ye ve Devregānī ḳażāsı ḳużāt-ı ḳaṣabāta tevcīh olınup bunlara ḫalefleri Vānī-zāde Efendi üzerinden Ṭodurġa ḳażāsı bedel virildi. Yüz yigirmi dört tārīḫinde[3] Ṭodurġa ḳażāsı ḳużāt-ı ḳaṣabāta virilüp bunlara[4] Göçi-i Kebīr ve Ḳarabiġa ve Ṭaş-ābād ḳażāları bedel virildi. Yüz yigirmi altı senesinde Ḳarabiġa ve Ṭaş-ābād ḳażālarınuñ 'arż-ı maḥżar ile şükātı gelmekle ref' olınup ḳużāt-ı ḳaṣabāta tevcīh olındı. Yüz yigirmi ṭoḳuz Rebī'ü'l-evvel'inüñ onıncı güni sābıḳā Aġrıboz eṭrāfında ordu ḳāḍīsi olan Maḥmūd Efendi maḥlūlinden Yundaṭası daḫı ilḥāḳ olınmış idi. Yüz otuz iki tārīḫinde Göçi-i Kebīr ḳużāt-ı ḳaṣabāta virilüp bunlara Başgelembe ḳażāsıyla ṣāniyen Ṭodurġa ḳażāsı bedel virildi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ on üçinci Cum'a güni intiḳāl ve 'ālem-i ervāḥa irtiḥāl eyleyüp Edrineḳapusı ḫāricinde defn olındı. Maḥlūl olan arpalıḳlarından Yundaṭası ve Diñek Keskini ḳażāları maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl Mektūbī 'Oṯmān Efendi'nüñ arpalıḳ-

1 medāris-i İ: merāsim-i A.
2 Maḥmūd A: Meḥemmed İ.
3 bedel virildi. Yüz yigirmi dört tārīḫinde İ: -A.
4 ḳażāsı bedel virildi. Yüz yigirmi dört tārīḫinde Ṭodurġa ḳażāsı ḳużāt-ı ḳaṣabāta virilüp bunlara İ: -A.

larına ilḥāḳ olınup Ṭodurġa ve Başgelembe ḳażāları Lefḳoşa ḳażasından ma'zūl Aḫısḳalı Ḥüseyn Efendi'ye virildi.

Mevlānā-yı mezbūr ṣalāḥ-ı ḥālle meşhūr, ma'ārif-i 'ilmiyyeden ḥiṣṣedār, pīr ü iḫtiyār idi. Füyūżī maḫlaṣı ile eş'ārı olup bu beyt güftārındandur:

Beyt

İderdi nār-ı firāḳ ile cūş pervāne
İrince vuṣlata oldı ḫamūş pervāne[1]

Ḳāḍī-zāde Teẕkireci Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed. Medīne-i Üsküdar'dan bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olduḳda **[66b]** ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye 'azīmet ve biñ ṭoḳsan ṭoḳuz tārīḫinde Ḥāmid-zāde 'Abdu'llāh Efendi'nüñ Ḳuds-i Şerīf ḳażāsı teşrīflerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on dört Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on sekizinci güni Müneccimbaşı Aḥmed Efendi yirine ibtidā ḫāric i'tibārıyla Ṣāniye-i İbrāhīm Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz on sekiz Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi ikinci güni Müftī-zāde Meḥemmed Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Üçbaş Medresesi'ne taḥrīk olındılar. Yüz yigirmi Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ üçinci güni İbrāhīm Efendi-zāde Pīr Meḥemmed Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Kepenekci Sinān Medresesi iḥsān, yüz yigirmi üç Receb'i ġurresinde Şeyḫī Meḥemmed Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṭopḳapusı dāḫilinde Aḥmed Paşa Medresesi'ne şāyān olmışlar idi. Yüz yigirmi yedi Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde Ḳara Ḫalīl Efendi Dāmādı 'Abdu'llāh Efendi yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Beşiktaş'da vāḳı'a Sinān Paşa Medresesi'ne mevṣūl, yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni Vānī-zāde es-Seyyid 'Ömer Efendi yirlerine medāris-i Ṣaḥn'uñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl oldılar. Yüz otuz Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde 'İmād-zāde es-Seyyid Meḥemmed[2] Efendi yirlerine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Şeyḫü'l-İslām Mu'īd Aḥmed[3] Efendi Medresesi in'ām olınup yüz otuz iki Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfe-

1 A 92.
2 Meḥemmed A: Meḥemmed Ebū Sa'īd İ.
3 Aḥmed İ: Meḥemmed A.

sinüñ on birinci güni Ca'fer-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilüp yüz otuz beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi yedinci **[67[a]]** güni 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Ṣadrü'd-dīn Efendi yirlerine Üsküdar'da vāḳı'a Mihrümāh Sulṭān Medresesi ile taḥṣīl-i 'izz ü şān itmişler iken sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ on altıncı İṯneyn gicesi 'azm-i gülzār-ı cinān ve seyr-i riyāż-ı 'ālem-i cān itdüklerinde irtesi İṯneyn güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde defn olındılar. Medrese-i maḥlūleleri üç buçuḳ ay miḳdārı tevḳīf olınup ba'dehu sene-i mezbūre Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni Teẕkireci Ḥasan Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm ṭālib-i meṭālib-i erbāb-ı fühūm, dervīş-ṭab' u ṣāfī-fu'ād, mü'min-i pāk-i'tiḳād idi. Ba'ż-ı ṣudūr-ı kirāmuñ teẕkirecilikleri ḫıdmetiyle şeref-yāb olmaġın "Teẕkireci Aḥmed Efendi" dimekle şehīr ve bu nām ile zebān-zed-i ṣaġīr ü kebīr olmışlar idi.

Çıracı-zāde Ḥasan Efendi

el-Mevlā Ḥasan ibnü'l-mevlā Ṣun'u'llāh ibnü'l-mevlā Ḥüseyn. 'Ulemāyı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den[1] tercemeleri *Cild-i Evvel*'de masṭūr olan Çıracı-zāde Meḥemmed Efendi'nüñ ḥafīd-i sa'īdi ve yine devlet-i merḳūme 'ulemāsından tercemeleri *Cild-i Evvel*'de sebḳ iden Serçe Ḥüseyn Efendi-zāde Ṣun'u'llāh Efendi'nüñ veled-i reşīdi Ḥasan Efendi'dür. Biñ elli yedi tārīḫinde maṭla'-ı girībān-ı şühūddan 'ıyān ve istifāża-i envār-ı 'ilm ü 'irfān içün şem'-i meclis-i erbāb-ı faẓl u beyān olup şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Anḳaravī Meḥemmed Efendi'nüñ ṣadāretleri ḥālinde şeref-i mülāzemetleriyle vāṣıl-ı dilḫ̆āh ve semt-i tedrīse rū-be-rāh olmışlar idi. 'Alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz **[67[b]]** Ṣaferü'l-ḫayrınuñ onıncı güni Aġa-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirlerine Anbār Ġāzī Medresesi'ne ḫāric ile 'āric, yüz bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ onıncı güni Müsevvid Meḥemmed Efendi yirine Buḫāriyye Medresesi'ne[2] ḥareketle mübtehic olup yüz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on sekizinci güni Ebu's-su'ūd-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Fīrūz Aġa Medresesi sezā göri-

1 A 94.
2 Buḫāriyye Medresesi'ne İ: Anbār Ġāzī Medresesi'ne A.

lüp yüz altı Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yedinci güni selefleri 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Şāh-ı Ḫūbān Medresesi iḥsān, yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ dördinci güni Kürd Aḥmed Efendi yirine yine ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil i'tibārıyla Şāhḳulı Medresesi'ne naḳl olınmışlar idi. Yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Gümrükci Ḫˇācesi Meḥemmed Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Emre Ḫˇāce Medresesi ile vāṣıl-ı kām ve yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Cerrāḥbaşı Süleymān Efendi yirine Medrese-i Ṣemāniyye'den biriyle nā'ilü'l-merām oldılar. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on altıncı güni Mefrāş-zāde Meḥemmed Efendi yirine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Kürkcibaşı Medresesi'nde ferş-i seccāde-i dirāset eyleyüp yüz on yedi Ramażān-ı şerīfinüñ on ṭoḳuzıncı güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi ḥażretleri birāder-zādeleri Muṣṭafā Efendi yirine altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilüp yüz yigirmi Ṣafer'inüñ on beşinci güni 'Ömer Efendi yirine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḫāḳāniyye-i Vefā'da ferş-i seccāde-i ifāde itmişler idi. Yüz yigirmi üç Receb'i ġurresinde selef-i sālifleri Gümrükci Ḫˇācesi Meḥemmed Efendi yirine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye ile **[68ᵃ]** kesb-i nām ü kām, yüz yigirmi dört Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi üçinci güni sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'i ġurresi tevḳītiyle Feyżu'llāh Efendi ḥażretleri yirlerine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsı in'ām olındı. Yüz yigirmi beş Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Zülālī Ḥasan Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi ṭoḳuz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on beşinci güni Burusa[1] pāyesi żamīmesiyle Ṣun'u'llāh Efendi üzerinden Ḳarabiġa ḳażāsı arpalıḳ virilmiş idi. Sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni sene-i merḳūme Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Re'īsü'l-eṭibbā 'Ömer Efendi yirine maḥrūsa-i Burusa ḳażāsında ḥākim olduḳlarında arpalıḳları Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı. Yüz otuz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine 'Abdü'r-raḥīm-zāde Aḥmed Efendi nā'il oldı. Bunlara yüz otuz bir Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi üzerinden Mudanya ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup yüz otuz beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni selefleri Kevākibī-zāde Efendi üzerlerinden Avine ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Bu ḥāl üzere sübḥa-şümār-ı eyyām u

1 A 95.

leyāl iken sene-i meẕkūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ on üçinci Aḥad gicesi intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl eyledi. Medīne-i Üsküdar'da Minḳārī-zāde Efendi merḥūm civārında medfūn ve naḳş-ı seng-i mezārları 'Abdü'l-kerīm-zāde 'İffetī Muṣṭafā Efendi'nüñ çekīde-i ḫāme-i dürer-bārları olan tārīḫ-i mevzūndur:

Tārīḫ

Zīb-i silk-i 'ulemā faḫr-i mevālī-i 'iẓām
Ya'ni hem-nām-ı Ḥasan ḳurre-i ehl-i īmān

Sābıḳā ḥākim olup hem Ḥaleb ü Bursa'ya
Virdi icrā-yı şerī'atle o dem nām ü şān **[68[b]]**

Gūş-ı iẕ'ānına çün yitmiş idi emr-i rücū'
Oldı ol emr ile fermān-ber-i Rabb-i Mennān

Fevtini gūş idicek hātif-i ġayb 'İffetiyā
İtdi bir beytle tārīḫ-i vefātın i'lān

Bezm-i zībende-bisāṭ-ı çemen-i 'uḳbāda
Çıracı-zāde Efendi'ye cinān ola mekān[1]

Maḥlūl olan arpalıḳlarından Mudanya ḳażāsı maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl ḫalef-i sālifleri Zülālī Ḥasan Efendi'ye ve Avine ḳażāsı Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl Medḥī Muṣṭafā Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm ḥiṣṣemend-i ma'ārif ü 'ulūm, 'iffet ile mevṣūf, nezāhet ile ma'rūf, nīk-ḫaṣlet, ḫoş-ṣoḥbet, merd-i müsellem, vücūd-ı mükerrem idi.

Alaşehrli 'Abdu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā bin Meḥemmed. Ṣudūr-ı devlet-i Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī'de tercemeleri *Cild-i Ṯānī*'de sebḳ iden Alaşehrli 'Abdu'llāh Efendi merḥūmuñ birāderleri olup zümre-i ḳużāt-ı sütūde-ṣıfātdan olan Meḥemmed Efen-

1 بزم زیبنده بساط چمن عقباده
چراجی زاده افندی یه جنان اوله مکان
Beytin tamamının ebced hesabına göre sayı değeri, adı geçen şahsın vefat tarihi olan 1135'dir.

di'nüñ maḫdūm-ı ercmendi ve ferzend-i ḫıredmendi Muṣṭafā Efendi'dür. Bunlar daḫı Alaşehr'den ḳarīn-i ẓuhūr ve ufḳ-ı vücūddan fā'iżü'n-nūr olup derece-i isti'dāda vāṣıl olduḳda 'amm-i mükerremleri taḳrībiyle şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretlerinüñ[1] āsitānelerine intisāb ve biñ ṭoḳsan ṭoḳuz Ẕi'l-ḳa'de'sinde[2] bi-iẕn-i hümāyūn cenāblarından müstaḳillen mülāzemetle iktisāb-ı şeref-i bī-ḥisāb eylemiş idi. Devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yedi Ṣa'bān'ınuñ ikinci güni Kürd Ebū Bekr Efendi maḥlūlinden Cenābī Efendi Medresesi'ne ḥareket-i ḫāric i'tibārıyla 'āric, yüz on yedi Ẕi'l-ḥicce'sinüñ ikinci güni yirlerinde ḥareket-i ḫāric i'tibārıyla mübtehic olmışlar idi. Yüz on altı Rebī'ü'l-evvel'inüñ yedinci güni Nu'mān Paşa Ḫˇācesi es-Seyyid **[69ᵃ]** Aḥmed Efendi yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Başcı İbrāhīm Medresesi ile tekrīm olınup yüz on sekiz Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi ikinci güni Çāvuş-zāde Ḥüseyn Efendi yirlerine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Tevḳī'ī Ca'fer Çelebi Medresesi'ne taḥrīk olındılar. Yüz yigirmi Ṣafer'inüñ on beşinci güni Kevākibī-zāde Aḥmed Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ca'fer Aġa Medresesi'ne mevṣūl, yüz yigirmi iki Ṣafer'inüñ on beşinci güni Ḳırımī 'Abdu'r-raḥmān Efendi maḥlūlinden Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olup yüz yigirmi üç Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ yigirmi beşinci güni La'lī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh[3] Efendi yirlerine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ḥaydar Paşa Medresesi'ne irtiḳā, yüz yigirmi beş Şevvāl'inüñ on üçinci güni Medḥī Muṣṭafā Efendi yirlerine altmış ḥareketi i'tibārıyla Zāl Paşa Medresesi'ne i'tilā itmişler idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Muḥarrem'inüñ yigirmi dördinci güni Elmās Paşa Birāder-zādesi İsmā'īl Efendi yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla 'Alī Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz otuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi sekizinci güni Ḳırımī Meḥemmed Efendi yirlerine yine i'tibār-ı meẕkūr ile İsmiḫān Sulṭān Medresesi iḥsān, yüz otuz üç Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi altıncı güni ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla Pārsā-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirlerine İstanbul'da vāḳı'a Vālide Sulṭān Medresesi şāyān görilmiş idi. Sene-i mezbūre Ṣa'bān'ınuñ yigirmi üçinci güni Kevākibī-zāde Aḥmed Efendi maḥlūlinden Medāris-i Süleymāniyye'den birine terfī' olınup yüz otuz beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi yedinci güni sene-i mezbūre

1 ḥażretlerinüñ İ: -A.
2 A 96.
3 'Abdu'llāh İ: 'Abdu'r-raḥmān A.

Receb'i ġurresi tevḳītiyle Defterdār Meḥemmed Efendi yirine İzmir ḳażāsıyla tevḳīr olınmışlar idi. Ṭayy-ı merāḥil ve ḳaṭ'-ı **[69[b]]** menāzil iderek sene-i merḳūme Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı Ṣülāṣā güni İzmir ḳażāsına dāḫil olacaḳları günde eṣnā-yı rāhda Maġnisa eṭrāfında müctemi' olan eşḳıyā üzerlerine gelüp ḳurşun iṣābetiyle kendüyi şehīd itmekle 'arṣa-i şühūddan nā-bedīd olduḳlarında manṣıb-ı maḥlūl altı ay miḳdārı evlādına ibḳā, ba'dehu yüz otuz altı Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde Ḥekīmbaşı Nūḥ Efendi-zāde Yūsuf Efendi'ye sezā görildi.

Mevlānā-yı mezbūr ülfet-i ṣoḥbete meylle[1] meşhūr, merd-i nīk-ḫiṣāl ve insāniyetde zübde-i emṣāl idi.

Aḫısḳalı Ḥüseyn Efendi

el-Mevlā Ḥüseyn bin Muṣlī. Vilāyet-i Anaṭolı'da Aḫısḳa ḳaṣabasından ẓuhūr ve "Aḫısḳalı Ḥüseyn Efendi" dimekle meşhūr olmış idi. Temhīd-i muḳaddimāt-ı 'ulūm ve teşyīd-i mebānī-i manṭūḳ u mefhūm eyledükde āheng-i ṭarīḳ-ı sa'ādet-refīḳ ve ders-i mecālis-i ders ü taḥḳīḳ eyleyüp biñ yüz altı Şevvāl'inde Şeyḫü'l-İslām es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi'den imtiḥān ile Sulṭān Bāyezīd Medresesi'ne dāḫil, yüz yedi Rebī'ü'l-āḫir'inde şeref-i mülāzemetlerine vāṣıl olup devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz yigirmi Rebī'ü'l-evvel'inüñ dördinci güni 'Abdü'l-fettāḥ Efendi yirlerine Ṣāniye-i Dāmād Efendi Medresesi ḫāriciyle ber-murād olup yüz yigirmi dört Ramażān-ı şerīfinüñ beşinci güni Velī Paşa Ḳayını Muṣṭafā Efendi yirlerine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ebu'l-fażl Maḥmūd Efendi Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz yigirmi sekiz Şevvāl'inüñ ṭoḳuzıncı güni meşīḫat-i İslāmiyye'den munfaṣıl İsmā'īl Efendi ḥażretlerinüñ maḫdum-ı mükerremleri Şeyḫ Meḥemmed Sa'īd Efendi yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla **[70[a]]** Ḫāṣoṭabaşı Medresesi virilüp yüz otuz Şevvāl'inüñ sekizinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Ca'fer-zāde Meḥemmed Emīn Efendi maḥlūlinden Lefḳoşa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınmış idi. Yüz otuz iki Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Çenār 'Alī Efendi mevṣūl oldı. Bunlar ba'de'l-'azl İstanbul'da menzillerine vuṣūllerinden ṣoñra felc marażına mübtelā olup esīr-i firāş olmalarıyla yüz otuz beş Cumāde'l-ūlā'sı

1 A 97.

ġurresinde Füyūżī Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Ṭodurġa ve Başgelembe ḳażāları arpalıḳ ta'yīn olınup bu ḥāl üzere güẕārende-i evḳāt iken sene-i meẕkūre Receb'inüñ on üçinci İṡneyn güni ba'de'ẓ-ẓuhr vefāt ve 'azm-i cennāt-ı 'āliyāt itdüklerinde irtesi Ṣülāṡā güni cenāzesi Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde defn olınup maḥlūl olan arpalıḳları ol eṡnāda şeyḫü'l-İslām-ı vaḳt olan[1] 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerinüñ dāmād-ı mükerremleri Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi'ye tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm 'ilm ü ṣalāḥla ma'lūm, ekṡer-i fünūndan behremend, emṡālinden ser-bülend idi.

Naṣūḥ Aġa İmāmı Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed. Belde-i Ḳasṭamonı'dan bedīd ve nā'il-i rütbe-i temyīz-i siyāh u sefīd olup i'māl-i ser-māye-i isti'dād ve levāzım-ı ṭarīḳ[ı] i'dād eyleyüp biñ ṭoḳsan ṭoḳuz tārīḫinde Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretlerinüñ[2] Sulṭān Bāyezīd Medreseleri'nden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı tedrīse 'azīmet ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz altı Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ yedinci güni Anṭāḳī Mülāzımı Ḫalīl Efendi yirine ibtidā ḫāric i'tibārıyla **[70b]** Tāsi'a-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi'ne kām-revā, yüz sekiz Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ yigirmi üçinci güni İbrāhīm Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla İbrāhīm Ketḫudā Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz on dört Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde Nev'ī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi yirlerine yine ḥareket-i ḫāric i'tibārıyla Üçbaş Medresesi virilüp yüz on beş Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni Bosnevī Aḥmed Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ken'ān Paşa Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz on yedi Receb'inüñ yigirmi ikinci güni Ṭabīb Meḥemmed Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Ṣāniye-i Ḳāsım Paşa Medresesi'ne gelüp yüz on ṭoḳuz Ṣafer'inüñ onıncı güni Eşref-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḫ̆āce Ḫayrü'd-dīn Medresesi'ne mevṣūl, yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni Neylī Aḥmed Efendi yirlerine

1 ol eṡnāda şeyḫü'l-İslām-ı vaḳt olan İ: ḥālen meşīḫat-i İslāmiyye'den munfaṣıl A.
2 A 98.

medāris-i Ṣaḥn'uñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Yüz yigirmi iki[1] Cumāde'l-āḫire'sinüñ ikinci güni Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Muṣṭafā Efendi yirine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi ile tecdīd-i sürūr eyleyüp yüz yigirmi üç Receb'i ġurresinde Ketḫudā-zāde Meḥemmed Efendi yirlerine altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ġażanfer Aġa Medresesi'ne irtiḳā idüp yüz yigirmi beş Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ altıncı güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Çorlı ḳaṣabasında vāḳı'a Sulṭān Süleymān Ḫān Medresesi'ne gönderilmişler idi. Yüz yigirmi yedi Şevvāl'inüñ yigirmi yedinci güni sene-i ātiye Rebī'ü'l-evvel'i ġurresi tevḳītiyle Süleymān Paşa İmāmı **[71ᵃ]** 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirlerine Medīne-i Münevvere pāyesi żamīmesiyle Baġdād-ı bihişt-ābād ḳażāsıyla nā'il-i murād olup yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Emīn Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz [beş] Ṣafer'inüñ[2] yigirmi ṭoḳuzıncı güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-harāmı ġurresi tevḳītiyle İsmā'īl-zāde Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi yirine bi'l-fi'l Medīne-i Münevvere *dāmet bi'l-envāri müsevvere*[3] ḳażāsıyla ta'ẓīm olınmışlar iken sene-i mezbūre Ramażān'ında terk-i manṣıb u cāh ve 'ālem-i bāḳīye rū-be-rāh olup manṣıb-ı maḥlūl üç ay miḳdārı evlādına medd olınup yüz otuz altı Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı.

Merḥūm-ı mezbūr sābıḳā ketḫudā beg olan Naṣūḥ Aġa'nuñ imāmeti ḫıdmetiyle meşġūl olmaġın "Naṣūḥ Aġa İmāmı" dimekle meşhūr, ṣāliḥ ü ṣāfī-fu'ād, mü'min-i pāk-i'tiḳād idi.

Nişāncı Aḥmed Paşa İmāmı Ġalaṭalı Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed. Vilāyet-i Anaṭolı'dan neş'et ve dārü'l-mülk-i İstanbul'a[4] hicret itdükden ṣoñra 'ulemā-yı kirāma ḫıdmet ile Meḥemmed Selīm Efendi'nüñ mūṣıla-i Ṣaḥn Medreseleri i'ādelerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet

1 iki A: -İ.

2 Bütün nüshalarda aynı olan bu tarihte bir problem vardır. Şayet bahis konusu edilen Nasuh Ağa İmamı Mehmed Efendi 1130'da vefat ettiyse neden kronolojik sıraya uyulmadan 1135 yılında vefat edenler arasında zikredilmiştir? Ayrıca son görev yeri olan Medine kadılığı, vefatından sonra 3 ay kadar çocuklarına tahsis edilmiş, 1136 yılı Muharremi'nde ise Vardarî Mehmed Efendi'ye tevcih edilmiştir. Şahsın vefat ettiği Ramazan ayı ile Muharrem ayı arasında 3 ay vardır. İleride verilen Medine kadıları listesinde Nasuh Ağa İmamı Mehmed Efendi'nin 1135 yılında Medine kadısı olduğu kayıtlıdır. Bu sebeple yukarıda metin tamiri yapılmıştır.

3 "Çepeçevre nurlar içinde olmaya devam etsin."

4 A 99.

eyleyüp devr-i medāris-i muʿtāde iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʿzūl iken biñ yüz on beş Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Ebe-zāde Efendi Teẕkirecisi Meḥemmed Efendi yirine Receb Paşa Medresesi ḫāriciyle kām-revā olup yüz on ṭoḳuz Ṣafer'inüñ onıncı güni ʿAṭā Efendi-zāde Muṣṭafā Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Ṣāliṣe-i Yaḥyā Medresesi'ne taḫrīk olınup yüz yigirmi iki Receb'inüñ beşinci güni Maḥmūd Çāvuş-zāde İbrāhīm Efendi yirine ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Caʿfer Çelebi Medresesi virilüp yüz yigirmi altı Rebīʿü'l-evvel'inüñ **[71[b]]** on beşinci güni Ḫān-zāde Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Cedīde-i ʿOṣmān Efendi Medresesi iḥsān olınmış idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni ʿAbdü'l-ḥalīm Efendi Dāmādı Meḥemmed Efendi yirlerine ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil iʿtibārıyla Cenābī Efendi Medresesi'ne menḳūl, yüz otuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi sekizinci güni Kāmī Efendi Dāmādı Ebū Bekr Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Emre Ḫˇāce Medresesi'ne mevṣūl, yüz otuz üç Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on beşinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ İsmāʿīl Efendi ḥażretleri maḫdūmları Meḥemmed Esʿad Efendi yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Yüz otuz beş Rebīʿü'l-evvel'inüñ yigirmi yedinci güni Şerʿiyyātī ʿAbdu'llāh Efendi yirlerine ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Beşiktaş'da vāḳiʿ Sinān Paşa Medresesi tevcīh olınup sene-i mezbūre Şaʿbān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni Aḥmed Paşa İmāmı Ḥüseyn Efendi yirlerine yine ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Sekbān ʿAlī Medresesi'ne naḳl olındılar. Yüz otuz beş Ramażān'ınuñ yigirmi altıncı Ṣülāṣā güni ders ü devri tamām ve ʿālem-i ʿuḳbāya ḫırām eyleyüp medrese-i maḥlūlesi ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Ḫˇāce Ḫayrü'd-dīn Medresesi'nden munfaṣıl[1] Şehlā-zāde Meḥemmed ʿAzīz Efendi'ye altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla inʿām olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ṣalāḥ-ı ḥālle maʿlūm, dervīş-nihād, pāk-iʿtiḳād idi. Ṣadr-ı aʿẓam-ı sābıḳ Nişāncı Aḥmed Paşa'ya imām olup ve evāḫir-i ʿömrinde Ġalaṭa'da sākin olmaġla "Nişāncı Aḥmed Paşa İmāmı Ġalaṭalı Meḥemmed Efendi" dimekle şehīr ve bu ʿunvānla maʿlūm-ı ṣaġīr ü kebīr olmışlar idi.

Mecdī-zāde Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed ibnü'l-mevlā Meḥemmed Mecdī. Bu ṭabaḳa ricālinden **[72[a]]** olup tercemeleri *Cild-i Ṣānī*'de merḳūm ṣudūr-ı kirāmdan ḫāl-i faḳīr-i

1 munfaṣıl A: -İ.

cāmi'ü'l-ḥurūf Mecdī Meḥemmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı mihteri ve bu faḳīrüñ reżā'en birāderi Aḥmed Efendi'dür. Biñ seksen bir tārīḫinde serā-perde-i 'ademden meclis-i[1] şühūda vaż'-ı ḳadem ḳılduḳlarında vālid-i faḳīr-i cāmi'ü'l-ḥurūf eş-Şeyḫ Feyżī Ḥasan Efendi didügi tārīḫdür:

Beyt

Mevlidin gūş eyleyüp Feyżī didüm tārīḫini
Başdı dünyāya ḳadem Aḥmed dilā bir nūrdur[2]

Ba'de taḥṣīli'l-isti'dād biñ ṭoḳsan dört Rebī'ü'l-evvel'inde Ḳudsī-zāde Tezkirecisi Meḥemmed Efendi'nüñ Anaṭolı'dan ṣadāreti teşrīfinden mülāzemetle ber-murād olup 'alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Hāşim-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi yirlerine ibtidā ḫāric i'tibārıyla Dersiyye-i 'Abdü'l-ḥalīm Medresesi ile tekrīm olınup yüz on altı Receb'inüñ onıncı güni ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Ḳalaylı Aḥmed Paşa'ya intisābı sebebiyle ibtidā dāḫil i'tibārıyla Malġaralı Dāmādı Süleymān Efendi maḥlūlinden ibtidā dāḫil i'tibārıyla Cedīde-i 'Oṯmān Efendi Medresesi iḥsān olındı.[3] Yüz on ṭoḳuz Ṣafer'inüñ onıncı güni Muẓaffer-zāde Muṣṭafā Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Ḳāḍī Maḥmūd Medresesi virilüp yüz yigirmi bir Şevvāl'inüñ yigirmi yedinci güni Ebu'l-mevāhib es-Seyyid Aḥmed Efendi maḥlūlinden mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḫadīce Sulṭān Medresesi şāyān görilüp yüz yigirmi dört Şevvāl'inüñ ṭoḳuzıncı güni Nev'ī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi yirlerine Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'nüñ birine i'tilā, yüz yigirmi beş Şevvāl'inüñ on üçinci güni **[72b]** Alaşehrli 'Abdu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi yirine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ḥaydar Paşa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz yigirmi yedi Şevvāl'inüñ yigirmi yedinci güni Maḥmūd Efendi yirine Şāh Sulṭān Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi ṭoḳuz Ramażān'ınuñ yigirmi yedinci güni Şikārī-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḫāṣekī Sulṭān Medresesi ile taḥṣīl-i 'izz ü şān itmişler idi. Yüz otuz Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ ikinci güni Ḳırımī Meḥemmed Efendi yirlerine

1 A 100.
2 باصدی دنیایه قدم احمد دلا بر نوردر
3 olındı A: -İ.

yine[1] mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Şeh-zāde Medresesi ile ikrām, yüz otuz üç Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on beşinci güni La'lī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle in'ām olınmış idi. Yüz otuz beş Şa'bān'ınuñ yigirmi birinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'si ġurresi tevḳītiyle selefleri La'lī-zāde Efendi yirine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsı i'ṭā olınup lākin vücūdına 'illet ṭārī olup gitmege iḳtidārı olmamaġla sene-i mezbūre Ramażān'ınuñ yigirmi altıncı Ṣülāṯā güni tevḳīt-i mezbūr ile Meḥemmed Selīm Efendi yirine Ġalaṭa ḳażāsına tebdīl ve Ḥaleb ḳażāsıyla Rāşid Meḥemmed[2] Efendi ḥażretleri tebcīl ḳılınmışlar iken ṣāḥibü't-terceme yevm-i mezbūrda ba'de'l-'aṣr mübtelā olduġı maraż-ı dıḳdan intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl itmekle medīne-i Üsküdar'da Ḥasan Paşa Cāmi'-i Şerīfi sāḥasında vālid-i mācidleri ve birāder-i kihterleri cenbinde defn olındılar. Ġalaṭa ḳażāsı yine seleflerine ibḳā vü muḳarrer ḳılındı.

Maḫdūm-ı merḳūm ṭālib-i intisāb-ı 'ulūm, ḫoş-ṣoḥbet, ḳābil-i üns ü ülfet, ḳadr-i müşterek-i isti'dād-ı 'ilmī ile meşhūr, ḫayr ile meẕkūr, nīk-nefs ü ferruḫ-nijād, dervīş-nihād u pāk-i'tiḳād idi.

Maḥmūd Çāvuş-zāde İbrāhīm Efendi

el-Mevlā İbrāhīm bin Maḥmūd. Aşaġı bölük **[73ᵃ]** sipāh çāvuşlarından Maḥmūd Çāvuş nām merd-i ḫıredmendüñ ferzend-i ercmendi İbrāhīm Efendi'dür. Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olup taḥṣīl-i meleke-i isti'dād ve biñ ṭoḳsan ṭoḳuz tārīḫinde Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi'nüñ def'a-i ṯāniye ṣadr-ı fetvāya teşrīflerinden mülāzemetle ber-murād olmışlar idi. Devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on iki Cumāde'l-ūlā'sınuñ beşinci güni Es'ad-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Çobān Çāvuş Medresesi ḫāricine 'āric, yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Nev'ī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi yirlerine Şeyḫ Muḥyī'd-dīn el-Ḳocevī Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmışlar idi. Yüz on ṭoḳuz Receb'inüñ yigirmi sekizinci güni Dayı-zāde Ḥasan Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ca'fer Çelebi Medresesi virilüp yüz yigirmi iki Receb'inüñ beşinci güni İmām Dāmādı Celeb Ḥasan Efendi-zāde Meḥemmed 'Azīz

1 yine A: -İ.
2 A 101.

Efendi yirlerine dāḫil ḥareketi i'tibārıyla ṣāniyen Şeyḫ Muḥyī'd-dīn el-Ḳocevī Medresesi'ne gelmişler idi. Yüz yigirmi altı Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni Ṣāḥib Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḥāfıẓ Paşa Medresesi'ne mevṣūl, yüz yigirmi ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi dördinci güni selefleri Meḥemmed 'Azīz Efendi yirlerine yine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi'ne menḳūl, sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni Ḫān-zāde Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi yirine medāris-i Ṣaḥn'uñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl oldılar. Yüz otuz Şevvāl'inüñ sekizinci güni 'İlmī Aḥmed Efendi **[73b]** yirlerine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Pīrī Paşa Medresesi sezā görilüp yüz otuz iki Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ on birinci güni Rāşid Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Bayram Paşa Medresesi i'ṭā olınup yüz otuz beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi yedinci güni[1] Debbāġ-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi Medresesi ile ikrām olınmışlar iken sene-i mezbūre Şevvāl'inüñ yigirmi üçinci İṣneyn gicesi ders ü devri āḫir ve 'ālem-i ervāḥa müsāfir olup irtesi İṣneyn güni Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'nde ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārındaki mezāristānda defn olınup maḥlūl olan medreseleri veliyyü'n-ni'am-zādemüz Başmaḳcı-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi'ye tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ṭālib-i taḥṣīl-i 'ulūm, ḥulvü'l-lisān, ḫāliṣü'l-cenān, nīk-ḫaṣlet, merd-i ṣāfī-ṭaviyyet idi.

Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā ibn 'Alī el-Cündī ibnü'ş-Şeyḫ İbrāhīm. Vilāyet-i Anaṭolı'da Ṭosya ḳaṣabasından ẓuhūr ve "Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi" dimekle meşhūr olmışlar idi. Biñ elli tārīḫinde ṣaḥn-ı vücūda vürūd eyleyüp sinn-i temyīze vuṣūllerinden ṣoñra Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye 'azīmet idüp esātiẕe-i 'aṣrlarından Bıçaḳcı Meḥemmed Efendi'den mebādī-i 'ulūmı taḥṣīl, ba'dehu Ders-i 'Ām Ṣāliḥ Efendi'den ve Sivas Müftīsi Tefsīrī Meḥemmed Efendi'den ve Ḳara Ḫalīl Efendi'den ve Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi'den baḳıyye-i fünūnı tekmīl itdükden ṣoñra Fındıḳlılı Mūsā-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi'nüñ ḫıdmetlerine vāṣıl ve biñ seksen bir Muḥarrem'inde Ṣaḥn

1 A 102.

Medresesi i'ādelerinden şeref-i mülāzemetlerine nā'il olup 'alā-ḥasebi'l-'āde **[74[a]]** ṭayy-ı merāḥil-i ifāde iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken seksen beş tārīḫinde Ḳudsī-zāde Teẕkirecisi Meḥemmed Efendi'nüñ niyābeti ḫıdmetiyle Mıṣr'a gidüp Mıṣr'da menfiyyen ḳarār-dāde olan şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Bolevī Muṣṭafā Efendi'den daḫı teleẕẕüẕ idüp seksen sekiz tārīḫinde Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi'nüñ niyābetleri ḫıdmetiyle Medīne-i Münevvere'ye gidüp İbrāhīm-i Kürdī'den daḫı 'ilm-i ḥadīṯe me'ẕūn oldılar. Ba'de'l-ḳufūl dārü'l-mülk-i İstanbul'a vuṣūllerinde biñ ṭoḳsan Ṣafer'inüñ yedinci güni Bustāncıbaşı Emīri es-Seyyid Süleymān Efendi yirine Çobān Çāvuş Medresesi ḫāriciyle be-kām, ṭoḳsan beş Ṣafer'inüñ on dördinci güni Kürd Aḥmed Aġa-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Ma'lūl-zāde Medresesi'ne ḥareketle nā'ilü'l-merām olmışlar idi. Ṭoḳsan sekiz Receb'inüñ beşinci güni 'Uşşāḳī-zāde 'Oṯmān Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Tevḳī'ī Ca'fer Çelebi Medresesi virilüp ṭoḳsan ṭoḳuz Ṣa'bān'ınuñ yedinci güni 'Abdü'r-raḥīm-zāde Meḥemmed Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḳāḍī-'asker Muṣṭafā Efendi Medresesi'ne naḳl olınup yüz Şevvāl'inüñ yigirminci güni Es'ad-zāde İmāmı Meḥemmed Efendi yirine[1] dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi[2] i'tibārıyla Ḥaydar Paşa Medresesi ile terfīh, yüz iki Receb'inüñ yigirmi altıncı güni Dāmād Efendi-zāde Aḥmed Efendi ḥażretleri yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi tevcīh olınmış idi. Sene-i mezbūre Ṣa'bān'ınuñ dördinci güni Sirkeci-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine yine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ġażanfer Aġa Medresesi'ne naḳl olınup yüz dört Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi ikinci güni sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'si ġurresi tevḳītiyle Ḥüseyn Efendi-zāde Yaḥyā Efendi yirine Toḳat ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż **[74[b]]** olındı. Yüz beş Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Saḳız ḳażāsından munfaṣıl Ḳavuḳcı-zāde 'Abdu'llāh Efendi mevṣūl, yüz sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi Birāderi es-Seyyid Aḥmed Efendi yirine Baġdād-ı bihişt-ābād ḳażāsıyla ber-murād olup yüz on Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde 'azl ve yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Üsküdar'da vāḳı'a Vālide Sulṭān Medresesi müderrisi Uzun 'Īsā Efendi vaṣl

1 ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḳāḍī-'asker Muṣṭafā Efendi Medresesi'ne naḳl olınup yüz Şevvāl'inüñ yigirminci güni Es'ad-zāde İmāmı Meḥemmed Efendi yirine A: -İ.

2 A 103.

olındı. Yüz on iki Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde Burusa pāyesi żamīmesiyle Şerīf[1] Efendi yirine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsıyla teşrīf olınup yüz on dört Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ṣāniye-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi olan Vānī-zāde es-Seyyid Maḥmūd Efendi vāṣıl oldı.[2] Yüz on yedi Cumāde'l-āḫire'sinde Ṭayyār Ḥüseyn Efendi üzerinden Ṣabanca ḳażāsı arpalıḳ virilüp sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'si ġurresinde İsmā'īl Efendi ḥażretlerinüñ Mekke-i Mükerreme nevbetleri Māhir Efendi taḫallüli vesīlesiyle bir sene te'ḫīr iḳtiżā itmekle muḳābele içün Mekke-i Mükerreme'ye naḳl şarṭıyla Mekke pāyesiyle Mıṣr olmaları taḳrībiyle müşārun ileyh ḥażretlerine ḫalef ve ḳażā-yı Mıṣr ile mülaṭṭaf oldılar. Arpalıḳları Ḳadrī-zāde 'Abdu'llāh Efendi'ye tevcīh olındı. Ba'dehu yüz on ṭoḳuz Ṣafer'inde ma'zūl ve yirlerine Selanik ḳażāsından munfaṣıl 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi mevṣūl oldılar. Yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni Edrine pāyesi żamīmesiyle Çivi-zāde 'Aṭā'u'llāh Efendi üzerlerinden Cisr-i Ergene ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup yüz yigirmi iki Cumāde'l-āḫire**[75ᵃ]**si'nüñ ikinci güni Mekke-i Mu'aẓẓama pāyesiyle ta'ẓīm olındılar. Sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ on beşinci güni me'mūren arpalıḳları olan Cisr-i Ergene ḳażāsına hicret eyleyüp ba'de'l-ḳufūl yüz yigirmi dört Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde Ṣun'u'llāh Efendi yirlerine[3] bi'l-fi'l Edrine ḳażāsı in'ām olınduḳda arpalıḳlarıyla Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretleri ikrām olındılar. Yüz yigirmi beş Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi dördinci güni[4] mün'azil ve yirlerine İzmir ḳażāsından munfaṣıl Ḳabaḳulaḳ-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi vāṣıl oldı. Bunlar ba'de'l-'azl ṣāniyen Cisr-i Ergene ḳaṣabasında ḳarār ile me'mūr oldılar. Yüz yigirmi altı Muḥarrem'inde ma'füvven İstanbul'da menzillerine vuṣūl bulduḳlarından ṣonra sene-i meẕkūre Receb'i ġurresinde Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Aḥmed Efendi üzerinden Menemen ma'a Foçalar ḳażāları arpalıḳ virilüp yüz yigirmi yedi Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi maḥlūlinden Birgi ḳażāsına tebdīl ve Menemen ma'a Foçalar[5] ḳażālarıyla ḫalefleri Ḳabaḳulaḳ-zāde Efendi tebcīl ḳılındı. Yüz yigirmi sekiz Şevvāl'inüñ

1 pāyesi żamīmesiyle İ: pāyesiyle A.
2 vāṣıl oldı A: vaṣl olındı İ.
3 yerlerine A: yirine İ.
4 A 104.
5 ḳażāları arpalıḳ virilüp yüz yigirmi yedi Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi maḥlūlinden Birgi ḳażāsına tebdīl ve Menemen ma'a Foçalar A: -İ.

sekizinci güni veliyyü'n-ni'am-zādemüz Başmaḳcı-zāde es-Seyyid[1] 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri yirlerine İstanbul ḳażāsına vuṣūl bulduḳlarında arpalıḳları selef-i ẕī-şereflerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni ma'zūl ve yirlerine Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl Yaḥyā-zāde Aḥmed Efendi ḳāḍī-i İstanbul oldılar. Yaḥyā-zāde Efendi arpalıġı Miḫalıc ḳażāsı selef-i sālif-i ẕī-şerefleri Dāmād-zāde Efendi ḥażretlerine ta'yīn olınduḳda üzerlerinden Ḳuşaṭası ve Manyas ḳażāları Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Ṣa'bān Efendi üzerinden Aṭranos ḳażāsı żamm olınup bunlara arpalıḳ virildi. Yüz otuz iki Receb'i ġurresinde Aṭranos **[75[b]]** ḳażāsı Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl Kāmī Meḥemmed Efendi'ye virilüp bunlara Anaṭolı ṣadāreti tevcīh olınan selef-i pür-şerefleri Başmaḳcı-zāde Efendi ḥażretleri üzerlerinden Kite ḳażāsı bedel virildi. Yüz otuz üç Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde Anaṭolı pāyesi żamīmesiyle daḫı tekrīm olındılar. Yüz otuz beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḥażretleri maḥlūlinden Ḳonya ḳażāsı tevcīh olınup Ḳuşaṭası ḳażāsı Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi'nüñ ve Manyas ḳażāsı Burusa ḳażāsından ma'zūl Aġa-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılınup sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Naḳībü'l-eşrāf Aḳ Maḥmūd Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretleri yirlerine bi'l-fi'l Anaṭolı ṣadrıyla bülend-ḳadr olduḳlarında arpalıḳları Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Sene-i merḳūme Şevvāl'inüñ yigirmi sekizinci Sebt güni dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i beḳāya 'azīmet eyleyüp irtesi Aḥad güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından[2] ṣoñra Keskin Dede Mezāristānı'nda defn olındılar. Sinleri seksen beş sāle bāliġ olmış idi. Maḥlūl olan ṣadāret ḫalefleri İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Yaḥyā-zāde Aḥmed Efendi'ye 'ināyet olındı.

Mevlānā-yı mezbūr ekṣer-i fünūndan vāyedārlıġla meşhūr, 'ālī-himmet, ṣāfī-ṭaviyyet, süfresi güşāde, ni'meti āmāde, pīr-i ṣāliḥ, merd-i müfliḥ idi. **[76[a]]**

1 es-Seyyid İ: -A.
2 A 105.

Ḳurı-zāde[1] Aḥmed Efendi[2]

el-Mevlā Aḥmed ibnü'l-mevlā 'Alī. Vilāyet-i Anaṭolı'da On İki Dīvān ḳaṣabasından neş'et ve dārü'l-mülk-i İstanbul'a hicret eyleyüp şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Mu'īd Aḥmed Efendi āsitānesine intisāb ve cenāblarından mülāzemetle kām-yāb olup devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl iken ḫāric ü dāḫil medreselerine vuṣūl bulduḳdan ṣoñra teḳā'üd iḫtiyār idüp müteḳā'iden fevt olan Lāġarī 'Alī Efendi merḥūmuñ ferzend-i ḫıredmendi Aḥmed Efendi'dür. Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'de serā-perde-i 'ademden meclis-i şühūda vaż'-ı ḳadem ḳılduḳda 'inān-ı 'azīmetin vādī-i taḥṣīle ma'ṭūf ve naḳd-i vaḳt-i 'azīzin cins-i 'ilm ü 'irfāna maṣrūf ḳılup 'ulemā-yı 'aṣra ḫıdmet ve Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi āsitānesine intisābla biñ ṭoḳsan yedi Ẕi'l-ḳa'de'sinde Rūmili ṣadāretine teşrīflerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz altı Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ üçinci güni ibtidā iḥdāṯ olınan Maḥmūd Aġa Medresesi'ne ibtidā ḫāric i'tibārıyla [3] اول مدرس درس بها oldılar. Yüz sekiz Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on üçinci güni ḥareket-i miṯliyye-i ḫāric, yüz ṭoḳuz Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni yirlerinde dāḫil i'tibārları olınup yüz on beş Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni Mu'īd Aḥmed Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Bāzirgānbaşı Medresesi'ne tahrīk olınmışlar idi. Yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni sene-i mezbūre Receb'i ġurresi tevḳītiyle Anṭāḳī Mülāzımı Ḫalīl Efendi maḥlūlinden Lefḳoşa ḳażāsı **[76b]** ḥükūmeti tefvīż olınup yüz on sekiz Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Baṣra ḳażāsından munfaṣıl Germeḳaş-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi mevṣūl oldılar. Yüz yigirmi bir Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde Ṣofya pāyesi żamīmesiyle Erżurūmī İsmā'īl Efendi yirine Bosna ḳażāsı virilüp yüz yigirmi iki Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde 'azl ve yirlerine dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Nişāncı Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi müderrisi olan sābıḳā İmām-ı Sulṭānī es-Seyyid 'Alī Efendi vaṣl olındılar. Yüz yigirmi altı Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde es-Seyyid Ṣun'u'llāh Efendi yirlerine Ḳayṣeriyye ḳażāsı 'ināyet olınup yüz yigirmi sekiz Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine Bosna ḳażāsından[4] ma'zūl ḫalefleri es-Seyyid 'Alī Efendi vāṣıl oldı. Yüz yigirmi

1 Ḳurı-zāde A: Fevrī-zāde İ.
2 Evvelu müderrisin bi-medreseti Eyyūb der-Eyyūb. Fī 3 Ẕi'l-ḳa'de sene 1106.
3 "Burada ders okutan ilk müderris."
4 A 106.

ṭoḳuz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde Medīne-i Münevvere pāyesi żamīmesiyle 'Abdü'l-hādī Efendi yirlerine Maġnisa ḳażāsı i'ṭā olınup yüz otuz bir Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Ḳayṣeriyye[1] ḳażāsından munfaṣıl Anṭāḳī İmāmı Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz beş Rebī'ü'l-āḫir'inde selefleri 'Abdü'l-hādī Efendi yirine Diyārbekr ḳażāsı iḥsān olınmışken sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'sinde manṣıb-ı ḥayātdan munfaṣıl ve 'ālem-i ervāḥa vāṣıl olduḳlarında yirlerine yüz otuz altı Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde Ṣofya ḳażāsından ma'zūl selef-i sālifleri es-Seyyid Ṣun'u'llāh Efendi ḫalef oldı.

Mevlānā-yı mütercem 'ilm ü ma'ārif ile mu'allem ve faḳāhet ü nezāhetde müsellem-i 'ālem, mecālis-i kibārda mu'azzez ü mükerrem, dervīş-nihād, pāk-i'tiḳād merd idi.

Ḫāṣ-āḫūr Ḫˇācesi Ḥasan Efendi

el-Mevlā Ḥasan. Vilāyet-i Anaṭolı'nuñ bir gūşesinden nümāyān ve gūşe-nişīn-i mekteb-i [77ª] 'irfān olup dārü'l-mülk-i İstanbul'a 'āzim ve 'ulemā-yı kirāmuñ birinden mülāzım olduḳdan ṣoñra devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on beş Ramażān'ınuñ on birinci güni 'Oṯmān Efendi yirine 'Araḳıyyeci Üveys Medresesi'ne ḫāric ile 'āric, yüz on ṭoḳuz Şevvāl'inüñ yigirmi sekizinci güni Ḳabaṣaḳal Muṣṭafā Efendi yirine Ḫabbāziyye Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmış idi. Yüz yigirmi üç Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ikinci güni Muṭavvelci Meḥemmed Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Maḥmūd Aġa -der-Eyyūb-Medresesi virilüp yüz yigirmi altı Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde Süleymān Paşa Ḫˇācesi Yūsuf Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Fīrūz Aġa Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ yigirmi sekizinci güni Rıfḳī Mülāzımı İbrāhīm Efendi yirine ḥareket-i miṯliyye-i dāḫil i'tibārıyla Ca'fer Paşa Medresesi i'ṭā olınup yüz otuz bir Rebī'ü'l-āḫir'inüñ onıncı güni sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde Müsellim-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine Ṭrablus-ı Şām ḳażāsı in'ām olınmış idi. Yüz otuz iki Şevvāl'i ġurresinde ma'zūl ve yirlerine dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Cenābī Efendi Medresesi müderrisi olan es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz beş Receb'i ġurresinde İmām-zāde Aḥmed Efendi yirine Lefḳoşa ḳażāsı ḥükūmeti

1 Ḳayṣeriyye A: -İ.

tefvīż olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinde ḳāżī iken dā'in-i ecel müteḳāżī ve ḳażā-yı deyn-i vācibü'l-edā-yı cāna rāżī olduḳlarında manṣıb-ı maḥlūl dört ay miḳdārı evlādına medd olınup ba'dehu yüz otuz altı Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde Bosna ḳażāsından munfaṣıl Celeb 'Oṯmān Efendi'ye **[77[b]]** tevcīh olınmış iken ġurre-i māh-ı mezbūrdan żabṭ itmek üzere merḳūm 'Oṯmān Efendi[1] Dāvūd-zāde Aḥmed Efendi maḥlūlinden Ṭrablus-ı Şām ḳażāsına naḳl olınup Lefḳoşa ḳażāsı yine ġurre-i māh-ı mezbūrdan żabṭ itmek üzere dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Ḳāḍī-'asker Ḥasan Efendi Medresesi müderrisi olan Gümülcineli Aḥmed Efendi'ye virilmiş iken ol daḫı İstanbul'dan ḥareket itmedin ḳable'ż-żabṭ fevt olmaġla manṣıb-ı maḥlūl-i meẕkūr yine māh-ı merḳūm ġurresinde żabṭ itmek üzere yine ḥareket-i miṯliyye-i dāḫil i'tibārıyla Silivri ḳaṣabasında vāḳı'a Pīrī Paşa Medresesi müderrisi olan Sinobī Aḥmed Efendi'ye maḥal görildi.

Merḥūm-ı merḳūm "Ḫāṣ-āḫūr Ḫˇācesi Ḥasan Efendi" dimekle ma'lūm, pīr-i ṣāliḥ, sa'ādetmend-i müfliḥ idi.

Ḍıḥkī Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā. Maḥrūsa-i Burusa'dan ẓāhir ve "Ḍıḥkī Muṣṭafā Efendi" dimekle ma'lūm-ı ekābir ü aṣāġir olmış idi.Ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye 'āzim ve Bādincānī Meḥemmed Efendi'den mülāzım olup devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz on beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni İsḥāḳ-zāde Ḫˇācesi Aḥmed Efendi-zāde Maḥmūd Efendi yirlerine masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede Köpükli Medresesi ḫāriciyle kām-revā, yüz on altı Cumāde'l-āḫire'sinüñ yedinci güni selefleri Maḥmūd Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Esediyye Medresesi i'ṭā olınmış idi. Yüz yigirmi üç Receb'inüñ yedinci güni Ma'ālī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ṣarrāfiyye Medresesi virilüp yüz yigirmi sekiz Ramażān'ınuñ beşinci güni Menteş-zāde Meḥemmed Efendi yirlerine dāḫil **[78[a]]** ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Mollā Fenārī Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi birinci güni 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirlerine İnegöl ḳaṣabasında vāḳı'a İsḥāḳ Paşa Medresesi'ne sezā görilmiş idi. Yüz otuz bir Receb'inüñ ṭoḳuzıncı

1 A 107.

güni yirlerinde mūṣıla-i Ṣaḥn, yüz otuz beş Ṣafer'inüñ yigirmi beşinci güni yirlerinde Ṣaḥn[1] i'tibārları olınup[2] bu ḥāl üzere sübḥa-şümār-ı eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz beş Ẕi'l-ḥicce'sinde ders ü devri encām ve 'ālem-i 'uḳbāya ḫırām eyleyüp medrese-i maḥlūlesi ile mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Çendīk Medresesi müderrisi olan Şiblī-zāde Meḥemmed Efendi Ṣaḥn i'tibārıyla ikrām olındı.

Merḥūm-ı mezbūr "Ḍıḥkī Muṣṭafā Efendi" dimekle meşhūr, 'ulūm-ı mütedāvileden ḥiṣṣedār, ṣalāḥ-ı ḥālle evḳāt-güẕār idi.

Dāvūd-zāde Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed ibnü'l-mevlā Muṣṭafā. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān [Aḥmed][3] Ḫān-ı Ṣānī'de merḳūm tercemeleri *Cild-i Ṣānī*'de merḳūm[4] Dāvūd-zāde Muṣṭafā Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı dil-bendi Aḥmed Efendi'dür. Sinn-i temyīze vāṣıl ve biñ ṭoḳsan sekiz Ẕi'l-ḥicce'sinde Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi merḥūm sevḳıyle bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn ṭaraf-ı Devlet-i 'Aliyye'den evlād-ı mevālī-i 'iẓāma iḥsān olınan mülāzemetlerden birine nā'il olup 'alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi iki Rebī'ü'l-evvel'inüñ dördinci güni Kürd Aḥmed Aġa-zāde Ṣun'u'llāh Efendi yirlerine ibtidā ḫāric i'tibārıyla 'Alī-cān Medresesi iḥsān olınup yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on sekizinci güni Kefevī Şeyḫ 'Alī Efendi-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirlerine ḫāric ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Dārü'l-ḥadīṡ-i İbrāhīm Aġa Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz otuz Şevvāl'inüñ sekizinci güni Ṣolaḳbaşı-zāde **[78[b]]** Ḫaṭṭāṭ Veliyyü'd-dīn Efendi yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Yūnus Paşa Medresesi i'ṭā olınup yüz otuz üç Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi üçinci güni 'Oṡmān Paşa Ḫ̌ācesi 'Ömer Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla İzniḳ ḳaṣabasında vāḳı'a Meḥemmed Paşa Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz otuz beş Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresi tevḳītiyle Ṣadrü'd-dīn-zāde Ni'metu'llāh Efendi yirlerine Ṭrablus-ı Şām ḳażāsı rıżā-dādeleri olmış iken sene-i mezbūre

1 yüz otuz beş Ṣafer'inüñ yigirmi beşinci güni yerlerinde Ṣaḥn A: -İ.
2 A 108.
3 İ nüshasında sehven "Süleymān Ḫān-ı Ṣānī" yazılmıştır. A nüshasında ise bu kısım boş bırakılmıştır.
4 Davud-zâde Mustafa Efendi'nin biyografisi 2. ciltte müstakil olarak yazılmamış, tayin ve azillerde kimlerin, adı geçen şahsın yerine görevlendirildiği kısımlarda kendisinden bahsedilmiştir.

Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on sekizinci Aḥad güni terk-i[1] manṣıb u cāh ve 'ālem-i ervāḥa rū-be-rāh olduḳlarında ḳażā-yı mezbūrda defn olındı. Manṣıb-ı maḥlūl dört ay miḳdārı evlādına medd olınup yüz otuz altı Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde żabṭ itmek üzere Bosna ḳażāsından ma'zūlen Lefḳoşa ḳażāsı tevcīh olınan Celeb 'Oṯmān Efendi naḳl olındı.

Merḥūm-ı merḳūm "Dāvūd-zāde Aḥmed Efendi" dimekle ma'lūm, ma'ārif-i cüz'iyyeden ḥiṣṣedār, ṣāliḥ ü dīndār, ḫoş-ṣoḥbet, ḳābil-i üns ü ülfet, ba'ż-ı kibāruñ 'ayn-ı 'ināyetine manẓūr, ḫayr ile meẕkūr idi.

Sābıḳā İmām-ı Sulṭānī 'Arab-zāde Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed. Esātiẕe-i 'aṣr ḫıdmetlerinden çerāġ-ı sa'y ü ictihādı īḳād ve dāḫil-i dā'ire-i erbāb-ı isti'dād olduḳda 'ilm-i ḳırā'at u tecvīd taḥṣīline himmet ve iḫtiyār-ı ḫiṭābet ü imāmet eyleyüp maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'de Sulṭān Bāyezīd Ḫān-ı Velī Cāmi'-i Şerīfi'nde imām ve muḳtedā-yı enām olmışlar idi. Biñ yüz yigirmi bir Ẕi'l-ḥicce'sinde İmām-ı Sulṭānī el-Ḥāc Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine ḫıdmet-i imāmet-i sulṭānī erzānī görilüp yüz yigirmi iki Ṣa'bān'ında arpalıḳ verilmesiyçün ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn ṣādır olduḳda 'icāletü'l-vaḳt **[79[a]]** münāsib arpalıḳ bulınmamaġla şeyḫü'l-İslām-ı vaḳt Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Alī Efendi ḥażretleri kendü arpalıḳlarından Ḳaraṣu Yeñicesi ile Bıñarḥiṣār ḳażālarına bir iki gün muḳaddem Süleymāniyye'de ṭıb müderrisi iken fevt olan Ḳudsī Aḥmed Efendi maḥlūlinden Yoros ve Ḳaraṣu ve Şeyḫlü ḳażālarını daḫı żamm u ilḥāḳ idüp bunlara arpalıḳ ta'yīn olındı. Yüz yigirmi dört Ramażān-ı şerīfinüñ dördinci güni maḥrūsa-i Burusa ḳażāsı tevcīh olınan Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi üzerlerinden Hotalıc ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınup yüz yigirmi altı Receb'inde necābetlü şeh-zāde-i cüvān-baḫt Sulṭān Süleymān ḥażretlerinüñ ḫıdmet-i ta'līmleriyle kesb-i 'izz ü rif'at itmişler idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi evāsıṭında kemāl-i ża'f-ı pīrīden isti'fā itmegin yirlerine imām-ı ṯānī-i şehriyārī 'Abdu'r-raḥmān Efendi ḥażretleri imām-ı evvel-i sulṭānī ve ḫˇāce-i şeh-zāde ta'yīn[2] olınup anlaruñ yirlerine Edrine'de Sulṭān Bāyezīd Cāmi'-i Şerīfi imāmı 'Abdu'llāh Efendi imām-ı ṯānī-i sulṭānī ta'yīn olınmaġla Hotalıc ḳażāsı ḫalef-i ẕī-şerefleri müşā-

1 A 109.
2 A 110.

run ileyh ʿAbdu'r-raḥmān Efendi ḥażretlerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılınup Bıñarḥiṣār ve Ḳaraṣu Yeñicesi ḳażāları ber-vech-i arpalıḳ sālifü'ẕ-ẕikr ʿAbdu'llāh Efendi'ye tevcīh olınup bunlar Yoros ve Ḳaraṣu ve Şeyḫlü ḳażālarıyla teḳāʿüd iḫtiyār itdiler. Bu ḥāl üzere sübḥa-şümār-ı eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz altı Muḥarrem'inüñ beşinci Ṣülāṣā gicesi intiḳāl ve ʿālem-i ʿuḳbāya irtiḥāl eyleyüp maḥlūl olan arpalıḳları Mekke-i Mükerreme pāyesiyle Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl Bālī[1]-zāde Meḥemmed Efendi'ye maḥal görildi.

Merḥūm-ı merḳūm faẓīlet-i ʿilmiyye ile maʿlūm, pīr-i muʿammer ü maʿmūr, ḫayr ile **[79b]** meẕkūr, ṣāliḥ ü dīndār, ʿilm ü ʿibādetle evḳāt-güẕār idi.

Yaġlıḳcı-zāde Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed. Dārü's-salṭanati'l-ʿaliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den bedīdār ve "Yaġlıḳcı-zāde Meḥemmed Efendi" dimekle şöhret-şiʿār olup taḥṣīl-i ʿilm ü maʿārife saʿy ü kūşiş ve tekmīl-i ādāb u fünūna verziş idüp ʿilm-i şerīf yolında ḳaṭʿ-ı menāzil-i sinīn ü şühūr ve faẓīlet-i ʿilmiyye ile meşhūr olmışlar idi. Biñ yüz iki Muḥarrem'inde Belġrad fetḥi müjdesi teşrīfinden Şeyḫü'l-İslām Ebū Saʿīd-zāde Feyżu'llāh Efendi'den müstaḳillen iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse ʿazīmet eyleyüp ṭayy-ı merāḥil-i ṭarīḳ ve ḳaṭʿ-ı menāzil-i ders ü taḥḳīḳ iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʿzūl iken biñ yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi sekizinci güni Şeyḫü'l-İslām es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi meclisinde vāḳiʿ imtiḥān-ı kebīrde istiḥḳāḳı ẓāhir ü nümāyān olmaġın Bolevī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi yirlerine Pirinçci Sinān Medresesi ḫārici iḥsān olınup yüz on dört Ramażān-ı şerīfinüñ ṭoḳuzıncı güni Kātib Ḳara İbrāhīm Efendi maḥlūlinden ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Meḥemmed Paşa der-Bāb-ı Edrine Medresesi'ne ḥareket itmişler idi. Yüz on yedi Receb'inüñ yigirmi ikinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebe-zāde[2] Efendi merḥūm birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi yirine ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Muḳābeleci İbrāhīm Efendi Medresesi virilüp yüz on sekiz Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi altıncı güni Ḳırımī Meḥemmed Efendi yirlerine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Kirmastı Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz yigirmi bir

1 Bālī İ: Bābī A.
2 A 111.

Ṣaferü'l-ḫayrınuñ[1] dördinci güni Eyyūb Aġa **[80ᵃ]** Ḫˇācesi Meḥemmed Efendi maḥlūlinden mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Etmekci-zāde Aḥmed Paşa Medresesi i'ṭā olınup yüz yigirmi üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on altıncı güni İsḥāḳ Efendi ḥażretleri yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birine i'tilā itdiler. Yüz yigirmi beş Muḥarrem'inüñ altıncı güni Ḫalīl Efendi-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi yirlerine ibtidā altmışlı i'tibārıyla tecdīd-i sürūr eyleyüp yüz yigirmi altı Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde Hāşim-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi yirlerine altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilüp yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Kātib-zāde Muṣṭafā Efendi yirine 'Alī Paşa-yı Cedīd Medresesi ile ḳadr ü menziletleri mezīd olmış idi. Sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni sābıḳā Emīn-i Fetvā 'Ömer Efendi yirlerine yine i'tibār-ı meẕkūr ile medīne-i Üsküdar'da vāḳı'a[2] Vālide Sulṭān Medresesi'ne menḳūl, yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni Defterdār-zāde Meḥemmed Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle nā'ilü'l-me'mūl olup yüz otuz beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi yedinci güni ḥālen imām-ı evvel-i sulṭānī Ṣāḥib Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṣi'ne vuṣūl bulmışlar idi. Yüz otuz beş Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle selef-i ẕī-şerefleri Ṣāḥib Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine maḥrūsa-i Selanik ḳażāsı ḥüḳūmeti tefvīż olınmışken māh-ı mezbūruñ on üçinci Erba'ā güni ḳāżī iken dā'in-i ecel **[80ᵇ]** müteḳāżī ve ḳażā-yı deyn-i vācibü'l-edā-yı cāna rāżī olduḳlarında maḥrūsa-i merḳūmede medfūn ve naḳş-ı seng-i mezārları Burusevī Belīġ Efendi didügi tārīḫ-i mevzūndur:

Mıṣrā'[3]

Cāygehüñ cennet-i me'vā ola el-Fātiḥa[4]

Manṣıb-ı maḥlūl dört buçuḳ ay miḳdārı evlādına medd olınup ba'dehu sene-i meẕkūre Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde selef-i sālifleri Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl Ebe-zāde Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi'ye tevcīh olındı.

1 Ṣaferü'l-ḫayrınuñ İ: Ṣafer'inüñ A.
2 vāḳı'a A: -İ.
3 A 112.
4 جايكهك جنت مأوى اوله الفاتحه

Mevlānā-yı merḳūm zer-dūz-ı naḳş-ı ḫayāl-i ʿulūm, naḫl-i pür-ṣimār-ı faẓl u ʿirfān, şemʿ-i fāʾiżü'l-envār-ı taḥḳīḳ u īḳān, zeḫārif-i dünyeviyyeden muʿriż, iştiġāl-i ʿulūm-ı nāfiʿaya mütemaḥḥiż, nezāhet ü istiḳāmetde ʿalem, maḥbūbü'l-ḳulūb-ı ʿālem, ʿālim ü ʿāmil, merd-i kāmil, ṣāḥib-i aḫlāḳ-ı ḥamīde, faṣīḥü'l-lisān u ṣaḥīḥü'l-ʿaḳīde, muḥibb-i ʿulemā, mürebbī-i ḳavābil ü ṣuleḥā, laṭīf ü naẓīf, vücūd-ı şerīf idi.

Yūsuf Paşa İmāmı Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed. ʿİlm-i şerīfe ḫıdmet ve baʿż-ı ʿulemādan iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i medāris ve ʿaḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i meʾmūl iken biñ yüz on dört Ramażān-ı şerīfinüñ evāḫirinde Şāriḥ-i *Mültekā*-zāde es-Seyyid Meḥemmed Muḳīm Efendi yirine Ḥācce Fāṭıma Medresesi'ne ḫāric ile ʿāric, yüz on sekiz Şaʿbān-ı şerīfinüñ on birinci güni Zemçi Aḥmed Efendi yirine Ṯāniye-i Maḥmūd Efendi Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmışlar idi. Yüz yigirmi bir Rebīʿü'l-evvel'inüñ on birinci güni Ḥāfiẓ Muṣṭafā Efendi yirine ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Ṯāniye-i İbrāhīm Paşa-yı ʿAtīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz yigirmi dört Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni Sācidī ʿAlī Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla Ümmü'l-veled-**[81ᵃ]**zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde oldılar. Yüz yigirmi sekiz Rebīʿü'l-āḫir'inüñ ikinci güni Ḫˇāce Esʿad Efendi yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Fāṭıma Sulṭān Medresesi iḥsān, yüz otuz Rebīʿü'l-evvel'inde ʿAyntābī Aḥmed Efendi yirlerine yine iʿtibār-ı meẕkūr ile Ḳāḍī-ʿasker Muṣṭafā Efendi Medresesi şāyān görilüp yüz otuz bir Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesi[1] ġurresinde sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītyle Cānbāz-zāde ʿOṯmān Efendi yirlerine Saḳız ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınmış idi. Yüz otuz üç Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde ʿazl olınup yirleri şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi ḥażretlerine arpalıḳ taʿyīn olındı. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz altı Muḥarrem'inüñ on sekizinci İṯneyn gicesi irtiḥāl ve ʿālem-i ʿuḳbāya intiḳāl eyledüklerinde irtesi İṯneyn güni cenāzesi Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmiʿi Şerīfi'ne iḥżār olınup baʿde'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde defn olındılar.

1 A 113.

Merḥūm-ı merḳūm dāḫil-i i'dād-ı mevālī-i Rūm, pīr-i mu'ammer, ṣalāḥ-ı ḥālle muḫammer idi. Sābıḳā İstanbul ḳā'im-maḳāmı olan Yūsuf Paşa'nuñ imāmeti ḫıdmetiyle meşġūl olmaġın "Yūsuf Paşa İmāmı" dimekle meşhūr ve bu 'unvānla meẕkūr olmışlar idi.

Sābıḳā Re'īsü'l-eṭibbā Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed. Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den ẓuhūr ve encümen-i vücūda feyż-i nūr idüp muḳaddimāt-ı 'ulūmı temhīd ve mebānī-i fünūnı teşyīd itdükden ṣoñra fenn-i ṭıbba raġbet ve taḥṣīl-i fünūn u ḥikmet eyleyüp 'ulūm-ı 'aḳliyye vü fünūn-ı riyāżiyyede iktisāb-ı mahāret ve 'ulemā-yı 'iẓāmuñ birinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet itdüklerinden ṣoñra **[81b]** sarāy-ı hümāyūn ṭabībleri zümresine ilḥāḳ olınmışlar idi. Devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on iki Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi ikinci güni Defterdār-zāde Meḥemmed Efendi yirlerine Aḥmed Yorġanī Medresesi'ne ibtidā ḫāric ile erzānī görilüp yüz on beş Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni Müsevvid Ḥıfẓī Ḥüseyn Efendi yirine Yūsuf Paşa Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Sene-i mezbūre Şevvāl'inüñ yigirminci güni yirlerinde dāḫil i'tibār olınup yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Ketḫudā-zāde Meḥemmed Efendi yirlerine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṣāniye-i Ḳāsım Paşa Medresesi'ne ḥareket eyleyüp yüz on yedi[1] Receb'inüñ yigirminci güni 'Abdü'l-ḥalīm-zāde Dāmādı 'Abdu'llāh Efendi yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla İbrāhīm Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz on sekiz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ ṭoḳuzıncı güni Ḫˇāce-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birine i'tilā, yüz on ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ onıncı güni Bolevī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi yirlerine Rüstem Paşa Medresesi'ne irtiḳā itmişler idi. Sene-i mezbūre Ṣa'bān-ı şerīfinüñ sekizinci güni re'īsü'l-eṭibbā olan Nūḥ Efendi 'azm-i 'ālem-i 'uḳbā eyledükde maḥlūl olan ḫıdmet-i riyāset-i eṭibbā ve Tekfūrṭaġı ḳażāsı arpalığı Edrine pāyesi żamīmesiyle bunlara sezā görilüp medreseleri Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye Medresesi müderrisi olan sābıḳā Emīn-i Fetvā Aḥmed Efendi'ye ibtidā altmışlı i'tibārıyla tevcīh olındı. Yüz yigirmi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ beşinci güni Mekke-i Mükerreme pāyesiyle Ḫayrabolı ḳażāsı

1 A 114.

daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınup yüz yigirmi bir Cumāde'l-ūlā'sında İstanbul pāyesiyle tekrīm, yüz yigirmi üç Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni Anaṭolı ṣadāreti pāyesiyle daḫı ta'ẓīm olındılar. Yüz yigirmi yedi Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde ḫıdmet-i riyāset-i eṭibbā ve Tekfūrṭaġı [ve] Ḫayrabolı ḳażāları arpalıḳları İzmir ḳażāsından munfaṣıl Ṭabīb 'Ömer Efendi'ye i'ṭā olınup bunlara ḫalefleri 'Ömer Efendi üzerinden İslimiyye ḳażāsı bedel virildi. Sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ üçinci güni sene-i merḳūme Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde żabṭ itmek üzere ẕikr olınan Anaṭolı pāyesi żamīmesiyle şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi ḥażretleri birāder-zādeleri Muṣṭafā Efendi yirlerine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsıyla teşrīf olınduḳlarında arpalıḳları Edrine ḳażāsından munfaṣıl Kebīrī-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı. Yüz yigirmi sekiz Ṣa'bān'ınuñ on birinci güni sene-i meẕkūre Ramażān-ı şerīfi ġurresinde ber-vech-i mevleviyyet Başra ḳażāsına naḳl olınduḳlarında yirleri La'lī-zāde es-Seyyid 'Abdü'l-bāḳī Efendi'ye virilmiş iken żabṭı müyesser olmamaġla māh-ı mezbūruñ on yedinci güni Ḳuds-i Şerīf ḳażāsı Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi olan Bolevī-zāde es-Seyyid Aḥmed Sa'īd Efendi'ye tevcīh olınup bunlar daḫı Başra ḳażāsından[1] 'afv ve İstanbul'a gelmek üzere fermān-ı 'ālī ṣādır olmaġla ḳażā-yı mezbūr ḳāḍīsine ibḳā ve bunlar Dārü's-salṭana'ya vuṣūllerinden ṣoñra yüz yigirmi ṭoḳuz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on beşinci güni sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ṣāliḥ Efendi ḥażretleri üzerlerinden Begbāzārı ḳażāsı ve[2] sābıḳā Aġrıboz eṭrāfında ordu ḳāḍīsi olan Maḥmūd Efendi maḥlūlinden Ilıca-i Berġama ḳażāsı żamm olınup ber-vech-i arpalıḳ bunlara i'ṭā olındı. Yüz otuz dört Ṣafer'inüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle ḫalefleri Kebīrī-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine Mekke-i Mükerreme ḳażāsıyla ikrām olınduḳlarında arpalıḳlarından Begbāzārı ḳażāsı ḥālen meşīḫat-i İslāmiyye'den munfaṣıl Mīrzā Efendi-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi ḥażretlerinüñ ve Ilıca-i Berġama ḳażāsı Rūmili pāyesiyle Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl ḥālen bi'l-fi'l ṣadr-ı Rūm olan şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Feyżu'llāh Efendi-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi ḥażretlerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı. Yüz otuz[3] altı Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde mün'azil ve ol manṣıb-ı

1 A 115.

2 İ nüshasında "sarāy-ı hümāyūn ṭabībleri zümresine ilḥaḳ olınmışlar idi" cümlesinden "İmām-ı Sulṭānī Ṣāliḥ Efendi ḥażretleri üzerlerinden Begbāzārı ḳażāsı ve" cümlesine kadar devam eden yaklaşık yarım yapraklık kısım atlanmıştır.

3 otuz A: yigirmi İ.

celīle ḥālen ṣadr-ı Anaṭolı olan Erzincānī es-Seyyid ʻAlī Efendi-zāde es-Seyyid Zeynü'l-ʻābidīn Efendi ḥażretleri nā'il oldı. Bunlar baʻde'l-ʻazl ṭayy-ı merāḥil ve ḳaṭʻ-ı menāzil iderek:

Beyt

Cennet ḳoḫusı gelmege başladı meşāma
İrişe gibi ḳāfilemüz menzil-i Şām'a[1]

manṭūḳınca Şām-ı cennet-meşāma vuṣūllerinde sene-i mezbūre Ṣafer'inde mizāclarınuñ inḥirāfı sebebiyle vefāt ve ʻazm-i cennāt-ı ʻāliyāt eyledi. Ṣāliḥiyye nām maḥalde defn olındılar.

Mevlānā-yı merḳūm ʻulūm-ı riyāżiyye ve fenn-i ṭıbba intisābla maʻlūm, ḥasenü'l-ḫulḳ u ḫoş-ṣoḥbet, ḳābil-i üns ü ülfet, ʻiffet ü nezāhetle meşhūr, ḫayr ile meẕkūr, ʻilm ü ṣalāḥla muʻallem, pāk-nihād ādem idi.

Gümülcineli Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed bin[2] Yūnus. Vilāyet-i Rūmili'nde Gümülcine ḳaṣabasından ẓuhūr ve "Gümülcineli Aḥmed Efendi" dimekle meşhūr olmış idi. Baʻde taḥṣīli'l-istiʻdād dārü'l-mülk-i İstanbul'a vāṣıl ve şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ **[82ᵃ]** Ṣādıḳ Meḥemmed Efendi'den şeref-i mülāzemete nā'il olup ʻalā-ḥasebi'l-ʻāde devr-i medāris-i muʻtāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʻzūl iken biñ yüz yigirmi dört Ẕi'l-ḳaʻdetü'ş-şerīfesinüñ altıncı güni Burusevī Meḥemmed Efendi yirine Bālī Paşa Medresesi ḫāriciyle kām-revā olmışlar idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ ʻAbdu'llāh Efendi ḥażretleri maḫdūmları Ḥasan Efendi maḥlūlinden Ebu'l-fażl Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz otuz iki Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on ṭoḳuzıncı güni sābıḳā İmām-ı Ṣāliṣ-i Sulṭān Muṣṭafā[3] Ḫān-ı Ṣānī Aḥmed Efendi maḥlūlinden ibtidā dāḫil iʻtibārıyla Ṣolaḳbaşı Ḥācī Muṣṭafā Medresesi virilüp yüz otuz beş Şaʻbān'ınuñ yigirmi birinci güni Müderris-zāde Mesʻūd Efendi yirlerine Ḳāḍī-ʻasker Ḥasan Efendi Medresesi'ne ḥareket eyleyüp yüz otuz altı

1 Bu beyit XVI. asır şairlerinden Üsküplü İshak Çelebi'ye aittir. Bkz. Kınalızade Hasan Efendi, *Tezkire-i Şu'arâ*, TTK Yay., Ankara 1989, s. 159.
2 bin A: ibn İ.
3 A 116.

Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi altıncı güni sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle Ḫāṣ-āḫūr Ḫˇācesi Ḥasan Efendi maḥlūlinden Lefḳoşa ḳażāsı tevcīh olınan Celeb 'Oṯmān Efendi ḳable'ż-żabṭ Ṭrablus-ı Şām'a naḳl olınmaġla Lefḳoşa ḳażāsı tevḳīt-i mezbūr ile bunlara tevcīh olınmış iken İstanbul'dan ḥareket itmedin ḳabl-i ḥulūle't-tevḳīt dār-ı beḳāya rıḥlet ve 'ālem-i ervāḥa 'azīmet itdüklerinde manṣıb-ı münḥal dāḫil ḥareket-i miṯliyyyesi i'tibārıyla Silivri ḳaṣabasında vāḳı'a Pīrī Paşa Medresesi müderrisi olan Sinobī Aḥmed Efendi'ye maḥal görildi.

Merḥūm-ı merḳūm 'ilm ü ṣalāḥla ma'lūm, ekṯer-i fünūndan ḥiṣṣemend, aḳrānından ser-bülend, 'ālim ü 'āmil ü ṣāliḥ, pīr-i sa'ādetmend-i müfliḥ idi.

Kāmī Efendi Birāderi el-Ḥāc Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā el-Ḥāc **[82b]** Muṣṭafā ibnü'ş-Şeyḫ İbrāhīm. Sulṭān Süleymān Ḫān-ı Ṯānī meşāyiḫı 'idādında tercemeleri *Cild-i Ṯānī*'de merḳūm Gülşenī Şeyḫ İbrāhīm Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı kihteri ve Kāmī Meḥemmed Efendi'nüñ birāderi el-Ḥāc Muṣṭafā Efendi'dür. Maḥrūsa-i Edrine'den ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifażā-yı nūr-ı şu'ūr idüp ba'de taḥṣīli'l-isti'dād biñ yüz on tārīḫinde Şeh-zāde Sulṭān Meḥemmed Ḫān ibn es-Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī vilādetleri teşrīflerinden[1] şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi'den mülāzemetle ber-murād olup devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi bir Ramażān-ı şerīfinüñ üçinci güni masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede Bāyezīd Efendi yirlerine Bī-duḫān Aḥmed Beg Medresesi'ne ḫāric ile 'āric, yüz yigirmi üç Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi birinci güni Na'lbur-zāde es-Seyyid 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine Bevvāb Sinān Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmış idi. Yüz yigirmi beş Receb'inüñ on dördinci güni selefi es-Seyyid 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla 'Alemü'd-dīn Medresesi virilüp yüz yigirmi yedi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ onıncı güni Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Üçbaş Medresesi i'ṭā, yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ onıncı güni ḥareket-i miṯliyye-i dāḫil ile İbrāhīm Paşa Medresesi sezā görilüp yüz yigirmi ṭoḳuz Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni yine dāḫil ḥareketi i'tibārıyla Şeyḫī Çelebi Medresesi'ne gelüp

1 teşrīflerinden A: teşrīfinden İ.

bu iki medresede selef-i sālifleri Bāyezīd Efendi'yi ta'ḳīb itmişler idi. Sene-i mezbūre Ṣa'bān'ınuñ ġurresinde yine ḥareket-i miṣliyye i'tibārıyla Çuḳacı Ḥācī Medresesi **[83[a]]** tevcīh olınup sene-i merḳūme Ẕi'l-ḥiccetü'ş[1]-şerīfesinüñ yigirmi birinci güni yine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Mīr-i Mīrān Medresesi iḥsān, otuz üç Ramażān-ı şerīfinüñ beşinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Emīniyye Medresesi'ne şāyān olup bu üç medresede daḫı selef-i sālifleri es-Seyyid 'Abdu'r-raḥmān Efendi'yi ta'ḳīb eylediler. Yüz otuz dört Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yedinci güni Müsellim Efendi Tābi'i İbrāhīm Efendi yirlerine Ṣaḥn i'tibārıyla Sirāciyye Medresesi'ne vuṣūl bulmışlar idi. Biñ yüz otuz altı Rebī'ü'l-evvel'inde ders ü devri encām ve enfās-ı ma'dūde-i ḥayātı tamām olup medrese-i maḥlūlesi tevḳīf olınup sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ on yedinci güni ḥareket-i dāḫil i'tibārıyla Şeyḫī Çelebi Medresesi müderrisi olan maḥrūsa-i merḳūme maḥkemesinde başkātib Muṣṭafā Efendi'ye ḥareket-i miṣliyye i'tibārıyla in'ām olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ḥüsn-i ḥālle ma'lūm, ma'ārif-i 'ilmiyyeden ḥiṣṣedār, ṣalāḥ u 'iffetle kār-güẕār idi.

'Aṭā-zāde Aḥmed Efendi[2]

el-Mevlā Aḥmed ibnü'l-mevlā 'Aṭā'u'llāh. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemesi *Cild-i Evvel*'de silk-i taḥrīre keşīde ḳılınan 'Aṭā'u'llāh Efendi'nüñ ferzend-i ercmendi Aḥmed Efendi'dür. Sinn-i temyīze vāṣıl ve dā'ire-i erbāb-ı isti'dāda dāḫil olup biñ ṭoḳsan yedi Cumāde'l-āḫire'sinde Bolevī Birāderi 'Alī Efendi'nüñ Mekke-i Mükerreme teşrīfinden dördinci olmaḳ üzere iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse 'azīmet eyleyüp devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on sekiz Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni kendü dersiyyesi olan Ḳāḍī-zāde Meḥemmed Efendi **[83[b]]** Medresesi ibtidā ḫāric i'tibār olınup yine kendüye tevcīh olınmış idi. Yüz yigirmi iki Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi altıncı güni es-Seyyid Muṭahhar Efendi maḥlūlinden -Dersiyye-i 'Alī Efendi'dür- Ayaṣofıyya-i Kebīr Medresesi'ne ḥareketle tevḳīr olınup yüz yigirmi yedi Ẕi'l-ḥicce'sinde Ṣāliṣe-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi

1 A 117.

2 Evvelu müderrisin bi-medreseti Ḳāḍī-zāde Meḥemmed Efendi. Fī 11 Rebī'ü'l-evvel sene 1118.

müderrisi olan Ḳarṣlı Ḥasan Efendi āḫar medreseye ḥareket itdükde medrese-i mezbūre sarāy olmaġla bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn ilḳā olınmış iken yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni tekrār bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı sa'ādet-maḳrūn müceddeden medrese vaż' olınup dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla bunlara tevcīh olındı. Yüz otuz bir Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde 'Aṭā'u'llāh[1] Efendi Teẕkirecisi 'Abdu'llāh Efendi yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Kürkcibaşı Medresesi'ne mevṣūl, yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni Begler Ḫ̆ācesi Mülāzımı Ḳara Aḥmed Efendi yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olup yüz otuz dört Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi altıncı güni Ḫ̆āce İsmā'īl [Efendi] yirlerine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Pīrī Paşa Medresesi'ne vuṣūl[2] bulmışlar idi. Biñ yüz otuz altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on üçinci İṣneyn gicesi mübtelā olduġı maraż-ı ẕātü'l-cenbden intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl itdüklerinde irtesi İṣneyn güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde Emīr-i Buḫārī Zāviyesi civārında vālid-i mācidleri cenbinde defn olındılar. Maḥlūl olan medreseleri **[84ª]** māh-ı mezbūruñ yigirmi altıncı güni Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye müderrislerinden Ya'ḳūb-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi'ye ibtidā altmışlı i'tibārıyla tevcīh olındı.

Maḫdūm-ı merḳūm ṣalāḥ-ı ḥālle ma'lūm, ṭālib-i intisāb-ı 'ulūm, dāḫil-i 'idād-ı maḫādīm-i Rūm, güşāde-ṭab' u ṣāfī-ṭaviyyet, ẕī-ṣervet ve ṣūḫ-meşreb idi.

Siyāhī Ḥasan Efendi

el-Mevlā Ḥasan. Maḥrūsa-i Edrine'den bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olup 'ulemā-yı kirāmuñ birinden mülāzım ve rāh-ı tedrīse 'āzim olduḳdan ṣoñra bi-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ ṭoḳsan sekiz[3] Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirminci güni masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede Necīb Meḥemmed Efendi yirine Ḥüsāmü'd-dīn Medresesi'ne ḫāric ile 'āric, ṭoḳsan ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi altıncı güni Dāmād-zāde Muṣṭafā Efendi yirlerine 'Alemü'd-dīn Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmışlar idi. Yüz Receb'inüñ yigirmi altıncı

1 'Aṭā'u'llāh A: 'Aṭā İ.
2 A 118.
3 sekiz A: ṭoḳuz İ.

güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Orūc Paşa Medresesi virilüp yüz dört Rebī'ü'l-evvel'inüñ on sekizinci güni Şeyḫī Çelebi Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ on dördinci güni ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil i'tibārıyla Mīr-i Mīrān Medresesi şāyān görilüp bu üç medresede selefleri Muṣṭafā Efendi'yi ta'ḳīb itmişler idi. Yüz sekiz Ramażān-ı şerīfinüñ on beşinci güni yine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Zekeriyyā Efendi yirlerine Emīniyye Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi bir Ramażān-ı şerīfinüñ üçinci güni Ṣalbaş-zāde Feyżu'llāh Efendi yirine yine ḥareket-i miṣliyye i'tibārıyla Cāmi'-i **[84[b]]** 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz yigirmi dört Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḥalebiyye Medresesi in'ām, yüz yigirmi yedi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ onıncı güni yine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Üçşerefeli Medresesi Ṣāniyesi ile ikrām olınup bu iki medresede yine selef-i sālifleri Muṣṭafā Efendi'yi ta'ḳīb eylediler. Sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ üçinci güni yirlerinde Ṣaḥn i'tibārıyla[1] sezā, yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ onıncı güni Cerrāḥ-zāde 'Abdü'l-fettāḥ Efendi yirine yine Ṣaḥn i'tibārıyla medrese-i mezbūrenüñ ūlāsına irtiḳā idüp yüz otuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ[2] on yedinci güni selefleri 'Abdü'l-fettāḥ Efendi yirine ibtidā altmışlı i'tibārıyla maḥrūsa-i merḳūme Dārü'l-ḥadīṣi'ne i'tilā itdiler. Yüz otuz dört Cumāde'l-āḫire'sinüñ ṭoḳuzıncı güni selefleri 'Abdü'l-fettāḥ Efendi maḥlūlinden altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla maḥrūsa-i meẕkūrede Sulṭān Bāyezīd Ḫān Medresesi iḥsān, sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yedinci güni selef-i sālifleri Muṣṭafā Efendi yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Sulṭān Selīm Ḫān-ı Cedīd Medresesi ile tecdīd-i 'izz ü şān itmişler idi. Yüz otuz altı Rebī'ü'l-āḫir'inde eyyām-ı rebī'-i ḥayātı āḫir ve dem-beste-i menāfiẕ ü menāḫir olup dār-ı fenādan sefer ve 'ālem-i 'uḳbāya güẕer itdüklerinde medrese-i maḥlūleleri sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ on yedinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla maḥrūsa-i merḳūmede Sulṭān Bāyezīd Ḫān Medresesi müderrisi olan 'Anberī Aḥmed Efendi'ye yine i'tibār-ı meẕkūr ile muḳarrer ḳılındı.

Merḥūm-ı mezbūr "Siyāhī Ḥasan Efendi" dimekle **[85[a]]** meşhūr, pīr-i dervīş-nihād, mü'min-i pāk-i'tiḳād idi.

1 i'tibārıyla A: i'tibārı İ.
2 A 119.

Müstaḳīm Dāmādı Ḳara Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed. Dārü'l-mülk-i Ḳaraman olan medīne-i Ḳonya'dan bedīdār ve "Ḳara Meḥemmed Efendi" dimekle şöhret-şi'ār olup kesb-i ser-māye-i isti'dād ve zād-ı rāḥile-i erbāb-ı ṭarīḳı i'dād itdükden ṣoñra Ḥācī Yūsuf-zāde 'Abdu'llāh Efendi'nüñ ḫıdmet i'ādelerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye 'azīmet ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on yedi Receb'inüñ yigirmi ikinci güni Ḳudsī 'Abdu'llāh Efendi yirine Dil-figār Medresesi ibtidā ḫāric i'tibārıyla sezāvār görilüp yüz yigirmi Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on altıncı[1] güni Ḫaṭṭāṭ İsmā'īl-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine Süheyl Beg Medresesi'ne taḥrīk olındılar. Yüz yigirmi dört Şevvāl'inüñ ṭoḳuzıncı güni Naḳīb-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Üçbaş Medresesi virilüp yüz yigirmi sekiz Cumāde'l-ūlā'sınuñ on altıncı güni Velī Paşa Ḳayını Muṣṭafā Efendi yirlerine dāḫil ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Feyżiyye-i 'Oṡmān-zāde Medresesi'ne ḥareket eyleyüp yüz otuz Şevvāl'inüñ sekizinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Ṣafāyī-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirlerine Bosna ḳażāsı ḥükūmeti tevfīż olınmış idi. Yüz otuz iki Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Belġrad ḳażāsından munfaṣıl Celeb 'Oṡmān Efendi mevṣūl oldılar. Yüz otuz beş Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde Müsellim-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirlerine Ṣofya ḳażāsı tevcīh olınup yüz otuz altı Rebī'ü'l-āḫir'inde[2] eyyām-ı rebī'-i ḥayātı tamām **[85b]** ve 'ālem-i ervāḥa ḥırām itdüklerinde manṣıb-ı maḥlūl iki buçuḳ ay miḳdārı evlādına medd olınup ba'dehu sene-i mezbūre Recebü'l-müreccebi ġurresinde Erzenü'r-rūm ḳażāsından munfaṣıl Babaṭaġī 'Alī Efendi'ye in'ām olındı.

Merḥūm-ı merḳūm müşārik-i erbāb-ı fühūm, ṣalāḥı 'ilmine ġālib, ḳażāsından nām-ı nīkū taḥṣīline ṭālib, dervīş-nihād u ferruḫ-dem, bābāyāne ādem idi.

Manav-zāde Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed ibnü'l-mevlā 'Abdu'r-raḥmān ibnü'l-mevlā Aḥmed. Ṭabaḳa-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi' 'ulemāsından tercemesi *Cild-i Ev-*

1 altıncı A: yedinci İ.
2 A 120.

vel'de sebḳ iden Manav-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi'nüñ ferzend-i ercmendi ve maḫdūm-ı ḫıredmendi Meḥemmed Efendi'dür. Maḥrūsa-i Burusa'dan neş'et ve taḥṣīl-i neşve-i ḳābiliyyet eyleyüp[1] ṣadr-ı 'ālī-ḳadr Ḳadrī Efendi merḥūmdan mülāzım ve ṭarīḳ-ı tedrīse 'āzim olup devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ seksen üç tārīḫinde masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede Ḫˇāce Rüstem Medresesi ḫāricine 'āric, seksen beş senesi ḫilālinde Monlā[2] Fenārī Medresesi'ne ḥareket-le mübtehic olmışlar idi. Ṭoḳsan beş Rebī'ü'l-evvel'inde 'Abdü'n-nebī Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Vā'iẓiyye Medresesi virilüp ṭoḳsan ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinde Menteş-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Monlā Yegān Medresesi iḥsān olınup yüz iki Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on sekizinci güni Pür-ḳalem-zāde Ḫˇācesi Meḥemmed Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḥażret-i Emīr Medresesi ile tevḳīr olındılar. Yüz on iki Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi ikinci **[86[a]]** güni Vānī Efendi Ḥafīdī Rebīb es-Seyyid Muṣṭafā Efendi yirlerine Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳadriyye Medresesi ile bülend-ḳadr olup yüz on dört Şevvāl'inüñ on birinci güni 'Abdī 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine yine Ṣaḥn i'tibārıyla ṣāniyen Mollā Yegān Medresesi şāyān görilüp yüz on beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni selef-i sālifleri es-Seyyid Muṣṭafā Efendi yirlerine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Sulṭān Orḫan Medresesi ile taḥṣīl-i 'izz ü şān eyleyüp yüz yigirmi Şa'bān'ınuñ on beşinci güni selefleri 'Abdī Efendi yirine altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ġāzī Ḫudāvendigār Medresesi sezāvār, yüz yigirmi sekiz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi sekizinci güni Meḥemmed Selīm Efendi yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Murādiyye Medresesi ile tekmīl-i 'izz ü vaḳār idüp sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ beşinci güni Ma'ālī-zāde es-Seyyid İbrāhīm Efendi yirine Süleymāniyye i'tibārıyla Yıldırım Bāyezīd Ḫān Medresesi ile ḳadr ü menziletleri mezīd olmış idi.[3] Biñ yüz otuz altı Cumāde'l-āḫire'sinde terk-i cihān-ı fānī ve 'azm-i beḳā-yı cāvidānī itdüklerinde medrese-i maḥlūleleri māh-ı mezbūruñ yigirmi dördinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ġāzī Ḫudāvendigār Medresesi müderrisi olan Şeyḫ Bāḳī-zāde Muṣṭafā Efendi'ye yine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla erzānī görildi.

1 eyleyüp A: idüp İ.
2 Monlā A: Mollā İ.
3 A 121.

Mevlānā-yı merḳūm ḥiṣṣemend-i maʿārif ü ʿulūm, "Manav-zāde Efendi" dimekle meşhūr, ḫayr ile meẕkūr, pīr-i muʿammer-i ṣāliḥ, merd-i saʿadetmend-i müfliḥ, evżāʿ u eṭvārı müsellem, pāk-nihād ādem idi.

Re'īsü'l-eṭibbā ʿÖmer Efendi

el-Mevlā ʿÖmer bin ʿOṯmān. Vilāyet-i Anaṭolı'da Kürretü'n-nuḥās ḳaṣabası sükkānından **[86[b]]** olup dārü'l-mülk-i İstanbul'a hicret ve İstanbul'da Ḥācī Ḥasan-zāde Mescid-i Şerīfi imāmetiyle ḳanāʿat eyleyen ʿOṯmān Efendi'nüñ ferzend-i ḫıredmendi Re'īsü'l-eṭibbā ʿÖmer Efendi'dür. Biñ altmış ṭoḳuz Ramażān'ında Dārü's-salṭanati'l-ʿaliyye belde-i Ḳosṭanṭıniyye'de vāṣıl-ı ser-menzil-i vücūd ve dāḫil-i meclis-i şühūd olup vāṣıl-ı ʿidād-ı erbāb-ı istiʿdād ve mālik-i meslek-i rüşd ü sedād olduḳda şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi merḥūm āsitānesine intisāb ve biñ ṭoḳsan sekiz Ẕi'l-ḥicce'sinde Rūmili ṣadāretine teşrīflerinde mülāzemetleriyle kām-yāb olmışlar idi. Ḳaṭʿ-ı merātib-i muʿtāde ve seyr-i menāzil-i ifāde iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʿzūl olduḳdan ṣoñra taḥṣīl-i ʿilm ü ʿirfāna beẕl-i mechūd ve rūd-ı şīrīn-zülāl-i taḥḳīḳ u īḳāna vürūd eyleyüp bi-taḫṣīṣ fenn-i ṭıbbuñ daḫı deḳā'iḳına vāṣıl ve dāḫil-i silkü'l-le'āl-i emāṯil olmaġla eṭibbā-yı sulṭānī zümresine dāḫil olmışlar idi. Biñ yüz bir Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on sekizinci güni Ṣaḥḥāf Ṣāliḥ Efendi yirine Maġnisalı Çelebi Medresesi ḫāriciyle kām-revā olup yüz beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on altıncı güni ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla Ṭırnovalı Meḥemmed Efendi yirine Ḳañlıca ḳaṣabasında vāḳıʿa İskender Paşa Medresesi sezā, yüz ṭoḳuz Rebīʿü'l-evvel'inüñ altıncı güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Meknī Aḥmed Efendi yirine Atmeydānı ḳurbinde Fīrūz Aġa Medresesi iʿṭā olınmış idi. Yüz on üç Şevvāl'inüñ on dördinci güni Ḥamza Efendi yirine yine ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Bālī Efendi Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz on beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ on beşinci güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla Ḥāfiẓ **[87[a]]** Yūsuf Efendi yirine Fāṭıma Sulṭān Medresesi'ne menḳūl, yüz on altı Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yigirmi beşinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla İbrāhīm Efendi yirlerine veliyy-i niʿmeti olan müşārun ileyh şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Debbāġ-zāde Efendi merḥūm medresesi'ne mevṣūl, yüz on yedi Receb'inüñ on ṭoḳuzıncı güni selef-i sālifleri Ḥamza Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'nüñ birine vuṣūl bulmışlar idi. Yüz on sekiz Şaʿbān'ınuñ on birinci güni ibtidā altmışlı iʿtibārıyla

Es'ad-zāde[1] Fā'iz es-Seyyid 'Abdü'r-raḥīm Efendi yirlerine Murād Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz on ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ onıncı güni altmış ḥareketi i'tibārıyla Çuḳacı-zāde İbrāhīm Efendi yirine 'Ā'işe Sulṭān Medresesi şāyān görilüp yüz yigirmi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi sekizinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla 'Abdü'l-hādī-zāde Feyżu'llāh Efendi yirine Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi'nde miḥrāb-nişīn-i taḥḳīḳ u īḳān oldılar. Yüz yigirmi bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ[2] dördinci güni yine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla İsḥāḳ-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirlerine Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Medresesi'ne naḳlle ta'ẓīm, yüz yigirmi üç Receb'i ġurresinde Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle tekrīm olınmışlar idi. Yüz yigirmi dört Şevvāl'inüñ ṭoḳuzıncı güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'si ġurresi tevḳītiyle İzmir ḳażāsıyla tevḳīr olınup bu iki rütbede selef-i sālifleri 'Abdü'l-hādī-zāde Feyżu'llāh Efendi'yi ta'ḳīb itmişler idi. Yüz yigirmi beş Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid İbrāhīm Efendi vāṣıl oldılar. Yüz yigirmi altı Receb'i ġurresinde **[87^b^]** Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ṣāliḥ Efendi ḥażretleri üzerlerinden İslimiyye ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup yüz yigirmi yedi Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde ānifen tercemesi sebḳ iden Meḥemmed Efendi yirine re'īsü'l-eṭibbā olduḳlarında selefleri arpalıḳları Tekfūrṭaġı ve Ḫayrabolı ḳażāları bunlaruñ żamīme-i revātibleri ḳılınup İslimiyye ḳażāsı selefleri Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı.[3] Sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on sekizinci güni bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı sa'ādet-maḳrūn Mekke-i Mükerreme pāyesi żamīmesiyle ikrām, yüz yigirmi sekiz Şevvāl'inüñ on ṭoḳuzıncı güni İstanbul pāyesi żamīmesiyle iḥtirām olındılar. Sene-i merḳūme Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde Mektūbī 'Oṯmān Efendi yirine maḥrūsa-i Burusa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup arpalıḳları daḫı üzerlerinde ibḳā olınmış idi. Lākin re'īsü'l-eṭibbā bulınup rikāb-ı hümāyūndan inḳıṭā' mümkin olmamaġla ḳażā-yı meẕkūra kendüler gitmeyüp niyābet ile żabṭ itdiler. Yüz yigirmi ṭoḳuz Ša'bān-ı şerīfinüñ yigirmi beşinci güni bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn Anaṭolı pāyesi żamīmesiyle daḫı memnūn ḳılınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde mün'azil ve maḳām-ı ḥükūmetlerine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl Burusa pāyesi olan Çıracı-zāde

1 A 122.
2 Ṣaferü'l-ḫayrınuñ İ: Ṣafer'inüñ A.
3 olındı İ: olınup A.

Ḥasan Efendi nā'il oldı. Bunlar arpalıḳları ile ibḳā olınup yüz otuz Receb'i ġurresinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Maḥmūd Efendi maḥlūlinden Güzelḥiṣār-ı Aydın ḳażāsı żamīme-i revātibleri ḳılınup Ḫayrabolı ḳażāsı Anaṭolı ṣadāreti pāyesiyle İstanbul ḳażāsından munfaṣıl **[88[a]]** veliyyü'n-ni'am-zademüz Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı.[1] Yüz otuz bir Cumāde'l-ūlā'sınuñ beşinci güni Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn Efendi ḥażretleri yirlerine bi'l-fi'l Anaṭolı ṣadrıyla bülend-ḳadr olduḳlarında arpalıḳlarından Tekfūrṭaġı ḳażāsı üzerlerinde ibḳā olınup ve Güzelḥiṣār-ı Aydın ḳażāsı İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Aḳ Maḥmūd Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretlerinüñ Anaṭolı pāyesiyle żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Yüz otuz iki Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde müteḳā'id ve maḳām-ı ṣadārete ḫalef-i ẕī-şerefleri Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri müteṣā'id olup bunlara ḫalef-i ẕī-şerefleri[2] arpalıḳlarından Birgi ve ṯāniyen Ḫayrabolı ḳażāsı tevcīh olındı. Sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı meymenet-maḳrūn Rūmili ṣadāreti pāyesi żamīmesiyle taḥṣīl-i 'izz ü şān eyleyüp yüz otuz üç Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından ma'zūl ve 'Abdü'r-raḥīm-zāde Aḥmed Efendi maḥlūlinden Bolı ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Yüz otuz beş Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde selef-i ẕī-şerefleri Veliyyü'd-dīn Efendi ḥażretleri yirlerine[3] bi'l-fi'l ṣadr-ı Rūm ve nā'il-i ġāyetü'l-ġayāt-ı merūm olduḳlarında arpalıḳlarından Tekfūrṭaġı ḳażāsı yine kendü üzerlerinde ibḳā olınup Birgi ve Ḫayrabolı ḳażāları ḫalef-i pür-şereflerine Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Naḳībü'l-eşrāf es-Seyyid Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretlerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı. Yüz otuz altı Cumāde'l-āḫire'sinüñ ġurresi Sebt gicesi **[88[b]]** vaḳt-i 'işāda mübtelā olduḳları marażdan āftāb-ı 'ömri vāṣıl-ı derece-i zevāl ve naḳş-ı dil-firīb-i manṣıb u cāh nümūne-i ẓıll-ı ḫayāl olup rū-gerdān-ı 'alā'iḳ-ı cihān olmalarıyla irtesi Sebt güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẕ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Mollā Gürānī Cāmi'-i Şerīfi civārında ḫāneleri ḳurbinde i'dād itdükleri medrese sāḥasında defn olınup yirlerine Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl ve ḥālen şeyḫü'l-İslām ve müşkil-güşā-yı enām olan Dāmād Efendi-zāde Aḥmed Efendi

1 A 123.
2 ẕī-şerefleri A: pür-şerefleri İ.
3 yirlerine A: -İ.

ḥażretleri ṣāliṣen ṣadr-ı ʿālī-şān oldılar. Maḥlūl olan ḫıdmet-i riyāset-i eṭibbā ve Tekfūrṭaġı ḳażāsı arpalığı ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Ḳoca Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi olan Ḫayātī-zāde Muṣṭafā Efendi ḥażretlerine sezā görildi.

Mevlānā-yı merḳūm ḥiṣṣemend-i envāʿ-ı ʿulūm, siyyemā ʿilm-i ṭıbda mahāret ile mevsūm, farṭ-ı ẕekā ve sürʿat-i intiḳālle maʿlūm, luṭf-ı ṭabʿ ile maʿrūf ve niḳā-yı ḳarīḥa ile mevṣūf, nīk-ḫaṣlet ü ḫoş-ṣoḥbet, güşāde-meşreb ü şūḫ-ṭabīʿat, merd-i müsellem, vücūd-ı mükerrem idi.

Āṯār-ı ḫayriyyelerinden ḫāneleri civārında bir medrese-i laṭīfe inşā ve bir mekteb ve bir sebīl[1] bināsıyla ʿaṭşān-ı ʿibādu'llāhı irvā itmiş iken bir muʿallim-ḫāne bināsı daḫı vaṣiyyet ve tavṣiyesi üzere ṣūret bulmışdur.

Şekera'llāhu saʿyehü'l-mevfūr.[2]

Bābī-zāde Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed ibnü'l-mevlā Muṣṭafā. ʿUlemā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābiʿ'den tercemeleri *Cild-i Evvel*'de merḳūm Bābī Muṣṭafā Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı feżā'ilmendi Meḥemmed Efendi'dür. Biñ altmış beş tārīḫinde Dārü's-salṭanati'l-ʿaliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'de ḫilʿat-i ḫilḳat-i mesʿūd ile **[89ª]** şeref-yāfte ve levḥ-i cebīni ḥāline şuʿāʿ-ı saʿādet-tāfte olup sinn-i temyīze vāṣıl ve mekteb-i ʿirfāna dāḫil olduḳda terbiyet-i peder-i vālā-güherleriyle miṯāl-i pençe-i miḥr-i cihān-ārā aḫẕ-ı cevāhir-i ʿulūm u maʿārifde iẓhār-ı yed-i beyżā idüp ḥā'iz-i meleke-i fażl u kemāl ve fā'iz-i derece-i ʿālü'l-ʿāl olduḳdan ṣoñra biñ seksen altı Cumāde'l-ūlā'sında Aʿrec-zāde ʿAbdu'llāh Efendi'nüñ Medīne-i Münevvere teşrīfinden evvelki olmaḳ üzere iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı tedrīse ʿazīmet eyleyüp bi-ḥasebi'ṭ-ṭarīḳ devr-i mecālis-i ders ü taḥḳīḳ iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʿzūl iken biñ ṭoḳsan sekiz Cumāde'l-ūlā'sınuñ on birinci güni ibtidā ḫāric iʿtibārıyla Kūsec ʿAlī Beg Medresesi'ne ḥırām, ṭoḳsan ṭoḳuz Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni Laz Meḥemmed Aġa-zāde İsmāʿīl Efendi maḥlūlinden Ebu'l-fażl Medresesi'ne ḥareketle taḥṣīl-i kām itmişler idi. Yüz bir Rebīʿü'l-evvel'inüñ onıncı güni yine ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla ṣadr-ı

1 A 124.
2 "Allah onun çok çalışmasının mükâfatını versin."

a'ẓam-ı sābıḳ Tekfūrṭaġlı Muṣṭafā Paşa İmāmı Süleymān Efendi yirine Cezerī Ḳāsım Paşa Medresesi sezā görilüp sene-i mezbūre Ṣa'bān'ınuñ on ṭoḳuzıncı güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Rodosī-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ḫādım Ḥasan Paşa Medresesi'ne naḳl olındılar. Yüz iki Receb'inüñ yigirmi ikinci güni[1] dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Kebīrī-zāde 'Abdu'r-raḥmān[2] Efendi yirine Ḥācī Ḥasan-zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde olup yüz altı Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Es'ad-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medrese-i Ṯāniyesi şāyān, sene-i meẕkūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi'**[89b]**nüñ ṭoḳuzıncı güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ṣādıḳ Meḥemmed Efendi Tābi'i Ḳırımī 'Abdu'llāh Efendi yirine medāris-i Ṯemāniyye'nüñ birinde miḥrāb-nişīn-i taḥḳīḳ u īḳān olmışlar idi. Yüz sekiz Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi ḥażretleri yirlerine Rüstem Paşa Medresesi'ne i'tilā, yüz on Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi yedinci güni altmışlı ḥareketi i'tibārıyla Malāṭıyyeli Maḥmūd Efendi maḥlūlinden Dāvūd Paşa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz on iki Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on dördinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla selef-i sālifleri Rodosī-zāde Efendi yirine Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Medresesi ile tekrīm, yüz on altı Rebī'ü'l[3]-āḫir'inüñ yigirminci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Çuḳacı-zāde es-Seyyid Aḥmed Efendi yirine Medīne-i Münevvere *dāmet bi'l-envāri müsevvere*[4] ḳażāsıyla ta'ẓīm olınmışlar idi. Yüz on sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde munfaṣıl ve ol manṣıb-ı celīle mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla İstanbul'da vāḳı'a Vālide Sulṭān Medresesi müderrisi olan Ra'dī Muṣṭafā Efendi nā'il oldı. Sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sında sābıḳā Emīn-i Fetvā Gelibolılı Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Bayındır ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup yüz yigirmi Ramażān-ı şerīfinüñ ṭoḳuzıncı güni Edrine ḳażāsından munfaṣıl Mekke pāyesi olan Muṣāḥib Paşa Ḫˇācesi İbrāhīm Efendi maḥlūlinden Çirmen ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Yüz yigirmi iki Cumāde'l-āḫire'sinde sene-i mezbūre Recebü'l-müreccebi ġurresi **[90a]** tevḳītiyle Ṭurmuş-zāde Aḥmed Efendi yirine Burusa pāyesi żamīmesiyle İzmir ḳażāsıyla tevḳīr olınduḳların-

1 güni A: -İ.
2 'Abdu'r-raḥmān İ: 'Abdu'llāh A.
3 A 125.
4 "Çepeçevre nurlar içinde olmaya devam etsin."

da arpalıḳları maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi maḫdūm-ı mihteri Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz yigirmi üç Ramażān-ı şerīfi ġurresinde ma'zūl ve yirleriyle Süleymāniyye müderrislerinden 'Abdü'l-ḥadī-zāde Feyżu'llāh Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi beş Şevvāl'i ġurresinde İstanbul pāyesiyle Filibe ḳażāsından munfaṣıl Dāvūd-zāde İbrāhīm Efendi üzerinden Yarḥiṣār ma'a Bāzārcıḳ ve Gökceṭaġ ḳażālarına mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ūlā-yı Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi sābıḳā Emīnü'l-fetvā Aḥmed Efendi üzerinden Çırpan ḳażāsı daḫı żamm olınup bunlara arpalıḳ virildi. Yüz yigirmi sekiz Ramażān-ı şerīfi ġurresinde Feyżu'llāh Efendi ḥażretleri yirlerine Mıṣr-ı ẕātü'l-ehrām ḳażāsıyla ikrām olınduḳlarında arpalıḳlarından Çırpan ve Yarḥiṣār ma'a Bāzārcıḳ ḳażāları maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi'nüñ ve Gökceṭaġ ḳażāsı Edrine pāyesiyle Şām-ı şeref-encām ḳażāsında munfaṣıl 'Abdü'l-kerīm-zāde Refdī Meḥemmed Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Ramażān-ı şerīfi ġurresinde mün'azil ve yirlerine maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi ḥażretleri Mekke-i Mükerreme pāyesiyle vāṣıl oldılar. Yüz otuz Receb'i ġurresinde veliyyü'n-ni'am-ı 'ale'l-himem sābıḳā mesned-efrūz-ı ṣadr-ı fetvā olan şeyḫü'l-İslām-ı 'ālī-cāh 'Abdu'llāh Efendi **[90b]** ḥażretleri kendü arpalıḳlarından Bilecik ḳażāsını iḥsān buyurmışlar idi. Yüz otuz iki Ramażān-ı şerīfinüñ on beşinci güni Ṣadrü'd-dīn-zāde 'Abdü'l-ḥay Efendi maḥlūlinden Ḳaradeñiz Ereglisi ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınup yüz otuz dört Şevvāl'i ġurresinde sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Mekke-i Mükerreme pāyesi żamīmesiyle Medḥī[1] Muṣṭafā Efendi yirlerine Şām-ı dārü's-selām ḳażāsında murabba'-nişīn-i mesned-i aḥkām olduḳlarında arpalıḳlarından Bilecik ḳażāsı Burusa ḳażāsından ma'zūl Emīr Aġa-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi'ye ve Ḳaradeñiz Ereglisi ḳażāsı Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl Nālī Ḳayını Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz otuz beş Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde 'azl olınduḳlarında ḳażāyı Şām-ı cennet-meşām bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn bilād-ı ṣelāṣe rütbesine terfī' olınmaġın Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl Mu'abbir İsmā'īl Efendi'ye in'ām olındı. Bunlar ba'de'l-'azl ṭayy-ı merāḥil ve ḳaṭ'-ı menāzil ide-

1 A 126.

rek Dārü's-salṭanati'l-'aliyye belde-i Ḳosṭanṭıniyye'de menzillerine vuṣūl bulduḳdan[1] ṣoñra yüz otuz altı Muḥarrem'inde sābıḳā İmām-ı Sulṭānī 'Arab-zāde[2] Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Yoros ve Ḳaraṣu ve Şeyḫlü ḳażāları ber-vech-i arpalıḳ erzānī görilüp sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi altıncı güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi'ye Selanik ḳażāsı tevcīh olınduḳda arpalıḳları olan Kirmastı ḳażāsı bunlaruñ żamīme-i revātibleri ḳılınup sene-i meẕkūre Receb'i ġurresinde Edrine'den ma'zūl 'Abdu'llāh Efendi'ye bundan aḳdem bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn **[91ᵃ]** Mekke-i Mükerreme ile hem-rütbe ḳılınan Medīne-i Münevvere ḳażāsı şāyān görildükde arpalıḳlarından Ḳarabiġa ḳażāsı daḫı bunlaruñ arpalıḳlarına ilḥāḳ olınmış iken māh-ı merḳūmuñ yigirmi üçinci Ṣülāṣā gicesi yedinci sā'atde dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i bāḳīye 'azīmet eyleyüp irtesi Ṣülāṣā güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẕ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī *raḍiye'anhu Rabbuhu'l-Bārī*[3] merḳad-i münevveri civārında 'Ārif 'Abdü'l-bāḳī Efendi merḥūm cenbinde mütevārī-i ḫāk-i 'ıṭrnāk oldılar. Sinleri yetmiş bir sāle bāliġ olmış idi. Vefātlarına bu gūne tārīḫ dinilmişdür:

Naẓm

Rūḥ-ı Bābī-zāde-i efḍāl-pīrā-yı Ḫudā
Manṣıb-ı 'ālī-i raḥmetle ide hemvāre şād

Rütbe-i Mekke'yle ma'zūl olmış iken şādmān
Ḳurb-ı raḥmetde teḳā'üdle olınca ber-murād

Fāl idüp hātif didi tārīḫ-i sāl-i fevtini
Müjde Bābī-zāde'ye oldı der-i cennet güşād[4]

Maḥlūl olan arpalıḳları bir ay miḳdārı evlādına medd olınup sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfi ġurresinde Kirmastı ḳażāsı Rūmili pāyesi olan sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ḥasan Efendi ḥażretlerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılınup Ḳarabiġa ḳażāsı Mıṣr'dan munfaṣıl Cezāyir Paşası-zāde İbrāhīm Efendi ḥażretlerine

1 bulduḳdan A: bulduḳlarından İ.
2 'Arab-zāde İ: 'Arab A.
3 "Bârî Allah ondan razı olsun."
4 مژده بابی زاده یه اولدی در جنت کشاد

ve Yoros ve Ḳaraṣu ve Şeyḫlü ḳażāları Ġalaṭa ḳażāsından münʿazil Esʿad-zāde Fā'iz es-Seyyid ʿAbdü'r-raḥīm Efendi'ye ber-vech-i arpalıḳ tevcīh[1] olındı.

Mevlānā-yı merḳūm ʿilm ü fażīlet ile maʿlūm, edīb ü erīb, ʿArabī eşʿārı dil-firīb, vecīh ü vaḳūr, ṣalāḥ u sedād[2] ile meşhūr, ḳażāsında ḥākim ü ʿādil, ʿiffet ü istiḳāmetde bī-muʿādil, nīk-nefs ü ḥasen**[91b]**ü'l-aḫlāḳ, kesīrü'l-meḥāsin [ü] ʿazīzü'l-istiḥḳāḳ, saḫī vü niʿmet-güẕār, gül-i raʿnā gibi süfresi güşāde vü direm-niṡār, beşūş u ḥalūḳ, ṣadīḳ u ṣadūḳ, müteşerriʿ ü ʿābid, ḥamāme-i cevāmiʿ ü mesācid, pīr-i ṣāḥib-ʿirfān, ẕāt-ı kerīmü'ş-şān idi.

Sarāy Ḫʿācesi Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā. Kanḳırı sancaġına tābiʿ Ḳalʿecik nām ḳaryeden ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şuʿūr idüp biñ yüz yedi Şevvāl'inde şeh-zāde-i cihān Sulṭān Maḥmūd ibn es-Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṡānī ḥażretlerinüñ vilādetleri teşrīfinden İmām-ı Sulṭānī ʿAlī Efendi'den mülāzım ve rāh-ı tedrīse ʿāzim olup devr-i merātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz sekiz Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yedinci güni ṣadr-ı aʿẓam-ı sābıḳ el-Ḥāc ʿAlī Paşa Ḫʿācesi Meḥemmed Efendi yirine Şeyḫü'l-ḥarem Medresesi ḫāriciyle mükerrem olup yüz on bir Rebīʿü'l-evvel'inüñ on beşinci güni Muḳīm Meḥemmed Efendi maḥlūlinden ʿAlī Efendi-zāde Dārü'l-ḥadīṡi'ne ḥareket itmişler idi. Yüz on beş Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Murtażā Efendi Birāder-zādesi Meḥemmed Efendi yirine Ḳāḍī Maḥmūd Medresesi virilüp yüz on altı Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni yine iʿtibār-ı meẕkūr ile Neylī Aḥmed Efendi ḥażretleri yirlerine Temürḳapu'da vāḳıʿa Aḥmed Paşa Medresesi'ne naḳl olındılar. Yüz on yedi Ramażān-ı şerīfinüñ beşinci güni ḥareket-i miṡliyye-i dāḫil iʿtibārıyla Yaḥyā-zāde Efendi Birāderi Yaḥyā Efendi yirine Ḳāḍī ʿAbdü'l-ḥalīm Medresesi ile tekrīm olınup yüz on ṭoḳuz Rebīʿü'l-evvel'inüñ yigirmi ikinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Ketḫudā Muṣṭafā Efendi yirlerine Ḳāḍī-ʿasker Muṣṭafā Efendi Medresesi'ne mevṣūl, **[92a]** yüz yigirmi bir Rebīʿü'l-evvel'inüñ on birinci güni Sālim Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Yüz yigirmi iki Rebīʿü'l-evvel'inüñ on beşinci güni

1 A 127.
2 sedād A: saʿādet İ.

ibtidā altmışlı i'tibārıyla 'Oṡmān-zāde Aḥmed Efendi yirine Edrineḳapusı'nda vāḳı'a Mihrümāh Sulṭān Medresesi iḥsān olınup yüz yigirmi üç Receb'i ġurresinde altmış ḥareketi i'tibārıyla Bolevī-zāde es-Seyyid Aḥmed Sa'īd[1] Efendi yirlerine Ḫānḳāh Medresesi'n cāygāh eyleyüp sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ beşinci güni ḥareket-i miṡliyye i'tibārıyla Nefes-zāde es-Seyyid Meḥemmed 'Azīz Efendi yirine Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilmiş idi. Yüz yigirmi altı Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on üçinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ṣamtī-zāde Meḥemmed Reşīd Efendi yirlerine Maḥmūd Paşa Medresesi'ne i'tilā idüp yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni yine i'tibār-ı mezbūr ile Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Mücīb Muṣṭafā Efendi yirlerine Ayaṣofıyya-i Kebīr Medresesi ile tevḳīr olınmışlar idi. Yüz otuz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ ġurresinde sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi yirine Medīne-i Münevvere *ṣalla'llāhu te'ālā 'aleyh*[2] *'alā-münevvirihā*[3] ḳażāsıyla teşrīf olındılar. Yüz otuz iki Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde munfaṣıl ve ol manṣıb-ı celīle Diyārbekr ḳażāsından munfaṣıl müsevvid-i sābıḳ Ḥıfẓī Ḥüseyn Efendi nā'il oldı. Bunlar ba'de ṭayyi'l-merāḥil maḥmiyye-i İstanbul'da menzillerine vāṣıl olduḳlarından ṣoñra[4] sene-i mezbūre Recebü'l-müreccebi ġurresinde İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Ṣun'u'llāh Efendi'ye Yalaḳ-ābād ḳażāsı tevcīh olınduḳda **[92b]** üzerlerinden Çırpan ḳażāsı bunlara arpalıḳ ta'yīn olındı. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz altı Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi sekizinci İṡneyn güni vaḳt-i 'aṣrda intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl eyledi. İrtesi Ṣülāṡā güni na'ṣları Bāġçeḳapusı dāḫilinde vāḳi' Vālide Sulṭān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẕ-ẓuhr ṣalātı edāsından ṣoñra Ṭopḳapusı ḫāricinde ḳayın atası olan İspirī Dāmādı Şeyḫ Muṣṭafā Efendi merḥūm cenbinde defn olındı. Maḥlūl olan arpalıġı şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi maḫdūmı, Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Rūmili pāyesi olan es-Seyyid Muṣṭafā Efendi ḥażretlerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı.

Mevlānā-yı merḥūm 'ilm ü ṣalāḥla ma'lūm, ṣāliḥ ü ṣāfī-fu'ād, mü'min-i pāk-i'tiḳād idi.

---

1 Sa'īd İ: -A.
2 'aleyh A: -İ.
3 "Allah Te'âlâ onu nurlandırana salât etsin."
4 A 128.

‘Oṯmān-zāde Aḥmed Tā’ib[1] Efendi[2] {Tā’ib}

el-Mevlā Aḥmed ibn ‘Oṯmān. Süleymāniyye Vaḳfı Rūz-nāmçecisi iken ‘āzim-i ‘ālem-i ‘uḳbā olan ‘Oṯmān Efendi merḥūmuñ necl-i ercmendi ve ferzend-i ḫıredmendi “ ‘Oṯmān-zāde Efendi” dimekle şöhret-dāde Aḥmed Efendi’dür. Dārü’s-salṭanati’l-‘aliyye belde-i Ḳosṭanṭıniyye’den bedīdār ve girībān-ı ẓuḥūrdan nümāyende-i dīdār olmış idi. Dīde-i cānı kuḥlü’l-cevāhir-i ‘irfān-la rūşenā ve rumūz-ı künūz-ı dāniş ü kemāl ile āşinā olup biñ seksen ṭoḳuz tārīḫinde vāḳi‘ Çehrin Seferi teşrīfinden Şeyḫü’l-İslām ‘Alī Efendi merḥūmdan iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse ‘azīmet eyleyüp ‘alā-ḥasebi’l-‘āde devr-i medāris-i ifāde idüp[3] ḳırḳ aḳçe medreseden ma‘zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me’mūl iken biñ ṭoḳsan ṭoḳuz Rebī‘ü’l-evvel’inüñ beşinci güni Ḳumḳapu dāḫilinde vālid-i mācidleri[4] binā eyledügi Cedīde-i ‘Oṯmān Efendi **[93ᵃ]** Medresesi ibtidā ḫāric i‘tibārıyla bunlara i‘ṭā ve [5] اول مدرس درس بها olup yüz altı Rebī‘ü’l-evvel’inde[6] ‘Abdü’l-hādī-zāde Feyżu’llāh Efendi yirine Fuḍayliyye Medresesi’ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz yedi tārīḫinde Kemān-keş Meḥemmed Paşa Şām vālīsi olduḳda bunlar daḫı müte‘alliḳatından olmaġla ziyy-i ‘avāma girüp ma‘an Şām-ı şeref-encāma gitmeleriyle sene-i mezbūre Ramażān’ında medreseleri Ṭurmış-zāde Aḥmed Efendi’ye virildi. Bunlar ba‘de’l-ḳufūl İstanbul’a vuṣūllerinden ṣoñra Feyżiyye-i Cedīde nāmıyla bir medrese binā vü iḥdāṯ idüp yüz ṭoḳuz Ẕi’l-ḳa‘de’sinde dāḫil ḥareketi i‘tibārıyla medrese-i mezbūre ibtidā kendülere tevcīh olındı. Yüz on sekiz Ṣaferü’l-ḥayrınuñ on ikinci güni yine ḥareket-i miṯliyye i‘tibārıyla Alaşehrli ‘Abdu’llāh Efendi Dāmādı el-Ḥāc Meḥemmed Efendi yirine Muṣṭafā Aġa Medresesi sezā, yüz yigirmi Ṣaferü’l-ḥayrınuñ on beşinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i‘tibārıyla şeyḫü’l-İslām-ı sābıḳ ‘Alī Efendi merḥūm birāder-zādesi İbrāhīm Efendi yirlerine Ḳoca Muṣṭafā Paşa Medresesi i‘ṭā olınmış idi. Sene-i mezbūre Rebī‘ü’l-āḫir’inüñ yigirmi sekizinci güni Zekī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye’den biri iḥsān,

1 Aḥmed Tā’ib A: Aḥmed İ.
2 Evvelu müderrisin bi-medreseti Cedīde-i ‘Oṯmān Efendi. Fī 8 Rebī‘ü’l-evvel sene 1099.
Evvelu müderrisin bi-medreseti Feyżiyye-i Cedīde. Fī-Ẕi’l-ḳa‘de sene 1109. [Bu kayıtlar A nüshasında yoktur.]
3 idüp İ: -A.
4 mācidleri A: mācidi İ.
5 “Burada ders okutan ilk müderris.”
6 Rebī‘ü’l-evvel’inde İ: Rebī‘ü’l-āḫir’inde A.

sene-i meẕkūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ altıncı güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Beyāżī-zāde Ḥāmid Efendi yirine Edrineḳapusı'nda vāḳı'a Mihrümāh Sulṭān Medresesi şāyān görilmiş idi. Yüz yigirmi iki Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni altmış ḥareketi i'tibārıyla Bolevī-zāde es-Seyyid[1] Meḥemmed Emīn Efendi yirlerine Murād Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup **[93b]** yüz yigirmi dört Şevvāl'inüñ ṭoḳuzıncı güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Elmās Meḥemmed Paşa İmāmı İbrāhīm Efendi yirine Ḳāsım Paşa Medresesi'ne i'tilā eyleyüp yüz yigirmi sekiz Ramażān-ı şerīfinüñ ġurresinde yine i'tibār-ı meẕkūr ile selef-i sālifleri Zekī-zāde Efendi yirine Ayaṣofıyya-i Kebīr Medresesi'ne menḳūl, sene-i mezbūre Şevvāl'inüñ toḳuzıncı güni sābıḳā Emīn-i Fetvā Aḥmed Efendi yirlerine Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni sene-i merḳūme Ša'bān-ı şerīfi ġurresi tevḳītiyle Mu'abbir İsmā'īl Efendi yirine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsı i'ṭā, yüz otuz Ẕi'l-ḳa'de'sinde ma'zūl ve yirlerine Selanik ḳażāsından munfaṣıl Ṣadrü'd-dīn-zāde Maḥmūd Efendi Edrine pāyesi żamīmesiyle mevṣūl oldı. Yüz otuz beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi yedinci güni sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfi ġurresi tevḳītiyle Cezāyir Paşası-zāde İbrāhīm Efendi ḥażretleri yirlerine Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsıyla kevkeb-i iḳbālleri ẓāhire olup yüz otuz altı Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni sene-i ātiye Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle 'azl olınup[2] manṣıb-ı meẕkūr Yeñişehr'den ma'zūl Ketḫudā Muṣṭafā Efendi'ye tevḳīt-i mezbūr ile tevcīh olınmış iken māh-ı Ramażān-ı şerīfüñ ikinci Ḫamīs gicesi ḳable'l-'azl manṣıb-ı ḥayātdan munfaṣıl olduġı ḫaberi sene-i merḳūme Şevvāl'inde rikāb-ı hümāyūna vāṣıl olmaġla manṣıb-ı maḥlūl iki ay mikdārı evlādına medd olınup ba'dehu sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'si ġurresi tevḳītiyle müşārun ileyh Ketḫudā Muṣṭafā Efendi'ye tencīz olındı.

Mevlānā-yı mezbūr 'ilm **[94a]** ü ma'ārifle meşhūr, bi-taḫṣīṣ şi'r ü inşāda māhir, elsine-i ṣelāṣe tekellümine ḳādir, gül-deste-bend-i şükūfezār-ı ma'ārif, pīrāye-i ḥadīḳa-i ẓarā'if ü leṭā'if, ḫoş-ṣoḥbet, güşāde-ṭabī'at, ṣoḥbet-i yārāna mā'il, esbāb-ı iḥtişāmı kāmil, ehl-i himmet, kerīm ü ṣāḥib-i ġayret ve fünūn-ı edebiyyede ser-bülend-i emṣāl, şā'ir-i nāzük-ḫayāl idi.

1 A 129.
2 olınup A: -İ.

Āṯār-ı celīlesinden inşā-yı dil-peẕīr ile *Meşāriḳ-ı Şerīf Tercemesi* ve *İcmālü't-tevārīḫ* nāmıyla devlet-i 'Oṯmāniyye'nüñ ibtidāsından zamān-ı vilādet ve cülūs ve müddet-i salṭanat ve ġazavāt u fütūḥāt ve intiḳāllerini ve ḫayrātlarını 'ale'l-icmāl beyān ve *Ḥadīḳatü'l-vüzerā* nām devlet-i 'Oṯmāniyye'de ṣāḥib-i mühr olan vüzerā-yı 'iẓām aḥvālini ḥāvī te'līf-i laṭīfleri ve *Telḫīṣü'l-ḥikem* nām tesliye-āmiz ḫulāṣatü't-tevārīḫ te'līf ve *Hümāyūn-nāme Tercemesi*'ni aḥsen-i 'ibārāt-ı vecīze ile incāz itmişlerdür ve Şāriḥ-i *Meṯnevī* Ṣarı 'Abdu'llāh Efendi'nüñ *Naṣīḥatü'l-mülūk* nām te'līflerini daḫı īcāz ve naẓm u neṯr ile maḫlūt *Ḥadīṯ-i Erba'īn* tercemeleri ve 'Ālī'nüñ *Meḥāsinü'l-ādāb*'ını ḫulāṣa ve īcāz ve Ḥüseyn Vā'iẓ-i Kāşifī'nüñ *Aḫlāḳ-ı Muḥsinī* nām Fārsī kitābını Türkī inşā ile terceme ve müdevven *Münşe'āt*'ları olduġından mā'adā Tā'ib maḫlaṣı ile eş'ār-ı belāġat-şi'ārları[1] vardur. Bu eş'ār andan nümūnedārdur:

ez-Ḳaṣā'id

Te'āla'llāh zihī ṣubḥ-ı ṣafā-āġāz-ı ġam-fersā
Ḫoşā rūz-ı ṭarab hengām-ı şādī vaḳt-i ḫandānī[2]

Mu'ādildür bunuñ bir sā'ati biñ 'ömr-i cāvīde
Bu ẕevḳı bulmamışdur nūş idenler āb-ı ḥayvānı

Olur mı bundan a'lā bir maḥal kim ḳıldı feyż-i Ḥaḳ
Peẕīrā-yı şifā Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı ẕī-şānı

Görince raḫş-ı devlet üzre ṣıḥḥatle selāmetle
Yüzi güldi yirine geldi ḫalḳ-ı 'ālemüñ cānı

Ġubār-ı na'l-i yek-rān ile rūşen-çeşm olan ādem
Alur mı 'aynına inṣāf idüñ kuḥl-i Ṣıfāhān'ı **[94[b]]**

Olup mi'mār-ı dest-i himmeti ṭarḥ-efken-i tedbīr
'Aceb zībende bünyād eyledi erkān-ı dīvānı

1 belāġat-şi'ārlar A: belāġat-'unvānları İ.
2 A 130.

Ve lehu

Ḥamdü li'llāh ki mededkāri-i tevfīḳ-ı ezel
İtdi nā-geh girih-i rişte-i ümmīdi ḥal

İrdi gūş-ı dilüme müjde-i feyż-i ebedī
Olsa ser-sebz n'ola naḫl-i gülistān-ı emel

Olup āyīne-i dil gerd-i kederden 'ārī
Urdı ṣaḥbā-yı ṣafā jeng-i derūna ṣayḳal

Ve lehu

Ol pādişāh ki ẕātını itmiş Cenāb-ı Ḥaḳ
Pīrāye-i ṣaḥā'if-i iḳbāl-i sermedī

Oldur güzīde-i maṭla' manẓūme-i şeref
Oldur ḳaṣīde-i keremüñ beyt-i müfredi

Bīnā-yı devlet olmış iken müşrif-i ḫarāb
Vaż' itdi dest-i 'adli esās-ı müşeyyedi

der-Ṣıfat-ı Kütüb-ḫāne-i Pādişāhī der-Enderūn-ı Hümāyūn

Felek ṭarḥ-efken-i bünyād olaldan mülk-i imkāna
Naẓar-dūş olmamışdur böyle bir şāhāne dīvāna

'İmād-ı ṭāḳ-ı berrāḳı 'amūd-ı ṣubḥa hem-pehlū
Ḳıbābı cilvegeh mihr-i münīre māh-ı tābāna

Ḥaḳīḳatde budur gencīne-i pür-gevher-i devlet
Egerçi resm-i maṭbū'-ı hümāyūn-ı kütüb-ḫāne

O şāhenşeh ki Mevlā eyledi 'ahd-i şerīfinde
Żamīme kişver-i 'irfānı mülk-i Āl-i 'Oṣmān'a

Zamān-ı devleti kim nev-bahār-ı kām-rānīdür
Müreccaḥdur kef-i gevher-niṣārı ebr-i Nīsān'a

Serīr-i faẓl u 'irfānuñda şāh-ı kām-rānīdür
Añna maḫṣūṣ evreng-i şerefdür bu kütüb-ḫāne

Kümeyt-i ḫāme Tā'ib sāḥa-i pehnā-yı vaṣfında
Tekāpū eylese biñ yıl irişmez çünki pāyāna

Künūz-ı re'fete ẕāt-ı şerīfi gevher-i yek-tā
Yem-i cūda vücūd-ı bī-naẓīri dürr-i yek dāne

Ṣanurlar eblaḳ-ı çarḫ üzre mihr-i 'ālem-ārādur
Süvār-ı eşheb-i iḳbāl olup sürdükce meydāna

Muḳaṭṭa'ātındandur

Merd-i 'āḳil her umūrında idüp ṣabrı şi'ār
Kām-rān olup iki 'ālemde maḳṣūdın bulur

Şāhid-i 'ādil yeter *eṣ-ṣabru miftāḥu'l-ferec*[1]
Ḫoş meṣeldür ṣabr ile dirler ḳoruḳ ḥelvā olur[2]

Ve lehu

Ḳalem ṣanma nigārende-i erbāb-ı 'uḳūl[3]
Bunı ser-levḥa zer-endūde-i aḫlāḳa yazar

Dil-i sengīnine 'ālemde tevekkül naḳşın
Kim ki resm eylerise sikkeyi mermerde ḳazar **[95[a]]**

Ve lehu

Çeşm-i ümmīdi rūy-ı maḳṣūda
Hīç bilmem Ḫudā ne vaḳtin açar

1 Hadîs-i Şerîf: "Sabır sıkıntıların/başarıların anahtarıdır." Mehmet Yılmaz, *Kültürümüzde Âyet ve Hadisler*, s. 593.
2 A 131.
3 Bu mısrada vezin aksamaktadır.

Bi'llāh ey nūr-ı dīde-i a'yān
Ayaġuñ tozı gözlerümde uçar

Ve lehu

Görüp bīhūde rīzān oldı ṣanmañ ebr-i bārānı
Ḳudūm-i pādişāh-ı dehre eyler gevher-efşānī

Yaḫūd gerd-i kederden ḥıfẓ içün ṭab'-ı hümāyūnın
Felek ref'-i ġubār-ı rāha ta'yīn itdi Nīsān'ı

Ve lehu

Evvel baḳışda çehre-i kām oldı cilveger
Āyīne dinse 'ārıżuña vechi vardur[ur]

Ve lehu

Çoḳ uçurma bildügüm ḳuşdur benüm ey bāġbān
Bülbülüñ gülzār-ı 'ālemde hezārın görmişüz

Gelibolılı Mektūbī 'Oṯmān Efendi[1]

el-Mevlā 'Oṯmān. Gelibolı ḳaṣabasında rū-nümā-yı mir'āt-ı şühūd ve dest-sūd-ı sāḥil-i vücūd olup evā'il-i ḥāllerinde meşāyiḫ-ı ṭarīḳa-i Mevleviyye'den Gelibolılı Pārsā Meḥemmed Efendi'nüñ terbiyet-dādesi ve reşeḥāt-ı 'ināyetlerinden müstefīż ü müstefīd olmaġla ol üstāduñ perverdesi olup erbāb-ı isti'dāda mezīd-i kemāl ile mümtāz ve istiḳāmet ü istīhālle ser-efrāz olduḳdan ṣoñra müşārun ileyh Pārsā Meḥemmed Efendi ṭarīḳ-ı tedrīse sülūk ve sebīke-i i'tibārın sikke-i 'ulemā ile meskūk itmekle bunlar daḫı ma'an Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye ḳudūm ve esātiẕe-i 'aṣrlarında taḥṣīl-i ma'ārif ü 'ulūm idüp ṣudūr-ı kirāmdan 'Abdü'r-raḥīm-zāde kihteri Meḥemmed Efendi ḫıdmetlerine vāṣıl ve biñ seksen sekiz Ṣa'bān'ında def'a-i ūlā Anaṭolı ṣadāretine teşrīflerinden şeref-i mülāzemete nā'il oldılar. Bi-ḥasebi'l-'āde ṭayy-ı merāḥil-i ifāde iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ ṭoḳ-

1 Evvelu müderrisin bi- Dārü'l-ḥadīṣi 'Alī Efendi-zāde. Fī 13 Cemāẕi'l-ūlā sene 1098. [Bu kayıt A nüshasında yoktur.]

san sekiz Cumāde'l-ūlā'sınuñ on dördinci güni 'Alī Efendi-zāde Dārü'l-ḥadīṣi ibtidā ḫāric **[95[b]]** i'tibārıyla bunlara tevcīh olındı. Ṭoḳsan ṭoḳuz Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi sekizinci güni yirlerinde ḥareket-i miṣliyye i'tibār olınup yüz iki Receb'inüñ yigirmi ikinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi maḫdūm-ı mihteri Meḥemmed Efendi yirine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında vāḳı'a Siyāvuş Paşa Medresesi i'ṭā olınmış idi. Yüz beş Ṣafer'inüñ yigirmi yedinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Silistreli Meḥemmed Efendi yirine Ümmü'l-veled-zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde olup yüz ṭoḳuz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi altıncı güni Vardarī[1] Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳoca Muṣṭafā Paşa Medresesi'ne mevṣūl, yüz on iki Cumāde'l-ūlā'sınuñ beşinci güni Erzincānī es-Seyyid 'Alī Efendi maḫdūm-ı mihterleri es-Seyyid Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretleri yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Yüz on üç Muḥarrem'inde ibtidā altmışlı i'tibārıyla Vānī-zāde es-Seyyid Maḥmūd Efendi yirine Fetḥiyye'de vāḳı'a İsmiḫān Sulṭān Medresesi iḥsān olınup yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni altmış ḥareketi i'tibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi müte'alliḳātından sābıḳā Müfettiş-i Ḥaremeyn 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirine Ḫānḳāh Medresesi'n cāygāh eyleyüp yüz on yedi Receb'inüñ yigirmi ikinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳabaḳulaḳ-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi yirine Ūlā-yı Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi'ne irtiḳā, yüz yigirmi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni Vaḥdī İbrāhīm Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'den birine i'tilā itmişler idi. Yüz **[96[a]]** yigirmi bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresi tevḳītiyle Tatar 'Abdu'llāh Efendi-zāde Yaḥyā Efendi yirine Ġalaṭa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz yigirmi iki Receb'i ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Süleymāniyye müderrislerinden Şām-ı şeref-encām pāyesi żamīmesiyle Ḳonevī 'Alī Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi yedi Şevvāl'inde sene-i merḳūme Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Murād Efendi yirine maḥrūsa-i Burusa ḳażāsına terfī' olınup yüz yigirmi sekiz Şevvāl'inde sene-i meẕkūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle 'azl olınduḳlarında manṣıb-ı mezbūr[2] İzmir ḳażāsından munfaṣıl İstanbul pāyesi olan Re'īsü'l-eṭibbā 'Ömer Efendi'ye tevcīh olındı. Bunlara yüz yigirmi ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi dördinci güni sābıḳā İzmir

1 A 132.
2 mezbūr A: meẕkūr İ.

ḳāḍīsi olan ʿAbdü'l-hādī-zāde Feyżu'llāh Efendi maḥlūlinden Bayramic ḳażāsı arpalıḳ taʿyīn olınup yüz otuz bir Rebīʿü'l-evvel'i ġurresinde sābıḳā re'īsü'l-eṭibbā olan Nūḥ Efendi-zāde Ebū Bekr Efendi Edrine ḳāḍīsi olduḳlarında arpalıḳlarından Vize ḳażāsı bunlaruñ żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Yüz otuz beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni sābıḳā Diyārbekr ḳażāsından müteḳāʿid Füyūżī Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Yundaṭası ve Diñek Keskini ḳażāları daḫı arpalıḳlarına ilḥāḳ olınup yüz otuz altı Rebīʿü'l-evvel'inüñ dördinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle selef-i sālifleri es-Seyyid Zeynü'l-ʿābidīn Efendi ḥażretleri yirlerine Mekke-i Muʿaẓẓama ḳażāsıyla taʿẓīm olındılar. Sene-i mezbūre Receb'inde arpalıḳlarından Bayramic **[96b]** ḳażāsı Edrine pāyesiyle sābıḳā Yeñişehr ḳāḍīsi olan Bolevī-zāde es-Seyyid Aḥmed Saʿīd Efendi'ye ve Vize ḳażāsı sābıḳā yine Yeñişehr'den munfaṣıl Ketḫudā Muṣṭafā Efendi'ye ve Yundaṭası ve Diñek Keskini ḳażāları Ġalaṭa ḳażāsından münʿazil sābıḳā emīn-i fetvā olan Aḥmed Efendi'ye tevcīh olındı. Bunlar ṭayy-ı merāḥil ve ḳaṭʿ-ı menāzil iderek Şām-ı şeref-encāma vuṣūllerinden ṣoñra mizāclarınuñ inḥirāfı sebebiyle sene-i meẕkūre Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci Ṣülāṣā güni vefāt ve ʿazm-i cennāt-ı ʿāliyāt eyleyüp Bilāl-i Ḥabeşī civārında defn olınduḳları ḫaberi rikāb-ı hümāyūna sene-i mezbūre Şevvāl'inde vuṣūl bulduḳda manṣıb-ı maḥlūl ṣāḥib-i nevbet olan Kāmī Meḥemmed[1] Efendi'ye Mekke pāyesi ʿināyet olınduġına binā'en tevḳīt-i mezbūr ile maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl[2] Zülālī Ḥasan Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm ġavvāṣ-ı biḥār-ı ʿulūm, ḥüsn-i kitābetde ḳalem gibi ʿalem, ʿilm ü maʿrifetde müsellem, her fende mümtāz, bi-taḫṣīṣ fenn-i inşāda ser-efrāz, ṣāf-dil ü pāk-nijād, ḫoş-ṭabʿ u dervīş-nihād, kemāl-i intiẓām-ı kitābeti ketb-i kütüb-i nefīseyi müstedʿī ve taḥşiye-i hevāmişi dāʿī olup veliyy-i niʿmetimüz Başmaḳcı-zāde es-Seyyid ʿAlī Efendi merḥūmuñ neḳābetleri ve ṣadāretleri ve defʿa-i ūlā fetvāları ḥālinde mektūbcılıḳları ḫıdmetiyle müşerref olmaġın "Mektūbī ʿOṯmān Efendi" dimekle şehīr ve bu ʿunvānla maʿlūm-ı ṣaġīr ü kebīr olmışlar idi.

Raḥmetu'llāhi ʿaleyh raḥmeten vāsiʿaten.[3]

1 Meḥemmed A: -İ.
2 A 133.
3 "Allah'ın rahmeti en geniş şekilde onun üzerine olsun."

'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid İbrāhīm Efendi {Ḥasīb}

el-Mevlā es-Seyyid İbrāhīm ibnü'l-mevlā es-Seyyid 'Abdü'l-bāḳī. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemeleri *Cild-i Evvel*'de[1] merḳūm 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid 'Abdü'l-bāḳī Efendi **[97[a]]** merḥūmuñ maḫdūm-ı kerīmü'l-aḫlāḳı ve şāḥ-ı şecere-i ṭayyibü'l-a'rāḳı, sābıḳā naḳībü'l-eşrāf olan Zeyrek-zāde es-Seyyid 'Abdu'r-raḥmān Efendi'nüñ ḥafīd-i sa'īd-i mükerremi ve ṣadr-ı 'ālī-ḳadr 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi'nüñ ṣınv-ı kihterīn-i 'azīz-i muḥteremi, şem'-i efrūḫte-i dūdmān-ı faẓīlet ve naḫl-i efrāḫte-i būstān-ı 'ilm ü ma'rifet, maḫādīm-i kirāmuñ ercmendi es-Seyyid İbrāhīm Efendi'dür. Biñ yetmiş beş tārīḫinde naḳş-ı ṣaḥīfe-i şühūd ve pertev-endāz-ı ṣaḥn-ı vücūd olup elvān-ı faẓl u kemāl ile ārāste ve envā'-ı ma'ārif ü 'ulūm ile pīrāste olduḳda ṭarīḳ-ı sa'ādet-refīḳ-ı 'ilmīye sevḳ-ı rāḥile-i 'azīmet ve biñ ṭoḳsan Receb'inde ṭoḳsan bir Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle vālid-i mācid-i 'ālī-şānlarına Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınduḳda teşrīflerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseye vāṣıl ve andan daḫı munfaṣıl iken biñ ṭoḳsan sekiz Cumāde'l-ūlā'sınuñ on birinci güni 'Alī Efendi yirine Muḥarrem Aġa Medresesi ḫāriciyle kām-revā olup yüz bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ onıncı güni Bābī-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ebu'l-faẓl Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz beş Ṣafer'inüñ on altıncı güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed Efendi yirlerine Ḥammāmiyye Medresesi virilüp yüz altı Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ altıncı güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṭabīb Ebu'l-is'ād Aḥmed Efendi yirine Ūlā-yı Ḫusrev Ketḫudā Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz yedi Şevvāl'inüñ on birinci güni yirlerinde mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibār olınup yüz on Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ on **[97[b]]** birinci[2] güni Ṣadrü'd-dīn-zāde 'Abdü'l-ḥay Efendi yirine medāris-i Ṣaḥn'uñ biriyle ikrām, yüz on iki Ṣafer'inüñ yigirmi ikinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Dendānī 'Abdu'llāh Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medrese-i Ūlāsı in'ām olınmış idi. Yüz on üç Şevvāl'inüñ on dördinci güni altmış ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi yirine 'Ā'işe Sulṭān Medresesi iḥsān

1 Evvel'de A: -İ.
2 birinci A: ikinci İ.

olınup yüz on dört Şevvāl'inde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi emriyle *Ẕeylü'z-ẕeyl* taḥrīrine meşġūl olduḳları ecilden medār-ı ma'āş olmaḳ içün Edrineli Necīb Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Evreşe ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınmış idi. Yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni yine ḥareket-i miṣliyye i'tibārıyla Ṣadrü'd-dīn-zāde Maḥmūd Efendi yirine Ḫayrü'd-dīn Paşa Medresesi'ne naḳl olındılar. Yüz on altı Muḥarrem'inde arpalıḳları olan Evreşe ḳażāsı Ebū İsḥāḳ İsmā'īl Efendi ḥażretlerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılınup sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Ḳabaḳulaḳ-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi[1] yirine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ṣāniye-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi ile talṭīf, yüz on sekiz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ üçinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Ra'dī Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Medīne-i Münevvere *dāmet bi'l-envāri müsevvere*[2] ḳażāsıyla teşrīf olınup ḳāḍī iken Şeyḫü'l-ḥarem lik[3] şerefine daḫı nā'il olmışlar idi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ yigirmi altıncı güni yüz yigirmi Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle munfaṣıl olduḳlarında manṣıb-ı celīl ile mūṣıla-i Süleymāniyye **[98[a]]** i'tibārıyla Şeh-zāde Medresesi müderrisi Silistreli Meḥemmed Efendi tebcīl ḳılındı. Yüz yigirmi bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ dördinci güni Mandalyat ḳażāsı ilḥāḳıyla sābıḳā Burusa pāyesi żamīmesiyle Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl Nīfī İbrāhīm Efendi maḥlūlinden Ayazmend ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olındı. Yüz yigirmi beş Şevvāl'inde sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Re'īsü'l-eṭibbā 'Ömer Efendi yirine İzmir ḳażāsıyla tevḳīr olınduḳlarında arpalıḳlarından Mandalyat ḳażāsı sābıḳā Edrine pāyesiyle Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretlerinüñ arpalıḳlarına ilḥāḳ olınup Ayazmend ḳażāsı sābıḳā Medīne-i Münevvere *ṣalla'llāhu te'ālā 'alā-münevvirihā*[4] ḳażāsından munfaṣıl Çeşm-i Siyāh Muṣṭafā Efendi'ye tevcīh olınmış idi. Yüz yigirmi altı Ṣa'bān'ında sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle munfaṣıl ve yirlerine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi Gümrükci Ḥüseyn Paşa-zāde Muṣṭafā Efendi vāṣıl oldı. Bunlar[5] yüz yigirmi yedi Receb'inüñ

1 A 134.
2 "Çepeçevre nurlar içinde olmaya devam etsin."
3 şeyḫü'l-ḥaremlik İ: şeyḫü'l-ḥarāmlik A.
4 "Allah Te'âlâ onu nurlandırana salât etsin."
5 vāṣıl oldı. Bunlar A: vāṣıl, bunlara İ.

altıncı güni Ġalaṭa ḳāḍīsi olan 'Abdü'l-vehhāb Efendi[1] arpalıġı Gedüs ḳażāsı ile ikrām, yüz otuz iki Receb'inüñ ġurresinde sābıḳā Medīne-i Münevvere *dāmet bi'l-envāri müsevvere*[2] ḳażāsından munfaṣıl Medḥī Muṣṭafā Efendi üzerlerinden Edrine pāyesi żamīmesiyle Yeñibāzār ḳażāsı arpalıġı ilḥāḳıyla iḥtirām olınmışlar idi. Bu ḥāl üzere sübḥa-şümār-ı eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz altı Şevvāl'inüñ ikinci Cum'a gicesi sā'at üç buçuḳda iken dār-ı fenādan intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl eyleyüp irtesi Cum'a güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i **[98b]** Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'l-Cum'a ṣalātları edāsından ṣonra Nişāncı Paşa Cāmi'-i Şerīfi muḳābilinde Keskin Dede Mezāristānı'nda medfūn ve nişāngāh-ı tīr-i du'ā-yı ehl-i derūn oldılar. Naḳş-ı seng-i mezārları bu tārīḫ-i mevzūndur:

Naẓm

Ḥayf ecel 'Uşşāḳi-zāde gibi ẕāt-ı ekremüñ
Āşiyān-ı tenden itdi bülbül-i rūḥın cüdā

'Ālim ü fāżıl idi dānā-yı ṣāḥib-*Ẕeyl* idi
Olmış idi ḥākimü'ş-şer'-i Medīne ibtidā

Ravża-i sulṭān-ı kevneyne olup Şeyḫü'l-ḥarem[3]
Devlet-i dāreyne maẓhar eyledi anı Ḫudā

Ḳāḍi-i İzmir olup bā-i'tibār-ı Edrine
Āḫir oldı kām-yāb-ı manṣıb-ı mülk-i beḳā

Cedd-i pāki faḫr-i mevcūdāt olup aña şefi'
Ḳabri pür-nūr u maḳāmı gülşen-i firdevs ola

Ḳudsiyān tebşīr idüp tārīḫ-i fevtin didiler
Cennet-i a'lāyı İbrāhīm Efendi ḳıldı cā[4]

1 Efendi İ: -A.
2 "Çepeçevre nurlar içinde olmaya devam etsin."
3 şeyḫü'l-Ḥarem İ: şeyḫü'l-Ḥarām A.
4 جنت اعلایی ابرهیم افندی قیلدی جا

Sinleri altmış bir sāle bāliġ olmış idi. Maḥlūl olan arpalıḳlarından Yeñibāzār ḳażāsı sābıḳā Şām-ı şeref-encām[1] ḳażāsından munfaṣıl Kütāhiyyeli Aḥmed Efendi'ye ve Gedüs ḳażāsı şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Alī Efendi merḥūm birāder-zādesi olup sābıḳā Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl 'Ömer Efendi-zāde İbrāhīm Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı müşārun ileyh *ṣubbet sicālü'l-maġfireti 'aleyh,*[2] naḫl-i ser-sebz-i çemenzār-ı 'ulūm, maḫdūm-ı nezāhet-rüsūm, ḥasīb ü nesīb, mütevāżı' ü edīb, nezīhü'l-lisān, müşārik-i aḳrān, ḥasenü'l-aḫlāḳ, ṭayyibü'l-a'rāḳ, envā'-ı ma'ārif ü 'ulūmda māhir, elsine-i ṣelāṣede şi'r ü inşāya ḳādir, efrād-ı 'ulemādan ma'dūd, ẕāt-ı şerīf ü kāmil-vücūd idi.[3]

Āṣār-ı celīlelerinden Nev'ī-zāde 'Aṭāyī Efendi merḥūmuñ *Ḥadīḳatü'l-ḥaḳā'iḳ fī-tekmīleti'ş-Şaḳā'iḳ* nām ẕeyli nihāyet bulduġı biñ ḳırḳ üç tārīḫinden biñ yüz altı senesi ḥudūdına gelince 'ulemā vü meşāyiḫuñ vefeyātını cem' ü te'līf **[99a]** ve inşā-yı dil-peẕīr ile *Ẕeylü'ẕ-ẕeyl* taḥrīr ü taṣnīf itmişlerdür. Bundan mā'adā Ḥasīb maḫlaṣı ile eş'ār-ı belāġat-şi'ārları vardur. Bu iki beyt andan nümūnedārdur:

Naẓm

Şevḳ-ı ruḫsāruñla dāġum sīnem üzre küllenür
Ruyuñı gördükde cānā murġ-ı dil bülbüllenür

'Īş-i vaṣla beñzemez gerçi ġam-ı firḳat hele
Fikr-i la'l-i yār ile ḫūn-ābe-i dil müllenür

Kāmī Meḥemmed Efendi {Kāmī}

el-Mevlā Meḥemmed ibnü'ş-Şeyḫ İbrāhīm. Ṭabaḳa-i Sulṭān Süleymān Ḫān-ı Ṣānī meşāyiḫı silkinde tercemeleri *Cild-i Ṣānī*'de masṭūr olan ṭarīḳa-i Gülşeniyye meşāyiḫından Edrinevī[4] eş-Şeyḫ İbrāhīm Efendi'nüñ ferzend-i ma'ārif-güsteri ve ānifen tercemesi sebḳ iden el-Ḥāc Muṣṭafā Efendi'nüñ ṣınv-ı mihteri, erbāb-ı ma'ārifüñ ser-bülendi Kāmī Meḥemmed Efendi'dür. Gülbün-i

1 A 135.
2 "Allah'ın rahmet kovaları onun üzerine dökülsün."
3 idi İ: olup A.
4 Edrinevī A: Edrine'den İ.

şād-āb-ı[1] vücūdı gülistān-ı Edrine'den nümāyān ve zülāl-i feyż-i 'irfānla sersebz ü reyyān olup 'ulemā-yı a'lām mecālis-i ifādelerinde serv-i ṯābit-ḳadem gibi ḳıyām ve naẓar-ı 'ināyetlerinden taḥṣīl-i kām itdükden ṣoñra biñ ṭoḳsan sekiz Muḥarrem'inde müftiyyü'l-enām Anḳaravī Meḥemmed Efendi'den mülāzemetle nā'ilü'l-merām olmışlar idi. 'Alā-ḥasebi'l-'āde ṭayy-ı merāḥil-i ifāde iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz iki Ẕi'l-ḥicce'sinüñ dördinci güni 'Ömer Efendi yirine ibtidā ḫāric i'tibārıyla 'İvaż Efendi Medresesi virilüp yüz üç Cumāde'l-āḫire'sinüñ sekizinci güni ḥareket-i miṯliyye i'tibārıyla Süleymān Paşa İmāmı 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirlerine Nişāncı Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz yedi Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi üçinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ṣadrü'd-dīn-zāde Muṣṭafā Efendi yirlerine Behrāmiyye Medresesi ile vāṣıl-ı ümniyye olmışlar idi. Yüz sekiz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ **[99[b]]** yigirmi üçinci güni Çalḳandı[2]-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirlerine[3] Ṭopḳapusı dāḫilinde vāḳı'a Aḥmed Paşa Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz on Ramażān-ı şerīfinüñ yigirminci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi maḫdūmı Şeh-zāde Ḫˇācesi es-Seyyid İbrāhīm Efendi yirine İbrāhīm Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne basṭ-ı seccāde-i ders ü taḥḳīḳ itmişler idi. Yüz on iki Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni 'Abdü'l-kerīm-zāde Refdī Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birine i'tilā ve sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on dördinci güni altmışlı i'tibārıyla Beg Birāderi Süleymān Efendi yirine Rüstem Paşa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz on dört Cumāde'l-ūlā'sınuñ on birinci güni altmış ḥareketi i'tibārıyla Meḥemmed Selīm Efendi yirine Ḳāsım Paşa Medresesi i'ṭā olınmış idi. Yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni sene-i mezbūre Recebü'l-müreccebi ġurresi tevḳītiyle 'Acem-zāde Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi yirine Medīne-i Münevvere pāyesi żamīmesiyle Baġdād-ı bihişt-ābād ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz on sekiz Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine sābıḳā Üsküdar ḳażāsından munfaṣıl Ṣandalcı-zāde 'Alī Efendi mevṣūl oldı. Yüz on ṭoḳuz Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ ikinci güni Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri ṣadr-ı fetvāya teşrīf buyurduḳlarında Ḳasṭamonī Meḥemmed Efendi yirine ḫıdmet-i emānet-i fetvā bunlara elyaḳ u aḫrā görilüp yüz yigirmi

1 şād-āb-ı İ: şādān-ı A.
2 A 136.
3 yerlerine A: yirine İ.

Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi ikinci güni[1] sābıḳā Mekke-i Mükerreme pāyesiyle Üsküdar ḳażāsından munfaṣıl Ṣa'rānī-zāde 'Abdü'l-vehhāb Efendi maḥlūlinden arpalığı olan Cihān ḳażāsı Şām-ı şeref-encām pāyesi żamīmesiyle **[100[a]]** bunlara iḥsān olındı. Yüz yigirmi iki Cumāde'l-ūlā'sınuñ on ṭoḳuzıncı güni veliyy-i ni'metimüz Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Alī Efendi ḥażretleri şeyḫü'l-İslām olduḳlarında ḫıdmet-i emānet-i fetvā ṣāniyen selefleri Ḳasṭamonī Meḥemmed Efendi'ye sezā görilüp bunlar arpalıḳlarıyla ibḳā olınmışlar idi. Sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinde sene-i meẕkūre Recebü'l-müreccebi ġurresi tevḳītiyle Siyāhī Meḥemmed Efendi yirine Filibe ḳażāsı tevcīh olınduḳda ḳabūlden ibā itmeleriyle ṣarf olınup altmış ḥareketi i'tibārıyla Zāl Paşa Medresesi müderrisi olan Ḫˇāce-zāde es-Seyyid 'Ömer Efendi'ye sene-i merḳūme Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresi tevḳītiyle i'ṭā olındı. Yüz yigirmi dört Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde Burusa pāyesi żamīmesiyle Müfettiş İbrāhīm Efendi Birāder-zādesi 'Abdu'llāh Efendi yirlerine Ġalaṭa ḳażāsı rıżā-dādeleri olduḳda arpalıḳları mūṣıla-i Süleymāniyye[2] i'tibārıyla İstanbul'da vāḳı'a Vālide Sulṭān Medresesi müderrisi olan emīnü'l-fetvā "Ṣūfī Emīr Efendi" dimekle şehīr es-Seyyid Meḥemmed Efendi'ye şāyān görilmiş idi. Yüz yigirmi beş Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine sābıḳā Diyārbekr ḳażāsından ma'zūl Mu'īd Aḥmed Efendi vāṣıl oldılar. Yüz yigirmi sekiz Rebī'ü'l-āḫir'inde sābıḳa Edrine ḳażāsından munfaṣıl olup evḳāf-ı selāṭīn-i 'iẓām müfettişi olan Ṣun'u'llāh Efendi ḥażretleri ordu-yı hümāyūn ḳāḍīsi olduḳlarında yirlerine bunlar müfettiş-i evḳāf ta'yīn olındılar. Sene-i meẕkūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ **[100[b]]** Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḥażretleri üzerlerinden Vize ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup yüz otuz Cumāde'l-āḫire'sinde sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresi tevḳītiyle şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi merḥūm birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi ḥażretleri yirlerine Mıṣr-ı ẕātü'l-ehrām ḳażāsı ḥükūmetiyle ikrām olındılar. Arpalıḳları sābıḳā re'īsü'l-eṭibbā olan Nūḥ Efendi merḥūmuñ maḫdūmı olup Edrine pāyesiyle Selanik ḳażāsından ma'zūl olan Ebū Bekr Efendi'ye in'ām olındı. Yüz otuz bir Cumāde'l-āḫire'sinde sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle mün'azil ve yirlerine Edrine

1 Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri ṣadr-ı fetvāya teşrīf buyurduḳlarında Ḳasṭamonī Meḥemmed Efendi yirine ḫıdmet-i emānet-i fetvā bunlara elyaḳ u aḫrā görilüp yüz yigirmi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi ikinci güni A: -İ.

2 A 137.

pāyesi ile Yeñişehr'den ma'zūl Beyāżī-zāde Ḥāmid Efendi vāṣıl oldı. Yüz otuz iki Receb'i ġurresinde sābıḳā İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi üzerlerinden Aṭranos ḳażāsı bunlara arpalıḳ ta'yīn olındı. Yüz otuz üç Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirminci güni Edrine ḳażāsından ma'zūl iken sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Kebīrī-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi üzerinden İslimiyye ḳażāsına tebdīl ve Aṭranos ḳażāsıyla selef-i sālifleri Edrine ḳażāsından ma'zūl Ebū Bekr Efendi tebcīl ḳılındılar. Yüz otuz beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni İslimiyye ḳażāsı sābıḳā imām-ı sulṭānī olup Anaṭolı ṣadāreti pāyesiyle İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Ṣāliḥ Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılınup bunlara Edrine ḳażāsından ma'zūl iken sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Beledü'l-Ḥarām ḳażāsı iḥsān olınan Erzincānī es-Seyyid 'Alī Efendi maḫdūm-ı mihteri es-Seyyid **[101[a]]** Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretleri üzerlerinden Edremid ḳażāsı bedel virilüp yüz otuz altı Şevvāl'inüñ beşinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Mekke-i Mükerreme ḳażāsı[1] 'ināyet olınan Mektūbī 'Oṯmān Efendi'nüñ Şām-ı cennet-meşāmda civār-ı raḥmete intiḳāli sebebiyle Mekke-i Mükerreme'ye nevbet kendülere gelmiş iken iḫtiyārlıḳları ḥasebiyle meşāḳḳ-ı seferiyyeye 'adem-i taḥammüllerinden nāşī bunları tevḳīt-i mezbūr ile Burusa'dan munfaṣıl Zülālī Ḥasan Efendi'ye tevcīh ve mevlānā-yı merḳūmuñ Mekke-i Mükerreme pāyesiyle bedelleri olan Zülālī Ḥasan Efendi'nüñ Ḫarmencik ḳażāsı arpalıġı żamīme-i revātibleri ḳılınmaġla taṭyīb ü terfīh olınmışlar idi. Bu ḥāl üzere Rūmilihiṣārı'nda vāḳi' Ma'anoġlı Yalısı'nda sākin iken sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ onıncı İṯneyn güni vaḳt-i ṣubḥda dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i bāḳīye 'azīmet eyledüklerinde na'şları Ḥiṣār Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra medīne-i Üsküdar'da defn olındılar. Maḥlūl olan arpalıḳlarından Edremid ḳażāsı sābıḳā İstanbul ḳażāsından munfaṣıl İsḥāḳ Efendi ḥażretlerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılınup Ḫarmencik ḳażāsı Şām pāyesiyle müteḳā'id Çorlı ḳaṣabasında vāḳı'a Süleymāniyye Medresesi müderrisi Bosnevī Maḥmūd Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm nihāl-i nev-ber-i 'ulūm, ṭab'-ı güher-rīzi mecma'u'l-baḥreyn-i manẓūm u menṯūr, ḥiddet-i fehm ü cevdet-i ẕekā ile meşhūr, hengām-ı tedrīsinde ifādeye mā'il [ü] meş'ūf, eyyām-ı ḥükūmetinde istiḳāmet

1 A 138.

ü nezāhetle maʿrūf, menār-ı faḳāhetde ʿalem, vādī-i ẓarāfetde müsellem, ʿilm ü maʿārifde yegāne, mecmūʿa-i feżā'ilde müfred-i zamāne, inşā-yı tāze-ṭarz-ı dil-āvīzi nāzük ü rengīn, terkībleri **[101b]** naḳş-ı Rūmī gibi reşk-i nigār-ḫāne-i Çīn, ʿafīfü'ẕ-ẕāt, laṭīfü's-simāt, ẕikr-i bi'l-ḫayra ṭālib, ṣenā-yı cemīli cālib, Kāmī maḫlaṣı ile ṭanīn-endāz, şāʿir-i māhir-i ḳaṣīde-perdāz idi.

Āṯār-ı celīlelerinden *Fetāvā-yı Ḳāʿidiyye*'nüñ Fārsī'lerin ʿArabī'ye tercemeye ser-āġāz eyleyen şeyḫü'l-İslām-ı esbaḳ Ebū Saʿīd-zāde Feyżu'llāh Efendi'nüñ kilk-i çāpük-pāy-ı mübāşeretleri ḳāṭıʿ-ı sū'-i mizāc ile şikeste olduġı maḥalden āḫir-i kitāb-ı mezbūreye degin tercemeye muvaffaḳ olduġından māʿadā *Meṭālib-i Sā'ire* nām fıḳıhda bir mecmūʿa-i mesā'ili tertīb ve mesā'il-i ḥīṭānı müştemil bir risāle-i muʿtenā-bihāları daḫı beyne'l-emāṯil maʿrūfdur. Bunlardan ġayrı[1] *Tuḥfetü'z-zevrā* ve *Behcetü'l-feyḥā* ve *Fīrūz-nāme* nām Türkī manẓūmeleri olduġından māʿadā müretteb ü mükemmel *Dīvān*-ı eşʿār-ı belāġat-şiʿārları vardur. Bu eşʿār nümūne-i güftār-ı dürer-bārlarındandur:[2]

***Tuḥfetü'z-zevrā*'sındandur**

Ey kilk-i süḫanver-i sihr-sāz[3]
Meşşāṭa-i ḥüsn-i şāhid-i rāz

Dānende-i sırr-ı her lisānsın
Her ʿarż-ı merāma tercemānsın

Sen itmegiçün ḥurūfı imlā
Fetḥ olmaz imiş künūz-ı maʿnā

***Behcetü'l-feyḥā*'sındandur**

Dutsa ger pençe-i Nerīmānī
Olsa āhen iderdi nerm anı

Güm olursa sihāmı itme ʿaceb
Uc virür sīne-i ʿadūdan heb

1 ġayrı A: māʿadā İ.
2 A 139.
3 süḫanver-i sihr-sāz İ: süḫanda siḥr-sāz A.

Olmadın desti ḳabża-gīr-i kemān
Tīr-i nā-cestesinden ürker cān

***Fīrūz-nāme*'sindendür**

Ḫaṭṭ-ı leb ebrū giderek oldı çār
Gözleri dört olsa o şāhuñ ne var

Şāh ḳaçan 'ārıż-ı yāra baḳar
Pāy-ı nigāhına dikenler batar

Oldı ḫaṭāyī ṭabaḳı mū-nümā
Kāse direklense ider mi bahā

ez-Ḳaṣā'id
der-Ṣıfat-ı Bahār [102[a]]

Bāreka'llāh zihī sāl-i hümāyūn-āṯār
Geldi nev-rūz ile at başı berāberce bahār

Rū-nümā olmaya mı 'īş ü ṭarab 'ālemde
Feyż-i envār ile āyīneye döndi eşcār

Olmasa Ḫıżr ile dem-sāz eger bād-ı nesīm
Böyle feyż ile açılmaz idi rūy-ı ezhār

ez-Ṣıfat-ı[1] Bahār

Bahār geldi demidür çemende seyrānuñ
Edirne şehrine gel vaḳtidür gülistānuñ

Bu gül-zemīni görüp āsmāna zīnet ile
Tefāḫür itdügi yirdür basīṭ-i ġabrānuñ

Şüküfte ġonçelerüñ zīb ü revnaḳındadur
Felekde böyle perīşānlıġı Ṯüreyyā'nuñ

1 ez-Ṣıfat-ı A: der-Ṣıfat-ı İ.

Çemende ġonçe-i ter āteşīn açılduḳda
Etekleri ṭutışur ʻandelīb-i şeydānuñ

Ṣu sepdi güllere nesīm seḥerde gördükde
Yanup yaḳılmasını ʻandelīb-i nālānuñ[1]

Duyıldı nāz u niyāz ile rāz-ı bülbül-i zār
Budur çemende olan güft ü gūsı murġānuñ

Doḳındı bir gül-i ṣad berge belki şimdi nesīm
Ḳopardı pek büyügin ʻandelīb ġavġānuñ

Ḳulaġına ḳodı cūlar bu gülşenüñ vaṣfın
Temevvüc itmededür iştiyāḳı deryānuñ

Dökildi berg-i gül aḳdı ṭaraf ṭaraf cūlar
Tenezzül itdi bahāsı çiçekli dībānuñ

der-Ṣıfat-ı Hilāl-i Ramażān

Yevm-i şek diyü boġaz cengin iderken rindān
Ẓāhir oldı ʻalem-i nuṣret-i şehr-i Ramażān

Tāb-ı ġufrān ile sīr-āb olıcaḳ demlerdür
Rūz u şeb olmadadur altun oluḳdan rīzān

Şāhid-i maġfiretüñ gūşe-i ebrūsıdur ol
Semt-i ṭāʻate işāretle olur daʻvet-ḫˇān

Ḥāżır ol kim yine yaġma-yı niʻamdur oldı
Zer-kilīd-i der-i gencīne-i raḥmet-raḥşān

Ḥarf-i āḫarla olur çünki rumūzāt-ı felek
Kilk-i feyż oldı nüvīsende-i nūn-ı ġufrān

1 A 140.

Fārisü'l-ḫayl-i sipihrüñ hüner-i muʿcizidür
Gūy-ı ḫurşīdi çalup maġribe[1] ḳıldı çevgān

Dāmen-i ḫilʿat-i zer-tārın ararken ʿālem
Ṭavḳ-ı zerrīn-i girībānına dūş oldı hemān

Al dibā-yı şafaḳ oldı aña pāy-endāz
Kişver-i bāḫtere geldi mübārek mihmān

Pīşgāhında fürūzān olıcaḳ meşʿal-i mihr
Ṣanki şevketle terāvīḥe gider şāh-ı cihān

Rūzedārāna idüp semt-i tilāvet taʿlīm
İtdi ol raḥle-i sī-pāre-i zerrīni ʿıyān

Çekdi Ye'cūc-ı maʿāṣīye sed-i Ẕü'l-ḳarneyn
Tā ḫulūṣ üzre ʿibādet ideler ṭāʿatiyān **[102[b]]**

Kāfı taḥṣīle meger maġribe gitmiş idi mihr
Cevheri itdi nuḫās-ı ḳamer içre süryān

Ol degül yazmaḳ içün ḥilye-i pāki gerdūn
Ay resmin çizüp altun ile gösterdi nişān

der-Ṣıfat-ı Ḳalem

Ey mükerrem kilk-i vāsıṭ zīb-i gevher-rīz-i cān
Çāk çāk-i reşküñ olsun zülf-i ḥavrā-yı cinān

Reşḥa-i mā'ü'l-ḥayāt-ı cāvidānuñdur senüñ
Rūḥ-baḫşā-yı reg-i fersūde-terkīb-i zebān

Sen ol ʿAbbāsī ʿalemsin heybet-i ʿazmüñledür
Fetḥ-i ıḳlīd-i muṭalsam genc-i nuṭḳ-ı şāygān[2]

1 maġribe İ: ḥayrete A.
2 A 141.

der-Ṣıfat-ı Şitā

Gelüp sermā döşendi zer-varaḳ her gülsitān üzre
Çekildi cā-be-cā zerrīn-cedvel būstān üzre

Görindi gülşen-i kānūn içinde āteşīn güller
Ṣarıldı her ʿalem gūyā nihāl-i erġavān üzre

Döşendi bī-bahā ḳālīçeler her cāy-ı meştāya
Ḥaṣīrüñ neydi bu çīn-i cebīn-i merdümān üzre

Çekildi bezm-i gülşenden ayaġı mey-perestānuñ
Günāh-ı ʿīş ü nūşı ṣaldılar hep bāġbān üzre

ez-Ġazeliyāt ve'l-meṭāliʿ

Yā Rab ne rūzgāra ḳalur bu dem-i hevā
Āteş-ḫurūş olmada mevc-i yem-i hevā

Yek-ḳatre-i taʿayyünüm oldı fenā-peẕīr
Mānende-i ḥabāb olalı hem-dem-i hevā

Mıżrāb-ı dest-i muṭrib-i ḫˇāhiş doḳınmadın
Ḳānūn-ı dilde ser-zede zīr ü bem hevā

Tā feyż-i āftāb-ı hidāyet irişmeye
Gül-berg-i dilde maḥv olamaz şebnem-i hevā

Ve lehu

Gülşende terennüm idicek bülbül-i şeydā
Gül dā'iresin aldı ele ġonçe-i raʿnā

Gör ġonçeyi kim berg-i güli eyledi der-pūş
Gülzārı el altından ider şimdi temāşā

Ve lehu

Yedüp[1] bir mūy ile çoḳ zāhidi başdan çıḳarmışdur
Ser-i zülfüñ ki oldı gūşe-i destārdan peydā

Ve lehu

Olurdı noḳṭa ḳondurmaḳ o mihre belki ḫālāsā
Görinseydi felekde ayda bir bārī hilālāsā

Kemer-bendin iderdüm mū-miyānuñ rişte-i cāndan
Ḳadem-rencīde ḳılsa göñlüme girse ḫayālāsā

Gül-i dāġuñ ḳaranfül gibi sīnem üzre beslerken
Şikest itme dil-i maḥzūnumı cānā sifālāsā **[103[a]]**

Saña çeşm-i nizār-ı dāġdārın ʿarż idüp Kāmī
Yine revnaḳ-dih-i gülzār-ı ʿışḳ oldı nihālāsā[2]

Ve lehu

Doḳınup gülşeni āheste uyandurdı ṣabā
ʿAndelībi yine ʿışḳ ile dolandurdı ṣabā

Gül-zemīn-i çemeni ebr-i bahāra[3] ṣuladup
Cūları mevce-i reşk ile bulandurdı ṣabā

Ve lehu

Teferrücgāhımuzdur lālezār-ı ʿārıżuñ ammā
Vefā semtüñ degüldür n'eyleyem ey şūḫ-ı müsteṯnā

Ve lehu

Sīnemüzde çāk-i tīġ-ı ġamzeñe olmaz devā
İltiyāmī semtine düşme dikiş dutmaz şehā

1 Yedüp İ: İdüp A.
2 A 142.
3 çemeni ebr-i bahāra İ: çemenzār-ı bahāra A.

Ve lehu

Meger ol gül-'iẕāruñ pāyına yüz sürdi sūsenler
Ṣuyın bulmış çemende şimdi tīġ-ı ḫoş-ḳademdür hep

'Acebdür kim dilin kesseñ de durmaz keşf-i rāz eyler
Seni dildār ile meşhūr iden Kāmī ḳalemdür hep

Ve lehu

Bu bāzār içre olmaz cevherīler müşterī şemse
Ki bī-pervā ḳamer ṭarḥ eyleyüp iksīr ider meh-tāb

Degüldür hāle çizmiş dā'ire eyler perīḫānı
Yine bir āftābı var ise tesḫīr ider meh-tāb

Ve lehu

Sāġardan aña degmedi bir kerre būs-ı leb
Ḳurı yire dökildi ṣaçıldı bu cür'a heb

Ve lehu

N'ola āvāreler olursa ġarīb
Ḳola almış o şāhbāzı raḳīb

Ve lehu

Göz gezdiriyor ṣayda o şehbāz-ı melāḥat
Murġ-ı dil-i āvāremüz Allāh'a emānet

Gel dāġlarum gör biricik ḫāṭırumı yap
Olsun bu ḳadar sūḫteye perde 'imāret[1]

Yüz ḳarelügi oldı siyeh-serlüge encām
Zāhid ne belā başuña sevdā-yı riyāset[2]

1 'imāret İ: ġāret H.
2 A 143.

Tīr-i müje vü ġamzeñe vaḳf oldı derūnum
İtseñ n'ola bir kez de nigāh ile neẓāret

Ve lehu

Süzüp mestāne çeşmin virdi müjgāna yine ruḫṣat
Yeleklendürdi tīr-i ġamze-i ser-tīzi ol āfet **[103[b]]**

Ve lehu

Semā'a girdi çün ol serv-ḳāmet
'Iyān oldı görüñ devr-i ḳıyāmet

Ve lehu

Kem-ḳaṭre-i vücūduña mānende-i ḥabāb
Vir āb u tābı bir nefes-i ṣādıḳāne ṭut

Ve lehu

Bezm-i ezelde biri birine baḳışmasa
İtmezdi sūz-ı şem' ile pervāne imtizāc

Ve lehu

Bulduḳ şeb-i firāḳ viṣāl ile inşirāḥ
Pervāne-meşrebüz bize çesbān degül ṣabāḥ

Teller ṭaḳınsun evc-i hevāda küleng-i dil
Ger şāhbāz-ı çeşmüñ elinden bula felāḥ

Yüz ḳarasıyla meşġale-i fikri zāhidüñ
Tezyīn-i ḫāl ü ḫaṭṭ-ı riyā ṣūret-i ṣalāh

Bulduḳ dehānı vaṣfın *Esāsü'l-belāġa*'da
Āyā yazar mı andan olan Cevherī *Ṣıḥāh*

Ve lehu

Ol āfet ser-tırāşından eger itmezse istimdād
İder ser-ḥadd-i mülk-i ḥüsnini ceyş-i Ḥabeş berbād

Sözüñ evṣāf-ı duḫt-i rezde sen siḥr-i helāl itseñ
Yine sāḳī görenler eyler anı ḥürmet ile yād

Çekince Kāmiyā kuḥl-i ġubār-ı kūy-ı dildārı
İrişdi gūş-ı cāna rūzgārumdan mübārek-bād

Ve lehu

Döküp tīr-i nigāhı ḳaṣd-ı cān itdükçe ebrūlar
Perīşān olaraḳ dāmān-ı yāra düşdi gīsūlar

Görüp ḫoy-kerde rūyın ol ḫaṭ-āver didi kim ḥayfā
Ġubār-ālūde çıḳdı baḥr-i ḥüsnümden bu lü'lüler

Ḫaṭuñ seyr eyleyüp zülfüñde ḳaldı çeşmi ḫūbānuñ
Çemenzār-ı Ḫoten'de dāma düşdi ṣanki āhūlar

Ser-i zülfi görindi var ise ṭarf-ı külāhından
Ḥicābından açıldı Kāmiyā gülzāra şeb-būlar[1]

Ve lehu

Esbāb-ı ḥüsün gerçi ki boyınca biçilmiş
Mümtāz olan ammā o levendāne kesimdür

Ve lehu

Ol āfet her ḳaçan zülf-i perīşānı çeker çevrür
Derūnum gird-bād-ı āh-ı hicrānı çeker çevrür

Ne mümkin pençeleşmek çarḫ-ı ġaddār ile 'ālemde
Hezārān dest-i pür-zūr-ı Nerīmān'ı çeker çevrür

1 A 144.

Eger bir laḥẓa ruḫṣat-yāb-ı emvāc-ı kenār olsa
Yine fülk-i dili gird-āb-ı ḫırmānı çeker çevrür **[104ª]**

Cebīn üzre müselsel ṭurradan kilk-i ṣabā Kāmī
Berāt-ı ḥüsne bir tuġrā-yı sulṭānī çeker çevrür

Ve lehu

Ḫayāl-i mū-miyānı dilde kīl ü ḳālimüzdendür
Degişmek 'ālemi bir mūya ḥasb-i ḥālimüzdendür

Çekilsek 'aksine bir kez de tīr-i pür-kemānāsā
Ḥaḳīḳatde yine idbārımuz iḳbālimüzdendür

Bu bāzār-ı maḥabbet sūd u vuṣlatdan tehī Kāmī
Zebān-ı naḳd-i eşk-i dīde re's-i mālimüzdendür

Ve lehu

Māh-ı nev ṣanma idüp ser-māye-i 'ömrin telef
Saña ay başı felek parmaḳ ḥesābın gösterür

Ve lehu

Ebruvānuñ gerçi naẓm-ı ḥüsne maṭla' gösterür
'Āḳıbet bir gün ḫaṭ-ı la'lüñde maḳṭa' gösterür

İtse taḳsīm ol ḫoş-elḥānuñ elinde dā'ire
Gūşeler iẓhār ider kendin murabba' gösterür

Ve lehu

Şu güne cāẕibe-i 'ışḳı var derūnumda
Gider görürsem o şūḫı bana gelür görinür

Viṣāl-i maḳdemine noḳṭa-rīz-i eşk oldum
Żamīre 'āḳıbet ol bī-vefā gelür görinür

Görinmedi dime Kāmī o ḫāl-i kākül-pūş
Anuñ da def'ine bir gün ṣabā gelür görinür

Ve lehu[1]

Raḳīb-i kāfir o şūḫı görince bed-naẓarı
Miṣāl-i ḫāme-i tersā ḫilāf-ı 'āde gezer

Şemīm-i bū-yı dil-āvīz-i zülf-i dildārı
Arar egerçi ṣabā vādi-i Ḫıṭā'da gezer

Ve lehu

Felek ḥisāb-ı ġam-ı bī-şümāra mı dolaşur
Ya dünki cevri bu gün i'tiẓāra mı dolaşur

Dolandı 'ārıżuñı ceste ceste ḫaṭṭ-ı nevüñ
O māhı ebr-i siyāh pāre pāre mi dolaşur

Süzilmede yine her yaña çeşm-i pergāruñ
O şāhbāz-ı ḥüsün bir şikāra mı dolaşur

Füsūn-ı 'aḳd-i lisān itmiş aña duḫter-i rez
Zebān-ı mest 'aceb ol nigāra mı dolaşur

Göñül firāḳ ile ṣad pāre Kāmiyā bilmem
O şāneveş yine gīsū-yı yāra mı dolaşur

Ve lehu

Ṣabā şerḥ itmek ister zülfüñi ṭūl-i emel söyler
Dehānuñ vaṣf iden yoḳdur dimezse muḥtemel söyler **[104[b]]**

Neler çekdüm elüñden ey cefā-cū söylemem ammā
Mufaṣṣal dāstānum bī-zebān olsam da el söyler

1 A 145.

Nevā-yı sūznākiyle müşārun bi'l-benān oldı
Ḥaḳīḳat sözlerin göz degmesün ney pek güzel söyler

Ve lehu

Ṣafā-yı meykede zāhid riyāya el virmez
Ayaġı būs-ı leb-i kibriyāya el virmez

Kimüñle pençeleşür mihr-i āsmān bilmem
Ol āftāb-ı ḥüsün her gedāya el virmez

Marīż-i 'ışḳ cefāsıyla ülfet itmişdür
Ṭabīb-i nabż-şināس vefāya el virmez

Düşürmez ayaġına Kāmiyā tehī-desti
O pīr-i meykede her bī-nevāya el virmez

Ve lehu

Yine sīnemde köhne dāġlar üstinde dāġ olmış
Açılmış tāze güllerle dile daġ üsti bāġ olmış

Ḫarābāt içre şimdi söz ayaḳda her ṭaraf fitne
Ḳıyāmetler ḳoparmış anda sāġar öñ ayaġ olmış

N'ola berter olursa i'tibār-ı lāle gülşende
Ocaḳdan çıḳmadur mīr-i 'alemlükle çerāġ olmış[1]

O serv-i bāġ-ı ḥüsnüñ gülşene teşrīfine her dem
Hezārān ḥasret[2] ile nergis ü gül göz ḳulaġ olmış

Gülinden ayrı düşmiş dūrdan feryād ider bülbül
Faḳīrüñ ḥasb-i ḥāli işidenlerden ıraġ olmış

1 A 146.
2 ḥasret İ: ḥayret H.

Ve lehu

Ṣanmañuz kim Mevlevī bī-ıżṭırāb eyler semā‘
Gird-bād-ı ‘ışḳ ile pür pīç ü tāb eyler semā‘

Gösterür ‘aṭşān-ı ‘ışḳa çeşme-i maḳṣūdı ol
Ṣu olan yir üzre murġ[ı] pür-şitāb eyler semā‘

Baḥr-i ḥayret-zāy-ı ‘ışḳuñ uġramış gird-ābına
Ẕevḳ-yāb-ı ye’s-i sāḥil çün ḥabāb eyler semā‘

Āteş-i ‘ışḳ-ı ilāhīden yaḳup dil şem‘ini
Hem-çü fānūs-ı ḫayāl-i şu‘le-yāb eyler semā‘

Ve lehu

Dest-i niyāz irişmedi dāmān-ı nāzına
Boy çekdi başḳa ḳāmet-i şimşādımuz dirīġ

Ve lehu

Devlet ü iḳbāl o ẕātuñ kim cihānda çün ṣadef
Yādigārı bir dür-i yek-tā ḳala ḫayrü’l-ḫalef

Baḫtı yār u ṭāli‘i mes‘ūddur vāṣıl olan
Dergeh-i vālā-yı kūyuñ ‘āşıḳa beyt-i şeref

Ḫāṭıra ebyāt-ı vaṣf-ı ebruvānı Kāmiyā
Gelmede mānende-i emvāc-ı deryā ṣaf-be-ṣaf

Ve lehu [105[a]]

‘Uşşāḳına ḳoçılmaḳ devrān içinde ma‘rūf
Ol şūḫ-ı Gülşenī’nüñ vaṣlı semā‘a mevḳūf

Ve lehu

Kāmiyā eylemesün kilk-i hünerver zāyi‘
Tuḫm-ı endīşemüzi tāze-zemīn olmayıcaḳ

Ve lehu

Olmada kālā-yı vaṣluñ naḳd-i cān ile mezād
Mübtelālar cān virür ṣaġına bāzāruñ senüñ

Kāmiyā eylemesün kilk-i hünerver zāyi'
Zīb-i gūş oldı süḫan-sencāna eş'āruñ senüñ[1]

Ve lehu

Mübtelā-yı hicrüñe eşk-i dem-ā-demden çi sūd
Sāḳıṭ olmışdur naẓardan nef'i bu deryālaruñ

Devre-i ruḫsāruñı göstermedi zülfüñ tamām
Gündüzi elbette nāḳışdur şeb-i yeldālaruñ

'Arṣagāh-ı vuṣlata irişmedi çeşm-i niyāz
Ol Hümā evcinde pervāz eyler istiġnālaruñ

Zāhidā yoḳ mu'teḳid ber-çīde bāzār-ı riyā
Ḫayrını gör sen de şimden ṣoñra bu rü'yālaruñ

Ve lehu

Āb içün keşmekeşi var yine gird-āblaruñ
Daḫı çoḳ ṣu götürür gerdişi dūlāblaruñ

Teşne öldürmek idi çünki murāduñ ey şūḫ
Ne idi gūşe-i ebrū ile işrāblaruñ

Ve lehu

Sefīne-i dili ṣal baḥr-i 'ışḳa ġam çekme
Murāduñ üzre yürür rūzgār olur giderek

Ve lehu

Girerse destimüze belki dāmen-i maḳṣūd
Geçürse ḫançeri belden bizi selāmete dek

1 A 147.

Niyāz geçmez o şūḫa ḳumāş-ı vaṣlından
Tenezzül eyledi dil sāde bir ʻināyete dek

Ve lehu

Şerm-i ʻiẕāruñ ile yüzi yirdedür gülüñ
Kākülleriyle ḳaç başı var baḥṣe sünbülüñ

Ve lehu

Yanında ḥürmeti var tā ol ḳadar şarābuñ
Bir ḳaṭresiyle sāḳī gözin boyar ḥabābuñ

Ve lehu

Göñül düşdi görince mū-miyānuñ
Ṣarılmaḳdur ʻilācı mūmyānuñ **[105[b]]**

Ve lehu

Bir dem elden ḳomadı dāmenin ol ḫoş-būnuñ
Ṣanki zülfüñle kesildi göbegi āhūnuñ[1]

Ve lehu

Ey pīr-i muġān ṣanma ḳadeḥ sürmege geldük
Mey-ḫāneye rez duḫterini görmege geldük

Ve lehu

Vaḥdetde gerçi rāst naẓar itmez iştibāh
Aḥvel-nigāh dīde-i nā-dāna bir degül

Mümkin mi āşinā ola esrār-ı vaḥdete
Kāmī zebān-ı ḫāme-i bīgāne bir degül

Ve lehu

Bektaşi bir köçek ki perī-zād u meh-cemāl
Dil tekyesine postı bıraḳdı bi-eyyi ḥāl

1 A 148.

Meydān-ı ʻışḳ içinde naẓīri görilmemiş
Ol köçek oldı çehre-i Bektaşiyāna ḫāl

Bu tekyegāh-ı ḥüsn ü melāḥatde Kāmiyā
Olsa ʻaceb mi o ṣanemüñ şöhreti cemāl

Ve lehu

Sende ol āhū göziyle penbe al
Ḥaḳ bu ki dünyāda bulınmaz güzel

Ve lehu

Yine bu sīne-i pür-dāġum açdum yāra gösterdüm
Ne naḳş itmiş baña ol şāhid-i bāzāra gösterdüm

Felekde kimseye baş egmez iken ḳāmet-i saḫtum
Kemān itdüm anı bir āteşīn ruḫsāra gösterdüm

Nigāh-ı merḥametden görmedüm bir kez nişān ammā
Ḫadeng-i ġamzeye rūy-ı dili hemvāre gösterdüm

Yine diḳḳatler itdüm mū-miyānı şerḥine Kāmī
ʻIyār-ı mū-şikāf-ı ṭabʻumı dildāra gösterdüm

Ve lehu

Hedef olsam ḫadeng-i ġamze-i dildāra şāyānum
Veter itdüm kemān ebrūsına ben rişte-i cānum

Düşer ülfetle bir gün hāle-i āgūş-ı aġyāra
Meded menzil-be-menzil gezmesün ol māh-ı tābānum

Nigāhı riştesin gözden geçürmez sūzen-i müjgān
İrişse birbirine çāk-i dāmān u giribānum[1]

1 A 149.

Ve lehu

Boynumuñ borcı degüldür dime ey sīm-tenüm
Gerdenüñ öpmede ḥaḳḳ-ı naẓarum ḳaldı benüm

Ve lehu [106[a]]

Görince rūyuñı ṣanma ʻabeş fiġān iderüm
İki gözümle seni bir görüp ziyān iderüm

Ve lehu

Zīr-i çeşmüñde o ḫāl-i siyeh ey ġonçe-dehen
Gülşen-i Çīn'e düşen nāfe-i āhū-yı Ḫoten

Sāḳiyā dest-i mey-āşāma ayaġı yandur
Dergeh-i meykedenüñ ola çerāġı rūşen

Ārzū-yı gül-i zībā-yı ruḫuñla çeşmüm
Cedvel-i eşki revān eyledi gülşen gülşen

Vaṣf-ı ḥüsnüñ ideli Kāmi-i zār ayrılmaz
Dāmen-i nāṭıḳadan dest-i temennā-yı süḫan

Ve lehu

Ruḫsār-ı yāra gör ne ʻaceb naḳş işledüñ[1]
Ol duḫt-i rez didükleri ṣahbā görür misin

Aġzuñda tüy bitince te'essüfle Kāmiyā
Mażmūn-ı ḫaṭṭ-ı laʻlini ṣorar yürür misin

Reftār-ı yār ṭavr-ı ḥaḳīḳatde Kāmiyā
Semt-i mecāza sen daḫı bilmem yürür misin

1 işledüñ İ: eyledüñ A.

Ve lehu

Meger bir dürr-i yek-tāya ḳulaḳdan ʿāşıḳ olmışdur
Bütün gözden geçürdi rişte-i āmālini sūzen

Yine ser-māye-baḫş-ı devlet olmış dest-i ḳallāba
Ḳızarmış tāb-ı meyden mest olup ṣızmış o sīmīn-ten

Reg-i rezden yine bir neş'e itmişdür teraşşuḥ kim
Didi mestāneler tāk-i nizāra dīdeler rūşen

Ve lehu

Ḳadeḥ şikeste olursa ṣurāḫī saġ olsun
Sebū-keşān eline girmeyen ayaġ olsun

Getür o āyine-i cām-ı pür-meyi sāḳī
Ki nāzenīn-i rezi görmege mesāġ olsun

Fürūġ-ı ḥüsnüñe yandur fetīl-i şemʿ-i dili
Derūn-ı tekyegeh-i ʿışḳuña çerāġ olsun[1]

Ve lehu

Söyleñ o māha ḥalḳa-i bāzīçeye girüp
Aldanmasun raḳībe meded ḳaralanmasun

Ol şāhbāza dūş ola cā'iz ki Kāmiyā
Murġ-ı dilüñ hevālanup āvārelenmesün

Ve lehu

Bād-ı seḥeri zülfüñe peyveste bulınsun
Mecmūʿa-i ḥüsnüñde ṣabā beste bulınsun

1 A 150.

Ve lehu

Almaz ayaġı yolını virsek de mey-fürūş
İster ki duḫt-i rez bize nā-maḥrem olmasun **[106[b]]**

Ve lehu

Gelür ol māh-liḳā nāz ile ḫoy-kerde-cebīn
Gösteriş bu ki Ḳamer menzili olmış Pervīn

Nāfe hem-bū olamaz şemme-i zülf-i yāra
O eger tuḥfe-i Çīn ise bu çīn-ender-çīn

N'ola ayrılmasa evṣāf-ı lebüñde[n] Kāmī
Vaṣf-ı la'lüñle olur böyle me'ānī rengīn

Ve lehu

Seng-dil ḫāṭır-şikensin gerçi sen
Görmedüm göñlüm gibi bir ṭaş dögen

Ve lehu

Ey hilāl ol ṣanemüñ ḳaşına baş egmezsin
Göge çıḳsañ da yine bir ḳılına degmezsin

Ve lehu

Men' itmez imiş mīve-i bāġuñ yemesinden
Ter düşmesün ol şūḫ ṣaḳın öp memesinden

Ve lehu

Ayaġ nāmına bir tāc-ı muḥteşemdür bu
Cihānda ḥürmeti var yādigār-ı Cem'dür bu

Hücūm-ı seyl-i ġama sāzgār olan ancaḳ
Ṣuyında cevheri bir tīġ-ı ḫoş-ḳademdür bu

Ayaġın öpmege ḥasret-keşe virür desti
Bize o muġ-beçeden Kāmiyā sitemdür bu

Ve lehu

Ḳoyup firāş-ı elemde beni bu ḥālet ile
Giderse yāra göñül ṣıḥḥat ü selāmet ile

Ümīd-i vuṣlat ile yāra intisāb itdük
Dirīġ düşdi göñül ḥālet-i iżāfet ile

Bu tāze güller ile eyle Kāmiyā iḥyā
Zemīn-i 'Ārif-i üstādı sen nezāket ile[1]

Ve lehu

Duḫter-i rez bir ayaġ ile çoḳ er aḳdarmış
'Aḳl-ı evveldür o kim ḥaṣmını merdāne göre

Ve lehu

Niṣār itme hemīşe mūmiyā-yı vaṣluñ aġyāra
Kerem ḫāṭırda olsun bu dil-i nālāna düştükçe

Yine ḳurtulmadı ser-pençe-i çengāl-i zülfüñden
Dil-i üftāde delvāsā çeh-i hicrāna düştükçe

Ümīd-i bī-raḥmi çeşmüñden ider mest-i mey-i 'ışḳuñ
Nigehbānı olur mestānenüñ mestāne düşdükçe

Ḫarābāt içre bir pul degmez iken milket-i faġfūr
Ḳırılmış gibi ṭālib oldılar peymāne düştükçe **[107[a]]**

O maḫdūm-ı ma'ārif-perverüñ ol pey-revi Kāmī
Hümā-yı ṭab'-ı şūḫı vādi-'i 'irfāna düştükçe

1 A 151.

Ve lehu

Ruḫsārı üzre ẓāhir olup nev-demīde ḫaṭ
Āyīne-i melāḥate cevherlük eyledi

Mihmīz-i ṭab'-ı şūḫ ile Kāmī ṭaraf ṭaraf
Ḫayl-i kümeyt-i ḫāme tekāverlik eyledi

Ve lehu

Pīrāne çeşm ü ebru-yı dil-keşdeyüm daḫı
Ḳaddüm ḫam oldı seyr-i kemān-keşdeyüm daḫı

Bizden eyüler oldı bu şeş-derde ḫāne-pür
Ben Kāmiyā niṣāb-ı şeş ü beşdeyüm daḫı

Ve lehu

Sāḳī olalı meyüñ yasaġı
Elde görürüz biz ol ayaġı

Ve lehu

Ḳurdı şeh-i bahār zümürrüd otaġı
Yandurdı naḫl-i gül daḫı yir yir ocaġı

'Azm itdi çünki bāġa o şeh dikdi yolına
Abdāl-gūne lāle de şeyḫi çerāġını

Bīhūde ṣanma çāk-i girībān iderse gül
Ṭoldurdı ṣīt-i 'ışḳ ile bülbül ḳulaġını

Rıṭl-ı girāndur yüriyen şimdi bāġda
Pīr-i muġān başına çalsun ayaġını

Baġlanmış idi dergeh-i mey-ḫāne Kāmiyā
Şimdi yetişdi pīr-i muġān bozdı bāġını

'Abdü'l-vehhāb Efendi

el-Mevlā 'Abdü'l-vehhāb. Vilāyet-i Anaṭolı'da Seferiḥişār ḳażāsından bedīdār ve girībān-ı ẓuhūr-ı nümāyende-i dīdār olup noḳṭa-i dā'ire-i istīhāl ü isti'dād ve pervāne-i ber-suḫte-i çerāġ-ı sa'y ü ictihād olduḳdan ṣoñra āheng-i ṭarīḳ-ı sa'ādet-refīḳ ve devr-i mecālis-i ders ü taḥḳīḳ idüp biñ seksen sekiz Şa'bān'ında Tevfīḳī-zāde Meḥemmed Efendi mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳara Muṣṭafā Paşa[1] Medresesi'nden Süleymāniyye medārisinüñ birine ḥareket itdüklerinde ḫıdmet i'ādelerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse 'azīmet eyleyüp devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ **[107[b]]** ṭoḳsan sekiz Cumāde'l-ūlā'sınuñ üçinci güni Aḥmed Efendi maḥlūlinden metrūk olan Ḳāḍī Maḥmūd Medresesi'ne üç yüz ġuruş vaḳf itmekle bā-ḫāric 'āric olup ṭoḳsan ṭoḳuz Receb'inüñ altıncı güni yirlerinde ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla mübtehic olmışlar idi. Yüz altı Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ ġurresinde ibtidā dāḫil i'tibārıyla Nīfī Dāmādı Ḥamdī Aḥmed Efendi yirine Defterdār Yaḥyā Medresesi virilüp yüz sekiz Receb'inüñ yigirmi üçinci güni Bosnevī İbrāhīm Efendi yirine Taḫta Ḳāḍī Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz on iki Şevvāl'inüñ dördinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṣalbaş Dāmādı Ḳabaṣaḳal 'Abdü'r-raḥīm Efendi yirine Ümmü'l-veled-zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde olup yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla sābıḳā gümrük-emīni olan Ḥüseyn Paşa-zāde Muṣṭafā Efendi yirine İbrāhīm Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz on altı Rebī'ü'l-evvel'inüñ yedinci güni selefi Ḥüseyn Paşa-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birinde ferş-i seccāde-i ders ü taḥḳīḳ itmişler idi. Sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi beşinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla sābıḳā Vālide Sulṭān Cāmi'-i Şerīfi kātibi olan 'Abdu'llāh Efendi-zāde Pīr Meḥemmed Efendi yirlerine şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Minḳārī-zāde Yaḥyā Efendi Medresesi in'ām olınup yüz on yedi Receb'inüñ yigirmi ikinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Gelibolılı Mektūbī 'Oṣmān Efendi yirine Ḫānḳāh Medresesi'n cāygāh eylediler. Yüz yigirmi Ṣafer'inüñ on beşinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ṭurmuş-zāde Aḥmed Efendi yirine Ūlā-yı **[108[a]]** Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi[2] ile talṭīf, yüz yigirmi bir

1 A 152.
2 Medresesi A: -İ.

Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Ḫāliṣ Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Medīne-i Münevvere *dāmet bi'l-envāri müsevvere*[1] ḳażāsıyla teşrīf olındılar. Yüz yigirmi iki Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle munfaṣıl ve ol manṣıb-ı celīle mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ayaṣofıyya-i Kebīr Medresesi müderrisi Mu'abbir İsmā'īl Efendi nā'il oldılar. Bunlara yüz yigirmi üç Cumāde'l-āḫire'sinde Edrine pāyesiyle Selanik ḳażāsı tevcīh olınan Ḥekīmbaşı Nūḥ Efendi merḥūmuñ maḫdūmı Ebū Bekr Efendi üzerlerinden Şücā'ü'd-dīn ve Ḳirişözi ḳażāları arpalıḳ ta'yīn olındı. Sene-i mezbūre Ša'bān'ında İstanbul[2] ḳażāsından munfaṣıl Mīrzā Efendi-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi ḥażretleri üzerlerinden Gedüs ḳażāsına tebdīl olınduḳda Şücā'ü'd-dīn ve Ḳirişözi ḳażāları tevḳīf olınup sene-i meẕkūre[3] Şevvāl'inüñ yigirmi birinci güni Mıṣr ḳażāsından munfaṣıl Aḳ Maḥmūd Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretlerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Yüz yigirmi yedi Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi ikinci güni Meḥemmed Sālim Efendi ḥażretleri yirlerine Ġalaṭa ḳażāsı ile ikrām olınduḳlarında arpalıḳları sene-i mezbūre Receb'inüñ altıncı güni İzmir ḳażāsından munfaṣıl 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid İbrāhīm Efendi'ye in'ām olındı. Yüz yigirmi sekiz Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Şām-ı şeref-encām pāyesiyle Filibe ḳażāsından munfaṣıl Ḫˇāce-zāde es-Seyyid 'Ömer Efendi ḥażretleri mevṣūl oldılar. Yüz otuz beş Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde selef-i sālifleri Gümrük-emīni Ḥüseyn Paşa-zāde Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Edrine ḳażāsı **[108[b]]** iḥsān olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde mün'azil ve yirlerine Selanik ḳażāsından munfaṣıl Ḫˇāce-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi vāṣıl oldılar. Bunlara yüz otuz altı Receb'i ġurresinde Mekke-i Mükerreme pāyesiyle Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl Vālide Sulṭān Ketḫudāsı Muṣṭafā Efendi-zāde Meḥemmed Efendi üzerinden Keşān ḳażāsı ber-vech-i arpalıḳ şāyān görilmiş iken sene-i merḳūme Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ yigirmi ikinci Sebt gicesi intiḳāl-i dār-ı cinān itdüklerinde irtesi Sebt güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde Emīr-i Buḫārī Zāviyesi civārında defn olındılar. Naḳş-ı seng-i mezārları bu tārīḫ-i mevzūndur:

1 "Çepeçevre nurlar içinde olmaya devam etsin."
2 A 153.
3 meẕkūre İ: mezbūre A.

Naẓm

Yine bir ẕāt-ı kerem-pīşe vücūduñ ḥayfā
Eyleyüp bād-ı ecel gülşen-i 'ömrini ḫarāb

Olıcaḳ Edrine'den 'izz ü şerefle ma'zūl
Tünd-bād-ı merg idüp menzilini zīr-i türāb[1]

İrtiḥāline du'ā gūne yazıldı tārīḫ
Ḳaṣr-ı cennet ide Ḥaḳ cāyuñı 'Abdü'l-vehhāb[2]

Maḥlūl olan arpalıḳları tevḳīf olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl Bolevī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr beyne'l-emṡāl ṡervet ile meşhūr, aḫẕ u 'aṭāya mā'il, merd-i şīrīn-şemā'il idi.[3]

Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi Ḥażretleri Maḫdūmı 'Abdü'l-vehhāb Efendi[4]

el-Mevlā 'Abdü'l-vehhāb ibnü'l-mevlā[5] Meḥemmed ibnü'l-mevlā 'Abdü'l-ġanī. Ḥālen bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn Mekke-i Mükerreme ḳażāsı ile hem-rütbe ḳılınan Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretlerinüñ maḫdūm-ı ercmendi 'Abdü'l-vehhāb Efendi'dür. Biñ yüz altı Rebī'ü'l-evvel'inde cilve-sāz-ı ṣaḥīfe-i vücūd ve ruḫṣat-yāfte-i meclis-i şühūd **[109[a]]** olmışlar idi. Sinn-i temyīze vāṣıl ve dā'ire-i erbāb-ı isti'dāda dāḫil[6] olup biñ yüz on yedi Muḥarrem'inde Māhir 'Abdu'llāh Efendi'nüñ Mekke-i Mükerreme ḳażāsı teşrīflerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse 'azīmet eyleyüp 'alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile biñ yüz otuz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ onıncı güni Kevākibī-zāde Muṣṭafā

1 Bu mısrada vezin aksamaktadır.
2 قصر جنت ایده حق جایکی عبد الوهاب
3 A 154.
4 Efendi İ: -A.
5 ibnü'l-Mevlā İ: ibn A.
6 dāḫil A: vāṣıl İ.

Efendi maḫdūmları Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirlerine Ḫācce Fāṭıma Medresesi'ne ḫāric ile 'āric oldılar. Otuz bir Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ ġurresinde Çivi-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirlerine[1] Çivi-zāde Dārü'l-ḥadīṯi'ne ve Dūlāb İmāmı İbrāhīm Efendi üzerinden Mollā Çelebi Medresesi daḫı żamm olınup bunlara ḥareket-i miṯliyye ḫāric ile tevcīh olınup otuz beş Şevvālü'l-mükerremi yigirmi beşinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Gergerī-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Ḳāḍī-zāde Meḥemmed Efendi Medresesi i'ṭā olınmış idi. Otuz altı Muḥarrem'inde bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı sa'ādet-maḳrūn Mekke-i Mükerreme ḳażāsıyla Medīne-i Münevvere ḳażāsı hem-rütbe ḳılınup vālid-i mācidlerine tevcīh olınduḳda ma'an revān olup bir sene Medīne-i Münevvere'de mücāveretden ṣoñra yüz otuz yedi Muḥarrem'inde 'azl olınduḳlarında ḥuccāc-ı ẕevī'l-ibtihāc ile cānib-i Mıṣr'a ric'at eyleyüp ba'dehu Mıṣr'dan Reşīd'e ba'dehu İskenderiyye'ye vuṣūllerinde bunlaruñ mizāclarınuñ inḥirāfı sebebiyle sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inüñ altıncı güni intiḳāl ve 'ālem-i ervāḥa isti'cāl eyledi. Medrese-i maḥlūleleri tevḳīf olınup ba'dehu yüz otuz yedi Şevvāl'inüñ dördinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Dersiyye-i 'Ā'işe Ḫātūn Medresesi müderrisi olan Re'īsü'l-eṭibbā 'Ömer Efendi Mülāzımı Maḥmūd Efendi'ye **[109[b]]** yine i'tibār-ı meẕkūr ile tevcīh olındı.

Maḫdūm-ı merḳūm envā'-ı ma'ārifle ārāste ve ṭaleb-i intisāb-ı 'ulūm ile maḥāmid-pīrāste, güher-çīn-i sāḥil-i isti'dād, gevher-i ṣadefçe-i dāniş-i māder-zād, ḥalīm ü selīm, maḫdūm u kerīm idi.

Ṣun'u'llāh Efendi

el-Mevlā Ṣun'u'llāh ibnü'l-mevlā 'Alī ibnü'l-mevlā Ḫalīl. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemeleri *Cild-i Evvel*'de merḳūm 'Alā'iyyeli 'Alī Efendi merḥūmuñ necl-i ferḫunde-aḫteri ve 'ıḳdu'l-le'āl-i nesl-i vālā-güheri Ṣun'u'llāh Efendi ḫıdmetleridür. Biñ altmış[2] Rebī'ü'l-āḫir'inde Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'de nihāl-i ẕāt-ı 'arīḳ u aṣīli ḥadīḳa-ṭırāz-ı 'ālem-i şühūd ve nişānde-i bustān-ı sarāy-ı vücūd olmışlar idi. İstifāża-i ḫurşīd-i fażl u kemālle derece-i āmāli müṣmir ve āb-yārī-i feyż-i 'irfānla nümüvv-i isti'dādları ẓāhir olup biñ yetmiş ṭoḳuz Muḥarrem'inde Edrineli

1 yirlerine A: yirine İ.
2 altmış A: altmış altı İ.

Ḥācī Yaḥyā-zāde Aḥmed Efendi'nüñ Medīne-i Münevvere *dāmet*[1] *bi'l-envāri müsevvere*[2] ḳażāsı teşrīflerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse 'azīmet eyleyüp ḳaṭ'-ı merātib-i mu'tāde ve seyr-i[3] menāzil-i ifāde iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ ṭoḳsan iki Receb'inüñ üçinci güni Beşiktaşī Efṭas Monlā 'Abdü'l-kerīm Efendi yirine İbrāhīm Ketḫudā Medresesi ḫāricine revnaḳ-efzā, ṭoḳsan altı Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirminci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla es-Seyyid Meḥemmed Dede Efendi ḥażretleri yirlerine Mi'mār Sinān Medresesi'ne zīnet-baḫşā olmışlar idi. Ṭoḳsan ṭoḳuz Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yedinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ẕü'l-fiḳār Paşa-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ṣāniye-i Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi'nde tecdīd-i resm-i ifāde idüp **[110a]** yüz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yedinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Es'ad-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirine Ḳāḍī 'Abdü'l-ḥalīm Medresesi'ne naḳl olındılar. Yüz bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirminci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Resūl Efendi Dāmādı es-Seyyid Ḥasan Efendi yirine ḳāḍī-'asker-i sābıḳ Biber Birāderi Ḥasan Efendi Medresesi'ne sāye ṣalup yüz iki Receb'inüñ yigirmi ikinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḫˇāce Ḫayrü'd-dīn Medresesi'nde 'Uşşāḳī-zāde 'Oṣmān Efendi yirine cā-nişīn ve şem'-i miḥrāb-ı 'izz ü temkīn eylediler. Yüz üç Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on sekizinci güni yine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi maḫdūm-ı mihteri Meḥemmed Efendi yirine Fetḥiyye'de vāḳı'a Sinān Paşa Medresesi şāyān görilüp yüz beş Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on birinci güni Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birinde miḥrāb-nişīn-i taḥḳīḳ u īḳān olmışlar idi. Yüz altı Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Kürd 'Ömer Efendi yirine Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi'nde revnaḳ-ı cedīd virüp yüz ṭoḳuz Şevvāl'inüñ on altıncı güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Keçeciler İmāmı Dāmādı Ḥasan Efendi maḥlūlinden Ḳāsım Paşa dārü'l-ifādesine pā-nihāde, yüz on iki Şevvāl'inüñ on dördinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Öreke-zāde Tābi'i Şeyḫī Meḥemmed Efendi yirine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī Medresesi'nde feyżbaḫş-ı erbāb-ı istifāde olup yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni selef-i sālif-i ẕī-şerefleri Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Medāris-i Süley-

1 A 155.
2 "Çepeçevre nurlar içinde olmaya devam etsin."
3 seyr-i İ: -A.

māniyye'den **[110b]** birine terfī', yüz on yedi Receb'inüñ yigirmi ikinci güni sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresi tevḳītiyle Selanik ḳāḍīsi olan Aḳ Maḥmūd Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretleri yirlerine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye ile tevḳī' olınmışlar idi. Yüz on sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde selef-i sālifleri Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi maḫdūm-ı mihteri Meḥemmed Efendi yirine Yeñişehr ḳażāsı taḥtü'ẕ-ẓıll-ı ḥüḳm ü imżāsı ḳılınup yüz on ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde gūşe-i 'uzletde mekīn ve maḳarr-ı ḥükūmetlerine şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'l-lāh Efendi birāder-zādeleri olup Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi olan Muṣṭafā Efendi ḥażretleri cā-nişīn-i mesned-i 'izz ü temkīn oldılar. Yüz yigirmi üç Receb'i ġurresinde Meḥemmed Müstaḳīm Efendi yirine dārü'n-naṣr-ı Edrine ḳażāsına ḥākim ve revnaḳ-efrūz-ı[1] maḥāfil ü maḥākim olup yüz yigirmi dört Ramażān'ında sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresi tevḳītiyle munfaṣıl ve maḳām-ı ḥükūmetlerine Mıṣr ḳażāsından munfaṣıl Mekke-i Mükerreme pāyesi olan Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi vāṣıl oldı. Bunlara yüz yigirmi beş Rebī'ü'l-evvel'inde Mıṣr ḳażāsından munfaṣıl Mekke-i Mükerreme pāyesi olup İstanbul ḳażāsı tevcīh olınan Naḳībü'l-eşrāf 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi üzerlerinden Ḳarabiġa ve Bāzārköyi ḳażāları arpalıḳ ta'yīn olınup yüz yigirmi altı Receb'i ġurresinde sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ṣāliḥ Efendi arpalıḳlarından Aḳḥiṣār-ı Ṣaruḫān ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılındı. **[111a]** Yüz yigirmi sekiz Muḥarrem'inde ṭaraf-ı Devlet-i 'Aliyye'den evḳāf-ı selāṭīn müfettişligi ḫıdmetiyle me'mūr olup sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inde sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle selef-i sālifleri Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi maḫdūm-ı mihteri Burusa ḳażāsından munfaṣıl Meḥemmed Efendi'ye Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınduḳda arpalıḳları olan Keşān ḳażāsı bunlaruñ arpalıḳlarına ilḥāḳ olınup Aḳḥiṣār-ı Ṣaruḫān ḳażāsı daḫı ḳużāt-ı ḳaṣabāta virildi. Sene-i merḳūme Rebī'ü'l-āḫir'inde ṣadr-ı a'ẓam ve dāmād-ı şehriyār-ı mu'aẓẓam 'Alī Paşa ḥażretleri Nemçe keferesi üzerine ser-'asker ta'yīn olınduḳda mu'asker-i hümāyūn ḳażāsıyla sa'ādet-maḳrūn olup Siroz ḳażāsı daḫı arpalıḳlarına żamm olınup müfettişlik ḫıdmeti Burusa pāyesi żamīmesiyle Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl Kāmī Yaḥyā Efendi'ye sipāriş olındı. Bunlar sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde bā-ḫaṭṭ-ı

1 A 156.

hümāyūn-ı şevket-maḳrūn Mekke-i Mükerreme pāyesi żamīmesiyle tekrīm ve sene-i meẕkūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ dördinci güni İstanbul pāyesi żamīmesiyle ta'ẓīm olınmışlar idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on beşinci güni Keşān ḳażāsı Mekke-i Mu'aẓẓama pāyesiyle Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl Meḥemmed Sālim Efendi ḥażretlerine ve Ḳarabiġa ḳażāsı Burusa pāyesi żamīmesiyle Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl Çıracı-zāde Ḥasan Efendi'ye ve Siroz ḳażāsı ḳużāt-ı ḳaṣabāta tevcīh olınup bunlara Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Pravadi ḳażāsı bedel virildi. Yüz otuz Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde Yaḥyā-zāde **[111[b]]** Aḥmed Efendi yirine bi'l-fi'l Dārü's-salṭana ḳażāsı ḥükūmetiyle tekrīm olınduḳlarında arpalıḳlarından Bāzārköyi ḳażāsı sābıḳā Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl Mīrzā Efendi-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi ḥażretlerinüñ ve Pravadi ḳażāsı sābıḳā Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Çivi-zāde 'Aṭā'u'llāh Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Yüz otuz bir Rebī'ü'l-evvel'inde müteḳā'id ve maḳām-ı ḥükūmetlerine selef-i sālif-i ẕī-şerefleri Anaṭolı ṣadāreti pāyesiyle Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ṣāliḥ Efendi vāṣıl oldılar. Bunlara ḫalef-i ẕī-şerefleri Ṣāliḥ Efendi arpalıḳlarından Gemlik ḳażāsına sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Mekke-i Mu'aẓẓama ḳażāsı tevcīh olınan Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi arpalıḳlarından Çırpan ḳażāsı żamm olınup arpalıḳ ta'yīn olındı. Sene-i mezbūre Receb-i şerīfi ġurresinde Burusa ḳażāsından munfaṣıl Ḳara Murād Efendi maḥlūlinden Yalaḳ-ābād ḳażāsı daḫı żamm olınmış idi. Yüz otuz beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni ḫalefleri Ṣāliḥ[1] Efendi üzerlerinden Foça ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınup yüz otuz altı Şevvāl'i ġurresinde İsḥāḳ Efendi ḥażretleri yirlerine Anaṭolı ṣadāreti pāyesi żamīmesiyle mükerreren ḥākim-i Dārü's-salṭana olduḳlarında arpalıḳları selef-i ẕī-şerefleri İsḥāḳ Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı. Biñ yüz otuz yedi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on birinci Ḫamīs gicesi gülmīḫ-i bināyı vücūdları inḥilāl ve eyvān-ı cāh u celālleri zelzele-i ṣarṣar-ı fenā ile zevāl bulduḳda irtesi Ḫamīs güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne **[112[a]]** iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalāt-ı cenāzeleri edā ve hemrāhī-i du'ā vü ṣenā ile Edrineḳapusı ḫāricine güẕār ve ol genc-i defīn-i faẓl u taḳvā mütevārī-i mezār-ı pür-envār ḳılındı. Sinleri yetmiş bir sāle bāliġ olmış

1 A 157.

idi. Manṣıb-ı maḥlūl İstanbul māh-ı mezbūruñ on üçinci güni Yeñişehr ḳażāsından munfaṣıl Mekke-i Mükerreme pāyesi olan sābıḳā İmām-ı Sulṭānī ʻAbdu'r-raḥmān Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm zübde-i emṯāl ü ḳurūm, ḳā'id-i ceyş-i ʻulūm-ı nāfiʻa, ser-defter-i aṣḥāb-ı faẓl-ı ṣāṭıḥa, ʻaṣrında faḳāhet ile mümtāz, cerḥ ü taʻab-ı mülde ser-efrāz, mecmūʻ-ı evḳātı müẕākere-i ʻilmiyyeye maṣrūf, müşāhede-i ebkār u efkār-ı bedīʻaya mā'il ü meşʻūf, ekṯer-i fünūndan vāyedār-ı niṣāb, bitaḫṣīṣ-i fenn-i celīl-i fıḳh u uṣūle şedīdü'l-intisāb idi. Meşreb-i taṣavvufdan sāḥib-i ḥaẓẓ-ı vāfır, ṣuleḥā-yı ṣūfiyye ile muṣāḥib ü muʻāşir, evā'il-i ḥāllerinde müddet-i medīd Maḥkeme-i Maḥmūd Paşa'da kātib ve baʻdehu nā'ib ve dāfiʻ-i meẓālim ü nevā'ib olup baʻdehu şerʻiyyāt ve bāb niyābeti ḫıdmetiyle ekṯer-i kibāruñ ʻayn-ı ʻināyetine manẓūr, ḫayr ile meẕkūr idi.

Manav-zāde ʻAbdu'r-raḥmān Efendi

el-Mevlā ʻAbdu'r-raḥmān ibnü'l-mevlā Meḥemmed. Ānifen tercemesi sebḳ iden Manav-zāde Meḥemmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ṣāliṣ-i ercmendi ʻAbdu'r-raḥmān Efendi'dür. Maḥrūsa-i Burusa'da ṣaḥn-ı vücūda vürūd ve dāḫil-i dā'ire-i şühūd olup rütbe-i istiʻdāda vāṣıl ve biñ yüz yigirmi üç Rebīʻü'l-evvel'inde Menteş-zāde ʻAbdü'r-raḥīm Efendi'nüñ defʻa-i ūlā ṣadr-ı Rūm'a teşrīflerinden şeref-i mülāzemete nā'il olup devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʻzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz otuz üç Rebīʻü'l-evvel'i ġurresinde ʻAbdü'l-hādī Efendi**[112b]**-zāde es-Seyyid ʻAbdu'llāh Efendi yirine masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede Ferhādiyye Medresesi'ne ḫāric ile ʻāric, yüz otuz altı Muḥarrem'inüñ ṭoḳuzıncı güni[1] Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirine Köpükli Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olup sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi dördinci güni yine ḥareket-i ḫāric iʻtibārıyla selefi Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirine Leyṣī-zāde Medresesi virilmiş idi. Yüz otuz yedi Rebīʻü'l-āḫir'inde fevt olup medrese-i maḥlūlesi ibtidā ḫāric ile Köpükli Medresesi müderrisi olan birāder-i kihteri ʻAbdü'l-ġafūr Efendi'ye ḫāric-i ḥareketle tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm ḥüsn-i ḥālle mevsūm, ṣāfī-fu'ād, pāk-iʻtiḳād idi.

1 güni A: -İ.

Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā ibnü'l-mevlā Şeyḫ Meḥemmed ibnü'l-mevlā İbrāhīm. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemeleri *Cild-i Evvel*'de merḳūm Kevākibī-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ṣānī-i feżā'ilmendi ve ānifen tercemeleri bu cerīdede sebḳ iden Kevākibī-zāde Aḥmed Efendi'nüñ ṣınv-ı[1] mihter-i ercmendi Muṣṭafā Efendi'dür. Biñ elli ṭoḳuz tārīḫinde nihāl-i vücūd-ı fīrūzı raṣīnü's-saḳḳ-ı zemīn-i burūz olup ser-çeşme-i isti'dāddan nümāyān-ı[2] feyż-i 'ālem-tāb ile şād-āb olmaġın envā'-ı ṣimār-ı feżā'il ü ma'ārif ile girānbār ve elvān-ı berg ü şāḫ-ı 'avārif ile pür-iştihār olduḳdan ṣoñra nesīm-i tevfīḳ-ı Rabbānī ile ḥareket ve merāsim-i ṭarīḳ üzere mecālis-i ders ü taḥḳīḳa müdāvemet idüp esātiẕe-i 'aṣrlarından istifāża-i leme'āt-ı[3] 'irfān ve münāvele-i raḥīḳ-ı taḥḳīḳ u īḳān itmekle re'sü'l-māl-i kemāle mālik ve ṭarīḳ-ı sa'ādet-refīḳ-ı 'ilmīye sālik olup biñ seksen iki Muḥarrem'inde Esīrī Birāderi Muṣṭafā Efendi'nüñ Mekke-i Mükerreme ḳażāsı **[113[a]]** teşrīflerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı tedrīse 'azīmet ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ ṭoḳsan dört Ramażān-ı şerīfinüñ on dördinci güni birāder-i mihterleri Veliyyü'd-dīn Efendi ḥażretleri yirlerine Maḳtūl Ḥasan Paşa Medresesi ḫāriciyle be-kām, ṭoḳsan sekiz Cumāde'l-ūlā'sınuñ on üçinci güni Keşfī 'Abdu'llāh Efendi yirine 'Abdu'r-raḥmān Paşa Medresesi'ne ḥareketle ikrām olınmışlar idi. Yüz bir Ṣa'bān-ı şerīfinüñ ikinci güni ḥareket-i dāḫil i'tibārıyla selefleri 'Abdu'llāh Efendi yirlerine Etmekci-zāde Aḥmed Paşa Medresesi i'ṭā, yüz üç Ramażān-ı şerīfinüñ sekizinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Burusevī Ḳuyumcı-zāde es-Seyyid İsmā'īl Efendi yirine Kürkcibaşı Medresesi sezā görilüp yüz altı Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yedinci güni Es'ad-zāde es-Seyyid Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birine irtiḳā, yüz sekiz Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Kürd 'Ömer Efendi yirlerine Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi Medresesi'ne i'tilā itmişler idi. Yüz on Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi ikinci güni altmış ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine 'Ā'işe Sulṭān

1 ṣınv-ı İ: -A.
2 nümāyān-ı A: nümā-yāb İ.
3 A 158.

Medresesi şāyān, yüz on üç Şevvāl'inüñ on dördinci güni mūşıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi maḫdūm-ı mihteri Meḥemmed Efendi yirine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında vāḳı'a İsmiḫān Sulṭān dārü'l-ifādesinde miḥrāb-nişīn-i taḥḳīḳ u īḳān oldılar. Yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Ḫāmise-i Süleymāniyye i'tibār olınup yüz on altı **[113[b]]** Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi beşinci güni Şa'bān Efendi yirlerine Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle talṭīf yüz on yedi Receb'inüñ yigirmi ikinci güni sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresi tevḳītiyle Sāriḳu'l-baḥr Ḥüseyn Efendi-zāde Meḥemmed Emīn Efendi yirine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsıyla teşrīf olınmışlar idi. Yüz on ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine Süleymāniyye müderrislerinden Ḥüseyn Efendi-zāde Muṣṭafā Efendi vāṣıl oldı. Yüz yigirmi bir Ramażān'ında sābıḳā meşīḫat-i İslāmiyye'den müteḳā'id Meḥemmed Efendi ḥażretlerine şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ṣādıḳ Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Tatarbāzārı ḳażāsı tevcīh olınduḳda üzerlerinden Hotalıc ḳażāsı bunlara arpalıḳ ta'yīn olınup yüz yigirmi dört Ramażān-ı şerīfinüñ dördinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi ḥażretleri yirlerine maḥrūsa-i Burusa ḳażāsında ḥākim ve revnaḳ-efrūz-ı maḥāfil ü maḥākim olduḳlarında arpalıḳları İmām-ı Sulṭānī 'Arab-zāde Meḥemmed Efendi'ye virildi. Yüz yigirmi beş Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde mün'azil ve maḳām-ı ḥükūmetlerine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından ma'zūl ḫalefleri Ḥüseyn Efendi-zāde Muṣṭafā Efendi[1] nā'il oldı. Bunlara sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde ṣadāret-i Rūm'dan ma'zūl 'Ārif 'Abdü'l-bāḳī Efendi maḥlūlinden Ṣabanca ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup yüz yigirmi altı Ramażān-ı şerīfi ġurresinde Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl 'Abdü'r-raḥīm-zāde Yaḥyā Efendi maḥlūlinden Anḳara ḳażāsı sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ḥasan Efendi'ye tevcīh olınduḳda üzerlerinden Manyas ḳażāsı bunlaruñ żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Yüz yigirmi yedi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi beşinci güni Ḥalebü'ş-şehbā **[114[a]]** ḳażāsında mekṯ ile me'mūr olup ba'de[2] ṭayyi'l-merāḥil ḳażā-yı mezbūra vuṣūllerinden ṣoñra yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmında sene-i mezbūre Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle bi'ẕ-ẕāt kendüler varup ḥükūmet itmek üzere

1 A 159.
2 ba'de İ: -A.

ber-vech-i arpalıḳ Malāṭıyye ḳażāsı tevcīh olınup me'mūren 'āzim-i rāh[1] olduḳlarında Manyas ḳażāsı sābıḳā meşīḫat-i İslāmiyye'den munfaṣıl Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḥażretlerinüñ ve Ṣabanca ḳażāsı İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Çivi-zāde 'Aṭā'u'llāh Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı. Bunlar ṭayy-ı merāḥil ve ḳaṭ'-ı menāzil iderek ḳażā-yı merḳūma vuṣūllerinden ṣoñra sene-i mezbūre Şevvāl'inde Mıṣr ḳāḍīsi olan Bābī-zāde Meḥemmed Efendi üzerinden Çırpan ve Yarḥiṣār ma'a Bāzārcıḳ ḳażāları arpalıḳları żamīmesiyle talṭīf olınup yüz yigirmi ṭoḳuz Muḥarrem'inde ma'füvven İstanbul'da menzillerine gelmege daḫı ruḫṣat-yāb olmışlar idi. Ba'de ṭayyi'l-merāḥil sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inde İstanbul'da menzillerine vāṣıl olduḳlarından ṣoñra sene-i merḳūme Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi birinci güni Malāṭıyye ḳażāsı ḳużāt-ı ḳaṣabāta virilüp ve Yarḥiṣār ma'a Bāzārcıḳ ḳażāları Medīne-i Münevvere pāyesiyle Baġdād ḳażāsından munfaṣıl ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Dāmad Ḥasan Paşa İmāmı Aḥmed Efendi'ye tevcīh olınup bunlara Mekke-i Mükerreme pāyesiyle Edrine ḳażāsından munfaṣıl Ṭurmuş-zāde Aḥmed Efendi maḥlūlinden İzniḳ ḳażāsı bedel virildi. Yüz otuz Rebī'ü'l-āḫir'inde Mekke-i Mu'aẓẓama pāyesi żamīmesiyle muḳaddemā ḳużāt-ı ḳaṣabāta tevcīh olınan Mudanya ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılındı. Yüz otuz bir Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle **[114[b]]** Resūl-zāde el-Ḥāc Meḥemmed Efendi yirine bi'l-fi'l ḳażā-yı Beledü'l-ḥarām in'ām olınduḳda arpalıḳlarından Çırpan ḳażāsı İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Ṣun'u'llāh Efendi'ye ve İzniḳ ḳażāsı Edrine ḳażāsından munfaṣıl Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretlerine ve Mudanya ḳażāsı Burusa ḳażāsından munfaṣıl Çıracı-zāde Ḥasan Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz otuz iki Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on ṭoḳuzıncı güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle 'azl olınup ol manṣıb-ı celīle ile Burusa ḳażāsından ma'zūl ḫalef-i sālifleri Ḥüseyn Efendi-zāde Muṣṭafā Efendi tebcīl ḳılındı. Bunlara ba'de'l-ḳufūl İstanbul'da menzillerine vuṣūlden ṣoñra yüz otuz üç Cumāde'l-ūlā'sında Edrine ḳażāsı tevcīh olınan Altıbarmaḳ-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi üzerinden[2] Ayazmend ve Ṣobuca ve Ṭomanic ḳażāları arpalıḳ ta'yīn olındı. Sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinde sābıḳā Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından

1 'āzim-i rāh A: 'āzim İ.
2 A 160.

ma'zūl Beyāżī-zāde Ḥāmid Efendi maḥlūlinden Ermiyye ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınup yüz otuz dört Ẕi'l-ḳa'de'sinde İstanbul pāyesiyle daḫı mükerrem ve sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinde sābıḳā dāḫil ḥareketiyle Nişāncı Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'nden müteḳā'id Erżurūmī-zāde 'Abdü'r-raḥīm Efendi fevtinden Avine ve Ḫonaz ve Mandalyat ḳażāları daḫı arpalıḳlarına munżam oldı. Yüz otuz beş Ṣaferü'l-ḫayrında Ṣobuca ḳażāsı sābıḳā İstanbul[1] ḳażāsından munfaṣıl selef-i sālifleri Ṣa'bān Efendi'ye ve Ayazmend ḳażāsı sābıḳā Edrine ḳażāsından munfaṣıl Mu'īd Aḥmed Efendi'ye tevcīh olınup sābıḳā İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Anaṭolı pāyesi olan Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi'ye şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Mīrzā Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden **[115[a]]** Ḳonya ḳażāsı tevcīh olınduḳda üzerinden Ḳuşaṭası ḳażāsı bunlara bedel virildi. Sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inde arpalıḳları olan Ḳuşaṭası ḳażāsında mekṣ ile me'mūr olmaġın revān oldılar. Yüz otuz altı Ramażān'ında Yalaḳ-ābād ḳażāsına gelüp ḳarāra me'ẕūn olmışlar idi. Yüz otuz yedi Muḥarrem'inde ma'füvven medīne-i Üsküdar'da vāḳi' yalılarına vuṣūl bulup sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'inde arpalıḳları olan Ḳuşaṭası aḥālīsinden birḳaç şerīr rikāb-ı hümāyūna ref'-i ruḳ'a-i iştikā itmeleriyle Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl Erzincānī es-Seyyid 'Alī Efendi-zāde es-Seyyid Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı. Bunlar sene-i meẕkūre Cumāde'l-ūlā'sınuń on beşinci Ṣülāṣā güni mübtelā olduḳları maraż sebebiyle dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i ervāḥa 'azīmet eyleyüp irtesi Erba'ā güni na'şları medīne-i mezbūrede Cedīde-i Vālide Sulṭān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣońra medīne-i merḳūmede vālid-i mācidleri cenbinde defn olındılar. Maḥlūl olan arpalıḳlarından Ermiyye ve Ṭomanic ḳażāları Mekke-i Mükerreme rütbesiyle Medīne-i Münevvere'den munfaṣıl Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretlerine tevcīh olınup ve Ḫonaz ḳażāsı birḳaç gün tevḳīf olınup ba'dehu İzmir ḳażāsından munfaṣıl Defterdār-zāde Meḥemmed Efendi'ye ta'yīn olındı.

Mevlānā-yı merḳūm ṣalāḥ-ı ḥālle mevsūm, çāpük-süvār-ı meydān-ı 'ulūm ve ḥiṣṣemend-i simāṭ-ı manṭūḳ u mefhūm, ṣāḥib-i sekīne vü vaḳār, dīde-dūz-ı ṣafaḥāt u i'tibār, edīb ü erīb, vaḳūr-ı mehīb, ṭaṣallüb-i fī'd-dīn ile ma'rūf ve evrād u eẕkāra meş'ūf idi. **[115[b]]**

1 İstanbul A: İslāmbol İ.

Müfettiş İbrāhīm Efendi Birāder-zādesi 'Abdu'llāh Efendi[1]

el-Mevlā 'Abdu'llāh bin[2] Ḫalīl. Ṭabaḳa-i Sulṭān Süleymān Ḫān-ı Ṣānī 'ulemāsı 'idādında tercemeleri[3] *Cild-i Ṣānī*'de sebḳ iden ṣudūr-ı kirāmdan Müfettiş İbrāhīm Efendi merḥūmuñ birāder-zādesi 'Abdu'llāh Efendi'dür. Vücūd-ı nezāhat-ālūdları biñ altmış ṭoḳuz tārīḫinde Bolı ḳażāsından ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şu'ūr itdükden ṣoñra Dārü's-salṭanati'l-'aliyye belde-i Ḳosṭanṭıniyye'ye 'azīmet ve biñ seksen dört Rebī'ü'l-evvel'inde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Alī Efendi merḥūm Rūmili ḳāḍī-'askeri iken teẕkirecilikleri teşrīfinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ ṭoḳsan sekiz Receb'inüñ beşinci güni ibtidā iḫdāṯ olınan Rābi'a-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi ḫāriciyle kām-revā ve [4] اول مدرس درس بها olmışlar idi. Yüz iki Receb'inüñ yigirmi ikinci güni İzmirī-zāde Aḥmed Efendi yirine Raḥīḳī Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz altı Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yedinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ṭabīb Ebu'l-is'ād Aḥmed Efendi yirine Ḫāṣoṭabaşı Medresesi virilüp[5] yüz on Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirminci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla es-Seyyid Ḫalīl Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Ḳāḍī-'asker Ḥasan Efendi Medresesi tevcīh olınmış idi. Yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Beñli 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medresesi Ūlāsı ile ikrām olınup yüz on altı Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi dördinci güni Gümrükci Ḥüseyn Paşa Ḫˇācesi Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birine **[116[a]]** pā-nihāde, sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla 'Abdü'l-hādī-zāde Feyżu'llāh Efendi yirine Ḳara Çelebi-zāde Maḥmūd Efendi Medresesi'ne ferş-i seccāde-i ifāde itmişler idi. Yüz on yedi Receb'inüñ yigirmi ikinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla sābıḳā Re'īsü'l-eṭibbā Nūḥ Efendi-zāde Ebū Bekr Efendi yirlerine Zāl Paşa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz on sekiz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi sekizinci

1 Evvelu müderrisin bi-medreseti Rābi'a-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa. Fī 5 Receb sene 1098.
2 bin A: ibn İ.
3 A 161.
4 "Burada ders okutan ilk müderris."
5 virilüp A: -İ.

güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Uzunī-zāde Süleymān Efendi maḥlūlinden Ḫāṣekī Sulṭān Medresesi iḥsān, yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni Mektūbī 'Oṣmān Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle taḥṣīl-i 'izz ü şān itdiler. Yüz yigirmi üç Ṣa'bān'ında Ḳonevī 'Alī Efendi yirine Ġalaṭa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz yigirmi dört Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Baġdād ḳażāsından munfaṣıl Şām pāyesi olan Kāmī Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi ṭoḳuz Rebī'ü'l-evvel'inüñ[1] ġurresinde Ṭurmuş-zāde Aḥmed Efendi yirine Edrine ḳażāsına ḥākim ve revnaḳ-efrūz-ı maḥāfil ü maḥākim olup yüz otuz Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde mün'azil ve yirlerine Edrine pāyesiyle Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsından munfaṣıl Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretleri vāṣıl oldılar. Bunlara ḫalefleri arpalığı Ḳarabiġa ḳażāsıyla Ġalaṭa ḳażāsı tevcīh olınan Es'ad-zāde Fā'iz[2] es-Seyyid 'Abdü'r-raḥīm Efendi üzerlerinden Gölbāzār-ı Bolı ve Ḳaracaşehr ḳażāları ta'yīn olındı. Yüz otuz bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirminci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsı tevcīh olınan Beyāżī-zāde Ḥāmid Efendi **[116b]** üzerinden Ḫavāṣṣ-ı Maḥmūd Paşa ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınup yüz otuz altı Rebī'ü'l-evvel'inüñ dördinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle ḫalefleri Şeyḫ-zāde Efendi ḥażretleri yirlerine Mekke-i Mükerreme ḳażāsıyla hem-rütbe ḳılınan Medīne-i Münevvere ḳażāsıyla in'ām olınmış idi. Sene-i mezbūre Receb'inde ḥuccāc-ı ẕevī'l-ibtihāc ile ol belde-i mübārekeye revān olduḳlarında arpalıḳlarından Ḳaracaşehr ḳażāsı Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl veliyyü'n-ni'am-zādemüz Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerinüñ arpalıḳları olan Kütāhiyye ḳażāsı nevāḥīsine ilḥāḳ olınup ve Gölbāzār-ı Bolı ḳażāsı İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Meḥemmed Sālim Efendi ḥażretlerine ve Ḳarabiġa ḳażāsı Mekke-i Mükerreme pāyesi ile Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl Bābī-zāde Meḥemmed Efendi'ye ve Ḫavāṣṣ-ı Maḥmūd Paşa ḳażāsı Yeñişehr ḳażāsından munfaṣıl Ḳara Ḫalīl Efendi-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi'ye tevcīh olındı. Bunlar ba'de ṭayyi'l-merāḥil yüz otuz yedi Muḥarrem'inde Medīne-i Münevvere'ye vuṣūllerinden ṣoñra sene-i mezbūre Receb'inüñ ġurre-

1 A 162.
2 Fā'iz A: -İ.

si Cum'a güni vaḳt-i 'aṣrda rūḥ-ı revānı a'lā-yı 'illiyyīne vāṣıl olup Baḳī''de Ḥażret-i İbrāhīm ibn Resūlu'llāh *ṣalla'llāhu te'ālā 'aleyhi ve sellem*üñ[1] cenbinde defn olındılar. Manṣıb-ı maḥlūle yüz otuz sekiz Muḥarrem'i ġurresinde selef-i sālifleri sābıḳā Re'īsü'l-eṭibbā Nūḥ Efendi-zāde Ebū Bekr Efendi mevṣūl oldılar.

Mevlānā-yı mezbūr fażīlet-i 'ilmiyye ile meşhūr, fuḥūl-i 'ulemādan ma'dūd, 'azīzü'n-nefs-i ṣāḥib-i vücūd, ḥalīm ü selīm, ḫalūḳ u besīm, vaḳūr u edīb, erīb ü lebīb, ḳażālarında 'iffet ü istiḳāmetle ma'rūf, ṣalābet ü diyānetle mevṣūf, 'ulūm-ı **[117[a]]** dīniyyeye etemm-i intiṣābı, bi-taḫṣīṣ fenn-i fıḳhdan vāye-i niṣābı var idi.

Kefevī Ṣāliḥ Efendi

el-Mevlā Ṣāliḥ. Medīne-i Kefe'de baġçe-sarāy-ı 'ademden meclis-i vücūda vaż'-ı ḳadem ḳılup muḳaddimāt-ı 'ulūmı temhīd ve mebānī-i fünūn-ı ṣıḥḥat-i rüsūmı iḥkām u teşyīd itdükden ṣoñra dārü'l-mülk-i İstanbul'a ḳudūm idüp ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye[2] 'azīmet ve 'Alī-zāde[3] Meḥemmed Efendi'nüñ mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Meḥemmed Aġa Medresesi'nden Ṣaḥn'a ḥareketlerinde i'ādelerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp 'alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz ṭoḳuz Şevvāl'inüñ on altıncı güni Muṣṭafā Efendi yirine 'Īsā Beg Medresesi ḫāricine 'āric, yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Maḥmūd Çāvuş-zāde İbrāhīm Efendi yirine Çobān Çāvuş Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmış idi. Yüz on sekiz Ẕi'l-ḳa'de'sinde Silistreli Meḥemmed Efendi yirine Ḥaremeynü'ş-Şerīfeyn müfettişligi ḫıdmeti sezā görilüp yüz on ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ onıncı güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḥāfıẓ Muṣṭafā Efendi yirlerine Muḳābele-i Süvārī ma'a Dersiyye-i İnceḳara Medresesi virilüp sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'sinde müfettişlikden 'azl olınduḳlarında ol ḫıdmet-i celīle ile Rāzī 'Abdü'l-laṭīf Efendi tebcīl ḳılındılar. Yüz yigirmi Ṣafer'inüñ dördinci güni Yaġlıḳcı-zāde Meḥemmed Efendi yirine Kirmastı Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz yigirmi dört Şevvāl'inüñ ṭoḳuzıncı güni Maḥmūd Paşa Maḥkemesi başkātibi

1 "Allah'ın salât ve selâmı onun üzerine olsun."
2 A 163.
3 'Alī-zāde A: 'Alī Efendi-zāde İ.

Girasunī es-Seyyid ʻAbdu'llāh Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn iʻtibārıyla Emre Ḫˇāce Medresesi'ne mevṣūl, yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ **[117[b]]** dördinci güni Müderris-zāde Aʻrec ʻAbdu'llāh Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on sekizinci güni ibtidā altmışlı iʻtibārıyla Ḳudsī-zāde Mülāzımı Muṣṭafā Efendi yirine Fetḥiyye'de vāḳıʻa Sinān Paşa Medresesi iʻṭā olınup yüz yigirmi ṭoḳuz Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni altmışlı ḥareketi iʻtibārıyla sābıḳā İmām-ı Sulṭānī ʻAbdu'r-raḥmān Efendi ḥażretleri yirlerine Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi Medresesi inʻām olınmış idi. Yüz otuz üç Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on birinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye iʻtibārıyla Ḫˇāce Esʻad Efendi yirine Murād Paşa-yı ʻAtīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz otuz yedi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on birinci güni Ḥamdī Meḥemmed Efendi yirlerine Medāris-i Süleymāniyye'den birinde ferş-i seccāde-i ders ü taḥḳīḳ itmişler iken sene-i meẕkūre Şaʻbān'ınuñ altıncı Cumʻa gicesi ders ü devri tamām ve ʻālem-i ervāḥa ḫırām eyledüklerinde irtesi naʻşları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmiʻ-i Şerīfi'ne iḥżār olınup baʻde'l-Cumʻa ṣalātları edāsından ṣoñra Ṭopḳapusı ḫāricinde defn olındılar. Medrese-i maḥlūleleri iki ay miḳdārı tevḳīf olınup sene-i merḳūme Şevvāl'inüñ dördinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Maḥmūd Efendi maḫdūm-ı ṣānīleri ʻAbdü'r-raḥīm Efendi'ye tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm dāḫil-i ʻidād-ı ʻulemā-yı Rūm, edīb ü vecīh, ṣāliḥ ü nezīh, ḫoş-ṭabʻ u ṣāfī-ṭaviyyet, merdüm-i pākīze-ḥaṣlet idi.

Ḫˇāce-zāde Maḥmūd Efendi el-Burusevī[1] {Vāḳıf}

el-Mevlā Maḥmūd ibnü'l-mevlā Ḫˇāce Aḥmed. Bu ṭabaḳa evā'ilinde tercemesi *Cild-i Ṣānī*'de sebḳ iden[2] İsḥāḳ Ḫˇācesi Aḥmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı mihter-i ercmendi Maḥmūd **[118[a]]** Efendi'dür. Biñ ṭoḳsan dört tārīḫinde maḥrūsa-i Burusa'dan bedīdār ve "Ḫˇāce-zāde Efendi" dimekle şöhret-şiʻār olmış idi. Naḫl-i vücūd-ı maḥmūdü's-simātı cevāhir-i zevāhir-i ʻilm ü ʻirfān ile muḥallā ve āyīne-i ṭabʻ-ı ṣafā-āyīni mıṣḳale-i saʻy ü ictihād ile mücellā olup yüz

1 el-Burusevī İ: Burusevī A.
2 A 164.

yedi tārīḫinde vālid-i mācidlerinüñ maḥrūsa-i merḳūmede Ġāzī Ḫudāvendigār Medresesi'nde mūṣıla-i Ṣaḥn i'ādelerinde mülāzım ve rāh-ı tedrīse 'āzim olduḳdan ṣoñra seyr-i menāzil-i ṭarīḳ ve idāre-i kü'ūs-ı ders ü taḥḳīḳ iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz on iki Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni 'Oṯmān Efendi maḥlūlinden masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i meẕkūrede[1] Köpükli Medresesi ḫāriciyle be-kām, yüz on beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Çömez-zāde İsmā'īl Efendi yirine Esediyye Medresesi'ne ḥareketle nā'ilü'l-merām olmışlar idi. Yüz on altı Cumāde'l-āḫire'sinüñ yedinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḫilmī Meḥemmed Efendi yirine Perī-peyker Medresesi virilüp māh-ı mezbūruñ on ikinci güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla 'Abdü'l-hādī Efendi yirine 'İvaż Paşa Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz on ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ beşinci güni yirlerinde mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibār olınup yüz yigirmi Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on beşinci güni Ṣaḥn i'tibārıyla Şeyḫ 'Abdü'l-bāḳī-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Mollā Yegān Medresesi iḥsān olınmış idi. Yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ onıncı güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ḳasṭamonī Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Ḫançeriyye Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi ṭoḳuz Receb'inüñ on beşinci güni altmışlı **[118[b]]** ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla İlāhī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi maḥlūlinden ḳaṣaba-i İzniḳ'de vāḳı'a Süleymān Paşa Medresesi i'ṭā olınup yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni yine altmışlı ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Vānī Efendi Ḫafīdi Rebīb es-Seyyid Muṣṭafā Efendi yirine Ḥażret-i Emīr Medresesi ile tevḳīr olındılar. Yüz otuz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi dördinci güni yine ḥareket-i miṯliyye i'tibārıyla selefleri es-Seyyid Muṣṭafā Efendi yirine Sulṭān Orḫan Medresesi ile taḥṣīl-i 'izz ü şān itmişler iken yüz otuz yedi Ṣa'bān'ında ders ü devri encām ve 'ālem-i 'uḳbāya ḫırām eyledüklerinde medrese-i maḥlūleleri Ma'ālī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi'ye yine ḥareket-i miṯliyye i'tibārıyla in'ām olındı.

Maḫdūm-ı merḳūm ma'ārif-i 'ilmiyye ile mevsūm, ekṯer-i fünūndan behremend, aḳrānından ser-bülend, Vāḳıf maḥlaṣı ile eş'ārı ve mükemmel *Dīvān*-ı eş'ārı vardur. Bu ebyāt andan nümūnedārdur:

1 meẕkūrede A: merḳūmede İ.

Naẓm

Ayaġı tozı ile eyledi ġam-ḫāneñi teşrīf
Açıldı çeşm-i baḫtuñ yārı gördüñ dīdeler rūşen[1]

Ġubār-ı āsitānı olmaġa ḥasret çeküp āḫir
Ḥased ey sürme çeşm-i yārı gördüñ dīdeler rūşen

Ve lehu

Ayaḳlandur beni ey dāver-i mey-ḫāne düşdükçe
Müdām olmazsa gāh üftāde geh mestāne düşdükçe

Çeküp cām-ı şarābı ḳaṭre-i eşküñ revān olsun
Ḫadeng-i nāz-ı dil-ber sīne-i büryāna düşdükçe

Ayaġ-ı cām-ı 'ışḳuñ destine ṣun ey perī-peyker
Dil-i deryūze-i vuṣlat der-i iḥsāna düşdükçe

Ve lehu

Neşāṭa bā'iṣ olur nev-bahār añılduḳda
Gider ḫumār mey-i ḫoş-güvār añılduḳda

Nigāh-ı şefḳat ider mi 'aceb o meh-pāre
Dil-i sitem-zede-i bī-ḳarār añılduḳda

Vücūdı 'āşıḳ-ı ser-geştenüñ ġubārāsā
Reh-i nigāra düşer rūzgār añılduḳda **[119[a]]**

Bir iki nāvek-i dil-dūzın eylesün irsāl
Bu çāk-i sīne-i 'uşşāḳ-ı zār añılduḳda

Zebān-ı ḫāme-i Vāḳıf güher-feşānlıḳ ider
Bu gūne bir ġazel-i ābdār añılduḳda

1 A 165.

Süleymān Efendi Dāmādı Burusevī 'Alī Efendi

el-Mevlā 'Alī. Maḥrūsa-i Burusa'dan ẓuhūr ve "Burusevī 'Alī Efendi" dimekle meşhūr olup Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye 'azīmet ve yüz yigirmi üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ merḥūm u maġfūrun leh İsmā'īl Efendi ḥażretlerinüñ def'a-i ūlā Rūmili teşrīflerinden biriyle mülāzemet eyleyüp devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken[1] biñ yüz otuz yedi senesi Rebī'ü'l-evvel'inüñ dördinci Ṣülāṣā güninde vāḳi' imtiḥān-ı kebīrde istiḥḳāḳı ẓāhir olmaġın māh-ı mezbūruñ yedinci Cum'a güni Ladiḳī Maḥmūd Efendi yirine Monlā Şeref Medresesi'ne ḫāric ile 'āric ve beyne'l-aḳrān şeref-i imtiyāz ile mübtehic olmış idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinde intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl eyledi. Medrese-i maḥlūleleri birḳaç gün tevḳīf olınup sene-i mezbūre Şevvāl'inüñ dördinci güni Nişāncı 'Alī Paşa Tābi'i es-Seyyid Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ḥiṣṣemend-i ma'ārif ü 'ulūm, ṭālib-i taḥṣīl-i 'ulūm-ı dīniyye, cālib-i ecnās-ı ma'ārif-i yaḳīniyye, merd-i ṣāfī-fu'ād, müslim-i pāki'tiḳād idi.

Ṭosyevī Efendi-zāde Meḥemmed Emīn Efendi {Sa'dī}

el-Mevlā Meḥemmed Emīn ibnü'l-mevlā Muṣṭafā. Ānifen tercemesi sebḳ iden ṣudūr-ı kirāmdan Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ercmendi Meḥemmed Emīn Efendi'dür. Taḥṣīl-i 'ilm ü 'irfāna himmet ve üstādān-ı 'aṣr ḫıdmetlerine müdāvemet eyleyüp ser-māye-i ma'ārif-i 'ilmiyyeye mālik ve ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳe sālik olup biñ yüz dört tārīḫinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Başmaḳcı[2] **[119b]** -zāde es-Seyyid 'Alī Efendi merḥūm def'a-i ūlā Rūmili ṣadrı iken müstaḳillen mülāzemetleriyle şeref-yāb olmışlar idi. Ba'de tekmīli'l-medāris ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on[3] ṭoḳuz Şevvāl'inüñ yigirmi sekizinci güni Ḫāṣ-āḫūr Ḫˇācesi Ḥasan Efendi

1 iken İ: -A.
2 A 166.
3 on İ: ḳırḳ A.

yirine 'Araḳıyyeci Üveys Medresesi ḫāriciyle kām-revā, yüz yigirmi dört Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ikinci güni ḥareket-i miṡliyye i'tibārıyla 'Abdü'l-fettāḥ Efendi yirine Edrineḳapusı'nda vāḳı'a Meḥemmed Paşa Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz yigirmi sekiz Receb'inüñ altıncı güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde es-Seyyid Meḥemmed Sa'īd Efendi yirine Emīnü'l-ġanem Medresesi virilüp yüz otuz bir Rebī'ü'l-āḫir'inüñ onıncı güni dāḫil ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla selefleri Ḥasan Efendi yirine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında Ca'fer Paşa Medresesi'ne taḥrīk olındılar. Ba'dehu ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ dāmād-ı pādişāh-ı mu'aẓẓam İbrāhīm Paşa ḥażretleri kendü vaḳflarından medrese-i mezbūreye yevmiyye ḳırḳ aḳçe vaẓīfe ta'yīn buyurmalarıyla yüz otuz üç Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi beşinci güni ṣāḥibü't-tercemeye yirlerinde mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibār olınup yüz otuz yedi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi-zāde 'Oṡmān Efendi yirlerine medāris-i Ṣaḥn'uñ birine vuṣūl bulmışlar iken sene-i mezbūre Ramażān'ınuñ yigirmi beşinci Erba'ā güni ders ü devri āḫir ve 'ālem-i ervāḥa müsāfir olduḳlarında na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Keskin Dede Mezāristānı'nda vālid-i mācidleri **[120ª]** cenbinde defn olındılar. Medrese-i maḥlūleleri birḳaç gün tevḳīf olınup sene-i mezbūre Şevvāl'inüñ dördinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Etmekcioġlı Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi olan şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū İsḥāḳ İsmā'īl Efendi ḥażretleri maḫdūmları Mes'ūd Efendi'ye tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm maḫdūm-ı ma'ālī-rüsūm, fünūn-ı mütedāvilede müşārik-i emṡāl, ḥarīṣ-i deryā-keşān-ı iştiġāl, dervīş-nihād, pāk-i'tiḳād idi.

Sa'dī maḫlaṣı ile müdevven *Dīvān*-ı eş'ārları olup bu ebyāt güftārlarındandur:

ez-Ḳaṣā'id

Bizi mesrūr-ı luṭfı eyledi bir lāle-gūn ruḫsār
Açıldı ġonçe-i dil ḳalmadı bir 'uḳde-i düşvār

Sevād-ı ḳalb-i 'āşıḳ dest-bürdinden ḫarāb oldı
Olaldan zülfi cünd-i fitneye ol dil-berüñ serdār

Ve lehu

Bulmadı ma'cun-ı ṭabīb kereminden ṣıḥḥat
Maraż-ālūd idi ġāyetle mizāc-ı eyyām[1]

Olmış idi der ü dīvārı ḫarāba müşrif
Naẓar-ı Ḫıżr irişüp buldı umūr istiḥkām

Sāḥa-i rāḥata 'azm itse n'ola keşti-i mülk
Şurṭa-i re'yi ile buldı muvāfıḳ eyyām

ez-Ġazeliyyāt

Dökilür bāde-i esrār-ı dehānı ṭutamam
Şīşe-i ḫāṭırum ol seng-dil eylerse şikest

Sāḳi-i meclis-i ṣahbānuñ ayaġın öperüm
Gelse bir kerre ḳadem-rence ḳılup kāse be-dest

Ve lehu

Dil-i dervīş-i ḥarīm bir şeh-i 'ālī-cenāb ister
O ẕerre bā'iṣ-i rif'at olur bir āftāb ister

O dürr-i şāhvāra nā'il olmaḳ isteyenlerde
Hemīşe derd ü ġamdan rişteāsā pīç ü tāb ister

Ve lehu

Degüldür şu'le-i āh-ı şerer-engīzüm ey Sa'dī
Sitīz-i çarḫa bir şemşīr yeter zer-nişānumdur

Ve lehu

Ẓuhūr-ı ḫaṭṭuña şāhid ne lāzım ey gül-i āl
Şikenc-i zülf-i siyāhuñ yeter o fitneye dāl **[120b]**

1 A 167.

Vāṣıf Meḥemmed Efendi {Vāṣıf}

el-Mevlā Meḥemmed Emīn ibnü'l-mevlā Ḥasan. Bu ṭabaḳa evā'ilinde tercemesi *Cild-i Ṣānī*'de sebḳ iden Re'īsü'l-eṭibbā Ṭablī Ḥasan Efendi merḥūmuñ ferzend-i ercmendi Vāṣıf Meḥemmed Efendi'dür. Sinn-i temyīze resīde olduḳda esātiẕe-i 'aṣrlarından aḫẕ-ı muḳaddimāt-ı 'ulūm ve devr-i mecālis-i 'ulemā-yı Rūm idüp biñ yüz üç tārīḫinde Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi merḥūmdan müstaḳillen iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı tedrīse 'azīmet eyleyüp ḳaṭ'-ı merāḥil ve ṭayy-ı menāzil iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ onıncı güni Şerīf Muṭahhar Efendi yirine Fīrūz Aġa Medresesi'ne ḫāric ile 'āric, yüz yigirmi üç Receb'i ġurresinde Ḫadīce Sulṭān *dāmet 'iṣmetuhā*[1] ḥażretleri etbā'larından Yūsuf Efendi yirlerine Maġnisalı Çelebi Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmış idi. Yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Erżurūmī 'Abdü'r-raḥīm 'Azīz Efendi yirine 'Abdu'r-raḥmān Paşa Medresesi i'ṭā, sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Rāşid Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Ḫādım Ḥasan Paşa Medresesi'ne irtiḳā itmişler idi. Yüz otuz Şevvāl'inüñ sekizinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳonevī Ḳara Meḥemmed Efendi yirine Feyżiyye-i 'Oṣmān-zāde Medresesi'ne mevṣūl, yüz otuz bir Ṣaferü'l-hayrınuñ yigirmi yedinci güni 'alā-ṭarīḳı't-tekerrür yine i'tibār-ı mezbūr ile Şehlā-zāde Meḥemmed 'Azīz Efendi[2] yirine Ca'fer Aġa Medresesi'ne menḳūl, yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni Ḥışn-ı Manṣūrī-zāde Dāmādı Meḥemmed Efendi yirlerine **[121ª]** Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Yüz otuz dört Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi altıncı güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde es-Seyyid Meḥemmed Sa'īd Efendi yirine Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi'ne i'tilā eyleyüp yüz otuz altı Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ altıncı güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṭabīb Süleymān Efendi yirine Şāh Sulṭān Medresesi şāyān görilmiş idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām iken biñ yüz otuz yedi Şevvāl'inüñ yigirmi ṭoḳuzıncı Ṣülāṣā güni ders ü devri encām ve 'īdgāh-ı ervāḥa ḫırām eyleyüp Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında Nişāncı Paşa-yı 'Atīḳ Cāmi'-i Şerīfi ḳurbinde

1 "Masumluğu devam etsin."
2 A 168.

Şeyḫ Murād Efendi Türbesi cenbinde defn olındı. Eḥibbālarından Mektūbī Şeyḫ-zāde Yümnī Meḥemmed Efendi bu gūne tārīḫ dimişlerdür:

Naẓm

Āb-ı rūyı idi eṭibbānuñ
Vāṣıf-ı ḫoş-nihād-ı ḫoş-ṣoḥbet

Gitdi dārü'ş-şifā-yı 'uḳbāya
Ḫāk-i fānīden eyleyüp rıḥlet

Cürmini eyleyüp Ḫudā maġfūr
Eyleye cilvegāhını cennet

Didi Yümnī vefātına tārīḫ
Rūḥ-ı Vāṣıf Meḥemmed'e raḥmet[1]

Medrese-i maḥlūlesi sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde ibtidā altmışlı i'tibārıyla Fetḥiyye'de vāḳı'a Sinān Paşa Medresesi müderrisi olan Turşucı-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi'ye altmışlı ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla maḥal görildi.

Maḫdūm-ı merḳūm ṭālib-i iḳtinā-yı ṣemerāt-ı 'ulūm, şi'r ü inşāya ḳādir, fenn-i ṭıbda daḫı māhir idi. Vāṣıf maḫlaṣı ile eş'ārı olup bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm

O şūḫ-ı ser-keşi ben baña yār olur ṣandum
O āhū-beççe-i vaḥşi şikār olur ṣandum **[121[b]]**

Yem-i belāya düşürdüm dirīġ fülk-i dili
Biraz müsā'ade-i rūzgār olur ṣandum

Ḫayāl-i ḳaddini itdüm derūnda perverde
Ol naḫl-i 'ar'arı ben mīvedār olur ṣandum[2]

1 روح واصف محمده رحمت
Mısraın ebced hesabına göre sayı değeri 1136'dır. Şairin vefat tarihi ise 1137 olarak bildirilmiştir.

2 Bursalı İsmail Beliğ'e göre bu şiir H. 1104'te vefat eden Vâsıf Hüseyn Efendi'ye, Safâyî'ye göre ise H. 1096'da vefat eden Vâsıf İsmail Efendi'ye aittir. Bkz. Abdulkadiroğlu, age, s. 505; Çapan, age, s. 699.

Şeyḫ-zāde Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā. Vilāyet-i Ṣaruḫān dāḫilinde Aḳḥiṣār nām belde-i maʿmūreden āşkār ve "Şeyḫ-zāde Muṣṭafā Efendi" dimekle şöhret-şiʿār olup şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi āsitānesine intisāb ile cenāblarından şeref-i mülāzemetle behre-yāb olmışlar idi. Devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʿzūl iken maḫdūm-ı mükerremleri Şeh-zāde Ḫˇācesi es-Seyyid İbrāhīm[1] Efendi'nüñ ketḫudāları olmaġla biñ yüz on iki Rebīʿü'l-evvel'inde sābıḳā müneccimbaşı olan İsmāʿīl-zāde Meḥemmed Efendi yirine ber-vech-i mevleviyyet Maġnisa pāyesi żamīmesiyle Siroz ḳażāsı ʿināyet olınup sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde Ḥüseyn Efendi-zāde Yaḥyā Efendi maḥlūlinden Belġrad ḳażāsına naḳl olındılar. Yüz on üç Şevvāl'i ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine Kütāhiyye ḳażāsından maʿzūl Müneccimbaşı ʿArab-zāde Meḥemmed Efendi vāṣıl oldı. Yüz yigirmi Rebīʿü'l-evvel'i ġurresinde Maġnisalı ʿAbdu'llāh Efendi maḥlūlinden Lefḳoşa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz yigirmi bir Rebīʿü'l-āḫir'i ġurresinde maʿzūl ve yirlerine Bosna ḳażāsından munfaṣıl Bosnevī İbrāhīm Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi beş Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde Ḳara Murād Efendi yirine Kütāhiyye ḳażāsı tevcīh olınup yüz yigirmi altı Ramażān-ı şerīfi ġurresinde ʿazl ve yirlerine Belġrad ḳażāsından munfaṣıl Caʿfer-zāde Meḥemmed Emīn Efendi vaṣl olındı. Yüz otuz Rebīʿü'l-evvel'i **[122ᵃ]** ġurresinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi es-Seyyid ʿÖmer Efendi defʿa-i ṯāliṯesi yirine Erzenü'r-rūm ḳażāsı virilüp sene-i mezbūre Şevvāl'i ġurresinde sene-i merḳūme Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle ʿAlā'iyyeli ʿAlī Efendi yirine Ḳayṣeriyye ḳażāsına menḳūl ve yirlerine Lefḳoşa ḳażāsından munfaṣıl Yeñişehrli Muṣṭafā Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz bir Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde münʿazil ve yirlerine Bosna ḳażāsından munfaṣıl Germeḳaş-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi vāṣıl oldı. Yüz otuz altı Şaʿbān-ı şerīfi ġurresinde Ḫaffāf-zāde İbrāhīm Efendi yirine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsına manṣūb ḳılınup yüz otuz yedi Ẕi'l-ḳaʿde'sinde maʿzūl ve yirlerine Ḳayṣeriyye ḳażāsından munfaṣıl ḫalefleri Germeḳaş-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı. Bunlar baʿde'l-ʿazl māh-ı mezbūruñ altıncı İṯneyn güni manṣıb-ı ḥayāṭdan daḫı munfaṣıl ve rūḥ-ı revānı ʿālem-i ʿuḳbāya vāṣıl oldı.

1 A 169.

Mevlānā-yı mezbūr meḥāsin-i aḫlāḳ ile meşhūr, ḥalīm ü selīm, ḳażāsında müstaḳīm, dervīş-nihād, pāk-i'tiḳād idi.

Şeyḫü'l-İslām İsmā'īl Efendi Ḥażretleri {Na'īm}

el-Mevlā el-fāżıl İsmā'īl ibnü'l-mevlā İbrāhīm. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den *Cild-i Evvel*'de tercemeleri ṭırāz-ı ṣaḥīfe-i imlā olan eşrāf-ı ḳużāt-ı sütūde-ṣıfātdan 'Alā'ī İbrāhīm Efendi merḥūmuñ netīce-i muḳaddimāt-ı 'ömr-i rehīnü'l-behceti Şeyḫü'l-İslām Ebū İsḥāḳ İsmā'īl Efendi ḫıdmetleridür. Dārü's-salṭanati'l-'aliyye belde-i Ḳosṭanṭıniyye'de Sulṭān Selīm Ḫān Cāmi'-i Şerīfi ḳurbinde Çehār-şenbe-bāzārı nām maḥalde binā buyurduḳları cāmi'-i şerīf ü ma'bed-i laṭīf māder-i şefḳat-mü'eṣṣellerinüñ menzili olmaġla vücūd-ı maḥāmid-nümūdları ol cāygāh-ı **[122[b]]** leṭāfet-penāhda biñ elli beş Ẕi'l-ḥicce'si [ġurresinde] zīnet-āver-i sāḥa-i vücūd olup feyż-i Feyyāż-ı[1] ẕī'n-nevāl ile nihāl-i isti'dādları nümā-yāb ve sinn-i temyīze ba'de'l-vuṣūl serāmedligle şöhret-yāb olmaġın esātiẓe-i 'aṣrlarından Fāżıl Uzun 'Alī Efendi ve Ṣarı 'Oṣmān Efendi ve Börekci-zāde eş-Şeyḫ Ḥasan Efendi ve Ders-i 'Ām Meḥemmed Efendi mecālis-i ifādelerine ittiṣāl ve taḥṣīl-i mertebe-i kemāl idüp bilā-ṭaleb en[ī]ḳa-i ṣudūr-ı 'aṣr mecmū'a ṣāḥibi Ḳadrī Efendi merḥūm def'a-i ūlā Rūmili ḳāḍī-'askerligi teşrīfātınuñ dördincisi ile biñ yetmiş üç Rebī'ü'l-āḫir'inde ṣāḥibü't-terceme ḥażretlerin ṭırāz-ı levḥa-i maṭlab buyurup ḥasbe'l-ḳānūn altışar ay mürūrından ṣoñra medāris-i mu'tādeyi ba'de'l-iḥrāz ḳırḳ ile mutaṣarrıf olduḳları Ca'fer Paşa Medresesi'nden yetmiş altı Rebī'ü'l-āḫir'inde munfaṣıl ve muttaṣıl kesb-i kemālāta mā'il olup Ḳoġacı Cāmi'i imtiḥānına duḫūl ile müsta'id olan gürūh-ı enbūhdan olmalarıyla biñ seksen dört Receb-i şerīfinüñ dördinci güni mektūbcılıḳları ile şeref-yāb olduḳları fāżıl-ı ḳarār-dāde Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Efendi'den La'lī-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirine ibtidā ḫāric ile Yūsuf Paşa Medresesi'ne 'āric, seksen altı Receb'inde Coġrāfī Ebū Bekr Efendi yirine 'Abdu'llāh Aġa Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olup seksen yedi Ramażān-ı şerīfinüñ on beşinde ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḥıfẓī Muṣṭafā Efendi yirine Şāh-ı Ḫūbān Medresesi şāyān görilüp seksen ṭoḳuz Şevvāl'inüñ yigirmi yedisinde ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil i'tibārıyla

1 A 170.

'İmād-zāde es-Seyyid Meḥemmed Ebu's-su'ūd Efendi[1] yirine Beşiktaş ḳaṣabasında vāḳi' Sinān Paşa Medresesi'ne irtiḳā, ṭoḳsan iki Receb'inüñ **[123[a]]** üçinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Teẕkireci 'Abdü'l-ḥalīm Efendi yirine ḳaṣaba-i merḳūmede vāḳı'a Ḫayrü'd-dīn Paşa Medresesi'ne i'tilā itmişler idi. Ṭoḳsan dört Şevvāl'inüñ onıncı güni Şāmī Ḥüseyn Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birine ḫırām eyleyüp ṭoḳsan altı Ṣa'bān'ınuñ on birinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla es-Seyyid Ya'ḳūb Efendi yirine Ḳılıç 'Alī Paşa Medresesi'ne zīver-efzā olup yüz Muḥarrem'inüñ beşinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla İzmir Müftīsi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Maḥmūd Paşa Medresesi'nde basṭ-ı seccāde-i ifāde, yüz bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ onıncı güni tekerrür ile Ḳara Ḫalīl Efendi yirine Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında İsmiḫān Sulṭān Medresesi'nde şerḥ-endāz-ı metn-i icāde olup sene-i mezbūre Ṣa'bānü'l-mu'aẓẓamınuñ on ṭoḳuzıncı güninde 'Alī Efendi-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ebā Eyyūb-i Enṣārī Medresesi'nde ḳaṣr-nişīn-i taḥḳīḳ u beyān, yüz iki Şevvāl'inüñ dördinci güninde ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla Dāvūd-zāde Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Ūlā-yı Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi şāyān görilüp yüz üç Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on sekizinci güni Begler Ḫˇācesi Aḥmed Efendi[2] yirine Dārü'l-ḥadīs̱-i Süleymān Ḫānī mesnedgāh-ı ifādeleri olmaġla re'īsü'l-müderrisīn olup yüz dört Cumāde'l-ūlā'sında sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresi tevḳītiyle Ḳırımī 'Abdü'l-ḥalīm Efendi yirine Ḥalebü'ş-şehbā mevleviyyeti ile maḳām-ı ḥükūmetde mekīn oldılar. Yüz beş Ẕi'l-ḳa'de'si ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine ikinci altmışlı i'tibārıyla Ḳılıç 'Alī Paşa Medresesi müderrisi Müfettiş-i Ḥaremeynü'ş-Şerīfeyn Ṭayyār Ḥüseyn Efendi bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn vāṣıl oldı. **[123[b]]** Yüz on Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi ikinci güninden żabṭ itmek üzere Şāmī Bekrī-zāde Aḥmed Efendi yirine maḥrūsa-i Burusa ḳażāsı mecrā-yı zülāl-i ḥükm ü imẓāları ḳılınup yüz on bir Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl Malāṭıyyeli Muṣṭafā Efendi mevṣūl oldı. Bunlara sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sında Edrine ḳażāsından munfaṣıl Ṣaydī Yūsuf Efendi maḥlūlinden Ḳal'a-i Sulṭāniyye ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde Edrine pāyesi żamīmesiyle sābıḳā Re'īsü'l-eṭibbā Ḥasan Efendi üzerinden İnegöl-i Burusa ḳażāsı arpalığı żamīmesiyle tekrīme şāyān, ba'dehu nevbetleri-

1 Efendi İ: -A.
2 A 171.

ne gelen Mekke-i Mükerreme ḳażāsı bi-ḥasebi'l-iḳtiżā Māhir 'Abdu'llāh Efendi'ye tevcīh olınmaġın ṣāḥibü't-terceme ḥażretlerine yüz on altı Muḥarrem'inüñ on dördinci güni 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid[1] İbrāhīm Efendi üzerinden Evreşe ḳażāsı arpalığı żamīmesiyle Mekke-i Mükerreme pāyesi iḥsān olınmış idi. Ārzūmend-i ḥacc-ı şerīf olmalarıyla Mekke-i Mükerreme'ye naḳl şarṭıyla sene-i mezbūre Receb'inde sene-i merḳūme Şevvāl'i ġurresinde żabṭ itmek üzere pāye-i meẕkūr ile Uzun Ḥasan Efendi-zāde Yaḥyā Efendi yirine Mıṣr-ı ẕātü'l-ehrām ḳażāsıyla ikrām olınduḳlarında arpalıḳlarından Ḳal'a-i Sulṭāniyye ve İnegöl-i Burusa ḳażāları selefleri re'īsü'l-eṭibbā-yı sābıḳ Rūmili ṣadāreti pāyesiyle Üsküdar'dan munfaṣıl Ḥasan Efendi'ye ve Evreşe ḳażāsı Müneccimbaşı Eyyūbī Aḥmed Efendi'ye in'ām olındı. Yüz on yedi Ẕi'l-ḳa'de'si ġurresinde 'azl ve yirlerine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından [munfaṣıl] Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi vaṣl olındı. Ṣāḥibü't-terceme ḥażretlerine sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ **[124ᵃ]** on beşinden sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on beşine degin vesīle-i ḥac olsun içün bir ay miḳdārı bi'l-fi'l Mekke-i Mükerreme ḳażāsı iḥsānıyla incāz-ı va'd olınmış iken ḫulūṣ-ı ṭaviyyet ile bir sene mücāverete ḫˇāhişlerinüñ iṣri bedīdār ve ḫalefleri olmaḳ üzere Mekke-i Mükerreme ḳāḍīsi olan Ṭayyār Ḥüseyn Efendi ġarīḳan terk-i manṣıb-ı ḥayāt eyledügi āşkār olmaġla müddet-i maḥlūle daḫı muḳaddemā tevcīh olınan bir aya munżam ḳılınmaġla ḥarf-i tekrīmleri müdġam oldı. Bi-'avni'llāhi te'ālā emṣāllerinden bir ay ziyāde ḥarem-i[2] muḥterem-i Mekke-i Mükerreme'de aḥkām-ı şer'-i mübīni icrāda ṭavāf-ı beyt-i ma'delet olduḳdan ṣoñra yüz on ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde ḳufūl ve ol manṣıb-ı celīle maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl Ḳadrī-zāde 'Abdu'llāh Efendi vuṣūl buldı. Sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde Edrine pāyesiyle Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl Ḳızıl Mūsā Efendi maḥlūlinden Bolı ve Edincik ḳażāları arpalıḳlarıyla vaṭan-ı 'aṣlīleri olan Dārü's-salṭanati's-seniyyeye vuṣūl, yüz yigirmi Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ yigirmi yedinci güni Naḳībü'l-eşrāf Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine İstanbul ḳażāsına mevṣūl olduḳlarında arpalıḳları selefleri Şeyḫ-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz yigirmi iki Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde istirāḥat ve yirlerine ḥālen meşīḫat-i İslāmiyye'den munfaṣıl Mīrzā-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi ḥażretleri seccāde-pīrā-yı ḥükūmet oldılar. Bunlara ḫalef-i ẕī-şerefleri

1 es-Seyyid İ: -A.
2 A 172.

Mīrzā-zāde Efendi ḥażretleri üzerlerinden Ḳuşaṭası ve Balya ḳażālarına Bosna ḳażāsı tevcīh olınan sābıḳā İmām-ı Sulṭānī es-Seyyid ʻAlī Efendi üzerinden Keşān ḳażāsı **[124ᵇ]** żamm olınup arpalıḳ taʻyīn olındı. Sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi yedinci güni Burusa pāyesiyle Üsküdar ḳażāsından munfaṣıl Şehlā ʻAbdu'r-raḥmān Efendi maḥlūlinden Bayramic ḳażāsı żamīme-i revātibleri ḳılınmaġla mübtehic olup sene-i merḳūme Ramażān-ı şerīfinüñ on altıncı güni Anaṭolı ṣadāreti pāyesi ve Bayramic ḳażāsı ibḳāsıyla Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl Māhir ʻAbdu'llāh Efendi maḥlūlinden ʻAyntāb ḳażāsıyla tevḳīr olınup Ḳuşaṭası ḳażāsı Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn Efendi ḥażretlerine ve Keşān ḳażāsı maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi maḫdūm-ı mihterleri Meḥemmed Efendi'ye ve Balya ḳażāsı Edrine pāyesiyle Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl Tatar ʻAbdu'llāh-zāde Yaḥyā Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz yigirmi üç Rebīʻü'l-evvel'inüñ on yedinci güni ḥālen şeyḫü'l-İslām-ı ʻālī-maḳām Dāmād Efendi-zāde Ebu'l-ḫayr Efendi ḥażretleri yirlerine revnaḳ-dih-i ṣadr-ı Anaṭolı olduḳlarında arpalıḳları selef-i pür-şerefleri Dāmād-zāde Efendi ḥażretlerine taʻyīn, sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ yigirmi beşinci güni Menteş-zāde ʻAbdü'r-raḥīm Efendi yirine Rūmili ṣadāretine menḳūl ve yirlerine İstanbul ḳażāsından munfaṣıl selef-i sālifleri Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi dört Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi üçinci güni ʻuzlet-güzīn ve maḳām-ı ḥükūmetlerinde Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl ʻAṭā'u'llāh Meḥemmed Efendi ṯāniyen mekīn oldı. Bunlara ḫalefleri ʻAṭā'u'llāh Efendi arpalıḳları olan Toḳat ḳażāsı[1] tevcīh olınup yüz yigirmi yedi **[125ᵃ]** Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi üçinci güni selefleri Menteş-zāde ʻAbdü'r-raḥīm Efendi defʻa-i ṯāliṯeleri yirine ṯāniyen mesned-nişīn-i ṣadāret-i Rūm olduḳlarında arpalıḳları olan Toḳat ḳażāsı selefleri Menteş-zāde Efendi'ye naḳl eyledi. Yüz yigirmi sekiz Rebīʻü'l-āḫir'inüñ ikinci güni daġdaġa-i ṣadāretden dāmen-keşān ve maḳām-ı ḥükūmetleri ṣadr-ı Anaṭolı'dan munfaṣıl ḫalef-i sālifleri Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi'ye iḥsān olındı. Bunlara ḫalefleri Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde Efendi üzerinden Ṭırnova ve Begbāzārı ḳażāları arpalıḳ taʻyīn olındı. Sene-i mezbūre Ramażān'ınuñ ikinci güni Bosnevī Aḥmed Efendi manṣıbı olan Ḳonya ḳażāsı ʻilāve-i esbāb-ı riʻāyetleri olup Begbāzārı ḳażāsı

1 A 173.

Anaṭolı ṣadāreti pāyesiyle Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ṣāliḥ Efendi'ye erzānī görilmiş idi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on sekizinci güni selefleri Menteş-zāde 'Abdü'r-raḥīm Efendi yirine ṣadr-ı fetvāya teşrīfleri bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn Edrine'ye da'vet olınup şeyḫü'l-İslām ve müftiyyü'l-enām oldılar. Selefleri Menteş-zāde Efendi 'azlinden beş gün ṣoñra civār-ı raḥmet-i Raḥmān'a intiḳāl itmekle maḥlūl olan Toḳat ḳażāsı arpalıġın ṯāniyen kendüler alıḳoyup Ḳonya ve Ṭırnova ḳażālarını ṣadr-ı fetvādan müteḳā'id Mīrzā Muṣṭafā Efendi'ye tevcīh buyurdılar. Yüz otuz Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde veliyyü'n-ni'am-ı enām, nūr-baḫş-ı ṣaḥā'if-i eyyām, sābıḳā şeyḫü'l-İslām-ı 'alī-cāh 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri emr-i 'aẓīm-i fetvāya ḳıyām ve umūr-ı dīn ü devleti ḳarīn-i iltiyām itdüklerinde bunlar Rūmiliḥiṣārı ḳurbinde Ḳayalar nām maḥalde vāḳi' yalılarına vuṣūl **[125b]** bulduḳdan ṣoñra belde-i Sinob'da iḳāmete me'mūr olup yüz otuz iki Ẕi'l-ḳa'de'si evāsıṭında eṯnā-yı sūr-ı hümāyūn-ı ḥitān-ı şeh-zādegānda Yalaḳ-ābād ḳażāsına naḳlleri ẓuhūr, yüz otuz üç Cumāde'l-ūlā'sı evāsıṭında ẕikri sebḳ iden yalılarında nişīmen-nişīn-i ḥużūr olmaġa me'ẕūn olduḳlarından mesrūr olmışlar idi. Bu ḥāl üzere pīrāye-baḫş-ı ṣadr-ı rāḥat iken biñ yüz otuz yedi Ẕi'l-ḳa'de'sinde yigirmi sekizinci İṯneyn gicesi vaḥşetgāh-ı bī-medār-ı dünyādan intiḳāl ve civār-ı raḥmet-i Raḥmān'a irtiḥāl itdüklerinde irtesi İṯneyn güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i şerāfet-bünyānına iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları içün ṣaf-beste olan cem'iyyet-i kübrā nādirü'l-vuḳū' idügi bī-merā ve binā buyurduḳları cāmi'-i şerīf ḥareminde defn olınup masḳaṭ-ı re'sleri olan maḥal kendülere türbe olmaḳ maḥż-ı tevfīḳ-ı Ḫudā idügi rūşenādur.

Nevvera'llāhu merḳadehu ve ce'ale'l-cenneti meṣ'adehu.[1]

Maḥlūl olan Toḳat ḳażāsı[2] arpalıġı sābıḳā revnaḳ-dih-i ṣadr-ı fetvā olan 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı.

Mevlānā-yı müşārun ileyh *medda'llāhu ẓılāle raḥmetihi 'aleyh,*[3] a'yān-ı 'ulemādan ma'dūd, sīret ü serīreti [memdūḥ][4] u maḥmūd, şükūfe-çīn-i faẓl u 'irfān, ẕü-fünūn-ı devrān, nezāhet ü istiḳāmetde 'alem, diyānet ü taḳvāda

1 "Allah onun kabrini nurlandırsın ve makamını cennet kılsın."
2 A 174.
3 "Allah rahmet gölgesini onun üzerinde uzatsın."
4 Metinde "maḥdūd" şeklindedir. Mana gereği yukarıdaki şekli tercih edilmiştir.

müsellem-i ʿālem, ḥākim-i ḥāsim-i seyf-i muṭlaḳ, selef-i ṣāliḥīne mülḥaḳ, dürretü'ṣ-silk-i erbāb-ı faẓl u beyān, fürūʿ u uṣūlde müfred-i zamān, şiʿr ü inşāda māhir, tevārīḫ ü muḥāḍarātda müstaḥżır-ı nevādir, cerīde-i feżā'il-i bī-şümār, ferīde-i girān-bahā-yı ṣadef-i rūzgār, cāmiʿ-i mefāḫir-i faẓl u taḳvā, mecmūʿa-i levāzım-ı ders **[126ᵃ]** ü fetvā, faḳāhetde bī-mānend, ḥaḳā'iḳ-ı ʿilmiyyede güldeste-bend, maẓhar-ı iʿzāz u ikrām, maḳbūl-i ḫavāṣṣ u ʿavām, şefīḳ u kerīm, ḫalūḳ u selīm, ṣāliḥ ü ʿābid, mecmūʿa-i maḥāmid idi.

Evā'il-i ḥāllerinde Naʿīm maḫlaṣı ile eşʿārları olup bu birḳaç beyt güftār-ı dürer-bārlarındandur:

.....
.....[1]

Āṯār-ı ʿilmiyyelerinden fiḳh-ı şerīfde mesā'il-i nādireyi cāmiʿ mecmūʿa ittiḫāẕ itdüklerinden māʿadā *Mecmūʿa-i Anḳaravī*'yi menḳūlün ʿanhlarından min-evvelihī ilā-āḫirihī taṣḥīḥ buyurmışlardur.

Āṯār-ı ḫayriyyelerinden saʿādet-ḫāneleri civārında Mismārī Şücāʿ Mescid-i Şerīfi'ne ve Ḥācī Ḥasan-zāde Mescid-i laṭīfine vażʿ-ı minberden ṣoñra ẕikri sebḳ iden cāmiʿ-i cedīd bir eṯer-i cāvīddür.

Şekera'llāhu saʿyehü'l-mevfūr.[2]

Muʿīd Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed ibn Ḥüseyn. Vücūd-ı nezāhat-ālūdları biñ elli sekiz tārīḫinde Dārü'ṣ-salṭanati'l-ʿaliyye belde-i Ḳosṭanṭıniyye'den ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şuʿūr eyleyüp vālid-i mācidleri ḳużāt-ı sütūde-ṣıfāt zümresinden olmaġla evā'il-i ḥāllerinde "Ḳāḍī-zādelik" ʿunvānıyla meşhūr olup baʿdehu Muṣāḥib Muṣṭafā Paşa aḳribāsından Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretlerine intisāb ve beş sene miḳdārı ḫıdmet iʿādeleriyle şeref-yāb olmaġın "Muʿīd Aḥmed Efendi" dimekle şöhret-yāb olmışlar idi. Biñ ṭoḳsan yedi Şaʿbān-ı şerīfinüñ üçinci güni müşārun ileyh Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretleri mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Beşiktaş ḳaṣabasında vāḳıʿa Sinān Paşa

1 Metinde yeri boş bırakılmıştır.
2 "Allah onun çok çalışmasının mükâfatını versin."

Medresesi'nden Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'den birine teşrīflerinde ḫıdmet i'ādelerinden mülāzım **[126[b]]** ve rāh-ı tedrīse 'āzim olup devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken yüz yedi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ dördinci güni Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında Naḳḳāş Paşa Medresesi ḫāriciyle kām-revā, yüz ṭoḳuz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Fenārī-zāde Maḫdūmı es-Seyyid Luṭfu'llāh Efendi maḥlūlinden ḥareket-i miṣliyye-i ḫāric i'tibārıyla Ḫūb-yār Maḥallesi'nde vāḳı'a Kātib[1] Muṣṭafā Efendi Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz on bir Şevvālü'l-mükerreminüñ on dördinci güni Dendānī Mülāzımı İbrāhīm Efendi maḥlūlinden ibtidā dāḫil i'tibārıyla Bāzirgānbaşı Medresesi virilüp yüz on beş Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni Ṣa'bān-zāde Ketḫudāsı Aḥmed Efendi yirine ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil i'tibārıyla Etmekci-zāde Aḥmed Paşa Medresesi i'ṭā olınmış idi. Yüz on altı Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on altıncı güni Bustānī Meḥemmed Efendi yirine Ḫ̆āce Ḫayrü'd-dīn Medresesi'ne mevṣūl, yüz on sekiz Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on birinci güni Bolevī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Sene-i meẕbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi altıncı güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ṭabīb Meḥemmed Efendi yirine İbrāhīm Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle Baġdād ḳāḍīsi olan Beyāżī-zāde Tābi'i Ḥasan Efendi yirine Çorlı ḳaṣabasında vāḳı'a Süleymāniyye Medresesi tevcīh olınmış idi. Sene-i merḳūme Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ **[127[a]]** on yedinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Ṣābit 'Alā'ü'd-dīn Efendi yirine Diyārbekr ḳażāsı ḥüḳūmeti tefvīż olınup yüz yigirmi iki Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine İstanbul ḳażāsından munfaṣıl sābıḳā İmām-ı Sulṭānī el-Ḥāc Meḥemmed Efendi ḥażretleri mevṣūl oldılar. Yüz yigirmi beş Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde Kāmī Meḥemmed Efendi yirine Ġalaṭa ḳażāsı iḥsān olınup yüz yigirmi altı Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine sābıḳā Selanik ḳāḍīsi Meḥemmed Sālim Efendi ḥażretleri vāṣıl oldılar. Yüz otuz bir Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni sene-i ātiye Rebī'ü'l-evvel'i ġurresi tevḳītiyle Ḥekīmbaşı Nūḥ Efendi merḥūmuñ maḫdūmı Ebū Bekr Efendi yirlerine Edrine ḳażāsına ḥākim olup yüz otuz

1 A 175.

üç Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde 'azl ve yirlerine Altıbarmaḳ-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi vaṣl olındı. Bunlara sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde sene-i merḳūme Receb'i şerīfi ġurresi tevḳītiyle Burusa ḳażāsı tevcīh olınan Emīr Aġa-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi üzerlerinden Ṣındırġı ḳażāsı arpalıḳ virildi. Sene-i meẕkūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni sene-i ātiye Rebī'ü'l-evvel'i ġurresi tevḳītiyle Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsı tevcīh olınan Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi Maḫdūmı 'Abdu'llāh Efendi üzerinden Ḳırḳkilīsā ve İvrindi ḳażālarına tebdīl olınup Ṣındırġı ḳażāsı maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı. Yüz otuz beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni[1] şehr-i Rebī'ü'l-evvel'i ġurresi tevḳītiyle İvrindi ḳażāsı Burusa **[127b]** pāyesiyle Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl Ṣadrü'd-dīn-zāde Mektūbī 'Abdu'r-raḥmān Efendi'ye tevcīh olınup Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl İstanbul pāyesi olan Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi'ye Ḳuşaṭası ḳażāsı virildükde üzerlerinden Ayazmend ḳażāsı bunlara bedel virildi. Yüz otuz yedi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yedinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Zülālī Ḥasan Efendi yirine Mekke-i Mu'aẓẓama ḳażāsıyla ta'ẓīm olınduḳlarında sene-i mezbūre Recebü'l-mürecceb ġurresinde Ṣa'bān-ı şerīf ġurresi tevḳītiyle arpalıḳlarından Ayazmend ḳażāsı meşīḫat-i İslāmiyye'den munfaṣıl Meḥemmed Efendi ḥażretlerinüñ ve Ḳırḳkilīsā ḳażāsı Mekke-i Mükerreme ḳażāsıyla hem-rütbe olan Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretlerinüñ zāmīme-i revātibleri ḳılındı. Bunlar ḥuccāc-ı ẕevī'l-ibtihāc ile ṭayy-ı merāḥil ve ḳaṭ'-ı menāzil iderek Medīne-i Münevvere'ye üç menzil ḳalduḳda maraż-ı zaḫīre iṣābetiyle mizācları münḥarifen Hediyye Eşmesi nām mevżi'e duḫūllerinde sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi evāḫirinde enfās-ı ma'dūde-i ḥayāṭı tamām ve 'ālem-i 'uḳbāya ḫırām eyledi.

Mevlānā-yı merḥūm ḥiṣṣemend-i ma'ārif ü 'ulūm, nīk-ḫaṣlet, ḫoş-ṭab' u ḫoş-ṣoḥbet, güşāde-meşreb ü ḫande-rū, nüktedān u laṭīfe-gū, 'ulemā-yı kirām ile enīs, erbāb-ı 'irfānla celīs, tārikü'l-külfet, leẕīẕü'ṣ-ṣoḥbet, [2] « نعم الناصر الجواب الحاضر» mıṣdāḳınca ḥāżır-cevāblıḳda ḫod aḳrānı nādir idi.

1 A 176.

2 "Hazır cevap ne güzel yardımcıdır."

Ḳızıḳlı-zāde Meḥemmed Efendi[1]

el-Mevlā Meḥemmed ibnü'l-mevlā Aḥmed. Ṭabaḳa-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān 'ulemāsı silkinde tercemesi *Cild-i Evvel*'de sebḳ iden Ḳızıḳlı-zāde Aḥmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ercmendi Meḥemmed Efendi'dür. Maḥrūsa-i Burusa'dan **[128ᵃ]** bedīdār ve manẓara-i ġaybdan nümāyende-i dīdār olup ba'de taḥṣīli'l-isti'dād biñ ṭoḳsan sekiz Muḥarrem'inde Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi merḥūm sevḳıyle ṭaraf-ı Devlet-i 'Aliyye'den bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn evlād-ı mevālī-i 'iẓāma iḥsān olınan mülāzemetlerden biriyle ber-murād olduḳdan ṣoñra devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz on ṭoḳuz Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresinde masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede Mevlūdī Süleymān Çelebi Medresesi ibtidā ḫāric i'tibār olınup bunlara tevcīh olınmış idi. Yüz yigirmi üç Cumāde'l-āḫire'sinüñ on birinci güni yirlerinde ḥareket-i miṣliyye-i ḫāric i'tibār olınup sene-i mezbūre Receb'inüñ yedinci güni Ḍıḥkī Muṣṭafā Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Esediyye Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi birinci güni 'Abdü'r-raḥīm Efendi yirine dāḫil ḥareketi i'tibārıyla 'Arabiyye[2] Medresesi virilüp sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ[3] on üçinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Türkmān-zāde Meḥemmed Efendi yirine Kūsec 'Alī Paşa Medresesi i'ṭā olınup yüz otuz bir Receb-i şerīfinüñ ṭoḳuzıncı güni Siyāhī Meḥemmed Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Monlā Fenārī Medresesi'ne mevṣūl, yüz otuz iki Rebī'ü'l-evvel'inüñ ġurresinde Ṣaḥn i'tibārıyla Çendīk Medresesi'ne vuṣūl bulup sene-i meẕkūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni Ṣaḥn i'tibārıyla Monlā Ḫusrev Medresesi tevcīh olınup yüz otuz beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi beşinci güni yine Ṣaḥn i'tibārıyla Lālā Şāhīn Paşa Medresesi **[128ᵇ]** sezā görilmiş idi. Yüz otuz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi dördinci güni yine i'tibār-ı meẕkūr ile Vā'iẓiyye Medresesi şāyān, otuz yedi Ṣa'bān'ınuñ on birinci güni yine Ṣaḥn i'tibārıyla Mollā Yegān Medresesi iḥsān olınup bu beş medresede selefleri Siyāhī Meḥemmed Efendi'yi ta'ḳīb itmişler

1 Evvelu müderrisin bi-medreseti Mevlūdī Süleymān Çelebi der-Burusa. Fī-ġurre-i Ṣa'bān sene 1119.
2 'Arabiyye İ: Ġarbiyye A.
3 A 177.

idi. Sene-i merḳūme Ẕi'l-ḥicce'sinde ders ü devri tamām ve 'ālem-i 'uḳbāya ḫırām eyleyüp medrese-i maḥlūlesi mūṣıla-i Ṣahn i'tibārıyla Vā'iẓiyye Medresesi müderrisi olan Ḳāḍī-zāde es-Seyyid İbrāhīm Efendi'ye māh-ı mezbūruñ yigirmi üçinci güni Ṣaḥn i'tibārıyla in'ām olındı.

Mevlānā-yı mezbūr ḥusn-i ḥālle meşhūr, āşinā-yı deryā-yı sevād, güher-çīn-i sāḥil-i isti'dād, 'ābid ü ṣāliḥ, merd-i sa'ādetmend-i müfliḥ idi.

Vālide Sulṭān Ketḫudāsı İmāmı Kūsec Ḳırımī Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed ibn Yūsuf. Diyār-ı Ḳırım'dan ẓuhūr ve istifāża-i nūr-ı şu'ūr idüp dārü'l-mülk-i İstanbul'a vuṣūl ve Sulṭān Bāyezīd Ḫān Medresesi'ne duḫūl ile biñ yüz on altı senesinde Şeyḫü'l-İslām Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Alī Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet itmişler idi. 'Alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken merḥūme ve maġfūrun lehümā Vālide Sulṭān ḥażretlerinüñ ketḫudāları olan Meḥemmed Paşa'ya intisāb ile yüz yigirmi iki Receb-i şerīfinüñ yedinci güni 'İbād-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi yirlerine ibtidā ḫāric i'tibārıyla Pirinçci Sinān Medresesi iḥsān olınup yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni Çalıḳ Aḥmed Paşa İmāmı Ḥüseyn Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḫabbāziyye Medresesi şāyān görilmiş idi. Yüz otuz Şevvālü'l-mükerreminüñ **[129[a]]** sekizinci güni dāḫil i'tibārıyla 'Arab 'Alī Efendi-zāde 'Abdü'r-raḥīm Żiyā Efendi yirlerine Ḳańlıca'da vāḳı'a İskender Paşa Medresesi virilüp yüz otuz üç[1] Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi üçinci güni selefleri 'Abdü'r-raḥīm Efendi yirine Zeynī Çelebi Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Biñ yüz otuz sekiz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi selḫinde ḥicce-i 'ömri tamām ve 'ālem-i ervāḥa ḫırām eyleyüp medrese-i maḥlūlesi ibtidā dāḫil i'tibārıyla Cedīde-i 'Oṣmān Efendi Medresesi müderrisi olan Müderris-zāde Muṣṭafā Efendi'ye dāḫil ḥareket-i[2] miṣliyyesi i'tibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm 'ilm ü ṣalāḥla mevsūm, mütedeyyin ü müteverri', mütevāżi' ü müteşerri', dervīş-nihād, pāk-i'tiḳād idi.

1 otuz üç İ: otuz A.
2 A 178.

Nu'mān Paşa Ḫˇācesi es-Seyyid Aḥmed Efendi[1]

el-Mevlā es-Seyyid Aḥmed. Belde-i Ḳayṣeriyye'den ẓuhūr ve āftāb-ı fażl u 'irfāndan istifāża-i nūr eyleyüp evā'il-i ḥāllerinde ṭālib-i 'ilm ü 'irfān ve cālib-i feżā'il-i nev'-i insān olmaġla 'ilmi ḳarīn-i 'amel ve 'ulemā-yı kümmel āsitānelerinden vāye-endāz-ı ümmīd ü emel olup envā'-ı 'ulūm u ma'ārif ile ārāste ve elvān-ı leṭā'if ü ẓarā'if ile pīrāste olduḳdan ṣoñra Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye vāṣıl ve 'Alī Efendi merḥūm şeyḫü'l-İslām iken Sulṭān Bāyezīd Medresesi'ne dāḫil olup biñ ṭoḳsan yedi Ẕi'l-ḳa'de'sinde Anḳaravī Meḥemmed Efendi merḥūm ṣadr-ı fetvāya teşrīf buyurduḳlarında mülāzım ve rāh-ı tedrīse 'āzim olup devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz altı Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi altıncı güni kendü üzerlerinde olan Fīrūz Aġa Dersiyyesi ibtidā ḫāric i'tibārıyla[2] tevcīh olındı. Yüz sekiz Rebī'ü'l-**[129b]** evvel'inüñ on birinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṣalbaş Dāmādı 'Abdü'r-raḥīm Efendi yirine Eyyühüm Medresesi virilüp yüz ṭoḳuz Şevvālü'l-mükerreminüñ on altıncı güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḥāfıẓ Yūsuf Efendi yirine Temürḳapu'da vāḳı'a Aḥmed Paşa Medresesi sezā görilüp yüz on iki Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi ikinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Erzincānī es-Seyyid 'Alī Efendi merḥūm Teẕkirecisi Meḥemmed Efendi yirine Başcı İbrāhīm Medresesi ile tekrīm olındılar. Yüz on altı Rebī'ü'l-evvel'inüñ yedinci güni ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil i'tibārıyla Ḥalīm-zāde Dāmādı 'Abdu'llāh Efendi yirine Şāh-ı Ḫūbān Medresesi iḥsān olınup yüz on sekiz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi sekizinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Es'ad-zāde Fā'iz 'Abdü'r-raḥīm Efendi yirine Ṣāniye-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi'ne mevṣūl, yüz yigirmi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni yine i'tibār-ı meẕkūr ile 'Alā'iyyeli 'Alī Efendi yirine Berġos ḳaṣabasında vāḳı'a Meḥemmed Paşa Medresesi'ne menḳūl, yüz yigirmi bir Receb-i şerīfinüñ onıncı güni Ḳırımī Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Yüz yigirmi iki Şevvāl'inüñ ikinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Müsevvid Ḥüseyn Efendi yirine Pīrī Paşa Medresesi'ne

1 Evvelu müderrisin bi-medreseti Fīrūz Aġa. Fī 26 Ṣa'bān sene 1106.
2 i'tibārıyla İ: i'tibār olup İ.

irtiḳā eyleyüp yüz yigirmi dört Şevvālü'l-mükerreminüñ ṭoḳuzıncı güni[1] altmışlı ḥareket-i mis̱liyyesi iʿtibārıyla Zekī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi yirine ʿAlī Paşa-yı ʿAtīḳ Medresesi'nde basṭ-ı seccāde-i ders ü taḥḳīḳ itmişler idi. Yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Ṣamtī-zāde[2] Meḥemmed Reşīd Efendi yirlerine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī Medresesi **[130ᵃ]** mesnedgāh-ı ifādeleri olup yüz yigirmi ṭoḳuz Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni Ketḫudā Muṣṭafā Efendi yirlerine Dārü'l-ḥadīs̱-i Süleymān Ḫānī erzānī görilmiş idi. Yüz otuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ beşinci güni Şām-ı şeref-encām pāyesi ile Kütāhiyyeli Aḥmed Efendi yirlerine Sulṭān Aḥmed Ḫān Medresesi ile teḳāʿüd iḫtiyār idüp yüz otuz iki Receb-i şerīfinüñ on dördinci güni sābıḳā ṣadr-ı aʿẓam dāmād-ı şehriyār-ı muʿaẓẓam İbrāhīm Paşa ḥażretlerinüñ Şeh-zāde Cāmiʿ-i Şerīfi ḳurbinde binā buyurduḳları Dārü'l-ḥadīs̱ ibtidā bunlara tevcīh buyurdılar. Yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni Edrine pāyesiyle tekrīm olınup yüz otuz dört Rebīʿü'l-āḫir'inüñ on sekizinci güni Ayaṣofıyya-i Kebīr vāʿiẓi Fāżıl Süleymān Efendi maḥlūlinden Ḳaṣaba-i İzniḳ'de vāḳıʿa Sulṭān Orḫan Medresesi iḥsān, sene-i mezbūre Şaʿbān'ında sābıḳā Fetvā-emīni Meḥemmed Selīm Efendi yirine enderūn-ı hümāyūnda kitāb-ḫāne ḫˇācelıġı ile taḥṣīl-i ʿizz ü şān idüp yüz otuz yedi Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi yedinci güni Mekke-i Muʿaẓẓama pāyesiyle daḫı taʿẓīm olınmışlar idi. Sene-i mezbūre Receb-i şerīfinde ḥacc-ı Beytu'llāhi'l-Ḥarām'a ʿazīmet ve ziyāret-i ravża-i Resūlu'llāh *ʿaleyhi'ṣ-ṣalāti ve's-selām*a[3] niyyet eyleyüp baʿde edā'i'n-nüsük beyne'l-Ḥaremeyn Vādī-i Fāṭıma nām mevżiʿe vuṣūl bulduḳlarında mizāclarınuñ inḥirāfı sebebiyle biñ yüz otuz sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmı evā'ilinde merāḥil-i ʿömri tamām ve ravża-i Rıḍvān'a ḫırām eyleyüp mevżiʿ-i merḳūmda defn olındılar. Maḥlūl olan Sulṭān Aḥmed Ḫān Medresesi **[130ᵇ]** mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Şeh-zāde Medresesi müderrisi olan Ḫˇāce İsmāʿīl Efendi'ye ḫāmis-i Süleymāniyye iʿtibārıyla maḥal görilüp ve enderūn-ı hümāyūnda kitāb-ḫāne ḫˇācelıġı Ḳaz-ābādī Aḥmed Efendi'ye ve vezīr-i esbaḳ Dāmād İbrāhīm Paşa ḥażretlerinüñ Dārü'l-ḥadīs̱'i ʿArab-zāde Ṣāliḥ Efendi'ye ve ḳaṣaba-i İzniḳ'de vāḳıʿa Sulṭān Orḫan Medresesi,

1 güni A: -İ.
2 A 179.
3 "Salât ve selâm onun üzerine olsun."

Ayaṣofıyya-i Kebīr Cāmi'i Şerīfi'nde ders-i 'ām olan es-Seyyid Aḥmed Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm ġavṭa-ḫor-ı deryā-yı 'ulūm, mecmū'-ı ḥayṣiyyātda 'alem, 'ilm ü ma'ārifi müsellem-i 'ālem, fünūn-ı naḳliyyenüñ muḥīṭ-i bī-kerānı, 'ulūm-ı 'aḳliyyenüñ çāpük-süvār-ı meydānı, ḥiddet-i ẕekā ve sür'at-i intiḳālle yegāne, vüs'at-i iḥāṭa ve keṣret-i maḥfūẓ ile müfred-i zamāne, merd-i fāżıl, ferd-i kāmil, mütevāżi' ü edīb, pīr-i münevverü'l-meşīb idi.

Ṭabīb Süleymān Efendi[1]

el-Mevlā Süleymān. Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den bedīd ve zīver-i çemen-i ṣuffe-i dāniş ü dīd olup[2] esātiẕe-i kirāmdan istifāża-i ma'ārif ü 'ulūm ve istifāde-i nevādir-i manṭūḳ u mefhūm ḳılup biñ yüz altı Şevvāl'inde Şeyḫü'l-İslām es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi ṣadr-ı fetvāya teşrīf buyurduḳlarında ba'de'l-imtiḥān Sulṭān Bāyezīd Ḫān Medresesi'nde dāḫil-i ḥücre olmışlar idi. Yüz yedi Rebī'ü'l-āḫir'inde[3] iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye 'azīmet idüp ṭayy-ı merāḥil ve ḳaṭ'-ı menāzil iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl olduḳdan ṣoñra ta'līḳ-nüvīslikde māhir olmaġın sābıḳā re'īsü'l-eṭibbā olan Nūḥ Efendi merḥūmuñ maḫādīm-i kirāmlarına mu'allim ta'yīn olınup ol taḳrīb ile cenāblarından 'ilm-i ṭıbbuñ deḳā'iḳına vāṣıl ve eṭibbā-yı **[131a]** sulṭānī zümresine dāḫil olup biñ yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni kendü taṣarruflarında Dersiyye-i Şāh Sulṭān ibtidā ḫāric i'tibār olınup tevcīh olındı. Yüz on ṭoḳuz Şa'bān'ınuñ sekizinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla müşārun ileyh Nūḥ Efendi-zāde Yaḥyā Beg Efendi yirlerine Cānbāziyye Medresesi virilüp yüz yigirmi iki Şevvālü'l-mükerreminüñ ikinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḫandān-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirine Ḳara Çelebi-zāde Maḥmūd Efendi Medresesi'ne gelmişler idi. Yüz yigirmi beş Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ altıncı güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Mīrzā Efendi Ḳassāmı Receb Efendi yirine Ṣāniye-i Ḫusrev Ketḫudā Medresesi'ne sezā görilüp yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Meknī Aḥmed Efendi yirine

1 Evvelu müderrisin bi-medreseti Şāh Sulṭān. Fī 20 Rebī'ü'l-āḫir sene 1116.
2 A 180.
3 āḫir'inde A: -İ.

Ḥācī Ḥasan-zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde, yüz otuz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ ikinci güni Şeyḫ Meḥemmed Sa'īd Efendi yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birinde ferş-i seccāde-i ifāde eyleyüp yüz otuz iki Receb'i şerīfinüñ yigirmi sekizinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Vānī-zāde es-Seyyid 'Ömer Efendi yirine Beşiktaş ḳaṣabasında vāḳı'a Sinān Paşa Medresesi i'ṭā olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on birinci güni yine i'tibār-ı meẕkūr ile Mecdī-zāde Muṣṭafā Efendi yirine 'alā-ṭarīḳı't-tekerrür Edrineḳapusı'nda vāḳı'a Mihrümāh Sulṭān Medresesi'ne naḳl olındılar. Yüz otuz dört Ṣa'bān-ı şerīfinüñ[1] yigirmi altıncı güni altmışlı ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Luṭfu'llāh Efendi yirlerine Şāh Sulṭān Medresesi şāyān, yüz otuz altı Şevvālü'l-mükerreminüñ **[131b]** beşinci güni Şām ḳażāsı tevcīh olınan Pīr Meḥemmed Efendi üzerlerinden İstarova ḳażāsı arpalıġı[2] iḥsān olınup yüz otuz altı Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi'nüñ altıncı güni müṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḫān-zāde Ḫˇācesi Meḥemmed Efendi yirine 'Ā'işe Sulṭān Medresesi ile taḥṣīl-i 'izz ü şān itmişler idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām iken biñ yüz otuz sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on ikinci güni mübtelā olduḳları ḥummā-yı muḥriḳa marażından bilā-imhāl irtiḥāl ve civār-ı ḥekīm-i Ḳādir'e intiḳāl eyledi. Na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde defn olındılar. Maḥlūl olan medreseleri altmış ḥareket-i miṡliyyesi ile Yaḥyā Efendi müderrisi olan veliyyü'n-ni'am-zādemüz Başmaḳcı-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi'ye ve arpalıḳları Ġalaṭa Sarāyı ṭabībi Burusevī 'Alī Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr mekārim-i aḫlāḳla meşhūr, ekṡer-i fünūndan ḥiṣṣedār, bi-taḫṣīṣ fenn-i ṭıbda mahāreti āşkār, naḳd-i vaḳt-i Ebū 'Alī vü Loḳmān, mecma'u'l-baḥreyn-i 'ilm-i ebdān u edyān, ḥekīm ü ṭabīb, edīb ü erīb idi.

'Acem Seyyid 'Ömer Efendi[3]

el-Mevlā es-Seyyid 'Ömer. Bilād-ı Şarḳıyye'den ẓuhūr ve " 'Acem 'Ömer Efendi" dimekle meşhūr olup dārü'l-mülk-i İstanbul'a hicret ve şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Mīrzā Muṣṭafā Efendi āsitānesine intisāb ile cenāblarından iḥrāz-ı şe-

1 şerīfinüñ İ: -A.
2 A 181.
3 Evvelu müderrisin bi-medreseti Ṣāniye-i Ḫayrü'd-dīn Paşa. Fī 22 Receb sene 1117.

ref-i mülāzemet eyleyüp bi-ḥasebi'l-'āde devr-i merātib-i ifāde iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on yedi Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni ibtidā iḥdāṯ olınan Ṣāniye-i Ḫayrü'd-dīn **[132[a]]** Paşa Medresesi ḫāriciyle kām-revā ve [1] اول مدرس درس بها olmışlar idi. Yüz yigirmi Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi dördinci güni ḥālen imām-ı evvel-i sulṭānī Ṣāḥib Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Dārü'l-ḥadīṯ-i İbrāhīm Aġa'ya naḳl olınup yüz yigirmi dört Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi dördinci güni Cündīler Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Dersiyye-i İskender Paşa Medresesi virilüp yüz yigirmi yedi Şevvālü'l-mükerreminüñ yigirmi yedinci güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Ḳayṣeriyyeli Ḥasan Efendi yirine Bāzirgānbaşı Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz otuz bir Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde Çāvuş-zāde Mülāzımı es-Seyyid 'Ömer Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Muṣṭafā Aġa Medresesi sezā, yüz otuz beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi yedinci güni Re'īsü'l-eṭibbā Ḥayātī-zāde Muṣṭafā Efendi ḥażretleri yirlerine medāris-i[2] Ṣemāniyye'den biri i'ṭā olınmış idi. Sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerreminüñ yigirmi beşinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla veliyyü'n-ni'am-zādemüz Başmaḳcı-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medresesi Ūlāsı ile ikrām olınup yüz otuz sekiz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on ṭoḳuzıncı güni Ḥayātī-zāde Meḥemmed Efendi yirlerine altmışlı ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilmiş iken sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inüñ dördinci Sebt güni eyyām-ı rebī'-i ḥayātı tamām ve 'ālem-i ervāḥa ḫırām eyleyüp Edrineḳapusı ḫāricinde defn olınup medrese-i maḥlūlesi ibtidā altmışlı i'tibārıyla Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi olan **[132[b]]** Sirkeci-zāde Mülāzımı İbrāhīm Efendi'ye altmışlı ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr ḥüsn-i ḥālle meşhūr, 'ilm ü ma'ārifden ḥiṣṣemend, aḳrānı miyānında ser-bülend, pīr-i ṣāliḥ, merd-i sa'ādetmend-i müfliḥ idi.

Yaḥyā-zāde Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed ibnü'l-mevlā Muṣṭafā ibnü'l-mevlā Yaḥyā. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemeleri *Cild-i Evvel*'de merḳūm

1 "Burada ders okutan ilk müderris."
2 A 182.

Yaḥyā-zāde Muṣṭafā Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı mihter-i ercmendi Aḥmed Efendi'dür. Biñ elli sekiz tārīḫinde dārü'n-naṣr ve'l-meymene maḥrūsa-i Edrine'den ẓuhūr ve ḳaṭ'-ı menāzil-i sinīn ü şühūr idüp dāḫil-i dā'ire-i erbāb-ı isti'dād ve biñ yetmiş yedi Cumāde'l-āḫire'sinde sene tamāmına degin şeyḫü'l-İslām fāżıl-ı meşhūdü'l-enām ṣadru'l-ifāde Minḳārī-zāde Efendi'nüñ fetvā-emāneti teşrīflerinden mülāzemetle ber-murād olup 'alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ seksen altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirminci güni Arıḳ-zāde Meḥemmed Efendi yirine masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i Edrine'de Orūc Paşa Medresesi ḫāriciyle be-kām, seksen ṭoḳuz Receb-i şerīfinüñ yigirmi yedinci güni Ḥekīm-zāde Aḥmed Efendi yirine maḥrūsa-i merḳūmede İbrāhīm Paşa Medresesi'ne ḥareketle nā'ilü'l-merām olmışlar idi. Ṭoḳsan Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi dördinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla selefleri Aḥmed Efendi yirine Mīr-i Mīrān Medresesi iḥsān olınup ṭoḳsan üç Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on ṭoḳuzıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla selefleri 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirine Cāmi'-i 'Atīḳ Medresesi'ne **[133[a]]** ḥaḳīḳ olmışlar idi. Ṭoḳsan sekiz Şevvālü'l-mükerreminüñ on beşinci[1] güni yine i'tibār-ı meẕkūr ile 'İvaż-zāde İsmā'īl Efendi yirine İstanbul'da Ḫˇāce Ḫayrü'd-dīn Medresesi'ne naḳl olınup ṭoḳsan ṭoḳuz Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yedinci güni yine i'tibār-ı mezbūr ile Emru'llāh Efendi yirine Fetḥiyye'de vāḳı'a İsmiḫān Sulṭān Medresesi şāyān, yüz Rebī'ü'l-evvel'inüñ on dördinci güni Ġalaṭ Ṣa'bān Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'den biri iḥsān olınmış idi. Yüz bir Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on ṭoḳuzıncı güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Emīn Meḥemmed Efendi yirine Murād Paşa-yı Cedīd Medresesi ile ḳadri mezīd olup yüz iki Recebü'l-müreccebinüñ yigirmi ikinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḥācī Yūsuf-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine Üsküdar'da vāḳı'a Mihrümāh Sulṭān Medresesi ile taḥṣīl-i 'izz ü şān itmişler idi. Yüz beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on altıncı güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Gelibolılı Meḥemmed Efendi yirine Ḳalender-ḫāne Medresesi ile tekrīm, yüz altı Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ ġurresinde sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Luṭfī-zāde Meḥemmed Efendi yirine Medīne-i Münevvere *dāmet bi'l-envāri müsevvere*[2] ḳażāsıyla ta'ẓīm olınup yüz yedi Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi ikinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle 'azl olınduḳlarında yirlerine mūṣı-

1 A 183.

2 "Çepeçevre nurlar içinde olmaya devam etsin."

la-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ṣāniye-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi selef-i sālifleri Ṣa'bān Efendi ḫalef oldı. Yüz sekiz Ṣa'bān'ınuñ on beşinci güni Bosna ḳażāsı tevcīh olınan Bālī-zāde Meḥemmed Efendi üzerinden Ḳarīn-ābād ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup **[133[b]]** yüz on beş[1] Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Edrine pāyesi żamīmesiyle Gelibolılı Maḥmūd Efendi yirine Ġalaṭa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınduḳda arpalıḳları Edrine pāyesiyle Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl Tefsīrī-zāde Meḥemmed 'Aṭā'u'llāh Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz on altı Receb'i şerīfi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Süleymāniyye müderrislerinden Ṣa'bān Efendi mevṣūl oldılar. Yüz on yedi Cumāde'l-ūlā'sınuñ on birinci güni İstanbul ḳażāsı tevcīh olınan Menteş-zāde 'Abdü'r-raḥīm Efendi üzerinden Kirmastı ḳażāsı arpalıḳ virilüp yüz on ṭoḳuz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi[2] ġurresinde Dāvūd-zāde İbrāhīm Efendi yirine bi'l-fi'l Edrine ḳażāsıyla ikrām olınduḳlarında arpalıḳları Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḥażretlerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı. Yüz yigirmi bir Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine İzmir ḳażāsından ma'zūl Celeb Ḫalīl Efendi vāṣıl oldı.[3] Bunlara sene-i mezbūre Ṣaferü'l-ḫayrınuñ dördinci güni Ḫarmencik ḳażāsı żamīmesiyle Nīfī İbrāhīm Efendi maḥlūlinden Bilecik ḳażāları arpalıḳ ta'yīn olınup yüz yigirmi iki Ramażān-ı şerīfinüñ on altıncı güni Yaḥyā Efendi-zāde Meḥemmed Efendi üzerinden Çirmen ḳażāsı daḫı ilḥāḳ olınmış idi. Yüz yigirmi beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ yedinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Ṭabīb Süleymān Efendi yirine Mekke-i Mu'aẓẓama ḳażāsıyla ta'ẓīm olınduḳlarında arpalıḳlarından Bilecik ve Ḫarmencik ḳażāları Burusa ḳażāsından munfaṣıl şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi **[134[a]]** birāder-zādeleri Muṣṭafā Efendi ḥażretlerine ve Çirmen ḳażāsı sābıḳā ṣadr-ı Rūm Erzincānī es-Seyyid 'Alī Efendi teẕkirecisi olup Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından ma'zūl olan Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz yigirmi altı Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle mün'azil ve ol maḳām-ı celīle Anaṭolı ṣadāreti pāyesiyle Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ṣāliḥ Efendi nā'il oldılar. Yüz yigirmi yedi[4] Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi üçinci

1 A nüshasında sehven "yüz otuz beş" yazılmıştır.
2 A 184.
3 oldı İ: oldılar A.
4 A nüshasında sehven "yüz yigirmi" yazılmıştır.

güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Aṭā'u'llāh Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Miḫalıc ḳażāsı arpalıġı bunlara naḳl eyleyüp yüz yigirmi sekiz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ dördinci güni İstanbul pāyesiyle mükerrem olmışlar idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi yirine bi'l-fi'l İstanbul ḳażāsına vuṣūl bulduḳlarında arpalıḳları Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl ḥālen revnaḳ-dih-i ṣadr-ı fetvā Dāmād Efendi-zāde Ebu'l-ḫayr Aḥmed Efendi ḥażretlerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı. Yüz otuz Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Edrine ḳażāsından munfaṣıl İstanbul pāyesi olan sābıḳā ordu ḳāḍīsi Ṣun'u'llāh[1] Efendi mevṣūl oldı. Bunlara Anaṭolı ṣadāreti tevcīh olınan Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn Efendi ḥażretleri üzerlerinden Mar'aş ḳażāsı virilmiş idi. Yüz otuz beş Şevvālü'l-mükerreminüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni selefleri Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Anaṭolı ṣadrıyla bülend-ḳadr olduḳlarında arpalıḳları Anaṭolı pāyesiyle İstanbul ḳażāsından munfaṣıl ḫalef-i sālifleri Ṣāliḥ Efendi'ye **[134[b]]** virildi. Yüz otuz altı Şevvāl'i ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine ṯāniyen Çivi-zāde 'Aṭā'u'llāh Efendi vāṣıl oldılar. Ḫalefleri arpalıḳları Miḫalıc ve Midilli ḳażāları bunlara naḳl eyledi. Bu ḥāl üzere sübḥa-şümār-ı eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz sekiz Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci Erba'ā güni vaḳt-i ẓuhrda intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl itdüklerinde irtesi Ḫamīs güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde Emīr-i Buḫārī Zāviyesi civārında defn olındılar. Naḳş-ı seng-i mezārları Sālim Meḥemmed Efendi ḥażretlerinüñ kelām-ı dürer-bārları olan tārīḫ-i mevzūndur:

Naẓm

Ḳāḍi-'asker ya'ni Aḥmed nām Yaḥyā-zāde kim
Zühd ü 'iffet ile meşhūr idi ol beyne'l-enām

Dehr-i fānīden güẕer ḳıldı beḳā iḳlīmine
Eyleyüp buḥbuḥa-i gülzār-ı fırdevse ḫırām

Ḥaḳ te'ālā rūḥ-i pākin şād ide raḥmet ḳıla
Ḳabrini pür-nūr ide luṭf ile anuñ ṣubḥ u şām

1 A 185.

Güş idüp fevtin du'ā birle didüm tārīḫini
İde Yaḥyā-zāde ṣadr-ı cennet-i 'adni maḳām[1]

Maḥlūl olan arpalıḳlarından Midilli ḳażāsı Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Rūmili pāyesi olan şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi ḥażretlerine ve Miḫalıc ḳażāsı İstanbul ḳażāsından munfaṣıl müşārun ileyh es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi Dāmādı es-Seyyid Maḥmūd Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr ḥüsn-i ḫulḳla meşhūr, ma'ārif-i 'ilmiyyeden ḥiṣṣedār, ṣalāḥ-ı ḥālle evḳāt-güẕār, zerḳ u riyādan mütecānib, nīk-nefs ü leyyinü'l-cānib, ṣāf-dil ü pāk-nijād, ḫoş-ṭab' u dervīş-nihād, selīmü'ṣ-ṣadr-ı nezīhü'l-lisān, ḥalīmü'ṭ-ṭab'-ı ḫāliṣü'l-cenān, ḳażālarında mā'il-i **[135[a]]** istiḳāmet ü i'tidāl, maḥmūdü's-sīre ve memdūḥü'l-fi'āl, vaż' u vaḳārı müsellem, pīr-i mükerrem idi.

Çivi-zāde 'Aṭā'u'llāh Efendi

el-Mevlā 'Aṭā'u'llāh ibnü'l-mevlā Şeyḫ Meḥemmed ibnü'l-mevlā Meḥemmed ibnü'l-mevlā Şeyḫ Meḥemmed[2] bin İlyās. Ṣudūr-ı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''de tercemeleri *Cild-i Evvel*'de sebḳ iden Çivi-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı celīli ve şāḫ-ı devḥa-i vücūd-ı aṣīli maḫādīm-i kirāmuñ ercmendi 'Aṭā'u'llāh Efendi'dür. Biñ ḳırḳ sekiz tārīḫinde ṭayy-ı menāzil-i 'adem ve ṣaḥn-ı vücūda vaż'-ı ḳadem ḳılup taḥṣīl-i mertebe-i isti'dād ve biñ altmış bir Cumāde'l-ūlā'sında Şeyḫü'l-İslām[3] Ḳara Çelebi-zāde 'Abdü'l-'azīz Efendi'nüñ ṣadr-ı fetvāya teşrīflerinden mülāzemetle ber-murād olup ḳaṭ'-ı merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl olduḳdan ṣoñra biñ seksen Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güninde ibtidā ḫāric i'tibārıyla Mü'min-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ḳañlıca'da vāḳı'a İskender Paşa Medresesi sezā , seksen altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi altıncı güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla 'Īsā-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ṭopḳapusı dāḫilinde vāḳı'a Aḥmed Paşa Medresesi i'ṭā olınmış idi. Seksen se-

1 ایده یحیی زاده صدر جنت عدنی مقام
2 Meḥemmed İ: -A.
3 A 186.

kiz Şa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla İdrīs Efendi yirine Ḫˇāce Ḫayrü'd-dīn Medresesi virilüp ṭoḳsan Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi dördinci güni[1] mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ḳaba Ḫalīl Efendi yirine Rüstem Paşa Medresesi'ne mevṣūl, ṭoḳsan üç Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on yedinci güni Ḳuyumcı-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olup ṭoḳsan dört Ramażān-ı **[135[b]]** şerīfinüñ on dördinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Kerāsteci-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine Ḫadīce Sulṭān Medresesi iḥsān olınup ṭoḳsan altı Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi birinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Şemsü'd-dīn-zāde Meḥemmed Efendi yirine 'Alī Paşa-yı Cedīd Medresesi ile taḥṣīl-i tecdīd-i sürūr eyleyüp ṭoḳsan ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on beşinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Mecdī Meḥemmed Efendi yirine Ṣāniye-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi'ne pā-nihāde, yüz Şa'bān-ı şerīfinüñ onıncı güni yine i'tibār-ı meẕkūr ile 'Uşşāḳī Muṣṭafā Efendi yirine Ḫāḳāniyye-i Vefā'da ferş-i seccāde-i ifāde itmişler idi. Yüz iki Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni Ḳadrī-zāde Aḥmed Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle talṭīf, yüz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on sekizinci güni sene-i ātiye Rebī'ü'l-evvel'i ġurresi tevḳītiyle selefleri Aḥmed Efendi yirine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsıyla teşrīf olınup yüz beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on altıncı güni sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'si ġurresi tevḳītiyle ma'zūl ve yirlerine Dārü'l-ḥadīṣ-i Süleymāniyye müderrisi Malāṭıyyeli Muṣṭafā Efendi mevṣūl oldı. Yüz ṭoḳuz Şevvālü'l-mükerreminüñ on altıncı güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Ḥamīdī Ḥüseyn Efendi yirine Şām-ı şeref-encām ḳażāsıyla ikrām olınup yüz on bir Receb-i şerīfi ġurresinde mün'azil ve yirlerine Selanik ḳażāsından munfaṣıl Seyfī-zāde es-Seyyid İbrāhīm Efendi vāṣıl oldı. Yüz on üç Şa'bān-ı şerīfinde sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Ḳara Ḫalīl Efendi **[136[a]]** üzerinden Bendereregli ḳażāsı ve sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on sekizinci güni Ġalaṭa ḳażāsı tevcīh olınan Gelibolılı Maḥmūd Efendi üzerinden[2] Aġrus ḳażāları yüz on dört Cumāde'l-āḫire'sinüñ beşinci güni bunlara arpalıḳ ta'yīn olındı. Yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on birinci güni Beñli Şa'bān Efendi yirine dārü'n-naṣr ve'l-meymene maḥrūsa-i Edrine ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup se-

1 güni A: -İ.
2 A 187.

ne-i mezbūre Şevvālü'l-mükerreminde ma'zūl ve yirlerine Yeñişehr ḳażāsından munfaṣıl Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi mecṣūl oldı. Yüz on altı Receb-ı şerīfinde sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Māhir 'Abdu'llāh Efendi üzerinden Cisr-i Ergene ve Ḳarabiġa ḳażāları arpalıġı ta'yīn olınup yüz on ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on dördinci güni Mekke-i Mükerreme pāyesi ile tekrīm olınmışlar idi. Yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Ḥāmid-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine bi'l-fi'l Mekke-i Mu'aẓẓama ḳażāsıyla ta'ẓīm olınduḳlarında arpalıḳlarından Ḳarabiġa ḳażāsı Edrine pāyesiyle Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi'ye, Cisr-i Ergene ḳażāsı Burusa pāyesiyle Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz yigirmi üç Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde mün'azil ve ol maḳām-ı celīle Şām-ı şeref-encām ḳażāsından ma'zūl Mekke-i Mükerreme pāyesi olan Tefsīrī-zāde Meḥemmed 'Aṭā'u'llāh Efendi nā'il oldı. Sene-i mezbūre Receb-i şerīfinüñ beşinci güni sene-i merḳūme Ramażān-ı **[136[b]]** şerīfi ġurresi tevḳītiyle İstanbul pāyesiyle Filibe ḳażāsı tevcīh olınan Dāvūd-zāde İbrāhīm Efendi üzerinden Ḳırḳkilīsā ve Molova ḳażāları arpalıḳ ta'yīn olınup yüz yigirmi dört Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ikinci güni selefleri Ḥāmid-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine İstanbul ḳażāsına vuṣūl bulduḳlarında arpalıḳlarından Molova ḳażāsı selefleri Ḥāmid-zāde Efendi'ye ve Ḳırḳkilīsā ḳażāsı Ṭrablus-ı Şām ḳażāsından munfaṣıl Kebīrī-zāde Rebībi Yaḥyā Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz yigirmi beş Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ [1]altıncı güni ma'zūl ve yirlerine Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl ḫalefleri Tefsīrī-zāde Meḥemmed 'Aṭā'u'llāh Efendi ḳāḍī-i İstanbul oldı. Ḫalefleri arpalıḳları Malġara[2] ve Ḳaraburun ḳażāları bunlara naḳl eyledi. Yüz yigirmi altı Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirminci Erba'ā güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Cānbāz-zāde es-Seyyid Aḥmed Efendi maḥlūlinden Mar'aş ḳażāsına tebdīl ve Ḳaraburun ḳażāsıyla Edrine pāyesi ile Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretlerine ve Malġara ḳażāsıyla Medīne-i Münevvere pāyesiyle 'Ā'işe Sulṭān Medresesi'nden müteḳā'id sābiḳā Re'īsü'l-eṭibbā Nūḥ Efendi-zāde Cerrāḥbaşı Süley-

1 Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ A: Muḥarrem'inüñ İ.

2 Bu yer "Mīlġara" şeklinde yazılmıştır. Osmanlı yer adları arasında yapılan araştırmada böyle bir yer bulunamadığından müellif/müstensihin yanlış yazdığı düşüncesiyle "Malġara" olarak okunmuştur.

mān Efendi tebcīl ḳılındılar. Yüz yigirmi sekiz Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde Mar'aş ḳażāsı İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn Efendi'ye arpalıḳ ta'yīn olınup bunlara müşārun ileyh Kevākibī-zāde[1] Efendi üzerlerinden Balıkesri ve Balya ḳażāları ile sābıḳā Burusa ḳażāsından munfaṣıl Malāṭıyye ḳażāsı tevcīh olınan Kevākibī-**[137a]**zāde Muṣṭafā Efendi üzerinden Ṣabanca ḳażāsı bedel virildi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Rebī'ü'l-evvel'inüñ onıncı güni sābıḳā zīnet-efzā-yı ṣadr-ı fetvā olan veliyyü'n-ni'am 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri yirlerine Anaṭolı ṣadrıyla bülend-ḳadr olduḳlarında arpalıḳlarından Ṣabanca ḳażāsı selef-i bāhirü'ş-şereflerine ve Balıkesri ve Balya ḳażāları Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz otuz Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirminci güni müteḳā'id ve yirlerine İstanbul ḳażāsından munfaṣıl selef-i sālifleri Kevākibī -zāde Veliyyü'd-dīn Efendi müteṣā'id oldılar. Bunlar[a] s̱āniyen Rūmili ṣadāreti tevcīh olınan ḥālen zīnet-efzā-yı ṣadr-ı fetvā olan şeyḫü'l-İslām-ı 'ālī-cāh veliyyü'n-ni'am Dāmād Efendi-zāde Ebu'l-ḫayr Aḥmed Efendi ḥażretleri üzerlerinden Miḫalıc ve Pravadi ḳażāları arpalıḳ ta'yīn olındı. Sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ on üçinci güni arpalıḳları olan Miḫalıc ḳażāsına iclā olınup yüz otuz bir Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on sekizinci Aḥad güni 'afvlarına fermān-ı hümāyūn ṣādır olup sene-i mezbūre Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on birinci İs̱neyn güni Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında yalılarına vāṣıl oldılar. Yüz otuz dört Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi beşinci güni Rūmili pāyesiyle ikrām olınmışlar idi. Yüz otuz beş Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde Pravadi ḳażāsı ḳużāt-ı ḳaṣabāta virilüp bunlara Aḳçaḳızanlıḳ ḳażāsı bedel virildi. Māh-ı mezbūruñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Mekke-i Mükerreme **[137b]** ḳażāsıyla hem-rütbe ḳılınan Medīne-i Münevvere ḳażāsı tevcīh olınan Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretleri üzerlerinden Plevne ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınup sene-i mezbūre Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresinde Aḳçaḳızanlıḳ ḳażāsı daḫı ḳużāt-ı ḳaṣabāta tevcīh olınup bunlara Midilli ḳażāsı bedel virildi. Yüz otuz altı Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde Yaḥyā-zāde Efendi yirine s̱āniyen Anaṭolı ṣadāretine teşrīf buyurduḳlarında Miḫalıc ve Midilli ḳażāları selefleri Yaḥyā-zāde Efendi'ye[2] ve Plevne ḳażāsı maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl Bolevī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz otuz yedi Şevvālü'l-mükerremi

1 A 188.
2 Yaḥyā-zāde Efendi'ye İ: Yaḥyā Efendi-zāde'ye A.

ġurresinde ʿuzlet-güzīn[1] ve maḳām-ı ṣadāretde Anaṭolı pāyesiyle İstanbul ḳażāsından munfaṣıl sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ṣāliḥ Efendi ḥażretleri mekīn oldılar. Bunlara Rūmili ṣadāretine teşrīf buyuran veliyyü'n-niʿam-zādemüz Başmaḳcı-zāde es-Seyyid ʿAbdu'llāh Efendi üzerlerinden[2] Kütāhiyye maʿa Ḳaracaşehr ve Ḳalʿa-i Sulṭāniyye ḳażāları arpalıḳ taʿyīn olındı. Bu ḥāl üzere Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında vāḳiʿ yalılarında şümārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz sekiz Rebīʿü'l-āḫir'inüñ üçinci Aḥad gicesi beyne'l-ʿişā'eyn füc'eten eyyām-ı rebīʿ-i ḥayātı āḫir ve dem-beste-i menāfiẓ ü menāḫir olup dār-ı fenādan rıḥlet ve ʿālem-i bāḳīye ʿazīmet itdüklerinde irtesi Aḥad güni naʿşları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmiʿ-i Şerīfi'ne iḥżār olınup baʿde'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında iʿdād olınan türbe-i maḫṣūṣada defn olındılar. **[138ᵃ]** Maḥlūl olan arpalıḳlarından Kütāhiyye ḳażāsı Ḳaracaşehr ilḥākıyla ber-vech-i mevleviyyet Ṣofya ḳażāsından munfaṣıl şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi Ḫışmı Meḥemmed Efendi'ye Ḳayşeriyye ḳażāsı rütbesiyle tevcīh olınup Ḳalʿa-i Sulṭāniyye ḳażāsı ber-vech-i arpalıḳ İmām-ı Ṣānī-i Sulṭānī ʿAbdu'llāh Efendi'ye erzānī görildi.

Ṣadr-ı ʿālī-ḳadr-i merḥūm meḥāsin-i celīle ile mevsūm, ḥasenü'l-aḫlāḳ, ṭayyibü'l-aʿrāḳ, ṣāfī-derūn, ṣāḥib-i ḥazm u sükūn, mażyāf u kerīm, ḥalīm ü selīm, ḫāliṣü'l-cenān, ṭāhirü'l-lisān, maḫdūm-ı saʿādetmend, müfliḥ-i güldeste-bend, ẓikr-i bi'l-ḫayra ṭālib, ṣenā-yı cemīli cālib, pīr-i muʿammer, ṣalāḥ-ı ḥālle muḫammer idi.

Bolevī ʿAlī Efendi

el-Mevlā ʿAlī. Bolı ḳażāsından ẓuhūr ve "Bolevī ʿAlī Efendi" dimekle meşhūr olmış idi. Taḥṣīl-i ʿilme himmet ve esātiẕe-i ʿaṣra ḫıdmetle ser-māye-i feżā'ili iʿdād, ve ʿazm-i ṭarīḳ-ı saʿādet-refīḳa kesb-i istiʿdād eyledükde dārü'l-mülk-i İstanbul'a ʿazīmet ve Ṭrabzonī Meḥemmed Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i medāris ve ʿaḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi Rebīʿü'l-evvel'inüñ dördinci güni ṣadr-ı aʿẓam-ı sābıḳ Çorlılı ʿAlī Paşa İmāmı es-Seyyid ʿAbdu'llāh Efendi yirine Sābiʿa-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi ḫāricine ʿāric, yüz yigirmi

1 ʿuzlet-güzīn İ: ʿuzlet A.
2 A 189.

dört Şevvālü'l-mükerreminüñ ṭoḳuzıncı güni Ḳonevī Ḳara Meḥemmed Efendi yirine Süheyl Beg Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmışlar idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi dördinci güni Fındıḳ-zāde İbrāhīm Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Yarḥiṣār Medresesi sezāvār görilüp **[138[b]]** yüz otuz bir Ramażān-ı şerīfinüñ dördinci güni Ḳıbrısī-zāde Luṭfu'llāh Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ūlā-yı Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi'ne irtiḳā, yüz otuz beş Ş̱a'bān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Naḳīb-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi yirine Ṣāniye-i Ḫusrev Ketḫudā Medresesi'ne irtiḳā[1] itmişler idi. Yüz otuz sekiz Rebī'ü'l-āḫir'inde ders ü devri āḫir ve 'ālem-i ervāḥa müsāfir olduḳlarında Edrineḳapusı ḫāricinde defn olınup medrese-i maḥlūleleri mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Papasoġlı Medresesi müderrisi olan Ḳadrī-zāde Muṣṭafā Efendi'ye yine[2] mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr 'ilm ü ṣalāḥla meşhūr, bī-naẓīr dānişmend, ekṣer-i fünūndan behremend, ser-māye-i feżā'il-i beşeriyyeden ḥiṣṣedār, maẓhar-ı ḫayr-ı bī-şümār idi.

Es'ad-zāde Fā'iz es-Seyyid 'Abdü'r-raḥīm Efendi {Fā'iz}

el-Mevlā es-Seyyid 'Abdü'r-raḥīm ibnü'l-mevlā es-Seyyid Meḥemmed Ebu's-su'ūd ibnü'l-mevlā Es'ad. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemeleri *Cild-i Evvel*'de sebḳ iden Naḳībü'l-eşrāf Es'ad-zāde es-Seyyid Meḥemmed Sa'īd Efendi'nüñ birāderi es-Seyyid Meḥemmed Ebu's-su'ūd Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı kihteri ve ferzend-i fürūzende-aḫteri es-Seyyid 'Abdü'r-raḥīm Efendi'dür. …[3] tārīḫinde cilve-sāz-ı ṣaḥīfe-i vücūd ve ruḫṣat-yāfte-i meclis-i şühūd olup sinn-i temyīze vāṣıl ve dā'ire-i erbāb-ı isti'dāda dāḫil olduḳdan ṣoñra biñ ṭoḳsan yedi Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinde Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi merḥūm sevḳıyle ṭaraf-ı salṭanat-ı 'aliyyeden bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn evlād-ı mevālī-i 'iẓāma iḥsān **[139[a]]** olınan mülāzemetlerden birine nā'il ve evvelīn-i āmāle vāṣıl olmışlar idi. Ḳaṭ'-ı menāzil-i ṭarīḳ ve devr-i medāris-i ders ü taḥḳīḳ iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve

1 A 190.
2 yine İ: -A.
3 Metinde yeri boş bırakılmıştır.

muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz altı Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde ibtidā ḫāric i'tibārıyla Sādise-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi i'ṭā, yüz sekiz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi yedinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesiyle şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi yirine Ṣāniye-i Meḥemmed Paşa Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ dördinci güni ibtidā dāḫil 'itibārıyla Kürd 'Ömer Efendi yirlerine Defterdār Yaḥyā Medresesi virilüp yüz on üç Şevvālü'l-mükerreminüñ on dördinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Elmās Meḥemmed Paşa İmāmı İbrāhīm Efendi yirine Zeynī Çelebi Medresesi'ne taḥrīk olındılar. Yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Tekfūrṭaġlı Muṣṭafā Paşa İmāmı Süleymān Efendi yirine Ḥaydar Paşa Medresesi'ne mevṣūl, yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni yine i'tibār-ı meẕkūr ile Çuḳacı-zāde İbrāhīm Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi Medresesi'ne menḳūl, sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ onıncı güni[1] Nīfī Dāmādı Ḥamdī Aḥmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl[2] oldılar. Yüz on yedi Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla sābıḳā Re'īsü'l-eṭibbā Nūḥ Efendi-zāde Cerrāḥbaşı Süleymān Efendi yirine Murād Paşa-yı 'Atīḳ **[139[b]]** Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz on sekiz Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on birinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Pīr Meḥemmed Efendi yirlerine Ṣāniye-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp sene-i merḳūme Ẕi'l-ḥicce'sinüñ yigirmi sekizinci güni yine i'tibār-ı meẕkūr ile Müfettiş İbrāhīm Efendi Birāder-zādesi 'Abdu'llāh Efendi yirine Zāl Paşa Medresesi'ne naḳl olınup yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Erzincānī es-Seyyid 'Alī Efendi Teẕkirecisi Meḥemmed Efendi yirine Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi'ne irtiḳā itmişler idi. Yüz yigirmi üç Ramażān-ı şerīfinüñ beşinci güni ṣadr-ı Rūm'dan munfaṣıl Mīrzā Muṣṭafā Efendi arpalıḳları olan Maġnisa ḳażāsı ḥükūmeti ber-vech-i mevleviyyet tefvīż olınup yüz yigirmi dört Şevvāl'i ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Filibe pāyesiyle[3] Ṣofya ḳażāsından munfaṣıl Ṣadrü'd-dīn-zāde Muṣṭafā Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi dördinci güni İzmir ḳażāsından munfaṣıl Hādī-zāde Feyżu'llāh Efendi maḥlūlin-

1 A 191.
2 nā'ilü'l-me'mūl İ: nā'il-i me'mūl A.
3 pāyesiyle İ: rütbesiyle A.

den Gölbāzār-ı Bolı ve Burusa ḳażāsından munfaṣıl es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi-zāde Aḥmed Efendi maḥlūlinden Ḳaracaşehr ḳażāları Medīne-i Münevvere pāyesi żamīmesiyle bunlara arpalıḳ ta'yīn olındı. Yüz otuz Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde sābıḳā emīn-i fetvā olan Aḥmed Efendi yirlerine Ġalaṭa ḳażāsı iḥsān olınduḳda arpalıḳları Edrine ḳażāsından munfaṣıl selef-i sālifleri 'Abdu'llāh Efendi'ye virildi. Yüz otuz bir Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Süleymāniyye müderrislerinden şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Alī Efendi **[140[a]]** merḥūm birāder-zādesi İbrāhīm Efendi vāṣıl oldı. Yüz otuz üç Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde Filibe ḳāḍīsi olan Yaḥyā Efendi-zāde Ḥüseyn Efendi üzerlerinden Ilġın ḳażāsı ma'īşet virilüp yüz otuz altı Ramażān-ı şerīfi ġurresinde Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl Bābī-zāde Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Yoros ve Ḳaraṣu ve Şeyḫlü ḳażāları arpalıḳları bunlara naḳl eyleyüp Ilġın ḳażāsı kużāt-ı ḳaṣabāta tevcīh olındı. Yüz otuz yedi Şevvālü'l-mükerreminüñ beşinci güni sene-i ātiye Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle Ketḫudā Muṣṭafā Efendi yirlerine Mıṣr-ı ẕātü'l-ehrām ḳażāsıyla ikrām olınduḳlarında arpalıḳları mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳadırġa Limanı'nda vāḳı'a[1] Meḥemmed Paşa Medresesi'nden müteḳā'id es-Seyyid Ca'fer Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi'ye Filibe ḳażāsı pāyesiyle tevcīh olındı. Biñ yüz otuz sekiz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi beşinci güni füc'eten manṣıb-ı ḥayāṭdan munfaṣıl ve 'ālem-i 'uḳbāya vāṣıl oldılar. Manṣıb-ı maḥlūl dört ay miḳdārı evlādına medd olınup ba'dehu sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresi tevḳītiyle İzmir ḳażāsından ma'zūl Mīrzā Efendi-zāde Neylī Aḥmed Efendi ḥażretlerine maḥal görildi.

Mevlānā-yı merḳūm maḫdūm-ı ma'ālī-rüsūm, envā'-ı ma'ārifden ḥiṣṣemend, ḥadā'iḳ-ı 'ilmiyyeden gül-deste-bend, ḥüsn-i kitābetde ḳalem gibi 'alem, bi-taḫṣīṣ ta'līḳ-nüvīslikde müsellem-i 'ālem, elsine-i ṣelāṣede şi'r ü inşāyā ḳādir, üslūb-ı taḥrīrde māhir idi. Ṣadr-ı vālā-ḳadr 'Ārif 'Abdü'l-bāḳī Efendi ile 'aḳd-i peyvend-i muṣāheret itmişler idi.

Āṣār-ı 'ilmiyyelerinden Fā'iz maḫlaṣı ile müretteb ü mükemmel *Dīvān*-ı belāġat-'unvānları vardur. Bu eş'ār **[140[b]]** andan nümūnedārdur:

1 A 192.

Naẓm

Dil mest-i ʻışḳuñ oldı yeter ṣunma cām aña
Virmez o ẕevḳı neşve-i şürb-i müdām aña

Dil ārzū-yı dāne-i ḫālüñ idüp dirīġ
Her tār-ı zülf-i ḫam-be-ḫamuñ oldı dām aña

Ve lehu

O gülzār-ı ġamuñ dil bülbül-i şeydālarındandur
Ki dāġ-ı sīne-i ʻāşıḳ gül-i raʻnālarındandur

Hevālandursa n'ola kebk-i cānı kim o serv-ḳad
Nihālān-ı riyāż-ı ʻişvenüñ aʻlālarındandur

O ḫāl-i müşk-bū rūy-ı laṭīfüñ üzre gūyā kim
Yem-i ḥüsn ü bahānuñ ʻanber-i sārālarındandur

Ve lehu

Bu derd ü ġam eẕer-i ṭāliʻ ü sitāre degüldür
Ẓuhūr ider kişinüñ ser-nüvişti çāre degüldür

Ḥarīm-i gülşen-i derd ü belāda çeşme-i ḫūndur
Derūn-ı sīne-i pür-dāġum üzre yare degüldür

Ve lehu

İder dil nāle eşkinden görüp sāġarda ruḫsāruñ
ʻAzīmet-ḫˇān-ı ʻışḳuñ ey perī-rū ābdan söyler

N'ola pīr-i muġān taḥḳīḳ-ı maʻnā-yı neşāṭ itse
O Fā'iz nüsḫa-i cām-ı şarāb-ı tābdan söyler

Ve lehu

Sīr-āb-ı feyż-i ḥüsn olan bülbülān-ı ʻışḳ
Gülzār-ı ḫˇāhiş-i dili şād-āb buldılar

Ve lehu[1]

Döner bu çarḫ murād üzre bir gün elbette
Bu inḳılāb-ı cihān muḳteżā-yı kevkebdür

Düşüp ayaġına sūz-ı derūnın ʻarż eyle
Niyāz o seng-dili mūm ider mücerrebdür

Ve lehu

Neden esb-i fiten ü nāzı ol āfet ḳoparur
ʻĀlemüñ başına gūyā ki ḳıyāmet ḳoparur

Var mı bir ʻāşıḳ-ı dil-sūḫte kim ʻālemde
Naḫl-i ḫ̆āhişden o nev-bāve-i vuṣlat ḳoparur

Bülbül-i ṭıfl-ı dil ol ġonçe-i bāġ-ı ḥüsni
Görmese bir dem eger nāliş-i ḥasret ḳoparur

Baḥr-i ġamda nice gird-āb-ı miḥen ẓāhir olur
Fülk-i ümmīd ne dem lenger-i firḳat ḳoparur[2]

Gird-bād-ı elem-i ḥasreti yāruñ Fā'iz
Sāḥa-i dilde niçe gerd-i melāmet ḳoparur

Ve lehu [141ᵃ]

Āteş-i ʻışḳ-ı ḥaḳīḳatle ẓuhūr eylemişüz
Dili ol feyż ile reşk-āver-i Ṭūr eylemişüz

Biz Süleymān-ı ḥaḳīḳat olana pā-mālüz
Kendimüz rāh-ı ġam-ı ʻışḳda mūr eylemişüz

Varamaz tīr-i emel menzil-i maḳṣūda bu dem
Ṭutalum ḳavs-i temennāmuza zūr eylemişüz

1 A 193.
2 A nüshasında bu beyit yoktur.

Ve lehu

Deryā-yı ʻışḳa fülk-i dili ṣaldı rūzgār
Ser-menzil-i merām olacaḳ sāḥil isterüz

Ve lehu

Dā'im şikeste ḳılmadadur şīşe-i dili
İtmez mi āh yāra eṯer inkisārımuz

Virdi ḫarāba ḫırmen-i ṣabr u şekībi ḥayf
Sūz-ı ġamuñla āh-ı dil-i şuʻle-bāzımuz

Ḳalmaz miṯāl-i ẕerre-i nā-çīz Fā'izā
Ol āftāb-ı ḥüsni görince ḳarārımuz

Muʻabbir İsmāʻīl Efendi[1]

el-Mevlā İsmāʻīl ibn Ḫalīl ibn Aḥmed. Vālid-i mācidleri ṣadr-ı aʻẓam-ı sābıḳ Köprili Meḥemmed Paşa'nuñ imāmetleri ḫıdmetiyle şeref-yāb olan Ḫalīl Efendi'dür. Maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'de Temürḳapu ḳurbinde vāḳiʻ mescidüñ imāmı iken bunlar biñ altmış dört tārīḫinde ʻaks-endāz-ı ṣafḥa-i mir'āt-ı şühūd ve cilve-sāz-ı çemen-i ṣuffe-i vücūd olup iʻmāl-i ser-māye-i istiʻdād ve levāzım-ı ṭarīḳ-ı ʻilmi iʻdād eyleyüp biñ yetmiş dört tārīḫinde ʻİṣmetī Meḥemmed Efendi'nüñ defʻa-i ṯāniye-i Rūmili ṣadrı iken teẕkirecilik teşrīfinden mülāzım ve rāh-ı tedrīse ʻāzim olmışlar idi. Medāris-i muʻtādede ifāde-i fünūna meşġūl ve ḳırḳ aḳçe medreseden maʻzūl iken biñ ṭoḳsan sekiz Receb-i şerīfinüñ yedinci güni ibtidā iḥdāṯ olınan Tāsiʻa-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi ḫāriciyle kām-revā ve [2] اول مدرس درس بها olup yüz iki Recebü'l-müreccebinüñ yigirmi ikinci güni[3] ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi iʻtibārıyla Gümrükci Ḥüseyn Paşa Ḫˇācesi Meḥemmed Efendi yirine Kenʻān Paşa Medresesi'ne taḥrīk olındılar. **[141[b]]** Yüz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci güni ibtidā dāḫil iʻtibārıyla Ṭabīb es-Seyyid ʻAbdu'llāh Efendi yirine Maḳtūl Ḥasan Paşa Medresesi'ne şeref-baḫşā, yüz yedi Receb-i şerīfinüñ yigirminci güni yine ibtidā dāḫil iʻtibārıyla Çalḳandı-zāde

1 Evvelu müderrisin bi-medreseti Tāsiʻa-i Sarāy-ı Ġalaṭa. Fī 7 Receb sene 1098.
2 "Burada ders okutan ilk müderris."
3 A 194.

'Abdu'llāh Efendi yirine Yūsuf Paşa Medresesi'ne zīnet-efzā oldılar. Yüz on bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ evāḫirinde dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḳara Murād Efendi yirine Ḥācī Ḥasan-zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde olup yüz on beş Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla sābıḳā Re'īsü'l-eṭibbā Nūḥ Efendi merḥūmuñ maḫdūmı ḥālen Cerrāḥbaşı Süleymān Efendi yirlerine İbrāhīm Paşa-yı Cedīd Medresesi ile tecdīd-i sürūr eyleyüp yüz on yedi Recebü'l-müreccebinüñ yigirmi ikinci güni Çuḳacı-zāde İbrāhīm Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birinde miḥrāb-nişīn-i ders ü ifāde olup sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ on ṭoḳuzıncı güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla selefleri İbrāhīm Efendi yirine Ḥekīmbaşı Nūḥ Efendi Medresesi'ne irtiḳā, yüz on sekiz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ ṭoḳuzıncı güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Erzincānī es-Seyyid 'Alī Efendi Teẕkirecisi Meḥemmed Efendi yirine Ḫayrü'd-dīn Paşa Medresesi'ne i'tilā itmişler idi. Yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla selef-i sālifleri Gümrükci Ḫ̆ācesi Meḥemmed Efendi yirine Ayaṣofıyya-i Kebīr Medresesi ile tevḳīr olınup yüz yigirmi iki Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle 'Abdü'l-vehhāb Efendi yirine Medīne-i **[142[a]]** Münevvere *ṣalla'llāhu te'ālā 'alā-münevvirihā*[1] ḳażāsıyla teşrīf olınmışlar idi. Yüz yigirmi dört Muḥarremü'l-ḥarāmında munfaṣıl ve ol manṣıb-ı celīle mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳalender-ḫāne Medresesi müderrisi Çeşm-i Siyāh Muṣṭafā Efendi nā'il oldılar. Sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ ṭoḳuzıncı güni Edrine ḳażāsından ma'zūl Bosnevī Süleymān Efendi maḥlūlinden Labseki ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup yüz yigirmi yedi Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde sene-i ātiye Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresi tevḳītiyle Yaḥyā Efendi-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsı i'ṭā olınduḳda arpalıḳları Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl[2] Kürd 'Ömer Efendi'ye sezā görilmiş idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Süleymāniyye müderrislerinden 'Oṯmān-zāde Aḥmed[3] Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz beş Ẕi'l-ka'detü'ş-şerīfesi[4] ġurresinde bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn bilād-ı ṣelāṣe ile hem-rütbe ḳılınan Şām-ı şeref-encām ḳażāsıyla ikrām olınup yüz

1 "Allah Te'âlâ onu nurlandırana salât etsin."
2 munfaṣıl İ: -A.
3 A 195.
4 Ẕi'l-ka'detü'ş-şerīfesi İ: Ẕi'l-ka'desi A.

otuz altı Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi'nüñ[1] ġurresinde mün'azil ve yirlerine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl Pīr Meḥemmed Efendi vāṣıl oldılar. Yüz otuz yedi Rebī'ü'l-evvel'inde Burusa ḳażāsından munfaṣıl Bolevī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi'ye Edrine ḳażāsından ma'zūl 'Abdü'l-vehhāb Efendi maḫlūlinden Keşān ḳażāsı tevcīh olınduḳda üzerlerinden Plevne ḳażāsı bunlara arpalıḳ virilüp yüz otuz sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Ṣa'bān Efendi'ye Tatarbāzārı ḳażāsı virildükde üzerlerinden Ṣobuca ḳażāsı bunlaruñ żamīme-i revātibleri **[142[b]]** ḳılınmış idi. Bu ḥāl üzere sübḥa-şümār-ı eyyām u leyāl iken sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'si ġurresi İṯneyn gicesi intiḳāl ve 'ālem-i ervāḥa irtiḥāl eyledi. İrtesi İṯneyn güni na'şları Bāġçeḳapusı dāḫilinde Vālide Sulṭān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Oḳmeydānı sāḥasında Atıcılar Tekyesi ḳurbinde vāḳi' maḳābir-i müslimīnde Ayaṣofıyya şeyḫi Fāżıl Süleymān Efendi cenbinde defn olındılar. Maḫlūl olan arpalıḳlarından Plevne ḳażāsı Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl Ketḫudā Muṣṭafā Efendi'ye ve Ṣobuca ḳażāsı Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl La'lī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi'ye virildi.

Mevlānā-yı mezbūr "Mu'abbir İsmā'īl Efendi" dimekle meşhūr, 'ulūm-ı nāfi'ada müşārik-i emṯāl, ders ü ifādeye şedīdü'l-iştiġāl, 'ilmi ḳarīn-i 'amel, ṣalāḥ u taḳvāda bī-bedel, mā-lā-ya'nīden mu'riż, 'ilm ü 'ibādete mütemaḥḥıż, maḥmūdü'l-ḫiṣāl, memdūḥü'l-fi'āl idi.

Sābıḳā İmām-ı Sulṭānī es-Seyyid 'Alī Efendi

el-Mevlā es-Seyyid 'Alī. Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olup ḫıdmet-i imāmet-i sulṭānī ile şeref-yāb ve 'ulemā-yı kirāmuñ birinden mülāzemetle kām-yāb olduḳdan ṣoñra ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl iken biñ yüz on ṭoḳuz Ṣa'bān-ı şerīfinüñ sekizinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḫandān-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirine Sādise-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi tevcīh olınup yüz yigirmi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Çorlılı 'Alī Paşa Ketḫudāsı Aḥmed Efendi yirine Ḫāṣoṭabaşı Medresesi virilüp sene-i mezbūre **[143[a]]** Cumāde'l-ūlā'sınuñ onıncı güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳadırġa Limanı'nda vāḳı'a Meḥemmed Paşa Medresesi'nden Me-

1 Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi'nüñ İ: Ẕi'l-ḥicce'sinüñ A.

dīne-i Münevvere pāyesiyle müteḳā'id Bustānī Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Keşān ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup yüz yigirmi bir Receb-i şerīfinüñ onıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Anṭaḳī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi[1] yirine Nişāncı Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne gelmişler idi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on ṭoḳuzıncı güni sene-i ātiye Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle Ḳurı-zāde Aḥmed Efendi yirine Bosna ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınduḳda arpalıġı olan Keşān ḳażāsı İstanbul ḳażāsından munfaṣıl İsmā'īl Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı. Yüz yigirmi üç Rebī'ü'l-evvel'inüñ üçinci güni sene-i merḳūme Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle ma'zūl ve yirlerine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Nişāncı Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi müderrisi olan Kūsec Ḫalīl Paşa İmāmı Ḥasan Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi sekiz Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde selefleri Ḳurı-zāde Aḥmed Efendi yirine Ḳayṣeriyye ḳażāsı virilüp sene-i mezbūre Ramażān'ında munfaṣıl ve yirlerine Lefḳoşa ḳażāsından ma'zūl ḳapudan-ı sābıḳ İbrāhīm Paşa Tābi'i Yūsuf Efendi vāṣıl oldı. Yüz otuz dört Ramażān-ı şerīfi ġurresinde es-Seyyid Ḫalīl Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Maġnisa ḳażāsı tevcīh olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni 'azl ve yirlerine ḫalefleri Yūsuf Efendi vaṣl olındı. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām iken biñ yüz otuz sekiz Ṣa'bān-ı şerīfinde **[143[b]]** menṣūr-ı ḥayātı tamām ve defter-i 'ömri ṭay-kerde-i ḫitām oldı.

Mevlānā-yı mezbūr ṣalāḥ-ı ḥālle meşhūr, dervīş-nihād, müslim-i ṣāfī-fu'ād idi.

Edrineli İbrāhīm Efendi [Müsellim İbrāhīm'i]

el-Mevlā İbrāhīm. Dārü'n-naṣr ve'l-meymene maḥrūsa-i Edrine'den ẓuhūr ve tercemesi *Cild-i Ṣānī*'de masṭūr Müslim Efendi merḥūmuñ terbiyet-kerdesi olmaġın "Müsellim İbrāhīm'i" dimekle meşhūr olmış idi. Ba'de taḥṣīli'l-isti'dād 'ulemā-yı kirāmuñ birinden mülāzemetle ber-murād olup devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on sekiz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni Kürd Aḥmed Efendi yirine masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede Arpa-emīni Meḥemmed Efendi Medresesi ḫāricine 'āric, yüz yigirmi bir Cumāde'l-ūlā'sınuñ on beşinci güni Bāyezīd Efendi yirine 'Abdü'l-vāsi' Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmış idi. Yüz yigirmi dört Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde ibtidā dāḫil i'tibārıy-

1 A 196.

la Ḥüsāmü'd-dīn Medresesi virilüp yüz yigirmi yedi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ onıncı güni yine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Şāh Melek Medresesi'ne gelüp sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ üçinci güni ḥareket-i dāḫil ile Emīr Ḳāḍī Medresesi tevcīh olınup bu üç medresede selefleri Bāyezīd Efendi'yi ta'ḳīb itmişler idi. Yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ onıncı güni yine dāḫil ḥareketi i'tibārıyla Kāmī Efendi Birāderi el-Ḥāc Muṣṭafā Efendi yirine[1] Orūc Paşa Medresesi sezā, yüz yigirmi ṭoḳuz Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni yine dāḫil ḥareketi i'tibārıyla İbrāhīm Paşa Medresesi i'ṭā olınup sene-i mezbūre Şa'bān-ı şerīfi ġurresinde **[144a]** ḥareket-i miṡliyye-i dāḫil ile Şeyḫī Çelebi Medresesi'ne vāṣıl, sene-i meẕkūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi birinci güni dāḫil ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Çuḳacı Ḥācī Medresesi'ne nā'il olup bu üç medresede selefleri el-Ḥāc Muṣṭafā Efendi'yi ta'ḳīb eylediler. Yüz otuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ on yedinci güni dāḫil ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Na'lbur-zāde es-Seyyid 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine Yāḳūt Paşa Medresesi'ne irtiḳā, yüz otuz dört Cumāde'l-āḫire'sinüñ ṭoḳuzıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Gülābī Aḥmed Efendi yirine Sirāciyye Medresesi'ne i'tilā eyleyüp sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yedinci güni Ṣaḥn i'tibārıyla Ṭaşlıḳ Medresesi'ne vuṣūl bulup yüz otuz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ on yedinci güni yine Ṣaḥn i'tibārıyla Cāmi'-i 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup bu iki medresede selefleri Gülābī Efendi'yi ta'ḳīb eylemişler idi. Biñ yüz otuz sekiz Şa'bān'ında ders ü devri encām ve 'ālem-i 'uḳbāya ḫırām eyleyüp medrese-i maḥlūlesi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Mīr-i Mīrān Medresesi müderrisi olan es-Seyyid Ḫalīl Efendi'ye Ṣaḥn i'tibārıyla in'ām olındı.

Mevlānā-yı mezbūr ṣalāḥ-ı ḥālle meşhūr, nīk-ḫaṣlet, ṣāfī-ṭaviyyet idi.

Emīn Meḥemmed Efendi[2]

el-Mevlā Meḥemmed Emīn ibnü'l-mevlā Muṣṭafā. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi'den tercemesi *Cild-i Evvel*'de sebḳ iden "Küçük Bolevī" dimekle şehīr, sābıḳā Emīn-i Fetvā Muṣṭafā Efendi'nüñ maḫdūm-ı kihteri ve bu ṭabaḳa ricālinden *Cild-i Ṡānī*'de tercemesi merḳūm Zemçi Aḥmed Efendi merḥūmuñ birāderi Emīn Meḥemmed Efendi'dür. Biñ yetmiş

1 A 197.
2 Evvelu müderrisin bi-medreseti Ġāzī Paşa. Fī 18 Şa'bān sene 1106.

tārīḫinde maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'de vāṣıl-ı ser-ḥadd-i vücūd **[144[b]]** ve ser-nihāde-i pīşgāh-ı 'ālem-i şühūd olmış idi. Sinn-i temyīze vāṣıl olduḳda ābrīz-i ṭab'-ı bedāyi'-engīzini ḳāl ve taḥṣīl-i cevher-i feżā'il içün ḥall-i eşkāl-i ḳīl u ḳāle iştiġāl idüp aḳrānından ser-bülend dānişmend-i bī-mānend olduḳda Şeyḫü'l-İslām 'Alī Efendi merḥūm vaḳtinde Sulṭān Bāyezīd Medresesi'ne dāḫil ve ḫıdmet i'ādelerinden şeref-i mülāzemete nā'il olup 'alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz altı Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on sekizinci güni ibtidā iḥdāṯ olınan Ġāzī Paşa Medresesi ile kām-revā ve [1] اول مدرس درس بها olup yüz ṭoḳuz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi altıncı güni ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Ebe-zāde Efendi Teẕkirecisi Meḥemmed Efendi yirine Dersiyye-i İskender Paşa Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz on beş Ramażān-ı şerīfinüñ sekizinci güni Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Mücīb Muṣṭafā Efendi[2] yirine ibtidā dāḫil i'tibārı Mollā Ḳırımī Medresesi virilüp yüz on yedi Ramażān-ı şerīfinüñ on beşinci güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Müneccimbaşı Aḥmed Efendi yirine Süleymān Ṣubaşı Medresesi'ne gelmişler idi. Yüz on ṭoḳuz Ṣa'bān-ı şerīfinüñ sekizinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ketḫudā-zāde Meḥemmed Efendi yirlerine Piyāle Paşa Dārü'l-ḥadīṯi'ne mevṣūl, yüz yigirmi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni selefleri Ketḫudā-zāde Efendi yirlerine medāris-i Ṯemāniyye'den biriyle nā'ilü'l-me'mūl oldılar. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on yedinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Kürd 'Ömer Efendi yirlerine Rüstem Paşa Medresesi'ne i'tilā, yüz yigirmi **[145[a]]** iki Receb-i şerīfinüñ beşinci güni Ḫ'āce-zāde es-Seyyid 'Ömer Efendi ḥażretleri yirlerine altmışlı ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Zāl Paşa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz yigirmi üç Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı[3] güni sene-i ātiye Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle sābıḳā imām-ı sulṭānī İstanbul ḳażāsından munfaṣıl el-Ḥāc Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Diyārbekr ḳażāsı ḥükūmeti sezā görilmiş idi. Yüz yigirmi dört Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Fetḥiyye'de vāḳı'a İsmiḫān Sulṭān Medresesi müderrisi olan Kāmī Yaḥyā Efendi mevṣūl oldılar. Yüz yigirmi ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi dördinci güni sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'si ġurresi tevḳītiyle Naṣūḥ Aġa İmāmı Meḥemmed Efendi yirine Baġdād-ı

1 "Burada ders okutan ilk müderris."
2 A 198.
3 yigirmi ṭoḳuzıncı İ: ṭoḳuzıncı A.

bihişt-ābād ḳażāsıyla ber-murād olup yüz otuz Ramażān-ı şerīfi ġurresinde ʿazl ve yirlerine Şām-ı şeref-encām pāyesiyle sābıḳā ordu-yı hümāyūn ḳāḍīsi olan Kemālü'd-dīn Efendi vaṣl olındı. Bunlara baʿde'l-ʿazl Ṭaraḳlı Yeñicesi ḳażāsı arpalıḳ virilüp yüz otuz altı Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ evā'ilinde sene-i mezbūre Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle Edrineli Dāmād-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Filibe ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınduḳda arpalıḳları Selanik ḳażāsından munfaṣıl Mestci-zāde ʿAbdu'llāh Efendi'ye tevcīh olınmış idi. Yüz otuz yedi Rebīʿü'l-āḫir'i ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi olan Rifʿatī ʿAlī Efendi vāṣıl oldı. Yüz otuz sekiz Rebīʿü'l-āḫir'i ġurresinde maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl sābıḳā Emīn-i Fetvā Aḥmed Efendi'ye Çırpan ḳażāsı virilüp **[145[b]]** üzerinden Yundaṭası ve Diñek Keskini ḳażāları bunlara arpalıḳ virildi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām iken sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerreminüñ Ḫamīs gicesi eyyām-ı maʿdūde-i ḥayātı tamām ve ʿīdgāh-ı ervāḥa ḫırām eyledüklerinde irtesi Ḫamīs güni naʿşları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmiʿ-i Şerīfi'ne iḥżār olınup baʿde'ẓ-ẓuhr ṣalātları[1] edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde Ṣırt Tekye mezāristānında defn olındı. Maḥlūl olan arpalıḳları Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl Ketḫudā-zāde Muṣṭafā Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı.

Merḥūm-ı merḳūm ḥiṣṣemend-i maʿārif ü ʿulūm, pākīze-nihād, müslim-i selīmü'l-iʿtiḳād idi.

Seyrek-zāde es-Seyyid Meḥemmed Cāzim Efendi {Cāzim}

el-Mevlā es-Seyyid Meḥemmed bin[2] Aḥmed. Ṭabaḳa-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābiʿ'de tercemeleri *Cild-i Evvel*'de merḳūm Naḳībü'l-eşrāf Seyrek-zāde es-Seyyid ʿAbdu'r-raḥmān Efendi merḥūmuñ aḥfādından es-Seyyid Meḥemmed Cāzim Efendi'dür. Sinn-i temyīze resīde olduḳda iʿmāl-i meleke-i māder-zād ile dāḫil-i dā'ire-i erbāb-ı istiʿdād olup esātiẕe-i ʿaṣrı ḫıdmetlerinde işitiġāle müdāvemet ve biñ yüz on Ramażān-ı şerīfinde Ḫˇace-zāde es-Seyyid ʿOṯmān Efendi defʿa-i ṯāniye-i Anaṭolı ṣadrı iken Şeh-zāde Sulṭān Ḥasan ḥażretleri vilādeti teşrīfinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı

1 A 199.
2 bin A: ibn İ.

neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi altı Cumāde'l-āḫire'sinüñ sekizinci güni Ḳadrī-zāde Muṣṭafā Efendi yirlerine Ca'fer Aġa Dārü'l-ḥadīṯi'ne ḫāric ile 'āric olup yüz otuz Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde Evliyā-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Revānī Çelebi **[146[a]]** Medresesi erzānī görilmiş idi. Yüz otuz üç Ša'bān-ı şerīfinüñ yigirmi üçinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Dāvūd-zāde Aḥmed Efendi yirine Yūnus Paşa Medresesi virilüp yüz otuz yedi Şevvālü'l-mükerreminüñ dördinci güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Erzincānī Emīr Efendi-zāde es-Seyyid İbrāhīm Efendi yirine Mi'mār Sinān Medresesi iḥsān olınmış idi. Biñ yüz otuz sekiz Şevvālü'l-mükerreminüñ sekizinci Sebt[1] gicesi intiḳāl ve 'īdgāh-ı ervāḥa isti'cāl itdüklerinde irtesi Sebt güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātı edāsından ṣoñra Dāḫil-i Sūr'da Keskin Dede Mezāristānı'nda defn olındılar. Medrese-i maḥlūlesi ibtidā dāḫil i'tibārıyla Üçbaş Medresesi müderrisi olan Müfettiş Şeyḫ-zāde Aḥmed Efendi'ye dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm maḫdūm-ı ma'ālī-rüsūm, ḥasenü'l-aḫlāḳ, ṭayyibü'l-a'rāḳ, nīk-nefs ü pāk-i'tiḳād, dervīş-meşreb ü ḫāk-nihād, seyyid-i ṣaḥīḥü'n-neseb, muḳallid-i 'ilm ü edeb idi.

Cāzim maḫlaṣı ile eş'ārı olup bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm

Zencīr-i zülfüñe dil-i dīvāne ser virür
Kāküllerüñ belā-yı siyehden ḫaber virür[2]

Māh-ı sipihre gün gibi ẓāhir tefevvuḳın
Ḫurşīde āb u tāb-ı ruḫuñ zīb ü fer virür

Çekmez dil-āverān-ı rıżā minnet-i siper
Kār-ı ḳażāya ḫande ider ṭīġa ser virür

Virmez ber-i viṣālin o naḫl-i cefā bize
Aġyār-ı ḫar-menişlere yük yük ṯemer virür

1 Sebt İ: -A.
2 A 200.

Kākül girifte dillerin aḥvālin itme yād
Cāzim ḫayāl-i kār-ı ġarībān keder virür

Ve lehu

Hevā güzel yine gülşende gösteriş günidür
Çemen çemen ṣalın ey serv-ḳad reviş günidür **[146[b]]**

Kenāra ṭoġrı ṣalındur o serv-i āzādı
Gel ey nesīm-i ṣabā ḫıdmetüñ var iş günidür

Yiridür eyleyelüm gāhvāre düşmezdi
Tamām o ṭıfl-ı nev-āmūza perveriş günidür

Ṣafā-yı cūy-ı çemen muntaẓır nümāylikle
Ayaġuña düşelüm sāḳiyā ki 'īş günidür

Göñül semendini bir nev-cüvāna çek Cāzim
Feżā-yı 'ışḳı ṭolaşdur biraz biniş günidür

es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi

el-Mevlā es-Seyyid 'Abdu'llāh. Dārü'l-mülk-i Ḳaraman olan Ḳonya şehrinden bedīdār ve miyān-ı bend-i ḫıdmet-i 'ulemā-yı ferḫunde-dīdār olup biñ yüz beş Ẕi'l-ḳa'de'sinde Şeyḫü'l-İslām Ṣādıḳ Meḥemmed Efendi'nüñ def'a-i ūlā ṣadr-ı fetvāya teşrīflerinde Sulṭān Bāyezīd Medresesi'nde iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse 'azīmet ile ḳaṭ'-ı menāzil-i ṭarīḳ ve ṭayy-ı merāḥil-i ders ü taḥḳīḳ iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz on sekiz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ sekizinci güni Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Dāmādı Meḥemmed Efendi yirlerine Dārü'l-ḥadīs̱-i Burhān Efendi ibtidā ḫāric i'tibārıyla iḥsān olınup yüz yigirmi üç Rebī'ü'l-evvel'inüñ üçinci güni Rāşid Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Anbār Ġāzī Medresesi virilüp yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci

güni Ḫadīce Sulṭān *dāmet 'iṣmetuhā*[1] ḥażretleri tābi'i Yūsuf Efendi yirlerine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḳāḍī-'asker Meḥemmed Efendi Medresesi'ne gelüp yüz otuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi sekizinci güni Ġalaṭalı Meḥemmed Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Cenābī Efendi Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz otuz iki Receb-i şerīfinüñ yigirmi sekizinci güni sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresi tevḳītiyle Ḫāṣ-āḫūr Ḫˇācesi Ḥasan Efendi yirine Ṭrablus-ı Şām ḳażāsı **[147ᵃ]** in'ām olınup[2] yüz otuz dört Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine[3] Saḳız ḳażāsından munfaṣıl Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed[4] Ni'metu'llāh Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz yedi Şevvālü'l-mükerreminüñ dördinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Sinobī Aḥmed Efendi yirine Lefḳoşa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz otuz sekiz Şevvālü'l-mükerreminde ḫaber-i fevti vāṣıl ve manṣıb-ı maḥlūle sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Rābi'a-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi olan Gergerī-zāde Muṣṭafā Efendi nā'il oldı.

Mevlānā-yı merḳūm dāḫil-i 'idād-ı mevālī-i Rūm, fünūn-ı mütedāvilede müşārik-i emṡāl, ṣāliḥ ü ber-güzīde-fi'āl idi.

Ketḫudā-zāde Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā ibn Meḥemmed. Ṭabaḳa-i devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemeleri *Cild-i Evvel*'de merḳūm Ḥāmid Efendi merḥūmuñ ketḫudāsı Meḥemmed Aġa'nuñ ferzend-i ercmendi Muṣṭafā Efendi'dür. Ba'de taḥṣīli'l-isti'dād biñ seksen sekiz Rebī'ü'l-āḫir'inde müşārun ileyh Ḥāmid Efendi'nüñ Anaṭolı ṣadāretine teşrīflerinden mülāzemetle ber-murād olup 'alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye vāṣıl ve andan daḫı munfaṣıl olduḳdan ṣoñra biñ ṭoḳsan ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirminci güni es-Seyyid Ḫalīl Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi yirlerine Ṡāniye-i İbrāhīm Paşa Medresesi ḫāriciyle kām-revā, yüz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Vaḥdī İbrāhīm Efendi yirine Merdümiyye Medresesi i'ṭā olınmış idi. Yüz on Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ

1 "Masumluğu devam etsin."
2 A 201.
3 yirlerine A: yirine İ.
4 Meḥemmed İ: -A.

on ikinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Kürd Ḥasan Efendi yirine **[147[b]]** Mollā Kestel Medresesi virilüp yüz on dört Cumāde'l-ūlā'sınuñ on birinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Mektūbī 'Abdu'r-raḥmān Efendi ḥażretleri yirlerine Kepenekci Sinān Medresesi iḥsān olınup yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni yine ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil i'tibārıyla Mu'abbir İsmā'īl Efendi yirine Ḥācī Ḥasan-zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde olup yüz on yedi Ramażān-ı şerīfinüñ on beşinci güni yirlerinde mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibār olındı.[1] Yüz on sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi yedinci güni yine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḫˇāce-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri yirlerine Emre Ḫˇāce Medresesi'ne menḳūl, sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi altıncı güni Uzun 'Alī-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Yüz on ṭoḳuz Ṣa'bān-ı şerīfinüñ sekizinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Zülālī Ḥasan Efendi yirine Fetḥiyye'de[2] vāḳı'a Sinān Paşa Medresesi sezā görilüp yüz yigirmi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi sekizinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla sābıḳā Re'īsü'l-eṭibbā Nūḥ Efendi maḫdūmı ḥālen Cerrāḥbaşı Süleymān Efendi yirlerine 'Alī Paşa-yı Cedīd Medresesi ile tecdīd-i sürūr eyleyüp yüz yigirmi üç Receb-i şerīfinüñ ġurresinde mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Gümrükci Ḥüseyn Paşa-zāde Muṣṭafā Efendi yirine medīne-i Üsküdar'da vāḳı'a Mihrümāh Sulṭān Medresesi iḥsān olınmış idi. Yüz yigirmi dört Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ikinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Çeşm-i Siyāh Muṣṭafā Efendi yirine Medīne-i Münevvere *dāmet bi'l-envāri müsevvere*[3] **[148[a]]** ḳażāsıyla tekrīm olınup yüz yigirmi altı Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde munfaṣıl ve ol manṣıb-ı celīle mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi Nefes-zāde es-Seyyid Meḥemmed 'Azīz Efendi vāṣıl oldı. Bunlara sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfi ġurresinde sābıḳā Rūmili ḳāḍī-'askeri 'Abdü'r-raḥīm-zāde Yaḥyā Efendi maḥlūlinden Ḳal'ecik ve Çuḳurcuḳ ḳażāları arpalıḳ virilüp yüz yigirmi yedi Ramażān-ı şerīfinüñ sekizinci güni Çuḳurcuḳ ḳażāsı ḳużāt-ı ḳaṣabāta tevcīh olınup bunlara şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Aṭā'u'llāh Efendi maḥlūlinden Edincik ḳażāsı bedel virildi. Yüz otuz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ üçinci güni sene-i ātiye Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle Alaşehrli 'Abdu'llāh Efendi

1 olındı İ: olınup A.
2 A 202.
3 "Çepeçevre nurlar içinde olmaya devam etsin."

Dāmādı el-Ḥāc Meḥemmed Efendi yirine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsıyla teşrīf olınduḳda arpalıḳları Mekke-i Mükerreme pāyesiyle İzmir ḳażāsından munfaṣıl İsḥāḳ Efendi ḥażretlerine ta'yīn olındı. Sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine muḳaddemā Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye'den Ḥaleb ḳażāsı tevcīh olınan Ḳamāme ta'mīrine me'mūr olan Kütāhiyyeli Aḥmed Efendi ḳable'ż-żabṭi'l-Ḥaleb menḳūl, anlaruñ yirine Süleymāniyye müderrislerinden Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Muṣṭafā Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz iki Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinde Selanik ḳażāsı tevcīh olınan Kürd 'Ömer Efendi üzerinden Labseki ḳażāsı arpalıḳ virilüp yüz otuz yedi Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresinde İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed Efendi üzerinden Ṣındırġı ḳażāsı daḫı ilḥāḳ olındı. Yüz otuz sekiz Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi dördinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi **[148[b]]** tevḳītiyle Zekī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi yirine bilād-ı ṣelāṣe ile hem-rütbe ḳılınan Şām-ı şeref-encām ḳażāsı in'ām olınup arpalıḳları Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Ṣāliḥ Efendi'ye tevcīh olındı.[1] Bunlar ba'de ṭayyi'l-merāḥil sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi evāḫirinde Misis nām menzile dāḫil ve mizāclarınuñ inḥirāfı sebebiyle rūḥ-ı revānı i'lā-yı 'illiyyīne vāṣıl oldı. Düyūn-ı keṯīreye mübtelā olduġı sebebiyle manṣıb-ı maḥlūl-i merḳūm beş ay miḳdārı nā'ibine żabṭ itdürilüp yüz otuz ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl sālifü'ẕ-ẕikr Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Muṣṭafā Efendi'ye tevcīh olındı.

Merḥūm-ı mezbūr aḫlāḳ-ı ḥasene ile meşhūr, muḥibb-i ṣuleḥā vü 'ibād, mülāzım-ı mecālis-i erbāb-ı irşād, ṣāfī-fu'ād u nīk-ḫaṣlet, ḫoş-ṭab' u ḫoş-ṣoḥbet, pīr-i nūrānī-i mu'ammer, ṣalāḥ-ı ḥālle muḫammer idi.

Ḳāsım Paşalı Ṣāliḥ Efendi

el-Mevlā Ṣāliḥ. Civār-ı salṭanat-ı 'aliyyede Ḳāsım Paşa ḳaṣabasından bedīdār ve ḳaṣaba-i merḳūme maḥkemesinde kitābetle evḳāt-güẕār olmış idi. Ba'dehu ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Maḫnūḳ 'Alī Paşa'ya intisāb ve imāmetleri ḫıdmetiyle şeref-yāb olmaġın biñ yüz beş Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinde Şeyḫü'l-İslām Ṣadrü'd-dīn-zāde Ṣādıḳ Meḥemmed Efendi'den mülāzemetle be-kām olup devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl olduḳdan ṣoñra vezīr-i mezbūr himmetiyle yüz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci güni Ketḫudā-zāde

1 A 203.

Muṣṭafā Efendi yirine Ṣāmine-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi ḫāricine ʿāric, yüz on Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yigirmi ikinci güni yirinde ḥareket-i miṣliyye iʿtibārıyla mübtehic olmış idi. Yüz on altı **[149[a]]** Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on altıncı güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Eyyūb-zāde Meḥemmed Efendi yirine Zeynī Çelebi Medresesi virilüp yüz on sekiz Ẕi'l-ḳaʿde'sinüñ yigirmi altıncı güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Anṭākiyyeli İmāmı Meḥemmed Efendi yirine Ümmü'l-veled-zāde Medresesi'ne taḥrīk olınmış idi. Yüz yigirmi Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ üçinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Müsevvid Ḥüseyn Efendi yirine Mollā Gürānī Medresesi erzānī görilüp yüz yigirmi üç Şevvālü'l-mükerreminüñ yigirmi dördinci güni ʿİlmī Aḥmed Efendi yirlerine Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'den biri iḥsān, yüz yigirmi beş Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ altıncı güni ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Pārsā-zāde ʿAbdü'l-bāḳī Efendi yirlerine Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Medresesi şāyān görilmiş idi. Yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Elmās Paşa Birāder-zādesi İsmāʿīl Efendi yirine Ḫayrü'd-dīn Paşa Medresesi'ne irtiḳā, yüz otuz Rebīʿü'l-āḫir'i ġurresinde mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla sābıḳā İmām-ı Sulṭānī ʿAbdu'r-raḥmān Efendi ḥażretleri yirlerine ʿAlī Paşa-yı Cedīd Medresesi'ne iʿtilā itmiş idi. Yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ[1] on beşinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle[2] Ḳuds-i Şerīf pāyesi żamīmesiyle Tekfūrṭaġlı ʿAlī Efendi yirine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsına manṣūb ḳılınup yüz otuz beş Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde maʿzūl ve yirlerine Diyārbekr ḳażāsından munfaṣıl Ḫaffāf-zāde İbrāhīm Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz yedi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni Döger maʿa Aġrıdos ḳażāları arpalıḳ **[149[b]]** taʿyīn olındı. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz sekiz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi evā'ilinde intiḳāl ve ʿālem-i ʿuḳbāya irtiḥāl eyledi. Maḥlūl olan arpalıḳları Edrine ḳażāsından munfaṣıl Çeşm-i Siyāh Muṣṭafā Efendi'ye tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm "Ḳāsım Paşalı Ṣāliḥ Efendi" dimekle maʿlūm, ʿilm ü ṣalāḥdan ḥavṣalası miḳdārı ḥiṣṣedār, üslūb-ı maḥkemede kār-güẕār, ḫāliṣü'l-cenān, esīr-i ṣoḥbet-i yārān, ṣūḥ u şeh-levend-i meclis-ārā, evāḫir-i ʿömrinde ʿamā ʿārıżasına mübtelā olmış idi.

1 A 204.
2 tevḳītiyle A: tevḳīti ve İ.

Meḥemmed Selīm Efendi {Selīm}

el-Mevlā Meḥemmed Selīm ibnü'l-mevlā Ḥüseyn. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemesi *Cild-i Evvel*'de sebḳ iden Gölbāzārī Ḥüseyn Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ḫıredmendi ve ferzend-i ercmendi Meḥemmed Selīm Efendi'dür. Biñ yetmiş iki tārīḫinde ṭayy-ı merāḥil-i vücūd iderek vāṣıl-ı ser-menzil-i şühūd olup dāḫil-i rütbe-i isti'dād ve nā'il-i decere-i 'aḳl-ı müstefād olduḳda 'ulemā-yı 'aṣr mecālis-i 'ilmiyyelerinden iltiḳāṭ-ı cevāhir-i 'ulūm ve rişte-i efkāra naẓm-ı ferā'id-i manṭūḳ u mefhūm eyleyüp ṭarīḳ-ı sa'ādet-refīḳ-ı 'ilm içün i'dād-ı levāzım itdükden ṣoñra biñ ṭoḳsan bir Muḥarrem'inde İsmā'īl Aġa-zāde 'Alī Efendi'nüñ Ḳuds-i Şerīf ḳażāsı teşrīfinden mülāzım olup seyr-i nişīb ü firāz-ı ṭarīḳ ve devr-i menāzil-i ders ü taḥḳīḳ iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ ṭoḳsan ṭoḳuz Rebī'ü'l-evvel'inüñ onıncı güni ibtidā ḫāric i'tibārıyla Çuḳacı-zāde İbrāhīm Efendi yirine Ḫavāṣṣ-ı Maḥmūd Paşa Medresesi ile kām-revā, yüz üç Cumāde'l-āḫire'sinde yirlerinde ḥakeret-i miṣliyye-i ḫāric, yüz dört Cumāde'l-ūlā'sında yirlerinde dāḫil **[150[a]]** i'tibārları sezā görilmiş idi. Yüz altı Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni yine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Erzincānī es-Seyyid 'Alī Efendi Şer'iyyātcisi 'Oṣmān Efendi yirine Anbār Ġāzī Medresesi virilüp yüz yedi Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi üçinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Melek İbrāhīm Efendi yirine Ca'fer Paşa Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz sekiz Ramażān-ı şerīfinüñ beşinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi dāmādları es-Seyyid Maḥmūd Efendi ḥażretleri yirlerine[1] Fetḥiyye'de vāḳı'a İsmiḫān Sulṭān Medresesi iḥsān olınup yüz on Ṣaferü'l-ḫayrınuñ ikinci güni İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biri şāyān görilüp yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ dördinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla müşārun ileyh es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi İmāmı Meḥemmed Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Mu'īd Aḥmed Efendi Medresesi in'ām, yüz on iki Şevvālü'l-mükerreminüñ on dördinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṣun'u'llāh Efendi yirine Ḳāsım Paşa Medresesi ile ikrām olınup yüz on dört Cumāde'l-ūlā'sınuñ on birinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Kebīrī-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine Ḫāḳāniyye-i Vefā Medresesi'ne irtiḳā itmişler idi. Muḳaddemā sālifü'l-beyān Şeyḫü'l-İslām es-Seyyid

1 A 205.

Feyżu'llāh Efendi'ye intisāb ve mektūbcılıḳları ḫıdmetiyle şeref-yāb olduḳları ecilden yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Edrine Vaḳ'ası sebebiyle medreseleri ref' olınup altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi **[150[b]]** i'tibārıyla Maḥmūd Paşa Medresesi müderrisi olan Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretlerine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla tevcīh olındı. Bunlar iki seneden mütecāviz ṣıfru'l-yed ma'zūl ḳalup yüz on yedi Receb-i şerīfinüñ selḫinde ṯāniyen ṭarīḳa duḫūl ve mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ebe-zāde Efendi Teẕkirecisi Meḥemmed Efendi yirine Mollā Gürānī Medresesi'ne vuṣūl bulmışlar idi. Yüz on sekiz Ẕi'l-ḳadetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi altıncı güni Bolevī-zāde es-Seyyid Aḥmed Sa'īd Efendi yirine ṯāniyen medāris-i Ṣaḥn'uñ birinde miḥrāb-nişīn-i taḥḳīḳ u īḳān olup yüz on ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ onıncı güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Yaḥyā Efendi-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi Medresesi'ne naḳl olınup yüz yigirmi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Çıracı-zāde Ḥasan Efendi yirine Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilmiş idi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ altıncı güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla İsḥāḳ Ḫ'ācesi Aḥmed Efendi yirine maḥrūsa-i Burusa'da Murādiyye Medresesi rıżā-dādeleri olup yüz yigirmi sekiz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ ṭoḳuzıncı güni silaḥdār-ı sābıḳ İbrāhīm Aġa yirine nişāncılıḳ ḫıdmetine maḳrūn olmaḳla muvaḳḳi'-i dīvān-ı hümāyūn olmışlar idi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinde ma'zūl ve yirlerine Raḳḳa vālīsi Maḳtūl-zāde 'Alī Paşa mevṣūl olup anlaruñ yirine A'rec Yūsuf Paşa Ketḫudāsı 'Oṯmān Paşa vuṣūl buldı. Bunlara[1] yüz yigirmi ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ beşinci güni Şām-ı şeref[2]-encām pāyesi żamīmesiyle şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḥażretlerine **[151[a]]** Ḳonya ve Ṭırnova ḳażāları ta'yīn olınup arpalıḳları olan Üsküdar ḳażāsı ber-vech-i mevleviyyet bunlara sezāvār görilüp yüz otuz Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Bayram Paşa Medresesi müderrisi olan 'Alī-zāde Muṣṭafā Efendi vāṣıl oldı. Yüz otuz dört Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresinde Elmās Paşa İmāmı İbrāhīm Efendi yirlerine pāye-i meẕkūr ile Ġalaṭa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz otuz beş Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde Sācidī 'Alī Efendi maḥlūlinden Şühūd ḳażāsı arpalığı ile fetvā emāneti ḫıdmeti tefvīż olındı. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Ṣāliḥ Efendi üzerlerinden arpalıḳları,

1 Bunlara İ: -A.
2 A 206.

İslimiyye ḳażāsına tebdīl ve Şühūd ḳażāsı arpalıġıyla Edrine pāyesiyle Selanik ḳażāsından munfaṣıl Ḫˇāce-zāde es-Seyyid ʿÖmer Efendi ḥażretleri tebcīl ḳılındılar. Sene-i merḳūme Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde Ġalaṭa ḳażāsından münʿazil ve yirlerine Filibe ḳażāsından maʿzūl Ṣamtī-zāde Meḥemmed Reşīd Efendi vāṣıl oldı. Baʿdehu otuz yedi Şevvāl'inde muḳaddemā iḥrāz itdükleri Şām pāyesi terfīʿ olınduġı rütbe ile mükerrem oldılar. Yüz otuz sekiz Receb'inde ḫıdmet-i emānet-i fetvāda saʿyi meşkūr olduġına binā'en Mekke-i Mükerreme pāyesiyle daḫı tekrīm olınmışlar idi. Bu ḥāl üzere ḫıdmet-i emānet-i fetvā ile meşġūl iken mizācları münḫarif olup tebdīl-i hevā içün Ḳańlıca'da vāḳiʿ yalılaruń birine naḳl itmişler idi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüń on birinci Sebt gicesi üçinci sāʿatde dār-ı fenādan **[151[b]]** rıḥlet ve ʿālem-i ʿuḳbāya ʿazīmet itdüklerinde irtesi Sebt güni naʿşları medīne-i Üsküdar'da vāḳiʿ Vālide Sulṭān Cāmiʿ-i Şerīfi'ne iḥżār olınup baʿde'l-ʿaṣr ṣalātları edāsından ṣońra medīne-i merḳūmede Ḳaraca Aḥmed Zāviyesi ḳurbinde pederi civārında ve merḥūm Kāmī Efendi cenbinde defn olındılar. Ḫıdmet-i emānet-i fetvā Fıḳhī Meḥemmed Efendi'ye sezā görilüp maḥlūl olan arpalıḳları Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl Zülālī Ḥasan Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr ʿilm ü faẓlı müsellem-i cumhūr, güher-bend-i naḫl-i feżā'il ü maʿārif, lü'lü-niṣār-ı leṭā'if ü ẓarā'if, teşne-leb-i deryā-yı faẓl u ḥikmet, ḥükūmeti ḳarīn-i ʿiffet ü ʿişmet, ḫoş-fehm ü ḫoş-ṣoḥbet, güher-niṣār-ı nevādir-i faẓl u maʿrifet, her ʿilme muḫtaṣṣ, künūz-ı rumūz-ı ḥaḳā'iḳa muraḫḫaṣ, bi-taḫṣīṣ fıḳh u uṣūle kāmilü'l-vuṣūl, mecmaʿu'l-baḥreyn-i maʿḳūl u menḳūl, şiʿr ü inşāda māhir, elsine-i ṣelāṣe tekellümine ḳādir idi.

Āṣārlarından Selīm[1] maḫlaṣı ile *Dīvān*-ı belāġat-ʿunvānları vardur. Bu eşʿār andan nümūnedārdur:

Şiʿr

Dil kim dehānuń öpmegi dā'im ḫayāl ider
Yoḳ yire vehme uymış o fikr-i muḥāl ider

Sīmīn-tenüńle mūy-ı miyānuńda baḥṣ iden
Vāṣıl olınca künhine çoḳ ḳīl ü ḳāl ider

1 A 207.

Ruḫṣat virürse gör mey-i la'lin göñül anı
Ḳat ḳat tebessüm-i nemekīni ḥelāl ider

Baḳsam cemāline ruḫı gül-reng-i şerm olur
Gūyā ki 'aḳlum almaġıçün baña āl ider

Ve lehu

O dem ki neşve-i meyden 'iẕārı gül gül olur
Ṣafā-yı bezm-i ümīde ḳadeḥ ḳadeḥ mül olur

N'ola görinse ḫaṭı pīşgāh-ı zülfinde
Bahār mevsimidür şimdi ṣaçlı sünbül olur

Ve lehu

O şehnāzuñ lebinden tāze-naḳş būselik iste
Göñül 'uşşāḳdan feryād-ı köhne-kārı kim diñler **[152[a]]**

Ser-ā-ser şeş-cihāt-ı rub'-ı meskūn bezm-i ḥayretde
Ṣadā-yı çār-pāre naġme-i şeş-tārı kim diñler

Ve lehu

Ne geşt-i bāġ ne seyr-i ḥiṣāra çekmekdür
Murād o servi hemān bir kenāra çekmekdür

Nihān getürmeyelüm duḫter-i rezi bezme
Yigitlik anı begüm āşkāre çekmekdür

Yürüt piyāleyi zehr-i ġam ise de sāḳī
Hüner bu sāġarı da 'ışḳ-ı yāra çekmekdür

Ve lehu

Hemīşe āteş-i ḥasret ile yanar kül olur
O kim felekle ider baḥs her zamān ṭutışur

Ne dem ki ʿarż ide ruḫsār-ı āteşīn ol şūḫ
Selīm ṣabr idemez dāmen-i āmān ṭutışur

Ve lehu

Dil-i āşüftemi ol ṭurre-i ṭarrāra gösterdüm
Uçurdum ṣaydgāh-ı yāra bir āvāre gösterdüm

Girībān-çāk olup sīnemde bir bir şerḥalar çekdüm
O ṭıfla bir naḳışlı nāzenīn gehvāre gösterdüm

O ṭıfl-ı nev-resi ārāyiş-i āġūş-ı vaṣl itdüm
Derūn-ı hālede aġyāra bir meh-pāre gösterdüm

Ve lehu

Ṣad nāle [senüñ] vaʿde-i ṭūl-i emelüñden
Şimden girü nevmīd olalum ince belüñden

Bir kerre daḫı bāri dil ü cāna eṣer it
Ey āh-ı ciger-sūz senüñ yandum elüñden[1]

Ve lehu

Böyle giderse keṣret ile bezm-i ʿişrete
Ḳor giderek muġān o büti başḳa ṣūrete

Sāḳī mey ile laʿl-i lebüñ bir mi görilür
Meclisde hīç riʿāyet olınmaz mı ḥürmete

Kim hem-dem olmaz idi bu maḫmūr çeşmüñe
Girseydi keyf-i bāde eger bir ḳıyāfete

Şerḥ idemez Selīm miyānuñ deḳā'iḳın
Belki ḫayāli de giremez böyle diḳḳate

1 A 208.

Ve lehu

Ḫaylī sirişki virdüm aḳın kūy-ı dil-bere
Dil virdüm anda bir gözi ḫūn-rīz kāfire

'Uşşāḳa kibr ü kīn ile bir ḳaṣdı var gibi
Bir yire geldi ḳaşları itdi müşāvere

Dil ḳaldı perçeminde ararken ḳonaḳ yirin
Āḫir düşürdi kendüyi bir bī-emān yire

Cān almada süzülmesi şehbāz-ı çeşminüñ
Kāfidür urmasun alnı tīġ u ḫançere **[152[b]]**

Dīdār-ı ceyş-i ḥüsni yazıldı gelüp ḫaṭı
Serdār-ı kākül olsa revādur bu leşkere

Sāḳī ayaḳ ayaḳ yürüt imdādına meyi
Ġam ḫayli demdür itdi Selīm'i muḥāṣara

Ve lehu

Ṣalındurdı yanınca āḫir ol serv-i ḫırāmānı
Göñül n'itdiyse itdi kendüye bir tāze uydurdı

Ne ḫoş düşdi ḫaṭ-ı nev-levḥa-i ruḫsār-ı yār üzre
Felek mecmū'a-i ḥüsne 'aceb şīrāze uydurdı

Göñül ṭıflın gözümden ṣaḳınurken ben Selīm ol şūḫ
Anı başdan çıḳardı bir levend-i tāze uydurdı

Zūr Ḥüseyn Efendi[1]

el-Mevlā Ḥüseyn. Medīne-i Üsküdar'dan ẓuhūr ve "Zūr Ḥüseyn Efendi" dimekle meşhūr olup ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye 'azīmet ve Re'īsü'l-eṭibbā

1 Evvelu müderrisin bi-medreseti Şeker-zāde. Fī 25 Ẕi'l-ḳa'de sene 1123.

Meḥemmed Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet itdükden ṣoñra ʿalā-ḥasebi'l-ʿāde devr-i medāris-i muʿtāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi üç Ẕi'l-ḳaʿde'sinüñ yigirmi beşinci güni iḥdāṯ olınan Dersiyye-i Şeker-zāde Efendi ḫāriciyle kām-revā ve [1] اول مدرس درس فیها olmış idi. Yüz yigirmi sekiz Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ yigirminci güni Ḥasan Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṡliyyesi iʿtibārıyla Pertev Paşa Medresesi virilüp yüz otuz bir Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Bosnevī İbrāhīm Efendi yirine Ṣayyād[2]başı Medresesi'ne gelüp yüz otuz beş Şaʿbān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni dāḫil ḥareket-i miṡliyyesi iʿtibārıyla Teẕkireci ʿAbdu'llāh Efendi yirlerine Ṣāliṡe-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz otuz sekiz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi evāḫirinde ders ü devri tamām ve ʿālem-i ʿuḳbāya ḫırām eyleyüp medrese-i maḥlūlesi ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Dersiyye-i Ḥācī İsmāʿīl Medresesi müderrisi olan Maḍrūb-zāde ʿAlī Efendi'ye dāḫil **[153ᵃ]** ḥareket-i miṡliyyesi iʿtibārıyla tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm dāḫil-i ʿidād-ı erbāb-ı rüsūm, nīk-nefs ü ṣāfī-fu'ād, mü'min-i pāk-iʿtiḳād idi.

Rıfḳī Hemşīre-zādesi Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed ibn Meḥemmed. Ṭabaḳa-i Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṡānī ʿulemāsından tercemesi *Cild-i Ṡānī*'de masṭūr olan Rıfḳī Meḥemmed Efendi merḥūmuñ hemşīre-zādesi Aḥmed Efendi'dür. Vālid-i mācidleri Meḥemmed Efendi Anaṭolı ḳalem-revinde zümre-i ḳużāt-ı sütūde-ṣıfātdan olup bunlar Ḳızıl Mūsā Efendi'den mülāzım ve rāh-ı tedrīse ʿāzim olmaġla devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʿzūl iken biñ yüz on sekiz[3] Şaʿbān-ı şerīfinüñ on birinci güni Yūsuf Paşa İmāmı Aḥmed Efendi yirine Ḥācce Fāṭıma Medresesi'ne ḫāric ile ʿāric, yüz yigirmi iki Ramażān-ı şerīfinüñ dördinci güni Yeñişehrli Muṣṭafā Efendi yirine Çobān Çāvuş Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmış idi. Yüz yigirmi altı Şaʿbān-ı şerīfinüñ on üçinci güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla müşārun ileyh Rıfḳī Efendi Mülāzımı İbrāhīm Efendi yirine Ḥammāmiyye Medresesi iʿṭā olınup yüz yi-

1 "Burada ders okutan ilk müderris."
2 A 209.
3 on sekiz A: otuz sekiz İ.

girmi ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla 'İbād-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh[1] Efendi yirlerine Ūlā-yı Mesīḥ Paşa Medresesi'ne irtiḳā, yüz otuz iki Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on birinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Çeşmī-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi yirlerine Ṣāliṣe-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi'ne i'tilā eyleyüp yüz otuz yedi Şevvālü'l-mükerreminüñ dördinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Babaṭaġlı 'Alī Efendi yirine Ṣofya ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınmış idi. Biñ yüz otuz sekiz **[153[b]]** Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi evāḫirinde fevt olup manṣıb-ı maḥlūle Erzenü'r-rūm ḳażāsından munfaṣıl Fındıḳ-zāde Feyżu'llāh Efendi vuṣūl buldı.

Merḥūm-ı mezbūr ṣalāḥ-ı ḥālle meşhūr, müddet-i medīd Maḥkeme-i Maḥmūd Paşa'da ḫıdmet-i kitābetle evḳāt-güẕār, "Rıfḳī Hemşīre-zādesi" dimekle şöhret-şi'ār idi.

Şāmī Şeyḫ Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Şeyḫ Meḥemmed. Şām-ı şeref-encāmdan bedīd ve nā'il-i mertebe-i dāniş ü dīd olup belde-i merḳūme[2] 'ulemāsından taḥṣīl-i 'ulūm ve tekmīl-i levāzım-ı manṭūḳ u mefhūm itdükden ṣoñra Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye hicret ve Şeyḫü'l-İslām es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi'nüñ Sulṭān Bāyezīd Medreseleri'nden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yedi Muḥarrem'inde Ġalaṭa Sarāyı ġılmānına mu'allim ta'yīn olınmış idi. Yüz otuz yedi Şevvālü'l-mükerreminüñ dördinci güni 'Abdu'llāh Monlā-zāde Luṭfu'llāh Efendi yirine Ṣāniye-i Meḥemmed Paşa Medresesi ḫāricine 'āric ve beyne'l-aḳrān şeref-i imtiyāz ile mübtehic olup bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām iken biñ yüz otuz ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ evā'ilinde 'ālem-i ervāḥa ḫırām eyleyüp medrese-i maḥlūlesi ibtidā ḫāric i'tibārıyla ḳırḳdan munfaṣıl es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi'ye in'ām olındı.

Mevlānā-yı mezbūr 'ilm ü ṣalāḥ ile meşhūr, ekṣer-i fünūndan behremend, bi-taḫṣīṣ 'ulūm-ı 'Arabiyye'den daḫı ḥiṣṣemend idi.

1 'Abdu'llāh İ: Feyżu'llāh A.
2 A 210.

Türkmān-zāde Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi[1]

el-Mevlā Meḥemmed Ṣādıḳ. Vilāyet-i Anaṭolı'dan ẓuhūr ve "Türkmān-zāde Meḥemmed Efendi" dimekle meşhūr olmış idi. Ser-māye-i isti'dāda mālik ve ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye sālik olup maḥrūsa-i Burusa müderrislerinden 'Ömer Efendi'nüñ ḫıdmetine **[154ᵃ]** vāṣıl, biñ yüz altı Rebī'ü'l-āḫir'inde mūṣıla-i Ṣaḥn i'ādelerinden şeref-i mülāzemete nā'il olduḳdan ṣoñra devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz on sekiz Cumāde'l-ūlā'sında maḥrūsa-i Burusa'da ibtidā iḥdāṯ olınan Dersiyye-i Ḥācī Ḥasan Medresesi ḫāriciyle kām-revā ve [2] اول مدرس درس بها olmışlar idi. Yüz yigirmi Cumāde'l-ūlā'sınuñ on sekizinci güni ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine maḥrūsa-i merḳūmede Seyyid Meḥemmed Uṣūlī Medresesi'ne vuṣūl bulup yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ onıncı güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Seyyid Nu'mān Efendi maḥlūlinden yine maḥrūsa-i mezbūrede Ḥüseyn Paşa Medresesi sezā, yüz yigirmi ṭoḳuz Receb-i şerīfinüñ on beşinci güni ḥareket-i miṯliyye-i dāḫil i'tibārıyla Siyāhī Meḥemmed Efendi yirine Kūsec 'Alī Paşa Medresesi i'ṭā olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ üçinci güni yine ḥareket-i miṯliyye-i dāḫil i'tibārıyla Manav-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Monlā Fenārī Medresesi virilüp yüz otuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirminci[3] güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesiyle Yūsuf Efendi yirine Ḥüseyn-i Erzincānī Medresesi erzānī görilmiş idi. Yüz otuz iki Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi yedinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Menteş-zāde Meḥemmed Efendi yirine Lālā Şāhīn Paşa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Vā'iẓiyye Medresesi'ne gelüp yüz otuz beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ **[154ᵇ]** yigirmi beşinci güni Ṣaḥn i'tibārıyla Mollā Yegān Medresesi iḥsān olınup yüz otuz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi dördinci güni yine Ṣaḥn i'tibārıyla 'İvaż Paşa Medresesi şāyān görilüp yüz otuz yedi Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on birinci güni yine Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳadriyye Medresesi tevcīh olınup bu dört medresede selef-i sālifleri Manav-zāde Muṣṭafā Efendi'yi ta'ḳīb itmişler idi. Yüz otuz ṭoḳuz

1 Evvelu müderrisin bi-medreseti Ḥācı Ḥasan der-Burusa. Fī Cumāde'l-ūlā sene 1118.
2 "Burada ders okutan ilk müderris."
3 A 211.

Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ evā'ilinde ders ü devri encām ve 'ālem-i 'uḳbāya ḫırām eyleyüp medrese-i maḥlūlesi Ṣaḥn i'tibārıyla 'İvaż Paşa Medresesi müderrisi olan Siyāhī Meḥemmed Efendi'ye altmışlı i'tibārıyla tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ḥiṣṣedār-ı ni'met-ḫāne-i 'ulūm, pākīze-nihād, müslim-i selīmü'l-i'tiḳād idi.

es-Seyyid Aḥmed Efendi el-Kürdī

el-Mevlā es-Seyyid Aḥmed. Medīne-i Diyārbekr'den ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şu'ūr eyleyüp Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye 'azīmet ve Şeyḫü'l-İslām Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi'nüñ Sulṭān Bāyezīd Medresesi i'ādelerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp 'alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz otuz yedi Şevvālü'l-mükerreminüñ dördinci güni Müsevvid 'Alī Efendi yirine Ca'fer Aġa Dārü'l-ḥadīṯi'ne ḫāric ile 'āric ve beyne'l-emṯāl şeref-i imtiyāz ile mübtehic olmış idi. Yüz otuz ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ evā'ilinde fevt olup medrese-i maḥlūlesi ḳırḳdan [munfaṣıl] İsmā'īl Efendi'ye ibtidā ḫāric i'tibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm 'ilm ü ṣalāḥ ile ma'lūm, niḳ-nihād u ḫoş-ḫaṣlet, pāknijād u ṣāfī-ṭaviyyet idi.

Ḫān-zāde Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā **[155[a]]** Muṣṭafā ibn Ḥasan. Berġos ḳaṣabasından bedīdār ve İbrāhīm Ḫān-zāde ḫˇācelıġıyla şöhret-şi'ār olmış idi. Taḥṣīl-i 'ilm ü kemāle beẕl-i ictihād ve levāzım-ı isti'dād-ı ṭarīḳı i'dād eyleyüp biñ ṭoḳsan yedi Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinde Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi ṣadr-ı fetvāya teşrīf buyurduḳlarında Sulṭān Bāyezīd Medresesi'nden mülāzım ve semt-i tedrīse 'āzim olup devr-i mecālis ve ḫıdmet-i medāris iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl[1] iken biñ yüz on iki Şa'bān-ı şerīfinüñ ġurresinde ibtidā ḫāric i'tibārıyla Kevākibī-zāde Aḥmed Efendi yirine Ṣāliṣe-i Behrām Ketḫudā Medresesi ile kām-revā, yüz on yedi Receb'inüñ yigirmi ikinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Çādırcı-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ṣāniye-i Meḥemmed Paşa Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz on ṭoḳuz

1 A 212.

Şa'bān-ı şerīfinüñ sekizinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Es'ad Efendi yirine Defterdār Yaḥyā Medresesi virilüp yüz yigirmi iki Receb-i şerīfinüñ beşinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ders-i 'Ām Muṣṭafā Efendi yirlerine Cedīde-i 'Oṯmān Efendi Medresesi iḥsān olınup yüz yigirmi altı Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳırımī Meḥemmed Efendi yirlerine Ḫadīce Sulṭān Medresesi şāyān görilüp yüz yigirmi ṭoḳuz Rebī'ü'l-evvel'inüñ onıncı güni 'Abdu'llāh[1] Efendi ḥażretleri yirlerine Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'nüñ birinde basṭ-ı seccāde-i 'irfān itmişler idi. Sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla ḥālen İmām-ı Evvel-i Sulṭānī Ṣāḥib **[155[b]]** Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Ḥaydar Paşa Medresesi'ne i'tilā, yüz otuz bir Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla selef-i sālif-i[2] ẕī-şerefleri Ṣāḥib Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Ḳılıç 'Alī Paşa Medresesi'ne irtiḳā itmişler idi. Yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Reşīd-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine 'Ā'işe Sulṭān Medresesi'ne terfī', yüz otuz altı Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ altıncı güni 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Ṣadrü'd-dīn Efendi yirlerine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymān Ḫānī ile tevḳī' olınmışlar idi. Yüz otuz yedi Şevvālü'l-mükerreminüñ dördinci güni sene-i ātiye Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle selefleri Reşīd-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine Yeñişehr ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup biñ yüz otuz ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on beşinci İṣneyn gicesi ḳable ṭulū'i'ş-şems ḳażā-yı deyn-i vācibü'l-edā-yı naḳd-i cān ve iḥrāz-ı rıżā-yı Raḥmān itmek ile ravża-i Rıḍvān'a ḫırām ve 'azm-i nüzhetgāh-ı dārü's-selām eyledi. İrtesi İṣneyn güni ba'de'ẓ-ẓuhr şehr-i meẕkūrda 'Ömer Beg Cāmi'-i Şerīfi mezāristānında medfūn ve nişāngāh-ı tīr-i du'ā-yı ehl-i derūn oldılar. Manṣıb-ı maḥlūl ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi olan Re'īsü'l-eṭibbā Ḥayātī-zāde Muṣṭafā Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr feżā'il-i 'ilmiyye ile meşhūr, 'iffet ü nüzhetde bī-bedel, 'ilm ü 'amelde ḍarbü'l-meṯel, uṣūl-i mefrūżda müsellem, 'ilm-i 'Arabiyye'de emṯālinden a'lem, bi-taḫṣīṣ fenn-i edebde māḥir, mecmū'a-i leṭā'if ü nevādir, pīr-i mu'ammer, ṣalāḥ-ı ḥālle muḫammer idi. **[156[a]]**

1 'Abdu'llāh A: 'Ubeydu'llāh İ.
2 sālif-i A:-İ.

'Abdü'l-kerīm-zāde 'İffetī Muṣṭafā Efendi {'İffetī}

el-Mevlā Muṣṭafā[1] ibnü'l-mevlā Meḥemmed ibn 'Abdü'l-kerīm. Ānifen tercemesi sebḳ iden 'Abdü'l-kerīm-zāde Refdī[2] Meḥemmed Efendi'nüñ maḫdūm-ı ercmendi ve ferzend-i ḫıredmendi 'İffetī muḫalleṣ Muṣṭafā Efendi'dür. Gevher-i ẕātı zīb-i kenār-ı māder-i dünyā ve ḥāṣıl-kerde-i çār-ümmehāt u nüh-ābā[3] olup biñ yüz beş Ṣafer'inde vāḳi' sefer teşrīfinden ikinci olmaḳ üzere ṣadr-ı Rūm Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Alī Efendi merḥūmdan mülāzım ve rāh-ı tedrīse 'āzim olmış idi.Mıṣḳāle-i ictihād ile cilā-baḫş-ı mir'āt-ı bāl ve ḳābil-i naḳş-ı isti'dād ü istīhāl olduḳda ṭayy-ı merāḥil ve ḳaṭ'-ı menāzil iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi dört Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ altıncı güni Bolevī 'Alī Efendi yirine Sābi'a-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi ḫāricine 'āric oldılar. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni Gümülcineli Aḥmed Efendi ḥareketinden Bālī Paşa Medresesi'ne, Ḳara Meḥemmed Efendi ḥareketinden Ḥācī İlyās Medresesi żamm olınup ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla bunlara tevcīh olındı. Yüz otuz bir Ramażān-ı şerīfinüñ dördinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla selef-i sālifleri[4] Bolevī 'Alī Efendi yirlerine Yarḥiṣār Medresesi sezāvār görilüp yüz otuz dört Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi altıncı güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Çalıḳ Aḥmed Paşa İmāmı Ḥüseyn Efendi yirine Cezerī Ḳāsım Paşa Medresesi i'ṭā olınmış idi. Biñ yüz otuz ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirminci Ṣülāṣā gicesi ders ü devri encām ve 'ālem-i ervāḥa ḫırām eyledüklerinde irtesi Ṣülāṣā güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār **[156b]** olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātı edāsından ṣoñra Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında vālidleri cenbinde defn olındılar. Medrese-i maḥlūleleri dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Feyżiyye-i 'Oṣmān-zāde Medresesi müderrisi olan Ḫırḳa-i Şerīf Şeyḫi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi'ye mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm maḫdūm-ı zībende-rüsūm, 'ilm ü ma'ārifle meẕkūr, 'iffet ü ṣalāḥla meşhūr, şi'r ü inşāya ḳādir, mecmū'a-i cevāhir-i nevādir idi.

Āṯārlarından 'İffetī maḫlaṣı ile *Dīvān*-ı belāġat-'unvānları vardur. Bu eş'ār andan nümūnedārdur:

1 A 213.
2 Refdī İ: Ḳadrī A.
3 Metinde sehven "nüh-ābād" yazılmıştır.
4 sālifleri A: sālifi İ.

Naẓm

.....
.....[1]

'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi {Nesīb}

el-Mevlā es-Seyyid 'Abdu'llāh ibnü'l-mevlā es-Seyyid 'Abdü'l-bāḳī. 'Ulemāyı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemeleri *Cild-i Evvel*'de sebḳ iden 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid 'Abdü'l-bāḳī Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı mihter-i feżā'il[2]-perveri ve nev-bāve-i ḥadīḳa-i ḥaḳā'iḳ-güsteri ve sābıḳā Naḳībü'l-eşrāf Seyrek-zāde es-Seyyid 'Abdu'r-raḥmān Efendi'nüñ duḫter-zāde-i sa'd-aḫteri ṣadr-ı vālā-ḳadr 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleridür. Biñ altmış sekiz tārīḫinde gevher-i şāhvār-ı vücūdı zīver-i kenār-ı deryā-yı feyż ü cūd ve miyāne-bend-i silk-i şühūd olmışlar idi. Envā'-ı āṡār-ı 'ilm ü 'irfānla girān-bār, elvān-ı fażl u beyānla şuḳḳa-firāz-ı 'alem-i iştihār olup nesīm-i tevfīḳ-ı Rabbānī ile ḥareket ve biñ seksen Rebī'ü'l-āḫir'inde cedd-i emcedi müşārun ileyh Seyrek-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi'nüñ Anaṭolı ṣadāretine teşrīflerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet itdüklerinden ṣoñra pāye-ber-pāye medāris-i 'ilmiyyeye **[157[a]]** vāṣıl ve rütbe-i erba'īneden munfaṣıl olup biñ ṭoḳsan bir Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci güni ibtidā ḫāric i'tibārıyla Kātib Maḥmūd Efendi yirine Sa'dī Efendi Medresesi'ne sāye-endāz, ṭoḳsan [beş] Ramażān-ı şerīfinüñ on dördinci güni ḫāric ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Bosnevī 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirine Başcı İbrāhīm Medresesi ile i'zāz olınup ṭoḳsan yedi Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi beşinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Çeşmī-zāde Meḥemmed Emīn Efendi yirine Ḥasan Efendi Medresesi'ne vāṣıl olup ṭoḳsan ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirminci güni yirlerinde mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibār olınup yüz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ beşinci güni yine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Gelibolılı Meḥemmed Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi dārü'l-ifādesine pā-nihāde, yüz iki Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni Es'ad-zāde İmāmı Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'nüñ birinde basṭ-ı seccāde-i ders ü ifāde itmişler idi. Yüz üç Ramażān-ı şerīfinüñ beşinci

1 Metinde yeri boş bırakılmıştır.
2 A 214.

güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Fettāḥ-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirine Murād Paşa-yı Cedīd pāyesine pīrāye ṣalup yüz beş Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on birinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Muḥarrem Efendi yirine Medrese-i Maḥmūd Paşa'da mesned-efrūz-ı ifāde olup yüz altı Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yedinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Siyāhī Meḥemmed Efendi yirine Ṣāniye-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi'ne revnaḳ virüp yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ dördinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi Dāmādı es-Seyyid Maḥmūd Efendi ḥażretleri yirlerine Medāris-i Süleymāniyye'nüñ birine **[157[b]]** raḫş-ı himmet sürüp yüz on üç Şevvālü'l-mükerreminüñ on dördinci güni İsḥāḳ-zāde 'Ārif Meḥemmed Efendi yirine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymān Ḫānī ile tekmīl-i devre-i ders ü ifāde ve itmām-ı mehāmm-ı taḥḳīḳ u icāde eyleyüp[1] yüz on dört Muḥarremü'l-ḥarāmınūn yigirminci güni Mekkī-zāde Es'ad Efendi yirine maḥrūsa-i Selanik ḥükūmeti ile ser-efrāz ve ferş-i seccāde-i şerī'at ile ol diyārda sāye-endāz olmışlar idi. Sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sında Edrine pāyesiyle mükerrem olup yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni ma'zūl ve yirlerine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi Tatar 'Abdu'llāh-zāde Yaḥyā Efendi mevṣūl oldı. Yüz on ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi yirine Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsıyla kevkeb-i[2] iḳbālleri ẓāhire olup ve yirlerine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn Efendi vāṣıl oldılar. Bunlara yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Çivi-zāde 'Aṭā'u'llāh Efendi üzerlerinden Ḳarabiġa ḳażāsı arpalıḳ virilüp yüz yigirmi üç Rebī'ü'l-evvel'inüñ on yedinci güni Rūmili ṣadāreti tevcīh olınan Menteş-zāde 'Abdü'r-raḥīm Efendi arpalıġı Mar'aş ḳażāsı Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Ḳara Ḫalīl Efendi'ye virilüp üzerinden Bāzārköyi ḳażāsı bunlaruñ żamīme-i revātibleri ḳılınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on birinci güni Ṣaḥḥāf-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine neḳābet-i sādāt-ı kirām ile ikrām olınmışlar idi. Yüz yigirmi dört Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi sekizinci güni Şeyḫü'l-İslām Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Alī Efendi merḥūm maḥlūlinden **[158[a]]** Gelibolı ve Birgi ve Dimetoḳa ve Yanya ḳażāları şeyḫü'l-İslām olan Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi'ye tevcīh olınduḳda bunlara üzerlerinden Ṣandıḳlı ḳażāsı arpalıġı ilḥāḳıyla tekrīm ve Mekke-i Mu'aẓẓama pāyesi żamīmesiyle

1 A 215.
2 kevkeb-i İ: kevākib-i A.

ta'ẓīm olınup yüz yigirmi beş Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde Mürte'iş Yūsuf Efendi 'azlinden Saḳız ḳażāsı daḫı żamm olındı. Sene-i merḳūme Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi yedinci güni Tefsīrī-zāde Meḥemmed 'Aṭā'u'llāh Efendi yirine neḳābet ile ma'an İstanbul ḳażāsına vuṣūl bulduḳlarında arpalıḳlarından Saḳız ḳażāsı şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi ḥażretlerine ve Ḳarabiġa ve Bāzārköyi ḳażāları Edrine ḳażāsından ma'zūl Ṣun'u'llāh Efendi'ye ve Ṣandıḳlı ḳażāsı Üsküdar ḳażāsından ma'zūl 'Abdü'l-ḥalīm-zāde Dāmādı A'mā 'Abdu'llāh Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz yigirmi altı Cumāde'l-āḫire'sinüñ on yedinci güni neḳābetüñ ibḳāsıyla ma'zūl ve yirlerine Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl ḫalefleri Veliyyü'd-dīn Efendi arpalıġı Ṭırnova ḳażāsı Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl bunlaruñ selef-i sālifleri Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi'ye virilüp üzerinden Ḳuşaṭası ḳażāsı bunlara arpalıḳ ta'yīn olındı. Yüz yigirmi yedi[1] Cumāde'l-āḫire'sinüñ on üçinci güni Ḥāmid-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine[2] yine neḳābet ile ma'an Anaṭolı ṣadāretiyle bülend-ḳadr olduḳlarında arpalıḳları Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl ve ḥālen şeyḫü'l-İslām-ı müşkilgüşā-yı enām olan Dāmād Efendi-zāde[3] Ebu'l-ḫayr Aḥmed Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı. Yüz yigirmi sekiz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ ikinci güni müteḳā'id ve maḳām-ı ṣadārete sābıḳā şeyḫü'l-İslām veliyyü'n-ni'am-ı enām olan 'Abdu'llāh **[158[b]]** Efendi ḥażretleri müteṣā'id oldılar. Ḫalef-i bāhirü'ş-şerefleri arpalıḳları Kili ve Ḳal'a-i Sulṭāniyye ḳażāları bunlara naḳl eyledi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Yaḥyā Efendi-zāde[4] Meḥemmed Efendi üzerinden Bayındır ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Yüz otuz Rebī'ü'l-evvel'inüñ beşinci güni Rūmili pāyesi iḥsān olınup sene-i mezbūre Receb-i şerīfi ġurresinde Bayındır ve Ḳal'a-i Sulṭāniyye ḳażāları ordu-yı hümāyūn ḳāḍīsi olan Feyżu'llāh Efendi ḥażretlerine tevcīh olınup bunlara şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi ḥażretleri üzerlerinden Tatarbāzārı ḳażāsı bedel virildi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi altıncı güni manṣıb-ı neḳābet Anaṭolı pāyesiyle İstanbul ḳażāsından munfaṣıl veliyyü'n-ni'am-zādemüz Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerine şāyān görilüp yüz otuz bir Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde

1 yigirmi yedi İ: yigirmi A.
2 A 216.
3 Dāmād Efendi-zāde İ: Dāmād-zāde A.
4 Yaḥyā Efendi-zāde İ: Yaḥyā-zāde A.

ḫalef-i sālifleri Dāmād Efendi-zāde Ebu'l-ḫayr Aḥmed Efendi ḥażretleri def'a-i ṯāniyeleri yirlerine ṣadr-ı Rūm ve nā'il-i ġāyetü'l-ġāyāt-ı merūm olduḳlarında arpalıḳları ḫalef-i pür-şerefleri Dāmād Efendi-zāde Ebu'l-ḫayr Aḥmed Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı. Yüz otuz iki Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on ikinci güni gūşe-güzīn-i 'uzlet ve maḳām-ı ḥükūmetlerine ḥālen meşāyiḫ-ı İslāmiyye'den müteḳā'id olan Mīrzā Efendi-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi ḥażretleri ṯāniyen mesned-nişīn-i 'izzet oldılar. Bunlara ḫalef-i ẕī-şerefleri Mīrzā-zāde Efendi ḥażretleri üzerlerinden 'Ayntāb ve Bāzārköyi ḳażāları arpalıḳ ta'yīn olınup yüz otuz sekiz **[159[a]]** Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Aġa-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi üzerinden Manyas ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınup sene-i merḳūme Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde ḫalef-i sālif-i ẕī-şerefleri veliyyü'n-ni'am-zādemüz Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi'müz ḥażretleri yirlerine ṯāniyen mesned-ārā-yı ṣadāret olduḳlarında arpalıḳları selef-i pür-şerefleri Başmaḳcı-zāde Efendi ḥażretlerine ta'yīn olındı. Biñ yüz otuz ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi yedinci Ṯülāṯā güni dīvān-ı hümāyūn içün bāb-ı hümāyūna varup 'araż-ı maraż sebebiyle 'arabadan çıḳmaġa mecālleri olmaduġından menzillerine[1] 'avdet itdüklerinden ṣoñra māh-ı mezbūruñ yigirmi ṭoḳuzıncı Ḫamīs güni ba'de'ẓ-ẓuhr dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i 'uḳbāya 'azīmet itdüklerinde irtesi Cum'a güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'l-Cum'a ṣalātları edāsından ṣoñra Dāḫil-i Sūr'da Keskin Dede maḳābirinde medfūn ve nişāngāh-ı tīr-i du'ā-yı ehl-i derūn olup manṣıb-ı maḥlūl-i ṣadāret ḫalef-i sālif-i pür-şerefleri Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Feyżu'llāh Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı.

Ḫıdmet-i mollā-yı sābıḳu'l-beyān ḥā'iz-i ḳaṣabü's-sebḳ-ı 'ilm ü 'irfān, şerīfü'n-nefs-i 'ālī-himmet, kerīmü'l-aṣl-ı ṣāfī-ṭaviyyet, 'ulūm-ı 'Arabiyye'de māhir, fünūn-ı edebiyyede ḥuliy-bend-i 'uḳūdü'l-cevāhir, elsine-i ṯelāṯe tekellümine ḳādir, şi'r ü inşāda mahāreti ẓāhir, mekārim-i aḫlāḳa mālik, cādde-i inṣāfa sālik, ḥasīb ü nesīb, nebīḥ ü edīb, 'afīf ü naẓīf, ẕāt-ı şerīf idi.

Evā'il-i ḥāllerinde Nesīb maḫlaṣı ile eş'ārları olup bu birḳaç beyt güftārlarından nümūnedārdur:[2]

1 A 217.
2 güftārlarından nümūnedārdur A: güftār-ı dürer-bārlarındandur İ.

Naẓm [159[b]]

Hezāra gül ki niyāz-ı ʿaẓīm ile açılur
Dehānı ḫande-i nāz u naʿīm ile açılur

Ne āb-ı cūy-ı sirişk ne bād-ı ṣarṣar-ı āh
Dil-i gül-i emelüm bir şemīm ile açılur

ʿAvnī Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed ibn ʿOṯmān. Maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'de Temürḳapu semtinde Dāye Ḫātūn Maḥallesi sükkānından olup bustāniyān ocaġında orta imāmı olan ʿOṯmān Efendi'nüñ ferzend-i ercmendi ve maḫdūm-ı ḫıredmendi ʿAvnī Aḥmed Efendi'dür. Biñ yetmiş sekiz senesi ḥudūdında serā-perde-i ʿademden ṣaḥn-ı sarāy-ı vücūda vaż'-ı ḳadem ḳılup baʿde taḥṣīli'l-istiʿdād biñ yüz bir tārīḫinde Başmaḳcı-zāde es-Seyyid ʿAlī Efendi merḥūmuñ ṣadr-ı neḳābete teşrīflerinden evvelki olmaḳ üzere mülāzemetle ber-murād olmış idi. Devr-i mecālis ve aḫẕ-ı medāris iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʿzūl iken biñ yüz yigirmi bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ dördinci güni ibtidā ḫāric iʿtibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Mīrzā Muṣṭafā Efendi Hemşīre-zādesi İsmāʿīl Efendi yirlerine Aḥmed Yorġanī Medresesi erzānī görilüp yüz yigirmi altı Cumāde'l-āḫire'sinüñ sekizinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla ʿUşşāḳī[1] Meḥemmed Efendi yirine Tāsiʿa-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi iʿṭā olınmış idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Ḳadrī-zāde Muṣṭafā Efendi yirlerine Ṣāniye-i Maḥmūd Efendi Medresesi virilüp yüz otuz bir[2] Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Aġa-zāde İsmāʿīl Efendi yirine Şeyḫü'l-ḥarem Medresesi ile mükerrem ḳılınup yüz otuz altı Şevvālü'l-mükerreminüñ on yedinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Manṭıḳī-zāde İsmāʿīl **[160[a]]** Efendi yirlerine Ḥācī Ḥasan-zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde olmış idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ ikinci

1 ʿUşşāḳī İ: ʿUşşāḳī-zāde A.
2 A 218.

Aḥad gicesi intiḳāl ve ʿālem-i ervāḥa istiʿcāl eyleyüp irtesi Aḥad güni naʿşları Bāġçeḳapusı dāḫilinde vāḳiʿ Vālide Sulṭān Cāmiʿ-i Şerīfi'ne iḥżār ve baʿde'ẓ-ẓuhr ṣalātı edāsından ṣoñra medīne-i Üsküdar'da Ḳavakbāġçesi muḳābilinde vāḳiʿ mezāristānda defn olınup medrese-i maḥlūlesi dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Papasoġlı Medresesi müderrisi olan Mektūbī Yümnī Meḥemmed Efendi'ye mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr aḳrānı miyānında ḫayr ile meẕkūr, ḫāliṣü'l-cenān, ṭāhirü'l-lisān, " ʿAvnī Aḥmed Efendi" dimekle şöhret-şiʿār, ʿilm ü maʿārifden ḥiṣṣedār, nīk-nefs ü ṣāfī-fu'ād, müslim-i pāk-iʿtiḳād idi.

Evliyā-zāde ʿAlī Efendi {Fā'iż}

el-Mevlā ʿAlī ibnü'l-mevlā Meḥemmed. Ṣudūr-ı devlet-i Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī'den tercemeleri *Cild-i Ṯānī*'de sebḳ iden Evliyā Meḥemmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı mihter-i ercmendi ʿAlī Efendi'dür. Baʿde taḥṣīli'l-istiʿdād biñ ṭoḳsan bir Muḥarremü'l-ḥarāmında sene-i mezbūre Rebīʿü'l-āḫir'i ġurresi tevḳītiyle vālid-i mācidleri Süleymāniyye Medresesi'nden Şām-ı şeref-encām ḳażāsıyla ikrām olınduḳlarında iʿādelerinden mülāzemetle bermurād olmışlar idi. Devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz dört Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni ḫāl-i maḥmūdü'l-ḫiṣāli Ḥüseyn Efendi-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Saʿdī Efendi Medresesi ibtidā ḫāric iʿtibārıyla tevcīh olınup yüz altı Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ altıncı güni yirlerinde **[160[b]]** dāḫil iʿtibārı sezā görilmiş idi. Yüz sekiz Rebīʿü'l-evvel'inüñ on birinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Emīr Aġa-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirlerine Ḳāḍī ʿAbdü'l-ḥalīm Medresesi ile tekrīm olınup yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ dördinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Ḳaba ʿÖmer Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi Medresesi ile ikrām, yüz on üç Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Gelibolılı Mektūbī ʿOṯmān Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'den biri inʿām olınmış idi. Yüz on dört Cumāde'l-ūlā'sınuñ on birinci güni ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Kāmī Meḥemmed Efendi yirine Rüstem Paşa Medresesi'ne iʿtilā, yüz on altı Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Devletī Aḥmed Efendi yirine Ḳılıç ʿAlī Paşa Medresesi'ne

irtiḳā itmişler idi. Yüz on sekiz[1] Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi altıncı güni Vaḥdī İbrāhīm Efendi yirine medīne-i Üsküdar'da Vālide Sulṭān Medresesi iḥsān, yüz yigirmi üç Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni Nīfī Dāmādı Aḥmed Efendi maḥlūlinden Medāris-i Süleymāniyye'nüñ biri şāyān görilüp yüz yigirmi dört Şevvālü'l-mükerreminüñ ṭoḳuzıncı güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Ṭāhir Meḥemmed Efendi yirine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsıyla teşrīf olınup yüz yigirmi beş Ša'bān-ı şerīfinüñ yedinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle ma'zūl ve yirlerine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi müfettiş-i Ḥaremeynü'ş-Şerīfeyn Ketḫudā-zāde Meḥemmed Efendi mevṣūl oldılar. Yüz otuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi sekizinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Çeşm-i Siyāh **[161[a]]** Muṣṭafā Efendi yirlerine Burusa pāyesi żamīmesiyle Şām-ı dārü's-selām ḳażāsında murabba'-nişīn-i mesned-i aḥkām olup yüz otuz iki Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde 'azl ve yirlerine Ḳuds-i Şerīf ḳāḍīsi Kütāhiyyeli Aḥmed Efendi naḳl, anlaruñ yirlerine Filibe ḳażāsından munfaṣıl Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed Efendi vaṣl olındılar. Bunlara sene-i mezbūre Receb-i şerīfinüñ onıncı güni Mekke-i Mükerreme pāyesiyle İzmir ḳażāsından munfaṣıl İsḥāḳ Efendi ḥażretlerine Molova bedeli Gümülcine 'ināyet olınmağın ḳażā-yı Molova bervech-i arpalıḳ mevlānā-yı mezbūra ta'yīn olındı. Yüz otuz sekiz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on ṭoḳuzıncı güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle sābıḳā Re'īsü'l-eṭibbā Nūḥ Efendi merḥūmuñ maḫdūmı Ebū Bekr Efendi yirlerine Mekke-i Mu'aẓẓama ḳażāsıyla hem-rütbe ḳılınan Medīne-i Münevvere ḳażāsıyla tebcīl ḳılınduḳlarında arpalıḳları Mekke-i Mükerreme ḳażāsından Zülālī Ḥasan Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz otuz ṭoḳuz Rebī'ü'l-evvel'inüñ on dördinci güni terk-i manṣıb u cāh ve 'ālem-i ervāḥa rū-be-rāh olduḳda manṣıb-ı maḥlūl beş ay miḳdārı evlādına medd olınup sene-i meẕkūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde Burusa pāyesiyle Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl Mektūbī 'Abdu'r-raḥmān Efendi ḥażretlerine maḥal görildi.

Mevlānā-yı merḳūm dāḫil-i 'idād-ı mevālī-i Rūm, dervīş-nihād, ṣāfī-fu'ād, kendü ḥālinde, ḳażālarında ahālī ile mu'āmelesi zībende idi.

Fā'iż maḫlaṣı ile iş'ārı ve sādece eş'ārı vardur. Bu ebyāt nümūne-i güftārlarıdur:

1 A 219.

Naẓm

Olursa merhem-i vuṣlat olur devā dile yoḫsa
Bu zaḫm-ı şūḫ oñılur ġayrı gūne yare degüldür **[161[b]]**

'Aceb mi gitse şu'ūruñ şarāb-ı 'ışḳla Fā'iż
Ki devr-i sāġar-ı meclisde bir ḳarāra degüldür

Ḳara Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed. Balıkesri ḳaṣabasından ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şu'ūr eyleyüp maḥrūsa-i Burusa müderrislerinden Müfettiş-zāde 'Abdü'l-kerīm Efendi ḥıdmetlerine vāṣıl ve i'ādelerine nā'il[1] olup biñ yüz bir Ş̱a'bān-ı şerīfinde mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi iken 'āzim-i cennāt olduḳlarında i'ādelerinden mülāzım ve rāh-ı tedrīse 'āzim olup devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl olduḳdan ṣoñra biñ yüz on altı Cumāde'l-āḫire'sinüñ yedinci güni İlāhī-zāde Seyyid Receb Efendi yirine maḥrūsa-i merḳūmede Şücā'iyye Medresesi ḫāricine 'āric, yüz yigirmi üç Receb-i şerīfinüñ yedinci güni Ḳızıḳlı-zāde Meḥemmed Efendi yirine Mevlūdī Süleymān Çelebi Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmışlar idi. Yüz yigirmi sekiz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi sekizinci[2] güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla selef-i sālifi es-Seyyid Receb Efendi yirine Gökdere Medresesi virilüp yüz yigirmi ṭoḳuz Receb-i şerīfinüñ on beşinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Türkmān-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ḥüseyn Paşa Medresesi'ne naḳl olınup yüz otuz bir Receb-i şerīfinüñ ṭoḳuzıncı güni dāḫil ḥareketi i'tibārıyla Müneccim 'Abdu'llāh Efendi yirine Müftī Aḥmed Paşa Medresesi i'ṭā, yüz otuz üç Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Şiblī-zāde Meḥemmed Efendi yirine Bāyezīd Paşa Medresesi sezā görilmiş idi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni yine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla **[162[a]]** Monlā Fenārī Medresesi'ne gelüp yüz otuz beş Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ ṭoḳuzıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Çendīk Medresesi'ne vāṣıl, sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi dördinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla İnegöl ḳaṣabasında vāḳı'a İsḥāḳ

1 A 220.
2 yigirmi sekizinci İ: sekizinci A.

Paşa Medresesi'ne nā'il olup bu dört medresede selefleri Şiblī-zāde Meḥemmed Efendi'yi ta'ḳīb itmişler idi. Yüz otuz yedi Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on birinci güni medrese-i mezbūrede teḳā'üd iḫtiyār eyleyüp bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz ṭoḳuz senesi ḥudūdında intiḳāl ve 'ālem-i ervāḥa irtiḥāl itdükde medrese-i maḥlūlesi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳāsım Ṣubaşı Medresesi müderrisi olan 'Abdü'l-hādī Efendi-zāde es-Seyyid Yaḥyā Efendi'ye i'tibār-ı meẕkūr ile tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ḥiṣṣemend-i ekser-i 'ulūm, pīr-i mu'ammer, ṣalāḥ-ı ḥālle muḫammer, ḫayr ile meẕkūr, "Ḳara Meḥemmed Efendi" dimekle meşhūr idi.

Ḳassām Kātibi Dāmād[1] Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed. Ḫamīr-i māye-i vücūdı ḫāk-i pāk-i Bolı'dan bedīdār ve bedīdārende-i āṣār-ı Perverdigār olup Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye hicret ve 'ulemā-yı kirāma ḫıdmet ile biñ ṭoḳsan yedi Ẕi'l-ḳa'de'sinde Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi ṣadr-ı fetvāya teşrīf buyurduḳlarında üçinci olmaḳ üzere fetvā teşrīfinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet[2] ve rāh-ı tedrīse 'azīmet eyleyüp merātib-i ḫademe-i 'ilme ḳademe-ber-ḳademe vāṣıl ve ḳırḳ aḳçe medreseden munfaṣıl olduḳdan ṣoñra biñ yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni Yamalı İbrāhīm Efendi maḥlūlinden Çatalca ḳaṣabasında vāḳı'a 'Alī Paşa Medresesi ḫāriciyle kām-revā, yüz otuz bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ **[162[b]]** yigirmi yedinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Bosnevī İbrāhīm Efendi yirine Sābi'a-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi'ne irtiḳā itmiş idi. Yüz otuz dört Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi altıncı güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Nā'ib 'Ömer Efendi yirine Çāvuşbaşı Ḥüseyn Aġa Medresesi virilüp yüz otuz sekiz Şevvālü'l-mükerreminüñ on beşinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṭop-ḫāneli 'Abdü'l-kerīm-zāde Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi Medrese-i Ṣāliṣesi in'ām olınmış idi. Bu ḥāl üzere Ḳısmet-i 'Askeriyye Maḥkemesi'nde kitābetle meşġūl iken biñ yüz otuz ṭoḳuz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on sekizinci Cum'a gicesi rebī'-i ḥayātı āḫir ve 'ālem-i 'uḳbāya müsāfir olduḳda irtesi Cum'a güni cenāzesi Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'l-

1 Dāmād İ: Dāmādı A.
2 A 221.

Cum'a ṣalātı edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde medfūn ve nişāngāh-ı tīr-i du'ā-yı ehl-i derūn oldı.

Mevlānā-yı merḳūm ṣalāḥ-ı ḥālle ma'lūm, ḥasenü'l-aḫlāḳ-ı ṣāfī-fu'ād, müslim-i nezīhü'l-lisān-ı pāk-i'tiḳād idi. Sābıḳu't-terceme mevālīden Meflūc 'Ömer Efendi ile 'aḳd-i peyvend-i muṣāheret itmekle "Dāmād Meḥemmed Efendi" dimekle şöhret bulmış idi.

La'lī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi

el-Mevlā es-Seyyid 'Abdu'llāh ibnü'l-mevlā Şeyḫ[1] Meḥemmed. Bu Devlet-i 'Aliyye 'ulemāsı 'idādında tercemeleri *Cild-i Ṣānī*'de sebḳ iden ṣudūr-ı kirām-dan La'lī-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı mihter-i erc-mendi es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi'dür. Biñ seksen yedi tārīḫinde meclis-efrūz-ı şühūd ve şem'-i nūr-efşān-ı vücūd olmışlar idi. Cedd-i cāmi'ü'l-ḥurūf Şeyḫ Feyżī Ḥasan Efendi didügi tārīḫdür:

Beyt

Gelüp bir vaḳt-i ḫurremde didiler Feyżi tārīḫin
Cihāna geldi nūr-ı devlet ile Seyyid 'Abdu'llāh[2] **[163ª]**

Sinn-i temyīze vāṣıl ve biñ ṭoḳsan yedi Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinde Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi ḥażretlerinüñ def'a-i ūlā Rūmili ṣadāretine teşrīf-lerinde evvelki olmaḳ üzere şeref-i mülāzemetlerine nā'il olup 'alā-ḥasebi'l-'ā-de devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Ṣuyolcı 'Alī Paşa İmāmı Aḥmed Efendi maḥlūlinden 'İvaż Efendi Medresesi ḫāricine 'āric, yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi beşinci güni Hāşim-zāde es-Seyyid Meḥem-med Efendi yirlerine Şeyḫü'l-ḥarem Medresesi'ne ḥareketle mübtehic oldılar. Yüz on sekiz Şevvālü'l-mükerreminüñ yigirminci[3] güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Alī Efendi merḥūm birāder-zādesi İbrāhīm Efendi yirlerine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṣāniye-i Ḫusrev Ketḫudā Medresesi sezā, yüz yigirmi bir

1 Şeyḫ İ: -A

2 جهانه كلدى نور دولت ايله سيد عبدالله
Bu beyitte tamiyeli tarih düşürülmüştür. İlk mısradaki "bir" ifadesi, çıkan sonuca ilave edildiğinde şahsın doğum tarihine ulaşılır.

3 A 222.

Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Çorlılı 'Alī Paşa tābi'i Süleymāniyye mütevellīsi Aḥmed Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḥaydar Paşa Medresesi i'ṭā olınup yüz yigirmi üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi beşinci güni Alaşehrli 'Abdu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birine i'tilā, yüz yigirmi dört Şevvālü'l-mükerreminüñ ṭoḳuzıncı güni Defterdār-zāde Meḥemmed Efendi yirine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Kürkcibaşı Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz yigirmi altı Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on üçinci güni Sarāy Ḫ̆ācesi Muṣṭafā Efendi yirine altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilüp yüz yigirmi sekiz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ **[163[b]]** ikinci güni yirlerinde mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibār olınmış idi. Yüz otuz bir Rebī'ü'l-āḫir'inüñ üçinci güni yine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Maḥmūd Paşa Medresesi virilüp sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ayaṣofıyya-i Kebīr Medresesi ile tevḳīr olınup bu iki rütbede selef-i sālifleri Defterdār-zāde Efendi'yi ta'ḳīb itmişler idi. Yüz otuz iki Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on birinci güni emīn-i sābıḳ 'Ömer Efendi yirlerine Medāris-i Süleymāniyye'nüñ biri in'ām, yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Aṭā'u'llāh Efendi Ketḫudası Ḥüseyn Efendi[1] yirine Dārü'l-ḥadīs̱-i Süleymān Ḫānī ile ikrām olındılar. Yüz otuz dört Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on sekizinci güni sene-i merḳūme Ramażān-ı şerīfi ġurresi tevḳītiyle selefleri Ḥüseyn Efendi maḥlūlinden Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz otuz beş Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle 'azl olınup yirleri Süleymāniyye müderrislerinden Mecdī-zāde Aḥmed Efendi'ye virilmiş iken ḳable'ż-żabṭ fevt olmaġın tevḳīt-i mezbūr ile yine Süleymāniyye müderrislerinden Rāşid Meḥemmed Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı. Yüz otuz sekiz Cumāde'l-āḫire'sinde bilād-ı s̱elās̱e i'tibārıyla Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl Mu'abbir İsmā'īl Efendi maḥlūlinden Ṣobuca ḳażāsına Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Muṣṭafā Efendi üzerlerinden Ṭaġardı ḳażāsı żamm olınup bunlara arpalıḳ virildi. **[164[a]]** Bu ḥāl üzere güẕārende-i evḳāt iken biñ yüz otuz ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ üçinci Cum'a gicesi vefāt ve 'azm-i cennāt-ı 'āliyāt itdüklerinde irtesi Cum'a güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerī-

1 Efendi İ: Paşa A.

fi'ne iḥżār olınup ba'de'l-Cum'a ṣalātları[1] edāsından ṣoñra Ṭopḳapusı ḫāricinde cedd-i emcedleri Ṣāriḥ-i *Meşnevī* 'Abdu'llāh Efendi civārında defn olındı. Maḥlūl olan arpalıḳları Şām-ı dārü's-selām ḳażāsından munfaṣıl Zekī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi'ye virildi.

Maḫdūm-ı merḳūm ḥiṣṣedār-ı ma'ārif ü 'ulūm, ṣadīḳ u ṣadūḳ, murā'ī-i ḥuḳūḳ, ṣalāḥ u 'iffetle meşhūr, ḫayr ile meẕkūr, müṭāla'a vü 'ibādete şedīdü'l-iştiġāl, leme'āt-ı envār-ı siyādet levḥ-i cebīninde bāhirü'l-iştiġāl, naḫl-i ser-sebz-i ṭayyibü'l-a'rāḳ, maḫdūm-ı kerīm-i pesendīde-aḫlāḳ idi.

Ḳayṣeriyyeli es-Seyyid Meḥemmed Ṣun'u'llāh Efendi

el-Mevlā es-Seyyid Meḥemmed Ṣun'u'llāh. Medīne-i Ḳayṣeriyye'de Şeyḫ Ḳāsım aḥfādındandur. Ba'de taḥṣīli'l-isti'dād medīne-i merḳūmeden Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye hicret, biñ ṭoḳsan iki tārīḫinde Şeyḫü'l-İslām 'Alī Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz altı Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde Ḥüseyn Efendi yirine Rābi'a-i Sarāy-ı Ġalaṭa ḫāriciyle be-kām, yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Şeyḫ Dāmadı Sarāy Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi yirine 'Alī Efendi-zāde Dārü'l-ḥadīṯi'ne ḥareketle nā'ilü'l-merām olmışlar idi. Yüz on yedi Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on beşinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Anṭāḳī-zāde es-Seyyid **[164[b]]** 'Abdu'llāh Efendi yirine Fenāyī Dede Medresesi virilüp yüz on ṭoḳuz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on sekizinci güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla La'lī Muṣṭafā Efendi yirine Şāhḳulı Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz yigirmi üç Cumāde'l-āḫire'sinüñ onıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla selefi La'lī Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Ḥekīmbaşı Nūḥ Efendi Medresesi'ne mevṣūl, yüz yigirmi beş Şevvālü'l-mükerreminüñ on üçinci güni Dayı-zāde Ḥasan Efendi yirine medāris-i Ṣaḥn'uñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olup yüz yigirmi altı Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresi tevḳītiyle Anṭāḳī İmāmı Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi yirine masḳaṭ-ı re'si olan Ḳayṣeriyye ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınmış idi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Bosna ḳażāsından munfaṣıl Ḳurı-zāde Aḥmed Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde Üsküdar pāyesi żamīmesiyle

1 A 223.

Muẓaffer-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Ṣofya ḳażāsı tevcīh olınup yüz otuz bir Ramażān-ı şerīfi ġurresinde ʻazl ve yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn iʻtibārıyla Piyāle Paşa Medresesi müderrisi Hüve'lleẕī Muṣṭafā Efendi vaṣl olındı. Yüz otuz altı Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi ḫalef-i sālifi Ḳurı-zāde Aḥmed Efendi maḥlūlinden Diyār[1]bekr ḳażāsı iḥsān olınup yüz otuz yedi Rebīʻü'l-āḫir'i ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi iʻtibārıyla Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi müderrisi Ḳara Aḥmed Efendi vāṣıl oldı. Bunlar baʻde'l-ḳufūl masḳaṭ-ı re'si olan medīne-i Ḳayṣeriyye'ye vuṣūl bulup **[165ᵃ]** şümārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sında intiḳāl ve ʻālem-i ʻuḳbāya irtiḥāl eyleyüp medīne-i merḳūmede defn olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ṣalāḥ-ı ḥālle maʻlūm, nīk-nefs-i ṣāfī-fu'ād, mü'min-i pāk-iʻtiḳād idi.

Yeñişehrli Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā ibn el-Ḥāc Murād. Vilāyet-i Rūmili'nde Yeñişehr nām belde-i meşhūreden ẓuhūr ve "Yeñişehrli Muṣṭafā Efendi" dimekle meşhūr olmış idi. Biñ yüz iki Ramażān-ı şerīfinde Erzincānī es-Seyyid ʻAlī Efendi Anaṭolı ṣadrı iken cülūs-ı Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Ṣānī teşrīfinden ṭoḳuzıncı olmaḳ üzere şeref-i mülāzemetlerine nā'il ve devr-i medāris-i muʻtāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye vāṣıl ve andan daḫı munfaṣıl olduḳdan ṣoñra biñ yüz on beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi birinci güni ibtidā ḫāric iʻtibārıyla Nālī Ḳayını Meḥemmed Efendi yirlerine Şehr-emīni Medresesi virilüp yüz on ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ onıncı güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi iʻtibārıyla Kefevī Ṣāliḥ Efendi yirine Çobān Çāvuş Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz yigirmi iki Ramażān-ı şerīfinüñ dördinci güni ibtidā dāḫil iʻtibārıyla Çādırcı-zāde Meḥemmed Efendi yirine Fenāyī Dede Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi beş Şevvālü'l-mükerreminüñ on üçinci güni dāḫil ḥareket-i[2] miṣliyyesi iʻtibārıyla Celeb Ḥüseyn Efendi yirine Ḫādım Ḥasan Paşa Medresesi iʻṭā, yüz yigirmi altı Şaʻbān-ı şerīfinüñ on üçinci güni sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresi tevḳītiyle Ṣadrü'd-dīn-zāde Niʻmetu'llāh Meḥemmed Efendi yirine Lefḳoşa ḳażāsı ḥükūmeti sezā görilmiş idi. Yüz yigirmi yedi Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde maʻzūl ve yirlerine Bos-

1 A 224.
2 ḥareket-i İ: -A.

na ḳażāsından munfaṣıl Kūsec Ḫalīl **[165[b]]** Paşa İmāmı Ḥasan Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz beş Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde Aḳḥiṣārī Şeyḫ-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Erzenü'r-rūm ḳażāsı tevcīh olınup yüz otuz iki Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde mün'azil ve yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Yaḥyā Efendi Medresesi müderrisi Babaṭaġlı 'Alī Efendi vāṣıl oldı. Yüz otuz yedi Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde Resūl Efendi Dāmadı 'Alī Efendi yirlerine Maġnisa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde 'azl ve yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye müderrislerinden 'İbād-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi vāṣıl oldılar[1]. Bunlar ba'de'l-'azl İstanbul'da menzillerine gelüp evḳāt-güẕār iken biñ yüz otuz ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on üçinci[2] Erba'ā gicesi rūḥ-ı revānı 'āzim-i dārü'l-ḳarār olduḳda irtesi Erba'ā güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde defn olındı.

Mevlānā-yı merḳūm ḥiṣṣemend-i ma'ārif ü 'ulūm, pīr-i mu'ammer, ṣalāḥ-ı ḥālle muḫammer, dervīş-ṭab' u ṣāfī-nihād, mü'min-i pāk-i'tiḳād idi.

Teẕkireci Ḥasan Efendi

el-Mevlā Ḥasan. Cezīre-i Mora sāḥilinde Anabolı ḳaṣabasından bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olup ba'de taḥṣīli'l-isti'dād Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye vāṣıl ve biñ yüz iki tārīḫinde vāḳi' Belġrad fetḥi teşrīfinden Re'īsü'l-eṭibbā Ḥayātī-zāde Muṣṭafā Efendi'nüñ şeref-i mülāzemetlerine nā'il olduḳdan ṣoñra devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi birinci güni **[166[a]]** Ḳazṭaġlı Muṣṭafā Efendi yirine Behmen Aġa Medresesi ḫāricine 'āric, yüz on sekiz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi altıncı güni Beyāżī-zāde'ye mensūb Yūsuf Efendi yirine Dersiyye-i el-Ḥāc İsmā'īl'e ḥareketle mübtehic olmış idi. Yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla 'İmād-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirlerine Receb Paşa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz yigirmi üç Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla es-Seyyid

1 vāṣıl oldılar A: vaṣl olındılar İ.
2 A 225.

Ca'fer-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Ma'lūl-zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde olup yüz yigirmi yedi Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde yirlerinde mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibār olınmış idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni yine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla 'Alī Efendi-zāde Muṣṭafā Efendi yirlerine Şeyḫü'l-İslām es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi Medresesi'ne menḳūl, yüz otuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi sekizinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Debbāġ-zāde Efendi Birāder-zādesi Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'den biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Yüz otuz bir Cumāde'l-ūlā'sınuñ sekizinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Şirvānī 'Abdü'r-raḥīm Efendi yirine Fetḥiyye'de vāḳı'a Sinān Paşa Medresesi'ne irtiḳā, yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ebū Bekr Efendi-zāde Aḥmed Efendi yirlerine Sinān Paşa Dārü'l-ḥadīṯi'ne i'tilā eyleyüp yüz otuz beş Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Teẕkireci Aḥmed Efendi maḥlūlinden Üsküdar'da vāḳı'a Mihrümāh Sulṭān Medresesi iḥsān olınup yüz otuz sekiz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ ṭoḳuzıncı **[166[b]]** güni yine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḫˇāce İsmā'īl Efendi yirine Medrese-i Şeh-zāde mesnedgāh-ı[1] ifādeleri olmış idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām iken biñ yüz otuz ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on beşinci Cum'a gicesi ders ü devri encām ve 'ālem-i 'uḳbāya ḫırām itdükde irtesi Cum'a güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'l-Cum'a ṣalātı edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde defn olınup medrese-i maḥlūlesi ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ūlā-yı Zekeriyyā Efendi Medresesi müderrisi olan şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerinüñ dāmādları Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi'ye mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḥūm şükūfe-çīn-i ma'ārif ü 'ulūm, ḫoş-ṭab' u güşāde-meşreb, ṭālib-i meṭālib-i 'ilm ü edeb, pākīze-nihād u ferruḫ-nijād, müslim-i selīmü'l-i'tiḳād idi. Ḥalen veliyyü'n-ni'am-ı enām, nūr-baḫş-ı ṣaḥā'if-i eyyām, şeyḫü'l-İslām-ı 'ālī-cāh, Dāmād Efendi-zāde Ebu'l-ḫayr Aḥmed Efendi ḥażretleri āsitāne-i sa'ādetlerine intisāb ve ṣadāretleri ḥālinde teẕkirecilikleri ḫıdmetiyle şeref-yāb olmış idi.

1 A 226.

Uzunī-zāde Mülāzımı Bosnevī İbrāhīm Efendi

el-Mevlā İbrāhīm ibn el-Ḥāc ʿAlī bin ʿAbdu'r-raḥmān. Bosna Sarāyı'ndan nümāyān ve Dārü's-salṭanati'l-ʿaliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye revān olup hem-şehrīsi Uzunī-zāde Süleymān Efendi'ye dānişmend ve biñ yüz on Ṣaferü'l-ḫayrınuñ ikinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medresesi'nden Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birine ḥareketlerinde ḫıdmet iʿādelerinden şeref-i mülāzemetleriyle behremend olmış idi. ʿAlā-ḥasebi'l-ʿāde devr-i medāris-i muʿtāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfe**[167ᵃ]**sinüñ[1] on altıncı güni Mīrzā Efendi Tābiʿi es-Seyyid ʿÖmer Efendi yirine Çerāġī Ḥamza Medresesi ibtidā ḫāric iʿtibārıyla virilüp yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Ḳonevī es-Seyyid Yūsuf Efendi yirine Ṣayyādbaşı Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz otuz bir Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla ʿAvnī Aḥmed Efendi yirine Ṣāniye-i Maḥmūd Efendi Medresesi'ne gelüp yüz otuz beş Rebīʿü'l-evvel'inüñ yigirmi yedinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Kefevī Meḥemmed Efendi yirlerine Ḥāfıẓ Aḥmed Paşa Medresesi tevcīh olınup yüz otuz ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi birinci güni yirlerinde mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibār olınmış iken sene-i mezbūre Şaʿbān-ı şerīfinde irtiḥāl ve ʿālem-i ervāḥa ittiṣāl eyledükde naʿşı Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān[2] Cāmiʿ-i Şerīfi'ne iḥżār olınup baʿde'ẕ-ẓuhr ṣalāt-ı cenāzesi edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde defn olındı. Medrese-i maḥlūlesi iki ay miḳdārı tevḳīf olınup sene-i merḳūme Şevvālü'l-mükerreminde ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Mollā Kestel Medresesi müderrisi olan Dervīş Meḥemmed Efendi'ye dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ʿilm ü ṣalāḥla maʿlūm, ṣābir ü ḳāniʿ, dervīş-nihād u mütevāżiʿ, selīmü'l-ḳalb-i ṣāfī-fu'ād, ṣuleḥā vü meşāyiḫa ḳaviyyü'l-iʿtinā ve'l-iʿtiḳād idi.

---

1 Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ İ: Ẕi'l-ḥicce'sinüñ A.
2 A 227.

Müferriḥ-ẕāt Ḥasan Efendi

el-Mevlā Ḥasan ibn ʿAlī. "Müferriḥ-ẕāt Ḥasan Efendi" dimekle meşhūr ve ʿunvān-ı iştihārı bu mertebeye maḳṣūrdur. Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi ḥażretlerine intisāb ve imāmetleri ḫıdmetiyle şeref-yāb olup şeref-i mülāzemetlerin iktisāb itmiş idi. Devr-i medāris ve ʿaḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı **[167b]** neyl-i meʾmūl iken biñ yüz on beş Cumādeʾl-ūlāʾsınuñ yigirminci güni Celeb Muṣṭafā Efendi yirine ibtidā ḫāric iʿtibārıyla Dersiyye-i ʿAlī Efendi tevcīh olınup yüz on ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ onıncı güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Tatar ʿAbdü'l-ḥalīm Efendi Dāmādı Meḥemmed Efendi yirine Ḥāmid Efendi Medresesi'ne taḥrīk olınmış idi. Yüz yigirmi iki Şaʿbān-ı şerīfininüñ beşinci güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Yeñişehrli Veliyyü'd-dīn Efendi yirlerine Ḳoġacı Dede Medresesi virilüp yüz yigirmi altı Rebīʿü'l-evvel'inüñ on beşinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Maḥmūd Çāvuş-zāde İbrāhīm Efendi yirine Şeyḫ Muḥyī'd-dīn el-Ḳocevī Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi ṭoḳuz Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni yine ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil iʿtibārıyla Begler Ḫˇācesi Nāʾibi Ḳara Aḥmed Efendi yirine Ḫavāṣṣ-ı Maḥmūd Paşa Medresesi'ne menḳūl, yüz otuz bir Cumādeʾl-āḫireʾsinüñ yigirmi yedinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Maḥmūd Efendi-zāde Zekeriyyā Efendi yirlerine Aḫī Çelebi Medresesi'ne mevṣūl olup yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni sene-i ātiye Rebīʿü'l-evvel'i ġurresi tevḳītiyle Erżurūmī ʿOṯmān Efendi yirine Bosna ḳażāsı sezā görilmiş idi. Yüz otuz beş Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde ʿazl ve yirlerine Çalıḳ Aḥmed Paşa İmāmı Ḥüseyn Efendi vaṣl olındı. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz ṭoḳuz Ramażān-ı şerīfinde intiḳāl ve ʿālem-i ʿuḳbāya irtiḥāl eyledi

Mevlānā-yı mezbūr ḳadr-i müşterek-i ḥayṣiyyet ile meşhūr, pīr-i muʿammer, ṣalāḥ-ı ḥālle muḫammer[1] idi.

1 A 228.

Vizevī Mektūbī es-Seyyid Meḥemmed Efendi[1]

el-Mevlā es-Seyyid Meḥemmed ibnü'l-mevlā İbrāhīm el-Ḥanefī. Ṭabaḳa-i Sulṭān Muṣṭafā **[168[a]]** Ḫān-ı Ṣānī 'ulemāsından tercemesi *Cild-i Ṣānī*'de masṭūr olup biñ yüz on bir Ramażān-ı şerīfinde Bosna ḳāḍīsi iken cisr-i fenādan 'ālem-i bāḳīye 'ubūr eyleyen Ḥanefī İbrāhīm Efendi'nüñ ferzend-i ercmendi es-Seyyid Meḥemmed Efendi'dür. Vālid-i mācidleri Vize Sarāyı ḳaṣabasında me'ẕūn bi'l-iftā iken bunlar ḳaṣaba-i meẕkūrede ṭayy-ı merāḥil-i 'adem ve ṣaḥn-ı vücūda vaż'-ı ḳadem eyleyüp biñ ṭoḳsan ṭoḳuz tārīḫinde Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi merḥūmuñ def'a-i s̱āniyelerinde evlād-ı mevālīden olmaḳ üzere müstaḳıllen mülāzım ve ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye 'āzim olup devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz on yedi Ramażān-ı şerīfinüñ on ṭoḳuzıncı güni ibtidā ḫāric i'tibārıyla La'lī-zāde es-Seyyid 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirlerine Ḫūb-yār Maḥallesi'nde vāḳi' Kātib Muṣṭafā Efendi Medresesi sezāvār görilüp yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla ibtidā iḥdās olınan Ṣolaḳbaşı Ḥācī Muṣṭafā Medresesi'ne [2] اول مدرس درس فیها olmışlar idi. Yüz yigirmi üç Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Teẕkireci Ḥasan Efendi yirine Receb Paşa Medresesi virilüp yüz yigirmi yedi[3] Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla 'Ayntābī Aḥmed Efendi yirine Tevḳī'ī Ca'fer Çelebi Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz otuz Şevvālü'l-mükerreminüñ sekizinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Yeñişehrli Veliyyü'd-dīn Efendi yirine Mollā Gürānī Medresesi'ne mevsūl, yüz otuz dört Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni veliyyü'n-ni'am-zādemüz Başmaḳcı-zāde **[168[b]]** es-Seyyid Muṣṭafā Efendi yirlerine medāris-i Ṣaḥn'uñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl oldılar. Yüz otuz beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi yedinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Mektūbī 'Oṣmān Efendi Dāmādı es-Seyyid Aḥmed Efendi yirlerine Ḫadīce Sulṭān Medresesi iḥsān olınup yüz otuz yedi Şevvālü'l-mükerreminüñ dördinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Meḥemmed Es'ad Efendi yirlerine Sinān Paşa Dārü'l-ḥadīṣi'ne irtiḳā itmişler idi. Bu ḥāl üzere seccāde-nişīn-i dirāset iken biñ yüz otuz ṭoḳuz Şevvālü'l-mükerreminüñ onıncı Cum'a gicesi mübtelā

1 Evvelu müderrisin bi-medreseti Ṣolaḳbaşı Ḥācī Muṣṭafā. Fī 11 Rebī'ü'l-evvel sene 1121.
2 "Burada ders okutan ilk müderris."
3 yigirmi yedi İ: yigirmi A.

olduġı maraż-ı istisḳa sebebiyle dār-ı fenādan rıḥlet ve ʿālem-i ʿuḳbāya ʿazīmet eyleyüp irtesi Cumʿa güni naʿşları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmiʿ-i Şerīfi'ne[1] iḥżār olınup baʿde'l-Cumʿa ṣalātı edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde Emīr-i Buḫārī Zāviyesi civārında defn olınup medrese-i maḥlūlesi ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Kürkcibaşı Medresesi müderrisi olan Fındıḳ-zāde İbrāhīm Efendi'ye altmışlı ḥareket-i miṡliyyesi iʿtibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm ṭālib-i iḳtinā-yı ṣemerāt-ı ʿulūm, taʿlīḳ-nüvīsīde māhir, şiʿr ü inşāya ḳādir, merd-i ṣāfī-fu'ād, müslim-i pāk-iʿtiḳād idi. Şeyḫü'l-İslām Başmaḳcı-zāde es-Seyyid ʿAlī Efendi ḥażretlerinüñ defʿa-i ṯāniyelerinde mektūbcılıḳları ḫıdmetiyle müşerref olmışlar idi.

Çuḳacı-zāde Dāmādı es-Seyyid Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā es-Seyyid Muṣṭafā. Bu ṭabaḳa evā'ilinde tercemesi *Cild-i Ṯānī*'de sebḳ iden Çuḳacı-zāde es-Seyyid Aḥmed Efendi ile ʿaḳd-i peyvend-i muṣāheret itmegin "Çuḳacı-zāde Dāmādı es-Seyyid Muṣṭafā Efendi" dimekle şöhret bulmış idi. Ṣudūr-ı kirāmdan Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı mihteri **[169[a]]** Meḥemmed Efendi'nüñ ḫıdmet iʿādelerinden mülāzım ve rāh-ı tedrīse ʿāzim olup bi-ḥasebi'l-ʿāde devr-i medāris-i muʿtāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz otuz bir Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi dördinci güni Ḫırḳa-i Şerīf Şeyḫi es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Edrineḳapusı dāḫilinde vāḳıʿa Meḥemmed Paşa Medresesi ḫāriciyle kām-revā, yüz otuz üç Şaʿbān-ı şerīfinüñ yigirmi üçinci güni Lefḳoşa ḳażāsı tevcīh olınan İmām-zāde Aḥmed Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṡliyyesi iʿtibārıyla Öreke-zāde Medresesi iʿṭā olınup yüz otuz yedi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on birinci güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Üns-zāde Meḥemmed Efendi yirlerine Ayaṣofıyya-i Kebīr'de vāḳıʿa ʿAlī Efendi Medresesi tevcīh olınmış idi. Biñ yüz otuz ṭoḳuz Şevvālü'l-mükerreminde Medīne-i Münevvere'de nā'ib iken ḫaber-i fevti vāṣıl oldı. Medrese-i maḥlūlesi tevḳīf olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi sekizinci güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla es-Seyyid ʿAbdü'l-ḳādir Efendi Medresesi müderrisi olan Veliyyü'd-dīn Efendi'ye dāḫil ḥareket-i miṡliyyesi iʿtibārıyla żamm olındı.

1 A 229.

Merḥūm-ı merḳūm ḥiṣṣemend-i ekser-i ʿulūm, pīr-i muʿammer, ṣalāḥ-ı ḥāl-le muḫammer, ḫayr ile meẕkūr, "Çuḳacı-zāde Dāmādı" ʿunvānıyla meşhūr idi.

Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Muṣṭafā Efendi {Mücīb}

el-Mevlā Muṣṭafā ibnü'l-mevlā Aḥmed. Ānifen tercemesi sebḳ iden Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Aḥmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ercmendi ve ferzend-i ḫıredmendi Muṣṭafā Efendi'dür. Biñ seksen üç Şevvāl'inde belde-i merḳū-me-i Ḥıṣn-ı Manṣūr'da diyār-ı ʿademden ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden[1] is-tifāża-i nūr-ı şuʿūr idüp vetīre-i erbāb-ı istiʿdād üzre **[169b]** kesb-i kemāl ve meleke-i ʿilmiyyesin iʿmāl itdükden ṣoñra biñ ṭoḳsan ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sında şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi ḥażretlerinüñ Rūmili ṣadāretine teşrīf-lerinden mülāzım ve rāh-ı tedrīse ʿāzim olup devr-i medāris ve ʿaḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʿzūl iken biñ yüz sekiz Rebīʿü'l-evvel'inüñ on birinci güni Nuʿmān Paşa Ḫˇācesi es-Seyyid Aḥmed Efendi yirine Fīrūz Aġa Dersiyyesi ḫāricine ʿāric, yüz ṭoḳuz Şevvālü'l-müker-reminüñ on altıncı güni selefleri yirlerine Eyyühüm Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmışlar idi. Yüz on iki Şaʿbān-ı şerīfi ġurresinde ibtidā dāḫil iʿtibā-rıyla Eyyūb-zāde Meḥemmed Efendi yirine Monlā Ḳırımī Medresesi virilüp yüz on beş Ramażān-ı şerīfinüñ sekizinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿti-bārıyla Ḳāsım Efendi yirine Saʿdī Efendi[2] Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz on sekiz Recebü'l-müreccebinüñ yedinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla ʿAṭṭār-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Ḫusrev Ketḫudā Medresesi Ūlāsı'na mevṣūl, yüz yigir-mi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni Nefes-zāde es-Seyyid Meḥemmed ʿAzīz Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'den biriyle nā'ilü'l-me'mūl olup sene-i mezbū-re Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ üçinci güni ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Vālide Sulṭān Ketḫudāsı-zāde Meḥemmed Efendi yirlerine Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi ile tecdīd-i sürūr itmişler idi. Yüz yigirmi iki Cumāde'l-āḫire'sinüñ ikinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Çāvuş-zāde ʿAbdü'l-bāḳī Efendi yirine Meḥemmed Aġa Medresesi'ne irtiḳā, yüz yigirmi beş Rebīʿü'l-evvel'inüñ ye-dinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye **[170a]** iʿtibārıyla selef-i sālifleri Nefes-zāde Efendi yirine Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi'ne iʿtilā eyleyüp yüz yigirmi sekiz

1 A 230.
2 Saʿdī Efendi İ: Saʿdī-zāde A.

Şevvālü'l-mükerreminüñ ṭoḳuzıncı güni yine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla 'Oṯmān-zāde Aḥmed Efendi yirine Ayaṣofıyya-i Kebīr Medresesi'ne menḳūl, yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni selefleri 'Oṯmān-zāde Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'den birine vuṣūl bulup yüz otuz bir Ramażān-ı şerīfinüñ dördinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Ṣadrü'd-dīn-zāde Maḥmūd Efendi yirine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsı i'ṭā olınmış idi. Yüz otuz iki[1] Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ on birinci güni yüz otuz üç Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresi tevḳītiyle ma'zūl ve yirlerine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderisi 'İlmī Aḥmed Efendi mevṣūl oldılar. Yüz otuz ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi birinci güni sene-i meẕkūre Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle Ḥāmid Efendi[2] Ketḫudā-zādesi Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden bilād-ı ṣelāṯe ile hem-rütbe ḳılınan Şām-ı Şeref-encām ḳażāsı in'ām olınmış iken sene-i merḳūme Şevvālü'l-mükerreminüñ on ikinci güni bunlar daḫı selefleri gibi dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i bāḳīye 'azīmet itdüklerinde Bilāl-i Ḥabeşī civārında defn olındılar. Manṣıb-ı maḥlūl beş ay miḳdārı evlādına medd olınup ba'dehu sene-i mezbūre Ẕi'l-ka'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi sekizinci güni biñ yüz ḳırḳ Rebī'ü'l-evvel'i ġurresi tevḳītiyle Selanik ḳażāsından munfaṣıl Şikārī-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm maḫdūm-ı zībende-rüsūm, ma'ārif ü feżā'il ile ārāste, siyyemā mesā'il-āşināliġla pīrāste olup her fenden behremend **[170[b]]** ve beyne'l-emṯāl mu'azzez ü ercmend, vecīh ü edīb, maḫdūm-ı necīb idi.

Mücīb maḫlaṣı ile eş'ār-ı ābdārları olup bu ebyāt güftār-ı dürer-bārlarındandur:

Naẓm

Taḫt-ı revān-ı 'izzete bālā-nişīn olur
Yir mi baṣar ayaġı olan mükrim-i ṭarīḳ

Ve lehu

Ġarīḳ-ı lücce-i hicrānuñı farḳ eyle sā'irden
Çıḳarma āşināñı ḫāṭır-ı deryā-muḳāṭırdan

1 otuz iki İ: otuz A.
2 A 231.

Ḳıyāmetler ḳopardı başuma maġribli bir āfet
Ṭoġup zerrīn-fes ile āftābāsā Cezāyir'den

Çü mīl-i sürme-ḫāmem rūşen itdi 'ālemüñ çeşmin
Mücībā böyle feyżi görmedüm ben kilk-i şā'irden

Ve lehu

Bu la'l-i teşnedār-ı ruḫ-ı şu'le-tāb ile
Ḥayfā ki ṣayd ider seni eller şarāb ile

Virme binā-yı 'işmete ey şūḫ zelzele
Gezme raḳīb-i müfsid-i ḫāne-ḫarāb ile

Ol āftāb ġayrıda yellerle mekṣ ider
Ammā bize gelince gider biñ şitāb ile

Açmaḳ raḳībe muṣḥaf-ı ḥüsnüñ revā mıdur
Ey meh senüñle söyleşelüm gel kitāb ile

Üftādegānı ẕerreden efzūn ise n'ola
Ol meh Mücīb pençeleşür āftāb ile

Ve lehu

Ḳaynar ḳaynar ṣu dökildi başuma
Germ-ābede görmeyince ol sīm-teni

Ve lehu

Eyleyen ālūde-gāh-ı meẕellet gendümi
Rūzgār eksikligidür rūzgār eksikligi

İtmeyen fülk-i dili gird-āb-ı ḥayretden ḫalāṣ
Rūzgār eksikligidür rūzgār eksikligi

Ḳara Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed. Ḥamīd sancaġında Bezmel (?) nām ḳaṣabadan bedīdār ve "Ḳara Aḥmed Efendi" dimekle şöhret-şi'ār olmış idi. Biñ ṭoḳsan ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḫayrında Begler Ḫ̆ācesi Aḥmed Efendi'nüñ Ṣaḥn Medresesi i'ādelerinden mülāzım ve ṭarīḳ-ı tedrīse 'āzim olup devr-i mecālis ve aḫẕ-ı medāris iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz on beş Cumāde'l**[171ᵃ]**-ūlāsı'nuñ yigirminci güni ibtidā ḫāric i'tibārıyla Edrineli Yaḥyā-zāde Kihteri Yaḥyā Efendi yirine Tercemān Yūnus Medresesi virilüp yüz on ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ onıncı güni Ṭrabzonī 'Os̱mān Efendi yirine Fāṭıma Ḫānım Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz yigirmi iki Şa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi beşinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi ḥażretleri imāmları "Müferriḥ-ẕāt" dimekle şöhret-yāb olan Ḥasan Efendi yirine Ḥāmid Efendi Medresesi'ne nā'il, yüz yigirmi beş Şevvālü'l-mükerreminüñ on üçinci güni dāḫil ḥareket-i mis̱liyyesi i'tibārıyla Vānī-zāde es-Seyyid 'Ömer Efendi yirlerine Ḫavāṣṣ-ı Maḥmūd Paşa Medresesi'ne vāṣıl olmışlar idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni yine ḥareket-i mis̱liyye-i dāḫil i'tibārıyla Tatar 'Abdü'l-ḥalīm Efendi Dāmādı Meḥemmed Efendi yirine Ḳāsım Paşa Medresesi'ne şāyān, yüz otuz Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Yūsuf Paşa İmāmı Aḥmed Efendi yirine Fāṭıma Sulṭān Medresesi iḥsān olındı. Yüz otuz üç Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on birinci güni Çāvuş-zāde Mülāzımı es-Seyyid 'Ömer Efendi yirine medāris-i Ṣaḥn'uñ birine i'tilā, sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla 'Aṭā-zāde Aḥmed Efendi yirine Kürkcibaşı Medresesi'ne irtiḳā itmişler idi. Yüz otuz altı Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ altıncı güni altmışlı ḥareket-i mis̱liyyesi i'tibārıyla Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde Seyyid Meḥemmed Sa'īd Efendi yirine Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi ile ḳadri mezīd olup yüz otuz yedi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on birinci güni sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresi **[171ᵇ]** tevḳītiyle es-Seyyid Ṣun'u'llāh Efendi yirine Diyārbekr ḳażāsı tevcīh olınup yüz otuz sekiz Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Ḳayṣeriyye ḳażāsından munfaṣıl Çāvuş-zāde Ḥüseyn Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sında sene-i mezbūre Receb-i şerīfi ġurresi tevḳītiyle 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri yirlerine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsıyla hem-rütbe ḳılınan Hemedān ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup sene-i merḳūme Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde Medīne-i Münev-

vere[1] ḳażāsı tevcīh olınan Mektūbī ʿAbdu'r-raḥmān Efendi üzerinden Gökceṭaġ ḳażāsı daḫı ber-vech-i arpalıḳ ilḥāḳ olınmış idi. Sene-i meẕkūre Şevvālü'l-mükerremi evāḫirinde manṣıb-ı ḥayātdan münʿazil ve ʿālem-i ʿuḳbāya vāṣıl oldı. Manṣıb-ı maḥlūl biñ yüz ḳırḳ Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde żabṭ itmek üzere Baġdād-ı bihişt-ābād ḳażāsından munfaṣıl ʿAlī Efendi-zāde Muṣṭafā Efendi'ye maḥal görilüp Gökceṭaġ ḳażāsı daḫı mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Ḥācī Ḥasan-zāde Medresesi müderrisi olan Mektūbī Yümnī Meḥemmed Efendi'ye ber-vech-i arpalıḳ tevcīh[2] olındı.

Mevlānā-yı mezbūr "Ḳara Aḥmed Efendi" dimekle meşhūr, cemʿ-i kütübe mā'il ve ḫod-be-ḫod müṭālaʿaya müştaġil, ḫalḳla ḥüsn-i muʿāmeleye ḳādir, üslūb-ı taḥṣīlde māhir, dīde-dūz-ı menāfiʿ, ḫalūḳ u mütevāżiʿ idi.

Sābıḳā Emīnü'l-fetvā Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed. Vilāyet-i Ḳaraman'da Ḳonya şehrinden ẓuhūr ve ḳaṭʿ-ı menāzil-i sinīn ü şühūr idüp taḥṣīl-i meleke-i istiʿdād ve maẓhar-ı ʿināyet olmaġa saʿy ü ictihād itdüḳden ṣoñra şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ ʿAṭā'u'llāh Meḥemmed Efendi ḥażretlerine müderris iken dānişmend ve biñ seksen ṭoḳuz Receb'inde Ṣaḥn Medresesi'nden ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Şāh Sulṭān **[172ᵃ]** Medresesi'ne ḥareketlerinde mülāzemetle behremend olmışlar idi. ʿAlā-ḥasebi'l-ʿāde devr-i menāzil-i ifāde iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʿzūl iken biñ yüz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci güni Luṭfī Beg Medresesi ḫāriciyle be-kām, yüz yedi Rebīʿü'l-evvel'inüñ yigirmi üçinci güni Vānī-zāde es-Seyyid Maḥmūd Efendi yirine Vālide Sulṭān Dārü'l-ḥadīṯi'ne ḥareketle nā'ilü'l-merām olup yüz on bir Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi altıncı güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Aʿrec ʿÖmer Efendi maḥlūlinden Dāmād Efendi Medresesi ile dil-şād, yüz on beş Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla Ṭabīb ʿÖmer Efendi yirine Bālī Efendi Medresesi ile ber-murād oldılar. Yüz on yedi Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Muʿabbir İsmāʿīl Efendi yirine İbrāhīm Paşa-yı Cedīd Medresesi ile tecdīd-i sürūr eyleyüp yüz on sekiz Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi altıncı güni Çāvuş-zāde ʿAbdü'l-bāḳī Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'den birinde ferş-i sec-

1 A 233.
2 tevcīh İ: taʿyīn A.

cāde-i ifāde itmişler idi. Yüz on ṭoḳuz Ṣaʿbān-ı ṣerīfinüñ sekizinci güni ibtidā altmışlı iʿtibārıyla re'īsü'l-eṭibbā olan Meḥemmed Efendi yirine Rüstem Paşa Medresesi sezā, yüz yigirmi Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi dördinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Ḥamza Efendi maḥlūlinden Ḳılıç ʿAlī Paşa Medresesi iʿṭā olınmış idi. Yüz yigirmi üç Receb-i şerīfi ġurresinde mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Nīfī Dāmādı Aḥmed Efendi yirine Ūlā-yı Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi'ne terfīʿ olınmışlar idi.Yüz yigirmi beş Ṣaferü'l-ḫayrında müşārun ileyh **[172[b]]** ʿAṭā'u'llāh Efendi[1] ḥażretleri ṣadr-ı fetvāya teşrīf buyurduḳlarında emīn-i sābıḳ "Ṣūfī Emīr Efendi" dimekle şehīr es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine fetvā-emāneti ḫıdmetinde istiḫdām idüp selefi Seyyid Meḥemmed Efendi arpalıġı olan Çırpan ḳażāsı bunlara naḳl eyledi. Sene-i merḳūme Cumāde'l-āḫire'sinde Maḥmūd Efendi şeyḫü'l-İslām olup sābıḳā muḳtedā-yı enām olan Şeyḫü'l-İslām ʿAbdu'llāh Efendi ḥażretlerinüñ Burusa'dan infiṣālleri ḥālinde emānet-i fetvā endām-ı liyāḳatlerine münāsib cāme-i ībā (?) olduġı ṭaraf-ı Devlet-i ʿAliyye'den işāret olınmaġla me'mūren ol ḫıdmet-i celīletü'ş-şān ile muḳtedā-yı müşārun ileyh mübeccel ve mevlānā-yı merḳūm ḫıdmetinden muʿaṭṭal olup arpalıġı sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde Burusa pāyesiyle İzmir ḳażāsından munfaṣıl Bālī-zāde Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on sekizinci güni ṣadr-ı aʿẓam-ı sābıḳ Elmās Meḥemmed Paşa İmāmı İbrāhīm Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle tevḳīʿ olınup sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerreminüñ ṭoḳuzıncı güni selef-i sālifleri es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirlerine Dārü'l-ḥadīṣ-i Süleymān Ḫānī erzānī görilmiş idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi dördinci güni sene-i mezbūre Rebīʿü'l-evvel'i ġurresi tevḳītiyle Ḫˇāce-zāde es-Seyyid ʿÖmer Efendi ḥażretleri yirlerine Ġalaṭa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz otuz Rebīʿü'l-evvel'i ġurresinde maʿzūl ve yirlerine Maġnisa ḳażāsından munfaṣıl Medīne-i Münevvere pāyesi olan Esʿad-zāde es-Seyyid Fā'iz ʿAbdü'r-raḥīm Efendi mevṣūl oldı. Bunlara yüz otuz altı Receb-i şerīfi ġurresinde Mekke ḳāḍīsi olan Mektūbī **[173[a]]** ʿOṯmān Efendi üzerinden Yundaṭası ve Diñek Keskini ḳażāları arpalıḳ taʿyīn olındı. Sene-i meẕkūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde Bolevī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi yirlerine maḥrūsa-i Burusa ḳażāsı tevcīh olınduḳda arpalıḳları Selanik ḳażā-

1 A 234.

sından munfaṣıl Zekī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi'ye virildi. Yüz otuz yedi Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinde mün'azil ve yirlerine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl el-Ḥāc Meḥemmed Efendi vāṣıl oldı. Ḫalefleri arpalıġı Ḫavāṣṣ-ı Maḥmūd Paşa ḳażāsına bilād-ı ṣelāṣe ile hem-rütbe ḳılınan Şām-ı şeref-encām ḳażāsı tevcīh olınan ḫalef-i sālifleri Zekī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi üzerinden ṣāniyen Yundaṭası ve Diñek Keskini ḳażāları żamm olınup bunlara arpalıḳ ta'yīn olındı. Yüz otuz sekiz Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde Yundaṭası ve Diñek Keskini ḳażāları Filibe ḳażāsından munfaṣıl Emīn Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olınup Rūmili pāyesiyle Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi ḥażretlerine Midilli arpalıḳ olmaḳ taḳrībiyle mutaṣarrıf olduḳları Çırpan ḳażāsı üzerlerinden bunlara bedel virildi. Bu ḥāl üzere sübḥa-şümār-ı eyyām u leyāl iken[1] biñ yüz otuz ṭoḳuz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ beşinci Ḫamīs gicesi intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl eyleyüp irtesi Ḫamīs güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātı edāsından ṣoñra Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında defn olındı. Maḥlūl olan arpalıḳları Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl Ketḫudā Muṣṭafā Efendi'ye tevcīh **[173[b]]** olındı.

Mevlānā-yı mezbūr ḥüsn-i ḥālle meşhūr, ṭāhirü'l-lisān, ḫāliṣü'l-cenān, mālā-ya'nīden mu'riż, meşāġil-i 'ilm ü 'ibādete mütemaḥḥıż idi.

Reşīd-zāde 'Abdu'llāh Efendi
[Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Dāmādı [Bükāyī]]

el-Mevlā 'Abdu'llāh ibnü'l-mevlā Meḥemmed Reşīd ibnü'l-mevlā Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh ibnü'l-mevlā Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd. Ṭabaḳa-i Sulṭān Süleymān Ḫān-ı Ṣānī 'ulemāsından tercemeleri *Cild-i Ṣānī*'de merḳūm Şeyḫü'l-İslām ibn Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ercmendi Meḥemmed Reşīd Efendi'nüñ ferzend-i ḫıredmendi ve müşārun ileyh Feyżu'llāh Efendi'nüñ nebīre-i dil-bendi Reşīd-zāde 'Abdu'llāh Efendi'dür. Biñ ṭoḳsan yedi senesi ḥudūdında ser-ḥadd-i vücūda vāṣıl ve hilāl-i istīhāl-i bedr-i kāmil olup yüz dört Muḥarremü'l-ḥarāmında ḳadem-nihāde-i sarāy-ı vücūd olan şeh-zādegān Sulṭān Selīm ve Sulṭān İbrāhīm Ḫān vilādetleri sūr-ı meymūnından evvelki olmaḳ üzere Rūmili ṣadrı Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Alī Efendi

1 A 235.

ḥażretlerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse ʻazīmet eyleyüp ḳırḳ aḳçe medreseden maʻzūl ve muntaẓır-ı neyl-i meʼmūl iken biñ yüz on iki Şevvālü'l-mükerreminüñ on dördinci güni[1] Ṣamtī-zāde Meḥemmed Reşīd Efendi yirine Ḫūb-yār Maḥallesi'nde vāḳıʻa Kātib Muṣṭafā Efendi Medresesi ḫāricine ʻāric olup yüz on altı Rebīʻü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Sirozī Ḥasan Efendi yirine ibtidā dāḫil iʻtibārıyla Maʻlūl-zāde Medresesi'ne vuṣūl bulmış idi. Yüz on sekiz Şaʻbān-ı şerīfinüñ on birinci güni dāḫil ḥareket-i miṡliyyesi iʻtibārıyla Eşref-zāde es-Seyyid ʻAbdu'llāh Efendi yirine Caʻfer Paşa Medresesi iʻṭā olınup yüz yigirmi bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ dördinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʻtibārıyla Ḳırımī Meḥemmed Efendi yirlerine Şeyḫü'l-İslām **[174ᵃ]** Minḳārī-zāde Yaḥyā Efendi Medresesi inʻām, yüz yigirmi üç Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebe-zāde ʻAbdu'llāh Efendi Birāder-zādesi Mektūbī Muṣṭafā Efendi yirlerine Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'den biriyle ikrām olınmışlar idi. Yüz yigirmi dört Şevvālü'l-mükerreminüñ ṭoḳuzıncı güni ibtidā altmışlı iʻtibārıyla Hāşim-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirlerine Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi dārü'l-ifādesine pānihāde olup yüz yigirmi altı Şaʻbān-ı şerīfinüñ on üçinci güni altmışlı ḥareket-i miṡliyyesi iʻtibārıyla selef-i sālifleri Ḳırımī Meḥemmed Efendi yirlerine Ḳılıç ʻAlī Paşa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni mūṣıla-i Süleymāniyye[2] iʻtibārıyla Defterdār-zāde Meḥemmed Efendi yirine ʻĀ'işe Sulṭān Medresesi iḥsān, yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni ḫāmis-i Süleymāniyye iʻtibārıyla Yaġlıḳcı-zāde Meḥemmed Efendi yirine Medīne-i Üsküdar'da vāḳıʻa Vālide Sulṭān Medresesi şāyān görilüp yüz otuz dört Şaʻbān-ı şerīfinüñ yigirmi altıncı güni Pārsā-zāde ʻAbdü'l-bāḳī Efendi yirlerine Medāris-i Süleymāniyye'nüñ biriyle taḥṣīl-i ʻizz ü şān itmişler idi. Yüz otuz altı Rebīʻü'l-āḫir'inüñ yigirmi altıncı güni sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfi ġurresi tevḳītiyle ḥālen İmām-ı Sulṭānī Ṣāḥib Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Yeñişehr ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz otuz sekiz Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde maʻzūl ve yirlerine Dārü'l-ḥadīṡ-i Süleymāniyye müderrisi Ḫān-zāde Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi mevṣūl oldı. Bu ḥāl üzere evḳāt-güẕār iken biñ yüz otuz ṭoḳuz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yedinci Sebt güni vaḳt-i ṣubḥda mübtelā olduġı **[174ᵇ]** ḫunnāḳ marażı sebebiyle manṣıb-ı ḥayātdan munfaṣıl ve ʻālem-i ervāḥa vāṣıl oldı. İrtesi Aḥad güni naʻş-

1 güni A: -İ.
2 A 236.

ları Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātı edāsından ṣoñra Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında cedd-i emcedi Ḫˇāce Sa'dü'd-dīn Efendi Zāviyesi sāḥasında defn olındılar.

Mevlānā-yı merḳūm maḫdūm-ı ma'ālī-rüsūm, ḥalīm ü selīm, ḫāne-zād-ı ḫānedān-ı ḳadīm, ḥasenü'l-aḫlāḳ, ṭayyibü'l-a'rāḳ, ḥasīb ü nesīb, maḫdūm-ı necīb, keṯīrü'l-'iṣmet ü kem-āzār, "Bükāyī" laḳabıyla şöhret-şi'ār idi. Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi merḥūmuñ maḫdūmları Aḥmed Yaḥyā Efendi'nüñ kerīmelerin tezevvüc itmeleriyle "Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Dāmādı" dimekle şehīr ve bu 'unvānla daḫı ma'lūm-ı ṣaġīr ü kebīr olmışlar idi.

Süleymān Paşa İmāmı 'Abdu'r-raḥmān Efendi

el-Mevlā 'Abdu'r-raḥmān bin 'Alī. Civār-ı salṭanat-ı 'aliyyede ḳaṣaba-i Ḳāsım Paşa'da Ḳulaḳsız Maḥallesi'nden bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olup ba'de taḥṣīli'l-isti'dād biñ seksen sekiz Şevvāl'inde hem-şehrīsi Ḳāsım Paşalı Çāvuş-zāde Muṣṭafā Efendi'nüñ Ḳuds-i Şerīf teşrīfinden mülāzemetle bermurād olduḳdan ṣoñra devr-i mecālis ve aḫẕ-ı medāris iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ ṭoḳsan sekiz Muḥarrem'inde ṣadr-ı a'ẓam olan Süleymān Paşa'nuñ imāmetleri ḫıdmetinde olmaġla sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inüñ yedinci güni ibtidā ḫāric i'tibārıyla Nu'mān Efendi yirine Ferhād Paşa Medresesi i'ṭā olınup ṭoḳsan sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Şeyḫī Meḥemmed Efendi yirine Nişāncı Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz Receb-i şerīfinüñ yigirmi yedinci güni yirlerinde ibtidā dāḫil i'tibār olınmış idi. **[175[a]]** Yüz üç Cumāde'l-āḫire'sinüñ sekizinci güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Kürd 'Ömer Efendi yirlerine Ḳāsım Paşa Medresesi virilüp[1] yüz altı Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Malāṭıyyeli Maḥmūd Efendi yirine Ḥaydar Paşa Medresesi'ne mevṣūl, yüz on bir Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci güni yine i'tibār-ı meẕkūr ile 'Abdü'l-kerīm-zāde Refdī Meḥemmed Efendi yirine şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Medresesi'ne menḳūl, yüz on üç Şevvālü'l-mükerreminüñ on dördinci güni Beñli 'Abdu'r-raḥmān

1 A 237.

Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'den biriyle[1] nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ḳaba 'Ömer Efendi yirine Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi ile ḳadri mezīd olup yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yedinci güni sene-i merḳūme Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle Meflūc 'Ömer Efendi yirine Diyārbekr ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınmış idi. Yüz on yedi Ramażān-ı şerīfi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine altmışlı ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla 'Alī Paşa-yı Cedīd Medresesi müderrisi Siyāhī Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ yigirmi yedinci güni selef-i sālifi Beñli 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsına manṣūb ḳılınup yüz yigirmi bir Receb-i şerīfi ġurresinde Medīne-i Münevvere pāyesiyle mükerrem olmışlar[2] idi. Yüz yigirmi iki Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde mün'azil ve yirlerine Ṣofya ḳażāsından munfaṣıl Maḥmūd Efendi vāṣıl oldı. Yüz yigirmi altı Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfi ġurresi tevḳītiyle ṣadr-ı **[175b]** a'ẓam-ı sābıḳ Ḥasan Paşa İmāmı Aḥmed Efendi yirine yine pāye-i meẕkūr ile Baġdād-ı bihişt-ābād ḳażāsı ile ber-murād olup yüz yigirmi sekiz Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde ma'zūl ve yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Çorlı ḳaṣabasında vāḳı'a Sulṭān Süleymān Medresesi müderrisi olan Naṣūḥ Aġa İmāmı Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı. Bunlara yüz yigirmi ṭoḳuz Receb-i şerīfinüñ yigirmi birinci güni Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretleri üzerlerinden Ḫarmencik ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup yüz otuz üç Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde sene-i mezbūre Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresi tevḳītiyle Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsıyla teşrīf olınduḳlarında arpalıḳları Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl Zekeriyyā Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz otuz dört Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde mün'azil ve maḳām-ı ḥükūmetlerine Süleymāniyye müderrislerinden Pārsā-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi nā'il oldı. Bunlara yüz otuz yedi Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde Edrine ḳażāsı tevcīh olınan Çeşm-i Siyāh Muṣṭafā Efendi üzerlerinden Vize ḳażāsı arpalıḳ virilmiş idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i evḳāt iken biñ yüz otuz ṭoḳuz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi birinci Sebt gicesi vefāt ve 'azm-i cennāt-ı 'āliyāt itdüklerinde irtesi Sebt güni Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsında vāḳi' Nişāncı Cāmi'i ḳurbinde defn olınup maḥlūl

1 biriyle A: -İ.
2 olmışlar A: olınmışlar İ.

olan arpalığı Selanik ḳażāsından[1] maʿzūl Kürd ʿÖmer Efendi'ye tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ḥiṣṣemend-i maʿārif ü ʿulūm, ḫoş-ṣohbet, nīk-ḫaṣlet, ḫāliṣ **[176ᵃ]** ü'l-cenān, ṭāhirü'l-lisān, ṣāliḥ ü ṣāfī-fu'ād, mü'min-i pāk-iʿtiḳād idi.

Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn Efendi Ḥażretleri

el-Mevlā Veliyyü'd-dīn ibnü'l-mevlā Şeyḫ Meḥemmed ibnü'l-mevlā İbrāhīm. Ṭabaḳa-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābiʿ ʿulemāsından tercemeleri *Cild-i Evvel*'de sebḳ iden Kevākibī-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı mihterīn-i mükerremi ve ʿarṣa-i faẓl u kemālüñ merd-i müsellemi ve sālifü'z-ẕikr Muṣṭafā Efendi'nüñ ṣınv-ı[2] ʿazīz-i muḫteremi ṣadr-ı ʿālī-ḳadr Veliyyü'd-dīn Efendi ḫıdmetleridür. Biñ altmış altı Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinde nihāl-i vücūd-ı mesʿūdı ḥadīḳa-i ʿizz ü saʿādetden ḳāmet-keşīde ve berg ü şāḫ-ı ʿilm ü edebi mertebe-i kemāle resīde olup riyāż-ı faẓl u maʿārifden behre-yāb ve ḥıyāż-ı feyż-i [ʿavārifden][3] ser-sebz ü şād-āb olup taḥṣīl-i kemāle müdāvemet ve biñ yetmiş ṭoḳuz Rebīʿü'l-āḫir'inde vālid-i mācidleri Süleymāniyye Medresesi'nden Ḥalebü'ş-şehbā ḳāḍīsi olduḳlarında iʿādelerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp rāh-ı tedrīse duḫūl ve pāye-i erbaʿīne vuṣūl bulduḳlarından ṣoñra biñ ṭoḳsan bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yedinci güni mevḳıf-ı istināde den miḥrāb-ı ifādeye taḳdīm ve Mekkī-zāde Esʿad Efendi yirine Maḳtūl Ḥasan Paşa Medresesi ḫāriciyle tekrīm olınup ṭoḳsan dört Ramażān-ı şerīfinüñ on dördinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Kürd ʿAlī Efendi yirine Ḫabbāziyye Medresesi'ne taḥrīk olındılar. Ṭoḳsan sekiz Rebīʿü'l-evvel'inüñ on sekizinci güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Müfettiş ʿOṯmān Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Aḫī-zāde Ḥüseyn Efendi Medresesi inʿām, sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirminci güni yirlerinde dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi ile ikrām olınmışlar idi. Sene-i meẕkūre **[176ᵇ]** Şaʿbān-ı şerīfinüñ yedinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Begbāzārī Ḥüseyn Efendi maḥlūlinden Emre Ḫˇāce dārü'l-ifādesine pā-nihāde, yüz iki Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni Esʿad-zāde Dāmādı Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birinde ferş-i seccāde-i ifāde eyleyüp yüz üç Rebīʿü'l-āḫir'inüñ beşinci güni ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Şerīf Efendi yirine

1 A 238.
2 ṣınv-ı İ: -A.
3 Metinde "maʿārifden"

Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilmiş idi. Yüz beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on altıncı güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Tatar 'Abdu'llāh-zāde Yaḥyā Efendi yirine Ḳāsım Paşa Medresesi'ne i'tilā, yüz altı Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yedinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Uzun Ḥasan Efendi-zāde Yaḥyā Efendi yirine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī Medresesi'ne irtiḳā idüp yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ dördinci güni ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla İmām-ı Sulṭānī Maḥmūd Efendi yirine Sulṭān[1] Aḥmed Ḫān dārü'l-ifādesinde miḥrāb-nişīn-i taḥḳīḳ u īḳān olmışlar idi. Yüz on dört Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirminci güni selef-i sālifleri Tatar 'Abdu'llāh-zāde Yaḥyā Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'nüñ biriyle tekmīl-i devre-i merātib eylediler. Yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni 'Abdü'l-ḥalīm-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi maḥlūlinden Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz on altı Receb-i şerīfi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Süleymāniyye müderrislerinden Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretleri mevṣūl oldılar. Bunlar ba'de'l-'azl ḳażā-yı meẕkūrede mekṣ ile me'mūr olup yüz on ṭoḳuz …[2] ma'füvven İstanbul'da menzillerine vāṣıl **[177[a]]** oldılar. Yüz yigirmi Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde sene-i meẕkūre Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi yirlerine Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsıyla kevkeb-i iḳbālleri zāhire olup yüz yigirmi bir Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde mün'azil ve yirlerine ḫalefleri Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretleri vāṣıl oldılar. Bunlar İstanbul'a vuṣūllerinden ṣoñra yüz yigirmi iki Ramażān-ı şerīfinüñ on altıncı güni İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Ebū İsḥāḳ İsmā'īl Efendi ḥażretlerine Anaṭolı pāyesiyle Bayramic ma'īşetiyle 'Ayntāb ḳażāsı arpalıḳ olmaġla üzerlerinden Burusa pāyesi żamīmesiyle Ḳuşaṭası ḳażāsı bunlara arpalıḳ ta'yīn olındı. Yüz yigirmi dört Rebī'ü'l-evvel'inüñ on üçinci güni sene-i meẕkūre Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle Fetḥiyyeli Emīn Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Mekke-i Mu'aẓẓama ḳażāsıyla ta'ẓīm olınduḳlarında arpalıḳları İstanbul ḳażāsından munfaṣıl ve ḥālen ṣadr-ı fetvādan müteḳā'id Mīrzā Efendi-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı. Yüz yigirmi beş Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde munfaṣıl ve ol manṣıb-ı celīle Edrine pāyesiyle Burusa ḳażāsından ma'zūl Ṭabīb Süleymān Efendi nā'il oldı. Bunlara sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi yedinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi ḥażretlerine Ṭırnova bede-

1 A 239.
2 Metinde yeri boş bırakılmıştır.

li Saḳız ḳażāsı arpalıḳ olmaġla Ṭırnova arpalıġı bunlara ta'yīn olındı. Yüz yigirmi altı Cumāde'l-āḫire'sinüñ on yedinci güni selef-i sālifleri 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi yirine İstanbul ḳażāsına vuṣūl bulduḳlarında arpalıḳları Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde **[177[b]]** es-Seyyid Meḥemmed Efendi'ye virildi. Yüz yigirmi yedi Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl ḫalefleri Ṭabīb Süleymān Efendi ḳāḍī-i İstanbul oldı. Bunlara ḫalefleri arpalıḳları Balıkesri ve Balya ḳażālarına Selanik ḳażāsı tevcīh olınan Beñli 'Abdu'r-raḥmān Efendi üzerinden Kepsuṭ ḳażāsı daḫı żamm olınup arpalıḳ ta'yīn olındı. Sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi beşinci güni Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından meks̱ ile me'mūr olup ba'de ṭayyi'l-merāḥil ḳażā-yı[1] mezbūra vuṣūllerinden ṣoñra yüz yigirmi sekiz Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde Kepsuṭ ḳażāsı meşīḫat-i İslāmiyye'den munfaṣıl Mīrzā Muṣṭafā Efendi'ye ve Balıkesri ve Balya ḳażāları İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Çivi-zāde 'Aṭā'u'llāh Efendi'ye tevcīh olınup bunlar bi'ẕ-ẕāt kendüler varup ḥüḳūmet itmek üzere ḫalefleri Çivi-zāde Efendi üzerinden ber-vech-i arpalıḳ Mar'aş ḳażāsına me'mūren revān olmışlar idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmında ma'füvven İstanbul'da menzillerine gelmege me'ẕūn olup ba'de ṭayyi'l-merāḥil sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inde İstanbul'da menzillerinde vāṣıl olduḳdan ṣoñra yüz otuz Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirminci güni ḫalefleri Çivi-zāde Efendi yirine Anaṭolı ṣadāretiyle bülend-ḳadr olduḳlarında arpalıḳları İstanbul ḳażāsından ma'zūl Yaḥyā-zāde Aḥmed Efendi'ye virildi. Yüz otuz bir Cumāde'l-ūlā'sınuñ beşinci güni munfaṣıl ve yirlerine maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından ma'zūl Anaṭolı pāyesi olan Re'īsü'l-eṭibbā 'Ömer Efendi vāṣıl oldı. Bunlara tārīḫ-i **[178[a]]** mezbūrda revnaḳ-dih-i ṣadr-ı fetvā, şeyḫü'l-İslām-ı 'ālī-cāh bulınan 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri kendü üzerlerinden Ṣire ḳażāsı ve İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Aḳ Maḥmūd Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretleri üzerlerinden Dimetoḳa ḳażāları arpalıḳ ta'yīn olındı. Sene-i mezbūre Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni bā-fermān-ı ['ālī] Midilli cezīresine iclā olınup yüz otuz iki Rebī'ü'l-evvel'inüñ yedinci güni 'afvlarına fermān-ı hümāyūn ṣādır olup sene-i merḳūme Rebī'ü'l-āḫir'inde İstanbul'da menzillerine dāḫil oldılar. Yüz otuz dört Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde ḫalef-i sālif-i ẕī-şerefleri ḥālen meşīḫat-i İslāmiyye Mīr-

1 A 240.

zā Efendi-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi ḥażretleri def'a-i ṣāniyeleri yirlerine vāṣıl-ı ṣadāret-i Rūm ve nā'il-i ġāyetü'l-ġāyāt-ı merūm olduḳlarında arpalıḳları selef-i pür-şerefleri Mīrzā-zāde Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı. Yüz otuz beş Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde müteḳā'id ve maḳām-ı ḥükūmetlerine Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Rūmili pāyesi olan ḫalefleri Re'īsü'l-eṭibbā 'Ömer Efendi müteṣā'id oldı. Bunlara Anaṭolı ṣadāreti tevcīh olınan Ṭosyalı Muṣṭafā Efendi üzerinden Ḳonya ve Kite ḳażāları arpalıḳ ta'yīn olındı. Yüz otuz ṭoḳuz Ẕi'l-hiccetü'ş-şerīfesinüñ altıncı güni Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl Ketḫudā[1] Muṣṭafā Efendi üzerlerinden Plevne ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınup bu ḥāl üzere Rūmiliḥiṣārı'nda vāḳi' yalılarında evḳāt-güẕār iken mizāclarınuñ inḥirāfı sebebiyle māh-ı mezbūruñ yigirmi ṭoḳuzıncı Aḥad güni sā'at on ikiye geldükde **[178[b]]** dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i 'uḳbāya 'azīmet itdüklerinde irtesi İṯneyn güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra medīne-i Üsküdar'da vālid-i mācidleri cenbinde[2] defn olındılar. Maḥlūl olan arpalıḳlarında Ḳonya ve Kite ḳażāları Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl selef-i sālif-i ẕī-şerefleri Naḳībü'l-eşrāf Aḳ Maḥmūd Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretlerine tevcīh olınup Plevne ḳażāsı daḫı Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl ḫalef-i sālifleri Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretlerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı.

Mevlānā-yı merḳūm fażīlet ile mevsūm, her fende mümtāz, her vādīde serefrāz, 'ālī-himmet, ma'ālī-ḥaşmet, vaḳūr u vecīh, edīb ü nebīh, nīk-sīret, ḫoş-fehm ü ḫoş-ṣoḥbet, efrād-ı 'ulemādan ma'dūd, ferīde-i ṣadef-i vücūd idi.

Ḫān-zāde Ḫ'ācesi Ḥüseyn Efendi

el-Mevlā Ḥüseyn ibn el-Ḥāc Naṣūḥ. Vilāyet-i Anaṭolı'da Güzelḥiṣār ḳaṣabasından bedīdār ve manẓara-i ġaybdan nümāyende-i dīdār olup taḥṣīl-i ser-māye-i 'ulūm ve tekmīl-i pīrāye-i manṭūḳ u mefhūm idüp biñ yüz altı Ẕi'l-ḥicce'sinde "Ṣādıḳ Efendi Tatarı" dimekle şehīr Ḳırımī 'Abdu'llāh Efendi'nüñ Ṣaḥn Medresesi i'ādesinden mülāzım ṭarīḳ-ı tedrīse 'āzim olup devr-i mecālis ve aḫẕ-ı medāris iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı

1 Ketḫudā İ: Ketḫudā-zāde A.
2 A 241.

neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi beş Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ altıncı güni Teẕkireci 'Abdu'llāh Efendi yirlerine Ṣāliṣe-i Behrām Ketḫudā Medresesi ḫāriciyle kām-revā olup yüz yigirmi ṭoḳuz Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḳassām **[179[a]]** Kātibi Yaḥyā Efendi yirine Dizdāriyye ma'a Dersiyye-i Mollā Gürānī Medresesi erzānī görilmiş idi. Yüz otuz iki Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on birinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla ḳapudan-ı sābıḳ İbrāhīm Paşa Tābi'i Üveys-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Şeyḫ Muḥyī'd-dīn el-Ḳocevī Medresesi virilüp yüz otuz yedi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on birinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Şeyḫ-zāde Nu'mān Efendi yirine Cenābī Efendi Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Biñ yüz ḳırḳ Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on dördinci İṣneyn gicesi ders ü devri tamām ve 'ālem-i ervāḥa ḫırām itdüklerinde medrese-i maḥlūleleri ibtidā dāḫil i'tibārıyla Sābi'a-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi olan Müsevvid Aḥmed Efendi'ye dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla in'ām olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ṣalāḥ-ı ḥālle ma'lūm, 'ilmi vāṣıl-ı niṣāb, İbrāhīm Ḫān-zādelere intisābla "Ḫān-zāde Ḫˇācesi" dimekle şöhret-yāb idi.

Edrineli Ebe-zāde Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā. Maḥrūsa-i Edrine'den ẓuhūr ve "Ebe-zāde Muṣṭafā Efendi" dimekle meşhūr olmış idi. Ba'de taḥṣīli'l-isti'dād 'ulemā-yı kirāmuñ birinden mülāzemetle ber-murād olup devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz sekiz Ramażān-ı şerīfinüñ on beşinci güni ibtidā ḫāric i'tibārıyla masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede Aḥmed Efendi yirine 'Alī[1] Ḳuşcı Medresesi iḥsān, yüz on üç Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi dördinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla selefi Aḥmed Efendi **[179[b]]** yirine Bevvāb Sinān Medresesi şāyān görilmiş idi. Yüz on ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinde ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḥammāmī Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirine Ḥüsāmü'd-dīn Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi bir Ramażān-ı şerīfinüñ üçinci güni ibtidā dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla selefleri Ḥammāmī Meḥemmed Efendi yirine Orūc Paşa Medresesi sezā, yüz yigirmi yedi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ onıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Gülābī Aḥmed Efendi yirine maḥrūsa-i mezbūrede İbrāhīm Paşa Medresesi

1 A 242.

iʿṭā olınup sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ üçinci güni ḥareket-i mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Kürd Aḥmed Efendi yirine Mīr-i Mīrān Medresesi'ne mevṣūl, yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ onıncı güni yine mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Müsellim-zāde ʿAbdu'llāh Efendi yirine Yāḳūt Paşa Medresesi'ne vuṣūl bulup yüz yigirmi ṭoḳuz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi birinci güni Ṣaḥn iʿtibārıyla Emīn Meḥemmed Efendi yirine Cāmiʿ-i ʿAtīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz otuz dört Cumāde'l-āḫire'sinüñ ṭoḳuzıncı güni ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Ḥalebiyye Medresesi'ne iʿtilā, sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ yedinci güni altmışlı ḥareketi[1] iʿtibārıyla Ṣāniye-i Üçşerefeli Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz otuz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ on yedinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla medrese-i merḳūmenüñ ūlāsına taḥrīk olınup bu üç medresede selef-i sālifleri Ḥammāmī Meḥemmed Efendi'yi taʿḳīb itmişler idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām iken biñ yüz ḳırḳ Muḥarremü'l-ḥarāmı evāḫirinde enfās-ı **[180ᵃ]** maʿdūde-i ḥayātı tamām ve ʿālem-i ʿuḳbāya ḫırām eyleyüp medrese-i maḥlūlesi sene-i merḳūme Ṣaferü'l-ḫayrınuñ dördinci güni ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Ṣāniye-i Üçşerefeli Medresesi müderrisi olan Bāyezīd Efendi'ye altmışlı ḥareketi iʿtibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr ṣalāḥ-ı ḥālle meşhūr, dervīş-nihād, pāk-iʿtiḳād idi.

Kemālü'd-dīn Efendi

el-Mevlā Kemālü'd-dīn. Vilāyet-i Anaṭolı'da Nigde nām ḳaṣaba eṭrāfından ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şuʿūr eyleyüp taḥṣīl-i kemāl içün ṭārīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı ʿilmīye ʿaṭf-ı ʿinān-ı iḳbāl idüp Dārü's-salṭanati'l-ʿaliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye ʿāzim ve biñ ṭoḳsan ṭoḳuz tārīḫinde Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi merḥūmuñ Sulṭān Bāyezīd Medresesi iʿādelerinden mülāzım olduḳdan ṣoñra ʿalā-ḥasebi'l-ʿāde devr-i medāris-i muʿtāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz altı Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ yedinci güni ibtidā ḫāric iʿtibārıyla Zekeriyyā Efendi yirine maḥrūsa-i Edrine'de Bevvāb Sinān Medresesi iḥsān olınup yüz yedi Receb-i şerīfinüñ on ṭoḳuzıncı güni yirlerinde ḥareket-i ḫāric iʿtibār olınmış idi.[2]

1 ḥareketi İ: -A:
2 A 243.

Yüz sekiz Ramażān-ı şerīfinüñ on beşinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Dimetoḳalı-zāde Aḥmed Efendi yirine maḥrūsa-i merḳūmede Şāh Melek Medresesi virilüp yüz on bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi ikinci güni ḥareket-i dāḫil i'tibārıyla Börekci-zāde Fā'iż Muṣṭafā Efendi yirine maḥrūsa-i merḳūmede Şeyḫī Çelebi Medresesi'ne menḳūl, yüz on sekiz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Sinān-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Sirāciyye **[180[b]]** Medresesi'ne mevṣūl olmışlar idi. Yüz on ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci güni sene-i mezbūre Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresi tevḳītiyle 'Aṭṭār-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Erzenü'r-rūm ḳażāsı tefvīż olınup yüz yigirmi Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Saḳız ḳażāsından munfaṣıl "Gümüşdīvīt" dimekle şehīr Muṣṭafā Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi dört Cumāde'l-āḫire'sinüñ ikinci güni 'Abdü'l-hādī Efendi yirine Ḳayṣeriyye ḳażāsı tevcīh olınup yüz yigirmi beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ on altıncı güni 'azl ve yirlerine Saḳız ḳażāsından ma'zūl Anṭāḳī İmāmı Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi vaṣl olındı. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni Medīne-i Münevvere pāyesi żamīmesiyle ordu-yı hümāyūn ḳażāsı iḥsān ve Siroz ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup ser-'asker olan Ṣadr-ı A'ẓam Ḫalīl Paşa ḥażretleri ile Belġrad cānibine revān olmışlar idi. Ba'de'l-ḳufūl İstanbul'a vuṣūllerinden ṣoñra yüz otuz Rebī'ü'l-āḫir'inde sene-i meẕkūre Ramażān-ı şerīfi ġurresi tevḳītiyle Emīn Meḥemmed Efendi yirine Şām-ı şeref-encām pāyesi żamīmesiyle Baġdād-ı bihişt-ābād ḳażāsı in'ām olınup yüz otuz bir Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde mün'azil ve yirlerine Diyārbekr ḳażāsından munfaṣıl Hāşim-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi vāṣıl oldılar. Bunlar ba'de'l-'azl ṭayy-ı merāḥil iderek İstanbul'da menzillerine dāḫil olup ḳarār üzere iken şer'an lāzım gelen 'Acem Seferi taḳrībiyle merḳūma ba'ż-ı kelimāt-ı nā-sezā isnād olınmaġın yüz otuz altı Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi üçinci güni Limni cezīresine nefy **[181[a]]** ü iclā olındılar. Cezīre-i merḳūmede güẕārende-i evḳāt iken biñ yüz ḳırḳ Muḥarremü'l-ḥarāmında vefāt ve 'azm-i cennāt-ı 'āliyāt eyledi.

Mevlānā-yı merḳūm ḳadr-i müşterek-i 'ilmle mevsūm, ṭavr-ı levendāne ile ma'rūf ve güşāde-meşreblikle mevṣūf olup beyne'l-mevālī ḥiddet-i lisān ile lā'ubālī idi.

Aġa-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi [Ḳadıncıḳ-zāde]

el-Mevlā es-Seyyid Meḥemmed ibnü's-Seyyid ʿAlī. Sipāh çāvuşlarından es-Seyyid ʿAlī Aġa nām merdüñ ferzend-i ercmendi ve ṣemere-i şecere-i dil-bendi Seyyid Meḥemmed Efendi'dür. Dārü's-salṭanati'l-ʿaliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'de deryā-yı ʿademden sāḥil-i vücūda vażʿ-ı ḳadem ḳılup "Aġa-zāde Efendi" dimekle şöhrebend ve biñ seksen beş tārīḫinde Şeyḫü'l-İslām ʿAlī Efendi'den mülāzemetle behremend olup devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl[1] ve andan daḫı maʿzūl iken biñ ṭoḳsan sekiz Cumāde'l-ūlā'sınuñ on dördinci güni Vizeli İbrāhīm Efendi yirine Anbār Ġāzī Medresesi ḫāricine ʿāric, yüz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ onıncı güni İsḥāḳ-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirine Süheyl Beg Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmışlar idi. Yüz bir Rebīʿü'l-evvel'inüñ onıncı güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Necīb Meḥemmed Efendi yirine Sittī Ḫātūn Medresesi ile memnūn ḳılınup yüz dört Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yedinci güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla selefleri Necīb Meḥemmed Efendi yirine Ḳāḍī ʿAbdü'l-ḥalīm Medresesi ile tekrīm olınup yüz sekiz Rebīʿü'l-evvel'inüñ on birinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Şeyḫü'l-İslām es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi-zāde es-Seyyid Aḥmed Efendi yirine Sekbān ʿAlī Medresesi'ne mevṣūl, yüz on **[181b]** Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ ikinci güni Altıbarmaḳ-zāde ʿAbdü'l-bāḳī Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olup yüz on iki Cumāde'l-ūlā'sınuñ beşinci güni ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Vardarī Şeyḫ-zāde[2] Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Murād Paşa-yı Cedīd Medresesi ile tecdīd-i sürūr eyleyüp yüz on dört Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on yedinci güni altmışlı ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū Saʿīd-zāde Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi ḥażretleri yirlerine Ṯāniye-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz on altı Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yigirmi beşinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Teẕkireci Ḥüseyn Efendi-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilüp yüz on sekiz Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi altıncı güni ḫāmis-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Ḫāliṣ Meḥemmed Efendi yirine Ayaṣofıyya-i Kebīr Medresesi ile tevḳīr olındılar. Yüz yigirmi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on beşinci güni Sarāy-ı ʿAtīḳ Ḫˇācesi Aḥmed Efendi maḥlūlinden Sü-

1 A 244.
2 Vardarī Şeyḫ-zāde İ: Vardarī-zāde A.

leymāniyye Medreseleri'nüñ birine terfī', sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ üçinci güni Vaḥdī İbrāhīm Efendi yirine Dārü'l-ḥadīṣ-i Süleymān Ḫānī ile tevḳī' olınup yüz yigirmi bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on birinci güni sene-i meẕkūre Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle selef-i sālifleri[1] Altıbarmaḳ-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirine Yeñişehr ḳażāsından munfaṣıl Sāriḳu'l-baḥr Ḥüseyn **[182[a]]** Efendi-zāde Meḥemmed Emīn Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi altı Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni sene-i merḳūme Cumāde'l-āḫire'si ġurresi tevḳītiyle Sālim Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Edrine pāyesi żamīmesiyle Selanik ḳāḍīsi olup yüz yigirmi yedi Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde 'azl ve yirlerine Şām pāyesiyle Ebā Eyyūb-i Enṣārī[2] ḳażāsından munfaṣıl Beñli 'Abdu'r-raḥmān Efendi vaṣl olındı. Yüz yigirmi sekiz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḥażretlerine Üsküdar ḳażāsı arpalıḳ olmaġla üzerlerinden Ḳaraburun ḳażāsı bunlara arpalıḳ ta'yīn olınup yüz yigirmi ṭoḳuz Receb-i şerīfinüñ yigirmi birinci güni Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl ve ḥālen revnaḳ-efzā-yı ṣadr-ı fetvādan mün'azil olan 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerine Bilecik ḳażāsı ta'yīn olınup arpalıḳlarından Amaṣra ḳażāsı bunlara żamm olındı. Yüz otuz iki Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde maḥrūsa-i Burusa ḳażāsı tevcīh olınan İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed Efendi üzerlerinden Ṣındırġı ve Barçınlı ve Ermiyye ḳażālarına tebdīl ve Ḳaraburun ve Amaṣra ḳażāları ile Edrine pāyesi ile Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl Ṣadrü'd-dīn-zāde Maḥmūd Efendi tebcīl ḳılındı. Yüz otuz üç Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi altıncı güni sene-i mezbūre Receb-i şerīfi ġurresi tevḳītiyle selefleri İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed Efendi yirine maḥrūsa-i Burusa ḳażāsı iḥsān olınduḳda arpalıḳlarından Ṣındırġı ḳażāsı Edrine ḳażāsından munfaṣıl Mu'īd Aḥmed Efendi'ye ve Ermiye ḳażāsı **[182[b]]** Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl Beyāżī-zāde Ḥāmid Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz otuz dört Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresinde mün'azil ve yirlerine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl şeyḫü'l-İslām-ı esbaḳ Meḥemmed Efendi birāder-zādeleri Muṣṭafā Efendi vāṣıl oldı. Bunlara sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde Şām-ı şeref-encām ḳażāsı tevcīh olınan Bābī-zāde Meḥemmed Efendi üzerinden Bilecik ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup yüz otuz beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Anaṭolı pāyesi olan Ṭosyalı Muṣṭafā Efendi'ye şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḥażretleri maḥlūlinden

1 sālifleri A: sālifi İ.
2 A 245.

Ḳonya ḳażāsı tevcīh olınduḳda üzerinden Manyas ḳażāsı bunlaruñ żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Yüz otuz sekiz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on ṭoḳuzıncı güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Paşa-zāde İbrāhīm Efendi ḥażretleri yirlerine Mekke-i Muʿaẓẓama ḳażāsıyla taʿẓīm olınup sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde arpalıḳlarından Manyas ḳażāsı Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl ʿUşşāḳī-zāde es-Seyyid ʿAbdu'llāh Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılınup Bilecik ḳażāsı Şām-ı dārü's-selām ḳażāsından maʿzūl Pīr Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz ḳırḳ Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde munfaṣıl ve ol maḳām-ı celīle maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından maʿzūl şeyḫü'l-İslām-ı esbaḳ Meḥemmed Efendi ḥażretleri birāder-zādeleri ḫalefleri Muṣṭafā Efendi nā'il oldılar. Bunlar baʿde'l-ʿazl ṭayy-ı merāḥil iderek Müzeyrib nām menzile dāḫil **[183ᵃ]** olacaḳları gün -ki māh-ı mezbūruñ selḫidür- mizāclarınuñ inḥirāfı sebebiyle eṣnā-yı rāhda rıḥlet ve ʿālem-i ʿuḳbāya[1] ʿazīmet itdiler. Menzil-i merḳūmda defn olındılar.

Mevlānā-yı merḳūm dāḫil-i ʿidād-ı mevālī-i Rūm, ḳadr-i müşterek-i ʿilmle maʿrūf ve temeddüḥ ile mevṣūf, benī nevʿiyle iḫtilāṭı ḳalīl ve ḫilāf-ı cinsiyle irtibāṭı keṣīr olup vālidesi āl-i Ḥasan Cān'dan olmaḳla "Ḳadıncıḳ-zāde" dimekle şehīr idi.

Ḫˇāce İsmāʿīl Efendi

el-Mevlā İsmāʿīl. Vilāyet-i Rūmili'nde Babaṭaġı ḳaṣabasından bedīdār ve āb-yārī-i feyż-i Ḫudā-dād ve terbiyet-i üstād ile ṣimār-ı gūn-ā-gūn-ı feżā'ilden girānbār olup miṣāl-i naḫl-i ser-efrāz-ı çemen berg ü bār-ı maʿārifle müzeyyen olduḳda hevā-yı ṭarīḳ-ı saʿādet-refīḳ ile cilve-nümā ve meclis-i erbāb-ı ders ü taḥḳīḳde şükūfe-niṣār-ı ʿilm ü fażlla zübdā (?) olmışlar idi. Biñ yüz altı Şevvālü'l-mükerreminde Şeyḫü'l-İslām es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi'den imtiḥān ile Sulṭān Bāyezīd Medresesi'ne dāḫil, yüz yedi Rebīʿü'l-āḫir'inde şeref-i mülāzemetlerine nā'il olup devr-i medāris ve ʿaḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʿzūl iken biñ yüz on beş Ramażān-ı şerīfinüñ sekizinci güni Pārsā-zāde ʿAbdü'l-bāḳī Efendi yirlerine bi'l-imtiḥān Ġāzī Paşa Medresesi ḫāriciyle şādān olup yüz on ṭoḳuz Receb-i şerīfinüñ yigirmi sekizinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Tekfūrṭaġlı ʿAlī Efendi yirine Ḫiṣālī Meḥemmed Aġa Medresesi sezā görilüp yüz yigirmi üç Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on

1 A 246.

beşinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla 'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Ṣadrü'd-dīn Efendi **[183[b]]** yirlerine Bāzirgānbaşı Medresesi virilüp yüz yigirmi altı Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on üçinci güni dāḫil ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Ḳudsī 'Abdu'llāh Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi Medresesi Ūlāsı in'ām olınup yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳaraḳulaḳ Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Şāhḳulı dārü'l-ifādesine pā-nihāde olup yüz otuz Cumāde'l-āḫire'sinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri ṭaraf-ı bāhirü'ş-şereflerinden Sulṭān Bāyezīd Medresesi'nde vekīl-i ders ta'yīn olınmışlar idi. Yüz otuz bir Ramażān-ı şerīfinde Muṭavvelci Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Sarāy-ı 'Atīḳ'de teberdārān ḫˇācelıġı şāyān görilüp sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Ḳabaṣaḳal-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirlerine Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'den birine vāṣıl ve meclis-efrūz-ı feżā'il olup yüz otuz iki Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ on birinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Maḥmūd Çāvuş-zāde İbrāhīm Efendi yirine Pīrī Paşa Medresesi'ne sāye ṣālup yüz otuz dört Rebī'ü'l-āḫir'inde Şeyḫ Süleymān Efendi maḥlūlinden Sarāy-ı Cedīd-i Sulṭānī'de ḫazīneoṭası ḫˇācelıġıyla ikrām olınduḳlarında Sarāy-ı 'Atīḳ'de teberdārān ḫˇācelıġı müderrisīnden 'Arab-zāde Ṣāliḥ Efendi'ye in'ām olınmış idi. Sene-i meẕkūre[1] Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi altıncı güni altmışlı ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Mecdī-zāde Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Rüstem Paşa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz otuz beş **[184[a]]** Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳara Ḫalīl Efendi Dāmādı 'Abdu'llāh Efendi yirlerine Medrese-i Şeh-zāde mesnedgāh-ı ifādeleri olmış idi. Yüz otuz sekiz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on ṭoḳuzıncı güni ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla Nu'mān Paşa Ḫˇācesi es-Seyyid Aḥmed Efendi maḥlūlinden Sulṭān Aḥmed Ḫān Medresesi ile taḥṣīl-i 'izz ü şān eyleyüp yüz otuz ṭoḳuz Şevvālü'l-mükerreminüñ onıncı güni İzmir ḳażāsı tevcīh olınan Receb-zāde Aḥmed Efendi yirine Dārü'l-ḥadīṡ-i Süleymāniyye'de zīb-āver-i miḥrāb-ı ders ü taḥḳīḳ olmışlar idi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi sekizinci güni sene-i ātiye Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle 'İmād-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirlerine Selanik ḳażāsı tevcīh olınduḳda Sulṭān Bāyezīd Ḫān Medresesi'nde ders vekāleti müderrisīnden Ḥamīdī Veliyyü'd-dīn Efendi'ye ve Sarāy-ı Sulṭānīyye ḫazīneoṭası ḫˇācelıġı Darendeli Meḥemmed

1 A 247.

Efendi'ye tefvīż olındı. Bunlar ṭayy-ı merāḥil ve ḳaṭ'-ı menāzil iderek Tekfūrṭaġı ḳaṣabasına vuṣūllerinde mizāclarınuñ inḥirāfı sebebiyle biñ yüz ḳırḳ[1] Ṣaferü'l-ḫayrınuñ dördinci Sebt gicesi dār-ı fenādan intiḳāl ve dārü'l-üns-i ḳudse irtiḥāl eyleyüp ḳaṣaba-i merḳūmede medfūn ve nişāngāh-ı tīr-i du'ā-yı ehl-i derūn oldı. Manṣıb-ı maḥlūl māh-ı mezbūruñ yedinci güni sene-i merḳūme Rebī'ü'l-evvel'i ġurresi tevḳītiyle Süleymāniyye müderrislerinden Ḥāfıẓ Muṣṭafā Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr 'ilm ü fażīlet-i ṣalāḥla meşhūr, aḫlāḳ-ı **[184b]** kerīme ile mevṣūf, ḫaṣā'il-i ḥamīde ile me'lūf, mu'allim-i nāfi', edīb-i mütevāżi', fünūn-ı 'aḳliyyede fā'iḳu'l-aḳrān ve āṯār-ı [n]aḳliyyede efrāddan 'add olınmaġa şāyān, ḥüsn-i sülūk ve 'iffet ile mu'allem, istiḳāmet ü nezāhet ile ser-efrāz-ı 'ālem, dilbend-i 'amel-i ṣāliḥ, sa'ādetmend-i müfliḥ idi.

İmām-ı Sulṭānī 'Abdu'llāh Efendi

el-Mevlā 'Abdu'llāh. Maḥrūsa-i Edrine'den nümāyān ve gūşe-nişīn-i mekteb-i 'irfān olup taḥṣīl-i rütbe-i isti'dād itdükden ṣoñra üstād-ı fenn-i ḳırā'at u tecvīd ve ḫoş-elḥān u ehl-i *Ḳur'ān*-ı mecīd olmaġın masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede Sulṭān Bāyezīd Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'nde imām ve muḳtedā-yı enām iken vezīr-i a'ẓam-ı sābıḳ dāmād-ı şehriyārī İbrāhīm Paşa ḥażretlerinüñ rikāb-ḳā'im-maḳāmı iken[2] imāmetleri ḫıdmetiyle şeref-yāb olup ba'dehu biñ yüz yigirmi ṭoḳuz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinde ḫıdmet-i imāmet-i sulṭānī erzānī görilüp imām-ı ṯānī-i şehriyār-ı cihān ve 'Arab-zāde Meḥemmed Efendi üzerinden Bıñarḥiṣār ve Ḳaraṣu Yeñicesi ḳażāları ber-vech-i arpalıḳ şāyān görilmiş idi. Ol eṯnāda imām-ı evvel bulınan 'Abdu'r-raḥmān Efendi ḥażretlerinden mülāzım ve rāh-ı tedrīse 'āzim olup ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl iken yüz otuz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on ikinci güni ibtidā ḫāric i'tibārıyla Kevākibī-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirlerine Defterdār İbrāhīm Medresesi ile tekrīm, yüz otuz bir Ẕi'l-ḥicce'sinüñ beşinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Muḥsin-zāde Aḥmed Efendi yirine Eyyühüm Medresesi ile ta'ẓīm olındılar. Yüz otuz iki Ramażān-ı

1 İ nüshasında sehven "ḳırḳ ṭoḳuz", A nüshasında ise "otuz ṭoḳuz" şeklinde kayıtlıdır. Biyografisi yazılan şahıs 1140 yılında vefat edenler arasında bulunduğu için ölüm tarihi 1140 olmalıdır. Diğer nüshalar kontrol edilmiş ve bahis konusu şahsın 1140 yılında vefat ettiği tespit edilmiştir.

2 A 248.

şerīfinüñ on beşinci güni Ṣadrü'd-dīn-zāde 'Abdü'l-ḥay Efendi **[185[a]]** maḥlūlinden arpalıḳlarına Aḳḥiṣār-ı Geyve ḳażāsı daḫı żamm olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on birinci güni yirlerinde ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil i'tibār olınmış idi. Yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Vāṣıf Meḥemmed Efendi yirine Ca'fer Aġa Medresesi'ne mevṣūl, yüz otuz beş Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni Ḫadīce Sulṭān Tābi'i Yūsuf Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olup yüz otuz altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi altıncı güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Dāmādı Meḥemmed Efendi yirlerine Fetḥiyye'de vāḳı'a İsmiḫān Sulṭān Medresesi'ne irtiḳā, yüz otuz yedi Şevvālü'l-mükerreminüñ dördinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Re'īsü'l-eṭibbā Ḥayātī-zāde Muṣṭafā Efendi ḥażretleri yirlerine Zāl Paşa Medresesi'ne i'ṭilā itmişler idi. Yüz otuz sekiz Ṣaferü'l-ḫayrında arpalıḳlarından Aḳḥiṣār-ı Geyve ḳażāsı kūżāt-ı ḳaṣabāta tevcīh olınup bunlara Berġama ḳażāsı bedel virildi. Sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'inde Çivi-zāde 'Aṭā'u'llāh Efendi maḥlūlinden Ḳal'a-i Sulṭāniyye ḳażāsına tebdīl ve Berġama ḳażāsıyla Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl Pārsā-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi tebcīl ḳılındı. Sene-i merḳūme Şevvālü'l-mükerreminüñ on beşinci güni Filibe ḳażāsı tevcīh olınan Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında vāḳı'a İsmiḫān Sulṭān Medresesi iḥsān olınup yüz ḳırḳ Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yedinci güni Selanik **[185[b]]** ḳażāsı tevcīh olınan Ḥāfiẓ Muṣṭafā Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle tekmīl-i devre-i merātib itmişler iken mizāclarınuñ inḥirāfı sebebiyle māh-ı mezbūruñ[1] on beşinci Erba'ā gicesi rıḥlet ve 'ālem-i 'uḳbāya 'azīmet itdüklerinde na'aşları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra medīne-i Üsküdar mezāristānında defn olındılar. Maḥlūl olan arpalıḳları ile ḫıdmet-i imāmet-i sulṭānī Yeñişehr ḳażāsından munfaṣıl ḥālen imām-ı evvel-i şehriyārī Ṣāḥib Meḥemmed Efendi ḥażretlerine erzānī görilüp medrese-i maḥlūleleri mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ġażanfer Aġa Medresesi müderrisi olan Şeyḫ Meḥemmed Sa'īd Efendi'ye tevcīh olındı.

1 A 249.

Mevlānā-yı mezbūr ḥüsn-i ḥālle meẕkūr, ḥulvü'l-lisān, ḫāliṣü'l-cenān, 'ilm ü ma'ārifden ḥiṣṣemend, aḳrānı miyānında ser-bülend, dervīş-nihād, pāk-i'tiḳād idi.

Ṣaḥḥāf Kūsec 'Alī Efendi

el-Mevlā 'Alī bin 'Oṯmān. Vilāyet-i Rūmili'nde Babaṭaġı ḳaṣabasından neş'et ve dārü'l-mülk-i İstanbul'a hicret eyleyüp Sulṭān Bāyezīd Medresesi ḥücerātından birine dāḫil ve biñ yüz iki Ramażān-ı şerīfinüñ muntaṣıfında Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi'nüñ Sulṭān Bāyezīd Medresesi i'ādelerinden şeref-i mülāzemetlerine nā'il olup bi-ḥasebi'ṭ-ṭarīḳ devr-i mecālis-i ders ü taḥḳīḳ iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on beş Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni Begbāzārī Meḥemmed Efendi yirine Pāy-zān Yūsuf Paşa Medresesi ḫāriciyle kām-revā, yüz on ṭoḳuz Receb-i şerīfinüñ yigirmi sekizinci güni ḫāric ḥareket-i **[186[a]]** miṣliyyesi i'tibārıyla Ḳāḍī Ḳaryeli Ḥasan Efendi-zāde Meḥemmed 'Azīz Efendi yirlerine 'İvaż Efendi Medresesi i'ṭā olınmış idi. Yüz yigirmi üç Ṣaferü'l-ḫayrınuñ selḫinde ibtidā dāḫil i'tibārıyla Şirvānī 'Abdü'r-raḥīm Efendi yirine Ūlā-yı Mesīḥ Paşa Medresesi virilüp yüz yigirmi altı Ṣa'bān-ı şerīfinüñ üçinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Begler Ḫˇācesi Dāmādı Meḥemmed Efendi yirine Ferhād Paşa Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz yigirmi ṭoḳuz Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni yine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Süleymān Paşa Ḫˇācesi Yūsuf Efendi yirine Ma'lūl-zāde Medresesi sezā görilüp yüz otuz Şevvālü'l-mükerreminüñ sekizinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳabaṣaḳal-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirlerine Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Medresesi in'ām olındı. Yüz otuz bir Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde sene-i ātiye Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle Yeñişehrli Muṣṭafā Efendi yirine Erzenü'r-rūm ḳażāsı ḥüḳumeti tefvīż[1] olınup yüz otuz üç Receb-i şerīfi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Mi'mār Ḳāsım Medresesi müderrisi olan Fındıḳ-zāde Feyżu'llāh Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi altıncı güni sene-i meẕkūre Receb-i şerīfi ġurresi tevḳītiyle Müstaḳīm Dāmādı Ḳara Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Ṣofya ḳażāsı tevcīh olınup yüz otuz yedi Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde 'azl ve yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ṣāniye-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi olan Rıfḳī Hem-

1 A 250.

şīre-zādesi Aḥmed Efendi vaṣl olındı.[1] **[186[b]]** Yüz otuz ṭoḳuz Receb'inde sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresi tevḳītiyle Müsellim-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine Diyārbekr pāyesiyle Revān ḳażāsı iḥsān olınmış idi. Yüz ḳırḳ Rebī'ü'l-evvel'inde Revān'da ḳāżī iken dā'in-i ecel müteḳāżī ve ḳażā-yı deyn-i vācibü'l-edā-yı cāna rāżī olduḳda yirine Bosna ḳażāsından ma'zūl Çalıḳ Aḥmed Paşa İmāmı Ḥüseyn Efendi ḳāḍī oldı.

Mevlānā-yı mezbūr ḥüsn-i ḥālle meşhūr, 'ilm ü ṣalāḥdan ḥavṣalası miḳdārı ḥiṣṣedār, ḳażālarında ḥüsn-i mu'āmelesi var idi.

Ḫaṭīb-zāde Muṣṭafā Efendi[2]

el-Mevlā Muṣṭafā. Maḥrūsa-i Edrine'den ẓuhūr ve "Ḫaṭīb-zāde Muṣṭafā Efendi" dimekle meşhūr olmış idi. Ba'de taḥṣīli'l-isti'dād 'ulemā-yı 'iẓāmuñ birinden mülāzemetle ber-murād olup 'alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz on sekiz Şevvālü'l-mükerreminüñ on yedinci güni masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede ibtidā iḥdāṯ olınan Mes'ūdiyye Medresesi ḫāricine 'āric, yüz yigirmi dört Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde İbrāhīm Efendi yirine maḥrūsa-i meẕkūrede 'Abdü'l-vāsi' Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olup yüz yigirmi yedi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ onıncı güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla el-Ḥāc Muṣṭafā Efendi yirine 'Alemü'd-dīn Medresesi virilüp yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ onıncı güni yine dāḫil i'tibārıyla Emīr Ḳāḍī Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz yigirmi ṭoḳuz Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni yine daḫil i'ṭibārıyla Orūc Paşa Medresesi'ne gelüp sene-i mezbūre Ša'bān-ı şerīfi ġurresinde dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi **[187[a]]** i'tibārıyla maḥrūsa-i meẕkūrede İbrāhīm Paşa Medresesi sezā görilüp sene-i merḳūme Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi birinci güni yine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Şeyḫī Çelebi Medresesi tevcīh olınup yüz otuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ on yedinci güni yine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Çuḳacı Ḥācī Medresesi'ne vuṣūl bulup yüz otuz dört Cumāde'l-āḫire'sinüñ ṭoḳuzıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Yāḳūt Paşa Medresesi'ne irtiḳā[3] idüp bu altı medresede selef-i sālifleri İbrāhīm Efendi'yi ta'ḳīb itmişler idi. Yüz

1 vaṣl olındı İ: vāṣıl oldı A.
2 Evvelu müderrisin bi-medreseti Mes'ūdiyye der-Edrine. Fī 12 Şevvāl sene 1118.
3 A 251.

otuz dört Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ dördinci güni yine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla selefleri el-Ḥāc Muṣṭafā Efendi yirine Emīniyye Medresesi i'ṭā, yüz otuz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ yedinci güni yine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla selefleri İbrāhīm Efendi yirine Ṭaşlıḳ Medresesi'ne i'tilā eyleyüp yüz ḳırḳ Ṣaferü'l-ḫayrınuñ dördinci güni Ṣaḥn i'tibārıyla es-Seyyid[1] Ḫalīl Efendi yirine Cāmi'-i 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni yine Ṣaḥn i'tibārıyla selefi es-Seyyid Ḫalīl Efendi yirine Ḥalebiyye Medresesi'ne naḳl olınmış iken sene-i merḳūme Rebī'ü'l-āḫir'inde eyyām-ı rebī'-i ḥayātı āḫir ve dem-beste-i menāfiẕ ü menāḫir olup medrese-i maḥlūlesi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Cāmi'-i 'Atīḳ Medresesi müderrisi olan 'Abdu'llāh Efendi'ye yine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm dāḫil-i silk-i erbāb-ı rüsūm, evżā' u eṭvārı müsellem, nīk-nefs ādem idi. **[187[b]]**

Gülābī Aḥmed Efendi

el-Mevlā Aḥmed. Gülbün-i vücūdı gülistān-ı Edrine'den bedīdār ve "Gülābī Aḥmed Efendi" dimekle şöhret-şi'ār olup ṭarīḳ-ı 'ilme 'aṭf-ı 'inān-ı 'azīmet ve biñ ṭoḳsan ṭoḳuz tārīḫinde Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp ḳaṭ'-ı merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ on sekizinci güni Cānbāz-zāde 'Oṯmān Efendi yirine masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i Edrine'de 'Abdü'l-vāsi' Medresesi ile be-kām yüz on üç Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi dördinci güni Ebe-zāde Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā Efendi yirine 'Alī Ḳuşcı Medresesi'ne ḥareketle nā'ilü'l-merām olup yüz on beş Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi beşinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Emīn Meḥemmed Efendi yirine Şāh Melek Medresesi virilüp yüz yigirmi bir Cumāde'l-ūlā'sınuñ on beşinci güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla selefleri Emīn Meḥemmed Efendi yirine 'Alemü'd-dīn Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz yigirmi üç Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi birinci güni yine ḥareket-i miṯliyye-i dāḫil i'tibārıyla Cānbāz-zāde es-Seyyid Aḥmed Efendi yirine maḥrūsa-i merḳūmede İbrāhīm Paşa Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi yedi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ onıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḥammāmī Meḥemmed Efendi yirlerine Çuḳa-

1 es-Seyyid A: Seyyid İ.

cı Ḥācī Medresesi'ne vaṣl,[1] yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ onıncı güni yine mūṣıla-i Ṣaḥn[2] i'tibārıyla selef-i sālifi Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā Efendi yirine Mīr-i Mīrān Medresesi'ne naḳl olınup yüz yigirmi ṭoḳuz Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresinde yine mūṣıla-i **[188[a]]** Ṣaḥn ḥareket-i miṣliyyesiyle Müsellim-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine Emīniyye Medresesi tevcīh, yüz otuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ on yedinci güni yine ḥareket-i miṣliyye-i mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Bāyezīd Efendi yirine Sirāciyye Medresesi ile terfīh olınup yüz otuz dört Cumāde'l-āḫire'sinüñ ṭoḳuzıncı güni Ṣaḥn i'tibārıyla Ṭaşlıḳ Medresesi'ne i'tilā idüp sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yedinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Cāmi'-i 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz otuz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ on yedinci güni yine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ḥalebiyye Medresesi i'ṭā, yüz ḳırḳ Ṣaferü'l-ḫayrınuñ dördinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Üçşerefeli Medresesi Ṣāniyesi'ne irtiḳā eyleyüp sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni yine altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla medrese-i mezbūrenüñ ūlāsı sezā görilüp bu beş medresede selefleri Bāyezīd Efendi'yi ta'ḳīb itmişler idi. Sene-i merḳūme Rebī'ü'l-āḫir'inde eyyām-ı rebī'-i ḥayātı tamām ve 'ālem-i ervāḥa ḫırām itdüklerinde medrese-i maḥlūleleri ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ṣāniye-i Üçşerefeli Medresesi müderrisi olan es-Seyyid Ḫalīl Efendi'ye altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla in'ām olındı.

Mevlānā-yı merḳūm dā'ire-nişīn-i erbāb-ı rüsūm, selīmü'ṣ-ṣadr u ḳāni', dervīş-nihād u mütevāżi' idi.

Tatar Efendi Dāmādı Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed. Vilāyet-i Anaṭolı'da Kanḳırı ḳaṣabasından neş'et ve maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye hicret eyleyüp Ḳırımī 'Abdü'l-ḥalīm Efendi ḫıdmetlerine vāṣıl ve biñ yüz Muḥarremü'l-ḥarāmında mūṣıla-i Ṣaḥn Medresesi i'ādelerinden şeref-i **[188[b]]** mülāzemete nā'il olup devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Ḥāmid Efendi Medresesi ḫāriciyle kām-revā, yüz on ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi sekizinci güni ḫāric ḥareket-i

1 vaṣl İ: vāṣıl A.
2 A 252.

miṣliyyesi iʿtibārıyla Mīrzā Efendi Tābiʿi Receb Efendi yirine Çivi-zāde Medresesi iʿṭā olınmış idi. Yüz yigirmi iki Cumāde'l-āḫire'sinüñ ikinci güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Tekfūrṭaġlı ʿAlī Efendi yirine Monlā Kestel Medresesi virilüp yüz yigirmi beş Şaʿbān-ı şerīfinüñ yedinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Maḥmūd Efendi-zāde ʿAbdü'r-raḥīm Efendi yirlerine Cenābī Efendi Medresesi'ne taḥrīk olındılar. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı esbaḳ Meḥemmed Efendi Ḫışmı Meḥemmed Efendi yirine[1] Ṣāniye-i Ḳāsım Paşa Medresesi'ne mevṣūl, sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni yine mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Şeyḫ Meḥemmed Saʿīd Efendi yirlerine İbrāhīm Paşa-yı Cedīd Medresesi'ne menḳūl, yüz otuz iki Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on ṭoḳuzıncı güni Şehlā-zāde Meḥemmed ʿAzīz Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Yüz otuz üç Şaʿbān-ı şerīfinüñ yigirmi üçinci güni ibtidā altmışlı iʿtibārıyla selef-i sālifleri Şeyḫ Meḥemmed Saʿīd Efendi yirlerine Ḳara Çelebi-zāde Maḥmūd Efendi Medresesi iʿṭā olınup yüz otuz beş Şaʿbān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla ʿAyntābī Aḥmed Efendi yirlerine Ḫānḳāh Medresesi'n cāygāh eyleyüp **[189ᵃ]** yüz otuz sekiz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on ṭoḳuzıncı güni mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Ḥāfiẓ Muṣṭafā Efendi yirine ʿAlī Paşa-yı Cedīd Medresesi sezā görilmiş idi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz ḳırḳ Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ikinci Sebt güni intiḳāl ve ʿālem-i ervāḥa istiʿcāl eyledi. Naʿşları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmiʿ-i Şerīfi'ne iḥżār olınup baʿde'ẓ-ẓuhr ṣalātı edāsından ṣoñra Ṭopḳapusı ḫāricinde defn olındı. Medrese-i maḥlūlesi altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Ḫayrü'd-dīn Paşa Medresesi müderrisi olan Ḳıbrısī-zāde Luṭfu'llāh Efendi'ye mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm istiḳāmet ile mevsūm, kibār-ı ʿaṣra mütereddid ve bulunduġı ḫıdmetlerde mütezehhid, ḳadr-i müşterek-i ʿilm ile mevṣūf, maḥbūbü'l-ḳulūbluġla maʿrūf idi. Müşārun ileyh Ḳırımī ʿAbdü'l-ḥalīm Efendi ile ʿaḳd-i peyvend-i muṣāheret itmegin "Tatar Efendi Dāmādı" dimekle şehīr ve bu ʿunvānla maʿlūm-ı ṣaġīr ü kebīr olmışlar idi.

1 A 253.

Ḫaffāf-zāde İbrāhīm Efendi

el-Mevlā İbrāhīm. Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den ẓuhūr ve "Ḫaffāf-zāde İbrāhīm Efendi" dimekle meşhūr olmışlar idi. Ba'de taḥṣīli'l-isti'dād Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi'den mülāzemetle ber-murād olup devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz sekiz Ramażān-ı şerīfinüñ yigirminci güni Mīr-āḫūr-ı Evvel Çalıḳ Aḥmed Aġa'nuñ imāmı olmaḳ taḳrībiyle ṣadr-ı a'ẓam-ı esbaḳ Elmās Meḥemmed Paşa Birāder-zādesi İsmā'īl Efendi yirlerine Süheyl Beg Medresesi ḫāricine 'āric ve yüz on **[189[b]]** Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ ikinci güni Yaḥyā-zāde Yaḥyā Efendi yirine Maġnisalı Çelebi Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olup yüz on yedi Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Kātib-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Defterdār Aḥmed Çelebi Medresesi virilüp yüz on ṭoḳuz Receb-i şerīfinüñ yigirmi sekizinci güni dāḫil ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla ibtidā[1] iḥdāṡ olınan Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi Medrese-i Ṡāniyesi in'ām, yüz yigirmi üç Ṣaferü'l-ḫayrınuñ selḫinde mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Mektūbī Muṣṭafā Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medrese-i Ṡāniyesi ile ikrām olınup yüz yigirmi beş Şevvālü'l-mükerreminüñ on üçinci güni Maḥmūd Paşa Maḥkemesi'nde başkātib olan es-Seyyid Aḥmed Efendi maḥlūlinden Ṣaḥn-ı Ṡemāniyye'den biri iḥsān, yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Yaḥyā Efendi-zāde Ḥüseyn Efendi yirlerine Edrineḳapusı'nda vāḳı'a Mihrümāh Sulṭān Medresesi şāyān görilüp yüz yigirmi ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi dördinci güni altmışlı ḥareket-i miṡliyyesi i'tibārıyla Alaşehrli 'Abdu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi yirine Zāl Paşa Medresesi'ne irtiḳā idüp sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni sene-i merḳūme Receb-i şerīfi ġurresi tevḳītiyle selef-i sālifleri Yaḥyā-zāde Ḥüseyn Efendi yirlerine Diyārbekr ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınmış idi. Yüz otuz Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Maġnisa ḳażāsından munfaṣıl Ṣadrü'd-dīn-zāde Telḫīṣī Muṣṭafā Efendi mevṣūl oldı. **[190[a]]** Yüz otuz beş Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde Ḳāsım Paşalı Ṣāliḥ Efendi yirine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsına manṣūb ḳılınup yüz otuz altı Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine Aḳḥiṣārī Şeyḫ-zāde Muṣṭafā Efendi vāṣıl oldı. Bunlara

1 A 254.

yüz otuz yedi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni sene-i mezbūre Rebīʿü'l-evvel'i ġurresi tevḳītiyle Bahāyī-zāde Ṣunʿu'llāh Efendi maḥlūlinden vilāyet-i Anaṭolı'da Siros ḳażāsı arpalıḳ virilüp bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz ḳırḳ Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirminci Aḥad güni intiḳāl ve ʿālem-i ʿuḳbāya irtiḥāl eyledi. Maḥlūl olan arpalığı ber-vech-i maʿīşet oğlına tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm nīk-nefs ü ḫoş-ṣoḥbet ve ḫuṭbe-ḫˇān-ı ḥüsn-i ülfet olmağla Ḳara Meḥemmed Paşa merḥūmuñ imāmlığıyla şöhret-res olmış idi.

Ṣaʿbān Efendi [Köse]

el-Mevlā Ṣaʿbān ibn Meḥemmed. Vilāyet-i Anaṭolı'da Kanḳırı sancağına tābiʿ Çerkeş ḳażāsında biñ altmış tārīḫinde şehr-i vücūda ḥaṭṭ-ı riḥāl ve riʿāyet-i ādāb-ı taḥṣīl-i kemāl idüp mışḳale-i ictihād ile cilā-baḫş-ı mir'āt-ı bāl ve ḳābile-i nefs-i istiʿdād u istīhāl olduḳda dārü'l-mülk-i İstanbul'a hicret ve biñ yetmiş ṭoḳuz Rebīʿü'l-evvel'inde vāḳiʿ olan sefer-i hümāyūn teşrīfātından dördinci olmaḳ üzere İmām-ı Sulṭānī İbrāhīm Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i medāris ve ʿaḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʿzūl olduḳdan ṣoñra biñ ṭoḳsan bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi birinci güni "Ḳoca Re'īs" dimekle şöhret-enīs **[190[b]]** olan Muṣṭafā Efendi'ye[1] ḫˇāce olmaḳ vesīlesiyle ibtidā ḫāric iʿtibārıyla Alaşehrli ʿAbdu'llāh Efendi yirine Ḫıżr Çelebi Medresesi tevcīh olınup ṭoḳsan beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi yedinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Teẕkireci ʿAlī Efendi-zāde Meḥemmed Efendi yirine Dizdāriyye Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Ṭoḳsan altı Rebīʿü'l-evvel'inüñ ṭoḳuzıncı güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Celeb Ḫalīl Efendi yirine Ebā Eyyūb-i Enṣārī'de vāḳıʿa Siyāvuş Paşa Medresesi virilüp ṭoḳsan ṭoḳuz Muḥarrem'inüñ on altıncı güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Gelibolılı Meḥemmed Efendi yirine Kürkcibaşı Medresesi'ne taḥrīk olındılar. Yüz bir Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on üçinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Beşiktaşī Mollā ʿAbdü'l-kerīm Çelebi yirine İbrāhīm Paşa-yı ʿAtīḳ Medresesi'ne ḥakīḳ olup yüz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on sekizinci güni Sāriḳu'l-baḥr Ḫüseyn Efendi-zāde Meḥemmed Emīn Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ birinde miḥrāb-nişīn-i ders ü taḥḳīḳ olmışlar idi. Yüz beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on altıncı güni ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Uzun ʿĪsā Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Muʿīd Aḥ-

1 A 255.

med Efendi Medresesi in'ām olınup yüz altı Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ ṭoḳuzıncı güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla selef-i sālifleri Celeb Ḫalīl Efendi yirine Bayram Paşa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz on Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ ikinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Kebīrī-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine Ḫāṣekī Sulṭān Medresesi iḥsān, **[191[a]]** yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Keşfī 'Abdu'llāh Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle taḥṣīl-i 'izz ü şān itmişler idi. Yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni sene-i mezbūre Receb-i şerīfi ġurresi tevḳītiyle Yaḥyā-zāde Aḥmed Efendi yirine Ġalaṭa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz on yedi Şevvālü'l-mükerreminüñ ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Süleymāniyye müderrislerinden Resūl-zāde el-Ḥāc Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı.[1] Yüz yigirmi iki Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde Yaḥyā Efendi-zāde Meḥemmed Efendi yirine maḥrūsa-i Burusa ḳażāsı ile ikrām olınup sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerreminüñ yigirmi ikinci güni 'azl olınduḳlarında maḳām-ı ḥükūmetlerine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl ve ḥālen meşīḫat-i İslāmiyye'den munfaṣıl Şeyḫü'l-İslām 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri teşrīf [buyurdılar.] Bunlara sene-i merḳūme Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinde Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl 'Uşşāḳī-zāde 'Oṯmān Efendi maḥlūlinden Aṭranos ḳażāsı arpalıḳ virilüp yüz yigirmi üç Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on altıncı güni Anaṭolı ṣadāterinden munfaṣıl Ḳara Ḫalīl Efendi maḥlūlinden Uzunca-ābād Ḫāṣköyi[2] ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılınmış idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi birinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Mekke-i Mu'aẓẓama ḳażāsıyla ta'ẓīm olınduḳlarında arpalıḳlarından Aṭranos ḳażāsı İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi'ye ve Uzunca-ābād Ḫāṣköyi ḳażāsı mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Üsküdar'da vāḳı'a Vālide Sulṭān **[191[b]]** Medresesi müderrisi olan Emīn-i Fetvā 'Ömer Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz otuz bir Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde mün'azil ve ol maḳām-ı celīle Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından ḫalef-i sālifleri Resūl-zāde el-Ḥāc Meḥemmed Efendi nā'il oldı. Sene-i meẕkūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ beşinci güni ḫalef-i ẕī-şerefleri şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerine Üsküdar ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınmaġla üzerlerinden Ṣabanca ḳażāsına Edrine pāyesiyle Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl Tatar 'Abdu'llāh-zāde Yaḥyā Efendi maḥlūlinden

1 oldı İ: -A.
2 A 256.

Cisr-i Ergene ḳażāsını żamm eyleyüp bunlara tevcīh buyurdılar. Yüz otuz üç Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni selefleri Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine İstanbul ḳāḍīsi olduḳlarında arpalıḳları selef-i ẕī-şerefleri Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni ma'zūl ve yirlerine Mekke-i Mükerreme pāyesiyle Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi birāder-zādeleri Muṣṭafā Efendi ḥażretleri vuṣūl buldılar. Selefleri arpalıḳları Balıkesri ve İbṣala ḳażāları bunlara naḳl eyledi. Yüz otuz beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni Mekke-i Mükerreme'den munfaṣıl İstanbul pāyesi olan Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi'nüñ arpalıḳlarına Ḳuşaṭası żamm olınmaġla üzerlerinden Ṣobuca ḳażāsı bunlaruñ żamīme-i revātibleri ḳılındı. Yüz otuz sekiz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ ġurresinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerine Toḳat ḳażāsı arpalıḳ **[192[a]]** ta'yīn olınmaġla kendü arpalıḳlarından Tatarbāzārı ḳażāsını bunlara tevcīh buyurduḳlarında bunlaruñ arpalıḳlarından Balıkesri ḳażāsı Edrine ḳażāsından munfaṣıl Ḫ̌āce-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerine ve İbṣala ḳażāsı Edrine ḳażāsından munfaṣıl "Ṣūfī Emīr" dimekle şehīr es-Seyyid Meḥemmed Efendi'ye ve Ṣobuca ḳażāsı Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl Mu'abbir İsmā'īl Efendi'ye naḳl [olındı].[1] Yüz otuz ṭoḳuz Ramażān-ı şerīfinüñ sekizinci güni sene-i mezbūre Şevvāl'i ġurresi tevḳītiyle selef-i ẕī-şerefleri müşārun ileyh Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine[2] Anaṭolı ṣadāretiyle bülend-ḳadr olduḳlarında arpalıḳları selefleri Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı. Yüz ḳırḳ Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi beşinci güni mizāclarınuñ inḥirāfı sebebiyle mün'azil ve yirlerine İstanbul ḳażāsından munfaṣıl selef-i sālifleri birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi ḥażretleri vāṣıl oldılar. Ḫalefleri arpalıġı Ṭırnova ḳażāsı bunlara ta'yīn olındı. Bu ḥāl üzere şümārende-i eyyām iken sene-i mezbūre Receb-i şerīfinüñ yedinci Erba'ā gicesi dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i bāḳīye 'azīmet eyledi. İrtesi Erba'ā güni na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında defn olındılar. Maḥlūl olan arpalıḳları İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı.

1 Metinde "eyledi".
2 A 257.

Mevlānā-yı merḳūm ḫiṣāl-i ḥamīde ve feżā'il-i sencīde ile mevsūm, 'ulūm-ı nāfi'aya **[192[b]]** iştiġāl[i] şi'ār ve müdārese ile evḳāt-güẕār, ṣalāḥ-ı ḥālle mevṣūf[1] ve ḥüsn-i ḫulḳla ma'rūf olup "Köse Ṣa'bān Efendi" dimekle şehīr ve emṣāl-i kirāmı beyninde rātibe-ṭırāz-ı tevḳīr, 'iffet-i istiḳāmeti ve zühd-i diyāneti ma'lūm-ı ṣaġīr ü kebīr idi.

Kebeci-zāde Meḥemmed Emīn Efendi

el-Mevlā Meḥemmed Emīn ibn el-Ḥāc Muṣṭafā. Maḥrūsa-i Edrine'den ẓuhūr ve "Kebeci-zāde Efendi" dimekle meşhūr olmış idi. Ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye 'azīmet ve biñ seksen üç tārīḫinde İmām-ı Sulṭānī 'Alī Efendi'nüñ Ḳuds-i Şerīf pāyesi teşrīfinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz dört Rebī'ü'l-evvel'inüñ on sekizinci güni Cerrāḥ-zāde 'Abdü'l-fettāḥ Efendi yirine masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i Edrine'de 'Alī Ḳuşcı Medresesi ḫāricine 'āric, yüz yedi Receb'inde yine maḥrūsa-i merḳūmede Börekci-zāde Fā'iż Muṣṭafā Efendi yirine Bī-duḫān Aḥmed Beg Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olup yüz on üç Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi dördinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Cānbāz-zāde 'Oṯmān Efendi yirine Şāh Melek Medresesi virilüp yüz on beş Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi beşinci güni dāḫil ḥareketi i'tibārıyla Selefi Cānbāz-zāde 'Oṯmān Efendi yirine 'Alemü'd-dīn Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz yigirmi bir Cumāde'l-ūlā'sınuñ on beşinci güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Mīr-i Mīrān Medresesi iḥsān, yüz yigirmi dört Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Sirāciyye Medresesi şāyān **[193[a]]** görilüp bu iki rütbede selef-i sālifleri Börekci-zāde Fā'iż[2] Muṣṭafā Efendi'yi ta'ḳīb itmişler idi. Yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ onıncı güni mūṣıla-i[3] Ṣaḥn i'tibārıyla Şināsī-zāde Aḥmed Efendi yirlerine Cāmi'-i 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz yigirmi ṭoḳuz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi birinci güni sene-i ātiye Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle Zekeriyyā Efendi yirlerine Arḫoz ve Ayapetro ve Ḳaritene ḳażāları ilḥāḳıyla ve Bosna pāyesi żamīmesiyle Anabolı ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınmış idi. Yüz otuz bir Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde 'azl

1 mevṣūf İ: -A.
2 A 258.
3 mūṣıla-i A: -İ.

olınduḳlarında[1] manṣıb-ı meẕkūr mevleviyyetden tenzīl olınup Rūmili ḳużātından Yūsuf Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz otuz beş Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni sene-i ātiye Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine Erzenü'r-rūm ḳażāsı tevcīh olınup yüz otuz yedi Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn ile Piyāle Paşa Medresesi müderrisi olan Ḳarṣlı Ḥasan Efendi mevṣūl oldı. Yüz ḳırḳ Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on yedinci güni sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle 'Oṯmān Efendi yirine Āmid ḳażāsıyla hem-rütbe ḳılınan Gence ḳażāsı iḥsān olınmış idi. Sene-i merḳūme Cumāde'l-āḫire'sinde terk-i manṣıb u cāh ve 'ālem-i ervāḥa rū-be-rāh olduḳlarında manṣıb-ı maḥlūl sene-i meẕkūre Receb-i şerīfinüñ on beşinci güni sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresi tevḳītiyle maḥrūsa-i Burusa'da ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ḥażret-i Emīr[2] Medresesi **[193[b]]** müderrisi olan Egerci-zāde Ḥasan Efendi'ye maḥal görildi.

Mevlānā-yı mezbūr ṣalāḥ-ı ḥālle meşhūr, ṣāfī-fu'ād, dervīş-nihād ādem idi.

Sivasī Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā ibn 'Ömer. Belde-i Sivas'dan neş'et ve Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye 'azīmet eyleyüp Sulṭān Bāyezīd Medresesi'ne dāḫil ve biñ yüz on üç tārīḫinde Şeyḫü'l-İslām es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi'den şeref-i mülāzemete nā'il olmış idi. Bi-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi altı Cumāde'l-āḫire'sinüñ sekizinci güni ibtidā ḫāric i'tibārıyla 'Avnī Aḥmed Efendi yirine Aḥmed Yorġanī Medresesi erzānī görilüp yüz otuz Şevvālü'l-mükerreminüñ sekizinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Gelibolılı Maḥmūd Efendi-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirlerine Maġnisalı Çelebi Medresesi'ne naḳl olınup yüz otuz dört Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Seyfu'llāh Efendi yirlerine Anbār Ġāzī Medresesi virilüp yüz otuz sekiz Şevvālü'l-mükerreminüñ on beşinci güni Lefḳoşa ḳażāsı tevcīh olınan Gergerī-zāde Muṣṭafā Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Rābi'a-i Sarāy-ı İbrāhīm[3] Paşa Medresesi i'ṭā olınmış idi. Yüz

1 'azl olınduḳlarında İ: ma'zūl olduḳlarında A.
2 Emīr İ: -A.
3 A 259.

ḳırḳ Şevvālü'l-mükerreminüñ on dördinci İṯneyn güni ders ü devri encām ve ʿālem-i ʿuḳbāya ḫırām eyledükde medrese-i maḥlūlesi[1] tevḳīf olınup yüz ḳırḳ bir Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on beşinci güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Dersiyye-i fī-Evḳāf-ı Ayaṣofıyya-i Kebīr müderrisi olan ʿAlī Paşa-zāde ʿOṯmān Beg Efendi'ye dāḫil **[194ᵃ]** ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm ḳadr-i müşterek-i ʿilmle maʿlūm, "Sivasī Muṣṭafā Efendi" dimekle şehīr ve bu ʿunvānla maʿlūm-ı ṣaġīr ü kebīr idi.

Kerīm-zāde Mülāzımı Ḳara Meḥemmed Efendi[2]

el-Mevlā Meḥemmed ibn Aḥmed. Belde-i Ḳasṭamonı'dan ẓuhūr ve "Ḳara Meḥemmed Efendi" dimekle meşhūr olup dārü'l-mülk-i İstanbul'a hicret ve ʿulemā-yı kirāma ḫıdmet ile ʿAbdü'l-kerīm-zāde Refdī Meḥemmed Efendi'ye dānişmend ve biñ yüz on iki tārīḫinde Ṣaḥn Medresesi'nden[3] ḥareketlerinden mülāzemetleriyle behremend olmış idi. Ḳaṭʿ-ı merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi dört Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ altıncı güni ibtidā iḥdāṯ olınan -Dersiyye-i ʿĀ'işe Ḫātūn der-Mescid-i Ḫarāççı Muḥyī'd-dīn ibtidā ḫāric iʿtibārıyla bunlara tevcīh olınup yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla Ḳassām Kātibi Yaḥyā Efendi yirine Sādise-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi sezā, yüz otuz bir Ẕi'l-ḥicce'sinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Ḳadrī-zāde ʿAbdü'l-ḳādir Efendi yirine Ḫāmise-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi'ne iʿtilā idüp yüz otuz beş Şaʿbān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla Aḳkirmānī es-Seyyid ʿÖmer Efendi yirine Sittī Ḫātūn Medresesi ile memnūn ḳılınup yüz otuz ṭoḳuz Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi sekizinci güni sene-i ātiye Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle Gergerī-zāde Muṣṭafā Efendi yirlerine Lefḳoşa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınmış idi. **[194ᵇ]** Biñ yüz ḳırḳ bir Muḥarremü'l-ḥarāmında ḫaber-i fevti vāṣıl ve manṣıb-ı maḥlūle sene-i meẕkūre Rebīʿü'l-āḫir'i ġurresi tevḳītiyle ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Dersiyye-i Ḥācī İsmāʿīl müderrisi olan Ḥüseyn Paşa-zāde Meḥemmed Beg Efendi nā'il oldı.

---

1 maḥlūlesi İ: maḥlūleleri A.
2 Evvelu müderrisin bi-medreseti ʿĀ'işe Ḫātūn. Fī 6 Ẕi'l-ḳaʿde sene 1123.
3 Medresesi'nden İ: Medresesi'nde A.

Mevlānā-yı merḳūm ḥüsn-i ḥālle maʿlūm, ʿilm ü ṣalāḥdan ḥiṣṣedār, "Kerīm-zāde" mülāzemetiyle şöhret-şiʿār idi.

Turşucı-zāde Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed bin Ḥüseyn. Dīvān-ı hümāyūn ḫˇācelerinden Turşucı-zāde Ḥüseyn Efendi'nüñ ferzend-i ercmendi Meḥemmed Efendi'dür. Baʿde taḥṣīli'l-istiʿdād ṣudūr-ı kirāmdan Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi'den mülāzemetle ber-murād[1] olup ʿalā-ḥasebi'l-ʿāde devr-i medāris-i muʿtāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi yedi Rebīʿü'l-evvel'inüñ on sekizinci güni ibtidā ḫāric iʿtibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ İsmāʿīl Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ṣāliṣleri[2] Luṭfu'llāh Efendi yirlerine Defterdār Aḥmed Çelebi Medresesi tevcīh olınup yüz yigirmi ṭoḳuz Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi sekizinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Şeyḫ Süleymān Efendi-zāde Yaḥyā Ṣıddīḳ Efendi yirlerine Dersiyye-i Ayaṣofıyya-i Kebīr ile tevḳīr olındılar. Yüz otuz iki Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ on birinci güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi-zāde es-Seyyid ʿOṯmān Efendi yirlerine müftī-i sābıḳ Aḫī-zāde Ḥüseyn Efendi Medresesi virilüp yüz otuz altı Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ altıncı güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Vāhib ʿAlī Efendi yirlerine Ṣāniye-i Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi ile tecdīd-i **[195ᵃ]** sürūr eyleyüp yüz ḳırḳ Rebīʿü'l-evvel'inüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Kefevī-zāde ʿAbdu'llāh Efendi yirine Nişāncı Paşa-yı ʿAtīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olmışlar idi. Biñ yüz ḳırḳ bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on ikinci Ḫamīs güni şarāb-ı mergi nūş ve keyfiyyet-i mevt ile ser-mest ü medhūş olduḳda medrese-i maḥlūleleri mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Saʿdī Efendi Medresesi müderrisi olan Nedīm Aḥmed Efendi'ye iʿtibār-ı meẕkūr ile tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr "Turşucı-zāde Efendi" dimekle meşhūr, bir merd-i güşāde-meşreb ve dāḫil-i ʿidād-ı erbāb-ı rüsūm u edeb idi.

---

1 A 260.

2 ṣāliṣleri A: ṣānīleri İ.

Ketḫudā-zāde Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed ibn Muṣṭafā. Müteveffā-yı merḳūm-ı merḥūm-ı cennet-mekān-ı firdevs-āşiyān Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi' ḥażretlerinüñ vālide-i mükerremeleri merḥūme ve maġfūrun lehā Ḫadīce Sulṭān *dāmet 'iṣmetuhā*[1] ḥażretlerinüñ ketḫudālıḳları ḫıdmetiyle şeref-yāb olan Muṣṭafā Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ḫıredmendi Ketḫudā-zāde Meḥemmed Efendi'dür. Biñ ṭoḳsan yedi Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinde Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi'nüñ ṣadr-ı fetvāya teşrīflerinden ikinci olmaḳ üzere iḫrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse 'azīmet ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on altıncı güni Sarāy Ḫˇācesi Aḥmed Efendi yirine Fāṭıma Ḫānım Medresesi ḫāriciyle be-kām, yüz yedi Şevvālü'l-mükerreminüñ on birinci güni Burusa ḳażāsından munfaṣıl Alaşehrli 'Abdu'llāh Efendi Dāmādı Meḥemmed Efendi yirine İskender Beg Medresesi'ne **[195[b]]** ḥareket-le nā'ilü'l-merām olmışlar idi. Yüz on[2] bir Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni yine ḥareket-i miṣliyye-i ḫāric i'tibārıyla Şeyḫ Dāmādı Sarāy Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi yirine Şeyḫü'l-ḥarem Medresesi virilüp yüz on beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirminci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla es-Seyyid Ḫalīl-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Ṣāniye-i Ḳāsım Paşa Medresesi'ne irtiḳā idüp yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḥasan Paşa İmāmı Aḥmed Efendi yirlerine Şāhḳulı Medresesi'ne gelüp yüz on [yedi] Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni ḥālen meşīḫat-i İslāmiyye'den munfaṣıl 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsı tevcīh olınduḳda yirlerine Şeyḫü'l-İslām Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Alī Efendi ḥażretlerinüñ neẓāret-i 'aliyyelerinde olan evḳāfuñ müfettişligi ile terfīh olınup sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ on ṭoḳuzıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Çāvuş-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirine Piyāle Paşa Medresesi'ne i'tilā itmişler idi. Yüz on ṭoḳuz Ṣa'bān-ı şerīfinüñ sekizinci güni sābıḳen Emīn-i Fetvā Aḥmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'den birine mürūr, yüz yigirmi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Elmās Meḥemmed Paşa İmāmı İbrāhīm Efendi yirlerine Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi ile tecdīd-i sürūr eyleyüp sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ üçinci güni altmışlı ḥareket-i

1 "Masumluğu devam etsin."
2 A 261.

miṣliyyesi iʿtibārıyla Cezāyir Paşası-zāde İbrāhīm Efendi ḥażretleri yirlerine Ġażanfer Aġa **[196ᵃ]** Medresesi ile tekrīm olınup yüz yigirmi üç Cumāde'l-āḫire'sinde Ḳırımī Ṣāliḥ Efendi yirine Ḥaremeynü'ş-Şerīfeyn Evḳāfı müfettişligine naḳl olınduḳda şeyḫü'l-İslām müfettişligi dāmād-ı şeyḫü'l-İslām mefḫārü'l-maḫādīmi'l-kirām İsḥāḳ Efendi ḥażretlerine taʿyīn olındı. Sene-i mezbūre Receb-i şerīfi ġurresinde mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Ṭabīb ʿÖmer Efendi yirine Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Medresesi ile taʿẓīm olınmışlar idi. Yüz yigirmi beş Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ altıncı güni Yeñişehr ḳażāsı tevcīh olınan Beyāżī-zāde Ḥāmid Efendi yirine Dārü'l-hadīṯ-i Süleymān Ḫānī erzānī görilüp sene-i mezbūre Şaʿbān-ı şerīfinüñ yedinci güni sene-i merḳūme Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Evliyā-zāde ʿAlī Efendi yirine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsıyla teşrīf olınduḳlarında Ḥaremeynü'ş-Şerīfeyn müfettişligi Medḥī Muṣṭafā Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz yigirmi altı Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde maʿzūl ve yirlerine Süleymāniyye müderrislerinden şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi merḥūm birāder-zādesi Muṣṭafā[1] Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz iki Receb-i şerīfinüñ yigirmi sekizinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Beyāżī-zāde Ḥāmid Efendi yirine Mıṣr-ı ẕātü'l-ehrām ḳażāsıyla ikrām, sene-i meẕkūre Rebīʿü'l-evvel'inde Mekke-i Muʿaẓẓama pāyesiyle iḥtirām olındılar. Yüz otuz dört Rebīʿü'l-evvel'inde münʿazil ve yirlerine Edrine pāyesiyle Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi Maḫdūmı ʿAbdu'llāh **[196ᵇ]** Efendi vāṣıl oldı. Yüz otuz beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū Saʿīd-zāde Feyżu'llāh Efendi birāder-zādeleri İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Muṣṭafā Efendi ḥażretlerine ṣadr-ı fetvādan müteḳāʿid Mīrzā Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Ṭırnova ḳażāsı arpalıḳ olmaġla üzerlerinden Keşān ve Balya ḳażāları bunlara arpalıḳ taʿyīn olındı. Yüz otuz altı Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde defʿa-i ṯāliṯede Rūmili ṣadāreti tevcīh olınan ḥālen revnaḳ-dih-i ṣadr-ı fetvā, şeyḫü'l-İslām-ı ʿālī-cāh Dāmād-zāde Ebu'l-ḫayr Aḥmed Efendi ḥażretleri üzerlerinden Kili ve Tatarbāzārı ve Yanya ḳażālarını ḥālen meşīḫat-i İslāmiyye'den munfaṣıl ʿAbdu'llāh Efendi ḥażretleri tārīḫ-i mezbūrda kendülere arpalıḳ taʿyīn buyurup kendü arpalıḳlarından Gelibolı ḳażāsını bunlara tevcīh ve Keşān ḳażāsıyla Edrine ḳażāsından maʿzūl ʿAbdü'l-vehhāb Efendi'yi ve Balya ḳażāsıyla Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl

1 A 262.

Pīr Meḥemmed Efendi'yi terfīh buyurdılar. Yüz otuz sekiz Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde imām-ı evvel-i sulṭānī bulınan 'Abdu'r-raḥmān Efendi ḥażretleri yirlerine İstanbul ḳażāsına vuṣūl bulduḳlarında arpalıḳları selef-i ẕī-şereflerinüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı. Yüz otuz ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde ma'zūl ve maḳām-ı ḥükūmetlerine Mekke-i Mükerreme pāyesiyle hem-rütbe ḳılınan Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretleri mevṣūl oldı. Bunlara selef-i pür-şerefleri arpalıḳları Kili ve Labseki ḳażāları **[197[a]]** ta'yīn olındı. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām iken biñ yüz ḳırḳ bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi dördinci Erba'ā gicesi enfās-ı ma'dūde-i ḥayātı tamām ve 'ālem-i ervāḥa ḥırām eyledüklerinde irtesi Erba'ā güni na'şları Ayaṣofıyya-i Kebīr Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātı edāsından ṣoñra medīne-i Üsküdar'da defn olındılar. Maḥlūl olan arpalıḳlarından Kili ḳażāsı Mekke-i Mükerreme pāyesi olan 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerine ve Labseki ḳażāsı İzmir ḳażāsından ma'zūl Ḥasan Paşa[1] İmāmı Aḥmed Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr faḳīh ü vaḳūr, vecīh ü cesūr, mesā'il-āşinā ve meclis-ārā, fürū'-ı mesā'ilde yād-dāştı vāfir ve ḥükūmetlerinde mütecāsir, ferbih ve faḫūr, lisān-ı nāsda meşhūr, edīb-i lebīb, fāżıl-ı mehīb, gencīne-i refh, her hālle müreffeh idi.

Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed Efendi [Cānbolād-zāde İmāmı] [Kiẕbī]

el-Mevlā Meḥemmed ibn[2] Muṣṭafā. Vilāyet-i Anaṭolı'da Amāsiyye sancaġına tābi' Ladiḳ ḳaṣabasından bedīd ve neşvedār-ı dāniş ü dīd olup evā'il-i ḥāllerinde fenn-i ḳırā'ate heves ve ṣāḥib-nefes olmaġın sābıḳā Mıṣr vālīsi olan Cānbolād-zāde Ḥüseyn Paşa'ya imām ve "Cānbolād-zāde İmāmı" dimekle şöhret-i tām bulmışlar idi. Ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye 'azīmet ve fāżıl-ı ḳarār-dāde Minḳārī-zāde Yaḥyā Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ seksen Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Bosnevī Ḳassām Meḥemmed Efendi yirine Ūlā-yı Ḫusrev Ketḫudā Medresesi ḫāriciyle kāmrevā, seksen bir Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi ikinci güni ibtidā dāḫil i'tibā-

1 A 263.
2 ibn İ: bin A.

rıyla Ṣolaḳ **[197[b]]** -zāde Ḫalīl Efendi yirine İbrāhīm Paşa-yı Cedīd Medresesi'ne irtiḳā itmişler idi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on üçinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Erżurūmī Meḥemmed Efendi yirine Ḳara Çelebi-zāde Maḥmūd Efendi Medresesi virilüp seksen iki tārīḫinde imām-ı ṯāliṯ-i sulṭānī ḫıdmeti erzānī görilmiş idi. Seksen üç Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi beşinci güni Zekī Aḥmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'den biri in'ām, seksen dört Receb-i şerīfinüñ dördinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi yirine Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi ile ikrām, sene-i meẕkūre Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on ikinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Anṭākiyyeli Muṣṭafā Efendi yirine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī Medresesi'ne terfī', seksen beş Ramażān-ı şerīfinüñ dördinci güni Mu'īd Meḥemmed Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'nüñ biriyle tevḳī' olınmışlar idi. Seksen altı Ṣaferü'l-ḫayrında imām-ı ṯānī-i sulṭānī olan 'Alī Efendi ḥacc-ı Beytu'llāhi'l-Ḥarām'a 'azīmet itdükde yirine bunlar imām-ı ṯānī ve bunlaruñ yirine Ḳaba Ḫalīl Efendi imām-ı ṯāliṯ oldılar. Seksen yedi Receb-i şerīfi ġurresinde sene-i merḳūme Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresi tevḳītiyle Mīrzā Muṣṭafā Efendi yirine Şām-ı şeref-encām pāyesi żamīmesiyle Yeñişehr-i Fenār ḳażāsı tevcīh olınup lākin imām-ı ṯānīlik ḫıdmetiyle rikāb-ı hümāyūndan ayrılmayup[1] manṣıb-ı merḳūmı niyābetle żabṭ itmişler idi. Seksen sekiz Ramażān-ı şerīfi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Süleymāniyye müderrislerinden Bolevī Birāderi 'Alī Efendi mevṣūl oldı. Bunlara Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl 'Abdü'l-ḥalīm Efendi **[198[a]]** maḥlūlinden İslimiyye ma'a Hotalıc ḳażāları arpalıḳ ta'yīn olınup seksen ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḫayrında Bosna ḳażāsı tevcīh olınan Uzun Sa'dī-zāde 'Abdü'l-ḥalīm Efendi üzerinden Bilecik ḳażāsı daḫı żamīme-i revātibleri ḳılındı. Ṭoḳsan bir senesi evāḫirinde Edrine pāyesi iḥsān olınup ṭoḳsan iki Ṣaferü'l-ḫayrında İstanbul pāyesiyle mükerrem oldılar. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde Mīrzā Meḥemmed Efendi yirine bi'l-fi'l İstanbul ḳażāsına vuṣūl bulduḳlarında arpalıḳları selefleri Mīrzā Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı. Ṭoḳsan dört Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl Aḳ Maḥmūd Efendi ḳāḍī-i İstanbul oldı. Bunlara selefleri arpalıḳları Edincik ve İbṣala ḳażāları ta'yīn olınup ṭoḳsan beş Cumāde'l-ūlā'sında Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Bosnevī Bālī Efendi maḥlūlinden Pravadi ḳażāsı Anaṭo-

1 A 264.

lı ṣadāreti pāyesi żamīmesiyle tevcīh olınduḳda Edincik ve İbṣala ḳażāları Medīne-i Münevvere'den ma'zūl Buzaġı Maḥmūd[1] Efendi'ye virildi. Ṭoḳsan ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ on dördinci güni Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi def'a-i ṯāniyesi yirine vāṣıl-ı ṣadāret-i Rūm ve nā'il-i ġāyetü'l-ġayāt-ı merūm olduḳlarında arpalıḳlarından Pravadi ḳażāsı İstanbul ḳażāsından munfaṣıl selef-i sālifleri Anṭāḳıyyeli Muṣṭafā Efendi'ye ve Varna ḳażāsı ḳużāt-ı ḳaṣabāta iḥsān olındı. Yüz bir Cumāde'l-āḫire'sinde mün'azil ve maḳām-ı ḥükūmetlerine ṯāniyen Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi vāṣıl oldı. Bunlara Ṣalbaş **[198[b]]** Aḥmed Efendi manṣıbı olan Üsküdar ḳażāsı ber-vech-i arpalıḳ sezāvār görildi. Sene-i meẕkūre Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi üçinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Çāvuş-zāde Muṣṭafā Efendi manṣıbı olan Anḳara ḳażāsına tebdīl olınup Üsküdar ḳażāsı meşīḫat-i İslāmiyye'den müteḳā'id Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz beş Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on birinci güni ṣadr-ı fetvāya naḳl olınan Ṣadrü'd-dīn-zāde Ṣādıḳ Meḥemmed Efendi yirine ṯāniyen Rūmili ṣadāretine vāṣıl olduḳlarında arpalıḳları Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Ḫˇāce-zāde Seyyid[2] 'Oṯmān Efendi'ye Rūmili pāyesi żamīmesiyle iḥsān olındı. Yüz altı Ṣa'bān-ı şerīfinde selefleri Ṣādıḳ Meḥemmed Efendi yirine ṣadr-ı fetvāya naḳl ve yirlerine İstanbul ḳażāsından ma'zūl Mīrzā Muṣṭafā Efendi vaṣl olındı. Sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerreminde müteḳā'id ve maḳāmlarına Ḫˇāce es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi müteṣā'id oldı. Bunlara sene-i merḳūme Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle 'Abdü'l-mecīd-zāde Seyyid Aḥmed Efendi manṣıbı olan Ḳonya ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olındı. Yüz on üç Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi dördinci güni Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl ḫalef-i sālifleri Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi üzerinden ṯāniyen Anḳara ḳażāsına tebdīl olınup Ḳonya ḳażāsı selefleri Yaḥyā Efendi'ye virildi. Yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ onıncı güni Edrine Vaḳ'ası sebebiyle berāy-ı maṣlaḥat şeyḫü'l-İslām olan Yek-çeşm Ḥüseyn Efendi yirine ṯāniyen ṣadr-ı fetvāya **[199[a]]** ḳıyām eyleyüp arpalıḳları olan Ḳonya ḳażāsını Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Rūmili pāyesi olan ḫalef-i sālifleri Aḳ Maḥmūd Efendi'ye tevcīh buyurup kendülere sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle Yeñişehr'den ma'zūl Rūmili pāyesi olan Şeh-zāde Ḫˇācesi İbrāhīm Efendi üzerinden Ṭırnova ve Hotalıc ḳażālarını ta'yīn buyurdılar. Sene-i

1 Maḥmūd İ: Meḥemmed A.
2 A 265.

meẓkūre Ramażān-ı şerīfinüñ on sekizinci güni ʻazlden māʻadā maḥrūsa-i Burusa'ya nefy ü iclā ve ṣadr-ı fetvā Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl Başmaḳcı-zāde ʻAlī Efendi'ye elyaḳ u aḥrā görildi. Bunlara yüz yigirmi bir Ramażān-ı şerīfinde meşīḫat-i İslāmiyye'den munfaṣıl Ṣadrü'd-dīn-zāde Ṣādıḳ Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Tatarbāzārı ḳażāsı virilüp Hotalıc ḳażāsı Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından maʻzūl Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi'ye virildi. Yüz yigirmi beş Rebīʻü'l-āḫir'inüñ yigirmi yedinci güni İstanbul ḳażāsı tevcīh olınan ʻUşşāḳī-zāde Seyyid ʻAbdu'llāh Efendi arpalıġı olan Saḳız ḳażāsı bunlara taʻyīn olınduḳda Tatarbāzārı ḳażāsı İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Tefsīrī-zāde Meḥemmed ʻAṭā'u'llāh Efendi'ye ve Ṭırnova ḳażāsı Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn Efendi'ye tevcīh olındı. Yüz yigirmi ṭoḳuz Ramażān-ı şerīfinüñ on beşinci güni sene-i merḳūme Şevvālü'l-mükerremi ġurresi tevḳītiyle Saḳız ḳażāsı ber-vech-i mevleviyyet Lefḳoşa ḳażāsından[1] maʻzūl Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed Niʻmetu'llāh Efendi'ye ʻināyet olınup bunlara **[199[b]]** ḫalefleri Tefsīrī-zāde Meḥemmed ʻAṭā'u'llāh Efendi maḥlūlinden ṯāniyen Tatarbāzārı ḳażāsı bedel virildi. Yüz otuz Receb-i şerīfinüñ beşinci güni Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Ḥāmid-zāde ʻAbdu'llāh Efendi'ye Kātib Müftī-zāde Meḥemmed Efendi manṣıbı olan Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsı arpalıḳ olmaġla üzerlerinden Kütāhiyye ve Kepsuṭ ḳażāları bunlara taʻyīn olınup Tatarbāzārı ḳażāsı Rūmili pāyesi olan[2] Naḳībü'l-eşrāf ʻUşşāḳī-zāde Seyyid ʻAbdu'llāh Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı. Yüz otuz üç Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde Kütāhiyye ḳażāsı Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl veliyyü'n-niʻam efendimüz Başmaḳcı-zāde es-Seyyid ʻAbdu'llāh Efendi ḥażretlerine taʻyīn olınup bunlara Yūsuf Paşa İmāmı Aḥmed Efendi manṣıbı olan Saḳız ḳażāsı bedel virildi. Yüz otuz yedi Receb-i şerīfi ġurresinde Kepsuṭ ḳażāsı Mekke-i Mükerreme pāyesi olan İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olınup bunlara Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Muʻīd Aḥmed Efendi üzerinden Ayazmend ḳażāsı bedel virildi. Yüz otuz sekiz Rebīʻü'l-āḫir'i ġurresinde Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Yaḥyā-zāde Aḥmed Efendi maḥlūlinden Miḫalıc ḳażāsı şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Seyyid Feyżu'llāh Efendi dāmādı İstanbul ḳażāsından munfaṣıl ve ḥālen Rūmili pāyesiyle naḳībü'l-eşrāf olan Seyyid Maḥmūd Efendi ḥażretlerine tevcīh olınmaġla üzerlerinden Būy-ābād ḳażāsı

1 A 266.
2 pāyesi olan İ: pāyelülerinden A.

bunlaruñ żamīme-i revātibleri ḳılındı. Bu ḥāl üzere maḥrūsa-i **[200[a]]** Burusa'da sübḥa-şümār-ı eyyām u leyāl iken biñ yüz ḳırḳ bir Ṣaferü'l-ḫayrı evāḫirinde intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl itdüklerinde maḥlūl olan arpalıḳlarından Būy-ābād ḳażāsı Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl Feyżu'llāh Efendi ḥażretlerine ve Saḳız ḳażāsı Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl Zülālī Ḥasan Efendi'ye ve Ayazmend ḳażāsı Burusa ḳażāsından munfaṣıl[1] Mestci-zāde 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm beyne'l-'ulemā-yı Rūm tedrīs-i 'ulūm-ı nāfi'a ile mevsūm olup zühd ü ṣalāḥla ārāste ve vecāhet-i lehce ile pīrāste, ẕātında ḥalīm ü selīm ve eyyām-ı 'azlinde gūşe-i 'uzletde muḳīm idi. Ammā leyyinü'l-cānib olmaġın egerçi mevā'idi va'd-i kemmūn gibi bī-incāz ve bundan na'şi "Kiẕbī" laḳabıyla rātibe-ṭırāz-ı imtiyāz idi lākin mu'ammerīnden bir pīr-i rūşen-żamīr idi.

Çalıḳ Aḥmed Paşa İmāmı Ḥüseyn Efendi[2]

el-Mevlā Ḥüseyn. Belde-i Ḳasṭamonı'dan ẓuhūr[3] ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şu'ūr idüp Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye duḫūl ve mīr-āḫūr-ı sābıḳ Çalıḳ Aḥmed Aġa'nuñ imāmetleri ḫıdmetine vuṣūl bulmış idi. 'Ulemā-yı kirāmuñ birinden mülāzım ve rāh-ı tedrīse 'āzim olup devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz on ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ üçinci güni müşārun ileyh Aḥmed Aġa'nuñ iḥdāṯ eyledügi medrese ibtidā ḫāric i'tibārıyla bunlara tevcīh olındı. Yüz yigirmi üç Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ikinci güni ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Ḫāṣ-āḫūr Ḫˇācesi Ḥasan Efendi yirine Ḫabbāziyye Medresesi virilüp yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni ibtidā dāḫil **[200[b]]** i'tibārıyla Ḳaraḳulaḳ Meḥemmed Efendi yirine Buḫāriyye Medresesi'ne gelüp yüz otuz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi altıncı güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Turşucı-zāde Seyyid Muṣṭafā Efendi yirlerine Cezerī Ḳāsım Paşa Medresesi'ne i'tilā, yüz otuz dört Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi altıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳıbrısī-zāde Luṭfu'llāh Efendi yirine Sekbān 'Alī Medresesi'ne irtiḳā itmişler idi. Yüz otuz beş Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci

1 Zülālī Ḥasan Efendi'ye ve Ayazmend ḳażāsı Burusa ḳażāsından munfaṣıl İ: -A.
2 Evvelu müderrisin bi-medreseti Mīr-āḫūr Çalıḳ Aḥmed Aġa. Fī 3 Muḥarrem sene 1119.
3 A 267.

güni sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresi tevḳītiyle şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi İmāmı Müferriḥ-ẕāt Ḥasan Efendi yirine Bosna ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz otuz altı Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḥācī Ḥasan-zāde Medresesi müderrisi olan Manṭıḳī-zāde İsmā'īl Efendi mevṣūl oldı. Yüz ḳırḳ Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni sene-i meẕkūre Cumāde'l-āḫire'si ġurresi tevḳītiyle Babaṭaġlı 'Alī Efendi maḥlūlinden Āmid rütbesi ilḥāḳıyla Revān ḳażāsı iḥsān olınmış idi. Biñ yüz ḳırḳ bir Ṣaferü'l-ḫayrı evāḫirinde bunlaruñ daḫı selefi gibi ḫaber-i fevti vāṣıl olduḳda manṣıb-ı maḥlūle sene-i merḳūme Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle Gence ḳāḍīsi Egerci-zāde Ḥasan Efendi naḳl olındı.

Mevlānā-yı merḳūm dāḫil-i 'idād-ı mevālī-i Rūm, sebük-rūḥ-ı pīr-i rūşen-żamīr olup nīk-sīret ve ṣāfī-serīret idi.

Çāvuş-zāde Ḥüseyn Efendi

el-Mevlā Ḥüseyn bin Meḥemmed. Civār-ı salṭanat-ı 'aliyyeden ḳaṣaba-i Ḳāsım Paşa'da dergāh-ı 'ālī ḫuddāmından Meḥemmed Çāvuş nām merdüñ ferzend-i ercmendi Ḥüseyn **[201[a]]** Efendi'dür. Biñ seksen sekiz Şevvāl'inde hem-şehrīsi Ḳāsım Paşalı Çāvuş-zāde Muṣṭafā Efendi'nüñ Medīne-i Münevvere teşrīfinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı tedrīse 'azīmet eyleyüp devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib[1] iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz dört Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi altıncı güni ibtidā ḫāric i'tibārıyla Ṣalbaş Dāmādı 'Abdü'r-raḥīm Efendi yirine Ḫāmise-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi ile kām-revā olup yüz sekiz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ikinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla A'rec 'Ömer Efendi-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine Şeyḫ Muḥyī'd-dīn el-Ḳocevī Medresesi virilüp yüz on dört Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ ġurresinde ibtidā dāḫil i'tibārıyla Bosnevī İbrāhīm Efendi yirine Sittī Ḫātūn Medresesi ile memnūn ḳılınup yüz on altı Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi dördinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḳara Aḥmed Efendi yirine Tevḳī'ī Ca'fer Çelebi Medresesi'ne gelüp yüz on sekiz Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi üçinci güni ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Elmās

1 A 268.

Meḥemmed Paşa İmāmı İbrāhīm Efendi yirine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḫadīce Sulṭān Medresesi iḥsān, yüz yigirmi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni Ḫˇāce-zāde es-Seyyid 'Ömer Efendi yirlerine Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'den biri şāyān görilüp sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ altıncı güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ḥasan Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Mu'īd Aḥmed Efendi Medresesi in'ām olınmış idi. Yüz yigirmi bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ dördinci güni sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresi tevḳītiyle Anṭāḳī İmāmı Meḥemmed Efendi yirine **[201[b]]** Maġnisa rütbesi ile Saḳız ḳażāsı tevcīh olınup sene-i meẕkūre Ramażān-ı şerīfi ġurresinde 'azl olınduḳlarında yirlerine selef-i sālifleri Lefḳoşa ḳāḍīsi Bosnevī İbrāhīm Efendi naḳlle ḫalef oldı. Yüz yigirmi iki[1] Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Seyyid Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi es-Seyyid[2] 'Ömer Efendi yirine yine rütbe-i meẕkūre ile Erzenü'r-rūm ḳāḍīsi olup yüz yigirmi dört Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Belġrad ḳażāsından munfaṣıl Muẓaffer-zāde Muṣṭafā Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Çorlılı 'Alī Paşa'nuñ ketḫudāsı Aḥmed Efendi yirine Maġnisa ḳażāsı sezā görilüp yüz yigirmi ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde 'azl ve yirlerine Ḳayṣeriyye ḳażāsından munfaṣıl 'Abdü'l-hādī Efendi vaṣl olındılar. Yüz otuz iki Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde ḫalef-i sālifi Bosnevī İbrāhīm Efendi maḥlūlinden Diyārbekr rütbesiyle Ḳayṣeriyye ḳażāsı virilüp yüz otuz dört Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresinde mün'azil ve yirlerine maḥrūsa-i Burusa'da mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ġāzī Ḫudāvendigār müderrisi Süleymān Efendi vāṣıl oldı. Yüz otuz sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ[3] onıncı güni sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle Ḳara Aḥmed Efendi yirine bi'l-fi'l Diyārbekr ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz otuz ṭoḳuz Ramażān-ı şerīfi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Ḳayṣeriyye ḳażāsından munfaṣıl ḫalefleri Süleymān Efendi mevṣūl oldı. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz ḳırḳ bir Cumāde'l-ūlā'sında intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl eyledi.

1 yigirmi iki A: yigirmi İ.
2 es-Seyyid A: Seyyid İ.
3 A 269.

Mevlānā-yı mezbūr **[202[a]]** "Çāvuş-zāde[1] Ḥüseyn Efendi" dimekle meşhūr, nīk-ḫaṣlet, ṣāfī-ṭaviyyet idi.

Erzincānī-zāde Seyyid İbrāhīm Efendi

el-Mevlā es-Seyyid İbrāhīm ibnü'l-mevlā es-Seyyid 'Alī. Ṣudūr-ı devlet-i Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṣānī'de tercemeleri *Cild-i Ṣānī*'de taḥrīr olınan Erzincānī es-Seyyid 'Alī Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı kihteri es-Seyyid İbrāhīm Efendi'dür. Biñ yüz beş tārīḫinde Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse 'azīmet eyleyüp devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz yigirmi beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi dördinci güni Maḍrūb-zāde Meḥemmed Emīn Efendi yirlerine 'Īsā Beg Medresesi ḫāricine 'āric olup yüz yigirmi ṭoḳuz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi sekizinci güni ḥālen re'īsü'l-eṭibbā olan Ḥayātī-zāde Muṣṭafā Efendi yirlerine Fīrūz Beg Medresesi'ne veliyyü'n-ni'am-zādemüz Başmaḳcı-zāde Seyyid Muṣṭafā Efendi yirleri Fuḍayliyye Medresesi żamm olınup ibtidā dāḫil i'tibārıyla bunlara tevcīh olındı. Yüz otuz üç Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on birinci güni yirlerinde dāḫil ḥareket-i i'tibār olınup yüz otuz dört Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni yine ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil i'tibārıyla merḥūm Ḳara Ḫalīl Efendi Ketḫudāsı Üsküdarī 'Abdu'r-raḥmān Efendi maḥlūlinden Mi'mār Sinān Medresesi iḥsān olınmış idi. Yüz otuz yedi Şevvālü'l-mükerreminüñ dördinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla İmām-zāde Muṣṭafā Efendi yirlerine Gekibuze ḳaṣabasında vāḳı'a Muṣṭafā Paşa Medresesi'ne irtiḳā, yüz ḳırḳ bir Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yedinci güni Muḥsin-zāde Aḥmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı **[202[b]]** Ṣemāniyye'den birine i'tilā itmişler idi. Sene-i meẕkūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ sekizinci Cum'a gicesi füc'eten intiḳāl ve 'ālem-i ervāḥa isti'cāl eyledi. İrtesi Cum'a güni cenāzesi Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'l-Cum'a ṣalātı edāsından ṣoñra Dāḫil-i Sūr'da Begcegiz Mescidi ḳurbinde vālid-i mācidleri[2] türbesinde defn olındı. Medrese-i maḥlūlesi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ūlā-yı Ḫusrev Ketḫudā Medresesi müderrisi olan Ḫ'āce 'Alī[3] Efendi'ye virildi.

Maḫdūm-ı merḳūm ṭālib-i intisāb-ı 'ulūm, ḫoş-ṣoḥbet, ḳābil-i üns ü ülfet idi.

1 Çāvuş-zāde A: Çāvuş İ.
2 mācidleri A: mācidi İ.
3 A 270.

Maḍrūb-zāde ʻAlī Efendi

el-Mevlā ʻAlī ibnü'l-mevlā[1] Yūsuf. Bu ṭabaḳa evā'ilinde tercemesi *Cild-i Ṣānī*'de sebḳ iden Maḍrūb Yūsuf Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı mihter-i ercmendi ʻAlī Efendi'dür. Biñ ṭoḳsan sekiz Muḥarrem'inde Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi merḥūm sevḳıyle bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn evlād-ı ʻulemā-yı ʻiẓāma iḥsān olınan mülāzemetlerden birine nā'il ve devr-i medāris-i muʻtāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye vāṣıl ve andan daḫı munfaṣıl olduḳdan ṣoñra biñ yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni Fıḳhī Meḥemmed Efendi yirlerine Keşfī ʻOṯmān Efendi Medresesi ḫāriciyle kām-revā, yüz otuz Ẕi'l-ḳaʻdetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi altıncı güni ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi iʻtibārıyla Ṭop-ḫāneli ʻAbdü'l-kerīm-zāde Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi yirine Dārü'l-ḥadīṯ-i Ḳabaḳulaḳ Muṣṭafā Aġa sezā görilüp yüz otuz dört Şaʻbān-ı şerīfinüñ yigirmi altıncı güni ibtidā dāḫil iʻtibārıyla Müfettiş Şeyḫ-zāde Aḥmed Efendi yirlerine Dersiyye-i Ḥācī İsmāʻīl ile tebcīl olınup yüz otuz ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on yedinci güni dāḫil ḥareket-i **[203[a]]** miṯliyyesi iʻtibārıyla Zūr Ḥüseyn Efendi maḥlūlinden Ṣāliṯe-i Sarāy-ı[2] İbrāhīm Paşa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz ḳırḳ Rebīʻü'l-evvel'i ġurresinde sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'si ġurresi tevḳītiyle ʻAbdü'l-hādī Efendi-zāde Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi yirlerine Ṭrablus-ı Şām ḳażāsı inʻām olınmış idi. Sene-i meẕkūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde ʻazl olınup yirleri Ḥamā ḳażāsında mūṣıla-i Süleymāniyye iʻtibārıyla ʻAṣrūniyye Medresesi müderrisi olan Seyyid ʻAbdü'l-ḳādir Efendi'ye tevcīh olındı. Sene-i merḳūme Ẕi'l-ḳaʻdetü'ş-şerīfesi ġurresinde yüz ḳırḳ bir Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle Yeñişehrli Müftī-zāde İbrāhīm Efendi yirine Bosna ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sında fevt olup manṣıb-ı maḥlūl evlādına beş ay medd olınduḳdan ṣoñra sene-i merḳūme Ẕi'l-ḳaʻdetü'ş-şerīfesi ġurresinde maḥrūsa-i Burusa'da ibtidā altmışlı iʻtibārıyla ʻĪsā Beg Medresesi müderrisi olan Siyāhī Meḥemmed Efendi'ye virildi.

Maḫdūm-ı merḳūm ḥüsn-i ḥālle maʻlūm, "Maḍrūb-zāde Efendi" dimekle şehīr ve bu ʻunvānla maʻlūm-ı ṣaġīr ü kebīr idi.

---

1 ibnü'l-mevlā A: bin el-mevlā İ.
2 Sarāy-ı İ: -A.

Beyāżī-zāde Ḥafīdi Seyyid Aḥmed Efendi {Mā'il}

el-Mevlā es-Seyyid Aḥmed ibnü'l-mevlā Maḥmūd. Ṭabḳa-i Sulṭān Süleymān Ḫān-ı Ṣānī 'ulemāsından tercemesi *Cild-i Ṣānī*'de merḳūm Beyāżī-zāde Dāmādı Maḥmūd Efendi merḥūmuñ maḫdūmı Seyyid Aḥmed Efendi'dür. Biñ ṭoḳsan[1] yedi Ẕi'l-ḳa'de'sinde Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi sevḳıyle ṭaraf-ı Devlet-i 'Aliyye'den bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn evlād-ı 'ulemā-yı 'iẓāma iḥsān olınan mülāzemetlerden biriyle teşrīf olınup[2] devr-i **[203[b]]** merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi iki Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni ibtidā ḫāric i'tibārıyla Mūsā-zāde Maḥmūd Efendi yirlerine Tāsi'a-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi virilüp yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on sekizinci güni ḫāl-i mükerremi Beyāżī-zāde Ḥasan Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Dersiyye-i Ḥācī İsmā'īl'e naḳl olınup yüz otuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi yedinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Aḳkirmānī Seyyid 'Ömer Efendi yirine Dārü'l-ḥadīṣ-i Vālide Sulṭān iḥsān olınmış idi. Yüz otuz dört Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi altıncı güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Kerīm-zāde 'İffetī Muṣṭafā Efendi yirine Yarḥiṣār Medresesi sezā görilüp yüz otuz ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi merḥūm maḫdūm-ı ṣānīsi Feyżu'llāh Efendi yirlerine Nūḥ Efendi Medresesi virilüp yüz ḳırḳ Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni yüz ḳırḳ bir Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresi tevḳītiyle İmām-zāde Aḥmed Efendi yirine Erzenü'r-rūm ḳażāsıyla vāṣıl-ı maṭlab u merūm olmış iken sene-i mezbūre Receb'inde vefāt ve 'azm-i cennāt-ı 'āliyāt itdükde manṣıb-ı maḥlūl dört ay miḳdārı evlādına medd olınup ba'dehu sene-i merḳūme Ẕi'l-ḳa'de-tü'ş-şerīfesi ġurresinde belde-i Ḳayṣeriyye sākinlerinden mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla belde-i meẕkūrede vāḳı'a Anbār Ġāzī Medresesi müderrisi olan İsḥāḳ Efendi'ye tevcīh olındı.

Maḫdūm-ı merḳūm "Beyāżī-zāde Efendi Ḥafīdi" dimekle ma'lūm, **[204[a]]** ḥasenü'l-ḫulḳ u kem-āzār, maḫdūm-ı sütūde-eṭvār idi.

Mā'il maḫlaṣı ile eş'ārı olup bu şi'r güftārındandur:

1 A 271.
2 biriyle teşrīf olınup İ: birine nā'il olup A.

Şi'r

Dāne-i eşke ḫaṭ-ı müşg-fikendür bā'iṯ
Şebnemüñ yaġmasına tāze çemendür bā'iṯ

Cevr-i aġyārdan aġlarsa göñül itme 'ucb
Bülbülüñ nālişine zaḫm-ı dikendür bā'iṯ

Mā'ilā rūyını gördükçe n'ola āh itsem
Naġme-i bülbüle gül-berg-i semendür bā'iṯ

İsḥāḳ-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Şeyḫ Meḥemmed ibnü'l-mevlā İsḥāḳ. 'Ulemā-yı devlet-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi''den tercemesi *Cild-i Evvel*'de sebḳ iden Kürd İsḥāḳ Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı mihter-i ercmendi Şeyḫ Meḥemmed Efendi'dür. Biñ[1] seksen yedi Cumāde'l-ūlā'sında 'İzzetī Şeyḫ Meḥemmed Efendi'nüñ def'a-i ṯāniye-i Rūmili ṣadāretine teşrīflerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse 'azīmet ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ ṭoḳsan sekiz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on beşinci güni Maḥmūd Efendi yirine Süheyl Beg Medresesi ḫāriciyle be-kām, biñ yüz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ onıncı güni ḫāric ḥareket-i miṯliyyesiyle Çuḳacı-zāde Seyyid Aḥmed Efendi yirine Fuḍayliyye Medresesi in'ām olınmış idi. Yüz dört Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi altıncı güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Emīr Aġa-zāde Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Sittī Ḫātūn Medresesi ile memnūn ḳılınup yüz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci güni dāḫil ḥareket-i miṯliyyesiyle birāder-i kihterleri Nūr Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Muṣṭafā Aġa Medresesi sezā görilüp yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ dördinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla ḥālen naḳībü'l-eşrāf olan Seyyid Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretleri yirlerine **[204^b]** Beşiktaş ḳaṣabasında vāḳi' Sinān Paşa Medresesi'ne mevṣūl, yüz on üç Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi üçinci güni Silistreli Meḥemmed Efendi yirine medāris-i Ṯemāniyye'den birine vuṣūl bulup yüz on dört Cumāde'l-ūlā'sınuñ on birinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Devletī Aḥmed Efendi yirine Siyāvuş Paşa

1 A 272.

Sulṭānı Medresesi erzānī görilmiş idi. Yüz on beş Ramażān-ı şerīfinüñ sekizinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Seyrek-zāde Ḫıṣmı ʿAbdu'r-raḥmān Efendi maḥlūlinden Şāh Sulṭān Medresesi iḥsān olınup yüz on yedi Şaʿbān-ı şerīfinüñ onıncı güni mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Defterdār Beg Birāderi Süleymān Efendi maḥlūlinden Üsküdar'da vāḳıʿa Mihrümāh Sulṭān Medresesi ile taḥṣīl-i ʿizz ü şān eyleyüp yüz on sekiz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi sekizinci güni Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsı tevcīh olınan Beñli ʿAbdu'r-raḥmān Efendi yirine yine mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Medresesi ile taʿẓīm olınmışlar idi. Yüz yigirmi bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ dördinci güni Ḳuds-i Şerīf rütbesiyle Ṭrablus-ı Şām ḳażāsı tevcīh olınan Kevākibī-zāde Aḥmed Efendi üzerinden İnöz ve Ders-i ʿĀm ʿÖmer Efendi maḥlūlinden Murtażā-ābād ḳażālarına Aḳyazı ḳażāsı żamm olınup bunlara arpalıḳ taʿyīn olınmaġla teḳāʿüd iḫtiyār itdüklerinde medreseleri mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi müderrisi olan eṭibbā-yı ḫaṣṣādan ʿÖmer Efendi'ye yine mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla tevcīh olındı. Yüz yigirmi beş Rebīʿü'l-evvel'inüñ on altıncı güni İnöz ḳażāsı Filibe[1] müftīsi **[205[a]]** Aḥmed Efendi'ye ve Murtażā-ābād ḳażāsı Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl Teẕkireci Meḥemmed Efendi'ye virilüp bunlara Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından me'ẕūn bi'l-iftā olan Ḥüseyn Efendi üzerinden Sermin ḳażāsı bedel virildi. Bu ḥāl üzere Fındıḳlı ḳaṣabasında vāḳiʿ menzillerinde sübḥa-şümār-ı eyyām u leyāl iken biñ yüz ḳırḳ bir Ramażān-ı şerīfinüñ onıncı güni intiḳāl ve ʿālem-i ʿuḳbāya irtiḥāl itdüklerinde ḳaṣaba-i merḳūmede Mollā Çelebi Cāmiʿ-i Şerīfi sāḥasında defn olınup maḥlūl olan arpalıḳları Aḳyazı ḳażāsı Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl Zekeriyyā Efendi'ye ve Sermin ḳażāsı Ḥalebü'ş-şehbāda naḳībü'l-eşrāf ḳā'im-maḳāmı olan Ṭāhā-zāde Seyyid ʿÖmer Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr ehl-i temkīn ü ḥużūr, ḥulvü'l-lisān, ḫāliṣü'l-cenān, tekellüfāt-ı ʿādiyeyi berbād-dāde, dervīş-nihād u fāriġ-i āzāde, "İsḥāḳ-zāde Efendi" dimekle şehīr ve bu ʿunvānla maʿlūm-ı ṣaġīr ü kebīr olmışlar idi.

Şeyḫī Meḥemmed Efendi {Şeyḫī}

el-Mevlā Meḥemmed ibn Aḥmed. Dārü's-salṭanati'l-ʿaliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den ẓuhūr ve "Şeyḫī Meḥemmed Efendi" dimekle meşhūr olmış

1 A 273.

idi. Biñ yüz bir Cumāde'l-ūlā'sında Erzincānī Seyyid 'Alī Efendi'nüñ Anaṭolı ṣadāretine teşrīflerinden ikinci olmaḳ üzere mülāzım ve ṭarīḳ-ı tedrīse 'āzim olup bi-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz ṭoḳuz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ sekizinci güni müşārun ileyh Seyyid 'Alī Efendi'nüñ birāderi Seyyid Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Ṣāliṣe-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi ḫāricine 'āric, yüz on dört **[205[b]]** Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde Ḳabaṣaḳal-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Emīnü'l-ġanem Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olup yüz on yedi Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Kütāhiyyeli Aḥmed Efendi yirlerine Mi'mār Sinān Medresesi'ne iḥsān olınup yüz yigirmi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on beşinci güni Hāşim-zāde Seyyid Meḥemmed Efendi yirlerine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṭopḳapusı dāḫilinde vāḳı'a Aḥmed Paşa Medresesi'ne irtiḳā, yüz yigirmi üç Receb-i şerīfi ġurresinde mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Bosnevī Maḥmūd Efendi yirine Ḳoca Muṣṭafā Paşa Medresesi'ne i'tilā idüp yüz yigirmi dört[1] Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni Lüḥūmī-zāde Muṣṭafā Efendi yirine medāris-i Ṣemāniyye'den birine ḳıyām, yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ḳāsım Paşalı[2] Ṣāliḥ Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Medresesi in'ām olınmış idi. Yüz yigirmi sekiz Ramażān-ı şerīfinüñ ġurresinde altmışlı ḥareket-ı miṣliyyesi i'tibārıyla Kevākibī-zāde Aḥmed Efendi yirine Sinān Paşa Medresesi sezā görilüp yüz otuz bir Ramażān-ı şerīfinüñ dördinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳara Ḫalīl Efendi-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi yirlerine Üsküdar'da vāḳı'a Mihrümāh Sulṭān Medresesi ile taḥṣīl-i 'izz ü şān eyleyüp yüz otuz iki Receb-i şerīfinüñ sekizinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle selef-i sālifleri Hāşim-zāde Seyyid Meḥemmed Efendi yirlerine Baġdād-ı bihişt-ābād ḳażāsı ile ber-murād olmışlar idi. Yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-**[206[a]]**şerīfesinüñ on beşinci güni sene-i ātiye Cumāde'l-āḫire'si ġurresi tevḳītiyle ma'zūl ve yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla 'Alī Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi müderrisi ve ḥālen İstanbul ḳażāsından munfaṣıl olan 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri mevṣūl oldılar. Bunlara yüz otuz altı Ramażān-ı şerīfi ġurresinde Selendi[3] ve Eşme ma'a Anay (?) ve Söke ḳażāları ar-

1 yigirmi dört A: yigirmi İ.
2 A 274.
3 Selendi İ: -H.

palıḳ ta'yīn olınup yüz ḳırḳ Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde Şehlā-zāde Meḥemmed 'Azīz Efendi yirlerine Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsıyla hem-rütbe ḳılınan Tebrīz ḳażāsı rütbe-i mezbūre ile tevcīh olınduḳda arpalıḳları İzmir ḳażāsından munfaṣıl Cezerī Meḥemmed Efendi'ye virilmiş idi. Ṣāḥibü't-terceme ḳażā-yı mezbūrede ḥükūmet üzere iken ba'ż-ı nā-hemvār evżā'ı sebebiyle yüz ḳırḳ bir Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde 'azlden mā'adā Erzenü'r-rūm ḳażāsına nefy ü iclā ve manṣıb-ı mezbūra mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳadırġa Limanı'nda vāḳı'a Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi olan Vehbī Seyyid Ḥüseyn Efendi'ye rütbe-i meẕkūre ile sezā görildi. Bu ḥāl üzere belde-i Erzenü'r-rūm'da ḳarār ile me'mūr iken biñ yüz ḳırḳ bir Ramażān-ı şerīfinde rıḥlet ve 'ālem-i 'uḳbāya 'azīmet eyledi.

Mevlānā-yı merḳūm ḥiṣṣemend-i ma'ārif ü 'ulūm, elsine-i nāsda "Şeyḫī Efendi" dimekle meşhūr, evāḫir-i vaḳtinde kendüye süst-endāmlıḳ 'ārıżāsı ile bī-şu'ūr olmış idi.

Şeyḫī maḫlaṣı ile şöhret-şi'ār ve basīṭce eş'ārı var idi. Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm

Dil-i bīmār-ı ġama ḥaḳ bu ki tedbīr olmaz
Şīşe-i münkesiri sa'y ile ta'mīr olmaz

Gördüm ol Yūsuf-ı gül-çehreyi Şeyḫī der-ḫ̆āb
Vāḳı'ā ḥüsni anuñ ḳābil-i ta'bīr olmaz **[206[b]]**

Elmās Paşa İmāmı İbrāhīm Efendi

el-Mevlā İbrāhīm ibn Receb ibn Ebū Bekr. Bolı ḳażāsından neş'et ve biñ ṭoḳsan üç Muḥarremü'l[1]-ḥarāmında maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye hicret eyleyüp esātiẕe-i kirām mecālis-i ifādelerine dāḫil ve ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Elmās Meḥemmed Paşa mīr-āḫūr iken imāmetleri ḫıdmetine vāṣıl olmış idi. Yüz bir Ramażān-ı şerīfinde Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi'nüñ ṣadr-ı fetvāya teşrīflerinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-ı tedrīse 'azīmet ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl olduḳdan ṣoñra biñ yüz altı Ra-

1 A 275.

mażān-ı şerīfinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Ḥüseyn Efendi maḥlūlinden ibtidā ḫāric i'tibārıyla Süheyl Beg Medresesi virilüp yüz yedi Şevvālü'l-mükerreminüñ on birinci güni Bustānī Meḥemmed Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Zeynī Çelebi Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz sekiz Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on üçinci güni yirlerinde ibtidā dāḫil i'tibārıyla sezā, yüz on üç Şevvālü'l-mükerreminüñ on dördinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ 'Amuca-zāde Ḥüseyn Paşa İmāmı Meḥemmed Efendi yirine Ḥāfıẓ Paşa Medresesi i'ṭā olınmış idi. Yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni yine ḥareket-i miṣliyye-i dāḫil i'tibārıyla Resūl Efendi Mülāzımı Maḥmūd Efendi yirine Ḳāḍī-'asker Muṣṭafā Efendi Medresesi'ne menḳūl, yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Seyyid Ḫalīl-zāde Seyyid Meḥemmed Efendi yirlerine Ḫadīce Sulṭān Medresesi'ne mevṣūl, yüz on sekiz Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi ikinci güni **[207[a]]** Ebe-zāde Efendi Teẕkirecisi Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'nüñ biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi altıncı güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla selef-i sālifi Bustānī Meḥemmed Efendi yirine Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi ile ḳadri mezīd olup yüz yigirmi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesiyle Ṭabīb Aḥmed Efendi yirine Sinān Paşa Dārü'l-ḥadīṣi'ne i'tilā, yüz yigirmi üç Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Bolevī-zāde Meḥemmed Emīn Efendi yirlerine Ḳāsım Paşa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp yüz yigirmi dört Şevvālü'l-mükerreminüñ ṭoḳuzıncı güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Paşa-zāde İbrāhīm Efendi ḥażretleri[1] yirlerine Ayaṣofıyya-i Kebīr Medresesi'ne naḳl olınup yüz yigirmi altı Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on üçinci güni ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳāsım Efendi yirine Sulṭān Aḥmed Ḫān Medresesi iḥsān, yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni selef-i sālifi Bolevī-zāde Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi yirlerine Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle taḥṣīl-i 'izz ü 'unvān[2] itdiler. Yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on sekizinci güni sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresi tevḳītiyle Erzincānī Seyyid 'Alī Efendi Ḳassāmı 'Oṣmān Efendi yirine Filibe ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup sene-i merḳūme Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ onıncı güni Ḳuds-i Şerīf pāyesiyle teşrīf olındılar. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde ma'zūl ve yirlerine

1 ḥażretleri İ: -A.
2 A 276.

sābıḳā Ebā Eyyūb-i Enṣārī Medresesi'nden munfaṣıl Ṣamtī-zāde Meḥemmed Reşīd Efendi Şām-ı şeref-encām **[207[b]]** pāyesi żamīmesiyle mevṣūl oldı. Yüz otuz üç Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi altıncı güni sene-i meẕkūre Cumāde'l-āḫire'si ġurresi tevḳītiyle Sācidī 'Alī Efendi yirine Ġalaṭa ḳażāsı tevcīh olınup yüz otuz dört Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresinde mün'azil ve yirlerine Şām-ı şeref-encām pāyesiyle Üsküdar ḳażāsından munfaṣıl Meḥemmed Selīm Efendi vāṣıl oldı. Yüz ḳırḳ Muḥarremü'l-ḥarāmı evā'ilinde bilād-ı ṣelāṣe ile hem-rütbe ḳılınan Şām-ı dārü's-selām ḳażāsından munfaṣıl Zekī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi'ye Bolı ḳażāsı arpalıḳ virildükde üzerlerinden Ṣobuca ve Ṭaġardı ḳażāları bunlara ta'yīn olınup yüz ḳırḳ bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on dördinci güni sene-i merḳūme Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresi tevḳītiyle Ḳırımī Meḥemmed Efendi yirlerine Edrine ḳażāsı tevcīh olınduḳda arpalıḳlarından Ṣobuca ḳażāsı Ḥalebü'ş-şehbā ile hem-rütbe ḳılınan Tebrīz ḳażāsından munfaṣıl Şehlā-zāde Meḥemmed 'Azīz Efendi'ye ve Ṭaġardı ḳażāsı Ṭrablus-ı Şām ḳażāsından munfaṣıl Celeb 'Oṣmān Efendi'ye virildi. Sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi ikinci Erba'ā güni terk-i manṣıb u cāh ve 'ālem-i ervāḥa rū-be-rāh olduḳda manṣıb-ı maḥlūl māh-ı merḳūmuñ yigirmi yedinci güni sene-i meẕkūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Selanik ḳażāsından munfaṣıl Kürd 'Ömer Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr ṣāliḥ ü vaḳūr, fünūn-ı mütedāvilede müşārik-i emṣāl, muntaẓamü'l-aḥvāl, ṣāfī-fu'ād, mü'min-i pāk-i'tiḳād idi.

Dūlāb İmāmı İbrāhīm Efendi

el-Mevlā İbrāhīm. Bābü's-sa'āde aġası ḫˇācelıġına vāṣıl ve İmām-ı Sulṭānī 'Alī Efendi'den şeref-i mülāzemete **[208[a]]** nā'il olup devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi dört Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ altıncı güni Cānī[1] Aḥmed Efendi yirine Miḫalıc ḳażāsında vāḳı'a Bülbül Ḫātūn Medresesi ile memnūn ḳılınup yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla 'İlmī Meḥemmed Efendi yirine Fındıḳlı ḳaṣabasında vāḳı'a Mollā Çelebi Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz otuz bir Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresin-

1 Cānī A: Cācānī İ.

de ibtidā dāḫil i'tibārıyla Mü'min-zāde 'Abdü'l-'azīz Efendi[1] yirine Süheyl Beg Medresesi virilüp yüz otuz beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi yedinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Vāḳıf Seyyid Yaḥyā Efendi yirlerine Bālī Efendi Medresesi'ne gelüp yüz otuz ṭoḳuz Şevvālü'l-mükerreminüñ onıncı güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Teẕkireci 'Abdu'llāh Efendi yirlerine İbrāhīm Paşa-yı Cedīd Medresesi'ne mevṣūl olmışlar idi. Biñ yüz ḳırḳ bir Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi üçinci Ḫamīs güni fevt olduḳlarında na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātı edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde defn olındı. Medrese-i maḥlūlesi sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerreminüñ beşinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṣāliṣe-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi olan Ḥüseyn Paşa-zāde Şākir Ḥüseyn Beg Efendi'ye mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr sarāy-ı hümāyūnda ṣu çekilen **[208[b]]** dūlābuñ dūlābcılar ocaġına imām olmaġla "Dūlāb İmāmı" dimekle meşhūr, 'ilm ü ṣalāḥla mu'allem, pāk-i'ṭiḳād ādem idi.

Dayı-zāde Seyyid Ḥasan Efendi[2]

el-Mevlā es-Seyyid Ḥasan bin Meḥemmed. Medīne-i Üsküdar'da āsitāne şeyḫi Selāmī 'Alī Efendi merḥūmuñ ḫālī olup sābıḳā İstanbul'da defterdār vekīli olan Dayı Meḥemmed Efendi'nüñ ferzend-i ercmendi Seyyid Ḥasan Efendi'dür. Biñ ṭoḳsan ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmında Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi ṣadr-ı fetvāya teşrīf buyurduḳlarında Sulṭān Bāyezīd Medresesi'nde mülāzım ve rāh-ı tedrīse 'āzim olup bi-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz altı Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on birinci güni Ṣāniye-i Pīrī Paşa ḫāriciyle kām-revā ve [3] اول مدرس درس بها olmışlar idi. Yüz on üç Şevvālü'l-mükerreminüñ on dördinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḳırımī Meḥemmed Efendi yirlerine[4] Ebu'l-fażl Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz on yedi Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni Tatar Ḫˇāce Meḥemmed Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibā-

1 A 277.
2 Evvelu müderrisin bi-medreseti Ṣāniye-i Pīrī Paşa. Fī 11 Muḥarrem sene 1106.
Evvelu müderrisin bi-medreseti Ṣā[niye]-i Anḳaravī Meḥemmed Efendi. Fī 28 Receb sene 1119.
3 "Burada ders okutan ilk müderris."
4 yirlerine İ: yirine A.

rıyla Ca'fer Çelebi Medresesi virilüp yüz on ṭoḳuz Receb-i şerīfinüñ yigirmi sekizinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesiyle ibtidā iḥdāṣ olınan Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi Medrese-i Ṣāniyesi in'ām olınup yüz yigirmi iki Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Alaşehrli 'Abdu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi yirine Ca'fer Aġa Medresesi sezā görilüp yüz yigirmi beş Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ altıncı güni Nālī Ḳayını Meḥemmed Efendi **[209[a]]** yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'den biriyle ikrām olınmışlar idi. Sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerreminüñ on üçinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Bosnevī Maḥmūd Efendi yirine[1] İbrāhīm Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz yigirmi sekiz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ ikinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḳara Ḫalīl Efendi-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi yirlerine Dāvūd Paşa Medresesi'ne i'tilā, yüz otuz bir Cumāde'l-ūlā'sınuñ sekizinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Kātib-zāde Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi'ne irtiḳā itmişler idi. Yüz otuz beş Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla[2] 'Uşşāḳī-zāde Seyyid Meḥemmed Ṣadrü'd-dīn Efendi yirlerine Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Medresesi ile ta'ẓīm, yüz otuz altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi altıncı güni Reşīd-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle tekrīm olındılar. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ altıncı güni sene-i ātiye Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle La'lī-zāde Seyyid 'Abdü'l-bāḳī Efendi yirlerine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsıyla teşrīf olınup yüz otuz sekiz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on ṭoḳuzıncı güni sene-i mezbūre Receb-i şerīfi ġurresi tevḳītiyle ma'zūl ve yirlerine Medīne-i Münevvere'den munfaṣıl Zekeriyyā Efendi mevṣūl oldı. Bunlara yüz ḳırḳ bir Cumāde'l-ūlā'sınuñ on altıncı güni sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle Ṣofya ḳażāsı tevcīh olınan Ḳarṣlı Ḥasan Efendi üzerinden Ṭodurġa ḳażāsı arpalıḳ virilüp sene-i meẕkūre Ramażān-ı şerīfi ġurresinde Yedidīvān ḳażāsı daḫı żamm olınmış iken māh-ı merḳūmuñ yigirmi altıncı Aḥad güni intiḳāl ve 'ālem-i ervāḥa isti'cāl **[209[b]]** itdüklerinde na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẕ-ẓuhr ṣalātı edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde defn olınup maḥlūl olan arpalıḳları Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl Mektūbī 'Abdu'r-raḥmān Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı.

1 A 278.

2 Kātib-zāde Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi'ne irtiḳā itmişler idi. Yüz otuz beş Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla İ: -A.

Mevlānā-yı merḳūm "Dayı-zāde Ḥasan Efendi" dimekle ma'lūm idi.

Şeyḫü'l-İslām-ı Sābıḳ Meḥemmed Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā ibn …[1] Ānifen tercemeleri taḥrīr olınan şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi merḥūmuñ birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi'dür. Vilāyet-i Anaṭolı'da Ladiḳ ḳaṣabasından neş'et ve maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye hicret eyleyüp ba'dehu 'ammīleri müşārun ileyh Meḥemmed Efendi'ye dāmād ve biñ ṭoḳsan ṭoḳuz Cumāde'l-ūlā'sında Rūmili ṣadāretine teşrīf buyurduḳlarında mülāzemetleriyle ber-murād olmışlar idi. Devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz altı Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi dördinci güni Sādise-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi ibtidā ḫāric i'tibārıyla virilüp sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Bosnevī İbrāhīm Efendi maḥlūlinden Ṣāniye-i Meḥemmed Paşa Medresesi'ne gelüp yüz sekiz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi yedinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Bolevī-zāde Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi yirlerine Revānī Çelebi Medresesi erzānī görilüp yüz ṭoḳuz Şevvālü'l-mükerreminüñ on altıncı güni dāḫil[2] ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Seyrek-zāde Ḫışmı Seyyid 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine Ḥāfiẓ Aḥmed Paşa Medresesi'ne **[210a]** i'tilā, yüz on üç Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on üçinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla İsḥāḳ-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirine Beşiktaş ḳaṣabasında vāḳı'a Sinān Paşa Medresesi'ne irtiḳā itmişler idi. Yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Pīr Meḥemmed Efendi yirlerine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'den biri iḥsān, sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni Ṭabīb Ṣa'bān Efendi yirine ibtidā altmışlı i'tibārıyla Fetḥiyye'de vāḳı'a İsmiḫān Sulṭān Medresesi şāyān görilmiş idi. Sene-i merḳūme Ramażān-ı şerīfinüñ sekizinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla selef-i sālifi İsḥāḳ-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirine Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi tevcīh olınup yüz on yedi Ramażān-ı şerīfinüñ on ṭoḳuzıncı güni Ḥüseyn Efendi-zāde Muṣṭafā Efendi yirine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında vāḳı'a İsmiḫān Sulṭān Medresesi'ne vāṣıl, yüz yigirmi üç Receb-i şerīfi ġurresin-

1 Metinde yeri boş bırakılmıştır.
2 A 279.

de ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla Çıracı-zāde Ḥasan Efendi yirine Ḫāḳāniyye-i Vefā Medresesi'ne nā'il olmışlar idi. Yüz yigirmi dört Şevvālü'l-mükerreminüñ ṭoḳuzıncı güni Evliyā-zāde 'Alī Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle talṭīf, yüz yigirmi beş Şevvānü'l-mükerreminüñ on üçinci güni sene-i ātiye Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Ketḫudā-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsı ile teşrīf olınup yüz yigirmi yedi Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Anaṭolı ḳāḍī-'askerligi pāyesiyle **[210[b]]** sābıḳā re'īsü'l-eṭibbā olan Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz dört Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresinde Emīr Aġa-zāde Seyyid Meḥemmed Efendi yirine maḥrūsa-i Burusa ḳāḍīsi olup yüz otuz beş Ṣa'bān-ı şerīfinde 'azl ve yirlerine İzmir ḳażāsından munfaṣıl Bolevī-zāde Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi vaṣl olındı. Yüz otuz beş Şevvālü'l-mükerreminüñ on beşinci güni Çıracı-zāde Ḥasan Efendi maḥlūlinden arpalıġı olan Mudanya ḳażāsı Zülālī Ḥasan Efendi'ye tevcīh olınup anlaruñ arpalıḳlarından Uzuncaova Ḫāṣköyi ḳażāsı bunlara ta'yīn olındı. Yüz otuz ṭoḳuz Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi beşinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle selefleri Aġa-zāde Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Mekke-i Mu'aẓẓama ḳażāsıyla ta'ẓīm olınduḳlarında arpalıḳları tevḳīf olınup sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl Cezāyir Paşası-zāde İbrāhīm[1] Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı. Yüz ḳırḳ bir Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde mün'azil ve ol maḳām-ı celīle ḫalefleri maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl Bolevī-zāde Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi nā'il oldılar. Bunlar ba'de'l-ḳufūl İstanbul'a vuṣūllerinden ṣoñra Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Ḫˇāce-zāde Seyyid 'Abdu'llāh Efendi üzerlerinden sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ altıncı güni sene-i merḳūme Receb-i şerīfi ġurresi tevḳītiyle Balıkesri arpalıḳ virilüp bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz ḳırḳ iki Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı Ḫamīs güni intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl eyledi. **[211[a]]** Maḥlūl olan arpalıḳları İstanbul ḳażāsından munfaṣıl selef-i sālifleri Zülālī Ḥasan Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı.

Mevlānā-yı merḳūm dāḫil-i 'idād-ı mevālī-i Rūm, ṭāhirü'l-lisān, ḫāliṣü'l-cenān, ṣāfī-fu'ād, mü'min-i pāk-i'tiḳād idi.

1 A 280.

Ḥüseyn Paşa-zāde Maḥmūd Beg Efendi

el-Mevlā Maḥmūd ibnü'l-mevlā Muṣṭafā ibn Ḥüseyn Paşa. Ānifen tercemesi sebḳ iden Gümrükci Ḥüseyn Paşa-zāde Muṣṭafā Efendi'nüñ ferzend-i mihteri Maḥmūd Beg Efendi'dür. Biñ yüz on bir …[1] Şeh-zāde Sulṭān Ḥüseyn vilādeti teşrīfinden üçinci olmaḳ üzere Anaṭolı ṣadrı Ḫˇāce-zāde Seyyid 'Oṯmān Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse 'azīmet eyleyüp devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni Meḥemmed Emīn Efendi yirine Pertev Paşa Medresesi ḫāriciyle kām-revā, yüz otuz yedi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on birinci güni 'Alī Paşa-zāde 'Oṯmān Beg Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla 'Āşire-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz otuz ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yedinci güni Maḍrūb-zāde 'Alī Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Dersiyye-i Ḥācī İsmā'īl tevcīh olınup yüz ḳırḳ bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on dördinci güni sene-i mezbūre Rebī'ü'l-āḫir'i ġurresi tevḳītiyle 'Abdü'l-kerīm-zāde Efendi Mülāzımı Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Lefḳoşa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınmış idi. Biñ yüz ḳırḳ iki Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi ikinci İṯneyn gicesi intiḳāl ve seleflerine **[211b]** ittiṣāl itdüklerinde manṣıb-ı maḥlūl dört ay miḳdārı evlādına medd olınup sene-i mezbūre Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresinde ber-vech-i mevleviyyet Güzelḥiṣār-ı Aydın ḳażāsına mutaṣarrıf olan Üveys-zāde Muṣṭafā Efendi naḳl olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ḥüsn-i ḥālle ma'lūm, nīk-ḫaṣlet, ṣāfī-ṭaviyyet idi.

Defterdār-zāde Meḥemmed Efendi[2] {Feyżī}

el-Mevlā Meḥemmed ibn Aḥmed. Sābıḳā İstanbul'da defterdār vekīli olan Aḥmed Efendi[3] merḥūmuñ maḫdūm-ı ercmendi Defterdār-zāde Meḥemmed Efendi'dür. Ba'de taḥṣīli'l-isti'dād biñ ṭoḳsan ṭoḳuz tārīḫinde Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi'den mülāzemetle ber-murād olup devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci güni ibtidā iḥdāṯ olı-

1 İ nüshasında yeri boş bırakılmıştır. A nüshasında bu kısım "biñ yüz on birde" şeklinde tamamlanmıştır.
2 Evvelu müderrisin bi-medreseti Aḥmed Yorġanī. Fī 4 Cemādi'l-ūlā sene 1106.
3 A 281.

nan Aḥmed Yorġanī Medresesi ibtidā ḫāric i'tibārıyla erzānī görilüp yüz on iki Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi ikinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḥüseyn Paşa İmāmı Meḥemmed Efendi yirine Çivi-zāde Dārü'l-ḥadīṣi'ne taḥrīk olınup yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Sarāy Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi yirine ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḳāḍī Maḥmūd Medresesi virilüp yüz on sekiz Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Kütāhiyyeli Aḥmed Efendi yirlerine Ḥasan Efendi Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla selefleri Aḥmed Efendi yirlerine Sekbān 'Alī Medresesi'ne mevṣūl, yüz yigirmi iki Cumāde'l-āḫire'sinüñ ikinci güni "Ṣūfī Emīr" **[212[a]]** dimekle şehīr Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'den biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Yüz yigirmi üç Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Medḥī Muṣṭafā Efendi yirlerine Kürkcibaşı Medresesi tevcīh olınup yüz yigirmi dört Şevvālü'l-mükerreminüñ ṭoḳuzıncı güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla 'Oṣmān-zāde Aḥmed Efendi yirine Murād Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz yigirmi beş[1] Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Mestci-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirlerine 'Ā'işe Sulṭān Medresesi'nde basṭ-ı seccāde-i taḥḳīḳ u īḳān itmişler idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni yine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla selef-i sālifi Sarāy Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi yirine Maḥmūd Paşa Medresesi'ne naḳl olınup yüz otuz bir Rebī'ü'l-āḫir'inüñ onıncı güni ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla İmām-ı Sulṭānī 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirlerine Ayaṣofıyya-i Kebīr Medresesi ile tevḳīr olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi'nüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Ḳırımī Meḥemmed Efendi yirlerine Medāris-i Süleymāniyye'den biriyle tekmīl-i devre-i medāris eyleyüp yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni sene-i ātiye Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle emīn-i sābıḳ 'Ömer Efendi yirine İzmir ḳażāsı tevcīh olınup yüz otuz beş Receb-i şerīfinüñ ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Süleymāniyye müderrislerinden[2] Alaşehrli 'Abdu'llāh Efendi birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz yedi Rebī'ü'l-evvel'inüñ yedinci güni Medīne-i Münevvere ḳażāsı tevcīh olınan Ḥekīmbaşı**[212[b]]**-zāde Ebū Bekr Efendi üzerinden sene-i meẕkūre Receb-i şerīfi ġurresinde sene-i mezbūre Ṣa'bān-ı şerīfi ġurresi tevḳītiyle Aṭranos

1 yigirmi beş A: yigirmi İ.
2 A 282.

ḳażāsı İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı. Anlaruñ arpalıḳlarından Amaṣra ḳażāsı ve Mekke-i Mükerreme'den munfaṣıl İstanbul pāyesi olan Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Ḫonaz ḳażāsı bunlara ta'yīn olındı. Yüz otuz sekiz Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde İstanbul ḳāḍīsi olan Ketḫudā-zāde Meḥemmed Efendi üzerinden Gelibolı ma'a Şehrköyi ḳażāları İstanbul'dan munfaṣıl İmām-ı Sulṭānī 'Abdu'r-raḥmān Efendi ḥażretlerine tevcīh olınup anlaruñ arpalıḳlarından Hotalıc ḳażāsı bunlara virildükde Amaṣra ve Ḫonaz ḳażāları Selanik ḳażāsından munfaṣıl Şikārī-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi'ye virildi. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz ḳırḳ iki Rebī'ü'l-āḫir'inüñ üçinci Erba'ā güni intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl itdüklerinde maḥlūl olan arpalıḳları Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl Kütāhiyyeli Aḥmed Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm "Defterdār-zāde Efendi" dimekle ma'lūm, 'ilm ü ma'ārifden ḥiṣṣemend, aḳrānından ser-bülend, nīk-ḫaṣlet, ḫoş-ṣoḥbet, mā-lāya'nīden mu'riż, 'ulūm-ı nāfi'aya mütemaḥḥiż, 'ilm ü ṣalāḥla mu'allem, pāknihād ādem idi.

Āṣārlarından Feyżī maḫlaṣı ile eş'ārı olup bu beyt güftārındandur:

Beyt

Pür-mū diyü ne deñlü iderse ḫaṭı güẕāf
Ruḫsār-ı yāra ḳonduramaz ḳıl o mū-şikāf

Bolevī 'Abdu'llāh Efendi

el-Mevlā 'Abdu'llāh. Vilāyet-i Anaṭolı'da Bolı ḳażāsından ẓuhūr ve "Bolevī 'Abdu'llāh Efendi" dimekle meşhūr olmış idi. **[213[a]]** Dārü'l-mülk-i İstanbul'a 'azīmet ve Re'īsü'l-eṭibbā Nūḥ Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi beş Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ altıncı güni Vāḳıf Seyyid Yaḥyā Efendi yirlerine Sādise-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi ḫāricine 'āric, yüz yigirmi ṭoḳuz Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni Ḥamdī Meḥemmed Efendi yirine Dersiyye-i Ḥācī Ḥüseyn'e ḥareketle mübtehic olup yüz otuz iki Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ on birinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla

emīn-i sābıḳ Gelibolılı Maḥmūd Efendi-zāde Meḥemmed Efendi yirlerine Kemḫācıbaşı Muṣṭafā Aġa Dersiyyesi ile kām-revā, yüz otuz yedi Şevvālü'l-mükerreminüñ dördinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri dāmādları Aḥmed Efendi ḥażretleri[1] yirlerine Ḳāḍī-'asker Ḥasan Efendi Medresesi sezā görilüp yüz ḳırḳ bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on yedinci güni Vāhib 'Alī Efendi yirlerine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ümmü'l-veled-zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde olmış idi. Bu ḥāl üzere şümārende-i eyyām iken biñ yüz ḳırḳ iki Rebī'ü'l-āḫir'inüñ dördinci Ḫamīs güni ders ü devri tamām ve 'ālem-i 'uḳbāya ḫırām eyledükde medrese-i maḥlūlesi ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ṣaḥn müderrislerinden 'Alī Efendi'ye in'ām olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ḥüsn-i ḫulḳla ma'lūm, fenn-i ṣakde mahāreti olmaġın Maḥmūd Paşa Maḥkemesi'nde re'īsü'l-küttāb olmış idi.

Bolevī-zāde Seyyid Aḥmed Sa'īd Efendi

el-Mevlā es-Seyyid Aḥmed Sa'īd ibnü'l-mevlā 'Alī. Ṣudūr-ı devlet-i Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṣānī'den tercemesi *Cild-i Ṣānī*'de sebḳ iden **[213b]** Bolevī Birāderi 'Alī Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ṣānīsi Seyyid Aḥmed Sa'īd Efendi'dür. Biñ seksen üç Cumāde'l-āḫire'sinüñ on üçinci güni pertev-endāz-ı encümend-i vücūd ve ruḫṣat-yāfte-i meclis-i şühūd olup ṭoḳsan altı Cumāde'l-ūlā'sında Anḳaravī Meḥemmed Efendi'nüñ def'a-i ṣāniye-i Rūmili ṣadāretine teşrīflerinden ibtidā olmaḳ üzere iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinde ḳırḳ aḳçe ile İstanbul'da Meḥemmed Paşa Medresesi'ne mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl olduḳdan ṣoñra biñ yüz altı Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi dördinci güni İsmā'īl Efendi yirine Tāsi'a-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi ḫāriciyle be-kām, yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi sekizinci güni Çeşm-i Siyāh Muṣṭafā Efendi yirine dāḫil i'tibārıyla Aḫī Çelebi Medresesi ile nā'ilü'l-merām olmışlar idi. Yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṭabīb Aḥmed Efendi yirine Ḳāḍī 'Abdü'l-ḥalīm Medresesi ile tekrīm olınup yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Nīfī Dāmādı Ḥamdī Aḥmed Efendi yirine Beşiktaş'da vāḳı'a Sinān Paşa Medresesi'ne irtiḳā, yüz on sekiz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ üçinci güni Zülālī Ḥasan Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'den birine i'tilā itmişler idi.

1 A 283.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi altıncı güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla 'Abdü'l-ḥalīm-zāde Dāmādı 'Abdu'llāh Efendi yirine Pīrī Paşa Medresesi sezā görilüp yüz yigirmi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla 'Abdü'l-vehhāb Efendi yirine Ḫānḳāh Medresesi'n tekyegāh **[214[a]]** eyleyüp yüz yigirmi üç Receb-i şerīfi ġurresinde mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi yirine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında vāḳı'a İsmiḫān Sulṭān Medresesi iḥsān, yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ[1] dördinci güni ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla Elmās Meḥemmed Paşa İmāmı İbrāhīm Efendi yirine Sulṭān Aḥmed Ḫān Medresesi ile taḥṣīl-i 'izz ü şān itdiler. Sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inüñ ġurresinde Yaḥyā-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine Medāris-i Süleymāniyye'den birine vāṣıl, yüz yigirmi sekiz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ ikinci güni Ḫˇāce-zāde Seyyid 'Abdu'llāh Efendi yirine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymān Ḫānī'ye nā'il olup sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinde sābıḳā Re'īsü'l-eṭibbā Meḥemmed Efendi yirine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsıyla teşrīf olınmışlar iken sene-i meẕkūre Şevvālü'l-mükerremi ġurresinde Sāriḳu'l-baḥr Ḥüseyn Efendi-zāde Meḥemmed Emīn Efendi maḥlūlinden Şām-ı şeref-encām ḳażāsına menḳūl ve yirlerine Baġdād-ı bihişt-ābād ḳażāsından munfaṣıl Pīr Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı.[2] Yüz yigirmi ṭoḳuz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde 'azl olınup yirlerine Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl selef-i sālifleri Çeşm-i Siyāh Muṣṭafā Efendi ḫalef oldı. Yüz otuz dört Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde Ḫalīl Efendi-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi yirine Edrine pāyesi żamīmesiyle Yeñişehr ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz otuz altı Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Selanik ḳāḍīsi Ṣāḥib Meḥemmed Efendi menḳūl, anlaruñ yirine Dārü'l-ḥadīṯ-i **[214[b]]** Süleymāniyye müderrisi Yaġlıḳcı-zāde Meḥemmed Efendi vuṣūl buldı. Sene-i meẕkūre Rebī'ü'l-evvel'inüñ dördinci güni Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Gelibolılı Mektūbī 'Oṯmān Efendi üzerinden sene-i mezbūre Receb-i şerīfi ġurresinde Bayramic ḳażāsı bunlara arpalıḳ ta'yīn olınup yüz otuz ṭoḳuz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi dördinci güni Süleymān Paşa İmāmı 'Abdu'r-raḥmān Efendi maḥlūlinden Vize ḳażāsı Kürd 'Ömer Efendi'ye tevcīh olınup anlaruñ arpalıḳlarından Yundaṭası bunlara żamm olındı. Yüz ḳırḳ Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi yedinci güni

1 A 284.
2 oldı İ: -A.

sene-i ātiye Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle Diyārbekr ḳażāsı Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl ve ḥālen şeyḫü'l-İslām-ı ʿālī-cāh olan Dāmād-zāde Ebu'l-ḫayr Aḥmed Efendi ḥażretlerine arpalıḳ taʿyīn olınup anlaruñ arpalıḳlarından Menemen ḳażāsı Edrine ḳażāsından munfaṣıl Rāzī ʿAbdü'l-laṭīf Efendi'ye virilüp müşārun ileyh Rāzī Efendi üzerinden Döger maʿa Aġrıdos ḳażāları bunlaruñ żamīme-i revātibleri ḳılındı. Yüz ḳırḳ bir Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi sekizinci güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Ḫˇāce-zāde Seyyid ʿÖmer Efendi yirlerine Medīne-i Münevvere ḳażāsıyla taʿẓīm olınduḳda sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ altıncı güni sene-i meẕkūre Receb-i şerīfi ġurresi tevḳītiyle arpalıḳları[1] Medīne-i Münevvere'den munfaṣıl Mektūbī ʿAbdu'r-raḥmān Efendi'ye virildi. Biñ yüz ḳırḳ iki Rebīʿü'l-āḫir'inde intiḳāl ve ʿālem-i ervāḥa irtiḥāl itdüklerinde manṣıb-ı maḥlūl yüz ḳırḳ üç Muḥarremü'l-ḥarāmı[2] ġurresi tevḳītiyle Edrine ḳażāsından munfaṣıl "Ṣūfī **[215a]** Emīr" dimekle şehīr Meḥemmed Efendi'ye virilmiş iken ḳable'ż-żabṭ eṣnā-yı rāhda fevt olmaġın sene-i mezbūre Rebīʿü'l-evvel'i ġurresinde żabṭ itmek üzere yine Edrine ḳażāsından munfaṣıl Rāzī ʿAbdü'l-laṭīf Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm dāḫil-i ʿidād-ı maḫādīm-i Rūm, nīk-nefs ü dervīş-nihād, kem-āzār u ṣāfī-fu'ād, ḥalīm ü selīm, maḫdūm-ı kerīm idi.

Çāvuş-zāde Mülāzımı Seyyid ʿÖmer Efendi[3]

el-Mevlā es-Seyyid ʿÖmer. ʿUlemā-yı devlet-i Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Ṣānī'den tercemesi *Cild-i Ṣānī*'de sebḳ iden Çāvuş-zāde Aḥmed Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse ʿazīmet eyleyüp devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz dört Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi beşinci güni Ayaṣofıyya-i Kebīr Cāmiʿ-i Şerīfi evḳāfından olan kendü dersiyyesi ibtidā ḫāric iʿtibār olınup yüz on sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi birinci güni "Ṣūfī Emīr" dimekle şehīr Seyyid Meḥemmed Efendi yirine ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Dāmād Efendi Medresesi'ne taḥrīk olınmışlar idi. Yüz yigirmi bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ dördinci güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Ḳızıl Mūsā Mülāzımı Süleymān Efendi

1 A 285.
2 Muḥarremü'l-ḥarāmı İ: Muḥarrem'i A.
3 Evvelu müderrisin bi-medreseti Evḳāf-ı Ayaṣofıyya-i Kebīr fī 15 Ṣafer sene 1114.

yirine İbrāhīm Ketḫudā Medresesi sezā, yüz yigirmi dört Receb-i şerīfinüñ yigirmi birinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla ʿAlī-zāde Muṣṭafā Efendi yirlerine Ṣāniye-i Mesīḥ Paşa Medresesi iʿṭā olınup yüz yigirmi sekiz Receb-i şerīfinüñ on yedinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Celeb Ḥüseyn Efendi yirine Muṣṭafā Aġa Medresesi inʿām, yüz otuz bir Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinde Rifʿatī ʿAlī Efendi yirine medāris-i Ṣaḥn'uñ biriyle ikrām olındılar. **[215[b]]** Yüz otuz üç Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on birinci güni ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Debbāġ-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi yirine İbrāhīm Paşa-yı ʿAtīḳ Medresesi'ne ḥaḳīḳ olup yüz otuz beş Şaʿbān-ı şerīfinüñ yigirmi birinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Ḥasan Efendi-zāde Meḥemmed ʿAzīz Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Muʿīd Aḥmed Efendi dārü'l-ifādesinde ferş-i seccāde-i ders ü taḥḳīḳ eyleyüp yüz otuz sekiz Şaʿbān-ı şerīfinüñ yigirmi dördinci güni selef-i sālifi Celeb Ḥüseyn Efendi yirine mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi iḥsān olınmış idi. Biñ yüz ḳırḳ iki Cumāde'l-ūlā'sında vefāt ve ʿazm-i cennāt-ı ʿāliyāt itdükde medrese-i maḥlūlesi[1] mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Murād Paşa-yı Cedīd Medresesi müderrisi olan Küçük Çelebi-zāde İsmāʿīl Efendi'ye ḫāmis-i Süleymāniyye iʿtibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr[2] "Çāvuş-zāde Mülāzımı Seyyid ʿÖmer Efendi" dimekle meşhūr, nīk-nefs ü ṣāfī-fu'ād, mü'min-i pāk-iʿtiḳād idi.

Rāşid Efendi-zāde Seyyid ʿAbdü'l-bāḳī Efendi

el-Mevlā es-Seyyid ʿAbdü'l-bākī. İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Rāşid Meḥemmed Efendi ḥażretlerinüñ maḫdūm-ı ercmendi ve ferzend-i ḫıredmendi es-Seyyid ʿAbdü'l-bāḳī Efendi'dür. Baʿde taḥṣīli'l-istiʿdād mülāzemetle ber-murād olup devr-i medāris-i muʿtāde ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʿzūl iken biñ yüz ḳırḳ iki Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ üçinci güni Moravī Yaḥyā Efendi yirine Defterdār İbrāhīm Efendi Medresesi ḫāricine ʿāric ve beyne'l-aḳrān şeref-i imtiyāz ile mübtehic olmış iken sene-i meẕkūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ üçinci güni rū-gerdān-ı ʿālem-i fānī ve ʿazm-i beḳā-yı **[216[a]]** cāvidānī eyledükde medrese-i maḥlūlesi ibtidā ḫāric iʿtibārıyla ḳırḳdan munfaṣıl Şemsü'd-dīn-zāde ʿAbdu'llāh Efendi'ye tevcīh olındı.

1 A 286.
2 mezbūr İ: merḳūm A.

Maḫdūm-ı merḳūm ṭālib-i intisāb-ı ʿulūm, naḫl-i ser-sebz-i çemenzār-ı edeb, seyyid-i ṣaḥīḥü'n-neseb, ẕāt-ı laṭīf, vücūd-ı şerīf idi.

Mīrzā Efendi Tābiʿi Telḫīṣci ʿAbdü'l-bāḳī Efendi[1]

el-Mevlā ʿAbdü'l-bāḳī. Şeyḫü'l-İslām ḳıdvetü'l-ʿulemā'i'l-aʿlām Mīrzā Muṣṭafā Efendi āsitānesine intisāb ve şeref-i mülāzemetlerin iktisāb idüp devr-i medāris-i muʿtāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on ṭoḳuz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ onıncı güni ibtidā iḥdāṯ olınan Ṣāniye-i Ġażanfer Aġa Medresesi ḫāriciyle kām-revā olup yüz yigirmi üç Receb-i şerīfi ġurresinde Turşucı-zāde Seyyid Muṣṭafā Efendi yirlerine ḫāric ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla Ḫıżr Çāvuş Medresesi virilüp yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni ibtidā dāḫil iʿtibārıyla Vizeli Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Receb Paşa Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz otuz Rebīʿü'l-āḫir'inüñ ġurresinde dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla Muḳīm-zāde Yaḥyā Efendi yirlerine Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi Medrese-i Ṣāliṯesi inʿām, yüz otuz üç Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Müneccimbaşı Muṣṭafā Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi Medresesi ile ikrām olınup yüz otuz sekiz Ṣaʿbān-ı şerīfinüñ yigirmi dördinci güni Ṣaʿbān Efendi-zāde Aḥmed Efendi yirlerine medāris-i Ṣaḥn'uñ biriyle taḥṣīl-i ʿizz ü şān itmiş idi. Yüz otuz ṭoḳuz Şevvālü'l-mükerreminüñ onıncı güni ibtidā altmışlı **[216[b]]** iʿtibārıyla Fındıḳ-zāde İbrāhīm Efendi yirlerine Kürkcibaşı dārü'l-ifādesine pā-nihāde olup yüz ḳırḳ iki Muḥarremü'l-ḥarāmınūñ[2] üçinci güni altmışlı ḥareket-i miṯliyyesi iʿtibārıyla Aġa-zāde İsmāʿīl Efendi yirlerine Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi erzānī görilmiş iken sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi altıncı İṯneyn güni fevt olup medrese-i maḥlūlesi ibtidā altmışlı iʿtibārıyla Ūlā-yı Zekeriyyā Medresesi müderrisi olan şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi-zāde Feyżu'llāh Efendi'ye altmışlı ḥareket-i miṯliyyesiyle maḥal görildi.

Merḥūm-ı merḳūm dā'ire-nişīn-i ʿulemā-yı rüsūm, ḫāliṣü'l-cenān, ṭāhirü'l-lisān, efendisi şeyḫü'l-İslām iken telḫīṣcilik ḫıdmetinde olmaġın "Mīrzā Efendi Telḫīṣcisi" dimekle şehīr ve bu ʿunvānla maʿlūm-ı ṣaġīr ü kebīr olmış idi.

1 Evvelu müderrisin bi-medreseti Ṣāniye-i Ġażanfer Aġa. Fī 10 Ṣafer sene 1119.
2 A 287.

İmām-zāde Ṣun'u'llāh Efendi[1]

el-Mevlā Ṣun'u'llāh bin Nūru'llāh bin 'Abdu'r-raḥmān. Maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye ebvābından Silivriḳapusı dāḫilinde Ḳoca Muṣṭafā Paşa Cāmi'-i Şerīfi'nde imām ve muḳtedā-yı enām olan Nūru'llāh Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ercmendi ve ferzend-i ḫıredmendi Ṣun'u'llāh Efendi'dür. Ser-māye-i isti'dāda mālik ve ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye sālik olup ṣudūr-ı kirāmdan Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi'nüñ imāmetleri ḫıdmetiyle şeref-yāb ve biñ ṭoḳsan sekiz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinde def'a-i ūlā-yı ṣadr-ı fetvāya teşrīflerinden beşinci olmaḳ üzere şeref-i mülāzemetleriyle behre-yāb olup 'alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on sekiz Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi sekizinci **[217ᵃ]** güni Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī civārında Dersiyye-i Şerīfe Fāṭıma ibtidā ḫāric i'tibār olınup bunlara tevcīh olındı. Yüz yigirmi iki Şevvālü'l-mükerreminüñ üçinci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ṭabīb Süleymān Efendi yirine Cānbāziyye Medresesi virilüp yüz yigirmi altı Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on üçinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Rāşid Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine Ḫalīl Paşa Medresesi i'ṭā, yüz yigirmi ṭoḳuz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḫāṣ-āḫūr Ḫˇācesi Ḥasan Efendi yirine Fīrūz Aġa Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz otuz üç Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on birinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳara Aḥmed Efendi yirine Fāṭıma Sulṭān Medresesi'ne şāyān, yüz otuz sekiz Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on ṭoḳuzıncı güni Kevākibī-zāde Efendi Mülāzımı Yūsuf Efendi yirine medāris-i Ṣemāniyye'den biri iḥsān olınup yüz otuz ṭoḳuz Şevvālü'l-mükerreminüñ onıncı güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ḳaz-ābādī Aḥmed Efendi yirlerine Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medrese-i Ṣāniyesi in'ām, yüz ḳırḳ iki Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ üçinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Çeşmī-zāde Meḥemmed Sa'īd[2] Efendi[3] yirlerine Sinān Paşa Medresesi ile ikrām olınmış iken sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni ders ü devri encām ve 'ālem-i ervāḥa ḫırām eyleyüp medrese-i maḥlūlesi ibtidā altmışlı i'tibārıyla Fetḥiyye'de

1 Evvelu müderrisin bi-medreseti Şerīfe Fāṭıma der-Eyyūb. Fī 27 Ẕi'l-ḥicce sene 1118.
2 Sa'īd İ: -A.
3 A 288.

vāḳı'a Sinān Paşa Medresesi müderrisi Teẕkireci **[217[b]]** 'Abdu'llāh Efendi'ye altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm ṣalāḥ-ı ḥālle ma'lūm, selīmü'ṣ-ṣadr-ı ṣāfī-ṣıfāṭ, mülāzım-ı Cum'a ve cemā'āt idi.

Çeşm-i Siyāh Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā bin[1] 'Alī. Vilāyet-i Rūmili'nde Pravadi ḳaṣabasından ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şu'ūr eyleyüp Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye hicret ve 'ulemā-yı kirāma ḫıdmet ile taḥṣīl-i 'ilm ü 'irfāna ihtimām ve i'māl-i ser-māye-i isti'dāda sa'y ü iḳdām idüp sarāy-ı hümāyūn-ı sulṭānīde zümre-i teberdārāna duḫūl ve dārü's-sa'āde-i sābıḳ Yūsuf Aġa ḥıdmetine vuṣūl bulup ḫ'āceliġıyla şeref-yāb ve biñ ṭoḳsan dört Muḥarrem'inde Peç Seferi teşrīfinden Şeyḫü'l-İslām 'Alī Efendi'den mülāzemetle behre-yāb olmış idi. Devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz ikide[2] şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḥażretleri enişteleri Meḥemmed Efendi maḥlūlinden ibtidā ḫāric i'tibārıyla Ḳoġacı Dede Medresesi virilüp yüz yedi Receb-i şerīfinüñ yigirminci güni ḫāric ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Yūsuf-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Yarḥiṣār Medresesi sezā görilmiş idi. Yüz sekiz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi üçinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḫadīce Sulṭān Tābi'i Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Ken'ān Paşa Medresesi sezā, yüz on Ṣaferü'l-ḫayrınuñ ikinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Devletī Aḥmed Efendi yirine Aḫī Çelebi Medresesi i'ṭā **[218[a]]** olınup yüz on bir Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi sekizinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ṭurmuş-zāde Aḥmed Efendi yirine Kirmastı Medresesi'ne mevṣūl, yüz on dört Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on yedinci güni yine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳonevī 'Alī Efendi yirine Kürkcibaşı Medresesi'ne menḳūl, yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni 'Abdü'l-hādī-zāde Feyżu'llāh Efendi yirine Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye'den biriyle nā'ilü'l-me'mūl olmışlar idi. Yüz on altı Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla selef-i sālifleri Ṭurmuş-zāde Aḥmed Efendi yirine Edrineḳapusı'nda vāḳı'a Mihrümāh Sulṭān Medresesi iḥsān olınup yüz on yedi Receb-i şerīfinüñ yigirmi

1 bin İ: ibn A.
2 biñ yüz ikide A: biñ yüz yigirmi Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni İ.

ikinci güni altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Silistreli Meḥemmed Efendi yirine Sinān Paşa Medresesi'ne i'ṭilā, yüz yigirmi Ṣaferü'l[1]-ḫayrınuñ on beşinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ṭāhir Meḥemmed Efendi yirine Ḳāsım Paşa Medresesi'ne irtiḳā idüp yüz yigirmi iki Rebī'ü'l-evvel'inüñ on beşinci güni selefi Ṭāhir Meḥemmed Efendi yirine yine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳalender-ḫāne Medresesi'ne naḳl olınup yüz yigirmi üç Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle Mu'abbir İsmā'īl Efendi yirine Medīne-i Münevvere *dāmet bi'l-envāri müsevvere*[2] ḳażāsıyla teşrīf olındılar. Yüz yigirmi beş Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde mün'azil ve ol manṣıb-ı celīle Ḥāmid Efendi Ketḫudā-zādesi Muṣṭafā Efendi nā'il oldı. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde İzmir ḳāḍīsi olan 'Uşşāḳī-zāde Seyyid İbrāhīm **[218[b]]** Efendi arpalıġı Ayazmend ḳażāsı bunlara ta'yīn olınup yüz yigirmi ṭoḳuz Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Bolevī-zāde Seyyid Aḥmed Efendi yirine Şām-ı şeref-encām ḳażāsı in'ām olınduḳda arpalıḳları Edrine pāyesiyle Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl Altıbarmaḳ-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı. Yüz otuz bir Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde 'azl ve yirlerine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından [munfaṣıl] Evliyā-zāde 'Alī Efendi vaṣl olındı. Yüz otuz altı Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni sene-i ātiye Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsı tevcīh olınan Ketḫudā Muṣṭafā Efendi arpalıġı Vize ḳażāsı bunlara virildi. Yüz otuz yedi Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde "Ṣūfī Emīr" dimekle şehīr Seyyid Meḥemmed Efendi yirine Edrine ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınduḳda arpalıġı Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl Süleymān Paşa İmāmı 'Abdu'r-raḥmān Efendi'ye virildi. Yüz otuz ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Yeñişehr ḳażāsından munfaṣıl Rāzī 'Abdü'l-laṭīf Efendi mevṣūl oldılar. Tārīḫ-i mezbūrda Mekke-i Mükerreme pāyesiyle Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl Meḥemmed Selīm Efendi maḥlūlinden İslimiyye ḳażāsı Mekke-i Mükerreme'den ma'zūl Zülālī Ḥasan Efendi'ye virilüp anlaruñ arpalıḳlarından Develi ḳażāsı Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsından munfaṣıl Ḳāsım Paşalı Ṣāliḥ Efendi maḥlūlinden[3] Döger ma'a Aġrıdos ḳażāları żamm olınup bunlara arpalıḳ virilüp **[219[a]]** se-

1 A 289.
2 "Çepeçevre nurlar içinde olmaya devam etsin."
3 maḥlūlinden İ: -A.

ne-i mezbūre Ṣaferü'l-ḫayrınuñ dördinci güni sene-i merḳūme Cumāde'l-ūlā'sı ġurresi tevḳītiyle Şām-ı dārü's-selām ḳażāsı tevcīh olınan Ḥışn-ı Manṣūrī-zāde Muṣṭafā Efendi üzerinden İsḥāḳlı ḳażāsı daḫı[1] żamīme-i revātibleri[2] ḳılınmış idi. Sene-i meẕkūre Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde Develi ḳażāsı ḳużāt-ı ḳaṣabāta tevcīh olındı. Yüz ḳırḳ Muḥarremü'l-ḥarāmı evā'ilinde Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn Efendi maḥlūlinden Ḳonya ve Kite ḳażāları Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Naḳībü'l-eşrāf Seyyid Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretlerine virilüp anlaruñ arpalıḳlarından Ḫayrabolı ḳażāsı bunlara ve bunlaruñ üzerinden İsḥāḳlı ḳażāsı ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla İstanbul'da vāḳı'a Vālide Sulṭān Medresesi müderrisi olan Ḫaṭṭāṭ Veliyyü'd-dīn Efendi'ye ta'yīn olındı. Sene-i mezbūre Receb-i şerīfinüñ ṭoḳuzıncı güni Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Ṣa'bān Efendi maḥlūlinden Ṭırnova ḳażāsı İstanbul ḳażāsından [munfaṣıl] Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretlerine virilüp anlaruñ arpalıḳlarından Ḳuşaṭası ḳażāsı bunlara ve bunlaruñ üzerinden Ḫayrabolı ḳażāsı Yeñişehr ḳażāsından munfaṣıl Re'īsü'l-eṭibbā Ḥayātī-zāde Muṣṭafā Efendi'nüñ żamīme-i revātibleri ḳılındı. Sene-i meẕkūre Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi dördinci güni Döger ma'a Aġrıdos ḳażāları daḫı Edrine ḳażāsından munfaṣıl Rāzī 'Abdü'l-laṭīf Efendi yirine tevcīh olındı. Bu ḥāl üzere sübḥa-şümār-ı eyyām u leyāl iken biñ yüz ḳırḳ iki Receb-i şerīfinüñ ġurresi Cum'a gicesi intiḳāl ve 'ālem-i ervāḥa **[219^{b}]** irtiḥāl eyledi. Maḥlūl olan arpalıḳları Burusa ḳażāsından munfaṣıl Ḫalīl Efendi-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi'ye tevcīh olındı.

Mevlānā-yı mezbūr "Çeşm-i Siyāh Muṣṭafā Efendi" dimekle meşhūr, 'ilm ü ma'ārifle ma'rūf, ṣalāḥ u nezāhetle mevṣūf, dervīş-nihād, [mü'min-i] pāki'tiḳād idi.

Üsküdarī Ḫaffāf-zāde Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed bin Aḥmed. Belde-i Üsküdar'dan ẓuhūr ve "Ḫaffāf-zāde Meḥemmed Efendi" dimekle meşhūr olup ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye 'azīmet ve Şeyḫü'l-İslām Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi'nüñ def'a-i ūlā Rūmili ṣadāreti teşrīfinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp devr-i merātib ve aḫẕ-ı

1 A 290.
2 revātibleri A: -İ.

revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz yigirmi beş Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ altıncı güni Bābī-zāde Mülāzımı Meḥemmed Efendi yirine Dersiyye-i Meḥemmed Aġa Medresesi ḫāricine 'āric, yüz yigirmi ṭoḳuz Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni İmām-zāde Muṣṭafā Efendi yirlerine Ḫˇācegī Medresesi'ne ḥareketle mübtehic olmış idi. Yüz otuz iki Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on ṭoḳuzıncı güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Vāhib 'Alī Efendi yirlerine Ḥammāmiyye Medresesi virilüp yüz otuz beş Şa'bān-ı şerīfinüñ yigirminci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Dāvūd-zāde Aḥmed Efendi yirine[1] İzniḳ ḳaṣabasında vāḳı'a Teke Meḥemmed Paşa Medresesi sezā, yüz otuz ṭoḳuz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yigirmi sekizinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Yaḥyā-zāde Dāmādı Seyyid Yūsuf Efendi yirlerine Ṭopḳapusı dāḫilinde vāḳı'a Aḥmed Paşa Medresesi i'ṭā olınmış idi. **[220[a]]** Biñ yüz ḳırḳ iki Receb-i şerīfinüñ dördinci İṡneyn güni ders ü devri encām ve 'ālem-i 'uḳbāya ḫırām eyledükde medrese-i maḥlūlesi ibtidā dāḫil i'tibārıyla Vānī Efendi Medresesi müderrisi Ketḫudā-zāde 'Ārif 'Abdü'l-bāḳī Efendi'ye mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla in'ām olındı.

Mevlānā-yı merḳūm ḥuliy-bend-i manṭūḳ u mefhūm, istiḳāmet ü ṣalāḥla ma'rūf, ḥüsn-i edeb-i üns-i mücāneset ile mevṣūf, bi-taḫṣīṣ 'ilm-i ferā'iż ü ṣakde maḥāreti olmaġın müddet-i medīd Maḥkeme-i Ḳısmet'de kitābet ile meşġūl idi.

Ḳapudan-ı Sābıḳ İbrāhīm Paşa Tābi'i Ḳara Yūsuf Efendi

el-Mevlā Yūsuf. Ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Çorlılı 'Alī Paşa Ketḫudāsı İbrāhīm Paşa'ya intisāb ve imāmetleri ḫıdmetiyle şeref-yāb olmaġın 'ulemā-yı 'iẓāmuñ birinden mülāzım ve ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye 'āzim olup 'alā-ḥasebi'l-'āde devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ yüz on sekiz Rebī'ü'l-evvel'inüñ on üçinci güni Ḫalīl Efendi-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi yirlerine Ṣāliṣe-i İbrāhīm Paşa Medresesi ḫāriciyle kām-revā olmış idi. Sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ on sekizinci[2] güni müşārun ileyh İbrāhīm Paşa ḳapudan-ı deryā olup Aḳdeñiz'e sefere me'mūr olduḳda ṣāḥibü't-tercemeyi ordu-yı hümāyūn ḳāḍīsi naṣb itmekle yüz on ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi altıncı güni yirinde

1 A 291.
2 on sekizinci İ: sekizinci A.

dāḫil iʿtibār olınmış idi. Yüz yigirmi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni Kāmī Yaḥyā Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Feyżiyye-i Cedīde-i ʿOṣmān-zāde Medresesi virilüp yüz yigirmi bir Rebīʿü'l-evvel'inüñ on birinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn iʿtibārıyla Sarāy Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi yirine Ḳāḍī-ʿasker **[220ᵇ]** Muṣṭafā Efendi Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi üç Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi üçinci güni sene-i merḳūme Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle ʿAbdü'l-mecīd-zāde Seyyid Aḥmed Efendi yirine Lefḳoşa ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınup yüz yigirmi dört Rebīʿü'l-āḫir'i ġurresinde Krenye ḳażāsı daḫı ilḥāḳ olındı. Yüz yigirmi beş Rebīʿü'l-evvel'inüñ yigirmi altıncı güni maʿzūl ve yirlerine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Ḫāṣoṭabaşı Medresesi müderrisi olan Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed Niʿmetu'llāh Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi sekiz Ramażān-ı şerīfi ġurresinde sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Seyyid ʿAlī Efendi yirine Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi olup yüz yigirmi ṭoḳuz Ẕi'l-ḥicce'si ġurresinde ʿazl ve yirine Erzenü'r-rūm[1] ḳażāsından maʿzūl iken Belġrad ḳażāsı tevcīh olınup żabṭı müyesser olmayan ʿAlā'iyyeli ʿAlī Efendi vaṣl olındı. Yüz otuz dört Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi muntaṣıfında selefi Seyyid ʿAlī Efendi yirine Maġnisa ḳażāsı sezā görilüp yüz otuz altı Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde münʿazil ve yirine ḫalefi ʿAlā'iyyeli ʿAlī Efendi vāṣıl oldı. Yüz ḳırḳ Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi dördinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Süleymān Efendi yirine Diyārbekr ḳażāsı iḥsān olınup sene-i meẕkūre Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi yedinci güni ḳableż-żabṭ sene-i ātiye Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresi tevḳītiyle ḳażā-yı merḳūm Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl ḥālen zīnet-baḫşā-yı ṣadr-ı fetvā olan Dāmād-zāde Ebu'l-ḫayr Aḥmed Efendi ḥażretlerine arpalıḳ taʿyīn olınup arpalıḳlarından Marʿaş ḳażāsı Āmid **[221ᵃ]** rütbesi iʿtibārıyla ber-vech-i mevleviyyet iʿtibār-ı mezbūr ile bunlara tevcīh olınmış idi. Yüz ḳırḳ iki Ṣaferü'l-ḫayrı ġurresinde ʿazl olınup ḳażā-yı mezbūr Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Rūmili pāyesi olan Ṣāliḥ Efendi ḥażretlerine arpalıḳ taʿyīn olındı.Sene-i mezbūre Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci Cumʿa güni manṣıb-ı ḥayātdan daḫı munfaṣıl ve ʿālem-i ervāḥa vāṣıl oldılar.

Mevlānā-yı mezbūr "Ḳara Yūsuf Efendi" dimekle meşhūr, ṣalāḥ-ı ḥālle evḳāt-güẕār, ḳażālarında ḥüsn-i muʿāmelesi var idi.

1 A 292.

Siyāhī Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Meḥemmed. Maḥrūsa-i Burusa'dan neş'et ve Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye hicret [eyleyüp] ṣudūr-ı kirāmdan Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ve rāh-ı tedrīse 'azīmet ile ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı ma'zūl iken biñ yüz on sekiz Şevvālü'l-mükerreminüñ yigirmi üçinci güni Manav Ḫalīl-zāde 'Abdü'r-raḥīm Efendi yirine masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede Ḫˇāce Rüstem Medresesi ḫāricine 'āric, yüz yigirmi Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on beşinci güni Yūsuf Efendi yirine Veled 'Abdu'r-raḥmān Medresesi'ne ibtidā dāḫil i'tibārıyla ḥareketle mübtehic olmış idi. Yüz yigirmi sekiz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on yedinci güni dāḫil ḥareketi i'tibārıyla 'Abdu'r-raḥmān Efendi yirine Kūsec 'Alī Paşa Medresesi sezā görilüp yüz yigirmi ṭoḳuz Receb-i şerīfinüñ on beşinci güni ḥareket-i miṯliyye-i dāḫil i'tibārıyla Şiblī-zāde Meḥemmed Efendi yirine Ṣarrāfiyye Medresesi virilüp yüz otuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirminci güni yine dāḫil ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Türkmān**[221b]**-zāde Meḥemmed Efendi yirine Mollā Fenārī Medresesi'ne gelüp yüz otuz bir Receb-i şerīfinüñ ṭoḳuzıncı güni Manav-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Çendīk Medresesi'ne mevṣūl, yüz otuz üç Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde yine mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Manav-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Mollā Ḫusrev Medresesi'ne[1] menḳūl, sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ on beşinci güni Ṣaḥn i'tibārıyla Lālā Şāhīn Paşa Medresesi ile nā'ilü'l-me'mūl olup yüz otuz beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi beşinci güni ḥareket-i Ṣaḥn i'tibārıyla Vā'iẓiyye Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz otuz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi dördinci güni yine ḥareket-i Ṣaḥn i'tibārıyla Mollā Yegān Medresesi iḥsān olınup yüz otuz yedi Ṣa'bān-ı şerīfinüñ on birinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla Ḳadriyye Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp bu beş medresede selef-i sālifi Türkmān[-zāde] Meḥemmed Efendi'yi ta'ḳīb itmiş idi. Yüz ḳırḳ Receb-i şerīfinüñ on beşinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla selef-i sālifi Manav-zāde Muṣṭafā Efendi yirine 'Īsā Medresesi tevcīh olınup yüz ḳırḳ bir Ṣa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi ikinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Maḍrūb-zāde 'Alī Efendi maḥlūlinden Bosna ḳażāsı ḥükūmeti

1 A 293.

tefvīż olınmış idi. Yüz ḳırḳ iki[1] Receb'inde irtiḥāl ve selefine ittiṣāl itdükde manṣıb-ı maḥlūl yedi ay miḳdārı evlādına medd olınup ba'dehu yüz ḳırḳ üç Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde maḥrūsa-i Burusa'da ḥareket-i Ṣaḥn i'tibārıyla Bāyezīd Paşa müderrisi 'Abdü'l-hādī Efendi-zāde **[222ᵃ]** Seyyid 'Abdu'llāh Efendi'ye virildi.

Mevlānā-yı mezbūr ṣalāḥ-ı ḥālle meẕkūr idi.

Edrineli Dāmād-zāde Muṣṭafā Efendi

el-Mevlā Muṣṭafā. Ṭabaḳa-i Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṣānī'de tercemesi *Cild-i Ṣānī*'de meẕkūr Edrineli Necīb Meḥemmed Efendi'nüñ birāder-i kihteri Muṣṭafā Efendi'dür. Maḥrūsa-i Edrine'den ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şu'ūr eyleyüp ba'de taḥṣīli'l-isti'dād 'ulemā-yı 'iẓāmuñ birinden mülāzemetle ber-murād olup devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ ṭoḳsan sekiz Receb-i şerīfi ġurresinde birāder-i mihteri Necīb Meḥemmed Efendi yirine masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i merḳūmede 'Alemü'd-dīn Medresesi ḫāriciyle kām-revā, ṭoḳsan ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ikinci güni ḫāric ḥareketi i'tibārıyla Erżurūmī 'Oṯmān Efendi yirine yine maḥrūsa-i merḳūmede Orūc Paşa Medresesi sezā görilmiş idi. Biñ yüz Receb-i şerīfinüñ yigirmi altıncı[2] güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḳavuḳcı-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine Şeyḫī Çelebi Medresesi virilüp yüz dört Rebī'ü'l-evvel'inüñ on sekizinci güni dāḫil ḥareketi i'tibārıyla İmām-zāde Meḥemmed Efendi yirine Mīr-i Mīrān Medresesi iḥsān, yüz beş Cumāde'l-ūlā'sınuñ[3] on dördinci güni ḥareket-i miṯliyye-i dāḫil i'tibārıyla selefi İmām-zāde Meḥemmed Efendi yirine Sirāciyye Medresesi şāyān görilüp yüz on üç Rebī'ü'l-evvel'inüñ yigirmi dördinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Bustān-zāde Dāmādı Feyżu'llāh Efendi yirine Ṭaşlıḳ Medresesi virilüp yüz yigirmi bir Ramażān-ı şerīfinüñ **[222ᵇ]** üçinci güni Ṣaḥn i'tibārıyla Zekeriyyā Efendi yirlerine Ḥalebiyye Medresesi'ne gelüp yüz yigirmi dört Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde ḥareket-i Ṣaḥn i'tibārıyla selef-i sālifleri Feyżu'llāh Efendi yirine Ṯāniye-i Üçşerefeli Medresesi'ne i'tilā, yüz yigirmi yedi Rebī'ü'l-āḫir'i-

1 ḳırḳ iki A: ḳırḳ İ.
2 yigirmi altıncı İ: altıncı A.
3 A 294.

nüñ onıncı güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla selef-i sālifi İmām-zāde Meḥemmed Efendi yirine maḥrūsa-i merḳūme Dārü'l-ḥadīṯi'ne irtiḳā idüp sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ üçinci güni altmışlı ḥareketi i'tibārıyla[1] maḥrūsa-i merḳūmede Sulṭān Bāyezīd Medresesi ile ḳadri mezīd olup yüz yigirmi sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ onıncı güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla yine maḥrūsa-i meẕkūrede Sulṭān Selīm-i Ḳadīm[2] Medresesi ile ta'ẓīm olınup bu iki medresede selef-i sālifleri Zekeriyyā Efendi'yi ta'ḳīb itmişler idi. Yüz otuz dört Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yedinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'si ġurresi tevḳītiyle Edrineli 'Alī Efendi maḥlūlinden Filibe ḳażāsı ḥükūmeti tefvīż olınmış idi. Yüz otuz altı Ṣaferü'l-ḫayrınuñ ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Baġdād ḳażāsından munfaṣıl Emīn Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı. Bu ḥāl üzere şümārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz ḳırḳ iki Ṣa'bān-ı şerīfinde intiḳāl ve 'ālem-i ervāḥa ittiṣāl eyledi.

Mevlānā-yı mezbūr "Dāmād-zāde Muṣṭafā Efendi" dimekle meşhūr idi.

İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed Efendi

el-Mevlā Nūr Meḥemmed ibnü'l-mevlā İsḥāḳ. Ṭabaḳa-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi' 'ulemāsından tercemesi *Cild-i Evvel*'de meẕkūr Kürd İsḥāḳ Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı kihter-i ḫıredmendi Nūr Meḥemmed Efendi'dür. Biñ seksen yedi Cumāde'l-ūlā'sında Bosnevī Bālī Efendi'nüñ **[223[a]]** Anaṭolı ṣadrına teşrīflerinden mülāzım ve ṭarīḳ-ı 'ilmīye 'āzim olup devr-i medāris ve 'aḳd-i mecālis iderek ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken biñ ṭoḳsan yedi Cumāde'l-ūlā'sınuñ on ikinci güni Efṭas Mollā 'Abdü'l-kerīm Efendi yirine Mollā Kestel Medresesi ibtidā ḫāric i'tibārıyla virilüp ṭoḳsan ṭoḳuz Şevvāl'inüñ altıncı güni Rodosī-zāde Meḥemmed Efendi'nüñ yirine Kepenekci Sinān Medresesi ḫāric ḥareket-i miṣliyyesiyle iḥsān olınmış idi. Yüz iki Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḳabaḳulaḳ-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi yirine Ḥammāmiyye Medresesi sezā, yüz beş Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on altıncı güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū Sa'īd-zāde Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi yirine dāḫil ḥareket-i miṣliyyesiyle Muṣṭafā Aġa

1 maḥrūsa-i merḳūme Dārü'l-ḥadīṯi'ne irtiḳā idüp sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ üçinci güni altmışlı ḥareketi i'tibārıyla İ: -A.

2 Selīm-i Ḳadīm A: Selīm İ.

Medresesi i'ṭā olınup yüz altı Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḫalīl Paşa-zāde Celeb İbrāhīm Efendi yirine Efḍal-zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde, yüz ṭoḳuz Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Ṣandalcı-zāde 'Alī Efendi yirine medāris-i Ṣaḥn'uñ birinde ferş-i seccāde-i ifāde itmişler idi. Yüz on Ṣaferü'l-ḫayrınuñ ikinci güni[1] ibtidā altmışlı i'tibārıyla Meḥemmed Selīm Efendi yirine Fetḥiyye'de vāḳı'a İsmiḫān Sulṭān Medresesi şāyān görilüp yüz on iki Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi ikinci güni altmışlı ḥareketi i'tibārıyla Ġażanfer Aġa Medresesi'ne i'tilā, yüz on beş Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirminci güni Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretleri yirlerine mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Maḥmūd Paşa Medresesi'ne irtiḳā eyleyüp sene-i mezbūre **[223[b]]** Ramażān-ı şerīfinüñ on beşinci güni yirlerinde ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibār olınup yüz on yedi Receb-i şerīfinüñ yigirmi ikinci güni yine i'tibār-ı meẕkūr ile Ḥekīmbaşı-zāde Ebū Bekr Efendi yirine İstanbul'da vāḳı'a Vālide Sulṭān Medresesi iḥsān, yüz on sekiz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ ṭoḳuzıncı güni selef-i sālifleri birāder-zādesi[2] Muṣṭafā Efendi ḥażretleri yirlerine Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṯi ile taḥṣīl-i 'izz ü şān itmişler idi. Yüz yigirmi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni sene-i mezbūre Receb-i şerīfi ġurresi tevḳītiyle Ḥüseyn Efendi-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Ḳuds-i Şerīf ḳażāsıyla teşrīf olınup yüz yigirmi bir Şevvālü'l-mükerreminüñ ġurresinde ma'zūl ve yirlerine ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla Erzincānī Seyyid 'Alī Efendi Teẕkirecisi Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı. Yüz yigirmi altı Rebī'ü'l-evvel'inüñ ġurresinde Edrine pāyesi żamīmesiyle Beyāżī-zāde Ḥāmid Efendi yirine Yeñişehr ḳażāsı in'ām olınup yüz yigirmi yedi Rebī'ü'l-evvel'inüñ ġurresinde 'azl ve yirlerine şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ṣādıḳ Efendi Mektūbcısı 'Abdu'r-raḥmān Efendi ḥażretleri vaṣl olındı. Yüz yigirmi sekiz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ ġurresinde Siyāhī Meḥemmed Efendi maḥlūlinden Üsküdar ḳażāsı şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḥażretlerine arpalıḳ ta'yīn [olınup][3] anlaruñ arpalıḳlarından Ṣındırġı ve Nevāḥī-i Barçınlı ḳażāları bunlara virildi. Yüz yigirmi ṭoḳuz[4] Receb-i şerīfinüñ yigirmi birinci güni Ermiyye ḳażāsı daḫı ilḥāḳ olınup yüz otuz iki Cumāde'l-āḫire'si ġurresinde Zülālī Ḥasan **[224[a]]** Efendi yirine maḥrūsa-i Burusa ḳażāsı tevcīh olınduḳda

1 A 295.
2 birāder-zādesi A: birāder-zāde İ.
3 Metinde "virilüp".
4 yigirmi ṭoḳuz A: yigirmi sekiz İ.

arpalıḳları Aġa-zāde Seyyid Meḥemmed Efendi'ye virildi. Yüz otuz üç Receb-i şerīfi ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine ḫalefleri Aġa-zāde Seyyid Meḥemmed Efendi vāṣıl oldı. Bunlara sene-i mezbūre Şa'bān-ı şerīfinüñ yigirmi üçinci güni Şām-ı şeref-encām ḳażāsı tevcīh olınan Yaḥyā Efendi-zāde 'Abdu'llāh Efendi üzerinden Ḳırḳkilīsā ve İvrindi ḳażāları Edrine'den ma'zūl Mu'īd Aḥmed Efendi'ye virilüp anlaruñ arpalıḳlarından Şındırġı ḳażāsı bunlara żamm olındı. Yüz otuz beş Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ ġurresinde Şühūd ḳażāsı Emīn-i Fetvā Meḥemmed Selīm Efendi üzerinden Seyyid 'Ömer Efendi'ye virilüp anlaruñ üzerinden Ḳal'ecik ḳażāsı bunlara żamm olındı. Yüz otuz yedi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni Mekke-i Mükerreme pāyesi iḥsān olınup sene-i mezbūre Receb-i[1] şerīfi ġurresinde Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Mu'īd Aḥmed Efendi üzerinden Ayazmend ḳażāsı şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi'ye virilüp anlaruñ arpalıḳlarından Kepsuṭ ḳażāsı ve Medīne-i Münevvere ḳāḍīsi olan Ḥekīmbaşı-zāde Ebū Bekr Efendi üzerinden Aṭranos ḳażāsı bunlara tevcīh olınup Ḳal'ecik ḳażāsı Mekke-i Mükerreme'den munfaṣıl Seyyid Zeynü'l-'ābidīn Efendi'ye ve Şındırġı ḳażāsı Ḳuds-i Şerīf'den munfaṣıl Ketḫudā-zāde Muṣṭafā Efendi'ye ve Amaṣra ḳażāsı İzmir'den ma'zūl Defterdār-zāde Meḥemmed Efendi'ye virildi. Yüz otuz yedi Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Paşa-zāde **[224[b]]** İbrāhīm Efendi üzerlerinden Ḳarabiġa ḳażāsı Edrine pāyesiyle Selanik'den ma'zūl Ḫ̆āce-zāde Seyyid 'Ömer Efendi'ye virilüp anlaruñ arpalıḳlarından Şühūd ḳażāsı bunlara virilüp Kepsuṭ ḳażāsı Ḥaleb'den ma'zūl 'İlmī Aḥmed Efendi'ye virildi. Bunlar yüz ḳırḳ bir Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi yedinci güni İstanbul pāyesiyle mükerrem olmışlar idi. Bu ḥāl üzere Fındıḳlı'da vāḳi' yalılarında sübḥa-şümār-ı eyyām u leyāl iken biñ yüz ḳırḳ iki Şevvālü'l-mükerreminüñ on birinci güni intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl itdüklerinde na'şları medīne-i Üsküdar'da Vālide Sulṭān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'l-Cum'a ṣalātları edāsından ṣoñra vālidleri cenbinde defn olındılar. Maḥlūl olan arpalıḳlarından Mudurnı ḳażāsı Medīne-i Münevvere'den munfaṣıl Mektūbī 'Abdu'r-raḥmān Efendi'ye ve Aṭranos ve Şühūd ḳażāları Şām'dan ma'zūl Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed Efendi'ye tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm dāḫil-i 'idād-ı mevālī-i Rūm, ḫoş-ṣoḥbet, nīk-ḫaṣlet, ṣāliḥ ü ṣāfī-fu'ād, mü'min-i pāk-i'tiḳād idi.

1 A 296.

Ṣūfī Emīr Seyyid Meḥemmed Efendi

el-Mevlā es-Seyyid Meḥemmed. Vilāyet-i Ḥamīd dāḫilinde Egirdir nām ḳaṣabadan ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şu'ūr eyleyüp Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye vāṣıl ve Şeyḫü'l-İslām 'Alī Efendi merḥūmdan Sulṭān Bāyezīd Medresesi'nden bir ḥücreye dāḫil olup ba'de'l-mülāzemet Şeyḫü'l-İslām Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi Anaṭolı ṣadrı iken biñ yüz altı tārīḫinde maḫdūmlarına mu'allim ta'yīn olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinüñ yedinci güni **[225ᵃ]** Māhir 'Abdu'llāh Efendi yirine ibtidā ḫāric i'tibārıyla 'İvaż Efendi Medresesi virilmiş idi. Yüz on Rebī'ü'l-āḫir'inüñ yigirmi ikinci güni 'Aṭṭār-zāde Muṣṭafā Efendi yirine Anbār Ġāzī Medresesi'ne taḥrīk olınup yüz on iki Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi dördinci güni ibtidā dāḫil i'tibārıyla Anṭāḳī Mülāzımı Ḫalīl Efendi yirine Dāmād Efendi Medresesi'ne gelüp yüz on sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi dördinci güni dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Ḥāmid Efendi Ketḫudā-zādesi Muṣṭafā Efendi yirine Ḥācī Ḥasan-zāde dārü'l-ifādesine pā-nihāde, yüz yigirmi Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on beşinci güni mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Zekī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi yirine Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā[1] Efendi Medrese-i Ṯāniyesi'nde basṭ-ı seccāde-i ifāde itmişler idi. Yüz yigirmi bir Receb-i şerīfinüñ onıncı güni Şikārī-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirlerine Ṣaḥn-ı Ṯemāniyye'den biri iḥsān, yüz yigirmi iki Cumāde'l-āḫire'sinüñ ikinci güni ibtidā altmışlı i'tibārıyla ḥālen[2] revnaḳ-efzā-yı ṣadr-ı fetvā olan sa'ādetlü, semāḥatlü veliyyü'n-ni'am-ı 'ālem es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerinüñ yirlerine İbrāhīm Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi'ne şāyān olmışlar idi. Yüz yigirmi dört Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi üçinci güni mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Beyāżī-zāde Ḥāmid Efendi yirine İstanbul'da vāḳı'a Vālide Sulṭān Medresesi ile taḥṣīl-i 'izz ü şān eyleyüp yüz yigirmi yedi Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Ḫˇāce-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi yirlerine Medāris-i Süleymāniyye'nüñ birinde ferş-i seccāde-i dirāset itmişler idi. **[225ᵇ]** Yüz yigirmi sekiz Ramażān-ı şerīfi ġurresinde Bolevī-zāde Seyyid Aḥmed Efendi yirine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymān Ḫānī erzānī görilüp sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerreminüñ ṭoḳuzıncı güni sene-i merḳūme Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Ḳāsım Efendi maḥlūlinden

1 A 297.
2 ḥālen A: sābıḳa İ.

Yeñişehr ḳażāsı tefvīż olınmış idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesi ġurresinde ma'zūl ve yirlerine Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi Ketḫudā Muṣṭafā Efendi mevṣūl oldı. Yüz otuz altı Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi yedinci güni sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresi tevḳītiyle Ḫˇāce Seyyid 'Abdu'llāh Efendi yirlerine Edrine ḳażāsına ḥākim ve revnaḳ-efrūz-ı maḥāfil ü maḥākim olup yüz otuz yedi Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesi ġurresinde munfaṣıl ve yirlerine Şām'dan ma'zūl Çeşm-i Siyāh Muṣṭafā Efendi vāṣıl oldı. Yüz otuz sekiz Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde İstanbul ḳażāsından [munfaṣıl] Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretleri üzerlerinden Ṣabanca ḳażāsı ve İstanbul ḳażāsından munfaṣıl Ṣa'bān Efendi üzerlerinden İbṣala ḳażāları bunlara arpalıḳ ta'yīn olındı. Yüz ḳırḳ iki Receb-i şerīfi ġurresinde sene-i ātiye Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi tevḳītiyle selef-i sālifleri Bolevī-zāde es-Seyyid Aḥmed Efendi yirine Medīne-i Münevvere ḳażāsıyla tekrīm olınduḳlarında sene-i mezbūre Ṣa'bānü'l-mu'aẓẓamı ġurresi tevḳītiyle arpalıḳları İbṣala ve Ṣabanca ḳażāları Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl Ḫˇāce-zāde es-Seyyid 'Ömer Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı. Bunlar ṭayy-ı merāḥil ve ḳaṭ'-ı menāzil iderek biñ yüz ḳırḳ iki Şevvāl'i [ġurresinde] sefine ile cānib-i Mıṣr-ı **[226[a]]** Ḳāhire'ye rūbe-rāh ve sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfesinde Süveys İskelesi'nden 'āzim-i ḳıblegāh olmışlar idi. Birḳaç gün mürūrında mizācları münḥarif olmaġla Cebel-i[1] Ṭūr'a ḳarīb maḥalde vefāt ve 'āzim-i cennāt-ı 'āliyāt itdüklerinde dāmen-i cebel-i mezbūrda defn olındılar. Manṣıb-ı maḥlūl sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'i ġurresinde żabṭ itmek üzere yine Edrine ḳażāsından munfaṣıl Rāzī 'Abdü'l-laṭīf Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı.

Mevlānā-yı merḳūm heme-i 'ilm ü nezāhetle mevsūm, her fende mümtāz, bi-taḫṣīṣ fenn-i fıḳh-ı şerīfde aḳrānından ser-efrāz, mā-lā-ya'nīden mu'riż, 'ilm ü 'ibādete mütemaḥḥıż, ḥüsn-i ḥālle meẕkūr, "Ṣūfī Emīr" dimekle meşhūr idi.

1 A 298.

Ṣınfu'l-meşāyiḫi'l-'iẓām ve'ṣ-ṣuleḥā'i'l-kirām *ḳaddesa'llāhu te'ālā esrārehüm*[1]

Minhüm

'Ārif-i Bi'llāh ve Vāṣıl-ı İlā'llāh eş-Şeyḫ es-Seyyid Meḥemmed Murād Efendi

eş-Şeyḫ es-Seyyid Meḥemmed Murād ibnü'ş-şeyḫ es-Seyyid 'Alī. Maṭla'-ı ḫurşīd-i fażl u ṣalāḥ, menba'-ı yenābī'-i vera'-ı zühd ü felāḥ:

Beyt

Medār-ı merkez-i irşād u tekmīl
Muḥīṭ-i noḳṭa-i efḍāl ü tafṣīl

el-mürşidü'l-kāmili'l-ekrem, muḳtedā-yı meşāyiḫu'l-ümem:

Beyt

Sālār-ı ḳavāfil-i şerī'at
Ser-ḫayl-i revāḥil-i ṭarīḳat

şeyḫunā ve mevlānā ḳuṭb-i merkez-i reşād eş-Şeyḫ es-Seyyid Meḥemmed Murād Efendi ḫıdmetleridür. Neyyir-i ḫayyir-i vücūdı biñ elli beş tārīḫinde belde-i Keşmīr maṭla'ından ẓuhūr ve āftāb-ı fażl u 'irfāndan istifāża-i nūr eyleyüp sinleri üç seneye bāliġ olduḳda bi-ḥikmeti'llāhi'ṣ-Ṣamed ḳademeyn ü ṣaḳaynı 'urūż-ı 'ārıża-i nezle ile muḳ'ad olmış idi. Cevher-i ẕātı perverde-i āftāb-ı terbiyet-i üstād ve cilā-dāde-i mıṣḳale-i ṣalāḥ u sedād olup taḥṣīl-i 'ulūm-ı 'Arabiyye ve tekmīl-i fünūn-ı edebiyye itdükden ṣoñra **[226[b]]** ibtidā-yı fıṭratdan dil-i ḫūnīn-i zārı lālevār şerāre-i 'ışḳ-ı cān-sūz ile dāġdār olmaġla mühre-i siyāh-ı süveydā gitdükce hevālanup dārü'ş-şifā-yı ṭıbb-ı[2] nebevīden merhem-i bihbūd-ı 'ināyete muḥtāc ve ṭabīb-i ervāḥ olan Mesīḥ-nefesān-ı ehl-i ṣalāḥdan cūyende-i 'ilāc olup meşāyiḫ-ı ṭarīḳatüñ ḫum-ḫāne-i maḥabbetlerinden tenāvül-i raḥīḳ-i miskiyyü'l-ḫitām ve ṭarīḳ-ı Ka'be-i merāma şedd-i iḥrām eyleyüp ṭarīḳ-ı Naḳş-bendiyye ber-güzīde-i ṭab'-ı naḳḳādı olmaġın dūş-ı ricāl ve ẓahr-ı cemmāze-i riḥālde diyār-ı Hind'e rıḥlet ve ol memleketde küberā-yı meşāyiḫ-ı

1 "Allah sırlarını mukaddes kılsın."
2 ṭıbb-ı İ: ṭabīb-i A.

ṭarīḳa-i Naḳş-bendiyye'den Şeyḫ Muḥammed Ma'ṣūm ḥażretleriyle ṣoḥbet ve cenāblarından aḫẕ-ı dest-i inābet itmekle maẓhar-ı feyż-i irşādı olmışlar idi. Bir müddetden ṣoñra ḥacc-ı Beytu'llāhi'l-Ḥarām[1] ve ziyāret-i ravża-i seyyidü'l-enām *'aleyhi efḍalü's-selām*[2] idüp ol belde-i mu'aẓẓamada üç sene mücāveretden ṣonra cānib-i Baġdād'a müteveccih ve Baġdād yolıyla Iṣfahān üzerinden Buḫārā'ya vāṣıl olup Semerḳand ve Belḫ 'ulemā vü meşāyiḫı ile daḫı hem-ṣoḥbet, ba'dehu ṣāniyen cānib-i Baġdād'a 'azīmet itmişler idi. Bir miḳdār zamān müddetden ṣoñra ṣāniyen Mekke-i Mu'aẓẓama'ya 'āzim olup ba'de edā'i'n-nüsük-i İslām ve ziyāret-i ravża-i seyyidü'l-enām *'aleyhi'ṣ-ṣalāti ve's-selām*[3] Mıṣr-ı Ḳāhire'ye dāḫil ve andan Şām-ı şeref-encāma vāṣıl olup ol şehr-i dil-güşāda tavaṭṭun ve te'ehhül eyleyüp terbiyet-i aḥbāb ile şöhret-i 'aẓīme ṣāḥibi olmalarıyla ṣīt u ṣadā-yı maḥabbeti 'ālem-gīr ve dergāh-ı irşād-penāhı ḳıbletü'l-iḳbāl-i ṣaġīr ü kebīr olmış idi. Biñ ṭoḳsan iki tārīḫinde 'āzim-i dārü'l-mülk-i Rūm ve belde-i Ḳosṭanṭıniyye'ye şeref-i ḳūdum erzānī buyurup 'ulemā-yı **[227[a]]** 'iẓām ve meşāyiḫ u ṣuleḥā-yı fiḫām [şeref-i ṣoḥbetlerine] raġbet ve ekṣeri telaḳḳun-ı ẕikr ve te'dīb-i ādāb-ı ṭarīḳat eyleyüp belde-i meşhūrede beş sene miḳdārı Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī'de iḳāmetden ṣoñra biñ ṭoḳsan yedi tārīḫinde ṣāniyen Şām-ı[4] dārü's-selāmda vaṭanlarına ric'at buyurdılar. Ba'de zamān berren bilā-ḳāfile 'urbān içinde ṭayy-ı merāḥil ve ḳaṭ'-ı menāzil iderek ṣāliṣen Mekke-i Mükerreme'ye sevḳ-ı rāḥile-i 'azīmet ve bir sene miḳdārı mücāveretden ṣoñra yine Şām-ı cennet-meşāmda vaṭanlarına 'avdet buyurmışlar idi. Biñ yüz on ṭoḳuz senesi ḥudūdında rābi'an Mekke-i Mu'aẓẓama'ya müteveccih olup yine bir sene miḳdārı mücāvir olup ba'de'l-ḳufūl Şām-ı şeref-encāmda vaṭanlarına duḫūl itdiler. Yüz yigirmi senesi ḫilālinde tedārik-i zād-ı dervīşānda Ḥill'e (?) ḳarīb ve ahālīsini eyādī-i ẓalemeden taḫlīṣ taḳrībiyle 'uhde-i ḥimāyelerinde olan ba'ż-ı ḳurāya ẓaleme istīlā itmegin terk-i diyār iḫtiyār ve ḫavāṣṣ-ı mürīdān-ı iḫlāṣ-medār ile seyr-i bilād ü emṣār iderek ṣāniyen dārü'l-mülk-i İstanbul'da Sulṭān Selīm Ḫān Cāmi'-i Şerīfi ḳurbinde Bıçaḳlı Efendi menzilinde ḥaṭṭ-ı riḥāl-i ārām[5] u ḳarār eylediler. Eşrāf u kibār def'a-i ūlādan ziyāde ṭaraf-ı şeref-medārlarına iẓhār-ı meyl ü i'tibār eyledükleri ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Çorlılı

1 A 299.
2 "Selâmların en üstünü onun üzerine olsun."
3 "Salât ve selâm onun üzerine olsun."
4 Şām-ı İ: -A.
5 ārām İ: eyyām A.

'Alī Paşa'ya vesīle-i iġbirār olup ketḫudālıġından ḳapudanlıġla çerāġ eyledügi Vezīr İbrāhīm Paşa'ya " 'Azīz-i merḳūmuń ḥacc-ı Beytu'llāhi'l-Ḥarām maḳṣūdıdur. Donanma-yı hümāyūn ile götür." diyü emr itmegin 'azīz-i müşārun ileyh donanma-yı hümāyūn ile 'Alā'iyye muḳābiline varduḳda sāḥil-i 'Alā'iyye'ye ḫaṭṭ-ı riḥāl **[227[b]]** bābında ḳapudan-ı mezbūra īmā ve anlar daḫı mes'ūllerine müsā'adeyi ni'met-i 'uẓmā 'add itmekle gevher-i vücūd-ı kerāmet-ālūdların baḥrden ol sāḥile ilḳā ve bu taḳrīble 'Alā'iyye'ye ve andan Ḳonya'ya ve ba'dehu Kütāhiyye üzerinden maḥrūsa-i Burusa'ya gelüp maḥrūsa-i merḳūmede iḳāmet itmek üzere ḳıbel-i devletden ba'de'l-istīẕān maḥrūsa-i mezbūreye duḫūl ve irşād-ı ṭālibīne meşġūl olmışlar idi. Yüz yigirmi ṭoḳuz Ramażān-ı şerīfinde ṣāliṣen Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye teşrīf ve Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī[1] civārında Ḥüseyn Efendi-zāde bāġçesinde ve ba'dehu sābıḳā Re'īsü'l-eṭibbā Nūḥ Efendi yalısında maẓhar-ı talṭīf olınmışlar idi. Bu ḥāl üzere meşġale-i şerīfe 'ibād ile sübḥa-şümār-ı evḳāt[2] iken biń yüz otuz iki Rebī'ü'l-āḫir'inüń on ikinci Ṣalı gicesi vefāt ve 'azm-i cennāt-ı 'āliyāt itdüklerinde irtesi Ṣalı güni na'şları Ḥażret-i Eyyūb el-Enṣārī *raḍiya'llāhu*[3] *'anhu Rabbuhu'l-Bārī*[4] cāmi'-i şerīfine iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra civār-ı Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī'de Nişāncı Paşa Cāmi'-i Şerīfi ḳurbinde şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Minḳārī-zāde Efendi dāmādları Muṣṭafā Efendi merḥūm binā eyledükleri medresenüń ders-ḫānesinde medfūn-ı daḫme-i fenā ve mütevārī-i ḫāk-i pāk-i 'anbersā oldılar. Sinn-i şerīfleri yetmiş altı sāle bāliġ olmış[5] idi. Aḥbāblarından Seyyid Mūsā-yı Kelīm Efendi bu güne tārīḫ dimişdür:

Beyt

Gūş iden didi te'essüfle Kelīmā tārīḫ
Dehr ḳıldı yine bir kenz-i Murād'ı medfūn[6]

'Azīz-i müşārun ileyh *medda'llāhu ẓılāle raḥmetihi 'aleyh,*[7] deryā-yı **[228[a]]** fesīḥü'l-ercā-yı 'ulūm, kemāl-i faẓl u taḳvā ile 'aṣrında naẓīri ma'dūm, ma'ā-

1 A 300.
2 evḳāt İ: evḳāt-güẕār A.
3 raḍiya'llāhu A: raḍiye İ.
4 "Bârî Allah ondan razı olsun."
5 olmış A: olmışlar İ.
6 دهر قیلدی یینه برکنز مرادی مدفون
7 "Allah rahmet gölgesini onun üzerinde uzatsın."

rif-i ilāhiyyede deryā-yı muḥīṭ-i baḥr-i kemāl, şem'-i nūr-efşān-ı faẓl u efḍāl, mihr-i bedr-efrūz-ı āsmān-ı feżā'il, mir'āt-ı müteḫayyilesi 'ālem-nümā-yı heyākil-i delā'il ve ḫızāne-i ḥāfıẓası nigār-ḫāne-i ṣuver-i mesā'il-i ma'ḳūlāt u menḳūlāt, üstād-ı nāṭıḳası neṣr-endāz-ı le'ālī-i me'ānī vü nigārāt, mürşid-i deryā-dil, kāmil-i mükemmil, pīr-i nūrānī, ṭabīb-i rūḥānī, ādāb-ı ṭarīḳat-ı 'aliyye-i ḫ'ācegāna dā'ī, sünen-i nebeviyyeyi hemvāre mürā'āta sā'ī, cāmi'ü'l-meẕāhib, celīlü'l-menāḳıb, maşrıḳ-ı envār-ı sa'ādet, maẓanne-i esrār-ı kerāmet, müşkilgüşā-yı ḫavāṣṣ u 'avām, her meclis-i feyż-ḳarīni meclise maẓhar-ı feyż-i mālā-kelām, cām-ı cihān-nümā-yı meşreb-i 'ālīsi jengār-ı küdūrāt-ı nāsūtiyyeden mücellā ve cevāhir-i nīrāt-ı lāhūtiyye ile müzeyyen ü muḥallā olup kemālāt-ı ẓāhire-i insāniyye ile fā'iżü'n-nūr ve işrāḳāt-ı ḳudsiyye ile bāṭını ma'mūr olmaġla kān-ı 'irfān-ı ilāhī ve baḥr-i ḥaḳā'iḳ-ı nā-mütenāhī olmışlar idi. Ḥattā on biñden mütecāviz ḥadīṣ-i şerīf zīver-efzā-yı ḫāṭır-ı münīfleri idügi muḳarrer, sırr-ı kerāmet-efserleri güşādeligüñ maẓharı olmaġla 'ışḳ-ı ilāhīnüñ baş açıḳ şīftelerinden idükleri rū-nümā idi. Kendüler muḳa'd iken bi-ḥikmeti'llāhi te'ālā seyyāh-ı cihān-gerd-i ma'nā olduḳları gibi ẓāhirde daḫı dūş-ı ricāl ve ẓahr-ı cemmāze-i riḥālde bi'd-defe'āt ziyāret-i Beytu'llāhi'l-Ḥarām ve Hind ve 'Acem ve Māverāü'n-nehr memleketlerine ḫırām itmişler idi.

Āṯār-ı celīlelerinden müfredāt-ı *Ḳur'ān*'ı cāmi' bir kitāb-ı rehīnü'l-menāfi' te'līf ve ādāb-ı ṭarīḳat-ı Naḳş-bendiyye'yi mübeyyin resā'il-i 'adīde taṣnīf buyurmışlardur.

Ḳaddesa'llāhu sırruhu'l-'azīz.[1]

[228^{b}]

Mevlevī Şeyḫi Ṣāliḥ Dede {Ṣāḥib}

eş-Şeyḫ Ṣāliḥ[2] Dede. Ṭabaḳa-i Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī meşāyiḫı 'idādında tercemeleri *Cild-i Ṯānī*'de sebḳ iden Mevlevī Şeyḫi Meḥemmed Dede Efendi'nüñ ferzend-i dil-bendi ve maḫdūm-ı ercmendi Şeyḫ Ṣāliḥ Dede Efendi'dür. Vālid-i mācidleri maḥrūsa-i Burusa'da vāḳı'a āsitāne-i Mevlānā'da seccāde-nişīn-i meşīḫat iken biñ yüz on dört senesi ḥudūdında dār-ı fenādan rıḥlet

1 "Allah onun sırrını kutlu kılsın."
2 A 301.

ve ʿālem-i bāḳīye ʿazīmet itdüklerinde yirlerine seccāde-nişīn-i meşīḫat olmışlar idi. Biñ yüz otuz bir senesinde bunlar daḫı ʿāzim-i cennāt olınduḳlarında vālid-i mācidleri cenbinde defn olınup yirlerine birāder-i mihterleri Şeyḫī muḫalleṣ Şeyḫ Meḥemmed Dede Efendi cā-nişīn oldı.

Şeyḫ-i mezbūr maʿārif ile meşhūr, Ṣāḥib maḫlaṣı ile şiʿārı ve basīṭce eşʿārı vardur. Bu ebyāt anlaruñ güftarlarındandur:

Naẓm

Olur bī-cā ümīd-i ḫāma düşmek laʿl-i nābından
Görürken dem-be-dem ḫūn-ābe-i cām-ı ʿitābından

Alup rindāne sāġar destüñe terk-i riyā eyle
Oḳı pīr-i muġānuñ zāhidā ʿişret kitābından

Sükūnet ḳalmaz elbet dilde ger olsa hevā ġālib
Bunı fehm eyle baḥrüñ cezr ü medd-i ıżṭırābından

Emīr-i Buḫārī Şeyḫi es-Seyyid Fażlu'llāh Efendi-zāde es-Seyyid ʿAbdü'l-kebīr Efendi

eş-Şeyḫ es-Seyyid ʿAbdü'l-kebīr ibnü'ş-şeyḫ es-Seyyid Fażlu'llāh en-Naḳşbendī. Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmiʿ-i Şerīfi civārında vāḳiʿa Emīr-i Buḫārī Zāviyesi'nde seccāde-nişīn-i irşād iken ṭarīḳ-ı ḥacda vedāʿ-ı ʿālem-i fānī idüp bu ṭabaḳa meşāyiḫı ʿidādında tercemeleri *Cild-i Ṣānī*'de silk-i taḥrīre keşīde ḳılınan es-Seyyid Fażlu'llāh Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ercmendi es-Seyyid ʿAbdü'l-kebīr Efendi'dür. Serā-perde-i ʿademden ṣaḥn-ı vücūda vażʿ-ı ḳadem ḳılup baʿde taḥṣīli'l-istiʿdād Şeyḫü'l-İslām Başmaḳcı-zāde es-Seyyid ʿAlī Efendi merḥūm defʿa-i ṣāniye-i Rūmili ṣadrı iken biñ yüz on **[229[a]]** iki Şevvāl'inde teẕkirecilik teşrīfinden mülāzemetle ber-murād olmışlar idi. Devr-i merātib ve aḫẕ-ı revātib iderek ḳırḳ aḳçe medreseden maʿzūl ve muntaẓır-ı neyl-i meʾmūl iken biñ yüz on sekiz Şaʿbān'ında Sirozī Ḥasan Efendi yirine Cenābī Efendi Medresesi ḫāricine ʿāric, yüz yigirmi bir Rebīʿü'l-evvel'inde yirlerinde ḥareket-i miṣliyye iʿtibārıyla mübtehic oldılar. Baʿdehu vālid-i mācidleri ḥacc-ı Beytu'llāhi'l-Ḥarām'a ʿazīmet ve ziyāret-i ravża-i Resūl-i

ekrem *ṣalla'llāhu te'ālā 'aleyhi ve selleme*[1] niyyet eyleyüp cānib-i baḥrden Mıṣr-ı Ḳāhire'ye revān olup sene-i meẕkūre Receb'inde Süveys İskelesi'nden sefîneye süvār olup Cebel-i Ṭūr'a ḳarīb olduḳlarında vālid-i mācidleri 'azm-i gülzār-ı cinān ve seyr-i riyāż-ı 'ālem-i cān itdüklerinde dāmen-i Ṭūr'da defn eyleyüp bunlar ba'de edā'i'n-nüsük İstanbul'a vuṣūllerinden ṣoñra yüz yigirmi iki Rebī'ü'l-evvel'inde[2] vālid-i mācidi maḥlūlinden ẕikr olınan Emīr-i Buḫārī Zāviyesi'nde seccāde-nişīn-i meşīḫat ve ṭarīḳ-ı resmīden bi'l-külliyye ferāġat itdüklerinde medreseleri ibtidā ḫāric i'tibārıyla Ġāzī Paşa Medresesi müderrisi olan şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Maḥmūd Efendi ḥażretleri maḫdūm-ı ṯānīleri 'Abdü'r-raḥīm Efendi'ye ḫāric ḥareket-i miṯliyyesiyle tevcīh olındı. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz bir Receb'inüñ yigirmi beşinci Erba'ā gicesi rıḥlet ve 'ālem-i bāḳīye 'azīmet eyleyüp irtesi Erba'ā güni cenāzeleri Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ṣalātları edāsından ṣoñra Ḥażret-i Ebā Eyyūb el-Enṣārī *raḍiye'anhu Rabbuhu'l-Bārī*[3] civārında Baba Ḥaydar-ı Naḳş-bendī Mescidi **[229[b]]** sāḥasında ecdād-ı 'iẓāmları cenbinde defn olındılar. Maḥlūl olan zāviyeleri maḫdūmları Seyyid Meḥemmed Çelebi'ye virildi.

Şeyḫ-i merḳūm ḥüsn-i ḥālle ma'lūm, ḫoş-ṣoḥbet, ḳābil-i üns ü ülfet, naḫl-i ser-sebz-i ṭayyibü'l-a'rāḳ, maḫdūm-ı pesendīde-aḫlāḳ idi.

eş-Şeyḫ Naẓmī Efendi-zāde eş-Şeyḫ 'Abdu'r-raḥmān Efendi {Refī'ā}

eş-Şeyḫ 'Abdu'r-raḥmān ibnü'ş-Şeyḫ Meḥemmed en-Naẓmī. Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī meşāyiḫı 'idādında tercemeleri *Cild-i Ṯānī*'de merḳūm eş-Şeyḫ Meḥemmed Naẓmī Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı mihter-i ercmendi eş-Şeyḫ 'Abdu'r-raḥmān Refī'ā Efendi'dür. Nihāl-i vücūd-ı mes'ūdı ḥadīḳa-i 'izz ü sa'ādetden ḳāmet-keşīde ve berg ü şāḫ-ı 'ilm ü edebi mertebe-i kemāle resīde olup esātiẕe-i 'aṣrlarından Kātib-zāde Muṣṭafā Efendi ve Şehrli-zāde Efendi'den taḥṣīl-i fünūn ve tekmīl-i 'ulūm-ı mefrūż u mesnūn itdükden ṣoñra vālid-i mācidlerinden inābet ve dest-yārī-i mücāhede vü riyāżet ile tekmīl-i ṭarīḳat eylemişler idi. Biñ yüz on iki Şevvāl'inde vālid-i mācidleri maḥlūlinden

1 "Allah'ın salât ve selâmı onun üzerine olsun."
2 A 302.
3 "Bârî Allah ondan razı olsun."

Şehr-emīni ḳurbinde Yavaşca Meḥemmed Aġa Zāviyesi ve Sulṭān Bāyezīd Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'nde yevmü's-sebt va'ẓiyyesi bunlara tevcīh olınup bu ḥāl üzere kürsī-nişīn-i va'ẓ u teẕkīr ve nāḳil-i ḥadīṯ ü tefsīr iken *Rāşid Efendi Tārīḫi*'nde taḥrīr olınduġı vech üzere ekṡeriyyā Sebt günleri Sulṭān Bāyezīd Ḫān Cāmi'-i Şerīfi va'ẓiyyesinden ṣoñra Eski Sarāy ḳurbinde ḳapudan-ı sābıḳ İbrāhīm Paşa Ḥammāmı'na girmek mu'tādları olmaġın yevmen mine'l-eyyām dellāklerüñ ba'żılarınuñ tevḳīr ü iḥtirāmda ḳuṣūrları ẓuhūr itmekle dellāk-i mezbūrı ḥammāmdan iḫrāc itdürüp birḳaç gün mürūrında yine mürāca'at itmekle ḳuṣūrın 'afv idüp yine ḥammām duḫūline **[230[a]]** rıżā göstermişler idi. Lākin ol dellāk-i bī-idrāk derūnından ġayż u kīn eyleyüp biñ yüz otuz iki Receb'inüñ on üçinci Ṣülāṡā gicesi kendü gibi dört nefer-i melā'īn ile müdārā yüzinden 'alā-ṭarīḳi'l-müsāferet zāviye-i merḳūmeye gelüp Şeyḫ Efendi'nüñ daḫı ḫademe ve ṣūfīsi olmaġla kendüsini ve bir mevṭū'a cāriyesini ḳatl itmeleriyle irtesi Ṣülāṡā güni işā'a olınduḳda[1] na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'ẓ-ẓuhr ṣalātları edāsından ṣoñra zāviye-i merḳūme ḳurbinde vāḳı'a türbede vālid-i mācidleri cenbinde defn olındılar. Ba'de'l-istifsār mezbūr ḳātiller ḥammām-ı mezbūrdan aḫẕ olınup içlerinden biri iḳrār itmekle ḳatlle cezāları tertīb olındı.

Şeyḫ-i mezbūr ṭalāḳat-i lisān ve feṣāḥat-i beyān ile meşhūr, va'iẓ ü müẕekkir, muḥaddiṯ ü müfessir, güşāde-taḳrīr, ḫoş-āyende ta'bīr, muṭlaḳu'l-lisān u munṭaliḳu'l-beyān, nādire-i zamān, ferīde-i 'aṣr u evān idi.

Āṡārlarından Refī'ā maḫlaṣı ile ilāhīleri vardur. Bu ilāhī güftār-ı dürer-bārlarından nümūnedārdur:

Naẓm

'Işḳ-ı Ḥaḳ'dan ẕerre deñlü kime kim itse eṡer
Eyler anı cümleden bīdār ol bilmez ḫaber

Terk idüp nāmūs u 'ārı ḳayd-ı tenden geçüben
Ṣaġ u ṣola baḳmayup maṭlūba eyler ol sefer

Rütbe-i cāh u māl u manṣıb cümlesin terk eyleyüp
Dünye vü 'uḳbāda 'izzet saña 'ışḳ-ı Ḥaḳ yeter

1 A 303.

Enbiyā vü evliyā 'ışḳ ile buldılar Ḥaḳ'ı
Mürşid it 'ışḳı Refī'ā tā olasın kāmil er

Ẕākir-zāde Şeyḫ 'Abdü'l-vehhāb Efendi

eş-Şeyḫ 'Abdü'l-vehhāb. Ṭabaḳa-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi' meşāyiḫ 'idādında tercemeleri *Cild-i Evvel*'de meẕkūr olan Ẕākir-zāde Şeyḫ 'Abdu'llāh Efendi merḥūmuñ duḫter-zāde-i nezāhet-rüsūmı, şem'-i ḥaḳīḳatüñ pervāne-i şikeste-bāl-i sūziş-pesendi eş-Şeyḫ **[230[b]]** 'Abdü'l-vehhāb Efendi'dür. Maṭla'-ı ḥālinden istifāża-i envār-ı 'ilm ü 'irfāna sa'y ü iḳdām ve 'ulemā-yı 'aṣr ḫıdmetlerinde ḫāme gibi teşmīr-i sāḳ-ı ihtimām eyleyüp 'ilm ü 'irfāna mālik ve ṭarīḳ-ı zühd ü ṣalāḥa sālik olmaġla medīne-i Üsküdar'da Şeyḫ Maḥmūd Efendi āsitānesinde seccāde-nişīn-i irşād olan e'izze-i meşāyiḫ-ı Celvetiyye'den[1] Ġafūrī Şeyḫ Maḥmūd Efendi'ye irādet ve aḫẕ-ı dest-i inābet itmekle taḥṣīl-i murād ve tekmīl-i ārzū-yı fu'ād itmişler idi. İbtidā Ḳaragümrük ḳurbinde Velī-zāde Efendi yirine Ketḫudā Ḳadın Cāmi'-i Şerīfi va'ẓiyyesi iḥsān olınup biñ seksen sekiz tārīḫinde Yaḥyā Efendi yirine maḥrūsa-i Ġalaṭa'da 'Arab Cāmi'i Şerīfi va'ẓiyyesine naḳl olındılar. Ṭoḳsan beş tārīḫinde ḫāl-i mükerremleri Ẕākir-zāde eş-Şeyḫ Ca'fer Ṣādıḳ Efendi maḥlūlinden Ṭop-ḫāne ḳaṣabasında vāḳi' Ḳılıç 'Alī Paşa Cāmi'-i Şerīfi'nde kürsī-nişīn-i va'ẓ u teẕkīr, yüz yigirmi beş Şevvāl'inde Bosnevī Muṣṭafā Efendi yirine Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī *raḍiye 'anhu Rabbuhu'l-Bārī*[2] cāmi'-i şerīfinde nāḳil-i ḥadīs̱ ü tefsīr olmışlar idi. Yüz yigirmi altı Rebī'ü'l-evvel'inde selefleri Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Cāmi'-i Şerīfi va'ẓiyyesine naḳlle ta'ẓīm olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'sinde Süleymān Efendi yirlerine Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān va'ẓiyyesine naḳlle taḥṣīl-i 'izz ü şān eyleyüp sene-i meẕkūre Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinde selefleri Süleymān Efendi yirine Sulṭān Bāyezīd Ḫān Cāmi'-i Şerīfi va'ẓiyyesine naḳlle ḳadr ü menziletleri mezīd olmış idi. Bu ḥāl üzere seccāde-güster-i meşīḫat ve kürsī-i nişīn-i va'ẓ-ı naṣīḥat **[231[a]]** iken biñ yüz otuz üç Receb'inüñ yigirmi altıncı Cum'a gicesi medīne-i Üsküdar'da Çāvuşderesi nām maḥalde aḳrābasınuñ[3] birinüñ menzilinde dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i

1 Celvetiyye'den İ: Ḫalvetiyye'den A.
2 "Bârî Allah ondan razı olsun."
3 A 304.

'uḳbāya 'azīmet eyleyüp irtesi ba'de'l-Cum'a Şeyḫ Maḥmūd Efendi Cāmi'-i Şerīfi'nde ṣalātları edāsından ṣōñra Miskīnler ḳurbinde cedd-i emcedleri Şeyḫ 'Abdu'llāh Efendi civārında defn olındılar. Maḥlūl olan Sulṭān Bāyezīd Ḫān Cāmi'i Şerīfi va'ẓiyyesi Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi vā'iẓi olan 'Arab-zāde Ḥasan Efendi'ye tevcīh olındı.

Şeyḫ-i mezbūr 'ilm ü ṣalāḥla meşhūr, ehl-i taḳvā ve müteverri', tābi'-i sünnet ve müteşerri', 'ābid ü ẕāhid, ḥamāme-i me'ābid ü mesācid idi.

Şeyḫü'l-ḳurrā Şeyḫ 'Alī el-Manṣūrī

eş-Şeyḫ 'Alī. Mıṣr-ı Ḳāhire'de Manṣūre ḳażāsından ẓuhūr ve "Şeyḫ 'Alī Manṣūrī" 'unvānıyla meşhūr olup ba'de taḥṣīli'l-isti'dād 'ulūm u ma'ārife beẕl-i ictihād eyleyüp Ḳāhire-i ṭāhirede Cāmi'-i Ezher 'ulemāsından iktisāb-ı 'ilm ü kemāl, bi-taḫṣīṣ 'ilm-i ḥadīṯ, fenn-i ḳırā'at ü tecvīde kemā-yenbaġī iştiġāl itmişler idi. Biñ seksen sekiz tārīḫinde Dārü's-salṭanati'l-'aliyye belde-i Ḳosṭanṭıniyye'ye dāḫil olup birḳaç eyyām Rüstem Paşa Cāmi'-i Şerīfi eṭrāfında bir menzilde ārām itdüklerinden ṣoñra ṣīt-i iştihārları 'ālem-gīr ve ṭanīn-endāz-ı mesāmi'-i ṣaġīr ü kebīr olmaġın ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Köprili Aḥmed Paşa'nuñ birāderleri Muṣṭafā Beg'üñ meclis-i şerīflerine vāṣıl olmışlar idi. Ṭoḳsan tārīḫinde Süleymān Efendi yirine Belġrad'da vāḳi' Köprili-zāde Aḥmed Paşa Medresesi'nde şeyḫü'l-ḳurrā naṣb olınmış iken ṭoḳsan sekiz senesi ḫilālinde **[231b]** fāriġ olup Dārü's-salṭana'ya gelmişler idi. Yüz Muḥarrem'inde müşārun ileyh Muṣṭafā Paşa vāṣıl-ı ṣadāret-i 'uẓmā olduḳlarında imāmetleri ḫıdmeti bunlara sezā görilüp sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinde 'Arab-zāde 'Abdu'llāh Efendi yirine Köprili Meḥemmed Paşa Türbesi'nde ders-i 'ām ve ḥāfiẓ-ı kütüb ve muḥaddiṯ ta'yīn olındılar. Yüz iki Muḥarrem'inde cizyeden yevmiyye yüz aḳçe ta'yīni ile Sulṭān Süleymān Ḫān-ı Evvel Türbe-i Şerīfesi'nde Sulṭān Süleymān Ḫān-ı Ṯānī vālideleri merḥūme ve maġfūrun lehā Ṣāliḥa Sulṭān rūḥiyçün vaż' olınan ḳurrā şeyḫligi ibtidā bunlara tevcīh olınup yüz yigirmi sekiz Muḥarrem'inde Ḥüseyn Efendi ferāġından Sulṭān Aḥmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne daḫı şeyḫü'l-ḳurrā olmışlar idi. Bu ḥāl üzere maşrıḳ-ı envār-ı fażl u 'irfān ve menba'-ı zülāl-i taḥḳīḳ u īḳān iken biñ yüz otuz dört Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on birinci Aḥad güni ḳuşluḳ vaḳtinde irtiḥāl ve 'ālem-i envāra ittiṣāl eyledi. Na'şları Ayaṣofıyya-i Kebīr Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'l-'aṣr ṣalātları edāsından ṣoñra medīne-i

Üsküdar'da Ḫırmenlik altında vāḳi' maḳābir intihāsında sögütler ḳarşusında defn olındılar. Maḥlūl olan Sulṭān Aḥmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ndeki ḳurrā Yūsuf Efendi-zāde 'Abdu'llāh Efendi'ye ve Köprili Meḥemmed Paşa Türbesi'ndeki ders-i 'āmlıḳ Ḳıbrısī Şeyḫ 'Abdu'llāh Efendi'ye ve ḥāfiẓ-ı kütüblik Köprili-zāde 'Abdu'llāh Paşa etbā'ından birine ve muḥaddiṯlik Amāsiyyeli Şeyḫ 'Alī Efendi'ye ve Sulṭān Süleymān Türbesi'ndeki ḳurrā şeyḫligi Sulṭān Aḥmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi ḫaṭībi Ḥasan Efendi'ye tevcīh olındı.

Şeyḫ-i mezbūr **[232[a]]** fażīlet-i 'ilmiyye ile meşhūr, ḥuffāẓ-ı ḥadīṯden olmaġla 'ilm-i ḥadīṯde māhir ve naḥv ü tevcīd ü ḳırā'atde yed-i ṭūlāsı ẓāhir, pīr-i vaḳūr, raġbet-kerde-i cumhūr idi. Ol ġavvāṣ-ı [baḥr] mesā'il-i naḥviyyenüñ āṯār-ı celīlesinden *Elfiyye*si vardur. 'Arabī biñ beyt-i kāmili şāmildür.

eş-Şeyḫ el-Fāżıl Süleymān Efendi

eş-Şeyḫ el-Fāżıl Şeyḫ Süleymān ibn Aḥmed ibn Muṣṭafā ibn Meḥemmed el-faḳīh. Maṭla'-ı envār-ı fażl u efḍāl ve menba'-ı enhār-ı 'ilm ü kemāl, ḥāvī-i fünūnü'l-müteḳaddimīn, cāmi'-i kemālātu'l-müte'aḫḫirīn eş-şeyḫü'ṣ-ṣāliḥi'l-'ālimi'r-Rabbānī ve'l-fāżılü'l-kāmili'ṣ-Ṣamedānī Şeyḫ Süleymān Efendi ḫıdmetleridür. Biñ altmış Rebī'ü'l-evvel'inde Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye maḥallātından Temürḳapu Maḥallesi'nde encümen-ārā-yı vücūd ve pertev-endāz-ı 'ālem-i şühūd olmışlar idi. Evā'il-i ḥāllerinde peder-i vālā-güherleri terbiyelerine ḳıyām ve 'ıḳdu'l-le'āl-i aḥvālini ḳarīn-i iltiyām eyleyüp cevher-i mıṣḳale-i isti'dādı ḳābil-i ḳabūl ve ṭab'-ı āyīne-nihādı mıṣḳale-i muḳaddimāt-ı 'ilmiyye ile maṣḳūl olduḳda ifāża-i envār-ı ma'ārif ü 'ulūm ve ifāde-i envā'-ı leṭā'if-i manṭūḳ u mefhūm ḳılmışlar[1] idi. İbtidā Şeyḫü'l-ḳurrā Nişāncı Paşa İmāmı Meḥemmed Efendi'den 'ilm-i ḳırā'ati vücūh-ı seb'a ve 'aşere ile aḫẕ idüp ba'dehu esātiẕe-i 'aṣrlarından Kebeci Muṣṭafā Efendi'den mebādī-i fünūnı taḥṣīl ve Şeyḫ 'Arab-zāde 'Abdü'l-vehhāb Efendi'den daḫı baḳıyye-i fünūnı tekmīl eyledüklerinden ṣoñra berg ü bār-ı feżā'il ü ma'ārifle ārāste ve 'ilm ü 'irfānla pīrāste olmışlar idi. Biñ seksen Receb'inde ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Köprili-zāde Fāżıl Aḥmed Paşa'nuñ birāder-i kihterleri Muṣṭafā Beg ve 'ammī-zādeleri Ḥüseyn Çelebi ile ma'an eṭrāf **[232[b]]** u bilādı geşt ü güẕār ve taḥṣīl-i kemāl ü

1 ḳılmışlar İ: ḳılınmışlar A.

hüner ḳaṣdıyla[1] ḥacc-ı Beytu'llāhi'l-Ḥarām'a ʿazīmet ve ziyāret-i ravża-i Resūl-i ekrem *ṣalla'llāhu teʿālā ʿaleyhi ve selleme*[2] niyyet ile cānib-i berden revān olup Şām-ı şeref-encāma vuṣūllerinde ʿulemā-yı muḥaddiṯīnden Şeyḫ Muḥammed el-Balabanī'den ʿilm-i ḥadīṯ ve kütüb-i sitte ḳırā'atine me'ẕūn u mücāz olup baʿdehu Mıṣr-ı Ḳāhire'de ferīd-i ʿaṣr ve vaḥīd-i dehr eş-Şeyḫ Nūrü'd-dīn ʿAlī bin ʿAlī eş-Şebrāmellisī ḥażretlerinüñ daḫı mecālis-i derslerine ḥāżır olmaġla anlardan daḫı mücāz olmışlardur. Baʿdehu Ḥaremeynü'ş-Şerīfeyn'de daḫı meşāyiḫ-ı ḥadīṯden eş-Şeyḫ Ḥüseyn-i ʿAcemī'den ve Şeyḫ ʿAbdü'l-ḳādir Ṣafūrī ve Şeyḫ Muḥammed bin Süleymān el-Maġribī ve Şeyḫ İbrāhīm-i Kürdī'den ve Şeyḫ ʿAbdu'llāh ibn Sālim el-Baṣrī ḥażarātından daḫı me'ẕūn ü mücāz olduḳlarından ṣoñra yine cānib-i berden ricʿat buyurup Ḳāhire-i ṭāhireye ve andan Ḳuds-i Şerīf'e vāṣıl ve Şeyḫ ʿAbdü'l-ḳādir-i Maḳdisī ḥażretlerinüñ meclis-i derslerine dāḫil olup anlardan aḫẕ-ı icāzet eylediler. Baʿdehu Remle'ye vuṣūllerinde kibār-ı fuḳahādan Şeyḫ Ḫayrü'd-dīn-i Remlī -ki *Fetāvā-yı Ḫayriyye* ṣāḥibidür- meclis-i şerīflerine duḫūl idüp *Kitāb-ı Hidāye*'den bir miḳdār ḳırā'at ve anlardan daḫı fiḳh-ı şerīf rivāyetine icāzet almışlar idi. Baʿdehu cānib-i Rūm'a ʿavdet eyleyüp ṭayy-ı merāḥil ve ḳaṭʿ-ı menāzil iderek Dārü's-salṭanati'l-ʿaliyyeye vāṣıl ve Devlet-i ʿAliyye maḥrūsa-i Edrine'de olmaġla maḥrūsa-i merḳūmeye dāḫil olup şeyḫü'l-İslām, fāżıl-ı meşhūdü'l-enām, ṣadru'l-ifāde Minḳārī-zāde Yaḥyā Efendi ḥażretlerinüñ *Muḫtaṣar-ı Müntehā* ve *Tefsīr-i Beyżāvī* **[233ᵃ]** derslerine ḥāżır olmışlar idi. Biñ seksen beş tārīḫinde merḥūm-ı cennet-mekān-ı firdevs-āşiyān Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābiʿ ḥażretleri şevket ü iclāl ile Leh keferesi üzerine ʿazīmet buyurmalarıyla şeyḫü'l-İslām-ı müşārun ileyh ḥażretleri sefer-i mezbūr teşrīfinden ṣāḥibü't-terceme ḥażretlerine mülāzemet iḥsān buyurduḳlarından māʿadā meclis-i pādişāhīde derse ḥāżır olmalarıçün on ḳadar kimesne ile istiṣḥāb eyleyüp merḥale-be-merḥale mebāḥiṯ-i ʿilmiyye iderek ġażā-yı mezbūra revān olmışlar idi. Baʿde'l-fetḥ ve'ẓ-ẓafer yine Devlet-i ʿAliyye ile dārü'n-naṣr ve'l-meymene maḥrūsa-i Edrine'ye gelüp Şeyḫ es-Seyyid Meḥemmed[3] el-Vānī Efendi ḥażretlerinden daḫı hey'et ve hendese ve ḥisāb ve fenn-i riyāżiyyātı daḫı taḥṣīl itdiler. Ḥāṣıl-ı kelām şeyḫü'l-İslām-ı mūmā ileyh ḥażretlerinüñ cemīʿ-i fünūnda yed-i ṭūlāsı olmaġın bunlara tedrīs ve ifādeye iẕn ü icāzet virmeleriyle

1 A 305.
2 "Allah'ın salât ve selâmı onun üzerine olsun."
3 Meḥemmed A: Maḥmūd İ.

maḳām-ı istifādeden zīver-efzā-yı miḥrāb-ı ifāde olup biñ ṭoḳsan bir Ṣafer'inde Cānīkī Ḥasan Efendi yirine Ḥażret-i[1] Ebā Eyyūb-i Enṣārī nevāḥīsinde Sütlice'de vāḳı'a Maḥmūd Aġa Medresesi ḫāriciyle kām-revā olmışlar idi. Ṭoḳsan iki Şevvāl'inde ṭarīḳ-ı resmīden ferāġat ve Ḫˇāce Paşa Cāmi'-i Şerīfi va'ẓiyyesiyle ḳanā'at itdüklerinde medrese-i mezbūre dersiyyelikle üzerlerinde ibḳā olınmış idi. Yüz bir Ṣa'bān'ında 'Abdü'r-reẕẕāḳ Şeyḫ Ṣa'bān Efendi maḥlūlinden Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī *'aleyhi raḥmeti'l-Meliki'l-Bārī* cāmi'-i şerīfinde Cum'a va'ẓiyyesine naḳl olınup sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinde Atbāzārī Şeyḫ 'Oṯmān Efendi **[233[b]]** yirine Sulṭān Selīm-i Ḳadīm *'aleyhi raḥmeti'l-Meliki'l-Kerīm* cāmi'-i şerīfi va'ẓiyyesine naḳlle ta'ẓīm olındılar. Yüz üç[2] Cumāde'l-āḫire'sinde Esīrī Dāmādı Şeyḫ Muṣṭafā Efendi yirine Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān *'aleyhi'r-raḥmetü'l-ġufrān*[3] cāmi'-i şerīfinde ḥallāl-i müşkilāt-ı *Ḳur'ān* olup yüz beş Receb'inde selefleri yirine Sulṭān Bāyezīd Ḫān-ı Velī *'aleyhi raḥmetu'llāhi'l-Ġanī* cāmi'-i şerīfinde maḫfil-nişīn-i va'ẓ u teẕkīr ve nāḳıl-ı ḥadīṯ ü tefsīr olmışlar idi. Yüz altı Cumāde'l-ūlā'sında yine selefleri yirine Sulṭān Süleymān Ḫān *'aleyhi raḥmetü'l-Meliki'l-Mennān* cāmi'-i şerīfinde kürsī-nişīn-i va'ẓ u naṣīḥat ve mürşid-i rāh-ı ḥaḳīḳat olup yüz on iki tārīḫinde ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ 'Amuca-zāde Ḥüseyn Paşa Sarāc-ḫāne muḳābilinde binā eyledükleri Dārü'l-ḥadīṯi ibtidā bunlara tevcīh buyurmışlar idi. Yüz yigirmi Cumāde'l-ūlā'sında yine selefleri Şeyḫ Muṣṭafā Efendi maḥlūlinden Ayaṣofıyya-i Kebīr Cāmi'-i Şerīfi va'ẓiyyesiyle tevḳīr olınup yüz yigirmi iki Rebī'ü'l-evvel'inde Sivasī-zāde Şeyḫ 'Abdü'l-bāḳī Efendi maḥlūlinden Oḳmeydānı Muṣallāsı va'ẓiyyesi ile daḫı tekrīm olınmışlar idi. Sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinde Dendānī-zāde 'Abdu'llāh Efendi maḥlūlinden ḳaṣaba-i İzniḳ'de vāḳı'a Sulṭān Orḫan Medresesi daḫı buḳ'alik ile 'ilāve-i esbāb-ı ri'āyetleri oldı.[4] Biñ yüz otuz Rebī'ü'l-evvel'inde Medīne ḳāḍīsi olan Muṣṭafā Efendi üzerinden Sarāy-ı Cedīd-i Sulṭānī'de ḫˇācelıḳ ḫıdmetiyle teşrīf olınup ba'dehu resā'il-i fenn-i tecvīdden *'Alī Maḳdisī Risālesi*'nde taḥrīr olınduġı üzere "*Ḳur'ān*-ı 'azīmü'ş-şānda ḥarf-i ḍād ḳırā'atinde ḥālen ḳurrā **[234[a]]** vü ḥuffāẓuñ edālarında meḥāric-i ḥurūf kemā-hüve-ḥaḳḳıha ri'āyet olınmamışdur." diyü[5] īrād eyledükleri kelimāt meşāyiḫ-ı ḳurrā vü

1 A 306.
2 Yüz üç İ: Yüz on A.
3 "Allah'ın rahmeti ve bağışlaması üzerine olsun."
4 oldı İ: olındı A.
5 A 307.

ḥuffāẓ ile beyne-hümāda ʿaẓīm ḳīl ü ḳāl ve iḫtilāf ḥādis olmaġla teskīn-āşūb-ı muʿārażāt içün yüz otuz Cumāde'l-āḫire'sinde bunlar birḳaç gün Ṣarıyar'da bir yalıda mekş ü ārāma me'mūr oldılar. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳaʿde'sinde maʿfüvven İstanbul'da menzillerine vuṣūl bulmışlar idi. Bu ḥāl üzere ḥalḳa-beste-i ders-i ʿām ve ʿilm ü ʿibādetle sübḥa-şümār-ı şühūr u aʿvām olup vaʿẓ u teẕkīr ile ḳulūb-i nāsı tenvīr üzere iken biñ yüz otuz dört Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yigirmi dördinci Erbaʿā güni eyyām-ı rebīʿ-i ḥayātı āḫir ve seyr-i nev-bahār-ı ʿālem-i envār ile mütefāḫir olduḳlarında Oḳmeydānı sāḥasında vāḳiʿ Atıcılar Tekyesi ḳurbindeki maḳābir-i müslimīnde medfūn ve tārīḫ-i vefātları bu mıṣrāʿ-ı mevzūndur:

Mıṣrāʿ

قد مات استاد الانام[1]

Maḥlūl olan Ayaṣofıyya-i Kebīr vaʿẓiyyesi ḥālen[2] Re'īsü'l-meşāyiḫ Esīrī-zāde eş-Şeyḫ Aḥmed Efendi ḥażretlerine tevcīh olınup ve İzniḳ'de Sulṭān Orḫan Medresesi yine buḳʿalik ile Sulṭān Aḥmed Ḫān Medresesi müderrisi "Emīr Ḫˇāce Efendi" dimekle şehīr fużalādan es-Seyyid Aḥmed Efendi ḥażretlerine ve ṣadr-ı aʿẓam-ı sābıḳ Ḥüseyn Paşa Dārü'l-ḥadīṣi'ndeki muḥaddiṣligi Yenibaġçeli Çelebi Şeyḫ-zāde es-Şeyḫ ʿAbdu'r-raḥmān Efendi ḥażretlerine sezā görilüp ve müfessirlik müşārun ileyh Esīrī-zāde Efendi ḥażretlerine sezā ve Sarāy-ı Cedīd ḫˇācelıġı Babaṭaġī İsmāʿīl Efendi ḥażretlerine tevcīh olındı. **[234[b]]**

Şeyḫ-i merḳūm cāmiʿ-i eştāt-ı ʿulūm, ḳuvvet-i ḥāfıẓası tamām, kelimātı ḳarīn-i intiẓām, serv-i çemen-i fażl u kemāl, şemʿ-i encümen-i mecd ü cemāl, menbaʿ-ı enhār-ı ʿulūm-ı meşrūʿa, maṭlaʿ-ı feżā'il-i melmūʿa, ʿalem-i maʿālim-i tenzīl, rāsim-i merāsim-i te'vīl, keşşāf-ı müşkilāt, keşf-i muʿḍilāt, tenḳīḥ-i ḥaḳā'iḳ-ı uṣūlde māhir ve tavżīḥ-i deḳā'iḳ-ı fürūʿda ḥāżır, faṣīḥü'l-lisān, bedīʿü'l-beyān, ʿarṣa-i feżā'ilde ʿalem, ẕāt-ı maʿmūr u mükerrem idi.

Mollā Cāmī'nüñ *Kāfiye Şerḥi*'ni on iki defʿa tedrīs idüp ve *Telḫīṣ* Şerḥi *Muṭavvel*'i daḫı on iki defʿa ve *Muḫtaṣar*'ı daḫı on defʿa ve *Telvīḥ ü Tavżīḥ*'i dört defʿa ve *Şerḥ-i Mevāḳıf* ve *Şerḥ-i Meḳāṣıd*'ı daḫı[3] defeʿātle tedrīs itdükle-

1 "İnsanların üstadı öldü."
2 ḥālen A: merḥūm İ.
3 A 308.

rinden mā'adā *Tefsīr-i Beyżāvī*'yi daḫı bir def'a meclis-i derslerinde ve bir def'a meclis-i va'ẓlarında ḫatm müyesser olup fenn-i ḥadīṯ-i şerīfden *Ṣaḥīḥ-i Buḫārī* daḫı bir def'a *Dirāye* ve bir def'a *Rivāye* tedrīs idüp ve *Meṣābiḥ-i Şerīf*'i ve *Meşārik-ı Şerīf*'i ve *Şifā-yı Ḳāḍī 'Iyāż*'ı daḫı kirāren ve mirāren tedrīs itmişler idi.

Āṯār-ı celīlelerinden 'ilm-i aḫlāḳda *Miftāḥü'l-felāḥ* ismiyle mu'anven bir te'līf-i laṭīfleri ve ṣalavāt-ı şerīfenüñ fevā'idi ḥaḳḳında bir te'līf-i celīlleri ve kebā'ir ḥaḳḳında daḫı bir eṯer-i mu'teberleri ve *Kelimeteyn-i Şehādeteyn* Şerḥi ḥaḳḳında[1] daḫı bir taṣnīf-i bī-'adīlleri olup ve *Tehẕīb*'üñ fenn-i kelāmını daḫı şerḥ eyleyüp ve *'Aḳā'id-i 'Aḍudiyye*'yi daḫı şerḥ idüp ve Nevāvī ḥażretlerinüñ cem'i olan *Ḥadīṯ-i Erbā'īn*'i daḫı şerḥ itmişler idi.

Raḥmetu'llāhi 'aleyh raḥmeten vāsi'aten.[2]

Şeyḫü'l-ḳurrā eş-Şeyḫ Meḥemmed Efendi

eş-Şeyḫ Meḥemmed. Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden iktisāb-ı nūr-ı şu'ūr eyleyüp **[235[a]]** ser-māye-i isti'dāda mālik ve ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilme sālik olup esātiẕe-i 'aṣrlarından taḥṣīl-i 'ulūm ve tekmīl-i levāzım-ı manṭūḳ u mefhūm itdükden ṣoñra fenn-i tecvīd ü ḳırā'at taḥṣīline daḫı himmet ve "Ḳurrā Efendi" dimekle şöhret bulmışlar idi**.** Ba'dehu Ṭop-ḫāne ḳaṣabasında tavaṭṭun ve te'ehhül eyleyüp ibtidā Tersāne-i 'Āmire Cāmi'-i Şerīfi'nde kürsī-nişīn-i va'ẓ u teẕkīr ba'dehu biñ yüz on dört Rebī'ü'l-evvel'inde Yeñibaġçeli Çelebi Şeyḫ Meḥemmed Efendi yirlerine Bāġçeḳapusı dāḫilinde vāḳi' Vālide Sulṭān Cāmi'-i Şerīfi'nde nāḳil-i ḥadīṯ ü tefsīr oldılar. Bu ḥāl üzere vā'iẓ-i kürsī-nişīn ve müfessir-i kitāb-ı mübīn iken biñ yüz otuz dört Şevvāl'inüñ ikinci Ḫamīs güni dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i 'uḳbāya 'azīmet eyleyüp Dolmabaġçe verāsında Begoġlı nām maḥal maḳābirinde defn olındı. Maḥlūl[3] olan va'ẓiyyeleri Seyyid Meḥemmed Efendi'ye[4] tevcīh olındı.

1 Metinde "ḥaḳḳında şerḥinde".
2 "Allah'ın rahmeti en geniş şekilde onun üzerine olsun."
3 maḥlūl İ: münḥal A.
4 Seyyid Meḥemmed Efendi'ye İ: Meḥemmed Emīn Efendi'ye A.

Şeyḫ-i mezbūr "Ḳurrā Efendi" dimekle meşhūr, 'ilm-i tecvīdde ve ḳırā'atde[1] māhir ve fünūn-ı *Ḳur'āniyye*'de naẓīri nādir, ḥāfıẓ-ı *Kelām-ı Ḳadīm*, ḥāmil-i nikāt-ı *Ḳur'ān-ı Kerīm*, ẓahr-ı ḳalbden taḥḳīḳa ḳādir, meclis-i va'ẓı ḫırmen-i cevāhir-i nevādir, vā'iẓ ü nāṣiḥ, pīr-i mu'ammer-i ṣāliḥ idi.

Mevlevī Şeyḫi 'Ömer Dede {Şekīb}

eş-Şeyḫ 'Ömer Dede ibn 'Oṯmān. Bu Devlet-i 'Aliyye şu'arāsı silkinde tercemesi *Cild-i Ṣānī*'de merḳūm Nikātī 'Alī Efendi merḥūmuñ birāder-i mihter-i ḫıredmendi 'Ömer Dede Efendi'dür. Belde-i Ḳosṭanṭıniyye'de Dülger-zāde Maḥallesi'nde ṣaḥn-ı vücūda vürūd idüp muḳaddime-i 'ulūmı i'dād ve taḥṣīl-i netīce-i isti'dād itdükden ṣoñra sālik-i ṭarīḳ-ı Mevlevī ve gencūr-ı ḫazā'in-i ma'nevī olmış idi. **[235[b]]** Bir müddet medīne-i Ḳonya'da vāḳı'a āsitāne-i Mevlānā'da ḳārīü'l-*Meṯnevī* olup ba'dehu Ḳaraḥiṣār ḳaṣabasında vāḳı'a Mevlevī-ḫāne'de seccāde-nişīn-i meşīḫat olmışlar idi. Ḥalebü'ş-şehbāda āsitāne-i Mevlānā'da naḳl-i *Meṯnevī* ve ders-i *Ma'nevī* üzere sübḥa-gerdān-ı eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz beş Ša'bān'ında intiḳāl ve 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl eyledi.

Merḥūm-ı merḳūm ma'ārif ile mevsūm, müteverri' ü müteşerri', dervīş-i edīb-i mütevāżi', fenn-i şi'rden ḥiṣṣedār ve Şekīb maḫlaṣı ile eş'ārı olup bu beyt andan nümūnedārdur:

Beyt

Bu gülşende 'aceb mi cūyveş dil bī-ḳarār olsa
Yanumca ṣalınur bir serv-i ḳāmet dil-berüm yoḳdur

Ḳāsım Paşa'da Mevlevī Şeyḫi es-Seyyid Ḫalīl Dede Efendi {Sālik}

eş-Şeyḫ es-Seyyid Ḫalīl ibnü'ş-Şeyḫ es-Seyyid Meḥemmed bin eş-Şeyḫ es-Seyyid Ḫalīl. Ḳaṣaba-i Ḳāsım Paşa'da vāḳı'a zāviye-i Mevleviyye'de seccāde-güster-i meşīḫat iken 'azm-i 'ālem-i āḫiret eyleyüp bu ṭabaḳa meşāyiḫı 'idādında tercemeleri *Cild-i Ṣānī*'de sebḳ iden es-Seyyid Ḫalīl Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Dede Efendi'nüñ ferzend-i ḫıredmendi eş-Şeyḫ es-Seyyid

1 A 309.

Ḫalīl Dede Efendi'dür. Ḳaṣaba-i meẕkūrede ser-ḥadd-i vücūda vāṣıl ve hilāl-i istīhāli bedr-i kāmil olduḳda ṭarīḳa-i Mevlevī'ye raġbet ve vālid-i mācidlerinden aḫẕ-ı dest-i inābet eyleyüp biñ yüz otuz senesi ḫilālinde vālidleri dār-ı beḳāya rıḥlet itdüklerinde yirlerinde seccāde-nişīn-i meşīḫat olmışlar idi. Yüz otuz beş Şevvāl'inüñ on yedinci güni bunlar daḫı 'ālem-i 'uḳbāya irtiḥāl ve vālidlerine ittiṣāl itdüklerinde zāviye-i mezbūre sāḥasında defn olındılar. Yirlerine Şeyḫ Mūsā Efendi cā-nişīnleri oldı.

Merḥūm-ı merḳūm meḥāsin-i aḫlāḳla mevsūm, **[236[a]]** fenn-i şi'rden ḥiṣṣemend, aḳrānından ser-bülend, dervīş-i mütevāżi', ṣāliḥ ü müteşerri' idi.

Sālik maḫlaṣı ile eş'ār-ı dürer-bārları vardur. Bu iki beyt[1] andan nümūnedārdur:

ez-Ḳaṣā'id

Ḳaṭre-bār olalı Nīsān-ı bahār-ı 'ışḳı
Oldı peydā ṣadef-i şevḳde dürr-i şehvār

Ol ṣenā-ḫ̆ānı anuñ ta o ḳadar kim çekile
Bāġ-ı iḳbāline eşcār-ı du'ādan dīvār

Bāġ-ı maḳṣūdı hemīşe ola şād-āb-ı ṣafā
Nergis-i ṭab'ına hīç gelmeye āṣār-ı ḫumār

Ḫāṭır-ı ġonçe-i ra'nası dem-i ḥaşre degin
Ola ḫandān u güşāde çü gül-i ṣubḥ-ı bahār[2]

ez-Ġazeliyyāt

Ümīd-i būs-i la'l-i dil-rübā el-ḥaḳ ḳabāḥatdür
Şarāb-ı pür-ġamuñdan neşve-cūy olmaḳ ḥamāḳatdür

Kesāfet-sāz-ı mihr-i ḥüsnüñ olmaz ḫaṭṭ-ı nev zīrā
Henüz ol nev-resīde sünbül-i bāġ-ı leṭāfetdür

1 beyt İ: -A.
2 A 310.

Ve lehu

Hemīşe puḫtelerle ḫāmlar[1] ülfet-nümā olmaz
Giyāh-ı ter ile mecẕūb-ı ṭab'-ı keh-rübā olmaz

O dil kim cevher-i 'ışḳ olmaya anda ṣafā olmaz
Belī āyīne bī-sīm-āb ola ṣūret-nümā olmaz

Ruḫın fersūde-i ḫāk itmedendür rif'ati şemsüñ
Niçün 'āḳıl olan bu reh-güẕerde ḫāk-pā olmaz

Muḥāfıẓken nigāhı ḳal'a-i ḥüsnüñde ol şāhuñ
Esīrān-ı belā-yı zülfine Sālik rehā olmaz

Beşiktaş'da Mevlevī Şeyḫi Meḥemmed Dede Efendi [Memiş Efendi] {Şeyḫī}

eş-Şeyḫ Meḥemmed bin 'Alī. Civār-ı Ebā Eyyūb-i Enṣārī'den bedīdār ve "Memiş Efendi" 'unvānıyla şöhret-şi'ār olmışlar idi. Ṣiġar-ı sinlerinden ḳaṣaba-i Beşiktaş'da vāḳı'a Ḥüseyn Paşa Zāviyesi olan Mevlevī-ḫāne'de seccāde-nişīn-i irşād olan Yūsuf Dede Efendi ḫıdmetlerine vāṣıl ve naẓar-ı himmet ü 'ināyetleriyle ṭarīḳa-i Mevleviyye'den iẕn-i icāzet ü ḫilāfete nā'il olup biñ seksen Ẕi'l-ḳa'de'sinde sālifü'ẕ-ẕikr Yūsuf Dede Efendi dār-ı fenādan güẕer ve 'ālem-i bāḳīye sefer itdüklerinde yirlerine cā-nişīn oldılar. Bu ḥāl üzere kürsī-nişīn-i va'ẓ u naṣīḥat ve ḥalḳa-bend-i cem'iyyet iken biñ yüz otuz altı Ẕi'l-ḥicce'sinüñ ġurresi İṡneyn güni ḥicce-i 'ömri **[236[b]]** tamām ve 'ālem-i ervāḥa ḫırām eyledüklerinde zāviye-i mezbūre sāḥasında defn olınup yirleri necl-i necībleri es-Seyyid Aḥmed Dede Efendi'ye tevcīh olındı.

Merḥūm-ı merḳūm ṣalāḥ-ı ḥāl ve ḥüsn-i ḫiṣāl ile mevsūm, pīr-i mu'ammer, 'iffet ü nezāhetle muḫammer, dervīş-ṭab' u seḫā-güster, ni'met-güẕer ü fuḳarā-perver, mu'azzez ü mükerrem, pāk-nihād ādem idi.

Şeyḫī maḫlaṣı ile eş'ār-ı dürer-bārları vardur. Bu ebyāt güftār-ı dürer-bārlarından nümūnedārdur:

1 ḫāmlar İ: iy göñül A.

Naẓm

İdermiş baḫs ḫoş-bū-yı ḫaṭṭuñla sünbül-i gülşen
Aña var ise bu ol zülf-i müşkīn-tārdan ḳaldı

Peçevī-zāde Şeyḫ Aḥmed Dede Efendi {'Ārif}

eş-Şeyḫ Aḥmed ibnü'ş-Şeyḫ Muṣṭafā. Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṣānī meşāyiḫı 'idādında *Cild-i Ṣānī*'de silk-i taḥrīre keşīde ḳılınan meşāyiḫ-ı Ḫalvetiyye'den Peçevī Şeyḫ Muṣṭafā Efendi merḥūmuñ ferzend-i ercmendi Şeyḫ Aḥmed Dede Efendi'dür. Bunlar daḫı vilāyet-i Rūmili'nde Peçuy ḳaṣabasından ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şu'ūr eyleyüp ba'de taḥṣīli'l-isti'dād ibtidā vālid-i mācidlerinden inābetle ber-murād olup ṭarīḳa-i Ḫalvetiyye'ye sülūk itmişler idi. Ba'dehu seyāḥatle medīne-i Ḳonya'da vāḳı'a āsitāne-i[1] Mevlānā'ya varup ṭarīḳa-i Mevleviyye'ye raġbet ve çelebi efendiden daḫı inābet eyleyüp bir müddetden ṣoñra masḳaṭ-ı re'sleri olan ḳasaba-i meẕkūreye ric'at ve ḳaṣaba-i merḳūmede vāḳı'a zāviye-i Mevleviyye'de Mevlevī-ḫāne meşīḫatine naḳl olınup biñ yüz yigirmi altı Muḥarrem'inde es-Seyyid Nesīb Yūsuf Dede Efendi maḥlūlinden belde-i Ḳosṭanṭıniyye'de Yeñiḳapu ḫāricinde vāḳı'a zāviye-i Mevleviyye'ye tevcīh olınmış idi. Bu ḥāl üzere evḳāt-güẕār iken biñ yüz otuz yedi Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on sekizinci Ḫamīs güni eyyām-ı rebī'-i ḥayātı **[237ᵃ]** āḫir ve dem-beste-i menāfiẕ-i menāḫir olup zāviye-i merḳūme sāḥasında defn olındılar. Maḥlūl olan zāviye-i merḳūme medīne-i Ḳonya'da vāḳı'a āsitāne-i Mevlānā'da *Meṡnevī*-ḫᵛān olan Meḥemmed Dede Efendi'ye tevcīh olındı.

Şeyḫ-i merḳūm ma'ārif-i 'ilmiyye ile mevsūm, ekṡer-i fünūnda vāyedār, şi'r ü inşāda daḫı mahāreti āşkār, pīr-i mu'ammer-i ṣāliḥ, merd-i sa'ādetmend-i müfliḥ idi.

'Ārif maḫlaṣı ile eş'ār-ı dürer-bārları olup bu birḳaç beyt andan nümūnedārdur:

Naẓm

.....
.....[2]

1 A 311.
2 Metinde yeri boş bırakılmıştır.

Mecẕūb-ı İlāhī Ma'den Dede

Ma'den Dede.

Naẓm

Sālik-i mecẕūblaruñ yoldaşı
Başı ḳaba yalın ayaḳlar başı

Ẓāhiri vīrāne vü miḥnet-zede
Bāṭını ma'mūr[dur] Ma'den Dede

ki maḥrūsa-i Ḳosṭanṭıniyye'de Ḳaragümrük ḳurbinde 'Alī Paşa-yı Cedīd Medresesi'nde bir ḥücrede sāḳin olup şehr içinde ve ṭaşrasında dā'imā ḥareketle evḳāt-güẕār ve mu'teḳad-ı kibār u ṣiġār iken biñ yüz otuz bir Cumāde'l-ūlā'sınuñ on altıncı Cum'a güni vefāt ve 'azm-i cennāt-ı 'āliyāt itdüklerinde na'şları Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'ne iḥżār olınup ba'de'l-Cum'a ṣalātları edāsından ṣoñra Edrineḳapusı ḫāricinde medfūn ve naḳş-ı seng-i mezārları ber-vech-i ta'mīye bu tārīḫ-i mevzūndur:

Beyt

Gitdi bir merd-i Ḫudā benden işit tārīḫin
Göçdi Ma'den Dede Ḥaḳ yolına boş ḳodı yirin[1]

Mecẕūb-ı merḳūm dā'imā ṣamt u sükūt ile ma'lūm, müstaġrıḳ-ı ceẕbe-i ilāhī, maẓhar-ı feyż-i nā-mütenāhī, 'ilm-i ḥisābdan su'āl **[237[b]]** olınsa ḍarb u taḳsīm ü cem'de ḥāżır cevāb, vird-i selāmdan ġayrı tekellümden ictināb üzere olup ve gāhī derūnından bir ḫande-i ġarībe ẓuhūr idüp bir iki derece miḳdārı mütebessim olur idi.[2]

Ḥaḳḳī Şeyḫ İsmā'īl Efendi {Ḥaḳḳī}

eş-Şeyḫ İsmā'īl. Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olup 'ulemā-yı 'aṣrından taḥṣīl-i muḳaddimāt-ı 'ulūm ve tekmīl-i levāzım-ı manṭūḳ u mefhūm eyleyüp miyān-ı er-

1 Mısraın ebced hesabına göre sayı değeri 1127'dir. İlk mısrada bildirilen 1 ilave edilse dahi yukarıda bildirilen 1131 tarihine ulaşılamaz.
2 A 312.

bāb-ı isti'dādda emṣel-i emāṣil ve miyāne-i gevher-i efāżıl [iken] ḫ̆āb-ı ġafletden āgāh ve isti'dād-ı ezelī hādī-i rāh olup ṭarīḳ-ı Celvetiyye meşāyiḫından Atbāzārī Şeyḫ Seyyid 'Oṣmān Efendi'den aḫẕ-ı dest-i inābet ve tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳat itmişler idi. Bir müddetden ṣoñra ḫilāfetle maḥrūsa-i Burusa'ya irsāl idüp ba'de zamān diyār-ı Mıṣriyye'ye hicret ve 'ulemā-yı Mıṣr ile ṣoḥbet eyleyüp ba'dehu yine maḥrūsa-i merḳūmeye 'avdet itmişler idi. Biñ yüz yigirmi sekiz tārīḫinde Şām'a rıḥlet ve bir müddetden ṣoñra yine Üsküdar'da iḳāmet eyleyüp ba'dehu yine Burusa'ya ric'at itmişler idi. Biñ yüz otuz dört tārīḫinde dārü'l-mülk-i İstanbul'a gelüp medīne-i Üsküdar'da sākin iken vaḥdet-i vücūd mes'elesinden baḥṣ itmek sebebiyle me'mūren Tekfūrṭaġı'nda iḳāmet ve ba'dehu Üsküdar'a ve ba'dehu yine maḥrūsa-i mezbūreye gönderilmişler idi. Bu ḥāl üzere kürsī-nişīn-i va'ẓ u teẕkīr ve nāḳil-i ḥadīṣ ü tefsīr iken biñ yüz otuz yedi Ẕi'l-ḳa'de'sinde dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i ḳuds-i ḥaḳīḳīye 'azīmet eyledi.

Merḥūm-ı merḳūm meclā-yı envār-ı 'ulūm, **[238[a]]** neşvedār-ı esrār-ı ṭarīḳ, ḥiṣṣemend-i cur'adān-ı taḥḳīḳ, ḥarīḳ-ı āteşkede-i vecd ü ḥāl, ġarīḳ-ı gird-āb-ı maḥabbet-i Ẕü'l-celāl, dervīş-i ḳāni', edīb-i mütevāżi', 'ābid ü zāhid, murtāż u mücāhid, vāṣıl-ı derece-i tefsīr, ser-ḥalḳa-i erbāb-ı va'ẓ u teẕkīr, naẓar-ı meşāyiḫdan behre-yāb, ṭarīḳa-i Celvetiyye'de ser-ḥalḳa-i aṣḥāb, Ḥaḳḳī maḫlaṣı ile güher-bend-i ilāhiyyāt u eş'ār ve gevher-i meknūn-ı esrār ile mufaṣṣal-sāz-ı silkü'l-le'āl-i āṣār idi.

Āṣār-ı celīlelerinden *Meṣnevī-i Mevlevī*'yi ve Yazıcı-zāde[1] merḥūmuñ *Muḥammediyye*'sini şerḥ eyledüginden mā'adā 'ulūm-ı 'aḳliyye ve fenn-i taṣavvufda te'līfāt u resā'ili ve müretteb ü mükemmel *Dīvān*-ı ilāhiyyāt u eş'ārları vardur. Bu ebyāt güftār-ı dürer-bārlarından nümūnedārdur:

Na't-ı Şerīf

Ruḫuñ pertev-fürūz-ı nūr-ı Ḥaḳ'dur yā Resūla'llāh
Tecellīden ḳamerveş iki şaḳdur yā Resūla'llāh

Ve lehu[2]

Ser-ā-ser bu cihānuñ cānı sensin yā Resūla'llāh
Bu 'ālem cānınuñ cānānı sensin yā Resūla'llāh

1 Yazıcı-zāde İ: Yazıcı A.
2 Ve lehu İ: -A.

Ezelden tā ebed mühr-i nübüvvet sendedür ḥakkā
Ḥaḳīḳat mülkinüñ sulṭānı sensin yā Resūla'llāh

Dem-i cān-baḫşuñ ile baḫş olupdur feyż-i ḳuddūsī
Bu 'irfān dürrinüñ 'ummānı sensin yā Resūla'llāh

Ayaġuñ ṭopraġınuñ ẕerresidür Ḥaḳḳi-i zāruñ
O ẕerre deñlünüñ tābānı sensin yā Resūla'llāh[1]

Ve lehu

Ḥaḳḳiyā ġonçe-i maḳṣūd açılsun dir iseñ
Bād-ı āh ile geçür demleri vaḳt-i esḥār

Ve lehu

N'ola devr itse mihr-i vaṣl-ı yār āḫir firāḳ üzre
Ki vardur her kemālüñ bir zevāli ittifāḳ üzre

Nice telḫ-āb-ı ġamdan olmasun rindān mükedder-ḥāl
Ki yoḳdur cām-ı 'işret bezm-i dünyāda meẕāḳ üzre

Üsküdar'da Āsitāne Şeyḫi es-Seyyid 'Oṯmān Efendi

eş-Şeyḫ es-Seyyid 'Oṯmān. Vilāyet-i Anaṭolı'da Cānīk sancaġına tābi' Bafra ḳażāsından ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden **[238[b]]** istifāża-i nūr-ı şu'ūr eyleyüp maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye hicret ve medīne-i Üsküdar'da vāḳı'a ẕuḫrü'l-vāṣılīn, ḳuṭbü'l-'ārifīn Şeyḫ Maḥmūd Efendi merḥūm āsitānesinde seccāde-nişīn olan Şeyḫ Selāmī 'Alī Efendi'den inābet itmiş idi. Biñ yüz otuz Muḥarrem'inde āsitāne-i mezbūrede seccāde-nişīn-i meşīḫat olan "Dede Çelebi" dimekle şehīr Şeyḫ Meḥemmed Efendi intiḳāl-i dār-ı cinān itdükde āsitāne-i merḳūme meşīḫati bunlara iḥsān olındı. Bu ḥāl üzere kürsī-nişīn-i va'ẓ u teẕkīr ve nāḳil-i ḥadīṯ ü tefsīr iken biñ yüz ḳırḳ Ramażān-ı şerīfinde dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i bāḳīye 'azīmet itdüklerinde yirlerinde Şeyḫ Ya'ḳūb Efendi seccāde-nişīn-i meşīḫat oldı.

Şeyḫ-i mezbūr ṣalāḥ u taḳvā ile meşhūr, vā'iẓ ü nāṣiḥ, merd-i sa'ādetmend-i müfliḥ idi.

1 A 313.

Āḫir-i Vefeyāt-ı ʻAhd-i Sulṭān ibn es-Sulṭān es-Sulṭān Aḥmed Ḫān ibn es-Sulṭān Meḥemmed Ḫān Bīst ü Süvvüm-i Gevher-i Silk-i Neseb-i ʻOṯmānī *dāme memdūden*[1] *bi'l-ʻavni'r-Rabbānī*[2]

Ol sulṭān-ı ʻaẓīmü'ş-şānuñ evvel-i salṭanatlarından āḫir-i devletlerine varınca cārī olan aḥvāl-i ferḫunde-me'ālüñ icmālidür.

Ẕikr-i Cülūs-ı Ḥażret-i[3] Sulṭānü'l-aʻẓam ve'l-ḥāḳāni'l-ekrem illā ve hüve es-Sulṭān ibn es-Sulṭān es-Sulṭān ibn es-Sulṭān el-Ġāzī Aḥmed Ḫān ibn es-Sulṭān Meḥemmed Ḫān *ʻaleyhimü'r-raḥmetü ve'l-ġufrān*[4]

İcmāl-i rūz-nāme-i aḥvāl ve iḫtiṣār-ı menāḳıb-ı ferḫunde-me'āl budur ki zīver-efzā-yı erīke-i ḫilāfet ve ṭırāz-ı taḫtgāh-ı salṭanat, pīrāye-baḫş-ı rūy-ı dil-cūy-ı şevket ve gül-gūne-sāz-ı ruḫsār-nüvāz-ı ʻadālet, sulṭān-ı selāṭīn-fiḫām, şehriyār-ı maʻālī-ḫuddām, ḥayāt-baḫş-ı ebdān-ı ʻālem, **[239ª]** rūḥ-efzā-yı ḳālib-i ümem, güher-i şāhvār-ı tāc-ı şāhān, cevher-i ferd-i gencīne-i āl-i ʻOṯmān, vāriṯ-i iklīl-i Süleymānī, gerden-efrāz-ı mesned-i İlḫanī yaʻnī Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Ġāzī ʻālemi ṭutdı ʻadli āvāzı:

Naẓm

Sāye-i luṭf-ı Īzed-i Müteʻāl
Nev-nihāl-i ḥadīḳa-i iḳbāl[5]

Ḳuṭb-ı ʻālem ḫalīfe-i Yezdān
Ġavṯ-ı aʻẓam emān-ı ʻahd-i emān

Vāriṯ-i salṭanat bi-istiḥḳāḳ
Pādişāh-ı cihān ʻale'l-ıṭlāḳ

Zīnet-i taḫt-ı zīver-i dīhīm
Şāh-ı fermān-revā-yı heft-iḳlīm

1 memdūden A: maḥdūden İ.
2 "Allah'tan gelen bir yardım ile uzayıp gitsin."
3 Ḥażret-i A: -İ.
4 "Allah'ın rahmeti ve bağışlaması üzerine olsun."
5 A 314.

Nuḫbe-i evvel-i dūde-i ʻOṯmān
Zīb-i taḫt-ı ḫilāfet Aḥmed Ḫān

Kevkeb-i ferḫunde-ẕāt-ı mesʻūdları biñ seksen dört şehr-i ṣıyāmınuñ yigirmi sekizinci Aḥad gicesinde maṭlaʻu'l-envār-ı şühūda dıraḫşān ve neyyir-i ẕāt-ı bedriyyü'l-lemeʻānları ṣaḥn-ı sarāy-ı ʻālem-i imkāna nūr-efşān olduḳlarında şuʻarā-yı Rūm'dan Nābī Efendi merḥūmuñ didügi tārīḫ-i mevzūndur:

Naẓm

Ḥaḳ teʻālā ol ḳadar ʻömrini efsūn ide kim
İki üç defʻa tecāvüz eyleye ḥaddi ṣadı

Nābi-i dāʻī didi bu şevḳ ile tārīḫini
Ḳıldı leb-rīz-i ṣafā āfāḳı nūr-ı Aḥmedī[1]

Biñ yüz on beş şehr-i Rebīʻü'l-āḫir'inüñ ṭoḳuzıncı güni sāʻat üçde iken ḥikmet-i ḳażā-yı nā-gehānī ẓuhūr iden[2] Edrine Vaḳʻası sebebiyle maḥrūsa-i mezbūrede şefīḳ-ı mükerrem ve birāder-i muʻaẓẓamları Sulṭān Muṣṭafā Ḫān ibn es-Sulṭān el-Ġāzī Meḥemmed Ḫān ḥażretleri yirlerine evreng-i saʻādete teşrīf ü iclāl erzānī buyurup irtesi -ki māh-ı merḳūmuñ onıncı Ḫamīs günidür- ʻale'ṣ-ṣabāḥ mecmūʻ-ı ʻulemā ve vüzerā ve ümerā-yı ṣuleḥā ve meşāyiḫ-ı kirām ve ʻasākir-i İslām alay ile maḥmiyye-i Edrine'ye dāḫil ve sarāy-ı hümāyūna vāṣıl olup dīvān-ı hümāyūna **[239ᵇ]** ḥāżır ve ẓuhūr-ı pādişāh-ı ṣāḥib-ẓuhūra nāẓır oldılar. Çünki taḫt-ı cihān-bānī ḳurıldı ve nevbet-i şāhī urıldı, emr-i bīʻat ve dest-būs-ı şāh-ı ḫurşīd-ṭalʻat tekmīl olınduḳda Reşīd Efendi'nüñ didügi tārīḫ-i mezvūndur:

Beyt

Ṭabʻa tārīḫi bu güne ġaybdan geldi Reşīd
Buldı nūr-ı Aḥmed ile cümle dünyā rūşeni[3]

Tārīḫ-i Dīger

Aḥruf-i menḳūṭadan çıḳdı bu tarīḫi Reşīd
Oldı Aḥmed Ḫān-ı bālā-şān sulṭān-ı cihān[4]

---

1 قیلدی لبریز صفا آفاقی نور احمدی
2 iden A: -İ.
3 بولدی نور احمد یله جمله دنیا روشنی
4 اولدی احمد خان بالاشان سلطان جهان

Birāder-i ekberleri Sulṭān Muṣṭafā Ḫān ḥażretleri ta'yīn olınan maḥalde sükūn ve 'uzlet iḫtiyār eylediler.

Māh-ı mezbūruñ on birinci güni pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretleri ṣalāt-ı Cum'a'yı Sulṭān Bāyezīd Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'nde edā [itdi] ve nām-ı nāmīlerine ḫuṭbe inşā olındı. Ve yevm-i mezbūrda tūġ-ı hümāyūn ile otaġ-ı şehinşāhī Ṭop-ḫāne sāḥiline ḳarīb Paşaçayırı nām maḥalle naṣb olındı.

Ve rūz-ı mezbūrda şehriyār-ı sābıḳ Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī'nüñ evlād-ı vālā-nijādlarından Sulṭān Aḥmed nām şeh-zādeleri intiḳāl idüp Edrine[1] Dārü'l-ḥadīṯi Medresesi sāḥasında defn olındı.

Bu eṯnāda pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretleri alay-ı hümāyūn ile otaġ-ı hümāyūnlarına teşrīf buyurduḳlarından ṣoñra ṭavā'if-i 'askeriyyenüñ cülūsiyyeleri iḫrāc olınup tevzī' ü taḳsīm oldı.

Muḳaddemā İslimiyye ḳażāsına nefy ü iclā olınan şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi ve evlād u etbā'ı eşḳıyā tasalluṭıyla ḳayd u bend ile maḥmiyye-i Edrine'ye götürilüp zindāna ḥabs olındı.

Māh-ı mezbūruñ yigirminci Aḥad güni şeyḫü'l-İslām-ı merḳūm Bitbāzārı pīşgāhında **[240[a]]** ser-bürīde ḳılınup cesedleri nehr-i Ṭunca'ya ilḳā olındı. Ba'dehu pādişāh-ı 'ālī-cāh ḥażretleri kevkebe-i ḫāḳānī ve şevket-i ṣāḥib-ḳırānī birle şehr-i Edrine'den Dārü's-salṭanati'l-'aliyye belde-i Ḳosṭanṭıniyye'ye 'azīmet buyurduḳlarından ṣoñra sene-i merḳūme Cumāde'l-ūlā'sınuñ beşinci güni Dāvūd Paşa ṣaḥrāsına nüzūl itdiler ve irtesi 'ale's-seḥer mu'tād-ı ḳadīm üzre Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī *raḍiya'llāhu 'anhu Rabbuhu'l-Bārī*[2] merḳad-i şerīfine 'azīmet buyurup vüzerā-yı 'iẓām ve 'ulemā-yı kirām bendeleri maḥall-i mezbūra ḥāżır bulınmaġla levāzım-ı ziyāret itmām olınduḳdan ṣoñra teberrüken ol türbe-i mübārekede[3] ḳılıç ḳuşanup fuḳarāya beẕl-i 'aṭāyā idüp 'aẓīm alay ile Edrineḳapusı'ndan şehr-i İstanbul'a duḫūl ve sarāy-ı hümāyūna vuṣūl buyurdılar.

Ve yevm-i mezbūrda silaḥdār-ı şehriyārī İbşīr Ḥüseyn Aġa yevmī üç yüz aḳçe vaẓīfe ile müteḳā'id, yirine çuḳadār-ı ḫāṣṣa Fındıḳlılı Meḥemmed Aġa müteṣā'id oldı. Yirine Dülbend Aġası Abaza Meḥemmed Aġa'nuñ yirine Peşkīr

1 A 315.
2 'anhu Rabbuhu'l-Bārī İ: 'anhu'l-Bārī A.
3 mübārekede A: mükerremede İ.

Aġası Abaza Süleymān Aġa naḳl olındı. Ve Rikābdār Çerkes Süleymān Aġa daḫı ḳapucıbaşılıḳ ile iḫrāc olınup yirine Ser-tırāş ʻOṯmān Aġa rikābdār oldı.

Māh-ı mezbūruñ altıncı Aḥad gicesi beşinci sāʻatde Ḫˇāce Paşa semtinde bi-ḳażāi'llāhi teʻālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp Ḫāṣekī Ḥammāmı ve Sulṭān Ḥammāmı ve Alaca Ḥammām ve ol ḥavālīde vāḳiʻ yüz elli miḳdārı büyūt [ve] dekākīn muḥteriḳ olup irtesi baʻde ṭulūʻi'ş-şems munṭafī oldı.

Bu eṣnāda yeñiçeri aġalıġından maʻzūl ʻOṯmān Aġa'ya Kürd Bayram-zāde Meḥemmed Paşa yirine Şām eyāleti tevcīh **[240[b]]** olınup selefi Kürd Bayram-zāde Raḳḳa eyāletine naḳl ve Raḳḳa vālīsi Silaḥdār ʻOṯmān Paşa'ya Vān eyāleti tevcīh olındı.

Sene-i merḳūme Cumāde'l-āḫire'sinüñ selḫinde yeñiçeri aġası Çalıḳ Aḥmed Paşa maʻzūl olup baʻdehu Şaʻbān-ı şerīfde ḳatl ol[ın]dı. Yirine Sekbānbaşı Çelebi Meḥemmed Aġa yeñiçeri aġası naṣb olındı.

Sene-i mezbūre Receb-i şerīfinüñ yedinci güni Ṣadr-ı Aʻẓam Nişāncı Aḥmed Paşa maʻzūl, yirine Dāmād Ḥasan Paşa mevṣūl oldılar. Muḳaddemā eyālet-i Ḥaleb tevcīh olınan silaḥdār-ı şehriyārī Çorlılı ʻAlī Paşa'ya rikāb ḳā'im-maḳāmlıġı iḥsān olınup eyālet-i Ḥaleb, Ḳuds vālīsi Vezīr Çerkes Meḥemmed Paşa'ya[1] iḥsān olındı. Ḳıbrıs eyāletinden maʻzūl Ḳanijeli ʻOṯmān Paşa'ya ber-vech-i arpalıḳ İznikmid sancaġı tevcīh olındı. Edrine[2] vālīsi Bosnevī Yūsuf Paşa Ṭrabzon'a naḳl ve selefi Bosnevī Muṣṭafā Paşa Edrine'ye vaṣl olındı. Ve Şām vālīsi Arnavud ʻOṯmān Paşa müteḳāʻid olmaġla eyālet-i Şām Ṭrablus vālīsi Arslan Paşa'ya tevcīh olındı. Vān eyāletinden maʻzūl ʻAbdī Paşa Anaṭolı vālīsi naṣb olındı. Ve Egriboz muḥāfıẓı ʻAlī Paşa Selanik'e menḳūl ve Egriboz muḥāfaẓasına Vezīr Nuʻmān Paşa mevṣūl oldı.

Māh-ı mezbūruñ yigirminci Sebt güni ḫudāvendigār-ı sābıḳ Sulṭān Muṣṭafā Ḫān ḥażretleri bi-ḥikmeti'llāhi teʻālā irtiḥāl-i dārü'l-cinān itmegin muʻtād-ı ḳadīm üzre selāṭīn cāmiʻleri minārelerinde ṣalāları oḳınmaġla ḫaber-i irtiḥālleri işāʻat ve vükelā-yı devlet ʻale'l-ʻumūm sarāy-ı hümāyūna daʻvet olınup ṣalāt-ı cenāzeleri edāsından **[241[a]]** ṣoñra Vālide Sulṭān Türbesi'nde defn olındılar.

Sene-i mezbūre Şaʻbān-ı şerīfinüñ dördinci güni Kapudan-ı Deryā Aşcı Meḥemmed Paşa ʻazl, yirine Raḳḳa vālīsi Vezīr ʻOṯmān Paşa ḳapudan-ı deryā naṣb olınup Ḳaradeñiz'de ḳalʻa-i cedīd bināsına me'mūr oldı.

1 A 316.
2 Edrine A: Adana İ.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi yedinci Şülāşā güni dīvān-ı hümāyūnda ṭavā'if-i 'askeriyyenüñ iki ḳışt mevācibleri iḫrāc olınup tevzī' ü taḳsīm olınduḳdan ṣoñra Dobra Venedik elçisi ḫāk-i serīr-i salṭanata yüz sürüp teslīm-i ḫarāc eyledi.

Sene-i mezkūre Ramażānü'l-mübāreküñ on ṭoḳuzıncı güni şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ İmām-ı Sulṭānī Meḥemmed Efendi ḥażretleri 'uzlet-nişīn olmaġla maḳām-ı ṣadr-ı fetvāya Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Alī Efendi ḥażretleri cālis oldı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi sekizinci güni Ḫazīnedār İbrāhīm Paşa'ya Bosna eyāleti ve Belġrad muḥāfıẓı olan İzmirli 'Alī Paşa'ya Niş muḥāfaẓası tevcīh ve Ṣaydā Beyrūt vālīsi Ḥasan Paşa'ya Belġrad muḥāfaẓası tefvīż olındı.

Sene-i merḳūme Şevvālü'l-mükerreminüñ on ikinci güni silaḥdār-ı şehriyārī Fındıḳlılı Meḥemmed Aġa ve Rikābdār Berber 'Oṯmān Aġa ve Çuḳadār Meḥemmed Aġa sarāy-ı hümāyūndan ṭaşra iḫrāc olınup Ḫazīne Ketḫudāsı Ḥüseyn Paşa-zāde İbrāhīm Beg'e silāḥdārlıḳ ve Sırkātibi 'Alī Aġa'ya rikābdārlıḳ Dülbend Aġası Abaza Süleymān Aġa'ya çuḳadārlıḳ iḥsān olındı.

Muḳaddemā ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Rāmī Meḥemmed Paşa Edrine Vaḳ'ası'nda iḫtifā itmiş idi. **[241[b]]** Bu eṣnāda ẓuhūr idüp Ḳıbrıs eyāleti iḥsān olındı.

Sene-i meẕkūre Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ onıncı Aḥad gicesi altıncı sā'atde Sarāc-ḫāne'de sanduḳcılar içinde bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp ḳurbinde ḫaffāf-ḫāne ve vāfir büyūt ve dekākīn muḥterik olup sā'at sekizde munṭafī oldı.

Māh-ı mezbūruñ on beşinci güni Aġrıboz muḥāfaẓasından gelen 'Alī Paşa'ya Ḳaraman eyāleti ve selefi Muṣṭafā Paşa'ya Mar'aş eyāleti[1] iḥsān olındı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni vaḳ'ada İstanbul ḳā'im-maḳāmı bulınan ḥālen muḫtefī olan Köprili-zāde 'Abdu'llāh Paşa'ya Ḫanya muḥāfaẓası tevcīh olındı.

Biñ yüz on altı senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ ġurresinde Mekke-i Mükerreme şerīfi olan Şerīf Sa'īd ḥażretleri ma'zūl olup mesned-i şerāfet Şerīf 'Abdü'r-raḥīm ḥażretlerine iḥsān olındı.

1 A 317.

Bu eṣnāda silaḥdār-ı şehriyārī Ḥüseyn Paşa-zāde İbrāhīm Beg ḫıdmet-i dergāhdan iḫrāc olındı. Çuḳadār Abaza Süleymān Aġa silaḥdār ve rikābdār aġa, çuḳadār ve ḳahvecibaşı Frenk 'Oṯmān Aġa rikābdār naṣb u ta'yīn olındı. Ve Mıṣr vālīsi Ḳara Meḥemmed Paşa ma'zūl olup sābıḳā Cidde vālīsi Süleymān Paşa Mıṣr vālīsi naṣb olındı.

Ve māh-ı mezburda taṣḥīḥ-i sikke içün fermān-ı 'ālī-şān ṣādır oldı.

Bu eṣnāda emīrü'l-ḥacc-ı sābıḳ Kürd Bayramoġlı eyālet-i Raḳḳa'dan ma'zūl olup yirine Ḥaleb vālīsi Çerkes Meḥemmed Paşa, anuñ yirine Ḥanya'dan ma'zūl Ḥācī Ḳırān Ḥasan Paşa vālī-i Ḥaleb naṣb olındı. Ve sābıḳā Rūmili vālīsi **[242[a]]** olan Ḥüseyn Paşa nişāncı oldı. Ve eyālet-i Baṣra'dan Aşcı Meḥemmed Paşa 'azl, yirine Baġdād vālīsi 'Alī Paşa vaṣl olındı. Ve Diyārbekr vālīsi Eyyūbī Ḥasan Paşa eyālet-i Baġdād'a naḳl, yirine Ṭımışvar muḥāfıẓı Yūsuf Paşa ta'yīn olındı. Ve dārü's-sa'āde aġası 'Abdu'r-raḥmān Aġa 'azl ve yirlerine Vālide Sulṭān baş aġası Süleymān Aġa vaṣl olındı.

Ve māh-ı mezbūruñ evāḫirinde Küçükbāzār'da ḳanṭarcılar dükkānınuñ birinden bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuhūrıyla bi'l-cümle muḥteriḳ olup ṣabāḥa ḳarīb munṭafī oldı.

Bu eṣnāda ber-vech-i arpalıḳ İznikmid sancaġına mutaṣarrıf olan Küçük 'Oṯmān Paşa ḳubbe-nişīn oldı.

Sene-i merḳūme Ṣaferü'l-ḫayrında Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī Cāmi'-i Şerīfi ḳurbinde bi-ḳażāi'llāhi te'ālā āteş ẓuhūrıyla ol ḥavālī ḥattā cāmi'-i şerīfüñ bir miḳdār yiri muḥteriḳ olup ṣabāḥa ḳarīb munṭafī oldı.

Bu eṣnāda inşā olınan ḳalyon-ı cedīd ṣuya indirilüp mu'tād-ı ḳadīm üzre ol ḫıdmete ihtimām idenlere ṭaraf-ı şehriyārīden ḫil'at ilbās olındı.

Sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inüñ on ikinci Erba'ā güni mevlid-i Nebī *ṣalla'llāhu te'ālā 'aleyhi ve sellem*[1] meclisi içün ber-vefḳ-ı ḳānūn ceddeleri Vālide-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'nde tertīb olınması murād-ı pādişāh-ı zamān olmaġın vüzerā ve 'ulemā ve meşāyiḫ efendiler cem' olup mevlid-i şerīf ḳırā'at olındı.

1 "Allah'ın salât ve selâmı onun üzerine olsun."

Sene-i merḳūme Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on dördinci Ṣülāṣā güni dīvān-ı hümāyūnda ṭavā'if-i 'askeriyyenüñ iki ḳısṭ mevācibleri iḫrāc ve tavzī' ü taḳsīm olınduḳdan **[242[b]]** ṣoñra vüzerā 'arża girüp ba'dehu evreng-i ḫānī ṭarafından gelen elçi pāye-i serīr-i salṭanatı telṣīm ve nāme vü hedāyāsın 'arż u taḳdīm eyledi.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi ikinci güni pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretlerinüñ bir duḫter-i sa'd-aḫteri vücūda gelüp[1] evvel-i evlād-ı salṭanat-nijādları olmaġın üç gün donanma olmaḳ üzere fermān buyrulup İstanbul'uñ dekākīn esvāḳı tezyīn ve nām-ı nāmīsi Fāṭıma Sulṭān ta'yīn olındı.

Bu eṣnāda ṣadr-ı a'ẓam ketḫudāsı İsmā'īl Efendi vezāretle ḳubbe-nişīn oldı ve Ḥamīd sancaġı mutaṣarrıfı Bosnevī Firārī Ḥüseyn Paşa'ya Şām ve sābıḳā Raḳḳa beglerbegisi Kürd Bayramoġlı Meḥemmed Paşa'ya Ḳuds ve Nāblūs ve Ġazze ve Remle ve Cebel-i 'Aclūn sancaḳlarıyla emīrü'l-ḥāclıḳ iḥsān olındı.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirimi sekizinci güni Dāmād Ḥasan Paşa ṣadāret-i 'uẓmādan ma'zūl ve yirleri[ne] Ḳalaylı Aḥmed Paşa mevṣūl oldı.

Sene-i meẕkūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ on altıncı güni Ḳapudan-ı Deryā 'Oṣmān Paşa ma'zūl ve yirlerine Mīr-āḫūr-ı Kebīr Balṭacı Meḥemmed Paşa mevṣūl oldı.

Bu eṣnāda Mıṣr vālīsi Süleymān Paşa ṣāniyen Cidde'ye vālī olup yirine Ḳıbrıs'dan Rāmī Meḥemmed Paşa naḳl olındı. Ḳıbrıs'a Ketḫudā İsmā'īl Paşa naṣb olındı ve ma'zūl Silaḥdār Ḥüseyn Paşa-zāde İbrāhīm Beg'e Şehr-i Zūr eyāleti tefvīż olındı ve Bustāncıbaşı Çobān 'Alī Aġa 'azl, yirine Ḫāṣekī Muṣṭafā Aġa anuñ yirine ḳozbegcileri ḫalīfesi Eski Aḥmed Aġa vaṣl olındı ve Ẕü'l-fiḳār Efendi-zāde 'Oṣmān Aġa'ya **[243[a]]** sipāh aġalıġı iḥsān olındı.

Sene-i mezbūre Receb'inüñ on yedinci güni Yeñiçeri Aġası Çelebi Meḥemmed Aġa ma'zūl ve yirlerine Burusa vālīsi Ḥasan Paşa mevṣūl oldı.

Sene-i merḳūme Ṣa'bān'ınuñ yigirmi üçinci güni Ṣadr-ı A'ẓam Ḳalaylı Aḥmed Paşa 'azl ve yirlerine Ḳapudan-ı Deryā Baltacı Meḥemmed Paşa naḳl olındı. Yirine ümerā-yı deryādan 'Abdu'r-raḥmān Paşa vaṣl olındı.

1 A 318.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Yeñiçeri Aġası Ḥasan Paşa ṣāniyen Burusa sancaġına naḳl ve yirine Portumlı[1] İbrāhīm Aġa vaṣl olındı.

Sene-i meẕkūre Ramażān-ı şerīfinüñ yigirmi sekizinci gicesi Tersāne-i 'Āmire'de kerāste maḫzeni bi-ḳażāi'llāhi te'ālā muḥteriḳ olup Ḳapudan 'Abdu'r-raḥmān Paşa ġażab-ı ḫusrevānīye maẓhar olup leyle-i meẕkūrede ḳatl olınup yirine Ḳapucılar Ketḫudāsı Velī Paşa ḳapudan-ı deryā naṣb olındı.

Māh-ı mezbūrda Ḳırım ḫānı el-Ḥāc Selīm Giray bi-emri'llāhi te'ālā fevt olup oġlı Ġāzī Giray Ḳırım ḫānı naṣb olındı.

Bu eṣnāda sarāy-ı cedīd-i sulṭānīde olan dört nefer şeh-zāde-i cüvān-baḫt mevsim-i ḫitāna bāliġ olmalarıyla sünnet olındı.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ altıncı güni yeñiçeri aġası Portumlı İbrāhīm Aġa 'azl, yirine ṣāniyen Çelebi Meḥemmed Aġa vaṣl olındı.

Biñ yüz on yedi senesi Muḥarremü'l-ḥarāmında Ḳapudan Velī Paşa donanma-yı hümāyūn ile Ḳaradeñiz'e revān oldı.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sında Aġrıboz muḥāfıẓı Sirke 'Oṣmān Paşa Bosna muḥāfaẓasına naḳl, yirine[2] Bosna'dan Elçi İbrāhīm Paşa vaṣl olındı.

Māh-ı merḳūmuñ on ṭoḳuzıncı güni **[243[b]]** İnebaḫtı muḥāfıẓı olan ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Aḥmed Paşa bi-emri'llāhi te'ālā terk-i 'ālem-i fānī itdügi ḫaberi ṭaraf-ı devlete vürūd itdükde yirine Dizdār-zāde Aḥmed Paşa me'mūr oldı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi sekizinci güni Ḳapudan Velī Paşa donanma-yı hümāyūnla gelüp Tersāne-i 'Āmire'de lenger-nedāz oldı.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi üçinci güni Nişāncı Ḥüseyn Paşa ma'zūl, yirine ḳubbe-nişīn olan 'Oṣmān Paşa mevṣūl oldı.

Sene-i meẕkūre Ṣa'bānü'l-mu'aẓẓamınuñ sekizinci Erba'ā güni pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretlerinüñ Sulṭān Meḥemmed nām şeh-zāde-i cüvān-baḫtı ẓuhūr idüp on gün on gice donanma olmaḳ üzere fermān ṣādır oldı. Bundan aḳdem Aḳdeñiz'e ta'yīn olınan mīrī ḳalyonlar ḳorṣan gemīlerinden üç ḳıṭ'a ḳalyon ve iki şityeyi zencīr-i tesḫīre çeküp māh-ı mezbūruñ onıncı güni Tersāne-i 'Āmire'ye lenger-endāz oldılar.

1 Nüshalarda "Portumlı" şeklinde yazılmış, aslı "Tortumlı" olmalı.
2 A 319.

Māh-ı mezbūrda tebrīk-i cülūs-ı sa'ādet-me'nūs içün 'Acem şāhı ṭarafından Naḫcivān ḥākimi Murtażā Ḳulı Ḫān gelüp āsitāne-i sa'ādete vāṣıl oldı. Getürdügi fīl donanmaya muṣādefe itdi.

Sene-i mezbūre Ramażān'ınuñ ikinci güni şehriyār-ı sābıḳ Sulṭān Muṣṭafā Ḫān ḥażretlerinüñ Zeyneb Sulṭān nām kerīme-i mükerremeleri bi-emri'llāhi te'ālā vefāt idüp Vālide Sulṭān Türbesi'nde defn olındı.

Māh-ı mezbūruñ yigirimi beşinci gün[i] dīvān-ı hümāyūnda ṭavā'if-i 'askeriyyenüñ mevācibleri iḫrāc olınup tevzī' ü taḳsīm olınduḳdan ṣoñra 'Acem elçisi Murtażā Ḳulı Ḫān ḫāk-i 'atebe-i salṭanatı telsīm ve getürdügi nāme **[244ᵃ]** vü hedāyāsın 'arż u taḳdīm eyledi.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ onıncı gicesi Maḥmūd Paşa ḳurbinde vāḳi' Yehūdīler sūḳında raḥīḳī dükkānınuñ verāsından bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp sūḳ-ı meẕkūr nıṣfına varınca muḥteriḳ olup ṣabāḥa ḳarīb munṭafī oldı.

Bundan aḳdem Mekke-i Mükerreme ḳażāsı tevcīh olınan Ṭayyār Ḥüseyn Efendi ve ṣābıḳan teẕkireci-i evvel olan Muṣṭafā Efendi süvār olduḳları mīrī ḳalyon İskenderiyye'ye ḳarīb olmışlar iken 'aẓīm furtuna ẓuhūr idüp muḫālif-i rūzgār sebebiyle ḳullanacaḳ ālātı ḳalmayup bi'l-āḫire Ebāḫūr sevāḥilinde bir ḳumsal maḥalde başdan ḳara idüp sāḥil-i selāmete yaḳlaşmışlar iken bi-ḳażāi'llāhi te'ālā sefīneleri bir yirlü ḳayaya rāst gelüp pārelenmekle ehl-i sefīne gird-āb-ı helāke yüz ṭutduḳları ḫaber-i hā'ili sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ yigirminci güni rikāb-ı hümāyūna vāṣıl oldı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi ikinci güni 'Acem elçisi Murtażā Ḳulı Ḫān dīvān-ı hümāyūnda nāme-i hümāyūn i'ṭā olınup pāye-i serīr-i 'ālem-maṣīre yüz sürdükden ṣoñra dār u diyārına 'āzim oldı.

Biñ yüz on sekiz senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirminci güni Ṣadr-ı A'ẓam Baltacı Meḥemmed Paşa[1] ma'zūl olup eyālet-i Erżurūm tevcīh ve yirlerine rikāb-ı hümāyūn ḳā'im-maḳāmı Çorlılı 'Alī Paşa mevṣūl oldı.

Sene-i mezbūre Ṣafer'inüñ ikinci güni Ḳapudan Velī Paşa on yedi çekdiri ve dört vasaṭ ḳalyon ile Tersāne-i 'Āmire'den ḥareket ve Ḳaradeñiz ṭarafına 'azīmet eyledi.

1 A 320.

Bu eṣnāda Ḳırım ḫānı **[244[b]]** Ġāzī Giray ḥażretleri ʿazl olınup birāderleri Ḳaplan Giray ḥażretleri naṣb olındı.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ yigirmi birinci güni Mıṣr vālīsi Rāmī Meḥemmed Paşa maʿzūl ve yirlerine Ṭımışvar vālīsi İzmirli ʿAlī Paşa mevṣūl oldı. Anuñ yirine dīger ʿAlī Paşa vaṣl ol[ın]dı.

Sene-i mezbūre Receb'inüñ onıncı güni Yeñiçeri Aġası Çelebi Meḥemmed Aġa maʿzūl ve Burusa'ya nefy ü iclā, yirine Sekbānbaşı ʿOṯmān Aġa yeñiçeri aġası naṣb olındı.

Sene-i mezbūre Şaʿbān'ında Mūṣul vālīsi Aʿrec Yūsuf Paşa Şehr-i Zūr'a naḳl olınup yirine Anaṭolı vālīsi Çerkes Meḥemmed Paşa, anuñ yirine Ṭrabzon'dan Yūsuf Paşa vaṣl olındı.

Sene-i mezbūre Ramażān'ınuñ on sekizinci güni Ḳapudan Velī Paşa'ya ḫāṣ taʿyīn olınup ḳubbe-nişīn ve yirine ṣadr-ı aʿẓam ketḫudāsı İbrāhīm Paşa ḳapudan naṣb u taʿyīn olındı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi yedinci güni Şeyḫü'l-İslām Başmaḳcı-zāde ʿAlī Efendi maʿzūl ve Sinob ḳażāsına nefy ü iclā, yirlerine Ṣadrü'd-dīn-zāde Ṣādıḳ Meḥemmed Efendi naṣb olındı.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on sekizinci güni yeñiçeri aġası ʿOṯmān Aġa bi-emri'llāhi teʿālā vefāt idüp yirine Ḳul Ketḫudāsı Ballı Meḥemmed Aġa naṣb olındı.

Biñ yüz on ṭoḳuz Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ ṭoḳuzıncı güni şehriyār-ı ʿālī-tebār ḥażretlerinüñ Ruḳıyye Sulṭān nām bir duḫter-i saʿd-aḫterleri vücūda gelüp ʿazīm ṭop şenlikleri vāḳiʿ oldı.

Sene-i mezbūre Rebīʿü'l-evvel'inüñ ġurresinde Saḳız muḥāfıẓı Köprili-zāde ʿAbdu'llāh **[245[a]]** Paşa'ya Sivas eyāleti iḥsān, selefi ʿAbdī Paşa'ya Ḥaleb eyāleti ve Ḥaleb vālīsi İbrāhīm Paşa'ya Erżurūm eyāleti ve selefi ṣadr-ı aʿẓam-ı sābıḳ Teberdār Meḥemmed Paşa'ya Saḳız muḥāfaẓası tefvīż olındı.

Sene-i mezbūre Rebīʿü'l-āḫir'inüñ ikinci güni yeñiçeri aġası Ballı Meḥemmed Aġa'ya Nigbolı paşalıġı virilüp yirine ḳul ketḫudāsı Ḳara Muṣṭafā Aġa yeñiçeri aġası naṣb olındı.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ onıncı güni İstanbul'a dāḫil olan Rūmili vālīsi Firārī Ḥasan Paşa māh-ı mezbūruñ yigirminci Cum'a'sında ba'de ṣalāti'l-Cum'a ḥużūr-ı hümāyūna da'vet olınup maẓhar-ı ġażab-ı pādişāhī olmaġla ḳatl olındı.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinde Mıṣr vālīsi 'Alī Paşa ma'zūl, yirlerine ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Dāmād Ḥasan Paşa mevṣūl oldı.

Ṣadr-ı a'ẓam 'Alī Paşa ḥażretlerinüñ tersāne zindānı öñinde bināsına mübāşeret eyledügi cāmi'-i şerīf tamām olup māh-ı mezbūruñ sekizinci güni teşrīf-i hümāyūn ile müstas'id olmaġla derūnında ṣalāt-ı Cum'a edā olındı.

Sene-i mezbūre Receb'inüñ yigirmi üçinci güni Boġdan voyvodası olan Büyük Ḳantemir[1]oġlı'ndan şikāyet olınmaġla 'azl olınup yirine muḳaddemā Boġdan voyvodalıġından ma'zūl Miḫal voyvoda naṣb olındı.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ ikinci Ḫamīs güni Şeyḫü'l-İslām Ṣādıḳ Meḥemmed Efendi ma'zūl, yirlerine Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi mevṣūl oldılar.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ yigirmi yedinci güni ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Rāmī Meḥemmed Paşa bi-emri'llāhi te'ālā vefāt itdügi ḫaberi vürūd eyledi. **[245[b]]**

Biñ yüz yigirmi senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on sekizinci İṡneyn güni ḫudāvendigār-ı sābıḳ Sulṭān Muṣṭafā Ḫān ḥażretlerinüñ benāt-ı 'iṣmet-simātlarından Emīne Sulṭān ḥażretleri Ṣadr-ı A'ẓam Çorlılı 'Alī Paşa ḥażretlerine ve 'Ā'işe Sulṭān ḥażretleri Köprili-zāde Nu'mān Paşa ḥażretlerine[2] 'aḳd-i nikāh olınup tertīb-i sūr-ı pür-sürūrlarına iẕn-i hümāyūn iḥsān olındı.

Ve sene-i mezbūre Ṣaferü'l-ḫayrınuñ beşinci güni ṣadr-ı a'ẓam ketḫudāsı 'Abdu'r-raḥmān Aġa'ya vezāret iḥsānıyla ikrām ve defterdār-ı sābıḳ Dāmād Meḥemmed Efendi ketḫudālıḳ ḫıdmetinde istiḫdām olındı. Bu eṡnāda İnebaḫtı muḥāfıẓı vezīr ketḫudāsı İsmā'īl Paşa Rūmili eyāletiyle kām-bīn, selefi defterdār-ı sābıḳ Ṣarı Muṣṭafā Paşa İnebaḫtı muḥāfaẓasına ta'yīn olındı. Birāz müddetden beri Aydın muḥaṣṣılı olup kemāl-i şiddet ü cesāret ile nāmdār olan 'Oṡmānoġlı Naṣūḥ Paşa emīrü'l-ḥāc naṣb u ta'yīn ve meṣārif-i ḥācca medār olmaḳ içüñ Aydın muḥaṣṣıllıġı daḫı üzerinde ḳalmaḳ üzere eyālet-i Şām iḥsānıyla kām-bīn oldı.

1 A 321.
2 ḥażretlerine A: -İ.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirminci güni Sirke 'Oṣmān Paşa'ya Ḳonya eyāleti ve Maḳtūl-zāde 'Alī Paşa'ya Silifke eyāleti tevcīh olındı.

Sene-i meẕkūre Şa'bān'ınuñ yigirmi dördinci Ḫamīs gicesi beşinci sā'atde Ḫˇāce Paşa'da Ḫūb-yār Cāmi'i ḳurbinde Beñli 'Alī Aġa ḫānesinden bi-ḳażāi'l-lāhi te'ālā āteş ẓuhūr idüp bir ḳolı ol ḥavālīde vāḳi' şerbetci dükkānlarınuñ ve Ma'cūncı Raḥīḳī-zāde ḫānesinüñ ve andan Maḥmūd Paşa Ḥammāmı ḳarşusında olan çeşmeye ve bir ḳolı Caġāle-zāde Sarāyı'nuñ ard **[246ᵃ]** ḳapusında olan cāmi'i muḳābelesinde soḳaḳ aşurı Rüstem Paşa Medresesi ardından Dāye Ḫātūn Cāmi'i'ni ve ipekci bodrumın ve ol eṭrāfda vāḳi' büyūt ve dekākīni yaḳaraḳ ẕikr olınan çeşmeye müntehī oldı. İrtesi Cum'a güni aḫşam eẕānına dek mütemādī olup ba'dehu munṭafī oldı.

Bu eṣnāda Ḳırım ṭarafından iḫtilāl vāḳi' olup Çerkes ve Ḳabarṭay nām ḳabīle ġadriyle ricāl-i devlet-i Ḳırım'dan cem'-i keṣīr şehīd olduġı [ḫaberi] ṭaraf-ı Devlet-i 'Aliyye'ye vürūd eyledi.

Sene-i mezbūre Şevvāl'inde Mıṣr'dan ma'zūl 'Alī Paşa'ya Babaṭaġı muḥāfaẓası iḥsān olındı. Selefi Yūsuf Paşa'ya Ḳırım ḳurbinde Yeñiḳal'a muḥāfaẓası tevcīh olındı.

Muḳaddemā dört[1] beş seneye ḳarīb cezīre-i Rodos'da menfī olan Devlet Giray Ḫān ḥażretleri āsitāne-i sa'ādete da'vet olınup[2] māh-ı mezbūruñ yedinci İṣneyn güni gelüp Ḳaplan Giray ḥażretleri yirlerine Ḳırım ḫānı naṣb olınup alay ile Edrineḳapusı'ndan iḫrāc olınup Dāvūd Paşa'da żiyāfet olındı.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'sinde Saḳız muḥāfiẓı Vezīr Baltacı Meḥemmed Paşa Ḥaleb vālīsi naṣb olındı. Selefi 'Abdī Paşa Anaṭolı eyāletine naḳl, eyālet-i Anaṭolı'dan Ḥasan Paşa Baṣra'ya vaṣl, Baṣra vālīsi Ḫalīl Paşa'ya Şehr-i Zūr eyāleti iḥsān olındı ve Silifke mutaṣarrıfı Maḳtūl-zāde 'Alī Paşa'ya Edrine eyāleti 'ināyet ü iḥsān olındı.

Māh-ı mezbūruñ on sekizinci Erba'ā güni silaḥdār-ı şehriyārī 'Alī Aġa'ya ḥużūr-ı hümāyūnda dāmādlıḳ ḫil'at-i celīlesi ilbās u iḥsān olındı.

Biñ yüz yigirmi **[246ᵇ]** bir senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni Vezīr-i A'ẓam Çorlılı 'Alī Paşa'nuñ Parmaḳḳapu ḳurbinde vāḳi' cāmi'-i şerīf ve Dārü'l-ḥadīṣ ve ḫānḳāh ve 'imāreti tamām oldı.

1 dört A: -İ.
2 A 322.

Māh-ı mezbūruñ ṭoḳuzıncı güni ḥuccāc-ı müslīmīn Müzeyrib'e dāḫil olduḳlarında Sā'ime şeyḫi Küleyb cem'iyyet-i eşḳıyā-yı 'urbān ile ḥuccāc-ı müslimīn ḳonduġı yire nıṣf sā'at merḥalede ḳarār itmekle emīrü'l-ḥāc olan 'Oṯmānoġlı Naṣūḥ Paşa ḥuccāc ordusıyla 'urbānuñ ḳonduġı maḥal beyninde bir sāyebān naṣb itdürüp "Murādı ne ise gelsün, kendü ile söyleşüp aḥvāle bir niẓām virelüm." diyü Küleyb'e adam gönderdükde Küleyb daḫı ser-keşān 'urbāndan otuz ḳırḳ nefer eşḫāṣ ile gelüp eṯnā-yı muṣāḥabetde Naṣūḥ Paşa kendü etbā'ına işāret idüp Küleyb'i ve etbā'ını katl ve lāşelerin sā'ir eşḳıyā-yı 'urbānuñ öñinde bıraḳduḳlarında cümlesi perākende vü perīşān oldılar.

Māh-ı mezbūruñ on üçinci Ṯülāṯā güni ḳızlar aġası yazıcısı İbrāhīm Efendi Ḥaremeynü'ş-Şerīfeyn muḥāsebeciligi ile iḥrāc ve yirine ikinci ḫalīfe Muṣṭafā Efendi yazıcı naṣb olındı.

Sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inüñ üçinci güni seḥer vaḳtinde Ortaḳapu'dan içerü sarāy-ı hümāyūn meydānında ḳurılan otaḳda ṣadr-ı a'ẓam ve şeyḫü'l-İslām ve vüzerā-yı 'iẓām ve naḳīb efendi ve ṣadreyn ve İstanbul ḳāḍīsi ve Süleymāniyye şeyḫi yirlü yirinde ḳarār eyleyüp velāyeten Dārü's-sa'āde Aġası Süleymān Aġa vekāletiyle ve silaḥdār paşa ṭarafından ṣadr-ı 'ālī ketḫudāsı ve kendi ketḫudāları şehādetleriyle nām-zed tevḳīli olan Ḳapudan el-Ḥāc İbrāhīm Paşa vekāletleriyle **[247[a]]** ḳırḳ biñ altun mihr-i mü'eccel üzerine tezevvüc ü tezvīc ve şeyḫü'l-İslām efendi 'aḳd-i nikāḥ ile tezyīn ü tebrīc eyledüklerinden ṣoñra du'ā-yı tebrīke āġāz ve ṭā'ir-i da'vetleri 'arş-ı icābete pervāz eyledi.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ on dördinci güni sābıḳā Mıṣr vālīsi olup Saḳız muḥāfaẓasına ta'yīn olınan İzmirli 'Alī Paşa'ya Erżurūm eyāleti iḥsān olındı. Selefi Silaḥdār İbrāhīm Paşa Kerkük'e naḳl olınup anuñ selefi Çerkes Meḥemmed Paşa Mūṣul'a, Mūṣul vālīsi Şeh-süvār -zāde Ġāzī Meḥemmed Paşa Sivas'a ve Sivas'dan Köprili-zāde 'Abdu'llāh[1] Paşa Ṭrabzon'a naḳl olındı.

Bundan aḳdem Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī ḥażretleri evā'ilinde beyān olınduġı üzere İsvec ḳralı memleketin żabṭ itdükde Leh ḥākimi Na'lḳıran firār eyleyüp Mosḳov'dan istimdād itmekle Mosḳov çarı daḫı 'asker cem' idüp İsvec üzerine gelüp muḳābil olduḳlarında birḳaç def'a Mosḳov münhezimen firār itdükden ṣoñra Mosḳov çarı bī-nihāye 'asker cem' idüp 'aẓīm ṭoplar ile Leh

1 A 323.

içinde İsvec üzerine hücūm itdükde eṣnā-yı cenkde İsvec ḳralınuñ ayaġına ṭop dānesi doḳınmaġla mecrūḥ olduġından mā'adā 'askeri daḫı perīşān olmaġla bir miḳdār etbā'ıyla Özi cānibine firār idüp Özi Ḳal'ası'na altı sā'atlik mesāfe olan Aḳṣu'nuñ nehr-i Özi'ye ḳarışduġı maḥalden bir buçuḳ sā'at mesāfede Rodos Geçidi dimekle ma'rūf maḥalle vuṣūl ile 'ubūra mübāşeret ve her ne ḥāl ise İsvec 'askeri geçüp baḳıyye ḳalan beş yüz ḳadar İsveclü ve üç dört biñ **[247b]** Barabaş ve Portaḳal ṭā'ifesi daḫı 'ubūr itmek üzere iken aḫşam vaḳtinde girüden on beş biñ ḳadar Mosḳov 'askeri irişüp ol gice ve irtesi öyle vaḳtinde dek 'aẓīm ḳıtāl vuḳū' bulduḳdan ṣoñra berü ṭarafdan imdād mümkin olmamaġla 'āḳıbetü'l-emr baḳıyye ḳalanlardan kimi ṣuyı 'ubūr ve niçesi ġarḳ u telef oldı. Fe-emmā berü ṭarafda İsvec ḳralı ḥareket idüp māh-ı Cumāde'l-āḫire'nüñ on üçinci güni Bender'e vuṣūl bulup Özi muḥāfiẓı Yūsuf Paşa'ya ilticā itmekle ḳral-ı mesfūr içün maḥṣūṣen 'acele üzere bir ḫāne binā ve etbā'ına daḫı süknālar inşā olındı. İsvec ḳralınuñ mācerā-yı ḥāli ve ḥālen gelüp Bender altında olınduġı Özi muḥāfiẓı Yūsuf Paşa ṭarafından der-i Devlet-i 'Aliyye'ye i'lām olınduḳda «الكفر ملة واحدة»[1] muḳteżāsınca münāsib olan mülūk-i naṣārādan birine mürāca'at iken andan 'ār idüp merci'-i mülūk-i 'ālem olan salṭanat-ı 'Oṣmāniyye'nüñ ketif-i ḥimāyet ü şefḳatine ilticā itmegi tercīḥ itdüginden nāṣī rūy-ı recāsına ḥavāle-i dest-i red sezāvār-ı nāmūs-ı salṭanat görilmeyüp ḥaḳḳında müsā'ade-i ḫusrevāne ẓuhūr ve ber-vech-i müsāferet ne ḳadar meḳṣūd ü ārām iderse rūz-merre ta'yīnātı ṭaraf-ı mīrīden görilmek üzere māh-ı merḳūmuñ üçinci güni fermān-ı hümāyūn ṣudūr eyledi.

Bu eṣnāda Nişāncı 'Abdu'r-raḥmān Paşa Ṣofya vālīsi naṣb u ta'yīn ve Süleymān Paşa nişāncılıḳla kām-bīn olındı. İstanbul aġalıġından ma'zūl Dervīş Aġa Rūmili İskenderiyye begi olup Özi üzerine ta'yīn olındı. Ve sābıḳā Defterdār el-Ḥāc Meḥemmed Efendi Selanik **[248a]** vālīsi naṣb olınup iki yüz ādem ile Bender üzerine ta'yīn olındı.

Sene-i mezbūre Şa'bān'ınuñ yigirmi üçinci güni Ḳapudan İbrāhīm Paşa ma'zūl, yirlerine Aġrıbozlı Kūsec 'Alī Paşa-zāde Meḥemmed Efendi'nüñ[2] tersane ketḫudāsı iken ḳapudan-ı deryā naṣb olındı. Ve yevm-i mezbūrda Mıṣr vālīsi Dāmād Ḥasan Paşa ma'zūl ve yirine Ḳapudan İbrāhīm Paşa mevṣūl oldı.

1 "Küfür tek millettir."
2 A 324.

Sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerreminde bundan aḳdem İsvec ḳralınuñ Boġdan nevāḥīsinden Ḫırvabic (?) nām ḳaṣabada ḳışlamaḳ üzere mekṯ ü ārām iden iki biñ ḳadar 'askerini Mosḳovla başup ḳatl ü helāk itdüginden Miḫal voyvodanuñ ḫıyānetine istidlāl olınup māh-ı mezbūruñ sekizinci güni 'azl ve ḥabs olındı. Yirine dīvān-ı hümāyūnda İskerletoġlı Niḳolayi voyvoda naṣb olındı.

Biñ yüz yigirmi iki senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ beşinci güni devletli 'Ā'işe Sulṭān ḥażretlerine muḳaddemā nām-zed-i izdivāc olan Köprili-zāde Nu'mān Paşa āsitāne-i sa'ādete da'vet ile gelüp maḥrem-i şebistān-ı zifāf oldılar.

Sene-i mezbūre Ṣafer'inde Cidde vālīsi Muḥsin-zāde vefāt itmegin yirine A'rec İbrāhīm Paşa naṣb olındı.

Sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inüñ dördinci Sebt güni ḫudāvendigār-ı sābıḳ merḥūm Sulṭān Muṣṭafā Ḫān ḥażretlerinüñ duḫter-i sa'd-aḫterlerinden Ṣafiyye Sulṭān ḥażretlerin Maḳtūl-zāde 'Alī Paşa'ya şeyḫü'l-İslām efendi on biñ altun mihr-i mü'eccel üzere 'aḳd-i nikāh eyleyüp ṭoḳuzıncı Ḫamīs güni alay ile sarāy-ı hümāyūndan Süleymāniyye ḳurbinde sarāy-ı 'ālīlerine naḳl olındı. Onıncı Cum'a gicesi zifāf oldılar.

Sene-i mezbūre **[248[b]]** Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on yedinci güni Vezīr-i A'ẓam Çorlılı 'Alī Paşa 'azl ve yirlerine Köprili-zāde Nu'mān Paşa vaṣl olındılar. Bu eṣnāda Köprili-zāde 'Abdu'llāh Paşa Ṭrabzon'dan Belġrad muḥāfaẓasına naḳl, yirine Ḳal'a-i Cedīd muḥāfıẓı Ebū Ḳavuḳ Meḥemmed Paşa, yirine Ṣofya vālīsi 'Abdu'r-raḥmān Paşa, yirine İnebaḫtı muḥāfıẓı Ḳara Meḥemmed Paşa, yirine Nişāncı Ḥüseyn Paşa naṣb olındı. Ve Adana vālīsi Maḳtūl-zāde 'Alī Paşa'ya Diyārbekr eyāleti ve selefi Receb Paşa'ya Vān[1] eyāleti ve anuñ selefi Çerkes Meḥemmed Paşa'ya Sivas eyāleti tevcīh olındı.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ on ṭoḳuzıncı güni Şeyḫü'l-İslām Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi ma'zūl ve yirlerine ṣāniyen Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Alī Efendi mevṣūl oldılar.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirmi birinci güni Ṣadr-ı A'ẓam Nu'mān Paşa ma'zūl ve yirlerine Ḥaleb vālīsi Baltacı Meḥemmed Paşa mevṣūl oldılar. Bu eṣnāda Mıṣr vālīsi İbrāhīm Paşa 'azl, yirine Ṣaydā vālīsi Kūsec Ḫalīl

1 Vān A: Revān İ.

Paşa mevṣūl oldı. Yirine Ḥanya muḥāfıẓı ʻOṯmān Paşa yirine Ḳandiye vālīsi Yūsuf Paşa, yirine İstanköy muḥāfıẓı ṣadr-ı aʻẓam-ı sābıḳ Ḳalaylı Aḥmed Paşa taʻyīn olındı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi sekizinci güni pādişāh-ı ʻālem-penāh ḥażretlerinüñ Sulṭān Süleymān nām şeh-zāde-i cüvān-baḫtları vücūda gelüp ʻaẓīm[1] ṭop şenlikleri oldı.

Sene-i mezbūre Şaʻbān-ı şerīfinüñ ikinci güni Şehr-i Zūr vālīsi Silaḥdār İbrāhīm Paşa'ya Ḥaleb eyāleti ve yiri Edrine beglerbegisi Şeh-süvār-zāde Meḥemmed Paşa'ya, anuñ yiri Arslan Paşa'ya iḥsān olındı.

Māh-ı mezbūruñ ṭoḳuzıncı **[249ª]** güni Yeñiçeri Aġası Ḳara Muṣṭafā Aġa maʻzūl ve yirine sābıḳā ḳul ketḫudāsı olan Yūsuf Aġa mevṣūl oldı.

Sene-i mezbūre Ramażān'ınuñ üçinci güni Ḳırım ḫānı Devlet Giray ḥażretleri āsitāne-i saʻādete duḫūl, Sulṭān Aḥmed Ḫān Cāmiʻ-i Şerīfi ḳurbinde vāḳiʻ ṭaraf-ı mīrīden ferş ü tertīb olınan Ḳara Bayram Aġa ḫānesine nüzūl eyledi.

Māh-ı mezbūruñ on yedinci güni ḫān ḥażretleri ḥużūr-ı hümāyūna daʻvet olınup Mosḳov aḥvāli müẕākere olınduḳda ḫān ḥażretleri daḫı "Şevketlü hünkārum! Bu kāfir bir ḥīlekār kāfirdür. Eger ʻahd ü ṣulḥine iʻtimād ve ʻarż-ı maḥżarlardan maḥżarlardan iġmāż-ı ʻayn iʻtiẕār buyrılur ise ʻāḳıbet-i kār pek düşvār olur. Hele Ḳırım memleketi şimdiden elden gitdi. Rūmili ḫod ḳabża-i taṣarrufdan çıḳmaġa yüz ṭutmışdur ve bu kāfirüñ ḳaṣdı İstanbul'a olup ʻumūmen reʻāyā keferesiyle ittiḥād u ittifāḳ üzere olduġı ẓāhir olmışdur." diyü Mosḳov keferesinüñ naḳż-ı ʻahdini müstelzim niçe aḥvāl ü ḥarekātını ʻarż u ifāde itdükden ṣoñra ʻavāṭıf-ı ʻaliyye-i mülūkāneden ḳırmızı ḳaṭīfeye ḳaplu semmūr kürk ilbās ve iki mücevher sorguçlı ḳalpaḳ ve bir mücevher şemşīr ve tīrkeş ve ʻabāyı ve dīvān raḫtıyla mükemmel bisāṭlı bir at iḥsān buyrılup ḳonaġına ʻāzim oldı.

Vuḳūʻ-ı Sefer-i Mosḳov

Gerek ḫān ḥażretleri ve mīr-āḫūr aġanuñ ḫaberleri ve gerek Bender ve Babaṭaġı ve sā'ir Mosḳov ḥudūdında vāḳiʻ ser-ḥad āhālīsinüñ maḥżarları mūcibince Mosḳovlunuñ ḥıyānet ve niyyet-i fāsidleri ẓāhir olmaġla üzerine sefer-i

1 A 325.

hümāyūn vuḳū'ı lāzım geldügi vükelā-yı devlet ile daḫı müẕākere **[249[b]]** olınup cümleye tefhīm olınmaḳ üzere taṣmīm olındı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi sekizinci Ḫamīs güni bi'l-cümle vüzerā ve 'ulemā ve ocaḳ aġaları ve ḫ̔ācegān-ı dīvān ve küttāb ve ocaḳ iḫtiyārları sarāy-ı hümāyūna cem' [ü] da'vet ve Ṣofa Köşki nām maḥalde bi'ẕ-ẕāt ḥużūr-ı hümāyūnda meclis-i meşveret olınup ibtidā bu ḫuṣūṣı ḫaber virmek içün gelen ümerā-yı ser-ḥadden ḫalḳa i'lām-ı ḥāl içün düşmenüñ keyfiyyātı su'āl buyrıldı. Cümlesi bir aġızdan vāḳi' ḥāli taḳrīre āġāz idüp "Mosḳov keferesinüñ ḥīle vü ḫud'alarına i'timād olınursa Devlet-i 'Aliyye üzerine hücūm ḳaṣdıyla şeb ü rūz tedārikde olduġından nāşī ser-ḥadlerden bi'l-külliyye emniyyet gidüp ve ḫavf ve mekr ü şürūr ile İstanbul ḫalḳı bī-ḥużūr olmışdur. Eger bir müddet müsāmaḥa olınursa 'ale'l-ġafle yüriyüp ser-ḥadlere istīlā ideceginde şübhe yoḳdur." diyü taḥḳīḳ-ı maḳāl[1] eyledüklerinden[2] ṣoñra ser-ḥadlerden gelen maḥżarlar ḳırā'at olındı. Mosḳovlunuñ dā'imā ṣulḥe muġāyir ḥareketi olup ez-cümle Ḳırım ser-ḥaddinde vāḳi' Or Ḳal'ası'na on iki sā'at ḳarīb maḥalde Ḳamange nām bir ḳal'a ve Ṣamarcıḳ Ṣuyı'na Özi Ṣuyı'nuñ iltiṣāf eyledügi maḥalde Ṣamarcıḳ nām bir palanḳa ve Azaḳ Ḳal'ası'ndan ḳırḳ mil yirde vāḳi' Ṭayġan nām maḥalde daḫı bir ḥıṣn-ı metīn ve cā-be-cā Azaḳ Deñizi'nde bī-ḥad donanma tedārik ve inşā itdüginden mā'adā Aḳṣu ile Ṭurla nehri mā-beyninde vāḳi' Uḳrayna memleketi 'an-aṣlün Leh memleketinden olup eṣnā-yı ṣulḥde Devlet-i 'Aliyye **[250[a]]** ṭarafından Lehlü żabṭına virilmiş iken Mosḳov çarı kendi sınurları olan Ṭomacıḳ Ṣuyı'nı tecāvüz ve berü ṭarafda vāḳi' Aḳṣu'yı daḫı geçüp Uḳrayna memleketinde olan cümle ḳal'a vü palanḳalara Mosḳov 'asker ḳoyup ve Bender'e sekiz sā'at mesāfe Raşḳoyı ve nehr-i Ṭurla'nuñ ṭaşra ṭarafın ve Boġdan voyvodalarınuñ maḳarrı olan Yaş ḳaṣabası muḳābilinde vāḳi' İstalin nām ḳal'asını ve Ḫotin Ḳal'ası'nı ve andan Macar palanḳasına gelince ol ḥavālīleri żabṭ eyleyüp ve bundan ṣoñra İsvec ḳralı ḥudūd-ı İslāmiyye'ye firār eyledüklerinde sınurdan üç sā'at içerü girüp Aḳṣu nehri kenārında İsveclü 'askerinden üç yüz nefer ādemi Mosḳov aḫẕ ve memleketlerine götürüp ve İsvec ḳralı içün iç il meṣābesinde olan Bender'e gelüp üç ay ṣoñra 'askerinden yedi yüz miḳdārı İsveclüyi Boġdan nevāḫīsinden ḳışlaya gönderdükde altı biñ miḳdārı Mosḳov

1 maḳāl İ: maḳām A.
2 A 326.

'askeri Boġdan memleketi içerüsine hücūm ve mezbūrları ḳatl ü esīr eylediler. Ve bu sene Muḥarrem'inüñ on altıncı güni kendülere tābi' Ḳalmuḳ tā'ifesiyle tecemmu' ve Ḥakcekin nām ma'berden içerüsine girüp yigirmi nefer müselmānı ḳatl ve mālların ve ṭavarların ġāret itdiler diyüp ḫuṣūṣ-ı mezbūrı Şeyḫü'l-İslām Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Alī Efendi'den istiftā olınduḳda "Pādişāh-ı İslām *ḫullidet ḫilāfetühu ilā-yevmi'l-ḳıyām*[1] ile ehl-i ḥarb olan kefereden Mosḳov ṭā'ifesinüñ ḳralı beyninde ṣulḥ vāḳi' olmış iken ḳral-ı mesfūr ḥudūd-ı İslāmiyye ahālīsi olan müslimīnden niçesin ḳatl **[250b]** ve niçesin esīr itmekle naḳż-ı ṣulḥ ve ḫıyānet eyledügi ẓāhir ü müteḥaḳḳıḳ[2] olmaġın pādişāh-ı İslām ḳral-ı meẕkūruñ mażarratını bilād-ı İslāmiyye'den def' içün üzerine 'asker gönderüp şer'an muḥārebe itmek[3] lāzımdur." diyü iftā itmeleriyle Mosḳov keferesi üzerine sefer-i hümāyūn muḥaḳḳaḳ u muḳarrer olup meclis-i meşveret bu vech üzere itmām ve du'ā-yı icābet-peymā ile ḫatm-i kelām olındı.

Sene-i mezbūre Şevvāl'inüñ üçinci güni ḫān ḥażretlerinüñ iltimāsıyla Boġdan voyvodası İskerletoġlı Niḳolayi 'azl ve yirine Küçük Ḳantemiroġlı vaṣl olındı.

Mosḳov diyārına çapul itmek[4] üzere ḫān ḥażretlerinüñ fī-mā-ba'd Ḳırım ṭarafına 'azīmet itmesi iḳtiżā itmegin māh-ı mezbūruñ beşinci güni Ṭopḳapusı'ndan 'aẓīm alay ile ta'ẓīm-i iḥrāz ve cenāḥ-ı isti'cāl ile Ḳırım ṭarafına pervāz eyledi.

Māh-ı merḳūmuñ yedinci güni Mosḳov keferesi üzerine sefer muḥaḳḳaḳ u muḳarrer olmaġla āsitānede muḳīm olan balyosı yetmiş ḳadar ādem ile Yedikulle'de ḥabs olındı.

Māh-ı mezbūruñ ṭoḳuzıncı güni Nu'mān Paşa Aġrıboz muḥāfaẓasından Ḥanya muḥāfaẓasına ta'yīn olınup Kütāhiyye vālīsi 'Abdī Paşa Belġrad muḥāfaẓasına naḳl ve Belġrad muḥāfiẓı 'Abdu'llāh Paşa Aġrıboz'a vaṣl olındı.

Biñ yüz yigirmi üç senesi Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde bi'l-cümle vüzerā ve 'ulemā ve meşāyiḫ efendiler ve sā'ir a'yān-ı devlet ṣadr-ı a'ẓam sarāyına cem' olup tūġ-ı pür-fürūġ mu'tād üzere binek ṭaşı yanına iḫrāc olındı.

1 "Allah onun hilafetini kıyamet gününe kadar dâim kılsın."
2 müteḥaḳḳıḳ A: muḥaḳḳaḳ İ.
3 itmek A: -İ.
4 A 327.

Ve māh-ı mezbūruñ on altıncı Cum'a güni Vālide Sulṭān *dāmet 'iṣmetuhā*[1] ḥażretlerinüñ Üsküdar'da binā buyurduḳları **[251ᵃ]** cāmi'-i ṣerīf ḫayr-ı ḫitām bulduġı ṭaraf-ı 'aliyye-i sulṭānīyeye i'lām olınduḳda pādişāh-ı İslām ḥażretleri vüzerā-yı 'iẓām ve 'ulemā-yı a'lām efendiler cāmi'-i cedīdde ṣalāt-ı Cum'a edā ba'de'l-cum'a Ayaṣofıyya vā'iẓi va'ẓ u du'ā eyledi.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi üçinci gün[i] vezīr-i ṡānī, dāmād-ı sulṭānī 'Alī Paşa ḥażretleri ṣadr-ı a'ẓam sarāyına da'vet ve ṣādır olan ḫaṭṭ-ı hümāyūn mūcibince rikāb-ı hümāyūn ḳā'im-maḳāmlıġı ile ilbās-ı ḫil'at olındı.

Māh-ı mezbūruñ on ṭoḳuzıncı güni ṣadr-ı a'ẓam ve yeñiçeri aġasınuñ ve cebecibaşınuñ ve sā'ir silaḥdār aġalarınuñ tuġları ve otaḳları mu'tād-ı ḳadīm üzere alay ile Dāvūd Paşa ṣaḥrāsına naṣb olındı.

Māh-ı merḳūmuñ yigirmi altıncı güni serdār-ı ekrem Meḥemmed Paşa ḥażretleri ḳānūn-ı ḳadīm üzere vüzerā-yı 'iẓām ve 'ulemā-yı ẕevī'l-iḥtirām ve meşāyiḫ-ı fiḫām ve sā'ir erbāb-ı dīvān müretteb ü mükemmel alay ile Ṭopḳapusı'ndan güẕār ve Dāvūd Paşa ṣaḥrāsında otaḳlarına nüzūl ve ḳarār eylediler.

Bu eṣnāda Ḥanya'dan ma'zūl Yūsuf Paşa Ḳandiye muḥāfaẓasına ta'yīn, selefi ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Ḳalaylı Aḥmed Paşa İstanköy cezīresine naḳl ile müteḳā'id oldı.

Sene-i mezbūre Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on ṭoḳuzıncı güni donanma-yı hümāyūn ile Ḳapudan Meḥemmed Paşa üç biñ üç yüz levend ile memlū başdarda-i hümāyūn ve yigirmi iki ḳıṭ'a ümerā-yı deryā çekdirileri ve on altı biñ ceng-āver levend ile memlū yigirmi yedi ḳıṭ'a ḳalyon ve ikişer yüz yigirmişer levendli otuz ḳıṭ'a ḳalyata ve seksener[2] levendli altmış firḳate ve otuzar levendli yüz yigirmi ḳıṭ'a ḳancabaş ve yedişer **[251ᵇ]** levendli yüz broliḳ ki cem'an üç yüz altmış sefā'in-i İslām ve derūnlarına otuz beş biñ nefer ġuzāt-ı nuṣret-encām ile Tersāne-i 'Āmire'den ḥareket idüp Beşiktaş nām maḥalde lenger-endāz oldılar.[3]

Māh-ı merḳūmuñ on altıncı güni ḫān ḥażretleri küffār-ı ḫāksāruñ ṭoḳuz pāre ḳal'asın yaḳup yıḳup Orḳapusı'na dāḫil ve ẕikr olınan ḳılā'uñ ḳapudanlarıyla ma'an dīvān efendisi yediyle rikāb-ı hümāyūna 'arżı vārid olmaġın mīr-

1 "Masumluğu devam etsin."
2 seksener A: seksen İ.
3 A 328.

āḫūr-ı evvel vekīli, dergāh-ı ʻālī ḳapucıbaşılarından İbrāhīm Aġa yediyle ḳılıç ḳaftan irsāl ve sefer-i hümāyūnı daʻveti mutażammın nāme-i hümāyūn ile ikrām u iclāl olındı.

Ġazve-i Ūlā

Ġazve-i ūlā Mosḳov Seferi'dür. Māh-ı mezbūruñ on ṭoḳuzıncı güni Ṣadr-ı Aʻẓam Meḥemmed Paşa ḥażretleri serdār taʻyīn olınup sancaġ-ı şerīf kendülere teslīm olınup bi'l-cümle ordu-yı hümāyūn ricāliyle Dāvūd Paşa ṣaḥrāsından ḥareket ve ṣavb-ı maḳṣūda ʻazīmet eylediler. Ṭayy-ı merāḥil ve ḳaṭʻ-ı menāzil iderek İsaḳcı maʻberinden Ḳartal ṣaḥrāsına ʻubūr eyledükde düşmen-i dīn daḫı Boġdan ḥavālīsinde vāḳiʻ Çoçur nām maḥalle vuṣūl bulduġı ḫaber alınup üzerlerine ʻazīmet ve sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ altıncı Sebt güni nehr-i Brut kenārında Ḳamçı Geçidi maʻberinden bir buçuḳ sāʻat mesāfede vāḳiʻ ṣaḥrā-yı pehnāda naṣb-ı ḫıyām-ı saṭvet olındı. Ol gice nehr-i mezbūr üzerine köpriler yapılup ʻale's-seḥer bir miḳdār ʻasākir-i İslām ʻubūr eylediler. Küffār-ı ḫāksār ile cenge mübāşeret ve muḥārebe ve muḳāteleye mübāderet gösterdüklerinde aʻdā-yı dīn bir vechle ṭāḳat getüremeyüp nā-çār ʻār-ı gürīzi iḫtiyār **[252ᵃ]** ve çār-ı bed-kirdārlarınuñ olduġı ṭabur-ı menḥūslarına dek firār eylediler. Ol gün ṭarafeynden tertīb-i esbāb ve ceng ü peykār ile vaḳt imrār olınup irtesi gün serdār-ı ekrem ḥażretleri ʻale'l-ʻumūm ʻasker-i İslām ile köprilerden ʻubūr eyledükde muḳaddem geçen guzāt-ı müslimīn ile baʻde'l-iltiḥāḳ düşmen-i dīnüñ tabur-ı maḳhūrī üzerine saʻy ü şitāb idüp tabur ile muḳābele olındı. Ḫān ḥażretleri ʻasākir-i Tatar ile daḫı ardların alup sedd-i rāh-gürīz itmekle küffār-ı ḫāksār bir miḳdār muḥārebeden ṣoñra ṭāḳat getüremeyüp istīmān ile vire bayraġın iẓhār idüp birḳaç muʻteber kefere ʻarż-ı ḥāl ile serdār-ı ekremüñ pāy-ı iḳbāline rūymāl eyleyüp ṣulḥ ü ṣalāḥa ṭālib olduḳlarında ḥużūr-ı Āṣafī'de ʻaḳd-i meclis-i meşveret olınup ṣulḥ ü ṣalāḥuñ ḳuyūd u şürūṭı bu vech üzere maḳṣūd ve merbūṭ oldı ki "Azaḳ Ḳalʻası niçe alınmış ise arāżī ve sā'ir tetimmātıyla ṭaraf-ı Devlet-i ʻAliyye'ye teslīm olına ve Ṭayġan ve Ḳamange ve Yeñi Ḳalʻa külliyyetiyle hedm olına ve Ḳamange'nüñ içinde olan ṭop ve cebe-ḫānesi bi'l-külliyye Devlet-i ʻAliyye ṭarafına teslīm olına ve fī-mā-baʻd Lehlüye müdāḫale eylemeye ve İsvec'üñ memleketine gitmesine mümānaʻat eyleyemeye." diyü ʻahd ü mīṡāḳ baġlanup ṭarafeynden temessükleşüp ve küffār cānibinden

rehnler alınup māh-ı mezbūruñ altıncı Erba'ā güni bilā-te'ḫīr memleketlerine gitmege iẕn virilüp Maḳtūl-zāde 'Alī Paşa ta'yīn ve birḳaç merḥale Tatar 'askeri ta'arrużdan te'mīn olındı.

Māh-ı mezbūruñ on sekizinci güni serdār-ı ekrem Meḥemmed Paşa ḥażretlerinüñ ketḫudāları fütūḥāt-ı celīle **[252[b]]** vuḳū'ı iḫbārıyçün me'mūren ilġar ile pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretleri ṭaraf-ı[1] bāhirü'ş-şereflerine vuṣūl buldılar.

Māh-ı mezbūruñ yigirminci güni Ketḫudā 'Oṯmān Aġa mīr-āḫūr-ı kebīr naṣb olınup ba'dehu ḳatl olındı. Yine bu māh evā'ilinde Mıṣr vālīsi Kūsec Ḫalīl Paşa ma'zūl, yirine ḳapudan-ı sābıḳ Velī Paşa mevṣūl oldı.

Sene-i mezbūre Ramażān'ınuñ üçinci güni serdār-ı ekrem Meḥemmed Paşa ḥażretleri bi'l-cümle ordu-yı hümāyūnla Ḳartal ṣaḥrāsından ḥareket ve ṭayy-ı merāḥil iderek Edrine ṣaḥrāsına naṣb-ı ḫıyām-ı saṭvet olındı.

Sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerreminüñ ṭoḳuzıncı güni Ḳapucılar Ketḫudāsı Meḥemmed Aġa mübāşeretiyle Ṣadr-ı A'ẓam Meḥemmed Paşa ḥażretlerinden mühr-i hümāyūn istirdād ve Yeñiçeri Aġası Yūsuf Paşa ḥażretlerine teslīm itmekle dil-şād ḳılındılar.

Māh-ı mezbūruñ on birinci güni Ṣadr-ı A'ẓam Yūsuf Paşa ḥażretleri ordu-yı hümāyūn ile Edrine ṣaḥrāsından ḥareket ve yigirminci güni bi'l-cümle tertīb üzere 'ulemā ve a'yān-ı devlet alay ile Ṭopḳapusı'ndan İstanbul'a vuṣūl ve Temürḳapu Sarāyı'na duḫūl müyesser oldı.

Māh-ı merḳūmuñ yigirmi ikinci güni ḳā'im-maḳām-ı İstanbul olan Çelebi Meḥemmed Paşa ṣāliṣen yeñiçeri aġası naṣb olındı. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'si ġurresinde Diyārbekr'den ma'zūl İbrāhīm Paşa'ya Kürd Bayram-zāde Meḥemmed Paşa yirine Edrine eyāleti tevcīh olındı.

Māh-ı meẕkūruñ yigirmi üçinci güni Ḳapudan-ı Deryā Meḥemmed Paşa ma'zūl, yirlerine Bustāncıbaşı el-Ḥāc Aḥmed Aġa rütbe-i vezāret iḥsānıyla mevṣūl oldı. Yirine Ḫāṣekī Aġa el-Ḥāc Ḫalīl Aġa bustāncıbaşı naṣb olındı.

Māh-ı merḳūmuñ onıncı güni Ḳandiye muḥāfiẓı Yūsuf Paşa Saḳız cezīresine **[253[a]]** ta'yīn olınup yirine Ḥanya'dan Köprili-zāde Nu'mān Paşa naḳl,

1 A 329.

anuñ yirine Aġrıboz muḥāfıẓı ʿAbdu'llāh Paşa, anuñ yirine Rūmili vālīsi Yörük Ḥasan Paşa, anuñ daḫı yirine Belġrad muḥāfıẓı ʿAbdī Paşa, anlaruñ yirine daḫı sābıḳā Edrine bustāncıbaşısı Ḳara Yılan-zāde ʿAlī Paşa Bosna'dan naḳl olındı.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on dördinci Sebt gicesi aḫşam vaḳtinde Odunḳapusı ḫāricinde Aḫī Çelebi Cāmiʿ-i Şerīfi dibinden cāmiʿ-i mezbūr imāmınuñ menzilinden bi-ḳażāi'llāhi teʿālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp sebze-ḫāne ve çardaḳ ve ol ḥavālīde vāḳiʿ pirinçciler, ṣoġancılar, balmūmcılar ve teknecilerden ta Balıḳbāzārıḳapusı'na varınca vāḳiʿ olan büyūt ve dekākīn bi'l-cümle muḥterīḳ olup sāʿat yedi buçuḳda munṭafī oldı.

Ve yevm-i mezbūrda Defterdār Dāmād Meḥemmed Efendi maʿzūl, yirine defterdār-ı sābıḳ el-Ḥāc Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı.

Māh-ı merḳūmuñ on beşinci güni Ḳırım ḫānı Devlet Giray ḥażretleri Ḳırım cānibine ʿazīmet itmekle muʿtād-ı ḳadīm üzere alay ile Ṭopḳapusı'ndan iḫrāc ve Dāvūd Paşa ṣaḥrāsında żiyāfet ikrāmıyla dil-şād ḳılındılar.

Bu eṡnāda Midilli cezīresinden vezīr-i sābıḳ Çorlılı ʿAlī Paşa'nuñ ser-i maḳṭūʿı gelüp bāb-ı hümāyūn öñine vażʿ olındı.

Selḫ-i şehr-i mezbūrda Ḳara Meḥemmed Paşa eyālet-i Anaṭolı'dan Şām Ṭrablusı'na naḳl, selefi Dāmād Ḥasan[1] Paşa Kütāhiyye'ye vaṣl olındı.

Biñ yüz yigirmi dört senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ dördinci güni bi-emri'llāhi teʿālā Şeyḫü'l-İslām Başmaḳcı-zāde es-Seyyid ʿAlī Efendi ḥażretleri vefāt idüp ṣadr-ı fetvāya ṡāniyen **[253b]** Ebe-zāde ʿAbdu'llāh Efendi ḥażretleri tekerrür eyledi.

Māh-ı mezbūruñ on birinci güni Ḳapucıbaşı Mīrzā Aġa ile Azaḳ Ḳalʿası'nuñ teslīm ve Ṭayġan'uñ ḳalʿı ḫaberini birḳaç bellü başlu müteʿayyin kāfir daḫı maʿan āsitāne-i saʿādete vuṣūl buldı.

Sene-i mezbūre Ṣaferü'l-ḫayrınuñ yigirmi sekizinci güni Azaḳ ṭarafına giden Ḳapucıbaşı Baḥrī Meḥemmed Aġa gelüp ḫaber getürmesi sebebiyle sarāy-ı hümāyūnda meşveret olındı.

Māh-ı mezbūruñ on yedinci Cumʿa güni ḫaṭīb ḫuṭbede iken bi-ḥikmeti'llāhi teʿālā bir zelzele-i ʿaẓīme vāḳiʿ olup ḫalḳuñ ekṡeri cevāmiʿden ṭaşra hücūm itdiler.

1 A 330.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ on yedinci güni Defterdār el-Ḥāc Meḥemmed Efendi ma'zūl, yirine selefi Dāmād Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı.

Māh-ı Receb-i şerīfde ümerā-yı Mıṣr beyninde iḫtilāl-i 'aẓīm vāḳi' olup vālī-i mıṣr olan Ḫalīl Paşa'yı ḥükūmetden ma'zūl ve ümerā-yı Mıṣriyye'den Ḳansu Beg naṣb olunduġı[1] Devlet-i 'Aliyye ṭarafına i'lām itmeleriyle māh-ı Ṣa'bān'uñ on beşinci güni eyālet-i Mıṣr İstanköy cezīresinde mekş üzere olan ḳapudan-ı sābıḳ Velī Paşa'ya tevcīh olındı.

Sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ on dördinci Ş̱ülāş̱ā gicesi aḫşam vaḳtinde pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretlerinüñ Sulṭān Meḥemmed nām şeh-zāde-i cüvān-baḫtları vücūda gelüp irtesi Ş̱ülāş̱ā güni 'aẓīm ṭop şenlikleri ẓuhūr eyledi.

Bu eş̱nāda sābıḳā Ṣadr-ı A'ẓam Baltacı Meḥemmed Paşa'nuñ Midilli cezīresinde fevti ḫaberi müteḥaḳḳıḳ oldı.

Bu eş̱nāda Anaṭolı vālīsi ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Dāmād Ḥasan Paşa'ya Raḳḳa eyāleti tevcīh olınup Raḳḳa'dan Ṭopal Yūsuf Paşa Anaṭolı eyāletine **[254ª]** naḳl olındı.

Māh-ı mezbūruñ on birinci güni Mosḳov keferesi ḫuṣūṣiyçün ḥużūr-ı şehriyārīde 'aḳd-i meclis-i meşveret ḥaḳīḳat-i niyyet-i fāsidesi cümleye inhā vü işā'at olınup gerek muḳaddemā olan şürūṭ-ı ṣūlḥi icrāda ve gerek ba'ż-ı ḥarekāt-ı ḫiyānet ve i'tidāda ba'żı naḳż-ı evżā' u eṭvārı ẓāhir-i nümāyān olduġı cümlesinüñ ma'lūmı olduḳda bundan ṣoñra üzerine sefer-i hümāyūn vuḳū'ı lāzım-ı vācib olduġı imżā ve tertīb-i levāzım-ı seferiyyeye du'ā olındı.

Māh-ı meẕkūruñ on ikinci güni mühr-i vezāret Yūsuf Paşa ḥażretlerinden alınup Nişāncı Silaḥdār Süleymān Paşa ḥażretlerine iḥsān olındı. Ṣadr-ı a'ẓam-ı ma'zūl Rodos cezīresine nefy ü iclā olındı.

Yevm-i mezbūrda rehn olan kāfirler Yediḳulle'de ḥabs olındı. Bu eş̱nāda silaḥdār-ı sābıḳ İbrāhīm Aġa nişāncı naṣb olındı ve Çāvuşbaşı Yūsuf Aġa yirine Kürd Aḥmed Aġa çāvuşbaşı naṣb olındı.

1 naṣb olındugı A: -İ.

Şehr-i mezbūruñ on ṭoḳuzıncı güni sefer-i hümāyūn muḳarrer olmaġla[1] bi'l-cümle mühimmāt-ı seferiyye tertīb olınmaġın tūġ-ı hümāyūn bāb-ı hümāyūna iḫrāc olındı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi altıncı güni Yeñiçeri Aġası Çelebi Meḥemmed Aġa ma'zūl olup ṯāniyen İstanbul ḳā'im-maḳāmı naṣb olındı. Ḳoca Muṣṭafā Aġa ṯāniyen yeñiçeri aġası oldı.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ ṭoḳuzıncı güni pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretlerinüñ tūġ-ı pür-fürūġları ve otaġ-ı hümāyūn alay ile Ṭop-ḳapusı'ndan iḫrāc olınup Dāvūd Paşa ṣaḥrāsına naṣb olındı.

İrtesi gün pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretleri mu'tād-ı ḳadīm üzere alay-ı 'aẓīm ile āsitāne-i sa'ādetden ḥareket ve Dāvūd Paşa ṣaḥrāsında **[254[b]]** ifāża-i birr ü bereket buyurup ol gice anda ārām, irtesi Edrine cānibine 'aṭf-ı zimām-ı şevket ü iḥtişām buyurdılar. Bu eṯnāda Çāvuşbaşı Türk Aḥmed Aġa yediyle ḫān ḥażretlerine dört biñ altun ve ḫil'at-i fāḫire irsāl olındı.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ yigirmi ikinci güni İstanbul ḳā'im-maḳāmı Çelebi Meḥemmed Paşa Özi cānibine ta'yīn olındı. Ḳapudan-ı Deryā el-Ḥāc Aḥmed Paşa ḳā'im-maḳām-ı İstanbul naṣb olındı. Ḳapudane-i hümāyūn ḳapudanı İbrāhīm Ḫˇāce'ye rütbe-i vezāret iḥsānıyla ḳapudan-ı deryā naṣb olındı.

Bu eṯnāda İsvec ḳralınuñ diyārına ric'at ḫuṣūṣı emrinde ihtimām sa'y ü iḳdām olınmaḳ bābında Devlet-i 'Aliyye'den Mīr-āḫūr-ı Evvel Meḥemmed Aġa yediyle Bender Ser-'askeri İsmā'īl Paşa'ya emr-i şerīf irsāl olındı.

Biñ yüz yigirmi beş senesi Muḥarremü'l-ḥarāmında sā'at dörtde iken bi-ḳażāi'llāhi te'ālā Ḳoca Muṣṭafā Paşa Çārşūsı'nda ḥarīḳ-ı cüz'ī[2] vāḳi' olup sā'at beşde munṭafī oldı.

Ḫān ḥażretleri ve Bender muḥāfıẓı İsmā'īl Paşa'ya İsvec vilāyetine götürmeleri ḫuṣūṣiyçün yine fermān-ı 'ālī irsāl olınmış idi. Gitmekde ta'allül itmekle māh-ı mezbūruñ beşinci güni bi'l-cümle vükelā-yı devlet ḥużūr-ı hümāyūna da'vet ve İsvec ḫuṣūṣı meşveret olınup İsvec ḳralı Devlet-i 'Aliyye'nüñ sāye-i ḥimāyesine ilticā idelden berü ḳac senedür ki kendinüñ sālimen memleketine

1 A 331.
2 ḥarīḳ-ı cüz'ī İ: ḥarīḳ ḫaberi A.

ric'at ü 'azīmeti ḫuṣūṣında vücūhla beẕl-i himmet olınup her def'ada 'azīmeti bir dürlü ṣūrete ta'līḳ ve gitmesin bir emr-i 'aẓīm ḥuṣūli żımnında taḥḳīḳ ide-rek birḳaç def'adur ki Devlet-i 'Aliyye'ye gün-ā-gün-ı tekellüfāt itdürdükden ṣoñra **[255[a]]** yine bir māni' īrādıyla ta'allül idüp ḥattā bu def'a daḫı kendü re'yi üzere Leh içinden gitmesi ḫuṣūṣiyçün 'aẓīm meṣārif irtiḳāb ve yanınca gitmek içün bu ḳadar ṭavā'if-i 'askeriyye it'āb olınmışken yine imtinā' eyledügini ḫān ḥażretleri ve Bender Ser-'askeri İsmā'īl Paşa i'lām eylemiş "Bu bābda re'y-i ḥa-sen nedür?" dinildükde hemān ṣadr-ı a'ẓam ve şeyḫü'l-İslām efendi "Ḳral-ı mesfūr eger gitmekde ta'allül iderse ve fermāna iṭā'at itmezse aḫẕ olınup bu ṭarafa getürilmesi iḳtiżā ider." diyü şeyḫü'l-İslām efendi muḥārebe ve aḫẕı bā-bında fetvā virmegin ḫān ve İsmā'īl Paşa üzerine hücūm ve muḥārebeden ṣoñra cebr ü ḳahr ile aḫẕ[1] u ḥabs olınduġı i'lām olınduḳda Dimetoḳa'ya getürilmek üzere emr-i 'ālī ıṣdār olındı.

Sene-i mezbūre Ṣaferü'l-ḫayrınuñ on altıncı güni Şeyḫü'l-İslām Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi ma'zūl, yirine ṣadr-ı Rūm 'Aṭā'u'llāh Efendi şeyḫü'l-İslām-lıġla mevṣūl, yirine ṣadr-ı Rūm'dan ma'zūl Menteş-zāde 'Abdü'r-raḥīm Efendi ṯāniyen ṣadr-ı Rūm naṣb olındı.

Selḫ-i māh-ı mezbūrda Dārü's-sa'āde Aġası Süleymān Aġa 'azl ve yirine Begḫān Sulṭān aġası 'Anber Meḥemmed Aġa dārü's-sa'āde aġası naṣb olındı.

Sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inüñ ikinci güni Ḳırım ḫānı Devlet Giray ḥażretleri 'azl olınup Rodos cezīresinde müteḳā'id olmaḳ üzere gönderildi. Yi-rine cezīre-i mezbūrede müteḳā'id olan küçük birāderi Ḳaplan Giray ḥażretleri da'vet olınup ṯāniyen Ḳırım ḫānı naṣb olındı.

Māh-ı mezbūruñ on sekizinci güni Ṣadr-ı A'ẓam Süleymān Paşa ḥażretleri **[255[b]]** ma'zūl ve yirlerine "İbrāhīm Ḫˇāce" dimekle şehīr Ḳapudan-ı Deryā İbrāhīm Paşa mevṣūl oldı. Ṣadr-ı sābıḳ Süleymān Paşa ḳapudan-ı deryā naṣb olındı.

Sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inüñ on ikinci Sebt gicesi dördinci sā'atde İstanbul'da Gedik Paşa ḳurbinde Ayaṣofıyya mütevellīsi 'Abdu'llāh Efendi-zāde Rāzī 'Abdü'l-laṭīf Efendi ḥażretlerinüñ menzilinden bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp bir ṭarafı Gedik Paşa Ḥammāmı'ndan Maḳtūl Ḳara Muṣṭafā Paşa

1 A 332.

Türbesi ardından pīş-taḫtacılar sūḳını iḥrāḳ idüp ʻAlī Paşa Cāmiʻi ḳurbinde ḳarār ve bir cānibi Parmaḳḳapu semtini iḥrāḳ bi'n-nār idüp irtesi Sebt güni ḳuşluḳ vaḳtinde munṭafī oldı.

Ve yine māh-ı merḳūmuń yigirmi birinci İṯneyn gicesi sāʻat beş buçuḳda iken sābıḳā Ḍarb-ḫāne ve ḥālen Sīm-keş-ḫāne ardından bir menzilden bi-ḳażāi'llāhi teʻālā āteş ẓuhūr, Çuḳa-anbārı ve ol ḥavālīde ṣaġīr ü kebīr seksen miḳdārı menzil iḥrāḳ ve oḳcılar ardında dörpüci ve destereciler sūḳını iḥrāḳ bi'n-nār eyledi. İrtesi İṯneyn güni munṭafī oldı.

Sene-i mezbūre Rebīʻü'l-āḫir'inüń ikinci güni Ṣadr-ı Aʻẓam İbrāhīm Paşa maʻzūl ve Ḳapuarası'na ḥabs olınup baʻdehu ḳatl olındı. Yirine dāmād-ı şehriyārī ʻAlī Paşa ḥażretleri mevṣūl oldı.

Bu eṯnāda Raḳḳa vālīsi olan ṣadr-ı aʻẓam-ı sābıḳ Dāmād Ḥasan Paşa bi-emri'llāhi teʻālā vefāt idüp yirine Ḥaleb vālīsi Çerkes Meḥemmed Paşa naḳl, anuń yirine sābıḳā Mıṣr vālīsi olup Limni cezīresinde müteḳāʻid olan Kūsec Ḫalīl Paşa vaṣl olındı.

Māh-ı meẕkūruń yigirmi altıncı **[256ᵃ]** güni Yeńiçeri Aġası Ḳara Muṣṭafā Aġa maʻzūl, yirlerine Sekbānbaşı Ebū Bekr Aġa mevṣūl oldı.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuń yigirmi sekizinci güni Defterdār Dāmād Meḥemmed Efendi maʻzūl, yirine Ṣarı Muṣṭafā Paşa defterdār naṣb olındı. Selefi Dāmād Meḥemmed Efendi iki tūġ iḥsānıyla Selanik ḳurbinde İskenderiyye vālīsi naṣb olındı. Ve Çāvuşbaşı Yūsuf Aġa ʻazl, yirine ʻAbdu'r-raḥmān Aġa çāvuşbaşı oldı. Re'īsü'l-küttāb ʻAbdü'l-kerīm Efendi rūz-nāmçe-i evvele naḳl ve Rūz-nāmçe-i Evvel Ebū Bekr Efendi re'īsü'l-küttāb naṣb olındı.

Sene-i merḳūme Cumāde'l[1]-āḫiresi'nüń üçinci İṯneyn güni ṣubḥ vaḳtinde Mıṣr bāzirgānlarından "Zerde" dimekle maʻrūf bāzirgānuń bir kebīr ḳalyonı Gümrük İskelesi'nde içinde olan eşyāyı iḥrāc itdükden ṣońra bi-ḳażāi'llāhi teʻālā cebe-ḫānesine āteş iṣābet idüp ḳalyon-ı mezbūr muḥteriḳ olmaġla eṭrāfda bulınan ricāl ve nisvāndan birḳaç kimesne helāk oldı.

Yevm-i mezbūrda ḳā'im-maḳām-ı İstanbul olan Aḥmed Paşa maʻzūl, yirine Ṣaydā Beyrūt vālīsi Yūsuf Paşa mevṣūl oldı. Anuń yirine Boġażḥiṣārı'nda müteḳāʻid olan ḳapudan-ı sābıḳ İbrāhīm Paşa Ṣaydā Beyrūt vālīsi naṣb olındı. Bu

1 A 333.

eṣnāda sābıḳā Ṣofya vālīsi olup Sinob'da müteḳā'id olan 'Abdu'r-raḥmān Paşa'ya Vān eyāleti iḥsān, Belġrad vālīsi Ḳara Yılan-zāde 'Alī Paşa'ya Ḥaleb eyāleti iḥsān fermān, Ḥaleb'de Kūsec Ḫalīl Paşa Belġrad muḥāfaẓasına naḳlle şādān oldı.

Māh-ı mezbūruñ yigirminci güni Şeyḫü'l-İslām 'Aṭā'u'llāh Meḥemmed Efendi ma'zūl, yirine ṣadr-ı Rūm'dan ma'zūl sābıḳā **[256[b]]** İmām-ı Sulṭānī Maḥmūd Efendi mevṣūl oldı.

Māh-ı merḳūmuñ on ikinci güni Mosḳov çārı ṭarafından rehn olan kāfirlerüñ yediyle nāme gelüp muḳaddemā eyledükleri 'ahd üzere ḳal'aları teslīm ve İsvec ḳralı daḫı memleketine gitmege mümāna'at itmeyecekleri müteḥaḳḳıḳ olup emr-i ṣulḥe niẓām virildi.

Māh-ı meẕkūruñ yigirminci Ḫamīs güni ba'de'l-'aṣr Müftī Ḥammāmı menzilinden bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp ol ḥavālīde Altı Poġaça Cāmi'-i Şerīfi ve Ḳāḍī Çeşmesi ḳurbinde Ḳassām 'Ömer Efendi ḫānesi Otluḳcı Yoḳuşı başına dek bi'l-cümle ol ḥavālīler muḥteriḳ olup irtesi Cum'a güni ba'de ṭulū'i'ş-şems munṭafī oldı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi ikinci Sebt güni beyne'ṣ-ṣalāteyn Fındıḳlı nām maḥalde bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp Fındıḳlı Sūḳı ve Ḥammāmı ve birḳaç büyūt muḥteriḳ olup aḫşama ḳarīb munṭafī oldı.

Bu eṣnāda sābıḳā Ḳandiye vālīsi olup İstanköy cezīresinde müteḳā'iden ḳarār-dāde olan[1] Ḳalaylı Aḥmed Paşa'ya İnebaḫtı eyāleti iḥsān olındı.

Sene-i mezbūre Receb'inde Mosḳov ile 'aḳd olan ṣulḥ u ṣalāḥ aḥkāmı ḥüsn-i niẓām bulup ḥudūd-ı arāżī tefrīḳ u temyīz, yine ricāl-i Devlet-i 'Aliyye'den kārgüẕār ve umūr-dīde ādemler ta'yīn olındı.

Bu eṣnāda Edrine'de Sivas vālīsi 'İvaż Paşa'dan rikāb-ı hümāyūnda şākīler ẓuhūr itmekle Edrine'de ser-bürīde ḳılındı.

Sene-i merḳūme Şa'bān'ınuñ on ṭoḳuzıncı güni Ḳapudan Süleymān Paşa donanma-yı hümāyūn ile Ḳaradeñiz'den Tersāne-i 'Āmire'ye dāḫil oldı.

Bu eṣnāda Rūz-nāmçe-i Evvel 'Abdü'l-kerīm Efendi İstanbul **[257[a]]** defterdārı naṣb olınup yirine ṣadr-ı a'ẓam birāderi rūz-nāmçe-i evvel naṣb olındı.

Anaṭolı muḥāsebecisi 'Oṣmān Efendi defter-emīni olup Yek-çeşm Dürrī Aḥmed[2] Efendi Anaṭolı muḥāsebecisi oldı.

---

1 olan A: -İ.
2 Aḥmed A: Meḥemmed İ.

Sene-i mezbūre Ramażānü'l-mübāreki ġurresi Erbaʿā gicesi s̱ābit olup leyle-i mezbūrede sāʿat dörtde iken ḳandīller yanup terāvīḥ ḳılındı.

Bu eṣnāda Ḥanya vālīsi ʿAbdu'llāh Paşa'ya Ṭrabzon eyāleti tevcīh, yirine Nişāncı Ḥüseyn Paşa Ḥanya vālīsi oldı.

Sene-i merḳūme Şevvālü'l-mükerreminüñ sekizinci[1] güni Yeñiçeri Aġası Ebū Bekr Aġa maʿzūl, yirine Kürd Ḥasan Aġa mevṣūl oldı. Selefi Ebū Bekr Aġa Bosna ḥavālīsi muḥāfaẓasına taʿyīn oldı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi dördinci güni ṣadr-ı aʿẓam-ı sābıḳ Ḳapudan Süleymān Paşa maʿzūl olup Ḳandiye muḥāfaẓasına taʿyīn olındı. Yirine üçinci defʿa Aşcı Meḥemmed Paşa ḳapudan oldı. Ḳandiye muḥāfıẓı Köprili-zāde Nuʿmān Paşa Yanya vālīsi naṣb olındı. Diyārbekr vālīsi Maḳtūl-zāde ʿAlī Paşa'ya Ṭımışvar eyāleti ve Ṭrablus-ı Şām'dan maʿzūl Ḳara Meḥemmed Paşa Diyārbekr vālīsi ve Cidde'den maʿzūl İbrāhīm Paşa Ṭrablus-ı Şām'a vālī naṣb olındı.

Ve yevm-i mezbūrda İstanbul ḳā'im-maḳām[ı] Yūsuf Paşa'ya Ḳasṭamonı sancaġı ḫāṣ taʿyīn olındı.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳaʿde'sinüñ beşinci Ḫamīs güni pādişāh-ı ʿālem-penāh ḥażretleri şehr-i Edrine'den alay ile Ṣolaḳçeşmesi ḳurbinde otaġ-ı hümāyūna nüzūl ve irtesi ḥareket-i hümāyūn buyurup ṭayy-ı merāḥil ve ḳaṭʿ-ı menāzil iderek Dāvūd Paşa ṣaḥrāsına duḫūl müyesser oldı. **[257ᵇ]**

Māh-ı mezbūruñ on ṭoḳuzıncı Ḫamīs güni Dāvūd Paşa ṣaḥrāsından ḳanūn-ı ḳadīm üzere alay ile Ṭopḳapusı'ndan duḫūl ve sarāy-ı cedīd-i sulṭānīye nüzūl buyurdılar.

Māh-ı merḳūmuñ yigirmi ikinci Aḥad güni Mosḳov elçisi alay ile Silivri ḳapusından İstanbul'a dāḫil oldı.

Ve şehr-i mezbūruñ yigirmi dördinci güni Leh elçisi Edrineḳapusı'ndan şehr-i İstanbul'a duḫūl eyledi.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi sekizinci güni Kütāhiyye vālīsi Ṭopal Yūsuf Paşa s̱āniyen Raḳḳa vālīsi naṣb olınup eyālet-i Anaṭolı İstanbul ḳā'im-maḳāmı Yūsuf Paşa'ya tevcīh ve Raḳḳa vālīsi Çerkes Meḥemmed Paşa'ya Şām eyāleti tefvīż olındı. Ve Diyārbekr vālīsi Ḳara Meḥemmed Paşa Ḳonya eyāletine naḳl, yirine

1 A 334.

Ṭrablus-ı Şām'dan İbrāhīm Paşa vaṣl olınup ve Ḥaleb'den Ḳara Yılanoġlı 'Alī Paşa Ṭrablus-ı Şām'a naḳl olınmaġla eyālet-i Ḥaleb daḫı Ṭopal Yūsuf Paşa'ya iḥsān olınup Ḥamāme ve Ḥumuṣ ve 'Azez ve Kilis ve Raḳḳa ilḥāḳ olındı.

Māh-ı merḳūmuñ on yedinci Ṣülāṣā güni ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Yūsuf Paşa Rodos cezīresinde ḳatl olınup kellesi getürilüp otaġ-ı hümāyūn muḳābilinde Leglek Çadırı altına vaż' olındı.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on ṭoḳuzıncı Sebt güni Ḳapudan Aşcı Meḥemmed Paşa ma'zūl ve yirine liman re'īsi olan Süleymān Ḫˇāce'ye iki tūġ iḥsānıyla ḳapudan paşa naṣb olındı.

Biñ yüz yigirmi altı senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi altıncı güni Ḥaremeyn rūz-nāmçecisi İbrāhīm Efendi ma'zūl, yirine Ṭavlabaşı-zāde Meḥemmed Efendi naṣb olındı. Ve Büyük Ḳal'a ḫalīfesi es-Seyyid Meḥemmed Sa'īd Efendi **[258[a]]** teşrīfātcı ve Anaṭolı muḥāsebecisi Yek-çeşm Dürrī Aḥmed Efendi 'azl, yirine Seyyid …[1] vaṣl olındı.

Sene-i mezbūre Ṣafer'inüñ on dördinci Erba'ā gicesi ba'de'l-'işā Rūmiliḥiṣārı çārşūsında gümrük ḳurbinde bir dükkāndan bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp ol sāḥilde vāḳi' olan yalıları iḥrāḳ iderek Aḳındı Burnı'nda Ḥüseyn Paşa Yalısı'na, andan Balta Limanı'na ḳarīb yire varınca sāḥilde vāḳi' olan yalılar muḥteriḳ olup irtesi vaḳt-i ṣubḥda[2] munṭafī oldı.

Bu eṣnāda Mīr-i Ḥāc 'Oṣmānoġlı Naṣūḥ Paşa üzerine bā-fermān-ı 'ālī ta'yīn olınan Ḥaleb vālīsi Ṭopal Yūsuf ḳarşu gelüp kendüyi ḳatl idecegi ma'lūm olmaġın ḥuccāc ile 'avdetde Şām'a yedi gün ḳala Tarḫana Ḫānı nām ḳonaḳda yüz miḳdārı ādem ile aḫşam ile yatsu mā-beyninde firār ve Yāfe İskelesi'ne bir iki ḳonaḳ ḳalduḳda yanında olan mecmū'ı ādemler daḫı ḳarār-dāde olmayup ancaḳ yanında beş altı miḳdārı ādem ḳalmaġın ḳılıc-ı Türkmān iḥāṭa eyleyüp dögüşe dögüşe 'āḳıbet mızraġla ba'dehu tüfenk ile urup andan yıḳılduḳda başın ḳaṭ' idüp Ṭopal Yūsuf Paşa'ya irsāl, ol daḫı der-i devlete īṣāl eyledi.

Māh-ı mezbūruñ beşinci İṣneyn gicesi sā'at üçde iken Ortaköy'de bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuḥūr idüp ol ḥavālīde vāḳi' büyūt ve dekākīn ve yalıları iḥrāḳ idüp ṣabāḥa ḳarīb munṭafī oldı.

---

1 Metinde yeri boş bırakılmıştır.
2 A 335.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi yedinci güni ʻOṯmānoġlı'nuñ ser-i maḳṭūʻı gelüp bāb-ı hümāyūn pīşgāhına vażʻ olındı.

Yevm-i mezbūrda eyālet-i [**258**[b]] Şām, Ṭopal Yūsuf Paşa'ya iḥsān, Çerkes Meḥemmed Paşa eyālet-i Ḥaleb ile şādān ve Raḳḳa eyāleti Ṣaydā Beyrūt vālīsi Ḳapudan İbrāhīm Paşa'ya żamm u ilḥāḳı fermān olındı.

Sene-i mezbūre Rebīʻü'l-evvel'inüñ yigirmi üçinci Aḥad güni pādişāh-ı İslām ḥażretlerinüñ Ḫadīce Sulṭān nām duḫter-i pākīze-aḫterleri vücūda gelüp ʻaẓīm şenlikler oldı.

Bu eṣnāda sarāy-ı hümāyūnda Ḥaremḳapusı ḳurbinde Ḥaremeyn-i Şerīfeyn ḫazīnesinüñ ṭaşradan dīvārı delinüp yüz kīseden ziyāde altun seriḳa olınduġı şüyūʻ buldı.

Ve māh-ı mezbūruñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni Eflaḳ voyvodası olan kāfir etbāʻı ile aḫẕ u ḳayd u bend ile getürüp Yediḳulle'de ḥabs olındı.

Bu eṣnāda Azaḳ muḥāfıẓı Çelebi Meḥemmed Paşa bi-emri'llāhi teʻālā vefāt eyledügi ḫaberi geldi.

Sene-i mezbūre Rebīʻü'l-āḫir'inüñ yigirminci Cumʻa güni bi-emri'llāhi teʻālā Şeh-zāde Sulṭān İbrāhīm ibn es-Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Ṣānī ḥażretleri çiçek marażından intiḳāl-i dārü'l-cinān eyledüklerinde vaḳt-i seḥerde cevāmiʻ-i selāṭīnde ṣalāları oḳınmaġla ḫaber-i irtiḥālleri işāʻat ve vükelā-yı devlet ʻale'lʻumūm sarāy-ı hümāyūna daʻvet olınup[1] ṣalāt-ı cenāzeleri edāsından ṣoñra Ayaṣofıyya'da ceddi Sulṭān İbrāhīm Ḫān cenbinde defn olındı.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ dördinci Cumʻa gicesi ṣabāḥa ḳarīb Ġalaṭa ḫāricinde Eskiyaġḳapanı ile Ḳaraköyḳapusı mābeyninde bi-ḳażāi'llāhi teʻālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp ol ḥavālīyi iḥrāḳ itdükden ṣoñra baʻde'ṭ-ṭuluʻi'ṣ-şems munṭafī oldı.

Bu eṣnāda müteḳāʻid olan Maḳtūl-zāde ʻAlī Paşa'ya Marʻaş eyāleti [**259**[a]] iḥsān ve Kütāhiyye vālīsi ḳā'im-maḳām-ı sābıḳ Yūsuf Paşa'ya Azaḳ muḥāfaẓası fermān, eyālet-i Anaṭolı ile Şeh-süvār -zāde Meḥemmed Paşa mesrūr u şādān oldılar.

Māh-ı mezbūruñ altıncı Sebt güni bi-ḥikmeti'llāhi teʻālā ʻaẓīm bārān u raʻd u berḳ [u] ṣāʻiḳa nüzūl idüp[2] ḥattā ṣalā vaḳtinde Süleymāniyye Cāmiʻ-i Şerī-

1 olınup A: -İ.
2 idüp A: eyleyüp İ.

fi'nüñ Ḳaradeñiz cānibinde olan üçşerefeli minâresinüñ külāhına iṣābet idüp muḥteriḳ oldı.

Sene-i merḳūme Receb-i[1] şerīfinüñ on altıncı güni ba'de'l-'aṣr sarāy-ı cedīd-i sulṭānīde vāḳi' Ḫāṣfurun nām maḥalle bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ṣā'iḳa iṣābetiyle muḥteriḳ[2] oldı.

Sene-i mezbūre Ṣa'bān'ınuñ yedinci Sebt güni defterdār-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi Mosḳov sınurını taḥdīd eyleyüp irsāl eyledügi sınur-nāmeleri rikāb-ı hümāyūna vāṣıl oldı.

Bu eṣnāda Ḳandiye vālīsi Süleymān Paşa teḳā'üd iḫtiyār idüp yiri Ḥanya'dan Gümrükci Birāderi 'Alī Paşa'ya iḥsān, Ḥanyā eyāleti Ḳara Meḥemmed Paşa'ya tevcīh fermān olındı. Ve Ṣofya vālīsi 'Abdī Paşa Mıṣr-ı Ḳāhire'ye naḳl, yirine Defterdār Ṣarı Muṣṭafā Paşa vaṣl olındı. Ḫarāc ḫalīfesi 'Oṣmān Efendi defterdār naṣb olındı.

Māh-ı mezbūruñ onıncı Ṣülāṣā güni İsvec elçisi dīvān-ı hümāyūnda ḫāk-i serīr-i devlet-maṣīre yüz sürüp nāme-i hümāyūn teslīm ü irsāl ve memleketine revāne olmaḳ üzere[3] tenbīh ve isti'cāl buyrıldı.

Māh-ı merḳūmuñ on ikinci Ḫamīs güni Rūmili vālīsi Ṣarı Muṣṭafā Paşa Ḫotin'e ta'yīn, Bosnevī Aḥmed Paşa Ṣofya eyāletine naṣb-ı ta'yīn olındı.

Māh-ı mezbūruñ on beşinci Aḥad güni **[259[b]]** dīvān-ı hümāyūndan ṣoñra ḥużūr-ı hümāyūnda[4] Yalı Köşki nām maḥalde muḳaddemā Yediḳulle'de maḥbūs olan Boġdan begi nām kāfir iki oġlı ve ḫazīnedārı ve bir māderi ve bir ḳız ḳarındaşı oġlı cem'an yedi nefer kāfir ile ḳatl olındı.

Ve yevm-i mezbūrda dīvān-ı hümāyūnda Leh elçisi ve Mosḳov elçisi ḫāk-i 'atebe-i salṭanatı telṣīm ve nāme-i hümāyūn yedlerine teslīm olınduḳdan ṣoñra diyārlarına revāne oldılar.

Sene-i mezbūre Ramażān-ı şerīfinüñ onıncı Erba'ā güni dört beş seneden berü Devlet-i 'Aliyye'nüñ dūş-i ḥimāyetine bār-ı girān olan İsvec ḳralı Ḳarlos ārāmgāhı olan Dimetoḳa'dan dört yüz miḳdārı ādemiyle ḳıbel-i devletden

1 Receb-i İ: -A.
2 A 336. [Yazmada sehven 335 yazılmıştır.]
3 üzere A: -İ.
4 ḥużūr-ı hümāyūnda A: -İ.

ta'yīn olınan Özi muḥāfıẓı Yūsuf Paşa Ketḫudāsı Muṣṭafā Aġa ve dergāh-ı 'ālī ḳapucıbaşılarından Süleymān Paşa-zāde Yūsuf Beg mübāşeretiyle ḥareket ve Erdel ḥudūdına ḳarīb olan memleketinde Bī-dest nām maḥalle varduḳda yanında müctemi' ve mevcūd olan iki biñ beş yüz miḳdārı 'askerini beş bölük idüp her birine birer ceneral ta'yīn ve her biri bir yoldan gitmek üzere tenbīh itdükden ṣoñra kendü etbā'ından on nefer kimesneye ṣaḳal ṣalıvirdürüp Erdel içinden Ḳral Ḳal'a yolından ḫufyeten diyārına 'azīmet ü ric'at eyledi.

Sene-i mezbūre Şevvāl'i eṣnāsında Defterdār 'Oṣmān Efendi 'azl, yirine defterdār-ı sābıḳ el-Ḥāc Meḥemmed Efendi vaṣl olındı. Ve Ṭopcıbaşı 'İvaż-zāde el-Ḥāc Muṣṭafā Aġa 'azl ve yirine sābıḳā ṭopcıbaşı olan 'Abdü'l-kerīm Aġa vaṣl olındı. Ve ḳapucılar ketḫudāsı …[1] ma'zūl, yirine Şükru'llāh Efendi mevṣūl oldı. Ve silaḥdār aġası ma'zūl, yirine Sebzī **[260[a]]** es-Seyyid …[2] Efendi mevṣūl oldı.

Sene-i merḳūme Ẕi'l-ḳa'de'sinde bundan aḳdem İskenderiyye sancaġında vāḳi' Ḳaracaṭaġ re'āyāsı civārlarında vāḳi' Venedik keferesine[3] i'timāden 'iṣyān itmeleriyle Bosna vālīsi Vezīr Köprili-zāde Nu'mān Paşa Bosna eyāletiyle üzerlerine varup muḥārebeden ṣoñra kāfirler maġlūb ve Venedik cānibine firār eyledükleri ḫaberi māh-ı mezbūruñ on üçinci güni Nu'mān Paşa'nuñ 'arżı rikāb-ı hümāyūna vāṣıl oldı.

Bu eṣnāda bundan aḳdem Ḳaradeñiz'den Sinob ve Ṭrabzon ḳażālarına nefy olınan Ebe-zāde 'Abdu'llāh Efendi ve 'Aṭā'u'llāh Meḥemmed Efendi süvār olduḳları sefīneleri ile Kevken Limanı ḳurbinde bi-ḳażāi'llāhi te'ālā 'aẓīm fırṭına ẓuhūr itmekle yigirmi ḳadar sefīne ġarḳ olup mūmā ileyh 'Abdu'llāh Efendi'nüñ[4] daḫı sefīnesi pārelenüp kendüler ġarḳ olup müşārun ileyh 'Aṭā'u'llāh Efendi'nüñ sefīnesi ḳaraya urup selāmetle arpalıġı olan Bolı ḳażāsında mekṯ itdügi ḫaberi vāṣıl oldı.

Sene-i meẕkūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ üçinci güni bundan aḳdem ser-'asker olan Nu'mān Paşa Ḳaracaṭaġ re'āyāsı istīṣālinden ṣoñra Venedik ṭarafından getürdügi tercemānları Ḥuan nām kāfir muvācehesinde naḳż-ı 'ahdlerine[5] ḥükm

1 Metinde yeri boş bırakılmıştır.
2 Metinde yeri boş bırakılmıştır.
3 A 337.
4 Efendi'nüñ A: Efendi İ.
5 naḳż-ı 'ahdlerine A: naḳżlerine İ.

olınduġını nāṭıḳ, vezīr-i müşārun ileyh ḳıbelinden gelen ḥüccet-i şer'iyye mūcibince Venedik keferesi üzerine sefer-i hümāyūn vuḳū'ı iḳtiżā itmegin ḫuṣūṣ-ı mezbūrı meşveret içün māh-ı mezbūruñ dördinci güni vüzerā ve 'ulemā ve sā'ir erbāb-ı dīvān ve ocaḳ **[260[b]]** ḫalḳı ṣadr-ı a'ẓam sarāyına da'vet ve ḫuṣūṣ-ı mezbūr[1] cümle ile meşveret olınduḳdan ṣoñra naḳż-ı 'ahd itdügi imżā ve üzerlerine sefer vücūhıyla[2] iftā olındı.

Māh-ı mezbūruñ ṭoḳuzıncı güni Şeyḫü'l-İslām Maḥmūd Efendi ma'zūl, yirlerine ṣadr-ı Rūm'dan ma'zūl Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḥażretleri mevṣūl oldı. Bu eṣnāda Mar'aş vālīsi Maḳtūl-zāde 'Alī Paşa'ya Ḥaleb eyāleti tevcīh, Ḥaleb'den Ḳapudan İbrāhīm Paşa Ṣaydā Beyrūt eyāleti iḥsānıyla terfīh olındı. Ṣaydā Beyrūt vālīsi Çerkes Meḥemmed Paşa āsitāne-i sa'ādete da'vet olındı. Ve Bosna vālīsi Nu'mān Paşa Belġrad'a naḳl, Belġrad'dan Kūsec Ḫalīl Paşa Yeñi Ḳal'a muḥāfaẓasına vaṣl olındı. Ḳal'a-i Cedīd'den Dāmād Meḥemmed Paşa Ḫotin'e ve Ḫotin'den Ṣarı Muṣṭafā Paşa Bosna'ya naḳl olındı. Ve Ṭrablus-ı Şām'dan Ḳara Yılanoġlı 'Alī Paşa Ḳonya'ya, eyālet-i Ḳaraman'dan Ḳara Meḥemmed Paşa Ṭrablus-ı Şām'a naḳl olındı. Ve İnebaḫtı'dan Ḳalaylı Aḥmed Paşa eyālet-i Ṭrabzon'a ve 'Abdu'llāh Paşa eyālet-i Mūṣul'a ve Burusa vālīsi bustāncıbaşılıḳdan çıḳma Muṣṭafā Paşa İnebaḫtı'ya naḳl olındı. Burusa eyāleti sābıḳā eyālet-i mezbūrdan ma'zūl Dervīş Meḥemmed Paşa'ya ṣāniyen tevcīh olındı.

Māh-ı mezbūruñ on altıncı güni Ḳapudan Süleymān Paşa ma'zūl ve yirine ḳalyon ḳapudanı "Cānum Ḫˇāce" dimekle ma'rūf Meḥemmed Paşa mevṣūl, māh-ı mezbūruñ yigirmi beşinci Erba'ā gicesi sā'at beşde iken Ġalaṭa'da Ḳulleḳapusı dāḫilinde bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp ol ḥavālīde birḳaç büyūt muḥteriḳ olup altıncı sā'atde munṭafī oldı. **[261[a]]** Ve şehr-i mezbūruñ ṭoḳuzıncı gicesi sā'at onda iken Dāvūd Paşa semtinde bi-ḳażāi'llāhi te'ālā āteş ẓuhūr idüp ol ḥavālīde vāḳi' büyūt [ve] dekākīn muḥteriḳ olup on birinci sā'atde munṭafī oldı[3].

Biñ yüz yigirmi yedi senesi[4] Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresinde bundan aḳdem ta'mīr ü termīm olınan Ġalaṭa Sarāyı tamām oldı. Ḥabeşī-zāde Raḥīmī Efendi'nüñ didügi tārīḫ-i laṭīfdür:

1 ḫuṣūṣ-ı mezbūr A: ḥużūr-ı mezbūr İ.
2 vücūhıyla A: mūcibince İ.
3 on birinci sā'atde munṭafī oldı A: -İ.
4 A 338.

Mıṣrā'

Açıldı bu sarāy-ı meymenet-efzā-yı sulṭānī[1]

Māh-ı merḳūmuń beşinci Cum'a güni Venedik keferesi üzerine sefer muḳarrer olmaġla vüzerā ve 'ulemā ve meşāyiḫ ve sā'ir erbāb-ı dīvān sarāy-ı hümāyūna cem' olup tūġ-ı pür-fürūġ[ı] bāb-ı hümāyūna iḫrāc eylediler.

Bu eṣnāda İnebaḫtı muḥāfıẓı iken Ṭrabzon eyāleti tevcīh olınan Ḳalaylı Aḥmed Paşa bi-emri'llāhi te'ālā vefāt itmegin eyālet-i mezbūr Azaḳ muḥāfıẓı Yūsuf Paşa'ya iḥsān olındı.

Māh-ı mezbūruń on üçinci Sebt gicesi Dāvūd Paşa Cāmi'-i Şerīfi ḳurbinde bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp ol ḥavālīde Keçe Ḥammāmı ve birḳaç menzil muḥteriḳ olup yine munṭafī oldı.

Bu eṣnāda Ḫadīce Sulṭān ḥażretlerinüń üzerlerinden İzmir ḫāṣṣı 'Abdu'llāh Paşa ḥażretlerine tevcīh olındı. Ve Baṣra vālīsi 'Oṣmān Paşa'ya eyālet-i Mūṣul tevcīh ve eyālet-i Baṣra Yörük Ḥasan Paşa'ya tefvīż olındı. Ḳapudan-ı sābıḳ Ḥācī Aḥmed Paşa müteḳā'iden Rodos cezīresi muḥāfaẓasına ta'yīn olındı.

Māh-ı Ṣafer'üń ikinci güni müteḳā'iden Sinob'da meḳṣ üzere olan Ḥasan Paşa Ketḫudāsı İsmā'īl Paşa'nuń ser-i maḳṭū'ı gelüp bāb-ı hümāyūn pīşgāhına vaż' olındı.

Māh-ı Rebī'ü'l-evvel **[261[b]]** ġurresinde pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretlerinüń ve sā'ir vükelā-yı Devlet-i 'Aliyye'nüń tūġları ve otaġ-ı hümāyūn Dāvūd Paşa ṣaḥrāsına naṣb olındı.

Māh-ı mezbūruń beşinci gicesi Silivri ḳaṣabası bi-ḳażāi'llāhi te'ālā bi'l-külliyye muḥteriḳ oldı.

Ve yevm-i mezbūrda pādişāh-ı 'ālī-cāh ḥażretleri mu'tād-ı ḳadīm üzere alay ile Ṭopḳapusı'ndan ḫurūc ve Dāvūd Paşa ṣaḥrāsında otaḳ-ı hümāyūnlarına nüzūl buyurdılar.

Ve yevm-i mezbūrda Ṣaydā Beyrūt eyāletinden da'vet olınan Çerkes Meḥemmed Paşa'ya İstanbul ḳā'im-maḳāmlıġı tevcīh olındı.

1 اچلدی بو سرای میمنت افزای سلطانی
Mısraın ebced hesabına göre sayı değeri ile belirtilen tarih örtüşmemektedir. Muhtemelen tamiyeli tarih düşürülmüştür.

Māh-ı mezbūruñ on dördinci güni donanma-yı hümāyūn ile Ḳapudan Cānum Ḫˇāce Meḥemmed Paşa ḥażretleri Tersāne-i ʿĀmire'den ḥareket ve Beşiktaş nām maḥalde lenger-endāz oldılar.

Māh-ı merḳūmuñ yigirmi altıncı İṡneyn güni pādişāh-ı İslām ḥażretleri Dāvūd Paşa ṣaḥrāsından ḥareket-i ḳıyām ve ṭayy-ı merāḥil, ḳaṭʿ-ı menāzil iderek māh-ı Rebīʿü'l-āḫir'üñ altıncı Erbaʿā güni Edrine ṣaḥrāsında vāḳiʿ Burnı Pamuḳlı nām maḥalle naṣb-ı ḫıyām olındı.

Bu eṡnāda Kanḳırı ḥavālīsinde bi-ḥikmeti'llāhi teʿālā zelzele-i ʿaẓīme vāḳiʿ olup vāfir maḥal yire göçdügi ḫaberi şüyūʿ buldı.

Māh-ı mezbūruñ on ikinci güni Vālide Sulṭān ḥażretleri ketḫudāsı Meḥemmed Efendi'ye rütbe-i vezāret iḥsān ve İstanbul ḳā'im-maḳāmlıġı tevcīhiyle şādān oldılar. Ḳā'im-maḳām-ı sābıḳ Çerkes Meḥemmed Paşa eyālet-i Belġrad'a naḳl ve Belġrad'dan Nuʿmān Paşa Silifke sancaġına vaṣl olındı.

Māh-ı mezbūruñ on dördinci Ḫamīs güni ṣadr-ı aʿẓam dāmād-ı şehriyār-ı ʿālem ʿAlī Paşa ḥażretleri Venedik üzerine serdār **[262ᵃ]** taʿyīn olındı.

Ġazve-i Ṡāniye

Ġazve-i ṡāniye Venedik Seferi'dür. Serdār-ı ekrem ʿAlī Paşa ḥażretleri yevm-i mezbūrda Edrine'den ḥareket ve ṣavb-ı maḳṣūda ʿazīmet eyledi.

Māh-ı mezbūruñ on[1] beşinci Cumʿa güni Edrine'de pādişāh-ı ʿālem-penāh ḥażretlerinüñ Sulṭān Selīm nām şeh-zāde-i cüvān-baḫtları vücūda geldi. Üç gün gicesiyle donanma oldı.

Māh-ı Cumāde'l-ūlā'nuñ üçinci güni ʿOṡmānoġlı'nuñ ḳapu ketḫudāsı maʿden muḳāṭaʿacısı Muṣṭafā Efendi'nüñ Ḳıbrıs cezīresinden ser-i maḳṭūʿı Edrine'de rikāb-ı hümāyūna vāṣıl oldı.

Bu eṡnāda Ġalaṭa'da vāḳiʿ ḳalʿa-i kebīrüñ saḳfı müceddeden tecdīd olınup nevbet-ḫāne vaʿż olındı.

Māh-ı Cumāde'l-āḫire'nüñ yigirmi üçinci güni Şeyḫü'l-İslām Mīrzā Muṣṭafā Efendi ḥażretleri maʿzūl ve yirlerine Menteş-zāde ʿAbdü'r-raḥīm Efen-

1 A 339.

di mevṣūl oldı. Bu eṣnāda sābıḳā yeñiçeri aġası olan Ebū Bekr Aġa'nuñ ve Ṣurre-emīni Ṭoyġun Muṣṭafā Aġa'nuñ ser-i maḳṭū'ları Edrine'de rikāb-ı hümāyūna vāṣıl oldı. Bu eṣnāda Ḳara Yılan-zāde 'Alī Paşa eyālet-i Ḳaraman'dan refʿ ve Ġolos Ḳal'ası'na ḥabs olınup yirine sābıḳā çāvuşbaşı olan Yūsuf Aġa'ya eyālet-i Ḳaraman iḥsān olındı.

Māh-ı mezbūruñ evāḫirinde Bozcaaṭa'dan Sirke 'Oṣmān Paşa Edrine'de Vālide Sulṭān ḥażretleri rikābında ḳā'im-maḳām naṣb olındı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi sekizinci güni pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretleri Edrine'den ḥareket ve Destbut yaylaġına 'azīmet eylediler.

Māh-ı Receb ġurresi Ṣülāṣā güni vāḳi' olup leyle-i mezbūrede ba'de'l-'işā sā'at ikide iken oḳcılardan **[262b]** bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp bir ṭarafı Sulṭān Bāyezīd Cāmi'-i Şerīfi ḥavālīsi içinden kāġıdcılar sūḳına, bir ṭarafı oḳcılardan Ḍarb-ḫāne-i 'Atīḳ ve Sulṭān Bāyezīd Ḥammāmı'na, bir cānibi Ḳumḳapu'ya doġrı inüp Lanḳa bustānına, andan Yeñiḳapu ḫāricinde vāḳi' iskeleyi iḥrāḳ idüp ve bir ṭarafı Ḳosḳa'dan aşaġı Aḳsarāy ḳurbinde Ḳızılmuṣluḳ'da ḳarār eyledi. İrtesi Erba'ā gicesi sā'at beşde munṭafī oldı. Yigirmi sā'at mütemādī olmış idi.

Māh-ı mezbūruñ on beşinci güni cezīre-i Mora'da Gördüs Ḳal'ası'nuñ fetḥi ve Anabolı Ḳal'ası'nuñ daḫı fetḥi müjdesi mutażammın İstanbul ḳā'im-maḳāmı Meḥemmed Paşa'ya ḳā'ime vürūd eyledi. Yek-çeşm Dürrī Efendi'nüñ didügi tārīḫ-i mevzūndur:

Mıṣrā'

Kef-i düşmenden aldı Anabolı'yı 'Alī Paşa[1]

Māh-ı Ṣa'bān-ı şerīfüñ onıncı güni sābıḳā Tersāne-emīni Ḥüseyn Aġa'nuñ ve Ma'den Ḫalīfesi Muṣṭafā Efendi'nüñ ser-i maḳṭū'ları rikāb-ı hümāyūna vāṣıl oldı.

Māh-ı mezbūruñ on sekizinci güni Sipāhīler Aġası 'Oṣmān Aġa'ya Erżurūm eyāleti iḥsānıyla Anabolı'ya muḥāfıẓ ta'yīn olınup yirine Gümrükci Aḥmed Aġa sipāhīler aġası naṣb olındı.

1 كف دشمندن الدى انابولى يى على پاشا

Māh-ı mezbūruñ ikinci Cum'a gicesi bi-ḳażāi'llāhi te'ālā sā'at üçde iken Şehremīni sūḳından ḥarīḳ ẓuhūr idüp ol ḥavālī bi'l-cümle muḥteriḳ oldı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni bundan aḳdem Venedik tercemānı istimālet-meş'ar Venedik cānibine sā'ī yediyle nāme irsāl idüp sā'ī-i mezbūr mefhūm-ı nāmeye muṭṭali' olduḳda ṭoġrı rikāb-ı hümāyūna rūymāl ve i'lām-ı ḥāl **[263[a]]** eyledükde mezbūr gümrükden[1] ḳırḳ aḳçe iḥsān ve merḳūm tercemān sākin olduġı maḥalden aḫz u ḳatl olınmaḳ bābında İstanbul ḳā'im-maḳāmına fermān ṣādır olınup mūcibince bustāncıbaşı Ġalaṭa'da sākin olduġı menzilinden mezbūrı aḫz ve ḳapusı öñine ṣalb eyledi.

Māh-ı Ramażānü'l-mübāreküñ on sekizinci Ṣülāṣā güni pādişāh-ı 'ālempenāh ḥażretleri Destbut yaylaḳından ḥareket-i ḳıyāmdan ṣoñra ḳaṭ'-ı merāḥil iderek Edrine ṣaḥrāsına naṣb-ı ḫıyām-ı mekṣ ü iḳāmet olındı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi yedinci güni Yeñiçeri Aġası Ḥasan Aġa ma'zūl, ba'dehu Saḳız cezīresinde ḳatl olındı. Yirine Ketḫudā Beg Ebū Bekr Aġa yeñiçeri aġası naṣb olındı.

Bu eṣnāda Erżurūm vālīsi 'Oṣmān Paşa ḳatl olınup eyālet-i Erżurūm Maḳtūl-zāde 'Alī Paşa'ya iḥsān ve eyālet-i Ḥaleb sābıḳā çāvuşbaşı olan 'Abdu'r-raḥmān Aġa'ya iki tūġ iḥsānıyla tevcīh-i fermān olındı.

Māh-ı Şevvālü'l-mükerremüñ ibtidā gicesi sā'at yedide iken sarāy-ı 'atīḳüñ içinde Şeh-süvār Ḳadın Ḳahve Oṭası ta'bīr olınur maḥalde bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp müşārun ileyhānuñ oṭaları ve dā'ire-i hümāyūndan merḥūm maġfūrun leh Sulṭān Murād Ḫān Ḳaṣrı'nda olan dā'ire ve Ḫorende Ḥammāmı'nuñ ḳurbinde vāḳi' kīlāra varınca muḥteriḳ olup sā'at on birde iken munṭafī oldı.

Ve şehr-i mezbūruñ on ṭoḳuzıncı güni Ḫamīs gicesi ḳaṣaba-i Ḳāsım Paşa'da Aḳbaba Yoḳuşı nām maḥalde sā'at dört buçuḳda iken bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ olup ol ḥavālīde vāḳi' olan büyūt bi'l-cümle muḥteriḳ olduḳdan ṣoñra sā'at ṭoḳuzda munṭafī **[263[b]]** oldı.

Māh-ı Ẕi'l-ḳa'de'nüñ altıncı güni ṣadr-ı a'ẓam ve serdār-ı ekrem ḥażretleri bi'l-cümle ordu-yı hümāyūn ile Edrine'ye dāḫil oldılar. Bu eṣnāda cezīre-i

1 A 340.

Mora bi'l-cümle fetḥ olduḳdan ṣoñra Mora'ya menṣūb olanlaruñ ṣagīr ü kebīrüñ cezīre-i mezbūreye gönderilmek içün İstanbul ve sā'ir bilāda fermānlar irsāl ve maḥallāt teftīşine isti'cāl olındı.

Māh-ı mezbūruñ yedinci İṡneyn güni Vālide Gülnūş Sulṭān bi-emri'llāhi te'ālā intiḳāl-i dārü'l-cinān eyledüklerinde na'şları Edrine'den Rikāb Ḳā'im-maḳāmı Meḥemmed Paşa mübāşeretiyle māh-ı mezbūruñ onıncı Ḫamīs güni Dāvūd Paşa'ya nüzūl ve irtesi Cum'a güni İstanbul ḳā'im-maḳāmı Meḥemmed Paşa ve 'ulemā-yı 'iẓām ve sā'ir erbāb-ı dīvān Ṭopḳapusı'ndan ṭaşrada öñine düşüp sarāy-ı hümāyūn, andan Yalı Köşki'nden ṣandal ile Üsküdar'da türbe-i laṭīfelerine defn olındı.

Bu eṡnāda cezīre-i Rodos'da müteḳā'iden ḳarār-dāde olan ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Süleymān Paşa'nuñ ve İstanköy cezīresinde ḳarār-dāde olan ḳapudan-ı sābıḳ Aḥmed Paşa'nuñ ser-i maḳṭū'ları rikāb-ı hümāyūna vāṣıl oldı. Ve Ḳā'im-maḳām-ı Rikāb Meḥemmed Paşa Edrine cānibine 'āzim olduḳda eṡnā-yı ṭarīḳde Bender Ḳal'ası muḥāfaẓasına ta'yīn olınup ba'dehu ḳatl olındı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi altıncı güni pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretleri Edrine'den İstanbul'a ḥareket ve māh-ı Ẕi'l-ḥicce'nüñ dördinci güni Dāvūd Paşa ṣaḥrāsına naṣb-ı[1] ḫıyām-ı iḳāmet olındı. Ve irtesi ki māh-ı mezbūruñ beşinci[2] İṡneyn güni pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretleri maḥall-i mezbūrdan mu'tād-ı ḳadīm üzere alay ile Ṭopḳapusı'ndan duḫūl ve sarāy-ı hümāyūnlarına nüzūl buyurdılar.

Māh-ı mezbūruñ **[264[a]]** on dördinci güni yedi gün gicesiyle şehr donanması olmaḳ fermān olındı.

Māh-ı merḳūmuñ yigirmi altıncı güni Aḫūrḳapu öñinde lenger-endāz olan ümerā-yı deryādan İstefeli Ḥasan Paşa-zāde İbrāhīm Beg'üñ çekdiri sefīnesinüñ bir ṭarīḳıyle bi-ḳażāi'llāhi te'ālā cebe-ḫānesine āteş iṣābet idüp içinde olan üsārā ve vardiyanlarıyla yanup ġarḳ oldı.

Bu eṡnāda serdār-ı ekrem 'Alī Paşa ḥażretlerinüñ ve cemī'-i ordu-yı hümāyūn ricāllerinüñ otaḳları Oḳmeydānı ṣaḥrāsına naṣb olındı.

1 naṣb-ı A: -İ.
2 A 341.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi beşinci güni İstanbul ḳā'im-maḳāmı Meḥemmed Paşa ma'zūl ve yirlerine rikāb-ı hümāyūn ḳā'im-maḳāmı Sirke 'Oṣmān Paşa vuṣūl buldı. Ḳā'im-maḳām-ı sābıḳ Boġazḥiṣārı muḥāfaẓasına ta'yīn olındı. Pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretleri Ebā Eyyūb-i Enṣārī'de Vālide Sulṭān Yalıları'na naḳl ve Ṣadr-ı A'ẓam 'Alī Paşa daḫı Defterdār İskelesi'nde Fāṭıma Sulṭān Yalısı'nda ḳarār ve cemī'-i ehl-i dīvāna ḳażā-yı mezbūrede meştā ta'yīn olındı.

Biñ yüz yigirmi sekiz senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ üçinci güni Rūmili'nde vāḳi' Ḳavaḳ Ḳal'ası ardında "Maġramoloz" dimekle ma'rūf kenīse-i meşhūrenüñ muḥdeṯ olduġı ṣāḥib-i devlet ḥażretlerinüñ mesmū'ı olduḳda nāẓır-ı vaḳf şeyḫü'l-İslām efendi ṭarafından müfettiş vekīli efendi ve Sulṭān Bāyezīd mütevellīsi vekīli ve mübāşirler ta'yīn olınup ba'de'l-keşf ve'l-mu'āyene cānib-i vaḳfa ḥükm olınup ḳal' olındı. Ve ṭaraf-ı vaḳfdan bināsı żabṭ olındı.

Māh-ı mezbūruñ on beşinci güni muḳaddemā İslām **[264[b]]** ma'ṣūmlarından birini bir Yehūdī żāyi' itmek ḳaṣdıyla Balaṭḳapusı dāḫilinde Yehūdī ḫānelerüñ birine idḫāl iderken bir yeñiçeri görüp Yehūdī mesfūruñ üzerine hücūm itdükde ḫalḳ tecemmu' idüp[1] ma'ṣūmı ḫalāṣ ve birḳaç Yehūdī aḫẕ olınup ṣadr-ı a'ẓam ḥażretleri ḥużūrına iḥżār olınduḳda ba'de't-tecessüs üç nefer Yehūdī Balaṭḳapusı ḳurbinde ṣalb olındı.

Māh-ı merḳūmuñ on altıncı güni Bustāncıbaşı Ḫalīl Paşa'ya Erżurūm eyāleti iḥsān ve selefi Maḳtūl-zāde 'Alī Paşa Sivas eyāleti ile şādān ve Ḫāṣekī Muṣṭafā Aġa'ya bustāncıbaşılıḳ tevcīh-i fermān olındı.

Māh-ı Ṣafer'üñ yedinci güni Yeñiçeri Aġası Ebū Bekr Aġa ma'zūl, yirine Ketḫudā Beg Ḥasan Aġa mevṣūl, anuñ yirine Zaġarcıbaşı Meḥemmed Aġa vuṣūl buldı.

Māh-ı merḳūmuñ ṭoḳuzıncı güni Nişāncı Silaḥdār İbrāhīm Aġa ma'zūl, yirine maḥrūsa-i Burusa'da Murādiyye Medresesi müderrisi Meḥemmed Selīm Efendi mevṣūl oldı. Māh-ı mezbūruñ yigirmi sekizinci İṯneyn gicesi sā'at altıda iken Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi ḳurbinde Küçük Ḳaramanḳapusı civārında çörekci furunından bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp bir ṭarafı Ḳaraman Ḥammāmı ḳurbine dek iḥrāḳ olup ve bir ṭarafı Boyacıḳapusı ḥavālīsi ve Velī-zāde Efendi menzili ve Maḥmūd Efendi menzili muḥteriḳ olup ba'de ṭulū'i'ş-şems munṭafī[2] oldı.

1 idüp A: itdükde İ.
2 A 342.

Bu eṣnāda ṣādır olan fermān-ı ʻālī mūcibince ṭaraf-ı şerʻden kātib taʻyīn olınup İstanbul'da mütemekkin ehl-i ẓimmet ẓimmīlerüñ ḫāneleri teftīş olınup, silāḥa müteʻalliḳ olan eşyālar aḫẓ olındı. **[265[a]]**

Māh-ı Rebīʻü'l-evvel'üñ dördinci Cumʻa güni vüzerā ve ʻulemā ve sā'ir ricāl-i devlet sarāy-ı hümāyūna cemʻ olup muʻtād-ı ḳadīm üzere tūġ-ı hümāyūnı Ḳapuarası nām maḥalle iḫrāc eylediler.

Ve māh-ı Rebīʻü'l-āḫir'üñ ikinci güni tūġ-ı hümāyūn ve otaḳları muʻtād-ı ḳadīm üzere alay ile Dāvūd Paşa ṣaḥrāsına naṣb olındı. Ve şehr-i mezbūruñ on birinci güni yeñiçeri aġasınuñ tūġları Dāvūd Paşa'dan Çekmece-i Ṣaġīr'e naḳl olındı. Ve rūz-ı mezbūrda pādişāh-ı ʻālem-penāh ḥażretleri kemāl-i devlet ü iḳbāl ile müretteb ü muʻanven alay ile ḥareket ve Dāvūd Paşa ṣaḥrāsında manṣūb olan otaḳ-ı Ṣüreyyā-nitaḳlarına vażʻ-ı ḳadem-i pür-meymenet buyurdılar. Ve yevm-i mezbūrda Çelebi Yūsuf Paşa'ya rikāb-ı hümāyūn ḳā'im-maḳāmlığı iḥsān olındı.

Ve māh-ı meẕkūruñ on altıncı güni pādişāh-ı ʻālem-penāh ḥażretleri ʻalem-i Resūl-i ekrem *ṣalla'llāhu ʻaleyhi ve sellem*[1] ḥażretlerini serdār-ı ekrem Ṣadr-ı Aʻẓam ʻAlī Paşa ḥażretlerine teslīm ve yevm-i mezbūrda kendülere saʻādetle sarāy-ı hümāyūnlarına naḳl ḫuṣūṣı taḫmīn ve taṣmīm olınduḳdan ṣoñra rūz-ı mezbūrda ṣadr-ı aʻẓam ḥażretlerinüñ tūġları Dāvūd Paşa'dan ḥareket ve Küçükçekmece nām maḥalle naṣb-ı mekṣ ü iḳāmet olındı.

Māh-ı Cumāde'l-ūlā'nuñ ikinci güni bu āna degin Devlet-i ʻAliyye ḍarb-ḫānelerinde ḳaṭʻ olınan altun ve paralaruñ her nevʻi ġıll u ġişden ḫālī olmaduġı ecilden müżāyaḳa-i nāsa ḥalel gelmemek üzere vezn ü ʻayārı tamām olan Venedik altunından tāmmü'l-vezn ve ḫāliṣü'l-ʻayār olup yüzi yüz on dirhem gelmek üzere kenārı zincīrli ve dā'iresinüñ eṭrāfı Rūm naḳşlı ve ortası müṣayḳal vü mücellā bir ṭarafınuñ **[265[b]]** vasaṭında [2] ضرب فى الاسلامبول ve ṭaraf-ı āḫarınuñ vasaṭında ṭuġra olmaḳ üzere sikke ḍarb olınup üçer ġuruşa rā'ic olmaḳ üzere altun ḳaṭʻ olınmaḳ fermān olındı.

Bu eṣnāda Körfez cezīresi üzerine sefer muḳarrer olmaġla Nemçe keferesi telāşa düşüp zīrā ḳurb-i civār taḳrībiyle Zadre Ḳalʻası'n daḫı ehl-i İslām fetḥ

1 "Allah'ın salât ve selâmı onun üzerine olsun."
2 "İslambol'da basılmıştır."

itmek ḳaydına düşdiler. Ol ise aʿẓam-ı ḳılāʿ olan Peç Ḳalʿası'na sā'ir ṭaraflardan aḳrebdür donanma-yı hümāyūn ile zaḫīre ve ʿasker irsāli mümkin olmaḳ ḥasebiyle "Nemçe üzerine sā'ir maḥallerden evlā vü enseb olduġından nāşī Belġrad üzerinden gelmeyüp Zadre üzerinden Peç ve Budin üzerine ʿasker-i İslām hücūm idecekleri emr-i[1] muḳarrerdür." diyü Venedik ṭā'ifesini ṣıyānet yüzinden Nemçe başvekīli ṣāḥib-i devlet ḥażretlerine bir mektūb taḥrīr itmegin nev-rūz-ı sulṭānīden otuz iki gün mürūrından ṣoñra nā-gāh māh-ı Cumāde'l-ūlā'nuñ ikinci güni Belġrad muḥāfıẓı Çerkes Meḥemmed Paşa ṭarafından taʿyīn olınmış, Belġrad çāvuşlarından biriyle sekiz günde menzil ile bir nefer-i nāme-res Nemçelü gelüp Ġalaṭa'da mütemekkin Nemçe ḳapu ketḫudāsına kāġıdları[2] olduġını iʿlām itdükde yanına ādem taʿyīn olınup ḳapu ketḫudāsına irsāl ve hemān ol gün getürdügi başvekīlüñ mektūbı ḳapu ketḫudāsı ṭarafından vezīr-i aʿẓam ḥażretlerine īṣāl olındı. Baʿde ẕālik ḫuṣūṣ-ı meẕkūr içün meşveret taşmīm ve irtesi māh-ı mezbūruñ üçinci güni sāʿat beşde iken Ebā Eyyūb-i Enṣārī'de vāḳiʿ "Vālide Sarāyı" dimekle meşhūr yalıda ḫuṣūṣ-ı mezbūr **[266ᵃ]** ḥużūr-ı hümāyūnda cümle vükelā-yı Devlet-i ʿAliyye ile sarāy-ı mezbūrda meşveret içün daʿvet ile taʿẓīm olınduḳdan ṣoñra Nemçe kāfiri, bir miḳdār cenkci ʿasker Bosna üzerine ve bir miḳdār ʿasker Ṭımışvar üzerine ve baş ser-ʿasker Belġrad üzerine irsāl eylemekle ʿasākir-i İslām ile ṣadr-ı aʿẓam ḥażretleri Belġrad cānibine ḥarekete ḳarār virildi.

Māh-ı mezbūruñ dördinci güni Dāvūd Paşa ṣaḥrāsında otaġ-ı hümāyūna pādişāh-ı ʿālem-penāh ḥażretleri teşrīf buyurup meşveret-i meẕkūreye yine cemʿ oldılar. Āḫir-i kelām Belġrad'a varıyla eger Nemçe kāfiri sınurdan ḫaṭve ḥareket iderse naḳż-ı ʿahd olduġı cümle ittifāḳıyla imżā ve üzerine sefer içün fetvā virildi. Ve māh-ı mezbūruñ on altıncı güni serdār-ı ekrem Ṣadr-ı Aʿẓam ʿAlī Paşa ḥażretleri Dāvūd Paşa'dan ḥareket ve ṣavb-ı maḳṣūdlarına[3] ʿazīmet buyurdılar.

Ve māh-ı mezbūruñ yigirmi dördinci güni muḳaddemā "Nemçe üzerine sefer lāzım gelmez." diyü ṣadr-ı aʿẓam ḥażretleriyle Ḳāḍī-ʿasker Mīrzā-zāde Efendi ḥażretlerinüñ meşveretde muʿāraża ve münāḳaşalarından ġāyet dil-gīr olma-

1 emr-i A: -İ.
2 A 343.
3 maḳṣūdlarına A: maḳṣūd yirine İ.

larıyla mevlānā-yı müşārun ileyh ḥażretlerini Pravadi ḳażāsına bi'l-fi'l kendüler icrā-yı aḥkām-ı şer'iyye itmek üzere fermān olındı.

Māh-ı mezbūruñ on yedinci güni pādişāh-ı 'iṣmet-i destgāh ḥażretleri Dāvūd Paşa ṣaḥrāsından ḥareket ve Edrine cānibine 'azīmet buyurdılar.

Ġazve-i Ṣāliṣe

Ġazve-i ṣāliṣe Nemçe Seferi'dür. Sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'si ġurresinüñ beşinci güni serdār-ı ekrem dāmād-ı şehinşāh-ı mu'aẓẓam 'Alī Paşa ḥażretleri 'asākir-i manṣūre ile Edrine'den ḥareket ve Belġrad cānibine 'azīmet buyurdılar.

Māh-ı Receb-i [**266**[b]] şerīfüñ on beşinci güni sābıḳā Mıṣr vālīsi olan Velī Paşa'nuñ çāvuşlar kātibi 'Abdü'l-bāḳī ḳatl olındı.

Bu eṣnāda sābıḳā İstanbul ḳā'im-maḳāmı olan Vālide Ketḫudāsı Meḥemmed Paşa'ya şeyḫü'l-Ḥarāmlıḳ tevcīh olındı. Ve Boġażḥiṣārı'nda maḥbūs olan Ḳaṣṣābbaşı Meḥemmed Aġa ḳatl olındı. Ve Ṭrabzon'da ḳā'im-maḳām-ı sābıḳ Yūsuf Paşa ve Ḳıbrıs cezīresinde maḥbūs Ṭablī İsmā'īl Efendi'nüñ ḳatlleri fermān olındı.

Māh-ı Ṣa'bānü'l-mu'aẓẓamuñ ikinci güni ṣadr-ı a'ẓam ve serdār-ı ekrem 'asākir-i İslām ile dārü'l-cihād Belġrad ṣaḥrāsına nāzil oldılar. Ve şehri mezbūruñ beşinci güni ordu-yı hümāyūn ile Zemun yaḳasına 'ubūr ve onıncı güni Ḳarluyca maḥalle mürūr olındı. On dördinci güni Ḳarluyca'dan ḥareket ve Varadin cānibine 'azīmet olındı. Ve on beşinci güni Varadin ḳurbinde bir püşte üzerine nüzūl ve metrisler alınup içine 'asker duḫūl eyledi. İrtesi ṣubḥ vaḳtinde küffār-ı ḫāksār Anaṭolı beglerbegisi Türk Aḥmed Paşa ḳolından ḥareket, 'asker-i[1] İslām daḫı cenge mübāşeret itdükde Anaṭolı 'askeri muḳāvemet idemeyüp girü çekildükde küffār 'umūmen ordu üzerine hücūm itmekle serdār-ı ekrem ḥażretleri sancaġ-ı şerīfi alup çadırlar arasından Anaṭolı 'askeri ṭarafına tevcīh olınup yeñiçeri dā'iresi yanında Ordubāzārı yolına ṭoġrı varılduḳda bi-ḳażāi'llāhi te'ālā Anaṭolı vālīsi şehīd olmaġla Anaṭolı 'askeri teveccühlerin ordu ṭarafına taḥvīl ü ḳarārı firāra tebdīl idüp ba'dehu düşmen-i dīnüñ ordu

1 A 344.

içine dāḫil olduġın gören sipāh ṭā'ifesi dā'ire-i ḫalḳı daḫı biraz 'ubūrdan cānib-i Belġrad'a firār itmeleriyle serdār-ı ekrem iç aġalarıyla küffār **[267[a]]** ile ceng iderek nā-gāh serdār-ı ekrem bir ḳurşun ile alnından urılmaġla raḥşından ser-nigūn olmaġa yüz ṭutduḳda etbā'ı irişüp ḳapup atınuñ arḳasına alup maḥall-i mezbūra ḳarīb bir cebe-ḫāne 'arabasıyla Belġrad'a teveccüh itdüklerinde 'aded-i enfāsı ġāyete irüp şehādetle vāṣıl-ı ser-menzil-i sa'ādet oldı. Belġrad'a getürilüp Sulṭān Süleymān Cāmi'-i Şerīfi ḫaṭīresinde defn olındı. İḥsān-dīdelerinden biri bu tārīḫi dimişdür:

Mıṣrā'

Şehīden 'azm-i 'uḳbā eyledi Dāmād 'Alī Paşa[1]

Serdār-ı ekrem şehādetinden ṣoñra ordu-yı hümāyūnda mevcūd olan vükelā-yı devlet 'aḳd-i meclis-i meşveret idüp keyfiyyet-i ḥāli rikāb-ı hümāyūna 'arż u telḫīṣ ve Mevḳūfātī İbrāhīm Efendi īṣālinde taḳayyüd isti'cāl olınmaḳ ḫuṣūṣı tanṣīṣ itmeleriyle rikāb-ı hümāyūn ṭarafına irsāl olındı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi beşinci güni Edrine'de rikāb-ı hümāyūna vuṣūl bulduḳda keyfiyyet-i ḥāl ma'lūm-ı pādişāhī olduḳda ḳā'im-maḳām paşa ve şeyḫü'l-İslām ve ṣadreyn ḥużūr-ı hümāyūna da'vet ve serdārlıḳ umūrı meşveret olduḳdan ṣoñra māh-ı Ramażān'uñ üçinci güni Belġrad muḥāfıẓı bulınan Ḫalīl Paşa'ya bir tuġ daḫı iḥsān ve mühr-i şerīf ve serdārlıḳ kürki irsāli ile mesrūr u şādān buyurdılar. Ve Defterdār el-Ḥāc Meḥemmed Efendi'ye üç tūġ iḥsānıyla kām-bīn ve Ṣarı Aḥmed Paşa'ya daḫı rütbe-i vezāret tevcīh olınup Belġrad muḥāfaẓasına naṣb u ta'yīn olındı. Ve Bosna'da Ḳara Muṣṭafā Paşa'ya daḫı üç tūġ iḥsān olındı ve maḥżar birle irsāl olınan Mevḳūfātī Efendi mīr-āḫūr-ı kebīr naṣb olındı. Ve evḳāf-ı selāṭīn yine Ḥaremeyn muḥāsebesine **[267[b]]** naḳl olındı. Bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn dārü's-sa'āde aġası[2] ta'yīnātı ḫāṣları yine ke'l-evvel ibḳā olındı.

Bu eṣnāda Ṭopal Yūsuf Paşa bi-emri'llāhi te'ālā vefāt itmegin Ḳuds vālīsi ḳapudan-ı sābıḳ İbrāhīm Paşa'ya emīrü'l-ḫāclıḳ tevcīhiyle kām-bīn, Saḳız muḥāfıẓı Köprili-zāde 'Abdu'llāh Paşa Ḳuds ve Ruhā sancaḳları inżimāmıyla çarḫacı naṣb u ta'yīn olındı.

1 شهیدا عزم عقبا ایلدی داماد علی پاشا

2 dārü's-sa'āde aġası A: dārü's-sa'ādesi İ.

Bu eṣnāda küffār-ı ḫāksār ṭabur-ı menḥūsıyla Belġrad ṣaḥrāsından ḥareket ve Ṭımışvar Ḳal'ası muḥāṣarasına 'azīmet eyledi.

Bu eṣnāda serdār-ı şehīdüñ ketḫudāsı İbrāhīm Aġa Belġrad'da ḳatl olındı.

Yeñiçeri Aġası Ḥüseyn Aġa'ya üç tūġ iḥsānıyla Ṭımışvar üzerine ser-'asker ta'yīn olınup yirine Ḳul Ketḫudāsı Meḥemmed Aġa ḳā'im-maḳām-ı aġa-yı yeñiçeriyān naṣb olındı. Edrine'de ḳā'im-maḳām-ı sābıḳ[1] Çelebi Yūsuf Paşa'ya Vān eyāleti iḥsān olınup Nu'mān Paşa'ya daḫı Ḳıbrıs eyāleti tevcīh olındı.[2] Ve İstanbul'da çāvuşbaşı vekīli Caġale-zāde Ketḫudāsı Meḥemmed Aġa mīr-āḫūr-ı kebīr naṣb olınup ve 'Abdu'llāh Paşa Ḥaleb eyāletine naḳl olınup eyālet-i Ḳuds [ve] Ruhā Maḳtūl-zāde 'Alī Paşa'ya tevcīh olındı. Ve yine bu eṣnāda ḥīn-i fetḥden berü Mora cezīresinde Mezistre muḥāfaẓasına me'mūr olan Şeh-süvār oġlı Meḥemmed Paşa'ya Rūmili pāyesi ve İçil inżimāmıyla Ḳaraman beglerbegiligi tevcīh olınup ol ḥavālīde olan eşḳıyāyı teftīş ve cezāların tertīb itmek üzere tenbīh olındı. Ve Müteferriḳabaşı Mīrzā Meḥemmed Aġa bundan aḳdem iki tūġ ile Yirgögi muḥāfaẓasına ta'yīn olınmış idi. Ḥālen üç tūġ iḥsān ve ol ḥavālī muḥāfaẓası fermān olındı. Ve iki tūġ ile fetiḥden berü Ḳoron **[268[a]]** muḥāfaẓasında olan muḳaddemā çāvuşbaşı olan 'Alī Paşa'ya üç tūġ ile Rūmili eyāleti tefvīż olındı.

Māh-ı Ẕi'l-ḥicce'nüñ üçinci İṣneyn gicesi yedinci sā'atde sarāy-ı 'atīḳüñ ḥareminden bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuḥūr idüp bir miḳdār yiri muḥteriḳ olınduḳdan ṣoñra ṭoḳuzıncı sā'atde munṭafī oldı. Māh-ı mezbūruñ dördinci güni küffār-ı ḫāksār Ṭımışvar Ḳal'ası'na müstevlī olup vire ṭarīḳıyla żabṭ eyledi.

Ve māh-ı meẕkūruñ beşinci güni ṣadr-ı a'ẓam ve serdār-ı ekrem Ḫalīl Paşa ordu-yı hümāyūn ile Belġrad'dan ḥareket ve Edrine cānibine 'azīmet eyledi. Belġrad muḥāfıẓı Ṣarı Aḥmed Paşa ahālīsi ile imtizāc itmedügi ecilden pārelemeleriyle bundan aḳdem Bender muḥāfaẓasına ta'yīn olınan defterdār-ı sābıḳ Ṣarı Muṣṭafā Paşa Belġrad muḥāfıẓı ta'yīn olındı.

Bu eṣnāda Venedik keferesi Preveze üzerine donanmasıyla bir miḳdār 'asker döküp Preveze Ḳal'ası'na istīlā ḳaṣıyla hücūm itdügi ol ḥavālīde mevcūd olan vülāt-ı ḥükkāmuñ ma'lūm olduḳda imdād içün varup melā'īne sell-i şemşīr itmeleriyle rū-gerdān ve ümmet-i Muḥammed şādān oldılar.

1 A 345.
2 olındı A: -İ.

Māh-ı mezbūruñ sekizinci Cum'a güni ḳuşluḳ vaḳtinde ḳarşu Ġalaṭa'da olan bāzirgān ḳalyonlarından Semtoġlı'nuñ ḳarındaşı Murābıṭ Ḳapudan'uñ[1] ḳalyonınuñ cebe-ḫānesine bi-ḳażāi'llāhi te'ālā āteş iṣābet idüp iḥrāḳ ve eṭrāfında bulınan kimesnelerden vāfir ādem helāk oldı.

Māh-ı Ẕi'l-ḥicce'nüñ on üçinci güni serdār-ı ekrem Ḫalīl Paşa sancaġ-ı şerīf ile Edrine'ye dāḫil oldı.

Bu eṣnāda Mora ser-'askeri olan 'Abdu'llāh Paşa İnebaḫtı muḥāfaẓasına ta'yīn, yirine **[268[b]]** iki tūġ ile Tırḥala sancaġı mutaṣarrıfı Ṭopal 'Oṣmān Paşa ḥażretleri üç tūġ iḥsānıyla ser-'asker naṣb olınmaġın ahālī-i cezīre fi'l-cümle muṭma'in ḳılındı.

Ve bu eṣnāda Belġrad muḥāfıẓı Vezīr Muṣṭafā Paşa ṭarafından çuḳadar gelüp Nemçe ḳaṭanasından dört yüz nefer kefere Eflaḳ voyvodalarınuñ maḳarrı olan Bükreş'de vāḳi' Ḳurṭa nām voyvodalara maḫṣūṣ menzilde ḥālen Eflaḳ[2] voyvodası olan Niḳolayi voyvodayı 'ale'l-ġafle başup ādemlerin helāk ve kendüyi pīr [ü] pāk itdükden ṣoñra 'üryānen boynına ip ṭaḳup götürdükleri ḫaber-i ḫayret-eṣeri Edrine'de rikāb-ı hümāyūna vuṣūl buldı.

Māh-ı mezbūruñ on yedinci güni dīvān tercemānı Yanaki (?) Eflaḳ voyvodası naṣb olındı.

Māh-ı mezbūruñ on yedinci güni Şeyḫü'l-İslām 'Abdü'r-raḥīm Efendi bi-emri'llāhi te'ālā vefāt idüp yirine ṣadr-ı Rūm'dan munfaṣıl İsmā'īl Efendi ṣadr-ı fetvāya teşrīf buyurduḳlarında Remzī Efendi bu güne tārīḫ dimişdür:

Mıṣrā'

Müzeyyen ḳıldı İsmā'īl Efendi ṣadr-ı fetvāyı[3]

Māh-ı mezbūruñ on sekizinci güni Edrine'de ḥużūr-ı hümāyūnda meşveret olınup ḳışlamaḳ üzere ḳarār virildi.

Bu eṣnāda Cizye Muḥasebecisi Ramażān Efendi-zāde 'Abdü'l-ḳādir Efendi re'īsü'l-küttāb ve selefi Süleymān Efendi başmuḥāsebeye naḳlle kām-yāb olup

---

1 ḳalyonlarından Semtoġlı'nuñ ḳarındaşı Murābıṭ Ḳapudan'uñ A.-İ.

2 A 346.

3 مزين قيلدى اسمعيل افندى صدر فتوايى
Mısraın ebced hesabına göre sayı değeri ile İsmail Efendi'nin nasb tarihi örtüşmemektedir. Düşürülen tarih tamiyeli olabilir.

Mora riyāsetinden gelen Sebzī Efendi Muḳābele-i Süvārī ve selefi Şerbetci-zāde Ḥüseyn Efendi'ye tersāne emāneti tevcīhiyle rütbesi 'ālī oldı.

Ve yine şehr-i mezbūrda Ḳırım ḫānı Ḳaplan Giray ḥażretleri 'azl, Yanbolı'dan Çobān Giray oġlı Devlet Giray ḥażretleri Edrine'ye **[269[a]]** da'vet olınup ḫānlıḳ mesnedine vaṣl olındılar.

Māh-ı mezbūruñ on sekizinci güni Vālide Ketḫudāsı Meḥemmed Paşa ṯāniyen İstanbul ḳā'im-maḳāmlıġıyla ta'ẓīm ve selefi Sirke 'Oṯmān Paşa'ya İnebaḫtı eyāleti tevcīhiyle tekrīm olındılar.

Ve yevm-i mezbūrda Ḳapudan Paşa Edrine'ye bā-da'vet revān oldı. Ve Maḳtūl-zāde 'Alī Paşa daḫı da'vet olınup biñ yüz yigirmi ṭoḳuz senesi Muḥarrem'inüñ ikinci güni maḥmiyye-i Edrine'ye duḫūl ve nişāncılıḳ ḫıdmetiyle meşġūl iken beşinci güni vezīr-i merḳūm Nişāncı 'Alī Paşa'ya Anaṭolı beglerbegiligi iḥsān, yirlerine Meḥemmed Ḫalīfe nişāncı naṣb olınması fermān ve Nu'mān Paşa Ḳıbrıs eyāletiyle ma'an ṯāniyen Bosna eyāleti tevcīhiyle ikrām olındılar. Ve Köprili-zāde 'Abdu'llāh Paşa Şām eyāletiyle mīr-i ḥac naṣb u ta'yīn, selefi İbrāhīm Paşa Ḥaleb eyāletiyle kām-bīn oldı. Ḥaleb vālīsi Muṣṭafā Paşa Ḫotin eyāletine naḳl ve Ḫotin'den Dāmād Meḥemmed Paşa Edrine'de defterdārlıḳ mesnedine vaṣl ol[ın]dı. Selefi Defterdār el-Ḥāc Meḥemmed Paşa Selanik muḥāfaẓasına ta'yīn olındı. Ve emīrü'l-ḥāc naṣb olınan 'Abdu'llāh Paşa'nuñ yirleri Ḳuds ve Ruhā eyāletleri ile Ṭopal Yūsuf Paşa Ketḫudāsı 'Oṯmān Paşa'ya iḥsān olındı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi yedinci Aḥad güni pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretlerinüñ Sulṭān Meḥemmed nām şeh-zādeleri vücūda geldi. 'Aẓīm ṭop şenlikleri vāḳi' oldı.

Māh-ı Ṣafer'üñ beşinci güni Defterdār Dāmād Meḥemmed Paşa'nuñ pīr ü iḫtiyārlıġından nāṣī 'Oṯmān Efendi temşiyet-i umūra vekīl ve defterdār naṣb olındı.

Ve māh-ı mezbūruñ yedinci güni Ḳırım ḫānı Ḳara Devlet Giray ḥażretleri ma'zūl, yirlerine Sa'ādet Giray ḥażretleri mesned-i ḫāniyyete **[269[b]]** mevṣūl oldı.

Māh-ı mezbūruñ on beşinci gicesi pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretlerinüñ Sulṭān Muṣṭafā nām şeh-zāde-i cüvān-baḫtları vücūda gelüp 'aẓīm ṭop şenlikleri vāḳi' oldı.

Māh-ı Rebī'ü'l-evvel'üñ üçinci güni Ḳapudan Cānum Ḫˇāce Meḥemmed Paşa ma'zūl, yirine Ḥaleb vālīsi İbrāhīm Paşa[1] ṣāniyen ḳapudanlıḳ manṣıbına mevṣūl oldı. Eyālet-i Ḥaleb İnebaḫtı muḥāfıẓı Ṭopal 'Oṣmān Paşa'ya iḥsān olındı.

Bu eṣnāda Fāṭıma Sulṭān ḥażretleri rikāb-ı hümāyūn ḳā'im-maḳāmı Muṣāḥib İbrāhīm Paşa ḥażretlerine 'aḳd olındı.

Rikāb-ı hümāyūn ḳā'im-maḳāmlıġı Defterdār Dāmād Meḥemmed Paşa'ya iḥsān olındı. Yirine 'Oṣmān Efendi defterdār naṣb olındı. Ve bu eṣnāda Mīr-āḫūr-ı Evvel İbrāhīm Aġa'ya rütbe-i vezāret iḥsānıyla rikāb-ı hümāyūn ḳā'im-maḳāmlıġı iḥsān, mīr-āḫūr-ı ṣānī Moralı 'Alī Aġa mīr-āḫūr-ı evvel ve Ḳapucılar Ketḫudāsı Muṣṭafā Beg mīr-āḫūr-ı ṣānī, yirine Muḥsin-zāde 'Abdu'llāh Aġa ḳapucılar ketḫudāsı naṣb olındı. Ve Sipāhīler Aġası el-Ḥāc Muṣṭafā Aġa 'azl, yirine Velī Paşa Ketḫudāsı İbrāhīm Beg vaṣl olındı. Ve silaḥdār aġası ser-bustāniyān-ı sābıḳ Muṣṭafā Aġa daḫı ma'zūl, yirine Çāvuşbaşı Lipovalı Aḥmed Aġa mevṣūl, anuñ yirine dergāh-ı 'ālī ḳapucıbaşılarından Ḳāḍī Ḫalīl Aġa nā'ilü'l-me'mūl oldılar.

Māh-ı Rebī'ü'l-āḫir'üñ üçinci güni pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretlerinüñ tuġları mu'tād-ı ḳadīm üzere Ḳapuarası'na vaż' olındı.

Bu eṣnāda İbrāhīm Paşa Sarāyı'ndan ḫaṭṭ-ı hümāyūn ile on medrese iḥdāṣ olınup beşi yevmiyye ḳırḳ aḳçe vaẓīfe ile rütbe-i dāḫil ve beşi yevmiyye yigirmişer aḳçe vaẓīfe ile **[270[a]]** rütbe-i ḫāric i'tibār olınup erbābına iḥsān olındı.

Māh-ı Cumāde'l-ūlā'nuñ on dördinci güni Nemçe keferesi üzerine muṣammem olan sefer-i hümāyūn içün ḥareket vaḳtleri ḳarīb olmaġla tūg-ı hümāyūn ve oṭaġ-ı şehinşāhī Sarāyovası nām maḥalle naṣb olındı.

Māh-ı merḳūmuñ beşinci Cum'a güni ṣalāt-ı fecr vaḳtinden muḳaddem medīne-i Ḳayṣeriyye'de bi-emri'llāhi te'ālā zelzele-i 'aẓīme vāḳi' olup şehrüñ ekṣer-i bināları yıḳılup dīvār altında nüfūs-ı keṣīre helāk olduġı şüyū' buldı.

Māh-ı Cumāde'l-āḫire'nüñ ikinci güni Yeñiçeri Aġası Ḥüseyn[2] Aġa ma'zūl, yirine Ḳul Ketḫudāsı Meḥemmed Aġa yeñiçeri aġalıġı mesnedine mevṣūl ve aġa-yı ma'zūl İnebaḫtı muḥāfaẓasıyla nā'ilü'l-me'mūl oldı.

---

1 A 347.

2 Ḥüseyn A: Ḥasan İ.

Bu eṣnāda küffār-ı ḫāksāruñ nehr-i Tisa'dan dolaşdurup Ṭuna'nuñ Temürḳapu nām maḥalli ṭarafına çıḳardugı donanma nāmına olan on altı 'aded sefīnesi Ṭuna donanmasıyla muḥārebe idüp on altısı daḫı giriftār-ı tesḫīr olup esīr olan ḳapudanı ḳā'ime ile Belġrad muḥāfıẓı Muṣṭafā Paşa ṭarafından der-i devlet-medāra irsāl ü tesyīr ve müjde-i sürūr-engīz ile 'āmme-i 'ibād tebşīr olındı.

Ve muḳaddemā Selanik muḥāfıẓı naṣb olınan defterdār-ı sābıḳ el-Ḥāc Meḥemmed Efendi Ḳavala Ḳal'ası'nda ḳatl olındı.

Bu eṣnāda Çāvuşbaşı Ḳāḍī Ḫalīl Aġa silaḥdār aġalıġına naḳl olınup selefi Lipovalı Aḥmed Aġa çāvuşbaşı naṣb olındı ve ṣadr-ı a'ẓam ketḫudāsı İbrāhīm Aġa ḳapucılar ketḫudāsı olup selefi Muḥsin-zāde 'Abdu'llāh Aġa ketḫudā-yı ṣadr-ı 'ālī naṣb olındı.

Māh-ı Receb-i şerīfüñ ikinci güni ṣadr-ı a'ẓam ve serdār-ı ekrem **[270[b]]** ḥażretleri Edrine'den ḥareket ve Belġrad cānibine 'azīmet itdiler.

Bu eṣnāda Ḳandiye vālīsi 'Alī Paşa ṣāniyen Mıṣr'a vālī, selefi 'Abdī Paşa Rūmili vālīsi oldı. Ḥanya muḥāfaẓasından Ḳara Meḥemmed Paşa Ḳandiye'ye naḳl olınup[1] İnebaḫtı muḥāfıẓı sābıḳā Yeñiçeri Aġası Ḥüseyn Paşa Ḥanya'ya vaṣl olındı.

Māh-ı Ṣa'bān-ı şerīfüñ ġurresinde pādişāh-ı 'ālī-cāh ḥażretleri Edrine'den ḥareket ve Ṣofya cānibine 'azīmet buyurup şeref-baḫş-ı merāḥil ü menāzil olaraḳ māh-ı mezbūruñ on yedinci güni Ṣofya ṣaḥrāsına nāzil oldılar. Mīr-āḫūr-ı kebīr Moralı[2] 'Alī Aġa'ya rütbe-i vezāret iḥsān olınup Edrine'de ḳā'im-maḳām naṣb olındı. Yirine Ḳapucılar Ketḫudāsı İbrāhīm Aġa mīr-āḫūr-ı evvel, yirine çāvuşbaşı vekīli Ḫazīnedār Ḥasan Aġa ḳapucılar ketḫudāsı naṣb olındı.

Ve māh-ı mezbūruñ on sekizinci güni ṣadr-ı a'ẓam ve serdār-ı ekrem Ḫalīl Paşa ḥażretleri ordu-yı hümāyūnla Belġrad ṣaḥrāsında küffār-ı ḫāksāruñ ṭaburı muḳābilinde naṣb-ı ḫıyām ve ārām eylediler.

Sene-i mezbūre Ramażān'ınuñ ṭoḳuzıncı güni küffār-ı ḫāksār vaḳt-i ṣubḥda 'asākir-i İslām'uñ metrislerin başup inhizām vāḳi' olmaġla Niş ṭarafına 'avdet olındı.

---

1 A 348.
2 Moralı A: -İ.

Bu eṣnāda küffār-ı bed-kirdār Belġrad Ḳal'ası[1] muḥāṣarasın cümleye taḳdīm ve içinde maḥṣūr olan ġuzāt-ı müslimīn vire ṭarīḳıyle ḳal'a-i mezbūrı dest-i istīlā-yı küffāra teslīm itdiler.

Māh-ı mezbūruñ on dördinci gün 'asākir-i İslām'la Niş ṣaḥrāsına vuṣūllerinden ṣoñra Ṣadr-ı A'ẓam Ḫalīl Paşa ma'zūl ve yirlerine Nişāncı Meḥemmed Paşa mevṣūl **[271[a]]** oldı. Ve ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Ḫalīl Paşa Selanik muḥāfaẓasına ta'yīn olındı. Sābıḳā Gümrük-emīni Aḥmed Aġa nişāncı naṣb olındı.

Bu eṣnāda pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretleri Ṣofya ṣaḥrāsından ḥareket-i nüzūl ve Edrine ṣaḥrāsına Aḳbıñar nām maḥalde naṣb olınan otaġ-ı hümāyūnlarına duḫūl buyurdılar.

Ṣadr-ı A'ẓam Meḥemmed Paşa ḥażretleri Ṣofya'ya vuṣūllerinde Ṣofya muḥāfıẓı Teẕkireci İbrāhīm Paşa Tekfūrṭaġı'nda müteḳā'iden ḳarār ile me'mūr oldı.

Erzenü'r-rūm vālīsi Meḥemmed Paşa şehīd olmaġla sābıḳā yeñiçeri aġası olup Bosna eyāleti tevcīh olınan Ebū Bekr Paşa'ya eyālet-i mezbūre iḥsān olınup Ṣofya'da ser-'asker ta'yīniyle mesrūr ḳılındı.

Sene-i mezbūre Şevvālü'l-mükerreminüñ on yedinci Cum'a gicesi sā'at birde iken maḥrūsa-i Ġalaṭa'da Ḳaraköyḳapusı dāḫilinde Ṣanduḳcılar sūḳından bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuḥūr idüp ol ḥavālīde vāḳi' büyūt [ve] dekākīn bi'l-cümle muḥterik olup Ḳara Muṣṭafā Paşa Cāmi'-i Şerīfi ve Yaġḳapanı ḳurbine dek müntehī olup sā'at altıya geldükde munṭafī oldı.

Bu eṣnāda ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Ḫalīl Paşa ketḫudāsı Muḥsin-zāde vezāretle Vidin muḥāfaẓasına ta'yīn olındı. Çāvuşbaşı Lipovalı Aḥmed Aġa ma'zūl, yirine Nigdeli 'Alī Aġa çāvuşbaşı naṣb olındı.

Māh-ı Ẕi'l-ḥicce'nüñ onıncı Aḥad güni ḫalḳ bayram namāzında iken Deñizli ḳażāsında bi-emri'llāhi te'ālā zelzele-i 'aẓīme vāḳi' olup 'umūmen cevāmi' ve ḥammām ve büyūt [ve] dekākīn ḫarāb oldı. Binā altında altı biñ miḳdārı nüfūs helāk **[271[b]]** olduġı şüyū' buldı.

Ve yevm-i mezbūrda Ṣadr-ı A'ẓam Nişāncı Meḥemmed Paşa ḥażretleri 'asākir-i İslām ile Ṣofya ṣaḥrāsından ref'-i ḫıyām ve ḳaṭ'-ı[2] merāḥil iderek yigirmi beşinci güni Edrine ṣaḥrāsında mekẕ [ü] ārām olındı.

1 Ḳal'ası A: -İ.
2 A 349.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi ṭoḳuzıncı güni donanma-yı hümāyūn ile Ḳapudan İbrāhīm Paşa Sarāyburnı'nı dolaşup Ṭop-ḫāne öñinde lenger-endāz iken irtesi gün bi-ḳażāi'llāhi te'ālā Uzunçarşu nām bir ḳalyonuñ cebe-ḫānesine āteş işābet idüp derūnında bulınan ḳapudanı ve gemi ḫalḳı mürūr-ı 'ubūr üzere olan ḳayıḳlardan nüfūs-ı keşīre helāk oldı. Ve daḫı beyne'l-'işā'eyn Sarāyburnı'na ḳarīb Aḫūrḳapu öñinde iki ḳalyon birbirine çatup taḫlīṣe mecāl olmayup deryāya ġarḳ oldı.

Biñ yüz otuz senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yedinci güni Cebecibaşı Beñli Muṣṭafā Aġa'ya üç tūġ iḥsān olınup İstanbul ḳā'im-maḳāmı naṣb olındı. Selefi Meḥemmed Paşa vaẓīfe ve ta'yīnāt ile teḳā'üd iḫtiyār eyledi. Çāvuşbaşı Nigdeli 'Alī Aġa cebecibaşı naṣb olındı. Yirine Gümrükci Ebū Bekr Aġa çāvuşbaşı oldı. Anaṭolı vālīsi Maḳtūl-zāde 'Alī Paşa Saḳız muḥāfaẓasına naḳl, yirine sābıḳā Mıṣr vālīsi olup eyālet-i Rūmili tevcīh olınan 'Abdī Paşa eyālet-i mezbūreye vaṣl olındı. Yevm-i mezbūrda Yeñiçeri Aġası Meḥemmed Aġa'ya rütbe-i vezāret iḥsān olındı.

Sene-i mezbūre Ṣafer'inüñ on yedinci güni Defterdār 'Oṣmān Efendi Vidin Ḳal'ası muḥāfaẓasına ta'yīn olındı. Yirine sābıḳā re'īsü'l-küttāb olan el-Ḥāc Muṣṭafā Efendi defterdār **[272ª]** naṣb olındı. Māh-ı mezbūruñ yigirmi beşinci güni Yeñiçeri Aġası Meḥemmed Paşa ma'zūl, yirine sābıḳā Vidin muḥāfıẓı olan Muḥsin-zāde 'Abdu'llāh Paşa mevṣūl oldı. Aġa-yı ma'zūl Tekfūrṭaġı'nda mekṣe me'mūr oldı.

Sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inüñ beşinci güni pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretlerinüñ Sulṭān Selīm nām şeh-zāde-i cüvān-baḫtları vücūda gelüp ṭoḳuzıncı güni bi-emri'llāhi te'ālā vefāt idüp Edrine Dārü'l-ḥadīṣi'nde defn olındı.

Bu eṣnāda Nemçe başvekīli ṭarafından Edrine'de ṣadr-ı a'ẓama mektūb gelüp ṣulḥe ṭālib ve mükāleme içün ādemler ta'yīn olınmasın ṭaleb itmeleriyle ṭaraf-ı devletden meşveret olınup mes'ūline müsā'ade olınmaḳ münāsib görilmekle sābıḳā tevḳī'ī olan silaḥdār-ı şehriyārī İbrāhīm Aġa'ya şıḳḳ-ı ṣānī defterdārlıġı ve Ṭop-ḫāne nāẓırı Süleymān Aġa-zāde Meḥemmed Aġa'ya şıḳḳ-ı ṣāliṣ defterdārlıġı iḥsān olınup mükāleme-i ṣulḥ içün muraḫḫaṣ olmalarıyla ordu-yı hümāyūndan ma'an revān olmaları fermān olındı.

Māh-ı mezbūruñ evā'ilinde Defter-emīni Sebzī Aḥmed Efendi ṣāniyen cebecibaşı naṣb olınup selefi Nigdeli 'Alī Aġa Ḫudāvendigār tevliyeti taḳrībiyle Burusa'ya 'azīmete me'mūr oldı. Yirine Şerbetci-zāde Ḥüseyn Efendi defteremīni naṣb olındı. Bu eṣnāda Anaṭolı vālīsi 'Abdī Paşa Rūmili eyāletine naḳl, yirine Edrine ḳā'im-maḳām naṣb olınan Moralı 'Alī Paşa Anaṭolı eyāletine vaṣl olındı.

Māh-ı Rebī'ü'l-āḫir'üñ evā'ilinde Köprili-zāde Es'ad Beg'e üç tūġ ile vezāret iḥsān olınup **[272[b]]** Aġrıboz muḥāfaẓasına ta'yīn olındı. Defterdār-ı sābıḳ Vidin muḥāfıẓı 'Oṣmān Paşa rütbe-i vezāret iḥsānıyla Nigbolı sancaġı arpalıḳ ta'yīn olındı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi[1] ikinci Cum'airtesi güni Tersāne-i 'Āmire'de müceddeden deryāya inen ḳalyonlaruñ birisi ḳalafat olınurken bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ṭop deliginden içerü āteş iṣābet itmekle ḳalyon-ı mezbūr bi'l-cümle muḥteriḳ ve[2] yanında bir eski aḳdarma ḳalyonı ve civārında kerāste anbārınuñ bir miḳdār yiri iḥrāḳ bi'n-nār oldı.

Māh-ı Cumāde'l-ūlā'nuñ dördinci güni Ḳapudan İbrāhīm Paşa ma'zūl yirine Süleymān Ḫˇāce rütbe-i vezāret iḥsānıyla ḳapudan-ı deryā naṣb olındı.

Bu eṣnāda muḳaddemā ṣulḥ içün Nemçe keferesiyle mükālemeye ta'yīn olınan Defterdār-ı Şıḳḳ-ı Ṣānī İbrāhīm Efendi Defterdār-ı Şıḳḳ-ı Ṣāliṣ Meḥemmed Efendi maḥall-i[3] mükālemeye ta'yīn Bozorofça'ya 'azīmet üzere olmalarıyla Rūmili vālīsi 'Abdī Paşa yanlarına Rūmili 'askerinüñ süvārīlerinden iki yüz nefer münteḫab ādem ta'yīn itmek fermān olındı.

Māh-ı mezbūruñ onıncı güni ṣadr-ı a'ẓam ḥażretleri mu'tād-ı ḳadīm üzere alay ile Edrine'den sarāy meydānında otaḳlarına nüzūl buyurdılar.

Māh-ı Cumāde'l-āḫire'sinde Şeyḫü'l-İslām İsmā'īl Efendi ḥażretleri ma'zūl ve yirlerine Rūmili pāyesiyle ṣadr-ı Anaṭolı'dan munfaṣıl 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri mevṣūl oldılar. Ṣadr-ı A'ẓam Nişāncı Meḥemmed Paşa ḥażretleri ma'zūl, yirlerine dāmād-ı şehriyārī İbrāhīm Paşa ḥażretleri mevṣūl oldı. Ṣadr-ı a'ẓam-ı ma'zūl Yanya üzerine ser-'asker ta'yīn olındı. Ṣadr-ı A'ẓam İbrāhīm Paşa ḥaż-

1 A 350.
2 muḥteriḳ ve A: -İ.
3 maḥall-i A: -İ.

retlerinüñ[1] dāmādları Mīr-āḫūr-ı Ṣānī Muṣṭafā **[273ᵃ]** Beg'e rütbe-i vezāret iḥsānıyla nişāncı naṣb olındı. Ḳapucılar Ketḫudāsı Ḥazīnedār Ḥasan Aġa mīr-āḫūr-ı ṣānī ve ḳapucılar ketḫudālıġı Ṣafiyye Sulṭān-zāde Meḥemmed Beg'e iḥsān olındı ve Ṣarı Muṣṭafā Paşa Belġrad'a elçi irsāl[2] olındı. Bundan aḳdem Raḳḳa vālīsi Maḳtūl-zāde 'Alī Paşa Edrine'ye da'vet olınup māh-ı mezbūruñ evāsıṭında maḥrūsa-i Edrine'ye dāḫil ve rikāb-ı hümāyūn ḳā'im-maḳāmlıġına nā'il oldılar.

Māh-ı Receb-i şerīf eṣnāsında Ṣadr-ı A'ẓam İbrāhīm Paşa ḥażretleri ordu-yı hümāyūn ile Edrine'den ḥareket ve Ṣofya cānibine 'azīmet buyurdılar.

Māh-ı Şa'bān'uñ sekizinci Aḥad gicesi yedinci sā'atde İstanbul'da Unḳapanı ḫāricinde tüfenk-ḫāne ḳurbinde vāḳi' bir Yehūdī ḫāneden bi-ḳażāi'llāhi te'ālā āteş ẓuhūr idüp Yalıkenārı ile Unḳapanı'na dek geldükden ṣoñra derūn-ı ḳal'aya sirāyet idüp şiddet-i rūzgār ile ḳol ḳol olmaġla bir ḳolı Küçükbāzār yolıyla Ḳanṭarcılar ve andan Süleymāniyye Bīmār-ḫānesi ve Aġaḳapusı yanına ve bir ḳolı daḫı Vefā Cāmi'i ḳurbinde Ḳapudan Muṣṭafā Paşa ve ṣadr-ı aẓam-ı esbaḳ Nu'mān Paşa ve re'īs-i sābıḳ Ebū Bekr Efendi ḫānelerini iḥrāḳ iderek cāmi'-i merḳūma ve bir ḳolı Şeh-zāde Cāmi'-i Şerīfi eṭrāfını ve minārelerinüñ külāh ve 'alemlerin ve cāmi' içinde olan ḫalḳuñ eşyāsın ve cāmi' döşemesin ve yeñiçerilerüñ eski oṭaların ve ġılmān-ı 'acemiyān oṭalarını iḥrāḳ eyledükden ṣoñra Çuḳur Çeşme üzerinden Lāleli Çeşme'nüñ alt yanından pīş ü pes ve yemīn ü yesārında olan bunca dekākīn ve büyūt ve cevāmi' ve mesācidi yaḳaraḳ Küçüklanḳa ta'bīr olınur maḥalle müntehī ve bir ḳolı **[273ᵇ]** daḫı Aḳsarāy üzerinden Vezīr İsmā'īl Paşa ve ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Yūsuf[3] Paşa, ṣadr-ı a'ẓam-ı esbaḳ 'Amuca-zāde Ḥüseyn Paşa sarāyların ve eṭrāf u ḥavālīlerin ve Dāvūd Paşa Cāmi'i'n iḥrāḳ idüp Altımermer'e müntehī olan Şehr-emīni'nüñ yemīn ü yesāruñ küre-i nār eyleyerek e'izze-i meşāyiḫ-ı kirāmdan Ya'ḳūb Efendi ve Naḳşī Efendi Türbesi'nde ḳarār eyledi ve bir ḳolı daḫı Zeyrek ṭarafına teveccüh-i hücūm idüp Ḥüseyn Paşa-zāde Meḥemmed Beg ve Ebe-zāde Efendi ḫāneleri aşaġısından güẓer ve Nu'mān Paşa Sulṭānı Sarāyı'nı iḥrāḳ bi'n-nār eyledükden ṣoñra Atbāzārı ve andan Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi 'imāreti ve

1 Ṣadr-ı A'ẓam İbrāhīm Paşa ḥażretlerinüñ A: ve İ.
2 irsāl A: naṣb İ.
3 A 351.

ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Ḥüseyn Paşa Türbesi'ne ve Aḳsarāy ṭarafından ayrılan bir ḳolı daḫı[1] 'Avretbāzārı, ba'dehu Ḳara Meḥemmed Paşa Sarāyı üzerinden Ḳoca Muṣṭafā Paşa yolı üzerinde vāḳi' çenārda nihāyet bulmışdur. İrtesi gün ḍaḥve-i kübrāda munṭafī olup yigirmi yedi sa'at ḳadar mümted oldı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi altıncı Ḫamīs güni Nemçe keferesi ve Venedik keferesiyle yigirmi dört seneye dek muṣālaḥa olındı.

Māh-ı Ramażān'uñ beşinci güni re'īsü'l-küttāb olan 'Ārifī Aḥmed Efendi'ye rütbe-i vezāret iḥsān olınup sınur ḳaṭ'ına me'mūr oldı. Bu eṣnāda Nu'mān Paşa'ya Bosna'dan Ḳandiye eyāleti virilüp Ḳandiye'den Ḳara Meḥemmed Paşa Ḳıbrıs'a naḳl olındı. Nigbolı ve Vidin muḥāfıẓı defterdār-ı sābıḳ 'Oṣmān Paşa Bosna'ya gönderildi.

Māh-ı mezbūruñ on dördinci Ḫamīs güni ṣadr-ı a'ẓam ḥażretleri ordu-yı hümāyūn ile Ṣofya ṣaḥrāsından Edrine cānibine ḥareket buyurup ṭayy-ı merāḥil, ḳaṭ'-ı menāzil **[274ª]** iderek sene-i mezbūre Şevvāl'inüñ ikinci İṣneyn güni Edrine ṣaḥrāsına nüzūl itdiler.

Māh-ı mezbūruñ ikinci İṣneyn gicesi Ḳaragümrük ḳurbinde vāḳi' cāmi'-i şerīf ḳarşusında 'aṭṭār dükkānında bi-ḳażāi'llāhi te'ālā sa'āt dört buçuḳda iken āteş ẓuḥūr idüp ol ḥavālīde büyūt, dekākīn bi'l-cümle muḥteriḳ olup vaḳt-i ṣubḥda munṭafī oldı.

Bu eṣnāda Ḳonya vālīsi Çalıḳ Aḥmed Paşa ma'zūlen İstanbul'a gelüp Ḥaleb vālīsi Ṭopal Yūsuf Paşa Ketḫudāsı 'Oṣmān Paşa eyālet-i Ḳaraman['a] naṣb olındı. Yirine Anaṭolı vālīsi Moralı 'Alī Paşa mevṣūl, anuñ yirine sābıḳā Çāvuşbaşı[2] 'Alī Paşa nā'ilü'l-me'mūl oldılar. Anuñ yirine ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Meḥemmed Paşa naṣb olındı. Bu eṣnāda rikāb ḳā'im-maḳāmı olan Maḳtūl-zāde 'Alī Paşa manṣıbı olan Raḳḳa cānibine gitmege me'mūr oldı.

Bu eṣnāda ḫān-ı sābıḳ Devlet Giray oġlı "Deli Sulṭān" dimekle ma'rūf Baḫt Giray bundan aḳdem Mosḳov ve Leh memālikine ta'addī itmegin şikāyeti müş'ir nāmeler ile Mosḳov ve Leh elçileri Edrine'ye dāḫil oldı ve Ḳırım ḫānı Sa'ādet Giray Ḫān ḥażretleri daḫı Edrine'ye da'vet olındı.

1 daḫı A: -İ.
2 Çāvuşbaşı A: Çāvuş İ.

Māh-ı Ẕi'l-ḳa'de'nüñ ṭoḳuzıncı güni pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretlerinüñ Sulṭān Bāyezīd nām şeh-zāde-i cüvān-baḫtları vücūda geldi.

Māh-ı mezbūruñ on beşinci İṡneyn gicesi sā'at dörtde iken Fenerḳapusı ḳurbinde Yeñiḳapu ḫāricinde bi-ḳażāi'llāhi te'ālā āteş ẓuḥūr idüp ol ḥavālīde yalıları iḥrāḳ iderek Petreḳapusı ḳurbinden içerüye iṣābet eyleyüp[1] Rūm baṭriḳi olan Kenīse-i Kebīre dek müntehī olup irtesi ḳuşluḳ vaḳtinde munṭafī oldı. **[274[b]]**

Ve yevm-i mezbūrda pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretleri Edrine'den İstanbul cānibine ḥareket eyleyüp ṭayy-ı merāḥil ve ḳaṭ'-ı menāzil iderek māh-ı mezbūruñ yigirmi beşinci güni mu'tād-ı ḳadīm üzere alay ile Edrineḳapusı'ndan duḫūl ve sarāy-ı hümāyūn-ı cihāniyānlarına nüzūl buyurdılar.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi sekizinci güni İnebaḫtı'dan Sirke 'Oṡmān Paşa Mūṣul eyāletine naḳl, yirine Mora eyāletinden Ṭopal 'Oṡmān Paşa ḥażretleri vaṣl olındılar. Anlaruñ yirlerine İstanbul ḳā'im-maḳāmı Beñli Muṣṭafā Paşa nā'il oldılar. Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ ikinci güni Ḳapucılar Ketḫudāsı Ṣafiyye Sulṭān-zāde Meḥemmed Beg bir kīse aḳçe ḫāṣ iḥsānıyla müteḳā'id, yirine Küçük Mīr-āḫūr Eginli Meḥemmed Aġa müteṣā'id olup anuñ yirine Ḳapucılar Bölükbaşısı Aḥmed Aġa vuṣūl buldı.

Bu eṡnāda Ḳorfa didükleri körfez ta'bīr olınan cezīrede vāḳi' ḳal'anuñ cebe-ḫānesine ṣā'iḳa iṣābet eyleyüp cezīre-i mezbūrede olan ḳal'a ve eṭrāfında olna ebniyye bi'l-külliyye muḥteriḳ olduġından mā'adā limanında mevcūd olan Venedik donanması ve daḫı bi'l-cümle muḥteriḳ olduġı ḫaberi vürūd eyledi.

Biñ yüz otuz bir senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on altıncı Cum'a gicesi sā'at beşde iken Üsküdar'da Eski Vālide Cāmi'-i Şerīfi ḳurbinde Selanik'den ma'zūl Ḫ̌āce-zāde 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerinüñ menzillerinüñ ḥaremi bi-ḳażāi'llāhi te'ālā muḥteriḳ olmaġla menkūḥaları ve on üç yaşında bir kerīmeleri muḥteriḳ olup ṣabāḥa ḳarīb munṭafī oldı.

Māh-ı Rebī'ü'l-evvel'üñ onıncı güni Rūmili vālīsi Vezīr 'Abdī **[275[a]]** Paşa Ḫotin muḥāfaẓasına ta'yīn ve Yeñiçeri Aġası Muḥsin-zāde 'Abdu'llāh Paşa'ya

1 A 352.

eyālet-i Rūmili iḥsān olındı. Yirine Ketḫudā Beg Fındıḳ-zāde Aḥmed Aġa yeñiçeri aġası naṣb olındı.

Māh-ı mezbūruñ on yedinci güni Ḳandiye vālīsi Nu'mān Paşa bi-emri'llāhi te'ālā fevt olup manṣıb-ı maḥlūle Ḥaleb vālīsi Moralı 'Alī Paşa naṣb olındı. Şām vālīsi Emīrü'l-ḥāc Receb Paşa Ḥaleb'e naḳl, yirine Ṣaydā Beyrūt vālīsi Silaḥdār 'Oṯmān Paşa emīrü'l-ḫāclıġla ma'an[1] eyālet-i Şām'a vaṣl olındı. Edrine vālīsi Ḳara Muṣṭafā Paşa eyālet-i Ṣaydā Beyrūt'a naṣb olındı. Bundan aḳdem muṣālaḥa ve mükālemesinde başmuraḫḫaṣ nāmıyla 'aḳd-i ṣulḥe vekīl-i evvel-i Devlet-i 'Aliyye olan Defterdār-ı Şıḳḳ-ı Ṯānī Silaḥdār İbrāhīm Aġa büyükelçilik ile Nemçe çāsārı ṭarafına murād olınup Rūmili beglerbegiligi pāyesiyle tekrīm ve nāme-i hümāyūn ve çāsāra gönderilen hediyyeler kendüye teslīm olındı. Bu eṯnāda Niş ve Vidin ḳal'aları ta'mīrine mübāşeret olındı.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sı ġurresinde Elçi İbrāhīm Paşa mu'tād-ı ḳadīm üzere alay ile Ṭopḳapusı'ndan ḫurūc ve Dāvūd Paşa nām maḥalle nüzūl eyledi.

Māh-ı mezbūruñ üçinci güni Ṣadr-ı A'ẓam Ketḫudāsı Meḥemmed Aġa ḳapucılar ketḫudāsı naṣb olınup ṣadr-ı 'ālī ḫazīnedārı dīger Meḥemmed Aġa ketḫudā oldı. Bu eṯnāda Eflaḳ voyvodası ma'zūl, yirine voyvoda naṣb olınan İskerletoġlı mu'tād-ı ḳadīm üzere alayla İstanbul'dan iḫrāc olınup diyārına revāne[2] oldı.

Ve bu eṯnāda Niş Ḳal'ası muḥāfaẓasında olan yeñiçeriyān mevācibleri bir seneden berü virilmemekle tecemmu' itdükleri ḫaberi rikāb-ı hümāyūna vāṣıl oldı. Lākin yeñiçeri **[275[b]]** aġası iḫtifā itmegin bir haftadan ṣoñra Cebecibaşı Sebzī Aḥmed Efendi ṣāḥib-i devlete ḫaber virmekle derḥāl 'ulūfeleri irsāl olındı.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ on ṭoḳuzıncı güni Yeñiçeri Aġası Fındıḳ-zāde Aḥmed Aġa ma'zūl, yirine sābıḳā yeñiçeri aġası olan Meḥemmed Aġa ṯāniyen yeñiçeri aġası naṣb olındı.

Bu eṯnāda Ṣadr-ı A'ẓam İbrāhīm Paşa ḥażretlerinüñ Şeh-zādebaşı'nda binā buyurduḳları Dārü'l-ḥadīṯ ve sebīl tamām olup "Nu'mān Paşa Ḫ̆ˇācesi" di-

1 emīrü'l-ḫāclıġla ma'an A: emīrü'l-ḫāc ve İ.
2 A 353.

mekle ma'rūf[1] Fāżıl es-Seyyid Aḥmed Efendi müderrisi ta'yīn buyrıldı. Māh-ı mezbūruñ ṭoḳuzıncı güni Defterdār Ḥācī Muṣṭafā Efendi ma'zūl, yirine Başmuḥāsebe Kīsedārı İbrāhīm Efendi mevṣūl oldı.

Sene-i mezbūre Receb'inüñ beşinci Ḫamīs güni vaḳt-i ẓuhrda ba'de'l-eẕān vaḳt-i iḳāmetde bi-ḥikmeti'llāhi te'ālā bir zelzele-i 'aẓīme ẓuhūr eyleyüp vāfir ḳal'a dīvārları Zindānḳapusı dāḫilinde ve Edrineḳapusı dāḫilinde Yediḳulle'ye varınca vāfir ḳulleler ve bārūlar yıḳılduġından mā'adā vāfir ḫānelerüñ ocaḳları ve dīvārları ḫarāb oldı. Yevm-i mezbūrda vaḳt-i ẓuhrda[2] ḫalḳ cāmi'de iken İznikmid ḳażāsı ḫarāb olduġından mā'adā Ḳaramürsel ve Yalaḳ-ābād ḳażāları ḫarāb olup niçe nüfūs-ı keṣīre helāk oldı.

Sene-i mezbūre Ša'bān'ınuñ on yedinci Erba'ā gicesi dördinci sā'atde Gedik Paşa ḳurbinde bi-ḳażāi'llāhi te'ālā āteş ẓuḥūr eyleyüp Gedik Paşa eṭrāfı bi'l-külliyye muḥteriḳ olduḳdan ṣoñra bir ṭarafı Ḳadırġa Limanı'na müntehī **[276ª]** olup ve bir cānibi Ḳumḳapu semtine gidüp İbrāhīm Paşa Cāmi'i ve Nişāncı-yı 'Atīḳ Cāmi'i eṭrāfı bi'l-külliyye muḥteriḳ oldı. Ve kenīse-i ma'rūfe-i meşhūre daḫı bi'l-külliyye muḥteriḳ oldı. İrtesi Erba'ā güni daḫı aḫşama dek ve Ḫamīs gicesi daḫı ṣabāḥa dek mütemādī, Ḫamīs güni ṭulū'-ı şemsden bir sā'at mürūrında bi-iẕni'llāhi te'ālā munṭafī oldı. Otuz bir sā'at mütemādī oldı.

Sene-i mezbūre Ramażān'ınuñ on altıncı güni Nemçe elçisi gelüp mu'tād üzere alay ile İstanbul'a dāḫil oldı.

Sene-i mezbūre Şevvāl'inüñ üçinci güni Bustāncıbaşı Ketḫudā-zāde Ḫalīl Aġa ma'zūl, yirine Sivaslı Meḥemmed Aġa mevṣūl oldı.

Bu eṣnāda Mora ser-'askeri Ṭopal 'Oṯmān Paşa ḥażretleri Ḳaraṭaġ ḳapudanlarından 'iṣyān idenlerden on iki ḳapudanuñ kellesin rikāb-ı hümāyūna irsāl idüp bāb-ı hümāyūn pīşgāhına vaż' olındı.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ yedinci güni yeñi zolta ṭoḳsan aḳçeye ve eski zolta seksen sekiz aḳçeye rā'ic olmaḳ üzere fermān-ı 'ālī-şān ṣādır oldı.

Bu eṣnāda Ḫanya muḥāfıẓı Vezīr Silaḥdār İbrāhīm Paşa Aġrıboz muḥāfaẓasına naḳl ü taḥvīl ve Aġrıboz muḥāfıẓı Köprili-zāde Es'ad Paşa Ḫanya muḥāfaẓasıyla tebcīl[3] ḳılındı.

1 ma'rūf A: -İ.
2 vaḳt-i ẓuhrda A: -İ.
3 A 354.

Biñ yüz otuz iki senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ onıncı güni muḳaddemā enderūn-ı hümāyūndan bināsına mübāşeret olınan kitāb-ḫāne-i laṭīf tamām olup yevm-i mezbūrda ḥużūr-ı hümāyūnda 'aḳd-i meclis-i cem'iyyet birle derūn-ı kitāb-ḫānede Selīm Efendi müderris ta'yīn olınup ders-i şerīfe ibtidā ba'dehu meşāyiḫ-i selāṭīn 'ale't-tertīb du'ā eylediler. **[276[b]]**

Māh-ı Ṣafer'üñ yigirmi dördinci Cum'a gicesi sā'at üçde iken Ḳadırġa Limanı'nda sābıḳā Tersāne-emīni Bosnevī Meḥemmed Efendi menzilinden bi-ḳażā'llāhi te'ālā ḥarīḳ vāḳi' olup şiddet-i rūzgār olmaġın ol ḥavālī muḥteriḳ olduḳdan ṣoñra irtesi aḫşama ḳarīb munṭafī oldı.

Sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inüñ dördinci güni defterdār-ı sābıḳ el-Ḥāc Muṣṭafā Efendi defter-emīni ta'yīn olındı.

Māh-ı mezbūruñ beşinci İṡneyn gicesi Ṭop-ḫāne kār-ḫānesi ḳurbinde bi-ḳażā'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuḥūr idüp kār-ḫāne ve civārında oṭaları bi'l-cümle muḥteriḳ oldı.

Bu eṡnāda Erżurūm vālīsi Ṣarı Muṣṭafā Paşa Baṣra'ya naḳl, yirine Diyārbekr'den 'Alī Paşa eyālet-i Erżurūm'a ve anuñ yirine Şām'dan Emīrü'l-ḥāc 'Oṡmān Paşa Diyārbekr'e vāṣıl olup anuñ yirine daḫı Ḳonya vālīsi Yūsuf Paşa ketḫudāsı dīger 'Oṡmān Paşa[1] emīrü'l-ḥācc-ı Şām oldı. Nigde vālīsi 'Ārifī Aḥmed Paşa eyālet-i Ḳaraman'a naḳl olındı. Māh-ı mezbūruñ on sekizinci güni Aydın muḥaṣṣılı Vezīr 'Abdu'llāh Paşa ḥażretleri ol ḥavālīde olan eşḳıyāyı ḳatl ile ḥavālī-i mezbūre taṭhīr olmaġın Rūmili eyāleti iḥsān olındı.

Bu eṡnāda beş on seneden berü Aḳdeñiz'de ḳorṣanlıḳ iden "Burunsuz" nām kāfir-i la'īn aḫẕ olınup Ṭop-ḫāne öñinde kendi ḳalyonunuñ cundasına ṣalb olındı.

Bu eṡnāda ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Meḥemmed Paşa Niş muḥāfaẓasından Ḳandiye'ye naḳl, Ḳandiye'den Moralı 'Alī[2] Paşa Niş'e vaṣl olındı.

Māh-ı Cumāde'l-ūlā'nuñ on sekizinci gicesi **[277[a]]** sā'at sekizde iken Balaṭḳapusı dāḫilinde Parmaḳḳapu ḳurbinde Dörtyolaġzı nām maḥalden bi-ḳażā'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuḥūr idüp ol ḥavālīde furun-ı kebīr ve büyūt ve dekākīn ve Yehūdī ḫāneler muḥteriḳ olup irtesi sā'at iki buçuḳda munṭafī oldı.

1 Paşa A: -İ.
2 'Alī A: 'Oṡmān İ.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi üçinci Ṣülāṣā güni dīvān-ı hümāyūn olup Nemçe elçisi ḫāk-i serīr-i salṭanata yüz sürüp nāme-i hümāyūn teslīm olınduḳda diyārına ric'at eyledi.

Sene-i mezbūre Ṣa'bān'ınuñ on dördinci güni bi-emril'llāhi te'ālā şiddet-i bārān ve ra'd u berḳ vuḳū'ıyla ṣabāḥdan vaḳt-i 'aṣra dek mütemādī olup Sulṭān Bāyezīd Ḫān Cāmi'-i Şerīfi'nüñ ṣaġ cānibinde olan mināresinüñ külāhına ṣā'iḳa iṣābet eyledi.

Sene-i mezbūre Şevvāl'i eṣnāsında Mıṣr vālīsi Ketḫudā 'Alī Paşa ma'zūl, Ḥaleb vālīsi Receb Paşa eyālet-i Mıṣr'a naḳl, yirlerine Anaṭolı vālīsi 'Ārifī Aḥmed Paşa vaṣl olındı. Eyālet-i Anaṭolı Baṣra'dan ma'zūl Ḥasan Paşa-zāde Aḥmed Paşa'ya iḥsān[1] olındı.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'si[2]nüñ yedinci güni Maṭbaḫ-emīni Ḫalīl Efendi emīn-i sūr ta'yīn olınup sekizinci gün sūr-ı hümāyūna mübāşeret olınmaġla Oḳmeydānı'na otaġ-ı hümāyūn ve cümle serā'ir-i vükelā-yı Devlet-i 'Aliyye naṣb olındı. Ve yevm-i mezbūrda ḫudāvendigār-ı sābıḳ[3] Sulṭān Muṣṭafā ḥażretlerinüñ kerīme-i mükerremelerinden Emetu'llāh Sulṭān ḥażretleri Sirke 'Oṣmān Paşa'ya ve Nu'mān Paşa metrūkesi 'Ā'işe Sulṭān ḥażretleri Silaḥdār İbrāhīm Paşa'ya **[277b]** 'aḳd olındı. On beşinci Erba'ā güni ba'de ṭulū'i'ş-şems pādişāh-ı gerdūn-vaḳār ḥażretleri Oḳmeydānı'nda otaḳ-ı hümāyūnlarına teşrīf buyurup vüzerā-yı 'iẓām ve 'ulemā-yı kirām ḥażarātı tehniyet-i sūr-ı hümāyūn içün dāmen-būs-ı pādişāhī ile maẓhar-ı 'izzet, ba'dehu ziyāfet olındılar. İrtesi Ḫamīs güni ba'de ṣalāti'ẓ-ẓuhr 'örf ve üst ile şeyḫü'l-İslām ve ṣudūr-ı kirām ve mevālī-i 'iẓām ziyāfet olındı. Ve irtesi Cum'a güni ba'de ṣalāti'l-Cum'a 'örf ve üst ile müderrisīn-i kirām ziyāfet olındı. Ve irtesi Sebt güni ba'de'ẓ-ẓuhr sādāt u meşāyiḫ ziyāfet olındı. Ve irtesi Aḥad güni e'imme vü ḫuṭabāya ziyāfet olındı.[4] Ve irtesi İṣneyn güni sipāh ve silaḥdār ocaḳlarına ziyāfet olındı. Ve irtesi Ṣülāṣā güni dīvān olup yeñiçeri ocaġı ziyāfet olındı. Ve irtesi Erba'ā güni çāvuşbaşı ve ḳapucılar ketḫudāsı ve re'īs efendi ve çāvuşlar ve sā'ir ehl-i dīvān ve müteferriḳa aġaları ziyāfet olındı. Ve irtesi Ḫamīs güni bustāncı ocaġı ve

1 iḥsān A: naḳl İ.
2 A 355.
3 sābıḳ A: -İ.
4 Ve irtesi Aḥad güni e'imme vü ḫuṭabāya ziyāfet olındı A: -İ.

ıṣṭabl-ı ʿāmire ḫalḳı żiyāfet olındı ve irtesi Cumʿa güni defterdār efendi, dīvān ḫˇāceleri ve zuʿemā żiyāfet olındı. Ve irtesi Sebt güni cebeci ocaġı ve ṭopcı ocaġı żiyāfet olındı. Ve irtesi Aḥad güni İstanbul ve Eyyūb ve Üsküdar ve Ġalaṭa'da gerek selāṭīn ve gerek ġayrı cevāmiʿüñ ḫaṭībleri ve imāmları ve tekye şeyḫleri ṣūfīleriyle żiyāfet olındılar. Ve irtesi İṯneyn güni Anaṭolı ve Rūmili ḳużātına żiyāfet olındı. Ve yigirmi sekizinci Ṯülāṯā güni İstanbul ve Üsküdar ve Eyyūb **[278[a]]** ve Ġalaṭa ḳażālarında sākin olan ʿāmme-i şehrlüye żiyāfet olındı. Ve yigirmi ṭoḳuzıncı Erbaʿā güni sulṭānlar ketḫudāsı ve selāṭīn mütevellīleri żiyāfet olındı. Otuzıncı Ḫamīs güni ʿale's-seḥer pādişāh-ı İslām ḥażretleri sarāy-ı hümāyūna teşrīf buyurdılar. Baʿdehu bārgāhlar bozıldı.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ altıncı Erbaʿā güni ibtidā ocaḳ ḫalḳıyla yeñiçeri aġası baʿdehu çāvuşlar ve müteferriḳa ve ʿulemā ve vüzerā ve naḳīb efendi ve naḫıllar ve şeker baġçeleri ṣolaḳlar ve peykler ile Şeh-zāde Sulṭān Süleymān[1] ḥażretleri at üzerinde Şeh-zāde Sulṭān Meḥemmed ve Şeh-zāde Sulṭān Muṣṭafā ḥażarātı ḳoçı içinde Şeh-zāde Sulṭān Bāyezīd ḥażretleri ṣaġīr olmaġla sarāyda ḳalmışlar idi. Sarāy-ı ʿAtīḳ'den ḫurūc eyleyüp Sulṭān Bāyezīd'üñ Miskcilerḳapusı'ndan çıḳup Vezneciler'den Şeh-zādebaşı'ndan Sarāc-ḫāne sebīlinden Ḫorḫor'dan Aḳsarāy'dan Ḳosḳa'ya Sulṭān Bāyezīd Ḥammāmı öñinden Ḳuşbāzlar içinden Atmeydānı ḳurbinden Ayaṣofıyya'dan sarāy-ı hümāyūna vāṣıl oldılar. Ve yedinci Ḫamīs güni sarāy-ı cedīd-i hümāyūnda vāḳiʿ[2] sünnet oṭasında vüzerā-yı ʿiẓām mübāşeretiyle ve şeyḫü'l-İslām ve ṣadreyn ve naḳībü'l-eşrāf ve ḥekīmbaşı efendi ve cerrāḥbaşı efendi ḥużūr-ı pādişāhīde şeyḫü'l-İslām Efendi duʿā eyleyüp ʿulemā efendilere ve vüzerāya semmūr kürkler ilbās olınduḳdan ṣoñra vaḳt-i ʿaṣra ḳarīb sünnet-i seniyye-i ḫitān vācibü'l-ikrām kemāl-i taʿẓīm ü iḥtirām üzere riʿāyet ve itmām olınduġı anda Yalı Köşki'nde **[278[b]]** Ṭop-ḫāne'den baʿdehu Tersāne'den ʿaẓīm ṭop şenlikleri oldı.

Biñ yüz otuz üç senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on üçinci güni ki Sirke ʿOṯmān Paşa'ya ʿaḳd olınan Emetu'llāh Sulṭān ḥażretlerine Süleymāniyye ḳurbinde vāḳiʿ Baltacı Meḥemmed Paşa'nuñ sarāyı ṭaraf-ı mīrīden sulṭān-ı müşārun ileyhā ḥażretlerine iḥsān olınup yevm-i mezbūrda naḳl buyurdılar.

Māh-ı Rebīʿü'l-evvel'üñ yedinci İṯneyn gicesi sāʿat sekizde iken Ḥażret-i

1 Süleymān A: -İ.
2 A 356.

Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳurbinde şem'-ḫāneden bi-ḳażāi'llāhi te'ālā āteş ẓuḥūrıyla civārında debbāġ-ḫāneler ve Emīne Sulṭān ḥażretleri yalısınuñ bir miḳdārı muḥteriḳ olup irtesi vaḳt-i ṣubḥda munṭafī oldı.

Māh-ı mezbūruñ ṭoḳuzıncı güni pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretlerinüñ Sulṭān İbrāhīm nām şeh-zādeleri vücūda gelüp 'aẓīm ṭop şenlikleri vāḳi' oldı.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ yigirminci güni sābıḳā Mıṣr vālīsi olan 'Alī Paşa'nuñ kellesi gelüp bāb-ı hümāyūn pīşgāhına vaż' olındı ve birāderi Başbāḳī Ḳulı Aḥmed Aġa 'azl olup Yegen Meḥemmed Aġa başbāḳī [ḳulı] naṣb olındı.

Māh-ı Cumāde'l-āḫire'nüñ on dördinci güni Bustāncıbaşı Sivaslı Meḥemmed Aġa ma'zūl, yirine Ḫāṣekī el-Ḥāc Aḥmed Aġa mevṣūl, anuñ yirine ḥamlacıbaşı dīger el-Ḥāc Aḥmed Aġa nā'ilü'l-me'mūl oldı.

Sene-i mezbūre Receb'inüñ ġurresi İṯneyn güni ba'de'l-'aṣr Tersāne baġçesinde Aynalı Ḳavaḳ cānibinde dārü's-sa'āde aġası oṭaları bi-ḳażāi'llāhi te'ālā muḥteriḳ olup aḫşama ḳarīb munṭafī oldı.

Bu eṯnāda Mıṣr vālīsi Receb Paşa ma'zūl, Ḳandiye vālīsi ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Meḥemmed **[279[a]]** Paşa eyālet-i Mıṣr'a mevṣūl oldı.

Sene-i mezbūre Ramażān'ında Niş vālīsi Muḥsin-zāde 'Abdu'llāh Paşa eyālet-i Bosna'ya naḳl, Niş muḥāfaẓasına vezīr-i mükerrem Ṭopal 'Oṯmān Paşa ḥażretleri vaṣl olındılar.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳa'de'sinüñ yedinci güni Cum'a gicesi vaḳt-i 'işāda Ṣarıgez semtinde yeñiçeri başḫalīfesi ḫānesinden bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuḥūr idüp civārında 'Abdī Paşa Sarāyı ve ol ḥavālīde vāḳi' vāfir büyūt muḥteriḳ olup dördinci sā'atde munṭafī oldı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi birinci güni Ḳapudan-ı Deryā Süleymān Paşa'nuñ fevti ḫaberi ṭaraf-ı devlete vāṣıl, yirine Nişāncı Muṣṭafā Paşa ḳapudanlıḳ rütbesine nā'il oldı. Anuñ yirine Ramażān Efendi-zāde 'Abdu'llāh Efendi nişāncı naṣb olındı.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ on beşinci güni muḳaddemā donanma-yı hümāyūn ile Aḳdeñiz'de cezīre-i Saḳız'da Ḳapudan Süleymān Paşa vefāt itmek-

le ṭaraf-ı Devlet-i ʿAliyye'den irsāl olınan Nūḥ Efendi-zāde Cerrāḥbaşı Süleymān Efendi donanma-yı hümāyūnı maḥall-i mezbūrdan iḫrāc idüp yevm-i mezbūrda Beşiktaş nām maḥalde lenger[1]-endāz oldılar.

Biñ yüz otuz dört sene-i Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on sekizinci güni Maḳtūl-zāde ʿAlī Paşa nişāncı naṣb olındı.

Sene-i mezbūre Rebīʿü'l-evvel'inüñ dördinci Erbaʿā güni ʿAcem şāhı ṭarafından Murtażā Ḳulı nām elçisi gelüp Üsküdar'dan İstanbul'a duḫūl ve Naḳḳāş Paşa sarāyına nüzūl eyledi.

Māh-ı Rebīʿü'l-āḫir'üñ altıncı güni dīvān-ı hümāyūnda elçi-i mezbūr ḫāk-i serīr-i salṭanata yüz sürüp getürdigi nāme vü hedāyāsın teslīm ve ṭavā'if-i ʿaskeriyyenüñ bir ḳısṭ mevācibleri iḫrāc olınup tevzīʿ ü taḳsīm olındı.

Māh-ı [**279**[b]] Cumāde'l-ūlā'nuñ üçinci güni Nişāncı Maḳtūl-zāde ʿAlī Paşa emīrü'l-ḥācc-ı Şām naṣb olınup ber-vech-i mālikāne Ruhā eyāleti daḫı żamm olındı. Şām'dan Ṭopal Yūsuf Paşa Ketḫudāsı ʿOṡmān Paşa Ṭrablus-ı Şām'a naḳl, Ṭrablus-ı Şām'dan Şeh-süvāroġlı[2] ʿAlī Paşa Ḳaraman eyāletine vaṣl olındı. Ḳable'ż-żabṭ fevt oldı. Eyālet-i mezbūr maḥlūl olmaġla Rūmili beglerbegiligi pāyesiyle Marʿaş vālīsi İsmāʿīl Paşa-zāde Meḥemmed Paşa'ya iḥsān olındı.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ on sekizinci Aḥad gicesi sāʿat beş buçuḳda iken Sulṭān Meḥemmed ḳurbinde Emīr-i Buḫārī Zāviyesi civārında ʿAcem elçileri sākin olduḳları menzilden bi-ḳażāi'llāhi teʿālā ḥarīḳ ẓuḥūr idüp sāʿat ṭoḳuzda munṭafī oldı.

Şehr-i mezbūruñ yigirmi ikinci güni ʿAcem elçisi Murtażā Ḳulı Ḫān diyārına revāne oldı.

Sene-i merḳūme Receb'inüñ yigirmi dördinci güni Mīr Veysoġlı Maḥmūd Ḫān Iṣfahān'ı żabṭ eyledügi ḫaberi Baġdād vālīsi Ḥasan Paşa ṭarafından vürūd eyledi.

Sene-i mezbūre[3] Şevvālü'l-mükerreminüñ yedinci Ṡülāṡā gicesi sāʿat dört buçuḳda iken Ebā Eyyūb-i Enṣārī Ḳapusı ḫāricinde bir sepetci dükkānından

1 A 357.
2 Şeh-süvāroġlı A: Şeh-süvār-zāde İ.
3 merḳūme A: mezbūre İ.

bi-ḳażāi'llāhi teʿālā ḥarīḳ ẓuḥūr idüp ol ḥavālīde olan dekākīn ve şīşe-ḫāne ve gümüş-ḫāne[1] ve Arslan İskelesi meydānına nāẓir Yehūdī ḫāneler baʿdehu içerü iṣābet eyleyüp Muṣṭafā Paşa Cāmiʿi ḥavālīsinde olan büyūt muḥteriḳ olup ṣalāt-ı ṣubḥ vaḳtinde munṭafī oldı.

Biñ yüz otuz beş senesi[2] Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi ikinci güni Bustāncıbaşı Ḳara Aḥmed Aġa fevt olup yirine Ḫāṣekī el-Ḥāc Aḥmed Aġa naṣb olındı.

Māh-ı Ṣafer'üñ on üçinci **[280ᵃ]** güni Ḫotin muḥāfıẓı ʿAbdī Paşa bi-emri'llāhi teʿālā vefāt idüp manṣıb-ı maḥlūl Ṭrabzon vālīsi Yūsuf Paşa Ketḫudāsı Muṣṭafā Paşa'ya iḥsān ve Ṭrabzon eyāletiyle Bosnevī Ṭurmuş Paşa-zāde ʿÖmer Paşa mesrūr u şādmān ḳılındı.

Şehr-i mezbūruñ yigirminci güni Maḳtūl-zāde ʿAlī Paşa Medīne-i Münevvere'de fevt olmaġla yirine Ṣaydā vālīsi Çerkes ʿOṯmān Paşa emīrü'l-ḥāc ve vālī-i Şām ve Ṣaydā eyāletiyle necl-i necībi Aḥmed Beg ḥażretleri be-kām oldı.

Bu eṣnāda Teẕkireci-i Evvel İbrāhīm Efendi fevt olup yirine Ḥabeşī-zāde ʿAbdü'r-raḥīm Beg Efendi teẕkireci-i evvel oldı.

Ve bu eṣnāda Mīr Veysoġlı Maḥmūd Ḫān, ʿAcem şāhı Şāh Ḥüseyn'i ḳatl eyledügi ḫaberi[3] şüyūʿ buldı.

Sene-i mezbūre Rebīʿü'l-āḫir'inüñ yigirminci Sebt gicesi Sarāc-ḫāne ḳurbinde İbrāhīm Paşa Ḥammāmı eṭrāfında bi-ḳażāi'llāhi teʿālā ḥarīḳ ẓuḥūr idüp nıṣfü'l-leylden ṣabāḥa dek mütemādī ve ol ḥavālīde vāḳiʿ büyūt ve dekākīn iḥrāḳ olmaḳla ḫarābına bādī oldı.

Bu eṣnāda ḫudāvendigār-ı sābıḳ Sulṭān Muṣṭafā Ḫān ḥażretlerinüñ evā'il-i salṭanatlarından āḫir-i salṭanatlarına dek devlet-i Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Ṣāliṣ[4] ḥażretlerinüñ evā'il-i salṭanatlarında daḫı re'īsü'l-eṭibbā-yı sulṭānī olan Nūḥ Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı ferḫunde-aḫteri ʿAlī Beg ḥażretlerine dergāh-ı ʿālī ḳapucıbaşılıġı iḥsān ve birḳaç sene silaḥşōrluḳ ile istiḫdām olınup baʿdehu Zile voyvodalıġı ve birāz eyyāmdan ṣoñra türkmān voyvodalıġı iḥsān buyrılup üç seneden mütecāviz ḫıdmet-i mezbūrede ṭavr-ı sülūkı memdūḥ-ı mücerreb

1 ve gümüş-ḫāne A: -İ.
2 senesi A: -İ.
3 A 358.
4 Ṣāliṣ A: -İ.

olmağın Rūmili pāyesiyle **[280[b]]** Edrine eyāleti iḥsān ve türkmān ağalığı daḫı kemākān üzerinde ibḳā olınması istiḥsān olındı.

Sene-i mezbūre Cumāde'l-ūlā'sınuñ altıncı Cum'a gicesi beyne'l-'işāeyn pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretlerinüñ Sulṭān Nu'mān nām bir şeh-zāde-i cüvān-baḫtları vücūda gelüp üç gün gicesiyle donanma fermān olındı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi dördinci güni Yeñiçeri Efendisi Muṣṭafā Efendi ma'zūl olup Azaḳ defterdārı naṣb olındı. Yirine Başrūz-nāmeci 'Oṯmān Efendi naḳl, anuñ yirine Defter-emīni Çelebi Meḥemmed Efendi başrūz-nāmeye vāṣıl olup yirine defterdār-ı sābıḳ el-Ḥāc Muṣṭafā Efendi emīn-i defterī naṣb olındı.

Māh-ı Cumāde'l-āḫire'nüñ on altıncı güni muḳaddemā 'Acem şāhınuñ büyük oğlı Mosḳov cānibine ḳaçup istimdād eyleyüp Mosḳov daḫı Maḥmūd Ḫān üzerine giderken Şirvān'da Dāvūd Ḫān ḳarşulayup ḳırup ṭaburın bozup birḳaç ḳal'asın żabṭ itmiş idi. Ba'dehu Mosḳov, Gürci'yi daḫı kendüye tābi' eyleyüp 'aẓīm cem'iyyet ile Dāvūd Ḫān üzerine Şirvān'a 'azīmeti müteḥaḳḳıḳ olduḳda Dāvūd Ḫān ṭaraf-ı devletden istimdād itmegin yevm-i mezbūrda cemī'-i erbāb-ı dīvān-ı ocaḳlı ile ṣadr-ı a'ẓam ḥażretleri sarāyında meşveret olınduḳdan ṣoñra eyālet-i Şirvān mezbūr Dāvūd Ḫān'a tevcīh ü iḥsān olınup ve ol ṭarafuñ temşiyet-i umūrı içün Erzenü'r-rūm vālīsi Silaḥdār Vezīr İbrāhīm Paşa ser-'asker ta'yīn olındı. Bu eṯnāda Ḳarṣ emīrü'l-ümerāsı olan Muṣṭafā Paşa'ya rütbe-i vezāret iḥsānıyla eyālet-i Ṭrabzon tevcīh olınup Şirvān cānibine me'mūr oldı. **[281[a]]**

Māh-ı mezbūruñ ikinci güni sābıḳā Vālide Sulṭān ketḫudāsı ve birḳaç def'a İstanbul ḳā'im-maḳāmı olan Meḥemmed Paşa'nuñ va'desi tamām olup bi-emri'llāhi te'ālā vefāt eyledi.

Ve yine şehr-i mezbūruñ sekizinci güni 'Acem Bekr Efendi vefāt eyledi.[1]

Māh-ı mezbūruñ onıncı güni İnebaḫtı muḥāfıẓı Ḥasan Paşa bi-emri'llāhi te'ālā vefāt idüp maḥlūl olan livā-yı mezbūr Selanik sancağı mutaṣarrıfı Meḥemmed Paşa'ya tevcīh olındı.

Māh-ı Receb'üñ on birinci güni muḳaddemā Mosḳov ṭarafına giden elçiden ḫaber gelmekle şeyḫü'l-İslām efendi ve ṣadreyn efendiler ve yeñiçeri ağası ve cebecibaşı ve ocaḳ ḫalḳı ile ṣadr-ı a'ẓam sarāyında meşveret olındı.

1 A 359.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi beşinci güni Çāvuşbaşı Aḥmed Aġa Ḍarb-ḫāne nāẓırı oldı. Yirine Ḍarb-ḫāne nāẓırı olan Ebū Bekr Aġa ṣāniyen çāvuşbaşı oldı.

Māh-ı Şevvālü'l-mükerremüñ altıncı güni Ḳal'a-i Tiflis ve Güri fetḥ ü tesḫīr olınup müjdesi der-i Devlet-i 'Aliyye'ye vāṣıl oldı.

Bu eṣnāda muḳaddemā Erzenü'r-rūm vālīsi olup Şirvān üzerine ser-'asker ta'yīn olınan İbrāhīm Paşa ma'zūl, yirine Diyārbekr vālīsi 'Ārifī Aḥmed Paşa Şirvān üzerine ser-'asker ta'yīn olındı.

Māh-ı Ẕi'l-ḳa'de'nüñ üçinci güni Bustāncıbaşı Aḥmed Aġa ma'zūl ve yirine Ḫāṣekī İbrāhīm Aġa mevṣūl oldı.

Biñ yüz otuz altı senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ evā'il[inde] Şeh-zāde Ṭahmāsb'uñ ṭarafından Vān'a gelen Murtażā Ḳulı Beg Şirvān muḥāfıẓı Köprili-zāde Vezīr 'Abdu'llāh Paşa ḥażretleri ṭarafından āsitāne-i sa'ādete irsāl olındı.

Māh-ı Ṣafer'üñ onıncı gicesi **[281b]** sā'at dörtde iken Ḳāḍīköyi'nde bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ vāḳi' olup yine munṭafī oldı. Leyle-i mezbūrede sā'at sekizde iken Fındıḳlı ḳaṣabasında daḫı bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp ol ḥavālīde vāḳi' birḳaç yalı vü büyūt muḥteriḳ olup ba'de ṭulū'i'ş-şems munṭafī oldı.[1] Bu eṣnāda muḳaddemā muḥteriḳ olan kār-ḫāne-i Ṭop-ḫāne müceddeden kārgīr binā olınup tamām olındı.

Ve şehr-i mezbūrda Mūṣul vālīsi Ḥācī Muṣṭafā Paşa eyālet-i Erzenü'r-rūm ile vālā-şān olup selefi İbrāhīm Paşa'ya İçil eyāleti iḥsān olındı.

Māh-ı mezbūr evāsıṭında 'Abdī Paşa Ketḫudāsı Ḥasan Aġa'ya Oḫri sancaġı tevcīhi fermān ve Maḳtūl-zāde 'Alī Paşa Ketḫudāsı Ḥüseyn Aġa Mūṣul eyāletiyle mesrūr u şādān oldı. Ve Sivas a'yānından Boġazlıyanlı-zāde Meḥemmed Aġa'ya Ḳırşehr sancaġı tevcīh ü iḥsān olındı.

Bu eṣnāda Kirmānşāhān ülkesinüñ fetḥ müjdesi ḫaberi Baġdād vālīsi Ḥasan Paşa ṭarafından vürūd eyledi.

Māh-ı Rebī'ü'l-evvel'üñ on yedinci güni Ṣadr-ı A'ẓam İbrāhīm Paşa ḥażretlerinüñ maḫdūmı Meḥemmed Beg'e ve hemşīre-zādesi 'Alī Aġa'ya üçer tūġ iḥsānıyla ḳubbe-nişīn ta'yīn buyurdılar.

---

1 Leyle-i mezbūrede sā'at sekizde iken Fındıḳlı ḳaṣabasında daḫı bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp ol ḥavālīde vāḳi' birḳaç yalı vü büyūt muḥteriḳ olup ba'de ṭulū'i'ş-şems munṭafī oldı A: -İ.

Māh-ı Rebī'ü'l-āḫir'üñ yigirminci güni Yeñiçeri Aġası Meḥemmed Aġa bi-emri'llāhi te'ālā vefāt idüp yirine Ketḫudā Beg Ḥasan Aġa yeñiçeri aġāsı naṣb olındı.

Bu eṣnāda Mıṣr beglerinden İsmā'īl Beg'i vālī-i Mıṣr Meḥemmed Paşa ḳatl eyledüdügi ḫaberi vürūd eyledi.

Ve şehr-i mezbūrda pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretlerinüñ kerīme-i mükerremelerinden Ümmügülsüm Sulṭān ḥażretleri 'Alī Paşa'ya ve Ḫadīce Sulṭān ḥażretleri 'Oṣmān Paşa-zāde Aḥmed Paşa'ya ve 'Ātike Sulṭān[1] ḥażretleri maḫdūm-ı ṣadr-ı 'ālī Meḥemmed Paşa'ya on biñ altun mihr tesmiyesiyle 'aḳd olındı.

Māh-ı Cumāde'l-**[282[a]]**āḫire'nüñ on altıncı güni 'Alī Paşa'ya 'aḳd olınan sulṭān-ı müşārun ileyhā ḥażretleri Ḳadırġa Limanı ḳurbinde olan sarāylarına alay ile naḳl buyurdılar. Ve şehr-i mezbūruñ on üçinci güni 'Oṣmān Paşa-zāde Aḥmed Paşa'ya 'aḳd olınan Ḫadīce Sulṭān ḥażretleri daḫı Aḫūrḳapu'daki sarāylarına naḳl olındılar. Ve māh-ı merḳūmuñ on ṭoḳuzıncı güni ṣadr-ı a'ẓam ḥażretlerinüñ maḫdūmı Meḥemmed Paşa'ya 'aḳd olınan 'Ātike Sulṭān ḥażretleri Ḫˇāce Paşa ḳurbindeki sarāylarına naḳl buyurdılar.

Bu eṣnāda Baġdād vālīsi Ḥasan Paşa ḥażretlerinüñ bi-emri'llāhi te'ālā vefāt itdügi ḫaberi vürūd eyledi. Yirlerine necl-i necībi Aḥmed Paşa ḥażretleri vālī-i Baġdād naṣb olındı. Bu eṣnāda Mekke-i Mükerreme şerīfi Şerīf Yaḥyā ma'zūl, yirlerine Şerīf 'Abdu'llāh ḥażretleri şerīf-i Mekke-i Mükerreme naṣb olındı.

Māh-ı mezbūruñ üçinci güni Ḥaleb vālīsi Receb Paşa'ya Tiflis eyāleti ve Ṭrablus-ı Şām vālīsi Kürd İbrāhīm Paşa'ya Ḥaleb eyāleti[2] tevcīh ü ta'yīn olındı. Ve Ḥanya mutaṣarrıfı Sirke 'Oṣmān Paşa Nigbolı ve Tırḫala sancaḳları ile Vidin Ḳal'ası'na muḥāfıẓ ve Vidin muḥāfıẓı Beñli Muṣṭafā Paşa'ya Özi eyāleti iḥsānıyla ol ḥavālīler te'mīn olındı. Ber-vech-i mālikāne Ḥamā sancaġı mutaṣarrıfı 'Azīmoġlı İsmā'īl Paşa'ya Ṭrablus-ı Şām ve Ḳuds sancaġı Emīrü'l-ḥāc Çerkes 'Oṣmān Paşa'nuñ küçük maḫdūmı 'Alī Beg'e tevcīh ü in'ām olındı. Ve Şehr-i Zūr vālīsi olan 'Abdu'r-raḥmān Paşa'ya Baṣra eyāleti iḥsān olınmaġla **[282[b]]** tebcīl ve Ṭrabzon vālīsi Vezīr Ḳara Muṣṭafā Paşa eyālet-i Şehr-i Zūr'a naḳl ü taḥvīl olınup eyālet-i Ṭrabzon ile Ḫamīs-zāde Bekr Paşa mesrūr ḳılındı.

1 A 360.
2 ve Ṭrablus-ı Şām vālīsi Kürd İbrāhīm Paşa'ya Ḥaleb eyāleti A: -İ.

Ve Mora muḥāfıẓı Aḥmed Paşa bi-emri'llāhi teʿālā vefāt idüp yiri Oḫri sancaġı mutaṣarrıfı Ḥasan Paşa'ya iḥsān olındı.

Sene-i mezbūre Receb'inüñ on dördinci gicesi sāʿat üçde iken bi-ḳażāi'llāhi teʿālā Ayaḳapusı ḫāricinde ḥarīḳ ẓuḥūr idüp bir cānibi Cibʿalīḳapusı ḫāricine dek ve bir cānibi Yeñiḳapu ḫāricinde olan Yehūdī-ḫāne'ye dek muḥteriḳ olup irtesi vakt-i ẓuhra ḳarīb munṭafī oldı.

Sene-i mezbūre Şevvāl'inüñ on yedinci güni Cebecibaşı Sebzī Meḥemmed Efendi maʿzūl olup yirine Cebeciler Ketḫudāsı ʿAbdu'llāh Aġa cebecibaşı oldı. Ve Yeñiçeri Efendisi ʿOṯmān Efendi maʿzūl, yirine Süleymān Efendi ṯāniyen yeñiçeri efendisi naṣb olındı.

Māh-ı mezbūruñ on üçinci güni Tiflis muḥāfıẓı Receb Paşa'ya Ṭrabzon eyāleti ber-vech-i ilḥāḳ tevcīh ü iḥsān ve Çıldır vālīsi İsḥāḳ Paşa'ya rütbe-i vezāret ile livā-yı mezbūr sancaḳ iʿtibār olınup tevcīhi fermān olındı.

Māh-ı Ẕi'l-ḥicce'nüñ on ṭoḳuzıncı gicesi sāʿat altıda iken Yediḳulleḳapusı dāḫilinde Mīr-āḫūr İmāmı Emīr Efendi'nüñ ḫānesinden bi-ḳażāi'llāhi teʿālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp ol ḥavālīde vāḳiʿ büyūt ve dekākīn bi'l[1]-külliyye muḥteriḳ olduḳdan ṣoñra irtesi ṣubḥ vaḳtinde munṭafī oldı.

Biñ yüz otuz yedi senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yedinci güni Hemedān Ḳalʿası'nuñ fetḥi müjdesi rikāb-ı hümāyūna vāṣıl olmaġın **[283ᵃ]** üç gün donanma fermān olındı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi sekizinci güni Ḳırım ḫānı Saʿādet Giray ḥażretleri maʿzūl ve yirlerine birāderleri Mengli Giray ibn Selīm Giray Ḫān ḥażretleri mevṣūl oldılar.

Māh-ı Ṣafer'üñ ġurresinde Revān ve Ordubād ve Naḫcivān ḳalʿaları fetḥ ü tesḫīr olınduġı müjdesi rikāb-ı hümāyūna vāṣıl oldı.

Ve şehr-i mezbūruñ altıncı Ṣülāṣā güni dīvān-ı hümāyūnda ṭavāʾif-i ʿaskeriyyenüñ müsteḥaḳ olduḳları bir ḳısṭ mevācibleri iḫrāc olınup Françа elçisi südde-i saʿādet-maṣīr-i cihān-bānīyi taḳbīl ü telṯīm ve nāme vü hedāyāsını ʿarż u taḳdīm eyledi.

1 A 361.

Māh-ı Rebī'ü'l-evvel'üñ sekizinci güni türkmān aġalıġıyla ma'an Edrine eyāletine mutaṣarrıf olan Ḥekīmbaşı Nūḥ Efendi-zāde 'Alī Paşa ḥażretleri şarḳ seferine revān[1] olmaḳ üzere mezbūr aġalıḳ ile eyālet-i Ḥaleb iḥsān ve Nigde sancaġı mutaṣarrıfı ve Boġazlıyanlıoġlı[2] Meḥemmed Paşa'ya şarḳ seferine dilāverligi sebebiyle Rūmili beglerbegiligi pāyesiyle Edrine eyāleti tevcīh ü in'ām olındı. Ve Ḫoy sancaġı Ḥaleb vālīsi İbrāhīm Paşa'ya ve Naḫcivān sancaġı Defterdār 'Oṯmān Paşa'ya tevcīh olındı. Ve sābıḳā Ḳarṣ beglerbegisi Ḫamīs-zāde Ebū Bekr Paşa'ya Ordubād sancaġı iḥsān olındı. Diyārbekr beglerbegisi Aḥmed Paşa'ya Revān eyāleti ilḥāḳ olınup ser-'asker ta'yīn olındı. Ve silaḥdār-ı şehriyārī Meḥemmed Aġa'ya rütbe-i vezāret ile ikrām olınup Anaṭolı eyāleri tevcīh olındı. Ve silaḥdārlıḳ Kilār Ketḫudāsı Meḥemmed Aġa'ya iḥsān olındı.

Māh-ı[**283**[b]] Rebī'ü'l-āḫir'üñ on üçinci güni Çāvuşbaşı Ebū Bekr Aġa'ya rütbe-i vezāret iḥsānıyla eyālet-i Ḥabeş ve livā-yı Cidde ve Mekke-i Mükerreme Şeyḫü'l-ḥaremligi tevcīh ü in'ām olındı. Bu eṯnāda Emīrü'l-ḥāc Küçük 'Oṯmān Paşa ma'zūl olup yiri Ṭrablus-ı Şām beglerbegisi 'Azīmoġlı İsmā'īl Paşa'ya tevcīh ve Ḳuds ve Ġazze ve Nāblūs ve Cebel-i 'Aclūn sancaḳları daḫı ilḥāḳ olındı. Emīrü'l-ḥācc-ı sābıḳ 'Oṯmān Paşa'ya Ṣaydā eyāleti iḥsān olındı.

Māh-ı Receb'üñ altıncı Erba'ā güni pādişāh-ı 'ālem-penāh ḥażretlerinüñ 'Abdü'l-ḥamīd nām şeh-zādeleri vücūda gelüp 'aẓīm ṭop şenlikleri oldı.

Māh-ı Ša'bān evāsıṭında Şehr-i Zūr vālīsi Vezīr Ḳara Muṣṭafā Paşa'ya Hemedān eyāleti iḥsān, Naḫcivān sancaġı mutaṣarrıfı Defterdār 'Oṯmān Paşa'ya Şehr-i Zūr eyāleti tevcīhi fermān olındı.

Ve Ḳandiye vālīsi ḳapudan-ı sābıḳ İbrāhīm Paşa bi-emri'llāhi te'ālā vefāt itmegin eyālet-i mezbūr Aġrıboz muḥāfiẓı Moralı 'Alī Paşa'ya tevcīh olındı. Aġrıboz'a Anabolı vālīsi 'Abdī Paşa Ketḫudāsı Ḥasan Paşa naḳl ü taḥvīl ve eyālet-i Anabolı sābıḳā Tersāne Ketḫudāsı Deli 'Ömer Paşa'ya iḥsān ḳılınmaġla tebcīl olındı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi ikinci gicesi Ḥālıcılar Köşki çārşūsında bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp sūḳ-ı mezbūr bi'l-cümle muḥteriḳ olup vaḳt-i ṣubḥda

1 revān A: me'mūr İ.
2 Boġazlıyanlıoġlı İ: Boġazlıyanlı A.

munṭafī oldı. Ve şehr-i mezbūruñ yigirmi beşinci[1] gicesi sāʿat beşde iken Gedik Paşa semtinde bi-ḳażāi'llāhi teʿālā āteş ẓuhūr idüp Gedik Paşa Ḥammāmı ve mescidi ve ol ḥavālīde niçe **[284ᵃ]** menāzil muḥteriḳ olup irtesi Ṣülāṯā güni ḳuşluḳ vaḳtinde munṭafī oldı.

Bu eṯnāda Emīrü'l-ḥāc ʿAzīmoġlı İsmāʿīl Paşa'nuñ birāderi Süleymān Beg'e Rūmili beglerbegiligi pāyesiyle Şām Ṭrablusı eyāleti tevcīh olındı.

Māh-ı Şevvāl'üñ onıncı güni Diyārbekr ve Revān eyāletleriyle Revān eṭrāfında ser-ʿasker olan Vezīr Aḥmed Paşa Ṭrabzon eyāletine naḳl olınup ser-ʿaskerlik Diyārbekr vālīsi Vezīr Ḥācī Muṣṭafā Paşa'ya tefvīż ve Diyārbekr ve Revān, Tiflis vālīsi Receb Paşa'ya tevcīh ve rütbe-i vezāret ile Tiflis ve Çıldır eyāletlerine mutaṣarrıf olan İsḥaḳ Paşa eyālet-i mezbūre üzerinde ḳalmaḳ üzere naḳl ile tebcīl ve Ḳaraman eyāletine Şehr-i Zūr vālīsi Vezīr ʿOṯmān Paşa ve Şehr-i Zūr eyāletine Hemedān vālīsi Vezīr Ḳara Muṣṭafā Paşa, Hemedān muḥāfaẓası şarṭıyla ilḥāḳ ve naḳl ü taḥvīl olındı. Ve Erżurūm vālīsi Vezīr Ḥācī[2] Muṣṭafā Paşa'nuñ oġlı ʿAlī Beg'e Ḳarṣ eyāleti tevcīh ü iḥsān olındı.

Bu eṯnāda Vize ḳaṣabasında çiftligüñde ḳarār-dāde olan sābıḳā Ḳırım ḫānı Devlet Giray ibn Selīm Giray bi-emri'llāhi teʿālā vefāt itdügi ḫaberi vürūd eyledi.

Māh-ı mezbūruñ on beşinci güni Bustāncıbaşı Sirozī İbrāhīm Aġa maʿzūl ve yirine ḫāṣekī aġa olan Muṣṭafā Aġa mevṣūl oldı.

Ve şehr-i mezbūruñ on ṭoḳuzıncı gicesi dördinci sāʿatde Sulṭān Selīm ḳurbinde Çırāḳcı Çeşmesi olan maḥalde bi-ḳażāi'llāhi teʿālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp altıncı sāʿatde munṭafī oldı. Ve yine yigirmi üçinci gicesi sāʿat üçde iken Ḳaragümrük **[284ᵇ]** ḳurbinde Dörtyolaġzı çārşūsında daḫı bi-ḳażāi'llāhi teʿālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp bir ṭarafı Ketḫudā Ḳadın Cāmiʿi'ne ve bir ṭarafı Çuḳur Bustān cānibine ve bir ṭarafı Ḳaragümrük cānibinde naʿlbend dükkānına ve bir ṭarafı Zincīrliḳuyı Ḥammāmı'na ḳārīb varup ol ḥavālīde vāfir büyūt ve dekākīn muḥteriḳ olup ṣabāḥa ḳarīb munṭafī oldı.

Māh-ı Ẕi'l-ḳaʿde'nüñ on altıncı gicesi sāʿat dörtde iken Ḫˇāce Paşa'da Ermeni Ḫānı'ndan bi-ḳażāi'llāhi teʿālā āteş ẓuhūr idüp Caġāle-zāde Sārāyı'na müntehī olup irtesi ḳuşluḳ vaḳtinde munṭafī oldı.

---

1 A 362.

2 Ḥācī A: Ḳara İ.

Bu eṣnāda diyār-ı Tebrīz'üñ feṭḥ ü tesḫīri müjdesi ḫaberi vürūd eyledi. Beş gün gicesiyle şehr donanması oldı.

Māh-ı Ẕi'l-ḥicce'nüñ ṭoḳuzıncı güni ḫudāvendigār-ı cennet-mekān merḥūm Sulṭān Muṣṭafā Ḫān ḥażretlerinüñ duḫter-i sa'd-aḫterlerinden 'Ā'işe Sulṭān ḥażretleri Ḫotin vālīsi Vezīr Muṣṭafā Paşa'ya 'aḳd-i nikāh olındı.

Bu eṣnāda Maḥmūd Ḫān Iṣfahān'da ḳatl olınup Eşref Ḫān Iṣfahān'ı żabṭ itdügi ḫaberi vürūd eyledi.

Biñ yüz otuz sekiz senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ on beşinci güni Gence Ḳal'ası'nuñ feṭḥ ü tesḫīri müjdesi[1] ḫaberi vürūd eyledi.

Bu eṣnāda Mıṣr vālīsi ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Meḥemmed Paşa ma'zūl, yirine Ḳandiye muḥāfıẓı Vezīr Moralı 'Alī Paşa mevṣūl olup selefi Meḥemmed Paşa'ya Ḳandiye eyāleti iḥsān olındı.

Māh-ı Ṣafer'üñ on üçinci güni Rūmili begler[2]begiligi pāyesiyle Ḥalebü'ş-şehbā vālīsi olup Tebrīz feṭḥi eṣnāsında **[285[a]]** şecā'at ü celādeti ẓāhir ve Rüstemāne ḥareketi mütevātir olan Ḥekīmbaşı Nūḥ Efendi-zāde 'Alī Paşa ḥażretleri miyāne-i emṣālinden rütbe-i 'āliye-i vezāretle intiḫāb ve eyālet-i Anaṭolı'ya istiṣḥāb buyrıldı. Ve selefleri Meḥemmed Paşa eyālet-i Ḥaleb ile kām-yāb ḳılındı.

Māh-ı mezbūruñ on yedinci güni ba'de'l-'aṣr Ġalaṭa Sarāyı muḳābilinde bir ḥelvācı dükkānından bi-ḳażāi'llāhi te'ālā āteş ẓuhūr idüp ḳurbinde olan İngilis balyosınuñ menzili ve ol ḥavālīde birḳaç kefere evleri muḥteriḳ olup beyne'l-'işā'eyn munṭafī oldı.

Sene-i mezbūre Rebī'ü'l-evvel'inüñ dördinci gicesi yedinci sā'atde Ḍarb-ḫāne-i 'Atīḳ -ki ḥālen sīm-keş-ḫānedür- içinde olan bekçilerini sāriḳler ḳatl idüp maḥzeni olan maḥalden iki yüz kīselik ḳadar altun ve gümüş sirḳat eyleyüp ba'dehu üç yirden āteş virmeleriyle bi-ḳażāi'llāhi te'ālā bi'l-külliyye muḥteriḳ olup ṭulū'-ı şemsden muḳaddemce munṭafī oldı.

Bu eṣnāda Eşref Ḫān ṭarafından 'Abdü'l-'azīz Sulṭān nām elçisi gelüp āsitāne-i sa'ādete vāṣıl oldı.

Ve yine bu eyyāmda Hemedān vālīsi Vezīr Ḳara Muṣṭafā Paşa Ṭrabzon eyāletine ve selefi Vezīr 'Ārifī Aḥmed Paşa Sivas eyāletine ve selefi Rüşvān-zāde

1 Ḥācī A: Ḳara İ.
2 feṭḥ ü tesḫīri müjdesi A: feṭḥ ü tesḫīr olınduġı müjde İ.

Seyyid Meḥemmed Paşa Mar'aş eyāletine ve selefi Kürd İbrāhīm Paşa Şehr-i Zūr eyāletine naḳl ü tebdīl ve Hemedān eyāleti Erdelān eyāletine mutaṣarrıf olan Ḫānī Meḥemmed Paşa'ya tevcīh olınup Mūṣul eyāletiyle Nihāvend ḥükūmetine mutaṣarrıf olan Hemedān ser-'askeri Vezīr Aḥmed Paşa'nuñ 'ammīsi 'Alī Paşa tevḳīr ü tebcīl olındı.

Ve māh-ı Cumāde'l-āḫire'sinde Mıṣr vālīsi Moralı 'Alī Paşa ma'zūl ve yirlerine ṯāniyen Meḥemmed Paşa **[285[b]]** mevṣūl oldı.

Māh-ı mezbūruñ ṭoḳuzıncı güni ṣadr-ı a'ẓam sarāyında vüzerā ve şeyḫü'l-İslām ve ṣudūr-ı kirām ve ocaḳ ḫalḳı meşveret içün da'vet ve Eşref Ḫān'dan gelen nāme ḳırā'at olındı. Mefhūmı bu ki muḳaddemā alınan ḳal'alar memleket-i 'Acem'den idügi merḥūm Sulṭān Murād Ḫān-ı Rābi' zamānında Ḳara Muṣṭafā Paşa'nuñ ḥudūd-nāmesinde masṭūr u muḳayyed bulınmaġın ṣūretin gönderüp ḳılā'-ı mezbūreyi ṭaleb eyleymiş meclis-i müşāvereye ḥāżırūn olan 'ulemā ve meşāyiḫuñ mesmū'ları olduḳda bi-ecma'ihim "Mezbūruñ bāġī olmasına ẕāhib olup taṣaddī itdügi da'vādan rücū' itmezse ḳıtāli vācibdür." diyü iftā ve cānib-i 'ulemādan bir mektūb imlā ve nemīḳa-i meẕkūreye cümle mevālī ve müderrisīn ve meşāyiḫ ve ḳużāt imżā eyledüklerinden ṣoñra māh-ı Receb'üñ sekizinci gümi elçi-i mezbūr diyārına gönderildi.

Biñ yüz otuz ṭoḳuz senesi[1] Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ ġurresinde sābıḳā zaġarcıbaşı olan Şāhīn Meḥemmed Paşa'ya İnebaḫtı eyāleti iḥsān olındı.

Māh-ı Ṣafer'üñ sekizinci güni Boġdan voyvodası Miḫal 'azl ol[ın]up yirine dīvān-ı hümāyūn tercemānı İskerletoġlı Boġdan voyvodası naṣb olındı.

Māh-ı Cumāde'l-āḫire'nüñ ṭoḳuzıncı güni Çāvuşbaşı Muṣṭafā Aġa'ya vezāret iḥsānıyla Anaṭolı eyāleti tevcīh[2] olındı ve Ṣaydā vālīsi Küçük 'Oṯmān Paşa fevt olmaġla eyālet-i mezbūre Raḳḳa vālīsi Köprili-zāde 'Abdu'llāh Paşa eyālet-i mezbūreye naḳl ü taḥvīl ve Raḳḳa eyāleti Ṭrablus-ı Şām vālīsi 'Azīmoġlı Süleymān Paşa'ya tevcīh olındı. Emīrü'l-ḥāc 'Azīmoġlı **[286[a]]** İsmā'īl Paşa'nuñ oġlı İbrāhīm Beg mīr-i mīrānlıḳ ve Ṭrablus-ı Şām eyāletiyle tebcīl olındı.

Bu eṯnāda Aḳdeñizboġazı'nda Bababurnı nām maḥalde muḳaddemā bināsına mübāşeret olınan ḳal'a-i cedīde tamām oldı.

---

1 senesi A: -İ.

2 A 363.

Ve yine bu eṣnāda Bender muḥāfıẓı Şeh-süvār-zāde ʿAlī Paşa'nuñ ser-i maḳṭūʿı gelüp bāb-ı hümāyūn pīşgāhına vażʿ olındı.

Biñ yüz ḳırḳ senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi beşinci güni üçinci sāʿatde Odunḳapusı dāḫilinde ḳutıcılar içinde bir berber dükkānından bi-ḳażāi'llāhi teʿālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp ol ḥavālīye iḥrāḳ iderek Rüstem Paşa Cāmiʿi'ne ve Zindānḳapusı ḳurbinde Ḫaffāf-ḫāne bi'l-cümle muḥteriḳ olup sāʿat yedide munṭafī oldı.

Sene-i mezbūre Ṣafer'inde Mıṣr vālīsi Meḥemmed Paşa Cidde'ye naḳl ve yirlerine Cidde vālīsi Ebū Bekr Paşa vaṣl olındılar. Ve ṣadr-ı aʿẓam-ı sābıḳ Ḫalīl Paşa'ya Ḳandiye eyāleti iḥsān olındı.

Sene-i mezbūre Rebīʿü'l-evvel'inüñ onıncı güni ṣadr-ı aʿẓam-ı sābıḳ İbrāhīm Paşa ḥażretlerinüñ sarāyı civārında Fāṭıma Sulṭān ḥażretlerinüñ muḳaddemā bināsına mübāşeret eyledügi cāmiʿ-i şerīf tamām olup yevm-i mezbūrda ṣalāt-ı Cumʿa edā oldı.

Māh-ı mezbūruñ on dördinci Ḫamīs gicesi pādişāh-ı ʿālem-penāh ḥażretlerinüñ Rebīʿa Sulṭān nām duḫter-i saʿd-aḫterleri vücūda geldi. ʿAẓīm ṭop şenlikleri vāḳiʿ oldı.

Sene-i mezbūre Receb'inüñ yigirmi birinci Erbaʿā güni vaḳt-i ṣubḥda pādişāh-ı ʿālī-cāh ḥażretlerinüñ Seyfü'd-dīn Sulṭān nām bir şeh-zāde-i cüvān-baḫtları vücūda gelüp ʿaẓīm ṭop şenlikleri oldı. **[286[b]]**

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinüñ yedinci güni Rāşid Meḥemmed Efendi'ye Mekke-i Mükerreme pāyesi iḥsān ve Eşref Ḫān ṭarafına elçi taʿyīn olındı.

Biñ yüz ḳırḳ bir senesi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi yedinci Ḫamīs güni elçi-i mūmā ileyhe Rūmili beglerbegiligi pāyesi ilḥāḳ olınup alay gösterüp me'mūr olduġı maḥall-i mezbūra ʿāzim oldı.

Sene-i mezbūre Rebīʿü'l-evvel'inüñ yigirmi beşinci Cumʿa güni ḫalḳ Cumʿa namāzında iken Üsküdar'da Ḳuzġuncuḳ nām maḥalde debbāġ-ḫāneden bi-ḳażāi'llāhi teʿālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp civārında mūm-ḫāneler ve birḳaç Yehūdī ḫāneler muḥteriḳ olup baʿde'l-ʿaṣr munṭafī oldı.

Sene-i mezbūre Ramażān'ınuñ yedinci Ṣülāṣā güni Ḳırım ḫānı Mengli Giray ḥażretleri gelüp İstanbul'a dāḫil oldılar.

Sene-i mezbūre Şevvāl'inde Baḫt Giray ve Murād Giray ibn Devlet Giray Çerkes ve Ḳabarṭay ġadriyle şehīd olduḳları ḫaberi vürūd eyledi.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinde Ḳırım ḫānı Mengli Giray Ḫān ḥażretleri Ḳırım ṭarafına 'āzim oldılar.

Ve māh-ı mezbūrda muḳaddemā Mīr Eşref ṭarafına elçilikle giden Rāşid Efendi āsitāne-i sa'ādete gelüp vāṣıl oldı.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḥicce'sinde Cidde vālīsi ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Meḥemmed Paşa bi-emri'llāhi te'ālā vefāt idüp eyālet-i[1] mezbūre maḥlūl olmaġla ṯāniyen Mıṣr vālīsi Ebū Bekr Paşa naḳl, yirine Ḳandiye'den Köprili-zāde 'Abdu'llāh Paşa ḥażretleri vaṣl olındılar.

Māh-ı mezbūruñ altıncı güni Mīr Eşref ṭarafından gelen elçi Üsküdar'dan İstanbul'a vuṣūl ve ta'yīn **[287ᵃ]** olınan menziline duḫūl eyledi.

Biñ yüz ḳırḳ iki senesi Muḥarremü'l-ḥarāmı ġurresi Erba'ā güni ḳuşluḳ vaḳtinde sā'at birde iken Balaṭḳapusı ḫāricinde Balaṭmeydānı'na nāẓir mescidüñ taḥtında vāḳi' maḫzenlerüñ birinden bi-ḳażāi'llāhi te'ālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp der-'aḳab mescid-i mezbūra iṣābet itmekle andan ḳarşu ṭarafda vāḳi' Yehūdī-ḫāne'ye sirāyet idüp ol ḥavālī ān-ı vāḥidde tārumār oldı. Bi-iẕni'llāhi te'ālā şiddet-i rūzgār ile Balaṭḳapusı'nda içerü duḫūl ve cevānib ü eṭrāfında birḳaç ḳol olup bir ḳolı Balaṭ dāḫilinde Fener cānibine teveccüh idüp yemīn ü yesārın iḥrāḳ iderek Fenerḳapusı ḳurbinde daḫı ḳarār itmeyüp Cāmcı Yoḳuşı'na vülūc ve şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ İsmā'īl Efendi ve Paşa-zāde İbrāhīm Efendi ḥażretleri ḫānelerinüñ verāsından Sulṭān Selīm Meydānı'na ḫurūc idüp ol ḥavālīde Çuḳur Bustān Maḥallesi'n iḥrāḳ, ba'dehu çārşū ve ḥammāmı bi'l-cümle yaḳup helāk eyledi. Ve bir ḳolı daḫı Balaṭ'dan Dörtyolaġzı olan maḥalle, andan Dıraġman'a, andan ṣadr-ı Anaṭolı'dan ma'zūl iken vefāt iden Yaḥyā-zāde Aḥmed Efendi ḫānesine ve ḳurbinde olan Meḥemmed Aġa Cāmi'-i Şerīfi'ne, andan Zincīrli[2] nām maḥalde sābıḳā Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Ḥāmid-zāde Efendi ḫānesi ve ḳarşusında İdrīs Efendi ḫānesi ve İbrāhīm Paşa Cāmi'i ve Zincīrliḳuyı Ḥammāmı, Altı Ay Çeşmesi ḳurbinde Seyrek-zāde Cāmi'i ve

1 A 364.
2 A 365.

'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid[1] 'Abdu'llāh Efendi ve Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ḫānelerin yaḳup Ḫırḳa-i Şerīf Zāviyesi **[287[b]]** civārında ḳarār eyledi. Ve bir ḳolı daḫı Balaṭ'dan Kenīse-i Kebīr ve andan Ḫarāccıbaşı ḫānesine, andan Sulṭān Ḥammāmı'na, andan Ṣalma Ṭomruḳ ve Acı Çeşme'ye ḫurūc idüp ve cevānib ü eṭrāfına vülūc eyledi. Maḥall-i mezbūrdan Lökünciler ḳurbinde sābıḳā ṣadr-ı Rūm olan Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde Efendi ḫānesin iḥrāḳ ile ḳarār eyledi. Bir ḳolı daḫı Balaṭ Cāmi'-i Şerīfi, andan yoḳuş yuḳaru güẕār eyledi, andan Yaṭaġan Dede Cāmi'-i Şerīfi ve Egriḳapu dāḫilinden Edrineḳapusı'na doġrı gidüp ol ḥavālīyi daḫı iḥrāḳ iderek Edrineḳapusı semtini ve çārşūsını ve ḥammāmını iḥrāḳdan ṣoñra Ṣarmaşıḳ Kenīsesi'n daḫı iḥrāḳ ile remād eyledi. Ve bir ḳolı daḫı Meḥemmed Aġa'dan Begcegiz Cāmi'i'ne gidüp ol ḥavālīde sābıḳā ṣadr-ı Rūm olan Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn Efendi ḫānesine duḫūl eyledi. Andan İstanbul'dan ma'zūl Ṣun'u'llāh Efendi ve Begcegiz Cāmi'-i Şerīfi'ni, andan Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi ve şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Abdü'r-raḥīm Efendi ḫānelerin yaḳup vīrān ve Nişāncı Cāmi'i ve Keskin Dede Mezāristānı ve eṭrāfını, andan ṣadr-ı Rūm'dan munfaṣıl Aḳ Maḥmūd Efendi-zāde es-Seyyid Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretlerinüñ ḫānelerin ḳarşusında sükūn bulmaġla ümmet-i Muḥammed'i cenāb-ı Ḥaḳ mesrūr u şādān eyledi.[2] Ve bir ḳolı Balaṭ dāḫilinden Ebā Eyyūb-i Enṣārī Ḳapusı ṭarafına güẕār ve ol ḥavālīyi ḥarḳ ile tebār idüp Ṭoḳlu Dede[3] Maḥallesi ḳurbinde ḳurbinde müntehī ve Ebū Şeybe ḥażretlerinüñ türbe-i şerīfelerinden güẕār itmeyüp imdād-ı rūḥāniyyetleri āşkār oldı. Ve bir ḳolı daḫı Balaṭ ḫāricinde Fener **[288[a]]** cānibine doġrı gidüp sāḥilde vāḳi' Yehūdī ḫāneleri sūzān ve Fenerḳapusı ḳurbinde ḳarār itmekle ḥavālī-i mezbūre aḥālīsi şükrān oldılar. Ve bir ṭarafı Sulṭān Çeşmesi ḳurbinden Sulṭān Ḥammāmı ve Ḳa'riye Cāmi'-i Şerīfi eṭrāfı bi'l-cümle āteş iken bi-ḥikmeti'llāhi te'ālā beş on menzil ḫalāṣ oldı. Ve bir ṭarafı Dıraġman'dan Ketḫudā Ḳadın Cāmi'i'ne ve Ḳaragümrük ve Öküz Meḥemmed Paşa Cāmi'i ve ḳurbinde meşīḫat-i İslāmiyye'den munfaṣıl Mīrzā-zāde Efendi ḥażretlerinüñ ḫānesini ḥarḳ idüp Ṣofalı Çeşme ḳurbinde nihāyet buldı. İrtesi Ḫamīs gicesi ṣabāḥa dek yanup Ḫamīs güni sā'at birde munṭafī oldı. Yigirmi dört sā'at mütemādī oldı.

Sene-i mezbūre Ṣafer'inüñ beşinci güni dīvān-ı hümāyūnda ṭavā'if-i 'askeriy-

1 Zincīrli İ: Zincīr A.
2 es-Seyyid A: -İ.
3 A 366.

yenüñ müsteḥaḳ olduḳları bir ḳısṭ mevācibleri iḫrāc ve Eşref Ḫān ṭarafından gelen elçi pāye-i serīr-i aʿlāya yüz sürüp ṭaraf-ı pādişāhīden nāme-i hümāyūn kendüye teslīm olınup diyārına revāne oldı. Bu eṣnāda ʿAcem şāhınuñ oġlı Şāh Tahmāsb Iṣfahān'ı żabṭ idüp Mīr Eşref Ḳandahār ṭarafına firār eyledügi ḫaberi vürūd eyledi.

Māh-ı mezbūruñ yigirminci Erbaʿā gicesi baʿde'l-ġurūb Üsküdar'da Ṣalacaḳ İskelesi ḳurbinde Ḫadīce Sulṭān ḥażretlerinüñ ketḫudāları ḫānesinden bi-ḳażāi'llāhi teʿālā āteş ẓuhūr idüp baʿde'l-ʿişā munṭafī oldı.

Māh-ı mezbūruñ yigirmi ṭoḳuzıncı gicesi sāʿat ṭoḳuzda iken Otluḳcı Yoḳuşı ḳurbinde bi-ḳażāi'llāhi teʿālā ḥarīḳ ẓuhūr idüp birḳaç menzil muḥteriḳ **[288[b]]** oldı. Yine munṭafī oldı.

Sene-i mezbūre Ẕi'l-ḳaʿde'sinde ümerā-yı Mıṣriyye'den Çerkes Meḥemmed Beg'üñ ser-i maḳṭūʿı gelüp bāb-ı hümāyūn pīşgāhına vaż' olındı. Bu eṣnāda İskilib'de bi-emri'llāhi teʿālā zelzele-i ʿaẓīme vāḳiʿ olup ebniye-i keṣīre ḫarāb olduġı ḫaberi vürūd eyledi.

Vüzerā-yı ʿİẓām

Dāmād-ı şehriyārī İbrāhīm Paşa ḥażretleri biñ yüz otuz Cumāde'l-āḫire'sinüñ sekizinci güni ṣadr-ı aʿẓam olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī 18 Rebīʿü'l-evvel sene 1143.

Silaḥdār Meḥemmed Paşa ḥażretleri ṣadr-ı aʿẓam olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳiʿ oldı.

Meşāyiḫ-ı İslām

ʿAbdu'llāh Efendi ḥażretleri ṣadr-ı Anaṭolı'dan maʿzūl Rūmili pāyesine mutaṣarrıf iken şeyḫü'l-İslām olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī 18 Rebīʿü'l-evvel sene 1143.

Mīrzā-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi ḥażretleri ṣadr-ı Rūm'dan maʿzūl iken şeyḫü'l-İslām olup zamānlarında cülūs-ı hümāyūn vāḳiʿ oldı.

Ṣudūrü'l-ʿulemā-yı Rūmili

Dāmād Efendi-zāde Ebu'l-ḫayr Aḥmed Efendi ḥażretleri ṣāniyen ṣadr olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳaʿde sene 1131.

'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid[1] 'Abdu'llāh Efendi Anaṭolı'dan ma'zūl Rūmili pāyesine mutaṣarrıf iken bi'l-fi'l ṣadr olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī 12 Ẕi'l-ḳa'de sene 1132.

Mīrzā-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi ḥażretleri ṯāniyen ṣadr olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1134. **[289[a]]**

Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn Efendi ḥażretleri Anaṭolı'dan ma'zūl iken ṣadr olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1135.

Re'īsü'l-eṭibbā 'Ömer Efendi Anaṭolı'dan ma'zūl Rūmili pāyesine mutaṣarrıf iken bi'l-fi'l ṣadr olup ba'dehu fevt oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1136.

Dāmād Efendi-zāde Ebu'l-ḫayr Aḥmed Efendi ḥażretleri ṯāliṯen ṣadr olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1137.

Veliyyü'n-ni'am-zādemüz Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi Anaṭolı'dan munfaṣıl iken ṣadr olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Şevvāl[2] sene 1138.

'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ṯāniyen ṣadr olup ba'dehu fevt oldı. Fī-ġurre-i Ṣafer[3] sene 1139.

Feyżu'llāh Efendi ḥażretleri Anaṭolı'dan munfaṣıl iken ṣadr olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī 12 Şevvāl[4] sene 1140.

Aḳ Maḥmūd Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretleri Anaṭolı'dan munfaṣıl iken ṣadr olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī 19 Şevvāl[5] sene 1141.

Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ṯāniyen ṣadr olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ṣudūrü'l-'ulemā-yı Anaṭolı

Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn Efendi İstanbul'dan ma'zūl iken ṣadr olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī 5 Cumāde'l-ūlā sene 1131.

---

1 Ṭoḳlu Dede İ: Ṭoḳlu Baba A.
2 A 367.
3 Ṣafer A: Ṣaferü'l-ḫayr İ.
4 Şevvāl A: Şevvālü'l-mükerrem İ.
5 Şevvāl A: Şevvālü'l-mükerrem İ.

Re'īsü'l-eṭibbā 'Ömer Efendi Burusa'dan ma'zūl Anaṭolı pāyesine mutaṣarrıf iken bi'l-fi'l ṣadr olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1132.

Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi İstanbul'dan ma'zūl **[289[b]]** Anaṭolı pāyesine mutaṣarrıf naḳībü'l-eşrāf iken bi'l-fi'l ṣadr olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1133.

Feyżu'llāh Efendi ḥażretleri[1] Mıṣr'dan munfaṣıl Anaṭolı pāyesine mutaṣarrıf iken bi'l-fi'l ṣadr olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Ramażān[2] sene 1134.

Naḳībü'l-eşrāf Seyyid Meḥemmed[3] Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretleri İstanbul'dan ma'zūl Anaṭolı pāyesine mutaṣarrıf iken bi'l-fi'l ṣadr olup ba'dehu 'azl olınup neḳābetle ibḳā olındılar. Fī 29 Cumāde'l-ūlā sene 1135.

Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi İstanbul'dan ma'zūl Anaṭolı pāyesine muṭaṣarrıf iken bi'l-fi'l ṣadr olup ba'dehu fevt oldı. Fī 28 Şevvāl sene 1135.

Yaḥyā-zāde Aḥmed Efendi İstanbul'dan ma'zūl iken ṣadr olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1136.

Çivi-zāde 'Aṭā'u'llāh Efendi Rūmili pāyesine mutaṣarrıf iken ṯāniyen ṣadr olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1137.

Sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ṣāliḥ Efendi Anaṭolı pāyesiyle İstanbul ḳażāsından[4] munfaṣıl iken bi'l-fi'l ṣadr olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1138[5].

Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretleri İstanbul[6] ḳażāsından munfaṣıl iken ṣadr olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1139[7].

Şa'bān Efendi İstanbul'dan ma'zūl iken ṣadr olup ba'dehu fevt oldı. Fī-Cumāde'l-āḫire[8] sene [1140].

Birāder-zāde Muṣṭafā Efendi ḥażretleri İstanbul ḳażāsından munfaṣıl iken ṣadr olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī 10 Şevvāl sene 1141.[9]

1 Şevvāl A: Şevvālü'l-mükerrem İ.
2 ḥażretleri İ: -A.
3 Ramażān A: Ramażānü'l-mübārek İ.
4 Meḥemmed A: -İ.
5 1138 A: 1137 İ.
6 İstanbul ḳażāsından İ: İstanbul'dan A.
7 1139 A: 1138 İ.
8 Cumāde'l-āḫire A: Şevvāl İ.
9 A 368.

İsḥāḳ **[290[a]]** Efendi ḥażretleri İstanbul ḳażāsından munfaṣıl iken ṣadr olup ba'dehu ma'zūl oldılar. Fī 18 Rebī'ü'l-evvel sene 1143.

Zülālī Ḥasan Efendi İstanbul ḳażāsından ma'zūl iken ṣadr olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḳużāt-ı Dārü's-salṭana

Ṣun'u'llāh Efendi Edrine'den munfaṣıl İstanbul pāyesine mutaṣarrıf iken bi'l-fi'l İstanbul ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1131.

Sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ṣāliḥ Efendi Anaṭolı pāyesiyle Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl iken İstanbul ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī 2 Rebī'ü'l-evvel sene 1132.

Dürrī Meḥemmed Efendi ḥażretleri Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl iken İstanbul ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī 4 Muḥarrem[1] sene 1133.

Ṣa'bān Efendi Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl iken İstanbul ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī 15 Ẕi'l-ḥicce sene 1133.

Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi Mekke-i Mükerreme pāyesiyle Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl iken İstanbul ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī 9 Ẕi'l-ḳa'de[2] sene 1134.

Meḥemmed Sālim Efendi ḥażretleri Ġalaṭa'dan ma'zūl İstanbul pāyesine mutaṣarrıf iken bi'l-fi'l İstanbul ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Ramażān[3] sene 1135.

İsḥāḳ Efendi ḥażretleri Mekke-i Mükerreme pāyesiyle İzmir ḳażāsından munfaṣıl iken İstanbul ḳāḍīsi olup **[290[b]]** ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1136.

Ṣun'u'llāh Efendi Anaṭolı ṣadāreti pāyesiyle ṣāniyen İstanbul ḳāḍīsi olup ba'dehu fevt oldı. Fī 11 Rebī'ü'l-āḫir sene 1137.

Sābıḳā İmām-ı Sulṭānī 'Abdu'r-raḥmān Efendi ḥażretleri Yeñişehr ḳażāsından munfaṣıl Mekke pāyesiyle mutaṣarrıf iken İstanbul ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1138.

---

1 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
2 Ẕi'l-ḳa'de A: Ẕi'l-ḳa'detü'ṣ-ṣerīfe İ.
3 10 Şevvāl sene 1141 A: 25 Cumāde'l-āḫire sene 1140 İ.

Ketḫudā-zāde Meḥemmed Efendi Mekke-i Mükerreme pāyesiyle Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından munfaṣıl iken İstanbul ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā[1] sene 1139.

Şeyḫ-zāde Efendi ḥażretleri Medīne-i Münevvere ḳażāsından ma'zūl iken İstanbul ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1140.

es-Seyyid Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretleri Mekke-i Mükerreme ḳażāsından ma'zūl iken İstanbul ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1141.

Zülālī Ḥasan Efendi[2] Mekke-i Mükerreme ḳażāsından ma'zūl iken İstanbul ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī 10 Ẕi'l-ḥicce sene 1141.

Rāşid Meḥemmed Efendi Ḥaleb'den ma'zūl Mekke-i Mükerreme pāyesine mutaṣarrıf iken İstanbul ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1143.

Paşa-zāde İbrāhīm Efendi ḥażretleri Mekke-i Mükerreme ḳażāsından munfaṣıl iken İstanbul ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldılar. Fī 17 Rebī'ü'l-evvel sene 1143.

İbrāhīm Efendi mūṣıla-i Ṣaḥn ile Sekbān 'Alī Medresesi müderrisi iken İstanbul ḳāḍīsi olup **[291[a]]** zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Nuḳabā-yı Eşrāf

Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi Anaṭolı pāyesiyle İstanbul ḳażāsından munfaṣıl iken naḳībü'l-eşrāf olup ba'dehu bi'l-fi'l Anaṭolı ṣadāretine naḳl olındılar. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1132.

Aḳ Maḥmūd Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretleri İstanbul'dan ma'zūl Anaṭolı pāyesine mutaṣarrıf iken naḳībü'l-eşrāf oldılar. Ba'dehu ma'zūl oldılar. Fī 10 Cumāde'l-āḫire sene 1141.

es-Seyyid Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretleri İstanbul ḳażāsından ma'zūl iken naḳībü'l-eşrāf olup ba'dehu ma'zūl oldılar. Fī 17 Rebī'ü'l-evvel sene 1143.

'İmād-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi Selanik ḳażāsından munfaṣıl iken naḳībü'l-eşrāf olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

---

1 Ramażān A: Ramażānü'l-mübārek İ.
2 Cumāde'l-ūlā A: Cumāde'l-āḫir İ.

Ḳużāt-ı Mekke-i Mükerreme[1]

Şa'bān Efendi maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından ma'zūl iken Mekke-i Mükerreme ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[2] sene 1131.

Resūl-zāde Ḥācī Meḥemmed Efendi Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından ma'zūl iken Mekke-i Mükerreme ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem [3]sene 1132.

Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl iken Mekke-i Mükerreme pāyesine mutaṣarrıf iken bi'l-fi'l Mekke-i Mükerreme ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1133.

Ḥüseyn Efendi-**[291[b]]**zāde Muṣṭafā Efendi maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl iken Mekke-i Mükerreme ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1134.

Kebīrī-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi Edrine ḳażāsından ma'zūl iken Mekke-i Mükerreme ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1135.

Sābıḳā Re'īsü'l-eṭibbā Meḥemmed Efendi Anaṭolı pāyesiyle Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl iken Mekke-i Mükerreme ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1136.

es-Seyyid Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretleri Edrine ḳażāsından munfaṣıl iken Mekke-i Mükerreme ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1137.

Zülālī Ḥasan Efendi maḥrūsa-i Burusa ḳażāsından munfaṣıl iken Mekke-i Mükerreme ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[4] sene 1138.

Mu'īd Aḥmed Efendi Edrine ḳażāsından ma'zūl iken Mekke-i Mükerreme ḳāḍīsi olup lākin ḳable'ż-żabṭ eṣnā-yı rāhda fevt olmaġın ḳażā-yı meẕkūr iki ay miḳdārı evlādına tevcīh olınup ba'dehu ṣarf olındı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1138.

Paşa-zāde İbrāhīm Efendi ḥażretleri Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından ma'zūl iken Mekke-i Mükerreme ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Muḥarrem[5] sene 1139.

---

1 A 369.
2 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
3 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
4 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
5 Başlık hariç A nüshasında bu kısımdaki bütün Mekke-i Mükerreme ve Mekke-i Mu'aẓẓama ifadeleri kısaltılarak "Mekke" şeklinde yazılmıştır.

Emīr Aġa-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi Edrine pāyesiyle Burusa ḳażāsından maʿzūl iken Mekke-i Mükerreme ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[1] sene 1140.

Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā[2] Efendi Burusa ḳażāsından maʿzūl iken Mekke-i Mükerreme **[292ª]** ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[3] sene 1141.

Bolevī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi Burusa ḳażāsından maʿzūl iken[4] Mekke-i Mükerreme ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[5] sene 1142.

Ḫˇāce-zāde ʿAbdu'llāh Efendi ḥażretleri Edrine ḳażāsından maʿzūl iken Mekke-i Mükerreme ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldılar. Fī-ġurre-i Muḥarrem[6] sene 1143.

ʿAbdu'llāh Efendi ḥażretleri Hemedān ḳażāsından maʿzūl Mekke-i Mükerreme pāyesine mutaṣarrıf iken bi'l-fiʿl Mekke-i Muʿaẓẓama ḳāḍīsi olup zamānlarında[7] cülūs-ı hümāyūn vāḳiʿ oldı.

Ḳużāt-ı Medīnetü'l-münevvere

Ebe-zāde Efendi Birāder-zādesi Mektūbī Muṣṭafā Efendi mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Sulṭān Selīm Medresesi müderrisi iken Medīne-i Münevvere ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldılar. Fī-ġurre-i Muḥarrem[8] sene 1131.

Sarāy Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Ayaṣofıyya Medresesi müderrisi iken Medīne-i Münevvere ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[9] sene 1132.

Müsevvid Ḥıfẓī Ḥüseyn Efendi Diyārbekr ḳażāsından maʿzūl iken Medīne-i Münevvere ḳāḍīsi olup baʿdehu fevt oldı. Fī 2 Muḥarremü'l-ḥarām sene 1132. Nā'ibi altı ay ibḳā olınup baʿdehu ʿazl olındı. Fī-ġurre-i Receb sene 1132.

---

1 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
2 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
3 Muṣṭafā A: -İ.
4 maʿzūl iken A: -İ
5 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
6 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
7 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
8 A 370.
9 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.

Zekeriyyā Efendi Anabolı ḳażāsından ma'zūl iken Medīne-i Münevvere ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[1] sene 1133.

Nālī Ḳayını Meḥemmed Efendi mūṣıla-i **[292b]** Süleymāniyye i'tibārıyla Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi müderrisi iken Medīne-i Münevvere ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[2] sene 1134.

İsmā'īl-zāde Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḥażret-i Ebā Eyyūb Medresesi müderrisi iken Medīne-i Münevvere ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[3] sene 1135.

Naṣūḥ Aġa İmāmı Meḥemmed Efendi Medīne-i Münevvere pāyesiyle Baġdād ḳażāsından ma'zūl iken Medīne-i Münevvere ḳāḍīsi olup ba'dehu fevt oldı. Fī Ramażān sene 1135. Üç ay miḳdārı nā'ibi żabṭ idüp ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[4] sene 1136.

Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretleri Edrine ḳażāsından munfaṣıl[5] iken Medīne-i Münevvere ḳażāsı bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı şevket-maḳrūn Mekke-i Mükerreme ḳażāsıyla hem-rütbe ḳılınup ibtidā bunlara tevcīh olınup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1137.

Müfettiş İbrāhīm Efendi Birāder-zādesi 'Abdu'llāh Efendi Edrine ḳażāsından munfaṣıl iken Medīne-i Münevvere ḳāḍīsi olup ba'dehu fevt oldı. Fī-ġurre-i Receb sene 1137. Altı ay miḳdārı nā'ibi żabṭ idüp ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[6] sene 1138.

Ḥekīmbaşı Nūḥ Efendi-zāde Ebū Bekr Efendi Edrine ḳażāsından ma'zūl iken Medīne-i Münevvere ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[7] sene 1139.

Evliyā-zāde 'Alī Efendi Burusa pāyesiyle Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl iken Medīne-i Münevvere **[293a]** ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1140.

---

1 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
2 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
3 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
4 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
5 munfaṣıl A: ma'zūl İ.
6 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
7 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.

Mektūbī ʿAbdu'r-raḥmān Efendi Burusa pāyesiyle Şām ḳażāsından maʿzūl iken Medīne[-i Münevvere] ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl[1] olındılar. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1141.

Ḫˇāce-zāde es-Seyyid ʿÖmer Efendi Edrine pāyesiyle Selanik'den maʿzūl iken Medīne-i Münevvere ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldılar. Fī-ġurre-i Muḥarrem[2] sene 1142.

Bolevī-zāde es-Seyyid Aḥmed Saʿīd Efendi Edrine pāyesiyle Yeñişehr'den maʿzūl iken Medīne-i Münevvere ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[3] sene 1143.

Ṣūfī Emīr es-Seyyid Meḥemmed Efendi Edrine ḳażāsından maʿzūl iken Medīne-i Münevvere ḳāḍīsi olup eṣnā-yı rāhda fevt oldı. Fī Rebīʿü'l-evvel sene 1143.

Rāzī ʿAbdü'l-laṭīf Efendi ḥażretleri Edrine ḳażāsından munfaṣıl iken Medīne-i Münevvere ḳāḍīsi olup zamānlarında cülūs-ı hümāyūn vāḳiʿ oldı.

Ḳużāt-ı Edrinetü'l-maḥmiyye

Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi ḥażretleri Edrine pāyesiyle Ebā Eyyūb ḳażāsından munfaṣıl iken bi'l-fiʿl Edrine ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-evvel sene 1131.

Ḥekīmbaşı Nūḥ Efendi-zāde Ebū Bekr Efendi Edrine pāyesiyle Selanik ḳażāsından munfaṣıl iken bi'l-fiʿl Edrine ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-evvel sene 1132.

Muʿīd Aḥmed Efendi Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl iken Edrine ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene **[293[b]]** 1133.

Altıbarmaḳ-zāde ʿAbdü'l-bāḳī Efendi Edrine pāyesiyle Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl iken bi'l-fiʿl Edrine ḳāḍīsi olup baʿdehu fevt oldı. Fī 23 Şaʿbān sene 1133. Bir ay miḳdārı nā'ibi żabṭ idüp baʿdehu ʿazl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1133.

Gümrükci Ḥüseyn Paşa-zāde Muṣṭafā Efendi İzmir ḳażāsından maʿzūl iken Edrine ḳāḍīsi olup baʿdehu fevt oldı. Fī-Muḥarrem sene 1135.

---

1 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
2 ʿazl A: maʿzūl İ.
3 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.

'Abdü'l-vehhāb Efendi Ġalaṭa ḳażāsından ma'zūl iken Edrine ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce sene 1135.

Ḫˇāce es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi Selanik'den ma'zūl iken Edrine ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce sene 1136.

Ṣūfī Emīr es-Seyyid Meḥemmed Efendi Yeñişehr ḳażāsından munfaṣıl iken Edrine ḳāḍīsi[1] olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce sene 1137.

Çeşm-i Siyāh Muṣṭafā Efendi Şām-ı şeref-encām ḳażāsından ma'zūl iken Edrine ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1139.

Rāzī 'Abdü'l-laṭīf Efendi Yeñişehr ḳażāsından ma'zūl iken Edrine ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1140.

Ḳırımī Meḥemmed Efendi İzmir ḳażāsından ma'zūl iken Edrine ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-āḫir sene 1141.

Elmās Paşa İmāmı İbrāhīm Efendi Ġalaṭa'dan ma'zūl iken Edrine ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳa'de sene 1141.

Kürd 'Ömer Efendi **[294ª]** Selanik'den ma'zūl iken Edrine ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Receb sene 1143.

Emīn-i sābıḳ 'Ömer Efendi İzmir'den ma'zūl iken Edrine ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḳużāt-ı Burusatü'l-maḥrūsa

'Abdü'r-raḥīm-zāde Aḥmed Efendi Filibe ḳażāsından ma'zūl Burusa pāyesine mutaṣarrıf iken bi'l-fi'l Burusa ḳāḍīsi olup[2] ba'dehu 'azl ol[ın]dı. Fī 9 Cumāde'l-ūlā sene 1131.

Zülālī Ḥasan Efendi Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl iken maḥrūsa-i Burusa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1132.

İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed Efendi Edrine pāyesiyle Yeñişehr-i Fenār ḳażāsından munfaṣıl iken maḥrūsa-i Burusa ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Receb sene 1133.

1 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
2 A 371.

Emīr Aġa-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi Edrine pāyesiyle Selanik'den ḳażāsından munfaṣıl iken maḥrūsa-i Burusa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ṣa'bān sene 1134.

Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā Efendi Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından ma'zūl iken maḥrūsa-i Burusa ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Ṣa'bān sene 1135.

Bolevī-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi İzmir ḳażāsından ma'zūl iken maḥrūsa-i Burusa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1136.

Sābıḳā Emīn-i Fetvā Aḥmed Efendi Ġalaṭa ḳażāsından ma'zūl maḥrūsa-i **[294b]** Burusa ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı.[1] Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳa'de sene 1137.[2]

el-Ḥāc Meḥemmed Efendi Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl iken maḥrūsa-i Burusa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-Ẕi'l-ḥicce sene 1138.[3]

Mestci-zāde 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri Selanik ḳażāsından munfaṣıl[4] iken Burusa ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Ṣafer sene 1140.

'Ömer Efendi-zāde İbrāhīm Efendi Ġalaṭa'dan ma'zūl iken Burusa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1141.

Ḫalīl Efendi-zāde Meḥemmed Sa'īd Efendi Yeñişehr'den ma'zūl iken Burusa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-Cumāde'l-āḫire sene 1142.

Ḥālen ṣadr-ı Anaṭolı olan İmām-ı Sulṭānī Ṣāḥib Meḥemmed Efendi ḥażretleri Yeñişehr'den ma'zūl Burusa pāyesine mutaṣarrıf iken bi'l-fi'l Burusa ḳāḍīsi olup zamānlarında[5] cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḳużāt-ı Mıṣr-ı Ḳāhire

Kāmī Meḥemmed Efendi Burusa pāyesiyle Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl iken Mıṣr-ı Ḳāhire ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce sene 1131.

---

1 ḳāḍīsi olup A: -İ.
2 'azl olındı İ: ma'zūl oldı A.
3 A 372.
4 1138 A: 1139 İ.
5 munfaṣıl A: ma'zūl İ.

Beyāżī-zāde Ḥāmid Efendi Edrine pāyesiyle Yeñişehr ḳażāsından[1] munfaṣıl iken Mıṣr ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[2] sene 1133.

Ketḫudā-zāde Meḥemmed Efendi Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl iken Mıṣr ḳāḍīsi olup baʿdehu Mekke-i Mükerreme pāyesiyle ʿazl olındı. Fī-ġurre-i Receb sene 1134.

Cezāyir Paşası-zāde İbrāhīm Efendi ḥażretleri Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl iken Mıṣr ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Ramażān sene 1135[3].

ʿOṯmān-zāde Aḥmed **[295[a]]** Efendi Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl iken Mıṣr ḳāḍīsi olup baʿdehu fevt oldı. Fī 2 Ramażān sene 1136. İki ay miḳdārı nā'ibi żabṭ idüp baʿdehu maʿzūl[4] oldı. Fī-Ẕi'l-ḳaʿde sene 1136.

Ketḫudā Muṣṭafā Efendi Yeñişehr ḳażāsından munfaṣıl iken Mıṣr ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Ṣafer[5] sene 1137.

Esʿad-zāde Fā'iz es-Seyyid ʿAbdü'r-raḥīm Efendi Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl iken Mıṣr ḳāḍīsi[6] olup baʿdehu fevt oldı. Fī 25 Cumāde'l-ūlā sene 1138. Dört ay miḳdārı nā'ibi żabṭ idüp baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1138.[7]

Mīrzā-zāde Neylī Aḥmed Efendi İzmir ḳażāsından munfaṣıl iken Mıṣr ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldılar. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce sene 1139.

Kütāhiyyeli Aḥmed Efendi Şām'dan maʿzūl iken Mıṣr ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldılar.[8] Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1141.

ʿİlmī Aḥmed Efendi Ḥaleb'den maʿzūl iken Mıṣr ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındı. Fī-Rebīʿü'l-āḫir sene 1142.

Medḥī Muṣṭafā Efendi Şām-ı Şeref-encāmdan maʿzūl iken Mıṣr ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳiʿ oldı.

---

1 Yeñişehr ḳażāsından A: Yeñişehr'den İ.
2 baʿdehu maʿzūl oldı. Fī Cumāde'l-āḫire sene 1142.
Ḥālen ṣadr-ı Anaṭolı olan İmām-ı Sulṭānī Ṣāḥib Meḥemmed Efendi ḥażretleri Yeñişehr'den maʿzūl Burusa pāyesine mutaṣarrıf iken bi'l-fiʿl Burusa ḳāḍīsi olup zamānlarında A: zamānında İ.
3 1135 A: 1136 İ.
4 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
5 maʿzūl İ: ʿazl A.
6 Ṣafer A: Ṣaferü'l-ḥayr İ.
7 A 373.
8 Dört ay miḳdārı nā'ibi żabṭ idüp baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1138 A: -İ.

Ḳużāt-ı Şām-ı Şeref-encām

Çeşm-i Siyāh Muṣṭafā Efendi Medīne-i Münevvere ḳażāsından maʿzūl iken Şām ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[1] sene 1131.

Evliyā-zāde ʿAlī Efendi Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından maʿzūl iken Burusa pāyesiyle Şām ḳāḍīsi ʿazl olup baʿdehu ʿazl olındı. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-āḫir sene 1132.

Kütāhiyyeli Aḥmed **[295b]** Efendi Ḳuds ḳāḍīsi iken Şām'a naḳl olınup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce sene 1132.

Ṣadrü'd-dīn-zāde Mektūbī ʿAbdu'r-raḥmān Efendi Yeñişehr ḳażāsından munfaṣıl iken Burusa pāyesiyle Şām ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[2] sene 1134.

Medḥī Muṣṭafā Efendi Medīne-i Münevvere ḳażāsından maʿzūl iken Şām ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldılar. Fī-ġurre-i Muḥarrem[3] sene 1135.

Bābī-zāde Meḥemmed[4] Efendi Mıṣr-ı Ḳāhire ḳażāsından maʿzūl iken Mekke pāyesi żamīmesiyle Şām ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳaʿde sene 1135.

Muʿabbir İsmāʿīl Efendi Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından munfaṣıl iken Şām-ı şeref-encām ḳażāsı bā-ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı saʿādet-maḳrūn bilād-ı ṯelāṯe ile hem-rütbe ḳılınup ibtidā bunlara tevcīh olınup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce[5] sene 1136.

Pīr Meḥemmed Efendi Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından maʿzūl iken Şām ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldılar. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳaʿde[6] sene 1137.

Zekī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi Selanik ḳażāsından munfaṣıl iken Şām ḳāḍīsi olup[7] baʿdehu ʿazl olındı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳaʿde[8] sene 1138.

Ketḫudā-zāde Muṣṭafā Efendi Ḳuds ḳażāsından munfaṣıl iken Şām ḳāḍīsi

1 maʿzūl oldılar A: ʿazl olındı İ.
2 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
3 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
4 Meḥemmed A: Muṣṭafā İ.
5 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
6 Ẕi'l-ḥicce A: Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfe İ.
7 Ẕi'l-ḳaʿde A: Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfe İ.
8 A 374.

olup ba'dehu fevt oldı. Fī-Ẕi'l-ḳa'de sene 1138. Beş ay miḳdārı nā'ibi żabṭ idüp ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-Cumāde'l-ūlā sene 1139.

Manṣūrī[**296**[a]]-zāde Muṣṭafā Efendi Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsından ma'zūl iken Şām ḳāḍīsi olup ba'dehu fevt oldı. Fī-Rebī'ü'l-evvel sene 1140.

Şikārī-zāde Meḥemmed Efendi Selanik'den ma'zūl iken Şām ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl[1] oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1141.[2]

Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed Efendi Ḳuds'den ma'zūl iken Şām ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ṣa'bān sene 1142.

Pārsā-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından ma'zūl iken Şām ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḳużāt-ı Ḳuds-i Şerīf[3]

el-Ḥāc Meḥemmed Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Ḳuds-i Şerīf ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldılar. Fī-ġurre-i Ṣafer[4] sene 1131.

Ketḫudā-zāde Muṣṭafā Efendi Medīne ḳażāsından munfaṣıl iken Ḳuds-i Şerīf ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1131.

Kütāhiyyeli Aḥmed Efendi Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye'den Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsı tevcīh olınmış iken ḳable'ż-żabṭ Şām rütbesiyle Ḳuds-i Şerīf ḳażāsına naḳl olınup ba'dehu bi'l-fi'l Şām-ı şeref-encām ḳażāsına naḳl olındı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1132[5].

Ṣadrü'd-dīn-zāde Ḳassām Meḥemmed Efendi Filibe ḳażāsından munfaṣıl iken Ḳuds-i Şerīf ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ṣa'bān sene 1133.[6]

Süleymān Paşa İmāmı 'Abdu'r-raḥmān Efendi Baġdād'dan ma'zūl iken Ḳuds-i Şerīf ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i [**296**[b]] Ẕi'l-ḳa'de sene 1134.

---

1 ma'zūl A: fevt İ.
2 Ẕi'l-ḳa'de A: Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfe İ.
3 ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1141 A: fevt oldı. Fī-Rebī'ü'l-evvel sene 1141 İ.
4 Başlık hariç A nüshasında bu kısımdaki bütün Ḳuds-i Şerīf ifadeleri kısaltılarak "Ḳuds" şeklinde yazılmıştır.
5 1132 A: 1133 İ.
6 Ṣafer A: Ṣaferü'l-ḫayr İ.

Pārsā-zāde ʻAbdü'l-bāḳī Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Ḳuds-i Şerīf ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldılar. Fī-ġurre-i Ṣafer[1] sene 1136.

Laʻlī-zāde es-Seyyid ʻAbdü'l-bāḳī Efendi mūṣıla-i Süleymāniyye iʻtibārıyla İstanbul'da vāḳıʻa Vālide Sulṭān Medresesi müderrisi iken Ḳuds-i Şerīf ḳażāsı tevcīh olınup ḳable'ż-żabṭ infiṣāl vāḳiʻ olmaġın tekrār Ḳuds-i Şerīf ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldılar. Fī-ġurre-i Ṣafer[2] sene 1137.[3]

Dayı-zāde Ḥasan Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Ḳuds-i Şerīf ḳāḍīsi olup baʻdehu ʻazl ol[ın]dılar. Fī-ġurre-i Receb sene 1138.

Zekeriyyā Efendi Medīne-i Münevvere ḳażāsından maʻzūl iken Ḳuds-i Şerīf ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Şevvāl[4] sene 1139.

Nālī Ḳayını Meḥemmed Efendi Medīne-i Münevvere ḳażāsından maʻzūl iken Ḳuds-i Şerīf ḳāḍīsi olup baʻdehu ʻazl ol[ın]dı.[5] Fī-ġurre-i Ṣafer sene 1141.

Ṣamancı-zāde Celeb Ḥüseyn Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Ḳuds-i Şerīf ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Ṣafer sene 1142.

ʻAyntābī Aḥmed Efendi ḫāmis-i Süleymāniyye iʻtibārıyla İstanbul'da Vālide Sulṭān Medresesi[6] müderrisi iken Ḳuds-i Şerīf ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳiʻ oldı.

Ḳużāt-ı Ḥalebü'ş-şehbā[7]

Ṣadrü'd-dīn-zāde Maḥmūd Efendi Selanik ḳażāsından maʻzūl iken Ḥalebü'ş-şehbā ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce sene 1131.

Ḥıṣn-ı **[297ᵃ]** Manṣūrī-zāde Mücīb Muṣṭafā Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Ḥalebü'ş-şehbā ḳāḍīsi olup baʻdehu ʻazl olındı. Fī-ġurre-i Rebīʻü'l-evvel sene 1133.

---

1 1133 A: 1134 İ.
2 Ṣafer A: Ṣaferü'l-ḫayr İ.
3 Ṣafer A: Ṣaferü'l-ḫayr İ.
4 A 375.
5 Şevvāl A:Şevvālü'l-mükerrem İ.
6 ʻazl olındı A: maʻzūl oldı İ.
7 ʻAyntābī Aḥmed Efendi ḫāmis-i Süleymāniyye iʻtibārıyla İstanbul'da Vālide Sulṭān Medresesi A: Şerʻiyyātī ʻAbdu'llāh Efendi Süleymāniyye Medresesi İ.

'İlmī Aḥmed Efendi Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi iken Ḥalebü'ş-şehbā ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldılar. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-āḫir sene 1134.

'Aṭā Efendi Ketḫudāsı Ḥüseyn Efendi Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi iken Ḥalebü'ş-şehbā ḳāḍīsi olup ba'dehu fevt oldı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-āḫir sene 1134. Beş ay miḳdārı nā'ibi żabṭ idüp ba'dehu 'azl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Ramażān[1] sene 1134.

La'lī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi iken Ḥalebü'ş-şehbā ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳa'de[2] sene 1135.

Rāşid Meḥemmed Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Ḥalebü'ş-şehbā ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldılar. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1137.

'Uşşāḳī-zāde es-Seyyid Ṣadrü'd-dīn Meḥemmed Efendi Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi iken Ḥalebü'ş-şehbā ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Receb sene 1138.

Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Maḥmūd Efendi-zāde 'Abdu'llāh Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Ḥalebü'ş-şehbā ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldılar.[3] Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1139.[4]

Yaḥyā Efendi-zāde Ḥüseyn Efendi Filibe'den munfaṣıl iken Ḥalebü'ş-şehbā ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldılar. Fī-ġurre-i Ṣafer sene 1141.

Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi -dāmād-ı şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Abdu'llāh Efendi **[297[b]]** ḥażretleri[5]- ḫāmis [i'tibārı] ile Şeh-zāde Medresesi müderrisi iken Ḥaleb ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl[6] oldılar. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1142.

Yeñişehrli Veliyyü'd-dīn Efendi Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi iken Ḥaleb ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

---

1 Başlık hariç A nüshasında bu kısımdaki bütün Ḥalebü'ş-şehbā ifadeleri kısaltılarak "Ḥaleb" şeklinde yazılmıştır.
2 Ramażān A: Ramażānü'l-mübārek İ.
3 Ẕi'l-ḳa'de A: Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfe İ.
4 oldılar A: oldı İ.
5 A 376.
6 ma'zūl A: 'azl İ.

Ḳużāt-ı Hemedān bā-İlḥāḳ-ı[1] Rütbe-i Ḥalebü'ş-şehbā

'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri Baġdād ḳażāsından munfaṣıl iken ḳażā-yı Hemedān ba'de'l-fetḥ Ḥalebü'ş-şehbā rütbesine ilḥāḳ olınup ibtidā bunlara tevcīh olınup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Receb sene 1139.

Ḳara Aḥmed Efendi Diyārbekr ḳażāsından ma'zūl iken Hemedān ḳāḍīsi olup ba'dehu fevt oldı. Fī-Muḥarrem sene 1140.[2] Niyābeten Baġdād Maḥkemesi'nde başkātib olan Feyżu'llāh Efendi żabṭ idüp ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1140.[3]

'Alī-zāde Muṣṭafā Efendi Baġdād'dan ma'zūl iken Hemedān ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Ramażān sene 1141.

Mūsā-zāde Maḥmūd Efendi Ḳoca Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi iken Hemedān ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḳużāt-ı Tebrīz bā-İlḥāḳ-ı Rütbe-i Ḥalebü'ş-şehbā

Şehlā-zāde Meḥemmed 'Azīz Efendi mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳadırġa Limanı'nda vāḳı'a Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi iken Tebrīz ḳażāsı ba'de'l-fetḥ Ḥalebü'ş-şehbā rütbesine ilḥāḳ olınup ibtidā bunlara tevcīh olınup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1140.

Şeyḫī Meḥemmed **[298ª]** Efendi Baġdād ḳażāsından ma'zūl iken Tebrīz ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1141.

Vehbī es-Seyyid Ḥüseyn Efendi Ḳadırġa Limanı'nda [vāḳı'a] Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi iken Tebrīz ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1142.

Debbāġ-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Tebrīz ḳāḍīsi olup ba'dehū ḳażā-yı mezbūre ḳızılbaş istīlā itmegin eṣnā-yı cengde şehīd oldı.[4]

---

1 ḥażretleri İ: -A.
2 bā-ilḥāḳ-ı A: bi-ilḥāḳ-ı İ.
3 Fī-Muḥarrem sene 1140 A: -İ.
4 Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1140 A: Fī-Muḥarrem sene 1140 İ.

Ḳużāt-ı Selanik

Mestci-zāde ʿAbdu'llāh Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Selanik ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldılar. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce[1] sene 1131.

Şikārī-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Selanik ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-evvel sene 1133.

Kürd ʿÖmer Efendi Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl iken Selanik ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-evvel sene 1134.

Ḫˇāce-zāde es-Seyyid ʿÖmer Efendi Ġalaṭa ḳażāsından munfaṣıl iken Edrine pāyesiyle Selanik ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1135.

İmām-ı Sulṭānī Ṣāḥib Meḥemmed Efendi Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi iken Selanik ḳāḍīsi olup baʿdehu Yeñişehr ḳażāsına naḳl olındılar. Fī-ġurre-i Muḥarrem[2] sene 1136.

Yaġlıḳcı-zāde Meḥemmed Efendi Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Selanik **[298b]** ḳāḍīsi olup baʿdehu fevt oldı. Fī 13 Muḥarrem[3] sene 1136. Dört buçuḳ ay nā'ibi żabṭ idüp baʿdehu ʿazl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1136.

Ebe-zāde Efendi Birāder-zādesi[4] Mektūbī Muṣṭafā Efendi Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl iken Selanik ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldılar. Fī-ġurre-i Şaʿbān sene 1137.

Ḳara Ḫalīl Efendi Dāmādı ʿAbdu'llāh Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Selanik ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce sene 1138.

ʿİmād-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Selanik ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Ṣafer sene 1140.

Ḫˇāce İsmāʿīl Efendi Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Selanik ḳāḍīsi olup baʿdehu fevt oldı. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-evvel sene 1140.

---

1 A 377.
2 Ẕi'l-ḥicce A: Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfe İ.
3 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
4 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.

Ḥāfıẓ Muṣṭafā Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Selanik ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1141.

Aḥmed Efendi -dāmād-ı şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ ʿAbdu'llāh Efendi ḥażretleri-ḫāmis [iʿtibārı] ile İstanbul'da Vālide Sulṭān Medresesi müderrisi iken Selanik ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldılar. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1142.

Meḥemmed Esʿad Efendi -dāmād-ı şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Mīrzā Efendi-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi ḥażretleri- Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Selanik ḳāḍīsi olup zamānlarında cülūs-ı hümāyūn vāḳiʿ oldı.[1] **[299ᵃ]**

Ḳużāt-ı Yeñişehr-i Fenār

Rāzī ʿAbdü'l-laṭīf Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Yeñişehr-i Fenār ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-evvel sene 1132.

Sābıḳā İmām-ı Sulṭānī ʿAbdu'r-raḥmān Efendi ḥażretleri[2] Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Yeñişehr-i Fenār ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldılar.[3] Fī-ġurre-i Şaʿbān sene 1133.

Ḳara Ḫalīl Efendi-zāde Meḥemmed Saʿīd Efendi Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi iken Yeñişehr-i Fenār ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldılar. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳaʿde[4] sene 1134.

Bolevī-zāde es-Seyyid Aḥmed Saʿīd Efendi Şām-ı şeref-encām ḳażāsından munfaṣıl iken Edrine pāyesiyle Yeñişehr-i Fenār ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Muḥarrem[5] sene 1136.

Ḥālen İmām-ı Sulṭānī Ṣāḥib Meḥemmed Efendi ḥażretleri Selanik ḳāḍīsi iken Yeñişehr-i Fenār ḳażāsına naḳl olınup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Ramażān[6] sene 1136.

Reşīd-zāde ʿAbdu'llāh Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Yeñişehr-i Fenār ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Ṣafer[7] sene 1138.

---

1 Birāder-zādesi A: Birāder-zādeleri İ.
2 A 378.
3 ḥażretleri İ: -A.
4 Ẕi'l-ḳaʿde A: Ẕi'l-ḳaʿdetü'ş-şerīfe İ.
5 oldılar İ: oldı A.
6 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
7 Ramażān A: Ramażānü'l-mübārek İ

Ḫān-zāde Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi iken Yeñişehr-i Fenār ḳāḍīsi olup ba'dehu fevt oldı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1139.

Re'īsü'l-eṭibbā Muṣṭafā Efendi ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi iken Yeñişehr-i Fenār ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1140. **[299[b]]**

Ḥayātī-zāde Meḥemmed Efendi ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳadırġa Limanı'nda vāḳı'a Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi iken Yeñişehr ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ramażān sene 1141.

Luṭfu'llāh Efendi -şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ İsmā'īl Efendi ḥażretleri maḫdūmı- Süleymāniyye müderrisi iken Yeñişehr-i Fenār ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldılar. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce sene 1142.

Başmaḳcı-zāde es-Seyyid Muṣṭafā Efendi Süleymāniyye müderrisi iken Yeñişehr-i Fenār ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḳużāt-ı Ġalaṭa

Es'ad-zāde Fā'iz es-Seyyid 'Abdü'r-raḥīm Efendi Maġnisa ḳażāsından ma'zūl iken Ġalaṭa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1131.

Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Alī Efendi merḥūm birāder-zādesi İbrāhīm Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Ġalaṭa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldılar. Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1132.[1]

Sācidī 'Alī Efendi Ṭrablus-ı Şām ḳażāsından munfaṣıl Şām pāyesine mutaṣarrıf iken Ġalaṭa ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1133.

Elmās Paşa İmāmı İbrāhīm Efendi Ḳuds-i Şerīf pāyesiyle Filibe ḳażāsından munfaṣıl iken Ġalaṭa ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Ṣa'bān sene 1134.

Meḥemmed Selīm Efendi Şām pāyesiyle Üsküdar ḳażāsından **[300[a]]** munfaṣıl[2] iken Ġalaṭa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce sene 1135.

1 Ṣafer A: Ṣaferü'l-ḫayr İ.
2 A 379.

Ṣamtī-zāde Meḥemmed Reşīd Efendi Ṣām pāyesiyle Filibe ḳażāsından maʿzūl iken Ġalaṭa ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı.[1] Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce[2] sene 1136.

Ders-i ʿĀm Muṣṭafā Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Ġalaṭa ḳāḍīsi olup baʿdehuʿazl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-evvel sene 1138.

Ḫ̆āce-zāde Esʿad Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Ġalaṭa ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Receb sene 1139.

Ḥālen şeyḫü'l-İslām, müşkil-güşā-yı enām Dāmād-zāde Ebu'l-ḫayr[3] Aḥmed Efendi ḥażretleri maḫdūm-ı ʿālī-ḳadrleri[4] Feyżu'llāh Efendi ḥażretleri ḫāmis-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Ebā Eyyūb-i Enṣārī müderrisi iken Ġalaṭa ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1140.

Ebū Bekr Efendi-zāde Aḥmed Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken Ġalaṭa ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldılar. Fī-ġurre-i Ṣafer sene 1142.

Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ İsmāʿīl Efendi ḥażretleri maḫdūmı Şeyḫ Meḥemmed Saʿīd Efendi Süleymāniyye müderrisi iken Ġalaṭa ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳiʿ oldı.

Ḳużāt-ı İzmir

Mīrzā-zāde Neylī Aḥmed Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken İzmir ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Ramażān sene 1131. **[300[b]]**

Nefes-zāde es-Seyyid Meḥemmed ʿAzīz Efendi Medīne-i Münevvere ḳażāsından munfaṣıl iken İzmir ḳāḍīsi olup baʿdehu fevt oldı. Fī 19 Ramażān sene 1131. Dört ay miḳdārı nā'ibi żabṭ idüp baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-muntaṣıf-ı Muḥarrem[5] sene 1132.

Ḳırımī Meḥemmed Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken İzmir ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-evvel sene 1133.

Emīn-i sābıḳ ʿÖmer Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken İzmir

1 munfaṣıl İ: maʿzūl A.
2 Ẕi'l-ḥicce A: Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfe İ.
3 oldı A: oldılar İ.
4 Ebu'l-ḫayr İ: -A.
5 maḫdūm-ı ʿālī-ḳadrleri İ: maḫdūmı A.

ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1134.[1]

Defterdār-zāde Meḥemmed Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken İzmir ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Receb sene 1135.

Alaşehrli 'Abdu'llāh Efendi Dāmādı Muṣṭafā Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken İzmir ḳażāsı tevcīh olınup lākin ḳable'ż-żabṭ eṣnā-yı rāhda eşḳıyā elinde şehīd olmaġla altı ay miḳdārı evlādına medd olınup nā'ibi żabṭ eyleyüp ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1136.

Ḥekīmbaşı Nūḥ Efendi-zāde Evliyā Yūsuf Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken İzmir ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1137.

Cezerī Meḥemmed Efendi Süleymāniyye Medresesi müderrisi iken İzmir ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldılar. Fī-ġurre-i Ramażān sene 1138.

Ḥasan Paşa İmāmı Aḥmed Efendi Filibe ḳażāsından ma'zūl iken **[301ª]** İzmir ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1140.

Receb-zāde Aḥmed Efendi Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi iken İzmir ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ṣa'bān sene 1140.

Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Maḥmūd Efendi-zāde 'Abdü'r-raḥīm Efendi Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye müderrisi iken İzmir ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl ol[ın]dılar. Fī-ġurre-i Ramażān sene 1141.

Ṭabīb Aḥmed Efendi ḫāmis-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḥażret-i Ebā Eyyūb Medresesi müderrisi iken İzmir ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1143.

Fetvā-emīni Fıḳhī Meḥemmed Efendi ...[2] Medresesi müderrisi iken İzmir ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḳużāt-ı Filibe

Elmās Paşa Birāder-zādesi İsmā'īl Efendi mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Ḳalender-ḫāne Medresesi müderrisi iken Şām pāyesiyle Filibe ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1132.

1 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
2 A 380.

Ḥasan Paşa İmāmı Aḥmed Efendi Baġdād ḳażāsından maʿzūl iken Filibe ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Ṣafer[1] sene 1133.

Yaḥyā Efendi-zāde Ḥüseyn Efendi Diyārbekr ḳażāsından munfaṣıl iken Şām pāyesiyle Filibe ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Ramażān[2] sene 1134.

Sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Edrineli ʿAlī Efendi Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsından munfaṣıl **[301b]** iken Burusa pāyesiyle rābiʿan Filibe ḳażāsı tevcīh olınup lākin ḳable'ż-żabṭ masḳaṭ-ı re'si olan[3] maḥrūsa-i Edrine'de fevt olmaġla manṣıb-ı maḥlūl üç ay miḳdārı evlādına medd olınup nā'ibi żabṭ idüp baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce[4] sene 1134.

Edrineli Dāmād-zāde Muṣṭafā Efendi mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla masḳaṭ-ı re'si olan maḥrūsa-i Edrine'de Sulṭān Selīm Medresesi müderrisi iken Filibe ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındı. Fī-ġurre-i Ṣafer[5] sene 1136.

Emīn Meḥemmed Efendi Baġdād ḳażāsından munfaṣıl iken Filibe ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-āḫir sene 1137.

Rifʿatī ʿAlī Efendi mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi iken Filibe ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1138.

Hāşim-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi Baġdād ḳażāsından maʿzūl iken Ḥaleb pāyesiyle Filibe ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳaʿde sene 1138.

Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi İsmiḫān Sulṭān Medresesi müderrisi iken Filibe ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Ṣafer sene 1140.

Vānī-zāde es-Seyyid ʿÖmer Efendi Ḫāṣekī Sulṭān Medresesi müderrisi iken Filibe ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-evvel sene 1141.

---

1 Metinde yeri boş bırakılmıştır. Tenkitli metin dışında kalan nüshalarda bu kısımda "Süleymāniyye" yazmaktadır.
2 Ṣafer A: Ṣaferü'l-ḫayr İ.
3 Ramażān A: Ramażānü'l-mübārek İ
4 A 381.
5 Ẕi'l-ḥicce A: Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfe İ.

Receb-zāde Aḥmed Efendi İzmir'den ma'zūl iken Filibe ḳāḍīsi olup ba'dehu **[302[a]]** ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1142.

Ṣadrü'd-dīn-zāde Muṣṭafā Efendi Üsküdar'dan ma'zūl iken Filibe ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḳużāt-ı Baġdād-ı Bihişt-ābād

Kemālü'd-dīn Efendi Ḳayṣeriyye ḳażāsından ma'zūl iken Şām pāyesiyle Baġdād ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Şevvāl[1] sene 1131.

Hāşim-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi Diyārbekr ḳażāsından munfaṣıl iken Baġdād ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Muḥarrem[2] sene 1133.

Şeyḫī Meḥemmed Efendi mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla Üsküdar'da vāḳı'a Mihrümāh Sulṭān Medresesi müderrisi iken Baġdād ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-Cumāde'l-āḫire sene 1134.

'Ubeydu'llāh Efendi ḥażretleri mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla 'Alī Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi müderrisi iken Baġdād ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳa'de[3] sene 1135.

'Alī-zāde Muṣṭafā Efendi Üsküdar'dan ma'zūl iken Ḳuds pāyesiyle Baġdād ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldılar. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1137.[4]

Elmās Paşa Birāder-zādesi İsmā'īl Efendi Şām pāyesiyle Filibe ḳażāsından ma'zūl iken Baġdād ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1138.

Nev'ī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi Diyārbekr ḳażāsından munfaṣıl iken Baġdād ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl **[302[b]]** oldı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-āḫir sene 1140.

Semendireli Meḥemmed Efendi Ḳılıç 'Alī Paşa Medresesi müderrisi iken Baġdād ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ramażān sene 1141.

Kāmī Meḥemmed Efendi Dāmādı Ebū Bekr Efendi Dāvūd Paşa Medresesi müderrisi iken Baġdād ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-Muḥarrem sene 1143.

---

1 Şevvāl A: Şevvālü'l-mükerrem İ.
2 Ṣafer A: Ṣaferü'l-ḫayr İ.
3 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
4 Ẕi'l-ḳa'de A: Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfe İ.

Ḥammāmī Meḥemmed Efendi Edrine'de Sulṭān Bāyezīd Medresesi müderrisi iken Baġdād ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḳużāt-ı Üsküdar

'Alī-zāde Muṣṭafā Efendi altmışlı ḥareket-i miṯliyyesi i'tibārıyla Bayram Paşa Medresesi müderrisi iken Üsküdar ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī 5 Cumāde'l-ūlā sene 1131.

Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerine arpalıḳ ta'yīn olınup ba'dehu Kili ve Tatarbāzārı ve Yanya ḳażālarına tebdīl olındı. Fī 5 Cumāde'l-āḫire sene 1136.

Ṣadrü'd-dīn-zāde Muṣṭafā Efendi Diyārbekr ḳażāsından ma'zūl iken Üsküdar ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar.[1] Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳa'de[2] sene 1137.

Ḫandān-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi Maġnisa ḳażāsından munfaṣıl iken Üsküdar ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ṣafer sene 1139.

'Abdü'l-hādī Efendi Diyārbekr'den ma'zūl iken Üsküdar ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā[3] sene 1140.

Ḥasan Efendi-zāde **[303ª]** Meḥemmed 'Azīz Efendi Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi iken Üsküdar ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ša'bān sene 1141.

'Alā'iyyeli 'Alī Efendi Maġnisa'dan ma'zūl iken Üsküdar ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳa'de sene 1142.

İsmā'īl Beg Efendi Şām pāyesiyle Baġdād'dan ma'zūl iken Üsküdar ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḳużāt-ı Ḥażret-i Ebā Eyyūb el-Enṣārī[4]

Ḥāmid-zāde 'Abdu'llāh Efendi Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl Rūmili pāyesine mutaṣarrıf iken Ebā Eyyūb-i Enṣārī ḳażāsı arpalıḳ virilüp ba'dehu fevt oldı. Fī 25 Şevvāl sene 1132.

---

1 A 382.
2 Ẕi'l-ḳa'de A: Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfe İ.
3 olındılar A: oldılar İ.
4 Cumāde'l-ūlā A: Cumāde'l-āḫire İ.

Tekfūrṭaġlı ʻAlī Efendi altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi iʻtibārıyla Ḳadrıġa Limanı'nda vāḳıʻa[1] Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi iken Ebā Eyyūb-i Enṣārī[2] ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1134.

Ḳāsım Paşalı Ṣāliḥ Efendi mūṣıla-i Süleymāniyye iʻtibārıyla ʻAlī Paşa-yı Cedīd Medresesi müderrisi iken Ḳuds-i Şerīf pāyesiyle Ebā Eyyūb-i Enṣārī[3] ḳāḍīsi olup baʻdehu ʻazl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Ṣaferü'l-ḫayr sene 1135.

Ḫaffāf-zāde İbrāhīm Efendi Diyārbekr ḳażāsından maʻzūl iken Ebā Eyyūb-i Enṣārī[4] ḳāḍīsi[5] olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Şaʻbān sene 1136.

Aḳḥiṣārī Şeyḫ-zāde Muṣṭafā Efendi Ḳayṣeriyye ḳażāsından maʻzūl iken Ḫavāṣṣ-ı Refīʻa ḳāḍīsi olup baʻdehu ʻazl olındı. Fī-ġurre-i **[303[b]]** Ẕi'l-ḳaʻde sene 1137.

Germeḳaş-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi Ḳayṣeriyye ḳażāsından munfaṣıl iken Ḫavāṣṣ-ı Refīʻa ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Ṣafer sene 1139.

Seyyid Ḫalīl-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi Maġnisa ḳażāsından maʻzūl iken Eyyūb ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1140.

Şināsī-zāde Aḥmed Efendi Edrine Sulṭān Bāyezīd Medresesi müderrisi iken Ebā Eyyūb[6] ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Receb sene 1141.

Cānbāz-zāde ʻOṯmān Efendi Ḳayṣeriyye'den maʻzūl iken Eyyūb ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳaʻde sene 1142.

Rıfḳī ʻAlī Beg Efendi Filibe ḳażāsından maʻzūl iken Eyyūb ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳiʻ oldı.

Ḳużāt-ı Diyārbekr

Ṣadrü'd-dīn-zāde Muṣṭafā Efendi Maġnisa ḳażāsından munfaṣıl iken Diyārbekr ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Şevvāl[7] sene 1131.

1 A 383.
2 vāḳıʻa A: -İ.
3 Ebā Eyyūb-i Enṣārī İ: Eyyūb A.
4 Ebā Eyyūb-i Enṣārī İ: Eyyūb A.
5 Ebā Eyyūb-i Enṣārī İ: Eyyūb A.
6 ḳāḍīsi A: -İ.
7 Ebā Eyyūb İ: Eyyūb A.

Nevʿī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi Maġnisa ḳażāsından maʿzūl iken Diyārbekr ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Muḥarrem[1] sene 1133.

Çorlılı ʿAlī Paşa Ketḫudāsı Aḥmed Efendi Maġnisa ḳażāsından maʿzūl iken Diyārbekr ḳāḍīsi olup baʿdehu fevt oldı. Fī 12 Ẕi'l-ḥicce sene 1133. Manṣıb-ı maḥlūl iki buçuḳ ay evlādına medd olınmaġla nā'ibi żabṭ idüp baʿdehu ʿazl **[304[a]]** ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-evvel sene 1134.[2]

ʿAbdü'l-hādī Efendi Maġnisa ḳażāsından munfaṣıl iken Diyārbekr ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-āḫir sene 1135.

Ḳurı-zāde Aḥmed Efendi Maġnisa ḳażāsından maʿzūl iken Diyārbekr ḳāḍīsi olup baʿdehu fevt oldı. Fī-Ẕi'l-ḳaʿde sene 1135. Manṣıb-ı maḥlūl iki ay miḳdārı evlādına medd olınmaġla nā'ibi żabṭ idüp baʿdehu ʿazl olındı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[3] sene 1136.

es-Seyyid Ṣunʿu'llāh Efendi Üsküdar pāyesiyle Ṣofya'dan maʿzūl iken Diyārbekr ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-āḫir sene 1137.

Begler Ḫˇācesi Mülāzımı Aḥmed Efendi altmışlı ḥareket-i miṣliyyesi iʿtibārıyla Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi müderrisi iken Diyārbekr ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldılar. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1138.

Çāvuş-zāde Ḥüseyn Efendi Diyārbekr pāyesiyle Ḳayṣeriyye ḳażāsından munfaṣıl iken bi'l-fiʿl Diyārbekr ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Ramażān sene 1139.

Süleymān Efendi Ḳayṣeriyye ḳażāsından maʿzūl iken Diyārbekr ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳaʿde sene 1140.

Yūsuf Efendi -tābiʿi ḳapudan-ı sābıḳ- Maġnisa ḳażāsından maʿzūl iken Diyārbekr ḳāḍīsi olup baʿdehu Marʿaş ḳażāsına naḳl oldı. Fī 27 Ẕi'l-ḳaʿde sene 1140.

Ḥālen revnaḳ-dih-i ṣadr-ı fetvā olan şeyḫü'l-İslām-ı **[304[b]]** ʿālī-cāh Dāmād Efendi-zāde Ebu'l-ḫayr[4] Aḥmed Efendi ḥażretlerine Diyārbekr ḳażāsı arpalıḳ taʿyīn olınup zamānlarında cülūs-ı hümāyūn vāḳiʿ oldı.

---

1 Şevvāl A: Şevvālü'l-mükerrem İ.
2 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
3 A 384.
4 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.

Ḳużāt-ı Revān bā-İlḥāḳ-ı Rütbe-i Āmid[1]

Müsellim-zāde ʻAbdu'llāh Efendi Ṣofya ḳażāsından munfaṣıl iken ḳażā-yı Revān baʻde'l-fetḥ Āmid rütbesine ilḥāḳ olınup bunlara tevcīh olındı, baʻdehu ʻazl olındılar. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1139.

Babaṭaġlı ʻAlī Efendi Ṣofya ḳażāsından maʻzūl iken Revān ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1140.

Çalıḳ Aḥmed Aġa İmāmı Ḥüseyn Efendi Bosna'dan maʻzūl iken Revān ḳāḍīsi olup baʻdehu fevt oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1141.

Egerci-zāde Ḥasan Efendi Gence ḳāḍīsi iken Revān ḳażāsına naḳl olınup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Ramażān sene 1142.

Sinobī Aḥmed Efendi Lefḳoşa ḳażāsından maʻzūl iken Revān ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳiʻ oldı.[2]

Ḳużāt-ı Gence bā-İlḥāḳ-ı Rütbe-i Āmid[3]

Ṭrabzonī ʻOṯmān Efendi Bosna ḳażāsından maʻzūl iken ḳażā-yı Gence baʻde'l-fetḥ Āmid rütbesine ilḥāḳ olınup ibtidā bunlara tevcīh olındı, baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-Cumāde'l-ūlā sene 1140.

Edrineli Meḥemmed Emīn Efendi Erzenü'r-rūm'dan munfaṣıl iken Gence ḳāḍīsi olup baʻdehu fevt oldı. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1140. **[305ᵃ]**

Egerci-zāde Ḥasan Efendi Burusa'da ibtidā altmışlı iʻtibārıyla Ḥażret-i Emīr Medresesi müderrisi iken Gence ḳāḍīsi olup baʻdehu Revān ḳażāsına naḳl olındı. Fī-ġurre-i Ramażān sene 1142. Baʻdehu ḳażā-yı mezbūr ḳużāt-ı ḳaṣabāta iḥsān olındı.

Ḳużāt-ı Ḳayseriyye

Aḳḥiṣārī Şeyḫ-zāde Muṣṭafā Efendi Erzenü'r-rūm ḳażāsından maʻzūl iken Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1131.

---

1 Ebu'l-ḫayr İ: -A.
2 bā-İlḥāḳ-ı Rütbe-i Āmid A: -İ.
3 A 385.

Germeḳaş-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi Bosna ḳażāsından maʿzūl iken Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındılar. Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1132.

Bosnevī İbrāhīm Efendi Ṣofya ḳażāsından maʿzūl iken Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi olup baʿdehu fevt oldı. Fī-Receb sene 1132. Manṣıb-ı maḥlūl üç ay miḳdārı evlādına medd olınup nā'ibi żabṭ idüp baʿdehu ʿazl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳaʿde[1] sene 1132.

Çāvuş-zāde Ḥüseyn Efendi Maġnisa'dan munfaṣıl iken Diyārbekr pāyesiyle Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-āḫir sene 1134.

Süleymān Efendi maḥrūsa-i Burusa'da mūṣıla-i Süleymāniyye iʿtibārıyla Ġāzī Ḫudāvendigār Medresesi müderrisi iken Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındı. Fī-ġurre-i Receb sene 1135.

Muẓaffer-zāde Muṣṭafā Efendi Medīne pāyesiyle Ṣofya ḳażāsından maʿzūl iken Ḳayṣeriyye **[305[b]]** ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳaʿde sene 1136.

Cānbāz-zāde ʿOṯmān Efendi Saḳız ḳażāsından munfaṣıl iken Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl olındı. Fī-ġurre-i Ṣafer[2] sene 1138.

Hüve'llezī Muṣṭafā Efendi Ṣofya ḳażāsından maʿzūl iken Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-āḫir sene 1139.

Aʿrec Meḥemmed Efendi Ṣaḥn Medresesi müderrisi iken Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1140.[3]

ʿAbdu'r-raḥmān Efendi Erżurūm'dan maʿzūl iken Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi olup baʿdehu ʿazl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Ṣafer sene 1141.

ʿOṯmān Efendi Gence'den maʿzūl iken Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-evvel sene 1142.

Manṭıḳī-zāde İsmāʿīl Efendi Bosna'dan maʿzūl iken Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳiʿ oldı.

---

1 bā-İlḥāḳ-ı Rütbe-i Āmid A: -İ.
2 Ẕi'l-ḳaʿde A: Ẕi'l-ḳaʿdetü'ṣ-ṣerīfe İ.
3 Ṣafer A: Ṣaferü'l-ḫayr İ.

Ḳużāt-ı Maġnisa

Anṭāḳıyyeli İmāmı Meḥemmed Efendi Ḳayṣeriyye ḳażāsından ma'zūl iken Maġnisa ḳāḍīsi olup ba'dehu Maġnisa fetvāsına naḳl olındı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[1] sene 1132.

Ḫandān-zāde 'Abdü'l-bāḳī Efendi Ṣofya ḳażāsından ma'zūl Medīne pāyesine mutaṣarrıf iken Maġnisa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı.[2] Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1133.

es-Seyyid Ḫalīl-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi Bosna ḳażāsından ma'zūl iken Maġnisa ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındılar. Fī-ġurre-i Ramażān[3] sene 1134. **[306[a]]**

Sābıḳā İmām-ı Sulṭānī es-Seyyid 'Alī Efendi Ḳayṣeriyye ḳażāsından munfaṣıl iken Maġnisa ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl ol[ın]dı. Fī-muntaṣıf-ı Ẕi'l-ḥicce[4] sene 1134.

Yūsuf Efendi -tābi'-i Ḳapudan İbrāhīm Paşa- Ḳayṣeriyye ḳażāsından ma'zūl iken Maġnisa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[5] sene 1136.

'Alā'iyyeli 'Alī Efendi Ḳayṣeriyye ḳażāsından munfaṣıl[6] iken Maġnisa ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Ṣafer[7] sene 1137.

Yeñişehrli Muṣṭafā Efendi Erzenü'r-rūm ḳażāsından ma'zūl iken Maġnisa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce sene 1137.

'İbād-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi Ṣaḥn Medresesi müderrisi iken Maġnisa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-Rebī'ü'l-evvel sene 1139.

Çorlılı İmāmı es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi ibtidā altmışlı i'tibārıyla İbrāhīm Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi müderrisi iken Maġnisa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ramażān sene 1139.

Yūsuf Efendi İbrāhīm Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi müderrisi iken Maġnisa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı.[8] Fī-Ẕi'l-ḳa'de sene 1140.

---

1 A 386.
2 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
3 oldı A: oldılar İ.
4 Ramażān A: Ramażānü'l-mübārek İ.
5 Ẕi'l-ḥicce A: Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfe İ.
6 munfaṣıl A: ma'zūl İ.
7 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
8 Ṣafer A: Ṣaferü'l-ḫayr İ.

Muẓaffer-zāde Muṣṭafā Efendi Ḳayṣeriyye'den ma'zūl iken Maġnisa ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl ol[ın]dı. Fī-Ẕi'l-ḳa'de sene 1141.[1]

Vāhib 'Alī Efendi İbrāhīm Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi müderrisi iken Maġnisa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldılar. Fī-ġurre-i Ṣafer sene 1143.

İstanbul'dan munfaṣıl[2] Rāşid Meḥemmed Efendi ḥażretlerine Maġnisa ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḳużāt-ı Ṣofya [306[b]]

es-Seyyid Ṣun'u'llāh Efendi Ḳayṣeriyye ḳażāsından munfaṣıl iken Üsküdar pāyesiyle Ṣofya ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ramażān[3] sene 1131.

Hüve'lleẕī Muṣṭafā Efendi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Piyāle Paşa Medresesi müderrisi iken Ṣofya ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[4] sene 1133.

Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi Ḫışmı Meḥemmed Efendi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳāḍī 'Abdü'l-ḥalīm Medresesi müderrisi iken Ṣofya ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1134.

Müsellim-zāde 'Abdu'llāh Efendi Ṭrablus-ı Şām ḳażāsından munfaṣıl iken Ṣofya ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳa'de[5] sene 1135.

Müstaḳīm Dāmādı Meḥemmed Efendi Bosna ḳażāsından ma'zūl iken Ṣofya ḳāḍīsi olup ba'dehu fevt oldı. Fī-Rebī'ü'l-āḫir sene 1136. Manṣıb-ı maḥlūl iki buçuḳ ay miḳdārı evlādına medd olınmaġla nā'ibi żabṭ idüp ba'dehu 'azl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Receb sene 1136.

Babaṭaġlı 'Alī Efendi Erzenü'r-rūm ḳażāsından munfaṣıl iken Ṣofya ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳa'de sene 1137.

Rıfḳī Hemşīre-zādesi Aḥmed Efendi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ṣāniye-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa müderrisi iken Ṣofya ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1139.

---

1 Fī-ġurre-i Ramażān sene 1139. Yūsuf Efendi İbrāhīm Paşa-yı 'Atīḳ Medresesi müderrisi iken Maġnisa ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. A: -İ.

2 munfaṣıl A: ma'zūl İ.

3 A 387.

4 Ramażān A: Ramażānü'l-mübārek İ.

5 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.

Fındıḳ-zāde Feyżu'llāh Efendi Erzenü'r-rūm'dan ma'zūl iken Ṣofya ḳāḍīsi **[307[a]]** olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-āḫir sene 1140.

Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed Ni'metu'llāh Efendi Ṭrablus-ı Şām'dan ma'zūl iken Ṣofya ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Receb sene 1141.

Ḥasan Efendi Erzenü'r-rūm'dan ma'zūl iken Ṣofya ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1142.

Evliyā-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi Minḳārī-zāde Medresesi müderrisi iken Ṣofya ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.[1]

Ḳużāt-ı Bosna

Müstaḳīm Dāmādı Meḥemmed Efendi dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi i'tibārıyla Feyżiyye-i 'Oṣmān-zāde Medresesi müderrisi iken Bosna ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1132.

Celeb 'Oṣmān Efendi Belġrad ḳażāsından ma'zūl iken Bosna ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-Ẕi'l-ḥicce sene 1132.

Ṭrabzonī 'Oṣmān Efendi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Minḳārī-zāde Efendi Medresesi müderrisi iken Bosna ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1134.

Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi Dāmādı Ḥasan Efendi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Aḫī Çelebi Medresesi müderrisi iken Bosna ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Şevvāl[2] sene 1135.

Çalıḳ Aḥmed Paşa İmāmı Ḥüseyn Efendi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Sekbān 'Alī Medresesi müderrisi iken Bosna ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce sene 1136. **[307[b]]**

Manṭıḳī-zāde İsmā'īl Efendi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḥācī Ḥasan-zāde Medresesi müderrisi iken Bosna ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1138.

Çenār 'Alī Efendi Lefḳoşa ḳażāsından ma'zūl iken Bosna ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Receb sene 1139.

1 Ẕi'l-ḳa'de A: Ẕi'l-ḳa'detü'ş-şerīfe İ.
2 A 388.

Müftī-zāde İbrāhīm Efendi Yeñişehr'de ibtidā altmışlı i'tibārıyla İlyās Çelebi Medresesi müderrisi iken Bosna ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ṣafer sene 1141.

Maḍrūb-zāde 'Alī Efendi Ṭrablus-ı Şām'dan ma'zūl iken Bosna ḳāḍīsi olup ba'dehu fevt oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳa'de sene 1141.

Siyāhī Meḥemmed Efendi ibtidā altmışlı i'tibārıyla maḥrūsa-i Burusa'da 'Īsā Beg Medresesi müderrisi iken Bosna ḳāḍīsi olup ba'dehu fevt oldı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1143.

Hādī-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi maḥrūsa-i Burusa'da Bāyezīd Paşa Medresesi müderrisi iken Bosna ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḳużāt-ı Saḳız

Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed Ni'metu'llāh Efendi Lefḳoşa ḳażāsından munfaṣıl iken Saḳız ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[1] sene 1131.

Cānbāz-zāde 'Oṯmān Efendi Ṣofya ḳażāsından ma'zūl iken Saḳız ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[2] sene 1132.

Yūsuf Paşa İmāmı Aḥmed Efendi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Ḳāḍī-'asker Muṣṭafā Efendi Medresesi müderrisi **[308a]** iken Saḳız ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1133.[3]

Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi'ye[4] arpalıḳ ta'yīn olınup ba'dehu fevt oldılar.[5] Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1141.

Zülālī Ḥasan Efendi Mekke ḳażāsından ma'zūl iken Saḳız ḳażāsı arpalıḳ virilüp ba'dehu İstanbul ḳāḍīsi oldı. Fī 27 Rebī'ü'l-āḫir sene 1141.

İstanbul'dan ma'zūl es-Seyyid Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretlerine Saḳız ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup zamānlarında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

---

1 Şevvāl A: Şevvālü'l-mükerrem İ.
2 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
3 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
4 A 389.
5 Efendi'ye A: -İ.

Ḳużāt-ı Erzenü'r-rūm

Yeñişehrli Muṣṭafā Efendi Lefḳoşa ḳażāsından munfaṣıl iken Erzenü'r-rūm ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Ṣafer sene 1132.

Babaṭaġlı 'Alī Efendi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Minḳārī-zāde Medresesi müderrisi iken Erzenü'r-rūm ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Receb sene 1133.

Fındıḳ-zāde Feyżu'llāh Efendi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Mi'mār Ḳāsım Medresesi müderrisi iken Erzenü'r-rūm ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1134.

Ṣafāyī-zāde 'Abdu'r-raḥmān Efendi Bosna ḳażāsından munfaṣıl iken Erzenü'r-rūm ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ṣafer[1] sene 1136.

Edrineli Meḥemmed Emīn Efendi Anabolı ḳażāsından ma'zūl iken Erzenü'r-rūm ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1137.

Ḳarşlı Ḥasan Efendi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla **[308[b]]** Piyāle Paşa Medresesi müderrisi iken Erzenü'r-rūm ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Şevvāl[2] sene 1138.

İmām-zāde Aḥmed Efendi Lefḳoşa ḳażāsından munfaṣıl iken Erzenü'r-rūm ḳāḍīsi olup ba'dehu Diyārbekr rütbesiyle Bayburd ḳażāsı daḫı ilḥāḳ olınup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-āḫir sene 1141.

Beyāżī-zāde Ḥafīdi es-Seyyid Aḥmed Efendi mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Nūḥ Efendi Medresesi müderrisi iken Erzenü'r-rūm ḳāḍīsi olup ba'dehu fevt oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳa'de sene 1141.

İsḥāḳ Efendi -Ḳayṣeriyye sākinlerinden- mūṣıla-i Ṣaḥn i'tibārıyla Anbār Ġāzī Medresesi müderrisi iken Erzenü'r-rūm ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1142[3].

Meḥemmed Şākir Efendi ḥareket-i dāḫil ile Şeyḫ Muḥyī'd-dīn el-Ḳocevī Medresesi müderrisi iken Erzenü'r-rūm ḳāḍīsi olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

---

1 oldılar İ: oldı A.
2 Ṣafer A: Ṣaferü'l-ḫayr İ.
3 Şevvāl A: Şevvālü'l-mükerrem İ.

Ḳużāt-ı Ṭrablus-ı Şām

Müsellim-zāde ʻAbdu'llāh Efendi maḥrūsa-i Edrine'de mūṣıla-i Ṣaḥn iʻtibārıyla Emīniyye Medresesi müderrisi iken Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1131.[1]

Ḫāṣ-āḫūr Ḫˇācesi Ḥasan Efendi dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʻtibārıyla Caʻfer Paşa Medresesi müderrisi iken Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi olup baʻdehu ʻazl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Şevvāl[2] sene 1132.

es-Seyyid ʻUbeydu'llāh Efendi dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi **[309[a]]** iʻtibārıyla Cenābī Efendi Medresesi müderrisi iken Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Ṣafer[3] sene 1134.

Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed Niʻmetu'llāh Efendi Saḳız ḳażāsından munfaṣıl iken Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi olup baʻdehu ʻazl olındı. Fī-ġurre-i Şevvāl[4] sene 1135.

Dāvūd-zāde Aḥmed Efendi dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʻtibārıyla İzniḳ ḳaṣabasında vāḳıʻa Teke Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi iken Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi olup baʻdehu fevt oldı. Fī 18 Ẕi'l-ḥicce[5] sene 1135. Manṣıb-ı maḥlūl dört buçuḳ ay miḳdārı evlādına medd olınmaġla nā'ibi żabṭ idüp baʻdehu ʻazl olındı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1136.

Celeb ʻOṯmān Efendi Bosna ḳażāsından maʻzūl iken Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḥicce sene 1137.

Üveys-zāde Muṣṭafā Efendi dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʻtibārıyla Sütlice'de Maḥmūd Aġa Medresesi müderrisi iken Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Rebīʻü'l-evvel sene 1139.

Hādī Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi maḥrūsa-i mezbūrede Mollā Ḫusrev Medresesi müderrisi iken Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldılar. Fī-ġurre-i Cumāde'l-āḫire sene 1140.

Maḍrūb-zāde ʻAlī Efendi Ṣāliṣe-i İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi iken Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1140. **[309[b]]**

---

1 1142 A: 1143 İ.
2 A 390.
3 1132 A: 1133 İ.
4 Ṣafer A: Ṣaferü'l-ḫayr İ.
5 Şevvāl A: Şevvālü'l-mükerrem İ.

es-Seyyid 'Abdü'l-ḳādir Efendi Ḥamā'da mūṣıla-i Süleymāniyye i'tibārıyla 'Aṣrūniyye Medresesi müderrisi iken Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-evvel sene 1142.

Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Abdu'llāh Efendi ḥażretlerine arpalıḳ ta'yīn olınup zamānlarında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḳużāt-ı Ḳonya

Mīrzā Muṣṭafā Efendi ṣadr-ı fetvādan müteḳā'id iken Ḳonya ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup ba'dehu fevt oldılar. Fī 3 Ṣafer[1] sene 1135.

Ṭosyevī Muṣṭafā Efendi İstanbul ḳażāsından munfaṣıl iken Anaṭolı pāyesiyle[2] Ḳonya ḳażāsı arpalıḳ virilüp ba'dehu bi'l-fi'l Anaṭolı ṣadāretine naḳl olındılar. Fī 29 Cumāde'l-ūlā sene 1135.

Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn Efendi Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl iken Ḳonya ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup ba'dehu fevt oldı. Fī-evā'il-i Muḥarrem sene 1140.[3]

Anaṭolı ṣadrından munfaṣıl Naḳībü'l-eşrāf es-Seyyid Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi ḥażretlerine Ḳonya ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup ba'dehu ṣadr-ı Rūm'a naḳl olındılar. Fī 12 Şevvāl sene 1140.

Feyżu'llāh Efendi ḥażretleri ṣadr-ı Rūm'dan munfaṣıl iken Ḳonya ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḳużāt-ı Lefḳoşa

Edrineli Ca'fer-zāde Meḥemmed Emīn Efendi Lefḳoşa **[310[a]]** ḳāḍīsi iken fevt olup manṣıb-ı maḥlūl evlādına ibḳā olınmaġla nā'ibi żabṭ idüp ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem[4] sene 1131.

Aḫısḳalı Ḥüseyn Efendi ibtidā dāḫil i'tibārıyla Ḫāṣoṭabaşı Medresesi müderrisi iken Lefḳoşa ḳāḍīsi olup ba'dehu 'azl olındı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1132.

---

1 Ẕi'l-ḥicce A: Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfe İ.
2 pāyesiyle A: pāyesine mutaṣarrıf iken İ.
3 Ṣafer A: Ṣaferü'l-ḫayr İ.
4 A 391.

Çenār ʻAlī Efendi dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʻtibārıyla Ṣāniye-i Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi müderrisi iken Lefḳoşa ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Ẕi'l-ḳaʻde[1] sene 1133.

İmām-zāde Aḥmed Efendi dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʻtibārıyla Öreke-zāde maʻa Dersiyye-i İsḥāḳ Paşa Medresesi müderrisi iken Lefḳoşa ḳāḍīsi olup baʻdehu ʻazl olındı. Fī-ġurre-i Receb sene 1135.

Ḫāṣ-āḫūr Ḫˇācesi Ḥasan Efendi Ṭrablus-ı Şām ḳażāsından munfaṣıl iken Lefḳoşa ḳāḍīsi olup baʻdehu fevt oldı. Fī-Ẕi'l-ḥicce[2] sene 1135. Manṣıb-ı maḥlūl dört ay miḳdārı evlādına ibḳā olınup nā'ibi żabṭ idüp baʻdehu ʻazl olındı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1136.

Sinobī Aḥmed Efendi dāḫil ḥareket-i miṣliyyesi iʻtibārıyla Silivri ḳaṣabasında vāḳıʻa Pīrī Paşa Medresesi müderrisi iken Lefḳoşa ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-Muḥarrem[3] sene 1138.

Seyyid ʻUbeydu'llāh Efendi Ṭrablus-ı Şām ḳażāsından munfaṣıl iken Lefḳoşa ḳāḍīsi olup baʻdehū maʻzūl oldı. Fī-Ẕi'l-ḳaʻde sene 1138.

Gergerī-zāde Muṣṭafā **[310[b]]** Efendi Rābiʻa-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi iken Lefḳoşa ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-Ṣafer sene 1140.[4]

Kerīm-zāde Mülāzımı Meḥemmed Efendi ḥareket-i dāḫil iʻtibārıyla Sittī Ḫātūn Medresesi müderrisi iken Lefḳoşa ḳāḍīsi olup baʻdehu fevt oldı. Fī-ġurre-i Rebīʻü'l-āḫir[5] sene 1141.

Ḥüseyn Paşa-zāde Maḥmūd Efendi Dersiyye-i Ḥācī İsmāʻīl Medresesi müderrisi iken Lefḳoşa ḳāḍīsi olup baʻdehu maʻzūl oldı. Fī-ġurre-i Şaʻbān sene 1142.[6]

Üveys-zāde Muṣṭafā Efendi Güzelḥiṣār ḳāḍīsi iken Lefḳoşa ḳażāsına naḳl olınup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳiʻ oldı.[7]

1 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
2 Ẕi'l-ḳaʻde A: Ẕi'l-ḳaʻdetü'ş-şerīfe İ.
3 Ẕi'l-ḥicce A: Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfe İ.
4 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.
5 1140 A: 1141 İ.
6 Rebīʻü'l-āḫir A: Muḥarrem İ.
7 1142 İ: 1141 A.

Ḳużāt-ı Mar'aş

Yaḥyā-zāde Aḥmed Efendi İstanbul ḳażāsından munfaṣıl iken Mar'aş ḳażāsı arpalıḳ virilüp ba'dehu Anaṭolı ṣadāretine naḳl olındı. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1135.

Sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ṣāliḥ Efendi Anaṭolı pāyesiyle İstanbul ḳażāsından munfaṣıl iken Mar'aş ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup ba'dehu bi'l-fi'l Anaṭolı ṣadāretine naḳl olındı. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1137.

Ḥālen revnaḳ-dih-i ṣadr-ı fetvā olan Şeyḫü'l-İslām Dāmād Efendi-zāde Ebu'l-ḫayr[1] Aḥmed Efendi ḥażretleri Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl iken Mar'aş ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup ba'dehu Diyārbekr'e tebdīl olındı. Fī 27 Ẕi'l-ḳa'de sene 1140.

Yūsuf Efendi -tābi'-i ḳapudan-ı sābıḳ- Diyārbekr ḳāḍīsi iken Mar'aş ḳażāsına naḳl olınup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Rebī'ü'l-āḫir sene 1142. **[311[a]]**

Ṣāliḥ Efendi Anaṭolı ṣadrından munfaṣıl iken Mar'aş ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḳużāt-ı Kütāhiyye

Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Meḥemmed Efendi'ye[2] Kütāhiyye ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup ba'dehu Saḳız ḳażāsına tebdīl olındı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1133.

Başmaḳcı-zāde es-Seyyid 'Abdu'llāh Efendi Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl iken Kütāhiyye ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup ba'dehu Rūmili ṣadāretine naḳl olındılar. Fī-ġurre-i Şevvāl sene 1137.

Çivi-zāde 'Aṭā'u'llāh Efendi Rūmili pāyesiyle Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl iken Kütāhiyye ḳażāsı arpalıḳ ta'yīn olınup ba'dehu fevt oldı. Fī 3 Rebī'ü'l-āḫir sene 1138. Maḥlūl olan arpalıḳları bir ay miḳdārı evlādına medd olınmaġla nā'ibi żabṭ idüp ba'dehu 'azl ol[ın]dı. Fī-ġurre-i Cumāde'l-ūlā sene 1138.

Meḥemmed Efendi Ḫışmı Meḥemmed Efendi Ṣofya ḳażāsından ma'zūl iken Kütāhiyye ḳāḍīsi olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-ġurre-i Ramażān sene 1139.

---

1 A 392.
2 Ebu'l-ḫayr İ: -A.

Hāşim-zāde es-Seyyid Meḥemmed Efendi Ḳuds pāyesiyle Filibe ḳażāsından munfaṣıl iken ber-vech-i arpalıḳ Kütāhiyye ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldılar. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-evvel sene 1141.

Hādī Efendi-zāde es-Seyyid Meḥemmed Emīn Efendi Ṭrablus-ı Şām ḳażāsından maʿzūl iken Kütāhiyye ḳāḍīsi olup baʿdehu maʿzūl oldı. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1142.

Ḥālen meşīḫat-i İslāmiyye'den munfaṣıl Mīrzā Efendi-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi ḥażretleri Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl iken Kütāhiyye ḳażāsı arpalıḳ taʿyīn olınup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳiʿ oldı. **[311[b]]**

Ḳużāt-ı Toḳat[1]

Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ Ebū İsḥāḳ İsmāʿīl Efendi ḥażretlerine Toḳat ḳażāsı arpalıḳ taʿyīn olınup baʿdehu fevt oldılar. Fī 28 Ẕi'l-ḳaʿde sene 1137.

Ḥālen meşīḫat-i İslāmiyye'den munfaṣıl 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri mesned-nişīn-i ṣadr-ı fetvā iken Toḳat ḳażāsı daḫı üzerlerinde olan arpalıḳlarına żamm olınup zamānlarında cülūs-ı hümāyūn vāḳiʿ oldı.

Ḳużāt-ı Ṣire

Şeyḫü'l-İslām-ı sābıḳ 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri ṣadr-ı[2] fetvāya teşrīfinde Ṣire ḳażāsı arpalıḳları iken Üsküdar ḳażāsına tebdīl olındı. Fī 5 Cumāde'l-ūlā sene 1131.

Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn Efendi Anaṭolı ṣadāretinden munfaṣıl iken Ṣire ḳażāsı arpalıḳ taʿyīn olınup baʿdehu Rūmili ṣadāretine naḳl olındılar. Fī-ġurre-i Rebīʿü'l-evvel sene 1134.

Ḥālen meşīḫat-i İslāmiyye'den munfaṣıl Mīrzā Efendi-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi ḥażretleri Rūmili ṣadāretinden munfaṣıl iken Ṣire ḳażāsı arpalıḳ taʿyīn olındı. Baʿdehu Kütāhiyye ḳażāsına tebdīl olındı. Fī-Muḥarrem sene 1142.

Sālim Meḥemmed Efendi ḥażretleri İstanbul'dan maʿzūl Ṣire ḳażāsı arpalıḳ taʿyīn olınup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳiʿ oldı.

---

1 Efendi'ye A: Efendi İ.
2 ṣadr-ı İ:-A.

Ḳużāt-ı Anḳara

Rūmili pāyesiyle sābıḳā İmām-ı Sulṭānī Ḥasan Efendi'ye arpalıḳ ta'yīn olınup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḫānān-ı[1] Ḳırım [312ᵃ]

Sa'ādet Giray ibn Selīm Giray, Ḳara Devlet Giray yirine ḫān olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī 27 Muḥarrem[2] sene 1137.

Mengli Giray ibn Selīm Giray, birāderi Sa'ādet Giray yirine ḫān olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Ḳapudan-ı Baḥr

Süleymān Ḫˇāce ikinci def'a ḳalyonlar ḳapudanı iken üç tūġ iḥsānıyla vezāretle ḳapudan olup ba'dehu Saḳız cezīresinde fevt oldı. Fī-Ẕi'l-ḳa'de sene 1133.

Muṣṭafā Paşa nişāncı iken ḳapudan olup ba'dehu 'azl ol[ın]dı. Fī 18 Rebī'ü'l-evvel sene 1133.

'Abdī Paşa ḳalyonlar ḳapudanı iken ḳapudan paşa olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Mıṣr Vālīleri

Gümrükci 'Alī Paşa ikinci def'a Ḳandiye muḥāfıẓı iken Mıṣr'a naḳl olınup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī 7 Şevvāl sene 1132.[3]

Receb Paşa Ḥaleb vālīsi iken Mıṣr'a naḳl olınup ba'dehu 'azl olındı. Fī 3 Receb sene 1133.

Ṣadr-ı a'ẓam-ı sābıḳ Meḥemmed Paşa Ḳandiye vālīsi iken Mıṣr'a naḳl olınup ba'dehu 'azl olındı. Fī-Muḥarrem sene 1138.

Moralı 'Alī Paşa Ḳandiye vālīsi iken Mıṣr'a naḳl olınup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī-Cumāde'l-āḫire sene 1138.

Meḥemmed Paşa ikinci def'a Mıṣr vālīsi olup ba'dehu Cidde vālīsi naṣb olındı. Fī-ġurre-i Muḥarrem sene 1140.

---

1 A 393.
2 Ḫānān-ı İ: Ḫān-ı A.
3 Muḥarrem A: Muḥarremü'l-ḥarām İ.

Bekr Paşa Cidde vālīsi iken Mıṣr'a naḳl olınup ba'dehu Cidde eyāletine naḳl olındı. Fī-Ẕi'l-ḥicce sene 1141.

Köprili-zāde 'Abdu'llāh **[312[b]]** Paşa ḥażretleri Ḳandiye vālīsi iken eyālet-i Mıṣr'a naḳl olınup zamānlarında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.

Aġayān-ı Yeñiçeriyān

Muḥsin-zāde 'Abdu'llāh Paşa Ḥaleb vālīsi iken yeñiçeri aġalıġına naḳl olınup ba'dehu Ṣofya vālīsi oldı. Fī 10 Ṣafer sene 1131.

Fındıḳ-zāde Aḥmed Aġa ḳul ketḫudāsı iken yeñiçeri aġası olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī 19 Cumāde'l-āḫire sene 1131.

Meḥemmed Aġa ikinci def'a yeñiçeri aġası olup ba'dehu fevt oldı. Fī 20 Rebī'ü'l-evvel sene 1136.

Ḥasan Aġa ḳul ketḫudāsı iken yeñiçeri aġası olup ba'dehu ma'zūl oldı. Fī 18 Rebī'ü'l-evvel sene 1142.

Meḥemmed Aġa sipāh aġalıġından ma'zūl iken yeñiçeri aġası olup zamānında cülūs-ı hümāyūn vāḳi' oldı.[1]

1 A 394.

Ṣınfu'ş-şu'arā'i *elleẕīne inteḳalū ilā-raḥmeti'llāhi te'ālā fī-hāẕi-hi'd-Devleti'l-'Aliyye*[1]

Bu Devlet-i 'Aliyye'de şi'r ile şöhret-şi'ār olup 'ulemā-yı 'iẓām ve meşāyiḫ-ı ẕevī'l-iḥtirām silkinde tercemeleri masṭūr olan kibār-ı 'ālī-maḳāmdan mā'adā 'āzim-i dār-ı beḳā olan şu'arā-yı ṣāḥib-'irfānuñ tercemeleridür ki ḥurūf-ı tehecci tertibi üzere ẕikr ü beyān olınur.[2]

Emīrī [Diyārbekrī Emru'llāh]

Emīrī, Diyārbekrī Emru'llāh Çelebi'dür. Tüccār ṭā'ifesinden olup pīr ü iḫtiyār iken biñ yüz otuz yedi Ṣa'bān'ında belde-i merḳūmede fevt oldı. Bu beyt güftārındandur:

Beyt

Gird-āb-ı ġamdan eyledi dil zevraḳın ḫalāṣ
Ḫıżr irdi ḫaṭṭ-ı sebze ruḫ-ı dil-rübā baña

Bezmī [İstanbulī Ḫalīl] [İmām Bezmī]

Bezmī, İstanbulī Ḫalīl Efendi'dür. Evā'il-i ḥālinde ba'ż-ı **[313ᵃ]** vüzerāya nedīm ü imām olmaġla "İmām Bezmī" dimekle meşhūr olup ṭarīḳa-i Ḫalvetiyye'den daḫı me'ẕūn olmış idi. Biñ yüz otuz altı senesinde İstanbul'da fevt oldı. Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm

Mir'āt-ı dili eylese de yār şikeste
Her rīzesinüñ ḥāṣılı bir rūy-ı ṣafādur[3]

Ve lehu

Ṭūr-ı 'ışḳem şāhid-i ma'nā nedīmümdür benüm
Bezm-i ḳurb-ı lā-mekān cāy-ı ḳadīmümdür benüm

1 Veliyyüddin Efendi 2362 vr.367a'da muhtemelen okuyucu tarafından derkenâra şu bilgi kaydedilmiştir: "Cüzdâncı 'Alī Aġa dimekle ma'rūf, pes-pāye olup zūrbālaruñ naṣb-kerdesi olmaġla biñ yüz ḳırḳ üç Cumāde'l-ūlā'nun on dördinci güni enderūn-ı sarāy-ı hümāyūnda ḳul ketḫudāsı Muṣlī ve Patrona Ḫalīl ve sā'ir ḥār u ḥāṣāk zūrbāsı ve yeñiçeri aġalarıyla ma'an ḳatl olındılar."

2 "Devlet-i Aliyye (yüce devlet) zamanında Allah Te'alâ'nın rahmetine kavuşanlar."

3 A 395.

Gülşen-i ḥikmet-nümāyem sırr-ı laʿl-i nāb ile
Āb-ı Kevṯer ḳaṭre-i feyż-i naʿīmümdür benüm

Şāhid-i nuṭḳem bedīʿ-i maʿni vü ḥüsn-i beyān
ʿAyn-ı ḥikmet nükte-i fehm-i selīmümdür benüm

Kaʿbe-i ʿiṣmet-penāhem ʿāṣıḳ-ı ṣāfī-dilem
Bezmiyā perr-i Hümā ferş-i ḥarīmümdür benüm

Belīġ [İsmāʿīl] [Şāhīn Emīr-zāde]

Belīġ, es-Seyyid İsmāʿīl Efendi'dür. Maḥrūsa-i Burusa'dan ẓuhūr ve "Şāhīn Emīr-zāde" dimekle meşhūr olup maḥrūsa-i merḳūmede şeyḫ-i ʿimāret ve evḳāt kitābeti ile evḳāt-güẕār iken biñ yüz ḳırḳ iki Ramażān'ınuñ yigirmi ikinci güni fevt oldı.[1]

Āṣārından maḥrūsa-i merḳūmenüñ ḥīn-i fetḥinden kendü vaḳtine gelince ʿulemā vü meşāyiḫınuñ vefeyātın taḥrīr eyleyüp *Güldeste-i Riyāż-ı ʿİrfān ve Vefeyāt-ı Dānişverān-ı Nādire-dān* tesmiye itmişdür. el-Ḥaḳ bir eṣer-i merġūbdur. Bundan māʿadā eşʿār-ı belāġat-şiʿārları vardur. Bu ebyāt güftārındadur:

Naẓm

Bahār geldi açıldı gül-i sebū-yı şarāb
ʿAceb mi olsa resīde meşāma bū-yı şarāb

Miyān-ı lücce-i ġamdan şināh ḳābil idi
Olaydı zīr-i baġalde eger kedū-yı şarāb[2]

Ḫayāl-i būs-ı lebiyle o mest-i naḫvetümüñ
Belīġ idersem ʿaceb mi ben ārzū-yı şarāb

Ve lehu [313^{b}]

Fikr-i rūy-ı āteşīnüñle beni ser-germ idüp
Tā ṣabāh olınca döndürdüñ kebāb itdüñ bu şeb

1 A nüshasında bu beyit, alttaki şiirden sonra gelmektedir.
2 fevt oldı İ: vefāt eyledi A.

Nüsḫa-i[1] mecmūʿa-i dilden Belīġā āferīn
Bir ḫoş-āyende ġazel kim intiḫāb itdüñ bu şeb

Ve lehu

Viṣāl-i yāra ḫaṭ-ı müşk-bār olur bāʿiṣ
Şürūʿ-ı ʿişrete evvel bahār olur bāʿiṣ

Remād iderse sipihri ʿaceb mi şuʿle-i āh
Ẓuhūr-ı āteşe kemter şerār olur bāʿiṣ

Ve lehu

Feżā-yı sīneye dinse ʿaceb mi bāġ-ı ümīd
Şüküfte lālesi[2] oldı nişān-ı dāġ-ı ümīd

Bu devr-i āḫir-i bezm-i fenāda ey sāḳī
Müyesser olmadı būs-ı leb-i ayaġ-ı ümīd

Bu rūzgārda ḳalmaz ṣabāḥ-ı maḥşere dek
Hevā-yı dāmen-i şebde sönen çerāġ-ı ümīd

Ve lehu

Ḫayāl-i ḫātem-i laʿlüñ göñül kim kām içün ṣaḳlar
Belī herkes benānında nigīnin nām içün ṣaḳlar

Murādı ṣayd-ı murġ-ı dildür ol āşūb-ı devrānuñ
Şikenc-i kākülin zīr-i külehde dām içün ṣaḳlar

Turunc-ı ġabġab-ı dildār fikrin ʿāşıḳ-ı ser-mest
Nihān itmiş anı ceybinde istişmām içün ṣaḳlar

Ve lehu

Ne ṭarḥ-ı vefḳ-ı müşelleṣ ne intisāb iledür
Viṣāl-i yāra vesīle şarāb-ı nāb iledür

1 A 396.
2 Nüsḫa-i A: Şaḥne-i İ.

Şüküfte ġonçeye düşmiş seḥerde jāledür ol
Belīġ ṣanma lebinde o şūḫuñ ābiledür

Ve lehu

'Āşıḳuñ ḥāl-i dili çeşm-i terinden bilinür
Beli erbāb-ı maḥabbet naẓarından bilinür

Ve lehu

Ḥalḳa-i ẕikre girüp 'uşşāḳı cānān döndürdi
Ẕerreyi çün pertev-i mihr-i dıraḫşān döndürdi

Ol perī teşrīf içün ġam-ḫāneme va'd eylese
Nıṣf-ı rehde ṭāli'üm eyler peşīmān döndürdi

Cāme-ḫ̆ābumda beni sūzişle mānend-i kebāb
Tā ṣabāḥ olınca sīḫ-i ġamda hicrān döndürdi

Cūy-ı eşkin nāvdān-ı dīdeden rīzān ider
Āsyāb-ı devleti elbette bir ān döndürdi

Ve lehu

Perīveş ol büt-i ṭannāzı var mı bir görüp ṭutmış
Hümā-yı āsmān-ı nāzı var mı bir görüp ṭutmış[1] **[314ᵃ]**

Ve lehu

Ol aḫger-i kānūn-ı ġamem bir eẕerüm yoḳ
Ser-tā-be-ḳadem āteşem ammā şererüm yoḳ

İtsem de telef naḳdümi kālā-yı viṣāle
Ey ḫ̆āce-i bāzār-ı melāḥat żararum yoḳ

Ser-sebz ise de n'eyleyeyin gülşen-i dehri
Ārāyiş-i destār idecek verd-i terüm yoḳ

1 lālesi A: lāleler İ.

Gülzāra ḫırām itmedi kim vechi Belīġā
Ol serv-i revānumla ma'an cilvelerüm yoḳ

Ve lehu

İdüp 'azīmet-i kūy-ı muġān ayaḳlanalum
Kümeyt-i cām ola āteş-'inān ayaḳlanalum

Yeter fütādegi-i[1] ḫāk-i rāh-ı maḫmūrı
Meded-res ol bize sāḳī hemān ayaḳlanalum

Düşüp ayaġına yāruñ hezār ḥasret ile
Nuḳūd-ı eşki idüp der-miyān ayaḳlanalum

Nedür bu sūziş ile imtidād-ı bīmārī
Devā-yı vuṣlat ile bir zamān ayaḳlanalum

Çekilmez oldı Belīġ inzivā-yı tenhāyī
Zamān-ı seyr-i çemendür hemān ayaḳlanalum

Ve lehu

Ḫadeng-i āhum irişmez nişān-ı ḫ̔āhişüme
Kemāna dönse de cism-i nizārı n'eyleyeyüm

O kebk-i 'işveyi dāma düşürmek olmadı dil
Raḳībüñ olmada vuṣlat şikārı n'eyleyeyüm

Sefīne-i yem-i himmet düşürdi sāḥiline
Müsā'id olmadı hīç rūzgārı n'eyleyeyüm

Ve lehu

Kenāre çıḳsa dil-ḫ̔āh üzre keştī-i yem-i fırṣat
Düşüp bād-ı muvāfıḳ vaḳt-i eyyām olduġın görsem

1 A 397.

Ve lehu

Fānūs-ı ḫayāl olmadadur cism-i nizārum
Endīşemi ben şemʿ-i cemāl eyledügimden

Ve lehu

Bir uṣūl ile Belīġā çıḳalum dā'ireden
Bizi meclisde ṣaḳīl eyledi yārān ġayrı

Ve lehu

Tāb-ı mül germ nigāh itmege rāḥat mı ḳodı
Bende ol mihr-i ḥüsn ẕerrece ṭāḳat mı ḳodı

Şöyle nevmīd-i kenār itdi Belīġ'i devrān
Keşti-i ḫˇāhişine ḳayd-ı melāmet mi ḳodı

Ḥilmī [ʿOṯmān]

Ḥilmī ʿOṯmān Efendi ibn İsmāʿīl. Sābıḳā yeñiçeri efendisi olan **[314[b]]** Yeñibāġçeli Ördek İsmāʿīl Efendi'nüñ ferzend-i kihteri ve Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī şuʿarāsı ʿidādında tercemesi[1] *Cild-i Ṯānī*'de masṭūr olan Nāẓım Muṣṭafā Efendi'nüñ birāderidür. Yeñiçeri ḳalemi ḫulefāsından iken başḫalīfe ve yeñiçeri efendisi olup dīvān-ı hümāyūn ḫˇācelıḳlarından baʿżısına vuṣūl bulup biñ yüz otuz iki tārīḫinde fevt oldı. Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm[2]

Kāḳülüñ fikriyle ʿāşıḳ her gice bīdārdur
Dil perīşān iden anı seyr-i sünbülzārdur

Gülşen-i ḥüsninde itdükçe hezār-ı dil fiġān
Ser-nigūn oldı benefşe ṣanma ḫaṭṭ-ı yārdur

Ve lehu

Ḫˇāb girmez çeşmüme fikr-i ḳad-i dildār ile
Ḥālimüz düşvārdur dūr ü dirāz efkār ile

1 fütādegi-i A: ḳafādaki İ.
2 A 398.

Ḫayrī [İstanbulī Ḫayru'llāh]

Ḫayrī, İstanbulī Ḫayru'llāh Efendi'dür. Çāvuşlar kātibi iken biñ yüz otuz beş senesi ḫilālinde fevt oldı. Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm[1]

Süḫan-ı yāra ne ḫoş bāz ider 'āşıḳ gūşın
Her ṣadef bir dür-i ümmīde açar āġūşın

Ve lehu

Daḫı ḳundaḳda iken olmış idüm dildāde
Beni şaşurdı ṭabancayla Tüfenkçi-zāde

Dürrī [Aḥmed]

Dürrī Aḥmed Efendi. Diyār-ı Vān'dan bedīd ve nā'il-i rütbe-i dāniş ü dīd olup Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'ye dāḫil ve dīvān-ı hümāyūn ḫ'āceleri zümresine vuṣūl bulup biñ yüz yigirmi beş Receb'inde[2] Na'īmā Muṣṭafā Efendi yirine Anaṭolı muḥāsebecisi olup yüz yigirmi altı Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi altıncı güni ma'zūl ve yirine es-Seyyid Meḥemmed Efendi mevṣūl oldı. **[315[a]]** Yüz yigirmi yedi Muḥarremü'l-ḥarāmınuñ yigirmi beşinci güni sipāh kātibi olup ba'dehu ḫarāc muḥasebecisi iken biñ yüz otuz bir Ṣa'bān'ında ṣıḳḳ-ı ṯānī defterdārlıġı pāyesiyle 'Acem şāhı ṭarafına elçilik ile irsāl olınmış idi. Ba'de'l-ḳufūl yüz otuz dört Ṣafer'inüñ on beşinci güni İstanbul'a vuṣūl bulduḳdan ṣoñra[3] başmuḥāsebecilik manṣıbı iḥsān olınup bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz beş Rebī'ü'l-evvel'inüñ ikinci Cum'a güni intiḳāl ve 'ālem-i ervāḥa irtiḥāl eyledi. Vefā Cāmi'-i Şerīfi ḫaṭīresinde defn olınup yirine Seyfu'llāh Efendi başmuḥāsebeci oldı.

Merḥūm-ı mezbūr ma'ārif ile meşhūr, eş'ārı 'āşıḳāne ve güftārı nāzükāne, şi'r ü inşāda māhir, tārīḫ-gūyluḳda ḫod aḳrānı nādir idi.

Āṯārından müretteb ü mükemmel *Dīvān*-ı[4] eş'ār-ı belāġat-şi'ārı vardur. Bu ebyāt andan nümūnedārdur:

1 Naẓm İ: -A.
2 Receb'inde A: senesinde İ.
3 İstanbul'a vuṣūl bulduḳdan ṣoñra İ: -A.
4 A 399.

ez-Ḳaṣā'id

Eger bir kerre manẓūr-ı nigāh-ı iltifāt olsam
Ne dürler ṣarf ideydüm vaṣfuña ey ḫusrev-i dānā

Velī mir'āt-ı ṭab'um pür-ġubār-ı miḥnet ü ġamdur
Açılsaydı olurdı murġ-ı dil ṭūṭī-ṣıfat gūyā

Nigāh-ı şefḳatüñle merḥamet ḳıl ḥāline tā kim
Ola Dürrī ḳuluñ her bir sözi bir lü'lü-i lālā

Ve lehu

Ḥamdü li'llāh ki irüp sāl-i hümāyūn-ı cedīd
Eyledi câme-i esbāb-ı neşāṭı tecdīd

Geldi erbāb-ı dilüñ meclisine şāhid-i kām
Girdi ser-pençe-i dest-i emele neyl-i[1] ümīd

İtse dünyāyı münevver n'ola bir vaḳt müdām
Oldı ḫurşīd-i emel burc-ı murād üzre bedīd

Umaram 'uḳde-i dil ḥall ola bir mertebe kim
Ḳalmaya rişte-i inkārda aṣlā ta'ḳīd

Çekilüp ḥüccet-i[2] āmālüme imżā-yı ḳabūl
Kilk-i luṭfuñla berāt-ı emelüm ola resīd **[315[b]]**

ez-Ġazeliyyāt

Debistān-ı ezelde olmadan levḥ ü ḳalem peydā
Beyāż-ı dilde naḳş-ı ḫaṭṭuñ itmişdür raḳam peydā

Hezārān bülbül-i dil perde-i efġānı çāk eyler
Olınca gülsitān-ı dehrde bir ġonçe-fem peydā

1 neyl-i A: dīde-i İ.
2 ḥüccet-i A: maḥabbet İ.

Bu gülzār içre ḫandān olmaz ey dil ġonçe-i maḳṣūd
Miṣāl-i şebnem-i ter olmayınca gözde nem peydā

Gel ey sāḳī yürüt seyl-i neşāṭ-engīz-i ṣahbāyı
Ki oldı şūrezār-ı dilde yüz biñ ḫār-ı ġam peydā

Ve lehu

Nem ḳapsa dīde ḫaṭdan eger eşk-i ter virür
Deryā seḥābdan alur ābı güher virür

Luṭf eyle alma āhumı ey āftāb-ı ḥüsn
Mir'āt-ı tābdāra nefes çoḳ keder virür

Bir āh-ı ṣubhgāha baḳar 'uḳde-i derūn
Zīrā güşādı ġonçeye bād-ı seḥer virür

Ḳaṭ' itme cūy-ı eşküñi Dürrī bu bāġdan
Bir gün olur ki naḫl-i ümīdin semer virür

Ve lehu

Ol şeh semender nārına urdı eger meger
Kim ehl-i 'ışḳa geldi görindi sefer mefer

Geçmek muḥāldür sañā mūy-ı miyānından
Olmaz bu ṣaydgehde göñül her kemer memer

Elbette ṭab'-ı ṣāf-ı elemden ġubār olur
Āb-ı zülāle virmemek olmaz keder meder

Gözden aḳıtma ḥüṣnüñe ḳarşu sirişkümi
Virmez mi ḫırmen-i güle cānā ḫaṭar maṭar

Ey bād ḳaldı Dürri-i zār intiẓārda
Kim didi sañā dergeh-i şāha ḫaber maber[1]

1 A 400.

Ḫān Aḥmed-i zamāne ki derūnda ser-keşān
Ġam nīzesiyle baġrumı dā'im deler meler

Ecdād-ı pāki gülşen-i 'adni maḳām idüp
A'dā-yı bed-nihād ne olsun saḳar maḳar

Ve lehu

O şeb ki sāki-i ra'nā yürür ṭurur oturur
Ayaġ u şem' ü eḥibbā yürür ṭurur oturur

Ne ḥāldür bu ki seyyāre vü ṯevābit ü ḫāk
Hevā-yı 'ışḳ ile ḥālā yürür ṭurur oturur

Bahāra şükr iderek cūy u serv ü sebze-i ter
Bu gülşen içre ne zībā yürür ṭurur oturur

Düşüp telāṭum-ı gird-āb-ı baḥr-ı 'ışḳa göñül
Miṯāl-i keşti-i deryā yürür ṭurur oturur

Bilür mi gör[1] ḥarekāt u sükūnı ḥayretini
Egerçi Dürri-i şeydā yürür ṭurur oturur

Ve lehu [316[a]]

Çün Ḳays lāne-i ġamı ḫalḳuñ serindedür
Şāhīni ben ne deñlü uçursam yirindedür

Ve lehu

Ey dāġ-ı sīne ṣadra geçüp germe gögsüñi
Ḳan aġlamaḳda dīde-i giryān seni baṣar

Ve lehu

O kim bu bāġa nigāh-efken-i te'emmül olur
Sevād-ı dīdesine gül diken diken gül olur

1 gör İ: ṣor A.

Çekilmiş ey ḳaşı yā çille-i ġamuñ ṭutalum
Ya tīr-i ġamze-i şūḫa nice taḥammül olur

Ve lehu

Murġ-ı cān dil-i ʿuşşāḳa ʿaceb ḥayf olmış
Şāhinüm bāde-i naḫvetle çaḳır-keyf olmış

Ve lehu

Yāsemenveş ṣarılup boynına ol verd-i terüñ
Ḳoḳlasam bū-yı dil-āvīzini sünbül diyerek

Bend idüp çīn-i ʿaraḳ-çīnine cān riştesini
Uġrama ṭūl-i emel ḳaydına kākül diyerek

Ve lehu

Bülbül naġamāt eyledi gösterdi çemen gül
Sen daḫı açıl gül gibi ey ġonçe-dehen gül

Teʾsīr idemez ḫār-ı ġam erbāb-ı ḫulūṣa
Gül ḥāṣıl ider gülşen-i ʿālemde diken gül

Ve lehu

İtse ḫırām o serv-i gül-endāmımuz bizüm
Ḳalmaz miṡāl-i fāḫte ārāmımuz bizüm

Ve lehu[1]

Dāʾirüñ gözle tecāvüz itme ḥaddüñ tāsını
Eylesünler herkes istiḫdām mānend-i nigīn

Ṣafḥa-i sīneńde taḥrīr it temessükdür sözüm
Alma ger ḫātem olursa dām mānend-i nigīn

1 A 401.

Dest-i ḥakkāk-i felekde çarḫ-ı çenberden geçer
İtmemek mümkin mi kesb-i nām mānend-i nigīn

Mālik-i mülk-i Süleymānī olurdum Dürriyā
Destüme girse o sīm-endām mānend-i nigīn

Ve lehu

Kesdük ümīd riştesini zülf-i yārdan
Yoḳ şimdi ḳılca minnetimüz rūzgārdan

Ey seng-dil ṭoḳınma ṣaḳın şīşe-i dile
Ẓulm itme tāzesin ḥaẕer it inkisārdan

Teşrīf-i bezm ider diyü ol āteşīn-'iẕār
Döndi kebāba cism-i nizār intiẓārdan **[316[b]]**

Ṣabr it güşāyiş-i gül-i maḳṣūda Dürriyā
Feyż-i nesīm mevhibe-i rūzgārdan

Ve lehu

Görüp ol ṭıflı mekteb ḫānesinde
Didüm āyā mürāhıḳ mı nesin de

Egerçī ḥālet-efzādur cüvānān
Bu ḥālet anlaruñ bilmem nesinde

Anuñçün la'l-i verde baḳmazam kim
Ne lebde beñzer ol şūḫa ne sinde

Dil-i dānāyı Mecnūn itdi 'ışḳuñ
Nesin sen ey ṣaçı Leylā ne sende[1]

1 İ nüshasında bu beyit yoktur.

Sürüp yüz dergeh-i sulṭān-ı Rūm'a
Ne Hind'e meyl ider Dürrī ne Sind'e

Cenāb-ı Ḫān Aḥmed kim ṣenāsı
Gözüm açdı göñül āyīnesinde

Ve lehu[1]

Germ olma germe gögsüñi sen gözle dā'ireñ
Ṣaḳın zamāne sille urur saña def gibi

Rezmī[2] **[İstanbulī Meḥemmed]**

Rezmī, İstanbulī Meḥemmed Beg'dür. Merḥūm-ı cennet-mekān-ı firdevs-āşiyān, fātiḥ-i Baġdād u Revān Sulṭān Murād Ḫān-ı Rābi' ḥażretlerinüñ duḫter-i sa'd-aḫterleri Ṣafiyye Sulṭān ḥażretlerinüñ ferzend-i ercmendi olmaġın sulṭān-zādelikle şöhret-şi'ār ve bu 'unvānla ma'lūm-ı kibār u ṣiġār olup merḥūm-ı ḫuld-āşiyān Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi'[3] ḥażretlerinüñ zamān-ı devletlerinde silaḥşor-ı şehriyārī zümresine dāḫil, ba'dehu ser-bevvābān-ı dergāh-ı 'ālī manṣıbına nā'il[4] olmış idi. Ba'dehu gāh vekīl-i ketḫudā-yı bevvābīn-i pādişāhī ve gāh mīr-āḫūr-ı ṣānīlik manṣıbı i'ṭā olınup biñ yüz on sekiz Ṣafer'inüñ on üçinci güni Ḥasan Aġa yirine silāḥdār aġalıġı sezāvār görilmiş idi. Yüz yigirmi Ṣa'bān'ınuñ[5] yedinci güni ma'zūl ve yirine Ḥasan Aġa mevṣūl oldı. Yüz yigirmi iki Şevvāl'inüñ altıncı güni şıḳḳ-ı ṣānī defterdārlıġı iḥsān olınup ba'dehu Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'de çāvuş[**317**[a]] başı vekīli iken Devlet-i 'Aliyye Edrine'de olmaġla biñ yüz otuz senesinde Edrine'ye da'vet ve sene-i mezbūre Cumāde'l-āḫire'sinüñ sekizinci güni Muṣṭafā Beg yirine Rūmili beglerbegiligi pāyesiyle ḳapucılar ketḫudālıġı manṣıbı 'ināyet buyruldı. Lākin sinn[i] ḥadd-i[6] seb'īne vāṣıl olmış pīr-i nā-tüvān olmaġla sene-i merḳūme Ẕi'l-ḥiccetü'ş-şerīfesinüñ ikinci güni ṭaraf-ı mīrīden bir kīse

1 Ve lehu A: -İ.
2 A nüshasında "Rezmī" ile "Rahīmī"nin yerleri değişmiş vaziyettedir.
3 Ḫān-ı Rābi' A: Ḫān İ.
4 nā'il A: dāḫil İ.
5 A 403.
6 sinn[i] ḥadd-i İ: ser-ḥadd-i A.

aḳçe ḫāṣ iḥsānıyla müteḳā'id ve yirlerine Küçük Mīr-āḫūr Eginli Meḥemmed Aġa müteṣā'id oldı. Bunlar ba'de'l-'azl Beşiktaş ḳaṣabasında vāḳi' yalılarında sākin iken biñ yüz otuz bir Ṣaferü'l-ḫayrınuñ otuzıncı Sebt güni dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i ervāḥa 'azīmet eyledi.

Merḥūm-ı mezbūr ma'ārif ile meşhūr idi. Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm[1]

Yārin alam būsesin dirmiş raḳīb-i bed-liḳā
İrteye ḳalan ḳażādan ḳorḳma ey dil ḫayr ola

Ve lehu[2]

Cevrin efzūn itmeden çekmez mi ol ṣoñra ḥicāb
Bulur elbette zevālin ister olsun āftāb

Ve lehu

Bezm-i 'ālemde yasaġ ola mı gör bāde-i nāb
Bir ayaḳ yirine ḳalmadı daḫı ḳuvvet-i tāb

Ve lehu

İricek gūşına nev-rūz ile eyyām-ı bahār
Yeñiler derd-i dilin 'āşıḳ-ı bī-çāre hezār

Ve lehu

Şerḫalarla ṭoldı sīnem oldı cismüm bī-mecāl
Bulamaz bir aralıḳ dil yāra ide 'arż-ı ḥāl

Ve lehu

Būselik naġmeleri gūşuma çalunduġı ān
Eşk-i çeşmüm ṭutar ol demde benüm devr-i revān

1 Naẓm İ: -A.
2 Bu beyit İ nüshasında yoktur.

Ve lehu[1]

Çekme dildār elin öpmekle raḳībüñ küslüyün
Ele al cāmı ki def' eyleye anuñ küslüyün

Ve lehu

Görenler sīnem üzre na'liveş hep ser-be-ser dāġı
Didiler kim budur ol şeh-süvāruñ atı oynaġı[2] **[317b]**

Rüşdī [Muṣṭafā]

Rüşdī, Muṣṭafā Efendi'dür. İzmir nām belde-i meşhūreden ẓuhūr ve āftāb-ı feyż-i ezelīden istifāża-i nūr-ı şu'ūr idüp ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı 'ilmīye 'āzim ve Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi'nüñ şeyḫü'l-İslāmlıḳlarında Sulṭān Bāyezīd Medresesi i'ādesinden mülāzım olup devr-i medāris-i mu'tāde ile ḳırḳ aḳçe medreseden ma'zūl ve muntaẓır-ı neyl-i me'mūl iken masḳaṭ-ı re'si olan belde-i merḳūme civārında Menemen ḳażāsında vāḳi' Meḥemmed Paşa Medresesi'ne es-Seyyid Feyżu'llāh Efendi'den ibtidā ḫāric i'tibārıyla nā'il olup ba'dehu yirinde ḥareket-i ḫāric i'tibār olındı. Ba'dehu Ṣaḥn i'tibārıyla "Ḳurşunlı Medresesi" dimekle ma'rūf olan Sulṭān Selīm Medresesi ile ta'ẓīm olındılar. Ba'dehu İzmir Müftīsi Meḥemmed Efendi maḥlūlinden yirine me'ẕūn bi'l-iftā naṣb olındı. Bu ḥāl üzere güẕārende-i eyyām u leyāl iken biñ yüz otuz beş Rebī'ü'l-āḫir'inde vefāt ve 'azm-i cennāt-ı 'āliyāt eyledi.

Merḥūm-ı mezbūr ma'ārif ile meşhūr idi. Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm[3]

Öykünse şem'-i rūy-ı nigāra 'aceb olmaz
Kim ortaya düşmişde ḥayā vü edeb olmaz

Ve lehu

İtmeyen rāz-ı dilin i'lām mānend-i ṣadef
Bu dür-i şehvārı eyler rām mānend-i ṣadef

1 Bu beyit İ nüshasında yoktur.
2 A 404.
3 Naẓm İ: -A.

Dāye-i Nīsān luṭf-ı yārdan maḥrūm olur
Her ki dil-çāk olmaya mādām mānend-i ṣadef[1]

Rüşdiyā şāyeste-dem-i pāy-ı luṭf-ı yār olur
İtmeyen rāz-ı dilin i'lām mānend-i ṣadef

Reşkī [İstanbulī Ḫalīl]

Reşkī, İstanbulī Ḫalīl Çelebi'dür. Biñ yüz otuz bir senesi ḥudūdında İstanbul'da fevt oldı.[2] Bu ebyāt güftārındandur:[3]

Naẓm[4] [318[a]]

Hevā-yı 'ışḳ ile çün baḥr-ı pür-ḫurūş olalum
Bu rūzgārda bitmez mi kim ḫamūş olalum

Ẓuhūr-ı ḫaṭṭ-ı ruḫuñ mātem oldı 'uşşāḳa
Bu ḳara günler içün hep siyāh-pūş olalum[5]

Ḳo Reşkī nāle vü feryād-ı nā-be-hengāmı
Hezārveş dem-i nev-rūzda[6] çeşm ü gūş olalum

Reşīd [İstanbulī Ḥüseyn]

Reşīd, İstanbulī Ḥüseyn Çelebi'dür. Yeñiçeri ḳaleminde kātib ve yolıyla kīsedār ve başḫalīfe olup ba'dehu teḳā'üd iḫtiyār itmiş idi. Biñ yüz otuz üç Rebī'ü'l-evvel'inde İstanbul'da vefāt ve 'azm-i cennāt-ı 'āliyāt eyledükde Edrineḳapusı ḫāricinde defn olındı. Sinni seksen sāle ḳarīb pīr-i mu'ammer idi. Bu ebyāt güftārındandur:

Şi'r

Atduḳ kemān-ı āh ile tīr-i recāmuzı
Bulduḳ felekde menzilin alduḳ hevāmuzı

1 Bu beyit İ nüshasında yoktur.
2 fevt oldı İ: vefāt eyledi.
3 A 405.
4 Naẓm İ: -A.
5 Bu beyit İ nüshasında yoktur.
6 nev-rūzda A: mevzūna İ.

Urdı ayaġa cür'a gibi reşk idüp felek
Çün gördi bezm-i dildeki cām-ı ṣafāmuzı[1]

Tā görmeyince dīde Reşīdā sirişkimüz
Bilmez derūn-ı dilde olan mācerāmuzı

Raḥīmī[2] **[İstanbulī 'Abdü'r-raḥīm]**

Raḥīmī. Sābıḳā Ḥabeş vālīsi olan Muṣṭafā Paşa'nuñ ferzend-i ercmendi ve maḫdūm-ı ḫıredmendi İstanbulī 'Abdü'r-raḥīm Efendi'dür. Ba'ż-ı vüzerā-yı 'iẓāma dīvān efendisi olup ba'dehu dīvān-ı sulṭānī ḫˇāceleri zümresine daḫil[3] ve ba'ż-ı menāṣıba nā'il olmış idi. Biñ yüz yigirmi yedi senesinde dīvān-ı sulṭānīde teẕkireci-i evvel, yüz otuz tārīḫinde māliye teẕkirecisi olduḳdan ṣoñra yüz otuz beş Ṣaferü'l-ḫayrında ṯāniyen dīvān-ı pādişāhīde teẕkireci-i evvel oldı. Bu ḥāl üzere evḳāt-güẕār iken biñ yüz ḳırḳ Rebī'ü'l-āḫir'inüñ on yedinci İṯneyn gicesi dār-ı fenādan rıḥlet ve 'ālem-i 'uḳbāya 'azīmet eyledi.

Merḥūm-ı mezbūr envā'-ı ma'ārif ile meşhūr ve kibār-ı erbāb-ı devlet 'indinde manẓūr olup dāniş ü 'irfān ile[4] ma'rūf ve ḫoş-ṣoḥbetlikle **[318[b]]** mevṣūf idi.

Āṯārlarından *Dīvān*-ı belāġat-'unvānları vardur. Bu ebyāt andan nümūnedārdur:

[Naẓm][5]

Naẓarda naḳd-i vaḳtüm bir sirişk-i dem-be-dem vardur
Nigāh it merdüm-i çeşmümde senden ġayrı nem vardur

Alur ḳa'rına Ḥūt-ı çarḫı eşküm mevc-ḫīz olsa
Nihān ol nazra-i nā-çīzde bunca yem vardur[6]

Dil ender fikr leb ḫāmūş ser be-zānu-yı ḫayret
Bu vaṣf ile mürekkeb ancaḳ erbāb-ı ḳalem vardur

1 Bu beyit İ nüshasında yoktur.
2 A nüshasında 401-402. sayfalar arasındadır.
3 daḫil A: vāṣıl İ.
4 meşhūr ve kibār-ı erbāb-ı devlet 'indinde manẓūr olup dāniş ü 'irfān ile İ: -A.
5 Bu şiir İ nüshasında yoktur.
6 Bu mısrada vezin aksamaktadır.

Ḥarīm-i bezm-i gül āzāde-sersin ḳayd-ı ʿālemden
Nedür feryāduñ ey bülbül derūnuñda ne ġam vardur

Raḥīmī nükte-i ser-besteden ḫālī degül şiʿrüñ
Süḫan-pīrā-yı şevḳ eyler seni bir ġonçe-fem vardur

Ve lehu

Ḫˇābda ḳıldı cemāliyle şeref-yāb beni
Diyemem leẕẕet-i güftārını taʿbīr olmaz

Ve lehu[1]

Bir āteş-pāredür çün ṭıfl-ı dil benden ıraġ olsun
Sarāy-ı şehriyār-ı ʿışḳa virdüm bir çerāġ olsun

Ve lehu

Herkes o ḫūba ʿāşıḳ-ı bī-çārelenmesün
Meclisden ol hümāmdur āvārelenmesün

Tek ṭursun ebruvānuña taḳlīd idüp hilāl
Devr-i felekde bir daḫı meh-pārelenmesün[2]

Olmaz bu nev-zemīne naẓīre Raḥīmiyā
Bī-hūde defter-i şuʿarā ḳaralanmasun

Ṣādıḳ [ʿAcem Ḫˇāce]

Ṣādıḳ. İsmi daḫı Ṣādıḳ'dur. Diyār-ı Iṣfahān'dan ẓuhūr ve "ʿAcem Ḫˇāce" dimekle meşhūr olmış idi. İstanbul'da Fetḥiyye'de vāḳıʿa Sinān Paşa Medresesi'nde sākin olup ṭālibīne fenn-i Fürs taʿlīmine meşġūl iken biñ yüz otuz iki senesi ḫilālinde dār-ı fenādan rıḥlet ve ʿālem-i bāḳīye ʿazīmet eyledi. Maʿrifetlü ādem idi. Bu şiʿr güftārındandur:

1 Bu beyit İ nüshasında yoktur.
2 Bu beyit İ nüshasında yoktur.

Naẓm[1]

Mürīd-i mürşid-i ʿışḳem riyā nedür bilmem
Nedīm-i bezm-i cünūnem ḥayā nedür bilmem

O nāz-perver-i āgūş-ı himmetem ki henüz
Niyāz-ı dergeh-i cūd u seḫā nedür bilmem

Şeh-i erīke-ṭırāz-ı cihān-ı tecrīdem
Nizāʿ-ı rütbede mīr ü gedā nedür bilmem[2]

Ben ol çemende ḳad-i kūçe-gerd-i cānānem
Ki dest-gīri-i luṭf u ʿaṭā nedür bilmem[3]

O şāhbāz-ı sipihr-i ḳanāʿatem Ṣādıḳ
Ki feyż-i sāye-i per-i Hümā nedür bilmem[4]

Ve lehu Fārsī

ای بادۀ وصف لبت رنگینی اشعارها
وی نقل ذکر خندهات شیرینی گفتارها

گل از خیال روی تو سنبل از یاد تو
هر دم زفکر روی تو دارم بدل گلزارها

ساقی بنوشان جام می مطرب بگویان چنگ ونی
درپرده دار و تابکی پوشیده ابن اسرارها[5]

این صادق حیران تو با خنچر مژگان تو
ناکرده جان قربان تو دارد بدل آزارها[6]

1 Naẓm İ: -A.
2 Bu beyit İ nüshasında yoktur.
3 Bu beyit İ nushasında yoktur.
4 A 406.
5 İ nüshasında bu beyit yoktur.
6 "Ey dudaklarının vasfı, şiirlere renk veren, ey gülüşünün zikrinin nakli sözlere tat veren! Vay, gülüşünün sözünü nakletmek nasıl da sözlerin tatlılığıdır"

Ṣabīḥ [İstanbulī ʻAlī]

Ṣabīḥ, İstanbulī ʻAlī Aġa'dur. Sābıḳā Vālide Sulṭān ketḫudāsı olan Meḥemmed Paşa'nuñ ḫazīnedārı Yūsuf Aġa'nuñ maḫdūmıdur. Ṭarīḳ-ı pür-tevfīḳ-ı ʻilmīye ʻazīmet ve ʻulemā-yı kirāmuñ birinden iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet eyleyüp nev-heves iken **[319ᵃ]** biñ yüz otuz dört Receb'inde fevt oldı.[1] Bu şiʻr anuñdur:

Şiʻr[2]

Ġayrı görürem cilvede çāh-ı ẕaḳanında
Ben çilledeyüm kākül-i ʻanber-şikeninde

Fās-ı ḥimāyetde ser-āsūde göreydük
Bir şemʻ-i fürūzendeyi dehr encümeninde

Gül-berg-i ruḫ-ı yārı temāşāya Ṣabīḥ'üñ
Her mū reh-i neẓẓāre-i dildür bedeninde

ʻAfīf [Muṣṭafā] [Balcı-zāde]

ʻAfīf Muṣṭafā Efendi. Dārü's-salṭanati'l-ʻaliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den ẓuhūr ve Balcı-zādelik ʻunvānıyla meşhūr olmış idi. Biñ yüz otuz bir tārīḫinde İstanbul'da fevt oldı.[3] Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm[4]

Mest-i ʻışḳam ne piyāle ne baña bāde gerek
ʻĀşıḳam ʻāşıḳa mey-teşne ruḫ-ı sāde gerek[5]

Yanağının hayalinden gül, saçlarını anmaktan sümbül (dererim)
Her an yüzünü düşünmekten gönülde gül bahçelerim vardır

Saki, şarap kadehinden içir; mutrib, çeng ve ney ile söylet.
Bu sırlar ne zamana dek perde arkasında kalacak?

Sana hayran olan bu Sadık'ın gönlünde, daha canının kirpiklerinin hançeriyle sana kurban etmeden nice yaralar vardır.

1 fevt oldı İ: vefāt eyledi A.
2 Şiʻr İ: -A.
3 fevt oldı İ: vefāt eyledi A.
4 Naẓm İ: -A.
5 A 407.

Eyleyen būs leb-i ümmīdini bu meclisde
Cür'aveş ḫāk-i reh-i yārda üftāde gerek

Leyli-i kāmı kenār eylemege Ḳays-ṣıfat
'Āşıḳuñ 'arṣa-i ġamda başı ġavġāda gerek

Fā'iż [Ḫalīl] [Cābī-zāde]

Fā'iż Ḫalīl bin Muṣṭafā ibn 'Īsā. Dārü's-salṭanati'l-'aliyye maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'de biñ seksen beş Ẕi'l-ḳa'de'sinde maṭla'-ı vücūddan bedīdār ve "Cābī-zāde" 'unvānıyla şöhret-şi'ār, esātiẕe-i 'aṣrlarından Orta Cāmi'i ders-i 'āmı Boşnaḳ Ṣāliḥ Efendi ve Ḳara Ḫalīl Efendi ve Mestci-zāde 'Abdu'llāh Efendi ḥażretleri ve Muṭavvelci Efendi mecālis-i ifādelerinde serv-i ṯābit gibi ḳıyām ve naẓar-ı 'ināyetlerinden taḥṣīl-i kām eyledükden ṣoñra ravża-i 'ilm ü 'irfāndan demīde ve hengām-ı cüvānīde mertebe-i kemāle resīde olmış idi. Biñ yüz otuz dört Cumāde'l-ūlā'sınuñ on birinci Cum'a gicesi sevdā ġalebesiyle Yediḳulle ḳurbindeki menzilinde kendü kendüsini ṣalb idüp irtesi Cum'a güni Yediḳulleḳapusı ḫāricinde **[319b]** Kiriş-ḫāne Mezāristānı'nda vālidi cenbinde defn olındı.

Merḥūm-ı mezbūr ma'ārif-i 'ilmiyye ile meşhūr, her fende mümtāz, her vādīde ser-efrāz, elsine-i ṣelāṯe tekellümine ḳādir, 'ilm-i nücūmda daḫı mahāreti ẓāhir idi.

Āṯār-ı 'ilmiyyesinden *Sūre-i Yūnus*'da [1]﴿وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ﴾ āyet-i kerīmesi üzerine bir risālesi ve 'ilm-i nücūmda olan ḳīl ü ḳāle müte'alliḳ *Fütūḥ-ı 'Alā'iyye* ismiyle mevsūm bir risālesi ve ḥisāb-ı tencīmīde *Feẕleketü'l-ḥisāb* nāmında bir risālesi ve *Şerḥu Kelimātı Şerīfe fi'l-Ādāb* nām bir risālesi ve *Şerḥ-i Ādāb-ı Ḥüseyniyye* nām bir risālesi ve *Şerḥ-i 'Aḳā'id-i Nūniyye-i Ḫıżr Beg* ve *es-Ṣavletü'l-hizebriyye fi'l-Mesā'ili'l-cebriyye* nām bir risālesi ve *Kelimātu Uṣūliyye fī-Maṣṣı'd-duḫān*[2] ve *Muṭavvel* ve Ḥaṣan Çelebi'nüñ ba'ż-ı maḥalline risāleleri olduġından mā'adā Fā'iż maḫlaṣı ile eş'ār-ı dürer-bārları vardur. Bu ebyāt anuñdur:

1 *Kur'ân-ı Kerîm, Yûnus Sûresi*, 10/90, "Biz, İsrailoğullarını denizden geçirdik."
2 A 408.

Naẓm[1]

Biz ki dilden emel-i rāḥatı dūr eylemişüz
Çekilüp gūşe-i ġamgāha ḥużūr eylemişüz

Fikr-i dīdār ile ḫıdmetüñe eyyām içre
Kiştzār-ı emeli mezra'-ı nūr eylemişüz

Feyż-i tevfīḳ ile pīçīde idince niçe kez
Pençe-i şaḫṣ-ı ġam u miḥnete zūr eylemişüz

Ḥālden dīdeyi ḥayfā ki idüp biz taḥvīl
Maḥv-ı neẓẓāre-i dīdār-ı umūr eylemişüz

Gösterüp bezm-i belāġatda yed-i beyżāyı
Fā'iżā 'arṣageh-i 'ālemi Ṭūr eylemişüz

Ve lehu Fārsī[2]

الهی نغمه پیرایی فزا مرغ دهانم را
گل آتش عذار باغ وحدت کن زبانم را

نیابد ره بمنزل برد ازقد دو تای من
ز تیر برق استغنا پری ده این کمانم را

درین گلزار گردیدم خیابانزار رسوایی
زبس گل کرده عشقت غنجهٔ زار نهانم را

ز روی لاله گونش خط سنبل رنگ تا سر زد
شده شادابتر از نوبهار آن رو خزانم را

1 Naẓm İ: -A.
2 Bu Farsça şiir İ nüshasında yoktur.

نیندازم نظر سوی هما از سیر چشمیها
فلک گر توتیا فایض بسازد استخوانم را[1]

Murtażā

Murtażā. Ṭabaḳa-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi‘ şu‘arāsı silkinde münselik Naẓmī-i Baġdādī es-Seyyid ‘Alī Efendi'nüñ maḫdūm-ı feżā'ilmendi es-Seyyid Murtażā Efendi'dür. Nihāl-i vücūdı ḫāk-i pāk-i Baġdād-ı bihişt-ābāddan neşv ü nemā ve āb-yārī-i feyż-i Ḫudā ile ser-sebz ü cilve-nümā[2] olup taḥṣīl-i ‘ilm ü kemāle raġbet ve esātīẕe-i ‘aṣra ḫıdmet ile iş‘āl-i nā'ire-i iştiġāl ve tenvīr-i **[320[a]]** müdde‘ā-yı fażl u kemāl idüp ṣīt ü ṣadā-yı iştihārı āfāḳ-gīr ve ṭanṭana-i āṯārı ġulġule-endāz-ı ṣaġīr ü kebīr olmış idi. Biñ yüz otuz altı senesi ḫilālinde masḳaṭ-ı re'si olan belde-i Baġdād'da intiḳāl ve ‘ālem-i[3] ‘uḳbāya irtiḥāl eyledi.

Merḥūm-ı mezbūr ma‘ārif-i ‘ilmiyye ile meşhūr idi.

Āṯārından Nābī merḥūmuñ *Siyer*'ini inşā-yı merġūb ile teẕyīl[4] eyleyüp ve ḫulefā-yı ‘Abbāsiyye'nüñ ibtidāsından biñ yüz iki tārīḫine gelince Türkī inşā ile *Gülşenü'l-ḫulefā* ismiyle mevsūm tārīḫ-i Baġdād yazup ve yine Türkī inşā ile *Timur-nāme*'yi ve *Tārīḫ-i Vaṣṣāf*'ı terceme itdüginden mā‘adā Murtażā maḫlaṣıyla eş‘ār-ı dürer-bārları vardur. Bu şi‘r güftār-ı ābdārındandur:[5]

Naẓm[6]

Bülbül-i bāġ-ı ḥaḳīḳat hem-enīnümdür benüm
Şāhid-i cūş-ı dilüm çeşm-i terīnümdür benüm

---

1 1) İlahi, dil kuşumun nağme söyleyiciliğini artır; dilimi birlik bahçesinin ateş yanaklı gülü kıl.
2) İki büklüm olmuş boyumdan dolayı maksat menziline erişmeyen şu yayıma, öyle bir kanat ver ki istğina ile şimşek oku gibi gitsin.
3) Aşkın, gizli gizli inleyişlerimin goncasını güle çevirdiği için, bu gül bahçesinde rüsvalığın bütün yollarını dolaştım.
4) Onun lale renkli yüzünde, sünbül renkli çizgiler baş gösterdi göstereli, sonbahar yanaklı [sevgilim] ilkbahardan daha taze hale geldi.
5) Ey Faiz! Felek kemiklerimi tutiyaya bile çevirse, gözümün doygunluğundan artık dönüp o humaya nazar etmem.

2 ve āb-yārī-i feyż-i Ḫudā ile ser-sebz ü cilve-nümā İ: -A.

3 A 409.

4 teẕyīl A: ẕeyl İ.

5 güftār-ı ābdārındandur A: güftārındandur İ.

6 Naẓm İ: -A.

Luṭf-ı Ḥaḳḳ'a eyledüm ilḳā-yı dest-i ʿtiṣām
Ḥasbiya'llāhu kefā[1] naḳş-ı nigīnümdür benüm

ʿUrvetü'l-vüṡḳā-yı iḫlāṣa temessük Murtażā
Bī-tekellüf ḥāṣıl-ı kedd-i yemīnümdür benüm

Naẓīm [Yaḥyā]

Naẓīm, İstanbulī Yaḥyā Çelebi'dür. Maʿārifi ʿArżī Dede Efendi'den aḫẕ itmişdür. Merḥūm-ı cennet-mekān-ı firdevs-āşiyān Sulṭān Meḥemmed Ḫān ḥażretleri ḥużūrında ʿilm-i mūsiḳīde teveffuḳı ṡābit olmaġla ḫaṭṭ-ı hümāyūn ile mü'eyyeden ḳurıyemiş bāzārbaşılığı iḥsān olınmış idi. Biñ yüz otuz ṭoḳuz Cumāde'l-āḫire'sinde fevt oldı.[2]

Merḥūm-ı mezbūr maʿārif ile meşhūr, şiʿr ü inşāda aḳrānı nādir, fenn-i mūsiḳīde daḫı mahāreti ẓāhir, pīr-i muʿammer, ṣalāḥ-ı ḥālle muḫammer, sinni ʿıḳd-ı ṡāmine ḳarīb, pīr-i münevverü'l-meşīb idi. Müretteb **[320[b]]** ü mükemmel *Dīvān*-ı *Nuʿūt* ve *Dīvān*-ı eşʿārı vardur. Bu ebyāt[3] andan nümūnedārdur:

ez-Ḳaṣā'id

Ḥıżr-endīşe olup vādi-i maʿnāya refīḳ
ʿAzm-i rāh eyledüm *Allāhu veliyyü't-tevfīḳ*[4]

N'ola taḳṭīr-i gül-āb-ı süḫan itsem itmiş
Ḥikmet-i Ḥaḳ ḳalemüm lūle vü ṭabʿ um inbīḳ

Āsyāb-ı süḫanı kendüme ben döndüricek
Eyledüm ḫırmen-i endīşede çoḳ fikr-i daḳīḳ

ez-Ġazeliyyāt

Nihāndur her ser-i dāġumda bir aḫger aṡārāsā
Hele çāk-i girībān eyleyem gör ey gül-i raʿnā

1 "Bana Allah yeter."
2 fevt oldı İ: vefāt eyledi A.
3 A 410.
4 "Başarıya ulaştıran Allah'tır."

Aña her müje bir ḫāme-i dāmen-gīr iken bilmem
Nice rāh-ı ḫayālüñ ṭayy ider neẓẓāre bī-pervā

Ve lehu

Şererler ẓāhir oldı ṣanma encümdür sipihr üzre
Dönüp çarḫa hilāli ṣayḳal-i şemşīr ider meh-tāb

Degül hāle olup bir mihre 'āşıḳ micmerin yaḳmış
Girüp bir ḥalḳaya şeb-tā-seḥer tesḫīr ider meh-tāb[1]

Felek inbīḳ-ı mīnādur görüp encüm ḳıyās itme
Gül-i mihrüñ gül-ābın almaġa taḳṭīr ider meh-tāb

Ve lehu

Ḫāl-i[2] ruḫı zīr-i şeb-i[3] zülfinde görindi
Yā Rab ne siyeh ṭoġdı bu şeb kevkeb-i ḫayret

Ve lehu

Şol 'araḳ kim ol gül-endāmuñ yañaġından çıḳar
Selsebīlüñ 'aynıdur fırdevs bāġından çıḳar

Hem-nefes olmaḳ dilermiş ney-i bezm feryāduma
Bu hevāyī muṭribā anuñ dimāġından çıḳar[4]

Ve lehu

Faṣl-ı bahār-ı bāġ-ı murādum resīdedür
Güldeste-i ḥadīḳa-i makṣūd çepīdedür

Olsaḳ 'aceb mi nergis ü gül gibi çeşm ü gūş
Ḥarf-i viṣāli kim dehenüñden şinīdedür[5]

1 Bu beyit İ nüshasında yoktur.
2 Ḫāl-i A: Ḫayāl-i İ.
3 şeb-i A: ser-i İ.
4 Bu beyit İ nüshasında yoktur.
5 A 411. Bu beyit İ nüshasında yoktur.

'Iḳd-ı le'āl dinse devā naẓmuña Naẓīm
Silk-i beyāna gevher-i ma'nā keşīdedür

Ve lehu[1]

Ne bezmüñ cāmısın mest-i müdām-ı 'işretüñ kimdür
Ne cāmuñ keyfisin ālūde-i keyfiyyetüñ kimdür

Kimüñ baġrın yine ḫūn eyledüñ sevdā-yı la'lüñle
Miṡāl-i lāle bilsem dāġ dāġ ḫayretüñ kimdür

Kimüñ āyīnesinde cilvegerdür 'aks-i ruḫsāruñ
Kimüñle rū-be-rūsın çeşm-i rūz-ı ḫayretüñ kimdür

Ve lehu

O kim ifşādan esrārın ḥuṣūl-i kām içün ṣaḳlar
Anuñ devrān vücūdın zīver-i eyyām içün ṣaḳlar

Ḳafesdür sīne-i ṣad çāk anda 'āşıḳ-ı şeydā
Dil-i ḳumrıveşi bir serv-i sīm-endām içün ṣaḳlar

Ve lehu[2]

Dil-i zülfin gibi bir ẓıll-ı ḥimāyet düşmez
Herkese sāye-i şeh-per-i sa'ādet düşmez

Ve lehu

Ne bülbülüz ne giriftār-ı reng ü bū oluruz
Yine bu bāġda gül-çīn-i ārzū oluruz

Nigāh-ı çeşm ile mir'āt-ı ḳalbüm itme şikest
Senüñle ey yüzi gül belki rū-be-rū oluruz **[321[a]]**

1 Bu şiir İ nüshasında yoktur.
2 Bu şiir İ nüshasında yoktur.

Ve lehu

Ḫırām-ı naḫl-i nāzın seyr idince ol sehī ḳaddüñ
Çemende şermle gevher serv-i dāmānına yüz sürmiş

Ve lehu

Ḫam-ı zülf-i siyāhı çīn çīn olmış şikenlenmiş
Ḫaṭā itmem disem ḫāli daḫı müşg-i Ḫotenlenmiş

Yine bir iş çıḳarmış sūzen-i müjgānı Mecnūn'uñ
Meger ṣaḥrāda pāy-ı nāḳa-i Leylī dikenlenmiş

Ve lehu[1]

Olup peşmīnesi köhne-ridā-yı zāhid eklenmiş
N'ola düşse 'aṣāya kāse-i 'ömri dürüklenmiş[2]

Yine bezm-i maḥabbetde nigāh-ı mest-i cānāne
Çeker pergālesin 'āşıḳ kebāb itmiş yüreklenmiş

O ebrū-yı kemāndārın görüp ẓann eyleme müjgān
Ḫadeng-i ġamze-i dil-dūz-ı cānāndur bileklenmiş

Mey-i cām-ı ḫacālet sırrumı ḥall itmedi yāre
Dirīġā 'uḳde-i dil germi-i şerm ile yüklenmiş

Naẓīm-i zār şimdi bir ferişte-ḫūba meyl itmiş
Geçüp nefs ü hevānuñ şerr ü şūrından meleklenmiş

Ve lehu

Mey yeter sāḳī bize Cemşīd olmış olmamış
Sāz-ı muṭribdür ġaraż Nāhīd olmış olmamış

1 A 412. Bu şiir İ nüshasında yoktur.
2 A 412. Bundan sonraki beş beyit İ nüshasında yoktur.

Būs-i laʿli ḫām-ı sevdādur o serv-i ser-keşüñ
Geçdük ey dil mīve-i ümmīd olmış olmamış[1]

Maẓhar-ı gūş-ı ḳabūl olmaḳdadur söz ey Naẓīm
Dürr-i naẓmuñ silk-i mürvārīd olmış olmamış

Ve lehu

Ebr-i Nīsān-ı ḥaḳīḳat ʿāḳıbet sīr-āb ider
Sen hemān gül-ġonçe-i bāġ-ı mecāz ol ey göñül

Ve lehu

Lebinde ḫaṭṭ-ı muʿteber midür nedür bilmem
Sevād-ı sūre-i Kevṯer midür nedür bilmem

Tenümde żaʿf ile hep üstüḫˇānlarum ṣayılur
Ṣaḥīfe-i ġama mısṭar mıdur nedür bilmem

Ve lehu

Eyler felek o deñlü perākende ḫāṭırum
Bir laḥẓa rūzgārda cemʿiyyet istesem

Biñ kerre çarḫ şīşe-i ḳalbüm şikest ider
Āzāde ḫāṭır olmaġa bir sāʿat istesem

Ve lehu

Gevher-i ḫurşīde yazsañ nām mānend-i nigīn
Rāst-ı nāmuñ kec ider aʿlām mānend-i nigīn

Kec-nümā olma ṣaḳın mir'āt-ı ḳalbüñ itmesün
Çarḫ-ı bed-gevher şikest-endām mānend-i nigīn[2]

1 Bu beyit İ nüshasında yoktur.
2 A 413.

Zīb-i engüşt-i Süleymān ol ṭaḳılma herkese
İns ü cānı emrüñe ḳıl rām mānend-i nigīn

Göñlüñe yāruñ girüp mermerde ḳazdur sikkeyi
Kāviş-i āh-ı dil-i nā-kām mānend-i nigīn

Kec-nişīn ü rāst güftār ol ki 'izzetle seni
Ṭutalar el üzre ḫāṣ ü 'ām mānend-i nigīn

Ve lehu

Gördi ol dürr-i yetīmüñ güher-i mengūşın
Her ṣadef dīde gibi eyledi bāz āġūşın

Ne ḫıred ḳaldı ne ṣabr u ne sükūn u ārām
Aldı bir şāh-ı ḥasen burc-ı dilüñ varoşın **[321[b]]**

Ne bilür ẕevḳini mestān raḥīḳ-ı 'ışḳuñ
Çekmeyen bezm-i ġamuñ sāġar-ı 'īş ü nūşın

Ser-i engüşt-i mu'ārıżdan olur āsūde
Gösteren mihr-i sükūt ile leb-i ḫāmūşın

Oldı her saṭrı birer mevc bu ra'nā ġazelüñ
Lücce-i ṭab'-ı Naẓīm'üñ yine seyr it cūşın

Ve lehu

Vücūdum kişverin yıḳduñ derūnum mülkini yaḳduñ
Meded ey seyl-i eşk ey āh-ı āteşzād n'eylersin

Hemān fermān devā-yı 'ışḳa teslīm olmadur çāre
Saña Şīrīn'i ṭaşdan kesdürür Ferhād n'eylersin

Ve lehu

Āftābı burc-ı ābīden ṭulu' itdi ṣanur
Cām-ı ṣahbāda baḳan ol nāzenīnüñ 'aksine

'Ārife resm-i mecāzīden ḥaḳīḳatdür murād
Rāstdur ḳılsañ naẓar naḳş-ı nigīnüñ 'aksine

Çeşm-i terle ḳāmet-i yārı ḫayāl eyle Naẓīm
Baḳ derūn-ı cūyda serv-i sehīnüñ 'aksine

Ve lehu[1]

Olup yir yir nümāyān çīn-i 'işve ol cebīn üzre
Döküldi çār mevc-i fitne fülk-i 'aḳl u dīn üzre

Müselsel mevcle āb-ı muṣaffādur ḳıyās itdüm
'İẕāruñda görüp zülfüñ o ḫaṭṭ-ı 'anberīn üzre[2]

Ser-i kūyuñda çoḳdan ḫāk olurdum ḫavfum oldur kim
Ṣabā toz ḳondura nā-geh o zülf-i çīn çīn üzre

Güzellikde naẓīrüñ yoḳ diyü cānā ḫaṭ-ı la'lüñ
Mülāḥıẓ ḥüccetinde şekl-i imẓādur nigīn üzre

Hümā-yı evcgāh-ı himmet ol ey dil Naẓīmāsā
Felek ferş itse başma aṭlas-ı çarḫ-ı berīn üzre

Ve lehu

Maḳṣūd der-āġūş ise başdan geçüp ey dil
Pīrāhen-i dildār gibi terk-i ser eyle

Dūr eyleme pīş-i naẓarumdan ser-i zülfüñ
Sünbüllerüñe şīşe-i çeşmümde yir eyle

Ve lehu

Gören ḫaṭ-āver o māhı ṣanur bu ḳāmet ile
Ki ḳopdı fitne-i āḫir zamān ḳıyāmet ile

1 Bu şiir İ nüshasında yoktur.
2 A 414.

Biraz güdāziş-i ġamdan miṣāl-i pervāne
O şem'-i nāza göñül yan yaḳıl ḥarāret ile

Ve lehu

Ḳadeḥ-nūşān-ı bezm-i 'işrete ey ḫāne mey-ḫāne
Ḫuṣūṣā sāḳi-i meclis ṣuna kestāne mestāne

Sözüñ her ābe-nūşān-ı ġama tiryāḳ-ı şevḳ eyle
Zebānuñ nīş-i āzār eyleme yārāna mārāne

Mesīḥāsā seyāḥat eyleyenler pāy-ı himmetle
Baṣar evvel ḳademde gerdiş-i gerdāna merdāne

Ṣafāsından ider sa'y-i ṭavāf-ı Ka'be-i maḳṣūd
Girüp iḥrām-ı şevḳe yüz ṭutan Ḫannān'a mennāne

Gelür bargāh-ı kemterden sebük kūh-ı girān olsa
Eger bār-ı günāhum ḳonsa nā-çīzāne mīzāne

Olursa maẓhar-ı feyż-i Ḫudā nuṭḳ-ı cihāngīrüñ
Naẓīmā ḥükm ider Tūrān ile Īrān'a mīrāne

Ve lehu

Sevād-ı çīne ṭutar[1] 'anberīn suṭūr-ı süḫan
O zülf-i ḫam-be-ḫam-ı müşg-bār vaṣfında **[322[a]]**

Derūn-ı ḥāsidi pür-dāġ-ı reşk ider nuṭḳum
Bu āteşīn dem ile lālezār vaṣfında[2]

Naẓīm kilk-i terüm āb-yār-ı ma'nādur
Ḥadīḳadur süḫanum nev-bahār vaṣfında

1 ṭutar İ: döner A.
2 A 415.

Ve lehu

Çıḳınca pīreheninden o sīne deryāda
Ṣadef ḫırām ola dürr-i ṣemīne deryāda

Ṣoyınca varsa eger rūzgār-ı nā-hemvār
Bu deńlü olmaz idi mevc-i kīne deryāda

Naẓīm ṭab'um olup āşnā-yı baḥr-i süḫan
Muvaffaḳ oldı bu tāze zemīne deryāda

Ve lehu

Muḳadder mā-verā-yı perdedür 'arż-ı cemāl eyler
Naẓīm elden ḳoma her vech ile mir'āt-ı taḳdīri

Ve lehu

Ḫaṭ-ı ruḫsār dün yetdi bugün cānān tırāş itdi
Ḳamer devrinde bir āşūb idi tez bitdi tez yitdi

Ve lehu

Ḫaṭuń benefşe lebüń ġonçe gül tenüń sāḳī
Şükūfezār-ı melāḥat mi gülşenüń sāḳī

Pür itme ehl-i niyāza piyāle-i nāzı
Ṣaḳın ṣaḳın ṭoludan devr-i ḫırmenüń sāḳī

Düşüp ayaġuńa elden ḳomaz Naẓīm müdām
Miṡāl-i derd-i mey-i nāb dāmenüń sāḳī

Ve lehu

Vefḳ-ı cemāli ol ḫaṭ pergārvār çizdi
Devr-i ruḫında fitne āḫir kenār çizdi

Peymān idüp benümle bünyād-ı ittiḥāda
Resm-i binā-yı ʻahdi çoḳ bozdı yār çizdi

Noḳṭa döküp żamīrüm bildi o ḫāl ü ḫaṭla
Reml-i dili Naẓīmā bir gül-ʻiẓār çizdi[1]

Nigīnī [İstanbulī Meḥemmed] [Mührdār Çelebi]

Nigīnī, İstanbulī Meḥemmed Çelebi'dür. Sābıḳā yeñiçeri aġası baʻdehu İstanbul ḳā'im-maḳāmı olan Ḳara Ḥasan Aġa-zāde Muṣṭafā Paşa'nuñ mührdārı olmaġın "Mührdār Çelebi" dimekle şöhret-şiʻār olup dergāh-ı ʻālī yeñiçerilerinden aġayān gürūhından teḳāʻüd vaẓīfesiyle iḫtiyār-ı güşe-i ʻuzlet itmiş idi. ʻAṣruñ ẓurafāsından ḫoş-ṭabʻ ve laṭīfe-gūy u ḫande-rūy idi. Biñ yüz otuz dört Ṣaferü'l-ḥayrı'nuñ[2] yigirmi sekizinci **[322[b]]** Erbaʻā gicesi vefāt ve ʻazm-i cennāt-ı ʻāliyāt eyleyüp irtesi Erbaʻā güni Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmiʻ-i Şerīfi'nde baʻde'ẓ-ẓuhr ṣalātı edāsından ṣoñra Ṭopḳapusı dāḫilinde Ṭatlıḳapu ḳurbindeki cāmiʻ-i şerīf sāḥasında defn olındı. Bu şiʻr anuñ güftārındandur:

Şiʻr[3]

O ḫaṭ kim cā-be-cā ruḫsār-ı dil-berde nümāyāndur
Diyār-ı ḥüsnini taḫrībe ceyş-i ehl-i ṭuġyāndur

Muʻanber cāmesinden küfrine ḥaml itme kim ol ḫaṭṭ
Diyār-ı ḥüsne miskīn tāze gelmiş bir müselmāndur

Nigīnī dil ser-ā-pā zaḫm-ḫˇār-ı tīġ-ı hicrāndur
Sebeb bu inşirāḥ-ı ḳalbe nām-ı naḳş-ı cānāndur

Hāşim [Meḥemmed]

Hāşim Seyyid Meḥemmed Efendi. Maḥmiyye-i Ḳosṭanṭıniyye'den bedīdār ve "Hāşim Efendi" dimekle şöhret-i iştihār olup baʻde taḥṣīli'l-istiʻdād ʻulemā-

1 A 416.
2 Ṣaferü'l-ḥayrı'nuñ İ: Ṣafer'inüñ A.
3 Şiʻr İ: -A.

yı kirāmuñ birinden mülāzemet ile ber-murād olduḳdan ṣonra devr-i merātib ve aḫz-ı revātib iderek[1] ḳırḳ aḳçe medreseye mevṣūl ve andan daḫı maʿzūl iken sālik-i semt-i ḳażā ve mālik-i[2] ezimme-i ḥükm ü imżā olmış idi. Rūmili ḳalem-revinde baʿż-ı menāṣıba ḳāḍī[3] olup biñ yüz otuz beş Receb'inde Tırḥala ḳāḍīsi iken ḳażā-yı deyn-i vācibü'l-edā-yı cāna rāżī olup belde-i meẕkūrede defn olındı.

Merḥūm-ı mezbūr ḫoş-ṣoḥbetlikle meşhūr, meclis-ārālıḳda bedīʿü'l-ʿunvān [u] ḥulvü'l-beyān olmaġla mecālis-i ʿulemā vü maḥāfil-i fużalā vü her encümen-i ẓurafāda maḳbūl ü maḥbūbü'l-ḳulūb idi. Bu ebyāt güftārındandur:

Naẓm[4]

Tāb-ı mülden ruḫları tābiş-füzūn olmış gelür
Zülfi sīmīn-micmere āteş-nümūn olmış gelür

Ḫadd-i[5] gül-rengin görüp ġāyet ḳızarmış bāġda
Lāleye ḫaclet-dih-i dāġ-ı derūn olmış gelür **[323ᵃ]**

Ve lehu

Būse-çīn oldum o gül-rūdan uyurken ḫˇābda
Görmedüm ol teşneyi el-ḥaḳ şarāb-ı nābda

Gör ḫam-ı ebrū-yı dil-berde o ḫāl-i dil-keşi
Ṣanki bir Hindū oturmış gūşe-i miḥrābda

Ḫātime[6]

Niçe evān idi ki pāy-ı ḳalem meydān-ı saʿy ü ictihāda reftār ve zebān-ı yerāʿa güftār zaḥmetin iḫtiyār itmiş idi. *el-Ḥamdü li'llāhi'l-ʿafüvvi'l-Ġafūr*[7] beẕl-i maḳdūr olınup vāṣıl-ı maḳām-ı iḫtitām ve dāḫil-i dā'ire-i tamām oldı.

1 A 417.
2 mālik-i A: melik-i İ.
3 menāṣıba ḳāḍī İ: menāṣıb ḳāḍīsi A.
4 Naẓm İ: -A.
5 Ḫadd-i İ: Ḫaṭṭ-ı A.
6 Ḫātime A: -İ.
7 "Afüv Gafûr olan Allah'a hamd olsun."

Ḳāḍi'l-ḥācātdan tażarru' u mes'ūl oldur ki ẕikr olınan eşrāf-ı 'ulemā-yı dīn ü meşāyiḫ-ı güzīn rūḥāniyyetlerinden feyż-i berekāt ve imdād-ı te'bīdāt bā'iṣ olan[1] ṣāḥib-i ṣadruń cenāb-ı şerīflerine peyveste vāṣıl u mütevāṣıl ola.

Allāhümme bārik lehu fī-'ömrihī ve devletihī ilā-intihā'i'z-zamān ve nihāyeti'd-devrān ve eyyedehu bi'n-naṣri'l-metīn ve'l-fetḥi'l-mübīn. Āmīn.[2]

1 A 418.

2 "Allah, zaman sonlanıncaya ve devran bitinceye (kıyamete) kadar devletini ve ömrünü bereketli kılsın; onu güçlü bir yardımla ve açık bir fetihle desteklesin. Âmîn."

Biyografya Dizini-1 [1*]

Abbās Paşa (Acem Paşa, şāʿir) {Tāʾib} **1904**
Abdī Paşa (Müverriḫ, şāʿir, ö. 1103) {Abdī} **2034-2037**
Abdu'llāh Çelebi (Burusevī, şāʿir) {Ṭāhir} **1634**
Abdu'llāh Çelebi (el-Ḥāc Mü'min-zāde, şāʿir) {Naẕīf} **2901**
Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Reʾfetī} **591**
Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Vāṣıf} **2907-2908**
Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Ẕarīf} **2854**
Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şāʿir, ö. 1086) {Abdī} **1658-1659**
Abdu'llāh Çelebi (Merzifonī, şāʿir) {Ḥarīmī} **1597**
Abdu'llāh Efendi (Aʿrec-zāde, 1102'de İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1106) **2053-2055**
Abdu'llāh Efendi (Aʿrec-zāde, 1108'de Dāmād Efendi Medresesi müderrisi, ö. 1111) **2122**
Abdu'llāh Efendi (Alaşehrli, 1112'de Anaṭolı ṣadrı) **2174-2175**
Abdu'llāh Efendi (Allāme-zāde, 1065'te Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi) **750-751**
Abdu'llāh Efendi (Anṭāḳıyyeli-zāde, şāʿir) {Nāʾil} **2640-2642**
Abdu'llāh Efendi (Aşam Teẕkireci, Bosnevī, ö. 1080) **974-975**
Abdu'llāh Efendi (Baġdādī-zāde, 1088'de Ḥaydar Paşa Medresesi müderrisi) **1138-1139**
Abdu'llāh Efendi (Bālī-zāde, 1094'te Ṣaḥn müderrisi, şāʿir) {Rifʿatī} **1273**
Abdu'llāh Efendi (Bālī-zāde, Edrineli) **877-878**
Abdu'llāh Efendi (Bolevī, 1137'de Ḳāḍī-ʿasker Ḥasan Medresesi müderrisi) **3253-3254**
Abdu'llāh Efendi (Bosnevī, Mūsā Paşa Ḫˇācesi) **961**
Abdu'llāh Efendi (Bosnevī, şāʿir) {Fāʾiz} **1915-1916**
Abdu'llāh Efendi (Bülbül-zāde, Anaṭolı ṣadrı) **437-439**
Abdu'llāh Efendi (Çalḳandı-zāde, Ḳasṭamonī) **2575-2576**

1 *__NOT:__ Bu eser için üç adet dizin oluşturulmuştur. Bunların ikisi eserdeki biyografi maddelerinin başlıklarıyla sınırlıyken üçüncüsü eserdeki bütün özel isimleri kapsamaktadır.
Biyografya Dizini-1, "İsim (Nisbe) {mahlas}" şeklinde tanzim edilmiştir. Örnek: "Abdu'llāh Efendi (Uşşāḳī-zāde, Naḳībü'l-eşrāf, şāʿir) {Nesīb}. Bu dizinde bazı maddelerde parantez içinde şahıs hakkında ilave bilgiler de eklenmiştir. İsmin bulunmadığı maddelerde nisbe veya mahlastan mevcut olanlar verilmiştir.
Önemli Uyarı: Muḥyi'd-dīn Meḥemmed, Muṣliḥu'd-dīn Muṣṭafā, Şemsü'd-dīn Aḥmed, Bedru'd-dīn Maḥmūd, Alāʾü'd-dīn Alī, Ḥüsāmü'd-dīn Ḥüseyn, Sināne'd-dīn Yūsuf, Tācü'd-dīn İbrāhīm, Ḫayru'd-dīn Ḫalīl (veya Ḫıżr) gibi ikili (çift) isme sahip olan şahıslar için her iki isme de bakılmalıdır. Örneğin Maḥmūd maddesinde bulunamayan bir isim, Bedru'd-dīn Maḥmūd'da aranmalıdır. (Osmanlı ikili isimlerinde yukardaki örneklerde yer alan ikililer, hemen hemen her zaman birlikte kullanılmaktadır.)
Biyografya Dizini-2, nisbeye göre düzenlenmiş olup, sayfa numaraları için birinci dizine gönderme yapmaktadır. İkili isimler nisbe olarak değerlendirilmemiştir.
Özel İsimler Dizini, metnin içinde geçen tüm şahıs, yerleşim yeri (şehir, kasaba, köy), mimari yapı (medrese, cami, zaviye), coğrafi bölge, vb. özel isimleri kapsamaktadır. Dizinler hakkında ilave açıklamalar için Özel İsimler Dizini'ne bakınız.

Abdu'llāh Efendi (Dendānī-zāde, 1112'de Ḳılıç Alī Paşa Medresesi müderrisi) **2489-2490**
Abdu'llāh Efendi (Edrineli, 1095'te Ḳonya ḳāḍīsi) **1835**
Abdu'llāh Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi, Naḳş-bendī Şeyḫi) **1374**
Abdu'llāh Efendi (Eşref-zāde, 1123'te Ḫānḳāh Medresesi müderrisi) **2595-2596**
Abdu'llāh Efendi (Fındıḳlılı, Abdī) **1845-1846**
Abdu'llāh Efendi (Gümülcineli, 1094'te Burusa ḳāḍīsi) **1298-1299**
Abdu'llāh Efendi (Güreşci-zāde Ḥāfıẓ, şā'ir) {Belīġ} **2830-2831**
Abdu'llāh Efendi (Ḫˇāce-zāde, Rūmili ṣadrı) **251-253**
Abdu'llāh Efendi (Ḥācī Yūsuf-zāde, 1114'te Şām ḳāḍīsi) **2184-2185**
Abdu'llāh Efendi (Ḥāmid-zāde) **2958-2961**
Abdu'llāh Efendi (Ḥamza Efendi-zāde, Şeyḫ) **2744**
Abdu'llāh Efendi (Ḫaṭṭāt-zāde, 1130'da Ṣaḥn müderrisi) **2996-2997**
Abdu'llāh Efendi (Ḥicāzī-zāde, Ḥalebli) **1281-1282**
Abdu'llāh Efendi (Himmet-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Abdī} **2725-2736**
Abdu'llāh Efendi (İlāhī-zāde, Īsā Beg Medresesi müderrisi) **2678**
Abdu'llāh Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Edrineli) **3214-3216**
Abdu'llāh Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Kerāsteci-zāde) **1926-1927**
Abdu'llāh Efendi (İmām-zāde, 1071'de Selanik ḳāḍīsi) **891-892**
Abdu'llāh Efendi (Ḳadrī Efendi Dāmādı, Gelibolılı) **1104-1105**
Abdu'llāh Efendi (Ḳadrī Efendi-zāde, 1119'da Mekke ḳāḍīsi) **2445-2446**
Abdu'llāh Efendi (Ḳāsım-zāde, 1087'de Şām ḳāḍīsi) **1193-1194**
Abdu'llāh Efendi (Ḳavuḳcı-zāde, 1113'te Ṣofya ḳāḍīsi) **2536-2537**
Abdu'llāh Efendi (Kec-dehān Dāmādı, 1072'de İstanbul ḳāḍīsi) **962-963**
Abdu'llāh Efendi (Keşfī, Bolılı) **2370-2371**
Abdu'llāh Efendi (Ḳonevī, 1138'de Lefḳoşa ḳāḍīsi) **3157**
Abdu'llāh Efendi (Ḳudsī, Alaşehrli, şā'ir) {Ḳudsī} **2706-2707**
Abdu'llāh Efendi (Ḳulaḳsız, Sinoblu) **761**
Abdu'llāh Efendi (Kürd, 1062'de Şeh-zāde Medresesi müderrisi) **705-706**
Abdu'llāh Efendi (La'lī-zāde, 1134'te Ḥaleb ḳāḍīsi) **3183-3185**
Abdu'llāh Efendi (Maġnisalı, Ḳapucı-zāde) **2433-2434**
Abdu'llāh Efendi (Maġnisavī, Ġınāyī-zāde, şā'ir) {İlmī} **612**
Abdu'llāh Efendi (Māhir, 1121'de Ayntāb ḳāḍīsi, şā'ir) {Māhir} **2492-2494**
Abdu'llāh Efendi (Minḳārī-zāde, 1094'te Rūmili ṣadrı) **1795-1796**
Abdu'llāh Efendi (Muḥarrem-zāde, 1083'te Burusa ḳāḍīsi) **1068-1070**
Abdu'llāh Efendi (Muṣliḥü'd-dīn-zāde, 1058'de İstanbul ḳāḍīsi)

715-716
Abdu'llāh Efendi (Müderris-zāde, A'rec) **2611-2612**
Abdu'llāh Efendi (Müfettiş İbrāhīm Birāder-zādesi, 1117'de Medīne ḳāḍīsi) **3109-3111**
Abdu'llāh Efendi (Müttecir, Burusevī) **1237**
Abdu'llāh Efendi (Naḳīb-zāde, 1073'te Filibe ḳāḍīsi) **890-891**
Abdu'llāh Efendi (Nāzük, 1096'da Ḳonya ḳāḍīsi, şā'ir) {Nāzük} **1299-1301**
Abdu'llāh Efendi (Nūrü'd-dīn-zāde, Burusevī) **2148**
Abdu'llāh Efendi (Rā'ī-zāde, 1056'da Yeñişehr ḳāḍīsi) **495**
Abdu'llāh Efendi (Reşīd-zāde, Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Dāmādı, Bükāyī) **3199-3201**
Abdu'llāh Efendi (Rodosī-zāde, Ḫaṭṭāṭ) **2361-2363**
Abdu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde Maḫdūmı, 1078'de Mekke ḳāḍīsi, şā'ir) {Fā'izī} **966-967**
Abdu'llāh Efendi (Ṣādıḳ Efendi Tābi'i, Tatar, Ṣādıḳ Efendi Tatarı) **2135-2136**
Abdu'llāh Efendi (Ṣādıḳ-zāde Ḫısmı, Şireli) **489-490**
Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Burusevī, ö. 1072) **840-841**
Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Şāriḥ-i ***Meṯnevī***, şā'ir, ö. 1071) {Abdī} **821-826**
Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Şumnılı, ö. 1071) **816-819**
Abdu'llāh Efendi (Sirkeci-zāde, İstanbulī) **2065-2066**
Abdu'llāh Efendi (Şāriḥ-i ***Füṣūṣ*** Abdī, Şeyḫ) **529**
Abdu'llāh Efendi (Şeyḫ, Boġuḳ) **2211**
Abdu'llāh Efendi (Şeyḫ, Burusevī, ö. 1095) **1408-1409**
Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde, 1060'da Süleymāniyye müderrisi) **654-655**
Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāderi, Erżurūmī) **2485**
Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ebe-zāde) **2604-2607**
Abdu'llāh Efendi (Şu'ayb-zāde, 1064'te Bālī Paşa Medresesi müderrisi) **897-898**
Abdu'llāh Efendi (Ṭabīb, Kütāhiyyeli) **2095**
Abdu'llāh Efendi (Tatar, 1079'da Ṣofya ḳāḍīsi) **1040-1041**
Abdu'llāh Efendi (Uşşāḳī-zāde, Naḳībü'l-eşrāf, şā'ir) {Nesīb} **3174-3178**
Abdu'llāh Efendi (Uzun, 1076'da Şām ḳāḍīsi, şā'ir, ö. 1078) {Abdī} **941-945**
Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Kāmī-zāde Mülāzımı, 1043'te Üsküdar ḳāḍīsi, ö. 1044) **227-228**
Abdu'llāh Efendi (Ẕākir-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ẕākirī} **1347-1348**
Abdu'llāh Mollā Efendi (Yaḥyā-zāde, 1127'de Ḥaleb ḳāḍīsi) **2984-2985**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Aṭā Efendi Birāderi, 1095'te Ḳāḍī Abdü'l-ḥalīm Medresesi müderrisi) **1297**

Abdu'r-raḥmān Efendi (Beńli, Sivasī-zāde Efendi Dāmādı) **2925-2927**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Burusevī Abdī, 1115'te Ġāzī Ḫudāvendigār Medresesi müderrisi) **2452-2453**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Burusevī Ṣarı Abdu'llāh Efendi-zāde, 1080'de Maḥmūd Paşa Medresesi müderrisi) **999-1000**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḥāfıẓ, Merzifonī) **1792-1794**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḥālıcı-zāde, Uşşāḳlı) **430-431**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḫaṭṭāṭ, Tatar, ö. 1083) **1048-1049**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḫiṣālī, 1086'da Eyyūb ḳāḍīsi) {Ḫiṣālī} **1105-1106**
Abdu'r-raḥmān Efendi (ḳāḍī, şā'ir) {Şināsī} **1620**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳara Ḫalīl Efendi Ketḫudāsı, Üsküdarī) **2979-2980**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Kātib-i Şer'iyyāt, 1097'de Sittī Ḫātūn Medresesi müderrisi) **1797**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Kebīrī-zāde, 1134'te Mekke ḳāḍīsi) **2999-3001**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳırımī, 1122'de Ṣaḥn müderrisi) **2503**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳubūrī-zāde, şā'ir) {Raḥmī} {Hevāyī} **2843-2846**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Kürdī, Ṣıhrānlı) **737-738**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Manav-zāde, 1075'te Murādiyye Medresesi müderrisi) **1155-1156**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Manav-zāde, Burusevī) **3104**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Martolos-zāde, 1080'de Üsküdar ḳāḍīsi) **1050-1051**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Menteş-zāde, 1102'de Īsā Beg Medresesi müderrisi) **2189**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Muḳīm-zāde, 1118'de Ġalaṭa ḳāḍīsi) **2463-2465**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Müsellim, Edrineli) **2594-2595**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Na'lbur-zāde, 1130'da Emīniyye müderrisi) **2973-2974**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Nefes-zāde, şā'ir) {Vālī} **2060-2063**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde, Seyrek-zāde, ö. 1085) **1081-1083**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde, Ḥamīdī, Yalvaclı) **491-493**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Selanik Uġrusı, Bolılı) **935-936**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Seyfī-zāde, 1047'de Üsküdar ḳāḍīsi) **433-434**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Seyrek-zāde, Ḫışm Efendi, ö. 1115) **2344-2345**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Sulṭānü'ş-şu'arā Bāḳī'nin oğlu, 1043'te Ḳāhire ḳāḍīsi) **253-254**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Süleymān Paşa İmāmı, İstanbulī) **3201-3203**

Abdu'r-raḥmān Efendi (Sünbül-zāde, şā'ir) {Rāmī} **399-400**
Abdu'r-raḥmān Efendi (şā'ir, ö. 1080) {Sezāyī} **1614**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Şehlā, Anḳaravī) **2486-2488**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫ Naẓmī-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Refī'ā} **3277-3279**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫī-zāde, Rūmili ṣadrı) **945-946**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḥüsām-zāde) **1000-1003**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Tatar, 1115'te Abdü's-selām Medresesi müderrisi) **2481-2482**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ṭop-ḫāneli, Ḳādirī Şeyḫi) **2737**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Üsküdarī, 1094'te Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi) **2156**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Velī-zāde, 1044'te Şām ḳāḍīsi) **283-284**
Abdü'l-'azīz Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Fütūḥī} **613**
Abdü'l-'azīz Efendi (Fettāḥ-zāde, 1093'te Ṭūṭī Laṭīf Medresesi müderrisi) **1271**
Abdü'l-'azīz Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Şeyḫü'l-İslām) {Azīz} **768-776**
Abdü'l-'azīz Efendi (La'lī-zāde, 1088'de Ḳuds ḳāḍīsi, ö. 1088) **1122-1123**
Abdü'l-'azīz Efendi (Uşşāḳī-zāde, Ḥüsāmü'd-dīn-i Uşşāḳī'nin oğlu, 1040'ta Ḥaleb ḳāḍīsi) **242-243**
Abdü'l-aḥad Nūrī Efendi (Şeyḫ, Sivasī, şā'ir) {Nūrī} **1327-1334**
Abdü'l-bāḳī Ārif Efendi (1118'de Rūmili ṣadrı, şā'ir, yazar) {Ārif} **2585-2593**
Abdü'l-bāḳī Beg (İstanbulī, Boġuḳ, şā'ir) {Vecdī} **1763-1773**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Altıbarmaḳ-zāde, 1133'te Edrine ḳāḍīsi) **2974-2976**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Bosnevī, 1094'te Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi) **1279**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Burusevī, Şeyḫ) **2721-2722**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ca'fer-zāde, Şireli) **958-959**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Dāmād-zāde, 1042'de Yeñişehr ḳāḍīsi) **225-226**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, 1117'de Süleymāniyye müderrisi) **2386-2387**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Edrineli, 1093'te Ṭaşlıḳ Medresesi müderrisi) **1271-1272**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Fettāḥ-zāde, 1103'te Baġdād ḳāḍīsi) **1958**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḥasan Paşa-zāde, 1067'de Ḥaleb ḳāḍīsi) **802**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḥekīmbaşı, şā'ir) {Şifāyī} **1618**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḫışm-zāde, 1083'te Mıṣr ḳāḍīsi) **1077-1078**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḥüseyn Çāvuş-zāde, 1121'de Meḥemmed Aġa Medresesi müderrisi) **2490-2491**
Abdü'l-bāḳī Efendi (ḳāḍī, şā'ir) {Meylī} **1725**

Abdü'l-bāḳī Efendi (Mīrzā Efendi Tābi'i, Telḫīṣci) **3258**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Mūsā-zāde, 1091'de Ġalaṭa ḳāḍīsi) **1275-1276**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Müfettiş-i Ḥaremeyn, Oflu) **2369-2370**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Rāşid Efendi-zāde, 1142'de Defterdār İbrāhīm Medresesi müderrisi) **3257-3258**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde Abdu'r-raḥmān'ın oğlu, 1070'te Ṣofya ḳāḍīsi) **1023-1024**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Sirozī, 1099'da Edrine ḳāḍīsi, şā'ir) {Senāyī} **1836-1837**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Sivasī-zāde, Şeyḫ) **2722-2724**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Şāmī, İbn Semān, yazar) **1127-1128**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Şehlā, Ḳasṭamonılı) **1183-1184**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Şeyḫ Selāmī-zāde, şā'ir) {Ṣadrī} **1627-1628**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Şeyḫü'l-İslām Alī Efendi Birāder-zādesi, 1125'te Fuḍayliyye Medresesi müderrisi) **2611**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1086'da Ḳāhire ḳāḍīsi, şā'ir) {Bāḳī} **1166-1168**
Abdü'l-ber Efendi (Mışrī, 1077'de Saḳız ḳāḍīsi) **1085-1086**
Abdü'l-celīl Efendi (Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi mülāzımı, 1075'te Medīne ḳāḍīsi) **917**
Abdü'l-fettāḥ Efendi (Altıbarmaḳ, Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd Efendi mülāzımı) **831-832**
Abdü'l-fettāḥ Efendi (Cellād-zāde, 1069'da Anḳara ḳāḍīsi) **839-840**
Abdü'l-fettāḥ Efendi (Edrineli Cerrāḥ-zāde, 1128'de Edrine Dārü'l-ḥadīṣi müderrisi) **2992-2993**
Abdü'l-fettāḥ Efendi (Ṣāliḥ-zāde, 1078'de Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) **970**
Abdü'l-ġaffār Efendi (Ḳocevī, 1073'te Abdü's-selām Medresesi müderrisi) **983**
Abdü'l-ġaffār Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm Efendi mülāzımı, Āmidli, 1079'da Ca'fer Paşa Medresesi müderrisi) **975-976**
Abdü'l-ġafūr Efendi (İstanbulī, Aḳḳaftān-zāde, şā'ir) {Ġınāyī} **613**
Abdü'l-ġanī Efendi (Acem, 1049'da Kütāhiyye ḳāḍīsi) **503-504**
Abdü'l-ġanī Efendi (Beñli, Ḳasṭamonılı, 1045'te Edrine ḳāḍīsi) **260-261**
Abdü'l-ġanī Efendi (Kürd, Ayntāblı) **1154-1155**
Abdü'l-ġanī Efendi (Vardarī, Şeyḫ-zāde, şā'ir) **2072-2074**
Abdü'l-hādī Efendi (Begbāzārī Ḥasan Efendi'nin oğlu, 1073'te Belġrad ḳāḍīsi) **925-926**
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Aḫī-zāde, 1079'da Ḳuds ḳāḍīsi, ö. 1080) **980-981**
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Çeşmī-zāde, 1112'de Fāṭıma Ḫānım Medreses, müderrisi) **2204-2205**
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Ḳırımī, Tatar) **2121-2122**

Abdü'l-ḥalīm Efendi (Mevlānā-zāde, Mevlevī Şeyḫi) **1404**
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Mūsā-zāde, 1075'te Maġnisa ḳāḍīsi) **898**
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Şāriḥü'l-***Menār***, 1046'da Bosna Sarāyı ḳāḍīsi) **427-428**
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Şandıḳlılı, 1076'da Ḥaleb ḳāḍīsi, yazar) **1121-1122**
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Teẕkireci, 1100'de Maġnisa ḳāḍīsi) **1963**
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Uzun Sa'dī-zāde, 1089'da Bosna ḳāḍīsi) **1164-1165**
Abdü'l-ḥay Efendi (Ḳonevī, Dervīş, şā'ir) {Deştī} **399**
Abdü'l-ḥay Efendi (Niksarī-zāde, 1041'de Ṣofya ḳāḍīsi) **432-433**
Abdü'l-ḥay Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1116'da Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi müderrisi) **2954-2955**
Abdü'l-ḥay Efendi (Şeyḫ, Ṣaçlı İbrāhīm-zāde, şā'ir) **2711-2712**
Abdü'l-ḳādir Çelebi (Ayntābī, şā'ir) {Ḳadrī} **1674-1677**
Abdü'l-ḳādir Efendi (Baġdādī, Ṣāḥibü't-teṣānīf) **1233-1234**
Abdü'l-ḳādir Efendi (Baḥṣī-zāde, 1055'te Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir) {Ḳādirī} **637-638**
Abdü'l-ḳādir Efendi (Beyāżī-zāde Mektūbcısı, 1084'te Ḳarabaş Muṣṭafā Aġa Medresesi müderrisi) **1853**
Abdü'l-ḳādir Efendi (Hüdhüd, 1048'de Süleymāniyye Medresesi müderrisi) **415-416**
Abdü'l-ḳādir Efendi (Ḳadrī-zāde, 1080'de Murād Paşa-yı Cedīd müderrisi) **995-996**
Abdü'l-ḳādir Efendi (Mü'eẕẕin-zāde, 1040'ta Ṣaḥn müderrisi) **660-661**
Abdü'l-ḳādir Efendi (Ṣalbaş-zāde, 1080'de Ṣīre ḳāḍīsi) {Ḥibrī} **1106-1107**
Abdü'l-ḳādir Efendi (Malġaralı Mülāzımı, 1100'de Mar'aş ḳāḍīsi) **1850**
Abdü'l-ḳayyūm Efendi (1041'de Pīrī Paşa Medresesi müderrisi) **261-262**
Abdü'l-kebīr Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Fażlu'llāh Efendi-zāde, 1122'de Emīr-i Buḫārī Zāviyesi Şeyḫi) **3276-3277**
Abdü'l-kerīm Efendi (ḳāḍī, şā'ir) {Ġāzī} **1666**
Abdü'l-kerīm Efendi (Beşiktaşī, Efṭas Monlā Çelebi) **1844**
Abdü'l-kerīm Efendi (Bolbolcı-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Fetḥī} **1988-1990**
Abdü'l-kerīm Efendi (Bosnalı, şā'ir) {Sāmi'ī} **1610-1611**
Abdü'l-kerīm Efendi (Bustān-zāde, ṣadr-ı Rūm) **813-815**
Abdü'l-kerīm Efendi (Çeşmī-zāde, Çeşmī-zāde Abdī) **2123-2124**
Abdü'l-kerīm Efendi (Diyārbekrī/Vānī, şā'ir) {Ṣānī} **1617-1618**
Abdü'l-kerīm Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Maġnisalı) **1860-1861**
Abdü'l-kerīm Efendi (Kefevī, Seyyid, şā'ir) {Şerīfī} **400**
Abdü'l-kerīm Efendi (Martolos-zāde, 1062'de Ḳonya ḳāḍīsi) **716**

Abdü'l-kerīm Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, Ebu'l-meyāmin Medresesi müderrisi) **971-972**
Abdü'l-kerīm Efendi (Celeb Mūsā-zāde, 1092'de Sinān Paşa Medresesi müderrisi) **1245**
Abdü'l-kerīm Efendi (Menteş-zāde, 1098'de Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi) **1846-1847**
Abdü'l-kerīm Efendi (ḳāḍī, şā'ir) {Kerīmī} **402**
Abdü'l-laṭīf Çelebi (Ṭoḳatī, şā'ir) {Ṣıḥḥatī} **2032**
Abdü'l-laṭīf Efendi (Erżurūmī, 1099'da Burusa ḳāḍīsi) **1839-1840**
Abdü'l-laṭīf Efendi (Eyyūb Şeyḫī-zāde, 1084'te Kütāhiyye ḳāḍīsi) **1195**
Abdü'l-laṭīf Efendi (Ḳırımī, şā'ir, ö. 1115) {Luṭfī} **2865-2866**
Abdü'l-laṭīf Efendi (Müderris-zāde, Rodoscuḳlu) **934-935**
Abdü'l-laṭīf Efendi (Riyāżī-zāde, 1072'de Ġalaṭa ḳāḍīsi, şā'ir) {Luṭfī} **952-954**
Abdü'l-laṭīf Efendi (Südci-zāde Dervīş, Ümmī Sinān-zāde Ḥāfıẓı, şā'ir) {Ḥāfıẓ} **1906**
Abdü'l-laṭīf Efendi (Şāmī, 1081'de Filibe ḳāḍīsi) **1019-1020**
Abdü'l-laṭīf Efendi (Ünsī, Kütāhiyyeli, 1075'te Şām ḳāḍīsi, şā'ir) {Ünsī} **869-872**
Abdü'l-mecīd Efendi (Bahā'ü'd-dīn-zāde Ḳayṣeriyyeli) {Rıfḳī} **892-893**
Abdü'l-mecīd Efendi (Sivasī, Ḫalvetī Şeyḫi) {Şeyḫī} **327-333**
Abdü'l-mu'ṭī Efendi (Şāmī, 1116'da Ṭūṭī Laṭīf Medresesi müderrisi) **2397-2398**
Abdü'l-muṭṭalib Efendi (Ḳaramanī, 1068'de Edrine Selīmiyyesi müderrisi) **900-901**
Abdü'l-vehhāb Efendi (Arab-zāde, Şeyḫ) **1977-1978**
Abdü'l-vehhāb Efendi (Seferiḥişārlı, 1135'te Edrine ḳāḍīsi, ö. 1136) **3097-3099**
Abdü'l-vehhāb Efendi (Sivasī-zāde, 1086'da Rüstem Paşa Medresesi müderrisi) **1109-1110**
Abdü'l-vehhāb Efendi (Şa'rānī-zāde, 1110'da Diyārbekr ḳāḍīsi) **2440-2441**
Abdü'l-vehhāb Efendi (Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi Maḫdūmı, 1131'de Çivi-zāde Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi) **3099-3100**
Abdü'l-vehhāb Efendi (Ẕākir-zāde, Şeyḫ) **3279-3280**
Abdü'n-nāfi' Efendi (Ḳırımī, 1112'de Dersiyye-i Meḥemmed Aġa müderrisi) **2346**
Abdü'n-nebī Efendi (Aṣam, 1045'te Maġnisa ḳāḍīsi) **488-489**
Abdü'n-nebī Efendi (Burusevī, 1101'de Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi) **2098**
Abdü'n-nebī Efendi (Edrinevī, ö. 1042) **213-214**
Abdü'r-raḥīm (Çuḳacı-zāde, 1065'te Filibe ḳāḍīsi) Efendi **1119-1120**
Abdü'r-raḥīm Çelebi (Kütāhiyyeli, şā'ir) {Fāriġ} **1666**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Abaza Şeyḫi, Ṣarı Baba-zāde) **325**

Abdü'r-raḥīm Efendi (Berber-zāde, Nā'ib Meḥemmed Efendi dāmādı) **1016**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Celvetī Şeyḫi, Aksarāylı) **531**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Celvetī Şeyḫi, Burusevī) **2742**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Cüvānḳapucıbaşı Meḥemmed Paşa İmāmı, Ḳonevī) **1014**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Çeşmī-zāde, 1064'te Ayaṣofıyya müderrisi) **711**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Edrineli, Abdu'llāh-zāde) **1100**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Erżurūmī-zāde, 1127'de Nişāncı Paşa-yı Atīḳ Medresesi müderrisi) **3003-3004**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Es'ad-zāde, şā'ir) {Fā'iz} **3144-3149**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Ḫışm-zāde, 1073'te Yeñişehr ḳāḍīsi) **862**
Abdü'r-raḥīm Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Raḥīmī} **3423-3424**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Kefevī, 1061'de Ṣaḥn müderrisi) **667-668**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Ḳuds Müftīsi, yazar) **1925-1926**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Mar'aşī, 1039'da Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) **285**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Menteş-zāde, 1099'da Ṣaḥn müderrisi, ö. 1102) **1918-1919**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Ṣalbaş Dāmādı, Būy-ābādlı) **2179-2180**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Ṣa'rāvī-zāde, 1036'da Sulṭān Aḥmed Ḫān Medresesi müderrisi) **272-274**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḫ'āce, Adanalı) **738-740**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Menteş-zāde, ö. 1128) **2662-2666**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Şirvānī, Müsevvid) **2994-2995**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Teẕkireci, Ḥamīdī) **879-880**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1070'te Ġalaṭa ḳāḍīsi) **1107-1109**
Abdü's-selām Efendi (Ḳayṣeriyyeli, 1068'de Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) **925**
Abdü's-settār Efendi (Şāmlı, 1066'da Gelibolı ḳāḍīsi) **755**
Ādem Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Ādem} **1335-1336**
Aḥmed Beg (İstanbulī, Sipāhī, şā'ir) {Ġınāyī} **2037-2040**
Aḥmed Çelebi (Aḳsarāylı, şā'ir) {Fikrī} **1668**
Aḥmed Çelebi (Belġradī, şā'ir) {Nāṣıb} **2888-2889**
Aḥmed Çelebi (Bolevī, şā'ir) {Ṣubḥī} **1627**
Aḥmed Çelebi (Burusevī, Kej-dehān-zāde, şā'ir, ö. 1040) {Ḫaylī} **392-399**
Aḥmed Çelebi (Burusevī, şā'ir) {Sehmī} **596**
Aḥmed Çelebi (Diyārbekrī, şā'ir, ö. 1115) {Ḥamdī} **2833**
Aḥmed Çelebi (Edrinevī, şā'ir) {Maḥvī} **1699**

Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Avnī} **1664**
Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Ṭıflī} **1639-1650**
Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Vāṣıḳ} **2905-2907**
Aḥmed Çelebi (Kütāhiyyeli, şāʿir) {Maḥvī} **623-624**
Aḥmed Dede (İstanbulī, Mevlevī, şāʿir){Faṣīḥ} **2319-2326**
Aḥmed Dede (Mevlevī Şeyḫī, Ṣabūḥī, şāʿir) {Ṣabūḥī} **532-539**
Aḥmed Dede Efendi (Müneccimbaşı Şeyḫ, şāʿir, yazar) {Āşıḳ} **2229-2231**
Aḥmed Efendi (1090'da Ḳāḍī Maḥmūd Medresesi müderrisi) **1304**
Aḥmed Efendi (Abdü'l-mecīd-zāde, 1115'te Ṣofya ḳāḍīsi) **2533**
Aḥmed Efendi (Abdü'l-vehhāb-zāde, 1058'de Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) **664**
Aḥmed Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde, 1130'da Burusa ḳāḍīsi) **2965-2966**
Aḥmed Efendi (Alī Dede-zāde, 1071'de Marʿaş ḳāḍīsi) **988-989**
Aḥmed Efendi (Ankebūt Aḥmed Paşa İmāmı, Tatar) **1045-1046**
Aḥmed Efendi (Aṭā-zāde, 1133'te Ṣaḥn müderrisi) **3047-3048**
Aḥmed Efendi (Aṭā-zāde,1069'da Dāvūd Paşa Medresesi müderrisi) **804-805**
Aḥmed Efendi (Atbāzārī, 1103'te Burusa ḳāḍīsi) **1924-1925**
Aḥmed Efendi (Avnī, İstanbulī) **3178-3179**
Aḥmed Efendi (Baġdādī, 1067'de Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) **820**
Aḥmed Efendi (Bahāyī Birāderi, 1074'te İstanbul ḳāḍīsi) **1064-1065**
Aḥmed Efendi (Bāzirgānbaşı Ḫˇācesi, Balıkesirli) **2503-2504**
Aḥmed Efendi (Begler Ḫˇācesi, Ḳaramanī) **2398-2400**
Aḥmed Efendi (Bekrī-zāde, Şāmī) **2374-2376**
Aḥmed Efendi (Berġosī, 1103'te İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi) **1975**
Aḥmed Efendi (Beyānī, Şühūdlı, şāʿir) {Beyānī} **887-890**
Aḥmed Efendi (Beyāżī-zāde Ḥafīdi, şāʿir) {Mā'il} **3240-3241**
Aḥmed Efendi (Beyāżī-zāde, 1091'de Rūmili ṣadrı, ö. 1098) **1305-1307**
Aḥmed Efendi (Bolılı, şāʿir) {Niʿmetī} **2902-2903**
Aḥmed Efendi (Bosnevī, 1124'te Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) **2682-2683**
Aḥmed Efendi (Bosnevī, Süleymāniyyeli, şāʿir) {Ṭālib} **1632-1633**
Aḥmed Efendi (Burusevī, Fındıḳ Emīr) **2964**
Aḥmed Efendi (Bustān-zāde, Sāriḳu'n-nücūm, 1068'de Şām ḳāḍīsi) **904-905**
Aḥmed Efendi (Cānbāz-zāde, Edrineli) **2584**
Aḥmed Efendi (Çāvuş-zāde, 1102'de Mıṣr ḳāḍīsi) **1961-1963**
Aḥmed Efendi (Çorlılı Alī Paşa Ketḫudāsı, Anḳaravī) **2978-2979**

Aḥmed Efendi (Çömez, Silifkeli) **1199-1200**
Aḥmed Efendi (Çuḳacı-zāde, 1116'da Medīne ḳāḍīsi) **2380-2381**
Aḥmed Efendi (Dāvūd-zāde, 1130'da Yūnus Paşa Medresesi) **3038-3039**
Aḥmed Efendi (Deli Birāder Ḫˇācesi, Bosnevī) **1135-1136**
Aḥmed Efendi (Devletī, şā'ir, 1116'da Ḳalender-ḫāne Medresesi müderrisi) {Devletī} **2387-2389**
Aḥmed Efendi (Dimetoḳalı-zāde, 1118'de Şeyḫī Çelebi Medresesi müderrisi) **2463**
Aḥmed Efendi (Diyārbekrī, Kürdī) **3171**
Aḥmed Efendi (Diyārbekrī, şā'ir) {Vücūdī} **1773**
Aḥmed Efendi (Ebu'l-mevāhib, Ḥalebī) **2480-2481**
Aḥmed Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, 1089'da Ḫāḳāniyye-i Vefā müderrisi) **1172**
Aḥmed Efendi (Edrineli Çelebi, 1086'da Şām ḳāḍīsi) **1095-1096**
Aḥmed Efendi (Edrineli Ḥācī Yaḥyā-zāde, Ḥācī-zāde) **978-979**
Aḥmed Efendi (Edrineli, Ser-bendī-zāde mülāzımı, ö. 1115) **2336**
Aḥmed Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Nikātī} **1916-1917**
Aḥmed Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Sa'īdī} **1614**
Aḥmed Efendi (Emīnü'l-fetvā, Ḳonevī) **3197-3199**
Aḥmed Efendi (Emīr Ḥasan-zāde, 1053'te Erżurūm ḳāḍīsi) **667**
Aḥmed Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Dāmādı, Giresunlu) **1225-1226**
Aḥmed Efendi (Fenārī-zāde, 1104'te Mekke ḳāḍīsi) **2092-2093**
Aḥmed Efendi (Fikrī, Ḳasṭamonılı) **684-685**
Aḥmed Efendi (Gergerī, 1109'da Bosna ḳāḍīsi) **2206-2207**
Aḥmed Efendi (Gīlānī, 1074'te Yıldırım Ḫān Medresesi müderrisi) **1024-1025**
Aḥmed Efendi (Gökdereli-zāde, 1044'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) **241-242**
Aḥmed Efendi (Gülābī, Edrineli) **3218-3219**
Aḥmed Efendi (Gümülcineli, 1124'te Bālī Paşa Medresesi müderrisi) **3045-3046**
Aḥmed Efendi (Güzelḥiṣārī, 1108'de Burusa ḳāḍīsi) **2100-2101**
Aḥmed Efendi (Ḫˇāce Fesād-zāde, Ebu'l-ma'ālī) **969-970**
Aḥmed Efendi (Ḥāfıẓ Ḳudsī, Seyyid) **499-500**
Aḥmed Efendi (Ḥalebī, 1046'da Mıṣr ḳāḍīsi) **271-272**
Aḥmed Efendi (Ḥālıcı-zāde, 1077'de Edrine ḳāḍīsi) **968-969**
Aḥmed Efendi (Ḥamdī, Yeñişehrli) **2607**
Aḥmed Efendi (Ḥamīdī Şeyḫ-zāde, 1045'te Süleymāniyye Medresesi müderrisi) **284**

Aḥmed Efendi (Ḫaṭīb-zāde, 1057'de Ṣaḥn Medresesi müderrisi) **662-663**
Aḥmed Efendi (Ḫaṭīb-zāde, Burusevī) **860**
Aḥmed Efendi (Ḫaṭṭāṭ Şeyḫī, 1047'de Maġnisa ḳāḍīsi) **434-435**
Aḥmed Efendi (Ḫayyāṭ-zāde, 1040'da Ṣofya ḳāḍīsi) **455-456**
Aḥmed Efendi (Ḫazīnedār-zāde, Naẓīrī) {Naẓīrī} **826-827**
Aḥmed Efendi (Ḥekīm İsḥāḳ Dāmādı, 1042'de Şāh Sulṭān Medresesi müderrisi) **266**
Aḥmed Efendi (Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde, Emīnü'l-fetvā) **2950-2952**
Aḥmed Efendi (Ḥüseyn Paşa-zāde, 1071'de Yeñişehr ḳāḍīsi) **864-865**
Aḥmed Efendi (İlyās Dede-zāde, 1063'te Maḳtūl Ḥasan Paşa Medresesi müderrisi) **723**
Aḥmed Efendi (İmām-ı Ṣāliş-i Sulṭānī, İstanbulī) **2938-2939**
Aḥmed Efendi (İsḥāḳ Efendi Ḫˇācesi, şā'ir, yazar) **2447-2450**
Aḥmed Efendi (İstanbulī Ḥüsām-zāde, şā'ir) {Vaḥdetī} **1780**
Aḥmed Efendi (İstanbulī, Bālī-zāde Emīni) **844**
Aḥmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Dānişī} **1600-1601**
Aḥmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Siyāhī} **1909**
Aḥmed Efendi (İştibī-zāde, Şeyḫ) **1350**
Aḥmed Efendi (İzmirī, Ḳarabacaḳ-zāde) **1927-1928**
Aḥmed Efendi (Ḳabaṣaḳal, 1102'de Baġdād ḳāḍīsi) **1937-1938**
Aḥmed Efendi (Ḳabaṣaḳal, Bolılı) **1151**
Aḥmed Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, Gīsūdār, şā'ir) {Ḳādirī} **1390-1392**
Aḥmed Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, Ustrumcalı) **526**
Aḥmed Efendi (Ḳāḍī-zāde Teẕkireci, Üsküdarī) **3020-3021**
Aḥmed Efendi (Ḳadrī-zāde, 1102'de Ḳuds ḳāḍīsi) **2047-2048**
Aḥmed Efendi (Ḳālıbī, Şeyḫ) **1364-1365**
Aḥmed Efendi (Ḳapucı-zāde, 1088'de Vālide Sulṭān Medresesi müderrisi) **1126-1127**
Aḥmed Efendi (Ḳara, 1139'da Hemedān ḳāḍīsi) **3196-3197**
Aḥmed Efendi (Ḳaramanī, 1100'de Medīne ḳāḍīsi) **2063-2064**
Aḥmed Efendi (Ḳaṣīr, 1089'da Mesīḥ Paşa Medresesi müderrisi) **1207**
Aḥmed Efendi (Ḳasṭamonılı, şā'ir) {Ṣubḥī} **1912-1913**
Aḥmed Efendi (Kebābcı-zāde, 1095'te Edrine Dārü'l-ḥadīṣi müderrisi) **1819-1820**
Aḥmed Efendi (Kebīrī-zāde, 1100'de Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) **2437-2438**
Aḥmed Efendi (Kelīmī Şeyḫ, Anḳaravī) **539-540**
Aḥmed Efendi (Kemāl Efendi-zāde Maḫdūmı, 1076'da Ḥaleb ḳāḍīsi, şā'ir) {Ārifī} **917-918**
Aḥmed Efendi (Kevākibī-zāde, 1132'de Süleymāniyye müderrisi) **2971-2972**

Aḥmed Efendi (Kevākibī-zāde, Ḥalebī) **2542**
Aḥmed Efendi (Ḳırḳkilīsālı, şā'ir, ö. 1098) {Ḫaylī} **1598-1599**
Aḥmed Efendi (Ḳızıḳlı-zāde, Burusevī) **1146-1147**
Aḥmed Efendi (Kirli Maḥmūd-zāde, 1067'de Merdümiyye Medresesi müderrisi) **783**
Aḥmed Efendi (Ḳonya Müftīsi, Ḳonevī) **2064-2065**
Aḥmed Efendi (Ḳulalı, eserin yazarı Şeyḫī'nin dedesi, ö. 1053) **435-436**
Aḥmed Efendi (Ḳurd-zāde, şā'ir) {Ẕākirī} **1601-1602**
Aḥmed Efendi (Ḳurı-zāde, 1129'da Maġnisa ḳāḍīsi) **3035-3036**
Aḥmed Efendi (Kürd, 1044'te Eyyūb Medresesi müderrisi) **279-280**
Aḥmed Efendi (Kürd, Erżurūmī, ö. 1122) **2485-2486**
Aḥmed Efendi (Kürd, şā'ir) {Zühdī} **1610**
Aḥmed Efendi (Luṭfī-zāde, 1105'te Burusa ḳāḍīsi) **1971-1972**
Aḥmed Efendi (Maġnisī, Dervīş, şā'ir) {Kāmilī} **1677-1678**
Aḥmed Efendi (Maḥmūd Paşa Maḥkemesi Kātibi, Giresunlu) **2583-2584**
Aḥmed Efendi (Manav, 1049'da Sulṭāniyye Medresesi müderrisi) **760-761**
Aḥmed Efendi (Mandāl, Malāṭıyyeli) **1810-1812**
Aḥmed Efendi (Manṭıḳī, 1044'te Ḥaleb ḳāḍīsi) {Manṭıḳī} **243-249**
Aḥmed Efendi (Mecdī-zāde, 1133'te Süleymāniyye müderrisi) **3028-3030**
Aḥmed Efendi (Meknī, Ḫalvetī Şeyḫi) **2752-2753**
Aḥmed Efendi (Menteş-zāde, 1070'te İzmir ḳāḍīsi, ö. 1075) **876-877**
Aḥmed Efendi (Merḥabā-zāde, 1075'te İstanbul ḳāḍīsi) {Şeyḫī} **927-929**
Aḥmed Efendi (Mevlevī Dervīş, şā'ir) {Meyyāl} **1724**
Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Ġavṣī} **2211-2113**
Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, el-Ḥāc) **1367-1368**
Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḳārī) **1398-1399**
Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Neşāṭī, şā'ir) {Neşāṭī} **1378-1389**
Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Nācī} **2738-2740**
Aḥmed Efendi (Miftāḥī-zāde, Şeyḫ) **1353-1354**
Aḥmed Efendi (Mincel, şā'ir) {Niẓāmī} **2076-2077**
Aḥmed Efendi (Mostarlı, şā'ir) {Rüşdī} **2296-2305**
Aḥmed Efendi (Mu'īd, İstanbulī, ö. 1137) **3126-3128**
Aḥmed Efendi (Muḥarrem-zāde, 1067'de İstanbul ḳāḍīsi) **931-932**
Aḥmed Efendi (Muḥżırbaşı-zāde, 1058'de Ḫayrü'd-dīn Paşa Medresesi müderrisi) **634**
Aḥmed Efendi (Muḳ'ad, Şeyḫ) **523-524**
Aḥmed Efendi (muḳābeleci, şā'ir) {Sükūnī} **1907-1908**
Aḥmed Efendi (Murād Paşa İmāmı, Yek-çeşm) **2114-2115**

Aḥmed Efendi (Mūsā Paşa İmāmı, Yeñişehrli) **886-887**
Aḥmed Efendi (Muṭahhar Efendi Dāmādı, 1058'de Medīne ḳāḍīsi) **635-636**
Aḥmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde, 1067'de Belġrad ḳāḍīsi, ö. 1072) **846**
Aḥmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ḳāni'ī} **530-531**
Aḥmed Efendi (Müfettiş Kātibi, 1126'da Ṣaḥn müderrisi) **2683-2684**
Aḥmed Efendi (Müfettiş, 1054'te Selanik ḳāḍīsi) **516-517**
Aḥmed Efendi (Müneccimbaşı, 1117'de Efḍal-zāde müderrisi, ö. 1118) **2402-2403**
Aḥmed Efendi (Müvezzi', 1088'de Diyārbekr ḳāḍīsi) **1136-1137**
Aḥmed Efendi (Na'lbend-zāde, Üsküdarī) **3005-3006**
Aḥmed Efendi (Nu'mān Paşa Ḫˇācesi, Ḳayṣeriyyeli) **3131-3133**
Aḥmed Efendi (Oḳcı-zāde, 1055'te Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi) {Vaḳ'ī} **648-649**
Aḥmed Efendi (Öreke-zāde, Bucaḳlı Efendi) **2096-2097**
Aḥmed Efendi (Peçevī-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ārif} **3289**
Aḥmed Efendi (Pervāne-zāde, şā'ir) **2293**
Aḥmed Efendi (Pirlepelī-zāde, 1054'te Saḳız ḳāḍīsi) **505-506**
Aḥmed Efendi (Postālcı-zāde, 1101'de Edrine Selīmiyyesi müderrisi) **1944-1945**
Aḥmed Efendi (Postālī, 1035'te Anḳara ḳāḍīsi) **285-286**
Aḥmed Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā Ḥayātī-zāde Maḫdūmı, 1101'de Mesīḥ Paşa Medresesi müderrisi) **1964**
Aḥmed Efendi (Resūl-zāde, 1116'da İzmir ḳāḍīsi) **2494-2495**
Aḥmed Efendi (Rıfḳī Hemşīre-zādesi, 1137'de Ṣofya ḳāḍīsi) **3168-3169**
Aḥmed Efendi (Rodosī, 1085'te Ṣaḥn müderrisi) **1269-1270**
Aḥmed Efendi (Sā'atī, Edrineli, şā'ir) {İffetī} **2519-2521**
Aḥmed Efendi (Ṣalbaş, Ḳasṭamonılı) **2048-2049**
Aḥmed Efendi (Ṣāliḥ İmām-zāde Dāmādı, 1068'de Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi) **785**
Aḥmed Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, 1118'de Süleymāniyye müderrisi) **2436-2437**
Aḥmed Efendi (Ṣarı, S̱ireli) **1931-1932**
Aḥmed Efendi (Ṣarı, Üskübī) **1797-1798**
Aḥmed Efendi (Ser-bendī-zāde Şeyḫī, Ḳāḍī-zāde Şeyḫī) **281-283**
Aḥmed Efendi (Sivasī-zāde, şā'ir, ö. 1130) {Şemsī} **2691-2692**
Aḥmed Efendi (Süleymān Paşa'nuñ İçaġaları Ḫˇācesi, Bolılı) **2615-2616**
Aḥmed Efendi (Şa'bān-zāde Efendi'nüñ Müzellef Aḥmed'i, şā'ir) {Cūdī} **2156-2157**
Aḥmed Efendi (Şa'bān-zāde Ketḫudāsı, Bosnalı) **2345**

Aḥmed Efendi (Şāmī Ḥüseyn Efendi-zāde, Ṭayyār Ḥüseyn dāmādı) **2383**
Aḥmed Efendi (Şāriḥ-i ***Menār***-zāde, ***Tārīḫ*** yazarı) **758**
Aḥmed Efendi (Şemleli-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Rindī} **1394-1395**
Aḥmed Efendi (Şeyḫ İsmā'īl Efendi-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ümīdī} **1990-1991**
Aḥmed Efendi (Şeyḫ, Erdebīlī-zāde) **1373-1374**
Aḥmed Efendi (Şeyḫ, İzmirī) **1399**
Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Efendi Birāderi, Debbāġ-zāde) **1201**
Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd Efendi-zāde, 1075'te Burusa ḳāḍīsi) **1197-1198**
Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāderi, 1111'de Ṣaḥn müderrisi) **2170-2171**
Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde, Erżurūmī) **2659-2661**
Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Mu'īd Aḥmed Efendi Birāder-zādesi, Ārif Aḥmed) **663-664**
Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Mu'īd, ö. 1057) **509-511**
Aḥmed Efendi (Şeyḫ-zāde, İstanbulī) **2629-2630**
Aḥmed Efendi (Şihāb, 1045'te Selanik kadısı, Muḥaşşī, ṣāḥibü't-teṣānif) **800-801**
Aḥmed Efendi (Şirvānī, 1067'de Mekke ḳāḍīsi) **789**
Aḥmed Efendi (Ṭabīb, Şehlā) **2616-2617**
Aḥmed Efendi (Ṭavīl, 1089'da Ṣaḥn müderrisi) **1206-1207**
Aḥmed Efendi (Tekfūrṭaġlı, Ṣubḥī, şā'ir) {Ṣubḥī} **2069**
Aḥmed Efendi (Tevfīḳī-zāde, 1051'de Edrine ḳāḍīsi) **425-427**
Aḥmed Efendi (Ṭrabzonī-zāde, 1124'te Aḫī Çelebi Medresesi müderrisi) **2598-2599**
Aḥmed Efendi (Ṭurmuş-zāde, İstanbulī) **2675-2677**
Aḥmed Efendi (Üsküdarī, şā'ir) {Va'dī} **1784-1785**
Aḥmed Efendi (Vānī-zāde, 1091'de Yıldırım Ḫān Medresesi müderrisi) **2207-2208**
Aḥmed Efendi (Velī-zāde, 1079'da Edrine ḳāḍīsi) **1052-1053**
Aḥmed Efendi (Yaḥyā-zāde, 1135'te Anaṭolı ṣadrı) **3135-3139**
Aḥmed Efendi (Yek-çeşm, Vānī, şā'ir) {Dürrī} **3413-3419**
Aḥmed Efendi (Yeñişehrli Dervīş, şā'ir) {Ṣāfī} **1627**
Aḥmed Efendi (Yūsuf Paşa İmāmı, 1131'de Saḳız ḳāḍīsi) **3042-3043**
Aḥmed Efendi (Yüsrī, 1105'te Şām ḳāḍīsi, şā'ir) {Yüsrī} **1966-1968**
Aḥmed Efendi (Ẕekāyī, 1061'de Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir) {Ẕekāyī} **676**
Aḥmed Efendi (Zekī, 1093'te Ḳuds ḳāḍīsi, şā'ir) {Zekī} **1257-1259**
Aḥmed Efendi (Zemçi, 1125'te Ṣaḥn müderrisi) **2643-2644**
Aḥmed Efendi (Ẕübāb, Burusevī, şā'ir) {Seyyidī} **1264-1265**

Aḥmed Efendi (Ḥācī Yūsuf-zāde, 1056'da Eyyūb Medresesi müderrisi) {Żamīrī} **518-520**
Aḥmed Efendi (Malġaralı, Kūsec) **264-265**
Aḥmed Ḥamdī Efendi (Nīfī Dāmādı, Turġudlılı, şāʿir) {Ḥamdī} **2510-2511**
Aḥmed Paşa (İstanbulī, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1058) **554**
Aḥmed Paşa (Ḳalaylı, Ḳalaylıḳoz, ṣadr-ı aʿẓam) **2768-2769**
Aḥmed Paşa (Ḳöprili-zāde, Fāżıl, ṣadr-ı aʿẓam) **1452-1454**
Aḥmed Paşa (Melek, ṣadr-ı aʿẓam) **1446-1447**
Aḥmed Paşa (Nişāncı, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1117) **2766**
Aḥmed Paşa (Ṭarḫūncı, Mūsā Paşa Ketḫudāsı, ṣadr-ı aʿẓam) **1448**
Aḥmed Ramażān Efendi (Üsküdarī, Marʿaşlı, 1068'de ordu ḳāḍīsi) **939-940**
Aḥmed Saʿīd Efendi (Bolevī-zāde, 1141'de Medīne ḳāḍīsi) **3254-3256**
Aḥmed Tā'ib Efendi (Oṣmān-zāde, İstanbulī, şāʿir) {Tā'ib} **3061-3066**
Aḥmed Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Efendi Maḫdūmı, 1105'te Ṣaḥn müderrisi) **2163-2165**
Alā'ü'd-dīn Efendi (Bosna/Öziçeli, şāʿir) {Ṣābit} **2543-2571**
Alā'ü'd-dīn Efendi (Ḳoca Muṣṭafā Paşa Şeyḫi) **1401-1402**
Alī Aġa (İstanbulī, şāʿir) {Ṣabīḥ} **3426**
Alī Aġa (İstanbulī, şāʿir, ö. 1105) {Feyżī} **2042**
Alī Beg (Öziçelī, alaybegi, şāʿir) {Vuṣlatī} **1917**
Alī Çelebi (İstanbulī, Sāʿatī-zāde, şāʿir) {Ṣā'ib} **1626**
Alī Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Meylī} **1724**
Alī Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Nūşī} **1760**
Alī Çelebi (Malāṭıyyeli şāʿir) {Şehrī} **1621-1626**
Alī Çelebi (Seyyid, 1038'de Mekke ḳāḍīsi) **269-270**
Alī Dede (İstanbulī Şeyḫ, şāʿir) {Dāniş} **1600**
Alī Dede (İstanbulī, şāʿir) {Reşkī} **2305**
Alī Efendi (Aḳ Maḥmūd Efendi Ketḫudāsı Alī, Sācidī, şāʿir) {Sācidī} **3016-3018**
Alī Efendi (Aḳsarāyī, Şeyḫ) **2219-2220**
Alī Efendi (Alā'iyyeli, 1075'te Sulṭān Bāyezīd Medresesi müderrisi) **949**
Alī Efendi (Alā'iyyeli, 1111'de İsḥāḳ Paşa Medresesi müderrisi) **2176-2177**
Alī Efendi (Alī Bār, 1060'da Süleymāniyye Medresesi müderrisi) **675-676**
Alī Efendi (Arpacı-zāde, Ḳasṭamonılı, 1074'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) **1017-1018**
Alī Efendi (Bekrī-zāde, 1095'te Ümmü'l-veled Medresesi müderrisi) **1301-1302**
Alī Efendi (Bıçaḳcı-zāde, Burusevī) **807-808**

Alī Efendi (Bolevī Birāderi, 1111'de Anaṭolı ṣadrı) **2152-2155**
Alī Efendi (Bolevī, 1135'te Ṣāniye-i Ḫusrev Ketḫudā müderrisi) **3143-3145**
Alī Efendi (Bosnevī, 1086'da Selanik ḳāḍīsi) **1158-1159**
Alī Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Ālī} **611**
Alī Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Ẕekī} **2834**
Alī Efendi (Celvetī Şeyḫi, Selāmī) **1978-1979**
Alī Efendi (Çelebi Ketḫudā-zāde, 1123'te Pertev Paşa Medresesi müderrisi) **2626**
Alī Efendi (Dıraġmanī, 1061'de Ḥaydar Paşa Medresesi müderrisi) **677-678**
Alī Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Güftī} **1678-1689**
Alī Efendi (Elmās Aġa Ḫᵛācesi, 1088'de Ṣaḥn müderrisi) **1222-1223**
Alī Efendi (Erzincānī, 1107'de Rūmili ṣadrı) **2161-2163**
Alī Efendi (Eskişehrli, şā'ir, ö. 1100) {Ārif} **1914**
Alī Efendi (Etmekci-zāde, Etmekci-zāde Emīr) **2364-2365**
Alī Efendi (Evliyā-zāde, şā'ir) {Fā'iż} **3179-3181**
Alī Efendi (Eyyūbī, 1066'da Kūsec Alī Medresesi müderrisi) **833-834**
Alī Efendi (Fāżıl Uzun) **1133-1134**
Alī Efendi (Gedāyī, Bosnalı, şā'ir) {Gedāyī} **1255-1256**
Alī Efendi (Gülşenī Şeyḫi, Edrineli) **2210**
Alī Efendi (Ḫᵛāce-zāde, 1060'da İstanbul ḳāḍīsi) **653-654**
Alī Efendi (Ḥāfıẓ-zāde Alī-cān, 1061'de Ġāzī Ḫudāvendigār Medresesi müderrisi) **659-660**
Alī Efendi (Iṣfahānī, Dervīş, şā'ir) {Yaḳīn} **2330-2331**
Alī Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Edrineli) **2997-2999**
Alī Efendi (İmām-ı Sulṭānī, İstanbulī, ö. 1134) **3151-3152**
Alī Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Ladiḳli, ö. 1103) **1928-1929**
Alī Efendi (İsmā'īl Aġa-zāde, 1085'te Baġdād ḳāḍīsi) **1205-1206**
Alī Efendi (İstanbulī Dervīş, Bāġçevān-zāde, şā'ir) {Şehrī} **2318-2319**
Alī Efendi (İstanbulī, Ḳaṣṣāb-zāde) **226-227**
Alī Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Nikātī} **2904-2905**
Alī Efendi (Kāmrān-zāde, Ḥamīdli) **861**
Alī Efendi (Ḳıbrısī, 1111'de Lefḳoşa ḳāḍīsi) **2177**
Alī Efendi (Ḳız, 1083'te Ḥaleb ḳāḍīsi) **1043-1044**
Alī Efendi (Ḳonevī, Temürḳazıḳ) **2515-2516**
Alī Efendi (Ḳorḳaḳ Dervīş Alī, şā'ir) {Selīm} **1908-1909**
Alī Efendi (Kūsec, Ḳasṭamonılı) **812-813**
Alī Efendi (Kürd, 1132'de Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi) **2982-2984**
Alī Efendi (Lüḥūmī, Semīn, Aḳḥişārlı) **2147-2148**
Alī Efendi (Maḍrūb-zāde, 1141'de Bosna ḳāḍīsi) **3239**

Alī Efendi (Mecdūr, 1044'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) **250**
Alī Efendi (Müfettiş, Kürd, el-Ḥāc) **2082-2083**
Alī Efendi (Mütevellī, 1072'de Kütāhiyye ḳāḍīsi) **1113**
Alī Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Burusevī) **319-320**
Alī Efendi (Nisbetī, Diyārbekrī) **1160**
Alī Efendi (Rodosī-zāde Mülāzımı, 1117'de Revānī Çelebi Medresesi müderrisi) **2427**
Alī Efendi (Ṣaḥḥāf, Kūsec, Babaṭaġī) **3216-3217**
Alī Efendi (Ṣandalcı-zāde, İstanbulī) **2416-2417**
Alī Efendi (Süleymān Efendi Dāmādı, Burusevī) **3115**
Alī Efendi (Şeyḫ, Genc) **2725**
Alī Efendi (Şeyḫ, İspirī) **1979-1980**
Alī Efendi (Şeyḫ, Ḳarabaş) **1413**
Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Maḫādīmi Ḫˇācesi, Ḫaṭṭāṭ) **2702**
Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Başmaḳcı-zāde) **2522-2530**
Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām, ö. 1103) **1932-1935**
Alī Efendi (Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ, Manṣūrī) **3280-3281**
Alī Efendi (Ṭablī-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Aḳlī} **2709-2710**
Alī Efendi (Tācü'd-dīn-zāde, 1068'de Filibe ḳāḍīsi) **784-785**
Alī Efendi (Ṭavuḳcı Paşa İmāmı, 1113'te Eyyūb ḳāḍīsi) **2353-2355**
Alī Efendi (Tekfūrṭaġlı, 1132'de Eyyūb ḳāḍīsi) **2985-2986**
Alī Efendi (Üryānī, İznikmidli) **2149-2151**
Alī Efendi (Üsküdarī, şā'ir) {Şermī} **2849-2850**
Alī Efendi (Vānī, 1072'de Eyyūb ḳāḍīsi) **858-859**
Alī Efendi (Emīr, Burusevī, Seyyid) **224-225**
Alī Efendi (Gümülcineli, ö. 1041) **212-213**
Alī Paşa (Arabacı, Bahādır-zāde, ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1104) **2001-2002**
Alī Paşa (Çorlılı, ṣadr-ı a'ẓam) **2769-2770**
Alī Paşa (Dāmād, ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1128) **2773-2774**
Alī Paşa (Defterdār, ṣadr-ı a'ẓam) **2254-2255**
Alī Paşa (el-Ḥāc, ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1112) **2002-2003**
Ārif Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, 1117'de Şām ḳāḍīsi, şā'ir) {Ārifī} **2458-2459**
Aṭā'u'llāh Çelebi (Çalḳandı-zāde Maḫdūmı, 1123'te Ḳabaḳulaḳ Muṣṭafā Aġa Dārü'l-ḥadīṣi müderrisi) **2576**
Aṭā'u'llāh Efendi (Bālī-zāde Efendi Aṭāsı, Ḳasṭamonılı) **1282-1283**
Aṭā'u'llāh Efendi (Çivi-zāde, 1136'da Anaṭolı ṣadrı) **3139-3143**
Aṭā'u'llāh Efendi (Nev'ī-zāde Aṭāyī, ***Zeyl-i Şaḳā'iḳ*** yazarı, şā'ir) {Aṭāyī} **193-208**
Aṭā'u'llāh Efendi (Nevālī-zāde, 1024'te Edrine Sulṭān Bāyezīd Medresesi müderrisi, şā'ir) {Aṭāyī} **292-294**
Aṭā'u'llāh Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, yazar) **2617-2621**

Avnu'llāh Efendi (İstanbulī, 1054'te Rūm Meḥemmed Paşa müderrisi) **490**
Bahādır Giray (Ḳırım ḫānı, şā'ir) {Rezmī} **591-592**
Bālī Efendi (Bosnevī, Anaṭolı ṣadrı, ö. 1095) **1265-1266**
Bāyezīd Efendi (1057'de Baġdād ḳāḍīsi) **521**
Bayram Efendi (1116'da Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi, şā'ir, ö. 1121) {Īdī} **2456-2457**
Bayram Efendi (Ḥalebī, şā'ir, ö. 1101) {Īdī} **1915**
Bayram Paşa (İstanbulī, ṣadr-ı a'ẓam) **350-351**
Bustān Efendi (Berḳ-zāde, 1040'ta Ḫançeriyye Medresesi müderrisi) **259**
Bustān Efendi (Mevlānā-zāde, Şeyḫ) **2713**
Bustān Efendi (Derzī-zāde, ö. 1043) **216-217**
Ca'fer Çelebi (İstanbulī, Noḳṭa-zāde, şā'ir) {Zārī} **400**
Ca'fer Dede (Mecẕūb-ı İlāhī, ö. 1129) **2755**
Ca'fer Efendi (Ḳara, 1084'te Ġalaṭa ḳāḍīsi) **1118-1119**
Ca'fer Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Barlalı) **2080-2082**
Çapḳun Dede (Mecẕūb-ı İlāhī) **2221-2222**
Dāvūd Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde, 1087'de Ḥāfiẓ Paşa Medresesi müderrisi) **1149**
Dāvūd Efendi (Atlu, Ḳasṭamonılı) **477-478**
Dervīş Alī Efendi (Bahāyī Birāder-zādesi, 1067'de Defterdār Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi) **757**
Dervīş Efendi (Ḳonevī, 1079'da Üçbaş Medresesi müderrisi) **1056**
Dervīş Efendi (Mektūbcı Aṣam, Ḥamīdī) **272**
Dervīş Efendi (Saḳā-zāde, şā'ir) {Fehmī} **1669-1670**
Dervīş Meḥemmed (Baldır-zāde, 1076'da Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) **964-965**
Ebū Bekr Aġa (Öziçeli, şā'ir) {Ẕikrī} **1906-1907**
Ebū Bekr Çelebi (Şeyḫ, Mevlānā-zāde) **325-326**
Ebū Bekr Efendi (Şeyḫü'l-İslām 'Alī Efendi Birāderi, Yeñişehrli) {Nümāyī} **1145-1146**
Ebū Bekr Efendi (Bāzirgān Abdü'l-kerīm Dāmādı, Ḳara) **2505-2506**
Ebū Bekr Efendi (Bustān-zāde, 1079'da Filibe ḳāḍīsi) **1033-1034**
Ebū Bekr Efendi (Coġrāfiyyācı, Şāmī) **1850-1851**
Ebū Bekr Efendi (Edrineli, 1111'de Maġnisa ḳāḍīsi) **2155-2156**
Ebū Bekr Efendi (Erdebīlī-zāde Dāmādı, Kūsec) **1840-1841**
Ebū Bekr Efendi (Ḳara, Ṣireli) **2391-2393**
Ebū Bekr Efendi (Ḳınalı, Mar'aşī) **2060**
Ebū Bekr Efendi (Kūsec, 1059'da Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi, ö. 1062) **668**
Ebū Bekr Efendi (Mostarī Ḫˇācesi, 1067'de Süleymān Ṣubaşı Medresesi müderrisi) **795**
Ebū Bekr Efendi (Rodosī, Kūsec, Żiyāyī-zāde) **2337-2339**

Ebū Bekr Efendi (Şeyḫ, Ẕākir) **1366-1367**
Ebū Bekr Efendi (Vānī Ḥafīdi, 1114'te Vāʿiẓiyye Medresesi müderrisi) **2358-2359**
Ebū Bekr Efendi (Yūsuf Paşa İmāmı, Aynagöz) **1200-1201**
Ebu'l-beḳā Efendi (Kefeli, Kelīmī Mūsā'nın oğlu) **1261-1262**
Ebu'l-hüdā Efendi (1069'da Diyārbekr ḳāḍīsi) **875**
Ebu'l-isʿād Aḥmed Efendi (Ṭabīb, Şāmī) **2056**
Ebu's-suʿūd Efendi (Ser-bendī-zāde, 1103'te Papasoġlı Medresesi müderrisi) **1974-1975**
Ebu's-suʿūd Efendi (Ṣofya Müftīsi, 1089'da Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) **1153-1154**
Ebu's-suʿūd Efendi (Şaʿrānī-zāde Abdü'r-raḥīm'in oğlu, 1067'de İstanbul ḳāḍīsi) **1031-1032**
Emetu'llāh Ḫātūn (Ḳāmetī-zāde, şāʿire) {Ṣıdḳī} **2851-2853**
Emru'llāh Çelebi (Diyārbekrī, şāʿir) {Emīrī} **3407**
Emru'llāh Efendi (Lārendeli, şāʿir) {Emrī} **2187-2188**
Enes Efendi (Monlā Aḥmed-zāde, 1069'da Yeñişehr ḳāḍīsi) **805-806**
Enes Efendi (Ṣahhāf Şeyḫ-zāde, 1104'te Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) **2165-2166**
Esʿad Efendi (Bāḳī-zāde Abdu'r-raḥmān Efendi'nin oğlu, 1075'te Edrine ḳāḍīsi, şāʿir) {Fā'izī} **905-907**
Esʿad Efendi (Ḥüsām-zāde Maḫdūmı, 1068'de Ṣaḥn-ı Ṣemān müderrisi) **789-790**
Esʿad Efendi (Mekkī-zāde, 1116'da Burusa ḳāḍīsi) **2530-2532**
Esʿad Efendi (Yāverī-zāde Maḫdūmı, Naḳḳāş Ḥasan Paşa Medresesi müderrisi) **838**
Eyyūb Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Nüzhetī} **1753**
Eyyūb Çelebi (Patburun-zāde, şāʿir) {Kelīm} **1689-1697**
Fāṭıma Ḫānım (şāʿire) {Ānī} **2828**
Fażlu'llāh Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi, ö. 1121) **2719**
Fażlu'llāh Efendi (Ḫˇāce, Naḳş-bendī Şeyḫi, Taşkendī) **324**
Fażlu'llāh Efendi (Ṭop-ḫāneli, 1119'da Siyāvuş Paşa Medresesi müderrisi) **2453**
Ferīdūn Efendi (1036'da Ṣaḥn müderrisi) **255**
Fetḥu'llāh Efendi (Cihān-gīr Şeyḫi, Şeyḫ) **2228-2229**
Fetḥu'llāh Efendi (Ḥalebī, şāʿir) {Fetḥī} **2319**
Fetḥu'llāh Efendi (Ḳoca Beg-zāde, Anḳaravī) **2518-2519**
Fetḥu'llāh Efendi (Meḥemmed Aġa Şeyḫi Maḫdūmı, Fetḥī Çelebi) **2136-2137**
Fetḥu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1075'te Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) **916**
Fetḥu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde, Naḳībü'l-eşrāf, Erżurūmī) **2336-2337**
Feyżu'llāh Efendi (Abdü'l-hādī-zāde, şāʿir) {Feyżī} **2661-2662**
Feyżu'llāh Efendi (Edrineli, Ṣalbaş-zāde) **2574**

Feyżu'llāh Efendi (Ḳırımī, 1122'de Saḳız ḳāḍīsi) **2609-2610**
Feyżu'llāh Efendi (Muẓaffer-zāde Dāmādı, Mengenli) **1253-1254**
Feyżu'llāh Efendi (Oṯmān-zāde Maḫdūmı, 1075'te Ḥaleb ḳāḍīsi) **938**
Feyżu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1053'te Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi){Feyżī} **752-754**
Feyżu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde, Şeyḫü'l-İslām, şā'ir) {Feyżī} **2105-2111**
Feyżu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Erżurūmī) **2332-2335**
Ḥabīb Dede (Bosnevī, Mevlevī dervīşi, şā'ir) {Ḥabībī} **590-591**
Ḥabīb Efendi (Aḳsarāyī, 1070'de Papasoġlı Medresesi müderrisi) **809-810**
Ḥabīb Efendi (Ḫusrev Paşa İmāmı, Bosnalı) **267**
Hābīl Efendi (Hābīl-zāde, 1106'da Monlā Ḫusrev Medresesi müderrisi) **2123**
Ḫalīl Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Reşkī} **3422**
Ḫalīl Efendi (1059'da Bosna ḳāḍīsi, ö. 1067) **762**
Ḫalīl Efendi (1120'de Ḳāḍī Maḥmūd Medresesi müderrisi, ö. 1124) **2530**
Ḫalīl Efendi (Cābī-zāde, şā'ir) {Fā'iż} **3427-3429**
Ḫalīl Efendi (Edrinevī İsmā'īl Efendi-zāde, şā'ir) {Naṣībī} **1754**
Ḫalīl Efendi (Fāżıl, Ḳara, Birgili, 1119'da Anaṭolı ṣadrı, yazar) **2506-2510**
Ḫalīl Efendi (İstanbulī Ḫalīl, İmām Bezmī, şā'ir) {Bezmī} **3407-3408**
Ḫalīl Efendi (İstanbulī, 1079'da Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) **963-964**
Ḫalīl Efendi (İstanbulī, Çengī, şā'ir) {Zekī} **2847-2848**
Ḫalīl Efendi (İstanbulī, Emrūdcı-zāde, şā'ir) {Bāhir} **2828-2829**
Ḫalīl Efendi (Kürd, Diyārbekrī) **714-715**
Ḫalīl Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Sālik} **3286-3288**
Ḫalīl Efendi (Sinobī Ḳaba) **777-778**
Ḫalīl Efendi (Şāmī, 1064'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) **1003**
Ḫalīl Efendi (Ṭabīb, Ḳoca Emīr-zāde) **1807-1808**
Ḫalīl Efendi (Anṭāḳī Mülāzımı, Aḳsarāylı) **2356-2357**
Ḫalīl Efendi (Celeb, Edrineli, ö. 1128) **2654-2656**
Ḫalīl Efendi (Çāker Aġa-zāde, 1072'de Üsküdar ḳāḍīsi) **1137-1138**
Ḫalīl Efendi (İmām-ı Sulṭānī Ḳaba) **2438-2440**
Ḫalīl Efendi (Kellā, Deñizlili) **2339-2340**
Ḫalīl Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Abdī Dede-zāde) **1393-1394**
Ḫalīl Efendi (Ṣolaḳ-zāde, İstanbulī) **1266-1267**
Ḫalīl Efendi (Süleymān Paşa Ḫˇācesi, Erżurūmī) **2685**
Ḫalīl Paşa (aslen Arnavud, ṣadr-ı a'ẓam) **2774**
Ḥamdī Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Ḥamdī} **1597**

Ḥāmid Efendi (Aḳsarāylı, 1088'de Rūmili ṣadrı,) **1307-1310**
Ḥāmid Efendi (Beyāżī-zāde, 1131'de Mıṣr ḳāḍīsi) **2969-2971**
Ḥamza Efendi (Ḳasṭamonılı, ö. 1120) **2443-2444**
Ḥamza Efendi (Şeyḫ, Bolılı) **2218-2219**
Ḫandān Efendi (1060'da Belġrad ḳāḍīsi, maḥkeme şākirdi) **661**
Ḥanefī Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Naḫcivānlı) **793-795**
Ḥasan Aġa (Diyārbekrī, şā'ir) {Şūrī} **2032**
Ḥasan Çelebi (İstanbulī Fikrī, Küfrī, Müneccimbaşı, şā'ir) {Bahāyī} **1565**
Ḥasan Dede (Eskici, Ārif-i Bi'llāh) **326**
Ḥasan Dede (Mecẕūb-ı İlāhī, ö. 1129) **2755-2756**
Ḥasan Efendi (Acem, 1101'de Ḥamza Beg Medresesi müderrisi) **1918**
Ḥasan Efendi (Anḳaravī Efendi-zāde, 1102'de Şām ḳāḍīsi) **1945-1946**
Ḥasan Efendi (Arab İmām-zāde, 1056'da Bosna ḳāḍīsi) **728**
Ḥasan Efendi (Balaṭ Şeyḫi, şā'ir) {Nūrī} **1859-1860**
Ḥasan Efendi (Beyāzī-zāde Mektūbcısı, Bosnevī) **2462-2463**
Ḥasan Efendi (Beyāżī-zāde, 1127'de Şāh-ı Ḫūbān Medresesi müderrisi) **2684**
Ḥasan Efendi (Biber Meḥemmed Efendi'nin Birāderi, Amāsiyyeli) **262-264**
Ḥasan Efendi (Bosnevī, Emīnü'l-ġanem müderrisi, ö. 1095) **1264**
Ḥasan Efendi (Bosnevī, İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1063) **679-680**
Ḥasan Efendi (Börekci-zāde, 1070'te Ḳalender-ḫāne Medresesi müderrisi) **821**
Ḥasan Efendi (Cihān-gīr Şeyḫi) **1354-1356**
Ḥasan Efendi (Çatalcalı, 1095'te Sinob ḳāḍīsi) **1283-1284**
Ḥasan Efendi (Çeşmī-zāde Tābi'i, Çeşmī-zāde Ḥasan Efendisi) **2056-2057**
Ḥasan Efendi (Çıracı-zāde, 1129'da Burusa ḳāḍīsi) **3021-3023**
Ḥasan Efendi (Dayı-zāde, 1137'de Ḳuds ḳāḍīsi) **3247-3249**
Ḥasan Efendi (Emīne Ḳadın-zāde, Ḳasṭamonılı) **1287-1288**
Ḥasan Efendi (Ḥācī-zāde Mülāzımı, Ḳaramanī) **1249**
Ḥasan Efendi (Ḥalebī, şā'ir) {Şu'ūrī} **2031-2032**
Ḥasan Efendi (Ḫalīl-zāde, İstanbulī) **1819**
Ḥasan Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, yazarın babası, Sīm-keş-zāde, şā'ir) {Feyżī} **1861-1874**
Ḥasan Efendi (Ḫāṣ-āḫūr Ḫ'ācesi, 1135'te Lefḳoşa ḳāḍīsi) **3036-3037**
Ḥasan Efendi (Ḥasan Ketḫudā-zāde, 1047'de Ġalaṭa ḳāḍīsi) **280-281**
Ḥasan Efendi (Işḳī, 1071'de Ḫasekī Sulṭān Medresesi müderrisi, şā'ir) {Işḳī} **838-839**
Ḥasan Efendi (İdrīs Efendi Dāmādı, Kürd Ḥasan) **2365-2366**
Ḥasan Efendi (İmām Dāmādı, Ḳāḍī Ḳaryeli, Celeb) **2500-2502**

Ḥasan Efendi (Īsā Aġa-zāde, 1072'de Ḥasan Efendi Medresesi müderrisi) **844-845**
Ḥasan Efendi (İṣmetī Efendi Tābi'i, İṣmetī Ḥasanı) **1247-1249**
Ḥasan Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Vecīhī} **1773-1780**
Ḥasan Efendi (Ḳā'imī, Şeyḫ, şā'ir) {Ḳā'imī} **1402-1403**
Ḥasan Efendi (Ḳaṣīr, Ḳayṣeriyyeli) **1316-1317**
Ḥasan Efendi (Ḳasṭamonī, Ḳara) **2066-2067**
Ḥasan Efendi (Ḳayṣeriyyeli, 1127'de Erżurūm ḳāḍīsi) **2917**
Ḥasan Efendi (Keçeciler İmāmı Dāmādı, Cānīkī) **2098-2099**
Ḥasan Efendi (Kirli Ḫānım-zāde, 1062'de Mekke ḳāḍīsi) **689-690**
Ḥasan Efendi (Kūsec Ḫalīl Paşa İmāmı, 1127'de Lefḳoşa ḳāḍīsi) **2947-2948**
Ḥasan Efendi (Malāṭıyyeli, 1098'de Abdü's-selām Medresesi müderrisi) **1799**
Ḥasan Efendi (Mevlevī Şeyḫi Naẓmī, şā'ir) {Naẓmī} **2745**
Ḥasan Efendi (Mollā-zāde, 1086'da Ḥaleb ḳāḍīsi) **1115-1116**
Ḥasan Efendi (Muṣāḥib Ḫˇācesi, Ḳonevī) **2623**
Ḥasan Efendi (Muṭavvelī, Ṭrabzonī) **2079-2080**
Ḥasan Efendi (Müferriḥ-ẕāt, 1133'te Bosna ḳāḍīsi) **3190**
Ḥasan Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, 1115'te Üsküdar ḳāḍīsi) **2414-2415**
Ḥasan Efendi (Resūl Efendi Dāmādı, Ḳasṭamonılı) **1843**
Ḥasan Efendi (Ṣabuncı-zāde, 1098'de Üçşerefeli Medresesi müderrisi) **1791-1792**
Ḥasan Efendi (Ṣaḥḥāf, 1124'te Siyāvuş Paşa Medresesi müderrisi) **2686-2687**
Ḥasan Efendi (Ṣalāḥī, Cānīkī) **989-990**
Ḥasan Efendi (Sirozī, 1123'te Etmekcioġlı Medresesi müderrisi) **2593-2594**
Ḥasan Efendi (Siyāhī, Edrinevī) **3048-3049**
Ḥasan Efendi (Şāriḥ-i ***Füṣūṣ***-zāde, 1062'de İzmir ḳāḍīsi) **799**
Ḥasan Efendi (Şeyḫ, Ayaşī, şā'ir) {Kenzī} **2751**
Ḥasan Efendi (Şeyḫ, Mu'abbir) **1414-1415**
Ḥasan Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdu'llāh Efendi Maḫdūmı, 1127'de Pertev Paşa Medresesi müderrisi) **2674-2675**
Ḥasan Efendi (Ṭavīl, Ayaşlı) **1161-1162**
Ḥasan Efendi (Teẕkireci, Anabolılı) **3187-3188**
Ḥasan Efendi (Uzun, Fāżıl, Ḳonevī) **1010-1012**
Ḥasan Efendi (Ümmī Sinān-zāde, Şeyḫ, ö. 1088) **1392-1393**
Ḥasan Paşa (Dāmād, ṣadr-ı a'ẓam) **2766-2767**
Hāşim Efendi (Ḳudsī-zāde Emīri, Burusevī, şā'ir){Hāşim} **1123-1126**
Ḥaydar Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, şā'ir) {Resā} **2226-2227**

Ḫayru'llāh Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Ḫayrī} **3413**
Ḫayru'llāh Meḥemmed Efendi (Bolılı, 1125'te Miʿmār Sinān Medresesi müderrisi) **2964-2965**
Ḫayrü'd-dīn Efendi (Altıbarmaḳ, 1040'ta Şire ḳāḍīsi) **265-266**
Ḫayrü'd-dīn Efendi (Ṣāḥibü't-teṣānif, Remleli) **1007-1008**
Hibetu'llāh Efendi (Saʿdī-zāde, 1084'te Toḳat ḳāḍīsi) **1224**
Himmet Efendi (Bayramī - Ḫalvetī Şeyḫi, Bolılı, şāʿir){Himmet} **1406-1408**
Himmet Efendi (Ḳara, 1073'te Caʿfer Aġa Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi) **863-864**
Himmet Efendi (Ḳara, 1087'de Erzenü'r-rūm ḳāḍīsi) **1276-1277**
Ḫusrev Efendi (Balıkesrili, 1071'de Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi) **836-837**
Ḥüsāmü'd-dīn Efendi (1052'de Ṣaḥn müderrisi, ö. 1056) **502-503**
Ḥüsāmü'd-dīn Efendi (Ṭulumcı Ḥüsām, 1035'te İstanbul ḳāḍīsi) **486-489**
Ḥüseyn Beg Efendi (Ṣadr-ı Aʿẓam el-Ḥāc Alī Paşa-zāde, 1119'da Selanik ḳāḍīsi) **2582-2583**
Ḥüseyn Cān (Burusevī, şāʿir) **2295**
Ḥüseyn Çelebi (Edrinevī Sipāhī, şāʿir) {Ḥüseynī} **391-392**
Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Behcetī} **1565-1566**
Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Niṣārī} **1750-1753**
Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Reşīd} **3422-3423**
Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Vāṣıf} **2045-2046**
Ḥüseyn Çelebī (Küfrī, yeñiçeri, şāʿir) {De'bī} **399**
Ḥüseyn Dede (Meczūb-ı İlāhī, Köstekci) **1373**
Ḥüseyn Efendi (Aḫaveyn, Edrineli) **2102**
Ḥüseyn Efendi (Aḫısḳalı, 1130'da Lefḳoşa ḳāḍīsi) **3025-3026**
Ḥüseyn Efendi (Alaybegi-zāde, şāʿir) {Mīrī} **2042-2043**
Ḥüseyn Efendi (Āmidī, 1061'de Merdümiyye Medresesi müderrisi) **747**
Ḥüseyn Efendi (Anḳaravī, şāʿir) {Ṭalʿatī} **1650-1651**
Ḥüseyn Efendi (Arayıcı-zāde, şāʿir) {Ferdī} **2861**
Ḥüseyn Efendi (Arnavud, Şükru'llāh Efendi Dāmādı) **515**
Ḥüseyn Efendi (Aṭā Efendi Ketḫudāsı, Ḳasṭamonī) **2987-2988**
Ḥüseyn Efendi (Baġdādī, şāʿir) {Ülfetī} **2827**
Ḥüseyn Efendi (Begbāzārī, 1097'de Etmekcioğlı Medresesi müderrisi) **1800**
Ḥüseyn Efendi (Burusevī, Ḫerezāde) **1060**
Ḥüseyn Efendi (Celeb, Ayaşī) **2058-2059**
Ḥüseyn Efendi (Cinci, Anaṭolı ṣadrı) **626-628**
Ḥüseyn Efendi (Çalıḳ Aḥmed Paşa İmāmı, Ḳasṭamonī) **3235-3236**
Ḥüseyn Efendi (Çāvuş-zāde, 1098'de Ṣofya ḳāḍīsi) **1790-1791**
Ḥüseyn Efendi (Çāvuş-zāde, Ḳāsım Paşalı) **3236-3238**

Ḥüseyn Efendi (Dede Efendi Ketḫudāsı, Zileli) **2368-2369**
Ḥüseyn Efendi (Edrineli Baba, 1074'te Marʿaş ḳāḍīsi) **940-941**
Ḥüseyn Efendi (Edrineli Şems-zāde, 1065'te Sirāciyye Medresesi müderrisi) **803**
Ḥüseyn Efendi (Edrinevī, şāʿir) {Ālī} **585-589**
Ḥüseyn Efendi (Edrinevī, şāʿir) {Münīrī} **2866-2867**
Ḥüseyn Efendi (el-Ḥāc Evḥad Şeyḫi, Zaġferānborlılı, şāʿir) **1985-1986**
Ḥüseyn Efendi (Esīrci-zāde, Şeyḫ) **1987**
Ḥüseyn Efendi (Fikrī Birāderi, Ḳasṭamonılı) **948-949**
Ḥüseyn Efendi (Gölbāzārī, 1080'de Bosna ḳāḍīsi) **1046-1047**
Ḥüseyn Efendi (Ḫˇāce-zāde Efendi Ḫazīnedārı, 1125'te Fetḥ-i Ġāzī Medresesi müderrisi) **2689-2690**
Ḥüseyn Efendi (Ḥācī, Tābiʿ-i Muṣāḥib Paşa) **1257**
Ḥüseyn Efendi (Ḫān-zāde Ḫˇācesi, Güzelḥiṣārlı) **3206-3207**
Ḥüseyn Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Şāmī) **796**
Ḥüseyn Efendi (Ḳara Şükru'llāh Dāmādı, 1039'da Sinān Paşa Medresesi müderrisi) **414**
Ḥüseyn Efendi (Kefevī, Kedi Ḥüseyn) **1110-1111**
Ḥüseyn Efendi (Mektūbī, 1078'de Erżurūm ḳāḍīsi) **1086**
Ḥüseyn Efendi (Mevlānā-zāde, Şeyḫ) **1352**
Ḥüseyn Efendi (Müneccimbaşı, Şeyḫ, Sivaslı) **2513-2514**
Ḥüseyn Efendi (Müsevvid, 1125'te Diyārbekr ḳāḍīsi) **2942-2943**
Ḥüseyn Efendi (Naṣūḥ Aġa-zāde, şāʿir) {Naṣūḥī} **2115-2118**
Ḥüseyn Efendi (Rıfḳī Nā'ibi, Bolılı) **2420-2421**
Ḥüseyn Efendi (Serçe, Kefeli) **506-507**
Ḥüseyn Efendi (Şāmī, 1099'da Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi) **1823-1824**
Ḥüseyn Efendi (Şeyḫ, şāʿir) {Nācī} **1345**
Ḥüseyn Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Yekçeşm) **2347-2349**
Ḥüseyn Efendi (Ṭayyār, Anḳaralı) **2381-2382**
Ḥüseyn Efendi (Ṭop-ḫāne'de Ḳarabaş Zāviyesi Şeyḫi, Bolılı) **2756**
Ḥüseyn Efendi (Vānī Efendi-zāde, 1128'de Çendīk Medresesi müderrisi) **2685-2686**
Ḥüseyn Efendi (Yeñişehrli, 1098'de Dāmād Efendi Medresesi müderrisi) **1835**
Ḥüseyn Efendi (Zūr, Üsküdarī) **3167-3168**
Ḥüseyn Paşa (Amuca-zāde, ṣadr-ı aʿẓam) **2255-2259**
İbādiyyü'l-Ḫalvetī (Ḫalvetī Şeyḫi, Tekfurṭaġlı) **1372**
İbrāhīm Çelebi (Bustān-zāde, şāʿir) {Āẕerī} **584-585**
İbrāhīm Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Neşīṭ} **1753**
İbrāhīm Efendi (1100'de Ḥekīm İsḥāḳ Medresesi müderrisi, ö. 1108) **2077**

İbrāhīm Efendi (1108'de Ebu'l-fażl Medresesi müderrisi, ö. 1110) **2105**
İbrāhīm Efendi (Altıbarmaḳ, Bosna Sarāyı'ndan) **1056-1058**
İbrāhīm Efendi (Ṣānī, Maġnisalı, şā'ir) {Ṣānī} **673-674**
İbrāhīm Efendi (Aydonatī, şā'ir) {Lafẓī} **1698-1699**
İbrāhīm Efendi (Berber-zāde, Edrineli, ö. 1129) **2670-2671**
İbrāhīm Efendi (Berber-zāde, İstanbulī, ö. 1122) **2488**
İbrāhīm Efendi (Bosnevī, 1099'da Ca'fer Aġa Dārü'l-ḥadīṣi müderrisi, ö. 1106) **2053**
İbrāhīm Efendi (Bosnevī, 1125'de Ömer Oṭabaşı Medresesi müderrisi, ö. 1133) **2968-2969**
İbrāhīm Efendi (Bosnevī, 1127'de Ṣofya ḳāḍīsi, ö. 1132) **2952-2953**
İbrāhīm Efendi (Burhān-zāde, 1092'de Ḳuds ḳāḍīsi) **1238-1239**
İbrāhīm Efendi (Çāvuş-zāde, Ḳāsım Paşalı, ö. 1050) **423-424**
İbrāhīm Efendi (Dāvūd-zāde, 1123'te Filibe ḳāḍīsi) **2623-2625**
İbrāhīm Efendi (Dendānī Mülāzımı, 1111'de Bāzirgānbaşı Medresesi müderrisi, ö. 1111) **2142-2143**
İbrāhīm Efendi (Dendānī, 1085'te Ṣaḥn müderrisi, ö. 1086) **1099**
İbrāhīm Efendi (Dūlāb İmāmı, 1135'te Bālī Efendi Medresesi müderrisi) **3246-3247**
İbrāhīm Efendi (Edrineli, 1090'da Mar'aş ḳāḍīsi) **2205-2006**
İbrāhīm Efendi (Edrineli, Çuḳacı-zāde) **2631-2632**
İbrāhīm Efendi (Edrineli, Müsellim İbrāhīm'i) **3152-3153**
İbrāhīm Efendi (Elmās Paşa İmāmı, Bolılı) **3244-3246**
İbrāhīm Efendi (Ergenevī, şā'ir) {Kelāmī} **1689**
İbrāhīm Efendi (Erzincānī-zāde, 1140'da Ṣaḥn müderrisi) **3238**
İbrāhīm Efendi (Erżurūmī, Cānbolād-zāde ḫ̆ācesi, şā'ir) {Mülhemī} **646-647**
İbrāhīm Efendi (Girih-gīrī-zāde, Burusevī) **513**
İbrāhīm Efendi (Gülşenī Şeyḫi, Edrineli, şā'ir) **1855-1857**
İbrāhīm Efendi (Ḥācī Ömer-zāde, Burusevī) **1117-1118**
İbrāhīm Efendi (Ḫaffāf-zāde, İstanbulī) **3221-3222**
İbrāhīm Efendi (Ḫalīl Paşa-zāde, Paşa-zāde Celeb İbrāhīm, şā'ir) {Tā'ib} **2088-2089**
İbrāhīm Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Burusevī) **2736**
İbrāhīm Efendi (Ḥüseyn Paşa-zāde, Paşa-zāde Efendi, 1097'de İzmir ḳāḍīsi) **1296-1297**
İbrāhīm Efendi (İmām-ı Sulṭānī, ṣadr-ı Rūm) **1921-1922**
İbrāhīm Efendi (İmām-zāde, 1073'te Ṣaḥn müderrisi) **971**
İbrāhīm Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Cevrī} **1584-1596**
İbrāhīm Efendi (ḳāḍī, şā'ir) {Meẕāḳī} **1700-1701**
İbrāhīm Efendi (Ḳara, Alā'iyyeli) **780**
İbrāhīm Efendi (Ḳāsım Efendi-zāde, 1127'de Burhān Efendi Dārü'l-ḥadīṣi müderrisi) **2698**
İbrāhīm Efendi (Ḳāsım-zāde, şā'ir) {Vehbī} **625**

İbrāhīm Efendi (Kātib, Ḳara) **2193**
İbrāhīm Efendi (Ḳavanos, Burusevī) **1184**
İbrāhīm Efendi (Kemāl Efendi-zāde, Anaṭolı ṣadrı) **762-764**
İbrāhīm Efendi (Ḳuṭb, 1062'de Mar'aş ḳāḍīsi) **741-742**
İbrāhīm Efendi (Luṭfī-zāde, Edrinevī) **2418**
İbrāhīm Efendi (Ma'ālī-zāde, 1128'de Sulṭāniyye Medresesi müderrisi) **2927-2928**
İbrāhīm Efendi (Maḥmūd Çāvuş-zāde, 1132'de Bayram Paşa Medresesi müderrisi) **3030-3031**
İbrāhīm Efendi (Melek, Bolevī) **2169-2170**
İbrāhīm Efendi (Menteş-zāde Dāmādı, Arnavud) **998**
İbrāhīm Efendi (Mevlevī Dervīşi, şā'ir) {Vehbī} **2330**
İbrāhīm Efendi (Muṣāḥib Paşa Ḫˇācesi, 1116'da Edrine ḳāḍīsi) **2450-2452**
İbrāhīm Efendi (Mü'min-zāde, 1095'te Fuḍayliyye müderrisi) **1292**
İbrāhīm Efendi (Müfettiş, 1098'de Anaṭolı ṣadrı) **1802-1804**
İbrāhīm Efendi (Müsevvid, 1130'da Dersiyye-i Ḫalīl Aġa müderrisi, ö. 1132) **2953-2954**
İbrāhīm Efendi (Müsevvid, Ḳasṭamonılı, ö. 1080) **977**
İbrāhīm Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Seyfī-zāde) **2497-2498**
İbrāhīm Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Burusevī, ö. 1078) **1371-1372**
İbrāhīm Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Rūmiyye Şeyḫi ḫalīfesi, ö. 1060) **1326**
İbrāhīm Efendi (Nīfī, 1111'de Ġalaṭa ḳāḍīsi) **2453-2455**
İbrāhīm Efendi (Oġlan Şeyḫi, şā'ir) **1341-1344**
İbrāhīm Efendi (Paşa-zāde, Bosnevī) **1068**
İbrāhīm Efendi (Rıfḳī Mülāzımı, Bosnalı) **2923-2924**
İbrāhīm Efendi (Rodosī-zāde, 1052'de Üçşerefeli Medresesi müderrisi) **474-475**
İbrāhīm Efendi (Şaçlı, Şeyḫ, şā'ir) {Ṣıdḳī} **1350-1351**
İbrāhīm Efendi (Ṣaḥḥāf, 1121'de Muḳābeleci İbrāhīm Medresesi müderrisi, ö. 1122) **2496**
İbrāhīm Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, Celeb) **1146**
İbrāhīm Efendi (Sirke-zāde, Burusevī) **1226-1227**
İbrāhīm Efendi (Ṣofyalı, 1075'te Belġrad ḳāḍīsi, şā'ir) {Şükrī} **1004-1006**
İbrāhīm Efendi (Şeyḫ, Basrıḳī) **1352**
İbrāhīm Efendi (Şeyḫ, şā'ir) {Naḳşī} **2233**
İbrāhīm Efendi (Şeh-zāde Ḫˇācesi, Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde) **2471-2473**
İbrāhīm Efendi (Şeyḫ-zāde, Edrinevī) **1950-1951**
İbrāhīm Efendi (Şu'ayb-zāde, 1056'da Kütāhiyye ḳāḍīsi) **783-784**

İbrāhīm Efendi (Tābiʿ-i Esīrī Meḥemmed Efendi, 1091'de Emīr Buḫārī Medresesi müderrisi) **1270**
İbrāhīm Efendi (Tācī, Edrineli, Ulemā Ḳavuġı) **1243**
İbrāhīm Efendi (Ṭrabzonī, 1094'te ordu ḳāḍīsi) **1259-1260**
İbrāhīm Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1080'de Siyāvuş Paşa Medresesi müderrisi, ö. 1081) **1012-1013**
İbrāhīm Efendi (Uşşāḳī-zāde, şāʿir, müverriḫ, ö. 1136) {Ḥasīb} **3069-3072**
İbrāhīm Efendi (Uzunī-zāde Mülāzımı, Bosnevī) **3189**
İbrāhīm Efendi (Üftāde-zāde, Celvetī Şeyḫi) **1395-1397**
İbrāhīm Efendi (Ümmī, 1057'de Diyārbekr ḳāḍīsi) **671-672**
İbrāhīm Efendi (Üsküdarī, şāʿir) {Sırrī} **2305-2312**
İbrāhīm Efendi (Vaḥdī, Ḥācīoġlılı, şāʿir) {Vaḥdī} **2596-2597**
İbrāhīm Efendi (Vize Müftīsi, Ḥanefī) **2140-2141**
İbrāhīm Efendi (Vizeli, 1091'de Fīrūz Aġa Medresesi müderrisi) **1271**
İbrāhīm Efendi (Yamalı, 1118'de Alī Paşa Medresesi müderrisi) **2608**
İbrāhīm Efendi (Yasaḳcı-zāde, şāʿir) {Bezmī} **1564**
İbrāhīm Paşa (İbrāhīm Ḫˇāce, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1125) **2773**
İbrāhīm Paşa (Ḳara, ṣadr-ı aʿẓam) **1455**
İdrīs Efendi (Cüz-ḫˇān, 1056'da Burusa ḳāḍīsi, muʿallim-i sulṭānī Ömer Efendi mülāzımı) **651-652**
İdrīs Efendi (Vānī, 1113'te Üsküdar ḳāḍīsi) **2379-2380**
İlyās Efendi (Güzelḥiṣārlı, 1045'te Ḥaydar Paşa Medresesi müderrisi) **258-259**
İlyās Efendi (Saḳızlı, Şeyḫ) **2713-2715**
Īsā Efendi (Bosnevī, 1074'te İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1093) **1241-1242**
Īsā Efendi (Bosnevī, 1101'de Bosna ḳāḍīsi, ö. 1105) **1966**
Īsā Efendi (Bosnevī, ṣadr-ı Rūm, ö. 1050) **417-418**
Īsā Efendi (Īşī, Aydınlı, şaʿir) {Īşī} **655-657**
Īsā Efendi (Reʾīsü'l-eṭibbā, Saḳızlı) **638-639**
Īsā Efendi (Şeyḫ, Bolılı, şāʿir) {Maḥvī} **2749**
Īsā Efendi (Ṭavīl, Ḥamīdli) **2352-2353**
İsḥāḳ Efendi (Acem, Ḳarabāġlı, 1054'te Eyyūb ḳāḍīsi) **504-505**
İsḥāḳ Efendi (Elmās Paşa İmāmı, Ḳasṭamonılı) **2355-2356**
İsḥāḳ Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Ṭāliʿī} **1633-1634**
İsḥāḳ Efendi (Ḳara İbrāhīm Paşa Tābiʿi, Bayburdlı) **1792**
İsḥāḳ Efendi (Kürd, 1079'da Edrine ḳāḍīsi) **1021-1022**
İsḥāḳ Efendi (Ser-bendī-zāde, 1081'de Baġdād ḳāḍīsi) **1004**
İsmāʿīl Çelebi (İstanbulī İmām-zāde, şāʿir) {Vāṣıf} **1762-1763**
İsmāʿīl Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Ṭabʿī} **1634-1635**
İsmāʿīl Efendi (1099'da Çobān Çāvuş Medresesi müderrisi, ö. 1101) **1849**
İsmāʿīl Efendi (Aṭṭār-zāde Dāmādı, Edremidli) **2581-2582**

İsmāʿīl Efendi (Bāḳī-zāde, şāʿir) {Remzī} **2200-2203**
İsmāʿīl Efendi (Bursalı, Şāhīn Emīr-zāde, şāʿir, yazar) {Belīġ} **3408-3412**
İsmāʿīl Efendi (Cism-i Laṭīf, Şeyḫ) **1988**
İsmāʿīl Efendi (Çeşmī-zāde, 1123'te Kemḥācı-zāde Muṣṭafā Medresesi müderrisi) **2536**
İsmāʿīl Efendi (Çizmeci-zāde, Burusevī) **1103-1104**
İsmāʿīl Efendi (Çömez-zāde, Burusevī) **2376**
İsmāʿīl Efendi (Dervīş Efendi-zāde, 1122'de Maḳtūl Ḥasan Paşa Medresesi müderrisi) **2582**
İsmāʿīl Efendi (Diyārbekrī, şāʿir) {Fāmī} **2040**
İsmāʿīl Efendi (Erżurūmī, 1109'da Erżurūm ḳāḍīsi) **2504**
İsmāʿīl Efendi (Erżurūmī, Aḥmediyye Medresesi müderrisi) **1236-1237**
İsmāʿīl Efendi (Ḫˇāce, Babaṭaġī) **3212-3214**
İsmāʿīl Efendi (Ḫalvetī dervīşi, şāʿir) {Resmī} **2296**
İsmāʿīl Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Ḳızanlıḳlı) **526-527**
İsmāʿīl Efendi (İstanbulī, Şeyḫ, şāʿir) {Naḥvī} **2329**
İsmāʿīl Efendi (İvaż-zāde, 1103'te Ā'işe Sulṭān Medresesi müderrisi) **2349-2350**
İsmāʿīl Efendi (İzmirī, 1103'te Maġnisa ḳāḍīsi) **2400-2401**
İsmāʿīl Efendi (Ḳayṣeriyyeli, 1096'da Diyārbekr ḳāḍīsi) **1293-1294**
İsmāʿīl Efendi (Ḳuyumcı-zāde, 1107'de Bosna ḳāḍīsi) **2093-2094**
İsmāʿīl Efendi (Laz Meḥemmed Aġa-zāde, 1097'de Ebu'l-fażl Medresesi müderrisi) **1809**
İsmāʿīl Efendi (Mīrzā Efendi Tābiʿi, Ḥamīdī) **2532**
İsmāʿīl Efendi (Muʿabbir, 1135'te Şām ḳāḍīsi) **3149-3151**
İsmāʿīl Efendi (Mü'min Efendi Dāmādı, 1100'de Cenābī Efendi Medresesi müderrisi) **1842**
İsmāʿīl Efendi (Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed Paşa İmāmı, 1130'da Ṣāniye-i Kenān Paşa Medresesi müderrisi) **2923**
İsmāʿīl Efendi (Ṣāliḥ Paşa İmāmı, İstanbulī) **1006**
İsmāʿīl Efendi (Ṣarı Nā'ib, Naʿīm, şāʿir) {Naʿīm} **2049-2053**
İsmāʿīl Efendi (Ser-bendī-zāde, 1073'te Süleymāniyye müderrisi) **868-869**
İsmāʿīl Efendi (Şeyḫ, Biġadicli) **2737**
İsmāʿīl Efendi (Şeyḫ, İstanbulī, şāʿir, yazar) {Ḥaḳḳī} **3290-3292**
İsmāʿīl Efendi (Şeyḫ, Mükaḥḥal) **2232**
İsmāʿīl Efendi (Şeyḫü'l-İslām, şāʿir) {Naʿīm} **3121-3126**
İsmāʿīl Paşa (Ayaşlı, ṣadr-ı aʿẓam) **1885-1886**
İvaż Efendi (Şāmī, 1078'de Medīne ḳāḍīsi) **1059**
İzzü'd-dīn Çelebi (Bülbül-zāde Abdu'llāh'ın oğlu, şāʿir) {Fikrī} **439**
Ḳadrī Efendi (Rūmili ṣadrı, Baba-zāde Sinānı'nın oğlu) **1061-1064**
Ḳāsım Efendi (Burusevī, 1086'da Bāyezīd Paşa Medresesi müderrisi, ö. 1089) **1156**
Ḳāsım Efendi (Çorlılı, şāʿir) {Alīmī} **401**
Ḳāsım Efendi (Kürd, 1049'da İstanbul ḳāḍīsi) **414-415**

Ḳāsım Efendi (Narḫcı Ḥasan Efendizāde, 1126'da Süleymāniyye müderrisi) **2651-2652**
Ḳāsım Efendi (Rāʿī-zāde, 1044'te Ṣofya ḳāḍīsi) **494-495**
Kemālü'd-dīn Efendi (Celvetī Şeyḫi, Lārendeli) **1346**
Kemālü'd-dīn Efendi (Nigdeli, 1130'da Baġdād ḳāḍīsi) **3208-3209**
Kemālü'd-dīn Efendi (Oṣmān-zāde, 1081'de Abdü's-selām Medresesi müderrisi) **1032-1033**
Kemālü'd-dīn Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Burusevī) **1362-1363**
Kirāmü'd-dīn Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Ḳoca Muṣṭafā Paşa Zāviyesi şeyḫi) **525**
Luṭfu'llāh Çelebi (Anḳaravī, Beg-zāde, şāʿir) {Īdī} **612**
Luṭfu'llāh Efendi (Ḫˇāce-zāde, 1106'da Burusa ḳāḍīsi, şāʿir) {Luṭfī} **2177-2179**
Luṭfu'llāh Efendi (Ḥamdī-zāde, 1072'de Marʿaş ḳāḍīsi) **874-875**
Luṭfu'llāh Efendi (İmām-zāde, Ayās Paşa Medresesi müderrisi) **861-862**
Luṭfu'llāh Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Fenārī-zāde Maḫdūmı, 1108'de Ḫūb-yār Medresesi müderrisi) **2090-2091**
Maʿden Dede (Mecẕūb-ı İlāhī, ö. 1131) **3290**
Maḥmūd Beg Efendi (Ḥüseyn Paşa-zāde, 1133'te Pertev Paşa Medresesi müderrisi) **3251**
Maḥmūd Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Naḫlī} **1753**
Maḥmūd Çelebi (Beg-zāde, Çatalcalı) **212**
Maḥmūd Efendi (Açıḳbaş, Naḳşbendī Şeyḫi, şāʿir) {Resmī} **1363-1364**
Maḥmūd Efendi (Aḳ, Maġnisalı) **2340-2344**
Maḥmūd Efendi (Beyāżī-zāde Dāmādı, Mostarlı) **1814-1815**
Maḥmūd Efendi (Beyāżī-zāde, 1093'te Ṣaḥn müderrisi) **1812-1813**
Maḥmūd Efendi (Bezirci-zāde, Ḳonevī) **1157-1158**
Maḥmūd Efendi (Bosnevī, 1069'da Marʿaş ḳāḍīsi, ö. 1075) **880**
Maḥmūd Efendi (Burusevī, Ḥekīmbaşı) **2417**
Maḥmūd Efendi (Buzaġı, 1092'de Medīne ḳāḍīsi) **1817-1819**
Maḥmūd Efendi (Edrineli, şāʿir) {Fevrī} **1055**
Maḥmūd Efendi (Emīn-i Fetvā, Gelibolılı) **2477-2479**
Maḥmūd Efendi (Filibevī, şāʿir) {Avnī} **1663-1664**
Maḥmūd Efendi (Ġafūrī, Şeyḫ, şāʿir) {Ġafūrī} **1368-1371**
Maḥmūd Efendi (Gülşenī Şeyḫi, şāʿir) {Ḥulvī} **1338-1339**
Maḥmūd Efendi (Ḫˇāce-zāde, Burusevī, şāʿir) {Vāḳıf} **3112-3114**
Maḥmūd Efendi (Ḥācīoġlıbāzārı Şeyḫi, Şeyḫ) **1389**
Maḥmūd Efendi (Ḥamīdī, Ḳoca) **1067-1068**
Maḥmūd Efendi (Şireli, 1093'te Baġdād ḳāḍīsi) **1244-1245**
Maḥmūd Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Ebu'l-fażl, Rūmili ṣadrı) **685-688**
Maḥmūd Efendi (Kātib, İstanbulī) **1194**

Maḥmūd Efendi (Kellā, 1096'da Şām ḳāḍīsi) **1311-1312**
Maḥmūd Efendi (Kesriyyeli, 1042'de Burusa ḳāḍīsi) **421-422**
Maḥmūd Efendi (Ḳoçbaş, Burusevī) **996-997**
Maḥmūd Efendi (Ḳonevī, 1067'de Pīrī Paşa Medresesi müderrisi) **781**
Maḥmūd Efendi (Maḫdūm-ı Martolos-zāde, 1048'de Ḳuds ḳāḍīsi, Martolos-zāde) **428-429**
Maḥmūd Efendi (Malāṭıyyeli, 1107'de Murād Paşa Medresesi müderrisi) **2118-2119**
Maḥmūd Efendi (Menteş-zāde, 1060'da Yıldırım Ḫan Medresesi müderrisi) **704-705**
Maḥmūd Efendi (Monlā Aḥmed-zāde Dāmādı, 1045'te Ḳonya ḳāḍīsi) **493-494**
Maḥmūd Efendi (Müsevvid, Ḳonevī) **2491-2492**
Maḥmūd Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, ö. 1090) **1397-1398**
Maḥmūd Efendi (Nevālī-zāde, 1062'de Maġnisa ḳāḍīsi) **682-683**
Maḥmūd Efendi (Prizrenli, 1041'de Mekke ḳāḍīsi) **431-432**
Maḥmūd Efendi (Resūl Efendi Mülāzımı, 1128'de Medīne ḳāḍīsi) **2940-2942**
Maḥmūd Efendi (Ruhāvī, şā'ir) {Fā'iḳ} **2859-2861**
Maḥmūd Efendi (Rūmiyye Şeyḫi, Urmevī) **326-327**
Maḥmūd Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1130'da Ḥaleb ḳāḍīsi) **2956-2958**
Maḥmūd Efendi (Siyāvuş Paşa İmāmı, Ermenekli) **1813-1814**
Maḥmūd Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṭop-ḫāneli) **2698-2701**
Maḥmūd Efendi (Ṭrabzonī, Laz Maḥmūd) **2089-2090**
Maḥmūd Efendi (Ürgübī, Seyyid, ö. 1041) **211-212**
Maḥmūd Efendi (Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi Kerīme-zādesi, 1067'de Tevḳī'ī Ca'fer Çelebi müderrisi) **848-849**
Maḥmūd Efendi (Vanī-zāde, 1114'te Ḳuds ḳāḍīsi) **2578-2579**
Maḥmūd Efendi (Ya'ḳūbca-zāde, 1054'te Kütāhiyye ḳāḍīsi) **475-476**
Maḥmūd Efendi (Zilevī, Naṣūḥ Paşa-zāde İmāmı) **873-874**
Maḥmūd Efendi (Ḥalebī, şā'ir) {Edīb} **1563**
Maḥmūd Efendi (Ḥelvācı-zāde Dāmādı, Ḥāmidī, ö. 1043) **217-218**
Maḥmūd Efendi (Kirli, Ḳonevī) **222**
Maḳṣūd Efendi (Monlā, Erżenü'r-rūmlu, ö. 1041) **210-211**
Medīḥī (ḳāḍī, şā'ir) **1700**
Meḥemmed Abdü'l-kerīm Efendi (Cezmī, 1104'te Diyārbekr ḳāḍīsi, şā'ir) {Cezmī} **1949-1950**
Meḥemmed Aġa (Diyārbekrī, şā'ir) {Emnī} **2020**
Meḥemmed Aġa (Rodoscuḳlu, Ḳuloġlı Memiş Aġa, şā'ir) {Şehrī} **1911-1912**
Meḥemmed Aġa (Burusevī, şā'ir) {Ārif} **1653-1657**
Meḥemmed Aġa (İstanbulī, şā'ir) {Fevzī} **1669-1670**
Meḥemmed Āṣım Efendi (Seyrek-zāde Abdu'r-raḥmān Efendi'nin oğlu, 1085'te Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi, şā'ir){Āṣımī} **1100-1102**

Meḥemmed Aṭā'u'llāh Efendi (Tefsīrī-zāde, 1125'te İstanbul ḳāḍīsi, şāʿir) {Vaḳʿī} **2679-2682**
Meḥemmed Āzim Efendi (Şaʿbān-zāde, 1122'de Raḥīḳī Medresesi müderrisi, şāʿir) {Āzim} **2539-2451**
Meḥemmed Azīz Efendi (Īsā-zāde, 1096'da Süleymāniyye müderrisi, şāʿir) {Azīzī} **1824-1825**
Meḥemmed Azīz Efendi (Nefes-zāde, 1131'de İzmir ḳāḍīsi, şāʿir) {Ḥāzım} {Āzim} **2928-2935**
Meḥemmed Bedrü'd-dīn Efendi (Bedrī, 1062'de Ḳılıç Alī Paşa Medresesi müderrisi, şāʿir) {Bedrī} **711-713**
Meḥemmed Beg (Bosnevī, şāʿir) {Mīrī} **1724**
Meḥemmed Beg (Edrinevī Sipāhī, şāʿir) {Beyāżī} **391**
Meḥemmed Beg (İstanbulī Sipāhī, şāʿir) {Beyānī} **391**
Meḥemmed Beg (Sulṭān-zāde, şāʿir) {Rezmī} **3419-3421**
Meḥemmed Beg Efendi (İbrāhīm Paşa-zāde, 1127'de Ṣaḥn müderrisi) **2627-2628**
Meḥemmed Beg (Degirmenci-zāde, şāʿir) {Uzletī} **1659-1660**
Meḥemmed Çelebi (Acem, şāʿir) {Siyāmī} **1617**
Meḥemmed Çelebi (Aġrıbozī, şāʿir) {Raġīb} **1606-1608**
Meḥemmed Çelebi (Burusevī, Seyyid, şāʿir) {Hāşimī} **409-411**
Meḥemmed Çelebi (Çorlılı, şāʿir) {Faḫrī} **613**
Meḥemmed Çelebi (Diyārbekrī, şāʿir) {İzzetī} **1659**
Meḥemmed Çelebi (Diyārbekrī, şāʿir) {Me'ālī} **1699**
Meḥemmed Çelebi (Edrineli, şāʿir) {Nāṭıḳ} **2889-2890**
Meḥemmed Çelebi (Edrinevī, şāʿir) {Ṭalʿatī} **1651**
Meḥemmed Çelebi (Ḫayyāṭ İsmāʿīl Çelebi-zāde, şāʿir) {Nāmıḳ} **2900-2901**
Meḥemmed Çelebi (Ḥekīmbaşı, şāʿir) {Şifāyī} **1618-1619**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī Rūz-nāmeci-zāde, Küçük Ḫünkār, şāʿir) {Şināsī} **2313-2318**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, Cābī-zāde, şāʿir, ö. 1130) {Tā'ib} **2832**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, Dīvāne Rüşdī, şāʿir) {Rüşdī} **2023-2031**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, Mührdār Çelebi, şāʿir) {Nigīnī} **3439**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Münīfī} **1723-1724**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Şīr} **2032**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Ṭayyibī} **1651-1652**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Ülfetī} **589**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir, ö. 1095) {Tā'ib} **1566-1567**
Meḥemmed Çelebi (Kelemşer-zāde, şāʿir) {Enīs} **2020-2021**
Meḥemmed Çelebi (Maġnisalı, Aṭṭār, şāʿir) {Birrī} **2829-2830**
Meḥemmed Çelebi (Miṣḳālī Ṣolaḳ-zāde, şāʿir) {Hem-demī} **1785**
Meḥemmed Çelebi (Müneccimek, şāʿir) {Şekībī} **1619**
Meḥemmed Çelebi (Üsküdarī, şāʿir) {Meşrebī} **1721-1722**
Meḥemmed Dede (İstanbulī,

Mevlevī dervişi, şā'ir) {Fennī} **2862-2863**
Meḥemmed Dede (Ṭoḳat Mevlevī-ḫānesi şeyḫi, şā'ir) {Ṭālib} **1913-1914**
Meḥemmed Ebu's-su'ūd Efendi (Es'ad-zāde, 1090'da Burusa ḳāḍīsi) **1234-1235**
Meḥemmed Efendi (1116'da Anaṭolı ṣadrı, kitabın yazarının dayısı, şā'ir) {Mecdī} **2633-2639**
Meḥemmed Efendi (A'mā Ḳāsım-zāde, 1053'te Ṣaḥn müderrisi) **515-516**
Meḥemmed Efendi (Abdü'l-kerīm-zāde Refdī, şā'ir) {Refdī} **2988-2992**
Meḥemmed Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde, Şeyḫ) **2111**
Meḥemmed Efendi (Acem, 1065'te Selanik ḳāḍīsi, ö. 1068) {Rāzī} **778-780**
Meḥemmed Efendi (Acem, ö. 1040) **210**
Meḥemmed Efendi (Aġa İmāmı, ö. 1040) **208-209**
Meḥemmed Efendi (Aġa-zāde, Ḳadıncıḳ-zāde) **3210-3212**
Meḥemmed Efendi (Aġa-zāde, Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) **1336-1338**
Meḥemmed Efendi (Aḫī-zāde, Aḫī-zāde Ḥüseyn Efendi'nin oğlu, ö. 1044){Ḥasībī} **220-222**
Meḥemmed Efendi (Aḫī-zāde, Aḫī-zāde Maḥmūd Efendi'nin oğlu, ö. 1050) **416-417**
Meḥemmed Efendi (Alaşehrli, Eyyūb-zāde) **2070**
Meḥemmed Efendi (Alī Çelebi-zāde, 1073'te Mekke ḳāḍīsi)
Meḥemmed Efendi (Alī Efendi-zāde, 1108'de Edrine ḳāḍīsi) **2112-2114**
Meḥemmed Efendi (Allāme, Egirdirli) {Şeyḫī} **229-236**
Meḥemmed Efendi (Allāmek, Bosna Sarāyı'ndan, ḥāşiyeleri ile meşhūr) **259-260**
Meḥemmed Efendi (Anḳaravī Ḳoca Naḳīb-zāde, Naḳībü'l-eşrāf) **957**
Meḥemmed Efendi (Arab Ṣāliḥ-zāde, şā'ir) {Emīn} **2827**
Meḥemmed Efendi (Arıḳ-zāde, Edrineli) **2203-2204**
Meḥemmed Efendi (Arūżī, Bosnevī) **1054-1055**
Meḥemmed Efendi (Aṣam Teẕkireci, Ḳasṭamonılı) **740-741**
Meḥemmed Efendi (Astarcı Sinān-zāde, 1048'de Filibe ḳāḍīsi) **274-275**
Meḥemmed Efendi (Āşıḳ Paşa Şeyḫi Maḫdūmı, 1069'da Süleymāniyye müderrisi) **827-828**
Meḥemmed Efendi (Aṭā Efendi Teẕkirecisi, Bosnevī) **2690**
Meḥemmed Efendi (Aṭā-zāde, 1065'te Lala Şāhīn Paşa Medresesi müderrisi) {Ref'ī} **808-809**
Meḥemmed Efendi (Atbāzārī Şeyḫ-zāde, 1118'de Fāṭıma Sulṭān Medresesi müderrisi) **2421-2422**
Meḥemmed Efendi (Aṭṭār-zāde, İstanbulī) **1165-1166**
Meḥemmed Efendi (Ayaşī-zāde, şā'ir) {Şeyḫī} **1626**
Meḥemmed Efendi (Ayn-ı Ekber, Burusevī) **3015-3016**

Meḥemmed Efendi (Baba Ḫalīl-zāde, Edrinevī, 1037'de Ṣofya ḳāḍīsi) **254-255**
Meḥemmed Efendi (Bābī-zāde, 1135'te İstanbul ḳāḍīsi) **3055-3059**
Meḥemmed Efendi (Bādincānī, Burusevī) **1847**
Meḥemmed Efendi (Bāġçevān-zāde, Beşiktaşī) **2627**
Meḥemmed Efendi (Baldır-zāde Şeyḫ, Burusevī) {Selīsī} **642-644**
Meḥemmed Efendi (Bālī-zāde, 1083'de Nişāncı Paşa-yı Cedīd müderrisi, ö. 1084) **1055-1056**
Meḥemmed Efendi (Bālī-zāde, 1117'de Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi, ö. 1119) **2446-2447**
Meḥemmed Efendi (Başmaḳcı-zāde Ḥüseyn Efendi'nin oğlu, ö. 1065) **721-723**
Meḥemmed Efendi (Başmaḳcı-zāde, 1082'de Maġnisa ḳāḍīsi, ö. 1093) **1245-1246**
Meḥemmed Efendi (Başmaḳcı-zāde, ḳāḍī, şā'ir, ö.1101) {Şekīb} **1909-1910**
Meḥemmed Efendi (Begbāzārī, 1121'de Ca'fer Paşa Medresesi müderrisi) **2496-2497**
Meḥemmed Efendi (Begler Ḫ'ācesi Dāmādı, Manastırlı) **2599**
Meḥemmed Efendi (Beg-zāde, Prizrenli) **1303-1304**
Meḥemmed Efendi (Bekr Çelebi-zāde, 1098'de Filibe ḳāḍīsi) **1923-1924**
Meḥemmed Efendi (Beńli Efendi-zāde, 1124'te Dersiyye-i Abdü'l-ḥalīm müderrisi) **2630**
Meḥemmed Efendi (Beşerī, İstanbulī) **1143-1144**
Meḥemmed Efendi (Beşiktaşī, Alā'iyyeli, ö. 1092) **1207-1208**
Meḥemmed Efendi (Beyḳozlu, şā'ir) {Dā'ī} **1599**
Meḥemmed Efendi (Bosnevī, Ḳassām, Boşnaḳ Ḳassām) **1946-1947**
Meḥemmed Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Fevzī} **1668-1669**
Meḥemmed Efendi (Burusevī İlāhī-zāde, Mu'īd-zāde) **1093-1094**
Meḥemmed Efendi (Burusevī Receb-zāde Şeyḫ, 1073'te Ṣofya ḳāḍīsi) **954-955**
Meḥemmed Efendi (Burusevī, 1121'de Bālī Paşa Medresesi müderrisi) **2574**
Meḥemmed Efendi (Burusevī, Ḥilmī) **2967-2968**
Meḥemmed Efendi (Burusevī, Kürd-zāde Ṭālib, şā'ir) {Ṭālib} **2406-2414**
Meḥemmed Efendi (Burusevī, Maḥmūd-zāde) **1173-1174**
Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir) {Āṣımī} **1657-1658**
Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir) {Avnī} **1664**
Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir) {Ḫayretī} **392**
Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir) {Va'dī} **1783**
Meḥemmed Efendi (Bustānī, 1118'de Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) **2441-2442**
Meḥemmed Efendi (Buzaġı-zāde, 1115'te Ṣaḥn müderrisi) **2401-2402**
Meḥemmed Efendi (Bülbül-zāde Emīri, 1042'de Diyārbekr ḳāḍīsi) **288-289**
Meḥemmed Efendi (Ca'fer-zāde

Şeyḫ, 1105'te İstanbul ḳāḍīsi) **2075-2076**
Meḥemmed Efendi (Cānīkī, 1059'da Ḳonya ḳāḍīsi) **710-711**
Meḥemmed Efendi (Cerrāḥ Şeyḫi-zāde, 1060'da Ḳonya ḳāḍīsi) **781-782**
Meḥemmed Efendi (Cevherī-zāde, Alā'iyyeli) **1838-1839**
Meḥemmed Efendi (Çādırcı-zāde, İstanbulī) **2701-2702**
Meḥemmed Efendi (Çalıḳ Dāmādı, Ḥāfıẓ) **1920-1921**
Meḥemmed Efendi (Çeşmī, Rūmili ṣadrı) {Çeşmī} **222-224**
Meḥemmed Efendi (Çeşmī-zāde, Minḳārī-zāde mülāzımı, ö. 1093) **1236**
Meḥemmed Efendi (Çıracı-zāde, Ḳasṭamonılı) **926-927**
Meḥemmed Efendi (Çivi-zāde Şeyḫ, Rūmili ṣadrı) **657-659**
Meḥemmed Efendi (Çömez Aḥmed-zāde, şā'ir) {Şevḳī} **1910-1911**
Meḥemmed Efendi (Daġıstānī, 1101'de Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi) **2101**
Meḥemmed Efendi (Daġıstānī, Şeyḫ) **2220-2221**
Meḥemmed Efendi (Dāvūd-zāde, 1097'de Ṣaḥn müderrisi) **1853-1854**
Meḥemmed Efendi (Dede Çelebi, Celvetī Şeyḫi, şā'ir) {Ṣabūrī} **2756-2759**
Meḥemmed Efendi (Dede Efendi Dāmādı, Yeñişehrli) **2385-2386**
Meḥemmed Efendi (Defterdār-zāde, şā'ir) {Feyżī} **3251-3253**
Meḥemmed Efendi (Ders-i 'Ām, Bıçaḳcı) **1261**
Meḥemmed Efendi (Ders-i 'Ām, Ferā'iżci, ö. 1072) **843-844**
Meḥemmed Efendi (Dervīş Efendi-zāde Şeyḫ, 1069'da Maġnisa ḳāḍīsi) **832-833**
Meḥemmed Efendi (Derzī-zāde, İstanbulī) **2070-2071**
Meḥemmed Efendi (Dīvītci-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ṭālib} **1399-1401**
Meḥemmed Efendi (Dizdār-zāde, Ṭaş Efendi) **1930-1931**
Meḥemmed Efendi (Dürrī, Bolılı, şā'ir) {Dürrī} 1302
Meḥemmed Efendi (Ebe-zāde Efendi Teẕkirecisi, Mudurnılı) **2442-2443**
Meḥemmed Efendi (Ebe-zāde, 1070'de Ayntāb ḳāḍīsi, şā'ir) {İffetī} **848**
Meḥemmed Efendi (Ebe-zāde, 1085'te Erżurūm ḳāḍīsi, ö. 1092) **1210**
Meḥemmed Efendi (Ebū Sa'īd-zāde Tābi'i, 1109'da Cānbāziyye Medresesi müderrisi) **2361**
Meḥemmed Efendi (Ebu'l-ḫayr, 1061'de Eyyūb ḳāḍīsi) **707-708**
Meḥemmed Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, Rūmili ṣadrı) **276-278**
Meḥemmed Efendi (Edībī Alī-zāde, şā'ir) {Ṭab'ī} **400-401**
Meḥemmed Efendi (Edincikli, 1092'de Süleymāniyye müderrisi, şā'ir) {Şūḫī} **1252-1253**
Meḥemmed Efendi (Edrineli Ḥasan Efendi-zāde, el-Ḥāc) **2394-2395**
Meḥemmed Efendi (Edrineli Murtażā Birāder-zādesi, 1115'te Ümmü'l-veled Medresesi müderrisi) **2402**

Meḥemmed Efendi (Edrineli, Çuḳacı-zāde) **1060-1061**
Meḥemmed Efendi (Edrineli, İmām-zāde) **2612-2613**
Meḥemmed Efendi (Edrineli, şāʿir) {Necīb} **2196-2198**
Meḥemmed Efendi (Edrinevī Ḳaraḳaş-zāde, şāʿir) {Nuṭḳī} **624**
Meḥemmed Efendi (Edrinevī, müverriḫ, şāʿir) {Kesbī} **621**
Meḥemmed Efendi (Edrinevī, şāʿir) {Kāmī} **3072-3096**
Meḥemmed Efendi (Edrinevī, şāʿir) {Reşīd} **2031**
Meḥemmed Efendi (Efṭas Şeyḫī, Esʿad-zāde Efendi Emīri) **2071-2072**
Meḥemmed Efendi (Emīn, 1136'da Filibe ḳāḍīsi) **3153-3154**
Meḥemmed Efendi (Emīn-i Fetvā, 1121'de Selanik ḳāḍīsi) **2511-2513**
Meḥemmed Efendi (Emīnī, Burusevī, şāʿir) {Emīnī} **919-921**
Meḥemmed Efendi (Emīr-i Eyyūbī, şāʿir) {Emīr} **389-390**
Meḥemmed Efendi (Emru'llāh-zāde, 1059'da Filibe ḳāḍīsi) **650-651**
Meḥemmed Efendi (Erżurūmī, 1097'de İzmir ḳāḍīsi) **1820-1822**
Meḥemmed Efendi (Esʿad-zāde İmāmı, Mudurnılı) **1970-1971**
Meḥemmed Efendi (Esʿad-zāde, Şeyḫ, 1108'de Sinān Paşa Medresesi müderrisi) **2091-2092**
Meḥemmed Efendi (Etmekci-zāde Maḫdūmı, 1112'de Abdu'llāh Aġa Medresesi müderrisi) **2166-2167**
Meḥemmed Efendi (Evliyā, Sinobī) **2193-2195**
Meḥemmed Efendi (Eyyūb Aġa Ḫˇācesi, Ḳasṭamonī) **2455**
Meḥemmed Efendi (Eyyūb-zāde, İstanbulī) **2642-2643**
Meḥemmed Efendi (Fenārī-zāde Şāh, 1048'de Burusa ḳāḍīsi) **429-430**
Meḥemmed Efendi (Fetvā-emīni Şeyḫ-zāde, 1066'da Edrine ḳāḍīsi) **785-788**
Meḥemmed Efendi (Fetvā-emīni, Gelibolılı) **2404-2405**
Meḥemmed Efendi (Fındıḳ, Ḳāsım Paşalı) **2434-2435**
Meḥemmed Efendi (Füyūżī, şāʿir) {Füyūżī} **3019-3020**
Meḥemmed Efendi (Gelibolılı Şeyḫī, Anḳaravī Efendi Şeyḫīsi) **1804**
Meḥemmed Efendi (Gelibolılı, şāʿir) {Naʿtī} **1758-1759**
Meḥemmed Efendi (Gelibolılı, şāʿir) {Nüvīdī} **1760-1762**
Meḥemmed Efendi (Göynükli, şāʿir) {Füzūnī} **1667**
Meḥemmed Efendi (Gümrükci Ḥüseyn Paşa Ḫˇācesi, Bolılı) **2514-2515**
Meḥemmed Efendi (Gümrükci Maḥmūd Aġa Ḫˇācesi, Alī Efendi-zāde Eniştesi) **1965-1966**
Meḥemmed Efendi (Gümüşayaḳ-zāde, 1096'da Kütāhiyye ḳāḍīsi) **1948-1949**
Meḥemmed Efendi (Gürgür, Ḳaraḥiṣārlı) **2455-2456**
Meḥemmed Efendi (Ḫˇāce-zāde Nā'ibi, Niksarī) **2417-2418**
Meḥemmed Efendi (Hābīl-zāde, 1048'de Diyārbekr ḳāḍīsi) **287**
Meḥemmed Efendi (Ḥācī İlyās İmāmı, Burusevī) **2181-2182**
Meḥemmed Efendi (Ḥācī Velī-zāde, Burusevī) **1836**

Meḥemmed Efendi (Ḥācib-zāde, 1094'te Diyārbekr ḳāḍīsi, şā'ir) {Rev'ī} **1828-1829**
Meḥemmed Efendi (Ḥāfıẓ Yūsuf, şā'ir){Ḥāfıẓ} **2021-2022**
Meḥemmed Efendi (Ḥāfıẓ-zāde, Şeyḫ) **524-525**
Meḥemmed Efendi (Ḥalebī, Ebu's-su'ūd-zāde Tābi'i, ö. 1065) **724**
Meḥemmed Efendi (Ḥalebī, şā'ir, ö. 1080) {Ẕihnī} **1602**
Meḥemmed Efendi (Ḫalvetī Şeyḫ, ö. 1040) **320**
Meḥemmed Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Mıṣrī, Niyāzī, şā'ir) {Niyāzī} **1981-1985**
Meḥemmed Efendi (Ḥamdī-zāde, 1063'te Yeñişehr ḳāḍīsi) **682**
Meḥemmed Efendi (Ḥammāl-zāde, Re'īsü'l-eṭibbā) **747-748**
Meḥemmed Efendi (Ḥammāmcı-zāde, İstanbulī) **981**
Meḥemmed Efendi (Ḥammāmcı-zāde, şā'ir, ö. 1107) {Ḥamdī} **2295**
Meḥemmed Efendi (Ḫandān-zāde, 1085'te Ḳandiye ḳāḍīsi) **1083**
Meḥemmed Efendi (Ḫānım-zāde, Silivrili, şā'ir) {Cemālī} **1084-1085**
Meḥemmed Efendi (Hanlı-zāde, Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi) **1280**
Meḥemmed Efendi (Ḥasan Efendi-zāde Şeyḫ, 1066'da İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir) {Şifāyī} **1028-1030**
Meḥemmed Efendi (Hāşimī-zāde, 1073'te Ġalaṭa ḳāḍīsi, şā'ir) {Yetīmī} **898-900**
Meḥemmed Efendi (Ḫazīnedār Alī Paşa İmāmı, 1102'de Ferhād Paşa Medresesi müderrisi) **1937**
Meḥemmed Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi Maḫdūmı, 1128'de Mekke ḳāḍīsi) **2667-2668**
Meḥemmed Efendi (Hevāyī-zāde, Burusevī) **1078-1080**
Meḥemmed Efendi (Hirre-zāde, Ḫaffāf Hirre-zāde) **706**
Meḥemmed Efendi (Ḥubbī Monlāsı-zāde, Ezhārī Monlā Çelebi) **652-653**
Meḥemmed Efendi (Ḥüsām-zāde Maḫdūmı, 1060'da Sinān Paşa Medresesi müderrisi) **659**
Meḥemmed Efendi (Ḥüsām-zāde Şeyḫ, 1078'de Edrine ḳāḍīsi) **985-986**
Meḥemmed Efendi (Ḥüseyn Paşa İmāmı, 1113'te Efḍal-zāde müderrisi) **2360**
Meḥemmed Efendi (İlāhī-zāde, İstanbulī) **1111-1112**
Meḥemmed Efendi (İlmī, el-Ḥāc, Mudurnılı) **2077-2078**
Meḥemmed Efendi (İmād-zāde, 1095'te Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi) **1830-1831**
Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Arab-zāde, ö. 1136) **3039-3040**
Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Ḥāfıẓ, Ḳasṭamonılı) **1044-1045**
Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Şeker) **1812**
Meḥemmed Efendi (İmām-zāde Maḫdūmı, Şeyḫ, 1103'te İvaż Efendi Medresesi müderrisi) **1952-1953**
Meḥemmed Efendi (İmām-zāde Şeyḫ, Anaṭolı ṣadrı) **758-760**
Meḥemmed Efendi (Īsā-zāde Dāmādı, İstanbulī) **2419**

Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, Şeyḫ, 1118'de Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Medresesi müderrisi) **3241**
Meḥemmed Efendi (İsmā'īl Aġa-zāde, 1057'de Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) **632-633**
Meḥemmed Efendi (İsmā'īl-zāde, 1061'de Selanik ḳāḍīsi) **725-726**
Meḥemmed Efendi (İṣmetī Ḫıṣmı, 1085'te Ġalaṭa ḳāḍīsi) **1190-1191**
Meḥemmed Efendi (İṣmetī, Rūmili ṣadrı, şā'ir) {İṣmetī} **907-916**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, 1121'de Medīne ḳāḍīsi, şā'ir) {Ḫāliṣ} **2459-2461**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, 1140'da Tebrīz ḳāḍīsi, şā'ir, ö. 1141) {Şeyḫī} **3242-3244**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Berber-zāde, şā'ir, ö. 1127) {Ẕihnī} **2835-2836**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Çeñe Efendi, şā'ir) {Şühūdī} **2850-2851**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, İmām-zāde) **1843-1844**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Ḳara Nāẓım) {Nāẓım} **2890-2900**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Cem'ī} **1567-1583**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Evcī} **590**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Ḫākī} **1597-1598**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Hāşim} **3439-3440**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Lebīb} **2327**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Meylī} **2867**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Naẓmī} **1756-1758**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Nāzükī} **403**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Pendī} **390**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Rāġıb} **2840-2841**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Ṭarzī} **1635-1639**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1106) {Ḥamdī} **2022**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1126) {Ẕihnī} **2835**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1130) {Ẕekāyī} **2833-2834**
Meḥemmed Efendi (İştibī, şā'ir) {Aḳlī} **1914-1915**
Meḥemmed Efendi (İzmir Müftīsi-zāde, 1111'de Ḥaleb ḳāḍīsi) **2363-2364**
Meḥemmed Efendi (İzmirī Çelebi, 1103'te Ḫabbāziyye Medresesi müderrisi) **1974**
Meḥemmed Efendi (Ḳabaḳulaḳ-zāde, Çāvuşbaşı Nūru'llāh Efendi'nin oğlu, ö. 1083) **1041-1043**
Meḥemmed Efendi (Ḳabaḳulaḳ-zāde, Ebu'l-irşād, Rūmili ṣadrı ö. 1061) **665-667**
Meḥemmed Efendi (Ḳabaṣaḳal-zāde, 1105'te Emīnü'l-ġanem Medresesi müderrisi) **2195-2196**
Meḥemmed Efendi (Ḳābīl Vücūd-zāde, 1063'te Murādiyye Medresesi müderrisi) **837**
Meḥemmed Efendi (ḳāḍī, şā'ir) {Ferīdī} **1667**

Meḥemmed Efendi (ḳāḍī, şā'ir) {Ṣādıḳī} **1626-1627**
Meḥemmed Efendi (ḳāḍī, şā'ir, ö. 1126) {Ārif} **2854-2855**
Meḥemmed Efendi (Ḳāḍī-zāde, Şeyḫ, Balıkesirli) **321-322**
Meḥemmed Efendi (Ḳadrī-zāde, 1067'de İstanbul ḳāḍīsi) **765-767**
Meḥemmed Efendi (Ḳahveci-zāde, Burusa) **1795**
Meḥemmed Efendi (Ḳāmetī-zāde, 1078'de İstanbul ḳāḍīsi) **1139-1141**
Meḥemmed Efendi (Ḳara, Balıkesirli, ö. 1139) **3181-3182**
Meḥemmed Efendi (Ḳara, Ḳaraḥiṣārlı, ö. 1130) **2688**
Meḥemmed Efendi (Ḳarabacaḳ, Ḳāḍī-zāde) **2085-2087**
Meḥemmed Efendi (Ḳarabāġī-zāde, el-Ḥāc) **2962-2963**
Meḥemmed Efendi (Ḳarabaş, Ḫalvetī Şeyḫi, ö. 1060) **1327**
Meḥemmed Efendi (Ḳarabaş, Ḳādirī Şeyḫi, ö. 1113) **2231-2232**
Meḥemmed Efendi (Ḳaraḳaş, 1079'da Saḳız ḳāḍīsi) **1013-1014**
Meḥemmed Efendi (Ḳaraḳulaḳ, İstanbulī) **2666-2667**
Meḥemmed Efendi (Ḳaramanī, 1068'de Bālī Efendi Medresesi müderrisi, ö. 1068) **782**
Meḥemmed Efendi (Ḳāsım Çāvuş-zāde, 1081'de Edrine Bāyezīdiyyesi müderrisi) **1087-1088**
Meḥemmed Efendi (Ḳassām Kātibi Dāmād, Bolılı) **3182-3183**
Meḥemmed Efendi (Ḳasṭamonī, 1127'de Ḫançeriyye Medresesi müderrisi) **2630-2631**
Meḥemmed Efendi (Ḳasṭamonī, şā'ir) {Ḥāsib} **2833**
Meḥemmed Efendi (Kātib Müftī-zāde, Germiyānlı) **3002-3003**
Meḥemmed Efendi (Ḳavalalı, şā'ir) {Ārifī} **611**
Meḥemmed Efendi (Kebīrī, 1057'de Edrine ḳāḍīsi, ö. 1062) **670-671**
Meḥemmed Efendi (Kefevī, şā'ir) {Şefī'ī} **1619**
Meḥemmed Efendi (Kepenekci-zāde, İstanbulī, şā'ir) {Bāḳī} **590**
Meḥemmed Efendi (Kerāsteci-zāde, 1059'da Sinān Paşa Medresesi müderrisi) **641**
Meḥemmed Efendi (Kerīm-zāde Mülāzımı, Ḳara) **3227-3228**
Meḥemmed Efendi (Kerpiçci-zāde, Eyyūbī) **2521-2522**
Meḥemmed Efendi (Ketḫudā-zāde, 1138'de İstanbul ḳāḍīsi) **3229-3231**
Meḥemmed Efendi (Kevākibī-zāde Şeyḫ, 1091'de İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1093) **1228-1230**
Meḥemmed Efendi (Kevākibī-zāde, Ḥaleb Müftīsi, ö. 1096) **1280-1281**
Meḥemmed Efendi (Ḳıbrısī, şā'ir) {Zekāyī} **592**
Meḥemmed Efendi (Ḳıyāmī-zāde, 1040'da Edrine Dārü'l-ḥadīsi müderrisi) **281**
Meḥemmed Efendi (Ḳızıḳlı, 1066'da Ṣofya ḳāḍīsi) **754**
Meḥemmed Efendi (Ḳızıḳlı-zāde, Burusevī) **3129-3130**
Meḥemmed Efendi (Kiçi, Şeyḫ) **529-530**

Meḥemmed Efendi (Ḳoca Muṣṭafa Paşa Zāviyesi Şeyḫi, şāʿir, ö. 1038) **1857-1858**
Meḥemmed Efendi (Ḳoġacı Mü'eẕẕini, İstanbulī) **2687**
Meḥemmed Efendi (Ḳonevī, şāʿir) {Nālī} **1089-1092**
Meḥemmed Efendi (Ḳoyun Nā'ibi, ö. 1040) **209**
Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde Şeyḫ, Rūmili ṣadrı, naḳībü'l-eşrāf, şāʿir) {Şeyḫī} **1072-1077**
Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde Teẕkirecisi, 1094'te Anaṭolı ṣadrı) **1290-1291**
Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde, 1095'te Ṣaḥn müderrisi, ö. 1096) **1284-1285**
Meḥemmed Efendi (Ḳulaḳsız İmāmı, Şeyḫ) **1411**
Meḥemmed Efendi (Ḳurd, 1059'da Toḳat ḳāḍīsi, ö. 1060) **642**
Meḥemmed Efendi (Ḳurd, 1060'da Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi, ö. 1063) **681**
Meḥemmed Efendi (Ḳuyumcı-zāde, 1095'te Maḥmūd Paşa Medresesi müderrisi) **1274**
Meḥemmed Efendi (Laʿlī-zāde Şeyḫ, 1115'te Anaṭolı ṣadrı) **2422-2425**
Meḥemmed Efendi (Luṭfī-zāde, 1105'te Medīne ḳāḍīsi) **2186-2187**
Meḥemmed Efendi (Malġaravī, 1074'te Medīne ḳāḍīsi) **990-991**
Meḥemmed Efendi (Manav-zāde, 1128'de Murādiyye Medresesi müderrisi) **3050-3052**
Meḥemmed Efendi (Manṭıḳī, 1084'te Ṣaḥn müderrisi) **2168-2169**
Meḥemmed Efendi (Maṣraf-zāde, şāʿir) {Şefīḳ} **2850**
Meḥemmed Efendi (Mefrāş-zāde, Şeyḫ) **2368**
Meḥemmed Efendi (Mekkī, Alaybeg-zāde'nin oğlu, şāʿir) {Emīnī} **1188-1190**
Meḥemmed Efendi (Mekkī-zāde, 1123'te Ḳuds ḳāḍīsi, şāʿir) {Ṭāhir} **2656-2658**
Meḥemmed Efendi (Memek-zāde Birāder-zādesi, Teẕkireci) **1825-1828**
Meḥemmed Efendi (Menteşeli, Ḳāḍī-zāde) **2511**
Meḥemmed Efendi (Menteş-zāde, 1074'te Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi) **937**
Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḫalīl Efendi-zāde) **2762**
Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Memiş Efendi, şāʿir, ö. 1136) {Şeyḫī} **3288-3289**
Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Ḥasīb} **2720-2721**
Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir, Arżī) {Arżī} **1359-1362**
Meḥemmed Efendi (Mevlevī, Şeyḫ) **2237-2238**
Meḥemmed Efendi (Mīrzā Efendi Eniştesi, 1100'de Ḳoġacı Dede Medresesi müderrisi) **1852**
Meḥemmed Efendi (Mīrzā, 1092'de İstanbul ḳāḍīsi) **1230-1233**
Meḥemmed Efendi (Monlā Aḥmed-zāde Monlā Çelebi, 1049'da Edrine ḳāḍīsi) **639-640**

Meḥemmed Efendi (Monlā Aḥmed-zāde, 1106'da Ḫançeriyye Medresesi müderrisi, şā'ir) **2359-2060**
Meḥemmed Efendi (Muġla Müftīsi-zāde, 1106'da Ṣāniye-i İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi) **2139**
Meḥemmed Efendi (Muḥteşem Emīri, Ḳonevī) **1009-1010**
Meḥemmed Efendi (Mu'īd, İstanbulī) **1162**
Meḥemmed Efendi (Mu'īd-zāde, 1037'de Burusa Murādiyyesi müderrisi, ö. 1056) **500-501**
Meḥemmed Efendi (Mu'īd-zāde, Burusevī, ö. 1089) **1156-1157**
Meḥemmed Efendi (Muḳīm, Büyükçekmece nā'ibi) **2151**
Meḥemmed Efendi (Muṣannif, Burusevī) **1120-1121**
Meḥemmed Efendi (Muṣṭaliḥ-zāde, 1058'de Edrine ḳāḍīsi) **706-707**
Meḥemmed Efendi (Muṭavvelci, Geyveli) **2936-2938**
Meḥemmed Efendi (Muṭī'ī, İstanbulī, 1052'de Ṣire ḳāḍīsi, şā'ir) {Muṭī'ī} **492-493**
Meḥemmed Efendi (Müderris-zāde, 1069'da Eyyūb ḳāḍīsi, ö. 1078) **951-952**
Meḥemmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde Fikrī, 1049'da Maġnisa ḳāḍīsi) **424-425**
Meḥemmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde Şeyḫ, 1073'te Mekke ḳāḍīsi, ö. 1073) **865-866**
Meḥemmed Efendi (Mü'min-zāde, 1099'da Mıṣr ḳāḍīsi, ö. 1100) **1831-1832**
Meḥemmed Efendi (Mü'min-zāde, Yeñişehrli, ö. 1085) **1087**
Meḥemmed Efendi (Müneccimbaşı, Arab-zāde, ö. 1122) **2483-2485**
Meḥemmed Efendi (Müsevvid, İlmī, Üsküdarī) **2982**
Meḥemmed Efendi (Müstaḳīm Dāmādı, Ḳara) **3050**
Meḥemmed Efendi (Müstaḳīm, 1122'de Edrine ḳāḍīsi, ö. 1124) **2534-2536**
Meḥemmed Efendi (Müyesser-zāde, Ḳasṭamonılı) **859**
Meḥemmed Efendi (Na'lbur-zāde, Edrineli) **2613-2614**
Meḥemmed Efendi (Nā'ib, 1051'de İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1055) **478-479**
Meḥemmed Efendi (Nā'ib, Nevreḳoblu, ö. 1094) **1254-1255**
Meḥemmed Efendi (Nā'ib-zāde, 1104'te Ṣofya ḳāḍīsi) **2146 -2147**
Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Anḳaravī, Anḳaravī Emīr) **507-508**
Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Es'ad-zāde Birāder-zādesi, 1118'de Fāṭıma Sulṭān Medresesi müderrisi) **2404**
Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Ḫ'āce-zāde Maḫdūmı, 1106'da Ṣaḥn müderrisi) **2175-2176**
Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Fenārī-zāde) **2067-2069**
Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde) **2671-2674**
Meḥemmed Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi , Azīz-zāde) **1325**
Meḥemmed Efendi (Nāṣır-zāde, Diyārbekrī) **1313**
Meḥemmed Efendi (Naṣru'llāh-zāde, 1063'de Abdü's-selām Medresesi müderrisi) **704**

Meḥemmed Efendi (Naṣūḥ Aġa İmāmı, Ḳasṭamonī) **3026-3027**
Meḥemmed Efendi (Nāzillili, şāʿir) {Rifʿatī} **1608**
Meḥemmed Efendi (Necātī-zāde, Ḳasṭamonī) **751-752**
Meḥemmed Efendi (Nedīm-i Ḳadīm, 1079'da Zāl Paşa müderrisi, şāʿir) {Nedīm} **991-995**
Meḥemmed Efendi (Neffātī Şeyḫ, 1073'te Ḳuds ḳāḍīsi) **956**
Meḥemmed Efendi (Nergisī-zāde, şāʿir, yazar, ḫaṭṭāṭ) {Nergisī} **238-241**
Meḥemmed Efendi (Nesrī, 1085'te Ḫāsekī Sulṭān Medresesi müderrisi) **1102-1103**
Meḥemmed Efendi (Nevʿī-zāde Aṭāyī'nin oğlu, 1065'te Yeñişehr ḳāḍīsi, şāʿir) **797-798**
Meḥemmed Efendi (Nigdevī, şāʿir) {Nāmī} **1744-1749**
Meḥemmed Efendi (Nigdevī, şāʿir) {Viṣālī} **624-625**
Meḥemmed Efendi (Nişāncı Aḥmed Paşa İmāmı, Ġalaṭalı) **3027-3028**
Meḥemmed Efendi (Nuʿmān Paşa İmāmı, 1126'da Muḳābeleci İbrāhīm Medresesi müderrisi) **2918**
Meḥemmed Efendi (Oṣmān-zāde, 1066'da Ḳāhire ḳāḍīsi) **755-756**
Meḥemmed Efendi (Öreke-zāde Tābiʿi, Şeyḫī) **2173-2174**
Meḥemmed Efendi (Özbek Şeyḫ, Buḫaralı) **1366**
Meḥemmed Efendi (Pārsā, Gelibolılı, şāʿir) {Ṣābir} **1174-1182**
Meḥemmed Efendi (Pāydār-zāde, şāʿir) {Rāżī} **2022-2023**
Meḥemmed Efendi (Pīr, İstanbulī) **2532**
Meḥemmed Efendi (Pīrī Ḳāḍī-zāde, Burusevī) **2495-2496**
Meḥemmed Efendi (Piyāde, Ḳasṭamonılı) **289-290**
Meḥemmed Efendi (Pür-ḳalem-zāde Ḫʿācesi, Balıḳesirli) **2625-2626**
Meḥemmed Efendi (Reʾīsü'l-eṭibbā, İstanbulī) **3043-3045**
Meḥemmed Efendi (Resūl-zāde, 1124'te Mıṣr ḳāḍīsi) **2943-2945**
Meḥemmed Efendi (Rıfḳī, 1106'da İstanbul ḳāḍīsi, şāʿir) {Rıfḳī} **2143-2146**
Meḥemmed Efendi (Riyāżī, şāʿir, yazar) {Riyāżī} **456-474**
Meḥemmed Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1064'te Fāṭımā Ḫātūn Medresesi müderrisi) **732-733**
Meḥemmed Efendi (Ṣafvetī, 1070'de Yeñişehr ḳāḍīsi, şāʿir) {Ṣafvetī} **880-886**
Meḥemmed Efendi (Ṣaḥḥāf, Ḳabaṣaḳal) **1134-1135**
Meḥemmed Efendi (Ṣalāḥī, 1079'da Ḥüseyn Efendi Medresesi müderrisi) **1006-1007**
Meḥemmed Efendi (Ṣāliḥ Efendi-zāde Şeyḫ, 1072'de Saḳız ḳāḍīsi) **847**
Meḥemmed Efendi (Ṣamtī, Burusevī) **977-978**
Meḥemmed Efendi (Ṣarı Alī Efendi-zāde, 1063'te Yeñişehr ḳāḍīsi) **709-710**
Meḥemmed Efendi (Sebzī, Burusevī, şāʿir){Sebzī} **1184-1188**
Meḥemmed Efendi (Selanikī Naẓīrī-zāde, şāʿir) {Emīn} **2828**

Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir) {Baḫşī} **390**
Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir) {Mu'īn} **1723**
Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir) {Naẓīrī} **1758**
Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir) {Ṭab'ī} **1635**
Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir) {Yümnī} **1785-1786**
Meḥemmed Efendi (Semerci-zāde, Ḳasṭamonılı) **1272-1273**
Meḥemmed Efendi (Ser-maḥfil-zāde, 1046'da Filibe ḳāḍīsi) **268-269**
Meḥemmed Efendi (Seyrek-zāde, şā'ir) {Cāzim} **3155-3157**
Meḥemmed Efendi (Silistreli, Müfettiş) **2435-2436**
Meḥemmed Efendi (Siyāhī, Burusevī) **3265-3266**
Meḥemmed Efendi (Siyāhī, Sivasī) **2647-2649**
Meḥemmed Efendi (Ṣofyalı, şā'ir) {Vaḥīd} **1780-1782**
Meḥemmed Efendi (Ṣūfī Emīr, 1136'da Edrine ḳāḍīsi) **3270-3271**
Meḥemmed Efendi (Süvārī-zāde, Burusevī) **2137-2138**
Meḥemmed Efendi (Şa'bān-zāde, 1104'te Anaṭolı ṣadrı) **1942-1944**
Meḥemmed Efendi (Şa'rānī-zāde, 1100'de Ṣāliṣe-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi müderrisi) **1971**
Meḥemmed Efendi (Şāmī, Şeyḫ, 1137'de Ṣāniye-i Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) **3169**
Meḥemmed Efendi (Şāriḥ-i ***Mülteḳā,*** 1103'de İstanbul ḳāḍīsi) **1938-1940**
Meḥemmed Efendi (Şeh-zāde Ḫ'ācesi, Merzifonlu) **982**
Meḥemmed Efendi (Şemsü'd-dīn-zāde, 1115'te Burusa ḳāḍīsi) **2432-2433**
Meḥemmed Efendi (Şerḥī, İstanbulī, şā'ir) {Şerḥī} **835-836**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ Baba Ḫalīl-zāde, 1075'te Eyyūb ḳāḍīsi) **903-904**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ Ya'ḳūb-zāde, Ḫalvetī Şeyḫi) **1364**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, A'mā Kūsec) **1377**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Baġdādī, şā'ir) {Ṣadrī} **2715**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Balaṭ Şeyḫi-zāde, şā'ir) {Vaḥyī} **2759-2761**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Cennet Efendi, şā'ir) {Fenāyī} **1357-1358**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Ders-i 'Ām Çelebi, ö. 1095) **1405-1406**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Eşrefī) **1326-1327**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Evliyā, İmām-ı Sulṭānī) **323**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Ḳonevī, ö. 1118) **2715**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, La'lī) **2227-2228**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Müstaḳīm, şā'ir) {Müstaḳīm} **2718-2719**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, şā'ir, yazar) {Naẓmī} **2222-2226**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Üsküdarī, şā'ir) {Naṣūḥī} **2761-2762**

Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Vānī) **1411-1413**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde, 1098'de Anaṭolı ṣadrı) **1805-1807**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde, Rūmili ṣadrı) **986-988**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Bālī-zāde Efendi Maḫdūmı, 1073'te Maġnisa ḳāḍīsi) **859-860**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd, Şeyḫü'l-İslām Es'ad Efendi'nin oğlu, şā'ir) {Sa'īd} **850-855**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh İmāmı, 1112'de Ḥaleb ḳāḍīsi) **2376-2377**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā mülāzımı, ḳāḍī, şā'ir) {Ṣabrī} **597-611**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Anḳaravī) **1321-1324**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bahāyī Efendi, şā'ir) {Bahāyī} **690-704**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Cānbolād-zāde İmāmı, Kiẕbī) **3231-3235**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Debbāġ-zāde) **2189-2193**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Esīrī, Burusevī Efendi) **1201-1204**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣun'ī-zāde) **895-897**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ, İstanbulī) **3285-3286**
Meḥemmed Efendi (Ṭarsusī, 1066'da Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) **762**
Meḥemmed Efendi (Tatar Efendi Dāmādı, Kanḳırılı) **3219-3221**
Meḥemmed Efendi (Tatar Ḫˇāce, 1126'da Belġrad ḳāḍīsi) **2666**
Meḥemmed Efendi (Tefsīrī, Ayntābī, ö. 1111) **2124-2125**
Meḥemmed Efendi (Tefsīrī, İstanbulī, ö. 1077) **933-934**
Meḥemmed Efendi (Tevfīḳī-zāde, 1115'te Rūmili ṣadrı) **2466-2468**
Meḥemmed Efendi (Teẕkireci 'Alī Efendi-zāde, 1095'te Tevḳī'ī Ca'fer Çelebi Medresesi müderrisi) **1286**
Meḥemmed Efendi (Teẕkireci, Begbāzārī) **2621-2622**
Meḥemmed Efendi (Tırḥalalı, şā'ir) {Naẕīf} **2044-2045**
Meḥemmed Efendi (Ṭop-ḫāneli, Kerīm-zāde, Şeyḫ) **2351-2352**
Meḥemmed Efendi (Ṭosyalı, 1083'te Ḥaleb ḳāḍīsi, ö. 1084) **1058**
Meḥemmed Efendi (Ṭrabzonī, 1112'de Sulṭāniyye Medresesi müderrisi) **2644-2645**
Meḥemmed Efendi (Ṭrabzonī-zāde, 1120'de Ḫusrev Paşa Medresei müderrisi) **2477**
Meḥemmed Efendi (Turşucı-zāde, 1136'da Ṣāniye-i Nişāncı Paşa Medresesi müderrisi) **3228**
Meḥemmed Efendi (Uşşāḳī, 1125'te Eyyühüm Medresesi müderrisi) **2921**
Meḥemmed Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1063'te Ḳuds ḳāḍīsi) {Faṣīḥī} **718-721**
Meḥemmed Efendi (Uzun Alī Efendi-zāde, 1118'de Ṣaḥn müderrisi) **2465-2466**

Meḥemmed Efendi (Üftāde-zāde, Şeyḫ) **2214-2215**
Meḥemmed Efendi (Üskübī, ö. 1040) **209**
Meḥemmed Efendi (Üsküdarī, Ḫaffāf-zāde) **3262-3263**
Meḥemmed Efendi (Üsṭüvānī, Şeyḫ) **1352-1353**
Meḥemmed Efendi (Vālide Sulṭān Ketḫudāsı İmāmı, Kūsec, Ḳırımī) **3130**
Meḥemmed Efendi (Vānī, 1062'de Baġdād ḳāḍīsi, ö. 1066) **748-749**
Meḥemmed Efendi (Vānī, şā'ir) {İzzī} **2037**
Meḥemmed Efendi (Vardarī Şeyḫ-zāde, 1050 Burusa ḳāḍīsi, şā'ir) **483-486**
Meḥemmed Efendi (Vardarī, şā'ir) {Beyāżī} **390-391**
Meḥemmed Efendi (Vāṣıf, 1133'te Ṣaḥn müderrisi, şā'ir) {Vāṣıf} **3118-3119**
Meḥemmed Efendi (Viṣālī-zāde, şā'ir, ö. 1068) {Ārif} **1652-1653**
Meḥemmed Efendi (Vişne-zāde, Şeyḫ, şā'ir, ṣadr-ı Rūm) {İzzetī} **1211-1222**
Meḥemmed Efendi (Vizevī, Mektūbī) **3191-3192**
Meḥemmed Efendi (Yaġlıḳcı-zāde, İstanbulī) **3040-3042**
Meḥemmed Efendi (Yaḥyā Paşa-zāde, 1056'da Eyyūb ḳāḍīsi, şā'ir) {Nuṭḳī} **628-629**
Meḥemmed Efendi (Yāverī-zāde, Ispartalı) {Ḳābilī} **236-238**
Meḥemmed Efendi (Yeñibāġçeli Celeb, Şeyḫ) **2216-2217**
Meḥemmed Efendi (Yeñibāġçeli Çelebi, Şeyḫ) **2753-2754**
Meḥemmed Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Burusevī, ö. 1091) **1402**
Meḥemmed Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Ḳāḍī, ö. 1040) **319**
Meḥemmed Efendi (Zeynü'd-dīn Ḫışmı, Baġdādī) **1107**
Meḥemmed Efendi (Ẕü'l-fiḳār Paşa-zāde, 1113'te Maġnisa ḳāḍīsi) **2393-2394**
Meḥemmed Efendi (Burusevī, Ḳāsım-zāde) **2691**
Meḥemmed Efendi (Seyyid Alī-zāde, Seyyid, ö. 1043) **215-216**
Meḥemmed Efendi (Zehrimār-zāde, şā'ir) {Rıżā} **1602-1607**
Meḥemmed Emīn Efendi (Çeşmī-zāde, 1100'de Ṣaḥn müderrisi) **1954-1955**
Meḥemmed Emīn Efendi (Edrineli, Ca'fer-zāde) **2703-2704**
Meḥemmed Emīn Efendi (Evliyā Efendi-zāde, 1113'te Abdu'llāh Aġa Medresesi müderrisi) **2340**
Meḥemmed Emīn Efendi (Fetḥiyyeli, 1123'te Mekke ḳāḍīsi) **2516-2518**
Meḥemmed Emīn Efendi (Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde, 1127'de Pirinçci Sinān Medresesi müderrisi) **2656**
Meḥemmed Emīn Efendi (Şirevī Maḥmūd-zāde, 1099'da Fuḍayliyye Medresesi müderrisi) **1848-1849**
Meḥemmed Emīn Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1106) {Yümnī} **2331**
Meḥemmed Emīn Efendi (Kebeci-zāde, Edrineli) **3225-3226**
Meḥemmed Emīn Efendi (Rodosī-zāde, 1112'de Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṣi müderrisi) **2167-2168**

Meḥemmed Emīn Efendi (Sāriḳu'l-baḥr Ḥüseyn Efendi-zāde, 1122'de Yeñişehr ḳāḍīsi) **2649-2651**
Meḥemmed Emīn Efendi (Sivasī-zāde, 1116'da Eyyūb ḳāḍīsi) **2428-2430**
Meḥemmed Emīn Efendi (Ṭosyevī Efendi-zāde, şā'ir) {Sa'dī} **3115-3117**
Meḥemmed Emīn Efendi (Vānī Ḥafīdi, 1131'de Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi) **2945-2946**
Meḥemmed Emīn Efendi (Tevfīḳī-zāde, ö. 1043) **214-215**
Meḥemmed Es'ad Efendi (Anḳaravī, Anaṭolı ṣadrı) **749-750**
Meḥemmed Faḥrī Efendi (Beşiktaşī, 1085'te Ḳonya ḳāḍīsi) **1132-1133**
Meḥemmed Ḥamdī Efendi (1054'te Baġdād ḳāḍīsi, Ḳara Çelebi-zāde Abdü'l-azīz dāmādı, şā'ir) {Ḥamdī} **482-483**
Meḥemmed Ḳadrī Efendi (İmām-zāde, 1082'de Yeñişehr ḳāḍīsi) **1070-1071**
Meḥemmed Murād Efendi (Naḳşbendī Şeyḫi, Keşmirli, Muḳ'ad) **3272-3275**
Meḥemmed Necīb Efendi (1115'te Maġnisa ḳāḍīsi, şā'ir) {Necīb} **2396-2397**
Meḥemmed Nūrü'd-dīn Efendi (Dürrī Efendi-zāde, Mīrzā Muṣṭafā mülāzımı) **2993-2994**
Meḥemmed Paşa (Baltacı, ṣadr-ı a'ẓam) 2769, 2771
Meḥemmed Paşa (Boynıegri, ṣadr-ı a'ẓam) **1451-1452**
Meḥemmed Paşa (Cüvānḳapucıbaşı, Sulṭān-zāde, ṣadr-ı a'ẓam) **553**
Meḥemmed Paşa (Defterdār, şā'ir) {Mevcī} **624**
Meḥemmed Paşa (Dervīş, ṣadr-ı a'ẓam) **1448-1449**
Meḥemmed Paşa (Elmās, ṣadr-ı a'ẓam) **2255**
Meḥemmed Paşa (Gelibolılı, şā'ir) {Baḥrī} **2294**
Meḥemmed Paşa (Gürci, ṣadr-ı a'ẓam) **1447-1448**
Meḥemmed Paşa (Köprili, ṣadr-ı a'ẓam) **1452**
Meḥemmed Paşa (Nişāncı, ṣadr-ı a'ẓam, Ḳayṣeriyyeli) **2775**
Meḥemmed Paşa (Rāmī, ṣadr-ı a'ẓam, şā'ir) {Rāmī} **2260-2264**
Meḥemmed Paşa (Ṣarı 'Alī Paşa-zāde, Defterdār Begefendi, şā'ir) {Muḫliṣī} **1916**
Meḥemmed Paşa (Ṣūfī, ṣadr-ı a'ẓam) **1445-1446**
Meḥemmed Paşa (Şeh-süvār-zāde, şā'ir) {Ġāzī} **1664-1665**
Meḥemmed Paşa (Ṭabanıyaṣṣı, ṣadr-ı a'ẓam) **349-350**
Meḥemmed Paşa (Ṭayyar, ṣadr-ı a'ẓam) **351-352**
Meḥemmed Ramażān Efendi (Şa'rānī-zāde, 1103'te Burusa ḳāḍīsi) **1951-1952**
Meḥemmed Refi' Efendi (Nefes-zāde, 1130'da Vānī Efendi Medresesi müderrisi, şā'ir) {Refi'} **2935-2936**
Meḥemmed Refi' Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebe-zāde Maḫdūmı, 1109'da Ṣāliṣe-i Yaḥyā Efendi Medresesi müderrisi) **2151-2152**
Meḥemmed Reşīd Efendi (Resūl Efendi Birāder-zādesi, Ḳasṭamonılı, şā'ir) {Reşīd} **1223**

Meḥemmed Reşīd Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde Maḫdūmı, 1098'de Süleymāniyye müderrisi) {Reşīd} **1788-1790**
Meḥemmed Rıżā Efendi (Vānī-zāde, 1114'te Çendḳk Medresesi müderrisi) **2430**
Meḥemmed Sa'dī Efendi (Ḥāfıẓ-zāde, 1102'de Ḫusrev Ketḫudā Medresesi müderrisi, şā'ir) {Sa'dī} **1953-1954**
Meḥemmed Sa'dī Efendi (İmām-zāde, 1086'da Filibe ḳāḍīsi) **1227-1228**
Meḥemmed Sa'dü'd-dīn Efendi (Es'ad-zāde, Kāşif, şā'ir) {Kāşif} **2126-2133**
Meḥemmed Sa'īd Efendi (Ḳabaḳulaḳ-zāde, 1125'te Edrine ḳāḍīsi) **2628-2629**
Meḥemmed Sa'īd Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Es'ad-zāde, şā'ir) {Sa'īd} **1317-1320**
Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde Meḥemmed'in oğlu, 1077'de İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir) {Ṣādıḳ} **1026-1028**
Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (İsmā'īl-zāde, 1126'da Ḫānḳāh Medresesi müderrisi) **3006-3007**
Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣadrü'd-dīn-zāde, şā'ir) {Ṣādıḳ} **2473-2476**
Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫ-zāde Maḫdūmı, 1068'de Ḫabbāziyye Medresesi müderrisi, şā'ir) {Ṣādıḳ} **767-768**
Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Türkmān-zāde, 1136'da İvaż Paşa Medresesi müderrisi) **3170-3171**
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Abdü'l-ḥalīm-zāde, 1109'da Ġalaṭa ḳāḍīsi) **2198-2199**
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Çeşmī-zāde, 1087'de İstanbul ḳāḍīsi) **1141-1143**
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (İsḥāḳ-zāde Ẓuhūrī, şā'ir) {Ẓuhūrī} **1035-1040**
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Yümnī} **1786**
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Ḳāsım-zāde, 1067'de Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir){Ṣulḥī} **815-816**
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muḥarrem-zāde, 1110'da İstanbul ḳāḍīsi) **2182-2184**
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muṭṭalib-zāde, Ḳaramanī) **1288**
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muẓaffer-zāde, 1056'da Ḳuds ḳāḍīsi) **717**
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Ṣarı Mu'īd-zāde, 1072'de Fāṭıma Sulṭān Medresesi müderrisi) **849**
Meḥemmed Selīm Efendi (1134'te Ġalaṭa ḳāḍīsi, şā'ir) {Selīm} **3162-3167**
Meḥemmed Sırrī'd-dīn (İbnü'ṣ- ṣāni' es-Sırrī, ṣāḥibü't-teṣānif) **736**
Meḥemmed Ṣun'u'llāh Efendi (Ḳayşeriyyeli, 1136'da Diyārbekr ḳāḍīsi) **3185-3186**
Meḥemmed Sükūnī Efendi (Şeyḫ, Mudurnılı) **1980-1981**
Meḥemmed Şeyḫī Efendi (Ḳāmetī-zāde Şeyḫī, 1103'te Süleymāniyye müderrisi) **1957**
Meḥemmed Şeyḫī Efendi (Menteş-zāde, 1129'da Arabiyye Medresesi müderrisi) **2689**

Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Şa'rānī-zāde, 1064'te Mekke ḳāḍīsi) **729-730**
Mes'ūd Efendi (Āvāre-zāde, 1084'te Edrine ḳāḍīsi) **1147-1149**
Mes'ūd Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, 1084'te Kirmastı Medresesi müderrisi) **1172-1173**
Mes'ūd Efendi (Es'ad-zāde, Anḳaravī) **1204-1205**
Mes'ūd Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde, 1080'de Ṣaḥn-ı Ṣemān müderrisi, ḥekīm, şā'ir) {Seyyid} **1047-1048**
Mes'ūd Efendi (Mu'īd-zāde, 1100'de Ġāzī Turḫan Medresesi müderrisi) **2181**
Mes'ūd Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḫˇāce-zāde) **742-744**
Mes'ūd Efendi (Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi-zāde, Celvetī Şeyḫi) **1347**
Monlā Çelebi (Āmidī, 1065'de Şām ḳāḍīsi) **734-736**
Mu'īd Efendi (Şeyḫ, İzmirli) **1344-1345**
Mu'izzü'd-dīn Meḥemmed (Sincār, Ṣofya ḳāḍīsi) **901-903**
Muḥarrem Efendi (1065'te Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) **732**
Muḥarrem Efendi (Ca'fer Efendi Dāmādı, Ḳaraḥiṣārī) **2103**
Muḥterem Efendi (Maġnisī, şā'ir) {Resmī} **1602**
Muḥyī'd-dīn Efendi (Şeyḫ, Burusevī) **1403-1404**
Murād Efendi (Ḳara, Ḳayṣeriyyeli) **2948-2949**
Murād Efendi (Revānlı, 1069'da Ḫançeriyye Medresesi müderrisi) **999**
Murād Paşa (ṣadr-ı a'ẓam) **1446, 1449**
Murtażā Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Veznī} **1782-1783**
Murtażā Efendi (Edrineli, 1100'de Edrine ḳāḍīsi) **1958-1960**
Murtażā Efendi (Naẓmī-zāde, şā'ir, yazar) {Murtażā} **3429-3430**
Murtażā Efendi (Tatar, 1107'de Ṣaḥn müderrisi) **2120-2121**
Mūsā Efendi (Ḳara, Ḳonyalı) **278-279**
Mūsā Efendi (Celeb, 1044'te İzmir ḳāḍīsi, ö. 1070) **806-807**
Mūsā Efendi (İbşīr Paşa İmāmı, 1081'de Ḳonya ḳāḍīsi) **1050**
Mūsā Efendi (Kefevī, Seyyid, şā'ir) {Kelīmī} **621-623**
Mūsā Efendi (Ḳızıl, Ḳasṭamonī) **2425-2427**
Mūsā Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ṭabīb İlyās'ın oğlu) **495-496**
Mūsā Efendi (Şekūrī, Celvetī Şeyḫi, şā'ir) {Şekūrī} **1394**
Mūsā Efendi (Teẕkireci, 1056'da Yeñişehr ḳāḍīsi, ö. 1059) **631-632**
Mūsā Efendi (Teẕkireci, Ḳasṭamonılı, ö. 1060) **644-645**
Muṣlī Efendi (Fāżıl, Ḳonevī) **972-974**
Muṣlī Efendi (Şer'iyyātī, Ḳonevī) **788**
Muṣlī Efendi (Şeyḫ, Burusevī) **1349-1350**
Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Ḳaraḳaş Şeyḫ-zāde, Ḳayṣeriyyeli) **894-895**

Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Öziçeli, Ḫalvetī Şeyḫi) **528-529**
Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Tekfūrṭaġlı Şeyḫ Muṣlī, Ḫalvetī Şeyḫi) **1855**
Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Ebe-zāde) **3207-3208**
Muṣṭafā Aġa (Muṣlī Aġa-zāde, şā'ir, ö. 1130) {Luṭfī} **2866**
Muṣṭafā Beg (İstanbulī Sipāhī, şā'ir) {Sāmī} **592-596**
Muṣtafā Beg Efendi (Ferhād Paşa-zāde, 1042'de Ṣaḥn müderrisi) **255-256**
Muṣṭafā Çelebi (Alaşehrli, şā'ir, ö. 1122) {Tā'ib} **2831-2832**
Muṣṭafā Çelebi (Burusevī Nūḥ-zāde, şā'ir) {Medḥī} **1699**
Muṣṭafā Çelebi (Burusevī, el-Ḥāc, şā'ir) {Resīm}{Rāsim} **2846-2847**
Muṣṭafā Çelebi (Ḫaylī Ḥāfıẓı, şā'ir) {Ḥāfıẓ} **1596**
Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī Buḫūrī-zāde, şā'ir) {Iṭrī} **2856-2858**
Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, Aṭṭār-zāde, şā'ir) {Ṭayyib} **2034**
Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Ṣāḳıb} **2832**
Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Bezmī} **1563**
Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Gencī} **1698**
Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Şehdī} **1620-1621**
Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, Uncı-zāde, şā'ir) {Fehīm} **614-621**
Muṣṭafā Çelebi (Maġnisī, şā'ir) {Kāmī} **1678**
Muṣṭafā Çelebi (Ṭopḳapulı-zāde, şā'ir) {Feyżī} **1670-1674**
Muṣṭafā Dede (Ṣaçlı, Şeyḫ) **540-541**
Muṣṭafā Efendi (A'rec, Fāżıl, 1058'de Maḥmūd Paşa Medresesi müderrisi) **678-679**
Muṣṭafā Efendi (Abdü'l-kerīm-zāde, şā'ir) {İffetī} **3173-3174**
Muṣṭafā Efendi (Acem-zāde Ḫˇācesi, Ḳasṭamonī) **2577-2578**
Muṣṭafā Efendi (Aḫī Baba-zāde, Sekbān Emīr Efendi) **1286-1287**
Muṣṭafā Efendi (Aḳçeli Ebū Bekr-zāde, Kestelli) **708-709**
Muṣṭafā Efendi (Alahoz Ḫˇācesi, 1086'da Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) **1113-1114**
Muṣṭafā Efendi (Alaşehrli Abdu'llāh Efendi Birāder-zādesi, 1130'da İsmiḫān Sulṭān Medresesi müderrisi) **3023-3025**
Muṣṭafā Efendi (Anṭāḳıyyeli, 1098'de İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir) {Remzī} **1833-1834**
Muṣṭafā Efendi (Aṭṭār-zāde, İstanbulī) **2597-2598**
Muṣṭafā Efendi (Āvāre-zāde, Edrineli, şā'ir) {Selīsī} **496-498**
Muṣṭafā Efendi (Bābī, 1091'de Medīne ḳāḍīsi) **1196-1197**
Muṣṭafā Efendi (Balcı-zāde, şā'ir) {Afīf} **3426-3427**
Muṣṭafā Efendi (Baltacılar Ḫˇācesi, 1107'de Ken'ān Paşa Medresesi müderrisi) **2078**
Muṣṭafā Efendi (Bāzārbāşı-zāde, 1041'de Süleymān Şāh Medresesi müderrisi) **419**
Muṣṭafā Efendi (Begbāzārī, Bükāyī) **777**

Muṣṭafā Efendi (Behrām Aġa Ḫˇācesi, Üsküdarī) **878-879**
Muṣṭafā Efendi (Bıçaḳcı-zāde, Burusevī) **1848**
Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Ledünnī} **2865**
Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Sipāhī} **1614**
Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, Şeyḫ) **2748-2749**
Muṣṭafā Efendi (Burusevī, 1129'da Perī-peyker Medresesi müderrisi) **2961-2962**
Muṣṭafā Efendi (Burusevī, Çendīk Müderrisi) **795**
Muṣṭafā Efendi (Burusevī, şā'ir) {Kātib} **2326-2327**
Muṣṭafā Efendi (Cebeciler kātibi, şā'ir) {Resmī} **1602**
Muṣṭafā Efendi (Celeb, 1062'de Eyyūb ḳāḍīsi, ö. 1063) **683-684**
Muṣṭafā Efendi (Çāvuş-zāde, Burusevī) **2482-2483**
Muṣṭafā Efendi (Çāvuş-zāde, Burusevī, ö. 1070) **810**
Muṣṭafā Efendi (Çeşm-i Siyāh, Pravadili) **3260-3262**
Muṣṭafā Efendi (Çeşmī-zāde, 1058'de Şām ḳāḍīsi) **633-634**
Muṣṭafā Efendi (Çuḳacı-zāde Dāmādı, 1133'te Öreke-zāde Medresesi müderrisi) **3192-3193**
Muṣṭafā Efendi (Dāvūd-zāde, 1098'de Medīne ḳāḍīsi, ö. 1099) **1798-1799**
Muṣṭafā Efendi (Dāvūd-zāde, Şeyḫ-zāde, ö. 1058) **630-631**
Muṣṭafā Efendi (Dāye-zāde, 1057'de Murādiyye Medresesi müderrisi) **662**
Muṣṭafā Efendi (Debbāġ Yūnus-zāde, Şeyḫ) **1389-1390**
Muṣṭafā Efendi (Debbāġ-zāde Efendi Ḫazīnedārı, Ḳāḍī-zāde) **2506**
Muṣṭafā Efendi (Ders-i 'Ām, Beñli) **2087-2088**
Muṣṭafā Efendi (Dervīş, şā'ir) {Kātibī} **1677**
Muṣṭafā Efendi (Ḍıḥkī, Burusevī) **3037-3038**
Muṣṭafā Efendi (Ḍıḥkī, Sirozlu) **1169-1171**
Muṣṭafā Efendi (Dizdār-zāde, Ṭaş Çelebi) **640-641**
Muṣṭafā Efendi (Edhem-zāde, 1048'de Edrine ḳāḍīsi) **275-276**
Muṣṭafā Efendi (Edībī-zāde, 1078'de Filibe ḳāḍīsi) **1114-1115**
Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Börekci-zāde, şā'ir) {Fā'iż} **2693-2698**
Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Dāmād-zāde) **3266-3267**
Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Şems-zāde) **2669-2670**
Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Yaḥyā-zāde) **1088-1089**
Muṣṭafā Efendi (Edrinevī Dervīş, şā'ir) {Güftī} **1678**
Muṣṭafā Efendi (el-Ḥāc, 1072'de Filibe müftīsi) **1259**
Muṣṭafā Efendi (Ergenevī, Bektaşī Dervīşi, şā'ir) {Ḳavlī} **402**
Muṣṭafā Efendi (Erzincānī Alī Efendi Birāder-zādesi, 1109'da Ṣāliṣe-i Sarāy-ı Ġalaṭa müderrisi) **2099-2100**
Muṣṭafā Efendi (Erzincānī, Şeyḫ) **2740-2741**

Muṣṭafā Efendi (Esīrī Birāderi, 1094'te Rūmili ṣadrı) **1314-1316**
Muṣṭafā Efendi (Esīrī, 1107'de Kütāhiyye ḳāḍīsi) **2135**
Muṣṭafā Efendi (Evliyā-zāde, Şeyḫ, Sirozlu) **539**
Muṣṭafā Efendi (Eyyūbī Sürūrī, Ḳıbrısī Muṣṭafā, şā'ir) {Sürūrī} **1822-1823**
Muṣṭafā Efendi (Eyyūbī, şā'ir) {Şānī} **597**
Muṣṭafā Efendi (Fetvā-emīni, Çolaḳ, 1044'te Maġnisa ḳāḍīsi) **250-251**
Muṣṭafā Efendi (Fındıḳ, Ḳonevī, ö. 1099) **1800-1801**
Muṣṭafā Efendi (Fındıḳ, Ṣakkāk) **1960-1961**
Muṣṭafā Efendi (Grebneşī, 1089'da Selanik ḳāḍīsi) **1239-1241**
Muṣṭafā Efendi (Ġūl, 1051'de Maġnisa ḳāḍīsi) **436-437**
Muṣṭafā Efendi (Gümrükci Ḥüseyn Paşa-zāde, 1126'da İzmir ḳāḍīsi) **3007-3008**
Muṣṭafā Efendi (Gümüşdīvīt, Maġnisalı) **2602-2603**
Muṣṭafā Efendi (Ḫˇāce-zāde, 1070'de Vālide Sulṭān Medresesi müderrisi) **834**
Muṣṭafā Efendi (Ḥācīoġlı, 1076'da Dārü'l-ḥadīṯ müderrisi) **936-937**
Muṣṭafā Efendi (Ḥalebī, 1074'te Ġalaṭa ḳāḍīsi, ö. 1075) **867-868**
Muṣṭafā Efendi (Ḥalebī, şā'ir, müverriḫ, ö. 1128) {Na'īmā} **2903-2904**
Muṣṭafā Efendi (Ḫalīfe-zāde, Eyyūblu, 1070'de Mihrümāh Sulṭān Medresesi müderrisi) **812**
Muṣṭafā Efendi (Ḫān-zāde Ḫˇācesi, 1136'da Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi) **3171-3172**
Muṣṭafā Efendi (Ḫaṭīb-zāde, Edrineli) **3217-3218**
Muṣṭafā Efendi (Ḥışn-ı Manṣūrī-zāde, şā'ir) {Mücīb} **3193-3195**
Muṣṭafā Efendi (Ḫusrev Paşa İmāmı, 1057'de Burusa ḳāḍīsi) **677**
Muṣṭafā Efendi (İbrāhīm Ḫān-zāde Ḫˇācesi, Sinobī) **1940-1942**
Muṣṭafā Efendi (İdrīs Efendi Birāderi, 1116'da Yarḥişār Medresesi müderrisi) **2389-2390**
Muṣṭafā Efendi (İsmā'īl-zāde, 1095'te Baġdād ḳāḍīsi) **1289**
Muṣṭafā Efendi (İspirī Dāmādı, Şeyḫ, Menteşeli) **2716-2718**
Muṣṭafā Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Na'tī} **2901-2902**
Muṣṭafā Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Re'fetī} **2841-2843**
Muṣṭafā Efendi (İzmirī, şā'ir) {Rüşdī} **3421-3422**
Muṣṭafā Efendi (Ḳaba Receb Efendi-zāde, 1046'da Edrineḳapusı Mihrümāhı müderrisi) **481-482**
Muṣṭafā Efendi (Ḳabaṣaḳal, Ḳonevī) **2434**
Muṣṭafā Efendi (Kāmī Efendi Birāderi, el-Ḥāc) **3046-3047**
Muṣṭafā Efendi (Ḳara İbrāhīm Paşa İmāmı, Ḥāfiẓ) **1253**
Muṣṭafā Efendi (Ḳarabacaḳ-zāde, şā'ir) {Mādiḥ} **2704-2706**
Muṣṭafā Efendi (Ḳaraḥişārī, 1125'te Ḥāmid Efendi Medresesi müderrisi) **2610**

Muṣṭafā Efendi (Ḳaramanī Yūsuf Efendi-zāde, 1107'de Aḥmed Çāvuş Medresesi müderrisi) **2094-2095**
Muṣṭafā Efendi (Ḳāsım Paşalı Çāvuş-zāde, 1088'de Ḳuds ḳāḍīsi) **1149-1150**
Muṣṭafā Efendi (Ḳasṭamonī, 1074'de Ḫusrev Ketḫudā Dārü'l-ḥaḍīsi müderrisi, şā'ir) {Recāyī} **869**
Muṣṭafā Efendi (Kātib-zāde, 1129'da Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi) **2922-2923**
Muṣṭafā Efendi (Ḳavuḳcı-zāde, 1127'de Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) **2976-2977**
Muṣṭafā Efendi (Ḳayyım-zāde, 1051'de Gökdere Medresesi müderrisi) **776**
Muṣṭafā Efendi (Ḳazṭaġlı, 1120'de Ḫādım Ḥasan Paşa Medresesi müderrisi) **2610-2611**
Muṣṭafā Efendi (Kebīrī-zāde, 1092'da Anaṭolı ṣadrı, ö. 1097) **1294-1296**
Muṣṭafā Efendi (Kec-dehān Dāmādı-zāde, Şeyḫ, 1094'te Selanik ḳāḍīsi) **1256-1257**
Muṣṭafā Efendi (Kemān-keş, 1070'te Ḫançeriyye Medresesi müderrisi) **959-960**
Muṣṭafā Efendi (Ketḫudā-zāde, 1130'da Ḳuds ḳāḍīsi) **3158-3160**
Muṣṭafā Efendi (Kevākibī-zāde, ö. 1137) **3105-3108**
Muṣṭafā Efendi (Kilisī Dāmādı, Ḥıfẓī) **1816-1817**
Muṣṭafā Efendi (Kilisī, 1077'de Süleymāniyye müderrisi) **955**
Muṣṭafā Efendi (Ḳonevī, 1104'te Üçbaş Nūrü'd-dīn Medresesi müderrisi) **2064**
Muṣṭafā Efendi (Ḳudsī-zāde Mülāzımı, Aydınlı) **2668-2669**
Muṣṭafā Efendi (Ḳulaḳ Şeyḫ-zāde, 1072'de Saḳız ḳāḍīsi) **845-846**
Muṣṭafā Efendi (Küçük Beyāżī, Bosnalı) **1018-1019**
Muṣṭafā Efendi (Küçük Bolevī, 1079'da Şāh Sulṭān Medresesi müderrisi, ö. 1081) **997-998**
Muṣṭafā Efendi (Kürd Aḥmed Aġa-zāde, 1105'te Cezerī Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi) **2059**
Muṣṭafā Efendi (La'lī, İstanbulī, şā'ir) {La'lī} **2504-2505**
Muṣṭafā Efendi (Lüḥūmī-zāde, 1125'te Süleymāniyye müderrisi) **2601-2602**
Muṣṭafā Efendi (Malāṭıyyeli, 1111 Burusa ḳāḍīsi) **2171-2173**
Muṣṭafā Efendi (Malġaralı, 1044'te Murādiyye Medresesi müderrisi) **418-419**
Muṣṭafā Efendi (Martolos-zāde, 1054'te Şām ḳāḍīsi) **490-491**
Muṣṭafā Efendi (Mecdī-zāde, 1132'de Rüstem Paşa Medresesi müderrisi) **2995-2996**
Muṣṭafā Efendi (Memek-zāde, Şeyḫü'l-İslām) **744-747**
Muṣṭafā Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Siyāhī} **2738**
Muṣṭafā Efendi (Mīrzā Efendi-zāde, 1098'de Cenābī Efendi Medresesi müderrisi) **1820**

Muṣṭafā Efendi (Muʿāmeleci Şeyḫi, Fetḥiyye Cāmiʿi Şeyḫi) **1991-1992**
Muṣṭafā Efendi (Muḫtārī, Burusevī, şāʿir) {Muḫtārī} **1051-1052**
Muṣṭafā Efendi (Mūsā-zāde, 1084'te Mihrümāh Sulṭān Medresesi müderrisi) **1092-1093**
Muṣṭafā Efendi (Muṣlī Çāvuş-zāde, 1081'de Ḳandiye ḳāḍīsi) **1144-1145**
Muṣṭafā Efendi (Mülaḳḳab, Merzifonī) **521-522**
Muṣṭafā Efendi (Müneccimbaşı, 1133'te Ṣaḥn müderrisi) **3004-3005**
Muṣṭafā Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Azīz-zāde) **1325-1326**
Muṣṭafā Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Burusevī) **2711**
Muṣṭafā Efendi (Nāzükī-zāde, 1076'da Ḫˇāce Ḫayrü'd-dīn Medresesi müderrisi, şāʿir) {Nāzükī} **950-951**
Muṣṭafā Efendi (Nefes-zāde, 1060'da Ṣofya ḳāḍīsi) **646**
Muṣṭafā Efendi (Nigbolılı, şāʿir, ö. 1106) {Faṣīḥī} **2041**
Muṣṭafā Efendi (Oṭabaşı, Şeyḫ, şāʿir) {Fenāyī} **2708-2709**
Muṣṭafā Efendi (Ördek-zāde, şāʿir) {Nāẓım} **2327-2329**
Muṣṭafā Efendi (Öreke, İstanbulī) **636-637**
Muṣṭafā Efendi (Öreke-zāde, şāʿir) {Belīġ} **2390-2391**
Muṣṭafā Efendi (Öziçeli, şāʿir) {Zārī} **1608-1609**
Muṣṭafā Efendi (Peçevī, Şeyḫ) **2217-2218**
Muṣṭafā Efendi (Pīrī-zāde, şāʿir) {Nā'ilī} **1725-1744**
Muṣṭafā Efendi (Raʿdī, İznikmidli) **2395-2396**
Muṣṭafā Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ḥayātī-zāde) **1935-1936**
Muṣṭafā Efendi (Ruhā Müftīsi-zāde, Ruhāvī) **2083-2084**
Muṣṭafā Efendi (Ṣadrī, 1098'de Üçbaş Medresesi müderrisi) **1797**
Muṣṭafā Efendi (Ṣafāyī, Gedüslü, ö. 1098) **1305**
Muṣṭafā Efendi (Saḳızlı Süleymān-zāde, 1099'da Ḫācce Fāṭıma Medresesi müderrisi) **2079**
Muṣṭafā Efendi (Ṣamtī Birāderi, 1083'te Ḥamza Beg Medresesi müderrisi) **1049**
Muṣṭafā Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, Ḳalʿecikli) **3059-3060**
Muṣṭafā Efendi (Ṣarı Muʿīd, 1068'de Filibe ḳāḍīsi) **983-985**
Muṣṭafā Efendi (Ṣarı, 1097'de Lefḳoşa ḳāḍīsi) **1814**
Muṣṭafā Efendi (Saṭḥī, Şeyḫ, Erżurūmī) **2347**
Muṣṭafā Efendi (Ser-ḥaddī, 1081'de Belġrad ḳāḍīsi) **1096-1097**
Muṣṭafā Efendi (Seyrek-zāde Ḥāfiẓı, Ḳasṭamonılı) **1310-1311**
Muṣṭafā Efendi (Sivasī, 1134'te Anbār Ġāzī Medresesi müderrisi) **3226-3227**
Muṣṭafā Efendi (Siyāhī, Eyyūblu) **1162-1163**
Muṣṭafā Efendi (Ṣolaḳ-zāde, Edrinevī) **2119-2120**
Muṣṭafā Efendi (Şāriḥ-i ***Mülteḳā***, Celeb) **1243-1244**

Muṣṭafā Efendi (Şemsü'd-dīn-zāde, 1100'de Ūlā-yı Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi müderrisi) **1973-1974**
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ Abdü'l-aḥad Efendi-zāde, Şeyḫ) **1874**
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ Īsā Dāmādı, Ḳara) **2632-2633**
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ, şā'ir) {Ma'nevī} **2235-2237**
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Aṭā'u'llāh Efendi-zāde, 1122'de Ḫusrev Ketḫudā Medresesi müderrisi) **2572**
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed Efendi Birāder-zādesi, 1139'da Mekke ḳāḍīsi) **3249-3250**
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Efendi Dāmādı, Kanḳırılı) **1267-1269**
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bālī-zāde Efendi) **855-858**
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bolevī) **1097-1099**
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Mīrzā) **3009-3015**
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ-zāde, Aḳḥiṣārlı) **3120-3121**
Muṣṭafā Efendi (Ṭaşkendī-zāde, 1063'de Bosna ḳāḍīsi) **764-765**
Muṣṭafā Efendi (Ṭavīl, Bosnevī) **2057-2058**
Muṣṭafā Efendi (Tevfīḳī-zāde Maḫdūmı, 1076'da Üçbaş Medresesi müderrisi) **960**
Muṣṭafā Efendi (Teẕkireci Ḥüseyn Efendi-zāde, 1125'te Burusa ḳāḍīsi) **2980-2982**
Muṣṭafā Efendi (Teẕkireci, Ġaferyātī) **1070**
Muṣṭafā Efendi (Ṭosyevī, 1129'da İstanbul ḳāḍīsi) **3031-3034**
Muṣṭafā Efendi (Tūc Emīr, Maġnisalı) **420-421**
Muṣṭafā Efendi (Uṣṣāḳī, 1100'de Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi) **1837-1838**
Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi-zāde, 1095'te Şām ḳāḍīsi) **1277-1278**
Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī, şā'ir) {Kānī} **2042**
Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī, şā'ir) {Żamīrī} **2033-2034**
Muṣṭafā Efendi (Vānī Dāmādı, Erżurūmī) **1313-1314**
Muṣṭafā Efendi (Yavuz-zāde, 1051'de Burusa ḳāḍīsi, şā'ir) {Ālī} **513-514**
Muṣṭafā Efendi (Yeñişehrli Şeyḫī, 1111'de Behrāmiyye Medresesi müderrisi) **2346-2347**
Muṣṭafā Efendi (Yeñişehrli, 1137'de Maġnisa ḳāḍīsi) **3186-3187**
Muṣṭafā Efendi (Yeñişehrli, şā'ir) {Nigāhī} **2043**
Muṣṭafā Efendi (Ḥācī Ḫalīfe, Kātib Çelebi) **790-793**
Muṣṭafā Paşa (Bıyıḳlı, Bozoḳlı, ṣadr-ı a'ẓam) **2003**
Muṣṭafā Paşa (Dalṭaban, ṣadr-ı a'ẓam) **2259**
Muṣṭafā Paşa (İbşīr, ṣadr-ı a'ẓam) **1449**
Muṣṭafā Paşa (Ḳara, Arnavud, ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1053) **552**
Muṣṭafā Paşa (Köprili-zāde, ṣadr-ı a'ẓam) **2000-2001**
Muṣṭafā Paşa (Merzifonī, Ḳara, ṣadr-ı a'ẓam) **1454-1455**

Muṣṭafā Paşa (Muṣāḥib, şā'ir) **1722-1723**
Muṣṭafā Paşa (Re'īsü'l-küttāb, şā'ir) {Ṣıdkī} **1628-1632**
Muṣṭafā Paşa (Ṣūrnā-zen, ṣadr-ı a'ẓam) **1450-1451**
Muṣṭafā Paşa (Tekfūrṭaġlı, ṣadr-ı a'ẓam) **1886**
Muṭahhar Efendi (Fes Pādişāhı-zāde, 1115'te Fīrūz Alī Aġa Medresesi müderrisi) **2489**
Muṭahhar Efendi (Muṭahhar-zāde, 1084'te Diyārbekr ḳāḍīsi) **1292-1293**
Naṣru'llāh Efendi (Eyyūb Şeyḫi) **1346**
Naṣru'llāh Efendi (Yeñişehrli, 1085'te Lefḳoşa ḳāḍīsi) **1117**
Naṣūḥ Efendi (Şeyḫ, Burusevī) **1415-1416**
Naẓmī (Baġdādī, şā'ir) {Naẓmī} **1754-1756**
Ni'metu'llāh Efendi (Edrinevī, 1035'te Ḥalebiyye Medresesi müderrisi) **218**
Ni'metu'llāh Efendi (Naḳīb-zāde, şā'ir) {Ni'metī} **1759-1760**
Ni'metu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1091'de Bosna ḳāḍīsi) **1250-1251**
Nu'mān Efendi (Balıkesirli, 1118'de Arabiyye Medresesi müderrisi, ö. 1128) **2631**
Nu'mān Efendi (Manastırlı,1097'de Mar'aş ḳāḍīsi) **1851**
Nu'mān Efendi (Şāmī, 1061'de Edrine ḳāḍīsi) **803-804**
Nu'mān Efendi (Uşşāḳlı, 1099'da Pīrī Paşa Medresesi müderrisi) **2608-2609**
Nu'mān Paşa (Köprili-zāde, ṣadr-ı a'ẓam) **2770-2772**
Nūḥ Efendi (1059'da Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi, ö. 1066) **737**
Nūḥ Efendi (Başmaḳcı-zāde Meḥemmed Efendi'nin oğlu, 1072'de Şire ḳāḍīsi) **1034-1035**
Nūḥ Efendi (Monlā Aḥmed-zāde, Anaṭolı ṣadrı) **412-413**
Nūḥ Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, ö. 1119) **2430-2431**
Nūḥ Efendi (Ṭavīl, Burusevī) **842-843**
Nūḥ Efendi (Yūsuf Paşa İmāmı, Bosnevī) **708**
Nūr Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, Bālī Efendi mülāzımı) **3267-3269**
Nūru'llāh Efendi (Şirvānī, 1060'da Yıldırım Ḫān Medresesi müderrisi) **724-725**
Nuru'llāh Efendi (Edrinevī, Nūrī, ö. 1043) **217**
Oṣmān Çelebi (Ḳāsım Paşalı, şā'ir) {Pendī} **1564-1565**
Oṣmān Çelebi (şā'ir) {Mestī} **1721**
Oṣmān Efendi (Atbāzārī, Celvetī Şeyḫi, şā'ir) {Fażlī} **1976-1977**
Oṣmān Efendi (Bosnevī, Şeyḫ) **1356**
Oṣmān Efendi (Çāvuş-zāde Dāmādı, Şeyḫ) **2235**
Oṣmān Efendi (Çāvuş-zāde, Burusevī) **1066-1067**
Oṣmān Efendi (Erzincānī Alī Efendi Şer'iyyātcisi, Ḳaramanī) **2652-2653**
Oṣmān Efendi (Ferīdūn Aġa Ḫ'ācesi, Ḳara) **1008-1009**
Oṣmān Efendi (Gelibolılı, Mektūbī) **3066-3068**
Oṣmān Efendi (Ḥıṣn-ı Manṣūr Müftīsi, 1121'de Kemḥācı Muṣṭafā Dersiyyesi müderrisi) **2502-2503**

Oṯmān Efendi (İspirī Dāmādı Ḫışmı, Menteşeli) **2692**
Oṯmān Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Künhī} **2864**
Oṯmān Efendi (Ḳāḍī, şā'ir) {Naẓmī} **1756**
Oṯmān Efendi (Ḳara Çelebi-zāde Maḥmūd Efendi Maḫdūmı, 1059'da Selanik ḳāḍīsi) **672**
Oṯmān Efendi (Ḳaramanī, Müfettiş) **1929-1930**
Oṯmān Efendi (Mardinī Dervīş, şā'ir) {Sūzī} **1616-1617**
Oṯmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Ḫˇāce-zāde) **2159-2161**
Oṯmān Efendi (Nefesanbārı Ẕākir, Şeyḫ, şā'ir) **1409-1410**
Oṯmān Efendi (Ördek-zāde, şā'ir) {Ḥilmī} **3412**
Oṯmān Efendi (Ṣarı, Amāsiyyeli) **1152-1153**
Oṯmān Efendi (Seyyid, Erzincānī, 1106'da Ca'fer Çelebi Medresesi müderrisi) **2063**
Oṯmān Efendi (Ṭrabzonī, Laz Oṯmān) **2055**
Oṯmān Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1119'da Şām ḳāḍīsi) **2498-2500**
Oṯmān Efendi (Üsküdar'da Āsitāne Şeyḫi, Bafralı) **3292**
Ömer Beg (Erzenü'r-rūmī, şā'ir) {Nef'ī} **403-409**
Ömer Beg (Naṣūḥ Paşa-zāde, şā'ir, ö. 1086) {Ömrī} **1662-1663**
Ömer Çelebi (Diyārbekrī, şā'ir) {Vaḥyī} **1782**
Ömer Efendi (A'rec, Giresunlu) **1014-1015**
Ömer Efendi (Acem, 1135'te Ṣaḥn müderrisi) **3134-3135**
Ömer Efendi (Adilcevāzī, 1092'de Süleymāniyye müderrisi) **1247**
Ömer Efendi (Āmidī, şā'ir, ö. 1072) {Ömrī} **1660-1662**
Ömer Efendi (Burusevī, 1128'de Murādiyye Medresesi müderrisi) **2677**
Ömer Efendi (Çāvuş-zāde Mülāzımı, 1138'de Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi müderrisi) **3256-3257**
Ömer Efendi (Hābīl-zāde, 1089'da Medīne ḳāḍīsi, şā'ir) {'Avnī} **1191-1192**
Ömer Efendi (Ḫaṭṭāṭ, Mostarlı) **965-966**
Ömer Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde, 1111'de Ṣaḥn müderrisi) **2138-2139**
Ömer Efendi (Īsā-zāde, Şeyḫ) **2743-2744**
Ömer Efendi (Ḳaba, Bolılı) **2614-2615**
Ömer Efendi (ḳāḍī, şā'ir) {Ṭālib} **1632**
Ömer Efendi (Ḳaplan Paşa İmāmı, 1089'da Bosna ḳāḍīsi) **1237-1238**
Ömer Efendi (Keşf Kātibi, İstanbulī) **1842**
Ömer Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Şekīb} **3286**
Ömer Efendi (Minḳārī-zāde Efendi Tābi'i, Malaṭıyyeli) **2199-2200**
Ömer Efendi (Muḫtelic, Edrineli) **2377-2378**
Ömer Efendi (Nā'ib, 1071'de Ḳuds ḳāḍīsi) **841-842**
Ömer Efendi (Oṯmān Paşa Ḫˇācesi, Ḳonevī) **2977-2978**
Ömer Efendi (Raḥmetu'llāh Mülāzımı, 1073'te Ḳonya ḳāḍīsi) **866**

Ömer Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, 1128'de Burusa ḳāḍīsi, 1135'te Rūmili ṣadrı) **3052-3055**
Ömer Efendi (Ṣaḥḥāf, 1079'da Ṭūṭī Laṭīf Medresesi müderrisi) **1024**
Ömer Efendi (Sivasī-zāde Efendi Ḫˇācesi, Marʿaşlı) **929-931**
Ömer Efendi (Şerʿiyyātī, 1043'te Ṣofya ḳāḍīsi) **266-267**
Ömer Efendi (Şeyḫ, Mıṣrī, Zileli) **1348-1349**
Ömer Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi, 1122'de Erżurūm ḳāḍīsi) **2916-2917**
Ömer Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde, 1114'te Ṣaḥn müderrisi) **2571-2572**
Pīr Meḥemmed Efendi (Ḥalebī, 1070'de Maġnisa ḳāḍīsi) **972**
Raḥmetu'llāh Efendi (Bekr Çelebi-zāde, 1098'de İbrāhīm Paşa Medresesi) **1791**
Raḥmetu'llāh Efendi (Yeñişehrli, 1063'te İstanbul ḳāḍīsi) **688-689**
Ramażān Efendi (Caʿfer-zāde, Edrineli) **1968-1969**
Ramażān Efendi (Hindī-zāde, 1062'de Kütāhiyye ḳāḍīsi) **680-681**
Ramażān Efendi (Ḳara, 1069'da Kütāhiyye ḳāḍīsi) **835**
Ramażān Efendi (Ṣolaḳ-zāde, Edrinevī) **631**
Receb Dede (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Adnī} **1659**
Receb Efendi (Abdü'l-ḳādir-zāde, Burusevī, şāʿir) {Ḳadrī} **1251-1252**
Receb Efendi (Burusevī, 1057'de İvaż Paşa Medresesi müderrisi) **776-777**
Receb Efendi (İlāhī-zāde, 1129'da Çendīk Medresesi müderrisi) **2688-2689**
Receb Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Edāyī} **584**
Receb Efendi (Ḳaba, Ḳasṭamonılı) **256-258**
Receb Efendi (Mīrzā Efendi Ḳassāmı, el-Ḥāc, Ḳasṭamonī) **2579-2580**
Receb Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, Celeb) **2353**
Resūl Efendi (Ṣaḥḥāf, Ḳasṭamonılı) **1262-1263**
Rıḍvānu'llāh Efendi (Şeyḫ, Edrineli) **2742-2743**
Rūḥu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1069'da İstanbul ḳāḍīsi, şāʿir) {Rūḥī} **828-831**
Saʿādet Giray (Ḳırım ḫānı Ġāzī Giray'ın oğlu, şāʿir) {Ārifī} **401-402**
Saʿdī Efendi (Uzun, 1058'de Ḳuds ḳāḍīsi) **634-635**
Saʿīdā Efendi (Şeyḫ, Buḫaralı, şāʿir) **1404-1405**
Ṣādıḳ Efendi (Acem Ḫˇāce, şāʿir) {Ṣādıḳ} **3424-3425**
Ṣadrü'd-dīn Efendi (Mevlānā-zāde, Mevlevī Şeyḫi) **2741**
Ṣāliḥ Dede (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Ṣāḥib} **3275-3276**
Ṣāliḥ Efendi (Bosnevī, şāʿir) {Fāḫir} **2858-2859**
Ṣāliḥ Efendi (Ders-i ʿĀm, İstanbulī, şāʿir) {Ẕihnī} **1208-1210**
Ṣāliḥ Efendi (Ḥāfıẓ Efendi Ketḫudāsı, 1082'de Cenābī Efendi Medresesi müderrisi) **1054**
Ṣāliḥ Efendi (Ḳayṣeriyyeli, Seyyid) **713-714**
Ṣāliḥ Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ẕihnī Dervīş) **1354**

Ṣāliḥ Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ḥalebī, İbn Sülūm) **976**
Ṣāliḥ Efendi (Ṣaḥḥāf, Ḳańlıcalı) **2049**
Ṣāliḥ Efendi (Vānī, şā'ir) {Feyżī} **2863-2864**
Ṣāliḥ Efendi (Arab, 1098'de Ḳandiye ḳāḍīsi)**1312-1313**
Ṣāliḥ Efendi (Ḳāsım Paşalı, 1134'te Eyyūb ḳāḍīsi) **3160-3161**
Ṣāliḥ Efendi (Kefevī, 1133'te Murād Paşa-yı Atīḳ Medresesi müderrisi) **3111-3112**
Ṣāliḥ Meḥemmed Efendi (Ḥāfıẓ-zāde, 1128'de Ḥamza Beg Medresesi müderrisi) **2946-2947**
Ṣāliḥ Paşa (Bosnevī, ṣadr-ı a'ẓam) **553-554**
Sefer Efendi (Ḳırımī, 1086'de Ṣaḥn müderrisi) **1808-1809**
Selīm Giray (Ḳırım ḫānı, şā'ir) **2848-2849**
Seyfu'llāh Efendi (Ḳayṣeriyyeli, Seyyid, ö. 1050) **420**
Seyfu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde, 1062'de İstanbul ḳāḍīsi) **726-728**
Ṣıddīḳ Efendi (1040'da Şire ḳāḍīsi) **268**
Ṣıyāmī Efendi (İplikci Ṣıyāmī, Cānīkli) **628**
Sinānü'd-dīn Efendi (Cānīkī Sinān, 1066 Ḫ'āce Ṭursun Medresesi müderrisi) **756-757**
Siyāvuş Paşa (Abaza, ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1099) **1885**
Siyāvuş Paşa (Abaza, ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1066) **1447,1451**
Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Ṯāliṯ (23. Oṯmānlı pādişāhı, III. Aḥmed) **3293-3366**
Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Ṯānī (21. Oṯmānlı pādişāhı, II. Aḥmed) **1993-2000**
Sulṭān İbrāhīm Ḫān (18. Osmanlı pādişāhı) **542-552**
Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi' (19. Oṯmānlı pādişāhı, Meḥemmed Ḫān-ı Rābi', IV. Meḥemmed, şā'ir) **1417-1445**
Sulṭān Murād Ḫān-ı Rābi' (17. Osmanlı pādişāhı, IV. Murād, Murād-ı Rābi', Murādī, şā'ir) **334-349**
Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī (22. Oṯmānlı pādişāhı, Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī, İḳbālī, şā'ir) **2239-2254**
Sulṭān Süleymān Ḫān-ı Ṯānī (20. Osmanlı pādişāhı, II. Süleymān) **1875-1885**
Ṣun'u'llāh Efendi (1130'da İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1137) **3100-3104**
Ṣun'u'llāh Efendi (Celvetī Şeyḫi, Amāsiyyeli) **1410-1411**
Ṣun'u'llāh Efendi (Debbāġ-zāde Maḫdūmı, şā'ir) {Ṣun'ī} **1815-1816**
Ṣun'u'llāh Efendi (İmām-zāde, İstanbulī) **3259-3260**
Ṣun'u'llāh Efendi (Serçe Ḥüseyn Efendi-zāde, 1067'de Ṣāliḥ Paşa Medresesi müderrisi) **827**
Ṣun'ullāh Meḥemmed (Şeyḫ-zāde Efendi Maḫdūmı, 1084'te Ḥammāmiyye müderrisi) **1080**
Süleymān Beg (şā'ir, ö. 1099) **1616**
Süleymān Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Şeref} **2312**
Süleymān Çelebi (Selīm-zāde) {Emnī} **2293-2294**
Süleymān Efendi (Acem, 1101'de Ḥüseyn-i Erzincānī Medresesi müderrisi) **2101-2102**

Süleymān Efendi (Arab, 1098'de Kütāhiyye ḳāḍīsi) **1829-1830**
Süleymān Efendi (Balıkesirli, 1101'de Ḫançeriyye Medresesi müderrisi) **1935**
Süleymān Efendi (Bosnalı, şā'ir) {Meẕāḳī} **1701-1721**
Süleymān Efendi (Bosnevī, 1072'de Bosna ḳāḍīsi, ö. 1075) **893-894**
Süleymān Efendi (Bosnevī, 1085'te Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi) **1168-1169**
Süleymān Efendi (Bosnevī, 1118'de Edrine ḳāḍīsi) **2538-2539**
Süleymān Efendi (Bustāncıbaşı Emīri, 1109'da Filibe ḳāḍīsi) **2350-2351**
Süleymān Efendi (Çāvuş-zāde Mülāzımı, 1123'te Ḫurremiyye Medresesi müderrisi) **2621**
Süleymān Efendi (Defterdār Beg Birāderi, Mihrümāh Sulṭān Medresesi müderrisi) **2383-2384**
Süleymān Efendi (Fāżıl Müfettiş, Silifkeli) **946-948**
Süleymān Efendi (Ferhād Paşa-zāde, 1057'de Ḥammāmiyye Medresesi müderrisi) **713**
Süleymān Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, şā'ir) {Süleymān} **1340-1341**
Süleymān Efendi (Ḥayātī-zāde Dāmādı, Ṭabīb) **2645-2647**
Süleymān Efendi (İmām-zāde, 1096'da Ḳuds ḳāḍīsi) **1285-1286**
Süleymān Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Yümnī} **2908**
Süleymān Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, İstanbulī) **2708**
Süleymān Efendi (Ḳaramanī, 1040'da Ṣaḥn müderrisi) **249-250**
Süleymān Efendi (Ḳızıl Mūsā Mülāzımı, 1131'de Ġażanfer Aġa Medresesi müderrisi) **2972-2973**
Süleymān Efendi (Meczūb-ı İlāhī, Ḳāḍī, Şeyḫ) **2741-2742**
Süleymān Efendi (Ordu Ḳādīsi, İzmirī) **1919-1920**
Süleymān Efendi (Re'īs Ḫˇācesi, 1054'te Filibe ḳāḍīsi) **517-518**
Süleymān Efendi (Rizevī, Ebu'l-fażl Medresesi müderrisi) **2658-2659**
Süleymān Efendi (Şeyḫ, Ḳādirī, Ḳaramanlı) **320**
Süleymān Efendi (Şeyḫ, Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi, yazar) **3281-3285**
Süleymān Efendi (Ṭabīb, İstanbulī) **3133-3134**
Süleymān Efendi (Tekfūrṭaġlı İmāmı, Beşiktaşī Süleymān) **2580-2581**
Süleymān Efendi (Uzun, Begḫān Sulṭān Ḫˇācesi, Diyārbekrī) **2185-2186**
Süleymān Efendi (Uzunī-zāde, Bosnevī) **2419-2420**
Süleymān Efendi (Vālide Ketḫudāsı İmāmı, Bosnalı) **1274-1275**
Süleymān Efendi (Vānī-zāde, 1112'de Ḥażret-i Emīr Medresesi müderrisi) **2208-2209**
Süleymān Efendi (Yek-çeşm Kürd, Ḳaplan Paşa Ḫˇācesi) **2104**
Süleymān Efendi (Ḳara, ö. 1042) **212**

Süleymān Paşa (aslen Abaza, ṣadr-ı aʿẓam) **2772-2773**
Süleymān Paşa (Bosnevī, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1098) **1455-1456**
Süleymān Paşa (Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1098) **1450**
Şaʿbān Efendi (Ayaṣofıyya Ḫaṭībi, Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ) **1413-1414**
Şaʿbān Efendi (Balıkesirli, 1104'de Ḥalebiyye Medresesi müderrisi) **1964-1965**
Şaʿbān Efendi (Bosnevī, Rūmili ṣadrı) **922-925**
Şaʿbān Efendi (Dervīş Meḥemmed Paşa Ḫʾācesi, 1064'te Mollā Ḳırımī Medresesi müderrisi) **808**
Şaʿbān Efendi (Eyyūbī, Mü'eẕẕin) **1809-1810**
Şaʿbān Efendi (Ġalaṭ, İstanbulī) **2357-2358**
Şaʿbān Efendi (Ḥāfıẓ, Ḳasṭamonī) **1163-1164**
Şaʿbān Efendi (Ḫıżr Paşa İmāmı, Beńli, Ṭosyalı) **2468-2469**
Şaʿbān Efendi (Köse, Kanḳırılı) **3222-3225**
Şaʿbān Efendi (Şeyḫ, Abdü'r-rezzāḳ, İnebolılı) **1416**
Şaʿbān Efendi (Şeyḫ, Ḳasṭamonī, ö. 1082) **1377-1378**
Şaʿbān Efendi (Ṭabīb, Ayaşlı, şāʿir) {Şifāyī} **2366-2367**
Şāhīn Giray (Ḳırım ḫānı, şāʿir) {Şāhī} **2849**
Şemsü'd-dīn Efendi (Şāmī, 1073'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) **872-873**
Şemsü'd-dīn Efendi (Teẕkireci Şems, 1053'te Mekke ḳāḍīsi) **511-513**
Şerīf Efendi (Yeńişehrli, 1121'de Burusa ḳāḍīsi) **2469-2471**
Şerīf Meḥemmed Efendi (Şeyḫī-zāde, 1054'te Ḫāḳāniyye-i Vefā müderrisi) **476-477**
Şeyḫī Meḥemmed Efendi (Fenārī-zāde, 1051'de Eyyūb ḳāḍīsi) **480-481**
Şīr Alī (Bosnalı, şāʿir) {Ferīdūn} **1666**
Şükru'llāh Efendi (Ḳara, 1042'de Medīne ḳāḍīsi) **479-480**
Taḳıyyü'd-dīn Efendi (Mışrlı, 1056'da Ḳuds ḳāḍīsi) **498-499**
Veliyyü'd-dīn Efendi (Erżurūmī Velī, Ḫātūniyye Medresesi müderrisi) **1278-1279**
Veliyyü'd-dīn Efendi (Ḳazṭaġlı, 1081'de Süleymāniyye müderrisi) **1955-1956**
Veliyyü'd-dīn Efendi (Kevākibī-zāde, 1134'te Rūmili ṣadrı) **3203-3206**
Veliyyü'd-dīn Efendi (Rodosī Velī, 1063'te Ṣaḥn müderrisi, şāʿir) {Velī} **731-732**
Veliyyü'd-dīn Efendi (Semīn Velī, 1060'da İzmir ḳāḍīsi) **649-650**
Veliyyü'd-dīn Efendi (Şeh-zāde Cāmiʿi Şeyḫi, Celvetī Şeyḫi) **1334-1335**
Veliyyü'd-dīn Efendi (Şeyḫ, Menteşeli) **1344**
Veliyyü'd-dīn Efendi (Ṭop-ḫāneli, Şeyḫ) **2213-2214**
Yaḥyā Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Naẓīm} **3430-3439**
Yaḥyā Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde, 1115'te Anaṭolı ṣadrı) **2599-2601**
Yaḥyā Efendi (Bahāyī Birāderi, 1079'da Şām ḳāḍīsi) **1025-1026**
Yaḥyā Efendi (Bustān-zāde, Rūmili ṣadrı) **286-287**
Yaḥyā Efendi (Celvetī Şeyḫi,

Ḳāhireli) **1365-1366**
Yaḥyā Efendi (Diyārbekrī, şā'ir) {Şehdī} **1620**
Yaḥyā Efendi (Edrineli Yaḥyā-zāde, 1115'te Ḫāṣoṭabaşı Medresesi müderrisi) **2385**
Yaḥyā Efendi (Erżurūmī Velī Efendi-zāde, 1112'de Ṣaḥn müderrisi) **2180-2181**
Yaḥyā Efendi (Eyyūb Şeyḫi, şā'ir) **2215-2216**
Yaḥyā Efendi (Ġaferyātī, Mülaḳḳab) **2576-2577**
Yaḥyā Efendi (Ḥalebī, 1058'de Edrine Selīmiyyesi müderrisi) **729**
Yaḥyā Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde, 1116'da ṣadr-ı Rūm) **2371-2374**
Yaḥyā Efendi (Ḫusrev Paşa İmāmı-zāde, 1067'de Ḫādım Ca'fer Aġa Dārü'l-ḥadīṣi müderrisi) **757-758**
Yaḥyā Efendi (Ḥüseyn Efendi-zāde, 1111'de Belġrad ḳāḍīsi) **2157-2158**
Yaḥyā Efendi (Īcī-zāde, Şāmlı) **733-734**
Yaḥyā Efendi (Kassām Kātibi, 1129'da Dersiyye-i Mollā Gürānī müderrisi) **2963-2964**
Yaḥyā Efendi (Ḳayṣeriyyeli, şā'ir) {Kāmī} **2639-2640**
Yaḥyā Efendi (Kebīrī-zāde Rebībi, 1115'te Saḳız ḳāḍīsi) **2572-2573**
Yaḥyā Efendi (Kemāl Efendi-zāde Maḥdūmı, 1079'da Kürkcibaşı Medresesi müderrisi) **981-982**
Yaḥyā Efendi (Kūsec, Köse, 1057'de Selanik ḳāḍīsi) **674-675**
Yaḥyā Efendi (Malāṭıyyeli, Debbāġ-zāde mülāzımı) **2199**
Yaḥyā Efendi (Moravī, 1112'de Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) **2427-2428**
Yaḥyā Efendi (Şāmī, 1068'de Baġdād ḳāḍīsi, ö. 1076) **921-922**
Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Minḳārī-zāde) **1128-1132**
Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Zekeriyyā-zāde, şā'ir) {Yaḥyā} **440-455**
Yaḥyā Efendi (Tatar Abdu'llāh-zāde, 1125'te Mıṣr ḳāḍīsi) **2918-2921**
Yaḥyā Efendi (Uzun Ḥasan Efendi-zāde, 1115'te Mıṣr ḳāḍīsi) **2461-2462**
Yaḥyā Efendi (Yüsrī-zāde, Debbāġ-zāde mülāzımı) **2384-2385**
Yaḥyā Sa'dü'd-dīn Efendi (Bahāyī-zāde, 1125'te Behrāmiyye Medresesi müderrisi) **2678-2679**
Ya'ḳūb Çelebi (şā'ir, ö. 1067) {Niṣārī} **1749-1750**
Ya'ḳūb Efendi (Anḳaravī, 1097'de Belġrad ḳāḍīsi) **1969-1970**
Ya'ḳūb Efendi (Ece, 1069'da Edrine ḳāḍīsi) **1020-1021**
Ya'ḳūb Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, İstanbulī) **527-528**
Ya'ḳūb Efendi (Ḳaraḥiṣārlı, 1107'de Ḥaleb ḳāḍīsi,) **2141-2142**
Ya'ḳūb Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Ḳayṣeriyyeli) **1372-1373**
Yūnus Efendi (Alaybegi, şā'ir) {Sāmī} **1611-1614**
Yūnus Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde, Seyrek-zāde) **668-670**
Yūsuf Efendi (1130'da Mollā Ḫusrev Medresesi müderrisi, ö. 1131) **2924**
Yūsuf Efendi (Ārif Efendi Eniştesi, 1121'de Papasoġlı Medresesi müderrisi) **2534**

Yūsuf Efendi (Beyāżī-zāde Dāmādı, Ḳaramanī) **2603-2604**
Yūsuf Efendi (Bosnalı, şā'ir) {Āṣım} **2855-2856**
Yūsuf Efendi (Fennī, Üskübī, şā'ir) {Fennī} **932-933**
Yūsuf Efendi (Ḥāfıẓ, 1109'da Arabiyye Medresesi müderrisi) **2138**
Yūsuf Efendi (Ḥāfıẓ, 1119'da Ḳonya ḳāḍīsi) **2654**
Yūsuf Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Şāmī) **508-509**
Yūsuf Efendi (Ḳapudan İbrāhīm Paşa Tābi'i, Ḳara) **3263-3264**
Yūsuf Efendi (Ḳarabāġī, 1108'de Medīne ḳāḍīsi) **2084-2085**
Yūsuf Efendi (Ḳaramanī, 1080'de Ayaṣofıyya Medresesi müderrisi) **1016-1017**
Yūsuf Efendi (Kātib, Diyārbekrī) **2518**
Yūsuf Efendi (Ḳızıl, Ḥammāmiyye müderrisi) **1790**
Yūsuf Efendi (Kürd, Ḥıṣn-ı Manṣūrī) **979**
Yūsuf Efendi (Maḍrūb, Kütāhiyyeli) **2479-2480**
Yūsuf Efendi (Mevlevī Şeyḫi Nesīb, şā'ir) {Nesīb} **2745-2748**
Yūsuf Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḳonevī, şā'ir) **1374-1377**
Yūsuf Efendi (Mürte'iş, 1123'te Saḳız ḳāḍīsi) **2939-2940**
Yūsuf Efendi (Ruhāvī, şā'ir) {Nābī} **2867-2888**
Yūsuf Efendi (Ṣarı, 1093'te Ṣaḥn müderrisi) **1249-1250**
Yūsuf Efendi (Ṣaydī, Sinobī) **2133-2135**
Yūsuf Efendi (Ṣofyevī, Bıyıḳlı Ḥüseyn Çelebi-zāde, şā'ir) {Rāsiḫ} **2836-2839**
Yūsuf Efendi (Ṭırnovalı, şā'ir, ö. 1121) {Avnī} **2858**
Yūsuf Paşa (aslen Gürcü, ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1125) **2772**
Zekeriyyā Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Sükkerī} **1615-1616**
Zeynü'l-'ābidīn Efendi (İlāhī-zāde, 1116'da Ḳāsım Ṣubaşı Medresesi müderrisi) **2444-2445**
Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Ḳadrī-zāde, Ḳādiriyye Medresesi müderrisi) **219**
Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Kesriyyeli Maḥmūd Efendi-zāde, 1067'de Çorlı Medresesi müderrisi) **811**
Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Eyyūblu) **501-502**
Żiyā'ü'd-dīn Efendi (Nevālī-zāde, 1039'da Eyyūb ḳāḍīsi) **290-291**
Ẕü'l-fiḳār Efendi (Prizrenli, şā'ir) {Tecellī} **1904-1906**

Biyografya Dizini-2 *

Abaza Şeyḫi Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Abaza Şeyḫi, Ṣarı Baba-zāde)
Abdī Dede-zāde Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Abdī Dede-zāde)
Abdī Efendi, bk. Abdu'llāh Efendi (Fındıḳlılı, Abdī)
Abdī, bk. Abdī Paşa (Müverriḫ, şā'ir, ö. 1103)
Abdī, bk. Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1086)
Abdī, bk. Abdu'llāh Efendi (Himmet-zāde, Şeyḫ, şā'ir)
Abdī, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Şāriḥ-i ***Meṯnevī***, şā'ir, ö. 1071) {Abdī}
Abdī, bk. Abdu'llāh Efendi (Uzun, 1076'da Şām ḳāḍīsi, şā'ir, ö. 1078) {Abdī}
Abdu'llāh-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Edrineli, Abdu'llāh-zāde)
Abdü'l-hādī-zāde Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Abdü'l-hādī-zāde, şā'ir) {Feyżī}
Abdü'l-ḥalīm-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Abdü'l-ḥalīm-zāde, 1109'da Ġalaṭa ḳāḍīsi)
Abdü'l-ḳādir-zāde Receb, bk. Receb Efendi (Abdü'l-ḳādir-zāde, Burusevī, şā'ir) {Ḳadrī}
Abdü'l-kerīm Meḥemmed, bk. Meḥemmed Abdü'l-kerīm Efendi (Cezmī, 1104'te Diyārbekr ḳāḍīsi, şā'ir) {Cezmī}
Abdü'l-kerīm-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Abdü'l-kerīm-zāde, şā'ir) {İffetī}
Abdü'l-kerīm-zāde Refdī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Abdü'l-kerīm-zāde Refdī, şā'ir) {Refdī}
Abdü'l-mecīd-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Abdü'l-mecīd-zāde, 1115'te Ṣofya ḳāḍīsi)
Abdü'l-vehhāb-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Abdü'l-vehhāb-zāde, 1058'de Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)
Abdü'r-raḥīm-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde, 1130'da Burusa ḳāḍīsi)
Abdü'r-raḥīm-zāde Dāvūd, bk. Dāvūd Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde, 1087'de Ḥāfıẓ Paşa Medresesi müderrisi)
Abdü'r-raḥīm-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde, 1098'de Anaṭolı ṣadrı)
Abdü'r-raḥīm-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde, Şeyḫ)
Abdü'r-raḥīm-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde, 1115'te Anaṭolı ṣadrı)
Abdü'r-raḥīm-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde, Rūmili ṣadrı)

* Bu dizin nisbeye göre düzenlenmiş olup, sayfa numaraları için birinci dizine (Biyografya Dizini-1) gönderme yapmaktadır. İkili İsimler (Meḥemmed Sa'īd gibi) nisbe olarak değerlendirilmemiştir. Bunlar ilk dizinde (her iki maddede) aranmalıdır. İlave açıklamalar için bkz. Biyografya Dizini-1.

Abdü'r-rezzāḳ Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Şeyḫ, Abdü'r-rezzāḳ, İnebolılı)
Acem Abdü'l-ġanī, bk. Abdü'l-ġanī Efendi (Acem, 1049'da Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Acem Ḫˇāce, bk. Ṣādıḳ Efendi (Acem Ḫˇāce, şā'ir) {Ṣādıḳ}
Acem Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Acem, 1101'de Ḥamza Beg Medresesi müderrisi)
Acem İsḥāḳ Efendi, bk. İsḥāḳ Efendi (Acem, Ḳarabāġlı, 1054'te Eyyūb ḳāḍīsi)
Acem Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Acem, 1065'te Selanik ḳāḍīsi, ö. 1068) {Rāzī}
Acem Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Acem, ö. 1040)
Acem Ömer, bk. Ömer Efendi (Acem, 1135'te Ṣaḥn müderrisi)
Acem Paşa, bk. Abbās Paşa (Acem Paşa, şā'ir) {Tā'ib}
Acem Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Acem, 1101'de Ḥüseyn-i Erzincānī Medresesi müderrisi)
Acem-zāde Ḫˇācesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Acem-zāde Ḫˇācesi, Ḳasṭamonī)
Açıḳbaş Şeyḫ Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Açıḳbaş, Naḳş-bendī Şeyḫi, şā'ir) {Resmī}
Ādem Dede, bk. Ādem Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Ādem}
Adilcevāzī Ömer, bk. Ömer Efendi (Adilcevāzī, 1092'de Süleymāniyye müderrisi)
Adnī, bk. Receb Dede (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Adnī}
Afīf, bk. Muṣṭafā Efendi (Balcı-zāde, şā'ir)
Aġa İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aġa İmāmı, ö. 1040)
Aġa-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aġa-zāde, Ḳadıncıḳ-zāde)
Aġa-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aġa-zāde, Mevlevī Şeyḫi, şā'ir)
Aḫaveyn Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Aḫaveyn, Edrineli)
Aḫısḳalı Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Aḫısḳalı, 1130'da Lefḳoşa ḳāḍīsi)
Aḫī Baba-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Aḫī Baba-zāde, Sekbān Emīr Efendi)
Aḫī-zāde Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Aḫī-zāde, 1079'da Ḳuds ḳāḍīsi, ö. 1080)
Aḫī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aḫī-zāde, Aḫī-zāde Ḥüseyn Efendi'nin oğlu, ö. 1044){Ḥasībī}
Aḫī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aḫī-zāde, Aḫī-zāde Maḥmūd Efendi'nin oğlu, ö. 1050)
Aḥmed Ḫān-ı Ṯāliṯ, bk. Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Ṯāliṯ (23. Oṯmānlı pādişāhı, III. Aḥmed)
Aḥmed Ḫān-ı Ṯānī, bk. Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Ṯānī (21. Oṯmānlı pādişāhı, II. Aḥmed)
Aḳ Maḥmūd Efendi Ketḫudāsı Alī, bk. Alī Efendi (Aḳ Maḥmūd Efendi Ketḫudāsı Alī, Sācidī, şā'ir) {Sācidī}
Aḳ Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Aḳ, Maġnisalı)
Aḳçeli Bekr-zāde Muṣṭafā, bk.

Muṣṭafā Efendi (Aḳçeli Bekr-zāde, Kestelli)
Aḳçeli Ebū Bekr-zāde Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (Aḳçeli Ebū Bekr-zāde, Kestelli)
Ṣāḳıb, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Aḳlī, bk. Alī Efendi (Ṭablī-zāde, Şeyḫ, şā'ir)
Aḳlī, bk. Meḥemmed Efendi (İştibī, şā'ir)
Aḳsarāyī Ḥabīb, bk. Ḥabīb Efendi (Aḳsarāyī, 1070'de Papasoġlı Medresesi müderrisi)
Aḳsarāyī Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Aḳsarāyī, Şeyḫ)
Alā'iyyeli Alī, bk. Alī Efendi (Alā'iyyeli, 1075'te Sulṭān Bāyezīd Medresesi müderrisi)
Alahoz Ḫˇācesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Alahoz Ḫˇācesi, 1086'da Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi)
Alaşehrli Abdu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Alaşehrli Abdu'llāh Efendi Birāder-zādesi, 1130'da İsmiḫān Sulṭān Medresesi müderrisi)
Alaşehrli Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Alaşehrli, 1112'de Anaṭolı ṣadrı)
Alaşehrli Eyyūb-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Alaşehrli, Eyyūb-zāde)
Alaybegi Yūnus, bk. Yūnus Efendi (Alaybegi, şā'ir) {Sāmī}
Alaybegi-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Alaybegi-zāde, şā'ir) {Mīrī}
Alī Bār, bk. Alī Efendi (Alī Bār, 1060'da Süleymāniyye Medresesi müderrisi)
Alī Çelebi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Alī Çelebi-zāde, 1073'te Mekke ḳāḍīsi)
Alī Dede-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Alī Dede-zāde, 1071'de Mar'aş ḳāḍīsi)
Alī Efendi (Iṣfahānī, Dervīş, şā'ir) {Yaḳīn}
Alī Efendi-zāde Eniştesi, bk. Meḥemmed Efendi (Gümrükci Maḥmūd Aġa Ḫˇācesi, Alī Efendi-zāde Eniştesi)
Alī Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Alī Efendi-zāde, 1108'de Edrine ḳāḍīsi)
Alī Şīr, bk. Şīr Alī (Bosnalı, şā'ir) {Ferīdūn}
Ālī, bk. Alī Efendi (Bosnevī, şā'ir)
Ālī, bk. Ḥüseyn Efendi (Edrinevī, şā'ir)
Ālī, bk. Muṣṭafā Efendi (Yavuz-zāde, 1051'de Burusa ḳāḍīsi, şā'ir)
Alīmī, bk. Ḳāsım Efendi (Çorlılı, şā'ir)
Allāme Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Allāme, Egirdirli) {Şeyḫī}
Allāme Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Allāme, Egirdirli) {Şeyḫī}
Allāme Şeyḫī, bk. Meḥemmed Efendi (Allāme, Egirdirli) {Şeyḫī}
Allāmek Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Allāmek, Bosna Sarāyı'ndan, ḥāşiyeleri ile meşhūr)
Allāme-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Allāme-zāde, 1065'te Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi)

Altıbarmaḳ Ḫayrü'd-dīn, bk. Ḫayrü'd-dīn Efendi (Altıbarmaḳ, 1040'ta Şire ḳāḍīsi)
Altıbarmaḳ Abdü'l-fettāḥ, bk. Abdü'l-fettāḥ Efendi (Altıbarmaḳ, Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd Efendi mülāzımı)
Altıbarmaḳ İbrāhīm Efendi, bk. İbrāhīm Efendi (Altıbarmaḳ, Bosna Sarāyı'ndan)
Altıbarmaḳ-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Altıbarmaḳ-zāde, 1133'te Edrine ḳāḍīsi)
A'mā Ḳāsım-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (A'mā Ḳāsım-zāde, 1053'te Ṣaḥn müderrisi)
Āmidī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Āmidī, 1061'de Merdümiyye Medresesi müderrisi)
Āmidī Ömer, bk. Ömer Efendi (Āmidī, şā'ir) {Ömrī}
Amuca-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Paşa (Amuca-zāde, ṣadr-ı a'ẓam)
Ānī, bk. Fāṭıma Ḫānım (şā'ire)
Anḳaravī Efendi Şeyḫīsi, bk. Meḥemmed Efendi (Gelibolılı Şeyḫī, Anḳaravī Efendi Şeyḫīsi)
Anḳaravī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Anḳaravī)
Anḳaravī Efendi-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Anḳaravī Efendi-zāde, 1102'de Şām ḳāḍīsi)
Anḳaravī Emīr, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Anḳaravī, Anḳaravī Emīr)
Anḳaravī Es'ad Efendi, bk. Meḥemmed Es'ad Efendi (Anḳaravī, Anaṭolı ṣadrı)
Anḳaravī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Anḳaravī, şā'ir) {Ṭal'atī}
Anḳaravī Ḳoca Naḳīb-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Anḳaravī Ḳoca Naḳīb-zāde, Naḳībü'l-eşrāf)
Anḳaravī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Anḳaravī)
Anḳaravī Ya'ḳūb, bk. Ya'ḳūb Efendi (Anḳaravī, 1097'de Belġrad ḳāḍīsi)
Ankebūt Aḥmed Paşa İmāmı, bk. Aḥmed Efendi (Ankebūt Aḥmed Paşa İmāmı, Tatar)
Anṭāḳıyyeli Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Anṭāḳıyyeli, 1098'de İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir) {Remzī}
Anṭāḳıyyeli-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Anṭāḳıyyeli-zāde, şā'ir) {Nā'il}
Anṭāḳī Mülāzımı Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Anṭāḳī Mülāzımı, Aḳsarāylı)
Arab İmām-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Arab İmām-zāde, 1056'da Bosna ḳāḍīsi
Arab Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Arab, 1098'de Ḳandiye ḳāḍīsi)
Arab Ṣāliḥ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Arab Ṣāliḥ-zāde, şā'ir) {Emīn}
Arab Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Arab, 1098'de Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Arabacı Alī, bk. Alī Paşa (Arabacı, Bahādır-zāde, ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1104)
Arab-zāde Abdü'l-vehhāb, bk. Abdü'l-vehhāb Efendi (Arab-zāde, Şeyḫ)
Arab-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Arab-zāde, ö. 1136)

Arab-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Müneccimbaşı, Arab-zāde, ö. 1122)
Arayıcı-zāde Ferdī, bk. Ḥüseyn Efendi (Arayıcı-zāde, şāʿir) {Ferdī}
Arayıcı-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Arayıcı-zāde, şāʿir) {Ferdī}
Aʿrec Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Müderris-zāde, Aʿrec)
Aʿrec Muṣṭafā Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (Aʿrec, Fāżıl, 1058'de Maḥmūd Paşa Medresesi müderrisi)
Aʿrec Ömer, bk. Ömer Efendi (Aʿrec, Giresunlu)
Aʿrec-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Aʿrec-zāde, 1102'de İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1106)
Aʿrec-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Aʿrec-zāde, 1108'de Dāmād Efendi Medresesi müderrisi, ö. 1111)
Arıḳ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Arıḳ-zāde, Edrineli)
Ārif Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Ārif Efendi (1118'de Rūmili ṣadrı, şāʿir, yazar) {Ārif}
Ārif Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Muʿīd Aḥmed Efendi Birāder-zādesi, Ārif Aḥmed)
Ārif Efendi Eniştesi Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ārif Efendi Eniştesi, 1121'de Papasoġlı Medresesi müderrisi)
Ārif, bk. Abdü'l-bāḳī Ārif Efendi (1118'de Rūmili ṣadrı, şāʿir, yazar)
Ārif, bk. Aḥmed Efendi (Peçevī-zāde, Şeyḫ, şāʿir)
Ārif, bk. Alī Efendi (Eskişehrli, şāʿir, ö. 1100)
Ārif, bk. Meḥemmed Aġa (Burusevī, şāʿir)
Ārif, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳāḍī, şāʿir, ö. 1126)
Ārif, bk. Meḥemmed Efendi (Viṣālī-zāde, şāʿir, ö. 1068)
Ārif-i Bi'llāh Ḥasan, bk. Ḥasan Dede (Eskici, Ārif-i Bi'llāh)
Ārifī, bk. Aḥmed Efendi (Kemāl Efendi-zāde Maḫdūmı, 1076'da Ḥaleb ḳāḍīsi, şāʿir)
Ārifī, bk. İsḥāḳ-zāde Ārif Meḥemmed, bk. Ārif Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, 1117'de Şām ḳāḍīsi, şāʿir)
Ārifī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳavalalı, şāʿir)
Ārifī, bk. Saʿādet Giray (Ḳırım ḫānı Ġāzī Giray'ın oğlu, şāʿir)
Arnavud Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Arnavud, Şükru'llāh Efendi Dāmādı)
Arpacı-zāde Alī Efendi, bk. Alī Efendi (Arpacı-zāde, Ḳasṭamonılı, 1074'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)
Arūżī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Arūżī, Bosnevī)
Arżī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir, Arżī) {Arżī}
Aṣam Abdü'n-nebī, bk. Abdü'n-nebī Efendi (Aṣam, 1045'te Maġnisa ḳāḍīsi)
Aṣam Dervīş, Dervīş Efendi (Mektūbcı Aṣam, Ḥamīdī)

Aṣam Teẕkireci Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Aṣam Teẕkireci, Bosnevī, ö. 1080)
Aṣam Teẕkireci Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aṣam Teẕkireci, Ḳasṭamonılı)
Āṣım Meḥemmed Çelebi, bk. Meḥemmed Āṣım Efendi Seyrek-zāde Abdu'r-raḥmān Efendi'nin oğlu, 1085'te Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi, şāʿir){Āṣımī}
Āṣım, bk. Yūsuf Efendi (Bosnalı, şāʿir)
Āṣımī, bk. Meḥemmed Āṣım Efendi (Seyrek-zāde Abdu'r-raḥmān Efendi'nin oğlu, 1085'te Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi, şāʿir)
Āṣımī, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, şāʿir)
Astarcı Sinān-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Astarcı Sinān-zāde, 1048'de Filibe ḳāḍīsi)
Āṣıḳ Paşa Şeyḫi Maḫdūmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Āṣıḳ Paşa Şeyḫi Maḫdūmı, 1069'da Süleymāniyye müderrisi)
Āṣıḳ, bk. Aḥmed Dede Efendi (Müneccimbaşı Şeyḫ, şāʿir, yazar)
Aṭā Efendi Birāderi Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Aṭā Efendi Birāderi, 1095'te Ḳāḍī Abdü'l-ḥalīm Medresesi müderrisi)
Aṭā Efendi Ketḫudāsı Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Aṭā Efendi Ketḫudāsı, Ḳasṭamonī)
Aṭā Efendi Teẕkirecisi, bk. Meḥemmed Efendi (Aṭā Efendi Teẕkirecisi, Bosnevī)
Aṭāyī, bk. Aṭā'u'llāh Efendi (Nevʿī-zāde Aṭāyī, ***Zeyl-i Şaḳā'iḳ*** yazarı, şāʿir)
Aṭāyī, bk. Aṭā'u'llāh Efendi (Nevālī-zāde, 1024'te Edrine Sulṭān Bāyezīd Medresesi müderrisi, şāʿir)
Aṭā-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Aṭā-zāde, 1133'te Ṣaḥn müderrisi)
Aṭā-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Aṭā-zāde,1069'da Dāvūd Paşa Medresesi müderrisi)
Aṭā-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aṭā-zāde, 1065'te Lala Şāhīn Paşa Medresesi müderrisi) {Refʿī}
Atbāzārī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Atbāzārī, 1103'te Burusa ḳāḍīsi)
Atbāzārī Şeyḫ Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Atbāzārī, Celvetī Şeyḫi, şāʿir) {Faẓlī}
Atbāzārī Şeyḫ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Atbāzārī Şeyḫ-zāde, 1118'de Fāṭıma Sulṭān Medresesi müderrisi)
Atlu Dāvūd, bk. Dāvūd Efendi (Atlu, Ḳasṭamonılı)
Aṭṭār Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Maġnisalı, Aṭṭār, şāʿir) {Birrī}
Aṭṭār-zāde Dāmādı İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Aṭṭār-zāde Dāmādı, Edremidli)
Aṭṭār-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aṭṭār-zāde, İstanbulī
Aṭṭār-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, Aṭṭār-zāde, şāʿir) {Ṭayyib}
Aṭṭār-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā

Efendi (Aṭṭār-zāde, İstanbulī)
Āvāre-zāde Mes'ūd, bk. Mes'ūd Efendi (Āvāre-zāde, 1084'te Edrine ḳāḍīsi)
Āvāre-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Āvāre-zāde, Edrineli, şā'ir) {Selīsī}
Avnī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Avnī, İstanbulī)
Avnī, bk. Ömer Efendi (Hābīl-zāde, 1089'da Medīne ḳāḍīsi, şā'ir)
Avnī, bk. Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Avnī, bk. Maḥmūd Efendi (Filibevī, şā'ir)
Avnī, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir)
Avnī, bk. Yūsuf Efendi (Ṭırnovalı, şā'ir, ö. 1121)
Ayaṣofıyya Ḫaṭībi Ṣa'bān, bk. Ṣa'bān Efendi (Ayaṣofıyya Ḫaṭībi, Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ)
Ayaşī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ayaşī-zāde, şā'ir) {Şeyḫī}
Aydonatī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Aydonatī, şā'ir) {Lafẓī}
Aynagöz Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Yūsuf Paşa İmāmı, Aynagöz)
Ayn-ı Ekber Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ayn-ı Ekber, Burusevī)
Āẕerī, bk. İbrāhīm Çelebi (Bustān-zāde, şā'ir)
Āzim, bk. Meḥemmed Āzim Efendi (Ṣa'bān-zāde, 1122'de Raḥīḳī Medresesi müderrisi, şā'ir)
Āzim, bk. Meḥemmed Azīz Efendi (Nefes-zāde, 1131'de İzmir ḳāḍīsi, şā'ir) {Ḥāzım}
Azīz Meḥemmed Efendi (Īsā-zāde, 1096'da Süleymāniyye müderrisi, şā'ir) {Azīzī}
Azīz, bk. Abdü'l-'azīz Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Şeyḫü'l-İslām) {Azīz}
Azīzī, bk. Meḥemmed Efendi (Īsā-zāde, 1096'da Süleymāniyye müderrisi, şā'ir) {Azīzī}
Azīz-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi , Azīz-zāde)
Baba Ḫalīl-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Baba Ḫalīl-zāde, Edrinevī, 1037'de Ṣofya ḳāḍīsi)
Bābī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Bābī, 1091'de Medīne ḳāḍīsi)
Bābī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bābī-zāde, 1135'te İstanbul ḳāḍīsi)
Bādincānī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bādincānī, Burusevī)
Bāġçevān-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bāġçevān-zāde, Beşiktaşī)
Bāġçevān-zāde, bk. Alī Efendi (İstanbulī Dervīş, Bāġçevān-zāde, şā'ir) {Şehrī}
Baġdādī Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Baġdādī, Ṣāḥibü't-teṣānīf)
Baġdādī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Baġdādī, 1067'de Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)
Baġdādī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Baġdādī-zāde, 1088'de Ḥaydar Paşa Medresesi müderrisi)
Bahā'ü'd-dīn-zāde Abdü'l-mecīd, bk. Abdü'l-mecīd Efendi (Bahā'ü'd-dīn-zāde Ḳayṣeriyyeli) {Rıfḳī}

Bahādır-zāde, bk. Alī Paşa (Arabacı, Bahādır-zāde, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1104)
Bahāyī Birāderi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Bahāyī Efendi Birāderi, 1074'te İstanbul ḳāḍīsi)
Bahāyī Birāderi Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Bahāyī Efendi Birāderi, 1079'da Şām ḳāḍīsi)
Bahāyī Birāder-zādesi Alī Efendi, bk. Dervīş Alī Efendi (Bahāyī Birāder-zādesi, 1067'de Defterdār Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi)
Bahāyī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bahāyī Efendi) {Bahāyī}
Bahāyī, bk. Ḥasan Çelebi (İstanbulī Fikrī, Küfrī, Müneccimbaşı, şāʿir)
Bahāyī-zāde Yaḥyā Saʿdü'd-dīn, bk. Yaḥyā Saʿdü'd-dīn Efendi (Bahāyī-zāde, 1125'te Behrāmiyye Medresesi müderrisi)
Bāhir, bk. Ḫalīl Efendi (İstanbulī, Emrūdcı-zāde, şāʿir)
Baḫṣī-zāde Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Baḫṣī-zāde, 1055'te Yeñişehr ḳāḍīsi, şāʿir) {Ḳādirī}
Baḥrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Gelibolılı, şāʿir) {Baḥrī}
Baḫşī, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī, şāʿir)
Bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1086'da Ḳāhire ḳāḍīsi, şāʿir)
Bāḳī, bk. Meḥemmed Efendi (Kepenekci-zāde, İstanbulī, şāʿir)
Bāḳī-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Sulṭānü'ş-şuʿarā Bāḳī'nin oğlu, 1043'te Ḳāhire ḳāḍīsi)
Bāḳī-zāde Efendi, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Sulṭānü'ş-şuʿarā Bāḳī'nin oğlu, 1043'te Ḳāhire ḳāḍīsi)
Bāḳī-zāde Esʿad, bk. Esʿad Efendi (Bāḳī-zāde Abdu'r-raḥmān Efendi'nin oğlu, 1075'te Edrine ḳāḍīsi, şāʿir) {Fā'izī}
Bāḳī-zāde İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Bāḳī-zāde, şāʿir) {Remzī}
Balaṭ Şeyḫi Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Balaṭ Şeyḫi, şāʿir) {Nūrī}
Balcı-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Balcı-zāde, şāʿir) {Afīf}
Baldır-zāde Dervīş Meḥemmed, bk. Dervīş Meḥemmed (Baldır-zāde, 1076'da Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Baldır-zāde Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Baldır-zāde Şeyḫ, Burusevī) {Selīsī}
Baldır-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Baldır-zāde Şeyḫ, Burusevī) {Selīsī}
Balıkesrili Ḫusrev, bk. Ḫusrev Efendi (Balıkesrili, 1071'de Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi)
Bālī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Bālī-zāde, 1094'te Ṣaḥn müderrisi, şāʿir) {Rifʿatī}
Bālī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Bālī-zāde, Edrineli)
Bālī-zāde Efendi Aṭāsı, bk. Aṭā'u'llāh Efendi (Bālī-zāde Efendi Aṭāsı, Ḳasṭamonılı)
Bālī-zāde Emīni Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İstanbulī, Bālī-zāde Emīni)
Bālī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bālī-zāde, 1083'de Nişāncı Paşa-yı Cedīd müderrisi, ö. 1084)

Bālī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bālī-zāde, 1117'de Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi, ö. 1119)
Bālī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bālī-zāde Efendi)
Baltacı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Baltacı, ṣadr-ı a'ẓam)
Baltacılar Ḫˇācesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Baltacılar Ḫˇācesi, 1107'de Ken'ān Paşa Medresesi müderrisi)
Başmaḳcı-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Başmaḳcı-zāde)
Başmaḳcı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Başmaḳcı-zāde Ḥüseyn Efendi'nin oğlu, ö. 1065)
Başmaḳcı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Başmaḳcı-zāde, 1082'de Maġnisa ḳāḍīsi, ö. 1093)
Başmaḳcı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Başmaḳcı-zāde, ḳāḍī, şā'ir, ö.1101) {Şekīb}
Başmaḳcı-zāde Nūḥ, bk. Nūḥ Efendi (Başmaḳcı-zāde Meḥemmed Efendi'nin oğlu, 1072'de Şire ḳāḍīsi)
Bāzārbāşı-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Bāzārbāşı-zāde, 1041'de Süleymān Şāh Medresesi müderrisi)
Bāzirgān Abdü'l-kerīm Dāmādı Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Bāzirgān Abdü'l-kerīm Dāmādı, Ḳara)
Bāzirgānbaşı Ḫˇācesi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Bāzirgānbaşı Ḫˇācesi, Balıkesirli)
Bebr Birāderi, bk. Ḥasan Efendi (Biber Meḥemmed Efendi'nin Birāderi, Amāsiyyeli)
Bedrī, bk. Meḥemmed Bedrü'd-dīn Efendi (Bedrī, 1062'de Ḳılıç Alī Paşa Medresesi müderrisi, şā'ir)
Bedrü'd-dīn Meḥemmed, bk. Meḥemmed Bedrü'd-dīn Efendi (Bedrī, 1062'de Ḳılıç Alī Paşa Medresesi müderrisi, şā'ir) {Bedrī}
Begbāzārī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Begbāzārī, 1097'de Etmekcioġlı Medresesi müderrisi)
Begbāzārī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Begbāzārī, 1121'de Ca'fer Paşa Medresesi müderrisi)
Begḫān Sulṭān Ḫˇācesi Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Uzun, Begḫān Sulṭān Ḫˇācesi, Diyārbekrī)
Begler Ḫˇācesi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Begler Ḫˇācesi, Ḳaramanī)
Begler Ḫˇācesi Dāmādı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Begler Ḫˇācesi Dāmādı, Manastırlı)
Beg-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Çelebi (Beg-zāde, Çatalcalı)
Beg-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Beg-zāde, Prizrenli)
Behcetī, bk. Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Behcetī}
Behrām Aġa Ḫˇācesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Behrām Aġa Ḫˇācesi, Üsküdarī)
Bekr Çelebi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bekr Çelebi-zāde, 1098'de Filibe ḳāḍīsi)

Bekr Çelebi-zāde Raḥmetu'llāh, bk. Raḥmetu'llāh Efendi (Bekr Çelebi-zāde, 1098'de İbrāhīm Paşa Medresesi)
Bekrī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Bekrī-zāde, Şāmī)
Bekrī-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Bekrī-zāde, 1095'te Ümmü'l-veled Medresesi müderrisi)
Belġradī Aḥmed, bk. Aḥmed Çelebi (Belġradī, şā'ir) {Nāṣıb}
Belīġ, bk. Abdu'llāh Efendi (Güreşci-zāde Ḥāfıẓ, şā'ir)
Belīġ, bk. İsmā'īl Efendi (Bursalı, Şāhīn Emīr-zāde, şā'ir, yazar)
Belīġ, bk. Muṣṭafā Efendi (Örekeze-zāde, şā'ir)
Beńli Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Beńli, Sivasī-zāde Efendi Dāmādı)
Beńli Abdü'l-ġanī, bk. Abdü'l-ġanī Efendi (Beńli, Ḳasṭamonılı, 1045'te Edrine ḳāḍīsi)
Beńli Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Beńli Efendi-zāde, 1124'te Dersiyye-i Abdü'l-ḥalīm müderrisi)
Beńli Ṣa'bān, bk. Ṣa'bān Efendi (Ḫıżr Paşa İmāmı, Beńli, Ṭosyalı)
Berber-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Berber-zāde, Edrineli, ö. 1129)
Berber-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Berber-zāde, İstanbulī, ö. 1122)
Berber-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Berber-zāde, şā'ir, ö. 1127) {Ẕihnī}
Berber-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Berber-zāde, Nā'ib Meḥemmed Efendi dāmādı)
Berġosī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Berġosī, 1103'te İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi)
Berḳ-zāde Bustān, bk. Bustān Efendi (Berḳ-zāde, 1040'ta Ḫançeriyye Medresesi müderrisi)
Beşerī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Beşerī, İstanbulī)
Beşiktaşī Efṭas Monlā Çelebi, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Beşiktaşī Efṭas Monlā Çelebi)
Beşiktaşī Meḥemmed Faḥrī, bk. Meḥemmed Faḥrī Efendi (Beşiktaşī, 1085'te Ḳonya ḳāḍīsi)
Beşiktaşī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Beşiktaşī, Alā'iyyeli, ö. 1092)
Beşiktaşī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Tekfūrṭaġlı İmāmı, Beşiktaşī Süleymān)
Beyānī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Beyānī, Şühūdlı, şā'ir) {Beyānī}
Beyānī, bk. Aḥmed Efendi (Beyānī, Şühūdlı, şā'ir)
Beyānī, bk. Meḥemmed Beg (İstanbulī Sipāhī, şā'ir)
Beyāżī, bk. Meḥemmed Beg (Edrinevī Sipāhī, şā'ir)
Beyāżī, bk. Meḥemmed Efendi (Vardarī, şā'ir)
Beyāżī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Beyāżī-zāde, 1091'de Rūmili ṣadrı, ö. 1098)
Beyāżī-zāde Dāmādı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Beyāżī-zāde Dāmādı, Mostarlı)
Beyāżī-zāde Dāmādı Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Beyāżī-zāde Dāmādı, Ḳaramanī)

Beyāżī-zāde Ḥafīdi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Beyāżī-zāde Ḥafīdi, şā'ir) {Mā'il}
Beyāżī-zāde Ḥāmid, bk. Ḥāmid Efendi (Beyāżī-zāde, 1131'de Mışr ḳāḍīsi)
Beyāżī-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Beyāżī-zāde, 1127'de Şāh-ı Ḫūbān Medresesi müderrisi)
Beyāżī-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Beyāżī-zāde, 1093'te Ṣaḥn müderrisi)
Beyāżī-zāde Mektūbcısı Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Beyāżī-zāde Mektūbcısı, 1084'te Ḳarabaş Muṣṭafā Aġa Medresesi müderrisi)
Beyāzī-zāde Mektūbcısı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Beyāzī-zāde Mektūbcısı, Bosnevī)
Beyḳozlu Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Beyḳozlu, şā'ir) {Dā'ī}
Bezirci-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Bezirci-zāde, Ḳonevī)
Bezmī, bk. Ḫalīl Efendi (İstanbulī Ḫalīl, İmām Bezmī, şā'ir)
Bezmī, bk. İbrāhīm Efendi (Yasaḳcı-zāde, şā'ir)
Bezmī, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Bıçaḳcı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ders-i 'Ām, Bıçaḳcı)
Bıçaḳcı-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Bıçaḳcı-zāde, Burusevī)
Bıçaḳcı-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Bıçaḳcı-zāde, Burusevī)
Bıyıḳlı Ḥüseyn Çelebi-zāde Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ṣofyevī, Bıyıḳlı Ḥüseyn Çelebi-zāde, şā'ir) {Rāsiḫ}
Bıyıḳlı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Bıyıḳlı, Bozoḳlı, ṣadr-ı a'ẓam)
Biber Birāderi, bk. Ḥasan Efendi (Biber Meḥemmed Efendi'nin Birāderi, Amāsiyyeli)
Birrī, bk. Meḥemmed Çelebi (Maġnisalı, Aṭṭār, şā'ir)
Boġuḳ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şeyḫ, Boġuḳ)
Boġuḳ Vecdī, bk. Abdü'l-bāḳī Beg (İstanbulī, Boġuḳ, şā'ir) {Vecdī}
Bolbolcı-zāde Şeyḫ Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Bolbolcı-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Fetḥī}
Bolevī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Bolevī, 1137'de Ḳāḍī-'asker Ḥasan Medresesi müderrisi)
Bolevī Aḥmed, bk. Aḥmed Çelebi (Bolevī, şā'ir) {Ṣubḥī}
Bolevī Alī, bk. Alī Efendi (Bolevī, 1135'te Ṣāniye-i Ḫusrev Ketḫudā müderrisi)
Bolevī Birāderi Alī, bk. Alī Efendi (Bolevī Birāderi, 1111'de Anaṭolı ṣadrı)
Bolevī Efendi Birāderi, bk. Alī Efendi (Bolevī Birāderi, 1111'de Anaṭolı ṣadrı)
Bolevī Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bolevī)
Bolevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Küçük Bolevī, 1079'da Şāh Sulṭān Medresesi müderrisi, ö. 1081)
Bolevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bolevī)

Bolevī-zāde Aḥmed Saʿīd, bk. Aḥmed Saʿīd Efendi (Bolevī-zāde, 1141'de Medīne ḳāḍīsi)
Bolılı Himmet, bk. Himmet Efendi (Bayramī - Ḫalvetī Şeyḫi, Bolılı, şāʿir){Himmet}
Bosnevī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Bosnevī, Mūsā Paşa Ḫˇācesi)
Bosnevī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Bosnevī, şāʿir) {Fā'iz}
Bosnevī Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Bosnevī, 1094'te Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi)
Bosnevī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Bosnevī, 1124'te Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Bosnevī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Bosnevī, Süleymāniyyeli, şāʿir) {Ṭālib}
Bosnevī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Deli Birāder Ḫˇācesi, Bosnevī)
Bosnevī Alī, bk. Alī Efendi (Bosnevī, 1086'da Selanik ḳāḍīsi)
Bosnevī Bālī, bk. Bālī Efendi (Bosnevī, Anaṭolı ṣadrı, ö. 1095)
Bosnevī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Bosnevī, Emīnü'l-ġanem müderrisi, ö. 1095)
Bosnevī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Bosnevī, İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1063)
Bosnevī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Uzunī-zāde Mülāzımı, Bosnevī)
Bosnevī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Bosnevī, 1099'da Caʿfer Aġa Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi, ö. 1106)
Bosnevī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Bosnevī, 1125'de Ömer Oṭabaşı Medresesi müderrisi, ö. 1133)
Bosnevī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Bosnevī, 1127'de Ṣofya ḳāḍīsi, ö. 1132)
Bosnevī Īsā, bk. Īsā Efendi (Bosnevī, 1074'te İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1093)
Bosnevī Īsā, bk. Īsā Efendi (Bosnevī, 1101'de Bosna ḳāḍīsi, ö. 1105)
Bosnevī Īsā, bk. Īsā Efendi (Bosnevī, ṣadr-ı Rūm, ö. 1050)
Bosnevī Ḳassām Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bosnevī, Ḳassām, Boşnaḳ Ḳassām)
Bosnevī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Bosnevī, 1069'da Marʿaş ḳāḍīsi, ö. 1075)
Bosnevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Beg (Bosnevī, şāʿir) {Mīrī}
Bosnevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aṭā Efendi Teẕkirecisi, Bosnevī)
Bosnevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bosnevī, şāʿir) {Fevzī}
Bosnevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, şāʿir) {Ledünnī}
Bosnevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, şāʿir) {Sipāhī}
Bosnevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, Şeyḫ)
Bosnevī Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Bosnevī, şāʿir) {Fāḫir}
Bosnevī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Bosnevī, 1072'de Bosna ḳāḍīsi, ö. 1075)
Bosnevī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Bosnevī, 1085'te Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi)
Bosnevī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Bosnevī, 1118'de Edrine ḳāḍīsi)
Bosnevī Süleymān, bk. Süleymān Paşa (Bosnevī, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1098)

Bosnevī Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Bosnevī, Rūmili ṣadrı)
Boşnaḳ Ḳassām, bk. Meḥemmed Efendi (Bosnevī, Ḳassām, Boşnaḳ Ḳassām)
Boynıegri Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Boynıegri, ṣadr-ı a'ẓam)
Bozoḳlı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Bıyıḳlı, Bozoḳlı, ṣadr-ı a'ẓam)
Börekci-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Börekci-zāde, 1070'te Ḳalender-ḫāne Medresesi müderrisi)
Börekci-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Börekci-zāde, şā'ir) {Fā'iż}
Bucaḳlı Efendi, bk. Aḥmed Efendi (Öreke-zāde, Bucaḳlı Efendi)
Burhān-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Burhān-zāde, 1092'de Ḳuds ḳāḍīsi)
Bursalı İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Bursalı, Şāhīn Emīr-zāde, şā'ir, yazar) {Belīġ}
Burusevī Abdī, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Burusevī Abdī, 1115'te Ġāzī Ḫudāvendigār Medresesi müderrisi)
Burusevī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Çelebi (Burusevī, şā'ir) {Ṭāhir}
Burusevī Abdü'n-nebī, bk. Abdü'n-nebī Efendi (Burusevī, 1101'de Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi)
Burusevī Aḥmed Çelebī, bk. Aḥmed Çelebi (Burusevī, Kej-dehān-zāde, şā'ir) {Ḫaylī}
Burusevī Alī, bk. Alī Efendi (Süleymān Efendi Dāmādı, Burusevī)
Burusevī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Esīrī, Burusevī Efendi)
Burusevī el-Ḥāc Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (Burusevī, el-Ḥāc, şā'ir) {Resīm}{Rāsim}
Burusevī Ḥilmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, Ḥilmī)
Burusevī İlāhī-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī İlāhī-zāde, Mu'īd-zāde)
Burusevī Maḥmūd-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, Maḥmūd-zāde)
Burusevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Aġa (Burusevī, şā'ir) {Ārif}
Burusevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Burusevī, Seyyid, şā'ir) {Hāşimī}
Burusevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, 1121'de Bālī Paşa Medresesi müderrisi)
Burusevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, Ḳāsım-zāde)
Burusevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir) {Āṣımī}
Burusevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir) {Avnī}
Burusevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir) {Ḫayretī}
Burusevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir) {Va'dī}
Burusevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Burusevī, 1129'da Perī-peyker Medresesi müderrisi)

Burusevī Nūḥ-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (Burusevī Nūḥ-zāde, şāʿir) {Medḥī}
Burusevī Ömer, bk. Ömer Efendi (Burusevī, 1128'de Murādiyye Medresesi müderrisi)
Burusevī Receb-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī Receb-zāde Şeyḫ, 1073'te Ṣofya ḳāḍīsi)
Burusevī Şeyḫ Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Burusevī, Şeyḫ)
Bustāncıbaşı Emīri Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Bustāncıbaşı Emīri, 1109'da Filibe ḳāḍīsi)
Bustānī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bustānī, 1118'de Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi)
Bustān-zāde Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Bustān-zāde, ṣadr-ı Rūm)
Bustān-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Bustān-zāde, Sāriḳu'n-nücūm,1068'de Şām ḳāḍīsi)
Bustān-zāde Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Bustān-zāde, 1079'da Filibe ḳāḍīsi)
Bustān-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Çelebi (Bustān-zāde, şāʿir) {Āẕerī}
Bustān-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Bustān-zāde, Rūmili ṣadrı)
Buzaġı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Buzaġı, 1092'de Medīne ḳāḍīsi)
Buzaġı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Buzaġı-zāde, 1115'te Ṣaḥn müderrisi)
Bükāyī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Reşīd-zāde, Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Dāmādı, Bükāyī)
Bükāyī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Begbāzārī, Bükāyī)
Bülbül-zāde Emīri, bk. Meḥemmed Efendi (Bülbül-zāde Emīri, 1042'de Diyārbekr ḳāḍīsi)
Bülbül-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Bülbül-zāde, Anaṭolı ṣadrı)
Caʿfer Efendi Dāmādı Muḥarrem, bk. Muḥarrem Efendi (Caʿfer Efendi Dāmādı, Ḳaraḥiṣārī)
Caʿfer-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Edrineli, Caʿfer-zāde)
Caʿfer-zāde Ramażān, bk. Ramażān Efendi (Caʿfer-zāde, Edrineli)
Caʿfer-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Caʿfer-zāde Şeyḫ, 1105'te İstanbul ḳāḍīsi)
Caʿfer-zāde, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Caʿfer-zāde, Ṣireli)
Cābī-zāde Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Cābī-zāde, şāʿir) {Fā'iż}
Cābī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī Cābī-zāde, şāʿir, ö. 1130) {Tā'ib}
Cānbāz-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Cānbāz-zāde, Edrineli)
Cānbolād-zāde ḫˇācesi, bk. İbrāhīm Efendi (Erżurūmī, Cānbolād-zāde ḫˇācesi, şāʿir) {Mülhemī}
Cānbolād-zāde İmāmı Meḥemmed, bk. bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Cānbolād-zāde İmāmı, Kiẕbī)
Cānīkī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Cānīkī, 1059'da Ḳonya ḳāḍīsi)

Cānīkī Sinān, bk. Sinānü'd-dīn Efendi (Cānīkī Sinān, 1066 Ḫˇāce Ṭursun Medresesi müderrisi)
Cāzim, bk. Meḥemmed Efendi (Seyrek-zāde, şā'ir)
Celeb Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Celeb, Edrineli, ö. 1128)
Celeb Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (İmām Dāmādı, Ḳāḍī Ḳaryeli, Celeb)
Celeb Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Celeb, Ayaşī)
Celeb İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, Celeb)
Celeb Mūsā, bk. Mūsā Efendi (Celeb, 1044'te İzmir ḳāḍīsi, ö. 1070)
Celeb Mūsā-zāde Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Celeb Mūsā-zāde, 1092'de Sinān Paşa Medresesi müderrisi)
Celeb Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Celeb, 1062'de Eyyūb ḳāḍīsi, ö. 1063)
Celeb Receb, bk. Receb Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, Celeb)
Cellād-zāde Abdü'l-fettāḥ, bk. Abdü'l-fettāḥ Efendi (Cellād-zāde, 1069'da Anḳara ḳāḍīsi)
Cemālī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫānım-zāde, Silivrili, şā'ir)
Cem'ī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Cennet Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Cennet Efendi, şā'ir) {Fenāyī}
Cerrāḥ Şeyḫi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Cerrāḥ Şeyḫi-zāde, 1060'da Ḳonya ḳāḍīsi)
Cerrāḥ-zāde Abdü'l-fettāḥ, bk. Abdü'l-fettāḥ Efendi (Edrineli Cerrāḥ-zāde, 1128'de Edrine Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi)
Cevherī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Cevherī-zāde, Alā'iyyeli)
Cevrī, bk. İbrāhīm Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Cevrī}
Cezmī, bk. Meḥemmed Abdü'l-kerīm Efendi (Cezmī, 1104'te Diyārbekr ḳāḍīsi, şā'ir)
Cihān-gīr Şeyḫi Fetḥu'llāh, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Cihān-gīr Şeyḫi, Şeyḫ)
Cihān-gīr Şeyḫi Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Cihān-gīr Şeyḫi)
Cinci Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Cinci, Anaṭolı ṣadrı)
Cism-i Laṭīf Şeyḫ İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Cism-i Laṭīf, Şeyḫ)
Coġrāfī Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Coġrāfiyyācı, Şāmī)
Coġrāfiyyācı Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Coġrāfiyyācı, Şāmī)
Cūdī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şa'bān-zāde Efendi'nüñ Müzellef Aḥmed'i, şā'ir)
Cüvānḳapucıbaşı Meḥemmed Paşa İmāmı Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Cüvānḳapucıbaşı Meḥemmed Paşa İmāmı, Ḳonevī)
Cüvānḳapucıbaşı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Cüvānḳapucıbaşı, Sulṭān-zāde, ṣadr-ı a'ẓam)
Cüz-ḫˇān İdrīs, bk. İdrīs Efendi (Cüz-ḫˇān, 1056'da Burusa ḳāḍīsi, mu'allim-i sulṭānī Ömer Efendi mülāzımı)

Çādırcı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Çādırcı-zāde, İstanbulī)
Çāker Aġa-zāde Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Çāker Aġa-zāde, 1072'de Üsküdar ḳāḍīsi)
Çalıḳ Aḥmed Paşa İmāmı Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Çalıḳ Aḥmed Paşa İmāmı, Ḳasṭamonī)
Çalıḳ Dāmādı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Çalıḳ Dāmādı, Ḥāfıẓ)
Çalḳandı-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Çalḳandı-zāde, Ḳasṭamonī)
Çalḳandı-zāde Maḫdūmı Aṭā'u'llāh, bk. Aṭā'u'llāh Çelebi (Çalḳandı-zāde Maḫdūmı, 1123'te Ḳabaḳulaḳ Muṣṭafā Aġa Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi)
Çatalcalı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Çatalcalı, 1095'te Sinob ḳāḍīsi)
Çatalcalı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Çelebi (Beg-zāde, Çatalcalı)
Çāvuş-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Çāvuş-zāde, 1102'de Mıṣr ḳāḍīsi)
Çāvuş-zāde Dāmādı Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Çāvuş-zāde Dāmādı, Şeyḫ)
Çāvuş-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Çāvuş-zāde, 1098'de Ṣofya ḳāḍīsi)
Çāvuş-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Çāvuş-zāde, Ḳāsım Paşalı)
Çāvuş-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Çāvuş-zāde, Ḳāsım Paşalı, ö. 1050)
Çāvuş-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Çāvuş-zāde, Burusevī)
Çāvuş-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Çāvuş-zāde, Burusevī, ö. 1070)
Çāvuş-zāde Mülāzımı Ömer, bk. Ömer Efendi (Çāvuş-zāde Mülāzımı, 1138'de Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi müderrisi)
Çāvuş-zāde Mülāzımı Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Çāvuş-zāde Mülāzımı, 1123'te Ḫurremiyye Medresesi müderrisi)
Çāvuş-zāde Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Çāvuş-zāde, Burusevī)
Çelebi Ketḫudā-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Çelebi Ketḫudā-zāde, 1123'te Pertev Paşa Medresesi müderrisi)
Çendīk Müderrisi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Burusevī, Çendīk Müderrisi)
Çeńe Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Çeńe Efendi, şā'ir) {Şühūdī}
Çengī Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (İstanbulī, Çengī, şā'ir) {Zekī}
Çeşmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Çeşmī, Rūmili ṣadrı) {Çeşmī}
Çeşm-i Siyāh Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Çeşm-i Siyāh, Pravadili)
Çeşmī, bk. Meḥemmed Efendi (Çeşmī, Rūmili ṣadrı) {Çeşmī}
Çeşmī-zāde Abdī, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Çeşmī-zāde, Çeşmī-zāde Abdī)
Çeşmī-zāde Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Çeşmī-zāde, 1112'de Fāṭıma Ḫānım Medreses, müderrisi)
Çeşmī-zāde Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Çeşmī-zāde, Çeşmī-zāde Abdī)

Çeşmī-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Çeşmī-zāde, 1064'te Ayaṣofıyya müderrisi)
Çeşmī-zāde Ḥasan Efendisi, bk. Ḥasan Efendi (Çeşmī-zāde Tābi'i, Çeşmī-zāde Ḥasan Efendisi)
Çeşmī-zāde İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Çeşmī-zāde, 1123'te Kemḥācı-zāde Muṣṭafā Medresesi müderrisi)
Çeşmī-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Çeşmī-zāde, 1100'de Ṣaḥn müderrisi)
Çeşmī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Çeşmī-zāde, 1087'de İstanbul ḳāḍīsi)
Çeşmī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Çeşmī-zāde, Minḳārī-zāde mülāzımı, ö. 1093)
Çeşmī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Çeşmī-zāde, 1058'de Şām ḳāḍīsi)
Çeşmī-zāde Tābi'i Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Çeşmī-zāde Tābi'i, Çeşmī-zāde Ḥasan Efendisi)
Çıracı-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Çıracı-zāde, 1129'da Burusa ḳāḍīsi)
Çıracı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Çıracı-zāde, Ḳasṭamonılı)
Çivi-zāde Aṭā'u'llāh, bk. Aṭā'u'llāh Efendi (Çivi-zāde, 1136'da Anaṭolı ṣadrı)
Çivi-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Çivi-zāde Şeyḫ, Rūmili ṣadrı)
Çizmeci-zāde İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Çizmeci-zāde, Burusevī)
Çolaḳ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Fetvā-emīni, Çolaḳ, 1044'te Maġnisa ḳāḍīsi)
Çorlılı Alī Paşa Ketḫudāsı, bk. Aḥmed Efendi (Çorlılı Alī Paşa Ketḫudāsı, Anḳaravī)
Çorlılı Alī, bk. Alī Paşa (Çorlılı, ṣadr-ı a'ẓam)
Çömez Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Çömez, Silifkeli)
Çömez Aḥmed-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Çömez Aḥmed-zāde, şā'ir) {Şevḳī}
Çömez-zāde İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Çömez-zāde, Burusevī)
Çuḳacı-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm (Çuḳacı-zāde, 1065'te Filibe ḳāḍīsi) Efendi
Çuḳacı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Çuḳacı-zāde, 1116'da Medīne ḳāḍīsi)
Çuḳacı-zāde Dāmādı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Çuḳacı-zāde Dāmādı, 1133'te Öreke-zāde Medresesi müderrisi)
Çuḳacı-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Edrineli, Çuḳacı-zāde)
Dā'ī, bk. Meḥemmed Efendi (Beyḳozlu, şā'ir)
Daġıstānī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Daġıstānī, Şeyḫ)
Daġıstānī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Daġıstānī, 1101'de Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi)
Daġıstānī Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Daġıstānī, Şeyḫ)
Dalṭaban Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Dalṭaban, ṣadr-ı a'ẓam)

Dāmād Alī, bk. Alī Paşa (Dāmād, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1128)
Dāmād Ḥasan, bk. Ḥasan Paşa (Dāmād, ṣadr-ı aʿẓam)
Dāmād Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳassām Kātibi Dāmād, Bolılı)
Dāmād-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Dāmād-zāde, 1042'de Yeñişehr ḳāḍīsi)
Dāmād-zāde Efendi, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Dāmād-zāde, 1042'de Yeñişehr ḳāḍīsi)
Dāmād-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Dāmād-zāde)
Dāniş, bk. İstanbulī Şeyḫ Alī Dede, bk. Alī Dede (İstanbulī Şeyḫ, şāʿir)
Dānişī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İstanbulī, şāʿir)
Dāvūd-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Dāvūd-zāde, 1130'da Yūnus Paşa Medresesi)
Dāvūd-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Dāvūd-zāde, 1123'te Filibe ḳāḍīsi)
Dāvūd-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Dāvūd-zāde, 1097'de Ṣaḥn müderrisi)
Dāvūd-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Dāvūd-zāde, 1098'de Medīne ḳāḍīsi, ö. 1099)
Dāvūd-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Dāvūd-zāde, Şeyḫ-zāde, ö. 1058)
Dāye-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Dāye-zāde, 1057'de Murādiyye Medresesi müderrisi)
Dayı-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Dayı-zāde, 1137'de Ḳuds ḳāḍīsi)
Debbāġ Yūnus-zāde Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Debbāġ Yūnus-zāde, Şeyḫ)
Debbāġ-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Efendi Birāderi, Debbāġ-zāde)
Debbāġ-zāde Efendi Ḫazīnedārı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Debbāġ-zāde Efendi Ḫazīnedārı, Ḳāḍī-zāde)
Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Dāmādı Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Reşīd-zāde, Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Dāmādı, Bükāyī)
Debbāġ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Debbāġ-zāde)
Debbāġ-zāde Ṣunʿu'llāh, bk. Ṣunʿu'llāh Efendi (Debbāġ-zāde Maḫdūmı, şāʿir) {Ṣunʿī}
Dede Çelebi, bk. Meḥemmed Efendi (Dede Çelebi, Celvetī Şeyḫi, şāʿir) {Ṣabūrī}
Dede Efendi Dāmādı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Dede Efendi Dāmādı, Yeñişehrli)
Dede Efendi Ketḫudāsı Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Dede Efendi Ketḫudāsı, Zileli)
Defterdār Alī, bk. Alī Paşa (Defterdār, ṣadr-ı aʿẓam)
Defterdār Beg Birāderi Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Defterdār Beg Birāderi, Mihrümāh Sulṭān Medresesi müderrisi)
Defterdār Begefendi, bk. Meḥemmed Paşa (Ṣarı ʿAlī Paşa-zāde, Defterdār Begefendi, şāʿir) {Muḫliṣī}
Defterdār-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Defterdār-zāde, şāʿir) {Feyżī}

Degirmenci-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Beg (Degirmenci-zāde, şāʿir) {Uzletī}
Deli Birāder Ḫˇācesi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Deli Birāder Ḫˇācesi, Bosnevī)
Dendānī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Dendānī, 1085'te Ṣaḥn müderrisi, ö. 1086)
Dendānī Mülāzımı İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Dendānī Mülāzımı, 1111'de Bāzirgānbaşı Medresesi müderrisi, ö. 1111)
Dendānī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Dendānī-zāde, 1112'de Ḳılıç Alī Paşa Medresesi müderrisi)
Ders-i ʿĀm Beńli, bk. Muṣṭafā Efendi (Ders-i ʿĀm, Beńli)
Ders-i ʿĀm Çelebi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Ders-i ʿĀm Çelebi, ö. 1095)
Ders-i ʿĀm Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ders-i ʿĀm, Bıçaḳcı)
Ders-i ʿĀm Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ders-i ʿĀm, Ferāʾiżci, ö. 1072)
Ders-i ʿĀm Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ders-i ʿĀm, Beńli)
Ders-i ʿĀm Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Ders-i ʿĀm, İstanbulī, şāʿir) {Ẕihnī}
Dervīş Abdü'l-ḥay, bk. Abdü'l-ḥay Efendi (Ḳonevī, Dervīş, şāʿir) {Deştī}
Dervīş Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Dervīş, şāʿir) {Meyyāl}
Dervīş Efendi-zāde İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Dervīş Efendi-zāde, 1122'de Maḳtūl Ḥasan Paşa Medresesi müderrisi)
Dervīş Efendi-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Dervīş Efendi-zāde Şeyḫ, 1069'da Maġnisa ḳāḍīsi)
Dervīş İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Mevlevī Dervīşi, şāʿir) {Vehbī}
Dervīş Meḥemmed Paşa Ḫˇācesi Ṣaʿbān, bk. Ṣaʿbān Efendi (Dervīş Meḥemmed Paşa Ḫˇācesi, 1064'te Mollā Ḳırımī Medresesi müderrisi)
Dervīş Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Dervīş, ṣadr-ı aʿẓam)
Dervīş Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ergenevī, Bektaşī Dervīşi, şāʿir) {Ḳavlī}
Derzī-zāde Bustān, bk. Bustān Efendi (Derzī-zāde, ö. 1043)
Derzī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Derzī-zāde, İstanbulī)
Deştī, bk. Abdü'l-ḥay Efendi (Ḳonevī, Dervīş, şāʿir)
Devletī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Devletī, şāʿir, 1116'da Ḳalender-ḫāne Medresesi müderrisi)
Ḍıḥkī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḍıḥkī, Burusevī)
Ḍıḥkī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḍıḥkī, Sirozlu)
Dıraġmanī Alī, bk. Alī Efendi (Dıraġmanī, 1061'de Ḥaydar Paşa Medresesi müderrisi)
Dimetoḳalı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Dimetoḳalı-zāde, 1118'de Şeyḫī Çelebi Medresesi müderrisi)
Dīvāne Rüşdī, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, Dīvāne Rüşdī, şāʿir) {Rüşdī}

Dīvītci-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Dīvītci-zāde, Şeyḫ, şāʿir) {Ṭālib}
Diyārbekrī Aḥmed, bk. Aḥmed Çelebi (Diyārbekrī, şāʿir, ö. 1115) {Ḥamdī}
Diyārbekrī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Diyārbekrī, şāʿir) {Vücūdī}
Diyārbekrī Emru'llāh, bk. Emru'llāh Çelebi (Diyārbekrī, şāʿir) {Emīrī}
Diyārbekrī Ḥasan, bk. Ḥasan Aġa (Diyārbekrī, şāʿir) {Şūrī}
Diyārbekrī İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Diyārbekrī, şāʿir) {Fāmī}
Diyārbekrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Aġa (Diyārbekrī, şāʿir) {Emnī}
Diyārbekrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Diyārbekrī, şāʿir) {İzzetī}
Diyārbekrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Diyārbekrī, şāʿir) {Me'ālī}
Diyārbekrī Ömer, bk. Ömer Çelebi (Diyārbekrī, şāʿir) {Vaḥyī}
Diyārbekrī Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Diyārbekrī, şāʿir) {Şehdī}
Dizdār-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Dizdār-zāde, Ṭaş Efendi)
Dizdār-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Dizdār-zāde, Ṭaş Çelebi)
Dūlāb İmāmı İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Dūlāb İmāmı, 1135'te Bālī Efendi Medresesi müderrisi)
Dürrī Efendi-zāde Nūrü'd-dīn, bk. Meḥemmed Nūrü'd-dīn Efendi (Dürrī Efendi-zāde, Mīrzā Muṣṭafā mülāzımı)
Dürrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Dürrī, Bolılı, şāʿir) {Dürrī}
Dürrī, bk. Aḥmed Efendi (Yek-çeşm, Vānī, şāʿir)
Ebe-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ebe-zāde)
Ebe-zāde Efendi Teẕkirecisi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ebe-zāde Efendi Teẕkirecisi, Mudurnılı)
Ebe-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ebe-zāde, 1070'de Ayntāb ḳāḍīsi, şāʿir) {İffetī}
Ebe-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ebe-zāde, 1085'te Erżurūm ḳāḍīsi, ö. 1092)
Ebe-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Ebe-zāde)
Ebū Saʿīd Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Saʿīd, Şeyḫü'l-İslām Esʿad Efendi'nin oğlu, şāʿir) {Saʿīd}
Ebū Saʿīd-zāde Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Saʿīd-zāde, Şeyḫü'l-İslām, şāʿir) {Feyżī}
Ebū Saʿīd-zāde Tābiʿi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ebū Saʿīd-zāde Tābiʿi, 1109'da Cānbāziyye Medresesi müderrisi)
Ebu'l-ḫayr Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Ebu'l-ḫayr, 1061'de Eyyūb ḳāḍīsi)
Ebu'l-irşād Meḥemmed, bk. Ḳabaḳulaḳ-zāde Meḥemmed, Meḥemmed Efendi (Ḳabaḳulaḳ-zāde, Ebu'l-irşād, Rūmili ṣadrı ö. 1061)

Ebu'l-ma'ālī, bk. Aḥmed Efendi (Ḫˇāce Fesād-zāde, Ebu'l-ma'ālī)
Ebu'l-mevāhib Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ebu'l-mevāhib, Ḥalebī)
Ebu's-su'ūd-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, 1117'de Süleymāniyye müderrisi)
Ebu's-su'ūd-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, 1089'da Ḫāḳāniyye-i Vefā müderrisi)
Ebu's-su'ūd-zāde Meḥemmed Ṣādıḳ, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, 1077'de İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir) {Ṣādıḳ}
Ebu's-su'ūd-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, Rūmili ṣadrı)
Ebu's-su'ūd-zāde Mes'ūd, bk. Mes'ūd Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, 1084'te Kirmastı Medresesi müderrisi)
Ebu's-su'ūd-zāde Tābi'i Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥalebī, Ebu's-su'ūd-zāde Tābi'i)
Ece Ya'ḳūb, bk. Ya'ḳūb Efendi (Ece, 1069'da Edrine ḳāḍīsi)
Edāyī, bk. Receb Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Edhem-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edhem-zāde, 1048'de Edrine ḳāḍīsi)
Edīb, bk. Maḥmūd Efendi (Ḥalebī, şā'ir)
Edībī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edībī-zāde, 1078'de Filibe ḳāḍīsi)
Edincikli Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edincikli, 1092'de Süleymāniyye müderrisi, şā'ir) {Şūḫī}
Edrineli Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Edrineli, 1095'te Ḳonya ḳāḍīsi)
Edrineli Abdu'llāh-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Edrineli, Abdu'llāh-zāde)
Edrineli Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Edrineli, 1093'te Ṭaşlıḳ Medresesi müderrisi)
Edrineli Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Edrineli, Ser-bendī-zāde mülāzımı, ö. 1115)
Edrineli Alī, bk. Alī Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Edrineli)
Edrineli Baba Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Edrineli Baba, 1074'te Mar'aş ḳāḍīsi)
Edrineli Börekci-zāde Fā'iż, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Börekci-zāde, şā'ir) {Fā'iż}
Edrineli Cerrāḥ-zāde Abdü'l-fettāḥ, bk. Abdü'l-fettāḥ Efendi (Edrineli Cerrāḥ-zāde, 1128'de Edrine Dārü'l-ḥadīsi müderrisi)
Edrineli Çelebi, bk. bk. Aḥmed Efendi (Edrineli Çelebi, 1086'da Şām ḳāḍīsi)
Edrineli Çuḳacı-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Edrineli, Çuḳacı-zāde)
Edrineli Ebe-zāde Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā, bk. Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Ebe-zāde)
Edrineli Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Edrineli, 1111'de Maġnisa ḳāḍīsi)
Edrineli Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Edrineli, Ṣalbaş-zāde)
Edrineli Ḥācī Yaḥyā-zāde, bk. Aḥmed Efendi (Edrineli Ḥācī Yaḥyā-zāde, Ḥācī-zāde)

Edrineli Ḥasan Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edrineli Ḥasan Efendi-zāde, el-Ḥāc)
Edrineli İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Edrineli, 1090'da Mar'aş ḳāḍīsi)
Edrineli İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Edrineli, Berber-zāde)
Edrineli İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Edrineli, Çuḳacı-zāde)
Edrineli İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Edrineli, Müsellim İbrāhīm'i)
Edrineli Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Edrineli, Ca'fer-zāde)
Edrineli Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Edrineli, şā'ir) {Nāṭıḳ}
Edrineli Murtażā Birāder-zādesi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edrineli Murtażā Birāder-zādesi, 1115'te Ümmü'l-veled Medresesi müderrisi)
Edrineli Murtażā, bk. Murtażā Efendi (Edrineli, 1100'de Edrine ḳāḍīsi)
Edrineli Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Dāmād-zāde)
Edrineli Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Şems-zāde)
Edrineli Necīb Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edrineli, şā'ir) {Necīb}
Edrineli Şems-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Edrineli Şems-zāde, 1065'te Sirāciyye Medresesi müderrisi)
Edrineli Şeyḫ İbrāhīm-i Gülşenī, bk. İbrāhīm Efendi (Gülşenī Şeyḫi, Edrineli, şā'ir)
Edrineli Yaḥyā-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Yaḥyā-zāde)
Edrineli Yaḥyā-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Edrineli Yaḥyā-zāde, 1115'te Ḫāṣoṭabaşı Medresesi müderrisi)
Edrinevī Abdü'n-nebī, bk. Abdü'n-nebī Efendi (Edrinevī, ö. 1042)
Edrinevī Aḥmed, bk. Aḥmed Çelebi (Edrinevī, şā'ir) {Maḥvī}
Edrinevī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Nikātī}
Edrinevī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Sa'īdī}
Edrinevī Alī, bk. Alī Efendi (Edrinevī, şā'ir)
Edrinevī Dervīş Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrinevī Dervīş, şā'ir) {Güftī}
Edrinevī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Münīrī}
Edrinevī İsmā'īl Efendi-zāde Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Edrinevī İsmā'īl Efendi-zāde, şā'ir) {Naṣībī}
Edrinevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Edrinevī, şā'ir) {Ṭal'atī}
Edrinevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Reşīd}
Edrinevī Sipāhī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Beg (Edrinevī Sipāhī, şā'ir) {Beyāżī}
Edrinevī Sipāhī, bk. Ḥüseyn Çelebi (Edrinevī Sipāhī, şā'ir) {Ḥüseynī}
Efṭas Monlā Çelebi, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Beşiktaşī Efṭas Monlā Çelebi)
Efṭas Şeyḫī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Efṭas Şeyḫī, Es'ad-zāde Efendi Emīri)

el-Ḥāc Aḥmed Dede, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, el-Ḥāc)
el-Ḥāc Alī, bk. Alī Efendi (Müfettiş, Kürd, el-Ḥāc)
el-Ḥāc Alī, bk. Alī Paşa (el-Ḥāc, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1112)
el-Ḥāc Evḥad Şeyḫi Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (el-Ḥāc Evḥad Şeyḫi, Zaġferānborlılı, şāʿir)
el-Ḥāc Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edrineli Ḥasan Efendi-zāde, el-Ḥāc)
el-Ḥāc Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İlmī, el-Ḥāc, Mudurnılı)
el-Ḥāc Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (el-Ḥāc, 1072'de Filibe müftīsi)
el-Ḥāc Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kāmī Efendi Birāderi, el-Ḥāc)
el-Ḥāc Mü'min-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Çelebi (el-Ḥāc Mü'min-zāde, şāʿir) {Naẓīf}
el-Ḥāc Receb, bk. Receb Efendi (Mīrzā Efendi Ḳassāmı, el-Ḥāc, Ḳasṭamonī)
Elmās Aġa Ḫˇācesi Alī, bk. Alī Efendi (Elmās Aġa Ḫˇācesi, 1088'de Ṣaḥn müderrisi)
Elmās Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Elmās, ṣadr-ı aʿẓam)
Elmās Paşa İmāmı İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Elmās Paşa İmāmı, Bolılı)
Elmās Paşa İmāmı İsḥāḳ, bk. İsḥāḳ Efendi (Elmās Paşa İmāmı, Ḳasṭamonılı)
Emīn Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Emīn, 1136'da Filibe ḳāḍīsi)
Emīn Meḥemmed, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Tevfīḳī-zāde, ö. 1043)
Emīn, bk. Arab Ṣāliḥ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Arab Ṣāliḥ-zāde, şāʿir)
Emīn, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī Naẓīrī-zāde, şāʿir)
Emīne Ḳadın-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Emīne Ḳadın-zāde, Ḳasṭamonılı)
Emīn-i Fetvā Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Emīn-i Fetvā, Gelibolılı)
Emīn-i Fetvā Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Emīn-i Fetvā, 1121'de Selanik ḳāḍīsi)
Emīnī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Emīnī, Burusevī, şāʿir)
Emīnī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mekkī, Alaybeg-zāde'nin oğlu, şāʿir)
Emīnü'l-fetvā Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde, Emīnü'l-fetvā)
Emīnü'l-fetvā Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Emīnü'l-fetvā, Ḳonevī)
Emīr Alī, bk. Alī Efendi (Emīr, Burusevī, Seyyid)
Emīr Ḥasan-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Emīr Ḥasan-zāde, 1053'te Erżurūm ḳāḍīsi)
Emīr, bk. Meḥemmed Efendi (Emīr-i Eyyūbī, şāʿir)
Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi, Naḳş-bendī Şeyḫi)
Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Dāmādı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Dāmādı, Giresunlu)
Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Fażlu'llāh Efendi-zāde Abdü'l-kebīr, bk. Abdü'l-kebīr Efendi (Emīr-i

Buḫārī Şeyḫi Fażlu'llāh Efendi-zāde, 1122'de Emīr-i Buḫārī Zāviyesi Şeyḫi)
Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Fażlu'llāh, bk. Fażlu'llāh Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi, ö. 1121)
Emīr-i Eyyūbī, bk. Meḥemmed Efendi (Emīr-i Eyyūbī, şā'ir) {Emīr}
Emīrī, bk. Emru'llāh Çelebi (Diyārbekrī, şā'ir)
Emnī, bk. Meḥemmed Aġa (Diyārbekrī, şā'ir)
Emnī, bk. Süleymān Çelebi (Selīm-zāde)
Emrī, bk. Emru'llāh Efendi (Lārendeli, şā'ir)
Emru'llāh-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Emru'llāh-zāde, 1059'da Filibe ḳāḍīsi)
Emrūdcı-zāde Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (İstanbulī, Emrūdcı-zāde, şā'ir) {Bāhir}
Enīs, bk. Meḥemmed Çelebi (Kelemşer-zāde, şā'ir)
Erdebīlī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫ, Erdebīlī-zāde)
Erdebīlī-zāde Dāmādı Kūsec Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Erdebīlī-zāde Dāmādı, Kūsec)
Ergenevī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ergenevī, şā'ir) {Kelāmī}
Ergenevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ergenevī, Bektaşī Dervīşi, şā'ir) {Ḳavlī}
Erzincānī Alī Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Erzincānī Alī Efendi Birāder-zādesi, 1109'da Ṣāliṣe-i Sarāy-ı Ġalaṭa müderrisi)
Erzincānī Alī Efendi Şer'iyyātcisi, bk. Osmān Efendi (Erzincānī Alī Efendi Şer'iyyātcisi, Ḳaramanī)
Erzincānī Alī, bk. Alī Efendi (Erzincānī, 1107'de Rūmili ṣadrı)
Erzincānī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Erzincānī, Şeyḫ)
Erzincānī-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Erzincānī-zāde, 1140'da Ṣaḥn müderrisi)
Erżurūmī Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Erżurūmī, 1099'da Burusa ḳāḍīsi)
Erżurūmī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Erżurūmī, Cānbolād-zāde ḫ̔ācesi, şā'ir) {Mülhemī}
Erżurūmī İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Erżurūmī, 1109'da Erżurūm ḳāḍīsi)
Erżurūmī İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Erżurūmī, Aḥmediyye Medresesi müderrisi)
Erżurūmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Erżurūmī, 1097'de İzmir ḳāḍīsi)
Erżurūmī Velī Efendi-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Erżurūmī Velī Efendi-zāde, 1112'de Ṣaḥn müderrisi)
Erżurūmī Velī, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Erżurūmī Velī, Ḫātūniyye Medresesi müderrisi)
Erżurūmī-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Erżurūmī-zāde, 1127'de Nişāncı Paşa-yı Atīḳ Medresesi müderrisi)
Es'ad Meḥemmed, bk. Meḥemmed Es'ad Efendi (Anḳaravī, Anaṭolı ṣadrı)
Es'ad-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Es'ad-zāde, şā'ir) {Fā'iz}

Es'ad-zāde Efendi Emīri, bk. Meḥemmed Efendi (Efṭas Şeyḫī, Es'ad-zāde Efendi Emīri)
Es'ad-zāde İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Es'ad-zāde İmāmı, Mudurnılı)
Es'ad-zāde Kāşif, bk. Meḥemmed Sa'dü'd-dīn Efendi (Es'ad-zāde, Kāşif, şā'ir) {Kāşif}
Es'ad-zāde Meḥemmed Ebu's-su'ūd, bk. Meḥemmed Ebu's-su'ūd Efendi (Es'ad-zāde, 1090'da Burusa ḳāḍīsi)
Es'ad-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Sa'dü'd-dīn Efendi (Es'ad-zāde, Kāşif, şā'ir) {Kāşif}
Es'ad-zāde Mes'ūd, bk. Mes'ūd Efendi (Es'ad-zāde, Anḳaravī)
Es'ad-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Es'ad-zāde, Şeyḫ, 1108'de Sinān Paşa Medresesi müderrisi)
Esīrci-zāde Efendi, bk. Ḥüseyn Efendi (Esīrci-zāde, Şeyḫ)
Esīrci-zāde Şeyḫ Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Esīrci-zāde, Şeyḫ)
Esīrī Birāderi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Esīrī Birāderi, 1094'te Rūmili ṣadrı)
Esīrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Esīrī, Burusevī Efendi)
Esīrī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Esīrī, 1107'de Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Eskici Ḥasan, bk. Ḥasan Dede (Eskici, Ārif-i Bi'llāh)
Eşref-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Eşref-zāde, 1123'te Ḫānḳāh Medresesi müderrisi)
Etmekci-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Etmekci-zāde, Etmekci-zāde Emīr)
Etmekci-zāde Emīr, bk. Alī Efendi (Etmekci-zāde, Etmekci-zāde Emīr)
Etmekci-zāde Maḫdūmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Etmekci-zāde Maḫdūmı, 1112'de Abdu'llāh Aġa Medresesi müderrisi)
Evcī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Evliyā Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Evliyā, İmām-ı Sulṭānī)
Evliyā Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Evliyā Efendi-zāde, 1113'te Abdu'llāh Aġa Medresesi müderrisi)
Evliyā Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Evliyā, Sinobī)
Evliyā Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Evliyā, İmām-ı Sulṭānī)
Evliyā-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Evliyā-zāde, şā'ir) {Fā'iż}
Evliyā-zāde, bk. Muṣṭafā Efendi (Evliyā-zāde, Şeyḫ, Sirozlu)
Eyyūb Aġa Ḫˇācesi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Eyyūb Aġa Ḫˇācesi, Ḳasṭamonī)
Eyyūb Şeyḫi Naṣru'llāh, bk. Naṣru'llāh Efendi (Eyyūb Şeyḫi)
Eyyūb Şeyḫi Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Eyyūb Şeyḫi, şā'ir)
Eyyūb Şeyḫi-zāde Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Eyyūb Şeyḫi-zāde, 1084'te Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Eyyūbī Alī, bk. Alī Efendi (Eyyūbī, 1066'da Kūsec Alī Medresesi müderrisi)

Eyyūbī Mü'eẕẕin Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Eyyūbī, Mü'eẕẕin)
Eyyūbī Sürūrī, bk. Muṣṭafā Efendi (Eyyūbī Sürūrī, Ḳıbrısī Muṣṭafā, şā'ir) {Sürūrī}
Eyyūb-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Alaşehrli, Eyyūb-zāde)
Eyyūb-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Eyyūb-zāde, İstanbulī)
Ezhārī Monlā Çelebi, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥubbī Monlāsı-zāde, Ezhārī Monlā Çelebi)
Fāḫir, bk. Ṣāliḥ Efendi (Bosnevī, şā'ir)
Faḫrī, bk. Meḥemmed Çelebi (Çorlılı, şā'ir)
Fā'iḳ, bk. Maḥmūd Efendi (Ruhāvī, şā'ir)
Fā'iż Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Börekci-zāde, şā'ir) {Fā'iż}
Fā'iz, bk. Abdu'llāh Efendi (Bosnevī, şā'ir)
Fā'iz, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Es'ad-zāde, şā'ir)
Fā'iż, bk. Evliyā-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Evliyā-zāde, şā'ir)
Fā'iż, bk. Ḫalīl Efendi (Cābī-zāde, şā'ir)
Fā'iżī, bk. Abdu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde Maḫdūmı, 1078'de Mekke ḳāḍīsi, şā'ir)
Fā'izī, bk. Bāḳī-zāde Es'ad, bk. Es'ad Efendi (Bāḳī-zāde Abdu'r-raḥmān Efendi'nin oğlu, 1075'te Edrine ḳāḍīsi, şā'ir)
Fāmī, bk. İsmā'īl Efendi (Diyārbekrī, şā'ir)
Fāriġ, bk. Kütāhiyyeli Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Çelebi (Kütāhiyyeli, şā'ir)
Faṣīḥ, bk. Aḥmed Dede (İstanbulī, şā'ir)
Faṣīḥī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1063'te Ḳuds ḳāḍīsi) {Faṣīḥī}
Faṣīḥ-i Mevlevī, bk. Aḥmed Dede (İstanbulī, Mevlevī, şā'ir){Faṣīḥ}
Faṣīḥī, bk. Muṣṭafā Efendi (Nigbolılı, şā'ir, ö. 1106)
Fāżıl Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ḳöprili-zāde, Fāżıl, ṣadr-ı a'ẓam)
Fāżıl Muṣlī, bk. Muṣlī Efendi (Fāżıl, Ḳonevī)
Fāżıl Müfettiş Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Fāżıl Müfettiş, Silifkeli)
Fāżıl Uzun Alī, bk. Alī Efendi (Fāżıl Uzun)
Fażlī, bk. Oṣmān Efendi (Atbāzārī, Celvetī Şeyḫi, şā'ir)
Fehīm, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, Uncı-zāde, şā'ir)
Fehmī, bk. Dervīş Efendi (Saḳā-zāde, şā'ir)
Fenārī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Fenārī-zāde, 1104'te Mekke ḳāḍīsi)
Fenārī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Fenārī-zāde)
Fenārī-zāde Şāh Meḥemmed, Şāh Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Fenārī-zāde Şāh, 1048'de Burusa ḳāḍīsi)
Fenārī-zāde Şeyḫī Meḥemmed, bk. Şeyḫī Meḥemmed Efendi (Fenārī-zāde, 1051'de Eyyūb ḳāḍīsi)

Fenāyī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Cennet Efendi, şāʿir)
Fenāyī, bk. Muṣṭafā Efendi (Oṭabaşı, Şeyḫ, şāʿir)
Fennī Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Fennī, Üskübī, şāʿir)
Fennī, bk. Meḥemmed Dede (İstanbulī, Mevlevī dervişi, şāʿir)
Ferāʾiżci Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ders-i ʿĀm, Ferāʾiżci, ö. 1072)
Ferdī, bk. Ḥüseyn Efendi (Arayıcı-zāde, şāʿir)
Ferhād Paşa-zāde Muṣtafā, bk. Muṣtafā Beg Efendi (Ferhād Paşa-zāde, 1042'de Ṣaḥn müderrisi)
Ferhād Paşa-zāde Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ferhād Paşa-zāde, 1057'de Ḥammāmiyye Medresesi müderrisi)
Ferīdī, bk. Meḥemmed Efendi (ḳāḍī, şāʿir)
Ferīdūn Aġa Ḫˇācesi Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Ferīdūn Aġa Ḫˇācesi, Ḳara)
Ferīdūn, bk. Şīr Alī (Bosnalı, şāʿir)
Fes Pādişāhı-zāde Muṭahhar, bk. Muṭahhar Efendi (Fes Pādişāhı-zāde, 1115'te Fīrūz Alī Aġa Medresesi müderrisi)
Fetḥī Çelebi, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Meḥemmed Aġa Şeyḫi Maḫdūmı, Fetḥī Çelebi)
Fetḥī, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Bolbolcı-zāde, Şeyḫ, şāʿir) {Fetḥī}
Fetḥī, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Ḥalebī, şāʿir)
Fetḥiyyeli Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Fetḥiyyeli, 1123'te Mekke ḳāḍīsi)
Fettāḥ-zāde Abdü'l-ʿazīz, bk. Abdü'l-ʿazīz Efendi (Fettāḥ-zāde, 1093'te Ṭūṭī Laṭīf Medresesi müderrisi)
Fettāḥ-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Fettāḥ-zāde, 1103'te Baġdād ḳāḍīsi)
Fetvā-emīni Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Fetvā-emīni, Gelibolılı)
Fetvā-emīni Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Fetvā-emīni, Çolaḳ, 1044'te Maġnisa ḳāḍīsi)
Fetvā-emīni Şeyḫ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Fetvā-emīnī Şeyḫ-zāde, 1066'da Edrine ḳāḍīsi)
Fevrī, bk. Maḥmūd Efendi (Edrineli, şāʿir)
Fevzī, bk. Meḥemmed Aġa (İstanbulī, şāʿir)
Fevzī, bk. Meḥemmed Efendi (Bosnevī, şāʿir)
Feyżī, bk. Alī Aġa (İstanbulī, şāʿir, ö. 1105)
Feyżī, bk. Feyżu'llāh Efendi (Abdü'l-hādī-zāde, şāʿir)
Feyżī, bk. Feyżu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1053'te Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi
Feyżī, bk. Feyżu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Saʿīd-zāde, Şeyḫü'l-İslām, şāʿir)
Feyżī, bk. Ḥasan Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, yazarın babası, Sīm-keş-zāde, şāʿir)
Feyżī, bk. Meḥemmed Efendi (Defterdār-zāde, şāʿir)

Feyżī, bk. Muṣṭafā Çelebi (Ṭopḳapulı-zāde, şāʿir)
Feyżī, bk. Ṣāliḥ Efendi (Vānī, şāʿir) {Feyżī}
Fındıḳ Emīr, bk. Aḥmed Efendi (Burusevī, Fındıḳ Emīr)
Fındıḳ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Fındıḳ, Ḳāsım Paşalı)
Fındıḳ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Fındıḳ, Ḳonevī, ö. 1099)
Fındıḳ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Fındıḳ, Ṣakkāk, ö. 1105)
Fındıḳlılı Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Fındıḳlılı, Abdī)
Fikrī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Fikrī, Ḳasṭamonılı)
Fikrī Birāderi Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Fikrī Birāderi, Ḳasṭamonılı)
Fikrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mü'ezzin-zāde Fikrī, 1049'da Maġnisa ḳāḍīsi)
Fikrī, bk. Aḥmed Çelebi (Aḳsarāylı, şāʿir)
Fikrī, bk. İzzü'd-dīn Çelebi (Bülbül-zāde Abdu'llāh'ın oğlu, şāʿir)
Filibevī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Filibevī, şāʿir) {Avnī}
Fütūḥī, bk. Abdü'l-ʿazīz Efendi (Edrinevī, şāʿir)
Füyūżī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Füyūżī, şāʿir)
Füzūnī, bk. Meḥemmed Efendi (Göynükli, şāʿir)
Ġaferyātī Mülaḳḳab Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Ġaferyātī, Mülaḳḳab)
Ġafūrī Şeyḫ Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ġafūrī, Şeyḫ, şāʿir) {Ġafūrī}
Ġalaṭ Şaʿbān, bk. Şaʿbān Efendi (Ġalaṭ, İstanbulī)
Ġalaṭalı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nişāncı Aḥmed Paşa İmāmı, Ġalaṭalı)
Ġavṯī, bk. Mevlevī Şeyḫi Aḥmed Dede, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Ġavṯī}
Ġāzī, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (ḳāḍī, şāʿir)
Ġāzī, bk. Meḥemmed Paşa (Şeh-süvār-zāde, şāʿir)
Gedāyī Alī, bk. Alī Efendi (Gedāyī, Bosnalı, şāʿir)
Gelibolılı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Emīn-i Fetvā, Gelibolılı)
Gelibolılı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Fetvā-emīni, Gelibolılı)
Gelibolılı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Gelibolılı, şāʿir) {Naʿtī}
Gelibolılı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Gelibolılı, şāʿir) {Nüvīdī}
Gelibolılı Mektūbī Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Gelibolılı, Mektūbī)
Gelibolılı Şeyḫī, bk. Meḥemmed Efendi (Gelibolılı Şeyḫī, Anḳaravī Efendi Şeyḫīsi)
Genc Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫ, Genc)
Gencī, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Gergerī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Gergerī, 1109'da Bosna ḳāḍīsi)
Ġınāyī, bk. Abdü'l-ġafūr Efendi (İstanbulī, Aḳḳaftān-zāde, şāʿir)
Ġınāyī, bk. Aḥmed Beg (İstanbulī, Sipāhī, şāʿir)
Ġınāyī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Maġnisavī, Ġınāyī-zāde, şāʿir) {İlmī}

Girih-gīrī-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Girih-gīrī-zāde, Burusevī)
Gīsūdār Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, Gīsūdār, şā'ir) {Ḳādirī}
Gökdereli-zāde Efendi, bk. Aḥmed Efendi (Gökdereli-zāde, 1043'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)
Gölbāzārī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Gölbāzārī, 1080'de Bosna ḳāḍīsi)
Grebneşī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Grebneşī, 1089'da Selanik ḳāḍīsi)
Ġūl Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ġūl, 1051'de Maġnisa ḳāḍīsi)
Güftī, bk. Alī Efendi (Edrinevī, şā'ir)
Güftī, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrinevī Dervīş, şā'ir)
Gülābī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Gülābī, Edrineli)
Gülşeni Şeyḫī Alī, bk. Alī Efendi (Gülşenī Şeyḫi, Edrineli)
Gümrükci Ḥüseyn Paşa Ḫˇācesi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Gümrükci Ḥüseyn Paşa Ḫˇācesi, Bolılı)
Gümrükci Ḥüseyn Paşa-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Gümrükci Ḥüseyn Paşa-zāde, 1126'da İzmir ḳāḍīsi)
Gümrükci Maḥmūd Aġa Ḫˇācesi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Gümrükci Maḥmūd Aġa Ḫˇācesi, Alī Efendi-zāde Eniştesi)
Gümülcineli Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Gümülcineli, 1094'te Burusa ḳāḍīsi)
Gümülcineli Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Gümülcineli, 1124'te Bālī Paşa Medresesi müderrisi)
Gümülcineli Alī, bk. Alī Efendi (Gümülcineli, ö. 1041)
Gümüşayaḳ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Gümüşayaḳ-zāde, 1096'da Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Gümüşdīvīt Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Gümüşdīvīt, Maġnisalı)
Gürci Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Gürci, ṣadr-ı a'ẓam)
Güreşci-zāde Ḥāfiẓ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Güreşci-zāde Ḥāfiẓ, şā'ir) {Belīġ}
Gürgür Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Gürgür, Ḳaraḥiṣārlı)
Güzelḥiṣārī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Güzelḥiṣārī, 1108'de Burusa ḳāḍīsi)
Ḫˇāce Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḫˇāce, Adanalı)
Ḫˇāce Fażlu'llāh, bk. Fażlu'llāh Efendi (Ḫˇāce, Naḳş-bendī Şeyḫi, Taşkendī)
Ḫˇāce İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Ḫˇāce, Babaṭaġī)
Ḫˇāce Ṣalāḥ-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḫˇāce Fesād-zāde, Ebu'l-ma'ālī)
Ḫˇāce-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḫˇāce-zāde, Rūmili ṣadrı)
Ḫˇāce-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Ḫˇāce-zāde, 1060'da İstanbul ḳāḍīsi)
Ḫˇāce-zāde Ḫazīnedārı, bk. Ḥüseyn Efendi (Ḫˇāce-zāde Efendi Ḫazīnedārı, 1125'te Fetḥ-i Ġāzī Medresesi müderrisi)
Ḫˇāce-zāde Luṭfu'llāh, bk. Luṭfu'llāh Efendi (Ḫˇāce-zāde, 1106'da Burusa ḳāḍīsi, şā'ir) {Luṭfī}

Ḫˇāce-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḫˇāce-zāde, Burusevī, şāʿir) {Vāḳıf}
Ḫˇāce-zāde Mesʿūd, bk. Mesʿūd Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḫˇāce-zāde)
Ḫˇāce-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḫˇāce-zāde, 1070'de Vālide Sulṭān Medresesi müderrisi)
Ḫˇāce-zāde Nā'ibi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫˇāce-zāde Nā'ibi, Niksarī)
Ḫˇāce-zāde Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Ḫˇāce-zāde)
Ḥabībī, bk. Ḥabīb Dede (Bosnevī, Mevlevī dervīşi, şāʿir)
Hābīl-zāde Hābīl, bk. Hābīl Efendi (Hābīl-zāde, 1106'da Monlā Ḫusrev Medresesi müderrisi)
Hābīl-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Hābīl-zāde, 1048'de Diyārbekr ḳāḍīsi)
Hābīl-zāde Ömer, bk. Ömer Efendi (Hābīl-zāde, 1089'da Medīne ḳāḍīsi, şāʿir) {ʿAvnī}
Ḥācī ʿÖmer-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḥācī Ömer-zāde, Burusevī)
Ḥācī Alī, bk. Alī Paşa (el-Ḥāc, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1112)
Ḥācī Evḥad Şeyḫi Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (el-Ḥāc Evḥad Şeyḫi, Zaġferānborlılı, şāʿir)
Ḥācī Ḫalīfe, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḥācī Ḫalīfe, Kātib Çelebi)
Ḥācī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Ḥācī, Tābiʿ-i Muṣāḥib Paşa)
Ḥācī İlyās İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥācī İlyās İmāmı, Burusevī)
Ḥācī Mü'min-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Çelebi (el-Ḥāc Mü'min-zāde, şāʿir) {Naẓīf}
Ḥācī Velī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥācī Velī-zāde, Burusevī)
Ḥācī Yūsuf-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḥācī Yūsuf-zāde, 1114'te Şām ḳāḍīsi)
Ḥācī Yūsuf-zāde, bk. Aḥmed Efendi (Ḥācī Yūsuf-zāde, 1056'da Eyyūb Medresesi müderrisi, şāʿir) {Żamīrī}
Ḥācib-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥācib-zāde, 1094'te Diyārbekr ḳāḍīsi, şāʿir) {Revʿī}
Ḥācīoġlı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḥācīoġlı, 1076'da Dārü'l-ḥadīṯ müderrisi)
Ḥācīoġlıbāzārı Şeyḫi Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḥācīoġlıbāzārı Şeyḫi, Şeyḫ)
Ḥācī-zāde Mülāzımı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḥācī-zāde Mülāzımı, Ḳaramanī)
Ḥācī-zāde, bk. Aḥmed Efendi (Edrineli Ḥācī Yaḥyā-zāde, Ḥācī-zāde)
Ḫaffāf Hirre-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Hirre-zāde, Ḫaffāf Hirre-zāde)
Ḫaffāf-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḫaffāf-zāde, İstanbulī)
Ḫaffāf-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Üsküdarī, Ḫaffāf-zāde)
Ḥāfiẓ Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḥāfiẓ, Merzifonī)

Ḥāfiẓ Efendi Ketḫudāsı Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Ḥāfiẓ Efendi Ketḫudāsı, 1082'de Cenābī Efendi Medresesi müderrisi)
Ḥāfiẓ Ḳudsī, bk. Aḥmed Efendi (Ḥāfiẓ Ḳudsī, Seyyid)
Ḥāfiẓ Meḥemmed Efendi (Çalıḳ Dāmādı, Ḥāfiẓ)
Ḥāfiẓ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Ḥāfiẓ, Ḳasṭamonılı)
Ḥāfiẓ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳara İbrāhīm Paşa İmāmı, Ḥāfiẓ), bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳara İbrāhīm Paşa İmāmı, Ḥāfiẓ)
Ḥāfiẓ Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Ḥāfiẓ, Ḳasṭamonī)
Ḥāfiẓ Yūsuf, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥāfiẓ Yūsuf, şā'ir){Ḥāfiẓ}
Ḥāfiẓ Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ḥāfiẓ, 1109'da Arabiyye Medresesi müderrisi)
Ḥāfiẓ Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ḥāfiẓ, 1119'da Ḳonya ḳāḍīsi)
Ḥāfiẓ, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Südci-zāde Dervīş, Ümmī Sinān-zāde Ḥāfiẓı, şā'ir) {Ḥāfiẓ}
Ḥāfiẓ, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥāfiẓ Yūsuf, şā'ir)
Ḥāfiẓ, bk. Muṣṭafā Çelebi (Ḫaylī Ḥāfiẓı, şā'ir)
Ḥāfiẓ-zāde Alī-cān, bk. Alī Efendi (Ḥāfiẓ-zāde Alī-cān, 1061'de Ġāzī Ḫudāvendigār Medresesi müderrisi)
Ḥāfiẓ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Sa'dī Efendi (Ḥāfiẓ-zāde, 1102'de Ḫusrev Ketḫudā Medresesi müderrisi, şā'ir) {Sa'dī}
Ḥāfiẓ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥāfiẓ-zāde, Şeyḫ)
Ḥāfiẓ-zāde Ṣāliḥ Meḥemmed, bk. Ṣāliḥ Meḥemmed Efendi (Ḥāfiẓ-zāde, 1128'de Ḥamza Beg Medresesi müderrisi)
Ḫākī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Ḥaḳḳī İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Şeyḫ, İstanbulī, şā'ir, yazar) {Ḥaḳḳī}
Ḥaḳḳī, bk. İsmā'īl Efendi (Şeyḫ, İstanbulī, şā'ir, yazar)
Ḥaleb Müftīsi Kevākibī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kevākibī-zāde, Ḥaleb Müftīsi, ö. 1096)
Ḥalebī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḥalebī, 1046'da Mıṣr ḳāḍīsi)
Ḥalebī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḥalebī, şā'ir) {Edīb}
Ḥalebī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥalebī, Ebu's-su'ūd-zāde Tābi'i, ö. 1065)
Ḥalebī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥalebī, şā'ir, ö. 1080) {Ẕihnī}
Ḥalebī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḥalebī, 1074'te Ġalaṭa ḳāḍīsi, ö. 1075)
Ḥalebī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḥalebī, şā'ir, müverriḫ, ö. 1128) {Na'īmā}
Ḥalebī Pīr Meḥemmed, bk. Pīr Meḥemmed Efendi (Ḥalebī, 1070'de Maġnisa ḳāḍīsi)
Ḥalebī Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ḥalebī, İbn Sülūm)
Ḥalebī Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Ḥalebī, 1058'de Edrine Selīmiyyesi müderrisi)

Ḥālıcı-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḥālıcı-zāde, Uşşāḳlı)
Ḥālıcı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḥālıcı-zāde, 1077'de Edrine ḳāḍīsi)
Ḫalīfe-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḫalīfe-zāde, Eyyūblu, 1070'de Mihrümāh Sulṭān Medresesi müderrisi)
Ḫalīl Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḫalīl Efendi-zāde)
Ḫalīl Paşa-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḫalīl Paşa-zāde, Paşa-zāde Celeb İbrāhīm, şā'ir) {Tā'ib}
Ḫalīl-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḫalīl-zāde, İstanbulī)
Ḫāliş Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, 1121'de Medīne ḳāḍīsi, şā'ir) {Ḫāliṣ}
Ḥamdī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḥamdī, Yeñişehrli)
Ḥamdī Aḥmed, bk. Aḥmed Ḥamdī Efendi (Nīfī Dāmādı, Turġudlılı, şā'ir) {Ḥamdī}
Ḥamdī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ḥamdī Efendi (1054'te Baġdād ḳāḍīsi, Ḳara Çelebi-zāde Abdü'l-azīz dāmādı, şā'ir) {Ḥamdī}
Ḥamdī, bk. Aḥmed Çelebi (Diyārbekrī, şā'ir, ö. 1115)
Ḥamdī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥammāmcı-zāde, şā'ir, ö. 1107)
Ḥamdī, bk. Meḥemmed Ḥamdī Efendi (1054'te Baġdād ḳāḍīsi, Ḳara Çelebi-zāde Abdü'l-azīz dāmādı, şā'ir)
Ḥamdī, Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1106)
Ḥamdī-zāde Luṭfu'llāh, bk. Luṭfu'llāh Efendi (Ḥamdī-zāde, 1072'de Mar'aş ḳāḍīsi)
Ḥamdī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥamdī-zāde, 1063'te Yeñişehr ḳāḍīsi)
Ḥamīdī Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Teẕkireci, Ḥamīdī)
Ḥamīdī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḥamīdī, Ḳoca)
Ḥamīdī Şeyḫ-zāde, bk. Aḥmed Efendi (Ḥamīdī Şeyḫ-zāde, 1045'te Süleymāniyye Medresesi müderrisi)
Ḥāmid-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḥāmid-zāde)
Ḥammāl-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥammāl-zāde, Re'īsü'l-eṭibbā)
Ḥammāmcı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥammāmcı-zāde, İstanbulī)
Ḥamza Efendi-zāde, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḥamza Efendi-zāde, Şeyḫ)
Ḫandān-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫandān-zāde, 1085'te Ḳandiye ḳāḍīsi)
Ḥanefī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Vize Müftīsi, Ḥanefī)
Ḫānım-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫānım-zāde, Silivrili, şā'ir) {Cemālī}
Hanlı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Hanlı-zāde, Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi)
Ḫān-zāde Ḫˇācesi Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Ḫān-zāde Ḫˇācesi, Güzelḥiṣārlı)
Ḫān-zāde Ḫˇācesi Muṣṭafā, bk.

Muṣṭafā Efendi (Ḫān-zāde Ḫˇācesi, 1136'da Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṣi müderrisi)
Ḥarīmī, bk. Abdu'llāh Çelebi (Merzifonī, şā'ir) {Ḥarīmī}
Ḫāṣ-āḫūr Ḫˇācesi Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḫāṣ-āḫūr Ḫˇācesi, 1135'te Lefḳoşa ḳāḍīsi)
Ḥasan Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥasan Efendi-zāde Şeyḫ, 1066'da İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir) {Şifāyī}
Ḥasan Ḳā'imī, bk. Ḳā'imī Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḳā'imī, Şeyḫ, şā'ir) {Ḳā'imī}
Ḥasan Ketḫudā-zāde, bk. Ḥasan Efendi (Ḥasan Ketḫudā-zāde, 1047'de Ġalaṭa ḳāḍīsi)
Ḥasan Paşa-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḥasan Paşa-zāde, 1067'de Ḥaleb ḳāḍīsi)
Ḥasīb, bk. İbrāhīm Efendi (Uşşāḳī-zāde, şā'ir, müverriḫ, ö. 1136)
Ḥāsib, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳasṭamonī, şā'ir)
Ḥasīb, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir)
Ḥasībī, bk. Meḥemmed Efendi (Aḫī-zāde, Aḫī-zāde Ḥüseyn Efendi'nin oğlu, ö. 1044) {Ḥasībī}
Hāşim, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Hāşimī, bk. Meḥemmed Çelebi (Burusevī, Seyyid, şā'ir)
Hāşimī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Hāşimī-zāde, 1073'te Ġalaṭa ḳāḍīsi, şā'ir) {Yetīmī}
Ḫaṭīb-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḫaṭīb-zāde, 1057'de Ṣaḥn Medresesi müderrisi)
Ḫaṭīb-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḫaṭīb-zāde, Edrineli)
Ḫaṭṭāṭ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Rodosī-zāde, Ḫaṭṭāṭ)
Ḫaṭṭāṭ Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḫaṭṭāṭ, Tatar)
Ḫaṭṭāṭ Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Maḫādīmi Ḫˇācesi, Ḫaṭṭāṭ)
Ḫaṭṭāṭ Ömer, bk. Ömer Efendi (Ḫaṭṭāṭ, Mostarlı)
Ḫaṭṭāṭ Şeyḫī, bk. Aḥmed Efendi (Ḫaṭṭāṭ Şeyḫī, 1047'de Maġnisa ḳāḍīsi)
Ḫaṭṭāt-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḫaṭṭāt-zāde, 1130'da Ṣaḥn müderrisi)
Ḥayātī-zāde Dāmādı Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ḥayātī-zāde Dāmādı, Ṭabīb)
Ḥayātī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ḥayātī-zāde)
Ḥaydar-ı Naḳş-bendī, bk. Ḥaydar Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, şā'ir) {Resā}
Ḫaylī Ḥāfıẓı, bk. Muṣṭafā Çelebi (Ḫaylī Ḥāfıẓı, şā'ir) {Ḥāfıẓ}
Ḫaylī, bk. Aḥmed Çelebi (Burusevī, Kej-dehān-zāde, şā'ir, ö. 1040)
Ḫaylī, bk. Aḥmed Efendi (Ḳırḳkilīsālı, şā'ir, ö. 1098)
Ḫayretī, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir)
Ḫayrī, bk. Ḫayru'llāh Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Ḫayyāṭ İsmā'īl Çelebi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Ḫayyāṭ İsmā'īl Çelebi-zāde, şā'ir) {Nāmıḳ}

Ḫayyāṭ-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḫayyāṭ-zāde, 1040'da Ṣofya ḳāḍīsi)
Ḥāzım, bk. Meḥemmed Azīz Efendi (Nefes-zāde, 1131'de İzmir ḳāḍīsi, şā'ir) {Āzim}
Ḫazīnedār Alī Paşa İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫazīnedār Alī Paşa İmāmı, 1102'de Ferhād Paşa Medresesi müderrisi)
Ḫazīnedār-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḫazīnedār-zāde, şā'ir) {Naẓīrī}
Ḥekīm İsḥāḳ Dāmādı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḥekīm İsḥāḳ Dāmādı, 1042'de Şāh Sulṭān Medresesi müderrisi)
Ḥekīmbaşı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Burusevī, Ḥekīmbaşı)
Ḥekīmbaşı-zāde Mes'ūd, bk. Mes'ūd Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde, 1080'de Ṣaḥn-ı Ṯemān müderrisi, ḥekīm, şā'ir) {Seyyid}
Ḥekīmbaşı-zāde Ömer, bk. Ömer Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde, 1111'de Ṣaḥn müderrisi)
Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi Maḫdūmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi Maḫdūmı, 1128'de Mekke ḳāḍīsi)
Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde, 1116'da ṣadr-ı Rūm)
Ḥelvācı-zāde Dāmādı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḥelvācı-zāde Dāmādı, Ḥāmidī, ö. 1043)
Hem-demī, bk. Meḥemmed Çelebi (Miṣḳālī Ṣolaḳ-zāde, şā'ir)
Ḫere-zāde- Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Burusevī, Ḫere-zāde)
Hevāyī, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳubūrī-zāde, şā'ir) {Raḥmī} {Hevāyī}
Hevāyī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Hevāyī-zāde, Burusevī)
Ḥıfẓī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kilisī Dāmādı, Ḥıfẓī)
Ḫıṣm Efendi, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Seyrek-zāde, Ḫıṣm Efendi, ö. 1115)
Ḫıṣm-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḫıṣım-zāde, 1083'te Mısır ḳāḍīsi)
Ḫıṣm-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Ḫıṣm-zāde, 1073'te Yeñişehr ḳāḍīsi)
Ḥıṣn-ı Manṣūr Müftīsi Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Ḥıṣn-ı Manṣūr Müftīsi, 1121'de Kemḥācı Muṣṭafā Dersiyyesi müderrisi)
Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde, Emīnü'l-fetvā)
Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde, 1127'de Pirinçci Sinān Medresesi müderrisi)
Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde, şā'ir) {Mücīb}
Ḫıżr Paşa İmāmı Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Ḫıżr Paşa İmāmı, Beñli, Ṭosyalı)
Ḥibrī, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Ṣalbaş-zāde, 1080'de Ṣīre ḳāḍīsi)
Ḥicāzī-zāde Seyyid Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḥicāzī-zāde, Ḥalebli)

Ḥilmī, bk. Oṣmān Efendi (Ördek-zāde, şā'ir)
Himmet-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Himmet-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Abdī}
Hindī-zāde Ramażān, bk. Ramażān Efendi (Hindī-zāde, 1062'de Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Ḫiṣālī Efendi, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḫiṣālī, 1086'da Eyyūb ḳāḍīsi) {Ḫiṣālī}
Ḥulvī, bk. Maḥmūd Efendi (Gülşenī Şeyḫi, şā'ir)
Ḫusrev Paşa İmāmı Ḥabīb, bk. Ḥabīb Efendi (Ḫusrev Paşa İmāmı, Bosnalı)
Ḫusrev Paşa İmāmı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḫusrev Paşa İmāmı, 1057'de Burusa ḳāḍīsi)
Ḫusrev Paşa İmāmı-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Ḫusrev Paşa İmāmı-zāde, 1067'de Ḫādım Ca'fer Aġa Dārü'l-ḥadīṣi müderrisi)
Hüdhüd Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Hüdhüd, 1048'de Süleymāniyye Medresesi müderrisi)
Ḥüsām-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḥüsām-zāde)
Ḥüsām-zāde Maḫdūmı Es'ad, bk. Es'ad Efendi (Ḥüsām-zāde Maḫdūmı, 1068'de Ṣaḥn-ı Ṣemān müderrisi)
Ḥüsām-zāde Maḫdūmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥüsām-zāde Maḫdūmı, 1060'da Sinān Paşa Medresesi müderrisi)
Ḥüsām-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥüsām-zāde Şeyḫ, 1078'de Edrine ḳāḍīsi)
Ḥüseyn Çāvuş-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḥüseyn Çāvuş-zāde, 1121'de Meḥemmed Aġa Medresesi müderrisi)
Ḥüseyn Efendi-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Ḥüseyn Efendi-zāde, 1111'de Belġrad ḳāḍīsi)
Ḥüseyn Paşa İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥüseyn Paşa İmāmı, 1113'te Efḍal-zāde müderrisi)
Ḥüseyn Paşa-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḥüseyn Paşa-zāde, 1071'de Yeñişehr ḳāḍīsi)
Ḥüseyn Paşa-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḥüseyn Paşa-zāde, Paşa-zāde Efendi, 1097'de İzmir ḳāḍīsi)
Ḥüseyn Paşa-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Beg Efendi (Ḥüseyn Paşa-zāde, 1133'te Pertev Paşa Medresesi müderrisi)
Ḥüseynī, bk. Ḥüseyn Çelebi (Edrinevī Sipāhī, şā'ir)
Iṣfahānī Dervīş Alī, bk. Alī Efendi (Iṣfahānī, Dervīş, şā'ir) {Yaḳīn}
Işḳī Hasan, bk. Ḥasan Efendi (Işḳī, 1071'de Ḫasekī Sulṭān Medresesi müderrisi, şā'ir) {Işḳī}
Işḳī, bk. Ḥasan Efendi (Işḳī, 1071'de Ḫasekī Sulṭān Medresesi müderrisi, şā'ir) {Işḳī}
Iṭrī, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī Buḫūrī-zāde, şā'ir)
İbn Semān, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Şāmī, İbn Semān, yazar)
İbn Sülūm, bk. Ṣāliḥ Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ḥalebī, İbn Sülūm)

İbnü'ṣ- ṣāni' es-Sırrī, bk. Meḥemmed Sırrī'd-dīn (İbnü'ṣ- ṣāni' es-Sırrī, ṣāḥibü't-teṣānif)
İbrāhīm Ḫˇāce, bk. İbrāhīm Paşa (İbrāhīm Ḫˇāce, ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1125)
İbrāhīm Ḫān, bk. Sulṭān İbrāhīm Ḫān (18. Osmanlı pādişāhı)
İbrāhīm Ḫān-zāde Ḫˇācesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (İbrāhīm Ḫān-zāde Ḫˇācesi, Sinobī)
İbrāhīm Paşa-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Beg Efendi (İbrāhīm Paşa-zāde, 1127'de Ṣaḥn müderrisi)
İbrāhīm-i Basrıḳī, bk. İbrāhīm Efendi (Şeyḫ, Basrıḳī)
İbşīr Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (İbşīr, ṣadr-ı a'ẓam)
İbşīr Paşa İmāmı Mūsā, bk. Mūsā Efendi (İbşīr Paşa İmāmı, 1081'de Ḳonya ḳāḍīsi)
Īcī-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Īcī-zāde, Şāmlı)
Īdī Bayram, bk. Bayram Efendi (1116'da Ḳayşeriyye ḳāḍīsi, şā'ir, ö. 1121) {Īdī}
Īdī, bk. Bayram Efendi (Ḥalebī, şā'ir, ö. 1101)
Īdī, bk. Luṭfu'llāh Çelebi (Anḳaravī, Beg-zāde, şā'ir)
İdrīs Efendi Birāderi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (İdrīs Efendi Birāderi, 1116'da Yarḥiṣār Medresesi müderrisi)
İdrīs Efendi Dāmādı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (İdrīs Efendi Dāmādı, Kürd Ḥasan)
İffetī, bk. Aḥmed Efendi (Sā'atī, Edrineli, şā'ir) {İffetī}
İffetī, bk. Meḥemmed Efendi (Ebe-zāde, 1070'de Ayntāb ḳāḍīsi, şā'ir)
İffetī, bk. Muṣṭafā Efendi (Abdü'l-kerīm-zāde, şā'ir)
İḳbālī, bk. Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī (22. Oṯmānlı pādişāhı, Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī, İḳbālī, şā'ir)
İlāhī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (İlāhī-zāde, Īsā Beg Medresesi müderrisi)
İlāhī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İlāhī-zāde, İstanbulī)
İlāhī-zāde Receb, bk. Receb Efendi (İlāhī-zāde, 1129'da Çendīk Medresesi müderrisi)
İlāhī-zāde Zeynü'l-'ābidīn, bk. Zeynü'l-'ābidīn Efendi (İlāhī-zāde, 1116'da Ḳāsım Ṣubaşı Medresesi müderrisi)
İlmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İlmī, el-Ḥāc, Mudurnılı)
İlmī, bk. Abdu'llāh Efendi (Maġnisavī, Ġınāyī-zāde, şā'ir) {İlmī}
İlyās Dede-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İlyās Dede-zāde, 1063'te Maḳtūl Ḥasan Paşa Medresesi müderrisi)
İmād-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmād-zāde, 1095'te Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi)
İmām Bezmī, bk. Ḫalīl Efendi (İstanbulī Ḫalīl, İmām Bezmī, şā'ir) {Bezmī}
İmām Dāmādı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (İmām Dāmādı, Ḳāḍī Ḳaryeli, Celeb)

İmām-ı Ṣāliṣ-i Sulṭānī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İmām-ı Ṣāliṣ-i Sulṭānī, İstanbulī)
İmām-ı Sulṭānī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Edrineli)
İmām-ı Sulṭānī Alī, bk. Alī Efendi (İmām-ı Sulṭānī, İstanbulī, ö. 1134)
İmām-ı Sulṭānī Alī, bk. Alī Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Ladiḳli, ö. 1103)
İmām-ı Sulṭānī Arab-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Arab-zāde)
İmām-ı Sulṭānī Edrineli Alī, bk. Alī Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Edrineli)
İmām-ı Sulṭānī Evliyā Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Evliyā, İmām-ı Sulṭānī)
İmām-ı Sulṭānī Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (İmām-ı Sulṭānī Ḳaba)
İmām-ı Sulṭānī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Şāmī)
İmām-ı Sulṭānī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (İmām-ı Sulṭānī, ṣadr-ı Rūm)
İmām-ı Sulṭānī Kerāsteci-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Kerāsteci-zāde)
İmām-ı Sulṭānī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Ḥāfiẓ, Ḳasṭamonılı)
İmām-ı Sulṭānī Şeker Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Şeker)
İmām-ı Sulṭānī Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Şāmī)
İmām-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (İmām-zāde, 1071'de Selanik ḳāḍīsi)
İmām-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (İmām-zāde, 1073'te Ṣaḥn müderrisi)
İmām-zāde Luṭfu'llāh, bk. Luṭfu'llāh Efendi (İmām-zāde, Ayās Paşa Medresesi müderrisi)
İmām-zāde Maḫdūmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-zāde Maḫdūmı, Şeyḫ, 1103'te İvaż Efendi Medresesi müderrisi)
İmām-zāde Meḥemmed Ḳadrī, bk. Meḥemmed Ḳadrī Efendi (İmām-zāde, 1082'de Yeñişehr ḳāḍīsi)
İmām-zāde Meḥemmed Sa'dī, bk. Meḥemmed Sa'dī Efendi (İmām-zāde, 1086'da Filibe ḳāḍīsi)
İmām-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edrineli, İmām-zāde)
İmām-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, İmām-zāde)
İmām-zāde Ṣun'u'llāh, bk. Ṣun'u'llāh Efendi (İmām-zāde, İstanbulī)
İmām-zāde Süleymān, bk. Süleymān Efendi (İmām-zāde, 1096'da Ḳuds ḳāḍīsi)
İmām-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-zāde Şeyḫ, Anaṭolı ṣadrı)
İplikci Ṣıyāmī, bk. Ṣıyāmī Efendi (İplikci Ṣıyāmī, Cānīkli)
Īsā Aġa-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Īsā Aġa-zāde, 1072'de Ḥasan Efendi Medresesi müderrisi)
Īsā-zāde Dāmādı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Īsā-zāde Dāmādı, İstanbulī)

Īsā-zāde Meḥemmed Azīz, bk. Meḥemmed Azīz Efendi (Īsā-zāde, 1096'da Süleymāniyye müderrisi, şā'ir) {Azīzī}
Īsā-zāde Ömer, bk. Ömer Efendi (Īsā-zāde, Şeyḫ)
İsḥāḳ Ḫˇācesi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İsḥāḳ Efendi Ḫˇācesi, şā'ir, yazar)
İsḥāḳ-zāde Ārif Meḥemmed, bk. Ārif Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, 1117'de Şām ḳāḍīsi, şā'ir) {Ārifī}
İsḥāḳ-zāde İsḥāḳ-zāde, Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (İsḥāḳ-zāde Ẓuhūrī, şā'ir) {Ẓuhūrī}
İsḥāḳ-zāde Meḥemmed, bk. Nūr Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, Bālī Efendi mülāzımı)
İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed, bk. Nūr Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, Bālī Efendi mülāzımı)
İsḥāḳ-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, Şeyḫ, 1118'de Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Medresesi müderrisi)
İsḥāḳ-zāde Ẓuhūrī, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (İsḥāḳ-zāde Ẓuhūrī, şā'ir) {Ẓuhūrī}
İsmā'īl Aġa-zāde Alī, bk. Alī Efendi (İsmā'īl Aġa-zāde, 1085'te Baġdād ḳāḍīsi)
İsmā'īl Aġa-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İsmā'īl Aġa-zāde, 1057'de Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi)
İsmā'īl Belīġ, bk. İsmā'īl Efendi (Bursalı, Şāhīn Emīr-zāde, şā'ir, yazar) {Belīġ}
İsmā'īl-i Mükaḥḥal, bk. İsmā'īl Efendi (Şeyḫ, Mükaḥḥal)
İsmā'īl-zāde Meḥemmed Ṣādıḳ, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (İsmā'īl-zāde, 1126'da Ḫānḳāh Medresesi müderrisi)
İsmā'īl-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İsmā'īl-zāde, 1061'de Selanik ḳāḍīsi)
İsmā'īl-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (İsmā'īl-zāde, 1095'te Baġdād ḳāḍīsi)
İṣmetī Efendi Ḥasanı, bk. Ḥasan Efendi (İṣmetī Efendi Tābi'i, İṣmetī Ḥasanı)
İṣmetī Efendi Tābi'i, bk. Ḥasan Efendi (İṣmetī Efendi Tābi'i, İṣmetī Ḥasanı)
İṣmetī Ḫışmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İṣmetī Ḫışmı, 1085'te Ġalaṭa ḳāḍīsi)
İṣmetī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İṣmetī, Rūmili ṣadrı, şā'ir)
İspirī Dāmādı Ḫışmı Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (İspirī Dāmādı Ḫışmı, Menteşeli)
İspirī Dāmādı Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (İspirī Dāmādı, Şeyḫ, Menteşeli)
İspirī Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫ, İspirī)
İstanbulī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Abdī}
İstanbulī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Vāṣıf}
İstanbulī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Ẓarīf}
İstanbulī Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Beg (İstanbulī, Boġuḳ, şā'ir) {Vecdī}
İstanbulī Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Raḥīmī}

İstanbulī Aḥmed, bk. Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Avnī}
İstanbulī Aḥmed, bk. Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Ṭıflī}
İstanbulī Aḥmed, bk. Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Vāṯıḳ}
İstanbulī Alī, bk. Alī Aġa (İstanbulī, şā'ir) {Ṣabīḥ}
İstanbulī Alī, bk. Alī Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Meylī}
İstanbulī Alī, bk. Alī Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Nūşī}
İstanbulī Alī, bk. Alī Efendi (İstanbulī, Ḳaṣṣāb-zāde)
İstanbulī Alī, bk. Alī Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Nikātī}
İstanbulī Aṭṭār-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, Aṭṭār-zāde, şā'ir) {Ṭayyib}
İstanbulī Buḫūrī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī Buḫūrī-zāde, şā'ir) {Iṭrī}
İstanbulī Ca'fer, bk. Ca'fer Çelebi (İstanbulī, Noḳṭa-zāde, şā'ir) {Zārī}
İstanbulī Dervīş Alī, bk. Alī Efendi (İstanbulī Dervīş, Bāġçevān-zāde, şā'ir) {Şehrī}
İstanbulī Eyyūb, bk. Eyyūb Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Nüzhetī}
İstanbulī Fikrī, bk. Ḥasan Çelebi (İstanbulī Fikrī, Küfrī, Müneccimbaşı, şā'ir) {Bahāyī}
İstanbulī Ḫalīl, bk. Ḫalīl Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Reşkī}
İstanbulī Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (İstanbulī Ḫalīl, İmām Bezmī, şā'ir) {Bezmī}
İstanbulī Ḥamdī, bk. Ḥamdī Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Ḥamdī}
İstanbulī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Vecīhī}
İstanbulī Ḫayru'llāh, bk. Ḫayru'llāh Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Ḫayrī}
İstanbulī Ḥüsām-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İstanbulī Ḥüsām-zāde, şā'ir) {Vaḥdetī}
İstanbulī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Niṣārī}
İstanbulī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Reşīd}
İstanbulī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Vāṣıf}
İstanbulī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Neşīṭ}
İstanbulī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Cevrī}
İstanbulī İmām-zāde İsmā'īl, bk. İsmā'īl Çelebi (İstanbulī İmām-zāde, şā'ir) {Vāṣıf}
İstanbulī İsḥāḳ, bk. İsḥāḳ Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Ṭāli'ī}
İstanbulī İsmā'īl, bk. İsmā'īl Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Ṭab'ī}
İstanbulī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Naḫlī}
İstanbulī Meḥemmed Dede, bk. Meḥemmed Dede (İstanbulī, Mevlevī dervişi, şā'ir) {Fennī}
İstanbulī Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1106) {Yümnī}
İstanbulī Meḥemmed Ṣāliḥ, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Yümnī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Aġa (İstanbulī, şā'ir) {Fevzī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Ḥekīmbaşı, şā'ir) {Şifāyī}

İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī Cābī-zāde, şāʿir, ö. 1130) {Tā'ib}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, Mührdār Çelebi, şāʿir) {Nigīnī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Münīfī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Şīr}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Tā'ib}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Ṭayyibī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Berber-zāde, şāʿir, ö. 1127) {Ẕihnī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Çeñe Efendi, şāʿir) {Şühūdī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Ḳara Nāẓım, şāʿir) {Nāẓım}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Cemʿī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Ḫākī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Hāşim}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Lebīb}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Meylī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Naẓmī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Rāġıb}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Ṭarzī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir, ö. 1106) {Ḥamdī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir, ö. 1126) {Ẕihnī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir, ö. 1130) {Ẕekāyī}
İstanbulī Murtażā, bk. Murtażā Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Veznī}
İstanbulī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Ṣāḳıb}
İstanbulī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Bezmī}
İstanbulī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Şehdī}
İstanbulī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Naʿtī}
İstanbulī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Re'fetī}
İstanbulī Nāẓım, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Ḳara Nāẓım, şāʿir)
İstanbulī Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Künhī}
İstanbulī Rūz-nāmeci-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī Rūz-nāmeci-zāde, Küçük Ḫünkār, şāʿir) {Şināsī}

İstanbulī Sā'atī-zāde Alī, bk. Alī Çelebi (İstanbulī, Sā'atī-zāde, şā'ir) {Ṣā'ib}
İstanbulī Sipāhī Aḥmed, bk. Aḥmed Beg (İstanbulī, Sipāhī, şā'ir) {Ġınāyī}
İstanbulī Sipāhī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Beg (İstanbulī Sipāhī, şā'ir) {Beyānī}
İstanbulī Süleymān, bk. Süleymān Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Şeref}
İstanbulī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Yümnī}
İstanbulī Şeyḫ Alī Dede, bk. Alī Dede (İstanbulī Şeyḫ, şā'ir) {Dāniş}
İstanbulī Şeyḫ İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (İstanbulī, Şeyḫ, şā'ir) {Naḥvī}
İstanbulī Yaḥyā, bk. Yaḥyā Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Naẓīm}
Īşī Efendi, bk. Īsā Efendi (Īşī, Aydınlı, şā'ir) {Īşī}
İştibī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İştibī, şā'ir) {Aḳlī}
İştibī-zāde Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İştibī-zāde, Şeyḫ)
İvaż-zāde İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (İvaż-zāde, 1103'te Ā'işe Sulṭān Medresesi müderrisi)
İzmir Müftīsi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İzmir Müftīsi-zāde, 1111'de Ḥaleb ḳāḍīsi)
İzmirī Çelebi, bk. Meḥemmed Efendi (İzmirī Çelebi, 1103'te Ḫabbāziyye Medresesi müderrisi)
İzmirī İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (İzmirī, 1103'te Maġnisa ḳāḍīsi)
İzmirī Ḳarabacaḳ-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İzmirī, Ḳarabacaḳ-zāde)
İzmirī Seyyid Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫ, İzmirī)
İzmirī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ordu Ḳādīsi, İzmirī)
İzzetī Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vişne-zāde, Şeyḫ, şā'ir, ṣadr-ı Rūm) {İzzetī}
İzzetī, bk. Meḥemmed Çelebi (Diyārbekrī, şā'ir)
İzzī, bk. Meḥemmed Efendi (Vānī, şā'ir)
Ḳā'imī Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḳā'imī, Şeyḫ, şā'ir) {Ḳā'imī}
Ḳaba Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Sinobī Ḳaba)
Ḳaba Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (İmām-ı Sulṭānī Ḳaba)
Ḳaba Ömer, bk. Ömer Efendi (Ḳaba, Bolılı)
Ḳaba Receb Efendi-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳaba Receb Efendi-zāde, 1046'da Edrineḳapusı Mihrümāhı müderrisi)
Ḳaba Receb, bk. Receb Efendi (Ḳaba, Ḳasṭamonılı)
Ḳabaḳulaḳ-zāde Birāder-zādesi, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳabaḳulaḳ-zāde, Çāvuşbaşı Nūru'llāh Efendi'nin oğlu, ö. 1083)
Ḳabaḳulaḳ-zāde Meḥemmed Sa'īd, bk. Meḥemmed Sa'īd Efendi (Ḳabaḳulaḳ-zāde, 1125'te Edrine ḳāḍīsi)
Ḳabaḳulaḳ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳabaḳulaḳ-zāde, Çāvuşbaşı Nūru'llāh Efendi'nin oğlu, ö. 1083)

Ḳabaḳulaḳ-zāde Meḥemmed, Meḥemmed Efendi (Ḳabaḳulaḳ-zāde, Ebu'l-irşād, Rūmili ṣadrı ö. 1061)
Ḳabaṣaḳal Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳabaṣaḳal, 1102'de Baġdād ḳāḍīsi)
Ḳabaṣaḳal Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳabaṣaḳal, Bolılı)
Ḳabaṣaḳal Meḥemmed, bk. Ṣaḥḥāf Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣaḥḥāf, Ḳabaṣaḳal)
Ḳabaṣaḳal Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳabaṣaḳal, Ḳonevī)
Ḳabaṣaḳal-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳabaṣaḳal-zāde, 1105'te Emīnü'l-ġanem Medresesi müderrisi)
Ḳābīl Vücūd-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳābīl Vücūd-zāde, 1063'te Murādiyye Medresesi müderrisi)
Ḳābilī, bk. Meḥemmed Efendi (Yāverī-zāde, Ispartalı) {Ḳābilī}
Ḳadıncıḳ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aġa-zāde, Ḳadıncıḳ-zāde)
Ḳāḍī Ḳaryeli Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (İmām Dāmādı, Ḳāḍī Ḳaryeli, Celeb)
Ḳāḍī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Ḳāḍī, ö. 1040)
Ḳāḍī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Meczūb-ı İlāhī, Ḳāḍī, Şeyḫ)
Ḳādirī, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Baḥṣī-zāde, 1055'te Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir) {Ḳādirī}
Ḳādirī, bk. Aḥmed Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, Gīsūdār, şā'ir)
Ḳāḍī-zāde Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳāḍī-zāde, Şeyḫ, Balıkesirli)
Ḳāḍī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳāḍī-zāde, Şeyḫ, Balıkesirli)
Ḳāḍī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳarabacaḳ, Ḳāḍī-zāde)
Ḳāḍī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Debbāġ-zāde Efendi Ḫazīnedārı, Ḳāḍī-zāde)
Ḳāḍī-zāde Şeyḫī, bk. Aḥmed Efendi (Ser-bendī-zāde Şeyḫī, Ḳāḍī-zāde Şeyḫī)
Ḳāḍī-zāde Teẕkireci Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳāḍī-zāde Teẕkireci, Üsküdarī)
Ḳadrī Efendi Dāmādı, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḳadrī Efendi Dāmādı, Gelibolılı)
Ḳadrī Efendi-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḳadrī Efendi-zāde, 1119'da Mekke ḳāḍīsi)
Ḳadrī, bk. Abdü'l-ḳādir Çelebi (Ayntābī, şā'ir)
Ḳadrī, bk. Abdü'l-ḳādir-zāde Receb, bk. Receb Efendi (Abdü'l-ḳādir-zāde, Burusevī, şā'ir)
Ḳadrī-zāde Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Ḳadrī-zāde, 1080'de Murād Paşa-yı Cedīd müderrisi)
Ḳadrī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳadrī-zāde, 1102'de Ḳuds ḳāḍīsi)
Ḳadrī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳadrī-zāde, 1067'de İstanbul ḳāḍīsi)
Ḳadrī-zāde Zeynü'l-'ābidīn, bk. Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Ḳadrī-zāde, Ḳādiriyye Medresesi müderrisi)

Ḳahveci-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳahveci-zāde, Burusa)
Ḳalaylı Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ḳalaylı, Ḳalaylıḳoz, ṣadr-ı a'ẓam)
Ḳalaylıḳoz Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ḳalaylı, Ḳalaylıḳoz, ṣadr-ı a'ẓam)
Ḳālıbī Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳālıbī, Şeyḫ)
Ḳāmetī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳāmetī-zāde, 1078'de İstanbul ḳāḍīsi)
Ḳāmetī-zāde Ṣıdḳī, bk. Emetu'llāh Ḫātūn (Ḳāmetī-zāde, şā'ire) {Ṣıdḳī}
Ḳāmetī-zāde Şeyḫī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Şeyḫī Efendi (Ḳāmetī-zāde Şeyḫī, 1103'te Süleymāniyye müderrisi)
Kāmī Efendi Birāderi el-Ḥāc Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kāmī Efendi Birāderi, el-Ḥāc)
Kāmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Kāmī}
Kāmī, bk. Muṣṭafā Çelebi (Maġnisī, şā'ir)
Kāmī, bk. Yaḥyā Efendi (Ḳayṣeriyyeli, şā'ir)
Kāmilī, bk. Aḥmed Efendi (Maġnisī, Dervīş, şā'ir)
Kāmrān-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Kāmrān-zāde, Ḥamīdli)
Kānī, bk. Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī, şā'ir)
Ḳāni'ī, bk Aḥmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde, Şeyḫ, şā'ir)
Ḳaplan Paşa Ḫˇācesi Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Yek-çeşm Kürd, Ḳaplan Paşa Ḫˇācesi)
Ḳaplan Paşa İmāmı Ömer, bk. Ömer Efendi (Ḳaplan Paşa İmāmı, 1089'da Bosna ḳāḍīsi)
Ḳapucı-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Maġnisalı, Ḳapucı-zāde)
Ḳapucı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳapucı-zāde, 1088'de Vālide Sulṭān Medresesi müderrisi)
Ḳapudan İbrāhīm Paşa Tābi'i Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ḳapudan İbrāhīm Paşa Tābi'i, Ḳara)
Ḳara Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳara, 1139'da Hemedān ḳāḍīsi)
Ḳara Ca'fer, bk. Ca'fer Efendi (Ḳara, 1084'te Ġalaṭa ḳāḍīsi)
Ḳara Çelebi-zāde Abdü'l-'azīz, bk. Abdü'l-'azīz Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Şeyḫü'l-İslām) {Azīz}
Ḳara Çelebi-zāde Efendi, bk. Abdü'l-'azīz Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Şeyḫü'l-İslām) {Azīz}
Ḳara Çelebi-zāde Maḥmūd Efendi Maḫdūmı Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Ḳara Çelebi-zāde Maḥmūd Efendi Maḫdūmı, 1059'da Selanik ḳāḍīsi)
Ḳara Çelebi-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Ebu'l-faẓl, Rūmili ṣadrı)
Ḳara Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Bāzirgān Abdü'l-kerīm Dāmādı, Ḳara)
Ḳara Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Ḳara, Ṣireli)
Ḳara Ḫalīl Efendi Ketḫudāsı Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳara Ḫalīl Efendi Ketḫudāsı, Üsküdarī)

Ḳara Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Fāżıl, Ḳara, Birgili, 1119'da Anaṭolı ṣadrı, yazar)
Ḳara Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḳasṭamonī, Ḳara)
Ḳara Himmet, bk. Himmet Efendi (Ḳara, 1073'te Ca'fer Aġa Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi)
Ḳara Himmet, bk. Himmet Efendi (Ḳara, 1087'de Erzenü'r-rūm ḳāḍīsi)
Ḳara İbrāhīm Paşa İmāmı Ḥāfıẓ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳara İbrāhīm Paşa İmāmı, Ḥāfıẓ)
Ḳara İbrāhīm Paşa Tābi'i İsḥāḳ, bk. İsḥāḳ Efendi (Ḳara İbrāhīm Paşa Tābi'i, Bayburdlı)
Ḳara İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḳara, Alā'iyyeli)
Ḳara İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Kātib, Ḳara)
Ḳara İbrāhīm, bk. İbrāhīm Paşa (Ḳara, ṣadr-ı a'ẓam)
Ḳara Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳara, Balıkesirli, ö. 1139)
Ḳara Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳara, Ḳaraḥiṣārlı, ö. 1130)
Ḳara Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kerīm-zāde Mülāzımı, Ḳara)
Ḳara Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Müstaḳīm Dāmādı, Ḳara)
Ḳara Murād, bk. Murād Efendi (Ḳara, Ḳayṣeriyyeli)
Ḳara Mūsā, bk. Mūsā Efendi (Ḳara, Ḳonyalı)
Ḳara Muṣṭafā, bk. (Ḳara, Arnavud, ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1053)
Ḳara Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ Īsā Dāmādı, Ḳara)
Ḳara Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Merzifonī, Ḳara, ṣadr-ı a'ẓam)
Ḳara Nāẓım, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Ḳara Nāẓım, şā'ir) {Nāẓım}
Ḳara Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Ferīdūn Aġa Ḫˇācesi, Ḳara)
Ḳara Ramażān, bk. Ramażān Efendi (Ḳara, 1069'da Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Ḳara Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ḳara, ö. 1042)
Ḳara Şükru'llāh Dāmādı Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Ḳara Şükru'llāh Dāmādı, 1039'da Sinān Paşa Medresesi müderrisi)
Ḳara Şükru'llāh, bk. Şükru'llāh Efendi (Ḳara, 1042'de Medīne ḳāḍīsi)
Ḳara Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ḳapudan İbrāhīm Paşa Tābi'i, Ḳara)
Ḳarabacaḳ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳarabacaḳ, Ḳāḍī-zāde)
Ḳarabacaḳ-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İzmirī, Ḳarabacaḳ-zāde)
Ḳarabacaḳ-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳarabacaḳ-zāde, şā'ir) {Mādiḥ}
Ḳarabāġī Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ḳarabāġī, 1108'de Medīne ḳāḍīsi)
Ḳarabāġī-zāde el-Ḥāc Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳarabāġī-zāde, el-Ḥāc)
Ḳarabaş Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫ, Ḳarabaş)
Ḳarabaş Şeyḫ Meḥemmed, bk.

Meḥemmed Efendi (Ḳarabaş Ḫalvetī Şeyḫi, ö. 1060)
Ḳarabaş Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳarabaş, Ḳādirī Şeyḫi, ö. 1113)
Ḳarabaş Zāviyesi Şeyḫi Ḥüseyn, bk. (Ḥüseyn Efendi (Ṭop-ḫāne'de Ḳarabaş Zāviyesi Şeyḫi, Bolılı))
Ḳaraḥiṣārī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳaraḥiṣārī, 1125'te Ḥāmid Efendi Medresesi müderrisi)
Ḳaraḳaş Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳaraḳaş, 1079'da Saḳız ḳāḍīsi)
Ḳaraḳaş Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳaraḳaş, 1079'da Saḳız ḳāḍīsi)
Ḳaraḳaş Şeyḫ-zāde Muṣliḥü'd-dīn, bk. Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Ḳaraḳaş Şeyḫ-zāde, Ḳayṣeriyyeli)
Ḳaraḳulaḳ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳaraḳulaḳ, İstanbulī)
Ḳaramanī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳaramanī, 1100'de Medīne ḳāḍīsi)
Ḳaramanī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳaramanī, 1068'de Bālī Efendi Medresesi müderrisi, ö. 1068)
Ḳaramanī Müfettiş Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Ḳaramanī, Müfettiş)
Ḳaramanī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ḳaramanī, 1040'da Ṣaḥn müderrisi)
Ḳaramanī Yūsuf Efendi-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳaramanī Yūsuf Efendi-zāde, 1107'de Aḥmed Çāvuş Medresesi müderrisi)
Ḳaramanī Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ḳaramanī, 1080'de Ayaṣofıyya Medresesi müderrisi)
Ḳārī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḳārī)
Ḳāsım Çāvuş-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳāsım Çāvuş-zāde, 1081'de Edrine Bāyezīdiyyesi müderrisi)
Ḳāsım Efendi-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḳāsım Efendi-zāde, 1127'de Burhān Efendi Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi)
Ḳāsım Paşalı Çāvuş-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳāsım Paşalı Çāvuş-zāde, 1088'de Ḳuds ḳāḍīsi)
Ḳāsım Paşalı Oṣmān, bk. Oṣmān Çelebi (Ḳāsım Paşalı, şā'ir) {Pendī}
Ḳāsım Paşalı Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Ḳāsım Paşalı, 1134'te Eyyūb ḳāḍīsi)
Ḳāsım-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḳāsım-zāde, 1087'de Şām ḳāḍīsi)
Ḳāsım-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (A'mā Ḳāsım-zāde, 1053'te Ṣaḥn müderrisi)
Ḳāsım-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, Ḳāsım-zāde)
Ḳāsım-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Ḳāsım-zāde, 1067'de Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir){Ṣulḥī}
Ḳaṣīr Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳaṣīr, 1089'da Mesīḥ Paşa Medresesi müderrisi)

Ḳaṣīr Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḳaṣīr, Ḳayṣeriyyeli)
Ḳaṣṣāb-zāde Alī, bk. Alī Efendi (İstanbulī, Ḳaṣṣāb-zāde)
Ḳassām Kātibi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳassām Kātibi Dāmād, Bolılı)
Kassām Kātibi Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Kassām Kātibi, 1129'da Dersiyye-i Mollā Gürānī müderrisi)
Ḳassām Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bosnevī, Ḳassām, Boşnaḳ Ḳassām)
Ḳasṭamonī Ḳara Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḳasṭamonī, Ḳara)
Ḳasṭamonī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳasṭamonī, şāʿir) {Ḥāsib}
Kāşif, bk. Meḥemmed Saʿdü'd-dīn Efendi (Esʿad-zāde, Kāşif, şāʿir)
Kātib Çelebi, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḥācī Ḫalīfe, Kātib Çelebi)
Kātib Ḳara İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Kātib, Ḳara)
Kātib Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Kātib, İstanbulī)
Kātib Müftī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kātib Müftī-zāde, Germiyānlı)
Kātib Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Kātib, Diyārbekrī)
Kātib, bk. Muṣṭafā Efendi (Burusevī, şāʿir) {Kātib}
Kātībī, bk. Muṣṭafā Efendi (Dervīş, şāʿir) {Kātibī}
Kātib-i Şerʿiyyāt Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Kātib-i Şerʿiyyāt, 1097'de Sittī Ḫātūn Medresesi müderrisi)
Kātib-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kātib-zāde, 1129'da Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi)
Ḳavanos İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḳavanos, Burusevī)
Ḳavlī, bk. Muṣṭafā Efendi (Ergenevī, Bektaşī Dervīşi, şāʿir)
Ḳavuḳcı-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḳavuḳcı-zāde, 1113'te Ṣofya ḳāḍīsi)
Ḳavuḳcı-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳavuḳcı-zāde, 1127'de Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Ḳayṣeriyyeli Abdü's-selām, bk. Abdü's-selām Efendi (Ḳayṣeriyyeli, 1068'de Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)
Ḳayṣeriyyeli Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḳayṣeriyyeli, 1127'de Erżurūm ḳāḍīsi)
Ḳayṣeriyyeli İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Ḳayṣeriyyeli, 1096'da Diyārbekr ḳāḍīsi)
Ḳayṣeriyyeli Meḥemmed Ṣunʿu'llāh, bk. Meḥemmed Ṣunʿu'llāh Efendi (Ḳayṣeriyyeli, 1136'da Diyārbekr ḳāḍīsi)
Ḳayṣeriyyeli Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Ḳayṣeriyyeli, Seyyid)
Ḳayṣeriyyeli Seyfu'llāh, bk. Seyfu'llāh Efendi (Ḳayṣeriyyeli, Seyyid, ö. 1050)
Ḳayyım-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳayyım-zāde, 1051'de Gökdere Medresesi müderrisi)
Ḳazṭaġlı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳazṭaġlı, 1120'de Ḫādım Ḥasan Paşa Medresesi müderrisi)
Kebābcı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kebābcı-zāde, 1095'te Edrine Dārü'l-ḥadīsi müderrisi)

Kebeci-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Kebeci-zāde, Edrineli)
Kebīrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kebīrī, 1057'de Edrine ḳāḍīsi, ö. 1062)
Kebīrī-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Kebīrī-zāde, 1134'te Mekke ḳāḍīsi)
Kebīrī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kebīrī-zāde, 1100'de Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi)
Kebīrī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kebīrī-zāde, 1092'da Anaṭolı ṣadrı, ö. 1097)
Kebīrī-zāde Rebībi Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Kebīrī-zāde Rebībi, 1115'te Saḳız ḳāḍīsi)
Kec-dehān Dāmādı Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Kec-dehān Dāmādı, 1072'de İstanbul ḳāḍīsi)
Kec-dehān Dāmādı, bk. Abdu'llāh Efendi (Kec-dehān Dāmādı, 1072'de İstanbul ḳāḍīsi)
Kec-dehān Dāmādı-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kec-dehān Dāmādı-zāde, Şeyḫ, 1094'te Selanik ḳāḍīsi)
Keçeciler İmāmı Dāmādı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Keçeciler İmāmı Dāmādı, Cānīkī)
Kedi Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Kefevī, Kedi Ḥüseyn)
Kefevī Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Kefevī, Seyyid, şā'ir) {Şerīfī}
Kefevī Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Kefevī, 1061'de Ṣaḥn müderrisi)
Kefevī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Kefevī, Kedi Ḥüseyn)
Kefevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kefevī, şā'ir) {Şefī'ī}
Kefevī Mūsā, bk. Mūsā Efendi (Kefevī, Seyyid, şā'ir) {Kelīmī}
Kefevī Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Kefevī, 1133'te Murād Paşa-yı Atīḳ Medresesi müderrisi)
Kej-dehān-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Çelebi (Burusevī, Kej-dehān-zāde, şā'ir) {Ḫaylī}
Kelāmī, bk. İbrāhīm Efendi (Ergenevī, şā'ir)
Kelemṣer-zāde, bk. Meḥemmed Çelebi (Kelemṣer-zāde, şā'ir) {Enīs}
Kelīm, bk. Eyyūb Çelebi (Patburun-zāde, şā'ir)
Kelīmī Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kelīmī Şeyḫ, Anḳaravī)
Kelīmī, bk. Mūsā Efendi (Kefevī, Seyyid, şā'ir)
Kellā Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Kellā, Deñizlili)
Kellā Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Kellā, 1096'da Şām ḳāḍīsi)
Kemāl Efendi-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Kemāl Efendi-zāde, Anaṭolı ṣadrı)
Kemāl Efendi-zāde Maḫdūmı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kemāl Efendi-zāde Maḫdūmı, 1076'da Ḥaleb ḳāḍīsi, şā'ir) {Ārifī}
Kemāl Efendi-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Kemāl Efendi-zāde Maḫdūmı, 1079'da Kürkcibaşı Medresesi müderrisi)
Kemān-keş Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kemān-keş, 1070'te Ḫançeriyye Medresesi müderrisi)

Kenzī, bk. Ḥasan Efendi (Şeyḫ, Ayaşī, şāʿir) {Kenzī}
Kepenekci-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kepenekci-zāde, İstanbulī, şāʿir) {Bāḳī}
Kerāsteci-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Kerāsteci-zāde)
Kerāsteci-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kerāsteci-zāde, 1059'da Sinān Paşa Medresesi müderrisi)
Kerīmī, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (ḳāḍī, şāʿir)
Kerīm-zāde Mülāzımı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kerīm-zāde Mülāzımı, Ḳara)
Kerīm-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṭop-ḫāneli, Kerīm-zāde, Şeyḫ)
Kerpiçci-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kerpiçci-zāde, Eyyūbī)
Kesbī, bk. Meḥemmed Efendi (Edrinevī, müverriḫ, şāʿir) {Kesbī}
Kesriyyeli Maḥmūd Efendi-zāde Zeynü'l-ʿābidīn, bk. Zeynü'l-ʿābidīn Efendi (Kesriyyeli Maḥmūd Efendi-zāde, 1067'de Çorlı Medresesi müderrisi)
Kesriyyeli Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Kesriyyeli, 1042'de Burusa ḳāḍīsi)
Keşf Kātibi Ömer, bk. Ömer Efendi (Keşf Kātibi, İstanbulī)
Keşfī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Keşfī, Bolılı)
Ketḫudā-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ketḫudā-zāde, 1138'de İstanbul ḳāḍīsi)
Ketḫudā-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ketḫudā-zāde, 1130'da Ḳuds ḳāḍīsi)
Kevākibī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kevākibī-zāde, 1132'de Süleymāniyye müderrisi)
Kevākibī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kevākibī-zāde, Ḥalebī)
Kevākibī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kevākibī-zāde, Ḥaleb Müftīsi, ö. 1096)
Kevākibī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kevākibī-zāde, ö. 1137)
Kevākibī-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kevākibī-zāde Şeyḫ, 1091'de İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1093)
Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Kevākibī-zāde, 1134'te Rūmili ṣadrı)
Ḳıbrısī Alī, bk. Alī Efendi (Ḳıbrısī, 1111'de Lefḳoşa ḳāḍīsi)
Ḳıbrısī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Eyyūbī Sürūrī, Ḳıbrısī Muṣṭafā, şāʿir) {Sürūrī}
Ḳınalı Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Ḳınalı, Marʿaşī)
Ḳırımī Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳırımī, 1122'de Ṣaḥn müderrisi)
Ḳırımī Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Ḳırımī, Tatar)
Ḳırımī Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Ḳırımī, şāʿir, ö. 1115) {Luṭfī}
Ḳırımī Abdü'n-nāfiʿ, bk. Abdü'n-nāfiʿ Efendi (Ḳırımī, 1112'de Dersiyye-i Meḥemmed Aġa müderrisi)
Ḳırımī Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Ḳırımī, 1122'de Saḳız

ḳāḍīsi)
Ḳırımī Sefer, bk. Sefer Efendi (Ḳırımī, 1086'de Ṣaḥn müderrisi)
Ḳırḳkilīsālı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳırḳkilīsālı, şā'ir, ö. 1098) {Ḫaylī}
Ḳıyāmī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳıyāmī-zāde, 1040'da Edrine Dārü'l-ḥadīsi müderrisi)
Ḳız Alī, bk. Alī Efendi (Ḳız, 1083'te Ḥaleb ḳāḍīsi)
Ḳızıḳlı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳızıḳlı, 1066'da Ṣofya ḳāḍīsi)
Ḳızıḳlı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳızıḳlı-zāde, Burusevī)
Ḳızıḳlı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳızıḳlı-zāde, Burusevī)
Ḳızıl Mūsā Mülāzımı Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ḳızıl Mūsā Mülāzımı, 1131'de Ġażanfer Aġa Medresesi müderrisi)
Ḳızıl Mūsā, bk. Mūsā Efendi (Ḳızıl, Ḳasṭamonī)
Ḳızıl Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ḳızıl, Ḥammāmiyye müderrisi)
Kiçi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kiçi, Şeyḫ)
Kilisī Dāmādı Ḥıfẓī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kilisī Dāmādı, Ḥıfẓī)
Kilisī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kilisī, 1077'de Süleymāniyye müderrisi)
Kirli Ḫānım-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Kirli Ḫānım-zāde, 1062'de Mekke ḳāḍīsi)
Kirli Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Kirli, Ḳonevī)
Kirli Maḥmūd-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kirli Maḥmūd-zāde, 1067'de Merdümiyye Medresesi müderrisi)
Kiẕbī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Cānbolād-zāde İmāmı, Kiẕbī)
Ḳoca Beg-zāde Efendi, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Ḳoca Beg-zāde, Anḳaravī)
Ḳoca Emīr-zāde, bk. Ḫalīl Efendi (Ṭabīb, Ḳoca Emīr-zāde)
Ḳoca Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḥamīdī, Ḳoca)
Ḳoca Muṣṭafā Paşa Şeyḫi Alā'ü'd-dīn, bk. Alā'ü'd-dīn Efendi (Ḳoca Muṣṭafā Paşa Şeyḫi)
Ḳoca Muṣṭafa Paşa Zāviyesi Şeyḫi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳoca Muṣṭafa Paşa Zāviyesi Şeyḫi, şā'ir, ö. 1038)
Ḳocevī Abdü'l-ġaffār, bk. Abdü'l-ġaffār Efendi (Ḳocevī, 1073'te Abdü's-selām Medresesi müderrisi)
Ḳoçbaş Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḳoçbaş, Burusevī)
Ḳoġacı Mü'eẕẕini Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳoġacı Mü'eẕẕini, İstanbulī)
Ḳonevī Alī, bk. Alī Efendi (Ḳonevī, Temürḳazıḳ)
Ḳonevī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḳonevī, 1067'de Pīrī Paşa Medresesi müderrisi)
Ḳonevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳonevī, 1104'te Üçbaş Nūrü'd-dīn Medresesi müderrisi)
Ḳonya Müftīsi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳonya Müftīsi, Ḳonevī)

Ḳorḳaḳ Dervīş Alī, bk. Alī Efendi (Ḳorḳaḳ Dervīş Alī, şāʿir) {Selīm}
Ḳoyun Nā'ibi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳoyun Nā'ibi, ö. 1040)
Köprili Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Köprili, ṣadr-ı aʿẓam)
Ḳöprili-zāde Fāżıl Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ḳöprili-zāde, Fāżıl, ṣadr-ı aʿẓam)
Köprili-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Köprili-zāde, ṣadr-ı aʿẓam)
Köprili-zāde Nuʿmān, bk. Nuʿmān Paşa (Köprili-zāde, ṣadr-ı aʿẓam)
Köse Şaʿbān, bk. Şaʿbān Efendi (Köse, Kanḳırılı)
Köse Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Kūsec, Köse, 1057'de Selanik ḳāḍīsi)
Köstekci Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Dede (Mecẕūb-ı İlāhī, Köstekci)
Ḳubūrī-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳubūrī-zāde, şāʿir) {Raḥmī} {Hevāyī}
Ḳubūrī-zāde Raḥmī, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳubūrī-zāde, şāʿir) {Raḥmī} {Hevāyī}
Ḳuds Müftīsi Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Ḳuds Müftīsi, yazar)
Ḳudsī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḳudsī, Alaşehrli, şāʿir)
Ḳudsī-zāde Efendi, Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde Şeyḫ, Rūmili ṣadrı, naḳībü'l-eşrāf, şāʿir) {Şeyḫī}
Ḳudsī-zāde Emīri Hāşim, bk. Hāşim Efendi (Ḳudsī-zāde Emīri, Burusevī, şāʿir){Hāşim}
Ḳudsī-zāde Mülāzımı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳudsī-zāde Mülāzımı, Aydınlı)
Ḳudsī-zāde Seyyid Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde, 1095'te Ṣaḥn müderrisi, ö. 1096)
Ḳudsī-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde Şeyḫ, Rūmili ṣadrı, naḳībü'l-eşrāf, şāʿir) {Şeyḫī}
Ḳudsī-zāde Teẕkirecisi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde Teẕkirecisi, 1094'te Anaṭolı ṣadrı)
Ḳulaḳ Şeyḫ-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳulaḳ Şeyḫ-zāde, 1072'de Saḳız ḳāḍīsi)
Ḳulaḳsız Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḳulaḳsız, Sinoblu)
Ḳulaḳsız İmāmı Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳulaḳsız İmāmı, Şeyḫ)
Ḳuloġlı Memiş Aġa, bk. Meḥemmed Aġa (Rodoscuḳlu, Ḳuloġlı Memiş Aġa, şāʿir)
Ḳurd Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳurd, 1059'da Toḳat ḳāḍīsi, ö. 1060)
Ḳurd Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳurd, 1060'da Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi, ö. 1063)
Ḳurd-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳurd-zāde, şāʿir) {Ẕākirī}
Ḳurı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳurı-zāde, 1129'da Maġnisa ḳādīsi)
Ḳurrā Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ, İstanbulī)
Kūsec Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Malġaralı, Kūsec)
Kūsec Alī, bk. Alī Efendi (Kūsec, Ḳasṭamonılı)

Kūsec Alī, bk. Alī Efendi (Ṣaḥḥāf, Kūsec, Babaṭaġī)
Kūsec Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Erdebīlī-zāde Dāmādı, Kūsec)
Kūsec Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Kūsec, 1059'da Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi, ö. 1062)
Kūsec Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Rodosī, Kūsec, Żiyāyī-zāde)
Kūsec Ḫalīl Paşa İmāmı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Kūsec Ḫalīl Paşa İmāmı, 1127'de Lefḳoşa ḳāḍīsi)
Kūsec Ḳırımī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vālide Sulṭān Ketḫudāsı İmāmı, Kūsec, Ḳırımī)
Kūsec Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Kūsec, Köse, 1057'de Selanik ḳāḍīsi)
Ḳuṭb İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḳuṭb, 1062'de Mar'aş ḳāḍīsi)
Ḳuyumcı-zāde İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Ḳuyumcı-zāde, 1107'de Bosna ḳāḍīsi)
Ḳuyumcı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳuyumcı-zāde, 1095'te Maḥmūd Paşa Medresesi müderrisi)
Küçük Beyāżī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Küçük Beyāżī, Bosnalı)
Küçük Bolevī Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (Küçük Bolevī, 1079'da Şāh Sulṭān Medresesi müderrisi, ö. 1081)
Küçük Ḫünkār, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī Rūz-nāmeci-zāde, Küçük Ḫünkār, şā'ir) {Şināsī}
Küfrī Ḥasan, bk. Ḥasan Çelebi (İstanbulī Fikrī, Küfrī, Müneccimbaşı, şā'ir) {Bahāyī}
Küfrī-i Bahāyī, bk. Ḥasan Çelebi (İstanbulī Fikrī, Küfrī, Müneccimbaşı, şā'ir) {Bahāyī}
Künhī, bk. Oṯmān Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Kürd Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Kürd, 1062'de Şeh-zāde Medresesi müderrisi)
Kürd Abdü'l-ġanī, bk. Abdü'l-ġanī Efendi (Kürd, Ayntāblı)
Kürd Aḥmed Aġa-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kürd Aḥmed Aġa-zāde, 1105'te Cezerī Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi)
Kürd Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kürd, 1044'te Eyyūb Medresesi müderrisi)
Kürd Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kürd, Erżurūmī, ö. 1122)
Kürd Alī, bk. Alī Efendi (Kürd, 1132'de Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi)
Kürd el-Ḥāc Alī, bk. Alī Efendi (Müfettiş, Kürd, el-Ḥāc)
Kürd Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Kürd, Diyārbekrī)
Kürd Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (İdrīs Efendi Dāmādı, Kürd Ḥasan)
Kürd İsḥāḳ, bk. İsḥāḳ Efendi (Kürd, 1079'da Edrine ḳāḍīsi)
Kürd Ḳāsım, bk. Ḳāsım Efendi (Kürd, 1049'da İstanbul ḳāḍīsi)
Kürd Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Kürd, Ḥıṣn-ı Manṣūrī)
Kürdī Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Kürdī, Ṣıhrānlı)
Kürd-zāde Ṭālib, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, Kürd-zāde Ṭālib, şā'ir) {Ṭālib}

Kütāhiyyeli Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Çelebi (Kütāhiyyeli, şāʿir) {Fāriġ}
Lafẓī, bk. İbrāhīm Efendi (Aydonatī, şāʿir)
Laʿlī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Laʿlī)
Laʿlī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Laʿlī, İstanbulī, şāʿir) {Laʿlī}
Laʿlī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Laʿlī-zāde, 1134'te Ḥaleb ḳāḍīsi)
Laʿlī-zāde Abdü'l-ʿazīz, bk. Abdü'l-ʿazīz Efendi (Laʿlī-zāde, 1088'de Ḳuds ḳāḍīsi, ö. 1088)
Laʿlī-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Laʿlī-zāde Şeyḫ, 1115'te Anaṭolı ṣadrı)
Laz Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ṭrabzonī, Laz Maḥmūd)
Laz Meḥemmed Aġa-zāde İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Laz Meḥemmed Aġa-zāde, 1097'de Ebu'l-fażl Medresesi müderrisi)
Laz Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Ṭrabzonī, Laz Oṯmān)
Lebīb, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir)
Ledünnī, bk. Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, şāʿir)
Luṭfī, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Ḳırımī, şāʿir, ö. 1115)
Luṭfī, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Riyāżī-zāde, 1072'de Ġalaṭa ḳāḍīsi, şāʿir)
Luṭfī, bk. Luṭfu'llāh Efendi (Ḫˇāce-zāde, 1106'da Burusa ḳāḍīsi, şāʿir)
Luṭfī, bk. Muṣṭafā Aġa (Muṣlī Aġa-zāde, şāʿir, ö. 1130)
Luṭfī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Luṭfī-zāde, 1105'te Burusa ḳāḍīsi)
Luṭfī-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Luṭfī-zāde, Edrinevī)
Luṭfī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Luṭfī-zāde, 1105'te Medīne ḳāḍīsi)
Lüḥūmī Alī, bk. Alī Efendi (Lüḥūmī, Semīn, Aḳḥiṣārlı)
Lüḥūmī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Lüḥūmī-zāde, 1125'te Süleymāniyye müderrisi)
Maʿālī-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Maʿālī-zāde, 1128'de Sulṭāniyye Medresesi müderrisi)
Mādiḥ, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳarabacaḳ-zāde, şāʿir)
Maḍrūb Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Maḍrūb, Kütāhiyyeli)
Maḍrūb-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Maḍrūb-zāde, 1141'de Bosna ḳāḍīsi)
Maġnisalı Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Maġnisalı, Ḳapucı-zāde)
Maġnisī Dervīş Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Maġnisī, Dervīş, şāʿir) {Kāmilī}
Maġnisī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (Maġnisī, şāʿir) {Kāmī}
Maḫdūm-ı Martolos-zāde, bk. Maḥmūd Efendi (Maḫdūm-ı Martolos-zāde, 1048'de Ḳuds ḳāḍīsi, Martolos)
Māhir Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Māhir, 1121'de Ayntāb ḳāḍīsi, şāʿir) {Māhir}
Maḥmūd Çāvuş-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Maḥmūd Çāvuş-zāde, 1132'de Bayram Paşa Medresesi müderrisi)
Maḥmūd Efendi Kerīme-zādesi, bk.

Maḥmūd Efendi (Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi Kerīme-zādesi, 1067'de Tevḳī'ī Ca'fer Çelebi müderrisi)
Maḥmūd Paşa Maḥkemesi Kātibi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Maḥmūd Paşa Maḥkemesi Kātibi, Giresunlu)
Maḥmūd-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, Maḥmūd-zāde)
Maḥvī, bk. Aḥmed Çelebi (Edrinevī, şā'ir)
Maḥvī, bk. Aḥmed Çelebi (Kütāhiyyeli, şā'ir)
Maḥvī, bk. Īsā Efendi (Şeyḫ, Bolılı, şā'ir)
Mā'il, bk. Aḥmed Efendi (Beyāżī-zāde Ḥafīdi, şā'ir)
Malāṭıyyeli Alī, bk. Alī Çelebi (Malāṭıyyeli şā'ir) {Şehrī}
Malāṭıyyeli Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Malāṭıyyeli, 1098'de Abdü's-selām Medresesi müderrisi)
Malāṭıyyeli Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Malāṭıyyeli, 1107'de Murād Paşa Medresesi müderrisi)
Malāṭıyyeli Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Malāṭıyyeli, 1111 Burusa ḳāḍīsi)
Malāṭıyyeli Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Malāṭıyyeli, Debbāġ-zāde mülāzımı)
Malġaralı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Malġaralı, Kūsec)
Malġaralı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Malġaralı, 1044'te Murādiyye Medresesi müderrisi)
Malġaralı Mülāzımı Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Malġaralı Mülāzımı, 1100'de Mar'aş ḳāḍīsi)
Malġaravī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Malġaravī, 1074'te Medīne ḳāḍīsi)
Manastırlı Nu'mān, bk. Nu'mān Efendi (Manastırlı,1097'de Mar'aş ḳāḍīsi)
Manav Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Manav, 1049'da Sulṭāniyye Medresesi müderrisi)
Manav-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Manav-zāde, 1075'te Murādiyye Medresesi müderrisi)
Manav-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Manav-zāde, Burusevī)
Manav-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Manav-zāde, 1128'de Murādiyye Medresesi müderrisi)
Mandāl Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mandāl, Malāṭıyyeli)
Ma'nevī Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ, şā'ir) {Ma'nevī}
Manṭıḳī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Manṭıḳī, 1044'te Ḥaleb ve Şām ḳāḍīsi) {Manṭıḳī}
Manṭıḳī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Manṭıḳī, 1084'te Ṣaḥn müderrisi)
Manṭıḳī, bk. Aḥmed Efendi (Manṭıḳī, 1044'te Ḥaleb ve Şām ḳāḍīsi) {Manṭıḳī}
Mar'aşī Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Mar'aşī, 1039'da Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi
Mardinī Dervīş Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Mardinī Dervīş, şā'ir) {Sūzī}

Martolos Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Maḫdūm-ı Martolos-zāde, 1048'de Ḳuds ḳāḍīsi, Martolos-zāde)
Martolos-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Martolos-zāde, 1080'de Üsküdar ḳāḍīsi)
Martolos-zāde Efendi, bk. Maḥmūd Efendi (Maḫdūm-ı Martolos-zāde, 1048'de Ḳuds ḳāḍīsi, Martolos-zāde)
Martolos-zāde Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Martolos-zāde, 1062'de Ḳonya ḳāḍīsi)
Martolos-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Martolos-zāde, 1054'te Şām ḳāḍīsi)
Maṣraf-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Maṣraf-zāde, şā'ir) {Şefīḳ}
Me'ālī, bk. Meḥemmed Çelebi (Diyārbekrī, şā'ir)
Mecdī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (1116'da Anaṭolı ṣadrı, kitabın yazarının dayısı, şā'ir) {Mecdī}
Mecdī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mecdī-zāde, 1133'te Süleymāniyye müderrisi)
Mecdī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Mecdī-zāde, 1132'de Rüstem Paşa Medresesi müderrisi)
Mecdūr Alī, bk. Alī Efendi (Mecdūr, 1044'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)
Medḥī, bk. Muṣṭafā Çelebi (Burusevī Nūḥ-zāde, şā'ir)
Mefrāş-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mefrāş-zāde, Şeyḫ)
Meḥemmed Aġa Şeyḫi Maḫdūmı Fetḥu'llāh, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Meḥemmed Aġa Şeyḫi Maḫdūmı, Fetḥī Çelebi)
Meḥemmed Bahāyī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bahāyī Efendi) {Bahāyī}
Meḥemmed Çelebi, bk. Meḥemmed Çelebi (Burusevī, Seyyid, şā'ir) {Hāşimī}
Meḥemmed Dervīş, bk. Dervīş Meḥemmed (Baldır-zāde, 1076'da Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Meḥemmed Ḥanefī, bk. Ḥanefī Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Naḫcivānlı)
Meḥemmed Ḫān-ı Rābi', bk. Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi' (19. Osmānlı pādişāhı, Meḥemmed Ḫān-ı Rābi', IV. Meḥemmed, şā'ir)
Meḥemmed Ḥilmī, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, Ḥilmī)
Meḥemmed Şerīf, bk. Şerīf Meḥemmed Efendi (Şeyḫī-zāde, 1054'te Ḫāḳāniyye-i Vefā müderrisi)
Meḥemmed Şeyḫī, bk. Şeyḫī Meḥemmed Efendi (Fenārī-zāde, 1051'de Eyyūb ḳāḍīsi)
Mekkī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mekkī, Alaybeg-zāde'nin oğlu, şā'ir) {Emīnī}
Mekkī-zāde Es'ad, bk. Es'ad Efendi (Mekkī-zāde, 1116'da Burusa ḳāḍīsi)
Mekkī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mekkī-zāde, 1123'te Ḳuds ḳāḍīsi, şā'ir) {Ṭāhir}
Meknī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi

(Meknī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Mektūbcı Dervīş, Dervīş Efendi (Mektūbcı Aṣam, Ḥamīdī)
Mektūbī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Mektūbī, 1078'de Erżurūm ḳāḍīsi)
Mektūbī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vizevī, Mektūbī)
Melek Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Melek, ṣadr-ı aʿẓam)
Melek İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Melek, Bolevī)
Memek-zāde Birāder-zādesi Teẕkireci Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Memek-zāde Birāder-zādesi, Teẕkireci)
Memek-zāde Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (Memek-zāde, Şeyḫü'l-İslām)
Memek-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Memek-zāde, Şeyḫü'l-İslām)
Memiş Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Memiş Efendi, şāʿir, ö. 1136){Şeyḫī}
Menteşeli Ḳāḍī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Menteşeli, Ḳāḍī-zāde)
Menteş-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Menteş-zāde, 1102'de Īsā Beg Medresesi müderrisi)
Menteş-zāde Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Menteş-zāde, 1098'de Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi)
Menteş-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Menteş-zāde, 1099'da Ṣaḥn müderrisi, ö. 1102)
Menteş-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Menteş-zāde, ö. 1128)
Menteş-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Menteş-zāde, 1070'te İzmir ḳāḍīsi, ö. 1075)
Menteş-zāde Dāmādı, bk. İbrāhīm Efendi (Menteş-zāde Dāmādı, Arnavud)
Menteş-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Menteş-zāde, 1060'da Yıldırım Ḫan Medresesi müderrisi)
Menteş-zāde Meḥemmed Şeyḫī, bk. Meḥemmed Şeyḫī Efendi (Menteş-zāde, 1129'da Arabiyye Medresesi müderrisi)
Menteş-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Menteş-zāde, 1074'te Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi)
Merḥabā-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Merḥabā-zāde, 1075'te İstanbul ḳāḍīsi)
Merzifonī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Çelebi (Merzifonī, şāʿir) {Ḥarīmī}
Merzifonī Ḳara Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Merzifonī, Ḳara, ṣadr-ı aʿẓam)
Mestī, bk. Oṯmān Çelebi (şāʿir)
Meşrebī, bk. Meḥemmed Çelebi (Üsküdarī, şāʿir)
Mevcī, bk. Meḥemmed Paşa (defterdār, şāʿir)
Mevlānā-zāde Bustān, bk. Bustān Efendi (Mevlānā-zāde, Şeyḫ)
Mevlānā-zāde Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Çelebi (Şeyḫ, Mevlānā-zāde)

Mevlānā-zāde Ṣadrü'd-dīn, bk. Ṣadrü'd-dīn Efendi (Mevlānā-zāde, Mevlevī Şeyḫi)
Mevlānā-zāde Şeyḫ Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Mevlānā-zāde, Mevlevī Şeyḫi)
Mevlānā-zāde Şeyḫ Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Mevlānā-zāde, Şeyḫ)
Mevlevī Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Dede Efendi (Mevlevī, Şeyḫ)
Mevlevī Şeyḫi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Ġavsī}
Mevlevī Şeyḫi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḳārī)
Mevlevī Şeyḫi el-Ḥāc Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, el-Ḥāc)
Mevlevī Şeyḫi Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Sālik}
Mevlevī Şeyḫi Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Abdī Dede-zāde)
Mevlevī Şeyḫi Ḥasīb, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Ḥasīb}
Mevlevī Şeyḫi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Memiş Efendi, şā'ir, ö. 1136){Şeyḫī}
Mevlevī Şeyḫi Nācī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Nācī}
Mevlevī Şeyḫi Naẓmī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Mevlevī Şeyḫi Naẓmī, şā'ir) {Naẓmī}
Mevlevī Şeyḫi Nesīb Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Mevlevī Şeyḫi Nesīb, şā'ir) {Nesīb}
Mevlevī Şeyḫi Neşāṭī, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Neşāṭī, şā'ir) {Neşāṭī}
Mevlevī Şeyḫi Ömer, bk. Ömer Ḫalīl (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Şekīb}
Mevlevī Şeyḫi Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Dede (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Ṣāḥib}
Mevlevī Şeyḫi Siyāhī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Siyāhī}
Mevlevī Şeyḫi Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḳonevī, şā'ir)
Mevlevī Şeyḫi Ẕihnī Dervīş, bk. Ṣāliḥ Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ẕihnī Dervīş)
Meylī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (ḳāḍī, şā'ir)
Meylī, bk. Alī Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Meylī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Meyyāl, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Dervīş, şā'ir)
Meẕāḳī, bk. İbrāhīm Efendi (ḳāḍī, şā'ir)
Meẕāḳī, bk. Süleymān Efendi (Bosnalı, şā'ir)
Mıṣrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Mıṣrī, Niyāzī, şā'ir) {Niyāzī}
Mıṣrī Ömer, bk. Ömer Efendi (Şeyḫ, Mıṣrī, Zileli)
Miftāḥī-zāde Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Miftāḥī-zāde, Şeyḫ)
Miṣḳālī Ṣolaḳ-zāde, bk. Meḥemmed Çelebi (Miṣḳālī Ṣolaḳ-zāde, şā'ir) {Hem-demī}
Mincel Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi

(Mincel, şā'ir) {Niẓāmī}
Minḳārī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Minḳārī-zāde, 1094'te Rūmili ṣadrı)
Minḳārī-zāde Efendi Tābi'i Ömer, bk. Ömer Efendi (Minḳārī-zāde Efendi Tābi'i, Malaṭıyyeli)
Minḳārī-zāde Efendi, bk. Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Minḳārī-zāde)
Minḳārī-zāde Efendi Dāmādı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Efendi Dāmādı, Kanḳırılı)
Minḳārī-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Minḳārī-zāde)
Mīrī, bk. Ḥüseyn Efendi (Alaybegi-zāde, şā'ir)
Mīrī, bk. Meḥemmed Beg (Bosnevī, şā'ir)
Mīrzā Efendi Eniştesi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mīrzā Efendi Eniştesi, 1100'de Ḳoğacı Dede Medresesi müderrisi)
Mīrzā Efendi Ḳassāmı Receb, bk. Receb Efendi (Mīrzā Efendi Ḳassāmı, el-Ḥāc, Ḳasṭamonī)
Mīrzā Efendi Tābi'i Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Mīrzā Efendi Tābi'i, Telḫīṣci)
Mīrzā Efendi Tābi'i İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Mīrzā Efendi Tābi'i, Ḥamīdī)
Mīrzā Efendi-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Mīrzā Efendi-zāde, 1098'de Cenābī Efendi Medresesi müderrisi)
Mīrzā Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mīrzā, 1092'de İstanbul ḳāḍīsi)
Mīrzā Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Mīrzā)
Mollā-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Mollā-zāde, 1086'da Ḥaleb ḳāḍīsi)
Monlā Aḥmed-zāde Dāmādı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Monlā Aḥmed-zāde Dāmādı, 1045'te Ḳonya ḳāḍīsi)
Monlā Aḥmed-zāde Enes, bk. Enes Efendi (Monlā Aḥmed-zāde, 1069'da Yeñişehr ḳāḍīsi)
Monlā Aḥmed-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Monlā Aḥmed-zāde, 1106'da Ḫançeriyye Medresesi müderrisi, şā'ir)
Monlā Aḥmed-zāde Monlā Çelebi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Monlā Aḥmed-zāde Monlā Çelebi, 1049'da Edrine ḳāḍīsi)
Monlā Aḥmed-zāde Nūḥ, bk. Nūḥ Efendi (Monlā Aḥmed-zāde, Anaṭolı ṣadrı)
Monlā Çelebi, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥubbī Monlāsı-zāde, Ezhārī Monlā Çelebi)
Monlā Maḳṣūd, bk. Maḳṣūd Efendi (Monlā, Erżenü'r-rūmlu, ö. 1041)
Moravī Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Moravī, 1112'de Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Mostarī Ḫˇācesi Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Mostarī Ḫˇācesi, 1067'de Süleymān Ṣubaşı Medresesi müderrisi)
Mu'abbir Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Şeyḫ, Mu'abbir)
Mu'abbir İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Mu'abbir, 1135'te Şām ḳāḍīsi)

Muʿāmeleci Şeyḫi, bk. Muṣṭafā Efendi (Muʿāmeleci Şeyḫi, Fetḥiyye Cāmiʿi Şeyḫi)
Muġla Müftīsi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muġla Müftīsi-zāde, 1106'da Ṯāniye-i İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi)
Muḥarrem-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Muḥarrem-zāde, 1083'te Burusa ḳāḍīsi)
Muḥarrem-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Muḥarrem-zāde, 1067'de İstanbul ḳāḍīsi)
Muḥarrem-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muḥarrem-zāde, 1110'da İstanbul ḳāḍīsi)
Muḥaşşī Şihāb, bk. Şihāb Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şihāb, 1045'te Selanik kadısı, Muḥaşşī, ṣāḥibü't-teṣānif)
Muḫliṣī, bk. Meḥemmed Paşa (Ṣarı 'Alī Paşa-zāde, Defterdār Begefendi, şāʿir)
Muḫtārī, bk. Muṣṭafā Efendi (Muḫtārī, Burusevī, şāʿir)
Muḫtelic Ömer, bk. Ömer Efendi (Muḫtelic, Edrineli)
Muḥteşem Emīri, bk. Meḥemmed Efendi (Muḥteşem Emīri, Ḳonevī)
Muḥżırbaşı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Muḥżırbaşı-zāde, 1058'de Ḫayrü'd-dīn Paşa Medresesi müderrisi
Muʿīd Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Muʿīd, İstanbulī, ö. 1137)
Muʿīd Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Muʿīd, ö. 1057)
Muʿīd Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muʿīd, İstanbulī)
Muʿīd-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muʿīd-zāde, 1037'de Burusa Murādiyyesi müderrisi, ö. 1056)
Muʿīd-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muʿīd-zāde, Burusevī, ö. 1089)
Muʿīd-zāde Mesʿūd, bk. Mesʿūd Efendi (Muʿīd-zāde, 1100'de Ġāzī Turḫan Medresesi müderrisi)
Muʿīd-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī İlāhī-zāde, Muʿīd-zāde)
Muʿīn, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī, şāʿir)
Muḳʿad Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Muḳʿad, Şeyḫ)
Muḳīm Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muḳīm, Büyükçekmece nā'ibi)
Muḳīm-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Muḳīm-zāde, 1118'de Ġalaṭa ḳāḍīsi)
Murād Meḥemmed, bk. Meḥemmed Murād Efendi (Naḳşbendī Şeyḫi, Keşmirli, Muḳʿad)
Murād Paşa İmāmı Yek-çeşm Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Murād Paşa İmāmı, Yek-çeşm)
Murād-ı Rābiʿ, bk. Sulṭān Murād Ḫān-ı Rābiʿ (17. Osmanlı pādişāhı, IV. Murād)
Murādī, bk. Sulṭān Murād Ḫān (17. Osmanlı pādişāhı, IV. Murād, Murād-ı Rābiʿ, Murādī, şāʿir)
Mūsā Paşa Ḫˇācesi, bk. Abdu'llāh Efendi (Bosnevī, Mūsā Paşa Ḫˇācesi)
Mūsā Paşa İmāmı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mūsā Paşa İmāmı, Yeñişehrli)

Mūsā Paşa Ketḫudāsı, bk. Aḥmed Paşa (Ṭarḫūncı, Mūsā Paşa Ketḫudāsı, ṣadr-ı aʿẓam)
Muṣāḥib Ḫˇācesi Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Muṣāḥib Ḫˇācesi, Ḳonevī)
Muṣāḥib Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Muṣāḥib, şāʿir)
Muṣāḥib Paşa Ḫˇācesi İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Muṣāḥib Paşa Ḫˇācesi, 1116'da Edrine ḳāḍīsi)
Muṣāḥib Paşa Tābiʿi, bk. Ḥüseyn Efendi (Ḥācī, Tābiʿ-i Muṣāḥib Paşa)
Muṣannif Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muṣannif, Burusevī)
Mūsā-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Mūsā-zāde, 1091'de Ġalaṭa ḳāḍīsi)
Mūsā-zāde Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Mūsā-zāde, 1075'te Maġnisa ḳāḍīsi)
Mūsā-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Mūsā-zāde, 1084'te Mihrümāh Sulṭān Medresesi müderrisi)
Muṣlī Aġa-zāde, bk. Muṣṭafā Aġa (Muṣlī Aġa-zāde, şāʿir, ö. 1130) {Luṭfī}
Muṣlī Çāvuş-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Muṣlī Çāvuş-zāde, 1081'de Ḳandiye ḳāḍīsi)
Muṣliḥü'd-dīn-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Muṣliḥü'd-dīn-zāde, 1058'de İstanbul ḳāḍīsi)
Muṣṭafā Ḫān-ı Ṣānī, bk. Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṣānī (22. Oṣmānlı pādişāhı, Muṣṭafā Ḫān-ı Ṣānī)
Muṣṭafā Naʿīmā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḥalebī, şāʿir, müverriḫ) {Naʿīmā}
Muṣṭaliḥ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muṣṭaliḥ-zāde, 1058'de Edrine ḳāḍīsi)
Muṭahhar Efendi Dāmādı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Muṭahhar Efendi Dāmādı, 1058'de Medīne ḳāḍīsi)
Muṭahhar-zāde Muṭahhar, bk. Muṭahhar Efendi (Muṭahhar-zāde, 1084'te Diyārbekr ḳāḍīsi)
Muṭavvelci Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muṭavvelci, Geyveli)
Muṭavvelī Ṭrabzonī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Muṭavvelī, Ṭrabzonī)
Muṭīʿī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muṭīʿī, İstanbulī, 1052'de Ṣire ḳāḍīsi, şāʿir)
Muṭṭalib-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muṭṭalib-zāde, Ḳaramanī)
Muẓaffer-zāde Dāmādı Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Muẓaffer-zāde Dāmādı, Mengenli)
Muẓaffer-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muẓaffer-zāde, 1056'da Ḳuds ḳāḍīsi)
Mücīb, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde, şāʿir)
Müderris-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Müderris-zāde, Aʿrec)
Müderris-zāde Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Müderris-zāde, Rodoscuḳlu)
Müderris-zāde Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Müderris-zāde, 1069'da Eyyūb ḳāḍīsi, ö. 1078)

Müderris-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Müderris-zāde, 1069'da Eyyūb ḳāḍīsi, ö. 1078)
Mü'eẕẕin Ṣa'bān, bk. Ṣa'bān Efendi (Eyyūbī, Mü'eẕẕin)
Mü'eẕẕin-zāde Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Mü'eẕẕin-zāde, 1040'ta Ṣaḥn müderrisi)
Mü'eẕẕin-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde, 1067'de Belġrad ḳāḍīsi, ö. 1072)
Mü'eẕẕin-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ḳāni'ī}
Mü'eẕẕin-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde Fikrī, 1049'da Maġnisa ḳāḍīsi)
Mü'eẕẕin-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde Şeyḫ, 1073'te Mekke ḳāḍīsi, ö. 1073)
Müferriḥ-ẕāt Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Müferriḥ-ẕāt, 1133'te Bosna ḳāḍīsi)
Müfettiş Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Müfettiş, 1054'te Selanik ḳāḍīsi)
Müfettiş İbrāhīm Efendi Birāder-zādesi Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Müfettiş İbrāhīm Birāder-zādesi, 1117'de Medīne ḳāḍīsi)
Müfettiş İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Müfettiş, 1098'de Anaṭolı ṣadrı)
Müfettiş Kātibi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Müfettiş Kātibi, 1126'da Ṣaḥn müderrisi)
Müfettiş Kürd el-Ḥāc Alī, bk. Alī Efendi (Müfettiş, Kürd, el-Ḥāc)
Müfettiş Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Silistreli, Müfettiş)
Müfettiş Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Ḳaramanī, Müfettiş)
Müfettiş-i Ḥaremeyn Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Müfettiş-i Ḥaremeyn, Oflu)
Mührdār Çelebi, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, Mührdār Çelebi, şā'ir) {Nigīnī}
Mülaḳḳab Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Mülaḳḳab, Merzifonī)
Mülaḳḳab Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Ġaferyātī, Mülaḳḳab)
Mülhemī, bk. İbrāhīm Efendi (Erżurūmī, Cānbolād-zāde ḫˇācesi, şā'ir)
Mü'min Efendi Dāmādı İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Mü'min Efendi Dāmādı, 1100'de Cenābī Efendi Medresesi müderrisi)
Mü'min-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Mü'min-zāde, 1095'te Fuḍayliyye müderrisi)
Mü'min-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mü'min-zāde, 1099'da Mıṣr ḳāḍīsi, ö. 1100)
Mü'min-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mü'min-zāde, Yeñişehrli, ö. 1085)
Müneccimbaşı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Müneccimbaşı, 1117'de Efḍal-zāde müderrisi, ö. 1118)
Müneccimbaşı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Müneccimbaşı, Arab-zāde)
Müneccimbaşı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Müneccimbaşı, 1133'te Ṣaḥn müderrisi)

Müneccimbaşı Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Dede Efendi (Müneccimbaşı Şeyḫ, şâ'ir, yazar) {Āşıḳ}
Müneccimbaşı Şeyḫ Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Müneccimbaşı, Şeyḫ, Sivaslı)
Müneccimek Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Müneccimek, şâ'ir) {Şekībī}
Münīfī, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şâ'ir)
Münīrī, bk. Ḥüseyn Efendi (Edrinevī, şâ'ir)
Mürte'iş Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Mürte'iş, 1123'te Saḳız ḳāḍīsi)
Müsellim Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Müsellim, Edrineli)
Müsevvid Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Şirvānī, Müsevvid)
Müsevvid Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Müsevvid, 1125'te Diyārbekr ḳāḍīsi)
Müsevvid İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Müsevvid, 1130'da Dersiyye-i Ḫalīl Aġa müderrisi, ö. 1132)
Müsevvid İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Müsevvid, Ḳasṭamonılı, ö. 1080)
Müsevvid İlmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Müsevvid, İlmī, Üsküdarī)
Müsevvid Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Müsevvid, Ḳonevī)
Müsellim İbrāhīm'i, bk. İbrāhīm Efendi (Edrineli, Müsellim İbrāhīm'i)
Müstaḳīm Dāmādı Ḳara Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Müstaḳīm Dāmādı, Ḳara)
Müstaḳīm Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Müstaḳīm, 1122'de Edrine ḳāḍīsi, ö. 1124)
Müstaḳīm, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Müstaḳīm, şâ'ir)
Mütevellī Alī, bk. Alī Efendi (Mütevellī, 1072'de Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Müttecir Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Müttecir, Burusevī)
Müverriḫ Abdī, bk. Abdī Paşa (Müverriḫ, şâ'ir) {Abdī}
Müverriḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edrinevī, müverriḫ, şâ'ir) {Kesbī}
Müvezzi' Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Müvezzi', 1088'de Diyārbekr ḳāḍīsi)
Müyesser-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Müyesser-zāde, Ḳasṭamonılı)
Nābī, bk. Yūsuf Efendi (Ruhāvī, şâ'ir)
Nācī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Şeyḫ, şâ'ir)
Nācī, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şâ'ir)
Naḫlī, bk. Maḥmūd Çelebi (İstanbulī, şâ'ir)
Naḥvī, bk. İsmā'īl Efendi (İstanbulī, Şeyḫ, şâ'ir)
Nā'ib Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nā'ib, 1051'de İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1055)
Nā'ib Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nā'ib, Nevreḳoblu, ö. 1094)
Nā'ib Ömer, bk. Ömer Efendi (Nā'ib, 1071'de Ḳuds ḳāḍīsi)

Nā'ib-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nā'ib-zāde, 1104'te Ṣofya ḳāḍīsi)
Nā'ilī, bk. Muṣṭafā Efendi (Pīrī-zāde, şā'ir)
Na'īm İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Ṣarı Nā'ib, Na'īm, şā'ir) {Na'īm}
Na'īm, bk. İsmā'īl Efendi (Ṣarı Nā'ib, Na'īm, şā'ir)
Na'īm, bk. İsmā'īl Efendi (Şeyḫü'l-İslām, şā'ir)
Na'īmā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḥalebī, şā'ir, müverriḫ)
Naḳībü'l-eşrāf Anḳaravī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Anḳaravī, Anḳaravī Emīr)
Naḳībü'l-eşrāf Ca'fer, bk. Ca'fer Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Barlalı)
Naḳībü'l-eşrāf Es'ad-zāde Birāder-zādesi, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Es'ad-zāde Birāder-zādesi, 1118'de Fāṭıma Sulṭān Medresesi müderrisi)
Naḳībü'l-eşrāf Es'ad-zāde Meḥemmed Sa'īd, bk. Meḥemmed Sa'īd Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Es'ad-zāde, şā'ir) {Sa'īd}
Naḳībü'l-eşrāf Fenārī-zāde Efendi Maḫdūmı Luṭfu'llāh, bk. Luṭfu'llāh Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Fenārī-zāde Maḫdūmı, 1108'de Ḫūb-yār Medresesi müderrisi)
Naḳībü'l-eşrāf Fenārī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Fenārī-zāde)
Naḳībü'l-eşrāf Fetḥu'llāh, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde, Naḳībü'l-eşrāf, Erżurūmī)
Naḳībü'l-eşrāf Ḫˇāce-zāde Maḫdūmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Ḫˇāce-zāde Maḫdūmı, 1106'da Ṣaḥn müderrisi)
Naḳībü'l-eşrāf Ḫˇāce-zāde Osmān, bk. Osmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Ḫˇāce-zāde)
Naḳībü'l-eşrāf İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Seyfī-zāde)
Naḳībü'l-eşrāf Ḳudsī-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde Şeyḫ, Rūmili ṣadrı, naḳībü'l-eşrāf, şā'ir) {Şeyḫī}
Naḳībü'l-eşrāf Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Anḳaravī Ḳoca Naḳīb-zāde, Naḳībü'l-eşrāf)
Naḳībü'l-eşrāf Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde)
Naḳībü'l-eşrāf Nefes-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Nefes-zāde, şā'ir) {Vālī}
Naḳībü'l-eşrāf Seyrek-zāde Yūnus, bk. Yūnus Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde, Seyrek-zāde)
Naḳībü'l-eşrāf Uşşāḳī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Uşşāḳī-zāde, naḳībü'l-eşrāf, şā'ir) {Nesīb}
Naḳībü'l-eşrāf Zeyrek-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde)
Naḳībü'l-eşrāf Zeyrek-zāde Yūnus, bk. Yūnus Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde, Seyrek-zāde)

Naḳīb-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Naḳīb-zāde, 1073'te Filibe ḳāḍīsi)
Naḳīb-zāde Efendi, bk. Ni'metu'llāh Efendi (Naḳīb-zāde, şā'ir) {Ni'metī}
Naḳşī, bk. İbrāhīm Efendi (Şeyḫ, şā'ir)
Na'lbend-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Na'lbend-zāde, Üsküdarī)
Na'lbur-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Na'lbur-zāde, 1130'da Emīniyye müderrisi)
Na'lbur-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Na'lbur-zāde, Edrineli)
Nālī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳonevī, , şā'ir) {Nālī}
Nāmıḳ, bk. Meḥemmed Çelebi (Ḫayyāṭ İsmā'īl Çelebi-zāde, şā'ir)
Nāmī, bk. Meḥemmed Efendi (Nigdevī, şā'ir)
Narḫcı Ḥasan Efendi-zāde Ḳāsım, bk. Ḳāsım Efendi (Narḫcı Ḥasan Efendi-zāde, 1126'da Süleymāniyye müderrisi)
Nāṣıb, bk. Aḥmed Çelebi (Belġradī, şā'ir)
Nāṣır-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nāṣır-zāde, Diyārbekrī)
Naṣībī, bk. Ḫalīl Efendi (Edrinevī İsmā'īl Efendi-zāde, şā'ir)
Naṣru'llāh-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naṣru'llāh-zāde, 1063'de Abdü's-selām Medresesi müderrisi)
Naṣūḥ Aġa İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naṣūḥ Aġa İmāmı, Ḳasṭamonī)
Naṣūḥ Aġa-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Naṣūḥ Aġa-zāde, şā'ir) {Naṣūḥī}
Naṣūḥ Paşa-zāde İmāmı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Zilevī, Naṣūḥ Paşa-zāde İmāmı)
Naṣūḥ Paşa-zāde Ömer, bk. Ömer Beg (Naṣūḥ Paşa-zāde, şā'ir) {Ömrī}
Naṣūḥī, bk. Ḥüseyn Efendi (Naṣūḥ Aġa-zāde, şā'ir)
Naṣūḥī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Üsküdarī, şā'ir)
Nāṭıḳ, bk. Meḥemmed Çelebi (Edrineli, şā'ir)
Na'tī, bk. Meḥemmed Efendi (Gelibolılı, şā'ir)
Na'tī, bk. Muṣṭafā Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Nāẓım, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Ḳara Nāẓım, şā'ir)
Nāẓım, bk. Muṣṭafā Efendi (Ördek-zāde, şā'ir)
Naẓīf, bk. Abdu'llāh Çelebi (el-Ḥāc Mü'min-zāde, şā'ir)
Naẓīf, bk. Meḥemmed Efendi (Tırḫalalı, şā'ir)
Naẓīm, bk. Yaḥyā Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Naẓīrī Aḥmed, bk. Ḫazīnedār-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḫazīnedār-zāde, şā'ir) {Naẓīrī}
Naẓīrī, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir)
Naẓmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, şā'ir, yazar) {Naẓmī}
Naẓmī, bk. Ḥasan Efendi (Mevlevī Şeyḫi Naẓmī, şā'ir)

Naẓmī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir)
Naẓmī, bk. Oṣmān Efendi (ḳāḍī, şāʿir)
Naẓmī-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Şeyḫ Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫ Naẓmī-zāde, Şeyḫ, şāʿir) {Refīʿā}
Naẓmī-zāde Murtażā, bk. Murtażā Efendi (Naẓmī-zāde, şāʿir, yazar) {Murtażā}
Nāzük, bk. Abdu'llāh Efendi (Nāzük, 1096'da Ḳonya ḳāḍīsi, şāʿir)
Nāzükī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir)
Nāzükī, bk. Muṣṭafā Efendi (Nāzükī-zāde, 1076'da Ḫˇāce Ḫayrü'd-dīn Medresesi müderrisi, şāʿir)
Nāzükī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Nāzükī-zāde, 1076'da Ḫˇāce Ḫayrü'd-dīn Medresesi müderrisi, şāʿir)
Necātī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Necātī-zāde, Ḳasṭamonī)
Necīb Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edrineli, şāʿir)
Necīb Meḥemmed, bk. Meḥemmed Necīb Efendi (1115'te Maġnisa ḳāḍīsi, şāʿir) {Necīb}
Nedīm Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Nedīm-i Ḳadīm, 1079'da Zāl Paşa müderrisi, şāʿir) {Nedīm}
Nedīm Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nedīm-i Ḳadīm, 1079'da Zāl Paşa müderrisi, şāʿir) {Nedīm}
Nefʿī, bk. Ömer Beg (Erzenü'r-rūmī, şāʿir)
Nefesanbārı Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Nefesanbārı Ẕākir, Şeyḫ, şāʿir)
Nefes-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Nefes-zāde, şāʿir) {Vālī}
Nefes-zāde Meḥemmed Azīz, bk. Meḥemmed Azīz Efendi (Nefes-zāde, 1131'de İzmir ḳāḍīsi, şāʿir) {Ḥāzım} {Āzim}
Nefes-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Refiʿ Efendi (Nefes-zāde, 1130'da Vānī Efendi Medresesi müderrisi, şāʿir) {Refiʿ}
Nefes-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Nefes-zāde, 1060'da Ṣofya ḳāḍīsi)
Neffātī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Neffātī Şeyḫ, 1073'te Ḳuds ḳāḍīsi)
Neffātī Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Neffātī Şeyḫ, 1073'te Ḳuds ḳāḍīsi)
Nergisī, bk. Meḥemmed Efendi (Nergisī-zāde, şāʿir, yazar, ḫaṭṭāṭ) {Nergisī}
Nergisī-zāde Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Nergisī-zāde, şāʿir, yazar, ḫaṭṭāṭ) {Nergisī}
Nergisī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nergisī-zāde, şāʿir, yazar, ḫaṭṭāṭ) {Nergisī}
Nesīb, bk. Abdu'llāh Efendi (Uşşāḳī-zāde, naḳībü'l-eşrāf, şāʿir)
Nesīb, bk. Yūsuf Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir)
Nesrī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Nesrī, 1085'te Ḫāsekī Sulṭān Medresesi müderrisi)
Nesrī Meḥemmed, bk. Nesrī Efendi,

bk. Meḥemmed Efendi (Nesrī, 1085'te Ḫāsekī Sulṭān Medresesi müderrisi)
Neşāṭī, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Neşāṭī, şāʿir) {Neşāṭī}
Neşīṭ, bk. İbrāhīm Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Nevālī-zāde Aṭā'u'llāh, bk. Aṭā'u'llāh Efendi (Nevālī-zāde, 1024'te Edrine Sulṭān Bāyezīd Medresesi müderrisi, şāʿir) {Aṭāyī}
Nevālī-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Nevālī-zāde, 1062'de Maġnisa ḳāḍīsi)
Nevālī-zāde Żiyā'ü'd-dīn, bk. Żiyā'ü'd-dīn Efendi (Nevālī-zāde, 1039'da Eyyūb ḳāḍīsi)
Nevʿī-zāde Aṭā'u'llāh, bk. Aṭā'u'llāh Efendi (Nevʿī-zāde Aṭāyī, ***Zeyl-i Şaḳā'iḳ*** yazarı, şāʿir) {Aṭāyī}
Nevʿī-zāde Aṭāyī, bk. Aṭā'u'llāh Efendi (Nevʿī-zāde Aṭāyī, ***Zeyl-i Şaḳā'iḳ*** yazarı, şāʿir) {Aṭāyī}
Nevʿī-zāde Efendi, bk. Aṭā'u'llāh Efendi (Nevʿī-zāde Aṭāyī, ***Zeyl-i Şaḳā'iḳ*** yazarı, şāʿir) {Aṭāyī}
Nevʿī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nevʿī-zāde Aṭāyī'nin oğlu, 1065'te Yeñişehr ḳāḍīsi, şāʿir)
Nīfī Dāmādı Aḥmed Ḥamdī, bk. Aḥmed Ḥamdī Efendi (Nīfī Dāmādı, Turġudlılı, şāʿir) {Ḥamdī}
Nīfī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Nīfī, 1111'de Ġalaṭa ḳāḍīsi)
Nigāhī, bk. Muṣṭafā Efendi (Yeñişehrli, şāʿir)
Nigdevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nigdevī, şāʿir) {Nāmī}
Nigīnī, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, Mührdār Çelebi, şāʿir)
Nikātī, bk. Aḥmed Efendi (Edrinevī, şāʿir)
Nikātī, bk. Alī Efendi (İstanbulī, şāʿir)
Niksarī-zāde Abdü'l-ḥay, bk. Abdü'l-ḥay Efendi (Niksarī-zāde, 1041'de Ṣofya ḳāḍīsi)
Niʿmetī, bk. Aḥmed Efendi (Bolılı, şāʿir)
Niʿmetī, bk. Niʿmetu'llāh Efendi (Naḳīb-zāde, şāʿir)
Niṣārī, bk. Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Niṣārī, bk. Yaʿḳūb Çelebi (şāʿir, ö. 1067)
Nisbetī Alī, bk. Alī Efendi (Nisbetī, Diyārbekrī)
Nişāncı Aḥmed Paşa İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nişāncı Aḥmed Paşa İmāmı, Ġalaṭalı)
Nişāncı Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Nişāncı, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1117)
Nişāncı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Nişāncı, ṣadr-ı aʿẓam, Ḳayṣeriyyeli)
Niyāzī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Mıṣrī, Niyāzī, şāʿir)
Niyāzī-i Mıṣrī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Mıṣrī, Niyāzī, şāʿir) {Niyāzī}
Niẓāmī, bk. Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mincel, şāʿir)
Noḳṭa-zāde Caʿfer, bk. Caʿfer Çelebi (İstanbulī, Noḳṭa-zāde, şāʿir) {Zārī}
Nuʿmān Paşa Ḫˇācesi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Nuʿmān Paşa Ḫˇācesi, Ḳayṣeriyyeli)

Nuʿmān Paşa İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nuʿmān Paşa İmāmı, 1126'da Muḳābeleci İbrāhīm Medresesi müderrisi)
Nūrī, bk. Abdü'l-aḥad Nūrī Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Sivasī, şāʿir)
Nūrī, bk. Ḥasan Efendi (Balaṭ Şeyḫi, şāʿir)
Nūrī, bk. Nuru'llāh Efendi (Edrinevī, Nūrī, ö. 1043)
Nūrü'd-dīn Meḥemmed, bk. Meḥemmed Nūrü'd-dīn Efendi (Dürrī Efendi-zāde, Mīrzā Muṣṭafā mülāzımı)
Nūrü'd-dīn-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Nūrü'd-dīn-zāde, Burusevī)
Nūşī, bk. Alī Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Nuṭḳī, bk. Meḥemmed Efendi (Edrinevī Ḳaraḳaş-zāde, şāʿir)
Nuṭḳī, bk. Meḥemmed Efendi (Yaḥyā Paşa-zāde, 1056'da Eyyūb ḳāḍīsi, şāʿir)
Nümāyī, bk. Ebū Bekr Efendi (Şeyḫü'l-İslām ʿAlī Efendi Birāderi, Yeñişehrli)
Nüvīdī, bk. Meḥemmed Efendi (Gelibolılı, şāʿir)
Nüzhetī, bk. Eyyūb Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Oġlan Şeyḫi, bk. İbrāhīm Efendi (Oġlan Şeyḫi, şāʿir)
Oḳcı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Oḳcı-zāde Vaḳʿī, 1055'te Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi, şāʿir) {Vaḳʿī}
Oḳcı-zāde Vaḳʿī, bk. Aḥmed Efendi (Oḳcı-zāde, 1055'te Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi, şāʿir) {Vaḳʿī}
Oṯmān Paşa Ḫʿācesi, bk. Ömer Efendi (Oṯmān Paşa Ḫʿācesi, Ḳonevī)
Oṯmān-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Tāʾib Efendi (Oṯmān-zāde, İstanbulī, şāʿir) {Tāʾib}
Oṯmān-zāde Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Oṯmān-zāde Maḫdūmı, 1075'te Ḥaleb ḳāḍīsi)
Oṯmān-zāde Kemālü'd-dīn, bk. Kemālü'd-dīn Efendi (Oṯmān-zāde, 1081'de Abdü's-selām Medresesi müderrisi)
Oṯmān-zāde Maḫdūmı, bk. Feyżu'llāh Efendi (Oṯmān-zāde Maḫdūmı, 1075'te Ḥaleb ḳāḍīsi)
Oṯmān-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Oṯmān-zāde, 1066'da Ḳāhire ḳāḍīsi)
Ordu Ḳādīsi Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ordu Ḳādīsi, İzmirī)
Oṭabaşı Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Oṭabaşı, Şeyḫ, şāʿir) {Fenāyī}
Ömrī, bk. Ömer Beg (Naṣūḥ Paşa-zāde, şāʿir, ö. 1086)
Ömrī, bk. Ömer Efendi (Āmidī, şāʿir, ö. 1072)
Ördek-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ördek-zāde, şāʿir) {Nāẓım}
Ördek-zāde Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Ördek-zāde, şāʿir) {Ḥilmī}
Öreke Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Öreke, İstanbulī)
Öreke-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Öreke-zāde, Bucaḳlı Efendi)
Öreke-zāde Belīġ, bk. Muṣṭafā Efendi (Öreke-zāde, şāʿir) {Belīġ}

Öreke-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Öreke-zāde, şā'ir) {Belīġ}
Öreke-zāde Tābi'i Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Öreke-zāde Tābi'i, Şeyḫī)
Özbek Şeyḫ, bk. Meḥemmed Efendi (Özbek Şeyḫ, Buḫaralı)
Öziçeli Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Aġa (Öziçeli, şā'ir) {Ẕikrī}
Öziçeli Şeyḫ Muṣliḥü'd-dīn, bk. Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Öziçeli, Ḫalvetī Şeyḫi)
Öziçelī Alī, bk. Alī Beg (Öziçelī, alaybegi, şā'ir) {Vuṣlatī}
Pārsā Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Pārsā, Gelibolılı, şā'ir) {Ṣābir}
Paşa-zāde Celeb İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḫalīl Paşa-zāde, Paşa-zāde Celeb İbrāhīm, şā'ir) {Tā'ib}
Paşa-zāde Efendi, bk. İbrāhīm Efendi (Ḥüseyn Paşa-zāde, Paşa-zāde Efendi, 1097'de İzmir ḳāḍīsi)
Paşa-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Paşa-zāde, Bosnevī)
Patburun-zāde Eyyūb, bk. Eyyūb Çelebi (Patburun-zāde, şā'ir) {Kelīm}
Pāydār-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Pāydār-zāde, şā'ir) {Rāżī}
Peçevī Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Peçevī, Şeyḫ)
Peçevī-zāde Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Peçevī-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ārif}
Pendī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Pendī, bk. Oṯmān Çelebi (Ḳāsım Paşalı, şā'ir)
Pervāne-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Pervāne-zāde, şā'ir)
Pīr Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Pīr, İstanbulī)
Pīrī Ḳāḍī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Pīrī Ḳāḍī-zāde, Burusevī)
Pīrī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Pīrī-zāde, şā'ir) {Nā'ilī}
Pirlepelī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Pirlepelī-zāde, 1054'te Saḳız ḳāḍīsi)
Piyāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Piyāde, Ḳasṭamonılı)
Postālcı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Postālī, 1035'te Anḳara ḳāḍīsi)
Postālcı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Postālcı-zāde, 1101'de Edrine Selīmiyyesi müderrisi)
Postālī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Postālī, 1035'te Anḳara ḳāḍīsi)
Prizrenli Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Prizrenli, 1041'de Mekke ḳāḍīsi)
Pür-ḳalem-zāde Ḫˇācesi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Pür-ḳalem-zāde Ḫˇācesi, Balıḳesirli)
Ra'dī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ra'dī, İznikmidli)
Rāġıb, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Raġīb, bk. Meḥemmed Çelebi (Aġrıbozī, şā'ir)
Raḥīmī, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Raḥmetu'llāh Mülāzımı Ömer, bk. Ömer Efendi (Raḥmetu'llāh Mülāzımı, 1073'te Ḳonya ḳāḍīsi)
Raḥmī, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳubūrī-zāde, şā'ir) {Raḥmī} {Hevāyī}

Rā'ī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Rā'ī-zāde, 1056'da Yeñişehr ḳāḍīsi)
Rā'ī-zāde Efendi, bk. Ḳāsım Efendi (Rā'ī-zāde, 1044'te Ṣofya ḳāḍīsi)
Rā'ī-zāde Ḳāsım, bk. Ḳāsım Efendi (Rā'ī-zāde, 1044'te Ṣofya ḳāḍīsi)
Rāmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Rāmī, ṣadr-ı a'ẓam, şā'ir) {Rāmī}
Rāmī, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Sünbül-zāde, şā'ir)
Rāsiḫ, bk. Yūsuf Efendi (Ṣofyevī, Bıyıḳlı Ḥüseyn Çelebi-zāde, şā'ir)
Rāsim, bk. Muṣṭafā Çelebi (Burusevī, el-Ḥāc, şā'ir) {Resīm} {Rāsim}
Rāşid Efendi-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Rāşid Efendi-zāde, 1142'de Defterdār İbrāhīm Medresesi müderrisi)
Rāzī, bk. Meḥemmed Efendi (Acem, 1065'te Selanik ḳāḍīsi, ö. 1068) {Rāzī}
Rāżī, bk. Meḥemmed Efendi (Pāydār-zāde, şā'ir)
Recāyī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳasṭamonī, 1074'de Ḫusrev Ketḫudā Dārü'l-ḥaḍīsi müderrisi, şā'ir) {Recāyī}
Re'fetī, bk. Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Re'fetī, bk. Muṣṭafā Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Ref'ī, bk. Meḥemmed Efendi (Aṭā-zāde,1065'te Lala Şāhīn Paşa Medresesi müderrisi)
Refdī, bk. Meḥemmed Efendi (Abdü'l-kerīm-zāde Refdī, şā'ir)
Refī', bk. Meḥemmed Refī' Efendi (Nefes-zāde, 1130'da Vānī Efendi Medresesi müderrisi, şā'ir)
Refī'ā, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫ Naẓmī-zāde, Şeyḫ, şā'ir)
Re'īs Ḫˇācesi Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Re'īs Ḫˇācesi, 1054'te Filibe ḳāḍīsi)
Re'īsü'l-eṭibbā Ḥammāl-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥammāl-zāde, Re'īsü'l-eṭibbā)
Re'īsü'l-eṭibbā Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, 1115'te Üsküdar ḳāḍīsi)
Re'īsü'l-eṭibbā Ḥayātī-zāde Maḫdūmı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā Ḥayātī-zāde Maḫdūmı, 1101'de Mesīḥ Paşa Medresesi müderrisi)
Re'īsü'l-eṭibbā Ḥayātī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ḥayātī-zāde)
Re'īsü'l-eṭibbā Īsā, bk. Īsā Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Saḳızlı)
Re'īsü'l-eṭibbā Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, İstanbulī)
Re'īsü'l-eṭibbā Mūsā, bk. Mūsā Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ṭabīb İlyās'ın oğlu)
Re'īsü'l-eṭibbā Nūḥ, bk. Nūḥ Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, ö. 1119)
Re'īsü'l-eṭibbā Ömer, bk. Ömer Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, 1128'de Burusa ḳāḍīsi, 1135'te Rūmili ṣadrı)
Re'īsü'l-eṭibbā Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ḥalebī, İbn Sülūm)
Re'īsü'l-eṭibbā Zeynü'l-'ābidīn, bk. Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Eyyūblu)

Remzī, bk. İsmā'īl Efendi (Bāḳī-zāde, şā'ir)
Remzī, bk. Muṣṭafā Efendi (Anṭāḳıyyeli, 1098'de İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir)
Resā, bk. Ḥaydar Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, şā'ir) {Resā}
Resīm, bk. Muṣṭafā Çelebi (Burusevī, el-Ḥāc, şā'ir) {Resīm} {Rāsim}
Resmī, bk. İsmā'īl Efendi (Ḫalvetī dervīşi, şā'ir)
Resmī, bk. Maḥmūd Efendi (Açıḳbaş, Naḳş-bendī Şeyḫi, şā'ir)
Resmī, bk. Muḥterem Efendi (Maġnisī, şā'ir)
Resmī, bk. Muṣṭafā Efendi (Cebeciler kātibi, şā'ir)
Resūl Efendi Birāder-zādesi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Reşīd Efendi (Resūl Efendi Birāder-zādesi, Ḳasṭamonılı, şā'ir) {Reşīd}
Resūl Efendi Dāmādı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Resūl Efendi Dāmādı, Ḳasṭamonılı)
Resūl Efendi Mülāzımı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Resūl Efendi Mülāzımı, 1128'de Medīne ḳāḍīsi)
Resūl-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Resūl-zāde, 1116'da İzmir ḳāḍīsi)
Resūl-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Resūl-zāde, 1124'te Mıṣr ḳāḍīsi)
Reşīd, bk. Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Reşīd, bk. Meḥemmed Reşīd Efendi (Resūl Efendi Birāder-zādesi, Ḳasṭamonılı, şā'ir)
Reşīd, bk. Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde Maḫdūmı Meḥemmed Reşīd, bk. Meḥemmed Reşīd Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde Maḫdūmı, 1098'de Süleymāniyye müderrisi)
Reşīd-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Reşīd-zāde, Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Dāmādı, Bükāyī)
Reşkī, bk. Alī Dede (İstanbulī, şā'ir)
Reşkī, bk. Ḫalīl Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Rev'ī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥācib-zāde, 1094'te Diyārbekr ḳāḍīsi, şā'ir)
Rezmī, bk. Bahādır Giray (Ḳırım ḫānı, şā'ir)
Rezmī, bk. Meḥemmed Beg (Sulṭān-zāde, şā'ir)
Rıfḳī Hemşīre-zādesi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Rıfḳī Hemşīre-zādesi, 1137'de Ṣofya ḳāḍīsi)
Rıfḳī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Rıfḳī, 1106'da İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir) {Rıfḳī}
Rıfḳī Mülāzımı İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Rıfḳī Mülāzımı, Bosnalı)
Rıfḳī Nā'ibi Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Rıfḳī Nā'ibi, Bolılı)
Rıfḳī, bk. Abdü'l-mecīd Efendi (Bahā'ü'd-dīn-zāde, Ḳayṣeriyyeli)
Rıżā, bk. Meḥemmed Efendi (Zehrimār-zāde, şā'ir)
Rif'atī, bk. Abdu'llāh Efendi (Bālī-zāde, 1094'te Ṣaḥn müderrisi, şā'ir)
Rif'atī, bk. Meḥemmed Efendi (Nāzillili, şā'ir)
Rindī, bk. Aḥmed Efendi (Şemleli-zāde, Şeyḫ, şā'ir)

Riyāżī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Riyāżī, Ḥaleb, Şām ḳāḍīsi, şāʿir, yazar)
Riyāżī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Riyāżī, Ḥaleb, Şām ḳāḍīsi, şāʿir, yazar) {Riyāżī}
Riyāżī-zāde Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Riyāżī-zāde, 1072'de Ġalaṭa ḳāḍīsi, şāʿir) {Luṭfī}
Riyāżī-zāde Efendi, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Riyāżī-zāde, 1072'de Ġalaṭa ḳāḍīsi, şāʿir) {Luṭfī}
Rizevī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Rizevī, Ebu'l-fażl Medresesi müderrisi)
Rodosī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Rodosī, 1085'te Ṣaḥn müderrisi)
Rodosī Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Rodosī, Kūsec, Żiyāyī-zāde)
Rodosī Veliyyü'd-dīn, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Rodosī Velī, 1063'te Ṣaḥn müderrisi, şāʿir)
Rodosī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Rodosī-zāde, Ḫaṭṭāṭ)
Rodosī-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Rodosī-zāde, 1052'de Üçşerefeli Medresesi müderrisi)
Rodosī-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Rodosī-zāde, 1112'de Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi)
Rodosī-zāde Mülāzımı Alī, bk. Alī Efendi (Rodosī-zāde Mülāzımı, 1117'de Revānī Çelebi Medresesi müderrisi)
Ruhā Müftīsi-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ruhā Müftīsi-zāde, Ruhāvī)
Ruhāvī Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ruhāvī, şāʿir) {Nābī}
Rūḥī, bk. Rūḥu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1069'da İstanbul ḳāḍīsi, şāʿir) {Rūḥī}
Rūmiyye Şeyḫi, bk. Maḥmūd Efendi (Rūmiyye Şeyḫi, Urmevī)
Rüşdī, bk. Aḥmed Efendi (Mostarlı, şāʿir) {Rüşdī}
Rüşdī, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, Dīvāne Rüşdī, şāʿir)
Rüşdī, bk. Muṣṭafā Efendi (İzmirī, şāʿir)
Sāʿatī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Sāʿatī, Edrineli, şāʿir) {İffetī}
Sāʿatī-zāde Alī, bk. Alī Çelebi (İstanbulī, Sāʿatī-zāde, şāʿir) {Ṣā'ib}
Ṣabīḥ, bk. Alī Aġa (İstanbulī, şāʿir)
Ṣābir, bk. Meḥemmed Efendi (Pārsā, Gelibolılı, şāʿir)
Ṯābit, bk. Alā'ü'd-dīn Efendi (Bosna/Öziçeli, şāʿir)
Ṣabrī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā mülāzımı, ḳāḍī, şāʿir)
Ṣabūḥī, bk. Aḥmed Dede (Mevlevī Şeyḫī, Ṣabūḥī, şāʿir)
Ṣabuncı-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ṣabuncı-zāde, 1098'de Üçşerefeli Medresesi müderrisi)
Ṣabūrī, bk. Meḥemmed Efendi (Dede Çelebi, Celvetī Şeyḫi, şāʿir)
Sācidī, bk. Alī Efendi (Aḳ Maḥmūd Efendi Ketḫudāsı Alī, Sācidī, şāʿir)
Ṣaçlı İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ṣaçlı, Şeyḫ, şāʿir) {Ṣıdḳī}
Ṣaçlı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Dede (Ṣaçlı, Şeyḫ)

Ṣādıḳ Efendi Tābi'i Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣādıḳ Efendi Tābi'i, Tatar, Ṣādıḳ Efendi Tatarı)
Ṣādıḳ Efendi Tatarı, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣādıḳ Efendi Tābi'i, Tatar, Ṣādıḳ Efendi Tatarı)
Ṣādıḳ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣadrü'd-dīn-zāde, şā'ir) {Ṣādıḳ}
Ṣādıḳ, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde Meḥemmed'in oğlu, 1077'de İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir)
Ṣādıḳ, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫ-zāde Maḫdūmı, 1068'de Ḫabbāziyye Medresesi müderrisi, şā'ir)
Ṣādıḳī, bk. Meḥemmed Efendi (ḳāḍī, şā'ir) {Ṣādıḳī}
Ṣādıḳ-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣādıḳ-zāde Ḫısmı, Şireli)
Ṣādıḳ-zāde Ḫısmı, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣādıḳ-zāde Ḫısmı, Şireli)
Sa'dī, bk. Meḥemmed Sa'dī Efendi (Ḥāfıẓ-zāde, 1102'de Ḫusrev Ketḫudā Medresesi müderrisi, şā'ir)
Sa'dī, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Ṭosyevī Efendi-zāde, şā'ir)
Sa'dī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde Maḫdūmı, 1078'de Mekke ḳāḍīsi, şā'ir) {Fā'iżī}
Sa'dī-zāde Efendi, bk. Seyfu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde, 1062'de İstanbul ḳāḍīsi)
Sa'dī-zāde Hibetu'llāh, bk. Hibetu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde, 1084'te Toḳat ḳāḍīsi)
Sa'dī-zāde Seyfu'llāh, bk. Seyfu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde, 1062'de İstanbul ḳāḍīsi)
Ṣadr-ı A'ẓam Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Melek, ṣadr-ı a'ẓam)
Ṣadr-ı A'ẓam Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (İstanbulī, ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1058)
Ṣadr-ı A'ẓam Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ḳalaylı, Ḳalaylıḳoz, ṣadr-ı a'ẓam)
Ṣadr-ı A'ẓam Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ḳöprili-zāde, Fāżıl, ṣadr-ı a'ẓam)
Ṣadr-ı A'ẓam Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Nişāncı, ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1117)
Ṣadr-ı A'ẓam Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ṭarḫūncı, Mūsā Paşa Ketḫudāsı, ṣadr-ı a'ẓam)
Ṣadr-ı A'ẓam Alī, bk. Alī Paşa (Arabacı, Bahādır-zāde, ṣadr-ı a'ẓam ö. 1104)
Ṣadr-ı A'ẓam Alī, bk. Alī Paşa (Çorlılı, ṣadr-ı a'ẓam)
Ṣadr-ı A'ẓam Alī, bk. Alī Paşa (Dāmād, ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1128)
Ṣadr-ı A'ẓam Alī, bk. Alī Paşa (Defterdār, ṣadr-ı a'ẓam)
Ṣadr-ı A'ẓam Alī, bk. Alī Paşa (el-Ḥāc, ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1112)
Ṣadr-ı A'ẓam Arabacı Alī, bk. Alī Paşa (Arabacı, Bahādır-zāde, ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1104)
Ṣadr-ı A'ẓam Bayram, bk. Bayram Paşa (İstanbulī, ṣadr-ı a'ẓam)
Ṣadr-ı A'ẓam Bıyıḳlı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Bıyıḳlı, Bozoḳlı, ṣadr-ı a'ẓam)
Ṣadr-ı A'ẓam Bosnevī Süleymān, bk. Süleymān Paşa (Bosnevī, ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1098)

Ṣadr-ı Aʿẓam Boynıegri Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Boynıegri, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Cüvānḳapucıbaşı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Cüvānḳapucıbaşı, Sulṭān-zāde, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Dervīş Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Dervīş, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam el-Ḥāc Alī Paşa-zāde Ḥüseyn Beg, bk. Ḥüseyn Beg Efendi (Ṣadr-ı Aʿẓam el-Ḥāc Alī Paşa-zāde, 1119'da Selanik ḳāḍīsi)
Ṣadr-ı Aʿẓam Elmās Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Elmās, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Fāżıl Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ḳöprili-zāde, Fāżıl, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Gürci Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Gürci, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ḥācī Alī, bk. Alī Paşa (el-Ḥāc, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1112)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ḫalīl, bk. Ḫalīl Paşa (aslen Arnavud, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ḥasan, bk. Ḥasan Paşa (Dāmād, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Paşa (Amuca-zāde, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam İbrāhīm, bk. İbrāhīm Paşa (İbrāhīm Ḫˇāce, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1125)
Ṣadr-ı Aʿẓam İbrāhīm, bk. İbrāhīm Paşa (Ḳara, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam İbşīr Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (İbşīr, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Paşa (Ayaşlı, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ḳara İbrāhīm, bk. İbrāhīm Paşa (Ḳara, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ḳara Muṣṭafā, bk. (Ḳara, Arnavud, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1053)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ḳara Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Merzifonī, Ḳara, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Köprili Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Köprili, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ḳöprili-zāde Fāżıl Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ḳöprili-zāde, Fāżıl, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Köprili-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Köprili-zāde, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed Paşa İmāmı İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed Paşa İmāmı, 1130'da Ṣāniye-i Kenān Paşa Medresesi müderrisi)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Baltacı, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Boynıegri, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Cüvānḳapucıbaşı, Sulṭān-zāde, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Dervīş, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Gürci, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Köprili, ṣadr-ı aʿẓam)

Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Nişāncı, ṣadr-ı aʿẓam, Ḳayşeriyyeli)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Rāmī, ṣadr-ı aʿẓam, şāʿir) {Rāmī}
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṣūfī, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṭayyar, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Ṭabanıyaṣṣı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṭabanıyaṣṣı, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Melek Aḥmed, Aḥmed Paşa (Melek, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Merzifonī Ḳara Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Merzifonī, Ḳara, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Murād, bk. Murād Paşa (ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Ṣūrnā-zen, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Muṣṭafā, bk. (Ḳara, Arnavud, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1053)
Ṣadr-ı Aʿẓam Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Bıyıḳlı, Bozoḳlı, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Dalṭaban, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (İbşīr, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Köprili-zāde, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Merzifonī, Ḳara, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Tekfūrṭaġlı, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Nuʿmān, bk. Nuʿmān Paşa (Köprili-zāde, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ṣāliḥ, Ṣāliḥ Paşa (Bosnevī, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Siyāvuş, bk. Siyāvuş Paşa (Abaza, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1066)
Ṣadr-ı Aʿẓam Siyāvuş, bk. Siyāvuş Paşa (Abaza, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1099)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ṣūfī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṣūfī, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Sulṭān-zāde, bk. Meḥemmed Paşa (Cüvānḳapucıbaşı, Sulṭān-zāde, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ṣūrnā-zen Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Ṣūrnā-zen, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Süleymān, bk. Süleymān Paşa (aslen Abaza, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Süleymān, bk. Süleymān Paşa (Bosnevī, ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1098)
Ṣadr-ı Aʿẓam Süleymān, bk. Süleymān Paşa (ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1098)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ṭabanıyaṣṣı Meḥemmed, bk. Ṭabanıyaṣṣı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṭabanıyaṣṣı, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ṭarḫūncı Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ṭarḫūncı, Mūsā Paşa Ketḫudāsı, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ṭayyar Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṭayyar, ṣadr-ı aʿẓam)

Ṣadr-ı Aʿẓam Yūsuf, bk. Yūsuf Paşa (ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1125)
Ṣadrī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṣadrī, 1098'de Üçbaş Medresesi müderrisi)
Ṣadrī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Şeyḫ Selāmī-zāde, şāʿir)
Ṣadrī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Baġdādī, şāʿir)
Ṣadrü'd-dīn-zāde Abdü'l-ḥay, bk. Abdü'l-ḥay Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1116'da Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi müderrisi)
Ṣadrü'd-dīn-zāde Abdü'l-kerīm, bk. (Abdü'l-kerīm Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, Ebu'l-meyāmin Medresesi müderrisi)
Ṣadrü'd-dīn-zāde Fetḥu'llāh, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1075'te Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Ṣadrü'd-dīn-zāde Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1053'te Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi){Feyżī}
Ṣadrü'd-dīn-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1130'da Ḥaleb ḳāḍīsi)
Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed Ṣādıḳ, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣadrü'd-dīn-zāde, şāʿir) {Ṣādıḳ}
Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1064'te Fāṭımā Ḫātūn Medresesi müderrisi
Ṣadrü'd-dīn-zāde Niʿmetu'llāh, bk. Niʿmetu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1091'de Bosna ḳāḍīsi)
Ṣadrü'd-dīn-zāde Rūḥu'llāh, bk. Rūḥu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1069'da İstanbul ḳāḍīsi, şāʿir) {Rūḥī}
Ṣadrü'd-dīn-zāde Ṣādıḳ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣadrü'd-dīn-zāde, şāʿir) {Ṣādıḳ}
Ṣafāyī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṣafāyī, Gedüslü, ö. 1098)
Ṣāfī, bk. Aḥmed Efendi (Yeñişehrli Dervīş, şāʿir)
Ṣafvetī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣafvetī, 1070'de Yeñişehr ḳāḍīsi, şāʿir) {Ṣafvetī}
Ṣaḥḥāf Alī, bk. Alī Efendi (Ṣaḥḥāf, Kūsec, Babaṭaġī)
Ṣaḥḥāf Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ṣaḥḥāf, 1124'te Siyāvuş Paşa Medresesi müderrisi)
Ṣaḥḥāf İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ṣaḥḥāf, 1121'de Muḳābeleci İbrāhīm Medresesi müderrisi, ö. 1122)
Ṣaḥḥāf Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣaḥḥāf, Ḳabaṣaḳal)
Ṣaḥḥāf Ömer, bk. Ömer Efendi (Ṣaḥḥāf, 1079'da Ṭūṭī Laṭīf Medresesi müderrisi)
Ṣaḥḥāf Resūl, bk. Resūl Efendi (Ṣaḥḥāf, Ḳasṭamonılı)
Ṣaḥḥāf Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Ṣaḥḥāf, Ḳañlıcalı)
Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde, Ḥamīdī,Yalvaclı)
Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde Abdu'r-raḥmān'ın oğlu, 1070'te Ṣofya ḳāḍīsi)
Ṣahhāf Şeyḫ-zāde Enes, bk. Enes Efendi (Ṣahhāf Şeyḫ-zāde,

1104'te Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde)
Ṣāḥib, bk. Ṣāliḥ Dede (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir)
Ṣāḥibü't-teṣānīf Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Baġdādī, Ṣāḥibü't-teṣānīf)
Ṣā'ib, bk. Alī Çelebi (İstanbulī, Sā'atī-zāde, şā'ir)
Sa'īd, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd, Şeyḫü'l-İslām Es'ad Efendi'nin oğlu, şā'ir) {Sa'īd}
Sa'īd, bk. Meḥemmed Sa'īd Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Es'ad-zāde, şā'ir)
Sa'īdī, bk. Aḥmed Efendi (Edrinevī, şā'ir)
Saḳā-zāde Dervīş, bk. Dervīş Efendi (Saḳā-zāde, şā'ir) {Fehmī}
Saḳızlı Süleymān-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Saḳızlı Süleymān-zāde, 1099'da Ḫācce Fāṭıma Medresesi müderrisi)
Saḳızlı Şeyḫ İlyās, bk. İlyās Efendi (Saḳızlı, Şeyḫ)
Ṣakkāk Fındıḳ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṣakkāk, Fındıḳ)
Ṣalāḥī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ṣalāḥī, Cānīkī)
Ṣalāḥī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣalāḥī, 1079'da Ḥüseyn Efendi Medresesi müderrisi)
Ṣalbaş Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṣalbaş, Ḳasṭamonılı)
Ṣalbaş Dāmādı Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Ṣalbaş Dāmādı, Būy-ābādlı)
Ṣalbaş-zāde Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Ṣalbaş-zāde, 1080'de Ṣīre ḳāḍīsi) {Ḥibrī}
Ṣalbaş-zāde Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Edrineli, Ṣalbaş-zāde)
Ṣāliḥ Efendi-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣāliḥ Efendi-zāde Şeyḫ, 1072'de Saḳız ḳāḍīsi)
Ṣāliḥ İmām-zāde Dāmādı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṣāliḥ İmām-zāde Dāmādı, 1068'de Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi)
Ṣāliḥ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Yümnī}
Ṣāliḥ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Ḳāsım-zāde, 1067'de Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir) {Ṣulḥī}
Ṣāliḥ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muḥarrem-zāde, 1110'da İstanbul ḳāḍīsi)
Ṣāliḥ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muṭṭalib-zāde, Ḳaramanī)
Ṣāliḥ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muẓaffer-zāde, 1056'da Ḳuds ḳāḍīsi)
Ṣāliḥ Paşa İmāmı İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Ṣāliḥ Paşa İmāmı, İstanbulī)
Ṣāliḥ-zāde Abdü'l-fettāḥ, bk. Abdü'l-fettāḥ Efendi (Ṣāliḥ-zāde, 1078'de Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Sālik, bk. Ḫalīl Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir)
Sāmī, bk. Muṣṭafā Beg (İstanbulī Sipāhī, şā'ir)
Sāmī, bk. Yūnus Efendi (Alaybegi, şā'ir)
Sāmi'ī, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Bosnalı, şā'ir) {Sāmi'ī}

Ṣamtī Birāderi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṣamtī Birāderi, 1083'te Ḥamza Beg Medresesi müderrisi)
Ṣamtī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣamtī, Burusevī)
Ṣandalcı-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Ṣandalcı-zāde, İstanbulī)
Ṣānī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ṣānī, Maġnisalı, şā'ir) {Ṣānī}
Sarāy Ḫˇācesi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, 1118'de Süleymāniyye müderrisi)
Sarāy Ḫˇācesi Celeb İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, Celeb)
Sarāy Ḫˇācesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, Ḳal'ecikli)
Sarāy Ḫˇācesi Receb, bk. Receb Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, Celeb)
Ṣarı 'Alī Paşa-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṣarı 'Alī Paşa-zāde, Defterdār Begefendi, şā'ir) {Muḫliṣī}
Ṣarı Abdu'llāh Efendi-zāde, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Burusevī Ṣarı Abdu'llāh Efendi-zāde, 1080'de Maḥmūd Paşa Medresesi müderrisi)
Ṣarı Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Şāriḥ-i ***Meṯnevī***, şā'ir,ö. 1071) {Abdī}
Ṣarı Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Şumnılı, ö. 1071)
Ṣarı Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, 1043'te Üsküdar ḳāḍīsi, ö. 1044)
Ṣarı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṣarı, Ṯireli)
Ṣarı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṣarı, Üskübī)
Ṣarı Alī Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣarı Alī Efendi-zāde, 1063'te Yeñişehr ḳāḍīsi)
Ṣarı Baba-zāde, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Abaza Şeyḫi, Ṣarı Baba-zāde)
Ṣarı Mu'īd Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṣarı Mu'īd, 1068'de Filibe ḳāḍīsi)
Ṣarı Mu'īd-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Ṣarı Mu'īd-zāde, 1072'de Fāṭıma Sulṭān Medresesi müderrisi)
Ṣarı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṣarı, 1097'de Lefḳoşa ḳāḍīsi)
Ṣarı Nā'ib İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Ṣarı Nā'ib, Na'īm, şā'ir) {Na'īm}
Ṣarı Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Ṣarı, Amāsiyyeli)
Ṣarı Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ṣarı, 1093'te Ṣaḥn müderrisi)
Ṣarı Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Burusevī, ö. 1072)
Sāriḳu'n-nücūm, bk. Aḥmed Efendi (Bustān-zāde, Sāriḳu'n-nücūm, 1068'de Şām ḳāḍīsi)
Saṭḥī Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Saṭḥī, Şeyḫ, Erżurūmī)
Ṣaydī Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ṣaydī, Sinobī)
Sebzī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Sebzī, Burusevī, şā'ir) {Sebzī}
Sehmī, bk. Aḥmed Çelebi (Burusevī, şā'ir)
Sekbān Emīr, bk. Muṣṭafā Efendi (Aḫī Baba-zāde, Sekbān Emīr Efendi)
Selāmī Efendi, bk. Alī Efendi (Celvetī Şeyḫi, Selāmī)
Selanik Uġrusı, bk. Abdu'r-raḥmān

Efendi (Selanik Uġrusı, Bolılı)
Selanikī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir) {Naẓīrī}
Selanikī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir) {Ṭab'ī}
Selanikī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir) {Yümnī}
Selanikī Naẓīrī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī Naẓīrī-zāde, şā'ir) {Emīn}
Selīm Dede, bk. Alī Efendi (Ḳorḳaḳ Dervīş Alī, şā'ir) {Selīm}
Selīm, bk. Alī Efendi (Ḳorḳaḳ Dervīş Alī, şā'ir)
Selīm, bk. Meḥemmed Selīm Efendi (1134'te Ġalaṭa ḳāḍīsi, şā'ir)
Selīm-zāde Süleymān, bk. Süleymān Çelebi (Selīm-zāde) {Emnī}
Selīsī, bk. Meḥemmed Efendi (Baldır-zāde Şeyḫ, Burusevī)
Selīsī, bk. Muṣṭafā Efendi (Āvāre-zāde, Edrineli, şā'ir)
Semerci-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Semerci-zāde, Ḳasṭamonılı)
Semīn Alī, bk. Alī Efendi (Lüḥūmī, Semīn, Aḳḥiṣārlı)
Semīn Velī, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Semīn Velī, 1060'da İzmir ḳāḍīsi)
Semīn Veliyyü'd-dīn, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Semīn Velī, 1060'da İzmir ḳāḍīsi)
Senāyī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Sirozī, 1099'da Edrine ḳāḍīsi, şā'ir)
Ser-bendī-zāde Ebu's-su'ūd, bk. Ebu's-su'ūd Efendi (Ser-bendī-zāde, 1103'te Papasoġlı Medresesi müderrisi)
Ser-bendī-zāde İsḥāḳ, bk. İsḥāḳ Efendi (Ser-bendī-zāde, 1081'de Baġdād ḳāḍīsi)
Ser-bendī-zāde İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Ser-bendī-zāde, 1073'te Süleymāniyye müderrisi)
Ser-bendī-zāde Şeyḫī, bk. Aḥmed Efendi (Ser-bendī-zāde Şeyḫī, Ḳāḍī-zāde Şeyḫī)
Serçe Ḥüseyn Efendi-zāde, bk. Ṣun'u'llāh Efendi (Serçe Ḥüseyn Efendi-zāde, 1067'de Ṣāliḥ Paşa Medresesi müderrisi)
Serçe Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Serçe, Kefeli)
Ser-ḥadli Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ser-ḥaddī, 1081'de Belġrad ḳāḍīsi)
Ser-maḥfil-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ser-maḥfil-zāde, 1046'da Filibe ḳāḍīsi)
Seyfī-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Seyfī-zāde, 1047'de Üsküdar ḳāḍīsi)
Seyfī-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Seyfī-zāde)
Seyrek-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde, Seyrek-zāde, ö. 1085)
Seyrek-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Seyrek-zāde, Ḫışm Efendi, ö. 1115)
Seyrek-zāde Āṣım Efendi, bk. Meḥemmed Āṣım Efendi Seyrek-zāde Abdu'r-raḥmān Efendi'nin oğlu, 1085'te Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi, şā'ir){Āṣımī}

Seyrek-zāde Ḥāfiẓı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Seyrek-zāde Ḥāfiẓı, Ḳasṭamonılı)
Seyrek-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Seyrek-zāde, şā'ir) {Cāzim}
Seyrek-zāde Yūnus, bk. Yūnus Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde, Seyrek-zāde)
Seyyid Alī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Seyyid Alī-zāde, Seyyid, ö. 1043)
Seyyid Çelebi, bk. Alī Çelebi (Seyyid, 1038'de Mekke ḳāḍīsi)
Seyyid Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ürgübī, Seyyid, ö. 1041)
Seyyid Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Seyyid Alī-zāde, Seyyid, ö. 1043)
Seyyid Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Seyyid, Erzincānī, 1106'da Ca'fer Çelebi Medresesi müderris
Seyyid Seyfu'llāh, bk. Seyfu'llāh Efendi (Ḳayṣeriyyeli, Seyyid, ö. 1050)
Seyyid, bk. Mes'ūd Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde, 1080'de Ṣaḥn-ı Ṣemān müderrisi, ḥekīm, şā'ir) {Seyyid}
Seyyidī, bk. Aḥmed Efendi (Ẕübāb, Burusevī, şā'ir)
Sezāyī, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (şā'ir, ö. 1080)
Ṣıdḳī, bk. Emetu'llāh Ḫātūn (Ḳāmetī-zāde, şā'ire)
Ṣıdḳī, bk. İbrāhīm Efendi (Ṣaçlı, Şeyḫ, şā'ir)
Ṣıdkī, bk. Muṣṭafā Paşa (re'īsü'l-küttāb, şā'ir)
Ṣıḥḥatī, bk. Abdü'l-laṭīf Çelebi (Ṭoḳatī, şā'ir)
Sırrī, bk. İbrāhīm Efendi (Üsküdarī, şā'ir)
Silistreli Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Silistreli, Müfettiş)
Sincār Mu'izzü'd-dīn, bk. Mu'izzü'd-dīn Meḥemmed (Sincār, Ṣofya ḳāḍīsi)
Sinobī Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Sinobī Ḳaba)
Sipāhī Aḥmed, bk. Aḥmed Beg (İstanbulī, Sipāhī, şā'ir) {Ġınāyī}
Sipāhī, bk. Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, şā'ir)
Ṣireli Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ṣireli, 1093'te Baġdād ḳāḍīsi)
Ṣirevī Maḥmūd-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Ṣirevī Maḥmūd-zāde, 1099'da Fuḍayliyye Medresesi müderrisi)
Sirkeci-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Sirkeci-zāde, İstanbulī)
Sirke-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Sirke-zāde, Burusevī)
Sirozī Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Sirozī, 1099'da Edrine ḳāḍīsi, şā'ir) {Senāyī}
Sirozī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Sirozī, 1123'te Etmekcioğlı Medresesi müderrisi)
Sivasī Abdü'l-aḥad Nūrī, bk. Abdü'l-aḥad Nūrī Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Sivasī, şā'ir) {Nūrī}
Sivasī Abdü'l-mecīd, bk. Abdü'l-mecīd Efendi (Sivasī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Sivasī Efendi, bk. Abdü'l-mecīd Efendi (Sivasī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Sivasī Ḫˇācesi, bk. Ömer Efendi (Sivasī-zāde Efendi Ḫˇācesi,

Mar'aşlı) Muḥarrem-zāde Efendi, bk. Aḥmed Efendi (Muḥarrem-zāde, 1067'de İstanbul ḳāḍīsi)
Sivasī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Sivasī, 1134'te Anbār Ġāzī Medresesi müderrisi)
Sivasī-zāde Abdü'l-vehhāb, bk. Abdü'l-vehhāb Efendi (Sivasī-zāde, 1086'da Rüstem Paşa Medresesi müderrisi)
Sivasī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Sivasī-zāde, şā'ir, ö. 1130) {Şemsī}
Sivasī-zāde Efendi Dāmādı, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Beñli, Sivasī-zāde Efendi Dāmādı)
Sivasī-zāde Efendi Ḫˇācesi Ömer, bk. Ömer Efendi (Sivasī-zāde Efendi Ḫˇācesi, Mar'aşlı)
Sivasī-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Sivasī-zāde, 1116'da Eyyūb ḳāḍīsi)
Sivasī-zāde Şemsī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Sivasī-zāde, şā'ir, ö. 1130) {Şemsī}
Sivasī-zāde Şeyḫ Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Sivasī-zāde, Şeyḫ)
Siyāhī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Siyāhī, Edrinevī)
Siyāhī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Siyāhī, Burusevī)
Siyāhī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Siyāhī, Sivasī)
Siyāhī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Siyāhī, Eyyūblu)
Siyāhī, bk. Aḥmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Siyāhī, bk. Muṣṭafā Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Siyāhī}
Siyāmī, bk. Meḥemmed Çelebi (Acem, şā'ir)
Siyāvuş Paşa İmāmı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Siyāvuş Paşa İmāmı, Ermenekli)
Ṣofya Müftīsi Ebu's-su'ūd, bk. Ebu's-su'ūd Efendi (Ṣofya Müftīsi, 1089'da Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Ṣofyalı İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ṣofyalı, 1075'te Belġrad ḳāḍīsi, şā'ir) {Şükrī}
Ṣofyevī Rāsiḫ, bk. Yūsuf Efendi (Ṣofyevī, Bıyıḳlı Ḥüseyn Çelebi-zāde, şā'ir) {Rāsiḫ}
Ṣofyevī Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ṣofyevī, Bıyıḳlı Ḥüseyn Çelebi-zāde, şā'ir) {Rāsiḫ}
Ṣolaḳ-zāde Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Ṣolaḳ-zāde, İstanbulī)
Ṣolaḳ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Miṣḳālī Ṣolaḳ-zāde, şā'ir) {Hem-demī}
Ṣolaḳ-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṣolaḳ-zāde, Edrinevī)
Ṣolaḳ-zāde Ramażān, bk. Ramażān Efendi (Ṣolaḳ-zāde, Edrinevī)
Ṣubḥī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Tekfūrṭaġlı, Ṣubḥī, şā'ir) {Ṣubḥī}
Ṣubḥī, bk. Aḥmed Çelebi (Bolevī, şā'ir)
Ṣubḥī, bk. Aḥmed Efendi (Ḳasṭamonılı, şā'ir)
Ṣūfī Emīr, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣūfī Emīr, 1136'da Edrine ḳāḍīsi)
Ṣūfī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṣūfī, ṣadr-ı a'ẓam)
Ṣulḥī, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Ḳāsım-zāde, 1067'de Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir)
Sulṭān Süleymān Ḫān, bk. Sulṭān Süleymān Ḫān-ı Ṯānī

Sulṭān-zāde Meḥemmed Rezmī, bk. Meḥemmed Beg (Sulṭān-zāde, şāʿir) {Rezmī}
Sulṭān-zāde, bk. Meḥemmed Paşa (Cüvānḳapucıbaşı, Sulṭān-zāde, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣunʿī, bk. Ṣunʿu'llāh Efendi (Debbāġ-zāde Maḫdūmı, şāʿir)
Ṣunʿī-zāde Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣunʿī-zāde)
Ṣunʿī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣunʿī-zāde)
Ṣūrnā-zen Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Ṣūrnā-zen, ṣadr-ı aʿẓam)
Sūzī, bk. Oṣmān Efendi (Mardinī Dervīş, şāʿir)
Südci-zāde Dervīş Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Südci-zāde Dervīş, Ümmī Sinān-zāde Ḥāfıẓı, şāʿir) {Ḥāfıẓ}
Sükkerī, bk. Zekeriyyā Efendi (Bosnevī, şāʿir)
Sükūnī Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Sükūnī Efendi (Şeyḫ, Mudurnılı)
Sükūnī, bk. Aḥmed Efendi (muḳābeleci, şāʿir)
Süleymān Efendi Dāmādı Alī, bk. Alī Efendi (Süleymān Efendi Dāmādı, Burusevī)
Süleymān Ḫān-ı Ṣānī, bk. Sulṭān Süleymān Ḫān (20. Osmanlı pādişāhı, Süleymān Ḫān-ı Ṣānī)
Süleymān Paşa Ḫˇācesi Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Süleymān Paşa Ḫˇācesi, Erżurūmī)
Süleymān Paşa İmāmı Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Süleymān Paşa İmāmı, İstanbulī)
Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, şāʿir) {Süleymān}
Süleymāniyyeli Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Bosnevī, Süleymāniyyeli, şāʿir) {Ṭālib}
Süleymān-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Saḳızlı Süleymān-zāde, 1099'da Ḫācce Fāṭıma Medresesi müderrisi)
Sürūrī, bk. Muṣṭafā Efendi (Eyyūbī Sürūrī, Ḳıbrısī Muṣṭafā, şāʿir)
Süvārī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Süvārī-zāde, Burusevī)
Şaʿbān-zāde Efendi'nüñ Müzellef Aḥmed'i, bk. Aḥmed Efendi (Şaʿbān-zāde Efendi'nüñ Müzellef Aḥmed'i, şāʿir) {Cūdī}
Şaʿbān-zāde Ketḫudāsı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şaʿbān-zāde Ketḫudāsı, Bosnalı)
Şaʿbān-zāde Meḥemmed Āzim, bk. Meḥemmed Āzim Efendi (Şaʿbān-zāde, 1122'de Raḥīḳī Medresesi müderrisi, şāʿir) {Āzim}
Şaʿbān-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şaʿbān-zāde, 1104'te Anaṭolı ṣadrı)
Şāh Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Fenārī-zāde Şāh, 1048'de Burusa ḳāḍīsi)
Şāhī, bk. Şāhīn Giray (Ḳırım ḫānı, şāʿir) {Şāhī}
Şāhīn Emīr-zāde, bk. İsmāʿīl Efendi (Bursalı, Şāhīn Emīr-zāde, şāʿir, yazar) {Belīġ}
Şāmī Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Şāmī, İbn Semān, yazar)

Şāmī Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Şāmī, 1081'de Filibe ḳāḍīsi)
Şāmī Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Şāmī, 1064'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)
Şāmī Ḥüseyn Efendi-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şāmī Ḥüseyn Efendi-zāde, Ṭayyār Ḥüseyn dāmādı)
Şāmī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Şāmī)
Şāmī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Şāmī, 1099'da Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi)
Şāmī İvaż, bk. İvaż Efendi (Şāmī, 1078'de Medīne ḳāḍīsi)
Şāmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şāmī Şeyḫ, 1137'de Ṣāniye-i Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi)
Şāmī Nuʿmān, bk. Nuʿmān Efendi (Şāmī, 1061'de Edrine ḳāḍīsi)
Şāmī Şemsü'd-dīn, bk. Şemsü'd-dīn Efendi (Şāmī, 1073'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)
Şāmī Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Şāmī, 1068'de Baġdād ḳāḍīsi, ö. 1076)
Şānī, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Diyārbekrī/Vānī, şāʿir)
Şānī, bk. Muṣṭafā Efendi (Eyyūbī, şāʿir)
Şaʿrānī-zāde Abdü'l-vehhāb, bk. Abdü'l-vehhāb Efendi (Şaʿrānī-zāde, 1110'da Diyārbekr ḳāḍīsi)
Şaʿrānī-zāde Ebu's-suʿūd, bk. Ebu's-suʿūd Efendi (Şaʿrānī-zāde Abdü'r-raḥīm'in oğlu, 1067'de İstanbul ḳāḍīsi)
Şaʿrānī-zāde Meḥemmed Ramażān, bk. Meḥemmed Ramażān Efendi (Şaʿrānī-zāde, 1103'te Burusa ḳāḍīsi)
Şaʿrānī-zāde Meḥemmed Zeynü'l-ʿābidīn, bk. Meḥemmed Zeynü'l-ʿābidīn Efendi (Şaʿrānī-zāde, 1064'te Mekke ḳāḍīsi)
Şaʿrānī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şaʿrānī-zāde, 1100'de Ṣāliṣe-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi müderrisi)
Şaʿrānī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Zeynü'l-ʿābidīn Efendi (Şaʿrānī-zāde, 1064'te Mekke ḳāḍīsi)
Şaʿrānī-zāde Ramażān, bk. Meḥemmed Ramażān Efendi (Şaʿrānī-zāde, 1103'te Burusa ḳāḍīsi)
Şaʿrāvī-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Şaʿrāvī-zāde, 1036'da Sulṭān Aḥmed Ḫān Medresesi müderrisi)
Şāriḥ-i ***Füṣūṣ*** Abdī, bk. Abdu'llāh Efendi (Şāriḥ-i ***Füṣūṣ*** Abdī, Şeyḫ)
Şāriḥ-i ***Füṣūṣ***-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Şāriḥ-i ***Füṣūṣ***-zāde, 1062'de İzmir ḳāḍīsi)
Şāriḥ-i ***Menār*** Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Şāriḥü'l-Menār, 1046'da Bosna Sarāyı ḳāḍīsi)
Şāriḥ-i ***Menār***-zāde, bk. Aḥmed Efendi (Şāriḥ-i ***Menār***-zāde, ***Tārīḫ*** yazarı)
Şāriḥ-i ***Meṣnevī*** Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şarı, Şāriḥ-i ***Meṣnevī***, şāʿir,ö. 1071) {Abdī}
Şāriḥ-i ***Mülteḳā*** Celeb Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (Şāriḥ-i ***Mülteḳā***, Celeb)
Şāriḥ-i ***Mülteḳā*** Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şāriḥ-i ***Mülteḳā,*** 1103'de İstanbul ḳāḍīsi)

Şāriḥü'l-***Menār*** Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Şāriḥü'l-Menār, 1046'da Bosna Sarāyı ḳāḍīsi)
Şāriḥü'l-***Menār***-zāde, bk. Aḥmed Efendi (Şāriḥ-i ***Menār***-zāde, ***Tārīḫ*** yazarı)
Şefī'ī, bk. Meḥemmed Efendi (Kefevī, şā'ir)
Şefīḳ, bk. Meḥemmed Efendi (Maṣraf-zāde, şā'ir)
Şehdī, bk. İstanbulī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Şehdī, bk. Yaḥyā Efendi (Diyārbekrī, şā'ir)
Şehlā Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şehlā, Anḳaravī)
Şehlā Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Şehlā, Ḳasṭamonılı)
Şehlā Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṭabīb, Şehlā)
Şehrī, bk. Alī Efendi (İstanbulī Dervīş, Bāġçevān-zāde, şā'ir)
Şehrī, bk. Malāṭıyyeli Alī, bk. Alī Çelebi (Malāṭıyyeli şā'ir)
Şehrī, bk. Meḥemmed Aġa (Rodoscuḳlu, Ḳuloġlı Memiş Aġa, şā'ir)
Şeh-süvār-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Şeh-süvār-zāde, şā'ir) {Ġāzī}
Şeh-zāde Cāmi'i Şeyḫi Velī, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Şeh-zāde Cāmi'i Şeyḫi, Celvetī Şeyḫi)
Şeh-zāde Ḫˇācesi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeh-zāde Ḫˇācesi, Merzifonlu)
Şeker Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Şeker)
Şekīb, bk. Meḥemmed Efendi (Başmaḳcı-zāde, ḳāḍī, şā'ir, ö.1101)
Şekīb, bk. Ömer Ḫalīl (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir)
Şekībī, bk. Meḥemmed Çelebi (Müneccimek, şā'ir)
Şekūrī, bk. Mūsā Efendi (Şekūrī, Celvetī Şeyḫi, şā'ir)
Şemleli-zāde Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şemleli-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Rindī}
Şemsī, bk. Aḥmed Efendi (Sivasī-zāde, şā'ir, ö. 1130)
Şemsü'd-dīn-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şemsü'd-dīn-zāde, 1115'te Burusa ḳāḍīsi)
Şemsü'd-dīn-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şemsü'd-dīn-zāde, 1100'de Ūlā-yı Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi müderrisi)
Şems-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Şems-zāde)
Şer'iyyātī Muṣlī, bk. Muṣlī Efendi (Şer'iyyātī, Ḳonevī)
Şer'iyyātī Ömer, bk. Ömer Efendi (Şer'iyyātī, 1043'te Ṣofya ḳāḍīsi)
Şeref, bk. Süleymān Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Şerḥī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şerḥī, İstanbulī, şā'ir) {Şerḥī}
Şerīfī, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Kefevī, Seyyid, şā'ir)
Şermī, bk. Alī Efendi (Üsküdarī, şā'ir)
Şevḳī, bk. Meḥemmed Efendi (Çömez Aḥmed-zāde, şā'ir)
Şeyḫ A'mā Kūsec, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, A'mā Kūsec)
Şeyḫ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḥamza Efendi-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi

(Himmet-zāde, Şeyḫ, şāʿir) {Abdī}
Şeyḫ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şāriḥ-i ***Füṣūṣ*** Abdī, Şeyḫ)
Şeyḫ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şeyḫ, Boġuḳ)
Şeyḫ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şeyḫ, Burusevī, ö. 1095)
Şeyḫ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ẕākir-zāde, Şeyḫ, şāʿir) {Ẕākirī}
Şeyḫ Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ṭop-ḫāneli, Ḳādirī Şeyḫi)
Şeyḫ Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫ Naẓmī-zāde, Şeyḫ, şāʿir) {Refīʿā}
Şeyḫ Abdü'l-aḥad Efendi-zāde Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ Abdü'l-aḥad Efendi-zāde, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Abdü'l-aḥad Nūrī, bk. Abdü'l-aḥad Nūrī Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Sivasī, şāʿir) {Nūrī}
Şeyḫ Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Sivasī-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Mevlānā-zāde, Mevlevī Şeyḫi)
Şeyḫ Abdü'l-ḥay, bk. Abdü'l-ḥay Efendi (Şeyḫ, Ṣaçlı İbrāhīm-zāde, şāʿir)
Şeyḫ Abdü'l-kebīr, bk. Abdü'l-kebīr Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Faẓlu'llāh Efendi-zāde, 1122'de Emīr-i Buḫārī Zāviyesi Şeyḫi)
Şeyḫ Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Bolbolcı-zāde, Şeyḫ, şāʿir) {Fetḥī}
Şeyḫ Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Maġnisalı)
Şeyḫ Abdü'l-mecīd, bk. Abdü'l-mecīd Efendi (Sivasī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Abdü'l-vehhāb, bk. Abdü'l-vehhāb Efendi (Arab-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Abdü'l-vehhāb, bk. Abdü'l-vehhāb Efendi (Ẕākir-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Celvetī Şeyḫi, Aksarāylı)
Şeyḫ Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Celvetī Şeyḫi, Burusevī)
Şeyḫ Ādem Efendi, bk. Ādem Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Ādem}
Şeyḫ Aḥmed Dede, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Ġavṣī}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Dede (Mevlevī Şeyḫī, Ṣabūḥī, şāʿir) {Ṣabūḥī}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Dede Efendi (Müneccimbaşı Şeyḫ, şāʿir, yazar) {Āşıḳ}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İştibī-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, Gīsūdār, şāʿir) {Ḳādirī}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, Ustrumcalı)
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳālıbī, Şeyḫ)
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kelīmī Şeyḫ, Anḳaravī)
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Meknī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Neşāṭī, şāʿir) {Neşāṭī}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Nācī}

Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Miftāḥī-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ḳāni'ī}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Peçevī-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ārif}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şemleli-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Rindī}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫ İsmā'īl Efendi-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ümīdī}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫ, Erdebīlī-zāde)
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫ, İzmirī)
Şeyḫ Aḥmed, bk. Muḳ'ad Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Muḳ'ad, Şeyḫ)
Şeyḫ Alā'ü'd-dīn, bk. Alā'ü'd-dīn Efendi (Ḳoca Muṣṭafā Paşa Şeyḫi)
Şeyḫ Alī Dede, bk. Alī Dede (İstanbulī Şeyḫ, şā'ir) {Dāniş}
Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Aḳsarāyī, Şeyḫ)
Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Celvetī Şeyḫi, Selāmī)
Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Gülşenī Şeyḫi, Edrineli)
Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫ, İspirī)
Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫ, Ḳarabaş)
Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫ, Naḳş-bendī, Burusevī)
Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ, Manṣūrī)
Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Ṭablī-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Aḳlī}
Şeyḫ Baba Ḫalīl-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ Baba Ḫalīl-zāde, 1075'te Eyyūb ḳāḍīsi)
Şeyḫ Bustān, bk. Bustān Efendi (Mevlānā-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Cennet, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Cennet Efendi, şā'ir) {Fenāyī}
Şeyḫ Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Çelebi (Şeyḫ, Mevlānā-zāde)
Şeyḫ Fażlu'llāh, bk. Fażlu'llāh Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi, ö. 1121)
Şeyḫ Fażlu'llāh-ı Naḳş-bendī, bk. Fażlu'llāh Efendi (Ḫˇāce, Naḳş-bendī Şeyḫi, Taşkendī)
Şeyḫ Fetḥu'llāh, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Cihān-gīr Şeyḫi, Şeyḫ)
Şeyḫ Feyżī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, yazarın babası, Sīm-keş-zāde, şā'ir) {Feyżī}
Şeyḫ Genc Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫ, Genc)
Şeyḫ Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Abdī Dede-zāde)
Şeyḫ Ḥamza, bk. Ḥamza Efendi (Şeyḫ, Bolılı)
Şeyḫ Ḥasan Feyżī, bk. Ḥasan Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, yazarın babası, Sīm-keş-zāde, şā'ir) {Feyżī}
Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Balaṭ Şeyḫi, şā'ir) {Nūrī}
Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Cihān-gīr Şeyḫi)
Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, yazarın babası, Sīm-keş-zāde, şā'ir) {Feyżī}
Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Mevlevī Şeyḫi Naẓmī, şā'ir) {Naẓmī}
Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Şeyḫ, Ayaşī, şā'ir) {Kenzī}
Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi

(Şeyḫ, Muʿabbir)
Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ümmī Sinān-zāde, Şeyḫ, ö. 1088)
Şeyḫ Ḥaydar, bk. Ḥaydar Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, şāʿir) {Resā}
Şeyḫ Himmet, bk. (Bayramī - Ḫalvetī Şeyḫi, Bolılı, şāʿir) {Himmet}
Şeyḫ Ḥüseyn, bk. (Ḥüseyn Efendi (Ṭop-ḫāne'de Ḳarabaş Zāviyesi Şeyḫi, Bolılı)
Şeyḫ Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Esīrci-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Mevlānā-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Şeyḫ, şāʿir) {Nācī}
Şeyḫ İbādiyyü'l-Ḫalvetī, bk. İbādiyyü'l-Ḫalvetī (Ḫalvetī Şeyḫi, Tekfurṭaġlı)
Şeyḫ İbrāhīm Efendi, bk. İbrāhīm Efendi (Gülşenī Şeyḫi, Edrineli, şāʿir)
Şeyḫ İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Burusevī)
Şeyḫ İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Burusevī, ö. 1078)
Şeyḫ İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Rūmiyye Şeyḫi ḫalīfesi, ö. 1060)
Şeyḫ İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Oġlan Şeyḫi, şāʿir)
Şeyḫ İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Şaçlı, Şeyḫ, şāʿir) {Ṣıdḳī}
Şeyḫ İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Şeyḫ, şāʿir) {Naḳşī}
Şeyḫ İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi(Şeyḫ, Basrıḳī)
Şeyḫ İbrāhīm-i Gülşenī, bk. İbrāhīm Efendi (Gülşenī Şeyḫi, Edrineli, şāʿir)
Şeyḫ İlyās, bk. İlyās Efendi (Saḳızlı, Şeyḫ)
Şeyḫ Īsā Dāmādı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ Īsā Dāmādı, Ḳara)
Şeyḫ Īsā, bk. Īsā Efendi (Şeyḫ, Bolılı, şāʿir) {Maḥvī}
Şeyḫ İsmāʿīl Efendi-zāde Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫ İsmāʿīl Efendi-zāde, Şeyḫ, şāʿir) {Ümīdī}
Şeyḫ İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Cism-i Laṭīf, Şeyḫ)
Şeyḫ İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Ḳızanlıḳlı)
Şeyḫ İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (İstanbulī, Şeyḫ, şāʿir) {Naḥvī}
Şeyḫ İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Şeyḫ, Biġadicli)
Şeyḫ İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Şeyḫ, İstanbulī, şāʿir, yazar) {Ḥaḳḳī}
Şeyḫ İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Şeyḫ, Mükaḥḥal)
Şeyḫ Kāḍī-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳāḍī-zāde, Şeyḫ, Balıkesirli)
Şeyḫ Kemālü'd-dīn, bk. Kemālü'd-dīn Efendi (Celvetī Şeyḫi, Lārendeli)
Şeyḫ Kemālü'd-dīn, bk. Kemālü'd-dīn Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Burusevī)
Şeyḫ Kenzī, bk. Ḥasan Efendi (Şeyḫ, Ayaşī, şāʿir) {Kenzī}
Şeyḫ Kirāmü'd-dīn, bk. Kirāmü'd-dīn Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Ḳoca Muṣṭafā Paşa Zāviyesi şeyḫi)

Şeyḫ Laʿlī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Laʿlī)
Şeyḫ Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Açıḳbaş, Naḳş-bendī Şeyḫi, şāʿir) {Resmī}
Şeyḫ Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ġafūrī, Şeyḫ, şāʿir) {Ġafūrī}
Şeyḫ Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Gülşenī Şeyḫi, şāʿir) {Ḫulvī}
Şeyḫ Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḫācīoġlıbāzārı Şeyḫi, Şeyḫ)
Şeyḫ Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Rūmiyye Şeyḫi, Urmevī)
Şeyḫ Maḥmūd, Maḥmūd Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, ö. 1090)
Şeyḫ Meḥemmed Dede Çelebi, bk. Meḥemmed Efendi (Dede Çelebi, Celvetī Şeyḫi, şāʿir) {Ṣabūrī}
Şeyḫ Meḥemmed Dede, bk. Meḥemmed Dede (Ṭoḳat Mevlevī-ḫānesi şeyḫi, şāʿir) {Ṭālib}
Şeyḫ Meḥemmed Murād, bk. Meḥemmed Murād Efendi (Naḳşbendī Şeyḫi, Keşmirli, Muḳʿad)
Şeyḫ Meḥemmed Naḳş-bendī, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi , Azīz-zāde)
Şeyḫ Meḥemmed Naẓmī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, şāʿir, yazar) {Naẓmī}
Şeyḫ Meḥemmed Sükūnī, bk. Meḥemmed Sükūnī Efendi (Şeyḫ, Mudurnılı)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Yeñibāġçeli Celeb, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Ḥāfıẓ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥāfıẓ-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Dede Efendi (Mevlevī, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aġa-zāde, Mevlevī Şeyḫi, şāʿir)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Baldır-zāde Şeyḫ, Burusevī) {Selīsī}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Caʿfer-zāde Şeyḫ, 1105'te İstanbul ḳāḍīsi)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Dīvītci-zāde, Şeyḫ, şāʿir) {Ṭālib}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Esʿad-zāde, Şeyḫ, 1108'de Sinān Paşa Medresesi müderrisi)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫalvetī Şeyḫ, ö. 1040)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Mıṣrī, Niyāzī, şāʿir) {Niyāzī}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-zāde Maḫdūmı, Şeyḫ, 1103'te İvaż Efendi Medresesi müderrisi)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, Şeyḫ, 1118'de Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Medresesi müderrisi)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳarabaş Ḫalvetī Şeyḫi, ö. 1060)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳarabaş, Ḳādirī Şeyḫi, ö. 1113)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kiçi, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed

Efendi (Ḳoca Muṣṭafa Paşa Zāviyesi Şeyḫi, şāʿir, ö. 1038)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳulaḳsız İmāmı, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Laʿlī-zāde Şeyḫ, 1115'te Anaṭolı ṣadrı)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mefrāş-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḫalīl Efendi-zāde)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Memiş Efendi, şāʿir, ö. 1136){Şeyḫī}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Ḥasīb}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir, Arżī) {Arżī}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Özbek Şeyḫ, Buḫaralı)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şāmī Şeyḫ, 1137'de Ṣāniye-i Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ Yaʿḳūb-zāde, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Aʿmā Kūsec)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Baġdādī, şāʿir) {Ṣadrī}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Balaṭ Şeyḫi-zāde, şāʿir) {Vaḥyī}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Cennet Efendi, şāʿir) {Fenāyī}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Ders-i ʿĀm Çelebi, ö. 1095)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Eşrefī)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Ḳonevī, ö. 1118)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Üsküdarī, şāʿir) {Naṣūḥī}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Vānī)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ, İstanbulī)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṭop-ḫāneli, Kerīm-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Üftāde-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Üsṭüvānī, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Yeñibāġçeli Çelebi, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Burusevī, ö. 1091)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Evliyā, İmām-ı Sulṭānī)
Şeyḫ Mesʿūd, bk. Mesʿūd Efendi (Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi-zāde, Celvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Muʿīd, bk. Muʿīd Efendi (Şeyḫ, İzmirli)
Şeyḫ Muḥyī'd-dīn, bk. Muḥyī'd-dīn Efendi (Şeyḫ, Burusevī)
Şeyḫ Murād Meḥemmed, bk. Meḥemmed Murād Efendi (Naḳşbendī Şeyḫi, Keşmirli, Muḳʿad)

Şeyḫ Mūsā, bk. Mūsā Efendi (Şekūrī, Celvetī Şeyḫi, şāʿir) {Şekūrī}
Şeyḫ Muṣlī, bk. Muṣlī Efendi (Şeyḫ, Burusevī)
Şeyḫ Muṣlī, bk. Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Tekfūrṭaġlı Şeyḫ Muṣlī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Muṣliḥü'd-dīn, bk. Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Öziçeli, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Dede (Şaçlı, Şeyḫ)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, Şeyḫ)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Debbāġ Yūnus-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Erzincānī, Şeyḫ)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Evliyā-zāde, Şeyḫ, Sirozlu)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (İspirī Dāmādı, Şeyḫ, Menteşeli)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kec-dehān Dāmādı-zāde, Şeyḫ, 1094'te Selanik ḳāḍīsi)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Siyāhī}
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Muʿāmeleci Şeyḫi, Fetḥiyye Cāmiʿi Şeyḫi)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Azīz-zāde)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Burusevī)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Oṭabaşı, Şeyḫ, şāʿir) {Fenāyī}
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Peçevī, Şeyḫ)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Saṭḥī, Şeyḫ, Erżurūmī)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ Abdü'l-aḥad Efendi-zāde, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ, şāʿir) {Maʿnevī}
Şeyḫ Müstaḳīm Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Müstaḳīm, şāʿir) {Müstaḳīm}
Şeyḫ Naṣru'llāh, bk. Naṣru'llāh Efendi (Eyyūb Şeyḫi)
Şeyḫ Naṣūḥ, bk. Naṣūḥ Efendi (Şeyḫ, Burusevī)
Şeyḫ Naṣūḥī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Üsküdarī, şāʿir) {Naṣūḥī}
Şeyḫ Naẓmī-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Şeyḫ Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫ Naẓmī-zāde, Şeyḫ, şāʿir) {Refīʿā}
Şeyḫ Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Atbāzārī, Celvetī Şeyḫi, şāʿir) {Fażlī}
Şeyḫ Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Bosnevī, Şeyḫ)
Şeyḫ Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Çāvuş-zāde Dāmādı, Şeyḫ)
Şeyḫ Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Nefesanbārı Ẕākir, Şeyḫ, şāʿir)
Şeyḫ Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Üsküdar'da Āsitāne Şeyḫi, Bafralı)
Şeyḫ Ömer, bk. Ömer Efendi (Īsā-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Ömer, bk. Ömer Efendi (Şeyḫ, Mıṣrī, Zileli)
Şeyḫ Ömer, bk. Ömer Ḫalīl (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Şekīb}
Şeyḫ Receb, bk. Receb Dede (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Adnī}
Şeyḫ Rıḍvānu'llāh, bk. Rıḍvānu'llāh Efendi (Şeyḫ, Edrineli)
Şeyḫ Saʿīdā, bk. Saʿīdā Efendi (Şeyḫ, Buḫaralı, şāʿir)

Şeyḫ Ṣadrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Baġdādī, şāʿir) {Ṣadrī}
Şeyḫ Ṣadrü'd-dīn, bk. Ṣadrü'd-dīn Efendi (Mevlānā-zāde, Mevlevī Şeyḫi)
Şeyḫ Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Dede (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Ṣāḥib}
Şeyḫ Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ẕihnī Dervīş)
Şeyḫ Selāmī Alī, bk. Alī Efendi (Celvetī Şeyḫi, Selāmī)
Şeyḫ Selāmī-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Şeyḫ Selāmī-zāde, şāʿir) {Ṣadrī}
Şeyḫ Sivasī Efendi, bk. Abdü'l-mecīd Efendi (Sivasī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Ṣunʿu'llāh, bk. Ṣunʿu'llāh Efendi (Celvetī Şeyḫi, Amāsiyyeli)
Şeyḫ Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, şāʿir) {Süleymān}
Şeyḫ Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, İstanbulī)
Şeyḫ Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Mecẕūb-ı İlāhī, Ḳāḍī, Şeyḫ)
Şeyḫ Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Şeyḫ, Ḳādirī, Ḳaramanlı)
Şeyḫ Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Şeyḫ, Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi, yazar)
Şeyḫ Şaʿbān, bk. Şaʿbān Efendi (Ayaṣofıyya Ḫaṭībi, Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ)
Şeyḫ Şaʿbān, bk. Şaʿbān Efendi (Şeyḫ, Abdü'r-rezzāḳ, İnebolılı)
Şeyḫ Şaʿbān, bk. Şaʿbān Efendi (Şeyḫ, Ḳasṭamonī, ö. 1082)
Şeyḫ Vaḥyī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Balaṭ Şeyḫi-zāde, şāʿir) {Vaḥyī}
Şeyḫ Velī, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Şeh-zāde Cāmiʿi Şeyḫi, Celvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Velī, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Şeyḫ, Menteşeli)
Şeyḫ Velī, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Ṭop-ḫāneli, Şeyḫ)
Şeyḫ Yaʿḳūb, bk. Yaʿḳūb Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, İstanbulī)
Şeyḫ Yaʿḳūb, bk. Yaʿḳūb Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Ḳayṣeriyyeli)
Şeyḫ Yaʿḳūb-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ Yaʿḳūb-zāde, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Celvetī Şeyḫi, Ḳāhireli)
Şeyḫ Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Eyyūb Şeyḫi, şāʿir)
Şeyḫ Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Mevlevī Şeyḫi Nesīb, şāʿir) {Nesīb}
Şeyḫ Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḳonevī, şāʿir)
Şeyḫ zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Üftāde-zāde, Celvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Ẕākir Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Şeyḫ, Ẕākir)
Şeyḫi Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Sālik}
Şeyḫī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Öreke-zāde Tābiʿi, Şeyḫī)
Şeyḫī Meḥemmed, bk. Menteş-zāde Meḥemmed Şeyḫī, bk. Meḥemmed Şeyḫī Efendi (Menteş-zāde, 1129'da Arabiyye Medresesi müderrisi)

Şeyḫī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Yeñişehrli Şeyḫī, 1111'de Behrāmiyye Medresesi müderrisi)
Şeyḫī, bk. Abdü'l-mecīd Efendi (Sivasī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫī, bk. Meḥemmed Efendi (Allāme, Egirdirli) {Şeyḫī}
Şeyḫī, bk. Meḥemmed Efendi (Ayaşī-zāde, şā'ir)
Şeyḫī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, 1140'da Tebrīz ḳāḍīsi, şā'ir, ö. 1141)
Şeyḫī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde Şeyḫ, Rūmili ṣadrı, naḳībü'l-eşrāf, şā'ir)
Şeyḫī, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Memiş Efendi, şā'ir, ö. 1136)
Şeyḫī, bk. Merḥabā-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Merḥabā-zāde, 1075'te İstanbul ḳāḍīsi)
Şeyḫī-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫī-zāde, Rūmili ṣadrı)
Şeyḫī-zāde Şerīf, bk. Şerīf Meḥemmed Efendi (Şeyḫī-zāde, 1054'te Ḫāḳāniyye-i Vefā müderrisi)
Şeyḫü'l-İslām 'Alī Efendi Birāderi Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Şeyḫü'l-İslām 'Alī Efendi Birāderi, Yeñişehrli){Nümāyī}
Şeyḫü'l-İslām Abdu'llāh Efendi Maḫdūmı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdu'llāh Efendi Maḫdūmı, 1127'de Pertev Paşa Medresesi müderrisi)
Şeyḫü'l-İslām Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ebe-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḥüsām-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Abdü'l-'azīz, bk. Abdü'l-'azīz Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Şeyḫü'l-İslām) {Azīz}
Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḫˇāce, Adanalı)
Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Menteş-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde, 1060'da Süleymāniyye müderrisi)
Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde, 1098'de Anaṭolı ṣadrı)
Şeyḫü'l-İslām Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Mu'īd)
Şeyḫü'l-İslām Alī Efendi Birāder-zādesi Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Şeyḫü'l-İslām Alī Efendi Birāder-zādesi, 1125'te Fuḍayliyye Medresesi müderrisi)
Şeyḫü'l-İslām Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Başmaḳcı-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām, ö. 1103)
Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Anḳaravī)
Şeyḫü'l-İslām Aṭā'u'llāh Efendi-zāde, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Aṭā'u'llāh Efendi-zāde, 1122'de Ḫusrev Ketḫudā Medresesi müderrisi)

Şeyḫü'l-İslām Aṭā'u'llāh Meḥemmed, bk. Aṭā'u'llāh Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, yazar)
Şeyḫü'l-İslām Azīz, bk. Abdü'l-'azīz Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Şeyḫü'l-İslām) {Azīz}
Şeyḫü'l-İslām Bahāyī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bahāyī Efendi) {Bahāyī}
Şeyḫü'l-İslām Bālī-zāde Efendi Maḫdūmı, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Bālī-zāde Efendi Maḫdūmı, 1073'te Maġnisa ḳāḍīsi) Ḫaṭīb-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḫaṭīb-zāde, Burusevī)
Şeyḫü'l-İslām Bālī-zāde, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bālī-zāde Efendi)
Şeyḫü'l-İslām Başmaḳcı-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Başmaḳcı-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Bolevī Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bolevī)
Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Efendi Birāderi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Efendi Birāderi, Debbāġ-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Efendi Maḫdūmı Aḥmed, bk. Aḥmed Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Efendi Maḫdūmı, 1105'te Ṣaḥn müderrisi)
Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Debbāġ-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Ebe-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ebe-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Ebe-zāde Maḫdūmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Refī' Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebe-zāde Maḫdūmı, 1109'da Ṣāliṣe-i Yaḥyā Efendi Medresesi müderrisi)
Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd Efendi-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd Efendi-zāde, 1075'te Burusa ḳāḍīsi)
Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd, Şeyḫü'l-İslām Es'ad Efendi'nin oğlu, şā'ir) {Sa'īd}
Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd, Şeyḫü'l-İslām Es'ad Efendi'nin oğlu, şā'ir) {Sa'īd}
Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde, Şeyḫü'l-İslām, şā'ir) {Feyżī}
Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde Maḫdūmı Meḥemmed Reşīd, bk. Meḥemmed Reşīd Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde Maḫdūmı, 1098'de Süleymāniyye müderrisi) {Reşīd}
Şeyḫü'l-İslām Esīrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Esīrī, Burusevī Efendi)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāderi Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāderi, Erżurūmī)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāderi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāderi, 1111'de Ṣaḥn müderrisi)

Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi Ömer, bk. Ömer Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi, 1122'de Erżurūm ḳāḍīsi)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Maḫādīmi Ḫˇācesi, bk. Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Maḫādīmi Ḫˇācesi, Ḫaṭṭāṭ)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde, Erżurūmī)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde Fetḥu'llāh, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde, Naḳībü'l-eşrāf, Erżurūmī)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Şeh-zāde Ḫˇācesi, Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde Ömer, bk. Ömer Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde, 1114'te Ṣaḥn müderrisi)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh İmāmı, 1112'de Ḥaleb ḳāḍīsi)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Saʿīd-zāde, Şeyḫü'l-İslām, şāʿir) {Feyżī}
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Erżurūmī)
Şeyḫü'l-İslām Ḥanefī Meḥemmed, bk. Ḥanefī Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Naḫcivānlı)
Şeyḫü'l-İslām Ḥüsām-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḥüsām-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Yek-çeşm)
Şeyḫü'l-İslām İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Şeyḫü'l-İslām, şāʿir) {Naʿīm}
Şeyḫü'l-İslām Ḳara Çelebi-zāde Abdü'l-ʿazīz, bk. Abdü'l-ʿazīz Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Şeyḫü'l-İslām) {Azīz}
Şeyḫü'l-İslām Ḳara Çelebi-zāde, bk. Abdü'l-ʿazīz Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Şeyḫü'l-İslām) {Azīz}
Şeyḫü'l-İslām Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṭop-ḫāneli)
Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed Aṭā'u'llāh, bk. Aṭā'u'llāh Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, yazar)
Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed Efendi Birāder-zādesi, 1139'da Mekke ḳāḍīsi)
Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Anḳaravī)
Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bahāyī Efendi) {Bahāyī}
Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Cānbolād-zāde İmāmı, Kizbī)
Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Debbāġ-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-

İslām, Esīrī, Burusevī Efendi)
Şeyḫü'l-İslām Memek-zāde Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (Memek-zāde, Şeyḫü'l-İslām)
Şeyḫü'l-İslām Menteş-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Menteş-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Mes'ūd, bk. Mes'ūd Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḫˇāce-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Efendi Dāmādı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Efendi Dāmādı, Kanḳırılı)
Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Efendi, bk. Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Minḳārī-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Mīrzā Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Mīrzā)
Şeyḫü'l-İslām Mu'īd Aḥmed Efendi Birāder-zādesi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Mu'īd Aḥmed Efendi Birāder-zādesi, Ārif Aḥmed)
Şeyḫü'l-İslām Mu'īd Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Mu'īd)
Şeyḫü'l-İslām Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Memek-zāde, Şeyḫü'l-İslām)
Şeyḫü'l-İslām Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bālī-zāde Efendi)
Şeyḫü'l-İslām Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bolevī)
Şeyḫü'l-İslām Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Mīrzā)
Şeyḫü'l-İslām Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed Ṣādıḳ, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣadrü'd-dīn-zāde, şā'ir) {Ṣādıḳ}
Şeyḫü'l-İslām Ṣadrü'd-dīn-zāde Ṣādıḳ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣadrü'd-dīn-zāde, şā'ir) {Ṣādıḳ}
Şeyḫü'l-İslām Ṣun'ī-zāde Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣun'ī-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Ṣun'ī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣun'ī-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Minḳārī-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Zekeriyyā-zāde, şā'ir) {Yaḥyā}
Şeyḫü'l-İslām Yek-çeşm Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Yek-çeşm)
Şeyḫü'l-ḳurrā Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ, Manṣūrī)
Şeyḫü'l-ḳurrā Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ, İstanbulī)
Şeyḫü'l-ḳurrā Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Ayaṣofıyya Ḫaṭībi, Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ)
Şeyḫ-zāde Abdü'l-ġanī, bk. Abdü'l-ġanī Efendi (Vardarī, Şeyḫ-zāde, şā'ir)
Şeyḫ-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫ-zāde, İstanbulī)
Şeyḫ-zāde Efendi Maḫdūmı, bk. Ṣun'ullāh Meḥemmed (Şeyḫ-zāde Efendi Maḫdūmı, 1084'te Ḥammāmiyye müderrisi)
Şeh-zāde Ḫˇācesi İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Şeh-zāde

Ḫʿācesi, Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde)
Şeyḫ-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Şeyḫ-zāde, Edrinevī)
Şeyḫ-zāde Maḫdūmı Meḥemmed Ṣādıḳ, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫ-zāde Maḫdūmı, 1068'de Ḫabbāziyye Medresesi müderrisi, şāʿir) {Ṣādıḳ}
Şeyḫ-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Dāvūd-zāde, 1058'de Mekke ḳāḍīsi, Şeyḫ-zāde)
Şeyḫ-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ-zāde, Aḳḥiṣārlı)
Şifāyī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḥekīmbaşı, şāʿir)
Şifāyī, bk. Meḥemmed Çelebi (Ḥekīmbaşı, şāʿir)
Şifāyī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥasan Efendi-zāde Şeyḫ, 1066'da İstanbul ḳāḍīsi, şāʿir)
Şifāyī, bk. Şaʿbān Efendi (Ṭabīb, Ayaşlı, şāʿir)
Şihāb Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şihāb, 1045'te Selanik kadısı, Muḥaşşī, ṣāḥibü't-teṣānif)
Şināsī, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (ḳāḍī, şāʿir)
Şināsī, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī Rūz-nāmeci-zāde, Küçük Ḫünkār, şāʿir)
Şīr, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Şirvānī Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Şirvānī, Müsevvid)
Şirvānī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şirvānī, 1067'de Mekke ḳāḍīsi)
Şuʿayb-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şuʿayb-zāde, 1064'te Bālī Paşa Medresesi müderrisi)
Şuʿayb-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Şuʿayb-zāde, 1056'da Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Şuʿūrī, bk. Ḥasan Efendi (Ḥalebī, şāʿir)
Şūḫī, bk. Meḥemmed Efendi (Edincikli, 1092'de Süleymāniyye müderrisi, şāʿir)
Şūrī, bk. Ḥasan Aġa (Diyārbekrī, şāʿir)
Şühūdī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Çeńe Efendi, şāʿir)
Şükrī, bk. İbrāhīm Efendi (Ṣofyalı, 1075'te Belġrad ḳāḍīsi, şāʿir) {Şükrī}
Şükru'llāh Efendi Dāmādı, bk. Ḥüseyn Efendi (Arnavud, Şükru'llāh Efendi Dāmādı)
Tā'ib, bk. Abbās Paşa (Acem Paşa, şāʿir)
Tā'ib, bk. Aḥmed Tā'ib Efendi (Oṯmān-zāde, İstanbulī, şāʿir) {Tā'ib}
Tā'ib, bk. İbrāhīm Efendi (Ḫalīl Paşa-zāde, Paşa-zāde Celeb İbrāhīm, şāʿir)
Tā'ib, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī Cābī-zāde, şāʿir, ö. 1130)
Tā'ib, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir, ö. 1095)
Tā'ib, bk. Muṣṭafā Çelebi (Alaşehrli, şāʿir, ö. 1122)
Ṭabʿī, bk. İsmāʿīl Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Ṭabʿī, bk. Meḥemmed Efendi (Edībī Alī-zāde, şāʿir)
Ṭabʿī, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī, şāʿir)
Ṭabanıyaṣṣı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṭabanıyaṣṣı, ṣadr-ı aʿẓam)

Tābi'-i Muṣāḥib Paşa Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Ḥācī, Tābi'-i Muṣāḥib Paşa)
Ṭabīb Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṭabīb, Kütāhiyyeli)
Ṭabīb Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṭabīb, Şehlā)
Ṭabīb Ebu'l-is'ād Aḥmed, bk. Ebu'l-is'ād Aḥmed Efendi (Ṭabīb, Şāmī)
Ṭabīb Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Ṭabīb, Ḳoca Emīr-zāde)
Ṭabīb Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ḥayātī-zāde Dāmādı, Ṭabīb)
Ṭabīb Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ṭabīb, İstanbulī)
Ṭabīb Ṣa'bān, bk. Ṣa'bān Efendi (Ṭabīb, Ayaşlı, şā'ir) {Şifāyī}
Ṭablī-zāde Şeyḫ 'Aḳlī, bk. Alī Efendi (Ṭablī-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Aḳlī}
Tācī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Tācī, Edrineli, Ulemā Ḳavuġı)
Tācü'd-dīn-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Tācü'd-dīn-zāde, 1068'de Filibe ḳāḍīsi)
Ṭāhir, bk. Abdu'llāh Çelebi (Burusevī, şā'ir)
Ṭāhir, bk. Meḥemmed Efendi (Mekkī-zāde, 1123'te Ḳuds ḳāḍīsi, şā'ir)
Ṭal'atī, bk. Ḥüseyn Efendi (Anḳaravī, şā'ir)
Ṭal'atī, bk. Meḥemmed Çelebi (Edrinevī, şā'ir)
Ṭāli'ī, bk. İsḥāḳ Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Ṭālib Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, Kürd-zāde Ṭālib, şā'ir) {Ṭālib}
Ṭālib, bk. Aḥmed Efendi (Bosnevī, Süleymāniyyeli, şā'ir)
Ṭālib, bk. Meḥemmed Dede (Ṭoḳat Mevlevī-ḫānesi şeyḫi, şā'ir)
Ṭālib, bk. Meḥemmed Efendi (Dīvītci-zāde, Şeyḫ, şā'ir)
Ṭālib, bk. Ömer Efendi (ḳāḍī, şā'ir)
Ṭarḫūncı Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ṭarḫūncı, Mūsā Paşa Ketḫudāsı, ṣadr-ı a'ẓam)
Ṭarsusī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṭarsusī, 1066'da Ḳayşeriyye ḳāḍīsi)
Ṭarzī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Ṭaş Çelebi, bk. Muṣṭafā Efendi (Dizdār-zāde, Ṭaş Çelebi)
Ṭaş Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Dizdār-zāde, Ṭaş Efendi)
Ṭaşkendī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṭaşkendī-zāde, 1063'de Bosna ḳāḍīsi)
Tatar 'Abdu'llāh-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Tatar Abdu'llāh-zāde, 1125'te Mıṣr ḳāḍīsi)
Tatar Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣādıḳ Efendi Tābi'i, Tatar, Ṣādıḳ Efendi Tatarı)
Tatar Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Tatar, 1079'da Ṣofya ḳāḍīsi)
Tatar Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḫaṭṭāṭ, Tatar, ö. 1083)
Tatar Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Tatar, 1115'te Abdü's-selām Medresesi müderrisi)
Tatar Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Ḳırımī, Tatar)
Tatar Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ankebūt Aḥmed Paşa İmāmı, Tatar)

Tatar Efendi Dāmādı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Tatar Efendi Dāmādı, Kanḳırılı)
Tatar Ḫˇāce Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Tatar Ḫˇāce, 1126'da Belġrad ḳāḍīsi)
Tatar Murtażā, bk. Murtażā Efendi (Tatar, 1107'de Ṣaḥn müderrisi)
Ṭavīl Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṭavīl, 1089'da Ṣaḥn müderrisi)
Ṭavīl Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ṭavīl, Ayaşlı)
Ṭavīl Īsā, bk. Īsā Efendi (Ṭavīl, Ḥamīdli)
Ṭavīl Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṭavīl, Bosnevī)
Ṭavīl Nūḥ, bk. Nūḥ Efendi (Ṭavīl, Burusevī)
Ṭavuḳcı Paşa İmāmı Alī, bk. Alī Efendi (Ṭavuḳcı Paşa İmāmı, 1113'te Eyyūb ḳāḍīsi)
Ṭayyār Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Ṭayyār, Anḳaralı)
Ṭayyar Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṭayyar, ṣadr-ı aʿẓam)
Ṭayyib, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, Aṭṭār-zāde, şāʿir)
Ṭayyibī, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Tecellī, bk. Ẕü'l-fiḳār Efendi (Prizrenli, şāʿir)
Tefsīrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Tefsīrī, İstanbulī, ö. 1077)
Tefsīrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Tefsīrī, Ayntābī, ö. 1111)
Tefsīrī-zāde Meḥemmed Aṭā'u'llāh, bk. Meḥemmed Aṭā'u'llāh Efendi (Tefsīrī-zāde, 1125'te İstanbul ḳāḍīsi, şāʿir) {Vaḳʿī}
Tekfūrṭaġlı Alī, bk. Alī Efendi (Tekfūrṭaġlı, 1132'de Eyyūb ḳāḍīsi)
Tekfūrṭaġlı İmāmı Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Tekfūrṭaġlı İmāmı, Beşiktaşī Süleymān)
Tekfūrṭaġlı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Tekfūrṭaġlı, ṣadr-ı aʿẓam)
Tekfūrṭaġlı Şeyḫ Muṣlī, bk. Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Tekfūrṭaġlı Şeyḫ Muṣlī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Telḫīṣci Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Mīrzā Efendi Tābiʿi, Telḫīṣci)
Temürḳazıḳ, bk. Alī Efendi (Ḳonevī, Temürḳazıḳ)
Tevfīḳī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Tevfīḳī-zāde, 1051'de Edrine ḳāḍīsi)
Tevfīḳī-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Tevfīḳī-zāde, ö. 1043)
Tevfīḳī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Tevfīḳī-zāde, 1115'te Rūmili ṣadrı)
Tevfīḳī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Tevfīḳī-zāde Maḫdūmı, 1076'da Üçbaş Medresesi müderrisi)
Teẕkireci ʿAlī Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Teẕkireci ʿAlī Efendi-zāde, 1095'te Tevḳīʿī Caʿfer Çelebi Medresesi müderrisi
Teẕkireci Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Teẕkireci, 1100'de Maġnisa ḳāḍīsi)
Teẕkireci Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Teẕkireci, Ḥamīdī)
Teẕkireci Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳāḍī-zāde Teẕkireci, Üsküdarī)

Teẕkireci Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Teẕkireci, Anabolılı)
Teẕkireci Ḥüseyn Efendi-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Teẕkireci Ḥüseyn Efendi-zāde, 1125'te Burusa ḳāḍīsi)
Teẕkireci Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Memek-zāde Birāder-zādesi, Teẕkireci)
Teẕkireci Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Teẕkireci, Begbāzārī)
Teẕkireci Mūsā, bk. Mūsā Efendi (Teẕkireci, 1056'da Yeñişehr ḳāḍīsi, ö. 1059)
Teẕkireci Mūsā, bk. Mūsā Efendi (Teẕkireci, Ḳasṭamonılı, ö. 1060)
Teẕkireci Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Teẕkireci, Ġaferyātī)
Teẕkireci Şems, bk. Şemsü'd-dīn Efendi (Teẕkireci Şems, 1053'te Mekke ḳāḍīsi)
Ṭıflī, bk. Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Tırḫalalı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Tırḫalalı, şā'ir) {Naẓīf}
Ṭoḳatī Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Çelebi (Ṭoḳatī, şā'ir) {Ṣıḥḥatī}
Ṭop-ḫāneli Fażlu'llāh, bk. Fażlu'llāh Efendi (Ṭop-ḫāneli, 1119'da Siyāvuş Paşa Medresesi müderrisi)
Ṭop-ḫāneli Ḳādirī Şeyḫi Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ṭop-ḫāneli, Ḳādirī Şeyḫi)
Ṭop-ḫāneli Kerīm-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṭop-ḫāneli, Kerīm-zāde, Şeyḫ)
Ṭop-ḫāneli Velī, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Ṭop-ḫāneli, Şeyḫ)
Ṭopḳapulı-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (Ṭopḳapulı-zāde, şā'ir) {Feyżī}
Ṭosyevī Efendi-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Ṭosyevī Efendi-zāde, şā'ir) {Sa'dī}
Ṭosyevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṭosyalı, 1083'te Ḥaleb ḳāḍīsi, ö. 1084)
Ṭosyevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṭosyevī, 1129'da İstanbul ḳāḍīsi)
Ṭrabzonī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Muṭavvelī, Ṭrabzonī)
Ṭrabzonī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ṭrabzonī, 1094'te ordu ḳāḍīsi)
Ṭrabzonī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ṭrabzonī, Laz Maḥmūd)
Ṭrabzonī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṭrabzonī, 1112'de Sulṭāniyye Medresesi müderrisi)
Ṭrabzonī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṭrabzonī-zāde, 1120'de Ḫusrev Paşa Medresei müderrisi)
Ṭrabzonī Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Ṭrabzonī, Laz Oṣmān)
Ṭrabzonī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṭrabzonī-zāde, 1124'te Aḫī Çelebi Medresesi müderrisi)
Tūc Emīr, bk. Muṣṭafā Efendi (Tūc Emīr, Maġnisalı)
Ṭulumcı Ḥüsām, bk. Ḥüsāmü'd-dīn Efendi (Ṭulumcı Ḥüsām, 1035'te İstanbul ḳāḍīsi)

Ṭurmuş-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṭurmuş-zāde, İstanbulī)
Turşucı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Turşucı-zāde, 1136'da Ṣāniye-i Nişāncı Paşa Medresesi müderrisi)
Türkmān-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Türkmān-zāde, 1136'da İvaż Paşa Medresesi müderrisi)
Ulemā Ḳavuġı, bk. İbrāhīm Efendi (Tācī, Edrineli, Ulemā Ḳavuġı)
Uncı-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, Uncı-zāde, şā'ir) {Fehīm}
Urmevī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Rūmiyye Şeyḫi, Urmevī)
Uşşāḳī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Uşşāḳī, 1125'te Eyyühüm Medresesi müderrisi)
Uşşāḳī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Uşşāḳī, 1100'de Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi)
Uşşāḳī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Uşşāḳī-zāde, naḳībü'l-eşrāf, şā'ir) {Nesīb}
Uşşāḳī-zāde Abdü'l-'azīz, bk. Abdü'l-'azīz Efendi (Uşşāḳī-zāde, Ḥüsāmü'd-dīn-i Uşşāḳī'nin oğlu, 1040'ta Ḥaleb ḳāḍīsi)
Uşşāḳī-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1086'da Ḳāhire ḳāḍīsi, şā'ir) {Bāḳī}
Uşşāḳī-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1070'te Ġalaṭa ḳāḍīsi)
Uşşāḳī-zāde Faṣīḥī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1063'te Ḳuds ḳāḍīsi) {Faṣīḥī}
Uşşāḳī-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1080'de Siyāvuş Paşa Medresesi müderrisi, ö. 1081)
Uşşāḳī-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Uşşāḳī-zāde, şā'ir, müverriḫ, ö. 1136) {Ḥasīb}
Uşşāḳī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1063'te Ḳuds ḳāḍīsi) {Faṣīḥī}
Uşşāḳī-zāde Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1119'da Ṣām ḳāḍīsi)
Uzletī, bk. Meḥemmed Beg (Degirmenci-zāde, şā'ir)
Uzun Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Uzun, 1076'da Ṣām ḳāḍīsi, şā'ir) {Abdī}
Uzun Alī Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Uzun Alī Efendi-zāde, 1118'de Ṣaḥn müderrisi)
Uzun Alī, bk. Fāżıl Uzun Alī, bk. Alī Efendi (Fāżıl Uzun)
Uzun Fāżıl Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Uzun, Fāżıl, Ḳonevī)
Uzun Ḥasan Efendi-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Uzun Ḥasan Efendi-zāde, 1115'te Mıṣr ḳāḍīsi)
Uzun Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Uzun, Fāżıl, Ḳonevī)
Uzun Sa'dī, bk. Sa'dī Efendi (Uzun, 1058'de Ḳuds ḳāḍīsi)
Uzun Sa'dī-zāde Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Uzun Sa'dī-zāde, 1089'da Bosna ḳāḍīsi)
Uzun Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Uzun, Begḫān Sulṭān Ḫ̆ˇācesi, Diyārbekrī)
Uzunī-zāde Mülāzımı İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Uzunī-zāde Mülāzımı, Bosnevī)

Uzunī-zāde Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Uzunī-zāde, Bosnevī)
Üftāde-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Üftāde-zāde, Celvetī Şeyḫi)
Üftāde-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Üftāde-zāde, Şeyḫ)
Ülfetī, bk. Ḥüseyn Efendi (Baġdādī, şāʿir)
Ülfetī, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Ümīdī, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫ İsmāʿīl Efendi-zāde, Şeyḫ, şāʿir)
Ümmī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ümmī, 1057'de Diyārbekr ḳāḍīsi)
Ümmī Sinān-zāde Ḥāfiẓı, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Südci-zāde Dervīş, Ümmī Sinān-zāde Ḥāfiẓı, şāʿir) {Ḥāfiẓ}
Ümmī Sinān-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ümmī Sinān-zāde, Şeyḫ, ö. 1088)
Ünsī Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Ünsī, Kütāhiyyeli, 1075'te Şām ḳāḍīsi, şāʿir) {Ünsī}
Ürgübī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ürgübī, Seyyid, ö. 1041)
Ürgübī Seyyid Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ürgübī, Seyyid, ö. 1041)
Üryānī Alī, bk. Alī Efendi (Üryānī, İznikmidli)
Üskübī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Üskübī, ö. 1040)
Üsküdarī Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Üsküdarī, 1094'te Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi)
Üsküdarī Aḥmed Ramażān, bk. Aḥmed Ramażān Efendi (Üsküdarī, Marʿaşlı, 1068'de ordu ḳāḍīsi)
Üsküdarī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Üsküdarī, şāʿir) {Vaʿdī}
Üsküdarī Alī, bk. Alī Efendi (Üsküdarī, şāʿir) {Şermī}
Üsküdarī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Üsküdarī, şāʿir) {Sırrī}
Üsküdarī Ḳarabacaḳ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳarabacaḳ, Ḳāḍī-zāde)
Üsküdarī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Üsküdarī, şāʿir) {Meşrebī}
Üsküdarī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Üsküdarī, Ḫaffāf-zāde)
Üsküdarī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Behrām Aġa Ḫˇācesi, Üsküdarī)
Üsküdarī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī, şāʿir) {Kānī}
Üsküdarī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī, şāʿir) {Żamīrī}
Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi-zāde Mesʿūd, bk. Mesʿūd Efendi (Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi-zāde, Celvetī Şeyḫi)
Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi-zāde, 1095'te Şām ḳāḍīsi)
Üsṭüvānī Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Üsṭüvānī, Şeyḫ)
Vaʿdī, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, şāʿir)
Vaʿdī, bk. Üsküdarī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Üsküdarī, şāʿir)

Vaḥdetī, bk. Aḥmed Efendi (İstanbulī Ḥüsām-zāde, şāʿir)
Vaḥdī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Vaḥdī, Ḥācīoġlılı, şāʿir) {Vaḥdī}
Vaḥīd, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣofyalı, şāʿir)
Vaḥyī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Balaṭ Şeyḫi-zāde, şāʿir)
Vaḥyī, bk. Ömer Çelebi (Diyārbekrī, şāʿir)
Vāṯıḳ, bk. Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Vaḳʿī, bk. Aḥmed Efendi (Oḳcı-zāde, 1055'te Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi)
Vaḳʿī, bk. Tefsīrī-zāde Meḥemmed Aṭā'u'llāh, bk. Meḥemmed Aṭā'u'llāh Efendi (Tefsīrī-zāde, 1125'te İstanbul ḳāḍīsi, şāʿir)
Vāḳıf, bk. Maḥmūd Efendi (Ḫˇāce-zāde, Burusevī, şāʿir)
Vālī, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Nefes-zāde, şāʿir)
Vālide Ketḫudāsı İmāmı Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Vālide Ketḫudāsı İmāmı, Bosnalı)
Vālide Sulṭān Ketḫudāsı İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vālide Sulṭān Ketḫudāsı İmāmı, Kūsec, Ḳırımī)
Vānī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Yek-çeşm, Vānī, şāʿir) {Dürrī}
Vānī Alī, bk. Alī Efendi (Vānī, 1072'de Eyyūb ḳāḍīsi)
Vānī Dāmādı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Vānī Dāmādı, Erżurūmī)
Vānī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Vānī)
Vānī Efendi-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Vānī Efendi-zāde, 1128'de Çendīk Medresesi müderrisi)
Vānī Ḥafīdi Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Vānī Ḥafīdi, 1114'te Vāʿiẓiyye Medresesi müderrisi)
Vānī Ḥafīdi Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Vānī Ḥafīdi, 1131'de Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi)
Vānī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vānī, 1062'de Baġdād ḳāḍīsi, ö. 1066)
Vānī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vānī, şāʿir) {İzzī}
Vānī Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Vānī)
Vānī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Vānī-zāde, 1091'de Yıldırım Ḫān Medresesi müderrisi)
Vanī-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Vanī-zāde, 1114'te Ḳuds ḳāḍīsi)
Vānī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Rıżā Efendi (Vānī-zāde, 1114'te Çendīk Medresesi müderrisi)
Vānī-zāde Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Vānī-zāde, 1112'de Ḥażret-i Emīr Medresesi müderrisi)
Vardarī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vardarī, şāʿir) {Beyāżī}
Vardarī Şeyḫ-zāde Abdü'l-ġanī, bk. Abdü'l-ġanī Efendi (Vardarī, Şeyḫ-zāde, şāʿir)
Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Maḫdūmı Abdü'l-vehhāb, bk. Abdü'l-vehhāb Efendi (Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi Maḫdūmı, 1131'de Çivi-zāde

Dārü'l-ḥadīṣi müderrisi)
Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vardarī Şeyḫ-zāde, 1050 Burusa ḳāḍīsi, şā'ir)
Vāṣıf Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vāṣıf, 1133'te Ṣaḥn müderrisi, şā'ir)
Vāṣıf, bk. Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Vāṣıf, bk. Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Vāṣıf, bk. İsmā'īl Çelebi (İstanbulī İmām-zāde, şā'ir)
Vecdī, bk. Abdü'l-bāḳī Beg (İstanbulī, Boġuḳ, şā'ir)
Vecīhī, bk. Ḥasan Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Vehbī, bk. İbrāhīm Efendi (Ḳāsım-zāde, şā'ir)
Vehbī, bk. İbrāhīm Efendi (Mevlevī Dervīşi, şā'ir)
Velī, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Rodosī Velī, 1063'te Ṣaḥn müderrisi, şā'ir)
Velī-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Velī-zāde, 1044'te Şām ḳāḍīsi)
Velī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Velī-zāde, 1079'da Edrine ḳāḍīsi)
Veznī, bk. Murtażā Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Viṣālī, bk. Meḥemmed Efendi (Nigdevī, şā'ir)
Viṣālī-zāde Ārif, bk. Meḥemmed Efendi (Viṣālī-zāde, şā'ir)
Viṣālī-zāde Meḥemmed, bk. Ārif, bk. Meḥemmed Efendi (Viṣālī-zāde, şā'ir)
Vişne-zāde İzzetī Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vişne-zāde, Şeyḫ, şā'ir, ṣadr-ı Rūm) {İzzetī}
Vize Müftīsi Ḥanefī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Vize Müftīsi, Ḥanefī)
Vizeli İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Vizeli, 1091'de Fīrūz Aġa Medresesi müderrisi)
Vizevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vizevī, Mektūbī)
Vuṣlatī, bk. Alī Beg (Öziçelī, alaybegi, şā'ir)
Vücūdī, bk. Aḥmed Efendi (Diyārbekrī, şā'ir)
Ya'ḳūbca-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ya'ḳūbca-zāde, 1054'te Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Yaġlıḳcı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Yaġlıḳcı-zāde, İstanbulī)
Yaḥyā Paşa-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Yaḥyā Paşa-zāde, 1056'da Eyyūb ḳāḍīsi, şā'ir) {Nuṭḳī}
Yaḥyā-zāde Abdu'llāh Mollā, bk. Abdu'llāh Mollā Efendi (Yaḥyā-zāde, 1127'de Ḥaleb ḳāḍīsi)
Yaḥyā-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Yaḥyā-zāde, 1135'te Anaṭolı ṣadrı)
Yaḥyā-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Edrineli Yaḥyā-zāde, 1115'te Ḫāṣoṭabaşı Medresesi müderrisi)
Yaḳīn, bk. Alī Efendi (Iṣfahānī, Dervīş, şā'ir)
Yamalı İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Yamalı, 1118'de Alī Paşa Medresesi müderrisi)
Yasaḳcı-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Yasaḳcı-zāde, şā'ir) {Bezmī}

Yāverī-zāde Maḫdūmı Es'ad, bk. Es'ad Efendi (Yāverī-zāde Maḫdūmı, Naḳḳāş Ḥasan Paşa Medresesi müderrisi)
Yāverī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Yāverī-zāde, Ispartalı) {Ḳābilī}
Yavuz-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Yavuz-zāde, 1051'de Burusa ḳāḍīsi, şā'ir) {Ālī}
Yek-çeşm Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Murād Paşa İmāmı, Yek-çeşm)
Yek-çeşm Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Yek-çeşm, Vānī, şā'ir) {Dürrī}
Yek-çeşm Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Yek-çeşm)
Yek-çeşm Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Yek-çeşm Kürd, Ḳaplan Paşa Ḫˇācesi)
Yeñibāġçeli Celeb Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Yeñibāġçeli Celeb, Şeyḫ)
Yeñibāġçeli Çelebi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Yeñibāġçeli Çelebi, Şeyḫ)
Yeñişehrli Dervīş Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Yeñişehrli Dervīş, şā'ir) {Ṣāfī}
Yeñişehrli Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Yeñişehrli, 1098'de Dāmād Efendi Medresesi müderrisi)
Yeñişehrli Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Yeñişehrli, 1137'de Maġnisa ḳāḍīsi)
Yeñişehrli Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Yeñişehrli, şā'ir) {Nigāhī}
Yeñişehrli Şeyḫī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Yeñişehrli Şeyḫī, 1111'de Behrāmiyye Medresesi müderrisi)
Yetīmī, bk. Meḥemmed Efendi (Hāşimī-zāde, 1073'te Ġalaṭa ḳāḍīsi, şā'ir)
Yūsuf Dede, bk. Yūsuf Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḳonevī, şā'ir)
Yūsuf Nābī, bk. Yūsuf Efendi (Ruhāvī, şā'ir) {Nābī}
Yūsuf Paşa İmāmı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Yūsuf Paşa İmāmı, 1131'de Saḳız ḳāḍīsi)
Yūsuf Paşa İmāmı Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Yūsuf Paşa İmāmı, Aynagöz)
Yūsuf Paşa İmāmı Nūḥ, bk. Nūḥ Efendi (Yūsuf Paşa İmāmı, Bosnevī)
Yümnī, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir)
Yümnī, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1106)
Yümnī, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Yümnī, bk. Süleymān Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Yüsrī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Yüsrī, 1105'te Şām ḳāḍīsi, şā'ir) {Yüsrī}
Yüsrī-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Yüsrī-zāde, Debbāġ-zāde mülāzımı)
Ẕākir Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Nefesanbārı Ẕākir, Şeyḫ, şā'ir)
Ẕākirī, bk. Aḥmed Efendi (Ḳurd-zāde, şā'ir)
Ẕākirī, bk. Ẕākir-zāde Şeyḫ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ẕākir-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ẕākirī}
Ẕākir-zāde Abdü'l-vehhāb, bk. Abdü'l-vehhāb Efendi (Ẕākir-zāde, Şeyḫ)
Ẕākir-zāde Şeyḫ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ẕākir-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ẕākirī}

Żamīrī, bk. Aḥmed Efendi (Ḥācī Yūsuf-zāde, 1056'da Eyyūb Medresesi müderrisi, şā'ir)
Żamīrī, bk. Üsküdarī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī, şā'ir)
Zārī, bk. Ca'fer Çelebi (İstanbulī, Noḳṭa-zāde, şā'ir)
Zārī, bk. Muṣṭafā Efendi (Öziçeli, şā'ir)
Ẓarīf, bk. Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Zehrimār-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi, [Zehrimār-zāde, şā'ir) {Rıżā}
Zehrimār-zāde Rıżā, bk. Meḥemmed Efendi, [Zehrimār-zāde, şā'ir) {Rıżā}
Ẕekāyī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ẕekāyī, 1061'de Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir)
Ẕekāyī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1130)
Zekāyī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳıbrısī, şā'ir)
Zekeriyyā-zāde Efendi, bk. Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Zekeriyyā-zāde, şā'ir) {Yaḥyā}
Zekeriyyā-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Zekeriyyā-zāde, şā'ir) {Yaḥyā}
Zekī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Zekī, 1093'te Ḳuds ḳāḍīsi, şā'ir) {Zekī}
Ẕekī, bk. Alī Efendi (Bosnevī, şā'ir)
Zekī, bk. Ḫalīl Efendi (İstanbulī, Çengī, şā'ir)
Zemçi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Zemçi, 1125'te Ṣaḥn müderrisi)
Zeyniyye Şeyḫi Kemālü'd-dīn, bk. Kemālü'd-dīn Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Burusevī)
Zeyniyye Şeyḫi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Burusevī, ö. 1091)
Zeyniyye Şeyḫi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Ḳāḍī, ö. 1040)
Zeynü'd-dīn Ḫışmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Zeynü'd-dīn Ḫışmı, Baġdādī)
Zeyrek-zāde Yūnus, bk. Yūnus Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde, Seyrek-zāde)
Zeyrek-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde)
Ẕihnī, bk. Ḥalebī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥalebī, şā'ir)
Ẕihnī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Berber-zāde, şā'ir, ö. 1127)
Ẕihnī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1126)
Ẕihnī, bk. Ṣāliḥ Efendi (Ders-i 'Ām, İstanbulī, şā'ir)
Ẕikrī, bk. Ebū Bekr Aġa (Öziçeli, şā'ir)
Zilevī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Zilevī, Naṣūḥ Paşa-zāde İmāmı)
Żiyāyī-zāde Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Rodosī, Kūsec, Żiyāyī-zāde)
Ẓuhūrī, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (İsḥāḳ-zāde Ẓuhūrī, şā'ir)
Zūr Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Zūr, Üsküdarī)
Ẕü'l-fiḳār Paşa-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ẕü'l-fiḳār Paşa-zāde, 1113'te Maġnisa ḳāḍīsi)
Ẕübāb Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ẕübāb, Burusevī, şā'ir) {Seyyidī}
Zühdī, bk. Aḥmed Efendi (Kürd, şā'ir)

Özel İsimler Dizini [1]

A

Abaza Paşa 337, 338, 339
Abaza Şeyḫi Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Abaza Şeyḫi, Ṣarı Baba-zāde)
Abbās Efendi (Ḳāḍī Maḥmūd Medresesi müderrisi) 3006
Abbās Mīrzā (Acem şāhı) 370, 546
Abbās Paşa (Acem Paşa, şā'ir) {Tā'ib} **1904**
Abbās-ı Ṯānī (Acem şāhı) 1432
Abbāsiyye Medresesi 2219
Abdāl Çelebi 1982
Abdāl Meḥemmed Cāmi'-i Şerīfi 643, 965
Abdāl Mūsā bk. Mūsā Efendi (Abdāl)
Abdī Abdu'r-raḥmān Efendi 3051
Abdī Aġa Medresesi 215
Abdī Dede (Ḫalvetī Şeyḫi) 302, 1393
Abdī Dede-zāde Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Abdī Dede-zāde)
Abdī Efendi 1103, 1191, 1846, 2123, 2182, 2189, 2417, 2448, 2511
Abdī Efendi (Ḳuds Ḳāḍīsi) 1123
Abdī Efendi (Şeyḫ , Muḥyī'd-dīn Efendi ḫalīfesi) 1403
Abdī Efendi (Ṭop-ḫāneli) 849, 1201, 1811, 1812
Abdī Efendi, bk. Abdu'llāh Efendi (Fındıḳlılı, Abdī)

1 Özel İsimler Dizini, "İsim (Nisbe)" şeklinde tanzim edilmiştir. Örnek: "Abdu'llāh Efendi (Bülbül-zāde)." İsim ile nisbeden birinin eksik olduğu durumlarda mevcut olan tek unsur verilmiştir. Örnek: "Abdu'llāh Efendi." "Bülbül-zāde Efendi." Eser isimleri ***kalın italik*** olarak gösterilmiştir.

[Yayıncı Notu]:

Medrese, câmi ve tekkeler birden fazla isimle anılmışsa bunlar tek yerde birleştirildi veya göndermeler yapıldı.

Eserde biyografisi bahis konusu edilen şahısların hayat hikâyelerinin yer aldığı sayfalar dizinde **kalın** olarak vurgulandı.

Şahıs isimlerine atıf yaparken müellif, aynı şahsa ismi ve nisbesi ile, sadece ismi ile veya sadece nisbesi ile atıf yapabilmekte; hatta birden fazla şöhreti (nisbe / lakab / mahlas) bulunan bir şahıstan farklı yerlerde farklı şekillerde bahsedebilmektedir. Bu nedenle dizinden yararlanmayı kolaylaştırmak için aynı şahsa işaret ettiğinden emin olduğumuz kullanımları tek noktada birleştirmeye çalıştık (diğer kullanımları da oraya yönlendirdik). Dizinden yararlanırken isme ve şöhrete ayrı ayrı bakmakta fayda vardır. Bu hususta, Osmanlı isimleriyle ilgili -okuyucunun işini kolaylaştıracak- birkaç noktaya işaret etmeyi gerekli görüyoruz:

1) "Abd-" ile kurulan kimi bileşik isimlerde bazen ikinci kelime tek başına kullanılmıştır: Abdü'l-'azīz (Azīz Efendi), Abdü'l-bāḳī (Bāḳī Efendi), Abdü'l-ġanī (Ġanī Efendi), Abdü'l-kerīm (Kerīm Çelebi).

2) Daha çok övgü şeklinde "-dīn" ile kurulan bileşik isimlerin (lakab) bazısında ilk bileşen tek başına kullanılabilmektedir: Ḥüsāmü'd-dīn (Ḥüsām), Sinānü'd-dīn (Sinān), Burhānü'd-dīn (Burhān), Cemālü'd-dīn (Cemāl), Kemālü'd-dīn (Kemāl), Ekmelü'd-dīn (Ekmel), Şücā'ü'd-dīn (Şücā'). "Muṣliḥü'd-dīn" "Muṣlī", "Muḥyi'd-dīn" ise "Muḥyī" şeklinde kısaltılmıştır. Keza: Ebū Bekr (Bekr Efendi).

3) İsimlere eşlik eden övgü kalıplarından bazılarının sadece belirli isimlerle birlikte kullanıldığını bilmek, bu kalıpların tek başlarına kullanıldıkları yerlerde ilgili isimle eşleştirilmelerini kolaylaştıracaktır. Özellikle Peygamber Efendimizin dört ismine dayanan Meḥemmed, Muṣṭafā, Aḥmed ve Maḥmūd isimlerinin her birisine ona özgü bir övgü kalıbının eşlik ettiği görülmektedir: Muḥyi'd-dīn (Meḥemmed), Muṣliḥü'd-dīn (Muṣṭafā), Şemsü'd-dīn (Aḥmed), Bedrü'd-dīn (Maḥmūd). Bu dört isme başka övgü kalıpları da eşlik edebilse de yukardaki övgü kalıpları hemen hemen sadece bu isimlerle birlikte kullanılmaktadır.

4) Sıklıkla birlikte kullanılan diğer kalıp ve isimler de şunlardır: Alā'ü'd-dīn (Alī), Ḥüsāmü'd-dīn (Ḥüseyn), Sinānü'd-dīn (Yūsuf); ayrıca Tācü'd-dīn (İbrāhīm), Ḫayrü'd-dīn (Ḫıżr veya Ḫalīl).

Abdī Paşa 2769, 2825, 3302, 3304, 3323
Abdī Paşa (Ḫotin Muḥāfıẓı) 3354
Abdī Paşa (Ḳapudan) 3405
Abdī Paşa (Mıṣr vālīsi) 3342
Abdī Paşa (Müverriḫ, şā'ir, ö. 1103) {Abdī} **2034-2037**
Abdī Paşa (Rūmili vālīsi) 3343
Abdī Paşa (Vezīr) 3346
Abdī Paşa Sarāyı 3352
Abdī, bk. Abdī Paşa (Müverriḫ, şā'ir, ö. 1103)
Abdī, bk. Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1086)
Abdī, bk. Abdu'llāh Efendi (Himmet-zāde, Şeyḫ, şā'ir)
Abdī, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Şāriḥ-i ***Meṯnevī***, şā'ir, ö. 1071) {Abdī}
Abdī, bk. Abdu'llāh Efendi (Uzun, 1076'da Şām ḳāḍīsi, şā'ir, ö. 1078) {Abdī}
Abdu'llāh Aġa 2019
Abdu'llāh Aġa (Cebeciler Ketḫudāsı) 3358
Abdu'llāh Aġa (Muḥsin-zāde, Ḳapucılar Ketḫudāsı) 3339, 3340
Abdu'llāh Aġa Medresesi 419, 505, 634, 686, 722, 749, 936, 979, 1000, 1008, 1035, 1046, 1210, 1256, 1298, 1851, 1958, 2055, 2167, 2169, 2340, 2415, 2596, 2603, 2644, 2657, 2995, 2998, 3121
Abdu'llāh Çelebi (Burusevī, şā'ir) {Ṭāhir} **1634**
Abdu'llāh Çelebi (el-Ḥāc Mü'min-zāde, şā'ir) {Naẓīf} **2901**
Abdu'llāh Çelebi (Ḫaffāf, eşi zina suçlamasıyla recm edilen kişi) 1439
Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Re'fetī} **591**
Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Vāṣıf} **2907-2908**
Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Ẓarīf} **2854**
Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1086) {Abdī} **1658-1659**
Abdu'llāh Çelebi (Merzifonī, şā'ir) {Ḥarīmī} **1597**
Abdu'llāh Çelebi (Öksüzce-zāde) 751
Abdu'llāh Efendi 876, 1250, 1539, 1546, 2185, 2203, 2496, 3146, 3231, 3243
Abdu'llāh Efendi (1078'de Alemü'd-dīn Medresesi müderrisi) 1951
Abdu'llāh Efendi (1091'de Ḳandiye ḳāḍīsi) 1960
Abdu'llāh Efendi (1139'da Ṣāniye-i Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) 3169
Abdu'llāh Efendi (A'rec Muṣṭafā-zāde, 1102'de İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1106) 977, 1048, 1158, 1232, 1252, 1263, 1278, 1297, 1475, 1486, 1505, 1809, 1832, 1846, 1888, 1932, 1939, 1941, 1943, 2005, 2016, **2053-2055**, 2069, 2081, 2114, 2122, 2134, 2154, 2160, 2162, 2194, 2342, 2351, 2371, 3055
Abdu'llāh Efendi (A'rec Ömer-zāde, 1108'de Dāmād Efendi Medresesi müderrisi, ö. 1111) **2122**, 2598, 3236
Abdu'llāh Efendi (Abdü'l-hādī Efendi-zāde) 3266
Abdu'llāh Efendi (Abdü'l-ḥalīm-zāde Dāmādı) 2642, 2653, 2673,

2803, 3012, 3043, 3176, 3255
Abdu'llāh Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde) 682, 906, 1241
Abdu'llāh Efendi (Alaşehrli, 1112'de Anaṭolı ṣadrı) 1236, 1278, 1534, 1889, 1897, 1947, 1951, 2006, 2076, 2144, 2154, **2174-2175**, 2202, 2266, 2362, 2446, 2468, 2587, 2600, 2618, 3023, 3222, 3252
Abdu'llāh Efendi (Alī Çelebi-zāde) 223, 252, 263, 353, 412, 413, 850
Abdu'llāh Efendi (Allāme-zāde, 1065'te Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi) **750-751**, 873, 1008, 1115
Abdu'llāh Efendi (Amāsiyyeli) 229, 253, 369, 372, 422, 432, 510
Abdu'llāh Efendi (Anṭāḳıyyeli-zāde, şā'ir) {Nā'il} 2572, 2612, 2621, **2640-2642**, 2643, 3152, 3185
Abdu'llāh Efendi (Altıbarmaḳ) 2903
Abdu'llāh Efendi (Arab-zāde) 3280
Abdu'llāh Efendi (Aşam Teẕkireci, Bosnevī, ö. 1080) **974-975**
Abdu'llāh Efendi (Aṭā'u'llāh Efendi Teẕkirecisi) 2977, 3048
Abdu'llāh Efendi (Aydınī) 217, 268, 384, 420, 495, 651, 670
Abdu'llāh Efendi (Ayntāb Müftī-si-zāde) 1110
Abdu'llāh Efendi (Baġdādī) 864
Abdu'llāh Efendi (Baġdādī-zāde, 1088'de Ḥaydar Paşa Medresesi müderrisi) 757, 782, 936, 1114, **1138-1139**, 1798, 1963, 2178, 2198
Abdu'llāh Efendi (Bālī-zāde, 1094'te Ṣaḥn müderrisi, şā'ir) {Rif'atī} 1173, **1273**, 1957, 2085, 2500
Abdu'llāh Efendi (Bālī-zāde, Edrineli) 803, **877-878**, 1041, 1087, 1088, 1246, 1533, 2446
Abdu'llāh Efendi (Başmaḳcı-zāde) 84, 2360, 2386, 2403, 2495, 2607, 2617, 2647, 2650, 2657, 2674, 2782,2783, 2796, 2920, 2944, 3034, 3054, 3110, 3143, 3176, 3177, 3234, 3365, 3367, 3368, 3370, 3403
Abdu'llāh Efendi (Bayramī Şeyḫi) 311
Abdu'llāh Efendi (Bolevī, 1137'de Ḳāḍī-'asker Ḥasan Medresesi müderrisi) **3253-3254**
Abdu'llāh Efendi (Bosnevī, Mūsā Paşa Ḫ'ācesi) 579, 681, 742, 762, 873, 894, **961**, 979, 1003, 1018, 1024, 1056, 1079, 1135, 1154, 1199, 1322, 1507, 1521, 1522, 1548, 1549, 1556, 2683
Abdu'llāh Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Fā'iz} **1915-1916**
Abdu'llāh Efendi (Burusevī) 219
Abdu'llāh Efendi (Bülbül-zāde, Anaṭolı ṣadrı) 220, 282, 288, 292, 357, 358, 360, 413, **437-439**, 456, 500, 657, 760
Abdu'llāh Efendi (Cāmi'-i Atīḳ Medresesi müderrisi) 3218
Abdu'llāh Efendi (Çalḳandı-zāde, Ḳasṭamonī) 2283, 2424, 2436, 2457, 2475, 2519, 2520, 2526, **2575-2576**, 2577, 2619, 2653, 2802, 2806, 2808, 2821, 3150
Abdu'llāh Efendi (Çivi-zāde) 2923
Abdu'llāh Efendi (Çorlılı Alī Paşa İmāmı Seyyid) 2921, 3395
Abdu'llāh Efendi (Dendānī) 3069

Abdu'llāh Efendi (Dendānī-zāde, 1112'de Ḳılıç Alī Paşa Medresesi müderrisi) 1235, 1937, 2344, **2489-2490**, 2577, 2628, 2645, 2981, 3283
Abdu'llāh Efendi (Edrineli, 1095'te Ḳonya ḳāḍīsi) 1254, 1299, **1835**
Abdu'llāh Efendi (Edrinevī Ḫaṭṭāṭ) 2361
Abdu'llāh Efendi (Edrinevī) 1276
Abdu'llāh Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi es-Seyyid Fażlu'llāh'ın babası) 2719
Abdu'llāh Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi, Naḳş-bendī Şeyḫi) **1374**
Abdu'llāh Efendi (Eşref-zāde, 1123'te Ḫānḳāh Medresesi müderrisi) **2595-2596**, 2612, 2666, 2979, 3006, 3026, 3200
Abdu'llāh Efendi (Feyżu'llāh Efendi birāderi) 2603
Abdu'llāh Efendi (Fındıḳlılı, Abdī) 983, 1478, 1489, 1505, **1845-1846**, 1936, 2061, 2114, 2144
Abdu'llāh Efendi (Gelibolılı Maḥmūd Efendi-zāde) 3226
Abdu'llāh Efendi (Girasunī) 3112
Abdu'llāh Efendi (Grebneşī) 1191
Abdu'llāh Efendi (Gümülcineli, 1094'te Burusa ḳāḍīsi) 978, 989, 997, 1118, 1136, 1151, 1158, 1163, 1200, 1228, 1289, **1298-1299**, 1478, 1487, 1505, 1508, 1799, 1846, 1924, 2153
Abdu'llāh Efendi (Güreşci-zāde Ḥāfiẓ, şā'ir) {Belīġ} **2830-2831**
Abdu'llāh Efendi (Ḫˇāce-zāde, Rūmili ṣadrı) 224, **251-253**, 263, 271, 352, 353, 360, 413, 414, 426, 443, 632, 649, 817, 834, 846, 864, 979, 1021, 1069, 1075, 1126, 1254, 1296, 1600, 2133, 2159
Abdu'llāh Efendi (Ḫˇāce-zāde, Seyyid, 1118'de Emre Ḫˇāce Medresesi müderrisi) 2385, 2491, 2505, 2795, 2926, 2970, 3043, 3098, 3159, 3224, 3250, 3255, 3270, 3271
Abdu'llāh Efendi (Ḥācī Yūsuf-zāde, 1114'te Şām ḳāḍīsi) 1245, 1790, **2184-2185**, 2271, 2350, 2357, 2363, 2451, 2461, 2478, 2517, 2538, 2644, 2672, 2680, 3050, 3136
Abdu'llāh Efendi (Hādī-zāde, Seyyid) 3398
Abdu'llāh Efendi (Ḥāfiẓ) 761
Abdu'llāh Efendi (Ḥāfiẓ-zāde) 2079
Abdu'llāh Efendi (Ḥalīm-zāde Dāmādı) 2491, 2929, 2938, 3131
Abdu'llāh Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 305, 307
Abdu'llāh Efendi (Ḥāmid Efendi-zāde) 1284
Abdu'llāh Efendi (Ḥāmid-zāde, Anaṭolı ṣadrı) 1149, 1798, 1891, 1957, 2011, 2085, 2113, 2163, 2269, 2343, 2354, 2399, 2454, 2475, 2525, 2535, 2583, 2619, 2634, 2646, 2664, 2672, 2700, 2703, 2780, 2781, 2783, 2794, 2820, 2919, **2958-2961**, 2960, 2966, 3002, 3013, 3020, 3141, 3176, 3234, 3364, 3390
Abdu'llāh Efendi (Ḥamza Efendi-zāde, Şeyḫ) **2744**
Abdu'llāh Efendi (Ḫaṭṭāṭ İsmā'īl-zāde) 3050

Abdu'llāh Efendi (Ḫaṭṭāt-zāde, 1130'da Ṣaḥn müderrisi) **2996-2997**
Abdu'llāh Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi Maḫdūmı) 3128
Abdu'llāh Efendi (Ḥicāzī-zāde, Ḥalebli) 1244, **1281-1282**, 1310, 1520
Abdu'llāh Efendi (Himmet-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Abdī} 1209, 1392, 1406, 1415, 1564, 1689, 1936, **2725-2736**, 2749, 2750
Abdu'llāh Efendi (İbād-zāde) 3130, 3169, 3187, 3395
Abdu'llāh Efendi (İlāhī-zāde, Īsā Beg Medresesi müderrisi) 2148, 2376, 2444, 2496, **2678**, 3113
Abdu'llāh Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Edrineli) **3214-3216**, 3143
Abdu'llāh Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Kerāsteci-zāde) 1897, **1926-1927**, 1936, 1965, 1966, 2014, 2108, 2113, 2184, 2400, 2445, 2646, 2997, 3140
Abdu'llāh Efendi (İmām-zāde, 1071'de Selanik ḳāḍīsi) 567, 671, 742, 745, 879, 881, **891-892**, 902, 939, 947, 952, 972, 1148, 1241, 1485, 1494, 1513, 1524
Abdu'llāh Efendi (Īsā-zāde) 2504
Abdu'llāh Efendi (Ḳāḍī-'asker İbrāhīm'in yeğeni) 2443
Abdu'llāh Efendi (Ḳadrī Efendi Dāmādı, Gelibolılı) 844, 917, 959, 1018, 1033, 1044, 1058, 1059, 1084, **1104-1105**, 1111, 1118, 1174, 1229, 1486, 1502, 1826
Abdu'llāh Efendi (Ḳadrī Efendi-zāde, 1119'da Mekke ḳāḍīsi) 1284, 1813, 1927, 2011, 2083, 2090, 2104, 2178, 2183, 2198, 2270, 2280, 2339, 2355, 2424, 2432, **2445-2446**, 2452, 2501, 2624, 2634, 2646, 2650, 2660, 2783, 3033, 3123
Abdu'llāh Efendi (Ḳara Ḫalīl Efendi Dāmādı) 2598, 2608, 2633, 2683, 2684, 3020, 3213
Abdu'llāh Efendi (Ḳāsım-zāde, 1087'de Şām ḳāḍīsi) 843, 844, 849, 869, 938, 990, 1035, 1069, 1084, 1104, 1183, **1193-1194**, 1232, 1240, 1315, 1484, 1488, 1504, 1833, 2107
Abdu'llāh Efendi (Ḳavuḳcı-zāde, 1113'te Ṣofya ḳāḍīsi) 1827, 1898, 1920, 2017, 2068, 2155, 2266, 2282, 2283, 2289, 2349, 2378, 2418, 2456, 2480, **2536-2537**, 2601, 2802, 3032, 3266
Abdu'llāh Efendi (Ḳazdaġlı) 821
Abdu'llāh Efendi (Kebīrī-zāde) 3056
Abdu'llāh Efendi (Kec-dehān Dāmādı, 1072'de İstanbul ḳāḍīsi) 516, 635, 674, 756, 797, 860, 881, 889, 906, 945, **962-963**, 1027, 1062, 1063, 1064, 1074, 1129, 1139, 1212, 1256, 1465, 1479, 1496, 1500, 1818, 2105
Abdu'llāh Efendi (Kec-dehān) 274, 278, 359, 456, 457, 963
Abdu'llāh Efendi (Keder-zāde es-Seyyid) 2376
Abdu'llāh Efendi (Kefevī Şeyḫ Alī Efendi-zāde) 3038, 3228
Abdu'llāh Efendi (Keşfī, Bolılı) 2059, 2088, 2091, 2118, 2273, **2370-2371**, 2395, 2494, 2579, 2583, 2650, 2791, 3105, 3223
Abdu'llāh Efendi (Ḳırımī) 2344, 2387, 2462, 2471, 2485, 2512, 3206

Abdu'llāh Efendi (Ḳızılca Ḫayrü'd-dīn-zāde) 507
Abdu'llāh Efendi (Ḳonevī, 1138'de Lefḳoşa ḳāḍīsi) **3157**
Abdu'llāh Efendi (Ḳonyalı) 1545
Abdu'llāh Efendi (Ḳudsī, Alaşehrli, şā'ir) {Ḳudsī} 2621, **2706-2707**, 3050, 3213
Abdu'llāh Efendi (Ḳudsī-zāde Dāmādı) 955
Abdu'llāh Efendi (Ḳulaḳsız, Sinoblu) **761**, 874, 941, 1110, 1154, 1538, 1793
Abdu'llāh Efendi (Küçük Maḥmūd-zāde) 254, 256, 282, 359, 363, 414, 433, 457, 640, 686, 850
Abdu'llāh Efendi (Kürd, 1062'de Şeh-zāde Medresesi müderrisi) **705-706**, 741, 791, 811, 813, 864, 878, 985, 1393, 1966, 1968
Abdu'llāh Efendi (La'lī-zāde, 1134'te Ḥaleb ḳāḍīsi) 2336, 2579, 2633, 2946, 2988, 3024, 3030, 3151, **3183-3185**, 3381
Abdu'llāh Efendi (Maġnisalı, Ḳapucı-zāde) 2156, 2284, 2286, 2345, **2433-2434** , 2545, 2811, 2818, 3120
Abdu'llāh Efendi (Maġnisavī, Ġınāyī-zāde, şā'ir) {İlmī} **612**
Abdu'llāh Efendi (Māhir, 1121'de Ayntāb ḳāḍīsi, şā'ir) {Māhir} 1953, 2055, 2274, 2276, 2353, 2375, 2377, 2382, 2405, 2415, 2424, 2454, 2462, 2475, 2486, **2492-2494**, 2526, 2587, 2783, 2807, 2938, 2951, 3099, 3123, 3124, 3141, 3270
Abdu'llāh Efendi (Maḥmūd Efendi-zāde) 2644, 2679, 3381
Abdu'llāh Efendi (Manav Ḥasan Efendi-zāde) 264
Abdu'llāh Efendi (Martolos-zāde) 428
Abdu'llāh Efendi (Merḥabā-zāde) 927
Abdu'llāh Efendi (Mestci-zāde) 2389, 2503, 2505, 2579, 2795, 2922, 2979, 3155, 3235, 3252, 3376, 3383, 3427
Abdu'llāh Efendi (Minḳārī-zāde, 1094'te Rūmili ṣadrı) 963, 1069, 1112, 1190, 1229, 1291, 1307, 1463, 1478, 1495, 1554, 1556, **1795-1796**, 1802, 1806, 1901, 1934, 2107, 2159, 2206, 2366, 2371, 2429, 2580, 2581, 2928
Abdu'llāh Efendi (Muḥarrem-zāde, 1083'te Burusa ḳāḍīsi) 849, 936, 955, 990, 1005, 1015, 1036, **1068-1070**, 1078, 1095, 1200, 1306, 1470, 1477, 1498, 1796, 2067
Abdu'llāh Efendi (Muṣliḥü'd-dīn-zāde, 1058'de İstanbul ḳāḍīsi) 213, 249, 275, 279, 416, 429, 491, 522, 558, 562, 564, 568, 654, **715-716**, 750, 763, 786, 847, 856, 1001, 1029, 1031, 1463
Abdu'llāh Efendi (Müderris-zāde, A'rec) 2584, **2611-2612**, 2683, 2924, 3112
Abdu'llāh Efendi (Müfettiş İbrāhīm Birāder-zādesi, 1117'de Medīne ḳāḍīsi) 2356, 2386, 2420, 2510, 2516, 2676, 2753, 2970, 3074, **3109-3111**, 3145, 3373
Abdu'llāh Efendi (Müftī-zāde) 2147
Abdu'llāh Efendi (Müneccim) 3181

Abdu'llāh Efendi (Müsellim-zāde) 2816, 3017, 3036, 3050, 3208, 3217, 3219, 3393, 3396, 3400
Abdu'llāh Efendi (Mütebaḥḥir) 1846, 1847
Abdu'llāh Efendi (Müttecir, Burusevī) **1237**
Abdu'llāh Efendi (Naḳīb-zāde) 868, 875, 890, 922, 941, 1059, 1096, 1228, 1321, 1453, 1507, 1510, 1826
Abdu'llāh Efendi (Naḳīb-zāde, 1073'te Filibe ḳāḍīsi) **890-891**
Abdu'llāh Efendi (Naḳşī Şeyḫi) 324, 2719
Abdu'llāh Efendi (Nāzük, 1096'da Ḳonya ḳāḍīsi, şā'ir) {Nāzük} 1014, 1120, 1147, 1165, 1195, 1210, **1299-1301**, 1317, 1539, 1545, 1547, 1548, 1835, 2158, 2206
Abdu'llāh Efendi (Nūrü'd-dīn-zāde Seyyid) 2148, 2359
Abdu'llāh Efendi (Nūrü'd-dīn-zāde, Burusevī) **2148**
Abdu'llāh Efendi (Osman Efendi halifesi, Bayramī Şeyḫi) 312
Abdu'llāh Efendi (Rā'ī-zāde, 1056'da Yeñişehr ḳāḍīsi) **495**
Abdu'llāh Efendi (Ramażān Efendi-zāde) 3352
Abdu'llāh Efendi (Reşīd-zāde, Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Dāmādı, Bükāyī) 2584, 2643, 3172, **3199-3201**, 3248, 3384
Abdu'llāh Efendi (Rodosī-zāde, Ḫaṭṭāṭ) 475, 1070, 1247, 1254, 1258, 1285, 1490, 1798, 1815, 1825, 1893, 1949, 1952, 1960, 1962, 1972, 2007, 2047, 2108, 2175, **2361-2363**, 2392, 2501, 2508, 2605, 2618, 2635, 2700, 2742, 2781
Abdu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde Maḫdūmı, 1078'de Mekke ḳāḍīsi, şā'ir) {Fā'izī} 659, 828, 846, 941, 947, **966-967**, 986, 1022, 1057, 1148, 1169, 1198, 1199, 1296, 1470, 1477, 1494, 1504, 1535, 2096
Abdu'llāh Efendi (Ṣādıḳ Efendi Tābi'i, Tatar, Ṣādıḳ Efendi Tatarı) 1264, 1820, 2088, 2095, **2135-2136**, 2575, 2625, 2788, 2794, 2797, 2918, 2966, 2970, 3206
Abdu'llāh Efendi (Ṣādıḳ-zāde Ḫısmı, Şireli) 242, 362, 385, 430, 435, 436, 488, **489-490**, 491, 497, 507, 578, 642, 677
Abdu'llāh Efendi (Ṣaḥḥāf) 782, 843, 918
Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Burusevī, ö. 1072) 569, 707, 714, 722, 753, 779, 802, 820, 832, **840-841**, 842, 899, 916, 933, 962, 977, 999, 1021, 1027, 1031, 1203, 1212, 1265, 1277, 1475, 1476, 1512, 1516, 2105
Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Kāmī-zāde Mülāzımı, 1043'te Üsküdar ḳāḍīsi, ö. 1044) **227-228**, 237, 265, 273, 280, 368, 371, 373, 417, 422, 435, 479, 491, 643, 665, 742
Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Şāriḥ-i ***Meṯnevī***, şā'ir, ö. 1071) {Abdī} **821-826**, 1602, 2422, 3063, 3185
Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Şumnılı, ö. 1071) **816-819**, 917, 947, 948, 1042, 1183
Abdu'llāh Efendi (Seyyid) 2688, 3036

Abdu'llāh Efendi (Sinobī) 1034, 1062, 1210, 1553
Abdu'llāh Efendi (Sirkeci-zāde, İstanbulī) 1207, 1302, 1966, **2065-2066**, 2168, 2348, 2350, 2370, 2608, 2650, 3032
Abdu'llāh Efendi (Sulṭān Bāyezīd Cāmi'-i Şerīfi imāmı) 3039
Abdu'llāh Efendi (Şāriḥ-i ***Füṣūṣ*** Abdī, Şeyḫ) **529**
Abdu'llāh Efendi (Şāriḥ-i Füṣūṣ Bosnevī, Bayramī Şeyḫi) 311, 799
Abdu'llāh Efendi (Şemsü'd-dīn-zāde) 3257
Abdu'llāh Efendi (Şer'iyyātī) 2346, 3028, 3380
Abdu'llāh Efendi (Şerīf Efendi Mülāzımı) 2630
Abdu'llāh Efendi (Şeyḫ) 300
Abdu'llāh Efendi (Şeyḫ, Boġuḳ) 1392, 1405, **2211**
Abdu'llāh Efendi (Şeyḫ, Burusevī, ö. 1095) **1408-1409**
Abdu'llāh Efendi (Şeyḫ, Cāmi'-i Kebīr vā'iẓi) 2721
Abdu'llāh Efendi (Şeyḫ, Meḥemmed Dede'nin dayısı) 2757
Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde, 1060'da Süleymāniyye müderrisi) **654-655**
Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāderi, Erżurūmī) 2285, **2485**, 2486, 2814, 2916
Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Maḥmūd Efendi-zāde) 2427, 2918
Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Maḫdūmı) 1167
Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ṣādıḳ Meḥemmed Efendi Tābi'i Ḳırımī) 3056
Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ebe-zāde) 1253, 1288, 1493, 1788, 1813, 1825, 1832, 1839, 1840, 1890, 1940, 1967, 2007, 2068, 2089, 2097, 2151, 2163, 2178, 2194, 2202, 2264, 2265, 2279, 2336, 2343, 2362, 2373, 2384, 2416, 2420, 2423, 2435, 2439, 2442, 2447, 2474, 2475, 2527, 2528, 2573, 2579, 2587, **2604-2607**, 2615, 2620, 2623, 2629, 2635, 2647, 2700, 2701, 2777, 2778, 2780, 2787, 2788, 2793, 2816, 2822, 2988, 2981, 3011, 3026, 3033, 3045, 3057, 3073, 3125, 3142, 3171, 3172, 3175, 3176, 3188,3196, 3198, 3205, 3211, 3213, 3223, 3224, 3254, 3262, 3270, 3229, 3303, 3307, 3314, 3317, 3324, 3343, 3366, 3381, 3382, 3384, 3390, 3401, 3404
Abdu'llāh Efendi (Şu'ayb-zāde, 1064'te Bālī Paşa Medresesi müderrisi) **897-898**
Abdu'llāh Efendi (Ṭabīb, Kütāhiyyeli) 2055, 2078, **2095**, 2119, 2139, 2164, 2344, 2366, 3000, 3149
Abdu'llāh Efendi (Tatar) 667, 867, 878, 887
Abdu'llāh Efendi (Tatar, 1079'da Ṣofya ḳāḍīsi) 845, 877, 926, 954, 956, 1005, 1019, **1040-1041**, 1047, 1067, 1105, 1116, 1144, 1256, 1528, 1533, 1535, 1543
Abdu'llāh Efendi (Teẕkireci) 828, 875, 892, 966, 1011, 1050, 1110, 1135, 1137, 1144, 1199, 1277, 1518, 1519, 1842, 2939,

3168, 3207, 3247, 3260
Abdu'llāh Efendi (Ṭop-ḫāneli) 1225, 1293, 1299, 1309, 1312, 1795, 2054
Abdu'llāh Efendi (Ṭursun-zāde) 412
Abdu'llāh Efendi (Uşşāḳī) 484
Abdu'llāh Efendi (Uşşāḳī-zāde, Naḳībü'l-eşrāf, şā'ir) {Nesīb} 1804, 1843, 2099, 2168, 2275, 2381, 2459, 2509, 2517, 2531, 2606, 2668, 2673, 2681, 2780, 2782, 2783, 2788, 2813, 2919, 2940, 2960,3000, 3013, 3033, 3069, 3102, 3141, 3174, 3204, 3205, 3212, 3234, 3365, 3367, **3174-3178**
Abdu'llāh Efendi (Uzun, 1076'da Şām ḳāḍīsi, şā'ir, ö. 1078) {Abdī} 758, 778, 845, 867, 890, 927, **941-945**, 947, 956, 1013, 1042, 1142, 1148, 1308, 1314, 1483, 1491, 2190
Abdu'llāh Efendi (Yūsuf Efendi-zāde) 3281
Abdu'llāh Efendi (Ẕākir-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ẕākirī} 313, 314, **1347-1348**, 1353,1373, 1976, 1979, 3279
Abdu'llāh Efendi (Zeyniyye Şeyḫi) 308
Abdu'llāh el-Hindī 680
Abdu'llāh ibn Sālim el-Baṣrī (Şeyḫ) 3282
Abdu'llāh Maḳdisī 2089
Abdu'llāh Mollā Efendi (Yaḥyā-zāde, 1127'de Ḥaleb ḳāḍīsi) 2383, 2642, 2794, 2940, 2941, 2967, 2976, **2984-2985**, 2987, 2993, 3003, 3150, 3163, 3255, 3269
Abdu'llāh Paşa 2249, 3325
Abdu'llāh Paşa (Aġrıboz muḥāfıẓı) 3314
Abdu'llāh Paşa (Belġrad muḥāfıẓı) 3310
Abdu'llāh Paşa (Emīrü'l-ḥāc) 3338
Abdu'llāh Paşa (Köprili-zāde, vezīr) 2248, 2249, 2766, 2769, 3281, 3297, 3302, 3305, 3307, 3335, 3338, 3356, 3362, 3364, 3406
Abdu'llāh Paşa (Mora ser-'askeri) 3337
Abdu'llāh Paşa (Muḥsin-zāde) 2826, 3342, 3352, 3406
Abdu'llāh Paşa (Yeñiçeri Aġası Muḥsin-zāde) 3346
Abdu'llāh-ı Belḫī 424
Abdu'llāh-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Edrineli, Abdu'llāh-zāde)
Abdu'l-muṭṭalib Efendi 817
Abdu'r-raḥmān Aġa (Çāvuşbaşı) 3318
Abdu'r-raḥmān Aġa (Çāvuşbaşı) 3329
Abdu'r-raḥmān Aġa (Dārü's-sa'āde Aġası) 3298
Abdu'r-raḥmān Aġa (Ṣadr-ı a'ẓam Ketḫudāsı) 3303
Abdu'r-raḥmān bin İbrāhīm el-Kürdī 737
Abdu'r-raḥmān Efendi 483, 497, 784, 785, 2199, 3015, 3037, 3170, 3394
Abdu'r-raḥmān Efendi (Abdü'l-ḥalīm-zāde) 215, 216, 254, 265, 271, 360, 379, 380, 426, 490
Abdu'r-raḥmān Efendi (Abdü'r-raḥīm Efendi Dāmādı, Şeyḫī-zāde) 2958
Abdu'r-raḥmān Efendi (Āmidī) 1278

Abdu'r-raḥmān Efendi (Aṭā Efendi Birāderi, 1095'te Ḳāḍī Abdü'l-ḥalīm Medresesi müderrisi) **1297**, 1804, 2091, 2098
Abdu'r-raḥmān Efendi (Aṭā'u'llāh Efendi Birāderi) 2348
Abdu'r-raḥmān Efendi (Beńli, Sivasī-zāde Efendi Dāmādı) 2142, **2925-2927**, 2346, 2401, 2469, 2480, 2617, 2657, 2795, 2804, 2925, 2946, 3109, 3202, 3205, 3211, 3242
Abdu'r-raḥmān Efendi (Burusevī Abdī, 1115'te Ġāzī Ḫudāvendigār Medresesi müderrisi) **2452-2453**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Burusevī Ṣarı Abdu'llāh Efendi-zāde, 1080'de Maḥmūd Paşa Medresesi müderrisi) 826, 866, 977, **999-1000**, 1009, 1151, 1152, 1159, 1298, 2133
Abdu'r-raḥmān Efendi (Çalıḳ-zāde) 216
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ebe-zāde Abdu'llāh Efendi İmāmı) 2969
Abdu'r-raḥmān Efendi (Evliyā-zāde) 2688, 2969, 3156, 3397
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḥāfıẓ, Merzifonī) 874, 916, 1004, 1046, 1051, 1061, 1067, 1079, 1090, 1096, 1132, 1153, 1167, 1174, 1229, 1242, 1248, 1291, 1310, 1471, 1481, 1486, 1510, 1517, 1519, 1533, 1537, 1538, 1543, 1552, **1792-1794**, 1806, 1810, 2114, 2167, 2191, 2426, 2618
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḥālıcı-zāde, Uşşāḳlı) 255, 281, 284, 367, 416, **430-431**, 492, 566, 643, 652, 669, 727, 814, 968
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḫaṭṭāṭ, Tatar, ö. 1083) 1007, **1048-1049**, 1189
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḫiṣālī, 1086'da Eyyūb ḳāḍīsi) {Ḫiṣālī}1018, 1019, 1041, 1044, 1085, **1105-1106**, 1228, 1255, 1310, 1535, 1517, 1522, 2134
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḥüsām-zāde) 487
Abdu'r-raḥmān Efendi (İmām-ı Sulṭānī) 2627, 2983, 3104, 3112, 3161, 3252, 3253, 3369, 3384
Abdu'r-raḥmān Efendi (Īsā-zāde) 2963
Abdu'r-raḥmān Efendi (İṣmetī Ḫışmı) 505
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳabaṣaḳal-zāde) 3213, 3216
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳāḍī, şā'ir) {Şināsī} **1620**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳāmetī) 213, 228, 643, 1139
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳaplan Paşa Ḫˇācesi) 1823
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳara Ḫalīl Efendi Ketḫudāsı, Üsküdarī) **2979-2980**, 3238
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳara) 287, 715
Abdu'r-raḥmān Efendi (Kātib) 1797, 1928, 2396
Abdu'r-raḥmān Efendi (Kātib-i Şer'iyyāt, 1097'de Sittī Ḫātūn Medresesi müderrisi) **1797**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Kayseri Ḳāḍīsi) 375
Abdu'r-raḥmān Efendi (Kebīrī-zāde, 1134'te Mekke ḳāḍīsi) 2091,

2176, 2597, 2622, 2629, 2667, 2786, 2793, 2975, 2982, **2999-3001**, 3017, 3044, 3075, 3162, 3223
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳınalı-zāde) 274, 284, 514, 1072
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳırımī, 1122'de Ṣaḥn müderrisi) 1109, 2091, 2099, 2379, 2422, 2435, 2453, **2503**, 2534, 2609, 2643, 2669, 2702, 2810, 3024
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳızıl) 1971
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳubūrī-zāde, şā'ir) {Raḥmī} {Hevāyī} **2843-2846**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Kürd) 1280
Abdu'r-raḥmān Efendi (Kürdī, Ṣıhrānlı) **737-738**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Manav-zāde, 1075'te Murādiyye Medresesi müderrisi) 795, 1103, **1155-1156**, 1237, 1299, 3051
Abdu'r-raḥmān Efendi (Manav-zāde, Burusevī) **3104**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Martolos-zāde, 1080'de Üsküdar ḳāḍīsi) 783, 848, 868, 948, 1044, **1050-1051**, 1104, 1109, 1115, 1136, 1229, 1510, 1514, 2067
Abdu'r-raḥmān Efendi (Mektūbī) 2404, 2419, 2652, 2654, 2796, 3128, 3159, 3180, 3197, 3248, 3256, 3269, 3374, 3378
Abdu'r-raḥmān Efendi (Menteş-zāde, 1102'de Īsā Beg Medresesi müderrisi) 1795, 1819, 1919, **2189**, 2417, 2511, 2689, 3051
Abdu'r-raḥmān Efendi (Muḳīm-zāde, 1118'de Ġalaṭa ḳāḍīsi) 1056, 1852, 1950, 2013, 2172, 2178, 2278, 2280, 2351, 2404, **2463-2465**, 2484, 2487, 2526, 2531, 2645, 2672, 2797, 2919, 2944
Abdu'r-raḥmān Efendi (Müsellim, Edrineli) 1965, 1975, 2394, 2536, 2574, **2594-2595**, 2598, 2613, 2614, 2800, 2810, 2999
Abdu'r-raḥmān Efendi (Na'lbur-zāde, 1130'da Emīniyye müderrisi) **2973-2974**, 3046
Abdu'r-raḥmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Nefes-zāde, şā'ir) {Vālī} 1070, 1127, 1146, 1204, 1292, 1799, 1817, 1846, 1888, 1948, 1952, 2049, **2060-2063**, 2068, 2093, 2154, 2334, 2392, 2423, 2431, 2525, 2585, 2600, 2928, 2935
Abdu'r-raḥmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde, Seyrek-zāde, ö. 1085) 483, 516, 563, 570, 636, 660, 674, 742, 752, 771, 857, 874, 932, 935, 957, 969, 1045, 1063, **1081-1083**, 1100, 1121, 1168, 1212, 1462, 1468, 1485, 1310, 1953, 2107, 2344, 3155, 3174
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ṣādıḳ Efendi Mektūbcısı) 2094, 3268
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde Mektūbī) 2984
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ṣafāyī-zāde) 2810, 2812, 3050, 3399
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde, Ḥamīdī, Yalvaclı) 256, 267, **491-493**, 505, 512, 558, 683, 717, 726, 745, 931, 2165
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ṣalbaş-zāde) 940, 948, 1551, 1554, 1948, 2574

Abdu'r-raḥmān Efendi (Selanik Uġrusı, Bolılı) 869, **935-936**, 1256
Abdu'r-raḥmān Efendi (Seyfī-zāde, 1047'de Üsküdar ḳāḍīsi) 260, 271, 283, 355, 361, 364, 366, 371, 429, 432, **433-434**, 497, 505, 640, 643, 665, 686, 769, 856
Abdu'r-raḥmān Efendi (Seyfī-zāde, 1130'da Raḥīḳī Medresesi müderrisi) 2690
Abdu'r-raḥmān Efendi (Seyrek-zāde, Ḥışm Efendi, ö. 1115) 2139, 2180, **2344-2345**, 2369, 2401, 2512, 3242, 3249
Abdu'r-raḥmān Efendi (Siyāvuş Paşa Medresesi müderrisi) 225
Abdu'r-raḥmān Efendi (Sulṭānü'ş-şu'arā Bāḳī'nin oğlu, 1043'te Ḳāhire ḳāḍīsi) 222, **253-254**, 359, 360, 363, 364, 426, 478, 489, 665, 769, 905, 1072, 1390
Abdu'r-raḥmān Efendi (Süleymān Paşa İmāmı, İstanbulī) 2355, 2378, 2401, 2477, 2514, 2581, 2648, 2802, 2804, 2805, 2926, 2941, 3008, 3027, 3073, **3201-3203**, 3255, 3261, 3379
Abdu'r-raḥmān Efendi (Sünbül-zāde, şā'ir) {Rāmī} **399-400**
Abdu'r-raḥmān Efendi (şā'ir, ö. 1080) {Sezāyī} **1614**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Şehlā, Anḳaravī) 1529, 1790, 1798, 1853, 1896, 2013, 2058, 2071, 2084, 2108, 2278, 2338, 2350, 2375, 2432, 2441, 2464, 2469, **2486-2488**, 2645, 2646, 2803, 2998, 3124
Abdu'r-raḥmān Efendi (Şerīf Efendi, Mehemmed-zāde, Ḳādirī Şeyḫi) 316
Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫ Naẓmī-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Refī'ā} 307, 2222, **3277-3279**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫ) 2743
Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫī Efendi-zāde) 441
Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫī-zāde, Rūmili ṣadrı) 560, 566, 655, 671, 674, 677, 682, 707, 750, 752, 756, 762, **945-946**, 982, 1029, 1032, 1045, 1053, 1062, 1459, 1461, 1462, 1464, 1465, 2106
Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḥüsām-zāde) 211, 250, 284, 416, 482, 499, 502, 557, 562, 564, 630, 633, 666, 689, 692, 715, 743, 745, 759, 786, 790, 794, 796, 799, 836, 851, 879, 895, 903, 908, 935, 955, 971, **1000-1003**, 1014, 1073, 1098, 1108, 1138, 1196, 1231, 1305, 1456, 1458, 1460, 1488, 1512, 1540, 1945
Abdu'r-raḥmān Efendi (Tatar, 1115'te Abdü's-selām Medresesi müderrisi) **2481-2482**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ṭop-ḫāneli, Ḳādirī Şeyḫi) **2737**
Abdu'r-raḥmān Efendi (Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) 210, 381
Abdu'r-raḥmān Efendi (Üsküdarī, 1094'te Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi) 1255, **2156**, 2369, 2477, 2685, 2921
Abdu'r-raḥmān Efendi (Velī-zāde, 1044'te Şām ḳāḍīsi) 269, 280, 282, **283-284**, 355, 358, 361, 367, 418, 430, 434, 455, 480,

673, 692, 743, 763, 1052
Abdu'r-raḥmān Efendi (Yenibaġçeli Çelebi Şeyḫ-zāde) 2759, 3284
Abdu'r-raḥmān el-Aḳsarāyī (Ḫalvetī Şeyḫi) 301
Abdu'r-raḥmān ibn Şeyḫ Luṭfu'llāh (Nūrbaḫşī Şeyḫi) 318
Abdu'r-raḥmān Paşa (Ketḫudā) 2772
Abdu'r-raḥmān Paşa 2769, 2823, 3319
Abdu'r-raḥmān Paşa (1084'te Yeñiçeri Aġası, Ketḫudā beg) 1562
Abdu'r-raḥmān Paşa (1090'da Baġdād ve Mıṣr vālīsi) 1560
Abdu'r-raḥmān Paşa (Ḫādım) 1559
Abdu'r-raḥmān Paşa (Ḳapudan) 3300
Abdu'r-raḥmān Paşa (Ḳapudan-ı Deryā) 3299
Abdu'r-raḥmān Paşa (Nişāncı) 1758, 3306
Abdu'r-raḥmān Paşa (Saḳızlı) 2714
Abdu'r-raḥmān Paşa (Şehr-i Zūr vālīsi) 3357
Abdu'r-raḥmān Paşa Medresesi 926, 936, 999, 1160, 1268, 1283, 2066, 2134, 2172, 2353, 2356, 2370, 2496, 2937, 2978, 3003, 3007, 3105, 3118
Abdu'r-raḥmān-ı Aḳsarāyī (Uşşāḳī Şeyḫi) 2217
Abdu'r-raḥmān-ı İmādī (Şeyḫ) 1196
Abdu'r-raḥmān-ı İsferānī (Nūrbaḫşī silsileden) 317
Abdu'ṣ-ṣamed Efendi (Ayaṣofıyya Şeyḫi) 1415
Abdü'l-'azīz Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Fütūḥī} **613**
Abdü'l-'azīz Efendi (Fettāḥ-zāde, 1093'te Ṭūṭī Laṭīf Medresesi müderrisi) **1271**, 2514
Abdü'l-'azīz Efendi (Ḫˇāce-zāde) 286, 287, 442, 688, 738
Abdü'l-'azīz Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Şeyḫü'l-İslām) {Azīz} 221, 228, 230, 274, 351, 354, 355, 366, 433, 434, 481, 483, 522, 693, 745, 754, 755, **768-776**, 787, 796, 851, 924, 984, 996, 1023, 1029, 1082, 1224, 1242, 1408, 1423, 1452, 1456, 1457, 1534, 1535, 1824, 2177, 2448, 2721, 2927, 3139
Abdü'l-'azīz Efendi (La'lī-zāde, 1088'de Ḳuds ḳāḍīsi, ö. 1088) 989, 1089, **1122-1123**, 1150, 1208, 1263, 1276, 1489, 1845, 1933, 1937, 2054, 2134, 2422
Abdü'l-'azīz Efendi (Rodos müftīsi) 242
Abdü'l-'azīz Efendi (Uşşāḳī-zāde, Ḥüsāmü'd-dīn-i Uşşāḳī'nin oğlu, 1040'ta Ḥaleb ḳāḍīsi) 226, **242-243**, 280, 364, 435, 718, 733, 743, 814, 1072, 1108, 2498
Abdü'l-'azīz Efendi (Zeyniyye Şeyḫi) 308
Abdü'l-'azīz Ḫān (Özbek şeh-zādesi) 1420, 1421
Abdü'l-'azīz Sulṭān (elçi) 3361
Abdü'l-'azīz-zāde Efendi (Sirāciyye Medresesi müderrisi 1035'te) 631
Abdü'l-aḥad Nūrī Efendi (Şeyḫ, Sivasī, şā'ir) {Nūrī} 306, 331, 539, 1123, 1189, **1327-1334**, 1344, 1356, 1377, 1392, 1409, 1861, 1863, 1874, 1985, 1987, 1989, 2219, 2222
Abdü'l-bāḳī Ārif Efendi (1118'de Rūmili ṣadrı, şā'ir, yazar) {Ārif} 1205, 1208, 1256, 1478, 1496,

1619, 1889, 1962, 2008, 2061, 2081, 2082, 2086, 2109, 2144, 2162, 2166, 2175, 2183, 2195, 2201, 2230, 2256, 2266, 2267, 2374, 2375, 2378, 2475, 2493, 2525, 2534, **2585-2593**, 2600, 2606, 2618, 2632, 2664, 2698, 2774, 2778, 2804, 2808, 2941, 3012, 3058, 3106, 3146, 3263
Abdü'l-bāḳī Beg (İstanbulī, Boġuḳ, şā'ir) {Vecdī} 830, 1427, **1763-1773**
Abdü'l-bāḳī Efendi 2519, 2576, 3136
Abdü'l-bāḳī Efendi (Alā'iyyeli) 429
Abdü'l-bāḳī Efendi (Altıbarmaḳ) 2793, 3374
Abdü'l-bāḳī Efendi (Altıbarmaḳ-zāde, 1133'te Edrine ḳāḍīsi) 2339, 2353, 2365, 2388, 2420, 2436, 2460, 2660, **2974-2976**, 2974, 2984, 3008, 3107, 3128, 3210, 3211, 3261
Abdü'l-bāḳī Efendi (Baḥṣī-zāde) 931
Abdü'l-bāḳī Efendi (Baḥrī-zāde) 256, 282, 426
Abdü'l-bāḳī Efendi (Bosnevī, 1094'te Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi) 1275, **1279**, 1286, 1843, 2998, 3174
Abdü'l-bāḳī Efendi (Burusevī, Şeyḫ) **2721-2722**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ca'fer-zāde, Şireli) 243, 262, 476, 494, 499, 505, 568, 630, 650, 684, 735, 755, 789, 804, 829, 852, 906, 908, **958-959**, 965, 970, 1031, 1065, 1098, 1104, 1142, 1476, 1482, 1491, 1501, 1503, 2075, 2106
Abdü'l-bāḳī Efendi (Çāvuş-zāde) 2616, 3193, 3197, 3229
Abdü'l-bāḳī Efendi (Dāmād-zāde, 1042'de Yeñişehr ḳāḍīsi) 213, **225-226**, 269, 280, 367, 418, 430, 514, 656, 671, 715, 738, 749
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, 1117'de Süleymāniyye müderrisi) 1964, 2185, **2386-2387**, 2416, 2420, 2436, 2596, 2659, 2955, 2981, 3021
Abdü'l-bāḳī Efendi (Edrineli, 1093'te Ṭaşlıḳ Medresesi müderrisi) **1271-1272**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Fettāḥ-zāde, 1103'te Baġdād ḳāḍīsi) 1286, 1938, **1958**, 2012, 2065, 2103, 2357, 2441, 2458, 2998, 3175
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḫandān-zāde) 2640, 2810, 2953, 2965, 3133, 3151, 3390, 3395
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḥasan Paşa-zāde, 1067'de Ḥaleb ḳāḍīsi) 275, 515, 571, 573, 690, 722, 756, 766, 789, 799, **802**, 831, 841, 899, 930, 1011, 1081, 1108, 1491, 1503, 1512
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḥekīmbaşı, şā'ir) {Şifāyī} **1618**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḫışm-zāde, 1083'te Mışr ḳāḍīsi) 659, 817, 828, 862, 881, 890, 1036, 1042, 1050, 1053, 1069, **1077-1078**, 1142, 1290, 1295, 1480, 1497, 1498
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḥüseyn Çāvuş-zāde, 1121'de Meḥemmed Aġa Medresesi müderrisi) 2421, **2490-2491**, 2595, 2652, 2682
Abdü'l-bāḳī Efendi (ḳāḍī, şā'ir)

{Meylī} **1725**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḳara Mūsā-zāde) 1047
Abdü'l-bāḳī Efendi (Kevākibī-zāde) 2692, 3214
Abdü'l-bāḳī Efendi (La'lī-zāde, Seyyid) 2602, 2603, 2683, 2979, 3002, 3044, 3191, 3248, 3380
Abdü'l-bāḳī Efendi (Manav) 253, 414, 516
Abdü'l-bāḳī Efendi (Mīrzā Efendi Tābi'i, Telḫīṣci) 2935, 2962, **3258**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Mūsā-zāde, 1091'de Ġalaṭa ḳāḍīsi) 992, 1013, 1083, 1127, 1164, 1225, 1239, 1258, **1275-1276**, 1322, 1502, 2097, 2114, 2144, 2426, 2600
Abdü'l-bāḳī Efendi (Mūsā-zāde, Fındıḳlılı) 3031
Abdü'l-bāḳī Efendi (Müfettiş-i Ḥaremeyn, Oflu) **2369-2370**, 3067
Abdü'l-bāḳī Efendi (Müvezzi') 2366
Abdü'l-bāḳī Efendi (Pārsā-zāde) 2602, 2945, 2972, 3024, 3161, 3200, 3202, 3212, 3215, 3379, 3380
Abdü'l-bāḳī Efendi (Rāşid Efendi-zāde, 1142'de Defterdār İbrāhīm Medresesi müderrisi) **3257-3258**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde Abdu'r-raḥmān'ın oğlu, 1070'te Ṣofya ḳāḍīsi) 560, 573, 652, 677, 716, 754, 765, 771, 782, 836, 902, 996, 1005, **1023-1024**, 1144, 1161, 1175, 1528, 1535, 1542, 2380, 2671
Abdü'l-bāḳī Efendi (Sirozī, 1099'da Edrine ḳāḍīsi, şā'ir) {Senāyī} 1267, 1304, 1475, 1508, 1531, 1811, **1836-1837**, 1959, 1889, 2075, 2134
Abdü'l-bāḳī Efendi (Sivasī-zāde, Şeyḫ) 1329, **2722-2724**, 2754, 2927, 3283
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ṣun'ī-zāde Meḥemmed Efendi Dāmādı Ḫışm-zāde) 2154
Abdü'l-bāḳī Efendi (Şāmī, İbn Semān, yazar) 1099, **1127-1128**, 1192, 1841, 2086, 2624
Abdü'l-bāḳī Efendi (Şehlā, Ḳasṭamonılı) 859, 956, 1028, 1033, 1050, 1069, 1095, 1153, **1183-1184**, 1193, 1195, 1229, 1314, 1321, 1471, 1474, 1483, 1488, 1794, 1805, 1826, 1943, 2067
Abdü'l-bāḳī Efendi (Şeyḫ Selāmī-zāde, şā'ir) {Ṣadrī} **1627-1628**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Şeyḫü'l-İslām Alī Efendi Birāder-zādesi, 1125'te Fuḍayliyye Medresesi müderrisi) **2611**
Abdü'l-bāḳī Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Tābi'i) 2098
Abdü'l-bāḳī Efendi (Ṭursun-zāde) 441
Abdü'l-bāḳī Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1086'da Ḳāhire ḳāḍīsi, şā'ir) {Bāḳī} 1043, 1090, 1095,1144, 1150, 1164, **1166-1168**, 1184, 1235, 1288, 1291, 1481, 1495, , 1793, 1796, 1942, 1956,2073, 2190, 2682, 3069, 3174
Abdü'l-ber Efendi (Mıṣrī, 1077'de Saḳız ḳāḍīsi) 1013, **1085-1086**, 1105, 1126, 1536
Abdü'l-celīl Efendi 704, 971, 1018, 1104, 1116, 1290, 1485
Abdü'l-celīl Efendi (Şeyḫü'l-İslām

Yaḥyā Efendi mülāzımı, 1075'te Medīne ḳāḍīsi) **917**
Abdü'l-celīl Efendi (Ṭrablus-ı Şām ḳādīsi) 209, 381
Abdü'l-fettāḥ Efendi 894, 964, 970, 1035, 1154, 1538, 1541, 1543, 1801, 2083, 2135, 2463, 2584, 3025, 3116
Abdü'l-fettāḥ Efendi (Altıbarmaḳ, Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd Efendi mülāzımı) 628, 635, 649, 662, 672, 676, 709, 766, 782, 787, **831-832**, 841, 899, 928, 953, 1031, 1062, 1070, 1081, 1116, 1129, 1170, 1203, 1271, 1465, 1472, 1475, 1493, 1958
Abdü'l-fettāḥ Efendi (Cellād-zāde, 1069'da Anḳara ḳāḍīsi) 820, **839-840**, 847, 894, 1040, 1135, 1157, 1532, 1555
Abdü'l-fettāḥ Efendi (Edrineli Cerrāḥ-zāde, 1128'de Edrine Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi) **2992-2993**, 3049, 3225
Abdü'l-fettāḥ Efendi (Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi müderrisi) 2997
Abdü'l-fettāḥ Efendi (Ṣāliḥ-zāde Seyyid) 970
Abdü'l-fettāḥ Efendi (Ṣāliḥ-zāde, 1078'de Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) **970**
Abdü'l-fettāḥ Paşa 2290
Abdü'l-ġaffār Efendi (Ḳocevī, 1073'te Abdü's-selām Medresesi müderrisi) 782, 795,**983**, 991, 1044, 1118, 1138, 1144, 1152, 1830, 2134, 2341
Abdü'l-ġaffār Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm Efendi mülāzımı, Āmidli, 1079'da Ca'fer Paşa Medresesi müderrisi) **975-976**, 1048, 1809, 2169,
Abdü'l-ġafūr Efendi (İstanbulī, Aḳḳaftān-zāde, şā'ir) {Ġınāyī} **613**
Abdü'l-ġanī Efendi (Acem, 1049'da Kütāhiyye ḳāḍīsi) 216, 217, 241, 375, 383, 384, **503-504**, 579, 651, 836, 870, 876
Abdü'l-ġanī Efendi (Alī Paşa Zāviyesi Şeyḫi) 540
Abdü'l-ġanī Efendi (Beñli, Ḳasṭamonılı, 1045'te Edrine ḳāḍīsi) 220, 253, 254, **260-261**, 275, 357, 358, 365, 426, 431, 479, 510, 669, 768, 850
Abdü'l-ġanī Efendi (Kürd, Ayntāblı) 761, 765, 874, 895, 902, 961, 970, 1034, **1154-1155**, 1283, 1528, 1529, 1533, 1538, 1546, 1556, 2429
Abdü'l-ġanī Efendi (Vardarī, Şeyḫ-zāde, şā'ir) 783, 997, 1061, 1089, 1095, 1123, 1162, 1164, 1194, 1200, 1203, 1228, 1234, 1235, 1248, 1263, 1298, 1312, 1322, 1478, 1486, 1489, 1502, 1888, 1927, 1936, 1971, 2013, 2065, **2072-2074**, 2109, 2162, 2280, 2342, 2351, 2372, 2426, 2467, 2623, 3011
Abdü'l-ġanī Efendi (Zeyniyye Şeyḫi) 308
Abdü'l-hādī Efendi (1065'te Rüstem Paşa Medresesi müderrisi) 936, 1530
Abdü'l-hādī Efendi (1112'de Ḥüseyn Paşa Medresesi müderrisi) 2430,
Abdü'l-hādī Efendi (Begbāzārī Ḥasan Efendi'nin oğlu, 1073'te Belġrad ḳāḍīsi) **925-926**, 977, 1005, 1018, 1133, 1310, 1942

Abdü'l-hādī Efendi (Remzī-zāde) 456
Abdü'l-hādī Efendi (Şeyḫ Abdü'l-bāḳī-zāde) 2150
Abdü'l-hādī Efendi 1910, 2447, 2456, 2573, 2807, 2809, 2815, 2822, 2967, 3036, 3113, 3392
Abdü'l-hādī-zāde Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Abdü'l-hādī-zāde, şā'ir) {Feyżī}
Abdü'l-ḥāfıẓ Çelebi 524
Abdü'l-ḥālıḳ Efendi (Balaṭ Şeyḫi Ḥasan Efendi'nin babası) 1858
Abdü'l-ḥalīm Efendi 636, 675, 789, 803, 905, 918, 1148, 1245, 1306, 1482, 1492, 1497, 1531, 1968
Abdü'l-ḥalīm Efendi (1057'de Sahn müderrisi) 662
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Aḫī-zāde, 1079'da Ḳuds ḳāḍīsi, ö. 1080) 193, 430, 590, 677, 755, 777, 955, **980-981**, 1017, 1084, 1116, 1166, 1195, 1200, 1290, 1489, 2067, 2096, 2341
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Çeşmī-zāde, 1112'de Fāṭıma Ḫānım Medreses, müderrisi) **2204-2205**
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Ḳırımī, Tatar) 1958, 2009, 2071, 2080, 2090, **2121-2122**, 2173, 2271, 2379, 2382, 2399, 2451, 2534, 2610, 2655, 3122, 3219, 3220
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Kürd) 1546, 1814, 1822, 1926, 2103
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Mevlānā-zāde, Mevlevī Şeyḫi) 1352, **1404**
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Mevlevī Şeyḫi) 308, 2713, 2739
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Mūsā-zāde, 1075'te Maġnisa ḳāḍīsi) 839, **898**, 955, 1015, 1044, 1079, 1294, 1310, 1525, 1942, 2114, 2190
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Sa'dī-zāde) 1304, 1534, 1949, 2048, 2080, 2425
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Ṣandıḳlılı, ö. 1088) 1121
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Şāriḥü'l-***Menār***, 1046'da Bosna Sarāyı ḳāḍīsi) 217, 380, 382, **427-428**, 685, 493, 499, 632, 650, 722, 758, 741, 904
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Teẕkireci, 1100'de Maġnisa ḳāḍīsi) 1824, 1897, 1931, 1949, 1950, 1960, **1963**, 1973, 2013, 2198, 2429, 2646, 3122
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Uzun Sa'dī-zāde, 1089'da Bosna ḳāḍīsi) 1013, 1083, **1164-1165**, 1174, 1256, 1536, 1818, 3232
Abdü'l-ḥalīm Efendi (Ṣandıḳlılı, 1076'da Ḥaleb ḳāḍīsi, yazar) **1121-1122**
Abdü'l-ḥalīm-zāde Efendi (1040'ta Tırḫala ḳāḍīsi) 194
Abdü'l-ḥalīm-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Abdü'l-ḥalīm-zāde, 1109'da Ġalaṭa ḳāḍīsi)
Abdü'l-ḥay Efendi 1830
Abdü'l-ḥay Efendi (Ḳāf-zāde Fā'iżī) 277, 278, 433, 480, 500, 731, 1101
Abdü'l-ḥay Efendi (Ḳonevī, Dervīş, şā'ir) {Deştī} **399**
Abdü'l-ḥay Efendi (Niksarī-zāde, 1041'de Ṣofya ḳāḍīsi) 228, 291, 377, 378, 428, **432-433**, 456, 476, 876

Abdü'l-ḥay Efendi (Ṣaçlı İbrāhīm Efendi-zāde, Celvetī Şeyḫi) 314
Abdü'l-ḥay Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1116'da Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi müderrisi) 1975, 2394, 2415, 2471, 2515, 2661, **2954-2955**, 2956, 3057, 3069, 3215
Abdü'l-ḥay Efendi (Sinān-zāde) 683, 1072
Abdü'l-ḥay Efendi (Şeyḫ, Ṣaçlı İbrāhīm-zāde, şā'ir) 1979, 2236, 2578, **2711-2712**, 2740, 2761
Abdü'l-ḥay Efendi (Üsküdarī Maḥmūd Efendi-zāde) 678
Abdü'l-ḳādir Aġa (Dārü's-sa'āde Aġası) 547
Abdü'l-ḳādir Çelebi (Ayntābī, şā'ir) {Ḳadrī} **1674-1677**
Abdü'l-ḳādir Efendi 264, 649, 829, 897, 919, 1461, 1465, 1472, 1475, 1553, 1799, 1852, 2370, 2375
Abdü'l-ḳādir Efendi (1052'de Sahn müderrisi) 635
Abdü'l-ḳādir Efendi (1073'te ve 1079'da Rūmili ṣadrı) 1459
Abdü'l-ḳādir Efendi (Aṣrūniyye Medresesi müderrisi) 3239
Abdü'l-ḳādir Efendi (Baġdādī, Ṣāḥibü't-teṣānīf) **1233-1234**
Abdü'l-ḳādir Efendi (Baḥṣī-zāde, 1055'te Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir) {Ḳādirī} 262, 519, 566, 632, **637-638**, 753, 1011, 1061
Abdü'l-ḳādir Efendi (Beyāżī-zāde Mektūbcısı, 1084'te Ḳarabaş Muṣṭafā Aġa Medresesi müderrisi) **1853**
Abdü'l-ḳādir Efendi (Beyāżī-zāde Tābi'i) 2104, 2112, 2451, 2461, 2507, 2517, 2919
Abdü'l-ḳādir Efendi (Cizye Muḥasebecisi Ramażān Efendi-zāde) 3337
Abdü'l-ḳādir Efendi (Hüdhüd, 1048'de Süleymāniyye Medresesi müderrisi) 218, **415-416**, 421, 478, 492, 568, 637, 654, 669, 688, 715, 727, 759, 793, 904, 949
Abdü'l-ḳādir Efendi (İmām-zāde) 1043, 1084, 1192
Abdü'l-ḳādir Efendi (İpekci) 574, 1524
Abdü'l-ḳādir Efendi (İplikci) 899
Abdü'l-ḳādir Efendi (Ḳadrī-zāde, 1080'de Murād Paşa-yı Cedīd müderrisi) **995-996**, 1007, 1263, 1276, 2371
Abdü'l-ḳādir Efendi (Ḳadrī-zāde, 1130'da İbrāḥīm Paşa Medresesi müderrisi) 3227
Abdü'l-ḳādir Efendi (Ḳudsī) 2539
Abdü'l-ḳādir Efendi (Ḳudsī-zāde Seyyid) 2143
Abdü'l-ḳādir Efendi (Malġaralı Mülāzımı, 1100'de Mar'aş ḳāḍīsi) **1850**, 1900, 1960, 2451, 2533
Abdü'l-ḳādir Efendi (Mü'eẕẕin-zāde, 1040'ta Ṣaḥn müderrisi) 218, 266, 437, **660-661**, 846, 865, 907, 928, 1082
Abdü'l-ḳādir Efendi (Ṣalbaş-zāde, 1080'de Ṣīre ḳāḍīsi) {Ḥibrī} 1086, **1106-1107**, 1287, 2107
Abdü'l-ḳādir Efendi (Şeyḫü'l-İslām Mü'eyyed-zāde) 437, 456
Abdü'l-ḳādir Efendi (Şeyḫü'l-İslām) 219

Abdü'l-ḳādir Efendi (Yek-çeşm) 948
Abdü'l-ḳādir Efendi Medresesi 650, 732, 936, 1790, 1926, 1937, 1938, 1966, 2691, 2939, 2943, 2948, 3192
Abdü'l-ḳādir Paşa (Ḥüsām Beg-zāde) 1454
Abdü'l-ḳādir Ṣafūrī (Şeyḫ) 3282
Abdü'l-ḳādir-i Gīlānī 315, 316, 1391
Abdü'l-ḳādir-i Gīlānī Türbesi 347
Abdü'l-ḳādir-i Maḳdisī (Şeyḫ) 3282
Abdü'l-ḳādir-zāde Receb, bk. Receb Efendi (Abdü'l-ḳādir-zāde, Burusevī, şā'ir) {Ḳadrī}
Abdü'l-ḳayyūm Efendi (1041'de Pīrī Paşa Medresesi müderrisi) 211, **261-262**, 492, 517, 637, 642, 683
Abdü'l-ḳayyūm Efendi (1095'de Defterdār Yaḥyā Medresesi müderrisi) 2510
Abdü'l-kebīr Efendi 2720
Abdü'l-kebīr Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Faẓlu'llāh Efendi-zāde, 1122'de Emīr-i Buḫārī Zāviyesi Şeyḫi) **3276-3277**
Abdü'l-kebīr Efendi (Naḳşī Şeyḫi) 300
Abdü'l-kerīm Efendi (ḳāḍī, şā'ir) {Ġāzī} **1666**
Abdü'l-kerīm Aġa (Ṭopcıbaşı) 3324
Abdü'l-kerīm Beg (Beglikci) 2768
Abdü'l-kerīm Çelebi (Bāzirgān Seyyid) 2506
Abdü'l-kerīm Efendi (Beşiktaşī, Efṭas Monlā Çelebi) **1844**, 2173, 2370, 3101, 3222, 3267
Abdü'l-kerīm Efendi (Bolbolcı-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Fetḥī} 307, 1393, 1399, 1405, 1413, 1862, 1978, 1980, 1985, **1988-1990**, 2717, 2750
Abdü'l-kerīm Efendi (Bosnalı, şā'ir) {Sāmi'ī} **1610-1611**, 1915
Abdü'l-kerīm Efendi (Bustān-zāde, ṣadr-ı Rūm) 243, 269, 364, 367, 491, 497, 640, 654, 680, 707, 739, 750,743, 752, 766, 811, **813-815**, 888, 896, 902, 908, 909, 939, 952, 1027, 1033, 1073,1458, 1463, 1472, 1512, 1516
Abdü'l-kerīm Efendi (Celeb Mūsā-zāde, 1092'de Sinān Paşa Medresesi müderrisi) **1245**, 1844, 1854, 2158, 2454
Abdü'l-kerīm Efendi (Çeşmī-zāde, Çeşmī-zāde Abdī) 1958, 1966, 2056, 2059, **2123-2124**, 2205, 2273, 2364, 2433, 2464, 2535, 2536, 2672, 2919
Abdü'l-kerīm Efendi (Diyārbekrī/Vānī, şā'ir) {Şānī} 1418, **1617-1618**
Abdü'l-kerīm Efendi (Ferhād Paşa Ḫˇācesi) 286, 486
Abdü'l-kerīm Efendi (Gülşenī Şeyḫi) 315
Abdü'l-kerīm Efendi (Gümülcineli Şeyḫ) 302
Abdü'l-kerīm Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 302
Abdü'l-kerīm Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Maġnisalı) **1860-1861**
Abdü'l-kerīm Efendi (ḳāḍī, şā'ir) {Kerīmī} **402**
Abdü'l-kerīm Efendi (Kefevī, Seyyid, şā'ir) {Şerīfī} **400**
Abdü'l-kerīm Efendi (Lāhor müftīsi) 1925
Abdü'l-kerīm Efendi (Martolos-zāde, 1062'de Ḳonya ḳāḍīsi) 564, 635,

716, 835, 1023, 1542
Abdü'l-kerīm Efendi (Menteş-zāde, 1098'de Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi) **1846-1847**, 2098, 2448
Abdü'l-kerīm Efendi (Müfettiş-zāde) 2927, 3181
Abdü'l-kerīm Efendi (Münşī) 227, 230, 257, 273, 356, 357, 367, 413, 658, 850
Abdü'l-kerīm Efendi (Re'īsü'l-küttāb) 3318
Abdü'l-kerīm Efendi (Rūz-nāmçe-i Evvel) 3319
Abdü'l-kerīm Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, Ebu'l-meyāmin Medresesi müderrisi) **971-972**
Abdü'l-kerīm Efendi (Şeyḫ) 1860
Abdü'l-kerīm Efendi (Şeyḫ, Sinān Efendi-zāde) 193
Abdü'l-kerīm Meḥemmed, bk. Meḥemmed Abdü'l-kerīm Efendi (Cezmī, 1104'te Diyārbekr ḳāḍīsi, şā'ir) {Cezmī}
Abdü'l-kerīm-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Abdü'l-kerīm-zāde, şā'ir) {İffetī}
Abdü'l-kerīm-zāde Refdī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Abdü'l-kerīm-zāde Refdī, şā'ir) {Refdī}
Abdü'l-laṭīf Çelebi (Ṭoḳatī, şā'ir) {Ṣıḥḥatī} **2032**
Abdü'l-laṭīf Efendi (1030'da Şāh-ı Ḫūbān Medresesi müderrisi) 421
Abdü'l-laṭīf Efendi (1108'de İsḥāḳ Paşa Medresesi müderrisi) 2208
Abdü'l-laṭīf Efendi (Abdu'llāh Efendi-zāde, Rāzī) 2233, 2572, 2669, 2797, 2922, 3002, 3111, 3256, 3261, 3262, 3271, 3317, 3374, 3375, 3384
Abdü'l-laṭīf Efendi (Alī Efendi Ketḫudāsı) 1848
Abdü'l-laṭīf Efendi (Erżurūmī, 1099'da Burusa ḳāḍīsi) 1209, 1223, 1254, 1493, **1839-1840**, 1890, 2092, 2183, 2201, 2423, 2524, 2600, 2605
Abdü'l-laṭīf Efendi (Eyyūb Şeyḫī-zāde, 1084'te Kütāhiyye ḳāḍīsi) 996, 1008, 1015, 1100, 1154, 1165, **1195**, 1224, 1250, 1289, 1299, 1321, 1538, 1541, 1547, 1550, 2083
Abdü'l-laṭīf Efendi (Fāṭıma Sulṭān Medresesi müderrisi) 226
Abdü'l-laṭīf Efendi (Ḳırımī, şā'ir, ö. 1115) {Luṭfī} **2865-2866**
Abdü'l-laṭīf Efendi (Müderris-zāde, Rodoscuḳlu) 641, 731, 828, 834, 930, **934-935**, 1002, 1057, 1082, 1110 , 1114, 1183, 1315, 1453, 1483, 1485
Abdü'l-laṭīf Efendi (Naḳşī Şeyḫi) 298
Abdü'l-laṭīf Efendi (Riyāżī-zāde, 1072'de Ġalaṭa ḳāḍīsi, şā'ir) {Luṭfī} 521, 647, 651, 655, 729, 764, 799,807, 832, 870, 877, 879, 919, 928, 940, 951, **952-954**, 1027, 1066, 1108, 1120, 1500, 1506
Abdü'l-laṭīf Efendi (Südci-zāde Dervīş, Ümmī Sinān-zāde Ḥāfıẓı, şā'ir) {Ḥāfıẓ} **1906**
Abdü'l-laṭīf Efendi (Şāmī, 1081'de Filibe ḳāḍīsi) 916, **1019-1020**, 1160, 1161, 1196, 1246, 1508, 1531, 1541
Abdü'l-laṭīf Efendi (Şeyḫ-zāde) 926

Abdü'l-laṭīf Efendi (Şeyḫü'l-İslām Alī Efendi Ketḫudāsı) 1839
Abdü'l-laṭīf Efendi (Ṭarsusī Dāmādı) 673
Abdü'l-laṭīf Efendi (Teẕkireci) 237, 280, 655
Abdü'l-laṭīf Efendi (Ünsī, Kütāhiyyeli, 1075'te Şām ḳāḍīsi, şā'ir) {Ünsī} 381, 503, 506, 577, 578, 579, 652, 672, 690, 714, 749, 762, 782, 847, **869-872**, 877, 879, 893, 894, 927, 953, 1003, 1057, 1136, 1148, 1483, 1504, 1509, 1513, 1539, 1540, 1826, 1966
Abdü'l-mecīd Efendi 573, 714, 811, 833, 836, 974, 1173, 1277, 1519, 1521, 1525
Abdü'l-mecīd Efendi (Bahā'ü'd-dīn-zāde Ḳayṣeriyyeli) {Rıfḳī} **892-893**, 1057, 2533
Abdü'l-mecīd Efendi (Sivasī, Ḫalvetī Şeyḫi) {Şeyḫī} 306, **327-333**, 929, 1109, 1329, 1349, 1359, 2428, 2722, 2723
Abdü'l-mecīd-i Şirvānī (Ḫalvetī Şeyḫi) 305, 328
Abdü'l-mecīd-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Abdü'l-mecīd-zāde, 1115'te Ṣofya ḳāḍīsi)
Abdü'l-mennān Efendi (Acem elçisi) 1420
Abdü'l-mu'ṭī Efendi (Şāmī, 1116'da Ṭūṭī Laṭīf Medresesi müderrisi) **2397-2398**, 2539, 2706
Abdü'l-muṭṭalib Efendi (Ḳaramanī, 1068'de Edrine Selīmiyyesi müderrisi) 747, **900-901**, 1050, 1057, 1112, 1288
Abdü'l-muṭṭalib-zāde Efendi 2516
Abdü'l-mü'min Cāmi'i 82, 1078
Abdü'l-mü'min Efendi 259, 1292
Abdü'l-mü'min Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi'nin ḫˇācesi) 2332
Abdü'l-vāsi' Medresesi 2584, 2693, 3152, 3217, 3218
Abdü'l-vehhāb Efendi (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Abdü'l-vehhāb Efendi 2402, 2460, 2791, 2798, 3071, 3097, 3150, 3230, 3255
Abdü'l-vehhāb Efendi (Arab-zāde, Şeyḫ) 1152, 1399, 1814, 1885, 1919, **1977-1978**, 1989, 2488, 2514, 3281
Abdü'l-vehhāb Efendi (Ġalaṭa ḳāḍīsi) 3008
Abdü'l-vehhāb Efendi (Seferiḥişārlı, 1135'te Edrine ḳāḍīsi, ö. 1136) **3097-3099**
Abdü'l-vehhāb Efendi (Sivasī-zāde, 1086'da Rüstem Paşa Medresesi müderrisi) 1049, **1109-1110**, 1209, 1798, 1828, 1937, 2075, 2084, 2147
Abdü'l-vehhāb Efendi (Şa'rānī-zāde, 1110'da Diyārbekr ḳāḍīsi) 1137, 1151, 1245, 1289, 1511, 1520, 1523, 1801, 1811, 1894, 1958, 2012, 2054, 2078, 2144, 2182, 2188, 2194, 2278, 2281, 2397, **2440-2441**, 2415, 2429, 2440, 2484, 2487, 2615, 2644, 2802, 2803, 3074
Abdü'l-vehhāb Efendi (Şām ḳāḍīsi) 441
Abdü'l-vehhāb Efendi (Tāc-zāde) 441
Abdü'l-vehhāb Efendi (Ṭavīl) 265, 289, 374, 377, 384, 503, 673
Abdü'l-vehhāb Efendi (Ṭoḳuz-zāde)

228, 229, 273, 282, 362, 366, 368, 421, 425, 479, 481, 664
Abdü'l-vehhāb Efendi (Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi Maḫdūmı, 1131'de Çivi-zāde Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi) **3099-3100**
Abdü'l-vehhāb Efendi (Ẕākir-zāde, Şeyḫ) 314, 2749, 2759, **3279-3280**
Abdü'l-vehhāb eş-Şa'rāvī (Şeyḫ) 272
Abdü'l-vehhāb Ümmī (Şeyḫ) 301
Abdü'l-vehhāb-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Abdü'l-vehhāb-zāde, 1058'de Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)
Abdü'l-vehhāb-zāde Efendi 1139
Abdü'n-nāfi' Efendi (Ḳırımī, 1112'de Dersiyye-i Meḥemmed Aġa müderrisi) **2346**
Abdü'n-nebī Efendi (1028'de Şeyḫī Çelebi Medresesi müderrisi) 288
Abdü'n-nebī Efendi (1029'da Cānbāziyye Medresesi müderrisi) 266,
Abdü'n-nebī Efendi (Aṣam, 1045'te Maġnisa ḳāḍīsi) 216, 251, 268, **488-489**, 707, 727, 1161,
Abdü'n-nebī Efendi (Burusevī, 1101'de Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi, ö. 1109) 1847, 1918, **2098**, 2369, 2417, 3051
Abdü'n-nebī Efendi (Edrinevī, ö. 1042) **213-214**, 222, 213, 380, 476, 631, 641, 665, 951
Abdü'r-ra'ūf Efendi (Arab-zāde) 643
Abdü'r-raḥīm Beg Efendi (Ḥabeşī-zāde) 3354
Abdü'r-raḥīm Çelebi (Kütāhiyyeli, şā'ir) {Fāriġ} **1666**
Abdü'r-raḥīm Efendi 367, 431, 479, 484, 504, 514, 556, 557, 636, 691, 753, 814, 894, 931, 969, 1118, 1487, 1543, 1992
Abdü'r-raḥīm Efendi (Abaza Şeyḫi, Ṣarı Baba-zāde) 312, **325**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Berber-zāde, Nā'ib Meḥemmed Efendi dāmādı) 821, 839, 842, 866, 898, 938, 965, **1016**, 1067, 1086, 1112, 1193, 1228, 1262, 1278, 1296, 1488, 1507
Abdü'r-raḥīm Efendi (Bosnevī) 901
Abdü'r-raḥīm Efendi (Bustān-zāde) 924
Abdü'r-raḥīm Efendi (Celvetī Şeyḫi, Aksarāylı) 312, **531**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Celvetī Şeyḫi, Burusevī) 314, **2742**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Cüvānḳapucıbaşı Meḥemmed Paşa İmāmı, Ḳonevī) 925, **1014**, 1157, 1299, 1537, 1548
Abdü'r-raḥīm Efendi (Çāker Aġa Şeyḫi) 2742
Abdü'r-raḥīm Efendi (Çeşmī-zāde, 1064'te Ayaṣofıyya müderrisi) **711**, 741, 858, 864, 1022, 1066, 1135, 1236, 2204
Abdü'r-raḥīm Efendi (Çuḳacı-zāde, 1065'te Filibe ḳāḍīsi) 731, 779, 789, 811, 861, 877, 878, 927, 953, 973, 1042, 1053, 1089, **1119-1120**, 1191, 1506, 2380
Abdü'r-raḥīm Efendi (Edrineli, Abdu'llāh-zāde) 880, 941, **1100**, 1195, 1547, 1550, 1948, 2481
Abdü'r-raḥīm Efendi (Erżurūmī-zāde, 1127'de Nişāncı Paşa-yı Atīḳ Medresesi müderrisi) 2985, **3003-3004**, 3108, 3118
Abdü'r-raḥīm Efendi (Es'ad-zāde, şā'ir) {Fā'iz} 2642, 2643,

2660,2662, 2701, 2798, 2808, 2929, 2984, 3012, 3053, 3059, 3110, 3131, **3144-3149**, 3198, 3377, 3385
Abdü'r-raḥīm Efendi (Eyyūb Efendi Zāviyesi Şeyḫi) 1346
Abdü'r-raḥīm Efendi (Fāżıl) 1129, 1932
Abdü'r-raḥīm Efendi (Ḫalīl-zāde) 2962
Abdü'r-raḥīm Efendi (Ḫışm-zāde, 1073'te Yeñişehr ḳāḍīsi) 781, **862**, 1016, 1057, 1143, 1296, 1314, 1321, 1497, 2573
Abdü'r-raḥīm Efendi (İskender-zāde) 665
Abdü'r-raḥīm Efendi (İstanbul Ḳāḍīsi) 354, 415
Abdü'r-raḥīm Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Raḥīmī} 2527, 3325, **3423-3424**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Kefevī, 1061'de Ṣaḥn müderrisi) 634, **667-668**, 668, 842, 858, 890, 1135
Abdü'r-raḥīm Efendi (Ḳonevī) 1002, 1051, 1540, 1843
Abdü'r-raḥīm Efendi (Ḳuds Müftīsi, yazar) 1259, **1925-1926**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Ḳurd Meḥemmed-zāde) 681
Abdü'r-raḥīm Efendi (Manav Ḫalīl-zāde) 3265
Abdü'r-raḥīm Efendi (Mar'aşī, 1039'da Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) **285**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Martolos-zāde) 1278
Abdü'r-raḥīm Efendi (Menteş-zāde, 1099'da Ṣaḥn müderrisi, ö. 1102) 1184, 1819, **1918-1919**
Abdü'r-raḥīm Efendi (Monlā Arab Medresesi müderrisi) 639
Abdü'r-raḥīm Efendi (Ṣalbaş Dāmādı, Būy-ābādlı) **2179-2180**, 2195, 2207, 2288, 2606, 2651, 3097, 3131, 3236
Abdü'r-raḥīm Efendi (Ṣa'rāvī-zāde, 1036'da Sulṭān Aḥmed Ḫān Medresesi müderrisi) 228, 229, **272-274**, 355, 368, 423, 686, 729, 739
Abdü'r-raḥīm Efendi (Şeyḫü'l-İslām Maḥmūd Efendi-zāde) 2602, 2973, 2996, 3112, 3220, 3277, 3387
Abdü'r-raḥīm Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḫˇāce, Adanalı) 555, 654, **738-740**, 802, 807, 813, 881, 919, 946, 975, 986, 1006, 1017, 1158, 1225, 1277, 1311, 1314, 1317, 1456, 1530, 1805, 2331, 2340, 2349, 2377, 2422
Abdü'r-raḥīm Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Menteş-zāde, ö. 1128) 1024, 1837, 1892, 1918, 1962, 1973, 2007, 2048, 2066, 2113, 2142, 2178, 2189, 2269, 2271, 2279, 2349, 2354, 2379, 2416, 2439, 2445, 2452, 2461, 2487, 2501, 2508, 2535, 2587, 2620, 2624, 2625, 2635, 2650, **2662-2666**, , 2673, 2777, 2778, 2779, 2781, 2787, 2819, 2821, 3012, 3104, 3124, 3125, 3137, 3175, 3317, 3328, 3337, 3365
Abdü'r-raḥīm Efendi (Şirvānī, Müsevvid) **2994-2995**, 3003, 3188, 3216
Abdü'r-raḥīm Efendi (Teẓkireci, Ḥamīdī) Efendi 724, 789, 857, 865, 877, 878, **879-880**, 891,

919, 945, 973, 1001, 1010, 1059, 1119, 1140, 1316, 1485, 1504, 1512, 1515
Abdü'r-raḥīm Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1070'te Ġalaṭa ḳāḍīsi) 565, 572, 627, 635, 637, 671, 734, 749, 799, 829, 905, 922, 940, 947, 953, 1001, 1021, 1051, **1107-1109**, 1122, 1153, 1166, 1488, 1490, 1500, 1514, 1518
Abdü'r-raḥīm Efendi (Yaḥyā Efendi-zāde Meḥemmed Efendi Maḫdūmı) 3005
Abdü'r-raḥīm Efendi (Yeñişehr ḳāḍīsi) 226
Abdü'r-raḥīm Efendi (Zāl Paşa Medresesi müderrisi) 272
Abdü'r-raḥīm Meḥemmed Efendi 909
Abdü'r-raḥīm Żiyā Efendi (Arab Alī Efendi-zāde) 3130
Abdü'r-raḥīm-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde, 1130'da Burusa ḳāḍīsi)
Abdü'r-raḥīm-zāde Dāvūd, bk. Dāvūd Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde, 1087'de Ḥāfıẓ Paşa Medresesi müderrisi)
Abdü'r-raḥīm-zāde Efendi 968, 1170
Abdü'r-raḥīm-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde, 1098'de Anaṭolı ṣadrı)
Abdü'r-raḥīm-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde'nin torunu, Şeyḫ, ö. 1110)
Abdü'r-raḥīm-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde, 1115'te Anaṭolı ṣadrı)
Abdü'r-raḥīm-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde'nin en büyük oğlu, 1080'de Rūmili ṣadrı, ö. 1080)
Abdü'r-raḥīm-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde'nin en küçük oğlu, 1098'de Anaṭolı ṣadrı, ö. 1099)
Abdü'r-rezzāḳ Efendi (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Abdü'r-rezzāḳ Efendi (Abdü'r-rezzāḳ-zāde) 3003
Abdü'r-rezzāḳ Ṣa'bān, bk. Ṣa'bān Efendi (Şeyḫ, Abdü'r-rezzāḳ, İnebolılı)
Abdü'ṣ-ṣamed Efendi (Şeyḫ) 2727
Abdü's-selām Efendi 820, 1012, 1014, 1105, 1522, 1537
Abdü's-selām Efendi (Ḳayṣeriyyeli, 1068'de Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) **925**, 1543
Abdü's-selām Medresesi 259, 268, 577, 630, 646, 704, 730, 835, 844, 866, 917, 983, 1033, 1100, 1110, 1143, 1305, 1543, 1544, 1547, 1799, 1830, 1849, 2066, 2084, 2339, 2391, 2420, 2482, 2514, 2577, 2702, 2706, 2810, 2952, 2972
Abdü's-settār Efendi 642, 755, 771
Abdü's-settār Efendi (Şāmlı, 1066'da Gelibolı ḳāḍīsi) **755**
Abdü's-settār Muṣṭafā Efendi 646, 852, 906, 919, 1025, 1506
Ābid Çelebi (Mevlevī Şeyḫi) 308
Acā'ibü'l-maḫlūḳāt 2168
Acem Abdü'l-ġanī, bk. Abdü'l-ġanī Efendi (Acem, 1049'da Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Acem Āḫūnd 1988

Acem elçisi 3301, 3353
Acem Ḫˇāce, bk. Ṣādıḳ Efendi (Acem Ḫˇāce, şāʿir) {Ṣādıḳ}
Acem Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Acem, 1101'de Ḥamza Beg Medresesi müderrisi)
Acem İsḥāḳ Efendi, bk. İsḥāḳ Efendi (Acem, Ḳarabāġlı, 1054'te Eyyūb ḳāḍīsi)
Acem Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Acem, 1065'te Selanik ḳāḍīsi, ö. 1068) {Rāzī}
Acem Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Acem, ö. 1040)
Acem Ömer, bk. Ömer Efendi (Acem, 1135'te Ṣaḥn müderrisi)
Acem Paşa, bk. Abbās Paşa (Acem Paşa, şāʿir) {Tā'ib}
Acem Seferi 3209
Acem Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Acem, 1101'de Ḥüseyn-i Erzincānī Medresesi müderrisi)
Acem şāhı 370, 546, 1995, 1999, 2244, 2247, 3301, 3353, 3354, 3413
Acem-zāde Efendi 288
Acem-zāde Ḫˇācesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Acem-zāde Ḫˇācesi, Ḳasṭamonī)
Acı Çeşme 3365
Acıbadem 1979
Açıḳbaş Şeyḫ Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Açıḳbaş, Naḳş-bendī Şeyḫi, şāʿir) {Resmī}
Ādāb-ı Mīrī 1132, 2125
Ādāb-ı Mīrī Ḥāşiyesi 2509
Adana 738, 739, 762, 1443, 1881, 2256, 2340, 2627, 2768, 3307
Ādem Dede, bk. Ādem Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Ādem}
Ādem Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Ādem} 309, **1335-1336**, 1359, 2738
Aden 339
Ādil Çelebi (Mevlevī Şeyḫi) 308
Ādil Giray 1557, 2848
Adilcevāz 1247
Adilcevāzī Ömer, bk. Ömer Efendi (Adilcevāzī, 1092'de Süleymāniyye müderrisi)
Adlī Efendi (Şeyḫ) 1353, 1858
Adnī, bk. Receb Dede (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Adnī}
Afīf, bk. Muṣṭafā Efendi (Balcı-zāde, şāʿir)
Afīfü'd-dīn Ḥüseyn (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Aġa İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aġa İmāmı, ö. 1040)
Aġaḳapusı 1998, 2247, 3344
Aġaḳapusı Cāmiʿi 1428
Aġa-zāde Efendi (bkz. Meḥemmed Efendi (Aġa-zāde, şeyḫ, şāʿir)) 1337
Aġa-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aġa-zāde, Ḳadıncıḳ-zāde)
Aġa-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aġa-zāde, Mevlevī Şeyḫi, şāʿir)
Aġrıboz 1902, 2001, 2018, 2770, 2772, 2970, 3019, 3044, 3297, 3300, 3310, 3314, 3343, 3348, 3359
Aġrus 941, 2478, 3140
Aġrus Medresesi 381, 741
Aġva 1909
Aġvirdin 956
Aḫaveyn Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Aḫaveyn, Edrineli)
Aḫısḳa 3025

Aḫısḳa Ḳal'ası 338
Aḫısḳalı Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Aḫısḳalı, 1130'da Lefḳoşa ḳāḍīsi)
Aḫī Baba-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Aḫī Baba-zāde, Sekbān Emīr Efendi)
Aḫī Çelebi Cāmi'-i Şerīfi 3314
Aḫī Çelebi Maḥkemesi 2481
Aḫī Çelebi Medrese-i Ṣāniyesi 2532, 2575, 2672, 2980
Aḫī Çelebi Medresesi 981, 1006, 1118, 1248, 1297, 1303, 2063, 2088, 2098, 2388, 2580, 2599, 2666, 2922, 2942, 2956, 2958, 3190, 3254, 3260, 3397
Aḫī Maḥmūd Efendi (Naḳşī Şeyḫi) 299, 1397, 2711
Aḫī-zāde Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Aḫī-zāde, 1079'da Ḳuds ḳāḍīsi, ö. 1080)
Aḫī-zāde Ḥüseyn Efendi Medresesi 1530, 2289
Aḫī-zāde Medresesi 1163, 1238
Aḫī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aḫī-zāde, Aḫī-zāde Ḥüseyn Efendi'nin oğlu, ö. 1044){Ḥasībī}
Aḫī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aḫī-zāde, Aḫī-zāde Maḥmūd Efendi'nin oğlu, ö. 1050)
Aḫḳāb Risālesi 2510
Aḫlāḳ-ı Aḍudiyye 2230
Aḫlāḳ-ı Alā'ī 780
Aḫlāḳ-ı Muḥsinī 3063
Aḥmed Aġa (Başbāḳī Ḳulı) 3352
Aḥmed Aġa (Bustāncıbaşı el-Ḥāc) 3313
Aḥmed Aġa (Bustāncıbaşı) 3356
Aḥmed Aġa (Bustāncıbaşı, Ḳara) 3354
Aḥmed Aġa (Çalıḳ) 2292, 2825, 3235
Aḥmed Aġa (Çāvuşbaşı Lipovalı) 3339
Aḥmed Aġa (Çāvuşbaşı Türk) 3316
Aḥmed Aġa (Çingāne begi, Deli Birāder) 1425
Aḥmed Aġa (Ḍarb-ḫāne nāẓırı, Çāvuşbaşı) 3356
Aḥmed Aġa (el-Ḥāc) 2775
Aḥmed Aġa (Eski, ḳozbegcileri ḫalīfesi) 3299
Aḥmed Aġa (Fındıḳ-zāde , Yeñiçeri Aġası) 3406
Aḥmed Aġa (Gümrük-emīni) 3341
Aḥmed Aġa (ḥamlacıbaşı, el-Ḥāc) 3352
Aḥmed Aġa (Ḫāṣekī Aġa, el-Ḥāc) 3352, 3354
Aḥmed Aġa (Ḳapuaġası) 1425
Aḥmed Aġa (Ḳapucılar Bölükbaşısı) 3346
Aḥmed Aġa (Ketḫudā Beg, Fındıḳ-zāde) 3347
Aḥmed Aġa (Ḳuyucıbaşı Ġazzāzoġlı) 1440
Aḥmed Aġa (Küçük Çāvuş) 583
Aḥmed Aġa (Kürd) 2059, 3315
Aḥmed Aġa (Lipovalı) 3340, 3341
Aḥmed Aġa (Mīr-āḫūr-ı Evvel, Çalıḳ) 3221
Aḥmed Aġa (Pirinççioġlı) 583
Aḥmed Aġa (Şeyḫü'l-İslām Maḥmūd Efendi'nin babası) 2698
Aḥmed Aġa (Voynuḳ) 554, 582
Aḥmed Aġa (Yeñiçeri Aġası Fındıḳ-zāde) 3347
Aḥmed Aġa Dersiyyesi 1045, 1133
Aḥmed Aġa Medresesi 919, 1159
Aḥmed Aġa Mescidi 1334
Aḥmed Beg (Çerkes Oṣmān Paşa-zā-

de) 3354
Aḥmed Beg (İstanbulī, Sipāhī, şā'ir) {Ġınāyī} **2037-2040**
Aḥmed Beg Efendi (Muḥsin-zāde) 2477, 3003
Aḥmed bin Muṣṭafā er-Rūmī (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Aḥmed Cūrḳānī (Nūrbaḫşī silsileden) 317
Aḥmed Çāvuş (Fetvācı) 1876
Aḥmed Çāvuş (Fetvācı, isyancı) 1443
Aḥmed Çāvuş (mülāzımbaşı, isyancı) 1443
Aḥmed Çāvuş Medresesi 1102, 1249, 1298, 1842, 2094, 2167, 2361, 2377, 2419, 2458, 2471, 2594, 2596, 2811, 2984
Aḥmed Çelebi (Aḳsarāylı, şā'ir) {Fikrī} **1668**
Aḥmed Çelebi (Belġradī, şā'ir) {Nāṣıb} **2888-2889**
Aḥmed Çelebi (Bolevī, şā'ir) {Ṣubḥī} **1627**
Aḥmed Çelebi (Burusevī, Kej-dehānzāde, şā'ir, ö. 1040) {Ḫaylī} 335, **392-399**, 1596
Aḥmed Çelebi (Burusevī, şā'ir) {Sehmī} **596**
Aḥmed Çelebi (Cennet Efendi birāderi) 1357
Aḥmed Çelebi (Diyārbekrī, şā'ir, ö. 1115) {Ḥamdī} **2833**
Aḥmed Çelebi (Edrinevī, şā'ir) {Maḥvī} **1699**
Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Avnī} **1664**
Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Ṭıflī} 525, **1639-1650**
Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Vāṣıḳ} **2905-2907**
Aḥmed Çelebi (Kütāhiyyeli, şā'ir) {Maḥvī} **623-624**
Aḥmed Dede (İstanbulī, Mevlevī, şā'ir){Faṣīḥ} **2319-2326**
Aḥmed Dede (Mevlevī Şeyḫi, Cüvānī) 309
Aḥmed Dede (Mevlevī Şeyḫī, Ṣabūḥī, şā'ir) {Ṣabūḥī} 309, **532-539**, 1367, 1398
Aḥmed Dede (Ömer Efendi ḫalīfesi, Bayramī Şeyḫi) 312
Aḥmed Dede Efendi (Memiş-zāde) 3288
Aḥmed Dede Efendi (Müneccimbaşı Şeyḫ, şā'ir, yazar) {Āşıḳ} 310, **2229-2231**, 2483, 2514, 2586
Aḥmed Efendi (Ḫaṭīb-zāde , 1087'de Kütāhiyye ḳāḍīsi)1195, 1254, 1322, 1550, 1556, 1830
Aḥmed Efendi (Ḳara Ebū Bekr Efendi-zāde) 2937
Aḥmed Efendi 475, 733, 750, 1139, 1552, 2171, 2293, 2346, 2394, 2418, 2463, 2536, 2624, 2634, 2916, 3097, 3207, 3242
Aḥmed Efendi (1058'de Cānbāziyye müderrisi) 645
Aḥmed Efendi (1090'da Ḳāḍī Maḥmūd Medresesi müderrisi) **1304**
Aḥmed Efendi (Abdü'l-mecīd-zāde, 1115'te Ṣofya ḳāḍīsi) 1850, 1852, 1900, 1918, 2285, 2286, 2288, 2334, 2351, 2365, 2435, 2456, **2533**, 2677, 2809, 2818, 2941, 2953, 3233, 3264
Aḥmed Efendi (Abdü'l-vehhāb-zāde, 1058'de Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) 212, 575, 647, **664**, 799, 803, 841, 892, 1521
Aḥmed Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde,

1130'da Burusa ḳāḍīsi) 2099, 2176, 2370, 2494, 2499, 2573, 2583, 2632, 2648, 2667, 2787, 2796, 2800, 2919, 2929, 2944, 2959, **2965-2966**, 2981, 2985, 3022, 3054, 3375
Aḥmed Efendi (Aḫī-zāde Seyyid) 431, 488, 673, 894
Aḥmed Efendi (Alī Dede-zāde, 1071'de Mar'aş ḳāḍīsi) 747, 811, 875, **988-989**, 1086, 1100, 1183, 1229, 1296, 1547, 1551, 2096, 2106
Aḥmed Efendi (Anberī) 3049
Aḥmed Efendi (Ankebūt Aḥmed Paşa İmāmı, Tatar) 950, 977, **1045-1046**, 1263, 1304, 1311
Aḥmed Efendi (Aṭā-zāde, 1133'te Ṣaḥn müderrisi)1316, 2489, 2978, **3047-3048**, 3196
Aḥmed Efendi (Aṭā-zāde,1069'da Dāvūd Paşa Medresesi müderrisi) **804-805**, 1192, 1255
Aḥmed Efendi (Atbāzārī, 1103'te Burusa ḳāḍīsi) 1222, 1247, 1260, 1299, 1487, 1799, 1817, 1828, **1924-1925**, 1952, 1959, 2007, 2183, 2372, 2474
Aḥmed Efendi (Avnī, İstanbulī) 285, **3178-3179**, 3189, 3226
Aḥmed Efendi (Ayaṣofıyya Vā'iẓi Erdebīlī-zāde Şeyḫ) 1841
Aḥmed Efendi (Ayaşī) 223, 286, 441
Aḥmed Efendi (Ayntābī) 3042, 3191, 3220, 3380
Aḥmed Efendi (Baba Ḫalīl-zāde) 428
Aḥmed Efendi (Babaḳuşī-zāde) 291, 424, 507
Aḥmed Efendi (Baġdādī, 1067'de Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) 501, 574, 646, 662, 676, 682, 754, 761, 765, **820**, 833, 835, 840, 925, 959, 968, 1046, 1051, 1138, 1224, 1522, 1527, 1532, 1537
Aḥmed Efendi (Bahāyī Birāderi, 1074'te İstanbul ḳāḍīsi) 635, 676, 723, 730, 733, 743, 756, 757, 779, 829, 925, 958, 962, 970, 1027, 1053, **1064-1065**, 1098, 1211, 1212, 1242, 1315, 1465, 1480, 1482, 1491, 1496, 1500, 2106, 2151
Aḥmed Efendi (Başkātib, Seyyid) 3221
Aḥmed Efendi (Bayramiyye Şeyḫi, Bolevī el-Ḥāc) 1406
Aḥmed Efendi (Bāzirgānbaşı Ḫˇācesi, Balıkesirli)**2503-2504**
Aḥmed Efendi (Begler Ḫˇācesi Mülāzımı) 3048, 3392
Aḥmed Efendi (Begler Ḫˇācesi Nā'ibi Ḳara) 2610, 2626, 3190
Aḥmed Efendi (Begler Ḫˇācesi, Ḳaramanī) **2398-2400**, 2780, 2959, 3122, 3196
Aḥmed Efendi (Begler Ḫˇācesi) 1273, 1303, 1799, 1816, 1946, 1957, 1973, 2008, 2011, 2058, 2113, 2122, 2251, 2267, 2271, 2338, 2375, 2382, 2398, 2400, 2405, 2439, 2461, 2467, 2468, 2508, 2599, 2663
Aḥmed Efendi (Bekrī-zāde, Şāmī) 1931, 1965, 1967, 2009, 2065, 2100, 2183, 2187, 2270, 2355, **2374-2376**, 2405, 2454, 2487, 2493, 2500, 2587, 2680, 2783
Aḥmed Efendi (Berġosī, 1103'te İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi) **1975**, 2479, 2955

Aḥmed Efendi (Beyānī, Şühūdlı, şâ'ir) {Beyānī} 290, 516, 561, 567, 632, 637, 649, 680, 689, 709, 710, 733, 751, 783, 814, 829, 840, **887-890**, 928, 940, 962, 963, 1034, 1244, 1475, 1512, 1515
Aḥmed Efendi (Beyāżī) 1248
Aḥmed Efendi (Beyāżī-zāde Ḥafīdi, şâ'ir) {Mā'il} **3240-3241**, 3399
Aḥmed Efendi (Beyāżī-zāde, 1091'de Rūmili ṣadrı, ö. 1098) 980, 1057, 1069, 1090, 1095, 1096, 1112, 1122, 1142, 1144, 1174, 1196, 1229, 1275, 1291, 1294, **1305-1307**, 1309, 1315, 1460, 1467, 1470, 1477, 1492, 1554, 1796, 1805, 1813, 1815, 1827, 1853, 1927, 2191, 2462, 2534, 2677, 2684, 2969
Aḥmed Efendi (Bolevī-zāde es-Seyyid) 2792, 3261, 3270, 3271
Aḥmed Efendi (Bolılı, şâ'ir) {Ni'metī} **2902-2903**
Aḥmed Efendi (Bosnevī, 1124'te Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) 1054,2518, 2532, 2635, 2641, **2682-2683**, 2687, 2703, 2812, 2815, 2817, 2916, 2917, 2945, 3026, 3124
Aḥmed Efendi (Bosnevī, Süleymāniyyeli, şâ'ir) {Ṭālib} **1632-1633**
Aḥmed Efendi (Burusevī, Fındıḳ Emīr) **2964**
Aḥmed Efendi (Bustāncılar Ḫˇācesi) 218
Aḥmed Efendi (Bustāncı-zāde) 1819, 1820, 1930, 2186, 2206
Aḥmed Efendi (Bustānī) 272, 383, 475, 488, 505, 666
Aḥmed Efendi (Bustān-zāde, Sāriḳu'n-nücūm, 1068'de Şām ḳāḍīsi) 499, 502, 561, 565, 566, 633, 677, 689, 690, 726, 727, 877, **904-905**, 906, 907, 931, 1029, 1108, 1121, 1202, 1224, 1482, 1792, 1937
Aḥmed Efendi (Cānbāz-zāde, Edrineli) **2584**, 2620, 2819, 2974, 3141, 3218
Aḥmed Efendi (Cānī) 3246
Aḥmed Efendi (Cānib) 2255
Aḥmed Efendi (Cebecibaşı, Sebzī) 3347
Aḥmed Efendi (Cünūnī) 1354
Aḥmed Efendi (Çārdāḳcı,Ḫalvetī Şeyḫi) 303
Aḥmed Efendi (Çarḳacı Şeyḫ) 2714
Aḥmed Efendi (Çāvuş-zāde, 1102'de Mıṣr ḳāḍīsi) 960, 1207, 1496, 1815, 1824, 1841, 1892, **1961-1963**, 2007, 2008, 2061, 2362, 2379, 2423, 2474, 2524, 2586, 2621, 2664, 3256
Aḥmed Efendi (Çorlılı Alī Paşa Ketḫudāsı, Anḳaravī) **2978-2979**, 3151, 3237, 3392
Aḥmed Efendi (Çömez, Silifkeli) 828, 838, 942, 1110, 1113, **1199-1200**, 1227, 1316, 1910, 2341, 2376
Aḥmed Efendi (Çuḳacı-zāde, 1116'da Medīne ḳāḍīsi) 2173, 2200, 2351, 2356, **2380-2381**, 2382, 2416, 2435, 2437, 2790, 3056, 3241, 3192
Aḥmed Efendi (Dāmad Ḥasan Paşa İmāmı) 3107
Aḥmed Efendi (Ḍarb-ḫāneci Ḥüseyn Paşa-zāde) 1296
Aḥmed Efendi (Dāvūd-zāde, 1130'da Yūnus Paşa Medresesi)

3005, 3037, **3038-3039**, 3156, 3263, 3400
Aḥmed Efendi (Dāye-zāde Dāmādı) 521
Aḥmed Efendi (Defter-emīni, Sebzī) 3343
Aḥmed Efendi (Deli Birāder Ḫˇāce-si, Bosnevī) 668, 713, 732, 840, 961, 996, 1050, 1051, 1059, 1066, 1110, **1135-1136**, 1143, 1161, 1174, 1298, 1507, 1508, 1510, 1532, 1632,
Aḥmed Efendi (Ders-i Ām Seyyid) 3133
Aḥmed Efendi (Devletī, şā'ir, 1116'da Ḳalender-ḫāne Medresesi müderrisi) {Devletī} 2180, 2344, 2370, **2387-2389**, 2512, 3179, 3241, 3260
Aḥmed Efendi (Dimetoḳalı) 2693
Aḥmed Efendi (Dimetoḳalı-zāde, 1118'de Şeyḫī Çelebi Medresesi müderrisi) **2463**, 3209
Aḥmed Efendi (Diyārbekrī, Kürdī) **3171**
Aḥmed Efendi (Diyārbekrī, şā'ir) {Vücūdī} **1773**
Aḥmed Efendi (Dizdār-zāde Şeyḫ) 640
Aḥmed Efendi (Dökmeci-zāde Dāmādı) 264
Aḥmed Efendi (Ebū Bekr Efendi-zā-de) 2995, 3188, 3386
Aḥmed Efendi (Ebū Sa'īd-zāde) 389, 516, 672, 779, 878, 908, 967, 1032, 1112, 1122, 1241, 1268, 1477, 1482, 1493, 1494, 2096, 2105
Aḥmed Efendi (Ebu'l-mevāhib, Ḥalebī) 2390, **2480-2481**, 2594, 2612, 3029
Aḥmed Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, 1089'da Ḫāḳāniyye-i Vefā müderrisi) 1055, 1080, 1101, **1172**, 1240, 1252, 1258, 1285, 1841, 2443, 2678
Aḥmed Efendi (Edrineli Çelebi, 1086'da Şām ḳāḍīsi) 826, 978, 1043, 1089, **1094-1096**, 1124, 1142, 1148, 1160, 1183, 1232, 1474, 1483, 1495, 1939, 1956, 2191, 2341
Aḥmed Efendi (Edrineli Ḥācī Yaḥyā-zāde, Ḥācī-zāde) **978-979**, 1167, 3101
Aḥmed Efendi (Edrineli, 1071'de Pervīz Efendi Medresesi müderrisi) 2440
Aḥmed Efendi (Edrineli, Ser-ben-dī-zāde mülāzımı, ö. 1115) **2336**
Aḥmed Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Nikātī} **1916-1917**
Aḥmed Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Sa'īdī} **1614**
Aḥmed Efendi (Emīnü'l-fetvā, Ḳonevī) 2356, 2798, 3043, 3146, **3197-3199**, 3229
Aḥmed Efendi (Emīr Ḫˇāce Efendi) 3284
Aḥmed Efendi (Emīr Ḥasan-zāde, 1053'te Erżurūm ḳāḍīsi) 577, 659, **667**, 704, 713, 1537
Aḥmed Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Dāmādı, Giresunlu) 757, 864, 936, 979, 1013, 1093, 1158, **1225-1226**, 1239, 1258, 1260, 1275, 1312, 1499, 2194, 2426, 2583, 2586
Aḥmed Efendi (Eyyūb Efendi Zāviyesi Şeyḫi) 1346
Aḥmed Efendi (Eyyūbī) 2484
Aḥmed Efendi (el-Ḥāc, Bolılı, Bay-

ramī Şeyḫi) 311
Aḥmed Efendi (Fāżıl) 3348
Aḥmed Efendi (Fenārī-zāde, 1104'te Mekke ḳāḍīsi) 1135, 1206, 1499, 1840, 1890, 1924, 1952, 1962, 2006, 2061, 2081, **2092-2093**, 2144, 2183, 2195, 2354, 2525, 2600, 2618, 2995
Aḥmed Efendi (Fikrī, Ḳasṭamonılı) 482, 514, 567, 627, 630, 680, **684-685**, 709, 756, 786, 829, 948, 962, 1316
Aḥmed Efendi (Filibe Müftīsi) 2625
Aḥmed Efendi (Gergerī, 1109'da Bosna ḳāḍīsi) 2140, 2180, **2206-2207**, 2284, 2288, 2447, 2484, 2503, 2702
Aḥmed Efendi (Gīlānī, 1074'te Yıldırım Ḫān Medresesi müderrisi) 960, **1024-1025**, 1094
Aḥmed Efendi (Gökdereli-zāde, 1044'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) 209, **241-242**, 250, 375, 381, 503
Aḥmed Efendi (Gülābī, Edrineli) 2584, 2974, 3153, 3207, **3218-3219**, 3153
Aḥmed Efendi (Gümülcineli, 1124'te Bālī Paşa Medresesi müderrisi) 2574, 2675, 2939, 3037, **3045-3046**, 3173
Aḥmed Efendi (Güzelḥişārī, 1108'de Burusa ḳāḍīsi) 1292, 1849, 2010, 2090, **2100-2101**, 2113, 2270, 2375, 2399, 2479, 2507, 2655
Aḥmed Efendi (Ḫˇāce Fesād-zāde, Ebu'l-maʿālī) 672, 682, 730, 779, 783, 815, 852, 881, 906, 947, 959,**969-970**, 986, 1027, 1053, 1065, 1211, 1480, 1482, 1490, 1805, 1967
Aḥmed Efendi (Ḥācī Yaḥyā-zāde) 874, 978, 1059, 1060, 1087, 1088, 1090, 1486
Aḥmed Efendi (Ḥācī Yūsuf-zāde, 1056'da Eyyūb Medresesi müderrisi) {Żamīrī} 516, **518-520**, 636, 637, 662, 899, 1129, 1307, 2105, 2184
Aḥmed Efendi (Ḥāfıẓ Ḳudsī, Seyyid) 380, 428, **499-500**, 502, 574, 575, 661, 682, 833, 902
Aḥmed Efendi (Ḥāfıẓ-zāde) 530, 1408
Aḥmed Efendi (Ḥalebī, 1046'da Mıṣr ḳāḍīsi) 215, 252, 254, 270, **271-272**, 360, 361, 363, 371, 372, 373, 434, 489, 490, 501, 654, 671, 923
Aḥmed Efendi (Ḥālıcı-zāde, 1077'de Edrine ḳāḍīsi) 711, 741, 842, 906, 930, 940, 966, **968-969**, 985, 1010, 1242, 1473, 1476, 1494, 1805
Aḥmed Efendi (Ḥamdī, Yeñişehrli) **2607**
Aḥmed Efendi (Ḥamīdī Şeyḫ-zāde, 1045'te Süleymāniyye Medresesi müderrisi) 256, 275, **284**, 515, 665, 669, 904, 1001
Aḥmed Efendi (Ḥasan Paşa İmāmı) 2491, 2576, 2652, 2657, 2802, 2969, 2986, 2990, 3202, 3229, 3387, 3388
Aḥmed Efendi (Ḥasan Paşa-zāde) 2336
Aḥmed Efendi (Ḫaṭīb-zāde, 1057'de Ṣaḥn Medresesi müderrisi) 633, 647, **662-663**, 879, 930, 985, 1010, 1021, 1119,
Aḥmed Efendi (Ḫaṭīb-zāde, Burusevī) **860**, 981, 999, 1140, 1924
Aḥmed Efendi (Ḫaṭṭāṭ Şeyḫī,

1047'de Maġnisa ḳāḍīsi) 243, 371, 376, 425, **434-435**, 437, 477, 484, 573, 636, 670, 673
Aḥmed Efendi (Ḫayātī-zāde) 1849, 2170, 2393
Aḥmed Efendi (Ḫayrü'd-dīn Efendi ḫalīfesi, Ḫalvetī Şeyḫi) 303
Aḥmed Efendi (Ḫayyāṭ-zāde, 1040'da Ṣofya ḳāḍīsi) 377, 378, 417, 430, 433, **455-456**, 494, 673, 749
Aḥmed Efendi (Ḫazīnedār-zāde, Naẓīrī) {Naẓīrī} 805, **826-827**, 860, 1095, 1159, 1290, 2073
Aḥmed Efendi (Ḥekīm İsḥāḳ Dāmādı, 1042'de Şāh Sulṭān Medresesi müderrisi) 211, **266**, 427, 895, 1020
Aḥmed Efendi (Ḥekīmbaşı Dāmādı) 642
Aḥmed Efendi (Ḥekīm-zāde) 1791, 2446, 3136
Aḥmed Efendi (Ḥelvācı-zāde) 579, 639, 652, 681, 784, 961, 1549
Aḥmed Efendi (Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde, Emīnü'l-fetvā) 2016, 2081, 2115, 2144, 2177, 2187, 2198, 2276, 2277, 2392, 2405, 2447, 2483, 2493, 2655, 2702, **2950-2952**, 3011, 3033, 3057, 3193
Aḥmed Efendi (Ḥibrī) 280, 665
Aḥmed Efendi (Ḥüseyn Paşa-zāde, 1071'de Yeńişehr ḳāḍīsi) 706, 778, 812, 828, 858, **864-865**, 867, 880, 920, 935, 952, 966, 999, 1079, 1141, 1169, 1316, 1503
Aḥmed Efendi (İlmī) 597, 2369, 2427, 2965, 2987, 3031, 3161, 3194, 3269, 3377, 3381
Aḥmed Efendi (İlyās Dede-zāde, 1063'te Maḳtūl Ḥasan Paşa Medresesi müderrisi) **723**, 898, 938, 965
Aḥmed Efendi (İmām-ı Ṣāliḥ-i Sulṭānī, İstanbulī) 2355, 2492, **2938-2939**, 3005, 3045
Aḥmed Efendi (İmām-zāde) 2963, 3036, 3192, 3240, 3399, 3402
Aḥmed Efendi (İsḥāḳ Efendi Ḫʿācesi, şāʿir, yazar) 1848, **2447-2450**, 2452, 3112, 3163
Aḥmed Efendi (İsmāʿīl Efendi-zāde Şeyḫ) 2233, 2757
Aḥmed Efendi (İsmail Efendi-zāde, Celvetī Şeyḫi) 313
Aḥmed Efendi (İspirī Alī Efendi-zāde Şeyḫ) 2750, 2754
Aḥmed Efendi (İstanbulī Ḥüsām-zāde, şāʿir) {Vaḥdetī} **1780**
Aḥmed Efendi (İstanbulī, Bālī-zāde Emīni) **844**, 866, 2190
Aḥmed Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Dānişī} **1600-1601**
Aḥmed Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Siyāhī} **1909**
Aḥmed Efendi (İştibī Emīr Efendi'nin torunu) 1350
Aḥmed Efendi (İştibī-zāde, Şeyḫ) **1350**
Aḥmed Efendi (İzmirī, Ḳarabacaḳ-zāde) **1927-1928**, 2632
Aḥmed Efendi (İzmirī-zāde) 3109
Aḥmed Efendi (İzzī) 2123
Aḥmed Efendi (Ḳabaṣaḳal, 1102'de Baġdād ḳāḍīsi) 1267, 1294, 1505, 1521, 1529, 1790, 1845, 1894, **1937-1938**, 1947, 1958, 1963, 2012, 2068, 2086, 2113, 2184, 2194, 2364, 2644
Aḥmed Efendi (Ḳabaṣaḳal, Bolılı)

982, **1151**, 1163, 1174, 1206, 1802, 2054, 2144, 2195,
Aḥmed Efendi (Ḳābīl Vücūd-zāde) 212, 1192, 1308
Aḥmed Efendi (Ḳāḍī Maḥmūd Medresesi müderrisi, ö. 1098) 1304
Aḥmed Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, Gīsūdār, şā'ir) {Ḳādirī} 317, **1390-1392**
Aḥmed Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, ö. 1051) 317
Aḥmed Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, Ustrumcalı) **526**
Aḥmed Efendi (Ḳāḍī-zāde Teẕkireci, Üsküdarī) 2610, 2997, **3020-3021**, 3188
Aḥmed Efendi (Ḳadrī-zāde, 1102'de Ḳuds ḳāḍīsi) 1254, 1825, 2009, **2047-2048**, 2178, 2198, 2357, 2445, 2507, 2634, 3140
Aḥmed Efendi (Ḳālıbī, Şeyḫ) 1350, **1364-1365**, 1390
Aḥmed Efendi (Kāmrān-zāde) 1110
Aḥmed Efendi (Ḳaplan Paşa İmāmı Ömer Efendi nā'ibi) 1238
Aḥmed Efendi (Ḳapucı-zāde, 1088'de Vālide Sulṭān Medresesi müderrisi) 741, 805, 1033, 1046, 1101, **1126-1127**, 1258, 1276, 1293, 1821, 2159, 2371, 2952
Aḥmed Efendi (Ḳara, 1139'da Hemedān ḳāḍīsi) **3196-3197**, 3236, 3237, 3259, 3382
Aḥmed Efendi (Ḳaraca) 227, 264, 423
Aḥmed Efendi (Ḳaraferyeli) 805
Aḥmed Efendi (Ḳaraḥiṣār ḳāḍīsi) 1224
Aḥmed Efendi (Ḳaramanī, 1100'de Medīne ḳāḍīsi) 981, 1250, 1274, 1284, 1790, 1808, 1824, 1891, 1931, 1967, 2047, **2063-2064**, 2064, 2184, 2363, 2432, 2445, 2497, 2958
Aḥmed Efendi (Ḳaṣīr, 1089'da Mesīḥ Paşa Medresesi müderrisi) 683, 728, 1173, **1207**, 2065, 2458
Aḥmed Efendi (Ḳasṭamonılı, şā'ir) {Ṣubḥī} **1912-1913**
Aḥmed Efendi (Kātib) 226
Aḥmed Efendi (Ḳaṭīfeci-zāde) 416
Aḥmed Efendi (Ḳayṣeriyyeli Seyyid) 861
Aḥmed Efendi (Ḳaz-ābādī) 2536, 2980, 3132, 3259
Aḥmed Efendi (Kebābcı-zāde, 1095'te Edrine Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi) **1819-1820**, 1944, 1951, 2186, 2519
Aḥmed Efendi (Kebīrī-zāde, 1100'de Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) 1970, 2071, 2126, **2437-2438**, 2451, 2464, 2468, 2624
Aḥmed Efendi (Kelīmī Şeyḫ, Anḳaravī) **539-540**
Aḥmed Efendi (Kemāl Efendi-zāde Maḫdūmı, 1076'da Ḥaleb ḳāḍīsi, şā'ir) {Ārifī} 868, **917-918**, 937, 938, 965, 1004, 1033, 1071, 1104, 1122, 1193, 1491
Aḥmed Efendi (Kemāl-zāde) 2067
Aḥmed Efendi (Ketḫudā) 2979
Aḥmed Efendi (Kevākibī-zāde, 1132'de Süleymāniyye müderrisi) 2398, 2581, **2971-2972**, 3024, 3105, 3171, 3243

Aḥmed Efendi (Kevākibī-zāde, Ḥalebī) 2447, 2532, **2542**, 2573, 2815, 3242
Aḥmed Efendi (Ḳırımī) 1790, 2081, 2347, 2349, 2473, 2611, 2641, 2973
Aḥmed Efendi (Ḳırḳkilīsālı, şā'ir, ö. 1098) {Ḫaylī} **1598-1599**
Aḥmed Efendi (Ḳızıḳlı-zāde, Burusevī) 1024, **1146-1147**, 1185, 1242, 1264, 1552, 1848, 2482, 3129
Aḥmed Efendi (Kirli Maḥmūd-zāde, 1067'de Merdümiyye Medresesi müderrisi) **783**, 898, 990, 1255, 1306, 2072
Aḥmed Efendi (Ḳonevī es-Seyyid) 2074, 2343
Aḥmed Efendi (Ḳonya Müftīsi, Ḳonevī) **2064-2065**
Aḥmed Efendi (Ḳulalı, eserin yazarı Şeyḫī'nin dedesi, ö. 1053) **435-436**, 2633
Aḥmed Efendi (Ḳumṣī-zāde) 210
Aḥmed Efendi (Ḳurd-zāde, şā'ir) {Ẕākirī} **1601-1602**
Aḥmed Efendi (Ḳurı-zāde, 1129'da Maġnisa ḳāḍīsi) 2942, 2971, **3035-3036**, 3152, 3185, 3186, 3392
Aḥmed Efendi (Ḳuyucı-zāde) 2134
Aḥmed Efendi (Kürd, 1044'te Eyyūb Medresesi müderrisi) 265, **279-280**, 281, 499, 633, 744, 759, 793, 1110
Aḥmed Efendi (Kürd, Erżurūmī, ö. 1122) 2059, 2207, 2285, 2286, 2339, 2388, 2428, 2442, 2456, **2485-2486**, 2493, 2603, 2654, 2753, 2807, 2814, 3022, 3152, 3208
Aḥmed Efendi (Kürd, şā'ir) {Zühdī} **1610**
Aḥmed Efendi (Kütāhiyyeli) 2595, 2957, 3072, 3132, 3160, 3180, 3243, 3252, 3253, 3377, 3378, 3379
Aḥmed Efendi (Lāġarī-zāde) 2807, 2809, 2812, 2817
Aḥmed Efendi (Luṭfī-zāde, 1105'te Burusa ḳāḍīsi) 1243, 1508, 1811, 1893, 1923, 1930, 1944, 1946, **1971-1972**, 2007, 2178, 2186, 2362, 2391, 2624
Aḥmed Efendi (Maġnisī, Dervīş, şā'ir) {Kāmilī} **1677-1678**
Aḥmed Efendi (Maḥmūd Paşa Maḥkemesi Kātibi, Giresunlu) **2583-2584**, 2937
Aḥmed Efendi (Malġaralı, Kūsec) 225, 228, **264-265**, 373, 378, 379, 382, 433, 475, 476, 765
Aḥmed Efendi (Manav, 1049'da Sulṭāniyye Medresesi müderrisi) 260, 427, 513, 643, **760-761**, 834, 837, 876, 1155, 1344
Aḥmed Efendi (Mandāl, Malāṭıyyeli) 897, 989, 996, 1080, 1089, 1115, 1126, 1244, 1246, 1289, 1304, 1508, 1511, 1514, 1520, 1526, **1810-1812**, 1833, 1836, 1843, 1845, 1894, 1972, 2440
Aḥmed Efendi (Manṭıḳī, 1044'te Ḥaleb ḳāḍīsi) {Manṭıḳī} **243-249**, 260, 282, 361, 364, 652, 660, 688, 692, 729, 749, 780, 923, 958
Aḥmed Efendi (Mecdī-zāde, 1133'te Süleymāniyye müderrisi) 2481, 2530, 2666, **3028-3030**, 3184
Aḥmed Efendi (Meknī, Ḫalvetī

Şeyḫi) 2094, 2339, 2386, 2442, 2443, **2752-2753**, 2953, 3052, 3133
Aḥmed Efendi (Mektūbī Oṯmān Efendi Dāmādı)
Aḥmed Efendi (Menteş-zāde, 1070'te İzmir ḳāḍīsi, ö. 1075) 211, 374, 375, 383, 433, 488, 503, 580, 641, 646, 683, 711, 760, 870, **876-877**, 880, 905, 906, 953, 1000, 1020, 1036, 1046, 1074, 1120, 1321, 1504, 1506, 1524, 1527
Aḥmed Efendi (Merḥabā-zāde, 1075'te İstanbul ḳāḍīsi){Şeyḫī} 215, 225, 262, 369, 379, 420, 494, 511, 518, 569, 575, 576, 658, 708, 760, 766, 807, 881, 899, 903, 906, **927-929**, 931, 953, 973, 1021, 1148, 1170, 1242, 1246, 1265, 1465, 1473, 1503, 1515, 1516
Aḥmed Efendi (Mevlevī Dervīş, şā'ir) {Meyyāl} **1724**
Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Ġavṯī} 310, **2211-2113**, 2739
Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, el-Ḥāc) 309, 532, **1367-1368**, 1398, 1862
Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḳārī) 309, 1368, **1398-1399**, 2739
Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Neşāṭī, şā'ir) {Neşāṭī} 310, **1378-1389**
Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Nācī} 309, 1375, 2212, **2738-2740**, 2746
Aḥmed Efendi (Mışrlı el-Ḥāc) 2775
Aḥmed Efendi (Mi'mār Tekyesi Şeyḫi, Ḫalvetī Şeyḫi) 307
Aḥmed Efendi (Miftāḥī-zāde, Şeyḫ) 305, 1346, **1353-1354**, 1980, 2215
Aḥmed Efendi (Mincel, şā'ir) {Niẓāmī} **2076-2077**, 2356, 2615
Aḥmed Efendi (Mīrzā-zāde, Neylī, şā'ir) 2491, 2505, 2800, 2929, 2972, 2997, 3026, 3059, 3146, 3377, 3386
Aḥmed Efendi (Mollacıḳ, Hezarġrad ḳāḍīsi) 194
Aḥmed Efendi (Monlā) 584, 2359
Aḥmed Efendi (Mostarlı, şā'ir) {Rüşdī} 988, 992, 1131, 1323, 1378, 1392, 1438, 1701, 1862, 2001, **2296-2305**
Aḥmed Efendi (Motonī) 220, 229, 261, 359, 366, 426, 433, 479, 769
Aḥmed Efendi (Mu'īd, İstanbulī, ö. 1137) 2091, 2143, 2545, 2595, 2642, 2798, 2805, 2922, 2976, 2985, 3035, 3108, **3126-3128**, 3211, 3234, 3237, 3269, 3371, 3374
Aḥmed Efendi (Muġla müftīsi) 2139
Aḥmed Efendi (Muḥarrem-zāde, 1067'de İstanbul ḳāḍīsi) 416, 476, 499, 517, 566, 634, 638, 650, 661, 684, 685, 687, 760, 766, 904, **931-932**, 958, 984, 1032, 1068, 1082, 1464, 1481, 1500, 1795, 2106, 2182
Aḥmed Efendi (Muḥsin-zāde) 3214, 3238
Aḥmed Efendi (Muḥżırbaşı-zāde, 1058'de Ḫayrü'd-dīn Paşa Medresesi müderrisi) **634**, 1014, 1113

Aḥmed Efendi (Muḳʿad, Şeyḫ) **523-524**, 1053, 1368, 1399
Aḥmed Efendi (Muḳābeleci, şāʿir) {Sükūnī} **1907-1908**
Aḥmed Efendi (Mūsā Paşa İmāmı, Yeñişehrli) 641, 712, 731, 778, 834, **886-887**, 918, 930, 933, 1025, 1046, 1469, 1526, 1801, 1828, 1854
Aḥmed Efendi (Muṭahhar Efendi Dāmādı, 1058'de Medīne ḳāḍīsi) 563, **635-636**, 648, 664, 676, 748, 833, 878, 952, 1081, 1292, 1484
Aḥmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde, 1051'de Maġnisa ḳāḍīsi) 573,
Aḥmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde, 1067'de Belġrad ḳāḍīsi, ö. 1072) 732, 783, 813, 845, **846**, 868, 997, 1005, 1035, 1105, 1530, 1535
Aḥmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde, Şeyḫ, şāʿir) {Ḳāniʿī} 524, **530-531**
Aḥmed Efendi (Müfettiş Kātibi, 1126'da Ṣaḥn müderrisi) 1045, 2612, **2683-2684**, 2704, 2706, 2973, 2994, 2997
Aḥmed Efendi (Müfettiş Şeyḫ-zāde) 3156
Aḥmed Efendi (Müfettiş, 1054'te Selanik ḳāḍīsi) **516-517**, 566, 632, 635, 679, 717, 756, 759, 847
Aḥmed Efendi (Müftī) 1372
Aḥmed Efendi (Müneccimbaşı, 1117'de Efḍal-zāde müderrisi, ö. 1118) 2139, **2402-2403**, 2404, 3020, 3123, 3154
Aḥmed Efendi (Müsevvid) 2122, 2639, 2642, 2945, 2954, 3207
Aḥmed Efendi (Müvezziʿ, 1088'de Diyārbekr ḳāḍīsi) 737, 783, 852, 870, 916, 964, 983, 987, 1051, **1136-1137**, 1157, 1244, 1293, 1308, 1520, 1523, 1540, 1541, 1546, 1554, 1555, 1801, 2440
Aḥmed Efendi (Müzellef) 217, 512, 636, 673, 729, 856
Aḥmed Efendi (Naʿlbend-zāde, Üsküdarī) **3005-3006**
Aḥmed Efendi (Naḳşī Şeyḫi, Rūmiyye Şeyḫi Mahmūd Efendi'nin babası) 326
Aḥmed Efendi (Nergisī) 238
Aḥmed Efendi (Noḳṭa-zāde) 655
Aḥmed Efendi (Nuʿmān Paşa Ḫʾācesi, Ḳayṣeriyyeli) 2360, 2611, 3024, **3131-3133**, 3193, 3213
Aḥmed Efendi (Nūrbaḫşī Şeyḫi) 318
Aḥmed Efendi (Oḳcı-zāde, 1055'te Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi) {Vaḳʿī} 647, **648-649**, 674, 675, 820, 842, 1211, 1241
Aḥmed Efendi (Öreke-zāde, Bucaḳlı Efendi) 805, 898, 917, 918, 967, 971, 990, 1009, 1043, 1136, 1149, 1183, 1193, 1249, 1268, 1276, 1296, 1471, 1502, 1504, 1510, 1826, 1956, 1970, **2096-2097**, 2160, 2173, 2191, 2335, 2390, 2474, 2576, 2600, 2605
Aḥmed Efendi (Peçevī-zāde, Şeyḫ, şāʿir) {Ārif}310, 2218, 2746, **3289**
Aḥmed Efendi (Pervāne-zāde, şāʿir) **2293**
Aḥmed Efendi (Pirlepelī-zāde, 1054'te Saḳız ḳāḍīsi) 381, **505-506**, 517, 576, 662, 677, 710, 870, 874, 962, 1079

Aḥmed Efendi (Postālcı-zāde, 1101'de Edrine Selīmiyyesi müderrisi) **1944-1945**, 1951
Aḥmed Efendi (Postālī, 1035'te Anḳara ḳāḍīsi) **285-286**, 1944
Aḥmed Efendi (Rā'ī-zāde) 431, 494, 651, 686
Aḥmed Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā Ḫayātī-zāde Maḫdūmı, 1101'de Mesīḥ Paşa Medresesi müderrisi) **1964**
Aḥmed Efendi (Re'īsü'l-meşāyiḫ, Esīrī-zāde Şeyḫ) 3284
Aḥmed Efendi (Receb Efendi-zāde) 2582, 3213, 3387, 3389
Aḥmed Efendi (Resūl-zāde, 1116'da İzmir ḳāḍīsi) 1953, 2185, 2384, 2387, 2395, 2490, **2494-2495**, 2512, 2629, 2648, 2650, 2655, 2794, 2798
Aḥmed Efendi (Rıfḳī Hemşīre-zādesi, 1137'de Ṣofya ḳāḍīsi) 2615, 2675, **3168-3169**, 3217
Aḥmed Efendi (Rifʿatī Hemşīre-zādesi) 3396
Aḥmed Efendi (Rodosī, 1085'te Ṣaḥn müderrisi) 960, 1105, 1260, **1269-1270**, 1808, 1828, 1838, 2063, 2068, 2361
Aḥmed Efendi (Rufāʿī Şeyḫi) 318
Aḥmed Efendi (Sāʿatī, Edrineli, şāʿir) {İffetī} **2519-2521**
Aḥmed Efendi (Ṣalbaş, Ḳasṭamonılı) 1165, 1207, 1250, 1287, 1518, 1534, 1536, 1828, 1895, **2048-2049**, 2049, 2061, 2104, 2114, 2180, 2334, 2378, 2523
Aḥmed Efendi (Ṣāliḥ İmām-zāde Dāmādı, 1068'de Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi) **785**, 844, 963
Aḥmed Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, 1118'de Süleymāniyye müderrisi) 1238, 2170, **2436-2437**, 2510, 2512, 2651, 2676, 2981, 3229
Aḥmed Efendi (Sarāy-ı Atīḳ Ḫˇācesi) 3210
Aḥmed Efendi (Ṣarı, Şireli) **1931-1932**, 2104, 2644
Aḥmed Efendi (Ṣarı, Üskübī) 1275, 1302, **1797-1798**, 1965, 2174, 2187, 2349, 2534
Aḥmed Efendi (Ser-bendī-zāde Şeyḫī, Ḳāḍī-zāde Şeyḫī) 244, **281-283**, 361, 363, 365, 414, 426, 429, 433, 438, 868, 727, 1004
Aḥmed Efendi (Seyfī-zāde) 287, 442
Aḥmed Efendi (Seyrek-zāde) 1081
Aḥmed Efendi (Seyyid Abdü'l-mecīd-zāde) 2533
Aḥmed Efendi (Sinobī) 3037, 3046, 3158, 3393, 3402
Aḥmed Efendi (Şireli) 1254, 1303, 1356, 1531, 1544, 1899, 1963, 1970, 2054, 2066, 2148
Aḥmed Efendi (Şireli, Müftī, Naḳşī Şeyḫi) 298, 299
Aḥmed Efendi (Şirevī Ṣarı) 2016
Aḥmed Efendi (Sivasī-zāde, şāʿir, ö. 1130) {Şemsī} **2691-2692**
Aḥmed Efendi (Ṣuyolcı Alī Paşa İmāmı) 3183
Aḥmed Efendi (Süleymān Paşa'nuñ İçaġaları Ḫˇācesi, Bolılı) **2615-2616**
Aḥmed Efendi (Süleymāniyye mütevellīsi) 3184
Aḥmed Efendi (Süleyman-zāde, Ḳādirī Şeyḫi) 316

Aḥmed Efendi (Şa'bān Efendi-zāde) 2496, 2688, 2918, 2978, 3258
Aḥmed Efendi (Şa'bān-zāde Efendi'nüñ Müzellef Aḥmed'i, şā'ir) {Cūdī}**2156-2157**, 2433
Aḥmed Efendi (Şa'bān-zāde Ketḫudāsı, Bosnalı) **2345**, 2361, 2421, 2434, 2491, 2811, 2953, 3127
Aḥmed Efendi (Şāmī Bekrī-zāde) 3122
Aḥmed Efendi (Şāmī Ḥüseyn Efendi-zāde, Ṭayyār Ḥüseyn dāmādı) **2383**
Aḥmed Efendi (Şāmī) 2692
Aḥmed Efendi (Şāriḥ-i ***Menār***-zāde, ***Tārīḫ*** yazarı) 751, **758**, 787, 821, 865, 916, 1113
Aḥmed Efendi (Şemleli-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Rindī} **1394-1395**
Aḥmed Efendi (Şeyḫ Ḫalīl-zāde) 2693
Aḥmed Efendi (Şeyḫ İsmā'īl Efendi-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ümīdī} 1335, **1990-1991**
Aḥmed Efendi (Şeyḫ) 1356, 2229, 2232
Aḥmed Efendi (Şeyḫ, 1076'da Kemeredremid ḳāḍīsi) 1619
Aḥmed Efendi (Şeyḫ, Erdebīlī-zāde) 306, 1348, 1349, 1356, 1368, **1373-1374**, 1377, 1988
Aḥmed Efendi (Şeyḫ, İzmirī) **1399**, 1919, 1989, 2211, 2235
Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdu'llāh Efendi dāmādı) 3254, 3384
Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Efendi Birāderi, Debbāġ-zāde) **1201**
Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd Efendi-zāde, 1075'te Burusa ḳāḍīsi) **1197-1198**
Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāderi, 1111'de Ṣaḥn müderrisi) 2078, 2080, **2170-2171**, 2277, 2268, 2278, 2337, 2392, 2456, 2461, 3032
Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde, Erżurūmī) 2195, 2199, 2270, 2277, 2348, 2445, 2454, 2479, 2501, 2601, **2659-2661**, 2941, 2976, 3000, 3146, 3210
Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Mu'īd Aḥmed Efendi Birāder-zādesi, Ārif Aḥmed) 636, **663-664**, 679, 705, 906, 1165, 1265, 1484
Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Dāmād Efendi-zāde Ebu'l-ḫayr) 1930, 2167, 2172, 2270, 2274, 2350, 2451, 2492, 2508, 2576, 2601, 2619, 2635, 2650, 2660, 2664, 2778, 2779, 2780, 2781, 2820, 3013, 3032, 3054, 3124, 3138, 3142, 3176, 3177, 3188, 3230, 3256, 3264, 3366, 3367, 3386, 3392, 3403
Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Mu'īd, ö. 1057) 220, 252, 277, 353, 354, 357, 359, 360, 378, 413, 415, 418, 426, 497, **509-511**, 516, 555, 556, 575, 640, 658, 663, 664, 669, 687, 705, 736, 739, 757, 826, 851, 928, 963, 997, 1009, 1011, 1050, 1063, 1083, 1104, 1211, 1529, 1826, 2053, 3035
Aḥmed Efendi (Şeyḫ-zāde, 1012'de Zāl Paşa Medresesi Sulṭānı müderrisi) 657
Aḥmed Efendi (Şeyḫ-zāde, İstanbulī)

2629-2630, 2908, 3239
Aḥmed Efendi (Şihāb, 1045'te Selanik Ḳāḍīsi, Muḥaşşī, ṣāḥibü't-teṣānif) **800-801**, 1133, 1233
Aḥmed Efendi (Şināsī-zāde) 2418, 2463, 2992, 3225, 3391
Aḥmed Efendi (Şirvānī, 1067'de Mekke ḳāḍīsi) 679, 711, 735, **789**, 802, 805, 864, 878, 958, 1032, 1053, 1138, 1318, 1469, 1491
Aḥmed Efendi (Ṭabīb, Şehlā) 2444, 2491, **2616-2617**, 2796, 2809, 2970, 2987, 3245, 3254, 3387
Aḥmed Efendi (Ṭaşköprī-zāde Maḫdūmı) 214
Aḥmed Efendi (Ṭavīl, 1089'da Ṣaḥn müderrisi) 960, **1206-1207**, 1238, 1815, 1817, 1838, 2392, 2624, 2663
Aḥmed Efendi (Tekfūrṭaġlı, Ṣubḥī, şā'ir) {Ṣubḥī} **2069**, 2435, 2653
Aḥmed Efendi (Tevfīḳī-zāde, 1051'de Edrine ḳāḍīsi) 220, 251, 254, 261, 360, 361, 365, **425-427**, 502, 510, 559, 640, 654, 768, 813, 960, 2466
Aḥmed Efendi (Teẕkireci, 1032'de Pervīz Efendi Medresesi müderrisi) 904, 930,
Aḥmed Efendi (Teẕkireci, ö. 1018) 639
Aḥmed Efendi (Ṭoġramacı Şeyḫi, Ḳāsım Paşalı , Ḫalvetī Şeyḫi) 306
Aḥmed Efendi (Ṭrabzonī-zāde, 1124'te Aḫī Çelebi Medresesi müderrisi) **2598-2599**, 2623
Aḥmed Efendi (Ṭurmuş-zāde, İstanbulī) 2181, 2443, 2581, 2598, 2622, **2675-2677**, 2786, 2799, 3056, 3097, 3107, 3110, 3260
Aḥmed Efendi (Üsküdarī, şā'ir) {Va'dī} **1784-1785**
Aḥmed Efendi (Vānī-zāde, 1091'de Yıldırım Ḫān Medresesi müderrisi) **2207-2208**, 2154, 2207, 2358, 2928
Aḥmed Efendi (Vefālı Emīr Dāmādı) 2595
Aḥmed Efendi (Vefāyī) 1270
Aḥmed Efendi (Velī-zāde, 1079'da Edrine ḳāḍīsi) 668, 783, 887, 927, 935, 966, 970, 973, 974, 996, 1022, **1052-1053**, 1065, 1066, 1142, 1318, 1474, 1480, 1491, 2190
Aḥmed Efendi (Yaḥyā-zāde, 1135'te Anaṭolı ṣadrı) 1272, 1958, 2057, 2186, 2203, 2272, 2357, 2446, 2455, 2478, 2499, 2534, 2535, 2620, 2622, 2624, 2646, 2655, 2664, 2668, 2671, 2782, 2784, 2785, 2797, 2820, 3012, 3034, **3135-3139**, 3205, 3223, 3234, 3364, 3368, 3403
Aḥmed Efendi (Yek-çeşm, Murād Paşa İmāmı) 936, 975, 1054, 1160, 1189, 1246, 1287, 1518, 1526, 1794, 1801, 1821, 1838, 1895, 1951, 1969, 2048, **2114-2115**, 2351, 2429, 2447, 2951
Aḥmed Efendi (Yek-çeşm, Vānī, şā'ir) {Dürrī} 3319, 3321, 3328, **3413-3419**
Aḥmed Efendi (Yeñişehrli Dervīş, şā'ir) {Ṣāfī} **1627**
Aḥmed Efendi (Yigitbaşı, Marmaralı, Ḫalvetī Şeyḫi) 301

Aḥmed Efendi (Yūsuf Paşa İmāmı, 1131'de Saḳız ḳāḍīsi) 2690, 2965, **3042-3043**, 3168, 3196, 3234, 3398
Aḥmed Efendi (Yüsrī, 1105'te Şām ḳāḍīsi, şāʿir) {Yüsrī} 1854, 1894, 1923, **1966-1968**, 2008, 2080, 2155, 2338, 2375, 2384, 2454, 2501, 2530, 2644, 2947
Aḥmed Efendi (Ẕekāyī Dāmādı, Ḳabaṣaḳal) 1245
Aḥmed Efendi (Ẕekāyī, 1061'de Yeñişehr ḳāḍīsi, şāʿir) {Ẕekāyī} 103, 675, **676**, 710, 797, 799, 812, 815, 986, 1064, 1113, 1496
Aḥmed Efendi (Zekī, 1093'te Ḳuds ḳāḍīsi, şāʿir) {Zekī} 963, 1007, 1068, 1103, 1134, 1146, 1172, 1239, **1257-1259**, 1304, 1398, 1489, 2054, 2354, 2362, 2618, 3232
Aḥmed Efendi (Zemçi, 1125'te Ṣaḥn müderrisi) 2641, **2643-2644**, 3042, 3153 Aḥmed Efendi (Ẕübāb, Burusevī, şāʿir) {Seyyidī} 1237, **1264-1265**, 1921
Aḥmed Efendi (Zeyniyye Şeyḫi) 308
Aḥmed el-Alḳamī (Şeyḫ) 800
Aḥmed el-Farūḳī (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Aḥmed el-Gīlānī 1024, 1117, 1120
Aḥmed el-Mekkī en-Naḳş-bendī (Şeyḫ) 2720
Aḥmed es-Sirozī (Bayramī Şeyḫi) 311
Aḥmed Fikrī Efendi 1043
Aḥmed Ḫalīfe 2388
Aḥmed Ḥamdī Efendi (Nīfī Dāmādı, Turġudlılı, şāʿir) {Ḥamdī} 2366, **2510-2511**, 2632, 2657, 3097, 3145, 3180, 3198, 3254
Aḥmed Ḫān-ı Ṣāliṣ, bk. Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Ṣāliṣ (23. Oṣmānlı pādişāhı, III. Aḥmed)
Aḥmed Ḫān-ı Ṣānī, bk. Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Ṣānī (21. Oṣmānlı pādişāhı, II. Aḥmed)
Aḥmed Ḫān-ı Evvel, bk. Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Evvel (14. Oṣmānlı pādişāhı, I. Aḥmed)
Aḥmed Ḫayālī (Gülşenī Şeyḫi) 314
Aḥmed Ḥayderānī 1152
Aḥmed Kelīmī (Şeyḫ) 539
Aḥmed Ketḫudā Medresesi 2473, 2952
Aḥmed Naḥlī 2229
Aḥmed Paşa 550, 554, 2020
Aḥmed Paşa (Ankebūt) 1045
Aḥmed Paşa (Baḳırcı) 387
Aḥmed Paşa (Bosnevī) 3323
Aḥmed Paşa (Çalıḳ) 3296, 3345
Aḥmed Paşa (Çerkes) 1882
Aḥmed Paşa (Defterdār) 549, 2296
Aḥmed Paşa (Defterdār, 1086'da Mıṣr vālīsi) 1560
Aḥmed Paşa (Diyārbekr beglerbegisi) 3359
Aḥmed Paşa (Dizdār-zāde) 3300
Aḥmed Paşa (el-Ḥāc) 2824
Aḥmed Paşa (Ḥāfıẓ) 337, 340, 349, 2182
Aḥmed Paşa (Ḥaleb vālīsi) 692
Aḥmed Paşa (Ḥasan Paşa-zāde) 3350
Aḥmed Paşa (Ḥasan Paşa-zāde) 3357
Aḥmed Paşa (İstanbulī, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1058) **554**
Aḥmed Paşa (Ḳāʾim-maḳām-ı İstanbul) 3318
Aḥmed Paşa (Ḳalaylı, Ḳalaylıḳoz, Ṣadr-ı aʿẓam) 1902, 2256, 2456, 2768, **2768-2769**, 2825, 2903, 3029, 3299, 3308, 3311, 3319, 3325, 3326

Aḥmed Paşa (Ḳapudan Voynuḳ) 1420
Aḥmed Paşa (Kapudan-ı Deryā el-Ḥāc) 3316, 3326
Aḥmed Paşa (Ḳapudan) 3330
Aḥmed Paşa (Kemān-keş) 1995
Aḥmed Paşa (Ḳöprili-zāde, Fāżıl, Ṣadr-ı a'ẓam) 860, 870, 937, 1127, 1097, 1152, 1234, 1263, 1280, 1281, 1411, 1430, 1431, 1437, 1433, **1452-1454**, 1455, 1598, 1615, 1701, 1810, 1850, 1885, 1886, 1982, 2190, 2256, 2319, 2448, 2862, 3010, 3280, 3281
Aḥmed Paşa (Küçük) 340, 1448
Aḥmed Paşa (Melek, Ṣadr-ı a'ẓam)1423, **1446-1447**, 1448
Aḥmed Paşa (Mora muḥāfıẓı) 3358
Aḥmed Paşa (Müfettiş Ketḫudā) 1902
Aḥmed Paşa (Müfettiş) 1879
Aḥmed Paşa (Nişāncı) 2251
Aḥmed Paşa (Nişāncı, Ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1117) 2249, 2264, **2766**, 2767, 3028, 3296
Aḥmed Paşa (Oṣmān Paşa-zāde, dāmād) 3357
Aḥmed Paşa (Ṣad-pāre, vezīr) 1446, 1448
Aḥmed Paşa (Ṣadr-ı A'ẓam) 550, 2251, 3300
Aḥmed Paşa (Ṣarı) 3335, 3336
Aḥmed Paşa (Serdār) 1431
Aḥmed Paşa (Seyyidī) 1429, 1558
Aḥmed Paşa (Ṭarḫūncı, Mūsā Paşa Ketḫudāsı, Ṣadr-ı a'ẓam) **1448**, 1449, 1559
Aḥmed Paşa (Ṭayyāroġlı) 1428
Aḥmed Paşa (Ṭırnaḳcı Melek) 547
Aḥmed Paşa (Vezīr) 3360
Aḥmed Paşa (Vezīr-i A'ẓam) 550
Aḥmed Paşa (Voynuḳ) 581, 1557
Aḥmed Paşa Cāmi'-i Şerīfi 1989
Aḥmed Paşa İmāmı Ömer Efendi 577, 1537
Aḥmed Paşa Medresesi 494, 505, 517, 737, 781, 844, 898, 955, 1054, 1077, 1080, 1184, 1265, 1272, 1818, 1899, 1940, 2121, 2165, 2177, 2182, 2190, 2354, 2360, 2406, 2417, 2444, 2451, 2489, 2596, 2599, 2628, 2654, 2678, 2811, 2968, 2986, 3059, 3105, 3131, 3181,
Aḥmed Paşa Medresesi (Ḳaraḥişār'da) 242
Aḥmed Paşa Medresesi (Temürḳapu'da) 285
Aḥmed Paşa Medresesi (Ṭopḳapu'da) 237, 270, 433, 456, 483, 490, 510, 634, 662, 665, 733, 751, 758, 786, 797, 831, 949, 996, 1008, 1014, 1079, 1113, 1124, 1172, 1252, 1263, 1373, 1537, 1811, 1824, 1837, 1929, 1956, 1973, 2079, 2176, 2354, 2438, 2575, 2655, 2672, 2981, 3020, 3073, 3139, 3243, 3263
Aḥmed Paşa Zāviyesi 2232
Aḥmed Paşa-yı Atīḳ Medresesi 1126
Aḥmed Paşa-yı Fenārī Zāviyesi 1340, 1349, 1365, 1390
Aḥmed Ramażān Efendi (Üsküdarī, Mar'aşlı, 1068'de ordu ḳāḍīsi) 571, 630, 656, 683, 722, 784, 814, 842, 889, 891, 902, 924, **939-940**, 952, 953, 968, 984, 1108, 1500, 1512, 1513, 1524
Aḥmed Sa'īd Efendi (Bolevī-zāde, 1141'de Medīne ḳāḍīsi) 2385, 2651, 2790, 3002, 3044,

3068, 3163, **3254-3256**, 3374, 3384
Aḥmed Ṣādıḳ Efendi (Naḳşī Şeyḫi) 300
Aḥmed Ṣādıḳ Efendi (Ṭaşkendī Şeyḫ, Naḳşī Şeyḫi) 300, 324
Aḥmed Şihāb Efendi 366, 514, 561, 565, 654, 793, 1073
Aḥmed Tā'ib Efendi (Osmān-zāde, İstanbulī, şā'ir) {Tā'ib} 2380, 2388, 2453, 2476, 2479, 2640, 2643, 2676, 2794, 2957, 2972, 3060, **3061-3066**, 3150, 3194, 3252, 3377
Aḥmed Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Efendi Maḫdūmı, 1105'te Ṣaḥn müderrisi) 2120, **2163-2165**, 2437, 2944, 3201
Aḥmed Yorġanī Medresesi 3043, 3178, 3226, 3252
Aḥmed-i Assālī (Şeyḫ) 508
Aḥmed-i Buḫārī (Naḳşī Şeyḫi) 297, 298
Aḥmed-i Dīneverī (Nūrbaḫşī silsileden) 318
Aḥmed-i Enṣārī (Monlā) 1858
Aḥmed-i Fārūḳī (Naḳşī Şeyḫi) 300
Aḥmed-i Ḥamevī 1127
Aḥmed-i Ḥayderānī 75, 791
Aḥmed-i Mıṣrī (Şeyḫ) 323
Aḥmed-i Müncel 738
Aḥmed-i Sārbān (Bayramī Şeyḫi) 311
Aḥmediyye Medresesi 1236
Āhūnd Fevzī Meḥemmed Efendi 807
Aḫūrḳapu 2714, 3330, 3342, 3357
Aḥyolı 1081
Ā'işe Sulṭān 3303, 3307, 3361
Ā'işe Sulṭān (Nu'mān Paşa metrūkesi) 3350
Ā'işe Sulṭān Medresesi 279, 504, 643, 653, 672, 742, 745, 759, 811, 815, 839, 856, 858, 864, 890, 930, 969, 1000, 1001, 1015, 1069, 1151, 1206, 1209, 1258, 1296, 1321, 1509, 1510, 1851, 1854, 2338, 2350, 2354, 2363, 2405, 2466, 2512, 2517, 2538, 2632, 2800, 2956, 2999, 3053, 3069, 3106, 3134, 3141, 3172, 3200, 3252
Aḳ Maḥmūd Efendi Ketḫudāsı Alī, bk. Alī Efendi (Aḳ Maḥmūd Efendi Ketḫudāsı Alī, Sācidī, şā'ir) {Sācidī}
Aḳ Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Aḳ, Maġnisalı)
Aḳā'id-i Aḍudiyye 3285
Aḳā'id-i Ḫayālī 2125
Aḳbaba Yoḳuşı 3329
Aḳbıñar 3341
Aḳbıyıḳ Zāviyesi 2714
Aḳçaḳızanlıḳ 3142
Aḳçaşehr-i Aydın 1097
Akçeli Bekr Mu'allim-ḫānesi 504
Aḳçeli Bekr-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Aḳçeli Bekr-zāde, Kestelli)
Aḳçeli Ebū Bekr-zāde Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (Aḳçeli Ebū Bekr-zāde, Kestelli)
Aḳdeñiz 731, 1422, 2168, 2260, 2337, 2985, 3263, 3300, 3349, 3352
Aḳdeñizboġazı 1420, 1425, 1426, 3362
Aḳḥiṣār 2147, 2400, 3120
Aḳḥiṣār Geyve 2936
Aḳḥiṣār-ı Bosna 2345
Aḳḥiṣār-ı Geyve 2955, 3215
Aḳḥiṣār-ı Ṣaruḫān 2458, 2517, 3102

Aḳındı Burnı 3321
Aḳīl Efendi (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Aḳkirmān 1450
Aḳlī, bk. Alī Efendi (Ṭablī-zāde, Şeyḫ, şāʿir)
Aḳlī, bk. Meḥemmed Efendi (İştibī, şāʿir)
Aḳsarāy 531, 632, 673, 809, 1307, 1309, 1334, 1439, 1668, 1846, 1988, 1998, 2081, 2219, 2356, 2586, 2718, 2925, 3328, 3344, 3345, 3351
Aḳsarāy Tekyesi 1341, 1988
Aḳsarāyī Ḥabīb, bk. Ḥabīb Efendi (Aḳsarāyī, 1070'de Papasoġlı Medresesi müderrisi)
Aḳsarāyī Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Aḳsarāyī, Şeyḫ)
Aḳse'l-ereb fī-tercemeti Muḳaddimeti'l-edeb 2449
Aḳseki Mescidi 437
Aḳṣu 210, 1436, 3306, 3309
Aḳşehr 320, 361, 414, 654, 1421, 1800, 2454
Aḳşemşü'd-dīn (Bayramī Şeyḫi) 311
Aḳyarlar 2503
Aḳyazı 3242
Alaca Ḥammām 3296
Alacacı-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi 2750
Alaçam 2501, 2645
Alahoz Ḫˇācesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Alahoz Ḫˇācesi, 1086'da Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi)
Alā'iyye 415, 780, 936, 949, 1134, 1207, 1340, 1838, 1932, 3274
Alā'iyyeli Alī, bk. Alī Efendi (Alā'iyyeli, 1075'te Sulṭān Bāyezīd Medresesi müderrisi)
Alā'iyyeli Ḥācī Meḥemmed 2147
Alā'ü'd-devle Cāmiʿi Şerīfi 2207
Alā'ü'd-devle-i Simnānī (Nūrbaḫşī silsileden) 317
Alā'ü'd-dīn Alī (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Alā'ü'd-dīn Beg Maḥallesi 319
Alā'ü'd-dīn Efendi (Menteşeli) 211
Alā'ü'd-dīn Efendi (Bosna/Öziçeli, şāʿir) {Ṯābit} 1608,1912, 2140, 2214, 2284, 2434, 2475, 2508, **2543-2571**, 2805, 2816, 3127
Alā'ü'd-dīn Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 304, 305, 525
Alā'ü'd-dīn Efendi (Kirāmü'd-dīn Efendi'nin oğlu, Şeyḫ) 1401
Alā'ü'd-dīn Efendi (Ḳoca Muṣṭafā Paşa Şeyḫi) 302, 526, **1401-1402**, 2227, 2751
Alā'ü'd-dīn Efendi (Muḥyī'd-dīn Efendi ḫalīfesi) 303
Alā'ü'd-dīn Efendi (Şeyḫ) 2233
Alā'ü'd-dīn Efendi (Uşşāḳī) 301
Alā'ü'd-dīn Efendi (Vizeli, Bayramī Şeyḫi) 311
Alā'ü'd-dīn-i Aḳsarāyī (Bayramī Şeyḫi) 311
Alakenīse 1193, 1315
Alaṣonya 278
Alaşehr 1563, 2831, 3024
Alaşehrli Abdu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Alaşehrli Abdu'llāh Efendi Birāder-zādesi, 1130'da İsmiḫān Sulṭān Medresesi müderrisi)
Alaşehrli Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Alaşehrli, 1112'de Anaṭolı ṣadrı)
Alaşehrli Eyyūb-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Alaşehrli, Eyyūb-zāde)

Alaybegi Yūnus, bk. Yūnus Efendi (Alaybegi, şā'ir) {Sāmī}
Alaybegi-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Alaybegi-zāde, şā'ir) {Mīrī}
Alayköşki 830, 1763
Ālem-nümā 195, 196
Alemü'd-dīn Medresesi 892, 1835, 1930, 1944, 1951, 2102, 2133, 2196, 2206, 2446, 2463, 2613, 2703, 2974, 2992, 3046, 3048, 3217, 3218, 3225, 3266
Ālī (Gelibolılı, şā'ir, yazar) 3063
Alī Aġa 1424, 1903, 2292
Alī Aġa 3210
Alī Aġa (1068'de Yeñiçeri Aġası, dergāh-ı 'ālī ḳapucıbaşısı) 1561
Alī Aġa (Beñli) 3304
Alī Aġa (Bustāncıbaşı Çobān) 3299
Alī Aġa (Çāvuşbaşı, Nigdeli) 3342
Alī Aġa (Çorlılı) 2248, 2502
Alī Aġa (Ḫarpūtlı) 1876, 1903
Alī Aġa (İstanbulī, şā'ir) {Ṣabīḥ} **3426**
Alī Aġa (İstanbulī, şā'ir, ö. 1105) {Feyżī} **2042**
Alī Aġa (Moralı) 3339, 3340
Alī Aġa (Nigdeli) 3341, 3343
Alī Aġa (Ṣadr-ı A'ẓam İbrāhīm Paşa'nın yeğeni) 3356
Alī Aġa (Sırkātibi) 3297
Alī Aġa (silaḥdār-ı şehriyārī) 3304
Alī Aġa (Yeñiçeri Aġası, Çeşteci) 350, 386, 387
Alī Aġa (Zorba, el-Ḥāc) 1903
Alī Bār, bk. Alī Efendi (Alī Bār, 1060'da Süleymāniyye Medresesi müderrisi)
Alī Beg (Emīrü'l-ḥāc Çerkes Oṣmān Paşa'nuñ küçük maḫdūmı) 3357
Alī Beg (Maḳtūl-zāde) 2248
Alī Beg (Mīr-āḫūr-ı Evvel, Ḳıbleli-zāde) 2248
Alī Beg (Nūḥ Efendi-zāde) 3354
Alī Beg (Öziçelī, alaybegi, şā'ir) {Vuṣlatī}1906, **1917**
Alī Beg (Vezīr Ḥācī Muṣṭafā Paşa'nuñ oġlı) 3360
Alī Beg Efendi (Rıfḳī) 3391
Alī Beg-zāde Efendi (Hezarġrad ḳāḍīsi) 194
Alī bin Abbās el-Mardinī (Ḳādirī Şeyḫi) 317
Alī bin Alīmī 1007
Alī bin Cāru'llāh 800
Alī bin Ġanem el-Maḳdisī (Şeyḫ) 800
Alī bin Muḥammed biñ Aḥmed er-Rufā'ī (Şeyḫ) 318
Alī bin Sa'īd Lālā (Nūrbaḫşī silsileden) 317
Alī Çelebi 254, 269, 283, 420
Alī Çelebi (İsmiḫān Sulṭān Medresesi müderrisi) 237
Alī Çelebi (İstanbulī, Sā'atī-zāde, şā'ir) {Ṣā'ib} **1626**
Alī Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Meylī} **1724**
Alī Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Nūşī} **1760**
Alī Çelebi (Kerāsteci) 1926
Alī Çelebi (Malāṭıyyeli şā'ir) {Şehrī} **1621-1626**, 1666
Alī Çelebi (Seyyid, 1038'de Mekke ḳāḍīsi) **269-270**
Alī Çelebi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Alī Çelebi-zāde, 1073'te Mekke ḳāḍīsi)
Alī Dede (Baldır-zāde'nin dedesi) 642
Alī Dede (İstanbulī Şeyḫ, şā'ir) {Dāniş} **1600**

Alī Dede (İstanbulī, şā'ir) {Reşkī} **2305**
Alī Dede-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Alī Dede-zāde, 1071'de Mar'aş ḳāḍīsi)
Alī Efendi (Gümülcineli, 1075'te Ṣaḥn müderrisi) 1939
Alī Efendi 215, 1042, 1123, 1830, 2057, 2064, 2176, 2360, 2504, 3069
Alī Efendi (1083'te Rūmili ṣadrı) 1459
Alī Efendi (1100'de Sulṭān Aḥmed Ḫān Medresesi müderrisi) 1812
Alī Efendi (1108'de Seyyid Ḥüseyn-i Erzincānī Medresesi müderrisi) 2102
Alī Efendi (Abdī Efendi-zāde) 2607
Alī Efendi (Aḥmed Efendi ḫalīfesi, Ḫalvetī Şeyḫi) 303
Alī Efendi (Aḳ Maḥmūd Efendi Ketḫudāsı Alī, Sācidī, şā'ir) {Sācidī} 2666, 2683, 2701, 2811, 2816, 2977, 3001, **3016-3018**, 3042, 3163, 3246, 3385
Alī Efendi (Aḳsarāyī, Şeyḫ) **2219-2220**
Alī Efendi (Alā'iyyeli, 1075'te Sulṭān Bāyezīd Medresesi müderrisi) 866, **949**, 1061, 1103, 1150, 1956, 3100
Alī Efendi (Alā'iyyeli, 1111'de İsḥāḳ Paşa Medresesi müderrisi) **2176-2177**
Alī Efendi (Alā'iyyeli, Ḳayṣeriyye-Belġrad-Maġnisa ḳāḍīsi) 2808, 2811, 2814, 2916, 2917, 3100, 3120, 3131, 3264, 3390, 3395
Alī Efendi (Alī Bār, 1060'da Süleymāniyye Medresesi müderrisi) 648, 662, 668, **675-676**, 733, 1121, 1147, 1805
Alī Efendi (Alī Çelebi-zāde) 217, 226, 266, 285, 370, 430, 727, 739, 862, 1072
Alī Efendi (Amāsiyyeli, Şeyḫ) 2756, 3281
Alī Efendi (Āmidī) 565, 572
Alī Efendi (Arab) 2343, 2447
Alī Efendi (Arpacı-zāde, Ḳasṭamonılı, 1074'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) 926, 961, **1017-1018**, 1096, 1118, 1144, 1164, 1522, 1530, 1966, 2112, 2341, 2440
Alī Efendi (Babaṭaġī) 2599, 3050, 3169, 3187, 3236, 3393, 3396, 3399
Alī Efendi (Bahāyī Efendi Birāder-zādesi, Dervīş) 757
Alī Efendi (Bālī Paşa Cāmi'i Şeyḫi) 1405
Alī Efendi (Bekrī-zāde, 1095'te Ümmü'l-veled Medresesi müderrisi) 1271, 1286, **1301-1302**, 2065, 2008, 2112, 2200
Alī Efendi (Belġradī) 210, 227, 228, 269, 639
Alī Efendi (Bıçaḳcı-zāde, Burusevī) **807-808**, 998, 1060, 1111, 1185, 1980
Alī Efendi (Bolevī Birāderi, 1111'de Anaṭolı ṣadrı) 936, 1123, 1124, 1158, 1159, 1206, 1260, 1298, 1471, 1478, 1498, 1807, 1834, 1845, 1888, 1960, 2054, 2061, 2069, 2145, **2152-2155**, 2159, 2160, 2162, 2175, 2194, 2208, 2265, 2343, 2372, 2424, 2466, 2467, 2475, 2651, 3010, 3047, 3232, 3254
Alī Efendi (Bolevī, 1135'te Ṣāniye-i Ḫusrev Ketḫudā müderrisi) **3143-3145**, 3173

Alī Efendi (Bosnevī, 1086'da Selanik ḳāḍīsi) 611, 810, 849, 950, 996, 1000, 1046, 1090, 1126, **1158-1159**, 1235, 1263, 1495, 1833, 1845, 1938, 2048, 2094, 2107, 2179, 2371, 2440
Alī Efendi (Bosnevī, şāʿir) {Ālī} **611**
Alī Efendi (Bosnevī, şāʿir) {Ẕekī} 1360, 1393, 1401, 1438, 1750, 1994, **2834**
Alī Efendi (Celvetī Şeyḫi, Selāmī) 314, 1400, 1668, **1978-1979**, 2708, 2712, 2740, 2758, 3247, 3292
Alī Efendi (Çāvuş-zāde) 271
Alī Efendi (Çelebi Ketḫudā-zāde, 1123'te Pertev Paşa Medresesi müderrisi) **2626**, 2675
Alī Efendi (Çizmeci-zāde) 2430, 2444, 2968
Alī Efendi (Dıraġmanī, 1061'de Ḥaydar Paşa Medresesi müderrisi) **677-678**, 777, 846, 947
Alī Efendi (Edībī) 228, 400, 436, 1114
Alī Efendi (Edrine ḳāḍīsi, Monlā) 252
Alī Efendi (Edrinevī, şāʿir) {Güftī} **1678-1689**
Alī Efendi (Elmās Aġa Ḫˇācesi, 1088'de Ṣaḥn müderrisi) **1222-1223**, 1817, 1831, 1837, 1937, 2423, 2634, 2663
Alī Efendi (Emīn-zāde) 486
Alī Efendi (Emīr, Burusevī, Seyyid) **224-225**, 265, 272, 279, 289, 290, 374, 376, 379, 383, 429, 486, 765, 928
Alī Efendi (Erzincānī, 1107'de Rūmili ṣadrı) 1208, 1240, 1285, 1471, 1481, 1495, 1887, 1888, 1889, 2004, 2005, 2069, 2074, 2099, 2144, 2153, 2160, **2161-2163**,, 2264, 2265, 2279, 2354, 2361, 2372, 2401, 2467, 2469, 2474, 2484, 2525, 2526, 2586, 2604, 2621, 2622, 2627, 2652, 2661, 2959, 3011, 3186, 3238, 3243, 3245
Alī Efendi (Eskişehrli, şāʿir, ö. 1100) {Ārif} **1914**
Alī Efendi (Etmekci-zāde, Etmekci-zāde Emīr) 1146, 1529, 1532, 1813, 1897, 1937, 1960, 1969, 2014, 2057, 2086, 2166, 2281, 2285, **2364-2365**, 2396 , 2400, 2429, 2454, 2479, 2504, 2533
Alī Efendi (Evliyā-zāde, şāʿir) {Fāʾiż} 2180, 2366, 2444, 2510, 2571, 2657, 2792, 2984, 3007, **3179-3181**, 3230, 3250, 3261, 3373, 3378
Alī Efendi (Eyyūbī, 1066'da Kūsec Alī Medresesi müderrisi) **833-834**
Alī Efendi (Fāżıl Uzun) 431, 960, 963, 991, 1017, 1036, 1040, 1058, 1089, 1118, **1133-1134**, 1159, 1166, 1191, 1478, 1501, 1509, 1837, 1943, 1956, 2217, 2341, 2422, 2465, 2595, 2679, 3121
Alī Efendi (Ġalaṭa Sarāyı ṭabībi, Burusevī) 3134
Alī Efendi (Gedāyī, Bosnalı, şāʿir) {Gedāyī} 805, 949, **1255-1256**, 2156
Alī Efendi (Gülşenī Şeyḫi, Edrineli) 315, **2210**
Alī Efendi (Gümülcineli, ö. 1041)

212-213, 265, 267, 380, 907, 927
Alī Efendi (Gümüşayaḳ) 1948
Alī Efendi (Gürānī) 2124
Alī Efendi (Güzelḥiṣārī Mülāzımı) 2504
Alī Efendi (Ḫˇāce) 2923
Alī Efendi (Ḫˇāce-zāde, 1060'da İstanbul ḳāḍīsi) 271, 361, 368, 426, 497, 512, 561, **653-654**, 658, 738, 742, 743, 750, 800, 896, 924, 1072, 1463, 2178
Alī Efendi (Ḥāfiẓ Paşa Medresesi müderrisi) 996
Alī Efendi (Ḥāfiẓ-zāde Alī-cān, 1061'de Ġāzī Ḫudāvendigār Medresesi müderrisi) **659-660**, 809, 964
Alī Efendi (Ḥażret-i Emīr Zāviyesi Şeyḫi) 1325
Alī Efendi (Iṣfahānī, Dervīş, şā'ir) {Yaḳīn} **2330-2331**
Alī Efendi (İmām-ı Sulṭānī) 1792, 2102, 2415, 2438, 3059, 3225, 3246
Alī Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Edrineli) 1844, 2082, 2278, 2358, 2464, 2487, 2538, 2595, 2625, 2632, 2671, 2800, 2804, **2997-2999**, 3002, 3264, 3267, 3388
Alī Efendi (İmām-ı Sulṭānī, İstanbulī, ö. 1134) 2442, 2807, 2812, 2947, 3035, 3124, **3151-3152**, 3232,3395
Alī Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Ladiḳli, ö. 1103) **1928-1929**
Alī Efendi (İsmā'īl Aġa-zāde, 1085'te Baġdād ḳāḍīsi) 996, 1080, 1126, 1197, **1205-1206**, 1239, 1489, 1511, 1941, 2054, 2159, 2466, 3162
Alī Efendi (İstanbulī Dervīş, Bāġçevān-zāde, şā'ir) {Şehrī} **2318-2319**
Alī Efendi (İstanbulī, Ḳaṣṣāb-zāde) **226-227**, 277, 356, 413, 486
Alī Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Nikātī} **2904-2905**, 3286
Alī Efendi (Kāmrān-zāde, Ḥamīdli) 660, **861**, 964, 974, 1024, 1119
Alī Efendi (Ḳaraḳız-zāde) 225, 228, 260, 383, 428
Alī Efendi (Karaṭaġī Şeyḫ, Ḳādirī Şeyḫi) 317
Alī Efendi (Kātib) 751
Alī Efendi (Kemāl-zāde) 951
Alī Efendi (Ḳıbrısī, 1111'de Lefḳoşa ḳāḍīsi) 1899, 2016, 2140, **2177**, 2182, 2287, 2522, 2950
Alī Efendi (Ḳız, 1083'te Ḥaleb ḳāḍīsi) 1006, 1017, **1043-1044** , 1058, 1071, 1152, 1166, 1231, 1235, 1492, 1939, 2156, 2341, 2538
Alī Efendi (Ḳonevī, Temürḳazıḳ) 2079, 2219, 2345, 2368, 2453, **2515-2516**, 2661, 2798, 3067, 3110, 3260
Alī Efendi (Ḳorḳaḳ Dervīş Alī, şā'ir) {Selīm} **1908-1909**
Alī Efendi (Köprili) 2388
Alī Efendi (Kūsec, Ḳasṭamonılı) 711, 740, 788, **812-813**, 846, 867, 1009, 1283, 1318, 1530
Alī Efendi (Ḳuṭb Efendi-zāde Seyyid) 2228
Alī Efendi (Kürd, 1132'de Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi) 1313, 1892, 2008, 2090, 2121, 2124, 2183, 2268, 2270, 2379, 2423, 2439, 2445, 2496, 2499,

2586, 2605, 2619, 2680, 2946, 2948, **2982-2984**, 3203
Alī Efendi (Lāġarī) 3035
Alī Efendi (Laʿlī) 1122, 2422
Alī Efendi (Lüḥūmī, Semīn, Aḳḥiṣārlı) 1195, 1204, 1251, 1319, 1537, 1548, 1550, 1830, 1899, 1931, 1960, 1966, 2015, 2084, 2108, 2135, **2147-2148**, 2166, 2187, 2287, 2504, 2519, 2601
Alī Efendi (Maḍrūb-zāde, 1141'de Bosna ḳāḍīsi) 3168, **3239**, 3251, 3265, 3398, 3400
Alī Efendi (Marʿaşī) 578, 742, 762
Alī Efendi (Mardin müftīsi) 1152
Alī Efendi (Mardinī Şeyḫ) 2708
Alī Efendi (Mecdī) 241
Alī Efendi (Mecdūr, 1044'te Ḳayşeriyye ḳāḍīsi) **250**, 375, 381, 802, 874
Alī Efendi (Merzifonī Şeyḫ) 988
Alī Efendi (Müfettiş, Kürd, el-Ḥāc) **2082-2083**
Alī Efendi (Müsevvid) 3171
Alī Efendi (Mütevellī, 1072'de Kütāhiyye ḳāḍīsi) 758, 859, 1017, 1019, 1058, 1060, 1067, 1086, 1090, **1113**, 1199, 1544, 1549
Alī Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Burusevī) 1759
Alī Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Burusevī) **319-320**
Alī Efendi (Naḳşī Şeyḫi, Burusevī Şeyḫ) 299
Alī Efendi (Nisbetī, Diyārbekrī) 936, 1019, 1096, 1123, **1160**, 1246, 1259, 1289, 1514, 1526, 1531, 1833, 2114, 2155, 2440
Alī Efendi (Nuʿmān Beg Ḫˇācesi) 2105
Alī Efendi (Nūrbaḫşī Şeyḫi) 318
Alī Efendi (Resūl Efendi Dāmadı) 2703, 3187
Alī Efendi (Rıżāyī) 230, 237, 359, 365, 368, 426, 497, 510, 1700
Alī Efendi (Rifʿatī) 2684, 2706, 2937, 2983, 3003, 3004, 3155, 3257, 3388
Alī Efendi (Rodosī-zāde Mülāzımı, 1117'de Revānī Çelebi Medresesi müderrisi) **2427**
Alī Efendi (Şaḥḥāf, Kūsec, Babaṭaġī) **3216-3217**
Alī Efendi (Şaḥn müderrislerinden) 3254
Alī Efendi (Şaldalcı-zāde) 2361
Alī Efendi (Şandalcı-zāde, İstanbulī) 2279, 2356, 2382, **2416-2417**, 2435, 2479, 2605, 2664, 2752, 2801, 2989, 3073, 3268
Alī Efendi (Şarı) 252, 429, 431, 478, 709
Alī Efendi (Şayyādbaşı Medresesi müderrisi) 2654
Alī Efendi (Sinob müftīsi) 761
Alī Efendi (Şofcı Şeyḫ-zāde) 219, 384, 480, 494, 516
Alī Efendi (Şukūkī) 2749
Alī Efendi (Şurre-emīni Bosnevī) 1976
Alī Efendi (Süleymān Efendi Dāmādı, Burusevī) **3115**
Alī Efendi (Şerīf Efendi-zāde) 2690, 2964
Alī Efendi (Şeyḫ) 933, 2715
Alī Efendi (Şeyḫ, Cāhidī Efendi ḫalīfesi) 1403
Alī Efendi (Şeyḫ, Genc) **2725**
Alī Efendi (Şeyḫ, İspirī) 1354, 1372, 1377, 1416, 1978, **1979-1980**, 1989, 2717

Alī Efendi (Şeyḫ, Ḳarabaş) 303, 304, **1413**, 2236, 2761
Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'l-lāh Efendi Maḫādīmi Ḫˇācesi, Ḫaṭṭāṭ) 2482, **2702**, 2952, 3004
Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde) 2632, 2918
Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Başmaḳcı-zāde) 1139, 1255, 1490, 1807, 1815, 1817, 1831, 1841, 1852, 1888, 1889, 1891, 1900, 1910, 1922, 1927, 1960, 2004, 2006, 2016, 2017, 2061, 2068, 2076, 2081, 2093, 2162, 2183, 2195, 2201, 2265, 2280, 2288, 2338, 2343, 2373, 2379, 2423, 2424, 2426, 2464, 2475, 2478, 2481, 2492, 2501, 2502, 2508, 2513, **2522-2530**, 2531, 2532, 2543, 2575, 2582, 2587, 2594, 2606, 2609, 2611, 2618, 2665, 2675, 2718, 2776, 2777, 2821, 2834 ,2928, 2935, 2959, 3039, 3068, 3074, 3115, 3130, 3173, 3175, 3178, 3192, 3199, 3229, 3234, 3276, 3297, 3302, 3307, 3310, 3314
Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām, ö. 1103) 1013, 1063, 1145, 1266, 1322, 1323, 1457, 1796, 1803, 1809, 1824, 1835, 1842, 1901, 1920, 1926, **1932-1935**, 2004, 2018, 2047, 2056, 2059, 2086, 2088, 2090, 2091, 2094, 2126, 2176, 2208, 2344, 2346, 2358, 2380, 2399, 2404, 2451, 2470, 2471, 2477, 2487, 2489, 2514, 2614, 2645, 2654, 2663, 2667, 2699, 2976, 2998, 3007, 3061, 3109, 3131, 3154, 3185, 3210, 3260, 3270
Alī Efendi (Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ, Manṣūrī) **3280-3281**
Alī Efendi (Ṭablī-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Aḳlī} 303, 1174, 1366, 1390, 1397, 2232, **2709-2710**
Alī Efendi (Tācü'd-dīn-zāde, 1068'de Filibe ḳāḍīsi) 475, 631, 729, **784-785**, 857, 903, 930, 984, 1059, 1106, 1111, 1316
Alī Efendi (Ṭavuḳcı Paşa İmāmı, 1113'te Eyyūb ḳāḍīsi) 1189, 1194, 1209, 1222, 1315, 1515, 1801, 1815, 1824, 1838, 1840, 1891, 1952, 1962, 2075, 2178, 2268, 2280, **2353-2355**, 2375, 2379, 2445, 2484, 2507, 2664, 2783, 2938, 2959
Alī Efendi (Tekfūrṭaġlı, 1132'de Eyyūb ḳāḍīsi) 2594, 2961, **2985-2986**, 2996, 3161, 3212, 3220, 3391
Alī Efendi (Toḳatī Seyyid) 2146
Alī Efendi (Toḳatī Şeyḫ Ḫayrü'd-dīn dāmādı, Ḫalvetī Şeyḫi) 1340
Alī Efendi (Üryānī, İznikmidli) 1314, **2149-2151**, 2645
Alī Efendi (Üsküdarī, şā'ir) {Şermī} **2849-2850**
Alī Efendi (Vālide Sulṭān Cāmi'i ḫaṭībi) 1414
Alī Efendi (Vānī, 1072'de Eyyūb ḳāḍīsi) 731, 811, 839, **858-859**, 862, 893, 941, 996, 1111, 1114, 1262, 1400, 1509, 1516
Alī Efendi Medresesi 3192
Alī Efendi-zāde 1836
Alī Efendi-zāde Dārü'l-ḥadīṯi 2079, 2151, 2515,2954, 2994, 3003, 3059, 3067, 3185
Alī Efendi-zāde Eniştesi, bk.

Meḥemmed Efendi (Gümrükci Maḥmūd Aġa Ḫˇācesi, Alī Efendi-zāde Eniştesi)
Alī Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Alī Efendi-zāde, 1108'de Edrine ḳāḍīsi)
Alī en-Naḳş-bendī (Şeyḫ) 319
Alī Ketḫudā Medresesi 977, 1256
Alī Ḳuşcı Medresesi 1835, 1944, 2394, 2613, 2974, 2992, 3207, 3218, 3225
Alī Maḳdisī Risālesi 3283
Alī Mest Zāviyesi 1395
Alī Paşa 2767, 2775, 2850, 3102, 3296, 3297
Alī Paşa (1069'da Ḳapudan) 1558
Alī Paşa (1086'da Ḳapudan) 1559
Alī Paşa (Arabacı, Bahādır-zāde, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1104) 1996, **2001-2002**, 2094, 2319
Alī Paşa (Belġrad vālīsi) 2261
Alī Paşa (Çāvuşbaşı) 3345
Alī Paşa (Çorlılı, Ṣadr-ı aʿẓam) 2687, **2769-2770**, 2771, 2824, 2825, 2902, 2978, 3143, 3184, 3237, 3263, 3274, 3296, 3301, 3303, 3304, 3307, 3314, 3392
Alī Paşa (Dāmād, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1128) **2773-2774**, 2775, 2833, 2902, 3311, 3318, 3335, 3357
Alī Paşa (Defterdār, Ṣadr-ı aʿẓam) **2254-2255**
Alī Paşa (Diyārbekr vālīsi) 3349
Alī Paşa (el-Ḥāc, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1112) 1996, 1997, **2002-2003**, 2041, 2043, 2172, 2256, 2488, 2582
Alī Paşa (Gümrükci Birāderi) 3323
Alī Paşa (Gümrükci) 2825, 3405
Alī Paşa (Ḥanya muḥāfıẓı) 1995
Alī Paşa (Ḫazīnedār) 1902, 1937, 2019, 2291
Alī Paşa (Ḥekīmbaşı Nūḥ Efendi-zāde) 3359, 3361
Alī Paşa (Ḥüsām Beg-zāde) 1449, 1557, 1558
Alī Paşa (İzmirli) 3297, 3305
Alī Paşa (Ḳā'im-maḳām) 1994, 1995
Alī Paşa (Ḳandiye vālīsi) 3340
Alī Paşa (Ḳapudan Ḥüsām Beg-zāde) 1422
Alī Paşa (Ḳara Yılanoġlı) 3314, 3319, 3321, 3325, 3328
Alī Paşa (Ḳaraḳaş) 1560
Alī Paşa (Kemān-keş, vezir) 336, 349, 442
Alī Paşa (Ḳılıç) 1113, 1909, 1996, 2255
Alī Paşa (Maḳtūl-zāde) 3163, 3304, 3307, 3313, 3320, 3322, 3325, 3329, 3331, 3336, 3338, 3342, 3344, 3345, 3353, 3354
Alī Paşa (Mıṣr vālīsi) 3303, 3352
Alī Paşa (Moralı) 3343, 3345, 3347, 3349, 3359, 3361, 3362, 3405
Alī Paşa (Nişāncı) 3115, 3338
Alī Paşa (Ṣadr-ı Aʿẓam) 1999, 2241, 3327, 3303, 3331, 3332, 3333
Alī Paşa (Serdār) 1429, 3327, 3330, 3334
Alī Paşa (Silaḥdār) 2003
Alī Paşa (Sivas vālīsi) 1449
Alī Paşa (Şeh-süvār-zāde, Bender muḥāfıẓı) 3353, 3363
Alī Paşa (Vezīr Aḥmed Paşa'nuñ ʿammīsi) 3362
Alī Paşa (Vezīr) 2246
Alī Paşa (Vezīr-i Aʿẓam) 2913
Alī Paşa (Yanyalı Arslan Paşa-zāde) 613
Alī Paşa Cāmiʿi 3318
Alī Paşa Ḥammāmı 526

Alī Paşa Medresesi 759, 803, 1189, 1191, 1280, 2121, 2368, 2608, 3182
Alī Paşa Zāviyesi 540
Alī Paşa-yı Atīḳ Cāmi'-i Şerīfi 796, 1449
Alī Paşa-yı Atīḳ Medresesi 253, 256, 267, 271, 282, 284, 441, 482, 489, 491, 506, 560, 632, 711, 731, 751, 778, 847, 864, 866, 868, 887, 906, 918, 935, 1004, 1048, 1071, 1097, 1116, 1162, 1163, 1209, 1268, 1285, 1290, 1486, 1802, 1816, 1840, 1927, 2054, 2065, 2113, 2162, 2168, 2423, 2443, 2451, 2465, 2494, 2579, 2676, 3024, 3132, 3243, 3389
Alī Paşa-yı Atīḳ Zāviyesi 988
Alī Paşa-yı Cedīd Medresesi 292, 426, 438, 483, 488, 509, 576, 629, 646, 650, 668, 669, 683, 727, 768, 842, 858, 891, 990, 1004, 1009, 1059, 1069, 1111, 1166, 1183, 1200, 1241, 1276, 1799, 1924, 1942, 2073, 2126, 2168, 2184, 2350, 2432, 2437, 2600, 2648, 2805, 2922, 2981, 2986, 3041, 3140, 3159, 3161, 3202, 3220, 3290, 3391
Alī Paşa-zāde Zāviyesi 725
Alī Ṣafvetī (Gülşenī Şeyḫi) 315
Alī Şīr, bk. Şīr Alī (Bosnalı, şā'ir) {Ferīdūn}
Ālī, bk. Alī Efendi (Bosnevī, şā'ir)
Ālī, bk. Ḥüseyn Efendi (Edrinevī, şā'ir)
Ālī, bk. Muṣṭafā Efendi (Yavuz-zāde, 1051'de Burusa ḳāḍīsi, şā'ir)
Alī-cān Efendi 861, 964, 1051
Alī-cān Medresesi 2978, 3038
Ālim Çelebi (Mevlevī Şeyḫi) 308
Alīmī, bk. Ḳāsım Efendi (Çorlılı, şā'ir)
Alīşār 210, 503
Aliyy-i Hemedānī (Nūrbaḫşī silsileden) 317
Aliyy-i Semerḳandī (Şeyḫ) 1345
Aliyy-i Ṭūsī Dersiyyesi 2488
Allāme Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Allāme, Egirdirli) {Şeyḫī}
Allāme Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Allāme, Egirdirli) {Şeyḫī}
Allāme Şeyḫī, bk. Meḥemmed Efendi (Allāme, Egirdirli) {Şeyḫī}
Allāmek Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Allāmek, Bosna Sarāyı'ndan, ḥāşiyeleri ile meşhūr)
Allāme-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Allāme-zāde, 1065'te Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi)
Alpova Ḳal'ası 1879
Altı Ay Çeşmesi 3364
Altı Poġaça Cāmi'-i Şerīfi 3319
Altıbarmaḳ Abdü'l-fettāḥ, bk. Abdü'l-fettāḥ Efendi (Altıbarmaḳ, Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd Efendi mülāzımı)
Altıbarmaḳ Ḫayrü'd-dīn, bk. Ḫayrü'd-dīn Efendi (Altıbarmaḳ, 1040'ta Şire ḳāḍīsi)
Altıbarmaḳ İbrāhīm Efendi, bk. İbrāhīm Efendi (Altıbarmaḳ, Bosna Sarāyı'ndan)
Altıbarmaḳ-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Altıbarmaḳ-zāde, 1133'te Edrine ḳāḍīsi)
Altımermer 2233, 3344
A'mā Ḳāsım-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (A'mā Ḳāsım-zāde,

1053'te Ṣaḥn müderrisi)
Amāsiyye 262, 264, 323, 338, 343, 350, 381, 382, 577, 1152, 1200, 1410, 1442, 1899, 1928, 2166, 2215, 2246, 2457, 3231
Amaṣra 2166, 2662, 2957, 3211, 3253, 3269
Āmid, bk. Diyārbekr
Āmidī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Āmidī, 1061'de Merdümiyye Medresesi müderrisi)
Āmidī Ömer, bk. Ömer Efendi (Āmidī, şā'ir) {Ömrī}
Āmine Sulṭān 2770
Ammār bin Yāsir (Nūrbaḫşī silsileden) 317
Amuca-zāde Ḥüseyn Paşa Sarāyı 3344
Amuca-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Paşa (Amuca-zāde, Ṣadr-ı a'ẓam)
Anabolı 2943, 3187, 3225, 3328, 3359, 3399
Anabolı Ḳal'ası 1441, 1602, 2858, 3328
Anaṭolı 72, 223, 230, 252, 263, 265, 277, 287, 337, 338, 350, 353, 354, 355, 378, 413, 418, 426, 435, 436, 439, 442, 479, 486, 493, 509, 539, 549, 555, 556, 557, 558, 567, 571, 573, 575, 592, 626, 627, 628, 658, 669, 677, 678, 687, 692, 709, 713, 716, 739, 750, 756, 759, 760, 763, 787, 790, 794, 809, 814, 823, 850, 861, 863, 869, 892, 896, 908, 923, 924, 935, 945, 946, 975, 977, 987, 989, 1001, 1006, 1024, 1029, 1032, 1045, 1046, 1054, 1058, 1062, 1070, 1081, 1097, 1098, 1113, 1121, 1136, 1140, 1152, 1153, 1161, 1163, 1199, 1203, 1206, 1207, 1212, 1225, 1232, 1257, 1266, 1268, 1276, 1280, 1286, 1291, 1302, 1307, 1315, 1319, 1322, 1336, 1354, 1373, 1411, 1413, 1416, 1420, 1424, 1433, 1436, 1442, 1449, 1457, 1458, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1484, 1517, 1536, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1558, 1560, 1563, 1602, 1610, 1611, 1626, 1665, 1668, 1756, 1794, 1796, 1797, 1802, 1806, 1813, 1814, 1817, 1827, 1843, 1879, 1885, 1887, 1888, 1902, 1915, 1922, 1933, 1936, 1937, 1943, 1956, 1963, 1991, 2004, 2005, 2006, 2011, 2013, 2017, 2018, 2055, 2056, 2061, 2068, 2074, 2077, 2080, 2085, 2089, 2095, 2097, 2098, 2103, 2104, 2106, 2135, 2139, 2140, 2141, 2147, 2154, 2160, 2162, 2167, 2173, 2174, 2187, 2194, 2231, 2251, 2259, 2264, 2265, 2266, 2267, 2269, 2272, 2275, 2280, 2281, 2282, 2288, 2289, 2290, 2333, 2336, 2342, 2348, 2361, 2368, 2372, 2386, 2393, 2420, 2422, 2424, 2442, 2447, 2448, 2453, 2464, 2467, 2472, 2498, 2500, 2504, 2506, 2508, 2525, 2534, 2537, 2587, 2601, 2603, 2604, 2610, 2614, 2617, 2634, 2660, 2664, 2673, 2687, 2690, 2698, 2700, 2713, 2720, 2752, 2777, 2778, 2779, 2780, 2783, 2784, 2787, 2792, 2793, 2800, 2805, 2816, 2817, 2819, 2820, 2821, 2822, 2859, 2868, 2903, 2920, 2928, 2940,

2947, 2949, 2952, 2953, 2954, 2957, 2958, 2967, 2972, 2976, 3000, 3002, 3011, 3014, 3025, 3027, 3029, 3031, 3035, 3036, 3044, 3052, 3060, 3066, 3075, 3097, 3103, 3108, 3110, 3124, 3139, 3142, 3155, 3158, 3168, 3170, 3174, 3186, 3199, 3204, 3206, 3208, 3211, 3219, 3222, 3231, 3243, 3249, 3251, 3253, 3262, 3264, 3267, 3270, 3292, 3296, 3302, 3304, 3314, 3315, 3319, 3320, 3321, 3322, 3334, 3338, 3342, 3343, 3345, 3350, 3351, 3359, 3361, 3362, 3364, 3367, 3368, 3369, 3370, 3371, 3390, 3401, 3403, 3404, 3413
Anaṭolıḥişārı 693, 909, 920, 1307, 1885, 2034, 2049, 2249, 2251, 2459, 2474
Anay 3243
Anbār Ġāzī Medresesi 1150, 1271, 1274, 1949, 2352, 2598, 2616, 3021, 3157, 3162, 3210, 3226, 3240, 3270, 3399
Andelībī Efendi 2511
Ānī, bk. Fāṭıma Ḫānım (şā'ire)
Anḳara 82, 285, 347, 362, 384, 507, 516, 539, 564, 570, 580, 658, 687, 749, 787, 794, 835, 840, 847, 852, 874, 919, 924, 957, 961, 1006, 1137, 1154, 1157, 1251, 1266, 1286, 1317, 1321, 1322, 1324, 1333, 1526, 1530, 1532, 1533, 1535, 1541, 1551, 1552, 1555, 1556, 1557, 1650, 1796, 1830, 1831, 1894, 1895, 1896, 1898, 1901, 1945, 1949, 1969, 2013, 2016, 2018, 2058, 2060, 2071, 2086, 2146, 2160, 2206, 2282, 2286, 2290, 2343, 2366, 2373, 2381, 2429, 2482, 2486, 2518, 2601, 2660, 2751, 2806, 2815, 2822, 2823, 2978, 3011, 3106, 3233, 3405
Anḳaravī Efendi Şeyḫīsi, bk. Meḥemmed Efendi (Gelibolılı Şeyḫī, Anḳaravī Efendi Şeyḫīsi)
Anḳaravī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Anḳaravī)
Anḳaravī Efendi-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Anḳaravī Efendi-zāde, 1102'de Şām ḳāḍīsi)
Anḳaravī Emīr, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Anḳaravī, Anḳaravī Emīr)
Anḳaravī Es'ad Efendi, bk. Meḥemmed Es'ad Efendi (Anḳaravī, Anaṭolı ṣadrı)
Anḳaravī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Anḳaravī, şā'ir) {Ṭal'atī}
Anḳaravī Ḳoca Naḳīb-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Anḳaravī Ḳoca Naḳīb-zāde, Naḳībü'l-eşrāf)
Anḳaravī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Anḳaravī)
Anḳaravī Ya'ḳūb, bk. Ya'ḳūb Efendi (Anḳaravī, 1097'de Belġrad ḳāḍīsi)
Ankebūt Aḥmed Paşa İmāmı, bk. Aḥmed Efendi (Ankebūt Aḥmed Paşa İmāmı, Tatar)
Anṭāḳıyye 1240
Anṭāḳıyyeḳapusı 746
Anṭāḳıyyeli Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Anṭāḳıyyeli, 1098'de İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir) {Remzī}
Anṭāḳıyyeli-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Anṭāḳıyyeli-zāde, şā'ir) {Nā'il}

Anṭāḳī Mülāzımı Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Anṭāḳī Mülāzımı, Aḳsarāylı)
Anṭāliyye 1335, 1922, 2108, 2195, 2288, 2501, 2660
Arā'is-i Ḳur'ān 1412
Arab Cāmi'i Şerīfi 3279
Arab İmām-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Arab İmām-zāde, 1056'da Bosna ḳāḍīsi
Arab Paşa (Ḳā'im-maḳām) 1878
Arab Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Arab, 1098'de Ḳandiye ḳāḍīsi)
Arab Ṣāliḥ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Arab Ṣāliḥ-zāde, şā'ir) {Emīn}
Arab Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Arab, 1098'de Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Arabacı Alī, bk. Alī Paşa (Arabacı, Bahādır-zāde, Ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1104)
Arabacılar Meydānı 2257
Arabgīr 1413
Arabiyye Medresesi 1237, 1848, 2138, 2359, 2406, 2631, 2685, 2689, 3129
Arab-zāde Abdü'l-vehhāb, bk. Abdü'l-vehhāb Efendi (Arab-zāde, Şeyḫ)
Arab-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Arab-zāde, ö. 1136)
Arab-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Müneccimbaşı, Arab-zāde, ö. 1122)
Araḳıyyeci Cāmi'i 973
Araḳıyyeci İbrāhīm Çāvuş Cāmi'-i Şerīfi 1862
Araḳıyyeci Üveys Medresesi 2070, 3036, 3116
Arayıcı-zāde Ferdī, bk. Ḥüseyn Efendi (Arayıcı-zāde, şā'ir) {Ferdī}
Arayıcı-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Arayıcı-zāde, şā'ir) {Ferdī}
A'rec Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Müderris-zāde, A'rec)
A'rec Efendi 323
A'rec Muṣṭafā Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (A'rec, Fāżıl, 1058'de Maḥmūd Paşa Medresesi müderrisi)
A'rec Ömer, bk. Ömer Efendi (A'rec, Giresunlu)
A'rec-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (A'rec Muṣṭafā-zāde, 1102'de İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1106)
A'rec-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (A'rec Ömer-zāde, 1108'de Dāmād Efendi Medresesi müderrisi, ö. 1111)
Arḫoz 3225
Arıḳ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Arıḳ-zāde, Edrineli)
Ārif Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Ārif Efendi (1118'de Rūmili ṣadrı, şā'ir, yazar) {Ārif}
Ārif Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Mu'īd Aḥmed Efendi Birāder-zādesi, Ārif Aḥmed)
Ārif Çelebi (Mevlevī Şeyḫi) 308, 326
Ārif Efendi 2297
Ārif Efendi (āsitāne-i Mevlānā Şeyḫi) 1352
Ārif Efendi (Es'ad Efendi Maḫdūmı) 431
Ārif Efendi Eniştesi Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ārif Efendi Eniştesi, 1121'de Papasoġlı Medresesi müderrisi)

Ārif Meḥemmed Çelebi (Es'ad Efendi Maḫdūmı) 497
Ārif Meḥemmed Efendi 859, 1398, 2949
Ārif Meḥemmed Efendi (Ebū Sa'īd-zāde) 481, 813
Ārif Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, 1117'de Şām ḳāḍīsi, şā'ir) {Ārifī} 1271, 1813, 1958, 2167, 2168, 2173, 2276, 2370, 2381, 2430, **2458-2459**, 2471, 2472, 2499, 2535, 2624, 2789, 3000, 3175
Ārif Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi) 308, 309
Ārif Meḥemmed Efendi (Şeyḫ) 2741
Ārif Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Es'ad Efendi-zāde) 880
Ārif, bk. Abdü'l-bāḳī Ārif Efendi (1118'de Rūmili ṣadrı, şā'ir, yazar)
Ārif, bk. Aḥmed Efendi (Peçevī-zāde, Şeyḫ, şā'ir)
Ārif, bk. Alī Efendi (Eskişehrli, şā'ir, ö. 1100)
Ārif, bk. Meḥemmed Aġa (Burusevī, şā'ir)
Ārif, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳāḍī, şā'ir, ö. 1126)
Ārif, bk. Meḥemmed Efendi (Viṣālī-zāde, şā'ir, ö. 1068)
Ārifī Aḥmed Efendi (re'īsü'l-küttāb) 3345
Ārifī Aḥmed Paşa 3349, 3356
Ārif-i Bi'llāh Ḥasan, bk. Ḥasan Dede (Eskici, Ārif-i Bi'llāh)
Ārifī, bk. Aḥmed Efendi (Kemāl Efendi-zāde Maḫdūmı, 1076'da Ḥaleb ḳāḍīsi, şā'ir)
Ārifī, bk. İsḥāḳ-zāde Ārif Meḥemmed, bk. Ārif Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, 1117'de Şām ḳāḍīsi, şā'ir)
Ārifī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳavalalı, şā'ir)
Ārifī, bk. Sa'ādet Giray (Ḳırım ḫānı Ġāzī Giray'ın oğlu, şā'ir)
Arnavud Belġradı 2620
Arnavud Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Arnavud, Şükru'llāh Efendi Dāmādı)
Arpacı-zāde Alī Efendi, bk. Alī Efendi (Arpacı-zāde, Ḳasṭamonılı, 1074'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)
Arpa-emīni Meḥemmed Efendi Medresesi 3152
Arslan İskelesi 3354
Arslan Paşa 613, 3296, 3308
Arūżī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Arūżī, Bosnevī)
Arżī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir, Arżī) {Arżī}
Aṣam Abdü'n-nebī, bk. Abdü'n-nebī Efendi (Aṣam, 1045'te Maġnisa ḳāḍīsi)
Aṣam Dervīş, Dervīş Efendi (Mektūbcı Aṣam, Ḥamīdī)
Aṣam Teẕkireci Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Aṣam Teẕkireci, Bosnevī, ö. 1080)
Aṣam Teẕkireci Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aṣam Teẕkireci, Ḳasṭamonılı)
Āṣım Meḥemmed Çelebi, bk. Meḥemmed Āṣım Efendi Seyrek-zāde Abdu'r-raḥmān Efendi'nin oğlu, 1085'te Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi, şā'ir){Āṣımī}
Āṣım, bk. Yūsuf Efendi (Bosnalı, şā'ir)

Āşımī, bk. Meḥemmed Āşım Efendi (Seyrek-zāde Abdu'r-raḥmān Efendi'nin oğlu, 1085'te Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi, şā'ir)
Āşımī, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir)
Āsitāne, bk. İstanbul
Āsitāne-i Mevlānā 310, 325, 399, 907, 1335, 1352, 1354, 1375, 1398,1404, 1600, 1612, 1659, 1862, 1913, 2179, 2211, 2229, 2237, 2330, 2713, 2720, 2741, 2745, 2746, 3275, 3286, 3289
Aṣrūniyye Medresesi 3239
Astarcı Sinān-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Astarcı Sinān-zāde, 1048'de Filibe ḳāḍīsi)
Aşcıbaşı Medresesi 1084
Āşıḳ Çelebi (Gülşenī Şeyḫi) 315
Āşıḳ Paşa 224, 340
Āşıḳ Paşa (semt) 711, 1955, 2468
Āşıḳ Paşa Cāmi'-i Şerīfi 269, 1838, 1997
Āşıḳ Paşa Şeyḫi Maḫdūmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Āşıḳ Paşa Şeyḫi Maḫdūmı, 1069'da Süleymāniyye müderrisi)
Āşıḳ Paşa Zāviyesi 827
Āşıḳ, bk. Aḥmed Dede Efendi (Müneccimbaşı Şeyḫ, şā'ir, yazar)
Āşire-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi 3251
At Meydānı 3351
Aṭā Efendi Birāderi Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Aṭā Efendi Birāderi, 1095'te Ḳāḍī Abdü'l-ḥalīm Medresesi müderrisi)
Aṭā Efendi Ketḫudāsı Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Aṭā Efendi Ketḫudāsı, Ḳasṭamonī)
Aṭā Efendi Teẕkirecisi Bosnevī Meḥemmed Efendi 2690
Aṭā Efendi Teẕkirecisi, bk. Meḥemmed Efendi (Aṭā Efendi Teẕkirecisi, Bosnevī)
Aṭā'u'llāh Çelebi (Çalḳandı-zāde Maḫdūmı, 1123'te Ḳabaḳulaḳ Muṣṭafā Aġa Dārü'l-ḥadīṣi müderrisi) **2576**
Aṭā'u'llāh Çelebi (İvaż Paşa-zāde) 808
Aṭā'u'llāh Efendi 1047, 1520, 1529, 1533, 2075
Aṭā'u'llāh Efendi (1084'te Bosna ḳāḍīsi) 1968
Aṭā'u'llāh Efendi (1094'te Diyārbekr Ḳāḍīsi) 1250, 1945
Aṭā'u'llāh Efendi (Bālī-zāde Efendi Aṭāsı, Ḳasṭamonılı) **1282-1283**
Aṭā'u'llāh Efendi (Çivi-zāde, 1136'da Anaṭolı ṣadrı) 1274, 1816, 1853, 1927, 1967, 2009, 2048, 2172, 2184, 2271, 2338, 2348, 2349, 2363, 2438, 2469, 2478, 2493, 2497, 2508, 2573, 2584, 2624, 2672, 2674, 2680, 2780, 2781, 2783, 2785, 2819, 2959, 2960, 3033, 3103, 3107, 3138, **3139-3143**, 3175, 3205, 3215, 3368, 3403
Aṭā'u'llāh Efendi (Ḳasṭamonulu, ö. 1096) 1282
Aṭā'u'llāh Efendi (Nev'ī-zāde Aṭāyī, ***Zeyl-i Şaḳā'iḳ*** yazarı, şā'ir) {Aṭāyī} 287, 190, **193-208**, 297, 342, 489, 797, 1787, 2909, 2911, 3072
Aṭā'u'llāh Efendi (Nevālī-zāde, 1024'te Edrine Sulṭān Bāyezīd Medresesi müderrisi, şā'ir)

{Aṭāyī} 282, **292-294**, 1600
Aṭā'u'llāh Meḥemmed Efendi (fetvā-emīni) 1240, 1794
Aṭā'u'llāh Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, yazar) 1070, 1297, 1499, 1808, 1818, 1825, 1890, 1937, 1946, 1952, 1960, 2008, 2047, 2061, 2068, 2083, 2087, 2092, 2144, 2166, 2175, 2184, 2266, 2362, 2373, 2392, 2398, 2405, 2424, 2439, 2475, 2507, 2512, 2577, 2584, 2587, 2601, 2606, **2617-2621**, 2635, 2645, 2654, 2665, 2690, 2700, 2777, 2778, 2779, 2782, 2817, 2819, 2821, 2929, 2959, 3124, 3138, 3159, 3197, 3319, 3324
Atabeg Medresesi 1800
Aṭāu'llāh Efendi 1267
Aṭāyī, bk. Aṭā'u'llāh Efendi (Nev'ī-zāde Aṭāyī, ***Zeyl-i Şaḳā'iḳ*** yazarı, şā'ir)
Aṭāyī, bk. Aṭā'u'llāh Efendi (Nevālī-zāde, 1024'te Edrine Sulṭān Bāyezīd Medresesi müderrisi, şā'ir)
Aṭā-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Aṭā-zāde, 1133'te Ṣaḥn müderrisi)
Aṭā-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Aṭā-zāde,1069'da Dāvūd Paşa Medresesi müderrisi)
Aṭā-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aṭā-zāde, 1065'te Lala Şāhīn Paşa Medresesi müderrisi) {Ref'ī}
Atbāzārı 330, 1410, 1925, 1976, 1998, 3344
Atbāzārī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Atbāzārī, 1103'te Burusa ḳāḍīsi)
Atbāzārī Şeyḫ Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Atbāzārī, Celvetī Şeyḫi, şā'ir) {Faẓlī}
Atbāzārī Şeyḫ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Atbāzārī Şeyḫ-zāde, 1118'de Fāṭıma Sulṭān Medresesi müderrisi)
Atıcılar Tekyesi 3151, 3284
Ātike Sulṭān 3357
Aṭlas-ı Minor 77, 792
Atlu Dāvūd, bk. Dāvūd Efendi (Atlu, Ḳasṭamonılı)
Atmeydānı 488, 522, 743, 746, 1151, 1247, 1419, 1425, 1426, 1429, 1439, 1711, 1876, 2081, 2216, 2249, 3052, 3351
Atmeydānı Vaḳ'ası 743, 746, 1001, 1421, 1451, 2216
Aṭranos 219, 513, 705, 804, 860, 865, 920, 999, 1140, 1291, 1295, 2061, 2093, 2144, 2175, 2191, 2500, 2507, 2508, 2619, 2664, 3034, 3075, 3223, 3252, 3269
Aṭṭār Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Maġnisalı, Aṭṭār, şā'ir) {Birrī}
Aṭṭār-zāde Dāmādı İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Aṭṭār-zāde Dāmādı, Edremidli)
Aṭṭār-zāde Medresesi 1252
Aṭṭār-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aṭṭār-zāde, İstanbulī
Aṭṭār-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, Aṭṭār-zāde, şā'ir) {Ṭayyib}
Aṭṭār-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Aṭṭār-zāde, İstanbulī)
Aṭūfī Meḥemmed Efendi 263
Avāmil 240
Āvāre-zāde Mes'ūd, bk. Mes'ūd Efendi (Āvāre-zāde, 1084'te Edri-

ne ḳāḍīsi)
Āvāre-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Āvāre-zāde, Edrineli, şā'ir) {Selīsī}
Avine 2400, 3003, 3022, 3023, 3108
Avnī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Avnī, İstanbulī)
Avnī Efendi Mescidi 2358
Avnī, bk. Ömer Efendi (Hābīl-zāde, 1089'da Medīne ḳāḍīsi, şā'ir)
Avnī, bk. Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Avnī, bk. Maḥmūd Efendi (Filibevī, şā'ir)
Avnī, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir)
Avnī, bk. Yūsuf Efendi (Ṭırnovalı, şā'ir, ö. 1121)
Avnu'llāh Efendi (İstanbulī, 1054'te Rūm Meḥemmed Paşa müderrisi) **490**, 667, 718, 797
Avretbāzārı 350, 1998, 2249, 3345
Ayaḳapusı 3358
Ayamavra Ḳal'ası 1441
Ayapetro 3225
Ayās Paşa Medresesi 861
Ayaṣofıyya 2312, 2424, 3351
Ayaṣofıyya (Lefḳoşa'da) 221
Ayaṣofıyya Cāmi'-i Şerīfi 1309, 1353, 1373, 1834, 1922, 1928, 2113, 2246, 2349, 2400, 2405
Ayaṣofıyya Ḥammāmı 2347
Ayaṣofıyya Ḫaṭībi Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Ayaṣofıyya Ḫaṭībi, Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ)
Ayaṣofıyya Medresesi 363, 499, 564, 566, 567, 676, 741, 931, 947, 1001, 1017, 1072, 1121, 1151, 1189, 1306, 1488, 1505, 1892, 2009, 2791
Ayaṣofıyya Vaḳfı 1081
Ayaṣofıyya-i Ḳadīm Medresesi 284, 649, 654, 711, 868, 888, 942, 1134, 1939, 2122
Ayaṣofıyya-i Kebīr Cāmi'-i Şerīfi 306, 307, 313, 321, 330, 345, 527, 539, 796, 1329, 1356, 1374, 1377, 1414, 1444, 1929, 1980, 1989, 2219, 2692, 2717, 2744, 3133, 3192, 3231, 3256, 3280, 3283, 3284
Ayaṣofıyya-i Kebīr Medresesi 220, 270, 486, 515, 739, 786, 789, 810, 896, 1022, 1036, 1294, 1813, 1815, 1947, 1962, 2142, 2164, 2194, 2333, 2354, 2399, 2451, 2460, 2515, 2531, 2657, 2944, 3047, 3060, 3062, 3098, 3150, 3184, 3194, 3210, 3245, 3252
Ayaş 1161, 1885, 2058, 2154, 2366, 2424, 2526, 2751, 2989, 2990
Ayaşī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ayaşī-zāde, şā'ir) {Şeyḫī}
Ayaşuluġ 2167
Ayazmaḳapusı 1439
Ayazmend 495, 657, 693, 694, 1012, 1036, 1170, 1192, 1229, 1235, 1260, 1269, 1290, 1517, 1802, 1821, 1939, 1940, 1941, 2097, 2338, 2339, 2341, 2342, 2426, 2454, 2455, 2517, 2601, 2605, 2976, 3070, 3107, 3128, 3234, 3235, 3261, 3269
Aydın 222, 258, 489, 655, 843, 1266, 2244, 2376, 2391, 2668, 2831, 3303, 3349
Aydın Güzelḥişārı 2447, 3054, 3251
Aydonat 2076
Aydonatī İbrāhīm, bk. İbrāhīm

Efendi (Aydonatī, şā'ir) {Lafẓī}
Aydos 401, 1976
Aynagöz Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Yūsuf Paşa İmāmı, Aynagöz)
Ayn-ı Ekber Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ayn-ı Ekber, Burusevī)
Aynī (***Kenz Şerḥi***) 1008
Ayntāb 645, 712, 742, 745, 848, 857, 874, 925, 932, 1001, 1012, 1029, 1045, 1065, 1082, 1110, 1154, 1242, 1250, 1266, 1287, 1295, 1315, 1318, 1359, 1536, 1538, 1547, 1549, 1556, 1677, 1827, 1933, 2065, 2074, 2084, 2124, 2158, 2160, 2283, 2290, 2337, 2393, 2493, 2508, 2587, 2619, 2665, 2807, 2819, 3011, 3124, 3177, 3204
Aynü't-tüccār 1933
Azabḳapusı 2235, 2754
Azablar 2215
Azaḳ 545, 571, 1423, 2767, 2769, 3314, 3322, 3326, 3355
Azaḳ Deñizi 3309
Azaḳ Ḳal'ası 545, 546, 939, 2242, 2824, 3309, 3312, 3314
Azaḳ Seferi 545
Azaḳ Ṣuyı 2250
Āẕerī (Edrinevī Bustān-zāde İbrāhīm Çelebi) 584
Āẕerī, bk. İbrāhīm Çelebi (Bustān-zāde, şā'ir)
Āzim, bk. Meḥemmed Āzim Efendi (Şa'bān-zāde, 1122'de Raḥīḳī Medresesi müderrisi, şā'ir)
Āzim, bk. Meḥemmed Azīz Efendi (Nefes-zāde, 1131'de İzmir ḳāḍīsi, şā'ir) {Ḥāzım}
Āẕīne-i Ḳazdağı 678
Azīz Meḥemmed Efendi (Īsā-zāde, 1096'da Süleymāniyye müderrisi, şā'ir) {Azīzī}
Azīz, bk. Abdü'l-'azīz Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Şeyḫü'l-İslām) {Azīz}
Azīzī (bkz. Abdü'l-'azīz, Ḳara Çelebi-zāde) 772
Azīzī, bk. Meḥemmed Efendi (Īsā-zāde, 1096'da Süleymāniyye müderrisi, şā'ir) {Azīzī}
Azīz-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi , Azīz-zāde)
Azīz-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi (bkz. Meḥemmed Naḳş-bendī (Şeyḫ)) 1325
Azmī-zāde Muṣṭafāsı 2143

B

Bāb 1196
Bāb Maḥkemesi 1759, 1780, 3003, 3006
Baba Ḫalīl-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Baba Ḫalīl-zāde Meḥemmed'in oğlu, 1075'te Eyyūb ḳāḍīsi)
Baba Ḫalīl-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Baba Ḫalīl-zāde, Edrinevī, 1037'de Ṣofya ḳāḍīsi)
Baba Ḥaydar-ı Naḳş-bendī Mescidi 3277
Baba Ḥaydar-ı Naḳş-bendī Zāviyesi 104, 324, 1226, 1355, 1374
Baba Ḥüseyn Efendi 215, 254, 376, 377, 378, 425, 877, 940, 979, 1100, 1132, 1948
Baba Süleymān 2245
Bababurnı 3362
Babaṭağı 78, 2001, 2259, 2291, 3212, 3216, 3304, 3308

Bābā-yı Atīḳ 193, 1094, 2208, 2209
Baba-zāde ma'a Dersiyye-i Ḫalīl Aġa 2611, 2612, 2630, 2924, 2954
Baba-zāde Sinānı 1061
Bāb-ı Zemīn 524, 660
Bābī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Bābī, 1091'de Medīne ḳāḍīsi)
Bābī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bābī-zāde, 1135'te İstanbul ḳāḍīsi)
Bābü's-sa'āde 346, 550, 1423, 3246
Bābü'ṣ-ṣaġīr 634
Bacı (köy) 1985
Bādincānī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bādincānī, Burusevī)
Bafra 2348, 2475, 2501, 2699, 3292
Bāġçeḳapusı 1064, 1414, 1431, 1445, 1928, 1997, 2222, 2712, 3060, 3179, 3285
Bāġçesarāy 190, 2865
Bāġçevān-zāde 2319
Bāġçevān-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bāġçevān-zāde, Beşiktaşī)
Bāġçevān-zāde, bk. Alī Efendi (İstanbulī Dervīş, Bāġçevān-zāde, şā'ir) {Şehrī}
Baġdād 73, 74, 105, 214, 327, 334, 336, 337, 339, 341, 343, 344, 345, 349, 350, 351, 361, 370, 388, 391, 392, 444, 474, 475, 483, 501, 521, 527, 552, 560, 561, 563, 570, 580, 645, 707, 734, 735, 749, 752, 782, 791, 820, 823, 858, 870, 872, 890, 893, 902, 903, 915, 919, 922, 1004, 1009, 1047, 1051, 1059, 1080, 1081, 1097, 1107, 1115, 1136, 1161, 1174, 1192, 1197, 1206, 1228, 1233, 1244, 1262, 1278, 1289, 1296, 1304, 1307, 1326, 1391, 1428, 1446, 1449, 1482, 1486, 1489, 1502, 1505, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1513, 1514, 1516, 1519, 1520, 1524, 1532, 1540, 1542, 1555, 1557, 1560, 1562, 1651, 1774, 1793, 1810, 1811, 1821, 1856, 1894, 1938, 1958, 2012, 2020, 2034, 2078, 2080, 2096, 2102, 2137, 2171, 2245, 2247, 2249, 2259, 2273, 2277, 2278, 2279, 2281, 2285, 2291, 2352, 2416, 2422, 2429, 2440, 2480, 2485, 2499, 2513, 2519, 2537, 2575, 2577, 2644, 2653, 2715, 2768, 2789, 2792, 2798, 2801, 2802, 2827, 2841, 2948, 2950, 3007, 3027, 3032, 3073, 3107, 3110, 3127, 3154, 3197, 3202, 3209, 3243, 3255, 3267, 3273, 3298, 3353, 3356, 3357, 3373, 3379, 3382, 3388, 3389, 3390, 3419, 3429
Baġdād Ḳal'ası 277, 337, 344, 370, 444
Baġdād Seferi 325, 327, 343, 349, 350, 391, 392, 510, 790, 791, 1230
Baġdādī Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Baġdādī, Ṣāḥibü't-teṣānīf)
Baġdādī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Baġdādī, 1067'de Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)
Baġdādī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Baġdādī-zāde, 1088'de Ḥaydar Paşa Medresesi müderrisi)
Baġdādī-zāde Efendi 1123
Baġlarbaşı 1979

Bahā'iyye 2360
Bahā'ü'd-dīn Efendi (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Bahā'ü'd-dīn-zāde Abdü'l-mecīd, bk. Abdü'l-mecīd Efendi (Bahā'ü'd-dīn-zāde Ḳayşeriyyeli) {Rıfḳī}
Bahādır Giray (Ḳırım ḫānı, şā'ir) {Rezmī} 385, 545, 580, **591-592**, 612, 2848
Bahādır-zāde, bk. Alī Paşa (Arabacı, Bahādır-zāde, Ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1104)
Bahāyī (İstanbūlī Fikrī Ḥasan Çelebī, Küfrī-i Bahāyī) 1565
Bahāyī Birāderi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Bahāyī Efendi Birāderi, 1074'te İstanbul ḳāḍīsi)
Bahāyī Birāderi Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Bahāyī Efendi Birāderi, 1079'da Şām ḳāḍīsi)
Bahāyī Birāder-zādesi Alī Efendi, bk. Dervīş Alī Efendi (Bahāyī Birāder-zādesi, 1067'de Defterdār Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi)
Bahāyī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bahāyī Efendi) {Bahāyī}
Bahāyī, bk. Ḥasan Çelebi (İstanbulī Fikrī, Küfrī, Müneccimbaşı, şā'ir)
Bahāyī-zāde Yaḥyā Sa'dü'd-dīn, bk. Yaḥyā Sa'dü'd-dīn Efendi (Bahāyī-zāde, 1125'te Behrāmiyye Medresesi müderrisi)
Bāhir, bk. Ḫalīl Efendi (İstanbulī, Emrūdcı-zāde, şā'ir)
Baḥṣī-zāde Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Baḥṣī-zāde, 1055'te Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir) {Ḳādirī}
Baḥṣī-zāde Dāmādı Ömer Efendi 842, 864, 867, 901, 906
Baḥṣī-zāde Efendi 661
Baḥrī Meḥemmed Aġa (Ḳapucıbaşı) 3314
Baḥrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Gelibolılı, şā'ir) {Baḥrī}
Baḥr-i Siyāh 1909
Baḥrī-zāde Efendi (Zāl Paşa Medresesi müderrisi) 229
Baḫşī, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir)
Baḫt Giray (Devlet Giray oġlı, "Deli Sulṭān) 3345, 3364
Ba'ḳī 1978
Bākī (Şireli Ömer Efendi) 1346
Bāḳī Efendi (sultānü'ş-şu'arā) 253, 622
Bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1086'da Ḳāhire ḳāḍīsi, şā'ir)
Bāḳī, bk. Meḥemmed Efendi (Kepenekci-zāde, İstanbulī, şā'ir)
Baḳī' 2161, 2173, 2460, 3111
Bāḳī-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Sulṭānü'ş-şu'arā Bāḳī'nin oğlu, 1043'te Ḳāhire ḳāḍīsi)
Bāḳī-zāde Efendi, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Sulṭānü'ş-şu'arā Bāḳī'nin oğlu, 1043'te Ḳāhire ḳāḍīsi)
Bāḳī-zāde Es'ad, bk. Es'ad Efendi (Bāḳī-zāde Abdu'r-raḥmān Efendi'nin oğlu, 1075'te Edrine ḳāḍīsi, şā'ir) {Fā'izī}
Bāḳī-zāde İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Bāḳī-zāde, şā'ir) {Remzī}
Baḳḳāl Pīrī Medresesi 1205
Balaban Aġa Medresesi 869, 936, 1206, 1815, 1830, 1854, 1960, 2092, 2147, 2152, 2453, 2515

Balaṭ 544, 2249, 3364, 3365
Balaṭ Cāmi'-i Şerīfi 1858
Balaṭmeydānı 3364
Balaṭ Şeyḫi Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Balaṭ Şeyḫi, şā'ir) {Nūrī}
Balaṭḳapusı 1859, 2759, 3331, 3349, 3364
Ba'lbek 1003, 1019
Balcı-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Balcı-zāde, şā'ir) {Afīf}
Balçıḳ 1389
Baldır-zāde Dervīş Meḥemmed, bk. Dervīş Meḥemmed (Baldır-zāde, 1076'da Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Baldır-zāde Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Baldır-zāde Şeyḫ, Burusevī) {Selīsī}
Baldır-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Baldır-zāde Şeyḫ, Burusevī) {Selīsī}
Balıḳbāzārıḳapusı 3314
Balıkesir 268, 728, 752, 987, 1098, 1212, 1266, 1309, 1935, 2061, 2503 // **Balıkesri** 321, 456, 475, 492, 523, 836, 945, 2625, 2631, 2647, 2674, 3142, 3181, 3205, 3224, 3250
Balıkesrili Ḫusrev, bk. Ḫusrev Efendi (Balıkesrili, 1071'de Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi)
Bālī Efendi (Bosnevī, Anaṭolı ṣadrı, ö. 1095) 566, 664, 677, 692, 722, 759, 766, 841, 1021, 1055, 1056, 1077, 1140, 1170, 1192,**1265-1266**, 1315, 1462, 1465, 1466, 1473,1476, 1485,1556, 1844, 1934, 2050, 2441, 2530, 2585, 2609, 3232, 3267
Bālī Efendi (Ḳaramanī) 273, 506, 686
Bālī Efendi (Mevlevī Şeyḫi) 308
Bālī Efendi (Ṣafevī Şeyḫ) 528
Bālī Efendi (Vizeli, Bayramī Şeyḫi) 311
Bālī Efendi Medresesi 782, 938, 977, 983, 985, 1016, 1017, 1018, 1035, 1054, 1193, 1210, 1238, 1799, 1817, 1820, 1824, 1931, 2136, 2341, 2344, 2398, 2401, 2442, 2443, 2468, 2523, 2669, 2986, 2987, 3052, 3197, 3247
Bālī Paşa Medresesi 897, 1811, 2137, 2347, 2574, 3045, 3173
Bālī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Bālī-zāde, 1094'te Ṣaḥn müderrisi, şā'ir) {Rif'atī}
Bālī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Bālī-zāde, Edrineli)
Bālī-zāde Efendi 745, 763, 1020, 1242, 1957
Bāli-zāde Efendi (Bosnevī) 957
Bālī-zāde Efendi (Edrineli) 1041, 2520
Bālī-zāde Efendi Aṭāsı, bk. Aṭā'u'llāh Efendi (Bālī-zāde Efendi Aṭāsı, Ḳasṭamonılı)
Bālī-zāde Emīni Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İstanbulī, Bālī-zāde Emīni)
Bālī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bālī-zāde, 1067'de Ġalaṭa ḳāḍīsi, Maġnisa ḳāḍīsi)
Bālī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bālī-zāde, 1083'de Nişāncı Paşa-yı Cedīd müderrisi, ö. 1084)
Bālī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bālī-zāde, 1117'de Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi, ö. 1119)
Bālī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā

Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bālī-zāde Efendi)
Balta Limanı 3321
Baltacı Kürd Ḥüseyn, (isyancı) 1443
Baltacı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Baltacı, Ṣadr-ı a'ẓam)
Baltacılar Ḫ'ācesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Baltacılar Ḫ'ācesi, 1107'de Ken'ān Paşa Medresesi müderrisi)
Balya 291, 728, 987, 1098, 1212, 1266, 1309, 1319, 1320, 2068, 2188, 2338, 2429, 2441, 2459, 2586, 2600, 2601, 2625, 2647, 2674, 2819, 2920, 3124, 3142, 3205, 3230
Balyabadra 622
Balyabadra Ḳal'ası 2903
Banaluḳa 927, 934, 2135
Bānet Su'ād 1234
Bānū-yı Āḫiret 1392
Barabaş 3306
Barla 879, 2080
Barmaḳḳapu 552, 1421, 1449
Baṣra 1404, 1998, 2020, 3035, 3044, 3298, 3326, 3349, 3350, 3357
Baṣra Ḳal'ası 2244, 2247
Basrıḳ 1352
Başcı İbrāhīm Medresesi 493, 642, 646, 714, 755, 887, 954, 1245, 1279, 1282, 1807, 1818, 1833, 1841, 1854, 2365, 2368, 2612, 2621, 2679, 2965, 2975, 3000, 3002, 3024, 3131, 3174
Başgelembe 3019, 3026
Başmaḳcı-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Başmaḳcı-zāde)
Başmaḳcı-zāde Efendi 690
Başmaḳcı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Başmaḳcı-zāde Ḥüseyn Efendi'nin oğlu, ö. 1065)
Başmaḳcı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Başmaḳcı-zāde Ḥüseyn Efendi'nin torunu, 1082'de Maġnisa ḳāḍīsi, ö. 1093)
Başmaḳcı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Başmaḳcı-zāde, ḳāḍī, şā'ir, ö.1101) {Şekīb}
Başmaḳcı-zāde Nūḥ, bk. Nūḥ Efendi (Başmaḳcı-zāde Meḥemmed Efendi'nin oğlu, 1072'de Ṣire ḳāḍīsi)
Bayaṭ 1010
Bayburd 1455, 1792
Bāyezīd Efendi (1120'de Bī-duḫān Aḥmed Medresesi müderrisi) 3046, 3152, 3208, 3219
Bāyezīd Efendi (1057'de Baġdād ḳāḍīsi) **521**, 570, 662, 675, 707, 724, 733, 902, 952, 1121, 1129,
Bāyezīd Paşa 3266
Bāyezīd Paşa Medresesi 1049, 1103, 1155, 1156, 1184, 1185, 1819, 1847, 1848, 2148, 2359, 2631, 2686, 2925, 2946, 3181, 3398
Bāyezīd-i Bisṭāmī 332
Bayındır 832, 987, 1028, 1170, 1183, 1203, 1265, 1291, 1552, 1794, 1796, 1805, 1806, 1807, 1946, 2081, 2392, 2405, 2474, 2668, 2803, 2951, 3012, 3013, 3056, 3176
Bayram Aġa (Ḳara) 3308
Bayram Aġa (Yeñiçeri Aġası) 387
Bayram Efendi (1116'da Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi, şā'ir, ö. 1121) {Īdī}

1899, 2016, 2102, 2166, 2283, 2287, 2428, **2456-2457**, 2484, 2512, 2520, 2521, 2575, 2654, 2806, 2817
Bayram Efendi (Ḥalebī, şāʿir, ö. 1101) {Īdī} **1915**
Bayram Paşa (İstanbulī, Ṣadr-ı aʿẓam) 341, 344, 349, **350-351**, 351, 386, 482, 552, 1230
Bayram Paşa (Ḳā'im-maḳām) 343
Bayram Paşa Medrese-i Cedīdesi 778
Bayram Paşa Medresesi 499, 630, 707, 985, 1004, 1042, 1058, 1078, 1095, 1124, 1152, 1158, 1166, 1312, 1318, 1802, 1813, 1818, 1825, 1894, 1941, 1955, 1962, 2085, 2090, 2092, 2341, 2395, 2437, 2512, 2514, 2603, 2604, 2642, 2655, 2702, 2803, 3031, 3163, 3223, 3390
Bayram Paşa Zāviyesi 2219, 2744
Bayramic 2375, 2441, 2487, 2662, 3068, 3124, 3204, 3255
Bayramiyye 295, 311, 325, 529, 1406
Bāzārbaşı 987
Bāzārbāşı-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Bāzārbāşı-zāde, 1041'de Süleymān Şāh Medresesi müderrisi)
Bāzārcıḳ 2472, 2579, 2625, 3057, 3107
Bāzār-ı Milḥ Muʿallim-ḫānesi 1185
Bāzārköyi 649, 650, 714, 920, 991, 1029, 1082, 1194, 1228, 1240, 1260, 1834, 2073, 2093, 2144, 2153, 2175, 2507, 2508, 2619, 2664, 3102, 3103, 3175, 3176, 3177
Bāzirgān Abdü'l-kerīm Dāmādı Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Bāzirgān Abdü'l-kerīm Dāmādı, Ḳara)
Bāzirgān Cāmiʿi 2388
Bāzirgān Tekyesi 1394
Bāzirgānbaşı Ḫˇācesi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Bāzirgānbaşı Ḫˇācesi, Balıkesirli)
Bāzirgānbaşı Medresesi 1149, 1240, 1285, 1790, 1929, 2056, 2061, 2095, 2115, 2123, 2139, 2143, 2180, 2339, 2371, 2466, 2581, 2600, 2645, 2752, 2814, 2817, 2917, 2971, 3035, 3127, 3135, 3213
Bebr Birāderi, bk. Ḥasan Efendi (Biber Meḥemmed Efendi'nin Birāderi, Amāsiyyeli)
Bedīʿiyye 1815
Bedre'iyye Medresesi 1086
Bedrī, bk. Meḥemmed Bedrü'd-dīn Efendi (Bedrī, 1062'de Ḳılıç Alī Paşa Medresesi müderrisi, şāʿir)
Bedrü'd-dīn Ḥasan (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Bedrü'd-dīn Meḥemmed, bk. Meḥemmed Bedrü'd-dīn Efendi (Bedrī, 1062'de Ḳılıç Alī Paşa Medresesi müderrisi, şāʿir) {Bedrī}
Begbāzārı 777, 832, 962, 1010, 1012, 1042, 1062, 1112, 1170, 1291, 1552, 1794, 1796, 1800, 2081, 2093, 2202, 2399, 2426, 2439, 2467, 2468, 2525, 2646, 2673, 2819, 3044, 3124
Begbāzārī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Begbāzārī, 1097'de Etmekcioġlı Medresesi müderrisi)
Begbāzārī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Begbāzārī, 1121'de Caʿfer Paşa Medresesi müderrisi)
Begcegiz Cāmiʿi 3365

Begcegiz Cāmi'-i Şerīfi 3365
Begcegiz Mescidi 2163, 3238
Begḫān Sulṭān 550, 2003, 2186, 3317
Begḫān Sulṭān Ḫˇācesi Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Uzun, Begḫān Sulṭān Ḫˇācesi, Diyārbekrī)
Begler Ḫˇācesi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Begler Ḫˇācesi, Ḳaramanī)
Begler Ḫˇācesi Dāmādı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Begler Ḫˇācesi Dāmādı, Manastırlı)
Beglerbegi Medresesi 273, 867, 873, 978, 1923, 1968, 1972
Begoġlı 3285
Begşehri 1311, 1422
Beg-zāde 1932
Beg-zāde Bölükbaşı (şaḳī) 1879
Beg-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Çelebi (Beg-zāde, Çatalcalı)
Beg-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Beg-zāde, Prizrenli)
Behcetī, bk. Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Behcetī}
Behcetü'l-feyhā 3076
Behmen Aġa Medresesi 1798, 2443, 2582, 2610, 2691, 3187
Behrām Aġa (Dārü's-sa'āde Aġası) 1425
Behrām Aġa Ḫˇācesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Behrām Aġa Ḫˇācesi, Üsküdarī)
Behrām Ketḫudā 807
Behrāmiyye Medresesi 212, 420, 948, 1017, 1072, 1792, 1974, 2078, 2118, 2147, 2187, 2346, 2419, 2440, 2481, 2580, 2584, 2612, 2657, 2667, 2679, 3073
Behrām Ketḫudā Medrese-i Ṣāliṣesi 2530, 2971, 3171, 3207
Behrām Ketḫudā Medrese-i Ṣāniyesi 1080
Bekr Çelebi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bekr Çelebi-zāde, 1098'de Filibe ḳāḍīsi)
Bekr Çelebi-zāde Raḥmetu'llāh, bk. Raḥmetu'llāh Efendi (Bekr Çelebi-zāde, 1098'de İbrāhīm Paşa Medresesi)
Bekr Efendi (Acem) 3355
Bekr Paşa 547
Bekr Paşa (Cidde vālīsi) 3406
Bekr Paşa (Ḳapudan) 547
Bekrī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Bekrī-zāde, Şāmī)
Bekrī-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Bekrī-zāde, 1095'te Ümmü'l-veled Medresesi müderrisi)
Bektaş Aġa 582, 1423
Bektaşiyye 1876
Beledü'l-Ḥarām 3075, 3107
Belġrad 209, 223, 254, 265, 372, 376, 377, 378, 380, 417, 425, 428, 433, 455, 476, 510, 559, 569, 573, 574, 575, 576, 651, 658, 661, 673, 683, 722, 740, 765, 779, 813, 846, 893, 899, 919, 924, 926, 946, 984, 997, 1005, 1018, 1019, 1068, 1079, 1096, 1107, 1139, 1143, 1160, 1225, 1246, 1260, 1267, 1304, 1439, 1440, 1441, 1443, 1454, 1485, 1506, 1508, 1509, 1518, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1534, 1535, 1558, 1565, 1598, 1619, 1659, 1698, 1836, 1842, 1878, 1883, 1884, 1897, 1899, 1920, 1931, 1949, 1963, 1969, 1970, 1994, 1995, 1996,

1998, 1999, 2010, 2012, 2013, 2014, 2015, 2057, 2119, 2135, 2140, 2155, 2158, 2174, 2241, 2243, 2244, 2245, 2256, 2261, 2283, 2284, 2287, 2288, 2292, 2327, 2348, 2364, 2435, 2448, 2483, 2520, 2522, 2575, 2609, 2666, 2703, 2771, 2774, 2775, 2808, 2809, 2810, 2811, 2814, 2816, 2820, 2821, 2916, 2941, 2953, 2977, 3016, 3040, 3050, 3120, 3187, 3209, 3237, 3264, 3280, 3297, 3307, 3310, 3314, 3319, 3325, 3327, 3333, 3334, 3335, 3336, 3337, 3340, 3341, 3344, 3397
Belġrad Ḳal'ası 1961, 1995, 1996, 2218, 2246
Belġradī Aḥmed, bk. Aḥmed Çelebi (Belġradī, şā'ir) {Nāṣıb}
Belḫ 2226, 3273
Belīġ, bk. Abdu'llāh Efendi (Güreş-ci-zāde Ḥāfıẓ, şā'ir)
Belīġ, bk. İsmā'īl Efendi (Bursalı, Şāhīn Emīr-zāde, şā'ir, yazar)
Belīġ, bk. Muṣṭafā Efendi (Öreke-zā-de, şā'ir)
Bender 78, 3306, 3308, 3316, 3336
Bender Ḳal'ası 3330
Bender-i Eregli 2508
Benī Lām (ḳabīle adı) 351
Beñli Abdu'r-raḥmān, bk. Ab-du'r-raḥmān Efendi (Beñli, Sivasī-zāde Efendi Dāmādı)
Beñli Abdü'l-ġanī, bk. Abdü'l-ġanī Efendi (Beñli, Ḳasṭamonılı, 1045'te Edrine ḳāḍīsi)
Beñli Efendi 2401, 2514
Beñli Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Beñli Efendi-zāde, 1124'te Dersiyye-i Abdü'l-ḥalīm müderrisi)
Beñli Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Ḫıżr Paşa İmāmı, Beñli, Ṭosyalı)
Berber-nāme 2546
Berber-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Berber-zā-de, Nā'ib Meḥemmed Efendi dāmādı)
Berber-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Berber-zāde, Edrineli, ö. 1129)
Berber-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Berber-zāde, İstanbulī, ö. 1122)
Berber-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Berber-zāde, şā'ir, ö. 1127) {Ẕihnī}
Bereketli 2478
Berġama 3215
Berġamaḥiṣārı 340
Berġos 222, 418, 421, 496, 515, 861, 990, 1031, 1058, 1110, 1119, 1260, 1790, 1975, 2003, 2208, 2209, 2543, 2611, 2811, 3131, 3171
Berġos Meḥemmed Paşa Medresesi 1058
Berġosī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Berġosī, 1103'te İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi)
Berḳ-zāde Bustān, bk. Bustān Efendi (Berḳ-zāde, 1040'ta Ḫançeriyye Medresesi müderrisi)
Beşāret Aġa Medresesi 2133
Beşerī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Beşerī, İstanbulī)
Beşer-zāde Medresesi 1184
Beşikcilerḳapusı 2101
Beşiktaş 270, 285, 309, 430, 455, 480, 505, 641, 652, 668, 685,

741, 758, 829, 838, 865, 897, 917, 934, 968, 991, 996, 1017, 1027, 1047, 1056, 1108, 1113, 1114, 1116, 1131, 1132, 1202, 1207, 1245, 1270, 1293, 1294, 1302, 1338, 1349, 1375, 1796, 1808, 1831, 1832, 1844, 1845, 1909, 2041, 2126, 2200, 2283, 2352, 2454, 2473, 2503, 2510, 2512, 2575, 2581, 2627, 2669, 2680, 2708, 2738, 3020, 3028, 3122, 3126, 3134, 3241, 3249, 3254, 3288, 3311, 3327, 3353, 3420
Beşiktaş Mevlevī-ḫānesi 1336, 1375
Beşiktaş Sarāyı 1056
Beşiktaşī Efṭas Monlā Çelebi, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Beşiktaşī Efṭas Monlā Çelebi)
Beşiktaşī Meḥemmed Faḫrī, bk. Meḥemmed Faḫrī Efendi (Beşiktaşī, 1085'te Ḳonya ḳāḍīsi)
Beşiktaşī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Beşiktaşī, Alā'iyyeli, ö. 1092)
Beşiktaşī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Tekfūrṭaġlı İmāmı, Beşiktaşī Süleymān)
Beşīr Aġa (Ḳapucıbaşı) 923
Bevvāb Sinān Medresesi 2418, 2574, 2974, 2992, 3046, 3207, 3208
Beyānī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Beyānī, Şühūdlı, şā'ir) {Beyānī}
Beyānī, bk. Aḥmed Efendi (Beyānī, Şühūdlı, şā'ir)
Beyānī, bk. Meḥemmed Beg (İstanbulī Sipāhī, şā'ir)
Beyāżī Ḥasan Efendi Medresesi 2534
Beyāżī, bk. Meḥemmed Beg (Edrinevī Sipāhī, şā'ir)
Beyāżī, bk. Meḥemmed Efendi (Vardarī, şā'ir)
Beyāżī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Beyāżī-zāde, 1091'de Rūmili ṣadrı, ö. 1098)
Beyāżī-zāde Dāmādı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Beyāżī-zāde Dāmādı, Mostarlı)
Beyāżī-zāde Dāmādı Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Beyāżī-zāde Dāmādı, Ḳaramanī)
Beyāżī-zāde Ḥafīdi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Beyāżī-zāde Ḥafīdi, şā'ir) {Mā'il}
Beyāżī-zāde Ḥāmid, bk. Ḥāmid Efendi (Beyāżī-zāde, 1131'de Mıṣr ḳāḍīsi)
Beyāżī-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Beyāżī-zāde, 1127'de Şāh-ı Ḫūbān Medresesi müderrisi)
Beyāżī-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Beyāżī-zāde, 1093'te Ṣaḥn müderrisi)
Beyāżī-zāde Mektūbcısı Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Beyāżī-zāde Mektūbcısı, 1084'te Ḳarabaş Muṣṭafā Aġa Medresesi müderrisi)
Beyāzī-zāde Mektūbcısı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Beyāzī-zāde Mektūbcısı, Bosnevī)
Beyḳoz 1599
Beyḳozlu Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Beyḳozlu, şā'ir) {Dā'ī}
Beytu'llāhi'l-Ḥarām 104, 324, 441, 529, 670, 686, 691, 739, 746, 764, 800, 1029, 1035, 1098, 1135, 1353, 1359, 1399, 1401, 1413, 1821, 1858, 2090, 2122, 2142, 2211, 2227, 2230, 2233, 2260, 2333, 2488, 2667, 2713,

2719, 2726, 2742, 2746, 2750, 2848, 2868, 3132, 3232, 3273, 3275, 3276, 3282
Beyżāvī 1986
Beyżāvī Ḥāşiyesi 1168, 2125, 2230, 2542
Bezirci-zāde Efendi Türbesi 1407
Bezirci-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Bezirci-zāde, Ḳonevī)
Bezmī, bk. Ḫalīl Efendi (İstanbulī Ḫalīl, İmām Bezmī, şāʿir)
Bezmī, bk. İbrāhīm Efendi (Yasaḳcı-zāde, şāʿir)
Bezmī, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Bezzāzistān 1428
Bezzāzistān-ı Cedīd 1424
Bıçaḳcı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ders-i Ām, Bıçaḳcı)
Bıçaḳcı-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Bıçaḳcı-zāde, Burusevī)
Bıçaḳcı-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Bıçaḳcı-zāde, Burusevī)
Bıçaḳlı Efendi 3273
Bıńarbaşı 501, 744, 837, 937, 1117, 1157, 1184, 1270, 1658, 1759, 1780, 1795, 1847, 1861, 2418, 2502, 2626, 2645, 2689, 2900, 2962
Bıńarbaşı Mezāristānı 320, 706, 808, 861998, 1049, 1107, 1121, 1326, 1345, 1411, 1847, 1919, 2138, 2189, 2496, 2498, 2631
Bıńarḥişār 274, 685, 766, 786, 832, 928, 947, 953, 1109, 1142, 1148, 1230, 1232, 1268, 1307, 1322, 1796, 1827, 1934, 2086, 2087, 2424, 2526, 2619, 2821, 3039, 3040, 3214
Bıyıḳlı Ḥüseyn Çelebi-zāde Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ṣofyevī, Bıyıḳlı Ḥüseyn Çelebi-zāde, şāʿir) {Rāsiḫ}
Bıyıḳlı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Bıyıḳlı, Bozoḳlı, Ṣadr-ı aʿẓam)
Bi'r-ġanem (Ḥac menzili) 2247
Biber Birāderi Ḥasan Efendi Medresesi 3101
Biber Birāderi, bk. Ḥasan Efendi (Biber Meḥemmed Efendi'nin Birāderi, Amāsiyyeli)
Bī-dest (yer adı) 3324
Bī-duḫān Aḥmed Beg Medresesi 2102, 3046, 3225
Bī-duḫān Medresesi 1944, 1951, 2206, 2446, 2536, 2693
Biġa 583, 2183, 2230, 2586, 2938
Biġadic 2183, 2375, 2439, 2441, 2464, 2484, 2487, 2513, 2587, 2737, 3004, 3005
Bihke Ḳalʿası 1882
Bilāl Aġa (Ḫˇāce) 1425
Bilāl-i Ḥabeşī 1263, 1354, 2185, 2651, 3068, 3194
Bilecik 723, 1165, 1174, 1232, 1947, 2439, 2454, 2455, 2517, 3057, 3137, 3211, 3232
Binā Şerḥi 86, 1200
Bīrcendīsi 736
Birgi 265, 337, 384, 385, 413, 415, 434, 651, 658, 716, 840, 847, 889, 894, 940, 968, 1203, 1242, 1244, 1262, 1509, 1532, 1539, 1543, 1547, 1803, 2093, 2160, 2195, 2202, 2373, 2439, 2440, 2502, 2506, 2525, 2527, 2587, 2606, 3033, 3054, 3175
Birrī, bk. Meḥemmed Çelebi (Maġnisalı, Aṭṭār, şāʿir)
Bitbāzārı 3295
Bitbāzārı Çārşūsı 2335
Biżāʿatü'l-aḥkām 1829

Boġazḥiṣārı 549, 581, 582, 722, 1073, 1169, 1431,1443, 1562, 1722, 1796, 1877, 1886, 2001, 2003, 2035, 2101, 2144, 2256, 2260, 2770, 2825, 2867, 2951, 3318, 3331, 3334
Boġdan 1427, 2239, 3303, 3307, 3309, 3310, 3312, 3323, 3362
Boġuḳ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şeyḫ, Boġuḳ)
Boġuḳ Vecdī, bk. Abdü'l-bāḳī Beg, (İstanbulī, Boġuḳ, şā'ir) {Vecdī}
Bolavadin 344, 1879
Bolbolcı-zāde Şeyḫ Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Bolbolcı-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Fetḥī}
Bolevī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Bolevī, 1137'de Ḳāḍī-'asker Ḥasan Medresesi müderrisi)
Bolevī Aḥmed, bk. Aḥmed Çelebi (Bolevī, şā'ir) {Ṣubḥī}
Bolevī Alī, bk. Alī Efendi (Bolevī, 1135'te Ṣāniye-i Ḫusrev Ketḫudā müderrisi)
Bolevī Birāderi Alī, bk. Alī Efendi (Bolevī Birāderi, 1111'de Anaṭolı ṣadrı)
Bolevī Efendi Birāderi, bk. Alī Efendi (Bolevī Birāderi, 1111'de Anaṭolı ṣadrı)
Bolevī Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bolevī)
Bolevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Küçük Bolevī, 1079'da Şāh Sulṭān Medresesi müderrisi, ö. 1081)
Bolevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bolevī)
Bolevī-zāde Aḥmed Sa'īd, bk. Aḥmed Sa'īd Efendi (Bolevī-zāde, 1141'de Medīne ḳāḍīsi)
Bolı 549, 553, 581, 814, 935, 1021, 1026, 1027, 1065, 1097, 1098, 1142, 1151, 1212, 1235, 1257, 1295, 1302, 1406, 1425, 1447, 1514, 1516, 1561, 1722, 1826, 1834, 1991, 2058, 2074, 2159, 2194, 2218, 2370, 2420, 2426, 2514, 2574, 2614, 2620, 2632, 2662, 2665, 2666, 2673, 2749, 2756, 2902, 2929, 2964, 2967, 3013, 3054, 3109, 3123, 3143, 3182, 3244, 3246, 3253, 3324
Bolılı Çelebi (Bayramī Şeyḫi) 311
Bolılı Himmet, bk. Himmet Efendi (Bayramī - Ḫalvetī Şeyḫi, Bolılı, şā'ir){Himmet}
Bosna 213, 216, 255, 259, 267, 374, 377, 378, 379, 380, 384, 388, 417, 476, 493, 499, 528, 574, 575, 576, 579, 661, 664, 670, 679, 683, 728, 762, 765, 795, 820, 840, 845, 874, 877, 894, 922, 961, 996, 1018, 1041, 1047, 1051, 1113, 1114, 1139, 1143, 1155, 1158, 1165, 1175, 1238, 1241, 1246, 1250, 1265, 1274, 1283, 1447, 1450, 1507, 1509, 1518, 1520, 1521, 1522, 1524, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1555, 1558, 1564, 1793, 1844, 1880, 1882, 1883, 1889, 1897, 1898, 1900, 1931, 1946, 1949, 1968, 1970, 2015, 2042, 2048, 2057, 2094, 2135, 2140, 2148, 2174, 2207, 2259, 2281, 2284, 2287, 2288, 2296, 2345, 2429, 2434, 2447, 2492, 2519, 2538, 2543, 2545, 2609, 2654, 2682, 2703, 2748, 2771, 2807, 2811, 2812, 2815, 2816, 2818, 2826, 2855,

2918, 2947, 2952, 2953, 2968, 3019, 3035, 3037, 3039, 3050, 3120, 3124, 3137, 3152, 3185, 3187, 3190, 3191, 3217, 3225, 3232, 3236, 3239, 3265, 3297, 3300, 3314, 3320, 3324, 3325, 3333, 3335, 3338, 3341, 3345, 3352, 3393, 3394, 3395, 3396, 3397, 3398, 3399, 3400
Bosna Sarāyı 238, 259, 428, 880, 893, 974, 1056, 1096, 1135, 1255, 1264, 1279, 1352, 1356, 1402, 1413, 1414, 1608, 1610, 1615, 1666, 1677, 1701, 1966, 2042, 2244, 2745, 2923, 3189
Bosnevī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Bosnevī, Mūsā Paşa Ḫˇācesi)
Bosnevī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Fā'iz}
Bosnevī Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Bosnevī, 1094'te Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi)
Bosnevī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Bosnevī, 1124'te Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Bosnevī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Bosnevī, Süleymāniyyeli, şā'ir) {Ṭālib}
Bosnevī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Deli Birāder Ḫˇācesi, Bosnevī)
Bosnevī Alī, bk. Alī Efendi (Bosnevī, 1086'da Selanik ḳāḍīsi)
Bosnevī Bālī, bk. Bālī Efendi (Bosnevī, Anaṭolı ṣadrı, ö. 1095)
Bosnevī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Beyāżī, Bosnevī, İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1063)
Bosnevī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Bosnevī, 1073'te Papasoġlı Medresesi)
Bosnevī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Bosnevī, Emīnü'l-ġanem müderrisi, ö. 1095) 1264, 2136
Bosnevī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Bosnevī, Uzunī-zāde Mülāzımı)
Bosnevī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Bosnevī, 1099'da Ca'fer Aġa Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi, ö. 1106)
Bosnevī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Bosnevī, 1125'de Ömer Oṭabaşı Medresesi müderrisi, ö. 1133)
Bosnevī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Bosnevī, 1127'de Ṣofya ḳāḍīsi, ö. 1132)
Bosnevī Īsā, bk. Īsā Efendi (Bosnevī, 1074'te İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1093)
Bosnevī Īsā, bk. Īsā Efendi (Bosnevī, 1101'de Bosna ḳāḍīsi, ö. 1105)
Bosnevī Īsā, bk. Īsā Efendi (Bosnevī, ṣadr-ı Rūm, ö. 1050)
Bosnevī Ḳassām Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bosnevī, Ḳassām, Boşnaḳ Ḳassām)
Bosnevī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Bosnevī, 1031'de Ūlā-yı Mesīḥ Paşa Medresesi müderrisi)
Bosnevī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Bosnevī, 1069'da Mar'aş ḳāḍīsi, ö. 1075)
Bosnevī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Bosnevī, 1094'te Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi müderrisi)
Bosnevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Beg (Bosnevī, şā'ir) {Mīrī}
Bosnevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aṭā Efendi Teẕkirecisi, Bosnevī)
Bosnevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Fevzī}

Bosnevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Ledünnī}
Bosnevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Sipāhī}
Bosnevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, Şeyḫ)
Bosnevī Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Fāḫir}
Bosnevī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Bosnevī, 1072'de Bosna ḳāḍīsi, ö. 1075)
Bosnevī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Bosnevī, 1085'te Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi)
Bosnevī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Bosnevī, 1118'de Edrine ḳāḍīsi)
Bosnevī Süleymān, bk. Süleymān Paşa (Bosnevī, Ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1098)
Bosnevī Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Bosnevī, Rūmili ṣadrı)
Boşnaḳ Ḳassām, bk. Meḥemmed Efendi (Bosnevī, Ḳassām, Boşnaḳ Ḳassām)
Boşnaḳ Ṣāliḥ Efendi (Orta Cāmi'i ders-i 'āmı) 3427
Boyacıḳapusı 3331
Boyacılarḳapusı 284, 415
Boyalı 2511
Boynıegri Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Boynıegri, Ṣadr-ı a'ẓam)
Bozcaaṭa 549, 746, 1203, 1426, 1445, 1450, 1558, 1894, 1902, 2644, 2768, 2833, 3328
Bozcaaṭa Seferi 1427
Bozoḳ 2003
Bozoḳlı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Bıyıḳlı, Bozoḳlı, Ṣadr-ı a'ẓam)
Bozorofça 3343
Bozṭoġan 2087
Bozüyük 843, 1241
Bögürdelen Ḳal'ası 1879
Börekci-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Börekci-zāde, 1070'te Ḳalender-ḫāne Medresesi müderrisi)
Börekci-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Börekci-zāde, şā'ir) {Fā'iż}
Brut Nehri 3312
Bucaḳlı Aḥmed Efendi Medresesi 2690
Bucaḳlı Efendi, bk. Aḥmed Efendi (Öreke-zāde, Bucaḳlı Efendi)
Buçuḳdepe 1982, 2205, 2257
Budin 223, 336, 378, 386, 417, 548, 1446, 1448, 1449, 2042, 3333
Budin Ḳal'ası 1441, 1456
Budun 543, 1560
Buḫārā 297, 1404, 2149, 2226, 3273
Buḫāriyye Medresesi 578, 764, 936, 952, 1012, 1100, 1829, 2058, 2115, 2184, 2344, 2346, 2357, 2358, 2414, 2512, 2595, 2666, 2667, 3021, 3235
Bulaḳ 2525
Bulġurlı 523, 1979, 2757
Bulḳaz 2608
Burhān Efendi 278, 292, 425, 477, 514, 669
Burhān Efendi (Kürd) 421, 455, 655, 973, 1072, 1115, 1238
Burhān Efendi (Sahn müderrisi) 416
Burhān Efendi Dārü'l-ḥadīṯi 2698, 2938, 2939, 3157
Burhān el-Me'mūnī (Şeyḫ) 1233
Burhān Ḥāşiyesi 2509
Burhānü'd-dīn Efendi (Zeyniyye şeyḫi) 229

Burhānü'd-dīn İbrāhīm (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Burhān-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Burhān-zāde, 1092'de Ḳuds ḳāḍīsi)
Burnı Pamuḳlı 3327
Bursalı İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Bursalı, Şāhīn Emīr-zāde, şā'ir, yazar) {Belīġ}
Burusa 82, 86, 105, 208, 210, 211, 215, 216, 218, 219, 220, 221, 223, 224, 225, 227, 237, 241, 242, 250, 257, 259, 261, 263, 272, 275, 276, 278, 284, 287, 288, 289, 299, 303, 308, 309, 316, 317, 318, 319, 320, 335, 354, 356, 357, 358, 359, 367, 372, 374, 375, 378, 381, 383, 384, 392, 413, 416, 422, 423, 424, 429, 430, 433, 436, 438, 441, 484, 487, 491, 497, 500, 501, 503, 504, 513, 514, 523, 524, 526, 528, 530, 531, 539, 559, 560, 561, 567, 568, 573, 574, 576, 577, 580, 642, 644, 645, 652, 658, 659, 662, 663, 666, 667, 675, 677, 678, 680, 681, 683, 692, 704, 705, 706, 710, 714, 721, 725, 730, 740, 743, 754, 759, 760, 765, 768, 771, 776, 779, 795, 804, 806, 807, 808, 810, 814, 820, 821, 829, 832, 834, 836, 837, 840, 841, 842, 850, 856, 860, 861, 874, 876, 880, 888, 899, 906, 908, 919, 928, 937, 942, 949, 954, 959, 964, 967, 968, 973, 977, 985, 998, 999, 1010, 1011, 1020, 1022, 1023, 1024, 1026, 1031, 1036, 1042, 1049, 1051, 1057, 1058, 1060, 1062, 1066, 1069, 1073, 1078, 1090, 1093, 1097, 1103, 1107, 1108, 1110, 1112, 1117, 1120, 1123, 1126, 1132, 1134, 1138, 1142, 1147, 1148, 1154, 1155, 1156, 1173, 1184, 1192, 1193, 1198, 1199, 1201, 1205, 1212, 1226, 1228, 1229, 1235, 1237, 1238, 1241, 1248, 1251, 1256, 1264, 1265, 1268, 1270, 1278, 1290, 1296, 1298, 1299, 1306, 1308, 1313, 1314, 1319, 1322, 1325, 1326, 1327, 1340, 1344, 1345, 1346, 1349, 1350, 1354, 1355, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1371, 1389, 1391, 1395, 1397, 1402, 1403, 1408, 1410, 1412, 1415, 1424, 1428, 1461, 1463, 1464, 1465, 1467, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1480, 1483, 1484, 1487, 1490, 1496, 1497, 1498, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1508, 1515, 1516, 1540, 1542, 1547, 1549, 1552, 1556, 1653, 1657, 1677, 1699, 1749, 1759, 1780, 1795, 1796, 1818, 1819, 1821, 1825, 1826, 1831, 1834, 1836, 1837, 1840, 1845, 1846, 1847, 1848, 1861, 1889, 1890, 1893, 1899, 1900, 1901, 1910, 1918, 1920, 1924, 1934, 1935, 1941, 1943, 1952, 1959, 1972, 1974, 1979, 1980, 1982, 2006, 2007, 2008, 2054, 2061, 2073, 2075, 2081, 2087, 2092, 2093, 2094, 2096, 2098, 2100, 2101, 2109, 2123, 2137, 2138, 2144, 2148, 2149, 2153, 2155, 2159, 2172, 2176, 2177, 2178, 2181, 2183, 2189, 2191, 2202,

2204, 2208, 2211, 2214, 2232, 2237, 2268, 2269, 2270, 2276, 2280, 2288, 2289, 2295, 2326, 2341, 2359, 2369, 2372, 2375, 2376, 2392, 2400, 2406, 2417, 2426, 2430, 2433, 2444, 2445, 2448, 2452, 2470, 2472, 2478, 2482, 2487, 2495, 2498, 2501, 2507, 2511, 2517, 2531, 2533, 2537, 2574, 2579, 2583, 2586, 2587, 2600, 2606, 2607, 2610, 2624, 2625, 2630, 2631, 2645, 2646, 2650, 2660, 2663, 2668, 2673, 2677, 2678, 2685, 2688, 2689, 2691, 2709, 2711, 2715, 2721, 2736, 2737, 2741, 2742, 2768, 2781, 2783, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2794, 2796, 2797, 2798, 2799, 2803, 2822, 2825, 2846, 2862, 2864, 2901, 2924, 2925, 2927, 2929, 2942, 2944, 2946, 2949, 2955, 2959, 2961, 2964, 2966, 2967, 2970, 2976, 2981, 2985, 2989, 2990, 2999, 3001, 3010, 3012, 3015, 3017, 3019, 3022, 3023, 3033, 3037, 3039, 3051, 3053, 3056, 3067, 3070, 3074, 3099, 3102, 3104, 3106, 3112, 3115, 3122, 3128, 3129, 3137, 3141, 3146, 3151, 3155, 3163, 3170, 3180, 3181, 3198, 3204, 3211, 3223, 3226, 3229, 3234, 3235, 3237, 3239, 3250, 3262, 3268, 3274, 3275, 3291, 3299, 3300, 3302, 3325, 3331, 3343, 3368, 3371, 3372, 3373, 3374, 3375, 3376, 3377, 3378, 3388, 3393, 3394, 3398, 3408

Burusa Mevlevī-ḫānesi 309

Burusa Murādiyyesi, bk. Murādiyye Medresesi (Burusa'da)

Burusa Orḫaniyyesi, bk. Orḫaniyye Medresesi (Burusa'da)

Burusa Sulṭāniyyesi Medresesi 643, 665, 931

Burusa Yeñişehri 219, 481, 643, 865, 1079, 1140, 1194, 1240, 1260, 1549, 1834, 1843, 2073, 2081, 2093, 2109, 2144, 2153, 2202, 2280, 2535, 2606, 2664, 2951

Burusevī Abdī, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Burusevī Abdī, 1115'te Ġāzī Ḫudāvendigār Medresesi müderrisi)

Burusevī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Çelebi (Burusevī, şā'ir) {Ṭāhir}

Burusevī Abdü'n-nebī, bk. Abdü'n-nebī Efendi (Burusevī, 1101'de Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi)

Burusevī Aḥmed Çelebī, bk. Aḥmed Çelebi (Burusevī, Kej-dehān-zāde, şā'ir) {Ḫaylī}

Burusevī Alī, bk. Alī Efendi (Süleymān Efendi Dāmādı, Burusevī)

Burusevī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Esīrī, Burusevī Efendi)

Burusevī el-Ḥāc Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (Burusevī, el-Ḥāc, şā'ir) {Resīm}{Rāsim}

Burusevī Ḥilmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, Ḥilmī)

Burusevī İlāhī-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī İlāhī-zāde, Mu'īd-zāde)

Burusevī Maḥmūd-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, Maḥmūd-zāde)
Burusevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Aġa, (Burusevī, şāʿir) {Ārif}
Burusevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Burusevī, Seyyid, şāʿir) {Hāşimī}
Burusevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, 1121'de Bālī Paşa Medresesi müderrisi)
Burusevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, Ḳāsım-zāde)
Burusevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, şāʿir) {Āṣımī}
Burusevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, şāʿir) {Avnī}
Burusevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, şāʿir) {Ḫayretī}
Burusevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, şāʿir) {Vaʿdī}
Burusevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Burusevī, 1129'da Perī-peyker Medresesi müderrisi)
Burusevī Nūḥ-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (Burusevī Nūḥ-zāde, şāʿir) {Medḥī}
Burusevī Ömer, bk. Ömer Efendi (Burusevī, 1128'de Murādiyye Medresesi müderrisi)
Burusevī Receb-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī Receb-zāde Şeyḫ, 1073'te Ṣofya ḳāḍīsi)
Burusevī Şeyḫ Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Burusevī, Şeyḫ)
Bustān Efendi 2746
Bustān Efendi (Berḳ-zāde, 1040'ta Ḫançeriyye Medresesi müderrisi) 216, **259**, 288
Bustān Efendi (Derzī-zāde, ö. 1043) **216-217**, 241, 259, 288, 722, 754
Bustān Efendi (Mevlānā-zāde, Şeyḫ) **2713**, 2741
Bustān Efendi (Mevlevī Şeyḫi) 308, 310, 325, 1353, 1375, 1404, 2330
Bustān İskelesi 1051
Bustāncıbaşı Emīri Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Bustāncıbaşı Emīri, 1109'da Filibe ḳāḍīsi)
Bustānī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bustānī, 1118'de Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi)
Bustān-zāde ʿAbdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Bustān-zāde, ṣadr-ı Rūm)
Bustān-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Bustān-zāde, Sāriḳu'n-nücūm,1068'de Şām ḳāḍīsi)
Bustān-zāde Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Bustān-zāde, 1079'da Filibe ḳāḍīsi)
Bustān-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Çelebi (Bustān-zāde, şāʿir) {Āẕerī}
Bustān-zāde Meḥemmed Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Bustān-zāde, ṣadr-ı Rūm)
Bustān-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Bustān-zāde, Rūmili ṣadrı)
Būy-ābād 678, 750, 756, 880, 920, 945, 1229, 1269, 1278, 1290, 1517, 1534, 1802, 1948, 1960, 2061, 2083, 2174, 2175, 2179,

2341, 2362, 2379, 2380, 2415, 2619, 3234
Buzaġı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Buzaġı, 1092'de Medīne ḳāḍīsi)
Buzaġı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Buzaġı-zāde, 1115'te Ṣaḥn müderrisi)
Bükāyī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Reşīd-zāde, Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Dāmādı, Bükāyī)
Bükāyī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Begbāzārī, Bükāyī)
Bükreş 3337
Bülbül Ḫātūn Zāviyesi 2715
Bülbüldepesi 2226
Bülbülderesi 1400, 1979
Bülbül-zāde Emīri, bk. Meḥemmed Efendi (Bülbül-zāde Emīri, 1042'de Diyārbekr ḳāḍīsi)
Bülbül-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Bülbül-zāde, Anaṭolı ṣadrı)
Bünyāmin-i Ayaşī (Bayramī Şeyḫi) 311
Büyük Ḳal'a 3321
Büyük Ḳantemiroġlı 3303
Büyük Ḳaraman 540
Büyükḳulle (Ġalaṭa'da) 1438

C

Cābī Dede 2228
Cābī-zāde Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Cābī-zāde, şā'ir) {Fā'iż}
Cābī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī Cābī-zāde, şā'ir, ö. 1130) {Tā'ib}
Cācānī Aḥmed Efendi 2716
Cādū Yūsuf Aġa (ḳul Ketḫudāsı) 1442
Ca'fer Aġa Dārü'l-ḥadīsi 757, 864, 936, 2053, 2351, 2491, 3156, 3171
Ca'fer Aġa Medresesi 249, 381, 477, 491, 505, 576, 708, 710, 728, 842, 955, 958, 966, 983, 1018, 1057, 1068, 1093, 1104, 1152, 1206, 1239, 1249, 1536, 1811, 1833, 1966, 1969, 2092, 2338, 2350, 2364, 2487, 2510, 2580, 2596, 2624, 2629, 2701, 2972, 2988, 3024, 3118, 3215, 3248
Ca'fer Çelebi (İstanbulī, Noḳṭa-zāde, şā'ir) {Zārī} **400**
Ca'fer Çelebi Medresesi 1238, 2063, 2532, 2666, 3028, 3030, 3248
Ca'fer Dede (Mecẕūb-ı İlāhī, ö. 1129) **2755**
Ca'fer Efendi 1093, 1135, 1165, 1280, 1319, 1481, 1821, 1832, 1946, 2109, 2182, 2289, 2373, 2425, 2474, 2525, 2586, 2951
Ca'fer Efendi (1096'da naḳîbü'l-eşrāf) 1468
Ca'fer Efendi (Āvāre) 496
Ca'fer Efendi (Defterdār Birāderi) 372, 423, 487
Ca'fer Efendi (Ḳara, 1084'te Ġalaṭa ḳāḍīsi) 982, 1083, 1105, **1118-1119**, 1133, 1159, 1163, 1191, 1200, 1225, 1502, 1845, 2134, 2153
Ca'fer Efendi (Medīne-i Münevvere ḳāḍīsi) 214
Ca'fer Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Barlalı) **2080-2082**, 2103, 2363
Ca'fer Efendi (Oṣmān Efendi-zāde, Bayramī Şeyḫi) 312
Ca'fer Efendi (Ṣireli) 263, 958
Ca'fer Efendi (Vize ḳāḍīsi) 286

Ca'fer Efendi (Zâkir-zâde, Celvetī Şeyḫi) 314
Ca'fer Efendi Dāmādı Muḥarrem, bk. Muḥarrem Efendi (Ca'fer Efendi Dāmādı, Ḳaraḥiṣārī)
Ca'fer Paşa 522, 1998, 2034, 2135, 2256
Ca'fer Paşa (Ḳapudan) 386
Ca'fer Paşa (Vezīr) 549
Ca'fer Paşa Cāmi'-i Şerīfi 2774
Ca'fer Paşa Medresesi 975, 979, 1206, 1238, 1249, 1800, 1809, 1853, 2092, 2114, 2119, 2126, 2170, 2350, 2368, 2415, 2420, 2465, 2466, 2487, 2497, 2578, 2595, 2634, 2753, 2924, 3036, 3116, 3121, 3162, 3200, 3400
Ca'fer Ṣādıḳ Efendi (Ẕākir-zāde, Şeyḫ) 3279
Ca'fer-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Edrineli, Ca'fer-zāde)
Ca'fer-zāde Ramażān, bk. Ramażān Efendi (Ca'fer-zāde, Edrineli)
Ca'fer-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ca'fer-zāde Şeyḫ, 1105'te İstanbul ḳāḍīsi)
Ca'fer-zāde, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Ca'fer-zāde, Şireli)
Caġa 2218
Caġāle-zāde Sārāyı 3304, 3360
Cāmcı Yoḳuşı 3364
Cāme-şūy Ḫātūn 628
Cām-ı Gītī-nümā 1954
Cāmī 1049
Cāmī İṣāmı 1981
Cāmi'-i Alī Paşa 1981
Cāmi'-i Atīḳ 1982, 2247, 2743
Cāmi'-i Atīḳ Medresesi 213, 217, 476, 641, 877, 903, 951, 1061, 1088, 1106, 1175, 1243, 1272, 1389, 1533, 1544, 1898, 1930, 1944, 1948, 1951, 1959, 1965, 1968, 1994, 2186, 2206, 2395, 2446, 2574, 2613, 2614, 2671, 2693, 3049, 3136, 3153, 3208, 3218, 3219, 3225
Cāmi'-i Ayaṣofıyya-i Kebīr 550
Cāmi'-i Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān, bk. Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi
Cāmi'-i Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫānī Vaḳ'ası, bk. Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi Vaḳ'ası
Cāmi'-i Emeviyye 508
Cāmi'-i Ezher 1938, 3280
Cāmi'-i Fātiḥī 540
Cāmi'-i Kebīr 320, 524, 530, 642, 1340, 1345, 1363, 1365, 1395, 1405, 1408, 2219, 2721, 2737, 2742, 2750
Cāmi'-i Selīmī 508
Cāmi'ü'l-fuṣūleyn 1008
Cānbāziyye Medresesi 193, 237, 266, 488, 489, 492, 505, 521, 645, 662, 724, 810, 918, 934, 954, 973, 1004, 1040, 1117, 1160, 1201, 1248, 1256, 1259, 1268, 1813, 2066, 2345, 2361, 2381, 2435, 2470, 2663, 3133, 3259
Cānbāz-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Cānbāz-zāde, Edrineli)
Cānbāz-zāde Efendi 2584
Cānbeg Giray 385, 622
Cānbolād-zāde 646
Cānbolād-zāde Ḫˇācesi, bk. İbrāhīm Efendi (Erżurūmī, Cānbolād-zāde ḫˇācesi, şā'ir) {Mülhemī}
Cānbolād-zāde İmāmı Meḥemmed, bk. bk. Meḥemmed Efendi

(Şeyḫü'l-İslām, Cānbolād-zāde İmāmı, Kiẕbī)
Cānīk 628, 677, 710, 756, 989, 2056, 2098, 2518, 3292
Cānīkī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Cānīkī, 1059'da Ḳonya ḳāḍīsi)
Cānīkī Sinān, bk. Sinānü'd-dīn Efendi (Cānīkī Sinān, 1066 Ḫˇāce Ṭursun Medresesi müderrisi)
Cāzim, bk. Meḥemmed Efendi (Seyrek-zāde, şā'ir)
Cebel-i Aclūn 3299, 3359
Cebel-i Ṭūr 2720, 3271
Cedīde-i Oṣmān Efendi Medresesi 2918, 3028, 3029, 3061, 3130, 3172
Cedīde-i Vālide Sulṭān Cāmi'-i Şerīfi 3108
Celāl Efendi (Yegān-zāde) 429
Celāl Ḥāşiyesi Ḳarabāġī 2085
Celālü'd-dīn Efendi 2713
Celeb Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Celeb, Edrineli, ö. 1128)
Celeb Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (İmām Dāmādı, Ḳāḍī Ḳaryeli, Celeb)
Celeb Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Celeb, Ayaşī)
Celeb İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, Celeb)
Celeb Mūsā, bk. Mūsā Efendi (Celeb, 1044'te İzmir ḳāḍīsi, ö. 1070)
Celeb Mūsā-zāde Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Celeb Mūsā-zāde, 1092'de Sinān Paşa Medresesi müderrisi)
Celeb Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Celeb, 1062'de Eyyūb ḳāḍīsi, ö. 1063)
Celeb Receb, bk. Receb Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, Celeb)
Cellād-zāde Abdü'l-fettāḥ, bk. Abdü'l-fettāḥ Efendi (Cellād-zāde, 1069'da Anḳara ḳāḍīsi)
Celvetiyye 295, 312, 1410, 1668, 1976, 1979, 1990, 2214, 2421, 2488, 2708, 2711, 2740, 2742, 2743, 2756, 2758, 3279, 3291
Cem'ī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Cemālī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫānım-zāde, Silivrili, şā'ir)
Cemālü'd-dīn Çelebi (Mevlevī Şeyḫi) 308
Cemālü'd-dīn Medresesi 1294
Cemālü'd-dīn-i Bābūlī (Şeyḫ) 1196
Cemi'ī Meḥemmed Efendi 543
Cenāb-ı Mevlevī 800, 817, 1011, 1225
Cenābī Efendi Medresesi 869, 991, 1054, 1820, 1842, 2060, 2594, 3024, 3028, 3036, 3158, 3207, 3220, 3276, 3400
Cenābī-zāde Ḥasan Efendi Medresesi 1311
Cenābī-zāde Meḥemmed Efendi 412
Cennet Efendi 1369, 2214, 2757
Cennet Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Cennet Efendi, şā'ir) {Fenāyī}
Cennet Karıoġlı 337
Cerrāḥ Meḥemmed Paşa Cāmi'-i Şerīfi 781
Cerrāḥ Paşa Cāmi'-i Şerīfi 1988
Cerrāḥ Şeyḫi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Cerrāḥ Şeyḫi-zāde, 1060'da Ḳonya ḳāḍīsi)
Cerrāḥ-zāde Abdü'l-fettāḥ, bk. Abdü'l-fettāḥ Efendi (Edrineli

Cerrāḥ-zāde, 1128'de Edrine Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi)
Cevāb-nāme 1863, 1864
Cevhere 825
Cevherī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Cevherī-zāde, Alā'iyyeli)
Cevrī, bk. İbrāhīm Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Cevrī}
Cezāyir 1364
Cezerī Ḳāsım Paşa Medresesi 214, 424, 496, 649, 667, 685, 718, 817, 962, 983, 1049, 1109, 1123, 1172, 1183, 1195, 1262, 1293, 1310, 1321, 2048, 2059, 2104, 2120, 2134, 2486, 2490, 2534, 2580, 2655, 2753, 2953, 2973
Cezīre-i Meṯnevī 529, 1584, 1591
Cezmī, bk. Meḥemmed Abdü'l-kerīm Efendi (Cezmī, 1104'te Diyārbekr ḳāḍīsi, şā'ir)
Cib'alīḳapusı 340, 1997, 3358
Cidde 230, 2768, 2824, 3299, 3307, 3320, 3359, 3363, 3364
Cidde İskelesi 230
Cigerdelen Ḳal'ası 1440
Cihān 3074
Cihān-gīr Cāmi'i Şerīfi 1355
Cihān-gīr Şeyḫi Fetḥu'llāh, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Cihān-gīr Şeyḫi, Şeyḫ)
Cihān-gīr Şeyḫi Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Cihān-gīr Şeyḫi)
Cihān-nümā 76, 792
Cilāb 344, 350
Cild-i Ṣāliṯ (***Vekāyi'u'l-fuzalā***) 2914
Cild-i Ṣānī (***Vekāyi'u'l-fuzalā***) 2912, 2916, 2921, 2928, 2942, 2946, 2961, 2962, 2973, 2984, 2995, 2999, 3003, 3004, 3028, 3038, 3046, 3072, 3109, 3112, 3118, 3152, 3153, 3168, 3179, 3183, 3191, 3192, 3199, 3238, 3239, 3240, 3254, 3256, 3266, 3275, 3276, 3277, 3286, 3289, 3412
Cild-i Evvel (***Vekāyi'u'l-fuzalā***) 1787, 1790, 1795, 1798, 1805, 1815, 1820, 1824, 1846, 1848, 1853, 1874, 1909, 1910, 1915, 1918, 1930, 1942, 1944, 1945, 1949, 1951, 1952, 1953, 1954, 1957, 1958, 1971, 1973, 1974, 1990, 2047, 2067, 2072, 2094, 2096, 2105, 2112, 2122, 2123, 2126, 2141, 2148, 2151, 2152, 2156, 2157, 2159, 2163, 2165, 2177, 2180, 2181, 2182, 2184, 2189, 2195, 2198, 2200, 2204, 2207, 2214, 2215, 2235, 2237, 2254, 2256, 2344, 2345, 2358, 2361, 2371, 2376, 2380, 2385, 2386, 2396, 2404, 2422, 2428, 2430, 2432, 2437, 2440, 2444, 2445, 2446, 2456, 2458, 2461, 2465, 2466, 2473, 2477, 2489, 2494, 2497, 2498, 2522, 2523, 2530, 2533, 2536, 2542, 2572, 2574, 2578, 2582, 2583, 2598, 2612, 2623, 2628, 2631, 2633, 2643, 2656, 2661, 2662, 2671, 2678, 2679, 2683, 2684, 2685, 2688, 2711, 2713, 2719, 2721, 2722, 2725, 2736, 2756, 2762, 2827, 2848, 2851, 2912, 2918, 2927, 2943, 2945, 2954, 2958, 2963, 2965, 2969, 2971, 2974, 2988, 2999, 3006, 3021, 3047, 3051, 3055, 3069, 3100, 3105, 3121, 3129, 3135, 3139, 3144, 3153, 3155, 3158, 3162, 3174,

3203, 3241, 3267, 3279
Cinci Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Cinci, Anaṭolı ṣadrı)
Cism-i Laṭīf Şeyḫ İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Cism-i Laṭīf, Şeyḫ)
Cisr-i Ergene 1066, 1084, 1115, 1806, 2069, 2154, 2181, 2191, 2342, 2424, 2493, 2526, 2920, 2969, 3010, 3033, 3141, 3224
Civelek 2378
Cize 801, 1002, 1098
Coġrāfī Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Coġrāfiyyācı, Şāmī)
Coġrāfiyyācı Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Coġrāfiyyācı, Şāmī)
Coġrāfiyyā-yı Aṭlas 1851
Cūdī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şa'bān-zāde Efendi'nüñ Müzellef Aḥmed'i, şā'ir)
Cündī Yūsuf 1423
Cündīler Ḫˇācesi Muṣṭafā Efendi 3135
Cüneyd-i Baġdādī (Nūrbaḫşī silsileden) 318
Cürce 2109, 2174
Cüvāniyye Medresesi 1302
Cüvānḳapucıbaşı 553
Cüvānḳapucıbaşı Meḥemmed Paşa İmāmı Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Cüvānḳapucıbaşı Meḥemmed Paşa İmāmı, Ḳonevī)
Cüvānḳapucıbaşı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Cüvānḳapucıbaşı, Sulṭān-zāde, Ṣadr-ı a'ẓam)
Cüz-ḫˇān İdrīs, bk. İdrīs Efendi (Cüz-ḫˇān, 1056'da Burusa ḳāḍīsi, mu'allim-i sulṭānī Ömer Efendi mülāzımı)
Çivi-zāde Dārü'l-ḥadīṯi 1313

Ç

Çādırcı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Çādırcı-zāde, İstanbulī)
Çāker Aġa Ḥammāmı 2742
Çāker Aġa-zāde Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Çāker Aġa-zāde, 1072'de Üsküdar ḳāḍīsi)
Çaḳmaḳıyye Medresesi 2375
Çalıḳ Aḥmed (şaḳī) 2251
Çalıḳ Aḥmed Paşa İmāmı Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Çalıḳ Aḥmed Paşa İmāmı, Ḳasṭamonī)
Çalıḳ Dāmādı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Çalıḳ Dāmādı, Ḥāfiẓ)
Çalḳandı-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Çalḳandı-zāde, Ḳasṭamonī)
Çalḳandı-zāde Maḫdūmı Aṭā'u'llāh, bk. Aṭā'u'llāh Çelebi (Çalḳandı-zāde Maḫdūmı, 1123'te Ḳabaḳulaḳ Muṣṭafā Aġa Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi)
Çañ 2296, 2600
Çapḳun Dede (Mecẕūb-ı İlāhī) **2221-2222**
Çārdāḳ 1089, 1095, 1428
Çāşnigīr 1211
Çatalca 212, 803, 1145, 1189, 1191, 1283, 1431, 2086, 2121, 2336, 2346, 2368, 2425, 2608, 2611, 2890, 3182
Çatalcalı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Çatalcalı, 1095'te Sinob ḳāḍīsi)
Çatalcalı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Çelebi (Beg-zāde, Çatalcalı)
Çāvuş Mescidi 2115
Çāvuşbaşı Ḫādım Süleymān Aġa Medresesi 2377

Çāvuşbaşı Ḥüseyn Aġa Medresesi 3182
Çāvuşbaşı Medresesi 227, 228, 274, 502, 704, 860, 916, 996, 1007, 1109, 1195, 1798, 2396, 2465, 2487, 2518, 2534, 2623, 2645, 2682
Çāvuşderesi 3279
Çāvuş-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Çāvuş-zāde, 1102'de Mıṣr ḳāḍīsi)
Çāvuş-zāde Dāmādı Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Çāvuş-zāde Dāmādı, Şeyḫ)
Çāvuş-zāde Efendi (Ḳāsım Paşalı) 1263
Çāvuş-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Çāvuş-zāde, 1098'de Ṣofya ḳāḍīsi)
Çāvuş-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Çāvuş-zāde, Ḳāsım Paşalı)
Çāvuş-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Çāvuş-zāde, Ḳāsım Paşalı, ö. 1050)
Çāvuş-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Çāvuş-zāde, Burusevī, ö. 1121)
Çāvuş-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Çāvuş-zāde, Burusevī, ö. 1070)
Çāvuş-zāde Mülāzımı Ömer, bk. Ömer Efendi (Çāvuş-zāde Mülāzımı, 1138'de Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi müderrisi)
Çāvuş-zāde Mülāzımı Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Çāvuş-zāde Mülāzımı, 1123'te Ḫurremiyye Medresesi müderrisi)
Çāvuş-zāde Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Çāvuş-zāde, Burusevī)
Çehār-şenbe 2614, 2964
Çehār-şenbe-bāzārı 3121
Çehrin Ḳal'ası 1438
Çehrin Seferi 1260, 1438, 1455, 2034, 2950, 3007, 3061
Çekirge 1157, 2472
Çekmece-i Ṣaġīr, bk. Küçükçekmece
Çelebi Ḫalīfe (Ḫalvetī Şeyḫi) 301, 304
Çelebi Ketḫudā-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Çelebi Ketḫudā-zāde, 1123'te Pertev Paşa Medresesi müderrisi)
Çelebi Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi 1345, 1346
Çelebi Sulṭān Meḥemmed Ḫān Medresesi 2150
Çelebi Şeyḫ (Bayramī Şeyḫi) 311
Çenār Alī Efendi 3025, 3397, 3402
Çendīk Medresesi 215, 795, 1051, 1147, 1264, 1299, 1819, 2123, 2189, 2376, 2430, 2452, 2533, 2625, 2677, 2686, 2689, 2925, 3038, 3129, 3181, 3265
Çendīk Müderrisi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Burusevī, Çendīk Müderrisi)
Çeńe Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Çeńe Efendi, şā'ir) {Şühūdī}
Çengāl 1412, 1947
Çengī Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (İstanbulī, Çengī, şā'ir) {Zekī}
Çerāġī Ḥamza Medresesi 3189
Çerkes 3364
Çerkeş 3222
Çeşmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Çeşmī, Rūmili ṣadrı) {Çeşmī}
Çeşm-i Siyāh Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Çeşm-i Siyāh, Pravadili)

Çeşmī, bk. Meḥemmed Efendi (Çeşmī, Rūmili ṣadrı) {Çeşmī}
Çeşmī-zāde Abdī, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Çeşmī-zāde, Çeşmī-zāde Abdī)
Çeşmī-zāde Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Çeşmī-zāde, 1112'de Fāṭıma Ḫānım Medresesi müderrisi)
Çeşmī-zāde Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Çeşmī-zāde, Çeşmī-zāde Abdī)
Çeşmī-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Çeşmī-zāde, 1064'te Ayaṣofıyya müderrisi)
Çeşmī-zāde Efendi Türbesi 2468
Çeşmī-zāde Ḥasan Efendisi, bk. Ḥasan Efendi (Çeşmī-zāde Tābi'i, Çeşmī-zāde Ḥasan Efendisi)
Çeşmī-zāde İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Çeşmī-zāde, 1123'te Kemḥācı-zāde Muṣṭafā Medresesi müderrisi)
Çeşmī-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Çeşmī-zāde, 1100'de Ṣaḥn müderrisi)
Çeşmī-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Çeşmī-zāde, 1087'de İstanbul ḳāḍīsi)
Çeşmī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Çeşmī-zāde, Minḳārī-zāde mülāzımı, ö. 1093)
Çeşmī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Çeşmī-zāde, 1058'de Şām ḳāḍīsi)
Çeşmī-zāde Tābi'i Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Çeşmī-zāde Tābi'i, Çeşmī-zāde Ḥasan Efendisi)
Çıldır 3358, 3360
Çıracı-zāde Efendi 926, 1016
Çıracı-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Çıracı-zāde, 1129'da Burusa ḳāḍīsi)
Çıracı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Çıracı-zāde, Ḳasṭamonılı)
Çırāḳcı Çeşmesi 3360
Çırpan 2403, 2441, 2484, 3057, 3060, 3103, 3107, 3155, 3198, 3199
Çifte Mināre 2171
Çīnī-i İzniḳī 2720
Çirmen 766, 842, 878, 892, 916, 919, 1031, 1089, 1120, 1148, 1191, 1517, 1959, 2058, 2075, 2107, 2155, 2204, 2350, 2426, 2433, 2452, 2467, 2622, 2668, 3001, 3011, 3056, 3137
Çivi-zāde Aṭā'u'llāh, bk. Aṭā'u'llāh Efendi (Çivi-zāde, 1136'da Anaṭolı ṣadrı)
Çivi-zāde Dārü'l-ḥadīṣi 1114, 1837, 2360, 2436, 2538, 2923, 2942, 3100, 3252
Çivi-zāde Efendi 418, 654, 850
Çivi-zāde Efendi (Şeyḫü'l-İslām) 657
Çivi-zāde Medresesi 2136, 2575, 2579, 2630, 2651, 3220
Çivi-zāde Mescidi 1045
Çizmeci-zāde İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Çizmeci-zāde, Burusevī)
Çobān Çāvuş Cāmi'i 1334
Çobān Çāvuş Medresesi 1138, 1849, 1937, 2198, 2350, 2404, 2615, 2642, 3030, 3032, 3111, 3168, 3186
Çobān Çāvuşbaşı Süleymān Aġa Medresesi 975
Çobān Giray 2823
Çoçur 3312

Çolaḳ Ḥüseyn (Malāṭıyye Ketḫudā yiri, isyancı) 1443
Çolaḳ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Fetvā-emīni, Çolaḳ, 1044'te Maġnisa ḳāḍīsi)
Çorlı 273, 279, 281, 435, 437, 552, 574, 663, 715, 749, 811, 1111, 1453, 1699, 2134, 2169, 2462, 2543, 2569, 2769, 2801, 2802, 2805, 3027, 3075, 3127, 3202
Çorlı Medresesi 273, 279, 435, 437, 483, 489, 516, 574, 655, 663, 715, 749, 811, 829, 833, 861, 989, 1050, 1104, 1119, 1202, 1821, 2134, 2169, 2462, 2801, 2802
Çorlılı Alī Paşa Ketḫudāsı, bk. Aḥmed Efendi (Çorlılı Alī Paşa Ketḫudāsı, Anḳaravī)
Çorlılı Alī, bk. Alī Paşa (Çorlılı, Ṣadr-ı aʿẓam)
Çorum 1878, 2424, 2531, 2619
Çömez Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Çömez, Silifkeli)
Çömez Aḥmed-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Çömez Aḥmed-zāde, şāʿir) {Şevḳī}
Çömez-zāde İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Çömez-zāde, Burusevī)
Çubuḳ-ābād 2601
Çuḳa-anbārı 3318
Çuḳacı Ḥācī Medresesi 243, 475, 729, 1087, 1835, 1923, 1930, 1951, 1972, 2155, 2186, 2203, 2418, 2574, 2594, 2614, 2671, 2693, 2811, 2974, 2992, 3047, 3153, 3217, 3219
Çuḳacı-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Çuḳacı-zāde, 1065'te Filibe ḳāḍīsi)
Çuḳacı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Çuḳacı-zāde, 1116'da Medīne ḳāḍīsi)
Çuḳacı-zāde Dāmādı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Çuḳacı-zāde Dāmādı, 1133'te Öreke-zāde Medresesi müderrisi)
Çuḳacı-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Edrineli, Çuḳacı-zāde)
Çuḳur Bustān Maḥallesi 3360, 3364
Çuḳur Çeşme 3344
Çuḳur Ḥammāmı 527, 1997
Çuḳurbustān 544
Çuḳurcuḳ 1322, 1945, 2429, 2601, 2660, 3159
Çulbaşı 1966

D

Daġardı 794, 1555, 1936
Daġıstān 1154, 1278, 2149, 2220
Daġıstānī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Daġıstānī, Şeyḫ)
Daġıstānī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Daġıstānī, 1101'de Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi)
Daġıstānī Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Daġıstānī, Şeyḫ)
Daġī Meḥemmed Efendi Medresesi 476, 729, 1165, 1175
Dāḫil-i Ḥiṣār 319, 320
Dāḫil-i Sūr 298, 299, 437, 673, 1657, 2115, 2139, 2233, 3156, 3177, 3238
Dāʿī Çelebi (şāʿir) 1584
Dāʿī, bk. Meḥemmed Efendi (Beyḳozlu, şāʿir)
Dā'ire-i Hindiye Şerḥi 2449
Dalṭaban Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Dalṭaban, Ṣadr-ı aʿẓam)
Dāmād Alī, bk. Alī Paşa (Dāmād, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1128)

Dāmād Efendi Dārü'l-ḥadīṯi 2143
Dāmād Efendi Medresesi 2122, 2185, 2356, 2699, 2817, 3197, 3256, 3270
Dāmād Efendi Medrese-i Ṯāniyesi 1835, 2923, 3025
Dāmād Ḥasan, bk. Ḥasan Paşa (Dāmād, Ṣadr-ı a'ẓam)
Dāmād İbrāhīm Paşa Dārü'l-ḥadīṯi 3132
Dāmād Meḥemmed Efendi Dārü'l-ḥadīṯi 1080
Dāmād Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳassām Kātibi Dāmād, Bolılı)
Dāmād-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Dāmād-zāde, 1042'de Yeñişehr ḳāḍīsi)
Dāmād-zāde Efendi, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Dāmād-zāde, 1042'de Yeñişehr ḳāḍīsi)
Dāmād-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Dāmād-zāde)
Dāniş, bk. İstanbulī Şeyḫ Alī Dede, bk. Alī Dede (İstanbulī Şeyḫ, şā'ir)
Dānişī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Ḍarb-ḫāne 1424, 3318
Ḍarb-ḫāne Mescidi 1861
Ḍarb-ḫāne-i Atīḳ 1876, 3328, 3361
Darende 2600, 2601
Darıderesi 2708
Dārü'l-ḥadīṯ 660, 1152, 1452, 1969, 2088, 2335, 2743, 3347
Dārü'l-ḥadīṯ Cāmi'-i Şerīfi 2485, 2513
Dārü'l-ḥadīṯ Medresesi 375, 1551, 2136, 2810, 2993
Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymān Ḫānī, bk. Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṯi
Dārü'l-ḥadīṯ-i Süleymāniyye, bk. Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṯi
Dārü's-salṭana, bk. İstanbul
Dāvūd Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde, 1087'de Ḥāfıẓ Paşa Medresesi müderrisi) **1149**, 2123, 2958
Dāvūd Efendi (Atlu, Ḳasṭamonılı) 215, 226, 369, 376, 416, 429, 431, **477-478**, 483, 491, 501, 514, 562, 568, 637, 656, 660, 692, 807, 887, 1001, 1798, 1853, 2428, 2623
Dāvūd Efendi (Nūrbaḫşī Şeyḫi) 318
Dāvūd Efendi (Şeyḫ) 2231
Dāvūd Ḫān (Acem) 3355
Dāvūd Paşa 3295
Dāvūd Paşa (yer adı) 350, 2904, 3304, 3325, 3330, 3347
Dāvūd Paşa Cāmi'-i Şerīfi 508, 957, 1208, 1338, 1339, 1406, 3326, 3344
Dāvūd Paşa Maḥkemesi 1428
Dāvūd Paşa Medresesi 228, 237, 253, 260, 430, 433, 456, 492, 493, 517, 643, 647, 665, 668, 669, 675, 692, 709, 726, 755, 758, 805, 821, 941, 966, 990, 997, 1059, 1097, 1123, 1192, 1517, 1522, 1815, 1894, 2013, 2073, 2104, 2119, 2134, 2201, 2379, 2384, 2426, 2445, 2464, 2531, 2535, 2615, 2644, 2659, 2668, 2923, 2994, 3008, 3056, 3248, 3389
Dāvūd Paşa Mescid-i Şerīfi 1445
Dāvūd Paşa Ṣaḥrāsı 1878, 3295, 3311, 3312, 3314, 3316, 3320, 3326, 3327, 3330, 3332, 3334
Dāvūd Paşa Sarāyı 544
Dāvūd-ı Ṭāyī (Nūrbaḫşī silsileden) 318

Dāvūd-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Dāvūd-zāde, 1130'da Yūnus Paşa Medresesi)
Dāvūd-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Dāvūd-zāde, 1123'te Filibe ḳāḍīsi)
Dāvūd-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Dāvūd-zāde, 1097'de Ṣaḥn müderrisi)
Dāvūd-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Atlu Dāvūd-zāde, 1098'de Medīne ḳāḍīsi, ö. 1099)
Dāvūd-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Dāvūd-zāde, Şeyḫ-zāde, ö. 1058)
Dāye Ḫātūn Cāmi'i 1363, 1397, 2711, 3304
Dāye Ḫātūn Maḥallesi 3178
Dāye Ḫātūn Medresesi 2583, 2690, 2937
Dāye-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Dāye-zāde, 1057'de Murādiyye Medresesi müderrisi)
Dayı-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Dayı-zāde, 1137'de Ḳuds ḳāḍīsi)
Debbāġ Yūnus-zāde Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Debbāġ Yūnus-zāde, Şeyḫ)
Debbāġlar 2534
Debbāġ-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Efendi Birāderi, Debbāġ-zāde)
Debbāġ-zāde Efendi Ḫazīnedārı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Debbāġ-zāde Efendi Ḫazīnedārı, Ḳāḍī-zāde)
Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Dāmādı Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Reşīd-zāde, Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Dāmādı, Bükāyī)
Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Medresesi 2507, 2989, 3201
Debbāġ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Debbāġ-zāde)
Debbāġ-zāde Mescid-i Şerīfi 1082
Debbāġ-zāde Ṣun'u'llāh, bk. Ṣun'u'llāh Efendi (Debbāġ-zāde Maḫdūmı, şā'ir) {Ṣun'ī}
De'bī (Küfrī Ḥüseyn Çelebi) 399
Dede Çelebi, bk. Meḥemmed Efendi (Dede Çelebi, Celvetī Şeyḫi, şā'ir) {Ṣabūrī}
Dede Efendi Dāmādı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Dede Efendi Dāmādı, Yeñişehrli)
Dede Efendi Ketḫudāsı Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Dede Efendi Ketḫudāsı, Zileli)
Dede-zāde Efendi 765
Defterdār Aḥmed Çelebi Medresesi 963, 2386, 2922, 2947, 3221, 3228
Defterdār Aḥmed Paşa Medresesi 757, 795
Defterdār Alī, bk. Alī Paşa (Defterdār, Ṣadr-ı a'ẓam)
Defterdār Beg Birāderi Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Defterdār Beg Birāderi, Mihrümāh Sulṭān Medresesi müderrisi)
Defterdār Begefendi, bk. Meḥemmed Paşa (Ṣarı Alī Paşa-zāde, Defterdār Begefendi, şā'ir) {Muḫliṣī}
Defterdār Cāmi'-i Şerīfi 654, 1311, 1598, 1953, 2178
Defterdār İbrāhīm Medresesi 1249, 1792, 1897, 2049, 2167, 2347, 2350, 2365, 2462, 2487, 2581, 2687, 3214, 3257

Defterdār İskelesi 3331
Defterdār Yaḥyā Medresesi 251, 434, 782, 805, 926, 1050, 1259, 1815, 1816, 2059, 2067, 2086, 2454, 2510, 2585, 2633, 2683, 2997, 3097, 3145, 3172
Defterdār-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Defterdār-zāde, şā'ir) {Feyżī}
Degirmenci-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Beg, (Degirmenci-zāde, şā'ir) {Uzletī}
Deli Birāder Ḫˇācesi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Deli Birāder Ḫˇācesi, Bosnevī)
Deli Pīrī (Sivas Ketḫudā yiri, isyancı) 1443
Deli Vā'iẓ 2742
Dendānī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Dendānī, 1085'te Ṣaḥn müderrisi, ö. 1086)
Dendānī Mülāzımı İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Dendānī Mülāzımı, 1111'de Bāzirgānbaşı Medresesi müderrisi, ö. 1111)
Dendānī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Dendānī-zāde, 1112'de Ḳılıç Alī Paşa Medresesi müderrisi)
Deñizli 337, 2249, 2339, 3341
Dere-nāme 2546
Dergezīn 339
Ders-i Ām Beñli, bk. Muṣṭafā Efendi (Ders-i Ām, Beñli)
Ders-i Ām Bıçaḳcı Meḥemmed Efendi 1261
Ders-i Ām Çelebi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Ders-i Ām Çelebi, ö. 1095)
Ders-i Ām Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ders-i Ām, Bıçaḳcı)
Ders-i Ām Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ders-i Ām, Ferā'iżci, ö. 1072)
Ders-i Ām Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ders-i Ām, Beñli)
Ders-i Ām Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Ders-i Ām, İstanbulī, şā'ir) {Ẕihnī}
Dersiyye-i Ā'işe Ḫātūn Medresesi 3100, 3227
Dersiyye-i Abdü'l-ḥalīm Medresesi 2630, 3029
Dersiyye-i Alī Efendi 2489, 2963, 2978, 3047, 3190
Dersiyye-i Ayaṣofıyya-i Kebīr 3228
Dersiyye-i el-Ḥāc İsmā'īl 3187
Dersiyye-i Fīrūz Aġa 2360
Dersiyye-i Ḥācī Ḥüseyn 3253
Dersiyye-i Ḥācī İsmā'īl Medresesi 2389, 2684, 3168, 3227, 3239, 3240, 3251, 3402
Dersiyye-i İnceḳara Medresesi 2071, 2386, 2485, 2595
Dersiyye-i Īsā Beg 2369
Dersiyye-i İsḥāḳ Paşa 2962
Dersiyye-i İskender Beg 2687
Dersiyye-i İskender Paşa Medresesi 1830, 3154
Dersiyye-i İslām Beg Medresesi 2685
Dersiyye-i Meḥemmed Aġa Medresesi 2346
Dersiyye-i Monlā Gürānī Medresesi 2361, 2940, 2972
Dersiyye-i Şāh Sulṭān 3133
Dersiyye-i Şeker-zāde Efendi 3168
Dersiyye-i Şerīfe Fāṭıma 3259
Dervīş Abdü'l-ḥay, bk. Abdü'l-ḥay Efendi (Ḳonevī, Dervīş, şā'ir) {Deştī}
Dervīş Aġa 2431
Dervīş Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Dervīş, şā'ir) {Meyyāl}

Dervīş Alī Efendi (Bahāyī Birāder-zādesi, 1067'de Defterdār Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi) **757**, 2151
Dervīş Çelebi 1360, 2739
Dervīş Çelebi (Mevlevī Şeyḫi) 309
Dervīş Çelebi Medresesi 1298
Dervīş Efendi 2464, 2582
Dervīş Efendi (Diyārbekr ḳāḍīsi) 244
Dervīş Efendi (Gazi Hudavendigar Medresesi müderrisi) 416
Dervīş Efendi (Ḳonevī, 1079'da Üçbaş Medresesi müderrisi) **1056**
Dervīş Efendi (Ḳonyalı, ö. 1084) 1056
Dervīş Efendi (Kütāhiyye ḳāḍīsi) 225
Dervīş Efendi (Mektūbcı Aşam, Ḥamīdī) **272**, 285, 288, 373, 383, 518, 725
Dervīş Efendi (Saḳā-zāde, şā'ir) {Fehmī} **1669-1670**
Dervīş Efendi-zāde İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Dervīş Efendi-zāde, 1122'de Maḳtūl Ḥasan Paşa Medresesi müderrisi)
Dervīş Efendi-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Dervīş Efendi-zāde Şeyḫ, 1069'da Maġnisa ḳāḍīsi)
Dervīş Ḥüsāmī (Edrinevī, şā'ir) 344
Dervīş İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Mevlevī Dervīşi, şā'ir) {Vehbī}
Dervīş Ḳāni'ī 1856
Dervīş Meḥemmed (Baldır-zāde, 1076'da Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) 660, 836, **964-965**, 970, 1019, 1035, 1137, 1143, 1161, 1173, 1522, 1540, 1541, 1543
Dervīş Meḥemmed Efendi (Naḳşī Şeyḫi) 300
Dervīş Meḥemmed Paşa Ḫˇācesi Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Dervīş Meḥemmed Paşa Ḫˇācesi, 1064'te Mollā Ḳırımī Medresesi müderrisi)
Dervīş Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Dervīş, Ṣadr-ı a'ẓam)
Dervīş Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ergenevī, Bektaşī Dervīşi, şā'ir) {Ḳavlī}
Derzī-zāde Bustān, bk. Bustān Efendi (Derzī-zāde, ö. 1043)
Derzī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Derzī-zāde, İstanbulī)
Destbut 1433, 3328, 3329
Deştī, bk. Abdü'l-ḥay Efendi (Ḳonevī, Dervīş, şā'ir)
Devā-yı Emrāż 639
Deveciler Mezāristānı 771, 795, 1264, 1819, 1918, 1981, 2098, 2102, 2232, 2453, 2677, 2947
Develi 2483, 2855, 2941, 2949, 2985, 3261, 3262
Devlet Giray 2823, 2848, 3304, 3308, 3314, 3317, 3345, 3405
Devlet Giray Ḫān (Çobān Giray oġlı) 3338
Devlet Giray Ḫān (Selīm Giray oġlı) 2290, 3360
Devletī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Devletī, şā'ir, 1116'da Ḳalender-ḫāne Medresesi müderrisi)
Devregānī 3019
Ḍıḥkī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḍıḥkī, Burusevī, ö. 1135)
Ḍıḥkī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḍıḥkī, Sirozlu, Rūmili ṣadrı, ö. 1090)
Dımışḳ-ı Şām, bk. Şām
Dıraġman 544, 3364, 3365

Dıraġman Zāviyesi (Dıraġman Şeyḫi) 306
Dıraġmanī Alī, bk. Alī Efendi (Dıraġmanī, 1061'de Ḥaydar Paşa Medresesi müderrisi)
Dikiliṭaş 988, 1449, 2249
Dil Nehri 2422
Dilāveriyye Medresesi 2950
Dil-figār Medresesi 2398, 2611, 2706, 3050
Dimetoḳa 230, 654, 716, 750, 787, 794, 856, 877, 909, 924, 1044, 1062, 1098, 1130, 1555, 1922, 1927, 1936, 2074, 2108, 2254, 2463, 2467, 2498, 2513, 2527, 2606, 2607, 3175, 3205, 3317, 3323
Dimetoḳa ma'a Taġardı 1062, 1130, 1922, 1936, 2073, 2074, 2108, 2467
Dimetoḳalı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Dimetoḳalı-zāde, 1118'de Şeyḫī Çelebi Medresesi müderrisi)
Diñek Keskini 3019, 3068, 3155, 3198, 3199
Dinḳoz 530
Dirāye 3285
Div Alī Aġa 2772
Div Alī Ketḫudā Beg (şaḳī) 2251
Dīvāne Rüşdī, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, Dīvāne Rüşdī, şā'ir) {Rüşdī}
Dīvān-ı Abdī (Himmet-zāde) 2727
Dīvān-ı Abdī (Uzun Abdu'llāh) 942
Dīvān-ı Abdī Paşa 2035
Dīvān-ı Ālī Ḥüseyn 585
Dīvān-ı Allāme Şeyḫī 231
Dīvān-ı Ārif (Burusevī Meḥemmed Aġa) 1653
Dīvān-ı Ārif Abdü'l-bāḳī 2588
Dīvān-ı Arżī Meḥemmed 1360
Dīvān-ı Āṣım 2855
Dīvān-ı Āṣım (Seyrek-zāde) 1101
Dīvān-ı Āṣımī Meḥemmed 1658
Dīvān-ı Āşıḳ 2230
Dīvān-ı Aṭāyī (Nev'ī-zāde) 195
Dīvān-ı Aṭāyī (Nevālī-zāde) 292
Dīvān-ı Bahāyī (Şeyḫü'l-İslām) 694
Dīvān-ı Bāḳī (Uşşāḳī-zāde) 1168
Dīvān-ı Bedrī Meḥemmed 712
Dīvān-ı Behcetī Ḥüseyn Çelebi 1565
Dīvān-ı Bezmī İbrāhīm 1564
Dīvān-ı Birrī 2829
Dīvān-ı Cem'ī 1567
Dīvān-ı Cevrī İbrāhīm 1584
Dīvān-ı Cezmī 1950
Dīvān-ı Dürrī-i Yek-çeşm 3413
Dīvān-ı Elġāz-ı Himmet-zāde Abdī 2727
Dīvān-ı Emīnī Meḥemmed 920
Dīvān-ı Emīr-i Eyyūbī 389
Dīvān-ı Evcī Meḥemmed 590
Dīvān-ı Fā'iz 3146
Dīvān-ı Fā'iż Börekci-zāde 2694
Dīvān-ı Fā'iżī (Sa'dī-zāde Abdu'llāh) 967
Dīvān-ı Faṣīḥ Aḥmed 2320
Dīvān-ı Faṣīḥī Meḥemmed 718
Dīvān-ı Fehīm (Uncı-zāde) 614
Dīvān-ı Fennī Meḥemmed 2862
Dīvān-ı Feyżī Ḥasan Efendi 1863
Dīvān-ı Feyżī Muṣṭafā (Ṭopḳapulı-zāde) 1670
Dīvān-ı Ġavṣī 2212
Dīvān-ı Ġınāyī 2037
Dīvān-ı Güftī Alī 1679
Dīvān-ı Ḥaḳḳī 3291
Dīvān-ı Ḥasīb Meḥemmed 2721
Dīvān-ı Hāşimī 409
Dīvān-ı Ḫaylī Aḥmed Efendi (Ḳırḳkilīsālı) 1598

Dīvān-ı Ḫaylī Aḥmed Efendi (Burusalı) 393
Dīvān-ı Ḫayrü'd-dīn Efendi (Arapça) 1008
Dīvān-ı Ḥāzım 2930
Dīvān-ı Ḥiṣālī 1106
Dīvān-ı İffetī 2520, 3173
Dīvān-ı İlāhiyyāt-ı Naẓmī 2223
Dīvān-ı İṣmetī Meḥemmed 910
Dīvān-ı İzzetī (Vişne-zāde) 1213
Dīvān-ı Ḳā'imī Ḥasan 1402
Dīvān-ı Ḳadrī-i Ayntābī 1674
Dīvān-ı Kāmī Meḥemmed 3076
Dīvān-ı Kāşif 2127
Dīvān-ı Kelīm Patburun-zāde 1689
Dīvān-ı Kelīmī Mūsā 623
Dīvān-ı Lutfī (Riyāżī-zāde) 954
Dīvān-ı Mādiḥ 2704
Dīvān-ı Māhir 2493
Dīvān-ı Manṭıḳī 244
Dīvān-ı Mecdī Meḥemmed 2636
Dīvān-ı Meṭāli'-i Abdī 2727
Dīvān-ı Meẕāḳī Süleymān 1701
Dīvān-ı Mīrī 2042
Dīvān-ı Murādī (IV. Murād) 347
Dīvān-ı Nābī 2869
Dīvān-ı Nācī 2739
Dīvān-ı Na'īm 2050
Dīvān-ı Nā'ilī Muṣṭafā 1725
Dīvān-ı Nāmī Meḥemmed 1744
Dīvān-ı Nāẓım Meḥemmed 2890
Dīvān-ı Nāẓım Muṣṭafā 2327
Dīvān-ı Naẓīf 2044
Dīvān-ı Naẓīm Yaḥyā 3430
Dīvān-ı Naẓmī 2223
Dīvān-ı Naẓmī-i Baġdādī 1755
Dīvān-ı Naẓmī Meḥemmed (İstanbulī) 1756
Dīvān-ı Nāzük Abdu'llāh 1300
Dīvān-ı Nāzükī Meḥemmed 403
Dīvān-ı Necīb 2197
Dīvān-ı Nedīm Meḥemmed 992
Dīvān-ı Nef'ī 404
Dīvān-ı Neşāṭī 1379
Dīvān-ı Nev'ī-zāde Meḥemmed 798
Dīvān-ı Niyāzī-i Mıṣrī 1983
Dīvān-ı Nu'ūt-ı Abdī 2727
Dīvān-ı Nu'ūt-ı Naẓīm Yaḥyā 3430
Dīvān-ı Nüvīdī Meḥemmed 1761
Dīvān-ı Ömrī-i Āmidī 1660
Dīvān-ı Örfī 2035, 2168
Dīvān-ı Rāġıb 2840
Dīvān-ı Raḥīmī 3423
Dīvān-ı Raḥmī (Kubūrī-zāde) 2843
Dīvān-ı Rāmī Meḥemmed 2261
Dīvān-ı Rāsiḫ 2837
Dīvān-ı Re'fetī 2842
Dīvān-ı Refdī 2990
Dīvān-ı Refi' 2935
Dīvān-ı Resīm 2846
Dīvān-ı Rezmī (Bahādır Giray) 591
Dīvān-ı Rıfḳī 2145
Dīvān-ı Rıżā (Zehrimār-zāde) 1603
Dīvān-ı Riyāżī 457
Dīvān-ı Rūḥī (Ṣadrü'd-dīn-zāde) 830
Dīvān-ı Rüşdī (Dīvāne Rüşdī) 2023
Dīvān-ı Rüşdī Aḥmed 2297
Dīvān-ı Sa'dī (Ṭosyevī-zāde) 3116
Dīvān-ı Sa'dī (Ḥāfıẓ-zāde) 1954
Dīvān-ı Sa'īdā 1405
Dīvān-ı Ṣābir Pārsā 1175
Dīvān-ı Ṣābit 2546
Dīvān-ı Ṣabrī Meḥemmed 597
Dīvān-ı Ṣabūḥī Aḥmed Dede 532
Dīvān-ı Ṣadrī (Abdü'l-bāḳī Efendi) 1628
Dīvān-ı Ṣafvetī Meḥemmed 882
Dīvān-ı Sāmī (Alaybegi Yūnus) 1612

Dīvān-ı Sāmī Muṣṭafā 593
Dīvān-ı Sāmi'ī Abdü'l-kerīm 1610
Dīvān-ı Ṣānī İbrāhīm 674
Dīvān-ı Sebzī Meḥemmed 1185
Dīvān-ı Sehmī Aḥmed 596
Dīvān-ı Selīm Meḥemmed 3164
Dīvān-ı Selīsī (Baldır-zāde) 644
Dīvān-ı Ṣıdḳī (Emetu'llāh Ḫātūn) 2851
Dīvān-ı Ṣıdḳī Muṣṭafā Paşa 1629
Dīvān-ı Sırrī 2306
Dīvān-ı Siyāhī Muṣṭafā Dede 2738
Dīvān-ı Subḥī 1913
Dīvān-ı Sükkerī 1615
Dīvān-ı Şehrī Alī 1621
Dīvān-ı Şihāb Efendi (Muḥaşşī) 801
Dīvān-ı Şināsī 2313
Dīvān-ı Şu'ūrī 2031
Dīvān-ı Tā'ib Meḥemmed 1566
Dīvān-ı Ṭal'atī Ḥüseyn Efendi 1650
Dīvān-ı Ṭālib 2406
Dīvān-ı Ṭarzī 1636
Dīvān-ı Ṭayyibī (İstanbulī Meḥemmed) 1651
Dīvān-ı Tecellī 1905
Dīvān-ı Ṭıflī Aḥmed Çelebi 1639
Dīvān-ı Vaḥyī 2760
Dīvān-ı Vāṣıḳ 2905
Dīvān-ı Vaḳ'ī 2681
Dīvān-ı Vāḳıf 3113
Dīvān-ı Vāṣıf 2045
Dīvān-ı Vecdī-i Boġuḳ 1763
Dīvān-ı Vecīhī 1774
Dīvān-ı Yaḥyā (Şeyḫü'l-İslām) 445
Dīvān-ı Zārī Muṣṭafā 1608
Dīvān-ı Ẓuhūrī (İsḥāḳ-zāde) 1036
Dīvān-ı Bāḳī (sulṭānü'ş-şu'arā) 622
Dīvītci-zāde Efendi Zāviyesi
Dīvītci-zāde Meḥemmed, bk.
Meḥemmed Efendi (Dīvītci-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ṭālib}
Dīvītci-zāde Zāviyesi 680, 1307, 2741
Divrig 2472
Diyārbekr 74, 214, 228, 244, 265, 272, 273, 277, 288, 289, 337, 338, 340, 341, 343, 344, 351, 361, 368, 371, 373, 374, 375, 379, 425, 479, 518, 544, 565, 572, 573, 582, 637, 672, 714, 734, 737, 744, 748, 756, 791, 818, 823, 833, 874, 875, 892, 922, 974, 979, 984, 1011, 1059, 1079, 1108, 1119, 1137, 1144, 1160, 1161, 1173, 1244, 1250, 1277, 1281, 1282, 1283, 1289, 1293, 1294, 1310, 1313, 1317, 1326, 1426, 1446, 1447, 1448, 1449, 1451, 1454, 1469, 1488, 1507, 1509, 1510, 1511, 1514, 1515, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1523, 1524, 1526, 1528, 1533, 1543, 1544, 1545, 1559, 1561, 1612, 1617, 1790, 1793, 1811, 1821, 1828, 1894, 1895, 1896, 1901, 1921, 1937, 1945, 1949, 1950, 1963, 1981, 1996, 2002, 2013, 2014, 2016, 2065, 2084, 2086, 2101, 2119, 2185, 2259, 2278, 2281, 2282, 2289, 2291, 2296, 2365, 2367, 2378, 2397, 2429, 2440, 2464, 2479, 2487, 2502, 2518, 2519, 2545, 2610, 2627, 2640, 2644, 2648, 2766, 2768, 2798, 2800, 2802, 2804, 2805, 2806, 2808, 2926, 2943, 2950, 2958, 2960, 2966, 2979, 3019, 3036, 3060, 3068, 3074, 3127, 3154, 3161, 3171, 3196, 3202, 3209, 3217, 3221,

3237, 3256, 3264, 3298, 3307, 3313, 3320, 3349, 3356, 3359, 3360, 3372, 3382, 3388, 3389, 3390, 3391, 3392, 3394, 3399, 3403 **//Āmid** 271, 504, 734, 749, 923, 975, 1050, 1280, 1363, 2199, 3226, 3236
Diyārbekrī Aḥmed, bk. Aḥmed Çelebi (Diyārbekrī, şāʿir, ö. 1115) {Ḥamdī}
Diyārbekrī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Diyārbekrī, şāʿir) {Vücūdī}
Diyārbekrī Emru'llāh, bk. Emru'llāh Çelebi (Diyārbekrī, şāʿir) {Emīrī}
Diyārbekrī Ḥasan, bk. Ḥasan Aġa, (Diyārbekrī, şāʿir) {Şūrī}
Diyārbekrī İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Diyārbekrī, şāʿir) {Fāmī}
Diyārbekrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Aġa (Diyārbekrī, şāʿir) {Emnī}
Diyārbekrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Diyārbekrī, şāʿir) {İzzetī}
Diyārbekrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Diyārbekrī, şāʿir) {Me'ālī}
Diyārbekrī Ömer, bk. Ömer Çelebi (Diyārbekrī, şāʿir) {Vaḥyī}
Diyārbekrī Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Diyārbekrī, şāʿir) {Şehdī}
Dizdāriyye maʿa Dersiyye-i Monlā Gürānī Medresesi 2686, 2963, 2972, 3207
Dizdāriyye Medresesi 963, 1133, 1200, 1286, 1958, 2075, 2120, 2185, 2416, 2497, 3222
Dizdār-zāde Efendi 1923
Dizdār-zāde Medresesi 2361
Dizdār-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Dizdār-zāde, Ṭaş Efendi)
Dizdār-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Dizdār-zāde, Ṭaş Çelebi)
Dizdār-zāde Zāviyesi 1351
Dobra Venedik 3297
Dolmabaġçe 1909, 3285
Doraşenḳo (Ḳazaḳ ḫaṭmānı) 1438
Döger maʿa Aġrıdos 3161, 3256, 3261, 3262
Dönekse-ābād 2483
Dört Dīvān 2074
Dörtyolaġzı 3349, 3360, 3364
Dūlāb İmāmı İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Dūlāb İmāmı, 1135'te Bālī Efendi Medresesi müderrisi)
Dülger-zāde Maḥallesi 2904, 3286
Dürer 73, 791, 2510
Dürer ü Ġurer 484
Dürerü'l-ḥüḳkām 1122
Dürre 825
Dürrī Efendi-zāde Nūrü'd-dīn, bk. Meḥemmed Nūrü'd-dīn Efendi (Dürrī Efendi-zāde, Mīrzā Muṣṭafā mülāzımı)
Dürrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Dürrī, Bolılı, şāʿir) {Dürrī}
Dürrī, bk. Aḥmed Efendi (Yek-çeşm, Vānī, şāʿir)
Düstūrü'l-ʿamel 457, 792, 2031

E

Ebā Bekr es-Seyyid Abdü'r-reẕẕāḳ (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Ebā Eyyūb-i Enṣārī (ḳażā) 228, 257, 263, 271, 274, 280, 291, 304, 311, 323, 330, 356, 358, 360, 365, 366, 367, 368, 369, 371, 372, 389, 417, 422, 424, 438, 478, 481, 487, 501, 502, 505,

567, 571, 629, 630, 637, 638, 639, 654, 671, 684, 708, 724, 743, 779, 811, 814, 819, 839, 841, 842, 852, 858, 879, 881, 888, 903, 908, 919, 927, 928, 929, 938, 951, 952, 973, 997, 1001, 1034, 1065, 1071, 1105, 1112, 1140, 1172, 1226, 1228, 1268, 1269, 1295, 1310, 1311, 1319, 1355, 1378, 1404, 1484, 1488, 1501, 1516, 1517, 1518, 1756, 1789, 1794, 1801, 1802, 1809,1822, 1825, 1858, 1874, 1878, 1895, 1953, 1969, 1987, 2012, 2013, 2048, 2059, 2074, 2085, 2086, 2091, 2107, 2109, 2114, 2134, 2151, 2178, 2202, 2215, 2260, 2268, 2280, 2334, 2339, 2343, 2351, 2355, 2394, 2397, 2402, 2429, 2445, 2462, 2464, 2471, 2478, 2480, 2485, 2509, 2522,2526, 2587, 2588, 2593, 2597, 2617, 2628, 2632, 2646, 2647, 2679, 2691,2804, 2805, 2821, 2924, 2926, 2941, 2960, 2961, 2965, 2986, 2989, 2999, 3067, 3106, 3116, 3118, 3120, 3127, 3142, 3161, 3173, 3199, 3201, 3202, 3211, 3215, 3221, 3222, 3224, 3234, 3242, 3249, 3255, 3259, 3273, 3288, 3331, 3333, 3351, 3352, 3274, 3390

Ebā Eyyūb-i Enṣārī Cāmi'-i Şerīfi 254, 298, 909, 1051, 1195, 1346, 1353, 1416, 1980, 2215, 2235, 2743, 2749, 2754, 2759, 2761, 3298

Ebā Eyyūb-i Enṣārī Çārşūsı 1881

Ebā Eyyūb-i Enṣārī Ḳapusı 1860, 2759, 3353, 3365

Ebā Eyyūb-i Enṣārī Medresesi 226, 252, 261, 279, 283, 369, 414, 432, 433, 438, 481, 497, 515, 519, 633, 657, 665, 730, 743, 749, 755, 828, 863, 906, 955, 966, 968, 980, 1031, 1071, 1104, 1116, 1123, 1192, 1193, 1200, 1276, 1298, 1487, 1489, 1504, 1506, 1508, 1826, 1832, 1833, 1952, 2073, 2092, 2105, 2113, 2173, 2272, 2274, 2377, 2426, 2451, 2461, 2663, 2718, 2791, 2802, 2929, 2957, 2989, 3007, 3101, 3122, 3132, 3204, 3232, 3246

Ebā Eyyūb-i Enṣārī Mezāristānı 2168

Ebā Eyyūb-i Enṣārī Türbesi 335, 794, 927, 1858, 1876, 2072, 2593

Ebā Şa'ra 272

Ebābīl Efendi (Dervīş) 230, 253, 272, 426, 428, 432, 480, 489, 665, 769

Ebāḫūr (Mıṣr'da yer adı) 3301

Ebe-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ebe-zāde)

Ebe-zāde Efendi Teẕkirecisi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ebe-zāde Efendi Teẕkirecisi, Mudurnılı)

Ebe-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ebe-zāde, 1070'de Ayntāb ḳāḍīsi, şā'ir) {İffetī}

Ebe-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ebe-zāde, 1085'te Erżurūm ḳāḍīsi, ö. 1092)

Ebe-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Ebe-zāde)

Ebi'ż-żiyā ve'n-nūr Aliyy-i Şebrāmellisī (Şeyḫ) 2124

Ebū Bekr Aġa 1880, 1903, 2826
Ebū Bekr Aġa (Çāvuşbaşı) 3359
Ebū Bekr Aġa (Ḍarb-ḫāne nāẓırı) 3356
Ebū Bekr Aġa (Ketḫudā Beg) 3329
Ebū Bekr Aġa (Öziçeli, şā'ir) {Ẕikrī} **1906-1907**
Ebū Bekr Aġa (Sekbānbaşı) 3318
Ebū Bekr Aġa (Yeñiçeri Aġası) 3320, 3331
Ebū Bekr Aġa (Yeñiçeri Aġası) 3328
Ebū Bekr Çelebi (Şeyḫ, Mevlānā-zāde) 308, 309, **325-326**, 1354
Ebū Bekr Efendi (Şeyḫü'l-İslām Alī Efendi Birāderi, Yeñişehrli){Nümāyī} 1007, 1099, 1101,**1145-1146**, 1240, 1495, 1832, 2107, 2162
Ebū Bekr Efendi 2685
Ebū Bekr Efendi 291, 532, 1203, 2047, 2260, 2424, 3074
Ebū Bekr Efendi (Bāzirgān Abdü'l-kerīm Dāmādı, Ḳara) **2505-2506**
Ebū Bekr Efendi (Bosnevī) 757, 983
Ebū Bekr Efendi (Burusevī) 425, 1923
Ebū Bekr Efendi (Bustān-zāde, 1079'da Filibe ḳāḍīsi) 805, 812, 949, 1000, 1004, 1015, **1033-1034**, 1084, 1115, 1167, 1192, 1231, 1306, 1507, 1517, 1938, 2107
Ebū Bekr Efendi (Coġrāfiyyācı, Şāmī) 1238, 1807, **1850-1851**, 1892, 1957, 2141, 2178, 2193, 2198, 2363, 2379, 2624, 2663, 3121
Ebū Bekr Efendi (Edrineli, 1111'de Maġnisa ḳāḍīsi) 1160, 1243, 1526, 1527, 1531, 1894, 1945, 1949, 1960, 1967, 1969, 1972, 2012, 2080, 2085, **2155-2156**, 2204, 2277, 2282, 2350, 2356, 2363, 2364, 2378, 2537
Ebū Bekr Efendi (Erdebīlī-zāde Dāmādı, Kūsec) 1080, 1223, 1238, 1285, 1490, 1788, 1799, 1807, **1840-1841**, 1851, 2084, 2086, 2432, 2524, 2645
Ebū Bekr Efendi (Eyyūb ḳāḍīsi) 819
Ebū Bekr Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde) 2495, 2629, 2650, 2653, 2795, 2799, 2949, 2957, 3068, 3098, 3109, 3111, 3127, 3180, 3252, 3268, 3269, 3373, 3374
Ebū Bekr Efendi (Kāmī Efendi Dāmādı) 2667, 2997, 3005, 3028
Ebū Bekr Efendi (Ḳara, Şireli) 1033, 1207, 1255, 1788, 1817, 1851, 1890, 1923, 1952, 1972, 2007, 2066, 2081, 2145, 2171, 2267, 2268, 2337, 2362, **2391-2393**, 2424, 2445, 2508, 2604, 2618, 2635, 2779, 2951, 2995
Ebū Bekr Efendi (Ḳınalı, Mar'aşī) 1842, **2060**
Ebū Bekr Efendi (Kūsec, 1062'de Murādiyye Müderrisi) 714, 1010, 1053,
Ebū Bekr Efendi (Kūsec, 1059'da Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi, ö. 1062) **668**, 705, 842, 968, 1059,
Ebū Bekr Efendi (Kürd) 3024
Ebū Bekr Efendi (Mostarī Ḫˇācesi, 1067'de Süleymān Ṣubaşı Medresesi müderrisi) **795**
Ebū Bekr Efendi (Müsevvid) 2685
Ebū Bekr Efendi (Re'īs-i sābıḳ) 3344
Ebū Bekr Efendi (Re'īsü'l-küttāb)

2768
Ebū Bekr Efendi (Rodosī, Kūsec, Żiyāyī-zāde) 1824, 1853, 1854, 1927, 1967, 2008, 2056, 2172, 2173, 2184, 2188, 2206, 2269, 2271, **2337-2339**, 2350, 2405, 2446, 2467, 2469, 2478, 2507, 2517, 2601, 2634, 2646, 2919
Ebū Bekr Efendi (Rūz-nāmçe-i Evvel) 2249, 3318
Ebū Bekr Efendi (Ṣirevī) 2140, 2497
Ebū Bekr Efendi (Şāmī) 1274
Ebū Bekr Efendi (Şeyḫ, Ẕākir) **1366-1367**
Ebū Bekr Efendi (Vānī Ḥafīdi, 1114'te Vā'iẓiyye Medresesi müderrisi) 2148, **2358-2359**, 2495, 2946
Ebū Bekr Efendi (Yūsuf Paşa Ḫˇācesi) 1133
Ebū Bekr Efendi (Yūsuf Paşa İmāmı, Aynagöz) 845, 1163, **1200-1201**, 1275, 1321, 1489, 1811, 1833, 1845, 2134, 2153, 2159
Ebū Bekr Paşa 581
Ebū Bekr Paşa (Cidde vālīsi) 3363
Ebū Bekr Paşa (Ḫamīs-zāde) 3357, 3359
Ebū Bekr Paşa (Mıṣr vālīsi) 3364
Ebū Bekr-i Ḳavvām 1967
Ebū Bekr-i Şünūvānī 736, 800
Ebū İsḥāḳ İsmā'īl Efendi, bk. İsmā'īl Efendi (Ebū İsḥāḳ)
Ebū İsḥāḳ-ı Kāzerūnī Medresesi 2689
Ebū Ḳavuḳ Meḥemmed Paşa 3307
Ebū Meḥemmed-i Şāmī (Bayramī Şeyḫi) 311
Ebū Sa'īd Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd, Şeyḫü'l-İslām Es'ad Efendi'nin oğlu, şā'ir) {Sa'īd}
Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde, Şeyḫü'l-İslām, şā'ir) {Feyżī}
Ebū Sa'īd-zāde Tābi'i Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ebū Sa'īd-zāde Tābi'i, 1109'da Cānbāziyye Medresesi müderrisi)
Ebū Şeybe Türbesi 3365
Ebū Yūsufoġlı Ḥamza (Toḳat Ketḫudā yiri, iṣyāncı) 1443
Ebu'l-beḳā Efendi (Kefeli, Kelīmī Mūsā'nın oğlu) 1016, 1059, 1115, 1244, **1261-1262**, 1278, 1507
Ebū'l-cūd-ı Betrūnī (Şeyḫ) 1196
Ebu'l-fażl Maḥmūd Efendi Medresesi 1093, 1318, 2973, 3025
Ebu'l-fażl Medresesi 1809, 1849, 2056, 2105, 2151, 2338, 2659, 2675, 2939, 2995, 3045, 3055, 3069, 3247
Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān 325
Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Bīmār-ḫānesi 2056
Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi 297, 300,324, 326, 340, 415, 444, 526, 1329,1348, 1353, 1373, 1374, 1414, 1860, 1881, 1920, 1938, 1985, 1989, 2211, 2233, 2345, 2527, 2647, 2666, 2681, 2684, 2717, 2719, 2949, 2963, 2967, 2971, 2973, 2983, 2986, 2993, 3005, 3013, 3017, 3026, 3031, 3034, 3048, 3058, 3098, 3112, 3116, 3125, 3134, 3143, 3155, 3156, 3173, 3177, 3182, 3185, 3187, 3189,

3192, 3199, 3215, 3220, 3224, 3238, 3247, 3248, 3277, 3278, 3279, 3280, 3290
Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi Vaḳ'ası 242, 263, 268, 283, 335, 639, 477, 760, 769, 870
Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Dārü'ş-şifāsı 501, 2095
Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Vaḳfı 781
Ebu'l-ḫayr Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Ebu'l-ḫayr, 1061'de Eyyūb ḳāḍīsi)
Ebu'l-hüdā Efendi (1069'da Diyārbekr ḳāḍīsi) 845, 846, 859, **875**, 965, 974, 975, 1050, 1114, 1161, 1173, 1268, 1519
Ebu'l-iḫlāṣ Ḥüseyn eş-Şurunbilālī 1925
Ebu'l-irşād Meḥemmed, bk. Ḳabaḳulaḳ-zāde Meḥemmed, Meḥemmed Efendi (Ḳabaḳulaḳ-zāde, Ebu'l-irşād, Rūmili ṣadrı ö. 1061)
Ebu'l-is'ād Aḥmed Efendi (Ṭabīb, Şāmī) **2056**, 2180, 3069, 3109
Ebu'l-leyṯ Şeyḫ Muḥarrem Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 305
Ebu'l-ma'ālī, bk. Aḥmed Efendi (Ḫˇāce Fesād-zāde, Ebu'l-ma'ālī)
Ebu'l-ma'ṣūm 2243
Ebu'l-mevāhib Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ebu'l-mevāhib, Ḥalebī)
Ebu'l-meyāmin Medresesi 972
Ebu'l-meyāmin Muṣṭafā Efendi 414, 441
Ebu'l-vefā Cāmi'-i Şerīfi 1976
Ebu'l-vefā-yı Arżī (Şeyḫ) 1196
Ebu'n-necīb-i Sühreverdī (Nūrbaḫşī silsileden) 317
Ebū's-su'ūd Efendi (Meḥemmed Es'ad-zāde) 1234
Ebu's-su'ūd Efendi (Ser-bendī-zāde, 1103'te Papasoğlı Medresesi müderrisi) **1974-1975**, 2069, 2078, 2101, 2420, 2580
Ebu's-su'ūd Efendi (Ṣofya Müftīsi, 1089'da Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) **1153-1154**, 1541, 1545, 1948
Ebu's-su'ūd Efendi (Şa'rānī-zāde Abdü'r-raḥīm'in oğlu, 1067'de İstanbul ḳāḍīsi) 250, 499, 515, 522, 562, 564, 675, 690, 715, 717, 753,766, 778, 786, 829, 832, 841, 857, 892, 932, 946, 973, 1012, 1025, **1031-1032**, 1062, 1198, 1465, 1472, 1475, 1956, 1971, 2440
Ebu's-su'ūd Efendi (Şeyḫü'l-İslām) 276, 691, 1026
Ebu's-su'ūd Efendi Mektebi 2679
Ebu's-su'ūd Efendi Türbesi 2387
Ebu's-su'ūd-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, 1117'de Süleymāniyye müderrisi)
Ebu's-su'ūd-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, 1089'da Ḫāḳāniyye-i Vefā müderrisi)
Ebu's-su'ūd-zāde Efendi 645, 878, 880, 969
Ebu's-su'ūd-zāde Efendi Dāmādı (Çatalcalı Beg-zāde Maḥmūd Efendi) 212
Ebu's-su'ūd-zāde Meḥemmed Ṣāḍıḳ, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, 1077'de İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir) {Ṣādıḳ}
Ebu's-su'ūd-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, Rūmili ṣadrı)
Ebu's-su'ūd-zāde Mes'ūd, bk. Mes'ūd

Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, 1084'te Kirmastı Medresesi müderrisi)
Ebu's-su'ūd-zāde Tābi'i Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥalebī, Ebu's-su'ūd-zāde Tābi'i)
Ebūḳurūn 1801
Ece Ya'ḳūb, bk. Ya'ḳūb Efendi (Ece, 1069'da Edrine ḳāḍīsi)
Ece-ābād 2362, 2700
Eceovası 1082
Edāyī, bk. Receb Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Edhem-nāme 2546
Edhem-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edhem-zāde, 1048'de Edrine ḳāḍīsi)
Edīb (Ḥalebī Maḥmūd Efendi) 1563
Edīb, bk. Maḥmūd Efendi, (Ḥalebī, şā'ir)
Edībī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edībī-zāde, 1078'de Filibe ḳāḍīsi)
Edincik 956, 973, 985, 1059, 1089, 1112, 1145, 1228, 1818, 2160, 2342, 2373, 2426, 2620, 2665, 2673, 3123, 3159, 3232, 3233
Edincikli Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edincikli, 1092'de Süleymāniyye müderrisi, şā'ir) {Şūḫī}
Edremid 779, 784, 832, 899, 1028, 1170, 1183, 1265, 1291, 1552, 1794, 1796, 1805, 1806, 2061, 2068, 2154, 2587, 2606, 2618, 2981, 3075
Edrine 209, 213, 217, 218, 220, 223, 226, 227, 243, 252, 254, 257, 261, 263, 273, 277, 278, 282, 285, 287, 288, 292, 302, 310, 314, 315, 317, 341, 354, 356, 357, 358, 362, 367, 370, 373, 375, 380, 381, 383, 413, 415,416, 418, 421, 422, 423, 426, 433, 437, 438, 441, 475, 476, 479, 481, 487, 496, 501, 502, 510, 512, 545, 546, 547, 552, 556, 557, 558, 559, 560, 563, 566, 571, 572, 575, 631, 638, 640, 658, 669, 671, 680, 685, 692, 707, 710, 717, 722, 726, 727, 729, 746, 750, 752, 756, 759, 766, 769, 779, 784, 786, 787, 802, 803, 806, 814, 818, 819, 829, 832, 841, 867, 873, 877, 888, 892, 896, 903, 905, 906, 908, 924, 928, 930, 932, 939, 940, 945, 947, 949, 952, 959, 962, 967, 968, 974, 978, 985, 1027, 1010, 1011, 1021, 1022, 1029, 1031, 1050, 1053, 1055, 1060, 1062, 1064, 1066, 1073, 1085, 1087, 1088, 1090, 1094, 1097,1100, 1106, 1109, 1112, 1122, 1129,1130, 1140, 1147, 1148, 1153, 1154, 1170, 1175, 1183,1199, 1202, 1231, 1232, 1241, 1243, 1253, 1260, 1265, 1271, 1282, 1297, 1306, 1313, 1318, 1351, 1378, 1390, 1410, 1412, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1435, 1436, 1437, 1439, 1440, 1441, 1444, 1452, 1453, 1461, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1479, 1483, 1485, 1491, 1493, 1497, 1499, 1500, 1501, 1502, 1505, 1506, 1508, 1509, 1514, 1515, 1516, 1517, 1526, 1533, 1534, 1537, 1538, 1539, 1547, 1550, 1551, 1553, 1555, 1603, 1618, 1678,

1679, 1758, 1791, 1793, 1802, 1805, 1812, 1819, 1821, 1826, 1834, 1835, 1836, 1846, 1856, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1888, 1889, 1891, 1898, 1910, 1912, 1916, 1921, 1923, 1926, 1928, 1929, 1930, 1934, 1936, 1939, 1941, 1943, 1944, 1945, 1948, 1950, 1956, 1958, 1962, 1964, 1968, 1972, 1975, 1976, 1982, 1993, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2002, 2003, 2005, 2006, 2007, 2009, 2010, 2022, 2031, 2034, 2042, 2043, 2054, 2068, 2075, 2078, 2092, 2097, 2102, 2109, 2113, 2119, 2134, 2142, 2155, 2171, 2174, 2181, 2186, 2190, 2194, 2196, 2199, 2201, 2203, 2205, 2208, 2209, 2210, 2213, 2220, 2227, 2236, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2247, 2248, 2250, 2251, 2252, 2255, 2257, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2283, 2292, 2293, 2313, 2332, 2336, 2337, 2338, 2346, 2348, 2354, 2358, 2362, 2364, 2369, 2372, 2377, 2379, 2391, 2394, 2405, 2418, 2423, 2426, 2433, 2439, 2446, 2451, 2452, 2454, 2458, 2463, 2464, 2470, 2471, 2474, 2478, 2485, 2492, 2501, 2502, 2513, 2515, 2517, 2519, 2525, 2535, 2536, 2538, 2571, 2574, 2582, 2584, 2594, 2600, 2605, 2612, 2613, 2617, 2618, 2622, 2624, 2629, 2634, 2646, 2650, 2654, 2655, 2659, 2664, 2666, 2670, 2672, 2676, 2680, 2693, 2699, 2703, 2706, 2711, 2715, 2725, 2742, 2767, 2771, 2774, 2775, 2779, 2781, 2782, 2783, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2790, 2793, 2794, 2795, 2796, 2797, 2800, 2804, 2810, 2811, 2814, 2815, 2816, 2819, 2820, 2901, 2919, 2920, 2923, 2926, 2940, 2941, 2948, 2951, 2955, 2957, 2959, 2966, 2967, 2970, 2974, 2976, 2982, 2985, 2989, 2992, 2997, 3001, 3003, 3008, 3013, 3017, 3033, 3039, 3043, 3046, 3048, 3056, 3062, 3068, 3070, 3071, 3073, 3075, 3098, 3099, 3102, 3107, 3110, 3122, 3127, 3132, 3136, 3137, 3140, 3146, 3150, 3152, 3161, 3175, 3176, 3202, 3204, 3207, 3208, 3211, 3214, 3217, 3218, 3223, 3225, 3230, 3232, 3246, 3255, 3261, 3266, 3268, 3269, 3271, 3282, 3295, 3296, 3304, 3308, 3313, 3314, 3316, 3319, 3320, 3327, 3328, 3329, 3330, 3334, 3335, 3336, 3337, 3338, 3340, 3341, 3342, 3343, 3344, 3345, 3346, 3347, 3355, 3359, 3369, 3371, 3372, 3373, 3374, 3375, 3376, 3377, 3383, 3384, 3388, 3390, 3391, 3400, 3419

Edrine Bāyezīdiyyesi, bk. Sulṭān Bāyezīd Ḫān Medresesi (Edrine'de)

Edrine Dārü'l-ḥadīṯi 226, 261, 273, 275, 281, 373, 418, 504, 512, 631, 673, 686, 784, 806, 948, 949, 951, 979, 1059, 1088, 1107, 1243, 1485, 1526, 1820, 1923, 1931, 1944, 1972, 2009, 2155, 2186, 2204, 2594, 2613,

2671, 2693, 3295, 3342
Edrine Mihrümāhı Medresesi, bk. Mihrümāh Sulṭān Medresesi (Edrine'de)
Edrine Selīmiyyesi, bk. Sulṭān Selīm Ḫān Medresesi (Edrine'de)
Edrine Sulṭān Bāyezīd Ḫān Medresesi, bk. Sulṭān Bāyezīd Ḫān Medresesi (Edrine'de)
Edrine Vaḳ'ası 2208, 2209, 2260, 2292, 2335, 2337, 2348, 2369, 2370, 2399, 2400, 2465, 2467, 2469, 2472, 2481, 2490, 2512, 2537, 2571, 2576, 2601, 2642, 2660, 2699, 2702, 2766, 2769, 2779, 2835, 2938, 2951, 3011, 3163, 3233, 3294, 3297
Edrineḳapusı 216, 243, 262, 282, 298, 299, 343, 431, 436, 478, 480, 481, 492, 543, 579, 597, 630, 637, 640, 653, 655, 656, 661, 664, 669, 679, 726, 751, 756, 784, 812, 814, 848, 880, 887, 889, 901, 903, 905, 909, 926, 929, 933, 942, 946, 947, 950, 952, 953, 955, 958, 960, 965, 998, 1059, 1063, 1064, 1078, 1086, 1101, 1105, 1109, 1114, 1115, 1120, 1122, 1124, 1127, 1140, 1145, 1149, 1201, 1205, 1209, 1223, 1235, 1246, 1254, 1273, 1283, 1288, 1291, 1304, 1329, 1394, 1414, 1419, 1510, 1518, 1615, 1773, 1794, 1806, 1813, 1822, 1832, 1840, 1843, 1849, 1862, 1876, 1878, 1916, 1936, 1941, 1957, 1958, 1964, 1973, 2047, 2048, 2049, 2053, 2055, 2059, 2061, 2064, 2067, 2076, 2082, 2087, 2089, 2091, 2093, 2097, 2099, 2112, 2126, 2134, 2145, 2148, 2154, 2167, 2176, 2180, 2183, 2193, 2221, 2232, 2235, 2345, 2346, 2362, 2365, 2378, 2381, 2384, 2385, 2386, 2390, 2403, 2421, 2443, 2455, 2465, 2500, 2503, 2505, 2513, 2514, 2516, 2526, 2527, 2536, 2539, 2542, 2580, 2594, 2596, 2599, 2602, 2604, 2610, 2611, 2615, 2625, 2629, 2632, 2640, 2642, 2644, 2654, 2656, 2658, 2662, 2669, 2676, 2684, 2698, 2702, 2757, 2851, 2904, 2920, 2926, 2937, 2941, 2952, 2963, 2965, 2967, 2970, 2973, 2986, 2993, 2996, 3003, 3005, 3017, 3019, 3021, 3026, 3042, 3048, 3060, 3062, 3098, 3103, 3116, 3134, 3135, 3138, 3144, 3155, 3183, 3187, 3188, 3189, 3192, 3221, 3247, 3248, 3260, 3290, 3295, 3304, 3320, 3346, 3348, 3365, 3422
Edrineḳapusı Mihrümāhı Medresesi, bk. Mihrümāh Sulṭān Medresesi (Edrineḳapusı'nda)
Edrineli Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Edrineli, 1095'te Ḳonya ḳāḍīsi)
Edrineli Abdu'llāh-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Edrineli, Abdu'llāh-zāde)
Edrineli Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Edrineli, 1093'te Ṭaşlıḳ Medresesi müderrisi)
Edrineli Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Edrineli, Ser-bendī-zāde mülāzımı, ö. 1115)
Edrineli Alī, bk. Alī Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Edrineli)
Edrineli Baba Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn

Efendi (Edrineli Baba, 1074'te Mar'aş ḳāḍīsi)
Edrineli Börekci-zāde Fā'iż, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Börekci-zāde, şā'ir) {Fā'iż}
Edrineli Cerrāḥ-zāde Abdü'l-fettāḥ, bk. Abdü'l-fettāḥ Efendi (Edrineli Cerrāḥ-zāde, 1128'de Edrine Dārü'l-ḥadīsi müderrisi)
Edrineli Çelebi, bk. bk. Aḥmed Efendi (Edrineli Çelebi, 1086'da Şām ḳāḍīsi)
Edrineli Çuḳacı-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Edrineli, Çuḳacı-zāde)
Edrineli Ebe-zāde Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā, bk. Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Ebe-zāde)
Edrineli Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Edrineli, 1111'de Maġnisa ḳāḍīsi)
Edrineli Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Edrineli, Ṣalbaş-zāde)
Edrineli Ḥācī Yaḥyā-zāde, bk. Aḥmed Efendi (Edrineli Ḥācī Yaḥyā-zāde, Ḥācī-zāde)
Edrineli Ḥasan Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edrineli Ḥasan Efendi-zāde, el-Ḥāc)
Edrineli İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Berber-zāde, Edrineli)
Edrineli İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Edrineli, 1090'da Mar'aş ḳāḍīsi)
Edrineli İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Edrineli, Çuḳacı-zāde)
Edrineli İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Edrineli, Müslim İbrāhīm'i)
Edrineli Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Edrineli, Ca'fer-zāde)
Edrineli Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Edrineli, şā'ir) {Nāṭıḳ}
Edrineli Murtażā Birāder-zādesi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edrineli Murtażā Birāder-zādesi, 1115'te Ümmü'l-veled Medresesi müderrisi)
Edrineli Murtażā Efendi Birāder-zādesi Meḥemmed Efendi 2402
Edrineli Murtażā, bk. Murtażā Efendi (Edrineli, 1100'de Edrine ḳāḍīsi)
Edrineli Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Dāmād-zāde)
Edrineli Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Şems-zāde)
Edrineli Necīb Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edrineli, şā'ir) {Necīb}
Edrineli Şems-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Edrineli Şems-zāde, 1065'te Sirāciyye Medresesi müderrisi)
Edrineli Şeyḫ İbrāhīm-i Gülşenī, bk. İbrāhīm Efendi (Gülşenī Şeyḫi, Edrineli, şā'ir)
Edrineli Yaḥyā-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Yaḥyā-zāde)
Edrineli Yaḥyā-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Edrineli Yaḥyā-zāde, 1115'te Ḫāṣoṭabaşı Medresesi müderrisi)
Edrinevī Abdü'n-nebī, bk. Abdü'n-nebī Efendi (Edrinevī, ö. 1042)
Edrinevī Aḥmed, bk. Aḥmed Çelebi (Edrinevī, şā'ir) {Maḥvī}

Edrinevī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Nikātī}
Edrinevī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Sa'īdī}
Edrinevī Alī, bk. Alī Efendi (Edrinevī, şā'ir)
Edrinevī Dervīş Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrinevī Dervīş, şā'ir) {Güftī}
Edrinevī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Münīrī}
Edrinevī İsmā'īl Efendi-zāde Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Edrinevī İsmā'īl Efendi-zāde, şā'ir) {Naṣībī}
Edrinevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Edrinevī, şā'ir) {Ṭal'atī}
Edrinevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Reşīd}
Edrinevī Sipāhī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Beg (Edrinevī Sipāhī, şā'ir) {Beyāżī}
Edrinevī Sipāhī, bk. Ḥüseyn Çelebi (Edrinevī Sipāhī, şā'ir) {Ḥüseynī}
Efḍaliyye Medresesi 266, 432, 676, 707, 724, 783, 840, 873, 899, 961, 980, 1158, 1225, 1529, 1540
Efḍal-zāde Dārü'l-ifādesi, bk. Efḍal-zāde Medresesi
Efḍal-zāde Medresesi 288, 428, 432, 484, 579, 812, 990, 1084, 1126, 1136, 1189, 1199, 1273, 1310, 1790,1817, 1825, 1957, 1960, 2088, 2134, 2161, 2169, 2350, 2360, 2361, 2370, 2394, 2403, 2538, 2622, 2706, 2987, 3002, 3268
Eflaḳ 350, 1427, 1998, 2239, 2865, 3337
Eflaḳ voyvodası 3322, 3337, 3347
Eflani 2534
Efrāziyye Mescidi 1803
Efṭas Monlā Çelebi, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Beşiktaşī Efṭas Monlā Çelebi)
Efṭas Şeyḫī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Efṭas Şeyḫī, Es'ad-zāde Efendi Emīri)
Eginli Meḥemmed Aġa (Küçük Mīrāḫūr, Eginli) 2019, 2259, 3346
Egirdir 229, 3270
Egri 1878
Egri Dere 1341
Egri Seferi 328, 329, 1856
Egriboz 3296
Egridere 351, 2259
Egridere palanḳası 1880
Egriḳapu 298, 307, 1341, 1372, 2422, 2612, 2757, 3365
Egriḳapu Zāviyesi 1341
Ekmel 2230
Ekşenöz (?) 2232
Elçi İbrāhīm Paşa 2772, 3300, 3347
Elfiyye 3281
el-Ḥāc Aḥmed Dede, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, el-Ḥāc)
el-Ḥāc Alī, bk. Alī Efendi (Müfettiş, Kürd, el-Ḥāc)
el-Ḥāc Alī, bk. Alī Paşa (el-Ḥāc, Ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1112)
el-Ḥāc Evḥad Cāmi'-i Şerīfi 2189
el-Ḥāc Evḥad Şeyḫi Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (el-Ḥāc Evḥad Şeyḫi, Zaġferānborlılı, şā'ir)
el-Ḥāc Evḥad Zāviyesi 307, 1858, 1985, 2756
el-Ḥāc Ḥamza Medresesi 2984
el-Ḥāc Ḥasan Cāmi'i 2042
el-Ḥāc Ḥasan-zāde Medresesi 864
el-Ḥāc Meḥemmed, bk. Meḥemmed

Efendi (Edrineli Ḥasan Efendi-zāde, el-Ḥāc)
el-Ḥāc Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İlmī, el-Ḥāc, Mudurnılı)
el-Ḥāc Muṣṭafā Medresesi 2042
el-Ḥāc Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (el-Ḥāc, 1072'de Filibe müftīsi)
el-Ḥāc Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kāmī Efendi Birāderi, el-Ḥāc)
el-Ḥāc Mü'min-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Çelebi (el-Ḥāc Mü'min-zāde, şā'ir) {Naẓīf}
el-Ḥāc Receb, bk. Receb Efendi (Mīrzā Efendi Ḳassāmı, el-Ḥāc, Ḳasṭamonī)
Elmalı 301, 1982, 2703
Elmās Aġa Ḫˇācesi Alī, bk. Alī Efendi (Elmās Aġa Ḫˇācesi, 1088'de Ṣaḥn müderrisi)
Elmās Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Elmās, Ṣadr-ı a'ẓam)
Elmās Paşa İmāmı İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Elmās Paşa İmāmı, Bolılı)
Elmās Paşa İmāmı İsḥāḳ, bk. İsḥāḳ Efendi (Elmās Paşa İmāmı, Ḳasṭamonılı)
Ṣemerātü'l-fu'ād 825
Emetu'llāh (Oṭabaşı Şeyḫ Muṣṭafā'nın eşi) 2708
Emetu'llāh Ḫātūn (Ḳāmetī-zāde, şā'ire) {Ṣıdḳī} **2851-2853**
Emetu'llāh Sulṭān 3350, 3351
Emīn Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Emīn, 1136'da Filibe ḳāḍīsi)
Emīn Meḥemmed, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Tevfīḳī-zāde, ö. 1043)
Emīn Sinān Medresesi 2146, 2347
Emīn, bk. Arab Ṣāliḥ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Arab Ṣāliḥ-zāde, şā'ir)
Emīn, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī Naẓīrī-zāde, şā'ir)
Emīne Ḳadın-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Emīne Ḳadın-zāde, Ḳasṭamonılı)
Emīne Sulṭān 2248, 3303
Emīne Sulṭān Yalısı 3352
Emīn-i Fetvā Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Emīn-i Fetvā, Gelibolılı)
Emīn-i Fetvā Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Emīn-i Fetvā, 1121'de Selanik ḳāḍīsi)
Emīnī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Emīnī, Burusevī, şā'ir)
Emīnī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mekkī, Alaybeg-zāde'nin oğlu, şā'ir)
Emīniyye Medresesi 213, 226, 475, 641, 903, 1060, 1106, 1175, 1272, 1923, 1930, 1944, 1951, 1959, 1972, 2196, 2204, 2206, 2614, 2671, 2816, 2974, 2992, 3017, 3047, 3049, 3218, 3219, 3400
Emīnü'l-fetvā Aḥmed Efendi, bk. (Ḥışn-ı Manṣūrī-zāde, Emīnü'l-fetvā)
Emīnü'l-fetvā Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Emīnü'l-fetvā, Ḳonevī)
Emīnü'l-ġanem Medresesi 1264, 1539, 1807, 1814, 1854, 2088, 2136, 2158, 2196, 2579, 2657, 2669, 3116, 3243
Emīr Aġa 2828
Emīr Alī Cezīresi 1350
Emīr Alī, bk. Alī Efendi (Emīr, Burusevī, Seyyid)
Emīr Efendi 431, 845

Emīr Efendi (Emīr Buḫārī şeyḫi dāmādı) 1256
Emīr Efendi (İştibī , Ḫalvetī şeyḫi) 1350
Emīr Efendi (Kūsec) 2691
Emīr Efendi (Maḥmūd Paşa Kātibi) 2584
Emīr Efendi (Mīr-āḫūr İmāmı) 3358
Emīr Faḳīh Medresesi 840, 1040
Emīr Gūne Yalısı 3012
Emīr Ḫalīfe (Ḫalvetī Şeyḫi) 301, 302
Emīr Ḥasan-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Emīr Ḥasan-zāde, 1053'te Erżurūm ḳāḍīsi)
Emīr Ḳāḍī Medresesi 1975, 2394, 2418, 2594, 3153, 3217
Emīr Seyyid Meḥemmed 389
Emīr Sulṭān Medresesi 289, 513, 681, 754, 765, 1051, 1547
Emīr, bk. Meḥemmed Efendi (Emīr-i Eyyūbī, şā'ir)
Emīr-i Buḫārī 218, 2465
Emīr-i Buḫārī Cāmi'-i Şerīfi 513
Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi, Naḳş-bendī Şeyḫi)
Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Dāmādı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Dāmādı, Giresunlu)
Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Fażlu'llāh Efendi-zāde Abdü'l-kebīr, bk. Abdü'l-kebīr Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Fażlu'llāh Efendi-zāde, 1122'de Emīr-i Buḫārī Zāviyesi Şeyḫi)
Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Fażlu'llāh, bk. Fażlu'llāh Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi, ö. 1121)
Emīr-i Buḫārī Tekyesi 1288, 2346
Emīr-i Buḫārī Zāviyesi 104, 216, 282, 298, 299, 300, 319, 324, 415, 478, 480, 481, 597, 629, 637, 640, 656, 661, 664, 669, 679, 751, 814, 848, 880, 887, 901, 903, 905, 926, 929, 942, 946, 947, 950, 953, 955, 959, 960, 965, 975, 998, 1063, 1078, 1101, 1115, 1120, 1141, 1145, 1159, 1205, 1209, 1223, 1235, 1283, 1291, 1304, 1374, 1394, 1414, 1794, 1822, 1832, 1840, 1849, 1862, 1942, 1957, 2048, 2055, 2059, 2069, 2076, 2082, 2087, 2091, 2093, 2097, 2100, 2126, 2134, 2145, 2154, 2176, 2183, 2221, 2232, 2235, 2345, 2362, 2381, 2385, 2390, 2421, 2443, 2503, 2513, 2535, 2594, 2596, 2599, 2604, 2625, 2658, 2662, 2669, 2684, 2719, 2720, 2851, 2937, 2963, 2993, 3048, 3098, 3138, 3192, 3276, 3353
Emīrī Efendi 527
Emīr-i Eyyūbī, bk. Meḥemmed Efendi (Emīr-i Eyyūbī, şā'ir) {Emīr}
Emīrī, bk. Emru'llāh Çelebi (Diyārbekrī, şā'ir)
Emnī, bk. Meḥemmed Aġa (Diyārbekrī, şā'ir)
Emnī, bk. Süleymān Çelebi (Selīm-zāde, şā'ir)
Emre Ḫˇāce Medresesi 285, 482, 504, 516, 820, 834, 843, 846, 870, 875, 890, 968, 1000, 1035, 1071, 1127, 1129, 1162, 1165, 1235, 1800, 1832, 1973, 2056, 2086, 2089, 2283, 2352, 2377, 2425, 2428, 2466, 2505, 2514, 2573, 2584, 2663, 2813, 2937, 3022, 3028, 3112, 3159, 3203
Emrī, bk. Emru'llāh Efendi (Lāren-

deli, şâ'ir)
Emru'llāh Çelebi (Diyārbekrī, şâ'ir) {Emīrī} **3407**
Emru'llāh Efendi (Lārendeli, şâ'ir) {Emrī} 1792, 1798, 2056, 2121, 2173, **2187-2188**, 2199, 2275, 2336, 2338, 2352, 2377, 2451, 2461, 2464, 2478, 2501, 2672, 2998
Emru'llāh Efendi (Vizeli) 273
Emru'llāh el-Uşşāḳī (Ḫalvetī silsilede Uşşāḳī Şeyḫi) 301
Emru'llāh Meḥemmed Efendi (Seyrek-zāde) 668
Emru'llāh-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Emru'llāh-zāde, 1059'da Filibe ḳāḍīsi)
Emrūdcı-zāde Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (İstanbulī, Emrūdcı-zāde, şâ'ir) {Bāhir}
Emürce 840, 1040
Enārlı Maḥallesi 2715
Enārlı Zāviyesi 2710
Enes Efendi (1063'te Ṣaḥn müderrisi) 828, 867, 887
Enes Efendi (Monlā Aḥmed-zāde, 1069'da Yeńişehr ḳāḍīsi) 741, 747, **805-806**, 862, 942, 1050, 1025, 1497
Enes Efendi (Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde, 1104'te Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) 1139, 1224, 1283, 1542, 1548, 1821, 1899, 1969, 2016, 2083, 2147, **2165-2166**, 2185, 2286, 2377, 2457, 2482, 2523
Engürüs 1439, 2239
Enīs, bk. Meḥemmed Çelebi (Kelemşer-zāde, şâ'ir)
Enmūzecü'l-'ulūm 740
Erdebīl Seferi 351
Erdebīlī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫ, Erdebīlī-zāde)
Erdebīlī-zāde Dāmādı Kūsec Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Erdebīlī-zāde Dāmādı, Kūsec)
Erdebīlī-zāde Efendi (Şeyḫ) 844
Erdel 543, 1427, 1428, 1430, 1882, 1998, 3324
Erdelān 3362
Eregli 1425
Erek 403
Ereş 724
Ergene 624
Ergene Ṣuyı 1453
Ergenevī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ergenevī, şâ'ir) {Kelāmī}
Ergenevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ergenevī, Bektaşī Dervīşi, şâ'ir) {Ḳavlī}
Ergiri 1398
Erkilād 2775
Ermenak 977, 1327, 1813
Ermeni Ḫānı 3360
Ermiyye 2971, 3108, 3211, 3268
Eroġlı Nūrī (Ḫalvetī Şeyḫi) 301
Erzenü'r-rūm 208, 210, 337, 338, 341, 342, 351, 387, 547, 567, 576, 577, 582, 646, 667, 704, 713, 761, 790, 820, 835, 874, 895, 916, 925, 941, 970, 999, 1014, 1086, 1132, 1154, 1157, 1165, 1195, 1210, 1236, 1250, 1276, 1278, 1299, 1313, 1411, 1412, 1447, 1450, 1451, 1453, 1527, 1537, 1538, 1539, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1552, 1556, 1558, 1562, 1793, 1814, 1820, 1835, 1839, 1898, 1900, 1979, 2002, 2015, 2082, 2083, 2158, 2161, 2170, 2207, 2278, 2281, 2285, 2286, 2288, 2332, 2334,

2335, 2347, 2365, 2406, 2455, 2456, 2482, 2485, 2504, 2533, 2598, 2603, 2654, 2683, 2685, 2702, 2769, 2770, 2775, 2807, 2808, 2809, 2810, 2812, 2813, 2814, 2815, 2816, 2817, 2916, 2917, 2953, 2979, 3050, 3120, 3169, 3187, 3209, 3216, 3226, 3237, 3240, 3244, 3264, 3301, 3341, 3355, 3356, 3393, 3395, 3396, 3397, 3399
Erzenü'r-rūm Ḳal'ası 338
Erzincān 2063, 2162, 2740
Erzincānī Alī Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Erzincānī Alī Efendi Birāder-zādesi, 1109'da Ṣāliṣe-i Sarāy-ı Ġalaṭa müderrisi)
Erzincānī Alī Efendi Şer'iyyātcisi, bk. Oṣmān Efendi (Erzincānī Alī Efendi Şer'iyyātcisi, Ḳaramanī)
Erzincānī Alī, bk. Alī Efendi (Erzincānī, 1107'de Rūmili ṣadrı)
Erzincānī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Erzincānī, Şeyḫ)
Erzincānī-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Erzincānī-zāde, 1140'da Ṣaḥn müderrisi)
Erżurūmī Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Erżurūmī, 1099'da Burusa ḳāḍīsi)
Erżurūmī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Erżurūmī, Cānbolād-zāde ḫ'ācesi, şā'ir) {Mülhemī}
Erżurūmī İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Erżurūmī, 1109'da Erżurūm ḳāḍīsi)
Erżurūmī İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Erżurūmī, Aḥmediyye Medresesi müderrisi)
Erżurūmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Erżurūmī, 1097'de İzmir ḳāḍīsi)
Erżurūmī Velī Efendi-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Erżurūmī Velī Efendi-zāde, 1112'de Ṣaḥn müderrisi)
Erżurūmī Velī, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Erżurūmī Velī, Ḫātūniyye Medresesi müderrisi)
Erżurūmī-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Erżurūmī-zāde, 1127'de Nişāncı Paşa-yı Atīḳ Medresesi müderrisi)
Es'ad Efendi (Bāḳī-zāde Abdu'r-raḥmān Efendi'nin oğlu, 1075'te Edrine ḳāḍīsi, şā'ir) {Fā'izī} 711, 744, 842, 877, **905-907**, 929, 930, 959, 962, 968, 970, 973, 1148, 1316, 1473, 1476, 1482, 1500, 1805, 2200
Es'ad Efendi 442, 443, 2599, 3172
Es'ad Efendi (Ḫ'āce) 2996, 3112
Es'ad Efendi (Ḫ'āce-zāde) 441, 442, 479, 3386
Es'ad Efendi (Ḥüsām-zāde Maḫdūmı, 1068'de Ṣaḥn-ı Ṣemān müderrisi) **789-790**, 843, 866
Es'ad Efendi (Mekkī-zāde, 1116'da Burusa ḳāḍīsi) 1173, 1799, 2057, 2100, 2164, 2168, 2275, 2357, 2424, 2478, 2499, 2517, **2530-2532**, 2535, 2646, 2655, 2786, 3175, 3203
Es'ad Efendi (Şeyḫü'l-İslām) 352, 482, 633, 653, 722, 729, 733, 741, 820, 847, 859, 861, 1023, 1026, 1121, 1129, 2490
Es'ad Efendi (Yāverī-zāde Maḫdūmı, Naḳḳāş Ḥasan Paşa Medresesi müderrisi) **838**, 1833
Es'ad Meḥemmed, bk. Meḥemmed

Es'ad Efendi (Anḳaravī, Anaṭolı ṣadrı)
Es'ad Paşa (Köprili-zāde) 3348
Es'ad-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Es'ad-zāde, şā'ir) {Fā'iz}
Es'ad-zāde Efendi 1268, 1322
Es'ad-zāde Efendi Emīri, bk. Meḥemmed Efendi (Efṭas Şeyḫī, Es'ad-zāde Efendi Emīri)
Es'ad-zāde İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Es'ad-zāde İmāmı, Mudurnılı)
Es'ad-zāde Kāşif, bk. Meḥemmed Sa'dü'd-dīn Efendi (Es'ad-zāde, Kāşif, şā'ir) {Kāşif}
Es'ad-zāde Meḥemmed Ebu's-su'ūd, bk. Meḥemmed Ebu's-su'ūd Efendi (Es'ad-zāde, 1090'da Burusa ḳāḍīsi)
Es'ad-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Sa'dü'd-dīn Efendi (Es'ad-zāde, Kāşif, şā'ir) {Kāşif}
Es'ad-zāde Mes'ūd, bk. Mes'ūd Efendi (Es'ad-zāde, Anḳaravī)
Es'ad-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Es'ad-zāde, Şeyḫ, 1108'de Sinān Paşa Medresesi müderrisi)
Esāmī-i Kütüb 1213
Esediyye Medresesi 776, 1847, 1918, 2098, 2376, 3037, 3113, 3129
Esīrci-zāde Efendi, bk. Ḥüseyn Efendi (Esīrci-zāde, Şeyḫ)
Esīrci-zāde Şeyḫ Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Esīrci-zāde, Şeyḫ)
Esīrī Birāderi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Esīrī Birāderi, 1094'te Rūmili ṣadrı)
Esīrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Esīrī, Burusevī Efendi)
Esīrī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Esīrī, 1107'de Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Eski Cāmi' Medresesi, bk. Cāmi'-i Atīḳ Medresesi
Eski İbrāhīm Paşa Medresesi, bk. İbrāhīm Paşa-yı Atīḳ Medresesi
Eski Nişāncı (yer adı) 1269, 1295
Eski Sarāy 3278
Eskici Ḥasan, bk. Ḥasan Dede (Eskici, Ārif-i Bi'llāh)
Eskişehr 1167, 1424, 1879, 1914, 2457, 3001, 3015
Eskiyaġḳapanı 3322
Esmā-yı Ḥüsnā Şerḥi 1128
es-Ṣavletü'l-hizebriyye fi'l-Mesā'i-li'l-cebriyye 3427
Esterġon Ḳal'ası 1440
Eşbāh u Neẓā'ir 505, 1008
Eşkāl-i Te'sīs 1099
Eşme 3243
Eşrāṭ-ı Sā'at 3015
Eşref Ḫān (Acem) 3361, 3362, 3363, 3366
Eşrefiyye Zāviyesi 1326
Eşref-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Eşref-zāde, 1123'te Ḫānḳāh Medresesi müderrisi)
Eşref-zāde Türbesi 2359
Etmekcioġlı Aḥmed Paşa Medresesi, bk. Etmekcioġlı Medresesi
Etmekcioġlı Medresesi 228, 280, 281, 516, 652, 674, 684, 731, 788, 805, 815, 826, 962, 985, 988, 1015, 1033, 1049, 1054, 1072, 1095, 1109, 1110, 1119, 1164, 1183, 1208, 1239, 1311, 1800, 1807, 1826, 1844, 1927, 1939, 1949, 1965, 2075, 2185, 2338, 2345, 2349, 2350, 2366,

2370, 2398, 2455, 2470, 2479, 2515, 2594, 2642, 3041, 3116, 3127
Etmekci-zāde Aḥmed Paşa Medresesi, bk. Etmekcioġlı Medresesi
Etmekci-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Etmekci-zāde, Etmekci-zāde Emīr)
Etmekci-zāde Emīr, bk. Alī Efendi (Etmekci-zāde, Etmekci-zāde Emīr)
Etmekci-zāde Maḫdūmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Etmekci-zāde Maḫdūmı, 1112'de Abdu'llāh Aġa Medresesi müderrisi)
Etmeydānı 1876, 2250
Evcī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Evdim 2953
Evliyā Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Evliyā, İmām-ı Sulṭānī)
Evliyā Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Evliyā Efendi-zāde, 1113'te Abdu'llāh Aġa Medresesi müderrisi)
Evliyā Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Evliyā, Sinobī)
Evliyā Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Evliyā, İmām-ı Sulṭānī)
Evliyā-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Evliyā-zāde, şā'ir) {Fā'iż}
Evliyā-zāde, bk. Muṣṭafā Efendi (Evliyā-zāde, Şeyḫ, Sirozlu)
Evman Ḳal'ası 1436
Evman Seferi 1435
Evreşe 2196, 2403, 2484, 2513, 2539, 3004, 3005, 3070, 3123
Evveliyyāt 1911
Eymirli 2391
Eyneliler 946
Eyyūb , bk. Ebā Eyyūb-i Enṣārī (ḳażā)
Eyyūb Aġa 2455
Eyyūb Aġa Ḫˇācesi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Eyyūb Aġa Ḫˇācesi, Ḳasṭamonī)
Eyyūb Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Nüzhetī} **1753**
Eyyūb Çelebi (Patburun-zāde, şā'ir) {Kelīm} 422, 548, **1689-1697**
Eyyūb Efendi (Celvetī Şeyḫi) 312, 523
Eyyūb Efendi (Ebu'l-beḳā, Seyyid) 622, 858, 894,1509
Eyyūb Efendi (Receb Efendi-zāde) 2982
Eyyūb Efendi Zāviyesi 531, 1346, 1365
Eyyūb Medresesi, bk. Ebā Eyyūb-i Enṣārī Medresesi
Eyyūb Paşa 582, 614
Eyyūb Şeyḫi Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Eyyūb Şeyḫi, şā'ir)
Eyyūb Şeyḫi-zāde Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Eyyūb Şeyḫi-zāde, 1084'te Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Eyyūbī Alī, bk. Alī Efendi (Eyyūbī, 1066'da Kūsec Alī Medresesi müderrisi)
Eyyūbī Sürūrī, bk. Muṣṭafā Efendi (Eyyūbī Sürūrī, Ḳıbrısī Muṣṭafā, şā'ir) {Sürūrī}
Eyyūbī Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Eyyūbī, Mü'eẕẕin)
Eyyūb-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Eyyūb-zāde, Alaşehrli)
Eyyūb-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Eyyūb-zāde, İstanbulī)
Eyyühüm Medresesi 1099, 1254,

1302, 1800, 1845, 1941, 2056, 2079, 2180, 2200, 2353, 2361, 2599, 2602, 2921, 3003, 3131, 3193, 3214
Ezhārī Monlā Çelebi, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥubbī Monlāsı-zāde, Ezhārī Monlā Çelebi)
Ezher 1233

F

Fāḫir, bk. Ṣāliḥ Efendi (Bosnevī, şā'ir)
Faḫrī Ḫātūn Medresesi 1305
Faḫrī, bk. Meḥemmed Çelebi (Çorlılı, şā'ir)
Faḫrü'd-dīn Paşa Medresesi 1256
Fā'iḳ Paşa 546, 902
Fā'iḳ Paşa Medresesi 795, 1316
Fā'iḳ, bk. Maḥmūd Efendi (Ruhāvī, şā'ir)
Fā'iz, bk. Abdu'llāh Efendi (Bosnevī, şā'ir)
Fā'iz, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Es'ad-zāde, şā'ir)
Fā'iż, bk. Evliyā-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Evliyā-zāde, şā'ir)
Fā'iż, bk. Ḫalīl Efendi (Cābī-zāde, şā'ir)
Fā'iż, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Börekci-zāde, şā'ir) {Fā'iż}
Fā'iżī, bk. Abdu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde Maḫdūmı, 1078'de Mekke ḳāḍīsi, şā'ir)
Fā'izī, bk. Bāḳī-zāde Es'ad, bk. Es'ad Efendi (Bāḳī-zāde Abdu'r-raḥmān Efendi'nin oğlu, 1075'te Edrine ḳāḍīsi, şā'ir)
Fāmī, bk. İsmā'īl Efendi (Diyārbekrī, şā'ir)
Fāriġ, bk. Kütāhiyyeli Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Çelebi (Kütāhiyyeli, şā'ir)
Fārisī İsti'āre Risālesi 2230
Faṣīḥ, bk. Aḥmed Dede (İstanbulī, şā'ir)
Faṣīḥī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1063'te Ḳuds ḳāḍīsi) {Faṣīḥī}
Faṣīḥ-i Mevlevī, bk. Aḥmed Dede (İstanbulī, Mevlevī, şā'ir){Faṣīḥ}
Faṣīḥī, bk. Muṣṭafā Efendi (Nigbolılı, şā'ir, ö. 1106)
Fāṭıma Ḫānım (şā'ire) {Ānī} **2828**
Fāṭıma Ḫānım Medresesi 974, 977, 1270, 1294, 1802, 1828, 1953, 2167, 2205, 2404, 2419, 2436, 2494, 2634, 2982, 2988, 3196, 3229
Fāṭıma Ḫātūn Medresesi 708, 732, 828, 831, 866, 932, 971, 1000, 1018, 1028, 1292
Fāṭıma Sulṭān 549, 3299, 3363
Fāṭıma Sulṭān Medresesi 213, 226, 265, 456, 499, 709, 783, 788, 803, 849, 898, 936, 956, 997, 1000, 1044, 1050, 1099, 1102, 1111, 1119, 1127, 1134, 1143, 1225, 1236, 1256, 1273, 1288, 1316, 1545, 1788, 1845, 1960, 1975, 2099, 2121, 2404, 2422, 2479, 2500, 2516, 2534, 2654, 2941, 2956, 3006, 3042, 3052, 3196, 3259
Fāṭıma Sulṭān Yalısı 3331
Fātiḥa-i Şerīfe Tefsīri 1977
Fāżıl Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ḳöprili-zāde, Fāżıl, Ṣadr-ı a'ẓam)
Fāżıl Muṣlī, bk. Muṣlī Efendi (Fāżıl, Ḳonevī)
Fāżıl Müfettiş Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Fāżıl Müfettiş, Silifkeli)

Fāżıl Uzun Alī, bk. Alī Efendi (Fāżıl Uzun)
Fażlī Efendi 742, 759, 856
Fażlī Paşa 549, 581
Fażlī Paşa Medresesi 1154
Fażlī, bk. Oṣmān Efendi (Atbāzārī, Celvetī Şeyḫi, şāʿir)
Fażlu'llāh Efendi (1043'te Aḥmed Aġa Medresesi müderrisi) 919
Fażlu'llāh Efendi (Birgili-zāde Şeyḫ) 321, 907
Fażlu'llāh Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi, ö. 1121) 1374, 1856, 2717, **2719**
Fażlu'llāh Efendi (Ḫʿāce, Naḳş-bendī Şeyḫi, Taşkendī) 300, **324**, 415, 540, 1226, 1374
Fażlu'llāh Efendi (Ṭop-ḫāneli, 1119'da Siyāvuş Paşa Medresesi müderrisi) **2453**, 2581
Fehīm, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, Uncı-zāde, şāʿir)
Fehmī Meḥemmed Efendi (Ḳınalı-zāde) 509, 655, 747
Fehmī, bk. Dervīş Efendi (Saḳā-zāde, şāʿir)
Felyova (?) 2243
Fenār 544
Fenārī 2509
Fenārī Aḥmed Paşa Medresesi 1308
Fenārī Aḥmed Paşa Zāviyesi 2232, 2710, 2715
Fenārī Ḥüseyn Paşa 2291
Fenārī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Fenārī-zāde, 1104'te Mekke ḳāḍīsi)
Fenārī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Fenārī-zāde)
Fenārī-zāde Şāh Meḥemmed, Şāh Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Fenārī-zāde Şāh, 1048'de Burusa ḳāḍīsi)
Fenārī-zāde Şeyḫī Meḥemmed, bk. Şeyḫī Meḥemmed Efendi (Fenārī-zāde, 1051'de Eyyūb ḳāḍīsi)
Fenārḳapusı Fenāyī Dede Maḥallesi 302
Fenāyī Dede Medresesi 2616, 2630, 2641, 2701, 2987, 3185, 3186
Fenāyī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Cennet Efendi, şāʿir)
Fenāyī, bk. Muṣṭafā Efendi (Oṭabaşı, Şeyḫ, şāʿir)
Fener 3364, 3365
Fenerḳapusı 545, 1438, 3346, 3364
Fenike 2330
Fennī Meḥemmed Dede Efendi 2862
Fennī Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Fennī, Üsküb̄ī, şāʿir)
Fennī, bk. Meḥemmed Dede (İstanbulī, Mevlevī dervişi, şāʿir)
Ferā'iż 1986, 2040
Ferā'iżci Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ders-i Ām, Ferā'iżci, ö. 1072)
Ferdī, bk. Ḥüseyn Efendi (Arayıcı-zāde, şāʿir)
Ferecik 2468
Ferhād Paşa Medresesi 256, 265, 269, 421, 517, 635, 713, 805, 878, 881, 965, 1017, 1018, 1033, 1042, 1100, 1126, 1144, 1210, 1234, 1274, 1539, 1548, 1852, 1937, 1957, 2187, 2401, 2464, 2477, 2490, 2494, 2599, 2615, 2640, 2929, 2963, 3201, 3216

Ferhād Paşa-zāde Muṣtafā, bk. Muṣtafā Beg Efendi (Ferhād Paşa-zāde, 1042'de Ṣaḥn müderrisi)
Ferhād Paşa-zāde Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ferhād Paşa-zāde, 1057'de Ḥammāmiyye Medresesi müderrisi)
Ferhādiyye Medresesi 2961, 3104
Ferheng-i Şu'ūrī 2031
Ferīdī, bk. Meḥemmed Efendi (ḳāḍī, şā'ir)
Ferīdūn Aġa Ḫˇācesi Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Ferīdūn Aġa Ḫˇācesi, Ḳara)
Ferīdūn Efendi (1036'da Ṣaḥn müderrisi) **255**, 419, 430, 431, 894
Ferīdūn, bk. Şīr Alī (Bosnalı, şā'ir)
Ferīdü'd-dīn-i Aṭṭār (Şeyḫ) 2031, 2035
Ferruḫ (Ḳudsī-zāde Teẕkirecisi Meḥemmed Efendi'nin babası) 1290
Ferruḫ Ketḫudā Zāviyesi 1859, 2759
Fes Pādişāhı-zāde Muṭahhar, bk. Muṭahhar Efendi (Fes Pādişāhı-zāde, 1115'te Fīrūz Alī Aġa Medresesi müderrisi)
Fetāvā-yı Ḫayriyye 3282
Fetāvā-yı Ḳā'idiyye 2110, 3076
Fetḥī Çelebi, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Meḥemmed Aġa Şeyḫi Maḫdūmı, Fetḥī Çelebi)
Fetḥī Efendi (Ṣofyalı, şā'ir) 871
Fetḥ-i Ġāzī Medresesi 2389, 2690, 2969, 3004
Fetḥī, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Bolbolcı-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Fetḥī}
Fetḥī, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Ḥalebī, şā'ir)
Fetḥiyye 229, 253, 254, 268, 271, 289, 379, 414, 417, 429, 476, 478, 502, 504, 544, 632, 634, 635, 636, 661, 664, 724, 748, 805, 811, 834, 887, 1016, 1046, 1068, 1071, 1086, 1095, 1111, 1172, 1263, 1274, 1311, 1316, 1318, 1549, 1841, 1853, 1948, 1973, 2073, 2103, 2112, 2123, 2157, 2279, 2282, 2339, 2387, 2394, 2421, 2425, 2464, 2581, 2624, 2648, 2667, 2669, 2805, 2806, 2944, 2948, 2955, 2958, 2966, 2970, 2994, 3067, 3101, 3112, 3119, 3136, 3154, 3159, 3162, 3188, 3215, 3249, 3259, 3268, 3424
Fetḥiyye Cāmi'-i Şerīfi 1987, 1992
Fetḥiyye Sinān Paşa Medresesi, bk. Sinān Paşa Medresesi (Fetḥiyye'de)
Fetḥiyyeli Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Fetḥiyyeli, 1123'te Mekke ḳāḍīsi)
Fetḥiyyeli Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Fetḥiyyeli, 1123'te Mekke ḳāḍīsi)
Fetḥu'llāh Efendi 2357
Fetḥu'llāh Efendi (Cihān-gīr Şeyḫi, Şeyḫ) 303, 1355, **2228-2229**
Fetḥu'llāh Efendi (Ḥalebī, şā'ir) {Fetḥī} **2319**
Fetḥu'llāh Efendi (Ḳoca Beg-zāde, Anḳaravī) 1898, 2281, 2289, 2343, 2447, 2476, **2518-2519**, 2575, 2807
Fetḥu'llāh Efendi (Ḳoca Bekr-zāde Seyyid) 3019
Fetḥu'llāh Efendi (Meḥemmed Aġa Şeyḫi Maḫdūmı, Fetḥī Çelebi) **2136-2137**
Fetḥu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde,

1075'te Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) 842, 860, 892, 895, **916**, 948, 1019, 1069, 1137, 1538, 1541, 1793, 2067
Fetḥu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde, Naḳībü'l-eşrāf, Erżurūmī) 2104, 2160, 2171, 2188, 2195, 2265, 2267, 2275, **2336-2337**, 2355, 2393, 2427, 2458, 2480, 2498
Fetḥu'llāh Efendi (Şeyḫ-zāde) 2347
Fetḥü'l-İslām Ḳal'ası 1879
Fettāḥ-zāde Abdü'l-'azīz, bk. Abdü'l-'azīz Efendi (Fettāḥ-zāde, 1093'te Ṭūṭī Laṭīf Medresesi müderrisi)
Fettāḥ-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Fettāḥ-zāde, 1103'te Baġdād ḳāḍīsi)
Fetvā-emīni Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Fetvā-emīni, Gelibolılı)
Fetvā-emīni Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Fetvā-emīni, Çolaḳ, 1044'te Maġnisa ḳāḍīsi)
Fetvā-emīni Şeyḫ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Fetvā-emīnī Şeyḫ-zāde, 1066'da Edrine ḳāḍīsi)
Fevā'id-i Aliyye 1981
Fevā'id-i Żiyā'iyye 530
Fevrī, bk. Maḥmūd Efendi (Edrineli, şā'ir)
Fevzī Maḥmūd Efendi 1957
Fevzī, bk. Meḥemmed Aġa, (İstanbulī, şā'ir)
Fevzī, bk. Meḥemmed Efendi (Bosnevī, şā'ir)
el-Fevzü ve'l-ġunm fi-mes'eleti'ş-şeref mine'l-üm 1008
Feyyūm 498, 1098, 1198, 2160
Feyżī, bk. Alī Aġa (İstanbulī, şā'ir, ö. 1105)
Feyżī, bk. Feyżu'llāh Efendi (Abdü'l-hādī-zāde, şā'ir)
Feyżī, bk. Feyżu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1053'te Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi
Feyżī, bk. Feyżu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde, Şeyḫü'l-İslām, şā'ir)
Feyżī, bk. Ḥasan Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, yazarın babası, Sīm-keş-zāde, şā'ir)
Feyżī, bk. Meḥemmed Efendi (Defterdār-zāde, şā'ir)
Feyżī, bk. Muṣṭafā Çelebi (Ṭopḳapulı-zāde, şā'ir)
Feyżī, bk. Ṣāliḥ Efendi (Vānī, şā'ir) {Feyżī}
Feyżiyye-i Cedīde-i Oṣmān-zāde Medresesi 2640, 2812, 3050, 3118, 3173, 3264, 3397
Feyżu'llāh Efendi 442, 2793, 2957, 3057, 3177
Feyżu'llāh Efendi (1140'da Rūmili ṣadrı) 3401
Feyżu'llāh Efendi (Abdü'l-hādī-zāde, şā'ir) {Feyżī} **2661-2662**, 2955, 2970, 3053, 3061, 3068, 3109, 3260
Feyżu'llāh Efendi (Anaṭolı ṣadrı) 3367, 3368
Feyżu'llāh Efendi (Bustān-zāde Dāmādı) 3266
Feyżu'llāh Efendi (Dāmād-zāde) 2684
Feyżu'llāh Efendi (Edrineli, Ṣalbaş-zāde) **2574**, 3049
Feyżu'llāh Efendi (Fındıḳ-zāde) 3169, 3216, 3397, 3399
Feyżu'llāh Efendi (Ḫ̆āce-zāde)

1468, 1888, 1941
Feyżu'llāh Efendi (Hādī-zāde) 1797, 2064, 2180, 2443, 2481, 2657, 2799, 3145
Feyżu'llāh Efendi (Ḳāf-zāde) 193, 238, 442
Feyżu'llāh Efendi (Kefevī es-Seyyid) 2953
Feyżu'llāh Efendi (Ḳırımī, 1122'de Saḳız ḳāḍīsi) 2017, 2285, 2287, 2373, 2456, 2482, 2484, 2525, **2609-2610**, 2809, 2810, 2940, 2941
Feyżu'llāh Efendi (Ḳoca Beg-zāde es-Seyyid) 2821
Feyżu'llāh Efendi (Kūsec) 1114, 1545, 1550, 1931, 2178
Feyżu'llāh Efendi (Muẓaffer-zāde Dāmādı, Mengenli) **1253-1254**, 1835, 2083, 2089
Feyżu'llāh Efendi (Muẓaffer-zāde) 2811
Feyżu'llāh Efendi (Oṯmān-zāde Maḫdūmı, 1075'te Ḥaleb ḳāḍīsi) 790, 866, 918, **938**, 954, 980, 1042, 1114, 1193, 1195, 1229, 1491
Feyżu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde) 1472
Feyżu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1053'te Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi){Feyżī} 285, 519, 652, 690, **752-754**, 764, 802, 829, 831, 841, 856, 888, 1011, 1241, 2473, 2474
Feyżu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde, Şeyḫü'l-İslām, şā'ir) {Feyżī} 519, 663, 687, 694, 728, 730, 752, 760, 812, 889, 900, 924, 932, 945, 969, 987, 989, 1006, 1034, 1065, 1083, 1098, 1107, 1146, 1159, 1170, 1191, 1193, 1212, 1259, 1268, 1269, 1291, 1319, 1323, 1460, 1462, 1463, 1464, 1495, 1499, 1500, 1505, 1517, 1536, 1537, 1544, 1551, 1552, 1554, 1788, 1796, 1803, 1810, 1818, 1827, 1887, 1893, 1896, 1922, 1927, 1934, 1943, 1948, 1949, 1959, 1974, 1994, 1996, 2004, 2015, 2018, 2074, 2081, **2105-2111**, 2135, 2138, 2148, 2191, 2192, 2202, 2280, 2289, 2343, 2346, 2362, 2378, 2388, 2426, 2439, 2474, 2478, 2487, 2490, 2518, 2525, 2543, 2544, 2587, 2688, 2692, 2701, 2704, 2718, 2890, 2964, 2972, 2977, 2987, 3035, 3040, 3074, 3076, 3102, 3118, 3137, 3183, 3199, 3210, 3216, 3230, 3233, 3238, 3244, 3421
Feyżu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed Efendi-zāde) 3240, 3258
Feyżu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Erżurūmī, Ḫˇāce) 789, 982, 1151, 1236, 1285, 1320, 1518, 1887, 1895, 1898, 1918, 1922, 2015, 2048, 2050, 2061, 2069, 2078, 2080, 2109, 2136, 2158, 2159, 2170, 2171, 2180, 2182, 2183, 2192, 2205, 2208, 2240, 2241, 2250, 2254, 2264, 2271, 2277, 2285, 2289, **2332-2335**, 2336, 2338, 2347, 2359, 2369, 2376, 2427, 2430, 2456, 2461, 2471, 2481, 2485, 2490, 2502, 2504, 2508, 2533, 2535, 2538, 2544, 2571, 2602, 2633, 2642, 2656, 2682, 2687, 2701, 2702, 2770, 2916, 2922, 2938, 2951, 2976, 2978, 3002, 3004, 3016,

3025, 3040, 3067, 3070, 3073, 3120, 3133, 3163, 3169, 3212, 3226, 3233, 3234, 3295
Feyżu'llāh Efendi (Yaḥyā Efendi-zāde) 2152, 2339, 2419, 2421, 2442, 2617
Feżā'ilü Ṣalāti'n-nebī 332
Feẕleke (Arapça) 792
Feẕleke (Türkçe) 792
Feẕleketü'l-ḥisāb 3427
Fıḳh-ı Ebsaṭ 1307
Fıḳh-ı Ekber 725, 1307
Fındıḳ Emīr, bk. Aḥmed Efendi (Burusevī, Fındıḳ Emīr)
Fındıḳ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Fındıḳ, Ḳāsım Paşalı)
Fındıḳ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Fındıḳ, Ḳonevī, ö. 1099)
Fındıḳ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Fındıḳ, Ṣakkāk, ö. 1105)
Fındıḳlı 708, 851, 1092, 1845, 2106, 2109, 2351, 2357, 2649, 2773, 2954, 2955, 2982, 2997, 3242, 3246, 3269, 3319, 3356
Fındıḳlı Cāmi'-i Şerīfi 708, 2476
Fındıḳlılı Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Fındıḳlılı, Abdī)
Fırāt 2206
Fıstıḳlı 1979
Fī'd-da'avāt A'māli'l-yevm ve'l-leyle 1412
Fihrist-i Şāhān-ı Hem-demī 1785
Fikrī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Fikrī, Ḳasṭamonılı)
Fikrī Birāderi Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Fikrī Birāderi, Ḳasṭamonılı)
Fikrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde Fikrī, 1049'da Maġnisa ḳāḍīsi)
Fikrī, bk. Aḥmed Çelebi (Aḳsarāylı, şā'ir)
Fikrī, bk. İzzü'd-dīn Çelebi (Bülbül-zāde Abdu'llāh'ın oğlu, şā'ir)
Filboz Cāmi'i 320, 1415
Filibe 269, 275, 282, 363, 366, 368, 369, 370, 438, 439, 506, 515, 518, 526, 565, 566, 569, 570, 571, 574, 580, 612, 628, 630, 651, 755, 763, 779, 784, 857, 877, 890, 893, 902, 919, 928, 951, 953, 961, 984, 1016, 1019, 1025, 1034, 1059, 1072, 1074, 1096, 1115, 1120, 1135, 1161, 1175, 1192, 1211, 1228, 1246, 1259, 1262, 1278, 1298, 1432, 1443, 1463, 1475, 1486, 1487, 1490, 1500, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1522, 1530, 1533, 1544, 1601, 1811, 1836, 1880, 1893, 1894, 1923, 1946, 1959, 1961, 1965, 1967, 1972, 1976, 2008, 2012, 2013, 2085, 2086, 2155, 2206, 2213, 2218, 2269, 2271, 2272, 2277, 2278, 2280, 2351, 2358, 2464, 2469, 2482, 2484, 2487, 2595, 2609, 2624, 2632, 2645, 2646, 2648, 2653, 2756, 2757, 2787, 2793, 2798, 2800, 2801, 2803, 2804, 2809, 2810, 2920, 2949, 2966, 2990, 2998, 2999, 3012, 3017, 3057, 3074, 3098, 3141, 3145, 3146, 3155, 3164, 3180, 3199, 3215, 3242, 3245, 3267, 3375, 3379, 3381, 3385, 3386, 3387, 3388, 3389, 3391, 3404

Filibevī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Filibevī, şāʿir) {Avnī}
Fīrūz Aġa Medresesi 267, 486, 1115, 1134, 1189, 1234, 1271, 1302, 1798, 1849, 1953, 2042, 2178, 2193, 2387, 2425, 2489, 2500, 2516, 2623, 2627, 2669, 2701, 2752, 3016, 3021, 3036, 3052, 3118, 3131, 3193, 3259
Fīrūz Beg Medresesi 849, 2491, 2602, 2623, 2680, 2683, 2980, 3006, 3238
Fīrūz Paşa Medresesi 2817
Fīrūz-nāme 3076
Foça 3103
Foçalar 1153, 1793, 1827, 2068, 2191, 2493, 3033
Foçalar 723, 829, 1022, 1065, 1130, 1153, 1230, 1242, 1793, 1803, 1827, 1948, 2068, 2175, 2191, 2201, 2348, 2372, 2493, 2600, 2629, 2951, 3033
Fransa elçisi 3358
Fuḍayl Efendi (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Fuḍayl Efendi Dārü'l-ḥadīṯi 1083, 1118
Fuḍayl Efendi Medresesi 2100
Fuḍayliyye Medresesi 1292, 1849, 1960, 1970, 2079, 2364, 2381, 2598, 2611, 2623, 2633, 2661, 2676, 2980, 2987, 3061, 3238, 3241
Füṣūṣü'l-ḥikem 529, 1413
Fütūḥ-ı Alā'iyye 3427
Fütūḥī, bk. Abdü'l-ʿazīz Efendi (Edrinevī, şāʿir)
Füyūżī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Füyūżī, şāʿir)
Füzūnī, bk. Meḥemmed Efendi (Göynükli, şāʿir)

G

Ġabele 239
Ġaferyāt 1070, 2576
Ġaferyātī Mülaḳḳab Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Ġaferyātī, Mülaḳḳab)
Ġafūrī Efendi Zāviyesi 2757
Ġafūrī Şeyḫ Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ġafūrī, Şeyḫ, şāʿir) {Ġafūrī}
Ġalaṭ Şaʿbān, bk. Şaʿbān Efendi (Ġalaṭ, İstanbulī)
Ġalaṭa 230, 237, 252, 263, 280, 286, 309, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 365, 366, 367, 368, 372, 442, 497, 501, 507, 514, 543, 552, 555, 556, 557, 559, 560, 561, 567, 568, 571, 627, 654, 658, 671, 685, 687, 726, 727, 739, 743, 745, 786, 850, 856, 860, 867, 891, 900, 906, 908, 932, 940, 953, 959, 962, 965, 973, 986, 1010, 1020, 1025, 1027, 1029, 1036, 1044, 1058, 1062, 1065, 1066, 1098, 1104, 1108, 1118, 1134, 1142, 1148, 1152, 1191, 1249, 1252, 1276, 1322, 1335, 1438, 1439, 1464, 1465, 1471, 1472, 1473, 1477, 1478, 1480, 1482, 1483, 1487, 1491, 1492, 1496, 1499, 1500, 1501, 1502, 1505, 1513, 1514, 1524, 1525, 1544, 1547, 1555, 1556, 1612, 1817, 1826, 1878, 1888, 1890, 1893, 1896, 1957, 1973, 2010, 2011, 2056, 2073, 2095, 2097, 2106, 2108, 2113, 2139, 2143, 2144, 2183, 2198, 2212, 2215, 2235, 2242, 2243, 2267, 2269, 2271, 2274, 2276, 2277, 2342, 2366, 2372,

2399, 2402, 2405, 2426, 2432, 2439, 2442, 2454, 2464, 2478, 2479, 2480, 2492, 2516, 2585, 2624, 2749, 2754, 2783, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2790, 2791, 2797, 2798, 2805, 2865, 2920, 2938, 2944, 2947, 2949, 2951, 2959, 2976, 3001, 3008, 3017, 3028, 3030, 3059, 3067, 3070, 3072, 3074, 3102, 3110, 3123, 3127, 3137, 3149, 3163, 3164, 3198, 3210, 3223, 3246, 3261, 3279, 3322, 3325, 3327, 3329, 3333, 3337, 3341, 3351, 3369, 3374, 3375, 3376, 3377, 3383, 3385, 3386
Ġalaṭa Maḥkemesi 1194, 2518
Ġalaṭa Mevlevī-ḫānesi 309, 310, 1359, 1375, 2320, 2738, 2739
Ġalaṭa Sarāyı 741, 1199, 1252, 2058, 2296, 3009, 3169, 3361
Ġalaṭa Sarāyı Medrese-i Ḫāmisesi 2419, 2442, 2459, 2924, 2976
Ġalaṭa Sarāy Medrese-i Rābiʿası 2056, 2599, 3185
Ġalaṭa Sarāyı Medrese-i Sābiʿası 2094, 2139, 2199, 2402, 2480, 2669, 3143, 3173
Ġalaṭa Sarāyı Medrese-i Sādisesi 2095, 2947, 3249, 3253
Ġalaṭa Sarāyı Medrese-i Ṣāliṣe 1971, 2099, 2503, 3243
Ġalaṭa Sarāyı Medrese-i Ṣāminesi 2078, 2614, 2682
Ġalaṭa Sarāyı Medrese-i Ṣāniyesi 1252, 1487, 1817, 1853, 1924, 2104, 2346, 2602, 2634, 2648, 2805, 3131, 3140, 3145, 3175, 3210
Ġalaṭa Sarāyı Medrese-i Tāsiʿası 2983, 3149, 3240, 3254
Ġalaṭa Sarāyı Medrese-i Ūlāsı 1487, 1515, 1818, 1831, 1854, 2066, 2381, 2423, 2437, 2604, 2650, 2676, 3097, 3122
Ġalaṭalı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nişāncı Aḥmed Paşa İmāmı, Ġalaṭalı)
Ġamze vü Dil 1863
Ġanī-zāde Nādirī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Ġanī-zāde Nādirī)
Ġavṣī, bk. Mevlevī Şeyḫi Aḥmed Dede, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Ġavṣī}
Ġāyetü'l-beyān 976, 2230
Ġāyetü'l-itḳān 976
Ġazā-nāme 1608, 1609
Ġazā-nāme-i Ḳamaniçe 2868
Ġażanfer Aġa Medresesi 251, 262, 281, 414, 489, 497, 510, 518, 519, 632, 641, 649, 663, 674, 679, 763, 786, 789, 797, 863, 865, 899, 927, 955, 980, 1009, 1053, 1072, 1119, 1123, 1152, 1311, 1494, 1795, 1807, 1818, 1845, 1933, 1962, 2017, 2054, 2065, 2076, 2080, 2090, 2172, 2173, 2190, 2194, 2282, 2338, 2348, 2356, 2371, 2401, 2432, 2464, 2524, 2538, 2600, 2672, 2926, 2973, 3007, 3027, 3032, 3215, 3230, 3268
Ġażanfer Aġa Medrese-i Ṣāniyesi 2962, 3258
Ġażanfer Efendi (Vizeli, Bayramī Şeyḫi) 311
Ġazavāt-ı Mesleme 239
Ġāzī Evrenos 483
Ġāzī Giray 401, 2823, 2848, 3300, 3302
Ġāzī Ḫudāvendigār Medresesi 218,

272, 278, 289, 383, 416, 576, 660, 683, 705, 754, 795, 806, 820, 821, 840, 843, 861, 888, 964, 998, 1094, 1173, 1193, 1314, 1535, 1848, 2448, 2452, 2677, 3051, 3113, 3394
Ġāzī Paşa Medresesi 3154, 3212, 3277
Ġāzī Ṭurḫan Medresesi 2181, 2969
Ġāzī, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (ḳāḍī, şāʿir)
Ġāzī, bk. Meḥemmed Paşa (Şeh-süvār-zāde, şāʿir)
Ġazze 3299, 3359
Gedāyī Alī, bk. Alī Efendi (Gedāyī, Bosnalı, şāʿir)
Gede Ġırre (?) Medresesi 2691
Gedik Paşa (yer ismi) 3317, 3348, 3360
Gedik Paşa Ḥammāmı 3317, 3360
Gedüs 1305, 2960, 3071, 3072, 3098
Gegri 222
Gekibuze 212, 239, 436, 438, 488, 651, 662, 837, 1255, 2156, 2369, 2810, 2965, 3238
Gekibuze Medresesi 837
Gelibolı 290, 291, 309, 372, 375, 377, 379, 418, 433, 439, 476, 627, 629, 636, 693, 729, 755, 771, 835, 841, 851, 876, 909, 924, 934, 1045, 1063, 1082, 1089, 1104, 1165, 1174, 1203, 1251, 1269, 1276, 1336, 1338, 1368, 1378, 1428, 1431, 1535, 1803, 1804, 1822, 1934, 1943, 1981, 1982, 2002, 2016, 2055, 2069, 2106, 2156, 2160, 2163, 2191, 2194, 2196, 2208, 2213, 2256, 2289, 2294, 2404, 2477, 2483, 2508, 2526, 2605, 2606, 2700, 2821, 2854, 2951, 3011, 3066, 3175, 3230, 3253
Gelibolı Mevlevī-ḫānesi 1336, 1378
Gelibolılı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Emīn-i Fetvā, Gelibolılı)
Gelibolılı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Fetvā-emīni, Gelibolılı)
Gelibolılı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Gelibolılı, şāʿir) {Naʿtī}
Gelibolılı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Gelibolılı, şāʿir) {Nüvīdī}
Gelibolılı Mektūbī Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Gelibolılı, Mektūbī)
Gelibolılı Şeyḫī, bk. Meḥemmed Efendi (Gelibolılı Şeyḫī, Anḳaravī Efendi Şeyḫīsi)
Gemlik 219, 432, 639, 653, 766, 776, 957, 1109, 1153, 1203, 1265, 1297, 1806, 1807, 1939, 1941, 1946, 2076, 2081, 2183, 2372, 2373, 2474, 2525, 2587, 2606, 2635, 3103
Genc Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫ, Genc)
Gence 3226, 3236, 3394
Gence Ḳalʿası 3361
Gencī, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Gencü'l-envār 2851, 2853
Gercanis 2161
Gerede 2749
Gerger 2206
Gergerī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Gergerī, 1109'da Bosna ḳāḍīsi)
Germiyān 888, 3002
Germiyānoġlı Medresesi 283
Gevher Ḫān Sulṭān 549

Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi 237, 275, 429, 433, 516, 569, 630, 639, 654, 706, 715, 738, 741, 759, 778, 799, 834, 847, 863, 867, 881, 918, 1069, 1158, 1190, 1192, 1193, 1197, 1202, 1235, 1314, 1808, 1815, 1821, 1854, 1894, 1967, 2057, 2067, 2075, 2153, 2354, 2473, 2583, 2652, 2661, 2955, 2966, 3053, 3242, 3257, 3373
Geyve 1657
Ġınāyī, bk. Abdü'l-ġafūr Efendi (İstanbulī, Aḳḳaftān-zāde, şā'ir)
Ġınāyī, bk. Aḥmed Beg (İstanbulī, Sipāhī, şā'ir)
Ġınāyī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Maġnisavī, Ġınāyī-zāde, şā'ir) {İlmī}
Gīlān 1024, 2953
Girasun/ Giresin 1014, 1225, 2583
Girid 548, 549, 551, 553, 581, 1040, 1293, 1431, 1447, 1450, 1451, 1557, 1558, 1602, 1627, 1801, 1877, 1919, 1933, 1995, 2305, 2854
Girid Seferi 75, 791, 937, 1188, 1431
Girih-gīrī-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Girih-gīrī-zāde, Burusevī)
Gīsūdār Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, Gīsūdār, şā'ir) {Ḳādirī}
Ġolos Ḳal'ası 3328
Göçi-i Kebīr 3019
Gökceṭaġ 2429, 2579, 2625, 2989, 2990, 3019, 3057, 3197
Gökdere Medresesi 776, 1117, 1156, 2123, 2137, 2495, 2688, 2925, 2927, 2946, 2962, 3181
Gökdereli-zāde Efendi, bk. Aḥmed Efendi (Gökdereli-zāde, 1043'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)
Gökṣu Mezāristānı 2459
Gölbāzārı 1046
Gölbāzār-ı Bolı 2662, 3110, 3146
Gölbāżār-ı Burusa 2209
Gölbāzārī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Gölbāzārī, 1080'de Bosna ḳāḍīsi)
Gördüs 2140
Gördüs Ḳal'ası 3328
Grebneş 1239
Grebneşī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Grebneşī, 1089'da Selanik ḳāḍīsi)
Ġūl Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ġūl, 1051'de Maġnisa ḳāḍīsi)
Güftī, bk. Alī Efendi (Edrinevī, şā'ir)
Güftī, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrinevī Dervīş, şā'ir)
Gügercinlik 2403, 2465, 2484, 2513, 3004, 3005
Gül Cāmi'i 1373
Gül ü Nev-rūz 1175
Gülābī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Gülābī, Edrineli)
Güldeste-i Riyāż-ı İrfān ve Vefeyāt-ı Dānişverān-ı Nādire-dān 3408
Gül-i Ṣad Berg 287
Gülşenī Zāviyesi 1338, 2210, 2227
Gülşeni Şeyḫī Alī, bk. Alī Efendi (Gülşenī Şeyḫi, Edrineli)
Gülşenü'l-ḫulefā 3429
Gümrük İskelesi 3318
Gümrükci Aḥmed Aġa 3328
Gümrükci Ḫˇācesi, bk. Meḥemmed Efendi (Gümrükci Ḥüseyn Paşa Ḫˇācesi, Bolılı)
Gümrükci Ḥüseyn Paşa Ḫˇācesi Meḥemmed, bk. Meḥemmed

Efendi (Gümrükci Ḥüseyn Paşa Ḫˇācesi, Bolılı)
Gümrükci Ḥüseyn Paşa-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Gümrükci Ḥüseyn Paşa-zāde, 1126'da İzmir ḳāḍīsi)
Gümrükci Maḥmūd Aġa Ḫˇācesi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Gümrükci Maḥmūd Aġa Ḫˇācesi, Alī Efendi-zāde Eniştesi)
Gümülcine 213, 277, 366, 478, 483, 568, 572, 574, 637, 669, 743, 764, 794, 800, 857, 924, 1053, 1065, 1082, 1212, 1298, 1315, 1806, 2191, 2202, 2342, 2343, 2362, 2372, 2373, 2374, 2474, 2501, 2526, 2587, 2606, 2952, 3045, 3180
Gümülcineli Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Gümülcineli, 1094'te Burusa ḳāḍīsi)
Gümülcineli Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Gümülcineli, 1124'te Bālī Paşa Medresesi müderrisi)
Gümülcineli Alī, bk. Alī Efendi (Gümülcineli, ö. 1041)
Gümüşayaḳ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Gümüşayaḳ-zāde, 1096'da Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Gümüşdīvīt Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Gümüşdīvīt, Maġnisalı)
Gürci 3355
Gürci Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Gürci, Ṣadr-ı aʿẓam)
Gürci Muṣṭafā Paşa (1064'te Yeñiçeri Aġası, dül-bend aġası) 1451, 1560, 1561
Gürci Nebī 1421, 1422
Gürci Nebī Vaḳʿası 1422
Güreşci-zāde Ḥāfiẓ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Güreşci-zāde Ḥāfiẓ, şāʿir) {Belīġ}
Gürgür Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Gürgür, Ḳaraḥiṣārlı)
Güri 3356
Gürz Ḥācī (şaḳī) 1878, 1879
Güzelḥiṣār 230, 258, 568, 707, 709, 766, 896, 908, 932, 984, 1029, 1032, 1073, 1112, 1198, 1306, 1309, 1425, 1806, 1807, 2100, 2153, 2163, 2194, 2391, 2467, 2605, 2646, 2701, 3010, 3206, 3402
Güzelḥiṣār-ı Aydın, bk. Aydın Güzelḥiṣārı
Güzelḥiṣār-ı Menemen, bk. Menemen Güzelḥiṣārı
Güzelḥiṣārī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Güzelḥiṣārī, 1108'de Burusa ḳāḍīsi)

H

Ḫabbāziyye Medresesi 251, 285, 767, 777, 782, 788, 873, 1158, 1229, 1969, 1974, 2082, 2165, 2420, 2434, 2453, 2481, 2615, 2655, 2964, 2973, 3036, 3130, 3203, 3235
Ḥabeş 1938, 3359
Ḥabīb Beg (Mīrzā Meḥemmed'in babası) 1230
Ḥabīb Dede (Bosnevī, Mevlevī dervīşi, şāʿir) {Ḥabībī} **590-591**
Ḥabīb Efendi (Aḳsarāyī, 1070'de Papasoġlı Medresesi müderrisi) **809-810**, 950, 2114
Ḥabīb Efendi (Ayaşī) 220
Ḥabīb Efendi (Bayramī Şeyḫi, Belġradī) 311
Ḥabīb Efendi (İstanbulī, Ḫalvetī Şeyḫi) 1372

Ḥabīb Efendi (Ḳara) 219
Ḥabīb Efendi, (Ḫusrev Paşa İmāmı, Bosnalı) **267**, 380, 476, 632, 685, 847, 888, 894,
Ḥabīb el-İstanbulī (Ḫalvetī Şeyḫi) 302
Ḥabīb-i Acemī (Nūrbaḫşī silsileden) 318
Ḥabībī, bk. Ḥabīb Dede (Bosnevī, Mevlevī dervīşi, şāʿir)
Hābīl Efendi 287
Hābīl Efendi (Hābīl-zāde Meḥemmed'in oğlu, 1106'da Monlā Ḫusrev Medresesi müderrisi) **2123**, 2137, 2426
Hābīl-zāde Hābīl, bk. Hābīl Efendi (Hābīl-zāde, 1106'da Monlā Ḫusrev Medresesi müderrisi)
Hābīl-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Hābīl-zāde, 1048'de Diyārbekr ḳāḍīsi)
Hābīl-zāde Ömer, bk. Ömer Efendi (Hābīl-zāde, 1089'da Medīne ḳāḍīsi, şāʿir) {Avnī}
Ḥācce Fāṭıma Medresesi 2077, 2079, 2139, 3042, 3100, 3168
Ḥācce Ḫātūn Medresesi 250, 1160, 2675
Ḫˇāce Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḫˇāce, Adanalı)
Ḫˇāce Aḥmed-i Ṣādıḳ 324
Ḫˇāce Fażlu'llāh, bk. Fażlu'llāh Efendi (Ḫˇāce, Naḳş-bendī Şeyḫi, Taşkendī)
Ḫˇāce Fesād Müsveddesi, Ḥüsām Efendi (Ḫˇāce Fesād Müsveddesi)
Ḫˇāce Ḫayrü'd-dīn Medresesi 280, 431, 441, 492, 633, 655, 673, 730, 745, 756, 799, 863, 873, 950, 974, 1009, 1011, 1053, 1199, 1239, 1268, 1810, 1821, 1841, 1962, 1975, 2071, 2086, 2096, 2134, 2169, 2201, 2349, 2379, 2420, 2442, 2499, 2595, 2654, 2699, 2809, 2822, 2979, 2983, 3026, 3028, 3101, 3127, 3136, 3140
Ḫˇāce İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Ḫˇāce, Babaṭaġī)
Ḫˇāce Kemāl Medresesi 2688, 2969, 3004
Ḫˇāce Kemālü'd-dīn Medresesi 1263
Ḫˇāce Meḥemmed Efendi (Maġnisa Murādiyye Medresesi müderrisi) 419
Ḫˇāce Meḥemmed-i Ḳaramanī Mescidi 1174
Ḫˇāce Paşa (yer adı) 1428, 3296, 3357, 3360
Ḫˇāce Paşa Cāmiʿ-i Şerīfi 2717, 3283
Ḫˇāce Rüstem Medresesi 937, 2630, 3051, 3265
Ḫˇāce Saʿdü'd-dīn Efendi Zāviyesi 304, 1026, 1065, 1242, 1378, 1789, 1825, 2215, 2397, 2479, 3201
Ḫˇāce Ṣalāḥ-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḫˇāce Fesād-zāde, Ebu'l-maʿālī)
Ḫˇāce Ṭursun Medresesi 757, 1044, 1105, 1225
Ḫˇāce Vaṭan Zāviyesi 325
Ḫˇāce Zeynü'd-dīn Medresesi 981
Ḫˇācegī Medresesi 1920, 2094, 2115, 2416, 2518, 2683, 2704, 2752, 3016, 3263
Ḫˇāce-i Kāşānī (Naḳşī Şeyḫi) 299
Ḫˇāce-i Ḳużāt 1911
Ḫˇāce-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḫˇāce-zāde, 1143'te Mekke ḳāḍīsi) 3346, 3372

Ḫˇāce-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḫˇāce-zāde, Rūmili ṣadrı)
Ḫˇāce-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḫˇāce-zāde, Seyyid, 1118'de Emre Ḫˇāce Medresesi müderrisi)
Ḫˇāce-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Ḫˇāce-zāde, 1060'da İstanbul ḳāḍīsi)
Ḫˇāce-zāde Ḫazīnedārı, bk. Ḥüseyn Efendi (Ḫˇāce-zāde Efendi Ḫazīnedārı, 1125'te Fetḥ-i Ġāzī Medresesi müderrisi)
Ḫˇāce-zāde Luṭfu'llāh, bk. Luṭfu'llāh Efendi (Ḫˇāce-zāde, 1106'da Burusa ḳāḍīsi, şā'ir) {Luṭfī}
Ḫˇāce-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḫˇāce-zāde, Burusevī, şā'ir) {Vāḳıf}
Ḫˇāce-zāde Mes'ūd, bk. Mes'ūd Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḫˇāce-zāde)
Ḫˇāce-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḫˇāce-zāde, 1070'de Vālide Sulṭān Medresesi müderrisi)
Ḫˇāce-zāde Nā'ibi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫˇāce-zāde Nā'ibi, Niksarī)
Ḫˇāce-zāde Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Ḫˇāce-zāde)
Ḥācılar Maḥallesi 530
Ḥācī Alī (isyancı) 1443, 1876
Ḥācī Alī (tüccār) 2218
Ḥācī Alī, bk. Alī Paşa (el-Ḥāc, Ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1112)
Ḥācī Bayram Medresesi 2060
Ḥācī Bayram-ı Velī (Şeyḫ) 311, 1251
Ḥācī Bektaş-ı Velī 1856
Ḥācī Evḥad Şeyḫi Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (el-Ḥāc Evḥad Şeyḫi, Zaġferānborlılı, şā'ir)
Ḥācī Ḫalīfe (Menteşeli, Naḳşī Şeyḫi) 298
Ḥācī Ḫalīfe, bk. Muṣṭafā Efendi, (Ḥācī Ḫalīfe, Kātib Çelebi)
Ḥācī Ḥamza Medresesi 1024, 1267, 1287, 1973, 2383, 2487, 2626
Ḥācī Ḥasan Medresesi 3170
Ḥācī Ḥasan-zāde Medresesi 259, 272, 482, 679, 723, 725, 777, 783, 826, 965, 969, 1013, 1141, 1144, 1164, 1223, 1272, 1275, 1290, 1316, 1838, 1840, 1941, 2080, 2121, 2134, 2141, 2182, 2348, 2423, 2428, 2497, 2512, 2534, 2634, 2641, 2655, 2657, 2948, 3000, 3056, 3134, 3150, 3159, 3178, 3197, 3236, 3270, 3397
Ḥācī Ḥasan-zāde Mescid-i Şerīfi 3052, 3126
Ḥācī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Ḥācī, Tābi'-i Muṣāḥib Paşa)
Ḥācī İlyās İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥācī İlyās İmāmı, Burusevī)
Ḥācī İlyās Medresesi 1270, 1790, 2063, 2098, 2339, 2603, 2692, 2919, 2939, 2975, 3173
Ḥācī İsmā'īl Medresesi 2603
Ḥācī Mü'min-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Çelebi (el-Ḥāc Mü'min-zāde, şā'ir) {Naẓīf}
Ḥācī Ömer-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḥācī Ömer-zāde, Burusevī)
Ḥācī Ṭoġan Medresesi 1272, 2519
Ḥācī Ṭursun Medresesi 2963
Ḥācī Velī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥācī

Velī-zāde, Burusevī)
Ḥācī Yūsuf-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḥācī Yūsuf-zāde, 1114'te Şām ḳāḍīsi)
Ḥācī Yūsuf-zāde, bk. Aḥmed Efendi, (Ḥācī Yūsuf-zāde, 1056'da Eyyūb Medresesi müderrisi, şā'ir) {Żamīrī}
Ḥācib-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥācib-zāde, 1094'te Diyārbekr ḳāḍīsi, şā'ir) {Rev'ī}
Ḥācīoġlı (ḳaṣaba) 2596
Ḥācīoġlı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḥācīoġlı, 1076'da Dārü'l-ḥadīṯ müderrisi)
Ḥācīoġlıbāzārı 1070, 1130, 1389, 1435, 1438, 1934, 2963
Ḥācīoġlıbāzārı Şeyḫi Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḥācīoġlıbāzārı Şeyḫi, Şeyḫ)
Ḥācī-zāde Muṣṭafā Efendi 898, 971, 978, 1012, 1205, 2190
Ḥācī-zāde Mülāzımı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḥācī-zāde Mülāzımı, Ḳaramanī)
Ḥācī-zāde, bk. Aḥmed Efendi (Edrineli Ḥācī Yaḥyā-zāde, Ḥācī-zāde)
Ḥadā'iḳ-ı Aṭāyī, bk. ***Ẕeyl-i Aṭāyī***
Ḥadā'iḳu'l-ḥaḳā'iḳ fī-tekmileti'ş-Şaḳā'iḳ, bk. ***Ẕeyl-i Aṭāyī***
Ḫādım Ca'fer Aġa Dārü'l-ḥadīṯi 1225
Ḫādım Ḥasan Paşa Medresesi 211, 256, 269, 271, 292, 374, 436, 482, 490, 504, 650, 670, 710, 733, 763, 765, 790, 843, 859, 938, 989, 1007, 1033, 1043, 1072, 1129, 1139, 1146, 1189, 1227, 1231, 1241, 1263, 1294, 1813, 1830, 1956, 2079, 2167, 2170, 2357, 2573, 2576, 2611, 2672, 2806, 2818, 3056, 3118, 3186
Ḫādım Ḳarındaşı Ḥasan 1423, 1424
Ḫadīce Sulṭān 1722, 2078, 2344, 2924, 3118, 3229, 3326, 3357, 3366
Ḫadīce Sulṭān (IV. Mehmed'in kızı) 1437
Ḫadīce Sulṭān Cāmi'-i Şerīfi 1334
Ḫadīce Sulṭān Medresesi 226, 256, 269, 374, 416, 436, 480, 482, 489, 521, 567, 570, 572, 650, 655, 660, 690, 733, 777, 878, 879, 891, 894, 898, 928, 931, 952, 1083, 1104, 1108, 1206, 1239, 1256, 1293, 1520, 1816, 1826, 1833, 1927, 1942, 2096, 2164, 2170, 2283, 2399, 2437, 2445, 2461, 2466, 2481, 2499, 2531, 2655, 2663, 2666, 2811, 2813, 3016, 3029, 3140, 3172, 3191, 3237, 3245
Ḫadīce-i Kübrā 730, 764, 2230
Ḥadīṯ-i Erba'īn 2449, 3285
Ḥadīṯ-i Erba'īn Tercemesi 3063
Ḥadīḳatü'l-ḥaḳā'iḳ fī-tekmileti'ş-Şaḳā'iḳ, bk. ***Ẕeyl-i Aṭāyī***
Ḥadīḳatü'l-vüzerā 3063
Ḫaffāf Hirre-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Hirre-zāde, Ḫaffāf Hirre-zāde)
Ḫaffāf-ḫāne 3363
Ḫaffāf-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḫaffāf-zāde, İstanbulī)
Ḫaffāf-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Üsküdarī, Ḫaffāf-zāde)
Ḥāfiẓ Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḥāfiẓ, Merzifonī)

Ḥāfiẓ Aḥmed Paşa Medresesi 381, 738, 952, 3189, 3249
Ḥāfiẓ Efendi (Eyyūbī, şāʿir) 1082
Ḥāfiẓ Efendi Ketḫudāsı Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Ḥāfiẓ Efendi Ketḫudāsı, 1082'de Cenābī Efendi Medresesi müderrisi)
Ḥāfiẓ Ḳudsī, bk. Aḥmed Efendi (Ḥāfiẓ Ḳudsī, Seyyid)
Ḥāfiẓ Meḥemmed Efendi 228, 371, 376, 435, 673, 757, 781, 796, 812, 956, 1054, 1202, 1251, 1264, 1847, 1921, 2089, 2169, 2482, 2927
Ḥāfiẓ Meḥemmed Efendi (Çalıḳ Dāmādı, Ḥāfiẓ)
Ḥāfiẓ Meḥemmed Efendi (Maġnisa ḳāḍīsi) 225
Ḥāfiẓ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Ḥāfiẓ, Ḳasṭamonılı)
Ḥāfiẓ Muṣṭafā Çelebi Mescidi 2216
Ḥāfiẓ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳara İbrāhīm Paşa İmāmı, Ḥāfiẓ), bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳara İbrāhīm Paşa İmāmı, Ḥāfiẓ)
Ḥāfiẓ Paşa 986
Ḥāfiẓ Paşa Medresesi 220, 262, 269, 385, 419, 642, 659, 712, 714, 799, 813, 859, 870, 887, 926, 958, 986, 996, 1041, 1148, 1149, 1152, 1159, 1235, 1267, 1302, 1798, 1924, 1933, 1942, 1952, 1958, 2144, 2344, 2357, 2360, 2390, 2395, 2473, 2481, 2490, 2594, 2598, 2958, 3031, 3245
Ḥāfiẓ Paşa Vaḳʿası 443
Ḥāfiẓ Şaʿbān, bk. Şaʿbān Efendi (Ḥāfiẓ, Ḳasṭamonī)
Ḥāfiẓ Yūsuf Efendi (1058'de Ṣofya ḳāḍīsi) 574, 663, 820, 876, 969, 1527,
Ḥāfiẓ Yūsuf, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥāfiẓ Yūsuf, şāʿir){Ḥāfiẓ}
Ḥāfiẓ Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ḥāfiẓ, 1109'da Arabiyye Medresesi müderrisi)
Ḥāfiẓ Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ḥāfiẓ, 1119'da Ḳonya ḳāḍīsi)
Ḥāfiẓ, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Südci-zāde Dervīş, Ümmī Sinān-zāde Ḥāfiẓı, şāʿir) {Ḥāfiẓ}
Ḥāfiẓ, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥāfiẓ Yūsuf, şāʿir)
Ḥāfiẓ, bk. Muṣṭafā Çelebi (Ḫaylī Ḥāfiẓı, şāʿir)
Ḥāfiẓ-zāde Alī-cān, bk. Alī Efendi (Ḥāfiẓ-zāde Alī-cān, 1061'de Ġāzī Ḫudāvendigār Medresesi müderrisi)
Ḥāfiẓ-zāde Efendi (Mesih Paşa Medresesi müderrisi) 629
Ḥāfiẓ-zāde Efendi (Şeyḫ) 1201
Ḥāfiẓ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Saʿdī Efendi (Ḥāfiẓ-zāde, 1102'de Ḫusrev Ketḫudā Medresesi müderrisi, şāʿir) {Saʿdī}
Ḥāfiẓ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥāfiẓ-zāde, Şeyḫ)
Ḥāfiẓ-zāde Ṣāliḥ Meḥemmed, bk. Ṣāliḥ Meḥemmed Efendi (Ḥāfiẓ-zāde, 1128'de Ḥamza Beg Medresesi müderrisi)
Ḥafṣa 306, 2349
Ḫāḳāniyye-i Vefā Medresesi 237, 269, 273, 362, 363, 416, 422, 423, 426, 477, 478, 564, 635, 640, 650, 665, 669, 718, 733, 759, 763, 769, 815, 817, 847, 856, 881, 918, 965, 1042, 1078,

1158, 1172, 1258, 1290, 1298, 1318, 1469, 1487, 1489, 1498, 1504, 1508, 1825, 1838, 1851, 1892, 1942, 2013, 2067, 2096, 2103, 2178, 2272, 2274, 2277, 2338, 2341, 2392, 2469, 2473, 2615, 2618, 2652, 2659, 2663, 2791, 2792, 2987, 3000, 3022, 3140, 3162, 3250
Ḫākī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Ḥaḳḳī İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Şeyḫ, İstanbulī, şā'ir, yazar) {Ḥaḳḳī}
Ḥaḳḳī, bk. İsmā'īl Efendi (Şeyḫ, İstanbulī, şā'ir, yazar)
Ḥalāvī Medresesi 1250
Ḥaleb 214, 221, 223, 243, 244, 253, 260, 270, 280, 282, 286, 337, 338, 341, 355, 359, 360, 361, 364, 365, 367, 368, 387, 388, 415, 416, 429, 434, 441, 457, 478, 481, 487, 497, 501, 502, 546, 558, 560, 562, 563, 564, 565, 568, 570, 572, 582, 633, 640, 671, 689, 690, 692, 715, 724, 726, 727, 730, 733, 734, 735, 743,746, 750, 753, 779, 786, 789, 791, 802, 814, 829, 867, 873, 878, 895, 896, 904, 908, 918, 930, 938, 942, 955, 958, 969, 973, 976, 1001, 1011, 1015, 1027, 1042, 1044, 1053, 1058, 1064, 1066, 1098, 1108, 1116, 1122, 1142, 1158, 1162, 1196, 1229, 1235, 1243, 1245, 1250, 1281, 1282, 1306, 1424, 1426, 1428, 1442, 1449, 1469, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1500, 1501, 1516, 1518, 1559, 1560, 1815, 1839, 1840, 1851, 1885, 1890, 1891, 1892, 1893, 1915, 1938, 2007, 2009, 2010, 2017, 2020, 2031,2106, 2122, 2124, 2142, 2144, 2159, 2173, 2178,2179, 2183, 2188, 2198, 2199, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2276, 2341, 2364, 2372,2373, 2377, 2379, 2382, 2405, 2433, 2467, 2474, 2477, 2597, 2605, 2767, 2768, 2769, 2770, 2771, 2772, 2775, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2793, 2794, 2815, 2824, 2826, 2859, 2868, 2873, 2878, 2903, 2920, 2940, 2941, 2957, 2958, 2967, 2976, 2985, 2987, 3001, 3003, 3010, 3022, 3023, 3030, 3053, 3057, 3062, 3103, 3106, 3122, 3137, 3150, 3160, 3184, 3194, 3196, 3203, 3211, 3223, 3229, 3232, 3242, 3244, 3246, 3261, 3269, 3296, 3298, 3302, 3304, 3307, 3308, 3318, 3319, 3321, 3322, 3325, 3329, 3336, 3338, 3339, 3345, 3347, 3350, 3357, 3359, 3361, 3370, 3374, 3375, 3377, 3378, 3379, 3380, 3381, 3382, 3388, 3405, 3406
Ḥaleb Müftīsi Kevākibī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kevākibī-zāde, Ḥaleb Müftīsi, ö. 1096)
Ḥalebī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḥalebī, 1046'da Mıṣr ḳāḍīsi)
Ḥalebī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi, (Ḥalebī, şā'ir) {Edīb}
Ḥalebī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥalebī, Ebu's-su'ūd-zāde Tābi'i, ö. 1065)

Ḥalebī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥalebī, şā'ir, ö. 1080) {Ẕihnī}
Ḥalebī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḥalebī, 1074'te Ġalaṭa ḳāḍīsi, ö. 1075)
Ḥalebī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḥalebī, şā'ir, müverriḫ, ö. 1128) {Na'īmā}
Ḥalebī Pīr Meḥemmed, bk. Pīr Meḥemmed Efendi (Ḥalebī, 1070'de Maġnisa ḳāḍīsi)
Ḥalebī Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ḥalebī, İbn Sülūm)
Ḥalebī Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Ḥalebī, 1058'de Edrine Selīmiyyesi müderrisi)
Ḥalebiyye Medresesi 217, 218, 285, 383, 475, 631, 903, 941, 1087, 1100, 1534, 1792, 1820, 1923, 1944, 1951, 1972, 2155, 2186, 2204, 2391, 2395, 2613, 2614, 2671, 2815, 2992, 3049, 3208, 3218, 3219, 3266
Ḫalḫālī 2335
Ḥālıcılar Köşki 2755, 3359
Ḥālıcı-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḥālıcı-zāde, Uşşāḳlı)
Ḥālıcı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḥālıcı-zāde, 1077'de Edrine ḳāḍīsi)
Ḫalīc-i Ḳosṭanṭıniyye 423, 1131, 1207, 1357
Ḫalīfe-i Muḳābele-i Süvārī Medresesi 2071, 2386, 2398, 2698, 2699
Ḫalīfe-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḫalīfe-zāde, Eyyūblu, 1070'de Mihrümāh Sulṭān Medresesi müderrisi)
Ḫalīl Aġa (Bustāncıbaşı, Ketḫudā-zāde) 3348
Ḫalīl Aġa (Çāvuşbaşı Ḳāḍī) 3340
Ḫalīl Aġa (Ḫāṣekī Aġa, el-Ḥāc) 3313
Ḫalīl Aġa (Yeñiçeri Aġası) 387, 1445
Ḫalīl Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Reşkī} **3422**
Ḫalīl Efendi 497, 784, 785, 1245, 1258, 1974, 2530, 2692
Ḫalīl Efendi (1059'da Bosna ḳāḍīsi, ö. 1067) 578, **762**, 1532
Ḫalīl Efendi (1099'da Medīne ḳāḍīsi) 1799
Ḫalīl Efendi (1120'de Ḳāḍī Maḥmūd Medresesi müderrisi, ö. 1124) **2530**
Ḫalīl Efendi (1140'da Cāmi'-i Atīḳ Medresesi müderrisi) 3218
Ḫalīl Efendi (Ṯāniye-i Üçşerefeli Medresesi müderrisi) 3219
Ḫalīl Efendi (Anṭāḳī Mülāzımı, Aḳsarāylı) 2352, **2356-2357**, 2496, 2817, 3026, 3035, 3270
Ḫalīl Efendi (Āsitāne-i Mevlānā şeyḫi) 2229
Ḫalīl Efendi (Cābī-zāde, şā'ir) {Fā'iż} **3427-3429**
Ḫalīl Efendi (Celeb, Edrineli, ö. 1128) 1929, 2057, 2082, 2200, 2277, 2470, 2478, 2495, 2499, 2534, 2538, 2640, **2654-2656**, 2668, 2673, 2680, 2784, 2785, 2798, 2966, 3137, 3222, 3223
Ḫalīl Efendi (Çāker Aġa-zāde, 1072'de Üsküdar ḳāḍīsi) 777, 858, 881, 920, 927, 984, 987, 1057, **1137-1138**, 1141, 1143, 1316, 1503, 1513, 1525, 2068
Ḫalīl Efendi (dergāh-ı 'ālī-sipāhīlerinden, Beyāżī-zāde Dāmādı Maḥmūd'un babası) 1814
Ḫalīl Efendi (Diẕdār-zāde Zāviyesi

Şeyḫi) 1351
Ḫalīl Efendi (Edrinevī İsmā'īl Efendi-zāde, şā'ir) {Naṣībī} **1754**
Ḫalīl Efendi (Elmalılı, Ḳara) 2713
Ḫalīl Efendi (Fāżıl, Ḳara, Birgili, 1119'da Anaṭolı ṣadrı, yazar) 1297, 1838, 1891, 2009, 2048, 2057, 2082, 2100, 2178, 2187, 2268, 2270, 2354, 2362, 2393, 2400, 2401, 2439, 2452, 2471, 2478, 2484, 2500, 2501, **2506-2510**, 2526, 2545, 2619, 2635, 2664, 2700, 2779, 2780, 2816, 2819, 2921, 2979, 2980, 3031, 3110, 3122, 3140, 3175, 3223, 3383, 3384, 3427
Ḫalīl Efendi (İmām-ı Sulṭānī Ḳaba) 1253, 1499, 1825, 1832, 1837, 1893, 1926, 1928, 2010, 2047, 2083, 2092, 2108, 2113, 2183, 2202, 2268, 2380, 2399, **2438-2440**, 2467, 2497, 2501, 2517, 2606, 2619, 2624, 2664, 2781, 3140, 3232
Ḫalīl Efendi (İstanbulī Ḫalīl, İmām Bezmī, şā'ir) {Bezmī} **3407-3408**
Ḫalīl Efendi (İstanbulī, 1079'da Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) **963-964**
Ḫalīl Efendi (İstanbulī, Çengī, şā'ir) {Zekī} **2847-2848**
Ḫalīl Efendi (İstanbulī, Emrūdcı-zāde, şā'ir) {Bāhir} **2828-2829**
Ḫalīl Efendi (İstanbullu, ö. 1079) 963
Ḫalīl Efendi (Ḳara, 1030'da Saḳız ḳāḍīsi) 211, 271, 280, 283, 291, 379, 489, 497,
Ḫalīl Efendi (Ḳara, Ḫˇāce) 1284,
Ḫalīl Efendi (Ḳāsım Paşa şeyḫi) 1815
Ḫalīl Efendi (Kellā, Deñizlili) 2095, **2339-2340**, 2353, 2365, 2442, 2576, 2702, 2939
Ḫalīl Efendi (Kürd, Diyārbekrī) **714-715**, 837, 1082
Ḫalīl Efendi (Manav) 366, 686
Ḫalīl Efendi (Maṭbaḫ-emīni) 3350
Ḫalīl Efendi (Menteş-zāde) 2691, 2962
Ḫalīl Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Abdī Dede-zāde) 310, **1393-1394**
Ḫalīl Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Sālik} 310, **3286-3288**
Ḫalīl Efendi (Sinobī Ḳaba) **777-778**, 810, 821, 941, 1227, 1859
Ḫalīl Efendi (Ṣolaḳ-zāde, İstanbulī) 1024, 1068, 1096, 1252, **1266-1267**, 1283, 1287, 1526, 1529, 1531, 1818, 1836, 1924, 1937, 2086, 2092, 3232
Ḫalīl Efendi (Süleymān Paşa Ḫˇācesi, Erżurūmī) **2685**
Ḫalīl Efendi (Şāmī, 1064'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) 577, 648, 681, 733, 870, 922, 952, 961, **1003**, 1024, 1121, 1277, 1521, 1539
Ḫalīl Efendi (Şerīf Seyyid, Ḳādirī Şeyḫi) 316, 317
Ḫalīl Efendi (Şeyḫ) 1979, 2529
Ḫalīl Efendi (Ṭabīb, Ḳoca Emīr-zāde) **1807-1808**, 1891, 1967, 2047, 2064, 2198, 2349, 2432, 2604
Ḫalīl Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḫalīl Efendi-zāde)
Ḫalīl Meḥemmed Efendi (Baba) 927
Ḫalīl Paşa (Aġrıboz muḥāfıẓı) 2001

Ḫalīl Paşa (aslen Arnavud, Ṣadr-ı aʿẓam) **2774**, 3209, 3341, 3363
Ḫalīl Paşa (Baṣra vālīsi) 3304
Ḫalīl Paşa (Belġrad muḥāfıẓı) 3335
Ḫalīl Paşa (Bustāncıbaşı) 3331
Ḫalīl Paşa (IV. Murād'ın Ṣadr-ı aʿẓamı) 337, 338, 341, 349,
Ḫalīl Paşa (Ḳapudan) 336
Ḫalīl Paşa (Ḳoca) 1995
Ḫalīl Paşa (Kūsec) 2654, 2768, 2771, 2818, 2825, 2840, 2948, 2977, 3152, 3308, 3313, 3318, 3319, 3325
Ḫalīl Paşa (Özi beglerbegi) 544
Ḫalīl Paşa (Ṣadr-ı Aʿẓam, I. Aḥmed devri) 822
Ḫalīl Paşa (Ṣadr-ı Aʿẓam, IV. Murād devri) 338,
Ḫalīl Paşa (Serdār) 3336, 3337, 3340
Ḫalīl Paşa Cāmiʿ-i Şerīfi 527, 1334, 1372, 1406, 1411, 2725
Ḫalīl Paşa Medresesi 1055, 1058, 1172, 1297, 1957, 2059, 2348, 2403, 2404, 2462, 2576, 2611, 3259
Ḫalīl Paşa-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḫalīl Paşa-zāde, Paşa-zāde Celeb İbrāhīm, şāʿir) {Tā'ib}
Ḫalīliyye Medresesi 1248
Ḫalīl-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḫalīl-zāde, İstanbulī)
Ḫāliṣ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, 1121'de Medīne ḳāḍīsi, şāʿir) {Ḫāliṣ}
Ḫāliṣī-zāde Efendi 2083
Ḫalvetiyye 242, 295, 301, 307, 312, 314, 315, 322, 328, 483, 508, 525, 526, 527, 528, 988, 1123, 1189, 1327, 1340, 1341, 1350, 1352, 1354, 1364, 1365, 1366, 1372, 1373, 1377, 1402, 1403, 1406, 1413, 1415, 1668, 1860, 1862, 1906, 1932, 1982, 1985, 1988, 2141, 2213, 2215, 2222, 2223, 2227, 2228, 2232, 2233, 2235, 2296, 2318, 2428, 2469, 2488, 2709, 2714, 2715, 2718, 2725, 2736, 2737, 2740, 2744, 2749, 2751, 2753, 2756, 2761, 2858, 2862, 3279, 3289, 3407
Ḥamā 1449, 3239, 3357
Ḥamāme 3321
Ḥamdī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḥamdī, Yeñişehrli)
Ḥamdī Aḥmed, bk. Aḥmed Ḥamdī Efendi (Nīfī Dāmādı, Turġudlılı, şāʿir) {Ḥamdī}
Ḥamdī Efendi 782
Ḥamdī Efendi (Gülşenī Şeyḫi) 315
Ḥamdī Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Ḥamdī} **1597**
Ḥamdī Efendi (Ḳāsım Paşalı,Şeyḫ) 682
Ḥamdī Efendi (şāʿir) 1432, 1636
Ḥamdī Meḥemmed Efendi (1137'de Süleymāniyye müderrisi) 3112, 3253
Ḥamdī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ḥamdī Efendi (1054'te Baġdād ḳāḍīsi, Ḳara Çelebi-zāde Abdü'l-azīz dāmādı, şāʿir) {Ḥamdī}
Ḥamdī, bk. Aḥmed Çelebi (Diyārbekrī, şāʿir, ö. 1115)
Ḥamdī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥammāmcı-zāde, şāʿir, ö. 1107)
Ḥamdī, bk. Meḥemmed Ḥamdī Efendi (1054'te Baġdād ḳāḍīsi, Ḳara Çelebi-zāde Abdü'l-azīz dāmādı, şāʿir)

Ḥamdī, Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1106)
Ḥamdī-zāde Efendi 705
Ḥamdī-zāde Luṭfu'llāh, bk. Luṭfu'llāh Efendi (Ḥamdī-zāde, 1072'de Mar'aş ḳāḍīsi)
Ḥamdī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥamdī-zāde, 1063'te Yeñişehr ḳāḍīsi)
Ḥamīd (ḳażā) 229, 272, 236, 284, 386, 491, 861, 879, 3299
Ḥamīd (vilāyet) 941, 2080, 2352, 3270
Ḥāmid Efendi (Aḳsarāylı, 1088'de Rūmili ṣadrı) 790, 837, 918, 948, 1018, 1036, 1042, 1078, 1110, 1136, 1140, 1169, 1183, 1192, 1211, 1212, 1266, 1268, 1290, **1307-1310**, 1315, 1322, 1460, 1462, 1466, 1470, 1477, 1494, 1806, 1826, 1846, 1933, 2389, 3010
Ḥāmid Efendi (Beyāżī-zāde, 1131'de Mıṣr ḳāḍīsi) 2403, 2534, 2617, 2796, 2920, 2940, **2969-2971**, 3062, 3075, 3108, 3110, 3211, 3230, 3268, 3270, 3377
Ḥāmid Efendi (İsmā'il Efendi Dāmādı, Celvetī Şeyḫi) 313
Ḥāmid Efendi (Şeyḫ) 2213
Ḥāmid Efendi Medresesi 956, 1282, 1852, 2095, 2136, 2165, 2338, 2521, 2523, 2538, 2610, 2621, 2998, 3004, 3190, 3196, 3219
Ḥamīdī Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Teẕkireci, Ḥamīdī)
Ḥamīdī Şeyḫ-zāde, bk. Aḥmed Efendi (Ḥamīdī Şeyḫ-zāde, 1045'te Süleymāniyye Medresesi müderrisi)
Ḥāmid-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḥāmid-zāde, Anaṭolı ṣadrı)
Ḫāmise-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi, bk. Ġalaṭa Sarāyı Medrese-i Ḫāmisesi
Ḫāmise-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi, bk. Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Ḫāmisesi
Ḥammāl-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥammāl-zāde, Re'īsü'l-eṭibbā)
Ḥammām Tekyesi 316
Ḥammāmcı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥammāmcı-zāde, İstanbulī)
Ḥammāmiyye Medresesi 211, 266, 642, 713, 784, 894, 901, 930, 932, 950, 977, 1080, 1086, 1093, 1116, 1196, 1249, 1285, 1289, 1298, 1790, 1841, 1967, 2113, 2388, 2422, 2470, 2486, 2628, 2649, 2924, 2938, 3069, 3168, 3263, 3267
Ḫamse-i Aṭāyī 195
Ḫamse-i Ḥulvī 1339
Ḫamse-i Na'īm 2050
Ḫamse-i Nergisī 239
Ḫamse-i Niẓāmī 2168
Ḫamse-i Yaḥyā 1339
Ḥamza Beg Cāmi'i 978
Ḥamza Beg Medresesi 681, 880, 959, 1049, 1051, 1103, 1120, 1184, 1226, 1251, 1547, 1848, 1918, 1919, 2209, 2626, 2677, 2947, 2968
Ḥamza Çelebi (Uşşāḳī-zāde, Ma'cūncı) 1012
Ḥamza Efendi (1031'de Ca'fer Aġa Medresesi müderrisi) 477, 636, 856,

Ḥamza Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 307
Ḥamza Efendi (Ḳasṭamonılı, ö. 1120) 1973, 2419, **2443-2444**, 2465, 2610, 3198
Ḥamza Efendi (Ḳayṣeriyyeli) 455
Ḥamza Efendi (Naḳşī Şeyḫi) 298
Ḥamza Efendi (Şeyḫ) 532
Ḥamza Efendi (Şeyḫ, Bolılı) **2218-2219**
Ḥamza Efendi (Vālide Sulṭān Ketḫudāsı) 2997
Ḥamza Efendi (Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi) 269
Ḥamza Efendi-zāde, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḥamza Efendi-zāde, Şeyḫ)
Ḥamza Faḳīh Maḥallesi 1142
Ḥamza Paşa (1097'de Mıṣr vālīsi, Vālide Sulṭān Ketḫudāsı) 1560
Ḥamza Paşa (Vālide Sulṭān Ketḫudāsı) 2170
Hān 1280
Ḫān Çiftligi 2890
Ḫançeriyye Medresesi 216, 225, 259, 275, 288, 374, 383, 497, 659, 705, 722, 765, 795, 843, 959, 999, 1103, 1120, 1155, 1299, 1547, 1847, 1848, 1921, 1935, 2094, 2288, 2359, 2631, 2924, 2947, 2968, 3113
Ḫandān Aġa Medresesi 1811
Ḫandān Efendi (1060'da Belġrad ḳāḍīsi, maḥkeme şākirdi) 259, 417, 499, 574, 575, 635, 651, **661**, 714, 756, 779, 899, 1061, 1083, 1139, 1530
Ḫandān-zāde Efendi 919
Ḫandān-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫandān-zāde, 1085'te Ḳandiye ḳāḍīsi)
Ḥanefī Efendi 1457
Ḥanefī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Vize Müftīsi, Ḥanefī)
Ḥanefī Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Naḫcivānlı) 362, 427, 491, 557, 559, 561, 645, 671, 689, 722, 726, 744, 745, 759, 764, 787, **793-795**, 801, 856, 857, 931, 1001, 1012, 1031, 1062, 1073, 1098, 1151, 1457, 1458, 1555, 2146, 2468
Ḫānım-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫānım-zāde, Silivrili, şā'ir) {Cemālī}
Ḫānī Meḥemmed Paşa 3362
Ḫānili 2121
Ḫānḳāh (Mıṣr'da bir każā) 801
Ḫānḳāh Medresesi 220, 226, 261, 376, 412, 416, 477, 492, 506, 632, 635, 636, 640, 656, 668, 726, 763, 777, 813, 831, 901, 930, 958, 980, 996, 1010, 1042, 1043, 1071, 1126, 1135, 1223, 1258, 1289, 1298, 1520, 1525, 1532, 1810, 1811, 1817, 1832, 1837, 1924, 1970, 1973, 2058, 2096, 2198, 2370, 2454, 2479, 2583, 2596, 2629, 2919, 3006, 3060, 3067, 3097, 3220, 3255
Hanlı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Hanlı-zāde, Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi)
Ḥanya 548, 549, 848, 874, 941, 1132, 1164, 1293, 1523, 1538, 1547, 1548, 1550, 1801, 1843, 1995, 2001, 2002, 2291, 2766, 3297, 3298, 3308, 3310, 3311, 3313, 3320, 3323, 3340, 3348, 3357
Ḥanya Ḳal'ası 2768, 2771
Ḫān-zāde Ḫˇācesi Ḥüseyn, bk. Ḥü-

seyn Efendi (Ḫān-zāde Ḫˇācesi, Güzelḥiṣārlı)
Ḫān-zāde Ḫˇācesi Muṣlī Efendi 1083, 1275, 1297, 1818, 2086, 2191, 2194
Ḫān-zāde Ḫˇācesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḫān-zāde Ḫˇācesi, 1136'da Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi)
Ḫarāccıbaşı 3365
Ḫarāc-ı Ebū Yūsuf 2168
Ḥarām (Ṭuna yaḳınında) 576, 1034
Ḥarāmīderesi 2232
Ḥaremeynü'ş-Şerīfeyn 782, 812, 947, 973, 1097, 1169, 1265, 1308, 1802, 1925, 2010, 2082, 2121, 2162, 2180, 2190, 2326, 2370, 2382, 2436, 2576, 2604, 2648, 2684, 2834, 2939, 3111, 3122, 3180, 3230, 3282, 3305
Ḥaremḳapusı 3322
Ḫāric-i Sūr 324, 1454, 2979
Ḥarīmī, bk. Abdu'llāh Çelebi (Merzifonī, şāʿir) {Ḥarīmī}
Ḫarmencik 503, 841, 916, 1021, 1109, 1153, 1230, 1803, 1827, 1834, 2068, 2115, 2372, 2429, 2447, 2920, 3075, 3137, 3202
Ḫarpūt 1354
Ḫāṣ-āḫūr Ḫˇācesi Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḫāṣ-āḫūr Ḫˇācesi, 1135'te Lefḳoşa ḳāḍīsi)
Ḥasan Adlī Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 304
Ḥasan Adnī (Ḫalvetī Şeyḫi) 304
Ḥasan Aġa 1903, 2256, 2826
Ḥasan Aġa (Abaza, Ḥamīd sancaġı mütesellimi) 1420, 1423
Ḥasan Aġa (Abdī Paşa Ketḫudāsı) 3356, 3359
Ḥasan Aġa (Cebecibaşı) 2250
Ḥasan Aġa (Çolaḳ, 1098'de Yeñiçeri Aġası, Ketḫudā beg) 1562, 1886
Ḥasan Aġa (Diyārbekrī, şāʿir) {Şūrī} **2032**
Ḥasan Aġa (Gümrük-emīni) 1425
Ḥasan Aġa (Ḥaṣoṭabaşı) 1425
Ḥasan Aġa (Ḫaṭṭāṭ , Yeñiçeri Aġası) 387
Ḥasan Aġa (Ḫazīnedār, Ḳapucılar Ketḫudāsı) 3340, 3344
Ḥasan Aġa (Ḳara) 552
Ḥasan Aġa (Ketḫudā Beg) 3331, 3357
Ḥasan Aġa (Küçük, Yeñiçeri Aġası) 388
Ḥasan Aġa (Kürd) 3320
Ḥasan Aġa (Rāmī Meḥemmed'in babası) 2260
Ḥasan Aġa (Silāḥdār Aġası) 3419
Ḥasan Aġa (Türkmān Aġası Abaza) 1426
Ḥasan Aġa (Yeñiçeri Aġası) 3329, 3406
Ḥasan Aġa (Yeñiçeri Aġası)
Ḥasan Cān 690, 691, 1197, 2105, 2828, 3212
Ḥaṣan Çelebi 3427
Ḥasan Çelebi (İstanbulī Fikrī, Küfrī, Müneccimbaşı, şāʿir) {Bahāyī} 1422, **1565**
Ḥasan Dede (Beşiktaş Mevlevī-ḫānesi şeyḫi) 1375
Ḥasan Dede (Eskici, Ārif-i Bi'llāh) **326**
Ḥasan Dede (Meczūb-ı İlāhī, ö. 1129) **2755-2756**
Ḥasan Efendi (Arab-zāde) 2759
Ḥasan Efendi (Begbāzārī) 925
Ḥasan Efendi 710, 892, 986, 1019, 1272, 1296, 2059, 2418, 2446, 2489, 3123, 3168, 3237

Ḥasan Efendi (1095'te Yāḳūt Paşa Medresesi müderrisi) 2204
Ḥasan Efendi (Acem, 1101'de Ḥamza Beg Medresesi müderrisi) **1918**, 2177, 2452, 2631, 2677
Ḥasan Efendi (Anḳaravī-zāde, 1102'de Şām ḳāḍīsi) 1283, 1509, 1520, 1526, 1556, 1801, 1821, 1923, **1945-1946**, 1972, 2008, 2081, 2155, 2399, 2429, 2474, 2618
Ḥasan Efendi (Arab İmām-zāde, 1056'da Bosna ḳāḍīsi) 209, 576, 664, 668, **728**, 762, 874, 1532
Ḥasan Efendi (Bāḳī-zāde) 842
Ḥasan Efendi (Balaṭ Şeyḫi, şā'ir) {Nūrī} 305, 1857, **1859-1860**, 2759
Ḥasan Efendi (Bayramī Şeyḫi) 311
Ḥasan Efendi (Beyāżī, Bosnevī, İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1063) 482, 512, 518, 558, **679-680**, 752, 766, 814, 888, 908, 1020, 1096, 1158, 1202, 1305, 1464, 1475, 2969
Ḥasan Efendi (Beyāzī-zāde Mektūbcısı, Bosnevī) **2462-2463**
Ḥasan Efendi (Beyāżī-zāde, 1127'de Şāh-ı Ḫūbān Medresesi müderrisi) 2361, **2684**, 3240
Ḥasan Efendi (Biber Meḥemmed Efendi'nin Birāderi, Amāsiyyeli) 223, 252, **262-264**, 287, 352, 353, 509, 1017, 1028
Ḥasan Efendi (Bosnevī, 1073'te Papasoġlı Medresesi müderrisi, Baġdād ḳāḍīsi) 1974, 2049, 2056, 2169, 2435, 2480, 2615, 2801
Ḥasan Efendi (Bosnevī, Emīnü'l-ġanem müderrisi, ö. 1095) **1264**
Ḥasan Efendi (Börekci-zāde eş-Şeyḫ) 3121
Ḥasan Efendi (Börekci-zāde, 1070'te Ḳalender-ḫāne Medresesi müderrisi) 758, **821**, 916, 989, 990, 1004, 1009, 1016, 1035, 1193, 2096
Ḥasan Efendi (Cānīkī) 3283
Ḥasan Efendi (Cihān-gīr Şeyḫi) 303, 916, **1354-1356** 2228, 2380, 2862
Ḥasan Efendi (Çatalcalı, 1095'te Sinob ḳāḍīsi) **1283-1284**, 2166, 2352, 2370, 2521
Ḥasan Efendi (Çeşmī-zāde Tābi'i, Çeşmī-zāde Ḥasan Efendisi) 1288, 1302, 1849, 1929, **2056-2057**, 2352, 2499, 2531, 2655, 2966
Ḥasan Efendi (Çıracı-zāde, 1129'da Burusa ḳāḍīsi) 2346, 2368, 2442, 2444, 2653, 2752, 2787, 2793, 2967, 2970, **3021-3023**, 3054, 3103, 3107, 3163, 3250
Ḥasan Efendi (Dāvūd Paşa Medresesi müderrisi) 228
Ḥasan Efendi (Dayı-zāde, 1137'de Ḳuds ḳāḍīsi) 2580, 2923, 2994, 3030, 3185, **3247-3249**, 3380
Ḥasan Efendi (Defterdār) 1440
Ḥasan Efendi (Egerci-zāde) 2417, 2631, 2686, 2968, 3226, 3236, 3393
Ḥasan Efendi (el-Ḥāc) 666
Ḥasan Efendi (Emīne Ḳadın-zāde, Ḳasṭamonılı) 1158, 1276, **1287-1288**,, 1548, 1947, 2083, 2428
Ḥasan Efendi (Eyyūbī) 1822
Ḥasan Efendi (Fāżıl Uzun) 796, 1010, 1197, 2064

Ḥasan Efendi (Germiyānī) 269
Ḥasan Efendi (Gülşenī Şeyḫi) 315
Ḥasan Efendi (Ḥācī-zāde Mülāzımı, Ḳaramanī) **1249**, 1842, 2470
Ḥasan Efendi (Ḥalebī, şā'ir) {Şu'ūrī} **2031-2032**
Ḥasan Efendi (Ḫalīl-zāde, İstanbulī) 1156, **1819**, 2533
Ḥasan Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, yazarın babası, Sīm-keş-zāde, şā'ir) {Feyżī} 299, 307, 309, 693, 909, 929, 1074, 1122, 1124, 1145, 1329, 1333, 1430, 1434, 1437, 1722, **1861-1874**, 1875, 1882, 1985, 2239, 2423, 2524, 2995, 3029, 3183
Ḥasan Efendi (Ḫānım-zāde) 417, 517, 565, 672, 689, 734, 756, 1469
Ḥasan Efendi (Ḥāş-āḫūr Ḫˇācesi, 1135'te Lefḳoşa ḳāḍīsi) 2434, **3036-3037**, 3046, 3115, 3158, 3235, 3259, 3400, 3402
Ḥasan Efendi (Ḥasan Ketḫudā-zāde, 1047'de Ġalaṭa ḳāḍīsi) 242, **280-281**, 283, 365, 367, 368, 435, 489, 497, 501, 670, 673, 750
Ḥasan Efendi (Ḥüsāmü'd-dīn Medresesi müderrisi) 2703
Ḥasan Efendi (Işḳī, 1071'de Ḫasekī Sulṭān Medresesi müderrisi, şā'ir) {Işḳī} 712, 778, **838-839**, 858, 865, 901, 947, 948, 1105, 1143, 1296, 1516
Ḥasan Efendi (İdrīs Efendi Dāmādı, Kürd Ḥasan) 2122, **2365-2366**, 2368, 2462 , 2510, 2616, 3159
Ḥasan Efendi (İmām Dāmādı, Ḳāḍī Ḳaryeli, Celeb)1288, 2011, 2104, 2184, 2188, 2195, 2271, 2275, 2362, 2375, 2438, 2439, **2500-2502**, 2508, 2516, 2526, 2527, 2634, 2645, 2660, 2664, 2680, 2699, 2700, 2781
Ḥasan Efendi (İmām-ı Sulṭānī) 1942, 2062, 2172, 2343, 2429, 2441, 2474, 2822, 2944, 3058, 3106, 3405
Ḥasan Efendi (Īsā Aġa Dāmādı) 1162, 2075
Ḥasan Efendi (Īsā Aġa-zāde, 1072'de Ḥasan Efendi Medresesi müderrisi) **844-845**, 1190, 1200
Ḥasan Efendi (İṣmetī Efendi Tābi'i, İṣmetī Ḥasanı) 991, 1089, 1159, 1160, 1163, 1205, **1247-1249**, 1471, 1481, 1498, 1794, 1833, 1943, 2097, 3016
Ḥasan Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Vecīhī} **1773-1780**
Ḥasan Efendi (Ḳā'imī, Şeyḫ, şā'ir) {Ḳā'imī} **1402-1403**
Ḥasan Efendi (Ḳarṣlı) 3048, 3226, 3248, 3399
Ḥasan Efendi (Ḳaṣīr, Ḳayṣeriyyeli) 778, 781, 833, 834, 863, 864, 875, 933, 1107, 1111, 1138, 1143, 1267, **1316-1317**, 1485, 1525, 1544, 1545, 1548, 1830, 1843, 1852, 1898, 2015, 2112, 2135, 2158, 2288, 2427, 3019
Ḥasan Efendi (Ḳasṭamonī, Ḳara) 1291, 1300, 1544, 1931, 1939, **2066-2067**, 2084, 2094
Ḥasan Efendi (Ḳayṣeriyyeli, 1127'de Erżurūm ḳāḍīsi) 1083, 2582, 2683, 2814, **2917**, 3135
Ḥasan Efendi (Keçeciler İmāmı Dāmādı, Cānīkī) 1975, 2088, **2098-2099**, 2120, 2164, 2167, 2944, 2975, 3101

Ḥasan Efendi (Ḳınalı-zāde) 290, 441
Ḥasan Efendi (Kirli Ḫānım-zāde, 1062'de Mekke ḳāḍīsi) 629, **689-690**, 710, 733, 840, 870, 905, 1031, 1108, 1482
Ḥasan Efendi (Ḳoca Muṣṭafā Paşa Zāviyesi şeyḫi) 1338
Ḥasan Efendi (Kūsec Ḫalīl Paşa İmāmı, 1127'de Lefḳoşa ḳāḍīsi) 2654, 2812, 2818, **2947-2948**, 2977, 2996, 3152, 3187
Ḥasan Efendi (Lefḳoşa ḳāḍīsi 1055'te) 489
Ḥasan Efendi (Malāṭıyyeli, 1098'de Abdü's-selām Medresesi müderrisi) 1304, 1305, **1799**, 1849, 2200, 2943, 2966
Ḥasan Efendi (Mevlevī Şeyḫi Naẓmī, şâ'ir) {Naẓmī} **2745**
Ḥasan Efendi (Mollā-zāde, 1086'da Ḥaleb ḳāḍīsi) 954, 977, 980, 1071, 1084, 1088, **1115-1116**, 1162, 1234, 1275, 1289, 1294, 1489, 1492, 1942, 2073, 2159, 2341, 2372
Ḥasan Efendi (Muḥyī-zāde, Şeyḫ) 1395
Ḥasan Efendi (Muṣāḥib Ḫˇācesi, Ḳonevī) **2623**
Ḥasan Efendi (Muṭavvelī, Ṭrabzonī) 1800, 1970, **2079-2080**, 2082, 2124, 2155, 2171, 2277, 2338, 2351, 2672, 2680, 2919
Ḥasan Efendi (Müferriḥ-ẕāt, 1133'te Bosna ḳāḍīsi) **3190**, 3196, 3236
Ḥasan Efendi (Narḫcı) 547, 2651, 2698
Ḥasan Efendi (Necībü'd-dīn Seyyid) 1338
Ḥasan Efendi (Papasoġlı Medresesi müderrisi) 2943
Ḥasan Efendi (Pirlepeli) 262, 505
Ḥasan Efendi (Rā'ī-zāde) 494
Ḥasan Efendi (Re'īs Efendi Ḫˇācesi, Uzun) 974
Ḥasan Efendi (Re'īsü'l-'ulemā) 1929, 2619, 2624, 2647, 2660
Ḥasan Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā Ṭablī) 3118
Ḥasan Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, 1115'te Üsküdar ḳāḍīsi) 1936, 2076, 2134, 2280, 2379, **2414-2415**, 2441, 2474, 2493, 2538, 2601, 2802, 2955, 3122
Ḥasan Efendi (Resūl Efendi Dāmādı, Ḳasṭamonılı)**1843**, 2059, 2975, 3101
Ḥasan Efendi (Ṣabuncı-zāde, 1098'de Üçşerefeli Medresesi müderrisi) **1791-1792**, 2394, 2998
Ḥasan Efendi (Ṣaḥḥāf, 1124'te Siyāvuş Paşa Medresesi müderrisi) **2686-2687**, 2690, 2924
Ḥasan Efendi (Ṣalāḥī, Cānīkī) **989-990**, 1124, 1163, 1225, 1263, 1289, 1802
Ḥasan Efendi (Ṣalbaş) 213, 243, 288, 669, 951, 1106
Ḥasan Efendi (Sire Ḳāḍīsi 1052'de) 579
Ḥasan Efendi (Sirozī, 1123'te Etmekcioġlı Medresesi müderrisi) **2593-2594**, 2986, 3200, 3276
Ḥasan Efendi (Siyāhī, Edrinevī) **3048-3049**
Ḥasan Efendi (Sulṭān Aḥmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi ḫaṭībi) 3281
Ḥasan Efendi (Şāriḥ-i ***Füṣūṣ***-zāde, 1062'de İzmir ḳāḍīsi) 633, 718, 724, 730, **799**, 802, 810, 811, 1002, 1009, 1025, 1162, 1279,

1488, 1503
Ḥasan Efendi (Şeyḫ, Cābī) 2228
Ḥasan Efendi (Şeyḫ) 2738
Ḥasan Efendi (Şeyḫ, Ayaşī, şā'ir) {Kenzī} 305, **2751**
Ḥasan Efendi (Şeyḫ, Mu'abbir) 299, **1414-1415**
Ḥasan Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdu'l-lāh Efendi Maḫdūmı, 1127'de Pertev Paşa Medresesi müderrisi) **2674-2675**, 3045
Ḥasan Efendi (Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Efendi Maḫdūmı) 1266
Ḥasan Efendi (Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed Efendi Dāmādı) 3397
Ḥasan Efendi (Ṭavīl, Ayaşlı) 577, 681, 762, 782, 922, 954, 1010, 1019, 1136, **1161-1162**, 1196, 1297, 1310, 1508, 1511, 1525, 1528, 1539, 1540, 1543, 1553, 1821, 1830
Ḥasan Efendi (Tezkireci, Anabolılı) 2582, 2704, 3021, **3187-3188**, 3191
Ḥasan Efendi (Uşşāḳī) 758, 973
Ḥasan Efendi (Uzun, Fāżıl, Ḳonevī) 502, 509, 517, 710, 799, 829, 873, 875, 890, 899, 925, 964, **1010-1012**, 1023, 1027, 1032, 1043, 1045, 1046, 1047, 1062, 1097, 1112, 1129, 1133, 1166, 1170, 1199, 1241, 1305, 1405, 1472, 1476, 1490, 1519, 1940, 1958, 1980, 1988, 2141, 2190, 2218, 2454, 2461, 2468, 2473, 2475, 2664, 3204
Ḥasan Efendi (Ümmī Sinān-zāde, Şeyḫ, ö. 1088) 302, 1390, **1392-1393**, 1906, 1989, 2211, 2318, 2718, 2737
Ḥasan Efendi (Zülālī) 2442, 2651, 2793, 2947, 2967, 2970, 2976, 2984, 3022, 3023, 3068, 3075, 3128, 3159, 3164, 3180, 3235, 3250, 3254, 3261, 3369, 3370, 3371, 3375, 3398
Ḥasan Efendi Medresesi 674, 682, 812, 842, 845, 864, 867, 906, 926, 948, 973, 1047, 1081, 1110, 1190, 1200, 1236, 1247, 1254, 1258, 1270, 1275, 1304, 1308, 1843, 1955, 1957, 1963, 1974, 2174, 2198, 2361, 2371, 2395, 2443, 2468, 2628, 3037, 3109, 3174, 3252
Ḥasan Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥasan Efendi-zāde Şeyḫ, 1066'da İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir) {Şifāyī}
Ḥasan Ḫalīfe (Yeñiçeri Aġası) 388, 340
Ḥasan Ḫˇāce (Nūrbaḫşī Şeyḫi) 318
Ḥasan Ḳā'imī, bk. Ḳā'imī Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḳā'imī, Şeyḫ, şā'ir) {Ḳā'imī}
Ḥasan Ketḫudā-zāde, bk. Ḥasan Efendi (Ḥasan Ketḫudā-zāde, 1047'de Ġalaṭa ḳāḍīsi)
Ḥasan Paşa 2761, 3297, 3304
Ḥasan Paşa (1098'de Mıṣr vālīsi, Ḫāṣekī Sulṭān Ketḫudāsı) 1560
Ḥasan Paşa (Abaza) 1428, 1451
Ḥasan Paşa (Baġdād vālīsi) 3353, 3357
Ḥasan Paşa (Celālī) 1350, 1355
Ḥasan Paşa (Dāmād, Ṣadr-ı a'ẓam) 1902, 2003, 2666, **2766-2767**, 2768, 2770, 2825, 3296, 3299, 3303, 3306, 3314, 3315, 3318
Ḥasan Paşa (Firārī) 2251, 3303

Ḥasan Paşa (Ḥācī Ḳırān) 2772, 3298
Ḥasan Paşa (Ḫāṣekī Sulṭān Ketḫudāsı) 1902, 2767
Ḥasan Paşa (İnebaḫtı muḥāfıẓı) 3355
Ḥasan Paşa (Ḳapudan) 385
Ḥasan Paşa (Küçük) 1449, 1450
Ḥasan Paşa (Mīrü'l-ḥāc) 2247
Ḥasan Paşa (Oḫri mutaṣarrıfı) 3358
Ḥasan Paşa (Yeñiçeri Aġası) 3300
Ḥasan Paşa (Yörük) 2482, 3314, 3326
Ḥasan Paşa Cāmi'-i Şerīfi 1155, 2635, 2996, 3030
Ḥasan Paşa Medresesi 1199, 1237, 1284, 1836
Ḥasan Paşa-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḥasan Paşa-zāde, 1067'de Ḥaleb ḳāḍīsi)
Ḥasan-ı Baṣrī (Nūrbaḫşī silsileden) 318
Ḥasan-ı Būrīnī (Şeyḫ) 508
Ḥasan-ı Ḳabā-dūz (Bayramī Şeyḫi) 311, 529
Ḥasan-keyf 2603
Ḫāṣekī Ḥammāmı 3296
Ḫāṣekī Ṣulṭān 1431
Ḫāṣekī Sulṭān Cāmi'-i Şerīfi 1414, 2219, 2744
Ḫāṣekī Sulṭān Dārü'ş-şifāsı 1807, 2616
Ḫāṣekī Sulṭān Medresesi 229, 256, 278, 290, 412, 416, 431, 441, 476, 492, 510, 516, 563, 636, 675, 676, 686, 689, 839, 867, 927, 930, 931, 942, 962, 1016, 1051, 1084, 1103, 1118, 1163, 1183, 1199, 1229, 1239, 1240, 1285, 1290, 1294, 1296, 1308, 1510, 1513, 1516, 1805, 1942, 1956, 2047, 2071, 2142, 2178, 2363, 2420, 2491, 2803, 2975, 3000, 3029, 3110, 3223, 3388
Ḫāṣfurun 3323
Ḥasīb, bk. İbrāhīm Efendi (Uşşāḳī-zāde, şā'ir, müverriḫ, ö. 1136)
Ḥāsib, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳasṭamonī, şā'ir)
Ḥasīb, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir)
Ḥasībī, bk. Meḥemmed Efendi (Aḫī-zāde, Aḫī-zāde Ḥüseyn Efendi'nin oğlu, ö. 1044){Ḥasībī}
Ḫāṣköy 1290
Ḫāṣlar 2280
Ḫāṣoṭabaşı Ḥasan Aġa Medresesi 2425
Ḫāṣoṭabaşı Medresesi 1047, 1102, 1222, 1247, 1311, 1821, 1851, 1929, 2056, 2080, 2082, 2103, 2141, 2354, 2385, 2466, 2490, 2500, 2507, 2634, 2680, 2818, 2979, 2988, 3025, 3109, 3151, 3264, 3401
Hāşim Efendi (Ḳudsī-zāde Emīri, Burusevī, şā'ir){Hāşim} **1123-1126**
Hāşim, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Hāşimī, bk. Meḥemmed Çelebi (Burusevī, Seyyid, şā'ir)
Hāşimī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Hāşimī-zāde, 1073'te Ġalaṭa ḳāḍīsi, şā'ir) {Yetīmī}
Ḥāşiye-i Mecmū'-ı Eḳāvil 1412
Ḥāşiye-i Şerḥü'l-ferā'iż 801
Ḥāşiye-i Şerīfe 1132
Ḥāşiye-i Tefsīr 800
Ḥāşiyetü'r-Rāżī ve'l-Cāmī 801
Ḥatebliyye 2124

Ḫaṭīb-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḫaṭīb-zāde, 1057'de Ṣaḥn Medresesi müderrisi)
Ḫaṭīb-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḫaṭīb-zāde, Burusevī)
Ḫaṭīb-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḫaṭīb-zāde, Edrineli)
Ḫaṭṭāṭ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Rodosī-zāde, Ḫaṭṭāṭ)
Ḫaṭṭāṭ Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḫaṭṭāṭ, Tatar)
Ḫaṭṭāṭ Ömer, bk. Ömer Efendi (Ḫaṭṭāṭ, Mostarlı)
Ḫaṭṭāṭ Şeyḫī, bk. Aḥmed Efendi (Ḫaṭṭāṭ Şeyḫī, 1047'de Maġnisa ḳāḍīsi)
Ḫaṭṭāt-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḫaṭṭāt-zāde, 1130'da Ṣaḥn müderrisi)
Ḫātūniyye Medresesi 1278, 2171, 2278, 2285, 2456, 2485
Ḫavāṣṣ-ı Aḫī 933, 1022, 1090, 1095, 1148, 1228, 1923
Ḫavāṣṣ-ı Aliyye 571, 1515, 2280
Ḫavāṣṣ-ı Maḥmūd Paşa (ḳażā) 928, 953, 2951, 1016, 1120, 1191, 1517, 1959, 2075, 2107, 2187, 2380, 2426, 2439, 2467, 2655, 2656, 2670, 2680, 2920, 2951, 2970, 3011, 3110, 3199
Ḫavāṣṣ-ı Maḥmūd Paşa Medresesi 651, 860, 950, 997, 1045, 1159, 1823,1924, 1968, 2143, 2381, 2682, 2945, 3162, 3190, 3196
Ḥayātī-zāde Dāmādı Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ḥayātī-zāde Dāmādı, Ṭabīb)
Ḥayātī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ḥayātī-zāde)
Ḥaydar Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, şā'ir) {Resā} **2226-2227**
Ḥaydar Paşa 339
Ḥaydar Paşa Ḥammāmı 1997
Ḥaydar Paşa Medresesi 214, 218, 259, 277, 280, 283, 284, 455, 514, 630, 632, 637, 660, 661, 667, 678, 688, 731, 732, 812, 815, 858, 879, 947, 974, 989, 1000, 1025, 1057, 1077, 1083, 1139, 1150, 1231, 1260, 1270, 1276, 1285, 1289, 1314, 1321, 1824, 1956, 1970, 2119, 2172, 2178, 2333, 2470, 2524, 2581, 2595, 2809, 2940, 2979, 3024, 3029, 3032, 3145, 3172, 3184, 3201
Ḥaydar-ı Naḳş-bendī, bk. Ḥaydar Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, şā'ir) {Resā}
Ḥayder-ḫāneḳapusı 861
Ḫaylī Ḥāfıẓı, bk. Muṣṭafā Çelebi (Ḫaylī Ḥāfıẓı, şā'ir) {Ḥāfıẓ}
Ḫaylī, bk. Aḥmed Çelebi (Burusevī, Kej-dehān-zāde, şā'ir, ö. 1040)
Ḫaylī, bk. Aḥmed Efendi (Ḳırḳ-kilīsālı, şā'ir, ö. 1098)
Ḫayr-ābād 2869, 2887
Ḫayrabolı 971, 1016, 1050, 1105, 1135, 1228, 1270, 1518, 1850, 2067, 3043, 3044, 3053, 3054, 3262
Ḫayretī, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir)
Ḫayrī, bk. Ḫayru'llāh Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Ḫayriyye 2869, 2886
Ḫayru'llāh Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Ḫayrī} **3413**
Ḫayru'llāh Meḥemmed Efendi (Bolılı, 1125'te Mi'mār Sinān

Medresesi müderrisi) 2502, **2964-2965**
Ḫayrü'd-dīn Efendi 427, 1028, 2447
Ḫayrü'd-dīn Efendi (Altıbarmaḳ, 1040'ta Şire ḳāḍīsi) **265-266**, 385, 517
Ḫayrü'd-dīn Efendi (Birgi ḳāḍīsi) 413
Ḫayrü'd-dīn Efendi (Burusevī , Ḫalvetī Şeyḫi) 303
Ḫayrü'd-dīn Efendi (Şire ḳāḍīsi) 268
Ḫayrü'd-dīn Efendi (Ḳoñurapalı, Ḫalvetī Şeyḫi) 303
Ḫayrü'd-dīn Efendi (Ṣāḥibü't-teṣānif, Remleli) **1007-1008**
Ḫayrü'd-dīn Efendi (Toḳatī Şeyḫ) 1340
Ḫayrü'd-dīn Paşa Medrese-i Ṯāniyesi 1208, 2954, 3135
Ḫayrü'd-dīn Paşa Medresesi 211, 414, 416, 490, 492, 634, 667, 669, 673, 683, 707, 725, 741, 768, 797, 834, 840, 938, 962, 980, 989, 1054, 1114, 1200, 1208, 1223, 1290, 1529, 1552, 1798, 1804, 1811, 1937, 1955, 1963, 1965, 2075, 2176, 2416, 2458, 2473, 2622, 2680, 2956, 2989, 3000, 3070, 3122, 3150, 3161, 3220
Ḫayrü'd-dīn-i Remlī (Şeyḫ) 3282
Ḫayyāṭ İsmā'īl Çelebi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Ḫayyāṭ İsmā'īl Çelebi-zāde, şā'ir) {Nāmıḳ}
Ḫayyāṭ-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḫayyāṭ-zāde, 1040'da Ṣofya ḳāḍīsi)
Ḥāzım, bk. Meḥemmed Azīz Efendi (Nefes-zāde, 1131'de İzmir ḳāḍīsi, şā'ir) {Āzim}
Ḫazīnedār Alī Paşa İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫazīnedār Alī Paşa İmāmı, 1102'de Ferhād Paşa Medresesi müderrisi)
Ḫazīnedār-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḫazīnedār-zāde, şā'ir) {Naẓīrī}
Ḥażret-i Alī 308, 318, 1983
Ḥażret-i Ebā Bekrü'ṣ-Ṣıddīḳ 1301, 2374
Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī (ḳażā), bk. Ebā Eyyūb-i Enṣārī (ḳażā)
Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī Cāmi'-i Şerīfi, bk. Ebā Eyyūb-i Enṣārī Cāmi'-i Şerīfi
Ḥażret-i Ebā Eyyūb-i Enṣārī Medresesi, bk. Ebā Eyyūb-i Enṣārī Medresesi
Ḥażret-i Emīr Medresesi 577, 809, 843, 959, 998, 1025, 1117, 1120, 1185, 1270, 1901, 2209, 2482, 2626, 2677, 3051, 3113, 3226, 3393
Ḥażret-i Emīr Türbesi 1325, 1699
Ḥażret-i Emīr Zāviyesi 318, 1325, 1371
Ḥażret-i Emīr-i Buḫārī 317
Ḥażret-i Emīrü'l-Buḫārī Mescidi 2850
Ḥażret-i Ḫālid Türbesi, bk. Ebā Eyyūb-i Enṣārī Türbesi
Ḥażret-i İbrāhīm bin Resūlu'llāh 2161, 3111
Ḥażret-i İmām Şāfi'ī 530
Ḥażret-i Mevlānā 1856, 2745
Ḥażret-i Oṯmān 1978
Ḥażret-i Ömer 1007
Hediyye Eşmesi 3128
Hediyyetü'l-iḫvān 329, 333, 1332, 1333, 2223

Heft-ḫ̔ān 195, 197
Ḥekīm Çelebi 298, 299
Ḥekīm Çelebi Tekyesi 1356, 1389
Ḥekīm Çelebi Zāviyesi 793, 1372, 1415, 1862, 2717, 2719, 2720
Ḥekīm İsḥāḳ Dāmādı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḥekīm İsḥāḳ Dāmādı, 1042'de Şāh Sulṭān Medresesi müderrisi)
Ḥekīm İsḥāḳ Medresesi 2077
Ḥekīmbaşı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Burusevī, Ḥekīmbaşı)
Ḥekīmbaşı Nūḥ Efendi Medresesi 2491, 2505, 2581, 2632, 2652, 3150, 3185
Ḥekīmbaşı-zāde Mes'ūd, bk. Mes'ūd Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde, 1080'de Ṣaḥn-ı Ṣemān müderrisi, ḥekīm, şā'ir) {Seyyid}
Ḥekīmbaşı-zāde Ömer, bk. Ömer Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde, 1111'de Ṣaḥn müderrisi)
Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi Maḫdūmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi Maḫdūmı, 1128'de Mekke ḳāḍīsi)
Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde, 1116'da ṣadr-ı Rūm)
Ḥekīm-i Gīlānī 903
Ḥelvācıbaşı Medresesi 1151, 1238, 1814, 2136, 2435
Ḥelvācı-zāde Dāmādı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḥelvācı-zāde Dāmādı, Ḥāmidī, ö. 1043)
Ḥelvācı-zāde Efendi 742
Ḥelvāyī Mescidi 1657
Hem-demī, bk. Meḥemmed Çelebi (Miṣḳālī Ṣolaḳ-zāde, şā'ir)
Hemedān 73, 339, 903, 3196, 3359, 3360, 3361, 3362, 3372, 3382
Hemedān Ḳal'ası 3358
Hemedān Seferi 73, 791
Ḫendeḳ 1452
Ḫere-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Burusevī, Ḫere-zāde)
Hevāyī, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳubūrī-zāde, şā'ir) {Raḥmī} {Hevāyī}
Hevāyī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Hevāyī-zāde, Burusevī)
Hezarġrad 194, 781, 945, 1065, 1193, 1240, 1315, 2143, 2331
Ḥıfẓī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kilisī Dāmādı, Ḥıfẓī)
Ḫırḳa-i Şerīf Zāviyesi 3365
Ḫırmenlik 940, 1230, 2340, 2444, 2487, 3281
Ḫırmenlik Mezāristanı 2196
Ḫırvabic 3307
Ḫıṣm Efendi, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Seyrek-zāde, Ḫıṣm Efendi, ö. 1115)
Ḫıṣm-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḫıṣm-zāde, 1083'te Mıṣr ḳāḍīsi)
Ḫıṣm-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Ḫıṣm-zāde, 1073'te Yeñişehr ḳāḍīsi)
Ḥıṣn-ı Manṣūr 979, 2502, 2950, 2982, 3193
Ḥıṣn-ı Manṣūr Müftīsi Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Ḥıṣn-ı Manṣūr Müftīsi, 1121'de Kemḫācı Muṣṭafā Dersiyyesi müderrisi)
Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde, Emīnü'l-fetvā)
Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn

Efendi (Ḥışn-ı Manṣūrī-zāde, 1127'de Pirinçci Sinān Medresesi müderrisi)
Ḥışn-ı Manṣūrī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḥışn-ı Manṣūrī-zāde, şā'ir) {Mücīb}
Ḫıżr Beg Medresesi 1070
Ḫıżr Beg Mescidi 946
Ḫıżr Çāvuş Medresesi 1168, 1275, 2122, 2428, 2521, 2598, 2667, 2935, 3258
Ḫıżr Çelebi Medresesi 220, 455, 659, 709, 751, 1059, 1100, 1114, 1115, 1210, 1238, 1311, 2120, 2141, 2174, 2361, 2455, 2642, 3003, 3222
Ḫıżr Dede (Celvetī Şeyḫi) 314
Ḫıżr Efendi 289, 646, 711, 876, 1542
Ḫıżr Efendi (Depegöz) 927
Ḫıżr Efendi (Konya Ḳāḍīsi) 382
Ḫıżr Efendi (Seydī Ġāzī Ḳāḍīsi) 264
Ḫıżr Paşa (Ḫāṣekī Sulṭān Ketḫudāsı) 2358, 2468
Ḫıżr Paşa İmāmı Ṣa'bān, bk. Ṣa'bān Efendi (Ḫıżr Paşa İmāmı, Beñli, Ṭosyalı)
Ḫıżr Paşa Medresesi 2341
Hibetu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde, 1084'te Toḳat ḳāḍīsi) 771, 808, 857, 896, 987, 1195, **1224**, 1246, 1251, 1276, 1552, 1553, 2166
Ḥibrī, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Ṣalbaş-zāde, 1080'de Ṣīre ḳāḍīsi)
Ḥicāz 324, 421, 791, 986, 1122, 1217, 2213, 2247
Ḥicāz Seferi 74
Ḥicāzī-zāde Seyyid Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḥicāzī-zāde, Ḥalebli)
Hidāye 736, 963, 2230, 2510
Hidāyet Efendi (Edrine Bāyezidiyyesi müderrisi) 226
Hidāyet Efendi (Manav) 223
Hidāyetu'llāh Efendi 354, 475, 486, 516, 850
Ḥilmī, bk. Oṣmān Efendi (Ördek-zāde, şā'ir)
Ḥilye-i Çihār-yār-i Güzīn 1584, 1593
Ḥilye-i Enbiyā 1379
Ḥilyetü'l-efkār 195, 196
Ḥilyetü'l-enbiyā 771
Himmet Efendi (Bayramī - Ḫalvetī Şeyḫi, Bolılı, şā'ir){Himmet} 311, 305, **1406-1408**, 2725, 2851
Himmet Efendi (Ḳara, 1073'te Ca'fer Aġa Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi) **863-864**, 1163, 1225,
Himmet Efendi (Ḳara, 1087'de Erzenü'r-rūm ḳāḍīsi) 1210, 1224, **1276-1277**, 1539, 1814
Himmet-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Himmet-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Abdī}
Hindī-zāde Ramażān, bk. Ramażān Efendi (Hindī-zāde, 1062'de Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Hindüstān 1420
Ḫiṣālī Efendi, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḫiṣālī, 1086'da Eyyūb ḳāḍīsi) {Ḫiṣālī}
Ḫiṣālī Medresesi 2339
Ḫiṣālī Meḥemmed Aġa Medresesi 1969, 2576, 2986, 3212
Ḥiṣār Cāmi'-i Şerīfi 642, 1408, 2722, 3075
Ḥiṣārlı Medresesi 2652
Ḫitān 999
Ḫonaz 2940, 2970, 2985, 3003,

3108, 3253
Ḫorāsān 2243
Ḫorende Ḥammāmı 3329
Ḫorḫor 3351
Ḥoros 1441
Ḫoşalay 2255, 2355
Hotalıc 1109, 1122, 1232, 1938, 1947, 2822, 3039, 3106, 3232, 3234, 3253
Ḫotin 336, 2246, 3309, 3323, 3325, 3338, 3346, 3354, 3361
Ḫotin Ḳal'ası 3309
Ḫotin Seferi 336, 1335
Ḫoy 3359
Ḫūb-yār Cāmi'i 3304
Ḫūb-yār Maḥallesi 1850, 2151, 2395, 3127, 3191, 3200
Ḫūb-yār Medresesi 1974, 2091, 2370, 2481
Ḫudāvendigār Medresesi 964
Ḫudāvendigār Vaḳfı 3343
Ḫulāṣatü't-tefāsīr 1412
Ḥulumic 2331
Ḫulūṣī 927
Ḥulvī, bk. Maḥmūd Efendi (Gülşenī Şeyḫi, şā'ir)
Ḥumuṣ 1450, 2373, 2427, 3321
Ḫurrem 1056
Ḫurrem Çāvuş Cāmi'-i Şerīfi 2216, 2754
Ḫurrem Efendi 651
Ḫurremiyye Medresesi 249, 256, 651, 777, 810, 843, 974, 979, 1011, 1799, 1951, 2114, 2142, 2346, 2382, 2468, 2595, 2612, 2621, 2925, 2943
Ḫusrev Aġa (Yeñiçeri Aġası) 387
Ḫusrev Efendi (Balıkesrili, 1071'de Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi) **836-837**, 1002, 1110, 1540
Ḫusrev Efendi (Ḫusrev-zāde Monlā) 290
Ḫusrev Ketḫudā Medrese-i Ṣāniyesi 737, 926, 979, 982, 996, 1111, 1133, 1136, 1191, 1205, 1302, 1799, 1824, 1953, 1973, 2091, 2096, 2123, 2143, 2166, 2194, 2201, 2365, 2370, 2377, 2425, 2461, 2530, 2580, 2585, 2651, 2966, 3133, 3144, 3183
Ḫusrev Ketḫudā Medrese-i Ūlāsı 243, 455, 662, 749, 755, 862, 958, 1008, 1160, 1016, 1021, 1067, 1166, 1195, 1549, 1833, 1840, 1850, 1946, 1952, 1967, 1969, 2056, 2058, 2088, 2136, 2172, 2190, 2375, 2405, 2421, 2454,2462, 2572, 2581, 2598, 2649, 2654, 2814, 2926, 2943, 2945, 3069, 3193, 3231, 3238
Ḫusrev Ketḫudā Medresesi 647, 869, 1191
Ḫusrev Paşa 267, 338, 340, 349, 392, 823, 1452
Ḫusrev Paşa (Ṣadr-ı A'ẓam) 208, 339, 484, 904
Ḫusrev Paşa İmāmı Ḥabīb, bk. Ḥabīb Efendi, (Ḫusrev Paşa İmāmı, Bosnalı)
Ḫusrev Paşa İmāmı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḫusrev Paşa İmāmı, 1057'de Burusa ḳāḍīsi)
Ḫusrev Paşa İmāmı-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Ḫusrev Paşa İmāmı-zāde, 1067'de Ḫādım Ca'fer Aġa Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi)
Ḫusrev Paşa Medresesi 974, 2159, 2477, 2581, 2627
Ḫusreviyye Medresesi 2542
Ḫusrev-zāde Efendi (Ḳuds-i Şerīf ḳāḍīsi) 227

Hüdāyī Maḥmūd Efendi, bk. Maḥmūd Efendi (Üsküdarī Şeyḫ)
Hüdhüd Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Hüdhüd, 1048'de Süleymāniyye Medresesi müderrisi)
Hümāyūn-nāme Tercemesi 3063
Ḫünkār Cāmi'i 2140
Ḥüsām Efendi 502, 521, 649, 671, 1129
Ḥüsām Efendi (Ḫˇāce Fesād Müsveddesi) 216, 651, 659
Ḥüsām Efendi (Ḳara Çelebi-zāde) 768
Ḥüsām Efendi (Münkir) 428
Ḥüsāmü'd-dīn Efendi (1052'de Ṣaḥn müderrisi, ö. 1056) **502-503**
Ḥüsāmü'd-dīn Efendi (Bezirci-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi ḫalīfesi Şeyḫ) 1406
Ḥüsāmü'd-dīn Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 305
Ḥüsāmü'd-dīn Efendi (Ṭulumcı Ḥüsām, 1035'te İstanbul ḳāḍīsi) 227, 263, 277, 354, 356, 438, **486-489**, 790, 850, 1000
Ḥüsāmü'd-dīn el-Uşşāḳī (Şeyḫ) 242
Ḥüsāmü'd-dīn Medresesi 2196, 2703, 3048, 3153, 3207
Ḥüsāmü'd-dīn-i Anḳaravī (Bayramī Şeyḫi) 311
Ḥüsāmü'd-dīn-i Uşşāḳī 301
Ḥüsām-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḥüsām-zāde)
Ḥüsām-zāde Efendi 478, 745
Ḥüsām-zāde Maḫdūmı Es'ad, bk. Es'ad Efendi (Ḥüsām-zāde Maḫdūmı, 1068'de Ṣaḥn-ı Ṣemān müderrisi)
Ḥüsām-zāde Maḫdūmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥüsām-zāde Maḫdūmı, 1060'da Sinān Paşa Medresesi müderrisi)
Ḥüsām-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥüsām-zāde Şeyḫ, 1078'de Edrine ḳāḍīsi)
Ḥüseyn Aġa 2826
Ḥüseyn Aġa (Abdī Paşa ḫazīnedārı) 2387
Ḥüseyn Aġa (Ḳara Ḥasan Aġa-zāde) 1450, 1561
Ḥüseyn Aġa (Maḳtūl-zāde Alī Paşa Ketḫudāsı) 3356
Ḥüseyn Aġa (Tersāne-emīni) 3328
Ḥüseyn Aġa (Vālide Sulṭān Ketḫudāsı) 1440
Ḥüseyn Aġa (Yeñiçeri Aġası) 3336, 3339, 3340
Ḥüseyn Aġa Cāmi'-i Şerīfi 1988
Ḥüseyn Aġa Zāviyesi 1990
Ḥüseyn Beg (Köprili Meḥemmed Paşa'nın yeğeni) 1926
Ḥüseyn Beg Efendi (Ṣadr-ı A'ẓam-el-Ḥāc Alī Paşa-zāde) 2582
Ḥüseyn Beg Efendi (Ṣadr-ı A'ẓam el-Ḥāc Alī Paşa-zāde, 1119'da Selanik ḳāḍīsi) 2136, 2176, 2488, **2582-2583**, 2629, 2794, 2955, 2975, 2789, 2926, 2989, 3000
Ḥüseyn Beg Medresesi 2150
Ḥüseyn Cān (Burusevī, şā'ir) **2295**
Ḥüseyn Çāvuş 2490
Ḥüseyn Çāvuş Medresesi 2442, 2485, 2595
Ḥüseyn Çāvuş-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḥüseyn Çāvuş-zāde, 1121'de Meḥemmed Aġa Medresesi müderrisi)

Ḥüseyn Çelebi 1280, 3281
Ḥüseyn Çelebi (Başmaḳcı) 721
Ḥüseyn Çelebi (Edrinevī Sipāhī, şā'ir) {Ḥüseynī} **391-392**
Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Behcetī} **1565-1566**
Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Niṣārī} 824, 1335, 1339, 1359, **1750-1753**
Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Reşīd} **3422-3423**
Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Vāṣıf} **2045-2046**
Ḥüseyn Çelebī (Küfrī, yeñiçeri, şā'ir) {De'bī} **399**
Ḥüseyn Dede (Kundaḳcı, Rufā'ī Şeyḫi) 318
Ḥüseyn Dede (Mecẕūb-ı İlāhī, Köstekci) **1373**
Ḥüseyn Dede (Ṭoġanī) 326, 532, 907
Ḥüseyn Efendi (Defter-emīni Acem-zāde) 1443
Ḥüseyn Efendi 928, 1311, 1538, 2158, 2207, 2381, 2490, 3185, 3245
Ḥüseyn Efendi (1041'de Kütahya Ḳāḍīsi) 652
Ḥüseyn Efendi (1050'de muḳāṭa'acı) 621
Ḥüseyn Efendi (1052'de Sakız Ḳāḍīsi) 683
Ḥüseyn Efendi (Acemī) 213
Ḥüseyn Efendi (Acem-zāde) 2578
Ḥüseyn Efendi (Aḫaveyn, Edrineli) 1791, **2102**, 2196, 2283, 2457, 2536, 2594, 2613
Ḥüseyn Efendi (Aḫısḳalı, 1130'da Lefḳoşa ḳāḍīsi) 2659, 2703, 2923, 3020, **3025-3026**, 3401
Ḥüseyn Efendi (Aḫī-zāde) 224, 252, 263, 272, 352, 443, 483, 688, 710, 851, 941, 965, 1066
Ḥüseyn Efendi (Alaybegi-zāde, şā'ir) {Mīrī} **2042-2043**
Ḥüseyn Efendi (Āmidī, 1061'de Merdümiyye Medresesi müderrisi) **747**, 782, 947, 1033
Ḥüseyn Efendi (Anḳaravī, 1027'de Kürkcibaşı Medresesi müderrisi) 268
Ḥüseyn Efendi (Anḳaravī, şā'ir) {Ṭal'atī} 666, **1650-1651**
Ḥüseyn Efendi (Arayıcı-zāde, şā'ir) {Ferdī} **2861**
Ḥüseyn Efendi (Arnavud, Şükru'llāh Efendi Dāmādı) **515**, 519, 569, 628, 649, 847, 931, 1060, 1119, 1246, 1303, 1801
Ḥüseyn Efendi (Aṭā Efendi Ketḫudāsı, Ḳasṭamonī) 2633, 2640, 2641, 2669, **2987-2988**, 3381
Ḥüseyn Efendi (Baġdādī, şā'ir) {Ülfetī} 2390, **2827**
Ḥüseyn Efendi (Begbāzārī, 1097'de Etmekcioġlı Medresesi müderrisi) 1201, 1302, **1800**, 1844, 2112, 2126, 3203
Ḥüseyn Efendi (Burusevī, Ḫere-zāde) 808, 836, 998, **1060**, 1113, 1132, 1157, 1541, 1549, 1550, 1801, 1948
Ḥüseyn Efendi (Celeb, Ayaşī) 1970, **2058-2059**, 2348, 2352, 2370, 2382, 2414, 2477, 2598, 2917, 2919, 2983, 3000, 3186, 3257, 3380
Ḥüseyn Efendi (Cinci, Anaṭolı ṣadrı) 556, 567, **626-628**, 658, 685, 692, 739, 741, 759, 869, 1029

Ḥüseyn Efendi (Çalıḳ Aḥmed Paşa İmāmı, Ḳasṭamonī) 3130, 3173, 3190, 3217, **3235-3236**, 3393, 3397
Ḥüseyn Efendi (Çāvuş-zāde, 1098'de Ṣofya ḳāḍīsi) 1529, **1790-1791**, 1844, 1897, 2350, 2487, 2644, 2919
Ḥüseyn Efendi (Çāvuş-zāde, Ḳāsım Paşalı) 2453, 2481, 2809, 2813, 2814, 2916, 2953, 2979, 3024, 3196, **3236-3238**, 3392, 3394
Ḥüseyn Efendi (Debbāġ-zāde) 903
Ḥüseyn Efendi (Dede Efendi Ketḫudāsı, Zileli) 2156, **2368-2369**
Ḥüseyn Efendi (Edrineli Baba, 1074'te Marʿaş ḳāḍīsi) 875, **940-941**, 1547
Ḥüseyn Efendi (Edrineli Şems-zāde, 1065'te Sirāciyye Medresesi müderrisi) **803**
Ḥüseyn Efendi (Edrinevī, şāʿir) {Ālī} **585-589**
Ḥüseyn Efendi (Edrinevī, şāʿir) {Münīrī} **2866-2867**
Ḥüseyn Efendi (el-Ḥāc Evḥad Şeyḫi, Zaġferānborlılı, şāʿir) 307, 1405, **1985-1986**, 1988, 2717
Ḥüseyn Efendi (Esīrci-zāde, Şeyḫ) 307, 1874, **1987**, 2137
Ḥüseyn Efendi (Fikrī Birāderi, Ḳasṭamonılı) **948-949**, 979, 990, 1017, 1034, 1071, 1086, 1193, 1200, 1308
Ḥüseyn Efendi (Filibe Müftīsi) 1965
Ḥüseyn Efendi (Gölbāzārī, 1080'de Bosna ḳāḍīsi) 810, 817, 820, 833, 834, 847, 877, 1041, **1046-1047**, 1161, 1175, 1210, 1246, 1283, 1524, 1527, 1533, 1535, 1543, 1793, 3162
Ḥüseyn Efendi (Ḫˇāce-zāde Efendi Ḫazīnedārı, 1125'te Feṭḥ-i Ġāzī Medresesi müderrisi) **2689-2690**
Ḥüseyn Efendi (Ḥācce Ḫātūn Medresesi müderrisi) 250
Ḥüseyn Efendi (Ḥācī Meḥemmed-zāde) 228, 253, 270, 271, 355, 363, 371, 481, 491
Ḥüseyn Efendi (Ḥācī, Tābiʿ-i Muṣāḥib Paşa) 1060, 1242, **1257**, 1259, 1287, 1523, 1541, 1948, 2378
Ḥüseyn Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 307
Ḥüseyn Efendi (Ḥamīdī) 1948, 2065, 2099, 3140
Ḥüseyn Efendi (Ḥammāmiyye Medresesi müderrisi) 211
Ḥüseyn Efendi (Ḫān-zāde Ḫˇācesi, Güzelḥiṣārlı) **3206-3207**
Ḥüseyn Efendi (Ḥıfẓī) 2360, 3060
Ḥüseyn Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Şāmī) 509, 739, 770, **796**, 802, 971, 1001, 1012, 1044,1098, 1285, 1445, 1885, 2000, 3009
Ḥüseyn Efendi (Ḳara Muʿīd) 278, 423, 506
Ḥüseyn Efendi (Ḳara Şükru'llāh Dāmādı, 1039'da Sinān Paşa Medresesi müderrisi) **414**, 417
Ḥüseyn Efendi (Ḳarabāġī) 677
Ḥüseyn Efendi (Ḳarabaş Zāviyesi şeyḫi, (Ḫalvetī Şeyḫi)) 307
Hüseyn Efendi (Ḳaramanī) 1979
Ḥüseyn Efendi (Ḳāsım Paşalı Çāvuş-zāde) 1529
Ḥüseyn Efendi (Kefevī, Kedi Ḥüseyn) 808, 838, 898, 972, 988, 990, 1046, **1110-1111**, 1143, 1200, 1308, 1808, 2134
Ḥüseyn Efendi (Marʿaş Ḳāḍīsi

1053'te) 578
Ḥüseyn Efendi (Mektūbī, 1078'de Erżurūm ḳāḍīsi) 989, 1041, **1086**, 1107, 1113, 1116, 1165, 1538, 1550, 1551, 1801, 1948
Ḥüseyn Efendi (Mevlānā-zāde, Şeyḫ) 308, **1352**
Ḥüseyn Efendi (Müftī) 221, 2456
Ḥüseyn Efendi (Müneccimbaşı) 1422, 1565
Ḥüseyn Efendi (Müneccimbaşı, Şeyḫ, Sivaslı) 2485, **2513-2514**
Ḥüseyn Efendi (Müsevvid, 1125'te Diyārbekr ḳāḍīsi) 2640, 2806, 2922, **2942-2943**, 2943, 3043, 3131, 3161
Ḥüseyn Efendi (Naṣūḥ Aġa-zāde, şā'ir) {Naṣūḥī} **2115-2118**, 2180, 2518
Ḥüseyn Efendi (Paşa-zāde) 736
Ḥüseyn Efendi (Rıfḳī Nā'ibi, Bolılı) **2420-2421**, 2491, 2581, 2654, 2753
Ḥüseyn Efendi (Saḳız ḳāḍīsi) 379
Ḥüseyn Efendi (Sāriḳu'l-baḥr) 2649
Ḥüseyn Efendi (Serçe, Kefeli) 237, 278, 282, 292, 368, 370, 422, 478, **506-507**, 658, 827
Ḥüseyn Efendi (Şāmī, 1099'da Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi) 1955, **1823-1824**, 2065, 2080, 2084, 2123, 2172, 2338, 2383, 2398, 3122
Ḥüseyn Efendi (Şerbetci-zāde) 3338, 3343
Ḥüseyn Efendi (Şeyḫ) 1198, 3004
Ḥüseyn Efendi (Şeyḫ) 2756
Ḥüseyn Efendi (Şeyḫ, şā'ir) {Nācī} 504, 744, **1345**
Ḥüseyn Efendi (Şeyḫü'l-İslām Aḫī-zāde) 220, 352, 688, 799, 811, 812, 827, 846, 930, 934, 959, 1051, 1111, 1119, 1253, 2083
Ḥüseyn Efendi (Şeyḫü'l-İslām Aṭā'u'llāh Efendi Ketḫudāsı) 3184
Ḥüseyn Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Yekçeşm) 2010, 2142, 2185, 2264, 2266, 2269, 2271, 2335, **2347-2349**, 2433, 2462, 2469, 2475, 2537, 2600, 2646, 2659, 2699, 3000, 3233
Ḥüseyn Efendi (Şeyḫü'l-ḳurrā) 3280
Ḥüseyn Efendi (Ṭayyār, Anḳaralı) 2010, 2126, 2136, 2142, 2271, 2273, **2381-2382**, 2383, 2396, 2399, 2405, 2501, 2512, 2648, 2650, 2652, 2680, 3033, 3122, 3123, 3301
Ḥüseyn Efendi (Ṭop-ḫāne'de Ḳarabaş Zāviyesi Şeyḫi, Bolılı) **2756**
Ḥüseyn Efendi (Ṭop-ḫāneli Aḥmed Efendi-zāde) 2952
Ḥüseyn Efendi (Top-ḫāneli Şeyḫ Abdu'r-raḥmān Efendi'nin oğlu) 2737
Ḥüseyn Efendi (Turşucı-zāde) 3228
Ḥüseyn Efendi (Vānī Efendi-zāde, 1128'de Çendīk Medresesi müderrisi) **2685-2686**, 2689, 2925, 2968
Ḥüseyn Efendi (Vehbī Seyyid) 2506, 3244, 3382
Ḥüseyn Efendi (Yaḥyā Efendi-zāde) 2602, 2669, 2806, 2979, 2999, 3146, 3221, 3381, 3388
Ḥüseyn Efendi (Yeñişehrli, 1098'de Dāmād Efendi Medresesi müderrisi) **1835**
Ḥüseyn Efendi (Zūr, Üsküdarī)

3167-3168, 3239
Ḥüseyn Efendi Medresesi 417, 1007, 1101, 1105, 1116, 1548, 2166, 2435, 3228
Ḥüseyn Efendi-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Ḥüseyn Efendi-zāde, 1111'de Belġrad ḳāḍīsi)
Ḥüseyn Fennī (Ḫalvetī Şeyḫi) 302
Ḥüseyn Paşa 548, 2246
Ḥüseyn Paşa (1066'da Yeñiçeri Aġası, çuḳadār-ı şehriyārī) 1561
Ḥüseyn Paşa (Amuca-zāde, Ṣadr-ı a'ẓam) 2019, 2240, 2243, 2244, 2249, **2255-2259**, 2259, 2290, 2291, 2292, 2360, 2473, 2766, 2768, 3283
Ḥüseyn Paşa (Arnavud) 1336, 1338
Ḥüseyn Paşa (Balıkesrili Dişlek) 337, 338
Ḥüseyn Paşa (Bosnevī Firārī) 3299
Ḥüseyn Paşa (Bosnevī) 1879
Ḥüseyn Paşa (Bustāncıbaşı) 2768
Ḥüseyn Paşa (Cānbolād-zāde) 1560, 3231
Ḥüseyn Paşa (Defterdār) 2035
Ḥüseyn Paşa (Deli) 386, 387, 510, 543, 545, 552, 553, 581, 1447, 1449, 1450, 1558, 2233, 2422
Ḥüseyn Paşa (Firārī) 2293
Ḥüseyn Paşa (Gümrük-emīni) 2515
Ḥüseyn Paşa (Ḥaleb vālīsi) 1449
Ḥüseyn Paşa (Ḳapudan Ṣarı) 252
Ḥüseyn Paşa (Ḳapudan) 544
Ḥüseyn Paşa (Küçük) 2901
Ḥüseyn Paşa (Mezemorta) 2256, 2290
Ḥüseyn Paşa (Naṣūḥ Paşa-zāde) 546, 873
Ḥüseyn Paşa (Nişāncı) 3300, 3307, 3320
Ḥüseyn Paşa (Ṣadr-ı A'ẓam Merre) 242, 742
Ḥüseyn Paşa (Ṣarı, Mıṣr vālīsi) 244
Ḥüseyn Paşa (Silaḥdār) 2034, 2766
Ḥüseyn Paşa (Ṭopal) 1880, 1882
Ḥüseyn Paşa Dārü'l-ḥadīṯi 3284
Ḥüseyn Paşa İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥüseyn Paşa İmāmı, 1113'te Efḍal-zāde müderrisi)
Ḥüseyn Paşa Medresesi 1040, 2430, 2631, 3170, 3181
Ḥüseyn Paşa Yalısı 3321
Ḥüseyn Paşa Zāviyesi 3288
Ḥüseyn Paşa-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḥüseyn Paşa-zāde, 1071'de Yeñişehr ḳāḍīsi)
Ḥüseyn Paşa-zāde Efendi 1057
Ḥüseyn Paşa-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḥüseyn Paşa-zāde, Paşa-zāde Efendi, 1097'de İzmir ḳāḍīsi)
Ḥüseyn Paşa-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Beg Efendi (Ḥüseyn Paşa-zāde, 1133'te Pertev Paşa Medresesi müderrisi)
Ḥüseyn Vā'iẓ-i Kāşifī 3063
Ḥüseyn-i Erzincanī Medresesi 3170
Ḥüseyn-i Ḫalḫālī 734, 738
Ḥüseynī, bk. Ḥüseyn Çelebi (Edrinevī Sipāhī, şā'ir)
Hüve'lleẕī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Hüve'lleẕī)

I

Ilġın 614, 979, 3146
Ilıca 342
Ilıca-i Berġama 3044
Iṣfahān 2330, 3361, 3366
Iṣfahānī Dervīş Alī, bk. Alī Efendi (Iṣfahānī, Dervīş, şā'ir) {Yaḳīn}
Isparta 236

Istranca 2259
Istrava 2920
Işḳī Hasan, bk. Ḥasan Efendi (Işḳī, 1071'de Ḫasekī Sulṭān Medresesi müderrisi, şāʿir) {Işḳī}
Işḳī, bk. Ḥasan Efendi (Işḳī, 1071'de Ḫasekī Sulṭān Medresesi müderrisi, şāʿir) {Işḳī}
Iṭrī, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī Buḫūrī-zāde, şāʿir)
Iyāniyye Medresesi 1024

İ

İbādiyyü'l-Ḫalvetī (Ḫalvetī Şeyḫi, Tekfurṭaġlı) 302, **1372**, 1855
İbn Abbās 1368
İbn Ġānim-i Maḳdisī 1127
İbn Ḥacer Asḳalānī 736
İbn Hişām 1234
İbn Semān, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Şāmī, İbn Semān, yazar)
İbn Sülūm, bk. Ṣāliḥ Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ḥalebī, İbn Sülūm)
İbn-i Yāmīn Medresesi 845, 2075
İbnü'ṣ- ṣāniʿ es-Sırrī, bk. Meḥemmed Sırrī'd-dīn (İbnü'ṣ- ṣāniʿ es-Sırrī, ṣāḥibü't-teṣānif)
İbradı 1201
İbrāhīm Aġa (1076'da Yeñiçeri Aġası, Çāvuşbaşı) 1562
İbrāhīm Aġa (Bustāncıbaşı, Sirozī) 3360
İbrāhīm Aġa (Defterdār-ı Şıḳḳ-ı Ṣānī Silaḥdār) 3347
İbrāhīm Aġa (Dergāh-ı ʿālī ḳapucıbaşılarından) 3312
İbrāhīm Aġa (Ḫāṣekī) 3356
İbrāhīm Aġa (Ḳapucılar Ketḫudāsı) 3340
İbrāhīm Aġa (Kürd) 2291
İbrāhīm Aġa (Mīr-āḫūr-ı Evvel) 3339
İbrāhīm Aġa (Nişāncı Silaḥdār) 3331
İbrāhīm Aġa (Portumlı) 2826, 3300
İbrāhīm Aġa (Ṣadr-ı aʿẓam Ketḫudāsı) 3340
İbrāhīm Aġa (Silaḥdār) 3315
İbrāhīm Aġa (Silaḥdār-ı Şehriyārī) 3342
İbrāhīm Aġa (Vālide Sulṭān Aġası Ḫˇāce) 1425
İbrāhīm Aġa Dārü'l-ḥadīṯi 1095, 2207, 2702, 3005, 3038, 3135
İbrāhīm Beg (Velī Paşa Ketḫudāsı) 3339
İbrāhīm Beg (Azīmoġlı İsmāʿīl Paşa'nuñ oġlı) 3362
İbrāhīm Beg (Ḥüseyn Paşa-zāde) 2772, 3297, 3298
İbrāhīm Beg (İstefeli Ḥasan Paşa-zāde) 3330
İbrāhīm Beg (Kej-dehān) 392
İbrāhīm Beg (Silaḥdār Ḥüseyn Paşa-zāde) 3299
İbrāhīm Çelebi (Bustān-zāde, şāʿir) {Āẕerī} **584-585**
İbrāhīm Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Neşīṭ} **1753**
İbrāhīm Efendi 637, 856, 1270, 1529, 2077, 2105, 2162, 2464, 2468, 3026, 3150, 3370
İbrāhīm Efendi (1040'ta İbrahim Paşa-yı Cedîd müderrisi) 634
İbrāhīm Efendi (1085'te Ḫādım Ḥasan Paşa Medresesi müderrisi) 1139, 1788
İbrāhīm Efendi (1086'da Cāmiʿ-i Atīḳ Medresesi müderrisi) 1930
İbrāhīm Efendi (1091'de Veliyyü'd-dīn-zāde Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi) 1795

İbrāhīm Efendi (1100'de Ḥekīm İsḥāḳ Medresesi müderrisi, ö. 1108) **2077**
İbrāhīm Efendi (1108'de Ebu'l-faẓl Medresesi müderrisi, ö. 1110) **2105**
İbrāhīm Efendi (Abdī Efendi-zāde) 2689
İbrāhīm Efendi (Alā'ī) 3121
İbrāhīm Efendi (Alī Beg-zāde) 486
İbrāhīm Efendi (Altıbarmaḳ, Bosna Sarāyı'ndan) 704, 708, 810, 834, 865, 871, 875, 890, 892, 901, 935, 1036, **1056-1058**, 1079, 1138, 1157, 1296, 1306, 1477, 1483, 1488, 1503, 1525, 1549, 1826, 2975
İbrāhīm Efendi (Aydonatī, şā'ir) {Lafẓī} **1698-1699**
İbrāhīm Efendi (Baḥṣī-zāde Dāmādı) 249
İbrāhīm Efendi (Başmuḥāsebe Kīsedārı) 3348
İbrāhīm Efendi (Begbāzārī) 2954
İbrāhīm Efendi (Belgrad Ḳāḍīsi 1058'de) 575
İbrāhīm Efendi (Berber-zāde, Edrineli, ö. 1129) 1791, 1964, 2102, **2670-2671**
İbrāhīm Efendi (Berber-zāde, İstanbulī, ö. 1122) **2488**
İbrāhīm Efendi (Bosnevī, 1099'da Ca'fer Aġa Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi, ö. 1106) **2053**
İbrāhīm Efendi (Bosnevī, 1125'de Ömer Oṭabaşı Medresesi müderrisi, ö. 1133) 2690, **2968-2969**, 2982, 3182
İbrāhīm Efendi (Bosnevī, 1127'de Ṣofya ḳāḍīsi, ö. 1132) 2345, 2533, 2609, 2686, 2703, 2810, 2813, 2818, **2952-2953**, 3097, 3120, 3236, 3237, 3394
İbrāhīm Efendi (Bosnevī, Uzunī-zāde Mülāzımı) 3168, **3189**, 3249
İbrāhīm Efendi (Budunī, Bayramī Şeyḫi) 311
İbrāhīm Efendi (Burhān-zāde, 1092'de Ḳuds ḳāḍīsi) 950, 1054, 1083, 1093, 1206, **1238-1239**, 1258, 1260, 1285, 1489, 1838, 1947, 2143, 2473
İbrāhīm Efendi (Ca'fer-zâde, Bayramī Şeyḫi) 312
İbrāhīm Efendi (Cerrāḥ Şeyḫi) 1818
İbrāhīm Efendi (Cezāyir Paşası-zāde) 2167, 2401, 2442, 2443, 2576, 2650, 2652, 2790, 2985, 2989, 3058, 3062, 3230, 3250, 3377
İbrāhīm Efendi (Çāvuş-zāde, 1116'da Çobān Çāvuş Medresesi müderrisi) 3111, 3213
İbrāhīm Efendi (Çāvuş-zāde, Ḳāsım Paşalı, ö. 1050) 220, 273, 278, 280, 358, 359, 372, 422, **423-424**, 438, 479, 501, 571, 666, 671, 687, 850, 1149, 1790
İbrāhīm Efendi (Dāvūd-zāde, 1123'te Filibe ḳāḍīsi) 1274, 1893, 1963, 1972, 1973, 2011, 2063, 2113, 2178, 2276, 2364, 2380, 2399, 2438, 2440, 2445, 2458, 2470, 2487, 2538, 2579, **2623-2625**, 2634, 2647, 2785, 2795, 2800, 2920, 2949, 2999, 3057, 3137, 3141
İbrāhīm Efendi (Defterdār) 1406, 1446
İbrāhīm Efendi (Dendānī Mülāzımı, 1111'de Bāzirgānbaşı Medresesi müderrisi, ö. 1111) **2142-2143**,

2385, 2925, 3127
İbrāhīm Efendi (Dendānī, 1085'te Ṣaḥn müderrisi, ö. 1086) **1099**, 1798, 1815, 2079, 2142, 2365, 2489, 2600
İbrāhīm Efendi (Dūlāb İmāmı, 1135'te Bālī Efendi Medresesi müderrisi) **3246-3247**
İbrāhīm Efendi (Edrineli Şeyḫ-zāde) 2049
İbrāhīm Efendi (Edrineli, 1090'da Mar'aş ḳāḍīsi) 1045, 1133, 1251,1259, 1299, 1544, 1548, 1556, 1796, 1818, **2205-2006**, 2338
İbrāhīm Efendi (Edrineli, Çuḳacı-zāde) 1928, 2139, 2142, 2588, **2631-2632**, 2800, 2804, 2966, 2999, 3053, 3145, 3150, 3162
İbrāhīm Efendi (Edrineli, Müsellim İbrāhīm'i) **3152-3153**
İbrāhīm Efendi (Elmās Paşa İmāmı, Bolılı) 2598, 2653, 2801, 2929, 2970, 3017, 3062, 3145, 3163, 3198, 3229, 3237, **3244-3246**, 3255, 3375, 3385
İbrāhīm Efendi (Emīr Sulṭān Medresesi müderrisi) 289
İbrāhīm Efendi (Ergenevī, şā'ir) {Kelāmī} **1689**
İbrāhīm Efendi (Erzincānī-zāde, 1140'da Ṣaḥn müderrisi) 2980, 3156, **3238**
İbrāhīm Efendi (Erzurum Ḳāḍīsi 1050'de) 576
İbrāhīm Efendi (Erżurūmī, Cānbolād-zāde ḫˇācesi, şā'ir) {Mülhemī} **646-647**, 662, 675, 714, 724, 748, 797, 799, 1119, 1148
İbrāhīm Efendi (Esīrī Meḥemmed Efendi Tābi'i) 1270
İbrāhīm Efendi (Eyyūbī) 2617
İbrāhīm Efendi (Ferhād Paşa-zāde) 1127
İbrāhīm Efendi (Fındıḳ-zāde) 2969, 3144, 3192, 3258
İbrāhīm Efendi (Girih-gīrī-zāde, Burusevī) 219, 503, **513**
İbrāhīm Efendi (Gülşenī Şeyḫi) 315
İbrāhīm Efendi (Gülşenī Şeyḫi, Edrineli, şā'ir) 314, **1855-1857**, 3046, 3072
İbrāhīm Efendi (Ḥācī Ömer-zāde, Burusevī) **1117-1118**, 1156, 1185, 1264, 2482
İbrāhīm Efendi (Ḫaffāf-zāde, İstanbulī) 2584, 2683, 2701, 2806, 2947, 2994, 3002, 3120, 3161, **3221-3222**, 3391
İbrāhīm Efendi (Ḫalīl Paşa-zāde, Paşa-zāde Celeb İbrāhīm, şā'ir) {Tā'ib} **2088-2089**, 2120, 2395, 2416, 2657, 3268
İbrāhīm Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Burusevī) **2736**
İbrāhīm Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Mu'abbir) 301, 302
İbrāhīm Efendi (Ḥamīdī) 475
İbrāhīm Efendi (Ḥaremeyn rūz-nāmçecisi) 3321
İbrāhīm Efendi (Ḥasan Efendi-zāde Seyyid, Gülşenī Şeyḫi) 315
İbrāhīm Efendi (Ḥekīm Çelebi Zāviyesi Şeyḫi oğlu) 793
İbrāhīm Efendi (Ḥubbī Monlāsı-zāde) 290
İbrāhīm Efendi (Ḥüseyn Efendi-zāde) 1339
İbrāhīm Efendi (Ḥüseyn Paşa-zāde, Paşa-zāde Efendi, 1097'de İzmir ḳāḍīsi) 723, 843, 967, 1015,

1044, 1069, 1080, 1096, 1104, 1161, 1192, 1197, 1203, **1296-1297**, 1308, 1504, 1505, 1510, 1511, 1941, 1942, 2054, 2096, 2426, 2580
İbrāhīm Efendi (İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi) 1923
İbrāhīm Efendi (İmām-ı Sulṭānī Ḥüseyn Efendi-zāde) 1290
İbrāhīm Efendi (İmām-ı Sulṭānī, ṣadr-ı Rūm) 1460, 1463, 1803, 1812, 1828, 1831, 1894, **1921-1922**, 1921, 1927, 1928, 1965, 2017, 2086, 2107, 2108, 2191, 2334, 2385, 2429, 2500, 2525, 2678, 3222
İbrāhīm Efendi (İmām-zāde, 1073'te Ṣaḥn müderrisi) 733, 917, **971**, 1162, 1166, 1196, 1231, 1294, 2067
İbrāhīm Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Cevrī} 344, 350, 393, 663, 770, 851, 1418, **1584-1596**
İbrāhīm Efendi (İzmir Müftīsi) 2716
İbrāhīm Efendi (ḳāḍī, şā'ir) {Meẕāḳī} **1700-1701**
İbrāhīm Efendi (Ḳāḍī-zāde es-Seyyid) 2430, 3130
İbrāhīm Efendi (Ḳara) 780
İbrāhīm Efendi (Ḳara, Alā'iyyeli) **780**
İbrāhīm Efendi (Ḳarabaş Şeyḫ) 626
İbrāhīm Efendi (Ḳaramanī) 744, 749
İbrāhīm Efendi (Ḳāsım Efendi-zāde, 1127'de Burhān Efendi Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi) **2698**
İbrāhīm Efendi (Ḳāsım-zāde, şā'ir) {Vehbī} **625**
İbrāhīm Efendi (Ḳaṣṣab-zāde) 255
İbrāhīm Efendi (Kātib, Ḳara) **2193**, 3040
İbrāhīm Efendi (Ḳātil) 922, 1161, 1519
İbrāhīm Efendi (Ḳavanos, Burusevī) 1107, **1184**, 1795, 1847
İbrāhīm Efendi (Kayseri Ḳāḍīsi 1052'de) 250, 375, 572
İbrāhīm Efendi (Kemāl Efendi-zāde, Anaṭolı ṣadrı) 269, 275, 366, 370, 477, 484, 569, 580, 630, 642, 671, 673, 692, 716, 760, **762-764**, 779, 794, 856, 896, 917, 924, 951, 981, 1072, 1203, 1458, 1461, 1463, 1551, 1553
İbrāhīm Efendi (Kevākibī-zāde) 242, 432, 434, 436, 654, 738
İbrāhīm Efendi (Ḳıṭmīr-zāde) 455
İbrāhīm Efendi (ḳızlar aġası yazıcısı) 3305
İbrāhīm Efendi (Ḳonevī es-Seyyid) 2630
İbrāhīm Efendi (Ḳuṭb, 1062'de Mar'aş ḳāḍīsi) 222, 279, 381, 382, 383, 427, **741-742**, 891, 961, 1034, 1082, 1157, 1485, 1546, 1549
İbrāhīm Efendi (Kürd) 416
İbrāhīm Efendi (Kütahya Ḳāḍīsi) 384
İbrāhīm Efendi (Luṭfī-zāde, Edrinevī) 2394, **2418**, 2693
İbrāhīm Efendi (Ma'ālī-zāde, 1128'de Sulṭāniyye Medresesi müderrisi) 1921, 2123, 2208, 2448, 2452, 2625, 2645, **2927-2928**, 3051
İbrāhīm Efendi (Maḥmūd Çāvuş-zāde, 1132'de Bayram Paşa Medresesi müderrisi) 3028, **3030-3031**, 3190

İbrāhīm Efendi (Maḳtūl Aḥmed Paşa İmāmı) 1139
İbrāhīm Efendi (Maġnisa Ḳāḍīsi) 375
İbrāhīm Efendi (Melek, Bolevī) 2095, 2139, **2169-2170**, 2283, 2344, 2383, 2537, 2573, 3162
İbrāhīm Efendi (Menteş) 1203
İbrāhīm Efendi (Menteş-zāde Dāmādı, Arnavud) 777, 809, 959, **998**, 1094, 1103, 1120, 1226, 1313
İbrāhīm Efendi (Menteş-zāde) 253, 275, 436, 640, 665, 876
İbrāhīm Efendi (Mevḳūfātī) 3335
İbrāhīm Efendi (Mevlevī Dervīşi, şā'ir) {Vehbī} **2330**
İbrāhīm Efendi (Muṣāḥib Paşa Ḫˇācesi, 1116'da Edrine ḳāḍīsi) 2065, 2274, **2450-2452**, 2508, 2531, 2538, 2785, 2919, 3056
İbrāhīm Efendi (Muṣāḥib Paşa İmāmı) 1297, 1816, 1955, 2082, 2104, 2184, 2271, 2349, 2364, 2433, 2446, 2458, 2461, 2489, 2498
İbrāhīm Efendi (Mü'min-zāde, 1095'te Fuḍayliyye müderrisi) **1292**, 2100, 2966
İbrāhīm Efendi (Müfettiş, 1098'de Anaṭolı ṣadrı) 989, 1090, 1112, 1141, 1153, 1163, 1225, 1229, 1230, 1291, 1463, 1467, 1474, 1495, 1517, 1796, **1802-1804**, 1806, 1827, 1845, 1922, 1924, 1934, 1943, 2054, 2068, 2107, 2108, 2159, 2341, 2356, 2386, 2420, 2435, 2510, 2516, 2676, 2798, 2970, 3109
İbrāhīm Efendi (Müftī-zāde) 3398
İbrāhīm Efendi (Müsellim Efendi Tābi'i) 3047
İbrāhīm Efendi (Müsevvid, 1130'da Dersiyye-i Ḫalīl Aġa müderrisi, ö. 1132) **2953-2954**
İbrāhīm Efendi (Müsevvid, Ḳasṭamonılı, ö. 1080) **977**, 982, 1046
İbrāhīm Efendi (Nā'ib) 254, 268, 477
İbrāhīm Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Seyfī-zāde) 1205, 1272, 1798, 1957, 1958, 2010, 2090, 2141, 2251, 2268, 2271, 2274, 2337, 2405, 2439, 2451, 2454, 2467, **2497-2498**, 2513, 2672, 2782, 2958, 3140
İbrāhīm Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Burusevī, ö. 1078) **1371-1372**
İbrāhīm Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Rūmiyye Şeyḫi ḫalīfesi, ö. 1060) **1326**
İbrāhīm Efendi (Nesīmī-zāde) 226
İbrāhīm Efendi (Nīfī, 1111'de Ġalaṭa ḳāḍīsi) 1245, 1288, 1302, 1798, 1816, 1970, 2009, 2058, 2124, 2172, 2199, 2204, 2276, 2277, 2375, **2453-2455**, 2461, 2492, 2517, 2659, 3070, 3137
İbrāhīm Efendi (Nūrbaḫşī Şeyḫi) 318
İbrāhīm Efendi (Oġlan Şeyḫi, şā'ir) 302, **1341-1344**, 1988
İbrāhīm Efendi (Ömer Efendi-zāde) 3072
İbrāhīm Efendi (Paşa-zāde, 1138'de Mekke ḳāḍīsi) 3212, 3245, 3269, 3364, 3370, 3371
İbrāhīm Efendi (Paşa-zāde, Bosnevī) **1068**, 1247, 1285, 2061, 2092, 2361

İbrāhīm Efendi (Poçuġalı (?)) 2811
İbrāhīm Efendi (Rıfḳī Mülāzımı, Bosnalı) 2630, **2923-2924**, 3036, 3168
İbrāhīm Efendi (Rodosī-zāde, 1052'de Üçşerefeli Medresesi müderrisi) **474-475**, 784, 903, 2361
İbrāhīm Efendi (Rūz-nāmeci) 679, 923
İbrāhīm Efendi (Ṣaçlı, Şeyḫ, şā'ir) {Ṣıdḳī} 313, 314, **1350-1351**, 1351, 2213, 2711
İbrāhīm Efendi (Ṣaḥḥāf, 1121'de Muḳābeleci İbrāhīm Medresesi müderrisi, ö. 1122) **2496**
İbrāhīm Efendi (Ṣānī, Maġnisalı, şā'ir) {Ṣānī} 217, 376, 435, 455, 495, 656, **673-674**, 692, 855, 904, 3343
İbrāhīm Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, Celeb) **1146**, 2364, 2943
İbrāhīm Efendi (Ṣarıḳbaṣdı, Şeyḫ) 2756
İbrāhīm Efendi (Seyfu'llāh-zāde) 420
İbrāhīm Efendi (Sirkeci-zāde Mülāzımı) 3135
İbrāhīm Efendi (Sirke-zāde, Burusevī) 1049, 1103, 1120, 1133, 1200, **1226-1227**, 1314, 2191, 2208
İbrāhīm Efendi (Sofya Ḳāḍīsi 1040'ta) 377, 455
İbrāhīm Efendi (Ṣofyalı, 1075'te Belġrad ḳāḍīsi, şā'ir) {Şükrī} 846, 926, 1000, **1004-1006**, 1018, 1023, 1041, 1173, 1246, 1306, 1528, 1530, 1535
İbrāhīm Efendi (Ṣun'u'llāh Efendi Dāmādı) 2978
İbrāhīm Efendi (Süleymān Şāh Medresesi müderrisi) 419
İbrāhīm Efendi (Şeh-zāde Ḫˇācesi, Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde) 2095, 2136, 2248, 2276, 2335, 2458, **2471-2473**, 2579, 2596, 2699, 2955, 3073, 3120
İbrāhīm Efendi (Şeyh Mehemmed-zâde, Nūrbaḫşī Şeyḫi) 318
İbrāhīm Efendi (Şeyḫ) 315
İbrāhīm Efendi (Şeyḫ, Basrıḳī) **1352**
İbrāhīm Efendi (Şeyḫ, Cerrāḥ Meḥemmed Paşa vā'iẓi) 781
İbrāhīm Efendi (Şeyḫ, İspirī Dāmādı Şeyḫ Muṣṭafā'nın babası) 2716
İbrāhīm Efendi (Şeyḫ, Muṣṭafā Naḳş-bendī'nin oğlu) 1326
İbrāhīm Efendi (Şeyḫ, şā'ir) {Naḳşī}305, 1990, **2233**, 2241, 2743
İbrāhīm Efendi (Şeyḫü'l-İslām 'Alī Efendi Birāder-zādesi) 2419, 2434, 2942, 3017, 3061, 3146, 3183, 3385
İbrāhīm Efendi (Şeyḫ-zāde, ö. 1014) 436,
İbrāhīm Efendi (Şeyḫ-zāde, Edrinevī) 1272, 1534, 1791, 1835, 1897, 1931, **1950-1951**, 1970, 2014, 2146, 2174, 2446
İbrāhīm Efendi (Şu'ayb-zāde, 1056'da Kütāhiyye ḳāḍīsi) 579, 675, 733, 779, **783-784**, 803, 857, 879, 897, 899, 906, 939, 1027, 1079, 1513
İbrāhīm Efendi (Tābi'-i Esīrī Meḥemmed Efendi, 1091'de Emīr Buḫārī Medresesi müderrisi) **1270**
İbrāhīm Efendi (Tācī, Edrineli,

Ulemā Ḳavuġı) **1243**, 1944, 1959, 1968, 1972, 2392, 2536
İbrāhīm Efendi (Tācir) 1175
İbrāhīm Efendi (Tevḳī'ī Ca'fer Çelebi Medresesi müderrisi) 1208
İbrāhīm Efendi (Teẕkireci) 266, 373, 436, 477, 484, 504, 512, 738
İbrāhīm Efendi (Teẕkireci-i Evvel) 3354
İbrāhīm Efendi (Ṭrabzonī, 1094'te ordu ḳāḍīsi) 1110, 1204, 1223, 1225, 1235, 1240, **1259-1260**, 1285, 1498, 1790, 1815, 1821, 1834, 1838, 1943, 2068, 2153, 2342, 2477, 2524, 2598
İbrāhīm Efendi (Uşşāḳī-zāde mülāzımı) 951
İbrāhīm Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1080'de Siyāvuş Paşa Medresesi müderrisi, ö. 1081) **1012-1013**, 1254,
İbrāhīm Efendi (Uşşāḳī-zāde, şā'ir, müverriḫ, ö. 1136) {Ḥasīb} 2056, 2151, 2196, 2394, 2396, 2402, 2436, 2455, 2486, 2516, 2580, 2622, 2790, 2799, 2926, 2956, 3008, 3053, **3069-3072**, 3098, 3123, 3261
İbrāhīm Efendi (Üftāde-zāde, Celvetī Şeyḫi) 313, **1395-1397**, 2214
İbrāhīm Efendi (Ümmī, 1057'de Diyārbekr ḳāḍīsi) 503, 572, **671-672**, 749, 870, 1121, 1129, 1469, 1518
İbrāhīm Efendi (Üsküdarī, Ḳāḍī) 1108
İbrāhīm Efendi (Üsküdarī, şā'ir) {Sırrī} 1993, **2305-2312**
İbrāhīm Efendi (Vaḥdī, Ḥācīoġlılı, şā'ir) {Vaḥdī} 2370, 2477, 2510, 2516, **2596-2597**, 2657, 2676, 2793, 2953, 2956, 3001, 3067, 3158, 3180, 3211
İbrāhīm Efendi (Vize Müftīsi, Ḥanefī) 1822, 1899, 2015, **2140-2141**, 2177, 2207, 2283, 2284, 2545, 3191
İbrāhīm Efendi (Vizeli, 1091'de Fīrūz Aġa Medresesi müderrisi) **1271**, 1849, 2119, 3210
İbrāhīm Efendi (Yamalı, 1118'de Alī Paşa Medresesi müderrisi) **2608**, 3182
İbrāhīm Efendi (Yasaḳcı-zāde, şā'ir) {Bezmī} **1564**
İbrāhīm Efendi (Yeñişehrli Müftī-zāde) 3239
İbrāhīm el-Ḳammī (Şeyḫ) 800
İbrāhīm Ḫˇāce, bk. İbrāhīm Paşa (İbrāhīm Ḫˇāce, Ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1125)
İbrāhīm Ḫān, bk. Sulṭān İbrāhīm Ḫān (18. Osmanlı pādişāhı)
İbrāhīm Ḫān-zāde 3171
İbrāhīm Ḫān-zāde Ḫˇācesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (İbrāhīm Ḫān-zāde Ḫˇācesi, Sinobī)
İbrāhīm Ḫān-zāde Ḫˇācesi 1942
İbrāhīm Ḫān-zāde Sarāyı 548
İbrāhīm Ketḫudā Medresesi 1005, 1123, 1245, 1844, 1937, 2105, 2921, 2973, 2980, 3004, 3026, 3101, 3257
İbrāhīm Paşa 1436, 1450, 1560, 2003, 2291, 3132, 3320
İbrāhīm Paşa (1090'da Yeñiçeri Aġası, Ketḫudā beg) 1562
İbrāhīm Paşa (A'rec) 3307
İbrāhīm Paşa (Çorlılı Alī Paşa Ketḫudāsı) 2825, 3302
İbrāhīm Paşa (Dıramalı) 1886

İbrāhīm Paşa (Divrigli) 2260, 2627, 2770
İbrāhīm Paşa (Ferhād Paşa-zāde) 255
İbrāhīm Paşa (Gürci) 1450
İbrāhīm Paşa (Ḥaleb vālīsi) 3302, 3338, 3339, 3359
İbrāhīm Paşa (Ḫazīnedār) 3297
İbrāhīm Paşa (İbrāhīm Ḫˇāce, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1125) **2773**
İbrāhīm Paşa (Ḳapudan el-Ḥāc) 3305
İbrāhīm Paşa (Ḳapudan) 2767, 2773, 2774, 3152, 3278, 3306, 3318, 3322, 3325, 3335, 3342, 3343, 3359,
İbrāhīm Paşa (Kapudan-ı Deryā) 3317
İbrāhīm Paşa (Ḳara, Ṣadr-ı aʿẓam) 1206, 1441, **1455**, 1559, 1792, 2259, 2654
İbrāhīm Paşa (Ketḫudā) 1560
İbrāhīm Paşa (Kürd) 3357, 3362
İbrāhīm Paşa (Mıṣr vālīsi) 1234, 3307
İbrāhīm Paşa (Mıṣrlı-zāde) 1559, 1902, 2018, 2240, 2768
İbrāhīm Paşa (Muṣāḥib) 3339
İbrāhīm Paşa (Nevşehirli, Dāmād, Ṣadr-ı aʿẓam) 191, 1787, 2776, 2909, 3116, 3132, 3214, 3274, 3343, 3344, 3347, 3356, 3363, 3366,
İbrāhīm Paşa (Ṣadr-ı Aʿẓam) 3318, 3343, 3344, 3347, 3356, 3363, 3366
İbrāhīm Paşa (Seddü'l-baḥr muḥāfıẓı) 2767
İbrāhīm Paşa (Silaḥdār Vezīr) 3355
İbrāhīm Paşa (Silaḥdār) 2769, 3305, 3308, 3348, 3350
İbrāhīm Paşa (Ṣūfī) 1560
İbrāhīm Paşa (Şehr-i Zūr vālīsi) 2772
İbrāhīm Paşa (Teẕkireci, Ṣofya muḥāfıẓı) 3341
İbrāhīm Paşa (Ṭımışvar muḥāfıẓı) 1877
İbrāhīm Paşa (Uzun, 1076'da Yeñiçeri Aġası, Ketḫudā, Budin vālīsi) 1442, 1450, 1562
İbrāhīm Paşa (ümerā-yı deryādan) 2245
İbrāhīm Paşa (Vezīr) 3274
İbrāhīm Paşa Cāmiʿi 3348, 3364
İbrāhīm Paşa Ḥammāmı 3278, 3354
İbrāhīm Paşa Medresesi 218, 475, 641, 877, 881, 903, 1106, 1243, 1272, 1791, 1817, 1923, 1948, 1959, 1964, 2009, 2102, 2176, 2186, 2196, 2203, 2206, 2272, 2394, 2425, 2454, 2519, 2584, 2629, 2693, 2921, 2969, 2977, 2992, 3046, 3070, 3136, 3151, 3153, 3169, 3182, 3207, 3217, 3218, 3263, 3400
İbrāhīm Paşa Muʿallim-ḫānesi 761
İbrāhīm Paşa Sarāyı 488, 1151, 1247, 2081, 3339
İbrāhīm Paşa-yı Atīḳ Dārü'l-ḥadīṯi 2182
İbrāhīm Paşa-yı Atīḳ Medrese-i Ṯāniyesi 1207, 1222, 1849, 1924, 1928, 2139, 2187, 2352, 2403, 2432, 2632, 2649, 2663, 2692, 3020, 3042, 3158
İbrāhīm Paşa-yı Atīḳ Medresesi 243, 266, 269, 432, 629, 636, 646, 652, 676, 710, 753, 803, 812, 831, 856, 858, 862, 865, 1050, 1054, 1110, 1128, 1151, 1204, 1248, 1548, 1844, 1854, 1929, 1941, 1942, 1955, 1975, 2054,

2114, 2118, 2147, 2176, 2198, 2425, 2428, 2451, 2466, 2471, 2487, 2955, 2958, 3008, 3043, 3073, 3097, 3127, 3222, 3248, 3257, 3270, 3395, 3396
İbrāhīm Paşa-yı Cedīd Medresesi 211, 249, 262, 266, 427, 477, 512, 635, 875, 891, 894, 930, 954, 961, 1096, 1123, 1135, 1196, 1204, 1205, 1260, 1267, 1268, 1279, 1286, 1302, 1306, 1544, 1924, 1931, 1966, 2054, 2065, 2185, 2286, 2344, 2369, 2371, 2378, 2387, 2432, 2577, 2642, 2644, 2922, 2944, 3150, 3197, 3220, 3232, 3247
İbrāhīm Paşa-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Beg Efendi (İbrāhīm Paşa-zāde, 1127'de Ṣaḥn müderrisi
İbrāhīm Tennūrī (Şeyḫ) 325
İbrāhīm-i Basrıḳī, bk. İbrāhīm Efendi (Şeyḫ, Basrıḳī)
İbrāhīm-i Kürdī (Monlā) 1196, 2229
İbrāhīm-i Kürdī (Şeyḫ) 3282
İbret-nümā 1404
İbṣala 274, 575, 666, 722, 959, 1089, 1090, 1104, 1145, 1228, 1818, 2206, 2213, 2338, 2339, 2342, 2467, 3224, 3232, 3233, 3271
İbşīr Bölükbaşı (şaḳī) 1879
İbşīr Muṣṭafā Paşa Vaḳ'ası 792, 851, 2106
İbşīr Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (İbşīr, Ṣadr-ı a'ẓam)
İbşīr Paşa İmāmı Mūsā, bk. Mūsā Efendi (İbşīr Paşa İmāmı, 1081'de Ḳonya ḳāḍīsi)
Īcī-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Īcī-zāde, Şāmlı)
İcmālü't-tevārīḫ 3063
İçil 3336
Īdī Bayram, bk. Bayram Efendi (1116'da Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi, şā'ir, ö. 1121) {Īdī}
Īdī, bk. Bayram Efendi (Ḥalebī, şā'ir, ö. 1101)
Īdī, bk. Luṭfu'llāh Çelebi (Anḳaravī, Beg-zāde, şā'ir)
İdrīs Efendi 1919, 3364
İdrīs Efendi (Birgi Ḳāḍīsi) 384, 415
İdrīs Efendi (Cüz-ḫ'ān, 1056'da Burusa ḳāḍīsi, mu'allim-i sulṭānī Ömer Efendi mülāzımı) 209, 256, 385, 456, 476, 503, 560, 579, **651-652**, 677, 870, 1097
İdrīs Efendi (Rufā'ī Şeyḫi) 318
İdrīs Efendi (Vānī, 1113'te Üsküdar ḳāḍīsi) 1831, 1851, 1892, 1952, 2009, 2063, 2064, 2083, 2113, 2122, 2198, 2269, 2280, 2354, 2378, **2379-2380**, 2389, 2398, 2415, 2439, 2624, 2664, 2674, 2680, 3140
İdrīs Efendi Birāderi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (İdrīs Efendi Birāderi, 1116'da Yarḥiṣār Medresesi müderrisi)
İdrīs Efendi Dāmādı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (İdrīs Efendi Dāmādı, Kürd Ḥasan)
İdrīs Köşki 2168
İffetī, bk. Aḥmed Efendi (Sā'atī, Edrineli, şā'ir) {İffetī}
İffetī, bk. Meḥemmed Efendi (Ebe-zāde, 1070'de Ayntāb ḳāḍīsi, şā'ir)
İffetī, bk. Muṣṭafā Efendi (Abdü'l-kerīm-zāde, şā'ir)
İḫtiyārāt 532

İḥyā-yı Ulūm 791
İḳbālī, bk. Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī (22. Oṯmānlı pādişāhı, Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī, İḳbālī, şā'ir)
İḳlīm Şāh Medresesi 2691
İksīr-i Devlet 239
İlāhī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (İlāhī-zāde, Īsā Beg Medresesi müderrisi)
İlāhī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İlāhī-zāde, İstanbulī)
İlāhī-zāde Receb, bk. Receb Efendi (İlāhī-zāde, 1129'da Çendīk Medresesi müderrisi)
İlāhī-zāde Zeynü'l-'ābidīn, bk. Zeynü'l-'ābidīn Efendi (İlāhī-zāde, 1116'da Ḳāsım Ṣubaşı Medresesi müderrisi)
İlbeg Medresesi 1537, 1793
İlhāmü'l-muḳaddes min'el-feyżi'l-aḳdes 793
İlmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İlmī, el-Ḥāc, Mudurnılı)
İlmī, bk. Abdu'llāh Efendi (Maġnisavī, Ġınāyī-zāde, şā'ir) {İlmī}
İlyās Çelebi 2214
İlyās Dede-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İlyās Dede-zāde, 1063'te Maḳtūl Ḥasan Paşa Medresesi müderrisi)
İlyās Efendi (Güzelḥişārlı, 1045'te Ḥaydar Paşa Medresesi müderrisi) **258-259**
İlyās Efendi (Ḳaramanī Ṭabīb) 495
İlyās Efendi (Saḳızlı, Şeyḫ) 303, **2713-2715**, 2858
İlyās Paşa 340
İmād Efendi (Vālide Sulṭān Ketḫudāsı İmāmı) 1830
İmādü'd-dīn ibn Ṣāliḥ Naṣr (Ḳādirī Şeyḫi) 316
İmād-zāde Efendi 1830
İmād-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmād-zāde, 1095'te Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi)
İmām Bezmī, bk. Ḫalīl Efendi (İstanbulī Ḫalīl, İmām Bezmī, şā'ir) {Bezmī}
İmām Dāmādı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (İmām Dāmādı, Ḳāḍī Ḳaryeli, Celeb)
İmām Seyyid Meḥemmed (şaḳī) 2251
İmām Şāfi'ī 866
İmām-ı A'ẓam 1307
İmām-ı A'ẓam Türbesi 347, 351, 393
İmām-ı Ṣāliṣ-i Sulṭānī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İmām-ı Ṣāliṣ-i Sulṭānī, İstanbulī)
İmām-ı Sulṭānī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Edrineli)
İmām-ı Sulṭānī Alī, bk. Alī Efendi (İmām-ı Sulṭānī, İstanbulī, ö. 1134)
İmām-ı Sulṭānī Alī, bk. Alī Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Ladiḳli, ö. 1103)
İmām-ı Sulṭānī Arab-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Arab-zāde)
İmām-ı Sulṭānī Edrineli Alī, bk. Alī Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Edrineli)
İmām-ı Sulṭānī Evliyā Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Evliyā, İmām-ı Sulṭānī)
İmām-ı Sulṭānī Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (İmām-ı Sulṭānī Ḳaba)
İmām-ı Sulṭānī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Şāmī)

İmām-ı Sulṭānī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (İmām-ı Sulṭānī, ṣadr-ı Rūm)
İmām-ı Sulṭānī Kerāsteci-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Kerāsteci-zāde)
İmām-ı Sulṭānī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Ḥāfiẓ, Ḳasṭamonılı)
İmām-ı Sulṭānī Ṣāḥib Meḥemmed Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Ṣāḥib)
İmām-ı Sulṭānī Şeker Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Şeker)
İmām-ı Sulṭānī Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Şāmī)
İmām-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (İmām-zāde, 1071'de Selanik ḳāḍīsi)
İmām-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (İmām-zāde, 1073'te Ṣaḥn müderrisi)
İmām-zāde Luṭfu'llāh, bk. Luṭfu'llāh Efendi (İmām-zāde, Ayās Paşa Medresesi müderrisi)
İmām-zāde Maḫdūmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-zāde Maḫdūmı, Şeyḫ, 1103'te İvaż Efendi Medresesi müderrisi)
İmām-zāde Meḥemmed Ḳadrī, bk. Meḥemmed Ḳadrī Efendi (İmām-zāde, 1082'de Yeñişehr ḳāḍīsi)
İmām-zāde Meḥemmed Sa'dī, bk. Meḥemmed Sa'dī Efendi (İmām-zāde, 1086'da Filibe ḳāḍīsi)
İmām-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edrineli, İmām-zāde)
İmām-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, İmām-zāde)
İmām-zāde Ṣun'u'llāh, bk. Ṣun'u'llāh Efendi (İmām-zāde, İstanbulī)
İmām-zāde Süleymān, bk. Süleymān Efendi (İmām-zāde, 1096'da Ḳuds ḳāḍīsi)
İmām-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-zāde Şeyḫ, Anaṭolı ṣadrı)
İmāret Cāmi'i 1920, 2218
İmroz 2702, 2951, 3004, 3005
İmruün ve Nefsühū Risālesi 2588
İnāyet Giray 385, 401, 591
İnāyetü'l-'ināye 1940
İncegizler Medresesi 2964
İnceḳara Medresesi 1264, 2136, 2398, 2442, 2687, 3111
İnebaḫtı 2766, 2768, 2769, 2826, 3300, 3303, 3307, 3319, 3325, 3326, 3337, 3338, 3339, 3340, 3346, 3355, 3362
İnebaḫtı Ḳal'ası 2766, 2826
İnebolı 1416
İnegöl 706, 755, 964, 998, 1103, 1132, 1147, 1185, 1227, 1806, 1807, 1846, 1848, 1939, 1941, 1943, 2076, 2160, 2176, 2191, 2208, 2372, 2415, 2448, 2668, 2955, 3015, 3037, 3122, 3123, 3181
İngilis 3361
İnöñi 343
İnöz 1965, 2447, 2625, 2951, 3242
İnsān-ı Kāmil 1300
İpek 1881
İplikci Ṣıyāmī, bk. Ṣıyāmī Efendi (İplikci Ṣıyāmī, Cānīkli)
İpṣala, bk. İbṣala

Īrān 545, 793, 1432, 1999, 2994, 3437
İrşova Ḳal'ası 1879
Īsā Aġa-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Īsā Aġa-zāde, 1072'de Ḥasan Efendi Medresesi müderrisi)
Īsā Beg Medresesi 210, 216, 241, 381, 503, 513, 659, 705, 754, 760, 795, 959, 964, 999, 1051, 1094, 1120, 1147, 1173, 1190, 1226, 1251, 1848, 1919, 1921, 2189, 2452, 2482, 2631, 2678, 3016, 3111, 3238, 3239, 3398
Īsā Efendi 354, 439, 555, 851, 1800, 1849, 2633
Īsā Efendi (Bosnevī, 1074'te İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1093) 646, 655, 679, 708, 710, 726, 753, 779, 843, 857, 881, 928, 945, 969, 1010, 1011, 1065, 1130, 1147, 1152, 1164, 1170, 1198, 1203, 1212, **1241-1242**, 1257, 1465, 1473, 1476, 1493, 1523, 1552, 1794,
Īsā Efendi (Bosnevī, 1101'de Bosna ḳāḍīsi, ö. 1105) 1797, 1898, **1966**, 2015, 2135, 2148, 2943,
Īsā Efendi (Bosnevī, ṣadr-ı Rūm, ö. 1050) 228, 277, 284, 291, 353, 358, 372, 378, 415, **417-418**, 422, 428, 510, 658, 670, 687, 974, 1824,
Īsā Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 307
Īsā Efendi (Īşī, Aydınlı, şa'ir) {Īşī} 376, 377, 437, 477, 483, 492, 571, 574, 650, **655-657**, 660, 671, 673, 688, 749, 894, 939, 1512
Īsā Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Saḳızlı) 572, 637, **638-639**, 653, 748, 1013, 1515
Īsā Efendi (Şeyḫ) 1849, 2743, 2749
Īsā Efendi (Şeyḫ, Bolılı, şā'ir) {Maḥvī} **2749**
Īsā Efendi (Ṭabīb) 1014
Īsā Efendi (Ṭavīl, Ḥamīdli) 1271, 1929, 2126, 2279, **2352-2353**, 2494, 2499, 3032, 3222
Īsā Efendi (Tercemān Yūnus Zāviyesi şeyḫi) 1409
Īsā Medresesi 3265
Īsā Paşa Medresesi 2511
Īsāġocī 1175
İsaḳcı 2331, 3312
İṣām 260, 1049, 2230, 2588
İṣām Ḥāşiyesi 2335
İṣāmü'd-dīn 1981
Īsā-zāde Dāmādı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Īsā-zāde Dāmādı, İstanbulī)
Īsā-zāde Meḥemmed Azīz, bk. Meḥemmed Azīz Efendi (Īsā-zāde, 1096'da Süleymāniyye müderrisi, şā'ir) {Azīzī}
Īsā-zāde Ömer, bk. Ömer Efendi (Īsā-zāde, Şeyḫ)
İṣbāt-ı Vācib Ḥāşiyesi 2509
İsḥāḳ Aġa (Dārü's-sa'āde Aġası) 2241
İsḥāḳ Beg (Ḳırşehr begi) 1422
İsḥāḳ Efendi 670, 810, 1357, 2206, 2365, 2448, 2641, 3041, 3103, 3160, 3180
İsḥāḳ Efendi (Acem, Ḳarabāġlı, 1054'te Eyyūb ḳāḍīsi) 281, 356, 371, 373, 425, 434, 481, 492, **504-505**, 512, 558, 571, 632, 779
İsḥāḳ Efendi (Anaṭolı ṣadrı) 3369
İsḥāḳ Efendi (Anbār Ġāzī Medresesi müderrisi) 3240
İsḥāḳ Efendi (dāmād-ı şeyḫü'l-İslām) 3230

İsḥāḳ Efendi (Elmās Paşa İmāmı, Ḳasṭamonılı) 1849, 2076, 2155, 2170, 2282, 2343, **2355-2356**, 2373, 2394, 2395, 2420, 2437, 2492, 2576, 2653, 2806, 2815
İsḥāḳ Efendi (İbrāhīm Paşa Tābiʿi) 2608
İsḥāḳ Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Ṭāliʿī} **1633-1634**
İsḥāḳ Efendi (Ḳara İbrāhīm Paşa Tābiʿi, Bayburdlı) **1792**, 2118
İsḥāḳ Efendi (Ḳarabāġī) 1035, 1089
İsḥāḳ Efendi (Ḳayṣeriyyeli) 3399
İsḥāḳ Efendi (Kürd, 1079'da Edrine ḳāḍīsi) 633, 643, 711, 741, 778, 806, 810, 828, 862, 926, 947, 967, 973, 985, **1021-1022**, 1053, 1092, 1473, 1477, 1494, 2473, 3241, 3267
İsḥāḳ Efendi (Ser-bendī-zāde, 1081'de Baġdād ḳāḍīsi) 843, **1004**, 1009, 1013, 1040, 1071, 1118, 1162, 1166, 1190, 1510, 1793, 1974
İsḥāḳ Efendi (Şeyḫü'l-İslām) 2572, 2799
İsḥāḳ Ḫˇācesi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İsḥāḳ Efendi Ḫˇācesi, şāʿir, yazar)
İsḥāḳ Paşa (Çıldır vālīsi) 3358
İsḥāḳ Paşa Medresesi 706, 755, 998, 1103, 1147, 1185, 1846, 1848, 2176, 2208, 2448, 3015, 3037, 3182, 3402
İsḥāḳ-ı Ḫatlānī (Ḫˇāce, Nūrbaḫşī silsileden) 317
İsḥāḳ-ı Naḳş-bendī (Ḫˇāce, Naḳşī Şeyḫi) 300
İsḥāḳ-ı Toḳatī 2950
İsḥāḳiyye 2449
İsḥāḳıyye Medresesi 2341
İsḥāḳlı 2522, 2803, 2989, 2990, 3012, 3262
İsḥāḳ-zāde Ārif Meḥemmed, bk. Ārif Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, 1117'de Şām ḳāḍīsi, şāʿir) {Ārifī}
İsḥāḳ-zāde İsḥāḳ-zāde, Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (İsḥāḳ-zāde Ẓuhūrī, şāʿir) {Ẓuhūrī}
İsḥāḳ-zāde Meḥemmed, bk. Nūr Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, Bālī Efendi mülāzımı)
İsḥāḳ-zāde Nūr Meḥemmed, bk. Nūr Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, Bālī Efendi mülāzımı)
İsḥāḳ-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, Şeyḫ, 1118'de Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Medresesi müderrisi)
İsḥāḳ-zāde Ẓuhūrī, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (İsḥāḳ-zāde Ẓuhūrī, şāʿir) {Ẓuhūrī}
İskender (Ḳādirī Şeyḫi) 316
İskender Beg Medresesi 2070, 2633, 3229
İskender Çelebi Bāġçesi 2244
İskender Paşa Cāmiʿ-i Şerīfi 920
İskender Paşa Medresesi 503, 733, 949, 961, 1015, 1079, 1093, 1133, 1134, 1150, 1296, 1798, 1832, 1842, 2050, 2055, 2174, 2361, 2376, 2442, 2443, 2497, 2684, 3052, 3130, 3135, 3139
İskenderiyye 2382, 2383, 3100, 3301, 3306, 3318, 3324
İskenderiyye Limanı 2382
İskerletoġlı 2865, 3307, 3347, 3362
İskerletoġlı Niḳolayi 3307, 3310
İskilib 3366
İslām Giray 547, 580, 1557

İslimiyye 1109, 1122, 1232, 1947, 2220, 2335, 2337, 2472, 2475, 2517, 2526, 2660, 2664, 2672, 3001, 3044, 3053, 3075, 3164, 3232, 3261, 3295
İsmāʿīl Aġa 1424, 2296
İsmāʿīl Aġa Cāmiʿi 632
İsmāʿīl Aġa-zāde Alī, bk. Alī Efendi (İsmāʿīl Aġa-zāde, 1085'te Baġdād ḳāḍīsi)
İsmāʿīl Aġa-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İsmāʿīl Aġa-zāde, 1057'de Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi)
İsmāʿīl Beg (Mıṣr beglerinden) 3357
İsmāʿīl Beg Efendi 3390
İsmāʿīl Beg Medresesi 1311
İsmāʿīl Belīġ, bk. İsmāʿīl Efendi (Bursalı, Şāhīn Emīr-zāde, şāʿir, yazar) {Belīġ}
İsmāʿīl Çelebi (İstanbulī İmām-zāde, şāʿir) {Vāṣıf} **1762-1763**
İsmāʿīl Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Ṭabʿī} **1634-1635**
İsmāʿīl Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 306
İsmāʿīl Efendi 784, 1164, 2010, 2122, 2172, 2285, 2287, 2415, 2493, 3152, 3171, 3408
İsmāʿīl Efendi (1099'da Çobān Çāvuş Medresesi müderrisi, ö. 1101) **1849**, 1937
İsmāʿīl Efendi (Aġa-zāde) 2692, 3178, 3258
İsmāʿīl Efendi (Amāsiyyeli) 226, 725
İsmāʿīl Efendi (Anḳaravī Şeyḫ, Mevlevī Şeyḫi) 309
İsmāʿīl Efendi (Aṭṭār-zāde Dāmādı, Edremidli) 2572, **2581-2582**, 2627, 2686, 2687, 2945
İsmāʿīl Efendi (Ayaṣofıyya mütevellīsi) 2312
İsmāʿīl Efendi (Bāḳī-zāde, şāʿir) {Remzī} 979, 1280, 1312, 1484, 1815, 1839, 1889, 1943, 1952, 1962, 2109, 2175, 2194, **2200-2203**, 2267, 2268, 2379, 2423, 2439, 2467, 2475, 2524, 2535, 2585, 2600, 2606
İsmāʿīl Efendi (Bursalı, Şāhīn Emīr-zāde, şāʿir, yazar) {Belīġ} **3408-3412**
İsmāʿīl Efendi (Burusevī Ḳuyumcı-zāde es-Seyyid) 3105
İsmāʿīl Efendi (Cānīkī) 646, 709, 730, 782, 876, 1161, 1227, 1542
İsmāʿīl Efendi (Celvetī Şeyḫi) 313, 1347
İsmāʿīl Efendi (Cism-i Laṭīf, Şeyḫ) 307, 1341, **1988**
İsmāʿīl Efendi (Çeşmī-zāde, 1123'te Kemḥācı-zāde Muṣṭafā Medresesi müderrisi) 2502, **2536**
İsmāʿīl Efendi (Çizmeci-zāde, Burusevī) **1103-1104**, 1147, 1251, 1848
İsmāʿīl Efendi (Çorumlı, Ḫalvetī Şeyḫi) 303, 304, 1377, 1413
İsmāʿīl Efendi (Çömez-zāde, Burusevī) **2376**, 2496, 3113
İsmāʿīl Efendi (Dervīş Efendi-zāde, 1122'de Maḳtūl Ḥasan Paşa Medresesi müderrisi) **2582**, 2691
İsmāʿīl Efendi (Diyārbekrī, şāʿir) {Fāmī} **2040**
İsmāʿīl Efendi (Ebū İsḥāḳ) 1973, 2121, 2134, 2172, 2188, 2270, 2363, 2403, 2415, 2426, 2446, 2451, 2462, 2488, 2619, 2665, 2668, 2673, 2683, 2777, 2781, 3070, 3116, 3121, 3204, 3404
İsmāʿīl Efendi (Elmās Meḥemmed

Paşa Birāder-zādesi) 2070, 2801, 2922, 2972, 3024, 3161, 3221, 3387, 3389
İsmāʿīl Efendi (Erżurūmī, 1109'da Erżurūm ḳāḍīsi) 2365, 2482, 2485, **2504**, 2520, 2682, 2812, 3035
İsmāʿīl Efendi (Erżurūmī, Aḥmediyye Medresesi müderrisi) **1236-1237**
İsmāʿīl Efendi (Ḫʿāce, Babaṭaġī) 2667, 2704, 2917, 2937, 3048, 3188, **3212-3214**, 3284
İsmāʿīl Efendi (Ḫalvetī dervīşi, şāʿir) {Resmī} **2296**
İsmāʿīl Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Ḳızanlıḳlı) **526-527**
İsmāʿīl Efendi (Ḫaṭṭāṭ) 2996
İsmāʿīl Efendi (İstanbulī, Şeyḫ, şāʿir) {Naḥvī} **2329**
İsmāʿīl Efendi (İvaż-zāde, 1103'te Ā'işe Sulṭān Medresesi müderrisi) 2082, 2155, 2168, 2338, **2349-2350**, 2398, 2433, 2438, 2469, 2486, 2538, 2644, 2981, 3136
İsmāʿīl Efendi (İzmir Müftīsi) 1809
İsmāʿīl Efendi (İzmirī, 1103'te Maġnisa ḳāḍīsi) 1927, 2014, 2365, **2400-2401**, 2458
İsmāʿīl Efendi (Ḳayṣeriyyeli, 1096'da Diyārbekr ḳāḍīsi) 1137, 1226, **1293-1294**, 1304, 1521, 1526, 1828, 1937
İsmāʿīl Efendi (Kelemṣer) 2020
İsmāʿīl Efendi (Kirli) 2255
İsmāʿīl Efendi (Ḳuyumcı-zāde, 1107'de Bosna ḳāḍīsi) 1935, 2066, **2093-2094**, 2115, 2135,2284, 2288, 2343, 2359
İsmāʿīl Efendi (Küçük Çelebi-zāde) 2963, 3257
İsmāʿīl Efendi (Kürd) 1102
İsmāʿīl Efendi (Laz Meḥemmed Aġa-zāde, 1097'de Ebu'l-fażl Medresesi müderrisi) **1809**, 3055
İsmāʿīl Efendi (Manṭıḳī-zāde) 2691, 2935, 3178, 3236, 3394, 3397
İsmāʿīl Efendi (Mesʿūd-zāde) 2688, 2963
İsmāʿīl Efendi (Mīrzā Efendi Tābiʿi, Ḥamīdī) **2532**
İsmāʿīl Efendi (Muʿabbir, 1135'te Şām ḳāḍīsi) 2095, 2491, 2539, 2657, 2791, 2794, 2942, 2985, 3057, 3062, 3098, **3149-3151**, 3151, 3159, 3184, 3197, 3224, 3261, 3378
İsmāʿīl Efendi (Mü'min Efendi Dāmādı, 1100'de Cenābī Efendi Medresesi müderrisi) **1842**, 2060
İsmāʿīl Efendi (Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed Paşa İmāmı, 1130'da Ṣāniye-i Kenān Paşa Medresesi müderrisi) **2923**
İsmāʿīl Efendi (Ṣāliḥ Paşa İmāmı, İstanbulī) 956, 981, **1006**, 1250, 1266, 1322, 1552, 1556, 1790, 2107
İsmāʿīl Efendi (Ṣarı Nā'ib, Naʿīm, şāʿir) {Naʿīm}**2049-2053**
İsmāʿīl Efendi (Ser-bendī-zāde, 1073'te Süleymāniyye müderrisi) 812, **868-869**, 937, 948, 955, 956, 1005, 1036, 1183, 1193, 1268, 1314, 1321, 1488, 2336
İsmāʿīl Efendi (Şāriḥ-i ***Mülteḳā*** Sivās müftīsi) 1328
İsmāʿīl Efendi (Şeyḫ) 524, 526, 1335, 1356, 1990, 2213, 2737, 2756, 3009

İsmāʿīl Efendi (Şeyḫ, Biġadicli) **2737**
İsmāʿīl Efendi (Şeyḫ, İstanbulī, şāʿir, yazar) {Ḥaḳḳī} **3290-3292**
İsmāʿīl Efendi (Şeyḫ, Mükaḥḥal) **2232**, 2710
İsmāʿīl Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'l-lāh Efendi'nin dayısı) 2332
İsmāʿīl Efendi (Şeyḫü'l-İslām Mīrzā Muṣṭafā Efendi Hemşīre-zādesi) 3178
İsmāʿīl Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ebū İsḥāḳ) 1798, 1970, 1973, 2121, 2134, 2172, 2188, 2270, 2363, 2399, 2403, 2415, 2426, 2446, 2451, 2462, 2488, 2619, 2665, 2668, 2673, 2683, 2777, 2781, 3070, 3116, 3121, 3204, 3404
İsmāʿīl Efendi (Şeyḫü'l-İslām, şāʿir) {Naʿīm} 1245, 2375, 2382, 2665, 2673, 2679, 2706, 2778, 2780, 2783, 2817, 2821, 2920, 2973, 2995, 3025, 3028, 3033, **3121-3126**, 3228, 3337, 3343, 3364, 3385
İsmāʿīl Efendi (Ṭablī) 3334
İsmāʿīl Efendi (Ṭosyalı Şeyḫ) 316, 317, 526
İsmāʿīl Efendi (Üsküdarī) 2070
İsmāʿīl Efendi (Vezīr) 3299
İsmāʿīl Efendi (Yeñibāġçeli Ördek) 2327, 3412
İsmāʿīl Efendi {Ḥabībī} 2739
İsmāʿīl Paşa (Ketḫudā) 3299
İsmāʿīl Paşa 1429, 2245, 2259, 2291
İsmāʿīl Paşa (Ayaşlı, Ṣadr-ı aʿẓam) 1877, **1885-1886**
İsmāʿīl Paşa (Azīmoġlı) 3357, 3359
İsmāʿīl Paşa (Bender Ser-ʿaskeri) 3316, 3317
İsmāʿīl Paşa (Emīrü'l-ḥāc Azīmoġlı) 3360
İsmāʿīl Paşa (Esīr) 2256, 2259
İsmāʿīl Paşa (Ḥasan Paşa Ketḫudāsı) 3326
İsmāʿīl Paşa (Nişāncı) 1877, 2396
İsmāʿīl Paşa (Vezīr Ketḫudāsı) 3303
İsmāʿīl Paşa Sarāyı 3344
İsmāʿīl-i Mükaḥḥal, bk. İsmāʿīl Efendi (Şeyḫ, Mükaḥḥal)
İsmāʿīl-zāde Efendi 786, 803
İsmāʿīl-zāde Meḥemmed Ṣādıḳ, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (İsmāʿīl-zāde, 1126'da Ḫānḳāh Medresesi müderrisi)
İsmāʿīl-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İsmāʿīl-zāde, 1061'de Selanik ḳāḍīsi)
İsmāʿīl-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (İsmāʿīl-zāde, 1095'te Baġdād ḳāḍīsi)
İsmāīl Efendi (Ḳarabāġī) 1411
İṣmetī Efendi 814, 2113
İṣmetī Efendi Ḥasanı, bk. Ḥasan Efendi (İṣmetī Efendi Tābiʿi, İṣmetī Ḥasanı)
İṣmetī Efendi Ḫıṣmı Meḥemmed Efendi 845, 1191, 1298
İṣmetī Efendi Tābiʿi, bk. Ḥasan Efendi (İṣmetī Efendi Tābiʿi, İṣmetī Ḥasanı)
İṣmetī Ḫıṣmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İṣmetī Ḫıṣmı, 1085'te Ġalaṭa ḳāḍīsi)
İṣmetī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İṣmetī, Rūmili ṣadrı, şāʿir)
İsmiḫān Sulṭān Medresesi 237, 242, 251, 268, 270, 421, 569, 570, 573, 630, 635, 672, 685, 782, 786, 793, 802, 831, 834, 842, 868, 917, 962, 968, 980, 990,

1031, 1072, 1090, 1115, 1116, 1118, 1124, 1192, 1199, 1200, 1211, 1290, 1316, 1321, 1481, 1485, 1486, 1525, 1788, 1825, 1841, 2080, 2121, 2153, 2183, 2198, 2439, 2507, 2668, 2919, 2981, 3024, 3106, 3122, 3255, 3388
İsmiḫān Sulṭān Medresesi (Fetḥiyye'de) 254, 268, 271, 289, 379, 476, 502, 636, 664, 1046, 1071, 1111, 1172, 1318, 2103, 2805, 2806, 2958, 2970, 3067, 3136, 3154, 3162, 3215, 3249, 3268,
İspir Bölükbaşı (şaḳī) 1878, 1879
İspirī Dāmādı Ḫıṣmı Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (İspirī Dāmādı Ḫıṣmı, Menteşeli)
İspirī Dāmādı Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (İspirī Dāmādı, Şeyḫ, Menteşeli)
İspirī Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫ, İspirī)
İstalin Ḳal'ası 3309
İstanbul 208, 210, 220, 223, 224, 230, 243, 252, 254, 257, 263, 265, 274, 277, 279, 287, 297, 306, 309, 315, 317, 321, 323, 324, 326, 330, 336, 337, 338, 341, 343, 350, 351, 353, 354, 357, 361, 367, 368, 383, 390, 399, 400, 409, 413, 414, 415, 418, 426, 431, 436, 439, 442, 475, 479, 483, 486, 491, 493, 496, 499, 501, 504, 507, 509, 512, 515, 521, 522, 527, 529, 532, 541, 546, 552, 554, 556, 557, 558, 559, 562, 566, 567, 568, 571, 572, 580, 585, 590, 592, 612, 621, 626, 627, 629, 630, 636, 638, 640, 641, 642, 643, 645, 654, 655, 658, 670, 672, 674, 676, 678, 679, 680, 685, 687, 688, 713, 714, 715, 722, 724, 726, 728, 731, 736, 739, 740, 743, 745, 750, 752, 756, 763, 766, 769, 780, 782, 787, 790, 792, 793, 795, 799, 801, 812, 814, 818, 819, 821, 831, 832, 834, 835, 836, 848, 850, 852, 858, 859, 863, 864, 878, 887, 892, 896, 902, 905, 908, 924, 925, 926, 929, 933, 934, 945, 946, 947, 962, 965, 972, 976, 987, 988, 989, 997, 1003, 1007, 1012, 1014, 1019, 1027, 1029, 1030, 1031, 1034, 1040, 1044, 1045, 1053, 1056, 1058, 1059, 1062, 1064, 1066, 1073, 1095, 1097, 1111, 1126, 1130, 1135, 1140, 1142, 1143, 1144, 1148, 1152, 1154, 1163, 1165, 1170, 1183, 1189, 1190, 1194, 1196, 1198, 1199, 1200, 1202, 1206, 1207, 1212, 1225, 1231, 1232, 1234, 1237, 1239, 1241, 1242, 1244, 1253, 1255, 1260, 1262, 1265, 1268, 1274, 1276, 1279, 1280, 1285, 1286, 1291, 1294, 1298, 1302, 1303, 1306, 1309, 1311, 1312, 1315, 1318, 1322, 1324, 1328, 1329, 1333, 1334, 1338, 1341, 1345, 1346, 1349, 1350, 1353, 1356, 1357, 1359, 1368, 1372, 1373, 1390, 1398, 1399, 1404, 1406, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1415, 1420, 1421, 1424, 1429, 1430, 1431, 1436, 1437, 1438, 1440, 1441, 1442, 1444, 1445, 1446, 1448, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1456, 1457, 1458,

1459, 1460, 1461, 1462, 1463,
1464, 1465, 1466, 1467, 1468,
1469, 1472, 1473, 1478, 1483,
1484, 1487, 1488, 1489, 1490,
1491, 1493, 1495, 1496, 1500,
1502, 1503, 1505, 1506, 1512,
1515, 1516, 1517, 1523, 1534,
1544, 1551, 1552, 1553, 1554,
1556, 1562, 1597, 1608, 1610,
1612, 1615, 1653, 1668, 1794,
1796, 1797, 1799, 1800, 1802,
1803, 1807, 1808, 1813, 1814,
1820, 1823, 1827, 1833, 1835,
1838, 1839, 1841, 1846, 1850,
1852, 1856, 1876, 1878, 1879,
1881, 1884, 1885, 1887, 1888,
1891, 1897, 1909, 1919, 1922,
1927, 1928, 1929, 1931, 1932,
1934, 1936, 1939, 1940, 1943,
1946, 1952, 1956, 1963, 1969,
1976, 1978, 1980, 1982, 1985,
1987, 1988, 1991, 1997, 1999,
2000, 2001, 2002, 2005, 2006,
2011, 2013, 2016, 2017, 2019,
2020, 2022, 2032, 2034, 2041,
2047, 2054, 2058, 2060, 2061,
2066, 2068, 2069, 2070, 2074,
2075, 2078, 2079, 2081, 2082,
2093, 2095, 2097, 2100, 2104,
2106, 2118, 2126, 2133, 2135,
2136, 2140, 2143, 2146, 2153,
2162, 2166, 2171, 2175, 2177,
2179, 2183, 2185, 2187, 2193,
2198, 2201, 2208, 2211, 2213,
2218, 2220, 2229, 2232, 2236,
2241, 2243, 2244, 2246, 2249,
2250, 2251, 2252, 2256, 2264,
2265, 2266, 2267, 2268, 2270,
2276, 2291, 2293, 2294, 2296,
2310, 2319, 2330, 2333, 2336,
2342, 2345, 2347, 2350, 2355,
2356, 2362, 2365, 2366, 2369,
2370, 2372, 2377, 2381, 2392,
2396, 2397, 2399, 2400, 2414,
2417, 2419, 2422, 2424, 2425,
2426, 2431, 2432, 2435, 2439,
2442, 2451, 2462, 2467, 2470,
2471, 2474, 2480, 2481, 2486,
2490, 2492, 2496, 2500, 2503,
2513, 2518, 2525, 2527, 2533,
2537, 2542, 2575, 2580, 2586,
2587, 2600, 2603, 2604, 2608,
2610, 2618, 2622, 2624, 2634,
2639, 2644, 2652, 2658, 2660,
2661, 2664, 2668, 2673, 2681,
2685, 2688, 2690, 2692, 2699,
2708, 2714, 2715, 2716, 2718,
2720, 2726, 2738, 2740, 2743,
2745, 2746, 2751, 2756, 2757,
2766, 2767, 2768, 2770, 2772,
2774, 2779, 2780, 2781, 2782,
2783, 2787, 2790, 2799, 2800,
2805, 2813, 2819, 2820, 2824,
2826, 2827, 2830, 2833, 2835,
2840, 2841, 2843, 2847, 2859,
2864, 2867, 2888, 2890, 2903,
2904, 2908, 2917, 2920, 2921,
2925, 2940, 2947, 2948, 2950,
2951, 2953, 2957, 2958, 2964,
2968, 2970, 2971, 2978, 2997,
3001, 3004, 3009, 3014, 3024,
3025, 3027, 3032, 3035, 3036,
3043, 3044, 3045, 3052, 3053,
3056, 3060, 3061, 3067, 3074,
3098, 3102, 3103, 3107, 3110,
3111, 3123, 3127, 3128, 3130,
3134, 3136, 3138, 3139, 3141,
3143, 3151, 3152, 3154, 3163,
3176, 3187, 3204, 3209, 3211,
3216, 3222, 3224, 3227, 3230,
3232, 3243, 3247, 3250, 3251,
3253, 3254, 3257, 3262, 3268,

3270, 3273, 3277, 3284, 3291, 3295, 3297, 3299, 3303, 3305, 3306, 3308, 3309, 3313, 3316, 3317, 3318, 3319, 3320, 3326, 3327, 3328, 3329, 3330, 3331, 3332, 3334, 3336, 3338, 3342, 3344, 3345, 3346, 3347, 3348, 3351, 3353, 3355, 3363, 3364, 3365, 3367, 3368, 3369, 3370, 3380, 3384, 3396, 3398, 3401, 3403, 3404, 3407, 3413, 3422, 3424, 3426, 3439 **// Āsitāne** 527, 652 **//Dārü's-salṭana** 104, 208, 223, 257, 263, 270, 277, 279, 283, 287, 324, 326, 329, 343, 350, 354, 417, 420, 487, 490, 502, 508, 509, 546, 557, 622, 658, 666, 687, 689, 734, 746, 750, 763, 769, 804, 823, 850, 908, 921, 923, 932, 987, 1009, 1014, 1046, 1098, 1133, 1140, 1152, 1169, 1188, 1198, 1203, 1248, 1250, 1253, 1266, 1291, 1339, 1355, 1438, 1439, 1834, 1837, 1884, 1943, 2034, 2101, 2144, 2153, 2160, 2175, 2183, 2194, 2212, 2213, 2242, 2246, 2266, 2267, 2489, 2492, 2508, 2664, 2740, 2749, 2757, 2781, 2782, 2868, 3044, 3103, 3280, 3369 **// Dārü's-salṭanati'l-'aliyye** 222, 238, 259, 273, 284, 292, 319, 323, 345, 424, 435, 516, 518, 523, 526, 527, 634, 673, 675, 692, 739, 747, 761, 844, 897, 977, 991, 1065, 1085, 1107, 1168, 1230, 1272, 1293, 1367, 1375, 1392, 1394, 1405, 1430, 1453, 1617, 1635, 1659, 1797, 1852, 1883, 1960, 1991, 2040, 2060, 2076, 2088, 2121, 2139, 2171, 2200, 2222, 2250, 2346, 2364, 2392, 2398, 2404, 2424, 2430, 2450, 2516, 2642, 2662, 2666, 2675, 2687, 2701, 2711, 2771, 2772, 2827, 2830, 2858, 2861, 2863, 2922, 2936, 2938, 2952, 2987, 2996, 3011, 3016, 3030, 3031, 3035, 3040, 3043, 3052, 3055, 3061, 3066, 3100, 3109, 3115, 3121, 3126, 3131, 3133, 3151, 3169, 3171, 3182, 3185, 3187, 3189, 3208, 3210, 3221, 3226, 3235, 3242, 3260, 3270, 3274, 3280, 3281, 3285, 3290, 3295, 3413, 3419, 3426, 3427 **// Ḳosṭanṭıniyye** 72, 73, 195, 222, 223, 238, 259, 260, 263, 273, 284, 292, 319, 323, 345, 354, 390, 420, 424, 435, 490, 497, 516, 518, 523, 526, 527, 628, 632, 634, 664, 673, 675, 692, 725, 733, 739, 746, 747, 761, 769, 785, 786, 790, 791, 800, 803, 830, 844, 855, 897, 919, 935, 945, 956, 959, 977, 981, 987, 988, 991, 1001, 1005, 1006, 1021, 1024, 1048, 1065, 1067, 1085, 1107, 1132, 1142, 1168, 1169, 1208, 1230, 1266, 1272, 1293, 1315, 1340, 1347, 1353, 1363, 1367, 1374, 1375, 1378, 1389, 1392, 1394, 1405, 1427, 1429, 1430, 1439, 1453, 1565, 1597, 1617, 1633, 1635, 1653, 1659, 1660, 1670, 1797, 1803, 1805, 1810, 1819, 1823, 1837, 1842, 1843, 1852, 1861, 1883, 1888, 1918, 1925, 1928, 1932, 1933, 1938, 1955, 1960, 1977, 1988, 1991, 1997, 2021, 2031,

2034, 2040, 2049, 2057, 2060, 2065, 2068, 2070, 2076, 2083, 2087, 2088, 2121, 2125, 2139, 2141, 2142, 2147, 2149, 2168, 2171, 2175, 2189, 2191, 2193, 2200, 2207, 2211, 2219, 2221, 2222, 2227, 2231, 2233, 2242, 2247, 2248, 2250, 2267, 2280, 2295, 2296, 2327, 2335, 2337, 2339, 2340, 2347, 2352, 2362, 2373, 2375, 2392, 2400, 2404, 2416, 2419, 2421, 2430, 2450, 2459, 2464, 2467, 2468, 2483, 2488, 2502, 2504, 2516, 2579, 2586, 2596, 2597, 2600, 2629, 2633, 2642, 2647, 2651, 2666, 2675, 2687, 2701, 2708, 2711, 2714, 2718, 2738, 2741, 2745, 2748, 2753, 2755, 2771, 2772, 2781, 2782, 2827, 2830, 2835, 2858, 2861, 2863, 2902, 2908, 2917, 2921, 2922, 2937, 2938, 2950, 2952, 2958, 2976, 2977, 2987, 2996, 3003, 3011, 3016, 3030, 3031, 3035, 3039, 3040, 3043, 3052, 3055, 3058, 3061, 3066, 3100, 3109, 3115, 3121, 3126, 3131, 3133, 3149, 3151, 3154, 3169, 3171, 3178, 3182, 3185, 3187, 3189, 3208, 3210, 3219, 3221, 3226, 3235, 3242, 3244, 3249, 3259, 3260, 3265, 3270, 3273, 3280, 3281, 3285, 3286, 3289, 3290, 3292, 3295, 3413, 3419, 3426, 3427, 3439 // **Sitanbul** 888, 929, 1011

İstanbul Vālidesi Medresesi, bk. Vālide Sulṭān Medresesi (İstanbul'da)

İstanbulī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Abdī}

İstanbulī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Vāṣıf}

İstanbulī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Ẓarīf}

İstanbulī Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Beg (İstanbulī, Boġuḳ, şā'ir) {Vecdī}

İstanbulī Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Raḥīmī}

İstanbulī Aḥmed, bk. Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Avnī}

İstanbulī Aḥmed, bk. Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Ṭıflī}

İstanbulī Aḥmed, bk. Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Vāṣıḳ}

İstanbulī Alī, bk. Alī Aġa (İstanbulī, şā'ir) {Ṣabīḥ}

İstanbulī Alī, bk. Alī Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Meylī}

İstanbulī Alī, bk. Alī Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Nūşī}

İstanbulī Alī, bk. Alī Efendi (İstanbulī, Ḳaṣṣāb-zāde)

İstanbulī Alī, bk. Alī Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Nikātī}

İstanbulī Aṭṭār-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, Aṭṭār-zāde, şā'ir) {Ṭayyib}

İstanbulī Buḫūrī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī Buḫūrī-zāde, şā'ir) {Iṭrī}

İstanbulī Ca'fer, bk. Ca'fer Çelebi (İstanbulī, Noḳṭa-zāde, şā'ir) {Zārī}

İstanbulī Dervīş Alī, bk. Alī Efendi (İstanbulī Dervīş, Bāġçevān-zāde, şā'ir) {Şehrī}

İstanbulī Eyyūb, bk. Eyyūb Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Nüzhetī}

İstanbulī Fikrī, bk. Ḥasan Çelebi (İstanbulī Fikrī, Küfrī, Münec-

cimbaşı, şā'ir) {Bahāyī}
İstanbulī Ḫalīl, bk. Ḫalīl Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Reşkī}
İstanbulī Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (İstanbulī Ḫalīl, İmām Bezmī, şā'ir) {Bezmī}
İstanbulī Ḥamdī, bk. Ḥamdī Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Ḥamdī}
İstanbulī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Vecīhī}
İstanbulī Ḫayru'llāh, bk. Ḫayru'llāh Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Ḫayrī}
İstanbulī Ḥüsām-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İstanbulī Ḥüsām-zāde, şā'ir) {Vaḥdetī}
İstanbulī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Nisārī}
İstanbulī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Reşīd}
İstanbulī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Vāṣıf}
İstanbulī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Neşīṭ}
İstanbulī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Cevrī}
İstanbulī İmām-zāde İsmā'īl, bk. İsmā'īl Çelebi (İstanbulī İmām-zāde, şā'ir) {Vāṣıf}
İstanbulī İsḥāḳ, bk. İsḥāḳ Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Ṭāli'ī}
İstanbulī İsmā'īl, bk. İsmā'īl Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Ṭab'ī}
İstanbulī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Naḫlī}
İstanbulī Meḥemmed Dede, bk. Meḥemmed Dede (İstanbulī, Mevlevī dervişi, şā'ir) {Fennī}
İstanbulī Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1106) {Yümnī}
İstanbulī Meḥemmed Ṣāliḥ, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Yümnī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Aġa, (İstanbulī, şā'ir) {Fevzī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Ḥekīmbaşı, şā'ir) {Şifāyī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī Cābī-zāde, şā'ir, ö. 1130) {Tā'ib}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, Mührdār Çelebi, şā'ir) {Nigīnī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Münīfī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Şīr}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Tā'ib}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Ṭayyibī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Berber-zāde, şā'ir, ö. 1127) {Ẕihnī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Çeñe Efendi, şā'ir) {Şühūdī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Ḳara Nāẓım, şā'ir) {Nāẓım}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Cem'ī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Ḫākī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Hāşim}

İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Lebīb}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Meylī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Naẓmī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Rāġıb}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Ṭarzī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir, ö. 1106) {Ḥamdī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir, ö. 1126) {Ẕihnī}
İstanbulī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir, ö. 1130) {Ẕekāyī}
İstanbulī Murtażā, bk. Murtażā Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Veznī}
İstanbulī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Ṣāḳıb}
İstanbulī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Bezmī}
İstanbulī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Şehdī}
İstanbulī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Naʿtī}
İstanbulī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Reʾfetī}
İstanbulī Nāẓım, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Ḳara Nāẓım, şāʿir)
İstanbulī Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Künhī}
İstanbulī Rūz-nāmeci-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī Rūz-nāmeci-zāde, Küçük Ḫünkār, şāʿir) {Şināsī}
İstanbulī Sāʿatī-zāde Alī, bk. Alī Çelebi (İstanbulī, Sāʿatī-zāde, şāʿir) {Ṣāʾib}
İstanbulī Sipāhī Aḥmed, bk. Aḥmed Beg (İstanbulī, Sipāhī, şāʿir) {Ġınāyī}
İstanbulī Sipāhī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Beg (İstanbulī Sipāhī, şāʿir) {Beyānī}
İstanbulī Süleymān, bk. Süleymān Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Şeref}
İstanbulī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Yümnī}
İstanbulī Şeyḫ Alī Dede, bk. Alī Dede (İstanbulī Şeyḫ, şāʿir) {Dāniş}
İstanbulī Şeyḫ İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (İstanbulī, Şeyḫ, şāʿir) {Naḥvī}
İstanbulī Yaḥyā, bk. Yaḥyā Çelebi (İstanbulī, şāʿir) {Naẓīm}
İstanbulyolı (mezārlıḳ) 1089, 2693
İstanköy 1112, 1978, 2168, 2475, 2531, 2619, 2646, 2769, 2773, 2824, 2959, 2985, 3308, 3311, 3315, 3319, 3330
İstarova 3134
İstavroz 686, 722, 2172
İstavroz Bāġçesi 334, 340
İstiʿārāt 1020
İstiʿāre Risālesi 2588
İstinye 1262, 1422, 2607, 3012
İstolnibelġrad 1878
İstolnibelġrad Ḳalʿası 1443
İsvec 2246, 2248, 2250, 3305, 3306, 3307, 3309, 3312, 3316, 3319, 3323

İsvec ḳralı 2246, 2248, 2250, 3305, 3309, 3316, 3319, 3323
İşārātü'l-merām min-İbādāti'l-imām 1307
Īşī Efendi, bk. Īsā Efendi (Īşī, Aydınlı, şā'ir) {Īşī}
İştib 1350
İştibī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İştibī, şā'ir) {Aḳlī}
İştibī-zāde Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İştibī-zāde, Şeyḫ)
İvaż Efendi (Şirevī) 848
İvaż Efendi (Mütevellī) 2349
İvaż Efendi (Şāmī, 1078'de Medīne ḳāḍīsi) 659, 711, 806, 813, 890, 903, 922, 966, 973, 979, **1059**, 1089, 1104, 1136, 1183, 1262, 1453, 1486, 1507, 1509
İvaż Efendi Cāmi'-i Şerīfi 2757
İvaż Efendi Medresesi 1095, 1105, 1124, 1222, 1953, 2336, 2614, 2634, 3073, 3183, 3216, 3270
İvaż el-Ayntābī (Ḥalebī Aḥmed Efendi'nin babası) 270
İvaż Paşa 3319
İvaż Paşa (el-Ḥāc) 808
İvaż Paşa Medresesi 216, 288, 704, 776, 809, 998, 1094, 1103, 1147, 1185, 1237, 2098, 2482, 2511, 2678, 2822, 3015, 3113, 3170, 3171
İvaż-zāde 636
İvaż-zāde İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (İvaż-zāde, 1103'te Ā'işe Sulṭān Medresesi müderrisi)
İvrindi 2660, 2941, 2985, 3128, 3269
İzmir 215, 227, 228, 273, 290, 355, 356, 362, 366, 368, 369, 371, 372, 373, 376, 377, 379, 416, 422, 425, 432, 477, 480, 562, 563, 564, 567, 568, 569, 571, 572, 626, 637, 650, 656, 684, 709, 715, 747, 779, 795, 799, 802, 807, 841, 865, 870, 877, 880, 881, 899, 908, 928, 958, 967, 1025, 1029, 1042, 1057, 1078, 1084, 1094, 1096, 1138, 1148, 1151, 1163, 1174, 1191, 1193, 1245, 1277, 1290, 1296, 1298, 1316, 1344, 1399, 1470, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1480, 1483, 1484, 1488, 1491, 1495, 1497, 1498, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1510, 1512, 1515, 1517, 1521, 1525, 1530, 1531, 1542, 1818, 1821, 1826, 1845, 1852, 1853, 1854, 1877, 1893, 1898, 1919, 1920, 1927, 1972, 2007, 2011, 2012, 2054, 2067, 2071, 2080, 2096, 2104, 2107, 2108, 2155, 2171, 2178, 2198, 2243, 2268, 2269, 2270, 2276, 2277, 2278, 2282, 2362, 2363, 2377, 2400, 2426, 2445, 2454, 2461, 2495, 2581, 2624, 2629, 2655, 2659, 2662, 2676, 2785, 2786, 2787, 2788, 2794, 2795, 2798, 2799, 2800, 2929, 2935, 2951, 2967, 2976, 2989, 3008, 3010, 3025, 3033, 3044, 3053, 3056, 3067, 3070, 3071, 3098, 3108, 3137, 3145, 3146, 3160, 3180, 3198, 3213, 3231, 3244, 3250, 3252, 3261, 3269, 3326, 3369, 3374, 3375, 3376, 3377, 3386, 3387, 3389, 3421
İzmir Müftīsi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İzmir Müftīsi-zāde, 1111'de Ḥaleb ḳāḍīsi)
İzmirī Çelebi, bk. Meḥemmed

Efendi (İzmirī Çelebi, 1103'te Ḫabbāziyye Medresesi müderrisi)
İzmirī İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (İzmirī, 1103'te Maġnisa ḳāḍīsi)
İzmirī Ḳarabacaḳ-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İzmirī, Ḳarabacaḳ-zāde)
İzmirī Seyyid Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫ, İzmirī)
İzmirī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ordu Ḳādīsi, İzmirī)
İzniḳ 211, 221, 228, 265, 268, 289, 381, 384, 385, 481, 482, 517, 670, 671, 678, 690, 835, 836, 873, 919, 1010, 1011, 1016, 1031, 1062, 1085, 1155, 1192, 1255, 1264, 1266, 1319, 1320, 1326, 1832, 1923, 1924, 1935, 1939, 1941, 1947, 1974, 2057, 2090, 2097, 2101, 2156, 2286, 2342, 2433, 2434, 2490, 2542, 2580, 2595, 2601, 2605, 2635, 2647, 2651, 2672, 2673, 2676, 2678, 2978, 3038, 3107, 3113, 3132, 3263, 3283, 3284, 3400
İznik Süleymāniyyesi Medresesi 375, 420
İznikmid 374, 419, 510, 539, 627, 805, 1255, 2149, 2291, 2395, 2438, 2767, 2825, 2859, 3296, 3298, 3348
İzvorniḳ Ḳal'ası 1880
İzzet Efendi Dārü'l-ḥadīṯi 1963
İzzetī Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vişne-zāde, Şeyḫ, şā'ir, ṣadr-ı Rūm) {İzzetī}
İzzetī, bk. Meḥemmed Çelebi (Diyārbekrī, şā'ir)
İzzī Çelebi 1213
İzzī, bk. Meḥemmed Efendi (Vānī, şā'ir)
İzzü'd-dīn Çelebi (Bülbül-zāde Abdu'llāh'ın oğlu, şā'ir) {Fikrī} **439**

K

Ka'b bin Züheyr 2035
Ḳaba Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (İmām-ı Sulṭānī Ḳaba)
Ḳaba Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Sinobī Ḳaba)
Ḳaba Ömer, bk. Ömer Efendi (Ḳaba, Bolılı)
Ḳaba Receb Efendi-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳaba Receb Efendi-zāde, 1046'da Edrineḳapusı Mihrümāhı müderrisi)
Ḳaba Receb, bk. Receb Efendi (Ḳaba, Ḳasṭamonılı)
Ḳabaḳ 1802
Ḳabaḳ Ḥanefī (Bayramī Şeyḫi) 312, 325
Ḳabaḳoz 2140
Ḳabaḳulaḳ Emīri 211, 482, 503
Ḳabaḳulaḳ Muṣṭafā Aġa Dārü'l-ḥadīṯi 2576, 3239
Ḳabaḳulaḳ-zāde Birāder-zādesi, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳabaḳulaḳ-zāde, Çāvuşbaşı Nūru'llāh Efendi'nin oğlu, ö. 1083)
Ḳabaḳulaḳ-zāde Efendi 430, 502, 1001
Ḳabaḳulaḳ-zāde Meḥemmed Sa'īd, bk. Meḥemmed Sa'īd Efendi (Ḳabaḳulaḳ-zāde, 1125'te Edrine ḳāḍīsi)
Ḳabaḳulaḳ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳabaḳulaḳ-zāde, Çāvuşbaşı Nūru'llāh Efendi'nin oğlu, ö. 1083)
Ḳabaḳulaḳ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳabaḳu-

laḳ-zāde, Ebu'l-irşād, Rūmili ṣadrı ö. 1061)
Ḳabarṭay 3304, 3364
Ḳabaṣaḳal Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳabaṣaḳal, 1102'de Baġdād ḳāḍīsi)
Ḳabaṣaḳal Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳabaṣaḳal, Bolılı)
Ḳabaṣaḳal Cāmi'-i Şerīfi 2714
Ḳabaṣaḳal Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣaḥḥāf, Ḳabaṣaḳal)
Ḳabaṣaḳal Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳabaṣaḳal, Ḳonevī)
Ḳabaṣaḳal-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳabaṣaḳal-zāde, 1105'te Emīnü'l-ġanem Medresesi müderrisi)
Ka'be 230, 397, 944, 976, 1035, 1078, 1131, 1167, 1317, 1371, 1631, 1667, 1700, 1729, 1739, 1742, 1783, 1985, 2214, 2299, 2476, 2663, 2720, 2989, 3272, 3408, 3437
Ḳābīl Vücūd-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳābīl Vücūd-zāde, 1063'te Murādiyye Medresesi müderrisi)
Ḳābilī, bk. Meḥemmed Efendi (Yāverī-zāde, Ispartalı) {Ḳābilī}
Ḳadıncıḳ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aġa-zāde, Ḳadıncıḳ-zāde)
Ḳadırġa Limanı 218, 251, 254, 418, 421, 496, 515, 548, 633, 647, 649, 664, 713, 717, 732, 753, 790, 793, 799, 802, 844, 868, 948, 997, 1021, 1031, 1048, 1071, 1084, 1104, 1139, 1193, 1225, 1239, 1260, 1414, 1429, 1807, 1833, 1838, 1967, 2064, 2104, 2126, 2236, 2423, 2438, 2442, 2452, 2460, 2501, 2513, 2669, 2711, 2740, 2753, 2806, 2944, 2961, 2984, 2986, 2987, 3146, 3151, 3244, 3348, 3349, 3357, 3382, 3385
Ḳadırġa Limanı Medresesi 575
Ḳadırġa Limanı Sarāyı 550, 1424
Ḳāḍī Abdī Medresesi 978, 1243, 1791, 1819, 1898, 1944, 1964, 2418, 2446, 2463, 2519, 2537, 2594, 2613, 2693, 2703, 2820
Ḳāḍī Abdü'l-ḥalīm Medresesi 708, 812, 845, 873, 936, 955, 1018, 1162, 1189, 1209, 1225, 1256, 1297, 1308, 1790, 1808, 1850, 1937, 1953, 2091, 2114, 2161, 2184, 2190, 2385, 2396, 2451, 2473, 2616, 2628, 2644, 3007, 3059, 3101, 3179, 3210, 3254, 3396
Ḳāḍī Beyżāvī 260, 725, 736,
Ḳāḍī Çeşmesi 2221, 3319
Ḳāḍī Ḫalīl Aġa 3339
Ḳāḍī Ḫayrü'd-dīn Medresesi 1115, 1275
Ḳāḍī Ḳaryeli Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (İmām Dāmādı, Ḳāḍī Ḳaryeli, Celeb)
Ḳāḍī Ḳaryesi 2766
Ḳāḍī Maḥmūd Medresesi 424, 941, 1004, 1013, 1047, 1150, 1166, 1283, 1304, 1305, 2089, 2402, 2530, 2692, 2811, 3006, 3029, 3059, 3097, 3252
Ḳāḍī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Ḳāḍī, ö. 1040)
Ḳāḍī Süleymān Medresesi 1306
Ḳāḍī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Mecẕūb-ı İlāhī, Ḳāḍī, Şeyḫ)
Ḳāḍī Zekeriyyā 800

Ḳāḍī-ʿasker Ḥasan Efendi Medresesi 630, 829, 2983, 3045, 3254
Ḳāḍī-ʿasker Meḥemmed Efendi Cāmiʿ-i Şerīfi 2954
Ḳāḍī-ʿasker Meḥemmed Efendi Medresesi 2369, 2534, 2954, 2969, 2997, 3158
Ḳāḍī-ʿasker Muṣṭafā Efendi Medresesi 1970, 2088, 2112, 2123, 2180, 2369, 2416, 2432, 2435, 2461, 2468, 2818, 2929, 2941, 3032, 3042, 3059, 3245, 3264, 3398
Ḳāḍīköyi 3356
Ḳādirī Çelebi Medresesi 216, 288
Ḳādirī Efendi Medresesi 765
Ḳādirī, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Baḥşī-zāde, 1055'te Yeñişehr ḳāḍīsi, şāʿir) {Ḳādirī}
Ḳādirī, bk. Aḥmed Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, Gīsūdār, şāʿir)
Ḳādiriyye 219, 301, 316, 317, 320, 526, 659, 808, 1185, 1226, 1237, 1251, 1390, 1552, 1981, 2231, 2293, 2626, 2708, 2737
Ḳādiriyye Medresesi 219, 659, 808, 1185, 1226, 1237, 1251, 1552, 2626
Ḳāḍī-zāde Efendi 1980
Ḳāḍī-zāde Efendi (Re'īsü'l-meşāyiḫ) 790
Ḳāḍī-zāde Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳāḍī-zāde, Şeyḫ, Balıkesirli)
Ḳāḍī-zāde Meḥemmed Efendi Medresesi 1288, 2516, 2938, 2978
Ḳāḍī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳāḍī-zāde, Şeyḫ, Balıkesirli)
Ḳāḍī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳarabacaḳ, Ḳāḍī-zāde)
Ḳāḍī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Debbāġ-zāde Efendi Ḫazīnedārı, Ḳāḍī-zāde)
Ḳāḍī-zāde Şeyḫī, bk. Aḥmed Efendi (Ser-bendī-zāde Şeyḫī, Ḳāḍī-zāde Şeyḫī)
Ḳāḍī-zāde Teẕkireci Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳāḍī-zāde Teẕkireci, Üsküdarī)
Ḳāḍī-zāde-i Rūmī 736
Ḳadrī Çelebi (Re'īsü'l-küttāb) 517
Ḳadrī Efendi (Rūmili ṣadrı, Baba-zāde Sinānı'nın oğlu) 630, 945, 962, 987, 1011, **1061-1064**, 1105, 1129, 1130, 1204, 1212, 1500, 1954, 1974, 2120, 2171, 2331, 2379, 2437, 2458, 2518, 2595, 2757, 2919, 2954, 3051, 3121
Ḳadrī Efendi Dāmādı, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḳadrī Efendi Dāmādı, Gelibolılı)
Ḳadrī Efendi Medresesi 964, 998, 1103, 1173
Ḳadrī Efendi Tekyesi 1064
Ḳadrī Efendi-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḳadrī Efendi-zāde, 1119'da Mekke ḳāḍīsi)
Ḳadrī, bk. Abdü'l-ḳādir Çelebi (Ayntābī, şāʿir)
Ḳadrī, bk. Abdü'l-ḳādir-zāde Receb, bk. Receb Efendi (Abdü'l-ḳādir-zāde, Burusevī, şāʿir)
Ḳadriyye Medresesi 577, 667, 1060, 1147, 1847, 2511, 2927, 2946, 2968, 3015, 3051, 3170, 3265
Ḳadrī-zāde Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Ḳadrī-zāde, 1080'de Murād Paşa-yı Cedīd müderrisi)

Ḳadrī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳadrī-zāde, 1102'de Ḳuds ḳāḍīsi)
Ḳadrī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳadrī-zāde, 1067'de İstanbul ḳāḍīsi)
Ḳadrī-zāde Zeynü'l-'ābidīn, bk. Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Ḳadrī-zāde, Ḳādiriyye Medresesi müderrisi)
Kāfī (Kara Çelebi-zāde Azīz Efendi'nin eseri) 770, 771
Kāfiye 1234
Kāfiye Şerḥi 3284
Ḳāf-zāde Zübde'si (şu'arā teẕkiresi) 1213
Ḳāhire 502, 645, 651, 736, 801, 869, 970, 1002, 1127, 1129, 1167, 1198, 1233, 1282, 1295, 1933, 1981, 3282
Ḳahveci-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳahveci-zāde, Burusa)
Ḳā'ide-i Fāḫire 1940
Ḳā'imī Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḳā'imī, Şeyḫ, şā'ir) {Ḳā'imī}
Ḳā'im-maḳām Receb Paşa Sarāyı 1309
Ḳal'a-i Baġdād, bk. Baġdād Ḳal'ası
Ḳal'a-i Belġrad, bk. Belġrad Ḳal'ası
Ḳal'a-i Cedīd 3307, 3325
Ḳal'a-i Naḫl 1413
Ḳal'a-i Niş 1882, 2348
Ḳal'a-i Revān 342, 343
Ḳal'a-i Segedin 1441
Ḳal'a-i Sulṭānī 1230
Ḳal'a-i Sulṭāniyye 1022, 1142, 1269, 1805, 1806, 2134, 2415, 2462, 2471, 2493, 2509, 3122, 3123, 3143, 3176, 3215
Ḳal'a-i Tiflis 3356
Ḳal'ecik 2601, 3059, 3159, 3269
Ḳalafat 1413
Ḳalaylı Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ḳalaylı, Ḳalaylıḳoz, Ṣadr-ı a'ẓam)
Ḳalaylıḳoz Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ḳalaylı, Ḳalaylıḳoz, Ṣadr-ı a'ẓam)
Ḳalender-ḫāne (Bıñarbaşı yakınında) 1795
Ḳalender-ḫāne Cāmi'-i Şerīfi 1399
Ḳalender-ḫāne Medresesi 223, 260, 278, 426, 438, 563, 629, 653, 669, 711, 718, 726, 727, 745, 768, 815, 817, 821, 828, 898, 907, 933, 936, 965, 978, 1015, 1016, 1022, 1029, 1034, 1151, 1167, 1202, 1247, 1298, 1312, 1485, 1841, 1845, 1956, 1962, 2057, 2190, 2200, 2272, 2388, 2399, 2405, 2432, 2512, 2600, 2655, 2657, 2791, 2801, 2994, 3136, 3150, 3261, 3387
Ḳalenderiyye (türbe) 634
Ḳalġay Sulṭān 1882
Ḳālıbī Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳālıbī, Şeyḫ)
Ḳalḳandelen 443
Ḳalmuḳ 3310
Ḳalonya 693, 694
Ḳalure 549
Ḳalvala Ḳal'ası 3340
Ḳamāme 3160
Ḳamange 3309, 3312
Ḳamaniçe 1317, 1441, 1498, 1531, 1842, 1897, 1900, 1922, 2057, 2646, 3010
Ḳamaniçe Ḳal'ası 1433, 2002, 2245, 2868, 3010
Ḳamaniçe Seferi 1433, 1982
Ḳamçı Geçidi 3312
Ḳāmetī Efendi 477

Ḳāmetī-zāde Efendi 1318, 1957
Ḳāmetī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳāmetī-zāde, 1078'de İstanbul ḳāḍīsi)
Ḳāmetī-zāde Ṣıdḳī, bk. Emetu'llāh Ḫātūn (Ḳāmetī-zāde, şāʿire) {Ṣıdḳī}
Ḳāmetī-zāde Şeyḫī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Şeyḫī Efendi (Ḳāmetī-zāde Şeyḫī, 1103'te Süleymāniyye müderrisi)
Kāmī Efendi Birāderi el-Ḥāc Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kāmī Efendi Birāderi, el-Ḥāc)
Kāmī, bk. Meḥemmed Efendi (Edrinevī, şāʿir) {Kāmī}
Kāmī, bk. Muṣṭafā Çelebi (Maġnisī, şāʿir)
Kāmī, bk. Yaḥyā Efendi (Ḳayṣeriyyeli, şāʿir)
Kāmilī, bk. Aḥmed Efendi (Maġnisī, Dervīş, şāʿir)
Kāmrān-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Kāmrān-zāde, Ḥamīdli)
Ḳandahār 3366
Ḳandıra 1044, 1225
Ḳandīlci (iṣyāncı) 1443
Ḳandillibāġçe 348
Ḳandiye 1083, 1144, 1145, 1226, 1293, 1312, 1432, 1454, 1518, 1527, 1850, 1900, 1960, 1995, 2001, 2002, 2035, 2114, 2248, 2393, 2588, 2768, 2769, 2770, 2825, 3308, 3311, 3313, 3319, 3320, 3323, 3340, 3345, 3347, 3349, 3352, 3359, 3361, 3363, 3364, 3405, 3406
Ḳandiye Ḳalʿası 1432, 2771, 2825, 2854, 2918
Ḳandiye Seferi 2651
Kānī, bk. Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī, şāʿir)
Ḳāniʿī, bk Aḥmed Efendi (Mü'ezzin-zāde, Şeyḫ, şāʿir)
Ḳanije 1451
Ḳanije Ḳalʿası 1881, 1886, 2217
Kanḳırı 1267, 1665, 2616, 3059, 3219, 3222, 3327
Ḳañlıca 503, 733, 909, 920, 949, 961, 1015, 1056, 1079, 1093, 1133, 1134, 1150, 1296, 1307, 1798, 1832, 1842, 2049, 2055, 2174, 2251, 2361, 2443, 2497, 2509, 2684, 2700, 2960, 3052, 3130, 3139, 3164
Ḳanlıḳozlar 963, 2865
Ḳansu Beg 339, 3315
Ḳanṭarcılar 3344
Ḳantemiroġlı (Küçük) 3310
Ḳānūnu'r-reşād 239
Ḳaplan Giray 2823, 3302, 3304, 3317, 3338
Ḳaplan Muṣṭafā Paşa 1238, 1455, 1559, 2003, 2104, 2305
Ḳaplan Paşa Ḫˇācesi Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Yek-çeşm Kürd, Ḳaplan Paşa Ḫˇācesi)
Ḳaplan Paşa İmāmı Ömer, bk. Ömer Efendi (Ḳaplan Paşa İmāmı, 1089'da Bosna ḳāḍīsi)
Ḳapluca 218
Ḳapuarası 2003, 2241, 2247, 2248, 2249, 2255, 2767, 3318, 3332, 3339
Ḳapucı-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Maġnisalı, Ḳapucı-zāde)
Ḳapucı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳapucı-zāde, 1088'de Vālide Sulṭān Medresesi müderrisi)
Ḳapucı-zāde Efendi 2141
Ḳapudan İbrāhīm Paşa Tābiʿi Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ḳapudan

İbrāhīm Paşa Tābi'i, Ḳara)
Ḳapudan-ı sābıḳ İbrāhīm Paşa
Ḳara Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳara, 1139'da Hemedān ḳāḍīsi)
Ḳara Ca'fer, bk. Ca'fer Efendi (Ḳara, 1084'te Ġalaṭa ḳāḍīsi)
Ḳara Çelebi-zāde Abdü'l-'azīz, bk. Abdü'l-'azīz Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Şeyḫü'l-İslām) {Azīz}
Ḳara Çelebi-zāde Efendi 510, 511
Ḳara Çelebi-zāde Efendi, bk. Abdü'l-'azīz Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Şeyḫü'l-İslām) {Azīz}
Ḳara Çelebi-zāde Maḥmūd Efendi Maḫdūmı Osmān, bk. Osmān Efendi (Ḳara Çelebi-zāde Maḥmūd Efendi Maḫdūmı, 1059'da Selanik ḳāḍīsi)
Ḳara Çelebi-zāde Maḥmūd Efendi Medresesi 712, 731, 1018, 1093, 1150, 1225, 1288, 1535, 1821, 1957, 2057, 2086, 2152, 2159, 2194, 2341, 2384, 2497, 2499, 2531, 2612, 2641, 2642, 2661, 2683, 2973, 3109, 3133, 3220, 3232
Ḳara Çelebi-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Ebu'l-fażl, Rūmili ṣadrı)
Ḳara Çelebi-zāde Meḥemmed Efendi Medresesi 2347, 2704
Ḳara Dāvūd Ḥāşiyesi 2509
Ḳara Devlet Giray 2823
Ḳara Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Bāzirgān Abdü'l-kerīm Dāmādı, Ḳara)
Ḳara Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Ḳara, Şireli)
Ḳara Ḫalīl Efendi Ketḫudāsı Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳara Ḫalīl Efendi Ketḫudāsı, Üsküdarī)
Ḳara Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Fāżıl, Ḳara, Birgili, 1119'da Anaṭolı ṣadrı, yazar)
Ḳara Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḳasṭamonī, Ḳara)
Ḳara Ḥaydaroġlı Meḥemmed (şaḳī) 1420
Ḳara Himmet, bk. Himmet Efendi (Ḳara, 1073'te Ca'fer Aġa Dārü'l-ḥadīsi müderrisi)
Ḳara Himmet, bk. Himmet Efendi (Ḳara, 1087'de Erzenü'r-rūm ḳāḍīsi)
Ḳara Ḥüsām-zāde Efendi 1142
Kara Ḫˇāce 547
Ḳara İbrāhīm Paşa İmāmı Ḥāfıẓ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳara İbrāhīm Paşa İmāmı, Ḥāfıẓ)
Ḳara İbrāhīm Paşa Tābi'i İsḥāḳ, bk. İsḥāḳ Efendi (Ḳara İbrāhīm Paşa Tābi'i, Bayburdlı)
Ḳara İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḳara, Alā'iyyeli)
Ḳara İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Kātib, Ḳara)
Ḳara İbrāhīm, bk. İbrāhīm Paşa (Ḳara, Ṣadr-ı a'ẓam)
Ḳara Ḳāḍī Medresesi 1244, 2689
Ḳara Meḥemmed Paşa Sarāyı 3345
Ḳara Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳara, Balıkesirli, ö. 1139)
Ḳara Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳara, Ḳaraḥiṣārlı, ö. 1130)
Ḳara Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kerīm-zāde Mülāzımı, Ḳara)
Ḳara Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Müstaḳīm Dāmādı, Ḳara)

Ḳara Murād, bk. Murād Efendi (Ḳara, Ḳayṣeriyyeli)
Ḳara Mūsā, bk. Mūsā Efendi (Ḳara, Ḳonyalı)
Ḳara Muṣṭafā Aġa (Yeñiçeri Aġası) 388
Ḳara Muṣṭafā Paşa Cāmiʿ-i Şerīfi 3341
Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi 561, 638, 647, 648, 663, 710, 753, 788, 811, 879, 918, 1011, 1033, 1042, 1066, 1071, 1084, 1104, 1150, 1231, 1258, 1263, 1308, 1485, 1510, 1514, 1516, 1851, 2136, 2276, 2469, 2471, 2680, 2808, 2964, 3097, 3145, 3193, 3248, 3390
Ḳara Muṣṭafā Paşa Türbesi 1424, 1449
Ḳara Muṣṭafā, bk. (Ḳara, Arnavud, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1053)
Ḳara Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ Īsā Dāmādı, Ḳara)
Ḳara Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Merzifonī, Ḳara, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ḳara Nāẓım, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Ḳara Nāẓım, şāʿir) {Nāẓım}
Ḳara Osmān (IV. Mehmed dönemi eşḳıyālarından) 1426
Ḳara Osmān, bk. Osmān Efendi (Ferīdūn Aġa Ḫˇācesi, Ḳara)
Ḳara Ramażān, bk. Ramażān Efendi (Ḳara, 1069'da Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Ḳara Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ḳara, ö. 1042)
Ḳara Şems 328
Ḳara Şemsī, (Ḫalvetī Şeyḫi) 306
Ḳara Şükru'llāh Dāmādı Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Ḳara Şükru'llāh Dāmādı, 1039'da Sinān Paşa Medresesi müderrisi)
Ḳara Şükru'llāh, bk. Şükru'llāh Efendi (Ḳara, 1042'de Medīne ḳāḍīsi)
Ḳara Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ḳapudan İbrāhīm Paşa Tābiʿi, Ḳara)
Ḳaraaġac Maḥallesi 528, 1364
Ḳaraaġac Zāviyesi 1366, 2736
Ḳarabacaḳ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳarabacaḳ, Ḳāḍī-zāde)
Ḳarabacaḳ-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İzmirī, Ḳarabacaḳ-zāde)
Ḳarabacaḳ-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳarabacaḳ-zāde, şāʿir) {Mādiḥ}
Ḳarabāġ 504
Ḳarabāġ-ı Gence 1236, 1411
Ḳarabāġī Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ḳarabāġī, 1108'de Medīne ḳāḍīsi)
Ḳarabāġī-zāde el-Ḥāc Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳarabāġī-zāde, el-Ḥāc)
Ḳarabaş Efendi (Şeyḫ) 1346
Ḳarabaş Muṣṭafā Aġa Medresesi 1313, 1853, 2136, 2919
Ḳarabaş Muṣṭafā Aġa Zāviyesi 2756
Ḳarabaş Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫ, Ḳarabaş)
Ḳarabaş Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳarabaş Ḫalvetī Şeyḫi, ö. 1060)
Ḳarabaş Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳarabaş, Ḳādirī Şeyḫi, ö. 1113)
Ḳarabaş Zāviyesi 307, 1349, 1373
Ḳarabaş Zāviyesi Şeyḫi Ḥüseyn, bk. (Ḥüseyn Efendi (Ṭop-ḫāne'de Ḳarabaş Zāviyesi Şeyḫi, Bolılı))

Ḳarabiber Çiftligi 1453
Ḳarabiġa 2087, 2183, 2230, 2354, 2484, 2492, 2938, 3019, 3022, 3058, 3102, 3103, 3110, 3141, 3175, 3176, 3269
Ḳaraburun 2362, 2470, 2539, 2646, 2648, 2655, 2673, 2680, 2700, 2803, 2957, 3013, 3141, 3211
Ḳarabuse (?) Ḳal'ası 1995
Ḳaraca Aḥmed Tekyesi 509, 940, 1022, 1334
Ḳaraca Aḥmed Zāviyesi 3164
Ḳaracaşehr 2660, 3110, 3143, 3146
Ḳaracaṭaġ 3324
Ḳaradeñiz 336, 544, 679, 1389, 1425, 1443, 2249, 2607, 2620, 3057, 3296, 3300, 3301, 3319, 3323, 3324
Ḳaradeñiz Ereglisi 2508, 2955, 3057
Ḳaradeñizayaġı 679
Ḳaradeñizboġazı 336, 1443, 1599
Ḳarafe-i Ṣuġra 1002
Ḳaraferye 257, 1601, 2211, 2336
Ḳarafoça Limanı 1420
Ḳaragülleli 1391
Ḳaragümrük 264, 2756, 3279, 3290, 3345, 3360, 3365
Ḳaraḥiṣār 242, 835, 1224, 1442, 1552, 2103, 2294, 3286
Ḳaraḥiṣār-ı Ṣāḥib 2424, 2526, 2527, 2619, 2821
Ḳaraḥiṣār-ı Şarḳī 2141, 2455, 2688
Ḳaraḥiṣārī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳaraḥiṣārī, 1125'te Ḥāmid Efendi Medresesi müderrisi)
Ḳarakārī Medresesi 2964
Ḳaraḳaş Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳaraḳaş, 1079'da Saḳız ḳāḍīsi)
Ḳaraḳaş Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳaraḳaş, 1079'da Saḳız ḳāḍīsi)
Ḳaraḳaş Muṣṭafā (şaḳī) 2251
Ḳaraḳaş Şeyḫ-zāde Muṣliḥü'd-dīn, bk. Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Ḳaraḳaş Şeyḫ-zāde, Ḳayṣeriyyeli)
Ḳaraköyḳapusı 3322, 3341
Ḳaraḳulaḳ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳaraḳulaḳ, İstanbulī)
Ḳaraman 249, 278, 320, 414, 544, 782, 900, 1010, 1014, 1016, 1249, 1258, 1425, 1433, 1450, 1451, 1988, 2063, 2064, 2229, 2398, 2431, 2515, 2576, 2603, 2623, 2652, 2738, 2743, 2767, 2977, 3050, 3157, 3197, 3297, 3325, 3328, 3336, 3345, 3349, 3353, 3360
Ḳaraman Ereglisi 780, 1258, 2229, 2433, 2713
Ḳaraman Ḥammāmı 3331
Ḳaraman Yeñişehri 900
Ḳaramanī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳaramanī, 1100'de Medīne ḳāḍīsi)
Ḳaramanī Efendi (Sarāy Ḫ̆ˇācesi) 529
Ḳaramanī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳaramanī, 1068'de Bālī Efendi Medresesi müderrisi, ö. 1068)
Ḳaramanī Müfettiş Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Ḳaramanī, Müfettiş)
Ḳaramanī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ḳaramanī, 1040'da Ṣaḥn müderrisi)
Ḳaramanī Yūsuf Efendi-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳaramanī Yūsuf Efendi-zāde, 1107'de Aḥmed Çāvuş Medresesi müderrisi)

Ḳaramanī Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ḳaramanī, 1080'de Ayaṣofıyya Medresesi müderrisi)
Ḳaramanī-i Ṣaruḫānī (Ḫalvetī Şeyḫi) 301
Ḳaramürsel 3348
Ḳaraṣu 1881, 3039, 3040
Ḳaraṣu Yeñicesi 317, 929, 930, 1095, 1148, 1170, 1230, 1307, 1796, 1827, 1934, 2097, 2108, 2424, 2474, 2526, 2601, 2619, 2708, 2821, 3039, 3040, 3214
Ḳaraṭaġ 3348
Ḳarışdıran 1453, 1962, 2007
Ḳārī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḳārī)
Ḳarīn-ābād 933, 973, 1022, 1107, 1288, 1939, 1940, 1941, 1947, 2086, 2183, 2447, 2640, 2655, 2656, 2680, 3137
Ḳaritene 3225
Ḳa'riye Cāmi'-i Şerīfi 3365
Ḳarlofca // Ḳarluyca 1994, 3334
Ḳarlos 3323
Ḳarpaz 2953
Ḳarṣ 1247, 3355, 3359, 3360
Ḳarṣ-ı Ẕü'l-ḳadriyye 2183, 2375
Ḳartal (yer adı) 3312, 3313
Ḳāsım (Merre) 1152
Ḳāsım Çāvuş-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳāsım Çāvuş-zāde, 1081'de Edrine Bāyezīdiyyesi müderrisi)
Ḳāsım Efendi 437, 478, 2942, 3193, 3245
Ḳāsım Efendi (Burusevī, 1086'da Bāyezīd Paşa Medresesi müderrisi, ö. 1089) **1156**
Ḳāsım Efendi (Bülbül-zāde) 437
Ḳāsım Efendi (Çorlılı, şā'ir) {Alīmī} **401**, 625
Ḳāsım Efendi (Ġubārī, Seyyid) 354, 429, 456
Ḳāsım Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 301
Ḳāsım Efendi (Kürd, 1049'da İstanbul ḳāḍīsi) 220, 260, 265, 282, 354, 357, 359, 365, **414-415**, 418, 439, 457, 480, 507, 510, 511, 651, 658, 686, 692, 739, 815, 999
Ḳāsım Efendi (Narḫcı Ḥasan Efendi-zāde, 1126'da Süleymāniyye müderrisi) **2651-2652**
Ḳāsım Efendi (Rā'ī-zāde, 1044'te Ṣofya ḳāḍīsi) 267, 376, 377, 384, 455, **494-495**, 673, 806
Ḳāsım Efendi-zāde 711
Ḳāsım Efendi-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḳāsım Efendi-zāde, 1127'de Burhān Efendi Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi)
Ḳāsım Paşa 2065
Ḳāsım Paşa (ḳaṣaba) 242, 423, 424, 962, 963, 1113, 1254, 1302, 1340, 1416, 1800, 1845, 2229, 2401, 2434, 2459, 2686, 2828, 2847, 2865, 2905, 3160, 3201, 3236, 3329
Ḳāsım Paşa (Ṭımışvar vālīsi) 1448
Ḳāsım Paşa Cāmi'-i Şerīfi 1406, 2725
Ḳāsım Paşa Medrese-i Ṯāniyesi 708, 785, 843, 1085, 1241, 1275, 1279,1798, 1830, 1844, 2075, 2089, 2170,2173, 2381, 3009, 3026, 3043, 3220, 3229
Ḳāsım Paşa Medresesi 226, 256, 274, 423, 489, 490, 505, 512, 566, 633, 635, 668, 682, 730, 784, 788, 828, 833, 837, 860, 890, 894, 917, 935, 945, 962, 963, 965, 980, 1027, 1036, 1042, 1053, 1089, 1109, 1169,

1248, 1453, 1485, 1818, 1824, 1826, 1828, 1831, 1833, 1941, 1949, 1962, 2064, 2099, 2169, 2200, 2338, 2341, 2355, 2379, 2420, 2646, 2657, 2661, 2801, 2811, 2919, 2955, 2972, 2998, 3056, 3062, 3073, 3101, 3162, 3172, 3173, 3196, 3201, 3204, 3235, 3245, 3261, 3385
Ḳāsım Paşa Mevlevī-ḫānesi 310, 1393
Ḳāsım Paşa Mezāristānı 2692
Ḳāsım Paşalı Çāvuş-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳāsım Paşalı Çāvuş-zāde, 1088'de Ḳuds ḳāḍīsi)
Ḳāsım Paşalı Oṣmān, bk. Oṣmān Çelebi (Ḳāsım Paşalı, şā'ir) {Pendī}
Ḳāsım Paşalı Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Ḳāsım Paşalı, 1134'te Eyyūb ḳāḍīsi)
Ḳāsım Paşalı Şeyḫ Efendi 1406
Ḳāsım Ṣubaşı Medresesi 1918, 2098, 2444, 2942, 2962, 3182
Ḳāsım Ṣubaşı Zāviyesi 1981
Ḳāsım-ı Lārendī (Ḫalvetī Şeyḫi) 301
Ḳāsım-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḳāsım-zāde, 1087'de Şām ḳāḍīsi)
Ḳāsım-zāde Efendi 1035
Ḳāsım-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (A'mā Ḳāsım-zāde, 1053'te Ṣaḥn müderrisi)
Ḳāsım-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, Ḳāsım-zāde)
Ḳāsım-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Ḳāsım-zāde, 1067'de Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir){Ṣulḥī}
Ḳaṣīde-i Bürde 445, 858, 1983
Kaṣīde-i Lāmiyye 2035
Ḳaṣīr Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳaṣīr, 1089'da Mesīḥ Paşa Medresesi müderrisi)
Ḳaṣīr Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḳaṣīr, Ḳayṣeriyyeli)
Ḳaṣṣāb Maḥmūd Medresesi 838
Ḳaṣṣāblar Tekyesi 1391
Ḳaṣṣāb-zāde Alī, bk. Alī Efendi (İstanbulī, Ḳaṣṣāb-zāde)
Ḳassām Kātibi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳassām Kātibi Dāmād, Bolılı)
Ḳassām Kātibi Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Ḳassām Kātibi, 1129'da Dersiyye-i Mollā Gürānī müderrisi)
Ḳassām Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Bosnevī, Ḳassām, Boşnaḳ Ḳassām)
Ḳasṭamonı 256, 260, 289, 477, 549, 644, 684, 740, 751, 812, 859, 869, 926, 977, 1017, 1020, 1044, 1163, 1183, 1223, 1262, 1272, 1282, 1287, 1310, 1377, 1399, 1413, 1446, 1843, 1912, 2048, 2066, 2179, 2227, 2231, 2235, 2350, 2355, 2425, 2443, 2455, 2511, 2534, 2575, 2577, 2579, 2580, 2616, 2630, 2761, 2769, 2942, 2987, 3026, 3227, 3235, 3320
Ḳasṭamonī Ḳara Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḳasṭamonī, Ḳara)
Ḳasṭamonī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳasṭamonī, 1127'de Ḫançeriyye Medresesi müderrisi)
Ḳasṭamonī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳasṭamonī, şā'ir) {Ḥāsib}

Ḳasṭamonī Ṣaʿbān Efendi Zāviyesi 1377, 1413
Ḳaş 2703
Kāşif, bk. Meḥemmed Saʿdü'd-dīn Efendi (Esʿad-zāde, Kāşif, şāʿir)
Ḳaṭırcıoġlı 1421, 1422
Kātib Abdu'r-raḥmān Efendi (bkz. Abdu'r-raḥmān Efendi (Kātib-i Şerʿiyyāt))
Kātib Çelebi, bk. Muṣṭafā Efendi, (Ḫācī Ḫalīfe, Kātib Çelebi)
Kātib Ḳara İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Kātib, Ḳara)
Kātib Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Kātib, İstanbulī)
Kātib Muṣṭafā Efendi Medresesi 1850, 3127, 3191, 3200
Kātib Müftī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kātib Müftī-zāde, Germiyānlı)
Kātib Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Kātib, Diyārbekrī)
Kātib, bk. Muṣṭafā Efendi (Burusevī, şāʿir) {Kātib}
Kātib-i Şerʿiyyāt Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Kātib-i Şerʿiyyāt, 1097'de Sittī Ḫātūn Medresesi müderrisi)
Kātībī, bk. Muṣṭafā Efendi (Dervīş, şāʿir) {Kātibī}
Kātib-zāde Efendi 421
Kātib-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kātib-zāde, 1129'da Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi)
Kavāʿid-i Dürriyye 1379
Ḳavaḳ 2196, 2518, 3352
Ḳavaḳ Ḳalʿası 3331
Ḳavakbāġçesi 3179
Ḳavaḳlı Mescidi 1366
Ḳavala Ḳalʿası 1886
Ḳavanos İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḳavanos, Burusevī)
Ḳavlī, bk. Muṣṭafā Efendi (Ergenevī, Bektaşī Dervīşi, şāʿir)
e'l-Ḳavlu'l-ḥasen fī-cevābi el-ḳavlu li-men 195
Ḳavuḳcı-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḳavuḳcı-zāde, 1113'te Ṣofya ḳāḍīsi)
Ḳavuḳcı-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳavuḳcı-zāde, 1127'de Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Ḳaya Sulṭān 547, 1446
Ḳayalar 2462, 3125
Ḳayġan Cāmiʿ-i Şerīfi 1200, 1780
Ḳayışbıńarı 1421
Ḳayṣeriyye 211, 216, 219, 225, 241, 250, 289, 325, 337, 374, 375, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 420, 503, 560, 572, 573, 578, 579, 580, 640, 664, 713, 762, 765, 803, 820, 833, 836, 873, 874, 876, 892, 894, 925, 961, 964, 1003, 1018, 1023, 1024, 1051, 1086, 1105, 1137, 1143, 1164, 1242, 1250, 1257, 1259, 1277, 1283, 1287, 1293, 1316, 1372, 1409, 1472, 1507, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1535, 1540, 1541, 1543, 1547, 1556, 1801, 1811, 1893, 1895, 1896, 1901, 1949, 1969, 2014, 2019, 2084, 2108, 2192, 2195, 2219, 2259, 2281, 2282, 2289, 2343, 2356, 2378, 2428, 2440, 2457, 2475, 2476, 2486, 2487, 2493, 2533, 2575, 2577, 2639, 2775, 2802, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2812, 2815, 2817, 2819, 2821, 2917, 2948,

2953, 3035, 3120, 3131, 3143, 3152, 3185, 3186, 3196, 3209, 3237, 3240, 3264, 3339, 3389, 3391, 3392, 3393, 3394, 3395, 3396, 3399
Ḳayṣeriyyeli Abdü's-selām, bk. Abdü's-selām Efendi (Ḳayṣeriyyeli, 1068'de Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)
Ḳayṣeriyyeli Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḳayṣeriyyeli, 1127'de Erżurūm ḳāḍīsi)
Ḳayṣeriyyeli İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Ḳayṣeriyyeli, 1096'da Diyārbekr ḳāḍīsi)
Ḳayṣeriyyeli Meḥemmed Ṣun'u'llāh, bk. Meḥemmed Ṣun'u'llāh Efendi (Ḳayṣeriyyeli, 1136'da Diyārbekr ḳāḍīsi)
Ḳayṣeriyyeli Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Ḳayṣeriyyeli, Seyyid)
Ḳayṣeriyyeli Seyfu'llāh, bk. Seyfu'llāh Efendi (Ḳayṣeriyyeli, Seyyid, ö. 1050)
Ḳayyım-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳayyım-zāde, 1051'de Gökdere Medresesi müderrisi)
Ḳazaḳ 544, 1438
Ḳazṭaġı 509, 1373, 1955, 1965, 2296, 2610
Ḳazṭaġlı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳazṭaġlı, 1120'de Ḫādım Ḥasan Paşa Medresesi müderrisi)
Ḳazzāz Aḥmed 1421
Kebābcı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kebābcı-zāde, 1095'te Edrine Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi)
Kebeci-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Kebeci-zāde, Edrineli)
Kebīrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kebīrī, 1057'de Edrine ḳāḍīsi, ö. 1062)
Kebīrī-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Kebīrī-zāde, 1134'te Mekke ḳāḍīsi)
Kebīrī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kebīrī-zāde, 1100'de Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi)
Kebīrī-zāde Efendi 1290
Kebīrī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kebīrī-zāde, 1092'da Anaṭolı ṣadrı, ö. 1097)
Kebīrī-zāde Rebībi Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Kebīrī-zāde Rebībi, 1115'te Saḳız ḳāḍīsi)
Kec-dehān Dāmādı Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Kec-dehān Dāmādı, 1072'de İstanbul ḳāḍīsi)
Kec-dehān Dāmādı, bk. Abdu'llāh Efendi (Kec-dehān Dāmādı, 1072'de İstanbul ḳāḍīsi)
Kec-dehān Dāmādı-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kec-dehān Dāmādı-zāde, Şeyḫ, 1094'te Selanik ḳāḍīsi)
Keçe Ḥammāmı 3326
Keçeciler İmāmı Dāmādı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Keçeciler İmāmı Dāmādı, Cānīkī)
Keçeciler Mescidi 2099
Kedi Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Kefevī, Kedi Ḥüseyn)
Kefe 336, 506, 583, 622, 667, 1110, 1262, 3111
Kefe Ḳal'ası 2770
Kefevī Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Kefevī, Seyyid, şā'ir) {Şerīfī}
Kefevī Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Kefevī, 1061'de Ṣaḥn müderrisi)

Kefevī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Kefevī, Kedi Ḥüseyn)
Kefevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kefevī, şā'ir) {Şefī'ī}
Kefevī Mūsā, bk. Mūsā Efendi (Kefevī, Seyyid, şā'ir) {Kelīmī}
Kefevī Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Kefevī, 1133'te Murād Paşa-yı Atīḳ Medresesi müderrisi)
Kej-dehān-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Çelebi (Burusevī, Kej-dehān-zāde, şā'ir) {Ḫaylī}
Kel Ḥasan (isyancı) 1443
Kel Pīrī (Adana Ketḫudā yiri, isyancı) 1443
Kelāmī, bk. İbrāhīm Efendi (Ergenevī, şā'ir)
Kelb Alī 1995
Kelemṣer-zāde, bk. Meḥemmed Çelebi (Kelemṣer-zāde, şā'ir) {Enīs}
Kelīm, bk. Eyyūb Çelebi (Patburun-zāde, şā'ir)
Kelimātu Uṣūliyye fi-Maṣṣı'd-duḫān 3427
Kelīmī Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kelīmī Şeyḫ, Anḳaravī)
Kelīmī, bk. Mūsā Efendi (Kefevī, Seyyid, şā'ir)
Kellā Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Kellā, Deñizlili)
Kellā Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Kellā, 1096'da Şām ḳāḍīsi)
Kellā-ḳıran 2511
Kemāl Efendi 441, 442, 531
Kemāl Efendi (Aḳḳaftān) 438
Kemāl Efendi (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Kemāl Efendi (Ṭaşköprī-zāde) 272, 441, 625, 676
Kemāl Efendi (Zeyniyye şeyḫi) 1402
Kemāl Efendi-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kemāl Efendi-zāde Maḫdūmı, 1076'da Ḥaleb ḳāḍīsi, şā'ir) {Ārifī}
Kemāl Efendi-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Kemāl Efendi-zāde, Anaṭolı ṣadrı)
Kemāl Efendi-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Kemāl Efendi-zāde Maḫdūmı, 1079'da Kürkcibaşı Medresesi müderrisi)
Kemāl Paşa-zāde (Şeyhülislâm) 445
Kemāl Paşa-zāde Efendi 2099
Kemālü'd-dīn Efendi 2463, 2598, 2603, 2802, 2807, 2814, 3208, 3389
Kemālü'd-dīn Efendi (Celvetī Şeyḫi) 313
Kemālü'd-dīn Efendi (Celvetī Şeyḫi, Lārendeli) **1346**
Kemālü'd-dīn Efendi (Eyyūb Efendi Zāviyesi şeyḫi) 1365
Kemālü'd-dīn Efendi (Nigdeli, 1130'da Baġdād ḳāḍīsi) **3208-3209**
Kemālü'd-dīn Efendi (Oṣmān-zāde, 1081'de Abdü's-selām Medresesi müderrisi) **1032-1033**, 1100, 1830, 2391
Kemālü'd-dīn Efendi (ordu-yı hümāyūn ḳāḍīsi) 3155
Kemālü'd-dīn Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Burusevī) 308, 319, **1362-1363**
Kemālü'd-dīn Ḳara Dede Efendi 1173
Kemālü'd-dīn Meḥemmed Efendi (Ṭaşköprī-zāde) 763
Kemān-keş Ḳara Muṣṭafā Paşa Türbesi 2666
Kemān-keş Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kemān-keş, 1070'te Ḫançeriyye Medresesi müderrisi)

Kemeredremid 1619, 2230, 2483, 2624, 2944
Kemḫācıbaşı Meḥemmed Aġa Mescidi 1987
Kemḫācıbaşı Muṣṭafā Aġa Dersiyyesi 3254
Kemḫācı-zāde Muṣṭafā Çelebi Medresesi 2502, 2536, 2965
Ken'ān Paşa 546, 1446, 1558
Ken'ān Paşa (1065'te Yeñiçeri Aġası) 1561
Ken'ān Paşa (Budin vālīsi) 1446
Ken'ān Paşa (Ḳapudan) 1426
Ken'ān Paşa Medrese-i Ṯāniyesi 2923
Ken'ān Paşa Medresesi 1965, 2078, 2095, 2113, 2491, 2507, 2514, 2682, 2704, 2963, 2980, 3006, 3026, 3149, 3260
Kenīse-i Kebīre 3346, 3365
Kenz 857, 1008, 1099
Kenzī, bk. Ḥasan Efendi (Şeyḫ, Ayaşī, şā'ir) {Kenzī}
Kepenekci Medresesi 1110, 1275
Kepenekci Sinān Medresesi 213, 262, 646, 677, 683, 777, 838, 865, 928, 1005, 1013, 1208, 1225, 1275, 1306, 1946, 2048, 2058, 2099, 2104, 2167, 2348, 2515, 2532, 2578, 2948, 3020, 3159, 3267
Kepenekci-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kepenekci-zāde, İstanbulī, şā'ir) {Bāḳī}
Kepsuṭ 2144, 2362, 2392, 2469, 2700, 2803, 2926, 2959, 3012, 3013, 3205, 3234, 3269
Kerāsteci-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Kerāsteci-zāde)
Kerāsteci-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kerāsteci-zāde, 1059'da Sinān Paşa Medresesi müderrisi)
Kerīmī, bk. Abdü'l-kerīm Efendi, (ḳāḍī, şā'ir)
Kerīm-zāde Mülāzımı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kerīm-zāde Mülāzımı, Ḳara)
Kerīm-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṭop-ḫāneli, Kerīm-zāde, Şeyḫ)
Kerkük 2245, 3305
Kerpiçci-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kerpiçci-zāde, Eyyūbī)
Kesbī, bk. Meḥemmed Efendi (Edrinevī, müverriḫ, şā'ir) {Kesbī}
Keskin Dede 497, 3177
Keskin Dede maḳābiri 717, 1012, 1080
Keskin Dede Mezāristānı 932, 1010, 1163, 2219, 2744, 3034, 3071, 3116, 3156, 3365
Kesriyye 421
Kesriyyeli Maḥmūd Efendi-zāde Zeynü'l-'ābidīn, bk. Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Kesriyyeli Maḥmūd Efendi-zāde, 1067'de Çorlı Medresesi müderrisi)
Kesriyyeli Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Kesriyyeli, 1042'de Burusa ḳāḍīsi)
Kestel 709, 1412, 2359
Keşān 759, 764, 877, 906, 947, 953, 962, 1001, 1074, 1109, 1142, 1212, 1268, 1322, 1680, 1806, 2061, 2062, 2154, 2191, 2342, 2372, 2431, 2442, 2668, 3098, 3102, 3124, 3151, 3152, 3230
Keşf Kātibi Ömer, bk. Ömer Efendi (Keşf Kātibi, İstanbulī)

Keşfī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Keşfī, Bolılı)
Keşf-i Beyān 1990
Keşfī Oṣmān Efendi Medresesi 2977, 3239
Keşfü'ẓ-ẓünūn 'an-Esāmī'l-kütüb ve'l-fünūn 76, 792
Keşiş Ṭaġı 652
Keşmīr 3272
Ketḫudā Bölükbaşı (şaḳī) 1879
Ketḫudā Ḫātūn Cāmi'-i Şerīfi
Ketḫudā Ḳadın Cāmi'-i Şerīfi 2756, 3279, 3360, 3365
Ketḫudā-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ketḫudā-zāde, 1138'de İstanbul ḳāḍīsi)
Ketḫudā-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ketḫudā-zāde, 1130'da Ḳuds ḳāḍīsi)
Kevākibī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kevākibī-zāde, 1132'de Süleymāniyye müderrisi)
Kevākibī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kevākibī-zāde, Ḥalebī)
Kevākibī-zāde Efendi 1004
Kevākibī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kevākibī-zāde, Ḥaleb Müftīsi, ö. 1096)
Kevākibī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kevākibī-zāde, ö. 1137)
Kevākibī-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kevākibī-zāde Şeyḫ, 1091'de İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1093)
Kevākibī-zāde Veliyyü'd-dīn, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Kevākibī-zāde, 1134'te Rūmili ṣadrı)
Kevken Limanı 2607, 2620, 3324
Ḳıbrıs 221, 313, 692, 769, 984, 1066, 1309, 1353, 1448, 1796, 1834, 1922, 1943, 1976, 1996, 2113, 2177, 2255, 2260, 2279, 2294, 2349, 2399, 2405, 2424, 2467, 2472, 2501, 2537, 2606, 2627, 2660, 2713, 2738, 2768, 2770, 2771, 2772, 2774, 2825, 2918, 2950, 3011, 3296, 3297, 3299, 3327, 3334, 3336, 3338, 3345
Ḳıbrısī Alī, bk. Alī Efendi (Ḳıbrısī, 1111'de Lefḳoşa ḳāḍīsi)
Ḳıbrısī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Eyyūbī Sürūrī, Ḳıbrısī Muṣṭafā, şā'ir) {Sürūrī}
Ḳılıç Alī Paşa Cāmi'-i Şerīfi 941, 1349, 1862, 2759, 3279
Ḳılıç Alī Paşa Medrese-i Ṣāniyesi 1951, 2066, 2112
Ḳılıç Alī Paşa Medresesi 251, 434, 486, 506, 576, 647, 649, 690, 707, 710, 712, 741, 789, 805, 838, 928, 989, 1015, 1017, 1035, 1058, 1079, 1103, 1113, 1119, 1139, 1143, 1195, 1240, 1298, 1530, 1549, 1788, 1802, 1838, 1841, 2010, 2075, 2142, 2200, 2279, 2382, 2388, 2399, 2444, 2461, 2478, 2490, 2577, 2650, 2949, 3122, 3172, 3179, 3198, 3200, 3389
Ḳılıç Alī Paşa-yı Atīḳ Medresesi 282
Ḳılıç Alī Paşa-yı Cedīd Medresesi 426
Ḳınalı Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Ḳınalı, Mar'aşī)
Ḳırım 59, 190, 385, 401, 545, 547, 580, 591, 612, 622, 1040, 1045, 1048, 1438, 1557, 1808, 1880, 1901, 1902, 2018, 2120, 2121, 2135, 2245, 2250, 2290, 2481, 2503, 2609, 2646, 2666, 2738, 2823, 2848, 2865, 2890, 3130, 3300, 3302, 3304, 3308, 3309,

3310, 3314, 3317, 3338, 3345, 3358, 3360, 3363, 3364, 3405
Ḳırımī Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳırımī, 1122'de Ṣaḥn müderrisi)
Ḳırımī Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Ḳırımī, Tatar)
Ḳırımī Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Ḳırımī, şā'ir, ö. 1115) {Luṭfī}
Ḳırımī Abdü'n-nāfi', bk. Abdü'n-nāfi' Efendi (Ḳırımī, 1112'de Dersiyye-i Meḥemmed Aġa müderrisi)
Ḳırımī Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Ḳırımī, 1122'de Saḳız ḳāḍīsi)
Ḳırımī Medresesi 1224
Ḳırımī Sefer, bk. Sefer Efendi (Ḳırımī, 1086'de Ṣaḥn müderrisi)
Ḳırḳ Çeşme 1208
Ḳırḳkilīsā// Ḳırḳkenīsa 930, 1027, 1170, 1318, 1598, 2438, 2573, 2624, 2966, 2985, 3128, 3141, 3269
Ḳırḳkilīsālı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳırḳkilīsālı, şā'ir, ö. 1098) {Ḫaylī}
Ḳırşehr 3356
Ḳıṣaṣ-ı Enbiyā 2367, 2449
Ḳısmet-i Askeriyye Maḥkemesi 1909, 2596, 2908, 2921, 2964, 3182
Ḳıyāmī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳıyāmī-zāde, 1040'da Edrine Dārü'l-ḥadīsi müderrisi)
Ḳıyıḳ 2257
Ḳız Alī, bk. Alī Efendi (Ḳız, 1083'te Ḥaleb ḳāḍīsi)
Ḳız Ḳullesi 1368
Ḳızanlıḳ 526, 1416, 2711
Ḳızanlıḳ Çeşme Mescidi 1416
Ḳızıḳ 754
Ḳızıḳlı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳızıḳlı, 1066'da Ṣofya ḳāḍīsi)
Ḳızıḳlı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳızıḳlı-zāde, Burusevī)
Ḳızıḳlı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳızıḳlı-zāde, Burusevī)
Ḳızıl Mūsā Mülāzımı Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ḳızıl Mūsā Mülāzımı, 1131'de Ġażanfer Aġa Medresesi müderrisi)
Ḳızıl Mūsā, bk. Mūsā Efendi (Ḳızıl, Ḳasṭamonī)
Ḳızıl Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ḳızıl, Ḥammāmiyye müderrisi)
Ḳızılcatuzla 1650
Ḳızılmuṣluḳ 1998, 3328
Ḳızılmuṣluḳ Zāviyesi 539
Ḳızılyaḳa 1070
Ḳızlaraġası Cāmi'i 2115, 2200
Kiçi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kiçi, Şeyḫ)
Kili 1786, 2508, 2509, 2664, 3176, 3231
Kilis 955, 1242, 2287, 2504, 3321
Kilisī Dāmādı Ḥıfẓī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kilisī Dāmādı, Ḥıfẓī)
Kilisī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kilisī, 1077'de Süleymāniyye müderrisi)
Kirāmü'd-dīn Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Ḳoca Muṣṭafā Paşa Zāviyesi şeyḫi) 304, **525**, 1401, 1858, 1859
Kiriş-ḫāne Mezāristānı 3427
Ḳirişözi 2647, 3098

Kirli Ḫānım-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Kirli Ḫānım-zāde, 1062'de Mekke ḳāḍīsi)
Kirli Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Kirli, Ḳonevī)
Kirli Maḥmūd-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kirli Maḥmūd-zāde, 1067'de Merdümiyye Medresesi müderrisi)
Kirmānşāhān 3356
Kirmastı 442, 509, 770, 796, 1044, 1098, 1170, 1922, 1936, 1938, 2163, 2194, 2201, 2202, 2383, 2600, 2605, 2664, 2700, 2701, 2959, 3012, 3058, 3137, 3260
Kirmastı Medresesi 1033, 1159, 1173, 1207, 1938, 2048, 2078, 2170, 2573, 2621, 2648, 2676, 3040, 3111, 3260
Kirmastı Mescidi 704
Kitāb-ı Büyū' 1967
Kitāb-ı Hidāye 3282
Kitāb-ı İcārāt 963
Kitāb-ı Lemeẓāt 333
Kitābu Dīvāni'l-edeb 801
Kitābu Mebde' ü Me'ād Ehli'l-fesād 1412
Kitābü'l-'ālem 1307
Kitābü'l-vaṣiyye 1307
Kitābü's-sivāġ 801
Kite 219, 513, 841, 1021, 1199, 1232, 1319, 1320, 2054, 2154, 2208, 2341, 2478, 2479, 2606, 2635, 2647, 2672, 3034, 3206, 3262
Kiẕbī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Cānbolād-zāde İmāmı, Kiẕbī)
Ḳoca Beg-zāde Efendi, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Ḳoca Beg-zāde, Anḳaravī)
Ḳoca Emīr-zāde, bk. Ḫalīl Efendi (Ṭabīb, Ḳoca Emīr-zāde)
Ḳoca Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḥamīdī, Ḳoca)
Ḳoca Muṣṭafā Paşa (semt) 1807, 2388, 3345
Ḳoca Muṣṭafā Paşa-yı Atīḳ Medresesi 686
Ḳoca Muṣṭafā Paşa Cāmi'-i Şerīfi 864, 1297, 1394, 2139, 2222, 2350, 2384, 2431, 3259
Ḳoca Muṣṭafā Paşa Çārşūsı 3316
Ḳoca Muṣṭafā Paşa Medresesi 249, 254, 427, 429, 438, 499, 504, 512, 629, 655, 683, 714, 733, 817, 948, 956, 1041, 1066, 1086, 1108, 1144, 1145, 1148, 1160, 1165, 1166, 1256, 1316, 1533, 1551, 1967, 2054, 2190, 2366, 2453, 2538, 2644, 2655, 2919, 2986, 3243
Ḳoca Muṣṭafā Paşa Şeyḫi Alā'ü'd-dīn, bk. Alā'ü'd-dīn Efendi (Ḳoca Muṣṭafā Paşa Şeyḫi)
Ḳoca Muṣṭafā Paşa Zāviyesi 304, 333, 525, 1338, 1353, 1401, 1858, 2227, 2233, 2751
Ḳoca Muṣṭafa Paşa Zāviyesi Şeyḫi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳoca Muṣṭafa Paşa Zāviyesi Şeyḫi, şā'ir, ö. 1038)
Ḳocaili 983
Ḳocevī Abdü'l-ġaffār, bk. Abdü'l-ġaffār Efendi (Ḳocevī, 1073'te Abdü's-selām Medresesi müderrisi)
Ḳoçbaş Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḳoçbaş, Burusevī)
Ḳoġacı Dede Cāmi'-i Şerīfi 968, 1315, 1323, 2074, 2687, 3121
Ḳoġacı Dede Medresesi 723, 848, 898, 1287, 1313, 1852, 2082,

2114, 2156, 2428, 2473, 2477, 2948, 3190, 3260
Ḳoġacı Dede Mescidi 960, 1112, 1852
Ḳoġacı Dede Mezāristānı 666
Ḳoġacı Mü'eẕẕini Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳoġacı Mü'eẕẕini, İstanbulī)
Ḳonevī Alī, bk. Alī Efendi (Ḳonevī, Temürḳazıḳ)
Ḳonevī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḳonevī, 1067'de Pīrī Paşa Medresesi müderrisi)
Ḳonevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳonevī, 1104'te Üçbaş Nūrü'd-dīn Medresesi müderrisi)
Ḳoñurapa 1142, 1212, 1235, 1295, 1826, 1834, 2159, 2194, 2426
Ḳonya 217, 222, 262, 263, 265, 266, 278, 288, 289, 311, 321, 325, 373, 380, 382, 383, 399, 427, 429, 489, 494, 529, 532, 576, 578, 641, 677, 711, 716, 741, 765, 781, 782, 788, 797, 830, 835, 852, 866, 876, 894, 925, 964, 970, 972, 1010, 1014, 1019, 1023, 1030, 1041, 1046, 1050, 1056, 1067, 1089, 1113, 1132, 1133, 1157, 1158, 1161, 1167, 1198, 1206, 1254, 1259, 1291, 1299, 1317, 1336, 1352, 1354, 1398, 1428, 1519, 1522, 1523, 1527, 1528, 1531, 1532, 1533, 1535, 1538, 1540, 1542, 1543, 1544, 1545, 1548, 1549, 1550, 1553, 1793, 1800, 1827, 1830, 1835, 1899, 1900, 1931, 2015, 2016, 2054, 2055, 2064, 2066, 2107, 2148, 2192, 2206, 2256, 2281, 2285, 2286, 2287, 2288, 2290, 2330, 2334, 2351, 2373, 2374, 2447, 2457, 2491, 2508, 2515, 2533, 2545, 2606, 2619, 2623, 2635, 2654, 2682, 2700, 2713, 2715, 2738, 2741, 2745, 2746, 2803, 2805, 2812, 2815, 2816, 2817, 2820, 2917, 2947, 2951, 2958, 2977, 3013, 3014, 3034, 3050, 3108, 3124, 3157, 3163, 3197, 3206, 3212, 3233, 3262, 3274, 3286, 3289, 3304, 3320, 3325, 3345, 3349, 3401
Ḳonya Müftīsi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳonya Müftīsi, Ḳonevī)
Ḳopança (palanḳa) 1436
Ḳorfa 3346
Ḳorḳaḳ Dervīş Alī, bk. Alī Efendi (Ḳorḳaḳ Dervīş Alī, şā'ir) {Selīm}
Ḳoron 3336
Ḳoron Ḳal'ası 1441
Ḳosḳa 3328, 3351
Ḳosṭanṭıniyye Tārīḫi 792
Ḳosṭanṭıniyye, bk. İstanbul
Ḳoyun Nā'ibi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳoyun Nā'ibi, ö. 1040)
Ḳozlu Mezāristānı 2401
Köprili Meḥemmed Paşa Türbesi 3281
Köprili Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Köprili, Ṣadr-ı a'ẓam)
Köprili-zāde Aḥmed Paşa Medresesi 3280
Köprili-zāde Aḥmed Paşa Sarāyı 2100
Ḳöprili-zāde Fāżıl Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ḳöprili-zāde, Fāżıl, Ṣadr-ı a'ẓam)
Köprili-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Köprili-zāde, Ṣadr-ı a'ẓam)

Köprili-zāde Nuʿmān, bk. Nuʿmān Paşa (Köprili-zāde, Ṣadr-ı aʿẓam)
Köpükli Medresesi 1819, 2148, 2182, 2607, 2678, 2688, 3037, 3104, 3113
Körfez 3332
Köse Ketḫudā 340
Köse Şaʿbān, bk. Şaʿbān Efendi (Köse, Kanḳırılı)
Köse Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Kūsec, Köse, 1057'de Selanik ḳāḍīsi)
Kösedere 1955
Köseler Medresesi 808
Köstekci Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Dede (Mecẕūb-ı İlāhī, Köstekci)
Köstendil 1452
Ḳral Ḳalʿa 3324
Krenye 2074, 2920, 2953, 3264
Ḳubile (?) 2243
Ḳubūrī-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳubūrī-zāde, şāʿir) {Raḥmī} {Hevāyī}
Ḳubūrī-zāde Raḥmī, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳubūrī-zāde, şāʿir) {Raḥmī} {Hevāyī}
Ḳuds Müftīsi Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Ḳuds Müftīsi, yazar)
Ḳudsī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḳudsī, Alaşehrli, şāʿir)
Ḳuds-i Şerīf 215, 227, 229, 254, 269, 271, 273, 282, 355, 359, 361, 362, 363, 368, 369, 370, 371, 420, 429, 457, 481, 486, 491, 499, 561, 562, 563, 564, 635, 645, 651, 690, 714, 716, 717, 718, 722, 726, 727, 733, 736, 739, 745, 754, 799, 803, 807, 810, 829, 834, 842, 852, 868, 878, 881, 939, 956, 957, 961, 980, 986, 1001, 1016, 1031, 1034, 1057, 1072, 1085, 1088, 1096, 1108, 1112, 1116, 1123, 1127, 1138, 1143, 1145, 1150, 1161, 1175, 1183, 1192, 1193, 1201, 1203, 1206, 1227, 1228, 1239, 1258, 1272, 1282, 1285, 1456, 1475, 1483, 1487, 1495, 1500, 1507, 1508, 1511, 1521, 1527, 1530, 1534, 1542, 1600, 1821, 1841, 1845, 1889, 1891, 1893, 1925, 1928, 1936, 1940, 1941, 1952, 1959, 1961, 2009, 2048, 2073, 2067, 2078, 2134, 2155, 2172, 2184, 2208, 2272, 2278, 2354, 2362, 2371, 2429, 2470, 2478, 2484, 2499, 2507, 2513, 2517, 2524, 2542, 2579, 2615, 2622, 2627, 2643, 2650, 2657, 2680, 2791, 2793, 2801, 2957, 2959, 2970, 2977, 2981, 3001, 3019, 3020, 3033, 3044, 3106, 3122, 3137, 3140, 3151, 3160, 3161, 3162, 3180, 3199, 3201, 3211, 3215, 3225, 3230, 3234, 3242, 3245, 3248, 3250, 3255, 3261, 3268, 3282, 3296, 3335, 3336, 3357, 3359, 3371, 3376, 3377, 3378, 3379, 3380, 3385, 3391
Ḳudsī-zāde Efendi 745, 896, 1290, 2422
Ḳudsī-zāde Efendi, Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde Şeyḫ, Rūmili ṣadrı, naḳībü'l-eşrāf, şāʿir) {Şeyḫī}
Ḳudsī-zāde Emīri Hāşim, bk. Hāşim Efendi (Ḳudsī-zāde Emīri, Burusevī, şāʿir){Hāşim}
Ḳudsī-zāde Mülāzımı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳudsī-zāde Mülāzımı, Aydınlı)

Ḳudsī-zāde Seyyid Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde, 1095'te Ṣaḥn müderrisi, ö. 1096)
Ḳudsī-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde Şeyḫ, Rūmili ṣadrı, naḳībü'l-eşrāf, şā'ir) {Şeyḫī}
Ḳudsī-zāde Teẕkirecisi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde Teẕkirecisi, 1094'te Anaṭolı ṣadrı)
Ḳuhistānī-i Kebīr 1920
Ḳul Aḥmed 2220
Ḳul Aḥmed Ḥāşiyesi 2509
Ḳul Cāmi'i 1976
Ḳula 435
Ḳulaḳ Ḥācī Efendi 226, 269, 291, 660, 894
Ḳulaḳ Şeyḫ-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳulaḳ Şeyḫ-zāde, 1072'de Saḳız ḳāḍīsi)
Ḳulaḳsız Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḳulaḳsız, Sinoblu)
Ḳulaḳsız İmāmı Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳulaḳsız İmāmı, Şeyḫ)
Ḳulaḳsız Mescidi 1411
Ḳulleḳapusı 3325
Ḳuloġlı Memiş Aġa, bk. Meḥemmed Aġa (Rodoscuḳlu, Ḳuloġlı Memiş Aġa, şā'ir)
Ḳumburġos 1440
Ḳumḳapu 548, 1338, 1413, 1429, 2158, 2182, 2714, 3061, 3328, 3348
Ḳurd Efendi 763, 778
Ḳurd Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳurd, 1059'da Toḳat ḳāḍīsi, ö. 1060)
Ḳurd Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳurd, 1060'da Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi, ö. 1063)
Ḳurdḳulaġı 746, 852, 2106
Ḳurd-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳurd-zāde, şā'ir) {Ẕākirī}
Ḳurı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳurı-zāde, 1129'da Maġnisa ḳāḍīsi)
Ḳurna Ḳal'ası 2247
Ḳurrā Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ, İstanbulī)
Ḳurṣ 1998
Ḳurṣ ḳralı 1882
Ḳurşunlı 552
Ḳurşunlı Maḫzen 552, 1439
Ḳurşunlı Medresesi 3421
Ḳurşunlı Türbe 708
Ḳurṭa 3337
Ḳuruçeşme 2373
Kūsec Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi, (Malġaralı, Kūsec)
Kūsec Alī Beg Medresesi 1942, 2070, 2659, 3055
Kūsec Alī Medresesi 833
Kūsec Alī Paşa Medresesi 1049, 1107, 1185, 2417, 2533, 2678, 3015, 3129, 3170, 3265
Kūsec Alī, bk. Alī Efendi (Kūsec, Ḳasṭamonılı)
Kūsec Alī, bk. Alī Efendi (Ṣaḥḥāf, Kūsec, Babaṭaġī)
Kūsec Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Erdebīlī-zāde Dāmādı, Kūsec)
Kūsec Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Kūsec, 1059'da Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi, ö. 1062)
Kūsec Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Rodosī, Kūsec, Żiyāyī-zāde)
Kūsec Ḫalīl Paşa İmāmı Ḥasan, bk.

Ḥasan Efendi (Kūsec Ḫalīl Paşa İmāmı, 1127'de Lefḳoşa ḳāḍīsi)
Kūsec Ḳırımī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vālide Sulṭān Ketḫudāsı İmāmı, Kūsec, Ḳırımī)
Kūsec Ömer-zāde Ḥasan Efendi Cāmi'i 1345
Kūsec Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Kūsec, Köse, 1057'de Selanik ḳāḍīsi)
Ḳuşaṭası 987, 1021, 1140, 1203, 1212, 1291, 1295, 1318, 2097, 2154, 2175, 2191, 2462, 2475, 2600, 2673, 2819, 3034, 3108, 3124, 3128, 3176, 3204, 3224, 3262
Ḳuşbāzlar 3351
Ḳuṭb Efendi 2210, 2227
Ḳuṭb Efendi (Gülşenī Şeyḫi) 315
Ḳuṭb Efendi (Gülşenī Şeyḫi) 315
Ḳuṭb İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḳuṭb, 1062'de Mar'aş ḳāḍīsi)
Ḳuyumcı-zāde Efendi 2093
Ḳuyumcı-zāde İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Ḳuyumcı-zāde, 1107'de Bosna ḳāḍīsi)
Ḳuyumcı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳuyumcı-zāde, 1095'te Maḥmūd Paşa Medresesi müderrisi)
Ḳuzġuncuḳ 2334, 3363
Küçük Alī (şaḳī) 2251
Küçük Ayaṣofıyya Cāmi'-i Şerīfi 527, 845, 1990, 2233
Küçük Beyāżī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Küçük Beyāżī, Bosnalı)
Küçük Bolevī Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (Küçük Bolevī, 1079'da Şāh Sulṭān Medresesi müderrisi, ö. 1081)
Küçük Emīr 2219
Küçük Ḫünkār, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī Rūz-nāmeci-zāde, Küçük Ḫünkār, şā'ir) {Şināsī}
Küçük Ḳaramanḳapusı 3331
Küçük Meḥemmed (Amāsiyye Ketḫudā yiri) 1442, 1876
Küçükbāzār 3298, 3344
Küçükçekmece 259, 268, 577, 630, 646, 704, 730, 835, 844, 866, 917, 983, 1033, 1100, 1110, 1143, 1305, 1799, 1830, 1849, 2002, 2066, 2084, 2151, 2339, 2391, 2420, 2482, 2514, 2577, 2702, 2706, 2904, 2952, 2972, 3332
Küçükḳumla 776
Küçüklanḳa 3344
Küfrī Ḥasan, bk. Ḥasan Çelebi (İstanbulī Fikrī, Küfrī, Müneccimbaşı, şā'ir) {Bahāyī}
Küfrī-i Bahāyī, bk. Ḥasan Çelebi (İstanbulī Fikrī, Küfrī, Müneccimbaşı, şā'ir) {Bahāyī}
Küleyb (Sā'ime şeyḫi) 3305
Künhī, bk. Oṯmān Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Kürd Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Kürd, 1062'de Şeh-zāde Medresesi müderrisi)
Kürd Abdü'l-ġanī, bk. Abdü'l-ġanī Efendi (Kürd, Ayntāblı)
Kürd Aḥmed Aġa-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kürd Aḥmed Aġa-zāde, 1105'te Cezerī Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi)
Kürd Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kürd, 1044'te Eyyūb Medresesi müderrisi)
Kürd Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kürd, Erżurūmī, ö. 1122)
Kürd Alī, bk. Alī Efendi (Kürd,

1132'de Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi)
Kürd el-Ḥāc Alī, bk. Alī Efendi (Müfettiş, Kürd, el-Ḥāc)
Kürd Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Kürd, Diyārbekrī)
Kürd Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (İdrīs Efendi Dāmādı, Kürd Ḥasan)
Kürd İsḥāḳ, bk. İsḥāḳ Efendi (Kürd, 1079'da Edrine ḳāḍīsi)
Kürd Ḳāsım, bk. Ḳāsım Efendi (Kürd, 1049'da İstanbul ḳāḍīsi)
Kürd Meḥemmed (şaḳī) 1423, 1424, 1878, 1879
Kürd Mollā Çelebi 288, 730, 1108
Kürd Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Kürd, Ḥışn-ı Manṣūrī)
Kürdī Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Kürdī, Ṣıhrānlı)
Kürd-zāde Ṭālib, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, Kürd-zāde Ṭālib, şā'ir) {Ṭālib}
Küre-i Nüḥās 2231, 3052
Kürkcibaşı Cāmi'i 1392
Kürkcibaşı Medresesi 225, 268, 279, 499, 519, 668, 705, 710, 728, 821, 916, 936, 977, 982, 1058, 1069, 1100, 1129, 1169, 1200, 1205, 1254, 1284, 1816, 1838, 1840, 1898, 1966, 2054, 2063, 2094, 2104, 2180, 2366, 2368, 2388, 2405, 2444, 2465, 2516, 2571, 2633, 2699, 2975, 3022, 3048, 3105, 3184, 3192, 3196, 3222, 3252, 3258, 3260
Kürkciḳapusı 543
Kütāhiyye 218, 225, 272, 283, 285, 290, 291, 374, 376, 378, 379, 380, 382, 383, 384, 385, 424, 428, 435, 475, 494, 503, 560, 573, 578, 579, 625, 652, 681, 742, 754, 784, 835, 836, 869, 870, 958, 961, 1002, 1027, 1034, 1057, 1060, 1067, 1079, 1086, 1100, 1113, 1132, 1157, 1195, 1254, 1305, 1317, 1513, 1521, 1525, 1528, 1530, 1537, 1538, 1541, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1554, 1555, 1556, 1562, 1653, 1801, 1830, 1842, 1900, 1948, 2013, 2017, 2066, 2083, 2094, 2095, 2135, 2147, 2158, 2284, 2286, 2287, 2288, 2289, 2339, 2343, 2351, 2406, 2427, 2435, 2447, 2479, 2484, 2519, 2533, 2635, 2703, 2767, 2770, 2809, 2811, 2814, 2817, 2818, 2820, 2821, 2917, 2949, 2953, 2960, 3110, 3120, 3143, 3234, 3274, 3310, 3314, 3320, 3322, 3403, 3404
Kütāhiyyeli Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Çelebi (Kütāhiyyeli, şā'ir) {Fāriġ}

L

Labseki 2195, 2378, 2380, 2501, 2535, 2538, 2539, 2624, 2699, 2700, 3150, 3160, 3231
Ladiḳ 1928, 3231, 3249
Lafẓī, bk. İbrāhīm Efendi (Aydonatī, şā'ir)
Lāġarī Tekyesi 311, 439, 760, 1071
Lāhor 1925
Lālā Şāhīn Paşa Medresesi 216, 259, 643, 809, 843, 1117, 1157, 1173, 1237, 1251, 1264, 1900, 1918, 1919, 1921, 2182, 2452, 2496, 2533, 2625, 2678, 3015, 3129, 3170, 3265

Lāleli Çeşme 1998, 3344
La'lī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, La'lī)
La'lī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (La'lī, İstanbulī, şā'ir) {La'lī}
La'lī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (La'lī-zāde, 1134'te Ḥaleb ḳāḍīsi)
La'lī-zāde Abdü'l-'azīz, bk. Abdü'l-'azīz Efendi (La'lī-zāde, 1088'de Ḳuds ḳāḍīsi, ö. 1088)
La'lī-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (La'lī-zāde Şeyḫ, 1115'te Anaṭolı ṣadrı)
Lanġa 548, 3328
Lārende 946, 1346, 2187
Lārī Ḥāşiyesi 2509
Latin 1851
Laz Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ṭrabzonī, Laz Maḥmūd)
Laz Meḥemmed Aġa-zāde İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Laz Meḥemmed Aġa-zāde, 1097'de Ebu'l-fażl Medresesi müderrisi)
Laz Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Ṭrabzonī, Laz Oṯmān)
Lazdin 1435
Lazdin Ḳal'ası 1435
Lebīb, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Ledünnī, bk. Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, şā'ir)
Lefke 1010, 1057, 1090, 1113, 1199, 1200, 1227, 1306, 2001, 2191, 2358, 2619, 2634, 2645
Lefḳoşa 221, 488, 570, 580, 707, 709, 710, 919, 1117, 1154, 1161, 1541, 1542, 1545, 1546, 1548, 1556, 1814, 1822, 1823, 1830, 1899, 1996, 2015, 2016, 2083, 2140, 2146, 2148, 2177, 2185, 2276, 2283, 2285, 2287, 2288, 2352, 2356, 2434, 2457, 2483, 2504, 2513, 2520, 2522, 2533, 2687, 2703, 2807, 2811, 2812, 2813, 2815, 2817, 2818, 2820, 2947, 2949, 2950, 2953, 3020, 3025, 3035, 3036, 3037, 3039, 3046, 3120, 3152, 3158, 3186, 3192, 3226, 3227, 3234, 3237, 3251, 3264, 3393, 3397, 3398, 3399, 3401, 3402
Leglek Çadırı 3321
Leh 1455, 2245, 2246, 3282, 3305, 3323, 3345
Leh ḳralı 1427, 1434, 1435, 2246
Leh Seferi 1130
Lemeẓāt 1339
Leṭā'ifü'l-ezhār 332
Levāmi'ü'n-nūr 792
Leysī-zāde Medresesi 1049, 2444, 2631, 2946, 2967, 3104
Leylī vü Mecnūn (Bülbülzâde Fikrî Abdullah Efendi'nin) 83, 439
Leymoṣun 2533
Leẕā'iẕü'l-eṣmār 332
Limni 1413, 1426, 1427, 1982, 2101, 2768, 2771, 3000, 3011, 3209, 3318
Lipova 2242
Lofca 193, 2715
Loḳovar 1442
Lökünciler 3365
Luġoş 2242
Luṭfī Beg Medresesi 2072, 2506, 2623, 2639, 3197
Luṭfī Çelebi (Edrinevī) 1971
Luṭfī Efendi (Kefevī) 2294
Luṭfī Efendi (Teẕkireci-i Ṯānī) 1443
Luṭfī, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Ḳırımī, şā'ir, ö. 1115)
Luṭfī, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi

(Riyāżī-zāde, 1072'de Ġalaṭa ḳāḍīsi, şāʿir)
Luṭfī, bk. Luṭfu'llāh Efendi (Ḫˇāce-zāde, 1106'da Burusa ḳāḍīsi, şāʿir)
Luṭfī, bk. Muṣṭafā Aġa, (Muṣlī Aġa-zāde, şāʿir, ö. 1130)
Luṭfī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Luṭfī-zāde, 1105'te Burusa ḳāḍīsi)
Luṭfī-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Luṭfī-zāde, Edrinevī)
Luṭfī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Luṭfī-zāde, 1105'te Medīne ḳāḍīsi)
Luṭfu'llāh Çelebi (Anḳaravī, Beg-zāde, şāʿir) {Īdī} **612**
Luṭfu'llāh Çelebi (Müneccimbaşı Muṣṭafā Efendi'nin oğlu) 3005
Luṭfu'llāh Efendi (1136'da Şāh Sulṭān Medresesi müderrisi) 3134
Luṭfu'llāh Efendi (Abdu'llāh Monlā-zāde) 3169
Luṭfu'llāh Efendi (Çelebi Ḳāḍī, Şeyhü'l-İslām Yaḥyā Efendi Birāderi) 282, 369, 370, 438, 507, 612, 1211
Luṭfu'llāh Efendi (Fenārī-zāde) 3127
Luṭfu'llāh Efendi (Ḫˇāce-zāde, 1106'da Burusa ḳāḍīsi, şāʿir) {Luṭfī} 1139, 1279, 1815, 1824, 1837, 1851, 1892, 1972, 2007, 2080, 2104, 2141, **2177-2179**, 2269, 2280, 2305, 2355, 2437, 2445, 2464, 2500, 2507
Luṭfu'llāh Efendi (Ḥamdī-zāde, 1072'de Marʿaş ḳāḍīsi) 250, 381, 506, 573, 580, 728, **874-875**, 893, 941, 989, 1532, 1547, 1555, 1801
Luṭfu'llāh Efendi (İmām-zāde, Ayās Paşa Medresesi müderrisi) **861-862**
Luṭfu'llāh Efendi (Ḳıbrısī-zāde) 3144, 3220, 3235
Luṭfu'llāh Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Fenārī-zāde Maḫdūmı, 1108'de Ḫūb-yār Medresesi müderrisi) **2090-2091**
Luṭfu'llāh Efendi (Naḳşī Şeyḫi) 300
Luṭfu'llāh Efendi (Nūrbaḫşī Şeyḫi) 318
Luṭfu'llāh Efendi (Şeyḫī) 1211
Luṭfu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām İsmāʿīl Efendi-zāde) 2679, 2706, 2995, 3228, 3385
Luṭfu'llāh Efendi (Zekeriyyā Efendi-zāde)
Luṭfu'llāh-ı Ṣānī (Nūrbaḫşī Şeyḫi) 318
Lüḥūmī Alī, bk. Alī Efendi (Lüḥūmī, Semīn, Aḳḥiṣārlı)
Lüḥūmī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Lüḥūmī-zāde, 1125'te Süleymāniyye müderrisi)

M

Maʿālī-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Maʿālī-zāde, 1128'de Sulṭāniyye Medresesi müderrisi)
Maʿān 2250
Maʿanoġlı Ḥüseyn Beg 2251
Maʿanoġlı Ṣāliḥ (şaḳī) 2251
Maʿanoġlı Yalısı 3075
Macar 1883, 3309
Maʿcūncı (semt) 544
Maʿcūncı Raḥīḳī-zāde 3304
Maçin 436
Maʿden Dede (Meczūb-ı İlāhī, ö. 1131) **3290**

Mādiḥ, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳarabacaḳ-zāde, şā'ir)
Maḍrūb Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Maḍrūb, Kütāhiyyeli)
Maḍrūb-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Maḍrūb-zāde, 1141'de Bosna ḳāḍīsi)
Maġāra 2250
Maġnisa 210, 225, 228, 251, 288, 291, 337, 362, 363, 369, 371, 372, 373, 375, 376, 377, 378, 384, 416, 420, 424, 429, 435, 437, 477, 479, 488, 491, 495, 563, 571, 573, 574, 656, 660, 661, 673, 683, 714, 756, 766, 802, 806, 811, 833, 860, 876, 891, 892, 898, 899, 902, 939, 972, 997, 1046, 1057, 1079, 1111, 1138, 1160, 1161, 1196, 1238, 1246, 1267, 1287, 1289, 1293, 1304, 1310, 1316, 1347, 1485, 1496, 1503, 1506, 1508, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1519, 1520, 1521, 1524, 1525, 1526, 1527, 1530, 1531, 1543, 1556, 1618, 1801, 1808, 1811, 1828, 1850, 1855, 1860, 1894, 1896, 1897, 1924, 1927, 1945, 1960, 1963, 2012, 2013, 2014, 2086, 2109, 2114, 2140, 2148, 2155, 2281, 2282, 2283, 2285, 2288, 2340, 2343, 2356, 2365, 2378, 2394, 2396, 2400, 2433, 2447, 2456, 2475, 2510, 2533, 2537, 2575, 2587, 2598, 2602, 2646, 2653, 2654, 2714, 2751, 2791, 2798, 2801, 2803, 2804, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2812, 2813, 2818, 2821, 2829, 2953, 2979, 3003, 3012, 3025, 3036, 3120, 3145, 3152, 3187, 3198, 3221, 3237, 3264, 3385, 3390, 3391, 3392, 3394, 3395, 3396
Maġnisa Murādiyye Medresesi, bk. Murādiyye Medresesi (Maġnisa'da)
Maġnisalı Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Maġnisalı, Ḳapucı-zāde)
Maġnisalı Çelebi Medresesi 781, 1247, 1290, 1311, 1824, 1832, 1949, 2049, 2053, 2065, 2067, 2385, 2608, 2701, 3052, 3118, 3221, 3226
Maġnisī Dervīş Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Maġnisī, Dervīş, şā'ir) {Kāmilī}
Maġnisī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (Maġnisī, şā'ir) {Kāmī}
Maġosa Ḳal'ası 1976, 2472, 2660
Maġramoloz Kilisesi 3331
Maḥalle (Mıṣr'da bir ḳażā) 377, 2287
Maḫdūm-ı Martolos-zāde, bk. Maḥmūd Efendi (Maḫdūm-ı Martolos-zāde, 1048'de Ḳuds ḳāḍīsi, Martolos)
Māhir Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Māhir, 1121'de Ayntāb ḳāḍīsi, şā'ir) {Māhir}
Maḥkeme 1090, 1134
Maḥkeme (Burusa'da) 760
Maḥkeme-i Ḳısmet 3263
Maḥmūd Aġa 1903
Maḥmūd Aġa (1066'da Yeñiçeri Aġası, çuḳadār-ı şehriyārī) 1561
Maḥmūd Aġa (Deli Balta-zāde) 2291
Maḥmūd Aġa (Yeñiçeri Aġası) 1880
Maḥmūd Aġa Medresesi 2349, 2438, 2455, 2486, 2922, 2937, 2942, 3035, 3036, 3283, 3400
Maḥmūd Bedrü'd-dīn (Nūrbaḫşī

Şeyḫi) 318
Maḥmūd Beg Efendi (Ḥüseyn Paşa-zāde, 1133'te Pertev Paşa Medresesi müderrisi) **3251**, 3402
Maḥmūd Beg Türbesi 2712
Maḥmūd Beg-zāde 1879, 1998
Maḥmūd Çāvuş 3030
Maḥmūd Çāvuş-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Maḥmūd Çāvuş-zāde, 1132'de Bayram Paşa Medresesi müderrisi)
Maḥmūd Çelebi (Beg-zāde, Çatalcalı) **212**
Maḥmūd Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Naḫlī} **1753**
Maḥmūd Efendi 279, 514, 577, 578, 677, 744, 763, 849, 876, 893, 1137, 2180, 2251, 2641, 2791, 2804, 3029, 3202, 3241
Maḥmūd Efendi (1055'te Sire Ḳāḍīsi) 580
Maḥmūd Efendi (Abdü'l-kerīm-zāde) 278
Maḥmūd Efendi (Acem-zāde) 212, 662, 722
Maḥmūd Efendi (Açıḳbaş, Naḳş-bendī Şeyḫi, şā'ir) {Resmī} 299, **1363-1364**, 1397, 2711
Maḥmūd Efendi (Aḫī-zāde) 257, 274, 278, 356, 371, 413, 416, 657, 980
Maḥmūd Efendi (Aḳ, Maġnisalı) 812, 1015, 1017, 1043, 1058, 1095, 1134, 1150, 1192, 1197, 1199, 1228, 1235, 1248, 1260, 1278, 1310, 1312, 1467, 1478, 1487, 1492, 1502, 1803, 1818, 1826, 1893, 1940, 1942, 1943, 1970, 2005, 2011, 2013, 2017, 2054, 2065, 2067, 2073, 2092, 2094, 2109, 2141, 2154, 2183, 2192, 2195, 2280, 2282, 2288, 2289, **2340-2344**, 2356, 2373, 2378, 2396, 2426, 2432, 2469, 2474, 2519, 2525, 2605, 2610, 2806, 2822, 2946, 2959, 3018, 3232, 3233, 3370
Maḥmūd Efendi (Anḳara Müftīsi, Ḳırşehrī) 1248
Maḥmūd Efendi (Anḳaravī Ḳarabaş Şeyḫ, Ḫalvetī Şeyḫi) 306, 1333
Maḥmūd Efendi (Beyāżī-zāde Dāmādı, Mostarlı) **1814-1815**, 2147, 2379, 2454, 2616, 3240
Maḥmūd Efendi (Beyāżī-zāde, 1093'te Ṣaḥn müderrisi) 1273, **1812-1813**, 2071, 2079, 2090, 2142, 2487, 2500,
Maḥmūd Efendi (Bezirci) 1157, 1258
Maḥmūd Efendi (Bezirci-zāde, Ḳonevī) 1124, 1146, **1157-1158**, 1189, 1283, 1492, 1797, 1802, 1947, 2159, 2466, 2473, 2515
Maḥmūd Efendi (Bosnevī, 1031'de Ūlā-yı Mesīḥ Paşa Medresesi müderrisi) 876, 928
Maḥmūd Efendi (Bosnevī, 1069'da Mar'aş ḳāḍīsi, ö. 1075) **880**, 959, 1100, 1244, 1547
Maḥmūd Efendi (Bosnevī, 1094'te Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi müderrisi)1807, 1813, 1817, 1839, 1851, 1891, 2178, 2438, 2445, 2453, 2455, 2938, 2986, 3075, 3243, 3248
Maḥmūd Efendi (Burusevī, Ḥekīmbaşı) **2417**, 3015
Maḥmūd Efendi (Buzaġı, 1092'de Medīne ḳāḍīsi) 981, 1048, 1252, 1487, 1506, 1808, **1817-1819**,

1821, 1841, 1893, 1959, 1962, 2075, 2092, 2108, 2160, 2206, 2342, 2401, 2581, 2600
Maḥmūd Efendi (Ca'fer-zāde) 1018, 1522
Maḥmūd Efendi (Cerrāḥ Paşa imāmı) 1988
Maḥmūd Efendi (Cerrāḥ Şeyḫi) 2190
Maḥmūd Efendi (Çatalcalı Bekr-zāde) 664
Maḥmūd Efendi (Dervīş-zāde) 714, 803
Maḥmūd Efendi (Edrineli, şā'ir) {Fevrī} **1055**, 2461
Maḥmūd Efendi (Emīn-i Fetvā, Gelibolılı) 2009, 2172, 2184, 2272, 2276, 2338, 2405, **2477-2479**, 2508, 2512, 2518, 2646, 2673, 2786, 2797, 2948, 3137, 3140
Maḥmūd Efendi (Fetvā-emīni) 2382, 2415
Maḥmūd Efendi (Feyżu'llāh Efendi Dāmādı) 2250, 2267, 2269, 2275, 2338, 2380, 2399, 2492, 2648, 3139, 3175
Maḥmūd Efendi (Filibevī, şā'ir) {Avnī} **1663-1664**
Maḥmūd Efendi (Ġafūrī, Şeyḫ, şā'ir) {Ġafūrī} 313, 1357, **1368-1371**, 1394, 1400, 1978, 2213, 2740, 2757, 2758, 3279
Maḥmūd Efendi (Gülşenī Şeyḫi, şā'ir) {Ḥulvī} 315, 333, **1338-1339**
Maḥmūd Efendi (Ḫˇāce-zāde, Burusevī, şā'ir) {Vāḳıf} 2448, 2631, 2678, 2968, **3112-3114**
Maḥmūd Efendi (Ḥācīoġlıbāzārı Şeyḫi, Şeyḫ) **1389**
Maḥmūd Efendi (Ḥalebī, şā'ir) {Edīb} **1563**
Maḥmūd Efendi (Ḥamīdī, Ḳoca) 384, 874, 1027, 1034, 1051, **1067-1068**, 1113, 1115, 1132, 1157, 1195, 1196, 1540, 1543, 1544, 1547, 1549, 1793
Maḥmūd Efendi (Ḥelvācı-zāde Dāmādı, Ḥamīdī, ö. 1043) **217-218**, 259, 289, 688, 793, 958, 1020
Maḥmūd Efendi (Ḥelvācı-zāde) 291
Maḥmūd Efendi (Ḫuṣūṣī) 1191
Maḥmūd Efendi (Ḥüseyn Efendi-zāde) 2350
Maḥmūd Efendi (İmām-ı Sulṭānī) 2071, 2122, 2265, 2275, 2348, 2362, 2388, 2429, 2467, 2471, 2501, 2508, 2535, 2606, 2619, 2654, 2672, 2777, 2778, 2779, 2816, 2822, 3204, 3319
Maḥmūd Efendi (İplikci) 291
Maḥmūd Efendi (İsḥāḳ-zāde Ḫˇācesi Aḥmed Efendi-zāde) 3037
Maḥmūd Efendi (İzmirī Bustāncı-zāde) 1974
Maḥmūd Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Ebu'l-fażl, Rūmili ṣadrı) 251, 252, 261, 274, 353, 354, 356, 359, 360, 413, 415, 422, 423, 426, 434, 510, 555, 627, 658, 672, **685-688**, 693, 712, 726, 739, 749, 769, 781, 794, 827, 861, 932, 1005, 1068, 1083, 1092, 1152, 1166, 1189, 1204, 1205, 1231, 1234, 1247, 1267, 1286, 1292, 1299, 1317, 1318, 1500, 1555, 1966, 1971, 2067, 2085, 2092, 2106, 2143, 2155, 2158, 2190, 2354, 2425, 2473, 2719, 2956
Maḥmūd Efendi (Ḳarabaş) 693

Maḥmūd Efendi (Kātib, İstanbulī) **1194**, 1816, 2156, 3174
Maḥmūd Efendi (Kātib-zāde) 686, 981, 982
Maḥmūd Efendi (Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) 225, 374, 382
Maḥmūd Efendi (Kellā, 1096'da Şām ḳāḍīsi) 1046, 1047, 1135, 1165, 1225, 1239, 1247, 1278, 1293, **1311-1312**, 1484, 1499, 1818, 1832, 2073, 2183, 2201, 2342, 2361, 2425, 2600
Maḥmūd Efendi (Kesriyyeli, 1042'de Burusa ḳāḍīsi) 228, 252, 278, 291, 358, 360, 369, 372, 414, 418, **421-422**, 424, 478, 501, 506, 686, 811
Maḥmūd Efendi (Ketḫudā Muṣṭafā Efendi-zāde) 270, 282, 365, 366, 369, 506
Maḥmūd Efendi (Ḳırşehrli) 1321
Maḥmūd Efendi (Kirli, Ḳonevī) 213, **222**, 382, 741, 783, 1041
Maḥmūd Efendi (Ḳoçbaş, Burusevī) 641, 771, 778, 845, 846, 848, 858, 860, 927, 972, **996-997**, 1023, 1042, 1135, 1143, 1228, 1516, 1525, 1530, 1532
Maḥmūd Efendi (Ḳonevī, 1067'de Pīrī Paşa Medresesi müderrisi) **781**
Maḥmūd Efendi (Köse) 290
Maḥmūd Efendi (Ḳurd) 1055
Maḥmūd Efendi (Ladiḳī) 3115
Maḥmūd Efendi (Maḫdūm-ı Martolos-zāde, 1048'de Ḳuds ḳāḍīsi, Martolos-zāde) 225, 254, 282, 363, 376, 425, **428-429**, 455, 476, 477, 484, 490, 563, 716, 750, 1050
Maḥmūd Efendi (Malāṭıyyeli, 1107'de Murād Paşa Medresesi müderrisi) 2055, **2118-2119**, 2170, 2176, 2419, 3056, 3201
Maḥmūd Efendi (Mar'aş ḳāḍīsi) 219
Maḥmūd Efendi (Menteş-zāde, 1060'da Yıldırım Ḫan Medresesi müderrisi) 643, 659, **704-705**, 725, 809, 937, 998, 1846, 1918, 2189, 2663
Maḥmūd Efendi (Menteş-zāde, 1133'te Ḳadriyye Medresesi müderrisi) 2444, 2968, 3015
Maḥmūd Efendi (Mıṣrī) 796
Maḥmūd Efendi (Monlā Aḥmed-zāde Dāmādı, 1045'te Ḳonya ḳāḍīsi) 379, 382, 384, **493-494**, 637, 642, 652, 722, 726, 755, 836, 928, 951
Maḥmūd Efendi (Mu'abbir-zāde) 1060
Maḥmūd Efendi (Mu'īd-zāde) 742, 840, 874, 964, 1014, 1057, 1067, 1079, 1137, 1546
Maḥmūd Efendi (Mūsā-zāde) 3240, 3382
Maḥmūd Efendi (Mūṣulī) 1012, 1231
Maḥmūd Efendi (Müfettiş-zāde) 681
Maḥmūd Efendi (Müsevvid, Ḳonevī) **2491-2492**, 2683
Maḥmūd Efendi (Nā'ib) 1274
Maḥmūd Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Seyyid) 3234
Maḥmūd Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, ö. 1090) **1397-1398**
Maḥmūd Efendi (Naḳş-bend-zāde) 280, 291, 379, 639
Maḥmūd Efendi (Naḳşī Şeyḫi, ö. 1085) 298, 299

Maḥmūd Efendi (Nevālī-zāde, 1062'de Maġnisa ḳāḍīsi) 502, 518, 575, 576, 629, 635, 637, **682-683**, 762, 840, 876, 893, 939, 1058, 1079, 1524, 1532
Maḥmūd Efendi (Niksarī-zāde) 263, 290, 412, 432
Maḥmūd Efendi (ordu ḳāḍīsi) 3044
Maḥmūd Efendi (Pīrī Paşa Medresesi müderrisi) 253
Maḥmūd Efendi (Prizrenli, 1041'de Mekke ḳāḍīsi) 253, 355, 369, 370, **431-432**, 479, 480, 510, 813
Maḥmūd Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā Ömer Efendi Mülāzımı) 3100
Maḥmūd Efendi (Resūl Efendi Mülāzımı, 1128'de Medīne ḳāḍīsi) 2345, 2402, 2533, 2587, 2609, 2654, 2809, **2940-2942**, 2985, 3245
Maḥmūd Efendi (Ruhāvī, şā'ir) {Fā'iḳ} 1812, **2859-2861**
Maḥmūd Efendi (Rūmiyye Şeyḫi, Urmevī) 299, **326-327**, 734, 1011, 1326, 1363
Maḥmud Efendi (Ṣadr-ı A'ẓam Köprili Meḥemmed Paşa İmāmı) 1086, 1195, 1205, 1538, 1832, 2341
Maḥmūd Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1130'da Ḥaleb ḳāḍīsi) 2486, 2512, 2661, 2794, 2795, 2941, **2956-2958**, 3008, 3062, 3070, 3194, 3211, 3380
Maḥmūd Efendi (Selanik müftīsi) 289
Maḥmūd Efendi (Şireli, 1093'te Baġdād ḳāḍīsi) 874, 880, 889, 1050, 1082, **1244-1245**, 1262, 1281, 1289, 1511,1520, 1547, 1811,1848, 2429, 2440
Maḥmūd Efendi (Siyāvuş Paşa İmāmı, Ermenekli) **1813-1814**, 2381
Maḥmūd Efendi (Şāh Sulṭān Medresesi müderrisi) 477
Maḥmūd Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Dāmādı) 2119, 2393, 2460, 2531, 2975, 3162
Maḥmūd Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṭop-ḫāneli) 2644, 2679, **2698-2701**, 2973, 2996, 3054, 3112, 3190, 3198, 3220, 3277, 3325
Maḥmūd Efendi (Ṭrabzonī, Laz Maḥmūd) 1169, 1292, 1798, 1850, 1892, 2010, 2079, 2082, 2085, **2089-2090**, 2104, 2113, 2122, 2187, 2270, 2445, 2500, 2644
Maḥmūd Efendi (Ürgübī, Seyyid, ö. 1041) **211-212**, 216, 374, 416, 419, 427, 876
Maḥmūd Efendi (Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi Kerīme-zādesi, 1067'de Tevḳī'ī Ca'fer Çelebi müderrisi) 782, **848-849**, 1069
Maḥmūd Efendi (Üsküdarī Şeyḫ Meḥemmed Efendi-zāde) 2159
Maḥmūd Efendi (Üsküdarī, Şeyḫ, Hüdāyī) 312, 335, 523, 526, 531, 553, 782, 822, 823, 838, 841, 897, 990, 1053, 1128, 1277, 1334, 1346, 1347, 1351, 1357, 1365, 1368, 1394, 1396, 1399, 1502,1830, 1979, 2213,2214, 2342, 2708, 2712, 2740, 2757
Maḥmūd Efendi (Vanī-zāde, 1114'te Ḳuds ḳāḍīsi) 1412, 2176, 2204,

2273, 2368, 2371, 2388, 2472, 2486, 2515, **2578-2579**, 2625, 2629, 2712, 2945, 3019, 3033, 3067, 3197
Maḥmūd Efendi (Ya'ḳūbca-zāde, 1054'te Kütāhiyye ḳāḍīsi) 214, 264, 267, 286, 377, 378, 380, 429, 433, **475-476**, 579, 652
Maḥmūd Efendi (Zilevī, Naṣūḥ Paşa-zāde İmāmı) **873-874**, 1067, 1082, 1154, 1157, 1244, 1250, 1537, 1547, 1793
Maḥmūd Efendi Kerīme-zādesi, bk. Maḥmūd Efendi (Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi Kerīme-zādesi, 1067'de Tevḳī'ī Ca'fer Çelebi müderrisi)
Maḥmūd Efendi Medrese-i Ṯāniyesi 2207, 2503, 2643, 2965, 3042, 3178, 3189
Maḥmūd Efendi Medrese-i Ūlāsı 2956
Maḥmūd Efendi Medresesi 868, 890, 1134, 1204, 2284, 2486
Maḥmūd en-Naḳş-bendī (Şeyḫ) 1397
Maḥmūd Ḫān (Acem şāhı) 3361, 3355
Maḥmūd Ḫān (Mīr Veysoġlı, Acem) 3353, 3354
Maḥmūd Nūr-baḫşī 317
Maḥmūd Paşa (Eyālet-i Ḳaraman'dan ma'zūl) 1425
Maḫmūd Paşa (semt) 1428, 3301
Maḥmūd Paşa (Ser-'asker) 1881
Maḥmūd Paşa Cāmi'-i Şerīfi 1424, 1977
Maḥmūd Paşa Ḥammāmı 3304
Maḥmūd Paşa Maḥkemesi 2175, 2584, 2937, 2969, 3104, 3111, 3169, 3221, 3254
Maḥmūd Paşa Maḥkemesi Kātibi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Maḥmūd Paşa Maḥkemesi Kātibi, Giresunlu)
Maḥmūd Paşa Medresesi 277, 281, 283, 433, 500, 510, 516, 517, 651, 679, 692, 710, 726, 753, 789, 859, 888, 904, 927, 947, 990, 1000, 1017, 1020, 1045, 1134, 1138, 1159, 1189, 1231, 1241, 1255, 1263, 1274, 1290, 1294, 1503, 1824, 2064, 2096, 2103, 2143, 2144, 2173, 2168, 2188, 2201, 2363, 2381, 2524, 2586, 2682, 2956, 3060, 3122, 3163, 3175, 3184, 3252, 3268
Maḥmūd-ı Mezdeḳānī (Nūrbaḫşī silsileden) 317
Maḥmūd-ı Mūṣulī 1152
Maḥmūd-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, Maḥmūd-zāde)
Maḫnūḳ Alī Paşa 3160
Maḥvī, bk. Aḥmed Çelebi (Edrinevī, şā'ir)
Maḥvī, bk. Aḥmed Çelebi (Kütāhiyyeli, şā'ir)
Maḥvī, bk. Īsā Efendi (Şeyḫ, Bolılı, şā'ir)
Mā'il, bk. Aḥmed Efendi (Beyāżī-zāde Ḥafīdi, şā'ir)
Maḳāme-i Ḳandiye 2588
Maḳām-ı Ṣāliḥīn 1116
Maḳṣūd Aġa (Mīr-āḫūr-ı Evvel) 544
Maḳṣūd Beg Medresesi 2719
Maḳṣūd Efendi (Monlā, Erżenü'r-rūmlu, ö. 1041) **210-211**, 212, 262, 419, 650, 717, 1000
Maḳṣūd Mīrzā (Acem elçisi) 546
Maḳṣūd Paşa 582

Maḳtūl Ḥasan Paşa Medresesi 209, 428, 651, 723, 863, 922, 938, 980, 988, 1006, 1164, 1166, 1199, 1202, 1296, 1556, 1790, 1964, 1967, 2095, 2170, 2182, 2404, 2530, 2582, 2917, 3105, 3149, 3203
Maḳtūl İbrāhīm Paşa Medresesi 2688
Maḳtūl Ḳara Muṣṭafā Paşa Türbesi 3318
Malāṭıyye 1443, 1810, 1981, 2118, 2171, 2199, 2950, 3107, 3142
Malāṭıyyeli Alī, bk. Alī Çelebi (Malāṭıyyeli şā'ir) {Şehrī}
Malāṭıyyeli Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Malāṭıyyeli, 1098'de Abdü's-selām Medresesi müderrisi)
Malāṭıyyeli Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Malāṭıyyeli, 1107'de Murād Paşa Medresesi müderrisi)
Malāṭıyyeli Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Malāṭıyyeli, 1111 Burusa ḳāḍīsi)
Malāṭıyyeli Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Malāṭıyyeli, Debbāġ-zāde mülāzımı)
Malġara 264, 418, 513, 838, 990, 1446, 1447, 1451, 1758, 1886, 1936, 2109, 2178, 2241, 2255, 2424, 2445, 2467, 2468, 2539, 2680, 3141
Malġaralı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Malġaralı, Kūsec)
Malġaralı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Malġaralı, 1044'te Murādiyye Medresesi müderrisi)
Malġaralı Mülāzımı Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Malġaralı Mülāzımı, 1100'de Mar'aş ḳāḍīsi)
Malġaravī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Malġaravī, 1074'te Medīne ḳāḍīsi)
Malṭa 547, 548, 1202
Malṭa Seferi 548
Ma'lūl-zāde Dārü'l-ḥadīs̱i 1144
Ma'lūl-zāde Medresesi 1068, 1285, 1965, 1973, 2059, 2069, 2084, 2435, 2585, 2594, 2643, 3032, 3188, 3200, 3216
Mama-zāde Alīsi 380
Māmā-zāde Īsā 210
Manastır 239, 1851, 2259, 2599
Manastır (palanḳa) 1436
Manastır Mu'allim-ḫānesi 1227
Manastırlı Nu'mān, bk. Nu'mān Efendi (Manastırlı,1097'de Mar'aş ḳāḍīsi)
Manav Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Manav, 1049'da Sulṭāniyye Medresesi müderrisi)
Manav-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Manav-zāde, 1075'te Murādiyye Medresesi müderrisi)
Manav-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Manav-zāde, Burusevī)
Manav-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Manav-zāde, 1128'de Murādiyye Medresesi müderrisi)
Mandāl Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mandāl, Malāṭıyyeli)
Mandalyat 2648, 2940, 2985, 3003, 3070, 3108
Ma'nevī Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ, şā'ir) {Ma'nevī}
Manḳalya 2645
Manṣūre (Mıṣr'da bir ḳażā) 3280
Manṭıḳī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi

(Manṭıḳī, 1044'te Ḥaleb ve Şām ḳāḍīsi) {Manṭıḳī}
Manṭıḳī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Manṭıḳī, 1084'te Şaḥn müderrisi)
Manṭıḳī, bk. Aḥmed Efendi (Manṭıḳī, 1044'te Ḥaleb ve Şām ḳāḍīsi) {Manṭıḳī}
Manyas 1927, 1936, 1948, 1960, 2362, 2600, 2619, 2635, 2803, 3012, 3013, 3034, 3106, 3177, 3212
Mar'aş 219, 264, 279, 374, 380, 382, 383, 384, 475, 503, 578, 649, 651, 741, 742, 762, 870, 874, 875, 876, 880, 894, 929, 939, 941, 949, 989, 1014, 1027, 1034, 1051, 1067, 1079, 1082, 1100, 1136, 1154, 1157, 1195, 1244, 1247, 1251, 1287, 1299, 1308, 1447, 1485, 1520, 1522, 1528, 1532, 1536, 1537, 1538, 1539, 1543, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1556, 1843, 1850, 1852, 1898, 1899, 1900, 2016, 2017, 2060, 2066, 2068, 2083, 2147, 2158, 2166, 2180, 2195, 2206, 2207, 2285, 2286, 2287, 2288, 2373, 2484, 2508, 2509, 2525, 2533, 2577, 2584, 2605, 2609, 2620, 2635, 2664, 2803, 2818, 2819, 2820, 2859, 3138, 3141, 3175, 3205, 3264, 3297, 3322, 3325, 3353, 3362, 3392, 3403
Mar'aşī Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Mar'aşī, 1039'da Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi
Mardin 903, 2104
Mardinī Dervīş Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Mardinī Dervīş, şā'ir) {Sūzī}
Marmara 2208
Martolos Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Maḫdūm-ı Martolos-zāde, 1048'de Ḳuds ḳāḍīsi, Martolos-zāde)
Martolos-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Martolos-zāde, 1080'de Üsküdar ḳāḍīsi)
Martolos-zāde Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Martolos-zāde, 1062'de Ḳonya ḳāḍīsi)
Martolos-zāde Efendi, bk. Maḥmūd Efendi (Maḫdūm-ı Martolos-zāde, 1048'de Ḳuds ḳāḍīsi, Martolos-zāde)
Martolos-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Martolos-zāde, 1054'te Şām ḳāḍīsi)
Ma'rūf-ı Kerḫī (Nūrbaḫşī silsileden) 318
Marzubān Ḫātūn Medresesi 785, 1276
Maṣraf-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Maṣraf-zāde, şā'ir) {Şefīḳ}
Ma'ūnetü'l-Ḳāḍī 801
Me'ālī, bk. Meḥemmed Çelebi (Diyārbekrī, şā'ir)
Mecālis-i Evliyā 1990
Mecālis-i Va'ẓiyye 1373
Mecdī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (1116'da Anaṭolı ṣadrı, kitabın yazarının dayısı, şā'ir) {Mecdī}
Mecdī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mecdī-zāde, 1133'te Süleymāniyye müderrisi)

Mecdī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Mecdī-zāde, 1132'de Rüstem Paşa Medresesi müderrisi)
Mecdūr Alī, bk. Alī Efendi (Mecdūr, 1044'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)
Mecmaʿu'l-aḫyār 2851, 2853
Mecmaʿu'l-enhür 946
Mecmaʿü't-tefāsīr ve'n-nuḳūl 1986
Mecmūʿa-i Anḳaravī 3126
Mecmūʿa-i Fetāvā 2665
Mecmūʿa-i Fıḳhiyye 1241
Medāris-i Süleymāniyye, bk. Süleymāniyye Medresesi
Medḥī, bk. Muṣṭafā Efendi (Burusevī Nūḥ-zāde, şāʿir)
Medīḥī (ḳāḍī, şāʿir) **1700**
Medīne 561, 562, 563, 1467, 1476, 1483, 1484, 1487, 1489, 1544, 1889, 2007, 2013, 2277, 2798, 2804, 3283
Medīne-i Münevvere 214, 227, 230, 256, 273, 276, 309, 347, 355, 358, 359, 361, 362, 371, 372, 385, 421, 423, 430, 432, 480, 489, 491, 492, 507, 512, 558, 563, 636, 664, 665, 682, 742, 762, 766, 784, 793, 807, 856, 861, 866, 879, 891, 893, 899, 903, 917, 926, 933, 935, 951, 957, 961, 979, 1002, 1059, 1061, 1081, 1088, 1090, 1104, 1111, 1112, 1116, 1135, 1138, 1140, 1154, 1163, 1174, 1192, 1197, 1228, 1249, 1262, 1263, 1265, 1278, 1299, 1317, 1368, 1394, 1398, 1468, 1469, 1484, 1505, 1508, 1509, 1528, 1530, 1532, 1540, 1541, 1556, 1793, 1799, 1801, 1808, 1818, 1821, 1826, 1831, 1858, 1891, 1923, 1924, 1931, 1937, 1959, 1969, 1970, 1972, 1978, 2008, 2009, 2048, 2049, 2054, 2064, 2071, 2073, 2085, 2086, 2102, 2103, 2146, 2148, 2156, 2160, 2166, 2173, 2174, 2186, 2189, 2204, 2206, 2208, 2211, 2230, 2266, 2271, 2272, 2335, 2341, 2351, 2356, 2358, 2365, 2375, 2377, 2381, 2396, 2400, 2406, 2426, 2436, 2441, 2442, 2454, 2456, 2457, 2460, 2463, 2464, 2469, 2480, 2482, 2484, 2490, 2513, 2522, 2535, 2537, 2575, 2577, 2609, 2644, 2648, 2653, 2671, 2676, 2789, 2790, 2791, 2926, 2929, 2941, 2943, 2949, 2951, 2957, 2967, 2985, 2990, 2998, 3007, 3027, 3032, 3036, 3041, 3053, 3055, 3060, 3070, 3073, 3098, 3099, 3101, 3107, 3110, 3128, 3136, 3141, 3146, 3150, 3152, 3159, 3180, 3192, 3197, 3198, 3202, 3209, 3231, 3232, 3236, 3248, 3252, 3255, 3261, 3269, 3271, 3354, 3370, 3372, 3373, 3374, 3378, 3380, 3383, 3386
Medrese-i Ḥalāviyye 1281
Mefātīḥü'l-fütūḥ fī-aḥvāli'-r-rūḥ 1227
Mefrāş-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mefrāş-zāde, Şeyḫ)
Megri 1403
Meḥāsinü'l-ādāb 3063
Meḥemmed (Ḳurşunlı Ketḫudā yiri, isyancı) 1443
Meḥemmed Abdü'l-kerīm Efendi (Cezmī, 1104'te Diyārbekr ḳāḍīsi, şāʿir) {Cezmī} 881, 1026,

1065, 1165, 1168, 1274, 1524, 1531, 1533, 1807, 1824, 1825, 1831, 1896, 1901, **1949-1950**, 1963, 2013, 2058, 2084, 2108, 2155, 2396, 2429, 2464
Meḥemmed Abdü'l-mü'min Efendi (Vānī Efendi'nin hocası) 1411
Meḥemmed Aġa 583, 2826, 3365
Meḥemmed Aġa (1066'da Yeñiçeri Aġası, mīr-āḫūr-ı kebīr) 1561
Meḥemmed Aġa (1066'da Yeñiçeri Aġası, sekbānbaşı) 1561
Meḥemmed Aġa (Abaza) 2772
Meḥemmed Aġa (Anber, Begḫān Sulṭān aġası) 3317
Meḥemmed Aġa (Ballı, Ḳul Ketḫudāsı) 2772, 2826, 3302
Meḥemmed Aġa (Burusevī, şā'ir) {Ārif} **1653-1657**
Meḥemmed Aġa (Bustāncıbaşı, Sivaslı) 3352
Meḥemmed Aġa (Caġale-zāde Ketḫudāsı) 3336
Meḥemmed Aġa (Çelebi) 2825, 2826, 3300
Meḥemmed Aġa (Çig-zāde) 1903, 1995, 2019
Meḥemmed Aġa (Çuḳadār) 3297
Meḥemmed Aġa (Debbāġ) 583
Meḥemmed Aġa (Diyārbekrī, şā'ir) {Emnī} **2020**
Meḥemmed Aġa (Doġramacı) 2291
Meḥemmed Aġa (Dülbend Aġası Abaza) 3295
Meḥemmed Aġa (Fındıḳlılı) 3295, 3297
Meḥemmed Aġa (Filibeli) 1996
Meḥemmed Aġa (Ḥammāmcı) 583
Meḥemmed Aġa (Ḥamza Paşa-zāde) 583
Meḥemmed Aġa (İstanbulī, şā'ir) {Fevzī} **1669-1670**
Meḥemmed Aġa (Ḳapucılar Ketḫudāsı) 3313
Meḥemmed Aġa (Ḳara Muṣṭafā Paşa Ketḫudāsı) 1446, 1561
Meḥemmed Aġa (Ḳaṣṣābbaşı) 3334
Meḥemmed Aġa (Ketḫudā) 3347
Meḥemmed Aġa (Kilār Ketḫudāsı) 3359
Meḥemmed Aġa (Ḳonya abāzası) 830
Meḥemmed Aġa (Ḳul Ketḫudāsı) 3336, 3339
Meḥemmed Aġa (Küçük Mīr-āḫūr Eginli) 3420
Meḥemmed Aġa (Mīr-āḫūr-ı Evvel) 3316
Meḥemmed Aġa (Muṣliḥü'd-dīn Aġa-zāde Çelebi) 2626
Meḥemmed Aġa (Müteferriḳabaşı Mīrzā) 3336
Meḥemmed Aġa (Rodoscuḳlu, Ḳuloġlı Memiş Aġa, şā'ir) {Şehrī} **1911-1912**
Meḥemmed Aġa (Ṣadr-ı A'ẓam Ketḫudāsı) 3347
Meḥemmed Aġa (Sekbānbaşı Çelebi) 3296
Meḥemmed Aġa (Silaḥdār-ı şehriyārī) 3359
Meḥemmed Aġa (Sivaslı) 3348
Meḥemmed Aġa (Süleymān Aġa-zāde, Ṭop-ḫāne nāẓırı) 3342
Meḥemmed Aġa (Şehrī) 1911, 1994
Meḥemmed Aġa (Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi dāmādı) 848
Meḥemmed Aġa (Yek-çeşm) 2480
Meḥemmed Aġa (Yeñiçeri Aġası Çelebi) 3299, 3302, 3316
Meḥemmed Aġa (Yeñiçeri Aġası) 387, 388, 3342, 3347, 3357, 3406

Meḥemmed Aġa (Zaġarcıbaşı) 3331
Meḥemmed Aġa (Zorba, Köse, Yeñiçeri Aġası) 388
Meḥemmed Aġa Cāmi'-i Şerīfi 670, 3364
Meḥemmed Aġa Dārü'l-ḥadīṯi 844, 979, 1190, 1258, 1321, 2190, 2219, 2744
Meḥemmed Aġa Medresesi 220, 267, 268, 281, 480, 493, 635, 648, 659, 682, 759, 806, 820, 847, 859, 873, 887, 951, 955, 1018, 1059, 1064, 1085, 1116, 1126, 1162, 1189, 1240, 1254, 1522, 1536, 1952, 2073, 2112, 2113, 2114, 2159, 2162, 2349, 2354, 2387, 2451, 2469, 2491, 2499, 2500, 2516, 2523, 2641, 2644, 2801, 2966, 3111, 3193, 3263
Meḥemmed Aġa Şeyḫi Maḫdūmı Fetḥu'llāh, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Meḥemmed Aġa Şeyḫi Maḫdūmı, Fetḥī Çelebi)
Meḥemmed Aġa Zāviyesi 306, 307, 330, 785, 1329, 1874, 1987, 2136, 2219, 3278
Meḥemmed Ārif Efendi 2483
Meḥemmed Āṣım Efendi (Seyrek-zāde Abdu'r-raḥmān Efendi'nin oğlu, 1085'te Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi, şā'ir){Āṣımī} 982, 1070, **1100-1102**, 1172, 1252, 1838, 2184
Meḥemmed Aṭā'u'llāh Efendi 934
Meḥemmed Aṭā'u'llāh Efendi (Tefsīrī-zāde, 1125'te İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir) {Vaḳ'ī} 1223, 1955, 1970, 2104, 2121, 2124, 2184, 2273, 2352, 2380, 2458, 2468, 2491, 2507, 2517, 2535, 2538, 2655, **2679-2682**, 2784, 2789, 3137, 3141, 3176, 3234
Meḥemmed Āzim Efendi (Şa'bān-zāde, 1122'de Raḥīḳī Medresesi müderrisi, şā'ir) {Āzim} 2398, **2539-2541**, 2935
Meḥemmed Azīz Efendi 2062
Meḥemmed Azīz Efendi (Ḥasan Efendi-zāde) 3257, 3390
Meḥemmed Azīz Efendi (İmām Dāmādı Celeb Ḥasan Efendi-zāde) 3031
Meḥemmed Azīz Efendi (Īsā-zāde, 1096'da Süleymāniyye müderrisi, şā'ir) {Azīzī}1496, 1788, 1817, **1824-1825**, 1837, 1952, 1962, 2392, 2419, 2503, 2600, 2604, 3139
Meḥemmed Azīz Efendi (Ḳāḍī Ḳaryeli Ḥasan Efendi-zāde) 3216
Meḥemmed Azīz Efendi (Nefes-zāde, 1131'de İzmir ḳāḍīsi, şā'ir) {Ḥāzım} {Āzim} 2620, 2621, 2640, 2917, **2928-2935**, 2935, 2967, 3060, 3159, 3193, 3386
Meḥemmed Azīz Efendi (Şehlā-zāde) 3028, 3118, 3220, 3244, 3246, 3382
Meḥemmed Bahāyī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bahāyī Efendi) {Bahāyī}
Meḥemmed Bedrü'd-dīn Efendi (Bedrī, 1062'de Ḳılıç Alī Paşa Medresesi müderrisi, şā'ir) {Bedrī} **711-713**, 731, 838, 859
Meḥemmed Beg 2632
Meḥemmed Beg (Bosnevī, şā'ir) {Mīrī} **1724**
Meḥemmed Beg (Çerkes) 3366
Meḥemmed Beg (Degirmenci-zāde,

şā'ir) {Uzletī} **1659-1660**
Meḥemmed Beg (Edrinevī Sipāhī, şā'ir) {Beyāżī} **391**
Meḥemmed Beg (İstanbulī Sipāhī, şā'ir) {Beyānī} **391**
Meḥemmed Beg (Ḳapucılar Ketḫudāsı, Ṣafiyye Sulṭān-zāde) 3346
Meḥemmed Beg (Oḳcı-zāde Nişāncı) 648
Meḥemmed Beg (Re'īs) 1443
Meḥemmed Beg (Ṣadr-ı A'ẓam İbrāhīm Paşa'nın oğlu) 3356
Meḥemmed Beg (Ṣafiyye Sulṭān-zāde) 3344
Meḥemmed Beg (Sulṭān-zāde, şā'ir) {Rezmī} **3419-3421**
Meḥemmed Beg Efendi (Ḥüseyn Paşa-zāde) 3227, 3344
Meḥemmed Beg Efendi (İbrāhīm Paşa-zāde, 1127'de Ṣaḥn müderrisi) 2489, 2604, **2627-2628**, 2945, 2983
Meḥemmed Beg Mescidi 1223
Meḥemmed Çāvuş 423, 3236
Meḥemmed Çāvuş (Adanalı-zāde) 681
Meḥemmed Çelebi (Acem, şā'ir) {Siyāmī} **1617**
Meḥemmed Çelebi (Aġrıbozī, şā'ir) {Raġīb} **1606-1608**
Meḥemmed Çelebi (Burusevī Ḫayyāṭ İsmā'īl Çelebi-zāde) 2900
Meḥemmed Çelebi (Burusevī, Seyyid, şā'ir) {Hāşimī} **409-411**
Meḥemmed Çelebi (Cānbāz-zāde) 2584
Meḥemmed Çelebi (Cinci Ḥüseyn'in babası) 626
Meḥemmed Çelebi (Çorlılı, şā'ir) {Faḫrī} **613**
Meḥemmed Çelebi (Ders-i Ām Şeyḫ) 1405
Meḥemmed Çelebi (Diyārbekrī, şā'ir) {İzzetī} **1659**
Meḥemmed Çelebi (Diyārbekrī, şā'ir) {Me'ālī} **1699**
Meḥemmed Çelebi (Ebū Bekr Aġa-zāde) 2023
Meḥemmed Çelebi (Edrineli, şā'ir) {Nāṭıḳ} **2889-2890**
Meḥemmed Çelebi (Edrinevī, şā'ir) {Ṭal'atī} **1651**
Meḥemmed Çelebi (Ḫayyāṭ İsmā'īl Çelebi-zāde, şā'ir) {Nāmıḳ} **2900-2901**
Meḥemmed Çelebi (Ḥekīmbaşı, şā'ir) {Şifāyī}**1618-1619**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī Rūz-nāmeci-zāde, Küçük Ḫünkār, şā'ir) {Şināsī}**2313-2318**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, Cābī-zāde, şā'ir, ö. 1130) {Tā'ib} **2832**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, Dīvāne Rüşdī, şā'ir) {Rüşdī} **2023-2031**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, Mührdār Çelebi, şā'ir) {Nigīnī} **3439**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Münīfī} **1723-1724**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Şīr} **2032**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Ṭayyibī}**1651-1652**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Ülfetī} **589**
Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1095) {Tā'ib}**1566-1567**
Meḥemmed Çelebi (Kelemşer-zāde, şā'ir) {Enīs} **2020-2021**
Meḥemmed Çelebi (Maġnisalı, Aṭṭār, şā'ir) {Birrī} **2829-2830**

Meḥemmed Çelebi (Miṣḳālī Ṣolaḳ-zāde, şāʿir) {Hem-demī} **1785**
Meḥemmed Çelebi (Müneccimek, şāʿir) {Şekībī}1565,**1619**
Meḥemmed Çelebi (Nāzük Abdu'llāh'ın babası) 1299
Meḥemmed Çelebi (Re'īsü'l-müneccimīn) 2230
Meḥemmed Çelebi (Rūz-nāmeci-zāde) 2839, 2845
Meḥemmed Çelebi (Üsküdarī, şāʿir) {Meşrebī} **1721-1722**
Meḥemmed Çelebi, bk. Meḥemmed Çelebi (Burusevī, Seyyid, şāʿir) {Hāşimī}
Meḥemmed Dede (İstanbulī, Mevlevī dervişi, şāʿir) {Fennī} **2862-2863**
Meḥemmed Dede (Sipāhī, Ḫalvetī Şeyḫi) 305
Meḥemmed Dede (Ṭoḳat Mevlevī-ḫānesi şeyḫi, şāʿir) {Ṭālib} **1913-1914**
Meḥemmed Dede Efendi (Rūmili ḳāḍī-ʿaskeri) 1929, 2059, 2074, 2076, 2154, 2168, 2183, 2202, 2265, 2267, 2276, 2368, 2381, 2386, 2398, 2400, 2424, 2468, 2478, 2481, 2517, 2526, 2624, 2649, 2664, 2699, 2928, 2951, 2969, 2988, 3101, 3286
Meḥemmed Dede Efendi (Beşiktaş'da Mevlevī Şeyḫi) 3288
Meḥemmed Dede Efendi (Meşnevī-ḫᵛān) 3289
Meḥemmed Dede Efendi (Şāṭır) 2179
Meḥemmed Dede Efendi (Şeyḫ) 309, 1354, 3276
Meḥemmed Dervīş, bk. Dervīş Meḥemmed (Baldır-zāde, 1076'da Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Meḥemmed Ebu's-suʿūd Efendi 2333, 2404, 3144
Meḥemmed Ebu's-suʿūd Efendi (Esʿad-zāde, 1090'da Burusa ḳāḍīsi) 1058, 1144, 1151, 1152, 1162, 1190, **1234-1235**, 1248, 1260, 1317, 1492, 1826, 1943, 2073, 2159, 2426
Meḥemmed Ebu's-suʿūd Efendi (İmād-zāde, Seyyid) 1901, 3122
Meḥemmed Efendi (Geredeli Aʿrec) 2969
Meḥemmed Efendi (Ḫᵛāce-zāde, Seyyid) 2119, 2387, 2416, 2579, 2975, 2981
Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde Ḫışmı) 1134
Meḥemmed Efendi (Ḳāḍī Ḳaryeli Ḥasan Efendi-zāde) 2704
Meḥemmed Efendi (Merzifonī) 1545
Meḥemmed Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1063'te Ḳuds ḳāḍīsi) {Faṣīḥī} 490, 521, 653, 690, **718-721**, 811, 815, 1059, 1108, 1137, 1148, 1487
Meḥemmed Efendi 2363, 2372, 2417, 2418, 2817, 3285
Meḥemmed Efendi (1087'de Cezerī Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi) 2104
Meḥemmed Efendi (1097'de Baġdād Ḳāḍīsi) 1511
Meḥemmed Efendi (1100'de Bāyezīd Paşa Medresesi müderrisi) 1819
Meḥemmed Efendi (1104'te Saḳız ḳāḍīsi) 2015
Meḥemmed Efendi (1116'da Anaṭolı ṣadrı, kitabın yazarının dayısı, şāʿir) {Mecdī} 436, 1236, 1249,

1284, 1291, 1851, 1854, 1967, 2010, 2090, 2145, 2191, 2269, 2338, 2362, 2375, 2393, 2433, 2479, 2497, 2501, 2508, 2606, 2619, **2633-2639**, 2664, 2682, 2779, 2780, 2817, 2819, 2820, 2904, 2949, 2958, 2959, 2995, 3029, 3140
Meḥemmed Efendi (1120'de Gökdere Medresesi müderrisi) 2688
Meḥemmed Efendi (A'mā Ḳāsım-zāde, 1053'te Ṣaḥn müderrisi) **515-516**, 1193
Meḥemmed Efendi (A'rec) 795, 3394
Meḥemmed Efendi (Abdu'llāh Efendi Dāmādı, el-Ḥāc) 2419, 2793
Meḥemmed Efendi (Abdu'r-raḥmān Emīri, Seyyid) 243, 280, 366, 489, 1024
Meḥemmed Efendi (Abdu'llāh Efendi halifesi, Bayramī Şeyḫi) 312
Meḥemmed Efendi (Abdu'llāh Efendi halifesi, Zeyniyye Şeyḫi) 308
Meḥemmed Efendi (Abdü'l-cebbār-zāde, Dervīş) 286, 441
Meḥemmed Efendi (Abdü'l-ḥalīm Efendi Dāmādı) 3028
Meḥemmed Efendi (Abdü'l-kerīm-zāde Mülāzımı) 3251
Meḥemmed Efendi (Abdü'l-kerīm-zāde Refdī, şā'ir) {Refdī} 2056, 2351, 2512, 2583, 2596, 2790, 2794, 2956, **2988-2992**, 3013, 3057, 3073, 3173, 3201, 3227
Meḥemmed Efendi (Abdü'l-muṭṭalib-zāde) 2057, 2121
Meḥemmed Efendi (Abdü'l-mü'min Efendi-zāde) 1831
Meḥemmed Efendi (Abdü'ṣ-ṣamed-zāde) 2660
Meḥemmed Efendi (Acem, 1065'te Selanik ḳāḍīsi, ö. 1068) {Rāzī} 437, 482, 505, 568, 569, 571, 630, 651, 661, 709, 743, 756, 760, 763, **778-780**, 784, 829, 841, 843, 908, 969, 1025, 1027, 1061, 1065, 1129, 1139, 1198, 1202, 1241, 1307, 1476, 1480, 1490, 1494, 1506, 1530, 1805
Meḥemmed Efendi (Acem, ö. 1040) **210**
Meḥemmed Efendi (Aġa İmāmı, ö. 1040) **208-209**, 484, 643,
Meḥemmed Efendi (Aġa-zāde, Ḳadıncıḳ-zāde) 2401, 2515, 2795, 2926, 3013, 3021, 3034, 3177, **3210-3212**, 3241, 3250, 3269
Meḥemmed Efendi (Aġa-zāde, Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) 309, 310, 1175, **1336-1338**, 1378
Meḥemmed Efendi (Aġrıbozlı Kūsec Alī Paşa-zāde) 2824, 3306
Meḥemmed Efendi (Aḫī-zāde, Aḫī-zāde Ḥüseyn Efendi'nin oğlu, ö. 1044){Ḥasībī} **220-222**, 230, 261, 270, 354, 357, 358, 415, 424, 439, 443, 455, 507, 658, 769, 813, 1072, 1103
Meḥemmed Efendi (Aḫī-zāde, Aḫī-zāde Maḥmūd Efendi'nin oğlu, ö. 1050) 414, **416-417**, 661, 840, 1081
Meḥemmed Efendi (Aḳsarāyī) 2219
Meḥemmed Efendi (Aḳşehrli Naṣūḥ Efendi-zāde, Şeyḫ) 1415
Meḥemmed Efendi (Alahoz) 1114
Meḥemmed Efendi (Alaşehrli Abdu'llāh Efendi Dāmādı) 3061, 3160, 3229
Meḥemmed Efendi (Alī Çelebi-zāde, 1073'te Mekke ḳāḍīsi) Efendi

862-863, 865, 866, 868, 933, 988, 1050, 1193, 1314, 1316, 1469, 1826, 2096
Meḥemmed Efendi (Alī Efendi-zāde, 1108'de Edrine ḳāḍīsi) 1080, 1816, 1893, 1957, 1965, 1967, 2010, **2112-2114**, 2063, 2112, 2184, 2269, 2379, 2439, 2497, 2499, 2500, 2595, 2959, 3122
Meḥemmed Efendi (Alī Paşa İmāmı) 2642
Meḥemmed Efendi (Alī-zāde) 2426, 2432, 3111
Meḥemmed Efendi (Allāme, Egirdirli) {Şeyḫī} **229-236**, 253, 257, 261, 274, 355, 362, 367, 481, 508, 510, 750, 769
Meḥemmed Efendi (Allāmek, Bosna Sarāyı'ndan, ḥāşiyeleri ile meşhūr) 244, **259-260**, 282, 364, 671, 679, 684, 685, 760, 961
Meḥemmed Efendi (Altıbarmaḳ) 1365
Meḥemmed Efendi (Amāsī) 744
Meḥemmed Efendi (Amuca-zāde Ḥüseyn Paşa İmāmı) 3245
Meḥemmed Efendi (Anaṭolı muḥāsebecisi) 3413
Meḥemmed Efendi (Anḳaravī Efendi Maḫdūmı, Seyyid) 558, 669
Meḥemmed Efendi (Anḳaravī Efendi Tābi'i Şeyḫī) 2395
Meḥemmed Efendi (Anḳaravī Ḳoca Naḳīb-zāde, Naḳībü'l-eşrāf) 563, 564, 766, **957**, 1468
Meḥemmed Efendi (Anḳaravī, Seyyid) 230, 347, 355, 362, 480, 489, 507, 558, 669, 890, 1161, 1286
Meḥemmed Efendi (Anḳaravī, Şeh-süvār-zāde, Seyyid) 1849
Meḥemmed Efendi (Anṭāḳıyyeli İmāmı) 2503, 2505, 2573, 2813, 3036, 3161, 3237, 3395
Meḥemmed Efendi (Arab Ḫˇāce) 256, 422, 686
Meḥemmed Efendi (Arab Ṣāliḥ-zāde, şā'ir) {Emīn} **2827**
Meḥemmed Efendi (Arab, Ḫalvetī Şeyḫi) 303
Meḥemmed Efendi (Arıḳ-zāde, Edrineli) 1964, 2009, 2058, 2155, 2186, **2203-2204**, 2454, 2463, 2671, 2998, 3136
Meḥemmed Efendi (Arnavud) 2254
Meḥemmed Efendi (Arpacı-zāde) 214, 282, 361, 479
Meḥemmed Efendi (Arpa-zāde Semīn) 288, 418
Meḥemmed Efendi (Arūżī, Bosnevī) **1054-1055**, 1172, 1208, 1267, 1828, 2428
Meḥemmed Efendi (Aṣam Teẕkireci, Ḳasṭamonılı) **740-741**, 806, 996, 1022
Meḥemmed Efendi (Astarcı Sinān-zāde, 1048'de Filibe ḳāḍīsi) 269, **274-275**, 370, 419, 502, 630, 633, 726, 759, 763, 908
Meḥemmed Efendi (Āşıḳ Paşa Şeyḫi Maḫdūmı, 1069'da Süleymāniyye müderrisi) **827-828**, 732, 806, 846, 863, 1057, 1143, 1314
Meḥemmed Efendi (Aṭā Efendi Teẕkirecisi, Bosnevī) 931, 1244, 2087, **2690**
Meḥemmed Efendi (Aṭā-zāde, 1065'te Lala Şāhīn Paşa Medresesi müderrisi) {Ref'ī} 776, **808-809**, 826, 843, 860, 998, 1017
Meḥemmed Efendi (Atbāzārī Şeyḫ-zāde, 1118'de Fāṭıma Sulṭān

Medresesi müderrisi) 2404, **2421-2422**, 2455, 3006
Meḥemmed Efendi (Aṭṭār-zāde, İstanbulī) 1005, 1015, 1051, 1084, 1086, **1165-1166**, 1195, 1299, 1538, 1921, 2083
Meḥemmed Efendi (Ayaṣofıyya şeyḫi) 1992
Meḥemmed Efendi (Ayaṣofıyyalı Şa'bān-zāde Muḥteşem) 2907
Meḥemmed Efendi (Ayaşī-zāde, şā'ir) {Şeyḫī} **1626**
Meḥemmed Efendi (Ayn-ı Ekber, Burusevī) 2496, **3015-3016**
Meḥemmed Efendi (Baba Ḫalīl-zāde Meḥemmed'in oğlu, 1075'te Eyyūb ḳāḍīsi) **903-904**, 927, 929, 933, 941, 1002, 1106, 1485, 1516
Meḥemmed Efendi (Baba Ḫalīl-zāde, Edrinevī, 1037'de Ṣofya ḳāḍīsi) **254-255**, 283, 377, 425, 455, 636, 742, 903,
Meḥemmed Efendi (Bābī-zāde Mülāzımı) 3263
Meḥemmed Efendi (Bābī-zāde, 1135'te İstanbul ḳāḍīsi) 1809, 2119, 2120, 2170, 2384, 2396, 2420, 2452, 2583, 2625, 2662, 2668, 2676, 2788, 2790, 2799, 2955, 2989, **3055-3059**, 3069, 3107, 3110, 3146, 3211, 3378
Meḥemmed Efendi (Bādincānī, Burusevī) 776, 1156, 1846, **1847**, 1935, 2098, 2189, 3037
Meḥemmed Efendi (Bāġçevān-zāde, Beşiktaşī) **2627**
Meḥemmed Efendi (Baḥṣī) 223, 262, 263, 442, 637, 923
Meḥemmed Efendi (Baḥṣī-zāde) 495, 931
Meḥemmed Efendi (Bāḳī-zāde Şeyḫī) 251, 282, 261, 365, 431, 481
Meḥemmed Efendi (Bāḳī-zāde) 2381, 2512
Meḥemmed Efendi (Balaṭ Şeyḫi Ḥasan Efendi'nin babası) 1857
Meḥemmed Efendi (Balaṭ Şeyḫi, Seyyid) 1353
Meḥemmed Efendi (Baldır-zāde Şeyḫ, Burusevī) {Selīsī} 208, 218, 228, 249, 259, 279, 356, 371, 434, 492, 501, 505, 528, **642-644**, 705, 904, 931, 964, 1408
Meḥemmed Efendi (Bālī-zāde Emīni) 785
Meḥemmed Efendi (Bālī-zāde, 1067'de Ġalaṭa ḳāḍīsi, Maġnisa ḳāḍīsi) 932, 962, 997, 1195, 1273, 1282, 1500, 1525, 1898, 1900
Meḥemmed Efendi (Bālī-zāde, 1083'de Nişāncı Paşa-yı Cedīd müderrisi, ö. 1084) **1055-1056**
Meḥemmed Efendi (Bālī-zāde, 1117'de Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi, ö. 1119) 1964, 2017, 2094, 2102, 2115, 2183, 2192, 2198, 2207, 2284, 2287, 2395, **2446-2447**, 2519, 2606, 2671, 2815, 2816, 2952, 3040, 3137, 3198
Meḥemmed Efendi (Başmaḳcı) 566
Meḥemmed Efendi (Başmaḳcı-zāde Ḥüseyn Efendi'nin oğlu, ö. 1065) 216, 494, 505, 515, 557, 559, 571, 575, 666, 692, 706, **721-723**, 754, 759, 786, 802, 924, 1020, 1034, 1097, 1245, 1534

Meḥemmed Efendi (Başmaḳcı-zāde Ḥüseyn Efendi'nin torunu, 1082'de Maġnisa ḳāḍīsi, ö. 1093) 569, 628, 674, 877, 894, 896, 902, 928, 1005, 1019, 1046, 1065, 1160, 1173, 1224, **1245-1246**, 1514, 1526, 1527, 1530, 1533, 1535, 1811, 1909, 2114, 2522
Meḥemmed Efendi (Başmaḳcı-zāde, ḳāḍī, şā'ir, ö.1101) {Şekīb} **1909-1910**
Meḥemmed Efendi (Begbāzārī, 1121'de Ca'fer Paşa Medresesi müderrisi) 1526, **2496-2497**, 2686, 2937, 3216
Meḥemmed Efendi (Begler Ḫ'ācesi Dāmādı, Manastırlı) 2539, **2599**, 2921, 3216
Meḥemmed Efendi (Beg-zāde, Prizrenli) 1006, 1165, 1287, 1293, **1303-1304**, 1531, 1536, 1810, 1811, 1836, 2057, 2086, 2169, 2354
Meḥemmed Efendi (Bekr Çelebi-zāde, 1098'de Filibe ḳāḍīsi) 1509, 1791, 1819, 1894, **1923-1924**, 1931, 1941, 1944, 1946, 1947, 1967, 2186
Meḥemmed Efendi (Belġradī) 512, 974, 1202
Meḥemmed Efendi (Beńli Efendi-zāde, 1124'te Dersiyye-i Abdü'l-ḥalīm müderrisi) **2630**
Meḥemmed Efendi (Beşerī, İstanbulī) 704, 867, 873, 964, 997, 1006, 1016, 1023, 1035, 1041, 1050, 1079, **1143-1144**, 1175, 1522, 1528, 1529, 1530, 2361, 2428
Meḥemmed Efendi (Beşiktaşī, Alā'iyyeli, ö. 1092) 1049, 1054, 1135, **1207-1208**, 1247, 1924, 1946, 2075, 2086, 2201, 2618
Meḥemmed Efendi (Beyḳozlu, şā'ir) {Dā'ī} **1599**
Meḥemmed Efendi (Bezzāz el-Ḥāc) 1921
Meḥemmed Efendi (Bıdıḳ) 222, 493
Meḥemmed Efendi (Biber Birāderi Ḥasan Efendi-zāde, Şeyḫ) 626
Meḥemmed Efendi (Biber) 262
Meḥemmed Efendi (Birgili) 910
Meḥemmed Efendi (Bolı Müftīsi) 2102, 2283
Meḥemmed Efendi (Bosnevī, Ḳassām, Boşnaḳ Ḳassām) 1172, 1189, 1256, 1288, 1319, 1484, 1810, 1834, 1889, 1923, 1937, **1946-1947**, 2048, 2086, 2174, 2183, 2194, 2361, 2416, 2467, 2473, 2595, 2653, 2657, 2702, 2801, 3231, 3379
Meḥemmed Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Fevzī} **1668-1669**
Meḥemmed Efendi (Bursa'da Zeyniyye Şeyḫi, ö. 1018) 319
Meḥemmed Efendi (Burusevī İlāhī-zāde, Mu'īd-zāde) **1093-1094**
Meḥemmed Efendi (Burusevī Receb-zāde Şeyḫ, 1073'te Ṣofya ḳāḍīsi) 902, **954-955**
Meḥemmed Efendi (Burusevī) 518, 547, 629, 689, 746, 766, 804, 829, 958, 1472, 2574, 3045
Meḥemmed Efendi (Burusevī, 1121'de Bālī Paşa Medresesi müderrisi) **2574**
Meḥemmed Efendi (Burusevī, Ḥilmī) **2967-2968**
Meḥemmed Efendi (Burusevī, Ḳā-

sım-zāde) **2691**
Meḥemmed Efendi (Burusevī, Kürd-zāde Ṭālib, şā'ir) {Ṭālib} 2138, 2289, **2406-2414**, 2435, 2598, 2654, 2678, 2703, 2814, 2820
Meḥemmed Efendi (Burusevī, Maḥmūd-zāde) 795, 808, 821, 875, 892, 959, 1005, 1088, 1090, 1136, 1151, 1155, 1163, 1165, **1173-1174**, 1246, 1306, 1486, 1505, 1510, 1519, 1535, 1793, 2189
Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir) {Āṣımī} **1657-1658**
Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir) {Avnī} **1664**
Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir) {Ḫayretī} **392**
Meḥemmed Efendi (Burusevī, şā'ir) {Va'dī} **1783**
Meḥemmed Efendi (Burusī Mu'īd-zāde) 1250
Meḥemmed Efendi (Bustānī, 1118'de Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) 2431, **2441-2442**, 2443, 2459, 2505, 2595, 3127, 3152, 3245
Meḥemmed Efendi (Bustān-zāde) 352, 403, 496, 513, 813, 867, 952, 1169, 1650
Meḥemmed Efendi (Buzaġı-zāde, 1115'te Ṣaḥn müderrisi) **2401-2402**, 2421, 2442, 2443, 2510, 2512
Meḥemmed Efendi (Bülbül-zāde Emīri, 1042'de Diyārbekr ḳāḍīsi) 218, 225, 266, **288-289**, 373, 374, 425, 514, 894, 923
Meḥemmed Efendi (Ca'fer-zāde Şeyḫ, 1105'te İstanbul ḳāḍīsi) 1080, 1223, 1257, 1496, 1836, 1838, 1840, 1889, 1949, 1959, 2006, 2061, **2075-2076**, 2093, 2160, 2175, 2354, 2361, 2384, 2406, 2415, 2467, 2497, 2525, 2600, 3011, 3021, 3146, 3188
Meḥemmed Efendi (Cānīkī, 1059'da Ḳonya ḳāḍīsi) 519, 573, **710-711**, 874
Meḥemmed Efendi (Cebecibaşı, Sebzī) 3358
Meḥemmed Efendi (Cerrāḥ Şeyḫi-zāde, 1060'da Ḳonya ḳāḍīsi) 251, 479, 483, 570, 711, **781-782**, 805, 870, 919, 962, 1023, 1097, 1161, 1540, 1542
Meḥemmed Efendi (Cevherī-zāde, Alā'iyyeli) 1270, 1284, 1285, 1305, 1493, 1815, **1838-1839**, 1840, 1891, 1952, 1962, 2423, 2523, 2524
Meḥemmed Efendi (Cezerī) 2199, 2669, 2687, 2704, 2986, 3244, 3387
Meḥemmed Efendi (Cihān-gīr Şeyḫi-zāde, Şeyḫ) 2229
Meḥemmed Efendi (Çādırcı-zāde, İstanbulī) 2580, **2701-2702**, 2983, 3171, 3186
Meḥemmed Efendi (Çalıḳ Dāmādı, Ḥāfiẓ) **1920-1921**, 2946
Meḥemmed Efendi (Çeşmī, Rūmili ṣadrı) {Çeşmī} **222-224**, 252, 263, 277, 352, 353, 354, 443, 521, 628, 633, 711, 1141, 2218
Meḥemmed Efendi (Çeşmī-zāde, Minḳārī-zāde mülāzımı, ö. 1093) **1236**, 1249, 1477, 2174, 2404
Meḥemmed Efendi (Çıracı-zāde, Ḳasṭamonılı) 679, 732, 827, 845,

863, 870, 887, 903, **926-927**, 947, 997, 1119, 1138, 1169, 1513, 1516, 3021
Meḥemmed Efendi (Çivi-zāde Şeyḫ, Rūmili ṣadrı) 230, 257, 277, 279, 354, 356, 358, 367, 368, 413, 507, 511, 555, 556, 627, **657-659**, 687, 693, 739, 850, 856, 1555, 2364, 3139
Meḥemmed Efendi (Çömez Aḥmed-zāde, şā'ir) {Şevḳī} **1910-1911**
Meḥemmed Efendi (Çuḳacı-zāde) 222, 271, 639, 949, 1088, 1094, 1119, 1243, 1486, 1793, 1959, 2073, 2631
Meḥemmed Efendi (Çuḳadār Şeyḫ, Ḫalvetī Şeyḫi) 302
Meḥemmed Efendi (Daġıstānī, 1101'de Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi) **2101**
Meḥemmed Efendi (Daġıstānī, Şeyḫ) **2220-2221**
Meḥemmed Efendi (Dāmād) 225
Meḥemmed Efendi (Darendeli) 3214
Meḥemmed Efendi (Dāvūd-zāde, 1097'de Ṣaḥn müderrisi) 273, 277, 292, 500, 1279, 1285, 1822, **1853-1854**, 2057, 2071, 2158, 2338, 2451, 2468, 2998, 3122
Meḥemmed Efendi (Dayı) 3247
Meḥemmed Efendi (Debbāġ) 3031
Meḥemmed Efendi (Debbāġ-zāde Efendi Birāderi) 2470
Meḥemmed Efendi (Dede Çelebi, Celvetī Şeyḫi, şā'ir) {Ṣabūrī} 314, 2741, **2756-2759**, 3292
Meḥemmed Efendi (Dede Efendi Dāmādı, Yeñişehrli) **2385-2386**, 2398
Meḥemmed Efendi (Defterdār, el-Ḥāc) 3025, 3306, 3314, 3315, 3324, 3335, 3340
Meḥemmed Efendi (defterdār ḳā'im-maḳāmı, emīn-i ṣūr) 1436
Meḥemmed Efendi (Defterdār-ı Şıḳḳ-ı Ṣāliṣ) 3343
Meḥemmed Efendi (Defterdār-zāde, şā'ir) {Feyżī} 2579, 3041, 3043, 3108, 3184, 3200, **3251-3253**, 3269, 3387
Meḥemmed Efendi (Defter-emīni Çelebi) 3355
Meḥemmed Efendi (Deli Vā'iẓ, Şeyḫ) 2742
Meḥemmed Efendi (Ders-i 'Ām, 1014'te Cānbāziyye müderrisi, 1039'da Saḥn müderrisi) 193, 271, 433,
Meḥemmed Efendi (Ders-i Ām, Bıçaḳcı) **1261**, 1814, 1862, 2339, 2422, 2488, 3031
Meḥemmed Efendi (Ders-i Ām, Ferā'iżci, ö. 1072) 810, **843-844**, 955, 1009, 1071, 1104, 1294, 3121
Meḥemmed Efendi (Dervīş Efendi-zāde Şeyḫ, 1069'da Maġnisa ḳāḍīsi) 645, **832-833**, 892, 1046, 1050, 1108, 1524
Meḥemmed Efendi (Dervīş Efendi-zāde) 500, 519, 574, 784, 820, 922, 969, 972, 1317, 1518, 1521, 1525
Meḥemmed Efendi (Dervīş) 2962, 3189
Meḥemmed Efendi (Derzī-zāde, İstanbulī) **2070-2071**, 2355, 2621, 2632, 2699
Meḥemmed Efendi (Dīvītci-zāde,

Şeyḫ, şā'ir) {Ṭālib} 313, 956, 990, 1310, 1369, **1399-1401**, 1979, 2740
Meḥemmed Efendi (Dizdār-zāde, Ṭaş Efendi) 1820, 1891, 1923, **1930-1931**, 1944, 1945, 2008, 2064, 2206, 2375
Meḥemmed Efendi (Dürrī, Bolılı, şā'ir) {Dürrī} **1302-1303**, 1958, 2399, 2530, 2680
Meḥemmed Efendi (Dürrī, Rūmili ṣadrı) 1253, 2082, 2103, 2112, 2119, 2459, 2608, 2628, 2649, 2668, 2784, 2788, 2793, 2920, 2993, 3001, 3033, 3101, 3105, 3126, 3204, 3206, 3223, 3224, 3271, 3368, 3369
Meḥemmed Efendi (Ebe-zāde Efendi Teẕkirecisi, Mudurnılı) 2138, **2442-2443**, 2465, 2661, 3028, 3154, 3163, 3245
Meḥemmed Efendi (Ebe-zāde, 1070'de Ayntāb ḳāḍīsi, şā'ir) {İffetī} 723, **848**, 868, 1104, 1132, 1250, 1286
Meḥemmed Efendi (Ebe-zāde, 1085'te Erżurūm ḳāḍīsi, ö. 1092) 1016, 1035, 1100, 1168, **1210**, 1274, 1275, 1276, 1299, 1539
Meḥemmed Efendi (Ebū İsḥāḳ-ı Kāzerūnī Medresesi müderrisi) 2689
Meḥemmed Efendi (Ebū Sa'īd-zāde Tābi'i, 1109'da Cānbāziyye Medresesi müderrisi) **2361**, 2972
Meḥemmed Efendi (Ebū Sa'īd-zāde) 356, 1555
Meḥemmed Efendi (Ebu'l-ḫayr, 1061'de Eyyūb ḳāḍīsi) 267, 503, 631, 684, 690, **707-708**, 797, 840, 928, 962, 985, 1515
Meḥemmed Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, Rūmili ṣadrı) 223, 227, **276-278**, 287, 292, 353, 354, 413, 418, 487, 645, 662, 663, 724, 850, 851, 1026, 1065, 1170
Meḥemmed Efendi (Edībī Alī-zāde, şā'ir) {Ṭab'ī} **400-401**
Meḥemmed Efendi (Edincikli, 1092'de Süleymāniyye müderrisi, şā'ir) {Şūḫī} 1024, 1238, **1252-1253**, 1828, 1832, 1924, 2354, 2604
Meḥemmed Efendi (Edrineli Bālī-zāde) 2174
Meḥemmed Efendi (Edrineli Ḥācī İsmā'īl-zāde) 2484
Meḥemmed Efendi (Edrineli Ḥasan Efendi-zāde, el-Ḥāc) **2394-2395**
Meḥemmed Efendi (Edrineli Murtażā Birāder-zādesi, 1115'te Ümmü'l-veled Medresesi müderrisi) **2402**
Meḥemmed Efendi (Edrineli, Çuḳacı-zāde)**1060-1061**
Meḥemmed Efendi (Edrineli, el-Ḥāc) 2356, 2447, 2815
Meḥemmed Efendi (Edrineli, İmām-zāde) **2612-2613**
Meḥemmed Efendi (Edrineli, şā'ir) {Necīb} **2196-2198**, 3070
Meḥemmed Efendi (Edrinevī Ḳaraḳaş-zāde, şā'ir) {Nuṭḳī} **624**
Meḥemmed Efendi (Edrinevī Müderris-zāde) 940
Meḥemmed Efendi (Edrinevī, müverriḫ, şā'ir) {Kesbī} 348, 409, **621**, 1073
Meḥemmed Efendi (Edrinevī, şā'ir) {Kāmī}1803, 1857, 1953, 1961, 2055, 2119, 2205, 2210, 2228,

2257, 2260, 2376, 2416, 2441, 2577, 2648, 2653, 2657, 2661, 2676, 2693, 2749, 2789, 2798, 2801, 2970, 2974, 3001, 3008, 3013, 3017, 3034, 3046, 3068, **3072-3096**, 3110, 3127, 3164, 3179, 3376, 3389
Meḥemmed Efendi (Edrinevī, şāʿir) {Reşīd} **2031**
Meḥemmed Efendi (Efṭas Şeyḫī, Esʿad-zāde Efendi Emīri) 1264, 1283, 1930, **2071-2072**, 2103, 2358, 2382, 2530, 2517, 3000
Meḥemmed Efendi (Egriḳapulı, Çuḳadār Şeyḫ) 1392
Meḥemmed Efendi (el-Ḥāc Alī Paşa Ḫˇācesi) 3059
Meḥemmed Efendi (el-Ḥāc İlyās İmāmı) 2678
Meḥemmed Efendi (Emīn, 1136'da Filibe ḳāḍīsi) 2071, 2112, 2121, 2336, 2350, 2458, 2470, 2602, 2627, 2640, 2642, 2827, 2987, 3027, 3136, **3153-3154**, 3199, 3208, 3209, 3218, 3267, 3388
Meḥemmed Efendi (Emīn-i Fetvā, 1121'de Selanik ḳāḍīsi) 2495, 2498, **2511-2513**, 2657, 2794, 2989
Meḥemmed Efendi (Emīn-i Fetvā, Gelibolılı) 3056
Meḥemmed Efendi (Emīnī, Burusevī, şāʿir) {Emīnī} 570, 580, 661, 707, 740, 755, 766, 782, 804, 836, 841, 865, 874, 878, 879, 880, **919-921**, 953, 957, 991, 1002, 1062, 1138, 1228, 1506, 1513, 1516, 1530, 1555
Meḥemmed Efendi (Emīr Aġa-zāde,-Seyyid) 2437, 2516, 2596, 2622, 2648, 2650, 2796, 2828, 2957, 2975, 3057, 3128, 3179, 3250, 3372, 3376
Meḥemmed Efendi (Emīr-i Eyyūbī, şāʿir) {Emīr} **389-390**
Meḥemmed Efendi (Emru'llāh-zāde, 1059'da Filibe ḳāḍīsi) 211, 477, 482, 562, 564, 632, 645, **650-651**, 683, 689, 690, 745, 779, 786, 908, 953, 957, 1479, 1506
Meḥemmed Efendi (Erdebīlī-zāde Şeyḫ) 1373
Meḥemmed Efendi (Erzincānī Seyyid Alī Efendi Teẕkirecisi) 2360, 2401, 2516, 2615, 2661, 2676, 3001, 3131, 3137, 3145, 3150, 3268
Meḥemmed Efendi (Erżurūmī, 1097'de İzmir ḳāḍīsi) 950, 1102, 1161, 1240, 1260, 1505, 1511, 1542, 1818, **1820-1822**, 1941, 1959, 2070, 2075, 2146, 2166, 2169, 2354, 2425, 2429, 2586, 3003, 3232
Meḥemmed Efendi (Esʿad-zāde Birāder-zādesi) 2422, 2611, 2642
Meḥemmed Efendi (Esʿad-zāde Dāmādı) 3203
Meḥemmed Efendi (Esʿad-zāde İmāmı, Mudurnılı) 1292, **1970-1971**, 2059, 2112, 2370, 2458, 2649, 3032, 3174
Meḥemmed Efendi (Esʿad-zāde Seyyid) 930, 1462, 1468, 1536
Meḥemmed Efendi (Esʿad-zāde, Şeyḫ, 1108'de Sinān Paşa Medresesi müderrisi) 1953, **2091-2092**, 2176, 2395, 2667, 3030, 3056, 3101, 3105
Meḥemmed Efendi (Etmekci-zāde

Maḫdūmı, 1112'de Abdu'llāh Aġa Medresesi müderrisi) **2166-2167**, 2340
Meḥemmed Efendi (Evliyā Efendi maḫdūm-ı ṣānīsi) 2167
Meḥemmed Efendi (Evliyā, Sinobī) 979, 1103, 1311, 1414, 1474, 1484, 1798, 1821, 1832, 1834, 1939, 1941, 1947, 2005, 2069, 2093, 2134, 2180, 2182, 2192, **2193-2195**, 2202, 2265, 2281, 2288, 2337, 2340, 2343, 2467, 2501, 2521, 2525, 2587, 2605, 2660, 3179
Meḥemmed Efendi (Eyyūb Aġa Ḫˇācesi, Ḳasṭamonī) **2455**, 2937, 3003, 3041
Meḥemmed Efendi (Eyyūb-zāde, Alaşehrli) **2070**
Meḥemmed Efendi (Eyyūb-zāde, İstanbulī) 2404, 2455, **2642-2643**, 2753, 2922, 3161, 3193
Meḥemmed Efendi (Fenārī-zāde Şāh, 1048'de Burusa ḳāḍīsi) 284, 291, 359, 362, **429-430**, 477, 478, 480, 489, 497, 560, 665, 706, 1823, 2927
Meḥemmed Efendi (Fetvā-emīni Şeyḫ) 1464
Meḥemmed Efendi (Fetvā-emīni Şeyḫ-zāde, 1066'da Edrine ḳāḍīsi) 251, 562, 564, 633, 767, **785-788**, 794, 908, 1080, 1098, 1472, 1555
Meḥemmed Efendi (Fetvā-emīni, Gelibolılı) 1758, 1761, 1930, 2058, 2142, 2273, 2276, 2382, **2404-2405**, 2457, 2514, 2478, 2492, 2494, 2517, 2527, 2573, 2951, 3136, 3174, 3222
Meḥemmed Efendi (Fıḳhī) 3164, 3239, 3387
Meḥemmed Efendi (Fındıḳ, Ḳāsım Paşalı) 1809, 1974, 2289, 2345, 2406, **2434-2435**, 2465, 2482, 2522, 2533, 2594, 2811
Meḥemmed Efendi (Fidāncı Şeyḫ, Celvetī Şeyḫi) 313, 1400
Meḥemmed Efendi (Füyūżī, şā'ir) {Füyūżī} 2135, 2281, 2429, 2519, 2579, **3019-3020**, 3026, 3068Maḥmūd Efendi (Fenārī-zāde) 429
Meḥemmed Efendi (Ġalaṭa Ḳāḍī-si-zāde) 2100
Meḥemmed Efendi (Ġanī-zāde, şā'ir {Nādirī} 193, 352, 390, 442, 658, 669, 678, 800, 927, 964, 1143, 2749
Meḥemmed Efendi (Ġāzī, İsḥāḳ Paşa Medresesi müderrisi) 2177, 3015
Meḥemmed Efendi (Gelibolılı Maḥmūd Efendi-zāde) 2978, 3254
Meḥemmed Efendi (Gelibolılı Şeyḫī, Anḳaravī Efendi Şeyḫīsi) **1804**, 1955
Meḥemmed Efendi (Gelibolılı, şā'ir) {Na'tī} **1758-1759**
Meḥemmed Efendi (Gelibolılı, şā'ir) {Nüvīdī} **1760-1762**
Meḥemmed Efendi (Germeḳaş-zāde) 2281, 2396, 2434, 2457, 2519, 2654, 2743, 2812, 2817, 2818, 2953, 3035, 3120, 3391, 3394
Meḥemmed Efendi (Gevrekci-zāde, Ḫalvetī Şeyḫi) 306
Meḥemmed Efendi (Gökdereli-zāde) 1117
Meḥemmed Efendi (Göynükli, şā'ir) {Füzūnī} **1667**

Meḥemmed Efendi (Gümrükci Ḥüseyn Paşa Ḫˇācesi, Bolılı) 2339, 2353, 2368, **2514-2515**, 2661, 2789, 3022, 3109, 3149, 3150
Meḥemmed Efendi (Gümrükci Maḥmūd Aġa Ḫˇācesi, Alī Efendi-zāde Eniştesi) 1320, 1804, 1900, 1922, **1965-1966**, 2350, 2507
Meḥemmed Efendi (Gümrük-emīni Ḫˇācesi) 1271
Meḥemmed Efendi (Gümüşayaḳ-zāde, 1096'da Kütāhiyye ḳāḍīsi) 803, 835, 877, 1060, 1100, 1132, 1154, 1257, 1536, 1541, 1549, 1550, 1830, **1948-1949**, 1960, 1970, 2061, 2068, 2073, 2107, 2348, 2520, 2600
Meḥemmed Efendi (Gürgür, Ḳaraḥiṣārlı) 2283, 2285, 2397, 2436, **2455-2456**, 2460, 2485, 2486, 2533, 2537, 2609, 2653, 2791, 2808, 2809
Meḥemmed Efendi (Ḫˇāce) 436, 489, 512, 714, 763, 833, 856, 997, 1111, 1525, 2514, 3247
Meḥemmed Efendi (Ḫˇāce-zāde Nā'ibi, Niksarī) 2123, **2417-2418**, 2961
Meḥemmed Efendi (Ḫˇāce-zāde) 496, 1928, 2091
Meḥemmed Efendi (Hābīl-zāde, 1048'de Diyārbekr ḳāḍīsi) 272, **287**, 288, 374, 705, 734, 1090, 1191
Meḥemmed Efendi (Ḥācī İlyās İmāmı, Burusevī) 2138, 2148, **2181-2182**
Meḥemmed Efendi (Ḥācī Velī-zāde, Burusevī) **1836**
Meḥemmed Efendi (Ḥācī) 2574
Meḥemmed Efendi (Ḥācib-zāde, 1094'te Diyārbekr ḳāḍīsi, şā'ir) {Rev'ī} 1146, 1293, 1520, 1526, 1799, **1828-1829**, 1895, 1922, 2048, 2379, 2634
Meḥemmed Efendi (Ḥācīoġlıbāzārı Şeyḫi) 1389
Meḥemmed Efendi (Ḥāfıẓ Yūsuf, şā'ir){Ḥāfıẓ} **2021-2022**
Meḥemmed Efendi (Ḥāfıẓ-zāde, Şeyḫ) **524-525**
Meḥemmed Efendi (Ḥalebī, Ebu's-su'ūd-zāde Tābi'i, ö. 1065) 636, **724**, 803, 811, 879, 881, 901, 951, 961, 973, 1119, 1129, 1197, 1515
Meḥemmed Efendi (Ḥalebī, şā'ir, ö. 1080) {Ẕihnī} **1602**
Meḥemmed Efendi (Halil Dede'nin oğlu, Mevlevī Şeyḫi) 310
Meḥemmed Efendi (Ḫalīl Efendi-zāde) 2353, 2416, 2483, 2519, 2752, 2573, 2762, 2807, 2812, 2813, 3109, 3152, 3229, 3245, 3391, 3395
Meḥemmed Efendi (Halil-zâde, Ḳādirī Şeyḫi) 316
Meḥemmed Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 304, 307, 320, 2213
Meḥemmed Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Bezci-zāde Şeyḫ) 305, 330
Meḥemmed Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Mıṣrī, Niyāzī, şā'ir) {Niyāzī} 301, 1837, **1981-1985**
Meḥemmed Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, ö. 1040) **320**
Meḥemmed Efendi (Ḥamdī-zāde, 1063'te Yeñişehr ḳāḍīsi) **682**, 710, 730, 797, 815, 874, 906, 1020, 1059, 1148, 2377
Meḥemmed Efendi (Ḥammāl-zāde,

Re'īsü'l-eṭibbā) 480, 502, 638, **747-748**, 806, 908, 976
Meḥemmed Efendi (Ḥammāmcı-zāde, İstanbulī) **981**, 1055, 1962, 2063
Meḥemmed Efendi (Ḥammāmcı-zāde, şā'ir, ö. 1107) {Ḥamdī} **2295**
Meḥemmed Efendi (Ḥammāmī) 2584, 2671, 3207, 3208, 3218, 3390
Meḥemmed Efendi (Ḫandān-zāde, 1085'te Ḳandiye ḳāḍīsi) 936, **1083**, 1093, 1145, 1189, 1226, 1293, 2061, 2333, 2428
Meḥemmed Efendi (Ḫānım-zāde, Silivrili, şā'ir) {Cemālī} 873, 978, 1009, 1042, **1084-1085**, 1115, 1191, 1193, 1298, 1504, 1942, 3010
Meḥemmed Efendi (Hanlı-zāde, Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṣi müderrisi) **1280**, 1849, 2950
Meḥemmed Efendi (Ḫān-zāde Ḫˇācesi) 3134
Meḥemmed Efendi (Hasan Efendi'nin oğlu, Bayramī Şeyḫi) 311
Meḥemmed Efendi (Ḥasan Efendi-zāde Şeyḫ, 1066'da İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir) {Şifāyī} 210, 561, 567, 568, 627, 632, 633, 671, 684, 715, 739, 745, 750, 759, 771, 779, 786, 829, 896, 904, 907, 932, 945, 1000, 1001, **1028-1030**, 1202, 1464, 1479, 1482, 2992
Meḥemmed Efendi (Ḥasan Ketḫudā-zāde) 280, 286
Meḥemmed Efendi (Hāşimī, Üsküdarī, şā'ir) 899
Meḥemmed Efendi (Hāşimī-zāde, 1073'te Ġalaṭa ḳāḍīsi, şā'ir) {Yetīmī} 574, 575, 649, 676, 722, 784, 802, 804, 811, 832, 841, **898-900**, 928, 953, 1025, 1148, 1212, 1476, 1501, 1503, 1512
Meḥemmed Efendi (Hāşim-zāde) 661, 2453, 2806, 2943, 3029, 3041, 3183, 3200, 3209, 3243, 3388, 3389, 3404
Meḥemmed Efendi (Ḫaṭṭāṭ Şeyḫī) 228, 437, 766
Meḥemmed Efendi (Ḥayātī-zāde) 3135, 3385
Meḥemmed Efendi (Ḫazīnedār Alī Paşa İmāmı, 1102'de Ferhād Paşa Medresesi müderrisi) **1937**, 2615
Meḥemmed Efendi (Ḥekīm Çelebi, Naḳşī Şeyḫi) 298
Meḥemmed Efendi (Ḥekīmbaşı) 344, 501
Meḥemmed Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde Yaḥyā Efendi Maḫdūmı, 1128'de Mekke ḳāḍīsi) **2667-2668**, 2966, 3057, 3067, 3101, 3102, 3106, 3124, 3192
Meḥemmed Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde) 2095
Meḥemmed Efendi (Ḥelvācı-zāde) 217, 487
Meḥemmed Efendi (Hevāyī-zāde, Burusevī) 506, 576, 579, 647, 683, 733, 754, 784, 860, 865, 898, 961, 1057, **1078-1080**, 1096, 1140, 1143, 1157, 1174, 1206, 1296, 1511, 1519, 1525, 1530, 1546, 1549, 1793, 1811
Meḥemmed Efendi (Ḫırḳa-i Şerīf Şeyḫi) 3192

Meḥemmed Efendi (Ḥırḳa-i Şerīf Şeyḫi-zāde) 2506, 2923, 3173
Meḥemmed Efendi (Ḥışn-ı Manṣūrī-zāde Dāmādı) 3118, 3157, 3215
Meḥemmed Efendi (Ḥilmī) 2444, 2925, 2947, 2967, 2968, 3113
Meḥemmed Efendi (Hirre-zāde, Ḫaffāf Hirre-zāde) **706**
Meḥemmed Efendi (Ḥubbī Monlāsı-zāde, Ezhārī Monlā Çelebi) 285, 482, 629, 639, **652-653**, 672, 718, 766, 962, 1202
Meḥemmed Efendi (Ḥüsām-zāde Maḫdūmı, 1060'da Sinān Paşa Medresesi müderrisi) **659**, 887, 966, 985, 1077, 1114
Meḥemmed Efendi (Ḥüsām-zāde Şeyḫ, 1078'de Edrine ḳāḍīsi) 967, 968, 973, **985-986**, 1010, 1018, 1021, 1046, 1066, 1119, 1142, 1259, 1268, 1318, 1470, 1473, 1477, 1494
Meḥemmed Efendi (Ḥüseyn Paşa İmāmı, 1113'te Efḍal-zāde müderrisi) **2360**, 2627, 3252
Meḥemmed Efendi (ḫˇāce-i şehriyārī) 1432, 2254, 2333
Meḥemmed Efendi (İlāhī-zāde, Burusevī) 2688
Meḥemmed Efendi (İlāhī-zāde, İstanbulī) 788, 821, 837, 843, 875, 901, 937, 956, 985, 990, 998, 1016, 1026, 1059, **1111-1112**, 1115, 1148, 1155, 1183, 1198, 1226, 1306, 1317, 1474, 1483, 1485, 1488, 1796, 1802, 1805, 1821, 2096, 2444
Meḥemmed Efendi (İlmī, el-Ḥāc, Mudurnılı) **2077-2078**, 2171, 2278, 2441, 2635, 2935, 2982, 3246, 3199, 3379
Meḥemmed Efendi (İmād-zāde, 1095'te Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi) 983, 1033, 1114, 1146, 1254, 1316, 1515, **1830-1831**, 1894, 1922, 1949, 2064, 2086,2399, 2429, 2634, 2973, 2977, 3020, 3187, 3213, 3370, 3383
Meḥemmed Efendi (İmām) 217, 382, 383, 494, 894, 2173
Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī) 1093, 1101, 1122, 1123, 1165, 1232, 1266, 1467, 1498, 1818, 1833, 1834, 1840, 1887, 1895, 1901, 1924, 1941, 2004, 2048, 2049, 2108, 2153, 2160, 2192, 2251, 2264, 2286, 2290, 2334, 2342, 2349, 2372, 2373, 2438, 2465, 2474, 2482, 2526, 2686, 2716, 2776, 2821, 3010, 3011, 3012, 3297
Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Arab-zāde, ö. 1136) 2527, 3058, **3039-3040**, 3106, 3214
Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, el-Ḥāc) 2531, 2635, 2703, 2781, 2805, 2820, 2960, 3039, 3127
Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Ḥāfıẓ, Ḳasṭamonılı) 909, 945, 1012, **1044-1045**, 1063, 1082, 1130, 1170, 1268, 1296, 1318, 1461, 1829, 2231
Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Ṣāḥib) 2978, 2994, 2996, 3031, 3041, 3135, 3172, 3215, 3200, 3255, 3376, 3377, 3383, 3384
Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Şeker) **1812**, 1846, 1927, 1929, 1936, 2998
Meḥemmed Efendi (İmām-zāde

Maḫdūmı, Şeyḫ, 1103'te İvaż Efendi Medresesi müderrisi) **1952-1953**
Meḥemmed Efendi (İmām-zāde Şeyḫ, Anaṭolı ṣadrı) 210, 267, 517, 556, 557, 559, 565, 566, 627, 692, 717, 722, 745, **758-760**, 764, 778, 794, 891, 896, 1031, 1070, 1097, 1265, 1461, 1551, 2492
Meḥemmed Efendi (İmām-zāde) 1014, 1157, 1238, 1287, 1534, 1536, 1548, 1790, 1818, 1843, 1897, 1969, 2049, 2106, 2196, 2395, 2574, 2594, 2612, 3266, 3267
Meḥemmed Efendi (İpekli) 214
Meḥemmed Efendi (Īsā-zāde Dāmādı, İstanbulī) **2419**, 2976, 2984
Meḥemmed Efendi (Īsā-zāde Mülāzımı) 2205
Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde Efendi birāderi, Şeyḫ) 2622
Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, Şeyḫ, 1118'de Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Medresesi müderrisi) 2345, 2384, 2401, 2510, 2515, 2542, 2596, 2661, 3053, 3210, **3241**, 3249
Meḥemmed Efendi (İsmā'īl Aġa-zāde, 1057'de Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) **632-633**, 672, 705, 1021, 1053, 1205
Meḥemmed Efendi (İsmā'īl-zāde, 1061'de Selanik ḳāḍīsi) 211, 259, 420, 517, 558, 563, 632, **725-726**, 727, 745, 750, 752, 895, 908, 1241, 1289, 1472, 1493, 1792, 2403, 2484, 3120
Meḥemmed Efendi (İṣmet el-Ḥāc) 2726, 2905
Meḥemmed Efendi (İṣmetī Ḫıṣmı Şeyḫi-zāde) 1120
Meḥemmed Efendi (İṣmetī Ḫıṣmı, 1085'te Ġalaṭa ḳāḍīsi)963, 979, 996, 1118, 1160, **1190-1191**, 1200, 1206, 1276, 1502, 1505, 1845, 2107, 2153, 2371, 2372
Meḥemmed Efendi (İṣmetī, Rūmili ṣadrı, şā'ir) {İṣmetī} 251, 256, 492, 560, 562, 568, 572, 629, 638, 658, 680, 685, 692, 726, 728, 779, 786, 814, 857, 896, **907-916**, 924, 935, 950, 958, 986, 987, 1001, 1029, 1044, 1062, 1073, 1097, 1198, 1203, 1458, 1459, 1461, 1464, 1493, 1499, 1813, 2087, 2106, 2902, 3149
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, 1121'de Medīne ḳāḍīsi, şā'ir) {Ḫāliş} 2377, 2419, 2456, **2459-2461**, 2615, 2676, 2685, 2791, 3098, 3210
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, 1140'da Tebrīz ḳāḍīsi, şā'ir, ö. 1141) {Şeyḫī} **3242-3244**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Berber-zāde, şā'ir, ö. 1127) {Ẕihnī} **2835-2836**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Çeñe Efendi, şā'ir) {Şühūdī} **2850-2851**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, İmām-zāde) **1843-1844**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Ḳara Nāẓım) {Nāẓım}1209, 1262, 2097, 2586, **2890-2900**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Cem'ī} 229, 230, 342, 851, **1567-1583**

Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Evcī} **590**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Ḫākī} 725, 1233, **1597-1598**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Hāşim} **3439-3440**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Lebīb} **2327**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Meylī} **2867**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Naẓmī} **1756-1758**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Nāzükī}**403**, 950
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Pendī} **390**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Rāġıb} **2840-2841**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Ṭarzī} 1425, **1635-1639**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1106) {Ḥamdī} **2022**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1126) {Ẕihnī} **2835**
Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1130) {Ẕekāyī} **2833-2834**
Meḥemmed Efendi (İştibī, şā'ir) {Aḳlī} **1914-1915**
Meḥemmed Efendi (İzmir Müftīsi) 3421
Meḥemmed Efendi (İzmir Müftī-si-zāde, 1111'de Ḥaleb ḳāḍīsi) 1272, 1852, 1853, 1854, 2012, 2071, 2104, 2124, 2155, 2274, 2357, **2363-2364**, 2377, 2451, 2672, 2785, 3122
Meḥemmed Efendi (İzmirī Çelebi, 1103'te Ḫabbāziyye Medresesi müderrisi) **1974**
Meḥemmed Efendi (Ḳaba Ömer Efendi'nin babası) 2614
Meḥemmed Efendi (Ḳabaḳulaḳ-zāde Ḫışmı) 1004
Meḥemmed Efendi (Ḳabaḳulaḳ-zā-de, Çāvuşbaşı Nūru'llāh Efen-di'nin oğlu, ö. 1083) 479, 817, 875, 901, 938, 956, 965, 1004, 1010, 1036, **1041-1043**, 1066, 1078, 1084, 1142, , 1227, 1290, 1296, 1308, 1315, 1477, 1480, 1491, 1504, 1805, 1933, 2096, 2628
Meḥemmed Efendi (Ḳabaḳulaḳ-zā-de, Ebu'l-irşād, Rūmili ṣadrı ö. 1061) 237, 253, 270, 276, 286, 357, 358, 362, 423, 430,479, 489, 497, 502, 510, 516, 557, 559, 640, **665-667**, 722, 745, 856, 1001,1041, 1073, 1161, 1458, 1460, 1553
Meḥemmed Efendi (Ḳabaṣaḳal-zāde Şeyḫ) 3243
Meḥemmed Efendi (Ḳabaṣaḳal-zāde, 1105'te Emīnü'l-ġanem Medrese-si müderrisi) **2195-2196**
Meḥemmed Efendi (Ḳābīl Vü-cūd-zāde, 1063'te Murādiyye Medresesi müderrisi) 829, **837**, 1344
Meḥemmed Efendi (Ḳābīl-zāde Seyyid) 1024
Meḥemmed Efendi (Ḳāḍī Bustān-zā-de) 250
Meḥemmed Efendi (ḳāḍī, şā'ir) {Ferīdī} **1667**
Meḥemmed Efendi (ḳāḍī, şā'ir) {Ṣādıḳī} **1626-1627**
Meḥemmed Efendi (ḳāḍī, şā'ir, ö. 1126) {Ārif} 2140, **2854-2855**
Meḥemmed Efendi (Ḳāḍī-'asker Muṣṭafā Efendi Medresesi mü-derrisi) 2941

Meḥemmed Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, ö. 1120) 317
Meḥemmed Efendi (Ḳāḍī-zāde Teẕkireci) 3020
Meḥemmed Efendi (Ḳāḍī-zāde) 281, 416, 527, 928, 1334, 1344, 1405, 1802, 2511, 2631, 3047, 3100
Meḥemmed Efendi (Ḳāḍī-zāde, Şeyḫ, Balıkesirli) **321-322**, 323, 539, 541, 1344, 1377, 1992, 2217, 2220
Meḥemmed Efendi (Ḳadrī-zāde, 1067'de İstanbul ḳāḍīsi) 211, 216, 225, 265, 374, 378, 435, 563, 573, 653, 674, 680, **765-767**, 802, 807, 832, 894, 919, 928, 932, 957, 987, 995, 1031, 1202, 1265, 1464, 1472, 1475
Meḥemmed Efendi (Ḳahveci-zāde, Burusa) 1049, **1795**, 2098, 2189, 2967
Meḥemmed Efendi (Ḳāmetī-zāde Ḫışmı Şeyḫ) 1236
Meḥemmed Efendi (Ḳāmetī-zāde, 1078'de İstanbul ḳāḍīsi) 502, 575, 661, 664, 779, 860, 879, 947, 991, 1011, 1020, 1021, 1027, 1079, **1139-1141**, 1212, 1265, 1271, 1291, 1309, 1310, 1315, 1318, 1466, 1470, 1473, 1476, 1485, 1517, 1529, 1610, 1849, 1957, 2851
Meḥemmed Efendi (Kāmī-zāde) 227
Meḥemmed Efendi (Ḳara Çelebi-zāde) 218, 224, 252, 286, 352, 491, 686, 749, 840, 919, 926, 1053, 1173, 1286, 1829, 1951, 2505
Meḥemmed Efendi (Ḳara Ḥüsām-zāde Şeyḫ) 1112
Meḥemmed Efendi (Ḳara) 2386, 2442, 2456, 2576, 2595, 2688, 2822, 2962, 3050, 3173, 3181, 3182, 3227
Meḥemmed Efendi (Ḳara, Balıkesirli, ö. 1139) **3181-3182**
Meḥemmed Efendi (Ḳara, Ḳaraḥiṣārlı, ö. 1130) **2688**
Meḥemmed Efendi (Ḳarabacaḳ, Ḳāḍī-zāde) 818, 1204, 1267, 1521, 1837, 1841, 1895, 1934,1937, 1940, 1941, 1947, 1961, 1962, 1969, 2012, 2013, **2085-2087**, 2183, 2379, 2429, 2484, 2619, 2634, 2663, 2704
Meḥemmed Efendi (Ḳarabāġī-zāde, el-Ḥāc) **2962-2963**
Meḥemmed Efendi (Ḳarabaş, Ḫalvetī Şeyḫi, ö. 1060) **1327**
Meḥemmed Efendi (Ḳarabaş, Ḳādirī Şeyḫi, ö. 1113) 317, 1327, **2231-2232**
Meḥemmed Efendi (Karagülmez) 487
Meḥemmed Efendi (Ḳaraḳaş, 1079'da Saḳız ḳāḍīsi)963, 1004, **1013-1014**, 1048, 1085, 1165, 1270, 1536, 1795, 2080
Meḥemmed Efendi (Ḳaraḳulaḳ, İstanbulī) **2666-2667**, 3213, 3235
Meḥemmed Efendi (Ḳaramanī, 1068'de Bālī Efendi Medresesi müderrisi, ö. 1068) **782**, 2341
Meḥemmed Efendi (Ḳāsım Çāvuş-zāde, 1081'de Edrine Bāyezīdiyyesi müderrisi) **1087-1088**, 1959, 2155
Meḥemmed Efendi (Ḳāsım Paşa Mevlevī-ḫānesi şeyḫi) 1393

Meḥemmed Efendi (Ḳāsım Paşalı Şeyḫ, Ḫalvetī Şeyḫi) 302
Meḥemmed Efendi (Ḳāsım Paşalı, Muʿabbir Şeyḫ) 2528
Meḥemmed Efendi (Ḳāsım-zāde Çelebi) 648
Meḥemmed Efendi (Ḳāsım-zāde) 515, 930, 1053, 2691
Meḥemmed Efendi (Ḳāsım-zāde, Ḥalebī) 283
Meḥemmed Efendi (Ḳassām Kātibi Dāmād, Bolılı) **3182-3183**, 3303, 3315, 3318
Meḥemmed Efendi (Ḳasṭamonī, 1127'de Ḫançeriyye Medresesi müderrisi) 2511, **2630-2631**, 2678, 2942, 3073, 3074, 3113
Meḥemmed Efendi (Ḳasṭamonī, şāʿir) {Ḥāsib} **2833**
Meḥemmed Efendi (Kātib Müftī-zāde, Germiyānlı) **3002-3003**, 3234
Meḥemmed Efendi (Kātib-zāde Pīrī) 2339, 2386, 2421, 2648, 2651, 2977
Meḥemmed Efendi (Ḳavaḳlı-zāde Şeyḫ, Naḳşī şeyḫi) 299
Meḥemmed Efendi (Ḳavalalı, şāʿir) {Ārifī} **611**
Meḥemmed Efendi (Ḳayṣeriyyeli Seyyid, isyancı) 1443
Meḥemmed Efendi (Ḳazṭaġlı) 2998
Meḥemmed Efendi (Ḳazzāz Şeyḫ) 1392
Meḥemmed Efendi (Kebīrī, 1057'de Edrine ḳāḍīsi, ö. 1062) 226, 243, 260, 271, 280, 365, 367, 368, 372, 418, 420, 559, 567, 570, 656, **670-671**, 692, 727, 739, 763, 765, 794, 856, 870, 891, 922, 945, 1029, 1294
Meḥemmed Efendi (Kebīrī-zāde) 1043, 1553
Meḥemmed Efendi (Keçeciler imāmı) 1392
Meḥemmed Efendi (Keder-zāde Seyyid) 507, 658, 919, 1555
Meḥemmed Efendi (Kefevī, 1017'de Vize müftīsi) 216
Meḥemmed Efendi (Kefevī, 1135'te Ḥāfıẓ Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi)3189
Meḥemmed Efendi (Kefevī, şāʿir) {Şefīʿī} **1619**
Meḥemmed Efendi (Kemâlüddîn Efendi halifesi, Zeyniyye Şeyḫi) 308
Meḥemmed Efendi (Kepenekci-zāde, İstanbulī, şāʿir) {Bāḳī} **590**
Meḥemmed Efendi (Kerāsteci-zāde, 1059'da Sinān Paşa Medresesi müderrisi) **641**, 758, 934
Meḥemmed Efendi (Kerīm-zāde Mülāzımı, Ḳara) **3227-3228**, 3402
Meḥemmed Efendi (Kerpiçci-zāde, Eyyūbī) 1283, 1792, 1852, 1899, 2015, 2119, 2177, 2185, 2194, 2284, 2287, 2432, 2435, 2457, 2482, **2521-2522**, 2811
Meḥemmed Efendi (Ketḫudā Muṣṭafā Efendi-zāde Ṭaş) 365
Meḥemmed Efendi (Ketḫudā-zāde, 1138'de İstanbul ḳāḍīsi) 2633, 2792, 3027, 3043, 3154, 3180, **3229-3231**, 3250, 3253, 3370, 3377
Meḥemmed Efendi (Kevākibī-zāde Muṣṭafā Efendi maḫdūmı, Şeyḫ) 3100
Meḥemmed Efendi (Kevākibī-zāde

Şeyḫ, 1091'de İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1093) 812, 949, 980, 1004, 1015, 1084, 1096, 1116, **1228-1230**, 1231, 1268, 1269, 1280, 1294, 1306, 1467, 1471, 1478, 1492, 1794, 1796, 1802, 1826, 1929, 2180, 2372, 2381, 2661, 2971, 3105, 3203
Meḥemmed Efendi (Kevākibī-zāde, Ḥaleb Müftīsi, ö. 1096) **1280-1281**, 2542
Meḥemmed Efendi (Ḳıbrısī, şā'ir) {Zekāyī} **592**
Meḥemmed Efendi (Ḳırımī Şeyḫ) 2236, 2740
Meḥemmed Efendi (Ḳırımī) 2105, 2139, 2599, 2633, 2669, 2811, 2929, 3016, 3024, 3029, 3040, 3131, 3172, 3200, 3246, 3247, 3252, 3375, 3386
Meḥemmed Efendi (Ḳıyāmī-zāde, 1040'da Edrine Dārü'l-ḥadīsi müderrisi) 249, **281**, 419, 482, 493, 512, 684, 786, 904, 1028
Meḥemmed Efendi (Ḳızıḳlı, 1066'da Ṣofya ḳāḍīsi) 241, 576, 646, 681, 705, 723, **754**, 771, 902, 1023, 1079, 1147, 1528, 1534, 1549
Meḥemmed Efendi (Ḳızıḳlı-zāde, Burusevī) 2689, **3129-3130**, 3181
Meḥemmed Efendi (Kiçi Maḥmūd Aġa Ḫˇācesi) 1552
Meḥemmed Efendi (Kiçi, Şeyḫ) **529-530**, 791, 997, 1111, 1129, 1133, 1199, 1243, 3009
Meḥemmed Efendi (Ḳoca Muṣṭafa Paşa Zāviyesi Şeyḫi, şā'ir, ö. 1038) 1401, **1857-1858**
Meḥemmed Efendi (Ḳoġacı Mü'ezzini, İstanbulī) 2603, 2682, **2687**, 2816, 2818, 2947
Meḥemmed Efendi (Ḳonevī es-Seyyid) 1390, 2232, 2710
Meḥemmed Efendi (Ḳonevī Ḳara) 3118, 3144
Meḥemmed Efendi (Ḳonevī) 805, 898, 1041, 1044, 2067, 2611
Meḥemmed Efendi (Ḳonevī, şā'ir) {Nālī} 979, 1088, **1089-1092**, 1113, 1116, 1118, 1124, 1159, 1174, 1269, 1293, 1306, 1311, 1369, 1486, 1495, 1793, 1802, 1808, 1833, 1934, 1941, 2153
Meḥemmed Efendi (Ḳonya müftīsi Seyyid) 1827
Meḥemmed Efendi (Ḳoyun Nā'ibi, ö. 1040) **209**, 241, 381
Meḥemmed Efendi (Ḳudsī) 277, 456, 487, 496, 500, 659, 1072
Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde Maḫdūmı Şeyḫ, 1092'de Kürkcibaşı Medresesi müderrisi) 1853, 1854, 2104, 2661, 2958
Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde Şeyḫ, Rūmili ṣadrı, naḳībü'l-eşrāf, şā'ir) {Şeyḫī} 254, 269, 281, 363, 370, 420, 435, 436, 522, 557, 559, 560, 565, 666, 692, 707, 745, 749, 764, 793, 800, 814, 857, 877, 908, 924, 957, 962, 1001, **1072-1077**, 1124, 1133, 1147, 1201, 1284, 1319, 1458, 1460, 1468, 1506, 1862, 2464 , 2634, 2669
Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde Tezkirecisi, 1094'te Anaṭolı ṣadrı) 980, 997, 1042, 1078, 1084, 1087, 1096, 1116, 1140, 1144, 1167, 1171, 1232, 1269, **1290-1291**, 1295, 1298, 1306, 1463,

1467, 1470, 1481, 1498, 1504, 1544, 1554, 1794, 1796, 1803, 2053, 2066, 2107, 2341, 3029, 3032
Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde, 1095'te Ṣaḥn müderrisi, ö. 1096) **1284-1285**, 1813, 2669
Meḥemmed Efendi (Ḳulaḳsız İmāmı, Şeyḫ) **1411**, 2725
Meḥemmed Efendi (Ḳurd, 1059'da Toḳat ḳāḍīsi, ö. 1060) 268, 385, 489, **642**, 870, 1551
Meḥemmed Efendi (Ḳurd, 1060'da Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi, ö. 1063) **681**, 808, 2663
Meḥemmed Efendi (Ḳuyumcı-zāde, 1095'te Maḥmūd Paşa Medresesi müderrisi) 1255, **1274**, 1824, 1931, 1957, 1973, 2064, 2352, 2432, 2497, 3140
Meḥemmed Efendi (Külāhī-zāde) 1070
Meḥemmed Efendi (Kürd) 1204, 2610, 2942
Meḥemmed Efendi (Laʿlī, 1012'de Ḳonya ḳāḍīsi) 263
Meḥemmed Efendi (Laʿlī, Ḫalvetī Şeyḫi) 305
Meḥemmed Efendi (Laʿlī-zāde Şeyḫ, 1115'te Anaṭolı ṣadrı) 1209, 1610, 1807, 1817, 1831, 1851, 1889, 1892, 1927, 1939, 1962, 2007, 2082, 2154, 2196, 2201, 2267, 2268, 2392, **2422-2425**, 2445, 2467, 2475, 2493, 2526, 2531, 2575, 2601, 2605, 2619, 2624, 2634, 2664, 2779, 2821, 3121, 3183
Meḥemmed Efendi (Laṭīf-zāde) 223, 227, 457
Meḥemmed Efendi (Luṭfī-zāde, 1105'te Medīne ḳāḍīsi) 1272, 1835, 1945, 1951, 2009, **2186-2187**, 2204, 2271, 2418, 2439, 2519, 2574, 2693, 2951, 2998, 3136
Meḥemmed Efendi (Maʿālī-zāde) 2631, 3016, 3037, 3113
Meḥemmed Efendi (Maʿlūl-zāde Medresesi müderrisi) 1973
Meḥemmed Efendi (Maʿlūl-zāde) 441
Meḥemmed Efendi (Malġaravī, 1074'te Medīne ḳāḍīsi) 783, 805, 866, 917, 920, 980, **990-991**, 1004, 1058, 1069, 1071, 1112, 1140, 1294, 1321, 1469, 1485, 1850, 1970, 2357
Meḥemmed Efendi (Manav-zāde, 1128'de Murādiyye Medresesi müderrisi) 2209, 2452, 2495, 2511, 2677, 2927, **3050-3052**, 3104
Meḥemmed Efendi (Manṭıḳī Birāderi) 577, 667, 714
Meḥemmed Efendi (Manṭıḳī, 1084'te Ṣaḥn müderrisi) 979, 1093, 1099, 1285, 1810, 1830, 1962, **2168-2169**, 2462, 3009
Meḥemmed Efendi (Marʿaşī) 2698
Meḥemmed Efendi (Maṣraf-zāde, şāʿir) {Şefīḳ} **2850**
Meḥemmed Efendi (Mefrāş) 2368
Meḥemmed Efendi (Mefrāş-zāde, Şeyḫ) 2365, **2368**, 2420, 2621, 3007, 3022
Meḥemmed Efendi (Meḥemmed Efendi Ḫışmı) 3403
Meḥemmed Efendi (Mekkī, Alaybeg-zāde'nin oğlu, şāʿir) {Emīnī} 1033, 1047, 1102, 1145, **1188-1190**, 1191, 1240, 1808, 2086,

2193, 2354, 2425, 2530, 2586, 2657
Meḥemmed Efendi (Mekkī-zāde, 1123'te Ḳuds ḳāḍīsi, şā'ir) {Ṭāhir} 2196, 2346, 2465, 2615, **2656-2658**, 2792, 3008, 3180, 3261
Meḥemmed Efendi (Memek-zāde Birāder-zādesi, Teẕkireci) 817, 870, 918, 965, 1016, 1036, 1110, 1142, 1183, 1193, 1229, 1235, 1295, 1307, 1474, 1478, 1501, 1537, 1803, **1825-1828**, 1898, 2065, 2068, 2096, 2108, 2118, 2341, 2537
Meḥemmed Efendi (Memek-zāde Ḫışmı) 1026
Meḥemmed Efendi (Menteşeli, Ḳāḍī-zāde) 1107, 1918, **2511**, 2635, 2946
Meḥemmed Efendi (Menteş-zāde, 1058'de Ḳonya ḳāḍīsi) 214, 259, 275, 278, 578, 957, 1542,
Meḥemmed Efendi (Menteş-zāde, 1074'te Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi) **937**
Meḥemmed Efendi (Menteş-zāde, 1132'de Lālā Şāhīn Paşa Medresesi müderrisi) 2686, 2688, 3016, 3037, 3170
Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḫalīl Efendi-zāde) **2762**
Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Memiş Efendi, şā'ir, ö. 1136) {Şeyḫī} **3288-3289**
Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Ḥasīb} **2720-2721**
Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir, Arżī) {Arżī} 309, 1335, **1359-1362**, 2212, 2738, 3430
Meḥemmed Efendi (Mevlevī, Şeyḫ) **2237-2238**
Meḥemmed Efendi (Mihter-zāde) 457, 506
Meḥemmed Efendi (Mīrzā Efendi Eniştesi, 1100'de Ḳoġacı Dede Medresesi müderrisi) **1852**
Meḥemmed Efendi (Mīrzā Muṣṭafā Efendi eniştesi) 3260
Meḥemmed Efendi (Mīrzā, 1092'de İstanbul ḳāḍīsi) 849, 898, 1015, 1034, 1084, 1095, 1134, 1143, 1193, 1229, **1230-1233**, 1248, 1289, 1291, 1319, 1467, 1483, 1820, 1947, 1956, 2054, 2152, 2191, 2296, 2333, 3232
Meḥemmed Efendi (Mīrzā-zāde Şeyḫ) 1814, 2091, 2119, 2136, 2176, 2200, 2269, 2277, 2348, 2393, 2433, 2446, 2459, 2462, 2470, 2509, 2535, 2577, 2607, 2646, 2647, 2650, 2660, 2662, 2673, 2674, 2676, 2700, 2779, 2780, 2781, 2783, 2819, 2944, 2951, 2959, 3044, 3098, 3103, 3123, 3177, 3204, 3206, 3366, 3367, 3384, 3404
Meḥemmed Efendi (Monlā Aḥmed-zāde Monlā Çelebi, 1049'da Edrine ḳāḍīsi) 237, 283, 359, 426, 428, 434, 559, **639-640**, 763, 805
Meḥemmed Efendi (Monlā Aḥmed-zāde, 1106'da Ḫançeriyye Medresesi müderrisi, şā'ir) **2359-2060**
Meḥemmed Efendi (Monlā-zāde Seyyid) 270, 364, 481, 502, 510, 653
Meḥemmed Efendi (Mu'īd, İstanbulī) 971, 1048, 1085, 1116, 1150, **1162**, 1164, 1200, 1225, 1235, 1492, 1802, 2466, 3232

Meḥemmed Efendi (Muʿīd-zāde, 1037'de Burusa Murādiyyesi müderrisi, ö. 1056) 423, 477, **500-501**, 506, 820, 1156, 1314, 1344, 1408
Meḥemmed Efendi (Muʿīd-zāde, Burusevī, ö. 1089) **1156-1157**, 1173, 1536, 1537, 1541, 1549, 1555, 1801, 1843, 2181
Meḥemmed Efendi (Muġla Müftī-si-zāde, 1106'da Ṣāniye-i İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi) **2139**, 2403, 2480
Meḥemmed Efendi (Muḥsin-zāde el-Ḥāc) 2249
Meḥemmed Efendi (Muḫtelic Ömer Efendi Dāmādı) 2608
Meḥemmed Efendi (Muḥteşem Emīri, Ḳonevī) 634, 663, 667, 813, 842, 865, 867, 968, 973, 985, **1009-1010**, 1012, 1050, 1066, 1170, 1242, 1317, 1494, 1501, 1544, 1821
Meḥemmed Efendi (Muḳīm, Büyükçekmece nā'ibi) 2079, 2105, **2151**, 2481, 3059
Meḥemmed Efendi (Murtażā Efendi Birāder-zādesi) 2093, 2443, 3059
Meḥemmed Efendi (Muṣannif, Burusevī) 1025, 1103, 1117, **1120-1121**, 1251, 1848
Meḥemmed Efendi (Muṣṭaliḥ-zāde, 1058'de Edrine ḳāḍīsi) 488, 521, 560, 570, **706-707**, 814, 896, 919, 924, 945, 984, 1073, 1471
Meḥemmed Efendi (Muṭavvelci, Geyveli) 2667, 2690, **2936-2938**, 3036, 3213
Meḥemmed Efendi (Muṭīʿī, İstanbulī, 1052'de Ṣire ḳāḍīsi, şāʿir) {Muṭīʿī} 262, 380, 428, **492-493**, 505, 517, 579, 630, 894
Meḥemmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde Fikrī, 1049'da Maġnisa ḳāḍīsi) 254, 289, 291, 373, 376, **424-425**, 435, 437, 504, 660,
Meḥemmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde Şeyḫ, 1073'te Mekke ḳāḍīsi, ö. 1073) 781, 863, **865-866**, 917, 954, 980, 990, 1005, 1069, 1139, 1290, 1469
Meḥemmed Efendi (Mü'min-zāde, 1099'da Mıṣr ḳāḍīsi, ö. 1100) 1285, 1311, 1312, 1499, 1810, **1831-1832**, 1890, 2081, 2092, 2362, 2422, 2428, 2439, 2473, 2605, 2618, 3139
Meḥemmed Efendi (Mü'min-zāde, Yeñişehrli, ö. 1085) 1071, **1087**, 1290, 1498
Meḥemmed Efendi (Müderris-zāde, 1069'da Eyyūb ḳāḍīsi, ö. 1078) 476, 570, 628, 684, 724, 729, 759, 814, 842, 865, 891, **951-952**, 1170, 1506, 1513, 1515, 1516, 2612
Meḥemmed Efendi (Müftī-zāde) 2612, 2805, 2937, 2960, 2983, 2986, 2999, 3020
Meḥemmed Efendi (Mükāşif, Ḫalvetī Şeyḫi) 306, 1373
Meḥemmed Efendi (Müneccimbaşı İsmāʿīl-zāde) 2699
Meḥemmed Efendi (Müneccimbaşı, Arab-zāde, ö. 1122) 2016, 2087, 2207, 2230, 2284, 2288, 2351, 2354, 2403, 2427, 2431, 2441, 2457, 2465, **2483-2485**, 2508, 2513, 2538, 2539, 2609, 2615, 2653, 2803, 2819, 2950, 3120

Meḥemmed Efendi (Müsevvid) 2377, 2575, 2632, 2940, 2948, 2955, 3021
Meḥemmed Efendi (Müsevvid, İlmī, Üsküdarī) **2982**
Meḥemmed Efendi (Müstaḳīm Dāmādı, Ḳara) 2812, **3050**, 3216, 3396, 3397
Meḥemmed Efendi (Müstaḳīm, 1122'de Edrine ḳāḍīsi, ö. 1124) 2099, 2103, 2112, 2202, 2348, 2352, 2381, 2458, 2489, **2534-2536**, 2655, 2664, 2667, 2680, 2785, 2960
Meḥemmed Efendi (Müteʿaccim) 434
Meḥemmed Efendi (Müyesser-zāde, Ḳasṭamonılı) 781, **859**, 918, 938, 1018, 1035, 1067, 1183, 2096
Meḥemmed Efendi (Naʿlbur-zāde, Edrineli) 1791, 2196, 2594, **2613-2614**, 2974
Meḥemmed Efendi (Nā'ib, 1051'de İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1055) 229, 253, 260, 261, 276, 357, 359, 364, 414, 423, **478-479**, 511, 557, 666, 686, 739, 850, 1016,
Meḥemmed Efendi (Nā'ib, Nevreḳoblu, ö. 1094) 1013, **1254-1255**, 1963, 2063, 2113, 2398, 2432, 2624
Meḥemmed Efendi (Nā'ib-zāde, 1104'te Ṣofya ḳāḍīsi) 1312, 1542, 1545, 1821, 1830, 1951, 2014, 2058, **2146 -2147**, 2282, 2286, 2427, 2434
Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Anḳaravī, Anḳaravī Emīr) **507-508**, 874, 957
Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Esʿad-zāde Birāder-zādesi, 1118'de Fāṭıma Sulṭān Medresesi müderrisi) **2404**
Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Ḫˇāce-zāde Maḫdūmı, 1106'da Ṣaḥn müderrisi) **2175-2176**
Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Yavuz) 513
Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Fenārī-zāde) 916, 971, 980, 1058, 1094, 1105, 1127, 1138, 1151, 1183, 1192, 1260, 1290, 1294, 1318, 1320, 1468, 1474, 1489, 1505, 1803, 1827, 1922, 1948, 2005, 2006, 2017, 2061, **2067-2069**, 2090, 2092, 2107, 2108, 2154, 2160, 2194, 2265, 2267, 2289, 2334, 2373, 2474, 2525, 2537, 2605, 2618, 3010
Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde) 1273, 1297, 2104, 2112, 2121, 2275, 2348, 2352, 2357, 2364, 2403, 2433, 2468, 2470, 2475, 2478, 2498, 2517, 2601, 2646, 2655, 2665, **2671-2674**, 2699, 2779, 2780, 2781, 2783, 2785, 2919, 2953, 3103, 3123, 3124, 3141, 3142, 3175, 3176, 3205, 3215, 3388
Meḥemmed Efendi (Naḳīb-zāde) 580, 651, 717, 804, 919, 1074, 1081, 1265, 1468
Meḥemmed Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Azīz-zāde) **1325**
Meḥemmed Efendi (Naḳş-bend-zāde) 215, 242, 496, 1072
Meḥemmed Efendi (Naḳşī Şeyḫi, Cemālī-zāde Şeyḫ) 298

Meḥemmed Efendi (Nālī Ḳayını) 2628, 3007, 3057, 3186, 3248, 3373, 3380
Meḥemmed Efendi (Nāṣır-zāde, Diyārbekrī) **1313**, 1539, 2136, 2156, 2158
Meḥemmed Efendi (Naṣru'llāh-zāde, 1063'de Abdü's-selām Medresesi müderrisi) **704**, 732, 835
Meḥemmed Efendi (Naṣūḥ Aġa İmāmı, Ḳasṭamonī) 2503, 3002, 3007, **3026-3027**, 3154
Meḥemmed Efendi (Naṣūḥ Paşa Ḫˇācesi) 867
Meḥemmed Efendi (Nāẓır-zāde) 438, 1814, 2538, 2626
Meḥemmed Efendi (Nāzillili, şā'ir) {Rif'atī} **1608**
Meḥemmed Efendi (Necātī-zāde, Ḳasṭamonī) 570, 645, 664, 680, 726, 727, **751-752**, 814, 831, 945, 1241, 1252, 1262, 1464, 1472, 1800, 2106
Meḥemmed Efendi (Nedīm-i Ḳadīm, 1079'da Zāl Paşa müderrisi, şā'ir) {Nedīm}869, **991-995**, 1126, 1162, 1164, 1196, 1276, 1845, 2608
Meḥemmed Efendi (Neffātī Şeyḫ, 1073'te Ḳuds ḳāḍīsi) 826, 868, 898, 936, **956**, 973, 1006, 1015, 1016, 1112, 1272, 1282, 1308, 1400, 1488
Meḥemmed Efendi (Nergisī-zāde, şā'ir, yazar, ḫaṭṭāṭ) {Nergisī} **238-241**
Meḥemmed Efendi (Nesrī, 1085'te Ḫāsekī Sulṭān Medresesi müderrisi) **1102-1103**, 1127, 1135, 1240, 1247, 2169
Meḥemmed Efendi (Nev'ī-zāde Aṭāyī'nin oğlu, 1065'te Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir) 667, 705, 740, 784, 789, **797-798**, 985, 1010, 1014, 1121, 1148, 1497
Meḥemmed Efendi (Nevreḳobī) 1099
Meḥemmed Efendi (Nigdevī, şā'ir) {Nāmī} **1744-1749**
Meḥemmed Efendi (Nigdevī, şā'ir) {Viṣālī} **624-625**, 1653
Meḥemmed Efendi (Nihālī) 869
Meḥemmed Efendi (Nişāncı Aḥmed Paşa İmāmı, Ġalaṭalı) 1812, 2918, **3027-3028**, 3158, 3281
Meḥemmed Efendi (Nişāncı Alī Paşa Tābi'i) 3115
Meḥemmed Efendi (Nişāncı-zāde Seyyid) 214, 263
Meḥemmed Efendi (Noḳṭa-zāde) 786, 928
Meḥemmed Efendi (Nu'mān Paşa İmāmı, 1126'da Muḳābeleci İbrāhīm Medresesi müderrisi) **2918**
Meḥemmed Efendi (Os̱mān-zāde, 1066'da Ḳāhire ḳāḍīsi) 499, 517, 572, 573, 629, 647, 661, 714, 734, 751, **755-756**, 802, 870, 880, 938, 945, 962, 1011, 1032, 1064, 1129, 1202, 1479, 1482, 1496
Meḥemmed Efendi (Öreke-zāde Tābi'i, Şeyḫī) 2076, 2088, 2091, 2136, 2161, **2173-2174**, 2272, 2377, 2381, 2395, 2577, 3101
Meḥemmed Efendi (Özbek Şeyḫ, Buḫaralı) **1366**
Meḥemmed Efendi (Pārsā, Gelibolılı, şā'ir) {Ṣābir} 1023, 1047, 1052, 1144, **1174-1182**, 1228,

1337, 1508, 1529, 1533, 1758, 1959, 1968, 1972, 3066
Meḥemmed Efendi (Pāydār-zāde, şā'ir) {Rāżī} **2022-2023**
Meḥemmed Efendi (Pīr, İstanbulī) 2063, **2532**, 2542, 2666, 2682
Meḥemmed Efendi (Pīrī Ḳāḍī-zāde, Burusevī) 2376, **2495-2496**, 3015
Meḥemmed Efendi (Piyāde, Ḳasṭamonılı) 218, 274, **289-290**, 382, 482, 513, 660, 669, 888
Meḥemmed Efendi (Pür-ḳalem-zāde Ḫˇācesi, Balıḳesirli) 1918, 2189, 2533, **2625-2626**, 3051
Meḥemmed Efendi (Rāşid, müverriḫ) 2172, 2674, 2692, 2702, 2960, 3030, 3031, 3118, 3157, 3184, 3257, 3259, 3363, 3364, 3370, 3381, 3396
Meḥemmed Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā Cemāl-zāde) 369
Meḥemmed Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Seyyid) 1047
Meḥemmed Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, İstanbulī) 2627, 2792, 3001, **3043-3045**, 3168, 3198, 3255, 3371
Meḥemmed Efendi (Re'īsü'l-küttāb) 823, 1442
Meḥemmed Efendi (Receb-zāde Şeyḫ) 849, 977, 1161, 1231, 1248, 1306, 1528, 1833
Meḥemmed Efendi (Receb-zāde) 214, 256, 273, 433, 478
Meḥemmed Efendi (Resūl-zāde, 1124'te Mıṣr ḳāḍīsi) 2136, 2164, 2382, 2387, 2416, 2460, 2462, 2464, 2611, 2629, 2788, 2797, 2939, **2943-2945**, 2948, 3107, 3223, 3371
Meḥemmed Efendi (Reşīd Efendi Mülāzımı) 2684
Meḥemmed Efendi (Rıfḳī, 1106'da İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir) {Rıfḳī} 869, 982, 1189, 1252, 1478, 1493, 1786, 1818, 1834, 1846, 2006, 2093, **2143-2146**, 2154, 2175, 2183, 2194, 2266, 2331, 2392, 2420, 2466, 2473, 2586, 2600, 2618, 2634, 2923, 2951, 3168
Meḥemmed Efendi (Riyāżī, şā'ir, yazar) {Riyāżī} 277, 359, 415, 438, **456-474**, 500, 501, 597, 952, 2031
Meḥemmed Efendi (Rodosī) 474, 475, 2167
Meḥemmed Efendi (Sa'dī-zāde) 727
Meḥemmed Efendi (Sādıḳ Efendi Ḳassāmı) 2463, 2575
Meḥemmed Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, Ḳassām) 2801, 3379
Meḥemmed Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde) 2672, 2954, 3180, 3202, 3269, 3379
Meḥemmed Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1064'te Fāṭıma Ḫātūn Medresesi müderrisi) **732-733**,
Meḥemmed Efendi (Ṣafvetī, 1070'de Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir) {Ṣafvetī} 718, 730, 733, 740, 799, **880-886**, 881, 928, 930, 1078, 1138, 1184, 1211, 1487, 1497, 1503
Meḥemmed Efendi (Ṣaḥḥāf, Ḳabaṣaḳal) 1102, **1134-1135**, 1189, 1810, 1831, 1832, 2092, 2162, 2618
Meḥemmed Efendi (Ṣalāḥī, 1079'da Ḥüseyn Efendi Medresesi müderrisi) **1006-1007**, 1109, 1145, 1189

Meḥemmed Efendi (Ṣāliḥ Efendi-zāde Şeyḫ, 1072'de Saḳız ḳāḍīsi) 477, 521, 635, 709, 716, 762, 778, 787, 840, 845, **846-847**, 870, 902, 1027, 1046, 1064, 1197, 1527, 1535, 1539, 1555
Meḥemmed Efendi (Ṣāliḥ İmām Dāmādı) 1988, 2218
Meḥemmed Efendi (Ṣamtī, Burusevī) 782, 955, **977-978**, 983, 1015, 1043, 1049, 1095, 1116, 1134, 1190, 1235, 1295, 1298, 1306, 1495, 1956, 1975, 2152
Meḥemmed Efendi (Ṣamtī-zāde) 2137, 2632, 2652
Meḥemmed Efendi (Ṣarı) 1117, 1154, 1545
Meḥemmed Efendi (Ṣarı Alī Efendi-zāde, 1063'te Yeñişehr ḳāḍīsi) 561, 645, 648, 676, 682, **709-710**, 783, 888, 1097, 1121, 1241, 1497
Meḥemmed Efendi (Ṣarı Ḫˇāce) 223
Meḥemmed Efendi (Ṣarı Yazıcı) 1881
Meḥemmed Efendi (Sebzī, Burusevī, şā'ir){Sebzī} 1049, 1118, **1184-1188**, 1237, 1270, 1759, 2630
Meḥemmed Efendi (Selanikī Naẓīrī-zāde, şā'ir) {Emīn} **2828**
Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir) {Baḫşī} **390**
Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir) {Mu'īn} 687, **1723**
Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir) {Naẓīrī} **1758**
Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir) {Ṭab'ī} **1635**
Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir) {Yümnī} **1785-1786**
Meḥemmed Efendi (Semendireli) 2667, 2706, 2924, 3004, 3389
Meḥemmed Efendi (Semerci-zāde, Ḳasṭamonılı) 1194, **1272-1273**, 2121, 2672, 2680
Meḥemmed Efendi (Semīn) 514, 715
Meḥemmed Efendi (Ser-maḥfil-zāde, 1046'da Filibe ḳāḍīsi) 225, **268-269**, 275, 363, 370, 416, 491, 504, 670, 743, 806, 856, 1072
Meḥemmed Efendi (Seyfī-zāde) 728
Meḥemmed Efendi (Seyrek-zāde) 1081
Meḥemmed Efendi (Seyrek-zāde, şā'ir) {Cāzim} **3155-3157**
Meḥemmed Efendi (Seyyid Alī-zāde, Seyyid, ö. 1043) 211, **215-216**, 225, 374, 379, 380, 488, 765, 1246, 2141, 2523
Meḥemmed Efendi (Ṣıdkī) 372, 426, 491, 768
Meḥemmed Efendi (Silistreli, Müfettiş) 2094, 2353, 2369, **2435-2436**, 2456, 2581, 2790, 2939, 3067, 3070, 3111, 3241, 3261
Meḥemmed Efendi (Sinob müftīsi, Şeyḫ) 1940
Meḥemmed Efendi (Sipāhī) 1158, 2966, 3171, 3175
Meḥemmed Efendi (Sivasī) 2219
Meḥemmed Efendi (Sivasī-zāde Abdü'l-bāḳī Efendi'nin yeğeni, Şeyḫ) 2724
Meḥemmed Efendi (Sivasī-zāde) 1244, 1275
Meḥemmed Efendi (Siyāhī, Burusevī) 3129, 3170, 3239, **3265-**

3266, 3398
Meḥemmed Efendi (Siyāhī, Sivasī) 2353, 2368, **2647-2649**, 2800, 2803, 2805, 2926, 2940, 2944, 3012, 3013, 3074, 3175, 3202, 3268
Meḥemmed Efendi (Ṣofyalı, şā'ir) {Vaḥīd} **1780-1782**
Meḥemmed Efendi (Ṣūfī Emīr, 1136'da Edrine ḳāḍīsi) 2652, 2797, 3074, 3198, 3224, 3252, 3256, 3261, **3270-3271**, 3374, 3375
Meḥemmed Efendi (Süleymān Aġa-zāde) 824
Meḥemmed Efendi (Süvārī-zāde, Burusevī) 2123, **2137-2138**, 2406, 2925
Meḥemmed Efendi (Şa'bān Efendi Birāder-zādesi) 833
Meḥemmed Efendi (Şa'bān-zāde, 1104'te Anaṭolı ṣadrı) 1017, 1071, 1118, 1134, 1159, 1184, 1235, 1248, 1260, 1263, 1298, 1467, 1471, 1478, 1484, 1498, 1804, 1806, 1817, 1833, 1890, 1938, **1942-1944**, 1956, 2005, 2054, 2073, 2156, 2160, 2201, 2342, 2345, 2372, 2448, 2492, 2539, 2612
Meḥemmed Efendi (Şa'rānī-zāde, 1100'de Ṣāliṣe-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi müderrisi) **1971**, 2503
Meḥemmed Efendi (Şāmī, Şeyḫ, 1137'de Ṣāniye-i Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) **3169**
Meḥemmed Efendi (Şāmī-zāde) 1267, 1763
Meḥemmed Efendi (Şānī) 264
Meḥemmed Efendi (Şāriḥ-i ***Mülteḳā***, 1103'de İstanbul ḳāḍīsi) 936, 1017, 1045, 1159, 1160, 1164, 1200, 1248, 1289, 1474, 1481, 1498, 1936, **1938-1940**, 1941, 2005, 2053, 2055, 2086, 2153, 2194, 2333, 2342, 2371, 2424, 2428, 2605, 3010
Meḥemmed Efendi (Şeh-zāde Ḫˇācesi, Merzifonlu) **982**, 1150, 1311, 2047
Meḥemmed Efendi (Şemsü'd-dīn-zāde, 1115'te Burusa ḳāḍīsi) 1931, 2010, 2011, 2090, 2100, 2113, 2123, 2124, 2142, 2187, 2270, 2273, 2342, 2348, 2350, 2399, **2432-2433**, 2446, 2452, 2470, 2497, 2517, 2604, 2634, 2672, 2680, 2786, 3140
Meḥemmed Efendi (Şer'iyyātī) 194, 2206
Meḥemmed Efendi (Şerbetci, Ḫalvetī Şeyḫi) 302, 527
Meḥemmed Efendi (Şerḥī, İstanbulī, şā'ir) {Şerḥī} 249, 265, 384, 494, 503, 573, 579, **835-836**, 892, 958, 1023
Meḥemmed Efendi (Şerīf Seyyid) 355, 412, 486
Meḥemmed Efendi (Şeyh Ali Dāmādı, Nūrbaḫşī Şeyḫi) 318
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ Īsā-zāde, Şeyḫ) 2750
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ Ya'ḳūb-zāde, Ḫalvetī Şeyḫi) **1364**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ) 313, 525, 1188, 1980, 2710, 2737, 2757
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, A'mā Kūsec) 1372, 1374, **1377**, 1980
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Baġdādī, şā'ir) {Ṣadrī} **2715**

Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Balaṭ Şeyḫi-zāde, şāʿir) {Vaḥyī} **2759-2761**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Cennet Efendi, şāʿir) {Fenāyī} 313, 1347, **1357-1358**, 2214
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Ders-i Ām Çelebi, ö. 1095) **1405-1406**, 1411, 1985
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Eşrefī) **1326-1327**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Evliyā, İmām-ı Sulṭānī) **323**, 509, 1859
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Ḳonevī, ö. 1118) **2715**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Laʿlī) 315, 2211, **2227-2228**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Müstaḳīm, şāʿir) {Müstaḳīm} 1315, **2718-2719**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, şāʿir, yazar) {Naẓmī} 307, 329, 333, 693, 830, 947, 1330, 1332, 1356, 1357, 1409, 1440, 1621, 1639, 1725, 1773, 1985, 1987, 1989, **2222-2226**, 2240, 2236, 2715, 2754
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Üsküdarī, şāʿir) {Naṣūḥī} 304, 2236, **2761-2762**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Vānī) 1236, 1248, 1313, **1411-1413**, 1432, 2208, 2332, 2359, 2430, 2488, 2578, 2685, 2945, 3282
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde, 1080'de Rūmili ṣadrı, ö. 1080) 568, 647, 672, 676, 766, 779, 908, 909, 945, **986-988**, 1020, 1035, 1062, 1098, 1138, 1142, 1148, 1149, 1203, 1224, 1284, 1459, 1461, 1462, 1463, 1464, 1466, 1499, 1514, 1551, 1553, 1554, 1801, 1807, 2107, 2112, 2296, 2965
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde, 1098'de Anaṭolı ṣadrı, ö. 1099) 815, 906, 930, 968, 970, 1043, 1059, 1112, 1137, 1153, 1183, 1212, 1306, 1309, 1315, 1318, 1319, 1470, 1473, 1480, 1483, 1494, 1552, 1794, 1796, 1803, **1805-1807**, 1887, 1933, 1943, 2153, 2191, 2372, 2386, 2474, 3011, 3032, 3066
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde'nin torunu, Şeyḫ, ö. 1110) 1797, 1971, **2111**, 2477
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Alī Efendi'nin babası, Şeyḫ) 1932
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Bālī-zāde Efendi Maḫdūmı, 1073'te Maġnisa ḳāḍīsi) 788, **859-860**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Bustān-zāde) 286, 402
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Saʿīd, Şeyḫü'l-İslām Esʿad Efendi'nin oğlu, şāʿir) {Saʿīd} 277, 287, 352, 353, 354, 357, 367, 413, 423, 439, 444, 481, 487, 511, 555, 631, 634, 648, 658, 693, 741, 745, 746, 755, 770, 789, 803, 805, 819, 831, **850-855**, 868, 878, 881, 900, 908, 924, 933, 958, 970, 977, 984, 986, 989, 991, 1001, 1004, 1033, 1047, 1048, 1063, 1064, 1095, 1115, 1126, 1137, 1160,

1197, 1203, 1211, 1229, 1238, 1245, 1246, 1251, 1293, 1305, 1456, 1699, 1783, 1798, 1828, 1845, 1924, 1992, 2075, 2080, 2105, 2165, 2168, 2182, 2466, 2623, 2679
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi İmāmı) 2139, 2173, 2188, 2204, 2272, 2274, 2339, 2442, 2486, 2573, 3162
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi'nin babası) 2170 332
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi'nin küçük oğlu) 2472
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh İmāmı, 1112'de Ḥaleb ḳāḍīsi) 2050, 2351, 2364, **2376-2377**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ḫˇāce-zāde) 220, 278, 415, 684, 725, 783, 813, 855, 931, 1000, 1108
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām İmām-ı Sulṭānī) 2405
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed Efendi Ḫışmı) 3143, 3220, 3396
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Seyyid Feyżu'llāh Efendi'nin babası)
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā mülāzımı, ḳāḍī, şā'ir) {Ṣabrī} **597-611**
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Anḳaravī) 782, 785, 839, 862, 877, 947, 961, 983, 986, 990, 1006, 1015, 1033, 1066, 1070, 1096, 1130, 1150, 1212, 1268, 1276, 1309, 1315, 1319, **1321-1324**, 1457, 1459, 1460, 1462, 1466, 1477, 1480, 1497, 1502, 1556, 1804, 1914, 1933, 1934, 1945, 2073, 2093, 2096, 2108, 2191, 2195, 2336, 2353, 2383, 2404, 2444, 2471, 2477, 2536, 2539, 2571, 2572, 2598, 2659, 2683, 2684, 2688, 2691, 2698, 2963, 2969, 2971, 2984, 2985, 3003, 3004, 3006, 3021, 3038, 3073, 3129, 3131, 3144, 3171, 3182, 3229, 3239, 3240, 3247, 3254
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bahāyī Efendi, şā'ir) {Bahāyī} 221, 243, 256, 267, 271, 361, 364, 365, 415, 430, 497, 555, 556, 557, 559, 562, 571, 627, 630, 648, 658, 670, 673, 687, **690-704**, 722, 725, 738, 739, 743, 763, 770, 779, 851, 908, 923, 960, 966, 1001, 1020, 1025, 1064, 1073, 1136, 1188, 1256, 1456, 1786, 1831, 1841, 1938, 1949, 1956, 1959, 1973, 2141, 2152, 2159, 2184, 2193, 2396, 2432, 2486, 2497, 2521, 2679
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Cānbolād-zāde İmāmı, Kiẕbī) 1926, 2251, 2360, 2472, 2476, 2481, 2510, 2533, 2681, 2813, 2822, 2939, 2950, 2960, 3002, 3042, 3106, 3128, 3176, 3190, 3193, 3196, 3204, **3231-3235**, 3240, 3249, 3269, 3398, 3403
Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Debbāġ-zāde) 845, 937, 942, 955, 978, 1026, 1053, 1095, 1152, 1160, 1190, 1227, 1229,

1231, 1269, 1294, 1306, 1310, 1444, 1457, 1460, 1462, 1467, 1474, 1483, 1793, 1802, 1804, 1805, 1815, 1818, 1887, 1895, 1896, 1922, 1930, 1934, 1939, 1941, 2014, 2084, 2095, 2097, 2108, 2115, 2125, 2137, 2152, 2164, 2174, **2189-2193**, 2195, 2199, 2281, 2287, 2334, 2342, 2373, 2384, 2421, 2447, 2489, 2491, 2506, 2578, 2630, 2667, 2706, 2718, 2752, 2944, 2945, 2950, 2997, 3010, 3024, 3026, 3030, 3052, 3161, 3174, 3191, 3201, 3208, 3218, 3233, 3243, 3247, 3251, 3259

Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ebū Sa'īd Meḥemmed Efendi'nin amcası) 691, 850

Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Esīrī, Burusevī Efendi) 764, 797, 818, 830, 832, 841, 843, 847, 896, 909, 924, 987, 1020, 1021, 1029, 1044, 1098, 1100, 1108, 1153, **1201-1204**, 1242, 1270, 1297, 1314, 1457, 1461, 1464, 1479, 1489, 1803, 1808, 1925, 1931, 2073, 2079, 2135, 2374, 2376, 2461, 2499

Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣun'ī-zāde) 266, 476, 502, 562, 565, 637, 653, 654, 689, 707, 709, 717, 727, 735, 745, 759, 763, 786, 814, **895-897**, 909, 1029, 1063, 1073, 1078, 1098, 1108, 1130, 1203, 1224, 1269, 1457, 1458, 1461, 1463, 1551, 1553, 1925, 2201, 2361, 2672

Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ, İstanbulī) 2757, **3285-3286**

Meḥemmed Efendi (Şeyḫ-zāde) 522, 655, 660, 684, 685, 689, 723, 726, 727, 750, 817, 832, 895, 1001, 1062, 1499, 3123

Meḥemmed Efendi (Şiblī-zāde) 2964, 3038, 3181, 3265

Meḥemmed Efendi (Şikārī-zāde, Şeyḫ) 2453, 2584, 2602, 2640, 2922, 3029, 3194, 3253, 3270, 3379, 3383

Meḥemmed Efendi (Ṭabīb) 3026

Meḥemmed Efendi (Ṭarsusī, 1066'da Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) **762**, 847, 961, 1051, 1161, 1521, 1540

Meḥemmed Efendi (Ṭaş) 456, 1027

Meḥemmed Efendi (Ṭaşcı-zāde Şeyḫ, Naḳşī Şeyḫi) 298

Meḥemmed Efendi (Tatar Efendi Dāmādı, Kanḳırılı) 2630, 3190, 3196, **3219-3221**

Meḥemmed Efendi (Tatar Ḫˇāce, 1126'da Belġrad ḳāḍīsi) **2666**

Meḥemmed Efendi (Ṭavlabaşı-zāde) 3321

Meḥemmed Efendi (Tefsīrī, Ayntābī, ö. 1111) **2124-2125**, 3031

Meḥemmed Efendi (Tefsīrī, İstanbulī, ö. 1077) 922, **933-934**, 2679

Meḥemmed Efendi (Tersāne-emīni Bosnevī) 3349

Meḥemmed Efendi (Tevfīḳī) 2539

Meḥemmed Efendi (Tevfīḳī-zāde, 1115'te Rūmili ṣadrı) 1013, 1048, 1126, 1151, 1158, 1165, 1239, 1240, 1258, 1285, 1311, 1481, 1492, 1889, 1947, 2006, 2060, 2074, 2153, 2162, 2194,

2202, 2251, 2265, 2339, 2400, 2424, 2439, **2466-2468**, 2474, 2498, 2601, 2646, 2673, 2700, 2777, 2920, 3010, 3097
Meḥemmed Efendi (Tevḳī'ī-zāde) 2076
Meḥemmed Efendi (Teẕkireci Alī Efendi-zāde, 1095'te Tevḳī'ī Ca'fer Çelebi Medresesi müderrisi) 1279, **1286**, 1302, 1804, 3222
Meḥemmed Efendi (Teẕkireci) 634, 711, 712, 834, 867, 980, 1183, 1191, 1199, 1230, 1295, 1307, 2096, 2443, 2786, 2792, 3242
Meḥemmed Efendi (Teẕkireci, Begbāzārī) **2621-2622**
Meḥemmed Efendi (Teẕkireci-zāde) 3007
Meḥemmed Efendi (Tırḫalalı, şā'ir) {Naẓīf} **2044-2045**
Meḥemmed Efendi (Ṭırnovalı) 3052
Meḥemmed Efendi (Ṭoḳuz) 319
Meḥemmed Efendi (Ṭoḳuz-zāde Şeyḫī) 227, 273, 291, 506
Meḥemmed Efendi (Ṭop-ḫāneli, Kerīm-zāde, Şeyḫ) 2016, 2053, 2055, 2286, 2288, **2351-2352**, 2356, 2484, 2533, 2596, 2817
Meḥemmed Efendi (Ṭosyalı, 1083'te Ḥaleb ḳāḍīsi, ö. 1084) 936, 955, 1044, **1058**, 1104, 1134, 1150, 1152, 1172, 1235, 1248, 1492, 1501, 1796, 1939, 2190
Meḥemmed Efendi (Ṭrabzonī) 216
Meḥemmed Efendi (Ṭrabzonī, 1112'de Sulṭāniyye Medresesi müderrisi) 1853, 1894, 1929, 1938, 1958, 2100, 2150, 2278, 2441, 2451, 2464, 2487, 2496, 2501, 2619, **2644-2645**, 2646, 2919, 2928, 3143
Meḥemmed Efendi (Ṭrabzonī-zāde, 1120'de Ḫusrev Paşa Medresei müderrisi) **2477**
Meḥemmed Efendi (Ṭursun-zāde) 289, 382
Meḥemmed Efendi (Turşucı-zāde, 1136'da Ṣāniye-i Nişāncı Paşa Medresesi müderrisi) **3228**
Meḥemmed Efendi (Uşşāḳī, 1125'te Eyyühüm Medresesi müderrisi) 2706, **2921**, 2980, 3178
Meḥemmed Efendi (Uzun Alī Efendi-zāde, 1118'de Ṣaḥn müderrisi) **2465-2466**, 2984, 3159
Meḥemmed Efendi (Üçbaş İmāmı, Ḫalvetī Şeyḫi) 303
Meḥemmed Efendi (Üftāde Şeyḫ) 1396
Meḥemmed Efendi (Üftāde-zāde, Şeyḫ) **2214-2215**
Meḥemmed Efendi (Ümmī Sinān ḫalīfesi, Şeyḫ) 483
Meḥemmed Efendi (Ümmī Sinān-zāde) 227, 263
Meḥemmed Efendi (Üns-zāde) 3192
Meḥemmed Efendi (Üskübī, ö. 1040) **209**, 728
Meḥemmed Efendi (Üsküdarī Nālī) 1357
Meḥemmed Efendi (Üsküdarī) 1259, 1304, 1526, 2521
Meḥemmed Efendi (Üsküdarī, Ḫaffāf-zāde) **3262-3263**
Meḥemmed Efendi (Üsṭüvānī, Şeyḫ) 1344, 1347, **1352-1353**
Meḥemmed Efendi (Vālide Sulṭān Ketḫudāsı İmāmı, Kūsec, Ḳırımī) 2656, **3130**

Meḥemmed Efendi (Vālide Sulṭān Ketḫudāsı Muṣṭafā Efendi-zāde) 2970
Meḥemmed Efendi (Vālide Sulṭān Ketḫudāsı-zāde) 3193
Meḥemmed Efendi (Vānī Ḥafīdi) 2421, 2977, 2986, 2997
Meḥemmed Efendi (Vānī, 1062'de Baġdād ḳāḍīsi, ö. 1066) 490, 572, 577, 672, 735, **748-749**, 789, 870, 893, 922, 1108, 1509, 1518
Meḥemmed Efendi (Vānī, şā'ir) {İzzī} **2037**
Meḥemmed Efendi (Vardarī Şeyḫ-zāde, 1050 Burusa ḳāḍīsi, şā'ir) 208, 243, 288, 366, 477, **483-486**, 497, 514, 560, 2072, 1975,
Meḥemmed Efendi (Vardarī Şeyḫ-zāde, 1118'de Süleymāniyye müderrisi, 1130'da Edrine ḳāḍīsi) 2420, 2437, 2442, 2515, 2583, 2596, 2615, 2632, 2648, 2786, 2789, 2793, 2804, 2920, 2956, 2989, 2999, 3001, 3013, 3022, 3027, 3067, 3070, 3099, 3107, 3110, 3128, 3141, 3142, 3163, 3202, 3210, 3224, 3231, 3262, 3268, 3373, 3374
Meḥemmed Efendi (Vardarī, şā'ir) {Beyāżī} **390-391**
Meḥemmed Efendi (Vāṣıf, 1133'te Ṣaḥn müderrisi, şā'ir) {Vāṣıf}**3118-3119**, 3215
Meḥemmed Efendi (Velī Dede-zāde, Gülşenī Şeyḫi) 315, 1856
Meḥemmed Efendi (Viṣālī-zāde, şā'ir, ö. 1068) {Ārif} **1652-1653**
Meḥemmed Efendi (Vişne-zāde, Şeyḫ, şā'ir, ṣadr-ı Rūm) {İzzetī} 706, 724,730, 735, 789, 841, 899, 906, 962, 968, 988, 1021, 1027, 1063, 1064, 1065, 1082, 1105, 1129, 1140, **1211-1222**, 1228, 1242, 1257, 1258, 1308, 1309, 1322, 1459, 1462, 1465, 1476, 1479, 1482, 1805, 1806, 1850, 1963, 2073, 2088, 2106, 2164, 2372, 3241
Meḥemmed Efendi (Vizevī, Mektūbī) **3191-3192**, 3258
Meḥemmed Efendi (Ya'ḳūb-zāde, Şeyḫ) 528, 2736
Meḥemmed Efendi (Yaġlıḳcı-zāde, İstanbulī) 2193, 2455, 2594, 2983, 3006, **3040-3042**, 3111, 3200, 3255, 3383
Meḥemmed Efendi (Yaḥyā Efendi-zāde) 1974, 2091, 2470, 2471, 2495, 2656, 2659, 2784, 2786, 2795, 2954, 3012, 3137, 3176, 3223
Meḥemmed Efendi (Yaḥyā Paşa-zāde, 1056'da Eyyūb ḳāḍīsi, şā'ir) {Nuṭḳī} 212, 572, **628-629**, 630, 653, 661, 674, 753, 833, 908
Meḥemmed Efendi (Yāverī-zāde, Ispartalı) {Ḳābilī} **236-238**, 366, 242, 368, 483, 507, 514, 692, 715, 838
Meḥemmed Efendi (Yavuz-zāde Seyyid) 262
Meḥemmed Efendi (Yeñibāġçeli Celeb, Şeyḫ) **2216-2217**
Meḥemmed Efendi (Yeñibāġçeli Çelebi, Şeyḫ) 2214, 2222, 2235, 2724, 2726, **2753-2754**, 3285
Meḥemmed Efendi (Yeñişehrli Mü'min-zāde) 1071, 1087, 1290
Meḥemmed Efendi (Yümnī, Mektūbī, Şeyḫ-zāde) 3179, 3191, 3197

Meḥemmed Efendi (Żaʿīfī-zāde) 421
Meḥemmed Efendi (Zehrimār-zāde, şāʿir) {Rıżā} 726, **1602-1607**
Meḥemmed Efendi (Zekeriyyā-zāde) 291, 456
Meḥemmed Efendi (Zeyniyye Şeyḫi Kemālü'd-dīn Efendi'nin babası, Şeyḫ) 1362
Meḥemmed Efendi (Zeyniyye Şeyḫi Kemālü'd-dīn Efendi'nin oğlu, Şeyḫ) 1363
Meḥemmed Efendi (Zeyniyye Şeyḫi Meḥemmed Efendi'nin oğlu, Şeyḫ) 1402
Meḥemmed Efendi (Zeyniyye Şeyhi) 308
Meḥemmed Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Burusevī, ö. 1091)**1402**
Meḥemmed Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Ḳāḍī, ö. 1040) **319**
Meḥemmed Efendi (Zeynü'd-dīn Ḫıṣmı, Baġdādī) **1107**, 2511
Meḥemmed Efendi (Ẕü'l-fiḳār Paşa-zāde, 1113'te Maġnisa ḳāḍīsi) 1964, 2282, 2356, 2366, **2393-2394**, 2429, 2480, 2622, 2804, 2948, 3101
Meḥemmed Emīn Efendi 1110, 2273, 2614, 2682, 2802, 2805, 3251
Meḥemmed Emīn Efendi (Abdü'l-hādī Efendi-zāde) 2689, 3239, 3400, 3404
Meḥemmed Emīn Efendi (Bolevī-zāde es-Seyyid) 2652, 2799, 2929, 2940, 3008, 3040, 3043, 3062, 3099, 3127, 3142, 3151, 3198, , 3245, 3249, 3250, 3372, 3376
Meḥemmed Emīn Efendi (Çeşmī-zāde, 1100'de Ṣaḥn müderrisi) 1302, 1804, 1929, **1954-1955**, 2103, 2494, 2655, 2680, 3174
Meḥemmed Emīn Efendi (Edrineli, Caʿfer-zāde) 2682, 2687, 2693, **2703-2704**, 2811, 2818, 2820, 2953, 2960, 2992, 3025, 3120, 3393, 3399, 3401
Meḥemmed Emīn Efendi (Evliyā Efendi-zāde, 1113'te Abdu'llāh Aġa Medresesi müderrisi) **2340**
Meḥemmed Emīn Efendi (Fetḥiyyeli, 1123'te Mekke ḳāḍīsi) 1302, 2339, 2433, 2439, 2454, **2516-2518**, 2531, 2673, 2680, 2784, 2786, 3204
Meḥemmed Emīn Efendi (Ḫalīl Efendi-zāde) 3158
Meḥemmed Emīn Efendi (Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde, 1127'de Pirinçci Sinān Medresesi müderrisi) **2656**
Meḥemmed Emīn Efendi (Şirevī Maḥmūd-zāde, 1099'da Fuḍayliyye Medresesi müderrisi) 1271, 1799, **1848-1849**, 1953, 2381, 2577, 2649
Meḥemmed Emīn Efendi (İstanbulī, şāʿir, ö. 1106) {Yümnī} **2331**
Meḥemmed Emīn Efendi (Kebeci-zāde, Edrineli) **3225-3226**
Meḥemmed Emīn Efendi (Maḍrūb-zāde) 2685, 3238
Meḥemmed Emīn Efendi (Naḳşī Şeyḫi) 298
Meḥemmed Emīn Efendi (Rodosī-zāde, 1112'de Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīsi müderrisi) 2126, **2167-2168**, 2173, 2427, 2458, 2494, 2596, 2667, 2988, 3056, 3267

Meḥemmed Emīn Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde) 274, 487, 733, 752, 828, 916, 933, 971, 11641250,
Meḥemmed Emīn Efendi (Saḳızlı Şeyḫ İlyās-zāde) 2714
Meḥemmed Emīn Efendi (Sāriḳu'l-baḥr Ḥüseyn Efendi-zāde, 1122'de Yeñişehr ḳāḍīsi) 2066, 2088, 2118, 2167, 2200, 2371, 2381, 2446, 2494, **2649-2651**, 2664, 2790, 2792, 2795, 2796, 2949, 3013, 3106, 3222, 3255
Meḥemmed Emīn Efendi (Sivasī-zāde, 1116'da Eyyūb ḳāḍīsi) 1068, 1127, 1144, 1155, 1168, 1270, 1511, 1520, 1529, 1533, 1557, 1796, 1821, 1831, 1838, 1896, 1901, 1945, 1949, 1963, 2014, 2086, 2115, 2281, 2365, 2378, 2394, **2428-2430**, 2440, 2459, 2473, 2646, 2691, 2700, 2804, 3019
Meḥemmed Emīn Efendi (Şeyḫ) 1862
Meḥemmed Emīn Efendi (Tevfīḳī-zāde, ö. 1043) 271, 656, **214-215**, 363, 369, 376, 425, 477, 928
Meḥemmed Emīn Efendi (Ṭosyevī Efendi-zāde, şā'ir) {Sa'dī} **3115-3117**
Meḥemmed Emīn Efendi (Vānī Ḥafīdi, 1131'de Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi) **2945-2946**
Meḥemmed Emīn Lārī 1281
Meḥemmed Es'ad Efendi 3028, 3191
Meḥemmed Es'ad Efendi (Anḳaravī, Anaṭolı ṣadrı) 243, 250, 279, 281, 365, 416, 419, 420, 429, 492, 561, 563, 564, 654, 656, 715, 726, 745, **749-750**, 787, 810, 814, 856, 896, 945, 1029, 1098, 1204, 1234, 1317, 1461, 1463, 1553
Meḥemmed Es'ad Efendi (Mīrzā-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi'niin dāmādı) 3384
Meḥemmed Eşrefī (Şeyḫ) 1326
Meḥemmed Faḫrī Efendi (Beşiktaşī, 1085'te Ḳonya ḳāḍīsi) 848, 866, 941, 1060, 1067, **1132-1133**, 1227, 1538, 1543, 1544, 1550, 1793
Meḥemmed Faḫrī Efendi (Şer'iyyātī) 1948
Meḥemmed Giray 385, 545, 547, 580, 591, 1557
Meḥemmed Ḫalīfe (nişāncı) 3338
Meḥemmed Ḥamdī Efendi (1054'te Baġdād ḳāḍīsi, Ḳara Çelebi-zāde Abdü'l-azīz dāmādı, şā'ir) {Ḥamdī} 281, 478, **482-483**, 570, 574, 650, 656, 683, 734, 743, 888, 1020, 1081, 1202
Meḥemmed Ḥanefī (Ḳarabāġī) 1236
Meḥemmed Ḥanefī, bk. Ḥanefī Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Naḫcivānlı)
Meḥemmed Ḫān-ı Rābi', bk. Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi' (19. Osmānlı pādişāhı, Meḥemmed Ḫān-ı Rābi', IV. Meḥemmed, şā'ir)
Meḥemmed Hāşim Efendi 975, 1083, 1172, 1222, 1239, 1312, 2182, 2473
Meḥemmed Ḥilmī, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, Ḥilmī)
Meḥemmed Ḳāḍī (Ḫˇāce, Naḳşī Şeyḫi) 299

Meḥemmed Kāḍī Burusevī (Zeyniyye Şeyḫi) 308
Meḥemmed Ḳadrī Efendi (İmām-zāde, 1082'de Yeñişehr ḳāḍīsi) 997, 1000, 1004, 1009, **1070-1071**, 1087, 1118, 1144, 1152, 1298, 1498, 1942, 1952
Meḥemmed Ḳulı (Acem elçisi) 1421
Meḥemmed Muḳīm Efendi (Rodosī) 2463
Meḥemmed Muḳīm Efendi (Şāriḥ-i ***Mültekā***-zāde) 3042
Meḥemmed Murād Efendi (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Meḥemmed Murād Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Keşmirli, Muḳ'ad) 2380, 2529, 2717, **3272-3275**
Meḥemmed Müstaḳīm Efendi 2160, 2272, 2789, 3102
Meḥemmed Necīb Efendi (1115'te Maġnisa ḳāḍīsi, şā'ir) {Necīb}1797, 2014, 2281, 2282, 2343, 2365, **2396-2397**, 2441, 2456, 2490, 2613, 2682, 2808, 3048, 3210, 3266
Meḥemmed Ni'metu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde) 3038, 3158, 3186, 3234, 3264, 3397, 3398, 3400
Meḥemmed Nūrü'd-dīn Efendi (Dürrī Efendi-zāde, Mīrzā Muṣṭafā mülāzımı) **2993-2994**
Meḥemmed Paşa 350, 2254
Meḥemmed Paşa (Abaza) 208, 325, 336, 337, 341, 351
Meḥemmed Paşa (Aġrıbozlı) 2767
Meḥemmed Paşa (Arnavud) 73
Meḥemmed Paşa (Aşcı) 2291, 2773, 2823, 2824, 3298, 3320, 3321
Meḥemmed Paşa (Baltacı, Ṣadr-ı a'ẓam) 2575, **2769**, 2770, **2771**, 2772, 2773, 2774, 2823, 2868, 3299, 3301, 3304, 3307, 3315, 3351
Meḥemmed Paşa (Beglerbegi) 822
Meḥemmed Paşa (Biber) 336
Meḥemmed Paşa (Boġazlıyanlıoġlı) 3356, 3359
Meḥemmed Paşa (Boynıegri, Ṣadr-ı a'ẓam) 746, 852, 1426, **1451-1452**, 1833
Meḥemmed Paşa (Boynıyaralı) 1424
Meḥemmed Paşa (Cānum Ḫ̆āce) 3325, 3327, 3339
Meḥemmed Paşa (Cidde vālīsi) 3364
Meḥemmed Paşa (Cüvānḳapucıbaşı, Sulṭān-zāde, Ṣadr-ı a'ẓam) 387, 541, 545, 546, **553**, 554, 581, 689, 939, 1014, 1349
Meḥemmed Paşa (Çāvuş-zāde) 1446, 1558
Meḥemmed Paşa (Çelebi) 2772, 2774, 2826, 3313, 3316, 3322
Meḥemmed Paşa (Çerkes) 336, 337, 349, 2768, 3296, 3298, 3302, 3305, 3307, 3318, 3320, 3322, 3325, 3326, 3327, 3333
Meḥemmed Paşa (Dāmād) 3325, 3338, 3357
Meḥemmed Paşa (Defterdār Dāmād) 3314, 3318, 3338, 3339
Meḥemmed Paşa (Defterdār, şā'ir) {Mevcī} **624**
Meḥemmed Paşa (Dervīş, Ṣadr-ı a'ẓam) 730, 746, 1424, **1448-1449**, 1558, 3325
Meḥemmed Paşa (Destārī) 2255
Meḥemmed Paşa (Elmās, Ṣadr-ı a'ẓam) 2070, 2076, 2155, 2170, **2255**, 2256, 2356, 2766, 3229, 3244

Meḥemmed Paşa (Elmās, Tevḳī'ī) 2241
Meḥemmed Paşa (Erzenü'r-rūm vālīsi) 3341
Meḥemmed Paşa (Fındıḳ) 2948
Meḥemmed Paşa (Gedik) 1878, 1879
Meḥemmed Paşa (Gelibolılı, şā'ir) {Baḥrī} **2294**
Meḥemmed Paşa (Gürci, Ṣadr-ı a'ẓam) 336, 337, 351, **1447-1448**, 1621
Meḥemmed Paşa (Ḥālıcı-zāde) 1425
Meḥemmed Paşa (Ḫarmūş) 1881, 2513
Meḥemmed Paşa (Ḫāṣekī) 1426, 1559
Meḥemmed Paşa (Ḥaydar Aġa-zāde) 582, 1557
Meḥemmed Paşa (İmād-zāde) 581
Meḥemmed Paşa (İsmā'īl Paşa-zāde) 3353
Meḥemmed Paşa (İstanbul ḳā'im-maḳāmı) 3328, 3330, 3331
Meḥemmed Paşa (Ḳapucıbaşı-zāde) 689
Meḥemmed Paşa (Ḳapudan Ṭopal) 1427
Meḥemmed Paşa (Kapudan-ı Deryā Aşcı) 3296
Meḥemmed Paşa (Kapudan-ı Deryā Baltacı) 3299
Meḥemmed Paşa (Kapudan-ı Deryā) 3311, 3313
Meḥemmed Paşa (Ḳara) 2291, 2768, 2771, 2824, 2836, 3222, 3298, 3307, 3314, 3320, 3323, 3325, 3340, 3345
Meḥemmed Paşa (Ḳaraman begler-begisi) 544
Meḥemmed Paşa (Kemān-keş) 3061
Meḥemmed Paşa (Ketḫudā) 2767
Meḥemmed Paşa (Köprili, Ṣadr-ı a'ẓam) 939, 956, 1086, 1169, 1205, 1276, 1426, 1427, 1430, **1452**, 1454, 1562, 1763, 1886, 1921, 1926, 1956, 2000, 2256, 3149, 3280
Meḥemmed Paşa (Kürd Bayramoġlı) 2250, 3296, 3299, 3313
Meḥemmed Paşa (Mermer) 2766
Meḥemmed Paşa (Mıṣr vālīsi) 3357, 3361, 3362, 3363
Meḥemmed Paşa (Mīrü'l-ḥāc) 2246
Meḥemmed Paşa (Nişāncı, Ṣadr-ı a'ẓam, Ḳayşeriyyeli) 1158, **2775**, 3341
Meḥemmed Paşa (Rāmī, Ṣadr-ı a'ẓam, şā'ir) {Rāmī} 2244, 2249, **2260-2264**, 2766, 2825, 2836, 3297, 3299, 3302, 3303
Meḥemmed Paşa (Rikāb Ḳā'im-maḳāmı) 3330
Meḥemmed Paşa (Rüşvān-zāde Seyyid) 3362
Meḥemmed Paşa (Ṣadr-ı A'ẓam, Nişāncı) 3341, 3343
Meḥemmed Paşa (Ṣadr-ı A'ẓam) 343, 548, 550, 628, 3311, 3312, 3313, 3341, 3405, 3352
Meḥemmed Paşa (Ṣarı Alī Paşa-zāde, Defterdār Begefendi, şā'ir) {Muḫlişī} **1916**, 2383
Meḥemmed Paşa (Serdār) 343, 546, 549, 3313
Meḥemmed Paşa (Seyyidī-zāde) 1455, 1559
Meḥemmed Paşa (Silaḥdār) 3366
Meḥemmed Paşa (Ṣūfī, Ṣadr-ı a'ẓam) 554, **1445-1446**, 1449, 1546, 1616, 2940

Meḥemmed Paşa (Şeh-süvār -zāde Ġāzī) 3305
Meḥemmed Paşa (Şeh-süvār -zāde) 3308, 3322, 3336
Meḥemmed Paşa (Şeh-süvār-zāde, şā'ir) {Ġāzī} 1560, **1664-1665**
Meḥemmed Paşa (Ṭabanıyaṣṣı, Ṣadr-ı a'ẓam) 340, **349-350**, 386, 791, 922, 923, 1349, 1448
Meḥemmed Paşa (Ṭayyar, Ṣadr-ı a'ẓam) 339, 344, **351-352**, 552, 1447, 1449
Meḥemmed Paşa (Teberdār) 3302
Meḥemmed Paşa (Ṭopal) 1558
Meḥemmed Paşa (Vālide Sulṭān Ketḫudāsı) 3130, 3334, 3338, 3355, 3426
Meḥemmed Paşa (Varat muḥāfıẓı) 1877
Meḥemmed Paşa (Vezīr) 3361
Meḥemmed Paşa (Yumaḳ) 1995
Meḥemmed Paşa Cāmi'-i Şerīfi 306, 1414, 2215, 2235, 2452, 2513, 2754
Meḥemmed Paşa Dārü'l-ḥadīṯi 785, 2940
Meḥemmed Paşa Ḫānı 552
Meḥemmed Paşa Medrese-i Ṯāniyesi 2654, 2701, 3145, 3169, 3171, 3249
Meḥemmed Paşa Medresesi 419, 421, 633, 647, 649, 664, 704, 713, 717, 732, 753, 790, 793, 799, 802, 829, 844, 861, 868, 948, 963, 990, 997, 1031, 1048, 1071, 1084, 1104, 1110, 1114, 1119, 1139, 1193, 1225, 1254, 1260, 1790, 1807, 1831, 1833, 1838, 1965, 1967, 1975, 2053, 2064, 2085, 2104, 2126, 2173, 2193, 2395, 2423, 2438, 2442, 2460, 2462, 2501, 2611, 2669, 2806, 2809, 2923, 2944, 2961, 2984, 2986, 2987, 2998, 3038, 3040, 3116, 3131, 3146, 3151, 3192, 3244, 3254, 3382, 3385, 3391, 3400, 3421
Meḥemmed Paşa Medresesi (Belġrad'da) 946
Meḥemmed Paşa Medresesi (Berġos'da) 222, 418, 496, 515
Meḥemmed Paşa Medresesi (Ḳadırġa Limanı'nda) 218, 251, 254, 418, 421, 496, 515, 633, 647, 649, 664, 713, 717, 732, 753, 790, 793, 799, 802, 844, 868, 948, 997, 1021, 1022, 1031, 1048, 1071, 1084, 1104, 1139, 1193, 1225, 1239, 1260, 1807, 1833, 1838, 1967, 2064, 2104, 2126, 2423, 2438, 2442, 2460, 2501, 2513, 2669, 2711, 2740, , 2806, 2944, 2961, 2984, 2986, 2987, 3146, 3151, 3244, 3382, 3385
Meḥemmed Paşa Zāviyesi 2236, 2711, 2753
Meḥemmed Ramażān Efendi (Şa'rānī-zāde, 1103'te Burusa ḳāḍīsi) 1149, 1254, 1499, 1789, 1837, 1841, 1851, 1892, 1925, **1951-1952**, 1969, 2007, 2066, 2379, 2392, 2618, 2663
Meḥemmed Refī' Efendi (Kātib-zāde) 2993
Meḥemmed Refī' Efendi (Nefes-zāde, 1130'da Vānī Efendi Medresesi müderrisi, şā'ir) {Refī'} **2935-2936**, 2982
Meḥemmed Refī' Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebe-zāde Maḫdūmı, 1109'da Ṣāliṣe-i Yaḥyā Efendi Medresesi müderrisi) **2151-2152**

Meḥemmed Reşīd Efendi (Resūl Efendi Birāder-zādesi, Ḳasṭamonılı, şāʿir) {Reşīd} **1223**, 2185
Meḥemmed Reşīd Efendi (Ṣamtī-zāde) 2361, 2389, 2801, 2942, 3060, 3132, 3164, 3200, 3246, 3386
Meḥemmed Reşīd Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Saʿīd-zāde Maḫdūmı, 1098'de Süleymāniyye müderrisi) {Reşīd} **1788-1790**, 2141, 2436, 2445, 3199
Meḥemmed Rıżā Efendi (Vānī-zāde, 1114'te Çendḳk Medresesi müderrisi) 2376, **2430**
Meḥemmed Ruḳıyye (Ḫalvetī Şeyḫi) 305
Meḥemmed Saʿdī Efendi (Ḥāfıẓ-zāde, 1102'de Ḫusrev Ketḫudā Medresesi müderrisi, şāʿir) {Saʿdī} **1953-1954**, 2167, 2387, 2396
Meḥemmed Saʿdī Efendi (İmām-zāde, 1086'da Filibe ḳāḍīsi) 778, 812, 859, 890, 916, 920, 932, 984, 997, 1016, 1034, 1114, 1145, 1175, **1227-1228**, 1278, 1298, 1319, 1508, 1510, 1513, 1517, 2073, 2342
Meḥemmed Saʿdü'd-dīn Efendi (Esʿad-zāde, Kāşif, şāʿir) {Kāşif} 1010, 1319, 1975, **2126-2133**, 2176, 2415, 2438, 2944
Meḥemmed Saʿdü'd-dīn Efendi (Ḥāfıẓ-zāde, Seyyid) 2580
Meḥemmed Saʿīd Efendi (Ḫalīl Efendi-zāde) 2972, 2979, 2980, 3041,3110, 3243, 3248, 3255, 3262, 3263, 3376, 3384
Meḥemmed Saʿīd Efendi 3321
Meḥemmed Saʿīd Efendi (Çeşmī-zāde) 2659, 3169, 3259
Meḥemmed Saʿīd Efendi (Esʿad-zāde Seyyid) 712, 731, 789, 813, 1045, 1053, 1075, 1078, 1111, 1140, 1170, 1228, 1232, 1266, 1268, 1315, 1322, 1466, 1468, 1469, 1480, 1805, 1806, 1933, 1947, 1971, 2067, 2068, 2081, 2107, 2126, 2167, 2334, 2401
Meḥemmed Saʿīd Efendi (Ḳabaḳulaḳ-zāde, 1125'te Edrine ḳāḍīsi) 2120, 2336, 2387, 2416, 2479, 2573, 2581, **2628-2629**, 2785, 2799, 2988, 3001, 3033, 3067, 3070, 3267
Meḥemmed Saʿīd Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Esʿad-zāde, şāʿir) {Saʿīd} 1204, 1273, **1317-1320**, 1552, 1953, 1965, 2072, 2091, 2148, 2344, 2404, 3144
Meḥemmed Saʿīd Efendi (Şaḥḥāf Şeyḫ-zāde) 3116, 3118, 3196
Meḥemmed Saʿīd Efendi (Şeyḫü'l-İslām İsmāʿīl Efendi maḫdūmı) 2620, 2973, 3025, 3134, 3215, 3220, 3386
Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi 275, 2631
Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Abdü'l-ḥalīm-zāde) 2432
Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Anṭāḳıyyeli İmāmı) 2807, 2809, 3185, 3209
Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Ebu's-suʿūd-zāde Meḥemmed'in oğlu, 1077'de İstanbul ḳāḍīsi, şāʿir) {Ṣādıḳ} 655, 663, 668, 730, 779, 814, 841, 847, 930, 945, 953, 1011, **1026-1028**, 1051, 1062, 1067, 1140, 1172, 1173, 1183, 1212, 1265, 1466, 1473, 1479, 1490, 1500, 1547, 2386
Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (İs-

mā'īl-zāde, 1126'da Ḫānḳāh Medresesi müderrisi) 2422, 2596, 2602, 2612, 2973, **3006-3007**, 3027, 3373
Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Maġnisa ḳāḍīsi) 228
Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Ṣıdkī) 375
Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣadrü'd-dīn-zāde, şā'ir) {Ṣādıḳ} 1172, 1208, 1258, 1270, 1304, 1481, 1492, 1807, 1821, 1832, 1844, 1890, 1924, 1946, 1962, 2004, 2005, 2008, 2068, 2081, 2082, 2097, 2108, 2114, 2136, 2144, 2162, 2172, 2182, 2202, 2264, 2342, 2343, 2348, 2357, 2373, 2415, 2424, 2462, 2467, **2473-2476**, 2493, 2519, 2526, 2575, 2587, 2605, 2606, 2619, 2666, 2718, 2777, 2807, 2808, 2983, 2994, 3012, 3045, 3056, 3106, 3157, 3160, 3233, 3234, 3302, 3303
Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫ-zāde Maḫdūmı, 1068'de Ḫabbāziyye Medresesi müderrisi, şā'ir) {Ṣādıḳ} **767-768**, 1158
Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Ṭop-ḫāneli Abdü'l-kerīm-zāde) 2698, 3182, 3239
Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Türkmān-zāde, 1136'da İvaż Paşa Medresesi müderrisi) 3129, **3170-3171**, 3181, 3265
Meḥemmed Ṣadrü'd-dīn Efendi (Uşşāḳī-zāde es-Seyyid) 2152, 2572, 3021, 3172, 3213, 3248, 3381
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi 849
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Abdü'l-ḥalīm-zāde, 1109'da Ġalaṭa ḳāḍīsi) 1250, 1837, 1842, 1957, 1973, 2011, 2142, 2188, **2198-2199**, 2274, 2276, 2363, 2445, 2454, 2507, 2951, 2958, 3204
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Abdü'l-muṭṭalib-zāde) 1288, 2516
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Burusevī Ḳāḍī-zāde) 2631
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Çeşmī-zāde, 1087'de İstanbul ḳāḍīsi) 708, 777, 862, 942, 959, 1042, 1066, 1078, 1112, **1141-1143**, 1148, 1232, 1295, 1306, 1322, 1467, 1470, 1491, 1501, 1806, 1826, 1954, 2056
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Debbāġ-zāde) 2497, 2924, 2995, 3031, 3257, 3382
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (İsḥāḳ-zāde Ẓuhūrī, şā'ir) {Ẓuhūrī} 843, 877, 917, 918, 977, 1008, 1033, **1035-1040**, 1042, 1057, 1069, 1078, 1084, 1195, 1306, 1308, 1480, 1497, 1501, 1826, 2458
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Yümnī} **1786**
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Ḳāsım-zāde, 1067'de Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir) {Ṣulḥī} 662, 668, **815-816**, 879, 968, 985, 1022, 1025, 1148, 1318, 1497
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muḥarrem-zāde, 1110'da İstanbul ḳāḍīsi) 1006, 1125, 1127, 1260, 1267, 1282, 1493, 1840, 1890, 1893, 1924, 1947, 2006, 2007, 2083, 2087, 2093, 2144, **2182-2184**, 2267, 2268, 2342, 2354, 2375, 2428, 2439, 2447, 2526, 2586, 2605

Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muṭṭalib-zāde, Ḳaramanī) **1288**
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muẓaffer-zāde, 1056'da Ḳuds ḳāḍīsi) 256, 262, 482, 496, 499, 653, **717**, 753, 829, 951, 957, 1020, 1237, 1940
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Nev'ī-zāde) 2532, 2612, 2809, 2979, 3026, 3029, 3030, 3389, 3392
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Ṣarı Mu'īd-zāde, 1072'de Fāṭıma Sulṭān Medresesi müderrisi) **849**, 981, 996, 1845
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdu'llāh Efendi'nin Dāmādı) 3381, 3188
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Efendi Birader-zādesi) 3188
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Şeyḫ-zāde Maḫdūmı) 2113, 2364
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Uşşāḳī-zāde) 2147
Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Zekī-zāde) 1835, 2466, 2532, 2795, 3061, 3132, 3160, 3185, 3199, 3246, 3270, 3378
Meḥemmed Sālim Efendi (Mīrzā-zāde) 2622, 2642, 2795, 2798, 2957, 3008, 3059, 3098, 3103, 3110, 3127, 3138, 3211, 3369, 3404
Meḥemmed Selīm Efendi (1134'te Ġalaṭa ḳāḍīsi, şā'ir) {Selīm} 2453, 2578, 2598, 2648, 2803, 2929, 2942, 2970, 2984, 2989, 3013, 3017, 3027, 3030, 3051, 3073, 3132, **3162-3167**, 3246, 3261, 3268, 3269, 3331, 3385
Meḥemmed Sırrī'd-dīn (İbnü'ṣ- ṣāni' es-Sırrī, ṣāḥibü't-teṣānif) **736**
Meḥemmed Ṣun'u'llāh Efendi (Ḳayṣeriyyeli, 1136'da Diyārbekr ḳāḍīsi) 2505, 2994, **3185-3186**
Meḥemmed Sükūnī Efendi (Şeyḫ, Mudurnılı) **1980-1981**
Meḥemmed Şākir Efendi 3399
Meḥemmed Şerīf, bk. Şerīf Meḥemmed Efendi (Şeyḫī-zāde, 1054'te Ḫāḳāniyye-i Vefā müderrisi)
Meḥemmed Şeyḫī (Vekāyi'u'l-Fużalā'nın yazarı) 189, 2911
Meḥemmed Şeyḫī Efendi (Ḳāmetī-zāde Şeyḫī, 1103'te Süleymāniyye müderrisi)1273, 1288, 1297, 1790, **1957**, 2187, 2338, 2469, 2517
Meḥemmed Şeyḫī Efendi (Menteş-zāde, 1129'da Arabiyye Medresesi müderrisi) **2689**
Meḥemmed Şeyḫī, bk. Şeyḫī Meḥemmed Efendi (Fenārī-zāde, 1051'de Eyyūb ḳāḍīsi)
Meḥemmed Vaḥyī Efendi (Şeyḫ) 1860
Meḥemmed Vānī Efendi (Şeyḫ) 1278
Meḥemmed Zāhid (Naḳşī Şeyḫi) 300
Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Aḳ Maḥmūd Efendi-zāde) 2126, 2387, 2395, 2437, 2583, 2606, 2625, 2628, 2635, 2437, 2645, 2647, 2654, 2782, 2788, 2794, 2944, 2959, 3034, 3054, 3098, 3102, 3205, 3206, 3241, 3262, 3365, 3367, 3368, 3370, 3401
Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Şa'rānī-zāde, 1064'te Mekke

ḳāḍīsi) 633, 646, 647, 668, 682, **729-730**, 733, 755, 970, 1027, 1064, 1211, 1469, 1490, 1951
Meḥemmed-i Buḫārī (Nūrbaḫşī Şeyḫi) 318
Meḥemmed-i Dıramavī (Ḫalvetī Şeyḫi) 302
Meḥemmed-i Ḳaramanī (Ḫalvetī silsilede Uşşākī Şeyḫi) 301
Mekke 221, 223, 229, 230, 257, 263, 270, 274, 283, 310, 355, 356, 358, 360, 361, 362, 367, 371, 432, 434, 480, 481, 487, 492, 505, 507, 512, 547, 558, 563, 571, 629, 630, 643, 653, 656, 672, 680, 686, 690, 726, 727, 730, 733, 746, 752, 756, 769, 789, 848, 863, 866, 870, 876, 878, 887, 901, 919, 930, 931, 933, 947, 951, 962, 967, 984, 986, 990, 1022, 1025, 1027, 1029, 1035, 1042, 1044, 1062, 1064, 1066, 1069, 1078, 1095, 1128, 1129, 1140, 1142, 1167, 1184, 1189, 1198, 1199, 1202, 1228, 1229, 1232, 1248, 1262, 1268, 1281, 1291, 1295, 1299, 1306, 1308, 1315, 1318, 1322, 1466, 1467, 1468, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1477, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1485, 1487, 1490, 1491, 1496, 1501, 1502, 1512, 1513, 1516, 1517, 1527, 1547, 1552, 1669, 1794, 1805, 1820, 1826, 1834, 1846, 1849, 1885, 1888, 1889, 1903, 1906, 1939, 1943, 1947, 1957, 2006, 2008, 2054, 2068, 2073, 2075, 2083, 2093, 2097, 2106, 2133, 2144, 2153, 2160, 2162, 2167, 2171, 2174, 2183, 2201, 2202, 2208, 2230, 2246, 2247, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2274, 2275, 2277, 2296, 2335, 2336, 2338, 2341, 2355, 2381, 2382, 2392, 2423, 2424, 2426, 2433, 2439, 2441, 2446, 2448, 2452, 2467, 2471, 2474, 2492, 2493, 2498, 2501, 2508, 2517, 2535, 2539, 2542, 2586, 2597, 2599, 2600, 2605, 2618, 2624, 2628, 2634, 2641, 2646, 2649, 2655, 2659, 2661, 2664, 2667, 2668, 2676, 2677, 2680, 2713, 2780, 2781, 2782, 2783, 2784, 2785, 2787, 2788, 2794, 2798, 2799, 2800, 2803, 2807, 2828, 2868, 2919, 2939, 2941, 2944, 2951, 2959, 2966, 2971, 2976, 2981, 2989, 2990, 2995, 3001, 3004, 3010, 3012, 3016, 3022, 3033, 3040, 3043, 3047, 3053, 3056, 3057, 3058, 3068, 3069, 3074, 3098, 3099, 3102, 3103, 3105, 3107, 3110, 3123, 3128, 3132, 3137, 3140, 3141, 3160, 3175, 3180, 3198, 3204, 3205, 3212, 3223, 3224, 3230, 3231, 3234, 3250, 3253, 3255, 3261, 3269, 3273, 3297, 3301, 3357, 3359, 3363, 3369, 3370, 3371, 3372, 3373, 3377, 3378, 3398
Mekkī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mekkī, Alaybeg-zāde'nin oğlu, şā'ir) {Emīnī}
Mekkī-zāde Es'ad, bk. Es'ad Efendi (Mekkī-zāde, 1116'da Burusa ḳāḍīsi)
Mekkī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mekkī-zā-

de, 1123'te Ḳuds ḳāḍīsi, şāʿir) {Ṭāhir}
Meknī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Meknī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Mektūbcı Dervīş, Dervīş Efendi (Mektūbcı Aṣam, Ḥamīdī)
Mektūbī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Mektūbī, 1078'de Erżurūm ḳāḍīsi)
Mektūbī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vizevī, Mektūbī)
Melek Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Melek, Ṣadr-ı aʿẓam)
Melek İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Melek, Bolevī)
Melek İmām 1928
Melekī Ḳadın (Şaʿbān Ḫalīfe'nin eşi) 1425
Melen 1413
Melepote 1801
Melḥeme 1584, 1594
Memek-zāde Birāder-zādesi Teẕkireci Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Memek-zāde Birāder-zādesi, Teẕkireci)
Memek-zāde Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (Memek-zāde, Şeyḫü'l-İslām)
Memek-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Memek-zāde, Şeyḫü'l-İslām)
Memi Cān Efendi (Ḫalvetī silsilede Uşşākī Şeyḫi) 301, 302
Memiş Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Memiş Efendi, şāʿir, ö. 1136){Şeyḫī}
Menāhicü'l-vuṣūl ilā-Medāricü'l-uṣūl 2588
Menār-ı İbn Melekī 1122
Menemen 490, 689, 723, 727, 786, 829, 985, 1022, 1065, 1130, 1153, 1229, 1242, 1793, 1803, 1827, 1948, 2068, 2154, 2175, 2191, 2201, 2202, 2348, 2372, 2424, 2429, 2471, 2475, 2493, 2600, 2629, 2646, 2699, 2819, 2821, 2951, 2952, 3033, 3256, 3421
Menemen Güzelḥiṣārı 2429, 2430, 2459, 2471, 2646, 2673, 2700, 2819
Meṯnevī-i Mevlevī 529, 532, 824, 1030, 1339, 1360, 1367, 2223, 2229, 2738, 2746, 3291
Mengli Giray Ḫān 3358, 3363, 3364
Menlik 1965
Menteşe 1978, 2139, 2505, 2716
Menteşeli Ḳāḍī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Menteşeli, Ḳāḍī-zāde)
Menteş-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Menteş-zāde, 1102'de Īsā Beg Medresesi müderrisi)
Menteş-zāde Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Menteş-zāde, 1098'de Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi)
Menteş-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Menteş-zāde, 1099'da Ṣaḥn müderrisi, ö. 1102)
Menteş-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Menteş-zāde, ö. 1128)
Menteş-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Menteş-zāde, 1070'te İzmir ḳāḍīsi, ö. 1075)
Menteş-zāde Dāmādı, bk. İbrāhīm Efendi (Menteş-zāde Dāmādı, Arnavud)
Menteş-zāde Maḥmūd, bk.

Maḥmūd Efendi (Menteş-zāde, 1060'da Yıldırım Ḫan Medresesi müderrisi)
Menteş-zāde Meḥemmed Şeyḫī, bk. Meḥemmed Şeyḫī Efendi (Menteş-zāde, 1129'da Arabiyye Medresesi müderrisi)
Menteş-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Menteş-zāde, 1074'te Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi)
Mercāniyye Medresesi 2950
Merdümiyye Medresesi 482, 491, 655, 673, 717, 747, 751, 783, 812, 838, 867, 901, 945, 1033, 1047, 1137, 1143, 1194, 1235, 1241, 1253, 1841, 2016, 2072, 2084, 2349, 2351, 2438, 2596, 2640, 2988, 3158
Mere Ḫˇāce Medresesi 2187
Merḥabā-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Merḥabā-zāde, 1075'te İstanbul ḳāḍīsi)
Merkez Efendi Cāmi'-i Şerīfi 1985
Merkez Efendi Zāviyesi 1988
Merzifon 521, 982, 1545, 1792
Merzifonī Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Çelebi (Merzifonī, şā'ir) {Ḥarīmī}
Merzifonī Ḳara Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Merzifonī, Ḳara, Ṣadr-ı a'ẓam)
Merzūḳ Efendi (Rufā'ī Şeyḫi) 318
Meṣābiḥ-i Şerīf 3285
Meṣāriye 2953
Mescid-i Ḫarāççı Muḥyī'd-dīn 3227
Mescidü'l-cin 2335
Mesīḥ Paşa Cāmi'-i Şerīfi 1992
Mesīḥ Paşa Medrese-i Ṣāniyesi 835, 934, 975, 983, 1048, 1089, 1118, 1144, 1183, 1207, 1314, 1837, 1845, 2628, 2065, 2198, 2200, 2345, 2491, 2512, 3257
Mesīḥ Paşa Medrese-i Ūlāsı 250, 283, 431, 639, 673, 677, 802, 803, 841, 846, 876, 918, 963, 980, 982, 1000, 1013, 1071, 1081, 1121, 1123, 1144, 1148, 1292, 1849, 1933, 1964, 2047, 2089, 2152, 2176, 2355, 2387, 2420, 2432, 2445, 2503, 2534, 2604, 2966, 2994, 3169, 3216
Mesīḥ Paşa Medresesi 629, 855, 1124, 1811, 2379, 2382, 2416, 2941
Meslek-i Uşşāḳ 825
Meslekü'l-inṣāf fī-'ademi'l-farḳ beyne mes'eletey es-Sübkī ve'l-Ḫaṣṣāf 1008
Mestī, bk. Oṣmān Çelebi (şā'ir)
Mes'ūd Efendi 1305, 2333
Mes'ūd Efendi (Āvāre-zāde, 1084'te Edrine ḳāḍīsi) 659, 797, 815, 871, 891, 899, 928, 930, 942, 967, 968, 973, 974, 980, 985, 1066, 1089, 1095, 1112, 1142, **1147-1149**, 1207, 1474, 1483, 1494, 1497, 1502, 2097, 2372
Mes'ūd Efendi (Celvetī Şeyḫi) 312
Mes'ūd Efendi (Ebū İsḥāḳ İsmā'īl Efendi maḫdūmı) 3116
Mes'ūd Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde, 1084'te Kirmastı Medresesi müderrisi) **1172-1173**, 2170, 2530
Mes'ūd Efendi (Es'ad-zāde, Anḳaravī) **1204-1205**, 2198, 2378, 2497
Mes'ūd Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde, 1080'de Ṣaḥn-ı Ṣemān müderrisi, ḥekīm, şā'ir) {Seyyid} **1047-1048**, 1841, 1946, 1988, 2054, 2080, 2371

Mes'ūd Efendi (Mu'īd-zāde, 1100'de Ġāzī Turḫan Medresesi müderrisi) **2181**, 2465
Mes'ūd Efendi (Müderris-zāde) 3045
Mes'ūd Efendi (Naḳīb Efendi maḫdūmı) 1204
Mes'ūd Efendi (Ser-bendī-zāde) 2151
Mes'ūd Efendi (Şeyḫ) 523
Mes'ūd Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḫˇāce-zāde) 226, 243, 254, 364, 421, 437, 483, 502, 504, 514, 560, 653, 692, 727, **742-744**, 746, 787, 794, 814, 856, 906, 924, 1001, 1065, 1457, 1461, 1500, 1756, 2177, 2498
Mes'ūd Efendi (Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi-zāde, Celvetī Şeyḫi) **1347**, 1357
Mes'ūd Meḥemmed Efendi 2389
Mes'ūdiyye Cāmi'-i Şerīfi 2513
Mes'ūdiyye Medresesi 737, 1280, 3217
Meşāḳḳu'l-'uşşāḳ 239
Meşāriḳ-ı Şerīf 3285
Meşāriḳ-ı Şerīf Tercemesi 3063
Meşrebī, bk. Meḥemmed Çelebi (Üsküdarī, şā'ir)
Meṭālib-i Sā'ire 3076
Metn-i Menār 428, 1020
Metn-i Ṭavāli' Ḥāşiyesi 2449
Mevā'idü'l-irfān ve Avā'idü'l-iḥsān 1983
Mevcī, bk. Meḥemmed Paşa (defterdār, şā'ir)
Mevḳūfātī Muṣṭafā Efendi Medresesi 2151
Mevlānā Celālü'd-dīn-i Rūmī 308, 325, 1352, 1404, 2713
Mevlānā Çelebi 734
Mevlānā Ḫˇācegī Emkengī 300
Mevlānā-zāde Bustān, bk. Bustān Efendi (Mevlānā-zāde, Şeyḫ)
Mevlānā-zāde Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Çelebi (Şeyḫ, Mevlānā-zāde)
Mevlānā-zāde Ṣadrü'd-dīn, bk. Ṣadrü'd-dīn Efendi (Mevlānā-zāde, Mevlevī Şeyḫi)
Mevlānā-zāde Şeyḫ Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Mevlānā-zāde, Mevlevī Şeyḫi)
Mevlānā-zāde Şeyḫ es-Seyyid Abdü'l-ḥalīm Efendi 1404
Mevlānā-zāde Şeyḫ Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Mevlānā-zāde, Şeyḫ)
Mevlevī Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Dede Efendi (Mevlevī, Şeyḫ)
Mevlevī Şeyḫi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Ġavṣī}
Mevlevī Şeyḫi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḳārī)
Mevlevī Şeyḫi el-Ḥāc Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, el-Ḥāc)
Mevlevī Şeyḫi Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Sālik}
Mevlevī Şeyḫi Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Abdī Dede-zāde)
Mevlevī Şeyḫi Ḥasīb, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Ḥasīb}
Mevlevī Şeyḫi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Memiş Efendi, şā'ir, ö. 1136){Şeyḫī}
Mevlevī Şeyḫi Nācī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Nācī}

Mevlevī Şeyḫi Naẓmī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Mevlevī Şeyḫi Naẓmī, şāʿir) {Naẓmī}
Mevlevī Şeyḫi Nesīb Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Mevlevī Şeyḫi Nesīb, şāʿir) {Nesīb}
Mevlevī Şeyḫi Neşāṭī, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Neşāṭī, şāʿir) {Neşāṭī}
Mevlevī Şeyḫi Ömer, bk. Ömer Ḫalīl (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Şekīb}
Mevlevī Şeyḫi Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Dede (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Ṣāḥib}
Mevlevī Şeyḫi Siyāhī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Siyāhī}
Mevlevī Şeyḫi Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḳonevī, şāʿir)
Mevlevī Şeyḫi Ẕihnī Dervīş, bk. Ṣāliḥ Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ẕihnī Dervīş)
Mevlevī-ḫāne 309, 310, 501, 808, 1354
Mevlevī-ḫāne Yeñiḳapusı, bk. Yeñiḳapu Mevlevī-ḫānesi
Mevleviyye 295, 307, 308, 309, 310, 322, 532, 1030, 1175, 1335, 1336, 1338, 1359, 1378, 1584, 1600, 1612, 1616, 1619, 1659, 1862, 2230, 2305, 2738, 2741, 2745, 2746, 2829, 2862, 3066, 3286, 3288, 3289
Mevlid-i Şerīf 2850
Mevlūdī Süleymān Çelebi Medresesi 2962, 3129, 3181
Meydān-ı Esb, bk. Atmeydānı
Meydān-ı Laḥm, bk. Etmeydānı
Meylī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (ḳāḍī, şāʿir)
Meylī, bk. Alī Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Meylī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir)
Meyyāl, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Dervīş, şāʿir)
Meẕāḳī, bk. İbrāhīm Efendi (ḳāḍī, şāʿir)
Meẕāḳī, bk. Süleymān Efendi (Bosnalı, şāʿir)
Mezistre 194, 3336
Mıṣr 190, 244, 252, 254, 271, 278, 287, 310, 315, 339, 340, 349, 350, 353, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 363, 365, 368, 377, 386, 387, 400, 415, 423, 426, 441, 457, 479, 510, 544, 545, 547, 550, 553, 559, 561, 562, 563, 565, 567, 581, 582, 583, 614, 616, 619, 620, 640, 651, 654, 657, 686, 689, 691, 729, 730, 739, 745, 750, 756, 779, 780, 786, 793, 801, 829, 866, 869, 896, 904, 923, 947, 962, 970, 986, 1002, 1007, 1025, 1027, 1029, 1036, 1042, 1053, 1065, 1078, 1098, 1129, 1167, 1169, 1198, 1202, 1212, 1233, 1235, 1240, 1248, 1268, 1282, 1290, 1295, 1315, 1318, 1322, 1335, 1338, 1349, 1352, 1365, 1375, 1395, 1410, 1413, 1424, 1439, 1448, 1459, 1463, 1464, 1465, 1466, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1476, 1479, 1480, 1481, 1482, 1500, 1502, 1506, 1556, 1558, 1559, 1560, 1651, 1665, 1713, 1793, 1805, 1808, 1832, 1844, 1889, 1890, 1902, 1919, 1932, 1937, 1938, 1939, 1945, 1962, 2005, 2007, 2008, 2018, 2019, 2023, 2081,

2082, 2090, 2109, 2122, 2162, 2170, 2174, 2183, 2230, 2243, 2251, 2261, 2267, 2268, 2270, 2271, 2280, 2287, 2291, 2293, 2296, 2330, 2355, 2375, 2382, 2383, 2399, 2445, 2456, 2461, 2467, 2474, 2501, 2525, 2586, 2592, 2605, 2630, 2664, 2704, 2719, 2720, 2738, 2745, 2746, 2767, 2781, 2782, 2783, 2784, 2785, 2787, 2788, 2789, 2824, 2825, 2830, 2833, 2836, 2841, 2843, 2861, 2920, 2940, 2941, 2944, 2948, 2945, 2955, 2959, 2970, 2977, 2985, 3001, 3010, 3032, 3033, 3057, 3058, 3062, 3074, 3098, 3100, 3102, 3107, 3110, 3123, 3124, 3128, 3141, 3146, 3151, 3155, 3175, 3199, 3204, 3211, 3223, 3230, 3231, 3253, 3261, 3271, 3273, 3277, 3280, 3282, 3291, 3298, 3299, 3302, 3303, 3304, 3305, 3306, 3307, 3313, 3315, 3318, 3323, 3334, 3340, 3342, 3350, 3352, 3357, 3361, 3362, 3363, 3364, 3368, 3369, 3370, 3371, 3376, 3377, 3378, 3405, 3406

Mışrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Mışrī, Niyāzī, şā'ir) {Niyāzī}

Mışrī Ömer, bk. Ömer Efendi (Şeyḫ, Mışrī, Zileli)

Mi'mār Ḳāsım Medresesi 2390, 2490, 2616, 3216, 3399

Mi'mār Sinān Medresesi 812, 828, 846, 868, 1139, 1238, 1252, 1832, 2070, 2143, 2344, 2355, 2404, 2464, 2653, 2657, 2706, 2810, 2921, 2925, 2965, 2980, 3101, 3156, 3238, 3243

Mi'mār Tekyesi 307, 2739

Mi'rāc-nāme 1863, 2588

Mi'yārü'ṭ-ṭarīḳa 2223

Midilli 693, 694, 908, 1136, 1231, 1328, 1420, 1806, 1943, 1987, 2054, 2106, 2154, 2191, 2475, 2770, 2771, 3011, 3138, 3139, 3142, 3199, 3205, 3314, 3315

Miftāḥ 1122

Miftāḥ-ı Heftgāne 1090

Miftāḥ-ı Seyyidī 260

Miftāḥī-zāde Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Miftāḥī-zāde, Şeyḫ)

Miftāḥü'l-felāḥ 3285

Miḫal 3303, 3307, 3362

Miḫal Beg Cāmi'-i Şerīfi 2725

Mihal Köprüsi 552

Miḫalıc 344, 442, 509, 628, 693, 770, 796, 1044, 1098, 1170, 1922, 1927, 1936, 1960, 2107, 2144, 2392, 2414, 2424, 2467, 2618, 2620, 2665, 2673, 2715, 3034, 3138, 3139, 3142, 3234, 3246

Mihrümāh Sulṭān Cāmi'-i Şerīfi 2965

Mihrümāh Sulṭān Medresesi (Edrineḳapusı'nda) 243, 262, 266, 431, 434, 438, 456, 482, 517, 572, 579, 629, 630, 636, 653, 663, 675, 684, 688, 714, 733, 753, 756, 784, 812, 839, 898, 930, 958, 974, 1046, 1058, 1105, 1110, 1135, 1159, 1228, 1248, 1254, 1311, 1510, 1518, 1522, 1532, 1958, 2047, 2067, 2089, 2090, 2099, 2120, 2181, 2341,2362, 2432, 2443, 2451, 2458, 2535, 2577, 2618, 2644, 2676, 2965, 2970, 2972, 2996, 3062, 3134, 3221, 3260

Mihrümāh Sulṭān Medresesi (Üsküdar'da) 220, 256, 260, 286, 325, 434, 476, 478, 491, 636, 663, 670, 673, 684, 690, 692, 727, 806, 813, 829, 840, 850, 906, 942, 973, 982, 1004, 1083, 1093, 1118, 1119, 1150, 1183, 1229, 1256, 1308, 1484, 1826, 1941, 2059, 2092, 2105, 2178, 2184, 2333, 2384, 2370, 2398, 2501, 2515, 2618, 2663, 2791, 3008, 3021, 3060, 3136, 3159, 3188, 3242, 3243, 3389,
Miṣḳālī Ṣolaḳ-zāde, bk. Meḥemmed Çelebi (Miṣḳālī Ṣolaḳ-zāde, şā'ir) {Hem-demī}
Mimşād-ı Dīneverī (Nūrbaḫşī silsileden) 318
Minahu'l-Ġaffār 1008, 1926
Mincel Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mincel, şā'ir) {Niẓāmī}
Minḳārī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Minḳārī-zāde, 1094'te Rūmili ṣadrı)
Minḳārī-zāde Efendi Dāmādı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Efendi Dāmādı, Kanḳırılı)
Minḳārī-zāde Efendi Tābi'i Ömer, bk. Ömer Efendi (Minḳārī-zāde Efendi Tābi'i, Malaṭıyyeli)
Minḳārī-zāde Efendi, bk. Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Minḳārī-zāde)
Minḳārī-zāde Yaḥyā Efendi Medresesi, bk. Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Yaḥyā Efendi Medresesi
Minḳārī-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Minḳārī-zāde)
Mīr Ebu'l-fetḥ Ḥāşiyesi 2449
Mīr Eşref 3364
Mir'āt 1309
Mir'āt-ı Mirḳāt 1920
Mir'ātü'l-aḫlāḳ 287
Mir'ātü'ṣ-ṣafā 771
Mīr-āḫūr Cāmi'-i Şerīfi 1978
Mīr-āḫūr Ḫ'ācesi 1941
Mīr-āḫūr Medresesi 863
Mīr-i Budelā Zāviyesi 1861
Mīr-i Mīrān Medresesi 1272, 1930, 1964, 2186, 2203, 2206, 2418, 2519, 2613, 2671, 2693, 2974, 3047, 3049, 3136, 3153, 3208, 3219, 3225, 3266
Mīrī Ṣandal 2431
Mīrī, bk. Ḥüseyn Efendi (Alaybegi-zāde, şā'ir)
Mīrī, bk. Meḥemmed Beg (Bosnevī, şā'ir)
Mirḳāt 1309
Mirḳātü'ş-şu'arā 1128
Mīrzā Aġa (Ḳapucıbaşı) 3314
Mīrzā Efendi Eniştesi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mīrzā Efendi Eniştesi, 1100'de Ḳoġacı Dede Medresesi müderrisi)
Mīrzā Efendi Ḳassāmı Receb, bk. Receb Efendi (Mīrzā Efendi Ḳassāmı, el-Ḥāc, Ḳasṭamonī)
Mīrzā Efendi Tābi'i Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Mīrzā Efendi Tābi'i, Telḫīşci)
Mīrzā Efendi Tābi'i İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Mīrzā Efendi Tābi'i, Ḥamīdī)
Mīrzā Efendi-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Mīrzā Efendi-zāde, 1098'de Cenābī Efendi Medresesi müderrisi)

Mīrzā Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mīrzā, 1092'de İstanbul ḳāḍīsi)
Mīrzā Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Mīrzā)
Mīrzā-zāde Efendi (Ḳāḍī-'asker) 3333
Misis 3160
Misivri 2650, 2803, 3013
Miskcilerḳapusı 3351
Miskīnler 1348, 2371, 2949, 3280
Mismārī Şücā' Mescid-i Şerīfi 3126
Mīzānü'l-ḥaḳ fī-iḫtiyāri'l-eḫāḳ 793
Mollā Bālī Medresesi 1252, 1267
Mollā Cāmī 1244, 3284
Mollā Çelebi (Fāżıl) 374, 565, 572, 637, 649, 734, 740, 748, 756, 833, 893, 991, 1027, 1035, 1166, 1199, 1208, 1212, 1305, 1405, 1482, 1790, 1862, 1988
Mollā Çelebi Cāmi'-i Şerīfi 2955, 3242
Mollā Çelebi Medresesi 2982, 3100, 3246
Mollā Fenārī 2928
Mollā Fenārī Medresesi 643, 2946, 3037, 3265
Mollā Gürānī 1152
Mollā Gürānī Cāmi'i Mezāristānı 1170
Mollā Gürānī Medresesi, bk. Monlā Gürānī Medresesi
Mollā Ḫusrev 1309
Mollā Ḫusrev Medresesi, bk. Monlā Ḫusrev Medresesi
Mollā Kestel Medresesi 68, 1006, 1143, 1310, 2986, 3159, 3189, 3267
Mollā Ḳırımī Medresesi 808, 1163, 2975, 3154
Mollā Şeref Medresesi 2496, 2922
Mollā Yegān Medresesi 211, 959, 1117, 1546, 2927, 2968, 3051, 3113, 3129, 3170, 3265
Mollā-yı Cedīd Medresesi 2962
Mollā-zāde Efendi 1192
Mollā-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Mollā-zāde, 1086'da Ḥaleb ḳāḍīsi)
Molova 693, 694, 1805, 1806, 1943, 2054, 2145, 2154, 2439, 2440, 2619, 2624, 2634, 2960, 3141, 3180
Monlā Aḥmed-zāde Dāmādı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Monlā Aḥmed-zāde Dāmādı, 1045'te Ḳonya ḳāḍīsi)
Monlā Aḥmed-zāde Enes, bk. Enes Efendi (Monlā Aḥmed-zāde, 1069'da Yeñişehr ḳāḍīsi)
Monlā Aḥmed-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Monlā Aḥmed-zāde, 1106'da Ḫançeriyye Medresesi müderrisi, şā'ir)
Monlā Aḥmed-zāde Monlā Çelebi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Monlā Aḥmed-zāde Monlā Çelebi, 1049'da Edrine ḳāḍīsi)
Monlā Aḥmed-zāde Nūḥ, bk. Nūḥ Efendi (Monlā Aḥmed-zāde, Anaṭolı ṣadrı)
Monlā Arab Medresesi 639
Monlā Cāmī 260, 321, 530, 1122, 1815, 1981
Monlā Celāl 1175
Monlā Celāl Ḥāşiyesi 2509
Monlā Çelebi (Āmidī, 1065'de Şām ḳāḍīsi) 678, **734-736**, 896, 958, 1133, 1138, 1393, 1940
Monlā Çelebi (Ḫalvetī Şeyḫi) 305
Monlā Çelebi (Rūmiyye şeyḫi dāmā-

dı) 1011
Monlā Çelebi Lālesi 653
Monlā Çelebi, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥubbī Monlāsı-zāde, Ezhārī Monlā Çelebi)
Monlā Fenārī Medresesi 937, 999, 1094, 2137, 2138, 2482, 2495, 3051, 3129, 3170, 3181
Monlā Gürānī (semt) 340, 544, 1428, 2245
Monlā Gürānī Cāmi'-i Şerīfi 1097, 1961
Monlā Gürānī Medresesi 254, 260, 266, 289, 416, 434, 486, 660, 661, 669, 714, 778, 864, 916, 926, 930, 977, 980, 1020, 1046, 1099, 1121, 1126, 1159, 1195, 1227, 1245, 1293, 1304, 1536, 1538, 1799, 2063, 2067, 2071, 2099, 2113, 2120, 2152, 2169, 2184, 2353, 2357, 2443, 2492, 2530, 2577, 2642, 2753, 2942, 2963, 3161, 3163, 3191, 3207
Monlā Ḫusrev Medresesi 706, 722, 769, 840, 959, 1060, 1846, 1847, 1921, 2123, 2137, 2189, 2289, 2376, 2406, 2496, 2511, 2678, 2686, 2689, 2925, 3129, 3265, 3400
Monlā Kestel Medresesi 847, 956, 1070, 1310, 1400, 1832, 1844, 2084, 2103, 2365, 2368, 2422, 2479, 2573, 3220
Monlā Ḳırımī Medresesi 1151, 1163, 1843, 1852, 2184, 2353, 2357, 2363, 2618, 2627, 2642, 2704, 3193
Monlā Maḳṣūd, bk. Maḳṣūd Efendi (Monlā, Erżenü'r-rūmlu, ö. 1041)
Monlā Şeref Medresesi 751, 835, 861, 873, 932, 1956, 3115
Monlā Yegān Medresesi 210, 250, 381, 383, 503, 580, 651, 660, 760, 876, 964, 1024, 1120, 1147, 1155, 1157, 1173, 2189, 2452, 2482, 2625, 3051
Monlā Zeyrek Cāmi'-i Şerīfi 1368
Monlā-yı Cedīd Medresesi 880, 1117, 1120, 1156, 1800, 2123, 2417, 2430, 2677
Mora 1441, 1559, 1722, 1886, 2260, 2294, 2427, 2774, 2858, 2867, 2902, 2903, 2904, 3187, 3328, 3330, 3336, 3337, 3338, 3346, 3348, 3358
Moravī Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Moravī, 1112'de Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Mosḳov 78, 79, 1425, 1438, 2242, 2245, 2246, 2247, 2248, 2250, 2575, 2771, 3305, 3308, 3309, 3310, 3312, 3315, 3319, 3320, 3323, 3345, 3355
Mosḳov Seferi 2774, 3312
Mostar 239, 795, 965, 1241, 1414, 1814, 2296
Mostarī Ḫˇācesi Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Mostarī Ḫˇācesi, 1067'de Süleymān Ṣubaşı Medresesi müderrisi)
Moton Ḳal'ası 1441
Mu'abbir Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Şeyḫ, Mu'abbir)
Mu'abbir İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Mu'abbir, 1135'te Şām ḳāḍīsi)
Mu'allā 1197
Mu'allim-ḫāne 530, 809, 1366
Mu'āmeleci Şeyḫi, bk. Muṣṭafā Efendi (Mu'āmeleci Şeyḫi, Fetḥiyye Cāmi'i Şeyḫi)

Muʿammeru'llāh Efendi 216, 262
Mudanya 220, 291, 424, 660, 771, 1010, 1029, 1082, 1203, 1242, 1534, 1803, 1860, 2076, 2160, 2183, 2373, 2525, 2526, 2587, 2601, 2619, 3012, 3022, 3023, 3107, 3250
Mudurnı 279, 753, 856, 962, 1012, 1057, 1174, 1212, 1241, 1242, 1306, 1309, 1846, 1970, 1980, 2049, 2061, 2077, 2109, 2280, 2378, 2424, 2442, 2467, 2525, 2526, 2587, 2625, 2920, 2949, 3269
Muġla 2139
Muġla Müftīsi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muġla Müftīsi-zāde, 1106'da Ṣāniye-i İbrāhīm Paşa Medresesi müderrisi)
Muġni'l-Lebīb 1834
Muḥammed Bāḳī (Ḫʿāce, Naḳşī Şeyḫi) 300
Muḥammed Bekrī (Mıṣrī Şeyḫ) 273
Muḥammed bin Süleymān el-Maġribī (Şeyḫ) 3282
Muḥammed el-Balabanī (Şeyḫ) 3282
Muḥammed el-Maʿṣūm (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Muḥammed eṣ-Ṣāliḥ eş-Şāmī (Şeyḫ) 800
Muḥammed Maʿṣūm (Naḳşī Şeyḫi) 300, 3273
Muḥammediyye 2850, 3291
Muḥarrem Aġa (Köprili Meḥemmed Paşa Ketḫudāsı, 1076'da Yeñiçeri Aġası) 1562
Muḥarrem Aġa Medresesi 1223, 2086, 2185, 2364, 2402, 2432, 2443, 2521, 2532, 2610, 2680, 3069
Muḥarrem Efendi 423, 846, 2199, 2219, 2272, 3175
Muḥarrem Efendi (1065'te Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) **732**
Muḥarrem Efendi (Bafralı) 931
Muḥarrem Efendi (Caʿfer Efendi Dāmādı, Ḳaraḥiṣārī) 2085, **2103**, 2126
Muḥarrem Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 306
Muḥarrem Efendi (Ḫānım-zāde) 1071
Muḥarrem-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Muḥarrem-zāde, 1083'te Burusa ḳāḍīsi)
Muḥarrem-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Muḥarrem-zāde, 1067'de İstanbul ḳāḍīsi)
Muḥarrem-zāde Efendi 895, 1029
Muḥarrem-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muḥarrem-zāde, 1110'da İstanbul ḳāḍīsi)
Muḥarrem-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muḥarrem-zāde, 1110'da İstanbul ḳāḍīsi)
Muḥāsebeci Şaʿbān Aġa Medresesi 2719
Muḥaşşī Şihāb, bk. Şihāb Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şihāb, 1045'te Selanik Ḳāḍīsi, Muḥaşşī, ṣāḥibü't-teṣānif)
Muḫliṣī, bk. Meḥemmed Paşa (Ṣarı Alī Paşa-zāde, Defterdār Begefendi, şāʿir)
Muḥsin-i Ḳayṣerī 445
Muḥsin-zāde (Cidde vālīsi) 3307
Muḫtārī, bk. Muṣṭafā Efendi

(Muḫtārī, Burusevī, şāʿir)
Muḫtaṣar 321, 1977, 3284
Muḫtaṣar-ı Müntehā 3282
Muḫtaṣar-ı Müntehā Ḥāşiyesi 2510
Muḫtelic Ömer, bk. Ömer Efendi (Muḫtelic, Edrineli)
Muḫterem Efendi (Maġnisī, şāʿir) {Resmī} **1602**
Muḥteşem Emīri, bk. Meḥemmed Efendi (Muḥteşem Emīri, Ḳonevī)
Muḥteşem Rıḍvān Efendi 227, 478
Muḥyī'd-dīn Dīvānī Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi) 308
Muḥyī'd-dīn Efendi (Āṣımī'nin babası, Naḳş-bendiyye şeyḫi) 1657
Muḥyī'd-dīn Efendi (Gülşenī Şeyḫi) 315
Muḥyī'd-dīn Efendi (Hindistan'a gönderilen elçi) 1421
Muḥyī'd-dīn Efendi (Şāmī) 2483
Muḥyī'd-dīn Efendi (Şeyḫ) 2231
Muḥyī'd-dīn Efendi (Şeyḫ, Burusevī) **1403-1404**
Muḥyī'd-dīn Efendi Medresesi 1263
Muḥyī'd-dīn el-Ḳocevī Medresesi 1279, 3031
Muḥyī'd-dīn-i Ḳaraḥiṣārī (Ḫalvetī Şeyḫi) 301, 302, 303
Muḥyī'd-dīn-i Ṭavīl (Ḫalvetī Şeyḫi) 303
Muḥżır Aġa 2537
Muḥżırbaşı-zāde Aḥmed Efendi
Muḥżırbaşı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Muḥżırbaşı-zāde, 1058'de Ḫayrü'd-dīn Paşa Medresesi müderrisi
Muʿīd Aḥmed Efendi Medresesi, bk. Şeyḫü'l-İslām Muʿīd Aḥmed Efendi Medresesi
Muʿīd Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Muʿīd, İstanbulī, ö. 1137)
Muʿīd Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Muʿīd, ö. 1057)
Muʿīd Efendi (Şeyḫ, İzmirli) **1344-1345**
Muʿīd Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muʿīd, İstanbulī)
Muʿīd-zāde Efendi 705, 1201, 1392
Muʿīd-zāde Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 301, 302
Muʿīd-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muʿīd-zāde, 1037'de Burusa Murādiyyesi müderrisi, ö. 1056)
Muʿīd-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muʿīd-zāde, Burusevī, ö. 1089)
Muʿīd-zāde Mesʿūd, bk. Mesʿūd Efendi (Muʿīd-zāde, 1100'de Ġāzī Turḫan Medresesi müderrisi)
Muʿīd-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī İlāhī-zāde, Muʿīd-zāde)
Muʿīn, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī, şāʿir)
Muʿizzü'd-dīn Meḥemmed (Sincār, Ṣofya ḳāḍīsi) 499, 518, 521, 569, 570, 574, 630, 754, 847, 891, 893, **901-903**, 939, 954, 1020, 1023, 1154, 1246, 1509, 1524, 1527, 1528
Muḳʿad Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Muḳʿad, Şeyḫ)
Muḳābeleci İbrāhīm Efendi Medresesi 2496, 2918, 2983, 3040
Muḳābele-i Süvārī 2687, 3111
Muḳaddime-i Aḫlāḳ-ı Nāṣırī 2588
Muḳaddimetü'l-edeb 2449
Muḳassım Cāmiʿi 1780

Muḳīm Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muḳīm, Büyükçekmece nā'ibi)
Muḳīm-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Muḳīm-zāde, 1118'de Ġalaṭa ḳāḍīsi)
Murābıṭ Ḳapudan 3337
Murād Aġa 2019, 2291
Murād Aġa (1059'da yeñiçeri aġas, sekbanbaşıı) 1561
Murād Aġa (Yeñiçeri Aġası) 1446
Murād Aġa Dārü'l-ḥadīṯi 2092
Murād Aġa Medresesi 2341
Murād Efendi 860, 1094, 2464, 2500, 2577, 3067
Murād Efendi (1100'de Ḳoġacı Dede Medresesi müderrisi) 1852
Murād Efendi (Ḳara, Ḳayṣeriyyeli) 2625, 2635, 2650, 2661, 2787, 2789, 2820, 2855, **2948-2949**, 2981, 3103, 3120, 3150
Murād Efendi (Muhyiddin-i Karahisarî halifesi, Ḫalvetī Şeyḫi) 302
Murād Efendi (Revānlı, 1069'da Ḫançeriyye Medresesi müderrisi) **999**
Murād Efendi (Şeyḫ) 300
Murād Giray 1557, 2848, 3364
Murād Meḥemmed, bk. Meḥemmed Murād Efendi (Naḳşbendī Şeyḫi, Keşmirli, Muḳ'ad)
Murād Paşa 1447
Murād Paşa (1064'te Ḳapudan) 1558
Murād Paşa (Arnavud) 1446
Murād Paşa (Budin vālīsi) 223
Murād Paşa (Ḳapudan) 1425
Murād Paşa (Ṣadr-ı a'ẓam) 1421, **1446**, **1449**
Murād Paşa (Ṣadr-ı a'ẓam, I. Aḥmed devri) 277
Murād Paşa Cāmi'-i Şerīfi 321, 673, 2753
Murād Paşa İmāmı Yek-çeşm Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Yekçeşm, Murād Paşa İmāmı)
Murād Paşa Türbesi 341
Murād Paşa-yı Atīḳ Cāmi'i 1057
Murād Paşa-yı Atīḳ Medresesi 278, 492, 518, 662, 675, 684, 709, 751, 781, 810, 831, 862, 928, 931, 985, 1017, 1043, 1044, 1046, 1090, 1135, 1141, 1167, 1296, 1527, 1831, 1840, 1942, 2058, 2081, 2092, 2153, 2159, 2167, 2336, 2399, 2420, 2494, 2516, 2524, 2629, 2649, 2981, 3053, 3062, 3112, 3145, 3252
Murād Paşa-yı Cedīd Medresesi 103, 242, 253, 262, 275, 280, 284, 292, 430, 517, 636, 637, 665, 669, 676, 690, 717, 726, 751, 802, 815, 833, 858, 895, 898, 938, 954, 969, 986, 996, 1015, 1053, 1114, 1190, 1193, 1225, 1231, 1285, 1523, 1525, 1526, 1528, 1831, 1837, 1853, 1956, 1957, 1958, 2012, 2086, 2113, 2119, 2169, 2338, 2371, 2378, 2401, 2421, 2426, 2491, 2517, 2586, 2595, 2622, 2701, 2983, 3136, 3175, 3210, 3257
Murād-ı Rābi', bk. Sulṭān Murād Ḫān-ı Rābi' (17. Osmanlı pādişāhı, IV. Murād)
Murādī, bk. Sulṭān Murād Ḫān (17. Osmanlı pādişāhı, IV. Murād, Murād-ı Rābi', Murādī, şā'ir)
Murādiyye 1861, 1935, 2101
Murādiyye Cāmi'-i Şerīfi 1378, 2330, 2725

Murādiyye Dārü'ş-şifāsı (Burusa'da) 2417
Murādiyye Dārü'ş-şifāsı (Edrine'de) 1618
Murādiyye Dārü'ş-şifāsı (Maġnisa'da) 1618
Murādiyye Küçükbāzārı 1982
Murādiyye Medresesi 837, 1156, 1921, 2448, 2453, 2677, 2927
Murādiyye Medresesi (Burusa'da) 237, 242, 375, 477, 491, 501, 514, 574, 662, 663, 714, 820, 1010, 1192, 1308, 2101, 2803, 3051, 3163, 3331
Murādiyye Medresesi (Maġnisa'da) 373, 419, 430, 1524, 972, 1227, 1238, 1574, 1808, 2014, 2400,
Murtażā 3429
Murtażā Aġa (Sekbānbaşı Hāşim-zāde) 2249
Murtażā Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Veznī} **1782-1783**
Murtażā Efendi 1061, 1243, 1487, 1924, 1972, 2206, 2981
Murtażā Efendi (Edrineli, 1100'de Edrine ḳāḍīsi) 1088, 1175, 1508, 1818, 1819, 1836, 1889, 1936, 1949, **1958-1960**, 2075, 2107, 2362, 2402, 2426, 2525, 2618, 2676
Murtażā Efendi (Ḳırımī) 2577
Murtażā Efendi (Naẓmī-zāde, şā'ir, yazar) {Murtażā} **3429-3430**
Murtażā Efendi (Tatar, 1107'de Ṣaḥn müderrisi) 2089, **2120-2121**, 2416, 2420, 2460
Murtażā Ḳulı Beg (Acem elçisi) 3301, 3353, 3356
Murtażā Paşa 215, 241, 340, 341, 343, 1426, 1428
Murtażā-ābād 1322, 1945, 2429, 2431, 2622, 3242
Mūsā Aġa 582
Mūsā Aġa (Cezāyirli) 583
Mūsā Aġa (Ḫāṣekī) 1443
Mūsā Çelebi (Muṣāḥib-i Şehriyārī) 340
Mūsā Efendi (Ḳara, Ḳonyalı) 257, 260, **278-279**, 356, 383, 414, 478, 500, 506, 597, 658, 741, 1275, 1359
Mūsā Efendi 422, 567, 1097
Mūsā Efendi (Abdāl) 424, 438, 456
Mūsā Efendi (Celeb, 1044'te İzmir ḳāḍīsi, ö. 1070) 213, 268, 272, 281, 285, 288, 369, 375, 477, 492, 495, 504, 512, 563, 568, 635, 669, 739, 747, 766, 805, **806-807**, 898, 928, 953, 1245, 1487
Mūsā Efendi (İbşīr Paşa İmāmı, 1081'de Ḳonya ḳāḍīsi) 833, 974, 1010, **1050**, 1067, 1518, 1544
Mūsā Efendi (İstanbul Ḳāḍīsi) 354
Mūsā Efendi (Kefevī, Seyyid, şā'ir) {Kelīmī} **621-623**, 1261, 3274
Mūsā Efendi (Ḳızıl, Ḳasṭamonī) 981, 1068, 1172, 1207, 1235, 1297, 1487, 1505, 1794, 1809, 1821, 1832, 1893, 1959, 2074, 2086, 2108, 2113, 2169, 2194, 2201, 2341, 2373, **2425-2427**, 2427, 2434, 2466, 2525, 2972, 3123, 3168
Mūsā Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ṭabīb İlyās'ın oğlu) **495-496**, 717, 924
Mūsā Efendi (Sinan Paşa Medresesi müderrisi) 414
Mūsā Efendi (Şekūrī, Celvetī Şeyḫi, şā'ir) {Şekūrī} 314, **1394**
Mūsā Efendi (Şeyḫ) 3287

Mūsā Efendi (Teẕkireci, 1056'da Yeñişehr ḳāḍīsi, ö. 1059) **631-632**, 637, 847
Mūsā Efendi (Teẕkireci, Ḳasṭamonılı, ö. 1060) 370, 561, 570, **644-645**, 677, 710, 745, 748, 752, 794
Mūsā Paşa 386, 543, 554
Mūsā Paşa (Budin muḥāfıẓı) 343
Mūsā Paşa (Ḳapudan) 886
Mūsā Paşa (Ḳapudan, defterdar) 581
Mūsā Paşa (Silaḥdār) 1448
Mūsā Paşa (Vezīr) 548
Mūsā Paşa Ḫˇācesi, bk. Abdu'llāh Efendi (Bosnevī, Mūsā Paşa Ḫˇācesi)
Mūsā Paşa İmāmı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mūsā Paşa İmāmı, Yeñişehrli)
Mūsā Paşa Ketḫudāsı, bk. Aḥmed Paşa (Ṭarḫūncı, Mūsā Paşa Ketḫudāsı, Ṣadr-ı aʿẓam)
Muṣāḥib Beşīr Aġa 342
Muṣāḥib Ḫˇācesi Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Muṣāḥib Ḫˇācesi, Ḳonevī)
Muṣāḥib Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Muṣāḥib, şāʿir)
Muṣāḥib Paşa 3010
Muṣāḥib Paşa Ḫˇācesi İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Muṣāḥib Paşa Ḫˇācesi, 1116'da Edrine ḳāḍīsi)
Muṣāḥib Paşa Tābiʿi, bk. Ḥüseyn Efendi (Ḥācī, Tābiʿ-i Muṣāḥib Paşa)
Muṣallā 961
Muṣannif Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muṣannif, Burusevī)
Mūsā-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Mūsā-zāde, 1091'de Ġalaṭa ḳāḍīsi)
Mūsā-zāde Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Mūsā-zāde, 1075'te Maġnisa ḳāḍīsi)
Mūsā-zāde Abdü'l-kerīm Efendi, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Celeb Mūsā-zāde, 1092'de Sinān Paşa Medresesi müderrisi)
Mūsā-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Mūsā-zāde, 1084'te Mihrümāh Sulṭān Medresesi müderrisi)
mūṣıla-i Ṣaḥn 435, 758, 776, 777, 781, 803, 805, 810, 817, 865, 868, 890, 901, 906, 927, 932, 949, 956, 971, 989, 1004, 1035, 1041, 1054, 1085, 1086, 1111, 1126, 1133, 1141, 1143, 1197, 1200, 1227, 1255, 1257, 1260, 1268, 1270, 1296, 1304, 1306, 1308, 1314, 1318, 1536, 1826, 1845, 1924, 1929, 1935, 1955, 2058, 2094, 2098, 2100, 2103, 2105, 2140, 2164, 2207, 2209, 2344, 2355, 2368, 2398, 2403, 2406, 2417, 2433, 2436, 2448, 2456, 2458, 2460, 2481, 2492, 2495, 2515, 2531, 2534, 2544, 2571, 2608, 2631, 2648, 2649, 2659, 2663, 2667, 2669, 2685, 2686, 2814, 2817, 2916, 2918, 2919, 2922, 2924, 2925, 2926, 2927, 2929, 2937, 2940, 2944, 2945, 2946, 2948, 2950, 2955, 2956, 2958, 2962, 2965, 2966, 2967, 2970, 2972, 2973, 2974, 2975, 2978, 2979, 2983, 2986, 2987, 2989, 2992, 2996, 2997, 2998, 3000, 3006, 3008, 3015, 3016, 3020, 3022, 3024, 3026, 3029, 3031, 3032, 3038, 3041, 3042, 3043, 3047, 3048, 3049,

3051, 3052, 3056, 3059, 3061, 3067, 3069, 3073, 3097, 3101, 3105, 3109, 3111, 3113, 3116, 3118, 3122, 3126, 3129, 3131, 3133, 3135, 3136, 3140, 3144, 3145, 3150, 3152, 3153, 3154, 3159, 3161, 3162, 3169, 3170, 3172, 3173, 3174, 3178, 3179, 3181, 3184, 3185, 3187, 3188, 3189, 3190, 3191, 3193, 3196, 3197, 3200, 3201, 3203, 3207, 3209, 3210, 3213, 3215, 3216, 3217, 3218, 3219, 3221, 3222, 3225, 3228, 3229, 3232, 3235, 3237, 3238, 3240, 3241, 3243, 3245, 3247, 3248, 3249, 3252, 3254, 3257, 3258, 3259, 3260, 3263, 3264, 3265, 3266, 3268, 3270, 3370, 3396, 3397, 3398, 3399, 3400

mūṣıla-i Süleymāniyye 281, 679, 708, 806, 878, 890, 968, 974, 1059, 1138, 1169, 1252, 1816, 1848, 1926, 2082, 2169, 2350, 2432, 2442, 2457, 2458, 2462, 2469, 2482, 2492, 2497, 2499, 2507, 2613, 2656, 2699, 2919, 2922, 2926, 2928, 2929, 2941, 2944, 2955, 2956, 2966, 2970, 2972, 2975, 2981, 2984, 2986, 2987, 2989, 2994, 2998, 3000, 3007, 3008, 3012, 3022, 3024, 3027, 3029, 3031, 3032, 3041, 3049, 3051, 3053, 3056, 3060, 3062, 3067, 3070, 3074, 3097, 3101, 3106, 3110, 3112, 3122, 3132, 3134, 3136, 3140, 3145, 3150, 3151, 3155, 3159, 3161, 3162, 3172, 3175, 3181, 3184, 3188, 3193, 3198, 3200, 3202, 3204, 3210, 3213, 3215, 3220, 3223, 3230, 3232, 3237, 3239, 3242, 3243, 3245, 3248, 3249, 3252, 3255, 3257, 3261, 3267, 3268, 3270, 3372, 3373, 3380, 3382, 3387, 3388, 3389, 3391, 3394, 3401

Muṣlī Aġa 2866

Muṣlī Aġa-zāde, bk. Muṣṭafā Aġa (Muṣlī Aġa-zāde, şā'ir, ö. 1130) {Luṭfī}

Muṣlī Çāvuş 1144

Muṣlī Çāvuş-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Muṣlī Çāvuş-zāde, 1081'de Ḳandiye ḳāḍīsi)

Muṣlī Efendi (1081'de Bayram Paşa Medresesi müderrisi, 1091'de Ḳuds ḳāḍīsi) 1158, 1163, 1475, 1489, 1821, 1924, 2005, 2054, 2162, 2361, 2466

Muṣlī Efendi (Fāżıl, Ḳonevī) 810, 839, 864, 929, 930, 947, 956, 960, **972-974**, 1021, 1022, 1032, 1053, 1057, 1059, 1066, 1111, 1119, 1453, 1491, 1501, 1516, 1818, 1992

Muṣlī Efendi (İbrāhīm Ḫān-zāde ḫˇācesi) 1083, 1150, 1206, 1275, 1297, 1818, 2086, 2194

Muṣlī Efendi (Süleymān-zāde Seyyid) 1365

Muṣlī Efendi (Şer'iyyātī, Ḳonevī) 777, **788**, 811, 1143, 1229, 1296, 1826,

Muṣlī Efendi (Şeyḫ, Burusevī) **1349-1350**, 1372

Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Babalı) 424

Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Balıkesrili Ḫayyāṭ) 455

Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Başkesen) 216, 218, 219, 380, 382, 384, 475

Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Bī-endām) 220, 277, 429, 457, 479
Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Ḳaraḳaş Şeyḫ-zāde, Ḳayṣeriyyeli) 256, 266, 267, 289, 374, 380, 493, 660, 765, 840, 852, 870, **894-895**, 916, 1014, 1154, 1262, 1538, 1543
Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Ḳoñurapalı, Ḫalvetī Şeyḫi) 303
Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Nā'ib) 436
Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Öziçeli, Ḫalvetī Şeyḫi) 301, **528-529**, 1352, 1402
Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Ṣarı) 227, 263, 438
Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Ṣāfiyeci) 436, 506
Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Tekfūrṭaġlı Şeyḫ Muṣlī, Ḫalvetī Şeyḫi) 302, 1372, **1855**, 1860
Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Yaṣdıġac) 220, 274, 636, 666
Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Yoḳyoḳ) 438, 715
Muṣliḥü'd-dīn Merkez Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 304
Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Ebe-zāde) 2974, 3046, **3207-3208**, 3218, 3219
Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi,Ḳasṭamonī) 303
Muṣliḥü'd-dīn Muṣṭafā Efendi (Naḳşī Şeyḫi) 298
Muṣliḥü'd-dīn-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Muṣliḥü'd-dīn-zāde, 1058'de İstanbul ḳāḍīsi)
Muṣṭafā Aġa 583
Muṣṭafā Aġa (1058'de Yeñiçeri Aġası) 1561
Muṣṭafā Aġa (Beñli, Cebecibaşı) 3342
Muṣṭafā Aġa (Bıyıḳlı ,Yeñiçeri Aġası) 388
Muṣṭafā Aġa (Bosnevī) 1966
Muṣṭafā Aġa (Bustāncıbaşı) 3360
Muṣṭafā Aġa (Bustāncıbaşı, Üsküdarī) 2250
Muṣṭafā Aġa (Cerrāḥ) 1903
Muṣṭafā Aġa (Çalıḳ) 1920
Muṣṭafā Aġa (Çāvuşbaşı) 3362
Muṣṭafā Aġa (el-Ḥāc) 336, 349
Muṣṭafā Aġa (Ermeni ḫarāccısı) 1425
Muṣṭafā Aġa (Ḫāṣekī) 3299, 3331
Muṣṭafā Aġa (Ḳapuaġası) 479
Muṣṭafā Aġa (Ḳara Çāvuş) 1423, 1446, 1561
Muṣṭafā Aġa (Ḳara Ḥasan Aġa-zāde , 1089'da Yeñiçeri Aġası, sekbānbaşı) 1562
Muṣṭafā Aġa (Ḳara) 2826, 3302
Muṣṭafā Aġa (Ḳundaḳcı-zāde Ḳanbur, 1072'de Yeñiçeri Aġası, sekbānbaşı) 1562
Muṣṭafā Aġa (Mostarī, Yeñiçeri Aġası) 387
Muṣṭafā Aġa (Murād Paşa Yegeni, 1075'te Yeñiçeri Aġası) 1562
Muṣṭafā Aġa (Muṣlī Aġa-zāde, şā'ir, ö. 1130) {Luṭfī} **2866**
Muṣṭafā Aġa (Ṣurre-emīni Ṭoyġun) 3328
Muṣṭafā Aġa (Sipāhīler Aġası, el-Ḥāc) 3339
Muṣṭafā Aġa (Tekeli, Yeñiçeri Aġası) 388, 582
Muṣṭafā Aġa (Tekfūrṭaġlı, 1094'te Yeñiçeri Aġası, sekbanbaşı) 1443, 1562
Muṣṭafā Aġa (Yeñiçeri Aġası Ḳara)

3308, 3318
Muṣṭafā Aġa (yeñiçeri Ketḫudāsı) 1423
Muṣṭafā Aġa (Yeñiçeri Aġası) 388
Muṣṭafā Aġa (Yūsuf Aġa-zāde) 1329
Muṣṭafā Aġa Medresesi 267, 270, 380, 484, 492, 502, 685, 686, 738, 749, 756, 820, 829, 875, 879, 965, 971, 1013, 1048, 1057, 1081, 1099, 1119, 1172, 1190, 1196, 1202, 1285, 1536, 1539, 1540, 1813, 1815, 1947, 1975, 2103, 2126, 2153, 2401, 2419, 2438, 2443, 2445, 2464, 2466, 2500, 2643, 2921, 3061, 3135, 3241, 3257, 3268
Muṣṭafā Beg 1280
Muṣṭafā Beg (İstanbulī Sipāhī, şā'ir) {Sāmī} **592-596**
Muṣṭafā Beg (Ḳapucılar Ketḫudāsı) 3339
Muṣṭafā Beg (Ṣadr-ı A'ẓam İbrāhīm Paşa dāmādı, Mīr-āḫūr-ı Ṯānī) 3344
Muṣtafā Beg Efendi (Ferhād Paşa-zāde, 1042'de Ṣaḥn müderrisi) **255-256**, 713, 717
Muṣṭafā Çelebi (Alaşehrli, şā'ir, ö. 1122) {Tā'ib} 2295, **2831-2832**
Muṣṭafā Çelebi (Burusevī Nūḥ-zāde, şā'ir) {Medḥī} **1699**
Muṣṭafā Çelebi (Burusevī, el-Ḥāc, şā'ir) {Resīm}{Rāsim} **2846-2847**
Muṣṭafā Çelebi (Ḫaylī Ḥāfıẓı, şā'ir) {Ḥāfıẓ} 769, **1596**
Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī Buḫūrī-zāde, şā'ir) {Iṭrī} **2856-2858**
Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, Aṭṭār-zāde, şā'ir) {Ṭayyib} **2034**
Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Ṣāḳıb} **2832**
Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Bezmī} **1563**
Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Gencī} **1698**
Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Şehdī} **1620-1621**
Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, Uncı-zāde, şā'ir) {Fehīm} 346, **614-621**
Muṣṭafā Çelebi (İznikmidli) 1350
Muṣṭafā Çelebi (Maġnisī, şā'ir) {Kāmī}**1678**
Muṣṭafā Çelebi (Ṭopḳapulı-zāde, şā'ir) {Feyżī} **1670-1674**
Muṣṭafā Çelebi (Yūnus-zāde Efendi ḫalīfesi, Ḳāsım Paşalı , Ḫalvetī Şeyḫi) 303
Muṣṭafā Dede (Ṣaçlı, Şeyḫ) **540-541**
Muṣṭafā Efendi (1102'de Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) 2192
Muṣṭafā Efendi (A'rec, Fāżıl, 1058'de Maḥmūd Paşa Medresesi müderrisi) **678-679**, 789, 791, 797, 815, 927, 1208, 1261, 1805, 1940, 2053
Muṣṭafā Efendi (Abdu'llāh-zāde, Şeyḫ) 1093, 1134, 1206, 2075, 2092, 2169, 2473, 2586
Muṣṭafā Efendi (Abdü'l-kerīm-zāde, şā'ir) {İffetī} 2989, 3023, **3173-3174**, 3240
Muṣṭafā Efendi (Acem-zāde Ḫ'ācesi, Ḳasṭamonī) 1849, 2120, 2279, 2344, 2388, 2401, 2420, 2435, 2471, **2577-2578**, 2789, 2801, 2949, 3073
Muṣṭafā Efendi (Aḫī Baba-zāde, Sekbān Emīr Efendi) 848, 1257, 1267, **1286-1287**, 1304, 1523, 1526, 2048, 2378

Muṣṭafā Efendi (Aḳçeli Ebū Bekr-zāde, Kestelli) 568, **708-709**, 711, 779, 802
Muṣṭafā Efendi (Aḳḥiṣārī Şeyḫ-zāde) 3187, 3221
Muṣṭafā Efendi (Aḳḳaftān) 289
Muṣṭafā Efendi (Alahoz Ḫˇācesi, 1086'da Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi) **1113-1114**, 1139, 1249, 1837
Muṣṭafā Efendi (Alaşehrli Abdu'llāh Efendi Birāder-zādesi, 1130'da İsmiḫān Sulṭān Medresesi müderrisi) 2060, 2503, 2594, 2972, **3023-3025**, 3029, 3184, 3221, 3248
Muṣṭafā Efendi (Alaşehrli Abdu'llāh Efendi Dāmādı) 3387
Muṣṭafā Efendi (Alaşehrli Nūru'llāh-zāde) 2174
Muṣṭafā Efendi (Alī Beg-zāde) 1085
Muṣṭafā Efendi (Alī-zāde) 2702, 2803, 2997, 3163, 3188, 3197, 3257, 3382, 3389, 3390
Muṣṭafā Efendi (Amāsiyye Müftīsi) 2215, 2754
Muṣṭafā Efendi (Anḳaravī, Seyyid) 857
Muṣṭafā Efendi (Anṭāḳıyyeli, 1098'de İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir) {Remzī} 838, 975, 1048, 1145, 1151, 1194, 1225, 1239, 1260, 1282, 1468, 1471, 1474, 1484, **1833-1834**, 1888, 1936, 1941, 1947, 2068, 2143, 2144, 2153, 2160, 2194, 2356, 2429, 2466, 2473, 2640, 3010, 3232, 3233
Muṣṭafā Efendi (Arab Alī Efendi-zāde, Edīb) 2574, 2611
Muṣṭafā Efendi (Arab İmām-zāde) 488, 728, 768
Muṣṭafā Efendi (Aṣam Ṣarı) 1539, 1546
Muṣṭafā Efendi (Āşıḳ Paşa Şeyḫi-zāde Seyyid) 817
Muṣṭafā Efendi (Aṭā Efendi Maḫdūmı) 2581, 2706, 3028
Muṣṭafā Efendi (Aṭā-zāde) 2987
Muṣṭafā Efendi (Atlu Dāvūd-zāde, 1098'de Medīne ḳāḍīsi, ö. 1099) 1117, 1487, **1798-1799**, 1808, 1817, 1891, 2113, 2392, 2432, 2623, 2663, 3038
Muṣṭafā Efendi (Aṭṭār-zāde, İstanbulī) 2390, 2406, 2582, 2595, **2597-2598**, 2810, 2814, 3193, 3209, 3270
Muṣṭafā Efendi (Āvāre-zāde, Edrineli, şā'ir) {Selīsī} 222, 225, 280, 283, 364, 368, 430, 434, 484, 489, **496-498**, 502, 512, 559, 560, 654, 665, 692, 763, 814, 942, 1147
Muṣṭafā Efendi (Aydınī) 742
Muṣṭafā Efendi (Azmī-zāde, Ḥāletī) 223, 263, 287, 352, 353, 413, 656, 800, 895, 933, 1844, 2143
Muṣṭafā Efendi (Bābī, 1091'de Medīne ḳāḍīsi) 950, 1019, 1067, 1123, 1161, 1190, 1192, **1196-1197**, 1206, 1258, 1289, 1511, 1525, 1540, 1938, 2342, 3055
Muṣṭafā Efendi (Bāḳī-zāde) 2947
Muṣṭafā Efendi (Balcı-zāde, şā'ir) {Afīf} **3426-3427**
Muṣṭafā Efendi (Baltacı) 476, 517, 725, 951, 1029, 1277, 1524
Muṣṭafā Efendi (Baltacılar Ḫˇācesi, 1107'de Ken'ān Paşa Medresesi müderrisi) **2078**
Muṣṭafā Efendi (Başkātib) 3047
Muṣṭafā Efendi (Başmaḳcı-zāde es-Seyyid) 2531, 2611, 3031,

3134, 3135, 3191, 3238
Muṣṭafā Efendi (Bāyezīd Paşa Medresesi müderrisi) 1155
Muṣṭafā Efendi (Bāzārbāşı-zāde, 1041'de Süleymān Şāh Medresesi müderrisi) 211, 285, **419**, 427, 958
Muṣṭafā Efendi (Begbāzārī, Bükāyī) 723, **777**, 788, 821, 838, 980, 1104
Muṣṭafā Efendi (Behrām Aġa Ḫʿācesi, Üsküdarī) 741, 746, 777, 778, 789, 806, 842, 852, 858, **878-879**, 881, 919, 1027, 1053, 1077, 1198, 1315, 1469, 1482,
Muṣṭafā Efendi (Belġrad ḳāḍīsi) 378
Muṣṭafā Efendi (Belġradī) 421
Muṣṭafā Efendi (Beńli) 2464
Muṣṭafā Efendi (Beyāżī) 866, 955, 964, 1041, 1105, 1113, 1522, 1543, 1544
Muṣṭafā Efendi (Bıçaḳcı-zāde, Burusevī) 1049, 1104, 1121, 1185, 1237, 1264, **1848**, 1921, 2181, 2448
Muṣṭafā Efendi (Birāder-zāde) 2975, 3368
Muṣṭafā Efendi (Birgili) 222, 456
Muṣṭafā Efendi (Bolı müftīsi) 2058
Muṣṭafā Efendi (Bosnevī Ṭavīl) 3010
Muṣṭafā Efendi (Bosnevī) 732, 1305, 1614, 2865, 3279
Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Ledünnī} **2865**
Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Sipāhī} **1614**
Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, Şeyḫ) 2726, 2744, **2748-2749**
Muṣṭafā Efendi (Budinī) 216, 267, 378, 380
Muṣṭafā Efendi (Burusevī, Çendīk Müderrisi) **795**
Muṣṭafā Efendi (Burusevī Nūḥ-zāde, şā'ir) {Medḥī} **1699-1700**
Muṣṭafā Efendi (Burusevī, 1129'da Perī-peyker Medresesi müderrisi) **2961-2962**
Muṣṭafā Efendi (Burusevī, şā'ir) {Kātib} **2326-2327**
Muṣṭafā Efendi (Bustānī) 2490
Muṣṭafā Efendi (Bustān-zāde) 1114
Muṣṭafā Efendi (Cebeciler kātibi, şā'ir) {Resmī} **1602**
Muṣṭafā Efendi (Celeb, 1062'de Eyyūb ḳāḍīsi, ö. 1063) 223, 438, 492, 568, 633, 652, **683-684**, 708, 958, 972, 1503, 1515, 3190
Muṣṭafā Efendi (Cevherī-zāde Dāmādı) 2480
Muṣṭafā Efendi (Çāvuşlar kātibi) 2349
Muṣṭafā Efendi (Çāvuş-zāde, Burusevī, ö. 1070) 799, **810**, 901, 934, 942, 1057, 1141, 1227,1316, 1488, 1489,
Muṣṭafā Efendi (Çāvuş-zāde, Burusevī, ö. 1121) 1184, 1185, 1235, 1901, 1919, 2016, 2058, 2166, 2285, **2482-2483**, 2504, 2521, 2573, 2609, 2626, 2813, 3233
Muṣṭafā Efendi (Çeşm-i Siyāh, Pravadili) 1852, 2366, 2632, 2652, 2790, 2791, 2976, 3070, 3150, 3159, 3161, 3180, 3202, 3254, 3255, **3260-3262**, 3271, 3375, 3378
Muṣṭafā Efendi (Çeşmī-zāde, 1058'de Şām ḳāḍīsi) 266, 279, 493, 505, 565, **633-634**, 638,

651, 680, 689, 753, 786, 931, 1031, 1084, 1481, 2123
Muṣṭafā Efendi (Çömlekci-zāde) 1243
Muṣṭafā Efendi (Çuḳacı-zāde Dāmādı, 1133'te Öreke-zāde Medresesi müderrisi) **3192-3193**
Muṣṭafā Efendi (Dārü's-sa'āde Aġası İmāmı, el-Ḥāc) 2581
Muṣṭafā Efendi (Dārü's-sa'āde Aġası, Ḥāfıẓ) 2983
Muṣṭafā Efendi (Dāvūd-zāde, Şeyḫ-zāde, ö. 1058) 258, 499, 569, 571, 629, **630-631**, 632, 722, 727, 743, 753, 759, 779, 802, 829, 902, 908, 924, 939, 974, 1062, 1129, 1960,
Muṣṭafā Efendi (Dāye-zāde, 1057'de Murādiyye Medresesi müderrisi) **662**
Muṣṭafā Efendi (Debbāġ Yūnus-zāde, Şeyḫ) 1365, **1389-1390**
Muṣṭafā Efendi (Debbāġ-zāde Efendi Ḫazīnedārı, Ḳāḍī-zāde) **2506**
Muṣṭafā Efendi (Defterdār el-Ḥāc) 340, 3342, 3348, 3355
Muṣṭafā Efendi (defteremīni, el-Ḥāc) 3349
Muṣṭafā Efendi (Ders-i Ām, Beñli) 1292, **2087-2088**, 2103, 2115, 2164, 2181, 2346, 2390, 2403, 2630, 2701, 2706, 3172, 3386
Muṣṭafā Efendi (Dervīş, şā'ir) {Kātibī} **1677**
Muṣṭafā Efendi (Devātcı-zāde Şeyḫ) 2072
Muṣṭafā Efendi (Ḍıḥkī, Burusevī, ö. 1135) 2688, **3037-3038**, 3129
Muṣṭafā Efendi (Ḍıḥkī, Sirozlu, Rūmili ṣadrı, ö. 1090) 794, 821, 830, 832, 867, 928, 952, 973, 988, 1028, 1044, 1062, 1063,1098, 1111, **1169-1171**, 1241, 1265, 1266, 1291, 1318, 1459, 1465, 1466, 1473, 1554, 1828, 2107
Muṣṭafā Efendi (Dizdār-zāde, Ṭaş Çelebi) 475, 578, **640-641**, 674, 765, 876, 1930
Muṣṭafā Efendi (Ebe-zāde Efendi Birāder-zādesi, Mektūbī) 2534, 2641, 2941, 2995, 3041, 3060, 3200, 3383
Muṣṭafā Efendi (Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi) 2200, 2388, 2462, 2509, 2512, 2583, 2787, 2788, 2796, 2941, 2975, 3000, 3014, 3057, 3074, 3102, 3106, 3137, 3224, 3267
Muṣṭafā Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde) 691
Muṣṭafā Efendi (Edhem-zāde, 1048'de Edrine ḳāḍīsi) 253, 261, **275-276**, 291, 357, 358, 361, 479, 640, 665
Muṣṭafā Efendi (Edībī-zāde, 1078'de Filibe ḳāḍīsi) 838, 868, 938, 965, 1034, 1051, 1067, 1084, **1114-1115**, 1150, 1193, 1210, 1262, 1290, 1507, 1510, 1514, 1826
Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Börekci-zāde, şā'ir) {Fā'iż} 2463, **2693-2698**, 2703, 2992, 3209, 3225
Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Dāmād-zāde) 2574, 2613, 2671, 2693, 2999, 3048, 3155, **3266-3267**, 3388
Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Şems-zāde) 1791, 1965, 2594, 2613, 2656, **2669-2670**, 2920

Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Yaḥyā-zāde) 949, 803, 1059, 1061, 1085, 1087, **1088-1089**, 1095, 1116, 1120, 1145, 1148, 1489, 1968, 2073, 2385, 3136
Muṣṭafā Efendi (Edrinevī Dervīş, şā'ir) {Güftī} **1678**
Muṣṭafā Efendi (el-Ḥāc, 1072'de Filibe müftīsi) 1256, 1257, **1259**, 1523, 1544, 2107, 2206,
Muṣṭafā Efendi (Emīn-i Fetvā) 3153
Muṣṭafā Efendi (Ergenevī, Bektaşī Dervīşi, şā'ir) {Ḳavlī} **402**
Muṣṭafā Efendi (Erzincānī Alī Efendi Birāder-zādesi, 1109'da Ṣāliṣe-i Sarāy-ı Ġalaṭa müderrisi) **2099-2100**
Muṣṭafā Efendi (Erzincānī, Celvetī Şeyḫi) 314, 1979, 2712, 2740, 2753, 2757
Muṣṭafā Efendi (Erzincānī, Şeyḫ) **2740-2741**
Muṣṭafā Efendi (Esīrī Birāderi, 1094'te Rūmili ṣadrı) 812, 828, 879, 918, 935, 938, 947, 983, 1016, 1042, 1065, 1140, 1159, 1193, 1229, 1266, 1268, 1274, 1295, 1307, 1309, **1314-1316**, 1319, 1322, 1460, 1462, 1466, 1470, 1480, 1483, 1515, 1805, 1806, 1813, 1831, 1852, 1915, 1955, 2164, 2354, 3000, 3105
Muṣṭafā Efendi (Esīrī Dāmādı Şeyḫ) 3283
Muṣṭafā Efendi (Esīrī, 1107'de Kütāhiyye ḳāḍīsi) 1898, 1966, 2015, 2094, 2108, **2135**, 2148, 2284, 2447, 2519, 3019
Muṣṭafā Efendi (Evliyā-zāde, Şeyḫ, Sirozlu) 527, **539**, 1329, 1356
Muṣṭafā Efendi (Eyyūbī Sürūrī, Ḳıbrısī Muṣṭafā, şā'ir) {Sürūrī} 1546, 1814, 1816, **1822-1823**, 1899, 1955, 2140
Muṣṭafā Efendi (Eyyūbī, şā'ir) {Şānī} **597**
Muṣṭafā Efendi (Ferruḫ-zāde) 271, 425
Muṣṭafā Efendi (Fetvā-emīni, Çolaḳ, 1044'te Maġnisa ḳāḍīsi) **250-251**
Muṣṭafā Efendi (Fındıḳ, Ḳonevī, ö. 1099) 875, 941, 970, 987, 1060, 1086, 1137, 1157, 1164, 1311, 1515, 1523, 1541, 1550, 1554, **1800-1801**, 1895, 1945, 2114, 2334, 2354, 2440
Muṣṭafā Efendi (Fındıḳ, Ṣakkāk) 1273, 1527, 1850, 1854, 1896, 1897, **1960-1961**, 1963, 2012, 2014, 2079, 2086, 2119, 2155, 2646
Muṣṭafā Efendi (Gergerī-zāde) 3100, 3158, 3226, 3227, 3402
Muṣṭafā Efendi (Grebneşī, 1089'da Selanik ḳāḍīsi) 1103, 1146, 1194, 1225, **1239-1241**, 1247, 1260, 1495, 1832, 2061, 2075, 2162, 2467, 2477, 3010
Muṣṭafā Efendi (Ġūl, 1051'de Maġnisa ḳāḍīsi) 255, 283, 377, 416, 425, 435, **436-437**, 495, 573, 655, 715, 760, 766, 793, 1029
Muṣṭafā Efendi (Gümrükci Ḥüseyn Paşa-zāde, 1126'da İzmir ḳāḍīsi) 2356, 2575, 2616, 2651, 2753, 2799, 2976, **3007-3008**, 3070, 3098, 3159, 3251, 3374
Muṣṭafā Efendi (Gümüşdīvīt, Maġnisalı) 2285, 2485, 2486, 2573, **2602-2603**, 2687, 2812, 2814, 2816, 2977, 3209
Muṣṭafā Efendi (Ḫˇāce-zāde,

1070'de Vālide Sulṭān Medresesi müderrisi) 761, **834**, 842, 859, 890, 938, 1042, 1057, 1115, 1316, 1488
Muṣṭafā Efendi (Ḥācī Ḫalīfe, Kātib Çelebi) **790-793**, 1213
Muṣṭafā Efendi (Ḥācīoġlı, 1076'da Dārü'l-ḥadīṯ müderrisi) **936-937**, 997
Muṣṭafā Efendi (Ḫadīce Sulṭān Tābi'i) 3260
Muṣṭafā Efendi (Ḥāfiẓ) 1095, 1519, 1520, 1793, 1801, 1953, 2667, 2684, 2994, 2997, 3042, 3111, 3214, 3215, 3220, 3384
Muṣṭafā Efendi (Ḥalebī, 1074'te Galaṭa ḳāḍīsi, ö. 1075) 227, 704, 788, 834, 838, 845, 862, **867-868**, 873, 926, 942, 1010, 1025, 1042, 1053, 1169, 1199, 1491, 1501
Muṣṭafā Efendi (Ḥalebī, şā'ir, müverriḫ, ö. 1128) {Na'īmā} 2902, **2903-2904**, 3413
Muṣṭafā Efendi (Ḫalīfe-zāde, Eyyūblu, 1070'de Mihrümāh Sulṭān Medresesi müderrisi) 783, 811, **812**, 1238, 1321, 1942, 2341
Muṣṭafā Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 306
Muṣṭafā Efendi (Ḥāmid Efendi Ketḫudā-zādesi) 2601, 3194, 3261, 3270
Muṣṭafā Efendi (Ḫān-zāde Ḫˇācesi, 1136'da Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi) 2530, 2683, 3028, 3031, **3171-3172**, 3200, 3385
Muṣṭafā Efendi (Ḥasan Beg-zāde) 254, 278, 415, 457, 506, 510, 661, 850
Muṣṭafā Efendi (Ḫaṭīb-zāde, Edrineli) **3217-3218**
Muṣṭafā Efendi (Ḥażret-i Emīr Zāviyesi şeyḫi) 1371
Muṣṭafā Efendi (Hevāyī) 1079
Muṣṭafā Efendi (Ḥışn-ı Manṣūrī-zāde Dāmādı) 2615
Muṣṭafā Efendi (Ḥışn-ı Manṣūrī-zāde, şā'ir) {Mücīb} 2942, 2957, 2987, 3027, , 3060, 31543160, 3184, **3193-3195**, 3262
Muṣṭafā Efendi (Ḫuldī) 2502
Muṣṭafā Efendi (Ḫūrpeşteli) 323, 758, 1351
Muṣṭafā Efendi (Ḫusrev Paşa İmāmı, 1057'de Burusa ḳāḍīsi) 385, 489, 494, 506, 561, 566, 576, 578, 645, 652, **677**, 757, 945, 1020, 1023, 1034, 1265
Muṣṭafā Efendi (Ḥüsām-zāde) 220, 228, 253, 270, 276, 364, 426, 432, 479, 481, 491, 768
Muṣṭafā Efendi (Ḥüseyn Beg-zāde) 360
Muṣṭafā Efendi (Ḥüseyn Paşa-zāde) 3097
Muṣṭafā Efendi (Hüve'lleẕī) 2534, 3186, 3394, 3396
Muṣṭafā Efendi (İbrāhīm Ḫān-zāde Ḫˇācesi, Sinobī) **1940-1942**
Muṣṭafā Efendi (İbrāhīm Paşa Tābi'i, Üveys-zāde) 3207
Muṣṭafā Efendi (İdrīs Efendi Birāderi, 1116'da Yarḥiṣār Medresesi müderrisi) **2389-2390**, 2603, 2633
Muṣṭafā Efendi (İmām-ı Sulṭānī) 2337
Muṣṭafā Efendi (İmām-zāde) 1843, 2679, 2965, 3238
Muṣṭafā Efendi (Īsā Beg Medresesi müderrisi) 999

Muṣṭafā Efendi (İsmā'īl-zāde, 1095'te Baġdād ḳāḍīsi) 863, 1160, 1196, 1244, 1275, **1289**, 1293, 1511, 1514, 1520, 1525, 1810, 1811, 1833, 2440, 3006
Muṣṭafā Efendi (İspirī Dāmādı, Şeyḫ, Menteşeli) 1986, 1989, 2692, **2716-2718**, 2719, 3060
Muṣṭafā Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Na'tī} **2901-2902**
Muṣṭafā Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Re'fetī} **2841-2843**
Muṣṭafā Efendi (İştibī Emīr Efendi'nin oğlu, Şeyḫ) 1350
Muṣṭafā Efendi (İzmirī) 2185, 2287, 2352, 2817
Muṣṭafā Efendi (İzmirī, şā'ir) {Rüşdī} **3421-3422**
Muṣṭafā Efendi (Ḳaba Receb Efendi-zāde, 1046'da Edrineḳapusı Mihrümāhı müderrisi) **481-482**, 751, 969, 1108
Muṣṭafā Efendi (Ḳabaṣaḳal, 1032'de Saḳız ḳāḍīsi) 214, 273, 378, 381, 433, 741
Muṣṭafā Efendi (Ḳabaṣaḳal, Ḳonevī) **2434**, 2599, 3036
Muṣṭafā Efendi (Ḳāḍī-zāde Maḫdūmı Şeyḫ) 2711
Muṣṭafā Efendi (Ḳadrī-zāde) 3144, 3156, 3178
Muṣṭafā Efendi (Kāmī Efendi Birāderi, el-Ḥāc) 2974, **3046-3047**, 3153, 3217
Muṣṭafā Efendi (Ḳara İbrāhīm Paşa İmāmı, Ḥāfıẓ) **1253**
Muṣṭafā Efendi (Ḳara Süleymān Efendi-zāde) 214
Muṣṭafā Efendi (Ḳarabacaḳ-zāde, şā'ir) {Mādiḥ} 2347, **2704-2706**, 3004
Muṣṭafā Efendi (Ḳaraḥiṣārī, 1125'te Ḥāmid Efendi Medresesi müderrisi) **2610**, 2621, 2938
Muṣṭafā Efendi (Ḳaraḳaş Şeyḫ-zāde) 578, 970, 1546
Muṣṭafā Efendi (Ḳaramanī Yūsuf Efendi-zāde, 1107'de Aḥmed Çāvuş Medresesi müderrisi) **2094-2095**, 2471
Muṣṭafā Efendi (Ḳāsım Paşalı Çāvuş-zāde, 1088'de Ḳuds ḳāḍīsi) 975, 1047, 1068, 1115, 1123, 1133, **1149-1150**, 1206, 1228, 1231, 1263, 1278, 1514, 1519, 1941, 1949, 2103, 2333, 2440, 3201, 3236
Muṣṭafā Efendi (Ḳāsım Paşalı Şeyḫ) 1390, 2715
Muṣṭafā Efendi (Kassām Kātibi Yaḥyā'nın babası) 2963
Muṣṭafā Efendi (Ḳasṭamonī Şeyḫ , Ḫalvetī Şeyḫi) 303, 1413
Muṣṭafā Efendi (Ḳasṭamonī, 1074'de Ḫusrev Ketḫudā Dārü'l-ḥaḍīsi müderrisi, şā'ir) {Recāyī} **869**, 981, 1829, 2950
Muṣṭafā Efendi (Kātib)
Muṣṭafā Efendi (Kātib-zāde, 1129'da Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi) 2326, 2455, 2603, 2643, 2666, **2922-2923**, 3041, 3221, 3248, 3277
Muṣṭafā Efendi (Ḳavuḳcı-zāde, 1127'de Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) 2532, 2603, **2976-2977**, 2816, 2920
Muṣṭafā Efendi (Ḳayyım-zāde, 1051'de Gökdere Medresesi müderrisi) **776**
Muṣṭafā Efendi (Ḳazṭaġlı, 1120'de Ḫādım Ḥasan Paşa Medresesi

müderrisi) **2610-2611**, 3187
Muṣṭafā Efendi (Kebeci) 3281
Muṣṭafā Efendi (Kebīrī-zāde, 1092'da Anaṭolı ṣadrı, ö. 1097) 926, 978, 1000, 1078, 1095, 1113, 1116, 1142, 1231, 1290, **1294-1296**, 1315, 1463, 1467, 1481, 1495, 1826, 1827, 1933, 2191, 2341, 2437, 2573, 2999
Muṣṭafā Efendi (Kec-dehān Dāmādı-zāde, Şeyḫ, 1094'te Selanik ḳāḍīsi) 633, 1117, 1145, **1256-1257**, 1267, 1283, 1496, 1840, 2603, 2663
Muṣṭafā Efendi (Kemān-keş, 1070'te Ḫançeriyye Medresesi müderrisi) **959-960**, 1025, 1060, 1094, 1120, 1226, 1299
Muṣṭafā Efendi (Ketḫudā) 270, 366, 369, 442, 2642, 2797, 2942, 3059, 3062, 3068, 3132, 3146, 3151, 3199, 3206, 3261, 3271, 3377
Muṣṭafā Efendi (Ketḫudā-zāde, 1130'da Ḳuds ḳāḍīsi) 2620, 2640, 2791, 2929, 3155, **3158-3160**, 3161, 3269, 3378, 3379
Muṣṭafā Efendi (Kevākibī-zāde, ö. 1137) 1964, 2185, 2387, 2588, 2615, 2650, 2659, 2677, 2787, 2792, 2945, 2971, 2975, 2976, 2981, 3004, 3012, 3022, 3034, 3039, 3057, 3069, 3103, **3105-3108**, 3128, 3142, 3224, 3234, 3253, 3371
Muṣṭafā Efendi (Ḳırımī) 632, 650
Muṣṭafā Efendi (Kilisī Dāmādı, Ḥıfẓī) 1223, 1274, **1816-1817**, 1890, 1931, 1943, 1960, 2064, 2198, 2355, 2392, 2423, 2604, 2624, 2634, 3121
Muṣṭafā Efendi (Kilisī, 1077'de Süleymāniyye müderrisi) 844, 873, **955**, 978, 980, 983, 1009, 1017, 1058, 1158, 1817, 2352
Muṣṭafā Efendi (Ḳoca Re'īs) 3222
Muṣṭafā Efendi (Ḳoġacı Mü'eẕẕini) 2703
Muṣṭafā Efendi (Ḳonevī, 1104'te Üçbaş Nūrü'd-dīn Medresesi müderrisi) **2064**, 2702
Muṣṭafā Efendi (Ḳudsī-zāde Mülāzımı, Aydınlı) 2199, 2579, **2668-2669**, 2986, 3016, 3112
Muṣṭafā Efendi (Ḳudsī-zāde Tābi'i) 573, 836
Muṣṭafā Efendi (Ḳulaḳ Şeyḫ-zāde, 1072'de Saḳız ḳāḍīsi) 737, 826, **845-846**, 847, 859, 948, 988, 997, 1041, 1532, 1535, 2067
Muṣṭafā Efendi (Ḳulaḳsız İmāmı Şeyḫ) 1976
Muṣṭafā Efendi (Ḳuyumcı-zāde) 2101
Muṣṭafā Efendi (Küçük Beyāżī, Bosnalı) **1018-1019**, 1317
Muṣṭafā Efendi (Küçük Bolevī, 1079'da Şāh Sulṭān Medresesi müderrisi, ö. 1081) 849, 950, **997-998**, 1133, 1163, 1240, 1290, 1833, 2073,2153, 2643
Muṣṭafā Efendi (Küçük Çelebi) 2260
Muṣṭafā Efendi (Küçük Emīr, Şeyḫ) 2219
Muṣṭafā Efendi (Kürd Aḥmed Aġa-zāde, 1105'te Cezerī Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi) **2059**, 2365, 2486, 3032
Muṣṭafā Efendi (Kürd) 2406
Muṣṭafā Efendi (La'lī, İstanbulī, şā'ir) {La'lī} 2347, **2504-2505**,

2584, 2682, 3185
Muṣṭafā Efendi (Lüḥūmī-zāde, 1125'te Süleymāniyye müderrisi) 2491, **2601-2602**, 3006, 3243
Muṣṭafā Efendi (Ma'den Ḫalīfesi) 3328
Muṣṭafā Efendi (Malāṭıyyeli, 1111 Burusa ḳāḍīsi) 1283, 1850, 1955, 1971, 2009, 2080, **2171-2173**, 2270, 2338, 2350, 2464, 2470, 2475, 2478, 3122, 3140
Muṣṭafā Efendi (Malġaralı, 1044'te Murādiyye Medresesi müderrisi) 218, **418-419**, 421, 707, 729, 951, 972, 981, 1031
Muṣṭafā Efendi (Manav-zāde) 2925, 3170, 3265
Muṣṭafā Efendi (Manṣūrī-zāde) 3379
Muṣṭafā Efendi (Martolos-zāde, 1054'te Şām ḳāḍīsi) 228, 237, 269, 280, 362, 363, 371, 375, 478, **490-491**, 562, 563, 715, 727, 763, 793, 863
Muṣṭafā Efendi (Mecdī-zāde, 1132'de Rüstem Paşa Medresesi müderrisi) 2986, **2995-2996**, 3003, 3134, 3213
Muṣṭafā Efendi (Medḥī) 2584, 2791, 2941, 2949, 2957, 2987, 3023, 3024, 3057, 3071, 3230, 3252, 3377, 3378
Muṣṭafā Efendi (Medīne ḳāḍīsi) 3283
Muṣṭafā Efendi (Mektūbī) 2791, 3221, 3372
Muṣṭafā Efendi (Memek-zāde, Şeyḫü'l-İslām) 209, 513, 557, 561, 564, 567, 645, 650, 666, 726, 743, **744-747**, 750, 753, 756, 770, 794, 852, 856, 878, 891, 931, 1000, 1001, 1028, 1073, 1098, 1145, 1202, 1456, 1458, 1460, 1825
Muṣṭafā Efendi (Merzifonī) 1822, 2146
Muṣṭafā Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Siyāhī} 310, 2720, **2738**, 2746
Muṣṭafā Efendi (Mīrzā Efendi-zāde, 1098'de Cenābī Efendi Medresesi müderrisi) **1820**, 1842, 2136
Muṣṭafā Efendi (Mu'āmeleci Şeyḫi, Fetḥiyye Cāmi'i Şeyḫi) **1991-1992**
Muṣṭafā Efendi (Muallim-i Sulṭān Aḥmed) 653
Muṣṭafā Efendi (Muḫtārī, Burusevī, şā'ir) {Muḫtārī} 762, 795, 820, 843, 880, 964, 1014, 1027, **1051-1052**, 1067, 1136, 1175, 1308, 1522, 1443, 1533, 1540, 1547, 1783, 1793
Muṣṭafā Efendi (Mūsā-zāde, 1084'te Mihrümāh Sulṭān Medresesi müderrisi) 1054, **1092-1093**, 1134, 1189, 1256, 1285, 2081
Muṣṭafā Efendi (Muṣlī Çāvuş-zāde, 1081'de Ḳandiye ḳāḍīsi) 983, 1017, 1083, 1089, **1144-1145**, 1159, 1190, 1235, 1310, 2134, 2152, 2190
Muṣṭafā Efendi (Muẓaffer-zāde) 2522, 2687, 2810, 2814, 2916, 3029, 3186, 3237, 3394, 3396
Muṣṭafā Efendi (Müftī-zāde) 970, 1210, 1524, 1538
Muṣṭafā Efendi (Mülaḳḳab, Merzifonī) 499, **521-522**, 550, 556, 558, 562, 715, 769, 786, 856, 1073, 1457, 2456
Muṣṭafā Efendi (Müneccimbaşı, 1133'te Ṣaḥn müderrisi) 2621, 2702, 2704, 2969, 2980, **3004-**

3005, 3258
Muṣṭafā Efendi (Mütevellī-zāde) 237, 366, 438, 491, 639, 813, 864
Muṣṭafā Efendi (Nā'ib) 847
Muṣṭafā Efendi (Naḳīb-zāde) 2506, 3050, 3144
Muṣṭafā Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Azīz-zāde) **1325-1326**
Muṣṭafā Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Burusevī) **2711**
Muṣṭafā Efendi (Naḳş-bend-zāde, Naḳşī Şeyḫi) 298
Muṣṭafā Efendi (Naḳşī Şeyḫi) 299
Muṣṭafā Efendi (Nāzükī-zāde, 1076'da Ḫˇāce Ḫayrü'd-dīn Medresesi müderrisi, şā'ir) {Nāzükī} 810, 860, **950-951**, 997, 1045, 1093, 1159, 1821
Muṣṭafā Efendi (Nefes-zāde, 1060'da Ṣofya ḳāḍīsi) 486, 576, **646**, 754, 803, 820, 835, 876, 1009, 1110, 1527
Muṣṭafā Efendi (Nigbolılı, şā'ir, ö. 1106) {Faṣīḥī} **2041**
Muṣṭafā Efendi (Nūrbaḫşī Şeyḫi) 318
Muṣṭafā Efendi (Oṣmānoġlı'nuń ḳapu Ketḫudāsı, ma'den muḳāṭa'acısı) 3327
Muṣṭafā Efendi (Oṭabaşı, Şeyḫ, şā'ir) {Fenāyī} 2041, **2708-2709**
Muṣṭafā Efendi (Ördek-zāde, şā'ir) {Nāẓım} **2327-2329**, 3412
Muṣṭafā Efendi (Öreke, İstanbulī) 226, 255, 268, 377, 379, 478, 494, 572, **636-637**, 639, 654, 692, 734, 888, 1515, 2096
Muṣṭafā Efendi (Öreke-zāde, şā'ir) {Belīġ} **2390-2391**, 2481, 2610
Muṣṭafā Efendi (Öziçeli, şā'ir) {Zārī} **1608-1609**
Muṣṭafā Efendi (Peçevī, Şeyḫ) 302, **2217-2218**, 3289
Muṣṭafā Efendi (Pīrī-zāde, şā'ir) {Nā'ilī} 824, 1351, 1430, 1566, 1666, 1724, **1725-1744**
Muṣṭafā Efendi (Ra'dī, İznikmidli) 1974, **2395-2396**, 2437, 2462, 2490, 2492, 2596, 2790, 2937, 2975, 2980, 3056, 3070
Muṣṭafā Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ḥayātī-zāde) 976, 1812, 1834,1846, 1927, **1935-1936**, 1939, 1960, 1964, 2074, 2415, 2600, 2623, 2645, 3005, 3055, 3135, 3172, 3187, 3215, 3238, 3262, 3385
Muṣṭafā Efendi (Rebīb Seyyid) 2406
Muṣṭafā Efendi (Receb Efendi-zāde) 788
Muṣṭafā Efendi (Rodosī-zāde) 800
Muṣṭafā Efendi (Ruhā Müftīsi-zāde, Ruhāvī) 1165, 1195, 1250, 1254, 1287, 1312, 1541, 1545, 1548, 1550, 1895, 1896, 1949, 1969, 1970, 2012, **2083-2084**, 2147, 2166, 2192, 2378, 2487
Muṣṭafā Efendi (Rūmī) 487
Muṣṭafā Efendi (Sā'atci-zāde) 2582
Muṣṭafā Efendi (Ṣādıḳ Efendi Mektūbcısı) 2078
Muṣṭafā Efendi (Ṣadrī, 1098'de Üçbaş Medresesi müderrisi) **1797**, 2661
Muṣṭafā Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde) 2403, 2595, 2806, 2809, 2810, 2971, 2987, 3073, 3145, 3221, 3389, 3390, 3391
Muṣṭafā Efendi (Ṣafāyī, Gedüslü, ö. 1098) 1275, **1305**, 1799, 2089, 2521

Muṣṭafā Efendi (Ṣafāyī-zāde) 2598
Muṣṭafā Efendi (Saḳızlı Süleymān-zāde, 1099'da Ḫācce Fāṭıma Medresesi müderrisi) **2079**
Muṣṭafā Efendi (Ṣamtī Birāderi, 1083'te Ḥamza Beg Medresesi müderrisi) **1049**, 1107, 1184, 1847
Muṣṭafā Efendi (Sarāy Ḫʿācesi, Ḳalʿecikli) 2505, 2596, 2943, 2972, **3059-3060**, 3184, 3185, 3229, 3252, 3264, 3372
Muṣṭafā Efendi (Ṣarı Muʿīd, 1068'de Filibe ḳāḍīsi) 575, 707, 784, 893, 922, 928, 932, **983-985**, 1138, 1228, 1507, 1513, 1518
Muṣṭafā Efendi (Ṣarı, 1097'de Lefḳoşa ḳāḍīsi) 1264, 1277, 1313, 1598, **1814**, 1822, 2136
Muṣṭafā Efendi (Saṭḥī, Şeyḫ, Erżurūmī) 2137, **2347**, 2581, 2704
Muṣṭafā Efendi (Selebār-zāde (?)) 2151
Muṣṭafā Efendi (Ser-ḥaddī, 1081'de Belġrad ḳāḍīsi) 891, 894, 954, 1018, 1068, 1079, **1096-1097**, 1159, 1160, 1267, 1278, 1290, 1296, 1504, 1507, 1530, 1531, 1533, 1793
Muṣṭafā Efendi (Seyrek-zāde Ḥāfıẓı, Ḳasṭamonılı) 898, 1105, 1123, 1126, 1140, 1144, 1150, 1161, 1162, 1282, 1293, **1310-1311**, 1514, 1517, 1525, 1810, 1939
Muṣṭafā Efendi (Seyyid Alī Efendi'nüñ birāderi) 3243
Muṣṭafā Efendi (Sinān-zāde) 2418, 2703, 2992, 3209
Muṣṭafā Efendi (Sipāhī) 1048
Muṣṭafā Efendi (Siroz ḳāḍīsi) 2158
Muṣṭafā Efendi (Sivasī, 1134'te Anbār Ġāzī Medresesi müderrisi) **3226-3227**
Muṣṭafā Efendi (Siyāhī, Eyyūblu) 808, 998, 1103, 1123, 1126, 1151, **1162-1163**, 1174, 1225, 1298, 1505, 1808, 2081, 2618
Muṣṭafā Efendi (Ṣolaḳ-zāde, Edrinevī) 1961, 2014, **2119-2120**, 2140, 2284, 2521
Muṣṭafā Efendi (Şāriḥ-i ***Mülteḳā***, Celeb) **1243-1244**
Muṣṭafā Efendi (Şeh-zāde İmāmı Şeyḫ) 321, 1356
Muṣṭafā Efendi (Şemsü'd-dīn-zāde, 1100'de Ūlā-yı Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi müderrisi) 1824, **1973-1974**, 2066, 2079, 2084, 2089, 2123, 2363, 2399, 2454, 2487, 2507, 2521, 2624, 2672
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ Abdü'l-aḥad Efendi-zāde, Şeyḫ) **1874**, 1987
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ Bāḳī-zāde) 2430, 3051
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ Dāmādı, Sarāy Ḫʿācesi) 2385
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ Īsā Dāmādı, Ḳara) 2491, 2621, 2623, **2632-2633**, 2687
Muṣṭafā Efendi (Şeyh Mehemmed-zâde, Nūrbaḫşī Şeyḫi) 318
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ, şāʿir) {Maʿnevī} 304, 2222, **2235-2237**

Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ, Üftāde-zāde) 1396, 2215
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Aṭā'u'llāh Efendi-zāde, 1122'de Ḫusrev Ketḫudā Medresesi müderrisi) **2572**
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebe-zāde Abdu'llāh Efendi Birāder-zādesi) 3040, 3058
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi) 3369
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde) 2171, 2266, 2268, 2274, 2348, 2384, 2492, 2587, 2951, 3044, 3056, 3060, 3139, 3199
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed Efendi Birāder-zādesi, 1139'da Mekke ḳāḍīsi) 2053, 2360, 2481, 2510, 2652, 2792, 3022, 3044, 3145, 3211, 3255, 3230, 3249, **3249-3250**, 3372, 3376
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Efendi Dāmādı, Kanḳırılı) 843, 866, 868, 947, 986, 999, 1009, 1045, 1090, 1096, 1198, 1308, 1229, 1263, 1266, **1267-1269**, 1291, 1315, 1318, 1321, 1462, 1466, 1470, 1477, 1480, 1494, 1517, 2058, 2107, 2134, 2191, 2357
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bālī-zāde Efendi) 279, 286, 290, 362, 371, 432, 434, 480, 522, 555, 568, 570, 658, 666, 669, 671, 716, 742, 743, 745, 753, 784, 793, 844, **855-858**, 859, 880, 894, 908, 935, 1032, 1062, 1074, 1079, 1082, 1098, 1224, 1283, 1287, 1457, 1461, 1507, 1513, 1553, 1597, 1925, 2147
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bolevī) 557, 559, 560, 647, 652, 722, 728, 745, 750, 759, 786, 787, 794, 796, 812, 815, 856, 857, 896, 906, 908, 924, 925, 997, 998, **1097-1099**, 1116, 1170, 1203, 1231, 1259, 1265, 1389, 1458, 1457, 1461, 1464, 1837, 1838, 2106, 2152, 2218, 2975, 3032
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ebu'l-meyāmin) 225, 326, 686, 785, 809
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Mīrzā) 1084, 1109, 1240, 1309, 1471, 1481, 1498, 1806, 1828, 1834, 1852, 1888, 1939, 2057, 2068, 2074, 2076, 2153, 2158, 2162, 2191, 2264, 2265, 2279, 2467, 2474, 2475, 2532, 2579, 2587, 2605, 2639, 2649, 2650, 2665, 2668, 2690, 2700, 2777, 2778, 2803, 2808, 2817, 2822, 2951, 2960, 2964, 2989, 2993, **3009-3015**, 3034, 3074, 3107, 3108, 3125, 3134, 3137, 3145, 3163, 3178, 3205, 3211, 3230, 3232, 3233, 3258, 3260, 3268, 3325, 3327, 3365, 3401
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ-zāde, 1072'de Diyārbekr ḳāḍīsi) 1510
Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ-zāde, Aḳḥiṣārlı) 2283, 2434, 2484, 2703, 2808, 2815, 2818, 2820, 2917, 2949, 2953, **3120-3121**, 3391, 3393
Muṣṭafā Efendi (Şühūdī Ḳāḍī) 2103
Muṣṭafā Efendi (Ṭaşkendī-zāde, 1063'de Bosna ḳāḍīsi) 578, 641,

764-765, 820, 893, 1023, 1154, 1528, 1532
Muṣṭafā Efendi (Ṭaşköprī-zāde Seyyid) 490
Muṣṭafā Efendi (Ṭavīl, Bosnevī) 1304, 1529, 1531, 1901, 1949, 1969, **2057-2058**, 2147, 2204, 2282, 2364, 2482, 2487
Muṣṭafā Efendi (Tevfīḳī-zāde Maḫdūmı, 1076'da Üçbaş Medresesi müderrisi) **960**, 1056, 1206
Muṣṭafā Efendi (Teẕkireci Ḥüseyn Efendi-zāde, 1125'te Burusa ḳāḍīsi) 2350, 2387, 2420, 2490, 2514, 2575, 2577, 2597, 2607, 2648, 2787, 2792, 2949, **2980-2982**, 2989, 3001, 3106, 3179, 3210, 3249, 3268
Muṣṭafā Efendi (Teẕkireci, Ġaferyātī) **1070**, 2084, 2618, 2663
Muṣṭafā Efendi (Teẕkireci-i evvel) 3301
Muṣṭafā Efendi (Ṭosyevī, 1129'da İstanbul ḳāḍīsi) 2017, 2059, 2069, 2080, 2088, 2158, 2171, 2173, 2200, 2204, 2273, 2279, 2352, 2382, 2446, 2470, 2537, 2538, 2579, 2607, 2629, 2782, 2785, 2788, 2952, 3014, **3031-3034**, 3075, 3102, 3108, 3115, 3123, 3138, 3141, 3175, 3223, 3365, 3368, 3401
Muṣṭafā Efendi (Tūc Emīr, Maġnisalı) 288, 419, **420-421**, 512, 655, 749
Muṣṭafā Efendi (Turşucı-zāde es-Seyyid) 3119, 3258
Muṣṭafā Efendi (Uşşāḳī, 1100'de Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi) 1207, 1313, 1813, 1817, **1837-1838**, 1973, 2082, 2113, 2455, 2461, 2507, 2921, 2958, 3140
Muṣṭafā Efendi (Uşşāḳī-zāde) 214, 227, 242, 252, 273, 354, 484, 487, 850, 2072
Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī) 789, 1315
Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi Kerīme-zādesi) 848, 841, 1164
Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi-zāde, 1095'te Şām ḳāḍīsi) 569, 684, 841, 892, 922, 974, 1003, 1016, 1051, 1096, 1150, 1192, 1228, 1263, 1262, **1277-1278**, 1312, 1484, 1486, 1507, 1514, 1519, 1521, 2054, 2174, 3032
Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī, şā'ir) {Kānī} **2042**
Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī, şā'ir) {Żamīrī} **2033-2034**
Muṣṭafā Efendi (Üveys-zāde) 3251, 3400, 3402
Muṣṭafā Efendi (Vānī Dāmādı, Erżurūmī) 998, 1227, **1313-1314**, 1848, 2103, 2150, 2945
Muṣṭafā Efendi (Vānī Efendi Ḥafīdi Rebīb) 2628, 2678, 3051, 3113
Muṣṭafā Efendi (Velī Paşa Ḳayını) 2384, 3025, 3050
Muṣṭafā Efendi (Ya'ḳūb-zāde) 3048
Muṣṭafā Efendi (Yavuz-zāde, 1051'de Burusa ḳāḍīsi, şā'ir) {Ālī} 208, 237, 279, 284, 366, 437, 484, 502, **513-514**, 560, 567, 643, 673, 685, 715, 743, 800, 925
Muṣṭafā Efendi (Yek-çeşm) 1598
Muṣṭafā Efendi (Yeñiçeri Efendisi) 3355

Muṣṭafā Efendi (Yeñişehrli Şeyḫī, 1111'de Behrāmiyye Medresesi müderrisi) 2078, 2115, **2346-2347**, 2443 2481, 2595
Muṣṭafā Efendi (Yeñişehrli, 1137'de Maġnisa ḳāḍīsi) 2630, 2815, 2818, 2947, 3120, 3168, **3186-3187**, 3216, 3395, 3399
Muṣṭafā Efendi (Yeñişehrli, şā'ir) {Nigāhī} **2043**
Muṣṭafā Efendi (Yūsuf-zāde) 2078, 2090, 3260
Muṣṭafā Efendi (Zeynī Çelebi Medresesi müderrisi) 210
Muṣṭafā Efendi Medresesi 2395
Muṣṭafā el-Uşşāḳī (Ḫalvetī silsilede Uşşāḳī Şeyḫi) 301
Muṣṭafā en-Naḳş-bendī (Şeyḫ Meḥemmed Naḳş-bendī'nin oğlu, Şeyḫ) 1325
Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī, bk. Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī (22. Oṯmānlı pādişāhı, Muṣṭafā Ḫān-ı Ṯānī)
Muṣṭafā Na'īmā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḥalebī, şā'ir, müverriḫ) {Na'īmā}
Muṣṭafā Paşa 1450, 3280, 3297
Muṣṭafā Paşa (Beñli) 3357
Muṣṭafā Paşa (Bıyıḳlı, Bozoḳlı, Ṣadr-ı a'ẓam) 1557, 1997, 1999, **2003**, 2078, 2101, 2255, 2459, 2767, 3019
Muṣṭafā Paşa (Borı-zān) 1448
Muṣṭafā Paşa (Bosnevī) 3296
Muṣṭafā Paşa (Bustāncıbaşılıḳdan çıḳma) 3325
Muṣṭafā Paşa (Dalṭaban, Ṣadr-ı a'ẓam) 2019, 2247, 2249, **2259**, 2260
Muṣṭafā Paşa (Defterdār Seyyid) 1442, 1443
Muṣṭafā Paşa (Dellāk) 1450, 1558
Muṣṭafā Paşa (Esīr) 2256
Muṣṭafā Paşa (Ḥabeş vālīsi) 3423
Muṣṭafā Paşa (Ḥācī, Mūṣul vālīsi) 3356
Muṣṭafā Paşa (Ḥaleb vālīsi) 3338
Muṣṭafā Paşa (Ḥālıcı-zāde Dāmādı) 1558, 1560, 1665
Muṣṭafā Paşa (İbşīr, Ṣadr-ı a'ẓam) 543, 976, 1050, 1423, 1424, 1425, **1449**
Muṣṭafā Paşa (Ḳā'im-maḳām) 1436
Muṣṭafā Paşa (Ḳapudan, Silaḥdār) 543
Muṣṭafā Paşa (Ḳapudan) 386, 800, 3344, 3405
Muṣṭafā Paşa (Ḳapudan, Cān-bolād-zāde) 386
Muṣṭafā Paşa (Ḳapudan, Ḳara) 343, 386
Muṣṭafā Paşa (Ḳara Ḥasan Aġa-zāde) 3439
Muṣṭafā Paşa (Ḳara) 1839, 3335
Muṣṭafā Paşa (Ḳara, Arnavud, Ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1053) 343, 349, 350, 352, 386, 519, 530, 540, 543, 546, 547, **552**, 553, 554, 626, 1452, 2651, 3362
Muṣṭafā Paşa (Ḳara, Edrine vālīsi) 3347
Muṣṭafā Paşa (Ḳarṣ emīrü'l-ümerāsı) 3355
Muṣṭafā Paşa (Köprili-zāde, Ṣadr-ı a'ẓam) 1097, 1443, 1444, 1796, 1880, 1882, 1883, 1886, 1903, 1920, 1961, 1994, **2000-2001**, 2002, 2093, 2100, 2256, 2348, 2448, 2770, 3281
Muṣṭafā Paşa (Merzifonī, Ḳara, Ṣadr-ı a'ẓam) 982, 1260, 1280, 1412, 1414, 1437, 1438, 1439,

1440, **1454-1455**, 1559, 1598, 1794, 1851, 1907, 1926, 1946, 2002, 2043, 2193, 2398, 2486, 2532, 2699, 2980
Muṣṭafā Paşa (Mostarī) 582, 795, 1449
Muṣṭafā Paşa (Muṣāḥib, şā'ir) 1130, 1257, 1302, 1433,1436, 1559, 1612, 1669, **1722-1723**, 1836, 2003, 2058, 2260, 2296, 2451, 2867, 3126
Muṣṭafā Paşa (Naṣūḥ Paşa Ketḫudāsı) 351
Muṣṭafā Paşa (Nişāncı) 3352
Muṣṭafā Paşa (Re'īsü'l-küttāb, şā'ir) {Ṣıdkī}**1628-1632**
Muṣṭafā Paşa (Ṣarı) 2775, 3303, 3318, 3323, 3325, 3336, 3344, 3349
Muṣṭafā Paşa (Serdār) 1884
Muṣṭafā Paşa (Silaḥdār) 244, 259, 543, 545, 581, 678, 1722
Muṣṭafā Paşa (Silaḥdār-ı şehriyārī, Küçük Sipāhī) 1559
Muṣṭafā Paşa (Ṣūrnā-zen, Ṣadr-ı a'ẓam) **1450-1451**, 1558
Muṣṭafā Paşa (Ṭavuḳcı) 2354
Muṣṭafā Paşa (Tekeli) 1247
Muṣṭafā Paşa (Tekfūrṭaġlı, Ṣadr-ı a'ẓam) 1562, 1564, 1877, 1880, **1886**, 1904, 1939, 2001, 2174, 2580
Muṣṭafā Paşa (Vezīr, Ḳara) 3357, 3359, 3360, 3361
Muṣṭafā Paşa (Vezīr, Belġrad muḥāfıẓı) 3337, 3340
Muṣṭafā Paşa (Vezīr, dāmād) 3361
Muṣṭafā Paşa (Yūsuf Paşa Ketḫudāsı) 3324, 3354
Muṣṭafā Paşa Cāmi'i 3354
Muṣṭafā Paşa Medresesi 212, 251, 266, 281, 436, 438, 488, 635, 651, 662, 833, 837, 1009, 1010, 1015, 1255, 1276, 1486, 1490, 1536, 1815, 1939, 1957, 2047, 2081, 2156, 2176, 2352, 2362, 2369, 2419, 2440, 2466, 2582, 2622, 2634, 2791, 2810, 2922, 2929, 2955, 2965, 2996, 3005, 3012, 3055, 3061, 3067, 3159, 3238, 3248, 3382
Muṣṭafā Paşa Zāviyesi 1338
Muṣṭaliḥ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muṣṭaliḥ-zāde, 1058'de Edrine ḳāḍīsi)
Mūṣul 351, 1612, 2766, 3302, 3325, 3346, 3356, 3362
Muṭahhar Efendi (Fes Pādişāhı-zāde, 1115'te Fīrūz Alī Aġa Medresesi müderrisi) **2489**, 3047, 3118
Muṭahhar Efendi (Muṭahhar-zāde, 1084'te Diyārbekr ḳāḍīsi) 1046, 1083, 1172, 1256, 1289, **1292-1293**, 1310, 1312, 1520, 1802, 1832, 1850, 2489
Muṭaḥḥar Efendi (***Ẕeyl-i Aṭāyī***'de biyografisi olan, Edirne ve Galata Ḳāḍīsi) 278, 356, 367, 422, 478, 487, 635, 657, 850, 977, 1292
Muṭahhar Efendi Dāmādı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Muṭahhar Efendi Dāmādı, 1058'de Medīne ḳāḍīsi)
Muṭahhar-zāde Muṭahhar, bk. Muṭahhar Efendi (Muṭahhar-zāde, 1084'te Diyārbekr ḳāḍīsi)
Muṭavvel 1122, 1977, 2938, 3284, 3427
Muṭavvelci Efendi 3427
Muṭavvelci Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muṭavvelci, Geyveli)

Muṭavvelī Ṭrabzonī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Muṭavvelī, Ṭrabzonī)
Muṭī'ī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Muṭī'ī, İstanbulī, 1052'de Ṣire ḳāḍīsi, şā'ir)
Muṭṭalib-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muṭṭalib-zāde, Ḳaramanī)
Muẓaffer Efendi (1013'te Ġalaṭa ḳāḍīsi) 286, 442
Muẓafferü'd-dīn Medresesi 2425
Muẓaffer-zāde Dāmādı Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Muẓaffer-zāde Dāmādı, Mengenli)
Muẓaffer-zāde Efendi 441
Muẓaffer-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muẓaffer-zāde, 1056'da Ḳuds ḳāḍīsi)
Mü'eẕẕin Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Eyyūbī, Mü'eẕẕin)
Mü'eẕẕin-zāde Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Mü'eẕẕin-zāde, 1040'ta Ṣaḥn müderrisi)
Mü'eẕẕin-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde, 1067'de Belġrad ḳāḍīsi, ö. 1072)
Mü'eẕẕin-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ḳāni'ī}
Mü'eẕẕin-zāde Efendi 770
Mü'eẕẕin-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde Fikrī, 1049'da Maġnisa ḳāḍīsi)
Mü'eẕẕin-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mü'eẕẕin-zāde Şeyḫ, 1073'te Mekke ḳāḍīsi, ö. 1073)
Mü'min Efendi Dāmādı İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Mü'min Efendi Dāmādı, 1100'de Cenābī Efendi Medresesi müderrisi)
Mü'min-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Mü'min-zāde, 1095'te Fuḍayliyye müderrisi)
Mü'min-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mü'min-zāde, 1099'da Mıṣr ḳāḍīsi, ö. 1100)
Mü'min-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mü'min-zāde, Yeñişehrli, ö. 1085)
Müberred-i Şirāzī 1394
Mücīb, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḥıṣn-ı Manṣūrī-zāde, şā'ir)
Müderris-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Müderris-zāde, A'rec)
Müderris-zāde Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Müderris-zāde, Rodoscuḳlu)
Müderris-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Müderris-zāde, 1069'da Eyyūb ḳāḍīsi, ö. 1078)
Müferriḥ-ẕāt Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Müferriḥ-ẕāt, 1133'te Bosna ḳāḍīsi)
Müfettiş Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Müfettiş, 1054'te Selanik ḳāḍīsi)
Müfettiş İbrāhīm Efendi Birāder-zādesi Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Müfettiş İbrāhīm Birāder-zādesi, 1117'de Medīne ḳāḍīsi)
Müfettiş İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Müfettiş, 1098'de Anaṭolı ṣadrı)
Müfettiş Kātibi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Müfettiş Kātibi, 1126'da Ṣaḥn müderrisi)
Müfettiş Kürd el-Ḥāc Alī, bk. Alī Efendi (Müfettiş, Kürd, el-Ḥāc)
Müfettiş Meḥemmed, bk. Meḥem-

med Efendi (Silistreli, Müfettiş)
Müfettiş Osmān, bk. Osmān Efendi (Ḳaramanī, Müfettiş)
Müfettiş-i Ḥaremeyn Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Müfettiş-i Ḥaremeyn, Oflu)
Müfīdü'l-i'rāb 2751
Müftī Aḥmed Paşa Medresesi 876, 949, 1103, 1107, 1185, 1918, 2511, 2925
Müftī Şeyḫ 298
Müftī-zāde Efendi 2123
Mührdār Çelebi, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, Mührdār Çelebi, şā'ir) {Nigīnī}
Mülaḳḳab Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Mülaḳḳab, Merzifonī)
Mülaḳḳab Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Ġaferyātī, Mülaḳḳab)
Mülhemī, bk. İbrāhīm Efendi (Erżurūmī, Cānbolād-zāde ḫ̆ācesi, şā'ir)
Mülteḳā 946, 1106, 1244
Mülteḳā Şerḥi 1940
Mülteḳa'l-ebḥur 1960
Mülteḳa'l-ebḥur Şerḥi 1938
Müneccimbaşı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Müneccimbaşı, 1117'de Efḍal-zāde müderrisi, ö. 1118)
Müneccimbaşı Arab-zāde Meḥemmed Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Müneccimbaşı, Arab-zāde, ö. 1122)
Müneccimbaşı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Müneccimbaşı, Arab-zāde)
Müneccimbaşı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Müneccimbaşı, 1133'te Ṣaḥn müderrisi)
Müneccimbaşı Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Dede Efendi (Müneccimbaşı Şeyḫ, şā'ir, yazar) {Āşıḳ}
Müneccimbaşı Şeyḫ Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Müneccimbaşı, Şeyḫ, Sivaslı)
Müneccimek Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Müneccimek, şā'ir) {Şekībī}
Münīfī, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Münīrī, bk. Ḥüseyn Efendi (Edrinevī, şā'ir)
Münşe'āt-ı Ālī Ḥüseyn 585
Münşe'āt-ı İsḥāḳ Ḫ̆ācesi Aḥmed 2449
Münşe'āt-ı Nābī 2869
Münşe'āt-ı Nergisī 239
Münşe'āt-ı Osmān-zāde Tā'ib 3063
Münşe'āt-ı Sāmi'ī Abdü'l-kerīm 1610
Münşe'āt-ı Yüsrī 1967
Münşe'āt-ı Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi 484
Mürekkebāt 2647
Mürte'iş Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Mürte'iş, 1123'te Saḳız ḳāḍīsi)
Müsellim Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Müsellim, Edrineli)
Müsevvid Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Şirvānī, Müsevvid)
Müsevvid Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Müsevvid, 1125'te Diyārbekr ḳāḍīsi)
Müsevvid İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Müsevvid, 1130'da Dersiyye-i Ḫalīl Aġa müderrisi, ö. 1132)
Müsevvid İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Müsevvid, Ḳasṭamonılı, ö. 1080)

Müsevvid İlmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Müsevvid, İlmī, Üsküdarī)
Müsevvid Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Müsevvid, Ḳonevī)
Müslim İbrāhīm'i, bk. İbrāhīm Efendi (Edrineli, Müslim İbrāhīm'i)
Müstaḳīm Dāmādı Ḳara Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Müstaḳīm Dāmādı, Ḳara)
Müstaḳīm Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Müstaḳīm, 1122'de Edrine ḳāḍīsi, ö. 1124)
Müstaḳīm, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Müstaḳīm, şā'ir)
Müşāhede 1404
Mütereddidīn Medresesi 1087, 1819, 1959, 2186, 2519, 2613, 2671
Mütevellī Alī, bk. Alī Efendi (Mütevellī, 1072'de Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Müttecir Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Müttecir, Burusevī)
Müverriḫ Abdī, bk. Abdī Paşa (Müverriḫ, şā'ir) {Abdī}
Müverriḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edrinevī, müverriḫ, şā'ir) {Kesbī}
Müvezzi' Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Müvezzi', 1088'de Diyārbekr ḳāḍīsi)
Müyesser-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Müyesser-zāde, Ḳasṭamonılı)
Müzeyrib (Ḥac menzili) 2828, 3212, 3305

N

Nābī, bk. Yūsuf Efendi (Ruhāvī, şā'ir)
Nāblūs 834, 842, 868, 3299, 3359
Nācī Efendi (Burusī) 744
Nācī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Şeyḫ, şā'ir)
Nācī, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir)
Naḫcivān 793, 3301, 3358, 3359
Naḥīfī Efendi 2758
Naḫl-bend Cāmi'-i Şerīfi 2714
Naḫlī, bk. Maḥmūd Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Naḥvī, bk. İsmā'īl Efendi (İstanbulī, Şeyḫ, şā'ir)
Nā'ib Çelebi 794, 1933
Nā'ib Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nā'ib, 1051'de İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1055)
Nā'ib Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nā'ib, Nevreḳoblu, ö. 1094)
Nā'ib Ömer, bk. Ömer Efendi (Nā'ib, 1071'de Ḳuds ḳāḍīsi)
Nā'ibbıńarı 843
Nā'ib-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nā'ib-zāde, 1104'te Ṣofya ḳāḍīsi)
Nā'ilī, bk. Muṣṭafā Efendi (Pīrī-zāde, şā'ir)
Na'īm Efendi (Üsküdarī) 1155
Na'īm İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Ṣarı Nā'ib, Na'īm, şā'ir) {Na'īm}
Na'īm, bk. İsmā'īl Efendi (Şeyḫü'l-İslām, şā'ir)
Na'īmā Tārīḫi 2903
Na'īmā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḥalebī, şā'ir, müverriḫ)
Naḳībü'l-eşrāf Anḳaravī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi

(Naḳībü'l-eşrāf Anḳaravī, Anḳaravī Emīr)
Naḳībü'l-eşrāf Ca'fer, bk. Ca'fer Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Barlalı)
Naḳībü'l-eşrāf Es'ad-zāde Birāder-zādesi, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Es'ad-zāde Birāder-zādesi, 1118'de Fāṭıma Sulṭān Medresesi müderrisi)
Naḳībü'l-eşrāf Es'ad-zāde Meḥemmed Sa'īd, bk. Meḥemmed Sa'īd Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Es'ad-zāde, şā'ir) {Sa'īd}
Naḳībü'l-eşrāf Fenārī-zāde Efendi Maḫdūmı Luṭfu'llāh, bk. Luṭfu'llāh Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Fenārī-zāde Maḫdūmı, 1108'de Ḫūb-yār Medresesi müderrisi)
Naḳībü'l-eşrāf Fenārī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Fenārī-zāde)
Naḳībü'l-eşrāf Fetḥu'llāh, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde, Naḳībü'l-eşrāf, Erżurūmī)
Naḳībü'l-eşrāf Ḫˇāce-zāde Maḫdūmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Ḫˇāce-zāde Maḫdūmı, 1106'da Ṣaḥn müderrisi)
Naḳībü'l-eşrāf Ḫˇāce-zāde Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Ḫˇāce-zāde)
Naḳībü'l-eşrāf İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Seyfī-zāde)
Naḳībü'l-eşrāf Ḳudsī-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde Şeyḫ, Rūmili ṣadrı, naḳībü'l-eşrāf, şā'ir) {Şeyḫī}
Naḳībü'l-eşrāf Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Anḳaravī Ḳoca Naḳīb-zāde, Naḳībü'l-eşrāf)
Naḳībü'l-eşrāf Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde)
Naḳībü'l-eşrāf Nefes-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Nefes-zāde, şā'ir) {Vālī}
Naḳībü'l-eşrāf Seyrek-zāde Yūnus, bk. Yūnus Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde, Seyrek-zāde)
Naḳībü'l-eşrāf Uşşāḳī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Uşşāḳī-zāde, naḳībü'l-eşrāf, şā'ir) {Nesīb}
Naḳībü'l-eşrāf Zeyrek-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde)
Naḳībü'l-eşrāf Zeyrek-zāde Yūnus, bk. Yūnus Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde, Seyrek-zāde)
Naḳīb-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Naḳīb-zāde, 1073'te Filibe ḳāḍīsi)
Naḳīb-zāde Efendi, bk. Ni'metu'llāh Efendi (Naḳīb-zāde, şā'ir) {Ni'metī}
Naḳḳāş Ḥasan Paşa Medresesi 838
Naḳḳāş Muṣṭafā Paşa 544, 582, 1188
Naḳḳāş Paşa Medresesi 3127
Naḳşabara 1422
Naḳş-bendiyye 104, 295, 297, 299, 307, 324, 326, 415, 540, 1011, 1226, 1325, 1350, 1356, 1363, 1366, 1371, 1372, 1374, 1397, 1404, 1415, 1657, 1862, 1981, 2125, 2220, 2226, 2380, 2529, 2711, 2717, 3272, 3275

Naḳşī Efendi Türbesi 3344
Naḳşī, bk. İbrāhīm Efendi (Şeyḫ, şāʿir)
Naʿlbend-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Naʿlbend-zāde, Üsküdarī)
Naʿl-bend-zāde Maḥallesi 1410
Naʿlbur-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Naʿlbur-zāde, 1130'da Emīniyye müderrisi)
Naʿlbur-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naʿlbur-zāde, Edrineli)
Nālī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳonevī, şāʿir) {Nālī}
Naʿlḳıran 2248, 2250, 3305
Naʿllı Mescid 785, 844, 979, 1146, 1190, 1258, 1321, 2940
Nallıballı 2483
Nāmıḳ, bk. Meḥemmed Çelebi (Ḫayyāṭ İsmāʿīl Çelebi-zāde, şāʿir)
Nāmī, bk. Meḥemmed Efendi (Nigdevī, şāʿir)
Narda 2775
Narḫcı Ḥasan Efendi-zāde Ḳāsım, bk. Ḳāsım Efendi (Narḫcı Ḥasan Efendi-zāde, 1126'da Süleymāniyye müderrisi)
Narlıḳapu 1353, 2472
Nāṣıb, bk. Aḥmed Çelebi (Belġradī, şāʿir)
Nāṣır Efendi 1849
Nāṣır Efendi (Diyārbekrli, Şeyḫ) 1313
Nāṣır-ı Aṣam 2950
Nāṣırü'd-dīn Ubeydu'llāh-ı Aḥrār, bk. Ubeydu'llāh-ı Aḥrār (Ḫˇāce)
Nāṣır-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nāṣır-zāde, Diyārbekrī)
Naṣībī, bk. Ḫalīl Efendi (Edrinevī İsmāʿīl Efendi-zāde, şāʿir)
Naṣīḥatü'l-mülūk 825, 3063
Naṣru'llāh Efendi 434, 639, 667, 806, 2377, 2663
Naṣru'llāh Efendi (1086'da Lefḳoşa ḳāḍīsi) 1545
Naṣru'llāh Efendi (Diyārbekr ḳāḍīsi) 265
Naṣru'llāh Efendi (Eyyūb Şeyḫi) 1195, **1346**, 1353
Naṣru'llāh Efendi (Ḳaramanī) 373, 375, 378, 704
Naṣru'llāh Efendi (Naḳşī Şeyḫi) 299
Naṣru'llāh Efendi (Şeyḫ) 1346
Naṣru'llāh Efendi (Yeñişehrli) 1117
Naṣru'llāh Efendi (Yeñişehrli, 1085'te Lefḳoşa ḳāḍīsi) **1117**
Naṣru'llāh-zāde Efendi 917
Naṣru'llāh-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naṣru'llāh-zāde, 1063'de Abdü's-selām Medresesi müderrisi)
Naṣrü'd-dīn Efendi 654
Naṣūḥ Aġa 2115
Naṣūḥ Aġa İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naṣūḥ Aġa İmāmı, Ḳasṭamonī)
Naṣūḥ Aġa-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Naṣūḥ Aġa-zāde, şāʿir) {Naṣūḥī}
Naṣūḥ Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 320
Naṣūḥ Efendi (Ḳaramanī, Ḫalvetī Şeyḫi) 301
Naṣūḥ Efendi (Lārende müftīsi) 946
Naṣūḥ Efendi (Şeyḫ, Burusevī) **1415-1416**
Naṣūḥ Paşa 351, 1662
Naṣūḥ Paşa (Oṣmānoġlı) 2244, 3303, 3305, 3321

Naṣūḥ Paşa (serdār-ı aʿẓam) 507
Naṣūḥ Paşa-zāde İmāmı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Zilevī, Naṣūḥ Paşa-zāde İmāmı)
Naṣūḥ Paşa-zāde Ömer, bk. Ömer Beg (Naṣūḥ Paşa-zāde, şāʿir) {Ömrī}
Naṣūḥī, bk. Ḥüseyn Efendi (Naṣūḥ Aġa-zāde, şāʿir)
Naṣūḥī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Üsküdarī, şāʿir)
Nāṭıḳ, bk. Meḥemmed Çelebi (Edrineli, şāʿir)
Naʿtī, bk. Meḥemmed Efendi (Gelibolılı, şāʿir)
Naʿtī, bk. Muṣṭafā Efendi (İstanbulī, şāʿir)
Nāẓım Efendi 2240
Nāẓım, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Ḳara Nāẓım, şāʿir)
Nāẓım, bk. Muṣṭafā Efendi (Ördek-zāde, şāʿir)
Naẓīf, bk. Abdu'llāh Çelebi (el-Ḥāc Mü'min-zāde, şāʿir)
Naẓīf, bk. Meḥemmed Efendi (Tırḫalalı, şāʿir)
Nāzilli 237, 549, 678, 709, 1608, 1626
Naẓīm, bk. Yaḥyā Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Naẓīrī Aḥmed, bk. Ḫazīnedār-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḫazīnedār-zāde, şāʿir) {Naẓīrī}
Naẓīrī, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī, şāʿir)
Naẓm-ı Ḥilye-i Şerīfe-i Nebeviyye 985
Naẓmī 2223, 2745
Naẓmī (Baġdādī, şāʿir) {Naẓmī} **1754-1756**
Naẓmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, şāʿir, yazar) {Naẓmī}
Naẓmī, bk. Ḥasan Efendi (Mevlevī Şeyḫi Naẓmī, şāʿir)
Naẓmī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir)
Naẓmī, bk. Oṯmān Efendi (ḳāḍī, şāʿir)
Naẓmī-i Baġdādī Alī Efendi 3429
Naẓmī-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Şeyḫ Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫ Naẓmī-zāde, Şeyḫ, şāʿir) {Refīʿā}
Naẓmī-zāde Murtażā, bk. Murtażā Efendi (Naẓmī-zāde, şāʿir, yazar) {Murtażā}
Nāzük, bk. Abdu'llāh Efendi (Nāzük, 1096'da Ḳonya ḳāḍīsi, şāʿir)
Nāzükī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir)
Nāzükī, bk. Muṣṭafā Efendi (Nāzükī-zāde, 1076'da Ḫˇāce Ḫayrü'd-dīn Medresesi müderrisi, şāʿir)
Nāzükī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Nāzükī-zāde, 1076'da Ḫˇāce Ḫayrü'd-dīn Medresesi müderrisi, şāʿir)
Necātī-zāde Efendi 1081
Necātī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Necātī-zāde, Ḳasṭamonī)
Necīb 2197, 2397
Necīb Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Edrineli, şāʿir)
Necīb Meḥemmed, bk. Meḥemmed Necīb Efendi (1115'te Maġnisa ḳāḍīsi, şāʿir) {Necīb}
Necmü'd-dīn Ḥasan Efendi 333, 1353, 1858

Necmü'd-dīn Ḥasan Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 304, 1338
Necmü'd-dīn Ḥasan Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 304, 525, 1338
Necmü'd-dīn-i Ġazzī (Şeyḫ) 1196
Necmü'd-dīn-i Kübrā (Nūrbaḫşī silsileden) 317
Nedīm Aḥmed Efendi (şā'ir) 3228
Nedīm Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Nedīm-i Ḳadīm, 1079'da Zāl Paşa müderrisi, şā'ir) {Nedīm}
Nedīm Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nedīm-i Ḳadīm, 1079'da Zāl Paşa müderrisi, şā'ir) {Nedīm}
Nef'ī, bk. Ömer Beg (Erzenü'r-rūmī, şā'ir)
Nefesanbārı Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Nefesanbārı Ẕākir, Şeyḫ, şā'ir)
Nefes-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Nefes-zāde, şā'ir) {Vālī}
Nefes-zāde Meḥemmed Azīz, bk. Meḥemmed Azīz Efendi (Nefes-zāde, 1131'de İzmir ḳāḍīsi, şā'ir) {Ḥāzım} {Āzim}
Nefes-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Refī' Efendi (Nefes-zāde, 1130'da Vānī Efendi Medresesi müderrisi, şā'ir) {Refī'}
Nefes-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Nefes-zāde, 1060'da Ṣofya ḳāḍīsi)
Neffātī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Neffātī Şeyḫ, 1073'te Ḳuds ḳāḍīsi)
Neffātī Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Neffātī Şeyḫ, 1073'te Ḳuds ḳāḍīsi)
Nefḥatü'l-ezhār 195, 196
Nehcī Çelebi 1334
Nehcī Sinān Efendi 276, 361, 429, 507
Nehr-i Brut, bk. Brut Nehri
Nehr-i Dil, bk. Dil Nehri
Nehr-i Özi, bk. Özi Nehri
Nehr-i Save, bk. Save Nehri
Nehr-i Tisa, bk. Tisa Nehri
Nehr-i Ṭuna, bk. Ṭuna Nehri
Nehr-i Ṭunca, bk. Ṭunca Nehri
Nehr-i Ṭurla, bk. Ṭurla Nehri
Nemçe 417, 1421, 1431, 1439, 1441, 1456, 1836, 1882, 1885, 1920, 1996, 1997, 1999, 2241, 2242, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2255, 2260, 2291, 2717, 2726, 2749, 2774, 2775, 2865, 3102, 3332, 3333, 3334, 3337, 3339, 3342, 3343, 3345, 3347, 3348, 3350
Nemçe ḳralı 1420, 1430, 1431
Nemçe Seferi 1260, 2078, 2327, 2775, 3334
Nergisī, bk. Meḥemmed Efendi (Nergisī-zāde, şā'ir, yazar, ḫaṭṭāṭ) {Nergisī}
Nergisī-zāde Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Nergisī-zāde, şā'ir, yazar, ḫaṭṭāṭ) {Nergisī}
Nergisī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nergisī-zāde, şā'ir, yazar, ḫaṭṭāṭ) {Nergisī}
Neṣā'iḥü'l-mülūk 2335
Nesīb, bk. Abdu'llāh Efendi (Uşşāḳī-zāde, naḳībü'l-eşrāf, şā'ir)
Nesīb, bk. Yūsuf Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir)
Nesīmü'r-riyāż fī-Şerḥi Şifā-yı Ḳāḍī Iyāż 801
Nesrī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi

(Nesrī, 1085'te Ḫāsekī Sulṭān Medresesi müderrisi)
Nesrī Meḥemmed, bk. Nesrī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Nesrī, 1085'te Ḫāsekī Sulṭān Medresesi müderrisi)
Neşāṭī, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Neşāṭī, şā'ir) {Neşāṭī}
Neşīṭ, bk. İbrāhīm Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Nev'ī Yaḥyā Efendi 193
Nev'ī-zāde Aṭā'u'llāh, bk. Aṭā'u'llāh Efendi (Nev'ī-zāde Aṭāyī, ***Zeyl-i Şaḳā'iḳ*** yazarı, şā'ir) {Aṭāyī}
Nev'ī-zāde Aṭāyī, bk. Aṭā'u'llāh Efendi (Nev'ī-zāde Aṭāyī, ***Zeyl-i Şaḳā'iḳ*** yazarı, şā'ir) {Aṭāyī}
Nev'ī-zāde Efendi, bk. Aṭā'u'llāh Efendi (Nev'ī-zāde Aṭāyī, ***Zeyl-i Şaḳā'iḳ*** yazarı, şā'ir) {Aṭāyī}
Nev'ī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nev'ī-zāde Aṭāyī'nin oğlu, 1065'te Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir)
Nevāḥī-i Barçınlı 2522, 3012, 3013, 3268
Nevāḥī-i Berġama 3001
Nevāḥī-i Yanbolı 1090, 1312
Nevālī Naṣūḥ Efendi 290
Nevālī-zāde Aṭā'u'llāh, bk. Aṭā'u'llāh Efendi (Nevālī-zāde, 1024'te Edrine Sulṭān Bāyezīd Medresesi müderrisi, şā'ir) {Aṭāyī}
Nevālī-zāde Efendi 2042
Nevālī-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Nevālī-zāde, 1062'de Maġnisa ḳāḍīsi)
Nevālī-zāde Żiyā'ü'd-dīn, bk. Żiyā'ü'd-dīn Efendi (Nevālī-zāde, 1039'da Eyyūb ḳāḍīsi)
Nevāvī 3285
Nev-bahār Mescidi 1916
Neylī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mīrzā-zāde, Neylī, şā'ir)
Neẕīr Aġa (Muṣāḥib-i Şehriyārī) 2623
Ni'metī, bk. Aḥmed Efendi (Bolılı, şā'ir)
Ni'metī, bk. Ni'metu'llāh Efendi (Naḳīb-zāde, şā'ir)
Ni'metu'llāh Efendi (Edrinevī, 1035'te Ḥalebiyye Medresesi müderrisi) **218**, 631,
Ni'metu'llāh Efendi (Naḳīb-zāde, şā'ir) {Ni'metī} **1759-1760**
Ni'metu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1091'de Bosna ḳāḍīsi) 848, 874, 1006, 1157, 1195, 1238, **1250-1251**, 1534, 1536, 1538, 1552, 2048, 2083, 2383, 2813, 2818
Ni'metu'llāh-zāde Efendi 2448
Niṣārī, bk. Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Niṣārī, bk. Ya'ḳūb Çelebi (şā'ir, ö. 1067)
Nīf 2453
Nīfī Dāmādı Aḥmed Ḥamdī, bk. Aḥmed Ḥamdī Efendi (Nīfī Dāmādı, Turġudlılı, şā'ir) {Ḥamdī}
Nīfī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Nīfī, 1111'de Ġalaṭa ḳāḍīsi)
Nigāhī, bk. Muṣṭafā Efendi (Yeñişehrli, şā'ir)
Nigāristān 445
Nigbolı 549, 553, 2001, 2041, 3302, 3343, 3345, 3357
Nigde 2019, 2259, 3208, 3349, 3359
Nigdevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nigdevī, şā'ir) {Nāmī}

Nigīnī, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, Mührdār Çelebi, şāʿir)
Nihālistān 239
Nihāvend 3362
Nikātī, bk. Aḥmed Efendi (Edrinevī, şāʿir)
Nikātī, bk. Alī Efendi (İstanbulī, şāʿir)
Niḳolayi 3337
Niksar 761, 2417
Niksarī-zāde Abdü'l-ḥay, bk. Abdü'l-ḥay Efendi (Niksarī-zāde, 1041'de Ṣofya ḳāḍīsi)
Nisbetī Alī, bk. Alī Efendi (Nisbetī, Diyārbekrī)
Niş 1880, 1882, 1883, 2348, 3297, 3340, 3341, 3347, 3349, 3352
Niş Ḳalʿası 1880, 1882, 2775, 3347
Nişāncı Aḥmed Paşa İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nişāncı Aḥmed Paşa İmāmı, Ġalaṭalı)
Nişāncı Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Nişāncı, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1117)
Nişāncı Cāmiʿ-i Şerīfi 330, 1329, 1987, 2430, 2692, 2724, 2965, 3202, 3365
Nişāncı Maḥallesi 2260
Nişāncı Meḥemmed Paşa-yı Cedīd Medresesi 1158
Nişāncı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Nişāncı, Ṣadr-ı aʿẓam, Ḳayṣeriyyeli)
Nişāncı Paşa Cāmiʿ-i Şerīfi 906, 2714, 3071, 3274
Nişāncı Paşa Medresesi 1050, 1072, 2158
Nişāncı Paşa-yı Atīḳ Cāmiʿ-i Şerīfi 1874, 1989, 2926, 3118, 3348
Nişāncı Paşa-yı Atīḳ Medresesi 103, 436, 676, 709, 715, 740, 797, 826, 828, 848, 863, 895, 991, 1000, 1005, 1046, 1069, 1146, 1183, 1199, 1248, 1256, 1283, 1293, 1533, 1788, 1790, 1804, 1828, 1845, 2073, 2339, 2376, 2442, 2505, 2641, 2682, 2812, 2919, 2947, 2985, 2996, 3003, 3010, 3035, 3073, 3108, 3152, 3201, 3228
Nişāncı Paşa-yı Cedīd Cāmiʿ-i Şerīfi 1153, 1827, 2666
Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medrese-i Ṣāniyesi 1173, 1273, 2070, 2201, 2393, 2499, 2573, 2628, 2632, 2641, 3101, 3228
Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi 210, 242, 412, 428, 431, 499, 502, 521, 639, 650, 663, 705, 717, 718, 744, 749, 813, 868, 878, 890, 918, 978, 1000, 1028, 1033, 1055, 1061, 1077, 1089, 1103, 1121, 1135, 1163, 1248, 1258, 1306, 1810, 1815, 1817, 1826, 1854, 1941, 1989, 2104, 2142, 2178, 2200, 2201, 2442, 2460, 2468, 2470, 2530, 2572, 2604, 2615, 2650, 2753, 2805, 2973, 2997, 3008, 3027, 3101, 3186, 3193, 3196, 3202, 3229, 3245, 3392, 3402
Niyāzī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Mıṣrī, Niyāzī, şāʿir)
Niyāzī-i Mıṣrī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Mıṣrī, Niyāzī, şāʿir) {Niyāzī}
Niẓāmī, bk. Aḥmed Efendi (Mincel, şāʿir)
Niẓāmiyye Medresesi 845
Noġay Paşa 1447
Noḳṭa-zāde Caʿfer, bk. Caʿfer Çelebi (İstanbulī, Noḳṭa-zāde, şāʿir)

{Zārī}
Novasin 922
Noviġrad 1441
Nuʿmān Efendi 1548, 1843, 2049, 2066, 2494, 2533, 2577, 2608, 2998, 3201
Nuʿmān Efendi 3170
Nuʿmān Efendi (Balıkesirli, 1118'de Arabiyye Medresesi müderrisi, ö. 1128) **2631**
Nuʿmān Efendi (Manastırlı,1097'de Marʿaş ḳāḍīsi) **1851**, 2525
Nuʿmān Efendi (Marʿaş ḳāḍīsi) 1850, 1899
Nuʿmān Efendi (Şāmī, 1061'de Edrine ḳāḍīsi) 664, 726, **803-804**, 833, 841, 858, 899, 919, 957, 959, 985, 1119, 1202, 1472, 1476, 1521
Nuʿmān Efendi (Şeyḫ-zāde) 3207
Nuʿmān Efendi (Uşşāḳlı, 1099'da Pīrī Paşa Medresesi müderrisi) **2608-2609**
Nuʿmān Paşa 2770, 2772, 3310, 3336, 3344
Nuʿmān Paşa (Ḳandiye vālīsi) 3347
Nuʿmān Paşa (Köprili-zāde, Ṣadr-ı aʿẓam) **2770-2772**, 2918, 3303, 3307, 3313, 3320, 3324
Nuʿmān Paşa (Vezīr) 3296
Nuʿmān Paşa Ḫˇācesi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Nuʿmān Paşa Ḫˇācesi, Ḳayṣeriyyeli)
Nuʿmān Paşa İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Nuʿmān Paşa İmāmı, 1126'da Muḳābeleci İbrāhīm Medresesi müderrisi)
Nuʿmān Paşa Sulṭānı Sarāyı 3344
Nūḥ Efendi (1057'de Bālī Efendi Medresesi müderrisi)1018
Nūḥ Efendi (1059'da Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi, ö. 1066) 865, **737**
Nūḥ Efendi (1061'de Fāṭıma Ḫātūn Medresesi müderrisi) 932
Nūḥ Efendi (Başmaḳcı-zāde Meḥemmed Efendi'nin oğlu, 1072'de Ṣire ḳāḍīsi) 567, 576, 646, 677, 714, 742, 835, 888, 964, 970, 987, 1002, 1027, **1034-1035**, 1067, 1154, 1541, 1546, 1549, 1554
Nūḥ Efendi (Monlā Aḥmed-zāde, Anaṭolı ṣadrı) 227, 252, 257, 265, 277, 353, 354, 356, **412-413**, 426, 494, 687, 851, 1035
Nūḥ Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, ö. 1119) 2062, **2430-2431**, 2442, 3043, 3074, 3133, 3141, 3150, 3159, 3253, 3274, 3354
Nūḥ Efendi (Ṭavīl, Burusevī) 809, **842-843**, 1085, 1094, 1155
Nūḥ Efendi (Yūsuf Paşa Ḫˇācesi) 1308
Nūḥ Efendi (Yūsuf Paşa İmāmı, Bosnevī) **708**,1104
Nūḥ Efendi 2355
Nūḥ Efendi Medresesi 2653, 2686, 2924, 3240, 3399
Nuḫbe Şerḥi 1280
Nuḫbetü'l-fiker Şerḥi 736
Nūr Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, Bālī Efendi mülāzımı) 2394, 2578, 2597, 2622, 2792, 2796, 2926, 2956, 2970, 2981, 3013, 3069, 3128, 3160, 3162, 3211, 3234, 3241, 3253, **3267-3269**, 3375
Nūr Meḥemmed Ḫān (Özbek Ḫānı) 1420, 1421
Nūr-baḫşiyye 295, 317
Nūrī Dede Mescidi 1961

Nūrī Efendi 306, 428, 500, 503
Nūrī Efendi (Baġdād ḳāḍīsi) 336
Nūrī Efendi (Edrineli) 217
Nūrī Efendi (Īsā Beg Medresesi müderrisi) 210
Nūrī Efendi (Ḳonya ḳāḍīsi) 382
Nūrī Efendi (Sirāciyye Medresesi müderrisi) 213
Nūrī Efendi (Sire ḳāḍīsi) 384
Nūrī, bk. Abdü'l-aḥad Nūrī Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Sivasī, şā'ir)
Nūrī, bk. Ḥasan Efendi (Balaṭ Şeyḫi, şā'ir)
Nūrī, bk. Nuru'llāh Efendi (Edrinevī, Nūrī, ö. 1043)
Nūru'llāh Aġa (Çāvuşbaşı) 1041
Nūru'llāh Efendi (1025'te Rüstem Paşa Medresesi müderrisi) 669
Nūru'llāh Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 305
Nūru'llāh Efendi (Ḥamīdī) 216, 228, 379, 481
Nūru'llāh Efendi (Mollā) 1152
Nūru'llāh Efendi (Şirvānī, 1060'da Yıldırım Ḫān Medresesi müderrisi) **724-725**, 861, 2148
Nuru'llāh Efendi, (Edrinevī, Nūrī, ö. 1043) **217**
Nūrü'd-dīn Alī bin Alī eş-Şebrāmellisī (Şeyḫ) 1233, 3282
Nūrü'd-dīn Efendi 1402
Nūrü'd-dīn Efendi (Monlā) 1411
Nūrü'd-dīn eş-Şirvānī 1233
Nūrü'd-dīn İzyādī (Şeyḫ) 800
Nūrü'd-dīn Meḥemmed, bk. Meḥemmed Nūrü'd-dīn Efendi (Dürrī Efendi-zāde, Mīrzā Muṣṭafā mülāzımı)
Nūrü'd-dīn-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Nūrü'd-dīn-zāde, Burusevī)
Nūrü'l-fetāvā 1961
Nūşī, bk. Alī Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Nuṭḳī, bk. Meḥemmed Efendi (Edrinevī Ḳaraḳaş-zāde, şā'ir)
Nuṭḳī, bk. Meḥemmed Efendi (Yaḥyā Paşa-zāde, 1056'da Eyyūb ḳāḍīsi, şā'ir)
Nümāyī, bk. Ebū Bekr Efendi (Şeyḫü'l-İslām Alī Efendi Birāderi, Yeñişehrli)
Nüvīdī, bk. Meḥemmed Efendi (Gelibolılı, şā'ir)
Nüzhetī, bk. Eyyūb Çelebi (İstanbulī, şā'ir)

O

Odabaşı (semt) 544
Odabaşı Şeyḫ, bk. Muṣṭafā Efendi (Oṭabaşı, Şeyḫ, şā'ir) {Fenāyī}
Odunḳapusı 1141, 1428, 1439, 3314, 3363
Of 2369
Oġlan Şeyḫi, bk. İbrāhīm Efendi (Oġlan Şeyḫi, şā'ir)
Oḫri 1448, 2001, 3356, 3358
Oḳcı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Oḳcı-zāde Vaḳ'ī, 1055'te Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi, şā'ir) {Vaḳ'ī}
Oḳcı-zāde Vaḳ'ī, bk. Aḥmed Efendi (Oḳcı-zāde, 1055'te Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi, şā'ir) {Vaḳ'ī}
Oḳmeydānı 312, 1437, 2088, 2095, 2451, 2708, 3151, 3283, 3284, 3330, 3350
Oluḳlıbayır 2471
Oṣmān Aġa 2292
Oṣmān Aġa (Berber) 2773, 3297
Oṣmān Aġa (Çiftelerli) 244
Oṣmān Aġa (Ketḫudā) 3313
Oṣmān Aġa (Ḳul Ketḫudāsı) 1425

Oṣmān Aġa (Sekbānbaşı) 3302
Oṣmān Aġa (Ser-tırāş) 3296
Oṣmān Aġa (Sipāhīler Aġası) 3328
Oṣmān Aġa (Yeñiçeri Aġası) 3296
Oṣmān Aġa (Zaġarcıbaşı) 2772
Oṣmān Aġa (Ẕü'l-fiḳār Efendi-zāde) 3299
Oṣmān Beg Efendi (Alī Paşa-zāde) 3227, 3251
Oṣmān Çāvuş (Müdeccel) 1961
Oṣmān Çelebi (Ḳāsım Paşalı, şā'ir) {Pendī} **1564-1565**
Oṣmān Çelebi (şā'ir) {Mestī} **1721**
Oṣmān Dede 2140
Oṣmān Dede (Şeyḫ) 1378
Oṣmān Efendi 1206, 2394, 3036, 3113, 3226, 3394
Oṣmān Efendi 2063, 2678
Oṣmān Efendi (1100'de Ġāzī Ṭurḫan Medresesi müderrisi) 2181
Oṣmān Efendi (1129'da İncegizler Medresesi müderrisi) 2964
Oṣmān Efendi (Alā'ü'd-dīn Efendi ḫalīfesi, Ḫalvetī Şeyḫi) 303
Oṣmān Efendi (Anaṭolı muḥāsebecisi) 3319
Oṣmān Efendi (Atbāzārī, Celvetī Şeyḫi, şā'ir) {Fażlī} 313, 314, 1410, 1411, **1976-1977**, 2421, 2488, 2743, 3291
Oṣmān Efendi (Avnī) 219, 374, 636
Oṣmān Efendi (Başrūz-nāmeci) 3355
Oṣmān Efendi (Bayramī Şeyḫi) 311
Oṣmān Efendi (Beglerbegi Medresesi müderrisi) 273
Oṣmān Efendi (Bosnevī) 1329, 1349, 1374
Oṣmān Efendi (Bosnevī, Ayaṣofıyya şeyḫi) 1415
Oṣmān Efendi (Bosnevī, Şeyḫ) **1356**
Oṣmān Efendi (Büyükoṭa ḫˇācesi) 1231
Oṣmān Efendi (Cānbāz-zāde) 2703, 2810, 2811, 2953, 3016, 3042, 3218, 3225, 3391, 3394, 3398
Oṣmān Efendi (Celeb) 2666, 2811, 3037, 3039, 3046, 3050, 3246, 3397, 3400
Oṣmān Efendi (Çāvuş-zāde Dāmādı, Şeyḫ) 2215, **2235**, 2726, 2754
Oṣmān Efendi (Çāvuş-zāde, Burusevī) 788, 810, 881, 938, 953, 973, 1042, **1066-1067**, 1078, 1104, 1115, 1135, 1141, 1316, 1322, 1477, 1497, 1501
Oṣmān Efendi (Defterdār) 3324, 3338, 3342, 3359
Oṣmān Efendi (Erzincānī Alī Efendi Şer'iyyātcisi, Ḳaramanī) 2456, 2581, 2616, **2652-2653**, 2801, 2803, 2808, 3162
Oṣmān Efendi (Erzincānī Seyyid Alī Efendi Ḳassāmı) 2925, 3245
Oṣmān Efendi (Esīrī Dāmādı Muṣṭafā Efendi Ḫışmı) 2530
Oṣmān Efendi (Ferīdūn Aġa Ḫˇācesi, Ḳara) 751, **1008-1009**, 1058, 1166, 1510
Oṣmān Efendi (Gelibolılı, Mektūbī) **3066-3068**, 3097, 3179
Oṣmān Efendi (Ḥaḳīḳī-zāde, Egriḳapulı, Ḫalvetī Şeyḫi) 302
Oṣmān Efendi (Ḫarāc ḫalīfesi) 3323
Oṣmān Efendi (Ḫaṭṭāṭ) 2348, 2454
Oṣmān Efendi (Ḥıṣn-ı Manṣūr Müftīsi, 1121'de Kemḫācı Muṣṭafā Dersiyyesi müderrisi) **2502-2503**, 2536
Oṣmān Efendi (İspirī Dāmādı Ḫışmı, Menteşeli) **2692**

Oṯmān Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Künhī} **2864**
Oṯmān Efendi (Ḳāḍī, şā'ir) {Naẓmī} **1756**
Oṯmān Efendi (Ḳara Çelebi-zāde Maḥmūd Efendi Maḫdūmı, 1059'da Selanik ḳāḍīsi) **672**
Oṯmān Efendi (Ḳara Çelebi-zāde) 676, 832, 966, 969, 1121, 1198, 1211, 1493
Oṯmān Efendi (Ḳaramanī, Müfettiş) 1844, **1929-1930**, 2103, 2470, 2499, 2645, 3203
Oṯmān Efendi (Karaṭaġī Şeyḫ, Ḳādirī şeyḫi)) 317
Oṯmān Efendi (Ḳāsım Paşalı Seyyid, Bayramī Şeyḫi) 311
Oṯmān Efendi (Ḳırbac) 375, 491, 494, 755
Oṯmān Efendi (Mardinī Dervīş, şā'ir) {Sūzī} **1616-1617**
Oṯmān Efendi (Mektūbī) 2366, 2370, 2436, 2510, 2516, 2661, 2787, 2797, 2920, 2949, 2954, 3019, 3053, 3068, 3075, 3110, 3198, 3255
Oṯmān Efendi (Monlā-yı Cedīd Medresesi müderrisi) 1120
Oṯmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Ḫˇāce-zāde) 849, 1013, 1116, 1124,1158, 1225, 1235, 1467, 1471, 1478, 1492, 1796, 1802, 1803, 1818, 1834, 1845, 1943, 2005, 2018, 2055, 2068, 2076, 2081, 2097, 2114, 2153, 2158, **2159-2161**, 2162, 2173, 2175, 2265, 2267, 2272, 2290, 2337, 2372, 2373, 2402, 2417, 2421, 2522, 2535, 2597, 2624, 2648, 2689, 2961, 3155, 3233, 3251
Oṯmān Efendi (Naḳşī Şeyḫi, Bosnevī Şeyḫ) 299, 1356, 1862
Oṯmān Efendi (Nefesanbārı Ẕākir, Şeyḫ, şā'ir) 306, **1409-1410**, 2750
Oṯmān Efendi (Ördek-zāde, şā'ir) {Ḥilmī} **3412**
Oṯmān Efendi (Perī-peyker Medresesi müderrisi) 2691
Oṯmān Efendi (Sa'yī) 2217
Oṯmān Efendi (Ṣarı, Amāsiyyeli) 991, 1043, 1109, **1152-1153**, 1162, 1183, 1203, 1235, 1474, 1483, 1793, 1802, 1805, 1811, 1933, 1941, 2372, 3121
Oṯmān Efendi (Seyyid, Erzincānī, 1106'da Ca'fer Çelebi Medresesi müderrisi) **2063**
Oṯmān Efendi (Şeyḫ) 299, 1341, 1986, 2212, 2758, 3283
Oṯmān Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde) 2346, 3116, 3228
Oṯmān Efendi (Ṭavīl) 997, 1000, 1004, 1150, 1152, 2096, 2190
Oṯmān Efendi (Ṭrabzonī, Laz Oṯmān) **2055**, 2205, 2492, 2596, 2609, 2955, 3196, 3393, 3397
Oṯmān Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1119'da Şām ḳāḍīsi) 2164, 2279, 2352, 2387, 2393, 2459, **2498-2500**, 2509, 2583, 2655, 2789, 2948, 2966, 3032, 3101, 3223
Oṯmān Efendi (Üsküdar'da Āsitāne Şeyḫi, Bafralı) **3292**
Oṯmān Efendi (Yeñiçeri Efendisi) 3358
Oṯmān Efendi (Zilevī) 949
Oṯmān Efendi Dārü'l-ḥadīṯi 1043, 2584, 3009
Oṯmān Ḫān-ı Ṯānī, bk. Sulṭān Oṯmān Ḫān-ı Ṯānī

Oṣmān Paşa 549, 1982, 2767, 2769, 2823, 3326
Oṣmān Paşa (1093'te Mıṣr vālīsi, Anaṭolı vālīsi) 1560
Oṣmān Paşa (A'rec Yūsuf Paşa Ketḫudāsı) 3163
Oṣmān Paşa (Arnavud) 3296
Oṣmān Paşa (Çerkes) 3354
Oṣmān Paşa (Defterdār-ı sābıḳ, Vidin muḥāfıẓı) 3343
Oṣmān Paşa (Emīrü'l-ḥāc) 3349, 3359
Oṣmān Paşa (Erżurūm vālīsi) 3329
Oṣmān Paşa (Ḫanya muḥāfıẓı) 3308
Oṣmān Paşa (Ḳanijeli) 3296
Oṣmān Paşa (Kapudan-ı Deryā) 3299
Oṣmān Paşa (Küçük, Ṣaydā vālīsi) 3362
Oṣmān Paşa (Nişāncı) 2768
Oṣmān Paşa (Silaḥdār) 3296
Oṣmān Paşa (Sirke) 3300, 3304, 3328, 3331, 3338, 3346, 3350, 3351, 3357
Oṣmān Paşa (Ṭopal Yūsuf Paşa Ketḫudāsı) 3338, 3345, 3353
Oṣmān Paşa (Ṭopal) 3337, 3339, 3346, 3348, 3352
Oṣmān Paşa (Vezīr) 3296, 3360
Oṣmān Paşa (Yūsuf Paşa Ketḫudāsı) 3349
Oṣmān Paşa Ḫˇācesi, bk. Ömer Efendi (Oṣmān Paşa Ḫˇācesi, Ḳonevī)
Oṣmān Paşa Medresesi 275, 279, 370, 427, 685, 709, 793, 802, 856
Oṣmānbāzārı 1065
Oṣmāncıḳ 2173, 2769
Oṣmān-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Tā'ib Efendi (Oṣmān-zāde, İstanbulī, şā'ir) {Tā'ib}
Oṣmān-zāde Efendi 690, 734
Oṣmān-zāde Efendi (Çāvuş-zāde) 806
Oṣmān-zāde Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Oṣmān-zāde Maḫdūmı, 1075'te Ḥaleb ḳāḍīsi)
Oṣmān-zāde Kemālü'd-dīn, bk. Kemālü'd-dīn Efendi (Oṣmān-zāde, 1081'de Abdü's-selām Medresesi müderrisi)
Oṣmān-zāde Maḫdūmı, bk. Feyżu'llāh Efendi (Oṣmān-zāde Maḫdūmı, 1075'te Ḥaleb ḳāḍīsi)
Oṣmān-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Oṣmān-zāde, 1066'da Ḳāhire ḳāḍīsi)
On İki Dīvān 3035
Or Ḳal'ası 3309
Ordu Ḳādīsi Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ordu Ḳādīsi, İzmirī)
Ordubād 3358, 3359
Orḫaniyye Medresesi (Burusa'da) 424, 436, 437
Orḫaniyye-i İzniḳ Medresesi 249, 424, 901
Orḳapusı 3311
Orta Cāmi'i
Orta Cāmi'-i Şerīfi 1405, 1992, 2214, 2750, 2754, 2756
Ortaḳapu 1424, 1877, 3305
Ortaköy 3321
Orūc Paşa Medresesi 877, 1835, 1923, 1930, 1972, 2102, 2155, 2186, 2203, 2418, 2671, 2992, 3049, 3136, 3153, 3207, 3217, 3266
Ostrova 2977

Oṭabaşı Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Oṭabaşı, Şeyḫ, şā'ir) {Fenāyī}
Otaḳcılar 952, 1223, 1843, 2611
Otluḳcı Yoḳuşı 1026, 3319, 3366

Ö

Öküz Limanı 1415
Öküz Meḥemmed Paşa Cāmi'i 3365
Ömer (köy ismi) 2414
Ömer Bākī (Naḳşī Şeyḫi) 298
Ömer Beg (Erzenü'r-rūmī, şā'ir) {Nef'ī} **403-409**, 1621
Ömer Beg (Naṣūḥ Paşa-zāde, şā'ir, ö. 1086) {Ömrī} **1662-1663**
Ömer Beg Cāmi'-i Şerīfi 3172
Ömer Çelebi (Diyārbekrī, şā'ir) {Vaḥyī} **1782**
Ömer Efendi 670, 1249, 1257, 1523, 2155, 2178, 2417, 2432, 2452, 2626, 2640, 3017, 3022, 3170, 3269
Ömer Efendi (1058'de Erzurum Ḳāḍīsi) 667
Ömer Efendi (1100'de Maġnisa ḳāḍīsi) 1896
Ömer Efendi (A'rec, Giresunlu) 949, 954, 1000, 1009, **1014-1015**, 1034, 1043, 1058, 1113, 1166, 1229, 1492, 1956, 2122, 2341, 3197
Ömer Efendi (Acem, 1135'te Ṣaḥn müderrisi) **3134-3135**
Ömer Efendi (Adilcevāzī, 1092'de Süleymāniyye müderrisi) 1208, **1247**, 1254, 1260, 1949, 1962, 2061, 2354, 2423, 2600
Ömer Efendi (Aḥmed Efendi-zāde Seyyid) 2485
Ömer Efendi (Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi) 237
Ömer Efendi (Aḳkirmānī, Seyyid) 2962, 3227, 3240
Ömer Efendi (Āmidī, şā'ir, ö. 1072) {Ömrī} **1660-1662**
Ömer Efendi (Bayramī Şeyḫi, Bāġçevān) 312
Ömer Efendi (Burusevī, 1128'de Murādiyye Medresesi müderrisi) **2677**
Ömer Efendi (Çatalcalı) 2611
Ömer Efendi (Çāvuş-zāde Mülāzımı, 1138'de Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi müderrisi) 3004, 3135, 3196, **3256-3257**
Ömer Efendi (Defterdār) 554
Ömer Efendi (Ders-i Ām) 3242
Ömer Efendi (Emīn-i Fetvā) 2594, 2611, 2642, 3006, 3041, 3223, 3386
Ömer Efendi (Erżurūmī) 2289, 2335, 2343
Ömer Efendi (Ḫˇāce Fesād) 237, 256, 366, 372, 484, 969
Ömer Efendi (Ḫˇāce Ṣalāḥ) 422
Ömer Efendi (Ḫˇāce) 251, 349, 497, 651, 709, 1009, 1072,1081
Ömer Efendi (Ḫˇāce-zāde, Seyyid) 2798, 2800, 2938, 3012, 3074, 3098, 3154, 3164, 3198, 3237, 3256, 3269, 3271, 3374, 3383
Ömer Efendi (Hābīl-zāde, 1089'da Medīne ḳāḍīsi, şā'ir) {Avnī} 737, 805, 926, 1016, 1018, 1019, 1034, 1116, 1144, 1156, 1189, **1191-1192**, 1197, 1228, 1235, 1266, 1278, 1296, 1486, 1508, 2073, 2123, 2165, 2342, 2406, 2426, 2452
Ömer Efendi (Ḥamza Beg Medresesi müderrisi) 1918, 2209
Ömer Efendi (Ḫaṭṭāṭ, Mostarlı)

723, 805, 826, 936, 959, **965-966**, 971, 1015, 1036, 1199, 1229, 1268, 1501, 1826, 2067, 2350
Ömer Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde, 1111'de Ṣaḥn müderrisi) 2077, 2115, **2138-2139**, 2344, 2948
Ömer Efendi (İbrāhīm Paşa-yı Atīḳ Medresesi müderrisi) 243
Ömer Efendi (Īsā-zāde, Şeyḫ) 314, 2233, **2743-2744**, 2749
Ömer Efendi (Ḳaba, Bolılı) 1937, 1974, 2401, 2435, 2441, 2484, 2578, **2614-2615**, 2622, 2657, 2792, 3008, 3179, 3202
Ömer Efendi (ḳāḍī, şā'ir) {Ṭālib} **1632**
Ömer Efendi (Ḳaplan Paşa İmāmı, 1089'da Bosna ḳāḍīsi) **1237-1238**, 1251, 1284, 1534, 1844, 2141, 2523, 2634
Ömer Efendi (Ḳassām) 3319
Ömer Efendi (Keşf Kātibi, İstanbulī) 1317, 1830, **1842**, 1900, 2055, 2158, 2173, 2458
Ömer Efendi (Ḳoca) 1136
Ömer Efendi (Kürd) 2369, 2404, 2490, 2503, 2791, 2929, 3101, 3105, 3145, 3150, 3154, 3160, 3201, 3203, 3246, 3255, 3375, 3383
Ömer Efendi (Malāṭıyyeli) 2628
Ömer Efendi (Meflūc) 1527, 2367, 3183, 3202
Ömer Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Şekīb} **3286**
Ömer Efendi (Minḳārī) 257, 292, 355, 414, 422, 438, 487, 650, 686, 1128
Ömer Efendi (Minḳārī-zāde Efendi Tābi'i, Malaṭıyyeli) 1964, **2199-2200**, 2353
Ömer Efendi (Mīr-āḫūr İmāmı) 2481
Ömer Efendi (Mīrzā Efendi Tābi'i) 3189
Ömer Efendi (Muḫtelic, Edrineli) 2049, 2109, 2282, 2343, **2377-2378**, 2429, 2537, 2644, 2805
Ömer Efendi (Müfettiş) 268
Ömer Efendi (Müsevvid) 2633
Ömer Efendi (Nā'ib, 1071'de Ḳuds ḳāḍīsi) 668, 834, **841-842**, 858, 879, 916, 926, 952, 966, 973, 1016, 1053, 1148, 1199, 1318, 1488, 1516, 3182
Ömer Efendi (Oṣmān Paşa Ḫˇācesi, Ḳonevī) 2938, 2963, **2977-2978**, 3038
Ömer Efendi (Raḥmetu'llāh Mülāzımı, 1073'te Ḳonya ḳāḍīsi) **866**, 1019, 1132, 1224, 1292, 1543
Ömer Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, 1128'de Burusa ḳāḍīsi, 1135'te Rūmili ṣadrı) 2385, 2443, 2465, 2662, 2669, 2701, 2787, 2799, 2929, 2967, 3022, **3052-3055**, 3067, 3070, 3205, 3367, 3368
Ömer Efendi (Ṣaḥḥāf, 1079'da Ṭūṭī Laṭīf Medresesi müderrisi) **1024**, 1973, 2663
Ömer Efendi (Şireli) 1346
Ömer Efendi (Sivasī) 887
Ömer Efendi (Sivasī-zāde Efendi Ḫˇācesi, Mar'aşlı) 802, **929-931**, 935, 961, 973, 974, 1010, 1027, 1119, 1148, 1318, 1469, 1473, 1491
Ömer Efendi (Ṣofya Ḳāḍīsi 1044'te) 495

Ömer Efendi (Sükūtī) 291
Ömer Efendi (Şer'iyyātī, 1043'te Ṣofya ḳāḍīsi) 213, **266-267**, 418, 492
Ömer Efendi (Şeyḫ) 2219
Ömer Efendi (Şeyḫ, Mıṣrī, Zileli) 306, **1348-1349**, 1374
Ömer Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi, 1122'de Erżurūm ḳāḍīsi) 2683, 2814, 2815, **2916-2917**, 3237
Ömer Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde, 1114'te Ṣaḥn müderrisi) 2515, **2571-2572**, 2581
Ömer Efendi (Ṭabīb) 3044, 3197, 3230
Ömer Efendi (Ṭāhā-zāde Seyyid) 3242
Ömer Efendi (Tercemān Yūnus Zāviyesi şeyḫi) 1409, 1932
Ömer Efendi (Üsküdarī Ders-i Ām) 2431
Ömer Efendi (Vānī-zāde, Seyyid) 2686, 2973, 2994, 3020, 3134, 3196, 3388
Ömer el-Fu'ād Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 303
Ömer Oṭabaşı Medresesi 2403, 2935, 2969
Ömer Paşa (1076'da Mıṣr vālīsi) 1560
Ömer Paşa (Bosnevī Ṭurmuş Paşa-zāde) 3354
Ömer Paşa (Deli) 1995
Ömer Paşa (Ḳā'im-maḳām) 1879
Ömer Paşa (Mıṣr vālīsi) 1410
Ömer Paşa (Tersāne Ketḫudāsı Deli) 3359
Ömer Paşa (vālī-i Baġdād) 2035
Ömer Sikkīnī (Bayramī Şeyḫi) 311
Ömer Sinānī (Gelibolılı Şeyḫ, Ḫalvetī/Uşşāḳī Şeyḫi) 302
Ömrī, bk. Ömer Beg (Naṣūḥ Paşa-zāde, şā'ir, ö. 1086)
Ömrī, bk. Ömer Efendi (Āmidī, şā'ir, ö. 1072)
Ördek-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ördek-zāde, şā'ir) {Nāẓım}
Ördek-zāde Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Ördek-zāde, şā'ir) {Ḥilmī}
Öreke Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Öreke, İstanbulī)
Öreke-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Öreke-zāde, Bucaḳlı Efendi)
Öreke-zāde Belīġ, bk. Muṣṭafā Efendi (Öreke-zāde, şā'ir) {Belīġ}
Öreke-zāde Efendi 856
Öreke-zāde Medresesi 2610, 2962, 3192, 3402
Öreke-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Öreke-zāde, şā'ir) {Belīġ}
Öreke-zāde Tābi'i Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Öreke-zāde Tābi'i, Şeyḫī)
Örfī (şā'ir) 2330
Ösek Ḳal'ası 1441, 1442
Özbek 1366, 1420, 2226
Özbek Şeyḫ, bk. Meḥemmed Efendi (Özbek Şeyḫ, Buḫaralı)
Özi 543, 545, 3316, 3357
Özi Ḳal'ası 581, 2019, 3306
Özi Nehri 3306, 3309
Öziboġazı 544
Öziçe 528, 1608, 2543
Öziçelī Alī, bk. Alī Beg (Öziçelī, alaybegi, şā'ir) {Vuṣlatī}
Öziçeli Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Aġa (Öziçeli, şā'ir) {Ẕikrī}

Öziçeli Şeyḫ Muṣliḥü'd-dīn, bk. Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Öziçeli, Ḫalvetī Şeyḫi)

P

Papasoġlı Dārü'l-ḥadīṯi 956, 1080
Papasoġlı Medresesi 212, 255, 281, 419, 423, 427, 430, 629, 664, 690, 722, 810, 826, 841, 845, 860, 926, 950, 1045, 1159, 1282, 1304, 1546, 1843, 1975, 2069, 2075, 2103, 2172, 2354, 2364, 2454, 2462, 2473, 2534, 2653, 2943, 3144, 3179
Parmaḳḳapu 3304, 3318, 3349
Pārsā Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Pārsā, Gelibolılı, şā'ir) {Ṣābir}
Paşaçayırı 3295
Paşa-zāde Celeb İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḫalīl Paşa-zāde, Paşa-zāde Celeb İbrāhīm, şā'ir) {Tā'ib}
Paşa-zāde Efendi, bk. İbrāhīm Efendi (Ḥüseyn Paşa-zāde, Paşa-zāde Efendi, 1097'de İzmir ḳāḍīsi)
Paşa-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Paşa-zāde, Bosnevī)
Patburun-zāde Eyyūb, bk. Eyyūb Çelebi (Patburun-zāde, şā'ir) {Kelīm}
Payas 718
Pāydār-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Pāydār-zāde, şā'ir) {Rāżī}
Pāy-zān Yūsuf Paşa Medresesi 2496, 3216
Peç 3333
Peç Ḳal'ası 1440, 3333
Peç Seferi 1280, 1412, 1439, 1454, 1455, 1564, 2043, 2699, 3260
Peçevī Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Peçevī, Şeyḫ)
Peçevī-zāde Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Peçevī-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ārif}
Peçuy 1246, 1886, 2217, 3289
Pendī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Pendī, bk. Oṣmān Çelebi (Ḳāsım Paşalı, şā'ir)
Pendik 1878
Pend-nāme-i Aṭṭār 2031, 2035
Perī-peyker Medresesi 1155, 1157, 1299, 1795, 2138, 2177, 2182, 2189, 2625, 2691, 2927, 2962, 2967, 3113
Pertev Paşa Medresesi 2421, 2455, 2621, 2626, 2675, 2706, 2945, 3168, 3251
Pertev Paşa Vaḳfı 2905
Pervāne-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Pervāne-zāde, şā'ir)
Pervīz Efendi Medresesi 483, 499, 512, 641, 675, 758, 782, 887, 904, 916, 948, 1095, 1114, 1139, 1200, 1249, 1282, 1310, 1321, 1822, 1955, 2075, 2182, 2185, 2341, 2353, 2382, 2440, 2494, 2652, 2679
Perye 1801
Petriş 2259
Peyk-ḫāne 1424
Pīr Aḥmed Efendi 249, 285
Pīr Meḥemmed Efendi (Baġdād ḳāḍīsi) 214, 2792
Pīr Meḥemmed Efendi 2805, 2815, 2939, 3016, 3134, 3145, 3151, 3212, 3231, 3249, 3255, 3378
Pīr Meḥemmed Efendi (Abdu'llāh Efendi-zāde) 3097
Pīr Meḥemmed Efendi (Ḥalebī, 1070'de Maġnisa ḳāḍīsi) 291, 891, **972**, 1524,

Pīr Meḥemmed Efendi (İbrāhīm Efendi-zāde) 3020
Pīr Meḥemmed Efendi, (Ḫalvetī Şeyḫi) 306, 329, 1348
Pīr Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Pīr, İstanbulī)
Pīr Meḥemmed-i Erzincānī (Ḫalvetī Şeyḫi) 301
Pīr Ömer Efendi 2740
Pīrī Ḫalīfe (Ḳaramanī, Ḫalvetī Şeyḫi) 305
Pīrī Ḳāḍī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Pīrī Ḳāḍī-zāde, Burusevī)
Pīrī Meḥemmed Efendi 1227, 2537, 2545, 2575
Pīrī Paşa 1084
Pīrī Paşa Cāmi'-i Şerīfi 1084, 2349
Pīrī Paşa Medrese-i Ṯāniyesi 1960
Pīrī Paşa Medresesi 211, 222, 226, 242, 253, 255, 262, 274, 280, 282, 285, 289, 292, 382, 414, 419, 421, 430, , 431476, 480, 499, 502, 506, 521, 755, 768, 778, 781, 805, 811, 838, 861, 866, 894, 949, 958, 974, 997, 1011, 1042, 1084, 1110, 1118, 1119, 1129, 1133, 1139, 1202, 1227, 1255, 1298, 1305, 1316, 1526, 1792, 1838, 1840, 1851, 2057, 2065, 2114, 2152, 2153, 2350, 2357, 2368, 2375, 2423, 2477, 2494, 2501, 2521, 2608, 2616, 2624, 2634, 2648, 2650, 2653, 2808, 2809, 2921, 2942, 2996, 3010, 3031, 3037, 3046, 3048, 3131, 3213, 3255, 3402
Pirinçci Sinān Medresesi 866, 1164, 1194, 1821, 2072, 2080, 2156, 2181, 2354, 2465, 2656, 3040, 3130
Pīrī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Pīrī-zāde, şā'ir) {Nā'ilī}
Pirlepelī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Pirlepelī-zāde, 1054'te Saḳız ḳāḍīsi)
Piyāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Piyāde, Ḳasṭamonılı)
Piyāle Ketḫudā (Ḳapudan) 546, 547
Piyāle Paşa (Uzun) 581, 1447
Piyāle Paşa Cāmi'-i Şerīfi 2435
Piyāle Paşa Dārü'l-ḥadīṯi 2076, 2973, 3154
Piyāle Paşa Medresesi 2285, 2339, 2365, 2486, 2491, 2578, 2615, 2616, 2640, 2997, 3006, 3186, 3226, 3229, 3396, 3399
Plevne 2204, 2454, 3142, 3151, 3206
Portaḳal 3306
Postālcı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Postālī, 1035'te Anḳara ḳāḍīsi)
Postālcı-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Postālcı-zāde, 1101'de Edrine Selīmiyyesi müderrisi)
Postālī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Postālī, 1035'te Anḳara ḳāḍīsi)
Post-pīrā Yūnus 1389
Pozeġa 961, 2952
Praşov 1882
Pravadi 496, 707, 745, 746, 857, 924, 1073, 1074, 1266, 1319, 1506, 1513, 1627, 1834, 1936, 1939, 2393, 2424, 2478, 2508, 2535, 2673, 2674, 2960, 3103, 3142, 3232, 3233, 3260, 3334
Pravadi Yeñibāzārı 2520
Pravişta 2501, 2508
Preveze 3336
Preveze Ḳal'ası 1441, 3336
Priştine 1881
Prizren 431, 1303, 1904

Prizrenli Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Prizrenli, 1041'de Mekke ḳāḍīsi)
Pür-ḳalem-zāde Ḫˇācesi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Pür-ḳalem-zāde Ḫˇācesi, Balıḳesirli)

R

Raba 1562
Rābiʿa-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi, bk. Ġalaṭa Sarāy Medrese-i Rābiʿası
Rābiʿa-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi, bk. Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Rābiʿası
Rācī Efendi (şāʿir) 1452
Raʿdī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Raʿdī, İznikmidli)
Rāġıb, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir)
Raġīb, bk. Meḥemmed Çelebi (Aġrıbozī, şāʿir)
Rāhib-zāde Dārü'l-ḥadīṯi 2141
Raḥīḳī Medresesi 210, 212, 477, 642, 648, 674, 711, 759, 778, 868, 955, 981, 1021, 1061, 1066, 1104, 1158, 1797, 1928, 1966, 2123, 2356, 2434, 2539, 2599, 2690, 3109
Raḥīmī, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (İstanbulī, şāʿir)
Raḥmetu'llāh Efendi 102, 251, 481, 492, 512, 562, 563, 565, 633, 651, 684, 688, 690, 717, 727, 786, 866, 888, 896, 958, 1000, 1060, 1202, 1464, 1479, 1481, 1512, 1791, 1975, 2613
Raḥmetu'llāh Efendi (Bekr Çelebi-zāde, 1098'de İbrāhīm Paşa Medresesi) **1791**, 2196, 2614
Raḥmetu'llāh Efendi (Yeñişehrli, 1063'te İstanbul ḳāḍīsi) **688-689**
Raḥmetu'llāh Mülāzımı Ömer, bk. Ömer Efendi (Raḥmetu'llāh Mülāzımı, 1073'te Ḳonya ḳāḍīsi)
Raḥmī, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḳubūrī-zāde, şāʿir) {Raḥmī} {Hevāyī}
Rāʿī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Rāʿī-zāde, 1056'da Yeñişehr ḳāḍīsi)
Rāʿī-zāde Efendi, bk. Ḳāsım Efendi (Rāʿī-zāde, 1044'te Ṣofya ḳāḍīsi)
Rāʿī-zāde Ḳāsım, bk. Ḳāsım Efendi (Rāʿī-zāde, 1044'te Ṣofya ḳāḍīsi)
Raḳḳa 2259, 2768, 2823, 3163, 3296, 3298, 3299, 3315, 3318, 3320, 3321, 3322, 3344, 3345, 3362
Raḳofçioġlı (Erdel ḳralı) 1427
Ramażān Çelebi 2222
Ramażān Efendi 475, 577, 784, 974, 1110
Ramażān Efendi (Caʿfer-zāde, Edrineli) 997, 1154, 1283, 1523, 1531, 1533, 1895, 1959, **1968-1969**, 1972, 2057, 2084, 2086, 2114, 2155, 2703
Ramażān Efendi (Efḍaliyye Medresesi müderrisi) 432
Ramażān Efendi (Ḥalebiyye Medresesi müderrisi) 218
Ramażān Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Bāzirgān Tekyesi şeyḫi) 302
Ramażān Efendi (Hindī-zāde, 1062'de Kütāhiyye ḳāḍīsi) 577, **680-681**, 754, 809, 961, 964, 1003, 1051, 1120, 1161, 1539, 1549

Ramażān Efendi (Ḳara, 1069'da Kütāhiyye ḳāḍīsi) 667, 714, 716, **835**, 925, 1537, 1542, 1549, 1948
Ramażān Efendi (Kite ḳāḍīsi) 219
Ramażān Efendi (Ḳocevī) 488, 837
Ramażān Efendi (Orḫaniyye müderrisi) 424
Ramażān Efendi (Ṣolaḳ-zāde, Edrinevī) **631**
Ramażān Efendi (Şeyḫ) 527
Ramażānoġlı Yaylası 746, 2491
Rāmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Rāmī, Ṣadr-ı aʿẓam, şāʿir) {Rāmī}
Rāmī, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Sünbül-zāde, şāʿir)
Rāsiḫ, bk. Yūsuf Efendi (Şofyevī, Bıyıḳlı Ḥüseyn Çelebi-zāde, şāʿir)
Rāsim, bk. Muṣṭafā Çelebi (Burusevī, el-Ḥāc, şāʿir) {Resīm} {Rāsim}
Rāşid Efendi Tārīḫi 3278
Rāşid Efendi-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Rāşid Efendi-zāde, 1142'de Defterdār İbrāhīm Medresesi müderrisi)
Raşḳoyı 3309
Ravża-i Muṭahhara 87, 99, 189, 636, 923, 2911
Ravżatü'l-ebrāri'l-mübeyyen bi-Veḳāyiʿi's-selefi'l-māżiyye ve'l-aḫbār 772
Ravżatü'n-nūr 1376
Ravżu'r-reyāḥīn 530
Rāzī, bk. Meḥemmed Efendi (Acem, 1065'te Selanik ḳāḍīsi, ö. 1068) {Rāzī}
Rāżī, bk. Meḥemmed Efendi (Pāydār-zāde, şāʿir)
Razlıḳ 1138, 2067
Re'fetī, bk. Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Re'fetī, bk. Muṣṭafā Efendi (İstanbulī, şāʿir)
Re'īs Ḫˇācesi Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Re'īs Ḫˇācesi, 1054'te Filibe ḳāḍīsi)
Re'īsü'l-eṭibbā Ḥammāl-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥammāl-zāde, Re'īsü'l-eṭibbā)
Re'īsü'l-eṭibbā Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, 1115'te Üsküdar ḳāḍīsi)
Re'īsü'l-eṭibbā Ḥayātī-zāde Maḫdūmı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā Ḥayātī-zāde Maḫdūmı, 1101'de Mesīḥ Paşa Medresesi müderrisi)
Re'īsü'l-eṭibbā Ḥayātī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ḥayātī-zāde)
Re'īsü'l-eṭibbā Īsā, bk. Īsā Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Saḳızlı)
Re'īsü'l-eṭibbā Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, İstanbulī)
Re'īsü'l-eṭibbā Mūsā, bk. Mūsā Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ṭabīb İlyās'ın oğlu)
Re'īsü'l-eṭibbā Nūḥ, bk. Nūḥ Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, ö. 1119)
Re'īsü'l-eṭibbā Ömer, bk. Ömer Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, 1128'de Burusa ḳāḍīsi, 1135'te Rūmili ṣadrı)
Re'īsü'l-eṭibbā Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ḥalebī, İbn Sülūm)
Re'īsü'l-eṭibbā Zeynü'l-ʿābidīn, bk. Zeynü'l-ʿābidīn Efendi (Re'ī-

sü'l-eṭibbā, Eyyūblu)
Rebī'a Sulṭān 3363
Recāyī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ḳasṭamonī, 1074'de Ḫusrev Ketḫudā Dārü'l-ḥaḍīṣi müderrisi, şā'ir) {Recāyī}
Receb Dede (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Adnī} **1659**
Receb Efendi (Abdü'l-ḳādir-zāde, Burusevī, şā'ir) {Ḳadrī} 937, 1103, 1117, 1147, 1224, 1250, **1251-1252**, 1548, 1552, 1556, 1830, 2147, 2206
Receb Efendi (Burusevī, 1057'de İvaż Paşa Medresesi müderrisi) **776-777**
Receb Efendi (Ḫadīce Sulṭān Medresesi müderrisi) 480
Receb Efendi (İlāhī-zāde, 1129'da Çendīk Medresesi müderrisi) 2607, 2686, **2688-2689**, 2925, 3181
Receb Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Edāyī} **584**, 1614
Receb Efendi (Ḳaba, Ḳasṭamonılı) 237, **256-258**, 275, 279, 355, 356, 358, 413, 481, 658, 686, 859, 1020
Receb Efendi (Ḳaṣīr) 2950
Receb Efendi (Küçük) 2219
Receb Efendi (Mīrzā Efendi Ḳassāmı, el-Ḥāc, Ḳasṭamonī) **2579-2580**, 3133
Receb Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, Celeb) 2056, **2353**, 2382, 2642, 3007
Receb Efendi (Şeyḫ, Sivasî Efendi halifesi) 329
Receb Efendi (Ṭavīl) 2950
Receb Efendi (Trabzonlu İbrahim Efendi'nin babası) 1259
Receb Paşa 339, 349, 1876, 2001, 3307, 3357, 3358, 3360, 3405
Receb Paşa (Emīrü'l-ḥāc) 3347
Receb Paşa (Ḳā'im-maḳām) 340, 1442
Receb Paşa (Ḳapudan) 385
Receb Paşa (Mıṣr vālīsi) 3352
Receb Paşa Medresesi 1168, 1210, 1275, 1813, 2071, 2103, 2383, 2443, 2514, 2654, 2661, 3028, 3187, 3191, 3258
Receb-zāde Efendi 1316
Receb-zāde Muṣṭafā Efendi 517
Recmü'r-recīm bi's-sīn ve'l-cīm 793
Ref'ī, bk. Meḥemmed Efendi (Aṭā-zāde,1065'te Lala Şāhīn Paşa Medresesi müderrisi)
Refdī, bk. Meḥemmed Efendi (Abdü'l-kerīm-zāde Refdī, şā'ir)
Refi', bk. Meḥemmed Refi' Efendi (Nefes-zāde, 1130'da Vānī Efendi Medresesi müderrisi, şā'ir)
Refī'ā, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫ Naẓmī-zāde, Şeyḫ, şā'ir)
Remle 1007, 3282, 3299
Remzī Efendi 2202, 3337
Remzī Meḥemmed Efendi 2686, 2688, 3015
Remzī, bk. İsmā'īl Efendi (Bāḳī-zāde, şā'ir)
Remzī, bk. Muṣṭafā Efendi (Anṭāḳıyyeli, 1098'de İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir)
Resā, bk. Ḥaydar Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, şā'ir) {Resā}
Resīm, bk. Muṣṭafā Çelebi (Burusevī, el-Ḥāc, şā'ir) {Resīm} {Rāsim}
Resmī, bk. İsmā'īl Efendi (Ḫalvetī dervīşi, şā'ir)
Resmī, bk. Maḥmūd Efendi (Açıḳbaş, Naḳş-bendī Şeyḫi, şā'ir)

Resmī, bk. Muḥterem Efendi (Maġnisī, şāʿir)
Resmī, bk. Muṣṭafā Efendi (Cebeciler kātibi, şāʿir)
Resmo 1801
Resmo Ḳalʿası 549
Resūl Efendi (Ṣaḥḥāf, Ḳasṭamonılı) 1007, 1048, 1124, 1223, **1262-1263**, 1269, 1278, 1311, 1484, 1486, 1843, 1943, 1947, 2054, 2073, 2134, 2144, 2182, 2414, 2466, 2494, 2940, 2943
Resūl Efendi Birāder-zādesi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Reşīd Efendi (Resūl Efendi Birāder-zādesi, Ḳasṭamonılı, şāʿir) {Reşīd}
Resūl Efendi Dāmādı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Resūl Efendi Dāmādı, Ḳasṭamonılı)
Resūl Efendi Mülāzımı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Resūl Efendi Mülāzımı, 1128'de Medīne ḳāḍīsi)
Resūl-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Resūl-zāde, 1116'da İzmir ḳāḍīsi)
Resūl-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Resūl-zāde, 1124'te Mıṣr ḳāḍīsi)
Reşīd (Şeyḫü'l-İslām Ebū Saʿīd-zāde Maḫdūmı, şāʿir) 1789
Reşīd (yer adı) 3100
Reşīd Efendi 3294
Reşīd Meḥemmed Efendi 1960, 1974, 2198, 2361, 2392
Reşīd, bk. Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Reşīd, bk. Meḥemmed Reşīd Efendi (Resūl Efendi Birāder-zādesi, Ḳasṭamonılı, şāʿir)
Reşīd, bk. Şeyḫü'l-İslām Ebū Saʿīd-zāde Maḫdūmı Meḥemmed Reşīd, bk. Meḥemmed Reşīd Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Saʿīd-zāde Maḫdūmı, 1098'de Süleymāniyye müderrisi)
Reşīd-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Reşīd-zāde, Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Dāmādı, Bükāyī)
Reşkī, bk. Alī Dede (İstanbulī, şāʿir)
Reşkī, bk. Ḫalīl Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Revʿī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥācib-zāde, 1094'te Diyārbekr ḳāḍīsi, şāʿir)
Revān 74, 244, 334, 343, 443, 503, 791, 999, 2232, 3217, 3236, 3358, 3359, 3360, 3419
Revān Ḳalʿası 343
Revān Seferi 239, 241, 252, 321, 323, 327, 341, 348, 349, 350, 509, 527, 923
Revānī Beg Medresesi 1205
Revānī Çelebi Medresesi 2387, 2420, 2427, 2481, 2918, 3156, 3249
Revnaḳu's-salṭana 792
Reyḥān Paşa Maḥallesi 999
Reyḥānetü'l-elibbā 801
Rezmī, bk. Bahādır Giray (Ḳırım ḫānı, şāʿir)
Rezmī, bk. Meḥemmed Beg (Sulṭān-zāde, şāʿir)
Rıḍvān Beg 1129
Rıḍvān Efendi 257, 273, 278
Rıḍvānu'llāh Efendi (Şeyḫ, Edrineli) **2742-2743**
Rıfḳī Hemşīre-zādesi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Rıfḳī Hemşīre-zādesi, 1137'de Ṣofya ḳāḍīsi)
Rıfḳī Meḥemmed, bk. Meḥemmed

Efendi (Rıfḳī, 1106'da İstanbul ḳāḍīsi, şāʿir) {Rıfḳī}
Rıfḳī Mülāzımı İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Rıfḳī Mülāzımı, Bosnalı)
Rıfḳī Nā'ibi Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Rıfḳī Nā'ibi, Bolılı)
Rıfḳī, bk. Abdü'l-mecīd Efendi (Bahā'ü'd-dīn-zāde, Ḳayṣeriyyeli)
Rıżā Efendi 623
Rıżā, bk. Meḥemmed Efendi, (Zehrimār-zāde, şāʿir)
Rifʿatī (Meḥemmed Efendi, Nāzillili) 1608
Rifʿatī, bk. Abdu'llāh Efendi (Bālī-zāde, 1094'te Ṣaḥn müderrisi, şāʿir)
Rifʿatī, bk. Meḥemmed Efendi (Nāzillili, şāʿir)
Rindī, bk. Aḥmed Efendi (Şemleli-zāde, Şeyḫ, şāʿir)
Risāle fī-külli Fünūn-ı Şettā 1412
Risāle-i Es'ile 1983
Risāle-i Eşrāṭü's-sāʿat 1983
Risāle-i Lām-ı Taʿrīf 2588
Rivāye 3285
Riyāżī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Riyāżī, Ḥaleb, Şām ḳāḍīsi, şāʿir, yazar)
Riyāżī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Riyāżī, Ḥaleb, Şām ḳāḍīsi, şāʿir, yazar) {Riyāżī}
Riyāżī-zāde Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Riyāżī-zāde, 1072'de Ġalaṭa ḳāḍīsi, şāʿir) {Luṭfī}
Riyāżī-zāde Efendi, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Riyāżī-zāde, 1072'de Ġalaṭa ḳāḍīsi, şāʿir) {Luṭfī}
Riyāżu'r-raḥme 585
Riyāżü'l-cenne 585
Rize 2166, 2658
Rizevī Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Rizevī, Ebu'l-fażl Medresesi müderrisi)
Rodos 242, 544, 547, 575, 581, 729, 731, 800, 984, 1202, 1203, 1269, 1309, 1441, 1455, 1557, 1886, 1934, 1982, 2002, 2261, 2337, 2493, 2651, 2772, 2773, 2825, 3012, 3304, 3315, 3317, 3321, 3326, 3330
Rodos Geçidi 3306
Rodoscuḳ 194, 230, 287, 373, 502, 638, 669, 793, 852, 858, 934, 951, 1855, 1911, 2106, 2570, 2836, 2985
Rodosī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Rodosī, 1085'te Ṣaḥn müderrisi)
Rodosī Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Rodosī, Kūsec, Żiyāyī-zāde)
Rodosī Veliyyü'd-dīn, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Rodosī Velī, 1063'te Ṣaḥn müderrisi, şāʿir)
Rodosī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Rodosī-zāde, Ḫaṭṭāṭ)
Rodosī-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Rodosī-zāde, 1052'de Üçşerefeli Medresesi müderrisi)
Rodosī-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Rodosī-zāde, 1112'de Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīsi müderrisi)
Rodosī-zāde Mülāzımı Alī, bk. Alī Efendi (Rodosī-zāde Mülāzımı, 1117'de Revānī Çelebi Medresesi müderrisi)
Rubʿ Risālesi 2449
Ruhā 344, 350, 351, 1154, 1895, 1896, 1969, 1970, 2012, 2378, 3335, 3336, 3338, 3353

Ruhā Müftīsi-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ruhā Müftī-si-zāde, Ruhāvī)
Ruhāvī Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ruhāvī, şāʿir) {Nābī}
Rūḥī, bk. Rūḥu'llāh Efendi (Ṣad-rü'd-dīn-zāde, 1069'da İstanbul ḳāḍīsi, şāʿir) {Rūḥī}
Rūḥu'llāh Efendi 2957
Rūḥu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1069'da İstanbul ḳāḍīsi, şāʿir) {Rūḥī} 542, 564, 647, 675, 690, 716, 732, 756, 779, **828-831**, 837, 971, 1011, 1020, 1029, 1031, 1062, 1065, 1108, 1129, 1170, 1202, 1465, 1472, 1476, 1479, 1490, 1763, 2954, 2956
Ruḳıyye Sulṭān 2248
Rūm Ḥasan (IV. Mehmed dönemi eşḳıyālarından) 1426, 1451
Rūm Meḥemmed Paşa Cāmiʿ-i Şerīfi 1413
Rūm Meḥemmed Paşa Medrese-i Ṣāniyesi 1286, 1804
Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi 253, 255, 285, 436, 489, 490, 577, 647, 686, 718, 748, 753, 849, 863, 1013, 1069, 1114, 1135, 1137, 1139, 1193, 1258, 1316, 1795, 1824, 1963, 2100, 2159, 2353, 2375, 2395, 2402, 2435, 2612, 2937, 2941, 3031, 3032, 3118, 3135
Rūmili 101, 193, 209, 212, 213, 223, 238, 239, 252, 264, 336, 350, 351, 352, 402, 418, 427, 436, 442, 509, 515, 526, 543, 545, 546, 550, 555, 562, 574, 597, 613, 622, 625, 640, 666, 688, 693, 716, 743, 745, 760, 761, 770, 780, 796, 864, 886, 901, 934, 990, 1034, 1043, 1074, 1082, 1087, 1117, 1145, 1203, 1211, 1242, 1268, 1283, 1286, 1293, 1303, 1319, 1323, 1350, 1398, 1433, 1436, 1450, 1457, 1461, 1463, 1468, 1496, 1517, 1518, 1531, 1536, 1537, 1551, 1557, 1558, 1559, 1567, 1598, 1600, 1601, 1603, 1627, 1632, 1636, 1666, 1678, 1699, 1701, 1744, 1754, 1758, 1761, 1785, 1786, 1806, 1814, 1827, 1835, 1836, 1850, 1851, 1855, 1858, 1887, 1898, 1904, 1910, 1914, 1922, 1925, 1934, 1971, 1975, 1998, 2004, 2014, 2017, 2018, 2022, 2041, 2044, 2061, 2068, 2074, 2076, 2081, 2097, 2106, 2113, 2119, 2133, 2135, 2143, 2160, 2191, 2217, 2218, 2246, 2254, 2259, 2264, 2279, 2280, 2282, 2286, 2288, 2289, 2290, 2293, 2296, 2331, 2333, 2337, 2342, 2372, 2373, 2385, 2386, 2415, 2427, 2431, 2435, 2441, 2463, 2467, 2472, 2474, 2483, 2506, 2508, 2514, 2526, 2543, 2587, 2593, 2595, 2599, 2601, 2604, 2611, 2660, 2665, 2686, 2699, 2706, 2708, 2776, 2777, 2778, 2779, 2780, 2803, 2805, 2808, 2816, 2817, 2819, 2821, 2822, 2854, 2858, 2865, 2904, 2920, 2928, 2935, 2941, 2944, 2951, 2959, 2965, 2985, 2993, 3002, 3010, 3034, 3035, 3044, 3045, 3052, 3054, 3058, 3060, 3103, 3106, 3109, 3115, 3121, 3123, 3137, 3139, 3142, 3149, 3159, 3175, 3183, 3186, 3193, 3199, 3206, 3212, 3216,

3226, 3230, 3233, 3241, 3249, 3254, 3260, 3262, 3264, 3276, 3289, 3298, 3303, 3306, 3308, 3314, 3323, 3331, 3336, 3340, 3342, 3343, 3346, 3347, 3349, 3351, 3353, 3355, 3359, 3360, 3361, 3363, 3366, 3367, 3368, 3390, 3401, 3403, 3404, 3405, 3419, 3440
Rūmiliḥişārı 260, 1262, 1332, 2233, 2462, 2526, 2572, 2620, 2862, 3075, 3125, 3206, 3321
Rūmiyye Medresesi 704
Rūmiyye Şeyḫi, bk. Maḥmūd Efendi (Rūmiyye Şeyḫi, Urmevī)
Rus 2239
Ruscuḳ 193, 1442, 1998
Ruscuḳlı Meḥemmed Efendi 1944
Rükeb-i Şāmī 869
Rüstem Ḫān 2244
Rüstem Paşa 553
Rüstem Paşa Cāmi'-i Şerīfi 3280, 3363
Rüstem Paşa Medresesi 211, 260, 270, 279, 478, 482, 514, 635, 669, 744, 793, 813, 845, 850, 858, 867, 879, 926, 927, 936, 951, 952, 973, 978, 991, 1000, 1021, 1050, 1093, 1110, 1135, 1164, 1169, 1209, 1225, 1260, 1274, 1518, 1522, 1530, 1798, 1802, 1956, 2014, 2067, 2071, 2081, 2098, 2121, 2182, 2366, 2382, 2384, 2396, 2438, 2490, 2497, 2510, 2657, 2987, 2996, 3043, 3056, 3073, 3140, 3154, 3179, 3198, 3213, 3304
Rüşdī Efendi 1355, 1378, 2240
Rüşdī, bk. Aḥmed Efendi (Mostarlı, şā'ir) {Rüşdī}
Rüşdī, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, Dīvāne Rüşdī, şā'ir)
Rüşdī, bk. Muṣṭafā Efendi (İzmirī, şā'ir)

S

Sa'ādet Giray (Ḳırım ḫānı Ġāzī Giray'ın oğlu, şā'ir) {Ārifī} **401-402**, 1902, 2018, 2823, 2848, 3338, 3345, 3358, 3405
Sā'atī Aḥmed Efendi 1550, 1900, 1948, 2147, 2158, 2283, 2287, 2447, 2504, 2519, 2575
Sā'atī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Sā'atī, Edrineli, şā'ir) {İffetī}
Sā'atī-zāde Alī, bk. Alī Çelebi (İstanbulī, Sā'atī-zāde, şā'ir) {Ṣā'ib}
Ṣabanca 1105, 2115, 2382, 2405, 2446, 2587, 2588, 2650, 2664, 2819, 2951, 3033, 3106, 3107, 3142, 3223, 3271
Sābi'a-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi, bk. Ġalaṭa Sarāyı Medrese-i Sābi'ası
Sābi'a-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi, bk. Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Sābi'ası
Ṣabīḥ, bk. Alī Aġa (İstanbulī, şā'ir)
Ṣābir, bk. Meḥemmed Efendi (Pārsā, Gelibolılı, şā'ir)
Ṣābit, bk. Alā'ü'd-dīn Efendi (Bosna/Öziçeli, şā'ir)
Ṣabrī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā mülāzımı, ḳāḍī, şā'ir)
Ṣabūḥī, bk. Aḥmed Dede (Mevlevī Şeyḫī, Ṣabūḥī, şā'ir)
Ṣabuncı-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ṣabuncı-zāde, 1098'de Üçşerefeli Medresesi müderrisi)
Ṣabūrī, bk. Meḥemmed Efendi (Dede Çelebi, Celvetī Şeyḫi, şā'ir)

Sācidī, bk. Alī Efendi (Aḳ Maḥmūd Efendi Ketḫudāsı Alī, Sācidī, şā'ir)
Ṣaçlı İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ṣaçlı, Şeyḫ, şā'ir) {Ṣıdḳī}
Ṣaçlı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Dede (Ṣaçlı, Şeyḫ)
Ṣādıḳ Efendi (Acem Ḫˇāce, şā'ir) {Ṣādıḳ} **3424-3425**
Ṣādıḳ Efendi Tābi'i Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣādıḳ Efendi Tābi'i, Tatar, Ṣādıḳ Efendi Tatarı)
Ṣādıḳ Efendi Tatarı, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣādıḳ Efendi Tābi'i, Tatar, Ṣādıḳ Efendi Tatarı)
Ṣādıḳ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣadrü'd-dīn-zāde, şā'ir) {Ṣādıḳ}
Ṣādıḳ, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Ebu's-su'ūd-zāde Meḥemmed'in oğlu, 1077'de İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir)
Ṣādıḳ, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫ-zāde Maḫdūmı, 1068'de Ḫabbāziyye Medresesi müderrisi, şā'ir)
Ṣādıḳī, bk. Meḥemmed Efendi (ḳāḍī, şā'ir) {Ṣādıḳī}
Ṣādıḳ-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣādıḳ-zāde Ḫısmı, Ṣireli)
Ṣādıḳ-zāde Ḫısmı, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣādıḳ-zāde Ḫısmı, Ṣireli)
Sa'dī Çelebi Medresesi 1189
Sa'dī Efendi (Nevālī-zāde) 501
Sa'dī Efendi (Uzun, 1058'de Ḳuds ḳāḍīsi) 564, **634-635**, 636, 672, 714, 716, 807, 833, 881, 891, 1164, 1487
Sa'dī Efendi Medresesi 373, 577, 812, 922, 923, 980, 991, 1007, 1017, 1047, 1048, 1055, 1162, 1194, 1208, 1804, 2180, 2395, 2461, 2651, 2816, 2945, 2977, 2980, 3174, 3179, 3193, 3228
Sa'dī, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Ṭosyevī Efendi-zāde, şā'ir)
Sa'dī, bk. Meḥemmed Sa'dī Efendi (Ḥāfıẓ-zāde, 1102'de Ḫusrev Ketḫudā Medresesi müderrisi, şā'ir)
Sādise-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi, bk. Ġalaṭa Sarāyı Medrese-i Sādisesi
Sādise-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi, bk. Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Sādisesi
Sa'dī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde Maḫdūmı, 1078'de Mekke ḳāḍīsi, şā'ir) {Fā'iżī}
Sa'dī-zāde Efendi 431, 669, 786, 908
Sa'dī-zāde Efendi, bk. Seyfu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde, 1062'de İstanbul ḳāḍīsi)
Sa'dī-zāde Hibetu'llāh, bk. Hibetu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde, 1084'te Toḳat ḳāḍīsi)
Sa'dī-zāde Seyfu'llāh, bk. Seyfu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde, 1062'de İstanbul ḳāḍīsi)
Sa'dü'd-dīn Çelebi 1965
Sa'dü'd-dīn Efendi 2740
Sa'dü'd-dīn Efendi (Ḫˇāce) 210, 290, 304, 429, 425, 503, 675, 691, 800, 1026, 2109, 2397
Sa'dü'd-dīn Efendi (Nevālī-zāde) 257, 357, 358, 438, 457, 687
Sa'dü'd-dīn Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḫˇāce) 214, 273, 480, 500
Sa'dü'd-dīn Efendi Zāviyesi 881
Sa'dü'd-dīn-i Taftāzānī 2449

Ṣadr-ı Aʿẓam Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Melek, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (İstanbulī, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1058)
Ṣadr-ı Aʿẓam Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ḳalaylı, Ḳalaylıḳoz, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ḳöprili-zāde, Fāżıl, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Nişāncı, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1117)
Ṣadr-ı Aʿẓam Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ṭarḫūncı, Mūsā Paşa Ketḫudāsı, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Alī, bk. Alī Paşa (Arabacı, Bahādır-zāde, Ṣadr-ı aʿẓam ö. 1104)
Ṣadr-ı Aʿẓam Alī, bk. Alī Paşa (Çorlılı, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Alī, bk. Alī Paşa (Dāmād, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1128)
Ṣadr-ı Aʿẓam Alī, bk. Alī Paşa (Defterdār, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Alī, bk. Alī Paşa (el-Ḥāc, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1112)
Ṣadr-ı Aʿẓam Arabacı Alī, bk. Alī Paşa (Arabacı, Bahādır-zāde, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1104)
Ṣadr-ı Aʿẓam Bayram, bk. Bayram Paşa (İstanbulī, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Bıyıḳlı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Bıyıḳlı, Bozoḳlı, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Bosnevī Süleymān, bk. Süleymān Paşa (Bosnevī, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1098)
Ṣadr-ı Aʿẓam Boynıegri Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Boynıegri, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Cüvānḳapucıbaşı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Cüvānḳapucıbaşı, Sulṭān-zāde, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Dervīş Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Dervīş, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam el-Ḥāc Alī Paşa-zāde Ḥüseyn Beg, bk. Ḥüseyn Beg Efendi (Ṣadr-ı Aʿẓam el-Ḥāc Alī Paşa-zāde, 1119'da Selanik ḳāḍīsi)
Ṣadr-ı Aʿẓam Elmās Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Elmās, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Fāżıl Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ḳöprili-zāde, Fāżıl, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Gürci Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Gürci, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ḥācī Alī, bk. Alī Paşa (el-Ḥāc, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1112)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ḫalīl, bk. Ḫalīl Paşa (aslen Arnavud, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ḥasan, bk. Ḥasan Paşa (Dāmād, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ḥüseyn Paşa Türbesi 3345
Ṣadr-ı Aʿẓam Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Paşa (Amuca-zāde, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam İbrāhīm, bk. İbrāhīm Paşa (İbrāhīm Ḫˇāce, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1125)
Ṣadr-ı Aʿẓam İbrāhīm, bk. İbrāhīm Paşa (Ḳara, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam İbşīr Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (İbşīr, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Paşa (Ayaşlı, Ṣadr-ı aʿẓam)

Ṣadr-ı Aʿẓam Ḳara İbrāhīm, bk. İbrāhīm Paşa (Ḳara, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ḳara Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Ḳara, Arnavud, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1053)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ḳara Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Merzifonī, Ḳara, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Köprili Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Köprili, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ḳöprili-zāde Fāżıl Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ḳöprili-zāde, Fāżıl, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Köprili-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Köprili-zāde, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed Paşa İmāmı İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed Paşa İmāmı, 1130'da Ṣāniye-i Kenān Paşa Medresesi müderrisi)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed Paşa Sarāyı 628
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Baltacı, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Boynıegri, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Cüvānḳapucı-başı, Sulṭān-zāde, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Dervīş, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Gürci, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Köprili, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Nişāncı, Ṣadr-ı aʿẓam, Ḳayṣeriyyeli)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Rāmī, Ṣadr-ı aʿẓam, şāʿir) {Rāmī}
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṣūfī, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṭayyar, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Meḥemmed, bk. Ṭabanıyaṣṣı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṭabanıyaṣṣı, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Melek Aḥmed, Aḥmed Paşa (Melek, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Merzifonī Ḳara Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Merzifonī, Ḳara, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Murād, bk. Murād Paşa (Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Ṣūrnā-zen, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Muṣṭafā, bk. (Ḳara, Arnavud, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1053)
Ṣadr-ı Aʿẓam Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Bıyıḳlı, Bozoḳlı, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Dalṭaban, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (İbşīr, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Köprili-zāde, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Merzifonī, Ḳara, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā

Paşa (Tekfūrṭaġlı, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Nuʿmān, bk. Nuʿmān Paşa (Köprili-zāde, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ṣāliḥ, Ṣāliḥ Paşa (Bosnevī, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Siyāvuş, bk. Siyāvuş Paşa (Abaza, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1066)
Ṣadr-ı Aʿẓam Siyāvuş, bk. Siyāvuş Paşa (Abaza, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1099)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ṣūfī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṣūfī, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Sulṭān-zāde, bk. Meḥemmed Paşa (Cüvānḳapucı-başı, Sulṭān-zāde, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ṣūrnā-zen Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Ṣūrnā-zen, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Süleymān, bk. Süleymān Paşa (aslen Abaza, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Süleymān, bk. Süleymān Paşa (Bosnevī, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1098)
Ṣadr-ı Aʿẓam Süleymān, bk. Süleymān Paşa (Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1098)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ṭabanıyaṣṣı Meḥemmed, bk. Ṭabanıyaṣṣı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṭabanıyaṣṣı, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ṭarḫūncı Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ṭarḫūncı, Mūsā Paşa Ketḫudāsı, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Ṭayyar Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṭayyar, Ṣadr-ı aʿẓam)
Ṣadr-ı Aʿẓam Yūsuf, bk. Yūsuf Paşa (aslen Gürcü, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1125)
Ṣadrī Efendi 670
Ṣadrī Efendi (Abdü's-selām Medresesi müderrisi) 268
Ṣadrī Efendi (Şāhḳulı Medresesi müderrisi) 218
Ṣadrī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṣadrī, 1098'de Üçbaş Medresesi müderrisi)
Ṣadrī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Şeyḫ Selāmī-zāde, şāʿir)
Ṣadrī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Baġdādī, şāʿir)
Ṣadrü'd-dīn Efendi 2713
Ṣadrü'd-dīn Efendi (Mevlānā-zāde, Mevlevī Şeyḫi) **2741**
Ṣadrü'd-dīn Efendi (Mevlevī Şeyḫi) 309
Ṣadrü'd-dīn-i Ḳonevī (Şeyḫ) 311, 529, 1300, 1977
Ṣadrü'd-dīn-zāde Abdü'l-ḥay, bk. Abdü'l-ḥay Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1116'da Gevher Ḫān Sulṭān Medresesi müderrisi)
Ṣadrü'd-dīn-zāde Abdü'l-kerīm, bk. (Abdü'l-kerīm Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, Ebu'l-meyāmin Medresesi müderrisi)
Ṣadrü'd-dīn-zāde Fetḥu'llāh, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1075'te Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Ṣadrü'd-dīn-zāde Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1053'te Ḳara Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi){Feyżī}
Ṣadrü'd-dīn-zāde Ḥāşiyesi 2509
Ṣadrü'd-dīn-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1130'da Ḥaleb ḳāḍīsi)
Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed Ṣādıḳ, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi

(Şeyḫü'l-İslām, Ṣadrü'd-dīn-zāde, şā'ir) {Ṣādıḳ}
Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1064'te Fāṭımā Ḫātūn Medresesi müderrisi
Ṣadrü'd-dīn-zāde Ni'metu'llāh, bk. Ni'metu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1091'de Bosna ḳāḍīsi)
Ṣadrü'd-dīn-zāde Rūḥu'llāh, bk. Rūḥu'llāh Efendi (Ṣadrü'd-dīn-zāde, 1069'da İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir) {Rūḥī}
Ṣadrü'd-dīn-zāde Ṣādıḳ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣadrü'd-dīn-zāde, şā'ir) {Ṣādıḳ}
Ṣadrü'ş-şerī'a 321, 1967
Ṣafā Giray 2018, 2609, 2848
Ṣafāyī Muṣṭafā Efendi (Abdü'l-aḥad Nūrī'nin babası) 1328
Ṣafāyī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṣafāyī, Gedüslü, ö. 1098)
Ṣafed 1926
Ṣāfī Mirzā 339
Ṣāfī, bk. Aḥmed Efendi (Yeñişehrli Dervīş, şā'ir)
Ṣāfiye 424
Ṣafiyye Ḫātūn Medresesi 1822
Ṣafiyye Sulṭān 3307, 3419
Ṣafvetī Efendi 1066
Ṣafvetī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣafvetī, 1070'de Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir) {Ṣafvetī}
Ṣaḥḥāf Alī, bk. Alī Efendi (Ṣaḥḥāf, Kūsec, Babaṭaġī)
Ṣaḥḥāf Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ṣaḥḥāf, 1124'te Siyāvuş Paşa Medresesi müderrisi)
Ṣaḥḥāf İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ṣaḥḥāf, 1121'de Muḳābeleci İbrāhīm Medresesi müderrisi, ö. 1122)
Ṣaḥḥāf Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣaḥḥāf, Ḳabaṣaḳal)
Ṣaḥḥāf Ömer, bk. Ömer Efendi (Ṣaḥḥāf, 1079'da Ṭūṭī Laṭīf Medresesi müderrisi)
Ṣaḥḥāf Resūl, bk. Resūl Efendi (Ṣaḥḥāf, Ḳasṭamonılı)
Ṣaḥḥāf Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Ṣaḥḥāf, Ḳañlıcalı)
Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde, Ḥamīdī,Yalvaclı)
Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde Abdu'r-raḥmān'ın oğlu, 1070'te Ṣofya ḳāḍīsi)
Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde Efendi 491, 1023, 1144, 2655, 3124, 3365
Ṣahhāf Şeyḫ-zāde Enes, bk. Enes Efendi (Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde, 1104'te Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Ṣaḥḥāf Şeyḫ-zāde)
Ṣāḥib, bk. Ṣāliḥ Dede (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir)
Ṣāḥibiyye Medresesi 1409
Ṣāḥibü't-teṣānīf Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Baġdādī, Ṣāḥibü't-teṣānīf)
Ṣaḥīḥeyn 1128
Ṣaḥīḥ-i Buḫārī 3285
Ṣaḥn Medresesi 261, 290, 373, 374, 379, 380, 384, 419, 567, 570, 575, 578, 966, 981, 1204, 1500, 1521, 1523, 1526, 1529, 1531, 1532, 1818, 2010, 2070, 2142,

2181, 2352, 2436, 2512, 2596, 2631, 2667, 2677, 2685, 2689, 2807, 2810, 2947, 3027, 3032, 3196, 3197, 3206, 3219, 3227, 3394, 3395
Ṣaḥn-ı Ṣemāniyye 103, 217, 220, 226, 237, 242, 243, 251, 253, 260, 263, 267, 269, 270, 273, 275, 277, 278, 280, 282, 284, 286, 290, 412, 414, 422, 423, 426, 431, 438, 456, 478, 479, 480, 484, 489, 493, 497, 499, 500, 502, 506, 510, 512, 516, 517, 519, 521, 629, 630, 632, 636, 637, 641, 647, 648, 649, 650, 654, 655, 657, 660, 661, 663, 668, 669, 670, 671, 672, 676, 679, 682, 684, 685, 686, 690, 692, 714, 715, 717, 718, 724, 727, 730, 731, 734, 741, 742, 745, 749, 753, 756, 759, 763, 768, 778, 788, 790, 797, 799, 803, 811, 812, 813, 815, 817, 821, 828, 829, 831, 833, 838, 840, 843, 845, 847, 850, 856, 860, 863, 864, 867, 878, 879, 881, 887, 895, 898, 899, 901, 904, 906, 917, 918, 930, 931, 932, 935, 938, 947, 952, 955, 956, 965, 966, 968, 969, 973, 978, 980, 985, 989, 990, 991, 996, 997, 1001, 1009, 1011, 1015, 1022, 1027, 1028, 1031, 1033, 1035, 1042, 1043, 1046, 1048, 1050, 1053, 1057, 1058, 1059, 1061, 1066, 1069, 1071, 1072, 1078, 1084, 1089, 1095, 1099, 1103, 1104, 1108, 1114, 1116, 1119, 1121, 1123, 1124, 1126, 1127, 1129, 1134, 1135, 1137, 1141, 1144, 1145, 1148, 1151, 1152, 1158, 1159, 1160, 1162, 1163, 1166, 1172, 1183, 1189, 1190, 1193, 1197, 1199, 1200, 1202, 1206, 1207, 1208, 1209, 1211, 1223, 1225, 1227, 1229, 1231, 1235, 1239, 1240, 1241, 1247, 1248, 1250, 1256, 1258, 1260, 1263, 1267, 1268, 1270, 1285, 1289, 1290, 1293, 1294, 1296, 1298, 1306, 1308, 1311, 1314, 1318, 1321, 1788, 1795, 1798, 1799, 1802, 1805, 1813, 1815, 1817, 1818, 1821, 1825, 1826, 1828, 1831, 1832, 1833, 1837, 1838, 1840, 1841, 1845, 1851, 1854, 1927, 1939, 1941, 1942, 1947, 1952, 1956, 1957, 1958, 1962, 1963, 1970, 1973, 2047, 2054, 2057, 2063, 2067, 2071, 2073, 2075, 2080, 2081, 2085, 2091, 2092, 2096, 2103, 2104, 2105, 2112, 2113, 2124, 2126, 2134, 2136, 2141, 2144, 2153, 2159, 2162, 2164, 2168, 2170, 2172, 2173, 2178, 2180, 2182, 2184, 2187, 2190, 2194, 2198, 2200, 2201, 2333, 2336, 2338, 2341, 2344, 2349, 2354, 2355, 2363, 2366, 2370, 2371, 2377, 2379, 2381, 2382, 2387, 2392, 2398, 2401, 2416, 2420, 2421, 2423, 2428, 2432, 2435, 2437, 2438, 2444, 2445, 2451, 2458, 2460, 2461, 2464, 2465, 2466, 2469, 2470, 2471, 2490, 2492, 2494, 2497, 2499, 2500, 2505, 2507, 2510, 2512, 2514, 2517, 2524, 2531, 2534, 2538, 2577, 2583, 2584, 2586, 2596, 2600, 2604, 2612, 2615, 2616, 2618, 2622, 2624,

2628, 2629, 2632, 2633, 2634, 2640, 2641, 2643, 2644, 2648, 2650, 2652, 2653, 2655, 2657, 2659, 2661, 2667, 2669, 2672, 2676, 2680, 2701, 2753, 2919, 2922, 2926, 2929, 2937, 2940, 2942, 2944, 2946, 2955, 2956, 2958, 2966, 2972, 2975, 2981, 2983, 2984, 2986, 2987, 2989, 2997, 2998, 3000, 3002, 3008, 3024, 3028, 3029, 3041, 3043, 3048, 3052, 3059, 3061, 3067, 3073, 3097, 3101, 3105, 3109, 3112, 3118, 3122, 3127, 3131, 3134, 3136, 3140, 3145, 3150, 3159, 3161, 3162, 3172, 3174, 3179, 3184, 3187, 3188, 3189, 3193, 3200, 3202, 3203, 3210, 3213, 3215, 3220, 3221, 3222, 3229, 3232, 3237, 3245, 3248, 3249, 3252, 3254, 3260, 3270
// medāris-i Şemāniyye 271, 290, 292, 433, 631, 1276, 1924, 1930, 1955, 2114, 2352, 2353, 2368, 2375, 2386, 2394, 2395, 2399, 2440, 2443, 2454, 2571, 2603, 2706, 2970, 2973, 2979, 2996, 3056, 3154, 3241, 3243, 3259 **//medāris-i Ṣaḥn** 228, 229, 249, 254, 255, 256, 263, 279, 281, 283, 288, 416, 421, 427, 429, 433, 434, 441, 456, 476, 477, 482, 486, 491, 492, 514, 626, 633, 635, 636, 639, 643, 653, 655, 662, 665, 673, 674, 675, 679, 685, 688, 705, 707, 711, 726, 733, 738, 743, 751, 777, 778, 789, 793, 802, 806, 810, 813, 834, 842, 858, 859, 862, 866, 868, 875, 907, 927, 936, 941, 958, 971, 974, 982, 986, 996, 1000, 1004, 1016, 1017, 1020, 1054, 1072, 1081, 1083, 1093, 1101, 1110, 1111, 1118, 1135, 1139, 1143, 1169, 1192, 1252, 1254, 1273, 1284, 1453, 1807, 1808, 1810, 1811, 1816, 1824, 1967, 2059, 2065, 2082, 2086, 2088, 2090, 2099, 2100, 2119, 2120, 2121, 2139, 2169, 2176, 2339, 2348, 2350, 2357, 2361, 2366, 2370, 2384, 2405, 2415, 2425, 2438, 2442, 2462, 2473, 2478, 2479, 2491, 2503, 2513, 2516, 2578, 2581, 2595, 2642, 2948, 2994, 3005, 3006, 3020, 3027, 3031, 3069, 3116, 3163, 3185, 3191, 3196, 3257, 3258, 3268
Ṣaḥrā 194, 729, 743, 770, 796, 814, 851, 856, 857, 896, 908, 909, 946, 1001, 1032, 1063, 1870, 1956, 2097
Ṣā'ib, Alī Çelebi (İstanbulī, Sā'atī-zāde, şā'ir)
Ṣā'ib-i Tebrīzī 2330
Sa'īd Efendi (Şāh Sulṭān Medresesi müderrisi) 229
Sa'īd, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd, Şeyḫü'l-İslām Es'ad Efendi'nin oğlu, şā'ir) {Sa'īd}
Sa'īd, bk. Meḥemmed Sa'īd Efendi (Naḳībü'l-eşrāf Es'ad-zāde, şā'ir)
Sa'īdā Efendi (Şeyḫ, Buḫaralı, şā'ir) **1404-1405**
Sa'īdī, bk. Aḥmed Efendi (Edrinevī, şā'ir)
Saḳarya 327
Saḳā-zāde Dervīş, bk. Dervīş Efendi (Saḳā-zāde, şā'ir) {Fehmī}
Ṣāḳıb, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī,

şâ'ir)
Saḳız 214, 225, 257, 265, 273, 291, 360, 366, 369, 376, 378, 379, 381, 384, 433, 493, 494, 506, 518, 566, 567, 574, 575, 576, 579, 637, 638, 646, 677, 683, 723, 754, 771, 804, 845, 846, 847, 896, 928, 996, 1005, 1013, 1019, 1023, 1034, 1041, 1046, 1079, 1085, 1105, 1157, 1165, 1173, 1224, 1246, 1250, 1287, 1304, 1319, 1517, 1519, 1523, 1527, 1528, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1543, 1549, 1550, 1553, 1558, 1562, 1827, 1843, 1898, 1899, 1902, 1920, 1948, 1969, 1999, 2001, 2002, 2015, 2017, 2035, 2048, 2066, 2079, 2107, 2108, 2119, 2120, 2135, 2148, 2240, 2241, 2247, 2256, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2290, 2356, 2426, 2456, 2482, 2486, 2521, 2537, 2573, 2603, 2609, 2766, 2767, 2769, 2807, 2810, 2812, 2813, 2814, 2815, 2818, 2825, 2858, 2916, 2940, 2953, 2970, 2985, 3001, 3019, 3032, 3042, 3158, 3176, 3205, 3209, 3234, 3237, 3302, 3304, 3305, 3313, 3329, 3335, 3342, 3352, 3394, 3398, 3400, 3403, 3405
Saḳız Limanı 1420
Saḳızlı Süleymān-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Saḳızlı Süleymān-zāde, 1099'da Ḫācce Fāṭıma Medresesi müderrisi)
Sāḳī-nāme-i Allāme Şeyḫī 235
Sāḳī-nāme-i Cem'ī 1583
Sāḳī-nāme-i Ḥāzım 2930
Sāḳī-nāme-i Riyāżī 457
Sāḳī-nāme-i Rüşdī 2030
Sāḳī-nāme-i Yaḥyā (Şeyḫü'l-İslām) 454
Ṣakkāk Fındıḳ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Fındıḳ, Ṣakkāk)
Ṣalacaḳ İskelesi 3366
Ṣalāḥī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ṣalāḥī, Cānīkī)
Ṣalāḥī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣalāḥī, 1079'da Ḥüseyn Efendi Medresesi müderrisi)
Ṣalbaş Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṣalbaş, Ḳasṭamonılı)
Ṣalbaş Dāmādı Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Ṣalbaş Dāmādı, Būy-ābādlı)
Ṣalbaş Efendi Dāmādı 2180
Ṣalbaş-zāde Abdü'l-ḳādir, bk. Abdü'l-ḳādir Efendi (Ṣalbaş-zāde, 1080'de Ṣīre ḳāḍīsi) {Ḥibrī}
Ṣalbaş-zāde Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Edrineli, Ṣalbaş-zāde)
Ṣāliḥ Aġa 582
Ṣāliḥ Aġa (Bosnevī , 1074'te Yeñiçeri Aġası, Çāvuşbaşı) 1562
Ṣāliḥ Aġa (Ḳapucılar Ketḫudāsı) 342
Ṣāliḥ Aġa (Tersāne-emīni) 1425
Ṣāliḥ Dede (Mevlevī Şeyḫi, şâ'ir) {Ṣāḥib} **3275-3276**
Ṣāliḥ Dede Efendi 2212, 2862
Ṣāliḥ Dede Efendi (Mevlevī Şeyḫ Meḥemmed'in babası) 2237
Ṣāliḥ Dede Efendi (Mevlevī Şeyḫ Meḥemmed'in oğlu) 2238
Ṣāliḥ Efendi (Ḳāsım Paşalı, 1134'te Eyyūb ḳāḍīsi) 2496, 2532, 2669, 2947, 2986, **3160-3161**, 3221, 3243, 3261, 3391
Ṣāliḥ Efendi 577, 756, 833, 835, 892, 1496, 1521, 2957, 3075, 3403

Ṣāliḥ Efendi (Anaṭolı ṣadrı) 3264
Ṣāliḥ Efendi (Arab, 1098'de Ḳandiye ḳāḍīsi) **1312-1313**, 1542, 2134, 2146, 2827
Ṣāliḥ Efendi (Arab-zāde) 2084, 3132, 3213
Ṣāliḥ Efendi (Bosnevī) 249, 256, 373, 381, 504
Ṣāliḥ Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Fāḫir} **2858-2859**
Ṣāliḥ Efendi (Ders-i Ām, İstanbulī, şā'ir) {Ẕihnī} 1055, 1110, **1208-1210**, 1239, 1284, 1814, 1851, 1859, 1862, 1919, 1937, 1966, 2071, 2229, 2339, 2379, 2422, 2423, 2438, 2464, 2488, 2523, 3031
Ṣāliḥ Efendi (Gülşenī Şeyḫi) 315
Ṣāliḥ Efendi (Ḫˇāce-zāde) 223, 252, 263, 353, 354, 413, 478, 635, 657, 846
Ṣāliḥ Efendi (Ḥāfiẓ Efendi Ketḫudāsı, 1082'de Cenābī Efendi Medresesi müderrisi) **1054**
Ṣāliḥ Efendi (Ḥażret-i Emīr Zāviyesi şeyḫi) 1372
Ṣāliḥ Efendi (Ḥekīmbaşı) 1935
Ṣāliḥ Efendi (İmām-ı Sulṭānī) 2093, 2109, 2202, 2282, 2290, 2358, 2394, 2397, 2424, 2439, 2469, 2517, 2526, 2597, 2655, 2674, 2784, 2793, 2800, 2808, 2822, 2952, 2982, 2999, 3044, 3053, 3102, 3125, 3137, 3143, 3368, 3369, 3403
Ṣāliḥ Efendi (İstanbul ḳāḍīsi) 223
Ṣāliḥ Efendi (Ḳayşeriyyeli, Seyyid) **713-714**, 970
Ṣāliḥ Efendi (Kefevī, 1133'te Murād Paşa-yı Atīḳ Medresesi müderrisi) 2937, 2994, **3111-3112**, 3186
Ṣāliḥ Efendi (Ḳırımī) 2687, 2701, 3230
Ṣāliḥ Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ẕihnī Dervīş) **1354**
Ṣāliḥ Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Ḥalebī, İbn Sülūm) 748, **976**, 1843, 2371, 2943
Ṣāliḥ Efendi (Ṣaḥḥāf, Ḳañlıcalı) 1844, 1897, 1951, **2049**, 3052
Ṣāliḥ Efendi (Vālide Sulṭān Cāmi'i ḫaṭībi) 1929
Ṣāliḥ Efendi (Vānī, şā'ir) {Feyżī} **2863-2864**
Ṣāliḥ Efendi-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣāliḥ Efendi-zāde Şeyḫ, 1072'de Saḳız ḳāḍīsi)
Ṣāliḥ İmām-zāde Dāmādı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṣāliḥ İmām-zāde Dāmādı, 1068'de Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi)
Ṣāliḥ Meḥemmed 816
Ṣāliḥ Meḥemmed Efendi (Ḥāfıẓ-zāde, 1128'de Ḥamza Beg Medresesi müderrisi) 2138, 2495, **2946-2947**, 2968
Ṣāliḥ Meḥemmed Efendi (Ḳāḍī-zāde) 2182, 2359, 2626, 2677
Ṣāliḥ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (İstanbulī, şā'ir) {Yümnī}
Ṣāliḥ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Ḳāsım-zāde, 1067'de Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir) {Ṣulḥī}
Ṣāliḥ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muḥarrem-zāde, 1110'da İstanbul ḳāḍīsi)
Ṣāliḥ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muṭṭalib-zāde, Ḳaramanī)

Ṣāliḥ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Muẓaffer-zāde, 1056'da Ḳuds ḳāḍīsi)
Ṣāliḥ Paşa (Bosnevī, Ṣadr-ı a'ẓam) 549, **553-554**
Ṣāliḥ Paşa (Defterdār) 548
Ṣāliḥ Paşa İmāmı İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Ṣāliḥ Paşa İmāmı, İstanbulī)
Ṣāliḥ Paşa Medresesi 827
Ṣāliḥa Sulṭān 3280
Ṣāliḥa Sulṭān (vālide) 1881
Ṣāliḥiyye 244, 631, 1967, 2515, 2750, 3045
Ṣāliḥ-zāde Abdü'l-fettāḥ, bk. Abdü'l-fettāḥ Efendi (Ṣāliḥ-zāde, 1078'de Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)
Sālik, bk. Ḫalīl Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir)
Ṣāliṣe-i Behrām Ketḫudā Medresesi, bk. Behrām Ketḫudā Medrese-i Ṣāliṣesi
Ṣāliṣe-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi, bk. Ġalaṭa Sarāyı Medrese-i Ṣāliṣesi
Ṣāliṣe-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi, bk. Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Ṣāliṣesi
Ṣāliṣe-i Yaḥyā Efendi Medresesi, bk. Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi Medrese-i Ṣāliṣesi
Ṣalma Ṭomruḳ 3365
Ṣamaḳov 1961
Ṣamarcıḳ Ṣuyı 3309
Ṣamatya 1429
Sāmī, bk. Muṣṭafā Beg (İstanbulī Sipāhī, şā'ir)
Sāmī, bk. Yūnus Efendi (Alaybegi, şā'ir)
Sāmi'ī, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Bosnalı, şā'ir) {Sāmi'ī}
Ṣāmine-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi, bk. Ġalaṭa Sarāyı Medrese-i Ṣāminesi
Ṣāmine-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi, bk. Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Ṣāminesi
Ṣamtī Birāderi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṣamtī Birāderi, 1083'te Ḥamza Beg Medresesi müderrisi)
Ṣamtī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣamtī, Burusevī)
Ṣan'ā 339
Ṣandalcı-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Ṣandalcı-zāde, İstanbulī)
Ṣandıḳlı 1121, 2587, 2606, 3175
Ṣandūḳatü'l-ma'ārif 2449
Ṣanduḳcılar 3341
Ṣānī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ṣānī, Maġnisalı, şā'ir) {Ṣānī}
Ṣāniye-i Aḫī Çelebi Medresesi, bk. Aḫī Çelebi Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Behrām Ketḫudā Medresesi, bk. Behrām Ketḫudā Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Dāmād Efendi Medresesi, bk. Dāmād Efendi Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Ġażanfer Aġa Medresesi, bk. Ġażanfer Aġa Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Ḫayrü'd-dīn Paşa Medresesi, bk. Ḫayrü'd-dīn Paşa Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Ḫusrev Ketḫudā Medresesi, bk. Ḫusrev Ketḫudā Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i İbrāhīm Paşa-yı Atīḳ Medresesi, bk. İbrāhīm Paşa-yı Atīḳ Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Ḳāsım Paşa Medresesi, bk. Ḳāsım Paşa Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Ken'ān Paşa Medresesi, bk. Ken'ān Paşa Medrese-i Ṣāniyesi

Ṣāniye-i Ḳılıç Alī Paşa Medresesi, bk. Ḳılıç Alī Paşa Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Maḥmūd Efendi Medresesi, bk. Maḥmūd Efendi Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Meḥemmed Paşa Medresesi, bk. Meḥemmed Paşa Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Mesīḥ Paşa Medresesi, bk. Mesīḥ Paşa Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medresesi, bk. Nişāncı Paşa-yı Cedīd Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Pīrī Paşa Medresesi, bk. Pīrī Paşa Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Rūm Meḥemmed Paşa Medresesi, bk. Rūm Meḥemmed Paşa Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi, bk. Ġalaṭa Sarāyı Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi, bk. Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Şehīd Meḥemmed Paşa Medresesi, bk. Şehīd Meḥemmed Paşa Medrese-i Ṣāniyesi
Ṣāniye-i Zekeriyyā Efendi Medresesi, Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medrese-i Ṣāniyesi
Sarāc-ḫāne 2256, 3297, 3351, 3354
Sarāy 905, 1020
Sarāy Ḫˇācesi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, 1118'de Süleymāniyye müderrisi)
Sarāy Ḫˇācesi Celeb İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, Celeb)
Sarāy Ḫˇācesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, Ḳalʿecikli)
Sarāy Ḫˇācesi Receb, bk. Receb Efendi (Sarāy Ḫˇācesi, Celeb)
Sarāyburnı 3342
Sarāy-ı Atīḳ 1928, 2437, 2937, 3213, 3351
Sarāy-ı Atīḳ-i Sulṭānī 2141
Sarāy-ı Bosna, bk. Bosna Sarāyı
Sarāy-ı Cedīd-i Sulṭānī 3009, 3213, 3283
Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Ḫāmisesi 2180, 2579, 2685, 2980, 3227, 3236
Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Rābiʿası 2336, 2995, 3109, 3158, 3402
Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Sābiʿası 2090, 2094, 2384, 2573, 3207
Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Sādisesi 2632, 2643, 2963, 3145, 3227
Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Ṣāliṣesi 2986, 3047, 3239, 3247
Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Ṣāminesi 2947, 3161
Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Ṣāniyesi 2061, 2090, 2104, 2184, 2273, 2358, 2392, 2442, 2497, 2516, 2532, 2538, 2579, 2790, 3005, 3033, 3137, 3168, 3216
Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Tāsiʿası 2356, 2416, 2917, 2928, 3002, 3026, 3178
Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Ūlāsı 2064, 2075, 2112, 2124, 2510, 2535, 3057, 3067, 3144, 3198
Sarāy-ı Sulṭānīyye 3213
Sarāyovası 3339
Ṣarı Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Kāmī-zāde Mülāzımı) ,
Ṣarı Abdu'llāh Efendi-zāde, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Buru-

sevī Ṣarı Abdu'llāh Efendi-zāde, 1080'de Maḥmūd Paşa Medresesi müderrisi)
Ṣarı Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Burusevī, ö. 1072)
Ṣarı Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Kāmī-zāde Mülāzımı, 1043'te Üsküdar ḳāḍīsi, ö. 1044)
Ṣarı Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Şāriḥ-i ***Meṯnevī***, şā'ir,ö. 1071) {Abdī}
Ṣarı Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Şumnılı, ö. 1071)
Ṣarı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṣarı, Ṣireli)
Ṣarı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṣarı, Üskübī)
Ṣarı Alī Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣarı Alī Efendi-zāde, 1063'te Yeñişehr ḳāḍīsi)
Ṣarı Alī Paşa-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṣarı Alī Paşa-zāde, Defterdār Begefendi, şā'ir) {Muḫliṣī}
Ṣarı Baba-zāde, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Abaza Şeyḫi, Ṣarı Baba-zāde)
Ṣarı Ḳāḍīler 2749
Ṣarı Mişe 1881
Ṣarı Mu'īd Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṣarı Mu'īd, 1068'de Filibe ḳāḍīsi)
Ṣarı Mu'īd-zāde Meḥemmed Ṣāliḥ, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Ṣarı Mu'īd-zāde, 1072'de Fāṭıma Sulṭān Medresesi müderrisi)
Ṣarı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṣarı, 1097'de Lefḳoşa ḳāḍīsi)
Ṣarı Nā'ib İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Ṣarı Nā'ib, Na'īm, şā'ir) {Na'īm}
Ṣarı Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Ṣarı, Amāsiyyeli)
Ṣarı Temürci Mescidi 1141
Ṣarı Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ṣarı, 1093'te Ṣaḥn müderrisi)
Ṣarıca Paşa Medresesi 476, 1251
Ṣarıgez 3352
Ṣarıḳbaṣdı 2756
Ṣarıyar 336, 337, 3284
Sāriḳu'n-nücūm, bk. Aḥmed Efendi (Bustān-zāde, Sāriḳu'n-nücūm, 1068'de Şām ḳāḍīsi)
Ṣarmaşıḳ Kenīsesi 3365
Ṣarrāfiyye Medresesi 1049, 1795, 1847, 2417, 2452, 2927, 3037, 3265
Ṣaruḫān 386, 3120
Ṣārvān Şeyḫ Meḥemmed 2448
Ṣārvān-ı Mükaḥḥal Şeyḫ Meḥemmed Maḳberesi 1390
Saṭḥī Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Saṭḥī, Şeyḫ, Erżurūmī)
Save Nehri 1994, 1996, 1998, 1999
Ṣavruḳ 2255
Ṣaydā 2291, 3307, 3354, 3359
Ṣaydā Beyrūt 1257, 1541, 2003, 2166, 2825, 3297, 3318, 3322, 3325, 3326, 3347
Ṣaydī Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ṣaydī, Sinobī)
Ṣayyādbaşı Medresesi 1821, 1852, 2070, 2138, 2363, 2621, 2654, 2997, 3189
Saz Herseki (?) Na'lḳıran 2247
Sebzī Efendi 3338
Sebzī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Sebzī, Burusevī, şā'ir) {Sebzī}
Seddü'l-baḥr 2767
Sefer Efendi 280, 653, 813

Sefer Efendi (Ḳaramanī) 215, 271, 363, 370, 432
Sefer Efendi (Ḳırımī, 1086'de Ṣaḥn müderrisi) 1109, 1111, 1209, **1808-1809**, 1831, 2086, 2161, 2201, 2400
Sefer Efendi (Ḳuds ḳāḍīsi) 254
Seferiḥişār 836, 3097
Segedin 2242
Sehmī, bk. Aḥmed Çelebi (Burusevī, şāʿir)
Sekbān Alī Medresesi 262, 280, 420, 486, 492, 502, 517, 633, 636, 660, 662, 705, 778, 810, 815, 817, 901, 928, 947, 948, 985, 989, 990, 1021, 1097, 1144, 1162, 1163, 1164, 1192, 1240, 1310, 1321, 1821, 1937, 1958, 2061, 2081, 2113, 2136, 2184, 2190, 2346, 2381, 2382, 2387, 2425, 2444, 2461, 2585, 2596, 2618, 2659, 2676, 2683, 2994, 3028, 3210, 3235, 3252, 3370, 3397
Sekbān Emīr, bk. Muṣṭafā Efendi (Aḫī Baba-zāde, Sekbān Emīr Efendi)
Selāmet Giray 591
Selāmī Efendi 1979
Selāmī Efendi Maḥallesi 1979
Selāmī Efendi, bk. Alī Efendi (Celvetī Şeyḫi, Selāmī)
Selanik 213, 222, 237, 261, 277, 278, 282, 289, 310, 357, 358, 360, 361, 364, 365, 366, 368, 369, 370, 372, 382, 412, 415, 417, 422, 426, 484, 500, 506, 514, 517, 549, 559, 560, 561, 565, 566, 567, 569, 628, 631, 672, 674, 677, 692, 722, 726, 759, 763, 779, 800, 831, 835, 891, 896, 908, 935, 945, 947, 967, 968, 978, 985, 988, 1010, 1022, 1073, 1087, 1090, 1095, 1126, 1127, 1146, 1148, 1159, 1167, 1198, 1240, 1241, 1246, 1257, 1265, 1268, 1295, 1308, 1432, 1464, 1472, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1480, 1481, 1483, 1485, 1493, 1494, 1495, 1496, 1501, 1517, 1527, 1544, 1796, 1802, 1805, 1825, 1889, 1890, 1892, 1933, 1962, 2008, 2010, 2011, 2066, 2075, 2082, 2090, 2100, 2107, 2113, 2162, 2229, 2268, 2269, 2270, 2271, 2274, 2275, 2276, 2333, 2423, 2439, 2451, 2492, 2495, 2498, 2512, 2531, 2583, 2586, 2600, 2622, 2650, 2783, 2786, 2788, 2789, 2790, 2794, 2795, 2796, 2797, 2798, 2919, 2926, 2949, 2957, 2959, 2966, 2989, 3010, 3013, 3033, 3041, 3058, 3062, 3074, 3098, 3102, 3127, 3140, 3155, 3160, 3164, 3175, 3194, 3198, 3203, 3205, 3211, 3213, 3215, 3246, 3253, 3255, 3269, 3296, 3306, 3318, 3338, 3340, 3341, 3346, 3355, 3370, 3374, 3375, 3376, 3378, 3379, 3380, 3383, 3384
Selanik Uġrusı, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Selanik Uġrusı, Bolılı)
Selanikī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī, şāʿir) {Naẓīrī}
Selanikī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī, şāʿir) {Ṭabʿī}
Selanikī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī, şāʿir)

{Yümnī}
Selanikī Naẓīrī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī Naẓīrī-zāde, şā'ir) {Emīn}
Selçuḳ Ḫātūn Mescidi 1943
Selçuḳ Sulṭān Medresesi 934, 2140
Selendi 3243
Selīm Dede, bk. Alī Efendi (Ḳorḳaḳ Dervīş Alī, şā'ir) {Selīm}
Selīm Efendi 2242
Selīm Efendi (kitāb-ḫānede müderris) 3349
Selīm Giray (Ḳırım ḫānı, şā'ir) 1557, 1880, 1902, 1998, 2018, 2290, 2320, 2609, 2646, 2823, **2848-2849**, 2890, 3300, 3405
Selīm, bk. Alī Efendi (Ḳorḳaḳ Dervīş Alī, şā'ir)
Selīm, bk. Meḥemmed Selīm Efendi (1134'te Ġalaṭa ḳāḍīsi, şā'ir)
Selīmiyye Medresesi 2400
Selīm-zāde Süleymān, bk. Süleymān Çelebi (Selīm-zāde) {Emnī}
Selīsī, bk. Meḥemmed Efendi (Baldır-zāde Şeyḫ, Burusevī)
Selīsī, bk. Muṣṭafā Efendi (Āvāre-zāde, Edrineli, şā'ir)
Semāvī Taḳıyyü'd-dīn Ebū Bekr Efendi (Naḳşī Şeyḫi) 298
Semendire 1878, 1883, 1917, 1998, 2482
Semendire Ḳal'ası 1883, 2482
Semerci Dede 1855
Semerci-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Semerci-zāde, Ḳasṭamonılı)
Semerḳand 3273
Semīn Alī, bk. Alī Efendi (Lüḥūmī, Semīn, Aḳḥiṣārlı)
Semīn Velī, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Semīn Velī, 1060'da İzmir ḳāḍīsi)
Semīn Veliyyü'd-dīn, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Semīn Velī, 1060'da İzmir ḳāḍīsi, şā'ir)
Semtoġlı 3337
Senāyī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Sirozī, 1099'da Edrine ḳāḍīsi, şā'ir)
Ser-bendī-zāde Ebu's-su'ūd, bk. Ebu's-su'ūd Efendi (Ser-bendī-zāde, 1103'te Papasoġlı Medresesi müderrisi)
Ser-bendī-zāde İsḥāḳ, bk. İsḥāḳ Efendi (Ser-bendī-zāde, 1081'de Baġdād ḳāḍīsi)
Ser-bendī-zāde İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Ser-bendī-zāde, 1073'te Süleymāniyye müderrisi)
Ser-bendī-zāde Şeyḫī, bk. Aḥmed Efendi (Ser-bendī-zāde Şeyḫī, Ḳāḍī-zāde Şeyḫī)
Serçe Ḥüseyn Efendi-zāde, bk. Ṣun'u'llāh Efendi (Serçe Ḥüseyn Efendi-zāde, 1067'de Ṣāliḥ Paşa Medresesi müderrisi)
Serçe Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Serçe, Kefeli)
Ser-ḥadli Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ser-ḥaddī, 1081'de Belġrad ḳāḍīsi)
Serḫān Medresesi 808
Seriyy-i Saḳaṭī (Nūrbaḫşī silsileden) 318
Ser-maḥfil-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ser-maḥfil-zāde, 1046'da Filibe ḳāḍīsi)
Sermin 3242
Servi Maḥallesi 1416
Serviburnı 1425
Sevāniḥü'l-'ulūm 1307
Seydī Ġāzī (ḳażā) 264
Seydişehri 1963

Seyfī-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Seyfī-zāde, 1047'de Üsküdar ḳāḍīsi)
Seyfī-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Seyfī-zāde)
Seyfī-zāde Muṣṭafā Efendi 277, 657
Seyfu'llāh Efendi 420, 908, 966, 2497
Seyfu'llāh Efendi (başmuḥāsebeci) 3413
Seyfu'llāh Efendi (Behrāmiyye Medresesi müderrisi) 212
Seyfu'llāh Efendi (Ḳayṣeriyyeli, Seyyid, ö. 1050) 375, **420**
Seyfu'llāh Efendi (Niẓām-zāde, Ḫalvetī Şeyḫi) 302
Seyfu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde, 1062'de İstanbul ḳāḍīsi) 281, 282, 363, 491, 502, 514, 558, 565, 566, 669, 670, 689, 707, **726-728**, 752, 896, 904, 1062, 1098, 1224, 1464, 1468, 1499, 2106
Seyfu'llāh Efendi Cāmi'i 1090
Seyfü'd-dīn Sulṭān (Sulṭān III. Aḥmed'iñ şeh-zādesi) 3363
Seyrek-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde, Seyrek-zāde, ö. 1085)
Seyrek-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Seyrek-zāde, Ḫışm Efendi, ö. 1115)
Seyrek-zāde Āṣım Efendi, bk. Meḥemmed Āṣım Efendi (Seyrek-zāde Abdu'r-raḥmān Efendi'nin oğlu,1085'te Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi, şā'ir){Āṣımī}
Seyrek-zāde Cāmi'i 3364
Seyrek-zāde Efendi 2070
Seyrek-zāde Ḥāfıẓı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Seyrek-zāde Ḥāfıẓı, Ḳasṭamonılı)
Seyrek-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Seyrek-zāde, şā'ir) {Cāzim}
Seyrek-zāde Yūnus, bk. Yūnus Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde, Seyrek-zāde)
Seyyid Abdü'l-ḳādir Efendi Medresesi 1109, 1808, 2598
Seyyid Abdü'l-ḳādir Medresesi 427, 1089, 1164
Seyyid Alī 317
Seyyid Alī-zāde (Şāriḥ-i ***Şir'atü'l-İslām***) 215
Seyyid Alī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Seyyid Alī-zāde, Seyyid, ö. 1043)
Seyyid Çelebi, bk. Alī Çelebi (Seyyid, 1038'de Mekke ḳāḍīsi)
Seyyid Ġāzī (ḳaṣaba) 665
Seyyid Gedā Raḥmān (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Seyyid Ḥüseyn Efendi 1988, 2167, 2390
Seyyid Ḥüseyn-i Erzincānī Medresesi 776, 1237, 1270, 1819, 1846, 1919, 2101, 2176, 2686, 2689, 2925, 2968
Seyyid Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ürgübī, Seyyid, ö. 1041)
Seyyid Meḥemmed Uṣūl Medresesi 2359, 2417, 2495, 2625, 3170
Seyyid Meḥemmed Vaḥyī Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 305
Seyyid Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Seyyid Alī-zāde, Seyyid, ö. 1043)
Seyyid Oṣmān, bk. Oṣmān Efen-

di (Seyyid, Erzincānī, 1106'da Ca'fer Çelebi Medresesi müderris
Seyyid Seyfu'llāh (Seyyid Niẓām-zāde Ḫalvetī Şeyḫi) 301
Seyyid Seyfu'llāh, bk. Seyfu'llāh Efendi (Ḳayşeriyyeli, Seyyid, ö. 1050)
Seyyid Süleymān Efendi (Alī Efendi ḫalīfesi, Ḫalvetī Şeyḫi) 303
Seyyid Yūsuf Efendi Mektebi 1334
Seyyid, bk. Mes'ūd Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde, 1080'de Ṣaḥn-ı Ṣemān müderrisi, ḥekīm, şā'ir) {Seyyid}
Seyyidī, bk. Aḥmed Efendi (Ẕübāb, Burusevī, şā'ir)
Seyyidīoġlı 1436
Sezāyī, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (şā'ir, ö. 1080)
Ṣıddīḳ Efendi 265, 289, 630, 642
Ṣıddīḳ Efendi (1040'da Ṣire ḳāḍīsi) **268**, 385
Ṣıdḳī Efendi (Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Medresesi müderrisi) 229
Ṣıdḳī, bk. Emetu'llāh Ḫātūn (Ḳāmetī-zāde, şā'ire)
Ṣıdḳī, bk. İbrāhīm Efendi (Ṣaçlı, Şeyḫ, şā'ir)
Ṣıdkī, bk. Muṣṭafā Paşa (re'īsü'l-küttāb, şā'ir)
Ṣıḥḥatī, bk. Abdü'l-laṭīf Çelebi (Ṭoḳatī, şā'ir)
Ṣındırġı 2650, 2803, 2855, 2949, 3013, 3128, 3160, 3211, 3268
Sırrī Alī Efendi (Şeyḫ) 1326
Sırrī Meḥemmed Efendi (Gülşenī Şeyḫi) 315, 2227
Sırrī, bk. İbrāhīm Efendi (Üsküdarī, şā'ir)
Sırrī'd-dīn Efendi (Şeyḫ) 1233
Ṣırṭ Ḥammāmı 1350
Ṣırt Tekye 492, 909, 1813, 2049, 2167, 2365, 2403, 2536, 2920, 3155
Ṣıyāmī Efendi (İplikci Ṣıyāmī, Cānīkli) 515, 566, 569, **628**, 831, 951, 1246, 1493
Sigetvar Ḳal'ası 1443
Sihām-ı Ḳażā 404
Silaḥdār Ḥasan Aġa (Silaḥdār-ı Şehriyārī) 1443
Silaḥdār Paşa Zāviyesi 1402
Silifke 946, 1199, 2771, 3304, 3327
Silistre 193, 223, 341, 349, 934, 1351, 1447, 1449, 1451, 1454, 1558, 1560, 1879, 1882, 2001, 2435
Silistreli Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Silistreli, Müfettiş)
Silivri 222, 253, 285, 431, 812, 838, 861, 866, 877, 949, 974, 1084, 1105, 1110, 1255, 1305, 1453, 1792, 2057, 2256, 2521, 2608, 2674, 2921, 3010, 3037, 3046, 3320, 3326, 3402
Silivriḳapusı 1356, 1639, 2489, 2830, 3259
Simāv 1357
Sīmī 1863
Sīm-keş-ḫāne 3318
Sinān Aġa Dārü'l-ḥadīṣi 981, 2595, 2610, 2938, 3005
Sinān Aġa Medresesi 2066, 2719
Sinān Beg Medresesi 2519
Sinān Efendi (Astarcı) 274
Sinān Efendi (Bābā-zāde Dāmādı) 214
Sinān Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 304
Sinān Efendi (Ḳonya'da Mevlevī şeyḫi) 1336
Sinān Efendi (Kūsec) 273, 277, 370, 432
Sinān Efendi (Manav) 211, 250, 707

Sinān Efendi (Mükāşif , Mevlevī Şeyḫi) 308
Sinān Efendi (Şeyḫ Yaʿḳūb Efendi-zāde, Şeyḫ) 402
Sinān Efendi (Şeyḫ) 785, 1329
Sinān Efendi (Ṭālib Ḫısmı) 275
Sinān Paşa (Caġāle-zāde) 500
Sinān Paşa Cāmiʿ-i Şerīfi 2451, 2581
Sinān Paşa Dārü'l-ḥadīṣi 271, 280, 283, 284, 503, 514, 572, 633, 680, 707, 724, 866, 890, 901, 904, 917, 971, 941, 1016, 1057, 1121, 1150, 1162, 1207, 1239, 1255, 1274, 1314, 1517, 1523, 1549, 1810, 1824, 1947, 2080, 2194, 2351, 2357, 2370, 2387, 2392, 2420, 2440, 2583, 2617, 2629, 2926, 3188, 3191, 3245
Sinān Paşa Ḫānḳāhı (Beşiktaş'ta) 1349
Sinān Paşa Medresesi 262, 380, 414, 499, 516, 639, 653, 655, 659, 665, 672, 678, 682, 685, 756, 815, 828, 898, 926, 931, 966, 1077, 1206, 1239, 1250, 1310, 1825, 1947, 1949, 2059, 2080, 2082, 2091, 2124, 2176, 2178, 2361, 2363, 2436, 2510, 2512, 2652, 2972, 29752997, 3000, 3243, 3249, 3259, 3261,
Sinān Paşa Medresesi (Beşiktaş'da) 270, 285, 430, 455, 480, 505, 641, 652, 668, 758, 829, 838, 865, 888, 917, 934, 968, 969, 991, 996, 1017, 1027, 1047, 1108, 1113, 1114, 1116, 1143, 1150,1202, 1270, 1293, 1294, 1302, 1349, 1808, 1831, 1832, 1845, 2126, 2283, 2352, 2454, 2473, 2503, 2512, 2575, 2669, 2680, 3020, 3028, 3122, 3126, 3134, 3241, 3254,
Sinān Paşa Medresesi (Fetḥiyye'de) 229, 253, 417,429, 478, 504, 632, 634, 635, 661, 724, 741, 748, 805, 811, 834, 887, 1016, 1046, 1068, 1086, 1095, 1127, 1123, 1143, 1160, 1245, 1263, 1274, 1311, 1316, 1517, 1523, 1533, 1549, 1853, 1948, 1973, 2073, 2112, 2123, 2157, 2279, 2282, 2339, 2387, 2394, 2421, 2425, 2464, 2581, 2624, 2648, 2667, 2669, 2944, 2948, 2955, 2966, , 2994, 3101, 3112, 3119, 3159, 3188, 3260, 3424
Sinān Paşa Medresesi (Malġara'da) 513
Sinān Paşa Sulṭānı Medresesi 278, 426, 493, 722, 751, 799, 811, 821, 843, 894, 977, 1004, 1118, 1238, 1263, 1284, 1534, 1851, 1853, 1947, 2134, 2187, 2357, 2366, 2437, 2507, 2578, 2640
Sinān Ümmī (Elmalılı) 301, 1982
Sināniyye 735
Sināniyye Cāmiʿi 871
Sināniyye Mezāristānı 2446
Sinānü'd-dīn Efendi (Cānīkī Sinān, 1066 Ḫˇāce Ṭursun Medresesi müderrisi) **756-757**, 1196, 1225
Sincār 903
Sincār Muʿizzü'd-dīn, bk. Muʿizzü'd-dīn Meḥemmed (Sincār, Ṣofya ḳāḍīsi)
Sinob 564, 716, 761, 777, 874, 1110, 1136, 1154, 1165, 1195, 1224, 1276, 1283, 1287, 1312, 1535, 1537, 1538, 1539, 1542, 1545, 1546, 1548, 1552, 1830, 1899, 1940, 1941, 2065, 2074, 2083, 2133, 2134, 2146, 2166,

2193, 2255, 2280, 2343, 2425, 2521, 2526, 2620, 2703, 2820, 3011, 3125, 3302, 3319, 3324, 3326
Sinobī Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Sinobī Ḳaba)
Sipāhī Aḥmed, bk. Aḥmed Beg (İstanbulī, Sipāhī, şā'ir) {Ġınāyī}
Sipāhī, bk. Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, şā'ir)
Sirāciyye Medresesi 213, 217, 631, 803, 940, 974, 1085, 1088, 1106, 1272, 1550, 1930, 1944, 1948, 1959, 1964, 1968, 1972, 2102, 2186, 2196, 2446, 2463, 2613, 2693, 2814, 3047, 3153, 3209, 3219, 3225, 3266
Şire 217, 265, 268, 375, 376, 378, 382, 383, 384, 385, 455, 489, 493, 494, 503, 578, 579, 580, 639, 642, 652, 666, 671, 677, 750, 763, 856, 876, 896, 922, 987, 1035, 1062, 1107, 1137, 1161, 1170, 1224, 1244, 1291, 1307, 1514, 1518, 1523, 1535, 1540, 1541, 1544, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1556, 1796, 1801, 1901, 1931, 1934, 2018, 2081, 2107, 2108, 2109, 2280, 2289, 2290, 2391, 2456, 2700, 2701, 2815, 2822, 2831, 3012, 3205, 3404
Şireli Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Şireli, 1093'te Baġdād ḳāḍīsi)
Şirevī Maḥmūd-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Şirevī Maḥmūd-zāde, 1099'da Fuḍayliyye Medresesi müderrisi)
Sirkeci-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Sirkeci-zāde, İstanbulī)
Sirke-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Sirke-zāde, Burusevī)
Siroz 539, 682, 800, 870, 1064, 1169, 1260, 1836, 1920, 1933, 2094, 2158, 2172, 2174, 2283, 2575, 2593, 3102, 3120, 3209
Sirozī Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Sirozī, 1099'da Edrine ḳāḍīsi, şā'ir) {Senāyī}
Sirozī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Sirozī, 1123'te Etmekcioğlı Medresesi müderrisi)
Sitte-i Mu'tebere 1920
Sittī Ḫātūn Medresesi 256, 660, 732, 747, 782, 838, 849, 855, 894, 926, 975, 988, 1201, 1797, 1800, 1824, 1833, 1837, 1962, 2112, 2169, 2396, 2453, 2596, 2603, 2924, 2953, 3210, 3227, 3236, 3241, 3402
Sivas 328, 329, 338, 351, 552, 675, 873, 1008, 1413, 1423, 1434, 1443, 1449, 1558, 1560, 1561, 1562, 1653, 2019, 2124, 2513, 2647, 2768, 2769, 3226, 3302, 3305, 3307, 3319, 3331, 3356, 3361
Sivas Yeñişehri 552
Sivasī Abdü'l-aḥad Nūrī, bk. Abdü'l-aḥad Nūrī Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Sivasī, şā'ir) {Nūrī}
Sivasī Abdü'l-mecīd, bk. Abdü'l-mecīd Efendi (Sivasī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Sivasī Efendi, bk. Abdü'l-mecīd Efendi (Sivasī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Sivasī Ḫˇācesi, bk. Ömer Efendi (Sivasī-zāde Efendi Ḫˇācesi, Mar'aşlı)
Sivasī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Sivasī, 1134'te Anbār Ġāzī Medresesi müderrisi)

Sivasī-zāde Abdü'l-vehhāb, bk. Abdü'l-vehhāb Efendi (Sivasī-zāde, 1086'da Rüstem Paşa Medresesi müderrisi)
Sivasī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Sivasī-zāde, şā'ir, ö. 1130) {Şemsī}
Sivasī-zāde Efendi Dāmādı, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Beñli, Sivasī-zāde Efendi Dāmādı)
Sivasī-zāde Efendi Ḫ̆ˇācesi Ömer, bk. Ömer Efendi (Sivasī-zāde Efendi Ḫ̆ˇācesi, Mar'aşlı)
Sivasī-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Sivasī-zāde, 1116'da Eyyūb ḳāḍīsi)
Sivasī-zāde Şemsī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Sivasī-zāde, şā'ir, ö. 1130) {Şemsī}
Sivasī-zāde Şeyḫ Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Sivasī-zāde, Şeyḫ)
Siyāhī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Siyāhī, Edrinevī)
Siyāhī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Siyāhī, Burusevī)
Siyāhī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Siyāhī, Sivasī)
Siyāhī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Siyāhī, Eyyūblu)
Siyāhī, bk. Aḥmed Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Siyāhī, bk. Muṣṭafā Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Siyāhī}
Siyāmī, bk. Meḥemmed Çelebi (Acem, şā'ir)
Siyāvuş Aġa 544
Siyāvuş Paşa 581, 1423, 1443, 1448, 1456
Siyāvuş Paşa (Abaza, Ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1066) **1447**,**1451**
Siyāvuş Paşa (Abaza, Ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1099)**1885**
Siyāvuş Paşa (Ḥaleb vālīsi) 1442
Siyāvuş Paşa (Ḳapudan) 546
Siyāvuş Paşa (Vezīr) 1442
Siyāvuş Paşa Cāmi'-i Şerīfi 1823
Siyāvuş Paşa İmāmı Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Siyāvuş Paşa İmāmı, Ermenekli)
Siyāvuş Paşa Medresesi 225, 661, 731, 738, 805, 811, 812, 848, 849, 899, 931, 981, 996, 1012, 1104, 1194, 1229, 1231, 1254, 1272, 1809, 1816, 2063, 2415, 2425, 2436, 2497, 2510, 2538, 2581, 2624, 2632, 2655, 2667, 2686, 2939, 3000, 3067, 3222
Siyāvuş Paşa Sarāyı 1876
Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi 256, 423, 431, 456, 486, 500, 514, 574, 648, 673, 717, 788, 802, 813, 842, 859, 875, 904, 907, 978, 1011, 1084, 1101, 1126, 1129, 1151, 1172, 1223, 1235, 1298, 1316, 1318, 1519, 1530, 1817, 1841, 2085, 2091, 2144, 2172, 2350, 2388, 2395, 2466, 2470, 2634, 2667, 2806, 2943, 2958, 2970, 2975, 3021, 3022, 3041, 3135, 3163, 3204, 3242, 3249, 3258
Siyāvuş Paşa Vaḳ'ası 2334
Siyer-i Kāzrūnī 771
Siyer-i Veysī 1610
Sobaski 2247
Ṣobuca 2447, 2660, 2692, 2716, 2976, 3107, 3151, 3184, 3224, 3246
Ṣofa Köşki 79, 3309
Ṣofalı Çeşme 3365
Ṣofya 215, 254, 267, 275, 291,

362, 363, 373, 376, 377, 378, 379, 425, 428, 430, 433, 437, 455, 476, 483, 495, 499, 518, 546, 569, 570, 571, 573, 574, 579, 630, 636, 646, 656, 754, 765, 820, 826, 833, 847, 864, 876, 901, 919, 954, 1004, 1005, 1020, 1023, 1041, 1046, 1144, 1154, 1161, 1165, 1175, 1246, 1267, 1283, 1508, 1520, 1521, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1532, 1533, 1535, 1537, 1538, 1545, 1555, 1620, 1669, 1780, 1790, 1844, 1879, 1880, 1896, 1897, 1901, 1903, 1905, 1937, 1951, 1994, 2014, 2049, 2057, 2058, 2083, 2102, 2140, 2146, 2170, 2204, 2244, 2259, 2266, 2282, 2283, 2286, 2364, 2427, 2428, 2456, 2457, 2487, 2512, 2516, 2533, 2537, 2573, 2595, 2598, 2609, 2800, 2802, 2804, 2806, 2808, 2809, 2810, 2812, 2813, 2818, 2825, 2940, 2941, 2953, 2999, 3035, 3036, 3050, 3143, 3145, 3169, 3186, 3202, 3216, 3248, 3306, 3307, 3319, 3323, 3340, 3341, 3344, 3345, 3392, 3393, 3394, 3395, 3396, 3397, 3398, 3403, 3406

Ṣofya Müftīsi Ebu's-su'ūd, bk. Ebu's-su'ūd Efendi (Ṣofya Müftīsi, 1089'da Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi)

Ṣofyalı Bālī Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 301, 528

Ṣofyalı İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ṣofyalı, 1075'te Belġrad ḳāḍīsi, şā'ir) {Şükrī}

Ṣofyevī Bıyıḳlı Ḥüseyn Çelebi-zāde Yūsuf Efendi 2836

Ṣofyevī İbrāhīm Efendi 805, 1123

Ṣofyevī Ḳāḍī-zāde Şeyḫ Meḥemmed Efendi 321

Ṣofyevī Rāsiḫ, bk. Yūsuf Efendi (Ṣofyevī, Bıyıḳlı Ḥüseyn Çelebi-zāde, şā'ir) {Rāsiḫ}

Ṣofyevī Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Ṣofyevī, Bıyıḳlı Ḥüseyn Çelebi-zāde, şā'ir) {Rāsiḫ}

Ṣoḥbetü'l-ebkār 195

Ṣolaḳbaşı Ḥācī Muṣṭafā Medresesi 2939, 3045, 3191

Ṣolaḳçeşmesi 1444, 3320

Ṣolaḳ-zāde Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Ṣolaḳ-zāde, İstanbulī)

Ṣolaḳ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Miṣḳālī Ṣolaḳ-zāde, şā'ir) {Hem-demī}

Ṣolaḳ-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṣolaḳ-zāde, Edrinevī)

Ṣolaḳ-zāde Ramażān, bk. Ramażān Efendi (Ṣolaḳ-zāde, Edrinevī)

Ṣonloḳ 1441

Ṣovuḳḳapu 2349

Söke 3243

Sölöz 2773

Ṣubḥī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Tekfūrṭaġlı, Ṣubḥī, şā'ir) {Ṣubḥī}

Ṣubḥī, bk. Aḥmed Çelebi (Bolevī, şā'ir)

Ṣubḥī, bk. Aḥmed Efendi (Ḳasṭamonılı, şā'ir)

Ṣūfī Emīr, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣūfī Emīr, 1136'da Edrine ḳāḍīsi)

Ṣūfī Meḥemmed Aġa Dārü'l-ḥadīṯi 1146

Ṣūfī Meḥemmed Paşa İmāmı Meḥemmed Efendi 1079, 1546

Ṣūfī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṣūfī, Ṣadr-ı a'ẓam)

Ṣūfīler Ḥammāmı 933

Ṣūfīler Maḥallesi 2718
Ṣūfīler Tekyesi 1349
Ṣūfīler Zāviyesi 1349
Suhrāb Meḥemmed Aġa (1067'de 1066'da Yeñiçeri Aġası) 1561
Ṣukūk-i Şer'iyye-i Mer'iyye 1829
Ṣulḥī, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (Ḳāsım-zāde, 1067'de Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir)
Sulṭān Aḥmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi 330, 522, 1339, 2451, 2723, 2724, 2754, 3280, 3281, 3308
Sulṭān Aḥmed Ḫān Medresesi 274, 354, 367, 739, 796, 1012, 1231, 1483, 1518, 1812, 1922, 1929, 1955, 1929, 2124, 2172, 2275, 2296, 2333, 2334, 2347, 2460, 2622, 2650, 2652, 2657, 2661, 2676, 2680, 2699, 2741, 2791, 2792, 2796, 2799, 2919, 2975, 3008, 3132, 3213, 3245, 3255, 3284
Sulṭān Aḥmed Ḫān Türbesi 343
Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Ṣāliṯ (23. Oṯmānlı pādişāhı, III. Aḥmed) 191, 1436, 1787, 2333, 2254, 2431, **3293-3366**
Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Ṣānī (21. Oṯmānlı pādişāhı, II. Aḥmed) 546, 551, 1422, 1884, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1918, **1993-2000**, 1999, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2136, 2186, 2240, 2345, 2384, 2396, 2402, 2421, 2432, 2539, 2582, 2703, 2770, 2946, 3186, 3256
Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Evvel (14. Oṯmānlı pādişāhı, I. Aḥmed) 225, 274, 275, 280, 336, 432, 436, 455, 500, 513, 525, 639, 650, 652, 653, 668, 691, 708, 717, 726, 758, 822, 837, 839, 895, 901, 1081, 1122, 1346, 1350, 1351, 1662, 1759, 1948, 2422
Sulṭān Alā'ü'd-dīn Medresesi 2425
Sulṭān Bāyezīd (Sultan İbrahim'in şehzâdesi) 551
Sulṭān Bāyezīd Çārşūsı 548
Sulṭān Bāyezīd Ḥammāmı 3328, 3351
Sulṭān Bāyezīd Ḫān Cāmi'-i Şerīfi 240, 321, 527, 539, 1329, 1334, 1356, 1399, 1428, 1440, 1921, 1978, 1980, 1985, 1989, 2235, 2726, 2750, 2754, 3039, 3214, 3278, 3279, 3280, 3295, 3328, 3350
Sulṭān Bāyezīd Ḫān Medresesi 292, 422, 433, 437, 438, 742, 759, 784, 949, 951, 1088, 1100, 1202, 1308, 1837, 1838, 1923, 1931, 1956, 1959, 1972, 2075, 2076, 2079, 2121, 2141, 2207, 2346, 2380, 2398, 2419, 2457, 2479, 2483, 2507, 2594, 2604, 2633, 2671, 2672, 2688, 2692, 2718, 2976, 2993, 3025, 3026, 3049, 3130, 3131, 3133, 3154, 3157, 3169, 3171, 3208, 3212, 3213, 3216, 3226, 3247, 3267, 3270, 3390, 3421
Sulṭān Bāyezīd Ḫān Medresesi (Edrine'de) 226, 282, 414, 423, 456, 489, 497, 506, 512, 665, 689, 729, 743, 778, 793, 797, 839, 856, 979, 1061, 1243, 1316,

1820, 1944, 2186, 2614, 2693, 2998, 3391
Sulṭān Bāyezīd Vaḳfı 3331
Sulṭān Çeşmesi 3365
Sulṭān Ḥammāmı 3296, 3365
Sulṭān İbrāhīm Ḫān (18. Osmanlı pādişāhı) 345, 352, 353, 354, 355, 356, 362, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 374, 375, 378, 379, 380, 381, 382, 385, 386, 387, 388, 509, **542-552**, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 660, 663, 689, 716, 758, 789, 796, 799, 803, 811, 815, 827, 861, 890, 945, 952, 957, 960, 968, 1000, 1023, 1035, 1050, 1147, 1149, 1156, 1193, 1227, 1231, 1261, 1355, 1364, 1375, 1401, 1614, 1652, 1790, 1798, 1853, 1990, 2067, 2072, 2157, 2165, 2184, 2361, 2466, 2497, 2623, 2633, 2651, 2756, 2927,
Sulṭān Maḥmūd Ḫān-ı Evvel 2248, 2254, 2472, 2912, 3059
Sulṭān Meḥemmed (yer adı) 3353
Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi 240, 284, 541, 1208, 1319, 1327, 1329, 1339, 1344, 1352, 1356, 1368, 1392, 1399, 1428, 1803, 1978, 1992, 2662, 2674, 2700, 2708, 2724, 2726, 2743, 2759, 2850, 2920, 2923, 2938, 2952, 2960, 3021, 3103, 3138, 3188, 3201, 3206, 3276, 3298, 3331, 3344, 3439
Sulṭān Meḥemmed Ḫān Dārü'ş-şifāsı 976
Sulṭān Meḥemmed Ḫān Vaḳfı 1063, 1081
Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Ṣāliṣ 193, 214, 253, 255, 276, 286, 290, 329, 425, 428, 429, 437, 475, 488, 505, 628, 668, 744, 768, 951, 1856
Sulṭān Meḥemmed Ḫān-ı Rābi' (19. Osmānlı pādişāhı, Meḥemmed Ḫān-ı Rābi', IV. Meḥemmed, şā'ir) 550, 551, 796, 812, 982, 1087, 1279, 1795, 1412, **1417-1445**, 1617, 1812, 1815, 1820, 1825, 1839, 1846, 1848, 1853, 1874, 1886, 1904, 1909, 1910, 1915, 1918, 1921, 1930, 1942, 1945, 1949, 1951, 1952, 1953, 1954, 1958, 1971, 1973, 1974, 1976, 1997, 2000, 2002, 2035, 2047, 2053, 2075, 2091, 2094, 2095, 2096, 2105, 2112, 2115, 2122, 2123, 2125, 2126, 2148, 2151, 2152, 2156, 2163, 2177, 2180, 2181, 2182, 2189, 2195, 2198, 2200, 2204, 2214, 2215, 2235, 2237, 2239, 2255, 2294, 2344, 2367, 2371, 2376, 2380, 2385, 2386, 2393, 2396, 2398, 2404, 2422, 2430, 2432, 2437, 2440, 2444, 2445, 2446, 2451, 2456, 2458, 2465, 2473, 2477, 2489, 2494, 2522, 2530, 2532, 2533, 2536, 2542, 2572, 2574, 2578, 2582, 2583, 2585, 2598, 2607, 2609, 2612, 2628, 2631, 2643, 2651, 2656, 2661, 2662, 2671, 2678, 2679, 2683, 2684, 2685, 2688, 2711, 2713, 2719, 2721, 2725, 2726, 2736, 2762, 2767, 2827, 2851, 2856, 2867, 2901, 2918, 2943, 2945, 2954,

2958, 2963, 2965, 2969, 2971, 2974, 2980, 2988, 2997, 2999, 3006, 3009, 3010, 3021, 3047, 3050, 3055, 3069, 3100, 3105, 3121, 3135, 3139, 3144, 3153, 3155, 3158, 3162, 3174, 3203, 3229, 3241, 3267, 3279, 3282, 3419, 3429
Sulṭān Murād (Sultan İbrahim şehzâdesi) 551
Sulṭān Murād Ḫān Ḳaṣrı 3329
Sulṭān Murād Ḫān Medresesi 273, 421, 714
Sulṭān Murād Ḫān Medresesi (Maġnisa'da) 1111
Sulṭān Murād Ḫān-ı Ṣāliṣ 215, 281, 402, 433, 440, 456, 488, 494, 495, 496, 657, 1093
Sulṭān Murād Ḫān-ı Ṣāliṣ Türbesi 343
Sulṭān Murād Ḫān-ı Ṣānī Maḥallesi 1389
Sulṭān Murād Ḫān-ı Rābi' (17. Osmanlı pādişāhı, IV. Murād, Murād-ı Rābi', Murādī, şā'ir) 220, 221, 229, 239, 241, 252, 258, 321, 323, 325, **334-349**, 399, 416, 425, 431, 442, 481, 494, 508, 527, 542, 543, 625, 633, 635, 637, 648, 659, 661, 664, 665, 678, 682, 685, 704, 709, 713, 718, 728, 729, 734, 735, 750, 752, 755, 765, 781, 783, 784, 791, 813, 823, 828, 834, 838, 845, 846, 850, 862, 868, 876, 887, 903, 904, 916, 950, 963, 969, 980, 985, 1004, 1026, 1028, 1052, 1077, 1106, 1108, 1109, 1115, 1128, 1133, 1139, 1141, 1191, 1211, 1228, 1230, 1238, 1246, 1250, 1275, 1292, 1326, 1328, 1362, 1363, 1374, 1393, 1415, 1596, 1600, 1639, 1774, 1944, 2072, 2141, 2159, 2428, 2498, 2523, 3362, 3419
Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Evvel 335, 345, 550, , 3295
Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı Ṣānī (22. Oṣmānlı pādişāhı, Muṣṭafā Ḫān-ı Ṣānī, İḳbālī, şā'ir) 1432, 1436, 1999, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, **2239-2254**, 2259, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2333, 2334, 2340, 2358, 2363, 2390, 2418, 2431, 2445, 2525, 2536, 2537, 2601, 2605, 2616, 2627, 2630, 2689, 2699, 2704, 2715, 2717, 2726, 2744, 2749, 2767, 2770, 2771, 2773, 2916, 2928, 2938, 2962, 3004, 3023, 3168, 3179, 3238, 3254, 3266, 3275, 3277, 3289, 3295, 3296, 3301, 3305, 3350, 3294, 3307, 3354, 3361, 3412
Sulṭān Orḫan Cāmi'-i Şerīfi 1345
Sulṭān Orḫan Medresesi 381, 760, 808, 829, 835, 836, 837, 998, 1009, 1024, 1060, 1094, 1110, 1155, 1226, 1255, 1264, 1540, 1549, 1847, 1848, 1921, 1935, 2101, 2369, 2490, 2677, 3051, 3113, 3132, 3181, 3283, 3284
Sulṭān Orḫan Medresesi (İznik'te) 228
Sulṭān Oṣmān Ḫān-ı Ṣānī 251, 287,

334, 336, 349, 508, 400, 474, 475, 508, 651,676, 762, 895, 931, 958, 1061, 1072, 1114, 1119
Sulṭān Oṣmān Ḫān-ı Ṣānī Vaḳ'ası 225, 243, 252, 268, 497, 508, 654, 749, 1072, 1338
Sulṭān Selīm (yer adı) 3360
Sulṭān Selīm Ḫān Cāmi'-i Şerīfi 340, 544, 1153, 1344, 1411, 1982, 1997, 2723, 2725, 2759, 3121, 3273
Sulṭān Selīm Ḫān Medresesi 362, 370, 416, 437, 506, 563, 570, 717, 729, 831, 979, 1148, 1256, 1469, 1486, 1506, 1508, 1509, 1821, 1891, 2011, 2274, 2790, 2791, 2804, 2941, 2920, 3000, 3372, 3388, 3421
Sulṭān Selīm Ḫān Medresesi (Edrine'de) 227, 280, 421, 422, 435, 477, 489, 512, 514, 689, 768, 784, 901, 1060, 1094, 1243, 1931, 1945, 2671
Sulṭān Selīm Ḫān-ı Ṣānī 219
Sulṭān Selīm Meydānı 3364
Sulṭān Selīm Vaḳfı 1063
Sulṭān Selīm-i Cedīd Cāmi'-i Şerīfi 1921, 1934, 2665, 2711
Sulṭān Selīm-i Cedīd Medresesi 948, 951, 952, 979, 1050, 1061, 1088, 1111, 1923, 1959, 1972, 2009, 2278, 2614, 2743, 2998, 3049
Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Cāmi'-i Şerīfi 321, 330, 1334, 1349, 1399, 1405, 1956, 1976, 1978, 2097, 2211, 2235, 2726, 2744, 2749, 27502759, 3279, 3283
Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Medresesi 229, 243, 277, 278, 280, 432, 435, 437, 478, 510, 632, 655, 660, 682, 686, 806, 862, 866, 938, 973, 1029, 1059, 1069, 1095, 1129, 1159, 1167, 1225, 1235, 1248, 1314, 1453, 1833, 1840, 1927, 2009, 2168, 2188, 2371, 2445, 2478, 2501, 2524, 2583, 2926, 3053, 3056, 3242, 3248, 3267
Sulṭān Süleymān Ḫān Cāmi'-i Şerīfi 1980, 3335
Sulṭān Süleymān Ḫān Türbesi 742, 1881, 1884, 3280, 3281
Sulṭān Süleymān Ḫān-ı Ṣānī (20. Osmanlı pādişāhı, II. Süleymān) 545, 551, 1422, 1444, 1471, 1475, 1478, 1481, 1484, 1487, 1490, 1493, 1496, 1499, 1502, 1506, 1509, 1511, 1515, 1518, 1521, 1524, 1527, 1529, 1532, 1534, 1537, 1539, 1542, 1545, 1546, 1548, 1551, 1552, 1554, 1557, 1559, 1560, 1562, 1788, 1812, **1875-1885**, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1976, 1978, 1993, 2230, 2334, 2383, 2394, 2396, 2401, 2483, 2599, 2623, 2640, 2759, 2921, 2998, 3003, 3046, 3072, 3109, 3199, 3240, 3280
Sulṭān Süleymān Ḫān-ı Evvel 783, 927, 1373, 2000
Sulṭān Süleymān Vaḳfı 1063
Sulṭān Veled 308
Sulṭānḥişārı 1266, 1803, 1934, 1943, 2076, 2160, 2191, 2415, 2493
Sulṭāniyye Medresesi 208, 275, 288, 375, 378, 433, 484, 760, 768, 806, 834, 1199, 1227, 1314, 1795, 2645, 2928

Sulṭān-zāde Meḥemmed Rezmī, bk. Meḥemmed Beg (Sulṭān-zāde, şā'ir) {Rezmī}
Sulṭān-zāde, bk. Meḥemmed Paşa (Cüvānḳapucıbaşı, Sulṭān-zāde, Ṣadr-ı a'ẓam)
Ṣun'ī, bk. Ṣun'u'llāh Efendi (Debbāġ-zāde Maḫdūmı, şā'ir)
Ṣun'ī-zāde Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣun'ī-zāde)
Ṣun'ī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣun'ī-zāde)
Ṣun'u'llāh Çelebi 2612
Ṣun'u'llāh Efendi 1843, 1953, 2099, 2200, 2395, 2628, 2701, 2807, 2810, 2937, 2949, 2966, 2989, 3022, 3035, 3036, 3060, 3074, 3162, 3176, 3365, 3369, 3396
Ṣun'u'llāh Efendi (1126'da Ṣaḥn müderrisi) 2599, 2603, 3392
Ṣun'u'llāh Efendi (1130'da İstanbul ḳāḍīsi, ö. 1137) **3100-3104**
Ṣun'u'llāh Efendi (Bahāyī-zāde) 2369, 2679, 3222
Ṣun'u'llāh Efendi (Celvetī Şeyḫi, Amāsiyyeli) 314,**1410-1411**, 2742
Ṣun'u'llāh Efendi (Debbāġ-zāde Maḫdūmı, şā'ir) {Ṣun'ī} 1194, **1815-1816**, 1958, 2059, 2078, 2399, 2405, 2451, 2469, 2655
Ṣun'u'llāh Efendi (İmām-zāde, İstanbulī) **3259-3260**
Ṣun'u'llāh Efendi (Ḳāḍī Bustān-zāde) 493, 580, 876, 1157
Ṣun'u'llāh Efendi (Ḳara Ṣun'ī) 895
Ṣun'u'llāh Efendi (Kürd Aḥmed Aġa-zāde) 3038
Ṣun'u'llāh Efendi (ordu ḳāḍīsi) 3138
Ṣun'u'llāh Efendi (Serçe Ḥüseyn Efendi-zāde, 1067'de Ṣāliḥ Paşa Medresesi müderrisi) **827**, 3021
Ṣun'u'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām) 236, 253, 280, 292, 330, 412, 524, 657, 768, 806, 951, 1031, 1113, 2782, 2785, 2796
Ṣun'ullāh Meḥemmed (Şeyḫ-zāde Efendi Maḫdūmı, 1084'te Ḥammāmiyye müderrisi) **1080**, 1272
Sūre-i Kerīme-i Baḳara 427
Sūre-i Nebe-i İṣāmī Ḥāşiyesi 3015
Ṣūrnā-zen Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Ṣūrnā-zen, Ṣadr-ı a'ẓam)
Ṣuyolcı Alī Paşa 2256
Sūzī, bk. Oṣmān Efendi (Mardinī Dervīş, şā'ir)
Südci-zāde Dervīş Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Südci-zāde Dervīş, Ümmī Sinān-zāde Ḥāfıẓı, şā'ir) {Ḥāfıẓ}
Südlice, bk. Sütlice
Süheyl Beg Medresesi 817, 864, 917, 971, 1109, 1163, 1231, 1289, 1808, 1929, 2084, 2401, 2499, 2644, 2938, 2997, 3050, 3144, 3210, 3221, 3241, 3245, 3247
Sükkerī, bk. Zekeriyyā Efendi (Bosnevī, şā'ir)
Sükūnī Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Sükūnī Efendi (Şeyḫ, Mudurnılı)
Sükūnī, bk. Aḥmed Efendi (muḳābeleci, şā'ir)
Süleymān Aġa (1062'de Yeñiçeri Aġası, riḳābdār-ı şehriyārī) 1561
Süleymān Aġa (Abaza) 2773, 3296
Süleymān Aġa (Çuḳadār Abaza) 3298
Süleymān Aġa (Dārü's-sa'āde Aġası)

3305, 3317
Süleymān Aġa (Dülbend Aġası Abaza) 3297
Süleymān Aġa (Rikābdār Çerkes) 3296
Süleymān Aġa (Uzun) 1424
Süleymān Aġa (Vālide Sulṭān baş aġası) 3298
Süleymān Aġa (yeniçeri ağası) 387
Süleymān Beg (Emīrü'l-ḥāc Azīmoġlı İsmā'īl Paşa'nın ḳardeşi) 3360
Süleymān Beg (Ṣūfī Meḥemmed Paşa-zāde, şā'ir, ö. 1099) **1616**
Süleymān Beg Efendi 2055, 2573, 2615
Süleymān Beg Efendi (Alī Paşa-zāde) 2514
Süleymān Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Şeref} **2312**
Süleymān Çelebi (Mevlidī) 2472
Süleymān Çelebi (Muṣāḥib Paşa Ḫˇācesi İbrāhīm Efendi'nin babası) 2450
Süleymān Çelebi (Selīm-zāde) {Emnī} **2293-2294**
Süleymān Efendi 1792, 1800, 1966, 2013, 2074, 2085, 2172, 2469, 2538
Süleymān Efendi 266, 678, 949, 1847, 1935, 2418, 2631, 3280, 3392, 3394
Süleymān Efendi (1101'de Süleymān Paşa Medresesi müderrisi) 2101
Süleymān Efendi (1102'de Pīrī Paşa Medresesi müderrisi) 2357
Süleymān Efendi (1110'da Medīne ḳāḍīsi)2377
Süleymān Efendi (Acem, 1101'de Ḥüseyn-i Erzincānī Medresesi müderrisi) **2101-2102**, 2176
Süleymān Efendi (Arab, 1098'de Kütāhiyye ḳāḍīsi) 1117, 1251, 1287, 1317, 1545, 1551, 1556, **1829-1830**, 1842, 1899, 1900, 1948, 2092, 2146, 2148, 2169
Süleymān Efendi (Ayaṣofıyya şeyḫi Fāżıl) 3151
Süleymān Efendi (Balıkesirli, 1101'de Ḫançeriyye Medresesi müderrisi) **1935**
Süleymān Efendi (Beg Birāderi) 2170, 2956, 3073
Süleymān Efendi (Bıyıḳlı) 441
Süleymān Efendi (Bosnalı, şā'ir) {Meẕāḳī} 1453, 1615, **1701-1721**
Süleymān Efendi (Bosnevī, 1072'de Bosna ḳāḍīsi, ö. 1075) 575, 577, 683, 735, 748, 765, 858, 870, 874, **893-894**, 902, 961, 984, 1096, 1168, 1246, 1507, 1509, 1532, 1533,
Süleymān Efendi (Bosnevī, 1085'te Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi) **1168-1169**, 1813, 2089,
Süleymān Efendi (Bosnevī, 1118'de Edrine ḳāḍīsi) 2136, 2173, 2176, 2185, 2271, 2370, 2382, 2401, 2415, 2452, 2484, 2521, **2538-2539**, 2582, 2624, 2646, 2680, 2785, 2789, 3000, 3150
Süleymān Efendi (Bustāncıbaşı Emīri, 1109'da Filibe ḳāḍīsi) 2272, 2278, **2350-2351**, 2790, 3032
Süleymān Efendi (Cerrāḥbaşı) 3022, 3142, 3150, 3159
Süleymān Efendi (Çāvuş-zāde Mülāzımı, 1123'te Ḫurremiyye Medresesi müderrisi) 2506, 2610, **2621**, 2626, 3004

Süleymān Efendi (Defterdār Beg Birāderi, Mihrümāh Sulṭān Medresesi müderrisi) 2170, **2383-2384**, 3242
Süleymān Efendi (Eyyūb-i Enṣārī Cāmiʿi vāʿiẓi) 1416
Süleymān Efendi (Fāżıl Müfettiş, Silifkeli) 747, 891, **946-948**, 965, 970, 1104, 1109, 1140, 1268, 1314, 1315, 1322, 1470, 1480, 1494, 1988, 2141, 2187, 2190, 2222, 2649, 2679, 3132
Süleymān Efendi (Ferhād Paşa-zāde, 1057'de Ḥammāmiyye Medresesi müderrisi) **713**, 875, 1042, 1068, 1086
Süleymān Efendi (Ġāzī Ḫudāvendigār müderrisi) 3237
Süleymān Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, şāʿir) {Süleymān} **1340-1341**
Süleymān Efendi (Ḥayātī-zāde Dāmādı, Ṭabīb) 1897, 1927, 1961, 1963, 2012, 2271, 2280, 2338, 2348, 2396, 2429, 2445, 2468, 2470, 2471, 2478, 2531, 2539, 2580, 2625, 2644, **2645-2647**, 2660, 2673, 2782, 2784, 2786, 2804, 2959, 3137, 3204
Süleymān Efendi (İmām-zāde, 1096'da Ḳuds ḳāḍīsi) 1099, 1270, **1285-1286**, 1490, 1790, 1840, 1841, 1952, 2047, 2092, 2362, 2371, 2585, 2643
Süleymān Efendi (İstanbulī, şāʿir) {Yümnī} **2908**
Süleymān Efendi (İzmir Müftīsi) 2537
Süleymān Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, İstanbulī) 317, 320, **2708**
Süleymān Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, ö. 1043) 317
Süleymān Efendi (Ḳara, ö. 1042) **212**
Süleymān Efendi (Ḳaramanī, 1040'da Ṣaḥn müderrisi) **249-250**, 684, 1028
Süleymān Efendi (Ḳızıl Mūsā Mülāzımı, 1131'de Ġażanfer Aġa Medresesi müderrisi) 2686, **2972-2973**, 2997, 3256
Süleymān Efendi (Kūsec) 424
Süleymān Efendi (Kürd) 2337
Süleymān Efendi (Malġaralı Dāmādı) 3029
Süleymān Efendi (Mecẕūb-ı İlāhī, Ḳāḍī, Şeyḫ) **2741-2742**
Süleymān Efendi (Müfettiş) 1405
Süleymān Efendi (Nūḥ Efendi-zāde Cerrāḥbaşı) 3145, 3353
Süleymān Efendi (Ordu Ḳādīsi, İzmirī) 1898,**1919-1920**
Süleymān Efendi (Paşa-zāde) 249, 260, 265, 267, 274, 732
Süleymān Efendi (Reʾīs Ḫˇācesi, 1054'te Filibe ḳāḍīsi) **517-518**, 519, 635, 637
Süleymān Efendi (reʾīsü'l-küttāb) 3337
Süleymān Efendi (Rizevī, Ebu'l-fażl Medresesi müderrisi) **2658-2659**
Süleymān Efendi (Saḳız, Filibe ḳāḍīsi) 214, 244, 272, 502, 569, 574, 630, 835, 859, 902, 928, 948, 958, 974, 1022, 1031, 1202, 1980
Süleymān Efendi (Şeyḫ) 2232, 2488, 2490, 2717, 3213
Süleymān Efendi (Şeyḫ, Ḳādirī, Ḳaramanlı) **320**
Süleymān Efendi (Şeyḫ, Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi, yazar) **3281-3285**
Süleymān Efendi (Ṭabīb, İstanbulī)

3118, **3133-3134**, 3259
Süleymān Efendi (Ṭarḫūncı Aḥmed Paşa İmāmı) 1013
Süleymān Efendi (Tekfūrṭaġlı İmāmı, Beşiktaşī Süleymān) 1953, 2365, 2571, **2580-2581**, 2617, 2629, 2632, 2653, 2667, 2676, 2799, 2926, 3056, 3145
Süleymān Efendi (Uzun, Begḫān Sulṭān Ḫˇācesi, Diyārbekrī) 1223, 1824, 2058, 2120, 2166, **2185-2186**, 2286, 2287, 2353, 2433, 2479, 2522, 2577
Süleymān Efendi (Uzunī-zāde, Bosnevī) 1975, 2059, 2071, 2170, **2419-2420**, 2514, 2516, 2578, 2580, 2615, 2926, 3110, 3189
Süleymān Efendi (Vālide Ketḫudāsı İmāmı, Bosnalı) **1274-1275**, 1279
Süleymān Efendi (Vānī-zāde, 1112'de Ḥażret-i Emīr Medresesi müderrisi) 2176, **2208-2209**, 2677
Süleymān Efendi (Yek-çeşm Kürd, Ḳaplan Paşa Ḫˇācesi) 1275, 1303, 1816, 1853, 1854, **2104**, 2124, 2158, 2184, 2275, 2438, 2470, 2644, 2648, 2655, 2672
Süleymān Efendi (Yeñiçeri Efendisi) 3358
Süleymān Efendi Dāmādı Alī, bk. Alī Efendi (Süleymān Efendi Dāmādı, Burusevī)
Süleymān Ḫˇāce (Ḳapudan) 2824, 3321, 3405
Süleymān Ḫān-ı Ṣānī, bk. Sulṭān Süleymān Ḫān (20. Osmanlı pādişāhı, Süleymān Ḫān-ı Ṣānī)
Süleymān Paşa 1441, 1442, 2824, 3299 3317
Süleymān Paşa (aslen Abaza, Ṣadr-ı aʿẓam) **2772-2773**
Süleymān Paşa (Azīmoġlı) 3362
Süleymān Paşa (Bosnevī, Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1098) 1441, **1455-1456**, 1836, 1885
Süleymān Paşa (Ermeni asıllı) 1450
Süleymān Paşa (Ḳapudan) 3319, 3320, 3325, 3352
Süleymān Paşa (Kapudan-ı Deryā) 3352
Süleymān Paşa (Nişāncı Silaḥdār) 3315
Süleymān Paşa (Ṣadr-ı aʿẓam, ö. 1098) **1450**
Süleymān Paşa Ḫˇācesi Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Süleymān Paşa Ḫˇācesi, Erżurūmī)
Süleymān Paşa İmāmı Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Süleymān Paşa İmāmı, İstanbulī)
Süleymān Paşa Medresesi (Burusa Yeñişehri'nde) 219, 1843
Süleymān Paşa Medresesi (İzniḳ'de) 211, 265, 482, 671, 678, 926, 1011, 1085, 1155, 1264, 1832, 1974, 2101, 2434, 2580, 2678, 3113
Süleymān Paşa Medresesi (İzniḳmid'de) 805, 1255
Süleymān Ṣubaşı Medresesi 482, 795, 983, 991, 1015, 1016, 1068, 1069, 1117, 1193, 1196, 1545, 1546, 1798, 1816, 1822, 1854, 1938, 1958, 2055, 2065, 2119, 2338, 2349, 2361, 2370, 2403, 2428, 2481, 2602, 2663, 2687, 2702, 2816, 2955, 2970, 3154

Süleymān Şāh (Acem şāhı) 1995
Süleymān Şāh Medresesi (İznik'de) 211, 289, 384, 482, 873, 2156, 2286, 2433
Süleymān Şāh Medresesi (İznikmid'de) 374, 419
Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, şā'ir) {Süleymān}
Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīṯi 220, 264, 358, 360, 365, 426, 500, 509, 510, 730, 786, 789, 918, 937, 942, 956, 967,969, 973,1011, 1022, 1032, 1036, 1043, 1095, 1153, 1158, 1167, 1197,1211, 1235, 1280, 1308, 1482, 1483, 1484, 1488, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1499, 1817, 1838,1839, 1888, 1890, 1891, 1892, 1947, 1962, 2008, 2009, 2010, 2061, 2080, 2081, 2100, 2104, 2105, 2124, 2159, 2168, 2172, 2190, 2201, 2273, 2275, 2276, 2277, 2333, 2399, 2423, 2458, 2470, 2473, 2507, 2515, 2531, 2597, 2664, 2668, 2672, 2680, 2789, 2790, 2792, 2793, 2794, 2795, 2796, 2797, 2799, 2919, 2926, 2957, 2959, 2966, 2970, 2975, 2981, 2989, 3001, 3008, 3022, 3044, 3070, 3102, 3122, 3132, 3140, 3041, 3160, 3172, 3175, 3180, 3184, 3194, 3198, 3200, 3213, 3211, 3230, 3255, 3268, 3270, 3271, 3379, 3381, 3383, 3384, 3385, 3387
Süleymāniyye Bīmār-ḫānesi 2905, 3344
Süleymāniyye Cāmi'-i Şerīfi 307, 321, 530, 539, 796, 967, 1244, 1261, 1349, 1356, 1414, 1428, 1439, 1632, 1812, 1925, 1976, 1978, 1986, 1989, 1998, 2716, 2717,2726, 2727, 2750, 2754, 3323
Süleymāniyye Dārü'ş-şifāsı 2414, 2616
Süleymāniyye Medresesi 220, 226, 237, 243, 252, 253, 261, 263, 270, 276, 277, 288, 281, 283, 284, 286, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 370, 371, 372, 377, 412, 414, 416, 426, 431, 432, 434, 435, 437, 478, 481, 484, 492, 497, 500, 506, 510, 514, 515, 517, 558, 562, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 626, 632, 633, 638, 640, 648, 649, 654, 655, 657, 669, 670, 675, 682, 686, 689, 715, 715, 717, 727, 730, 733, 739, 743, 745, 749, 753, 759, 763, 769, 786, 797,806, 814, 815, 828, 829, 831, 841, 842, 847, 850, 862, 863, 865, 867, 868, 881, 896, 904, 906, 918, 930, 931, 937, 938, 947, 955, 962, 965, 966, 968, 969, 978, 980, 985, 1001, 1010, 1015, 1022, 1027, 1029, 1031, 1040, 1042, 1043, 1053, 1058, 1062, 1066, 1069, 1071, 1078, 1084, 1116, 1121, 1129, 1134, 1142, 1146, 1148, 1153, 1158, 1159, 1162, 1191, 1193, 1197, 1208, 1211, 1225, 1229, 1240, 1241, 1247, 1248, 1257, 1268, 1274, 1296, 1303, 1306, 1312, 1314, 1321, 1469, 1483, 1484, 1487, 1488, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504,

1515, 1516, 1789, 1805, 1815, 1825, 1832, 1833, 1838, 1840, 1851, 1853, 1890, 1891, 1892, 1893, 1939, 1941, 1952, 1956, 1957, 1962, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2047, 2061, 2064, 2073, 2075, 2092, 2096, 2104, 2105, 2113, 2144, 2153, 2162, 2183, 2184, 2188, 2190, 2194, 2198, 2201, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2279, 2338, 2341, 2354, 2363 , 2405, 2442, 2789, 2792, 2793, 2794, 2795, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 3097, 3179, 3203, 3379, 3380, 3381, 3383, 3384, 3385, 3386, 3387 **// Sulṭān Süleymān Ḫān Medresesi** 422, 3027, 3202
Süleymāniyye Medresesi (Çorlı'da) 2805, 3075, 3127 **// Sulṭān Süleymān Ḫān Medresesi** (Çorlı›-da) 281, 811, 1111
Süleymāniyye Medresesi (İzniḳ'de) 268, 385, 517
Süleymāniyye Medresesi (Mekke'de) 1189
Süleymāniyye Medresesi (Mıṣr'da) 736
Süleymāniyye Vaḳfı 496, 717, 1073, 1081, 3061
Süleymāniyyeli Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Bosnevī, Süleymāniyyeli, şā'ir) {Ṭālib}
Süleymān-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Saḳızlı Süleymān-zāde, 1099'da Ḫācce Fāṭıma Medresesi müderrisi)
Sünbül Aġa 1202
Sünbül Aġa (Dārü's-sa'āde Aġası, Ḫ'āce) 547
Sünbül Alī Efendi 257, 399
Sünbül Sinān Efendi (Şeyḫ) 304, 2139
Sünger (?) Aḥmed Efendi 1842
Sürūrī, bk. Muṣṭafā Efendi (Eyyūbī Sürūrī, Ḳıbrısī Muṣṭafā, şā'ir)
Sütlice 1294, 2349, 2455, 2486, 2757, 2922, 2937, 2942, 3283, 3400
Süvārī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Süvārī-zāde, Burusevī)
Süveys İskelesi 2719, 3271, 3277
Süzebolı 544

Ş

Ṣa'bān Aġa 582
Ṣa'bān Efendi 1073, 1461, 1844, 1964, 1966, 2100, 2120, 2136, 2509, 2784, 2787, 2797, 2975, 3369
Ṣa'bān Efendi (1097'de Cenābī Efendi Medresesi müderrisi) 1820
Ṣa'bān Efendi (1122'de Burusa ḳāḍīsi, Anaṭolı ṣadrı) 1975, 2185, 2395, 2538, 2668, 2688, 2944, 3368
Ṣa'bān Efendi (Ayaṣofıyya Ḫaṭībi, Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ) 1044, **1413-1414**, 1955
Ṣa'bān Efendi (Baġdād ḳāḍīsi) 1289
Ṣa'bān Efendi (Balıkesirli, 1104'de Ḥalebiyye Medresesi müderrisi) **1964-1965**
Ṣa'bān Efendi (Beñli) 1286, 1799, 1955, 1970, 2013, 2103, 2112, 2162, 2269, 2278, 2279, 2343, 2349, 2351, 2358, 2469, 2470, 2487, 2784, 2800, 2926, 2959, 2966, 3140

Şa'bān Efendi (Bosnevī, Rūmili ṣadrı) 244, 271, 289, 360, 361, 373, 496, 518, 559, 561, 654, 666, 692, 707, 722, 743, 764, 771, 814, 841, 852, **922-925**, 1073, 1098, 1130, 1154, 1264, 1458,1556, 1814, 1942, 2106
Şa'bān Efendi (Celvetī Şeyḫi, Ẕākir) 313
Şa'bān Efendi (Cenābī Efendi Medresesi müderrisi) 1054
Şa'bān Efendi (Dervīş Meḥemmed Paşa Ḫ'ācesi, 1064'te Mollā Ḳırımī Medresesi müderrisi) **808**
Şa'bān Efendi (Dervīş Meḥemmed Paşa İmāmı) 1163
Şa'bān Efendi (Eyyūbī, Mü'eẕẕin) 975, 1012, 1207, 1252, 1289, 1304, 1311, 1511, 1514, 1517, 1794, **1809-1810**, 1924, 2092, 2107, 2201
Şa'bān Efendi (Ġalaṭ, İstanbulī) 2058, 2071, 2085, 2099, 2103, 2272, 2278, **2357-2358**, 2370, 2395, 2469, 2538, 2650, 2800, 2966, 2998, 3136
Şa'bān Efendi (Ḥāfıẓ, Ḳasṭamonī) 1018, **1163-1164**, 1242, 1287, 1293, 1311, 1522, 1523, 1801, 1802, 1811, 1938, 1941, 2098
Şa'bān Efendi (Ḫaṭṭāṭ) 1808
Şa'bān Efendi (Ḫıżr Paşa İmāmı, Beñli, Ṭosyalı) **2468-2469**
Şa'bān Efendi (Ḳaba) 2469
Şa'bān Efendi (Ḳasṭamonılı, Ḫalvetī Şeyḫi) 303, 304, 320, 2215
Şa'bān Efendi (Kātib) 2614
Şa'bān Efendi (Köse, Kanḳırılı) **3222-3225**
Şa'bān Efendi (Naḳşī Şeyḫi) 299, 300, 319
Şa'bān Efendi (Oṯmān Efendi ḫalīfesi, Ḫalvetī Şeyḫi, Fereli) 303
Şa'bān Efendi (Şeyḫ Süleymān Efendi-zāde) 2488
Şa'bān Efendi (Şeyḫ, Abdü'r-rezzāḳ, İnebolılı) **1416**, 3283
Şa'bān Efendi (Şeyḫ, Ḳasṭamonī, ö. 1082) **1377-1378**
Şa'bān Efendi (Ṭabīb, Ayaşlı, şā'ir) {Şifāyī} **2366-2367**, 2378, 2401, 2435, 2479, 2515, 2805, 3008, 3249
Şa'bān Ḫalīfe 1425
Şa'bānoġlı Medresesi 2964
Şa'bān-zāde Efendi'nüñ Müzellef Aḥmed'i, bk. Aḥmed Efendi (Şa'bān-zāde Efendi'nüñ Müzellef Aḥmed'i, şā'ir) {Cūdī}
Şa'bān-zāde Ketḫudāsı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şa'bān-zāde Ketḫudāsı, Bosnalı)
Şa'bān-zāde Meḥemmed Āzim, bk. Meḥemmed Āzim Efendi (Şa'bān-zāde, 1122'de Raḥīḳī Medresesi müderrisi, şā'ir) {Āzim}
Şa'bān-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şa'bān-zāde, 1104'te Anaṭolı ṣadrı)
Şāfiye 424
Şāfiye Rāżīsi 1234
Şāh Abbās 339
Şāh Ḥüseyn (Acem şāhı) 3354
Şāh Ḥüseyn Ḥāşiyesi 3015
Şāh Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Fenārī-zāde Şāh, 1048'de Burusa ḳāḍīsi)
Şāh Melek Medresesi 1272, 1791, 1923, 1930, 1964, 1975, 2463, 2536, 3153, 3209, 3218, 3225

Şāh Ṣafī 546
Şāh Sulṭān Cāmi'i 1353
Şāh Sulṭān Medresesi 228, 229, 249, 254, 266, 273, 283, 288, 290, 423, 433, 477, 633, 649, 653, 682, 706, 711, 715, 742, 810, 813, 895, 932, 938, 998, 1009, 1028, 1061, 1066, 1084, 1116, 1123, 1163, 1208, 1227, 1229, 2009, 2047, 2142, 2198, 2279, 2281, 2344, 2375, 2381, 2388, 2416, 2439, 2458, 2479, 2510, 2618, 2643, 2806, 2943, 2995, 3029, 3118, 3134, 3197, 3242
Şāh Süleymān (Acem şāhı) 1999
Şāh Tahmāsb 3366
Şāh-ı Ḫūbān Medresesi 265, 279, 382, 421, 427, 521, 632, 662, 749, 847, 867, 971, 1042, 1118, 1151, 1158, 1159, 1247, 1272, 1290, 1296, 1298, 1802, 1814, 1817, 1924, 1970, 2096, 2363, 2423, 2440, 2458, 2653, 2680, 2684, 2975, 3022, 3121, 3131
Şāhī, bk. Şāhīn Giray (Ḳırım ḫānı, şā'ir) {Şāhī}
Şāhidī (Edrineli) 621
Şāhīn Aġa (Vālide Sulṭān Ketḫudāsı) 2001
Şāhīn Aġa (Yeñiçeri Aġası) 388
Şāhīn Emīr-zāde, bk. İsmā'īl Efendi (Bursalı, Şāhīn Emīr-zāde, şā'ir, yazar) {Belīġ}
Şāhīn Giray (Ḳırım ḫānı, IV. Murād dönemi) 544
Şāhīn Giray (Ḳırım ḫānı, şā'ir) {Şāhī} 2320, **2849**
Şāhīn Meḥemmed Paşa (zaġarcıbaşı) 3362
Şāhḳulı Medresesi 218, 255, 370, 636, 645, 748, 789, 833, 845, 875, 941, 954, 963, 977, 988, 1015, 1020, 1042, 1046, 1158, 1110, 1190, 1229, 1238, 1283, 1808, 1841, 1853, 2055, 2082, 2086, 2141, 2363, 2377, 2384, 2451, 2486, 2492, 2494, 2499, 2505, 2667, 2937, 2966, 3022, 3185, 3229
Şāh-zāde Cāmi'i 330
Şāh-zāde Medresesi, bk. Şeh-zāde Medresesi
Şaḳā'iḳ-ı Nu'māniyye 190, 195, 219, 269, 325, 827, 927, 1081, 1236, 2523
Şām 243, 244, 254, 271, 282, 283, 291, 303, 351, 355, 357, 359, 360, 361, 363, 415, 413, 422, 423, 426, 434, 438, 441, 457, 491, 499, 510, 522, 541, 559, 562, 564, 631, 633, 651, 654, 657, 680, 686, 689, 690, 715, 730, 735, 746, 756, 786, 850, 852, 871, 879, 905, 906, 908, 921, 923, 931, 935, 942, 958, 970, 973, 1001, 1003, 1007, 1026, 1029, 1031, 1057, 1064, 1084, 1095, 1112, 1121, 1148, 1153, 1183, 1193,1196, 1197, 1198, 1231, 1232, 1233, 1263, 1276, 1278, 1298, 1312, 1315, 1352, 1353, 1446, 1447, 1448, 1477, 1481, 1483, 1499, 1505, 1511, 1665, 1805, 1817, 1833, 1895, 1943, 1946, 1956, 1967, 2003, 2008, 2067, 2080, 2096, 2134, 2184, 2190, 2194, 2201, 2206, 2268, 2271, 2291, 2335, 2338, 2348, 2372, 2375, 2392, 2399, 2451, 2459, 2487, 2498, 2513, 2516, 2535, 2577, 2583, 2618, 2646, 2650, 2653, 2680,

2789, 2827, 2926, 2949, 2959, 2976, 2981, 2985, 2989, 2990, 3013, 3017, 3023, 3040, 3057, 3067, 3070, 3072, 3074, 3098, 3110, 3128, 3132, 3137, 3140, 3146, 3150, 3155, 3160, 3179, 3180, 3184, 3185, 3194,3199, 3209, 3211, 3212, 3223, 3232, 3246, 3255, 3261, 3262, 3269, 3273, 3299, 3373, 3375, 3377, 3378, 3379, 3384 // **Dımışḳ-ı Şām**, 508, 1211, 1353, 2500, 2515, 2538

Şām Ṭrablusı, bk. Ṭrablus-ı Şām

Şāmī Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Şāmī, İbn Semān, yazar)

Şāmī Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Şāmī, 1081'de Filibe ḳāḍīsi)

Şāmī Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Şāmī, 1064'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)

Şāmī Ḥüseyn Efendi-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şāmī Ḥüseyn Efendi-zāde, Ṭayyār Ḥüseyn dāmādı)

Şāmī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Şāmī)

Şāmī Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Şāmī, 1099'da Ḳāsım Paşa Medresesi müderrisi)

Şāmī İvaż, bk. İvaż Efendi (Şāmī, 1078'de Medīne ḳāḍīsi)

Şāmī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şāmī Şeyḫ, 1137'de Ṣāniye-i Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi)

Şāmī Nu'mān, bk. Nu'mān Efendi (Şāmī, 1061'de Edrine ḳāḍīsi)

Şāmī Şemsü'd-dīn, bk. Şemsü'd-dīn Efendi (Şāmī, 1073'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)

Şāmī Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Şāmī, 1068'de Baġdād ḳāḍīsi, ö. 1076)

Şāmlı Meḥemmed (IV. Mehmed dönemi eşḳıyālarından) 1426

Şānī, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Diyārbekrī/Vānī, şā'ir)

Şānī, bk. Muṣṭafā Efendi (Eyyūbī, şā'ir)

Şānī-i Vānī, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Diyārbekrī/Vānī, şā'ir)

Ṣa'rānī-zāde Abdü'l-vehhāb, bk. Abdü'l-vehhāb Efendi (Ṣa'rānī-zāde, 1110'da Diyārbekr ḳāḍīsi)

Ṣa'rānī-zāde Ebu's-su'ūd, bk. Ebu's-su'ūd Efendi (Ṣa'rānī-zāde Abdü'r-raḥīm'in oğlu, 1067'de İstanbul ḳāḍīsi)

Ṣa'rānī-zāde Meḥemmed Ramażān, bk. Meḥemmed Ramażān Efendi (Ṣa'rānī-zāde, 1103'te Burusa ḳāḍīsi)

Ṣa'rānī-zāde Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn, bk. Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Ṣa'rānī-zāde, 1064'te Mekke ḳāḍīsi)

Ṣa'rānī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣa'rānī-zāde, 1100'de Ṣāliṣe-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi müderrisi)

Ṣa'rānī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Ṣa'rānī-zāde, 1064'te Mekke ḳāḍīsi)

Ṣa'rānī-zāde Ramażān, bk. Meḥemmed Ramażān Efendi (Ṣa'rānī-zāde, 1103'te Burusa ḳāḍīsi)

Ṣa'rāvī-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Ṣa'rāvī-zāde, 1036'da Sulṭān Aḥmed Ḫān Medresesi müderrisi)

Ṣāriḥ-i ***Füṣūṣ*** Abdī, bk. Abdu'llāh

Efendi (Şāriḥ-i ***Füṣūṣ*** Abdī, Şeyḫ)
Şāriḥ-i Füṣūṣ-zāde Efendi 706
Şāriḥ-i ***Füṣūṣ***-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Şāriḥ-i ***Füṣūṣ***-zāde, 1062'de İzmir ḳāḍīsi)
Şāriḥ-i ***Menār*** Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Şāriḥü'l-Menār, 1046'da Bosna Sarāyı ḳāḍīsi)
Şāriḥ-i ***Menār***-zāde, bk. Aḥmed Efendi (Şāriḥ-i ***Menār***-zāde, ***Tārīḫ*** yazarı)
Şāriḥ-i ***Meşnevī*** Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣarı, Şāriḥ-i ***Meşnevī***, şā'ir,ö. 1071) {Abdī}
Şāriḥ-i ***Mülteḳā*** Celeb Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (Şāriḥ-i ***Mülteḳā***, Celeb)
Şāriḥ-i ***Mülteḳā*** Efendi 1164, 2372
Şāriḥ-i ***Mülteḳā*** Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şāriḥ-i ***Mülteḳā***, 1103'de İstanbul ḳāḍīsi)
Şāriḥü'l-***Menār*** Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Şāriḥü'l-Menār, 1046'da Bosna Sarāyı ḳāḍīsi)
Şāriḥü'l-Menār-zāde Tārīḫi 2903
Şāriḥü'l-***Menār***-zāde, bk. Aḥmed Efendi (Şāriḥ-i ***Menār***-zāde, ***Tārīḫ*** yazarı)
Şarḳīpāre 874
Şebeş 2242
Şebinḳaraḥişārı 1334
Şefī'ī Alī Aġa Medresesi 2345, 2504
Şefī'ī, bk. Meḥemmed Efendi (Kefevī, şā'ir)
Şefīḳ Alī Aġa Medresesi 2421
Şefīḳ, bk. Meḥemmed Efendi (Maṣraf-zāde, şā'ir)
Şehdī, bk. İstanbulī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Şehdī, bk. Yaḥyā Efendi (Diyārbekrī, şā'ir)
Şehīd Alī Paşa Vaḳ'ası 2775
Şehīd Meḥemmed Paşa Medrese-i Ṣāniyesi 2993
Şehḳubād-ı Şirvānī (Ḫalvetī Şeyḫi) 305
Şehlā Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şehlā, Anḳaravī)
Şehlā Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Şehlā, Ḳasṭamonılı)
Şehlā Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṭabīb, Şehlā)
Şeh-nāme 1639
Şehr-emīni 1338, 1392, 2222, 2244, 3344
Şehr-emīni Medresesi 767, 3186
Şehrī Çelebi 2868
Şehr-i Zūr 339, 2137, 2245, 2256, 2772, 3299, 3302, 3304, 3308, 3357, 3359, 3360, 3362
Şehrī, bk. Alī Efendi (İstanbulī Dervīş, Bāġçevān-zāde, şā'ir)
Şehrī, bk. Malāṭıyyeli Alī, bk. Alī Çelebi (Malāṭıyyeli şā'ir)
Şehrī, bk. Meḥemmed Aġa (Rodoscuḳlu, Ḳuloġlı Memiş Aġa, şā'ir)
Şehrköyi 428, 1882, 1934, 2160, 3253
Şehrli-zāde Efendi 3277
Şeh-süvār Ḳadın Ḳahve Oṭası 3329
Şeh-süvār-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Şeh-süvār-zāde, şā'ir) {Ġāzī}
Şeh-zāde Cāmi'-i Şerīfi 313, 330, 1334, 1339, 1812, 1998, 2233, 3132, 3344
Şeh-zāde Cāmi'i Şeyḫi Velī, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Şeh-zāde Cāmi'i Şeyḫi, Celvetī Şeyḫi)
Şeh-zāde Ḫ'ācesi İbrāhīm, bk.

İbrāhīm Efendi (Şeyḫ-zāde Ḫˇācesi, Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde)
Şeh-zāde Ḫˇācesi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeh-zāde Ḫˇācesi, Merzifonlu)
Şeh-zāde Medresesi 261, 263, 365, 376, 426, 441, 481, 514, 517, 565, 568, 670, 673, 684, 690, 692, 706, 715, 717, 727, 786, 813, 814, 840, 850, 867, 956, 969, 978, 1016, 1027, 1040, 1042, 1152, 1162, 1169, 1208, 1296, 1473, 1488, 1489, 1495, 1802, 1837, 1845, 1892, 1957, 2082, 2090, 2113, 2159, 2162, 2174, 2190, 2201, 2275, 2277, 2336, 2379, 2387, 2436, 2458, 2495, 2517, 2617, 2650, 2790, 2799, 3030, 3070, 3132, 3188, 3213, 3381
Şeh-zāde Sulṭān Abdü'l-ḥamīd (Sulṭān III. Aḥmed'iñ şeh-zādesi) 3359
Şeh-zāde Sulṭān Aḥmed (Sultan II. Muṣṭafā'nın şeh-zādesi) 2254, 3295
Şeh-zāde Sulṭān Aḥmed (Sultan IV. Murad'ın şeh-zādesi) 348
Şeh-zāde Sulṭān Alā'ü'd-dīn (Sultan IV. Murad'ın şeh-zādesi) 348
Şeh-zāde Sulṭān Bāyezīd (Sulṭān III. Aḥmed'in şeh-zādesi) 3351
Şehzāde Sulṭān Bāyezīd (Sultan IV. Murad'ın kardeşi) 343
Şehzāde Sulṭān Bāyezīd (Sultan İbrahim şehzâdesi) 551
Şeh-zāde Sulṭān Cihān-gīr (Sultan İbrahim şehzâdesi) 551
Şeh-zāde Sulṭān Ḥasan (Sultan II. Muṣṭafā'nın şeh-zādesi) 2254, 3155
Şeh-zāde Sulṭān Ḥüseyn (Sultan II. Muṣṭafā'nın şeh-zādesi) 2254, 3251
Şeh-zāde Sulṭān İbrāhīm (Sulṭān II. Aḥmed'in şeh-zādesi) 1996, 2000, 3199, 3322
Şeh-zāde Sulṭān İbrāhīm (Sulṭān III. Aḥmed'iñ şeh-zādesi) 3352ā
Şeh-zāde Sulṭān Ḳāsım (Sultan IV. Murad'ın kardeşi) 343
Şeh-zāde Sulṭān Meḥemmed (Sultan IV. Murad'ın şeh-zādesi) 348
Şeh-zāde Sulṭān Meḥemmed (Sultan II. Muṣṭafā'nın şeh-zādesi) 2253, 3046,
Şeh-zāde Sulṭān Meḥemmed (Sulṭān III. Aḥmed'in şeh-zādesi) 3351
Şeh-zāde Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi 1990, 2233, 2757
Şeh-zāde Sulṭān Murād (Sulṭān İbrāhim'in şeh-zādesi) 551
Şeh-zāde Sulṭān Muṣṭafā (Sulṭān III. Aḥmed'in şeh-zādesi) 3338, 3351
Şeh-zāde Sulṭān Nu'mān (Sulṭān III. Aḥmed'iñ şeh-zādesi) 3355
Şeh-zāde Sulṭān Oṯmān (Sultan II. Muṣṭafā'nın şeh-zādesi) 2254
Şeh-zāde Sulṭān Oṯmān (Sulṭān İbrāhim'in şeh-zādesi) 551
Şeh-zāde Sulṭān Orḫan (Sultan İbrahim'in şehzâdesi) 551
Şeh-zāde Sulṭān Selīm (Sultan II. Muṣṭafā'nın şeh-zādesi) 2254
Şeh-zāde Sulṭān Selīm (Sulṭān II. Aḥmed'in şeh-zādesi) 1996, 2000, 3199
Şeh-zāde Sulṭān Selīm (Sulṭān III. Aḥmed'in şeh-zādesi) 3342
Şeh-zāde Sulṭān Selīm (Sultan İbrahim'in şehzâdesi) 551, 1422

Şeh-zāde Sulṭān Süleymān (Sultan II. Muṣṭafā'nın şeh-zādesi) 2254
Şeh-zāde Sulṭān Süleymān (Sultan IV. Murad'ın kardeşi) 343
Şeh-zāde Sulṭān Süleymān (Sultan IV. Murad'ın şeh-zādesi) 348
Şeh-zāde Sulṭān Süleymān (Sulṭān III. Aḥmed'in şeh-zādesi) 3351
Şeh-zāde Ṭahmāsb 3356
Şeh-zādebaşı 3347, 3351
Şeker Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Şeker)
Şeker-pāre Ḳadın 1277
Şekīb, bk. Meḥemmed Efendi (Başmaḳcı-zāde, ḳāḍī, şā'ir, ö.1101)
Şekīb, bk. Ömer Ḫalīl (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir)
Şekībī (Müneccimek Meḥemmed Çelebi, re'īsü'l-müneccimīn) 1619
Şekībī, bk. Meḥemmed Çelebi (Müneccimek, şā'ir)
Şekūrī, bk. Mūsā Efendi (Şekūrī, Celvetī Şeyḫi, şā'ir)
Şemāḫ 828
Şemleli-zāde Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şemleli-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Rindī}
Şems Efendi 421, 492, 894, 951
Şems Efendi (Edrine Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi) 281
Şems Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 306
Şems Efendi (Ṭaşlıḳ Medresesi müderrisi) 209
Şemsī Çelebi 290
Şemsī Efendi (Saḥn müderrisi) 255
Şemsī Ḥüseyn Efendi 978, 1088
Şemsī Paşa Cāmi'-i Şerīfi 1409, 2620
Şemsī Paşa Medresesi 1310, 2341
Şemsī, bk. Aḥmed Efendi (Sivasī-zāde, şā'ir, ö. 1130)
Şemsiyye-i Ḳuṭbī 260
Şemsü'd-dīn Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ḳāḍī-zāde) 282
Şemsü'd-dīn Efendi 558, 563, 806, 997, 1116, 1310
Şemsü'd-dīn Efendi (Ḫˇāce-zāde) 319
Şemsü'd-dīn Efendi (Ḥubbī Monlāsı-zāde) 193, 652
Şemsü'd-dīn Efendi (Şāmī, 1073'te Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi) **872-873**, 961, 1143, 1522, 1956, 1973
Şemsü'd-dīn Efendi (Teẕkireci Şems, 1053'te Mekke ḳāḍīsi) 491, 504, **511-513**, 717, 803
Şemsü'd-dīn el-Ārif (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Şemsü'd-dīn eṣ-Ṣaḥrāyī (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Şemsü'd-dīn Monlā Aḥmed el-Enṣārī 412
Şemsü'd-dīn Muḥammed (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Şemsü'd-dīn Şeyḫ Aḥmed Efendi 306
Şemsü'd-dīn-i Sivasī 328
Şemsü'd-dīn-i Tebrīzī 2332
Şemsü'd-dīn-zāde Efendi 2134
Şemsü'd-dīn-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şemsü'd-dīn-zāde, 1115'te Burusa ḳāḍīsi)
Şemsü'd-dīn-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şemsü'd-dīn-zāde, 1100'de Ūlā-yı Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi müderrisi)
Şems-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Şems-zāde)
Şer'iyyātī Muṣlī, bk. Muṣlī Efendi (Şer'iyyātī, Ḳonevī)
Şer'iyyātī Ömer, bk. Ömer Efendi

(Şer'iyyātī, 1043'te Ṣofya ḳāḍīsi)
Şeref, bk. Süleymān Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Şeref-i Dımışḳī (Mollā) 243
Şerefü'd-dīn Cāmi'-i Şerīfi 1783
Şerefü'd-dīn Ebu'l-mekārim-i Meḥāsim (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Şerefü'd-dīn el-Ḳattāl (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Şerḥ-i Ādāb-ı Ḥüseyniyye 3427
Şerḥ-i Aḳā'id Ḥāşiyesi 2335
Şerḥ-i Aḳā'id-i Celāl 519
Şerḥ-i Aḳā'id-i Nūniyye-i Ḥıżr Beg 3427
Şerḥ-i Füṣūṣ 1977
Şerḥ-i Maḥṣūṣāt 1911
Şerḥī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şerḥī, İstanbulī, şā'ir) {Şerḥī}
Şerḥ-i Meḳāṣıd 3284
Şerḥ-i Meṣnevī 332
Şerḥ-i Mevāḳıf 791, 3284
Şerḥ-i Miftāḥ 736, 857
Şerḥ-i Şemā'il-i Tirmiẕī 2449
Şerḥ-i Şevāhid-i Mollā Cāmī 1128
Şerḥu Dürreti'l-ġavvāṣ 801
Şerḥu Esmā'i'l-ḥüsnā 1983
Şerḥu Ḥikmeti'l-'ayn 2220
Şerḥu Ḥikmeti'l-'ayn Ḥāşiyesi 2509
Şerḥu Kelimātı Şerīfe fi'l-Ādāb 3427
Şerḥu Muḫtaṣari't-tehẕīb fi'l-manṭıḳ 1128
Şerīf Abdu'llāh (Mekke şerīfi) 3357
Şerīf Cürcānī 736
Şerīf Çelebi 2141
Şerīf Efendi (Naḳībü'l-eşrāf) 229, 230
Şerīf Efendi (Şirvānī) 220, 412
Şerīf Efendi (Yeñişehrli, 1121'de Burusa ḳāḍīsi) 1970, 2273, 2459, 2462, **2469-2471**, 2517, 2650, 2668, 2795
Şerīf Ḫalīl Efendi (Ḳādiriyye şeyḫi) 1390
Şerīf Meḥemmed (Faslı) 2489
Şerīf Meḥemmed Efendi (Şeyḫī-zāde, 1054'te Ḫāḳāniyye-i Vefā müderrisi) 263, 286, 352, 353, **476-477**, 502, 631, 641, 729, 829, 847, 888, 945, 1139
Şerīf Meḥemmed Paşa 582, 1559
Şerīf Sa'īd 3297
Şerīf Yaḥyā (Mekke şerīfi) 3357
Şerīfe Ḫātūn Medresesi 2506, 2621, 2641
Şerīf-i Şirvānī Efendi 263, 983
Şerīfī, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Kefevī, Seyyid, şā'ir)
Şermī, bk. Alī Efendi (Üsküdarī, şā'ir)
Şevāhid 1234
Şevḳī, bk. Meḥemmed Efendi (Çömez Aḥmed-zāde, şā'ir)
Şeyḫ A'mā Kūsec, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, A'mā Kūsec)
Şeyḫ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ḥamza Efendi-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Himmet-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Abdī}
Şeyḫ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şāriḥ-i ***Füṣūṣ*** Abdī, Şeyḫ)
Şeyḫ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şeyḫ, Boġuḳ)
Şeyḫ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şeyḫ, Burusevī, ö. 1095)
Şeyḫ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ẕākir-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ẕākirī}
Şeyḫ Abdu'llāh-ı İlāhī (Naḳşī Şeyḫi) 297
Şeyḫ Abdu'r-raḥmān Efendi

(Ṭop-ḫāneli, Ḳādirī Şeyḫi)
Şeyḫ Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫ Naẓmī-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Refī'ā}
Şeyḫ Abdü'l-aḥad Efendi (Nūrī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Abdü'l-aḥad Efendi-zāde Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ Abdü'l-aḥad Efendi-zāde, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Abdü'l-aḥad Nūrī, bk. Abdü'l-aḥad Nūrī Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Sivasī, şā'ir) {Nūrī}
Şeyḫ Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 306
Şeyḫ Abdü'l-bāḳī Efendi (Sivasî-zâde) 331
Şeyḫ Abdü'l-bāḳī Efendi (Uşşāḳī şeyḫi) 2217
Şeyḫ Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Sivasī-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Mevlānā-zāde, Mevlevī Şeyḫi)
Şeyḫ Abdü'l-ḥay, bk. Abdü'l-ḥay Efendi (Şeyḫ, Ṣaçlı İbrāhīm-zāde, şā'ir)
Şeyḫ Abdü'l-kebīr, bk. Abdü'l-kebīr Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi Faẓlu'llāh Efendi-zāde, 1122'de Emīr-i Buḫārī Zāviyesi Şeyḫi)
Şeyḫ Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Bolbolcı-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Fetḥī}
Şeyḫ Abdü'l-kerīm, bk. Abdü'l-kerīm Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Maġnisalı)
Şeyḫ Abdü'l-mecīd, bk. Abdü'l-mecīd Efendi (Sivasī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Abdü'l-vehhāb, bk. Abdü'l-vehhāb Efendi (Arab-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Abdü'l-vehhāb, bk. Abdü'l-vehhāb Efendi (Ẕākir-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Celvetī Şeyḫi, Aksarāylı)
Şeyḫ Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Celvetī Şeyḫi, Burusevī)
Şeyḫ Ādem Efendi, bk. Ādem Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Ādem}
Şeyḫ Aḥmed Dede, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Ġavṣī}
Şeyḫ Aḥmed Efendi Türbesi 2758
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Dede (Mevlevī Şeyḫī, Ṣabūḥī, şā'ir) {Ṣabūḥī}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Dede Efendi (Müneccimbaşı Şeyḫ, şā'ir, yazar) {Āşıḳ}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (İştibī-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, Gīsūdār, şā'ir) {Ḳādirī}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, Ustrumcalı)
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳālıbī, Şeyḫ)
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Kelīmī Şeyḫ, Anḳaravī)
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Meknī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Neşāṭī, şā'ir) {Neşāṭī}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Nācī}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Miftāḥī-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi

(Mü'ezzin-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ḳāni'ī}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Peçevī-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ārif}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şemleli-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Rindī}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫ İsmā'īl Efendi-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ümīdī}
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫ, Erdebīlī-zāde)
Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫ, İzmirī)
Şeyḫ Aḥmed, bk. Muḳ'ad Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Muḳ'ad, Şeyḫ)
Şeyḫ Alā'ü'd-dīn Zāviyesi 526, 933, 2213, 2711, 2718
Şeyḫ Alā'ü'd-dīn, bk. Alā'ü'd-dīn Efendi (Ḳoca Muṣṭafā Paşa Şeyḫi)
Şeyḫ Alī Dede, bk. Alī Dede (İstanbulī Şeyḫ, şā'ir) {Dāniş}
Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Aḳsarāyī, Şeyḫ)
Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Celvetī Şeyḫi, Selāmī)
Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Gülşenī Şeyḫi, Edrineli)
Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫ, İspirī)
Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫ, Ḳarabaş)
Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫ, Naḳş-bendī, Burusevī)
Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ, Manṣūrī)
Şeyḫ Alī, bk. Alī Efendi (Ṭablī-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Aḳlī}
Şeyḫ Baba Ḫalīl-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ Baba Ḫalīl-zāde, 1075'te Eyyūb ḳāḍīsi)
Şeyḫ Bustān, bk. Bustān Efendi (Mevlānā-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Cennet, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Cennet Efendi, şā'ir) {Fenāyī}
Şeyḫ Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Çelebi (Şeyḫ, Mevlānā-zāde)
Şeyḫ Ebu'l-vefā Cāmi'-i Şerīfi 716
Şeyḫ Erdebīlī-zāde Zāviyesi 1202
Şeyḫ Fażlu'llāh, bk. Fażlu'llāh Efendi (Emīr-i Buḫārī Şeyḫi, ö. 1121)
Şeyḫ Fażlu'llāh-ı Naḳş-bendī, bk .Fażlu'llāh Efendi (Ḫˇāce, Naḳş-bendī Şeyḫi, Taşkendī)
Şeyḫ Fetḥu'llāh, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Cihān-gīr Şeyḫi, Şeyḫ)
Şeyḫ Feyżī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, yazarın babası, Sīm-keş-zāde, şā'ir) {Feyżī}
Şeyḫ Genc Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫ, Genc)
Şeyḫ Ḥabīb Medresesi 1800
Şeyḫ Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Abdī Dede-zāde)
Şeyḫ Ḥamza, bk. Ḥamza Efendi (Şeyḫ, Bolılı)
Şeyḫ Ḥasan Feyżī, bk. Ḥasan Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, eserin yazarının babası, Sīm-keş-zāde, şā'ir) {Feyżī}
Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Balaṭ Şeyḫi, şā'ir) {Nūrī}
Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Cihān-gīr Şeyḫi)
Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, yazarın babası, Sīm-keş-zāde, şā'ir) {Feyżī}
Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Mevlevī Şeyḫi Naẓmī, şā'ir) {Naẓmī}

Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Şeyḫ, Ayaşī, şāʿir) {Kenzī}
Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Şeyḫ, Muʿabbir)
Şeyḫ Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ümmī Sinān-zāde, Şeyḫ, ö. 1088)
Şeyḫ Ḥaydar, bk. Ḥaydar Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, şāʿir) {Resā}
Şeyḫ Himmet, bk. (Bayramī - Ḫalvetī Şeyḫi, Bolılı, şāʿir){Himmet}
Şeyḫ Ḥüseyn, bk. (Ḥüseyn Efendi (Ṭop-ḫāne'de Ḳarabaş Zāviyesi Şeyḫi, Bolılı)
Şeyḫ Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Esīrci-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Mevlānā-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Şeyḫ, şāʿir) {Nācī}
Şeyḫ İbādiyyü'l-Ḫalvetī, bk. İbādiyyü'l-Ḫalvetī (Ḫalvetī Şeyḫi, Tekfurṭaġlı)
Şeyḫ İbrāhīm Efendi, bk. İbrāhīm Efendi (Gülşenī Şeyḫi, Edrineli, şāʿir)
Şeyḫ İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Burusevī)
Şeyḫ İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Burusevī, ö. 1078)
Şeyḫ İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Rūmiyye Şeyḫi ḫalīfesi, ö. 1060)
Şeyḫ İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Oġlan Şeyḫi, şāʿir)
Şeyḫ İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ṣaçlı, Şeyḫ, şāʿir) {Ṣıdḳī}
Şeyḫ İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Şeyḫ, şāʿir) {Naḳşī}
Şeyḫ İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi(-Şeyḫ, Basrıḳī)
Şeyḫ İbrāhīm-i Gülşenī, bk. İbrāhīm Efendi (Gülşenī Şeyḫi, Edrineli, şāʿir)
Şeyḫ İlyās, bk. İlyās Efendi (Saḳızlı, Şeyḫ)
Şeyḫ Īsā Dāmādı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ Īsā Dāmādı, Ḳara)
Şeyḫ Īsā, bk. Īsā Efendi (Şeyḫ, Bolılı, şāʿir) {Maḥvī}
Şeyḫ İsmāʿīl Efendi Zāviyesi 2757
Şeyḫ İsmāʿīl Efendi-zāde Şeyḫ Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫ İsmāʿīl Efendi-zāde, Şeyḫ, şāʿir) {Ümīdī}
Şeyḫ İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Cism-i Laṭīf, Şeyḫ)
Şeyḫ İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Ḳızanlıḳlı)
Şeyḫ İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (İstanbulī, Şeyḫ, şāʿir) {Naḥvī}
Şeyḫ İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Şeyḫ, Biġadicli)
Şeyḫ İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Şeyḫ, İstanbulī, şāʿir, yazar) {Ḥaḳḳī}
Şeyḫ İsmāʿīl, bk. İsmāʿīl Efendi (Şeyḫ, Mükaḥḥal)
Şeyḫ Kāḍī-zāde, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳāḍī-zāde, Şeyḫ, Balıkesirli)
Şeyḫ Kemālü'd-dīn, bk. Kemālü'd-dīn Efendi (Celvetī Şeyḫi, Lārendeli)
Şeyḫ Kemālü'd-dīn, bk. Kemālü'd-dīn Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Burusevī)
Şeyḫ Kenzī, bk. Ḥasan Efendi (Şeyḫ, Ayaşī, şāʿir) {Kenzī}

Şeyḫ Kirāmü'd-dīn, bk. Kirāmü'd-dīn Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Ḳoca Muṣṭafā Paşa Zāviyesi şeyḫi)
Şeyḫ Laʿlī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Laʿlī)
Şeyḫ Maḥmūd Efendi Cāmiʿ-i Şerīfi 3280
Şeyḫ Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Açıḳbaş, Naḳş-bendī Şeyḫi, şāʿir) {Resmī}
Şeyḫ Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ġafūrī, Şeyḫ, şāʿir) {Ġafūrī}
Şeyḫ Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Gülşenī Şeyḫi, şāʿir) {Ḥulvī}
Şeyḫ Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ḥācīoġlıbāzārı Şeyḫi, Şeyḫ)
Şeyḫ Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Rūmiyye Şeyḫi, Urmevī)
Şeyḫ Maḥmūd, Maḥmūd Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, ö. 1090)
Şeyḫ Meḥemmed Dede Çelebi, bk. Meḥemmed Efendi (Dede Çelebi, Celvetī Şeyḫi, şāʿir) {Ṣabūrī}
Şeyḫ Meḥemmed Dede, bk. Meḥemmed Dede (Ṭoḳat Mevlevī-ḫānesi şeyḫi, şāʿir) {Ṭālib}
Şeyḫ Meḥemmed Efendi Türbesi (Eşref-zāde halīfelerinden) 777
Şeyḫ Meḥemmed Murād, bk. Meḥemmed Murād Efendi (Naḳşbendī Şeyḫi, Keşmirli, Muḳʿad)
Şeyḫ Meḥemmed Naḳş-bendī, bk. Meḥemmed Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi , Azīz-zāde)
Şeyḫ Meḥemmed Naẓmī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, şāʿir, yazar) {Naẓmī}
Şeyḫ Meḥemmed Sükūnī, bk. Meḥemmed Sükūnī Efendi (Şeyḫ, Mudurnılı)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Yeñibāġçeli Celeb, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Ḥāfıẓ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥāfıẓ-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Dede Efendi (Mevlevī, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Aġa-zāde, Mevlevī Şeyḫi, şāʿir)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Baldır-zāde Şeyḫ, Burusevī) {Selīsī}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Caʿfer-zāde Şeyḫ, 1105'te İstanbul ḳāḍīsi)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Dīvītci-zāde, Şeyḫ, şāʿir) {Ṭālib}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Esʿad-zāde, Şeyḫ, 1108'de Sinān Paşa Medresesi müderrisi)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫalvetī Şeyḫ, ö. 1040)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Mıṣrī, Niyāzī, şāʿir) {Niyāzī}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İmām-zāde Maḫdūmı, Şeyḫ, 1103'te İvaż Efendi Medresesi müderrisi)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (İsḥāḳ-zāde, Şeyḫ, 1118'de Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Medresesi müderrisi)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳarabaş Ḫalvetī Şeyḫi, ö. 1060)

Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳarabaş, Ḳādirī Şeyḫi, ö. 1113)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Kiçi, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳoca Muṣṭafa Paşa Zāviyesi Şeyḫi, şā'ir, ö. 1038)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳulaḳsız İmāmı, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (La'lī-zāde Şeyḫ, 1115'te Anaṭolı ṣadrı)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mefrāş-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḫalīl Efendi-zāde)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Memiş Efendi, şā'ir, ö. 1136){Şeyḫī}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Ḥasīb}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir, Arżī) {Arżī}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Özbek Şeyḫ, Buḫaralı)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şāmī Şeyḫ, 1137'de Ṣāniye-i Meḥemmed Paşa Medresesi müderrisi)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ Ya'ḳūb-zāde, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, A'mā Kūsec)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Baġdādī, şā'ir) {Ṣadrī}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Balaṭ Şeyḫi-zāde, şā'ir) {Vaḥyī}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Cennet Efendi, şā'ir) {Fenāyī}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Ders-i Ām Çelebi, ö. 1095)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Eşrefī)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Evliyā, İmām-ı Sulṭānī)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Ḳonevī, ö. 1118)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Üsküdarī, şā'ir) {Naṣūḥī}
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Vānī)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ, İstanbulī)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṭop-ḫāneli, Kerīm-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Üftāde-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Üsṭüvānī, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Yeñibāġçeli Çelebi, Şeyḫ)
Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Burusevī, ö. 1091)
Şeyḫ Meḥemmed-i Ġaznevī Türbesi 1413
Şeyḫ Mes'ūd, bk. Mes'ūd Efendi (Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi-zāde, Celvetī Şeyḫi)

Şeyḫ Muʿīd, bk. Muʿīd Efendi (Şeyḫ, İzmirli)
Şeyḫ Muḥyī'd-dīn el-Ḳocevī Medresesi 1117, 1126, 1843, 2059, 2122, 2178, 2365, 2377, 3030, 3190, 3207, 3236, 3399
Şeyḫ Muḥyī'd-dīn, bk. Muḥyī'd-dīn Efendi (Şeyḫ, Burusevī)
Şeyḫ Muḥyī'd-dīn-i Arabī Türbesi 2750
Şeyḫ Muḳʿad Aḥmed Efendi (Celvetī Şeyḫi) 312, 313, 523, 531, 1347, 1351, 1365
Şeyḫ Murād Efendi Türbesi 3119
Şeyḫ Murād Meḥemmed, bk. Meḥemmed Murād Efendi (Naḳşbendī Şeyḫi, Keşmirli, Muḳʿad)
Şeyḫ Mūsā, bk. Mūsā Efendi (Şekūrī, Celvetī Şeyḫi, şāʿir) {Şekūrī}
Şeyḫ Muṣlī, bk. Muṣlī Efendi (Şeyḫ, Burusevī)
Şeyḫ Muṣlī, bk. Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Tekfūrṭaġlı Şeyḫ Muṣlī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Muṣliḥü'd-dīn, bk. Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Öziçeli, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Dede (Ṣaçlı, Şeyḫ)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Bosnevī, Şeyḫ)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Debbāġ Yūnus-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Erzincānī, Şeyḫ)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Evliyā-zāde, Şeyḫ, Sirozlu)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (İspirī Dāmādı, Şeyḫ, Menteşeli)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Kec-dehān Dāmādı-zāde, Şeyḫ, 1094'te Selanik ḳāḍīsi)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şāʿir) {Siyāhī}
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Muʿāmeleci Şeyḫi, Fetḥiyye Cāmiʿi Şeyḫi)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Azīz-zāde)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Burusevī)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Oṭabaşı, Şeyḫ, şāʿir) {Fenāyī}
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Peçevī, Şeyḫ)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Saṭḥī, Şeyḫ, Erżurūmī)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ Abdü'l-aḥad Efendi-zāde, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ, şāʿir) {Maʿnevī}
Şeyḫ Müstaḳīm Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Müstaḳīm, şāʿir) {Müstaḳīm}
Şeyḫ Naṣru'llāh, bk. Naṣru'llāh Efendi (Eyyūb Şeyḫi)
Şeyḫ Naṣūḥ, bk. Naṣūḥ Efendi (Şeyḫ, Burusevī)
Şeyḫ Naṣūḥī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Üsküdarī, şāʿir) {Naṣūḥī}
Şeyḫ Naẓmī-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Şeyḫ Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫ Naẓmī-zāde, Şeyḫ, şāʿir) {Refīʿā}
Şeyḫ Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Atbāzārī, Celvetī Şeyḫi, şāʿir) {Fażlī}
Şeyḫ Oṯmān, bk. Oṯmān Efendi (Bosnevī, Şeyḫ)

Şeyḫ Osmān, bk. Osmān Efendi (Çāvuş-zāde Dāmādı, Şeyḫ)
Şeyḫ Osmān, bk. Osmān Efendi (Nefesanbārı Ẕākir, Şeyḫ, şā'ir)
Şeyḫ Osmān, bk. Osmān Efendi (Üsküdar'da Āsitāne Şeyḫi, Bafralı)
Şeyḫ Ömer, bk. Ömer Efendi (Īsā-zāde, Şeyḫ)
Şeyḫ Ömer, bk. Ömer Efendi (Şeyḫ, Mıṣrī, Zileli)
Şeyḫ Ömer, bk. Ömer Ḫalīl (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Şekīb}
Şeyḫ Receb, bk. Receb Dede (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Adnī}
Şeyḫ Rıḍvānu'llāh, bk. Rıḍvānu'llāh Efendi (Şeyḫ, Edrineli)
Şeyḫ Sa'īdā, bk. Sa'īdā Efendi (Şeyḫ, Buḫaralı, şā'ir)
Şeyḫ Ṣadrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Baġdādī, şā'ir) {Ṣadrī}
Şeyḫ Ṣadrü'd-dīn, bk. Ṣadrü'd-dīn Efendi (Mevlānā-zāde, Mevlevī Şeyḫi)
Şeyḫ Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Dede (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Ṣāḥib}
Şeyḫ Ṣāliḥ, bk. Ṣāliḥ Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ẕihnī Dervīş)
Şeyḫ Selāmī Alī, bk. Alī Efendi (Celvetī Şeyḫi, Selāmī)
Şeyḫ Selāmī-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Şeyḫ Selāmī-zāde, şā'ir) {Ṣadrī}
Şeyḫ Sinān Ḳaryesi 443
Şeyḫ Sivasī Efendi Türbesi 1295
Şeyḫ Sivasī Efendi, bk. Abdü'l-mecīd Efendi (Sivasī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Ṣun'u'llāh, bk. Ṣun'u'llāh Efendi (Celvetī Şeyḫi, Amāsiyyeli)
Şeyḫ Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, şā'ir) {Süleymān}
Şeyḫ Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ḳādirī Şeyḫi, İstanbulī)
Şeyḫ Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Mecẕūb-ı İlāhī, Ḳāḍī, Şeyḫ)
Şeyḫ Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Şeyḫ, Ḳādirī, Ḳaramanlı)
Şeyḫ Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Şeyḫ, Sulṭān Orḫan Medresesi müderrisi, yazar)
Şeyḫ Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Ayaṣofıyya Ḫaṭībi, Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ)
Şeyḫ Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Şeyḫ, Abdü'r-rezzāḳ, İnebolılı)
Şeyḫ Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Şeyḫ, Ḳasṭamonī, ö. 1082)
Şeyḫ Şemsü'd-dīn Medresesi 1083
Şeyḫ Vaḥyī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Balaṭ Şeyḫi-zāde, şā'ir) {Vaḥyī}
Şeyḫ Vefā 1170
Şeyḫ Vefā Cāmi'-i Şerīfi 648, 1632
Şeyḫ Velī, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Şeh-zāde Cāmi'i Şeyḫi, Celvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Velī, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Şeyḫ, Menteşeli)
Şeyḫ Velī, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Ṭop-ḫāneli, Şeyḫ)
Şeyḫ Ya'ḳūb, bk. Ya'ḳūb Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, İstanbulī)
Şeyḫ Ya'ḳūb, bk. Ya'ḳūb Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Ḳayṣeriyyeli)
Şeyḫ Ya'ḳūb-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ Ya'ḳūb-zāde, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Celvetī Şeyḫi, Ḳāhireli)

Şeyḫ Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Eyyūb Şeyḫi, şā'ir)
Şeyḫ Yavşı Zāviyesi 330
Şeyḫ Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Mevlevī Şeyḫi Nesīb, şā'ir) {Nesīb}
Şeyḫ Yūsuf, bk. Yūsuf Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḳonevī, şā'ir)
Şeyḫ zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Üftāde-zāde, Celvetī Şeyḫi)
Şeyḫ Ẕākir Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Şeyḫ, Ẕākir)
Şeyḫī Çelebi Medresesi 288, 903, 1791, 1819, 1835, 1923, 1930, 1944, 1951, 1964, 1968, 1972, 2102, 2196, 2206, 2418, 2446, 2463, 2584, 2613, 2693, 2819, 2974, 3046, 3047, 3049, 3153, 3209, 3217, 3266
Şeyḫī Efendi 289
Şeyḫī Efendi (Edhem-zāde) 223, 275, 287
Şeyḫī Efendi (Gelibolılı) 476, 945
Şeyḫī Efendi (İşmetī Ḫışmı Meḥemmed Efendi'nin babası) 1190
Şeyḫ-i Ekber (Muhyiddîn-i Arabî) 529, 1413
Şeyḫi Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Mevlevī Şeyḫi, şā'ir) {Sālik}
Şeyḫī Meḥemmed Efendi 480, 1957, 2100, 2188, 2196, 2405, 2618, 2669, 2706, 2946, 3020, 3201, 3242, 3382, 3389
Şeyḫī Meḥemmed Efendi (Anḳaravī Efendi etbā'ı) 1297
Şeyḫī Meḥemmed Efendi (Fenārī-zāde, 1051'de Eyyūb ḳāḍīsi) 261, 270, 355, 362, 364, 426, 433,**480-481**, 502, 505, 571, 640, 768, 2067
Şeyḫī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Öreke-zāde Tābi'i, Şeyḫī)
Şeyḫī Meḥemmed, bk. Menteş-zāde Meḥemmed Şeyḫī, bk. Meḥemmed Şeyḫī Efendi (Menteş-zāde, 1129'da Arabiyye Medresesi müderrisi)
Şeyḫī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Yeñişehrli Şeyḫī, 1111'de Behrāmiyye Medresesi müderrisi)
Şeyḫī, bk. Abdü'l-mecīd Efendi (Sivasī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Şeyḫī, bk. Meḥemmed Efendi (Allāme, Egirdirli) {Şeyḫī}
Şeyḫī, bk. Meḥemmed Efendi (Ayaşī-zāde, şā'ir)
Şeyḫī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, 1140'da Tebrīz ḳāḍīsi, şā'ir, ö. 1141)
Şeyḫī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳudsī-zāde Şeyḫ, Rūmili ṣadrı, naḳībü'l-eşrāf, şā'ir)
Şeyḫī, bk. Meḥemmed Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Memiş Efendi, şā'ir, ö. 1136)
Şeyḫī, bk. Merḥabā-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Merḥabā-zāde, 1075'te İstanbul ḳāḍīsi)
Şeyḫī-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫī-zāde, Rūmili ṣadrı)
Şeyḫī-zāde Şerīf, bk. Şerīf Meḥemmed Efendi (Şeyḫī-zāde, 1054'te Ḫāḳāniyye-i Vefā müderrisi)
Şeyḫlü 3002, 3039, 3040, 3058, 3059, 3146
Şeyḫü'l-ḥarem Medresesi 938, 981, 1055, 1195, 1289, 1811, 1818, 1842, 1843, 2173, 2198, 2401, 2512, 2577, 3002, 3059, 3178, 3183, 3229
Şeyḫü'l-İslām Abdu'llāh Efendi Maḫ-

dūmı Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdu'llāh Efendi Maḫdūmı, 1127'de Pertev Paşa Medresesi müderrisi)
Şeyḫü'l-İslām Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ebe-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḥüsām-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Abdü'l-'azīz, bk. Abdü'l-'azīz Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Şeyḫü'l-İslām) {Azīz}
Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḫˇāce, Adanalı)
Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Menteş-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Abdü'r-raḥīm-zāde, 1060'da Süleymāniyye müderrisi)
Şeyḫü'l-İslām Aḫī-zāde Ḥüseyn Efendi Medresesi 251, 732, 846, 1041, 1070, 1139, 1145, 1258, 1833, 2158, 3203
Şeyḫü'l-İslām Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Mu'īd)
Şeyḫü'l-İslām Alī Efendi Birāderi Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Şeyḫü'l-İslām Alī Efendi Birāderi, Yeñişehrli){Nümāyī}
Şeyḫü'l-İslām Alī Efendi Birāder-zādesi Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Şeyḫü'l-İslām Alī Efendi Birāder-zādesi, 1125'te Fuḍayliyye Medresesi müderrisi)
Şeyḫü'l-İslām Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Başmaḳcı-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām, ö. 1103)
Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi Medrese-i Ṣāliṣesi 3182, 3258
Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi Medrese-i Ṣāniyesi 2994, 3221, 3248
Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed Efendi Medrese-i Ūlāsı 2572, 2704, 2706, 2978, 3213
Şeyḫü'l-İslām Anḳaravī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Anḳaravī)
Şeyḫü'l-İslām Aṭā'u'llāh Efendi-zāde, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Aṭā'u'llāh Efendi-zāde, 1122'de Ḫusrev Ketḫudā Medresesi müderrisi)
Şeyḫü'l-İslām Aṭā'u'llāh Meḥemmed, bk. Aṭā'u'llāh Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, yazar)
Şeyḫü'l-İslām Azīz, bk. Abdü'l-'azīz Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Şeyḫü'l-İslām) {Azīz}
Şeyḫü'l-İslām Bahāyī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bahāyī Efendi) {Bahāyī}
Şeyḫü'l-İslām Bālī-zāde Efendi Maḫdūmı, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Bālī-zāde Efendi Maḫdūmı, 1073'te Maġnisa ḳāḍīsi) Ḫaṭīb-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḫaṭīb-zāde, Burusevī)
Şeyḫü'l-İslām Bālī-zāde, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bālī-zāde Efendi)
Şeyḫü'l-İslām Başmaḳcı-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Başmaḳcı-zāde)

Şeyḫü'l-İslām Bolevī Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bolevī)
Şeyḫü'l-İslām Dāmād Efendi-zāde Ebu'l-ḫayr Aḥmed Efendi, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Dāmād Efendi-zāde Ebu'l-ḫayr)
Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Efendi Birāderi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Efendi Birāderi, Debbāġ-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Efendi Maḫdūmı Aḥmed, bk. Aḥmed Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Efendi Maḫdūmı, 1105'te Ṣaḥn müderrisi)
Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Meḥemmed Efendi Medresesi 1297, 1804, 2099, 2125, 2401, 2405, 2416, 2929, 3161, 3243
Şeyḫü'l-İslām Debbāġ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Debbāġ-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Ebe-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ebe-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Ebe-zāde Maḫdūmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Refī' Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebe-zāde Maḫdūmı, 1109'da Ṣāliṣe-i Yaḥyā Efendi Medresesi müderrisi)
Şeyḫü'l-İslām Ebū İsḥāḳ İsmā'īl Efendi, bk. İsmā'īl Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ebū İsḥāḳ)
Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd Efendi Medresesi 983
Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd Efendi-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd Efendi-zāde, 1075'te Burusa ḳāḍīsi)
Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd, Şeyḫü'l-İslām Es'ad Efendi'nin oğlu, şā'ir) {Sa'īd}
Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd, Şeyḫü'l-İslām Es'ad Efendi'nin oğlu, şā'ir) {Sa'īd}
Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi)
Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde, Şeyḫü'l-İslām, şā'ir) {Feyżī}
Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde Maḫdūmı Meḥemmed Reşīd, bk. Meḥemmed Reşīd Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde Maḫdūmı, 1098'de Süleymāniyye müderrisi) {Reşīd}
Şeyḫü'l-İslām Esīrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Esīrī, Burusevī Efendi)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāderi Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāderi, Erżurūmī)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāderi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāderi, 1111'de Ṣaḥn müderrisi)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi Ömer, bk. Ömer Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Birāder-zādesi, 1122'de Erżurūm ḳāḍīsi)

Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Maḫādīmi Ḫˇācesi, bk. Alī Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Maḫādīmi Ḫˇācesi, Ḫaṭṭāṭ)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Medresesi 2271, 2582, 2704, 3004, 3188, 3258
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde, Erżurūmī)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde Fetḥu'llāh, bk. Fetḥu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde, Naḳībü'l-eşrāf, Erżurūmī)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Şeḫ-zāde Ḫˇācesi, Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde Ömer, bk. Ömer Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi-zāde, 1114'te Ṣaḥn müderrisi)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh İmāmı, 1112'de Ḥaleb ḳāḍīsi)
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām Ebū Sa'īd-zāde, Şeyḫü'l-İslām, şā'ir) {Feyżī}
Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh, bk. Feyżu'llāh Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Erżurūmī)
Şeyḫü'l-İslām Ḥanefī Meḥemmed, bk. Ḥanefī Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Naḫcivānlı)
Şeyḫü'l-İslām Ḥüsām-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḥüsām-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Ḥüseyn Efendi Medresesi 945, 1053, 1066, 1105, 1135, 1245, 1283, 1289, 1929, 2071, 2352, 2366, 2393, 2465, 2473, 2618
Şeyḫü'l-İslām Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Yek-çeşm)
Şeyḫü'l-İslām İsmā'īl, bk. İsmā'īl Efendi (Şeyḫü'l-İslām, şā'ir) {Na'īm}
Şeyḫü'l-İslām Ḳara Çelebi-zāde Abdü'l-'azīz Efendi Mu'allim-ḫānesi 1395
Şeyḫü'l-İslām Ḳara Çelebi-zāde Abdü'l-'azīz, bk. Abdü'l-'azīz Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Şeyḫü'l-İslām) {Azīz}
Şeyḫü'l-İslām Ḳara Çelebi-zāde, bk. Abdü'l-'azīz Efendi (Ḳara Çelebi-zāde, Şeyḫü'l-İslām) {Azīz}
Şeyḫü'l-İslām Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṭop-ḫāneli)
Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed Aṭā'u'llāh, bk. Aṭā'u'llāh Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, yazar)
Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed Efendi Birāder-zādesi Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed Efendi Birāder-zādesi, 1139'da Mekke ḳāḍīsi)
Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Anḳaravī)
Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bahāyī Efendi) {Bahāyī}
Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Cānbolād-zāde İmāmı, Kiẕbī)

Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Debbāġ-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Esīrī, Burusevī Efendi)
Şeyḫü'l-İslām Memek-zāde Efendi, bk. Muṣṭafā Efendi (Memek-zāde, Şeyḫü'l-İslām)
Şeyḫü'l-İslām Menteş-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Menteş-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Mes'ūd, bk. Mes'ūd Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ḫˇāce-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Efendi Dāmādı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Efendi Dāmādı, Kanḳırılı)
Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Efendi, bk. Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Minḳārī-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Minḳārī-zāde Yaḥyā Efendi Medresesi 1259, 1955, 1958, 2082, 2103, 2124, 2274,2356, 2381, 2435, 2462, 2492, 2643, 2651, 2998, 3097, 3182, 3200, 3216, 3397, 3399
Şeyḫü'l-İslām Mīrzā Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Mīrzā)
Şeyḫü'l-İslām Mu'īd Aḥmed Efendi Birāder-zādesi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām Mu'īd Aḥmed Efendi Birāder-zādesi, Ārif Aḥmed)
Şeyḫü'l-İslām Mu'īd Aḥmed Efendi Medresesi 705, 747, 806, 821, 828, 864, 947, 1009, 1058, 1083, 1104, 1124, 1146, 1150, 1200, 1310, 1525, 1529, 1813, 1939, 1970, 2059, 2061, 2071, 2136, 2159, 2352, 2353, 2364, 2377, 2438, 2512, 2514, 2644, 2648, 2813, 2922, 3020, 3162, 3223, 3237, 3257
Şeyḫü'l-İslām Mu'īd Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Mu'īd)
Şeyḫü'l-İslām Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Memek-zāde, Şeyḫü'l-İslām)
Şeyḫü'l-İslām Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bālī-zāde Efendi)
Şeyḫü'l-İslām Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Bolevī)
Şeyḫü'l-İslām Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Mīrzā)
Şeyḫü'l-İslām Ṣadrü'd-dīn-zāde Meḥemmed Ṣādıḳ, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣadrü'd-dīn-zāde, şā'ir) {Ṣādıḳ}
Şeyḫü'l-İslām Ṣadrü'd-dīn-zāde Ṣādıḳ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣadrü'd-dīn-zāde, şā'ir) {Ṣādıḳ}
Şeyḫü'l-İslām Seyyid Aḥmed Efendi Medresesi 2487
Şeyḫü'l-İslām Ṣun'ī-zāde Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣun'ī-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Ṣun'ī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Ṣun'ī-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi Medrese-i Ṣāliṣesi 1292, 1310, 2092, 2152, 2572, 2942, 3028
Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi Medresesi 516, 519, 648, 708, 895, 932,

1096, 1137, 1141, 1144, 1190, 1229, 1235, 1252, 1258, 1273, 1276, 1519, 1530, 1828, 1930, 2054, 2071, 2085, 2184, 2200, 2341, 2379, 2398, 2517, 2615, 2632, 2918, 2929, 2984, 3031, 3105, 3112, 3145, 3163, 3179
Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Minḳārī-zāde)
Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Zekeriyyā-zāde, şā'ir) {Yaḥyā}
Şeyḫü'l-İslām Yek-çeşm Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Yek-çeşm)
Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medrese-i Ṯāniyesi 711, 718, 845, 858, 941, 948, 1018, 1059, 1061, 1071, 1084, 1089, 1118, 1133, 1165, 1191, 1209, 1288, 1311, 1807, 1808, 1818, 1851, 1967, 2091, 2139, 2170, 2173, 2420, 2454, 2458, 2465, 2481, 2517, 2604, 2657, 2661, 2948, 3056, 3221, 3259, 3270
Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medrese-i Ūlāsı 213, 237, 262, 492, ***518***, 530, 637, 647, 710, 715, 724, 730, 821, 878, 907, 917, 989, 996, 1018, 1129, 1159, 1144, 1202, 1263, 1267, 1272, 1551, 1788, 1799, 1924, 2092, 2096, 2120, 2121, 2141, 2164, 2182, 2386, 2392, 2415, 2478, 2490, 2602, 2633, 2672, 2926, 2937, 2981, 2999, 3069, 3109, 3135, 3188, 3258
Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medresesi 517, 647, 724, 1018, 3002, 3189
Şeyḫü'l-ḳurrā Alī, bk. Alī Efendi (Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ, Manṣūrī)
Şeyḫü'l-ḳurrā Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ, İstanbulī)
Şeyḫü'l-ḳurrā Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Ayaṣofıyya Ḫaṭībi, Şeyḫü'l-ḳurrā, Şeyḫ)
Şeyḫü'l-ḳurrā Şeyḫ Alī el-Manṣūrī 3280
Şeyḫ-zāde Abdü'l-ġanī, bk. Abdü'l-ġanī Efendi (Vardarī, Şeyḫ-zāde, şā'ir)
Şeyḫ-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫ-zāde, İstanbulī)
Şeyḫ-zāde Efendi Maḫdūmı, bk. Ṣun'ullāh Meḥemmed (Şeyḫ-zāde Efendi Maḫdūmı, 1084'te Ḥammāmiyye müderrisi)
Şeyḫ-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Şeyḫ-zāde, Edrinevī)
Şeyḫ-zāde Maḫdūmı Meḥemmed Ṣādıḳ, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Şeyḫ-zāde Maḫdūmı, 1068'de Ḫabbāziyye Medresesi müderrisi, şā'ir) {Ṣādıḳ}
Şeyḫ-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Dāvūd-zāde, 1058'de Mekke ḳāḍīsi, Şeyḫ-zāde)
Şeyḫ-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Şeyḫ-zāde, Aḳḥiṣārlı)
Şifā'iyye 2367
Şifā'iyye Medresesi 1086, 2125, 2220
Şifā-yı Ḳāḍī İyāż 2449, 3285
Şifāyī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Ḥekīmbaşı, şā'ir)
Şifāyī, bk. Meḥemmed Çelebi (Ḥekīmbaşı, şā'ir)
Şifāyī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥasan Efendi-zāde Şeyḫ, 1066'da İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir)

Şifāyī, bk. Şa'bān Efendi (Ṭabīb, Ayaşlı, şā'ir)
Şihāb Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şihāb, 1045'te Selanik Ḳāḍīsi, Muḥaşşī, ṣāḥibü't-teṣānif)
Şihāb Efendi (ṣāḥib-i tefsīr) 1169
Şihāb Efendi (Silistre Ḳāḍīsi) 193
Şihābü'd-dīn (köy) 1802, 2632
Şihābü'd-dīn Aḥmed (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Şihābü'd-dīn Ebu'l-'abbās Aḥmed (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Şihābü'd-dīn Paşa Cāmi'-i Şerīfi 2757
Şināsī, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (ḳāḍī, şā'ir)
Şināsī, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī Rūz-nāmeci-zāde, Küçük Ḫünkār, şā'ir)
Şīr Alī (Bosnalı, şā'ir) {Ferīdūn} **1666**
Şīr, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Şirvān 724, 828, 2447, 2994, 3355, 3356
Şirvānī Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Şirvānī, Müsevvid)
Şirvānī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Şirvānī, 1067'de Mekke ḳāḍīsi)
Şu'ayb-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Şu'ayb-zāde, 1064'te Bālī Paşa Medresesi müderrisi)
Şu'ayb-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Şu'ayb-zāde, 1056'da Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Şu'ūrī, bk. Ḥasan Efendi (Ḥalebī, şā'ir)
Şūḫī, bk. Meḥemmed Efendi (Edincikli, 1092'de Süleymāniyye müderrisi, şā'ir)
Şumnı 522, 816, 1976, 2331, 2708
Şūrī, bk. Ḥasan Aġa (Diyārbekrī, şā'ir)
Şücā' Efendi 855
Şücā'iyye Medresesi 3181
Şücā'ü'd-dīn (yer adı) 2647, 3098
Şücā'ü'd-dīn Efendi 504
Şücā'ü'd-dīn Medresesi 2688, 2691
Şühūd 888, 3001, 3163, 3269
Şühūdī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Çeńe Efendi, şā'ir)
Şükrī, bk. İbrāhīm Efendi (Ṣofyalı, 1075'te Belġrad ḳāḍīsi, şā'ir) {Şükrī}
Şükru'llāh Efendi 432, 856
Şükru'llāh Efendi (Ḳapucılar Ketḫudāsı) 3324
Şükru'llāh Efendi (Ḳara, 1042'de Medīne ḳāḍīsi) 283, 355, 362, 369, 414, 425, 432, **479-480**, 508, 515, 747, 2158
Şükru'llāh Efendi Dāmādı, bk. Ḥüseyn Efendi (Arnavud, Şükru'llāh Efendi Dāmādı)

T

Ṭabanıyaṣṣı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṭabanıyaṣṣı, Ṣadr-ı a'ẓam)
Ṭab'ī, bk. İsmā'īl Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Ṭab'ī, bk. Meḥemmed Efendi (Edībī Alī-zāde, şā'ir)
Ṭab'ī, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir)
Tābi'-i Muṣāḥib Paşa Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Ḥācī, Tābi'-i Muṣāḥib Paşa)
Ṭabīb Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṭabīb, Kütāhiyyeli)
Ṭabīb Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi

(Ṭabīb, Şehlā)
Ṭabīb Ebu'l-is'ād Aḥmed, bk. Ebu'l-is'ād Aḥmed Efendi (Ṭabīb, Şāmī)
Ṭabīb Ḫalīl, bk. Ḫalīl Efendi (Ṭabīb, Ḳoca Emīr-zāde)
Ṭabīb Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ḥayātī-zāde Dāmādı, Ṭabīb)
Ṭabīb Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Ṭabīb, İstanbulī)
Ṭabīb Şa'bān, bk. Şa'bān Efendi (Ṭabīb, Ayaşlı, şā'ir) {Şifāyī}
Ta'bīr-nāme 1413
Ṭablī-zāde Şeyḫ Aḳlī, bk. Alī Efendi (Ṭablī-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Aḳlī}
Tabşār 1266
Tabşārvarı 1295, 1315
Tācī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Tācī, Edrineli, Ulemā Ḳavuġı)
Tācü'd-dīn Efendi (Amāsiyye ḳāḍīsi) 264
Tācü'd-dīn Efendi (Amāsiyyeli) 481, 784
Tācü'd-dīn Efendi (Edrine Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi) 226
Tācü'd-dīn İbrāhīm-i Ḳayṣerī (Ḫalvetī Şeyḫi) 301
Tācü'd-dīn-zāde Alī, bk. Alī Efendi (Tācü'd-dīn-zāde, 1068'de Filibe ḳāḍīsi)
Tācü't-tevārīḫ 772
Ṭaġardı 716, 750, 787, 856, 909, 1044, 1062, 1098, 1130, 1922, 1936, 2074, 2108, 2467, 2660, 2941, 2985, 3184, 3246
Ṭāhir Efendi 2937
Ṭāhir, bk. Abdu'llāh Çelebi (Burusevī, şā'ir)
Ṭāhir, bk. Meḥemmed Efendi (Mekkī-zāde, 1123'te Ḳuds ḳāḍīsi, şā'ir)
Taḫta Ḳāḍī Medresesi 757, 922, 934, 1067, 1068, 1196, 1206, 1258, 1247, 1288, 1817, 2057, 2121, 2136, 2173, 2453, 2604, 2633, 2952, 3097
Taḫt-ı Ḳal'a 1428
Taḳıyyü'd-dīn Efendi (Mışrlı, 1056'da Ḳuds ḳāḍīsi) **498-499**, 515, 564, 683, 707, 709, 710, 717, 766, 802, 888, 957, 1031, 1202
Tā'ib, bk. Abbās Paşa, (Acem Paşa, şā'ir)
Tā'ib, bk. Aḥmed Tā'ib Efendi (Oṯmān-zāde, İstanbulī, şā'ir) {Tā'ib}
Tā'ib, bk. İbrāhīm Efendi (Ḫalīl Paşa-zāde, Paşa-zāde Celeb İbrāhīm, şā'ir)
Tā'ib, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī Cābī-zāde, şā'ir, ö. 1130)
Tā'ib, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1095)
Tā'ib, bk. Muṣṭafā Çelebi (Alaşehrli, şā'ir, ö. 1122)
Taḳvīm-i Tārīḫ 792
Ṭal'atī, bk. Ḥüseyn Efendi (Anḳaravī, şā'ir)
Ṭal'atī, bk. Meḥemmed Çelebi (Edrinevī, şā'ir)
Ṭalebetü'l-ḥākim ve Baḳıyyetü'l-müteḥākim 1940
Ṭālib Efendi 1981
Ṭālib Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, Kürd-zāde Ṭālib, şā'ir) {Ṭālib}
Ṭālib, bk. Aḥmed Efendi (Bosnevī, Süleymāniyyeli, şā'ir)
Ṭālib, bk. Meḥemmed Dede (Ṭoḳat Mevlevī-ḫānesi şeyḫi, şā'ir)

Ṭālib, bk. Meḥemmed Efendi (Dīvītci-zāde, Şeyḫ, şāʿir)
Ṭālib, bk. Ömer Efendi (ḳāḍī, şāʿir)
Ṭāliʿī, bk. İsḥāḳ Efendi (İstanbulī, şāʿir)
Ṭaraḳlı Yeñicesi 3155
Tarḫana Ḫānı (Ḥac menzili) 3321
Ṭarḫūncı Aḥmed, bk. Aḥmed Paşa (Ṭarḫūncı, Mūsā Paşa Ketḫudāsı, Ṣadr-ı aʿẓam)
Tārīḫ-i Abdī Paşa 2035
Tārīḫ-i İbn Ḫallikān 457, 2168, 2597
Tārīḫ-i Mülhemī (Cānbolādzāde Ḫˇācesi) 647
Tārīḫ-i Şāriḥü'l-Menār-zāde 758
Tārīḫ-i Vaṣṣāf 3429
Ṭarīḳat-ı Muḥammediyye 791, 910, 1940, 1992, 2222
Ṭarīḳat-nāme 1413
Ṭarsus 762, 1540
Ṭarsusī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṭarsusī, 1066'da Ḳayṣeriyye ḳāḍīsi)
Ṭarzī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şāʿir)
Tāsiʿa-i Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi, bk. Ġalaṭa Sarāyı Medrese-i Tāsiʿası
Tāsiʿa-i Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi, bk. Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Tāsiʿası
Taṣvirāt 1175
Ṭaş Çelebi, bk. Muṣṭafā Efendi (Dizdār-zāde, Ṭaş Çelebi)
Ṭaş Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Dizdār-zāde, Ṭaş Efendi)
Ṭaş-ābād 3019
Ṭaşkend 104, 324
Ṭaşkendī Şeyḫ Ḥabīb Medresesi 1311
Ṭaşkendī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṭaşkendī-zāde, 1063'de Bosna ḳāḍīsi)
Ṭaşköpri 2425, 2478, 2479, 2518, 2531
Ṭaşköprī-zāde Efendi 190, 1940
Ṭaşlıḳ Cāmiʿi 2175, 2181, 2257
Ṭaşlıḳ Medresesi 209, 217, 218, 288, 381, 512, 729, 784, 877, 940, 974, 1087, 1106, 1243, 1272, 1792, 1820, 1930, 1951, 1959, 1964, 1968, 1972, 2102, 2155, 2186, 2394, 2446, 2574, 2594, 2671, 3153, 3218, 3219, 3266
Ṭaşyatar Alī Aġa 547
Tatar Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ṣādıḳ Efendi Tābiʿi, Tatar, Ṣādıḳ Efendi Tatarı)
Tatar Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Tatar, 1079'da Ṣofya ḳāḍīsi)
Tatar Abdu'llāh-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Tatar Abdu'llāh-zāde, 1125'te Mıṣr ḳāḍīsi)
Tatar Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ḫaṭṭāṭ, Tatar, ö. 1083)
Tatar Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Tatar, 1115'te Abdü's-selām Medresesi müderrisi)
Tatar Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Ḳırımī, Tatar)
Tatar Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ankebūt Aḥmed Paşa İmāmı, Tatar)
Tatar Efendi Dāmādı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Tatar Efendi Dāmādı, Kanḳırılı)
Tatar Ḫˇāce Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Tatar Ḫˇāce,

1126'da Belġrad ḳāḍīsi)
Tatar Ḫān 2245
Tatar Murtażā, bk. Murtażā Efendi (Tatar, 1107'de Ṣaḥn müderrisi)
Tatar Muṣṭafā Efendi 417
Tatarbāzārcıġı 658, 889, 1551, 2106, 2162, 3012
Tatarbāzārı 651, 814, 908, 924, 963, 1506, 1509, 1512, 1517, 1943, 1946, 2086, 2107, 2160, 2162, 2337, 2342, 2469, 2474, 2475, 2476, 2681, 2800, 2813, 3106, 3151, 3176, 3224, 3230, 3234, 3390
Ṭatlıḳapu 3439
Ṭatlıḳuyu 2216
Ṭavāli'-i Iṣfahānī Ḥāşiyesi 2510
Ṭavas 2505
Ṭavīl Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṭavīl, 1089'da Ṣaḥn müderrisi)
Ṭavīl Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ṭavīl, Ayaşlı)
Ṭavīl Īsā, bk. Īsā Efendi (Ṭavīl, Ḥamīdli)
Ṭavīl Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṭavīl, Bosnevī)
Ṭavīl Nūḥ, bk. Nūḥ Efendi (Ṭavīl, Burusevī)
Ṭavşanṭaşı 554, 1440
Ṭavuḳbāzārı 988
Ṭavuḳcı Paşa İmāmı Alī, bk. Alī Efendi (Ṭavuḳcı Paşa İmāmı, 1113'te Eyyūb ḳāḍīsi)
Ṭayġan 3309, 3312, 3314
Ṭayyār Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Ṭayyār, Anḳaralı)
Ṭayyar Meḥemmed, bk. Meḥemmed Paşa (Ṭayyar, Ṣadr-ı a'ẓam)
Ṭayyib, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, Aṭṭār-zāde, şā'ir)
Ṭayyibī, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Tebrīz 326, 327, 903, 1021, 1411, 3244, 3246, 3361, 3382
Tecellī, bk. Ẕü'l-fiḳār Efendi (Prizrenli, şā'ir)
Tecrīd 2597
Tedbīr-i Mevlūd 2367
Tefsīr-i Beyżāvī 484, 706, 791, 934, 1850, 1863, 2449, 3282, 3285
Tefsīr-i Beyżāvī Ḥāşiyesi 2335
Tefsīr-i Ḳāḍī 240, 791
Tefsīr-i Keşşāf 1002
Tefsīrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Tefsīrī, İstanbulī, ö. 1077)
Tefsīrī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Tefsīrī, Ayntābī, ö. 1111)
Tefsīrī-zāde Meḥemmed Aṭā'u'llāh, bk. Meḥemmed Aṭā'u'llāh Efendi (Tefsīrī-zāde, 1125'te İstanbul ḳāḍīsi, şā'ir) {Vaḳ'ī}
Tefsīrü Fātiḥāti'l-kitāb 1983
Tehẕīb 3285
Tehẕīb-i Manṭıḳ 2449
Tehẕīb-i Mīrī Ḥāşiyesi 2509
Teke 2770
Teke Meḥemmed Paşa Medresesi 2057, 2651, 2978, 3263
Tekfūrṭaġı 194, 748, 934, 976, 1372, 1758, 1812, 1846, 1855, 1861, 1911, 1936, 2106, 2213, 2284, 2415, 2431, 2484, 2543, 2836, 2985, 3043, 3044, 3053, 3214, 3291, 3341, 3342
Tekfūrṭaġlı Alī, bk. Alī Efendi (Tekfūrṭaġlı, 1132'de Eyyūb ḳāḍīsi)
Tekfūrṭaġlı İmāmı Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Tekfūrṭaġlı İmāmı, Beşiktaşī Süleymān)

Tekfūrṭaġlı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Paşa (Tekfūrṭaġlı, Ṣadr-ı aʿẓam)
Tekfūrṭaġlı Şeyḫ Muṣlī, bk. Muṣliḥü'd-dīn Efendi (Tekfūrṭaġlı Şeyḫ Muṣlī, Ḫalvetī Şeyḫi)
Telḫīṣ 725, 1055
Telḫīṣ Şerḥi 3284
Telḫīṣci Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Mīrzā Efendi Tābiʿi, Telḫīṣci)
Telḫīṣü'l-ḥikem 3063
Telli Ḫāṣekī 550
Telvīḥ ü Tavżīḥ 1977, 3284
Temürayaḳ (eṣḳıyā) 1878, 1879
Temürḳapu 285, 494, 505, 517, 737, 781, 844, 865, 898, 955, 1054, 1077, 1080, 1172, 1265, 1272, 2121, 2360, 2451, 2489, 2596, 2599, 2628, 2654, 3059, 3131, 3149, 3178
Temürḳapu (Ṭuna yaḳınlarında) 3340
Temürḳapu Maḥallesi 3281
Temürḳapu Sarāyı 3313
Temürḳazıḳ, bk. Alī Efendi (Ḳonevī, Temürḳazıḳ)
Temürtaş Maḥallesi 1346
Temürtaş Muʿallim-ḫānesi 771
Temürṭaş ṣaḥrāsı 1433
Tenvīr 1008, 1122
Tenvīrü'l-ebṣār 1926
Tercān Seferi 72, 790
Tercemān Yūnus Medresesi 2142, 2385, 2626, 2627, 2925, 3196
Tercemān Yūnus Zāviyesi 321, 1409, 2750
Tersāne 3351, 3352
Tersāne-i Āmire 3300, 3301, 3311, 3319, 3327, 3343
Tersāne-i Āmire Cāmiʿ-i Şerīfi 3285
Tertīb-i Cemīl 2192
Tevārīḫ Āl-i Oṯmān-ı Hem-demī 1785
Tevārīḫ-i Āl-i Oṯmān-ı Vecīhī 1774
Tevfīḳ-ı Gīlānī (Monlā) 214, 425
Tevfīḳī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Tevfīḳī-zāde, 1051'de Edrine ḳāḍīsi)
Tevfīḳī-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Tevfīḳī-zāde, ö. 1043)
Tevfīḳī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Tevfīḳī-zāde, 1115'te Rūmili ṣadrı)
Tevfīḳī-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Tevfīḳī-zāde Maḫdūmı, 1076'da Üçbaş Medresesi müderrisi)
Tevḥīd-nāme 1404
Tevḳīʿī Caʿfer Çelebi Medresesi 209, 728, 744, 849, 859, 954, 1067, 1113, 1115, 1158, 1164, 1208, 1254, 1286, 1287, 1550, 1802, 1962, 1963, 1964, 2086, 2178, 2200, 2386, 2393, 2437, 2468, 2499, 2979, 3024, 3032, 3191, 3236
Tevḳīʿī Caʿfer Çelebi Mescid-i Şerīfi 890
Teẕkireci Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Teẕkireci, 1100'de Maġnisa ḳāḍīsi)
Teẕkireci Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Teẕkireci, Ḥamīdī)
Teẕkireci Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ḳāḍī-zāde Teẕkireci, Üsküdarī)
Teẕkireci Alī Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Teẕkireci Alī Efendi-zāde, 1095'te Tevḳīʿī Caʿfer Çelebi Medresesi müderrisi)

Teẕkireci Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Teẕkireci, Anabolılı)
Teẕkireci Ḥüseyn Efendi-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Teẕkireci Ḥüseyn Efendi-zāde, 1125'te Burusa ḳāḍīsi)
Teẕkireci Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Memek-zāde Birāder-zādesi, Teẕkireci)
Teẕkireci Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Teẕkireci, Begbāzārī)
Teẕkireci Mūsā, bk. Mūsā Efendi (Teẕkireci, 1056'da Yeñişehr ḳāḍīsi, ö. 1059)
Teẕkireci Mūsā, bk. Mūsā Efendi (Teẕkireci, Ḳasṭamonılı, ö. 1060)
Teẕkireci Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Teẕkireci, Ġaferyātī)
Teẕkireci Şems, bk. Şemsü'd-dīn Efendi (Teẕkireci Şems, 1053'te Mekke ḳāḍīsi)
Teẕkiretü'ş-şu'arā 899, 1079
Teẕkiretü'ş-şu'arā (Güftī) 1679, 1687
Teẕkiretü'ş-şu'arā (Riyāżī) 457, 597
Teẕkiretü'ş-şu'arā (Vişne-zāde İzzetī) 1213
Teẕkiretü'ş-şu'arā (Yümnī) 1786
Teẕkiretü'ş-şu'arā (Zehrimār-zāde Rıżā) 1603
Ṭıflī, bk. Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Ṭımışvar 545, 934, 1448, 1450, 1558, 1877, 2242, 2245, 2825, 3298, 3302, 3320, 3333, 3336
Ṭımışvar Ḳal'ası 3336
Ṭırāzü'l-mecālis 801
Tırḫala 194, 934, 1019, 1064, 1541, 2044, 3337, 3357, 3440
Tırḫalalı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Tırḫalalı, şā'ir) {Naẕīf}
Ṭırnova 194, 743, 770, 796, 814, 851, 856, 857, 896, 908, 946, 1001, 1032, 1062, 1956, 2097, 2335, 2385, 2472, 2673, 2684, 2803, 2822, 2858, 2962, 3013, 3014, 3124, 3163, 3176, 3204, 3224, 3230, 3233, 3262
Tiflis 3357, 3360
Timur-nāme 3429
Tisa Nehri 2243, 3340
Titel 2242
Ṭodurġa 2472, 2579, 3019, 3026, 3248
Ṭoġan ḳaryesi 1432
Ṭoġancılar Meydānı 1155, 1232, 2236, 2761
Ṭoġanī Muṣṭafā Efendi (Kadı-zâde) 321
Ṭoġramacı Meḥemmed Aġa 2889
Ṭoġramacı Şeyḫi, (Ḫalvetī Şeyḫi) 306
Toḳat 337, 338, 340, 572, 573, 642, 756, 760, 823, 896, 987, 989, 1006, 1086, 1107, 1147,1224, 1230, 1242, 1250, 1251, 1319, 1320, 1443, 1517, 1523, 1536, 1547, 1548, 1550, 1551, 1552, 1554, 1556, 1794, 1806, 1840, 1894, 1900, 1901, 1913, 1922, 1965, 2016, 2017, 2033, 2068, 2106, 2107, 2158, 2206, 2279, 2280, 2282, 2285, 2289, 2334, 2343, 2424, 2519, 2525, 2526, 2537, 2575, 2619, 2665, 2802, 2806, 2807, 2808, 2817, 2821, 2866, 3011, 3032, 3124, 3125, 3224, 3404

Ṭoḳatī Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Çelebi (Ṭoḳatī, şā'ir) {Ṣıḥḥatī}
Ṭoḳlu Dede Maḥallesi 3365
Ṭoḳmaḳdepe 952, 2612
Tola 2865
Ṭomacıḳ Ṣuyı 3309
Ṭomanic 2660, 2976, 3107, 3108
Ṭon Ḳazaġı 336
Ṭop-ḫāne 307, 316, 652, 819, 941, 1093, 1231, 1349, 1357, 1373, 1809, 1862, 2136, 2214, 2453, 2698, 2737, 2756, 2919, 2995, 3285, 3295, 3342, 3351
Ṭop-ḫāneli Fażlu'llāh, bk. Fażlu'llāh Efendi (Ṭop-ḫāneli, 1119'da Siyāvuş Paşa Medresesi müderrisi)
Ṭop-ḫāneli Ḳādirī Şeyḫi Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Ṭop-ḫāneli, Ḳādirī Şeyḫi)
Ṭop-ḫāneli Kerīm-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṭop-ḫāneli, Kerīm-zāde, Şeyḫ)
Ṭop-ḫāneli Velī, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Ṭop-ḫāneli, Şeyḫ)
Ṭopḳapulı-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (Ṭopḳapulı-zāde, şā'ir) {Feyżī}
Ṭopḳapusı 237, 270, 433, 456, 483, 490, 510, 550, 634, 662, 665, 733, 758, 797, 824, 831, 949, 973, 996, 1008, 1014, 1079, 1113, 1124, 1172, 1252, 1255, 1263, 1344, 1373, 1405, 1438, 1537, 1811, 1824, 1837, 1862, 1881, 1883, 1929, 1956, 1973, 1980, 1989, 1992, 2079, 2176, 2217, 2220, 2251, 2354, 2438, 2575, 2617, 2633, 2655, 2672, 2677, 2717, 2744, 2749, 2755, 2923, 2981, 2983, 3020, 3060, 3073, 3112, 3139, 3185, 3220, 3243, 3263, 3310, 3311, 3313, 3314, 3316, 3320, 3326, 3330, 3347, 3439
Ṭosya 1058, 1268
Ṭosyevī Efendi-zāde Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Ṭosyevī Efendi-zāde, şā'ir) {Sa'dī}
Ṭosyevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṭosyalı, 1083'te Ḥaleb ḳāḍīsi, ö. 1084)
Ṭosyevī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Ṭosyevī, 1129'da İstanbul ḳāḍīsi)
Tökeli ḳral 1882
Ṭrablus-ı Şām 209, 210, 214, 215, 241, 250, 271, 373, 375, 380, 381, 382, 506, 572, 573, 575, 576, 577, 579, 681, 741, 748, 762, 782, 836, 847, 870, 874, 888, 893, 916, 922, 939, 964, 970, 1002, 1003, 1014, 1019, 1035, 1051, 1060, 1067, 1136, 1154, 1157, 1161, 1195, 1196, 1257, 1312, 1452, 1509, 1513, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1527, 1531, 1533, 1536, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1548, 1549, 1550, 1553, 1554, 1555, 1801, 1821, 1899, 1948, 1999, 2003, 2014, 2015, 2016, 2084, 2146, 2147, 2166, 2185, 2255, 2284, 2285, 2286, 2287, 2356, 2373, 2395, 2427, 2433, 2447, 2457, 2482, 2521, 2532, 2542, 2573, 2603, 2627, 2682, 2687, 2767, 2770, 2806, 2807, 2813, 2815, 2816, 2817, 2818, 2825,

2920, 2947, 2966, 2977, 3017, 3036, 3038, 3046, 3141, 3158, 3239, 3242, 3246, 3296, 3314, 3320, 3321, 3325, 3353, 3357, 3359, 3360, 3362, 3385, 3396, 3397, 3398, 3400, 3401, 3402, 3404
Ṭrabzon 383, 1014, 1225, 1259, 1909, 1979, 2055, 2079, 2089, 2285, 2369, 2603, 2607, 2644, 2768, 2769, 3009, 3296, 3302, 3305, 3307, 3320, 3324, 3325, 3326, 3334, 3354, 3355, 3357, 3358, 3360, 3361
Ṭrabzonī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Muṭavvelī, Ṭrabzonī)
Ṭrabzonī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ṭrabzonī, 1094'te ordu ḳāḍīsi)
Ṭrabzonī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ṭrabzonī, Laz Maḥmūd)
Ṭrabzonī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṭrabzonī, 1112'de Sulṭāniyye Medresesi müderrisi)
Ṭrabzonī Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Ṭrabzonī, Laz Oṣmān)
Ṭrabzonī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṭrabzonī-zāde, 1124'te Aḫī Çelebi Medresesi müderrisi)
Ṭrabzonī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ṭrabzonī-zāde, 1120'de Ḫusrev Paşa Medresesi müderrisi)
Tūc Emīr, bk. Muṣṭafā Efendi (Tūc Emīr, Maġnisalı)
Tuḥfe-i Şāhidī 2834
Tuḥfetü'l-aḫbār fi'l-ḥikmeti'l-emṣāl ve'l-eş'ār 792
Tuḥfetü'l-emṣāl 1090
Tuḥfetü'l-Ḥaremeyn 2869
Tuḥfetü'l-kibār fi-esfāri'l-biḥār 792
Tuḥfetü'z-zevrā 3076
Ṭulumcı Ḥüsām, bk. Ḥüsāmü'd-dīn Efendi (Ṭulumcı Ḥüsām, 1035'te İstanbul ḳāḍīsi)
Ṭuna 1456, 3340
Ṭuna Nehri 1442, 1443, 1998, 2242, 2243
Ṭuna Yalısı 1034
Ṭunca Nehri 2252, 2335, 2715, 3295
Ṭūnus 956, 1364
Ṭurġud 2472
Turġudlı 2510
Ṭurḫan Beg-zāde (Yeñişehrli) 1082
Ṭurıcān Aḥmed (şaḳī, Küçükçekmeceli) 2251
Ṭurla Nehri 1435, 3309
Ṭurmuş Efendi 2675
Ṭurmuş-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ṭurmuş-zāde, İstanbulī)
Ṭursun-zāde Medresesi 321
Turşucı-zāde Meḥemmed Efendi 3228
Turşucı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Turşucı-zāde, 1136'da Ṣāniye-i Nişāncı Paşa Medresesi müderrisi)
Ṭūs 903
Tut (ḳaṣaba) 2982
Ṭūṭī Laṭīf Medresesi 267, 416, 707, 727, 778, 783, 821, 879, 888, 990, 1024, 1071, 1207, 1252, 1271, 1316, 1809, 1938, 1942, 2053, 2368, 2398, 2458, 2514, 2539, 2651, 2663, 2935, 2971, 3007
Ṭuzla 2400
Türbe Cāmi'i 1396
Türk Aḥmed Paşa 3334

Türkmān-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Ṣādıḳ Efendi (Türkmān-zāde, 1136'da İvaż Paşa Medresesi müderrisi)

U

Ubeydu'llāh Efendi 2616, 3389, 3400
Ubeydu'llāh-ı Aḥrār (Ḫˇāce) 104, 297, 299, 300, 324
Uḳbe bin Āmir 2355
Uḳrayna 3309
Uḳūdü'l-'uḳūl 585
Ulā (ḥac menzili) 2246
Ūlā-yı Ḫusrev Ketḫudā Medresesi, bk. Ḫusrev Ketḫudā Medrese-i Ūlāsı
Ūlā-yı Mesīḥ Paşa Medresesi, bk. Mesīḥ Paşa Medrese-i Ūlāsı
Ūlā-yı Sarāy-ı Ġalaṭa Medresesi, bk. Ġalaṭa Sarāyı Medrese-i Ūlāsı
Ūlā-yı Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medresesi, bk. Sarāy-ı İbrāhīm Paşa Medrese-i Ūlāsı
Ūlā-yı Üçşerefeli Medresesi, bk. Üçşerefeli Medrese-i Ūlāsı
Ulemā Ḳavuġı, bk. İbrāhīm Efendi (Tācī, Edrineli, Ulemā Ḳavuġı)
Uluborlı 486
Ulu Cāmi' (Maġnisa) 2751
Uluḳışla 980, 1239
Ulvī Efendi (Küttāb) 2863
Umūr Beg Cāmi'-i Şerīfi 1408, 2722
Umūr Beg Maḥallesi 531
Uncı-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Çelebi (İstanbulī, Uncı-zāde, şā'ir) {Fehīm}
Unḳapanı 1428, 1998, 2087, 3344
Unḳapanı İskelesi 2249
Urmevī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Rūmiyye Şeyḫi, Urmevī)
Urmiyye 326, 1021
Ustrumca 526
Uşşāḳ 430, 961, 1837, 2608 , 2950
Uşşāḳī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Uşşāḳī, 1125'te Eyyühüm Medresesi müderrisi)
Uşşāḳī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Uşşāḳī, 1100'de Süleymāniyye Dārü'l-ḥadīsi müderrisi)
Uşşāḳī-zāde Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Uşşāḳī-zāde, naḳībü'l-eşrāf, şā'ir) {Nesīb}
Uşşāḳī-zāde Abdü'l-'azīz, bk. Abdü'l-'azīz Efendi (Uşşāḳī-zāde, Ḥüsāmü'd-dīn-i Uşşāḳī'nin oğlu, 1040'ta Ḥaleb ḳāḍīsi)
Uşşāḳī-zāde Abdü'l-bāḳī, bk. Abdü'l-bāḳī Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1086'da Ḳāhire ḳāḍīsi, şā'ir) {Bāḳī}
Uşşāḳī-zāde Abdü'r-raḥīm, bk. Abdü'r-raḥīm Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1070'te Ġalaṭa ḳāḍīsi)
Uşşāḳī-zāde Faṣīḥī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1063'te Ḳuds ḳāḍīsi) {Faṣīḥī}
Uşşāḳī-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1080'de Siyāvuş Paşa Medresesi müderrisi, ö. 1081)
Uşşāḳī-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Uşşāḳī-zāde, şā'ir, müverriḫ, ö. 1136) {Ḥasīb}
Uşşāḳī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1063'te Ḳuds ḳāḍīsi) {Faṣīḥī}
Uşşāḳī-zāde Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Uşşāḳī-zāde, 1119'da Şām ḳāḍīsi)
Uyvar 1933
Uyvar Ḳal'ası 1430, 1441

Uyvar Seferi 870, 1338, 1430, 1454, 1662, 2919
Uzletī, bk. Meḥemmed Beg, (Degirmenci-zāde, şāʿir)
Uzun Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Uzun, 1076'da Şām ḳāḍīsi, şāʿir) {Abdī}
Uzun Alī Efendi-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Uzun Alī Efendi-zāde, 1118'de Ṣaḥn müderrisi)
Uzun Alī, bk. Fāżıl Uzun Alī, bk. Alī Efendi (Fāżıl Uzun)
Uzun Fāżıl Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Uzun, Fāżıl, Ḳonevī)
Uzun Ḥasan Efendi-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Uzun Ḥasan Efendi-zāde, 1115'te Mıṣr ḳāḍīsi)
Uzun Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Uzun, Fāżıl, Ḳonevī)
Uzun Saʿdī, bk. Saʿdī Efendi (Uzun, 1058'de Ḳuds ḳāḍīsi)
Uzun Saʿdī-zāde Abdü'l-ḥalīm, bk. Abdü'l-ḥalīm Efendi (Uzun Saʿdī-zāde, 1089'da Bosna ḳāḍīsi)
Uzun Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Uzun, Begḫān Sulṭān Ḫˇācesi, Diyārbekrī)
Uzunca-ābād Ḫāṣköyi 1001, 3223
Uzuncaova 287, 289, 476, 1026
Uzuncaova Ḫāṣköyi 264, 759, 764, 832, 1032, 1065, 1112, 1203, 1212, 1315, 1806, 1924, 2073, 2172, 2338, 2372, 2415, 2446, 2452, 2474, 2509, 3017, 3250
Uzunçarşu 1261
Uzunçarşu (gemi adı) 3342
Uzunī-zāde Mülāzımı İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Bosnevī, Uzunī-zāde Mülāzımı)
Uzunī-zāde Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Uzunī-zāde, Bosnevī)
Uzunḳaldırım 1857
Uzunköpri 669, 807, 953, 1109

Ü

Üçbaş Medresesi 960, 1013, 1056, 1270, 1797, 2464, 2661, 2702, 3002, 3020, 3026, 3046, 3050, 3156
Üçbaş Nūrü'd-dīn Medresesi 2064
Üçḳozlar 1113, 1403, 2686
Üçşerefeli Cāmiʿ-i Şerīfi 949, 1812, 1929, 3008
Üçşerefeli Medrese-i Ṣāniyesi 806, 1243, 1533, 1792,1930, 1944, 1959, 1965, 1968, 1972, 2394, 2574, 2594, 2613, 2614, 2671, 2998, 3208, 3049, 3219, 3266
Üçşerefeli Medrese-i Ūlāsı 941, 979, 1087, 1243, 1820, 1923, 2102, 2155, 2186, 2204, 2392, 2693, 2992
Üçşerefeli Medresesi 213, 217, 226, 380, 418, 455, 475, 476, 512, 631, 641, 673, 729, 784, 806, 903, 949, 951, 1061, 1067, 1088, 1106, 1538, 1547, 1881, 1944, 2155, 2283, 2693, 2992, 3049
Üftāde Efendi (Şeyḫ) 1411
Üftāde Efendi Cāmiʿ-i Şerīfi 809
Üftāde Efendi Zāviyesi 2214
Üftāde-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Üftāde-zāde, Celvetī Şeyḫi)
Üftāde-zāde Muṣṭafā Efendi (Celvetī Şeyḫi) 313
Üftāde-zāde Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Üftāde-zāde, Şeyḫ)

Ülfetī, bk. Ḥüseyn Efendi (Baġdādī, şāʿir)
Ülfetī, bk. Meḥemmed Çelebi (İstanbulī, şāʿir)
Ümīdī, bk. Aḥmed Efendi (Şeyḫ İsmāʿīl Efendi-zāde, Şeyḫ, şāʿir)
Ümmī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Ümmī, 1057'de Diyārbekr ḳāḍīsi)
Ümmī Sinān Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 301, 483
Ümmī Sinān Zāviyesi 2471
Ümmī Sinān-zāde Efendi 303
Ümmī Sinān-zāde Ḥāfıẓı, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Südci-zāde Dervīş, Ümmī Sinān-zāde Ḥāfıẓı, şāʿir) {Ḥāfıẓ}
Ümmī Sinān-zāde Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Ümmī Sinān-zāde, Şeyḫ, ö. 1088)
Ümmü'l-veled Medresesi 289, 482, 634, 655, 688, 799, 805, 875, 1005, 1009, 1018, 1068, 1070, 1083, 1108, 1114, 1118, 1165, 1225, 1274, 1275, 1302, 1536, 1548, 1826, 1851, 1931, 2048, 2056, 2061, 2096, 2104, 2112, 2158, 2180, 2288, 2379, 2402, 2428, 2435, 2478, 2532, 2811, 2815, 2939, 3016, 3161
Ümmü'l-veled-zāde Medresesi 2523, 2661, 2663, 2690, 3042, 3067, 3097, 3254
Ümmügülşüm Sulṭān 3357
Ünsī Abdü'l-laṭīf, bk. Abdü'l-laṭīf Efendi (Ünsī, Kütāhiyyeli, 1075'te Şām ḳāḍīsi, şāʿir) {Ünsī}
Ürgübī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ürgübī, Seyyid, ö. 1041)
Üryānī Alī, bk. Alī Efendi (Üryānī, İznikmidli)
Üsküb 194, 209, 932, 934, 1064, 1087, 1188, 1498, 1797, 1880, 2331, 2611
Üskübī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Üskübī, ö. 1040)
Üsküdar 228, 242, 253, 256, 271, 273, 278, 286, 313, 325, 336, 338, 339, 341, 342, 343, 355, 356, 363, 369, 370, 371, 376, 414, 432, 434, 435, 438, 457, 478, 484, 491, 505, 509, 524, 531, 552, 553, 554, 567, 568, 570, 571, 630, 642, 650, 656, 663, 680, 686, 690, 708, 722, 727, 733, 743, 745, 753, 779, 784, 797, 802, 807, 808, 814, 818, 823, 829, 830, 840, 841, 842, 857, 858, 870, 878, 879, 888, 891, 897, 899, 902, 908, 920, 924, 927, 939, 940, 942, 952, 953, 965, 982, 984, 985, 987, 990, 991, 1001, 1004, 1020, 1022, 1034, 1047, 1051, 1053, 1093, 1109, 1115, 1118, 1131, 1138, 1142, 1146, 1155, 1160, 1189, 1190, 1206, 1228, 1232, 1243, 1245, 1246, 1256, 1266, 1278, 1289, 1307, 1311, 1315, 1334, 1346, 1347, 1348, 1357, 1365, 1368, 1400, 1406, 1409, 1413, 1414, 1415, 1421, 1423, 1424, 1425, 1428, 1448, 1450, 1475, 1486, 1489, 1494, 1500, 1503, 1504, 1507, 1508, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1524, 1668, 1796, 1799, 1801, 1810, 1811, 1817, 1820, 1821, 1826, 1828, 1831, 1878, 1891, 1894, 1895, 1896, 1901, 1922, 1941, 1947, 1970, 1973, 1979, 2012, 2013,

2040, 2048, 2049, 2072, 2084, 2085, 2094, 2156, 2162, 2172, 2178, 2184, 2187, 2192, 2196, 2214, 2226, 2233, 2236, 2265, 2271, 2278, 2279, 2280, 2284, 2305, 2334, 2340, 2343, 2352, 2354, 2379, 2384, 2395, 2415, 2416, 2429, 2441, 2444, 2453, 2469, 2484, 2487, 2495, 2515, 2522, 2572, 2586, 2596, 2600, 2605, 2609, 2615, 2624, 2635, 2642, 2649, 2653, 2663, 2664, 2672, 2708, 2712, 2726, 2740, 2757, 2761, 2766, 2791, 2801, 2802, 2803, 2808, 2810, 2940, 2949, 2957, 2959, 2969, 2972, 2979, 2982, 2984, 2996, 3005, 3006, 3008, 3011, 3012, 3020, 3021, 3023, 3030, 3032, 3041, 3073, 3108, 3123, 3136, 3159, 3163, 3164, 3167, 3176, 3179, 3180, 3185, 3188, 3200, 3206, 3211, 3215, 3223, 3231, 3233, 3242, 3243, 3246, 3247, 3262, 3268, 3279, 3281, 3291, 3292, 3311, 3330, 3346, 3351, 3353, 3363, 3364, 3366, 3385, 3389, 3390, 3392, 3396, 3404

Üsküdar İskelesi 819

Üsküdar Mezāristanı 685

Üsküdar Mihrümāhı Medresesi, bk. Mihrümāh Sulṭān Medresesi (Üsküdar'da)

Üsküdar Vālidesi Medresesi, bk. Vālide Sulṭān Medresesi (Üsküdar'da)

Üsküdarī Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Üsküdarī, 1094'te Muṣṭafā Paşa Medresesi müderrisi)

Üsküdarī Aḥmed Ramażān, bk. Aḥmed Ramażān Efendi (Üsküdarī, Mar'aşlı, 1068'de ordu ḳāḍīsi)

Üsküdarī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Üsküdarī, şā'ir) {Va'dī}

Üsküdarī Alī, bk. Alī Efendi (Üsküdarī, şā'ir) {Şermī}

Üsküdarī Hüdāyī Efendi, bk. Maḥmūd Efendi (Üsküdarī Şeyḫ)

Üsküdarī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Üsküdarī, şā'ir) {Sırrī}

Üsküdarī Ḳarabacaḳ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳarabacaḳ, Ḳāḍī-zāde)

Üsküdarī Maḥmūd Efendi, bk. Maḥmūd Efendi (Üsküdarī Şeyḫ)

Üsküdarī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Çelebi (Üsküdarī, şā'ir) {Meşrebī}

Üsküdarī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Üsküdarī, Ḫaffāf-zāde)

Üsküdarī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Behrām Aġa Ḫˇācesi, Üsküdarī)

Üsküdarī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī, şā'ir) {Kānī}

Üsküdarī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī, şā'ir) {Żamīrī}

Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi-zāde Mes'ūd, bk. Mes'ūd Efendi (Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi-zāde, Celvetī Şeyḫi)

Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī Şeyḫ Maḥmūd Efendi-zāde, 1095'te Şām ḳāḍīsi)

Üsṭüvānī Risālesi 1353

Üsṭüvānī Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Üsṭüvānī, Şeyḫ)

V

Vac Ḳalʿası 1441
Vaʿdī, bk. Meḥemmed Efendi (Burusevī, şāʿir)
Vaʿdī, bk. Üsküdarī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Üsküdarī, şāʿir)
Vādī (köy adı) 2232
Vādī-i Fāṭıma 3132
Vaḥdetī, bk. Aḥmed Efendi (İstanbulī Ḥüsām-zāde, şāʿir)
Vaḥdet-nāme 2449
Vaḥdī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Vaḥdī, Ḥācīoġlılı, şāʿir) {Vaḥdī}
Vāhib Alī Efendi 2982, 3228, 3254, 3263, 3396
Vaḥīd, bk. Meḥemmed Efendi (Ṣofyalı, şāʿir)
Vaḥyī, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Balaṭ Şeyḫi-zāde, şāʿir)
Vaḥyī, bk. Ömer Çelebi (Diyārbekrī, şāʿir)
Vāʿiẓiyye Medresesi 667, 680, 964, 1184, 1299, 1795, 2098, 2359, 2482, 2631, 2677, 2968, 3015, 3051, 3129, 3130, 3170, 3265
Vaḳʿa-i Cāmiʿ-i Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫānī, bk. Ebu'l-fetḥ Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmiʿ-i Şerīfi Vaḳʿası
Vaḳʿa-i Sulṭān Oṣmān Ḫānī, bk. Sulṭān Oṣmān Ḫān-ı Ṣānī Vaḳʿası
Vāḳıʿātü'l-müftiyyīn 1063
Vāḳıf, bk. Maḥmūd Efendi (Ḫˇāce-zāde, Burusevī, şāʿir)
Vaḳʿī, bk. Aḥmed Efendi (Oḳcı-zāde, 1055'te Siyāvuş Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi)
Vaḳʿī, bk. Tefsīrī-zāde Meḥemmed Aṭā'u'llāh, bk. Meḥemmed Aṭā'u'llāh Efendi (Tefsīrī-zāde, 1125'te İstanbul ḳāḍīsi, şāʿir)
Vālī, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Nefes-zāde, şāʿir)
Vālide Gülnūş Sulṭān 3330
Vālide Ḥammāmı 522, 1452
Vālide Ḫānı 1424, 2506
Vālide Ketḫudāsı İmāmı Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Vālide Ketḫudāsı İmāmı, Bosnalı)
Vālide Sarāyı 1013, 3333
Vālide Sulṭān 1431, 2241, 2243, 2616, 3311, 3328
Vālide Sulṭān (Kösem) 221
Vālide Sulṭān (Ṭurḫan Sulṭān) 1440
Vālide Sulṭān Bāġçesi 550
Vālide Sulṭān Cāmiʿ-i Şerīfi 307, 1368, 1412, 1414, 1884, 1928, 2161, 2222, 2233, 2236, 2457, 2749, 2957, 3060, 3097, 3151, 3164, 3179, 3269, 3285
Vālide Sulṭān Dārü'l-ḥadīṣi 858, 878, 1400, 2578, 2945, 2977, 3197, 3240
Vālide Sulṭān Ketḫudāsı İmāmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vālide Sulṭān Ketḫudāsı İmāmı, Kūsec, Ḳırımī)
Vālide Sulṭān Medresesi (İstanbul'da) 274, 275, 412, 558, 562, 566, 567, 568, 572, 629, 672, 674, 676, 680, 685, 724, 799, 834, 859, 878, 887, 908, 986, 1043, 1053, 1058, 1118, 1119, 1163, 1183, 1190, 1200, 1202, 1231, 1239, 1276, 1285, 1469, 1487, 1488, 1489, 1490, 1493, 1495, 1496, 1502, 1503, 1505, 1506, 1507, 1515, 1796, 1799, 1808, 1838, 1841, 1891, 2011, 2047, 2126, 2198, 2396, 2432, 2443, 2470, 2661, 2790, 2799, 2970, 2972, 3024, 3056, 3262, 3268, 3270, 3380

Vālide Sulṭān Medresesi (Üsküdar'da) 243, 253, 277, 278, 286, 362, 369, 371, 412, 414, 431, 441, 457, 477, 478, 484, 489, 568, 643, 689, 708, 797, 829, 858, 904, 949, 958, 965, 985, 1004, 1015, 1034, 1062, 1112, 1115, 1126, 1142, 1190, 1197, 1206, 1229, 1241, 1368, 1409, 1414, 1510, 1511,1515, 1799, 1817, 1821, 1973, 2279, 2352, 2395, 2399, 2495, 2586, 2596, 2600, 2624, 2642, 2672, 2984, 3032, 3041, 3074, 3180, 3200, 3223
Vālide Sulṭān Türbesi 3296, 3301
Vālide Sulṭān Yalısı 3331
Vālide-i Atīḳ Dārü'l-ḥadīṯi 2072
Vālide-i Atīḳ Medresesi 1034
Vālide-i Atīḳ Zāviyesi 1413
Vālide-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi 2712, 2578, 2754
Vālide-i Sulṭān Meḥemmed Ḫān Medresesi 412, 657
Vān 327, 341, 1247, 1411, 1447, 1618, 2037, 2768, 2863, 3296, 3319, 3336, 3413
Vānī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Yek-çeşm, Vānī, şā'ir) {Dürrī}
Vānī Alī, bk. Alī Efendi (Vānī, 1072'de Eyyūb ḳāḍīsi)
Vānī Dāmādı Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Vānī Dāmādı, Erżurūmī)
Vānī Efendi Ḳaryesi 1412
Vānī Efendi Medresesi 2935, 2982, 2994, 3263
Vānī Efendi, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Vānī)
Vānī Efendi-zāde Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Vānī Efendi-zāde, 1128'de Çendīk Medresesi müderrisi)
Vānī Ḥafīdi Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Vānī Ḥafīdi, 1114'te Vā'iẓiyye Medresesi müderrisi)
Vānī Ḥafīdi Meḥemmed Emīn, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (Vānī Ḥafīdi, 1131'de Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi müderrisi)
Vānī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vānī, 1062'de Baġdād ḳāḍīsi, ö. 1066)
Vānī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vānī, şā'ir) {İzzī}
Vānī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Şeyḫ, Vānī)
Vānī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Vānī-zāde, 1091'de Yıldırım Ḫān Medresesi müderrisi)
Vanī-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Vanī-zāde, 1114'te Ḳuds ḳāḍīsi)
Vānī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Rıżā Efendi (Vānī-zāde, 1114'te Çendīk Medresesi müderrisi)
Vānī-zāde Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Vānī-zāde, 1112'de Ḥażret-i Emīr Medresesi müderrisi)
Varadin 1442, 1456, 1994, 1999, 2001, 2019, 3334
Varadin Ḳal'ası 1441, 1456, 1994, 1999
Varat 1877
Varat Ḳal'ası 1429, 1996
Vardar Yeñicesi 390, 483
Vardarī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vardarī, şā'ir) {Beyāżī}
Vardarī Şeyḫ-zāde Abdü'l-ġanī, bk. Abdü'l-ġanī Efendi (Vardarī, Şeyḫ-zāde, şā'ir)

Vardarī Şeyḫ-zāde Efendi 738, 763, 2074
Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Maḫdūmı Abdü'l-vehhāb, bk. Abdü'l-vehhāb Efendi (Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed Efendi Maḫdūmı, 1131'de Çivi-zāde Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi)
Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vardarī Şeyḫ-zāde, 1050 Burusa ḳāḍīsi, şā'ir)
Vardarī Şeyḫ-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vardarī Şeyḫ-zāde, 1118'de Süleymāniyye müderrisi, 1130'da Edrine ḳāḍīsi)
Varna 193, 227, 544, 887, 1025, 1074, 1228, 1319, 2342
Vāṣıf, bk. Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Vāṣıf, bk. Ḥüseyn Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Vāṣıf, bk. İsmā'īl Çelebi (İstanbulī İmām-zāde, şā'ir)
Vāṣıf, bk. Meḥemmed Efendi (Vāṣıf, 1133'te Ṣaḥn müderrisi, şā'ir)
Vāṯıḳ, bk. Aḥmed Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Vāṣiyyet-nāme-i Ṭarzī 1636
Vecdī, bk. Abdü'l-bāḳī Beg, (İstanbulī, Boġuḳ, şā'ir)
Vecīhī, bk. Ḥasan Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Vecīhü'd-dīn Ömer-i Bekrī (Nūrbaḫşī silsileden) 318
Vefā 1998
Vefā Cāmi'-i Şerīfi 1415, 3344, 3413
Vehbī (Ḳāsım-zāde İbrāhīm Efendi) 625
Vehbī Çelebi 1378, 1379
Vehbī Efendi 2588, 2868
Vehbī Efendi 2628
Vehbī, bk. İbrāhīm Efendi (Ḳāsım-zāde, şā'ir)
Vehbī, bk. İbrāhīm Efendi (Mevlevī Dervīşi, şā'ir)
Veḥveḥek Medresesi 2602, 2667, 3006
Veḳāyi'u'l-fużalā' 192
Velāyet Efendi (Şeyḫ) 269, 827
Veled Abdu'r-raḥmān Medresesi 2924, 3265
Veled-i Enbiyā Maḥallesi 1327
Velī Efendi 1058, 1129, 1280, 1353, 1990
Velī Efendi (Celvetī Şeyḫi) 313
Velī Efendi (Menteşeli, Sultan Meḥemmed Han Câmi'i vâ'izi) 1344
Velī Efendi (Sehrānī) 791
Velī Efendi (Sulṭān Meḥemmed Ḫān Cāmi'-i Şerīfi vā'iẓi) 1405
Velī Efendi (Tophaneli, Celvetī Şeyḫi) 314
Velī Paşa (Ḳapucılar Ketḫudāsı) 3300
Velī Paşa (Ḳapudan) 3300, 3301, 3302, 3313, 3315
Velī, bk. Veliyyü'd-dīn Efendi (Rodosī Velī, 1063'te Ṣaḥn müderrisi, şā'ir)
Veliyy-i Şemsü'd-dīn (Nūrbaḫşī Şeyḫi) 318
Veliyyü'd-dīn Efendi 989, 991, 1118, 1159, 1276, 1298, 1811, 1955, 2386, 2456, 2647, 3105, 3176, 3192
Veliyyü'd-dīn Efendi (Erżurūmī Velī, Ḫātūniyye Medresesi müderrisi) **1278-1279**, 2089, 2180
Veliyyü'd-dīn Efendi (Ḥamīdī) 3213

Veliyyü'd-dīn Efendi (Ḫaṭṭāṭ) 3262
Veliyyü'd-dīn Efendi (Ḳazṭaġlı, 1081'de Süleymāniyye müderrisi) **1955-1956**
Veliyyü'd-dīn Efendi (Kevākibī-zāde, 1134'te Rūmili ṣadrı) 1800, 2099, 2199, 2274, 2370, 2377, 2393, 2517, 2646, 2650, 2667, 2673, 2692, 2780, 2782, 2784, 2793, 2819, 2926, 3012, 3034, 3054, 3124, 3138, 3142, 3175, **3203-3206**, 3234, 3262, 3365, 3367, 3401, 3404
Veliyyü'd-dīn Efendi (Rodosī Velī, 1063'te Ṣaḥn müderrisi, şā'ir) {Velī} 675, **731-732**, 788, 887, 890, 935, 996, 1077
Veliyyü'd-dīn Efendi (Semīn Velī, 1060'da İzmir ḳāḍīsi) 515, 641, 648, **649-650**, 656, 674, 676, 682, 718, 899, 958, 1139, 1503, 1512
Veliyyü'd-dīn Efendi (Ṣolaḳbaşı-zāde Ḫaṭṭāṭ) 3038
Veliyyü'd-dīn Efendi (Şeh-zāde Cāmi'i Şeyḫi, Celvetī Şeyḫi) **1334-1335**
Veliyyü'd-dīn Efendi (Şeyḫ, Menteşeli) **1344**
Veliyyü'd-dīn Efendi (Ṭop-ḫāneli, Şeyḫ) **2213-2214**, 2754
Veliyyü'd-dīn Efendi (Vānī Efendi'nin hocası) 1411
Veliyyü'd-dīn Efendi (Yeñişehrli) 2491, 3190, 3191, 3381
Veliyyü'd-dīn Paşa 2823, 2825
Veliyyü'd-dīn-zāde Aḥmed Paşa Medresesi 681, 808, 937, 998, 1120, 1251, 1270, 1795, 2189, 2663, 2967
Velī-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Velī-zāde, 1044'te Şām ḳāḍīsi)
Velī-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Velī-zāde, 1079'da Edrine ḳāḍīsi)
Velī-zāde Efendi 867, 3279, 3331
Venedik 549, 1441, 1995, 2246, 3324, 3326, 3327, 3329, 3332, 3333, 3336, 3345, 3346
Vesebü'd-dīn Yaḥyā (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Veysī (Alaşehirli, şā'ir) 2868
Vezīr Ārifī Aḥmed Paşa 3361
Vezīr Ḥācī Muṣṭafā Paşa 3360
Vezneciler 3351
Veznī, bk. Murtażā Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Vidin 1878, 3342, 3347, 3357
Vidin Ḳal'ası 1882, 3342, 3357
Viṣālī, bk. Meḥemmed Efendi (Nigdevī, şā'ir)
Viṣālī-zāde Ārif, bk. Meḥemmed Efendi (Viṣālī-zāde, şā'ir)
Viṣālī-zāde Meḥemmed, bk. Ārif, bk. Meḥemmed Efendi (Viṣālī-zāde, şā'ir)
Vişeġrad 1441
Vişne-zāde İzzetī Şeyḫ Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vişne-zāde, Şeyḫ, şā'ir, ṣadr-ı Rūm) {İzzetī}
Vize 216, 286, 374, 379, 380, 488, 665, 751, 857, 876, 905, 930, 934, 935, 1020, 1027, 1170, 1224, 1271, 1318, 1431, 1806, 1822, 1899, 1943, 2054, 2061, 2062, 2067, 2140, 2154, 2191, 2207, 2245, 2391, 2658, 2803, 3010, 3068, 3074, 3191, 3202, 3255, 3261, 3360

Vize Müftīsi Ḥanefī İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Vize Müftīsi, Ḥanefī)
Vize Sarāyı 751, 876, 3191
Vizeli İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Vizeli, 1091'de Fīrūz Aġa Medresesi müderrisi)
Vizevī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Vizevī, Mektūbī)
Volçetrin 1881
Vuṣlatī, bk. Alī Beg (Öziçelī, alaybegi, şā'ir)
Vücūdī, bk. Aḥmed Efendi (Diyārbekrī, şā'ir)
Vüdine 1390

Y

Yāfe İskelesi 3321
Yaġḳapanı 3341
Yaġlıḳcı-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Yaġlıḳcı-zāde, İstanbulī)
Yaḥyā Efendi (Ḥācī) 978
Yaḥyā Beg Efendi (Nūḥ Efendi-zāde) 3133
Yaḥyā Çelebi (İstanbulī, şā'ir) {Naẓīm} 1323, 2240, **3430-3439**
Yaḥyā Efendi (Abdü'l-hādī Efendi-zāde) 3182
Yaḥyā Efendi (Abdü'r-raḥīm-zāde, 1115'te Anaṭolı ṣadrı) 1099, 1127, 1247, 1496, 1825, 1840, 1890, 1924, 1936, 1948, 1962, 2006, 2075, 2093, 2097, 2144, 2175, 2201, 2251, 2266, 2338, 2348, 2373, 2399, 2424, 2467, 2537, 2586, 2596, **2599-2601**, 2604, 2619, 2660, 2672, 2777, 2779, 2822, 3106, 3159
Yaḥyā Efendi (Aḫī-zāde) 262, 412
Yaḥyā Efendi (Arab) 523
Yaḥyā Efendi (Bahāyī Birāderi, 1079'da Şām ḳāḍīsi) 259, 755, 779, 799, 806, 815, 867, 887, 899, **1025-1026**, 1032, 1112, 1483, 1497, 1501, 1503, 1506, 1826, 2190
Yaḥyā Efendi (Bustān-zāde, Rūmili ṣadrı) 194, 263, **286-287**, 352, 353, 851, 904, 1046, 1409
Yaḥyā Efendi (Celvetī Şeyḫi, Ḳāhireli) **1365-1366**
Yaḥyā Efendi (Diyārbekrī, şā'ir) {Şehdī} **1620**
Yaḥyā Efendi (Edrineli Yaḥyā-zāde, 1115'te Ḫāṣoṭabaşı Medresesi müderrisi) **2385**, 2385, 3059, 3196, 3221
Yaḥyā Efendi (Erżurūmī Velī Efendi-zāde, 1112'de Ṣaḥn müderrisi) **2180-2181**
Yaḥyā Efendi (Eyyūb Efendi Zāviyesi şeyḫi) 1346
Yaḥyā Efendi (Eyyūb Şeyḫi, şā'ir) **2215-2216**
Yaḥyā Efendi (Eyyūbī, Şeyḫ) 2754
Yaḥyā Efendi (Ġaferyātī, Mülaḳḳab) 2356, 2370, 2403, 2575, **2576-2577**, 2806, 2819
Yaḥyā Efendi (Ḥalebī, 1058'de Edrine Selīmiyyesi müderrisi) 475, 512, 631, 641, **729**, 784, 797, 1088, 1921
Yaḥyā Efendi (Ḥekīmbaşı-zāde, 1116'da ṣadr-ı Rūm) 996, 1148, 1153, 1158, 1191, 1225, 1229, 1258, 1263, 1267, 1467, 1478, 1502, 1790, 1795, 1806, 1833, 1887, 1924, 1939, 1943, 2004, 2017, 2054, 2068, 2073, 2081, 2159, 2162, 2192, 2286, 2290, 2343, 2356, **2371-2374**, 2426,

2428, 2474, 2480, 2525, 2526, 2545, 2587, 2601, 2606, 2609, 2619, 2630, 2667, 2777, 2815, 2816, 2822, 2984, 3106, 3124, 3192, 3228, 3230, 3232, 3233, 3265
Yaḥyā Efendi (Ḫışm) 220, 263, 358, 360, 413, 422, 438, 686, 862, 1077
Yaḥyā Efendi (Ḫusrev Paşa İmāmı-zāde, 1067'de Ḫādım Ca'fer Aġa Dārü'l-ḥadīṯi müderrisi) **757-758**
Yaḥyā Efendi (Ḥüseyn Efendi-zāde, 1111'de Belġrad ḳāḍīsi) 1299, 1313, 1539, 1548, 1814, 1842, 1898, 1900, 2017, 2056, 2066, 2071, **2157-2158**, 2160, 2283, 2334, 2520, 2525, 3032, 3120
Yaḥyā Efendi (Ḫˇāce Sa'dü'd-dīn Efendi Zāviyesi şeyḫi) 1378
Yaḥyā Efendi (Īcī-zāde, Şāmlı) 490, 655, 675, 690, 718, 730, **733-734**, 799, 879, 881, 1079, 1129, 1469, 1487, 1805
Yaḥyā Efendi (İvaż-zāde) 265, 434, 455
Yaḥyā Efendi (Ḳara) 383, 491, 503
Yaḥyā Efendi (Ḳassām Kātibi, 1129'da Dersiyye-i Mollā Gürānī müderrisi) **2963-2964**, 3207, 3227
Yaḥyā Efendi (Ḳayṣeriyyeli, şā'ir) {Kāmī} **2639-2640**, 2656, 2806, 2922, 2943, 3006, 3102, 3154, 3264
Yaḥyā Efendi (Kebīrī-zāde Rebībi, 1115'te Saḳız ḳāḍīsi) 2070, 2094, 2170, 2283, 2457, 2479, 2483, 2512, 2514, 2542, **2572-2573**, 2603, 2648, 2812, 2813, 2815, 2966, 3141
Yaḥyā Efendi (Kemāl Efendi-zāde Maḫdūmı, 1079'da Kürkcibaşı Medresesi müderrisi) 869, **981-982**, 1100, 1946, 2425
Yaḥyā Efendi (Kūsec, Köse, 1057'de Selanik ḳāḍīsi) 566, 663, **674-675**, 682, 730, 766, 815, 945, 986, 1021, 1031, 1246, 1475
Yaḥyā Efendi (Malāṭıyyeli, Debbāġ-zāde mülāzımı) **2199**
Yaḥyā Efendi (Moravī, 1112'de Ṭrablus-ı Şām ḳāḍīsi) 2066, 2147, 2286, 2288, 2337, 2373, **2427-2428**, 2457, 2484, 2486, 2807, 3257
Yaḥyā Efendi (Muḳīm-zāde) 2690, 3258
Yaḥyā Efendi (Sefer Efendi-zāde) 456
Yaḥyā Efendi (Şaban Efendi'nin oğlu, Ḫalvetī Şeyḫi) 304
Yaḥyā Efendi (Şāmī, 1068'de Baġdād ḳāḍīsi, ö. 1076) 482, 577, 671, 748, 833, 890, **921-922**, 984, 1003, 1059, 1067, 1108, 1161, 1278, 1509, 1518, 1519, 1553
Yaḥyā Efendi (Şeyḫ) 313, 1987, 2708
Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Feyżu'llāh Efendi Dāmādı, Erżurumī Velī Efendi-zāde) 2115
Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Minḳārī-zāde) 631, 648, 655, 662, 672, 710, 755, 756, 779, 820, 829, 830, 865, 896, 918, 924, 962, 982, 998, 1008, 1017, 1019, 1041, 1045, 1062, 1063, 1069, 1094, 1099, **1128-1132**, 1134, 1145, 1146, 1175, 1197,

1198, 1203, 1206, 1212, 1222, 1223, 1236, 1240, 1241, 1242, 1253, 1259, 1269, 1274, 1292, 1297, 1302, 1313, 1314, 1457, 1459, 1465, 1469, 1479, 1788, 1795, 1797, 1816, 1823, 1824, 1830, 1854, 1932, 1934, 1946, 1958, 1966, 1980, 1988, 2047, 2060, 2064, 2065, 2069, 2070, 2076, 2084, 2085, 2100, 2114, 2121, 2122, 2125, 2161, 2187, 2200, 2203, 2207, 2229, 2332, 2338, 2339, 2348, 2370, 2371, 2391, 2395, 2398, 2416, 2419, 2422, 2438, 2445, 2454, 2479, 2483, 2487, 2494, 2500, 2507, 2510, 2516, 2523, 2533, 2536, 2542, 2575, 2577, 2594, 2599, 2604, 2613, 2617, 2625, 2632, 2655, 2657, 2663, 2670, 2973, 2980, 2988, 2992, 3009, 3023, 3097, 3121, 3136, 3231, 3274, 3282

Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Zekeriyyā-zāde, şā'ir) {Yaḥyā} 229, 250, 251, 258, 282, 335, 342, 347, 352, 369, 423, 439, **440-455**, 498, 510, 554, 597, 612, 626, 637, 655, 659, 663, 711, 759, 778, 780, 785, 786, 797, 802, 815, 821, 839, 851, 862, 863, 865, 873, 889, 891, 905, 907, 917, 932, 938, 945, 954, 958, 985, 988, 1008, 1011, 1027, 1028, 1045, 1061, 1063, 1077, 1085, 1097, 1105, 1114, 1123, 1141, 1147, 1154, 1163, 1165, 1199, 1202, 1211, 1265, 1275, 1281, 1289, 1294, 1298, 1307, 1314, 1317, 1321, 1530, 1653, 1805, 1863, 1942, 1988, 1993, 2048, 2072, 2096, 2398, 2440, 2723, 3200

Yaḥyā Efendi (Tatar Abdu'llāh-zāde, 1125'te Mıṣr ḳāḍīsi) 1313, 1804, 1970, 2058, 2098, 2275, 2464, 2625, 2655, 2668, 2699, 2788, 2794, 2797, **2918-2921**, 2959, 2966, 2970, 2977, 3067, 3124, 3175, 3204, 3223

Yaḥyā Efendi (Uzun Ḥasan Efendi-zāde, 1115'te Mıṣr ḳāḍīsi) 1055, 1194, 1201, 1302, 1958, 2171, 2277, 2405, 2454, **2461-2462**, 2468, 2471, 2475, 2478, 2493, 2531, 2664, 2787, 3123, 3204

Yaḥyā Efendi (Vāḳıf Seyyid) 3247, 3253

Yaḥyā Efendi (Velī Efendi-zāde) 2142, 2370, 2571, 2622, 2676

Yaḥyā Efendi (Yayla-zāde) 895

Yaḥyā Efendi (Yüsrī-zāde, Debbāġ-zāde mülāzımı) **2384-2385**

Yaḥyā Efendi Medresesi, bk. Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi Medresesi

Yaḥyā Efendi Zāviyesi (Beşiktaşī) 2041

Yaḥyā Paşa-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Yaḥyā Paşa-zāde, 1056'da Eyyūb ḳāḍīsi, şā'ir) {Nuṭḳī}

Yaḥyā Sa'dü'd-dīn Efendi (Bahāyī-zāde, 1125'te Behrāmiyye Medresesi müderrisi) **2678-2679**

Yaḥyā Ṣıddīḳ Efendi (Şeyḫ, Süleymān Efendi-zāde) 3228

Yaḥyā-yı Şirvānī 301, 305, 312

Yaḥyā-zāde Abdu'llāh Mollā, bk. Abdu'llāh Mollā Efendi (Yaḥyā-zāde, 1127'de Ḥaleb ḳāḍīsi)

Yaḥyā-zāde Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Yaḥyā-zāde, 1135'te Anaṭolı ṣadrı)
Yaḥyā-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Edrineli, Yaḥyā-zāde)
Yaḥyā-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Edrineli Yaḥyā-zāde, 1115'te Ḫāṣoṭabaşı Medresesi müderrisi)
Yaḳīn, bk. Alī Efendi (Iṣfahānī, Dervīş, şā'ir)
Ya'ḳūb Aġa Cāmi'i Şerīfi 1928
Ya'ḳūb Çelebi (şā'ir, ö. 1067) {Nişārī} **1749-1750**
Ya'ḳūb Efendi (1074'de Sulṭān Selīm-i Ḳadīm Cāmi'i vā'iẓi) 1978
Ya'ḳūb Efendi (1140'da Üsküdār Āsitānesi şeyḫi) 3292
Ya'ḳūb Efendi (1062'de Arakıyyeci Çāvuş Cāmi'i şeyḫi) 1862
Ya'ḳūb Efendi (1045'te Monlā Gürānī Medresesi müderrisi)
Ya'ḳūb Efendi (1096'da Saḥn müderrisi) 2454
Ya'ḳūb Efendi (Anḳaravī, 1097'de Belġrad ḳāḍīsi) 1534, 1536, 1844, 1931, 1948, 1967, **1969-1970**, 2013, 2084, 2097, 2343, 2364, 2454
Ya'ḳūb Efendi (Bosna ḳāḍīsi) 1931
Ya'ḳūb Efendi (Ece, 1069'da Edrine ḳāḍīsi) 568, 571, 574, 661, 676, 677, 682, 690, 722, 753, 802, 829, 831, 833, 841, 856, 876, 901, 28, 986, 987, **1020-1021**, 1212, 1109, 1140, 1203, 1265, 1473, 1476, 1496, 1514
Ya'ḳūb Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, Burusevī) 302
Ya'ḳūb Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi, İstanbulī) 304, **527-528**, 1355, 1364
Ya'ḳūb Efendi (İlāhī-zāde Şeyḫ, Naḳşī Şeyḫi) 298, 1093
Ya'ḳūb Efendi (Ḳaraaġaç Zāviyesi şeyḫi) 1366
Ya'ḳūb Efendi (Ḳaraḥiṣārlı, 1107'de Ḥaleb ḳāḍīsi) 1249, 1272, 1813, 1892, **2141-2142**, 2010, 2174, 2363, 2375, 2399, 2405, 2433, 2500, 2664
Ya'ḳūb Efendi (Naḳş-bendī Şeyḫi, Ḳayṣeriyyeli) **1372-1373**
Ya'ḳūb Efendi (Naḳşī Şeyḫi, ö. 1079) 299
Ya'ḳūb Efendi (Şāriḥ-i ***Şir'atü'l-İslām*** Seyyid Alī-zāde) 2523
Ya'ḳūb Efendi (Şeyḫ) 1980
Ya'ḳūb Efendi (Şeyḫ-zāde) 2655
Ya'ḳūb Efendi Türbesi 3344
Ya'ḳūb Paşa Medresesi 2615, 2676, 2683, 2706
Ya'ḳūbca-zāde Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Ya'ḳūbca-zāde, 1054'te Kütāhiyye ḳāḍīsi)
Yāḳūt Paşa Medresesi 213, 217, 803, 877, 940, 978, 1060, 1243, 1539, 1791, 1819, 1835, 1944, 1951, 2204, 2394, 2418, 2574, 2594, 2614, 2671, 2974, 3153, 3208, 3217
Yāḳūtiyye Medresesi 2814, 2916
Yalaḳ-ābād 901, 920, 991, 1140, 1291, 1295, 1970, 2097, 2191, 2348, 2454, 2625, 2659, 2773, 2949, 3060, 3103, 3108, 3125, 3348
Yalı Köşki 1440, 3323, 3330, 3351
Yalıkenārı 3344
Yalvac 491

Yamaḳ Alī (IV. Mehmed dönemi eşkiyalarından) 1426
Yamalı İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Yamalı, 1118'de Alī Paşa Medresesi müderrisi)
Yanaki (Eflaḳ voyvodası) 3337
Yanbolı 857, 1011, 1032, 1082, 1090, 1122, 1260, 1263, 1269, 1507, 1517, 1927, 1943, 2073, 2190, 2342, 2438, 2849, 3338
Yanova Ḳal'ası 939, 1427, 1996
Yanova Seferi 1427
Yanya 613, 2171, 2288, 2337, 2427, 2526, 2543, 2606, 2771, 2808, 2822, 3175, 3230, 3320, 3343, 3390
Yārāngümi 2505
Yarḥiṣār 678, 1012, 1044, 1136, 1253, 1254, 1829, 2089, 2221, 2389, 2435, 2472, 2579, 2625, 3057, 3107, 3240
Yarḥiṣār Cāmi'i 2221
Yarḥiṣār Medresesi 678, 983, 1012, 1044, 1136, 1253, 1254, 1829, 1850, 2089, 2094, 2389, 2435, 2480, 2491, 2577, 2608, 2633, 3144, 3173, 3240, 3260
Yasaḳcı-zāde İbrāhīm, bk. İbrāhīm Efendi (Yasaḳcı-zāde, şā'ir) {Bezmī}
Yaş 3309
Yaṭaġan Dede Cāmi'-i Şerīfi 3365
Yavaşca Cāmi'-i Şerīfi 2216
Yavaşca Meḥemmed Aġa Zāviyesi 2222
Yāverī-zāde Maḫdūmı Es'ad, bk. Es'ad Efendi (Yāverī-zāde Maḫdūmı, Naḳḳāş Ḥasan Paşa Medresesi müderrisi)
Yāverī-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Yāverī-zāde, Ispartalı) {Ḳābilī}
Yavuz-zāde Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Yavuz-zāde, 1051'de Burusa ḳāḍīsi, şā'ir) {Ālī}
Yaylaḳ 487
Yaylaḳıyye-i İznik Medresesi 416
Yazıcı-zāde 3291
Yedidīvān 2472, 3248
Yediḳulle 307, 1367, 1448, 1858, 1985, 2189, 2337, 2472, 2489, 2660, 3310, 3315, 3322, 3323, 3348, 3427
Yediḳulleḳapusı 3358, 3427
Yegen Meḥemmed Aġa 3352
Yegen Oṣmān (Budin vālīsi Uzun İbrāhīm Paşa bölükbaşısı, eşḳıyā) 1442
Yegen Oṣmān Paşa 1878, 1914
Yehūdī-ḫāne 3358
Yek-çeşm Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Yek-çeşm, Murād Paşa İmāmı)
Yek-çeşm Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Yek-çeşm, Vānī, şā'ir) {Dürrī}
Yek-çeşm Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Yek-çeşm)
Yek-çeşm Süleymān, bk. Süleymān Efendi (Yek-çeşm Kürd, Ḳaplan Paşa Ḫˇācesi)
Yemen 333, 339, 1858
Yenbū' 2122
Yeñi İbrāhīm Paşa Medresesi, bk. İbrāhīm Paşa-yı Cedīd Medresesi
Yeñi Ḳal'a 3312, 3325
Yeñi Murād Paşa Medresesi, bk. Murād Paşa-yı Cedīd Medresesi
Yeñibāġçe 1406, 2216, 2251, 2726
Yeñibāġçeli Celeb Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Yeñibāġçeli Celeb, Şeyḫ)
Yeñibāġçeli Çelebi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Yeñibāġçeli Çelebi, Şeyḫ)
Yeñibāzār 239, 1073, 1074, 1266,

1319, 2354, 3071, 3072
Yeñice 764, 794, 924, 951, 1170
Yeñice-i Ḳaraṣu 743, 906, 1142, 1230, 1232, 2424
Yeñiçārşū 1884
Yeñiçeri Meydānı 545
Yeñiil 1423
Yeñiḳapu 1862, 1988, 2739, 2746, 3289, 3328, 3346, 3358
Yeñiḳapu Mevlevī-ḫānesi 309, 326, 487, 891, 1367, 1446, 1563, 1985, 2297, 2329, 2675, 2857
Yeñiḳapu Zāviyesi 532, 1398
Yeñiköy 336
Yeñişehr 212, 226, 227, 278, 280, 283, 355, 359, 360, 364, 365, 366, 367, 368, 372, 418, 422, 431, 434, 457, 495, 500, 561, 565, 566, 567, 632, 638, 670, 676, 682, 686, 688, 710, 714, 727, 739, 756, 769, 797, 806, 814, 815, 862, 877, 881, 886, 888, 904, 931, 952, 962, 976, 979, 1020, 1024, 1025, 1034, 1036, 1043, 1064, 1066, 1069, 1078, 1087, 1117, 1121, 1127, 1145, 1148, 1225, 1248, 1260, 1290, 1312, 1321, 1432, 1467, 1474, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481, 1482, 1484, 1494, 1496, 1497, 1498, 1499, 1501, 1504, 1521, 1546, 1563, 1602, 1677, 1832, 1835, 1836, 1839, 1890, 1892, 1893, 1932, 1935, 1939, 1943, 1952, 2007, 2010, 2011, 2043, 2092, 2104, 2142, 2153, 2188, 2265, 2269, 2271, 2273, 2274, 2275, 2276, 2333, 2336, 2346, 2348, 2379, 2385, 2427, 2433, 2439, 2458, 2469, 2471, 2495, 2501, 2607, 2611, 2617, 2618, 2624, 2634, 2650, 2652, 2664, 2668, 2672, 2684, 2685, 2699, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2793, 2795, 2796, 2797, 2800, 2920, 2944, 2959, 2966, 2970, 2975, 2980, 3010, 3013, 3062, 3068, 3075, 3102, 3104, 3110, 3141, 3172, 3186, 3200, 3211, 3215, 3230, 3232, 3255, 3261, 3268, 3271, 3369, 3374, 3375, 3376, 3377, 3378, 3383, 3384, 3398
Yeñişehrli Dervīş Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Yeñişehrli Dervīş, şā'ir) {Ṣāfī}
Yeñişehrli Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Yeñişehrli, 1098'de Dāmād Efendi Medresesi müderrisi)
Yeñişehrli Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Yeñişehrli, 1137'de Maġnisa ḳāḍīsi)
Yeñişehrli Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Yeñişehrli, şā'ir) {Nigāhī}
Yeñişehrli Şeyḫī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Yeñişehrli Şeyḫī, 1111'de Behrāmiyye Medresesi müderrisi)
Yeñiyir Mezāristānı 1156, 2710
Yeşil İmāret 760, 1227, 1314, 2150, 2928
Yeşilli Meḥemmed Efendi 1302
Yetīmī, bk. Meḥemmed Efendi (Hāşimī-zāde, 1073'te Ġalaṭa ḳāḍīsi, şā'ir)
Yıldırım Bāyezīd Ḫān Cāmi'-i Şerīfi 1345
Yıldırım Bāyezīd Ḫān Medresesi 210, 218, 259, 384, 429, 475, 643, 705, 725, 760, 836, 861, 1024, 1094, 1226, 2208, 2928, 3051
Yıldırım Ḫān Medresesi (Balıkesir'de) 268

Yigitbaşı 301
Yirgögi 3336
Yodos 2246
Yoros 1992, 3039, 3040, 3058, 3059, 3146
Yörükan-ı Anḳara 1322, 1945, 2429
Yund 693, 694
Yundaṭası 3019, 3068, 3155, 3198, 3199, 3255
Yūnus Efendi (Alaybegi, şāʿir) {Sāmī} **1611-1614**, 1658
Yūnus Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde, Seyrek-zāde) 252, 261, 274, 284, 289, 357, 416, 492, 508, 510, 558, 643, **668-670**, 759, 807, 957, 1029, 1081, 1101, 1406, 2345
Yūnus Paşa Medresesi 2598, 2623, 2987, 3038, 3156
Yūnus-zāde Muṣṭafā Efendi (Süleymān Efendi ḫalīfesi, Ḫalvetī Şeyḫi) 303, 2232
Yūsuf Aġa 1902, 2291, 2826
Yūsuf Aġa (1098'de Yeñiçeri Aġası, Ketḫudā beg) 1562
Yūsuf Aġa (Çāvuşbaşı) 3315, 3318
Yūsuf Aġa (Çāvuşbaşı) 3328
Yūsuf Aġa (Dārü's-saʿāde Aġası) 2366, 2768, 2772, 3260
Yūsuf Aġa (Ḫazīnedār) 1425, 3426
Yūsuf Aġa (Ḳul Ketḫudāsı Cādū) 1443
Yūsuf Baba (Şeyḫ) 2608
Yūsuf Beg (Süleymān Paşa-zāde) 3324
Yūsuf Çāvuş Medresesi 1054, 1828
Yūsuf Dede (Mevlevī Şeyḫi) 309
Yūsuf Dede Efendi (Şeyḫ) 2739, 2743
Yūsuf Dede, bk. Yūsuf Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḳonevī, şāʿir)
Yūsuf Efendi 2415
Yūsuf Efendi 991, 1164, 1224, 2465, 2479, 2924, 3170, 3226, 3395
Yūsuf Efendi (1130'da Mollā Ḫusrev Medresesi müderrisi, ö. 1131) **2924**
Yūsuf Efendi (Acem) 1260
Yūsuf Efendi (Ārif Efendi Eniştesi, 1121'de Papasoġlı Medresesi müderrisi) **2534**
Yūsuf Efendi (Beyāżī-zāde Dāmādı, Ḳaramanī) **2603-2604**, 2628, 3187
Yūsuf Efendi (Bolevī) 1991
Yūsuf Efendi (Bolı müftīsi) 1097
Yūsuf Efendi (Bosnalı, şāʿir) {Āṣım} **2855-2856**
Yūsuf Efendi (Fennī, Üskübī, şāʿir) {Fennī} 708, 821, 845, 863, 887, 903, **932-933**, 938, 1018, 1086, 1229, 1308, 1317, 1469, 1485
Yūsuf Efendi (Ḫadīce Sulṭān Tābiʿi) 3158, 3215
Yūsuf Efendi (Ḥāfiẓ, 1109'da Arabiyye Medresesi müderrisi) **2138**, 2359
Yūsuf Efendi (Ḥāfiẓ, 1119'da Ḳonya ḳāḍīsi) 2053, 2138, 2193, 2406, 2457, 2486, 2619, **2654**, 2812, 2814, 2817, 2946, 2947, 2967, 3052, 3131
Yūsuf Efendi (Ḥekīmbaşı Nūḥ Efendi-zāde, Evliyā) 2603, 2633, 2945, 3002, 3025, 3387
Yūsuf Efendi (İmām-ı Sulṭānī, Şāmī) 264, **508-509**, 796, 861, 1011, 1264
Yūsuf Efendi (Ḳabaṣaḳal) 1259
Yūsuf Efendi (Ḳapudan İbrāhīm

Paşa Tābi'i, Ḳara) 2533, 2807, 2818, **3263-3264**
Yūsuf Efendi (Ḳarabāġī, 1108'de Medīne ḳāḍīsi) 1305, 1894, 1955, 1965, 2012, 2013, 2072, **2084-2085**, 2086, 2103, 2155, 2184, 2272, 2349, 2350, 2358, 2375, 2438, 2644, 2962
Yūsuf Efendi (Ḳaramanī, 1080'de Ayaṣofıyya Medresesi müderrisi) 1000, **1016-1017**, 1043, 1126, 1190, 1238, 1298, 1939, 2094
Yūsuf Efendi (Kātib, Diyārbekrī) **2518**, 2682, 3016
Yūsuf Efendi (Kevākibī-zāde Efendi Mülāzımı) 3259
Yūsuf Efendi (Ḳızıl, Ḥammāmiyye müderrisi) 1240, **1790**, 1841, 1967, 2075
Yūsuf Efendi (Ḳonevī es-Seyyid) 3189
Yūsuf Efendi (Kürd, Ḥıṣn-ı Manṣūrī) **979**, 1258, 1851, 2114, 2140, 2148, 2177, 2201, 2283, 2287, 2363, 2575
Yūsuf Efendi (Maḍrūb, Kütāhiyyeli) 2281, 2365, 2366, 2368, 2388, 2394, 2396, 2462, **2479-2480**, 2537, 2596, 2802, 2804, 2805, 2926, 2956, 3239
Yūsuf Efendi (Mevlevī Şeyḫi Nesīb, şā'ir) {Nesīb} 310, **2745-2748**, 2739, 3289
Yūsuf Efendi (Mevlevī Şeyḫi, Ḳonevī, şā'ir) **1374-1377**, 3288
Yūsuf Efendi (Monlā Ḫusrev Medresesi müderrisi) 2689
Yūsuf Efendi (Mürte'iş, 1123'te Saḳız ḳāḍīsi) 2436, 2595, 2598, 2603, 2609, 2649, 2809, 2813, **2939-2940**, 2970, 2985, 3176
Yūsuf Efendi (Nā'ib) 1824, 2487
Yūsuf Efendi (Rāzī) 226, 263
Yūsuf Efendi (Ruhāvī, şā'ir) {Nābī} 1434, 1907, 2260, 2859, **2867-2888**, 3294
Yūsuf Efendi (Ṣarı, 1093'te Ṣaḥn müderrisi) **1249-1250**, 1283, 1523, 1822
Yūsuf Efendi (Ṣaydī, Sinobī) 977, 989, 1160, 1312, 1475, 1484, 1517, 1821, 1836, 1941, 2054, **2133-2135**, 2135, 2194, 2426, 3122
Yūsuf Efendi (Seyrek-zāde) 951
Yūsuf Efendi (Ṣofyevī, Bıyıḳlı Ḥüseyn Çelebi-zāde, şā'ir) {Rāsiḫ} **2836-2839**
Yūsuf Efendi (Süleymān Paşa Ḫ̌ācesi) 2623, 2980, 3005, 3036, 3216
Yūsuf Efendi (Şāmī) 323, 346, 1227, 1445, 1885
Yūsuf Efendi (Şikārī) 1105, 1238, 1263, 1269, 1310
Yūsuf Efendi (Tābi'-i Ḳapudan) 3392, 3403
Yūsuf Efendi (Ṭırnovalı, şā'ir, ö. 1121) {Avnī} **2858**
Yūsuf Efendi (Toḳat Müftīsi) 2483
Yūsuf Efendi (Yaḥyā-zāde Dāmādı) 3263
Yūsuf Efendi (Zeyrek-zāde) 688
Yūsuf Efendi Medresesi 2169
Yūsuf Efendi-zāde Çelebi 2095
Yūsuf Nābī, bk. Yūsuf Efendi (Ruhāvī, şā'ir) {Nābī}
Yūsuf Paşa 336, 581, 1447, 2019, 2249, 2256, 2767, 2769, 2772, 2773, 3298, 3302, 3304
Yūsuf Paşa (A'rec) 3302
Yūsuf Paşa (aslen Gürcü, Ṣadr-ı a'ẓam, ö. 1125) **2772**, 3313

Yūsuf Paşa (Azaḳ muḥāfıẓı) 2769, 3326
Yūsuf Paşa (Bosnevī) 3296
Yūsuf Paşa (Çelebi , ḳā'im-maḳām) 3332, 3336
Yūsuf Paşa (ḳā'im-maḳām) 3043, 3322, 3334
Yūsuf Paşa (Ḳandiye muḥāfıẓı) 3313
Yūsuf Paşa (Ḳandiye vālīsi) 3308
Yūsuf Paşa (Ḳapudan) 548, 549
Yūsuf Paşa (Özi muḥāfıẓı) 3306
Yūsuf Paşa (Ṣaydā Beyrūt vālīsi) 3318
Yūsuf Paşa (Silaḥdār) 546, 547
Yūsuf Paşa (Ṭopal) 2768, 3315, 3320, 3321, 3322, 3335
Yūsuf Paşa (vezīr) 3315
Yūsuf Paşa (Yeñiçeri Aġası) 3313
Yūsuf Paşa İmāmı Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Yūsuf Paşa İmāmı, 1131'de Saḳız ḳāḍīsi)
Yūsuf Paşa İmāmı Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Yūsuf Paşa İmāmı, Aynagöz)
Yūsuf Paşa İmāmı Kefevī Meḥemmed Efendi 2532
Yūsuf Paşa İmāmı Nūḥ, bk. Nūḥ Efendi (Yūsuf Paşa İmāmı, Bosnevī)
Yūsuf Paşa Medresesi 268, 488, 632, 633, 672, 753, 764, 783, 846, 849, 966, 996, 1048, 1096, 1159, 1263, 1306, 1970, 2422, 2575, 2584, 2649, 2917, 2942, 3007, 3043, 3121, 3150
Yūsuf Paşa Mescidi 1208
Yümnī Efendi 918
Yümnī, bk. Meḥemmed Efendi (Selanikī, şā'ir)
Yümnī, bk. Meḥemmed Emīn Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1106)
Yümnī, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Yümnī, bk. Süleymān Efendi (İstanbulī, şā'ir)
Yüsrī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Yüsrī, 1105'te Şām ḳāḍīsi, şā'ir) {Yüsrī}
Yüsrī-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Yüsrī-zāde, Debbāġ-zāde mülāzımı)

Z

Zadre 3333
Zadre Ḳal'ası 3332
Za'ferānborlı 626, 1985, 2500
Za'ferānlıḳ Mescidi 1366
Zaġra-i Atīḳ 2331
Zaġra-i Cedīd 2531, 2699, 2700
Ẕākir Oṣmān, bk. Oṣmān Efendi (Nefesanbārı Ẕākir, Şeyḫ, şā'ir)
Ẕākirī, bk. Aḥmed Efendi (Ḳurd-zāde, şā'ir)
Ẕākirī, bk. Ẕākir-zāde Şeyḫ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ẕākir-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ẕākirī}
Ẕākir-zāde Abdü'l-vehhāb, bk. Abdü'l-vehhāb Efendi (Ẕākir-zāde, Şeyḫ)
Ẕākir-zāde Şeyḫ Abdu'llāh, bk. Abdu'llāh Efendi (Ẕākir-zāde, Şeyḫ, şā'ir) {Ẕākirī}
Zāl Paşa Cāmi'-i Şerīfi 1812
Zāl Paşa Medresesi 229, 272, 285, 385, 417, 423, 436, 677, 690, 718, 788, 811, 843, 867, 881, 904, 969, 991, 1000, 1009, 1010, 1020, 1081, 1127, 1152, 1276, 1296, 1756, 1799, 1973, 2061, 2144, 2182, 2187, 2194, 2350, 2663, 2672, 2683, 2800, 2805, 2806, 2981, 2989, 3024,

3074, 3109, 3154, 3215, 3221
Zāl Paşa Sulṭānı Medresesi 243, 250, 269, 273, 426, 481, 519, 647, 657, 662, 670, 749, 753, 842, 901, 952, 966, 1010, 1031, 1033, 1043, 1095, 1111, 1112, 1145, 1148, 1169, 1183, 1306, 1321, 1832, 1833, 1837, 1891, 1939, 1952, 1971, 2112, 2172, 2362, 2371, 2454, 2929, 2946, 2958, 2966, 2981, 2983, 3060, 3155, 3184, 3210, 3232, 3388
Żamīrī, bk. Aḥmed Efendi, (Ḥācī Yūsuf-zāde, 1056'da Eyyūb Medresesi müderrisi, şā'ir)
Żamīrī, bk. Üsküdarī Muṣṭafā, bk. Muṣṭafā Efendi (Üsküdarī, şā'ir)
Zārī, bk. Ca'fer Çelebi (İstanbulī, Noḳṭa-zāde, şā'ir)
Zārī, bk. Muṣṭafā Efendi (Öziçeli, şā'ir)
Ẓarīf, bk. Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī, şā'ir)
Zāviye-i Aḥmed Paşa-yı Fenārī, bk. Aḥmed Paşa-yı Fenārī Zāviyesi
Zāviye-i Eşrefiyye, bk. Eşrefiyye Zāviyesi
Zāviye-i Gülşenī, bk. Gülşenī Zāviyesi
Zāviye-i Ḥażret-i Emīr, bk. Ḥażret-i Emīr Zāviyesi
Zāviye-i Niẓāmiyye 1349
Zehrāveyn 260, 1122
Zehr-i Mār Çeşmesi 1969
Zehr-i Mār Mescidi 1934, 2665
Zehrimār-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi, (Zehrimār-zāde, şā'ir) {Rıżā}
Zehrimār-zāde Rıżā, bk. Meḥemmed Efendi, (Zehrimār-zāde, şā'ir) {Rıżā}
Ẕekāyī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ẕekāyī, 1061'de Yeñişehr ḳāḍīsi, şā'ir)
Ẕekāyī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1130)
Zekāyī, bk. Meḥemmed Efendi (Ḳıbrısī, şā'ir)
Zekeriyyā Efendi 2340, 2614, 3049, 3208, 3225
Zekeriyyā Efendi (Aḥmed Paşa Medresesi müderrisi) 494
Zekeriyyā Efendi (Aḳyazı ḳāḍīsi) 3242
Zekeriyyā Efendi (Bosnevī, şā'ir) {Sükkerī} **1615-1616**
Zekeriyyā Efendi (Ḫāṣbaġçe Ḫˇācesi) 256
Zekeriyyā Efendi (Ṣaḥn müderrisi) 3266
Zekeriyyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām Maḥmūd Efendi-zāde) 2599, 3190
Zekeriyyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām) 262, 440, 2088
Zekeriyyā Efendi Medrese-i Ṯāniyesi, bk. Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medrese-i Ṯāniyesi
Zekeriyyā Efendi Medrese-i Ūlāsı , bk. Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medrese-i Ūlāsı
Zekeriyyā Efendi Medresesi, bk. Şeyḫü'l-İslām Zekeriyyā Efendi Medresesi
Zekeriyyā-zāde Efendi, bk. Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Zekeriyyā-zāde, şā'ir) {Yaḥyā}
Zekeriyyā-zāde Yaḥyā, bk. Yaḥyā Efendi (Şeyḫü'l-İslām, Zekeriyyā-zāde, şā'ir) {Yaḥyā}
Zekī Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Zekī, 1093'te Ḳuds ḳāḍīsi, şā'ir) {Zekī}

Zekī Muṣṭafā Efendi 3005
Ẕekī, bk. Alī Efendi (Bosnevī, şāʿir)
Zekī, bk. Ḫalīl Efendi (İstanbulī, Çengī, şāʿir)
Zemaḫşerī (Allāme) 2449
Zemçi Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Zemçi, 1125'te Ṣaḥn müderrisi)
Zemun 1994, 1996, 1999, 2774, 3334
Zencirliḳuyı 1153
Zeydiyye 339
Ẕeyl-i Aṭāyī 80, 100, 103, 214, 215, 216, 217, 219, 220, 225, 229, 242, 251, 253, 262, 274, 275, 276, 280, 282, 286, 287, 290, 292, 297, 301, 308, 311, 312, 314, 315, 318, 349, 352, 353, 354, 399, 400, 402, 412, 416, 425, 428, 429, 432, 433, 436, 437, 440, 455, 456, 474, 475, 484, 494, 495, 496, 500, 505, 513, 525, 527, 635, 637, 639, 640, 646, 648, 650, 652, 653, 657, 659, 661, 664, 668, 676, 680, 685, 691, 704, 708, 709, 715, 717, 725, 726, 728, 738, 742, 744, 752, 755, 758, 762, 781, 783, 784, 785, 813, 828, 837, 839, 845, 846, 850, 862, 864, 876, 880, 887, 895, 901, 907, 927, 931, 951, 958, 963, 969, 980, 985, 1024, 1061, 1072, 1077, 1081, 1093, 1106, 1114, 1115, 1119, 1128, 1139, 1173, 1211, 1228, 1238, 1250, 1292, 1346, 1350, 1373, 1393, 1662, 1759, 1857, 1923, 1948, 2072, ***Ẕeyl-i Şaḳā'iḳ*** (Aṭāyī) 60, 2911 // ***Ḥadā'iḳ-ı Aṭāyī***, 768 // ***Ḥadā'iḳu'l-ḥaḳā'iḳ fī-tekmileti'ş-Şaḳā'iḳ***, 195 // ***Ḥadīḳatü'l-ḥaḳā'iḳ fī-tekmileti'ş-Şaḳā'iḳ*** 3072
Ẕeyl-i Siyer-i Nābī 3429
Ẕeyl-i Siyer-i Veysī 2868
Ẕeyl-i Şaḳā'iḳ (Ḥasīb) 3070, 3072
Ẕeylü'z-zübde 1101
Zeyneb Sulṭān 3301
Zeynī Çelebi Medresesi 210, 212, 514, 675, 683, 783, 805, 826, 829, 860, 960, 981, 1147, 1206, 1255, 1275, 1302, 1305, 1824, 1838, 1955, 1962, 2100, 2396, 2442, 2479, 2496, 2642, 2686, 2690, 3130, 3145, 3161, 3245
Zeynī Efendi 651, 743, 837
Zeyniyye 229, 295, 308, 319, 540, 1362, 1402
Zeyniyye Şeyḫi Kemālü'd-dīn, bk. Kemālü'd-dīn Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Burusevī)
Zeyniyye Şeyḫi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Burusevī, ö. 1091)
Zeyniyye Şeyḫi Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Zeyniyye Şeyḫi, Ḳāḍī, ö. 1040)
Ẕeynü'd-dīn Abdü'l-bāsiṭ (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Zeynü'd-dīn Ḫışmı Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Zeynü'd-dīn Ḫışmı, Baġdādī)
Zeynü'd-dīn Medresesi 963
Zeynü'l-ʿābidīn Efendi 896, 2124, 2622, 2786, 2789, 2920, 2957, 3269, 3370
Zeynü'l-ʿābidīn Efendi (Burusa ḳāḍīsi) 287
Zeynü'l-ʿābidīn Efendi (Emīr Efendi-zāde Seyyid) 2180
Zeynü'l-ʿābidīn Efendi (Erzincānī es-Seyyid Alī Efendi-zāde,Seyyid)

2443, 2515, 2578, 2629, 2982, 3045, 3067, 3075, 3108
Zeynü'l-'ābidīn Efendi (İlāhī-zāde, 1116'da Ḳāsım Ṣubaşı Medresesi müderrisi) **2444-2445**, 2631, 2968
Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Ḳadrī-zāde, Ḳādiriyye Medresesi müderrisi) **219**, 382, 513
Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Kātib-zāde) 441, 634, 724, 731, 788, 858, 867, 878, 890, 892, 989, 1042, 1050, 1112, 1119, 1318, 1516
Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Kesriyyeli Maḥmūd Efendi-zāde, 1067'de Çorlı Medresesi müderrisi) **811**
Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Maḥmūd-zāde) 814
Zeynü'l-'ābidīn Efendi (Re'īsü'l-eṭibbā, Eyyūblu) 271, 280, 344, 368, 372, 424, 426, 481, 497, **501-502**, 557, 559, 562, 567, 571, 666, 671, 748, 841, 904, 1001, 1809, 1822
Zeynü'l-'ābidīn Efendi (şeyḫ, Ankara'da kaim) 1317
Zeynü'l-eşrāf Süleymān (Ḳādirī Şeyḫi) 316
Zeyrek (semt) 3344
Zeyrek Cāmi'-i Şerīfi 1045
Zeyrek Sarāyı 1997
Zeyrek Zāviyesi 1347
Zeyrek-zāde Abdu'r-raḥmān, bk. Abdu'r-raḥmān Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde)
Zeyrek-zāde Yūnus, bk. Yūnus Efendi (Naḳībü'l-eşrāf, Zeyrek-zāde, Seyrek-zāde)
Ẓıll-ı Taḥdīd-i Cihāt 2449
Ẕihnī 2835
Ẕihnī (bkz. Ṣāliḥ Efendi (ders-i 'ām, şā'ir)) 1209
Ẕihnī (Ḥalebī Meḥemmed Efendi) 1602
Ẕihnī Dervīş Ṣāliḥ Efendi (Mevlevī Şeyḫi) 309
Ẕihnī, bk. Ḥalebī Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ḥalebī, şā'ir)
Ẕihnī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, Berber-zāde, şā'ir, ö. 1127)
Ẕihnī, bk. Meḥemmed Efendi (İstanbulī, şā'ir, ö. 1126)
Ẕihnī, bk. Ṣāliḥ Efendi (Ders-i Ām, İstanbulī, şā'ir)
Ẕikrī, bk. Ebū Bekr Aġa (Öziçeli, şā'ir)
Zile 328, 329, 873, 1008, 1349, 2586, 2600, 2619, 3354
Zilevī Maḥmūd, bk. Maḥmūd Efendi (Zilevī, Naṣūḥ Paşa-zāde İmāmı)
Zincirliḳuyı 264
Zincīrliḳuyı Ḥammāmı 3360, 3364
Zindānḳapusı 1314, 2737, 3348, 3363
Żiyā'ü'd-dīn Aḥmed Efendi (Naḳşī Şeyḫi) 300
Żiyā'ü'd-dīn Efendi (Nevālī-zāde, 1039'da Eyyūb ḳāḍīsi) 275, **290-291**, 372, 378, 417, 422, 424, 430, 433, 682
Żiyā'ü'd-dīn Yūsuf Efendi (Ḫalvetī Şeyḫi) 305
Żiyāfet Vaḳ'ası 443
Żiyāü'd-dīn Aḥmed Efendi 104, 324
Żiyāyī-zāde Ebū Bekr, bk. Ebū Bekr Efendi (Rodosī, Kūsec, Żiyāyī-zāde)
Zozuna 2756
Ẓuhūrī, bk. Meḥemmed Ṣāliḥ Efendi (İsḥāḳ-zāde Ẓuhūrī, şā'ir)

Żūr Abbās (eşḳıyā) 1878, 1879
Zūr Ḥüseyn, bk. Ḥüseyn Efendi (Zūr, Üsküdarī)
Ẕü'l-fiḳār Aġa (1097'de Yeñiçeri Aġası, sekbānbaşı) 1562
Ẕü'l-fiḳār Efendi (Prizrenli, şā'ir) {Tecellī} 1295, **1904-1906**
Ẕü'l-fiḳār Paşa 1877, 2001, 2393, 2622
Ẕü'l-fiḳār Paşa-zāde Meḥemmed, bk. Meḥemmed Efendi (Ẕü'l-fiḳār Paşa-zāde, 1113'te Maġnisa ḳāḍīsi)
Ẕü'l-ḳadriyye 929, 939, 2183, 2375
Ẕübāb Aḥmed, bk. Aḥmed Efendi (Ẕübāb, Burusevī, şā'ir) {Seyyidī}
Zübdetü'l-eş'ār 1101
Zübdetü'l-maḳāli'l-erbābi'l-'aḳl ve'l-kemāl 1911
Zühdī, bk. Aḥmed Efendi (Kürd, şā'ir)
Zülālī Ḥasan, bk. Ḥasan Efendi (Zülālī)

KAYNAKÇA

Abdulkadiroğlu, Abdulkerim (hzl.), İsmail Beliğ, *Nuhbetü'l-Âsâr Li-Zeyli Zübdetü'l-Eş'âr*, Ankara: AKMB Yay., 1999.

Aclûnî, *Keşfü'l-hafâ*, Beyrut: 1418/1997, Cilt I-II.

Ahmed Rif'at Efendi, *Lügat-ı Târihiyye ve Coğrafiyye*, İstanbul 1299.

Ahmed Tevhîd, "Şeyhî'nin Zeyli", *Türk Târîh Encümeni Mecmû'ası*, S. 89, 1341, ss. 391-394.

Akbayar, Nuri (hzl.), *Mehmed Süreyyâ, Sicill-i Osmânî*, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yay., 1996.

Akbayar, Nuri, *Osmanlı Yer Adları Sözlüğü*, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yay., 2001.

Akkuş, Mehmet-Ali YILMAZ (hzl.), *Hüseyin Vassâf, Sefîne-i Evliyâ*, Cilt: III, İstanbul: Kitabevi Yay., 2011.

Aksoy, Hasan, "Nazmî Efendi, Mehmed", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 32, İstanbul, 2006, ss. 460-61.

Aktepe, M. Münir, "Hekimoğlu Ali Paşa", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 19, İstanbul, 1997, s. 167.

Akün, Ömer Faruk, "Divan Edebiyatı", *TDV İslâm Ansiklopedisi,* Cilt: 9, İstanbul, 1994, s. 395.

Alî Cevâd, *Memâlik-i Osmâniye'nin Târih ve Coğrafya Lügâti,* Dersa'âdet: Mahmûd Bey Matba'ası, 1313-14.

Alî Hilmî el-Dağıstânî, *Fihristü'l-Kütübi't-Türkiyye el-Mevcūdetü bi'l-Kütübhâneti'l-Hidiviyye*, Kahire: Matba'atü'l-Osmâniyye, 1306.

Arslan, Mehmet (hzl.), *Mehmed Cemâleddin- Âyine-i Zurefâ*, İstanbul: Kitabevi Yay., 2003.

Arslan, Mehmet (hzl.), *Sâkînâmeler*, İstanbul: Kitabevi Yay., 2012.

Ateş, Ahmet, "Metin Tenkidi Hakkında (Dasitân-ı Tevârih-i Âl-i Osman Münasebeti İle)", *Türkiyat Mecmuası*, Cilt: VII-VIII, 1942, ss. 253-267.

Avcı, Casim, "Tabakât (İslâm Tarihi)", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 39, İstanbul, 2010, s. 297.

Avşar, Ziya, "Tenkitli Metin Neşrinde İmla Sorunu Üzerine Yeni Düşünce ve Öneriler", *Turkish Studies*, Volume 3/6, Fall 2008, ss. 75-111.

Babinger, Franz, *Osmanlı Tarih Yazarları ve Eserleri*, (çev. Coşkun Üçok), Mersin: KB. Yay., 1992.

Bağdatlı İsmail Paşa, *Hediyyetü'l-ârifîn, Esmâü'l-müellifîn ve Âsârü'l-musannifîn*, Cilt: II, Beyrut, 1413/1992.

Baltacı, Cahit, XV-XVI. Yüzyıllarda Osmanlı Medreseleri, Marmara Üni. İlahiyat Fakültesi Yay., İstanbul 2005.

Banarlı, Nihad Sami, *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi*, Cilt: II, İstanbul: MEB Yay., 1983.

Bergstrasser, Gotthelf, *Metin Tenkidi ve Yazma Metinleri Yayınlama İlkeleri,* (hzl. Muhammed Hamdî el-Bekrî), (Çev. Eyyüp Tanrıverdi), İstanbul: Kitabevi Yay., 2011.

Birışık, Abdülhamit, "Tabakât (Tefsir)", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 39, İstanbul 2010, ss. 290-91.

Bursalı Mehmed Tâhir, *Osmanlı Müellifleri*, Cilt: III, İstanbul, 1342.

Coşkun, Ali Osman, *Sîmkeş-zâde Feyzî Dîvânı*, Ankara: Gazi Üniversitesi SBE, 1990.

Çapan, Pervin (hzl.), *Mustafa Safâyî Efendi, Tezkire-i Safâyî,* Ankara: AKMB Yay., 2005.

Çavuşoğlu, Mehmet, "Bir Divan Neşri Üzerine Notlar", *Erdem*, Cilt: I, Sayı: 3, Eylül 1985, ss. 801-824.

Çiftçi, Ömer (hzl.), *Fatîn Davud, Hâtimetü'l-eş'âr*, Kültür Bak., e-kitap. http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/TR,78465/fatin-davud---hatimetul-esar.html (erişim tarihi: 01.01.2017)

Develi, Hayati, *Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17. Yüzyıl Osmanlı Türkçesinde Ses Benzeşmeleri ve Uyumlar*, Ankara: TDK Yay., 1995.

Devellioğlu, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Ankara: Aydın Kitabevi, 1999.

Dilçin, Cem, *Yeni Tarama Sözlüğü*, Ankara: TDK Yay., 2009.

Doğan, Muhammet Nur, "Ebûishakzâde İshak Efendi", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 22, İstanbul, 2000, s. 531.

Donuk, Suat (hzl.), *Nev'îzâde Atâyî, Hadâ'iku'l-hakâ'ik Fî Tekmileti'ş-Şakâ'ik*, İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yay., 2017.

Donuk, Suat (hzl.), *Türk Edebiyatında Vefeyâtnâme ve Beliğ'in Güldeste-i Riyâz-ı İrfân'ı*, Ankara: Gece Kitaplığı Yay., 2016.

Duman, Musa, *Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17. Yüzyılda Ses Değişmeleri,* Ankara: TDK Yay., 1995.

Durmuş, İsmail, "Tabakât", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 39, İstanbul, 2010, s. 288.

Ece, Selami, *Klasik Türk Edebiyatı Araştırma Yöntemleri*, Erzurum 2015: Eser Basım Yayın Dağıtım Matbaacılık.

Efendioğlu, Mehmet, "Tabakât (Hadis)", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 39, İstanbul, 2010, ss. 291-92.

Ekinci Ramazan (hzl.), *Dâ'î Mehmed Efendi, Nevhatü'l-uşşâk*, Ankara: Gece Kitaplığı Yay., 2016.

Ekinci, Ramazan (hzl.), *H. Hüseyin Ayvansarâyî*, *Vefeyât-ı Ayvansarâyî*. İstanbul: Buhara Yay., 2013.

Ekinci, Ramazan (hzl.), *Uşşâkîzâde İbrahim Hasîb*, *Zeyl-i Şakâ'ik,* İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yay., 2017.

Ekinci, Ramazan, "ŞEYHÎ, Sîmkeş-zâde Mehmed Efendi", *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/index.php?sayfa=detay&detay=1288. [erişim tarihi: 01.01.2017]

Ekinci, Ramazan, *Şeyhî Mehmed Efendi'nin Vekâyi'ü'l-fuzalâ'sında Şair Biyografileri (İnceleme-Metin),* Manisa Celal Bayar Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü, 2015-178 No'lu BAP Projesi.

Emecen, Feridun, "Osmanlı Kronikleri ve Biyografi", İslâm Araştırmaları Dergisi, Sayı: 3, 1999, ss. 83-90.

Eraslan, Kemal (hzl.), *Ali Şîr Nevâyî, Mecâlisü'n-Nefâyis*, *I-II*, TDK Yay., Ankara 2001.

Erdem, Sadık (hzl.), *Râmiz ve Âdâb-ı Zurafâ'sı*, Ankara: AKMB Yay., 1994.

Erdem, Sadık (hzl.), *Tezkire-i Şu'arâ-i Yümnî*, Ankara: TTK Yay., 2013.

Ertem Rekin (hzl.), *Yahyâ Dîvânı*, Ankara: Akçağ Yay., 1995.

Fındıklılı İsmet, *Tekmileti'ş-Şakâ'ik fi-Hakk-ı Ehli'l-hakâ'ik* (tıpkıbasım: Abdülkadir ÖZCAN), İstanbul: Çağrı Yay., 1989.

Flügel, Gustav, *Die Arabischen, Persischen und Türkischen Handschriften der Kaiserlich Königlichen Bibliothek zu Wien*, I-III, Wien 1865-67, ss. 396-397.

Genç, İlhan (hzl.), *Esrâr Dede, Tezkire-i Şu'arâ-yı Mevleviyye,* AKMB Yay., Ankara 2005.

Gökbilgin, M. Tayyib, "Kâtib Çelebi'nin Kronolojik Eser: *Takvîmü't-tevârîh*", *Kâtib Çelebi, Hayatı ve Eserleri Hakkında İncelemeler*, Ankara: TTK Yay., 1985.

Gökyay, Orhan Şaik, "Cihânnümâ", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 7, İstanbul, 1993, s. 542.

Gökyay, Orhan Şaik, "Kâtib Çelebi", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 25, İstanbul, 2002, s. 39.

Gönül, Behcet, "İstanbul Kütüphanelerinde Al- Şakâ'ik Al-Nu'mâniya Tercüme ve Zeyilleri", *Türkiyat Mecmuası*, Cilt: VIII, İstanbul, 1945, ss. 136-168.

Günay, Fatih, "Râşid Mehmed Efendi", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 34, İstanbul, 2007, ss. 464.

Gündoğdu, Raşit (hzl.), *Uşşâkîzâde Seyyid İbrâhîm Hasîb, Târîh-i Uşşâkîzâde*, İstanbul: Çamlıca Yay., 2005.

Güzel, Bilal (hzl.), *Kemiksiz-zâde Mustafa Safvet ve Nuhbetü'l-Âsâr min Fevâidi'l-Eş'âr İsimli Şair Tezkiresi,* Ankara: Gazi Üni. SBE Basılmamış YL Tezi, 2012.

Hanîfzâde Ahmed Tâhir, *Âsâr-ı Nev* (*Kâtib Çelebi- Keşfü'z-zünûn an-Esâmi'l-kütüb ve'l-fünûn* ile birlikte), edited and translated by Gustavus Flügel, Londra, 1835.

Horata, Osman, "Klâsik Edebiyatımıza Ait Metinlerin Neşrinde Karşılaşılan İmlâ ile İlgili Bazı Problemler", *I. Eski Türk Edebiyatı Kollogyumu*, İLESAM, 17-18 Ocak 1992, Ankara, (Bu makale I. Eski Türk Edebiyatı Kollogyumu'nda -17-18 Ocak 1992 İlesam, Ankara- tebliğ olarak sunulmuştur.).

İbrahim Müteferrika (hzl.)*, Takvîmü't-tevârîh,* [ty].

İnce, Adnan, "Tenkitli Metin Kurmada Karşılaşılan Güçlükler ve Çözüm Önerileri", *I. Eski Türk Edebiyatı Kollogyumu*, Ankara, İLESAM, 17-18 Ocak 1992, (Bu makale I. Eski Türk Edebiyatı Kollogyumu'nda – 17-18 Ocak 1992 İlesam, Ankara – tebliğ olarak sunulmuştur.)

İnce, Adnan (hzl.), *Sâlim Efendi, Tezkiretü'ş-şu'arâ.* Ankara: AKMB Yay., 2005.

İpşirli, Mehmet (hzl.), *Târîh-i Na'îmâ*, Ankara: TTK Yay., 2007.

İpşirli, Mehmet, "Damadzâde Ahmed Efendi", *TDV İslâm Ansiklopedisi,* Cilt: 8, İstanbul, 1993, s. 450.

İpşirli, Mehmet, "Paşmakcızâde Ali Efendi", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 34, İstanbul, 2007, s. 186.

İsen, Mustafa, "Dîvân Edebiyatında Mahlasdaş Şairler", *Tezkireden Biyografiye*, İstanbul: Kapı Yay., 2010.

İsen, Mustafa, "Edebiyat Tarihi Açısından Künhü'l-ahbâr'ın Önemi", *Tezkireden Biyografiye*, İstanbul: Kapı Yay., 2010.

İz, Fahir, *Eski Türk Edebiyatında Nesir*, Ankara: Akçağ Yay., 1996.

Kandemir, Yaşar, vd. (hzl.), İmam Nevevî, *Riyâzü's-sâlihîn*, İstanbul: Erkam Yay., 2001.

Karabaşoğlu, Cemal, *Lale Devri Mûsikîşinasları / Sâlim ve Safâyî Tezkireleriyle Vakâyi'ü'l-fuzalâdaki Mûsikîşinâslara Dair Bilgiler*, İstanbul: Kutupyıldızı Yay., 2012.

Karabaşoğlu, Cemal, *Sâlim ve Safâyî Tezkireleriyle Vakâyiü'l-fuzalâ'daki Musikişinaslara Dair Bilgiler*, Marmara Ünv., SBE, Basılmamış YL Tezi, İstanbul 2003.

Karaköse, Saadet (hzl.), *Nev'îzâde Atâyî Dîvânı,* Kültür Bakanlığı e-kitap.

Karaköse, Saadet (hzl.), *Nev'îzâde Atâyî Dîvânı,* Kültür Bakanlığı e-kitap. http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/55734,nevi-zade-atayi-divanipdf.pdf?0 [erişim tarihi: 18.01.2018]

Karatay, Fehmi Edhem, *Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Kataloğu*, Cilt: I, İstanbul, 1961.

Kartallıoğlu, Yavuz, "Osmanlı Türkçesindeki Ekler Dudak Uyumuna Göre Nasıl Okunmalıdır?" *Turkish Studies*, Volume 3/6 Fall 2008, ss. 449-470.

Kartallıoğlu, Yavuz, *Klasik Osmanlı Türkçesinde Eklerin Ses Düzeni*, Ankara: TDK Yay. 2011.

Kâtib Çelebi-Şeyhî Mehmed Efendi, *Takvîmü't-tevârîh*, İstanbul, 1146.

Kavakçı, Yusuf Ziya, İslâm Araştırmalarında Usul, Ankara: Emel Matbaacılık, 1976.

Kaya, Eyyüp Said, "Tabakât (Fıkıh)", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 39, İstanbul, 2010, ss. 292-94.

Kayacıoğlu, İsmail, (hzl.), *Şakā'iku'n-Nu'mâniye Zeyillerinden Vekāyiü'l-Fudalâ'daki Şair Biyografileri,* Gazi Üni. SBE, Basılmamış YL Tezi, Ankara 1998.

Kılıç, Atabey, "Günümüzde Metin Neşri ve Problemleri Üzerine Düşünceler", *I. Kırşehir Kültür Araştırmaları Bilgi Şöleni Bildiriler,* Kırşehir: GÜ Kırşehir Eğitim Fak. Yay., Nu: 1, 2004, ss. 331-345.

Kırkkılıç, Ahmet, (hzl.) *Ahterî Mustafa Efendi*, *Ahterî-i Kebîr,* Ankara: TDK Yay., 2009.

Komisyon, "İmlâ Esasları", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 1, İstanbul, 1988,

Komisyon, "Şeyhî Mehmed Efendi", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, İstanbul: Dergâh Yay., 1998, s. 148.

Komisyon, *Dârü'l-kütübi'l-Kavmiyye Kısmu'l-fehârisi'ş-şarkıyye*, The General Egyptian Book Organization, 1990, C. 4.

Korkmaz, Zeynep, "Eski Osmanlı Kaynaklarının Yayınında Transkripsiyonla İlgili Değerlendirmeler", *Türkoloji Dergisi,* Cilt: VIII, 1979, ss. 67-78.

Kortantamer, Tunca, "Genç Edebiyat Araştırmacısının Yanlışları", *Türklük Araştırmaları Dergisi,* Cilt: VII, İstanbul: Marmara Ünv. Fen-Edebiyat Fak. Yay., 1993, ss. 337-365.

Köksal, M. Fatih, "Metin Neşrinde Vezinle İlgili Problemler ve Bazı Tespit ve Teklifler", *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi,* 3, İstanbul, 2009, ss. 63-86.

Köksal, M. Fatih, "Metin Neşrinin Ana Esasları", *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 31, 2012, ss. 179-209.

Köksal, M. Fatih, "Metin Tamiri (Usul ve Esaslar, Uygulamalar ve Bazı Teklifler)", *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi,* 1, İstanbul, 2008, ss. 169-190.

Köksal, M. Fatih, *Eski Türk Edebiyatında Tenkit ve Teori*, İstanbul: Kesit Yay., 2012.

Kreiser, Klaus-Serhan TAYŞİ (hzl.), *Zâkir Şükrî Efendi, Die İstanbuler Derwich-konvente und Ihre Scheiche (Mecmu'a-i Tekaya)*, Freiburg: Klaus Schwarz Verlag, 1980.

Kurtaran, Uğur, *Sultan Birinci Mahmud ve Dönemi*, Konya: Selçuk Üniveristesi SBE, Basılmamış Doktora Tezi, 2012.

Kutluk, İbrahim (hzl.), *Kınalızade Hasan Efendi, Tezkire-i Şu'arâ*, Ankara: TTK Yay., 1989.

Latîfî, *Sübhatü'l-Uşşâk*, Millet Ktp. AE MNZ 803, vr. 23a.

Levend, Agâh Sırrı, *Türk Edebiyatı Tarihi*, Ankara: TTK Yay., 2008.

Majer, Hans Georg, *Vorstudien Zur Geschichte Der İlmiye Im Osmanichen Reich*, München 1978, R. Trofenik.

Mehmed Nâil Tuman, *Tuhfe-i Nâilî* (tıpkıbasım: C. Kurnaz-M. Tatcı), Cilt: II, Ankara: Bizim Büro Yay., 2001.

Müstakim-Zâde Süleymân Sa'deddin Efendi, *Mecelletü'n-nisâb*, (tıpkıbasım), Ankara: Kültür Bak. Yay., 2000.

Nar, Oktay (hzl.), *Şeyhî, Hayatı ve Divanının Tenkitli Metni*, Konya: Selçuk Üniversitesi SBE, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, 2007.

Necib Asım, "Osmanlı Târîh-nüvîsleri ve Müverrihleri-Medhal", *TOEM*, İstanbul 1328.

Okuyucu, Cihan, "Tunus Milli Kütüphanesindeki Türkçe Elyazmaları", *Akademik Araştırmalar Dergisi*, Kasım 2000-Nisan 2001, Sayı: 7-8, ss. 135-171.

Okuyucu, Cihan-Ahmet KARTAL-Fatih KÖKSAL, *Klasik Dönem Osmanlı Nesri*, İstanbul: Kesit Yay., 2011.

Ortaylı, İlber, "Joseph Freiherr von Hammer-Purgstall", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 15, İstanbul:, 1997, ss. 491-494.

Öz, Mustafa, "Tabakât (Kelâm)", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 39, İstanbul, 2010, ss. 294-95.

Öz, Yusuf, "Tezkire", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 41, İstanbul 2011, ss. 68-69.

Özcan, Abdülkadir vd. (hzl.), *Târîh-i Râşid ve Zeyli*, İstanbul: Klasik Yay., 2015.

Özcan, Abdülkadir, "Şeyhî Mehmed Efendi", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 39, İstanbul, 2010, ss. 82-84.

Özcan, Abdülkadir, "Şeyhî'nin Vekâyiü'l-fudalâ'sının Bilim Tarihi Bakımından Önemi ve Değeri", *Osmanlı Dünyasında Bilim ve Eğitim Milletlerarası Kongresi Tebliğler*, İstanbul: IRCICA Yay., 2001, ss. 117-132.

Özcan, Tahsin, "Veliyyüddin Efendi", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 43, İstanbul, 2013, ss. 40-42.

Özgül, İbrahim (hzl.), *Kara Çelebizâde Abdülaziz Efendi'nin Ravzatü'l-ebrâr Adlı Eseri,* Erzurum: Atatürk Üni. SBE, Basılmamış Doktora Tezi, 2010.

Öztürk, Mürsel-ÖRS, Derya (hzl.), Mütercim Âsım Efendi, *Burhân-ı Kâtı',* TDK Yay., Ankara 2000.

Pakalın, M. Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, MEB Yay., İstanbul 1983.

Pertsch, Wilhelm, *Verzeichnis der Türkischen Handschriften der Königlichen Bibliothek zu Berlin*, Berlin: A. Asher un Co, 1889.

Polat, Salahattin, *Metin Tenkidi*, İstanbul: Marmara Üni. İlâhiyat Fak. Yay., 2010.

Redhouse, Sir James, *Turkish And English Lexicon*, Çağrı Yay., İstanbul 1992.

Selçuk Bahir, "NERGİSÎ, Mehmed", *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/inde'.php?sayfa=detayRebī'ü'l-āḫirdetay=310 [erişim tarihi: 01.01.2017]

Selen, Hamit Sadi, "Cihânnümâ", *Kâtib Çelebi, Hayatı ve Eserleri Hakkında İncelemeler*, Ankara: TTK Yay., 1985, ss. 122-123.

Sezen, Tahir, *Osmanlı Yer Adları (Alfabetik),* Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivi Yay., 2006.

Solmaz, Süleyman (hzl.), *Ahdî, Gülşen-i Şu'arâ*, Ankara: AKMB Yay., 2005.

Steingass, F., *A Comprehensive Persian-English Dictionary*, Çağrı Yay., İstanbul 2005.

Sungurhan, Aysun, (hzl.), *Kınalızâde Hasan Çelebi, Tezkiretü'ş-şu'arâ,* Kültür Bak. e-kitap. http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/TR,78466/kinalizade-hasan-celebi---tezkiretus-suara.html (erişim tarihi: 08.03.2014)

Şeker, Mehmet ve İ. H. Mercan, "Tunus Milli Kütüphanesindeki Türkçe El-yazmaları", *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Sayı: II, İzmir, 1985, ss. 105-122.

Şemseddin Sâmî, *Kāmûs-ı Türkî*, İkdâm Matba'âsı, İstanbul 1317.

Şemseddin Sâmî, *Kāmûsu'l-a'lâm,* İstanbul 1316, C. I-VI.

Şeyhî Mehmed Efendi*, Vek*âyiü'l-*fudalâ* (tıpkıbasım: Abdülkadir ÖZCAN), Cilt: 3, İstanbul: Çağrı Yay., 1989.

Şükün, Ziya, *Farsça-Türkçe Lûgat,* MEB Yay., İstanbul 1984. , C. I-II-III.

Takvîmü't-tevârîh, İbrahim Müteferrika Neşri.

Tanman, Baha, "Emîr Buharî Tekkesi", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt: 11, İstanbul, 1995, s. 128.

Tanyeri, M. Ali, *Divanlar Üstüne Eleştiriler*, İstanbul: Turkuaz Yay., 2005.

Tanyıldız, Ahmet, "Süreli Yayınlar Bağlamında Bazı Çeviriyazı Sorunları", *Turkish Studies*, Volume 2/3, Summer 2007, ss. 525-534.

Tarlan, Ali Nihat, (hzl.) *Hayâlî Divanı*, Ankara Akçağ: Yay., 1992.

Tulum, Mertol, "Filolojik Çalışma ve Eski Metinlerin Neşri Üzerine Görüş ve Tenkitler", *Türk Dünyası Araştırmaları*, Aralık, 1983, ss. 1-8.

Tulum, Mertol, *Tarihî Metin Çalışmalarında Usûl (Menâkıbü'l-Kudsiyye Üzerine Bir Deneme)*, İstanbul: Deniz Kitabevi, 2000.

Türer, Osman (hzl.), *Osmanlılarda Tasavvufi Hayat (Hediyyetü'l-ihvân)*, İstanbul: İnsan Yay., 2006.

Uğur, Ali, *The Ottoman Ulemâ in The Mid-17 th. Century, An Analysis Of The Vakâ'i'ü'l-Fuzalâ Of The Mehmed Şeyhî Efendi*, Berlin: Klaus Schwarz Verlag, 1986.

Uysal, Selçuk, *Belâgat ve Edebî Sanatlar Lügati*, Doğu Kitabevi, İstanbul 2010.

Ülgen, Erol, "Türklük Bilimine Adanan Bir Ömür: Prof. Dr. Ömer Faruk Akün", *Türk Edebiyatı,* S. 513, ss. 4-20.

Ünver, İsmail, "Arap Harfli Türkçe Metinlerin Çevrisinde Karşılaşılan Yanlışlar", *Turkish Studies*, Volume 3/6 Fall 2008, ss. 47-58.

Ünver, İsmail, "Çevriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler", *Turkish Studies*, Volume 3/6, Fall 2008, ss. 1-46.

Ünver, İsmail, "Eski Türk Edebiyatıyla İlgili Sorunlarımız", *Türk Dili,* Sayı: 500, 1993, ss. 118-126.

Yazar, Sadık, "XVII. Asır Şairlerinden Allâme Şeyhî, Divanı ve Bir Kasîdesi", *Turkish Studies*, Volume 2/3, Summer 2007, ss. 586-605.

Yılmaz, Mehmet, *Edebiyatımızda İslâmî Kaynaklı Sözler*, Enderûn Kitabevi, İstanbul 1992.

Yılmaz, Mehmet, *Kültürümüzde Arapça Farsça Asıllı Vecizeler Sözlüğü*, Sütun Yay., İstanbul 2009.

Yılmaz, Mehmet, Kültürümüzde Âyet ve Hadisler, Kesit Yay., İstanbul 2013.

Yöntem, Ali Cânib, "On İkinci Asra Âid Menba' ve Me'hazlardan: Vekâyiü'l-fuzalâ ve Defterdâr ve Silahdâr Târîhleri", *Hayat Mecmuası*, III/75, Ankara, 1928, , ss. 2-3.

Zavotçu, Gencay (hzl.), *Rıza Tezkiresi*, İstanbul: Sahhaflar Kitap Sarayı, 2009.

Zübeyiroğlu, Ruhsar (hzl.), *Mecmû'atü't-terâcim, Mehmed Tevfik Efendi*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi SBE, Basılmamış Doktora Tezi, 1989.